UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 12 02 18 08 002 7

BINDING SECT. APR 26 1971

BP
75
.26
J35T8
1871
v.3-4

Jamal al-Husayni, Jamal
al-Din 'Ata' Allah ibn
Fadl Allah
Ravzat ul-ahbab

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/ravatlab3v4jaml

فهرست الجلد الثالث من ترجمة روضة الاحباب

٣ مقدمهٔ مقصد ثانی
٦ شخصك صحابی اولدیغنی مثبت اولان اشیا
٨ بیان عدالت وفضائل صحابه
٩ اصحاب کرامدن اسلام ایله سبقت ایدوب اول ایمانه کلنلر
١١ بیان فضیلت بعض صحابه ورعایت ایشان
١٣ بیان عدد صحابه وتعیین اکثر الصحابة روایة
١٤ بیان عدد طبقات صحابه
١٦ باب اول در معرفت رجال صحابه
١٧ بیان وجه تلقیب ابو بکر بصدیق
١٨ صدیقك ایمانه کلمکه موفق اولدیغنك اسبابی
٢١ صدیقك الله ورسولی یولنده نفس ومالنی بذل ایتدیکی
٢٤ آیات قرآنیه دن جناب صدیق شاننده نازل اولان بعض آیات واحادیث
٢٧ صدیقك بعض خواص ومزایاسی
٢٩ صدیقك روایت ایتدیکی احادیث شریفه
٣٠ صدیقدن مروی بعض کلمات وموعظه
٣٢ ذکر حلیهٔ صدیق اکبر
٤٠ ذکر مأکول وملبوس صدیق اکبر
٤١ ذکر مدت خلافت صدیق اکبر
٤١ صدیقك فتوحی واهل ارتداد ایله قتالی
٤٣ ذکر قتل مالك بن نویره
٤٥ ذکر اهل بحرین وخبر علاء الحضرمی
٥٢ ذکر ردة اهل عمان ومهره
٥٣ ذکر ارتداد قبیلهٔ کنده وحضرموت ویمن
٥٥ حضرت علینك حضرت ابی بکره بیعت ایلدیکی
٥٦ ذکر جمع قرآن مجید درعهد ابی بکر صدیق
٥٧ صدیقك خلافتندن ایکنجی سنه ده واقع اولان امور
٦١ هجرتدن اون اوچنجی ییلك وقایعی
٦٣ ذکر توجه خالد بن ولید ازجانب عراق بطرف شام وفتح بصری
٠٠ ووقعهٔ اجنادین

3002 4

٦٥ ذكر وقعهٔ يرموك
٦٨ عراقده مثنى بن حارثه نك احوالى
٦٩ تاريخ ولادت ووفات صديق اكبر
٧٣ خلافت عمر بن الخطاب رضى الله عنه
٧٤ بيان وجه تسميهٔ فاروق بامير المؤمنين
٧٧ ذكر كيفيت اسلام عمر رضى الله تعالى عنه
٧٨ فاروقك زهد وورع وكثرت عبادتى
٨٤ فاروقك استخبار احوال ضعيفان وغريبان بيوردیغی
٩٢ حضرت عمرك بيت المالدن تصرفى وعدالتى
٩٦ آيات قرآنيه‌دن عمر فاروق حقنده نازل اولان آيات
٩٨ وانك فضيلتنده وارد اولان احاديث
١٠٢ عمر فاروقك بعض خواصى
١٠٣ ذكر مرويات فاروق
١٠٣ فاروقك بعض كلمات ومو عظه‌لرى
١٠٥ ذكر حليهٔ عمر الفاروق
١٠٦ عمر فاروقك ازواج واولادى
١٠٦ مدت خلافت عمر ووقوع بولان فتوحاتى
١٠٧ مثنى بن حارثه نك فاروقدن استمدادى
١١١ ذكر وقعهٔ كسكر وفتح حصار سقاطيه
١١٢ ذكر وقعهٔ قس الناطف ومقتل ابو عبيد
١١٦ فتح دمشق درعهد عمر الفاروق
١٢١ وقعهٔ قادسيه يه منتج اولان امور
١٢٢ سعد بن ابى وقاصك قادسيه يه وصولى
١٤٨ ذكر ليلة الهرير وقتل رستم
١٥٥ ذكر بنا كردن شهر بصره وسبب آن
١٥٦ ذكر وقعهٔ مرج الروم وفتح حمص ولازقيه وقنسرين
٠٠٠ وانطاكيه وحلب
١٦٧ ذكر فتح بيت المقدس
١٧١ فتح نهر سير وبابل وساباط ومداين

١٧٩ ذكر فتح جلولا وحلوان
١٨١ ذكر فتح تكريت وموصل
١٨٢ شهر كوفه نك بناسی
١٨٦ وضع تاريخ هجرت
١٨٩ ذكر وقعهٔ دبكر در حمص
١٩٤ هجرتدن اون سكزنجی سنه نك وقايعی
٢٠٠ هجرتدن اون طقوزنجی سنه نك وقايعی
٢٠١ هجرتدن يكرمنجی ییلك وقايعی
٢٠٥ هجرتدن يكرمی برنجی ییلك وقايعی وفتح نهاوند
٢١٨ هجرتدن يكرمی ايكنجی سنه نك وقايعی
٢١٩ هجرتدن يكرمی اوچنجی ییلك وقايعی وفارس واصطخر
٠٠٠ وكرمان وسيستان وغيريلرك فتحی
٢٢٢ ذكر شهادت عمر الفارق رضی الله تعالى عنه
٢٤٢ عمر الفاروقك تاريخ ولادتی ووفاتی وكاتب وعامل وحاجبلری
٢٤٤ خلافت عثمان ذی النورين رضی الله عنه
٢٤٦ اول حضرته ذی النورين تلقيبی
٢٤٧ حضرت عثمانك دولت اسلام وايمان ايله مشرف اولديغی
٢٤٩ حضرت عثمانك انفاق وعباداتی
٢٥٤ عثمان ذی النورينك تواضع وخشيتی وشاننده نازل اولان آيات قرآنيه
٢٥٦ عثمان ذی النورينك حقنده وارد اولان احاديث شريفه
٢٦١ حضرت عثمانك بعض اختصاصات وخواصی
٢٦٢ حضرت عثمانك عدد مروياتی
٢٦٣ اول منبع حيانك بعض كلام مواعظ احكامی
٢٦٤ حضرت عثمانك حليه ولباسی
٢٦٥ حضرت عثمان ذی النورينك ازواج واولادی
٢٦٥ حضرت عثمانك صحف واوراقدن قرآنی مصحفده جمع ايتدرديكی
٣٦٧ اول حضرتك مسند خلافته كيفيت جلوسی
٢٧٥ حضرت عثمانك مدت خلافتی واول مدتده واقع اولان قضايا
٠٠٠ وحوادث

٢٧٨ هجرتدن یکرمی بشنجی سنه نك وقایعی واسکندریه وبعض حدود
٠٠٠ رومك فتحلری
٢٧٩ ذکر فتح آذربایجان وصلح ارمنیه وفتح بعض بلاد روم
٢٨٣ ابتداء غزوهٔ افریقیه
٢٨٣ هجرتدن یکرمی آلتنجی سنه نك وقایعی
٢٨٩ هجرتدن یکرمی یدنجی ییلك وقایعی
٢٨٩ هجرتدن یکرمی سکزنجی ییلك وقایعی
٢٩٠ هجرتدن یکرمی طقوزنجی ییلك وقایعی
٢٩٤ هجرتدن اوتوزنجی ییلك وقایعی
٢٩٨ هجرتدن اوتوز برنجی ییلك وقایعی
٣٠٥ هجرتدن اوتوز ایکنجی ییلك وقایعی
٣٠٧ هجرتدن اوتوز اوچنجی ییلك وقایعی
٣١٠ هجرتدن اوتوزدردنجی ییلك وقایعی
٣١٥ هجرتدن اوتوزبشنجی ییلك وقایعی وحضرت عثمانك قتلی صددنده
٠٠٠ اولان اوباش واراذلك مدینه یه توجهلری وفتنه وفسادلری
٠٠٠ وعثمان ذی النورینك شهادتی
٣٤٦ علی المرتضی کرم الله وجهه نك خلافتی واکا متعلق بعض حوادثك بیانی
٣٥٧ حضرت عایشه وطلحه وزبیرك امام علی یه مخالفت کوستردکاری
٢٥٩ بصره عاملی عبدالله بن عامرك مدنیلرك حالنی استخبار ایچون
٠٠٠ بصره دن طشره چیقدیغی وسائر احوالك بیانی
٣٦٠ حضرت علینك بعض دیار اسلامه عاملر تعیینی
٣٦٣ طلحه وزبیرك عمره بهانه سیله مکه یه کیدوب امام علی اوزرینه
٠٠٠ خروجه اتفاق ایتدکاری
٣٦٩ حضرت عایشه نك ام سلمه ایله مکالمه ایلدیکی
٣٧٤ ام سلمه نك امام علی یه مکتوب کوندروب عایشه نك وطلحه
٠٠٠ وزبیرك مافی الضمیرینی اخبار بیوردیغی
٣٧٥ ام الفضلك امام علی یه مکتوب کوندروب اول جماعتك اوزرینه
٠٠٠ خروج ایده جکلرینی اعلام ایلدیکی
٣٨٠ اکابر تابعیندن بصره ناحیه سنده احنف بن قیسه طلحه
٠٠٠ وزبیرك استمداد ایچون نامه کوندردکاری
٣٨١ امام علی اوغلی حضرت حسنی کوفه جانبنه ارسال بیوردیغی

٣٨٨ اویس القرنینك امام علی حضرتلرینه ذی قارده ملحق اولدیغی
٣٨٩ علی المرتضانك طلحه وزبیره نصیحت نامه ارسال بیوردیغی
٣٩٠ امیرالمؤمنین علینك حضرت عایشه یه پندنامه کوندردیکی
٣٩٢ طلحه وزبیرك عثمان بن حنیفه شبخون واسیرایتدکاری
٣٩٤ شاه مردانك نصح وارشاد ایچون بصره یه مکتوب ارسال بیوردیغی
٤٠٠ حضرت عایشه نك امام علی اوزرینه خروج ایچون کعب بن سواری
٠٠٠ منزلندن طشره چیقاردیغی
٤٠٣ امام علینك مصالحه ایچون ابن عباسی طلحه وزبیرجانبنه
٠٠٠ ارسال بیوردیغی وحرب الجمل وقعهٔ مشهوره سی
٤١١ امام علینك اصحاب جملی عناد واصرارلرندن جانب صلاحه
٠٠٠ دعوت بیوردیغی
٤١٣ حضرت طلحه نك مقتول اولدیغی
٤١٥ حضرت زبیرك سرانجامی وقتل اولندیغی
٤٢١ امام علینك حضرت عایشه یه عتاب آمیز خبر ارسال بیوردیغی
٤٢٣ امیرالمؤمنینك عایشه یه وصیت سید المرسلین موجبله مدینه یه
٠٠٠ کتمسنه ترغیب بیوردیغی
٤٢٦ عائشهٔ صدیقه نك بصره دن مدینه یه کتدیکی
٤٣٠ شاه مردانك حرب جمل وقعه سندن بصره ده خطبه اوقوب
٠٠٠ امور غریبه دن خبرویردیکی
٤٣٥ امام علینك خلافتی ایامنده مصریلرك احوالی بیانی
٤٤١ اهل طغیانك معاویه قاتنده اجتماع ایدوب خون عثمانی طلب ایلدکاری
٤٤٤ مالك اشترك ضحاك ایله محاربه سی
٤٥٣ حضرت امیرك جریر بن عبدالله بجلی یی معاویه قاتنه ارسال بیوردیغی
٤٦٠ عبدالله بن عمر صغیرك معاویه نك امریله منبره چیقدیغی
٤٧٠ معاویه نك شاه مردان جانبنه کوندردیکی مکتوبك جوابی
٤٧٢ امام علی معاویه جانبنه توجه ایدوب اول اثناده وقوع بولان
٠٠٠ حوادث آسمانینك بیانی
٤٨٤ مالك اشترك دفعهٔ ثانیه ده ابوالاعور ایله جنکی

٤٩٢ فريقينك مصالحه دن مأيوس اولوب عاقبت حال محاربه يه
٠٠٠ منجر اولديغى
٥١٠ صحراء صفينده امام عليدن ظهور ايدن شجاعتلر
٥١٤ عمار بن ياسرك شهيد اولديغى
٥١٧ حرب صفينده ذكرى لازم اولان بعض وقايعك بيانى
٥٢١ صفين جنكنك آخرى وليلة الهرير واقعه سى
٥٢٤ معاويه نك رأيله عمرو بن عاصك حيله سى
٥٣٥ قريشك دومة الجندلده اجتماعى
٥٣٩ مالك اشترك وفاتى ومحمد بن ابى بكرك شهادتى
٥٤٣ معاويه نك ولايت جزيره يه لشكر كوندرديكى
٥٤٨ خوارج احوالندن رشحه نك بيانى
٥٦٣ هجرتدن قرقنجى سنه ده شاه مردانك
٠٠٠ هائله شهادتى

Jamāl al-Ḥusaynī, Jamāl al-Dīn ʻAṭāʼ Allāh ibn Faḍl Allāh

مغنیساوی
بکلی زاده مرحومك
ترجمه سنه موفق اولدقلری
روضة الاحباب نام تاریخ
لطیفنك جلد
ثالثیدر

Ravzat ül-aḥbāb

BP
75
.26
J35T8
1871
v.3-4

روضة الاحباب
جلد ثالث

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين ❋ والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله وصحبه اجمعين (امابعد) ارباب بصيرته ظاهر وروشندر كه سلطان حسين بيقرا امراسندن ميرعلى شيرنوايى كه علم وعرفان وعدل واحسان ايله شهرهٔ آفاق اولوب آثار جليله ومناقب جميله سى تعريف وتوصيفدن مستغنيدر رحمة الله عليه ميرمز بورك (خير الناس من ينفع الناس) مقتضاسنجه نافع ومفيد نيجه تأليفات وتصنيفاتى اولديغندن ماعدا (الدال على الخير كفاعله) مصداقنجه حوزهٔ حمايتنده خوش حال ومرفه البال اولان علما وفضلايه دخى فن غالبلرندن سمتلرينه مناسب نيجه تأليفلر تكليف ايدوب لطيف ونافع كتابلر تصنيف وايجاد ايتدرمكله عباد اللهه چوق فوائد ومنافع ايصال ايتمشدر اول جمله دن افضل المتأخرين واكمل المتورعين عمدة شراح الحديث وقدوة اصحاب التفسير والتحديث مولانا عطاء الله بن فضل الله الحسينى رحمه الله حضرتلرينه دخى تمام سير نبى عليه الصلوة والسلامى مشتمل ومعرفت مشاهير آل واصحاب وتابعين وتبع تابعين ورواة حديث وسلف صالحى متضمن بر كتاب جمع وتأليف

ایمکی تکلیف ایدوب مولانای مزبور دخی امتثالا للامر کتب تفاسیر واحادیث وسیر ومواليد وتوار یخدن ثابت اولان اخبار وآثاری اختیار وانتخاب ایدوب ﴿ روضة الاحباب ﴾ نامنده بر کتاب لطیف جمع وتألیف ایتمشیدی بو فقیر کثیر التقصیر محمود المغنیساوی الشهیر ببکلی زاده غفر ذنوبه وستر عیوبه کتاب مزبورك مشاهده سنه شائق ومطالعه سنه عاشق اولوب مدت مدیده اول کان معارفك خریداری واول بحر لطائفك طلبکاری اولمشیدم لکن (الامور مرهونة باوقاتها) سائق تقدیر الهی ایله اداء فریضهٔ حجة الاسلام ایچون سفر حجازه نهضت ایدوب شام جنت مشامه وارد یغمده اول مخدرهٔ صاحب جمال واول مخطوبهٔ بی مثاله فائز ونائل اولمغله بوللرده مطالعه سی ذوقیله ومشاهده سی لذتیله محظوظ ومتمتع اوله رق وطن اصلی یه معاودت واقع اولدقده خالص دوستلر یمزدن وموافق همدملر یمزدن بعضیسی کتاب مذکورك نفعی عام وفائده سی تمام اولمغیچون لسان فارسیدن زبان ترکی یه ترجمه اولنمسنی التماس واستدعا ایلدیلر هرچند که اعتذار واستعفا ایتدیکمده ابرام والحاحی زیاده ایدوب امتثالدن غیری چاره اولمامغله کتاب مزبورك مقصد ثانیسنی علی قدر الطاقه ترجمه ایتدم پس بو ترجمهٔ بی عباره امعان نظر بیوران اخوان دین وخلان فتوت قرینك مکارم اخلاق ومحاسن اشفاقلرندن نیاز اولنور که بو ترجمهٔ بی انتظامی شرف مطالعه ایله مشرف ومزین بیورد قلرنده واقع اولان زلات وهفواتنك قابل تأویل وتصحیح اولانلرینی قلم لطف وکرمیله تصحیح واصلاح وقابل اصلاح اولمیانلرندن عفو وصفحله اغماض واعتراضدن اعراض بیوروب بو فقیری دعاء خیر ایله یاد وتقصیراتندن استغفار ایله دلشاد ایده لر والله المستعان وعلیه التکلان

﴿ کتاب روضة الاحبابدن ایکنجی مقصد که ایکی بابه ﴾
﴿ مشتملدر صحابه نك احوالی بیاننده در رضوان الله علیهم اجمعین ﴾
﴿ واول مقصدك مقصود اصلیسنه شروعدن مقدم بر مقدمه ﴾
﴿ بیان اولنور که اول مقدمه صحابه نك تعریفی وعدالتلری وعلی ﴾
﴿ العموم فضیلتلری واول فرقهٔ ناجیه نك اول ایمانه کلنلرینك ﴾
﴿ وطبقات ومراتبلرینك تعیینی بیاننده در ﴾ ﴿ مقدمه ﴾

معلوم اوله که صحابی صحبتدن مشتقدر وصحابه یار اولمق معناسنه در پس صحابی لفظنك لغت حسبیجه معناسی صحبت صاحبی شخص دیمك اولور

امامحدثلر اصطلاحی حسبنجه صحابی اول کیمسه یه دیرلر که مؤمن اولدیغی حالده پیغمبر صلی الله علیه وسلم حضرتلریله ملاقات ایتمش اوله ودنیادن مؤمن اولدیغی حالده کوچمش اوله اکرچه ایمان کتوردیکی وقتله ایمانله دنیادن کوچدیکی وقت میاننده ردت تخلل ایتمش ایسه دخی صحابیتنه مانع دکلدر پس بر کیمسه مؤمن اولدیغی حالده اولحضرتله صلی الله تعالی علیه وسلم ملاقات ایدوب بعده نعوذ بالله مرتد اولوب بعده اولحضرتك زمان حیاتنده یاخود زمان حیاتندن صکره ینه اسلامه رجوع ایدوب اسلامی حالنده فوت اولمش اولسه اول کشی ینه صحابی عدادنده اولمش اولور عبدالله بن سعد بن ابی سرح رضی الله تعالی عنه کبی که العیاذ بالله اسلامندنصکره مرتد اولوب ینه اول سرورك صلی الله تعالی علیه وسلم زمان حیاتنده اسلامه رجوع ایتمشیدی تکیم مقصد اولده شرح وبیانی مرور ایلدی واشعث کندی کبی که ابو بکرك رضی الله عنه زمان خلافتنده مرتد اولمشیدی انی اخذ واسیر ایدوب خلیفهٔ رسول الله ابو بکر مجلسنه کتوردیلر اول مجلسده ینه مسلمان اولوب ابو بکر الصدیق انك اسلامنی قبول وکندی قز قرنداشنی اکا تزویج وعقد نکاح ایلدی پس شول کیمسه که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایله اصلا ملاقات ایتمامش اوله ویاخود مسلمان اولمقسزین ملاقات ایدوب اول حضرتك موتندنصکره اسلامه کلمش اوله رسول قیصر کبی ویاخود اسلامی حالنده اولحضرته ملاقات ایتدکدنصکره نعوذ بالله مرتد اولوب ارتدادی حالنده دنیادن کوچمش اوله ابن خطل کبی ومقیس بن ضبابة وربیعة بن امیه بن خلف جمحی کبی اول مقوله‌لر صحابی اولمزلر ولکن علمادن تردد واختلاف ایدوب بعضیلری ملاقاتیله مراد نبوت ظهوری زماننده اولان ملاقاتدر دیدیلر بعضیلری دخی تعمیم ایدوب نبوت ظهوری زمانندن مقدم اولان ملاقاته دخی اعتبار ایتدیلر پس قول ثانی اوزره زید بن عمرو بن نفیل و بحیراء راهب و بونلرك امثالی نیجه کیمسه‌لر که نبوت ظهورندن مقدم اولحضرته قاوشدیلر وآخر الزمان پیغمبری اولاجغنه تصدیق ایتدیلر وهنوز نبوت زماننه ایرشمدین دنیادن کوچدیلر اول مقوله‌لر دخی صحابی تعریفنده داخل اولمش اولورلر تعریف صحابه‌ده تصانیف تألیف ایدن ائمه‌دن

بعضیلری اول مقوله‌لری صحابیدن عد ایدوب تصنیف ایتدکاری کتابلرده اسملرین ذکر وایراد ایلمدیلر بعضیلری دخی سکوت ایدوب اول مقوله‌لری صحابی عدادنده ذکر ایتمدیلر اما ظاهر بودر که قول اول ترجیح اولنوب ملاقاتیله مراد ظهور نبوت زماننده اولان ملاقات اوله زیرا معرفت اصحاب خصوصنده واقع اولان جمهور مصنفاتنده حضرت پیغمبرک صلی الله تعالی علیه وسلم اولادندن ابراهیم وعبداللهک ذکرینه تعرض اولنوب قاسمک ذکرندن اعراض ایتمشلردر انکیچونکه ابراهیم وعبدالله نبوت ظهوری زماننده تولد ایدوب قاسم زمان جاهلیتده تولد ووفات ایتمشیدی بو وجهله ابراهیم وعبد الله جملهٔ صحابیدن اولوب قاسمک صحابیدن اولما مسنی اشعار ایتدیلر وینه علماء دین اختلاف ایدوب بعضیلری ملاقاتیله مراد عاقل وبالغ اولدیغی حالده اولان ملاقاتدر دیدیلر (بعضیلری دخی تعمیم ایدوب کرک عاقل وبالغ وکرک طفل صغیر اولسون حضرت پیغمبره صلی الله علیه وسلم قاوشوب ملاقی اولدقدنصکره صحابی عدادنده داخلدر دیدیلر (علماء حدیثدن برجماعت قول اولی ترجیح ایدوب ایتدیلرکه محققلر حضرت سلطان رسالت علیه السلامک طوغدقده اغزینی آچوب تحنیک بیورد قلری بعض اطفالی ذکر ایتدکاری اثناده صحابیدن دکلدر دیو تصریح ایتمشلردر اول جمله‌دن حافظ ابن ابی سعید علایی تألیف ایتدوکی کتاب مراسلنده حضرت سلطانک صلی الله علیه وسلم اغزین آچوب یعنی ابتدا طوغدقده تبرکا وتیمنا اغدا مقوله سندن آغزینه برنسنه قودیغی اطفال جمله سندن عبدالله بن حارث بن نوفل حقنده دیمشدرکه (حنکه النبی صلی الله علیه وسلم ودعاله ولاصحبة له بل ولارواية له ایضا وحدیثه مرسل قطعا) وجملهٔ مذکوره دن عبدالله ابن ابی طلحهٔ انصاری شاننده دیمشدر (حنکه النبی صلی الله علیه وسلم ولایعرف له رواية بل هوتابعی وحدیثه مرسل) پس بوتقدیرجه اول مقوله اطفال جملهٔ صحابیدن اولمیوب تابعین زمره‌سندن اولمش اولورلر (امافن حدیث متأخرلرندن برجماعت قول ثانیی ترجیح ایدوب ایتدیلرکه حال طفولیت وعدم تمیزده حضرت رسالت پناهه قاوشوب ملاقات ایدن اطفالک حدیثلری مرسل اولدیغی روایت حیثیتندندر

لكن اول حضرتی كورمك وملاقی اولمق شرفیله مشرف اولد قلری واسطه سیله انلر دخی جملهٔ اصحابدن معدود اولورلر دیدیلر صحابه معرفتنده تصانیف تألیف ایدن اكثر ائمه نك عملری بومعنایه دلالت ایدر زیرا محمد بن ابی بكر صدیق وانك امثالنی صحابه عدادنده ذكر ایتدیلر وحال بو كه محمد بن ابی بكر رسول صلی الله تعالی علیه وسلمك وفاتندن اوچ آی مقدمجه طوغمشدی وكذلك علما تردد واختلاف ایتدیلر كه اسم صحابی بنی ادمه می مخصوصدر یوخسه ملائكه وجن طائفه سنه دخی شامل اولورمی قول راجح اولدر كه جنه دخی شاملدر زیرا پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم جن طائفه سنه دخی مبعوث اولمشدر واول طائفه اهل تكلیفدندر وانلرك اراسنده مطیع و عاصی دخی واردر پس جن طائفه سندن هر كس كه حضرت پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم صحبتنه ایریشوب واول حضرتنه ایمان كتورمش اوله صحابی جمله سندن اولمش اولور اما ملائكه یی جملهٔ صحابیدن عدایتمك اول سلطانك صلی الله علیه وسلم ملائكه طائفه سی اوزره دخی مبعوث اولوب اولمدیغی معلوم اولمغه موقوفدر انلره دخی مبعوث اولدی ایسه صحابیدن معدود اولورلر اولمادیسه اولمازلكن اصولیین اراسنده بومسئله ده دخی خلاف واردر قول راجح اولدر كه اول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم ملائكه اوزره مبعوث دكلدر والله اعلم

﴿ شخصك صحابی اولدیغی مثبت اولان اشیا بیان اولنور ﴾

شخصك صحابی اولدیغی یاتواتر ایله ثابت اولور ابو بكر و عمر وعثمان وعلی وسائر عشرهٔ مبشره كبی یاخود تواتر درجه سندن قاصر شیوع وشهرتیله ثابت اولور عكاشة بن محصن اسدی وضمام بن ثعلبه وانلرك امثالی كبی و یاخود بعض صحابه بینك برشخص ایچون صحابیدن دیو اخبار ایتملریله ثابت اولور بشرط آنكه اول شخص دخی كندونك صحابی اولدیغی ادعا ایتمش اولوب وانك دعواسی عادتا ممكنات مقوله سندن اوله و یاخود ثقات تابعین اول كیمسه یی صحابی جمله سندن عد ایتمش اوله لر پس ربیع بن محمود ماردینی كه هجرتدن بشیوز طقسان طقوز ییل صكره و بابارتن هندیكه هجرتدن التیوز یكرمی ییل صكره ظهور ایدوب حضرت رسولك صلی الله تعالی علیه وسلم مبارك جمالنی كوردك واول

حضرتله صحبت ایتدك دیو صحابیت دعواسی ایتمشلر ایدی بو دعوالری
عادتا قابل امکان اولمامغله جملهٔ صحابه‌دن اولیمازلر اکرچه بعض علما
وعرفا اول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم شرف قربنه وقرب اسنادیله
تحصیل سند عالی قلمغه کمال شوق وشغفلری اولدیغنه بناء مزبور ربیع بن
محمودك و بابارتنك علو موهوملرینه اعتماد وفریفته اولوب واسطه ایله
ویاخود واسطه سز انلردن حدیث روایت ایتمشلر لکن انلرك دعوالری
تحت امکانه دخول ایتمامشدر حضرت رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمك وفاتی سنه‌سنده حدیث شریفنده (ارأیتکم لیلتکم هذه فانه
لا یبقی بعد مائة سنة ممن هو علی وجه الارض نفس یتنفس) دیو بیوردقلری
مذکورلرك دعوالرینك کاذب اولدقلرینه دلالت ایدر ومزبورلرك
علامات کذبلرندن بریسی دخی بودر که ائمهٔ حدیث کبارندن برجماعت
امام احمد بن حنبل وامام ابو عبد الله محمد بن اسمعیل بخاری
وامام ابو محمد عبد الله بن عبد الرحمن سمرقندی دارمی وعبد الله بن
حمید و بونلرك امثالی نیجه عزیز کیمسه‌لر اسناد عالی طلبیله رحلت
ایدوب مشاق سفری اختیار وسیر بلاد واقطار ایتدیلر انلره ثلاثی الاسناد
برقاج حدیثدن غیری میسر اولمادی اکر بابارتن هندی وربیع بن محمود
وانلرك امثالی کیمسه‌لر صحابی اولالر ایدی البته مذکور عزیزلر علو اسناد
تحصیلی ایچون انلردن بریسنی بولوب کندولرینی آنلره ایرشدیررلر دی
فلا اقل ثقات ائمهٔ حدیثدن بریسی انلردن حدیث روایت ایدر ایدی
حال بوکه ثقات ائمهٔ حدیثدن بابارتن وربیع نام راوی مسموع اولمامش
شیخ شمس الدین ابو عبد الله محمد بن احمد بن عثمان الذهبی که اسماء
رجال علماسنك اعلامندندر میزان الاعتدال نام کتابنده مزبور ربیع
حقنده دیمشدر که هو دجال مفتر وبابارتن شاننده بیوزمشدر رتن
الهندی وما ادریك ما رتن شیخ دجال بلا ریب ظهر بعد ستمائة فادعی
الصحبة والصحابة لا یکذبون وهذا اجرأ علی الله ورسوله ومع کونه
کذابا فقد کذبوا علیه جملة کثیرة من سمج الکذب والمحال) وفن حدیث
متأخرلرندن بعضیلری دیمشلردر که احتمال واردر که بو ایکی شخصك
یعنی بابارتن وربیعك خارجده وجودلری اولمیه و بونلر ازمنه دن برزمانده
دنیایه کلمش اولمیه‌لر انجق کذابان ومبتدعاندن برجماعت دین محمدیده

بر رخنه وخلل پیدا ایتمکیچون و کندو مذاهب باطله لرینی ترویج ایتمکیچون بعض اکاذیب وامور غریبه یی حدیث صحیحدر دیو انلردن روایت ایتمش اوله‌لر لکن حق سبحانه وتعالی کندو پیغمبرینك شریعتنی اول مقوله‌لرك مکر وفتنه لرندن حفظ ایتمشدر وعدول ائمهٔ ثقات وفحول اجلهٔ اثباتدن برجماعت واسطه سیله که نقادان احادیث واخبار وصرافان نقود اسرار وآثاردرلر انلرك سببیله هر عصر وزمانده شرعنبیدن کشف عوار ومحو عار ایتمشدر (یریدون ان یطفؤا نورالله بافواههم ویأبی الله الا ان یتم نوره (بیت) چراغی رکه ایزد برفروز ☼ هرانکس پف کندر یشش بسوزد ☼ وهجرت نبویدن بدیوز تاریخی حدودنده پیدا اولوب صحابیت دعواسی ایدن معمر نام شخص دخی جملهٔ کذابلردندر حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بنمله مصافحه ایتدی و یا معمر عمرك الله دیوب طول عمر ایله بکا دعا ایتدی دیمشدر والله اعلم

☼ بیان عدالت وفضائل صحابه علی سبیل العموم رضی الله عنهم اجمعین ☼

معلوم اولا که صحابه ایچون برخصوصیت واردر که سائر امم ایچون اول خصوصیت یوقدر واول خصوصیت اولدر که انلرك عدالتندن بحث ایتمیه لر بلکه جمله سنی بلا بحث عدل عداید‌ه‌لر مگر اول کیمسه یی که انك فسق وخلافی شرعا ثابت اولمش اوله زیرا جملهٔ اصحاب رضی الله تعالی عنهم اول سرورك صلی الله تعالی علیه وسلم صحبتی برکتیله اسباب فسقدن وخوارق مروتدن مصون ومحفوظلردر وحق سبحانه تعالی قرآن مجیدنده نیجه محلده انلرك اوصاف وفضائللنی بیان بیورمشدر واول فرقهٔ ناجیه یی صفت خیریت وعدالتله مدح ایتمشدر نته که بیورر (کنتم خیر امة اخرجت للناس تأمرون بالمعروف وتنهون عن المنکر) و برمحلده دخی بیورر (وکذلك جعلناکم امة وسطا) ای عدلا ائمهٔ تفسیردن برجماعت الك اوزرینه درلر که بو ایکی آیت کریمه‌لرده مخاطب اولان صحابهٔ کرامدر و دخی بیورر (السابقون الاولون من المهاجرین والانصار والذین اتبعوهم باحسان رضی الله عنهم ورضوا عنه واعدلهم جنات تجری من تحتها الانهار خالدین فیها ابدا ذلك الفوز العظیم) حق تعالینك رضا وخوشنودلغندن اعلی وافضل برمرتبه دخی اولمق ممکن دکلدر (ورضوان من الله اکبر) آیت کریمه‌سی (واحل علیکم رضوانی فلا اسخط

علیکم ابدا) خبر معتبری اول معنادن خبر ویرر انکیچون آیت کریمه نك آخرنده ذلك الفوز العظیم دیو بیورمشدر (اهل تفسیر اختلاف ایتمشلر درکه آیت مذکوره ده السابقون الاولون قنغی جماعتدر (بعضیلری ایتدیلر اهل بدردر که انلر اوچیوز اون اوج نفردر و بعضیلری ایتدیلر مراد اهل بیعت رضواندر که انلر بیك بشیوز کیمسه لردر (و بعضیلری ایتدیلر مراد شول جماعتدر که ایکی قبله یه نماز قلمشلردر یعنی کعبه وبیت المقدسه وعلمادن برفرقه دخی ایتدیلر احتمال واردر که سابقون ایله مراد صحابه اولوب ومن المهاجرین والانصار قول شریفی السابقون الاولون قول شریفنی بیان اوله والتابعین لهم باحسان قول شریفیله مراد سائر صحابه اوله لر والله اعلم (و بر هر تقدیر صحابه نك مرتبهٔ رضوان وفوز عظیمه دخوللری امر مقرردر وانلرك عدالت وفضیلتلرینه دلالت ایدر احادیث کثیره واردر بریسی بودرکه (خیر القرون قرنی ثم الذین یلونهم و بریسی دخی بودرکه (لاتسبوا اصحابی فوالذی نفسی بیده لوان احدکم انفق مثل احد ذهبا مابلغ مد احدهم ولا نصیفه)و برحدیثده دخی بیورر (الله الله فی اصحابی لاتتخذوهم غرضا بعدی فمن احبهم فبحبی احبهم ومن ابغضهم فببغضی ابغضهم ومن آذاهم فقد آذانی ومن اذانی فقد آذی الله ومن آذی الله یوشك ان یأخذه) امام احمد بن حنبل رحمه الله فضائل صحابه کتابنده کتورمشدر که حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر (من سب اصحابی فعلیه لعنة الله والملائکة والناس اجمعین لایقبل الله منه صرفا ولاعدلا یعنی لافریضة ولانفلا)و بوبابده احادیث چوقدر اکر اول احادیثك مقدارینه اشتغال اولنورسه حد تطویله ایریشور حالبسا بومقدار ایله اختصار اولندی (مصراع) یك نکته ازین مبحث کفتیم همین باشد ❋

﴿ اصحاب کرامدن اسلام ایله سبقت ایدوب اول ایمانه کلنلر بیان اولنور ﴾

ارباب سیر وتواریخ مابینلرنده اصحاب کرامك اول ایمانه کلنی کیم اولدیغنده خلاف واردر بعضیلرك مدعاسی اولدرکه حضرت ابوبکر صدیقدر و بوقول عمرو بن عنبسه وابوسعید الخدری وحسان بن ثابتدن رضی الله تعالی عنهم منقولدر ابن عباس رضی الله تعالی عنهمادن بو روایت دخی ثبوته ایرشمدر عمرو بن عنبسه دن که ایتدی چون دولت اسلامه فائز اولدم

حضرت رسالتدن صلى الله تعالى عليه وسلم سؤال ايتدمكه (من معك فى هذا الامر) حضرت پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم جواب ويردى (حر وعبد) عنبسه ايتدى اولكون اوحضرتك مجلسنده ابو بكر و بلال رضى الله تعالى عنهما واريدى پس دلالت ايتديكه احراردن شرف اسلامله اول مشرف اولان ابو بكر صديق رضى الله عنه اوله عبيددن بلال حبشى رضى الله عنه اوله ثقاة عدولك روايتيله روايت اولنمشدر كه حضرت رسول صلى الله تعالى عليه وسلم حسان بن ثابتدن سؤال ايتديلركه ابو بكر حقنده هيچ شعر سويلدكمى حسان ايتدى بلى و بوابياتى حضرتنه عرض ايلدى (نظم) اذا تذكرت شجوا من اخى ثقة ❋ فاذكر اخاك ابا بكر بما فعلا ❋ خير البرية اتقاها واعدلها ❋ بعد النبى واوفاها بما حملا ❋ والثانى التالى المحمود مشهده ❋ واول الناس منهم صدق الرسلا ❋ اول حضرت صلى الله عليه وسلم مسرور اولوب بيورديكه (احسنت ياحسان) پس حسانك مصراع اخيرى دلالت ايدركه اول اسلامه كلن ابو بكر اوله و برطائفه دخى انك اوزرينه در كه اول شرف اسلامله مشرف اولان خديجهٔ كبرى اوله رضى الله عنها و بر گروه دخى ديمشلردر كه اول شرف اسلامله مشرف اولان على كرم الله وجهه درو بوقول ابو ذر غفارى و سلمان فارسى و مقداد و خباب و جابر بن عبدالله انصارى و ابو ايوب انصارى و زيد بن ارقم و انس بن مالكدن رضى الله عنهم اجمعين مرويدر و برروايت دخى ابن عباسدن رضى الله عنهما منقولدر كه ديمشدر (السبق ثلثة السابق الى موسى عليه السلام يوشع والسابق الى عيسى عليه السلام صاحب يس والسابق الى محمد صلى الله عليه وسلم على بن ابى طالب) وابو ذر غفارى و سلمان فارسيدن مرويدر كه اوحضرت مبارك يديله علينك النى طوتوب ديمشدر (ان هذا اول من آمن بى) و بوكتابك مقصد اولنده حضرت فاطمه نك رضى الله عنها عليه نكاح اولنديغى قصه نك بياننده حضرتك صلى الله تعالى عليه وسلم فاطمه يه خطاب ايدوب سنى بر كيسه يه تزويج وعقد نكاح ايتدمكه اول كيسه نك عرفانى دوكليدن زياده وايمانى جملهدن مقدمدر ديو بيورديغى صحته ايرشمشدر (وخزيمة بن ثابتك على مرتضى كرم الله وجهه مدحنده ديدوكى ابياتندر بوشعر (نظم) اليس اول من صلى لقبلتهم * واعلم الناس بالقرآن

والسنن * وامیرالمؤمنین علیدن کرم الله وجهه روایت اولنسان بیت دخی
بومدعایه دلالت ایدر (شعر) سبقتکم الی الاسلام طرا * غلاما مابلغت اوان
حلمی * وفصحاء عربدن بریسی بو معنسایی ایضاح ایدوب دیمشدر (نظم)
قل لابن ملجم والاقدار غالبـة * هدمت ویلك للاسلام ارکانا * قتلت
افضل من یمشی علی قدم * واول النـاس اسلاما وایمـانا * ومحققـان سیر
وتواریخ قتنده صحیح اولان بودرکه اول خدیجهٔ کبری اندنصکره علی
مرتضی اندنصکره زید بن حارثه اندنصکره ابو بکر صدیق اندنصکره
بلال رضی الله عنهم اسلامه کلمشدر ابن عبدالرزاق کتاب استیعـابنده
روایت ایتمشدرکه محمد بن کعب قرضی دن سؤال ایتدیلرکه اسلامده علی می
اسبقدر یوخسه ابو بکرمی اسبقدر محمد بن کعب ایتدی سبحـان الله علی
دین اسلامله اول مشرف اولدی اماابوطالب جانبنی رعایت ایدوب ایمانی
اظهـار ایتمدی ابوبکر اندنصکره اسلامه فائز اولدی واسلامنی اظهـار
ایلدی بوجهتدن خلق اشتباهه دوشدیلر (وائمهٔ دیندن بعضیلر دیرلرکه
احتیـاط وورعه اقرب اولان اولدرکه بویله دیه لرکه نسواندن اول ایمان
کتورن خدیجهٔ کبری ایدی وصبیـاندن حضرت علی مرتضی ایدی
ورجال احراردن ابو بکر صدیق ایدی وموالیدن زید بن حارثه ایدی وعبیددن
بلال حبشی ایدی رضوان الله تعـالی علیهم اجمعین

❊ دربیان فضیلت بعضی ازصحابی ورعایت ایشان ❊

مؤمنك حالنه لایق اولان اولدرکه اصحابك رضی الله عنهم تعظیم
واحتراملرنده دقیقه فوت ایتمیوب هر برینك فضیلت ومرتبـه لرینه انك
کبی که پیغمبر صلی الله تعـالی علیه و سلم معین ومقرر بیورمشدر اعتقاد
ایلیه اخبـارده وارد اولمشدرکه (ارأف امتی ابوبکر واصلبهم فی دین الله
عمر واصدقهم حیاء عثمـان وافضاهم علی واقرضهم زید بن ثابت واقرؤهم
ابی بن کعب واعلمهم بالحلال والحرام معـاذ بن جبل ولکل امة امین وامین
هذه الامة ابو عبیدة بن الجراح) وفی روایة (ابو هریرة وعاء العلم) وشول
قاعدهٔ مستحسنه که اجمـاع جمهور اهل سنت وجمـاعت انك اوزرینه
منعقد وقرارداده اولمشدر اولدرکه افضل اصحاب خلفاء اربعه در بیله لر
خلافتلری ترتیبی اوزره انلردنصکره باقی عشرهٔ مبشره دربیله لر اندنصکره
اهل بدردر انلردنصکره اهل بیعت رضواندر بیله لر اصحـاب حدیثك مذهبی

وشافعیه قتنده دخی مشهور اولان بودر ابوشکورسالمی که اکابر حنفیه دندر
تمهید نام کتابنده کتورمشدر که خلفاء اربعه دنصکره افضل اصحاب
اهل بیت رسولدر صلی الله تعالی علیه وسلم انلردنصکره عشرهٔ مبشره در
انلردنصکره اهل بدر در انلردنصکره اهل حدیبیه انلردنصکره سائر
صحابه افضلدر باقی امتدن انلردنصکره تابعین وتبع تابعین ایچون مرتبهٔ
افضلیت ثابتدر (وخیرالقرون قرنی ثم الذین یلونهم) حدیث شریفنده
بو معنایه دلالت واردر (ومعلوم اوله که حضرت پیغمبر صلی الله تعالی
علیه وسلم اصحابدن عموما برجماعتک حقنده اهل جنتدر دیو بیوردی
اهل بدرو اهل بیعت رضوان جماعتی کبی وبعضیلرینک اسملرین
تعیین ایدوب اهل جنتدر دیدی فاطمهٔ زهرا وخدیجهٔ کبری کبی
وعشرهٔ مبشره وامیر المؤمنین حسن وحسین وعکاشة بن محصن
اسدی وابن معاذ وعبدالله بن سلام وثابت بن قیس بن شماس وغیرهم کبی
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین تتکیم انک بیانی هر برینک احوالی
ذکرنده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی وصحابه‌دن شول جماعت که
بو فضیلت انلرک شانلرنده وارد اولمامشدر انلرک حکمی جمهور متکلمین
وارباب اصول قتلرنده سائر مؤمنلرک حکمی کبیدر حق جل وعلانک جنته
دخول حقنده ولکن جنته دخول ابد و ارلیغی انلرک حقنده زیاده در
غیریلرندن اکرچه جابر بن عبدالله انصارینک رضی الله عنه رسولدن صلی
الله علیه وسلم روایت ایتدیکی (لاتمس النار مسلما رآنی ورای من رآنی)
حدیث شریفنک ظاهرینک مقتضاسی اولدرکه اصحاب مذکورهنک
وتابعینک دخی اهل جنت اوللرینه حکم ایتمک ممکن اوله والله اعلم وخفی
اولمیه که بعض اصحاب ارالرنده واقع اولان مخالفت ومخاصمت اهل سنت
وجماعت قتنده عن اجتهاد واقع اولمغه محمولدر یعنی اول واقع اولان
مخاصمت اجتهاد وتأویله بناء اولوب نفسانیتدن ناشی اولمش اولمیه وجمله
اول واقع اولان مخاصمت ومخالفت تأویله قابل ومحمل صحیحه حمل اولنمغه
متأهلدر فرض ایده‌لمکه بعضیسنک محمل قویمی وتأویل مستقیمی اولمیه
جواب ویررزکه بو مخالفات ومخاصمات انلردن اخبار احاد ایله منقولدر
واول اخبارک اکثری ضعاف وجائزة الکذبدر اصحاب کرام حقلرنده سابقا
مذکوره اولان آیات قرآنیه واحادیث صحیحه‌یه معارض اولمغه صلاحیتلری

بوقدر پس لايق وسزاوار اولان اولدركه اول اخبار آحاد سببله اصحاب جناب نبوت مآبه طعن ايتمكه جرأت وجسارت ايتميه‌لر تاكذبه احتمالى اولان اخبار ايله ابطال كتاب وسنت لازم كلميه واول بابده صاحب شرعدن ثبوت بولان وعيدلردن حذر اوزره اوله‌لر (بيت) من آنچه شرط بلاغست باتو ميكويم * توخواه ازسخنم پند كيرو خواه ملال * عقلانك نظر انورينه خفى دكلدركه امت محمداوزرلرنده اصحابك رضى الله عنهم اجمعين قتى چوق حقلرى واردرزيرا رسول الله صلى الله عليه وسلمه نصرت ودين مبينه تقويت ويرديلر واوحضرتك زمان حياتنده جان وباشلرين فدا قلديلروبوفقروفاقه ايله وكفارك بونجه ايذاء واضرارى ايله طريق حق وسبيل صوابدن انحراف كوسترميوب استقامت وثبات قدمدن ايرلمديلر واوحضرتك وفاتندنصكره بسط بساط شريعت واشاعهٔ دين وملت ايتديلرودين اسلام اكثراقاليم وبلادده انلرك زمان سعادت اقترانلرنده ظهوروشيوع بولدى وروى زمين غبار كفروشركدن انلرك زمانلرنده پاك اولدى بوقدرآثار حسنه وامور مستحسنه انلردن باقى قالدى واحكام شريعت وآداب طريقت ومعارف حقيقت انلردن منتشر اولدى (وحضرت رسول اللهك اقوال وافعال واحوالى بزه انلردن ايرشدى وسبب نجات وواسطهٔ رفع درجات اولان متابعت رسول دولتنه انلرك بركاتيله فائز ونائل اولدق والحمد لله على ذلك (بيت) على ارواحهم تحف التحايا * من الله الذى خلق البرايا *

﴿ بيان عدد صحابه وتعيين اكثر الصحابة رواية ﴾

معلوم اولاكه حضرات صحابه بلاد وجبال وبواديده منتشر ومتفرق اولمغله انلرك عدد معيننده جمع وتعيينلرى متعذردر امام بخارى رحمة الله عليه صحيحنده كعب بن مالكدن رضى الله عنه روايت ايتمشكه انه قال فى قصة من تخلف عن غزوة تبوك واصحاب الرسول صلى الله عليه وسلم كثير لايجمعهم كتاب حافظ) يعنى الديوان لكن بعض غزوات واسفارده انلرك ضبط عددلرى وارداولمش تبوك غزاسنده اوتوز بيك وياخودقرق بيك ياخود يتمش بيك ايمش حجة الوداعده يوزبيكدن زياده ايمش روايت اولنمشدركه كبار ائمهٔ حديثدن ابوزرعهٔ رازينك مجلسنده ايتديلرايشيديرزكه رسول عليه السلامك حديثى درت بيكدن زياده دكل ايمش ابو زرعه

ایتدی هر کیمکه بو کلامی سویلرسه دیشلری قیرلسون بو کلام زنادقه
وملاحده کلامی اولمق وار کیمدر که حضرتك حدیثنی عد واحصایه
قادر اوله حال بو که دنیادن رحلت بیوردیغی زمانده روی ارضده یوز
بیکدن زیاده اصحابی وار ایدیکه جمله سی مبارك دیداری دولتنه
ایرشمشلر ایدی واول سرورك درر احادیثنی جمع ایدوب سلك ضبط ونظم
ایتمشلر ایدی ابو زرعهٔ مذکوردن سؤال ایتدیلر که اول یوز بیکدن زیاده
دیدیکك جمع کثیر وجم غفیر کیملر ایدیلر وقنغی موضعده ساکن ایدیلر
ابوزرعه ایتدی اهل حرمین شریفین وحرمین مابینده ساکن اولان
جماعت واعراب واطرافدن کلن اشراف که هر جانبدن اول معدن جود
ومنبع الطافك ملازمتنه کلورلر ایدیلر واول جماعت که سفر حجة الوداعده
یوما فیوما کلوب اول سروره ملحق اولورلر ایدی دوکلیسی اول سروری
کوردیلر ومبارك کلامنی ایشتدیلر وجملهٔ اصحابدن رضی الله
تعالی عنهم درت یار باوفا که میدان روایت حدیثده اکفا
واقرانلرندن کوی رجحانی قاپمشلردر ونقادان حدیث انلری
اکثری اصحاب روایة وصفیله توصیف واطرا ایتمشلردر
اولکیسی ابو هریرهٔ دوسی ایکنجیسی عبدالله بن عمر اوچنجیسی انس بن
مالك دردنجیسی عایشهٔ صدیقه در رضی الله عنهم بو ذکر اولنان درت
رفیقه اصحاب الالوف دیو نام قومشلردر وبونلرك مرویاتلرینك تعیین
عددی هر برینك احوالی تفاصیلنده ذکر اولنسه کرکدر ان شاء الله تعالی

﴿ بیان عدد طبقات صحابه رضی الله عنهم ﴾

حاکم ابو عبدالله نیسابوری رحمة الله علیه صحابهٔ کرامی سبق اسلام وهجرت
کامله وحضور غزوات فاضله اعتباریله سهولت ضبط وادراك ایچون
بروج آسمان عدد نجه اون ایکی طبقه یه تقسیم ایتمشدر والحق اول طبقات
اثنی عشردن هر طبقه بروج آسماندن هر برج منوالی اوزره * اصحابی
کالنجوم بایهم اقتدیتم اهتدیتم * کواکب ثواقبی مشتملدر اکر اول بروجده
نجوم پرنور وضیا وار ایسه بو طبقاتده دخی روشن دلان باصفا واردر
(مصراع) شتان بین محمد ومحمد * انلر ایله اهتداء وصول مقاصد
ومنازل دنیانی مفید اولور ایسه بونلره اقتدا حصول مآرب ومطالب دنیا
وعقبایی وقرب حضرت مولی جل وعلایی منتج اولور (بیت) داند

انكس كه او خردمند است ❊ كه از بن فرق تا بدان چنداست (طبقهٔ اولى) شول كيمسه‌لردر كه مكهٔ مكرمه ده ابتداء بعثنده چونكه اول سلطان ايوان فتوت و رسالت تخت نبوت ورسالتده متمكن اولوب زمرهٔ اناءه هدايت وخاص وعامه جابت ايچون دعوت مائده‌سنى بسط ايتدى خوانسالار عنايت ربانى وقائد توفيق صمدانى جمله دن مقدم سفرهٔ اسلامه اول كيمسه لرى اوتوردوب خوان ايمان ومائدهٔ اسلامدن حظ كافى ونصيب وافى ايله اول انلرى محظوظ و بهره مند ايلدى وانلرك سابقيت وافضليتلرى علمنى ميدان عرفان وايقانه نصب ايدوب لاجرم لسان حال (الالقاب تنزل من السماء) مقتضاسيله انلرى سباق اسلام لقبيله ملقب ايتمكله جمله دن ممتاز وسرفراز ايلدى حضرت خديجهٔ كبرى وابو بكر صديق وعلى مرتضى و بقيهٔ عشرهٔ مبشره وزيد بن حارثه و بلال وغيرهم كبى رضى الله عنهم (ايكنجى طبقه) اصحاب دارالندوه‌دركه چون حق سبحانه وتعالى دين اسلامى قدوهٔ ارباب الباب اولان عمر بن الخطاب ايله عزيز ايلدى اول ماه بلند ايوان رسالت صلى الله تعالى عليه وسلم افق خانهٔ ارقمدن طلوع ايدوب دار الندوه يه خرامان اولدقده اومنزلده شرف اسلامله مشرف اولمشلر ايدى (اوچنجى طبقه) شول جماعتدركه كفارك كثرت ايذا واضرارى وقتنده سيد ابرارك رخصت واجازتلريله حبشه جانبنه هجرت اختيار ايدوب اقدام مجاهده ايله وطن معروف ومسكن مألوفدن مفارقت ومباعدت باديه‌لرينى قطع ايلديلر ابو سلمة بن عبد الاسد مخزومى وجعفر طيار وبعض صحابهٔ اخياركبى (دردنجى و بشنجى طبقه) انصاردن شول طائفه‌دركه نبوتدن اون ايكنجى واون اوچنجى يلده اول حضرتله ملاقات عزمنه مدينه دن مكه‌يه كلوب سواد ليلده بياض روى غره مثالنى كوروب منزل عقبه‌ده اول مأمون العاقبته ايمان كتورديلر (التنجى طبقه) مهاجرلردن برفرقه دركه رسول اكرم مدينه‌يه وصول بولمزدن مقدم قبيلهٔ قباده اول سروره متابعت قباسنى بردوش ايدوب كمر انقيادنى ميان جانه بند ايتديلر (يدنجى طبقه) اهل بدر يعنى اول مبارزان عالى قدردركه معركهٔ جنك وجهادده كمال جد واجتهاد ايله علم مسابقتى يوجلدوب اغواء رايت باغوايت كفرى تسفيل ايله اعلاء لواء ظفر سيماى اسلامه سعى واقدام ايتديلر واعداء

دين ومخالفان سيد المرسلين ايله قتال ايدوب اول جيش پرطيش دودمان قريشك ايتدكاری ايذا واضرارك انتقامنی آلديلر واول وسيله ايله (ان الله قد اطلع على اهل بدر اعملوا ما شئتم فقد غفرت لكم) فضيلتی دولتنه نائل اولديلر (سكزنجی طبقه) شول زمره در كه غزوهٔ بدر دنصكره وغزوهٔ حديبيه دن مقدم اول مهبط امن وطمأنينته ملازمت عزميله مدينهٔ سكينه يه مهاجرت اختيار ايدوب كندولرينی دخول اسلامله عزيز وممنع وقدر ومنزلتلرينی شرف هجرتله رفيع قلديلر (طقوزنجی طبقه) شول فوجدر كه حديبيه ده شجرهٔ سمر تحتنده اول شجرهٔ ثمرهٔ نبوت وثمرهٔ شجرهٔ رسالته تجديد مبايعت وتأكيد مطاوعت كوستروب اول سبيله وجوه آمال واماني‌لرينه حق تعالينك رضا وخوشنودلغی قپولرينی آچديلر وهامهٔ همتلرينی (لقد رضي الله عن المؤمنين اذ يبايعونك تحت الشجرة) تاج افتخاريله متوج وقامت باقيتلرينی (ان الذين يبايعونك انما يبايعون الله يد الله فوق ايديهم) دواج استظهاريله مدوج قلديلر وفوج مرقوم اهل بيعة الرضوانله موسوم اولديلر (اوننجی طبقه) شول كروهدر كه انلرك خطهٔ يثربه مهاجرتلری وملازمت رسوله مسارعتلری حديبيه صلحندن صكره وفتح مكه دن مقدم واقع اولمشدر خالد بن الوليد وعمرو بن العاص كبی (اون برنجی طبقه) رجالدن برجمعدر كه مكه فتح اولندقده سعادت اسلامه ايرشوب بعضيلری طوع ورغبتيله و بعضيلری كره وتكليفله شركدن يوز دوندرديلر و بو بعضه مؤلفة القلوب ديديلر (اون ايكنجی طبقه) عصابهٔ شبان وصبيان صحابه در كه فتح مكه ده وحجة الوداعده ودخی صكره شرف ملاقات سيد الساداتله مشرف اولديلر ابو طفيل وابو جحفه و سائب بن يزيد وعبد الله بن ثعلبه كبی

باب اول در معرفت رجال صحابه رضوان الله عليهم اجمعين

اولهم وافضلهم قدوة المهاجرين والانصار وثانی اثنين اذ هما فی الغار معدن الصدق والوقار صحيب رسول الله فی العريش والغار الشيخ العتيق الرفيق الشفيق منبع رحيق التحقيق من كؤس التوفيق خليفة رسول الله صلى الله عليه وسلم امير المؤمنين ابو بكر الصديق رضي الله تعالى عنه وارضاه وجعل فراديس الجنة مسكنه ومثواه ❊ اسم شريفی عبد الله و پدرينك كنيه سی ابی قحافه وابی قحافه نك اسمی عثمان بن عامر بن عمرو

ابن سعد بن تيم بن مرة بن كعب بن لؤيدر انك نسب طاهری سيد البشرك
نسب اطهر ينـه مرة بن كعبده متصل اولور ووالده سى سلمى بنت صخر
ابن عامردر ابو قحـافه نك عمى قزيدر وكتب سيردن بعضى مواضعده
كورلمشدر كه جاهليتده ابو بكرك اسمى عبـد الكعبه ايدى حضرت حين
اسلامده تغيـير بيوروب عبد الله تسميه ايلدى وابو بكر زمان جاهليتده
قريشك اكابرندن ومالدارلرندن واول قومك رئيسلرندن واهل مشاوره لرندن
ايدى وعلم انساب وعلم تعبير رؤياده وعلم عروض وقافيه ده بغايت ماهر
ايدى واشعار خوب كندولره منسوب ايدى اول جمله دندر بوايكى بيت
(شعر) مرض الحبيب فزرته ✽ فرضت من حذرى عليه ✽ وشفى الحبيب
فزارنى ✽ فشفيت من نظرى اليه ✽ ابو بكرك رضى الله عنـه علم انسابده
حذاقتى شول حدده ايديكه سيد عالم صلى الله عليـه وسلم حسان بن ثابته
مشركينى هجو ايتديككده ابو بكره وار اول قومك معايبنى ابو بكردن
استكشاف واستخبار قيلكه انلرك انساب ووقايع ايامنى ابو بكر خوب بيلور
ديرايدى وابتداى بعثتدن تازمان وفات حضرته كلنجه سفر وحضرده
ابو بكر حضرتدن صلى الله تعالى عليه وسلم تخلف كوسترمدى (منقولدركه
امر خلافت كندوده قرار ايتدكده خلق اكا خليفهٔ رسول الله ديرلر ايدى
برنوبت برشخص اكا خطاب ايدوب ياخليفة الله ديدى ابو بكر ايتدى بن
خليفة الله دكلم خليفهٔ رسول اللهم و بن خليفهٔ رسـول اولمقلغه راضيم
ايمدى بكا خليفة الله ديمه ديدى و بعض روايتده وارد اولمشدر كه كندويه
خليفة الله ديدكلرينى مكروه طوتوب قائل اولمزدى

﴿ بيان وجه تلقيب وى بصديق ﴾

صديق وعتيق لقبلر يله ملقب اولمرنده برقاچ روايت كورلمشـدر بريسى
بودركه جناب نبوت مآب صلى الله تعالى عليه وسلم بركون ابو بكرك يوزينه
باقوب بيورديكه (من اراد ان ينظر الى عتيق من النار فلينظر الى ابى بكر)
يعنى جهنم آتشـندن آزاد اولمش كيمسه يى كورمك دلين ابو بكره باقسون
وديمشلردركه ابو بكر شرف اسلام ايله مشرف اولديغى كون حضرت
صلى الله تعالى عليه وسلم ابو بكره خطاب ايدوب ايتدى (انت عتيق الله
من النار) پس انكيچون اكا عتيق ديديلر (ايكنجى روايت اولدركه ابو بكر
حسن رويى وحسن خويى واسطه سيله عتيق لقبيله ملقب اولمشدر زيرا

عتاقت لغتده حسن وجمال معناسنه در انکیچون انك مدحنده دیمشلردر
(بیت) صورت وسیرتش همه جان بود ٭ زان زچشم عوام پنهان بود ٭
اوچنجی روایت اولدرکه طهارت نسب سببیله عتیق ایله مسمی اولمشدر یعنی
معایب نسبیه دن آزادو مبرادر دیمك معناسنه (دردنجی روایت اولدرکه دنیایه
کلزدن مقدم برقرنداشلری وار ایدی اسمی عتیق ایدی پس عتیق وفات
ایدوب ابو بکر تولد ایتدکده ابو بکرك عتیقه تمام مشابهتی اولمغله عتیق
ایله ملقب ایلدیلر (بشنجی روایت اولدرکه ابو بکرك اناسنك اوغللری
معمر اولمزلردی چونکه ابو بکر طوغوب بو یوب جوانلق حدودینه بالغ
اولدی اکا عتیق دیدیلر یعنی مقدمکی قرنداشلری کبی فوت اولمیوب
اولومدن آزاد اولدی قورتلدی دیمك معناسنی اشعار ایتدیلر ودیمشلردرکه
اناسی ابو بکری خانهٔ کعبه یه ایلتدی وایتدیکه (یارب هذا عتیق من الموت
فهب لی) پس رکن کعبه دن برآواز ایشتدیکه (یا امة الرحمن بالتحقیق
قد تحملت الولد العتیق یعرف فی التوریة بالصدیق) پس اول جهتدن
اکا ذخی صدیق دیدیلر و یاخود اول جهتدن صدیق دیدیلرکه حضرت
صلی الله علیه وسلم بیورمشیدیکه اکا حق سبحانه وتعالی سکا صدیق تسمیه
ایلدی یاخود قصهٔ معراجده اول سروری ابتدا تصدیق ایدن ابو بکر
ایدی و یاخود اول منبع جاه وجلالی رسالتده ابتداء تصدیق ایدن ابو بکر
ایدی انکیچون صدیق دیدیلر اهل تحقیقدن بعض کیمسه زانك اوزرینه
درلرکه اول معدن صدق وتوفیقه اول سببدن صدیق دیدیلرکه انك
ظاهر و باطنی صدق واستقامت اوزره ایدی والصدیق من لم یتغیر باطن
امره من ظاهره (وقیل الصدیق هو الصادق قولا وفعلا وعقلا ونیة)
و بعض عارفلر دیمشلردرکه صدیق اول کیمسه درکه ایکی جهانی حق
تعالینك رضاسی یولنه بذل وفدا ایلیه ابو بکر کبی که چون رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم جیش عسرتی تجهیزنده اندن سؤال ایتدیکه
(ما ابقیت لنفسك) جوابنده دیدیکه (الله ورسوله) یعنی مال ومنالدن
مالك اولدیغمزی جمله جیش عسرت تجهیزینه بذل وفدا ایلدم بکا
قالمدی الاالله قالدی ورسولی قالدی (بیت) از زبان صادق وازجان
صدیق ٭ چون نبی مشفق وچون کعبه عتیق

٭ صدیقك ایمانه کلمکه موفق اولدیغنك اسبابی بیاننده در ٭

نقلهٔ آثار وحلهٔ اخبار بو یله روایت ایتمشلردر که چون سید ابرار وسند
اخیار علیه صلوات الملك الجبار رسالتله مبعوث اولدی اول وقتـده ابو بکر
تجارت طریقیله یمن جانبنـه کتمشیدی اول طرفلرده اکا علمـای اخباردن
بر کشی ایله ملاقات واقع اولمشیدیکه اول کشی توریة وانجیل علمنده کامل
ایدی ومدت عمری اوچیوز طقسانه ایرشمشیدی اول مرد عالم ابو بکرك
شهر وقبیله سنی واسم ونسب وکنیت ولقبنی تفحص واستخبار ایدوب تمام
معلوم ایدندکدنصکره ابو بکره ایتدی کتب آسمـانیدن وصحف ربانیدن
معلوم ومفهومم اولان بودرکه حرم مکه ده بر پیغمـبر دین پرور مبعوث
اولوب اول پیغمبرك ایکی یار وفاداری اوله بری پیر و بری جوان اول ایکی
یار وفادار اول پیغمبره معـاونت ومظاهرت ایدوب یولنـده جان وباش
ویرمکی دریغ طوتمیه لر جوان برمرد بهادر اولوب بنـار آتشه کیرمکدن
یوز دوندرمیـه پیر کهل برمرد صاحب تدبیر اولوب حلم ووقار صاحبی
کشی اوله واول پیر کهلك قارنـنده برخال سـیاهی وصول او یلوغنـده
بر نشانه سی اوله ظنم بودر که اول پیر سن اوله سن اول نشانه لر سنده وارمیدر
ابو بکر جائزکه اوله دیدی اول مرد عالم اول خالی واول نشانه یی کورمکه
رخصت التمـاس ایدیجك ابو بکر دخی اول نشانه لردن رفع لباس ایدوب
اول خال سیاهی وصول او یلوغنده اولان اول نشانه یی کوستردکده اول
مرد عالم ایتدی والله العظیم اول پیر کهل سنسن واول ضیافتخانهٔ دعوته
اهل سنسن سعادت سنك جانکه زینهار طریق هدی وصوابدن آیرلمیوب
اول صاحب شریعتك طریقهٔ مرضیه سنه متمسك اوله سن واول سرورك
مدحنـده برقاچ بیت انشاد ایدوب ابو بکره تسـلیم ایلدی بو بیتلری
اوحضرتك موقف انهاسنه ایرشدیره سن دیدی (بیت) ای باد سلام
سر بمهر از سر مهر ❊ ازقطره بدر یا ببراز ذره بمهر (القصه) چون
ابو بکر یمن جانبنـدن مکه یه رجوع ایلدی اقران واعیـان قریشدن
برجماعت تهنیت قدوم طریقیله اول عالیجاهی کورمکه کلدیلر مراسم
محبت وقواعد تحیت تمهیدندنصکره هر بابدن سوز سویلمکه آغاز ایتدیلر
ابو بکر ایتـدی حوادث روزکاردن وغرائب لیل ونهاردن بو یقینلرده
ارا لغکزده برامر غریب ظهور ایتدیمی انلر ایتدیلر بلی محمد بن عبدالله بن
عبدالمطلب دعوای نبوت ایدوب بزم آبا واجدادیمز دینی مخالفت ومعاندت

تیشه سیله یقوب خراب ایتمك ایستدی دیدیلر ابو بکر چون بو خبری انلردن
استماع ایدیجك صبر و قراری قالیوب لقای سید انبیایی کورمکه اشتیاق
واستعجال ایتدی و بو بیتك مضمونی آینهٔ سینهٔ بی کینه سنده انطباع
وانتقاش بولدی (بیت) ای آرزوی دیده ودلم درهوای تست ❋ جانم
اسیر سلسلهٔ مشك سای تست ❋ فی الحال یارانـه عذر خواهلق ایدوب
هر برینی کندی منزللرینـه یوللادی وعلی التعجیل کندوبی اوحضرتك
صلی الله تعالی علیه وسلم ملازمت مجلس شریفنه ایرشدردی پس سوابق
ایامده معهود اولدیغی اوزره شرائط سلام و کلام ایکی جانبدن مرعی
ومؤدی قلندقدنصکره سید انام انی اسلامه دعوت ایدوب صدیق دخی
مدعایه دلیل و برهان طلب ایلدی حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی
بنم دلیل و برهانم یمن دیارنده سکا ملاقات ایدن پیر عالمك حکایتیدر که بنم
حقمده سکا بیان ایتمشدر و بالای نافکده اولان خال سیاهی وصول
او بلوغکده اولان نشانه یی کوردیکیدر و بنم مدحمده انشاد ایدوب سنکله
کوندردیکی ابیاتدر وحضور بمه سنکله تبلیغ ایتدیکی سلامدر دیدی
ابو بکر بو خبرلری ایشیدیجك فی الحال ایمان کتوروب کلمهٔ طیبهٔ لااله الاالله
محمد رسول اللهی اسانه جاری قیلوب صدق واخلاصله لوح عرفاندن
سطور ایقانی قرآءت ایلدی اخبارده کتورمشلردر که صدیقك قبول
ایمانه موفق اولمسی سببلرینك بریسی دخی بودر که ظهور نبوت وشیوع
دعوت زماننده مقدم ابو بکره رؤیاسنده کوستردیلر که آی کوکدن اینوب
مکه اوزینه کلدکده پاره پاره اولوب پاره‌لری مکه نك بیوتنه منتشر اولدی
شویله که مکه نك خانه‌لرندن برخانه قالمدیکه اول آیك قطعه‌لرندن برقطعه
اکا داخل اولمامش اوله بعده اول پاره‌لر مجتمع اولوب آی اولکی شکلنه
کیروب واروب اول حضرتك مبارك قوینه کیردی ابو بکر بوواقعه یی اهل
کتاب احبارندن برحبر وار ایدیکه فن تعبیر خوابده مهارتی وعلم تأویل
رؤیاده بصارتی وار ایدی اول حبره عرض ایلدی اول حبر ایتدی یا ابا بکر
بوواقعه نك تعبیری اولدر که عالم بالادن بردولت وجبار اعلادن برسعادت
سکا حواله اولسه کرکدر محصل کلام بوواقعه نك تعبیری اولدر که پیغمبر
آخر زمان وسرور انس وجان دینلرك یکرکی ایله مبعوث اولسه کرکدر
وهدایت یاریلغی وسعادت رهنمالغی ایله شرك وضلالتك سرکارینی عالمدن

کوتورسه کرکدر سن اکا ایمانی کتوررسن وانك متابعت ومبایعتی دائره سنه ومعاونت ومطاوعتی حلقه سنه داخل اولورسن خلقك سعادتلوركی سن اولورسن وجمله اقرانکدن فائق وسرفراز اولاجقسن پس ابو بکر بو واقعه نك تعبیری وقوعنه و بو اخبار نافعه نك تفسیری حلوانه انتظار چکردی تا اول زمانه دك که سید سادات عالم وسند سعادات بنی آدم ظهور نبوت مسندنده متمکن اولوب ابو بکری ایمان مائده سنه دعوت ایلدی ابو بکر صدق حالی وحقیقت امری بیلوردی انجق اطمینان تحصیلی ایچون اول سروردن دلیل و برهان طلب ایلدی اول سرور صلی الله تعالی علیه وسلم دخی بیوردیکه دلیل و برهان اول واقعه درکه مبعوث اولمامدن مقدم کوردك واول واقعه نك بنم نبوتمله تعبیرین فلان حبردن اشتدك صدیق فی الحال جادهٔ تصدیقه قدم قیوب سر دفتر اهل ایمان ومقدم اصحاب عرفان اولدی (مرویدرکه حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی هر کیمه که ایمان عرض ایتدم قبولده توقف وتأمل ایلدی الا ابو بکرکه انی ایمانه دعوت ایتدم همان بی تکلف وتوقف قبول ایلدی بو خبر اول سرور ایله ابو بکر مابیننده کمال مناسبت اولدیغنه دلیل وافیدر وهمان اولکونکه ابو بکر مسلمان اولدی عشرهٔ مبشره دن بش نفر عثمان بن عفان وطلحه بن عبدالله وزبیر بن العوام وعبدالرحمن بن عوف وسعد بن ابی وقاصکه بونلر ایله صدیق مابیننده سلسلهٔ صداقت تمام مستحکم ایدی صدیقك دلالت وارشادیله حضرتك ملازمتی سعادتنه استعجال ایدوب دولت اسلام بولدیلر (ومن سن سنة حسنة فله اجرها واجر من عمل بها الی یوم القیامة من غیر ان ینقص شیٔ من اجورهم حدیث شریفی مقتضاسنجه صدیق ایچون جمیع مؤمنینك اجرنه مساوی اجر ایمان اولسه کرکدر

﴿ صدیقك الله ورسولی یولنده نفس ومالنی بذل ایتدوکی
واول صاحب کمالك زهد وورع وتواضعندن برشمه بیانده در ﴾

ثبوته ایرشمشدرکه سید رسل وهادی سبل صلی الله تعالی علیه وسلم اوائل بعثتده امر دعوته نهانی اشتغال بیوروب سبیل حق طالبلرینه راه صوابی خفیجه کوستررایدی صدیق دائما اول سروردن اظهار دعوت وافشای دین وملت بیورملرین التماس واستدعا ایدوب لکن کثرت

اعدا وقلت احبابه بناءً حضرت بو خصوصده تأمل وتوقف كوستررايدى
و بو بابده تعللدن خالى اولميوب جناب حق قبلندن اشارت غيبيه ظهورينه
انتظار چكردى تا اول زمانه دك كه ابو بكرك التماس واستدعاسى مبالغه
والحاحه منتهى اولوب اوحضرت صلى الله تعالى عليه وسلم صديقك
مسؤلنه مساعده بيوروب صديقله معا كفارى دينه دعوت ايتمكيچون
مجمع اكابر قريش اولان مسجد الحرامه تشريف ايتديلر صناديد قريش
اول قوم پرغضب وطيش اول مجمعده هيبت وشكوه ايله صف صف وكروه
كروه اوتورمشلرايدى صديق اكبر اياق اوزره قالقوب اول قوم صم وبكمدن
هيچ خوف واندیشه ايتمكسزين بو منظومك مضمونني خاطردن كچوردى
(بيت) كرتيغ باردد ركوى آن ماه ❊ كردن نهاديم الحكم لله ❊
واوحضرتك حضورنده برخطبهٔ بليغه انشا ايلدى واول خطبه نك
مضمونى اهل كفرى ايمان واسلامه ترغيبى وطواغيت واصنام عبادتندن
انلرى ترهيبى واول فرقهٔ بدفعالك طريقهٔ ناپسنديده لرينه مترتب اولان
عقوبت ونكال وعذاب ووبالدن تخويفى مشتمل ايدى لكن چون قلوب
معيوبلرينه مهر خذلان اورلمشيدى واسماع بى انتفاعلرينه پنبهٔ عصيان
طولمشيدى وابصار بى اعتبارلرينه پردهٔ حرمان چكلمشيدى هيچ
نتيجه پذير اولمادى (بيت) لايشرح الواعظ صدر امرئ ❊
لم يعزم الله على رشده (بيت) محل قابل وانكه نصيحت قائل ❊
چو كوش هوش نباشد چه سود حسن مقال ❊ لاجرم چون
صديقك خطبه سنى قوم معاندين استماع ايتديلر جمله سى صديقك
اوزرينه هجوم ايدوب ضرب وجفا ايله صديقه ال اوزاتديلر وشتم
وايذاسنه زبانلرين دراز ايتديلر وصديقك سرور وينه اولقدر
طبانجه ومشت ودپمه ونعلين اورديلركه جناب صديقك يوزى وكوزى
ودهان وانفى برىرينه قارشدى وصورت اتحاد بولوب برى بريندن
تميز اولنماز اولدى بنى تيم چون بوحاله واقف اولديلر هجوم ايدوب
صديقى اول بى ادبانسنك دلان واول بى دينان جاهل اللرندن خلاص
ايتديلر وبرلباسه صاروب خانه سنه ايلتديلر وهلاك اولديغنه هيچ شك
وشبهه طوتمديلر القصه صديق وافر زمان بيهوش اولوب
چوب عقلى باشنه كلدى اهل بيتى برمقدار شربت احضار ايدوب ايچ ديو

ابرام ومبالغه ایتدیلر صدیق اول شربتدن برقطره طاتمیوب ایتدی نذر ایتمشمدر که اصلا طعام وشراب طاتمیم تا اول زمانه دك که اول مایهٔ درمان یعنی سیدانس وجانی سلامتده کورمیم کیجه وقتنده که یوللر مرور کفار وعبور اغیاردن خالی اولمشیدی ابوبکری قالدیروب اوحضرتك قاتنه ایلتدیلر اول سرور صلی الله تعالی علیه وسلم چون صدیقی اوحالده کوردی مبارك یکاتلری اوزره کوز یاشلرین دوکدی وشفقت وعنایت یوزندن حال وخاطرین سؤال ایتدی صدیق ایتدی یارسول الله بن آب وآتش ایچنده اولسم دخی خاطرم خوشدر سن باری بوبلالردن سلامتده میسن دیدی (بیت) کرمن درآب وآتشم ازجان ودل خوشم ❋ کاندرمیان هردو توباری سلامتی ❋ روایتده کتورمشلردر که چون صدیق دولت اسلامه مستسعد اولدی نقد قرق بیك درهمی وارایدی خدا ورسولی یولنه صرف ایتدی بومعنایه نظر ایله انك مدحنده دیدیلر (بیت) شب خلوت دوم همسر بغا رست ❋ نثار روز اول چل هزارست ❋ منقولدر که یدی نفر مسلمان کفاره اسیراولوب اسلامه کلدکاری ایچون اول قوم بدکرداردن بی حد ایذا واضرار چکوب صبرایدوب ثبات قدم کوستررلر ایدی ابوبکر انلری مبلغ کثیره اشترا وتملك ایتدکدنصکره فی سبیل الله آزاد ایلدی عامر بن فهر وبلال حبشی اول جمله دن ایدی صحته ایرشمشدر که نقطهٔ دائرهٔ عدل واحتساب امیر المؤمنین عمر بن خطاب (انما یعرف ذاالفضل من الناس ذووه) مقتضاسنجه اول عالیجناب حقنده بیورمشدر (ابو بکرسیدنا اعتق سیدنا) یعنی ابوبکر بزم سیدمزدر سیدمز اولان بلالی آزاد ایلدی دیمك اولور (وشاه اولیا علی مرتضی کرم الله وجهه اول سردفترارباب مروت واحسان مدحنده بوجواهر زواهر نامداری سلك نظمه چکمشدر (شعر) ابو بکر حبی فی الله مالا ❋ واعتق من ذخائره بلالا ❋ وقدواسی النبی بکل فضل ❋ واسرح فی اجابته بلالا ❋ صحاح اخبارده وارد اولمشدر که ابوبکرك طعام خاصه سی کندی غلامنك اجرتی مقاطعه سندن تحصیل ومهیا اولنوردی برکون اول غلام کلوب طعام کتوروب انك نظرنده قودی ابوبکر رضی الله تعالی عنه دخی تفحص حال ایتمکسزین کسب حلالدن اولمق تصور یله

اول طعـامى يمكه مشغول اولدى چون برلقمه تناول ايلدى اكا ظـاهر اولديكه غـلام اول طعـامى كهانت وجهندن تحصيل ايتمش وكهانت فننده اولقدر ماهر دكلايدى هماندم صديق اول قدرقىٔ واستفراغ ايتديكه اول لقمه طشره كلـدى بعض اصحـاب سببندن سؤال ايتـدكلرنده ايتـدى حضرت بيورمشـدركه (كل لحم من السحت فالنار اولى به) قورقدم كه مبادا بولقمه دن بنم جسـدمده لحمدن برنسـنه بته روايتده كتورمشلردركه صديق مدح ايدنـلر ايدر ايدى (اللهم انت اعلم بى من نفسى وانا اعلم بنفسـى منهم اللهم اجعلنى خـيرا مما يظنون واغفرلى مالا يعلمون ولا تؤآخذنى بما يقولون) ديمشلردركه مسند خلافت صديقك وجود پرجوديله مشرف ومزين اولمازدن مقدم انصار قبيله سـندن برجمـاعت كه صديق انلره قوكشو اولوب انلرك ارالرنده منزل اختيـار ايتمشيدى حق جوارى رعايت ايتمكيچون انلرك قيونلرينى صاغيويروب مهما امكن اول مهمك اتمامنه سعى واهتمـام ايدرايدى بعـده صديق خليفه اولدقده اول جمـاعتدن برجاريه ايتدى صديق شمدنصكره خليفه اولدى اولكى كبى بزم مصالحمزه قيام ايتمك انك منصبنه وحالنه مناسب دكلدر ظـاهر بودركه شمدنصكره بزه التفـات ايتمـه كركدر بوسوز صـديقك سمع شريفنه ايرشـدكده ايتدى اميدم انك اوزرينـه دركه اخلاق حسنـه دن متصف اولديغم خلقى بومنصب خلافت تغـييرايدهميه فى الواقع ايام خلافتده ينه دستور سـابق اوزره اول قومك قيونلرينى صـاغيويروب اول مهملريله ينه قيـام ايدردى وصديقك فضائلنده مسطور دركه مجلسنده مالايعنى سوز سويلمكدن مانع اولسون ايچون دائمـا اغزنده طـاش پارهسى طوتاردى اكا ثنـاء مدحنده ديمشلر (بيت) نهاده بود سنكى دردهانش ✵ كه تاكوهر نيفشاند زبانش ✵ ميان سنك ودر كوهر شنيدم ✵ ولى سنكى بكوهر درنديدم

﴿ آيات قرآنيه دن جنـاب صديق شـاننده نازل اولان بعض آيات بيـان اولنور ﴾

(ثانى اثنين اذ هما فى الغـار اذ يقول لصاحبه لاتحزن ان الله معنا) الآية مفسرلر اتفاق ايتمشـلردركه بوآيت كريمه ده ثانى اثنيندن مراد ابوبكر صديقـدر (فاما من اعطى واتقى وصدق بالحسـنى)

الآية بعض مفسرین انك اوزرینه درکه بوآیت کریمه صدیق شاننده نازل اولمشدر (والذی جاء بالصدق وصدق به) ابو المعالی وکلبی رحمهما الله که اصحاب تفسیرك اعیانندن درلر دیمشلردرکه ان الذی جاء بالصدق ایله مراد حضرت رسول اللهدر صلی الله تعالی علیه وسلم صدق به ایله مراد ابو بکر صدیقدر رضی الله عنه (ولمن خاف مقام ربه جنتان وان اکرمکم عند الله اتقیکم) بوایکی آیت بعض اهل تفسیر قولنجه انك شاننده نازل اولمشدر ومرویدرکه چون (یاایتها النفس المطمئنة) آیت کریمه سی نازل اولدی ابوبکر ایتدی (یارسول الله ان هذا لحسن) حضرت ایتدی یا ابابکر بیل واکاه اولکه حق تعالی سنك موتك وقتنده بوآیتی سنك اوزریکه اوقوسه کرکدر

صدیقك شاننده وارد اولان
بعض احادیثك ذکری بیان اولنور

عبد الله بن مسعوددن رضی الله عنه ثبوته ایرشمشدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی (اوکنت متخذا خلیلا لاتخذت ابابکر خلیلا ولکنه اخی وصاحبی وقد اتخذ الله صاحبکم خلیلا) صحاح اخبارده ابو الدرداءدن رضی الله تعالی عنه منقولدرکه ایتدی رسول اللهك صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنده ایدم ناکاه ابو بکر رضی الله تعالی عنه ظاهر اولدی اتکارینی رفع ایتمش شویلکه دیزلری کورینوردی حضرت ایتدی صاحبکزك یعنی ابو بکرك برکیمسه ایله عظیم خصومتی واقع اولمشه بکزر پس ابوبکر مجلسه داخل اولوب سلام وردی وایتدی یارسول الله خطاب اوغلیله یعنی عمر ایله بنم ارالغمده قال وقیل واقع اولمشدر بن مبادرت ایدوب زیاده جه سویلدم واندنصکره پشیمان اولوب عمرك قپوسنه واردم وعذرخواهلق ایتدم تابنی عفوایلیه قبول ایتمدی وبنم یوزیمه خانه سی قپوسنی باغلدی حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم اوچ نوبت یغفر الله لك یاابابکر دیوبیوردی اندنصکره عمر دخی پشیمان اولوب ابو بکرك قپوسنه واردی ابو بکری بولمادی پس مجلس رسول اللهه کلدی چون حضرت آنی کوردی مبارك روینك رنکی متغیراولدی شویلکه ابو بکر خوف ایدوب ایکی دیزی اوزرینه کلدی وایتدی یارسول الله والله بو قضیه ده بن عمردن اظلم کناه بندر ایکی نوبت بو سوزی تکرار ایتدی

بر روايت دخی اولدركه چون عمر حضرتك صلى الله تعالى عليه وسلم
مجلسنه كاوب اوتوردی اول حضرت بوزينی عمردن آخرطرفه دوندردی
عمر قالقوب حضرتك وجهی مقابلنه اوتوردی حضرت بوزينی ينه
آخرطرفه دوندردی عمر ايتدی يارسول الله ظن ايدرمكه بندن بواعراض
وروكردانلغك برامره بناءاوله كه بندن جنابكه نقل ايلديلرسن كه عمردن
يوز دوندرمش اوله‌سن عمر ايچون نه ديرلك ونه خوشلق اوله رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدی سنسن اول كشی كه ابوبكر سندن عذر
خواهلق ديله‌يه‌سن قبول ايتميه‌سن تحقيق كه خداوند تعالى بنی سزه
پيغمبر ايله كوندردی سز بنی تكذيب ايتديكز ابوبكر بنی تصديق ايدوب
بكا مواسات كوستردی نفسيله وماليله پس سز قادر اولمديكز كه بنم
خاطرم ايچون بنم يارمه ايذا وجفايی ترك ايده‌سز ابودردا رضی الله تعالى
عنه ايدر بوندنصكره هركز ابوبكره كيمسه ايذا ايتمكه قادر اولمادی ابو
هريره رضی الله تعالى عنهدن مرويدركه حضرت پيغمبر صلى الله تعالى
عليه وسلم بيوردی هركسك كه بزم اوزريمزده حقی واردی بز اول حقك
مكافاتنی ايتدك الا ابوبكرك بزم اوزريمزده اولان حقی كه انك مكافاتنی حق
جل وعلا روز قيامتده ايتسه كركدر (عبدالله بن عمر رضی الله تعالى
عنهما روايت ايدركه حضرت رسول صلى الله تعالى عليه وسلم ابوبكره
ديديكه (انت صاحبی فی الغار وصاحبی علی الحوض) وينه اندن
منقولدركه بر كون ابوبكر حضرتك صاغ يانده اوتورمشيدی وعمر صول
جانبنده اوتورمشيدی حضرت انلرك الرينه ياپشوب ايتدی روز قيامتده
دخی بويلجه حشر اولسق كركدر (انس بن مالك رضی الله تعالى عنه ايدر
حضرت رسول صلى الله تعالى عليه وسلم ابوبكر وعمر حقنده ديمشدر
(هذان سيدا كهول اهل الجنة من الاولين والآخرين الا النبيين والمرسلين)
ونيجه حديث شريفده حضرتدنصكره ابوبكرك خليفه اولاجغنه اشارت
واقع اولمشدر بريسی اولدركه حضرتك مرضی ايامنده وجع وجعالك
شدتی واسطه‌سيله چون نمازه حاضر اولمغه قادر اوليمادی ابوبكره نمازی
سن قيلويرديو امر ايلدی اول واقعه‌نك تفصيلی بو كتابدن مقصد اولده
مرور ايلدی واول قضيه‌ده قوی اشارت واردر ابوبكرك خلافتنه اكا
بناء علی كرم الله وجهه ابوبكره بيعت ايلديكی كون ايتدی حضرت پيغمبر

صلی الله تعالی علیه وسلم امر دینده یعنی نمازده ابی بکری اختیار ایلدی
بزدخی امر دنیاده یعنی خلافتده آنی اختیار وقبول ایلدك (وبریسی دخی
اولدرکه برکون برضعیفه حضرتك قاتنه کلوب برنسنه استدی حضرت
ایتدی برآخر وقتده کل مسؤلکی مبذول ایدهلم اول ضعیفه ایتدی یارسول
الله برکلیشمده دخی سنی بولمزسم نیجه ایدهیم حضرت ایتدی ابوبکرك قاتنه
وار عایشهٔ صدیقه دن رضی الله تعالی عنها صحته ایرشمشدرکه ایتدی
حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم مرض موتنده بکا امر ایتدیکه
(ادعی الی ابابکر حتی اکتب کتابا فانی اخاف ان یتمنی متمن ویقول قائل انا
ویأبی الله والمؤمنون الا ابابکر

﴿ صدیقك بعض خواص ومزایاسی ذکر اولنور ﴾

قیل له اربع فضائل لم یشارکه فیهن احد کان ثانی اثنین اذهما فی الغار
وثانی اثنین فی العریش وثانی اثنین فی المدفن وصلی النبی خلفه کرارا)
وصدیقك جملهٔ فضیلتندن وخواصندن بری دخی اولدرکه کندوسی
وپدرومادری واولادی عبدالله وعبدالرحمن وعایشه واسما واوغللرینك
اوغللری محمد بن عبد الرحمن بن ابی بکر بن ابی قحافه وعبدالله بن اسما
بنت ابی بکر بو جمله دوکلیسی صحابی ایدیلر اصحابدن هیچ کیمسه یه
بو فضیلت میسر اولمادی (وحضور پیغمبرده صلی الله تعالی علیه وسلم
ابتدا خطبه اوقیوب کفاری اسلامه دعوت ایدن ومسند خلافته اول
جلوس ایدن واول جمعه کوندریلن واحراردن اول مسلمان اولان
ومعراجده حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمی اول تصدیق
ایدن وخلافته اول وصیت ایدن وقریشدن باباسی صاغلغنده اول خلیفه
اولان وامت محمددن اول مسجد بنا ایدن ورسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم یولنده اول بذل نفس ایدن وبو امتدن روز محشرده خاکدن
اول باش قالدیروب جنته اول داخل اولان ابو بکردر وابو بکرك جملهٔ
خواصندن کتورمشلردرکه حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم
صفت رحمت ورأفتده آنی ملائکه دن میکائیل علیه السلامه تشبیه اتمشدر
وپیغمبرلردن ابراهیم خلیل علیه الصلوة والسلامه تشبیه اتمشدر زیرا
ابراهیم کندی امتی حقنده دیمشیدی (فمن تبعنی فانه منی ومن عصانی
فانك غفور رحیم) وامیر المؤمنین عمرك شرکتیله ابو بکرك جملهٔ خواصندن

بری دخی اولدر که حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم انلری دین اسلامدن کوز وقولاق مثابه‌سنده طوتمشدر اهل تحقیقدن بعضیلری علی طریق الاجمال دیمشلردر که ابو بکرك یتمش ایکی فضیلتی واردر که اصحابدن هیچ بری ایچون اول فضیلتلر بو قدر والله تعالی اعلم (وجملهٔ مناقب ظاهره وفضائل باهره‌سندن صحته ایرشمشدر که ابو بکر حضرت پیغمبر حضورنده فتوی ویرمشدر واول سرورانك فتواسنی مقرر طوتمشدر بو قصه‌نك شرح و بیانی اولدر که حنین غزاسنده ابو قتادهٔ انصاری اثناء معرکهٔ جنك وقتالده کفار بهادرلرندن برینی شمشیر آبدار ایله اوروب قتل ایدوب دار البواره کوندرمشیدی محاربه تمام اولدقدنصکره حضرت بیوردیکه مقتول اولان کفارك سلب وسلاحلری قاتللرینك اولسون اما اول شرط ایله که قتل ایتدکارینه شاهدلری اولوب بینه اقامت ایلیه‌لر ابو قتاده ایتدی چون حضرتدن صلی الله تعالی علیه وسلم بو کلامی اشتدم اباق اوزره قالقوب ندا ایتدمکه فلان کافری قتل ایتدیکمی کورمش بیلمش وارایسه کلسون شهادت ایتسون دیدم هیچ کیمسه شهادت ایتمدی حضرت ینه تنفیل سابقی اعاده ایدوب مقتوللرك ساز وسلبی قاتللرینکدر دیدی بن دخی تکرار ندا ایدوب شاهد طلب ایتدم شاهد بولنمدی اوچنجی نوبت ندا ایتدیکمده حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی ساکه نه حال اولدی یا اباقتاده بن دخی کیفیت حال وقصه‌یی اوحضرته عرض وانها ایتدیکمده اصحابدن برکشی ایتدی ابو قتاده طوغری سویلر اول کافری اول قتل ایلدی سلب وسلاحنی بن آلدم یا رسول الله ابو قتاده‌یی بندن خشنود وراضی ایله که بندن سلب وسلاح طلبنده اولماسون حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم بوسوزی استماع ایدوب هنوز فصل دعوی ایتمدین ابو بکر صدیق اول مجلسده حاضر ایدی ایتدی (لاتالله اذن لا یعمد الی هذا اسد من اسود الله یقاتل عن الله وعن رسوله فیعطیك سلبه) یعنی یوق سنك دیدیکك اولمز الله حقیچون بویله اولیجق الله تعالینك ارسلانلرندن بر ارسلان شمدنصکره جنك و معرکه‌یه کیرمز زیرا که خدا ورسولی قبلندن برکشی مقاتله ایدوب بر کافری قتل ایده سلبی انك حقی ایکن اندن الوب سکا ویره‌لر حال بوکه حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم (من قتل قتیلا فله سلبه) دیو تنفیل بیورمش اوله یعنی سنك پیغمبره تکلیف ایتدیکك

نسنه پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم حال وشاننه لایق نسنه دکلدر
حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم ابو بکری تصدیق ایدوب حکم ایتدیکه
اول کیشی اول کافر مقتولك سلاح وسلبنی ابو قتاده یه تسلیم ایلیه علماء
حدیثدن بعضیسی دیمشدر که ابو بکرك اکر غیری فضیلتی اولماسه بو
فضیلت ابو بکره یترواریز برا اشبو فضیلت دلالت ایدر انك اوزرینه که
ابو بکر علم سابق وفهم صائب وشدت صرامت وقوت انصاف وصحت
توفیق وصدق تحقیقله حق سوزه مبادرت ومباشرت ایدوب زجر وافتا
وحکم وامضا ایلدی ومحمد مصطفانك صلی الله تعالی علیه وسلم حضورنده
محمد مصطفادن بر حکم شرعی اخبار ایلدی اول حضرت دخی تصدیق
ایدوب ابو بکرك فتواسی ایله عمل ایلدی

﴿ صدیقك روایت ایتدوکی احادیث شریفه نك عددی بیان اولنور ﴾

ابو بکرك مروياتی کتب معتبره ده یوزقرق ایکی حدیثدر اول جمله دن
التیسی مسلم و بخاری حدیثلرنده متفق علیه در واون ایکیسنده بخاری
منفرد وبرنده مسلم منفرد اولمشدر باقیسی کتب احادیث متداوله ده
مسطوردر صدیقك پیغمبره صلی الله تعالی علیه وسلم کثرت ملازمتنه کوره
قلت روایتنك سببی اولدر که حضرتدنصکره تیز وفات ایلدی وخلق عالم
ضبط وسماع احادیثه اهتمام ایتمزدن مقدم وفات ایلدی وکبار اصحابدن
اوتوزدرت نفر کیمسه لر عمر بن خطاب وعثمان ابو عفان وعلی بن ابی طالب
وعبدالرحمن بن عوف وعبدالله بن مسعود وانس بن مالك وعایشهٔ
صدیقه وغیرهم رضی الله عنهم اجمعین وتابعیندن طقوز نفر کیمسه لر
قیس بن ابی حازم وابو عبدالله صناعی وحابس بن قیس طائی وغیرهم
ابو بکردن حدیث شریف روایت ایتمشلردر صدیقك احادیث مرفوعه
لرندندر بو حدیث که ایتدی اشتدم رسول اللهدن صلی الله تعالی علیه
وسلم بیوردی (مامن مسلم اذنب ذنبا فتوضأ فاحسن الوضوء ثم قام یصلی
رکعتین واستغفر ربه الاغفرله ربه) بوندنصکره بو آیت کریمه یی اوقودی
(فمن یعمل سوء او یظلم نفسه ثم یستغفر الله یجد الله غفورا رحیما) صحته
ایرشمشدر ابو بکردن رضی الله عنه که ایتدی چون (لیس باما نیکم ولا امانی
اهل الکتاب من یعمل سوء یجز به) آیت کریمه سی نازل اولدی حضرت
رسول اللهه ایتدم یارسول الله بو آیتدنصکره بزم ایچون نوجهله امید

خلاص قالور كه انك مضمونى بزدن هرصادر اولان سيئه مقابله سنده جزامقرردر ديمكدر حضرت ايتدى ياابابكرحق تعالى سنى يارلغيه هيچ مريض اولمدكمى وهيچ غمناك اولمدكمى ابو بكرايتدى بلى يارسول الله اولدم حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدى مؤمنك سيئه سى كفارتى غم ومرض وسائر اصابت ايدن مصيبتلردر حتى اياغنه برديكن باتسه بركناهك جزاسيدر (مرويدر كه صديق پيغمبره صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدى يارسول الله بكابردعا تعليم بيوركه نمازده اوقويم حضرت ايتدى بودعايى اوقو (اللهم انى ظلمت نفسى ظلما كثيرا ولا يغفرالذنوب الاانت فاغفرلى مغفرة من عندك وارحمنى انك انت الغفورالرحيم

﴿حضرت صديقدن مروى بعض كلمات وآثارومواعظ وحكم بيان اولنور﴾

صديق ايتدى (من ذاق خالص حب الله شغله ذلك عن طلب الدنيا واستوحش عن جميع البشر) يعنى هركيمسه كه شربت خالص محبت اللهدن طاتمش اوله اول ذوق آنى دنيا طلبندن وجميع خلقدن وحشى قيلر (بيت) نه آنچنان بتومشغولم اى بهشتى روى ❊ كه يادخويشتنم در ضمير مى آيد ❊ وهم صديقك اقوالندندر بودخى (المرأة كلها شروا شر منها انه لابدمنها) يعنى عورت تمام بددر واندن بدتردركه انلرسز اولمز بودخى صديقدن منقولدر (اشرف فعال الكريم غفلته عمايعلم) وصديقك جملهٔ مواعظندركه ديمشدر هركيمسه كه عمرنى عبث ايله كچوره كندى زراعتى اوقاتنى ضايع ايتمش اولور وهركيمسه كه زراعتى اوقاتنى ضايع ايتمش اوله حصادوقتنده پشيمان اولور ولنعم ماقيل (شعر) اضعنا عمرنا فى غيرشئ ❊ فيالهفى على تلك الاضاعة (بيت) بگذشت عمر وتوشهٔ ره برنداشتيم ❊ واحسرتا كه عمر بغفلت گذاشتيم ❊ برباد رفت حاصل عمراى دريغ ودرد ❊ حسرت كنون چه سود كه تخمى نكاشتيم ❊ و بودخى اندن مرويدركه (اصلح نفسك يصلح لك الناس) ومعرفت بابنده بيورمشدر (العجز عن درك الله ادراك) قدوة العارفين شيخ روزبهان رحمه الله عليه كتاب شطحيات شرحنده ديمشدركه سيد الطائفه جنيد بغدادى قدس سره دن منقولدركه بيورمشدر معرفت بابنده واقع اولان كلماتك اعلى واوفاسى كه مافوقى متصور دكلدر ابو بكرك اشبو كلاميدر و بو معناده ديمشلردر لله درقائله (شعر) گرصد هزار سال همه خلق كائنات ❊ فكرت

کنند رصفت عزت خدا * آخر بعجز معترف آیندکای آله * دانسته شد که هیچ ندانسته ایم ما * اخبارده کلمشدر صدیقك خلافتی زماننده یمندن برجماعت کلوب مجلسنه حاضر اولدیلر مجلسده کلام الله اوقوندی اول جماعته رقت قلب پیدا اولوب اغلشدیلر ابو بکر رضی الله عنه ایتدی (کذا هکذا ثم قست القلوب) یعنی بزدخی بوندن مقدم حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم زماننده بویله ایدك یعنی رقیق القلب ایدك قرأن اوقندقجه اغلرایدك صکره کوکللر عزقاتیلندی اهل تحقیق دیمشلردر که قست القلوبك معناسی قویت واطمأنت الی معرفة الله دیمکدر و صحته ایرشمشدر که اصحابه خطاب ایدوب دیمشدر (ارقبوا محمدا فی اهل بیته) وابو بکرك بوسوزی اشارتدر (قل لا اسئلکم اجرا الا المودة فی القربی) آیت کریمه سنك مضموننه وهم اول بیورمشدر (لا مع الصبر مصیبة ولا مع الجزع فائدة) یعنی صبرایله هیچ برمصیبت یوقدر یعنی عاقل اولان کیشی یه کرکدر که مصائب نزولنده ونوائب حاولنده صبرایلیه زیرا صبر مصیبت رنجنی زائل قیلار و کیشی بی ثواب مخلده وسعادت مؤبده ایرشدیرر (بیت) بیار غمت را بجز از صبر دوا نیست * صبراست دوای من و دردا که مرا نیست * وجزعده هیچ فائده یوقدر بلکه جزع فائدهٔ ثوابی باطل قیلار (بیت) سعدی اکر جزع کنی ورنکنی چه فائده * سخت کمان چه غم خورد کر توضعیف جوشنی * وصدیقك جملهٔ مواعظندندر که (البلاء موکل بالمنطق) یعنی بلا حواله اولنمشدر سوزه پس عاقل کرکدر که ممکن اولدقجه سوزسو یلمیه ولساننی حفظ ایلیه تا بلایه اوغرامیه ونعم ماقال الشاعر (بیت) سوسن از بهر آن برآرد سر * که بود بی زبان سخن آور * خوش جهانیست ملك خاموشی * خوش شرابیست جام بیهوشی * وهم اول بیورمشدر (انظر ماتقول ومتی تقول) یعنی کورنه سوزسویلرسن ونچان سویلرسن یعنی کرکدر که سوزك یکرکنی سویلیه سن ووقتنده سویلیه سن اکر ابو سویلمزایسك کندوکی فضیحت ایتمش اولورسن واکر وقتنده سویلمز ایسك سوزوکی ضایع ایتمش اولورسن وبودخی انك نصایح مرغوبه سندندر (احرص علی الموت توهب لك الحیوة) یعنی موته حریص اول تاسکا دیرلك باغشلیه لر بوسوزده موتدن مراد موت اضطراری دکلدر بلکه موت اختیاریدر یعنی صفات بشریت وسعاط جسمانیتدن خروج وعالم قدسه

اتصال وروايح انسى استشمامه حريص اول ديمكى مراد ايتمشدر نتكيم
جناب مولوى مثنوىٔ معنويده بو معنايه اشارت بيورر (مثنوى)
تا نعبرى نيست جان كندن تمام * بى كمال نردبان نايى بيان

﴿ ذكر حليهٔ صديق رضى الله تعالى عنه ﴾

صحته ايرشمشدركه ابوبكر اوزون بويلى كشى ايدى و بياض اندام لو ايدى نوعا صاربلغه مائل ايدى مبارك لحيه سى خفيف و كوزلرى بربرندن ايراق ايدى وجهنك لحمى قليل ايدى جبهه سى يومرى ايدى ولحيه سنى حنا و وسمه ايله خضاب ايدردى

﴿ صديقك رضى الله تعالى عنه ازواج واولادى بيان اولنور ﴾

جاهليتده ايكى عورت نكاح ايتمشيدى بريسى قتيله دركه عبد العزانك قزيدر دريلر وعبدالله واسماء كه ذات النطاقين ديمكله ملقب ايدى قتيله دن تولد ايتمشلردر و بريسى دخى رومان بنت عامر ايديكه عبدالرحمن وعايشه نك والده سيدر اسلامده دخى ايكى عورت نكاح لنمشدر بريسى اسماء بنت عميس كه ابوبكردن مقدم جعفر طيارك زوجه سى ايدى ومحمد بن ابوبكر اندن تولد ايتمشدرو بريسى دخى حبيبه بنت خارجة بن زيد انصاريدر ابوبكردن حامل اولديغى حالده ابوبكر رضى الله عنه وفات ايلدى

﴿ ذكر حديث سقيفهٔ بنى ساعده واختلاف ﴾
﴿ مهاجر وانصار و بيعت اصحاب باصديق ﴾

ثقاة شويله اثبات ايتمشلردركه چون حضرت رسالت صلى الله تعالى عليه وسلم دار دنيادن رحلت ايلدى همان اولكون قدوهٔ اصحاب عمر بن الخطاب ابو عبيدة بن الجراحه مباسطت بيوروب ايتدى ايكى بكا وير سكا بيعت ايديمكه حضرت رسالتسنك حقكده امين هذه الامة ديو بيورمشدر ابو عبيده ايتدى يا عمر مسلمان اوللدن بروسندن خطا لو سوز اشتمش ايدم الا بو سوزى كه بكا سويلدك و بكا بيعت ايتمك استدك حال بوكه ابو بكر صديق ثانى اثنين و برروايتده ثانى ثلثه درسزك آراكزده حاضر وموجود در ابو عبيده نك بو سوزى اشارتدر (ثانى اثنين اذهما فى الغار اذيقول لصاحبه لاتحزن ان الله معنا) آيت كريمه سنه ودخى يوم غارده حضرتك صلى الله تعالى عليه وسلم صديقه خطاب ايدوب (ماظنك باثنين الله ثالثهما) ديدوكنه اشارتدر ودخى

مهاجرینك اكثری وانصاردن طائفهٔ قلیل اسید بن حضیر وسائر بنی عبدالاشهل كبی ابو بكر جانبنه مائل اولوب ابو بكرك خلیفه اولدیغنی استرلردی وجمهور انصار سقیفهٔ بنی ساعده كه ظهور قضایا و مهمات وخصومات وقتلرنده انلرك جمعیت یرلری ایدی انده جمع اولمشلر ایدی اول داعیه ایله كه اكا بیعت ایدوب آنی مسند خلافته اجلاس ایدهلر وحال بو كه سعد بن عباده خسته ایدی ومع ذلك اول مجلسده بر خطبه انشاد ایلدی اول خطبه ده حمد وثنای خدا وصلوة وسلام محمد مصطفایی ادا ایلدی وانصارك اسلامده فضل وسابقه لرینی و پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم مكه ده كندو قومی اراسنده اون اوچ یل خلق الله تعالی یه دعوت ایدوب اول قومدن طائفهٔ قلیله دن ماعداسی ایمانه كلیوب وایمانه كلنلر دخی طائفهٔ قلیله اولمغله اعزاز دین وحمایت شریعت ورسول الله دن كفارك ایذا واضرارلرینی منعه ودفعه قادر اولمدقلرینی بیان ایتدكدنصكره اثناء خطبه ده انصاره خطاب ایدوب ایتدی منوال مشروح اوزره دین اسلام تقویت بولمدی تاشول زمانه دك كه حق تعالی پیغمبرك مقدم شریفله سزك بلده كزی مشرف قیلدی واكا ایمان كتورمكی سزه عنایت ایلدی واكا حمایت واعزاز اسلام توفیقنی سزه نصیب ایلدی واعلاء دین ایچون غزا وجهادی سزه حواله قیلدی وسزك اجتهاد كزایله عرب قومی جور و كفر وظلم وطغیان اوجاجندن عدل وایمان وعرفان استقامتنه كلدیلر وسزك قلیجكز واسطه سیله قبائل عرب طوعا وكرها جناب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه مطیع ومنقاد اولدیلر واول حضرت دنیادن كندی حال بو كه سزلردن راضی وخوشنود ایدی ایمدی خلافت امرینی تدارك ایدیكز اندن مقدمكه خلق انك صددنده اوله لر چونكه سعد بن عباده خطبه یی تمام ایلدی انصار ایتدیلر یا سعد خوب دیدك امر خلافت وامارته بزسنی لایق ومحل كوردك سنی استرز دوكلیمز سكا راضی یوز دیدیلر و بر بریله مطارحه ومشاوره ایتدیلر كه اكر مهاجرین قریش امر خلافتده مضایقه ومنازعه ایدوب سبق اسلام وفضیلت هجرت واول حضرتله قرابت قریبه كرامتی ایله احتجاج وتمسك ایدرلر ایسه نه جواب و یرهلم دیدیلر انصاردن برطائفه ایتدی برامیر سزدن و برامیر

یزدن اولسون دیه لم وبونك اوزرینه اصرار واتفاق ایدوب بوندن غیری یه راضی اولمیه لم سعد ایتدی بو اولاجق ایش دکلدر (هذا اول الوهن) بر آخر جواب تدارك ایدیکز دیدی پس هر کس او مجلسده خاطرینه کلنی سویلر ایکن انصاردن برکشی انلرك بو وجهله اجتماعی خبرینی عمر بن خطابه ایرشدردی ومبالغه کوستروب اول مجلسده برامر احداث اولنمدن استعجال ایدك وچاره وتدارکی هرنه ایسه کورك تانهایتی جدال وقتاله مؤدی اولمیه دیدی (مصراع) علاج واقعه پیش از وقوع باید کرد ❊ عمر رضی الله عنه بو خبری استماع ایدیجك فی الحال پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم خانه سنه روانه اولدی ابو بکر دخی انده حاضر ایدی بو وقعه یی ابو بکره اخبار واعلام ایدوب انصارك محل جمعیتلری اولان بنی ساعده سقیفه سنه وارلغه تحریص ایلدی عمر وابو بکر ابو عبیده نك ومهاجریندن برجماعتك اتفاقلری ایله سقیفهٔ بنی ساعده یه توجه ایلدیلر اول وقتده علی ابن ابی طالب کرم الله وجهه وبنوهاشم وزبیر اصحابدن برجماعتله حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم تجهیز وتکفین وغسل ودفننه مشغول اولمشلر ایدی. صدیق وفاروق منوال مشروح اوزره کیدرلر ایکن یولده انصاردن عویم ابن ساعده ومعین بن عدی یه قاوشوب عویم ومعین انلره موافقت ودلدارلق کوستردیلر چون سقیفهٔ بنی ساعده یه واردیلر کوردیلر که برکشی برسریر اوزره اتکا ایدوب اوتورمش انصار اطرافنی حلقه یه المشلر متصل کندو فضائلنی عد ایدوب خلافت داعیه سنی طوتار عمر صوردیکه اول سریر اوستنده اوتوران کشی کیمدر ایتدیلر سعد بن عباده در عمردن منقولدر که ایتدی اول مجمعده خلقه سویلك ایچون درونمده نیجه مقالات مقدماتنی ترتیب وتصور ایتمشیدم ابو بکر بنی منع وسویلمکه قومیوب کندوسی تکلمه آغاز ایتدی الله حقیچون بنم درونمده تخمین وتدارك ایتدوکم سوزلری ابو بکر بالبداهه سویلیوب لکن بنم تصور ایتدیکمدن احسن واعلی تقریر وادا ایلدی و برخطبهٔ بلیغه انشا قلدی اول خطبه ده حمد وشکر باری وتحیت وتسلیم پیغمبری صلی الله علیه وسلم اداد نصکره مهاجرینك فضیلتنی بیان ایلدی وانلرك اسلامده سابقه لرینی وجان ومالیله اول طائفه نك حضرت رسوله

ایتدکاری مواسات وموافقتی وکفار قریشك ایذا واضرارلری مقدماتنه
صبر وتحمللرینی بیـان ایتدکدنصکره انصارك فضائلنی تعداد ایدوب
انلره انواع استمالتلر ویردی بوندنصکره ایتدی مهـاجرینك
حضرت پیغمبره صلی الله تعالی علیه وسلم قرابت قریبه لری اولدیغی
واسطه سیله وحسب ونسب ودار یعنی مکه جهتندن عربك بکرکی
اولدقلری اجلدن قریش قومندن غیری کیمسه یه مطیع ومنقاد اولمیازلر
پس لایق اولان بودرکه انلره حسد ومخالفت ایلمیه سز (والناس تبع
قریش) خبر معتبری مقتضاسیله خلق عالم قریشه تابعلردر وسزلر
کتاب اللهده بزم برادرلریمزسز ودین اسلامده شریکلریمزسز وخلق عالمدن
قتی سوکلو دوستلریمزسز وقاتی لایقسز اول نسنه یه که حق تعالینك
قضاسنه راضی اوله سز ودین قرنداشلری یکزه سلطونه سز وانلره مضایقه
ویرمیه سز شول نسنه ده که حق تعالی انی انلره ارزانی قلمشدر
وانك اوزرینه حکم وامضا ایتمشدر (شعر) قضاء جری وکتاب سبق ❊
فهل ینفعن جزع اوقلق (بیت) چورد مینکردد خدنك قضا ❊
سپر نیست مر بنده راجز رضا ❊ انصار ایتدیلر بز مهاجرلردن برینك
خلافتنی اختیار ایلرز شول شرطله که اول فوت اولدقده یرینه انصاردن
بری خلیفه اوله اول دخی فوت اولدقده یرینه مهاجرلردن بری خلیفه اولوب
علی سبیل التناوب بوامر بونهج اوزره مستمر اوله وبوامرك بومنوال اوزره
مستمر اولمسی یکرککدر زیرا مهاجرلردن خلیفه اولان کیمسه
میل ومحابا ایتمکه قصد ایلسه انصاریلردن خوف واحتراز ایدوب
نیتنی وجوده کتورهمز وعکسی دخی بومنوال اوزره در عمر ایتدی
الله حقیچون بوخصوصده کیمسه بزه مخالفت ایتمز والا اولدرکه انی
قتل ایدهرز حباب بن منذر خزرجیکه اکا ذوالرأی دیرلردی ایاغه قالقوب
ایتدی والله بزاوزره بزه کیمسه نك خلافتنی اختیار ایتمزز تا برامیر سزدن
وبرامیر بزدن اولمادقجه ابو بکر ایتدی قضیه اویله دکلدر امارت
بزم حقمزدر سزلر بزم وزیرلریمز اولورسز حباب ایتدی یاانصار زنهار
بوسوزی قبول ایتمکز وثابت قدم اولیکز خلافته وحکومته سزاحقسزای
کروه مهاجرین بوندن غیری سوز اولماز (امیر منا وامیر منکم)
واکر دیلرسکز سزکله مقاتله ایدهلم تابو ایش بزجانبه قرار ایده دیدی

عمر ایتدی والله خلا فنده ایکیلك جائز دكلدر بر ولایتده ایکی پادشاه
اولماز (مصراع) غوغا بود دو پادشه اندر ولایتی ❊ وعرب
هر كز سزڭ امارتكزه راضی اولمازلر حال بوكه پیغمبر صلی الله تعالی
علیه وسلم سزڭ قبیله كزڭ غیری قبیله دن اوله حباب ایتدی
بز بو سویلدیكمز سوزی سزه حسد یمزدن سویلمزز لكن
قورقارزكه بابالرینی وقرنداشلرینی قتل ایتدیكمز بر قوم
بزم اوزریمزه والی اولوب بزه انتقام صددنده اوله لر عمر ایتدی چون خلافت
انلرده یعنی بابالرینی وقرنداشلرینی قتل ایتدیككڭ قومده قرار ایلیه قادر
ایسڭ سن منع ایله (بیت) خدا كشتی انجا كه خواهد برد ❊ اكرنا خدا جامه
درتن درد ❊ عمر ایله حباب ما بیننده زیاده غلیظ سوزلر واقع اولدی عمر
ایتدی (لایصلح سیفان فی غمد واحد) پس مهاجرین وانصار
ارالرنده مخاصمت بغایت قوی اولوب قتی چوق جدال واختلاف واقع
اولدی آز قالدیكه مقاتله یه منجر اوله سعد بن عباده اول غوغاده خلقڭ
ایاقلری آلتنده قالدی انصاردن بریسی سعدی اولدردیكز دیونده ایتدكده
عمر ایتدی اقتلوه قتله الله یعنی انی اولدرڭ الله انی قتل ایتسون دیدی وبر
روایتده (قتله الله فانه صاحب شر وفتنة) دیدی ابوبكر رضی الله عنه
چون حالی اول منوال اوزره كوردی اصحابه احسن وجهله تسكین ویروب
ایتدی ای كروه انصار خدای تعالی اسمنه سزه یمین ویررم كه عقبه
كیجه سنده رسوله صلی الله تعالی علیه وسلم بیعت ایتدیككز وقتده
حضرتڭ سزكله ایتدیكی شرطلردن بریسی اول دكلمیدیكه امر خلافت
وحكومتده منازعت ومخالفت ایتمیه سز اول كیمسه ایله كه اول كارڭ اهلی
اوله انصارڭ دوكلیسی اویله در دیوب تصدیق ایتدیلر ابو بكر سعد بن
عباده یه متوجه اولوب ایتدی یاسعد حضرتڭ صلی الله تعالی علیه وسلم
بو امر خلافتڭ والیلری و صاحبلری قریشدر دیو بیوردیغنی اشتمدڭمی
سعد ایتدی بلی اشتدم پس انصاردن زید بن ثابت قیام ایدوب ایتدی
حق تعالینڭ رسولی مهاجرین قومندندر انڭ خلیفه سی اولمق اولماز
الا مهاجرلردن اولور وبز خدانڭ رسولی قومنڭ انصاریيوز سزكم خدانڭ
رسولی انصاری ایدڭ یاقوم بیعت ایدیكز مهاجرلره دیدی ابوبكر رضی
الله تعالی عنه جزاكم الله خیرا دیوب عمر وابو عبیده نڭ اللرین طوتدی

وابتدی بن بوایکی کیسه‌دن هر برینی خلافته لایق بیلورم عمر ایتـدی یا ابابکر بلکه بن سکا بیعت ایدرم بزم مهتر وبهتر بمز سنسین و پیغمبر قاتنده جمله‌مزدن احب واقر بمز سنسین و افراد ناسدن کیمدرکه (ثانی اثنین اذ همـا فی الغار اذ یقول لصاحبه لاتحزن ان الله معنـا) آیت کریمه‌سندن معلوم ومفهوم اولان اوج فضیلتك مثلی آنده جمع اولمش اوله دیوب ابوبکرك الینی طوتوب بیعت ایلدی ومهاجرلره بیعت ایدك دیو امر ایتدی انلر دخی بیعت ایلدیلر بوندنصکره انصار بیعت ایتدیلر الاطائفهٔ قلیله که انلر امتنـاع ایدوب بز علی بن ابی طـالبدن غیری کیمسه‌یه بیعت ایتمزز دیدیلر کویا شیخ فریدالدین عطار بو بیتی اول جماعتك لساندن دیمشیدی (بیت) ز مشرق تا بمغرب کر امامست * علی وآل اوما را تمـامست ❊ وسعد بن عباده تعصب وحمیت اظهـار ایدوب تا حیـاتده اولدقجه ابوبکره بیعت ایتمدی و بر روایت ضعیفه واردرکه آخر الامر اکراهله آنی دخی بیعت ایتدردیلر (تنبیه) مخفی اولمیه که انصـارك مهاجرین ایله اولان اختلافلری عربك عادت مقرره‌لرینه بناء واقع اولمشیدیکه انلردن بر قوم کندی قوملرندن اولمیـان کیمسه‌یی کندی او زرلرینه حاکم نصب ایتمزلردی و پیغمبرك صلی الله تعـالی علیه وسلم (الائمة من قریش) دیو بیوردیغندن غافل وذاهل ایدیلر چونکه بو نص شریف معلوم وخاطر نشانلری اولدی نزاع وخلافدن رجوع ایلدیلر ومهاجر وانصـارك بومخالفتلری دلالت واضحه ایله دلالت ایدرکه حضرت رسالتك صلی الله تعـالی علیه وسلم خلافت ایچون اصحابدن بر کیمسه‌یی تعیین وتخصیص بیورمدیغنه زیرا بو بابده اکر اول سروردن بر نص واقع اولمش اولیدی بوقدر مخالفت ایتیوب انکله احتجـاج وعمل ایدرلردی (نقلدرکه ایرتسی کون سائر اهل مدینه بیعت ایتدیلر علی مرتضی کرم الله وجهه روایت صحیحه او زره تا فاطمه رضی الله تعـالی عنها حیاتده اولدقجه بیعت ایتمدی زیرا خاطرینه غبار واقع اولمشیدی اول جهتدنکه ابوبکر مهم خلافت وامر بیعتده امیرالمؤمنین علینك حضورینه انتظـار واول خصوصده انکله مشاوره ایچون تأخیر وتوقف ایتمدی واکثر بنی هاشم دخی علی مرتضی ایله اتفـاق ایدوب بیعت ایتمدیلر وقریشدن بر جـاعت زبیر کبی وطلحه وخالد بن سعید بن العاص کبی وانصـاردن بر کروه توقف وتعلل ایدوب

عاقبت برقاچ کوندنصکره بیعت ایلدیلرمی ویدرکه چون بیعت تمام اولدی
همان اولکون ابوبکر صدیق رضی الله تعالی عنه برخطبهٔ بلیغه اوقودی
اول خطبه حمد وثنا خدا ودرود وتحیت مصطفی وخلقه استمالتی مشتمل
ایدی بعده بیان ایلدیکه بن امر خلافت وحکومتده هیچ میل و محابا
ایتمیم کرکدر اکر بن خلافت وحکومتده خدای تعالی ورسولنه اطاعت
ایدرایسم سزدخی بکا اطاعت ایدیکز اکر عصیان ایدرسم سزلک اوزریکزه
هیچ حکومت وفرمانم یوقدر واکربندن بر خطا واقع اولور ایسه بکا
تنبیه ایدوب خطامی بیلدرك وبنی صوابه دلالت ایدك دیو خطبه یی تمام
ایدوب اندنصکره حضرتك دفننه مشغول اولدیلر و مهم دفندن
فراغدنصکره برخطبه دخی اوقودی بومضمون اوزره که اول اهتمامکه
بیعت خصوصنده بندن مشاهده ایتدیککز بنم حکومت وولایته حرص
وطمعم اولدیغندن دکلیدی بلکه فتنه وفساد واختلاف خوفندن ایدی
شمدیکیحالده که اول خوف برطرف اولدی هر کیمی دیلرسکز خلیفه ایدیکز
بن دخی بیعت ایدهیم دیدی دوکلی خلق ایتدیلر خلافت سنك نصیبکدر
وجمله مز سنك خلافتکه راضی یوز دیدیلر ابو بکر ایتدی (اللهم صل علی
محمد والسلام علیکم) پس امر خلافت انده قرار ایلدی واولکون اکا
خلیفهٔ رسول الله دیدیلر (روایت اولنور که حضرتك دفندن فراغدنصکره
علی بن ابی طالب عزلت اختیار ایدوب کندو خانه سنده اوتوروب
خلقله آز اختلاط ایدراولدی ابو بکر صدیق رضی الله تعالی عنه اکا
برشخصله خبر کوندردیکه نیچون بکا بیعت ایتمزسن یوخسه بنم خلافتمی
استکراهمی ایتدك علی دخی جواب کوندردیکه بن سنك خلافتکی استکراه
ایتمزین لکن قرآن عظیم الشانك جمعنه مشغول اولوب یمین ایتمشمدرکه
نماز فریضه سی اداسنك غیری ایچون آرقه ردا الیم تا قرآن جمعندن
فارغ اولیم زیرا قورقارمکه نسیان واقع اولوب مرور زمانله صدور
رجالدن برشیٔ محو و ضایع اوله دیدی اهل تواریخدن برجماعت
کتورمشلردرکه چون بیعت مهمی تمام اولدی ابو بکر صدیق رضی الله
تعالی عنه مهاجر وانصار اکابرندن برجماعتی احضار ایدوب حضرت
علی یی اول مجلسه دعوت ایتدیلر علی کرم الله وجهه اجابت بیوروب اول
مجلسه حاضر اولوب کندویه لایق برمحله اوتوردی و کندویی دعوتك

موجبندن سؤال ایلدی عمر فاروق ایتدی دعوتك موجبی اولدر كه
استرزكه سائر اصحاب بیعت ایتدكاری كبی ابوبكره سندخی بیعت ایده سن
علی ایتدی همان اول سوزیله كه سز انصار اوزره حجت طوتوب منصب
خلافتی الدیكز بندخی اول سوز ایله سزك اوزریكزه احتجاج ایدرین
طوغرو سویلك كه حضرت رسالته اقرب كیمدر عمر ایتدی سنی بیعت
ایتمدكجه قیوویرمز علی ایتدی هله اول بنم سؤالمه جواب باصواب ویریكز
اندنصكره بندن بیعت طلب ایدیكز ابوعبیده رضی الله تعالی عنه ایتدی
ای اباالحسن سن اسلامده سبقت واسطه سیله وسیدالانامه قوت قرابت
حكمی ایله حكومت وخلافته لایق وسزاوارسن لكن چون اصحاب
ابوبكره اجماع واتفاق ایتدیلر مناسب اولدركه سن دخی راه وفاقه
قدم قویه سن علی ایتدی ای عبیده سن قول رسول ایله بوامتك امینیسین
امانتك مقتضاسی قول وفعلده طوغرولقدر بو موهبت ونعمت كه حق
تعالی آنی خاندان نبوته كرامت واحسان بیوره اول قیدده اولماز كه
آخریه نقل ایلیه مهبط قرآن ووحی بزز مورد امر ونهی بزز منبع فضل
وعلم ومعدن عقل وحلم بزز بو امور مذكور واسطه سیله خلافته لایق
وامارته سزاوار بزز بشر بن سعد انصاری ایتدی ای ابوالحسن بو
خلافت داعیه سنی كه بوكون اظهار ایلدك اكر بوندن مقدم وقتنده
خلقه بیلدرمش اولیدك البته مضایقه و منازعت ایتمیوب سكا بیعت
ایدرلردی لكن سن كندو سعادتخانه كده خلق یوزینه اختلاط
قاپوسنی باغلدك وعزلت صورتنی كوستردك خلق اول ظنه دوشدیلر كه
خلافتدن محظوظ وامارته طالب دكل سین پس اكا بناء جماعت مسلمین
برآخر كشی یی كتوروب خلافته قبول ایلدیلر شمدیكی حالده طوروب برآخر
طرز كوسترسن دیدی علی مرتضی ایتدی ای بشر سن جائز كورر میسنكه
سید عالمك صلی الله تعالی علیه وسلم جسد اطهری وقالب منوری
هنوز غسل وتجهیز وتكفین اولنمدین ومهم دفندن فراغ بولنمدین بن
طورم حكومت وخلافت طلبندن دم اورم واول خصوصده خلقله
منازعت وخصومته مشغول اولام ابو بكر صدیق چون كوردیكه علی
مرتضانك كلماتی محكم واستواردر كه بروجهله قابل نقض ومعارضه
دكلدر رفق ومدارا یولندن كلوب ایتدی ای اباالحسن بنم ظنم بوایدیكه

خلافت امرنده بنمله مضايقه ده اولميه سن اكرسنك بووجه اوزره
بيعتدن تخلف ايده جكك بيله ايدم بن بوخلافتي هركز قبول ايتمز ايدم
شمدي يكي حالده كه خلق بكايبعتـه اتفاق ايلديلر سن دخي موافقت
كوستر ايسك بزم ظنمزي واقعه مطابق قلمش اولورسن واكر شمدي
بيعتده توقف ايدوب تأمل وتفكر ايتملو ايسك سنك ايچون كوچلك
يوقدر پس على مجلسدن قالقوب كندو سعادت خانه سنه روانه اولدي
(بعض كتبده مسطوردر كه چون ابو بكره بيعت ايتديلر ابوسفيان
ابن حرب على نك قاتنه واردي وايتدي رواميدر كه قريشدن اهل بيتك
ادناسي سزه غالب اوله وخلافتده سزه ممانعت قيله كتورالبكي تاسكا
بيعت ايده يم والله كه اكرديلر ايسك سوارو پياده دن مدينه شهريني
طولدوره يم على مرتضى اني منع وزجر ايدوب ايتدي سن بوسوز ايله
فتنه تحريك ايتمكدن غيري بي مراد ايتمزسن بزابو بكري خلافته وامارته
لايق وشايسته بيلورزو بزم ايچون خلافت تحصيلنده سنك معاونت
وهوادارلغكي استمرز بزي بزه قوديدي

﴿ ذكرمأكول وملبوس صديق رضى الله تعالى عنه ازبيت المال ﴾
﴿ وبيان كاتب وقاضي وحاجب وعمال وتعيين نقش خاتم او ﴾

ثبوته ايرشمشدر كه چون امرخـلافت صديقده قرار ايلدي ايرتسي
كون صباح وقتنده بازاره متوجه اولدي تاعادت معهوده سي اوزره
تجارت وبيع وشرا ايدوب تحصيل معاش ايليه عمروابوعبيده رضى الله
تعالى عنهما بومعنايه واقف اولوب عقبندن ايريشوب ايتديلر ياخليفهٔ
رسول الله نره يه كيدرسن ونه جانبـه توجه ايدرسن ابو بكر ايتدي
بازاره كيدرين انلر ايتديلر بازارده نه ايشلرسن حال بوكه حالا مسلمانلرك
امير ووالسي اولدك سنك منصبكه لايق دكلدر كه عادت معهوده اوزره
چارسوو بازارده ترددو تجارت ايليه سن ابو بكر ايتدي پس اهل وعيالي
نيجه ايده ين انلر ايتديلر كيرودون تاسنك ايچون بيت المالدن برنسنه
مقرر ومعين قيله لم صديق كيرو دوندي سائر اصحابك اتفاقلري ايله
صديقك وعيـالنك مأكولي ايچون يومي يارم قيون وانك حوايجي
وبهر سنه كندي وعيالي ايچون ملبوس تعيين ايتديلر ومركوبي
وخادمني مقرر ومعين قيلديلر (و برروايت دخي واركه بهرسنه انكيچون

ایکی بیك درهم ویاایکی بیك بشیوز درهم یادخی زیاده مقرر ایلدیلر
وصدیقك منزلی سنحده ایدی سنح دیدکاری مدینه حوالیسنده بنی حارث
ابن خزرج منازلی اولان موضعدر اول موضعدن تا مسجد نبوی یه بر میل
مسافه در بیعتدنصکره برآی مقداری اول منزلده ساکن اولدی وهر کون
سوار اولوب صلوات خمسه ده امامت ایدوب مسجد رسول اللهده
نماز قیلوویردی ویاتسو نمازندنصکره محلهٔ سنحه کلور ایدی وکاهی
صدیق بولنمسه حضرت عمر نیابت ایدوب اصحابه امامت ایدیووردی وجمعه
کونلرنده محلهٔ سنحده توقف ایدوب باشنك قیلار ینی وصقالنی حناووسمه
ایله خضاب وتطهیر ایدوب بعده جمعه نمازی ایچون مسجد رسول اللهه
تشریف بیورردی وجمعه نمازینی ادا ایدردی دیرلر که منصب قضایی
عمر بن خطابه تفویض بیوردی وعثمان بن عفان وزید بن ارقمی کاتب دیوان
ایلدی ومولاسی سدبنی حاجب تعیین ایلدی ومکه یه عتاب بن اسیدی عامل
نصب ایلدی وطائف ولایتنه عثمان بن ابی العاصی وصنعایه مهاجر بندن
ابی امیه یی وحضر موته زیاد بن ابیدی وخولانه یعلی ابن امیه یی وجندله
معاذبن جبلی وبحرینه علاء بن الحضرمی یی عامل نصب وتعیین ایلدی
خاتمنك نقشی (نعم القادر الله) ایدی وبرقولده (عبد ذلیل لرب جلیل) ایدی

﴿ ذکر مدت خلافت صدیق رضی الله تعالی عنه ﴾

خلافت صدیق رضی الله تعالی عنه قول اصح اوزره ایکی بچق یل ایدی
بوقولك صحتنه ائمه دن بعضینك کتابلرنده روایت ایتدکاری حدیث
دلالت ایدروبرقولده ایکی یل وایکی آی ویکرمی بش کون ایدی وبرقولده
ایکی یل واوچ آی ویکرمی کون ایدی وبرقولده ایکی یل درت آی ایدی

﴿ ذکر امور وفتوحی که درمدت خلافت ﴾
﴿ صدیق واقع شده وقصهٔ قتال با اهل ارتداد ﴾

چون پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم وفات ایلدی ضعیف الاسلام اولان
اعرابدن برجماعت مرتد اولوب فرضیت زکاتی انکار ایلدیلر ابو بکر صدیق
انلر ایله مقاتله یه عزم ایلدی وسائر اصحاب حتی عمر بن الخطاب انلرك
قتلنك جوازنده تردد وتأمل ایتدیلر زیرا انلر کلمهٔ توحیدی وسائر ارکان
اسلامی قائل ایدیلر آخر الامر اصحابه ظاهر وروشن اولدیکه حق ابو بکرك
الندهدر وبرروایت دخی اولدر که تمام اعراب بادیه مرتد اولوب ابو بکره

خبر کوندردیلرکه بزدن زکاتی قالدرتا سکا متابعت ومطاوعت ایده لم
دیدیلر اصحاب ابو بکره ایتدیلر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اعرابله
مقاتله ایتدیکی زمان آسماندن ملائکهٔ کرام امداد ایدرلردی شمدیکی حالده
وحی منقطعدر اول امداد میسر دکل وسنك دخی هنوز اعرابله مقاومت
اتمکه طاقتك یوقدر مصلحت اولدرکه انلرایله مساهله ومسامحه طریقنه
سالك اوله سن اکا دکینکه امر اسلام قوت بوله ابو بکر ایتدی رب البرایانك
ذات پاکنه قسمکه اعراب حضرت زماننده ویره کلدکلرندن اکر بر عقالی
یا بر عناقی یعنی دوه دیزینی باغلدقلری ایپ پاره سنی ویاخود بردیشی اوغلاغی
الیقو یوب ویرمیه لر انلره قلیج ایله مقاتله ایده رین دیدی حضرت صدیق
رضی الله تعالی عنه اکر اول زمانده بو اقدام واهتمامی ایتمیه یدی ارکان
اسلامده خلل کلی ظاهر اولمق مقرر ایدی حضرت عمرك رضی الله عنه
آرزو ایده ر ینکه بنم تمام اعمال خیرم ابو بکرك بر کونلك و بر کیجه لك
عملنه مقابل اولایدی دیدیکی کونك عملی اشبو عملدرکه اصحاب اعرابله
مسامحه ومساهله یی مصلحت ومعقول کوردکاری کون ابو بکر غیرت
واهتمامله خلافلری یی طوتوب اعزازدین وتقویت اسلامه اقدام ایلدی
وبر کیجه لك عمل دیدیکی لیلهٔ غاردر واهذا صدیقك مدحنده دیمشلر در
(بیت) بخلافت چودست بیرون کرد * دودهٔ اهل رده پرخون کرد *
ملك افتاده را بپای آورد * * ملك رفته را بجای آورد * روایتده کلمشلردرکه اعرابدن بعضیلری بنوعبس وغیریلری کبیکه اطراف مدینه ده
متوطن ایدیلر مرتد اولمغله اکتفا ایتمیوب مدینه یی غارت ویغما ایتمکه
قصد ایلدیلر ونیجه کونلر اول نواحینك اهالیسنی محاصره ایلدیلر
ابو بکر مقدما حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم زمان حیاتنده احضار
ایتدیکی اسامه لشکرندن تخلف ایدن جماعتی مکمل ومسلح ایدوب
مدینه دن طشره اول قوم باغینك اوزرلرینه کوندردی اول جماعت
علی الصباح اعرابه هجوم ایدوب جمعیتلرینی پریشان ایلدیلر نیجه سنی
قتل ونیجه سنی اسیر ایدوب باقیلری منهزم اولوب قاچدیلر اهل اسلام
عقبلرنجه ذوالقصه نام موضعه دك قیردیلر وقودیلر بو سببله سائر اعرابه
خوف مستولی اولدی وانلردن بعضیلری اسلامه معاودت ایتدیلر
ومسلمانلر غنائم کثیره واموال عظیمه یه نائل اولدیلر صدیق اول مالی

اسامه نك بنی قضاعه دن کتوردیکی امواله ضم ایدوب تجهیز لشکر ایلدی
واول لشکره سردارلر تعیین ایلدی تا هر بریسی برقومك اوزرینه کیده
(روایت ایدرلر که حضرتك وفاتند نصکره اون ایکی طائفه حب مال
ومنع زکاة ایچون شیوهٔ ارتداده سالك اولدیلر انلردن اون طائفه نك
صدیق رضی الله تعالی عنه حقلرندن کلوب قیدلرینی کوردی باقی قلان
ایکی طائفه نك دخی صدیقك وفاتند نصکره حضرت عمر رضی الله عنه
ایشلرینی تمام ایلدی (القصه) ابو بکر خالد بن ولیدی بنی اسد قبیله سندن
طلیحـه اوزرینه کوندردیکه دعوای نبوت ایتمشیدی خالد چون اول
قومـه ظفر بولدی ابو بکر رضی الله تعـالی عنهك امر یله اول ارادن
یمامه اوزرینـه متوجه اولوب مسیلمهٔ کذاب اوزرینـه واردی
بوایکی قصه نك شرحی بو کتابدن مقصد اولدہ اون برنجی یـل وقایعی
ذکرنده مرور ایلدی

ذکر قتل مالك بن نویره

چون خالد طلیحه مهمندن فراغ تحصیل ایلدی ابو بکرك امر یله بطاح
نام موضعه متوجه اولدی مالك بن نویره که حضرت رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم قبلندن اول ناحیه نك امیری و بنی یربوع قبیله سـنك
صدقاتنی اخذ ایدردی عربك ارتدادی وقتلرنده انلرك دخی اسلاملرنده
برمقدار تردد پیدا اولمشـیدی چون خالد بطاح نواحیسنه نزول ایلدی
عسکرینی متفرق ایدوب اول قومك ارالرینـه کوندردی تا اول قومك
ارالرنده اذان واقامت وجماعت شعاری وارمیدر یوقیدر معلوم ایدینوب
خالده خبر ویره لر راو یلر ایدرلر که صدیقك مرتدین جماعتی اوزرلرینه
کوندردیکی عسکرلره جملهٔ وصیتلرندن بری بوایدیکه چون برقومك اوزرینه
نزول ایده سز اذان واقامت وجماعت سنتنی یرینـه کتورك اکر اول قوم
اول امرده سزه متابعت ایدرلر ایسـه انلره تعرض قلمـاك واکر متابعت
ایتمزلرسه غارت ایدك واکر اسلامه رجوع ایدرلر ایسه انلردن سؤال ایدك
زکاته اقرار واعتراف ایدرلر ایسه انلرك اسلامنی قبول ایدك اکر ابا وامتناع
ایدرلرسه غارت ایدك دیرایدی (القصه) خالدك لشکری واروب بنی ثعلبة
ابن یربوع قبیله سـندن برطائفه یی اسیر ایدوب خالدك حضورینـه
کتوردیلر مالك بن نویره دخی اول اسیرلر ایچنده بیله ایدی خالدك اصحابی

اول جماعت خصوصنده ایکی فرقه اولدیلر بعضیلری اول طائفه نك
ارالرنده اذان واقامتی اشتدك دیدیلر ابو قتادهٔ انصاری اول جمله دن ایدی
واعرابدن برقوم دخی انك خلافنه شهادت ایلدیلر خالد بیوردی تا اسیرلری
حفظ ایلدیلر کیجه لردن بر کیجه که بغایت صغوق اولمشیدی خالد منادی یه
امر ایلدی تا (ارقبوا اسراءکم) دیو ندا ایلدی خالدك مرادی بوایدیکه
اسیرلر یکزی کوزه دك و پك ضبط حفظ ایدك دیمك ایدی ولکن بو عبارتی
بنی کنانه قتلدن کنایت طوتارلر ایدی اسیرلرك حفظنه مأمور اولان کیمسه لر
منادینك اول کلامنی کنایه معناسنه حمل ایدوب مالکی قتل ایلدیلر مالکك
قتل اولنمسیله خالدك لشکرینه غوغای عظیم دوشدی (و برروایت دخی
اولدر که چون مالکی اسیر ایدوب خالدك حضورینه کتوردیلر مالك اثناء
مخاطباتده حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم ایچون سزك صاحبکز
شویله دیدی وسزك صاحبکز بویله دیدی دیدکده خالد ایتدی یا عدوالله
بزه تخصیص ایدوب سزك صاحبکز دیدیککدن مرادك حضرت پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم بزم صاحبمز دکلدر دیمکمی استرسن دیوب
مالکك بو سوزینی ارتدادنه حمل ایدوب بیوردی تا مالکی قتل ایتدیلر
(روایتده کتورمشلردر که مالکك برزوجه سی وار ایدی ام تمیم بنت منهال
دیرلر ایدی اول عصر نسوانك اجمل واحسنی ایدی چون مالکی
طورغوردیلر که بوینی اوره لر ام تمیم سراسمه وعریان کلوب مالکك اوستنه
دوشدی مالك ایتدی بنم یانمدن ایراغ اول قاچکه حقیقتده بنی سن
اولدرده یورسن (اول حالده ابو قتادهٔ انصاری خالدك لشکرندن طشره
چیقوب یمین ایتدیکه هرکز خالدك بیراغی آلتنده یوروین لشکر ایله بیله
یورومیه ومدینه یه متوجه اولوب صدیقك رضی الله تعالی عنه مجلسنده
صورت واقعهٔ خالد ومالکی معروض قلدی وخالددن شکایت ایلدی
مالکك اسلامی خصوصنده بنم سوزیمی دکلدی مقصودلری نهب وغارت
اولان اجلاف اعرابك شهادتلرینه اعتبار ایتدی دیدی ودیرلر که مالکك
قرنداشی متمم بن نویره دخی مدینه یه کلوب صورت واقعه یی صدیقه عرض
ایدوب قرنداشنك قانی وقوم وقبیله سندن اسیر اولان سبایایی طلب ایلدی
عمر بن خطاب متممه امداد واستصحاب ایدوب ایتدی خالد اهل اسلامه
قلیچ چکمش اکر بو قضیه واقع ایسه خالد قصاص اولنمق کرکدر

دیدی راوی ایدر چون عمر اول بابده مبالغه یی حددن آشوردی صدیق
ایتـدی جائزدر که خالدك بو قضیه ده برتأویلی اولوب اول تأویلده خطا
واقع اولمش اوله ای عمر خالدك حقنـده لسانکی حفظ ایت که رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم انك شاننده سیف الله در دیمشدر و بر قلیجی که حق
سبحانه و تعالی کافرلر اوزرینه چکمشدر بن آنی غلافنه قویامزین دیدی
و خالده نامه یازدیکه لشکری اول موضعده قیوب کندوسی یالکز مدینه یه
كله چون نامه خالده ایرشدی فی الحال امره امتثال ایچون جمازه یه سوار
اولوب فرید و وحید مدینه یه کلدی بلالك معاونت و همراهلغی ایله صدیقك
مجلس خلوتنه یول بولدی و مالکك صورت واقعه سنی و کندی عذرینی
معروض قیلدی ابو بکر انك عذرینی قبول ایدوب همان اول مجلسـدن
دونوب لشـکره کتمکه رخصت ویردی و امر ایتـدیکه اشکره وصول
بولدقده یولیراغنی کوروب یمامه جانبنه متوجه اوله و انده مسیلمهٔ کذاب
محاربه سنه مأمور اولان عکرمة بن ابی جهله ملحق اوله و صدیق بیوردی
ثابت المالدن دیت مالکی ویردیلر و قوم مالکدن سبی و اسیر اولانلری
مالکك برادری متممه تسلیم ایتدیلر

ذکر اهل بحرین و خبر علاء بن حضرمی

روایتده کتورمشلردر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم علاء حضرمی یی
بحرین جانبنده منذر بن ساوی یه رسالته کوندرمشیدی نتکم بو کتابدن
مقصد اولده بیانی مرور ایلدی منذر اهل بحرین ایله اسلام دولتنه ایرشدیلر
و علاء حضرمی حضرت رسولك صلی الله تعالی علیه وسلم ملازمتنه
معاودت ایدوب اهل بحرینك اسلامی خبرینی ایرشدرمشیدی بعده هجرتدن
اونجی سـنه ده اول سرور اخذ صدقات و جمع زکات ایچون اول اطراف
و جوانبه عاملار کوندردیکنده علاء حضرمی یی دخی اخذ صدقات ایچون
بحرینه کوندرمشیدی علاء حضرمی دخی بحرینه واروب مأمور اولدیغی
عمله مشغول ایکن حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم وفاتی خبری کلدی
بعده چوق زمان کچمیوب منذر دخی فوت اولدی اهل بحرین و قبیلهٔ
ربیعه جمله مرتد اولدیلر و کندی شبههٔ واهیه لری ایله اول داهیه یه
کرفتار اولدیلر و دیدیلرکه اکر محمد ایچون حق تعالینك رسالتی مرتبه سی
اولیدی کرك ایدیکه اکاموت ایرشمیه ایدی و بو آیت کریمه نك مضموننده

غافل وذاهل اولمشلر ایدیکه (ماجعلنا لبشر من قبلك الخلد افان مت فهم الخالدون كل نفس ذائقة الموت) بوندنصکره علاء حضرمی دونوب ابو بکره کلوب صورت واقعهٔ اهل بحرینی مجلس صدیقه عرض ایلدی و برقواده مدینه یه کلیوب اول نواحیده برموضعه متحصن اولوب صورت واقعه‌یی صدیقه مکتوبیله اعلام ایلدی (مرویدرکه اهل بحرین ایکی فرقه ایدیلر بنی عبدالقیس و بنی بکر وجارود بن عمروکه بنی عبدالقیسك رؤساسندن ایدی حضرت زماننده مدینه یه کلوب مسلمان اولوب تعلم قرآن وشریعت واحکام ایتمشیدی چون اهل بحرینك ارتدادینه واقف اولدی قبیلهٔ بنی عبدالقیسی جمع ایدوب دلائل واضحه و براهین لایحه ایله دین محمدك حق اولدیغنی انلره روشن وآشکاره ایلدی واول شبههٔ واهیه که انلره عارض اولمشیدی کماینبغی حل ودفع ایدوب ایتدی خداوند تعالینك جل وعلا محمد دن متقدم خلق عالمه انبیا کوندردیکنی صحیح بیلورمیسیز انلر ایتدیلر بلی بیلورز پس سؤال ایتدیکه اول انبیا نیجه اولدیلر ونره‌یه کتدیلر انلر ایتدیلر دنیادن کوچدیلر جارود ایتدی پس موت لحوقی پیغمبرلك منصبنه مانع ومنافی دکل ایمدی محمده موت ایرشدی نتکم مقدم کلن انبیایه ایرشدی واولکه انك ذات ازلیسنه وابدیسنه موت لاحق اولماز حق تعالیدر جل جلاله ولقد اجاد من افاد (بیت) آنکه نمرده است ونمیرد تو یی ٭ وانکه تغیر نپذیرد تو یی ٭ ماهمه فانی و بقا بس تراست ٭ ملك تعالی وتقدس تراست ٭ پس بنی عبد القیس طیب طینت وصفای جبلتلرینه بناء جارودك نصیحتی ایله اسلامه عودت ایلدیلر و بنو بکر خبث طبیعت وظلمت جهالتلری سببی ایله کفر وارتدادده مصر اولدیلر قالدیلر بنی بکر ایله بنی عبدالقیس ارالرنده مقدمدن دخی عداوت دنیویه مقرر ایدی بوکره عداوت دینیه دخی منضم اولوب بنی عبدالقیسك رفع وقلعی اندیشه‌سیله شاه عجم کسری قاتنه واردیلر وایتدیلر اول کشی که نبوت و پیغمبرلك دعواسی ایدردی فوت اولدی یرینه برضعیف کشی یی خلیفه ایلدیلر و بزم دیار عربك خلقی انك دیننه‌دن رجوع ایلدیلر الا بنی عبد القیس قبیله‌سی رجوع ایتمدیلر اکر ملك انلری قلع وقمع ایچون بزه اشکر و یررسه بزم کردنمزه وضع منت ایتمش اولور و بحرین مملکتی کندو یه مسخر ومسلم اولور شاه عجم بنی بکرك مسؤللرینه

اجابت ایدوب دیلدکاری قدر انلره لشکر و یردی و ینه انلرك التماسلریله منذر بن نعمانیکه بحرین ملوکنك نسلندن ایدی برجماعتله انلره همراه قوشوب بنی عبد القیس اوزرینه کوندردی اول شرطله که چون ظفر بوله‌لر حکومت بحرین منذرك اوله بنی عبدالقیس چون بوحاله واقف اولدیلر کندی قوم وقبیله‌لرینی جمع واسباب حرب وقتالی ترتیب ایدوب مقاتله‌یه حاضر ومهیا اولدیلر بنی بکر دخی کلدیلر بوکروهك ارالرنده جنك عظیم واقع اولدی اول کافر لشکری شکست اولوب آخر الامر غلبه ایتدیلر بنی عبد القیس (الفرار مما لایطاق من سنن المرسلین) مقتضاسیله هزیمت کوستروب کندیلرینی جواثا حصارینه ایرکوروب انده متحصن اولدیلر برمدت کفار انلری محاصره ایتمکله شدت قحط وحدت جوعدن اهل اسلامك کاری بغایت تباه اولدی اهل حصاردن بریسی کندی احواللرینك بیانی مشتمل بوشعری سویلیوب برقاصد ایله مدینه‌یه کوندردی (شعر) الا ابلغ ابابکر سلاما ❊ وفتیان المدینة اجمعینا ❊ فهل لکم الی قوم کرام ❊ قعود فی جواثا محصرینا ❊ ابو بکر صدیق رضی الله تعالی عنه علاء حضرمی بیله سنجه برجماعت قوشوب بنی عبد القیسك امدادنه کوندردی وایتدی یولده اهل اسلامدن راست کلدیکك قبائلی بنی بکرك حربنه تحریص وتکلیف ایت اجابت ایدنلری بیله کوتور پس علاء حضرمی مدینه دن چقوب کیدرایکن یولده ثمامة بن اثال حنفی وقیس بن عاصم منقری هر بریسی کندی خواص واتباعلریله علایه ملحق اولدیلر وبنی بکرك محاربه‌سی عزمیله یوله کیردیلر روایت اولنديکه کیدرلرایکن کیجه‌لردن برکیجه بر ریکستانه یعنی برقوملو بیابانه نازل اولدیلر ناکاه دوه‌لری اورکوب احمال واثقاللریله پریشان ونابود وناپیدا اولدیلر علانك قومی اول قرا کولق کیجه ده دوه لرك آردینه دوشدیلر هرچند اراد یلر بولمیدیلر آخر الامر ملول ومأیوس کیرودونوب اول بی آب و بی زاد اولان بیابانده مضطرب وحیران قالدیلر انلره برغم والم مستولی اولدیکه شدتنی حق تعالیدن غیری کیمسه بیلمزایدی براوغوردن دوکلیسی حیاتلرندن امیدی قطع ایلدیلر بربریله وداع ایدوب اغلمغه وزار یلغه باشلدیلر علاء حضرمی قومنی قاتنه دعوت ایتدی بونه الم واضطرابدرکه

سزلره واقع اولمشدر قوم بو منظومك مضمونيله متكلم اولديلر (بيت) بيدلی بهر كدامين روزمی باشد ديكر ❊ مير وديار از برم دل ميرود جان ميرود ❊ وايتديلر ای اميرنوجهله غم يميلمكه ونه وجهله زاری قيلملكه قصه مز برمقامده ايرشديكه اكر صباحه جقارسق هنوز كونش غروبه وارمدين بزم آفتاب عمر عزمز مغرب فنايه ايرشمك مقرردر (رباعی) كس راچه خبر زآه جانسوز دلم ❊ وزواقعهٔ قيامت افروز دلم ❊ امروز چنانم كه بفرد نرسم ❊ فردای قيامتست امروز دلم ❊ علاء حضرمی علو همت وصدق توكلندن انلره تسلی ودلدارلق ايدوب ايتدی غم يمك وغصه چكمك كه سز اهل اسلامسز خصوصا انصارالله سز حق تعالينك رضاسی بولنه قدم قيوب اعداء دين ايله جهاده كيده يور سز حق تعالينك لطف عميم ورحمت قديمنه اميد وار اولك كه سزی مخذول ايتميه وعن قريب سزه فرح قپوسنی آچوب مقصوديكزه ايرشديره (بيت) آخراين دردمرا نوبت درمان آيد ❊ روزی آخر نظرم بررخ جانان آيد ❊ علانك بوسوزلرندن فی الجمله قومنه تسلی وتسكين حاصل اولوب اول كيجه يی نه حال ايسه صباحه چقارديلر وچون نماز صبحی قلديلر علاء دعايه ال قالدردی وقومی دخی اكا موافقت ايدوب دعايه ال قالدرديلر وخداوند دانای رازه تضرع ونياز رقعه لرين رفع ايلديلر ناكاه اول ريكستان اورتاسنده كوزلرينه اراقدن صوكبی برنسنه كوروندی شتابله اول جانبه روان اولديلرنه كورديلر برعظيم كول دريا مثال چالقنوب طورر شكر حق يرينه كتوروب صو ايچمكه وغسل ايدوب آبدست المغه باشلديلر وهنوز كونش ارتفاع بولمش ايديكه غائب اولان دوه لری دخی هر طرفدن اقبال ايدوب كندو اياقلريله كلديلر (بيت) چوآيد بوبی توانش كشيد ❊ چو بر كشت زنجيرها بكسلد ❊ اهل لشكردن هر بريسی سلامتله دوه لرينی بولوب صوارديلر واول موضعدن كوچ ايدوب كتديلر روايتده كتورمشلردر كه ابوهريرهٔ دوسی رضی الله تعالی عنه كه صديقك علاء حضرمی بيله سنجه قوشديغی كيسه لرجمله سندن ايدی اهل لشكردن منجاب ابن راشده ايتدی يا منجاب كل بنی صوكنارينه ايرشدر پس منجاب كيرو دونوب ابوهريره ايله كول كنارينه كلديلر كورديلر كه كولده برقطره صوقالمامش پس منجاب ابوهريره يه ايتدی اكر بوموضعده باشلق وباطلق اثری اولايدی بوموضع

اول كوردوكز كولك موضعى دخى كلدر ديردم بو محلدن چوق كلدم وكچدم بو حواليده صو اولديغنى كورمدم و كيمسه دن دخى اشتمدم واول كولك كنارنده برمطهره صو قالمشيدى ابوهريره ايتدى يا عجاب طوغروسو بيلدك والله بو مطهره اولان موضع همان اول موضعدركه بن صو ايچدم ومراكب ورواحلى صواردم و بو مطهره بندر صو طولدروب قصدا بوراده قومشيدم تا اول نشانه ايله صونك موضعنى بولام وبيلم وبنم مقصودم اول ايديكه معلوم ايديمكه بو صو حق تعالى حضرت موسانك قومنه آسماندن ياغدرديغى من وسلوى كبى ميدر يوخسه سائر صولر كبى آينده ورونده انتفاعى ايچونمى مخلوقدر وحاليا معلومم اولديكه بو صو من وسلوى قبيلندن ايمش سنكله كيرو دونوب بواراده كلمه مزك وجهى بوايديكه بوحال بكا منكشف ومعلوم اوله ديدى پس شكر حقى ادا ايدوب لشكره ملحق اولديلر واول كرامتك خبرى بحرين نواحيسنده فاش اولوب اول واسطه ايله مرتدلردن چوق كيمسه لر دين اسلامه رجوع ايتديلر (والحاصل چون لشكر جواثا حصارى نواحيسنه ايرشديلر علاء حضرمى اهل حصاره برقاصد كوندروب لشكرايله انلره امداده كلدوكنى اعلام ايلدى اهل حصار شاد وخوش وقت اولديلر انلر دخى اول قاصد ايله خبر كونرديلر كه كثرت اعدا بومرتبه ده دركه انلر ايله مقاومت بغايت مشكلدر چاره سى اولدركه اكسوز بنى انلرك اوزرينه شبخون ايدوب بزم انتقامزى اليويره سز علاء بورأيى استحسان وتصويب ايدوب اهل حصارى خبردار ايتديكه بزواروب شبخون ايتدكده سز دخى حاضر ومهيا بولنوب حصاردن چيقوب اتفاقله جمع اعدايى پريشان ايده وز ديدى وعلاء حضرمى دشمن لشكرينه جاسوس كوندرمشيديكه انلرك اخبارينى محكم تفحص وتجسس ايدوب ووقت فرصته منتظر اولوب كفار غفلته واردقده كلوب لشكر اسلامى واقف قيله كيجه لردن بركيجه جاسوس كلوب خبر ويرديكه كفار مست وغافل وسزك كلديككزدن بى خبر وذاهلار در پس لشكر اسلام فى الحال يراقلنوب اكسوزدن دشمنه شبخون ايدوب انلردن انتقام الديلر چوقلق كافر مقتول اولوب بروافرى دخى اسير وبند زنجير قيلنوب واكثر كفار طريق فراره سلوك ايدوب كندولرينى اردم حصار ينه دوشوروب انده تحصن ايلديلر ومسلمانلر اموال وغنائم كثيريه نائل اولديلر

و علاء حضرمی جواثا حصارنده محصور اولان مسلمانلر ایله ملاقات
ایدوب خاطر نوازلقلر و دلدارلقلر کوستروب ایتدی محاصره زماننده
چکدیککز مشقت وتعبلر مقابله سنده سزك ایچون اجر جمیل وثواب جزیل
مقرردر واعداء دین ایله واقع اولان جهاد وغزاکز غزوهٔ بدر واحد
و احزاب وحنینده کبار اصحابدن حضرت رسالت صلی الله تعالی علیه
وسلم حضورنده واقع اولان غزوات حکمنده در دیدی وانلری جهاده
ترغیب واهل کفر وارتداد ایله محاربه یه تحریصدنصکره بنی عبدالقیس
رئیسلرینك التماسلریله اهل کفر وارتداد جماعتنك مجمع ومستقری و بنی عبد
القیس اعداسی کروهنك ملاذ ومأواسی اولان جزیرهٔ دارین جانبنه روان
اولدیلر چونکه دارین نواحیسنه ایرشدیلر ارالقده برصو وار ایدیکه اول
صودن کچلدکده دارینه واریلور ایدی و اول صونك کنارندن دارینه دك
بر کون و بر کیجه لك مسافه ایدی واهل جزیره سفینه لرینی جمله حصاره
چکمشلر ایدی وسفینه سز اول صودن کچمك بغایت مشکل وسفینه یاپق
دخی متعذر ایدی علاء حضرمی اشکرینه تلطف ودلدارلق کوستروب ایتدی
اول کرامت وعلامتی که حق تعالی سزه اول بیابانده کوستردی انکیچون
ایدیکه سزاندن عبرت آلهسز ودریادن قورقمیه سز پس کرکدر که
توکل تام وتفویض باانظامله بوصویه کیره سز ودین دشمنلرینه متوجه
اوله سز که ظفر ونصرت سزك ایچون اوله کرکدر دیدی قوم جمله
اجابت ایدوب اسر یل کبی قدملرینی صویه وضع ایتدیلر وجمله دواب
ومواشیلرینی صویه چکدیلر وعلاء حضرمینه تضرع ودعایه آغاز ایلدی
قوم دخی اکا موافقت ایتدیلر (یاارحم الراحمین یاکریم یاحلیم یااحد یاصمد
یاحی یاقیوم لااله الاانت یاربنا) دیه رك سلامتله صونك اوته جانبنه کچدیلر
حق تعالینك قدرتیله راوی ایدر حق جل وعلا اول دریاجه نك صوینی
اول مرتبه ازالتدیکه اویله دریا کبی عمیق صودوه لرینك قارنلرندن
یوقارو چیقمادی اعداء دین انلرك صویی کچدکلرین کوروب محاربه یه
حاضر ومهیا اولدیلر کاوب قاوشدقلرنده ارالرنده قتال شدید وحرب
عظیم واقع اولدی مسلمانلر ظفر بولوب مشرکلردن چوغنی قلیجدن
کچوردیلر (برروایت دخی اولدرکه بالغ اولمادق صبیلرندن غیری مقتول
اولمادق برفرد قالمادی ذریت وعورتلری اسیر اولوب احمال واثقاللری

غنیمت اهل اسلام اولدی چون مال غنائمی قسمت ایلدیلر سوار اولانلرینه
التیشر بیك درهم و پیاده‌لرینه اوچر بیك درهم اصابت ایلدی وسالماً
وغانماً کلدکلری کبی کتدیلر وعمرو بن منذر که عبد القیس قبیله سنك
سردارلرندن ایدی بو بابده برشعر سویلدیکه اول شعر دندر بو ایکی بیت
(شعر) الم تران الله ذلل بحره * وانزل بالکفار احدی الجلائل * دعونا
الذی شق البحار فجاءنا * باعجب من شق البحار الاوائل * وفتحدنصکره
علاء حضرمی عبد القیس قبیله سنك اتفاقلریله بنی بکرك ومنذر بن نعمانك
فرار وتحصن ایلدکلری حصار اردمه نهضت و عزیمت ایلدیلر
واول موضعده حین وصولده بین الفریقین محاربه واقع اولدی اهل اسلام
غلبه ایدوب عجم لشکرندن و بنی بکر قومندن چوغنی قتل ایلدیلر وبعضیلری
بیابان جانبنه فرار ایدوب و برجماعت دخی کلوب علاء حضرمیدن
امان دیلدی وعجم لشکرندن برفوج دخی دارقطیفه پناه والتجا ایلدیلر
و بقیه سی کسری جانبنه فرار ایدوب صورت واقعه‌دن کسرایه
خبر ویردیلر ومنذر بن نعمان افعال ناپسندیده سندن پشیمان اولوب
صدقله مسلمان اولدی ایام جاهلیتده اکاغرور دیرلرایدی چون شرف
اسلامله مشرف اولدی شمدنصکره بکاغرور دیمك بلکه مغرودیك زیرا
مکر شیطانله فریفته ایدم درایدی (منقولدر که لشکر اسلامده برراهب
وارایدی اهل هجردن اولکون مسلمان اولدی سبب اسلامندن سؤال ایلدیلر
راهب ایتدی مسلمان اولمغمه باعث اوج نسنه ایدی انی مشاهده
ایتدکدنصکره اکر مسلمان اولمزسم حق تعالی بنی مسخ ایدردیو خوف
ایلدم ومسلمان اولدم اول امورك اولکیسی بولشکرك اول بیابانده
صو بولدقلری ایکنجیسی اول دریایی سفینه سز کچدکلری اوچنجیسی
اسحاردن برسحرده اشتدم هوادن برصدا کلور و ایدردی (اللهم انت
الرحمن الرحیم لااله غیرك بدیع السموات لیس قبلك شئ والدائم الغیر
الغافل الحی الذی لایموت وخالق مایری ومالایری وکل یوم انت فی شأن
علمت کل شئ بغیر تعلم) بیلدمکه بو نلرملائکه در بولشکره مدده کلمشلردر
و برقومه که ملائکه کلوب مدد ومعاونت ایلیه اول قوم حق دین
اوزره اولمقدن غیری به احتمال یوقدر

ذكر ردهٔ اهل عمان ومهره

علماء سير وتواريخ رحمهم الله ديمشلردر كه حضرت پيغمبرك صلى الله تعالى عليه وسلم وفاتندن صكره لقيط بن مالك الازد يكه اكاذو التاج ديرلرايدى وزمان جاهليتده لقبى جلندى ايدى دين اسلامدن مرتد اولوب لشكر جمع ايدوب عمان جانبنه چاپوب اول دياراها ليسنه استيلا ايدوب اول ولايتلرى تحت تصرفنه آلمشيدى اهل عمان دخى ارتداد شيوه سنى طوتوب لقيطه تابع اولمشلرايدى وحفيروعبدكه مذكورجلندانك اوغللرى ايدى وحضرت صلى الله عليه وسلم حياتنده عمرو بن العاصك النده مسلمان اولوب اول ولايتك رياستى انلره تفويض اولنمشيدى بابالرى جلندى وولايتلرى اهاليسى مرتد اولوب بونلرك حوزهٔ تصرفلرندن خروج ايتدكده مزبور حفير وعبد فرارايدوب بايبها طاغنده كندلرينى محصن قلمشلرايدى وحفير ابو بكر رضى الله عنه قاتنه قاصد كوندروب جلندانك وعمان اهاليسنك مرتد اولدقلرينى ومهره و يمن ولايتلرى اهاليلرينك دخى ارتداده ميللرى اولدقلرينى بلدردى ومدد ايستدى صديق رضى الله عنه حذيفه بن محصنى عمانه وعرفجهٔ بارقى يى مهره ولايتنه تعيين بيوردى بوواقعه دن مقدم ابو بكر صديق رضى الله عنه مسيلمهٔ كذابك دفعيچون عكرمة بن ابى جهلى يمامه جانبنه كوندرمشيدى عكرمه مأموراولدنى امورى يرينه كتوروب هنوز يمامه ولايتلرى حدودنده ايديكه ابو بكردن عكرمه يه نامه كلدى بو مضمون اوزره كه ولايت عمان ومهره و يمن مرتدلرى محاربه لرى ايچون حذيفه وعرفجه تعيين وارسال اولنمشدر مكتوب وصولنده كركدركه سن دخى انلره ملحق اولوب اهل ارتداداله مقاتله وانلرك دفع وقلعى خصوصنده اتفاقله اقدام واهتمام ايده سن عكرمه موجب فرمانه امتثال ايدوب حذيفه وعرفجه يه ملحق اولوب اتفاقله مهره قومى مرتدلرى اوزرينه واردیلر ارالرنده مقاتلهٔ عظيمه واقع اولدى (نظم) برآمدچپ وراست كردسپاه ❋ نه روى هوامانده روشن نه ماه ❋ سبك يك بديكردرآو يختند ❋ چورودروان خون فرور يختند ❋ شويله منقولدر كه حق تعالى نك توفيقى ايله اول معركه ده اون بيك كافر مقتول اولدى واول قوم اوزره

ظفر بولدیلر مال وافر وغنیمت متکاثراللرینه کیردی اندنصکره مهره جانبنه
استعجال ایتدیلر واول دیاری دخی فتح ایلدیلر والحمد لله علی ذلك

ذکر ارتداد قبیلهٔ کنده وحضرموت ویمن

رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم وفات ایتمزدن مقدم زیاد بن لبید
انصاری یی حضرموت ولایتی اوزره عامل نصب ایدوب عکاشة بن امیه یی
سکاسك وسکرل ولایتلرینه ومهاجر بن ابی امیه یی کنده وصنعاء یمن اوزره
عامل نصب ایتمشلر ایدی اول حضرتك وفاتندنصکره اول دیارلرك
اهالیسی آخر قبائلك مرتد اولدقلری اخباریني استماع ایتدکلرنده
انلر دخی مرتد اولمشلر ایدی مذکور زیاد بن لبید اهل اسلامدن برمقدار
لشکر جمع ایدوب دیلدیکه مرتدلرك دفعنه قیام ایلیه لکن طائفهٔ طاغیه نك
کثرت ووفرتی برمرتبه ده ایدیکه مقاومت متعذر ایدی بالضروره فرار
اختیار ایدوب کندویی مدینه یه ایرشدردی واول کروهك کیفیت
واقعه لرینی ابوبکره اعلام ایلدی ابوبکر دخی تأمل وتفکر واعیان
مهاجرین واشراف انصارایله مشاوره ایتدکدنصکره درت بیك مرد
مقاتل براقندروب زیاد ایله سنجه کنده وحضرموت ویمن جانبنه کوندردی
زیاد اول دیارلره واروب اهالیسیله حروب بسیار ومقاتلهٔ بی شمار قلدیلر
کاه ظفر بولدیلر کاه شکست اولدیلر اهل ارتداد ایله مقاتله لری ممتد اولدی
آخرالامر صدیقك امر واشارتی ایله عکرمه ومهاجر بن امیه زیادك
امدادینه ایرشدیلر اتفاقله اول جماعت مرتدین اوزرلرینه وارد یلر
حروب متعدده دنصکره زیاد زیاده کلوب کفاری صیوب واشعث بن
قیس کندی یی که اول قبائل رئیسلرینك بری ایدی بریم حصارینه
قاچروب حصاری مدت مدید محاصره ایلدیلر چون مدت محاصره
متمادی اولدی طرفیندن صلحه راضی اولدیلر اشعث حصار قپوسنی آچدی
اول شرطله که اهل حصاردن معدود ومعین اون نفر کیمسه یه اهل
اسلام امان ویره لر پس زیاد اشعثك تعیین ایتدیکی اون نفر کیمسه یه
امان ویروب اشعثی اول شرطه داخل دکلدر دیو سائر اهل حصار ایله
قتل ایتمك استدی اشعث بو حالدن آشفته اولوب ایتدی سزك ظنکز
بومیدرکه بن غیریلر ایچون سزدن امان الیوروب کندی نفسمی
معرض قتلده قویام بو بغایت امر بعیدر بنم امانم صریحاً ذکر اولنمادی

ایسه ده دلائل عقلیه ایله معلوم مردیدی و بو بابده کلمات کثیره واقع اولوب آخرانده قرار و یردیلر که اشبو قضیه نك حکمنی خلیفهٔ رسول اللهه عرض ایده لر پس زیاده جمله اول حصارده اولانلر که یدی یوز نفر کیمسه لر ایدی قتل ایدوب اول قومك اشرافندن معدود برجماعت که اشعث ایله بیله محبوس ومسلسل ایدیلر انلری مدینه یه کوندروب حضور صدیقه احضار ایتدیردی چون ابو بکر اشعثی کوردی ایتدی الحمد لله که خدای تعالی سنی بنم اله و یردی اشعث (اذا اذنبت فاعتذر) مقتضاسیله عمل ایدوب اعتذاره باشلدی عمر بن خطاب ابو بکره ایتدی اشعث دیندن مرتد اولالی انواع فساداتی وجوده کلدی و حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم (من بدل دینه فاقتلوه) بیوردی لایق اولان اولدر که امر ایده سن تا انك باشنی تیغ سیاستله بدنندن جدا ایدلر اشعث ایتدی بن مسلمانم و ایتدیکم ایشلردن پشیمانم و بو امور شنیعه که بندن واقع اولدی بنم دیندن مرتد اولدیغمدن دکل ایدی بلکه زیادك حقمده واقع اولان استخفافی عارنه تحمل ایده مدیکمدن ناشی ایدی و بنم وقومم وقبیله م خصوصنده زیاددن صادر اولان عدم مبالاته بناء ایدی حالا ایتدیکم افعال قبیحه یه معترفم واندن توبه واستغفار ایدرم وخون بهامی و یررم وانك اوزرینه شرط ایدرمکه اهل اسلامدن ولایته هر کیم امیر اولورسه اطاعت ایلیم و بعد الیوم لایق اولان ایشلر دن آرلیم (بیت) چو صبرم ازتو میسر نمیشود چه کنم * بخشم رفتم و باز آمدم بمسکینی * واکر خلیفهٔ رسول خدا بنم اوزریمه منت وضع ایدوب کندی قز قرنداشی ام فرده بنت قحافه یی بنم قیدنکاحمه کتورر سه (بیت) ازان طرف نپذیرد کمال اونقصان * وزین طرف شرف روزکار ما باشد * امید وارمکه بن دخی امیر المؤمنینه که داماد اولم اشعثك بونوعدن اعتذاری حل صدیقه مستحسن ومقبول کلدی (لیس من عادة الکرام سرعة الانتقام) قضیهٔ مرضیه سنه بناء بروافر زمان تأمل بیوروب اول تأملدن صکره (ولیعفوا ولیصفحوا) آیهٔ کریمه سی موجبیله (واذا ملکت فاسمح) حدیث صحیحی مقتضاسیله و بو (مصراع) درعفو لذتیست که درانتقام نیست * مفهومی اوزره آخر عفو لذتنی استیفاء انتقام لذتی اوزره تقدیم وترجیح ایلدی و بیوردی اشعثك وقبیلهٔ کنده دن بیله

سنجه محبوس اولان جماعتك بندلر بنی آلوب آزاد ایلدیلر و قرقرند اشی ام فرده بی نتکه مقدمهٔ کتابده اشارت اولنمش ایدی اشعثه عقد نکاح ایلدیلر (نقلدر که ام فرده نك اشعثدن نیجه اولادی اولدی محمد و اسمعیل واسحق وجعده نامنده پس اشعث بو مصاهرت واسطه سیله صدیق قاتنده تمام اعتبار بولدی ومدینه ده اقامت ایدوب حضرت عمر زماننده شام جانبنه کتدی والله اعلم

حضرت علینك ابی ابکر صدیقه بیعت ایتد یکیدر

صحیح ایرشمشدر که فاطمهٔ زهرا رضی الله تعالی عنها حیاتنده اولاد قجه علی ابو بکره بیعت ایتمامشیدی چون فاطمه دار بقایه رحلت ایلدی علی ابو بکر قاتنه بر کیمسه کوندردی والتماس ایوردیکه یارین یالکز چه سعادت خانه سنه تشریف بیوره تا مخفیجه مصاحبت ایده لر ابو بکر قبول ایدوب ایرتسی کون یالکزجه علینك کرم الله وجهه سعادت خانه سنه متوجه اولدی ملاقات ایتدکلرندنصکره حضرت علی حمد خدای تعالی وصلاة وسلام محمد مصطفی وفضیلت ابو بکری بیان وادا و مبایعت خصوصنده کندی عذر ینی تمهید وایضاح ایدوب ایتدی بیعت امرنده تأخیر وتعلل سکا حسدیوزندن دکل ایدی بلکه انکیچون ایدیکه اول بابده سن بنمله هیچ مشاوره و بنم طرفمه اصلا اعتبار ایتمدك وحالبوکه حضرت رسول اللهه صلی الله تعالی علیه وسلم قرابتمز واسطه سیله اول امرده بزمده نصیبمز ودخلمز وارایدی بو نوعدن نیجه کلمات رفق آمیز ومقالات صلح انکیز سویلدی وحضرت پیغمبری اکدی تا حضرت ابو بکرك کوزلرندن یاش کلدی وابو بکر دخی معذرته شروع ایدوب ایتدی شول الله حقیچو نکه بنم نفسیم انك یدقدرتنده در آل رسوله اتصال وانلره ایولك ایتمك بکا محبوبر کدر کندی اقاربمه اتصال وایولك ایتمکدن وفدك بابنده حضرت فاطمهٔ زهرایه کندیدن واقع اولان مضایقه نك عذرینی بیان ایتدی اندنصکره علی ایتدی ظهر نمازنده مسجده وارسم کرکدر ونماز ادا اولندقده سلسلهٔ بیعتی سنکله استحکام ایتسم کرکدر چونکه ابو بکر ظهر نمازینی قیلدی منبره چیقدی بر خطبهٔ بلیغه انشا ایتدی حمد وثنای خدا وتشهد ودرود محمد مصطفای صلی الله تعالی علیه وسلم اداوفضل وشرف علی بن رضی الله تعالی عنه

تعداد ایتدی وعلینك بیعتدن تخلفنك عذرینی ذکر ایتدی
وانی اول امرده معذور طوتدی پس استغفار ایدوب منبردن اشغی ایندی
اندنصکره علی منبره چیقوب بر خطبهٔ لطیفه انشا ایدوب لوازم حمد له
تصلیه یی مرعی ومؤدی قیلوب وتعظیم حق ابو بکری کوستروب
و بعدده تأخیری عذرینی ابو بکره بیان ایتدیکی کبی علی ملأ الناس
اعاده ایلدی ومنبردن نزول بیوروب ابو بکره بیعت ایلدی مسلمانلر
بوقضیه دن بغایت خوش حال اولدیلر وحضرت علی یه رضی الله عنه
تحسینلر ودعالر ایلدیلر بعض کتب تواریخده وارددر که
حضرت علینك ابو بکره بیعتی فاطمهٔ زهرانك وفاتندن التمش کونصکره
واقع اولمشدر والله اعلم

ذکر جمع قرآن مجید در عهد ابو بکر صدیق رضی الله عنه

ثبوته ایرشمشدر که چون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دنیادن
نقل بیوردی قرآن عظیم مجموعا بر یرده مکتوب دکل ایدی زیرا بعض
احکامك نسخنده و بعض آیاتك نزولنده مترقبلر ایدی بلکه اکثر اصحاب
بعض سوره لری وقرآندن بعض آیات متفرقه یی یازوب کندیلریله
محفوظ طوتارلر ایدی انجق اصحابدن معدود برقاچ کیمسه لر وار ایدی
جمیع قرآنی حفظ ایتمشلر ایدی چون حضرتك وفاتیله نزول وحی منقضی
و منقطع اولدی حق تعالی سور و آیات قرآنی حضرت پیغمبردن
استماع ایتدکلری اوزره جمع وترتیب ایتمکه خلفاء راشدینی ملهم قیلدی تا
(انا نحن نزلنا الذکر وانا له لحافظون) آیت کریمه سی مقتضاسیله قرآنی
بوامتك حفظلری ضماننده ایتدیکی وعد صادقه وفا ایتمش اوله
و بو امر خطیرك ابتداسی امیر المؤمنین ابو بکر صدیقك رضی الله تعالی
عنه خلافتی زماننده واقع اولدی عمر فاروقك دلالتی ایله نتکیم علی
مرتضادن رضی الله تعالی عنه منقولدر که بیورمشدر (اعظم الناس
فی المصاحف اجرا ابو بکر وابو بکر هو اول من جمع کتاب الله) راویلر
ایدرلر که مصاحفك جمع وترتیبنه باعث اول ایدیکه برکون حضرت
عمر رضی الله تعالی عنه قرآء صحابه دن بر آیت استفسار ایتدی اکثر
قراء ایتدیلر اول آیت صحابه دن فلا کیمسه نك محفوظ ومضبوطی ایدی
اول کیمسه یمامه جنکنده شهید اولدی عمر سبحان الله دیوب ابو بکر

قانه واردی وماجرایی ذکر ایلدی وایتدی بنم رأیم انی تقاضا ایدر که
بیوره سن تا قرآنی جمع ایده لر ابو بکر اباوامتناع ایلدی وایتدی نیجه
مباشرت وقصدی ایلیم شول امره که رسول صلی الله تعالی علیه وسلم
اکا مباشرت وقیام ایتمدی عمر حضرتك بو امره مباشرتده اولدیغنه
دلائل واضحه بیان ایدوب اولقدر الحاح وابرام ایلدیکه ابو بکر راضی
اولوب عمره موافقت ایلدی اندنصکره زید ابن ثابت انصاری بی رضی الله
عنه مجلسه احضار ایدوب قرآنك جمعنی اکا امر وتکلیف ایلدیلر
زید اول امرده اول کاردن اعتذار واستعفا ایلدی آخر مبالغه وابرامله
زیدك اوزرینه الزام اول دخی قبول صورتنی کوستردی پس عمر مجمع
اصحابده اباق اوزره قالقوب ایتدی هر کسکه رسولدن صلی الله تعالی
علیه وسلم قرآندن برنسنه تلقی وحفظ ایتمش اوله کرکدر که انی کتورسن
وصحابه حضرت زماننده آیات قرآنی پوستلره وتخته لروطراقلره ویصی
اغاج پاره لرینه و بوفقه طاشلره وطپراق جناقلره یازمشلر ایدی جمله
کتوروب اول نسنه لردن استنساخ ایدوب صحفده جمع ایتدیلر وهر کسکه
برآیت کتوره قول مجردی ایله قبول ایتمدیلر تا شهود عدول انك اوزرینه
شهادت ایتمدکجه و برروایت دخی اولدر که ابو بکر عمره ایتدی مسجد
رسول الله قپوسنده اوتورك قرآندن ایکی شاهد ایله کلنی یازك علما ایتدیلر
ایکی شاهد ایله مراد حفظ و کتابتدر یعنی کتوریلن آیت صحابه دن
برینك مکتوبی و برینك محفوظی اولمقدر و یاخود بو مکتوب حضرت
رسول الله حضورنده یازلمشدر دیو ایکی شاهد شهادتیله مثبت
اولمقدر و یاخود ایکی شاهد قرآنك نازل اولدیغی وجوهدن
بو برو جهدر دیو شهادت ایتمکدر

﴿ ابو بکر صدیقك رضی الله عنه خلافتندن ایکنجی سنه ده ﴾
﴿ هجرتك اون ایکنجی سنه سیدر واقع اولان امور بیانندهدر ﴾

راویلر کتورمشلردر که چون هجرتدن اون ایکنجی ییل داخل اولدی مثنی بن
حارث که بنی شیبان قبیله سنك عظما ورؤساسندن ایدی ابو بکر صدیق قاتنه
کلوب مسلمان اولوب ایتدی ملوك عجمك کاری ضعف وپریشانلغه ایرشمشدر بکا
اجازت و یره سن لشکر چکوب کوفه اطرافنه وارم واول حدودده هر شهر که
کفار الندن اخذ وانتزاع ایدم حکومتی بنم اوله ابو بکر اکا اجازت واول

جانبه انی روانه ایدوب عقبنجه امدادیکه دخی لشکر کوندر یرم دیدی وحالبوکه مثنی ومثنانك قبیله سی اطرافنده ساکن اولان سائر قبائل عرب سابقا ملوك عجمدن چوق جور واذیت کورمشلرایدی طبیعت انسانیه مکافات اوزره مجبول اولمغله عجمدن انتقام آلمغه بغایت تشنه ایدیلر پس مثنی عسکر چکوب کوفه اطرافنی غارت ایدوب اعلای لواء اسلامه قیام کوستردی انك آوازهٔ شوکت وقوت وشجاعت وصناعتی ابوبکرك سمع شریفنه واصل اولمغله اکا خلعت ولوا کوندروب عجم جنکنه تحریص ایلدی چون مثنانك دولتی مضاعف اولدی غارت وتاراجه بنجه اوروب دیار عجم مرغازنده اولان قیون سوریلرینی سوروب دار اسلامه چیقاردی کفار عجم بالضروره مثنانك دفعی صددنده اولدیلر چون ابو بکر رضی الله عنه بو خبری اشتدی جماهیرانصارك استصواب ومعقول کورملریله خالدبن ولیدی مثنانك امدادینه کوندرمکه عزم ایلدی اول زمانده برقولده خالد مسیلمهٔ کذاب حربنی تمام ایدوب مدینه یه کلشیدی اما جمهور قولنجه یمامه اطرافنده ایدی ابو بکر اکا مکتوب کوندروب اهل فارس وحیره وکوفه محاربه سنی اکا تفویض ایلدی واول دیاری فتح ایتدکدنصکره عنان عزیمتی ایله ولایتی جانبنه معطوف قیلوب بعنایة الله ایله دیارینی دخی فتح ایله دیوامر ایلدی وبر مکتوب دخی مثنی بن حارثه کوندروب بیوردیکه خالدی او لجانبه کوندرمشمدر کرکدر که وصولنده اکا تعظیم واحترام ایده سن وتمام لشکرکله انی استقبال ایدوب جمیع اموردہ اکا مساعده ومعاونت ومتابعت وموافقت قیله سن پس خالد خلیفهٔ رسول خدانك اشارتی موجبنجه اون بیکه قریب لشکر ایله سوادکوفه وعراق عربه کلوب داخل اولدی اول نواحینك قری وبلادینی بغایت معمور کوردی اول وقتده سواد کوفه نك حاکمی ابن صلوبا ایدی وحیره نك حاکمی قبیص بن ذویب لهابی ایدی انلر ایکیسی صلحه طالب اولدیلر خالد الصلح خیرنص قاطعی ایله عمل ایدوب اول ایکی حاکمدن هر یلسی هرسنه اهل اسلامه مبلغ کثیر ویرمك اوزره انلرایله صلح اولدی واول جزیه که عراقده وضع ایلدیلر بوایکی جزیه ایدی وبعض کتبده مسطوردرکه چون خالد حیره نواحیسنه نزول ایتدی بنی قبیله قصرینك یقیننه کلوب قصر مذکور اهالیسنه

ایتدی عقلا واکابر بکزدن بکار کشی کوندردی تا انکه سوز سویله شلم قصر مذکورك اهالیسی خالده برکشی کوندردیلر بر پیرایدیکه سنین عمری اوچیوز اللی یه ایرشمشیدی وسوز سویلمده فصیح ایدی وسطیح کاهندن نوشروانك کوردیکی واقعه نك تعبیری خبرینی نوشروانه اول پیر کتورمشیدی نامی عبدالمسیح ایدی عبدالمسیح خالدك حضورینه کلوب کتب سیر وتواریخده مسطور اولدیغی اوزره خالد وعبدالمسیح ارالرنده چوق سؤاللر وجوابلر واقع اولدقدنصکره صلح کلامنی اورتایه کتوردیلر عبدالمسیح برمقدار زهریکه بر ساعتده نوش ایده نی هلاك ایدردی بر کاغده صارمش الندهطوتاردی خالد سؤال ایلدیکه اشبو زهری نیچون کتورمشین عبدالمسیح ایتدی انکیچون کتوردمکه اکر صلح بابنده سوزم قاتکده مقبول اولمازایسه بوزهری یوب هلاك اولسم کرکدر که عمرم آخره ایرشدی آخر عمرمده قومك ذل وخوارلغنی کورمیم دیدی خالد اول زهری انك الندن آلوب و (بسم الله الرحمن الرحیم بسم الله خیر الاسماء بسم الله الذی لایضر مع اسمه شیٔ فی الارض ولا فی السماء) دیوب اول زهری شکر کبی نوش ایلدی وفی الحال غشیان عارض اولوب قیٔ ایتدی وبرمقدار درلدی وقالقدی واکا اصلا برضرر ایرشمدی عبد المسیح قالقوب کندی قومنه کلدی وایتدی ای یاران بو قوم هرنه دیلرلرسه ویرك که عجب نسنه مشاهده ایتمشمدر اکر اول زهردن ذره مقداری فیله ویرهلر ایدی اول ساعت هلاك اولوردی بوشیرمرده هیچ ضرر ویرمدی بوقوم انس جنسندن دکللردر همان استدکلرینی ویرك والرندن قورتولك دیدی (وبرروایت دخی اولدر که عبدالمسیح نصرانیتی ترك ایدوب دین محمدی یه داخل اولدی پس خالد اول قومله یوزبیك درهمه وبرقواله یوزطقسان بیك درهمه وبرقواله ایکیوز بیك درهمه صلح ایلدیلر خالد بدل صلحی تحصیل ایدوب ابو بکر صدیق رضی الله تعالی عنه جانبنه ارسال ایتدی واول مبلغ عراقدن مدینه یه کلن جزیه نك اولی ایدی پس خالد اون سکز بیك ارایله حیرهدن ابله جانبنه توجه ایلدی واول دیارده کسری قبلندن حاکم اولان هرمز ایله برمحاربهٔ عظیمه ایلدیکه عقل کوزی انك ملاحظه سندن حیره ایدی عاقبة الامر خالد هرمزی قتل ایلدی وهرمزك سلب وسلاحی خالده ایرشدی یالکز تاجی یوز بیك

درهم ذكر ايدى وفرس قومنك عادتلرندن بريسى بوايديكه شرفى كماله ايريشن شخص تاجك يرز بيك درهملكنى كيرايدى نقصان اولماز ايدى و هرمزك لشكرندن جمع كثير مقتول اولوب غنايم كثيره وبعض اسيرلر مسلمانلرالنه كيردى و بر فيل جنكى كه هرمز ايله بيله ايدى اله كتوردیلر وخالد شهرابله يه داخل اولوب ايرتسى كون غنايمك خمسنى آيروب اول فيل ايله خمس غنايمى ابو بكره كوندردى وباقيسنى عسكرينه قسمت ايلدى ابو بكر صديق رضى الله تعالى عنه بيوردى تا اول فيلى مدينه نك اطرافنده كزديروب ينه كيرو خالده كوندرديلر و بو اثناده هرمزك قتلى خبرى كسرى قبلندن اهوازحاكمى اولان قارنه هنوز ايرشمامشيديكه قارن كسرانك امريله اللى بيك لشكر براقليوب هرمزك امدادينه كلدى چون خالد قارنك كنديه توجهى خبرين اشتدى كندى لشكرى ايله انك جانبنه متوجه اولوب مدار ناميله معروف اولان برموضعده بر برلرينه قاوشديلر وعلى الفور محاربه ومقاتله يه كيرشديلر (منقولدركه مسلمانلر اول كون كيجه يه دك سپاه عجمى قيرديلر اول معركه ده اوتوز بيك كافر مقتول اولدى ديرلر واموال وافره و اسراى متكاثره اهل اسلام النه دوشدى وشيخ حسن بصرى رحمة الله عليه حضرتلرينك پدرى اول معركه ده اله كيرن اسيرلر جمله سندن ايدى ونصرانى دينده ايدى پس خالد خبرفتحى وخمس غنايمى مدينه يه ابو بكر صديق قاتنه كوندردى وبو اموالك مدينه يه وصولى مقدم كوندرديكى اموالك وصولندن ايكى كونصكره واقع اولدى اصحاب بو معنادن شاد وخرم وخوش وقت اولوب خالده دعالر وثنالر ايلديلر وبو واقعه دنصكره ولجه نام موضعده و شهرليس حواليسنده كه كسرى خالدك جنكنه جمع كثير كوندرمشيدى ذكراولنان ايكى موضعك هر برنده اوزرينه كلان كفار عسكريله خالد محاربه ايدوب بعناية الله ظفر بولدى حرب ليسده اول قدر كفار قرلديكه قاندن بر ايرمق پيدا اولدى خبرفتح وخمس غنايم كلوب صديقه واصل اولدقده صديق رضى الله تعالى عنه خالدك مدحنده * عجز النساء ان يلدن مثل خالد * ديدى ودخى اول حواليده انبار وعين القمر ودومة الجندل كبى نيجه قلعه لر فتح ايلدى وبو اثناده ممالك عجم كسراسى اولان اردشير فوت اولوب قوم

عجمه اختلال کلی واقع اولدی پس خالد عجمه نامه یازدی مضمونی
بو ایدیکه (بسم الله الرحمن الرحیم خالد جانبندن یازلمشدر پادشاه عجم
کسرایه بومکتوب امابعد شکر وسپاس اول خدایه که سزك جمعکزی
متفرق ایدوب بخت وسعادتکزی شقاوته مبدل وشوکتکزی منکسر
قیلدی اسلامه کلك تا سلامتده قاله سز والاجزیه قبول ایدك واکر
بو ایکی امردن هیچ برینی یرینه کتورمز سکز سزك اوزریکزه براشکر
کتوریرین شویله اشکر که سز حیاتی نیجه دوست طوتارسکز انلر دخی
موتی اویله دوست طوتارلر) بومکتوب وصول بولدقده کفار عجم عظیم
متأثر اولدیلر وارالرینه تمام تزلزل دوشدی ومع ذلك جسارت اظهار
ایدوب خالد ایله حرب وقتال قصدینه اشکر ترتیب ایلدیلر وبو اثناده خالد شام
حدودندن رصاب وفراص حصارلری اهالیسی اوزرلرینه جاپمش ایدی

❁ هجرتدن اون او چنجی ییلك وقایعی وابو بکرك ❁
❁ روم وشامه جیوش اسلام ارسال ایلدکیدر ❁

روایتده کتورمشلردر که چون هجرتدن اون او چنجی ییل
داخل اولدی ابو بکر صدیقك رضی الله عنهك درونندهاهل روم
ایله حرب ومقاتله داعیه سی پیدا اولدی هنوز اول داعیه یی افراد آفریده دن
هیچ برکیمسه یه اظهار ایتمشیدی برکون شرجیل بن حسنه صدیق
قاتنه کلدی وسؤال ایتدیکه اهل رومه غزا ایتمك داعیه سی درونکزده
وارمیدر صدیق ایتدی بلی واردر ولکن سن بومعنایی نه دن
معلوم ایدندك دیدی شرجیل ایتدی بر واقعه کوردمکه انك تعبیری
اویله کوسترر وکوردیکی واقعه یی جناب صدیقه عرض ایلدی
ابو بکر ایتدی دیلرمکه امرا وجیوش ترتیب ایدوب روم وشام جانبلرینه
کوندرم وسن دخی اول جمله دن اولسك کرکدر دیدی پس صدیق
مجمع صحابه ده برخطبهٔ بلیغه اوقودی وخلقی جهاده تحریص ایلدی
وبیوردی تا روم غزاسنه یراقلنوب حاضر اوله لر پس درت امیر
تعیین ایدوب هر برینه برناحیه نك امارتنی نامزد ایلدی عمرو بن عاصه ایله
شهری یواندن فلسطینی ابوعبیده یه حمصی یزید بن ابی سفیانه دمشقی
شرجیل بن حسنه یه باردن ولایتنی مقرر ایلدی وهر برینه غنیمتده
خیانت ایتمیوب پرهیز کاراق ایتمکه وصیتلر ایلدی وجهاده تحریص

ایلدی وایتدی جمله کز بریرده اولدقجه تمام لشکرك سر عسکری
ابو عبیده اولسون وهر بریکز آخر یرلرده متفرق اولدقجه هر بریکز
کندی قومنه وتعیین ایتدیکم ناحیه‌لره امیرالك دیدی پس تعیین اولنان
امرا بر بری آردنجه کیده جکلری جانبنه روانه اولدیلر واول لشکر
جمله‌یدی بیك مرد مقاتل ایدی عمرو بن عاص چون فلسطین ولایتنه کلوب
ایرشدی استماع ایتدیکه پادشاه روم هرقل اهل اسلامك روم جانبنه
توجهلرندن خبردار اولوب مهملرینی تدارك ایتمکیچون تدارق نام
قرنداشنی الی بیك ارایله برقولده یتمش بیك ارایله فلسطین نواحیسندن
ثنیة الخلف نام موضعه کوندرمش وکندی دخی انطاکیه‌یه کلوب
لشکر جمعنه وآلات حرب یراغنه مشغول اولمش پس عمرو بن عاص
ابو بکر جانبنه مکتوب کوندروب بو احوالی اعلام ایدوب امداد
طلب ایلدی ابو بکر سعد بن ابی وقاصك قرنداشی هاشمی اوچیبك
بهادر سوار ایله عمرو بن عاصك امدادینه کوندری وهر کون بری
بری آردنجه تازه تازه امداد کوندررایدی وبعض کتبده مسطوردرکه
ابو عبیده اول لشکره جمله امرادن مقدم ملحق اولوب مذکور هاشمی
اشرافدن برجماعتله هرقل جانبنه کوندردی تا واروب دین حق اکا
عرض ایدلر پس هاشم برجماعتله کتدیلر تا هرقلك کوشکی نواحیسنه
واروب آت سوردیلر هرقل پنجرسندن اول جماعتی کوروب دتره‌دی
هاشمك جماعتی بلند آواز ایله (لا اله الا الله محمد رسول الله)
دیدیلر کلمهٔ توحید صداسندن هرقلك منظره سی ارکانی لرزه‌یه کلوب
منشق اولدی وشق صداسی قریب وبعیدك سمعلرینه ایرشدی
هرقل انلرك قاتنه برکیسه کوندروب ایتدیکه سزه لایق ومناسبیدرکه
بنم درکاهمده کندی دینکزی بو مشابه ده آشکاره ایده سز اکرکه
برخبریکز وارایسه ایرشدرك دیدی پس انلر دخی هرقلك مجلسنه
کیردیلر کوردیلرکه بر زرین تخت اوزره اوتورمش وباشنه برمرصع
تاج اورنمش کلوب قارشوسنده طوردیلرنه سلام ویردیلر ونه طپوقلدیلر
هرقل انلره ایتدی سزه نه اولدیکه بنم حضورمده تحیت واکرامی
یرینه کتورمدیکز هاشم ایتدی بزم تحیتمز سلامدر سلام ایسه
اهل اسلامه ویریلور هرقل محمدك صلی الله تعالی علیه وسلم

شریعتی احکامندن ومجملك عبادات ومعاملات وآداب واخلاقندن سؤال ایتدی واول اثناده اراکزده اولورق سوز یکرفنی سوزدر دیدی هاشم جواب ویروب (لااله الاالله والله اکبر) در دیجك کوشکك ارکانی ینه حرکت واضطرابه باشلدی هرقل ایتدی بونه سوزدرکه انك سویلمه سندن بو بناء محکم حرکت واضطرابه کلور مصنف کتاب ایدر عجبدرکه اول کلمه‌نك هیبتی طاش وطپراغه اثر ایدر اماسنك دللرك طاشندن قتی اولان جان ودللر ینه اثر ایتمز (ذلك فضل الله یؤتیه من یشاء) ولنعم ماقیل (نظم) خلیلی قطاع الفیافی الی الحمی ❋ کثیر واما الواصلون قلیل

❋ ذکر توجه خالد ازجانب عراق بطرف شام بامر ابو بکر صدیق وفتح بصری ووقعهٔ اجنادین ❋

روایتده کتورمشلردرکه چون ابو بکر صدیق هرقلك انطاکیه جانبنه توجه ایدوب اهل اسلامله محاربه قصدینه عسکر جمع ایتدوکنه واقف اولدی خالد بن ولیده مکتوب کوندروب بیوردیکه خالد لشکر عراقی انده قیوب یاماه‌دن کتوردیکی عسکر ایله شام طرفنه توجه وابو عبیده‌یه ملحق اولوب اول لشکرك سر عسکری اوله پس خالد صدیقك امری موجبی ایله مثنی ابن حارثه شیبانی یی عراقده کندی یرینه حاکم وسرعسکر ایدوب کندیسی یمامه لشکری ایله روم جانبنه متوجه اولدی ویولده کیدر ایکن بعض بلاد وقلاعی غارت ایدوب اللرینه اموال وافره وسبایای متکاثره کیردی وقناة بصری دیدکاری موضعده ابو عبیده‌یه ایرشدی بصری ولایتی اهالیسی اهل اسلامك کثرت لشکر ووفرت شوکتنی کوروب جزیه ویرمك اوزره مصالحه ایتدیلر شام دیارندن اول فتح اولان ولایت بصری شهریدر اندنصکره فلسطین ده عمرو بن عاصك مددینه کندیلر عساکر اسلامك فلسطین ده اجتماعلری چونکه رومیلرك مسموعی اولدی کندو عساکرینی اجنادین دیدکاری موضعه چکدیلرکه رمله وبیت جرین ارالغنده بریردر وانلره هرقل جانبندن امداد ایچون جمع کثیر کلدی مسلمانلر دخی اجنادین طرفنه توجه ایلدیلر اول موضعده بین الفریقین مقاتلهٔ عظیمه واقع اولدی کفار عسکرینك عددی یتمش بیك وبرقولده

ایکیوزقرق بیک برروایتده اوچیوز بیکرمی بیك ایدی و اسلام عسکرینك عددی اوتوز التی بیك ایدی خالد بیوردی مسلمانلر بر اوغوردن حمله ایلدیلری تا آسیاب قتال وحرب دائروشعلهٔ آتش طعن وضرب نائراولدی (بیت) زکرد سواران هوابست میغ ❊ چو برق درخشنده پولاد تیغ ❊ حق تعالی نك عون ونصرتی ایله (کم من فئة قلیلة غلبت فئة کثیرة باذن الله) آیت کریمه سی موجبله لشکر کفار منهزم اولوب قاچدیلر مسلمانلر تیغ بیدریغله کفار خاکسارك قانلرین یرلره صاچدیلر شویله که حین فرارده قیرد قلرندن ماعدا اول معرکهٔ محاربه ده اوچ بیك کافر طپراغه دوشدی واول طائفه نك فرار ایدنلری ایلیا وقیساریه ودمشق ولایتلرینه اریشوب کندولرینی حصارلرده متحصن قلدیلر غنایمدن زرین سپرلر وعادی طوغلغه لر وداودی زرهلر وبادپا آتلر ومتکلف سراپرده نز والتون وکومشدن مسکوك وغیرمسکوك اله کیرن مال حسابدن بیرون ایدی خالد بوفتح بشارتی ایچون عبد الرحمن جمحی یی ابو بکر صدیقه کوندروب بیلدردی صدیق بوفتحدن وظفردن بغایت شادمان اولدی مهاجر وانصار تمام مسرور اولدیلر وشعراء مداح اول بابده مدیحه لر وقصیده لر سویلدیلر ومنشی کاتبلر اول خصوصده منشأت دلپذیر ومقالات بی نظیر یازدیلر واول جنکده کبار اصحابدن ابان بن سعید بن العاص ومسلم بن هشام مخزومی ونعیم بن النجار وهشام بن العاص السهمی وغیرهم شهید اولدیلر (منقولدرکه بوفتحدن صکره خالد دمشق طرفنه روانه اولوب دمشقك باب شرقیسندن برمیل بعد مسافه سی اولان برد یره نازل اولدیکه حالیا اول دیره دیر خالد دیرلر وابو عبیده باب خابیه یه نازل اولوب یزید بن ابی سفیان باب آخره نزول ایدوب دمشقی اورتایه الدیلر اول اثناده روم طرفندن دمشق امدادینه یکرمی بیك مردجنکی کلوب مرج الصفر نام برموضعه نزول ایتدکاری خبری استماع اولندقده خالد رایت اسلامی انلرك جانبنه چکدی واول طائفه ایله مقاتله ایدوب انلری صیوب قاچردی وحین فرارده کفاردن بشیوز مقداری مرد طپراغه دوشدی وبوواقعه حضرت ابو بکرك

رضی الله عنه وفاتندن درت کون مقدم واقع اولمشیدی وخالد کیرو دمشق طرفنه کلدی

﴿ ذکر وقعهٔ یرموك ﴾

روایتده کتورمشلردرکه چون اجنادینده کفارك انهزامی خبری هرقله واصل اولدی اشکر عظیم جمع ومتعدد سردارلر تعیین ایدوب اول سردارلردن هر برینی امراء جیش اسلامدن برشخصه مقابل وغنیم ایلدی چون خالد بومعنادن خبردار اولدی ظاهر دمشقدن قالقوب لشکر اسلامله اول قومه قارشو واردی یرموك نام موضعده ایکی لشکر بر برینه قاوشوب لشکر کفار یرموك وادیسنك برطرفنه قونوب لشکر اسلام برطرفنه قونوب وادیٔ یرموك ایکی لشکرك اراالغنده برخندق مثابه سنده واقع اولدی وروایت ایدرلرکه لشکر کفار اوجیوز بیکدن زیاده ایدی لشکر اسلام برروایتده اوتوزالتی بیك وبرروایتده قرق بیك ارایدی ایکی طرفدن صفلر اراستـه قلدیلر برنوعله که انك اوزرینه زیاده اولمق متصور دکل ایدی اول دمده برکشی خالده ایتدی نه عجب جوقلقدر لشکر کفار ونه عجب آزدر لشکر اسلام خالد بو کلامی عکس ایدوب ایتدی نه عجب جوقلقدر لشکر اسلام ونه عجب قایل وبی اعتباردر لشکر کفار زیرا کثرت جیوش عیونله دکلدر بلکه نصرت الهی ایله دردیدی ولنعم ماقیل (بیت) لشکر ضعیف ومعرکه پردشمنست ایك ✽ داریم دل قوی که تو یی پادشاه ما ✽ پس خالد سورهٔ انفالی قراءت ایدوب منادی‌یه ندا ایتدیردیکه حضرت رسولك صلی الله تعالی علیه وسلم شرف صحبتی ایله مشرف اولان اصحاب کرام عسکرك ایچندن سچیلوب چقسونلر پس امر موجبنجه اصحاب کزین بیك نفر کیمسه ایدیلر وعسکردن جـدا اولوب سچلدیلر خالد انلری صفك اوکنه طورغوروب انلرك وجود مبارکلریله حضرت عزتدن عزشانه استفتاح ونصرت طلب ایلدی (وانما تنصرون و ترزقون بضعفائکم (خبر معتبری ایله عمل ایتدی واول بیك نفر کیمسه‌لرك ایچلرندن دخی یوزنفر کیمسه‌لرکه مهاجرین وانصار فقراسندن ایدیلرو بدرمعرکه سنده اول حضرتك بیله سنجه حضور وشهود شرفی ایله مشرف

اولمش ایدیلر انلری انتخاب واول بیك نفر اصحابك ایچندن جدا ایدوب
انلره ایتدی بنم سزدن مطلوب ومقصودم جنك ومحاربه ایتمکز دکلدر
بلکه حق تعالی درکاهنـه توجه ایدوب دعاوزاری قلمه کز دراوله
که بزه عنایت ایدوب فریادیمزه ایریشه دیدی خالدك بو اموردن مقصودی
اول ایدیکه اعتماد والتجاسی حق سبحانه وتعالی درکاهنه اولوب اصلا
شجاعت وجرأته وکثرت لشکره اعتمادی والتجاسی اولمامق معناسنی
اظهـار ایتمك ایدی ولله در من قال (بیت) کارتوازخدای بکشاید
❋ بخدارفت زخلق هیچ آید ❋ جزبدرکاه اومساز پناه ❋ خلق راهیچ
تکیه کاه مساز ❋ بو اثناده مدینه دن برقاصد کلدی مسلمانلر چون اول
قاصدی کوردیلر مدینـه خبرلرندن استفسار ایتدیلر خیردیو جواب
ویروب خالدك قاتنه کلـدی ومخفی جه خالدك قولاغنه سویلیوب
ابو بکر صدیق وفات ایلدی دیدی خالداندیشه ایدوب کندی کندیه
ایتدی اکر بو خبر فاش اولورسه مسلمانلره ضعف قلب طاری اولوب
هزیمته مؤدی اولمق مقرردر پس جماعت ایچنده قاصده ابو بکرك
خسته لکندن سـؤال ایلدی قاصد دخی برز یرك کشی ایدی خالدك
مقصودینی اکلایوب مزاجی ایوجه اولدی وسزلره امداد ایچون
اون ایکی بیك عسکر کوندردی عن قریب کلوب واصل اولورلر دیدی
مسلمانلر بو خبری ایشدوب قوت قلب ومسرت بولدیلر وخالد قاصدی
یاننـه کتوروب ابو بکرك وفاتند نصکره خلافت کیمـده قرارداده
اولدیغندن آهسته سؤال ایلدی قاصد ایتدی عمر بن الخطابده خالد ایتدی
پس بن سرعسکر لکدن معزولم قاصد ایتدی بلی معزولسین خالد ایتدی
بولشکرك سردارلغنی کیمه تعیین ایلدی قاصد ایتدی ابوعبیده یه
خالد ایتدی بو خبری افشا ایتمدیککی بغایت خوب ایتدك خیراوله دیدی
(القصه خالد جناب خدایه تضرع وزاری ایدوب ایتدی آلهی سن
واقف وعالم سنکه بن بو حروب ومقاتله لری خلق ایچون ایتمدم و طلب
مال و عزت دنیا ایچون ایتمدم وابو بکرك رضا وخوشنودلغی ایچون
ایتمدم بلکه همان مخصوص سنك رضاك ایچـون ایتمشیدم دیوب
بوندن نصکره دلاورلردن برجماعتله قلب لشکردن چیقوب دشمنه
حمله ایلدی وعمرو بن العاص میمنه دن و یزید بن ابی سفیان میسره دن

موافقت كوستردیلر اولكون برقاج نوبت فریقیندن هر برینه شكست واقع اولوب كاه غالب وكاه مغلوب اولدیلر تا آخر الامر (الاسلام یعلو ولا یعلی) مقتضاسنجه ریاح نصرت الهی ونسیم الطاف نامتناهی اسمكه باشلدی ولشكر اسلام براوغوردن كفاره حمله ایتدیلر وصفلرینی بر برینه قاتوب اوزرلرینه آت سوردیلر وروميان منهزم اولوب چمغه یوز طوتدیلر ومسلمانلر عقبلرینه دوشوب تا كیجه ایریشنجه قوغدیلر وقردیلر راویلر روایت ایدر یرموك حربنده یوز یكرمی بیكه قریب كافر مقتول اولوب واهل اسلامدن اوچ بیك ار شهید اولدیلر وچوق كیمسه‌لر مجروح اولدیلر روایتده كتورمشلر دركه اوتوز بیك دیبا خركاه واوتوز بیك سرپردهٔ متكلف ونقود وجواهر وافره واقمشه وامتعهٔ متكاثره اول اشكرده مسلمانلره غنیمت اولدی خالد بیوردی تا غنایمی جمع ایلدیلر وچون قسمت وقتی اولدی ابو عبیدهٔ دعوت ایدوب ابو بكرك فوتنی وعمرك خلیفه اولدیغنی وكندو معزول اولوب ابو عبیده نك سر دار لشكر اسلام اولدیغنی خبر ویردی وعامهٔ اشكری بو احوالدن خبردار ایدوب ایتدی شمدیكی حالده امیریكز ابو عبیده در اطاعتنده تقصیر ایتمك بن دخی حالا اكا مطیع وامرنه منقاد اولمشمدر چون لشكر خلقی ابو بكرك وفاتی خبرینی اشتدیلر چوقلق اغلدیلر وخالده دعالر ایلدیلر ای امیر حق سنی خیر ایله جزا ایندرسون اسلامی عزیر ایتدك اكر بو خبر حربدن مقدم لشكرك مسموعی اولمش اولیدی بو ایش تمام اولمازایدی ودشمن بزه ظفر بولورایدی دیدیلر پس كلان قاصد عمر بن خطابك نامه سنی چیقاروب ابو عبیده یه ویردی مضمون نامه بو كه حق تعالی ابو بكری اول برجهانه ایلتدی وامر خلافتی وامارتی بكا تفویض ایلدی بن دخی مسلمانلرك صلاح حاللری قیغوسنده یم كه خالد مالك بن نویره یی قتل ایدوب واول خصوصده كذب اختیار ایلدی مسلمانلرك امارتنی انجلین كیمسه یه مسلم طوتمق اولمازمكر اول وقتده كه علی ملاء الناس ایتدوكی كذبه مقر ومعترف اولوب مالكی مسلمان اولدیغی حالده قتل ایتدم دیه اكر منوال محرر اوزره مالكی مسلمان اولدیغی حالده قتل ایتدوكنه وكذب ایلدیكنه علی ملاء الناس اقرار واعتراف ایدرسه بنه كما كان امیر لشكر اولسون اكر منوال مشرح اوزره اقرار واعتراف ایتمزسه آنی معزول ایدوب ابو عبیده یی انك یرینه امیر نصب ایتدم كركدر كه محاسبه سنی كوروب كرك بیت المالدن وكرك

خمس غنایمدن وغیریدن بدنده وذمتنده ظهور ایدن مالك نصفنی بیت المال ایچون قبض ایدوب ونصفنی بدنده ابقا ایده سز پس ابو عبیده خالده توجه ایدوب ایتدی بو ایکی امرك قنغی سنی اختیار ایدرسن خالد ایتدی بکا بو کیجه مهلت ویر تأمل وتفکر ایدوب هر قنغی شقی اختیار ایدرسم یارین سکا جواب ویرم ابو عبیده دخی مهلت ویردی خالدك فاطمه نام بر قز قرنداشی وار ایدیکه بغایت عاقله ایدی خالد بو خصوصی انکله مشاوره ایتدکده فاطمه بویله رأی ایدیکه خالد امارتنی ابو عبیده یه تسلیم ایده وتکلیف اولنان مالی ویره زیرا شق آخری اختیارده خطر جان وار دردیدی ایرتسی کون فاطمه نك دیدوکی کبی امارتنی ونصف مالنی ابو عبیده یه تسلیم ایلدی حساب ایتدیلر نصف مالی قرق بیك درهم ایدی (تنبیه) مخفی اولمیه که اهل سیر وتواریخك کلاملری بو مذکور اولان حروبده مختلف ومضطرب واقع اولمشدر بعضیلری حرب اجنادینی حرب یرموکدن متقدم دیمشلر وبر کروه دخی بونك عکسنه ذاهب اولمشلر وبر جماعت دخی اول ایکی حربی حرب واحد طوتمشلر وبر طائفه دخی اول ایکی حربدن هر بریسی عمرك خلافتی اوائلنده واقع اولمق اوزره یازمشلر لکن صوابه اقرب اولان بو کتابده مذکور اولاندر

عراقده مثنی بن حارثه نك احوالی بیان اولنور

نقلدر که چون خالد سواد عراقدن یراقلنوب شامه توجه ایلدی واول دیار حکومتنی ابو بکرك بیوردیغی اوزره مثنی بن حارثه یه تفویض وتسلیم ایلدی سلاطین عجمك حاللری اختلال بولوب برقاچ کون ایچنده سلطنت بر آخرینه منتقل اولور اولدی بالآخره شهریار بن اردشیر که نسل شابور ایدی پادشاه اولوب عجم بهادرلرندن هرمز جادو نام برشخصی اوتوز بیك ار ایله یراقلیوب مقابله سنجه وافر جنکی فیللر قوشوب مثنی اوزره کوندردی مثنی چون بو معنادن خبردار اولدی لشکر تدارك ایدوب اول جماعته قارشو واردی چون ایکی لشکر بر برینه قاوشدیلر ارالرنده حرب عظیم واقع اولدی مثنی کندی لشکرینه بیوردی تا اول فیللرك اوزرلرینه تیرباران ایلدیلر پس برفیلك کوزینه اوق طوقنوب اول فیل کوزینك وجع والمدن کیرو عجم لشکری اوزرینه هجوم ایتدی سائر فیللر دخی اکا موافقت ایدوب جمله کیرو دونوب عجم لشکرینی پایمال ایلدیلر بو واسطه ایله لشکر عجمه

شكست واقع اولوب منهزم و پریشـان اولدیلر كفار عجمدن جمع كثیر
مقتول اولوب بو خبر عجم دیارینه ایرشدی شـاه عجم شهریار فوت اولوب
سلطنت صبیان وزنان اللرینه دوشمكله امور سلطنتلری كلی مختل و پریشان
اولمشیدی بروجهله اهل اسلامله مدافعت وممانعته قادر لر اولمیوب
برزمان عراق وحیره و كوفه ولایتلری وتوابع ونواحیسی بلا مانع ومزاحم
مثنـانك النده قالدی اندنصكره مثنی ابوبكرك مرض خبرینی استمـاع
ایتدكده مدینه یه عزیمت وینه بر كیمسه یی والیٔ عراق قویوب مدینه یه
كلدی وصدیقك مجلسنه برحالده داخل اولدیكه صدیق حالت نزعده
ایدی احوال عراق وضعف عجمی صدیقه عرض ایلدی صدیق دخی
فاروقه وصیت ایدوب ایتدی بندنصكره خلیفه اولدیغكده سندن اول
صادر اولان كار اول اولسونكه مثنایی عراقه كوندره سین زیرا مثنانك
هیبتی كفار عجمك قلوبنه طولمشدر عمر دخی وصیتنی قبول ایدوب اول
دستوراوزره عمل ایلدی و برقول دخی اولدركه مثنی مدینه یه كلیوب رسول
كوندردی رسولی ابوبكره حالت نزعده كلوب احوال عجمی عرض ایلدی
ابوبكر دخی عمره وصیت ایدوب ایتدی عراق مملكتلرینك امارتنی مثنایه
مقرر قیلوب لشكر عجم مدافعه سنده اكا امداد واعانت ایده سن اكا بنـاء
مثنی عراق حكومتنده قرارداده اولوب كندی احوالنی عمره عرض ولشكر
ومدد طلب ایلدی نته كه ذكر اولنسه كركدر

﴿ ذكر تاریخ ولادت وفوت وسبب موت صدیق رضی الله تعـالی عنه ﴾

ارباب سیر وتواریخ رحمهم الله كتورمشلردر كه ابو بكر صدیق رضی الله
عنه فیـل واقعه سندن ایكی یل درت آی صكره طوغمشدر ویوم دوشنبه
آخرنده وبرقولده یوم سه شنبه كیجه سـنده قول اصح بودر و برقولده
هجرتدن اون او چنجی یلك جمادی الاخراسنك یكرمی ایكنجی كونی
یاخود یكرمی اوچنجی كونی جمعه كون وفات ایتمشدر ومدت عمری تقریبا
التمش اوچ یل وبرقولده التمش بش یلدر و سبب موتنده كتورمشلردر كه
ابو بكر صدیقك آشنـالرندن بر یهودی ابو بكر صدیقی مهمانلغه دعوت
ایدوب وانك طعـامنه بر یلاق زهر قاتوب اوكلرینه كتوردی ابو بكر
وطبیب حارث بن كلده هرایكیسی اول طعـامدن یدیلر ناكاه حارث ایتدی
یا خلیفهٔ رسول الله بو طعامه بر یلاق زهر قاتلمشدر برسنه تمامنده بن وسن

ایکیمز بر کونده وفات ایدسك کرکدر پس طعامدن اللرین چکوب فی الواقع همان اولکون خسته اولدیلر وبر ییل خسته لیکنی چکوب ایکیسی بر کونده عالم آخرته انتقال ایلدیلر (وبر قول دخی اولدر که صدیقك اباغنده بر آغری پیدا اولمشیدی لیلهٔ غارده ییلان صوقدیغندن حاصل اولان آغری کبی ایدی اول زحمتله دنیادن کتدی وبر قول دخی بودر که بر کون غسل ایلدی ومحموم اولوب اون بش کون اسیتمه طوتدی اول سبب ایله دار بقایه انتقال ایلدی وبعضیلر اول حمایه سل زحمتی دخی منضم اولدی دیرلر ابوبکره ایتدیلر طبیب کتورهلم صدیق ایتدی طبیب بنی کوردی ایتدیلر نه دیدی صدیق ایتدی (انی فعال لما ارید) دیدی واقد اجاد من افاد (بیت) اشك خونی نمودم بطبیبان کفتند ❊ درد عشقست جکر سوزدوایی دارد ❊ مرویدر که ابو بکر صدیق مرضی ایامنده کبار اصحابدن علی مرتضی کبی وعثمن بن عفان کبی رجاعتك مشورتلری ایله خلافتی عمر بن خطابه تفویض ایلدی (و بر قول دخی اولدر که عثمان صدیقك خلافتی زماننده صدیقك کاتبی ایدی عثمانی مجلسنه دعوت ایدوب بیوردیکه هذا ما عهد ابو بکر بن ابی قحافه الی المسلمین اما بعد فانی قد استخلفت علیکم پس عثمان صدیقك بیوردیغی اوزره بو کلماتی علی الترتیب یازوب بوندنصکره نه دیه جکدر و خلافتی کیمك اوزرینه یازدیره جقدر اکا منتظر ایدیکه صدیق بیهوش اولوب کندودن کچدی اول حالده عثمان رضی الله عنه ابوبکرك مرادی عمر ایدوکی معلومی اولدیغنه بناء ابوبکر هنوز کندویه کلمدین فانی قد استخلفت علیکم دنصکره عمر لفظنی یازدی بوندنصکره ابو بکرك عقلی باشنه کلوب عثمانه ایتدی عهدنامه ده نه یازدك عثمان ابوبکرك امریله یازدیغی کلماتی اوقیو ویردی و کندودن یازدیغی عمر لفظنی دخی اوقیو ویردی ابوبکر خوش وقت اولوب ایتدی ای عثمان حق تعالی سکا جزاء خیر ویره اندنصکره یازدیو بیوروب ابوبکرك امریله عثمانك یازدیغی بو کلمات ایدی (فاسمعوا له واطیعوا فان عدل فذلك ظنی وعلمی فیه وان جار فلکل امرئ ما کسب والخیر اردت فلا اعلم الغیب وسیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته) اندنصکره ابو بکر رضی الله عنه اللرین دعایه قالدیروب ایتدی خدا یا عمری مسلمانلر اوزره خلیفه

ایتدم و بو خصوصده انلرك صلاح حاللرندن غیری نسنه دیلمدم الهی
كزلو و آشكاره سكا معلومدر مرادو مقصودم مسلمانلرك صلاح حاللری
اولوب برغیری نسنه دخی اولمدیغنی بیلورسن بو خصوصده اجتهاد ایتدم
مسلمانلر اوزرینه والی اولمغه عمری مسلمانلرك یكركی بولدم و آنی مسلمانلر
اوزره والی قلدم و بو امرده عمره حمایت ایتمك دیلدم الهی بن دنیادن
آخرته كیده یورم سن انلرك اوزرینه خلیفه اول زیراسنك قوللرك دررلر
و انلرك و الیلرینی انلره اصلاح ایله یعنی عمری و انی خلفاء راشدین دن ایله
تا پیغمبرك سیرتنه متابعت ایلیه و پیغمبر بزدن اوكدین و صكره كلن
صالحلرك سیرتلرینه متابعت ایلیه الهی انك رعیتنك حالنی دخی اصلاح
ایله پس بیوردی بو عهد نامه یی مهرلدیلر و اطراف و جوانبده اولان
امراو جیوش اسلامه كوندردیلر و بو عهد نامه نك مثلنی یازدیروب
و مهرلدوب عمره تسلیم ایدوب ایتدی یاعمر سنی خدای تعالینك رسولی
اصحابنك اوزرلرینه خلیفه قلدم عمر ایتدی یاخلیفهٔ رسول الله بوزحمتی
بنم اوزرمدن ایراغ ایله كه بنم خلافته حاجتم یوقدر صدیق ایتدی اكر
سنك خلافته حاجتك یوغیسه خلافتك سكا حاجتی واردر و خلافت سكا
ایرشه كركدر (بیت) كسی كو مهیا بود دولتی را * اكر او نجوید بجوید
وی اورا ❋ القصه صدیق فاروقه حقوق الله و حقوق مسلمین بابنده
خوب وصیتلر و مرغوب موعظه و نصیحتلر ایدوب وصیتلرینی بو سوز
ایله ختم ایتدیكه اكر بنم نصیحتم ایله عامل اولوب وصیتمی طوتارایسك
نزول موت وقتنده سكا موتدن دوسترك و محبوبرك هیچ بر نسنه دخی اولمیه
و اكر بنم نصیحتمی طوتمیوب ضایع ایدرایسك موتك نزولی حالنده سكا
موتدن مكروهرك هیچ بر نسنه دخی اولمیه مرویدر معیقب بن فاطمه دنكه
ایتدی بن ابوبكرك وكیل خرجی ایدم چونكه مرضی مشتد اولدی انك
قاتنه واردم سلام ویردم ابوبكر امر استخلافه مشغول ایدی چون اول
شغلدن فارغ اولدی بكا خطاب ایدوب ایتدی یامعیقب سن بنم وكیل
خرجم ایدك الحالة هذه سنكله بنم ارالغمده معامله نه وجهله در بن ایتدم
بنم سنك اوزركده بش دینارم واردر سكا حلال ایتدم صدیق ایتدی
خاموش اول و بنم زاد آخرتمی بوندن دوزمه بن ایتدم یاخلیفهٔ رسول الله
ظن ایدرین كه بو مجلس سنكله بنم بینمده آخر مجلس اوله و اغلماغه باشلدم

(بيت) وداع چوتونكارى نه كارآسانست * هلاك عاشق مسكين فراق جانانست * ابوبكر رضى الله تعالى عنه ايتدى ياعيقب اغلمه و جزع وفزع صورتى كوسترمه وصبروشكيبالق طريقنده سالك اول بن اميد وارمكه كيده جكم بوخاكدان دنيادن بكايكرك اولهيدى هرچندظاهرده تنم زير خاكده آراميده اولسه ده اما حقيقتده روح پاكم عالم افلاكده خراميده اولسه كركدر (بيت) كرتن من همچوتنها خفته است * هشت جنت دردلم بشكفته است * معيقب ايدر صديق اول وقت ربره يى عايشهٔ صديقه قاننه كوندروب يكرمى بش درهم كتورتدى وبكاويردى (ثبوته ايرشمشدر كه عايشهٔ صديقه رضى الله عنهادن ايتدى ابو بكر رضى الله عنه مرض موتى كوننك آخرنده بيهوش اولدى بن قاتنده طوروب آغلرايدم وبنم بابامك بدننه عجب قاتى مرض طارى اولادى دير ايدم چونكه عقلى باشنه كلدى بوسوزى بندن ايشتدى وايتدى اى بنم قزجغزم سنك ديديكك كبى دكلدر ولكن (وجاءت سكرة الموت بالحق ذلك ماكنت منه تحيد) ديدى وصديق سؤال ايدوب ايتدى ياعايشه رسول خدايه صلى الله عليه وسلم قاچ قات جامه كفن قلديلربن ايتدم پيراهن وعمامه دن غيرى اوچ جامهٔ سفيد سحولى بوندنصكره ايتدى نه كون دنيادن نقل بيوردى بن ايتدم دوشنبه كون وايتدى بوكون نه كونيدربن ايتدم جمعه ايرتسى پس ايتدى اميد وارم حق تعالى يه كه بنم موتم بابو كون وياخود بو كيجه اوله اندنصكره مريض اوللدن برواكنده اولان جامه يه نظرايتدى حالبوكه اول جامه ده زعفران اثرى وار ايدى ايتدى ياعايشه بوجامه يى غسل ايدك واكا ايكى جامه دخى الحاق ايدك و بكا كفن قيلك بن ايتدم بوجامه كهنه در صديق ايتدى (ان الحى احق بالجديد والميت انما يصير الى البلى والصديد) پس وصيت ايلديكه كندو يى زوجه سى اسما بنت عميس غسل ايده واوغلى عبدالرحمن اكا امداد ايليه و برروايتده عبد الله اكا امداد ومعاونت ايليه و بونلردن غيرى هيچ كيمسه عريان جسديمى كورميه و كيجه وقتنده دنيادن نقل بيوردى وصيت ايتدوكى دستور اوزره تجهيز وتكفين اولندقدنصكره عمر نمازينى قيلوروب عايشه نك حجره سنده پيغمبرك قبرى جوارينه قبرى قازديلر واوغلى عبد الرحمن وعمر بن الخطاب وعثمان وطلحه جمع اولوب همان اول كيجه

دفن ایلدیلر جزاه الله خیر الجزاء (نقلدر که صدیقك خبری موتی باباسی ابو قحافه‌یه ایرشدی هیچ جزع وفزع ایتمیوب بشره‌سنده تغیر ظاهر اولمدی (لله ما اخذ وله ما اعطی) دیدی

﴿ قدوة الاصحاب والاحباب والشیخ الماجد المحارب والمتکلم بالحق والصواب صاحب الدرة والاحتساب مختار حضرت رب الارباب متبوع اولی الالباب الخلیفة الذی لیس له بواب ولا یخاف لومة لائم فی الحق وفصل الخطاب امیر المؤمنین عمر بن الخطاب علیه الرضوان والتحیة من الله الکریم الوهاب ﴾

عمر بن خطابك کنیتی ابو حفصدر ابو حفصه دخی دینلمشدر ودیدیلرکه بو کنیتی حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم وضع ایلدی نسب شریفی عمر بن خطاب بن نفیل بن عبد العزی بن رماح بن عبد الله بن قرط بن دراج بن عدی بن کعب بن لوی العدوی القریشیدر انك نسب عالیسی حضرت رسولك نسب عالیسنه کعبده موصول اولور وانك اناسی خیثمه بنت هاشم بن مغیره‌در و برقوله بنت هشام بن مغیرة بن عبد الله بن مخزومدر قول اوله کوره عمرك اناسی ابو جهلك عمی قزیدر قول ثانی‌یه کوره ابو جهلك قز قرنداشیدر (اهل سیر و تواریخ و علماء اسماء رجالك بعضیسی قول اولی ترجیح ایتمشلردر و برجماعت دخی قول ثانی‌یی تأیید و تصحیح ایتمشلردر (عمر رضی الله تعالی عنه اشراف واکابر قریشدن ایدی وایام جاهلیتده قریشك سفارت ورسالت ومفاخرت منصبی اکا متعلق ومخصوص ایدی قریشدن وسائر قبائلدن ارالرنده برنزاع واقع اولسه سفارت ورسالته انی کوندررلر ایدی اکر قریشله سائر قبائل مفاخره ایتسه‌لر قریش جانبندن اول مفاخره ایدردی وعلماء اتفاق ایتمشلردر انك کثرت علم ووفور فهمنه وغایت زهد وتواضعنه ومسلمانلره اوزره رفقنه وکفار ومنافقین اوزره شدت وصلابت وغلاظتنه وکمال عدل وانصافنه وامور باطله‌دن تجاوز واجتنابنه ورسول خدانك سنن وآثارینه وتعظیمنه واقصی الغایه اول حضرتنه متابعتنه ومسلمانلرك صالحنه واهتمامنه واهل خیر واهل فضله اکرام واحترامنه وعمر رضی الله عنه بدر واحد وخندق و بیعة الرضوان وفتح مکه وخیبر وحنین وتبوك غزالرینك جمله‌سنده حاضر وموجود

اولانلردن ایدی وسائر مشاهد فاضله ده حضرت رسولدن صلی الله علیه وسلم تخلف کوسترمدی دیرلر که انک خلافتی زماننده بیك اوتوزالتی شهر توابع ولواحقی ایله فتح اولاندی ودرت بیك مسجد بنا اولندی ودرت بیك کنیسه خراب قیلندی وخطبه اوقونمغیچون جوامعك محراب یجنوبنده بیك طقوز یوز منبر نصب اولندی رضی الله تعالی عنه (وبالجمله انك محاسن ومناقبی اول مرتبه دن زیاده درکه انی عد واحصا ممکن اولمیه و بوکتابده انك احوال وفضائلی شرحی بین الاجمال والتفصیل ذکر اولنسه کرکدر ان شاء الله تعالی

بیان وجه تسمیهٔ فاروق بامیرالمؤمنین

اهل تواریخ نقلی اوزره عمر فاروقك امیرالمؤمنین دینلکله تسمیه سنك وجهی بودرکه عمر رضی الله عنه چون مسند خلافته اوتوردی برکون اصحاب مجمعنده ایتدی ابو بکره خلیفهٔ رسول الله دیرلر ایدی اکر بکا خلیفهٔ خلیفهٔ رسول الله دیرلرسه تطویلدن خالی اولماز وتکلمی خلقه تکلف ودشوار اولور کتورر بکا برآخر نسنه اطلاق اولنسه معقول ومناسب اولوردی دیدی اول مجلس حضاردن مغیرة بن شعبه ایتدی سن بزم امیرمزسن و بز مؤمنلرز پس سن امیرالمؤمنینسن دیدی عمر اکا راضی اولوب بوندنصکره امیرالمؤمنین دیر اولدیلر و برجماعت دخی روایت ایتدیلرکه عمر فاروق اوائل خلافتده ممالك اسلام عاملرینه مکتوبلر کوندردکده بن خلیفهٔ خلیفهٔ رسول اللهم دیو یازر ایدی برنوبت عراق عاملنه مکتوب کوندروب بیوردیکه اشکری عظماسندن کندی حضورینه عاقل ورشید ایکی ار کوندره تا احوال عراقی واول مملکت اهالیسنی انلردن تفحص وتجسس ایلیه عامل عراق دخی اشکرندن لبید بن ربیعهٔ عامری یی وعدی بن حاتم طائی یی عمر قاتنه کوندردی چون انلر مدینه یه کادیلر وراحله لرینی مسجد نبوی حوالیسنه باغلدیلر ومسجده کیردیلر عمرو بن عاصی مسجد ده کوروب ایتدیلر بزه دستور الیویر تا امیرالمؤمنین حضورینه کیره لم عمرو بن عاص بو کلامدن خوش وقت اولوب ایتدی والله اکا لایق اولان اسمی کتوردیکز واکا یو اسم بولدیکز بز مؤمنلرز اول بزم امیرمز در دیدی پس یرندن قالقوب عمر حضورینه کیروب ایتدی السلام علیکم یا امیرالمؤمنین عمر ایتدی نه دن لازم اولدیکه بو اسمی بکا اطلاق ایلدك عمرو بن عاص دخی صورت حالی حکایه ایلدی وایتدی یا امیرالمؤمنین بو اسم سنك ایچون بغایت کوزل اسمدر عمر

دخی اول اسمی قبول ومقرر طوتوب اول وقتدن برو امیرالمؤمنین دیر اولدیلر (امافاروقله تسمیه سنك وجهنده ابن عباسدن روایت ایتدیلرکه ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایتدی بر کون عمردن رضی الله عنه فاروق اسمیله تسمیه اولندیغنك سببنی سؤال ایتدم پس بسط کلام ایدوب اسلامی قصه سنی بکا حکایت ایلدی وایتدی حضرت صلی الله علیه وسلم اوائل اسلامده مسلمانلر ایله برمنزلده مخفی ایکن بن کلدم مسلمان اولدم وانلری اول منزلدن چیقاروب مسجد الحرامه ایلتوب دین اسلامی اظهار ومسجد الحرامده آشکارا نمازقیلدیغمزده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بکا فاروق دیوب بواسمله تسمیه ایلدی دیدی (مرویدر که حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم (ان الله جعل الحق علی لسان عمر وقلبه وهوالفاروق فرق الله به بین الحق والباطل) بیورمشدر وشیخ فریدالدین عطار بومعنایه اشارت ایدوب دیمشدر (بیت) چوحق را برزبان او کلامست زفرقا نست فاروق این تمامست ✻ وعایشهٔ صدیقه دن رضی الله تعالی عنها مرویدرکه عمره فاروق اسمنی حضرت صلی الله علیه وسلم قومشدر وعلی مرتضادن کرم الله وجهه منقولدرکه بیورمشدر (سماه الله الفاروق فرق بین الحق والباطل) وامیرالمؤمنین علی مرتضانك بوکلامی اکا بناءدرکه حضرت رسولك تسمیه سی حق تعالینك تسمیه سی حکمنده در زیرا قرآن مجیدده حضرتك وصفی بوطریق اوزره واقع اولمشدر (وما ینطق عن الهوی ان هوالا وحی یوحی) ویاخود اکا بناء اوله که حق سبحانه وتعالینك کتب سالفه ده عمره فاروق تسمیه ایتدیکی علی مرتضانك معلومی اولوب انکیچون حق تعالی عمره فاروق تسمیه ایتدی دیمش اوله (و بودخی ممکندرکه حضرت علی مرتضانك بوکلامی اشارت اوله مفسرینك بوآیت کریمه تفسیرنده ذکرایتدکاری قصه یی که (الم ترالی الذین یزعمون انهم آمنوا بما انزل الیك وماانزل من قبلك یریدون ان یتحاکموا الی الطاغوت وقد امروا ان یکفروابه و یریدالشیطان ان یضلهم ضلالا بعیدا) واول قصه نك شرحی بودرکه زمان رسولده صلی الله تعالی علیه وسلم بشرنام برمنافق وار ایدی بریهودی ایله خصومتی واقع اولدی یهودی منافقه ایتدی کل سنکله حضرت محمد قاتنه وارالم تا بزم مابینمزده حکم وقطع نزاع ایلیه منافق بدبخت (وماتخفی صدورهم اکبر) آیت کریمه سی

مقتضاسیله حضرت حضورنده ترافعه راضی اولمیوب بلکه کعب بن اشرف یهودی قاتنده مرافعه اولالم دیدی یهودی امتناع ایدوب ایتدی سن خود اسلام دعواسی قیلرسن لایق دکلدر که محمد وار ایکن کعب بن اشرف یهودینك حکمنه راضی اولاسن (بیت) مصطفی اندر جهان وانکه کسی کوید که عقل ❊ آفتاب اندر سما وانکه کسی کوید سها ❊ چون منافق یهودیدن بوسوزی اشتدی بالضروره انکله حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه واردیلر وصورت مخاصمه لرینی عرض ایلدیلر فی الواقع حق یهودی جانبنده ایدی حضرت انك مدعاسنه مطابق حکم بیوردی چون اول سرورك مجلسندن طشره چیقدیلر منافق بی طاقت اولوب یهودییه ایتدی کل سنکله عمر خطابه وارالم یهودی دخی مرافقت ایدوب عمر خطابه واردیلر یهودی عمره ایتدی بو کشی ایله اولان خصومتمزی محمده رفع ایتدك محمد بکا حکم ایلدی بو کشی محمدك حکمنه راضی اولمیوب عمره وارالم تا بزم ارامزده حکم ایتسون دیدی انکیچون سکا کلدك دیدی حضرت عمر منافقدن سؤال ایتدیکه بویله میدر منافق ایتدی بلی اویله در عمر ایتدی سز بوراده بر مقدار توقف ایدك بن خانه مه کیروب ینه چیقام وفی الحال خانه سنه کیروب قلیجنی النه آلوب طشره چیقدی ومنافقك اول قلیجله بوینی اوروب (هکذا اقضی لمن لم یرض بقضاء الله ورسوله) دیدی یهودی بوحالدن قورقوب قاچدی پس جبریل امین علیه السلام نازل اولوب بوآیتی کتوروب ایتدی (ان عمر فرق بین الحق والباطل) ورسول صلی الله علیه وسلم دخی عمره سن فاروقسك دیدی (تنبیه) آیت کریمهٔ مذکوره ده طاغوتدن مراد شیطاندر وشیطانیله علی طریق الکنایه کعب بن اشرف مراد اولنمشدر والله اعلم فاروقله تسمیه نك وجهنده مشهور بودرکه ذکر اولندی محمد بن سعد کاتب واقدی زهریدن نقل وروایت ایدوب دیدی بزه ایرشدیکه اهل کتاب اولدن عمره فاروق دیرلر ایدی مسلمانلر دخی انلره متابعت ایدوب فاروق دیدیلر وپیغمبردن صلی الله علیه وسلم بونك کبی خبر بزه ایرشمشدر دیدی

ذکر کیفیت اسلام عمر فاروق رضی الله تعالی عنه

بو کتابك مقصد اولنده هجرتدن التنجیییلی وقایعنده فاروقك کیفیت اسلامنده برمفصل روایت مسطور اولمشیدی و بوروایت دخی عمردن رضی الله عنه منقولدرکه ابتدی دولت اسلامه فائز اولدیغمدن مقدم اول حضرته صلی الله علیه وسلم تعرض ایتمك داعیه سی ایله برکیجه خانه مدن طشره چیقدم اول حضرتی کوردم بندن اوکدین مسجد الحرامه داخل اولوب نمازه مشغول اولدی انك عقبنده طوردم سورهٔ فاتحه اوقودی اول سوره نك نظم وتألیفندن متعجب ومتحیر اولدم وکندی کندیمه ایتدم والله بوکشی مرد شاعردر نتکم قریش دیرلر پس حضرت بوآیتی اوقودی (انه لقول رسول کریم وماهو بقول شاعر قلیلا ماتؤمنون) وینه ایتدم بوکشی کاهندر حضرت بوآیتی اوقودی (ولا بقول کاهن قلیلا ماتذکرون تنزیل من رب العالمین) تاسورهٔ آخرینه دك اوقودی (وبرروایت دخی اولدرکه عمر ایتدی بنم اسلامك اولی اول ایدیکه برکیجه قزقرنداشمی ولادت بروسی طوتدی خانه دن طشره چیقدم وکعبه نك استاری آلتنه کیردم اما کیجه بغایت صغوق کیجه ایدی کوردم حضرت صلی الله علیه وسلم کلدی وحجره کندی ونماز قلمغه قیام کوستردی اندن برکلام اشتدمکه هرکزانك مثلنی اشتمش دکلدم چون اول حضرت نمازدن فارغ اولدی طشره چیقوب کتدی قصد ایله عقبنه دوشدم کندم اول حضرت کیمدر اول آردمجه کلن دیدی عمردر دیدم ای عمر کیجه کوندز بزم قصدیمز ایدرسن دیدی صاندمکه بکا بددعا ایتمك استر کوکلمده بررقت پیدا اولوب ایتدم (اشهدان لااله الا الله وانك رسول الله) حضرت ایتدی ای عمر کندی اسلامکی مستور طوت بن ایتدم اول خدا حقیچونکه سنی راستلغله خلقه کوندردی توحید دیننی آشکارا ایدرم نتکیم شرکی آشکاره ایتمشیدم (دیمشلردرکه اول وقتده عمر یکرمی التی یاشنده ایدی وعمرك اسلامی قرق ار واون برعورت اسلامندنصکره ایدی وبرقولده اوتوز طقوز ار واون اوچ عورت وبرقولده قرق بش ار واون برعورت وبرقولده قرق ار واون عورت

اسلامنده نصکره واقع اولمشدر (نقلدرکه چون عمر شرف اسلامله
مشرف اولدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اوچ نوبت انك حقنده
بو دعایی ایتدی (اللهم اخرج مافی صدره من غل وابدله ایمانا)
وایتدیلرکه عمر مسلمان اولدقده جبرائیل نازل اولوب ایتدی یا محمد اهل
آسمان عمرك اسلامیله سکا استبشار ایدوب مژده لر کوندردیلر
(ابن مسعوددن رضی الله تعالی عنه مرویدرکه ایتدی (مازلنا اعزة
منذ اسلم عمر) یعنی بز عمر مسلمان اوللیدن بروعزتدن خالی اولمادق
وهم اندن منقولدرکه ایتدی (کان اسلامه فتحا وهجرته نصرا وامامته
رحمة والله مااستطعنا ان نصلی حول الکعبة ظاهرین حتی اسلم)
یعنی حضرت عمرك اسلامی فتح وهجرتی نصرت وامامتی رحمت ایدی
والله عمر مسلمان اولمدقجه بز حرم کعبه ده آشکاره نماز قلمغه قادر اولمادق
(وعلی ابن ابی طالبدن کرم الله وجهه مرویدرکه ایتدی مسلمانلرکه
مکه دن مدینه یه هجرت ایتدیلر عمردن غیریسی عموما اخفا ایدوب
هجرتلرندن هیچ برکیمسه یی خبردار ایتمدیلر الا عمر بن الخطاب که
چون هجرت ایتمك ایستدی قلیجنی بوینینه حمائل وکاننی قوانه الوب وبرقاچ
اوق دخی النده طوتوب مسجد الحرامه کلدی اوحالده اشراف قریش
بیت کعبه نك اطرافنده بولك بولك اوتورمشلر ایدی یدی کره طواف ایلدی
وخالصا لله ایکی رکعت نماز قیلدی پس اول جماعتك اطرافنی طولاشوب
(شاهت الوجوه) دیوب ایتدی انالرینی اغلاتمق دیلینلر واولادلرینی
یتیم ایتمك وعورتلرینی طول ایتمك استینلر بنم آردمجه کلوب بکا ملاقی
اولسونلر پس خلق محقق بیلدیلر که عمر مدینه جانبنه عزم هجرت
ایتمشدر اصلا کیمسه اکا تعرض ایتمکه قادر اولمادی

❁ فاروقك رضی الله تعالی عنه زهد وورع وشدتی وقلت اکل وغایت تواضع وحلمی وکثرت عبادت وریاضتی بیان اولنور ❁

طلحة بن عبید اللهدن رضی الله عنه مرویدرکه ایتدی (کان عمر
ازهدنا فی الدنیا وارغبنا فی الاخرة) وبونك مثلی سعد بن ابی وقاص
رضی الله عنهدن دخی منقولدرکه راویلر ایدرلر عمر رضی الله تعالی
عنه برکون حال وخاطرین صورمغیچون قزی حفصه نك منزلنه

واردی حفصه دخی بی تکلفانه بوانلردن بر کاسه آش واوزرینه برمقدار
زیت یاغی اضافه ایدوب عمرك قاتنه کتوردی عمر اول کاسه یه
نظر ایتدکده ایتدی بر کاسه ده ایکی نوع قاتق تنعمی موجبدر
بو طعامی نیجه تناول ایده یم امید وارمکه خدای تعالی بنی کندویه
واصل اولنجیه دك بونوع تنعمدن حفظ ایلیه (ابن عباسدن مرویدرکه
امیر المؤمنین عمرك هر کون طعامی اون بر لقمه دن زیاده دکلیدی
(روایتده کتورمشلردرکه برنوبت حفصه نك اقاربندن برجماعت
حفصه یه ایتدیلر باباکه سویلسهك که شمدنصکره کندو به شدت
عیش ارتکابنی وکثرت مشقت التزامنی ایتمیوب کاهیجه طیبات اطعمه دن
ونفایس اغذیه دن کندوبی متمتع ومحظوظ قیلسه نه اولور حفصه
التماسلرینه بناء اول جمعك کلاملرینی عمره عرض ایلدی عمر ایتدی
(ایاك ونصیحة قومك (بیت) برون از خوردن وخفتن حیاتی
هست مردانرا ❊ بجانان زندکانی کن که وصل دوست جان دارد ❊
انس بن مالك رضی الله عنه ایتدی عمری کوردم برکوکلك کیمش
درت یرده یماسی وارایدی وبر روایت دخی اولدرکه انك کوکلکنده
درت یمالیکی اوموزلری ازالغنده ایدی راویلر ایدرکه چون عمر رضی الله
عنه بلاد شامه تشریف ایدوب عز قدومیله اول بلاده زیب وزینت
ویردی اول مملکتك اعیان وعظماسی اول امیر عادلك مقدمی اقبالنه
استقبالی مقابل ایدوب قارشولدیلر حال بوکه حضرت عمر راحله
دوه سنه بنمش ایدی خواصی اول حضرته عرض ایتدیلرکه بو محلده شامك
اکابر واشرافی کلوب امیر المؤمنینك شرف ملازمتیله مشرف اولسه لر
کرکدر یوك دوه سندن نزول ایدوب بر فرسه سوار اولمغی اختیار
بیورسکز معقول ومناسب اولوردی بو اعیانك عیوننده شوکت تمام
وهیبت واحتشامله کورینور ایدیکز دیدیلر عمر ایتدی سز بو واديلرده
اولمك شوکت وهیبت کشی یه غیری یردن کلور دیوب آسمان جانبنه
اشارت ایلدی (نقلدرکه برکون مدینه یه قیصر رومك ایلچیسی کلدی
وامیر المؤمنین عمری تفحص ایتدیکه بولوب رسالتنی ادا ایله مسجده در
دیو خبر وبردیلر ایلچی مسجده کیروب کوردیکه مسجدده
بر یمالو قفتانلو کشی باشی التنده بر طاش قومش یاتور ایلچی

طشره چیقوب امیر المؤمنین قنده در دیو سؤال ایدر اصحاب ایتدیلر
مسجدده در ایلچی ایتدی بن مسجده کیردم مسجدده
بر پلاس پوش کشیدن غیری کیمسه کورمدم باشی آلتنه
بر طاش قومش یاتور اصحاب ایتدیلر سن اول یامالو قفتانلویه
حقارت کوزیله باقمه که بزم امیرمز وخلیفه مز اولدر
ایلچی بیلدیکه عمر اول جمله دندر که انلرك شاننده دیمشلردر (هم اجساد
روحانیون وفی الارض سمائیون ومع الخلق ربانیون سکوت نظار غیب
حضار ملوك تحت الخمار) (بیت) بردر میکده رندان قلندر باشند ٭
که ستانند ودهند افسر شاهنشاهی ٭ خشت زیرسر و بر تارك هفت
اختری پای ٭ دست قدرت نکرومنصب عالیجاهی ٭ رسول قیصر کیرو
مسجده کیروب بونوبت احتیاط واعتقاد ایله واروب امیر المؤمنینك
مقابلنده اياق اوزره طوری ومحبتیله قاریشق کوکلنه هیبت یول بولدی
و پرتو حقانی ایله ایلچینك درونی طولدی (بیت) مهر وهیبت هست
ضدیك دکر ٭ این دوضد رادیده جمع اندر جکر ٭ وکندو کندویه
ایتدی بن نیجه شاهلر کورمشم ونیجه سلطانلر مجلسنه داخل اولمشم
بو هیبت وصلابتی و بو عظمت وجلالی کیمسه ده کورمدم دیدی
(عامر بن ربیعه ایدر امیر المؤمنین عمر ایله سنجه مدینه دن چیقوب کعبهٔ
معظمه زیارتی عزمیله یوله کیردك حتی که بزم کیدیشمز وکلشمزده سائر
خلفا وامرا کبی عمر فاروقك خیمه وخرکاهی یوغیدی انجق نازل
اولدیغمز قوناقلرده ثیاب و بساطنی براغاجه آصارایدی واولوجهله
کندویه کولکه لك دوزر ایدی (ثبوته ایرشمشدر که عبد الله بن عمردن
رضی الله عنهما ایتدی پدر بزرکوارم عمرك خلافتی زماننده اهل اسلام
احراز فضیلت جهاد ایچون شام جانبنه عزیمته اهتمام ایتدیلر وقاتلوا
فی سبیل الله نیام انتقامندن تیغ آبدار صاعقه کردار بن چیقارمغه
اقدام ایتدیلر بن دخی اول مجاهدلر جمله سندن اولایم وجهاد وغزا
فضیلتنی احرازه وسیله بولایم دیو والدماجدمدن غزوهٔ اسلام ایله غزای
شامه کیتمکه دستور دیلدیکمده بکا ایتدی یاعبد الله خوف ایدرمکه
اول غزایه کیتدکده وکلك تقدیرجه بلای زنا ایله مبتلا اوله سن بن ایتدم
یا امیر المؤمنین بنم امثالمده اول ظن وکانده اولورمسن و بنم ایچون اول

مقوله بلا ایله مبتلا اولمق احتمالی و یرمیسن پدر بزرکوار ایتدی احتمال واردر که چون مسلمانلر کفار اوزره نصرت بوله‌لر وانلرك رجالنی مقتول ونسا وذریتلرینی اسیر ایدوب مسلسل ومغلول قیله‌لر وجمله سبایادن برجاریه‌یی بیع من یزیده کتوره لر سنك دخی خاطرك اول جاریه‌یه مائل اولوب مشتری اوله‌سن و بکا نسبتك سببی ایله یعنی بنم اوغلوم اولد یغك حسبیله ثمندن سکا محاباة ومسامحه ایتمش اوله‌لر واول جاریه‌یی سکا ذکر بهاسندن نقصانیله بیع ایده‌لر واول جاریه‌نك بهاسندن تمام حق غانمین ادا اولنمش اولمیه اندنصکره سن دخی ظاهر عقدایله مغرور اولوب بیع من یزید حکمیله اول جاریه‌یه یقین اوله‌سن زنا ایتمش اولورسن ایمدی صلاح حال آنی کوردمکه حالا اصلاح نفس امرینه امتثالی غنیمت بیلوب دوکانی قوی وجوار حکی اول جانبه صرف و توجیه ایده‌سن (بیت) حالیا مصلحت وقت درآن می بینم * که کشم رخت بمیخانه وخوش بنشینم * نقلدر که عمر بن خطاب برکون منبرده موعظه بیورردی واثناء وعظده کلامی اکا منجر اولدیکه مهرده مغالات قلمیه‌لر یعنی عورتلرك کابینی قرق وقیه‌دن زیاده ایتمیه‌لر اول عصرده قرق درهمه بروقیه دیرلردی بیوردیکه شمدنصکره هر کیمکه بوحدی تجاوز ایدوب یعنی قرق وقیه‌دن زیاده مهرایله عقد نکاح ایدرسه زیاده سنی بیت المال ایچون قبض ایتدیررم بونوبت عورتلر صفندن برضعیفه ایاغه قالقوب عمرفاروقه خطاب ایدوب ایتدی بوداعیه‌یی قوتدن فعله کتورمك یعنی مهرك حد مذکوردن زیاده سنی بیت المال ایچون قبض ایتدرمك امیرالمؤمنینه لایق ومنصب عالیسنه موافق دکلدر زیراحق تعالی قرآن مجیدده بیورمشدر (وآتیتم احدیهن قنطارا فلا تأخذوا منه شیئا) عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنه فی الحال متنبه اولوب مقام انصافده خطاسنه اعتراف ایدوب ایتدی (امرأة اصابت ورجل اخطأ) و بر روایت دخی اولدر که منبردن نازل اولدقدنصکره قریشدن برعورت فاروقك یولن آلوب عرض ایتدیکه عورتلر کابینی خصوصنده بیورد یغکز نهی نص قرآنه مخالفدر وآیت مذکوره‌یی قراءت ایلدی عمر رضی الله تعالی عنه نهی مذکوره نادم اولوب ایتدی (اللهم اغفر لی نساء قریش افقه من عمر) ودرحال ینه منبره

چیقوب ایتدی ایها الناس اول نهی که بیورمشیدم خطا ایدی رجوع
ایتدم هر کس کندو مالندن نه مقدار کابین تسمیه ایدرسه ایتسون
کیمسه مانع دکلدر (راوی ایدر عمر بن خطابه رعیتدن بر قوکشو سیله
مکالمه واقع اولدی اثناء مخاطبه ده اول کشی اتق الله یا امیر المؤمنین
دیدی اول مجلسده بولنانلردن بر کیمسه که آداب مجلس اکابری
وطریق محاورهٔ اعاظمی بیلوردی تأدیب یوزندن اول کشییه خطاب
ایدوب ایتدی امیر المؤمنین اتق الله می دیرسن دیدی عمر رضی الله تعالی
عنه اول سوزی استماع ایدوب اول کیمسه یه ایتدی قوآنی تا حق
سوزی بزه ایرشدرسون سزك آرا کزده بر خیر یوقدر که بو کلامی بکا
سویلمزسز و بنده دخی خیر اولماز اکر اول کشینك سویلدوکی سوزی سمع
قبولله تلقی واستماع ایلمزسم (بیت) نصیحتی کنمت خوش ولی بهانه مکن
* هر آنچه ناصح مشفق بکوید بپذیر * نقلدر که عباسك رضی الله تعالی
عنه خانه سنك طامنده بر اولوغی وار ایدی بر کون عمر رضی الله عنه
پاك لباسلر کیوب مسجد جامعه کیدر ایکن مروری عباسك اولوغی
التنه واقع اولدی عباسك خانه سنده ایکی طاوق بوغازلمشلر ایدی
اتفاق عمرك مروری وقتنده اولوقدن قانیله مخلوط صو طاملیوب
بر قاچ قطره عمرك لباسنه واقع اولدی عمر بیوردی تا اول میزابی قلع
ورفع ایتدیلر وسعادت خانه سنه رجوع ایدوب تبدیل لباس ومسجده
تشریف ایدوب نمازی ادا ایتدکدنصکره عباس رضی الله عنه
عمرك قاتنه واردی وایتدی یا امیر المؤمنین خداوند افلاکك ذات پاکنه
قسم که اول قلع ورفع ایتدوکك اولوغی اول محله پیغمبر صلی الله
علیه وسلم کندو مبارك الیله وضع ایتمش ایدی عمر بو سوزك استماعندن
بغایت مضطر ومتغیر اولدی وایتدی ای عباس سکا عین ویرر مکه
ایاقلریکی اوموزمه باصوب اول میزابی یرینه قویه سن عباس دخی ابرام
والحاحنه بناء امرنه ممتثل اولوب دیدیکی کبی ایتدی ایام خلافتنده
حضرت عمردن رضی الله عنه مرویدر که ایتدی اکر فرات صوینك
کنارنده بر قیون هلاك اولسه خداوند عز وجل روز قیامتده اول قیونك
حالنی بندن سؤال ایده دیو خوف ایدرم (نقلدر که امیر المؤمنین علی
کرم الله وجهه عمرك خلافتی ایامنده بر کون عمری کوردیکه تعجیل

﴿ تمام ﴾

تمام واضطرابله کیدردی اول تعجیلك سببندن سؤال ایلدی عمر جواب و یردیکه صدقه دوه‌لرندن بردوه ضایع اولمش انك طلبنه کیدر بن علی ایتدی یا عمر کندکدنصکره کلجك خلیفه‌لری عجب رنج ومشقتده قودك یعنی انلر دخی سکا اقتدا ایدوب جمیع امورده سنك ایتدوکك سعی واهتمامی ایلسه‌لر کرکدر واول جهتدن تعب ومشقت چکسه‌لر کرکدر عمر ایتدی یا ابا الحسن بکا بوخصوصده ملامت قیلمه اول خدا حقیچون که محمدی راستلغله بعث ایلدی اکر فرات صوینك کنارنده بر بوزاغو ضایع اولور سه روز قیامتده انك سببی ایله عمر معاتب ومعاقب اولسه کرکدر برکشی که بو نجلین کون کوره جکدر بومرتبه تعجیل واضطراب کوسترسه محل تعجب وملامت اولورمی (بیت) دلی راکه عشقش کریبان کرفت ❋ ملامت مکن کر بیابان کرفت (روایتده کتورمشلردر که سؤال ایتدیلر ابن عباسدن که عمر خلافتی زماننده نه کیفیتده ایدی ونه اسلوبده ایدی جواب و یروب ایتدی برقوش کبی ایدیکه حیران ومضطرب هرنه طرفه توجه ایلسه بردام قورلمش خوف وخشیتدن نه طور اجق حالی وار ونه برطرفه توجه ایلسه باش قوتارمق احتمالی وار (ثبوته ایرشمشدر عمر دنکه ایتدی نولیدی بن برقیون اولیدم بنی بسلیوب سمرده‌لرایدی برمهمان کلدکده بنی قربان ایدوب اول مهمانك طعمه‌سی ایدرلردی همان دائرهٔ تکلیفده اولیایدم وکاه بردن بر یپراغی النه الوردی وایدر دیکه نه اولیدی بو یپراق بن اولیدم (ویقول لیتنی کنت هذا التبن لیتنی لم اخلق لیت امی لم تلدنی یالیتنی کنت نسیا منسیا) نقلدر که حق تعالینك خوفندن اولقدر اغلار ایدیکه ایکی یکاقلرنده اثر بکادن شراك نعلین کبی ایکی خط پیدا اولوردی عباس بن عبد المطلب ایدر عمر بن خطابك قوکشوسی ایدم اندن فاضل رك برکیمسه کورمدم کیجه‌لرینی نمازو نیازده وکوندزلرینی صوم وقضاء حوایج ناسده کچورر ایدی ثبوته ایرشمشدر که چون خلافت عمرده قرار ایلدی عمرك برمنکوحه‌سی وار ایدی بغایت جمیله (وان الله جمیل یحب الجمیل مقتضاسیله اول منکوحه‌یه کمال محبتی وار ایدی اکا بناء خوف ایتدیکه مبادا امور شرعیه‌ده خلاف شرع اول منکوحه کندودن برنسنه شفاعت ایلیه

وکال محبتی واسطه سیله انك خلاف شرع شفاعتنی قبول ایده سی اوله پس اول منکوحه یی تطلیق ایدوب تمام مهرینی اکا تسلیم ایتدی وچون بونك اوزرینه برمدت چوب کندویه امر خلافت وحکومتده تمام ملکه ورسوخ حاصل اولدی وکندویی تجربه ایدوب نفسی اوزره غالب اولدیغنی وافراد آفریده دن برفرد خاطری ایچون خلاف شرع شریف قیل قدر میل ومحابا ایتمیه جکنی بلدی اندنصکره اول خاتونی طلب ایتدیکه ینه انکله عقد مناکحت ومحبتی تجدید ایلیه حال بوکه اول خاتون وفات ایتمشیدی (روایتده کتورمشلردرکه عمرفاروق خلافتی زماننده برکون بیوردی تامنادی ندا ایتدیکه اهل مدینه مسجده حاضر اولدیلر منبره چیقوب خاموش طوردی تاشول زمانه دککه مسجد سرایا خلقله طولدی بوندنصکره ایتدی شکر وسپاس اول خدای بی همتا ایچوندرکه پروردکار عالیاندر علی التحقیق بن کندومی شویله کوردم که نفسمی برمقدار طعام اجرت مقابله سنده کرایه ویردم وبوزمان حق عزشانه نك بکا ایتدیکنی کوررسز وبیلورسز پس منبردن ایندی اکا ایتدیلر وبوامره باعث وبرنوع کلماته علت نه در جواب ویردیکه خدوند تعالی نك شکرینی اظهار ایتدم وبرروایت دخی بودرکه اوغلی عبدالله پدرم فاروقدن بوقصه نك وجهنی وسببنی سؤال ایتدم جواب ویردیکه سنك پدر یکی نفس اماره کبر وعجبه کتورمش ایدی دیلدمکه اکا برکوشمال ویرم تا اول عجبك تدارکنی کوره (روایت ایدرلرکه کاهی کمر نفس ایچون صوقربه سی کبی شیلری یوکلنوب آرقه سنه لوب خانه سنه کتورردی سببندن سؤال ایتسه لر ایدردی (ان نفسی اعجبتنی فاردت ان اذلها (مثنوی) نفس از بس مدحها فرعون شد ❊ کن ذلیل النفس هونا لاتسد ❊ تاتوانی بنده شو سلطان مباش ❊ زخم کش چون کوی شو چوکان مباش ❊

❊ فاروقك استخبار احوال ضعیفان وغریبان وبی چارکان ایچون اسواق ❊
❊ مدینه ده دوران ایدوب انلره چاره سازلقلر ایتدیکی ورعایا احوالنه اهتمام ❊
❊ وفتنه وفساد مظانی اولان اموری دفع ورفع ایتدیکی بیان اولنور ❊

ثقات اخبار روایتیله صحیح اخبارده وارد اولمشدرکه سید ابرار صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدرکه (الاکلکم راع وکلکم مسؤل عن رعیته) یعنی هر بریکز الیکز آلتنده اولانلرك چوبانیسز وروز قیامتده انلردن سؤال

اولنورسز چوبانك وظيفه سی اولدرکه دائما قیونلرینك احوالنه مقید ونکران اولوب برلحظه انلرك حراست ومحافظه‌لرندن تغافل وتکاسل کوسترمیه تاقوردلرك وسائرسباعلرك چنکالنه کرفتار اولمیه‌لر وانلرك آب وعلفندن ومسکن ومأواسندن خبردار اولوب قوه‌یه که انلره برخلل وزیان ایر یشوب ضایع اوله‌لر وکذلك افراد انساندن هرفرد اوزره خصوصا ولاة عالی مقدار وکفاة ذوی الاقتدار اوزرلرینه واجب ولازم وفرض ومتحتمدر که کندو رعیتنك حالندن واقف وخبردار اولوب متصل انلرك تعهد احوال وتفقد اعمالنه قیام وانلرك مأکول وملبوسلری مهمانی وسائر مایحتاج الیهلری حسب الوسع والطاقة احسن وجوه ایله مرتب ومهیا اولمغه اهتمام ایده‌لر وعجزهٔ رعایایی صدمهٔ تغلب اقویادن حفظ وضبطلری مأمنده محفوظ ومصون طوتوب مشفق پدرلری کبی تربیت ایلیه‌لر وانلری حجرهٔ رعایت ومهد عاطفت وعنایتلرنده مهربان مادرلر کبی تربیت و پرورش ویره‌لر تاودایع حق اولان رعایانك رعایتی عهده‌سندن خلاص بولمش اوله‌لر وحکماء آلهینك کلامنده مذکوردر که والینك رعایا ایله حالی طباخ ایله آکلك حالی کبیدر زیرا طعامك طبخی تعبنی طباخ چکر ومطبوخك لذت وصفاسی سرمائده‌ده اولنلرایدر بومقدماته بناء چون خداوندتعالی فاروقك فرقنی تاج خلافت ایله متوج قلدی انی کال شفقت واحسان ورعیت پرورلك ایله مخصوص وممتاز ایلدی برنوعله که (افضل الملوك من یسهرلیله فی مصالح رعیته و ینقدها فی نهاره) قضیهٔ مرضیه‌سنك مضمونی کندی‌یه نصب عین ایدوب آناء اللیل واطراف النهار اول خلیفهٔ بزرکوارك دوکلی همتی اصلاح رعیت واحسان فقرا ومساکین ومرحمت غرباء وابناء سبیله مصروف ایدی انك کبی که کیجه‌لرجه مدینه‌نك اسواقنده دور ایدوب رعیتك احوالنی تفحص وتجسس بیوردی (جابر بن عبدالله الانصاری رضی الله تعالی عنه ایدر برکیجه امیرالمؤمنین عمر مدینه بازارنده سیرایدردی خواصدن برجاعت ایله سنجه کیدرك ناکاه مروری برخیمه قپوسنه واقع اولوب خیمه جانبندن امیرالمؤمنینك قولاغنه برصوت حزین ایرشدی امیرالمؤمنین بزه ایتدی سز بورادا برمقدار آرام وتوقف ایدك بن واروب بو صدایی اصغا واستماع ایده‌یم کوره‌یم بوکوینده نه سویلر چون یقین واردی کوردیکه برضعیفه آوازحزین ایله بوشعری اوقور

(شعر) على محمد صلوات الابرار ❊ صلى عليه المصطفون الاخيار ❊ قد كنت قدما ابكى على الاسحار ❊ ياليت شعرى والمنايا اطوار ❊ هل يجمعنى وحبيبى الدار ❊ اميرالمؤمنينه رقت و بكا غلبه ايدوب صوت اعلا ايله اغلادى و بزى طلب ايلدى جمله من على الاتفاق خيمه قپوسنه واردق استيذان طريقيله اول خيمه جانبنه اوچ نوبت سلام و يردى دخوله اذن و يرلدكده ايچرو كيردك اميرالمؤمنين اول ضعيفه دن التماس ايلديكه اول ابياتى مقدم اوقودبغى كبى يردخى اوقويه اول ضعيفه دخى صوت حزين ايله اول ابياتى اوقيوب اعاده ايلدى جناب خلافت مآب ينه رقت كوستردى واستدعا ايلديكه عمرى دخى بو ابياتده درج ايده اول دخى درج ايدوب ايتدى * وعمرنا غفرله الغفار * ابن عباسك مولاسى سائب بن جبيردن مرويدركه ايتدى كيجه لردن بركيجه اميرالمؤمنين عمر مدينه بازارنده سير ايدردى اتفاق مرورى رضعيفه نك منزلى قپوسنه واقع اولديكه صوت حزين ايله ابيات اوقوردى اول بيتلردن بعضيسى بو بيتدر (بيت) تطاول هذا الليل تسرى كواكبه ❊ تحرك من هذا السمر رجوانبه ❊ واندنصكره براه سرد چكوب ايتدى خداوند تعالى حقيچون زوجمدن جدا اولالى كرفتار اولديغم يالكزلق وخشتنك وتنهالق محنتنك شدت مرارتندن عمر خطابك خبرى يوقدر چكديكم محنت هجران اكا بغايت آسان كورينور (بيت) چو دردى ندارد كه دردش مباد ❊ آزانش خبرنيست ازدرمن ❊ كندوسى اهل وعياليله خانه سنده آسايش وراحتده بنم زوجم غربت كربتلرينه وسفر مشقتلرينه ووطن ومسكندن مفارقت محنتلرينه كرفتار بن ايسه انك فراقيله كيجه لر صبحه دك كنج محنتده تنها وزار (بيت) بروزغم كسى جز سايهٔ من نيست يارمن ❊ ولى اوهم ندارد طاقت شبهاى تارمن ❊ اميرالمؤمنين اول ضعيفه نك كلامنى استماع واصغادن خيلى رقت كوستروب يرحمك الله ديدى چون صباح اولدى اول ضعيفه يه لايق ومناسب كسوه ونفقه كوندردى وفرمان يازوب اول ضعيفه نك اربنى اشكردن كيرو دوندردى (و برروايت دخى بودركه حفصه دن سؤال ايتديكه عورتلر ارلرندن جدا لغه نه قدر زمان صبر ايده بيلورلر ونه قدر زماندنصكره صبره طاقتلرى قالمز حفصه جواب و يرديكه التى آى پس حكم يوورديكه بوندنصكره عسكريدن متأهل اولنلردن هيچ برفرد التى آيدن

زياده لشكرده توقف ايتميوب كلوب اهل وعيالنه ملحق اوله‌لر (عمرك مولاسی اسلمدن نقلدر كه ايتدی بر كيجه اميرالمؤمنين ايله مدينه اطرافنده كشت ايدردك اميرالمؤمنين استراحت طريقی ايله بر ديواره آرقه ويروب سويكندی شول حالده كه كيجه‌دن نصفی كچمش ايدی ديوارآردندن استماع ايتديكی بر عورت قزينه خطاب ايدوب ايتدی قزم قالق شوسودلره برمقدار صوقوقز ايتدی انا نيچون بوبله ديرسن اشتمدكمی اميرالمؤمنين امر ايله دونكی كون ندا ايدن منادی بی سودلر بكرَه صوقاتمق وحيله وخدعه ايتمك ديو منادی ندا ايتديمی اناسی ايتدی ای قز هرنه ديرسم سوزوم طوت بو وقتده اميرالمؤمنينك ومناد ينك بزدن نه خبری وار قز ايتدی والله لايق دكلدر كه آشكارا‌ده اكا اطاعت ايدوب خلوتده عصيان اوزره اولايز عمر اول سوزدن بغايت محظوظ وخوش وقت اولدی و بكا ايتدی ای اسلم بوخانه‌يی شويله نشانليه سن كه يارين كلدكده آسان بوله سن ايرتسی كون بنی اول آرايه كوندروب اول دختر صاحب دولتی اوغلی عاصمه ديلدی عقد ونكاح ايتدردی عاصمك اول قزدن برقزی طوغديكه اول طوغان قز عمر بن عبد العزيزك اناسيدر (بيت) هركه در جهرهٔ اوچشم برزكی نكريست ✽ نيك بخت دوجهان كشت وبعالم خوش زيست ✽ مرويدر كه عبدالله بن بريدهٔ اسلمی دن وغيريدنكه امير المؤمنين عمر بر كيجه بازار مدينه‌ده سير ايدردی ناكاه اشديكه برعورت بو بيتی اوقوردی (بيت) الاسبيل الی خمر فاشربها ✽ ام لاسبيل الی نصر بن حجاج ✽ چون صباح اولدی امناء دولتندن تفحص وسؤال ايلديكه نصر بن حجاج كيمدر وانك احوالی نه‌در ايتديلر كه بنی سليمدن برجوان سليم الاعضادر روی وموی وقد وخد وحسن وجمالده نظيری كورلمامشدر (بيت) رخ بخوبی زماه دلكش تر ✽ لب بشيرينی از شكر خوشتر ✽ درحال امر ايدوب نصری مجلسنه احضار ايتدردی وانك حسن وجمالنی مشاهده وملاحظه ايتدكده بلديكه عورتلر قلت عقل ورقت قلبلرينه بناء اول جوانه كمال مرتبه مفتون اولسه‌لر كركدر (بيت) كر برقعی فرونكذاری بدين جمال ✽ درشهر هركه كشته شود درضمان تست ✽ سرتراش كتوردوب اول جوانك صاچنی تراش ايتدردی اول ملاحظه ايله كه موی سنبل بوبی تراش اولمغله حسن

وجمالنده نوعا قصور پیدا اوله فارق کوردیکه تراش اولمغله
حسن وجمالی اولکیدن زیاده اولادی همان ندم حکم ایتدیکه اکا
بیت المالدن برنسنه ویریلوب مدینه‌دن اخراج وبصره‌یه ایصال ایلدیلر
راوی ایدر نصر مذکور بصره‌یه واصل اولدقده مشاجع بن مسعود
آنی حوزهٔ حمایته آلوب کندوخانه‌سنه نزول ایتدردی وزوجه‌سنه
انك رعایت وحمایتنی امر ایدوب شاننده اکرمی مثواه آیت کریمه‌سنك
مضمونیله توصیه ایلدی حال بوکه مشاجعك زوجه‌سی دخی بغایت
جمیله ایدی پس نصر وزوجهٔ مشاجع بربرینه عاشق اولدیلر
وهیچ برینك حالندن اول برینك خبری یوغیدی وحاللرین بربرینه
اعلامه مجال بولمزلر ایدی زیرا مشاجعك دخی زوجه‌سنه میل ومحبتی
حددن بیرون اولوب آنسز برساعت صبره اقتداری یوغیدی لاجرم
اکثر اوقاتده ملازمت بیت ایدوب دکه حالده خانه‌سندن چیقوب
طشره کتمزدی ولکن مشاجع امی و متعاشقین کاتب ایدیلر نصر مکاتبه بابنی
فتح ایدوب پارمغیله یره (بیت) احبتك حبا لوکان فوقك * لاظلك
واوکان تحتك لافلاك * بوشعری یازدی وبوطریقله کندونك زوجهٔ
مشاجعه افراط اوزره میل ومحبتی اولدیغنی بیلدردی زوجهٔ مشاجع
دخی اول بیتك التنه پارمغیله وانا کله سنی یازوب یعنی بن دخی
اول بابده سندن بترین دیمك معناسنی اشعار ایلدی مشاجع اول کتابتلره
واقف اولوب زوجه‌سندن سؤال ایتدیکه نصر پارمغیله تراب اوزره
نه یازدی زوجه جواب ویردیکه دوه‌کی کونده قاچ کره صغارسن
دیو یازدی مشاجع ایتدی یا سن نه یازدك زوجه ایتدی بن دخی
یازدم مشاجع کوردیکه جواب سؤاله مطابق دکل همان دم
بر کاتب احضار ایدوب اول خطوطی قرآءت ایتدردی ومضمونلرینه
واقف اولدقده نصری منزلندن سوروب زجر تمامله ازعاج واخراج
ایدوب ایتدی اکر سنده برخیر موجود اولیدی امیر المؤمنین عمر سنی
مدینه‌دن سوروب چیقارمزدی (القصه هرچند که نصر بصره‌دن
عرضحاللر کوندروب عرض ضراعت واظهار کربت ومجاعت
ایده کوردی واناسی مدینه‌ده شفاعتجیلر قالدروب امیر المؤمنیندن
نصرك وطن مألوفه معاودتنه رخصت بیورلمق بابنده شفاعتلر ایتدردی

میسر اولمیوب نصر غربت وفلاکتله بصره‌ده هلاک اولدی کتدی
(عمر فاروقك مولاسی اسلمدن منقولدر که ایتدی بر کیجه امیر المؤمنین
عمرك بیله سنجه مدینه‌دن طشره حرا جانبنه کتدك ایراقدن امیرك
کوزینه بر آتش کورندی بکا ایتدی یا اسلم اول آتش که کورینور
کمان ایدرمکه غربادن برجماعت اول مقامه نزول ایتمش اوله‌لر یوری سنکله
کیده‌لم تا انلرك احوالندن خبر الالم پس تعجیل تمامله روانه اولدق
تا اول موضعه ایرشدك کوردککه بر عورت اطرافنده برقاج طفل
نارسیده‌لر طوررلر و برچولمکی اوجاغه قومشلر التندن طور میوب
آتش اوررلر انلری انلره دلدارلق ایدوب ایدر سزبرلحظه یاتوب
او یقویه مشغل اولك سزبیدار اولنجیه‌دك بن سزه طعام طبخ ایدیویررم
عمر رضی الله تعالی عنه تلطف عبارت وحسن ادبله ایتدی
(السلام علیکم یا اهل الضرام) دستور وارمیدرکه سزلره یقین وارم
حضرت فاروق رضی الله تعالی عنه بومقامده یا اصحاب النار دیمکی
مکروه طوتدیغندن یا اصحاب الضرام دیدی اول زن دخی رد
سلامدنصکره اذن ویردی حضرت امیرایلرو واروب انلرك حالندن
سؤال ایلدی (بیت) ❊ یار احوال من بی سروپامی پرسد ❊
پادشاهی بکرم حال کدامی پرسد ❊ اول زن کیجه قرا کولغندن
وصوغوقدن وغربت کریتندن شکایت کوستروب ایتدی بنم اطفالم
نته که کوررسن آجلق آتشی انلرك کانون باطنلرنده یالکلنمشدر
وبن دخی انلرك آتشندن یانمشمدر اغلیوب اضطراب ایتدکاری
آجلقلرندندر واول طولو چولمك که کوردك ایچنده صودن غیری نسنه
یوقدر بوصنعتدن غرضم همان انلرك آتش جوعلر بنه برلحظه تسکین
ویرمکدرتا انلرك خیال خامیله پراولان دماغلرینه نوم بلی اسوب برلحظه
خاك استراحته پهلو قویه‌لر خدای تعالی بنم دادمی عمردن الیویره
انك ایام خلافتنده بزم حالمز بوشکله کیرمشدر عمرایتدی سزك صعوبت
حالکزدن عمرك نه خبری وار اکر خبردار اولیدی تغافل ایتمزایدی
اول ضعیفه ایتدی رعایاسنك حالندن خبردار اولمق ممکن اولمیه‌جق
مرتبه یوقدر مملکتك ایالت وحکومتنی نیچون بو ینه الوب التزام ایلدی
حقندن کله‌جك قدر ورعایاسنك احوالندن خبردار اوله‌جق قدر

مملكتك حكومتنى التزام ايتسه اولمازميدى عمر بو كلامك استماعندن مضطرب ومتألم اولوب تعجيل تماميله كيرودونوب بيت المال انبارينه كلدى بن دخى بيله سنجله ايدم انباردن بردنك اون وبرمقدار ياغ وسائر طبخ لوازمندن برمقدار اشيا چيقاروب ارقه سنه اوروب اول عورتك جانبنه متوجه اولدى هرچند كه اول اشيايى بن كوتوره يم سزه زحمت اولمسون ديو ابرام والتماس ايده كوردم مفيد اولمادى روز قيامتده بنم وبالمى سنمى كتوره جكسن ديدى (القصه) اشياء مذكوره يى اول كيجه اوبوزينه اوروب اول ضعيفه يه ايرشدردى وامر ايتدى طعامى طبخ ايتدك وكندو دخى طبخنده امداد ومعاونت ايلدى اطفال اويقودن قالقوب اول طعامى اكل ايدوب آتش جوعلرين سو يندرديلر عمر دخى قالقوب كتمك ايستدى اول ضعيفه دعاء خير ايدوب جزاك الله خيرا حقا كه مسلمانلره خليفه اولمغه سن عمردن اصلح واولى سن وانسب واحرى سن ديدى جناب خلافت مآب ايتدى اى ضعيفه چون امير المؤمنينك مجلسنه كله سن بنى اول مجلسده كورسك كركدر اما كوره يم سنى بنم شكريمى اول مجلسده ديه سن (روايتده كلمشدركه احنف بن قيس عرب رسوللرندن برجماعتله عراقدن مدينه يه اميرالمؤمنينه بولوشمغه كلمشلر ايدى كورديلركه امير المؤمنين عباسنى ميانه باغليوب ودامنى درميان ايدوب هوانك كمال حرارتى حالنده صدقه دوه لرندن ضايع اولمش بردوه يى بولمغيچون نفس نفيسيله ارايوب هر طرفه جست وجو وتكاپو ايدر چون عمر احنفى كوردى ايتدى يا احنف بو ضايع اولان دوه نك طلبنده بكا برساعت رفاقت ايت كه يتامى ومساكين وارامل حقيدر اول قومدن بركشى ايتدى يا امير المؤمنين رحمك الله صدقه دوه لرينك محافظه سنه مأمور اولان قوللركدن برينه نيچون امر ايتمزسن كه بو امره قيام ايده لر تاكندو نفس نفيسكى بو مرتبه اتعاب ايدوب زحمته كيرميه سن عمر ايتدى (اى عبداعبدمنى) يعنى بندن ابوقول اولورمى حق بودركه مسلمانلرك امرينه والى اولان كيمسه نك اوزرينه واجبدر سائر قوللرك مولالرى حقنده اوزرلرينه واجب اولان نسنه لر خيرخواهلق وشفقت واداى امانت كبى (مرويدركه بركون هوانك كمال حرارتنده عمر فاروق يينه برازار باغليوب كندى اليله

صدقه دوه‌لرینه قطران اووردی بر کیمسه ایتدی یاامیر المؤمنین سنك منصب عزیزکه لایق دکلدرکه کندی الکله بونجلین کاره قیام ایدرسن برآخر قوللکه بیورتابو ایشه اشتغال واتمام کوستره عمر ایتدی حق جل وعلا بنی بونلرك نکهبانی وناظری قلمشدر روز قیامتده بونلری بندن سؤال ایلسه کرکدر غیریدن دکل (عبد الرحمن ابن عوف ایتدی بر کیجه یاتسو نمازینی ادا ایتدکدنصکره جامه خوابه کیروب مقدمات نومه مشغول اولمشیدم ناکاه عمر رضی الله تعالی عنه خانه‌مه تشریف ایلدی بن ایتدم یاامیر المؤمنین بووقتده نه باعث اولدیکه قدم رنجیده بیوردك بنم احضاریمه برآدم کوندرسك اولمازمیدی (شعر) خطوت الی بیتی برجل لوانني * فرشت اهاالعینین لم اقض حقها * عمر فاروق ایتدی بکاخبرکلدیکه مدینه‌نك طشره‌سنه بر قافله کلوب نازل اولمشلر بیلورمکه یورغونلق مشقتندن انلره کمال کلال وملال ایریشوب نوم استراحته مشغول اولوب کندولرینی حفظ وحراستدن غافل اولسه‌لر کرکدر یاعبدالرحمن اولمازمیکه بکامساعده ایدوب بکا رفیق اوله‌سن واروب بو کیجه اول قافله‌یی حفظ وحراست ایده‌یوزبن دخی مساعده وموافقت ایدوب روانه اولدق تااول قافله‌یی محیط اولان موضعه کلوب بر دپه اوزرینه چقیدق بکا ایتدی سن استراحته مشغول اول بن دخی یاتوب اویودم کندوسی صباحه‌دك بیدار اولوب اول قافله‌یه پاسبانلق ایلدی وبومعنایه بندن غیری برکیمسه دخی مطلع اولمادی (ابوهریره‌دن رضی الله تعالی عنه منقولدرکه اتدی حق تعالینك مغفرتی سحابندن رحمتی امطاری عمرخطابك روضهٔ مقدسه‌سی اوزرینه ریزان اولسونکه انك خلافتی سنه‌لرندن برسنه‌ده عظیم قحط وغلا واقع اولوب اول سنه‌یه عام رماده دیمکله تسمیه ایتمشلر ایدی اول اثناده عمری کوردم کیدر ایدی ارقاسنه ایکی طغارجق بغدای یوکلنمش والنه برزیت یاغی طواومی المش مولاسی اسلم بیله سنجه ایدی اشیاء مذکوره‌نك حملنده اکا معاونت ایدردی عمرخطاب بنی کوردکده سؤال ایتدیکه یااباهریره قنده ایدك ونه‌حاجته کیدرسن بن ایتدم یاامیر المؤمنین بوارالغه برمهم مصلحت ایچون کلمشیدم پس همراه اولوب انکله

يله كتدم و بوكار بنی كتورمكده معاونت ايلدم تاضرار چشمه سنه
واردق ضرار چشمه سنده بنی محارب قبيله سندن يكرمی يه قريب
خانه بولدق عمر خطاب اول خانه لرك اهاليسندن تفحص وسؤال
بيوروب ايتدی سزك بو يرلره كلمكزه نه نسنه سبب اولدی انلر ايتديلر
يا امير المؤمنين قحط وجوع تمام بزم جوعمزی پريشان ايدوب بزی
دارودياريمزدن آواره قيلدی شمديكی حالده بوارايه كلدك واندنصكره
قاورلمش ميته در يلربنی وسحق اولنمش كمكاری چيقاروب كوستر ديلر كه
نيجه مدتدر طعامز بودر بونی ييرز و بونكله تعيش ايده رز ديديلر
چون اميرالمؤمنين عمر اول طائفه نك احوالنی معلوم ايدندی همان ندم
اول يوكلری ارقه سندن يره ايند يروب واكسندن رداسنی چيقاروب
اول قوم ايچون طباخلغه باشلادی تا طعام مهيا ايدوب انلری اطعام ايلدی
طونيجه يديلراندنصكره اسلمی مدينه يه كوندروب انلر ايچون برقاچ دوه يوكی
اطعمه وكسوه كتورتدی

﴿ عمر فاروقك بيت المالدن تصرفی وفطنت وذكا ﴾
﴿ وعدالتی و بدعتدن اجتنابی وسنته اتباعی بيان اولنور ﴾

عمر فاروقك بيت المالدن تصرفی اول ايديكه اصحابه خطاب ايدوب
ايتدی بيلك وآكاه اولك كه بيت المال مسلميندن عمره حلال اولجق
ايكی حله در بريسی يازلق و بريسی قيشلق وحج وعمره وجهاد ايچون
سوار اولمغه كفايت ايده جك قدر مركوبدر واوساط قريشدن نه
فقيرنه غنی اولان كشينك قوتی مقدار نيجه كندويه وعيالنه مطعوماتدن
قوت بومقدرو بو مذكور اولنلردن زياده عمره لازم دكل (و برروايت
دخی بودركه ايتدی بنم بيت الماله تصرفم وصينك مال يتيمه تصرفی
كبيدرا كرغنی اولورسم اندن تعفف واجتناب ايدرم اكرفقير
اولورسم قدرمعروف وقدراحتياج اخذايدرم وصكره غنی اولورسم
الديغمی كيرو يرينه قورم جناب خلافت مآبك بوسوزی اشارتدر
بو آيت كريمه نك مضمونه (ومن كان غنيا فليستعفف ومن كان فقيرا
فليأكل بالمعروف)روايت اولنوركه فاروق شول وقت كه محتاج
اولوردی بيت المال امينی قاتنه واروب اندن قرض الوردی بعده
يسار وغنا حاصل اولدقده ادا ايدردی وكاه بيت المالدن نصيبی

چیقاردی انکله قرضی ادا ایدردی (اما فاروقك فطنت وذکاسی بیانی اولدر که صحنه ابرشمشدر ابن عمردن رضی الله تعالی عنه که ایتدی عمردن اشتمدم اول سوزیکه برخصوصده بنم ظن وکمانم شودر دیمش اوله وانك خلافی ظهور ایده یعنی هر خصوصده توجهله ظن وکمان ایدرسه نفس الامر انك ظن وکمانه موافق واقع اولوردی (برکون عمر فاروق جماعت اصحابیله اوتورورلر ایکن قارشودن برکشی ظهور ایتدی عمر ایتدی ظن ایدرم بوکشی جاهلیتده قومنك کاهنی ایدی اما بیلمزم بوظنمده بن خطامی ایتدم یوخسه اصابتمی پس اول کشی یی احضار وتفحص ایتدیلر فی الواقع قومنك کاهنی ایمش (اما کمال عدالتنك شرحی اولدر که عروة بن الزبیر روایت ایتدیکه چون ایکی خصم امیر المؤمنین عمرك قاتنه کلوررلردی عمر ایکی دیزی اوزره کلوب ایدردیکه ای بارخدایا بکا اعانت ایله تا انلرك ما بینلرنده عدل وراستلغله حکم ایدمز برا انلردن هر بریسی بنم دینمی قاپمق استرلر (روایتده کتور مشلردر که چون برعاملی برناحیه عملنه نامزد قیله انکیچون بردستور العمل یازدیردی مضمونی بوکه تنعم وتجمل وترفهدن اجتناب ایدوب ترکی آته سوار اولمیه سن وآغر بهالو اینجه لباس کیمیه سن ونان میده ییمیه سن وقپوکی قاپمیه سن وقپو کده حاجت طوتمیه سن تاخلق سنی آسانلغله کوره لر وسهولتله عرض حاجاته قادر اوله لر واول عاملدن عهد وپیمان آلوردیکه بوفرماندن تجاوز ایلمیه وطریق مستقیم عدالدن عدول قیلمیه (مرویدر که ابن عمردن رضی الله تعالی عنه امیر المؤمنین عمر خلقی برنسنه دن نهی ایتدکده همانده خانه سنه کلوب کندو اهل واصحاب واولاد واتباعنی جمع ایدردی انلره دیرایدیکه خلقی فلان نسنه دن منع ایلدم وتحقیق بودرکه خلق سزك احوالکزه ناظرلردر هواده اوچان قوشلر لحمه یعنی اته ناظر اولدقلری کبی اکرسز بنم یساغمی طوتمیوب اول امر منهی یی مرتکب اوله سز انلر دخی جسارت ایدوب اول امر منهی یه اقدام ایتسه لر کرکدر اکر سز اجتناب ایدوب اول امر منهیدن احتراز ایدرسکز انلر دخی سزه اتباعدن غیری چاره بولماسه لر کرکدر ایمدی بیلك وآگاه اولك که اکرسزدن بریکزی اول امر منهی یه

اقدام ایتدیککز ایچون بنم قاتمه کتوره لر اکا عفو بت ایتسم کرکدر
بیلدم واشتمدم دیمه سز (ثبوته ایرشمشدر که عمر رضی الله تعالی عنه
چون خانهٔ کعبه یه حج ایچون عزیمت بیوره ایدی اطرافك عمالنه
جمله سی حجه کلوب کندویه ملاقی اولملری ایچون نامه لر پراکنده
قیلرایدی چون عاملار کلوب مجتمع اولورلردی علی ملاء الناس خطاب
ایدوب ایدردیکه ای کروه مسلمانان بن سزك اوزریکزه کوندر دیکم
عامللری سزك مالکر یکزدن برنسنه المغیچون کوندرمدم بلکه اول اعمالی
انلره اکا بناء تفویض ایتدمکه ایچیکزده حاجز وحائل اولوب بر بریکزه
ظلم ایتمکه قومیه لر و بر بریکز اوزرنده ثابت اولان حقلریکزی استخلاص
ایدوب صاحبنه الیویره لر بنم عاملارم اوزرنده اکر سزلردن بریکزك
حق وارایسه کرکدر کہ طوروب طلب ایلیه وهیچ کیمسه دن
احتراز ایلیه واخفا ایتیوب سویلیه پس اکر بر کیمسه عاملارك برندن
حق دعوی ایتسه ایدی کیروآلیویرر ایدی واول عامله تأدیب بلیغ
بیوروب منصبندن معزول ایدردی واکر عاملاردن حق طلب ایدر
کیمسه بولنمازایسه عاملارك هر برینه کیمسه یه ظلم وحیف ایتمدکلرینه
یمین تکلیف ایدردی یمین ایدنلری منصبنده ابقا ومقرر قیلردی
یمیندن نکول ایدنلری منصبندن عزل و برینه آخری نصب ایدردی
تا ثمرهٔ عدل ودادو تبعهٔ ظلم وفساد خلق نظرنده ظاهر وهویدا اوله
پس اشبو ضبط وسیاست واسطه سیله احوال عالم بردرجیه وارد یکه
افراد آفریده دن بر فرد حد شرعدن تجاوزه قادر اولمیاز اولدی
(لاجرم انك زماننده روی زمین عدل وانصافله طوپطلو اولوب
اول عدل وانصاف برکتیله کفره بلادندن بيك اوتوز التی شهر
توابع ولواحقیله حوزهٔ اسلامه داخل اولدی (وبالعدل قامت السموات
والارضون) قضیه سنك مضموننك سری انك خلافتی زماننده متحقق
اولدی (اما فاروقك سنت سنیهٔ محمدیه اتباعنك بیانی ابو سعید
خدریدن رضی الله تعالی عنه منقولدر که ایتدی برنوبت امیر المؤمنین
عمر ایله مناسك حجه قیام ایتمك اوزره ایدك چون عمر حجر اسودی استلام وتقبیل
ایلدی حجر اسوده خطاب ایدوب ایتدی ای حجر بیلورمکه سن بر طاش سن
طاشدن غیری برنسنه دکلسن سندن نه ضرر ونه نفع متصور دکلدر اکر پیغمبر

عليه السلامك سنی استلام وتقبيل ايتدوكنی كورمش اولميدم هركز
بوامره قيام ايتمزايدم اماچون حضرتك سنی استلام وتقبيل ايتديكنی كوردم
بن دخی انك سنت سنيه سنه اتباع واقتدا ايدوب سنی استلام وتقبيل ايدرين
ديدی علی كرم الله وجهه اول اراده حاضرايدی عمرك بوكلامنی استماع
ايلدكده ايتدی یا عمر بوطاشدن هم ضررو هم نفع متوقع ومتصورورد را كرسن
بوآيتك تمام تأويلنه مطلع اولايدك بوطاشك نفع وضرری سكا ظاهر اولوردی
عمر ايتدی قنغی آيتدر اول آيت علی ايتدی (واذاخذ ربك من بنی آدم من
ظهورهم ذريتهم واشهدهم علی انفسهم الست بربكم قالوا بلی) چون ذريت
آدم حق تعالانك ربوبيتنه وكندی عبوديتلرينه اقرار ايلديلر حضرت
عزت عز شانه بوميثاق وعهدنامه‌يی بوورقه كتابت بيوروب حجر اسودك
دهاننه امانت قودی وانك يعنی حجر اسودك اغزی ودلی وايكی كوزی
وقلبی واردركندويه كلوب تقبيل واستلام ايدنلر ايچون روز قيامتده
شهادت ايلسه كركدر و بومكانده حق تعالينك امينيدر عمر بو تحقيق
حقيقی اشيد يجك ايتدی (لا ابقانی الله تعالی بارض لست فيها
یا اباالحسن) يعنی یا علی حق تعالی هركز بنی سنسز ايلسون (فائده
حضرت عمرك حجر اسود بابنده سو يلديكی بو سوزدن مرادی
حقيقتده اومعنايی اعلام اولور كه زمان جاهليتده اهل جاهليت
احجار لمس ايدوب بلكه احجاره عبادتده مأنوس اولمشلر ايدی پس
بنم حجر اسوده لمس وتقبيلم زمان جاهليتده عربك عادتلری اوزره واقع
اولمامشدر بلكه خاصة سنت رسول اللهه متابعت ايچون واقع اولمشدر كه
نجات اول حضرتە متابعتده در وهلاك مخالفتده در (نقلدر كه بر كون
منبره چيقوب اثناء كلامده ايتدی اصحاب رأی احاديث حفظی ايله
سنن واحاديث نبوی‌يی احيا ايتمزلر وانك ضبطنه وانكله عمل ايتمكه موفق
اولمامشلردر پس كندو رأيلرينه معجب ومستبد اولوب باديهٔ ضلالتده
قالمشلردر تحقيق بودركه بزمقتدی بوز مقتدا دكلوز ومتبعز ومبتدع دكلوز
مادامكه حضرت پيغمبرك صلی الله عليه وسلم احاديث وسنن وآثاريني
تمسك ايدوب طرتارز كمراه اولمازز (رباعی) سنت زهوای بدعت
ارآی توبه ❋ حكم نبوی زطبع خودرای توبه ❋ من ازسخن رسول
كويم تورأی ❋ آخر سخن رسول ازرأی توبه ❋ ايدرلر كه بر كشی

عمر خطاب قاتنه کلدی وایتدی یا امیر المؤمنین مداینی فتح ایتدیکمزده الیمه بر کتاب کیردی اول خوب کتابده مرغوب سوزلر وارکه اطمینان قلوبی موجبدر عمر ایتدیکه اول دیدیکك سوزلرك کتاب اللهده استنادی وارمی اول کشی ایتدی یوق جناب خلافت مآب اول کشی یی دره ایله اوروب تأدیب ایدوب بو آیت کریمه یی اوقومغه باشلدی (الر تلك آيات الكتاب المبين انا انزلناه قرآنا عربيا لعلكم تعقلون نحن نقص عليك احسن القصص بما اوحينا اليك هذا القرآن وان كنت من قبله لمن الغافلين) بوندنصکره بیوردیکه تحقیقا امم سالفه نك سبب هلاکلری توریة وانجیل احکامندن اعراض ایدوب حکمالرك کتابلرینه اقبال وامم سالفه نك کلاملرینی قبول ایتدکلری ایدی فاروقك کلامنك مصداقی بو خبر معتبردرکه (ان خير الحديث كتاب الله وخير الهدى هدى محمد وشر الامور محدثاتها وكل محدث بدعة وكل بدعة ضلالة) بو معنایه نظرا ایله فرید الدین عطار قدس سره بیورمشدر (مثنوی) علم دین فقه است وتفسير وحديث ❊ هر كه خواند غير از ين كردد خبيث ❊

❊ آیات قرآنیه دن عمر فاروق حقنده نازل اولان بعض آیات بیان اولنور ❊

(اومن كان ميتا فاحييناه وجعلناله نورا يمشي به في الناس) ضحاك مفسرانك اوزرینه درکه بو آیت عمر خطاب شاننده نازل اولمشدر (قل للذين آمنوا يغفروا للذين لا يرجون ايام الله ليجزي قوما بما كانوا يكسبون) ابن عباس رضی الله تعالی عنهما ایدر بنی غفاردن برکیمسه عمره سب وشتم ایتدی عمر دخی مقابله سنده انی ضرب وتأدیب ایتمك استدکده آیت مذکوره نازل اولدی (محمد رسول الله والذين معه اشداء على الكفار)حسن بصری رحمه الله ایدر اشداء على الكفار ایله مراد عمر خطابدر (والذين آتيناهم الكتاب يعلمون انه منزل من ربك بالحق) عطاء بن ابی رباح ایدر عمر اول جمله دندر (اولئك مع الذين انعم الله عليهم من النبيين والصديقين والشهداء) عكرمه ایدر شهدا ایله مراد عمر وعثمان وعلیدر رضی الله تعالی عنهم (يا ايها الذين آمنوا اطيعوا الله واطيعوا الرسول واولي الامر منكم) عكرمه ایدر اولی الامر ایله مراد ابو بکر وعمردر (ام يحسدون الناس على ما آتيهم الله من فضله) محمد بن کعب قرطی ایدر علی بن ابی طالبدن اشتدم که

دیدی انلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم وابوبکر وعمردر (وشاورهم فی الامر) ابن عباسدن منقولدرکه مراد ابوبکر وعمر ایله مشاوره ایت دیمکدر ثبوته ایرشمشدر که قرآنده نیجه آیت عمر خطابك رأینه وقولنه موافق نازل اولمشدر محد ثینك متأخرلرندن برجمع علی سبیل الاجمال دیمشلردرکه اون برقضیه ده قرآن عمر خطابك رأینه موافق نازل اولمشدر (بو فقیر حقیر یعنی مؤلف کتاب روضة الاحباب کتب تفاسیر واحادیثی تتبع ایدوب اون آیت بولمشمدر (اولکیسی واتخذوا من مقام ابراهیم مصلی) مرویدرکه حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم مقام ابراهیمه مرور ایلدی عمر اول حضرت ایله همراه ایدی ایتدی یارسول الله بو مقام بزم پدر یمز ابراهیمك مقامیدر حضرت ایتدی بلی اویله در عمر ایتدی پس نیچون بز بو مقامی مصلی اتخاذ ایتمه زز حضرت ایتدی بزا کا مأمور دکلوز اول کون هنوز شمس غروب ایتمشیدیکه آیت مذکوره نازل اولدی (ایکنجیسی آیت حجاب اوچنجیسی عسی ربه ان طلقکن ان یبدله ازواجا خیرا (دردنجیسی ماکان لنبی ان یکون له اسری حتی یثخن فی الارض) اسارای بدر قصه سنده (بشنجیسی ولاتصل علی احد منهم مات ابدا ولاتقم علی قبره) عبدالله بن ابی سلول منافقك اوزرینه میت نمازی قصه سنده (التنجیسی تحریم خمر قصه سیدر واول بش قصه نك شرح وبیانی بو کتابدن مقصد اولده مذکور اولدی (یدنجیسی احلت لکم لیلة الصیام الرفث الی نسائکم) آلایة کتورمشلردرکه آیت مذکوره نزولندن مقدم رمضان کیجه لرنده یاتسو نمازینی قیلدقدنصکره طعام یمك ودخی صو ایچمك وجماع ایتمك حرام ایدی عمر خطاب همیشه امور مذکوره نك صباحه دك مباح اولمسنی آرزو ایدردی برکیجه یاتسو نمازندنصکره اهلی ایله اتفاق مجامعت واقع اولوب صورت حالی حضرته عرض ایدوب رخصت طلب ایلدی پس آیت مذکوره نازل اولدی (سکزنجیسی ثلة من الاولین وثلة من الآخرین (طقوزنجیسی من کان عدوا لله وملائکته ورسله وجبریل ومیکال فان الله عدو للکافرین) روایت ایدرلرکه احبار یهوددن بر جماعت حضرت پیغمبره صلی الله علیه وسلم کلوب ایتدیلر یامحمد سکا جبرائیل نازل اولور حالبوکه اول بزم دشمنمزدر و بزدخی انك دشمنی یوز

اكر سكا ميكائيل نازل اوليدى بزسكا ايمان كتورردك عمر خطاب ايتدى هر كيمكه جبرائيلك دشمنيدر ميكائيلك دخى دشمنيدر و هر كيمكه بو ايكيسنك دشمنيدر خداوند تعالينك دشمنيدر پس عمرك بو قولنى تصديق ايچون بو آيت نازل اولدى (واوچنجيسى فتبارك الله احسن الخالقين) آيت كريمه سيدر چونكه بو آيت نازل اولدى (ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طين ثم جعلناه نطفة فى قرار مكين ثم خلقنا النطفة علقة فخلقنا العلقة مضغة فخلقنا المضغة عظاما فكسونا العظام لحما ثم انشأناه خلقا آخر) آيت مذكوره يى عمر خطابه اوقوديلر هنوز تتمهء آيتى استماع ايتمدين (فتبارك الله احسن الخالقين) ديدى و بو حكايتك مثلى عبد الله بن سعد بن ابى سرح ايچون دخى منقولدر اما عجبدر كه بو كلامك قراءتى انك عجبنه و دينيدن ارتدادينه سبب اولوب امير المؤمنين عمرك ازدياد شرف وكمال يقيننه سبب اولدى پس (يضل به كثيرا ويهدى به كثيرا ومايضل به الا الفاسقين) آيت كريمه سى مضموننك سرى بو قصه ده ظهور بولدى

عمر فاروقك فضيلتنده وارد اولان
احاديث وآثاردن بعضيسى بيان اولنور

صحيحده ايرشمشدر ابو هريره رضى الله تعالى عنهدن كه ايتدى رسول خدا صلى الله تعالى عليه و سلمدن اشتدم بيوردىكه تحقيقا بنى اسرائيلده رجال محدثين وار ايدى اكر بنم امتمده انلرك مثلى بر كيمسه اولملو ايدى عمر خطاب اولوردى محدثين قولنده علمانك درت قوللرى واردر اولكيسى محدثين ايله مراد بر قوم ايديلر كه حق تعالى قبلندن بعضى اموره مأمور وملهم اولورلر ايدى (ايكنجيسى بر قوم ايديلر كه قضايا ده انلرك ظن وكمانلرى واقعه مطابق اولوردى (اوچنجيسى بر طائفه ايديلر كه ملائكه انلر ايله مكالمه ايدوب انلره خبر ويررلردى (دردنجيسى بر طائفه ايديلر كه هر شيده صواب اولان هر نه ايسه انلرك لسانلرى اوزره جارى اولوردى نبوته ايرشمشدر كه ابو سعيد خدريدن رضى الله تعالى عنه ايتدى اشتدم رسول خدادنكه بيوردى واقعمده كوردمكه خلق بكا عرض ايلديلر و انلرك اكنلرنده كوملكلر وار ايدى كيمنك كوملكى كوكسنده و كيمنك دخى اشغيده عمر خطابى عرض ايتديلر پيراهننك دامنى يرده سورينور ايدى اصحاب ايتديلر يارسول الله بو واقعه يى نه ايله تأويل وتعبير بيوردك حضرت ايتدى دين ايله يعنى خلق امر دينده

بربرندن متفاوت ایدیلر عمرك دینی کامل ایدی (صحاح اخبارده وارد اولمشدر طریق ابن عمردن رضی الله تعالی عنه که حضرت بیوردی خوابده کوردم که الیمه برقدح سود ویردیلر اول سوددن اول قدر ایچدمکه طرنقلرمدن طشره چیقدی بعده اول قدحده باقی قلان سودی عمر خطابه ویردم اصحاب ایتدیلر یارسول الله بو خوابی نه ایله تعبیر ایتدك بیوردی علم ایله علماء دیمشلردر که سود علم ایله تعبیر اولمسنك وجهی بودر که هر ایکیسی شریکلردر لذت و نفعده زیرا سودنتکه غذا وشرابدر وسبب صلاح وقوت بدندر علم دخی غذا وشراب روحانی منزله سندهدر وامور دنیوی واخروینك صلاحیدر (سعد بن ابی وقاص روایت ایدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم عمر خطابه خطاب ایدوب ایتدی یاعمر اول خدا حقیچون که بنم نفسم انك یدقدرتندهدر یوللردن بر یولده سکا شیطان ملاقی اولماز الا که دونوب آخر یوله کیدر (وبر روایت دخی اولدر که بیوردی (ان الشیطان لیفر من عمر) وبر روایت دخی اولدر که (انی لانظر الی شیاطین الانس والجن قد فروا من عمر) جابر بن عبد الله انصاری رضی الله تعالی عنه ایتدی رسول خدا صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه کندومی جنتده کوردم بر قصرك صفهسنده بر جاریه اوتورمشیدی ابدست الور سؤال ایتدمکه بو قصر کیمکدر جاریه ایتدی عمرك دیلدمکه اول قصره داخل اولم ینه غیرتك خاطریچه کلوب داخل اولمدم عمر ایتدی (بابی انت وامی یارسول الله اعلیك اغار) یعنی آتام انام سکا فدا اولسون یارسول الله اول قصره سنك دخول اکله بکا غیرتمی کلوردی (احادیث صحیحهده وارد اولمشدر که انس بن مالکدن رضی الله تعالی عنه که ایتدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم برکون احد طاغی اوزرینه چیقدی ابوبکر وعمر وعثمان وعلی رضی الله تعالی عنهم اول حضرتك بیله سنجه ایدیلر احد طاغی دترمکه باشلدی حضرت ایتدی یا احد ساکن و ثابت اول که سنك اوزرکده اولانلرده پیغمبر یاصدیق ویاشهیددن غیری کیمسه یوقدر (ابوهریرهدن رضی الله تعالی عنه صحتله ایرشمشدر که ایتدی اشتدم حضرتدنکه بیوردی واقعهده کوردم بر قیونك باشنده طورمشم صو چکوب خلقه صو ایچریرم ابوبکر بنم قاتمه کلدی اول قیونك قوغاسنی بنم المدن الوب بر قوغا ویاخود ایکی

قوغا صو چکوب ضعیف اولدی و یورلدی والله یغفرله پس ابن خطاب
کلدی قوغایی اندن الدی صو چکمکه باشلدی واول قوغا انك الندە بر عظیم
طلوم اولدی کر کنجە صو چکوب خلقی قاندردی (بر روایت دخی اولدر کە
بیوردی هیچ بر پهلوان کورمدمکە انجلاین صو چکر ایدی اوقدر صو
چکدیکە خلق قانوب قیوباشندن دوندیلر کتدیلر (ابو ذر رضی الله تعالی
عنە ایتدی حضرت پیغمبر صلی الله علیە وسلم بیوردیکە (ان الله وضع
الحق علی لسان عمر یقول به (وفی روایة (نزل الحق علی قلب عمر ولسانه)
وفی روایت (ان الله جعل الحق علی لسان عمر وقلبه) عقبة بن عامردن
منقولدر کە پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی (لو كان بعدی نبی
لكان عمر بن الخطاب) عمردن منقولدر کە ایتدی حضرت پیغمبردن
اذن طلب ایتدمکە واروب بیت اللهی زیارت ایدوب عمرە ایدم اول سرور
اذن ویروب ایتدی (اشركنا یا اخی فی دعائك ولا تنسنا) عمر ایتدی حضرتك
بو کلمه سندن اوقدر شادمان اولدمکە کویا بتون دنیا بنم اولدی
(وعبد الله بن عمر رضی الله تعالی عنه روایت ایدر حضرت رسولدنکە
بیوردی (وانا اول من تنشق الارض عنه ثم ابو بکر ثم عمر) وینه
عبد اللهدن مرویدر کە حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم کوردیکە
عمر بر بیاض جامه کیمش سؤال بیوروب ایتدی یا عمر بو جامه جدیدمیدر
یوخسه یونمش میدر عمر ایتدی یونمشدر حضرت ایتدی (البس
جدیدا وعش حمیدا ومت شهیدا وزادك الله تعالی قرة عین فی الدنیا
والآخرة) عمر ایتدی (وایاك یا رسول الله) نقلدر کە حضرت انك
وصفندە بیورمشدر (هو قرن من حدید لا تأخذه فی الله لومة لائم) روایت
ایدرلر کە عمر خطاب احبار اهل کتابدن برینە ایتدیکە کتب اسمانیدە
هیچ بنم وصفم وارمیدر حبر ایتدی بلی واردر عمر ایتدیکە نە طریقله
حبر ایتدی (قرن) عمر غضبه کلوب انك اوزرینە درە چکدی وایتدی
قرن نە نسنەدر حبر ایتدی (قرن من حدید امین امیر رشید لا تأخذه
فی الله لومة لائم) عمر ایتدی بندن نصکرە خلیفە اولەجق کیمسەیی
نیجە بیلورسن حبر ایتدی خلیفۀ نیکو کاردرلکن کندو اقرباسنی سائر
مسلمانلر اوزرە ایثار وتقدیم ایتدیکیچون بر ظالم طائفە انك قتلنە اقدام
ایدەلر عمر ایتدی رحم الله عثمان بوندنصکرە ایتدی اندنصکرە احوال

عالمنیه منجر اولور خبر ایتدی ثم یکون البلاء) بر روایت دخی اولدر که
عمر سؤال ایتدیکه بوندنصکره خلیفه اوله جق کیمسه نك وصفنی نیجه
بیلورسن خبر ایتدی (زنك آهن) یعنی ملازم حدید خبرك بو سوزی
اشارتدر اول خلیفه نك زماننده واقع اوله جق کثرت حروب وقتاله پس
عمر باشنی قالدیروب وطوتوب تحزن وتأسف صورتنی کوستردی
خبر ایتدی یا امیر المؤمنین اول خلیفه طوغروسوز اوخوب عملاو اولسه
کرکدر لکن خلافت اکابرو فتنده ایریشه که قلیجلر غلافندن چیقمش
اوله وقانلر دوکلمش اوله (اخبارده وارد اولمشدر که (اول من یسلم علیه
الرب یوم القیمة عمر بن الخطاب) و بالجمله اول خلیفهٔ بزرکوارك فضیلتنده
احادیث کثیره وارد اولمشدر تطویلدن احتراز اولنوب بو مقدار ایله
اختصار اختیار اولندی (اصحاب کرامدن اول عالیمقام حقنده وفور
فضل وعلوم مرتبه سنه دلالت ایدر آثار واخبار ثبوته ایرشمشدر کتور
مشلردر که چون امیر المؤمنین عثمان رضی الله تعالی عنه خلیفه اولوب
انك اوزرینه برزمان مرور ایلدی اکا ایتدیلر نیچون خلافتده عمر کبی
سلوك ایتمدك عثمان ایتدی (لا استطیع ان اکون مثل لقمان الحکیم)
مرویدر که امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه ورضی الله تعالی عنه
ایتدی (خیر الناس بعد رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ابو بکر ثم عمر
ثم الله اعلم بالثالث) وهم اندن منقولدر که ایتدی (کان ابو بکر اواها
وکان عمر مخلصا ناصحا لله نصیحة وانا کالذی ان شیطان عمر یهابه
ان یأمره بالخطیئة) (روایت اولنور که علی مرتضانك کرم الله وجهه
خلافتی زماننده اهل نجران مدینه یه کلوب ایتدیلر یا امیر المؤمنین
عمر بزی وطنمزدن اخراج وازعاج ایلدی اولمازمیکه سن بزه اذن ویروب
وطنمزه کوندره سن حضرت علی ایتدی عمر برشید الامر کشی ایدی
بن انك صنعنی تغییر ایتمزین (نقلدر که سعید بن زید عمرك وفاتی کوننده
زیاده اغلدی اندن صوردیلر که نیچون بو مرتبه اغلرسن جواب ویردیکه
بن اسلام اوزرینه اغلرین عمرك موتی اسلامك موتیدر دیدی (نظم)
اذا مامات ذو علم وفتوی ❋ فقد ثلمت من الاسلام ثلمه ❋ وموت العادل
الملك المولی ❋ بحکم الحق منقصة ووصمه ❋ زید بن وهب ایدر برکون
عبد الله بن مسعوده واردم اثنای کلامده عمری اکوب اغلادی

اول حیثیتله که کوزی باشی یره دوکاوب سنك یزلرینی نعناك ایدردی وایدردیکه عمر مسلمانلره برحصن حصین ایدی اول حصنه داخل اولوب طشره چیقامزلردی انك موتیله حصن اسلامده برکدك پیدا اولدیکه خلق اول کدکدن چیقارلر بردخی اول حصنه کیرمزلر وبو کلامك مثلی حضرت عمر شاننده امیرالمؤمنین علی مرتضادن دخی منقولدر طلحهٔ انصاری رضی الله عنه ایتدی مسلمانلرك اهل بیتندن هیچ براهل بیت یوغیدی الاعمرك موتندن انلرك یادینلرنده یاخود دنیالرنده برخلل پیدا اولدی مغیرة بن شعبه رضی الله تعالی عنه ایدر (والله کان عمر افضل من ان یخدع واعقل من ان یخدع) وعمر حقنده عروة بن زبیر حضرت عایشه دن رضی الله تعالی عنها روایت ایدرکه ایتدی (زینوا مجالسكم بالصلوة علی النبی وبذکر عمر بن الخطاب (امام زین العابدین دن رضی الله تعالی عنه سؤال ایتدیلرکه حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنده ابو بکرك وعمرك مرتبه لری نه کونه ایدی جواب ویروب ایتدیکه انلرك مرتبه لری اول حضرتك قاتنده شمدیکی حالده مرقدلری اولدیغی کبی ایدی امام جعفر صادقدن رضی الله عنه مرویدر که ایتدی بن بیرادم شول کیسه دنکه ابو بکر وعمری رضی الله تعالی عنهما ایلکك غیریله یاد ایده (سعد بن جبیر ایدر عمر بن خطابی چوق چوق ذکر ایدك زیرا چون آنی ذکر ایدرسز عدلی ذکر ایدرسز وچون عدلی ذکر ایدرسز حق سبحانه وتعالی یی ذکر ایدرسز (مجاهد ایدر بز بربریمزه دیر ایدك که حضرت عمر زماننده شیاطین مقید ومسلسل ایدیلر چون عمر شهید اولدی شیاطین روی زمینه منتشر اولدیلر

عمر فاروقك بعض خواص ومزایاسی ذکر اولنور

اسلامده جمله دن مقدم امیرالمؤمنین لقبیله ملقب اولان عمر فاروق ایدی واسلامده ابتدا وضع تاریخ ایدن وابتدا صحفده جمع قرآن ایلمین یعنی اول امره باعث اولان وابتدا مسلمانلره جماعتله صلوة تراویح قلمق امر ایدن وشارب الخمره ابتدا سکسان تازیان اوران وخلیفه لردن ابتدا اسواقده دوران ایلیوب رعایاسی احوالنی کندی نفس نفیسیله تفحص ایدن وابتدا مجرملر حبسی ایچون زندان بنا ایلین وابتدا ثغور وسرحد تعیین ایدن وابتدا اسلامده بیت المال اتخاذ ایدن وهجو ایدنلره عقوبت ایدن وابتدا

خلق امهات اولادی بیعندن منع ایدن وصلوة جنازه‌ده خلقه ابتدا درت تکبیر ایتدیرن عمر فاروق ایدی اندن مقدم بش یا التی تکبیر ایدرلردی واسلامده اول وقف ایدن وابتدا امصارده جوامع اتخاذ ایدن وابتدا دره‌یی اورتایه کتوروب انکله تأدیب ایدن عمر فاروق ایدی (ولقد قیل بعده لدرة عمر اهیب من سیفکم) یعنی عمر زماننده نصکره خلق ایدرلردیکه عمرك دره‌سی سزك قلیجکزدن مهابتلو رکدر وانك زماننده بلاد وامصار فتح اولنوب هر سنه اهل اسلامه خراجلر کلوردی حیره وسواد عراق واذربایجان و بصره واهواز وشام وفارس وکرمان وجزیره وموصل ومصر واسکندریه کبی

ذکر مرویات فاروق رضی الله تعالی عنه

بشیوز اوتوز طقوز حدیث کتب معتبره‌ده اندن روایت اولنمشدر اول جمله‌دن یکرمی التی حدیث متفق علیه‌در وعشرهٔ مبشره‌دن عثمان بن عفان وعلی بن ابی طالب وعبدالرحمن بن عوف و بونلرك اوزرینه کبار اصحابدن قرق سکز نفر کیسه‌لر رضوان الله علیهم اجمعین عمر فاروقدن حدیث روایت ایتمشلردر وتابعیندن کندو اوغلی عاصم ومالك ابن اوس وعلقمه ابن وقاص وابو عثمان فهدی وفاروقك مولاسی اسلم وقیس بن ابی حازم فاروقدن حدیث روایت ایتمشلردر وفاروقك حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن روایت ایتدیکی احادیث شریفه جمله‌سندندر بو حدیث (ثمن القینة سحت وغناؤها حرام والنظر الیها حرام وثمنها مثل ثمن الکلب وثمن الکلب سحت ومن نبت لحمه من السحت فالنار اولی به) عمردن رضی الله تعالی عنه مرویدرکه سؤال ایتدم رسولدن صلی الله تعالی علیه وسلم که بزلردن بریمز جنابت حالنده اویقو اویومق جائز اولورمی بیوردی اولور ونماز قیلاق ایچون الدیغی کبی آبدست الور اندنصکره اویور (ثبوته ایرشمشدر عمردنکه ایتدی بن حضرت پیغمبرك حضورنده پدریمه یمین ایتمشیدم اشتدمکه حضرت رسول بیوردی (ان الله ینهاکم ان تحلفوا بآبائکم)

فاروقك بعض کلمات وموعظتلری وآثار وحکمتلری بیان اولنور

منقولدر عمر بن خطابدنکه بیوردی (واذکروا الله فانه شفاء وذکر الناس

فانه داء) نه كوزل ديمشلردر بو معناده (بيت) هرچه جز ذكر خداى احسن است ٭ كر شكر خوردن بود جان كندن است ٭ وهم اندن منقولدر كه ايتدى صاقنك ايراغ اولك هزل ومزاحدنكه يوزصويني دوكر ومحبتي عداوته تبديل ايدر ودخي ديمشلردر (الدين من مراسم الكرام) ودخي ديمشدر (من قل ورعه قل حياؤه ومن ذهب حياؤه مات قلبه) ودخي ديمشدر (رحم الله امرأ اهدى الينا مساوينا) ودخي ديمشدر آز واقع اولوراولكه برنسنه الدن كيده وكيرو توجه واقبال ايده (فاروقك كلماتندندر (لان ادمع دمعة من خشية الله احب الى من ان اتصدق بالف دينار) وفاروقك مواعظندندركه بيورمشدر اوچ خصلت واردر هر كيم اول خصلتلر ايله متصف اولميه انك ايمانى كامل اولماز (اولكيسي بر حلمدر كه جاهللرك جهلني انكله دفع ايليه (ايكنجيسي بر ورعدر كه معاصي واجرام ارتكابندن صاحبني مانع اوله (اوچنجيسي برحسن خلقدر كه انكله خلقه مدارا ايليه و بيورمشدر كه تحقيقا امارته لايق اولماز الا شول كيسه كه انده درت خصلت اوله ضعفسز نرملك وعنفسز درشتلك واسرافسز كرم و بخلسز محافظه و بوسوزده اشارت واردر جميع اموردہ اقتصاده خصوصا كه كرم و بخلده ودخي فاروقك مواعظندندر (كفى بك عيبا ان يبدو الك من اخيك ما يخفى عليك من نفسك (بيت) موى بشكافي بعيب ديكران ٭ چون بعيب خود رسى كورى دران ٭ و بيورديكه تحقيق بن بلورمكه خلقك كريمركني وحليمركني خلقك كريمركى اول كشيدر كه كندوني محروم ايدن كيسه يه اعطا ايليه وخلقك حليمركى اولدركه كندويه ظلم ايدن كيسه يي عفو ايليه (و بيورمشدركه كندو كاركده مشورتي اللهدن قورقان كيسه لر ايله ايت و بيورمشدركه (اربعة لايمكن ردها القول المقول والقضاء السابق والسهم النافذ والعمر الذاهب) وعمر فاروقك آثارندن منقولدركه بيورمشدر (اربع عادات محمودة مساعدة الغرباء والاحتراز من الاعداء واعمال المشورة واستعمال النظافة) ودخي انك مواعظندندر (من لم يتأهب للصلوة قبل حضورها لم تقر عينه بها) وهم انك كلماتندندر (اجلسوا الى التوابين فانهم ارق افئدة (بيت) با عاشقان نشين وهمه عاشقى كزين ٭ با انكه نيست عاشق يكدم مشو قرين ٭ ودخي بيورمشلردركه (عليك بالصدق وان قتلك الصدق) وهم انك

نصایح مرغوبه سندندر (لا تؤخر عمز یومك الی غدك) و بیورمشدر
(ایاك ومواخاة الاحمق فانه ربما اراد ان ینفعك فیضرك) یعنی حذر اوزره
اول احمق کشی ایله مواخاة ومصادقت قیلمقدن زیرا چوق واقع اولورکه
سکا ایلك ایتمك استرضرری طوقنور (بیت) احمق ار حلوا نهد اندر لبم ❊
من از ان حلوای او اندر تبم ❊

﴿ ذکر حلیهٔ عمر فاروق رضی الله تعالی عنه ﴾

ثبوته ایرشمشدر که عمر فاروقك رضی الله تعالی عنه جسمی قالك وقامتی
طویل ایدی اما غایت ضخامت وطوالده شویلکه پیاده کتسه اراقدن خلق
انی سوار اولمش ظن ایدرلردی و بر روایت دخی اولدرکه سائر خلق اوزره
بر ذراع اشرافی وار ایدی هر کیمك یاننه اوتورسه اندن بلندرك ایدی
واضلع واعسر ایسر ایدی یعنی هم صول الیله وهم صاغ الیله ایش اشلمکه
قادر ایدی واکثرانك اوزرینه درکه بغدای اکلو ایدی و بعضی ایتدی ابیض
امهق ایدی یعنی آق ایدی غایت آقلقده وخلافتی سنه لرندن سال رماده‌ده که
بغایت قحط واقع اولمشیدی اکلده فقرا ودرویشاندن ممتاز اولمغی دیلیوب
بالکز زیت یاغی یمکی اختیار ایتدی وسود وصایغ یاغی یمکی ترك ایتدی
بو سبب ایله انك لوننده بغدای اکلولك پیدا اولدی ولکن بو قول مزیفدر
اعتماد قول اولدرکه وانك کوزلری غایتله قزل وصقال و بیغی چوق ایدی
و بیغنك اطرافنده قزل رنکلو قللر وار ایدی غضبه کلسه انی بورر ایدی وقول
اکثرانك اوزرینه درکه مو ینی حنا ایله خضاب ایدردی (و بر روایت دخی
اولدرکه برنوبت کندو جاریه‌لرندن بریسی انك صقالنی بویامق استدی اول
جاریه‌یی منع ایدوب ایتدی بنم نورمی سوندرمکمی ایسترسن فلان کیمسه
کندو نورینی سوندردیکی کبی راوی یلر ایدرلر عمر فاروقدن سؤال ایتدیلر که
نیچون صاج وصقالکی بویامزسن ابوبکر بویادیغی کبی جواب و یردیکی
اشتمشم حضرت پیغمبردنکه صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی من شاب شیبة
فی الاسلام کانت له نورا یوم القیمة) اول جهتدن شیبمی تغیر ایتمزین دیدی
اکر روایتین مذکورتین صحته ایریشرایسه توفیق اول وجهله اولور که
اولا ابوبکره اقتدا ایدوب خضاب ایتمش اوله بعده حدیث مذکوری
ملاحظه ایدوب ترك ایتمش اوله والله اعلم بالصواب

﴾ عمر فاروقك ازواج وجواری ﴿
﴾ واولادینك تعدادی بیان اولنور ﴿

روایتده کتورمشلردرکه امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه التی نفر عورتی حبالهٔ نکاحه کتورمشیدی (بریسی زینب بنت مظعون ابن حبیب بن وهب ایدی واندن ایکی اوغلی وبرقزی وار ایدی عبد الله وعبد الرحمن وحفصه (ایکنجیسی ام کلثوم بنت علی ابن ابی طالب ایدی واندن براوغلی وبرقزی اولمش ایدی زید ورقیه وانلردن عقب قالمدی (اوچنجیسی ام کلثوم بنت جرول بن مالك ابن مسیب بن ربیعه ایدی بو خاتوندن ایکی اوغلی اولمشیدی زید اصغر وعبید الله (دردنجیسی جمیله بنت عاصم بن ابی الافلح ایدی بوندن بر اوغلی اولمشیدی عاصم (بشنجیسی ام الحکیم بنت حارث بن هشام بوندن برقزی وار ایدی فاطمه (التنجیسی عاتکه بنت زید بن عمرو ابن نفیل بوندن براوغلی اولمشیدی عیاض (وایکی سریه سی یعنی جاریه سی وار ایدی بو جاریه‌نك بردن براوغلی حاصل اولدی ابو المنجی واکا عبد الرحمن اوسط دیرلر ایدی بریسی دخی فکیهه بو جاریه‌دن براوغلی وبرقزی دنیایه کلدی عبد الرحمن اصغر وزینب پس مجموع زنان وکنیزکاندن طقوز اوغلی ودرت قزی اولدی رضی الله تعالی عنهم اجمعین

﴾ مدت خلافت عمر رضی الله عنه واول ﴿
﴾ ایامده واقع اولان فتوحات بیان اولنور ﴿

انك مدت خلافتی اونییل وبرقاچ آی ایدی اول ایامده قضایا وفتوح وامور کلیه ظهور ایلدی صحته ایرشمشدر که چون ابو بکرك دفندن فارغ اولدیلر امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه منبره چیقوب وبر خطبه اوقودی حمد وثنای خدای تعالی یی وکندونك اظهار عجز وضعف واستکانت وعبودیتی مشتمل ایدی وبعده انی بیان ایتدیکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم متوفی اولدی وکندیدن راضی ایدی وکندیسی خلافته طالب دکل ایدی ابو بکر اول امری خواه ناخواه کندویه تفویض بیوردی ودخی انی بیان ایلدیکه حق تعالینك

خلافت امری مقابله سنده محقق ومقرر بیوردیغی اجر جزیل وثواب
جمیله نائل اولمغه امید وارایغی اولمیدی بو بار ثقیله متحمل و بو کارجلیله
متصدی اولمازایدی یعنی خلافتی قبول ایتمیوب برآخرینی تعیین و کندوبی
خلاص ایدردی و بعده انی بیان ایلدیکه عدل وانصاف ایتسه کرکدر
و بر کیمسه نك خاطرینه باقیوب حقدن تجاوز ایتمسه کرکدر و بر کیمسه یه
تعظم وتکبر ایتمیوب کندوبی مسلمانلر افرادندن برفرد کبی طوتسه
کرکدر هرکس اکابی دهشت سوزسوبلیه و بی حجاب عباد اللهك
حاجتلرینه حاضر ومهیا اولسه کرکدر و دخی بونوعدن نیجه کلمات
مرغوبه که استمالت قلوبی موجب در اول خطبهٔ بلیغهده درج بیوردی
وخلقی تقوایه ومخالفت نفس وهوایه ومحافظهٔ حدود ومحرمات
خدایه تحریص ایدوب حضرت محمد مصطفانك صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری درود وتحیتی ایله اول خطبه یی ختم بیوردی

﴿ مثنی بن حارثه نك فاروقدن استمدادی بیان اولنور ﴾

ائمهٔ سیر وتواریخ رحمهم الله تعالی کتورمشلردرکه چون امیر المؤمنین
رضی الله تعالی عنه سریر خلافتده متمکن اولدی ابتدا امرینی که
تنفیذ ایتدی شام لشکری سردارلغندن خالد بن ولیدی عزل ایدوب
یرینه ابوعبیده رضی الله تعالی عنه یی نصب ایتمك ایدی نته که سابقا
ذکری مرور ایلدی اول سبب ایله اهل اسلامك قلوبی محزون
اولدیکه تقویت دین محمدی وتمشیت ملت احمدیده خالددن بونجه
آثار حسنه ومساعئ جمیله ظهوره کلمشیدی وچون صدیقك
رضی الله تعالی عنه وصیتی موجبیله مثنی بن حارثه یی عراق جانبنده
عجم حربنه کوندرمك اوزره ایدی مثنی فاروقدن استدعا والتماس
ایتدیکه مهاجرین وانصاردن برجمعی کندو ایله همراه قوشوب
انلرك اتفاق واسعادیله عجم جهادینه قیام ایدهلر وقلاع وبلادلری
فتحنه اهتمام کوسترهلر وبعض کتب سیرده بومنوال اوزره مسطوردرکه
مثنی اول زمانده مدینه ده موجود اولمیوب صدیقك حیاتی زماننده
کندودیارینه معاودت ایتمشیدی چون اهل عجم صدیقك وفاتندن
خبرالدیلر مثنی ایله محاربهیه عزم ایدوب باش قالدردیلر واطراف ونواحئ

مملکتدن مثنی اوزرینه چاپوب آفتلر صالدیلر پس مثنی دخی قاصد کوندروب امیرالمؤمنین عمر فاروقدن مدد طلب ایلدی (برروایت دخی اولدرکه مثنی واقعه‌سنده کوردیکه برخوب روی کشی النده برعلم طوتار کندو جانبنه متوجه اولمش کاور چون مثنایه ایرشدی اول علمی مثنانك النه ویروب ایتدی ملوك فرسك پادشاهلقلرینك زمانی تمام اولدی دوکلبی خوار ونکونسار اولدیلر کرکدر پس ای مثنی عمرخطابه واروب مدد طلب ایله بعده کاوب کفار عجمك اصول وفروعنی قلع واستیصال ایله‌دیدی مثنی بوواقعه‌دن مسرور وخوش وقت اولوب سفر مهماتنی مهیا قیلوب مدینه جانبنه متوجه اولدی بعدالوصول کیفیت احوال عجمی مجلس خلافتده فاروقه عرض ایدوب مدد طلب ایلدی) منقولدر که عمر خطاب رضی الله تعالی عنه اول زمانده نیجه کونلر علی التعاقب خطبه‌لر اوقودی چونکه خداوندتعالی ودرود محمد مصطفا دنصکره خلق جهاده تحریض وترغیب ایدوب وعدهٔ فتح وظفر وقسمت کنوز کسری وحصول غنایم وسبایا ژده‌لریله اغرا بیوردی وبواموری حضرت رسالته صلی الله تعالی علیه وسلم مرفوع ومسند قلدیکه تاخلق حرب عجمه رغبت کوستره‌لر اصلا کیمسه جواب ویرمدی رواتدن بعضیلری ایتدی خالدك عزلی قصه‌سندن خاطرلری ملول ایدی انکیچون مساعده کوسترمدیلر بعضیلری ایتدیلر مسلمانلر عجم ایله محاربه ده تأمل ایدرلردی اول جماعتك کثرتی ووفور عظمت وابهتلری ملاحظه‌سیله اول امر خطیره بلاتردد اقدام ایده‌مزلرایدی مثنی چون اصحابك اول بابده‌تهاون وتکاسلرینی مشاهده قیلدی همانده ایاغه قالقوب ایتدی ای مسلمانلر حرب عجمه رغبت ومسارعت ایدك وامنیه کز وجوهنه فتح وظفر رجاسی قپولرینی آچك قورقمالك که انلرایله محاربه آسان اولمشدر واول کروه پرضلالتك حالنه تفرقه واختلال یول بولمشدر وبالجمله حیره وسواد عراق بزم تحت تصرفزده‌در وانیکه قریب مردمقاتل اول موضعده بزه منتظرلردر وجزئی مدد ایله که بوجانبدن انلره ایرشور بغایت قوت قلب بولورلر ومحاربهٔ عجمه جری وجسور اولورلر ابوعبید ثقفی که کبار تابعیندن ایدی ایاغه قالقوب ایتدی یاامیرالمؤمنین اول کیمسه که بوامر خطیره قیام ایدر بنم وبوسوزی

روی صدق واخلاصدن سویلرم (مصراع) اول کسی که لاف محبت زند منم ❊ وسلیط بن قیس که حضار معرکهٔ بدردن ایدی وسعد بن عبد الله انصاری بو سوزك اجابتنده مسارعت کوستردیلر دخی مسلمانلردن برجمع انلره موافقت ایتدیلر مثنی بنه اباغه قالقوب براز مرغبات ومشوقات دخی بیان ایلدی تا سائر خلق مثنایه موافقت ایدوب بالجمله عجم محاربه سنه رغبت ایلدیلر پس امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه میان اصحابدن بیك نفر مرد مقاتل اختیار وانتخاب بیوروب انلرك تهیئهٔ اسباب وکفایت مهماتلری کورلدکدنصکره ابو عبیده ی بو خصوصی امضاده سبق انتداب وبوامری قبولده مسارعت وشتاب ایتدیکی ایچون اول جمعك اوزرلرینه امیر نصب ایلدی باوجود که اول جماعتك ایچنده اصحابدن نیجه کیسه لر وار ایدی ولکن ابو عبیده تنبیه اکید ومبالغه بیوردیکه تا سوانح امور ومصالح جمهورده اصحاب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایله مشورت ایدوب فصل قضایا وحسم امورده انلری کندویه شریك بیله وامیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه ایتدی بولشکره سلیطی سردار قیلمقدن بنی هیچ برنسنه منع ایتمدی الا سلیطك طبیعتی کمال جسارت وجلادت اوزره مجبول اولمغله عادتی محاربه ده تعجیل ومسارعت ایتمك اوزره در محاربه ده تعجیل ایتمکده ایسه خوف تلف نفوس وبیم هلاك لشکر مقرر اولمغله سردارلغه ابو عبید ثقفی یی اختیار ایتدم دیدی راویلر ایدر اول لشکر که عمر فاروق زماننده کفار ایله محاربه ایچون مجهز وآماده قلنمشیدی بو لشکر ایدی بوندنصکره یعلی ابن امیه یی برجمله ینه کوندردی تا حضرت رسولك وصیتنه بناء نجران ولایتنه واروب نجرانك نصارا سندن ایکی کشی یی بریره قویوب آخر دیاره نفی واجلا ایده (مرویدر که برکون عمر خطاب برآته سوار اولوب برجانبه کیدر ایدی اول آت انی دوشوروب اول حالده اویلوغی منکشف اولدی اهل نجران اول ارادة حاضر ایدیلر فاروقك اویلوغنده اولان خال سیاهی کوروب ایتدیلر اشبو کشیدر کتابلر یمزده بولدیغمز که بزی ولایتمزدن سوروب چیقارسه کرکدر (القصه) ابو عبید ومثنی بیك ار ایله و برروایتده درت بیك ار ایله سوروب کوفه جانبنه روان اولدیلر چون اول دیاره یقین

واردیلر مثنی لشکردن مقدم حیره یه داخل اولدی عجمک کار بی مقدمکی حاللرندن قوپرك بوادی انکیچونکه رستم فرخ زادکه اول روزکارده دلاورلك وشجاعتله نامدار اولوب ابطال واقبال عجم ارالرنده اندن غیری کیمسه یی سرآمد ورئیس شجعان بیلمزلر ایدی شاه عجم انی سردار لشکر ایدوب سرحد سواده کوندرمشیدی کلوب حدود سوادن بعض مواضعه مستولی اولوب اول مواضعی آتشه یاقدرمشیدی اول واسطه ایله خالد ابن ولیدك رضی الله تعالی عنه سواد عراقك بلدان وقراسنه امیرایلدیکی عامللر فرار ایدوب حیره یه داخل اولمشلر ایدی اول سبب ایله کفار عجم جرأت وجسارت بولوب سواد عراقك احاطه واستخلاصی صددینه کلمشلر ایدی چون مثنانك مراجعتی خبری انلره ایرشدی اوله قلری مقامده توقف ایدوب اول حدودك دهاقینه خبرلر کوندروب امداد استدیلر تا لشکر جمع ایدوب مثنانك اوزرینه واره لر پس رستمك امری موجبیله جابانکه بر دهقان پرعظمت وشجاعت و پرسردار پرشوکت ایدی پیاده وسواری دن لشکر عظیم جمع ایدوب نمارق شهرینك قپوسنده نزول وقرار ایلدی ورستم قاتندن اوتوز بیکه قریب ارجابانك مددینه ایریشوب اوردوسنه ملحق اولدی مثنی بو خبری استماع ایدنجه نمارق جانبنه متوجه اولدی ابوعبید دخی حیره یه کلوب داخل اولدی بو احوال معلومی اولدقده مثنانك عقبنجه روانه اولوب نمارق نواحیسنده بربرلرینه قاوشدیلر مثنی اول موضعده امیر المؤمنین عمرك بیوردوغی اوزره سرعسکرلکی ابوعبیده تسلیم ایلدی واول مقامده اوچکون توقف ایدوب تعب ومشقت سفردن لشکری دیکلندردیلر اندنصکره ابوعبید جابان لشکری جانبنه متوجه اولوب جابان دخی ابوعبیدك توجهندن خبردار اولدی کندو یی مستعد حرب ایدوب ابوعبید لشکرینه قارشو واردی اتفاق ایکی لشکرك ملاقاتی اثناء طریقده واقع اولوب اپاقلری توزیله بربرینه کیروب بینهماده مقاتلهٔ عظیمه واقع اولدی وعاقبة الامر والعاقبة للمتقین آیة کریمه سی مقتضاسنجه اهل اسلام نصرت بولدیلر وجابانی اسیر وکرفتار ایلدیلر وعسکرندن برجمع مقتول اولوب باقیسی منهزم اولدیلر غنائم بی عد اهل اسلام النه دوشدی مسلمانلر لشکرندن مطر بن فضه که جابانی اسیر ایتمشیدی دیلدیکه آنی تیغ سیاستدن کچوره کریه وزاری ایدوب امان طلب ایلدی وایکی غلام

و برقولده برغلام و برجاريه و بيك درهم وعده ايلدى مطرانى قيداسردن خلاص ايدوب كندو جوارنده طوتوب آزاد ايلدى چون مسلمانلر جابانك سردار لشكر كفار ايدوكنه واقف اولديلر ينه اخذو اسير ايدوب ابوعبيد قاتنه كتورديلر و كيفيت واقعه يى اكا شرح ايدوب مناسب اولان جابان سياست ايچون قتل اولمقدر ديديلر ابوعبيد ايتدى بركافرى نوجهله قتل ايدمكه اكا برمسلمان امان و يرمش اوله وحال بوكه مسلمانلر جسد واحد حكمنده در مطره ايتديلر سنك اسيرك جابان سردار لشكر كفاردر و اولقدر نسنه كه سكا فدا و يروب قبول ايتدك قتى ازنسنه اكراندن يوز غلام الملق مراد ايدسك الغه قادرسن مطر جواب و يردبكه شمديكى حالده آنكله برسوز ايدوب عهد و اقرار و يردم اول اقراردن دونمز ين ديدى (روايتده كتورمشلردر كه جابان مطره عذر خواهلق ايدوب ايكى غلام و ايكى كنيزك و ايكى بيك درهم كوندردى واندنصكره كفار لشكرينك بريسيله دخى مسلمانلر محاربه سنه كلوب مقتول اولدى و برقولده مسلمان اولدى والله اعلم

﴿ ذكر وقعهٔ كسكر وفتح حصار سقاطيه وقصهٔ جالينوس ﴾

منقولدركه جابانك لشكرى منهزم اولدقده ابوعبيد ديلديكه تقسيم غنايمه مشغول اوله خبر كلديكه كسرانك خالهسى اوغلى اولوب بهادرلغله معروف اولان نرسى نام بردلاور كافر رستمك امريله كسكر حواليسنده لشكر عظيم جمع ايدوب سقاطيه حصارينى آلوب كندويه ملجأ و مأوى ايدينوب جابانك انجام كارينه منتظر ايكن جابانك اسير اولديغندن و لشكرينك انهزامندن خبردار اولدقده تكرار رستم طرفنه آدم كوندروب جابانك سركذشتنى اعلام و رستمدن مدد طلب ايتمش رستم دخى جالينوس و برقولده جابلوس نام برسردار ايله نرسايه امداد ايچون يكرمى بيك ار كوندروب و جابانك لشكرندن فرار ايدن كفرهٔ فجره دخى انلره ملحق اولوب على الاتفاق اهل اسلامله حرب ومقاتله داعيه سنده ايمشلر ابوعبيد بوقضيه دن خبردار اولدقده غنائم قسمتنى موقوف قويوب هنوز جالينوس كلوب نرسى لشكرينه منضم اولمدين نرسانك حقندن كلمك داعيهسى ايله على الاستعجال سقاطيه جانبنه روان اولدى (القصه نرسى سقاطيه حصارندن چيقوب ابوعبيد دخى واروب دوست ودشمن بربرينه مقابل اولوب مقاتله يه

مشغول اولدیلر چون ربانی ونصرت یزدانیله لشکر عجم منهزم اولوب واکثری مقتول واسیر اولوب نرسی طریق فراره سلوك ایدوب کندو بی رستمه ایرشدرمکی غنیمت بیلدی وحصار سقاطیه ونرسانك خزائن واموالی اهل اسلامك حوزهٔ تصرفنه داخل اولدی کفارك دیاری خراب وریاض دولتلری بی آب قالدی جالینوس نرسانك انهزامندن خبردار اولوب ساکن اولدیغی یرده قرار ایلدی ونرسی لشکرندن فرار ایدن منهزما منکوب جالینوس مخذولك لشکرینه ملحق اولدیلر ابو عبید چون بو خبری استماع ایلدی بی توقف عنان عزمنی جالینوس طرفنه معطوف قیلوب ایکی لشکر بر برینه قاوشدقلرنده مقاتلهٔ عظیمه واقع اولوب آخرالامر کفاری منهزم قیلدیلر جالینوس دخی فرار ایدوب زل کبی رستمه اولاشدی ابوعبیده دخی بو لشکردن غنائم وافره وسبایای متکاثره حاصل اولوب کسکر کوینده عسکری ایله فرار ایدوب اول موضعی لشکرگاه ایدندی واموال غنائمك خمسنی جدا ایدوب فتوحات خبرلری ایله عمر خطابه کوندردی باقی غنائمی علی السویه لشکرینه قسمت ایدوب سواد عراقك قری وبلادی ضبطنه امرا وعاملر کوندردی وعراق عربك تمامی حیطهٔ تصرف اهل اسلامه داخل اولدی الحمد لله والمنة

ذکر وقعهٔ قس الناطف وقتل ابو عبید رضی الله تعالی عنه

روایتده کتورمشلردر که چون جالینوس فرار ایدوب رستم لشکرینه ملحق اولدی توران دخت که اول وقتده عجم پادشاهلغی نوبتی انا ایرشمشیدی وتوران دختك امر اسندن بهمن جادو نام بر پهلوانی وار ایدی که اکا ذوالحاجب دیرلر ایدی اول جهتدنکه قاشلری صقال کبی بغایت کثیف وکثیر اولوب کوزنی ویوزینی ستر ایتمکله دائما قاشلرینی برعصابه ایله باشنه باغلر ایدی توران دخت حکم ایتدیکه بهمن جادو واوتوز بیك لشکرایله واوتوز فیل ایله ابو عبید محاربه سنه روانه اوله واول فیللرك ایچنده فیل ابیض دیرلر برفیل وار ایدیکه پرویزك ایام سلطنتنده شویله شهرت بولمشیدیکه اول فیلك بولندیغی لشکر البته ظفر وفیروز اولور خلافی ظهور ایتمز دیرلردی پس ذکر اولنان اوتوز بیك لشکر ایله فیللری براقلوب و برعلم که اکا درفش کاویانی دیرلردی فریدون زمانندن بروخزائن ملوك عجمده محفوظ اولوب انی رایت فتح وآیت ظفر بیلورلردی واول علم زربفت

قپلان در یسندن ایدی طولی اون ایکی آرشون وعرضی سکز آرشون ایدی
سراپا جواهر آبدار ایله مکلل و یواقیت نامدار ایله مرصع ایدی واول
علمی دخی بهمن جادو بیله سنجه همراه ایدوب ابوعبید لشکری محاربه سنه
کوندردی بهمن جادو واروب رستمه ایریوب توران دختك فرمانی
تبلیغ ایتدیکه یاننده اولان لشکری جمع و بهمن جادو بیله سنجه
قوشوب ابوعبید اوزرینه کوندره رستم توران دختك فرمانه ممتثل
اولوب لشکر کران وفیلان بی کران ترتیب ایدوب و بهمن جادو بیله
سنجه قوشوب ابوعبید جانبنه متوجه قیلدی بهمن جادو سکسان
بیکه قریب ار ایله فرات کنارنده قس الناطف نام برموضعه نزول ایتدی
چون بهمن جادونك اول جانبنه نهضتی خبری ابوعبیده ایرشدی
اول دخی کندو لشکرینی حاضر وآماده قیلوب یدی بیك ارو یاطقوز
بیك ار ایله بهمن جادویه متوجه اولدی کیده‌رك اول ارایه ایرشدیلر
فراتك اوته یقاسنده مروجه نام برموضعه نزول ایدوب لشکرکاه قیلدیلر
اول منزلده ابوعبیدك زوجه سی واقعه سنده کوردیکه آسماندن برکشی
نازل اولدی النده شربت صافی ایله طولو برجام طوتاردی اول جامی
ابوعبیده صونوب ایچوردی وابوعبیدك یاننده موجود اولنلردن
برقاچ نفر کیمسه‌لر دخی اول جامدن ایچدیلر اول خاتون خوابدن بیدار
اولدی و بو واقعه‌یی ارینه سویلدی اری دخی زبان حال ایله بو بیتی تکلم
ایلدی (بیت) دیدی بخواب خوش که بدستم پیاله بود ❊ تعبیر رفت
وکار بدولت حواله بود ❊ وایتدی بو واقعه‌نك تعبیری بودرکه
ان شاء الله بزه شربت شهادت نصیب اولسه کرکدر و بو خوش
دولتدر میسر اولورسه (بیت) اکر جنازهٔ سعدی بکوی دوست برارند
❊ زهی حیات نکونام ومردنی بشها دت ❊ القصه چون ابوعبید
فرات صوینك کنارینه ایرشدی معلوم ایدندیکه کفار عجم صوینك
اوته یقاسنده درلو یینی ایتدیکه اوته یقایه کچوب کفار لشکرینی صودن
منع وتضییق ایلیه راوی ایدر بهمن جادودخی ابوعبیده خبر کوندردیکه
استرایسك سن صویی کچ بن لشکریمی برقوناق کیرو چکه یم استرایسك
سن لشکریکی برقوناق کیروچك صویی بن کچه یم ابوعبید شق اولی
اختیار ایدوب صویی کچه جك اولدی سلیط بن قیس انصاری ومثنی

ابن حارثه هر چند كه ابو عبيدى بو كاردن منع ايدوب مسلمانلرى مهلكه يه آتمه زيرا عربك حربده قاعدهٔ مستمره سى كروفردر يعنى هجوم ايدوب كيرودو نكدر كندى لشكريكه مجال فرار ملاحظه ايله ديو نصيحت ايده كورديلر بو نصيحتلرى انلرك قورقاقلقلرندن و بددللكلرندن ناشى ظن ايدوب التفات واعتبار ايتمدى وابن صلوبا نام بركيمسه يه امر ايدوب تافرات اوزره برجسر يابدردى وجسارت ايدوب لشكر اسلام ايله اول جسردن عبور وفضاسى تنك برموضعه نزول ايتدى و جنك كوندن بركيجه مقدم وصيت ايدوب اكر بن شهيد اولور سم فلان كشى يى برىمه امير قيلك اكر اول دخى مقتول اولورسه يرينه فلان كشى يى سر دار لشكر ايدك ديدى و بومنوال اوزره كندى دنصكره اولاجق امراء لشكرى تعيين ايدوب تا اول كيمسه لره دك كه زوجه سنك واقعه سنده كندى ايله اول جامدن شربت نوش ايتمشلر ايدى انلرى دخى ذكر ايدوب ترتيب ايله امير لشكر تعيين ايتدى بوندنصكره ايتدى اكر بونلر دخى مقتول اولورسه مثنا بى امير ايدك ابو عبيد بو صايابى تمام ايتدكدنصكره چون صباح اولدى عجم دلاورلرندن برجماعت مزين فيللر اوزره سوار اولمشلر وسبك رفتار پياده لشكردن برجمع كثير دخى انلرك اطرافنى محيط اولوب و بو اسلوب اوزره صفوف لشكر اسلامه متوجه اولديلر واوق سر يوب زخم تير ايله مسلمانلردن چوق كيمسه يى مقتول ومجروح قيلديلر و فيللردن مسلمانلرك آتلرى اوركوب هركز اول نوع محاربه كورمدكلرى اجلدن مسلمانلرك كارى تنك اولدى ابو عبيد اهل دانشلردن سؤال ايتديكه بو جانورلرى برطريقله مقتول و بيجان ايتمك اولور مى ايتديلر بلى اولور چون مشفرلرى و برروايتده خرطوملرى مقطوع اوله هلاك اولورلر ديدى پس كندى واصحابى دلاورلرندن برجماعتنه امر ايتدى تا پياده اولوب اول فيللره قليجلر چكوب حمله ايلديلر ابو عبيد دخى كندى يسى پياده اولوب فيل ابيضه قارشو واردى اول معركه ده اولان فيللردن بعضنك خرطوملرينى قليجله چالوب دوشورديلر اوزرلرنده سوار اولان جماعتدن دخى نيجه سى دوشوب هلاك اولديلر ابو عبيد دخى ايلرو واروب فيل ابيضك خرطومنى قطع ايدوب كيرو كندى لشكرى جانبنه دوندكده اتفاقى اياغى سور چوب

یه‌دوشدی هنوز طاورانوب قالقمادین فیل مذکور غضب ایله
آردندن ایریشوب ابوعبیدی ایاغی آلتنه آلوب شهید قیلدی مسلمانلرچون
امیرلرینك حالنی بو منوال اوزره کوردیلر اموررحربده انلره ضعف وفتور
یوز کوستروب ابوعبیدك ترتیب وتعیین ایلدیکی منوال اوزره شجعان
اصحابندن یدی ار ترتیب ایله لواء اسلامی اللرینه الوب هر بری بذل
مقدور وسعی نامحصور ایله چوق جنك وقتال ایتدکلرندنصکره
بر بر شهید اولدیلر وبو اثناده مسلمانلردن عبد الله بن مزید جهالت
وحماقت ایدوب مسلمانلره قچماق یری قالمیوب بالضروره کفار ایله
مقاتله ومحاربه‌یه بذل مجهود ایدرلر ملاحظه سیله جسری تخریب
وویران ایتمشیدی چون مسلمانلرك کاری زار اولوب کفارك هجومنه
مقاومته مجاللری قالمیجق فرار اختیار ایدوب کوپرویه کلدیلر کوپروی
برنده بولمیجق کندیلرینی صویه آتدیلر بعضیسی غرق اولوب وبعضیسی
یوزوب کچدی عاقبة الامر رایت اسلامی مثنی الینه آلوب جنك ایدرك
بقیهٔ لشکری مهلکه دن چیقاردی اوحالده دخی کفاره برضعف
طاری اولوب محاربه دن متقاعد یاخود قلوب معبودلرینه برنسنه ظاهر
اولوب فرار ایتمشلر ایدی اوحالده مسلمانلر فرصتی غنیمت بیلوب صو
کناربنه کلدیلر هرنه حال ایسه برجسر پیدا ایدوب اوته یقایه عبور
ایلدیلر الیس نام برموضعه قونوب شرلشکر دشمندن امین اولمغیچون
کیرو اول جسری تخریب وویران قیلدیلر لشکردن اهل مدینه اولانلر
مدینه‌یه مراجعت ایتدیلر عمر خطاب رضی الله تعالی عنه چون لشکرك
کیفیت قضیه سندن وابوعبیدك و یارانینك شهادتلرندن خبردار اولدی
بغایت ملول ومحزون اولوب کفاره بددعا وانلره دلدارلقلر کوستردی
ومثنی دخی جمع قلیل ایله الیس نام موضعده توقف ایدوب جراحتلرینه
مداواة ایتمکه مقید اولدیلر راویلر ایدر اول معرکه ده لشکر اسلامدن
درت بیك ار مقتول وغرق اولوب ایکی بیك ارمدینه‌یه معاودت قیلدیلر
مثنی ایله بیك ار وایاخود ایکی بیك ارموضع لیسده قالدیلر بهمن جادو
قلت لشکر اسلامدن خبردار اولدی دیلدیکه ینه جسر قوروب اهل
اسلام اوزرینه کله اول اثناده لشکر عجم ارالرنده عظیم اختلاف
واختلال واقع اولمشیدی ورستمله اتفاق ایدوب اکا متابعت

ومطاوعته عهد ایدنلر نقض عهد ایدوب ایکی فرقه اولمشلر ایدی
بهمن جادو بو خبرلری اشتدکده عسکرینه تزلزل دوشوب
دونوب مداینه کتدیلر

﴿ هجرتدن اون دردنجی سنه ده ظهور ﴾
﴿ ایدن وقایع وفتح دمشق بیان اولنور ﴾

اهل سیر وتواریخ رحمهم الله کتورمشلردر که چون عساکر شام
سردارلغی ابوعبیدة بن جراحده قرار ایتدی و یرموك معرکه سنده
منهزم اولان کفار خاکسار فحل نام برمحلده مجتمع اولمشلر ایدی وچون
هرقل قیصر لشکر اسلام سردارلغندن خالد بن ولیدك عزلی خبرینی
استماع ایلدی بغایت خوش وقت اولوب بالذات کندیسی جیش
پرطیش ایله حمصه کلدی واول اراده لشکرندن برلشکر جدا ایدوب
اول لشکره باهان نام برکافری سردار تعیین قیلوب اهل دمشق مددینه
کوندردی اول اثناده ابو عبیده یرموکدن قالقوب محاصره عزمیله
دمشقه توجه ایتمشیدی بو خبر آکاه اولدی ودخی استماع ایتدیکه یرموك
معرکه سی منهزملرندن وغیریدن فحل حصارنده ومیسان وطبریه کبی
حصارلرده برجماعت تجمع ایدوب اهل اسلام ایله محاربه اسبابی
تدارکنه مشغوللردر پس امیرالمؤمنین عمره رضی الله تعالی عنه مکتوب
کوندروب صورت حالی اعلام ایلدی امیر المؤمنین عمر دخی جواب
یازوب کوندردیکه کرکدرکه ابوعبیده جهد قیلوب اول حصار
دمشقی فتح ایلیه ان شاء الله تعالی زیرا که حصار محکم ودار الملك اهل
شامدر ودخی فحل واردن ومیسان وطبریه حصارلری جانبنه لشکر
کوندروب کفاری مشغول قیله که تا اهل دمشق امدادینه کلمکه
قادر اولامیه لر وچون دمشق فتح اوله بعده ذکر اولنان فحل واردن
ومیسان وطبریه حصارلری فتحنه سعی کوستره وچون اول دیارك فتحی
میسر اوله خالد بن ولید ایله حمص جانبنه کیدوب شرحبیل بن حسنه یی وعمرو
بن عاصی اردن وفلسطینده الیقویه پس ابوعبیده موجب فرمان ایله عمل
ایدوب مسلمانلردن برطائفه یی فحله کوندردی وبرجماعتی دخی اردنه کوندردی
وبرفوج دخی کوندردی تا واروب دمشق ایله فلسطین میاننده اوتوروب
اول حدودی محافظه ایدهلر وکندو دخی خالد ایله دمشق جانبنه

عزيمت ونهضت بيوردى اول وقتده هرقل قيصر قبلندن اهل دمشق
اوزره والى وحاكم نسطاس نام بر كافر وبرقولده قلقلان نام بر پليد ايدى
چون ابو عبيده نك توجهى خبرى اهل دمشقه ايرشدى هرقل جانبندن
كلن لشكر ايله اهل دمشقدن بر طائفه شهرك طشره سنده لشكر كاه
دوزوب ابو عبيده انلره ايرشدكده ارالرنده حرب عظيم واقع اولدى تأييد
آسمانى وتوفيق ربانى ايله مسلمانلر كفاره ظفر بولديلر وروميلر منهزم
اولوب بعضيسى هرقل جانبنه استعجال ايتديلر وبعضيسى دخى دمشق
طرفنه فرار ايدوب متحصن اولديلر وبعضيسى مقتول وبعضيسى اسير
ومخذول اولديلر وابو عبيده وخالد سپاه اسلامله دمشق محاصره سنه
اشتغال كوستردیلر مدت محاصره برقولده يتمش كون وبرقولده التى آى
ايدى (منقولدر كه اثناء محاصره ده ابو عبيده جابيه قپوسنده وخالد
دمشقك شرقى قپوسنده ايدى اثناء محاصره ده اهل دمشقه امداد ايچون
حمصدن لشكر كوندرمشلر ايدى ابو عبيده نك اول حدودى
محافظه ايچون تعيين ايتديكى فارسان اهل اسلام لشكر كفارك يوللرينى
آلوب قوغديلر وقيرديلر لشكر كفار حدلرندن برقدم تجاوز وخروج ايتمكه
اقتدارلرى قالمامغله خائب وخاسر دونوب ينه حمصه كتديلر اهل
دمشق هرقل جانبندن كندولره امداد ايرشمكدن مأيوس اولدقلرينه
بناء بالضروره صلحه راضى اولديلر خالد بن وليدك بو معنادن يعنى
كفارك صلحه راضى اولدقلرندن وقوفى يوغيدى بو احوال اثناسنده
اتفاق كيجه لردن بر كيجه دمشق بطارقه سندن بر بطريقك يعنى
بر كشيشك براوغلو طوغمغله اول بطريق دوكون طعامى ترتيب ايدوب
صلاى عام ايتمشيدى اول كيجه كفار دمشق اول بطريقك وليمه سنده لهو
ولعب واكل وشرب وفرح وسروره مشغول اولوب حصار محافظه سندن
غافل اولمشلر ايدى انلرك صورت غفلتلرى خالدك خاطر عاطرينه مرتسم
اولوب ايام محاصره ده وقت فرصت ايچون محكم طنابلردن ترتيب اولنمش
كمندلر ودخى نردبانلر حاضر وآماده قيلمشلر ايدى اول كيجه فرصتى غنيمت
بيلوب لشكر اسلام دلاورلرندن بر جمع برابنجه يول بولوب خندقدن
مرور اول كمندلر ونردبانلر ايله باروى حصاره چيقوب قلعه قپوسنى
آچمق قصديله تكبير كتوروب دروازه يه يورويلر ودروازه ده بولنان

بو ابلری سیوف قاطعه ایله درك اسفل جحیمه ایرشدردیلر ودر وازه‌یی آچوب خالدك امریله قلعه قپوسنده مسلح ومکمل حاضر ومنتظر طوران پیاده وسوار مردان جکردار قلعه قپوسنه قیواوب شهر ایچنه کیردیلر وقتل واسر ونهب وغارت بنیادینی اوردیلر اهل دمشق میانه‌ده غوغای عظیم دوشدی صباح چون کیفیت واقعه معلوم اولدی اهل دمشق ابو عبیده‌یه التجا ایدوب ایتدیلر یا اباعبیده بزسنکله چونکه صلحی مقرر ایتمشیدك بزی خالدك واشکرینك اللرندن خلاص ایت ابو عبیده دخی خالدی تسکین ایتدی اهل دمشق نقد یوزبیك زرسرخ بدل صلح اداء وتسلیم ایدوب هر سنه ازلری دردر دینار جزیه ویرمك اوزره جزیه التزام ایتدیلر بوبابده صلح نامه یازیلوب خطوط معارف وشهود ایله مسجل اولدی ابو عبیده اول اموالك خمسنی جدا ایدوب فتح دمشق خبریله امیرالمؤمنین قاتنه کوندردی باقی قلان غنائمی تمام اشکرینه قسمت ایدوب یزید بن ابی سفیانی دمشق حصننه امارت ایچون نصب وتعیین ایلدی وکندیسی خالد ایله فحل جانبنه روان اولوب فیض فضل ربانی وعون یزدانی ایله اول دیاری دخی فتح ایدوب فحول فحلدن وابطال واقیال رومدن چوقلری مقام معلومه یعنی مقرسقره کوندردی (وبو سنه‌نك ماه رمضاننده امیرالمؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه امریوردی تامدینه‌نك وسائر حوزهٔ اسلامه داخل اولان بلادك مساجدنده صلوة تراویحی جماعتله قیلدیلر واول رمضانك اول کیجه‌سی امیرالمؤمنین علی کرم الله وجهه سعادت خانه‌سندن طشره چقمش ایدی ائمهٔ مساجدك قراءتلری آوازی اول شمع محافل و مشاهدك سمع شریفنه ایرشدکده ومساجدده اولان افروخته اولان مصابیح و قنادیلی کوروب اول روشنایی وجمعیتی مشاهده ایتدکده خوش وقت اولوب ایتدی (نورالله قبر عمر کما نور مساجد الله بالقرآن) وبوسال فرخنده فالده دمشق سواحلنده اولان قری وبلاد یزید بن ابی سفیان ومعاویه اللرنده فتح اولدی وبیسان ولایتلری شرحبیل بن حسنه النده وطبریه ولایتلری ابوالاعور النده فتح اولدی وبو ایکی شهرك خلقی دمشقیلر دستوری اوزره مصالحه ایدوب جزیه التزام ایلدیلر وهم بوسالده خالد بن ولید النده عنوة بعلبك فتحی واقع اولوب اول دیارك کفارندن جمع کثیر مقتول واهل اسلامه مال

واقرلری موصول اولدی وبوسنهٔ مبارکه‌ده امیرالمؤمنین عمر رضی الله تعالی
عنه نیجه کیمسه‌لره شرب خمر سببی ایله حد شرب اقامت بیوردی اول
جمله‌دن بری کندو اوغلی عبدالله و برقولده عبدالرحمن ایدی بر آیدن صکره
اول حد شرب اجرا ایتدیکی اوغلی وفات ایتدکده سبب موتی ضرب
دره‌در دیو السنهٔ ناس وافواه عوامده مشهور اولدی (وبوسالده جریر
ابن عبدالله بجلی نیجه سوار ایله یمن جانبندن مدینه‌یه کلدی وسائر قبائل
کلوب فاروقك ملازمتی ایله مشرف اولدیلر عمر فاروق بجیله وکنده
وعرینه قبیله‌لرندن وسائر قبائلدن درت بیك ارمرتب قیلوب وجریری
امیر لشکر ایدوب عراق جانبنه مثنی بن حارثه امدادینه کوندردی جریر
وجریرك قومی مثنانك سنجاغی التنده اولمقدن استنکاف واجتناب
صورتی کوستردیلر عمر فاروق انلرك خاطرلرینی تطییب ایچون انلرك
امدادیله اله کیرن هر غنیمتك ربع خمسی انلرك غنیمتلری سهمی اوزره زیاده
قیلنوب ویرلمك اوزره مقرر قیلدی ومثنایه نامه یازدیکه جریر بن عبدالله
بجلی چون لشکر عراقه ملحق اوله انك شرائط تبجیل وتعظیمنی واوازم
اکرام واحترامنی کماینبغی یرینه کتوره سنکه مذکور جریر رسول اللهك
صلی الله تعالی علیه وسلم شرف صحبتنه نائل وفائز اولمشدر اول حضرت
آنی برمشابه‌ده عزیز وکرامی طوتمشدرکه کندو مبارك رداسنی جریری
اوتورتمق ایچون بسط بیورمشدر دیدی مثنانك چونکه مضمونی نامه
معلومی اولدی فاروقك امری اوزره کاربند اولوب جریره مطیع ومنقاد
اولدی وچونکه سپاه عجم جریر مثنانك امدادینه کلدکندن خبردار
اولدیلر لشکر عظیم مهیا قیلوب ومهران بن بازان همدانی‌یی اول لشکره
سردار ایدوب مثنی وجریرك حربنه نامزد ایلدیلر مثنی دخی بوحاله واقف
اولدقده کیفیت واقعه‌یی ضمن مکتوبده امیرالمؤمنین عمره معرضنه
ایرشدردی جناب خلافت مآب دخی مثنی امدادینه هر قبیله‌دن بر
جماعت تعیین بیوروب حکم ایتدیکه مستعجلا یراقلنوب کندولرینی مثنی
لشکرینه ایرشدره‌لر مثنی دخی کندی حیطهٔ تصرفنده اولان بلادو قرادن
لشکر عظیم جمع وآراسته قیلدی (راوی ایدر اول وقتده مثنانك تحت
لواسنده اوتوز بیك مرد مقاتل جمع اولمشیدی واسلام وکفر لشکرلری
بربرینه توجه ایدوب اتفاق نخیله نام موضعده ملاقات فریقین واقع

اولدی (نقلدر كه چون صفلری آراسته قیلدیلر مهران براسب كلكونه
سوار اولوب انك اوزرینه اطلس واكسوندن بر بركستوان انداخته قیلدی
واكنه برزر اندود جوشن كیوب باشنه اول جوشنه مناسب برتوغلغه
اورندی ومیانه مرصع كمر قوشانوب بالذات كندو میدان مبارزیه
كیروب تبختر وجولان كوستردی ناكاه اهل ذمتدن برغلام لشكر اسلام
جانبندن اول طرفه براوق روانه ایتمشیدی قضا ایله اول بی بصیرتك
بصرنه یعنی مهرانك كوزینه راست كلوب قفاسندن چیقدی مهران
آتندن سرنكون اولوب سپاه عجم بی سرقالجق باشلرینی آلوب كوزلری
كوردیكی یره قاچدیلر شجعان اهل اسلام دخی شیر غران كبی اول احمرهٔ
مستنفره نك اوزرلرینه چاپدیلر مرغ روحلرین قفس قالبلرندن رمیده
قیلوب بو ادقلری یرده قانلرین دوكدیلر (بعض اهل تواریخ بویله ثبت
ایتمشلردر كه اول معركه ده یوز بیكدن زیاده كافر مقتول اولدی
واولكونه یوم اعشار دیو تسمیه ایلدیلر انكیچونكه اولكون یوز نفر
مبارز دین پرور هر بریسی اون كافر قتل ایتمشلر ایدی
واول مقاتله ده مسلمانلره میسر اولان غنایم وسبایا جیوش
سابقه دن هیچ برینده میسر اولمش دكلیدی (والحمد لله الذی
اعز الاسلام ونصر اولیاءه واذل الكفر وخذل اعداءه) وبوسال
فرخنده فالده مثنی بن حارثه اصحاب رسول الله دن صلی الله تعالی
علیه وسلم بشر بن خصاصه یی حیره ده كندویرینه خلیفه
نصب ایدوب مقتل ابو عبیده كندی وجودینه اصابت ایدن یاره لر
اوكلمامغله زخملرینه تیمار ایتدرمك ایچون انبار ولایتنه توجه ایتدی
واول ولایتك خلقنك سوق ودلالتلریله سوق خنافسی غارت ویغما
قصدینه عزیمت كوستردی سوق خنافس بربازار یری ایدیكه هرسنه ده
برنوبت تجار كفاردن جمع كثیر وجم غفیر اول موضعده جمع اولوب
بیع وشرا طریقیله معامله ایدرلر ایدی مثنی بن حارثه اتباعیله
اكسوزین اول جماعتك اوزرلرینه هجوم صالدی بعضلرینی قتل
وبعضلرینی اسیر ایلدیلر باقیسی منهزم اولوب مسلمانلره غنایم كثیره
حاصل اولدی واندنصكره سوق بغداد قصدینی ایتدیلر واول
بربازار یری ایدیكه حالا موجود اولان شهر بغداد اول موضعده در

هر ییل بر کره بر موسم معین ده تجار ولایت کسری واهل ذتوردن
بر طائفه وبعض قبائل عربدن قضاعه وربیه کبی اول مقامده
مجتمع اولوب بیع وشرا ایدرلردی واول سوقده اولقدر مال ومتاع
جمع اولوردیکه مداین وعراقك بریللق خراجی قدر اولوردی مثنی
فرصت بولوب اول بازاره مجتمع اولدقلری کون اکسوزدن انلرك
اوزرینه چاپدی وکفار جماعتندن چوقلری دارجحیمه کوندروب
وبرجم کثیر دخی مال ومتاعلرینك وداعی حزن واندوهی ایله طریق
فراره سالك اولدیلر مثنی لشکرینه امر ایتدی تازر سرخ ونقرهٔ خام
وجواهر واقمشه‌دن وامتعهٔ نفیسه‌دن غیری نسنه المدیلر منوال مشروح
اوزره زروسیم وجواهر واقمشه‌دن بیك دوه یوکلدوب سالما وغانما
ومظفرا ومنصورا کیرو دوندیلر

﴿ وقعهٔ قادسیه‌یی منتج اولان اموردن ذکر اولنور ﴾

روایتده کتورمشلردرکه چون عجم بوایکی سوقك غارتی قضیه‌سندن
وعربك جرأت ایدوب حدود مداین نواحیسنه کلدکلرندن خبردار
اولدقلرنده عظیم متأثر اولوب کندومهملری بابنده تفکر ومشاوره
ایلدیلر ارالرنده چوق قیل وقال اولدقدنصکره یزد جرد یکه
ذکور اولاد ملوك عجمدن همان اول قالمشیدی نولایدی اول دخی
قالمیایدی انی سریر سلطنته چوردیلر واول سبب ایله انلرك احوالی
اولکیدن یکرك اولوب حاللری بر مقدار انتظام بولدی وچون
مثنی بوقضیه‌یه واقف اولدی بوقضیه‌نك شرحنی تمام مکتوبله معروض
پایهٔ سریر خلافت قیلدی امیرالمؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه
چون کیفیت واقعه‌یی معلوم ایدندی کندی عاملارندن هر برینه
مکتوبلر یازوب بیوردیکه اولدیغکز ناحیه‌لردن آت وسلاحه قادر اولوب
نجدت وشجاعت اصحابندن اولان مردانی جمع وبراقلندیروب
تعجیل تمامله مدینه‌یه روانه قیله سز ومثنایه دخی مکتوب یازدیکه
حدود عجمدن کندی ولایتکه کیرودونوب اول اراده لشکریکی محافظه
ایده سن وقواعد حزم واحتیاطی مرعی طوته سن ودشمندن
غافل اولمیوب من بعد تا بوجانبدن مأموراولمدقچه دیار عجمه متعرض

اولمیه سن پس امیرالمؤمنینك امرینه امتثالا اطراف وآفاق وقبائل
عربدن جمع کثیر وجم غفیر کلوب هجرتك اون دردنجی سنه سنك
اواخرنده و یاخود اون بشنجی سنه سنك اوائلنده مدینه یه داخل اولدیلر
جناب خلافت مآب دخی مدینه دن طشره چیقوب چشمهٔ ضرار
قربنده لشکرکاه یصایوب اعیان اهل بیتی واشراف مهاجر واکابر
انصاری وسائر اهل رأیی دعوت واول اراده جمع ایدوب کندینك
بالذات دیار عجمه توجهی بابنده مشاوره ایلدی اهل مشورتدن
برجمع امیرالمؤمنین بالذات دیار عجمه توجه بیورمق کرکدر دیدیلر
بر طائفه دخی بونك خلافنی رأی ایتدیلر هرکس برسوز سویلدی
عاقبة الامر علی بن ابی طالبك دلالت وارشادیله کندولر توقف ایدوب
سعد بن ابی وقاصی بومهیا لشکرایله عراق جانبنه روانه ایلدی ولشکر
سردارلغنی وحکومت عراقی وکفار عجم ایله محاربه یی بالجمله
اکا تفویض ایدوب جمیع امورنده تقوی ایله کاربند وشداید ومکارهه
صبر وامور حربده ثابت قدم اولمق اوزره امر ایدوب ودخی نیجه
مواعظ بلیغه ونصایح کامله بیوردی بوندنصکره دولت وسعادت ایله
سعد بن ابی وقاص عراق جانبنه متوجه قیلدی ومثنی وجریره نامه لر
یازدیکه سعده مأمور اولوب انك تحت لواسنده اولالر ولشکر عراق
ومحاربهٔ عجم بابنده سعدك رأیی نه نسنه ده قرار ایدرسه مخالفت ایلمیه لر
پس سعد درت بیك ارایله یاخود التی بیك و یاخود یدی بیك مرد
مقاتل ایله روان اولوب حدود سواد عراقه قریب شراف نام بر موضعده
نزول ایلدی واول موضعده هجوم لشکر شتا ووفور برف وسرمادن
حرکته مجال اولمامغله قیش فصلی مرور ایدنجیه دك اول منزلده
توقف بیوردی وسعد هنوز داخل مملکت عراق اولمدین مثنی جوار
رحمت خلاقه واصل اولدی رحمة الله علیه

﴿ هجرتدن اون بشنجی سنه نك وقایعی وسعد بن ﴾
﴿ ابی وقاصك قادسیه یه وصولی ذکر اولنور ﴾

روایتده کتورمشلردرکه چون هجرتك اون بشنجی سنه سی داخل
اولدی سعد بن ابی وقاص آفتاب برج شرفه واصل اولدقدنصکره

شراف قوناغندن قالقوب قادسیه یه متوجه اولدی وامیر المؤمنین عمر
رضی الله تعالی عنه بر بری آردنجه انلره امداد کوندررایدی اول جمله دن
مغیرة بن شعبه یی درتیوز نامدارایله بعضیسی فارس وبعضیسی جمازه
سوار وطلحة بن خویلد اسدی یی سوار وپیاده ومسلح وآماده سکزیوز
ارایله وعمرو بن معدی کربی بشیوز مرد کار دیده ومختار
وپسندیده ایله وعاصم بن عمرو تمیمی یی بشیوز جمازه سوار سرور
نامدارایله وشرجیل بن سمط کندی یی فارس وراجل بشیوز مرد
مقاتل ایله وفرات بن حیان عجلی یی یدی یوز مرد سرور نامدار دلاورایله
وعاصم بن زرارهٔ تمیمی یی فارس وراکب جمع کثیرایله ودخی قبیله قبیله
مدینه یه کلن جماعتی کروه کروه چوق چوق امیرالمؤمنین رغبت وشوقله
سعدک عقبندن ارسال ایدوب ابوعبیدة بن الجراحه نامه یازدیکه مکمل
ومسلح بیک سواره وبرقولده اون بیک اره وبرقولده خالد بن ولیدک
عراق جانبندن روم طرفنه کتوردیکی لشکره سعدک برادر زاده سی
هاشم بن عتبه یی سردار تعیین ایدوب حدود رومدن جانب عراقه
سعدک امدادینه کوندره ابوعبیده دخی امره ممتثل اولوب کوندردی
وامیرالمؤمنین مدینه ده اولان اکثر شجعانی واشراف واعیانی وشعرا
وفصحا وبلغایی واصحاب رأی وارباب الباب وآرایی هر قبیله دن
انتخاب ایدوب سعدک عقبنجه ارسال بیوردی وچون سعدک
قادسیه یه توجهی وکروه کروه مسلمانلردن طوائف مختلفه نک
سعد لشکرینه لحوق یزدجردک سمعنه ایرشدی امر ایلدی تارستم
ابن فرخزاد که لشکراعجام ایچنده انک نامدارلغی وشهامت وشجاعتنده
اشتهاری کالشمس فی رابعة النهار فارس دلاورلندن التمش بیک
مرد کزیده انتخاب ایدوب شوکت تمام وعظمت مالا کلامله سعدک
جانبنه متوجه اولدی وکندوایله بیله اوتوزالتی فیل کوتوردی وساباط نام
بر موضعده لشکرکاه طوندی سعد دخی قادسیه قربنده عذیب
ناحیه سنده ایدی لشکرینی عد ایدوب مدینه دن کندوایله کلن لشکر
ویولده کندویه کلوب ملحق اولان ونواحی عراقدن کلوب مجتمع
اولان جمعا اوتوز بیکدن زیاده لشکر جمع اولمشیدی لشکرینک عددی
معلومی اولدقدنصکره امیرالمؤمنینه مکتوب یازوب رستمک مقاتله ایچون

كندو جانبنه توجهنی وعدد لشکرینی وکثرت عده واعوانی وموضع
لشکرکاهنی وکندو لشکرینك عددینی ولشکر کاهنی علی التفصیل
اعلام ایلدی عمر خطاب رضی الله تعالی عنه دخی سعدك نامه سنه
جواب یازدیکه کرکدرکه خاطریکه دغدغه یول ویرمیه سن
ودشمن لشکرینك کثرت عدد وعدتنه مبالات کوسترمیه سن وپروردکارك
لطفندن مستعین وکرم بی شمارینه متوکل اوله سن ولشکریکی ترتیب
وتعبیه قلدیغکده هرکسك مقامنی مکتوب بکله بکا انجلین بیلدیره سن که
کویاکه بن اول لشکری بالمعاینه کورمش کبی اولم چون سعد
امیرالمؤمنین عمرك مکتوبنك مضموننه واقف اولدی منذر بن حسان ضبی‌یی
وطلیحهٔ اسدی‌یی قلب لشکره وعمرو بن معدی کربی وجریر بن عبد الله
بجلی‌یی میمنه یه وقیس بن مکشوح مرادی‌یی وابراهیم بن حارثهٔ
شیبانی‌یی میسره‌یه تعیین ایدوب ساقه وکمین کاه وطلیعه ایچون دخی
بررجاعت تعیین ایدوب وجه مشروح اوزره یازوب معروض دارالخلافه
قیلدی عمر رضی الله تعالی عنه دخی سعده نامه یازدیکه عسکرك
مواضعنده وجه مذکور اوزره ایتدیکك تعیین وترتیب بغایت مستحسن
ومرغوب واقع اولمش کرکدرکه محاربه‌ده مسارعت وتعجیل
کوسترمیه سن وقاتکده اولان اهل مناظره وارباب رأیدن برجماعتی
یزدجرد قاتنه کوندره سن تا واروب انی حق یولنه دعوت قیله‌لر (روایت
ایدرلرکه اول اثناده یزدجرد دخی سعد قاتنه آدم کوندروب سعدك
اصحابندن برقاج کیسه‌لر حضوریمه کلسونلر سؤال ایده‌یم لشکر عربك
دیار عجمه کلمکدن مرادی ندر بیلیم دیمشیدی پس سعد عسکرینك
معروف واعیانندن برقاج کیسه‌لرکه وفور عقل وکیاست وغایت
بسالت وشجاعت وکمال حسب ونسب وطلاقت لسان وبلاغت وبیانله
معروف ومشهور ایدیلر نعمان بن مقرن مزنی کبی وبشر بن ابی‌دهم
غفاری وحنظلة بن ربیع اسدی وطلیحهٔ بن حو یلد اسدی وجریر بن
عبد الله بجلی وعمرو بن معدی کرب ومنذر بن حسان ضبی وبونلرك
امثالندن اون التی نفر کیسه‌یی یزدجردك قاتنه کوندردی بونلر کورلر
بولده کیدرلر ایکن رستمه اوغرادیلر رستم بونلرك بیله سنجه همراه آدم
قوشوب یزدجرد جانبنه روانه ایلدی چون اصحاب سعد یزدجردك

درکاهنه ایرشدیلر یزدجرد کندو ندماسنی و برقولده رستمی دخی
کندو مجلسنه احضار ایتدی ورسالته کلن وفود عربك خصوصنده
سوزسویلیوب مشاوره ایلدیلر واوحالی ملاحظه ایدرلر ایکن اصحاب
سعد یزدجردك سرایی قپوسنده عربی آتلره سواراولوب بردیمنی جامه‌لر
کیوب وطیلسانلر بنی باشلری اوزره راست قیلوب هیبت وصلابتله
طورورلر ایدی (القصه چون انلری یزدجردك مجلسنه کتوردیلر
یزدجرد ترجمان طلب ایلدی و بعضیلر ایتدیلر یزدجرد کندو دخی
لغت عربی بیلور ایدی پس ترجمانه امر ایتدیکه صوربونلردن که بزم
دیاریمزه کلوب و بزم ایله محاربه‌یه اقدام ایتمکزه باعث ندر عجبا سزدن
تغافل وتشاغل واهمال ومسامحه ایتدیکمز ایچونمی بزم اوزریمزه
دلیراولوب بومرتبه جسارت وجرأت قیلدیکز نعمان بن مقرن کندو
یارانینه ایتدی سوز سویلیوب جواب ویرمکده سزك جانبکزدن بن
متعهد اولامی یوخسه بریکز بو امره متکفل ومتصدی اولور میسز
یارانی دوکلی اتفاق ایلدیلر که نعمان سویلیه و برقول دخی اولدر که
متصدی کلام اولان مغیرة بن شعبه ایدی و برقولده مغیرة بن زرارهٔ تمیمی
ایدی اوحالده علی اختلاف الاقوال بونلردن بریسی ایتدی ایها الملك
ز برقوم ایدك که حق سبحانه وتعالینك معرفتنده پریشان وحیران
اولمشیدق وکوثر توفیق ساقیسی اولان پیغمبر اللهدن عرفان و توحید
وتحقیق شرابینی طاتمامشیدق فرط جهالتمزه وضلالتمزه بناء کندی
الیمزایله یاپدیغمز بیجان برقاچ پوتلری کندی معبودیمز بیلورردك
(مصراع) خود غلط بودانچه ماپنداشتیم * خداوند عزوجل
محض رحمت شاملی ولطف کاملیله طهارت اصل ونسب وغزارت
فضل وحسبنی بیلدیکمز برپیغمبر دین پروری و بررسول مرحمت
کستری بزم ارامزده مبعوث بیوردی تا اول پیغمبر بزی توحید معبوده
وخداپرستلك بولنده بذل مجهوده وایمان وصلوة وصوم وزكوة
وحج وجهاده وسائر اعمال حسنه واخلاق وآداب مستحسنه‌یه
دعوت ایلدی وخصال شنیعه وذمیمه‌دن وافعال ناپسندیده‌دن
واخلاق منکره‌دن نهی بیوردی ودعوت مذکوری قبول واجابت
ایتدیککز مقابله سنده دنیا واخرت سعادتلرینه فائز ونائل اولورسز

دیووعده‌لر و یردی دعواسنده صادق اولدیغنی معجزات واضحه وآیات لایحه ایله روشن وظاهر قیلدی شویله که بالضروره علم یقینله بیلدك که اول پیغمبر مطلقدر کتوردیکی دین صدق وحقدر واول نسنه که بوندن مقدم بزاکا اعتقاد باطل واقدام بیهوده ایدردك موجب ضلال ومنتج نکال وو بالدر پس اکا ایمان کتوردك وانك دین مبیننی جان ودل ایله قبول ایلدك وانك احکام وشرایع پرمنافعنك امثالنی یرینه کتوردك واول پیغمبر دعوت حقه اجابت ایدوب دار بقایه انتقال ایلدی شمدیکیحالده بزم کوکلمز بزانك اوامر ونواهیسنی انفاذه وانك سنن سنیه سی مراسمنی احیاسیله مشتغل و بزم جانلرمزدن یوز بیك عشق ومحبت حبل متینی انك روضهٔ مقدسنه متصلدر (بیت) بکویش خاك شد عاشق ولی باصد وغم وحسرت * هنوزش جان بکرد ان درو دیوار می کردد * واول پیغمبر بزه امر ایتمشدر و وصیت بیورمشدر که سبب وصول درجات نعیم ووسیلهٔ خلاص درکات جحیم اولان شارع شرع قویمنه وطریق مستقیمنه خلایقی دعوت ایده وز پس انك امر ووصیتنه قیام کوستروب کندی دیار بزه متصل اولان اهالیء دیارو بلادی انك دیننه دعوت ایلدك انلر که قبول ایلدیلر خلاصلق بولدیلر وسعادت ابدی وعزت سرمدی به ایردیلر وانلر که قبول ایلدیلر تیغ بی دریغ سیاستله مقتول اولدیلر و یاخود مذلت وخوارلقله التزام جزیه به موصول اولدیلر شمدی کلدك که سزلری دخی طریق حقه دعوت قیله یوز وطریق ضلالتدن چیقاروب جادهٔ استقامته ایرکوره یز یزدجرد اول ترجمان لسانیله انلره ایتدی ای کوه عرب سزلردن شقی رك وحقیررك وقلیل رك روی زمینده بر طائفه اولدیغنی بیلمزز بوندن اوکدین مشقت وعنای بسیار وتعب ونصب بی شمار قرین حالکز اولوب بزم دیار بزه کلمك دیلسیدیکز یا تجارت طریقیله یا اجازت سبیله و یاخودر سالت وسیله سیله کلور ایدیکز واول بهانه ایله بزم اطعمهٔ لذیذه مزدن واشربهٔ صافیهٔ مستعذبه مزدن ممتع اولوب بزم دیاریمزك ظلال وامکنه واشجارندن محظوظ ومنتفع اولورایدیکز شمدی سزك کاریکز برمقامه ایرشدیکه بزمله محاربه صددنده اولوب ملك موروثمزی الیمزدن اخذوانتزاع ایتمك استرسزای معشر عرب

بیلورمکه سزه بو حرکته باعث اولان مبتلا اولدیغکز رنج ومشقت وآچلق واضطرار اولاعلا جلغکزدن غیری برنسنه دخی دکلدر بویل دونوب ولایتکزه کیدیکز که قدومکزدن بلادمزك عمارت وزراعتنه کماهوحقه اشتغال ایده میه یورزسزك یوکلریکزی خرمایله و بغدای ایله طولدوری ویره لم واعیان واشرافکزه فاخرلباسلر کید یره لم و اعزاز واکرام وتعظیم واحترامکز بی یرینه کتوره لم وسزك اوزریکزه برشخصی والی قیلالم که رفق ورحم وانصاف وعدلله معروف وموصوف اوله نعمان بن مقرن ایتدی ای ملك اکر بوکلمات مزخرفه وحرافات مموهه‌دن بزم عرض وشانمزه منقصت عاروعیب وشنار لاحق اولور ظن وکمان ایدرایسك یقینا بیلکه بوظنك فاسدو بوکمانك خطادرزیرا بزم نقدقابلیتمز الاسلام یهدم ماکان قبله سکه سیله پررونق وبهادر (بیت) سنك بدکوهرا کرکاسهٔ زر ین شکنند*قیمت سنك نیفزاید وزر کم نشود* هرمشقت ورنج که ذکرایتدك بزاندن اشدینی وبترینی کورمیشزوچکمشزدر و بزمك فاضل وصالحمز شول کیمسه لر ایدیکه کندی عمیسی اوغلنی قتل ایدوب مالنی غارت ایدرلر دی ومردار وجیفه وقان واستخوانی مباح بیلوب یمکه اقدام ایدرلردی بزم حالمز دیدیکك کبی اول منوال اوزره ایدی تاشول زمانه‌دك که حق سبحانه وتعالی بزم اوزریمزه وضع منت قیلوب اول پیغمبر دین پروری بزه ارسال ایلدی واول پیغمبرطریقهٔ مذکوره اوزره بزی راه حقه دعوت ایلدی بز دخی توفیق بی غایته فائز اولوب قبول ایتدك و پیغمبریمز بزه اهل کفروشرکله مقاتله ومحاربه‌یه امر ایتدی و بزه خبرو یردیکه سزلردن دشمنلر ایله محاربه صفنده شهید اولانلریکز جنت جاو یدبولسه کرکدر شهید اولمیوب صاغ قالانلریکز دشمنلری اوزره غالب اولسه کرکدر و بزه خبر ویردی شول بلادوديارد نکه بزم الیمزده فتح اولاجقدر وشول اموال وخزائند نکه اهل اسلامه قسمت اوله‌جقدر وسزك شهر وولایت وکوشك وکنجکز دخی اول جمله دندر یعنی بزم الیمزایله فتح اولنوبو بزه نصیب اولاجقدر شمدیکیحالده بزسنی دعوت ایده رزاول نسنه‌یه که ایمان کتوره سن خداورسولنه بزم دین مبینمزی قبول ایده سن زیراوقت اول وقتدرکه دیدهٔ بصیرت ونظراعتبارایله تأمل ایده سن وآباواجدادیکك اولوب

كندكارى طريق مذموم وملت شومك قبحنى اكليه سن (بيت)كاه
ارا ستدولت راكه بسامان كردد * كاه دريا بدوازكرده پشيمان كردد *
وچون بو امره قيام ايده سن يعنى مسلمان اولوب زكات وعشر وخراج قبول
ايده سن دولت ابدى وسعادت سرمدى سنك اوله وسنك بلادك سكا
مسلم اولوب بزدن هيچ بركيمسه سنك دياريكه داخل اولمغه قادر اولميه
مكرشول كيمسه كه دخولنه اذن ويره سن واكر سركشلك ايدوب طريق ابا
وامتناعه سلوك ايدر ايسك مذلت و خوارلغله التزام جزيه ايتملوسن
تامالوجانله بزم تعرضمزدن امين اولاسن والا سنكله مقاتله ايتسك كركدر
تاحق سبحانه وتعالى بزمله سنك بينمزى فصل وحكم ايده يزد جرد
چون بوكلامى استماع ايلدى تكبر و تجبر ايله ناپاك بيفلرينه باد نخوت
صالوب آتش قهر وغضب سربى مغزنده چيقدى و اول تصورده
اولديكه اول طائفهٔ ناجيه يى تحقير وتذليل ايده پس بيوردى تاپرچوال
طپراق كتورديلر وايتدى سزك نه حديكزدركه بنم قارشومده بوبله سوز
سوبليه سز وبونوعدن خيالات فاسده ايله بى ادبانه حركت ايده سز
ملوك قاننده ايلچى يه قتل يوقدر يوخسه تيغ سياست ايله سزك
باشلريكزى خاك سياهه غلطان ايدردم سزبندن طپراقدن غيرى برنسنه
اليمازسز ويورديكه اول طپراق ايله طولمش چوالى انلرك برينه يوكلدوب
انلرى مداينه دن طشره سوروب چيقاردلر وايتدى حالا رستمى لشكريمه
سپهسالار ايتدم وسزك محاربه كزه كوندردم تاواروب سزى وسزكله
اولانلرى قادسيه خندقنده طپراغه دفن ايليه واند نصكره انى سزك
بلاديكزه كوندرسم كركدر تاواروب سزى نفسلريكزه مشغول قيله سز
دخى كنديكزه ايرشن مصيبتلر كنديكزدن اولدبغنى بيله سز بيچاره
يزد جرد بومقوله خيالات خام تصور ايلدى وتقدير ربانى وقضاى
آسمانيدن بى خبر اولوب عاقبت كارنيه منجر اوله جغنى بيلدى (بيت)
سعادت بخشايش داورست * نه درچنك وبازوى زور آورست * عاصم
ابن عمرو تميمى قالقوب اول چوالى اوموزنه اوروب يزد جردك مجلسندن
طشره چيقدى و كيدر ايكن ايدر ديكه اى كروه عجم كندى الكز ايله
برايش ايلديكزكه ولايتكزك طپراغنى بزه تسليم ايلديكز تيز اوله كه
دياريكزه غبارادبار ياغدبروب طاش وطپراغكزى توپره ايله بوكلنوب ديار

عربه کوتوره یوز (القصه چون یزد جردك مجلسندن دونوب سعد قاتنه
كلدیلر یزد جردایله واقع اولان مناظره و مقاوله یی وطپراق تحمیلی
قضیه سنی تقریر ایلدیلر سعد بغایت خوش وقت اولوب اول طپراغیله
دولمش چوالی فال اقبال طوتدی و ایتدی والله انلر کندی ممالك
واقالیمنك مفتاحلرینی کندی اللری ایله بزه تسلیم ایتشلر زیرا طپراق منشأ
خیرات ومعدن برکاتدر (وبارك فیها وقدر فیها اقواتها) نص شریفنك
حکمی بودر دیدی پس سعد ولایت عجمك اطرافی واکنافنه بلوکار
و آقنجیلر کوندردی و اروب نهب وغارت و ایصال خسارت ایلدیلر
وجمیع اشیا اوردوی اسلامده بولنوردی الاالحم وصاغ یاغی بولنمازدی
زیرا اول دیارك اهالیسی جمله دواب وحیواناتلرینی طاغلره واورمانلره
متحصن قلمشلرایدی ومسلمانلر دخی غزا وجهادده لزومی ملاحظه سیله
آتلرینی ودوه لرینی ذبح ایتمزلردی روایتده کتورمشلردرکه سعدك لشکرندن
برطائفه بالق آوجیلرندن برجماعته ایریشوب ایکیوز یوك بالقلرینی الوب
لشکر کاهه کتوردیلر اهل لشکر بر قاچ کون اول بالقلرایله کچندیلر واول
ایامه ایام حیتان دیو تسمیه ایلدیلر لغت عربده حیتان دیمك بالقلر دیمکدر
(وعاصم بن عمرو تمیمی بربولك اهل اسلام ایله قیون وصغر طلبنده سعی بلیغ
ایدوب بر اورمان کنارینه ایریشدیلر اول نواحیده کفاردن بر طائفه
طوررلرایدی عاصم انلردن سؤال ایدوب ایتدی بو یقینلرده قیون وصغر
سوریسی وارمیدر انلرایتدیلر یوقدر اول اورمان ایچنده اولان سورودن
برقاچ صغرلرصدا ایتدیلر یعنی لسان فصیحله بزبونده یز یلان سویلر اول الله
دشمنلری دیدیلر عاصم بیوردی تا لشکری اول اورمان ایچنه کیردیلر تمام
اول سورولری سوروب لشکر کاهه کتوردیلر بر قاچ کون دخی لشکر اول
قیون وصغرلرایله کچنوب اول کونلره ایام باقر دیو تسمیه ایلدیلر لغت عربده
باقر صغر سوروسنه دیرلر (نقلدر که یزد جرد رستمه امر ومبالغه وابرام
ایدردیکه لشکرینی حاضر ایدوب عرب جنکنه واره رستمك علم نجوم وکهانتده
تمام مهارتی اولمغله دلالت نجوم واوضاع فلك ایله اول منحوسه
معلوم اولمشیدیکه اول روزکارده دولت وسعادت عربك ونکبت وفلاکت
عجمك اولسه کرکدر اکا بناء سوق وتأخیر وامهال واهمال ایدوب
اوله که نجوم سعود یمرافق دولتدن طلوع وحضیض نکبتدن اوج رفعت

واقبال ايله صعود ايده وسهم سعادتمز مستقيم اولوب صاحب طالعمز كندو خانه سنده قرار سابق اوزره مقيم اوله ديرايدى * وفرق تدبيرنا لله تقدير * قضيۀ موجبه سندن غافل ايدى وبلمديكه اول تدبير حقير ايله خداوند عليم وقديرك تقديرينى تغيير ايتمك اولماز (واذا اراد الله بقوم سوءً فلا مرد له) وانلام دولت اسلام وانتظام امور امت خير الانام كه تقدير عزيز عليمدر عرضۀ زوال وقابل تغيير وانتقال اولان اوضاع فلكى واتصالات نجومى ايله علو وانتظامدن كيرو قالمز (شعر) لا ترقب النجم فى امر تحاوله * فالله يفعل لا جدى ولا حمل * مع السعادة ما للنجم من اثر * فلا يضرك مريخ ولا زحل * القصه رستم كندو لشكرينى ترتيب ايدوب تمام شوكت و عظمت و تجمل وتزين ايله لشكر اسلامه متوجه اولدى جالينوس قرق بيك ار ايله مقدمۀ لشكرنده وهرمز ميمنه ده ومهران بن بهرام ميسره ده هر بريسى فارسان ميدان شجاعت ومبارزان معركۀ نجدت ومناعتدن برجمع كثير ايله ايديلر وصناديد عجمدن برينى دخى يكرمى بيك ار ايله ساقۀ لشكره تعيين ايتدى وكندوسى التمش بيك مرد دلاور نامدار ايله قلب اختيار ايتدى و قرنداشى پندوانه نامه يازديكه بلاد وديارينك حصوننى مرمت ايليه وآلات جنك وادوات حربى حاضر ومهيا قيله ونسا وصبيانى واموال وخزائننى حصارلرده مضبوط ومحفوظ ايليه كه اكسيزدن لشكر عرب انلرك اوزرينه چاپوب مضرت ايصال ايده جك برحال اوليه ومكتوبده بونى دخى ذكر ايتديكه بن لشكر عرب ايله محاربه خصوصنده عوق وتأخير ومماطله ومسامحه ايدرين تاكه عرب طار ياوب وصيقلوب ولايتلرينه كيده لر انلرينه اجتماع ايدوب كانجيه دك طالعلرينك سعودى نحوسته مبدل اوله ولكن كوجلردن كوچ ومشكللردن مشكل ايش بكا اولدر كه پادشاه يعنى يزدجرد محاربه يه تعجيل ومسارعت قيلمغه بكا امر ايدوب مبالغه وابرام ايدر شويله كه اكرسن طريق مساهله يه سالك اولور ايسك بن بالذات بو امره كندم اقدام ايدرين ديربوندنصكره مكتوب ايچنده يازديكه سكا سپارش ايتديكم مأمورات و مهماتدن تحصيل فراغ ايتدكدنصكره كاوب بكا ملحق اوله سن ديدى (القصه) منزللردن برنده رستم لشكرى سعدك لشكرندن برار طوتوب رستم قاتنه كتورديلر رستم اول مرددن سؤال ايتديكه بزم ديارمزه نيچون كلديكز

بونده مطلوبكز نه نسنه در اول مرد ايتدى كلدكه حق تعالى بزم پيغمبريمزك لسانيله بزه وعده ويرديكه سزك ولايتكزه مالك اوله يوز وعورت واوغلانلريكزى سوره يوز ومال وكنوزيكزى قسمت قيله يوز قبول دين اسلامدن ابا وامتناع ايتديككوز تقديرجه رستم ايتدى بومقصود ومراديكز حاصل اولمازدن مقدم بن سنى اولديررسم نيجه اولور اول مرد عربى ايتدى بزلردن بركشى سزلرك تيغ ظلمى ايله مقتول اوله لاجرم جنت جاودانه ولقاء خداوند رحيم ورحمانه موصول اوله وحق تعالى وجه مشروح اوزره ايتديكى وعده‌يى بزدنصكره صاغ قالنلريمز حقنده انجاز ايليه وبزم ايچون بوخصوصده شك وشبهه قالميوب شويله يقين حاصل اولمشدركه هيچ بر وجهله زائل اولمق احتمالى يوقدر رستم ايتدى اول وقتكه ديديكك كبى اوله پس سز عربلرك النده بز عجب خوار وزبون اولسق كركدر اول مرد عربى ايتدى سزى خوار وذليل ايدن ينه سزك اعمال ناپسنديده كز وافعال غير حميده كزدر اول اعمال سببى ايله مسلمانلر النده زبون وحقير اولدوكز اى رستم لايق اولان بودركه بودنيانك دنيئك برقاچ كونلك دولتنه اعتماد ايتميه‌سن واطرافكده اولان خيل وحشمك چوقلغنه آلدنميه‌سن وچشم بصيرتكى آچوب رقبه‌كى ربقهٔ اسلامه كتوره‌سن تادنيا وآخرتده سعادت بوله‌سن واكر زور بازو ايله مسلمانلرى خوار وذليل قلمق دبليه‌سن حق سبحانه وتعالينك قضا وقدرى ايله مجادله ومحاربه ايتمش اولورسن سعيك بيهوده وكوششك عبث اولور رستم بو كلامى اول مرد عربيدن استماع ايتدكده قهر وغضبنك كمال استيلاسندن بيوردى اول مردى قتل ايلديلر واول منزلدن كوچوب اول نواحى‌يه قريب برقريه‌يه نزول ايلديلر اول موضعده رستمك عسكرلرى فساده آغاز ايدوب خلقك زن وفرزند ومال ومتاعنه الاوز ادوب يغما وتاراج ايلديلر وكندولرينى انواع فسق وفجوره صالديلر تاشول حده دككه اول ديارك اهاليسى ظلم وتعديلردن رستم دركاهنه فرياد وفغان ايتديلر رستم عظماى لشكرى مجلسنه احضار وانلره نصيحت طريقيله خطاب وعتاب ايدوب ايتدى اى كروه فارس يزدان پاك حقيچون كيچن كون قتل ايلدوكم مرد عربى بغايت طوغرو سوزسويلدى يعنى سزك

اعمالکزسزی خوار وذلیل ایلمسه کرکدردیدی هیچ ملاحظه ایتمزمیسزکه لشکر عرب باوجود که سزك دیاریکزه سزکله مقاتله ومحاربه ایتمك ایچون کلدیلر انلرك سیرتلری سزك سیرتکزه نسبت احسن وافضل وانلرك طریقه لری سزك آیینکزه کوره اولی واشلدر تحقیق بودرکه حق تعالی بوندن اوکدین سزه اعداکز اوزره نصرت وردی وسزی ولایتلریکزه متمکن ومرفه الحال قلدی سزك ما بینلریکزده جاری اولان حسن معاشرت والطف سیرت ووفاء عهد وپیمان واستعمال عدل واحسان واخذ انصاف وترك ظلم واعتساف سبیله ایدی چونکه سز بوذکر اولنان احوالکزی واخلاقکزی تغییر ایدوب جور وعدوان قپوسنی خلقك یوزینه آچدیکز حق تعالی دخی سزك احوالریکزی منغص ومکدر ایتدی ظن غالبم بودرکه عن قریب بوملکی سزك الیکزدن آلسه لر کرکدر ویوردی تاالشکردن بعضلرینکه انلردن خلق شکایت ایتمشلر ایدی سیاست ایلدیلر واول موضعدن کوچ ایدوب نجفه قوندیلر عجبدرکه خلقك جور وظلمی رستمك کوزینه کورینور ایدی اما کندو اعمال قبیحه سی کورنمزدی وکندو نفسنه ایتدوکی ظلم وفسقدن وکندونك حرکات وسکنات شنیعه وافعال فاحشه وقبیحه سندن دیدهٔ بصیرتی اورتلمش ایدی لاجرم خلقه نصیحتنك تأثیری وبازار ملك قدبرده تدبیرینك فائده وتأثیری یوغیدی هرچندکه عدالت شیوه سنده کندوبی بررستم کوردی امادین طریقنده اهل بطالتدن ایدی واول مقتدای اهل ضلالتك شاننده لسان وقت وحال دیرایدی (شعر) جامی این پندوتلخ کوبی چند ✻ خرده کیری وعیب جوبی چند ✻ شیوهٔ ناصح آن بود نخست ✻ فعل خودرا کند بقول درست ✻ چون شود کار او موافق کفت ✻ کردهد پند غیرنیست شکفت ✻ روایتده کتور مشلردرکه رستم نجف منزلنده خوابده کوردیکه کوکدن برملك نازل اولدی ومحمد عربی صلی الله تعالی علیه وسلم وعمر بن خطاب رضی الله عنه اول ملك ایله بیله ایدیلر پس اول ملك اهل فارسك سلاحلرین الوب ومهرلیوب پیغمبره صلی الله علیه وسلم تسلیم ایتدی واو حضرت دخی عمره ویردی رستم چون صبح وقتنده خوابدن بیدار اولدی بغایت ملول ومحزون اولدی عجبدر که بویله روشن خواب کورمشیکن انصاف ایدوب اول بی دولت آیینهٔ

دل بی حاصلندن کفر پاسنی وضلالات ظلمتنی سلمدی (شعر) اذالم یعنك الله فیما تریده ٭ فلیس لمخلوق الیه سبیل ٭ نقلدرکه رستمك اشکری سعدك اشکرکاهنه قریب برموضعده منزل طوتدیلر سعد عمرو بن معدی کربی و طلیحهٔ اسدی بی اشکرندن اون نفر کیسه ایله طلیعهٔ رسمی اوزره کوندردی تاواروب لشکر دشمندن خبر کتوره لر بونلر لشکردن ایکی فرسخه قریب مسافه قطع ایتدکلرنده عجم اشکرندن بر بلوك فارسلر کوردیلرکه کندولره متوجه اولوب کلورلر عمرو کند واصحابنك قلتی واعداسی جماعتنك کثرتی ملاحظه سیله قاعدهٔ حزم واحتیاطه رعایت ایدوب (الفرار ممالایطاق من سنن المرسلین) طریقه سنه سالك اولدی ویارانی ایله کیرو دوندی اما طلیحه انلردن جدا اولوب طوغری یوله کتدی اکا بناء دیمشلردرکه (بلوغ الامان فی رکوب الاهوال) ودشمن اشکری ایچنه کیروب دیلدیکه برتصرف وهنر کوستره عمرو وباقی رفیقلری هرچندکه اول کاردن آنی منع ایلدیلر قبول ایلمدی (بیت) مرادلیست که پیرامن خطر کردد ٭ چوشمع زاروچو پروانه دربدر کردد ٭ بهر طریق که باشد نصیحتش مکنید ٭ کهاو بقول نصیحت کران بترکردد ٭ القصه چون طلیحه لشکر عجمه ایرشدی کیجه وقتی ایدی برمحلده توقف وآرام ایتدی تانصف اللیل اولدی واهل اشکر استراحته واردیلر اول وقت فرس عظما سندن برعظیمك خیمه سی طنابلرینی قطع وخیمه یه دخول ایدوب خیمه صاحبنك ایراووا یانلو برآتی باغلو طورردی خیمه دن طشره چیقاروب یدك ایلدی وبرخیمه یه دخی کیروب برآت دخی چیقارد قدنصکره دشمن اشکرینه برآشوب وغوغاقوپوب اشکردن طشره چیقدی عجم مبارزلرندن برطائفه سلاحلنوب طلیحه نك عقبنه دوشدیلر کون طوغمغه قریب ایدیکه ابطال اهل بطالتدن بربسی کندوبی طلیحه یه ایرشدردی طلیحه کیرودنوب آنکله جنك ایدوب وبرضرب شمشیرایله ایکی پاره ایدوب آتندن یره دوشوردی انك آردنجه بریسی دخی ایرشدی طلیحه آنی دخی قارشولیوب برضربله اکادخی اول شربتدن ایچوردی بریسی دخی باد صرصر کبی طلیحه نك عقبندن ایریشوب اول ایکی پهلوانك نه کونه زخم تیغ آبدارایله خاك مذلته دوشدو کنی کوریجك کوکلنده

برخوف ورعب پیدا اولوب شجاعتی آتشی سوندی طلیحه دلاورلك
کندی ایله آنی اسیر ایتدی باقی سوارلر چون اوحالی کوردیلر بر پرده
قرار وآرام ایتیوب آت باشنی تالشکرکاه عجمده چکدیلر طلیحه (العود
احمد) مقتضاسیله عمل ایدوب سلامت وغنیمت ایله کیرودوندی
واسیری ایله بیله امیرلشکر سعد مجلسنه کیردی سعداندن دشمنك کیفیت
احوالنی استفسار ایلدی طلیحه اسیرنه اشارت ایدوب ایندی بواول
قضیه یه بندن زیاده اعلمدر پس ترجمان کتوروب اخبار لشکر عجمی
اول اسیردن استخبار ایلدیلر اول اسیرایتدی اول اشبو پهلوانك یعنی
طلیحه نك شجاعت ودلاورلیکی قضیه سندن برشمه بیان ایدهیم اند نصکره
هرنه سؤال ایدرسه کز بلدوکمی سویلیهیم پس بیلك وآکاه اولك که مبدأ
عنفوان شبابدن واعداواحباب ایله ابتدای اختلاطمدن بوزمانه کلنجه
باوجود که دلیران ایام ایله کثرت ملاقاتم ومطالعهٔ قصص وسماع
تواریخ وحکایات اقوام انامه اشتغال تامم واردر بوپهلوانك مثل
ومانندینی هرکزنه کوردم ونه اوقودم دیدی (مصراع) زهی بردست
وبازوش آفرین باد ❋ تمش بیك ارلو برلشکری بوکیجه بربرینه قاتوب
وعلوهمتندن اول لشکره کیردیکی کبی چیقمایوب وقناعت ایتیوب
بلکه باشلرینه ایکی خیمه یقوب وفارسان لشکر فرسدن ایکی کیسه یی
که هر برینی بیك مردمقاتل برینه طوترلر ایدی برضرب شمشیرایله
ایاقدن دوشوروب هوان مذلت طپراغنه صالدقدنصکره بنی که
لشکرعجمده نظیرم یوقدر ظن ایدردم طرفة العینده دست وکردن
بسته اسیر ایتمشدر دیوب بوند نصکره لشکر رستم احوالنی سعده اعلام
ایدوب شرف اسلامله مشرف اولوب طلیحه نك ملازمی اولدی وسعد
اکا مسلم دیو آدویردی وقادسیه وقعه سنده اول مسلمدن نیجه عظیم ایشلر
ظهور ایلدی پس رستم تأنی ایله حرکت ایدوب هرقونددیغی قوناقلرده
برقاچ کونلر توقف وتعلل ایدردی شویله منقولدرکه مدائندن
خروجی زمانندن قادسیه یه وصولی وقتنه دك درت ای مرور ایتمشیدی
بوتوقف وتعللی ایتمکدن مقصودی بوایدیکه شاید لشکر اسلام
مصالحه یه راضی اولوب بوسنه دونوب ولایتلرینه کیده لر سنه آینده ده
مراجعتلری وقتنه دك طالع عجمك نحوستی سعادته مبدل اوله

وبلزدیکه (بیت) کلیم بخت کسی راکه بافتند سیاه ❊ سپید کردن
آن امری ازمحالا تست ❊ برقاچکونده بورسالات رسمله برشخص
کوندروب صبر بخایا خود کتابة صلح بابنی کوستررایدی ولشکر
اسلامدن برجماعت طلب ایدردیکه تاانلرایله اولبابده سوز سویلشه
سعد دخی بعض اوقاتده برجماعت و بعض اوقاتده برشخص کوندرردی
همان اول سؤال وجواب که یزدجرد مجلسنده واقع اولمشیدی ینه
درمیان ایدوب سویلشورلردی وچون اهل اسلام رستمه مذلت
وخوارلغیله جزیه التزامنی تکلیف ایدرلردی رستم غایت غیظندن هلاك
اولمغه یاقلشوردی تاآخر الامر قهر وغضبه کلوب ایتدی اولقدر
عمر بولاجغمه کانم یوقدرکه سز بونوعله بندن جزیه طلبنی
ایده سز وماه وکوکبه یمین ایلدیکه علی الصباح امر ایده
تاشیران غاب حرب ودلیران میدان طعن وضرب عرب سرکشلرندن
برقاچنك باشلرینی کرهٔ خاکده طوب کبی جولانه کتوره لرکه بردخی عجم ایله
محاربه هواسنی خاطرلرینه کتورمیه لر دیدی پس اول ساعت امر ایتدی
تا اهل لشکر باجمعهم طاش وطپراق واغاج وقامش جمعنه مشغول اولوب
غایت تعجیلدن کیجه صباحه دك نهر عتیق اوزره برکوپرو باغلدیلر رستم اول
کیجه برواقعه دخی کوردیکه قبهٔ سمادن بو عرصهٔ غبرایه برملك نازل
اولوب لشکرنده موجوداولان یایلری جملة اللرندن الوب ومهرلیوب آسمانه
کوتوروب کتدی صباح اولدقده بوواقعه یی بعض ندماسنه اشعار ایدوب
خداوند بزه پند و پرد اکر بز پند قبول ایدرایسك دیدی واول غلبهٔ خوف
ورعب ایله که انك کوکلنه مستولی اولمشیدی واول حزن واندوه ایله که
انك باطننه یول بولمشیدی ینه جلادت کوستروب بربری اوزرینه ایکی
قیمتی زره کیدی و باشنه برزر اندود توغلغه اورندی و برتیغ یمانی حمائل
ایدوب بیوردی تاباد کبی براسب سبك رفتاری کتوردیلر اپاغنی رکابه
باصمقسزین صچرایوب کندو یی روی زمیندن ارخانه سنده مکین قیلدی
واولحالده اول ملعونك لسانه جاری اولدیکه یارین لشکر عربی بر برینه
قاتم اول مقامده حاضر اولانلردن بربسی ایتدی اکر خدا دیلرایسه اول
بی دولت اکر خدا دیلرایسه دخی یارین لشکر عربی بر برینه قاتارین دیدی
چون نهر عتیقی کچدیلر رستم بیوردی تا خیمه سنی بریوکسك تپه اوزره

قوردیلر خیمه سایه‌سنده تختی اوزره اوتوروب لشکرینی تعبیه وهر کسك موضعنی تعیین ایتدی اول اوتوزالتی فیللردنکه کندو ایله بیله کتورمشیدی اون سکزینی قلب لشکره قیوب اوزرلرینه صندوقلر وتخته‌لر تعبیه ایدوب اول فیللرك اوزرلرینه چابك وجلد تیراندازلر سوار قیلدی وباقی قالان فیللری میمنه ومیسره وساقه وکمینکاهه تقسیم وترتیب ایلدی ویزدجرد امر ایتمشیدیکه رستمك لشکرکاهندن کندو درکاهنه کلنجه بر بریندن آخره نعره ایشیدیلجك مقداری یرلره برر آدم قیوب رستم هرنه ایشلرایسه ونه دیرسه بر برینه اعلام واخبار ایدوب اسرع اوقاتده کندویه لشکر رستم حالندن وقوف حاصل اوله سعد دخی سابقا ذکر اولندیغی وجه اوزره لشکرینی تعبیه وترتیب وهر کسك مواضعنی تعیینه مشغول اولدی اول اثناده سعدك اویلقلرنده واوتراغنده جبانلر وقبارجقلر پیدا اولدی وعرق النساء مرضنه دخی مبتلا ایدی انکیچون سعد آت اوزرنده اوتورمق متعسر بلکه متعذر ایدی واول نواحیده برقصر وار ایدی بغایت بلند وشامخ واصول وجدرانی متین وراسخ ایدی سعد اول کوشکك طامنه چیقوب بیوردی تا انکیچون بر دوشك ترتیب ایلدیلر اول دوشکه کیروب وسینه‌سنی بر یصدق اوزره قیوب اول مقام کندی لشکرینه ورستم لشکرینه تمام مشرف اولمغله هرطرفی تماشا ایدردی واول قصرك اطرافنده پیاده وسواردن برجماعت منتظر وآماده طوررلر ایدی سعده برامر سانح ولایح اولدقده انلرك برینه اشارت بیورردی وکاه اعیان لشکردن برینه رقعه یازوب انلرك بریله کوندروب برمهم سپارش ایدردی بعض اهل لشکر بویله کمان ایتدیلرکه سعد بو طریقه‌یی مجرد کندی راحت واستراحتیچون ایلدی وبعضیلر دخی اول مظنه‌ده اولدیکه بویله ایلدیکی خوفندن وضعف قلبندن ناشیدر وبو بابده ابیات واشعار سویلدیلر اول ابیاتدن بعضی بودر (شعر) نقاتل حتی انزل الله نصره ☼ وسعد بباب القادسیة معصم ☼ وانا لاینا نساء کثیرة ☼ ونسوة سعد لیس فیهن ایم ☼ وچون ابیات مذکوره سعدك سمعنه ایرشدی دعایه ال قالدیروب ایتدی ای بارخدایا اکر اول شعری سویلیان کیمسه کاذب ایسه وبوسوزی سمعه وریا یوزندن سویلمش ایسه انك دیلنی بندن قطع ایله راوی ایدر سعدك تیر دعاسی محمد مصطفانك صلی الله تعالی علیه وسلم دعاسی برکتیله که انك شاننده بیورمش

ایدی (اللهم سدد رمیته واجب دعوته) هدف اجابته ایریشوب صف مقاتله ده براوق که انك رامیسی معلوم دکلیدی بوشعرك قائلنك دهانـه شویله راست کلـیکه وفات ایدنجیـه دك بردخی تکلمه قادر اولمادی مرویدر که حضرت سعد قصر بامندن اشغی اینوب اعیان لشکری طلب واحضار واول وضعی اختیارده کندی عذرینی دوکلبسنه واضح وروشن ایلدی واول جراحات وقروحدنکه کوسترمسی ممکن اولانلری خلقـه کوستردی خلق دخی کوروب معلوم ایدندیلرکه سعدك محاربه دن تخلفی ضرورت سـببیله واقع اولمشـدر (بیت) ضرور تست وکرنه خدای میداند ❊ که ترك صحبت یاران نه اختیارمنست ❊ وچون آته سوار اولمقدن عاجز ایدی خالد ابن عرفطه یی کندی یربنـه نیابت ایچون قاب لشکره تعیین بیوردی وعسکرك اجلاف واوباشـندن برجماعت بومعنایه تحمل ایده میوب نزاع وغوغا ایلدیلر سعد بیوردی تا انلری مقید قیلوب کتوروب قصرده محبوس ایلدیلر ایدرلر که ابومحجن ثقفی اول جمله دن ایدی وقول صحیح اولدر که ابومحجنك قید وحبسی بوجهتله دکلیدی بلکه شرب خمر ایتدیکیچون انی محبوس قیلمشـلر ایدی زیرا ابومحجن شرب خمره بغایت حریص ایدی برکون آنسز اولیمازدی هرچند که سعد اکا تعزیر وتأدیب ایدردی وتوبه ویردی کندوبی ضبطه قادر اولمیوب نقض عهد وکسر توبه قیلوب بوایکی بیتك مضمونیله عمل ایدردی (بیت) من هشـیار بامستان ندارم بنشـستن ❊ مراکویند بشکن عهد وبی شرمیست نشکستن ❊ حدیث دوستان دار است نتوانم شکستن در ❊ ولیکن توبه بتوانم که بازش میتوان بستن ❊ برکون ابومحجن صباح وقتـنده مخمور اوتوروب دفع خماره قیام ایتمشیدی واشبو ابیاتیکه زادهٔ طبع میالی ونتیجهٔ اندیشهٔ فکر وخیالی انشاد ایدردی (شعر) اذامت فادفنی الی جنب کرمة ❊ تروی عظامی بعدموتی عروقها ❊ ولاتدفننی فی الفلاة فاننی ❊ اخاف اذا مامت ان لااذوقها ❊ اتفاقی سعدك مروری ابومحجنك اولدیغی موضعه واقع اولدی انك حالنی کوروب وانشاد ایتدیکی ابیات مذکوری استماع ایدوب ایتدی (تالله انك لفی ضلالك القدیم) وامر ایتدی انی بنـد ایدوب اول قصرده محبوس قیلدیلر (القصه سعد لشکری جانبنه قاصد کوندردیکه خالد بن عرفطه یی بریـنه قائم مقام ایتمشدر هر امرکه بیوره اطاعت

فیلسوفلر (راوی ایدر سعد اعیان لشکری قاتنه جمع ایدوب مواعظ بی نظیر ونصایح دلپذیر ایدوب امر جهاده ترغیب وفراره مترتب اولان اموردنکه دنیاده ملامت وعقباده ندامتدر ترهیب ایتدی وقسمت کنوزدن وفتح بلاددن و یربلن وعدلری ذکر ایتدی وایتدی حق تعالی بیورر (ان الله اشتری من المؤمنین انفسهم واموالهم بان لهم الجنة) ودخی بیورر (ان الله یحب الذین یقاتلون فی سبیله صفا کانهم بنیان مرصوص) و برروایتده بوآیتی اوقودی (ولقد کتبنا فی الزبور من بعد الذکر ان الارض یرثها عبادی الصالحون) وایتدی بیلك وآکاه اولك که بلاد عجم اول اراضی جمله سندندر که حق تعالی عباد صالحینه انی میراث قیلمغه وعده لر و یرمشدر وهرکس که قدم شجاعتی ایلرو یه قویه انك مطمح نظری اعلاء کلمهٔ اسلام اولسون و یقین بیلسونکه اکر شهادت نصیب اولورسه جنت جاویدان ولقای خدای رحیم رحمان انکیچون مقرردر واکر اولمازسه رغبت متاع غرور دنیایی درون پرنوردن چیقارسون ونظری محض نعیم آخرته مقصور اولسون تاخداوند عرشانه انکیچون دنیا وآخرتی جمع ایدیویره وانی دخی بیلسونکه هرنه که الندن بازلمشدر ظهور ایلسه کرکدر وایتدی اوچ بیلدرکه محاربهٔ عجمه مشغولسز اکر بوکون جد وجهد ایدوب ارلك اياغنی موقف اصطبارده ثابت طوتارسه کز حق سبحانه وتعالی انلرك مال نفیسلرینی ونفس خسیسلرینی سزك تصرفکزده قیله واکر خفت وقورقاقلق ایدرایسه کز دولت صوریٔ دنیوی یی سعادت اخروی اوزره تقدیم وترجیح ایتمش اولورسز (بیت) دنیا مطلب تاهمه دینت باشد ❊ ورمی طلبی نه آن ونه اینت باشد ❊ وهر قومك امیرلرینه بیوردی تابوطریق اوزره زیردستلرنده اولانلره بیوره لر ونصایح ایدوب جهاده تحریص ایلیه لر وشعردن شعورلری واول بابده مهارت ووقوفلری اولان برجماعته بیوردیکه تامهیج شجاعت ومحرك بسالت اولان ابیات واشعاردن اختراع وانشا ایدوب اوقویه لر وقراء لشکر سورهٔ انفال اوقویه لر وچون اول سورهٔ کریمه نك قرائتنه بنیاد اوره لر مسلمانلرکوکللرینی جمع ایده لر تااول ساعت مبارکه یه دك که حضرت رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم کفار ایله حین محاربه ده اول ساعته انتظار چکردی یعنی اویله نمازی وقتی داخل اولوب فرض وقتی ادا ایدنجیه دك

توقف بیورردی زیرا اول ساعت رحمت آلهینڭ نزولی وریاح
نصرت نامتناهینڭ هبوبی وقتیدر و بیوردیکه اوبله نمازینی
اداد نصکره بر تکبیر اینسم کرکدر سز دخی تکبیر ایدڭ وحاضر
وآماده اولڭ وچون ایکنجی تکبیری ایلیـم سز دخی موافقت ایدڭ
وجبه وجوشنلر یکزی کیوڭ وآلات حربی اوزریکزه راست قیلڭ
وچون اوچنجی تکبیری بندن ایشیده سز کرکدر که آتلو اولانلر یکزآت
اوینادوب خلقی نشاط ورغبته کتوره‌لر وچونکه دردنجی تکبیرم
قولقلر یکزه ایریشه لاحول ولاقوة الابالله کلمهٔ طیبه‌سنی دیوب دشمنه
متوجه اوله سز (پس امدی اوچکون و بر کیجه اول ایکی فریقڭ
ارالرنده جنڭ قائم اولوب دردنجی کون فتح واقع اولدی واول کونلرڭ
هر بریسی باشقه براسم مخصوص ایله تسمیه اولندی اولکی کونه
یوم امارت دیدیلر زیرا بر صحراده جمع اولدیلر که اول صحرایه امارت
دیرلردی اولکون یعنی امارت کونی عجم سوارلری سپاه بهار
مثالی کندیلرینی طوناندیلر التون وکمش ایراو آتلره بندیلر اول آتلره
رنکارنڭ زینتلر وفرنکی قماشلردن اشلنمش زربفت برکستوانلر اوردیلر
وبهادرلری باشلرینه زراندود توغلغه‌لر کیدیلر که کونش کبی
لمعان ایدردی ویواقیت وجواهر ایله مکلل تاجلر اورندیلر که عقل کوزی
انی مشاهده‌دن نرکس کبی حیره اولوردی وداودی زرهلر وآل وارغوانی
قفتانلر کیندیلرودر وکوهرلر ایله مرصع قوشاقلر قوشاندیلر
ویمانی قلیجلری حمائل ایدوب ابدارنیزه‌لری اللرینه آلدیلر وفیللری رنکین
چوللر ایله اراسته ایلیوب ابطال واقبال جبال مثال اولوب اراسته اولان
فیللره سوار اولدیلر وتیراندازلر پیکان تیرمینا رنکلرینی زهر قاتل ایله
صواروب تیز رفتار بارکیرلره سوار اولدیلر وفیللرڭ اوکلرنجه طوروب
حاضر وآماده اولدیلر ونفط اندازلر برق رخشان کبی هوا ومیدانی
لاله زاره دوندردیلر وطبال صدای طبل وکوسی ادانی واقاصینڭ
قولقلرینه ایرشدردیلر بونجلین عدت وابهت وکثرت وفرت ایله
کوه کران کبی یرلرندن قوپدیلر واکثر اهل اسلام پالانلی آتلره
وجبلاق دوه‌لره سوار اولمشلر ایدی وباشلرینه توغلغه یرینه
اورغانلر صارمشلر ایدی واکنلرینه جبه وجوشن یرینه نمدلر وشاللر

كيشـلرايدى بونك ايله بيله اول اخيـاردن هر برينك مقـابله سـنده درت و بش كـفار فجار معدوداولوردى چون خداوندذوالجلالك رضاسنه وكفر وضلال بنيانتك انهدامى قصـدينه جانلرينى اللرى اياسنه قيوب كوكللرينى صون ونصرت ربانى ولطف ورحمت يزدانى يه باغلمشـلرايدى كنديلرينى كوه آهنـه اوروب هيچ باك طوتمزلر ايدى (بيت) چودولت يارشداشـكر نبايد ۞ چوحق يارى دهد خنجر نبايد ۞ غالب بن عبدالله اسدى وعاصم بن عمرو تميمى اشـكردن سبقت كوستروب ميدان مبارزته كيرديلر وهرمز انكه حكام ديار عجمدن صاحب تاج وحشم ومالك طبل وعلم بر دلاور ايدى كنديى غالبك غنيمى قيلوب بوانى الدى وارالرنده برقاچ طعن نيزه واقع اولـدى آخر الامر (الحق يعلو ولا يعلى عليـه) مقتضـاسيله غالب بر طعن نيزه ايله هرمزانه غالب اولوب هرمزانى دولت آتندن پياده ايلدى وانك كردننه كمند شجـاعت باغليوب كشـان كشان سـعدك قاتنه كتوردى عجمدن برسوارى دخى عاصمه غنيم اولدى عاصم اكا حمـله ايلدى اول حملهنك صدمتندن بلديكه عاصمك حريفى دكلدر فرار آتنى اوقيوب هزيمت كوستردى عاصم باد صرصر كبى انك عقبنـدن روان اولدى كفاردن بر جمـاعت اكا حمايت ايدوب عاصمك اوزرينه هجوم ايتديلر وانى عاصمك پنجهسندن معصوم قيلديلر واول هجومده حكام عجمدن برينك ركابدارى ركاب قاطرينه سوار اولمشـيدى عاصم انى غنيمت بيلوب سـعدك نظرينه ايرشدردى سـعد راكب ومركوبى اوزرنده اولان اشـيا ايله عاصمه نفل قيلوب هبه ايلدى لشـكر عجمدن بر فارسـكه تيراندازلقده بغايت مهـارتى وارايدى شـويله كه آتديغى اوق اصلا خطـا ايتمزدى عمرو بن معدى كرب قصـديله ميدانه كيردى مسلمـانلر اول كافرك قصدندن عمروه خبر ويرديلر عمرو دخى پيش دستلك ايدوب كاننه بر تير قيوب اول كافرك جاننه روانه قيلدى اوق كلوب آتنه اصـابت ايدوب آتى دوشدى اول كافر كنديى زمينه براقدى عمروفى الحال كنديى اكا ايرشديروب برزخم تيغله باشنى طوب كبى عدم ميدانه انداخته ايلدى واول كافرك قيمتى كمرينـه وكران بها سلبنه مالك اولـدى آذربايجـان حاكمى مهران ميدانه كيردى اكنده بر كيم سـلا حكه

مقوملر انك قيمتى تقويمدن عاجز ومحاسبلر انك نفاستنى تقديردن قاصر ايديلر صاعقه‌رق ميداننده جولان كوستردى اول پليدك همان اول كلمهٔ قبيحه كه رستم توجهى وقتنده انكله تكلم ايتمشيدى لساندن جارى اولوب (اليوم ندق العرب دقا) ديدى لشكردن بريسى خبيثك بو كلامنى ايشيدوب ايتدى ان شاء الله دى اول بى دولت رستمه تقليد ايدوب ايتدى (شاء اولم يشأ) لشكر اسلامدن منذر بن حسانى غيرت دين غضبه كتوروب قلب لشكردن برق خاطف كبى يلان دلى نيزه ايله كندوبى مهرانه ايرشديروب اول نيزه‌بى بهلوسنه صانجدى شويله كه آتدن يقلدى منذر آتندن اينوب ديلديكه برخنجر آبكون ايله اول بدكفتارك باشنى بدنندن جدا ايليه بوحال اثناسنده منذرك آتى قاچدى منذر آتنى آرارايكن جرير بن عبدالله بجلى ميمنهٔ لشكردن چيقوب اول افتاده‌يه قصدايلدى اكرچه ديمشلردر (مصراع) كس نيايد بجنك افتاده ٭ وكندوبى باد صرصر كبى اكا ايرشديروب زخم تيغ آبدارايله اول بدكردارك باشنى خاك مذلته صالدى بعده منذر آتنى بولوب كندى شكارى اوزرينه كلدكده جريرو تيزدستلك ايدوب اول كلبك سلبنه شركت مقامنده طمع قدمنى ثابت قيلمش بولدى اول بابده ارالرنده مناقشهٔ كثيره واقع اولوب آخرالامر سعدك حكمى ايله انده قرارايتديكه كمرى منذرك وبقيهٔ سلبى جريرك اوله ايدرلركه مهرانك كمرنك قيمتى اللى بيك وبرقولده اوتوز بيك دينار ايدى وباقى سلبنك قيمتى اون بيك دينارايدى سپاه عجم چون كندى سردار نامدار وسپهسالارتيغ كذارلربنى بوحالده كورديلر فيلارى حركته كتوروب اهل اسلامه حمله قلديلر واشكراسلامى بولك بولك قيلديلر ومقصود اصليلرى بجيله قومنى استيصال ايدى زيرا مهرانك قتلى اول قبيله نك رئيسى جريرالنده واقع اولمشيدى آز قالديكه قوم بجيله بالكليه هلاك اوله‌لر عاقبة الامر سعدك اشارتيله طليحهٔ بن خويلد اسدى بنى اسد اشكريله انلره امداده واروب قوم بجيله نك حالنى صلاحه يتورديلر عظماى عجمدن برعظيم طليحه ايله محاربه قصدينى ايدوب طليحه‌نك محاربه سنه كلدى طليحه همان ساعت برطعن نيزه ايله انى حقنه واصل ايدوب قعر جحيمه كوندردى وطليحه كندى

قومنه امر ايتدی تا پياده اولوب فيللر اوزره براوغوردن تير پران ايلديلر
اشعث بن قيس كندی چون كورديكه بنی اسد دليرلری ارسلان كبی
عجم فيل سوارلری ايله جنك ايدرلر حميت ودلاورلك طمرلری حركته كلوب
كندی قومنه ندا ايدوب ايتدی روامیدر كه بزم بنی اسد قرنداشلريمز
ميدان جهادده بذل مجهودی تقديم ايدوب بز تكاهل وتكاسل اوزره
اوله يوز وبو بوزدن نيجه كلمات مشجعه ايله قومنی تحريك ايدوب
كفاره حمله ايلديلر واول جمعی بنی اسد اوزرندن قوپاروب عجم لشكرينك
قلبنه سورديلر جالينوس وذوالحاجب چون عجم قومندن اولحالی
مشاهده ايلديلر لشكر چكوب فيللر ايله حمله ايلديلر ومسلمانلر
سعددن هنوز دردنجی تكبيرانتظارنده ايديلركه سعد اسانی كلمهٔ طيبهٔ
الله اكبر ايله حركته كتوردكده اهل اسلام دخی براوغوردن
(لاحول ولاقوة الابالله) ديوب كفاره حمله قيلديلر واسباب حرب
بنی اسد وبجيله وكنده جماعتلری باشلرنده دونردی (روايتده
كتورمشلردركه عجم فيللری ميمنه وميسره يه قصد ايتدكلرنده
اهل اسلامك آتلری ودوه‌لری اوركديلر سعد عاصم بن عمروه قاصد
كوندرديكه برچاره ايدوب فيللرك راكبلرينی اهل اسلامك مركوبلرندن
عدول ايتديرهلر پس عاصم ندا ايتديكه بنی تميم وبنی اسد آتجيلری
زخم تير ايله بوكروه تضليلی كه فيلاره سوار اولمشلردر
دفع قيله لر پس بنی تميم امر موجبی ايله عمل ايدوب
براوغوردن هجوم ايتديلر برمرتبه‌ده كه (بيت) ز بسياريكه تيرازشست
برجست ❊ زهردوسوی ره برتير بربست ❊ بركره دخی ندا ايلديكه ای
كروه مجاهدين فيللرك اردندن كلك وفيللرك پالانلری ايپلرينی قطع ايدك
پس عاصمك آتلولری جهد وجد تماله فيللرك اردلرندن كلديلر وفرصت
بولوب پالانلری ايپلرين كسديلر پس پالانلری دوشوب اوزرنده اولان
فيل سوارلر خوار وذليل يره اينديلر (القصه) اول كون تا اخشام اونجه
حرب وقتال ايلديلر چونكه اخشامك ظلامی اول ايكی كروه خون آشامك
ارالقلرينه حاجب ومانع اولدی مجار به دن ال چكوب يرلی يرلرينه مراجعت
قيلديلر واول كون بنی اسددن بشيوز ار وبجيله وكنده وساير قبايلدن
چوق كشيلر درجهٔ شهادته ايرشديلر سعد برجماعتی مقتوللر ومجروحلر

اوزره موكل قيلندى مقتوللرى دفن ومجروحلرى اشكر عورتلرينه
اولاشدرديلر تاجراحتلرينه تيماره مشغول اوله‌لر چونكه ايكنجى كونكه
اكا يوم اغواث ديرلردى صباح اولوب خورشيدك نورى عملرى افق
مشرقدن نمايان اولدى ينه ايكى طرف تعبيهٔ لشكر وتسويهٔ صفوف
ايلديلر ناكاه شام جانبندن طوزقوپدى عجبا نه اوله ديرلر ايكن كورديلر
براشكردر قعقاع بن عمرو مقدمهٔ لشكر اولمش كلور هاشم بن عتبة بن
ابى وقاصك لشكرندنكه اميرالمؤمنين عمرك رضى الله تعالى عنه امريله عبيدة
ابن الجراح شام اشكرندن جدا قيلوب امداد رسميله سعده كوندرمشيدى
قعقاع اول اشكردن مقدم بيك بشيوز ار ايله كلوب ايرشدى وعسكرينى
يوزاللى بلوك ايدوب هر بلوكى اون مرد ايدى شويله كلديلركه بر كروه
كلوب لشكره ملحق اولدقده بردخى قرشودن نمايان اولوردى بو وجه
اوزره تمام يوزاللى بولك بيك بشيوز ار لشكر سعده كلوب داخل اولديلر
(القصه قعقاع مسلح ومكمل كروه اول ايله عسكر اسلامه ملحق اولوب
آنلره بشارت ايرشديرديكه هاشم بن عتبه شامدن سزك امداديكزه برآراسته
عسكرايله كلمه كركدر وقعقاع يول توزى ايله ميدانه كيروب مسلمانلرى
كفار ايله محاربه‌يه تحريص ايلدى وعسكر عجمدن مبارز طلب ايدوب
جولان كوستردى اصحاب چون قعقاعك دلاورلكنى وسلاح بازلغنى
كورديلر (لايهزم جيش فيهم مثل هذا) ديديلر پس كفار صفوفندن
ذوالحاجب قارشو كلدى وقعقاعك غنيمى اولدى قعقاع چون بيلديكه
كلن ذوالحاجبدر انكله مضاربه‌يه مشغول اولوب جزئى فرصتله انك
روحنى حاجب ومانعسز زاويهٔ عجبه روانه ايلدى وينه مبارز طلب ايلدى
فرزان وپندوانكه عجم مبارزلرينك سرامدلرندن ايديلر قعقاعك مقابله‌سنه
مقاتله‌يه كلديلر اهل اسلامدن حارث بن ظبيان دخى قعقاعك مددينه
كلدى پندوان حارثه غنيم اولدى فرزان قعقاعه از زمانده بو ايكى كفر
سردارلرى اول ايكى اهل اسلام سردارلرى اللرنده بى سر قالديلر بو ايكى
كيمسه‌نك مرد اولملريله عسكر كسرايه كسر عظيم واقع اولدى مسلمانلر
اولكون دوه‌لرى احمال واثقال وچول وچوال ايله قلافتليوب هر برينى
برهيكل عظيم شكلنه قوديلر شويله كه هر بريسى فيلدن بيوك كورينوردى
واول دوه‌لرك اوزرلرينه نيزه كذارلر وتيراندازلر سوار ايدوب اول دوه‌لرى

محافظه وحمايه ايچون اطرافنده فارسلردن بر بلوك دلاورلر تعيين ايلديلر
بعده شكل عجيب وهيكل غريب ايله اول دوه لرى عسكر كفار اوزرينه
سورديلر كفارك آتلرى وفيللرى اول قيافتلرى كوردكده اوركوب
هر بريسى برجانبه پريشان اولوب دونكى كون انلرك فيللرى خيول عربه
ايتديكى ايشلرى بوكون بونلرك دوه لرى عسكر عجمك آتلرينه وفيللرينه
ايلديلر اولكون قعقاع عسكر كفاره اوتوز نوبت حمله ايلدى وهر حمله ده
بركافر قتل ونيجه لرى مجروح ايلدى مسلمانلر انك قدومى ايله مسرت
وابتهاج بولوب زخم تير وتيغ آبدار ونيزهٔ جان كذار ايله كفاردن انتقام
الديلر اولكون نصف نهاره دك بومنوال اوزره محاربه كوستردیلر
اندنصكره برساعت مقدارى استراحت ايچون هرايكى فريق محاربه دن
ال چكديلر چونكه آفتاب وسط سمادن زائل واوله نمازينك وقتى داخل
اولدى كيرو مردان مرد وكردان صف نبرد شجاعت ودلاورلك دامنى
درميان ايدوب جنك وكارزاره باشلديلر طائر سهام اجل پيغامنى جانلره
ايرشديردى وهاتف غيب (خذوا حذركم) نداسنى مسامع مجاهدانه
ايشديردى وتيغ يمانى سرفشانلقده كندو بى اورتايه قومشيدى وكورز
كوپال ابطال وشجعانك سرزنشنه باش بو جلمشيدى (نقلدر كه ابو محجن
ثقفى كه عرب ميانسده كرم وشجاعت وشهامت ومناعت ايله مشهور ايدى
سعدك ساكن اولديغى كوشكك پنجره لرينك برنده محبوس طوروب حرب
وقتاله نظر ايدردى ومجاهدان كرار ومبارزان نامداران ايله حرب وقتالده
بيله بولنميوب انلره موافقت سعادتندن محروم اولديغنه تأسف چكردى
آخر الامر سعدك زوجه سنه وياخود ام ولدنه رجاونياز قيلوب اكر عمر امان
ويررسه كيرو كلوب برنده مقيد ومحبوس طورمغه عهد وپيمان ايله
ايناندیروب سعدك قسراغنى وجوشن وسلاحنى استعاره ايدوب سعده
طيورمدين خفية كوشكدن طشره اولدى درحال سعدك قسراغنه سوار
وجوشن وسلاحنى كيوب عزم ميدان كارزار قيلوب مردلك وپهلوانلق
وشجاعت ودلاورلك دادينى ويردى (القصه ابو محجن بركارزار
ودلاورلك ايتديكه دوست ودشمن اكا تحسين وآفرين ديديلر ناكاه كوشكك
بامندن سعدك نظرى اول ابلق سواره دوش اولدى وانك مبارزتنى ملاحظه
ايدوب كندى كنديه ايتدى بوسوارك آتى بنم ابلقمه بكزر وسوارلغى

ابو محجنك سوارلغنه مشابهت تامه طوتار ابو محجن خود بزم قاتمزده بو قصرده محبوس ومقيددر و بزم بلقا قسراق مربطنده مربوطدر ايابونه نوع شخص اوله و بعضيلرظن ايلديلركه بوسوارى لشكر رومدن كلشدر و بعضيلرى ايتديلركه بوخضر پيغمبردر و برطائفه دخى اول زعمه دوشديلركه بوملكدر مؤمنلره تأييدونصرت ايچون آسماندن اينشدر پس چون كيجه نصفى اولدى هرايكى فريق محاربه دن ال چكديلرابو محجن ايتديكى عهد و پيمانه وفا ايلمك ايچون كوشكه معاودت وقيد وحبسه كيروب برنده اوتوردى واهل تاريخدن بعضيلرى ابو محجنك بوذكراولنان مبارزتى يوم اولده واقع اولمق اوزره ايراد ايلديلر (روشن قاش يوم ثالث كه آفتاب جهانتاب مصقل ضياونورى ايله رنك ظلام ديجورى بوسراى غرورك فضاسى سطحندن كوتوردى اول روز فيروزه روشن قاش ديديلر اولكون سعد ابو محجنك حال وكارنه واقف اولوب بالذات كندوسى ابو محجنك قاتنه واردى وايتدى حق تعالى سكاجزاى خير ويرسون وهيچ چشم بدسنك دست وبازوكه ايرشمسون دونكى كون دشمنرايله محاربه معركه سنده ارلك دادينى وردك ودوستلر بوزينه فتح وفتوح قپولرينى آچدك واكا وافر عذر خواهلق ايدوب حبس وقيدندن خلاص ايتدى واول اسب وسلاحى اكا انعام بيوروب ايتدى بركيمسه كه اعلاء اعلام دين ايچون كفار ايله بويله جنك وكارزار ايليه بن انى محبوس ومقيد طوتمزين ومن بعد شرب خمر ايچون اكا تعذيب وتأديب دخى ايتمزين ابو محجن دخى صدق واخلاصله اول امر شنيعدن چكوب ايتدى بن اول وقتده كه كنديمى اول آب خبيث ايله آلوده ايدردم بنم اوزريمه حد شرعى اجرا قيلوب ضرب وتأديب ايله بنى جركاب معصيتدن مطهر قيلاردك شمديكى حالده كه بنى مطلق العنان قيلوب بعد اليوم ضرب وتأديب ايتميه جك اولدك بن دخى سائر ابناى كرام كبى مجموعهٔ آثام اولان بنت العنبى ثلثا تطليق ايتمكله من بعد اكا رجعت ايتمزين ديدى (راوى ايدر يوم ثالث كيجه سى قعقاع بن عمرو كندى اصحابنى لشكردن جدا و برمحله چكوب انلرى اون فرقه قيلوب امر ايتدى اكر صباحه دك هاشم كلوب ايرشورسه فهو المراد والا على الصباح لشكره امداد جديد كلك صورتنده فرقه فرقه فوج فوج منوال سابق اوزره كلوب عسكره ملحق اولك امابشرط آنكه

بو مقدمه یه بزلردن غیری کیمسه واقف اولمیه تا بو واسطه ایله خلق قوت
قلب تحصیل ایدوب محاربه ده اقدام واهتمام قیله لر چون صباح اولوب
ایکی طرفدن صفوف مقاتله یی آراسته قلدیلر قعقاعک اصحابندن
فوج اول میدان کنارندن ظاهر اولدیلر مسلمانلر اویله ظن ایلدیلر که
لشکر هاشم امداده ایرشدی انلرک قوت وشوکتی زیاده اولوب تمام
استظهار ایله جولان ایدرک مبارزت میدانینه کیردیلر قعقاعک
منوال محرر اوزره افواجی بر بری اردنجه لشکره لاحق اولوب هنوز
آخر فوجی لشکره داخل اولمدین هاشم دخی کلوب ایرشدی وقعقاعک
صنعتندن خبردار اولوب اول دخی اصحابنی کروه کروه قیلدی هر کروهی
یتمش ار ایدی پس هاشم تعجیل تام ایله سعدک لشکرکاهنه ایرشدی تکبیر
شدیدینی چکدی اهل اسلام وفور فرح وسرور ایله براوغوردن خروش
تکبیری فلک اثیره یتوردیلر واول کون اول قتال مطارده اندنصکره
مرامات اندنصکره اسنه ورماحله محاربه اندنصکره مسابقه اندنصکره
مصارعه یعنی سورشمک وآتشمق ومزراقله اورشمق وآت قوشمق
وکورش طوتمق ایدی هاشم یتمش دلاور ایله که لشکرندن قطعهٔ اولی ایدی
عجمک میمنه سنه حمله قلدیلر شویله که اول جمعک صفوفنی پریشان ایلدیلر
ایدرلر که هاشم میمنهٔ سپاه عجمی تا موضع نهر عتیقه دک سوردی
(والعود احمد) مقتضاسیله کیرو دونوب قلب لشکر اسلامده توقف
بیوردی ومشرکلر اول کیجه صباحه دک فیللر پالانلرینک دونکی کون
مقطوع اولان اورغانلرینی اصلاحه مشغول اولدیلر وفیللری احمال
واثقالیله ینه آراسته قیلوب ایکی چوق قیلدیلر چوق اولک مقدمی
فیل ابیض وچوق ثانینک مقدمی بر فیل ایدیکه اکا فیل اجرب دیرلردی
فیل ابیضی قعقاع وعاصمک مقابله سنه وفیل اجربی جمال بن مالک
اسدینک مقابله سنه قودیلر عمرو بن معدی کرب کندی اصحابندن بر جماعته
ایتدی بر لحظه بکا موافقت ایدک بو لشکره حمله قلمق استرین اکر بنم
قفامدن آیریلوب قدم مکزی قدممدن کیرو طوتارسکز احتمالدر که بر دخی
ابوثوری کورمیه سز ابوثور کندونک کنیتی ایدی پس صدمهٔ
کوه آهن کبی صف کفاره حمله ایدوب طعن سنان ونیزهٔ جان ستان
وضرب شمشیر آبدار ایله اول جمع اشرارک فوجنی مسلک جحیم دار البواره

سالك قیلدی فرس فارسلری غیرته کلوب براوغوردن عمروك جانبنه متوجه اولدیلر غبارك ثورانی برمرتبه یه ایرشدیکه (شعر) نهان شدآسمانرا روی درخاك ٭ زمین بدریدازز خم چکاچاك ٭ (نقلدرکه ابوثور یعنی عمرو بن معدی کرب اعیان لشکردن غبار ایچنده ناپدید اولدی وبوحال اثناسنده سوار اولدیغی آته زخم ایریشوب ودوشوب هلاك اولدی عمرو فی الحال جست ده‌ن نوب کندوبی ایرخانه سندن زمینه صالدی وعجم فارسلرندن بریسی کیده یوردی اول فارسك آتنك ایاغنی شویله محکم طوتدیکه ایاغنی خلاص ایتمکه اول آتك قدرتی اولمدی فارس چون عمروك اول مرتبه قوت دست وبازوسنی مشاهده ایلدی همان جانی قورقوسندن کندوبی آتدن آشغی آتوب فرار ایلدی عمرو اول آته سوار اولوب اول قومك اراسندن سالما طشره کلدی ولشکر عجمدن برسوارمیدانه کیروب مبارز طلب ایلدی لشکر اسلامدن بشیر بن علقمه نام برشخص که قامتی قصیر وجثه سی صغیرایدی انك مقابلنه کلدی فارس عجم بشیری آتندن یقوب کندو دخی پیاده اولوب سینه سی اوزرینه چیقدی وتیغنی غلافندن چیقاردی تاکه آنی قتل ایده وبوحالده عجمینك آتنك یولاری قوشاغنده باغلو ایدی آت اورکوب عجمی بی بشیرك سینه سندن آیروب سوروبه رك لشکر اسلام ایچنه کوتوردی بشیر همانده قالقوب عجمینك قلیجی الندن دوشمشیدی اول قلیجی النه آلوب کندو قلیجی ایله بوینی اوردی وانك سازوسلبنی جسدندن سلب ایدوب تصرف وتملك ایلدی راوی ایدراندنصکره اول سلبی بیع من یزید ایدوب اون ایکی بیك درهمه صاتدی (القصه سعد ملاحظهٔ صفوف احباواعدا ایدوب کوردیکه اول فیل ابیض واجرب کروهلری هربار لشکر اسلامه هجوم ایلدکچه بر برینه قاتوب آنلرجانبندن تمام خوف وخطر متصور در قعقاع وحماله خبر کوندر دیکه حسن تدبیر واهتمام وجد وجهد بانظمامله مسلمانلر اوزرندن بو ایکی فیلك شرینی دفع ایدك پس قعقاع وعاصم اوقلر حاضر لیوب فیل ابیضه متوجه اولدیلر وحمال دخی برآخر قرین ایله مهیا اولوب فیل اجرب قصدینی ایلدیلر و بربلوك تیراندازلر اول فیللر حمایتی ایچون کفارك حاضر وآماده قیلدقلری سوارو پیاده طرفنه

اوق دمرنلرینی پران قیلدیلر اول مرتبه آتدیلرکه انلرینی باشلری قیغوسنه مشغول ایدوب اول درت رفیق فیلاره یقین واردیلر قعقاع وعاصم هر ایکیسی اوقلرینی فیل ابیضك کوزلرینه حواله ایلدیلر حق تعالی راست کتوروب اوق فیل ابیضك کوزینه اویله اصابت ایلدیکه کوزلرینك قره صوینی یرله دوکلدی فیل ابیض باشنی حرکته کتوروب اوزرنده اولان نکهبانلری یره چارپدی قعقاع قلیج چکوب مشفرینی چالوب یره دوشوروب فیل ابیضی هلاك ایتدی وجمال وجمالك قرینی دخی فیل اجربه همان اول تصرفی کوستردیلر فیل اجرب یونی دوندروب صفوف کفاری یرتارق کیروسنه هجوم ایتدی وسائر فیلار دخی اکا متابعت ایدوب مداینه وارنجه یرده توقف ایتمیوب کتدیلر کویابو بیت آبدار اول چهار یارك هربیری حقنده دیمش ایدی (بیت) آن صفدری که در صف هیجا اوراخرد * همتای فیل جنکی وشیرژیان نهاد * چون مسلمانلر فیلارك شرندن خلاص اولدیلر براوغوردن آزی تکبیر بلند ایدوب شجاعت علملرینی یوجلتدیلر واولکون اخشامه دك محاربه یه مشغول اولدیلر

ذکر لیلة الهریر وقتل رستم

چون کیجه ابر یشوب عالم یوزینه پردهٔ ظلمت چکدی اهل اسلام فریضهٔ صلوة مغرب وعشایی ادا ایتدکلرندنصکره ایکی طرفدن مشاعل وشموع افروخته اولوب هر ایکی لشکرك مبارزلری شیران جنکی کبی بربرینه کیردیلر آتش محاربه کمال اشتعال بولوب ضرب شمشیر وطعن نیزه ودفع تیروصدمهٔ کرزکران صدای آهنکران کبی عیوقه ایرشدی حق سبحانه وتعالی محض لطف قدیمله مسلمانلرك قلوبنه صبرافراغ بیوردی تاپای ثباتلری موقف شجاعتدن سورچمدی وملهم صواب (ربنا افرغ علینا صبرا وثبت اقدامنا وانصرنا علی القوم الکافرین) آیت کریمه‌سنك مضمونی مؤمنان موحدك کوش هوشلرینه ایرشدردی وسعداول کیجه‌یی برنوعله کچوردیکه هرکز آنك مثلنی کورمامشیدی وسعد ورستمدن خلقك اخبار واصواتی منقطع اولوب هر کس کندو باشی قیغوسنه دوشمشیدی سعد اول شب سیاهده محراب دعا وتضرعده کیروب شمع کافوریٔ رجایی آتش سوز وکدازدن

بالكلندردی وخداوندبی انبازه عود عبودیتی مجمر نیازده یا قدی (ومن استعان بالله کفاه) مقتضاسیله مبشر (ان تستفتحوا فقدجاءکم الفتح) مژدهٔ فتحی ایرشدردی و چون تباشیر صبح صادق ظاهر اولدی سعدك دعاسی مقبول اولوب ندا ایتدیکه ای معشر اسلام نیجه کونلردر که تحمل ایتمشسز ورنج ومشقتلر چکمشسز برساعت دخی صبرایدك شاه رسلك صلی الله علیه وسلم (ان النصر مع الصبر) بیوردیغی موجبجه نصروصبر قرنداشلردر وبنیان ایمانی تکمیل ایدیجیلردر وتوحید ایقانی تتمیم ایدیجیلردر مهب الطاف الهیدن روایح نصر وعون الهی استشمام ایده یورم اومارمکه بوکون روز فتح وظفر اوله ودین محمدی سزك سعی مشکوریکزوجد موفور یکز میامنی ایله پرزیب وفراوله سعدك بوکلامنی استماعدن اول سعادتمندلرك باطننده برجوش وخروش دخی ظاهر اولدی (رب قول انفع من صول) لاجرم سواران کوه تن وفیل بدن ومبارزان لشکر شکن وشمشیرزن بونصیحتی کوش جان ایله اصغا واستماع وجان ودل ایله سعی واجتهاد ایدوب لشکر کفاره براوغوردن حمله ایلدیلر ومصقلهٔ تیغ آبدار صاعقه کرد ارایله اول ملاعینك زنك کفرشركك واوث بغی وظلملرینی اورتادن کوتوردیلر سنان طعن وضرب بی امان وغبار معرکهٔ حرب درمیان اولوب هرایکی لشکر غلیان وثورانه باشلدیلر چون دورفلك ضحوهٔ کبرایه ایرشدی رستمك واشکر بجمك آفتاب دولتلری وسط سعادت واقبالدن درجهٔ نکبت زواله میل کوستردی هاتف غیب بی شائبهٔ شك وریب (قل ان الموت الذی تفرون منه فانه ملاقیکم) صداسیله صفوف اعدایه ندا قیلدی وهاذم لذات اجل اول کروه بدنامی صحرای عدمه صالدی (فانزل الله سکینته علیه وایده بجنود لم تروها وجعل کلمة الذین کفروا السفلی وکلمة الله هی العلیا) آیت کریمه سنك مضمونی متحقق اولدی اتفاقا رستم اول کون بیوردی انك تخت نکبتنی نهر عتیقك کنارینه قوردیلر وتختنك اوزرینه برسایبان چکدیلر کندو اول سایبان التنده اوتوروب بعض خواص وندما سیله قهر وغضب یوزندن بومنظومه‌نك مضمونی سویلردی (بیت) دل من پرازخون شدوروی زرد ٭ دهان خشك ودولب پراز بادسرد ٭

٭ که تا من شدم پهلوان جهان ٭ چنین تیره شد بخت ساسانیان ٭
چنین بی وفا گشت گردان سپهر ٭ دژم گشت ازما ببرید مهر ٭
حق تعالی روزکاره امر ایلدی تاییدانلرندن خاك وخاشاك ادباری
قالدیروب کفارك هامهٔ مفارقنه صاچدی وفجارك اعیانی عیوننی
طپراق ایله طولدردی واهل اسلامك دلیرلرینی بی اختیار یرلرندن
قوپاروب عجم لشکرینك اورتاسنه آتدی وکثرت غباردن اول
بی بصیرتلرك کوزلرینه میل عجمی چکلدی اهل اسلام فرصت بولوب
وغنیمت بیلوب ضرب حرب وحسام وطعن نیزهٔ خون آشام ایله
کفار عجمك ارواح خبیثه‌لری طیورینی جانب دارالبواره ومصیر جهنمه
طیران ایتدردیلر واول کلابك آلات واسلابنی واول اهل نوائبك مراکب
وجنائب ورکائبنی حیطهٔ تصرف وتملکه کتوروب کندی لشکر
گاهلرینه کوندردیلر واول ریح عاصف رستمك خیمه‌سی طنابلرینی قوپاروب
نهر عتیقه آتمشیدی حرارت آفتاب کندی یه تأثیر ایتمکله تختندن
قالقوب دینار ودرهمله یوکلو خزینه قاطرلرینك سایه‌سنده پناه ایتمشیدی
قعقاع بهادرلردن برجماعتله اول برکشته بختك تختی جانبنه اقبال
ایتدیلر هلال بن علقمه رستمك پناه ایتدیکی قاطرك یوکی ایپلرینی قطع
ایدیجك یوك رستمك اوستنه دوشوب رستمك سینهٔ پرکینه سنی زمینه
غرق ایلدی رستم اول یوکك صدمهٔ ثقلتندن جان قورتارمق ایچون
کندو بی صویه آتدی کویا شاعر بودرمقالی هلال بن علقمه
شاننده نظم ایتمشدر (بیت) خصمت که ره قضای بد میجوید ٭
پیکار ترانه ازخرد میجوید ٭ برتیغ تو کرد خویشتن را عرضه ٭
بیچاره درآب مرك خود میجوید ٭ هلال بو حال اثناسنده
رستمی بیلوب اول ملعونك ایاغنه یاپشوب صودن طشره چیقاردی
وخنجرینی حنجره‌سنه قویوب باشنی تندن جدا ایلدی وباشنی نیزه‌یه
دیکوب دارآغاجی کبی میدانده یوجلتدی واول تاجدار عجمك باشنه
تاجی دار ایلدی ورستمك تختی اوزرینه چیقوب رستمك قتلی نداسنی
خلقك مسامعنه ایرشدردی (برروایت دخی اولدر که چون رستم هلال ایله
قتاله قصد ایلدی اول بطال پیش دستلك ایدوب هلالك جانبنه
برتیر روانه ایلدی قضا ایله تیر هلالك رکابنه راست کلوب رکابندن

كچوب اياغنه اصابت ايلدى هلال دخى غضب ايله رستمه حمله ايدوب
بر زخم تيغ آتشبار ايله طائر روح خبيثنى قيد حياتدن قورتاردى
وباشنى سنكويه ديكوب (الا انى قد قتلت رستما) صداسيله ندا
وبالبداهه بو ابياتى انشاد ايلدى (بيت) الم ترانى حميت الزمار *
وابقيت مكرمة فى الامم * غداة الهزيمة اذ رستم * يسوق الفوارس
سوق الغنم * رمانى بسهم فقدنلته * فشق الركاب ببطن القدم *
واضرب بالسيف يافوخه * وكانت لعمرى فتح العجم * سپاه
عجمه چون قتل رستم محقق ومعلوم اولدى پاى قرارلرى متزلزل اولوب
مقهور ومطرود ومخذول ومردود طريق فراره سالك اولدقلرى
شجعان اهل ايمان دخى اول مشركلرك عقبندن روانه اولوب بالمان نيزهٔ
خونخوار ايله اول قوم بدكردارى اقليم عدم جانبنه روان ايتديلر
(منقولدركه كاه اولوردى بر مؤمن اول كافرلردن برينه ايريشوب
بركره حايقردى اول كافر برنده قوروبوب قالوردى اصلا حركته
مجالى اولمز ايدى اول مؤمن كلوب اول كافرى قتل ايدردى وچوق
واقع اولوردى بكه سلاحنى الندن الوب كندى سلاحيله حقنه يتورردى
وكاه اولوردى بر مؤمن ايكى كافره راست كلوب اول ايكى كافرك برينه
امر ايدردى اول كافرك بوينى اورردى وبوامور مذكوره جانب آسماندن
اول مؤمنلره تأييد خاص نزولى مقرر اولديغنه علامت ظاهره در (جالينوس
كفار فرسدن برجمع كثير ايله هزيمته يوز قويوب كيدردى لشكر اسلامدن
زهرة بن جويه تميمى اوچيوز سوار ايله عقبندن چاپوب جالينوسه ايريشوب
قتل ايلدى و ساز وسلبنى تملك ايلدى وضرار بن الخطاب درفش
كاويانى بى كه فرسك علم اكبرى ايدى واو علمك نفاستى وجواهر ويواقيت
ايله مزين ودر وكوهر ايله مرصع اولديغى شرحى سابقا بيان اولنمشدر
اول علمى اله كتوردى وحضرت سعد هلال قاتنه آدم كوندردى
تارستمك حالندن استخبار واستكشاف قيله هلال رستمى قتل ايدب هنوز
سلبنى سلب واخذا تمامشيدى اول مردارك بدن مردهسنى سعدك نظرينه
كتوردى سعد چون اول مردارى كندى مرادنجه اولحالده كوردى
حمد ربانى وشكر يزدانى بى تقديم ايدوب لسان حالى بو نشيد ايله متكلم
اولدى (بيت) ولو انلى فى كل منبت شعرة * لسانا لما استوفيت واجب حمده

* وحکم بیوردیکه هلال انك سلبی سائر ممتلکاتی سلکنه نظم ایلیه
وچون مقوملر تقویم ایتدیلر کمرینك قیمتی یتمش بیك دینار ایدی وقادسیه
قلعه سنك فتحی اولکون میسر اولدی واول قلعه ده اموال وافره وغلات
متکاثره وخزائن بسیار وتجملی بی شمار وجبه خانه لر که طوپطولو اودی
زرهلر ومورد قفتانلر ویمانی قلجلر ودمشق کانلر وخطی نیزه لر وبونلردن
ماعدا آلات وادوات که عد وحددن بیرون ایدی مسلمانلره غنیمت اولدی
واول سبب ایله اهل اسلامك دولتی زیاده اولوب کفار بدسرانجامك
صولتی منکسر اولدی واول کون محاربه معرکه سنده اون بیك کافر مقتول
اولدی ایام سابقه ده ولیلة الهریرده مقتول اولاندن ماعدا وحین فرارده
اوتوز بیکه قریب کافر مقرسقره موصول اولدی راویلر ایدر قادسیه
واقعه سنده مقتول اولان کفارك عددی قرق بیکه ایرشمشدر ومسلمانلردن
لیلة الهریردن اوکدین ایکی بیك بشیوز ولیلة الهریرده وقادسیه فتحی کوننده
التی بیك ار مرتبهٔ شهادت بولدی و (الذین احسنوا الحسنی وزیادة)
آیت کریمه سنك موعدی احرازی دولتنه استعجال ایلدیلر وفرار
ایدن کفارك عقبلرینه دوشن سوارلر دونوب کلدکلرندنصکره
وقت نماز ایرشدی مؤذن شهید اولمشیدی سعد دیلدیکه اول مؤذنك
یرینه آخرینی تعیین ایلیه اول منصب رفیعه لیاقت وقابلیتی اولنلردن برجماعت
اول امری یعنی مؤذنلك خدمتنی ارتکاب مقابله سنده موعود اولان
اجر وفضیلته ادراك ایله که حضرت سلطان رسالت صلی الله تعالی
علیه وسلم بیورمشدر (المؤذن اطول الناس اعناقا یوم القیمة) سعد نظرنده
کردن استعدادلرین یوجلتدیلر یعنی هربریسی مؤذنلك منصبنه طالب
وراغب اولدیلر وانلردن بربنی آخر اوزرینه وجه ترجیح ظاهر دکلیدی
سعدك رأیی انده قرار ایلدیکه قرعه ایده لر وحکم قرعه اول منازعتی
برطرف قیله (اندنصکره سعد بیوردی تاکند ومسندینی اول کوشکك
سطحندن کوشك قپوسنه ایندردیلر راویلر کتورمشلردر که سعد کوشکك
قپوسنده اوتوردی امراء ولشکر سردارلری ومبارزان وشجعان
تهنیت ومبارك باده کلدیلر سعد هربرینه دعا وثنا وآفرین وتحسینلر
ایدردی وکندونك تقاعدینی ومحاربه ده بالذات بولنموب انلره موافقت
ومرافقت ایدمدیکنك عذرینی تمهید وبسط ایلدی اندنصکره سعد

اميرالمؤمنين عمر جانبنه مكتوب يازوب حمد و ثنـاى خداى تعـالى يى
ودرود وتحيت محمد مصطفـايى صلى الله تعـالى عليه وسلم و تحيت
اميرالمؤمنيني ادا ايتدكدنصكره دشمنلر ايله كيفيت محاربه يى وجانب شامدن
امداد ايرشديكنى وخداى ولى الانعامك توفيقيله اعدايه ظفر بولديغنى
وقتل رستمى وهزيمت لشكر عجمى ودوست ودشمنلردن مقتوللرك عدد ينى
وفتح قادسيه يى ودخى اخبـار مسرتدن بونلرك غيرى هرنه ايسه اخبار
ايدوب برجـازه سوار قاصد الله ويروب مدينه يه كوندردى ايدرلركه
بو بشـارت خبرى مدينه يه و صولدن مقدم عـلى سبيل الاجـال
بوخبرلر اهل مدينه يه جنيلردن مسموع اولوب شايع اولمشيدى (القصه
سعد امر ايتدى تااموال واسلحه ونقودوامتعه ومراكب ودوابك جمعنه
مشغول اولديلر چون مذكورلرك جمعندن فراغ حاصل اولدى ضرار
ابن الخطاب ديلديكه درفش كاويانى مخصوص كندونك اوله سعد شويله
معقول كورديكه درفش كاويانى مقـابله سنده ضراره اوتوز بيك دينار
ويريلوب درفش كاويانى يى دخى سـائر غنايمه ادخال وقسمت ايده لر وحين
تقسيمده مقوملر انك قيمتـنى بيك كره بيك وايكيوز بيك دينـار تقـويم
ايلديلر جالينوسك سـلبنك قيمتى برمرتبـه ده ايديكه آنى قتـل
ايدن زهرة بن جويه ايله سائر اصحاب اول خصوصده منازعه ايلديلر سعد
صورت واقعه يى اميرالمؤمنين عمره عرض ايلدى اميرالمؤمنين دن جواب
كلديكه زهره كبى بردلاوره اول سلب امثـالى متـاع محـل منـازعه
ومضايقه دكلدر اكا رعايت جمله واجبـاتندر زيرا سرلك ايچون واقع
اوله جق دخى حروب كثيره واردر انك امثالى دلاورلره تمـام احتياج
مقرراولسه كركدر كيمسه مانع اولمسون سلب مذكورزهره نك اولسون
و چـون اموال غنـايمى برمحلده جمع وضبط ايتديلر اولقدر مال جمع
اولديكه محاسبـان سريع الحساب انك فذلكه سنى تعيندن عاجزاولديلر
(ايدرلر كه اول لشكرده رستمك التيوز بيك كره بيـك دينـار ودرهمى
وارايدى خمسى اخراج اولندقدنصكره سـعد بيوردى فرق بيكاره
اول مالى تقسيم ايلديلر هرايكى آتلى اولان سواره يكرمى بيك نقد واون
باش طوار اصـابت ايلدى وظروف واوانى والتون و كومش طاسلردن
ومرصع جاملردن اهل اسـلام الله چوق نسنه لر كيردى وكاه اولورديكه

بركشينك النه آلتون جام كبردى اول جامى آخر كيسه نك كومش جامى ايله صفاو بياضلغنده ميل ايدوب مبادله ايدردى (من يأخذ صفراء بيضاء) ديرايدى واول واقعده چوق كافور مسلمانلره غنيمت اولدى كافورك نه ايدوكنى بلميلر اجى طوز ظن ايدوب كافورك بركيلنى بياغى طوزك بركيلنه مبادله ايدرلردى ولشكراسلامك صبيان وفتيانى مقتولار ومجروحلر اراسنده سير ايدرلردى و بيله رنجه دواروشربتلر كتوررلردى مسلمانلردن هنوز فوت اولميوب رمق باقى قلانلره اول شربتلردن ايچوررلردى وكافرلردن هنوز مرداوليوب برحشاشه باقى قلانلرى برضرب ايله قيد حياتدن قورتاررلردى سعد اشارت بيوردى تا بر مناسب محلده شهدايى دفن ايلديلر وكفارك جيفهٔ مردارلرينى خواروذ ليل صحراده قوديلر تا سباع و بهايم اول كروه بغى وافسادك اجساد پرفسادلرينى كنديلره طعام ايدوب نصيبلرينى استيفا ايدهلر و (كل شئ يرجع الى اصله) كلامنك صدقى اول متمردلرك ماده سنده ظاهر وروشن اوله (روايتده كتورمشلر كه فرار ايدن هزيمتيلردن اوتوزبيك ار برموضعده جمع اولديلر وسوزلرينى بويله قرارداده ايتديلركه بز بوحال ايله كسرانك بارگاهنه واروب بوخبرى كسرايه ايرشدرمكه حيا ايدهرز صواب بودركه همان كلديكمز يوله كيرو دونوب كنديمزى عرب لشكرينه اوروب يارلكلهده قيريلوب كيدهوز ياخود عرب لشكرندن انتقام الهوز چون بوخبرسعدك سمعنه ايرشدى كندى بهادرلرندن يدى نفررؤساى شجعان اختيار ايدوب اون بيك آتلو ايله اول جانبه روان ايلدى چون انلره ايرشديلر اوزرلرينه قليج چكديلر عون ربانى وتأييد آسمانى ايله كندولرينى صفوف اعدايه اورديلر برحمله ايله انلرى يرلرندن قوپاروب بربرينه قاتديلر اول كروه شريردن جمع كثير وجم غفير طعمهٔ تيغ انتقام اولوب دارالبواره اولاشديلر برمقدارى دخى قاچمغى غنيمت بيلوب هزارزحمتله جانلرين خلاص ايلديلر وبركروهى دخى خوروذليل مقيد واسير اولديلر ولشكر اسلام كيرودونوب اول لشكرك سردارلرينى بويني باغلو وفتوح وغنايم ايله سعدك قاتنه كتورديلر سعد حضرتلرى اول مالك خمسنى اموال سابقهيه ضم ايدوب مدينهيه كوندردى وچون اول جنازه سوارسعدك

مقدما كوندر ديكى قاصد خبر فتح ايله مدينه يه ايرشدى واول خبر مباركى
اول شمع انجمن يعنى اصحاب يعنى عمر بن خطابك سمع شريفنه ايرشدروب
بو صدا ايله ندا ايتديكه (شعر) بشراك قد انجح الاقبال والظفر
﴾ ماكان بأمل فى عليائك البشر ﴾ اميرالمؤمنين عمر شكر حق تقديم ايدوب
بغايت مسرور وفرحناك ومستبشر اولدى واهالئ مدينه انك
ملازمتنه واروب تهنيه ومبارك بادايتديلر وجمله سى مسرت وفرح
اظهار ايدوب لسانلرينى حمد بارى ايله وبو منظومك مضمونى ايله
محرك قيلديلر (بيت) باين مژده كرجان فشانم رواست ﴾ كه اين مژده
آسايش جانى ماست ﴾ و(لئن شكرتم لازيدنكم) آيت كريمه سى مقتضاسيله
سعد جانبندن تكرار بربرى آردنجه رسوللر دخى كلوب نقود وافره
واموال متكاثره كه رستم لشكرى غنايمنك وقلعهٔ قادسيه غنايمنك خمسى
ايدى مدينه يه ايرشدرديلر اميرالمؤمنين عمر رضى الله تعالى عنه اول مالى
مصارف خمسه يه صرف ايتدى فقرا ومساكين مهاجر وانصار اول مالدن
حصه دار اولديلر وسعدك نامه سنه جواب يازوب اكا چوق تحسينلر وبى
نهايه دلدارلقلر كوستردى وحكم ايلدى تا لشكر اسلام استراحت ايچون
قادسيه ده قرار ايده لر تا دار الخلافه دن مأمور اولمادقجه مداين قصد ينى ايتميه لر

﴾ ذكر بنا كردن شهر بصره وسبب آن ﴾

وبو سالده اميرالمؤمنين عمر رضى الله تعالى عنه امر بيوردى تا عتبة بن
غزوان كه اصحاب رسول اللهدن بريسى ايدى ايله جانبنه واروب
اول ناحيه ده دريا ساحلنده برشهر بنا ايليه واول داعيه نك سببى
بو ايديكه اول اطرافده عمان نام برموضع وار ايديكه عجمك اول عمان
يولندن هند طرفنه كلوب كيتملرى ممكن ايدى قدوهٔ اصحاب عمر خطابك
رضى الله تعالى عنه مهبط فيوض الهى ومورد اسرار كماهى اولان
لوح ضمير منير وآينهٔ خاطر خطيرينه اول معنى مرتسم اولديكه مبادا كه
عجم تيره روزلرى هند سياه رويلرينه توسل وانلردن مدد طلب ايليه لر
وبربرلرينه معاونت ايله تقويت بوله لر پس ديلديكه (التدبير قبل الوقوع)
بو ايكى طائفه نك ارالغنده طريقى مسدود قيله واول اطرافده منتشر
اولان اهل اسلامه برمرجع ومأمن پيدا اوله حقا كه رأى رزين
وفكر متين ايتمشيدى (بيت) نفثهٔ روح قدس باشد والهام خداى ﴾
هرچه درخاطر واندیشهٔ او كرد كذار ﴾ القصه عتبة بن غزوان موجب

فرمانله عمل ایدوب چون اول کار اهل کیاست وفراست معاونتی واستاد بنالر وعامللر معونتی ایله اوج ییله قریب زمانده اول بلده اتمامه ایرشدی اکا بصره دیدیلر انکیچو نکه بر موضعده بنا اولنمشیدیکه اطراف وجوانبی دوکلی طاشلق ایدی عرب اولمقوله طاشلی یره بصره دیرلر چون عتبه یه بصره نك عمارت وتمصیرندن فراغ حاصل اولدی وخلق عالم انك معمور لغی آوازه سنی اشتدیلر اطراف واکنافدن کلوب آنده توطن ایتدیلر ومعامله وتجارت انده چوق واقع اولغله ازز مانده توطن وقرار ایدنلر نقودبی شماره مالك اولدیلر ومشاجع بن مسعودی اول بلده یه امیر نصب ایدوب کندی مدینه یه مراجعت قیلدی اندنصکره امیرالمؤمنین بصره نك ایالتنه مغیرة بن شعبه یی کوندر دی مغیره برمدت اول ناحیه ده حکومت ایتدکد نصکره بعض اصحاب اغراض برفاحشه عورتله انی متهم قیلوب جناب خلافت پناه قاننده آنی وشی وغمز ایتدیلر چون بحسب الشرع اول امر شنیعی مغیره نك اوزرینه اثباته قادر اولمادیلر امیرالمؤمنین عمر اول دعوایی ایدن کیمسه اوزرینه حد قذفی اجرا ایوردی وهر چند که فراستی مغیره حقنده اول امر شنیعك وقوعنی تجویز ایتمزدی اما اول واسطه ایله که مغیره (اتقوامواضع التهم) امرینه امتثال ایتمیوب عدالت رسمی اندن مسلوب اولمشیدی صلابت ومعدلت امیرالمؤمنین انك عزلنی اقتضا ایدوب بصره حکومتندن مغیره یی معزول ورینه ابوموسی الاشعری یکه مشاهیر اصحاب وکبار اولی الالبابدن ایدی حاکم نصب ایلدی

ذکر واقعهٔ مرج الروم وفتح حمص ولاذقیه
وقنسرین وانطاکیه وحلب وغیرآن

بو سالده واقعهٔ مرج الروم ظهوره ایرشدی واول قصه نك شرحی اولدر که چون ابوعبیدة بن الجراح وخالد بن الولید رضی الله تعالی عنهما فحل مهمنی اتمام ایتدیلر حمص فتحی قصدی ایله اول طرفه متوجه اولدیلر اول لشکر ظفر پیکرك حمص طرفنه نهضت وتوجهی خبری هرقله ایرشدکده کندو بطریقلرندن برینه که آدینه توزر دیرلردی پیاده وسوار لشکر ایله اول مجاهد نامدارلرك محاربه ومقاتله لرینه کوندردی وروم عظماسندن برعظیمکه ادینه سنش دیرلردی یوردی توزرك

لشكرى قدر بر لشكر ايله نوزرك امدادينه كيده پس نوزر مرج الروم نام موضعه ايريشوب اول موضعى لشكرگاه ايدينوب آنده توقف ايلدى اول كونكه ابوعبيده اول موضعه كلمشيدى اتفاق سنهٔ دخى اولكون كلوب نوزرك لشكرينه ملحق اولدى پس ابوعبيده سنهٔنك مقابلنده وخالد نوزرك مقابلنده نزول ايدوب لشكرگاه قورديلر نوزرك رأى ناقصى آنى اقتضا ايلديكه خالدى برنده قيوب كندو شامه متوجه اوله واول ناحيه‌يى اهل اسلام استيلا سندن قورتره اعتقاد فاسدى بو ايديكه خالد ايله ابوعبيده هر ايكيسى سنهٔنك عهده سندن كلمكه قادر اوليه‌زلر بنم عقبمجه نيجه كه بيلورلر ديرايدى (اذا جاء القضا عمى البصر) بو فكر عقيمه بناء خالدك لشكرندن يوزدوندروب شام جانبنه عزيمت ايلدى و بلمديكه آفتاب عمرى شامده مغرب فنايه ايرشسه كركدر (بيت) مشى برجليه عمدا نحو مصرعه * ليقضى الله امرا كان مفعولا *
چون سنهٔ برمنزل كوچ ايلدى يزيد بن ابى سفيانكه والئ دمشق ايدى برلشكر آراسته ايدوب انى قارشولدى وايكى فريقك ملاقاتى اثناء طريقده واقع اولدى بلا توقف مقاتله ومحاربه‌يه مشغول اولديلرناكاه خالد بن وليد سپاه پرشكوه وكروه انبوه ايله اول قومك عقبندن ايرشدى نوزر چون بو حالى كوردى كوكلى آتش حسرت وندامتله ياندى وايكى عسكر ارالغنده بهايم متحيره كبى قالدى عسكر خالد وعسكر يزيد اول جمعك پريشانلغنه واقف اولديلر فرصت بولوب على الفور خالد كندوبى اول عسكر منكره اوروب انلرك صفوفنى صفلرينى بربرينه قاتدى وزخم تيغ ونيزهٔ جانستان ايله اول كروه بدكارى تارمار ايتدى وبارى تعالينك يارلغيله اعداء واضداد اهل اسلام شامك دره‌لرنده وتپه‌لرنده (كرماد اشتدت به الريح فى يوم عاصف) منتشر وپريشان اولديلر مسلمانلر برق خاطف كبى عقبلرينه دوشوب دوكليسنى جهنم جانبنه كوندرديلر تا عسكر نوزردن طشره خبر چيقاره جق برفرد قالمدى وهمانده خالد كيرى دونوب كندوبى ابوعبيده‌يه ايرشدردى و بربريله اتفاق ايدوب مرج الرومده سنهٔنك لشكرى ايله مصاف ايتديلر و بينهماده مقاتلهٔ عظيمه واقع اولوب عاقبة الامر عسكر اسلام ظفر بولديلر سنهٔنى آتندن اينديروب پياده ايلديلر واول اهل ضلالك اكثرينى دار النكاله كوندرديلر وابوعبيده

اوطرفدن خالدك رفاقتيله حمص جانبنه عزيمت ايلدى چون بو خبر
هرقلك سمعنه ايرشدى بغايت قورقدى و بونكله بيله حمص بطريقنه دستور
ويردى تاكندوبى على العجله حمصه ايرشدردى وهرقل كنديسى رها بلده سنه
عسكركاه قوروب توقف ايلدى وچون ابو عبيده وخالد حمصك طشره سنه
نزول ايلديلر حمصك حاكمى بونججه نخوت وجبروت وتكبر و باد بروت ايله
يوم شوم كى آشيانه سنه قاچوب قلعه قپوسندن طشره اياغنى قوماغه قادر
اولمدى وعسكر اسلامك هجومى خوفندن دروازه قپولربنى اچمدى وخوف
وخشيتنى حمص اهاليسنه حزم واحتياط صورتنده كوستروب ايتدى حالا
قيش فصليدر بوكون يارين شدت شتا مشتد ومستولى اولدقده عرب
بوديارده عسكر شتايه طاقت كتوره مسه كركدر زيرا انلرك اكثرينك
بدنلرى عريان واياقلرى چپلاقدر اكر محاصره ايدرلرسه صوغوقدن اللرى
واياقلرى دوكيلور بالضروره طاقت كتوره ميوب دونرلر كيدرلر (شعر)
يرى الجبناء ان العجز حزم ❊ وتلك خديعة الطبع اللئيم (ومن كان لله
كان الله له) قضيهٔ مرضيه سى موجبيله خداوند سبحانه وتعالى محض
لطف شاملى وقدرت كامل ايله اول مؤمنلرك قدملرينى انجلين محافظه
ايلديكه هيچ برمؤمنك بارمقلرندن بربرمغه ضرر وآسيب ايرشمدى واول
مرزبومده اولان سپاه رومك اياقلرى دوكلدى وايام محاصره ده كاه
اولوردىكه حمص حاكمى اراذل واوباشك طعن وتشنيعلريله بالضروره غيرته
كلوب پياده وسوار برجماعتله طشره چقاردى وحركت مذبوح ايدوب
عسكر اسلاميله مصارف ايدرلردى واكثر اوقاتده شكست اولوب طريق
فراره سلوكله شهر ايچنه قاچردى وهرقل جانبندن برقاچ كونده بر كفار
ايلچيى كلوب مدد خبرينى ايرشديرردى وهرقل جزيره اهلنه نامه
كوندرمشيديكه اتفاقله عسكر جمع ايدوب اهل حمص امدادينه ايرشه لر
انلر دخى اول امره اطاعت ايدوب حمص جانبنه متوجه اولديلر وحال بوكه
سعد بن ابى وقاص قادسيه فتحندنصكره نهب اموال وفتح بلاد ايچون
لشكرينى اول نواحيلره منتشر قلمشيدى اول عسكردن بعضيلرى جزيره يه
توجه ايدوب اول مملكتلره قصد ايتمشلر ايدى بو خبر حمص امدادينه
توجه ايدن اهل جزيره نك سمعلرينه ايرشدكده انلره كندى بلادلرى
محافظتى حمص امدادندن اولى وانسب كورنمكله اول عزيمتى فسخ ايدوب

ولایتلرینه مراجعتی غنیمت بیلدیلر چون آفتاب برج حمله تحویل وصولت
برد ساکن اولمغله مسلمانلر شدت شتادن امین اولدیلر وعسرلری یسره
مبدل اولدی شکر وسپاس خالق جن وناسله رطب اللسان اولوب مسرت
وابتهاج بی قیاس کوستردیلر (الشاکر یستحق المزید) قضیهٔ مرضیه سی
انی اقتضا ایلدیکه انلره اسهل وجوه ایله فتح حمص میسر اوله (شعر)
اذا اشتد عسر فارج یسرا فانه ❊ قضی الله ان العسر یتبعه الیسر ❊
حمصده اهل رومدن بر پیر صاحب تدبیر وار ایدی شفقت ونصیحت یوزندن
اهل حمصه اهل اسلامله مصالحه اولمغی دلالت قیلدی قبول ایتمیوب ابا
وامتناع کوستردیلر واول پیره عدیل بر پیر دخی وار ایدی اول دخی صلحه
دلیل اولدی چون اهل سعادت دکل ایدیلر انی دخی اصغا ایتمدیلر (شعر)
نیک خواهان دهند پند ولیک ❊ نیک بختان بوند پند پذیر ❊ مسلمانلر
کندی عسکرینی مکمل ومسلح قیلوب حصیلره هجوم ایلدیلر وبر اوغوردن
صوت رفیعله لسانلرینی کلمهٔ طیبهٔ (الله اکبر) ایله متحرک قیلدیلر انلرک
تکبیرلری عقبنده حصار ایچنده بر زلزلهٔ عظیمه اولاشدی شویله که بنیانلرینک
اکثری منهدم وجداران وایوانلری منصدع ومنشق اولدی ایکنجی کره ده
بر تکبیر دخی ایلدیلر حصار ایچنده اولکی حالتدن زیاده برحالت دخی پیدا
اولدی پس اهل حصاره خوف و رعب مستولی اولوب امان دیلدیلر
انلرک ارالرنده حادث اولان امر عظیمدن مسلمانلرک اطلاع ووقوفلری
یوغیدی وایام محاصره ده زیاده رنج ومشقت چکمشلر ایدی اکا بناء صلحه
راضی اولدیلر (برروایت دخی اولدرکه ایکنجی تکبیر اثرنده شهرک
دروازه سنک دخی بعض مواضعی منهدم اولدی پس حصیلر دخی دمشقیلر
طریقه سی اوزره مصالحه ایلدیلر ابو عبیده بدل صلحی اخذ وخمسنی
اخراج ایتدکدنصکره امیر المؤمنین عمره رضی الله تعالی عنه نامه یازوب ظهور
ایدن وقایعی ومیسر اولان فتوحاتی اول نامه ضمننده موقف انهایه
ایرشدردی وعبدالله بن مسعودی رضی الله تعالی عنه خمس مالیله دار
الخلافته کوندردی وعرب قبائلندن برطائفه نک که حمصده دخی ساکن
اولملرینی معقول ومصلحت کورمشیدی در دولته عرض ایدوب امیر
المؤمنینک جوابنه منتظر اولدی تا اول جانبدن فرمان کلدیکه اولدیغکز
محلده اقامت ایدوب نواحیٔ شامده اولان اهل قوت ومکنت وشجاعتی

کندی قاتنکه کتوره سن چون مجتمع اوله لر دوکلی همتکی اول بلاد وقلاعك
فتحنه صرف وحواله قیله سن وخاطریکی خوش طوتکه بن سنك جانبکه
امداد وعساکر ارسالنده هیچ برنوعله تقصیر وتهاون ایلمیم کرکدر
پس ابو عبیده امیر المؤمنینك اشارتی موجبیله ممتثل اولوب اول لشکرك
اجتماعندنصکره عبادة بن الصامت که اصحاب رسول اللهدن انصارك
اولوسی ایدی انی حمصده حاکم نصب ایدوب کندیسی لشکرایله حما
جانبنه نهضت وعزیمت ایلدی اول ناحیه یی دخی صلح طریقیله فتح ایلدی
اول شرط ایله که انلردن هر بریسی جزیه رسمیله برمبلغ معین ادا ایدوب
انلرك اراضیسنه خراج مقرر اوله واول ارادن سبرزه کلوب انی دخی
بوطریقه اوزره حیطهٔ تصرفه کتوردی اندنصکره عنان عزیمتی بلدهٔ
معره یه معطوف قیلوب انی دخی حما دستوری اوزره مفتوح قیلدی واول
ناحیه یه شمدی معرة النعمان دیرلر اول جهتدنکه حین فتحنده ابوعبیده
نعمان بن بشیری اول ارایه حاکم ایتمشیدی اندنصکره لاذقیه جانبنه توجه
کوستردی اول دیارك کفاری شهر قپوسنی باغلیوب اهل اسلامه قارشو
قودیلر وحالبوکه اول بلده نك دروازه سی عظیم ووسیع ایدی شویلکه
قپوسنی برار یا ایکی ار آچوب قپایه مزلردی بلکه برجماعت اتفاقیله اچارلر
وقپارلردی مسلمانلر چون بوحاله واقف اولدیلر ابوعبیده امر ایلدی
تا لشکرك اطرافنه خندق چوردیلر واول خندقی شویله عمیق ایلدیلرکه
ایچنده آتلو طورسه طشره دن کورنمزدی وخندقی اتمامدنصکره اهل
اسلام (الحرب خدعة) مقتضاسیله کندیلرین شویله کوستردیلرکه کویا
اول مقامدن کوچ ایدوب کیده یورلر واحمال واثقاللرینی یوکلدوب
برمقدار یول یورودیلر چون اخشام اولوب کیجه نك ظلمتی ظاهر اولدقده
دونوب کلوب اول خندقك ایچنده مسلح ومکمل حاضر ومهیا طوردیلر
صباح اولدقده لاذقیه خلقی لشکر اسلامی اول ارادن قالقوب کتدی
برفرد قالمدی اعتقادیله دروازه قپوسنی آچوب طشره چیقدیلر
وهرکس برمهم ایچون برطرفه منتشر اولوب کتدیلر ناکاه فرسان
اهل اسلام وشجعان خون آشام هر بریسی سیف مسلولیله اول خندقدن
طشره چیقوب کندیلرینی لاذقیه خلقنه اوردیلر اول بلده یی ضربا
وقهرا تحت تصرفه آلدیلر اول بلده سکاننده برقوم نصارا که

فرار اختیار ایدوب روم جانبنه میل ایتمشلر ایدی ووطن مألوف مفارقتنه
تحمل ایده میوب پشیمان اولدیلر بالضروره کیرو کلوب امان طلب
ایلدیلر وصلح اولدیلر شول شرطله که اللرنده اولان اراضی کندیلرینك
تصرفنده قالوب وکنائسی تخریب اولنمیوب هرسنه شو قدر مبلغ
معین جزیه رسمیله ویره لراندنصکره عبادة بن صامتك سعی واهتمامی
ایله اول موضعده برمسجد جامع بنا اولندی واول بلده سکاننده ن
برقوم نصاری جزیه التزام ایتمامیله مقتول اولدیلر وبعضیسی دخی
مطرود ومخذول اولدی (وبوسال فرخنده فالده ابوعبیده لاذقیه
فتحندن فراغدنصکره خالدبن ولیدی برقطعه لشکر ایله قنسرین جانبنه
کوندردی اثناء طریقده خالدروم لشکرندن برفریقه راست کلدیکه
سردارلری بین الناس میناس دیمکله موسوم ایدی وروم عظماسندن
برعظیم ایدی واول اورتالقده هرقلك ثانیسی ایدی حین ملاقاتده
علی الفور قتال ومحاربه وجدال ومخاصمه یه باشلدیلر اول معرکه ده
مقاتلهٔ عظیمه واقع اولدی ومیناس کفاردن جمع کثیر ایله مقتول
اولدی ولشکرینك بعضیسی اسیر وبعضیسی فرار ایلدیلر وخالد مظفر
ومنصور قنسرین قپوسنده لشکرکاه قوردی اول شهرك خلقی دروازه
قپوسنی باغلیوب شهره متحصن اولدیلر خالد دولت مرکبنه سوار اولوب
اول بی دولتلرك حصاری قپولری یاننه کلدی واول دیارك رئیسلرینی طلب
واداء دررباریله انلره خطاب ایدوب ایتدی اکرسز سحابه چیقوب
یعنی بولوط ایچنده مستتر ومتحصن اولورسکزده کرم ونصرت
رب الاربابدن امیدم اولدرکه بزی شعله کبی آتشلره بندیروب ویاخودباد
مرکبنه سوار ایدوب اول متحصن اولدیغکز سحابه ایرشدیره ویاخود
سزی یغمور قطره لری کبی بزخاکیلرك جانبنه ایندیره خالدك بوکلامنك
هیبت وصولتی اول قوم منکوبك قیلوب معیوبلرنده مرتسم اولوب
امان طلب ایلدیلرکه حیصلر قاعده سی اوزره مصالحه ایده لر خالد
اول نوع مصالحه دن اباوامتناع ایدوب ایتدی سزکله صلح اولورم
انك اوزرینه که قلاع وحصونکزی تخریب ایدم وکلیسالریکزی هدم
ایدم وسزدن دیلدیکمی اجلا ایدم یعنی مسقط رأس ومحل انس
واستیلاسی اولان وطن مألوفدن سوروب چیقارم اول فجار ناچار اکا
راضی اولدیلر وخالد قنسرین مهملرینی اتمام ایتدکدنصکره ابوعبیده نك

امری ایله لشکر مهیا ایتدی تارهاولا یتنده هرقلك اوزرینه واره
چون بوخبر هرقلك سمعنه ایرشدی انك باطننه خوف عظیم مستولی
اولدی ورهایی قویوب قسطنطینیه طرفنه متوجه اولدی و بوراده
شمباطه اوغرادی واول موضعده برقاچ کون توقف ایدوب اشکرگاه
قوردی واهل اسلامك احوال واخلاقندن استفسار ایلدی خبر
ویردیلرکه (هم فرسان بالنهار رهبان باللیل) یعنی محمدیلر برگروهدرکه
کوندزلرده میدان جهادده شجاعت آتنه سوار اولوب ومناعت جبه
وجوشنی کیرلروجلادت آستینندن ال چقاروب مناقشت اوقنی
کمانندن دین دشمنلرینك برکین بدنلرینه روان ایدرلر وزخم تیغ
خون آشامله کردن کشان کفورك باشلرینی قپارلر وطعن نیزهٔ جان
ستان ایله متکبران فخوری اسب دولتدن خاك مذلته ایندیررلر وروح
روانلرینی اعلاء اعلام اسلامده فدا ایدرلر وکیجه لرده (رجعنا من
الجهاد الاصغر الی الجهاد الاکبر) حکمیله توکل زرخلرین کیوب رضا
یکندن ال چیقاروب یقین توغلغه سنی هامهٔ همته قیوب محراب نمازه
کیروب نفس جانکدازلریله محاربه ایدرلر ومقام مجاهده ده ثبات قدمه
چالشوب یوزلرینه مشاهده قپولرینی آچارلر وارواح انبیا واولیایه
توسل ایدوب انلر ایله مخاطبه ومصاحبت ایدرلر (بیت) ای شهان
کشتیم ماخصم درون ✽ ماند خصمی زو بتردراندرون ✽ چونکه واکشتم
زپیکار برون ✽ روی آوردم به پیکاردرون ✽ هرقل اول خبرو برن
کیمسه یه ایتدی اگرسنك بو کلامك واقعه مطابق ایسه تیز اولهکه اول
قوم بنم تصرفمده اولان مملکتلری اخذوانتزاع ایدرلرواول ولایتلره
وداع ایدوب ایتدی (السلام علیکم ایها البلاد سلاما لااجتماع بعده
ولا یعود الیك رومی ابدا الاخائفا) پس قسطنطینیه طرفنه توجه ایلدی
(شعر) ذهبت فلادری الی این اذهب ✽ وای امور بالعزیمة ارکب ✽
ولو کان لی قلب فسرت مولیا ✽ ولکن بلا قلب الی این اذهب ✽
وچون قسطنطینیه یه واصل اولدی اول بلده یی دارالسلطنه ایدوب
انده قرارایلدی و بلادشامدن حدودومه یقین اولان بعض بلادی
اجنادین وقیساریه وانطاکیه وغزه کبی محکم طوتوب بلادمذکوره دن
هربرینه محافظه ایچون لشکر تعیین ایلدی ابوعبیده فرصتی غنیمت

بيلوب خيام ظفرآثاربنى واعلام نصرت شعاربنى حلب نو احيه‌سنه
ضرب ونصب ايلدى برقاچ كون محاصره دنصكره اول بلده اهاليسى
امان ديليوب مصالحه ايلديلر اول شرطله كه لشكر اهل اسلام قانلرينى
دوكيه‌لر ونسا وذريتلرينى اسير ايتميه‌لر وقلاع و بلادلرينك تخريبنه
متعرض اولميه‌لر انجق جمله مماللرى اهل اسلامك اوله وصلح مذكور
نهج مسطور اوزره اتمام اولدقدنصكره انطاكيه اوزره عزيمت
ايدوب اول بلده حوالیسنى محل لشكر نصرت اثر قيلديلر اول يرك
اهاليسى لشكرلرى چوقلغنه مغرور اولوب وهرقل جانبندن مدد
ايرشمكه اميدوار ايديلرچون اول جانبدن مأيوس اولديلر انلر دخى
صلحه راضى وطالب اولديلر ابوعبيده اول قومله صلح اولدى شول
شرطله كه اول قومدن جزيه التزام ايدنلر سلامتله وطن مألوفنده
قاله جزيه التزامندن امتناع ايدنلر جلاى وطن ايدوب آخر دياره كوچه
كيده پس اول قومك برمقدارى شق اولى اختيار وبرمقدارى دخى
شق ثانى بى قبول ايدوب كوچوب كتديلر (واميرالمؤمنين عمرك حكميله
ابوعبيده لشكر اسلامدن برجمع كثيرى انطاكيه ده محافظه ايچون
اليقوبوب انلرك حاللرينه مناسب جوائز وانعامات تعيين قيلدى
وهم جناب خلافت مآبك امريله معاويه‌يى بشبيك سوارجرار ايله هرقل
جانبندن قيسارية حاكمى اولان قيغار اوزرينه كوندردى حالبوكه
اول وقتده قيغار لشكرى انطاكيه خلقندن وسائرنواحيدن كلوب
انلره ملحق اولانلردن ماعدا اللى بيك ايدى اول جمع قليل خدا
وندقديرك امريله اول جمع كثيره غالب اولوب اول زمرۀ فجارك چوغى
مقتول و باقى قالانلرى خائبا وخاسرا هزيمت وفرار ايتديلر و معاويه
قيساريه ايالتنده اوتوردى وابوعبيده اميرالمؤمنينك امريله عمرو
ابن عاصى هرقل جانبندن ولايت اجنادين حاكمى اولان ارطبون
اوزرينه كوندردى ارطبون لغت رومده زيرك وعاقل ديمكدر كمال عقل
وكياستى و بغايت حدس وفراستى اولمغله اكا ارطبون ديمشلر ايدى
حضرت اميرالمؤمنين عمرك رضى الله تعالى عنه مجلسنده مذكور ارطبونك
ذكا وفطنتى اكلدقده بيوروشكه ارطبون ذكى وعاقل ايسه بزدخى
انك اوزرينه ارطبون عربى كوندردك يعنى عمرو بن عاص رضى الله

تعالی عنه دهاة وعقلای عربدن اولمغله ارطبون عربی دیمکله تعبیر
بیورمش عمرو چون لشکر ایله اجنادین نواحیسنه داخل اولدی ارطبون
دخی کندی لشکر عظیمی ایله یرندن قوپوب عمروی قارشولادی ارالرنده
محاربه ومقاتلهٔ عظیم واقع اولوب عاقبت لشکر کفار شکست اولمغله
ارطبون فرار ایدوب بیت المقدسه التجا ایلدی واول اراده متحصن
اولدی (مؤرخیندن برجماعت بوسال فرخنده فالك وقایعنده
کتورمشلردر که چون هرقل شام ولایتنه وداع ایدوب قسطنطنیه یه
عزیمت ایلدی ندماسندن برپیر فاسد ضمیر اکا ایتدی معقول کورمزکه
قوم عرب ایله سنك ارالغکده محاربه واقع اولمدین شام ولایتنی مجانا انلره
قیوب کیده سن بوصورت سلطنت ناموسنی اخلالدن خالی دکلدر
تدبیر اولدر که تخت تصرفکده اولان ممالکدن سردارلر ودلاورلر
جمع ایده سن واشکر ترتیب ایدوب عرب قومی اوزرینه کوندره سن تا انلر ایله
محاربه ایده لر ظفر بوالورلر ایسه نه کوزل اگر مغلوب اولورلر ایسه
سن اول زمان بحسب الضروره ولایت شامی انلره قیوب کیدر ایسك
عقلا قتنده معذور اولورسن هرقله اول پیرك نصیحتی معقول کورینوب
موجبی ایله عمل ایلدی اوچ نفر نامدار سردارلری وار ایدی اولکیسی
باهان ایکنجیسی قنطار اوچنجیسی درجان ایدی هر برینه درهم
ودیناردن مبالغ کثیره انعام ایدوب جامه وکمر وشمشیر وتاجلر باغشلدی
وهر برینی یوزبیك لشکره سردار ایلدی (بیت) نه چندان خلق
کرد آورد قیصر * که چندان خلق باشد روز محشر * واول لشکرك
مجموعی باهانه اطاعت ایتمکی امر ایدوب اهل اسلام اوزرینه کوندردی
چون بوخبر ابوعبیده نك سمعنه ایرشدی فی الحال کندی لشکرینك امراء
وسردارلرینی احضار ایدوب اول بابده مشاوره ایلدیلر هرکس
خاطرینه کلوب صواب ظن ایتدیکی سوزلری سویلدی اول اثناده یزید
ابن ابی سفیان ایتدی بنم رأیم اولدر که شام بلادندن اهل اسلام تصرفنده
اولان اطراف واکنافه نامه لر کوندره سن تا جیوش اسلامیه حاضر وآماده
اولوب بزم قاتمزه جمع اوله لر بزدخی اهل وعیال وصبیان ونسامزی حمص
شهرینه قیوب کندیمز طشره ده دشمن مقابله سنده طوروب مقاتله ایده وز
شرحبیل بن حسنه ایتدی بورأیکده کرچه مسلمانلرك صلاحنه سعی

ایتدك اما بورأی فسادن خالی دکلدر (مصراع) حفظت شیئا وغابت عنك اشیاء ❊ زیرا رومیلرایله حمصیلر برملت ومذهبده اولدقلری امر مقرر در پس بز رومیلر ایله مقاتله یه باشلدیغمزده حمصیلردن امین اولامز زیرا انکیچونکه انلرك بزمله صلحلری بحسب الضروره واقع اولمشدر ورومیلرایله مذهب وملتلری موافقدر وانلرایله مخالطت وصحبت قدیملری واردر پس محتملدر که بلکه ظن غالبدر که بزرومیلرایله مقاتله یه مشغول ایکن انلر غدر ونقض عهد ایدوب بزم عورتلریمزی واهل وعیالمزی دشمن النده و یرهلر ابوعبیده ایتدی اهل حمصده اول قدرت یوقدر که بزه بوبجلین غدر ایده بیله لر زیرا انلر بزم قدرت وقوتمزه واقفلر در وانلرك قلوبنده بزم طرفمزدن خوف عظیم مستولی اولمشدر اماچونکه سن بویله دیوب بزی تخویف ایلدك حزم واحتیاط ایدوب بوتوهمی رفع ایتمك کرکز وبنده ابوعبیده ایتدی مصلحت اولدر که اهالیٔ حمصی منازل واوطانندن اخراج وازعاج ایده وز واهل وعیال ونسوانمزی انلرك منازلنده اسکان ایده وز ومسلمانلر دن برجماعتی حصاری محافظت وحراست ایچون انلرك یاننده قویه وز شرحبیل ایتدی انلر ایله عقد ایتدیکمز عهد وپیمانی نیجه نقض ایده وز وانلری خلاف عهد مسکنلرندن ووطن مألوفلرندن اخراج ایدوب (اوفوا بالعهد ان العهد کان مسؤلا) امرینك خلافنه نیجه کیده رز (ولا دین لمن لاعهدله) تهدیدینی نه وجهله تأویل قیلارز (شعر) ولاتغدر اذا عاهدت عهدا ❊ فان الغدر صاحبه ذلیل ❊ بکا معقول ومناسب کورینن بودر که بومقامده قرار ایده وز وامیرالمؤمنین عمره رضی الله تعالی عنه نامه کوندره وز و کیفیت حالی اکا بلدیره وز تابزه برمدد کوندره ابوعبیده ایتدی وقت بغایت تنکدر بزم کوندره جکمز نامه بوارادن مدینه یه واروب مدینه دن بزه امداد کلنجه محتملدر که دشمن اوزریمزه کله میسرة بن مسروق عبسی ایتدی مصلحت ومعقول اولان اولدر که بزشهر حمصی تخلیه ایدوب دمشق جانبنه واره یز زیرا بزم دمشقیلره اعتمادمز حمصیلره اعتمادمزدن زیاده در واول ارادن امیرالمؤمنین عمره خبر کوندره وز تابزه امداد ایلیه کندیمز دخی ممکن اولدقچه اسباب حرب احضارینه ولشکر جمعنه مشغول اوله وز اکر روم لشکری اوزریمزه کلنجیه دك مدینه دن بزه امداد ایریشر

ایسه فیها ونعمت والا رجع ایتدیکمزلشکرایله متوکلا علی الله کفار ایله
مقاتله ایده وز دوکلی اصحاب میسره نك بورأیی استحسان ایدوب ایتدیلر
بورأی اوزرینه بررأی دخی اولماز وجمله بونك اوزرینه اتفاق ایلدیلر
ابوعبیده امیرالمؤمنینه نامه یازدی نامه نك مضمونی اول ایدیکه هرقل
قیصر برلشکرجمع ایتمشدرکه هنوز اولمقدار لشکر اسکندر ذوالقرنیندن
غیری برپادشاهك قاتنده جمع اولمش دکلدر واول جمله دن سوار و پیاده
اوچ یوز بیك مرد و پرشوکت وهیبت یات ویراغیله اوزریمزه کوندرمشدر
و بز اصحابله مشاوره د نصکره رأیمزی برامرده اتفاق وقرارداده ایتمشزدرکه
تفصیلنی حامل دعا نامه خاکپایه عرض ایدسه کرکدر والسلام و بونامه یی
سفیان بن معقل ازدینك النه ویروب مدینه یه کوندردیلر سفیان مدینه
جانبنه روان اولدیغی کوك ایرتسی ابوعبیده لشکری ایله دمشق جانبنه
مراجعت ایدوب روان اولدی سفیان چون مدینه یه داخل اولوب
مکتوبی امیرالمؤمنینه ایرشدردی جناب خلافت مآب دشمن لشکرینك
حالندن استفسار ایلدی سفیان دخی بیلدیکی کبی تقریر وعیان ایلدی
وابوعبیده نك دمشق جانبنه کلدیکنی ولشکر اسلامدن حمص شهرینی
تخلیه ایتدیکنی سویلدکده عمرك بشرهٔ مبارکنده اثر کراهت پیدا اولدی
وابوعبیده یه جواب یازدیکه کلن مکتوبکزك مفهومی معلوممز اولدی
وسائر احوالکز هوحقده حامل نامه دن سؤال اولنوب بیلندی حمصی تخلیه
ایدوب دمشق جانبنه کتمکز معقول ومناسب دکلیدی زیرا حمص کبی
بربلدهٔ پرنعمت وحصن حصینی که حق تعالی اهل اسلام النه ویرمشیدی
برضرورت باعث اولمقسزین نی کیرو دشمن النه ویرمك کفایت تدبیردن
بغایت بعیددر (بیت) دامن دولت جاوید وکریبان امید ✲ حیف
باشدکه بکیرند ودکر بکذارند ✲ اما اول لشکرك حل وعقد صاحبلرینك
اتفاقلری چون اول امر اوزره وقوع بولدی پس رجای واثق وامید
صادقمز اولدرکه انك عاقبتی نجاحه مقرون اولوب خانمه سی سعادت
وخیره موصول اوله وکرکدرکه دشمنك لشکری کثرتندنکه بونوبت واقع
اولمشدر اندیشه ده اولمیه سز زیرا دشمنه ظفر بولمق لشکر کثرتیله وفکر
وتدبیرك جودتیله دکلدر بلکه خداوند قدیرك تأییدی وتوفیقیله در
کوکلکزی بکزی خلقدن منقطع ایدوب عون ربانی یه ونصرت یزدانی یه

تمام ربط ایدك تا كه حق سبحانه وتعالی اول مطلوبك مهامنه وفق مرام اوزره انتظام و يره سفيان بن معقل امير المؤمنينك نامه سنی الوب كيرو دوندی ودمشقده ابو عبيده يه ايشدردی اولحالده ابو عبيده دخی جمع اشكردن واعداد آلات حربدن فراغ ايتمشيدی تمام اوتوز يدی بيك مرد نامدار جمع اولمشيدی اوچبيكار دخی مدينه دن امداده كلوب تمام قرق بيك مكمل عسكر اولدی و باهان دخی حمصدن روانه اولدی براشكر انبوه پرشكوه ايله كه كوه وصحرايه صيغمزدی وجهان فضاسی كمال وسعت ايله اول اشكرك كثرتنه مساعده ايتمزدی ايكی اشكرك بر برينه ملاقاتی نهر يرموك ساحلنده واقع اولدی (راوی ايدر بينهماده برمحاربه واقع اولديكه انك شدت وصولتنی كماينبغی تقرير و بياندن زبان قلم عاجزدر (نقلدركه خالد بن وليد اول كون مردانه لك ايدوب ودلاورلك دادينی و يردی واولقدركه نصاری كردن كشلرينك سر و كردننه هر ايكی اليله قليج اوردی اول يكانهٔ روزكارك النده اول كون يدی قليج قيرلدی عاقبة الامر موحدان محمدی ترسايان عيسوی اوزره ظفر بولديلر واشكر نصارانك ملوك واقيالندن ورؤسای ابطالندن وسائرلرندن يتمش بيك مردمعركهٔ قتالده خاك وخونه دوشوب هلاك اولديلر واول فريقدن برجمع نهر يرموكده غرق اولوب اول صو بولاندن آتش دوزخه ايريشوب حريق اولديلر و بقيةالغرق والحرق اولانلر دخی منكوب ومخذول هزيمت كوستروب يلكبی سرعتله كندولرينی هرقل دركاهنه يتورديلر وغنيمت بسيار وسبايای بی شمار اهل اسلام النه دوشدی (الحمد لله الذی اذهب عنا الحزن ان ربنا لغفور شكور) آيت كريمه سنی ورد زبان وتعويذ دل وجان ايلديلر وفراغت خاطر ايله جمع اموال وتقسيم غنايمه مشغول اولديلر فتحنامه ايله خمس غنيمتی مدينه يه كوندرديلر

ذكر فتح بيت المقدس

و بو سال ميمنت اشتمالده بيت المقدس فتحی ميسر اولدی اول واقعه نك كيفيتی اولدركه چون ارطبون فرار ايدوب بيت المقدسه التجا ايلدی عمرو بن عاص براشكر عظيم ايله انك اوزرينه واردی ارطبون مقاومتدن عجزينی ملاحظه ايتديكنه بناء شهرده متحصن اولوب عمرو بن عاص جانبنه خبر كوندرديكه بيهوده يره اوقاتكی ضايع ايتمه زيرا كتب

آسمانیدن واخبار احبار ربانیه‌دن معلوم اولمشدرکه بو بلدهٔ مقدسه‌نك فتحی سنك الکده اولماسه کرکدر ودخی ارطبونه نامه یازوب رسالت رسمیله روم لغتنی بیلور برقاصد کوندردی واکا وصیت ایتدیکه کندونك روم لغتنی عالم اولدیغندن قوم رومی واقف قلمقسزین دوکلی جان وتن ایله مجلسلرنده قولاق طوتوب ارطبونك اسانندن هرنه جاری اولورسه کلوب خبر ویره سن چون قاصد مذکور عمروك نامه‌سنی ارطبونه ایرشدردی ارطبون بنه مقدم سویلدوکی سوزه مصراولوب بو قلعه‌نك فتحی عمرو بن عاص النده دکلدر دیدی ندماسی ایتدیلر پس قلعه‌نك فتحی کیمك النده اولسه کرکدر ارطبون ایتدی بو قلعهٔ مبارکه شول کیمسه‌نك النده فتح اولورکه انك اسمنده بر برینه متصل متحرك اوج حرف اوله وبرقاچ صفتلردخی بیان ایتدیکه اول صفات امیرالمؤمنین عمرك اسمنده موجودایدی بو خبرعمرو بن عاصه ایرشدی عمروفکر ایدوب ایتدی صفات مذکوره ایله متصف اولوب نامی مثلث وارباع ربع مسکونی انوار عدل کاملی وآثار فضل شاملی ایله منور ومزین ایتمش امیرالمؤمنین عمردن غیری برشخص دخی یوقدر پس عمره نامه‌یازوب ایتدی غنیم ایله بزم ارالغمده عجب حال واقع اولمشدر قدس بلده‌سنی سنك ایچون صاقلرلر بکاویره جك دکللر باقی رأی سزکدر وعمرو بورمز ایله اول معنایه ایما ایتدیکه اکرشرف قدومکز ایله بودیاری تشریف بیوررسه‌کز بیت المقدس فتحی وسائر فتوحات سزك قدومکزایله میسر اولور (بیت) بهرجار ونهد فاروق اکبر ❊ بود تخت آن اردتاج برسر ❊ اکر آرد بسوی روم آهنك ❊ غلام اوشوندازروم تازنك ❊ فی الحال امیرالمؤمنین علی‌یی کرم الله وجهه مدینه‌ده خلیفه‌ایدوب کندیسی شام طرفنه توجه بیوردی علی مرتضی ایتدی ای امیرنه اقتضا ایتدیکه کندی نفس نفیسکله جانب اعدایه نهضت بیوررسن بحمدالله ومنه که عساکر منصورهٔ اسلامیه‌اواطرفلرده‌در امر بیورسك اول کارك عهده سندن کلورلر عمر بن خطاب رضی الله عنه ایتدی یااباالحسن عباس بن عبد المطلبك وجودی برکتندن بوعالم خالی اولمازدن مقدم دیلرمکه اعداء دین ایله امر جهاده مباشرت ایدم وغزا اشتغالی فضیلتنه فائز اولام زیرا عباس سزك ایچکزدن مفقود

اولدقدنصكره بوجهانده چوق فتنه وآشوب موجود اولسه كركدر
(القصه امیرالمؤمنین عمرشام جانبنه روانه اولدی واول حدود دامراسنه
منشورلر یازدیكه ارباب مناصب واصحاب اعمالدن هر كس یرلو یرینه
بررعادل وامین كیمسه یی قائم مقام نصب ایدوب فلان كون شهر جابیه ده
كلوب بزه ملحق اوله (چون عمرجابیه یه ایرشدیكه اول ارادن بیت المقدس
بش كونلك مسافه ایدی رؤسا وسپاه ودلاوران شجاعت پناه مقدم
شریفنه استقباله اقبال كوستروب فرمان موجبنجه اول محلده شرف
ملاقاتیله مشرف اولدیلر بو دولتله جمله دن مقدم سر افراز اولان
ابوعبیدة بن الجراح و یزید بن ابی سفیان ایدی اندنصكره خالد بن ولید
وسائر جنود شام دركاه خلافت پناهه یوز قیوب دولت ملاقاتیله
مستسعد اولدیلر چونكه ارطبون بو معنادن وقوف بولدی بیلدیكه
بیت المقدسك فتحی مفتاحی كلدی وهاتف غیبی ارطبونك كوش
جاننه اهبطوا مصراندا سنی ایرشدردی زمین قدسی قیوب رخت
اقامتی مصره آچدی چون بیت المقدس صحراسی اول بی وجودك
وجودی ناپاك لكندن مقدس ومطهر اولدی اول مرقد انبیای عظام
ومعهد اولیای كرام ومعبد اصفیای بااحترام ومشهد شهدای اعلام
ومهبط ابدال وموقف رجال صاحب كمال اولان بقعۀ مباركه نك اعیان
واشرافی بیكه قریب جماعتله سریرخلافت مصیرسایه سنه متوجه اولوب
امان طلب ایلدیلر (جناب خلافت مآب دخی اول قومك ملتمسنی مبذول
طوتوب جزیه آلمق اوزره انلر ایله صلح بیوردی چون بیت المقدسكه
شام شهرلرینك متین ومنیعی ایدی اسهل وجوه ایله فتح اولنجق
سائر بلادك دخی فتوحی قپولری اهل اسلام یوزینه آچیلوب فتح
وتسخیری متعذر ومتعسر اولان بلاد وقلاعدن هر كون بربلده نك
و برقلعه نك سهولتله فتحی اول سرور قرومك میامن قدومیله میسر
اولدی اندنصكره بومنظومك مضمونی حالته مقارن وامن طمانینته
مصاحب اوله رق مدینۀ سكینه یه مراجعت قیلدی (بیت) جهان
بكام وفلك بنده وملك داعی ❊ امید تازه ودولت قوی وبخت جوان❊
فتوح سوی یمین وسعود سوی یسار ❊ سپهر پیش ركاب وزمانه
زیرعنان ❊ وبوسال فرخنده فالده تدوین دواوین وتقدیر فروض

واقع اولدی واول قصه نك كيفيتی بو ايديكه خمس غنايمدن وخراج مواضع وجزيهٔ اهل كتابدن مبلغ كثيره كتوروب پايهٔ سرير خلافته تسليم ايتديلر (بر روايتده سكز كره يوز بيك دينار ايدی جناب خلافت مآب اول مالك كيفيت ومقداريني كما ينبغی معلوم ايدنمكده اول كيجه پهلوسنی بستر استراحته قومادی زوجهٔ مطهره سی سؤال ايتديكه يا امير المؤمنين بو كيجه نه واقع اولديكه اويقويی كندی نفسكه حرام قيلدك جواب بيورديكه عمرك كوزلرندن نوجهله اويقو كلهكه مسلمانلر ايچون اولقدر مال ومتاع كلمشدركه بو آنه دك هركز كلمش دكل ايدی اندن قورقارمكه بو مالی مصارف شرعيه سنه صرف ايتمزدن مقدم بيك اجل ايريشه ايسه يارين روز قيامتده حضرت عزت عز شانه قاتنده مؤاخذه ومسؤل اولم وچون صباح اولوب فريضهٔ صبحی ادا ايلدی ديوانده اعيان صحابه يی جمع ايدوب ايتدی بو كلان مال خصوصنده بكا بر رأی يوز كوستردی سزكاه دخی مشاوره ايدرين تا كورهيم اول امرده سزك دخی رأيكز نه در وايتدی بنم دخی رأيم بودركه بو مالی برمكيالن ايله يعنی براولچواله اصحابه قسمت ايتسم ودفعهٔ واحده ده حق مستحقنه ايصال ايتمكله عهده سندن خلاص اولسم اصحاب ايتديلر يا امير المؤمنين اكر عنايت نكزی بو امر دن مصروف بيورر سكز اولی وانسب كورينور زيرا اهل اسلام توفيق ولی الانعام ايله كون بكون زياده اولمقده در ومال دخی بو كتوردكلری مقداردن آرتوب كتمه كركدر مناسب اولان اولدركه دفتر وديوان وضع بيوره سن تا خلقه ويردكلرينی حساب وكتاب ايله ويره لر حضرت عمره اول رأی بغايت صواب كورينوب بيوردی تا ديوان اساسنی قورديلر ودفتر ترتيب ايلديلر وطبقات ومراتب خلق مرتب ايلديلر وپيغمبر عزتك صلی الله تعالی عليه وسلم عمومتی شرفنه رعايت قيلمغچون عباس بن عبد المطلبی سر دفتر ايدوب سنوی اكا اون ايكی بيك درهم وبر روايتده يكرمی بش بيك درهم تعيين ومقرر قيلديلر وندنصكره سادات اهل بيتی مقدم طوتوب زوجات مطهرات حضرت پيغمبرك صلی الله تعالی عليه وسلم هر برينه سنوی اون بيك درهم تعيين ايلديلر واهل بدرك هر برينه

بشر بیك درهم تعیین ایلدیلر وبو درت کشیلری یعنی که حسن وحسین وابوذر وسلمانی رضی الله عنهم اهل بدره داخل قیلوب بشر بیك درهم ویردیلر بوندنصکره وظایف درددر بیك واوچر بیك بشیوز واوچر بیك اوچیوز واوچر بیك ایکیوز اللی واوچر بیك درهم مقرر قیلدیلر وبو مراتبده سبق اسلامی ومشاهد فاضله ده حضور وشهودی معتبر ومنظور طوتدیلر وعمر رضی الله تعالی عنه سنین خلافتك آخرسنده بیور دیکه اکر اجل امان ویررسه بوندنصکره هر کسك عطیه لرینی دردر بیك قلایم تاکه مبلغ مزبوردن بیکنی اهل وعیاللرینی کوز تمك ایچون صرف ایده لر وبیکنی کندی نفقه وزادلری قیله لر وبیکنی تجهیز جهاده انفاق ایده لر وبیکنی وقت حاجت ایچون حفظ ایده لر وبو داعیه یی هنوز قوتدن فعله کتورمدین وفات ایلدی واول وقتده که فرض وتقدیر عطایایه مشغول ایدی برکشی موقف عرضه ارشدردیکه اکر امیر المؤمنین بو مالك جمله سنی عطا بیورمیوب برمقدارینی دخی مسلمانلرك عده وبراغی ایچون بیت المالده قوسه بکرك ایدی جناب خلافت مآب ایتدی بو کلامی سنك دهانکه شیطان القا ایتمشدر حق تعالی بنی بو کلمه نك شرندن حفظ ایلیه وبو کلمه سبب فتنه اولسه کرکدر بندنصکره مسلمانلرك والیسی اولنلره بن حق تعالینك ورسولنك مسلمانلره عده وبراغ ایتدیکی نسنه لرکه اطاعت خدا واطاعت رسولدر اول نسنه لردن غیری یی مسلمانلر ایچون عده وبراغ بلمزین وبو ایکی نسنه یعنی اطاعت خدا ورسول بزم ملجأمزدر اول حضرته اعتماد ایله ارشدك کوردکك مرتبه لره (شعر) مافات مضی وماسیأتیك فاین * قم فاغتنم اللذة بین العدمین *

﴿هجرتدن اون بشنجی یلك وقایعی واون التنجی یلك حوادثی﴾

﴿نهرسیر وبابل وساباط ومداین فتحلری بیان اولنور﴾

روایتده کتور مشلردر که امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه سعد بن ابی وقاصه نامه یازدیکه وقتنك وقتیدر که تمام همتکی ودوکلی عزیمتکی مداین فتحنه صرف ایده سن ولشکرك احمال واثقالنی

واهل وعيالريني قادسيه شهرنده قيوب واهل شجاعت وشهامتدن برجمعی دخی انلرك اوزرينه محافظه وحراست ايچون تعيين ايدوب عنان عزيمتی مداين جانبنه معطوف قيله سن پس سعد بن ابی وقاص فرمان موجبنجه امتثال ايدوب هجرتدن اون بشنجی سنه نك شوالی آخرنده ترتيب وتجهيز جيوش ايدوب مداين جانبنه روان اولدی ويولده كيدر ايكن بلادو دياردن نهرسيرورس وبابل وساباط كبی ولايتلرك بعضيسنی مصالحه طريقی ايله و بعضيسنی دخی ضرب وقهرا فتح ايلدی ولايت بابلده اولان عجم لشكری اهل اسلامله مقاتلهٔ عظيمه ومحاربهٔ شديده ايتدكلرندنصكره منهزم و پريشان اولنلردن برطائفه نهاونده و بركروه دخی اهوازه كتديلر وبرفرقه دخی دجله يه جسر قوروب عبور ايتدكلرندنصكره لشكر اسلام كندولريني تعقيب ممكن اولماق ايچون اول جسری خراب ايدوب كندولريني مداينه دوشوردیلر عساكر ظفر مأثر اهل اسلام ساباطه واصل اولدقلرنده عرض لشكر ايتديلر سعدك ركابنده التمش بيك سوار بولندی وچون يزدجرد سعدك مداينه توجهندن خبردار اولدی لشكری سردارلغنی هركيمه كه عرض وتكليف قيلدی قبول قلمديلر عاقبت بونده قرار ايتديلر كه مداينك اورتاسندن جاری اولان دجله صوينی كچوب مداين شهرندن صونك جانب غربيسی كه سوادعراقه متصل وملاصقدر اولجانبی عربه قيوب وطرف شرقيسی كه ايوان اكاسره وقصور خسروان عجم اولجانبده ايدی محافظه ايدهلر پس اول قومكه مداينده ن دجله صوينك جانب غربيسنده ايديلر نفايس اموال ونفوس اهل وعيالريني كوپرو قوروب صويك اوته يقاسنه يعنی جانب شرقيسنه كچوروب كوپرويی خراب وكميلری كناره چكديلر چون سعد دولت وسعادتله دجله كنارينه ايرشدی ودجله دن مرور وعبور ممكن اولماديغنی بيلدی اول امر مشكل وكار معضلده متفكر وحيران قالدی (وشاور صديقك فی خفی مشكل) مقتضاسيله امراء لشكر ورؤسای دين پرور ايله مشاوره ايلدی بعضيلر ايتديلر مناسب اولدر كه كميلر يابه وزوكوپرولر پيدا ايده وز سلمان فارسی ايتدی ياامير بزكوپرو يابوب سفينه پيدا ايدنجه كفار عجم مداينده ن دفاينی قالدیررلر راوی ايدر اول كيجه سعد واقعه سنده

کورمشدیکه لشکر اسلامك سوارلری اول بحر زخاره اقدام ایدوب
سلامتله کچوب مداینك طرف شرقیسنه ایرشدیلر پس سعد ایتدی
ای کروه مسلمین اعداء دین یعنی کفار مشرکین سزلردن خلاص
اولمغیچون انجق صویه اعتمادو پناه ایلدیلر بن عزیمتی جزم ایتدمکه
(بلوغ الآمال فی رکوب الاهوال) مقتضاسنجه بوکروه ضلالك مال
ومنالنه واصل اولمغله طریق همان بو بحر مالامالنه کیرمکدر غیری دکلدر
(بیت) بازر بهر دود ست کند خواجه در کنار ٭ باموج روزی
افکندش مرده در کنار ٭ اصحاب براوغوردن فریاد ایلدیلرکه حق
سبحانه وتعالی ایشلریمزی راست کتوره امیداولدرکه حق تعالی لطف
شاملی ایله بزی تختهٔ خاکده نیجه حفظ ایدرسه قدرت کاملی ایله صفحهٔ
آبده دخی اویله حفظ ایدر پس سعد ایتدی ایچیکزدن کیمدرکه بو امر
خطیره ابتدا مباشرت ایدوب بودریانك اوته یقاسنه کچه و بزدن اوته یقایه
کچن یارانی لشکر عجمك ممانعت ومدافعه لرندن حراست ومحافظه
ایلیه عاصم بن عمرو وقعقاع بن عمرو واصحاب نجدت وشجاعتدن
وارباب جلادت ومناعتدن اوچیوزه قریب دلاورلر دخی اتفاق ایدوب
بو امر جلیله التزام کوستردیلر عاصمی اول جماعته امیر نصب ایدوب
امر ایلدی تاصو یی کچه لر راوی ایدر ابتدا قعقاع توطین نفس ایدوب
متوکلا علی الله ومتبرکا باسمه الاعلی دیوب آتنی اول صویه اوروب
برق خاطف و یاخود ریح عاصف کبی سلامتله اوته یقایه کچدی وفی
الحال کیرودونوب ینه بری یقایه عبور ایلدی عاصم چون کوردیکه
قعقاع سلامتله دنوب کیروکلدی اول اوچیوز دلاوردن التمش نفر
انتخاب ایتدی بعضیلرینی آیغرلره و بعضیلرینی قسراقلره سوار ایدوب
قسراقلری اوکه دوشردی تاکه آیغرلر میل وتبعیت ایدوب آسانلغله
کچه لر بومنوال اوزره عاصم رفقاسیله کندولرینی صویه آتدیلر
واتلرینی موج دوه لریله همعنان ایدرك صونك اوته یقاسنه کچدیلر
کفار عجم عربك بوحرکتنی مشاهده ایدوب انلری منع ودفع ورفع
ایچون صوکنارینه التمش مرد کوندردیلر صوکنارینه کلنجه مسلمانلر
دخی کناره ایرشدیلر کفار انلری منع ودفع صددنده اولدیلر عاصم
کندی رفقاسنه حیقردیکه اوقلریکزی راست طوتك ومنع صددنده

اولان کفارك کوزلرینی نشانه یه الك باران دخی دیدیکی کبی ایدوب سلامتله صویی عبور ایتدیلر وزخم نیزهٔ جان ستانله اول کفارك بعضیلرینه در پای عدمدن صو ایچور دیلر صاغ قالانلری دخی کندی مأمن ومکانلرینه قاچدیلراندنصکره اهل دیندن کیرو قالانلری دخی عبور ایدوب سنین پیشینه ملحق اولدیلراندنصکره سعد بقیهٔ لشکره کندیلرینی صویه اورمغه اذن عام ویروب ایتدی (نستعین بالله ونتوکل علیه حسبنا الله ونعم الوکیل) دیوب صویه اقتحام ودخول ایلدك (القصه اول آلتمش بیك لشکر دوکلی احمال واثقال وآلت وادوات وسائر دواب ایله اول دریانك صوینی کچدیلر شویله که انلردن هیچ برنسنه ضایع اولمادی الا برطاس که مالك بن عامر عبرینك ایدی دوه اوستندن ساقط اولوب صویه دوشدی چون جمله لشکر عبور ایتدیلر دریانك موجی اول طاسی کناره آتدی لشکر اسلامدن برکشی اول طاسی مالك بن عامرك ایدیکنی بیلوردی الوب صاحبنه ایرشدردی (نقلدر که یزدجرد کندی کوشکنك پنجره سنده اوتور مشدی واراقدن ملاحظه ایدردی چون اول قومك اول بحردن اولوجهله عبورینی مشاهده ایلدی قلبنه خوف ورعب مستولی اولدیکه طورمغه مجالی قالمدی وایتدی تحقیق بودر که بزم محاربه مز جنیلر ایله ایمش آدمی زاد ایله دکل ایمش فی الحال کوشکدن اینوب خواص وندماسیله یوکرك آتلره بنوب (الفرار فی وقته الحج) قضیهٔ مرضیه سنی از براوقیوب حلوان جانبنه روان اولدی و بوردی تارزنده خفیف وقیمتی ثقیل هرنه وار ایسه یوکلدوب آردنجه کتوره لر بوندن مقدم حزم واحتیاطه رعایت ایدوب اهل وعیالنی وبعض خزائن ونفایس اموالنی حلوانه کوندرمشیدی و باقی قالان دفاین وخزاین که مملوایدی ثیاب فاخره دن وامتعهٔ وافره دن وآنیه وظروف نفایس وجواهر لطیفه که برمقومك تقویمی طشنه کلزدی وقیون وصغر وذخایر واطعمه که محاصره وقتی ایچون حاضر وآماده قلمشلر ایدی قیوب کیتدکاری اموال حدوحسابه صغمزایدی و بعض مؤرخلرك عبارتی بوجهله واقع اولمشدر که (وکان بیت المال ثلثة الف الف الف ثلث مراة اخذ منها رستم عند مسیره الی القادسیة النصف وبقی النصف فاخذوا النصف ذلك وهربوا

وتركوا الباقى) القصه سعد قعقاع بن عمروى برجمع كثيره سردار ايدوب ايلغاروجهيله يزدجردك اردنجه ارسال ايلدى وكندوسى طالع سعدايله مداينه داخل اولدى واول قصور مشيد ومنيعهء اول ابنيهء شديد ورفيعه نظر صالدى واول خرم باغلرى ومثال ارم بستانلرى كوروب حمد بانى وشكر يزدانى بى برينه كتوردى و (كم تركوا من جنات وعيون ومقام كريم ونعمة كانوا فيها فاكهين كذلك واورثناها قوما آخرين) آيت كريمه سنى قراءت ايتدى ولشكر بنى ايوان كسرانك حواليسنده قيوب كندى اصحاب وخواصندن برطائفه ايله اول ايوانه داخل اولدى (راوى ايدر اول ايوانك عرضى يوز يكرمى ذراع وطول وارتفاعى يوز ارشون ايدى وديوان كونلرنده اول ايوانه التوندن برتخت قوررلر ايدى وكسرى عظمت وابهت ايله اول تختك اوزرينه اوتوروب مظالم سؤال ايدردى واول ايوانك قبله جانبنده اولان ديواره صورتلر وتمثالر نقش ايتمشلر ايدى سعد بيوردى تا اول صورتلرك ابدانى مقطوع قيلديلر وحضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اقتدا ايدوب سكز ركعت خفيف نماز كه اول سرور فتح مكه كونى قيلمشيدى سعد دخى اول منوال اوزره سكز ركعت نماز قيلدى واندنصكره يارانيله اول ايوانك عظمت شاننه نظر اعتبار صالدى وكوز ياشى صيقلى ايله آيينهء قلبدن علت غبار بى سلدى ونه كوزل ديمشدر ناظم (نظم) هان اى دل عبرت بين از صدق نظر كن هان ❊ ايوان مداين را آيينهء عبرت دان ❊ دندانهء هر قصرى پندى دهدت خوش خوش ❊ پند سر دندانه بشنوز بن دندان ❊ اندنصكره عمرو بن مقرن مزنى بى غنائم اوزره امير نصب ايدوب منادى يه ندا ايتدرديكه هركس صامت وناطقدن النه كيرن غنايمى كتوروب عمروه تسليم ايليه يزدجرد هزيمت وفرار ايتدكده مداين شهرينك اوند واوباشلرى يغمايه ال اوزادوب وافر مال جمع ايتمشلر ايدى مسلمانلر خبردار اولوب اول مالى الرندن استخلاص وعمرو بن مقرن مزنى يه تسليم ايتديلر وسلمان بن ربيعه يى غنيمت قسمته تعيين بيوردى (راوى ايدر عجم اطعمهء لذيذهء متكلفه وحلاوىء نفيسهء متنوعه يه شروب وزهر اوب مزلرنده قرمشلر ايدى تا عرب كاوب اوطعاملرى تناول ايدوب زهرك مضرتندن هلاك اولهلر بونلر دخى

انلرك مضرتندن خلاص ونجات بولدلر مسلمانلر اول طعاملری کوردکلرنده صدقیله (بسم الله) دیوب اول زهرناك طعاملری شکر کبی یدیلر هیچ انلره زیان ایرشمدی و خزینه لرده سیم وزرایله طولو خانه لر بولندی و قیمتی جواهرلر ودر یتیم ایله طولو حقه لر بولندیکه کوزلر کورمش و قولاقلر اشتمش دکل ایدی وظروف واوانیدن وسائر بساط وفرش خسروانیدن قیتی چوق نسنه لر اله کیردی ودخی نیجه نفایس وغرایب که درت بیك ییلدن برو ملوك عجم کابرا عن کابر جمع ایدوب حفظ وخزینه اتمشلر ایدی (بشر مال البخیل بحادث اووارث) کلامنك مفهومنه عرضه اولوب مسلمانلره نصیب اولدی وقعقاع سعدك فرمانیله یزدجردی تعقیب ایدوب آردنجه کتمشیدی اثناء طریقده یزدجردك مداینده چیقاردیغی نفایس خزینه یه راست کلوب دوکلیسنی اله کتوروب کیرودونوب عمروبن مقرنه ایرشدردی مداین فتحنده مسلمانلره غنیمت اولان نفایس اموالك افرادینی عد اتمك وآحادینی ضبط اتمك اکرچه تعسردن بلکه تعذردن خالی دکلدر اما (مالایدرك کله لایترك کله) حکمی ایله انلردن بعضیسنی ذکر ایده لم اولا جمله نك باشی بر تاج ایدیکه وزنده اوچیوز من ایدی یواقیت رمانی ایله مرصع ولعل بدخشانیله مکلل ایدی وکانی زمردلر ایله مزین وشب چراغی کوهر ایله روشن ایدیکه عقل جوهرینك وهمی ایاغی انك قیمتی سرحدینه ایرشمش دکلدی وفهم صرافنك انکشت تحیری انك نفاستندن بردهان اولمشیدی ایدرلرکه اول تاج کسرانك ایوانی طاقنده التون زنجیر ایله باشی اوستنده آصلمش ایدی باشنه محاذی وبرابر شویلکه ایراقدن کورنلر اول تاجی کسرانك باشنده ظن ایدرلردی (وبریسی دخی بزره ایدیکه مروارید آبدار ایله مرصع ایدی اول انجولرك هر بریسی ایکی دینار چکردی قبه سی قزل یاقوتدن ایدی وکللری یشل زبرجددن ایدی وشاخ وبرکلری لعل و فیروزه دن ایدیکه کسری الای کونلرنده وایام عیدده تفاخر ومباهات ایچون اول زرهی اکننه کیر ایدی وبریسی دخی برعیبهٔ زربفت ایدیکه کسرانك اسلحهٔ خاصی انده ایدی زره وتوغلغه وقولچاق کبی زرصامتدن دوزلمشیدیکه فر پادشاهی بی ناطق ایدی وقلیجلرکه تیغ برق درخشان وموج کوهردن راه کهکشان کبی ایدی (بریسی دخی التوندن دوزلمش برشخص سوار ایدیکه راکب ومرکوب

جمله زرسرخدن مصنوع ایدی بریسی دخی سیم خامدن بر ناقهٔ تام
ایدی وزرخالصدن دوکلمش برکوچکی وارایدی (واول ناقه نك اوزرنده
التوندن برسمری وارایدی جواهر ویواقیت ایله مکلل ایدی وانك کبی
بر زمامی وارایدی ومحه لرینك دائره سی یاقوت رمانیدن دوزلمشـیدی
ومحه لرینك باشلری دریتیمدن دوزلمشیدی (وبریسی دخی بربساط ابریسمی
ایدیکه التمش ارشون اوزونی و التمش ارشون اینی وارایدیکه مسافه سی
برجریب اولورایدرلرکه انك طولی اوجیوزارشون وعرضی التمش ارشون
ایدی اطرافی ذمرد ایله طوقنمشیدی وبرروایتده اول بساطدن هر اون
ارشونی بر رنك کوهر ایله طوقنمشیدی اون ارشونی یشل ذمرد واون
ارشونی بیـاض بللور واون ارشونی قزل یاقوت واون ارشونی کوك
یاقوت واون ارشـونی صاری یاقوت واول انواعك ارالقـلرنده قیمتی
کوهرلردن اصنـاف ریاحین وشکوفه لر دوزلمشیدی ایراقدن کورنلر
برسبزه زار ظن ایدرلردی واول بساطده کوشکلر و سرایلر صورتلری
وارایدیکه اطرافنده اقارصولر وچایر وچمن ومرغزارلر صورتلری نقش
اولنمشیدی اول مرغزارلرك انهار واشجـاری رز ونقره دن واوراقی
ذمرددن ومیوه لری جمله جواهر آبدارلردن تصویر اولنمش ایدی واول
بسـاطه بهارستـان دیرلرایدی (وبرروایتده عجم اکا زمستانکاه یعنی
قشلاق دیرلردی زیرا قیش فصلنده اول بساط اوزره شرب خمره مشغول
اولورلردی وعرب اکا قطیف تسمیه ایتدیلر (وبریسی دخی برشطرنج ایدیکه
بسـاطی زربفتـدن و برطرفنك حیواناتی قزل یاقوتدن و برطرفنك
حیواناتی کوك یاقوتدن ایدی (وبریسی دخی برعیبه ایدیکه یدی زره ویدی
مغفری مشتمل ایدی هربریسی برپادشـاهدن یادکار قالمشیدی نوشروان
وخاقان چین وقیصر روم و پادشـاه هند وبهرام وسیاوش ونعمان بن
المنذردر (بریسی دخی سکز قلیجی مشتمل برعیبه ایدیکه سکز پادشـاهدن
یادکارایدی نوشروان وهرقل وهرمز وخاقان وداهر وسیاوش وبهرام
ونعمان بن المنذردر (وبریسی دخی برزربفت پرده ایدیکه مسلمانلر آلتونی
آبرمغیچون انی یاقدیلر بیك مثقـال التون حاصل اولدی (ومداین
شهرنده مهرلو وکلیدلرینه قورشون آقدلمش نیچه قبه لر بولدیلر مسلمانلر
اول قبه لری بغدای انبارلری ظن ایتدیلر چون مهرینی بوزدیلر کوردیلرکه

آلتون وكومشدن مصنوع ظروف واوانی ایله طولودر ونیجه خزائن بولدیلر
ایچلرنده عطر کوپلری واول کوپلری جمله عنبر وکافور ومسك وسائر
روایح طیبه‌دن طلو بولدیلر (مرویدر که سعد کندی اصحابنه ایتدی
حق سبحانه وتعالی سزك دست ودامنلریکزی غنایم واموال ایله طولدردی
وسزلری غنای عاجل ایله نوازش قیلدی وبو بساط مذکورك طریق
قسمتی بغایت کوجدر زیرا مقوملر انك قیمتی معرفتنده عاجزلردر ومشتریلر
انك بهاسنی اداده قاصرلردر مناسب اولدر که اول بساطده اولان
حصه‌لریکزدن طیب نفس ایله کچه‌سز تا انی امیرالمؤمنین قاتنه کوندرم اول
جناب خلافت مآب اول بساط حقنده هرنه مصلحت وهرنه معقول
کوررسه اویله ایلیه دوکلی اصحاب راضی اولدیلر وحصه‌لرندن کچدیلر
پس بیوردی غنایمك خمسنی چیقاردیلر طقوز یوز دوه‌یوکی اولدی
طقوز یوز دوه‌یوکی مال ومتاعی واول بساطی بشیر بن خصاصه‌یدیلر
امیرالمؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه نظرینه کوندردی و نفایس
مذکوردن ثیاب وحلی وتاج وکمر وشمشیر کسری کبیلرك برقاچنی
مدینه‌یه کوندروب خمسدن محسوب ایتدی وباقی قلان مالی قرق بیك‌پاره
قسمت ایلدی هر آتلویه اون ایکیشر بیك درهم دوشدی حال بوجمله‌سی که
آتلوایدی چون مداین فتحی بشارتی وارل غنایمك خمسی کثرتی واول
اموالك نفاستی امیرالمؤمنینه ایرشدی بیوردی تا تمام اول مالری مسجد
رسول الله‌ده جمع ایتدیلر واشراف مهاجر واعیان انصاری و سائر
وجوه اهل مدینه‌یی دعوت ایدوب کتورتدی تا اول مالری مشاهده
قیلدیلر وانك کثرت ونفاستندن متحیر قالدیلر خداوند بی همتانك حمد
وثناسنی ادا ایتدیلر واهل قادسیه‌یی امانت ودیانت وسخاوت وشجاعت
ایله مدح وثنا ایلدیلر وامیرالمؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه اول مجمع علم
وادبده اهل قادسیه حقنده (اولئك اعیان العرب) دیدی (نقلدر که
بساط زمستانینك حقنده وقسمتنده عمر رضی الله تعالی عنه واصحاب
حیران اولدیلر عمر اعیان اصحاب وارباب الباب ایله مشاوره ایدوب ایتدی
بو بساط حقنده سزك رأیکز نه‌در دوکلیسی ساکت اولدیلر وبر روایتده
دخی کلمشدر که اصحاب مشاوره‌دن بعضیلری اول بساطك بیت المال
مسلمینده ذخیره اولوب قالمسنی اشارت ایتدیلر وبعضیلری دخی اول

امری امیرالمؤمنینك رأینه تفویض ایلدیلر علی مرتضی اول مجلس مشاورده حاضرایدی ایتدی ای امیرالمؤمنین نیچون کندی علمکی جهل قیلارسن و کندو یقینکی شکه مبدل ایدرسن (انه لیس لك من الدنیا الاما اعطیت وامضیت اولبست فابلیت اواکلت فافنیت) یعنی تحقیقا شان بودر که سنك ایچون دنیا مالندن بوقدر الا اولکه حق یولنده آنی بذل وانفاق ایدوب موتکدن اوکدین آخرته کوندرهسن یاخود کیوب اسکیدهسن یاخود ییوب افنا ایدهسن (بیت) خور وپوش وبخشا وراحت رسان ❊ نکهمی چه داری ز بهر کسان ❊ امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه ایتدی ای اباالحسن راست سویلدك پس امر ایتدی اول بساطی فصله فصله پارهلیوب اصحاب بیننده قسمت ایلدیلر ایدرلر که علی مرتضی رضی الله عنه اول بساطدن کندویه اصابت ایلین قطعهیی بیع من یزید ایدوب بهاسی یکرمی بیك درهمه ایرشدی حال بو که اول قطعه پك اجود دکلیدی وحضرت پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم (لیفتحن رهط من المسلمین قصر کسری الابیض ثم اینفقن فی سبیل الله) دیو وعدهٔ صادقه بیوردیغی نفاذ بولدی الحمد لله (شعر) نبکی علی الدنیا ومامن معشر ❊ جمعتهم الدنیا فلم یتفرقوا ❊ این الاکاسرة الجبابرة الاول ❊ کنزوا الکنوز فما بقین ولا بقوا ❊

❊ ذکر فتح جاولا وحلوان ❊

کتورمشلردر که چون یزدجرد مقر سلطنتندن هزیمت کوستروب حلوانی مقر سلطنت ایندی لشکر عجمدن شکسته وخسته بر طائفه جلولا نام شهرده جمع اولوب مهران رازی کندیلره امیر نصب ایتدیلر وعهد وپیمان ایتدیلر که مهما امکن قاچیوب محاربه ایدهلر وعجم صنفلرندن هرکس بو خبری استماع ایدوب ایراقدن و یقیندن آقوب بر لشکر عظیم اولدی واول موضعده قرار ایدوب لشکرکاهلرینك اطرافنه عریض وعمیق خندق قازدیلر وسپاه عجم کریختهلرندن بر طائفه دخی اهل موصله وصوله سعی ایدوب تا اول مملکت حوالیسنده تکریت نام بر بلدهده جمعیت ایلدیلر سعد اول ایکی جمعیتلرك کیفیت احوالنی امیرالمؤمنین عمره رضی الله تعالی عنه نامه ایله بلدیروب نامهنك جوابی کلدیکه هاشم بن عتبه اون ایکی بیك ار ایله جلولا جانبنه روانه اوله پس قعقاع بن عمروی اول لشکره مقدمه

قیلدی وسعد بن مالکی میمنه یه وعمرو بن مالکی میسره یه وعمرو بن مرهٔ
جهنی یی ساقه تعیین ایلدی وعبدالله بن معتمری التی بیك سوار ایله موصل
وتکریت جانبنده اجتماع ایدن کفار اوزرینه کوندردی پس هاشم بن
عتبه فرمان موجبیله اون ایکی بیك سوار یل تن ایله جلولا جانبنه روانه
اولدی اول موضعه واروب کفار عجمی محاصره ایلدیلر ومدت محاصره
التی آی ممتد اولدی واول مدتده ایکی اشکر مابیننده سکسان کره مصاف
واقع اولدی التی آیدنصکره آخر یجی محاربه یه اغاز ایلدیلر برنوعله که
زبان قلم انك تعبیری عهده سندن سهولتله خروج ایده مز عاقبة الامر
اشکر عجمه شکست واقع اولوب حق تعالینك فیض وفضلی ومحض لطفی ایله
اشکر فرس میانه باد شدید ارسال ایدوب بلاد ودیارلر بنی شویله ظلمانی
قیلدیکه سوارلر آتلریله کندی قازدقلری خندقه دوشوب هلاك اولدیلر
خندقه دوشمنلرك دخی ثبات وقرارلری قالمیوب وچاموق یولنی بوله میوب
باشلر بنی باده ویردیلر اول معرکه ده مهران رازی ایله یوز بیك عجم کفاری
مقتول اولدی شویلکه کشته لردن پشته لر پیدا اولدی وبومعنی اول
موضعك جلولا ایله تسمیه اولنمسنه سبب اولدی (لانها جللت بالقتلی)
واول کفرهٔ فجره نك جزاء اعماللری کرکی کبی انلره ایرشدی (وکذلك اخذ
ربك اذا اخذ القری وهی ظالمة ان اخذه الیم شدید) واموال موفور
وسبایای نامحصور اول غزاده مسلمانلرك نصیبی اولدی ایدرلر که اول
واقعه نك غنایمی سکز بیك کره بیك ایدی وبرروایتده اوتوز بیك کره بیك
ایدیکه خمسی التی بیك کره بیك اولور وبرروایتده اشکریلردن هرفرده یدی
بیك درهم وطقوزطوار اصابت ایلدی واول واقعه یه فتح الفتوح تسمیه
ایلدیلر (وچون بو خبر یزد جردك سمعنه ایرشدی حلواندن کوچوب ری
شهرنده مقام طوتمق حلاوتی مذاقنده ظهور ایلدی امراسندن برینی
برقطعه عسکر ایله حلوانده قیوب کندی ری یولنه روانه اولدی واول امیره
اویله سپارش ایلدیکه اکر عسکر عرب بنم اردمجه کلورلر ایسه بنم ری شهرینه
وصولم سنك قاتکده محقق اولنجیه دك انلر ایله محاربه ایدوب انلری محاربه ایله
اشغال وتعویق ایده سن دیدی وچون هاشم بوقضیه دن وقوف حاصل
ایلدی فی الحال سعده نامه یازدیکه یزدجرد کندی وجودی خوفندن حلوانی
قیوب رخت توطنی ری صحراسنه صالدی وبونامه یی برپیك سبك پا ایله

مداینـه کوندردی نامه سعده واصل اولدقده سعددن جواب کلدیکه
کندیکی حلوان جانبنه ایرشدیره سن واول ناحیه‌یی زخم تیغ ایله دشمن
الندن اله سن و بونامه عقبنـده قعقاعی درت بیـك ار ایله هاشمه امداد
کوندردی قعقاع کلوب هاشمه واصل اولدقده اتفاق ایله حلوانه کتدیلر
و یزدجردك حلوانده قودیغی امیرایله حلوانه برفرسـنك بعدی اولان
برموضعده مقاتلهٔ عظیمه ایتدیلراشکر کفاری صیوب حلوانی فتح و تسخیر
ایلدیلر پس اکاسره نك شوکت وصولیتی بالکلیـه منکسر اولدی ونام
کیخسرو و کیقبـاد باده منقلب اولدی (عاقل کرکدر دیدهٔ اعتبار ایله
بو جهانك کاروبارینه نظرایلیه و بوسرای غروره التفات قبوسنی کندی
یوزینـه آچمیه و بوفانینك دولت ونکبتندن تغیر وانفعاله کندویه یول
و یرمیه وانك بقا وفناسنه اعتبار ایتمیوب انك دوام وثباتنه کوکل باغلمیـه
(شعر) رأیت الدهر مختلفا یدور ۞ فلاحزن یدوم ولاسرور ۞ وکم بنت
الملوك بهاقصورا ۞ فابقی الملوك ولاالقصور ۞

﴿ ذکر فتح تکریت وموصل وغیر آن ﴾

کتور مشلردرکه اول ایامده موصل رومیلر النده اولوب هرقل جانبنـدن
انطاق نام برشخص اول ناحیـه ده حاکم ایدی چونکه عجم عسـکری
بوزغونلرندن برطائفه کلوب انطاقه ملحق اولدیلر انطاق دخی موصلدن
وافر سـپاه جمع ایدوب تکریتـه کلدی واول اطرافده اولان قـلاع
وحصارلرك لوازمنی کرکی کبی تکمیـل ایدوب استحکام ویردی وعرب
قبائلندن برجماعت بنی ایاد وتغلب ونمرکبی انطاق ایله اتفاق واتحاد ایدوب
سعد دخی امیرالمؤمنین عمرك امریله عبدالله بن معتمری التی بیك ار ایله انلرك
اوزرینه ارسال ایلدی اول ایکی بلده نك فتحی عنوةً عبـدالله یدیله میسر
اولدی وانطاق رومی مقتول اولوب اهل جحیمـه موصول اولدی (ودخی
بوسالده حلوان قارشوسـنده اولان ماسبذان وشیروان ولایتلرینك
ضرار بن خطاب یدیله فتحی میسر اولدی و بوسالده واکثر قولی اوزره
هجرتدن اون یدنجی ییلده امیرالمؤمنین عمر رضی الله عنه سعد بن ابی وقاصه
امر ایتدیکه تا اصناف لشکری اطراف ممالکه کوندره خصوصا جزیره
ولایتنی جمله‌دن مقدم فتح و تسخیر قیله پس سعد دخی امتثالا للامر العالی
عیاضی وابوموسی الاشعری‌یی و کندی اوغلی عمروی لشکر ایله جزیره

جانبنه روانه ایلدی انلر دخی واروب اول رها ولایتلرینی مسخر قیلدیلر
وعیاض اول ولایتی محافظه ایچون توقف ایدوب انده قالدی وابوموسی
نصیبین ولایتنه کتدی وعمرو بن سعد رأس العین ولایتنه هجوم قیلدی اول
ولایتك اهالیسی علی الرأس والعین دیوب کندی رقبه‌لرینی ربقهٔ نقیاده
کتوروب تابع اولدیلر الابنی تغلب قبیله‌سی که انلر جادهٔ متابعتدن ایاق
چیقاروب روم ولایتنه واروب هرقله التجا ایلدیلر بو خبر امیر المؤمنین
عمرك سمعنه واصل اولدقده هرقله نامه یازدی واول نامه‌ده یمین ایتدیکه
اکر بنی تغلب نصاراسنی کیرو وطنلرینه کوندرمیه‌سن امر ایدرم تا ممالك
اسلامیه‌ده متوطن اولان نصارانی مسکن مألوف ووطن معروفلرندن
اقبح وجوه ایله اخراج ایدرلر وروم مملکتنك اطراف واقاصیسنی تاراج
ویغما ایدرلر هرقل بو خطابك هیبتندن قورقوب درحال امر ایتدی بنی
تغلبی روم مملکتندن اخراج وازعاج ایدوب حضرت عمره کوندردی
انلر دخی پایهٔ سریر اعلایه کلوب التزام ایتدیلرکه هر ییل ماللرینك
زکاتلرینی ایکی قات ویره‌لر لکن جزیه نامیله اولمیه واول منوال اوزره صلح
اولدیلر امیر المؤمنین عمر ایتدی بوسزك جزیه کزدر سز اول جزیه‌یی
نه نام ایله ویرسه‌کز ویرك کیمسه مانع دکل دیدی (وبو سال فرخنده
فالده قعقاع حلوان اطرافنده اولان سائر بلاد وبقاعی فتح ایلدی
وابوموسایه بصره حکومتی ویرلمك دخی بو سالده وبعضیلر قولنده اون یدنجی
ییلده واقع اولدی وبو سالده نیجه شهرلر وقلعه‌لر دخی مفتوح اولدیکه
تفصیلی تطاویله قوندی اوار (بیت) چو دست من بکنه عبارت نمیرسد ٭
بوشیده خوشتر است کف پای اختصار ٭

٭ هجرتدن اون یدنجی سنه‌نك وقایعی وشهر کوفه‌نك بناسی ذکر اولنور ٭

چون هجرتدن اون یدنجی محرمی اولی داخل اولدی کوفه شهری بنا
اولندی واول شهرك بناسنه باعث اول ایدیکه مداین شهرینك هواسی
اهل اسلامه موافق اولمیوب اکثرینی سمه طوندی سعد امیر المؤمنین
عمره نامه یازوب کیفیت واقعه‌یی بلدردی وایدرلرکه سعد مداین
وتوابعنك فتحی خبریله مدینه‌یه بربلوك جماعت کوندرمشیدی
حضرت عمر اول جماعتك بشره‌لرینه نظر ایدوب انلرك لونلرینی متغیر
کوردی واول جماعتده خیلی ضعف وناتوانلق مشاهده ایلدی

وانك سيندن تفحص بيوردى عرض ايتديلر كه سبب تغير اول بلادك وخامتى وآب وهواسنك مزاجلرينه عدم موافقتيدر (وبر روايتده دخى اولدر كه امير المؤمنين عمر رضى الله تعالى عنه سعده نامه يازوب انلرك سبب تغير مزاجلرندن استكشاف واستخبار بيوردى سعدك جانبندن ينه اول جواب كلدى جناب خلافت مآب سعده فرمان كوندرديكه مقام ومسكن اولمغه انسب واصلح اولان اول منزلدركه هم بحرى وهم برى اوله وسبزه زار ومرغزار وآبدار اوله ايمدى اوطرفده برواسع وفسيح موضع بوله سن كه صفات مذكورهيى جامع اولهو بمله اول موضع اراسنده درياو كوپرو اولميه اويله برمقامده مسلمانلره منزل ومسكن ومأوى ايده سن ومسلمانلرى مداينه ن اول مقامه كوچوروب دار الهجره قيله سن پس سعد عثمان بن حنيفى و برقولده سلمان بن ربيع باهلى يى وحذيفه بن محصنى كوندردى تاوصف مذكور اوزره برموضع تفحص ايليه لر وايدرلر كه بو مصلحته بوايكى شخصى تخصيص وتعيين امير المؤمنين عمر جانبندن ايدى پس ايكيسى دخى متوجه اولوب سلمان فراتك جانب غربيسنى تفحص ايتدى وحذيفه جانب شرقيسنى تفحص ايتدى تا بر قومسال يره ايرشديلر كه قومى خرده طاشله قاريشق ايدى وعرب لغتنده اول مقوله يره كوفه ديرلر سلما بن ربيعه اول زمينك آب وهواسى موافق طبع اولوب درحال اول مقامه نازل اولديلر وهر بريسى ايكيشر ركعت نماز قيلوب ونياز النى قالدردى دعا وزارى ايله حضرت باريدن عزاسمه ديلديلر كه اول بقعهيى منزل ثبات وبركت ايليه پس مراجعت ايدوب سعده خبر كوندرديلر سعد دخى اول مقامه كلوب تماشا قيلدى اول مقامى ولطافت آب وهواسنى تمام بكندى واول اراده عسكر كاه قوروب امير المؤمنينه نامه كوندر ديكه فرمان واجب الاذعانلرى موجبجه زمين كوفهده منزل طوتدقكه اول مقام بيوردقلرى كبى هم بحرى وهم بريدر وحيره وفرات صولرينك ارالغنده در بغايت كثير العشب ونباتدر وآب وهواسى كمال مرتبه لطافت ونزاهتده در وجماعت مسلمينى كوفهده توطن ايتمكله مداينه دونوب كتمك مابيننده مخير قيلدم شق اولى اختيار ايدنلر كوفهده بيله قالديلر وشق ثانى يى مراد ايدنلر

دونوب مداینه کتدیلردی چون اهل اسلام کوفه ده بر مدت
کچوردیلر اول موضعك آب وهواسی انلرك مزاجنه موافق اولوب
اولکی قونلری ورنك رو یلری یرینه کلدی امیرالمؤمنین عمردن اجازت
دیلدیلر که اول موضعده منزللر بنا ایدوب عمارتلر احداث ایده لر جناب
خلافت مآب کرپیج و بالچق ایله بنایه رخصت و یرمدی انجق سازدن
وقمشدن واغاجدن منازل بناسنه مأذون اولدیلر و اهل بصره دخی
کرپیج وبالجمله بنایه مأذون دکللر ایدی انجق سازوقمش واغاجدن
یاپمغه رخصت بولمشلر ایدی اول ایکی شهرك منازل وابنیه سی ساز وقمش
واغاجدن بنا اولنور بعده هر برینه بر کیجه آتش اصابت ایدوب اول
قمشدن واغاجدن بنا اولنمش منزللر بالکلیه محترق اولمغله نفایس اموال
وکرایم نفوسده چوق تلف ونقصان واقع اولدی بوندنصکره
امیرالمؤمنیندن بعدالاستیذان منازلی کرپیج وبالچق ایله یاپمغه رخصت
بولدیلر وسعد امرایتدی تا اول اطرافده اولان یاپوجیلر ومعمارلر
جمع اولوب شهر کوفه یی بنا ایتدیلر ورؤسا واشراف عرب منازل
رفیعه ومساکن شامخه لر بنا ایتدیلر امیر المؤمنین سعده نامه کوندردیکه
هر کس اوچ منزلدن زیاده یاپموب بنیانده تطاول قلمیه لر بلکه سنت
وجهی اوزره بناقیله لر تاکه دولت انلره ملازم اوله (و برروایت دخی
اولدر که امیرالمؤمنین نامه سنده اشارت بیورمشیدیکه اول شهرك
بناسنی عدل اوزره اوره سنکه پایدار ومحکم اوله زیرا عدل برحصاردر که
انك دیواری حوادث منجنیقی ایله خراب اولماز وعدل بر باغچه در که
انك بهجت وطراوتی نوازل ونوائب هجومیله بی آب وتاب قالمازو بعضیلر
ایتدیلر بناء عدلدن مراد اولدر که نه یوکسك ونه الچق اوله و بر بنا که
بو منوال اوزره متوسط الحال اوله معمارلر قاتنده محکم و پایدار اولور
(وایدرلر که اول بناکه اول قوم اول موضعده یاپدیلر مسجد ایدی اکا
سره نك بنازندن سنك ورخاملر ومرمر درکار قوپاروب برعالی مسجد
بناقیلدیلر واول مسجدك مقابلنده سعد کندی ایچون برقصر بنا ایدردی
(نقلدر که چون سعد طاق ایوان کسرایی کوردی ومداین شهرینك
عمارات رفیعه وبیوت وسیعه سنی مشاهده ایلدی کندی دخی غایت
رفعت ونهایت وسعتده برقصر متین بناسنه شروع ایلدی چون

اول قصر عالی اتمامه ایرشدی مداینك قصرابیضندن برقپو قوپاروب کندی قصرینه وضع ایلدی وخلق دخی (الناس علی دین ملوکهم) مقتضاسی ایله مداینده‌ن قتی چوق بنا آلات وادواتی کتوروب عالی کوشکلر وسرایلر یاپدیلر چون سعدك بنا ایتدیکی قصرك رفعت ووسعتی خبری امیرالمؤمنین عمرك رضی الله تعالی عنه سمع شریفلرینه ایرشدی مبارك خاطری اندن زیاده ملول اولدی محمدبن مسلمه یی طلب ایدوب اکابرنامه ویردی وبیوردیکه تاکوفه یه واروب سعد ایله مکالمه ومصاحبت ایتمکسزین بیوره اودون جمع ایده لر وسعدك کوشکی قپوسنی آتشه یاقه لر واول نامه یی سعده ویروب بلا توقف وتکلم کیرودونوب کله محمدبن مسلمه علی الفور کوفه جانبنه روان اولدی وامیرالمؤمنینك امرایتدیکی افعالی یرینه کتوردی واتك نامه سنی سعده ایرشدردی سعد ایله برکلمه تکلم ایتمدین کیرو دوندی سعد هرچند که التماس ایلدی تاکه مکث ایده وضیافت سنته قیام کوستره محمد هرکز سعدك التماسنی مبذول طوتمدی وانعام رسمیله کندویه عرض ایتدیکی مبلغی قبول ایتمدی سعد چون امیرالمؤمنینك نامه سنی آچدی کوردیکه اول نامه ده یازلمش (سنك جانبکدن بکا او یله خبرایرشدیکه اکاسره نك قصری ماننده ی برسرای رفیع وحصار منیع بنا ایتمشسن وکسرانك کوشکندن برقپو کتوروب کندی کوشککه قومشسن وبوایشی غالبا سن انکیچون اختیار ایتمشسنکه اول درکاهه حاجبلر ودربانلر قویه سن واول دربانلر اصحاب حاجاتی اول قصره دخولدن حجب ومنع ایده لر نته که ملوك عجمك حاجبلری ودربانلری ایدرلردی واول سبب ایله مسلمانلرك مهمات ومصالحی تعویق وتعطیل پرده سنده قاله سنك بووضعك آنی کوستررکه جرجوار حکمیله اکاسره مذهب وسیرتنی طوتمشسن وحضرت پیغمبرك صلی الله علیه وسلم سیرتندن اعراض ایتمشسن بوصورت سندن بغایت پرقصور وناپسندیده واقع اولمشدر سکالازم اولان عباد وبلادی محافظه وصلاح وفساد حدودینی مراقبه ایدی اول امر ایله بومقصود اراسنده منافات نامه ومخالفات کامله واردر معلوم اولسونکه اکاسره یی بوقصوردن قبوره ایلتمشلردر وپیغمبری صلی الله تعالی علیه وسلم بوخاکدان مغاکدن عالم افلاکه

يتورمشلر در سكا بركيسه كوندردمكه سنك كوشككي ياقه وسندن
باكي اوليه بو ايكي قبولي جهساندن سكايكي باب خانه كفايت ايدر برنده
كندك ساكن اولهسن و برينه بيت المال مسلميني قويهسن) روايتده
كتورمشلركه اندنصكره سعد ايكي خانه لي برمنزل ياپوب برنده كندي ساكن
اولدي و برنسه دخي بيت المال مسلميني وضع ايتدي واول احراق اولنان
قصر معاويه بن ابي سفيانك زمان حكومتنه دك ويران قالمشيدي
معاويه عراق ايالتني زياد بن اميهيه ويردكده زياد اول خرابه يي تعمير
ايدوب منصوبهٔ دهر پرزهر حكام ايامدن نيجه كيمهلري اول قصرده
اسكان ايلدي زيادك تعميرندنصكره اول قصره قصر الاماره ديو آدقوديلر

﴿ اميرالمؤمنين عمرك فتح اولنان بلاد اسلام ايچون بش وقت ﴾
﴿ نمازك اوقاتني وتاريخ هجرتي تعيين بيوردبغي ذكر اولنور ﴾

بوسال ميمنت اشتمالده اميرالمؤمنين حوزهٔ اسلامه داخل اولان بلادو دياره
اوامر شريفه كوندروب اوقات صلوات خمسه يي خلق عالمه معين
ومقرر قيلدي وهم اول سالده مدينهده دارالضيافه پيدا ايدوب باغ
وخرماواون وسويق كبي اطعمهدن برمقدار نسنه تعيين ايدوب فقرا
ومسافرين وابناء سبيلي اطعام ايچون حاضر وآماده ايلدي و بوسالده
تاريخ هجرتي وضع ايتدي مز بورك سببنده اختلاف اولندي شعبيدن
مرويدر كه حضرت عمر جانبندن عامل بصره اولان ابوموسى الاشعرى
دركاه خلافت پناهه عرض ايتديكه اميرالمؤمنين جانبندن نيجه مصالح
ومهمات عظيمه ايچون بو طرفه نيجه مكتوب شريفلري وارد اولور
بعضيسي بعضيسنه مخالف ومقدم ومؤخر دخي معلوم اولمامغله ناسخ
ومنسوخ بلنميوب بوداعيلر بنه اشكال واشتباه حاصل اولور اكر وارد اولان
مكاتب شريفهلرينك اواخري تواريخ ايله مزين و موشح اولسه اول
اشكال واشتباه مرفوع ومدفوع اولوردي پس اميرالمؤمنين اصحاب
ايله مشاوره ايدوب وضع تاريخ بيوردي (محمد بن سيريندن منقولدر كه
بركشي اميرالمؤمنينك مجلس عاليسندن تاريخ مجدداعتبارني التماس
ايلدي حضرت عمر ايتدي تاريخ نه نسنه در ايتديلر تاريخ برنسنه در كه
ملوك اكا تمام اعتبار ايدرلر انك فائده سي صكوك وقبالات ورسائل
ومكتوبات ومعاملاتده ظاهر اولور وانكله هر كشينك نه زمانده

طوغديغى ونه‌ز مانده وفات ايتديكى معلوم اولور عمر رضى الله تعالى عنه ايدى بو نسنه بغايت مستحسن نسنه دراصحاب كرامه رضى تعالى عنهم بيورديكه سزدخى كندى امور يكزى روم تاريخى ايله مضبوط قيلك اصحاب ايتديلر انلر تاريخى اسكندر عهدندن اعتبار ايدرلر واول بغايت بعيددر پس اتفاق ايدوب هجرت كوندن ابتدا ايلديلر (وبر روايت دخى اولدركه حضرت عمره رضى الله تعالى عنه برمعامله حجتى كتورديلر اول حجتده اولان معامله نك زمان حلولى ماه شعبان ايدى حضرت عمر سؤال ايتديكه بو شعبان قنغى شعباندر كچن شعبانميدر يوخسه حالا اوزر يمزده اولان شعبانميدر پس اعيان صحابه يى جمع ايدوب انلر ايله مشاوره بيورديكه تاريخى قنغى واقعه دن اعتبار ايده‌لر عرض ايتديلركه پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك زمان وفاتندن اعتبار اولنسون وبر جماعت دخى اول سرورك زمان بعثتندن اعتبار اولنسون ديديلر امير المؤمنين على كرم الله وجهه ايتدى انسب اولدركه ابتداى تاريخ اول حضرتك هجرتندن اوله زيرا اول زمان حق وباطلك فرق اولنديغى زماندر ونزول شريعت واحكام زمانيدر جمله اصحاب انى استحسان ايدوب انك اوزرينه اتفاق ايلديلر وابتداء سالى ماه محرمدن اعتبار ايلديلر انكيچونكه اشهر حرمدندر وخلق عالمك حجدن انصراف ورجوع ايلدكلرى آيدر ﴿ فائده ﴾ معلوم اوله كه تاريخ هجرتدن مقدم خلق عالمك تواريخ مختلفه لرى وار ايدى حضرت آدمك اولادى ابو البشرك وفاتى كوندن تاريخ وضع ايتمشلر ايدى تا آدم ثانى يعنى نوح نبينك بعثتى زماننه دك واقع اولان حوادث خير وشرى اول تاريخله ضبط ايدرلردى اندنصكره نوح نبينك بعثتى كوندن معتبر اولوب تا تمام روى زمينى آب عذاب طوتوب خلق عالم غرق آب اولنجيه دك اول تاريخ متداول ومستعمل اولدى وشول جماعت كه سفينهٔ نوحده فتوح بقاء روح ايله ممنوح اولديلر كندى واقعه لرى تاريخنى طوفان نوحدن طوتديلر وبو امر بو طريق اوزره مستمر اولدى تا خليل جليل صلوات الرحمن عليه نمرود مردودك نارينه مبتلا اولنجيه دك وخليلك اولادلرى تاريخلرى ابتداسنى اول حضرتك آتشدن چيقديغى كوندن اعتبار ايتديلر تا حضرت اسمعيل مبعوث

اولوب كعبه‌يى بنا ايدنجيه‌دك اندنصكره تاريخ بناء كعبه كوندن اعتبار اولندى تا اولاد اسمعيل مكه‌دن چيقوب اطراف واكناف بلاده منتشر اولنجيه‌دك پس هرقوم ارض تهامه‌دن چيقديغى كونى تاريخ ايدندیلرتا كعب بن لوى لواء حياتى عالم فنادن دار بقايه كيديكنجيه‌دك اندنصكره انك موتنى تاريخ ايدنديلرتاشول وقته‌دك كه قصهٔ اصحاب فيل واقع اولدى اندنصكره وقعهٔ فيلى تاريخ ايدنديلرتاعمر بن خطاب سائر اصحابله مشاوره ايدوب تاريخ هجرى وضع ايدنجيه‌دك اما سائر عرب ايچون تواريخ چوقدر بريسى سيل عرمدن شهر سبانك هلاكى (ايكنجيسى حبشه‌نك ولايت عربه استيلاسى) اوچنجيسى عجمك عرب اوزره غلبه‌سى (دردنجيسى جرهمك رابتى ارتفاعيكه عمالقه‌يى حرم حواليسى ر ياعندن منع وطرد ايتمشيدى (بشنجيسى عام فساد كه فساد عام ايدى مرعى مقاسمه‌سنده سهول واكام قوملرينك منازعه‌لرى سببى ايله پيدا اولمش ايدى (التنجيسى بنو بكر وتغلب قبيله‌لرينك جنكى كه اكا حرب بسوس ديرلر (يدنجيسى حرب بنى عبسكه اكا حرب داحس ديرلردى واول وقعه اعلام اسلام ارتفاعندن التمش ييل مقدم واقع اولمشيدى اندنصكره امورلرينى مشاهير ايام ومفاخر شهور واعوامله ضبط ايدر اولديلر (يوم النسار يوم الجفار ويوم الوقيظ ويوم فيه الريح ويوم قار وعام ختان وعام مخانق وحرب فجار كبى (اما عجم تاريخلرينى اعدل ملوكلرى اولان پادشاهلرينك جلوسندن اعتبار ايتمشلردر شمديكى حالده تاريخلرى يزدجردك جلوسندندركه رايت دولت اسلام انك آيت دولتنى منسوخ ايتمشدر واهل روم و يونان ذالقرنينك مأثر مأثوره ومساعى مشكوره سى سببى ايله كه بسط بساط عدل وانصاف وسدرخنهٔ كوه قاف ايتمشدر انك ايامنى مبدأ تاريخ ايتمشلر درواهل قبط اياءلرى واقعاتنك تاريخنى بخت النصر ملك اقاليم و بلدانه استيلا ايتديكى كوندن اعتبار ايتديلر (ايدرلركه بطليوس حكيم كتاب مجسطى‌يى اول تاريخ اوزره وضع ايتمشدرو يهود ونصارادن بعضيلر كندى انبيا وملوكلرينك مواليد ومبعثلرينى تاريخ ايچون وضع ايتمشلردرو برجمع دخى بيت المقدس بناسنى تاريخ اعتبار ايتمشلردر والله اعلم بالصواب

﴾ فائدهٔ ثانيه ﴿

عرب موارد استعمالرنده (ورخت الكتاب توريخا وارخت الكتاب

تاریخا) دیرلر یعنی تاریخ لفظنك مشتقاتنی هم مثال وهم مهموز الفاء استعمال ایدرلر مثال استعمالی بنو تمیم لغتیدر ومهموز استعمالی بنی قیس لغتیدر وقنغیسی اولورسه اولسون اصلنده تفعیل بابندن مصدردر وعرف ناسده هرشیئك تاریخی اول شیئك آخر یدراككروقتده استعمال اولنورسه اول وقتك غایتی مراد اولنور واكر محلده مستعمل اولورسه منتهی الیه مراد اولور نتکیم دیرلر (فلان تاریخ قومه ای الیه انتهی شرفهم) وادبادن بعضیسی تاریخك تعریفنده بویله دیدیلر كه (التاریخ یوم معلوم ینسب الیه زمان یأتی علیه) یعنی تاریخ بر یوم معین درکه کله جك زمانلری اكا نسبت ایدرلر

ذکر وقعهٔ دیگر در حمص

(روایتده کتور مشلردر که چون هرقل لشکر اسلامك مملکت عراق وشام اوزره تسلط واستیلاسنی ملاحظه ایلدی اول خوفه دوشدیکه چون بونلره اول ایکی مملکتك فتح وتسخیرندن تمام فراغت حاصل اوله روم مملکتنه طمع ایتملری مقرردر و بلاد جزیره دن بعض یرك اهالیسی اگرچه صورتا كندیلرینی مسلمانلر ایله یك دل و یکجهت کوستررلردی اما (واذا خلوا الی شیاطینهم قالوا انا معکم انما نحن مستهزؤن) آیت کریمه سی مقتضاسیله معنی رومیلر ایله ایدیلر ورومیلره کیزلو خبر کوندرر ایدیلر که سپاه وسلاحدن هر نه قادر اولور سه ق سزلردن دریغ ایتمیوب سزلره امداد ومعاونت ایدرزاشبو ذکر اولنان مقدماته بناء رومیلر جمع سپاه وتهیهٔ اسباب وآلات حربه مشغول ایدیلر وتمام استعداد ترتیبندنصکره رومدن شام جانبنه یوز بیکه قریب ار کوندروب اولا ابوعبیده نك مقر حکومت ومستقر ایالتی اولان حمصه قصد ایلدیلر ابوعبیده بو احواله کماهی وقوف تحصیل ایتدکدنصکره اول قضیه نك کیفیتنی مفصل ومشروح جناب خلافت مآبه عرض ایلدی وشام مملکتی اطرافنه نامه لر پراکنده قیلدیکه سپاهك سرکرده لری وارباب شجاعتك سرورلری علی العجله یراقلنوب کندی یه ملحق اوله لر چون ابوعبیده نك نامه سی امیر المؤمنینه ایرشدی علی الفور اهل اسلام تصرفنده اولان بلاد وقبائله نامه لر کوندردیکه هر ناحیه نك لشکری یراقلنوب کیتدیلر بنی ابوعبیده یه ایرشدیره لر وسعد بن ابی وقاصه دخی

برسول کوندردیکه قعقاع بن عمرویی درت بیك ار ایله ابو عبیده
امدادینه شامه کوندره وسهیل بن عدی یی درت بیك ار ایله جزیره
حدودینه کوندره تاروملرایله اهل جزیره ارالرنده حاجز وحائل اولوب
بری برلرینه امداد ومعاونت ایتدرمیه لر انصکره امیر المؤمنین نفس
نفیسیله مدینه دن چیقوب جابیه موضعنه دك كلدی واول مقامده
توقف ایدوب اطرافدن امداد وصولنه منتظر اولدی وابو عبیده یه
نامه یازدیکه مدینه دن وسائر یرلردن سکا امداد ایچون کله جك لشکرلر
کلنجه شهر حمصده ساکن اوله سن پس عساکر اسلام ابو عبیده قاتنه
متعاقبا کلوب ملحق اولمغه باشلدیلر امراء وجنود شامدن معاویه
وشرجیل ابن حسنه وغیریلرندن هر کیم کلدی ایسه ابو عبیده یی
سائر عساکر اسلام کلوب مجتمع اولنجیه دك حصاردن
چیقمیوب توقف ایتمکه تحریص ایدرلردی الا خالد بن ولید که ابو عبیده یه
کلوب لاحق اولدقده انی طشره چیقوب کفار ایله محاربه ایتمکه تحریص
واغرا ایلدی واول بابده الحاح ومبالغه یی حددن آشوردی آخر الامر
ابو عبیده خالدك سوزینه میل ایدوب حصاردن طشره چیقدی اوچ
کون اوچ کیجه حمصك طشره سنده قتال شدید ایلدیلر عاقبة الامر
(والعاقبة للتقوی) آیت کریمه سی مقتضاسیله کفارك رایت اقبالی تندباد
نکبات داهردن منکوس ومعکوس اولدی واسلامك اعلام سلطنتی رونق
وانتظامه کلدی نصرت قرین وظفریاب اولوب لشکر ترسادن درت بیك
نفر کیمسه لر خوف وترس ایله کلوب امان دیلدیلر وکندی رقبه لرین
طوع ورغبت ایله ربقهٔ غل وزنجیره چکدیلر واول سپاه نکبت پناهدن
درت بیکی دخی ضرب تیغ بیدریغله جانلرین ملك الموته ومالك دوزخه
اصمرلدیلر واول مدبرلردن بقیة السیف اولانلر فرار ایدوب کیمی سوار
وکیمی پیاده هزار زحمت ومشقت ایله جانلرین قورتاردیلر وحمص مملکتی
توابع ولواحقی ایله بوکره دخی اول ظلمهٔ کفره نك خبث وفسادلرندن
مصفی واول فسقهٔ فجره نك لوث وکدورتلرندن مستصفی اولدی وابو عبیده
فراغ خاطر ایله مسند رفاهیتده مستریح اولوب (وینصرکم علیهم
ویشف صدور قوم مؤمنین) مضمونی اول قضیه ده وضوحه ایرشدی
وغنایم بی حد وسبایای بی عد اهل اسلامك تصرفی حوزه سنه داخل

اولدی ودخی اطرافدن امداد ایرشمکسزین اول فتح وفتوح آفتابی
خالدبن ولیدک نجدت وشجاعت وشهامتی ومناعتی ایله سعادتی آفتابندن
طالع اولدی ایرتسی کون و بر قولده اوچ کون صکره قعقاع عراق
لشکری ایله ایریشوب لشکر کفارک اول دیارده ایز بنی وتوز بنی کوره مدیلر
ابوعبیده اول غنائمک خمسنی افراز ایدوب خبر فتحله امیر المؤمنینه
کوندردی جناب خلافت مآب اول خبردن بغایت مسرور وفرحناک
اولوب منعم حقیقینک حمد وشکری لوازمنی یرینه کتوردی وابوعبیده یه
نامه یازدیکه قعقاعک سپاهیکه سزه امداد نیتیله قطع بقاع ایدوب
زحمتلر ومشقتلر چکمشلر در انلری دخی غنیمت نصیبندن حصه دار
وشریک غانمین قیلمق جمله اوازمندندر زیرا حق تعالی انلرک جهاد نیتلرینی
قبول ایتمشدر سزدخی (تخلقوا باخلاق الله) قضیهٔ مرضیه سنه بناء
غنیمت سهامنی انلردن دریغ ایتمامکز مقبول ومستحسندر ابوعبیده وسائر
امراء فرمان عالی موجبنه امتثال ایدوب سپاه قعقاعی مال غنیمتدن
حصه مند قیلدیلر ولشکر ظفر پیکر امراسندن هر بری سالما وغانما
دونوب حکومت وایالتلرینه کتدیلر (چون اول فتح خالد بن ولیدک
معاونت وجلادتیله میسر اولدی خلق بلدهٔ قنسرینه واروب خالده
تهنیت ایلدیلر اول جمله دن اشعث ابن قیس کندی ایدیکه خالدک مدحنده
برقصیدهٔ غرا دیوب بوابیاتک مضمونی اول قصیده ده درج ایلدی
(نظم) تهمتنی توکه ریزد زباد حملهٔ تو * بروز معرکه دندان پیل وکام
نهنک * قیامتست زکرز تو در ممالک روم * مصیبتست زتیغ تو در بلاد
فرنک * کند سنان تو بازی بجان خصم چنانک * بعقل دل شد کان دلبران
شاهد وشنک * خالد صله وانعام رسمیله اکا اون بیک درهم عطا ایلدی
واکرام وتعظیم ضعیف ابوابنی انک یوزینه آچدی چون بو خبر امیر
المؤمنینک قولاغنه ایرشدی خالددن زیاده منفعل اولدی ابوعبیده یه نامه
یازدیکه کرکدرکه خالدی قنسرینندن کندی حضوریکه طلب واحضار
ایده سن واعیان لشکر محضرلرنده انی ایاغ اوزره طورغوروب بوره سن
تاباشندن عمامه سنی آله لر واول عمامه ایله اللرینی باغلیه لر وباشنه
طاقیه سنی کیورمیه لر واندن سؤال ایده سنکه اول اشعثه انعام ایتدیکک
اون بیک درهمی قنده بولدک اکر دفینه بولوب و بردک ایسه کندی

جنایت وخیانتکه اقرار اتمش اولدك واكر كندی مالكدن و یردك ایسه علی التحقیق طریق اسرافه سالك اولوب كندی نفسكی (والله لا یحب المسرفین) تهدیدی معرضنه القا اتمش اولدك و بهر تقدیر انی منصبندن معزول ایدوب حضوریمه كوندره سن وانك مشغول اولدیغی عملی كندی اعمال واشغالكه ادخال ایده سن ابوعبیده امر موجبنجه عمل ایدوب خالدی طلب واحضار ایلدی واندن منوال مذكور اوزره سؤال ایلدی خالد سكوت قیلدی بلال اول مجلسده حاضر ایدی اایاغه قالقوب خالدك دستارینی بوزوب كردانه طاقدی وایتدی امیر المؤمنینك حكمی بودرتاكه بو سؤاله جواب ویرمیه سن سنی بو یله طوتارلر دیدی ابوعبیده تكرار خالددن سؤال ایتدی خالد كندی مالمدن ویردم دیدی پس ابوعبیده خالدی مدینه یه كوندردی چون خالد واروب امیرالمؤمنینك مجلسنه داخل اولدی بالذات امیر المؤمنین خالد دن استفسار ایدوب بیوردیكه بومال وثروتی قنده بولدك كه اون بیك درهمی دفعهٔ واحده ده برشاعره عطا ایلدك خالد ایتدی قبضهٔ شمشیرمدن ومال حلال غنیمتمدن بولدم امیر المؤمنین بیوردی تا خالدك النده اولان مالی تقویم ایتدیلر سكسان بیك درهم ایدی التمش بیكنی كندیده قیوب یكرمی بیكنی بیت المال ایچون ضبط ایتدیلر (بو قضیه نك خبری اجناد شام وعراق امراسنك قولاقلرینه ایرشدی جمله سی طعن وملامت زبانلرینی دراز ایدوب ایتدیلر بوایش امیر المؤمنین عمره لایق ایش دكلدر چون عمر خلقك بووجهله اومنه واقف اولدی خالدی طلب ایدوب عذر خواهلقلر ودلدارلقلر كوستردی وامراء اطرافه نامه لر یازدیكه بنم خالدی عزل ایتدیكم خالد دن برنوع خیانت واقع اولدیغیچون و یاخود بنم خالده غیظ وكراهتم اولدیغیچون دكل ایدی انجق خلق اكا زیاده تعظیم وتبجیل ایدوب اولبابده حددن تجاوز كوستردیلر و بو فتحی اندن بیلدیلر دیلدمكه خلقی ارشاد ایلیم تاجمله خیر وشری الله تعالیدن بیله لر وخالد دخی فتنهٔ غروره دوشمیه (بیت) لیس المشیة للسلطان والشاه ❊ ان المشیة دون الخالق لله ❊ و بو سالك ماه رجبنده امیرالمؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه زید بن ثابتی مدینه ده یرینه خلیفه ایدوب عمره نیتی ایله كعبه زیارتنه عزیمت ایلدی ومكه ده یكرمی بر كون توقف بیوروب مسجدالحرامی توسیع وتعمیر

ایلدی اندنصکره مدینه یه مراجعت ایدوب بیوردی تا حرمین الشریفین مابیننده واقع اولان قوناق یرلرینه سایبانلر و بنالر یاپدیلر وموجود اولان قیولری تطهیر وتعمیر ایدوب قیویه احتیاجی اولان یرلره قیولر قازدیلر تا آینده ورونده استراحتده اوله لر (وهم بوسالده حفص بن مغیره نك قیزینی عقد نكاحه كتوردی اول خاتونك عقیم اولدیغنه واقف اولدقده كوكلنده برعقده پیدا اولدی اول عقدی حل ایدوب دخول واقع اولمازدن مقدم انی تطلیق ایلدی اندنصكره علی بن ابی طالبك قیزی ام كلثومه عقدباغلدی واكا قرق بیك درهم كابین تسمیه ایلدی ایرتسی كون چون مهاجر وانصارك اكابری مجلسنه كلدیلر انلره ایتدی بكا تهنیت قیلك ومبارك اولسون دیك انلر ایتدیلر یا امیرالمؤمنین تهنیت ومبارك بادی نه ایچون دیه لم عمر ایتدی ام كلثوم بنت علی بن ابی طالبی عقد نكاحه كتوردم بكا بوندن زیاده مسرت وبهجت وتهنیت اولماز زیرا اول حضرتدن اشتمشیدمكه بیوردی (كل نسب وسبب وصهر ینقطع یوم القیمة الانسبی وسببی وصهری) وبنم اول حضرته نسب وسبب جهتندن سلسلهٔ قرابتم متصل ایدی دیلدمكه مصاهرتی دخی اكاضم ایلیم (بوحدیث شریفده سببدن مراد قاین اتالق قرابتیدر وصهردن مراد دامادلق قرابتیدر یعنی اول حضرته نسبله وقاین اتالغیله قرابتم مقرر ایدی شمدیكیحالده اول حضرتك دامادی اولمق شرفنی دخی احراز ایلدم دیدی (بوسالده بلاد اهوازده بعض بلده لر فتح اولدی اول جمله دن نصیبین شهری فتح اولنغله اطراف واكنافك احكام وابرامی كمال بولدی اول اجلدن لشكر اسلام اول شهری سكز آی محاصره ایلدیلر فتحی میسر اولمدی اول اثناده جیش اسلامك امیری اول اطرافده برموضع خبرالدیكه انده منافقلر قلبی كبی سیاه وحسودلر باطنی كبی پرزهر وتباه عقربلر واردر كه نیشی ایرشدردیكی نفس برنفسدن زیاده صاغ قالماز پس امیرلشكر امر ایتدی اول موضعك عقار بیله مخلوط طپراغندن برداقلره ودستیلره طوادیروب منجنیق ایله نصیبین شهری اوزرینه روانه ایلدیلر اول برداقلر زمینه ایروب شكست اولدقده اول عقربلر چیقوب كیجه اول شهرك قومندن چوق كیمسه لری هلاك ایتدی صباح اولدقده قلعه یی محافظه ایده جك

حالاری قالدی مسلمانلر فرصتی غنیمت بیلوب فراغ خاطر ایله برج وبارویه
یورویش ایدوب ایچرو کیردیلر وقلعه قپولرینی پاره پاره ایدوب دروازه‌یی
آچدیلر وعقارب قتلاسندن باقی قلانلردن اکثرینی زخم خنجر آبدار وتیغ
آتشبار ایله نارسقره ونارجهنمه کوندردیلر فصحاء عربدن بریسی اول
شهرك فتحنده برقصیده غرا انشا ایتدی مطلعی بوبیت ایدی (شعر)
شهدت فتوحا فی بلاد کثیرة * فلم ار فتحا مثل فتح العقارب * وایدرلر که
نوشیروان زماننده دخی لشکر عجم اول شهری محاصره ایتمشلر ایدی
فتحندن عاجز اولوب عاقبة الامر فتحی طریق مذکور ایله میسر
اولدی والعلم عندالله (وبوسالده اکثر بلاد اهواز مفتوح اولدی ایدرلر که
اهواز بلادندن اول سنه مفتوح اولان یتمش سکز بلده ایدی اول سنه ده
فتحی میسر اولان بلاد جمله سندن ایدی رامهرمز شهری واول سنه ده
اهواز حاکمی هرمزان ایدی عسکر اسلام امیری اولان ابو میسره ایله
صلح اولدیلر اول شرطله که کندوبی امیر المؤمنین حضورینه کوندرهلر
انك حقنده امیرالمؤمنینك رأیی هرنه اقتضا ایدرسه اجرا ایده پس
هرمزان جناب خلافتمآب خدمتنه کتدی وفاروقك صحبتی تریاق
فاروقیله مضرت زهر کفر وشرکدن خلاص بولدی (واول سالده اول
مردجلیلك یعنی میسره نك سعی جمیله سوس وجند ونیسابور شهرلرینك
فتحی میسر اولدی

﴿ هجرتدن اون سکزنجی سنه‌نك وقایعی بیان اولنور ﴾

بوسالده ابوعبیده‌دن امیرالمؤمنینه مکتوب کلدیکه شام عساکر نصرت
مآثرنده داخل اولان مسلمانلردن برجمع ضرار وابوجندل وغیریلری کبی
شرب خمره تمام حرص اوزره لردر منعلری صددنده اولدیغمده ایدرلر که
بزی خمر ایچمك ایله ایچمامك ارالغنده مخیر قلمشلردر بزشق اولی اختیار
ایده‌رز یعنی شرابی ایچرز وانلرك بوسوزدن غایة مقصودلری اول ایدیکه
(فهل انتم منتهون) آیت کریمه سنده اولان استفهام تخییره محمول اوله
عمر رضی الله تعالی عنه اول مکتوبه جواب یازوب ابوعبیده‌یه کوندردیکه
اول آیت کریمه ده اولان استفهام تقریر ایچوندر تخییر ایچون دکلدر
واول آیت کریمه ابلغ وجه اوزره نهی وحرمتی افاده ایدر ابو عبیده‌یه
کرکدر که اول کیمسه‌لری خلق مجمعنه احضار ایده وانلردن سؤال ایده که

شراب حلالمیدر حرامیدر اکر حرمتنه اقرار ایدرلر ایسه انلره سکسانر
تازیانه اوره‌وا کر حلنه قائل اولورلر ایسه بلا توقف انلرك باشلرینی بدنلرندن
جدا قیله پس ابو عبیده فرمان موجبی ایله انلری دیوانه احضار ایدوب
شرابك حل و حرمتندن سؤال ایتدی حرمتنه اقرار ایدوب سکسانر تازیانه
اوریلر اندنصکره ابو عبیده انلره نصیحت یوزندن ایتدی ای اهل شام
نعم خداوند ولی الانعام سزلك اوزریکزده قتی وافر اولمشدر اول مقابله‌ده
سزه لازم ایدیکه کمال شکر نعمتی یرینه کتوره ایدیکز سز ایسه انك خلافنی
طوتوب معاصی‌یه اقدام کوستره یورسز قورقرم که سزلك بو وجهله
فسق وآثامه اصراریکز شآمتیله اهل اسلام اراسنده برحادثهٔ عام پیدا
اوله عادة الله بو منوال اوزره جاری اوله کلمشدر وفی الواقع اول صاحب
کمالك دیدیکی کبی اولدی اهل شام قضاء طاعون ووبایه واهل مدینه
بلاء قحط وغلایه مبتلا اولدیلر برمرتبه قحط وغلا اولدیکه حیوانات غدا
امیدی ایله صحرالردن شهره دوکیلوب آدمیانله انس طوتدیلر وآدمیلر
صحرالره دوشوب حیوانات کبی اوت کوکی ایله کچندیلر وبهایم وسوائمك
کثرت موتندن اول یله عام رماده دیدیلر وایدرلر که اول ایامده یللر اسوب
خاکستره بکزر برنوع بوز طپراغی خلقك باشنه ویوزینه صچاردی اول
سببدن اول ساله عام رماده دیدیلر رماد لغت عربده کول دیمکدر (نقلدر که
عمر رضی الله تعالی عنه اول ایام قحطده فقرا وضعفا ومساکینه قوت
وغدا ویردی وجمهور انام یوزینه تفقد قپولرینی آچاردی وخلقی احتکار
وحبس طعامدن منع ایدوب المحتکر ملعون تهدید شدیدی ایله تحذیر
بیوردی وکندو کندویه قرار ویردیکه تا اول بلیه‌یی حق تعالی دفع
ایتمدکجه لحم یمیه وقیون یاغی تناول بیورمیه وسود ایچمیه وامراء اطرافه
نامه‌لر پراکنده قلدیکه هرکس شهر وولایتندن ومحل حکومتندن قادر
اولدیغی قدر مدینه‌یه طعام کوندره بو امره اول امتثال ایدن
ابو عبیده ایدیکه مدینه‌یه شامدن درت بیك دوه یوکی ذخیره کوتوردی
جناب خلافت مآب اول ذخیره‌نك قسمتنه ینه ابو عبیده‌یی والی نصب
ایدوب ابو عبیده بلدیکی کبی اول اطعمه‌یی مدینه وتوابعی اهالیسنه
تقسیم وتوزیع ایلدی عمرو بن عاص دخی مصردن یوزکمی طعام تدارك
ایدوب دریادن مدینه‌یه کوندردی چون بو اطعمه مدینه‌یه داخل اولدی

مدینه‌نك نرخی مصرك نرخی ایله برابر اولدی (نقلدر كه بو قحط وغلا
كونلرنده بلال بن حرث مزنینك اهل و عیالی شدت جوعدن بلاله
شكایت ایدوب ایتدیلر بزه بر قیون ذبح ایدیورسك شاید كه آتش جوعمز
انكله منطفی اوله‌یدی بلال ایتدی بزم قیونلریمزدن بو سنه اصلا انلرده
رطوبتدن برنسنه مشاهده اولنمز اولدی اهل وعیالی الحاح وابرامی
حددن آشوردیلر بلال دخی مسؤللرینی مبذول طوتوب برقیون بوغازلدی
قصاب چون اول قیونك دریسنی یوزدی اول قیونده قزل كوكدن غیری
برنسنه دخی كورمدیلر بلاله رقت كلوب اغلیوب ایتدی یا محمداه وبو منظومك
مضمونی زبانه كتوردی (بیت) دست عنایتی كه غریبم وتنك دست*
خوان شفاعتی كه مسیئم وناسپاس* بلال اول كیجه حضرت رسول
اللهی واقعه سنده كوردیكه نزول مطر ایله بلاله مژده ویردی
و بیوردیكه عمره خطابه بنم سلامم ایرشدر واكا ایتكه نیچون سنكله
ایتدوكم عهد و پیمانه وفا قلمزسن سن خود مبالغه ایله عهده وفا
قلیجیسن وكمال مرتبه عقدی سدید و محكم ایدیجیسن (بیت) دلبرمن
سوی وفا كن خرام* تا كه شوی یاروفا پیشه نام* پس ایرتسی كون بلال
بلاتوقف صورت واقعه‌یی جناب خلافت مآبه عرض ایلدی امیرالمؤمنین
دخی اصحابی جمع ایدوب اول واقعه‌یی اعلام قیلدی جمله‌سی انك
اوزرینه اتفاق ایلدیلر كه بو واقعه‌نك تعبیری بودر كه نیچون احیاء سنت
استسقاده تقصیر وتهاونی جائز كوردك ونیچون حضرت مهیمن وهابك
رحمتی سحابندن انصباب قطرات احسانی متضمن اولان سنت سنیه‌یی
اجراده اهمال قیلدك پس امیرالمؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه صائم
اولوب ولباس بذله كیوب مدینه‌دن مصلی جانبنه طشره چیقدی وعباس
ابن عبدالمطلب و سائر اعیان اصحاب و مدینه اهالیسندن جمع
كثیر رفیق اولوب بیله‌سنجه كتدیلر پس عمر فاروق حضرت خداوند
دانای رازه دست تضرعی كشاده ایدوب ایتدی بار خدایا پروردكارا
چون سید انس و جان زماننده بلای قحط نان وحبس بارانه مبتلا
اولوردق اول حضرتك عاطفت وعنایتی ذیلنه دست اوروب انكله
توسل ایدردك تا اول سرورك وجود پرجودی بركتیله آسماندن باران
رحمت كوندرردك و بزم مزارع و مرغزار و اشجار واثماریمزه آب

رحمت ویردك شمدیکی حالده که چون اول دولتدن محروم اولدوق انك
عمی عبــاس بن عبدالمطلبی سکا شفیع کتوردك الهی بزم فسـادیمزی
صلاحه مبدل وکاروباریمز وجهنه آب رحمتکی منزل قیل (ان الله یحب
الملحین فی الدعاء) خبروافی اثری موجبله تضرع وابتهـالی ومبالغه والحاحی
کاله ایرشدردی اندنصکره عباس قیـام ایدوب باشلو کوز ومحنتدن باشلو
کوکل ایله اللرین دعایه قالدیروب ایتدی بارخدایا ضعفا قوللرك بن ضعیفك
شفاعتنه کوکل باغلیوب سندن باغموراستر لرسنك حبیبك محمد مصطفایه
اولان قرب حالم ونسبت وتصالم سببیله بو بیچـاره لرك مسؤللرینه موصول
قیل وبونامرادلق وادیسنك تشنه لرینی انهـار زلال افضالکه ایرشدر
(بیت) جکر درتاب ودل در موج خونست ﷺ کراری رحمتی وقتش
کنونست ﷺ عبــاس رضی الله تعــالی عنه هنوز اباغنی منبردن زمینه
قومامشیدیکه دوه قطــاری کبی بولوتلر دریای رحمت پرورد کاردن
مشکلرین طولدیروب جو آسمــاندن نمایان اولدیلر وخطیب بلند آواز
رعد صوت شدید ایله فریاده باشلیوب یدی کون علی التوالی آسمــاندن
باران منقطع اولمدی حســان بن ثابت بومخدرات حسانی یعنی بوابیات
بدیع البیانی اول احسانك وصفنده سویلمشدر (شعر) سأل الانام وقد
تتابع جدبنا ﷺ فسقی الغمام بغرة العباس * احیی الاله به البلاد فاصبحت *
مخضرة الاقطار من بعد ایاس * خلق چون بوکرامتی حضرت عمروعباسدن
مشاهده ایتدیلر بر برلرینی باصوب آبادی فیض مبادیسی تقبیلنه فائز اولوب
(هنیئالك یاساقی الحرم) دیوستایش وثنا ایتدیلر (وبوسالده شــام
ولایتنــده طاعون عام واقع اولدی واول اول طاعون ایدیکه اهل
اســلام میانــده حادث اولدی واول طاعونه طاعون عمواس دیرلر
انکیچونکــه ابتدادن عمواسدن ظــاهر اولدی عمواس شام قریه لرندن
برقریه نك اسمیدرکه رمله وبیت المقدس ارالغنده واقع اولمشدر (نقلدرکه
اول طاعوندن اصحاب رسول وتابعین وغیریدن یکرمی بش بیك کیمسه
روضهٔ جنانه خرامان اولدیلر ایدرلرکه ابوعبیده منبره چیقوب برخطبهٔ
بلیغه انــشاد ایلدی اول خطبه ده حمدوثنای خدای تعالایی وصلوة
وسلام محمد مصطفایی ادا ایلدی وشــهادتینی قرائتدنصکره ایتدی
تحقیقــا بوطاعون رحمتی حق تعالیدن عبادنه بررحمتدر وپیغمبردن

صلی الله تعالی علیه وسلم امتنه بردعادر وسبب موت صالحاندر
بوندنصکره ابوعبیده صدق نیت وخلوص طویت ایله جناب جلال
احدیتدن دیلدی یکنه بومرضدن انک جمعنه برعرض نصیب ایده
تااول عرض واسطه سیله جوهر روحی اعلای علیینه ایرشه ابوعبیده
بودعایی قیلدی منبردن اشاغی ایندی دعاسی مستجاب اولوب همان
اولکون اول زحمته مبتلا اولوب روح پرفتوحی روضهٔ علیینه
قرین اولدی ومعاذبن جبلی یرینه خلیفه نصب ایتدی معاذدخی
ابوعبیده نک تجهیز وتکفین ودفنی سنتلرینه قیام ایتدکدنصکره
اوغلی عبدالرحمن ایله بله روضهٔ جنانه رحلت ایتدیلر یرینه عمرو بن
عاصی امیرنصب ایلدی عمرو بن عاص خطبه یه چیقوب بیان ایتدیکه
بوطاعون زحمتی آتش شعله سی کبی کیتدکجه ازدیاد بولمقده درپس
گرکدرکه خلق جبال وتلال ذروه لرینه صعودایده لرتا بو آتشک شرری
ضرری انلره ایرشمیه خلق امر موجبنجه شامدن طشره چیقوب طاغ
ودپه لره التجاء ایلدیلر واول طاعونده معاویه نک قرنداشی یزیدبن
ابی سفیان وحارث بن هشام وسهیل بن عمرو وعتبه بن سهیل وابو جندل
ابن سهیل شربت ممات نوش ایدوب گروه امواته ملحق اولدیلر چون
ابوعبیده نک ویزیدبن ابی سفیانک موتلری خبری امیرالمؤمنینه ایرشدی
خیلی رقت گوستروب اول ایکی یارموافقک فوتنه بی شمار تأسفلر ایدی
وشام لشکرینک امارتنی معاویه بن ابی سفیانه تفویض ایلدی وانی
اول ناحیه نک خراجنه عامل قیلدی وشرجیل بن حسنه یی اردن
ولایتی حکومتنه تعیین بیوردی صحته ایرشمشدرکه عمربن الخطاب
رضی الله عنه اول زمان غزاوجهادنیتیله شام جانبنه حرکت ایتمشیدی
چون سرغ موضعنه که شام بلادندن یرموک وجابیه یه قریب برشهردر
ومدینه یه یکرمی اوچ گونلک مسافه در اول موضعه ایرشمشیدی
امرای اجناد شام قارشولوب اول منزلده امیرالمؤمنینه اخبار ایتدیلرکه
شامده وبای عظیم واقع اولمشدرکه اول دیارک اکثر موضعنی دیار
قومشدر امیرالمؤمنین کندی ایله اول مقامده بله کلن مهاجر اولینی
مجلسنه جمع ایدوب شام جانبنه توجه ایتمک ودونوب مدینه یه کتمک بابنده
مشاوره ایلدی اول جمعدن بعضیسی شامه توجه بیورمسنی تحریض

ایدوب ایتدیلر چون غزا وجهاد نیتی ایله مدینه شهرندن چیقدك توکل قیلوب اول امری غایتنه ایرشدرکه (الحذر لایرد القدر) واول طائفه دن برگروه دخی ایتدیلر بلا ی وباکه بودیارده حادث اولمشدر اولی اولان اولدرکه (ولا تلقوا بایدیکم الی التهلکة) آیت کریمه سی موجبیله کندیمزی بلایه متعرض قیلمیه وزو معاودت ایدوب سلامتله کندیمزی وطن مألوفه ایرکوره یوز حضرت فاروق مکرر بو مشاوره یی قریشدن فتح مهاجرلرله دخی ایلدی انلر دخی اتفاقله دیدیلر که دونوب مدینه یه معاودت بیوره سز وهلاکه تعرض بابنی آمالیکز وجوهنه آچمیه سز پس امیر المؤمنینك اوزرینه قرار ایدوب منادی ندا ایتدردیکه علی الصباح بو منزلدن کوچ ایدوب مدینه جانبنه روانه اولسق کرکدر ابو عبیده امیر المؤمنین قاتنه واروب ایتدی یا امیر المؤمنین حق تعالینك قدرندن قچار میسن امیر المؤمنین ایتدی یا اباعبیده بو سوزی سو بلین سندن غیری برکیمسه اولیدی معلومك اولسون یا اباعبیده که سنك برسوری قیونك ویادوه لرك اولسه اول دوه لری بر وادی یه کتورسك واول وادیده ایکی صحرا اولسه بریسی پرآب وعلف ومرغزار وبریسی بی آب وعلف بر ارض بیضا اولسه اکرسن اول دوه لری پرآب وعلف اولان صحرای مرغزاره صالسك که اندن تمتع ایدوب آب وعلف یه لرسنك اول فعلك تقدیر حق ایله اولور اکر اول دوه لری صحرای بی آب وعلفه صالسك ینه همان تقدیر حق ایله اولور (بیت) برقضا پنجه زدن نبود جهاد ❊ زانکه این راهم قضا برمانهاد ❊ عبد الرحمن بن عوف صورت ماجرایی معلوم ایدندکده جناب خلافتمآبك قاتنه واروب ایتدی حضرتدن ایشتمش ایدمکه بیوردی اکر بردیارده وباحادث اولدیغنی اشیده سز اول دیاره واروب داخل اولمغه اقدام ایتمکز واکر اول وباکندو ساکن اولدیغکز بلده ده حادث اولورسه فرار نیتی ایله اول بلده دن طشره کیتمکز پس امیر المؤمنین بو خبری عبد الرحماندن استماع ایتدکده موجبیله عمل ایدوب (العود احمد) مقتضاسیله مدینه جانبنه مراجعت قلدیلر (وبو سالده عمر رضی الله تعالی عنه مناسك حج مراسمنی تمهیده عزیمت بیوروب مدینه دن مکه جانبنه توجه ایلدی چون مکه یه واصل اولدی اداى مناسك حج مهم جلیلندن

فارغ اولدقده اول زماندن او كدين مقام ابراهيم كعبه خانه سنك ديوارينه
متصل ايدى جدا قيلوب شمدى اولديغى موضعه نقل ايلدى (و بو سالده
كوفه قاضيلغنى امام شريح بن حارث كندى يه وسعد بن سوار ازدى يى
بصره يه قاضى نصب ايلدى (و بو سالده على ابن ابى طالبى مدينه ده
يرينه خليفه قويوب كندولرى طاعون عمواسدن فوت اولان امواتك
اموالنى ضبط و تفحص وقسمت مواريث واحوال امراء واجناد ورعاياى
ممالكى تجسس ايتمك ايچون شام جانبنه توجه ايلدى چون بلاد شامدن
رمله ولايتنه ايرشدى انده لشكرك يازلق وقيشلق علوفه ارزاقلرينى
معين ايدوب ثغور وسرحدلرك مصالحنى مكمل ومقرر بيوردى
(وشرجيل بن حسنه يى اردن ولايتى امارتندن عزل ايدوب يرينه عمرو بن
عتبه يى امير نصب ايلدى و برخطبه اوقيوب اول خطبه ده بيان بيوردى
كه شرجيلى اردن امارتندن عزل ايتدوكم اندن برجنايت ظهورى
وياخود برخيانت وقوعنه بناء دكلدى ولكن ديلدمكه اول
سرحدده اندن قوىرك بركيمسه امير اوله وابو موسى الاشعرى يى شام
سواحلنه امير ايدوب وبلاد شامدن باقى قلانلرينه دخى اميرلر وحاكملر تعيين
بيوردى وطاعون عمواس متوفالرندن قالان اموالى كمال مرتبه
تحقيق وتفحص ايدوب وارثى اولانلرن وارثنه تسليم ايلدى وارثى
اولميانلرى بيت المال ايچون ضبط ايدوب مسلمانلره تقسيم ايلدى وبو مهملرى
اتمام ايتدكدنصكره دولت وسعادت ايله مدينه يه معاودت ايلدى

هجرتدن اون طقوزنجى سنه نك وقايعى بيان اولنور

هجرتدن اون طقوزنجى سنه ده عمر بن خطاب كثرت ناسدن مسجد
رسول الله ده مضايقه مشاهده ايتمكله توسيع بيوروب حضرت
عباسك وسائرك خانه لرينى بهالريله اشترا ايدوب مسجده ادخال
ايلدى و بو سالده اهل اسلام رمله ولايتنده جبل لبنانده برمغاره بولديلر كه
اول مغاره ده التوندن برتخت نصب اولنمش واول تختك اوزرنده برميت
اوتورتمشلر واول ميتك برجانبنده التوندن برالواح وضع ايتمشلر واول
لوحك اوزرينه رومى خطله برقاچ سطر يازو يازمشلر مضمونى بو كه
بن بواس اوغلى سبايم و برروايتده بن بوناس اوغلى سبايم عيص بن
اسحق بن ابراهيمك شرف خدمت وملازمتيله مشرف اولدم واندنصكره

(من خدم خدم) قضيهٔ مرضيه سی مقتضاسیله مدت مدید وعهد بعید کامر انلقده عمر کچوردم وچوق خدم وحشم برکدردم لایعد ولایحصی عجایب کوردم کرکدر که اکر بوامورك مثلنی سزدخی کوره سز یاخود اشیده سز تعجب ایتمیه سز اشبو اموردن عجبرك اولدر که آدم اوغلانی اولومدن بغایت غافل وذاهلدر وحال بوکه کندی آبا واجداد واصحاب واحبابنك مقابرومصارعنی کوررلر وحیاتلری کاشانندن کندی آخرتلرینه فانده اوله جق برکل دیو شعر مزلر (بیت) الا ای روزشب درخواب رفته ❊ برآمد صبح پیری وتو خفته ❊ نمی ترسی که مرکت خفته کیرد ❊ دات راغافل وآشفته کیرد ❊ و بو عجایبدن اعظم روزقیامتدر که انك وقوعی البته محققدر واول کونك اشدی یعنی روزقیامتك اشداحوالی حقوق مظلوماندر که اول روزجکرسوزده ادااولنسه کرکدر وعلی التحقیق بن بلورمکه برقوم حق تعالینك ربوبیتنه اقرار ایدرلر ایکن بنی بوغاردن طشره چیقاره لر وبنی بو تخت زرینـدن جدا قیلوب بوتخت زرینی کندی مالاری عـد ایده لر چون بوامر ظهور ایده زمان متغـیر وفاسـد وبازار دین ودیانت بی رونق وکاسداولسـه کرکدر وصبیان ربرلرینـه حقد وحسده مشـغول اولوب خلق عالم نوائب وحوادث روزکار نزولندن بغایت ملول ومحزون اولسه لر کرکدر وخلق اراسنده بهتان وتهمت ظـاهر وافترا وتزویر باهر اولسه کرکدر وبرکیسـه که اول زمانه ایریشـه حالی مکدر وعیشـی مغبر اولوب انك موتی مذات وخوارلق وصعوبتـله اولسـه کرکدرو بالضروره اوله جق اولور چاره یوقدر عاقبت محموده وخاتمت مسعوده صالحلرك ومتقیلرکدر

❊ هجرتدن یکرمنجی ییلك وقایعی ذکر اولنور ❊

چون هجرتدن یکرمنجی سنه داخل اولدی عمرو بن عاص یدیله مصر فتح اولندی وبرقولده بوفتح هجرتدن اون التنجی ییلده وقوع بولدی قول ارجح اولدر که فتح مصر قحط عام رماده دن مقدم واقع اولمشـدر زیرا قحط مزبورسنـه سنـده عمرو بن عاصك مدینه اهالیسـنه دریادن یوز سـفینه طواوسی اطعمه ارسـالیله امداد ایتدیکی سـابقا تحریر وبیـان اولندی قول مذکـورك رجحانـنه دلالت ایدر (اول بلدهٔ

مبارکلرینك فتحی اولوجهله واقع اولدیکه ارطبونك مصرده جمع اشکر
واعداد اسباب حربه مشغول اولوب وشامدن فرار ایدن روم اشکری
انك اشکرینه ملحق اولمغله یوما فیوما اشکری زیاده اولدیغی خبری
جناب خلافت پناهك سمع شریفنه ایرشدکده بیوردی نافهم وکیاستك
مصر جامعی وعقل وفراستك برق لامعی یعنی عمرو بن عاص اشکر ایله
ارطبون اوزرینه واره عمرو دخی علی الفور امره امتثال ایدوب
بر اشکر عظیم ایله قالقوب مصر قپوسنه واروب ارطبونله مصاف
ومحاربه ایلدی عون حقله ارطبونی واشکرینك اکثرینی قتل ایلدی
باقی قلانلری هزیمت غنیمت بیلوب فرار ایتدیلر تختگاه مصر بونجه نعمت
وثروتله عمرو بن عاصك دست تصرفنه کیروب فراغ بال وحضور
قلبله مصرك حکومت وامارتنه بنیاد اورمغه باشلدی واول مملکت
اهالیسنه استمالت ایدوب بشارت ویردیکه حضرت پیغمبر صلی الله تعالی
علیه وسلم بزه بیورمشدر که سزلره ایولك ایده وز وحفظ وحمایتکزده
تقصیر وتهاون ایتمیه یز انکیچونکه عربك باباسی اولان
اسمعیل پیغمبرك اناسی مصر مملکتندن ایدی انلر دخی بو بشارتدن
بغایت مسرور اولوب تمام بلاد مصر اهالیسی زیور اسلام وزینت
ایمانله مزین وآرسته اولدیلر (حضرت عمرك رضی الله تعالی عنه
ایام خلافتنده مصرده ظاهر اولان نوادر اموردندر که مصر خلقی
عمرو بن عاصك قاتنه کلوب ایتدیلر ایها الامیر بزم نیل ارمانمزك هر سنه
بر عادتی وارد رکه اکر بز اول عادته کما ینبغی قیام ایتمیه وز نهر نیل
دخی قدیمدن ایده کلدیکی جریانه اقدام واهتمام ایتمز عمرو رضی الله
تعالی عنه اول قضیه نك کیفیتی شرحندن سؤال ایتدکده ایتدیلر
چون فلان آیك اون بشنجی کونی اوله بغایت حسن وجمال ونهایت
لطافت ودلالده بر بکر ماه پیکری ودختر مهر منظری پیدا ایدوب
بوا ورز وپدر ومادرینی انواع رعایت واحسان ایله ارضا وخوشنود
ایده رز واول عروس زیبایی اصناف حلی ذی قیمت وانواع اثواب
نفیسه ایله مزین ومرتب قیلوب داماد نیلك آغوشنه تسلیم ایده رز
نیل دخی اول دختر پاکیزه اختری شوقیله طغیان ایدوب شتران مست کبی
جوش وخروشله جریان ایدر عمرو رضی الله تعالی عنه ایتدی

قواعد دين محمدى بوامر شنيعه يى اقدامه مساعد اولماز وبو مقوله فعل منكره رخصت ويرمز اكرچه سزك قانكزده بو فعل رسنت محموده وبرشرع موروده در اما پيشواى انبيا اولان محمد المصطفانك شريعتنده بربدعت رديه وشناعت قبيحه در تحقيق بودر كه اسلام عادات جاهليتى هدم ايتمشدر واصحاب عباداتك آمال وآمانيلرى وجوهنه ابواب سعاداتى آچمشدر ايرتسى مصر خلقى ينه عمرو بن عاصك قپوسنه جمع اولوب ايتديلر عادت معهوده مزى اجرايه بزه اجازت وير وياخود ترك ديار وجلاى وطن قيلمزه رخصت بيور كه آب نيلك جريانسز بزم امور معاشمز منتظم اولماز ومجبر بمزدر كه بو سنت اجرا واحيا اولنمه قجه آب نيل جريان قيلمز عمرو دخى امير المؤمنينه نامه يازوب كيفيت واقعهٔ وصورت ما جرايى موقف انهايه ايرشدردى واول نامه يى بر پيك بادرفتار النه ويردى تا عمر فاروق قاتنه واروب جواب صوابنى كتوره چون نامه جناب خلافت مآبه واصل اولوب مفهومى معلومى اولدى حضرت فاروق بر ورق پاره يازوب عمروه يازديغى مكتوبك ايچنه قيوب اول پيكك النه ويردى وامر ايتديكه سرعتله مصره ايريشوب اول عادت رديه يى منع ايچون يازديغى مكتوبى عمرو بن عاصه ايصال ايده واول مكتوبده يازديكه بو مكتوب ايچنده ارسال ايتديكم بطاقه يى يعنى ورق پاره يى نهر نيله آته لر واول ورق پاره ده خامهٔ مشكين ايله بو اداء رنكينى يازديكه (من عبد الله عمر امير المؤمنين اما بعد ايها النيل ان كنت تجرى من قبلك فلا تجر وان كان الله الواحد القهار يجريك فاسئله ان يجريك) يعنى اى نهر نيل واى بحر زخار ابن سبيل اى مادهٔ نشو ونماء روح روان واى مادهٔ فتح وفتوح خلق جهان اكر سنك جريانك كندو كندوكدن ايسه كركدر كه هيچ حركت ايتميوب كندو مرادك اوزره اوله سن واكر سنك جريانك خداى يكتاى بى همتاى قهارك فرمانيله ايسه بر وجهله سندن پرواورجامز بو قدر اول خداى بى همتاى قهاردن ديلرز كه سنى شويله ايليه كه باشدن اياق ايدوب يوزوكى يره سوره رك روان اوله سن چون قاصد مصره كلوب امير المؤمنينك نامه سنى عمرو بن عاصه ايرشدردى عمرو اول بطاقه يى النه الوب اعيان واشرافى وبالجمله عامهٔ اهل مصرى جمع ايلدى

جمله سی آب نیل کنارینه کلدیلر وکلدکلری وقت هر ییل اول عادت قبیحه یی اجرا ایتدکلری میعاددن برکون مقدم ایدی وحالبو که اهل مصر دار ودیاردن قطع امید ایدوب جلای وطن ایتمکه مهیا اولمشلر ایدی عمرو بن عاص رضی الله عنه اول جمعک حضورنده اول ورق پاره یی چیقاروب نیله آتدی چون عمر خطابک خطابی آبه ایرشدی همانده نیل مصرک قالبنده آب جان کبی روان اولدی برمشابه‌ده که اون التی آرشون ارتفاع بولوب تا بو وقته دک تخلف وسرکشلک ایتمدی (ودخی بو سنهٔ مبارکه‌ده مصالحه طریقله عمرو بن عاص یدندن اسکندریه فتحی واقع اولدی (وبو سالده اهل کوفه‌دن برجماعت امیرالمؤمنین قاتنه عرضحال کوندروب حاکملری سعد بن ابی وقاصدن شکایت ایلدیلر عمر رضی الله عنه سعدک احضارینه امر بیوردی واول شکایت اولنان خصوصلرک تحقیقنده کما ینبغی تقید واهتمام ایلدی سعدک اوزرینه موجب عزل اولاجق برمعتدبه امر ظهور ایتمش دکل ایکن رعیت جانبنی رعایت ایچون سعدی کوفه امارتندن معزول قیلدی وبو قصه نک تفصیل اوزره شرحی سعدک ترجمه سی ذکرنده کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی واول ناحیه‌نک امارت وحکومتنی عمار بن یاسره تفویض بیوردی واول ناحیه نک مساحت جریب واستخراج خراج عملنی عثمان بن حنیفک کف کفایت بی میل وحیفنه تفویض بیوردی وصیانت اموال بیت المالی اول مرد عاقبت محمود یعنی عبدالله بن مسعودک عهدهٔ امانت ودیانتنه سپارش ایلدی (وبو سالده خیبر یهودنی ووادی القری یهودنی وتوابع ولواحقنک یهودنی ونجران یهودنی اجلا بیوروب کوفه‌ده اسکان ایلدی (وبو سالده ابو بحره یی اهل روم غزوه سنه کوندردی مسلمانلردن ابتدا مملکت رومه وضع قدم ایدن ابو بحره‌در وبرقولده میسرة بن مسروق عبسیدر پس ابو بحره مملکت رومده امر جهادی یرینه کتوروب سلامت وغنیمتله مراجعت ایلدی (وبو سالده روم ملکی هرقل وفات ایدوب اوغلی قسطنطین انک یرینه تخت سلطنته جلوس ایتدی

هجرتدن یکرمی برنجی یل وقایع ونهاوند فتحی ذکر اولنور

چون هجرتدن یکرمی برسنه‌سی محرمنك هلالی افق غربی جهانده ظاهر اولدی قضایا ووقایع کلیه صورتلری نمایان اولدی اول جمله‌دن نهاوند شهرنك نعمان بن مقرن یدیله فتح اولدیغیدر واول واقعه‌نك بین الاجمال والتفصیل بیانی اولدرکه چون سعد بن ابی وقاصك عزلی خبری یزدجردك سمعنه ایرشدی تمام فرح وشادی کوستروب لشکر جمعنه واسباب محاربه تدارکنه مشغول اولدی ونیجه وسائط ووسائل انکیخته قلمغله ری وخراسان وهمدان ونهاوند مملکتلرینك اهالیسنی کندویه تابع قیلوب اهل اسلامله محاربه‌یه معاهده ایتدردی ومدت قلیله‌ده اجتماعدن اشکر کثیر جمع ایلدی ایدرلر که سوار وپیاده‌دن لشکر کاهنده یوزاللی بیك مرد جمع اولدی ومشاهیر مبارزان عجمدن فرزان نام بردلاوری اول اشکره سرعسکر تعیین ایلدی سعد ابن ابی وقاص مدینه‌یه کتدکده عبدالله بن عتبانی‌یی کوفه‌ده یرینه قائم مقام نصب ایتمشیدی مذکور عبدالله بوخبرلری امیر المؤمنینه انها قلمغیچون قریب بن ظفری مدینه‌یه کوندردی (و برروایت دخی اولدرکه سعد هنوز کوفه حدودنده ایدیکه جمعیت اشکر عجم خبری اکا ایرشمشیدی مدینه‌یه واروب مجلس خلافته داخل اولدقده اول خبری بالمشافهه امیر المؤمنینه کندو عرض ایلدی اندنصکره قریب بن ظفر عبداللهك اول نامه‌سنی جناب خلافت پناهه کتوردی چون امیر المؤمنین مضمون نامه‌یه واقف اولدی نامه‌یی النه الوب منبر رسول الله جانبنه شتاب ایتدی ومنادی‌یه بیوردی ندا ایلیوب مهاجر وانصار وسائر وجوه اهل اسلام مسجد رسول الله ده جمع اولدیلر پس حضرتك حضورندنصکره امیر المؤمنین منبره چیقوب (ماندم من استشار) قضیهٔ مسلمه‌سی موجبی ایله انلرایله مشاوره‌یه شروع ایلدی وحمد وثنای خدای تعالی ودرود وتحیت محمد مصطفایی وذکر شهادتینی ادا ایتدکدنصکره ایتدی ای کروه مسلمانان بیلك واکاه اولککه شیاطین لشکرندن جموع بی‌شمار اهل اسلامله محاربه ایچون جمع اولمشلردر واهالیٔ ری وخراسان وهمدان ونهاوند ایله معاهده ومعاقده قلمشلردر الحالة هذه سزکله مشاوره ایتمك

استرم كركدركه هركس بو بابده صواب كورديكى رأيى پردهٔ ضميرنده مخفى طوتميوب منصهٔ اظهارده چهره كشا قيله والله تعالى حق نصيحتى يرينه كتوره طلحة بن عبد الله اياغ اوزره طوروب ايتدى يا اميرالمؤمنين بونك كبى اموروده سنك ايچون تجارب كثيره واقع اولمشدر وعالمده بونك كبى نيجه بلايا وقضايا مشاهده قلمشكدر هرنه كه سنك ضمير منير كده وخاطر خطير كده جلوه كراوله البته خير اولان وصلاح ونجاحه مقرون اولان اول اوله جقدر بزى نه جانبه چكرايسك مطيع ومنقاد زونه طريقه كوندررايسك دخوش وشاد زاكر بالذات كندو نفس نفيسكله مدينه دن نهضت وخروج بيوررايسك بزدخى ركابكله بيله يوز وسكا خدمت ايدوب يولنده جان و باش و يرمكى جائزه منت بيلورز عمر رضى الله تعالى عنه اكا تحسين وآفرينلر ايلدى طلحه بوسوزى تمام ايدوب يرينه اوتوردقده جناب خلافت مآب بنه مشاوره يه آغاز ايلدى عثمان بن عفان رضى الله تعالى عنه اياغه قالقوب ايتدى بنم خاطر يمه شويله خطور ايدركه اهل شام و يمنه نامه لر يازه سن تا اول ناحيه لرك لشكرلرى اهل كوفه نك امداد واسعادنه واره لر وكندك دخى سعادت ايله قالقوب پايهٔ سرير خلافتكده اولان حرمين الشريفين خلقى ايله كوفه و بصره يه توجه بيوره سن اكر بورآى ايله عمل ايدرسن اميد وارمكه احباب واعدانك نظرنده اعز واكرم كورونه سن ديو ختم كلام ايدوب اوتوردى جناب خلافت مآب بنه مشاوره يه اغاز ايتدكده حضرت على كرم الله وجهه ايتدى اكر انك كبى شام لشكرينه فرمان كوندروب اول ديارلردن كلوب سكا ملحق اولملرينى حكم بيوره سن كفار روم چون اول بلادى اهل اسلامدن خالى بوله لر البته اهل اسلامه قصد ايدوب اهل وعياللرينى اسير واموال وارزاقلرينى نهب و يغما ايلسه لر كركدر واول مملكتلركه مجاهدان كرار ومبارزان دولت يارسعى واجتهاد ايدوب بوقدر زحتلر و بونجه تعب ور ياضتلر ايله حيطهٔ تسخير وحوزهٔ تصرفه كتورمشلردر كيرو كفار فجارك اللرينه كيرسه كركدر اكر يمن طرفنه نامه يازوب عسكر يمن قانمه كلسونلر ديو بيوررايسك كذلك عسكر حبشه چون اول ناحيه لرى لشكر اسلامدن خالى ومصفى كوره لر اول مملكت حكومتنه اشتهاى طبعلرى صافى اولوب اهل يمنه روميلرك شاميلره ايده جكارى ايشلرى

ایدرلر واکر کندیکز بودیارده موجود اولان جماعتله چیقوب کیتسکز حال مشکل اولور یعنی نواحیٔ حرمین الشریفینده اولان اعراب باش قالدیروب مدینه‌یی خراب ایدرلر پس مسلمانلرك اهل وعیالنی ملاحظه ایدوب مقامکزده ثابت قدم اولمکز انسب واحری واهم واولی کوریئور (وکذلك بالذات کندیکز اعدا جانبنه توجه بیورسکز عجم برطائفه‌درکه انلرك عادتلری تزین وترفه وتنعم وتجمل اوزره جاری اوله کلمشدر چون جنابکزی بوتکلفسزلکله کوره‌لر انلرك چشم بصیرتلری حقایق اشیا ادراکندن بلای عمایه مبتلادر ایدرلرکه بونجه صیت وصلابت وآوازهٔ هیبت ایله السنهٔ ناسده مشهور ومذکور اولان عمر بومیدر ومؤمنلرك امیری وعربك رأس رئیسی بوحالتده میدر بوتقدیرجه جنابك حقنده انلرك قلوبنده متمکن ومرکوز اولان وقع وهیبت منتقض اولوب اهل اسلامله محاربه‌یه دلیر اولورلر (اما اول بوردیغك که انلرجموع بسیار وجیوش بی‌شمار جمع ایتمشلردر غالبا لشکر اسلامدن خوف واندیشه‌لری اولدیغیچوندر تحقیق بودرکه حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم کفار کثرت ایله غالب اولمازدی بلکه تأیید آسمانی وتقویت وتسدید یزدانی ایله ظفر بولوردی وشمدی دخی هرکیم انك شریعت غراسی تمشیتنه بذل مجهود قیله همان اول تأیید ربانی وتقویت سبحانی انك مقارن حال ومآلی اوله‌سه کرکدر بکا بوبابده بررأی حسن کورینور واول رأی بودرکه بصره‌یه فرمان کونده‌سن تا اهالیسی اوچ فرقه اوله‌لر برفرقه‌سی اهل وعیال ومال ومنال محافظه‌سنه مشغول اوله‌لر وبرفرقه‌سی دخی اهل ذمت وعهد اوزرلرینه مقیم اوله‌لر تا انلرك احوالنه ناظر اولوب اول قومدن نقض عهد ظهوره کلمك احتمالی اولمیه وبرفرقه دخی اهل کوفه‌یه امداده واره‌لر وکندك دخی قادر اولدیغك قدر بوطرفدن امداد کوندرمکدن خالی اولمیه‌سن عمر رضی الله تعالی عنه چون اول صاحب کمالدن بوکلام تامی استماع ایلدی غایت فرح وسرور وابتهاجدن الله اکبر صداسنی چکوب ابتدی خدایه یمین ایدرمکه بنم ضمیرمده مضمر اولان رأی دخی بوایدی انجق دیلدمکه بنم رأیمه اصحاب عقلدن برینك رأیی موافق ومقارن اولمغله چشمم قریر وروشن اوله (مصراع) المنة لله که بمقصود رسیدم ✵ پس اول مجلسده اکفا واقران ارامنده دولت وشجاعتنه

قرین وسعادت ومناعته رهین اولان نعمان بن مقرن مزنی یی سردار
اشکر نصب وتعیین ایدوب وقسمت غنایم وحفظ وضبط بیت المال سائب
ابن اقرع کندی یه تفویض بیوردی واهل کوفه یه نامه یازدی
بومضمونده که (سلام علیکم امابعد ای اهل کوفه بیلك وآگاه اولك که
نعمان بن مقرن مزنی یی امیر اشکر اسلام قیلدم تا نهاوند حدودنده جمع
اولان کفار عجم ایله مقاتله قیله اکر اول مقتول اولورسه امارت اشکر حذیفة
ابن الیمان عبسی یه مفوض اوله اکر اول دخی شهید اولورسه عبدالله
ابن قیس یعنی ابوموسی الاشعری امیر اشکر اوله اکر عبدالله دخی شهید
اولورسه یرینه جریر بن عبدالله بجلی قیام ایلیه اکر جریر دخی جرعهٔ
شهادت نوش ایدرسه خلعت امارت مغیرة بن شعبه نك قامت استعدادینه
راست قیلنه اکر اکا دخی قضا ایریشسه اشعث بن قیس کندی تاج امارتله
ابتهاج بوله اندنصکره نعمان بن مقرنه مخصوص نامه یازدیکه اشکر کده
ایکی مرد واردر که هر برینك علم محاربه ده مهارتی واقتحام مهالکده
جسارتی واردر بریسی عمرو بن معدی کرب وبریسی دخی طلیحة بن
خویلد اسدیدر کرکدر که امور حربده انلری کندیکه صاحب مشورت
قیله سن وانلرك مشاوره سنسز ایش ایتمیوب انلری مشاوره دن غیری
اعمالده استعمال ایتمیه سنکه (لکل عمل رجال) واهل کوفه یه مکتوب
یازوب سائب بن اقرع ایله کوفه یه کوندردی وبعض تواریخده
مسطوردر که امیرالمؤمنین کندی اوغلی عبداللهی بش بیك ار ایله مدینه دن
امداده کوندردی چون عبدالله حلوان حدودینه ایرشدی کوفه وبصره
اشکرندن یکرمی بیك ار اکا ملحق اولدیلر وحلوان سوادندن دخی اون بیك
ار ملحق اولوب جمعا اوتوز بش بیك ار ایله نعمان بن مقرنه مقارن اولدی
چون امیرالمؤمنینك نامه سی نعمان بن مقرنه ایرشدی فی الحال اعداد اشکر
واحضار اسباب مقاتله یه مشغول اولدی ومدینه دن وبصره دن وکوفه دن
امداده کلن اشکر کندی یه وصول بولدقده اتفاقله اشکر عجم جانبنه
نهضت کوستردی (شعر) ❊ بجیش جاش بالفرسان حتی ❊ ظننت البر
بحرا من سلاح ❊ سه شنبه کونی ایدیکه نعمان بن مقرن کوشت وشکوه
واشکر انبوه ایله نهاوند حدودنده اشکر عجمله ملاقی اولدی کفار مکر
ایدوب کندی حوالیلرندن برقاج فرسنك یرك طپراغنی کسکین دمور

خورده لریله آمیخته قیلدیلر شویله که پیاده و سوار انك اوزرندن مرور وعبور ایتمك متعذر اولمشیدی اول جهتدن میدان معرکه دن مبارزلرك ایاقلری کسیلوب ایکی لشکرك دستلری بربرلرینك کریبانندن کوتاه اولدی برقاچکون ایکی لشکر بربرینك مقابلنده طوردیلر اندنصکره فرزان نعمان قاتنه بررسول کوندروب مکالمه ایتمیچون برشخص طلب ایلدی نعمان دخی مغیرة بن شعبه یی کوندردی مغیره برفصیح وجسیم وبهادروصادق القول کشی ایدی وبرقولده یزدجرد ورستم مجلسنده تکلمه متصدی اولان اول ایدی چون مغیره فرزانك مجلسنه کلدی فرزا ایتدی ای عرب آجلری وای بنی آدمك حریص بی ادب ومحتاجلری اکر لشکرمده اولان تیراندازلره اشارت ایتسم مقرر درکه سزك کوزلریکز قپاغنده اولان کرپکلریکزی تیر انتقامه نشانه ایدوب طرفة العین ایچره سزك جمعیتکزی پریشان ایدرلر سزه طریق صواب وفلاح اولدرکه همان کلدیککز یوله کیده سز وبزمله جنك ومحاربه سوداسندن کچه سز مغیره بو منظومك مضمونی طبق بیانه قودی (بیت) مخورای زاهد کم خواره غم ٭ غم خود خورکه تولاغرشده‌ٔ وایتدی شول دمکه جبار اعلانك ارادهٔ قدیمه سی اعلاء لواء تقویت دین محمدی یه متعلق اوله کفارك کار بنه نه امکان رونق واعتبارو مقدار اولورو چون آفتاب دولت اسلام صدق وحق افقندن طالع اوله آتش پرستلرك طالعلری نجمی قچان لامع اولور (مصراع) چون آفتاب برآید ستاره ننماید (شعر) اذاجاءموسی بآیاته ٭ فقدابطل السحر والساحر ٭ عجبدرکه سز اهل اسلامله ایتدیککز حروب ماضیه‌ده کر انله مقداریکزی بلمشیکن ینه بومقوله کلمات مزخرفه وترهات مموهه سویلرسز سزه یکرك اولان اولدرکه دین اسلامی قبول ایده سز تاسعادت دنیاوآخرتی الكنوط ومربوط بوله سز والا تمام مذلت وخوار لغله جزیه التزام ایده سز ویاخود مقاتله ومحاربه اختیاریله کندیکزی بدنام و بدسرانجام قیلرسز مغیره فرزانك مجلسندن قالقوب نعمانه کلوب کچن ماجرایی حکایت ایلدی نعمان خواص اصحابیله بوخصوصی مشاوره قیلدقده طلیحة بن خویلد اسدی ومغیره ایتدیلر (الحرب خدعة) خبر معتبری انی اقتضا ایدرکه علی الاستعجال

برقوناق كيروكلد يكمز بوله كوچ ايدوب كيدوز تا عجم مغرور اولوب مغبرنك اخبارندن مسلمانلر خوف وفرار ايتديلر كانه دوشه لر واول كسكين دمو رخورده لر يله تعبيه ومكر ايتدكارى ميداندن چيقوب بزم آرديمز چه كله لر نعمان اول رأيى استحسان ايدوب اول دستورا يله عمل ايلدى كفار عجم اولحالى كوروب خيال محال سود اسى ايله اهل اسلامك عقبنه دوشد يلر بيلديلر كه ايمان بيشه سنك ارسلانلرى وعرفان وايقان ميدانك كامرانلرى تيرصائب تأثير يله كمين فرصتده مكين اولوب چشم انتظارى التقاء فريقينه كشاده ايتمشلردر چون كفارك كلوب ملاقى اولدقلرى كيجه وقتى ايدى بالضروره صبر ايدوب اول كيجه ايكى لشكر محاربه مقدماتنك ترتيبنه مشغول اولديلر چون آثار انوار آفتاب تابان افق جهان اوزره ظاهر وهويدا اولدى صفلرى اراسته قيلديلر نعمان كندى برادرى نعيمى مقدمهٔ لشكره وحذيفة بن اليمانى ميمنه يه وآخر برادرى اولان سويد بن مقرنى ميسره يه ومجاشع ابن مسعودى ساقهٔ لشكره تعيين ايدوب طبل محاربه دوكدردى اولكون بينهماده بر محاربه واقع اولديكه روى زمينده كفار بى دين قانندن ابرمقلر جريان ايدوب مبارزت ميداننده دليرلرك باشلرى طوپلر كبى يوارلندى تاشول زمانه دك كه اسكندر آفتاب والليل اذا يغشى ظلماتنده منزل طوندى پس ايكى لشكر جنكدن ال چكوب كندى منزللرينه كتديلر مسلمانلر اول كيجه يى مجروحلرك اتينى ومضروبلرك تضرعى واصحاب غزانك قراءت قرآن ودعا نيازلرى ايله صباحه چيقارديلر وكافرلر اول كيجه يى شرب خمر وچنك وچغانه ايله كچورديلر (ايكنجى كون دخى اول منوال اوزره مقاتله ايلديلر) اوچنجى كون نعمان بن مقرن علم دولت اسلامه قرين اولوب بر بياض اسب تركى يه سوار اولدى و بياض خفتان كيوب باشنه بياض تاقيه واوزرينه بياض توغلغه اورندى وحضرت عزتدن عزشانه عربك عزتنى واول كروه منتخبك شوكتنى تمام تضرع ودعا ايله ديليوب وسعادت شهادت التماس ايلدى وعسا كراسلامك اطرافنى دور ايليوب مسلمانلرى كفار فجار ايله محاربه يه تحريص ايلدى وايتدى بيلك وآكاه اولك كه بن بوكون اوچ نوبت لواء اسلامى تحريك ايليم كركدر (اولكى نوبتده آتلر يكرك

تعهدنه قیام ایدوب ایرآلتنه کتوره سز (ایکنجی نوبتده هر بریکز محل
وقوف ومقام مضرب رمحده کفاره مقابل طوره سز (اوچنجی نوبتده
تکبیرایتسم کرکدرسزلر دخی اداء تکبیرده بکاموافقت ایتمکله بنم کوزومی
روشن قیله سز اهل عسکر ایتدیلرسنك کلامکی ایشتدك ووصیتلریکی
جانله قبول ایلدك بوکون بو اموره قنغی ساعتده اشتغال ایتسك
کرك که معلومنز اولوب اول وقتده حاضر ومهیا اوله وز نعمان ایتدی
اول ساعت مبارکی انتظار ایدرمکه حضرت رسول صلی الله تعالی
علیه وسلم کفارایله مقاتله ایتدکده اول ساعتی ترقب ایدردی یعنی
ظهرنما زند نصکره وایتدیکه اول وقت نزول رحمت وتأییدربانی
وزمان هبوب ریاح نصرت اسمانی وقتیدرپس چون آفتاب وسط سمادن
زائل اولدی نعمان لواسنی حرکته کتوردی قوم اول علمك خفقاننی
مشاهده قیلدقلرنده آتلرینی تیمارایوب ایرادیلر واو یانلرینی اوردیلر
ومسلمانلردن هرفرد اول واحد قیوم ایچون ایکیشر رکعت نمازقیلوب
دعاونیازلر ایتدیلر چون (ایکنجی نوبتده لواء اسلام متحرك اولدی
هرکشی آتنه سوار اولوب نیزه لرینی آتلرینك ایکی قولاغی اراسندن
چیقاردیلر و بعضیلری دخی قلیجلرینی غلافندن چیقاروب صاغ اللریله
وقالقانلرینی صول اللریله طوتدیلر وپیاده لرسوارلرك اوکلرینه
طوردقلرنده هرسواراوکنده اولان پیاده یه خطاب ایدوب ایتدیلرکه
ای فلان آت یولندن کیروطورتاآتك دست و پایی آلتنده هلاك اولمیه
سن پیاده لر دخی ایدرلردیکه بزکیرو دونمك احتمالمز یوقدر یامقتول
اولورز یاخود حق تعالی فتح وفتوح قپولرینی اهل اسلام یوزینه آچوب
منصورو مظفر اولورز (بیت) بشرط آن فروشد دل بکویش
* که تاجان برنیاید برنیابد * چون نعمان (اوچنجی نوبتده رایت اسلامی
حرکته کتوردی مسلمانلر دوکلی براوغوردن خروش تکبیری کرهٔ
عالم اثیره ایرشدردیلر ومسلمانلر کندی کندیلری ایله معاهده وقرار
ویردیلرکه براوغوردن کفار فجاره حمله قیله لرتاکه صورت دلکشای
فتحی آیینهٔ مرادده جلوه کر کورمدکجه کیرودونمیه لر مسلمانلرك تکبیری
نداسی هیبتندن حق تعالی کفارك قلوبنه برخوف ورعب القاایلدی
شویله که انداملرینه لرزه دوشوب وایاقلری بی تاب وتوان اولوب یوزلری

اوستنه دوشدیلر وانلرك دست و بازولرنده كانلر بن قور اجقلین قوت قالمدی پس مسلمانلر تكبیر ایدرك بادخزان كبی آتش پرستانه حمله قیلدیلر و كبرانك كاسهٔ سرلرینه خاك صاچدیلر برنوعله آتش حرب بالكلدیكه زبانه‌سی آسمانه‌ا یرشدی ودیدهٔ خفاش میدان پرخاشك غبارندن كوندز بن ستاره رخشانی كوردی ایدرلر كه او لكون نعمان صدمه‌ٔ اولده شربت شهادت ایچوب جنة المأوی یه خرام ایلدی و برقولده آخر نحار بەده لشكر اسلامك ظفرلری آثار وعلاماتی ظهور ایتدكدنصكره محنت سرای دنیادن روضهٔ دار اسلامه كوچدی واولكونك اولنده حق سبحانه وتعالیدن تضرعله بو مطلوبی دیلدی یعنی نیل دولت شهادت رجا ایلدی وامر ایدوب حذیفه‌یی سایهٔ رایت اسلامه كتوروب خلیفه تعیین ایلدی عاقبة الامر لشكر عجمه كسر واقع اولوب فرزان منهزما قراری فراره تبدیل ایلدی قعقاع بادر بود كبی اول مدبر كفورك آردندن ایرشوب برضرب تیغله جهنمه كوندردی (ایدرلر كه مسلمانلر اولكون لشكر عجمدن یوز بیك مردی كوی عدمه كوندردیلر سائب بن اقرع ضبط اموال غنایمه مشغول ایدی خمسنی اخراجدنصكره مال غنایمی قرق بیك اره تقسیم ایتدیلر هرسواره التی بیك وهر پیاده‌یه اوچبیك درهم اصابت ایلدی بو وقعه‌نك آوازه‌سی نهاونده یزدجردك سمعنه ایرشدكده غایت استیلای غم واندوهدن هلاكه قریب اولدی دلاوران حجازك خوفندن وسروران سكاه شریعت وطریقت وحقیقتك خشیتندن بالكلیه دیار عربدن قطع امید ایدوب آهنك عراق عجم ایلدی ومحیر صفت بی برك ونوا اصفاهانه كلوب اول دیارك بزرك و كوچكی انك آلاینه نوروز كبی تعظیم كوستروب مراسم استقبالی یرینه كتوردیلر ودوكاه صبح و شامده انك ملازمتی طریقه‌سنی مسلوك قیلوب پیچكاه‌ده انك دواتی نوبتنی اوردیلر واول كوشه‌نك هواسی اول كثف سخیفك مزاجنه مخالف كلوب نهفته كونا كون غملریدی وبو منظومك مضمونیله ترنم ایلدی (شعر) كی كمان برد كه افتم من حیر ان هركز ❊ درچنین رنج ومشقت زچنین نازونعیم ❊ نه مرامسكن ومأوی نه مراخانه و جا ❊ نه مرامونس وهمدم نه مرا یار وندیم ❊ مروشاهجان ولایتنك عذوبت آب وهواسی صیت واشتهاری كه شعرای ظرافت شعار طبع لطافت آثار مقتضاسیله عمل ایدوب بوشعری

اول شهرك وصفنده صفحهٔ روزكارده نقش باغلمشلر در (بيت) شهر
خوش وآب خوش دلپذير ٭ خاك اوراً نفحهٔ مشك عبير ٭ مرد چو خواهد كه
كند زو كذر ٭ نهى كند نام وبش ازسفر ٭ اول ديار ملاحت اشتهارك
زنكولهٔ شوقى اول بدبختك كردننه انداخته اولوب اكا الجا ايلديكه عشاق
وارازراه كرمان و سيستان يولندن خراسانه كلوب ملك مأنوسندن
مأيوس ومغلوك اولديغى حالده (كما يئس الكفار من اصحاب القبور)
اوج دولت و سعادتدن حضيض نكبت و مذلته دوشوب حصار
مروده قرار ايتدى و ممالك فارس و عراقى حسينى صفتان حسن
كردارلره قيوب كتدى (وايدرلركه اول وقتده كه سائب بن اقرع
جمع وتقسيم غنايمه مشغول ايدى عجم دهاقيننده بردهقان سائب
ابن اقرع قاتنه كلوب سمعنه بو كلامى قرع ايلديكه اكر بكا واهل وعيالمه
خون ومالمه ايله امان ويرر ايسك سكا جواهر ولآلئ كبار وحلى وزيور
بسيار دن بر كنج عظيم وبر مال نفيسه دلالت قيلايمكه مقومان ماهر
وجوهريان مبصر كما هو حقه انك قيمتى بياننده عاجز اوله لر سائب
اودهقانك ملتمسى مبذول طوتوب اكا واهل عيالنه خون و مالرى
ايله امان ويردى پس اول دهقان سائبى بر كنجينه يه ايلتديكه ايكى قسط
طلوسى جواهر ايدى قسط لغت عربده نصف صاع مقدارينه واسع
اولان اوجكه ديرلر اما اول نوع جواهردن ايديكه انك قيمتنى مقوملر
تقويمندن قاصر ومبصرلر تشخيصدن عاجز ايديلر هر بريسى برستارهٔ
رخشنده كبى پرلمعان ومشاهده سى مسرت بخش دل وجان ايدى پس
سائب غنايمدن هر حقى اصحابنه ايصال وتسليم ايتدكدنصكره
حذيفه نك رأيى ايله اول ايكى قسط جواهر زواهرى مدينه يه كتوروب
اول خليفهٔ كرامينك مجلس ساميسنده قودى چون اول ايامده جناب
خلافت مآبك خاطر خطيرى وضمير منيرى استكشاف حال كار واستخبار
مآل روزكار لشكر نهاونده متوجه ايدى اول امرده نظر صائب جهرهٔ
سائبه دوش اولدى مبارك چشمندن آب بكا روان ايدوب ايتدى ويحك
اى سائب تيز سويله كه جملهٔ مبشر اندميسن يوخسه خيل منذراندميسن
يعنى خبر مسرتمى كتوردك يوخسه اسباب مساءتمى كتوردك سائب
ايتدى (مصراع) الدهر مطواع لكم بشرا كم بشرا كم ٭ وبو منظومك

مضمونني عرضه ايشدردي (بيت) ايام بكامت اختران فرمان بر ❊ افلاك نهاده بر خط طاعت سر ❊ وايتدي اميرالمؤمنينه بشارت اولسونكه حق جلا وعلا مشركاري شكسته وهزيمت ومسلمانلره ظفر وغنيمت احسان ايلدي جناب خلافت مآب نعمان بن مقرنك حالندن سؤال ايتدي سائب ايتدي امير المؤمنينك عمري دراز اولسون نعمان شهادت درجه سنه ايريشوب اصفيايه قرين اولدي عمر فاروق بو خبري استماع ايدنجك اول شهيد صديق ورفيق شفيقك فراقيله كوز ياشي ارماغي مبارك يكاغي اوزره آقندي انك فوتنه زياده متحسر ومتأسف ومتفجع ومتلهف اولدي وانك روحنه دعاوثنا وآفرين قيلدي اندنصكره سؤال ايتديكه جرعهٔ شهادتي دخي كيملر ايچدي سائب امير المؤمنينك شهدا اوزره حزن وملالتني مشاهده ايدوب ايتدي اول خدا حقيچونكه سني شرف خلافتله مشرف قيلدي نعماندن غيري سنك بيلديكك معروفلردن بر شخص مقتول اولمدي عمر رضي الله تعالى عنه ايتدي اول جماعت مستضعفيني كه حضرت حق تعالى عزشانه عزت شهادتله عزيز ايدوب مرتبهٔ شهادته ايرشدرمش اوله انلري عمرك بيلوب بلديكندن نه نقصان مترتب اوله اندنصكره سائب قضيهٔ دهقاني عرض ايدوب اول ايكي قسط جواهر زواهري نظر انورنده قودي عمر خطاب اول جواهر ودرر ولآلي ويواقيت نامدار يكه بازار روزكارده نظيري كورلمامشيدي ديدهٔ اعتبار ايله نظر ايلدي وبرلحظه دنصكره ملاحظه بيوروب علي مرتضايي وعبد الرحمن بن عوفي واعيان صحابه دن بر جماعتي دعوت ومجلسنه احضار ايتدردي سائب ايدر چون اول طائفهٔ ناجيه فاروقك مجلس شريفنه حاضر اولديلر اول ايكي قسط جواهر مذاكره سي درميان اولوب اول خصوصده مشاوره يه آغاز ايتديلر بنم ايچون اولي مجلسدن فراردن غيري خاطرمده هيچ چاره يوغيدي خاطريمي فراره قرارداده قيلوب در حال اول مجلسدن طشره چيقدم وراحله مه سوار اولوب تعجيل تمام ايله كندومي كوفه يه ايرشدردم خدا حقيچونكه هنوز راحله مك عرقي قورومامشديكه اميرالمؤمنينك قاصدي كلوب نامه سني بكا ايرشدردي نامه ده يازمشكه اي سائب سكا يمين ويررمكه بو مكتوبم سكا واصل اولدقده اكر قعودده ايسك برامره دخي

قيـام ايتميه سن الا سرعتله بنم قاتمه كله سن واكر قيـامده ايسك اوتورمه دن راحله كى براقليوب كنديكى بكا اولاشديره سن نامه نك مضمونه مطلع اولديغمده امتثـالا للامر العالى فى الحال متوجه مدينه اولوب كنديمى اول سرورك مجلس ملازمتنه ايرشدردم چون اراقدن كوزى بكا دوش اولدى ايتدى اى سـائب اول كنجه كه سن بندن غائب اولدك رؤياده كوردمكه ملائكۀ كرامدن برجمع بو كنبد مينافامدن يعنى سمـاء آسماندن بوعرصۀ غبرايه نزول ايتديلر واول جواهر ديو كتورديكك طـاش پاره لرينى بنم جانمه رمى ايتديلر اما برحالده كه هر برسى جمرات آتشه منقلب اولمشيدى بنم پهلومه ملتصق اولدى انلرك الندن كندى خدام ايله عهد وميثـاق ايتدمكه اول كنجينه كه موجب رنجم ايدى اهل جيشه كوندرم تابينلرنده قسمت قيله لر اول كنج ديو كتورديكك رنجى ال واول قومه ايرشدر كه حقلرنه منصرف اولسونلر پس اول جواهر زواهرى الوب مسجد كوفه يه كوتوردم وحذيفه نك مشاوره سيله ايكى بيك كره بيك درهمه عمروبن حريث مخزومى يه صـاتدم عمرو دخى اول مجموع جواهرى سرمايه ايدينوب تجـارت رسميله ديار عجمه ايلتدى ودرت بيك كره بيك درهمه صـاتدى و اول مال حلال و اسـطه سيله ملك متعـال اول صـاحب كماله اولقدر مال و منـال روزى قيلديكه كوفه اهلنده اول كفه ده برمتمول كشى دخى بولنمـازدى جاهل و حاسدلردن چوق كيمسه لر كنديلرينى آتش غم واندوهه ياقوب كاشكى بز دخى عمرو كبى تجـارت ورنج ايده بليدك ديرلردى (بيت) كيميا كربغصه مرده ورنج ❊ مفلس اندر خرابه يافته كنج ❊ وبلمزلر ايديكه عمروك اول كنجه فائز واول بركتى حائز اولديغى سنت محمدى يه متـابعت و ملت احمدى يه مطـاوعت ايدوب ملازمت غزا وجهاد وصدق نيت وصفاى اعتقادى اولديغيچون ايدى واول سرورانك شاننده بركت وخير واهل سلوك وسير سلكنه انتظاميچون دعا قيلمشيدى (شعر) نابرده رنج كنج ميسر نميشود ❊ مزد او كرفت جان برادركه كار كرد ❊ نقلدر كه چون نهـاوندك طوتساقلرينى واسيرلرينى مدينه يه كوتورديلر مغيرة بن شعبه نك غلامى ابولؤلؤ اول اسيرا اولوب كان كفـارك صغيرلرندن و يتيملرندن بر صغيره وبر يتيمه راست كلمز ايدى الا اول صغيرى و يتيمى صدف كبى سـينه سنه چكـوب دست شفقتله

باشـلرین اوخشـار ایدی وزاری زاری اغلیوب عمر خطـاب بنم جكریمی كباب ایدوب یدی دیر ایدی وحال بوكه مذكور ابو لؤلؤ اصلنده نهـاوند ولایتندن ایدی قیصر لشكری آنی اسیر ایدوب شـامه كتوردیلر بعده ممـالك شـام اهل اسلام النه كیردكده ابولؤلؤ اسـیر اولوب مغیره‌نك سلك ملكنه داخل اولمشیدیكه عمر فاروقی زخم خنجر ایله شهید ایدن اول بدبختدرتنه كه عنقریب شرح وبیان اولنور (كتورمشلردركه اهل اسلام نهاوند فتحنه فتح الفتوح دیونام ویردیلر زیرا عجم لشكرینـه نهاوند فتحندنصكره غیری جنك ومحاربه یه قدرت قلیوب اعتبار اولنجق قدر دولت وسلطنت میسر اولمادی واول فتحدن صكره عجمك سائر بلادی دخی بالتمـام والكمـال حوزهٔ تصرف اهل اسلامه داخل اولدی والحمدلله علی ذلك (وبوسالده امیرالمؤمنـین عمر رضی الله تعالی عنه مناسك عمره اداسی قصدیله مكهٔ مباركه جانبنه روانه اولدی كندو طرفندن مكه امیری اولان نافع بن حارث مراسم استقبالی تقدیم ایدوب خاكپایـنه یوزسوردكده نافعه سؤال بیوردیكه اهل وادی اوزرلرینه كیمی والی قیلدك نافع ایتدی ابن ابزی یی عمر ایتدی ابن ابزی كیمدر نافع ایتدی بزم كندو آزادلو قوللریمزدندر حضرت عمر ایتـدی وادی ولایتنك سادات واشرافی اوزرلرینـه ایالت وحكومتی برآزادلو كشی یه تفویض ایدیلدك نافع اولورایدی نافع ایتدی یاامیر المؤمنـین اول كشی قاریٔ قرآندر وپیغمبر آخر زمانك فرائض وشرایعـنه عالم وعارف بركشیدر عمر رضی الله تعالی عنه ایتدی او یله اولیجق خوب ایتمشـسنكه اول شمع انجمندن یعنی رسول ذوالمننـدن صلی الله تعالی علیـه وسلم بنم سمعمه ایرشمشدركه بیوردی (ان الله یرفع بهذا الكتاب اقواماویضع به آخرین) وبوسالده دراهم ودنانیری خداوند ذوالجلالك نامیله معزز ومشرف قیلوب بعضیسنه لااله الاالله نقش ایلدیلر وبعضیسنه الحمدلله ایله سكه دار قیلدیلر وبرروایتـده بعضنه (قل هوالله احد) یازدیلر وانلره دراهم ودنانیر احدیه دیو نام قودیلر (وبوسالدن مقدم دراهم ودنانیر كسرانك اسمی ایله مسكوك ومضروب ایدی وبوسالده عمرو بن عاص برقه وطرابلس ولایتلرینی صلح طریقی ایله فتح ایلدی وعتبة بن رابع فهری یی ارسان ایلدی ناواروب زویله ولایتنی مصالحـه ایله فتح

ایلدی (وایدرلر که برقه اهالیسی اون ایکی بیك دینار زرسرخ اوزره مصالحه قبول قیلدیلر (و بوسالده عمر رضی الله تعالی عنه زید بن ثابتی مدینه ده یرینه خلیفه نصب ایدوب اداء حج نیتی ایله کعبهٔ مکرمه یه کتدی واتمام مناسکدنصکره کلوب یرینه اوتوردی (و بوسالده عبد الله بن عتبانی لشکر کثیر ایله اصفهان جانبنه کوندردی عبدالله اصفهان حاکمی ایله عظیم و بلیغ جنکلر ایتدکدنصکره اصفهان حاکمی امان دیلمکله اول ولایتك اهالیسنه امان ویروب جزیه قبول ایتدردی (و بوسالده حکم ابن عمیر ثعلبی بی مکران ولایتی جانبنه وسهیل بن عدی یی کرمان ولایتی جانبنه وعاصم بن عمروی ناحیهٔ سیستانه ارسال ایلدی و برقولده اول ولایتلره بو مذکورلری هجرتدن اون سکزنجی ییلده کوندردی پس بو ایکی قول درجهٔ صحتده متقارب یامتساوی ایسه ایکی روایتدن بریسی ترجیح اولنور یاخود بینلری توفیق اولنور اول طریقله که جماعت مذکوره یی اون سکزنجی سنه ده اول بلاده ارسال ایچون نامزد قیلوب انلر دخی کندی مهماتلرینی احضار واتمام ایدوب اول بلاده متوجه اولوب اول دیاره وصولری بوسالده واقع اولمش اوله والله اعلم (بوسالده اهل کوفه جناب خلافت مآبه عمار بن یاسردن شکایت ایدوب نماز قیلمز ونمازك سنن وآداب وشرائط وارکانینی کما هو حقه یرینه کتورمز دیدیلر عمار اول امورك کندی یه اسناد اولندیغندن عار ایدوب پیچ تاب اضطرابه دوشدی واول امارتدن استعفا ایدوب عزل بیورلمغی رجا ایلدی امیر المؤمنین دخی معاف بیوروب کندی قریحه سنده جبیر بن مطعمه کوفه ایالتنی ویرمکی مراد ایتدی وتنهاده جبیره ایتدی سنی امارتله کوفه یه کوندرمك استرم کرکدرکه سفر تدارکنده اولوب امابو سوزی کوفه یه وصول بولنجه مخفی طوتوب هیچ برفرده افشا ایتمیه سن جبیر خلاف ایدوب بوسری زوجه سنه اظهار ایلدی زوجه سی دخی مغیرة بن شعبه یه سویلدی مغیره بوسردن خبردار اولوب (کل سر جاوز الاثنین شاع) مقتضاسیله خلق ارا سنده شیوع بولدی (بیت) سخن کان کذشت ازمیان دوتن ✲ پراکنده شد برسر انجمن ✲ مغیره دن دخی امیرالمؤمنینه ایرشدی امیرالمؤمنین عمر رضی الله تعالی عنهك مبارك خاطری جبیردن رنجیده اولوب کوفه ایالتنی اکا تفویضدن نیتی منغیر اولدی مغیرة بن شعبه یی

انك يرينه تعيين و كوفه جانبنه ارسال ايلدى وجبيردخى كشف سر سببيله امارت مرتبه سنده اولان خير و بركاتدن محروم قالدى (بيت) لاتودع السر الاعند ذى كرم ❊ فالسر عند كرام الناس مكتوم ❊ و بوسالده معاوية بن ابى سفيان حدود رومه داخل اولوب اول دياردن بعض بلاد وقرى مسخر ايلدى

﴾ هجرتدن يكرمى ايكنجى يلك وقايعى ذكر اولنور ﴿

بوسالده مغيرة بن شعبه يدیله بطريق المصالحه آذربايجان ولايتى مفتوح اولوب اول ديارك اهاليسى سكز يوز بيك درهم بدل صلح تسليم ايلديلر (و بوسالده اهل همدان حذيفة اليمانك عهد و پيماننى شكست ايدوب طريق تمرده سالك اولدقلرى اميرالمؤمنينك قاتنده محقق اولدقده نعيم ابن مقرنى برلشكر جرار ايله اوزرلرينه تعيين بيوردى تا اول لشكر واروب انلرك سرداريني قتل ودار البواره كوندرديلر وهمدان مملكتى ينه حوزهٔ تسخير اهل اسلامه كلدى وهمدانده اولان لشكر عجمك برمقدارى هزيمت وفرار ايدوب رى يولنى طوتوب كنديلر وربده متحصن اولديلر نعيم انلرك عقبلرينه دوشدى چون اول ولايت نواحيسنه ايرشدى اول يرك كوبلرى رؤساسندن بركشى نعيمه كلوب ونعيم ايله يكدل ويك جهت اولوب لشكر اسلامدن برمقدار لشكر ايله براوغرن يولدن رى شهرى اوزرينه كلوب رأى رزين وتدبير متين ايله اول شهرى قيد تسخير وتصرفه كتورديلر واول فتحك عقبنده قومس ودامغان شهرلرينك دخى فتحى اسهل وجوه ايله ميسر اولدى (و بوسالده جناب خلافت مآبك اشارتيله احنف بن قيس سوار و پياده لشكر بسيار ايله خراسانه كلديلر يزدجرد اول لشكرك اوازهٔ هيبتندن فرار ايدوب نهر آمويى كچوب ترك ملكى اولان خاقانه التجا ولشكر عربك دفعنده اندن مدد طلب ايلدى خاقان ترك دخى اكارحم وعظيم لشكر ترتيب ايدوب بالذات كندوسى يزدجرد ايله خراسانه كلديلر اول وقتده احنف بصره وكوفه لشكرلرندن يكرمى بيك ار ايله مرو شهرنده ايدى چون خاقان ايله يزدجردك توجهلرى خبرينى استماع ايلدى اول كروه بدفعاالله حرب وقتاله حاضر وآماده اولوب عزم راه ايلدى اثناى راهده لشكر خاقانك قراوللرندن اوچ نفر مرد كرا هه مصادف اولوب اول اشرارك بويونلرينى اوروب مقر سقره كوندردى

بو خبر خاقانه ایرشدکده خائف ومتحیر اولوب فی الحال قوش کبی ماوراء النهره کچدی یزدجرد مخذول ومنکوب اردندن سوروب هزار حیله ومشقتله خاقانه ملحق اولدی (و بو سالده مازندران والیسی کرکان ودهستان ولایتلرینک وسائر تحت تصرفنده اولان بلاد کرمان خراجنی قبول ایدوب وطبرستان اهالیسی طریق مصالحه یه سالك اولوب نقد بشیوز بیك درهم بیت الماله تسلیم ایلدیلر (وابوموسی الاشعری رضی الله عنه دخی ششتر ولایتنی فتح ایلدی (والحمدلله علی ذلك

﴾ هجرتدن یکرمی اوچنجی ییلك وقایعی فارس واصطخر ﴿
﴾ ودارا جرد وکرمان وسیستان ومکران ﴿
﴾ وعسقلان و بعض بلاد رومك فتحی بیان اولنور ﴿

بوسالده عسقلان معاویه یدنده علی طریق الصلح فتح اولدی و بلاد رومدن بعض بلاد عموریه وغیریسی کبی تحت تصرف اسلامه داخل اولدی وکرمان ولایتی سهل بن عدینك یدیله وعبد الله بن عتبانك امدادیله وسیستان عاصم بن عمرو تمیمینك یدیله ومکران ولایتی حکم بن عمیر ثعلبینك یدیله فتح اولندی (و بوسالده فارس حاکمی شهرك نام کافرك فارسان فارسدن بی قیاس لشکر جمع ایدوب اهواز جانبنده لشکرگاه دوزدوکی خبری مدینه یه ایرشدکده امیرالمؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه جیوش متعدده آراسته قیلوب اطراف فارسه روانه ایلدی وامرای اجناد ورؤسای بلاددن هر برینه فارس شهرلرندن برشهرك حکومتنی نامزد قیلدی و بیوردیکه اول مملکتلره واصل اولدیغکزده شهرکك لشکرگاهنی بوزوب ابطال ایده سز واول بلادك تسخیرینه قصد ایده سز تاکه کفارك تدبیرلری باطل اوله پس سپاه دین پناه کمال شوکت وجاهله روان اولدیلر مشاجع ابن مسعود توج ولایتنی قید فتح وتسخیره چکدی وعثمان بن ابی العاص شیرازی حوزهٔ تصرف اهل اسلامه کتوردکدنصکره اصطخر ولایتی که سلیمان پیغمبر علیه السلامك دار بناسی ایدی حیطهٔ تسخیره چکدی (و بوسالده امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه امر ایتدیکه تاساریة بن زنیم لشکر کثیرایله فساد دارابجرد جانبنه روان اوله ساریه دخی دارابجرد طرفنه روان اولدی اول ناحیه نك کفارینك مؤمنلر ایله مقاومته قدرتلری یوغیدی بالضروره شهره

کیروب متحصن اولدیلر اهل اسلام ایکی آی مقداری اول مکانده ساکن اولوب محاصره ایتدیلر عاقبة الامر کفار اکرادفارسدن استمداد ایدوب انلرك امداد ومعاونتلری ایله حصاردن چیقوب جنگ ومقاتله ایلدیلر مسلمانلردن چوق کیمسه لر مشهد شهادته خرام ایتدیلر اتفاق اولکون یوم جمعه ایدی که اول ایکی جمعك محاربه لری واقع اولدی اول مخاذیل کفار ملاعین اشرار ایله اتحاد وهجوم ایدوب مجاهدان اهل اسلامه کاری تنك ایتمشلر ایدی حضرت عمر رضی الله تعالی عنه مسجد رسول اللهده منبره چیقوب اداء خطبه یه قیام ایتمشیدی حق جل وعلا اول ایکی لشکری اکا منکشف ایلدی شو یلکه اول ایکی لشکری معاینه کوردی ولشکر کفارك اهل اسلامی احاطه ایدوب تضییق ایتدکلرینی مشاهده قیلدی وتمام همتنی وجمله نهمتنی اول لشکرك تقویت وامدادنه واعانت واسعادنه مصروف قیلوب منبر اوزرندن ندا ایتدیکه (یاساریة بن زنیم الجبل الجبل) قادر برکمال محض قدرت کامله سیله اول صاحب صیت وعدالتك صداسنی ساریه نك ولشکرینك قولاقلرینه ایرشدردی فاروقك صوتی اشارتی موجبله کندولرینی صحرای میداندن دامن کوهه چکدیلر وطاغه ارقه ویروب فتح ظفر یوزینی اول اذینه کونی آینهٔ مقصودده کوردیلر مردان میدان کارزار ومجاهدان مبارز ان نامدار اول آوازك سماعندن پروازه کلوب آتش حربی یالکلندردیلر وتیغ درخشانك آبی ایله بادپنداری اول خاکسارلرك دماغندن چیقاردیلر اول مخذوللر دثاراد بار وشعار عار فرار اولوب هزیمته یوزلندیلر واول بلادك عون نصرت رب العباد ایله فتحی میسر اولدی (بیت) کارنه این کنبد کردان کند ❊ هرچه کند همت مردان کند (بوسالده امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه مناسك حجی اقامت قصدیله مدینه دن چیقوب ازواج مطهرات سید السادات (جهاد کن الحج المبرور) خبر وافی اثری مقتضاسیله اداء حجه دستور ویروب کندو ایله همراه اولملری اوزره بیت المالدن اسباب سفر وسائر حوائجلرینی مهیا قیلدردی واول سفرده انلرك تعظیم واکراملرینی اقصی الغایه مرعی طوتدی وانلرك هودجلری قطاری مقدمنده عبد الرحمن بن عوفی ومؤخرینه عثمانی تعیین بیوردی چون مکه یه ایرشدی ومناسك واعمال

حجی یرینه کتوردی کعبه استارینك اذیالنه دست اوروب ستارعیوب وغفارذنوبه عجزوانکسار وتضرع وافتقار ایله مناجات ایدوب ایتدی (اللهم قد کبرت ورق عظمی وضعف قوتی وانتشرت رعیتی وانا اخشی ان اعجز عنهم اللهم فاقبضنی الیك قبل ان اری فی هذه الامة ما اکرهه) یعنی بارخدایا پیرواختیار اولدم واستخوان بدنم که اساس ایوان تمدر رقیق وضعیف اولدی وقوای حیوانی که اجسامك قوتی انلرك قوتی واسطه سیله حاصل اولور بن قولکده پك ضعیف اولدی ورعیتم قتی چوغالدی قورقارمکه انلرك محافظت وحراست ورعایت وسیاستلرنده بندن قصور وفتور ظاهر اوله الهی بنم روحمی رحمت ورأفتك جوارنه قبض ایدور بوامتده کورمسنی استکراه ایتدیکم نسنه لری کورمزدن اوکدن (بیت) کاری ندارم درجهان تا جندکل کاری کنم * حاجت ندارد یارمن تا کی منش یاری کنم * وهرچند که بحسب الظاهر بوامر امیرالمؤمنیندن مخالف حدیث صحیحدرکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیور مشدر (لا یتمنی احدکم الموت لضر نزل به) یعنی البته سزدن بر یکز کندویه برضرر رایرشدوکی ایچون کندوموتنی آرزو قلمسون لکن بحسب الحقیقه مخالفت مرفوعدر زیرا حدیث شریفده واقع اولان ضرر ایله مراد ضرر دنیویدر عمرك رضی الله تعالی عنه متوهم اولدیغی ضرر ضرر دینی ایدی والله اعلم (جبیر بن مطعمدن مرویدرکه ایتدی اول سنه رکن وقوفی اقامت ایچون جبل عرفاتده حضرت عمرك رضی الله تعالی عنه یاننده طورر ایدم ناکاه برکشی کلوب یاخلیفهٔ رسول الله دیدی اردمده بنی لهبدن برآخر کشی دخی وار ایدیکه علوم عیافت وزجر وطیره ایله مشهور ومعروف ایدی اول کشینك بوسوزینی اشیدیجك ایتدی قطع الله لهجتك وایتدی الله حقیچون بوسنه دنصکره امیر المؤمنینه برحج دخی میسر اولماسه کرکدر ینه جبیردن منقولدرکه امیرالمؤمنین عمر ایله جمرات رمینه مشغول ایدم ناکاه جمرات رمیندن برطاش کلوب حضرت عمره طوقندی اردمدن برکشی ایتدی قطع الله یدك وایتدی کانم بودرکه تحقیق امیرالمؤمنین مقتول اولور بن دخی دونوب آردیمه باقدم کوردم بوسوزی سویلین ینه اول مرد لهبی ایدی

ذکر مقتل امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه

نقلدر که عمر رضی الله تعالی عنه اول سنه مراسم حجی اقامت ایدوب
دونوب مدینه‌یه کلدکده برکون مسجد رسول الله ده خطبه‌یه چیقدی
اثناء خطبه‌ده ایتدی واقعه‌ده کوردمکه کویا برقزل خروس کلوب
ایکی نوبت یاخود اوچ نوبت بنی منقاریله اوردی بو واقعه‌نك تعبیرنده
اندن غیری کمانم بوقدر که اجلم یقین کلمشدر (بیت) بازان مست بمستان
سر پیمان دارد ٭ ساقیا چیست مکر پرشده پیمانهٔ ما ٭ و برروایت دخی
اولدر که ایتدی اکر اجل بکا تعجیل ایلیه خلافت الی کشینك ارالغنده
شوری اولسون اول الی کشینك هرقنغیسنده مسلمانلر اجماع واتفاق
ایدرلرسه آنی خلیفه ایدسونلر اول الی کشیلر عثمان وعلی وسعد وطلحه
وزبیر وعبدالرحمن بن عوفدر (برروایت دخی اولدر که ایتدی ای کروه
ناس تحقیقا سزك ایچون تعیین فرائض ووظائف قیلدم وشهرلر
بنا ایتدم ودیوانلر ترتیب قیلدم وتبیین سنن واحکام ایلدم وسزدن
مفارقت ایده‌یورم برطریقهٔ واضحه وبرشریعت لائحه اوزره که اول
طریقت وشریعتك اوزرینه برنسنه دخی زیاده ایتمك ممکن دکلدر کرکدر که
بندنصکره سزدن بریکز بن کتاب اللهده حد شرب ایله رجم زنایی بولمدم
دیمیه تحقیق بودر که بن حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم مجالس
پرحضورنده حاضر ایدمکه شارب الخمره اجرای حد بیوردی واول
سرورك محفل موفور الحبورلرنده ناظر ایدمکه برعورتی رجم ایلدی
وبز دخی اول سرور دنصکره رجم ایلدك والله که اکر عمر کتاب اللهده
برنسنه زیاده ایلدی دیو خلقك کفت وکوسی محذوری اولمیدی
آیت رجمی صحف قرآنه یازدیرردم تحقیق بودر که بز آیت رجمی زمان
رسول اللهده اوقورایدك اول آیت بودر (الشیخ والشیخة اذا زنیا
فارجموهما نکالا من الله) شمدی اول آیتك تلاوتی منسوخ اولدی اما
حکمی باقیدر (و برروایت دخی اولدر که واقعه‌می اسما بنت عمیسه عرض
ایلدم تعبیر ایتدیکه اعاجمدن برمرد سنی قتل ایدسه کرکدر ونقر دیکلك
یعنی خروس دوتمه سنك قرب اجله دلالتنك وجهی بوفقیر یعنی مؤلف
کتاب روضة الاحباب صحیح مسلم اوزره تعلیق ایتدوکی شرحنده
تحریر ایتمشدر اول محلده طلب اوله (کتورمشلردر که چون عمر رضی الله

تعالی عنـه مکهٔ مبارکه دن مراجعت ایدوب مدینه یه کلدی بر کون
بازار مدینه ده عبدالله بن زبیره سویکنوب اوتورردی برغـلام مجوسی
و برروایتده برغلام نصرانی که مغیرة بن شـعبه نك مملوکی ایدی واول
قراکونلونك کنیتی ابولؤلووواسمی فیروزایدی عمرك قاتنه کلوب ایتدی
یاامیرالمؤمنین بنم خواجم مغیره بنـدن کونده ایکشردرهم مقاطعـه
(و برروایتده کونده دردردرهم و برروایتـده آیده یوزردرهم مقـاطعه
طلب ایدروبن بومقاطعه نك اداسندن عاجزم سنك کمال عدلکدن توقعم
اولدرکه خواجم مغیره یه سـویلیوب بنم مقاطعه می تنقیص ایتدرسك
تاأثرعدالت ومرحمتك دوکلی عباداللهه ایرشسه نه اولور (مصراع) کرپارهٔ
بپارهٔ این مبتلا رسد ❋ عمرسؤال ایتدیکه نه حرفت بیلورسن فیروزایتدی
نجارلق وحدادلق ونقاشلق بیلورم جناب خلافتمآب ایتـدی بوذکر
ایتدوکك متعدد حرفتلری بیلور ایکن نیچون مقـاطعه کك تنقیصی
حرفتی اسانکه کتورورسن بوصنایعك مقـابلهسنده سنك مقاطعه ك
غایت انصـاف واعتدالده واقع اولمش دیدی (و برروایت دخی اولدرکه
فیروز غایت ابو دکرمن دوزرم دیوب غـیری حرفتلرینی ذکرایتـدی
عمرایتدی بوصنعته بومقـاطعه خفیفدر فیروز باطـله بوسـوز
غایت ثقیـل کاوب امیرالمؤمنینك بغض وعداوتنی سـکینهٔ سینهٔ پرکینه
قیلدی اندنصکره عمر خطاب فیروزه ایتدی سنی ایو یل دکرمنی یاپردیدیلر
اول دعواایتدیککی قوتدن فعله کتوروب بزه بریل دکرمنی یاپی ویره سن
تااهل مدینه اندن محظوظ اوله لر فیروز جواب ویردیکه سـنك ایچون
بر دکرمن دوزمکه تافلك دکرمنی دائر اولدقجه شرقا وغربا انك ذکری
افواه ناسـده دائر اوله دیدی زبیر ایتـدی اول وقتده اول بی دولتك
بوسـوزی بنم قلبمده عجب تأثیرایلـدی (و برروایت دخی اولدرکه
امیرالمؤمنین ایتـدی ای زبیر بوغـلام بنی قتلله تهدید ایدر کوردکمی
دیدی ایدرلرکه ایرتسی کون کعب الاحبار که کعبهٔ اسرار وحرم
اخیار اخبار ایدی اول خلیفهٔ بزرکوارك قولاغنه ایتدیکه دنیاده نه کارك
ونه مصلحتك وارایسه تدارك وتحصیل ایله که توراتدن اویله معلومم
اولشـدرکه عمر عزیزکدن اوچکوندن زیاده قالمـدی عمره اول سوز
غایت مسـتبعد کورندی زیرا جوهرعدل اولان جسم مبارکنده

اصلا فصل وجنس عرض مرض احساس ایتمزدی (القصه فیروز بدروز
حضرت عمرك اول سوزینی كوكلنده طوتوب ایكی اوجلو بردشنه‌یی
یعنی خنجری كه قبضه‌سی اورتاسنده ایدی پیدا ایدوب اول دشنه‌یی
بیلدی وزهرلی صوایله صواروب عمرك قاننه تشنه قیلدی ولوح دماغنده
بومعنایی نقش باغلادی (بیت) قصدش خطرست من بخواهم
كردن * باروی جان سرخ كنم یاكردن * وسترصد وقت فرصت
ایدی تا بر وقتده‌دك كه جناب خلافت مآب اقامت امامت نماز صبح
ایچون مسجده خرامان اولدی برحالده كه صحابهٔ كبار ومجاهدان كرار
لشكر دشمن نفس غداری قمع ایچونكه انسان شر یعنده جهاد اكبردیمكله
موسوم در صفلر چكمشلر ایدی وامیر المؤمنینك عادتی اول ایدیكه
نماز صبحی اول وقتده یعنی صباح قرا كولغنده ادا ایدردی وصفوفده
اكر یلك مشاهده ایدرسه النده اولان دره اشارتیله استقامته كتورردی
(القصه چون محرابه داخل اولدی (استووا رحمكم الله) دیوب تكبیر
افتتاحدنصكره قراءته مشغول اولدی ایدرلركه فاتحه‌دنصكره سورهٔ
كریمهٔ یوسفه آغاز ایدوب اوقورایدی اول بدبخت اول بچاغله كه وصفی
مذكور اولدی اول صفده مكان طوتمشیدی كندی حدندن ایاق
چیقاروب دراز دستلك كوستردی یعنی جناب خلافت مآبی اول بچاغله
اوردی روایت صحیحه اوزره اوچ ضرب اوردی بریسی یاغرینی
كوركینه وبریسی دخی پهلوسنه وبریسی دخی كوبكی التنه برروایتده
التی ضرب اوردی اول جمله‌دن بریسی كوبكی التنده واقع اولوب سبب
موتی اول یاره اولدی پس عمر رضی الله تعالی عنه نمازی قطع ایدوب
ایاقدن دوشدی وبو آیت كریمه لسانه جاری اولدیكه (وكان امر الله
قدرا مقدورا) واندنصكره (قتلنی الخبیث) دیدی وبرروایتده
(قتلنی الكلب) وبرروایتده (لایفوتنكم الكلب فقد قتلنی) دیدی وامر
نمازه كمال اهتمامندن عبدالرحمن بن عوفی یرینه خلیفه قیلدی تا امامت
ایدوب مسلمانلره نمازی جماعتله قیله وجراحتندن قانك كثرت سیلانی
واسطه‌سیله بیهوش اولدی انی قالدیروب خانه‌سنه ایلتدیلر ابولؤلویی
طوتمغه هركیمكه اوزرینه واردی النده اولان اول خنجر ایله اوروب مجروح
قیلدی عاقبة الامر مملكت عراقدن برمرد كه باشنده برچوك طاقیه‌سی

وارایدی اول طاقیه بی اول سیه روزك یوزینـه چارپدی شوبلکه اول بدبختی دوشوردی صاحب طاقیـه انك سینه سی اوزره دوشوب محکم طوتدی برمرتبـه ده که خلاصه قدرتی اولمدی ملعون کوردیکه کرفتار اولدی واقبح وجوه ایله قتل اولنسه کرکدر همـان اول بچاغی کندی کردننه اوروب نفس خبیثنی سجینه کوندردی واول تیره روزك اخذی اشتغالیله آز قالدیکه خلق نمـازك وقتنی فوت ایده لر ایچلرندن برکشی فریاد ایدوب (الصلوة عبـاد الله طلعت الشمس) دیو چاغردی عبدالرحمن بن عوف امامت ایدوب تخفیفله نمازی قیلوردی (برروایتده فاتحه دنصکره والعصر وسورهٔ کوثر قراءت ایلدی اندنصکره تعجیل ایله امیرالمؤمنینك خانه سنه کتدی واهل تاریخك بعضیسی کتورمشلردرکه چون اول جاهل بدبختدن اول حرکت نامقبوله صـادر اولدی همانده کندوبی مسجد قپوسندن طشره آتدی عبـدالله بن عمر انك عقبندن روان اولدی و بقیعده اکابرشدی عقوبت تمامیله اول ملعونی اول اراده قتـل ایلدی شـول حالده که جیفـه نام بریهودی برنصرانی ایله فسـلدی ایدوب سویلشـوردی والله اعـلم بصحته (مرویدرکه جنـاب خلافت مآب تاکه کون طوغمغه قریب اولنجیه دك بیهوش اولمشـیدی چون عقلی باشـنه کلدی یارانك یوزینه باقوب ایتـدی خلق نمازی قیلدیلرمی ایتـدیلر بلی قیلدیلر عمر ایتـدی (الحمد لله لا اسلام لمن ترك الصلوة) اندنصـکره آبدست الوب صبح نمازینی ادا ایلدی رکعت اولیده فاتحه دنصکره سورهٔ والعصر رکعت ثانیه ده سورهٔ قل یاایها الکافرون اوقودی نمـازدن فارغ اولدقده ابن عباسه ایتـدی بوایش قنغی شخصك الیـله ظهوره کلـدی ابن عبـاس رضی الله عنهما ایتـدی ابومغیره نك قولی ابولؤلؤدن ظهوره کلـدی بیوردیکه (قاتله الله) بن اکا معروفه دلالت ومنکردن نهی ایتدیکمدن غیری برسوز سویلـدم (الحمد لله الذی لم یجعـل قتلی علی من یدعی الاسـلام) دیدی و بر روایتده (الحمـد لله الذی لم یجعلنی اخاصم ذا السجدتین یوم القیمة) دیدی وایتدیکه سزه متصـل دیرایدمکه عجم علوجنی مدینه یه قومامك سز بکا غالب اولوب قودیکز (و بعض روایاتده وارد اولمشـدرکه ابن عبـاسه بیوردیکه امر ایت تامنـادیلر

مدینـه ده ندا ایتـسـونلر که تا اهل مدینـه ابولؤلو بوکاری سزك
مشورتکز ایله مشورت واستـصوا بکزایله می ایتدی یوخسـه کندی
کندیدنمی جرأت ایتدی اهل مدینه براغوردن فریادوفغان ایتدیلرکه
معاذالله که بزم بوحرکت قبیحه وشنیعه‌دن وقوف وشـعوریمز اولوب
بزم خاطریمزه خطور وعبور ایتمش اوله اکر حق تعـالی بزم عمریمزدن
الوب نقص ایدوب سـنك عمریکه قاتوب زیاده ایلسـه والله العظیم
جمله‌مز راضی وخوشنود اولوردق دیدیلر (نقلدرکه عبـد الرحمن
بن عوف جنـاب خلافت مآب خانه‌سنه کلدکده ایتدی یاعبـدالرحمن
ابوکلدك بن دخی اوداعیه‌ده ایدمکه مسلمانلرك خلافت وایالتی امرینی
سکا تفویض ایدم وسنك قبضهٔ اقتدارکده قیلام عبد الرحمن ایتدی
الله حقیچون بن اول امر ثقیله تحمل واول خطب جلیله تعهد ایتمکه
قادر دکلم حضرت عمر ایتدی باری برسـاعت یانمدن غائب اولمه تاسنك
حضور کده پیغمبرك صلی الله تعـالی علیـه وسلم دنیـادن آخرته
انتقـال ایتدکده راضی وخشنود اولدیغی کیمسـه لرك بریـنـه امر
خلافتی د ر عهـده قیله‌یز دیدی اندنصکره عثمـان بن عفـانی
وعلی مرتضـایی وزبیر بن العوامی وسعد بن ابی وقاصی مجلس شریفنه
احضـار ایلدی اول اثـنـاده طلحهٔ بن عبـد الله برمصلحت ایچون
برآخریره کتمش ایدی مدینه‌ده حاضر دکلیدی انلره ایتدی تحقیق که
بن مسلمانلرك خلافتی امرنده چوق نظر وتأمل ایلدم سزلری خلقك
رئیسلری ومقتـدالری بولدم سزلروار ایکن اهل اسـلامك خلافتی
امری آخر کیمسـه‌نك کف کفایت واهتمـامنده اولمق لایق دکلـدر
وبنم وفاتمدنصکره اوچکون طلحه‌نك قدومـنـه منتظر اولك اکرمدت
مذکـوره‌ده طلحه مدینه‌یه کلوب داخل اولورسه فبها والا خلیفه
تعیننه مشـغول اولك سزلر ایچکزدن هر قنغـکزی خلافته تعیننده
اجماع واتفاق ایدرسکز بنم خلیفه م اول اولسون دیدی (و برروایت
دخی اولدرکه ایتـدی بنم ظنم اولدرکه مسلمانلره والی اولماز الا بوایکی
مرد یعنی عثمـان وعلی اکر امر خلافت عثمانه مسـلم اولورسه تحقیقا
برکـشیدرکه انده برنوع تساهل ولین جانب واردر اکر امر خلافت
علی‌ده قرار ایدرسه اول برادردر که انده نوعا مزاح ومطـایبه واردر

وخلقی طریق مستقیمده طوتمغه خلقك لایقیدر (وبر روایت
دخی بودر که بیوردی اکر سعدی خلیفه ایدر سکز اهل ومحلدر
والا هرکیم خلیفه اولورسه کرکدر که اعدای دینی دفعده
وکفار بی دینی قلعده سعددن استعانت طلب ایدوب
اول بابده سعد هرنه دیرسه سوزینی جان ودل ایله قبول قیله
وانی کوفه ناحیه سنه حاکم ووالی قیله بنم انی کوفه امارتندن عزل
ایتدیکم اندن بر نوع خیانت ظهور ایتدیکیچون دکل ایدی جناب
خلافت مآب حضرتنه ایتدیلر یاامیر المؤمنین چون سعد بیوردیغك کبی
خلافته لایق اول دقدن نصکره نیچون کندن تعیین بیورمزسن تاماده
نزاع وخلاف منقطع اولمش اوله امیر المؤمنین ایتدی امر خلافت
بر آغر یوکدر اول یوکی هم حال حیاتمده وهم حین مماتمده یوکلنمکی
مکروه طوتارم (بر روایت دخی اولدر که اندن خلیفه تعیین ایتمکی التماس
ایتدکلرنده بیوردیکه اکر ابو عبیده حیاتده اولیدی خلافتی اکا تفویض
ایدردم اکر حق تعالی روز قیامتده آنی خلافته تخصیصك وجهنی
بندن سؤال ایلسه جواب ویررایدیکه الهی رسولکدن صلی الله تعالی
علیه وسلم ایشتدم انك حقنده که (امین هذه الامة) بیورمشیدی اکا بناء
انی خلافته تخصیص ایتدم دیرایدم (واکر سالم مولی ابو حذیفه قید
حیاتده اولیدی انی خلیفه ایدر ایدم اکر جناب پروردکار نیچون ایتدك
دیو سؤال ایدرسه عتبهٔ احدیتنه عرض ایدردمکه الهی سنك
پیغمبرکدن اشتدم انك حقنده (ان سالما شدید الحب فی الله) دیو
بیورمشیدی انکیچون ایتدم دیرایدم حضار مجلسدن برکشی ایتدی
یاامیر المؤمنین نیچون کندی جکر کوشهٔ رشیدك عبداللهی خلیفه ایتمزسن
(تحقیق بودر که خلق انی خلافت وامارت وحکومته لایق ومستحق
بیلورلر جناب خلافت مآب ایتدی حق تعالی سنی قتل ایلسونکه سنك
بو سوزدن مقصودك تحصیل رضای پروردکار دکلدر بر کیمسه که
کندی عورتنی تطلیق ایتمك کیفیتنده عاجز اوله بن اول مقوله کیمسه یه
امر خلافتی نیجه تفویض ایدهیم آل واولاد عمره هیچ خلافته حاجت
یوقدر اکر خلافت خیر ایدی ایسه اکا برشدك اکر شر ایدی ایسه بزدن
مندفع ومصروف اولدی عمرك امر خلافتدن محاسب ومسؤل اولمسی

عمره وآنه كفايت ايدرانده صكره ايتدى اول تعدادايتديكم التى كشى هر كيمك خلافتنه اتفاق ايدرلر ايسه انى خليفه ايدك مخالفت ايده نى قتل ايدك اكراول التى كشيلردن بعضيلرى بعضيلرينه خلاف كوستررلر ايسه اكثر ايچون حكم كل و يرك يعنى اكثرينك رأيى ايله عمل ايدك اكراول التى كشيلردن اوچى برجانبى طوتوب اوچى آخرك جانبنى طوتارلر ايسه اكراوغلوم عبداللهك حكمنه راضى اولورسكز انى حكم نصب ايدك والاعبدالرحمن بن عوفك بولنديغى طرفى مرجح ومعتبر طوتوب مخالفت ايدنلرى قتل ايدك ديدى اندن صكره على مرتضايه خطاب ايدوب ايتدى ياعلى اكرمسند خلافت سنك وجود مسعود كله مشرف ومزين اولورسه كركدر كه منعم حقيقينك جل ذكره كمال شكر نعمتنى يرينه كتوروب سائرخلق اوزرينه كندى اقرباكى ترجيح وتقديم ايتميه سن و بنوهاشمى خلقك باشنه بندر ميه سن و ياعثمان اكرخلافت وحكومت سنك قامت راستقامتكه راست ودرست كلورسه اصلا كندى اقربالريكى سائرخلق اوزرينه تقديم واختيار ايتميه سن و بنى اميه يى خلقك كردننه اوتورتميه سن واقاربكه ميل طرفنه سالك اولميه سن (وزبيروعبدالرحمن وسعددن هر برينه بومثللو نصيحتلر ايلدى اندن صكره ايتديكه قرنداشم صهيب روميكه بوقدر زماندن برو انكله صهباى مواخاة ومصافاة نوش ايتمشزدر وقدم صدقله طريق مصادقت ومصاحبته كتمشزدر امر خلافت بريكرده قرار ايدنجيه دك صلوات خمسه ده اول امامت ايدوب مسلمانلره نمازقيليويرسون وطلحهٔ انصارى يه ايتدى كركدر كه بنم وفاتمدن اوچكون صكره تعداد ايتديكم اصحاب شوراىى كندى خانه كه جمع ايده سن تاكه بلا تشويش امر خلافتى برينه قرارداده قيله لرو بنم اوغلوم عبدالله اول مجلسده حاضر اولوب لكن خلافته اصلا دخل وتعرض قلميه ومقداد بن اسود كندى يى طلحه اوزرينه مباشر تعيين ايلدى تابى تعلل امر مذكورى فيصله ايرشديره (و برروايت دخى اولدر كه صحابه دن برجمع عرض ايتديلر كه اكر امير المؤمنين خلافته لايق ومناسب بلديكى بركيسه يى تعيين بيورسه انسب واولى اولوردى جناب خلافت مآب ايتدى اكربوامر خلافتده تعيين اهتمامك طريقه سنه سالك اولسم وخليفه اولاجق

كيسه‌يى مبهم قوسم كتسم بر بندن بكركلك يعنى پيغمبر عليه السلامك طريقه‌سنه سالك اولمش اولورين كه پيغمبر دخى ابهام ايدوب تعيين بيورمدى (واكر برشخص معينك عهده‌ٔ اهتمامنه تفويض ايلسم بر بندن بكركلك يعنى ابو بكرك مختارينى اختيار ايتمش اولورين كه ابو بكر بوطريقى اختيار ايلدى ولكن عمرهم حياتنده وهم مماتنده بو امره نيچه متعهد ومتكفل اوله بيلور (و برجماعت دخى موقف انهايه ايرشدرديلر كه نيچون كندو اوغلك عبد اللهى خليفه قيلمز سنكه جمله انك خلافتنه راضيلردر (كفى لآل عمر ما على عمر من وبال هذا الامر) يعنى عمرك خليفه اولدىغنك وبالى هم عمره وهم عمرك اولادينه كفايت ايدرديدى و بو مهمك دفعنده نيچه وجوه تقرير ايلدى واندنصكره ايتدى بن اسلامده نيچه بلاد كثيره‌يى مصر جامع قيلدم وتدوين دواوين وتعيين مصارف ايلدم حق سبحانه وتعالينك توفيقى ايله ايوان بنيان ايمان واساس اركان اسلام برنوع ايله مرفوع وشامخ ومرصوص وراسخ اولمشدر كه اكر قواعد شريعت مطهرهٔ محمديه رعايت اولنور سه اميدم اولدر كه بندنصكره منهدم ومتزلزل اولميه‌و چون بن سزك ارا كزدن چيقوب كيده بورين حق تعالى بنم خليفه‌م وسزك خليفه كزدر ويقين زمانده سزلره معلوم اولور كه بن سزدن طريقهٔ واضحه وسنت لايحه اوزره مفارقت ايتمشمدر تحقيق بودر كه سزلردن قورقرين الا ايكى شخصدن بريسى اولدر كه خلافته كندويى خليفهٔ وقتدن احق واولى بيلوب خليفهٔ وقته مخالفت ومحاربه ومقاتله ايليه‌و بريسى دخى اولدر كه كتاب اللهى تأويل حقيقيسنه مخالف ومعناى مرادينه مغاير كنديى مدعاسنه موافق تأويل ايله تأويل ايليه بو سوزلردنصكره عمر رضى الله تعالى عنه دوات وقلم طلب ايدوب يازديكه (بسم الله الرحمن الرحيم امابعد من عبد الله عمر الى الخليفة بعده سلام عليكم انى احمد اليك الله الذى لا اله الا هو) اندنصكره تقوى ايله وصيت وخوف مولى جل وعلا وتعظيم حق مهاجرين اولين وتبجيل وتكريم انصار نصرت قرين وعامهٔ رعيته افاضهٔ معدلت وكافهٔ بريه‌يه اشاعهٔ رأفت ومرحمتله توصيه ايدوب اول صحيفه‌ده نصايح كافيه ومواعظ شافيه تحرير وثبت بيوردى برروايت دخى اولدر كه اصحاب رسول الله صلى الله تعالى عليه

وسلمانك عيادتنه واردیلراول اهالی مدینه اندنصكره اهل شام اندنصكره اهـل عراق وهرقوم كذا كاوارديلرمی اسم عيـادتی تقديمدنصكره اكامدح وثنا ايلديلروانك مفارقتنه اظهارتألم وتفجع كوسـترديلروندبه وزاری وياس وماتم قيلديلر نظم ❊ چون روان ازنظر آن سروخرامان ميشـد ❊ خون ازديدهٔ غمديده بدامان ميشـد ❊ اول اثنـاده كعب الاحبار عيادت ايچون مجلس شريفنـه داخل اولدی كعبی كوردكده بوايكی بيتی انشا بيوردی نظم ❊ تواعدنی كعب ثلاثااعدها ❊ ولاشك ان القول ماقال لی كعب ❊ ومالی حذار الموت انی لميت ❊ ولكن حـذار الذنب يتبعـه الذنب ❊ واول كون عمرخطابك بيورديغی وصايا جمله سندندر بووصيت كه بيوردی سبايای عربدن سـلك ملكنده اولان هرقول كه موتنـه ادراك ايده رضـاءالله ايچون زمرهٔ احراره داخل اولمش اوله (وبر بسی دخی اولدركه هركيمكه مسـند خلافتده عمرك يرينه اوتوره كركدرانك عامللری تابر ييـله دك عملرنده برقرارطوتوب تبديل وتغييرايليه (واوغلی عبداللهه ايتديكی وصاياجمله سندندر بووصيت كه بيوردی ای عبدالله سنك اوزر يكه اواسون خصال ايمـان اوزره ملازمت ومداومت ايتمك عبدالله سـؤال ايتديكه ياامير المؤمنين خصال ايمـان ندرجواب بيوردیكـه يازكونلرنده شـدت حرارتده اورج طوتمق واعدای دين ايله سنـان ورمح وسـيفله مقاتله ايتمك ومصائب ورزاياده صبرقيلق وايام شتاده وضوبی اسـباغ واكمال ايتمك وبواوتلوكونلرده اداء نمازده تعجيل ايتمك وترك شرب شراب (وبرروايت دخی اولـدركه عبداللهـه ايتدی سنك ذمتكده ثابت طوتديغم ابوت حق عهده سندن اول وقت خروج ايدرسنكه همان بوساعت بنم خلقه اولان ديونمك حسابنی كوره سن عبدالله فی الحال بيورديغنه قيام ايدوب ديونی حساب ايلدی التی بيك سـكسان درهم ديونی بولندی مقدار ديون معلومی اولدقده بيوردیكه اكرعمرك مالی بودينه وفاايدرسـه ادا ايدوب وعمرك ذمتنی دين عارندن خلاص ايده سن والابنی عديدن تمـام ديونی اداده استعانت ايده سن اكر اول قومك اعانتلری ايله تمـام ادای دين ممكن اولمـازايسـه قبائل قريشدن مدد التمـاس ايده سن اماقريش قبيله سـندن غيری يه تجاوز ايتميه سن (برروايت دخی اولدركه عمر بيت المالدن سكسان بيك

درهم قرض آلمشیدی چون عبدالله‌ه وصیت ایلدیکه اداء دیوننده تقصیر وتهاونی جائز کورمیه ومالی وفا ایتمز ایسه طریق مذکور ایله ادایه قیام ایلیه عبد الرحمن بن عوف ایتدی یا امیرالمؤمنین خاطرك خوش طوتکه بز اول دینی بیت المالدن ادا ایده‌رز زیرا مقرردر که امیرالمؤمنین اول مالی فقرا ومساکین حوائجنه وارامل وایتامك نفقه‌سنه واضیافك اطعامنه وجوانب واطرافدن مدینه‌یه ورود قیلان وفودك اکرامنه صرف ایتمشدر عمر رضی الله تعالی عنه ایتدی یا عبد الرحمن معاذالله که بن بوامری قبول قیلام استمکه سن واصحابك بنم وفاتمدنصکره بیت المالدن اولان حصه ونصیبلریکزدن کچدك تا عمرك دینی ادا اولنسدی دیه‌لر وحیاتمدنصکره بونکله بنی تعییر وتقریع ایده‌لر و بوعار وعیب بکا یردرلو رنج وتعب دخی اوله پس اوغلی عبد الله‌ه بیوردی تاداشلردن اول مبلغی قبول ایدوب عهده‌ٔ ضمانته آلدی واهل شورادن وسائر وجوه اعیان واصحابدن برجماعتی دیون مذکوره‌یه تعهد وضمانته آلدی اشهاد ایلدی وعمرك فوتندن برهفته‌صکره عبدالله اول دیونی اصحابنه تماما ادا ایتدکدنصکره مجلس خلافت عثمان بن عفانه کلدی وثقاة وعدولدن برجماعتی احضار ایدوب دفع مال و براءت ذمت اوزره اشهاد ایلدی (وصحته ایرشمشدر که اوغلی عبد اللهی عائشهٔ صدیقه رضی الله عنها قاتنه کوندردی وایتدی چون عائشه‌نك مجلسنه واره‌سن عمر سکا سلام ایدر دیه‌سن امادیمیه‌سنکه امیرالمؤمنین سکا سلام ایدر زیرا بنم امارتم مسلمانلر حقنده بوکون حکم انقطاعده‌در ودیه سنکه سندن التماس ایدر که کندی حجرکده جوار حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم و پهلوی ابو بکرده دفن اولنمغه اجازت و یره‌سنکه چون روز قیامتده محشور اوله حضرتك ظل رأفت وحمایتنده وسایهٔ مرحمت وعنایتنده حاضر اوله (بیت) کرتیغ اجل برسرم آرد کاری ❊ در ره‌کذر دوست نهیدم باری ❊ تا از سر خاکم ار بروید خاری ❊ دردامن اودست زند یکباری ❊ چون بوخبر عائشه‌یه ایرشدکده عائشهٔ صدیقه اول صدیق صدوقك ملتمسنی صدقله قبول ایدوب ایتدی برقبر لکدن زیاده یرقالمامشیدی آنی دخی کندی نفسم ایچون ذخیره قلمش ایدم شمدی عمری کندی نفسم اوزره ایثار وتقدیم ایدوب اول برقبرلك یری عمره و یردم دیدی چون عبدالله عائشه قاتندن مراجعت

ایدوب اول رجانك قبولی نسیمی عمرك مشام جاننه ایرشدردی عمر خطاب زیاده مسرت وابتهاج اظهار ایدوب خدای یکتای بی همتانك حمد وشکر ینی یرینه کتوردی وایتدی بنم قاتمده بوندن اهم برمهم دخی یوغیدی ولکن عبد اللهه ایتدی یا عبد الله حضرت عائشه بوکون بنم خاطرم ایچون بعض امور ملاحظه سیله بومطلوبی تجویز ایتمش اولوب یارین بلکه بررأی آخر ظهور ایلیه ایمدی کرکدر که چون بکا اجل ایریشه و بنم غسل وتجهیز وتکفینمدن فارغ اوله سز بنی برتابوته قویك وحضرتك مدفنی اولان حجره یه ایلتوك تکرار ینه جدایله عائشه دن اذن طلب ایدك اکر اذن ویرسه قیوب بنی دفن ایدك والا بنی مقابر مسلمینه کوتوروب انده مدفون قیلك (بیت) تابوت مرا برکذر دوست برارید * برعادت ماتم زدکان نعره برآرید * کردوست کند پرسشی ازواقعهٔ من * کو ید شهید توشد وباك مدار ید * بوته ایرشمشدر که انصار دن برجوان اکا داخل اولوب ایتدی یا امیر المؤمنین کوکلکی خوش طوتکه حق تعالی سنی قدم قدم اسلامله وملازمت ومصاحبت سید الانامله موفق ایلدی واندنصکره سنك قامت باقیتکی مسلمانلرك خلافتی خلعتی ایله مزین ومشرف قیلدی واحیاء مراسم عدالت قیلمغه سکا اعانت بیوردی وحق عدالتی یرینه کتوردك و بوفضائلدنصکره شهادت سعادتنه دخی فائز اولدك عمر خطاب ایتدی ای بنم قرنداشم اوغلی امر خلافته بنم امید وارلغمدن زیاده دکلدر که بن اندن باشه باش قورتولم یعنی نه اول کاردن بکا وبال وعذاب ایریشه ونه نفع وثواب حاصل اوله (بیت) طاعت ناقص ماموجب غفران نشود * راضیم کرمدد علت عصیان نشود * و برروایت دخی اولدر که ایتدی سز بنم نفسمی خلافت وامارتله تزکیه ایدرسز حال بوکه بن صباحه داخل اولورم وکندی نفسم اوزره سزك خلافتکزدن قورقدیغم کبی بر آخر نسنه دن دخی قورقمم ولکن شوقدر روارکه بکا دولت صحبت رسول الله ال و یرمشدر اول سرور بندن راضی وخوشنود اوادیغی حالده بوعالمدن کوچشدر اندنصکره ابو بکرك شرف صحبتیله مشرف اولمشمدر وتا وفاتی زمانه دك اکا مطاوعت ومتابعت توفیقنی بولمشمدر والحمد لله علی ذلك (مروید رکه عمر خطاب رضی الله تعالی عنه بوذکر اولنان وصایاو مهماتك

اهتمامیله خاطر مبارکنی جمع ایتدکدنصکره اکا بر بکا مستولی اولوب زاری زاره اغلدی اصحاب سؤال ایتدیلرکه نیچون اعلارسز بیوردی اول خوفدن اغلرمکه مبادا که جزئی وآسان اولمق ظنی ایله برنسنه یه اقدام ایتمش اولم وحال بوکه اول بنم جزئی وآسان ظن ایدوب اقدام ایتدیکم نسنه عتبهٔ جلال ملك متعالده برکناه اوله واول کناه شویله بروقتده که اکا واصل اولسم کرك عتبهٔ الهیدن بنم بعد وقطیعتمه موجب اوله (بیت) خون می کریم وز توچه پنهان دارم ❊ وز بهر چه این دوچشم کریان زارم ❊ هرچند دلی بوصل شادان دارم ❊ صد چاك دراوز بیم هجران دارم ❊ نقلدرکه اصحاب ایتدیلر مناسب اولدرکه اکا برطبیب کتوره وز پس برطبیب کتوردیلر واول طبیب ایتدی خرما شربتی ایچورك کوره لم نه ظهور ایدر همانذم خرما شربتی ایچوردیلر کوردیلرکه اول ایچدیکی شربت قان واریك ایله مخلوط اولوب جراحتندن طشره اقوب چیقدی بوندنصکره صحت بولمیه جغی تمام معلوم اولدی طبیب تسلیت ویروب ایتدی یا امیر المؤمنین الم چکمه سنك ایچون بأس یوقدر عمر خطاب ایتدی اکر قتل بأس ایسه بن مقتولم ومقتوللغه خوشنودم زیرا بوزخم بنم موجب شهادت ودولت وسعادتمدر (و برروایت دخی اولدرکه برآخر طبیب دخی کتوردیلر طبیبك امریله اول عالیقدر برمقدار سود ایچوب بعینه اول سود جراحتی رخنه سندن طشره کلدی طبیب ایتدی وصیتك وار ایسه برنسنه کتورکه اجلکك تأخیری ایکی کوندن زیاده دکلدر (و برروایتده ایتدی وصیتك وارایسه برنسنه کتورکه تحقیق بنم کمانم بودرکه اخشامه ایرشمزسن عمر ایتدی بن کوکلی جهانك کارو بارندن برطرف ایدوب علم توجهی عالم آخرته بونلتمشمدر (و برروایت اولدرکه ایتدی بوطبیب بوقولده صدق وراستلق طریقنه سالك اولوب برنسنه اخفا ایتمدی (و بروایت دخی اولدرکه علی مرتضی نك دختری ام کلثوم که فاروقك حرم محترمی ایدی چون طبیبك بوسوزی اکا ایرشدی فریاد ایدوب وا عمرآه دیجك یانده اولان عورتلره دخی براوغوردن بکا وفریاد ال و یروب ندبه وزاری ایلدیلر واول حمیده خصال وستوده فعالك اوصاف وکمالنی تعداده باشلدیلر جناب خلافت مآب اول کلماتك استماعندن یوزینی کندی یه چکوب ایتدی الله حقیچونکه اکر یریوزنده دنیا مالندن اولان

نسنه‌لر تمام بنم اولسه انی فدا ایدردم روز قیامت هولندن حذرا ابن عباس ایتدی یا امیر المؤمنین الله حقیچون بنم امیدم اولدرکه سن جهنمی کورمیه‌سن مکر اولقدر که بو آیتدن معلوم اولور (وان منکم الا واردها) زیرا مؤمنلرك امیری مسلمانلرك امینی ومقنداسی ایدك کتاب الله موجبی اوزره حکم ایدردك وغناییی طوغرولق طریقیله برابر قسمت قیلاردك واسلامك سبب عزتی ودینك مایهٔ نصرتی سن اولدك وسنك واسطه‌ك ایله امصار فتح اولدی وسنك امارتك تمام روی زمینی عدل وداد ایله طولدردی وهیچ ایکی خصم که سنك قاتکه کلوب ترافع قیلدیلر الا هر ایکیسی دخی سنك سوزیکه کلوب راضی وخوشنود اولدیلر عمر خطاب رضی الله تعالی عنه چون ابن عباسدن بو خطابی اشتدی ایتدی بنی طوغر و اوتوردك چون طوغرو اوتورتدیلر ایتدی یا ابن عباس بو کلامکه سویلدك بنم موجب راحت روح وآرام جانمدر اکر اعاده ایدوب بردخی سویلسك نه اولور (بیت) سخنی کفتی وبردی دل بیمار زدست * چه شود بار دکر کوبی وجانم ببری * ابن عباس امره ممتثل اولوب تکرار بردخی سویلدی جناب خلافت مآب ایتدی سن قیامت کوننده حضرت عزت عزشانه قاتنده بنم ایچون بو شهادتی موقف انهایه ایرشدیرمیسن ابن عباس قبول ایدوب ایرشدیرین دیدی عمر رضی الله تعالی عنه بغایت مسرور اولوب النی ابن عباسك ارقه‌سنه قیوب دعاء خیر ایلدی (و برروایت دخی اولدرکه عمرك ابن عباسله بو مخاطبه‌لری وقتنده علی مرتضی حاضر ایدی ایتدی یا امیر المؤمنین قیامت کوننده حق تعالینك حضورنده سنك ایچون بو شهادتی بندخی ایتسم کرکدر عمر خطاب دوات وقلم کتوردوب التماس ایلدی تا علی کندو شهادتنی وابن عباسك شهادتنی مبارك الیله بر صحیفه‌یه یازدی ووصیت ایلدیکه بو صحیفه‌یی بنمله بیله دفن ایدك تا بن روز قیامتده بو مکتوبی حق تعالینك قاتنده وسیلهٔ خلاص قیلم (روایتده کتورمشلردرکه چون محتضر اولدی انك مبارك باشی بیوك اوغلی عبد اللهك قوجاغنده ایدی بیوردیکه باشمی یره قو عبد الله ایتدی ای باشمك سعادتی مبارك باشك بنم کنارمده اولمغله روی زمینده اولمسی مجبا مساوی دکلیدر یعنی یرده اولاجغنه بنم قوجاغمده اولسون دیدی عمر رضی الله عنه ایتدی

(لا ام لك) باشمی یره قو پس عبد الله دخی امرینه امتثال ایدوب انك مبارك باشنی یره قودی اول حالتده تمام تضروع وزاری ایله ذوالجلال والاکرام درکاهنه التجا ایدوب بو نشید ایله هضم نفس بیوردی (شعر) ظلوم لنفسی غیرانی مسلم * اصلی صلاتی کلها واصوم * برروایتده اوچ کره تکرار ایدوب (و یل لامی ان لم یغفر الله لی) بیوردی (مقدام ابن معدی کرب روایت ایدرکه چون عمر رضی الله عنه محتضر اولدی حفصه ندبه وزاری ایله ای پیغمبرك یار ومصاحب ودامادی وای مؤمنلرك امیری وای مسلمانلرك مقتداسی دیوب و بونوعدن نیجه خصائل وشمائلنی عد ونیجه مناقب وفضائلنی ذکر ایتدکده عمر رضی الله تعالی عنه ایتدی یاعبدالله بنی طوغرو اوتورتکه مسموعم اولنلره صبر ایده میورم عبدالله ایدر مبارك باشنی قالدیروب کوکسمه طیادم اول حالتده حفصه یه خطاب ایدوب ایتدی ای بابانك جانی سنك اوزرکده اولان حقوقم حقیچون بنم اوزریمه بویله ندبه وزاری ایتمیه سن وکندو دین ودیانتك بنیادینی جزع وفزع کولنکی ایله ویوزه اوروب یاقه یرتمغله خراب ایتمیه سن و بومعصیت جراحتنه صبر وتحمل ایله مداوات قیله سن تاصابرلرك اجر موفور وثواب نامحصورندن محروم قالمیه سن (و برروایتده ایتدی یاحفصه بومعصیت امرنده کرکدرکه قول وفعلدن شریعت مطهرهٔ محمدی یه مخالف سندن برنسنه صادر اولمیه تاحق تعالینك سخط ومقتنه مستحق اولمیه سن لکن سنك کوزلریکه مالك دکیلم یعنی اغلامغی منع ایتمم زیرا کوز کیمسه نك تحت اختیار وقدرتنده دکلدر (بیت) میان جمع زیادم چو یاد می آید * زدیده اشك روان درکنار می آید * زدیده اشك روان است وهیچ ره برما * مکیر راه که بی اختیار می آید * روایت ایدرلرکه صهیب رومی رضی الله تعالی عنه اکا داخل اولدی وانی سکرات موتده کوردکده اغلمغه باشلیوب ایتدی وا اخاه وا اصفاه وا خلیلاه وانك خصال حمیده وفعال پسندیده سنی تذکار ایلدی وانك فوتنه حسرت ودریغ ییدی جناب خلافت مآب ایتدی حق اخوت انی اقتضا ایدرکه بنی رب الاربابك عقابی چنکالنه آتمیه سنکه اشتدم حضرت پیغمبردنکه بیوردی (ان المیت لیعذب ببعض بکاء الحی علیه) نقلدرکه اوغلی عبدالله ایتدی یاعبدالله چون بنم حالم صوك نفسه ایریشه بنم یانمه کل وصول الیکی بنم زقنم اوزره قو

وچون روحم قبض اولنه کوزلریمی یوم ویوزیمی قبله‌یه توجیه قیل ودیزلریمی طوغروات واللریمی برینه کتور وتکفینمده تکلف ایتیوب اقتصاد طریقه‌سنه سالك اول‌که اکر بنم حق تعالی قتنده برخیر ومزاتم وار ایسه حق تعالی بکا کفنمدن یکرك کفن کیدرسه کرکدر واکر بنم حالم اومدوغم کبی اولمازایسه یقین بل‌که عن قریب اکندمکی کفنی دخی صویوب سلب ایلسه کرکدر و کرکدر که بنم قبریمی قازمقده دخی اقتصاد طریقنی مرعی طوته سن انکیچونکه اکر حق تعالی قتنده بنم خیریت وقربیتم وار ایسه بنم قبرمی کوز ایرینجه توسیع ایتسه کرکدر واکر یوغیسه قبری بنم اوزریمه تضییق ایتسه کرکدر شو بل‌که اککو ککارم بر برینه کیره وکرکدر که چون بنم تابوتمی خانه‌دن طشره چیقاره سکز تابوتمله عورتلردن برکیسه طشره چقمیه ومتصف اولمادیغم امر ایله بنم نفسمی تزکیه ایتمیه‌سز زیرا حق تعالی بنم امریمه غیریلردن اعلمدر (وبرروایت دخی اولدرکه ایتدی میتك متصف اولمادیغی اوصافی ذکر ایدوب ندبه وزاری قلمق هیچ برمیتی دیری قیلمز انجق ملائکهٔ آسمانك اکا لعنت اوقوملرینه سبب ومؤدی اولور وکرکدر که بنم تابوتمی کوتوررکن مسارعتله طوتوب تیز کوتوره‌سزکه اکر حق تعالی حضرتنك قتنده قرب عزتم وارایسه بنی اول قرب عزته تیز ایرشدرمش اولورسز واکرقرب عزتم اولمیوب بل‌که بعد ذاتم وارایسه شر و بلایی اموزیکزدن آتمش اولورسز پس شر و بلایی اموزیکزدن تیز براقدیغکز یکرکدر (کعب الاحباردن ثبوته ایرشمشدرکه ایتدی برپادشاه وارایدی بنی اسرائیلده که هرکاهکه انك سیرت وصفتی مطالعه وملاحظه قیلسق عمر خطاب خاطریمزه کلوردی وچون عمرك سیرت واوصافنی مشاهده قیلسق خاطریمزه اول پادشاه خطور ایدردی یعنی عمر ایله اول پادشاه ارالغنده عدالت وسائر اخلاق مرضیه‌ده مناسبت کامله وموافقت تامه بولوردق واول پادشاهك یاننده برپیغمبر صاحب وحی وانتباه وارایدیکه جمله خلایقه مرجع ومشارالیه ومعتمد ومدار علیه اول ایدی برنوبت حق تعالی اول پیغمبره وحی بیوردیکه اول پادشاهك مدت عمرندن اوچ کوندن زیاده قالمدیغنی اول پادشاهه تنبیه واخبار ایده تاوصیتلرینی یرینه کتوره پس اول پیغمبر وحی الهی موجبیله اول پادشاهی باقی قلان اوچ کونك

عمرندن آگاه ایلدی چون اوچنجی کونکه اول پادشاهك هنکام ارتحالی وموعد انتقالی ایدی اول پادشاه انکا ایلدوکی سریر سلطنتدن یالن ایاق اینوب تضرع وابتهال یوزینی مذلت وابتذال ترابی اوزره قیوب دست نیازی درکاه دانای زاره طوتوب ایتدی بارخدایا کیزلو وآشکارلره مطلع سن سنك علم قدیمکه کیزلو دکلدر که بنم اول احکامی که میان جمله انامده تقدیمه ایرشدردم راستلق وعدالت طریقنی مسلوك طوتوب کندی جانبمه رعایت کوسترمدم و بروجهله یوزومه بر کیسه ایچون میل ومحاباة قپوسنی اچمدم وامور مختلفه ظهور وسنوح ایتدکده سنك رضا وخوشنودلغکی موجب اولان امری تحری وتتبع ایتدم شمدیکی حالده سنك کرم قدیم ولطف عمیمکدن امید وارمکه برمدت بکا مهلت ارزانی قیله سن تاولد صغیرم صبامرتبه سندن تجاوز ایدوب حد بلوغه ایریشه وجماعتم زیاده اوله وبرروایتده جماعتم توبه کار اوله دیدی خداوند سمیع علیم اول پیغمبر کریمه وحی کوندردیکه بو پادشاه بنم درکاهمه درویشانه تضرع ونیاز ایدوب مونده استهمال ایلدی بزانی اول تضرع ونیازده مصدق طوتوب مدت عمرینه اون بش ییل دخی زیاده قیلدقکه بو اون بش ییل ایچنده طفلی بالغ اولوب جماعتی زیاده اوله ویا تائب اوله عمرخطاب چون بو کلامی کعب الاحباردن استماع ایتدی بستر مرضه انکا ایدوب بقیهٔ کلامه مترقب اولیجق کعب الاحبار اول مقتدای ابراره عرض ایتدیکه اکر امیرالمؤمنین دخی برمدت عمری زیاده قلنمغیچون قادر برکمالدن سؤال ونیاز ایلسه امیدم بودرکه رقعهٔ نیازی اجابتله موشح اوله جناب خلافت مآب بو کلامی استماع ایدیجك ایتدی بارخدایا بنم روحمی قبض ایدوب کندی قرب ورحمتك جانبنه ایصال قیل اندن اوکدین که عاجز ومعلول اولم (بیت) عمری که بود بی تو نمی بایدم آن عمر ٭ می بایدم آن عمر دکرباره قضا کرد ٭ روایتده کتورمشلردرکه چون اول خلیفهٔ پاکك روحی عالم افلاکه ایلتدیلر غسل وتجهیز وتکفین مهماتندن فرغدنصکره جنازه سنی مسجد رسول اللهه کتوردیلر ومابین القبر والمنبرکه اول موضع خلد آیینك شاننده بو حدیث شریف وارد اولمشدرکه (روضة من ریاض الجنة) اول مقام جنت مشامه قودیلر عثمان وعلی ال الله وبروب انك نمازینی قلمغه کلدیلر (وبرروایت دخی

اولدرکه عثمان وعلی هرایکیسی عبدالرحمن بن عوفه اشارت ایتدیلرکه نمازینی قیلویره عبد الرحمن ایتدی بوکارنه سزه ونه بکا متعلقدر بوکاره بزلردن غیری برکیمسه معین اولمشدر دیدی (و بر روایت دخی اولدرکه بوحالده برشخص انلره بلدردیکه وصیت موجبیله بوامر صهیب رومی یه تعیین اولنمشدر پس صهیبه خطاب ایدوب ایتدیلر یاابو یحیی ایلروواروبووصیتی برینه کتور صهیب دخی امر موجبیله ایلرو واروب نماز جنازه یی ادا ایلدی ودرت تکبیر ایلدی نه زیاده ونه نقصان ایدی (مرویدرکه عبدالله بن سلامکه کبار اصحابدن ایدی واهل کتابک اخیار احبارندن ایدی جنازه نمازینی ادا ایتدکارندنصکره کلدی وایتدی ای یاران اگر نمازینی قیلمقده بندن سبقت ایتدیکز ایسه انک مدح وثناسنده بکا سبقت ایده مزسز پس جنازه سنک یاننه دوشوب ایتدی ای عمر واهل اسلامه ایو قرنداش ایدک حقده جواد ایدک باطله بخیل ایدک غضب وقتنده غضبک دادینی ویرایدک رضا وقتنده مرحمت وعاطفت قپولرینی خلقک یوزینه آچاردک عفیف الطرف واطیف العرق ایدک کثرت مدح واغتیابدن مسلمانلری اجتناب ایتدیردک وبونوعدن اول قدوهٔ اهل سجود اولان وجود پرجودک فقدانده اظهار تحسر وتفجع کوستردی (بیت) ای در یغا انکه عالم بود ازو با آب وتاب ❊ وی در یغا انکه مجلس بود ازو با زیب وزین ❊ وی در یغا انکه کس بر دفتر عمرش نیافت ❊ این دو حرف از بد و فطرت عین عار وشین شین ❊ ثبوته ایرشمشدر ابن عباسدنکه ایتدی چون انک جنازه سنی غسل ایچون تخته اوزرینه قودیلر و بوروایتده چون انک نمازینی قیلدیلر وجنازه سی اطرافنده جمع اولدیلر که ناگاه علی مرتضی کرم الله وجهه ایتدی سحاب موهبت مهیمن وهابدن باران رحمت بی حساب سنک اوزریکه ریزان اولسون یاعمر کتدک وبندن مفارقت ایتدک حالبوکه بنم قاتمده کندکدن سوکلورک برکیمسه قومادک والله که ظنم بوایدیکه بودولت سکا نصیب اوله که صاحبلرک قاتنده یعنی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم وابوبکر رضی الله تعالی عنه جوارنده مدفون اولهسن شمدی یکیحالده مظنونم تحقیقه ایرشدی (روایتده کتورمشلردرکه چون جنازه سنی عائشه نک رضی الله تعالی عنها

حجره سی قپوسنه ایرشدردیلر وصیتی موجبیله عمل ایدوب تکرار استیذان ایتدیلر عائشهٔ صدیقه دخی وعده سنه انجاز بیوروب (ادخلوه بسلام) دیدی چون جنازه سنی قبرک کنارینه قودیلر اوغلی عبدالله وسعدوزید ابن عمرو بن نفیل وصهیب بن سنان رومی و برروایتده عثمان بن عفان وعلی مرتضی وعبدالرحمن بن عوف وسعدوعبدالله بن عمرقبره کیروب ابو بکرک یاننده مدفون قیلدیلر ﴿صورقبورمکرمهٔ ثلاثه ده اختلاف اولنمشدر اکثرانک اوزرینه درکه صدیقک قبری پیغمبرک صلی الله تعالی علیه وسلم قبرینک عقبنده در وعمرک قبری ابوبکرک قبرینک عقبنده در بو هیئت اوزره ﴿و برطائفه دیمشلردرکه بومنوال اوزره در

(قبرمحمد صلی الله تعالی علیه وسلم) (قبرمحمد صلی الله تعالی علیه وسلم)

(قبرابوبکررضی الله تعالی عنه) (قبرابوبکررضی الله تعالی عنه)

(قبرعمر رضی الله تعالی عنه) (قبرعمررضی الله تعالی عنه)

وعلمادن برجمع دخی قبورمنورهٔ ثلاثه بوصورتده دردیمشلردروالله اعلم بالصواب

﴿ قبر محمد صلی الله تعاعلیه وسلم ﴾

(قبرابو بکررضی الله تعاعنه) (قبرعمررضی الله تعالی عنه

ایدرلرکه حسان بن ثابت قبور پرنورمذکوره نک وصفنده بوابیات حسانی منصهٔ ظهورده ثابت قیلمشدر (شعر) ثلثة برزوا بفضیلتهم ﴿ اکرمهم ربنا وقدذکروا ﴿ عاشوا بلافرقة فی حیاتهم ﴿ واجتمعوا فی الممات اذاقبروا ﴿ رسول رب العلی وصاحبه ﴿ صدیقه ثم بعده عمر ﴿(مغیرة ابن شعبه دن نقلدرکه ایتدی چون عمر خطابک دفنندن فراغ حاصل اولوب خلق کندی منزللرینه کتدیلر بن دخی کندی منزلمده سکون وقرارایده میوب علی مرتضی کرم الله وجهه قاتنه واردم مقصودم اول ایدیکه عمررضی الله تعالی عنه حقنده اول قدوهٔ ارباب الباب دن برکلهٔ طیبه استماع قیلام واردیغمده علی مرتضی حرم محترمندن طشره چیقدی حال بوکه غسل ایتمشدی ومبارک موی سر ولحیه سنده باقی قلان رطوبتلری مبارک الی ایله سیلر وایدر ایدیکه حق تعالی خطاب اوغلنه رحمت ایلسون حسن ایالت و یمن عدالت ایله خلافتک خیرینی احرازایلدی ووفورفطانت و کثرت حضانتله انک شرندن احترازایدوب حق تعالی اکا نجات و یردی (آثارده وارداولمشدرکه جنیلرانک فوتندن

متفجع ومتألم اولدیلر وانك موتنه یأس وماتم قیلدیلر واهل مدینه برهاتفدن اول قدوهٔ ابرارك مرثیه سنده بش بیتلی برشعرآبدار اشتدیلر كه مطلعی بودر (شعر) علیك سلام من امیرو بارکت * یدالله فی ذاك الادیم الممزق * (و برروایت دخی بودر كه هنوز خلق مكه ده اتمام مناسك حجه مشغول ایدیلر كه برشخص كاوب ابیات مذكوره ایله ندا ایلدی عائشهٔ صدیقه سؤال ایتدیكه بوابیاتله ندا ایدن كیمدر ایتدیلر مزدبن ضرار در بوحكایتك راویسی ایدر اعمالحجی اتمامدن صكره چون مدینه یه كلدك مدینه ده مزدبن ضراره ملاقی اولدیغمده اكا ایتدم بوسنه موسم حجده اوقودیغك بیتلری بكااوقو تاسندن استماع ایدوب ضبط وحفظ ایده یم مزدیمین ایتدیكه بن بوسنه حجده حاضردكلیدم بنم اول دیدیكك ابیاتدن خبرم یوقدردیدی (و برروایت دخی اولدر كه عائشهٔ صدیقه ایتدی اثنای موسم حجده چون بوابیاتی استماع ایتدم مجامع حجاجده انك قائلنی طلب ایتدردم هرچند كه اراديلر اول ابیاتك قائلندن اثر بولمادیلر عائشه ایتدی والله بزم ظنمز اولدر كه بو ابیاتك قائلی جندندر (منقولدر كه عائله بنت زید بن عمرو بن نفیل مرثیهٔ عمرده بوابیاتی در نفیس كبی رشتهٔ نظمه چكمشدر (شعر) فجعنی فیروزلادردره * بابیض تال للكتاب نجیب * رؤف علی الادنی غلیظ علی العدی * اخی ثقة فی النائبات منیب * متی مایقل لایكذب القول فعله * سریع الی الخیرات غیرقطوب * ابو طلحهٔ انصاریدن مرویدر كه ایتدی اهل عربدن كرك بدوی وكرك حضری برطائفه یوغیدیكه عمرك قتلندن انلره برنوع نقص وقصور منطرق اولمش اولمیه و بعض كتبده كورلمشدر كه چون اول قبلهٔ اهل شهودی شهید ایتدیلر كعبهٔ معظمه نك در ودیوارندن بكاوزاری صداسی اهل هوشك كوشنه ایرشدی (شعر) ففی كل دارماتم ومصیبة * وفی كل قلب جمرة وتلهب * ابو عبیدة بن الجراحدن مرویدر كه ایتدی چون عمرك عمری تمام اوله اسلام بغایت رقیق وضعیف اولوب قوتدن ساقط اوله واول زمانده كه اول سرور حیاتده اولمیه استم كه وجه ارضده اولان جمیع اشیا بنم ملكم اوله برسائل ابو عبیده دن بوسوزك وجهندن سؤال ایتدكده جواب ویردیكه اكرسز حیاتده اولوب عمرك موتنی مشاهده ایده رسه كز اول زمان بنم كلاممك صدقی سزه ظاهر ونمایان

اولور تحقیق بودر که اکر عمر دنصکره والیکز اوله جق کشی فرضا عمرك سیرتنه مقتدی وانك هدایتی ایله مهتدی اولوب خلق عمرك مؤاخذه ایلدیکی نسنه لر ایله مؤاخذه ایلسه خلق عالم اکا اطاعت ایتمیه لر واول تکلیفاتی اندن قبول ایلمیه لر زیرا عمرك کندی ذاتنده اولان کمال حقانیت ووفور جلالت ومهابت وغزارت عدالت وصلابت واسطه سیله امر ایتدیکی اموری تمشیت بیورردی وخلق عالم انك تکالیفنی جان ودل ایله قبول ایدرلردی واکر عمردنصکره والیکز اولاجق کشی عمرك سیرتنه مقتدی وانك هدایتی ایله مهتدی اولمیوب ضعف وسستلك کوستره خلافت وحکومت عهده سندن خروج ایتمامش اولور پس بالآخره خلق انی قتل ایدرلر ومسلمانلرك انتظام حالنه چوق اختلالار تطرق ایلر وفی الواقع احوال عالم اول امین بانمکینك دیدیکی کبی اولدی وتخمین ایلدیکی وجه اوزره صورت بولدی اخبارده وارد اولمشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی (ابکی الاسلام علی موت عمر) ونه خوش دیمشدر بوشعری سو یلین (شعر) چکونه غم نه خوردد ر فراق اودرویش * که غم فزون شدواز سر برفت غم خوارش *روایتده کثور مشلردر که چون عمر خطاب رضی الله تعالی عنه وفات ایتدی شهر مدینه خلق عالمك کوزینه قرا کورندی برحیثیت ایله که هر کس نه خانه لرنده قرار وآرام ایده بیلدیلر ونه طشره ده سکون ومقام طوته بیلدیلر صغیر وکبیرك فغان ونفیری اوج فلکه ایرشدی ومهاجر وانصارك یمین ویسارنده ضعف وانکسار ظاهر اولوب رسول دین پرور وصدیق اکبرك وفاتلرندن خلقك قلوبنه اصابت ایدن مصیبت جراحتلری فاروقك فوتیله تازه لندی ونجوم هدایت اولان صحابهٔ کرامك کشور قلوبنه لشکر عموم وهمومك هجومی بی اندازه اولوب امور یاران وکار وبار جمهور جهانیان معرض خلل واختلاله دوشدی واول خلیفهٔ زمانك موتی پیروجوانك وقوی وناتوانك قلوبنه داغ حزن اوردی (بیت) وماموت هذاموت شخص معین * وماکان قیس هلکه هلك واحد (وبر روایت دخی اولدرکه اولکونکه اول بدر عظیم القدر حیلولهٔ کرهٔ خاکله مضیق خسوفه دوشدی آفتاب عالمتاب دخی طارم چارم افلاکده عقدهٔ کسوفده واقع اولوب هر کسك زبان حاللری بربرله

مخاطبه ده بو منظومك مضمونني اداايله مترنم اولدی (بيت) جهان تاريك می بينم ندانم ❋ سيه شد روز يا شب را سحر نيست ❋ وبرروايتدخی اولدركه شهر مدينه اول مرتبه مظلم اولديكه صبيان اول مصيبتك شدت ومرارتنی حس ايدوب انلری جانبنه قاچوب بونه واقعه در ايا قيامت قوبديمی ديديلر (شعر) وغابت نجوم واقشعرت كواكب ❋ وهتك استار وشق جيوب ❋ عاقل وخردمندار چند اولانلره بو قصه دن وظيفه اولدركه بصيرت ثاقبه ايله تأمل ايدوب قضايای مذكوره ضمننده حصهٔ نافعه الوب بيله كه بو دنيای دنی وفانی و بو سرای مكدر ظلمانی اقامت وجاودانلق مقامی دكلدر وانك عرضی پر غرض عرضهٔ زوالده ومتاع وضياعی معرض تغير وانتقالده در پس سپهر بدمهرك خرمنی ارتفاعندن بر خورداراق طلب ايتميه كه ناپايداردر وانك نقدمز بفندن كيسهٔ تمتع طولدرميه كه محل اعتبارده كاسد وكم عياردر وانك تجارتی دكاننه كوكل باغلميه كه انك متاعی بيع وشرا بازارنده كساده منتهی اولور وانك كامرانلغی مبانی سنه ورندكانلغی اساسنه خاطرنی مطمئن قيلميه كه نتيجه سی فساده ايرشور وانك زروسيمنی ذخيره قلميه كه آفت جوانح انكله بله در وانك حياتنده بقااميدی طوتميه كه مخافت هلاك وفضايح همان عقبنده در (شعر) هی الدنيا تقول بملأ فيها ❋ حذار حذار من بطشی وفتكی ❋ فلا يغرركم طول ابتسامی ❋ فقولی مضحك والفعل مبكی ❋

❋ اول حيده صفانك تاريخ ولادت ووفاتی واول صاحب ❋
❋ كمالك كاتب وعامل وحاجبلرينك مقداری بيان اولنور ❋

جمهور اهل تاريخ انك اوزرينه متفقلردر كه عمر خطاب رضی الله تعالی عنه واقعهٔ فيلدنصكره اون اوچنجی بيلده دائرهٔ وجوده قدم قومشدر واول ماه محرمده يكشنبه كيجه سی دنيايه كلمشدر وهجرتدن يكرمی اوچنجی بيلده اول يكانهٔ روزكار واول ثانی اثنين اذهما فی الغاره ثالث ثلاثهٔ عدالت شعار بومربع عناصر مسدس جهاتدن مثمن جنات عاليانه خرامان اولمشدر (وبر روايتده هجرتدن يكرمی اوچنجی سنه سی ذی الحجه سنك يكرمی يدنجی كونی چهارشنبه كون شربت ضربت شهادت نوش ايدوب پنجشنبه كونی رخت حياتی بو مطمورهٔ خاكدن عالم

افلاكه چكمشدر (وبر روايتده ماه ذى الحجه دن درت كون باقى ايديكه بوغار غروردن سراى باقى پرسروره انتقال ايتمشدر وعثمان بن عفانه بيعت ماه مزبورك سلخنده واقع اولمشدر وبو ذكر اولنانه مغاير اقوال دخى ديمشلردر (واول ستوده خصالك سنى سالنده اقوال مختلفه كورلمشدر جمهورك اتفاقلرى انك اوزرينه دركه التمش اوچ ياشنه كيرمشيدى وبرقولده اللى درت وبرقولده اللى بش وبر قولده اللى سكز ياشنده ايدى (وطبرانى تأليف ايتديكى معجم كبير كتابنده بو قول اخيرى ترجيح ايتمشدر وانك مكه ده عاملى بر قاچ ييللر عتاب بن اسيد ايدى اندنصكره نافع بن عبدالحارث عامل اولدى ويمنده عاملى يعلى بن اميه وبحرينده عاملى عثمان بن العاص وعمانده عاملى حذيفة بن محصن وطائفده عاملى سفيان بن عبدالله ثقفى ودمشقده اوائلده عاملى ابوعبيده اندنصكره يزيد بن ابى سفيان اندنصكره عاملى يزيدك قرنداشى معاويه وحمصده عاملى عمرو بن سعد واردنده عاملى اولا شرجبل بن حسنه اندنصكره عمرو بن عتبه عامل اولدى كوفه ده عاملى اول سعد بن ابى وقاص ايدى اندنصكره عمار بن ياسر واندنصكره مغيرة بن شعبه اولدى وبصره ده عاملى اوائلده مغيرة واندنصكره ابوموسى الاشعرى اولدى وانك حاجبى رقانامنده آزادلوسى ايدى وانك كاتبى زيد بن ثابت ايدى وايدرلر كه ربيعة بن مخزوم ايدى واول صاحب تمكينك نقش خاتمى (كفى بالموت واعظا ياعمر) ايدى ومحيى الدين طبرى رياض البصر نام كتابنده روايت ايدركه (سئل ابن عباس فانقش خاتمه حين ولى الامر قال نقش عليه الله يعين عمر) بو ايكى روايتك توفيقى بو وجهله ممكن اولوركه اولكى نقش خاتمى طبرينك ديديكى اوله صكره كى نقشى كفى بالموت واعظا ياعمر اوله ياخود ايكيسى دخى نقش اولنمش اوله والله اعلم (اول خليفهٔ مرضى الخصال ومحمود الفعالك احوالى بو ايديكه بين الاجمال والتفصيل ذكر اولندى وقلم مقطوع اللسان اول جناب معدلت مآبك كما ينبغى بيان تفاصيل مآثر وفضائلى وشرح مفاخر وشمائلى عهده سندن كلمكه قادر دكلدر اول عالى جاهك افضل فضائلندندركه زمان خلافتنده ممالك عرب وعجم اهل اسلامه مسلم اولوب طرف مشرقدن انك فرمانى تاآب جيحونه دك جريان ايدردى و جانب شمالدن نسيم دولتى تاحدود سد اسكندره

قريب وزان اولوردی ومغرب ناحیه سندن تا اقصای مصر واسکندریه ونجوم رومه دك نجوم ابهت وعظمتی طالع وجانب جنوبدن تا هند وسند سرحدنه دك آفتاب عزت وشوكتی لامع ايدی وانك سپاه دين پناهنك اعلا می اكثر اقاليم جهانه سايه صالمشيدی ورايت عدل وداد وانصاف واسعادی روی زميندن اوج آسمانه بو جلمشيدی كويا شاعر بو بيتلری اول على الشانك لسانندن دیمشدر (شعر) انا لنحرز بالاسياف مصلتة * ممالك الروم والاعجام والعرب * حتى تكون لنا الدنيا باجمعها * محمية بين موروث ومكتسب * اكرم الله تعالى منقلبه ومآبه * وعطر بنسائم الرحمة والمغفرة ترابه *

﴿ فتاح ابواب الامصار والبلدان * ومناح اصناف البر والاحسان * مجهز جيش العسرة ابتغاء لمرضاة الملك المنان * مزين اكناف الامصار واطراف الافاق بنشر القرآن * وموشح اطراف الليل والنهار بتلاوة الفرقان * المستحيى منه ملائكة الرحمن صاحب الهجرتين مستجمع السرورين امير المؤمنين عثمان بن عفان عليه التحية والرضوان * ما تعاقب الجديدان ﴾

نسب شريفی كتب تواريخ وانسابده بو طريقه ايله ثابت اولمشدر كه عثمان ابن عفان بن ابی العاصدر ابو العاصك اسمی حراس بن امية بن عبد الشمس بن عبد مناف بن قصی القرشی الاموی المكی المدنيدر انك عقد نسب طاهری اول معدن الطاف و منبع اعطاف يعنی پيغمبر ستوده اوصافك صلى الله تعالى عليه وسلم نسب اطهرينه عبد مناف واسطه سيله انتظام واتصال بولور واشهر اقوال اوزره انك كنيتی ابو عمرودر ابو ليلی وابو عبد الله دخی دينلمشدر ايدرلر كه زمان جاهليتده كنيتی ابو عمرو ايدی چون رقيه بنت رسول اللهدن اوغلی عبد الله متولد اولدی عبد اللهك اسميله مكنی قيلنوب ابو عبد الله ديديلر وانك اناسی اروی بنت كريز بن ربيعة بن حبيب بن عبد الشمس بن عبد منافدر (وابن عباسدن مرويدر كه عثمانك اناسی اروی شرف اسلامله مشرف اولمشدر وبالجمله عثمان وجوه اعيان قريشدن اولوب اول قبيلهٔ هنیٔ العيشك ميانندە هميشه محبوب القلوب ومورد صدور ارباب ورود ايدی و كرم وجود ايله معروف ومشهور وبخل ولؤمدن بغايت دور ومال كثير وجاه كبير صاحبی ايدی واهل علم

وشرف ایدی وجهل وخساستدن بر طرف ایدی وسباق اسلامدن
وعظمای کرامدن ایدی وآداب حسنه واخلاق مستحسنه اربابندن
ایدی جاهلیت واسلامده عفیف ومتعفف وتنعماتده غیر متکلف ایدی
وصاحب الهجرتین ومصلی القبلتین ایدی وبلا یابه صبر ایله جزعدن
متحرز ومحن وقتنده شکر ایله متبرز ایدی وانفاق مال ایله رضای قادر
برکماله متوسل وبذل نفسله عبادت وریاضتده متنفل ایدی نفس اماره
حفظنده بغایت متعال ایدی و ملبس و مطعمده متقلل ایدی هر
کسه معامله‌سی تلطف وابن جانبله اقارب واجانبه متعطف ایدی
وحلم و تقوی وعبادت حضرت مولایه تمام اشتغالی اولوب کونی
صیام وجود و کیجه سی قیام وسجود ایله کچردی (بیت) چوچشم
عاشقان هرکز نخفتی * همه شب باستاره راز کفتی * وغالب احوالی کرم
وسخا ایدی وجمیع مشاهد فاضله ومحاضر کامله‌ده شرف حضور بولمشیدی
انجق حضرت رسولك فرمانیله بر مصلحته مأمور اولمغله بدر غزاسنده
وبیعة الرضوانده بولنه میوب تخلف کوسترمشیدی وتخلفی فرمان
رسولله اولمغین اولحضرت صلی الله تعالی علیه وسلم انی اول ایکی محفلك
حضارندن عد ایتدی نتکه اول قضیه‌نك شرح وبیانی کتاب روضة
الاحبابدن مقصداولده مرور ایلدی وعنقریب اول قصه‌یه اشارت
دخی اولنسه کرکدر و پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم انی تقدیم وتکریم
وتبجیل وتعظیم بیورردی وانی امانت وحیا صفتی ایله مدح وستایش
ایدردی واول سرور جنت اعلی ایله تبشیر اولنان عشرهٔ مبشره دن
ایدی وخلفاء راشدین مهدیینك بریسی ایدی وانفاق فی سبیل الله ده
یدطولی طوتار ایدی وانك زمان خلافتنده بلاد وامصاردن چوق
مملکتلر حوزهٔ تصرف اهل اسلامه داخل اولدی همدان کبی
وآذربایجان کبی وافریقیه وقروان واندلس وقبرس وکاذرون وقلعهٔ
سفید وسیرجان ومازندران ونیسا بوروطوس وبادغیس وهراة و بلخ
ومصیصه وقسطنطنیه وقرطبه وسائرلری کبی (ایدرلر که حضرت
عثمانك خلافتی زماننده وفرت فتوح وغنائم وکثرت مال ومنال سببی ایله
خلق بر مرتبه‌یه ایرشدیکه یانلرنده دینار ودرهم شیء خسیس اولوب
برکشی بر کوزی بکننده یکی جاریه‌یی آغیری التونه الوردی و برآتی

يوز بيك درهمه و برخرما اغاجنى بيك درهمه اورلروصاتارلردى واصحاب رسول اللهك جمع كثيرندن مرويدركه ايدرلردى عثمانك خلافتى ايامى عدالتده عمرك خلافتى ايامى كبى ايدى بلكه عثمانك رفق ولينى وخلقله مواساتى دخى زياده ايدى تاقتنه زمانى ظاهر اولوب غوغاى عامه مبتلا اولنجيه دك بومنوال اوزره جارى اولدى

حضرت عثمانك ذى النورين ايله تلقبى بيان اولنور

عثمانك رضى الله تعالى عنه ذى النورين لقبيله ملقب اولمسنك سببنده مشهور اولان بودركه حضرت رسالت صلى الله تعالى عليه وسلم اول ايكى دختر ينى كه هر برى شعبهٔ شجرهٔ طوباى نبوت ورسالتدر يعنى قيزلرى رقيه وام كلثومى برى برى اردنجه عثمانك حبالهٔ نكاحنه كتورملريله اكا ذى النورين ديديلر و بومعنايه نظرايله انك مدحنده ديمشلردر (بيت) كزين خواجهٔ كونين بوده * بداماديش ذوالنورين بوده * وايدرلركه هيچ برامتده بر پيغمبرك ايكى قزينى عقد نكاح ايتمك فضيلت وسعادتنى احراز ايتمش برفرد بوقدر عثماندن غيرى (بيت) * جزاوكس رانبوداست اين تمامى * زپيغمبردوفرزندكرامى * مرويدركه چون ام كلثوم وفات ايلدى پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم اصحابه خطاب ايدوب ايتدى عثمانه قيز ويرك عثمانى اركنى قومالك تحقيق بودركه اكر بنم قرق قيزم اولايدى برى برى آردنجه عثمانه ويردم و عثمانك ذى النورين ايله تلقيبنك سببنده برقول دخى بودركه انك بنياد طبيعتى هم زمان جاهليت وهم زمان اسلامده نور سخاوت وضياء فتوت وسماحتله منور اولمغله اكا ذى النورين ديديلر ياخود انك ضياء صيام بهارى ونور قيام شبهاى تارى و سيله سيله قبهٔ سما وعرصهٔ غبرا منوروم هراولمغله ذى النورين ديديلرو بوبابده ديمشلردر (بيت) عثمان دولباس داشت ازحلم وحيا * بارورزه و بانمازى بى روى ريا * ازطلعت اوروى زمين نورانى * وزطاعت او برآسمان بودضيا * وياخود اقوالى سديده وافعالى حميده اولمغله وياخود قيامت كوننده جنتده برمنزلدن برمنزله تحول ايتدكده ايكى يانندهبكى براق نورانى محيط اولوب منازل ومراحل بهشتى نورانى قلمغله اكا ذى النورين ديديلر كوياشاعر بو بيتده بومعنايه اشارت ايتمشدر (بيت) خواجهٔ جنتكه نور مطلق است *

بل خداوندو نوره طلق است * مؤلف کتاب عفی الله عنه ایدر ذی النورین
ایله تلقیب اولنمه سنك وجهی ایکی طرفدن یعنی آباء وامهات جهتلرندن
سلسله قرابتی رسول الله ایله استحکام بولدیغی ایچوندر دینسه طباع
سلیمه قاتنده بعید اولماز زیرا اناسی اروی بنت بیضا اول سرورك
صلی الله تعالی علیه وسلم عمته سیدر باباسی عبد الله ایله توأماندر

عثمان بن عفان رضی الله عنه دولت اسلام وایمانله مشرف اولدیغی بیان اولنور

یزید بن روماندن منقولدر اول زمانده که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
مبعوث اولوب بسط بساط دعوت بیور مشیدی عثمان بن عفان وطلحة
بن عبد الله تجارت طریقیله جانب شامه کتمشلر ایدی چون تجارت
مهملرینی اتمام ایدوب مکه یه معاودت ایلدیلر ابو بکر صدیقك دلالتی
ایله مجلس رسول اللهه دولت دخوله فائز اولوب قبول شرف اختصاص
بولدیلر اول سرور انلره اسلام عرض ایلدی وانلره قرآن اوقیوب ویردی
وانلری حقوق اسلامه واقف قیلوب حق تعالیدن انلره کرامت وعده
سنی ایرشدردی محض الطاف عنایات لم یزلی ایله قائد توفیق ازلی انلری
هدایت سفره سنده اجلاس ایدوب صدق دل وخلوص اعتقاد ایله
تصدیق نبوت ایلدیلر عثمان ایتدی یارسول الله هنوز شام جانبندن
کله یورم بولده کلورایکن زرقا ومعان ارالغنده برکیجه برموضعه
نزول ایتدك عادت معهوده انام اوزره کوز یوموب منامه مشغول اولدق
اثناء نومده اشتدم برهاتف ندا ایدوب ایدر (ایها النیام هبوا فان
محمدا قد خرج من مکة یدعو الی الاسلام والی دار السلام (بیت) در حلقهٔ
کل ومل خوش خواند دوش بلبل * هات الصبوح هبوا یا ایها السکاری *
چون مکه یه کلدك وسنك نبوتك آوازه سنی اشتدك سنك صدق مدعی
ومرامکه هاتف منامك کلامنی دلیل تام بیلوب علی التعجیل
کندومزی دولت ملازمتکه ایرشدردك (وایدرلر که چون عثمانك عمی حکم
ابن ابی العاص انك اسلامه دخولندن خبردار اولدی ابو الحکم لج
ایدوب انی زنجیره چکدی وقریب وبعید خلایق اراسنده اکا انواع
توبیخ وملامتلر قیلوب ایتدی روامیدر که سنك آباء واجدادك ملتندن
اعراض وتبری قیله سن مکر بره شام ولایتندن بو تحفه وارمغانمی

كتوردك كه محمدك دينـه كيردك اكر محمد دينندن رجوع وتبرى ايتمز
ايسك ابدى بو ذل غل وقيد حبسده قالسك كركدر عثمان يمين ايتديكه
حياتده اولدقجـه متابعت صبغهٔ محمديه دن باش چكميه واول سرورك
خدمتنده استقـامت مقامندن برقدم كيرو طورميـه (بيت) خوبان
هزار وازهمه مقصود من يكيسـت ❊ صدپاره كركنند بتيغم سخن
يكيسـت حكم چونكه كوردى عثمان طريق ديـندارلقده بغايت محكم
وراسخ وبنياد ايمانى كمال مرتبه عالى وشامخدر عثمانى كندوحالنه قويوب
متعرض اولمدى روايتده كتورمشـلردركه عثمان رضى الله عنهك
اياغنده برعدنى غليظ ازارى واراديكه بش دينـاردن زياده يه دكمزايدى
مجلس خـلافتده خلقه اطعمهٔ لذيذه يديروب كندونان وسركه ايله
كچنوردى وايام خلافتده كاهى قاطرينه سواراولوب غلامنى ارديـنه
بنديرردى (اماعثمانك كثرت حياسـنك بيانى اولدركه حضرت انك
شـاننده (اشدهم حياء عثمان) ديمشـدرنكه بو مجلدك مقدمه سنده
مرور ايلمدى وعبدالله ابن عمرسـيد بشردن صلى الله تعالى عليه وسلم
روايت ايدركه بيوردى قريشـدن اوچ ارقريشـك وجوه جهتندن
اصبحى واخلاق جهتندن احسنى وحياجهتندن اشديدر يعنى صديق
وذوالنورين وابوعبيدة بن الجراحدر (حسن بصريدن مرويدركه
عثمـانك شـدت حياسى برمرتبه ده ايديكه كندويه غسـل ايجاب
ايتدكده خانه سنه كيروب واول خانه نك قپوسـنى قپايوب كوملكنى
بدنندن چقارمقسزين غسـل ايدردى اماحق سبحانه وتعالىنك خوف
وخشيتى انك اوزرينه برمرتبه ده غالب ايديكه ايدردى اكرفرضا بنى
جنت وجهنم ارالغنده واقف قيلسـه لروبن اول ايكى منزلدن مصير
ومرجعم قنغيسى اولد يغنى بلمسم بنم قاتمـده تراب وخاكسـتراولمق
سوكلودراولحالدن (وآثارده ثبوته ايرشمشدركه برنوبت برقبرك اوستنده
طوردى وكوزلرندن ياش ايرمقلرين اقتدى اولقدركه مبارك لحيه سى كوزياشيله
اصلاندى يانندە اولان رفيقلرى ايتديلرسزه نه اولديكه جنت وجهنم
ذكرندن ذات شريفكزه بوحال عارض اولمازدى بندن ايجاب ايتديكه برقبرك
اوزرنده طورمغيله بوقدر بكا يوررسز جوابنده ايتديكه حضرتدن صلى الله
تعالى عليه وسلم اشتمشم كه بيوردى قبرآخرت منازلندن منزل اولدر اكر قبره

كيرن كشى اول منزلدن سلامتله كيجه بيلورسه صكره كى منزللر اكا اسانك وبكرك اولسه كركدر

﴿ حضرت عثمان رضى الله عنهك انواع تقربات واصناف ﴾
﴿ طاعات وعباداتله حق تعالى يه تقربى كه قرآءة قرءآن ﴾
﴿ وصيام وصلوة واداء حج واعتاق عبيد وجهاد ﴾
﴿ وغزايه انفاق اموال وسائر ابواب خيرا تكه حفر ﴾
﴿ انهار وتوسعهٔ مسجد سيد ابرار بياننده در ﴾

اما كثرت نمازينك بيانى ثبوته ايرشمشدر كه مقام ابراهيمده نمازو نيازايله اوزون كيجه لرى صبحه چيقارردى وكاه اولوردى تمام قرآنى بر كيجه ده ختم ايدردى وچون صباح اولوردى مصحفى آچوب نظردن قرآءت دادينى ويردى اكا ايتديلر كيجه لر صباحه دك ازبردن قرآنى ختم ايدرسز كوندز اولدقده مصحفدن اوقورسز بونده حكمت ندر جواب ويرديكه قرآن جناب پروردكاردن وارد اولمش بر فرمان واجب الاذعاندر پس بنى آدمه لابد ولازمدر كه پروردكارندن كلن فرمانه هر كون تجديد نظر ايدوب احتياط كوستره تا اول فرمانده نه نسنه ايله مأمور اولوب ونه نسه دن منهى اولديغنى بيله پس اول مثال بى مثالده اولان اوامر ونواهى يه امتثال ايدوب مأموراتنه قيام ومنهياتندن اجتناب قيله (شعر) همه عمرش نخورد ونخفتى ❊ كه تاهريك شبى ختمى بكردى ❊ وايدرلر كه هر نماز ايچون بر وضوء تجديد ايدردى وبو احتياطله ينه دير ايديكه هركز بر نماز قيلدم الا كه اول نمازده كنديمدن صادر اولان تقصيراتدن استغفار ايلدم (امااك صومنك بيانى اولدركه اوقاتك اكثرنده صائم اولوردى ويل اولورديكه اول ييلك تمام ايامنده صائم اولوردى (وروى انه يصوم الدهر ويقوم الليل الاهجعة من اوله) واما حجنك وعمره سنك بيانى اولدركه انك عمره وحجاتنك عددى عشرهٔ كامله يه ايرشمشدر بلكه اندن دخى تجاوز ايتمشدر (اما حق جل وعلانك رضاسى يولنده انفاقنك بيانى اولدركه حضرت پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمشدر (من جهز جيش العسرة فله الجنة) راوى ايدر (فجهزها عثمان) واول قصه نك شرحى بو كتابدن مقصد اولده كچمشدر واول مقصدده

مذكور اولميوب بوقصه ده مروی اولان جمله روایتلردرکه التی یوزاللی دوه و برروایتده طقوز یوزاللی دوه واللی آت اول جهادده سیدا مجاده امداد ایتمشدر (و برروایت دخی اولدرکه بیك دوه ویتمش آت ویدییوز وقیه نقره اول غزاده انفاق ایتمشدر (وعبدالله بن مسعود دن مرویدرکه ابتدی تجهیز جیش عسرت کوننده حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمی کوردم کلوردی وکیدردی ویوررردی (اللهم اغفر لعثمان ماقبل وما ادبر وما اخفی وما اعلن وما اسر وما جهر) وانکیچون انك مدحنده دیمشلردر (بيت) نكو يی باپیمبر بی عدد کرد ✽ بسی درساعة العسرش مدد کرد ✽ روایتده کتورمشلردرکه چون جماعت مهاجرین مکه دن هجرت ایدوب رخت اقامتی مدینه یه براقدیلر انلرك معاشلری صوسزلقدن مکدر ومنغص اولدی زیرا اکثر اول ناحیه نك قیولرینك صویی شور وطاتلو صولری بغایت بعید و مهجور ایدی واول طائفهٔ ناجیه نك ابراق قیولردن طاتلو صو کتورمکه قوت وقدرتلری یوغیدی ودوه لری دخی یوغیدیکه سوار اولوب بولندیغی یرلردن طاتلوصو کتوره لر مدینه ده بنی غفار قبیله سندن بریهودینك برطاتلو قیوسی وارایدی اول قیویه بئر رومه دیرلردی قدرت صاحبی اولنلر اول قیونك صاحبندن بهایله طاتلو صو آلورلردی واول یهودینك وعیالنك وجه معاشلری اول آب عذبك بهاسندن حاصل اولوردی برمشك صویی برمد بغدایه صتاردی حضرت رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم یهودی یی مجلس شریفنه احضار ایدوب ایتدی اکر بو قیویی رضاء لله بوکون وقف وتسبیل ایدر ایسك بن ضامن اولاینکه یارین یوم قیامتده بونك مقابله سنده حق تعالی سکا جنتده برچشمهٔ آب معین ویره اول مرد یهودی ضعف اعتقادندن آب روی جاویدانی قپوسنی الدن چیقاردی وآب حیات فانی یه مضایقه ایدوب ایتدی بنم عیاللریمك معاشی آسیابی بو قیونك آبی ایله دائردر بوندن غیری وسیلهٔ معاشم یوقدر عثمان بن عفان رضی الله تعالی عنه بوماجرادن خبردار اولوب علی العجله اول قیو صاحبی اولان یهودینك قاتنه واروب اول قیویی اوتوزبش بیك درهمه صاتون الوب تملك ایتدکدنصکره

عين سلسبيل رجاسيله اول قيويى مسلمانلره وقف وتسبيل ايتدى وپيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم قاتنه واروب كيفيت واقعه يى اخبار ايدوب ايتدى يارسول الله اول يهودى يه ضامن اولديغك كبى بكا دخى روز قيامتده عين سلسبيله ضامن اولورميسن حضرت ايتدى بلى اولورم (وبرروايت دخى اولدركه اول چون قيويى اول يهوديدن اشترا ايتمك مراد ايلدى يهودى اول قيويى بالتمام بيعدن اباوامتناع ايدوب انجق نصف منافعنى اون ايكى بيك درهمه عثمانه بيع ايلدى واول قيوارالرنده اول نهج اوزره قرار ايلديكه اول قيو بركون عثمانك وبركون يهودينك اوله پس عثمانك نوبتى كونى اولدقده اهالىٔ مدينه مفت ومجانا صوالمغه هجوم ايدوب كنديلره ايكى كون كفايت ايده جك مقدارى صويى اول قيودن چكرلردى اول يهودينك نوبتى كونى اولدقده هيچ بركيمسه صو صاتون المغه رغبت كوسترمزدى يهودينك حالى اول شاعرك حالنه نظير اولديكه ديمشدر (بيت) مايم وآب ديده كه سقاى كوى دوست ✽ صد مشك آب را بيكى تاى نان دهد ✽ القصه يهودى كورديكه (واى نعيم لايكدره الدهر) قضيهٔ مرضيه سى مقتضاسيله آب جاهى فاسد اوله يور بالضروره نصف باقى يى دخى بيعه راضى الوب عثمانه بيع ايلدى عثمان دخى فى الحال آنى نصف اوله منضم قيلوب تكميل صدقه ايلدى واهل مدينه نك عيشى اول صدقهٔ جاريه سببيله بغايت خوش وهنىٔ اولوب اول جهتله خلق اراسنده عثمانك شانى رفيع وسنى اولدى واول يهودينك حالى وارد نجه منخفض ومتدنى اولدى (مصراع) چون كافر بدكيش نه دنيا ونه دين ✽ تنبيه صحاح احاديثده ثبوته ايرشمشدركه حضرت بيوردى (من حفر بئر رومة فله الجنة) راوى ايدر فحفرها عثمان بو عبارتك ظاهرى سابقا بوبابده تحرير اولنانه مخالف كورينور زيرا روايت سابقه عثمانك اول قيويى صاتون الديغنى تصريح ايدر وبو روايت عثمانك اول قيويى قازمه سنى كوستررپو ايكى روايت مابينندە توفيق اول وجهله دركه عثمان اول قيويى يهوديدن اشترا وتملك ايتدكدنصكره تجديد وتعمير ايتمش اوله ياخود اول قيو عثمانك ملكى اولدقدنصكره انك قربنده بر آخر قيو قازدرمش اوله

اول قازدردیغی قیونك صویی دخی غایت لطیف وخوشگوار اولمغله خلق عالم اکا دخی بئر رومه دیو تسمیه ایتمش اولهلر حدیث شریفده مذکور اولان بئر ایله مراد اول بئر جدید اولمش اوله والله تعالی اعلم (ثبوته ایرشمشدرکه عثمان بن عفانك رضی الله تعالی عنه خلافتی ایامنده مسجد نبوینك طارلغندن اهالیٔ مدینه طاریلوب عثمانه شکایت ایلدیلر عثمان رضی الله تعالی عنه وسع وطاقتی مقدارنجه مسجدك توسیعی بابنده سعی بلیغ بیوروب مسجدك جوارنده اولان بقاع ومنازل متعدده یی صاحبلرندن دیلدکاری بهـا ایله خالص مالندن اشترا وتملك ایتدکدنصکره مخلصا لله تعالی مسجده ضم والحاق ایدوب تعمیرنده انواع تکلفلر بیوردی ودیواربنی آق کرج ایتدردی ایدرلرکه اول زمانده یقین یرلرده آق کرج بولنمزدی بطن نخله دیدکاری موضعکه مدینه یه نیجه میل یول ایدی کرجی اول موضعدن کتوردیلر وبنیانی یونلمش طاشدن ایتدیروب اول طاشلره رصاصله استحکام ویردیلر وانك عمادینی مرمر ستونلردن ایدوب سقفنی چوب ساجدن قیلدیلر وانك طولی یوز التمش ذراع وعرضی یوز اللی ذراع ایدی وانك فرشنی رضراضدن یعنی خرده طاشلردن ایتدیروب قپولرینی حضرت عمر زماننده اولدیغی کبی مسدس ایلدی وبنا اولندیغی کونلرده کندونفس نفیسیله بر راحله یه سوار اولوب بنا ایدن استادلرك اطرافنی طولاشوردی وانلرك هر برینه دلدار لقلر کوستروب انعام واکرامله محظوظ ومسرور قیلردی وعملارنده جد واجتهاد ایتملرینه ترغیب وتحریص ایدردی واکثرا وقاتده اول کارخانه دن منفك اولمیوب قوشاق اویقوسنی دخی مسجد نبویده اویوردی وکاه اواوردیکه اهتمام واعتنا اظهار ایتمك ایچون کیجه لرده دخی مسجد نبویده کیجه لردی تا اول خلیفهٔ نبیلك سعی جمیلی ایله اول امر جلیل تکمیل بولدی (ایدرلرکه اول قدوهٔ انامك خلافتی ایامنده اهالیٔ مدینه برقاچ کون بلای غلا وقلت غدایه مبتلا اولدیلر واول اثناده انك خدام وعمالی جانب شامدن تجارت طریقیله بیك دوه یوکی حنطه کتورمشلر ایدی ومدینه نك بندرلری وتجاری بومعنادن خبردار اولدقلرنده فی الحال عثمانك ملازمتنه واروب حنطهٔ

مذكوره بى خيطهٔ تملكه چكمك استديلر عثمان انلره ايتدى اول حنطه نك اولجكنى نيجه يه الورسنز اول طائفه دن برمقدارى بر التونه و برمقدارى ايكيشر التونه آلاجق اولديلر و برطائفه دخى مراد ايدوب اوچر التونه چيقارديلر اوچر التوندن زياده يه كيمسه طالب اولمدى عثمان رضى الله تعالى عنه ايتدى بونده بركيمسه واردركه بومبلغك اوزرينه دخى چوق ارتورر اول مجلسده حاضر اولان تجار استبعاد ايدوب ايتديلر يا امير المؤمنين بو ديارده بزلردن غيرى بيع وشرايه تصدى ايدر كيمسه يوقدر عجبا اول بيورديغكز كشى كيم اوله عثمان ايتدى سز هر او لجكنه اوچر ديناردن زياده و بر مديكز حق جل وعلا وعدهٔ صادقه سى موجبله كه بيورمشدر (من جاء بالحسنة فله عشر امثالها ومثل الذين ينفقون اموالهم فى سبيل الله كمثل حبة انبتت سبع سنابل فى كل سنبلة مائة حبة والله يضاعف لمن يشاء) براو لجك مقابله سنده اون اولجك ويديوز او لجك عطا بيورر وفى الحال امر ايتدى اول حنطه نك مجموعنى مدينه نك فقرا ومساكينه تصدق وانعام قيلديلر (اخبارده وارد اولمشدركه برنوبت حضرت رسالتك صلى الله تعالى عليه وسلم خاطر خطيرى توسيع مسجد الحرامه متوجه اولمشيدى ومسجدك جوارنده اول مكان مباركك سكاننده بركشينك ملك منزلى وارايدى اول سرور اول كشيدن اول منزله خريدارلق بيوروب ايتديلر ميسنكه بومنزلدن بيع وشراء وسيله سيله ايكى جهانك نعيمندن محظوظ ومتنعم اوله سن يعنى بوجهانده اول منزلى طلو بهاسنه بيعله ثمن كامل حاصل قيله سن واول عالمده ضامن اولامكه بومنزلك اوزنلغنجه جنت اعلاده سنك ايچون بر سراى مقرر اوله شخص نامقبولك شقاوت ازليسى وقساوت جبلاسى انى مقتضى اولديكه اول حضرتك التماسنى رد ايلدى عثمان چون بو واقعه نك كيفيتندن خبردار اواوب فى الحال اول شخصك قاتنه واردى وحابوكه زمان جاهليتده ارالرنده سلسلهٔ صداقت تمام مستحكم اولمشيدى اول شخصك ملامت وتقريعنه باشلوب اول منزلى اول سروره طريقهٔ مذكوره ايله بيعه تحريص وترغيب ايده كوردى مفيد ومؤثر اولمدى عثمان رضى الله تعالى عنه بهاسنى زياده ايلدى تابيك قزل التونه چيقاردى اول دنى همت كثرت حطام دنيايه ميل ايدوب مبلغ مزبوره اول منزلى عثمانه بيع ايلدى ونعيم جاودانى بى

دنیی فانینك زروسیمنه دکشدی عثمان علی الفور حضرتك قاتنه واروب
ایتدی یارسول الله ایشتدم که اول شخص نامقبولك سرایینی تمام بهاسیله
وتمام بهاسندن فضله جنتده انکیچون برسرای مقرر اولمغله کفیل
وضامن اولوب اشترا مراد بیورمشسن اول شخص مضایقه وامتناع
ایدوب اول دولتك احرازندن محروم اولمش شمدیکی حالده حق تعالی اول
منزلی بنم ملکم قلمشدر وغالبا قلم تقدیر اول سعادت رقمی بنم نامه
چکمشدر اول منزلی جنتده برسرای مقابله سنده بندن صاتون آلورمیسن
حضرت ایتدی نعم آلورم (نظم) محروم چه داند شرف محترمی را ❊
تشریف حبیبی نرسد هر عجمی را ❊ اما عثمانك کثرت اعتاقی اول حمیده
اخلاقك خواصی شرحنده عنقریب ذکر اولنور

❊ عثمانك رضی الله عنه زهد وتواضع و بکاوخوفی وآیات ❊
❊ منزلهٔ قرآندن انك شاننده نازل اولان آیات بیان اولنور ❊

روایت اولنمشدر که عثمان رضی الله تعالی عنه خلافتی زماننده اکثر
ایامده مسجد سید الانامده علیه الصلوة والسلام طپراق اوزره قیلوله
ایدردی واویقودن اویانوب قالقدقده اول یاتدیغی یرده واقع اولان
خورده طاشلرك اثری مبارك بدننده ظاهر اولوردی عبدالله بن شداددن
منقولدر که ایتدی عثمانی زمان خلافتنده کوردم منبر رسول اللهده
اکننده برقالك عدنی ارازی وارایدی قیمتی بش درهمدن زیاده دکل ایدی
وامام کلبی تفسیرنده دیمشدر که (الذین ینفقون اموالهم فی سبیل الله ثم
لایتبعون ما انفقوا منا ولا اذا لهم اجرهم عند ربهم ولا خوف علیه ولا هم
یحزنون) آیت کریمه سی عثمان بن عفانك شاننده نازل اولمشدر
(مرویدر که چون عثمان غزوهٔ تبوکده طیب قلب وسماحت نفسله اوقدر
التون ودوه وغیری شیلری فی سبیل الله انفاق بیوردیکه پیغمبر صلی الله
علیه وسلم اندن خوشنود وراضی اولدی وبرکیجه صباحه دك ال قالدیروب
(یارب رضیت عن عثمان فارض عنه) دیو دعا ونیاز ایلدی دخی
(یاایها الذین آمنوا اتقوا الله وذروا مابقی من الربا ان کنتم مؤمنین فان
لم تفعلوا الخ) آیت کریمه سی نازل اولدی عطاء بن ابی رباح وعکرمه
دیمشلردر که بو آیت کریمه عباس وعثمان شاننده نازل اولدیکه انلر
برشخصدن سلم طریقیله برمقدار خرما اشترا ایتمشلرایدی چون خرمانك

قطعی زمانی ایریشوب اول شخص خرمالرینی قطع وجمع ایلدی عباس وعثماندن جد تماملہ التماس ایتدیکہ حقلرینك نصفنی الوب ونصف آخرینی فلان زمانہ امهال ایدہلر وایتدیکہ اول وقت حلول ایتدکدہ حقکز اولان نصفندن فضلہ سزہ برمقدار خرما دخی ویرہیم کہ اکر سزہ اولان دینمی شمدی بالتمام ادا ایدرسم عیاللریمہ کفایت ایدہجك نفقہ قالمز پس انلر دخی اول مدیونك ملتمسنی قبول ایدوب دینك نصفنی امهال ایتدیلر چون مهلت تمام اولدی اول شخصدن فضلۂ موعودہیی طلب ایتدیلر حضرت رسول بو معنادن خبردار اولوب انلری فضلۂ موعودہیی المقدن نهی ایلدی وآیت مذکورہ نازل اولدی (ومن یطع الله والرسول فاولئك مع الذین انعم الله علیهم من النبیین والصدیقین والشهداء والصالحین وحسن اولئك رفیقا) بوندہ عکرمہ قولی اوزرہ شهدادن مراد عمر وعثماندر (واذا جاءك الذین یؤمنون بآیاتنا فقل سلام علیکم) عطاء بن ابی رباح ایدر عثمان اول جملہدندر (وضرب الله مثلا رجلین احدهما ابکم لایقدر علی شئ) الی آخرها ابن عباس قولی اوزرہ بو آیتدہ من یأمر بالعدل ایلہ مراد عثماندر کہ انك نفقہسندہ بر آزادلیسی وار ایدیکہ اول آزادلی اسلامی مکروہ طوتار ایدی وعثمانی تصدق وانفاقدن منع ایدردی وعطاء بن ابی رباح قولی اوزرہ ابکم دن مراد ابی بن خلف جمحیدر ومن یأمر بالعدل دن مراد حمزة بن عبد المطلب وعثمان بن عفان وعثمان بن مظعوندر (محمد رسول الله والذین معه اشداء علی الکفار رحماء بینهم) حسن بصری قولی اوزرہ رحماء بینهم دن مراد عثمان بن عفاندر (افرأیت الذی تولی واعطی قلیلا واکدی) الی آخر الآیات ابن عباسدن وسدی وکلبی ومفسریندن جمع اخردن منقولدر کہ بو آیات عثمان بن عفانك شاننده نازل اولمشدر کہ برنوبت حق تعالینك رضاسی یولندہ چوق مال انفاق ایتمشیدی عبد الله بن سعد بن ابی سرح کہ انك سود قرنداشی ایدی مناع خبر اولوب عثمانہ ملامت ایلدی وایتدی تیز اولہ کہ سنك الکدہ مالدن برنسنہ قالمیہ وسنك غنالکك فقرہ مبدل اولہ عثمان ایتدی بو اموالی تحصیلدن بنم مقصودم حصول کنوز اموال دنیوی دکلدر بلکہ مطمح نظرم حسن مآلہ ورضاء ملك متعالدر (بیت)

توانکری نہ بمالست نزد اهل کمال ❊ کہ مال تا لب کورست بعد ازان اعمال ❊

عبدالله بن سعد بن ابی سرح ایتدی او یله اولیجق کل ایدی کندی ناقه کی
اوزرنده اولان حلی وذی قیمت بساطی ایله بکا ویرتابن سوار اولام عثمان
غایت صفاء لوح خاطرندن اول قضیه یی تصدیق ایدوب ناقه یی اکا تسلیم
ایلدی واول امر اوزره برجماعتی اشهاد ایدوب اول نوع تصدق که
بو واقعه دن اول اندن صدور ایتمشیدی ترك ایلدی وایات مذکوره
نازل اولدی (جابر بن عبدالله انصاری رسولدن صلی الله تعالی علیه
وسلم روایت ایدر که بیوردی تحقیقا خدای تعالی خلق ایچندن بنم اصحابمی
اختیار بیوردی و بنم اصحابم جمله سندن درت کیسه یی بنم ایچون اورند
بلدی وحضرت بوخبری بیان بیوردقدنصکره عثمانی اول درت
کیسه لردن عدایلدی (بعض مفسرینك ازر ینه در که سورهٔ والعصرده
واقع اولان (وتواصوا بالحق) دن مراد عثماندر (والذین امنوا
بالله ورسوله اولئك هم الصدیقون والشهداء) ضحاك مفسر ایدر
عثمان اول جمله دندر (ان الذین سبقت لهم منا الحسنی) علی مرتضی
کرم الله وجهه ورضی الله تعالی عنه ایدر عثمان اول جمله دندر
(امن هو قانت آناء اللیل ساجدا) ابن عمر واهل تفسیر دن چوق کیسه لر
انك اوزر ینه درلر که بو آیت مذکوره عثمان بن عفان شاننده نازل اولمشدر

﴿ عثمانك رضی الله عنه فضیلتنده واقع اولان احادیث بیان اولنور ﴾

عایشهٔ صدیقه دن رضی الله تعالی عنها صحته ایرشمشدر که ایتدی
برکون حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بنم خانه مده سویکنوب
اوتور مشیدی ومبارك ایاقلری و بالدر لری مکشوف ایدی اول حالده
ابو بکر قپو یه کلوب دخوله اذن طلب ایلدی حضرت دخی اذن
ویروب ابو بکر ایچرو یه دخول واول حالت اوزره ملاقات ایدوب
حضرت تغییر وضع ایتمدی یعنی طوغرو اوتور مدی و آچیلان اعضاسنی
اورتمکله مقید اولمادی بعده عمر کلوب دستور دیلیوب مأذون اولدی
آنکله دخی اول وضع واول هیئت اوزره برساعت مقداری محادثه
ومکالمه واقع اولدی اندنصکره عثمان کلوب اذن طلب ایدوب مأذون
اولدی عثمان حضور شریفنه داخل اولدقده حضرت طوغرو اوتوردی
و مبارك اياغنی و بالدیرنی دامنی ایله ستر ایلدی عائشه رضی الله تعالی
عنها ایدرچون مذکورلر طشره چیقوب کتدیلربن حضرتدن سؤال

ایدوب ایتدم یارسول الله ابوبکر وعمر کلدیلر مبالاة بیورمیوب تغییر وضع ایتمدیکز چون عثمان کلدی هیئتکزی تغییر ایدوب طوغرو اوتوردیکز ودامنشریفکزایله اوزریکزی دوز ایتدیکز بونده حکمت ندر حضرت رسول ایتدی نیجه حیا ایتمیه یم بر کشیدن که ملائکه اندن استحیا ایدرلر (وبروایتده ایتدی عثمان بر کثیر الحیا کشیدر آنی ملاحظه ایتدمکه شاید بکا برحاجت ایچون کلمش اوله وبنی اول هیئتده کوروب وفور حیاسی سببیله بکا حاجتنی عرض ایتمدین دونوب کیده انکیچون تغییر وضع ایتدم دیدی (مرة بن کعبدن مرویدرکه ایتدی رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه بندنصکره سزلک اراکزده حادثه لر وفتنه لر ظهور ایتسه کرکدر حضرت بوسوزی سویلدیکی وقتده یوزی اورتولی برکشی حضرتک مجلسنه مرور ایلدی حضرت ایتدی اول حادثه لر وفتنه لرظهوری کونلرنده بوکشی طریق هدایت اوزره مستقیم اولسه کرکدر مره ایدربن اول مجلسدن قالقدم وتعجیلله اول کشینک قاتنه واردم کوردم عثماندر یوزینی حضرت جانبنه دوندروب ایتدم یارسول الله بوکشی عثماندر حضرت ایتدی بلی عثماندر عبد الله بن عمر ایدر رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه سزلک اراکزده فتنه لر واقع اولسه کرکدر وعثمانه اشارت ایدوب ایتدی بوکشی اول فتنه ده تیغ ظلمله مقتول اولسه کرکدر (اخبارده وارد اولمشدرکه برکون حضرت بیوردیکه بعض امتمدن شکایتم واردر اصحابدن قاتنه برکیمسه کلسه که شکایتمی اکا سویلسم ایتدیلر یارسول الله ابوبکر صدیقی دعوت ایده لم کلسون حضرت ایتدی یوق پس عمری وعلیی عرض ایتدیلر حضرت رضا ویرمدی عثمانی کتوره لم دیدیلر حضرت ایتدی کتورک پس عثمانی مجلس شریفنه احضار ایتدیلر خانه نک برکوشه سنده عثمانله اوتوروب مخفی جه فسلدی ایلدی ونیجه سوزلر سویلدی وعثمان اول سوزلرک استماعندن متلون ومتغیر اولدی وچون یوم الدار دیدکلری کونکه عثمانی عوامک قتل ایتدکلری کوندر عثمانک خدم وخشمی اول قومله مقاتله ومحاربه یه اذن طلب ایلدیلر عثمان اذن ویرمیوب اول سرور صلی الله تعالی علیه وسلم بنمله عهد ایتمشیدی بن انک اول عهدو پیمانن محافظه ایدوب بوکوجلکارده

ومكاره لرده صبر وتحمل ايدەرين ونقض عهـد ايده مزبن ديدى (مصراع) بقيامت برم آن عهد كه بستم باا و ❊ مروىدركه حضرت بركون عثمانك يوزينه نظر ايلـدى وكوزلرى ياشاروب مبارك يكاقلرى اوزره اشـك ترددوكلدى و بيورديكه اى عثمان چوق زمان كچميه كه سنى مظلوما مقتول ايده لر وحق تعالى سـكا تمام شـهدانك اجرينى عطا بيوره صاقنه سن اولكن صبر لباسيله متلبس اولوب حق تعالينك سكا ياده ونقصان اون ايكى يلدنبرو كيدر ديكى خلعتى خلقك سـوزيله اكنكدن چيقارميه سن (و برروايت دخى اولدركه بيوردى چوق زمان كچميه كه حق تعـالى سكا بركوكلك كيدره وخلق اول كـوكلكى سـنك اكنكدن صويوب الق ديليه لر اول خداحقيچون كه بنم نفسم انك يد قدرتنـده دراكراول كوكلكى اكنكدن چيقار رايسك جنته كيرميه سن تادوه اكنـه دلكندن كچنجه دك بوكـلامى محاله تعليق قيلنـدندر يعنى اكر اول كوكلكى اكنكدن چيقار رايسـك جنتـه كيرمزسن ديمك اولور (بيت) برسر آتشم نهد چوسـپند ❊ باز فرمان همى دهد كـه مسوز ❊ عثمان ايتدى حضرت باريدن ياردیم طلب ايدرم وديلرمكه اولكون بكا صبر كامل وتحمل شـامل احسان ايليه و بومدعانك حصولى ايچون حضرتدن دعا رجا ايلـدى اول سرور دخى صبريله ياعثمان حق تعالى سنى صابر قيلسـون ديدى بوندنصكره ايتدى ياعثمان چوق زمان كچميه كه سـنى شـهيد ايده لر اوحالده كه صائم اوله سن وافطارى بنم قاتمـده ايده سن (ابوهريره دن رضى الله تعـالى عنه مرويدركه ايتدى اشـتدم حضرت پيغمبر صلى الله تعـالى عليه وسلم بيورديكه تحقيقا سز بندنصكره محل عروض نوائب ومظهر حدوث فتن اولسه كزكركدر حضار مجلسنـدن بريسى سؤال ايتديكه يارسول الله بزم اوزريمزه اول بيورد بغك مصيبتلر وفتنه لر واقع اولدقده نه اشـليه لم بزه نه بيوررسـن ونه نصيحت ايدرسن حضرت ايتدى (عليكم بالامين واصحـابه) يعنى اول وقتده امينه واصحابنه مـلازمت ايدوب انلردن آيرلمك ديدى وبوسوزى سويلدكده عثمانه اشارت ايلدى (واخبارده واردا ولمشدر كه بركون اولحضرت صلى الله تعالى عليه وسلم عثمانك خانه سنه تشريف بيوردى كوردىكه قزى رقيه عثمانى ترفيه ايدوب

صاچ وصقالنی طرار وتربیه واصلاح ایدر رقیه یه خطاب ایدوب ایتدی ای بنم قزجغزم عثمانی حرمتلو طوتوب خدمتنده خوش قیام ایتکه تحقیقا عثمان خوی وخلق جهتندن بکا صحابمدن اشبه در یعنی خوی وخلقی بکا سائرلردن ارتق بکزه مشدر (مرویدر که برکون عثمانك زوجه سی ام کلثوم آناسی قاتنه کلوب ایتدی یارسول الله فاطمه نك زوجی بنم زوجمدن یکر کدر حضرت بوسوزی ایشید یجك بروافر زمان سکوت ایدوب هیچ جواب ویرمدی اندنصکره ایتدی ای قزم سنك زوجك برکشیدر که الله تعالی ورسولی انی دوست طوتوب محبت ایتمشلردر اول دخی الله تعالی ورسولنی دوست طوتوب محبت ایتمشدر وانکیچون جنتده برمنزل مقرر اولمشدر که امتدن برکشینك انك فوقنده منزلی یوقدر (وابوهریره دن منقولدر که او لحضرت بیوردی (لکل نبی رفیق فی الجنة ورفیقی فیها عثمان) جابر بن عبدالله انصاری روایت ایدر که برکون حضرتك قاتنه برجنازه کتوردیلر تا حضرت انك نمازینی قیلویره مکله شرفیاب اوله حضرت ایتدی انك نمازینی قیلاك بن انك اوزرینه نماز قیلمزم مجلس شریفنده اولنلر امتنا عنك وجهندن سؤال ایتدیلر حضرت جواب ویردیکه اول کشی صاغلغنده عثمانه بغض وعداوت ایدردی حق تعالی اکابغض وعداوت ایتسون دیدی (صحته ایرشمشدر که اهل مصردن برکشی کعبهٔ معظمه زیارتی قصدیله کلوب مسجد الحرامه داخل اولدی خانهٔ کعبه نك اطرافنده برجماعت کوروب سؤال ایتدیکه بونلر کیملردر وقنغی قوم وقبیله دندر جواب ویردیلر که بونلرك نسب عالیلری قریشه منتهیدر اول کشی ایتدی بوقومك اورته یرلرنده اولان پیر کیمدر ایتدیلر عبدالله بن عمردر پس اول کشی اول جامع علم وعملك یعنی عبدالله بن عمرك قاتنه واروب ایتدی سکا برسؤالم واردر التماس ایدرین که بنم سؤالمه جواب شافی وکلام وافی بیورهسن هیچ بیلورمیسنکه حرب احدده کفار ایله جهاد اثناسنده صفوف مؤمنیندن عثمان بن عفان فرار اختیار ایدوب اول سید ابراری یعنی احمد مختاری دشمنلر ایچنده قیوب کتدیمی ابن عمر ایتدی بلی اویله اولدی وینه سؤال ایتدیکه هیچ بیلورمیسنکه معرکهٔ بدرده موجود اولمیوب اول مجمع مسعوده حضور وشهود دولتندن محروم اولدیمی عبدالله بن عمر ایتدی

بلی اویله اولدی و نه سؤال ایتـدیکـه بیعـة الرضوان محفلنده
شرف حضوردن محروم اولوب اول سعادته فائز اولمدیمی ابن عمر ایتدی
بلی اویله اولدی اول مرد مصری کمال فرح و سرور ایله ابن عمرك امور
مذکوره یه اقرار ایتدیکنه تعجب ایدوب الله اکبر دیدی وظن ایتدیکه
اول امور مذکوره اول صاحب کمال وستوده خصالك حال وشاننده
موجب نقصان وخلل اوله ابن عمر بومعنایی اول مرد مصریدن فراستله
بیلوب ایتدی سنك سؤاللریکك جوابی بوایدیکه اشتدك ولکن کرکدرکه
بیله سن بن شهادت ایدرینکه یوم احدده عثمانك فراری خداوند تعالی
اندن عفو ایتمشدر (ولقد عفا الله عنهم) آیت کریمه سی احدمعرکه سندن
فرار ایدنلر حقنده نازل اولمشدر اما انك غزوهٔ بدردن تخلفی اول سببله
واقع اولمشدرکه رسول اللهك قزی رقیه انك قید نکاحنده ایدی واول
اثناده رقیـه یه مرض اصابت ایتمشیدی حضرت رسولك امریله اول
خسته نك یعنی رقیه نك خدمتنده قیام ایتمکیچون مدینه ده قالدی وحضرت
رسول اکا وعده بیوردیکه اول غزاده حاضر وموجود اولنلرك اجر
ومزدی وانلره اصابت ایده جك سهم وغنیمت سکا دخی اصابت ایتسه
کرکدر بعده وعده سنه وفا ایدوب بدر غزاسی غنایمی سهمندن عثمانه
دخی حصه ویردی (اما بیعة الرضوان مجلسـنده انك بولنمدیغی اول
جهتدن ایدیکه سفر حدیبیه اثناسنده حضرته خبر کلدیکه مکیلر خانهٔ
کعبه زیارتنـدن اهل اسلامی منع صددنده اولوب مقاتله ومحساربه یه
یراقلنمشلردر حضرت چون بوخبری اشتدی ومدینه دن اهل مکه ایله
محاربه عزمیله چیقمامشیدی بلکه عمره قصدیله چقمشیدی عثمانی مکه یه
کوندردیکه تا واروب بومعنایی مکیلره اعلام ایدوب فتنه یی دفع ایلیه
ومکیلرك داعیه لرندن خبر صحیح معلوم ایدینوب کلوب اول سروره خبر
ویره اکر بطن مکه ده عثماندن اعز واشرف بر کیمسه اولیدی حضرت
اول رسالته آنی کوندرردی و بیعة الرضوان قضیه سی عثمان مکه یه که
کتدکدنصکره واقع اولدی حضردیلدیکه عثمان بیعة الرضوان شرف
وفضیلتندن محروم اولمیه که بوآیت کریمه لر اول شرف وفضیلته دلالت
ایدر (ان الذین یبایعونك تحت الشجرة انمـا یبایعون الله ید الله فوق
ایدیهم ولقد رضی الله عن المؤمنـین اذ یبایعونك تحت الشجرة فعـلم

مافی قلوبهم) پس حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم مبارك صاغ النه اشارت ایدوب اشبو ال عثمانك الیدر دیوب صاغ النی صول الی اوزرینه قیوب عثماندن کندو کندویه بیعت ایلدی (بیت) چون نبود اوتا کند بیعت قبول ٭ بدبجای دست اودست رسول ٭ عبدالله بن عمر بو کلمات تاماتی بیان بیوردقدنصکره اول مرد مصری یه ایتدی بوجوابلری حفظ ایدوب کندوکله بیله کوتورکه حقیقت حالی سکا بیان ایلدم امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه دن منقولدرکه بیوردی صلهٔ رحمده عثمانك قدمی بزدن ایلرورکدر وزیاده رکدر وعثمان اول جماعتدندرکه حق تعالی انلرك شاننده بیوردی (لیس علی الذین آمنوا وعملوا الصالحات ثم تقوا وآمنوا ثم اتقوا واحسنوا ان الله یحب المحسنین) وهم جناب ولایت مآبدن منقولدرکه بیوردی عثمانك دیندن تبرا ایدن کشی ایماندن تبرا ایتمشدر

﴿ اول قدوهٔ اهل اختصاصك مزایا وخواصندن بعضیسی بیان اولنور ﴾

علمانك اتفاقلری انك اوزرینه درکه هیچ بر کیمسه بر پیغمبرك ایکی قزینی حبالهٔ نکاحه کتورمشدر الا عثمان بن عفان رضی الله تعالی عنه نتکه سابقا ذکر اولندی واول کیمسه که قرآنی مصاحفده جمع بیوروب اطراف عالمه منتشر قیلدی عثمان ایدی (ثبوته ایرشمشدرکه عثمان بیوردی اون خصلتی ذخیرهٔ آخرت قلمشمدر (اول اولدرکه سباق اسلامدن رفقاء اربعه نك رابعی یم (ایکنجی اولدرکه هرکز تغنی ایتمامشمدر (اوچنجی اولدرکه هرکز یلان سویلمامشمدر (دردنجی اولدرکه صاغ الیمی اسلامه متابعت ایچون رسولك صاغ الی اوزره قودیغم زماندنبرو هرکز اول الیمی ذکر ومقعدمه دکرمامشمدر و بوجهتدن انك مدحنده دیمشلردر (بیت) زبهر حرمت دستش از نکاه ٭ بفرج من نبود آن دست راراه ٭ بشنجی اولدرکه دولت اسلامه فائز اولدلدنبرو بنم اوزریمه برهفته کچمدی الا بن اول هفتهده برقول آزاد ایتدم مکرکه اول هفته ملکمده قول بولنمیه ایدی بولندیغی تقدیرجه دخی اقتدار وقتنده تدارك ایدوب قضای مافات ایتدم التنجی اولدرکه هرکز وجودم ذیلنی لوث زنا ایله آلوده ایتمدم نه جاهلیتده ونه اسلامده (امافی الجاهلیة فقدترکتها تکرما واما فی الاسلام فقد ترکتهاتدینا) یدنجی اولدرکه هرکز آب پروقاحت خمری

اغزیمه المدم واول آب خبثله دماغم ترقلدم وکتب حدیث وسیر وتواریخده خصال عشرهٔ مذکوره نك تفصیلی کورلمشدر لکن اضافهٔ مسجد نبوی ایچون اشترا بیوردیغی منزل ووقف تسبیل بئر رومه وتجهیز جیش عسرت لایق وسزا واردرکه جملهٔ خصال عشرهٔ مذخره‌دن عد اولنه (ونقاد علماء حدیثدن اولان عبدالرحمن بن مهدیدن مرویدرکه دیمشدر عثمان ایچون ایکی فضیلت ثابتدرکه ابو بکر وعمر ایچون اول فضیلتلر یوقدر بریسی اولدرکه مصاحفی یازدیروب بلاد وآفاقه کوندرمك که قرأنده اختلاف بابنی سدی موجب اولمشدر ایکنجیسی حق یولنده قتل اولنمغه صبروجان وروحنی بذل ایتمك ایدرلرکه اول کیمسه که قرأن یازمغه قیام ایتدی عثمان ایدی

حضرت عثمانك رضی الله تعالی عنه عددمرویاتی بیان اولنور

یوز قرق التی حدیث کتب معتبره‌ده اندن روایت اولنمشدر اول جمله دن اوچ حدیث متفق علیه‌در ویدی حدیث بخارینك منفرد اولدیغی وبش حدیث مسلمك منفرد اولدیغیدر وصحابه‌دن جمع کثیر عثماندن حدیث روایت ایتدیلر زید بن خالد جهنی وابن عباس وابن عمر کبی وعثماندن حدیث روایت ایدنلردن بوترجمهٔ پرقصورك اصلی اولان کتاب روضة الاحبابده کبار اصحابدن یکرمی درت نفر اعزهٔ کرام ذکر اولنمشدر وتابعیندن دخی خلایق کثیره اندن حدیث روایت ایتدیلر اوغللری ابان وعمر وسعید وموالاری زید بن داده وحمران وسعید بن المسیب واحنف ابن قیس وطارق بن شهاب وثمامة بن حزن قشیری وابورجاء عطاردی وغیریلری کبی وعثمانك احادیث مرویه‌سی جمله‌سندندرکه ایتدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه جهادوغزاده برکیجه غزاة اسلامی حراست وحمایت ایتمك یکرکدر شول کیمسه‌دنکه بیك کون وبیك کیجه کونلری صیام وکیجه‌لری قیامله کچوره وبریسی دخی اولدرکه ایتدی اول سروردن اشتدمکه بیوردی برکشی که یاتسو نمازینی جماعتله قیلمش اوله نصف اللیله‌دك نماز قیلمش کبی اولور بریسی دخی اولدرکه ایتدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه (من توضأ کما امر وصلی کما امر خرج من ذنوبه کما ولدته امه) وبریسی دخی اولدرکه بیوردی خیرکم من تعلم القرأن وعلمه

اول منبع حيا و كرمك بعض آثار ومواعظ وحكمى بيان اولنور

عثمان بن عفان رضى الله تعالى عنه بيورديكه (تاجروا الله لتربحوا) يعنى خداى غنى بى انباز ايله بازركانلق ايدك يعنى تلاوت قرأن واداى نماز ايدوب انواع خيرات واصناف حسنات ومبراته ماللريكزى انفاق قيلك تاربح دوجهانى ومنفعت جاويدانى يه ايريشوب ترقى درجات جنات ايليه سز حقيقتده بو بر تجارتدركه كنج ربح فراوانى متضمندر وربح خسران ونقصاندن خالى وايمندر و (ان الذين يتلون كتاب الله واقاموا الصلوة وانفقوا مما رزقناهم سرا وعلانية يرجون تجارة لن تبور) آيت كريمه سى بومعنايه دالدر واول قدوهٔ كرامك كلامندندر (يكفيك من الحاسد انه يغتم وقت سرورك) يعنى كفايت ايدر سكا حاسد دن بوقدركه (مصراع) چون شاد اوله سن اولور اول غمندن ❊ وانك كلمات فصاحت آياتندندر (العبودية محافظة الحدود والوفاء بالعهود والرضى بالموجود والصبر عن المفقود) وانك مواعظ مرغوبه سندندر (بادروا اجالكم بخير ماتقدرون عليه) يعنى كندى اجللريكزه استعجال واستقبال ايدك عمللردن قادر اولديغكزك خيرلوسى ايله (بيت) بكوش امروز تاكندم بياشى ❊ كه فردا برجوى قادر نباشى ❊ وهم اول عاليجاه بيورمشدر (الا انما الدنيا طويت على الغرور فلا يغرنكم بالله الغرور) يعنى بيلك وآكاه اولك كه متاع پرنزاع دنياى دنى غرور وفريب اوزره دورلمشدر كركدركه سزى الدامية دنيا زيب وزينتى ايله سزى الدامية شيطان وسوسه وآسيبى ايله (واول مظهر خيروحسناتك كلمات پربركاتندندر (هم الدنيا ظلمة فى القلب وهم الآخرة نور فيه) يعنى غم دنياى دون موجب ظلمت خانهٔ دروندر وغم آخرت نور وضياء چشم بصيرتدر وهم اول بيورمشدر (الهدية من العامل اذا عزل كالهدية منه اذا اعمل) يعنى ارباب مناصبدن عزلى حالنده هديه قبول اولنمق نصبى حالنده هديه قبول اولنمق كيبدر يعنى انلرك هديه لرى كرك منصوب وكرك معزول شبههٔ حرمتدن خالى دكلدر و دخى بيور مشدر (خير الناس من عصم واعتصم بكتاب الله) يعنى ناسك خيرلوسى معاصيدن معصوم واحكام وآداب واخلاق قرأنى تمسك وقبوله موسوم اولاندر وانك نصايح فصيحه ومواعظ بليغه سندندر (من علامات

العارف ان يكون قلبه مع الخوف والرجاء ولسانه مع الحمد والثناء وعيناه مع الحياء والبكاء وارادته مع الترك والرضاء) وهم اول بيورمشدر (من علامات المتقى انه يرى الناس قد نجوا ويرى نفسه قد هلكت) ودخى بيور مشدر كه اوزر ينه سوار اولنميان آت جمله ضايعاتندر يعنى فرسك وجودندن غرض كلى اكا بينلمكدر وچون بوغرض اكا مترتب اولميه وجود وعدمى مساويدر واول مظهر انوار ساطعه نك كلمات جامعه سندندر (من اضيع الاشياء عمر طويل لا يتزود صاحبه لسفر الآخرة) وهم بيورمشدر ناسك يكركى اول كيمسه دركه پروردكار بنى خوشنود ايليه پروردكارينه وصوادن مقدم وقبرى خانه سنى معمور ايليه اول خانه يه دخولدن مقدم (و بردخى ديمشدر ناسك يكركى اولدركه دنيايى ترك ايليه دنيانى تركاتمزدن مقدم وانك نتايج انفاس پراستيناسندندر (من كانت الدنيا سجنه فالقبر راحته) وهم انك نصايح بلاغب آثارندندر (اوطهرت قلوبكم ماشبعت من كلام الله تعالى) يعنى اكر سزك قلبلر يكز ادناس ذنوب وارجاس عيوبدن ونفس غدار ارزولرى اوزارندن مطهر ومصفا اوله آيات بينات قرآنى تلاوتندن ملول وغافل اوليه وشهد معانى كلمات ربانى حلاوتندن طويميه (بيت) سيرى نبود ازاب شيرين توكس را ✻ كس سيرنديد از شكر ناب مكس را

✻ اول مظهر انس واستيناسك حليه ولباسى ذكر اولنور ✻

قامت باقيمت عثمان طوله مائل وجمال صورتى كمال سيرته قائل ايدى موى مشكبوى كثير ودلپذير وهيئت ماهيتى پرشكوه بى نظير ايدى رنك رخسارى سمرته قريب وبشرهٔ پرانورى رفيق ونجيب ايدى (وكان عظيم اللحية وفى رواية طويلها بعيد ما بين المنكبين عظيم الكراديس اصفر اللون اروح الرجلين اصدغ الرأس) ايدر كه مبارك يكاقلرنده چچك اثرندن برقاج نشانلر وار ايدى (اخبارده وارد اولمشدر كه جبرائيل پيغمبر عليه السلامه ايتدى اكر بر كيمسه نك يوزينه باقمق استر ايسك كه حسن وجمالده يوسف پيغمبره مشابهتى اوله عثمان بن عفانك يوزينه نظر ايله (بيت) يوسف ثانى بقول مصطفا ✻ بحر معنى وحياكان وفا ✻ برنوبت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اسامة بن زيد ايله عثمانك حرم محترمى اولان قيزى رقيه يه بركاسه طعام وبرقطعه لحم كوندردى

اسامه ایدر انلرك خانه سنه واردم واول هدیه یی و یردم کوردم اول ایکی کریم بر برینك قارشوسنه اوتورمشلر هیچ برارو برعورت کورمدم که انلردن احسن واجمل اوله و بو بابده روایت اولنمشدر بو (شعر) احسن زوجین رأی انسان ❊ رقیة وزوجها عثمان ❊ محمود بن لبید دن منقولدر که ایتدی عثمانی کوردم بر بغله سوار اولوب ایکی کیسولر ینی صالیویرمش وایکی صاری جامه کیمش وایدرلر که کاهی سیاه جبه کیردی وکاهی ایکیوز درهم قیمتلو مطرف خز کیمکی اختیار ایدردی واکثر یا خاتمی سرچه پارمغنه طاقاردی ومبارك محاسنی ورس وزعفران ایله خضاب ایدردی

❊ اول قدوهٔ امجادك ازواج واولادی ذکر اولنور ❊

انك اون یدی اولادی اولدی سکزی اوغلان وطقوزی قیز ایدی اولا عبدالله اکبر انك والده سی فاخته بنت غزوان وعبدالله اصغرانك والده سی رقیه بنت رسول اللهدر وعمرو وابان ومریم انلرك والده لری ام عمرو بنت جندبدر وولید وسعید وام سعید وام عثمان وانلرك والده لری فاطمه بنت ولید بن شمسدر وعبد الملك انك والده سی ام البنین بنت عیینة بن حصیندر وعائشه وام ابان وام عمرو انلرك والده لری رمله بنت شیبة بن ربیعه در وام خالد واروی وام ابان صغری وانلرك والده لری نائله بنت الفرافصة بن الاحوصدر (برروایت غیرمشهوره دخی واردرکه ام البنین نام جاریه دن برقیزی دخی اوله والله اعلم بالصواب

❊ حضرت عثمانك صحف واوراقدن قرآنی مصحفده جمع ❊
❊ ایدوب ومصاحفی بلدان آفاقه کوندردیکی ذکر اولنور ❊

صحته ایرشمشدر که حذیفة بن الیمان ارمنیه وآذربایجان ولایتلرینی فتح ایتدکده صحابه دن وغیریدن برجماعتی کوردیکه قراءت قرآنده اختلاف فاحش کوسترلر وانلرك ارالرنده نزاع وجدال برمرتبه یه وارد یکه بر برلرینی تکفیر ایتدیلر حذیفه مدینه یه کلدکده کیفیت واقعهٔ مذکوره یی مجلس خلافتده موقف عرضه ایرشدیروب ایتدی یاامیر المؤمنین یهود ونصارانك تورات وانجیلده اختلاف ایدوب اختلافلری هلاکلرینه مؤدی اولدیغی کبی بوامتك دخی قرآنده اختلافلری هلاکلرینه مؤدی اولمازدن مقدم بونلرك برچاره وتدارکلرینی کور بو قضیه یه بناء حضرت

عثمان دخی اعیان مهاجر واشراف انصارایله مشاوره ایتدکدنصکره جمله نك اتفاقی انك اوزرینه قرارایتدیکه قرأنی صحیفه لردن چیقاروب مصحفده جمع ایده لر پس عثمان رضی الله عنه حفصه یه خبر کوندردی والتماس ایتدیکه عمرفاروقك سعی ودلالتیله حضرت صدیقك خلافتی زماننده تحریراولنوب حفصه یه امانت قودقلری صحفی ارسال ایلیه که تاانده مکتوب اولان آیات قرأنی مصحفه ثبت ایدوب مقصود حاصل اولدقدنصکره اول صحفی کیرو حفصه یه کوندره لر حفصه رضی الله تعالی عنها عثمانك التماسنی مبذول طوتوب صحف مذکوره یی بالتمام والکمال ارسال ایلدی عثمان زیدبن ثابت انصاری یه وقریشیلردن عبدالله بن زبیره وسعد بن ابی العاصه وعبدالله بن الحارث بن هشامه امر ایتدیکه اول صحفده ثبت ومکتوب اولانلری مصحفده جمع ایده لر وقریشیلره ایتدی اکرسزك اوجیکز ایله زید میاننده اتفاقی برکلمه ده مخالفت واقع اولورسه قریش لغتنه موافق اولانی یازه سز زیرا انزال قرأن قریش لغتی اوزره واقع اولمشدر (و برروایت دخی اولدرکه فصاحتده مهارتی وکتابتده بصارتی وامانت ودیانتده شهرتی اولانلردن برقاج کشیلری دخی بورفقاء اربعه یه الحاق ایلدی تاانلره بوامرده امدادومعاونت قیله لر ایدرلرکه اول کتاب کرامك ارالرنده کلمهٔ تابوتده اختلاف واقع اولدیکه تاایله می یازه لر یوخسه هاایله می قریشیون تاایله یازلسون دیدیلر زید هاایله یازلسون دیدی بوقضیه یی عثمانه عرض ایتدیلر قریش لغتنه موافقت قاعده سنی الدن قومالئ دیدی (القصه اول شخص کبیرك سعی کثیری ایله بوامرخطیر انجامه ایرشدی حفصه دن کلن صحفك مهمی تمام اولدقدنصکره وعده موجبی ایله کیرو اول صحفی حفصه یه کوندردی واطراف وآفاقه برر مصحف ارسال بیوردی (بیت) هم بسعی اوشدایمان منتشر ✺ هم زحکمش کشت قرأن منتشر ✺ ایدرلرکه یدی مصحف یازمش ایدیلر برینی مکه یه وبرینی شامه وبرینی یمنه وبرینی بحرینه وبرینی بصره یه وبرینی کوفه یه کوندروب بریسی مدینه ده قالدی وامرایتدیکه اول مصاحفدن ماعداهر یرده بولدقلری صحف واوارق واخزاف واخشابی برتدیلر ویاخود یاقدیلرتاباب اختلاف مسدود اوله (نقلدرکه مروان مدینه یه

معاویه طرفندن حکومتی زماننده عبد الله بن عمره خبر کوندروب اول صحفی انك یدندن الوب پاره لدی و برروایتده صو ایله غسل ایتدرمکله یازوسنی محوایتدردی و برروایتده آتشه یاقدردی وروایات مزبوره نك توفیقی دخی ممکندرکه اورمذکوره اول صحفده واقع اولمش اوله یعنی ابتدا پاره لنمش بعده صو ایله یازولرین محوایتدرمش اندنصکره آتشه یاقدرمش اوله صحف مذکوره یی اعدام وافناده مبالغه ایچون والله اعلم بالصواب

عثمان رضی الله تعالی عنهك مسند
خلافته کیفیت جلوسی ذکر اولنور

سابقا تحریر وبیان اولنمشدیکه امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه ابولؤلؤنك زخمندن مرض موت فراشنه دوشدکده امر خلافتی وجوه مهاجریندن التی کشی ما بینلرنده شوری قیلوب بوالتی کشیدن بریسی خلیفه اولسون دیمشیدیکه اول کشیلر عثمان وعلی وطلحه وزبیروسعد بن ابی وقاص وعبدالرحمن بن عوفدر رضی الله تعالی عنهم واول اثناده طلحه مدینه ده حاضر دکلیدی و برروایتده طلحه نك مدینه ده حضوری تصریح اولنمشدر پس بو ایکی روایتك ما بیننی توفیق ایدوب دیرزکه طلحه حین وصیتده مدینه ده حاضر دکل ایدی بعده عمر فوت اولدقده کلوب حاضر اولدی والله اعلم (القصه چون اهالیء مدینه امیر المؤمنین عمرك دفنی سنت سنیه سنی وتعزیتی مراسمنی کما ینبغی ادا واتمام ایتدکلرندنصکره مسور بن مخرمه نك دارنده یاخود بیت الماله ویاخود عائشهٔ صدیقه نك خانه سنده ویاخود قول ضعیف اوزره اشعث بن قیسك قز قرنداشی فاطمه نك خانه سنده اصحاب شوری اولان اول التی نفر کیمسه لر مجتمع اولدیلر اول مجلسده عبد الرحمن بن عوف ایتدی ای معشر اصحاب بیلك وآکاه اولك که امر خلافتده بنم سزه مضایقه ومنازعتم و بوامر خطیره رغبت ومنافستم یوقدر هرقنغکز کرك ایسه خلیفه اولسون الله تعالی مبارك ایلسون لکن اکر دیلرسه کز امر یکزی بکا تفویض ایدك تاسزدن بریکزی سزك ایچون خلیفه اختیار ایده یم (و برروایت دخی اولدرکه ایتدی امر خلافتی ایچیکزدن اوچ کشی یه راجع قیلك زبیرایتدی بن بوخصوصده کندی امر می علی بن ابی طالبه

تفويض ايتدم طلحه ايتـدى بن دخى خلافتدن حقمى عثمانه اسقاط
ايلدم سـعد ايتدى بن دخى بوخصوصده عبـد الرحمانى موكل قيلدم
اندنصكره عبدالرحمن معلوم ايدنديكه اكرقلم تقدير رقم متابعت خلافتى
على مرتضانك جنين مبيننه چكرسه عثمان انك خلافتنه راضى اولور
واكر خياط قضاخلعت خلافتى عثمانك قدرى قدينه بچرسه على انك
خلافتنه قائل اولور پس عبدالرحمن ايتدى بو امر على ايله عثمـانك
ارالرنده قالدى وايدرلر كه عثمـان وعلى يه ايتـدى سزدن هر قنغكز
خلافت امرندن تبرى ايدوب اعراض ايدرسه باقى قلان بش كشيدن
بر يني خليفه قيلمغى انك قبضهٔ اقتدار ينه تفويض ايدر ين وحق جل وعلا
ورسولى محمد مصطفى انك اوزرينه رقيب وناظردر كه اول كشى تمام تأمل
نظر و بذل مجهود ايتسون وبو خمسهٔ باقيه دن كـندى اعتقادنده
افضل وارجح اولانى اختيار ايدوب خلافته تعيين قيلسون شيخين يعنى
على وعثمـان عبدالرحمـانك بوسوزينى ايشدوب سـاكت اولوب
جواب ويرمديلر پس عبدالرحمن ايتدى ايمدى بو تعيين واختيار امرينى
بكاويرك ايكيكزدن بريني خلافته تعيين ايده ين وحق تعـالى بنم اوزريمه
رقيب اولسونكه تهاون وتقصير جائز كورميوب افضلى تجاوز ايتمه ين
عثمـان بوسوزه راضى اولوب على سكوت ايلدى سلب وايجـابدن
جوابه متصدى اولمدى عبـد الرحمن ايتـدى يا ابا الحسن سبب ندر كه
بنم سوزيمه جواب ويرمزسن على مرتضى ايتدى ياعبدالرحمن شرط
ايله كه ميل ومحابا طريقنه سلوك ايتميه سن وبوكارك قرعه سنى كنـدى
غرض ومصلحتك ايچون ايستديكك كيسه نك نامنه اتميه سن وكندى
قرابت وذى رحمكى ايثـار واختيار ايتميه سن وكندى هواوآرزوى نفسكه
اتباع يولنه كتميه سن عبدالرحمن ايتدى اكر بنم بوامرده ميلم اوليـدى
خلافتى كندى جانبمه چكردم وميل وجانبدارلق ايتمامكه يميله كلامى
مؤكد قيلاردم پس اول جمع بوامرى على حاله بومرتبه ده قيوب متفرق
اولديلر وعبدالرحمن اول امرده جميع طوائفك مرجعى اولمش ايدى
وهرطائفه اول بابده خاطرنه كلنى مصلحت ومشـاورت طريقله اكا عرض
ايدردى واوچكون واوچ كيجه بوامرده رأى وفكرلرين اعمـال ايدوب
دركار ايتديلر (وبرروايت دخى اولدركه عبـدالرحمن اول كيجه لرده

مدینه نك اعیان واشراف واهالی ورؤساسنی طواف وانلردن استفسار واستكشاف ایدوب دیر ایدیكه امر خلافت عثمانله علینك اراسنده قالمشدر و بو خصوصده سزك مصلحت كورد یككزندر و سزك خاطریكز بوایكیسندن قنغیسنه مائل ومطمئندر برجمع كثیر عثمانك حلم وحیا وجود وسخا وورع وتقواسنه بناء عثمانی دیلرلر ایدیكه مجاریٔ اموردە اندن حسن معاش مشاهده ایتمشلر ایدی وانك مداراەوری مساهله ومسامحه اوزره اولدیغنی بیلورلر ایدی (و برطائفه دخی وفور علم وكیاست وفضل وفراست وغایت شجاعت وجلادت ونهایت مناعت ونقاوت وكرم ومروت وفتوت وعدالت وصلابت ومهابت ونجابتكه علی مرتضادن مشاهده ایتمشلر ایدی اكامیل كوسترلردی (وایدرلركه بنی امیه دن بعض كیسه لر عمرو بن عاص قاتنه واروب بوخصوصده اندن تدبیر واستعانت ایدوب ایتدیلر كه بوامر خلافت عثمانله علی میاننده قالدی كرچه اكثر خلق عثمان جانبنده درلر اماقورقارز كه عثمان تساهل واین جانبی واسطه سیله بوامردن تكاسل وتجانب كوستروب علی علم وجلادتی ایله خلافتی انك الندن قاپوب اله عمرو بن عاص ایتدی غم یمه كوركه بن بو كیجه لطائف حیل وحسن تدبیر ایدوب موافقت تقدیریله شویله ایده مكه یارین خلافت عثمانده قرار طوته دیوب علی الفور علینك قاتنه واردی واظهار محبت ووفاق یولندن كلوب ایتدی صغیر وكبیر جناب ولایت پناهك مودت ونیك خواهلغی طریقه سی اوزره اولدقلری مخفی و پوشیده دكلدر عامۀ مسلمینك مصلحتلرینی رعایت ایچون دیلرمكه انلرك خلافتی سنده قرار قیله و بوبابده بنم خاطریمه برنسنه خطور ایتدی نصیحت وخیرخواهلق یوزندن اول نسنه یی دركاهكه عرض ایتمك استرین اكر انكله عمل یورر ایسك امیدم انك اوزرینه دركه صلاح ونجاحه مقرون اولوب اقران واكفادن ممتاز وسرفراز اوله سن بیل وآكاه اول كه عامۀ مسلمینك خلافتی سنكله عثمانده منحصر اولدی و بو كیجه عبد الرحمن رؤسا واشراف قبائل واعیان وامائل وارباب فضائل مجالسنی دور ایدوب بوبابده انلرك رأیلری وصواب كوردكاری نیدیكندن استفسار ایلدی قومك بعضیلری سنك جانبكه میل ایتدی و بعضیسی عثمانی اختیار قیلدی وعبدالرحمن برقولی فعلنه مطابق كشیدر یارین بو امری سكا عرض

ایدوب دیسه کرکدر که حق تعالینك بیوردیغیله و پیغمبرك سنتی ایله
وابو بکر وعمرك روش وسیرتلری ایله عمل ایدوب انلرك طریق مرضیه سنی
متبع وعزیز طوتمق شرطیله مسلمانلرك خلافتی امرینی قبول ایتدکی
پس اکر فی الحال قبول قیلاسن انلرسنك قبولده مبادرت واستعجالکی
خلافته کثرت رغبت وشدت حرصکه حمل ایدوب احتمالدر که
بو امری سکا تفویضده توقف وتعلل کوستره لر لکن شروط مذکوره ایله
خلافتی قبولده عجله کوسترمیوب شروط مذکوره یی بقدر الاستطاعه
قبول ایده رم دیسك مقرردر که شروط مذکوره ایله خلافتی عثمانه
تکلیف ایتسه کرکدر عثمان دخی شروط مذکوره ایله دفعة قبولدن
امتناع ایدر چون دفعهٔ ثانیه ده بنه سکا عرض ایدهلر قبول بیوررایسك
شرعا وعقلا قبولك مقبول وبی قصور اولمش اولور شاه ولایت پناه
رضی الله عنه (المؤمن غر کریم) خبر معتبری مقتضاسیله عمرو بن عاصك
بو کلامنی شفقت واخلاصه حمل بیوروب ایتدی یا عمرو حق محبتی یرینه
کتوردك حق تعالی سنی خیرایله مجازات ایلسون عمرو بن عاص چون
علی طرفندن خاطرینی جمع ایلدی عثمان قاتنه واروب خلوص واخلاص
یوزندن مقدمات موجبهٔ مودت ومحبتی بسط ایتدکدنصکره ایتدی
یارین عبدالرحمن بن عوف کلوب امر خلافتی سکا عرض ایده جکدر
کرکدرکه بی تعلل وتوقف قبول ایده سن وهر شرطکه تکلیف
ایدر التزام وتعهد قیله سن تا مسلمانلرك خلافتی سنده قرار طوته
والا علی خلافتی سنك الکدن قاپوب اله جغی مقرردر دیو عثمانی
اول کارده مستحکم قیلدی عبد الرحمن بن عوفك قز قرنداشی
اوغلی مسور بن مخرمه دن منقول وصحته ایرشمشدرکه ایتدی
عمرك وفاتندن اوجنجی کیجه دن برمقدار زمان کچدکده عبد
الرحمن بنم خانه مه کلدی حال بوکه بن خوابده ایدم تمام فزع
واضطرابله قرع باب ایتدی شویلکه خوابدن اویاندم صوت رفیعله
ایتدی یا مسور قالق اویقوده یکدرالله حقیچونکه بن اوچ کیجه دن برو
کوزومه اویقو کتورمدم و بستر راحته ایاق باصمدم طورمه
یا مسور زبیر وسعدی بنم قاتمه کتور و بو کیجه بنم
معاونت ومظاهرتمه مشغول اول تا خاطریمی بو مشکلدن

آسوده وفارغ ایدم مسور ایدر بن دخی امرینه امتثال ایدوب فی الحال قالقدم زبیر وسعد قاتلرینه واردم وانلرك خانه مه حضورلرینی استدعا ایتدم ایکیسی دخی اجابت ایلدیلر و بر وافر زمان عبدالرحمانك یاننده اکانوب فسلدی ایله شویلشدیلر بعده قالقوب کتدیلر (و بر روایت دخی اولدر که زبیر وسعد عبدالرحمانه ایتدیلر انسب اولان اولدر که بو منصب خلافتی علی بن ابی طالبه تفویض ایده سن زیرا علی حلم وعلم وکرم وشجاعت وامانت ودیانتله اراسته در و علم قضا و حکومتده مهارتی و فصل وقایع وخصوماتده کمال صناعتی وحضرت رسالت پناهه صلی الله تعالی علیه وسلم شرف قرابتی واردر (القصه چون زبیر وسعد کندی منزللرینه مراجعت ایتدیلر عبد الرحمان بکا ایتدی یامسور علی قاتنه واروب بو طرفه تشریفلرینی التماس قیل بن دخی علی قاتنه واروب خانه مه دعوت ایلدم عز اجابته قرین قیلوب تشریف ایلدی وعبد الرحمانله مشاوره یه آغاز ایدوب کاهی شویله رفع صوت ایدرلردیکه انلرك کلماتندن برکلمه بکا مخفی وپوشیده اولمیوب جمله سی مسموعم اولوردی وکاهی اول مرتبه اخفا واسرار ایدرلردیکه مرکبات کلاملرندن بر مفرد مفهومم اولمازدی بو منوال اوزره نصف اللیله دك مکالمه ایتدیلر علی اول مجلسدن امیدوار قالقوب کندی وحال بوکه عبدالرحمن علیدن برمقدار خوف طوتاردی یعنی اول جهتدنکه خلافته علینك غیری بی اختیار ایتدیکی تقدیرجه علی آیا اطاعت ایتمیه میکه دیرایدی پس بکا ایتدی یامسور عثمانی دخی کتوربن دخی واروب عثمانی دخی دعوت ایدوب کتوردم (و بر روایت دخی اولدر که عثمان بواده کلور ایکن مسوردن سؤال ایتدیکه بو کیجه عبد الرحمن قاتنده کیملر وار ایدی مسور ایتدی زبیر وسعد وانلرد نصکره علی کلدی عثمان ایتدی زبیر و سعد وعبد الرحمن ارالرنده سوزنه وجه اوزره جاری اولدی معلومك اولدیمی مسور ایتدی نعم زبیر وسعد علی بی استمك اوزره لردر عثمانه سعددن بو سوز ناخوش کلوب خاطری اندن غبار آلوداولدی وعبدالرحمن ایله مشاوره یه مشغول اولدیلر تا مؤذن اداء نماز صبحه ندا ایدنجیه دك (ومسوردن بر روایت دخی اولدر که ایتدی صباحه داخل اولدق وظنمزانك اوزرینه ایدیکه بیعت او لماز الاعلی یه اولسه کرك یعنی عبد الرحمانك

ظاهرا كوستردیكی قرائن احوالدن بویله فهم اولنوردی چون خلق صباح نمازندن چیقدیلر عبدالرحمن مدینه‌ده حاضر اولان اشراف امصار وامراء اخیاره محضر كوندروب مسجد رسول اللهده حاضر اولملرینی استدعا ایلدی (وبر روایت دخی اولدر كه مسجده حضورلرندن مقدم عبدالرحمن علی‌یه ایتدی یاعلی بنمله عهد ایدرمیسنكه سنی خلافته اختیار ایدرسم حق تعالینك امری و پیغمبرك سنتی وابوبكر وعمرك سیرتلری اوزره عمل ایده‌سن علی ایتدی جزم وقطعه قادر دكلم انجق بوشروطی طاقتم یتدیكی قدر قبول ایدرین عبدالرحمن وعلی ارالرنده بوسؤال وجواب طریق مذكور اوزره اوچكره اعاده وتكرار اولندی وعبدالرحمن دونوب بوسؤال وخطابی عثمانه ایدوب ایتدی یاعثمان خلافته سنی اختیار ایدرسم اللهك امر وپیغمبرك سنتی وابوبكر وعمرك سیرتلری اوزره عمل اتمكه عهد ایدرمیسن عثمان همان اول نوبتده بلاتوقف ولاتردد قبول ایلدی عبدالرحمن بوامری تأكید ایچون اوچكره بوسؤالی اعاده ایلدی عثمان اوچنده دخی بلا توقف قبول ایدیجك همان‌دم عبدالرحمن باشنه دستاربنی الوب میانه قلج قوشانوب مسجد نبوی‌یه داخل اولوب حضرتك منبرینه چیقدی حمدوثنا وتشهد مصطفادنصكره ایتدی یاعلی تحقیق بودر كه بن مسلمانلرك خلافتی امرنده نظر وتأمل وبذل مجهود ایتدم ومسلمانلرك اكثرینی عثمان جانبنه مائل بولدم وشرط مذكور اوزره اكا بیعت ایتدم (وبر روایت دخی بودر كه عبدالرحمن منبردن اینوب ابتدا علی مرتضانك النی طوتوب ایتدی یاعلی سنك حق تعالینك رسولنه قرابت قریبه‌ك وكمال فضیلت واسلامده تقدمك ثابت ومقرردر نتكیم سن دخی بیلور سن وحق تعالی سنك اوزریكه رقیبدر كه اكر سنی خلافته اختیار ایتسم طریق عدالت وانصافدن عدول اتمزسن واكر عثمانی خلیفه ایتسم طریق مخالفته سالك اولمازسن وبوندنصكره بوسوزلری عثمانه دخی سویلیوب هر برندن آخری خلیفه ایدرسه نزاع وخلاف اتمامه‌لری اوزره عهد ومیثاق آلدی بوندنصكره ایتدی یاعثمان الیكی ویرتاسكا بیعت ایدم پس عثمانه بیعت ایتدی خلق دخی اكا متابعتله عثمانه بیعت ایتدیلر اكابرتابعیندن ابووائل شقیق بن سلمه‌دن منقولدر كه ایتدی عبدالرحمن بن عوفدن سؤال ایتدمكه سبب

نه ایدیکه علی بی ترك ایدوب عثمانه بیعت ایتدك جوابنده دیدیکه اولا
خلافتی علی یه عرض ایدوب سنته متابعت وابو بکر وعمرك سیرتلرینه
موافقت ایدرمیسن دیدم جزم ایتمیوب قادر او لدیغم قدر دیدی چون
عثمانه عرض ایلدم بلا قید وبلا تردد قبول ایلدی (وبعض کتب تواریخده
کورلمشدر که چون عبد الرحمن بن عوف امیر المؤمنین عثمانه بیعت
ایلدی حضار مجلس جمله موافقت ایدوب اکا بیعت ایتدیلر علی مرتضی
تأمل وتعلل بیوروب ایتدی حق تعالینك اسم پاکنه سزه یمین و یررمکه
بکا طوغرو سویلك که اول سرور صلی الله تعالی علیه و سلم یاران
میانده سلسلهٔ عقد مواخاتی مستحکم قیلوب هر برینی برمناسبی ایله
آخرت قرنداشی قیلدیغی زمانده هیچ بندن غیری افراد اصحابدن بر
فرده (انت اخی فی الدنیا والآخرة) دیدیکنی بیلورمیسز حضار مجلس
ایتدیلر بیلرزاندنصکره بیوردیکه اول حضرت بندن غیری بریکزك حقنده
(من کنت مولاه فهذا مولاه) دیدیکنی بیلورمیسز حضار مجلس
ایتدیلر بیلرز اندنصکره بیوردیکه هیچ ارا کزده بندن غیری کیمسه نك
حقنده اول سرورك (انت منی بمنزلة هارون من موسی الا انه لا نبی بعدی)
دیدیکنی بیلورمیسز ایتدیلر بیلورز اندنصکره ایتدی سزك ایچیکزده بندن
غیری بر فرد دخی وارمیدر که امین وحی ومهبط امر ونهی انی براءه
سوره سی اوزره مؤتمن قلمش اوله زمرهٔ حضار مجلس جمله سی یوقدر
دیدیلر وینه ایتدی بیلرمیسز که سید بشر وشفیع روز محشر اشراف
مهاجرین واعیان انصار اوزره امرا تعیین بیوروب دشمن طرفنه
عسکر کوندرردی وامیر جیشه انقیاد ومتابعتلری ایچون انلره وصیتلر
وتنبیهلر بیورردی بنم اوزریمه جمیع زمانده کیمسه یی امیر ایتمیوب بنی
کیمسه نك تحت حکومتنده قلمدی جمله مجلسده اولانلر تصدیق ایدوب
بلی بیوردیغك کبیدر دیدیلر وینه ایتدی آیا بیلورمیسز که معلم تعلیم خانه
علم اولین وآخرین صلی الله تعالی علیه و سلم بنم علومم اعلامنی اعلا
بیوروب (انا مدینة العلم وعلی بابها) وبر روایتده (انا مدینة الحکمة وعلی
بابها) دیمشدر جمله ایتدیلر بلی بیلورز وینه ایتدی عجبا بیلورمیسز که
اصحاب رسول برقاچکره اول حضرتی اعدا ایچنده محل مخاطره ده قیوب
فرار ایتمشلر ایدی بن اول دملرده کندی وجودیمی انك نفس انفسنه وقایه

وانك جثهٔ اقدسنه سبر حمـا يه ايتمشيدم جمله ايتديلر بلى اويله در (وبنه ايتدى ايا معلومكز دكلميدر كه دائرهٔ ايمان و اسلامه ابتـدا وضع قدم ايلين كشى بنم دوكلبسى ايتديلر بلى بيلورز اويله در بوندنصكره ايتدى رسول اللهه نسب جهتندن قنغيكز بندن اقربدر جمله ايتديلراقربيتسنك ايچون ثابت و مسلمدر واول حضرته سنك قدم قربتك بغـايت راسخ ومحكمدر (بو حالده عبد الرحمن ايتدى ياابا الحسن بوجمله فضائلى كه ذكر ايتدك وتحت بيـانه كتوردك دوكلبسى سنده موجود ومقرر وجميع اصحاب بوامورده معترف ومقرلردر لكن شمديكى حالده اكثر خلق عثمـانه ميل ايدوب اكا بيعت قيلديلر جنـابكدن متوقع اولان بودركه جمهوره موافقت ايدوب سندخى قبوله اقبـال كوسترهسن شاه ولايت ايتدى اسم پاك خدايه يمين ايدرمكه سزخلافته كيم احق اولدبغى بيلورسز ومع ذلك اغراض ومصالح دنيوى ملاحظه سنه بناء علمكز مقتضـاسيله عمل ايتمزسز والله بن بوامرخلافتدن ال چكدم وغـيريلره تسليم ايتدم انكيچونكه بيلورم مسلمـانلرك سلامتى بنم بوتنزل وتسليمده در زيرا بوتسليمده حيف خاصة بكادر اما تنزل وتسليم ايتمسم حيف اسلامه وعامهٔ مسلمـانلره اولمش اولور بوبابده مرجو اولان اجرطلبى ايچون مناقشه يى ترك ايتدم ديوب عثمـانه بيعت ايلدى وبوابيـات تابدار اول ابر كوهربار وبحرزخاردن كرم الله وجهه صفحهٔ روز كارده قالمشـدر (شعر) قد يعلم النـاس انا خيرهم نسـبا * ونحن افخرهـم لينـا اذا فخروا * * رهط النبى وهم أوى كرامتـه * وناصرالدين والمنصو من نصروا * والارض تعلم انانحن سـاكنها * كما به يشـهد البطحاء والمدر * والبيت ذوالستر والاركان اوسـئلوا * نادى بذلك ركن البيت والحجر (تنبيه) اكرسـائل سؤال ايدرسه كه جناب ولايت پناه معاويه قضيه سنده نيچون بوقاعده ايله عمل بيورمدى مسلمانلرك سـلامتى خود معـاويه قضيه سـنده دخى انك تنزل وتسليمنده ايدى جواب ويررزكه بو ايكى صورتك ماينده فرق بغـايت واضحدر انكيچونكـه امير المؤمنين كرم الله وجهه عثمانى عامهٔ مسلمينك خلافت وامارت وحكومتنه لايق وسزاوار بيلوردى بوتقديرجه عثمـان خليفه اولمغله اسـلام ومسلمينه دروحيف اولمق لازم كلمزدى انجق حيف كندويه اولوردى اما معاويه

قضیه سنده امیرالمؤمنین علیدن غیری صحابه ایچنده خلافته معاویه‌دن
احق و الیق نیجه کیمسه‌لر وار ایدی انلر وار ایکن علی معاویه‌نك
خلافته رضا ویرسه اسلامه خلل واقع اولوب امر دینده مداهنه
ایتمش اولوردی پس بالضروره رضا ویرمیوب اهل بغی ایله محاربه‌یه
مشغول اولدی دفعا للحیف علی الاسلام والمسلمین و عثمان قضیه‌سنده
(لم یکن حیف الاعلی خاصة) دیدیکی بو معنایه اشارتدر و بوندن
ماعدا چون معاویه قضیه سنده مهاجر و انصاردن حل وعقد
صاحبلری امیرالمؤمنین علینك بیعتنه اجماع واتفاق ایتمشلر ایدی
معاویه (اذا بویع خلیفتان بعدی فاقتلوا الاخیر منهما) حدیث
شریفی حکمیله مستحق قتل و محاربه اولمشیدی و عثمان قضیه‌سنده چون
حل وعقد صاحبلری اولان کبار اصحاب عثمانك خلافته متابعت
ایلدیلر مسلمینك سلامتی رعایتی ایچون علی دخی مخالفت بیورمدی
والحمد لله الملك المعبود

امیرالمؤمنین عثمانك مدت خلافتی و اول مدتده
واقع اولان قضایا و حوادث بیان اولنور

مدت خلافت عثمان تخمینا اون ایکی ییل ایدی و اول مدتده نیجه قضایا
ووقایع کلیه ظاهر و نمایان اولدی امیرالمؤمنین عثمانك زماننده ابتدا
فیصل بولان قضیه بو ایدیکه عبدالله بن عمری مجلس خلافته احضار
ایدوب قصاص طلب ایتدیلر و بو واقعه‌نك شرح و بیانی اولدر که
چون جناب خلافت مآب عمر خطاب رضی الله تعالی عنه ابولؤلؤك
خنجری زخمیله هلاکه مشرف اولدی عبدالرحمن بن ابو بکر صدیق که
عبدالله بن عمرك صدیق شفیقی و مصاحب شفیقی ایدی عبداللهه
خبر ویردیکه دونکی کون اتفاقی ابولؤلؤنك و جفینه نصرانینك و هرمزانك
محل جمعیتلری اولان ممره مرور ایتمشیدم کوردم جفینه و هرمزان باش
باشه ویروب فسلدی ایله مکالمه ایدرلردی چون بنی کوردیلر شرمندهلك
و خجالت صورتی کوستردیلر و بر برلرندن آیرلدیلر و بونلرك ارالرندن
زمینه برخنجر دوشدی اول خنجرك قبضه‌سی اورته‌ یرنده ایکی اوجلو
برخنجر ایدی عبدالله چون بو خبری عبدالرحماندن اشتندی حال بو که
ابولؤلؤ اول حرکت شنیعه‌یه اقدام ایتدکده ایکی اوجلو قبضه‌سی
اورتاسنده برخنجر ایله طوتلمشیدی پس عبداللهه مظنه اول اولدیکه

اول كيمسه لر باباسنك قتلنده شريك اولەلرمجرد بوكا نله درحال برندن طوروب هرمزانك خانه سنه واردى هرمزان حضرت عمرز ماننده عجم سباياسندن مسلمان اولمش بركشى ايدى انى تيغ سياست وانتقا مله ايكى پاره ايلدى اندنصكره جفينه نصرانينك خانه سنه واردى جفينه سعد بن ابى وقاصك متعلقاتندن بردمى ايدى انى دخى قتل ايلدى وابولؤلؤنك صبيه بريتيمه سنى دخى مقتوللر سلكنه چكدى واول داعيه يى طوتديكه مدينه ده سباياى عجمدن هيچ برعلوجى قيد حياتده قومايوب زنجيرىماته چكه كبار مهاجروانصا ايچون عبداللهك بوداعيه سنه واقف اولديلر بلاتو قف قاتنه واروب نصيحت يوزندن زبان ملامت وتعيير وتوبيخى درازايلديلر وانى تهديدوتخويف قيلديلرعبدالله انلره ايتدى اكرامير المؤمنين ابولؤلؤنك خنجرندن مقتول اولور سه بن مدينه خلقندن چوق كيمسه لرى قتل ايتسم كركدر ومهاجرلردن برجماعته دخى تعريضله متعرض اولدى و سعدبن ابى وقاصله ارالرنده مقاوله ومشاتمه برحده ايرشديكه بربرلرينك يقالرينه وصاچ وصقاللرينه ياپشوب مصارعه يه منجر اولدى عاقبة الامر اول مجمعده حاضر اولنلرارايه دوشوب انلردن هربرينى بركناره چكوب آيرديلر وچون عثمان مسند خلافتده متمكن اولدى اعيان مهاجرو وجوه انصارى طلب ايدوب ايتدى عبد اللهك خصوصندن مشورت ايدككه دين محمديده رخنه كوستر مشدر وامت مرحومهٔ احمديه وجوهنه فتنه قپولرينى آچشدر نماز قلىجى بركشى يى وسيد ابرارك امان وزنهار ويرديكى براهل ذمتى وحد صبادن مرتبهٔ بلوغه ايرشمش بريتيمه يى بى جرم وكناه مجرد كان بى برهانله قتل ايلدى جمهور مهاجرين عثمانى عبد اللهك قتلنه تحريص ايتديلر وبرجمع كثير دخى عبدالله جانبنده ايدى جفينه وهرمزانى مذمت و سب ايدوب ايتديلر ياامير المؤمنين سنى عبد اللهك قتلنه تحريص ايدنلر پدرى اردنجه عبداللهى دخى دار دنيادن عالم عقبايه كوندره لم ديرلر و بو مقوله اختلاف لفظ واختلاط اصوات و قول سقط محكمهٔ خلافت عثمانده حداعتدالدن تجاوز ايلدى عمرو بن عاص چون كورديكه آتش فتنه يالكلندى اول آتشى سوندرمكه سعى بليغ كوستروب ايتدى ياامير المؤمنين بو ايش سنك خلافتك زماننده

وحكومتك آو اندن مقدم واقع اولدی معقـول ومنـاسب كوريلن
اولدركه بوقضيه دن اعراض واغماض ببورمغله عرضكی صيانت
ايده سن ومن بعد بودعوبی استماع ببورميه سن عثمانه بوسوز مقبول
ومستحسن كلوب اول ايكی مقتولك ديتلرينی كندومال خاصندن ويردی
(صحته ايرشمشدركه عثمان ايام خلافتنك اولكی جمعه سنده خطبه ايچون
منبر رسول اللهه چيقدی اول مكانك دهشت وهولندن اسانی بياندن
عاجز وخطبتينك شرائط واركاننی ادادن قاصر اولوب ايتدی
(بسم الله الرحمن الرحيم ايها الناس جعل الله بعد عسر يسرا وبعد عی
نطقا وانكم الی امام فعـال احوج منكم الی امام قوال اقول قولی هذا
واستغفر الله لی ولكم) ديدی بر روايتـده دخی وارد اولمشدركه منبره
چيقدقده (الحمد لله) ديدی وحصر اولوب راه كلامی باغلندی
(وبر روايت دخی اولدركه منبره چيقوب اول خطبه دن عاجز اولدقده
ايتدی (ان اول كل مركب صعب وان ابابكر وعمر كانا يعدان لهذا المقام
مقالا وانتم الی امام عادل احوج منكم الی امام قائل وان اعش فاتم الخطبة
علی وجهها ويعلم الله ان شاء الله تعالی) وبو سالده عمرك وصيتنه بنـاء
مغيرة بن شعبه يی كوفه حكومتندن معزول قيلوب يرينی سعد بن ابی وقاصه
ويردی وقلبنده انك جانبندن طوتديغی غبار ازاری تغافلله ازاله ايلدی
(وبو سالده مدينه اهاليسنك واطراف وحواليسينك مزاجلرينه حرارت
مستولی اولدی وبرمرتبه ده بورنلرندن قان روان اولوب اول بليهٔ رعافدن
مسلم ومعاف بر فرد قالمدی اول جهتدن اول سنه يه سنة الرعاف ديمكله
موسوم ومعروف قيلديلر (وبو سـالده مقتل عمردن التی آی صكره
اهل همدان اهل ايمانله باغلدقلری عهـد وپيمانی نقض ايدوب باغی
اولديلر وينه مغيرة بن شعبه يديله اول بلده نك فتحی ميسر اولدی (واهل
ری دخی مخافت رأی كوستروب اهل همدانك شيوه سنی طوتديلر وينه اول
ناحيـه ابو موسی الاشعری وبراء بن عازب وقرظ بن كعبـك سـعی
واهتماملری ايله حوزهٔ اسلامه داخل اولدی (وبو سالده عبد الرحمن
ابن عوف امير حاج ايلدی تاناسه مناسك حجی كوستره وبر قولده بالذات
كندوسی مكه يه متوجه اولوب اركان اسلامدن مراسم ركن خامسی

تجدید ایلدی واول سفرده فقرا ومساکینه کما ینبغی سفرهٔ طعام واکرامی مبذول قیلدی

﴿ هجرتدن یکرمی بشنجی سنه نك وقایعی واسکندریه وبعض تخوم رومك توفیق حی قیوم ایله فتحلری بیان اولنور ﴾

بو سالده اهل اسکندریه نقض عهد ایدوب اهله اسلامله باغلدقلری عقدی حل ایلدیلر عمرو بن عاص امیر المؤمنین عثمانك اشارتیله اول قوم شریرك اوزرینه جمع کثیر وجم غفیر ایله مراسم غزا وجهادی وغایت جد واجتهادی یرینه کتوروب حق تعالینك عونیله اول دیارك فتحی میسر اولدی وذریتلری سبی وغارت اولنوب مدینه یه کتورلدی وذوالنورین حکم بیوردیکه نقض عهد اول جماعتك ذریتلرندن واقع اولمامشدر بلکه مقاتللرندن ظهور بولمشدر وانلرك نقض عهدلری ذریتلرینی سبی وغارتی موجب دکلدر دیوب ذریتلرینه کما کان امان ویردی (وبوسالده امیر المؤمنین عثمان سعد بن ابی وقاصی کوفه حکومتندن معزول ایدوب اول ناحیه نك ایالتنی ولید بن عقبه یه که عثمانك لام قرنداشی ایدی تفویض بیوردی (وسعدك سبب عزلنده اول وجهله کتورمشلردر که اول زمان کوفه ده عامل بیت المال عبد الله بن مسعود ایدی وسعد بیت المالدن قرض طریقیله برمقدار مبلغ الوب اول مبلغك اداسنده نوعا تعلل کوسترمکله سعد ایله ابن مسعود اراسنده مناقشه ومقاوله واقع اولدی وارد قجه برمرتبه یه واردیکه نسبده تعییر ومشاتمه یه منجر اولدی سعد عبدالله ابن مسعوده بددعا قیلمق داعیه سیله ال قالدردی اول سرور اهل سعادتك صلی الله علیه وسلم سعد حقنده دعا ایدوب (اللهم سدد رمیته واجب دعوته) دیو بیوردیغی اول وقت ابن مسعودك خاطرینه کلوب قورقدیکه مبادا کندی حقنده سعدك تیر دعاسی هدف اجابته مقرون اوله نتکه دیمشلردر (بیت)
می رباید خال اقبال ازرخ مردم بچکم ❊ تیر آه مستمدان دردل شبهای تار ❊ پس ابن مسعود نیازمندلك مقامنه کلوب سعده ایتدی زبان نجسته بیانکی خیره جاری قیلوب بنم حقمده بددعادن اعراض بیور سعد ایتدی اکر حق تعالیدن خوف وخشیت بکامانع اولمیدی سنك شانکده شست دعادن برتیره کشاد ویریدمکه اصلا تخلف ایتمیدی سعدك برادر زاده سی هاشم بن عتبه اول مجلسده حاضر ایدی ایکیسنه دخی

ملامت ايدوب ايتدى لايقميدر كه سزايكيكز دخى اعيان مهاجر واشراف
اصحاب رسول اللهدن اوله سز واهل بصيرت قاتنده بر برك كاه مقدارى
اعتبارى اولميان متاع دنياى قليـل الانتفاع ايچون بر بريكزايله جدال
ونزاع ايدوب بر بريكزك خاطر بنى رنجيده وآزرده قيله سز نته كه ديمشلردر
(بيت) فان رضيت بدار لابقاءلها ✻ فقد رضيت بدار الذل والعار ✻
ابن مسعود بوسوزدن منفعل اولوب سرعت تمامله سعدك مجلسندن
قالقوب كتدى وبرجماعتى ارالغـه قيوب مبلغ مذكورى استخلاصده
انلردن استعانت ايلدى سعد دخى برطائفه يه توسل ايدوب مبلغ مزبورى
اداىه برمقدار مهلت استدى وفى الجمله ايكيسى دخى تسكين اولديلر وبونلرك
عنوان محرر اوزره جارى اولان مخاصمـه ومقاوله لرى اميرالمؤمنين عثمانك
سمعنه ايرشدى عثمان ايكيسنه دخى مغبر اولوب ابن مسعودى ينه منصبنده
مقرر وسعدك كوفه حكومتندن عزلى منشـور ينى يازوب اول اطراف
ونواحيده وليدك رايت ايالتنى يوجلتدى وحال بوكه اول وقتده وليد عمر
خطاب جانبندن جزيره ده عامل ايدى عثمانك اشارتيله كوفه يه متوجه
اولدى چون اهل كوفه بوقضيه يه واقف اولديلر طبعنلر ينه ملايم كلمدى
زيرا سعد برمرد دانا وبهادر وكريم وزهد وصلاحله وموجبات نجاح
وفلاحله موصوف ومعروف كشى ايدى ووليدك بشره سنده ظاهر ونمايان
اولان آثار فسق وفجوره تمـام مطلع اولديلر اما چون وليد كوفه امارتى
مسندنده متمكن اولدى طريقهٔ پسـنديده وشيمهٔ حميـده يه سالك اولوب
بش ييل اول ديارك قطع خصومات وفصل مهماتنه قيـام ايلدى ساكن
اولديغى سرايك در ودربانى يوغيدى ووضيع وشريف وقوى وضعيفه
بساط مباسطتى بسط ايلدى تا ارباب مهمات استدكارى كبى حاجتلرينى
بلاحاجب ومانع كندويه عرض ايدرلردى واسعاف وانجاح قپولرينى
آمال واماني لرى وجوهنه اچارلردى تا اول زمانه دك كه موجب انحراف
قلوب اولاجق برحركت شنيع اندن صادر اولوب اداني واقاصيدن
چوق ملامتلر چكدى نتـه كه بوندنصكره تحرير وبيـان اولنسـه
كركدر ان شاء الله تعالى

﴿ ذكر فتح آذربايجان وصلح ارمنيه وفتح بعض بلاد روم ﴾

روايتده كتورمشـلردر كه چون ذوالنورين رضى الله تعالى عنـه كوفه

حکومتیله ولید بن عقبه یه استقلال واستیلا و یردی وعقبة بن فرقدی
آذربایجان امارتندن معزول ایلدی اول ولایتك اهالیسی نقض عهد ایدوب
تمرد شیوه سنه سالك اولدیلر ولیده کوفه دن آذربایجانه واروب انلره
غزا قیلق اشارت بیوردی ولید دخی امتثالا للامر جمع لشکر واحضار
اسباب وآلات سفره مشغول اولوب از وقتده براشکر آراسته جمع ایتدیکه
کثرت جبه وجوشن ووفور اسلحه دن کویا دموردن برطاغ ایدی پس
ولید آذربایجان جانبنه روانه اولدی واثناء طریقده رقبه لربنی ربقهٔ
اطاعت وانقیاددن چیقارمش طائفه یه راست کلدکجه غارت ایتدی ویول
اوستنده اولان بلاد وقلاعدن بولدیغی دیار ور باعی فتح وتسخیر ایدوب
وافر سبایا وغنایم اله کتوردی چون آذربایجان نواحیسنه ایرشدی اول
دیارك اهالیسی بلدیلر که اکر مقابله ومقاتله مقامنده اوله لر بهرحال بیجان
اولورلر بالضروره مصالحه بابنده کاوب حذیفة بن الیمان ایله سلسلهٔ
عهد پیمانی استحکام ایتدکاری منوال اوزره عقد مصالحه یه مراجعت
قیلدیلر وسکز یوز بیك درهم بدل صلح تسلیم ایتدیلر اندنصکره ولید
کندی لشکرندن اقینجیلر آیروب اطراف ممالك آذربایجانه کوندردی وسلمان
ابن ربیعهٔ باهلی یی اون بیك مرد کار کذار ایله که انلرك معونتیله عساکر
بی شمار وجیوش ذوی الاقتدار معاداتی عهده سندن کلمك ممکن ایدی
ارمنیه جانبنه روانه ایلدی تا نیجه بلاد فتح ایدوب غنایم واموال وسبایای
بی حد اله کتوروب مسرورا لشکر ولیده ملحق اولدی ولید دخی مظفر
ومنصور سالم وغانم دونوب موصل یولندن معاودت ایلدی چون اول
ناحیه یه ایرشدی امیرالمؤمنین عثمان جانبندن اکا فرمان صادر اولدی
مضمونی بو که معاویة بن ابی سفیان خانبندن بکانامه کلوب معلوم اولدیکه
رومیلر لشکر جمعنه مشغول اولوب اهل اسلامله حرب وقتال داعیه سنده
اولمغله معاویه بو جانبدن مدد طلب ایتمش وبنم رأیم انك اوزرنده قرار
ایتدیکه کوفه لشکرندن اکا امداد کوندریله پس کرکدر که اول بلادك
اجنادندن بربنی که نجدت وشجاعت وشدت مناعتله معروف اوله سکز بیك
یا اون بیك مرد مکمل پسندیده ایله بو مکتوب سکا واصل اولدیغی
مکاندن علی العجله شام جانبنه معاویه یه مدد کوندوره سن والسلام ولید
چون امیرالمؤمنین عثمانك نامه سی مضموننه واقف اولدی بلاتوقف

اعیان لشکری جمع ایدوب نامه نك مضموننـدن خبر دار ایلدی وانلری رومیلرك محاربه سـنه ترغیب ومعاویه لشکرینه معاونته تحریص ایلدی وسلمان بن ربیعه یی سکز بیك مرد مسلح ایله روم جانبنه معاویه یه ارسال ایلدی ابن ربیعه اول مملکته وصولندنصکره شام جنودندن اون ایکی بیك مرد خون آشام دخی کلوب انلره ملحق اولدی ودیار رومدن نیجه قلاع وحصاری قید فتح وتسخیره چکدیلر وعلی وفق المراد حصول مرامدن صکره جانب شامه معاودت ایلدیلر (وبعض کتب تواریخده مسطوردر که معاویه امیرالمؤمنین عثمانك اشارتیله کندی لشکرندن حبیب ابن مسلمهٔ فهری یی درت بیك مردسوار نامدار وایکی بیك پیادهٔ جکردار ایله ارمنیه جانبنه کوندردی حبیب چون اثناء طریقده سمیساط شهرینه ایرشدی خبر الدیکه رؤسای رومدن مرزبان نام برشخص یتمش بیك ارایله کندویی طلب ایدر ایمش همـاندم معاویه یه مکتوب کوندروب صورت واقعه یی اکا اعلام ایتدی معاویه اول امرك کیفیتنی مکتوب ایله امیرالمؤمنین عثمانه عرض ایلدی عثمان رضی الله تعالی عنه ولید بن عقبه یه مکتوب کوندروب امر ایتدی تاکوفه لشکرندن اون بیك مرد کارکذار انتخاب واختیار ایدوب وسلمان بن ربیعهٔ باهلی یی انلره امیر وسردار قیلوب حبیب ابن مسلمه نك امدادینه کوندره ولید فی الحال مضمون مثاله امتثال کوستروب سلمان بن ربیعه یی اون بیك سوار کارکذار ایله سمیساط جانبنه روانه ایلدی چون سلمانك اوجانبه وصولی خبری حبیبه ایرشدی حبیب کندی لشکری رئیسلرینی مشاوره وتدبیر ایچون جمع ایدوب ایتدی سلمانك لشکری کلوب بزم لشکریمزه ملحق اولدقدنصکره اکر بزدشمنله محاربه ایدوب فتح وظفر میسر اولورسه انلر فتح وظفری کندی قدوملرینـه منسوب قیلوب بزامداده کلمیدك بوفتح وظفر میسر اولمازایدی دیرلر بوتقدیرجه بزم کاریمزی وقع وبیقدار اولور پس اولی اولان اولدرکه بز سلمانك وصولندن مقدم دشمنه شبخون ایده وز انشاء الله تعالی چهرهٔ دلکشای فتحی بوتدبیر آیینه سـنده مشاهده قیله وز پس بورأیك مقتضـاسیله عمل ایدوب برکیجه ریح عاصف کبی آکسوزدن دشمن لشـکرینـه هجوم ایتـدیلر اول کروه شریرك اکثرینی طعمهٔ حسام انتقام ایدوب بقیة السیف اولنلر منهزم ومکسور ورایت اسـلام منصور ومسلمانلر

مسرور اولدیلر اول لشکرك تمام اموالی مسلمانلره غنیمت اولدی ابرتسی کون دیلدیلرکه غنائم تقسیمنه مشغول اوله‌لر ناکاه توزبار یلوب کوردیلر سلمان لشکر کوفه ایله نمایان اولوب ایرشدی انلرك مدعاری اول ایدیکه بوغنائمده حبیبه شریك اوله‌لر روایت‌دیلرکه بو فتح وظفر بزم صولت آوازهٔ وصولمزو اسطه سیله میسر اولدی والا بزم خبر وصولمز ایرشمزدن مقدم بومقصوده نائل اولمق کرك ایدیکز حبیب ایتدی (وان لیس للانسان الاماسعی) آیت کریمه‌سی مقتضا سیله سزك بوغنیمتده هیچ نصیبکز یوقدر پس طبیعت انسانده مضمر اولان منافست ومناقشت بو اعثی انی مستدعی اولدیکه بوایکی لشکرك اراسنده مقاوله ومجادله عاقبت محاربه ومقاتله‌یه منجر اولوب بر برلرینه قلیجلر چکدیلرو ایکی جانبدن نیجه آدم تلف اولدی چون کوفه لشکری عددوعده جهتندن اکثر واقوی ایدیلر غلبه بولدیلرواول عداوتکه کوفیلر ایله شامیلر اراسنده حادث اولدی سببی بوواقعه ایدی اندنصکره حبیب بن مسلمه (الخضوع عند الحاجة رجوایة) قضیه‌سنه بناء صلح ونصح یوزندن سلمان قاتنه بررسول کوندروب ایتدی (انما المؤمنون اخوة) حکمیله بر بریمزك ناموسنی رعایت واحوالنی حفظ ایتمك کرکز شمدیکی حالده دشمن و لاینلك اورتاسنده اوله‌وز روامیدرکه دنیای دون خطا میچون کند یمزی بدنام وز بون ایده وز (بیت) بادوستان نزاع مورزاز برای مال ❋ جنك از برای جیفهٔ دنیا سکان کنند ❋ مصلحت اولدرکه امیرالمؤمنین عثمان جانبنه بر کیمسه کوندروب بوقضیه‌یی معروض پایهٔ خلافت قیله وز واول جانبدن هرنه فرمان بیور یلور ایسه انکله عمل ایده وز سلمانه اول مصلحت موافق طبع واقع اولوب محاربه‌دن ال چکدیلر واول واقعه‌نك کیفیتی امیر المؤمنین عثمانه عرض اولندی اول بابده حبیبه خطابا فرمان عالی صادر اولدیکه چون کوفه لشکری انلره امداد قصدیله متوجه اولوب قطع مراحل وطی منازل ایتمکله یول زحتلری ومشقتلری چکدیلر مروت انی اقتضا ایدرکه اموال غنائم حاصله‌ده شریك اوله‌لر (بیت) خستکانرا چون طلب باشد وقوت نبود ❋ کرتو افسوس کنی شرط مروت نبود ❋ حبیب فرمان موجبی ایله کوفه لشکرینی اول غنائمدن حصه‌دار ایلدی واول حدودده محافظه ایچون اقامت

ایلدی وسلمان بن ربیعه امیرالمؤمنین جانبندن مأمور اولدیغنه ارمنیه جانبنه واروب دربند هجوم ایده وهمتی اول بلادك فتحنه مصروف قیله

ذکر ابتداء غزوهٔ افریقیه

وبو سالده مصر والیسی اولان عمرو بن عاص امیرالمؤمنین عثمانك رضی الله تعالی عنه امریله عبدالله بن سعدی که جملهٔ جنود مصردن ایدی افریقیه مملکتنك اطراف ونواحیسنه کوندردی عبدالله دخی اول مملکته دخول ونصکره دشمنلرك کثرتی سببیله اول دیاره زیاده تعرضه قادر اولهمیوب سلامتله دونوب کلدی

هجرتدن یکرمی التنجی ییلك وقایعی بیان اولنور

بو سالده امیرالمؤمنین عثمان رضی الله تعالی عنه عمره قصدیله مکهٔ مبارکه یه کتدی کیجه ایله مسجدالحرامه داخل اولوب طواف وسعی ایلدی وصبح صادق طلوعندن مقدم عمره دن فارغ اولوب مسجدالحرامك توسیعنه امر بیوردی بو مصلحتی انفاذ واجرا ایچون مسجدالحرامك جوارنده واقع اولان خانه لردن برقاج خانه یی بهالریله مالکلرندن الق استدی اصحاب املاکدن بعضیلری طیب خاطرایله بیع ایتدیلر واکثری بیعدن امتناع ایتدیلرذوالنورین انلره غضب ایدوب بیوردی تا امتناع ایدنلرك خانه لرینی اللرندن الوب هدم ایتدیلر واول خانه لرك ثمنلرینی بیت المالده مضبوط قیلدیلر خلق انك قاتنه کلوب فریاد وفغان ایتدکلرنده بیوردی تاجمله سنی محبوس قیلدیلر واول محبوسلره خطاب ایدوب ایتدی عمر خطاب بوداعیه یی قوتدن فعله کتوروب یعنی مسجدالحرامی توسیع مراد ایتدکده غوغا وعناد اتمیوب مساعده قیلدیکز ایدی شمدی نه اولدیکه بکابو یله عناد وامتناع ایدرسز آخرالامر عبدالله ابن خالد بن ولیدك التماسیله حکم واجب الاتباعی شرف نفاذ بولوب انلر دخی بیع ایتدیلر (وبو سالده عثمان رضی الله تعالی عنه ابن ابی العاصه امر ایدوب تاشابور الجنود فتحنی تقدیمه ارشدردی واول مملکتك اهالیسی اوچ یوز اوچیوز مثقال نقره بدل صلح تسلیم ایتدیلر وشهر کازرون انلرك مصالحه سنده داخل ایدی پس ابن ابی العاص هرم بن حیان عبدی یی قلعهٔ بحرك فتح وتسخیرینه کوندردی اول قلعه اول دیارك اهالیسی میاننده قلعة الشیوخ دیمکله موسوم ومعروف ایدی

واول قلعه نك نامنه در سفيد دخی دیرلر دی واول قلعه برقلعه ايديكه بنيان وجدرانى رفعتده ايوان وكيوانله مساواة دنى اوررايدى هرم لشكريمنك جوانلرى اول قلعه نك پاينه ايرشدى فى الحال حصار اطرافندن جنكه قويلوب جانبازلقلر ايدوب براغوردن جوش وخروش ايدوب عاقبة الامر (مصراع) چنانكه بادصبا حبيب غنچه بكشايد ❊ اول قلعه يى اول حصانت ومتانتله بعون عناية مفتح الابواب فتح ايلديلر فلله الحمد والمنة وعنده الوقاية والجنة (وبو سالده عثمان رضى الله تعالى عنه عمرو بن عاصى مصر خراجى عملندن عزل ايدوب يرينه عبدالله بن سعد ابن ابى سرحى نصب بيوردى وبو امر خطيرك زمام اختيارينى قبضهٔ اقتدارنه ويردى لكن اول ممالك جيوش وجنود ينك سردارلغى ينه قرار سابق اوزره عمرو بن عاصده اختصاص بولدى ايكى قلج برقنده اولمازديكلرى مقتضاسنجه حوادث وسوانح واقع اولدقجه ارالرنده مخالفت ومنازعت پيدا اولوب بر برينك امورينى كسر واخلال ايدر اولديلر وبر برندن شكايتى مشتمل كلاملرى امير المؤمنين عثمانه عرض وانها ايدرلردى عاقبة الامر اكا منجر اولديكه عمرو بن عاصى اعمال واشغال مملكت مصردن بالكليه معزول ايدوب عبدالله بن سعدى تمام اعمال وامور مصر واسكندريه ده مستقل ومطلق العنان ايلدى عمرو بالضروره مدينه يه متوجه اولوب باراقامتى اول بلده يه ايلتدى وعثماندن كوكلنده نفاق وغبار طوتوب يومافيوما زمين سينه سنده بتورديكى نهال كينه يه عثمانك افعال واطوار ينى تعييب وغيبت ايتمكله آب وتاب ويردى تاثمرهٔ بغض وعداوتى كمال بولوب حبالهٔ نكاحنده اولان عثمانك همشيره سنك طلاق وفراقنه منجر اولدى ونصيحت ناصح مشفق جان ودليله قبول ايتميوب عاقبت متفرع اولاجغى نسنه لرى متفرع اولدى نتكيم اول نسنه لردن برشمه عن قريب ذكر وبيان او لنسه كركدر ان شاء الله تعالى (وبو سالده افريقيه مملكتى فتح اولندى بو اجمالك تفصيلى اولدر كه سنهٔ سابقه ده كه عبدالله بن سعد هنوز جندئ مصر ايكن عثمان رضى الله عنه انى افريقيه غزاسنه كوندرمشيدى فتح ميسر اولميوب دونوب كلمشيدى برنوبت عثمان اكا مكتوب يازوب ايتدى اكر افريقيه فتحى ايچون طاقتك مقدارى سعى واهتمام

و بذل مجهود ایدوب بر طریقله فتح ایده بیلور ایسك اول بلادك غنایمنك خمسنك خمسی علی طریق النفل سنك اولسون وعبدالله بن نافع ابن عبد القیسی وعبدالله بن نافع بن حارثی بر رجماعته امیر ایدوب اشارت بیوردیکه تا عبدالله بن سعده ملحق اولوب اتفاقله افریقیه حاکمنك اوزرینه واره لر واول دیاری کفارك لوث وجودلرندن پاك وطاهر قیله لر پس بو اوج عبدالله بریره کلدکلرند نصکره امر موجبله رفاقت ایدوب افریقیه جانبنه متوجه اولدیلر چون اول مملکتك حدودنه ایرشدیلر اول بلادك کثرت جیوش وشوکت وعظمت حکام وسلاطیننه بناء افریقیه نواحیسنه دخوله اقدام ایده مدیلر وقدملرینی کیرو چکوب مصر جانبنه مراجعت ایتدیلر (و بو سالده عبدالله بن سعد چون مصر واسکندریه حکومتی اوزره متمکن اولدی امیرالمؤمنین قاتنه مکتوب کوندروب افریقیه جانبنه لشکر چکمکه دستور دیلدی واول سیاقده امداد التماس ایدوب اول دیارك کثرت عدد و وفور اعادیسنی معروض دارالخلافه قیلدی عثمان اعیان مهاجری و وجوه انصاری جمع ایدوب اولبابده انلر ایله مشاوره ایدوب اکثر صحابه انك اوزرینه اتفاق ایتدیلر که عبدالله بن سعدی افریقیه قومی اوزرنه جهاده کوندروب بوجانبدن اکا امداد ایرشدیره اکا بناء امیرالمؤمنین عثمان بر لشکر انبوه ترتیب ایدوب مصر جانبنه عبدالله ابن سعده امداده کوندردی واشراف صحابه دن عبدالله بن عباس وعبدالله ابن عمر وغیریلری اول لشکرده ایدیلر بو لشکر واروب عبدالله بن سعده ملحق اولدقلرند نصکره افریقیه جانبنه روانه اولدیلر واثنای طریقده عقبة بن نافع دخی مسلمانلردن برجماعتله انلره ملحق اولوب بو اجتماعله دشمن جانبنه یوریدیلر وچون حدود مغربه قریب طرابلس مملکتنه ایرشدیلر اول نواحیده روم لشکرندن برکروهه ملاقی اولوب انلری نهب وغارت ایتدیلر وافریقیه مملکتنه داخل اولدیلر واول زمانده افریقیه حاکمی قیصر روم طرفندن جرجیر نام برشخص ایدی وطرابلسدن طنجه حدودینه وارنجه انك تحت حکومتنده ایدی واول بلادك خراجنی روم پادشاهنه کوندرردی چون مسلمانلرك اوطرفه توجهی واول بلاده دخولی خبری اکا ایرشدی درحال سپاهنی جمعه مشغول اولوب ازرمانده

يوز يكرمی بيك سوار كاركذار جمع ايدوب لشكر اسلامه قارشو كلدی وشهر شبيطله يه بر كون و بر كيجه لك بعد مسافه سی اولان بر موضعده ايكی لشكر بر برينه مقابل اولديلر عبدالله بن سعد جرجيرە قاتنه بر رسول كوندروب انی اسلامه وياخود جزيه قبولنه دعوت ايلدی جرجير هر ايكی شقك التزامندن امتناع ايدوب قبول حكم شرع محمديدن اباقيلدی بالضروره محاربه يه قرار ويرديلر وقرق كون مقداری اول ايكی لشكر بر برلرينك مقابله سنده اول موضعده اقامت ايدوب ارالرنده حروب متعدده واقع اولدی وقتال كونلرنده آفتابك طلوعی وقتندن تادائرهٔ نصف النهاره وصولی زمانه دك بساط محاربه وسماط مقاتله يی بسط ايدوب صولات مرد افكن وحملات صف شكن كوستررلرايدی اندنصكره چون محاربه ومطارحه يه مجاللری قالميەدی فراغت ايدوب كندو لشكرگاهلرينه مراجعت ايدرلرايدی و بلاد اسلامدن بغايت بعيد اولمغله خبرلری عثمان رضی الله عنهدن منقطع اولمشيدی اكا بناء امير المؤمنين عثمان عبدالله ابن زبيری برجمع كثيرايله اول لشكرك امدادنه كوندردی ابن زبير تعجيل تمام ايله سير وسلوك ايدوب اززمانده عبدالله بن سعدك لشكرنه ايرشدی اتفاقا لشكر اسلامه اتصاللری كفار ايله قتاللری خلالنده واقع اولدی مسلمانلر غايت فرحندن تكبير ايتديلر واهل اسلام سرورلرينه تمام سرور حاصل اولدی وضعيف اولمشلرايكن قوت بولوب جرجيرك اوزرينه جری وجسور اولديلر (بيت) دوستان از صبح دولت از فلاك بنمود روی ❊ دشمنان راشام نكبت ازجهان بركردسر ❊ عبدالله بن زبير لشكر اسلام اراسنده عبدالله ابن سعدی كورميجك انك حالندن تفحص وسؤال ايلدی ايتديلر كه جرجير كندو لشكرنده برآوازه براقشكه هر كيم عبدالله بن سعدك باشنی قاتنه كتوره اكا انعام رسميله يوز بيك دينار سرخ ويره وكندو قزينی دخی اكا عقدنكاح ايليه بو خبری عبدالله استماع ايتمكله كندويی محاربه معركه سندن مخفی طوتوب ظاهره چيقمز ديديلر عبدالله بن زبير عبدالله بن سعد قاتنه واردی حال وخاطرينی سؤال ايدوب دلدارلقلر كوستردی وايتدی ياعبدالله بوامرك تداركی انكله حاصل اولور كه سن دخی لشكرك ايچنده منادی ندا ايتديررسنكه هر كيم جرجيرك باشنی باكه كتوره بولشكرك غنائمندن يوز بيك التون انك نفلی اولوب وجرجيرك قيزی انك جاريه سی

اوله وجرجیرك مملكتی حكومتی اكا مفوض اوله عبدالله بن سعد بوتدبیری بغایت معقول ومستحسن كوروب اول قاعده ایله عمل ایلدی جرجیر لشكر اسلامده منادینك اول نوعله نداسندن عظیم تأثر وتزلزل بولدی واكا خوف وخشیت مستولی اولوب مقاتله هنكامنده دائما كندو لشكرینك آردنده طورر دی وكمال خوفندن كندو لشكرندن ایراق یورردیكه لشكرینه كسر واقع اولورسه قاچغه قولایلو اولسون دیر ایدی بوندن صكره عبدالله بن زبیر (الحرب خدعة) حدیث شریفنه بناء برخدعه دخی تدبیر وفكر ایدوب عبدالله بن سعده ایتدی یاعبدالله بوكافرلر ایله ایشیكز بغایت ممتد اولوب بوقدر زماندنبرو برنتیجه ویرمدی كفار ایسه كندی مملكتلری ایچنده فارغ البال ومرفه الحال اولوب هركون انلره تازه تازه امدادلر ایرشمكله محاربه یه دلیر وقوی اولورلر و بزمسلمان مملكتندن بغایت ایراغز ومسلمانلرك مددی بزه فتی كچ ایریشر مصلحت اولدر كه عسكر یكك ابطال ورجالندن اهل شجاعت وقتال اولنلر ینه تنبیه ایدرسنكه یارین بزسائر مسلمانلر ایله دشمن مقابله سنده قتاله قیام ایتدیكمزده انلر چادرلرنده مترقب ومترصد طوروب محاربه ومقاتله یه حاضر وآماده اولهلر بز كفار ایله محاربه یی تمام ایدوب دونوب لشكر كاهمزه كلوب كفاره دخی محاربه وقتالدن كمال مرتبه كلال وملال كلوب دونوب چادرلرنده سلاحلرین چوزوب استراحته مشغول اولدقلری وقتده اول حاضر وآماده اولان دلیران اهل اسلام وشیران خون آشام خیمه لرده آتلرینه سوار اولوب براوغوزدن كفار اوزرینه دوكلسونلر شاید كه بوتدبیر تقدیره موافق كلوب جناب حقدن تأیید آسمانی ایریشوب فتح وظفر حاصل اوله عبدالله بن سعد لشكرنده اولان اعیان صحابه ایله اول بابده مشاوره ایتدیلر جمله بورأیی استصواب ایدوب عبدالله بن زبیره موافقت قیلدیلر ایرتسی كون عبدالله بن سعد شجعان لشكر وفرسان عسكرك اكثرینه امر ایلدی تامسلح ومكمل خیمه لرنده مترصد وقت فرصت اولدیلر وایرلو آتلرینی چادرلر قپولرنده حاضر ومهیا طوتدیلر وعبدالله بن سعد سائر لشكر ایله دشمن محاربه سنه مشغول اولوب طلوع شمسدن نصف النهاره دك رومیلر ایله محاربهٔ عظیمه ایتدیلر (روایت اولنور كه بوجنك حرب العبادله دیمكله موسوم ومعروف اولدی زیرا اول جنكده سرعسكرلك منصبی عبدالله

ابن سعده متعلق اولوب قلب لشكرانك ايله معمور ايدى وميمنهٔ لشكر عبدالله ابن عمر ايله منصور ايدى وميسرهٔ لشكر عبدالله بن زبيرك فرقدوميله مسرور ايدى ومقدمهٔ لشكر حضور عبدالله بن عباسله پرنور ايدى چون صلوة ظهر داخل اولوب مؤذن اسلام زبانى كلمهٔ تامات نداى اذانيله جارى قيلدى روميلر عادت معهوده اوزره دونوب قرارگاهلرينه كتمك ديلديلر مسلمانلرمر اجتنه فرصت ويرميوب جد تماميله محاربه يى ارتورديلر تاشول وقته دك كه ايكى طرف يورولوب مبارزته مجاللرى قالمدى پس طبل آسايش اوريلوب ايكى فريق دونوب مقاملو مقاملرنده قرار وآرام ايتديلر كفار دخى سلاحلرين چيقاروب بستر استراحتده راحته مشغول اولديلر پس اول فارسان پرزور وغازيان پرشور ملخ ومور كبى لشكرگاه اسلامدن ديبخ آتلر ايله وكسكين سلاحلر ايله طشره چيقوب جرجيرك لشكرگاهنه دوكلديلر كفار پرضلالده لبس سلاحه وحرب كفاحه مجال بولميدى بالضروره هزيمتى غنيمت بيلوب فرار يولنى طوتديلر مسلمانلر دخى اول مخاذيلك عقبندن روان اولوب ايرشدكلرينى خاك هلاكه براقديلر اهل اسلامه ظفر وسعادت حاصل اولوب جرجير ابن زبيرك النده مقتول اولدى وعبد الله بن سعد مدينهٔ شبيطله يه نزول ايدب اول بلده نك اهاليسنى محاصره قيلدى وعون عنايت الهى ايله اول بلده يى فتح ايلدى واول شهرده اول قدر مال بولديكه مملكت رومدن سائر بلاد مفتوحه ده بولمامشلر ايدى واول لشكرك كثرت غنايمى برمرتبه ده ايديكه برفارسك سهمى اوچ بيك زر سرخ وهر راجلك سهمى بيك بشيوز زر سرخ ايدى وافريقيه اهاليسى مصالحه ايدوب بدل صلح بيك كره بيك وبش بيك دينار تسليم ايتديلر وعبد الله بن سعد وعده سى موجبيله جرجيرك قزينى نقل طريقله عبدالله بن زبيره تسليم ايلدى وبو فتوحك اخبارينى وخمس غنايمى عبد الله بن زبير ايله امير المؤمنين عثمانك خدمتنه كوندردى (روايتده كتورمشلردركه عبد الله بن سعد بريل واوچ آى افريقيه ده مقام طوتوب اندنصكره امير المؤمنين عثمان افريقيه حكومتنى عبدالله بن نافعه تفويض بيوروب عبد الله بن سعد دونوب مصره كلدى والله اعلم

﴿ هجرتدن يكرمی يدنجی ييلك وقايعی بيان اولنور ﴾

روايتده كتورمشلردر كه چون افريقيه مملكتی تحت تصرف اسلامه داخل اولدی اميرالمؤمنين عثمان رضی الله تعالى عنه عبدالله بن نافع ابن الحصينه وعبدالله بن نافع بن قيسه اشارت بيوردی تا مغرب جانبنه لشكر چكه‌لر انلر دخی فرمان موجبله تدارك اسباب حرب و تجهيز جيش ايدوب اون بيكدن زياده سوار كار كذار ايله بربريه شهرينه كلديلر وانلرك اتفاقی ايله طريق دريادن اندلس اوزرينه واروب اول ديارك اهاليسنه آتش حرب وقتال كوستردیلر طرفيندن چوق مجادله ومقاتله واقع اولوب عاقبة الامر انكسار لشكر كفاره واقع اولدی اول لشكری افراط اوزره قتل ونهب وغارت ايلديلر وعون الهی ايله اول ممالكی قيد تسخيره كتوروب وسعت مملكت وشوكت اهل اسلام زياده اولدی وسبايا واموال وافره اهل اسلامك النه كيردی واول مبارزلرك تيغ يمانيلريله مشرقدن شارق ايمان بلاد مغربده ظاهر ونمايان اولدی واول مجاهدان نامدارلرك سعيی اول ديارك فتحی مفتاحی واقع اولدی خبر فتحی خمس غنايمله مدينه‌يه كوندرديلر واميرالمؤمنين عثمان جانبندن ايالت ولايت اندلس عبدالله ابن نافع بن الحصينه مفوض اولدی و بوسالده اميرالمؤمنين عثمان رضی الله تعالى عنه قاعدهٔ معهوده اوزره مناسك حجی يرينه كتوردی

﴿ هجرتدن يكرمی سكزنجی ييلك وقايعی بيان اولنور ﴾

برقولده بوسالده و برقولده هجرتدن اوتوز اوچنجی سالده معاويه‌يديله قبرس جزيره‌سنك فتحی ميسر اولدی معاويه بن ابی سفيان اميرالمؤمنين عثمانه نامه يازديكه بحر روم سواحلنده بربرينه متصل قری وامصار واردر اول بلاده طريق دريادن وصول ودخول ممكندر اكر اميرالمؤمنينك اجازتی اولورسه دريايولندن اول قومك اوزرينه عسكر چكم وحال بوكه معاويه حضرت عمر فاروقدن خلافتی زماننده اول خصوص ايچون استيذان ايدوب سفر دريا‌ده خطر متصور اولمغله اول عزيمته مأذون ومرخص اولمامشيدی نتكيم ديمشلردر (بيت) هر آنكس كه با آب دريا نبرد ✻ بجو يدنبا شد خرد مند مرد ✻ القصه ذوالنورين تأمل بسيار وتدبير بيشمار دنصكره رخصت ويردی واكا نامه يازديكه بوسفرده عسكری

انتخاب ایتمیه سن وقرعه آتمیه سن بلکه انلری مخیرقیله سن کندو طوع ورغبتیله اختیار ایدنلری بیله کوتوره سن اندنصکره مقدور ومیسور اولان مرتبه ده اسعاد وامداد ایده سن معاویه چون اشبو غزایه مأذون ومرخص اولدی براشکر کران ترتیب ایدوب ثروت تمام وشوکت مالاکلام ایله جانب بلاد رومه توجه ایلدی وابوذر غفاری وعبادة ابن الصامت وانك زوجه سی ام حرام بنت ملحان واصحابدن دخی نیجه کیمسه لر اول لشکرده ایدیلر ونام خدا ایله دریایه داخل اولوب روان اولدیلر رودس یانك اورته سنده برقاچ سفینه لره راست کلدیلر که هدایا وتحف ونفایس امو الله مملو ایدی قبرس جزیره سی حاکمندن قسطنطین ابن هرقل قاتنه کیدر ایدی معاویه امر ایتدی تمام اول سفینه لری اخذ ایدوب مضبوط قیلدیلر (القصه مسلمانلر اول غزاده بحر وبرده کفار ایله اللی یرده محاربه لر ایتدیلر ومنصور ومظفر اولوب سبایای بیحد وغنایم لایعد اله کتوردیلر اهل قبرس ایله هرسنه بیت الماله تسلیم ایتمك اوزره مبلغ کثیره صلح اولدیلر ومعاویه برجماعت کوندردی تا اول دیارده برمسجد بنا ایلدیلر وچون امن وسلامته مصاحب وسبایاو اموال غنیمته مقارن اولدقلری حالده دریادن ساحله ایریشوب غنایم عرضنه مشغول اولدیلر الهکیرن غلام وکنیزك سکز بیکدن زیاده واکثری صاحب حسن وجمال ایدی واول جمله دن یدیوزی باکره قزلر ایدی وقبرس فتحندنصکره ردوس جزیره سی دخی مفتوح اولدی وبو جزیره نك غنایم وسبایاسی جزیرهٔ سابقه ایله مساوانده دم اوریردی پس تمام اول غنایمك خمسنی اخراجدنصکره بین الغانمین قسمت ایتدیلر واخبار فتوحی اخماس غنایله امیر المؤمنین عثمانه کوندردیلر (وبوسالده امیر المؤمنین عثمان نائله بنت فرافصه یی حبالهٔ نکاحه کتوروب تزوج ایتدی وعادت معهوده اوزره مکهٔ مبارکه یه کیدوب اداء حج دولتنه فائز اولدی بعده مدینهٔ نوریه مساودت بیوردی (وبوسالده بناء عالی یه امر بیوردی واول سرای عالی اتمام اولندقدنصکره دارزوراد ایله موسوم ومعروف اولدی

﴿ هجرتدن یکرمی طقوزنجی ییلك وقایعی بیان اولنور ﴾

بوسالده بعض اهل تاریخ قولنجه بصره خلقی حاکملری اولان ابوموسی الاشعریدن دار الخلافه شکایت کتوردیلر امیر المؤمنین عثمان

رضی الله تعالی عنه انی اول مملکتك حكومتندن معزول قیلوب کندی
خاله سی اوغلی عبدالله بن عامری انك یرینه نصب ایلدی (و بعضیلر
قولنجه بو عزل ونصب یكرمی درودنجی سالده واقع اولمشدر) راویلر
ایدرلر که ایالت بصره مذکور عبد الله بن عامره تفویض اولندیغی
ایامده ذوالنورین امر ایتدیکه ابوموسی الاشعری و بحرین عمالندن
ابن العاص مذکور عبداللهه محکوم وتابع اوله لر واشبو سالده امیرالمؤمنین
عثمانه خبر کلدیکه اهل فارس عهد و پیمانی نقض ایدوب وایلری اولان
عبدالله بن معمرك اوزرینه خروج وعبداللهی قتل ایتدیلر واول حوالیده
اولان جنود اسلام فرار ایدوب لشکر فرس اصطخر نواحیسنده لشکرگاه
دوزمشلر پس عبدالله بن عامره اشارت بیوردیکه تا بصره وعمان
لشکرلرینی جمع ایدوب فارس اقلیمنه متوجه و اصطخر حدودنده التقاء
فریقین واقع اولدی میمنهٔ لشکر اسلامده ابو بردهٔ اسلمی ایدی میسره ده
معقل بن یسار مقدمه ده عمران بن حصین ایدی وبونلر کراولنان اوچ
کشیلر شرف صحبت وخدمت رسول الله صلی الله علیه وسلم ایله مشرف
اولمشلر ایدی وبین الفریقین قتال شدید وحرب عظیم واقع اولدی شویلکه
نصف نهاردن اقل زمانده چوق سرورلرك باشلری برك خزان کبی
یره دوکلدی وفیض الهی ایله لشکر اسلام غلبه وجیش فرس هزیمت
بولدی اکثری طعمهٔ حسام انتقام اهل اسلام اولوب بقیة السیف
اولانلری ذلیل ومخذول اسیر اولوب زنجیره چکلدی قلعهٔ اصطخر مفتوح
اولوب عبدالله بن عامر شوکت ومکنتله اول مقامدن کوچ ایدوب
دارابجرد ولایتنه نهضت توجه ایلدی اول دیارك اهالیسی دخی نقض
عهد ایدوب عصیان وتمرد قیلمشلر ایدی اسهل وجوهله اول دیارك
دخی فتحی میسر اولدی اول ارادن جور شهرینه واردی جور شهری
دیمکله مراد فیروزآباد وشیرازدر دیرلر و برطائفه دخی انك اوزرینه درکه
کرمان اعمالندن برشهردر پس محاصره ومقاتله دنصکره انك دخی
فتحی میسر اولدی وعبدالله جور شهرینه توجه ایتدیکی اثناده اکا خبر
کلمش ایدیکه قلعهٔ اصطخر اهالیسی تکرار نقض عهد ایدوب ینه طریقهٔ
ردیه لرینه سالك اولدیلر چون عبدالله جور شهرینه قریب وارمشیدی
کیرودونمیوب ولایت جوری فتح ایتدکدنصکره کیرو اصطخر جانبنه

کلدی واهالیسنی محاصره ایدوب منجنیقلر نصب ایتدردی قتال
شدیددنصکره عون خدای مجیداله اول حصاری عنوةً فتح ایلدی
واشراف ورؤسای فرسدن چوغنیکه تعنت وتمرد ایتمشلرایدی قلیجدن
کچوردی ومملکت فارسک اکثرمواضعنی طوعاوکرهاً حیطهٔ تصرف
وتسخیره کتوردی برنوعله که اهل اسلامه خوار وذلیل اولدیلر وبوفتوحک
اخباربنی غنائم خمسلریله امیرالمؤمنین عثمانه کوندردی ودارالخلافه دن
شویله مأموراولدیکه هرم بن حیان یشکری یی وهرم بن حیان عبدی
یی وحریث بن راشدی ومنجاب بن راشدی وترجان جمی یی بوجملهٔ
بلاد پارسده عامل قیله (وبوساله مسجد نبوی یی توسیع بیوردی
وانک شرح وبیانی سابقا مرورایلدی (وبوساله حج خانهٔ کعبه
نیتی ایله مدینه دن چیقوب مکه یه روانه اولدی واعیان اهل بیتدن
برجماعت واکابر مهاجر ووجوه انصاردن برکروه دخی موافقت
ومرافقت اختیار ایدوب بیله کتدیلر چون منزل منایه نزول ایتدی
وبیوردی تاکندی ایچون برسراپرده قوردیلر واقوام حجاج بیت الحرامی
اول سراپرده ده جمع ایدوب اطعام واحسان وانعامله محظوظ
قیلدی وابهت وحشمت علمی اشراف ممالک واطراف مسالک نظرلرنده
بوجلندی وامیرالمؤمنینک بووضعی اعلا وادنی قاتنده بغایت بدیع
وناخوش کورندی زیرا اولمقوله وضع وحرکتی شعار جاهلیتدن
عدایدرلردی وزمان بعثتدن تااول دمه کلنجه اهل دیندن برکیسه
اول امره اقدام ایتمامشیدی حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم
منایه کلدکنده ایتدیلرکه یارسول الله حضرتک ایچون منی صحراسنده
برخیمه قورالم حضرت منع ایدوب (لامنی مناخ من سبق) دیدی وبوندن
ماعداسید عرفاینی محمد المصطفی وابوبکر صدیق وعمر فاروق همیشه ایام
حجده اول موضعده درت رکعتلو نمازی قصر ایدوب ایکی رکعت قیلارلرایدی
وامیرالمؤمنین عثمان رضی الله عنه دخی اول وقته دک اول طریقه یی مرعی
طوتوب قصرایدردی اولکون قصر ایتیوب درت رکعت نمازقیلدی
واهل عرفات ومنی که عرفای انام وظرفای ایام ایدیلر اول امر غیرمعروفی
امیرالمؤمنیندن منکر عد ایدوب ایتدیلر امیرالمؤمنین عثمان بلا ضرورة
باعثه سنت مستمرهٔ محمدی یه مخالف برامر منکر ارتکاب ایلدی وتمام

اهل کمال اول اتمامی اسباب نقصان جاه وجلالدن صایوب کوکلرندن مذمت ایتدیلر (راوی ایدر علی مرتضی وعبد الرحمن بن عوف امیرالمؤمنین عثمانک قاتنه واروب نصب سراپرده دن و اتمام صلات قضیه لرینک وجهندن سؤال ایتدیلر امیرالمؤمنین عثمان رضی الله عنه سراپرده نصبی قضیه سنی اورتادن قالدیروب کلامنی انک جوابنه منجر قیلمادی واتمام صلات قضیه سنه بووجهله جواب ویروب ایتدی بنم مکه ده اهل اتخاذ ایتدیکمدن و طائفده اموالم اولدیغندن بعض ناس غلطه دوشوب دیرلرایمشکه مقیم حقنده ظهر وعصر نمازلری ایکیشر رکعتدر زیاده دکلدر زیرا زیاده اولیدی امیرالمؤمنین عثمان مکه ده اهل اتخاذ ایتمشیکن وطائفده اموالی وار ایکن یعنی مقیم حکمنده ایکن هر سنه ظهر وعصری ایکیشر رکعت قیلمازدی پس انلرک بوتوهملری مسموعم اولوب بوتوهم باطلی دفع ایچون بونوبت اتمام ایدوب درت رکعت قیلدم تاندن بواتمامی کوروب مقیم حقنده صلاة ظهر وعصر ایکیشر رکعتدر زیاده دکلدر دیمکه مجاللری قالمیه عبدالرحمن بن عوف ایتدی بو القا بیوردیغک کلامده هیچ سکا دلیل صحیح وتمسک واضح اولهجق نسنه یوقدر امامکه ده متأهل دیو بیوردیغک سکا دلیل اولمازکه هرنه وقت که دیلیه سن مکه دن اهلکی اخراجه قادرسن تامخالفت سنت نبوی ایتملو اولمیه سن اماطائفده اموالم وار دردیدیکک حالا سنکله طائفک ارالغی اوچ کونلک مسافه یولدر وبعض ناسک بومقوله قول غلطی موجب تغییر طریقهٔ مرضیهٔ محمدیه ومستوجب تبدیل سیرت حمیدهٔ شیخین دکلدر عثمان رضی الله تعالی عنه ایتدی بو بر رأیدرکه بکا مستحسن کورنمشدر عبدالرحمن عثمانک مجلسندن طشره اولوب قوناغنه کتدی و یولده ابن مسعوده راست کلوب اندن سؤال ایتدیکه نمازی نه کونه قیلدی ابن مسعود ایتدی مخالفت موجب شروفتنه در بندخی امیره متابعت ایدوب درت رکعت قیلدم عبدالرحمن ایتدی بن کندی اصحابمله ایکی رکعت قیلمشیدم اما شمدنصکره بندخی امیره مخالفتی دفع ایچون درت قیلایم وبالجمله طاعنلرک عثمان حقنده ایتدکلری معتدبه طعنلرک اولی بوایکی قضیه ایدیکه خلاف سنت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اندن صادر اولدی (وبوسالده قبیلهٔ جهینه دن امیر المؤمنین عثمان

قانه بر عورت كتوردیلر اول عورت عقد نكاح و خلوت صحیحه‌دن التی آی تمامنده براوغلان طوغورمشیدی عثمانك رجم اولنمسنه حكم ایلدی علی مرتضی اول حكمه واقف اولدقده عثمانك مجلس خلافتنه كلدی وایتدی یاامیرالمؤمنین اكر بوعورتی رجم خصوصنده برتأمل بیورسك اولی وانسب ایدی زیرا حق تعالی قرآن مجیدده بیورمشدر (وحمله و فصاله ثلثون شهرا) یعنی بو آیت مدت حمل ومدت فصال بیاننده سوق اولنمشدر واقل مدت حمل بوآیت كریمه مقتضاسیله كه (والوالدات یرضعن اولادهن حولین كاملین) درایكی ییلدر پس اقل مدت حمل التی آیدر وبوعورتك زناسی یقینا معلوم اولمامشدر عثمان رضی الله تعالی عنه بو مقدماتی ملاحظه‌دنصكره رجمه موكل اولان كیمسه‌نك عقبنجه برشخص كوندردیكه اول ضعیفه‌یی رجمده تعجیل ایتمیه‌لر اول شخص واروب ایرشدی لكن كارالدن كیتمشیدی ووقت فرصت فوت اولمشیدی (بیت) نوش دارو كه پس ازمرك بسهراب دهند * ندهد فائده كرهمه تریاك بود *

* هجرتدن اوتوزنجی ییلك وقایعی بیان اولنور *

بوسالده امیرالمؤمنین عثمان ولیدبن عقبه‌یی كوفه حكومتندن معزول قیلوب یرینه سعید بن العاصی اول ناحیه‌نك امارتنه اختصاص بیوردی وانك سبب عزلی اول ایدیكه شرب خمره اشتغالی صداسی اهل كوفه‌نك افواهنه دوشوب بین الناس شایع اولدی واول مملكتدن ایكی كشی مدینهٔ سكینه‌یه كلوب بومنظومك مضمونی سمع عثمانه عرض ایلدی (بیت) * دوش ازمسجدسوی میخانه آمدپیرما * چیست یاران طریقت بعدازین تدبیرما * پس اكا بناء ذوالنورین ولیدی مدینه‌یه احضار ایدوب اول خصوصی تفتیش وتفحص بیوردی آخر ولیدك شاننده مسموع اولان امیرالمؤمنین عثمانك مظنونی اولمغله حد شرب اجراسنده تأنی وتوقف ایلدی تامرتبهٔ ظندن جزم و یقین مرتبه‌سنه ایرشدی و خلق بوتوقفی عثمانك مسامحه ومساهله‌سنه حمل ایدوب انك شاننده طعن وعیب لساننی درازا یلدیلر وامیر المؤمنینك غیبتی سوزلرینی كندی قپوسنده سویلدیلر عاقبة الامر امیر المؤمنین اول كوفه‌دن كلن ایكی كشی‌یی مجلس حكومتنه احضار ایدوب انلردن سؤال ایتدیكه ولیدك

اول آب پلیدی ایچدیکنی سز کندی کوزیکز ایله کوردوکز می انلر ایتدیلر بز خمر ایچدیکنی کورمدك لکن بی شعور ییقلمش یاتور وخمر قیء ایدر کوردك دیدیلر پس امیرالمؤمنین عثمان علی مرتضایه بیوردی تا اکا اجرای حد شرب خمر ایده شاهزاده امیرالمؤمنین حسن رضی الله تعالی عنه اول مجلسده حاضر ایدی حضرت مرتضی اکا اشارت بیوردی تا اول مهمی کفایت قیله شاهزاده استعفا و اعتذار ایدوب پدر بزرکوارینه ایتدی (دل حارها من تولی قارها) شاه ولایت مآب عبدالله ابن جعفره بیوردی تاولیده قرق دره اوردی (وبعض اهل تواریخك اوزرینه درکه برکون ولید بن عقبه بی عاقبتلك ایدوب برقاج جرعه شرابی جوف خرابنه چکدی وصباح نمازی وقتنده مست خراب خانه سندن چیقوب اول فجور ایله محراب امامتده اداء فریضهٔ صلات فجره قیام ایلدی وصلاة صبحی درت رکعت قیلوب وخلقه یوزین دونوب ایتدی اکر استرسکزسزك ایچون دخی زیاده ایدهیم ابن مسعود رضی الله تعالی عنه جملهٔ مقتدیلرندن ایدی ایتدی بوکون اول یومدنبرو بزسنکله زیاده لکده ایدك وبوامر قبیح اهالیٔ کوفه یه غایت کوج کلوب ملامته باشلدیلر و کوفه دن برجماعت مدینه یه کیدوب صورت حالی امیرالمؤمنین عثمانه عرض ایتدیلر پس ولیدك جرمی ثابت اولمغله محدود ومخذول ومطرود ومعزول اولوب سریر حکومتدن خاك مذلته دوشدی وذوالنورینك منصبنی سعید بن العاصه تفویض بیوردی (وبو سالده امیرالمؤمنین عثمانك فرمانیله سعید بن عاص جیش کثیر جمع ایدوب طبرستان جانبنه کندی وبوغزاده امیرالمؤمنین حسن وحسین وعبد الله بن عباس وعبد الله بن عمر وعبدالله بن زبیر وعبدالله بن عمرو بن عاص وحذیفة بن الیمان واعیان صحابه دن نیجه کیمسه لر حاضر ایدیلر جرجانی مصالحه ایله فتح ایلدیلر واول اقوام کرامك یمن اقداملری وحسن اهتماملری ایله نیجه بلاد دخی مفتوح اولدی واهالیٔ جرجان بدل صلح ایکیوز بیك دینار ویردیلر (واشبو سالده معاویه بن ابی سفیان ایله ابو ذر غفاری ارالرنده (الذین یکنزون الذهب والفضة ولا ینفقونها فی سبیل الله فبشرهم بعذاب الیم) آیت کریمه سنك معناسنده مخالفت واقع اولدی ابوذر ایتدی عموم لفظ قرآنی انی اقتضا ایدر که مؤمنلر بوتهدیده داخل

اولهلر ومعاویهنك مدعاسی اول ایدیکه آیت کریمهنك حکمی اهل کتابه مخصوصدر ودخی ابوذر دائماً امر معروف ونهی منکره مشغول اولوب (قل الحق) موجبیله عمل ایدردی ومعاویه‌یی حکامك حالنه لایق اولمیان بعض اموردن منع ایدردی وحق کلامی سویلمکدن هیچ پرهیز ومحابا ایلمزدی معاویه بو معنادن دلتنك اولوب امیرالمؤمنین عثمانه نامه یازدی وابوذردن شکایت ایلدی ذوالنورین معاویه‌نك نامه سی مضمونه واقف اولدقده ابوذرك شامده طورمسنی مصلحت کورمدی وابوذری مدینه‌یه احضار ایدوب معاتب ایلدی وارالقده نیجه قیل وقال ومعارضه ومناقضه واقع اولدقدنصکره ابوذری افتادن منع ایدوب مدینه‌دن اخراجنه حکم ایتدی ابوذر ایتدی بکا دستور ویرتا واروب ولایت شامه کیدم عثمان ایتدی بن سنی شامده طورغوره جق اولسم سنی مدینه‌یه کتوررمی ایدم شمد نصکره سنك صبح اشتهارك افوق شامدن طلوع ایتمسه کرکدر ابوذر ایتدی بنی شامده طورغورماز ایسك باری دستور ویرتا ولایت عراقه کیدم عثمان ایتدی استرسنکه عراقده دخی عرق فتنه‌یی تحریك ایدوب اول ولایتك اهالیسنی بنم اوزریمه اغرا ایده سن ابوذر ایتدی پس هرنره‌یه امر بیورر ایسك کیدرم عثمان ایتدی حجاز نواحیسنده ایستیوب زیاده مبغوض طوتدیغك موضع قنغی موضعدر ابوذر ایتدی زبده در زبده بادیهٔ حجازده بر موضعدرکه اول موضعدن مدینه‌یه اوچ کونلك مسافه‌در عثمان ایتدی امدی زبده‌یه کیتمك کرکسن ابوذر ایتدی خوش زبده‌یه کیده‌رم اما بیلمش اولکه کسکین قلیجله باشمی کسر ایسك دخی امر معروف ونهی منکری وحضرت پیغمبردن صلی الله تعالی علیه وسلم مسموعم اولان اخبار وآثاری تبلیغدن ممنوع اولیوب کلمهٔ حقی هرنه برده اولورسم افاده ایتسم کرکدر (وبرروایت دخی اولدرکه ابوذر ایتدی بکا رخصت ویرتا بوشهردن چیقوب کیدم زیرا پیغمبردن صلی الله تعالی علیه وسلم اشتدم بیوردیکه ای اباذر هرچاننکه مدینه‌نك ابنیه وعماراتی سلع طاغنه ایریشه اندنصکره مدینه‌ده ساکن اولمه دیو بیورمشیدی (بیت) کنون نیست این جای جای درنك * جهان کشت برمردبیدار تنك * پس خروجه

مأذن اولوب زيده جانبنه كتدى وانده اقامت ايدوب كاه كاه
مدينه يه كلوردى تا دار هجرت نبوى يى بالكليه مهجور قيلدى
ديمسونلر ايچون وبو قضيه نك تفصيلى ترجمهٔ ابو ذرده ذكر اولنسه
كركدر ان شاء الله تعالى (وبو سالده برحادثهٔ عظيمه ظهور ايلدى
خاتم المرسلينك صلى الله تعالى عليه وسلم خاتميكه اول سرور دنصكره
عائشهٔ صديقه نك رضى الله تعالى عنها النه كيرمشيدى چون
ابو بكر صديق خليفه اولدى (ان الله يأمركم ان تؤدوا الامانات الى اهلها)
آيت كريمه سى حكمى ايله عائشه اول خاتمى جناب ابو بكره تسليم ايلدى
ابو بكر تيمن وتبرك وجهى اوزره اوامر ومكاتبى اول خاتم ايله مشرف
ومزين قيلوردى ابو بكردنصكره اول خاتم عمره ايرشدى عمر دخى
اول طريقه يى مرعى طوتوب امثله ومكاتبى اول خاتمله مهرلر ايدى
وچون عمر امر خلافتى شورايه قودى اول خاتمى قزى حفصه يه تسليم
ايدوب بندنصكره مسند خلافتده هركيم متمكن اولورسه بو خاتمى
اكا طاپشور ديمشيدى چون امر خلافت عثمانده قرار ايتدى حفصه
وصيت مزبوره موجبيله اول خاتمى عثمانك يدينه تسليم ايتدى
اول خاتم عثمانك الندن وبر روايتده مولاسى معيقبك الندن اريس
قيوسنه دوشديكه مدينه شهرندن ايكى ميل يرده واقع بر قيو ايدى
بئر اريس ديرلر هرچند كه اول قيونك صوينى چكديلر واول خاتمك
طلبنده جد وسعى ايتديلر اله كيرمدى واول كوندن برى عثمانك اوزرينه
فتن وحوادث قپولرى آچيلوب قلوب اصحاب اندن متغير وامر خلافت
انك اوزرينه منغص ومكدر اولدى واول خاتمك فقدندن ذوالنورينك
خاطرينه ملال بسيار وحزن بى شمار يول بولدى (بيت) چنين است كردار
كردنده دهر ❊ كهى نوش پيش آورد كاه زهر ❊ عثمان
رضى الله تعالى عنه اول خاتمك بولنمسندن مأيوس اولنجق اول هيئت
واول نقشده برخاتم اتخاذ ايتدى ولكن اول خاتمك صورتا كامشابهى
فائده ويرمدى وفتن وآشوب دفعنده اولكى خاصيت اله كيرمدى
(بيت) ذمردوكيه سبز هردو يكر نكند ❊ وليك آن بنكيند ان
كنند واين بجوال ❊ وبو سالده كثرت اهل مدينه دن يوم جمعه ده
برمؤذنك صداسى ايله خلقه وقت نمازى تمام اعلام حاصل اولماديغنه

بنـاء بيورديكه زورا موضعى اوزرينه كه بر مرتفع مقـامدر چيقوب برندائيكه حدوثنده ثالث ووقوعده اول ايدى مقـام ادايه ايرشدرديلر وتا بو زمانه دك اول طريقهٔ مستحسـنه باقيـدر

﴿ هجرتدن اوتوزبرنجى ييلك وقايعى بيان اولنور ﴾

وبوسـالده بعض اهل سير قولى اوزره حبيب بن مسلمهٔ فهرينك اليله ارمنيه ولايتنك فتحى ميسر اولدى واول واقعهنك شرحى مقـدما ذكر اولنمشـدر (وبوسـالده عبد الله بن عامر خرسـان ولايتنه داخل اولدى وبو قضيهنك سببى اول ايديكه ابن عامر مملكت فارسى فتح ايتدكـده حبيب بن اوس انك قاتنه واروب ايتـدى ايها الامير اهالئ خراسـان امير المؤمنين عمرك وفاتندنصكره مسلمانلر ايله ايتدكارى عهدى نقض ايدوب شيوهٔ شنيعهٔ غدره باشلديلر اكرانلرجانبنه نهضت وتوجه بيورر ايسـك اميد بودركه عون ونصرت الهى ايله سكا اول ديارك فتحى آسانلق ايله ميسر اواوب فتوح وغنائمله كيروكلهسن (وبر قول دخى اولدركه چون ابن عامر ممالك فارس تسخيرندن فارغ ومستريح اولدى شريك بن برهٔ حارثى بى اصطخر ولايتنه والى قيلوب كنديسى بصره جانبنه معاودت ايلدى احنف بن قيس انك قاتنه واروب عرض ايتديكه سنك دشمنلرك سندن هارب وهائب اوله كلمشـدر وخراسـان مملكتى فسيح ووسيع وعجـايب وغرايبى چوق بر مملكتدر رأى وصواب اولدركه اول ديار جانبنه توجه قيلاسن پس عبدالله بن عامر امير المؤمنين عثمـاندن استيذان ايتدكدنصكره بر اشـكر عظيم تجهيز ايدوب كرمان يولندن عزم خراسان ايلدى چون كرمان نواحيسـنه ايرشدى اول ديار اهاليسى دخى نقض عهد مقامنده اولمغله مشـاجع ابن مسعودى بيك نفرسوار جكردار ايله اول مملكتده قودى واول مملكتك حكومتنى اكا تفويض ايدوب بيورديكه بلدهٔ كرمانك محاصره سـنه مشغول اوله تافتحى ميسر اولنجيه دك سعى واجتهاد قيله وربيع بن زياد حارثى بى سجسـتان ولايتنه كوندردى انلر دخى نقض عهد ميداننده اهالئ خراسـانله همعنان اولمشـلر ايدى وكـنديسى خراسانه متوجه اولدى مقدمهٔ لشـكرى احنف بن قيس ايدى پس طبين ديمكله

معروف اولان بر حصار متین وحصن حصینه نزول ایتدی واول حصارك اهالیسیله اتفاق مصالحه واقع اولدی واول اارادن قهستان جانبنه میل کوستردی واول دیار خلقی ایله مقاتله ایدوب اول قومی جبال وقلاعه متحصن اولمغه مضطر قیلدی آخر الامر اول قوم مصالحه بابنی قرع ایدوب بدل صلح ایچون التیوز بیك درهم ویردیلر وکذلك خراسان ولایتنده هر قنغی ولایته که لشکر کوندردی جوین کبی وبهر آباد وبیهق وباخرز وخاف واسفرائین وارغیان ونسا وابیورد کبی بعضیسنی عنوة وبعضیسنی صلح طریقیله فتح ایتدیلر ومرزبان طوس استعجال ایدوب کندوبی عبدالله قاتنه ایرشدردی واول بلده اهالیسندن وکانله التیوز بیك درهمی التزام ایدوب مبلغ مذکور اوزرینه صلح اولندی اندنصکره عبد الله نیشابور جانبنه کیدوب برآی وبر قولده ایکی آی شهر نیشابور مقابلنده نزول واول بلده اهالیسنی محاصره ایلدی مرزبان طوس اول شهرك صوبی مدخلنی عبد اللهه دلالت ایدوب کوستردی اول صو برنهر ایدیکه زیر زمینده اوچ فرسنك مسافه دن مرصص کرایچندن کلوردی عبد الله فی الحال اول صوبی قطع ایتدردی شویله که برقطره صو آقمیوب اول غصه دن اهل نیشابورك بوغازلرندن اتمك کچمز اولدی بالضروره امان دیلیوب مصالحه ایلدیلر وبیك کره بیك درهم بدل صلح تسلیم ایتدیلر (برقول دخی اولدر که عبد الله اول صلح ضروری یه راضی اولمیوب شهر نیشابوری عنوة فتح ایلدی واول نواحی صنادیدندن چوغنی قلیچدن کچوردی عاقبت مرزبان طوسك شفاعتیله انتقامدن کچوب اول قومه الطاف واکرامله معامله ایلدی واول بلدهٔ روح افزانك لطافت آب وهواسی واسطه سیله که اول دیار نزهت آثارك وصفنده بوابیات آبداری سلك نظمه چکمشلردر (بیت)

ای دل از جنت سواد نوربین ❊ چشم بکشا خاك نیشابور بین ❊

انده اقامت اختیار ایلدی ولشکر تجهیز ایدوب سرخس جانبنه کوندردی واروب اول دیارك اهالیسیله مقاتله ایلدیلر اول قوم لشکر اسلامله مقاتله دن عاجز اولدقلرندن صلح طلب ایلدیلر اول شرطله که انلردن یوز کشی یه قتلدن امان ویرهلر وچون اول یوز کشی ینی تعیین وتخصیص ایلدیلر مرزبان سرخس کندوبی اول عدده داخل

قیلدی اکا بناءً که بکا امان ویرلك دلالت عقلیه ایله لازم کاو ربنی تعیین وتسمیه ایتمکه حاجت یوقدر دیدی ومنوال محرر اوزره صلحه قرار ویرلدکدنصکره مسلمانلر سرخس قلعه‌سنه کیردیلر وچون مرزبان سرخس عدد مذکورده داخل دکل ایدی اکادخی سائرنانك حکمنی ویروب قتل ایلدیلر (روایتده کتورمشلردرکه عبد الله بن عامر براشکر دخی ترتیب ایدوب وعبد الله بن حازمی اول لشکره امیرایدوب هراة جانبنه کوندردی واول خبرچون مرزبان هراته ایرشدی مرزبان لشکر اسلام هراته وصولدن مقدم استعجال ایدوب کندویی عبدالله بن عامره ایرشدیروب قرع باب مصالحه ایلدی وهرات وبادغیس وقوشنج ولایتلری ایچون بیك کره بیك درهم بدل صلحی قبول ایلدی (وبرقول دخی اولدرکه عبدالله بن عامر بالذات کندیسی هراته متوجه اولوب اهالیسی اولاعبدالله ایله مقاتله ایدوب صکره مبلغ مذکور اوزره صلح اولدیلر وعبد الله بن عامر بلاد مذکور اوزره استیلاایتدکدنصکره ماه ویه بن آذرکه مروولایتنك مرزبانی ایدی عبدالله قاتنه ایلچی کوندروب امان طلب ایلدی وایکی بیك کره بیك وایکیوز نقد درهم اوزره مصالحه ایتدی واهل مروالتزام ایتدیلرکه هر یل اوچیوز بیك درهم بیت المال مسلمینه تسلیم ایدهلر (وبرقول دخی اولدرکه عبدالله بن عامر حاتم بن نعمان باهلی یی بر بلوك عسکرایله کوندردی تا واروب مروولایتنی وبلاد وقراسنی مصالحه ایله فتح ایتدیلرانجق قریهٔ شیخ مصالحه ایتمکله انی عنوة فتح ایتدیلراندنصکره عبدالله بن عامر احنف بن قیسی برلشکر عظیمله طخارستان جانبنه کوندردی تاجوزجان وطالقان وفارباب ولایتلرینی فتح ایتدی اندنصکره بلخ جانبنه متوجه اولوب اهالیٔ بلخ‌ایله صلح اولدی بدل صلح نقد درتیوز بیك درهم تسلیم ایدوب هریل بیت المال مسلمینه یوز بیك درهم وبر مقدارمعین غله ویرمکی التزام ایتدیلراندنصکره احنف بن قیس خوارزم ولایتنه متوجه اولدی برمدت خوارزمك محاصره‌سنده مشغول اولدی ایسه‌ده فتحی میسر اولمدی واشکراسلامك حالی ضعیف اولوب شدت عیش وخشونت یوزکوستردی احنف چون حال بومنوال اوزره اولدیغنی کوردی اعیان لشکر ایله مشاوره ایلدی حصین بن منذر که اول

عسکرك رئیسلرندن ایدی ایتدی بوبابده عمرو بن معدی کرب برابو بیت سویلمشدر اول بیتك مضمونندن صلاح حال نه ایدیکی معلوم اولور اول بیت بودر دیدی (بیت) اذا لم تستطع امرا فدعه ❊ وجاوزه الی ما تستطیع ❊ یعنی صلاح حال اولدر که دونوب کیده وز دیدی وسائر رؤسا دخی اول مصلحتی مستحسن کوروب (العود احمد) قضیه سنی تمسك ایدنوب دونوب جانب بلخه کتدیلر (روایتده کتورمشلردر که چون فتوح فارس وکرمان وسجستان وخراسان عبدالله بن عامره میسر اولدی عامهٔ خلق اکا ثنا وتحسین ایدوب وتهنیت وآفرین اوقیوب ایتدیلر بو فتوحکه آز مدتده سکا میسر اولدی سندن غیری هیچ برفرده میسر اولمادی پس کرکدر که بوموهبت الهی یه لایق سندخی شکر ایدهسن وشکرانه عمل صالحلر وجوده کتورهسن عبد الله بن عامر نذر ایلدیکه احرام حجی بلدهٔ فاخرهٔ نیشابوردن باغلیوب محرم اولدیغی حالده طریق مکه یه روانه اوله اندنصکره قیس بن هاشمی خراسانده کندو یرینه خلیفه ایلدی وبرقولده قیسی نیسابورده واحنفی مروطالقانده وبرروایتده احنفی نیشابورده وخالد بن عبد اللهی هراة وبادغیس وغور وغرجستان ولایتلرینه والی قیلوب کندوسی حجه متوجه اولدی چون مدینه یه ایرشدی عثمان رضی الله تعالی عنه انك کلدوکنه وکیفیت نذرینه واقف اولدقده اکا ملامت ایدوب ایتدی بونجه مشقتی نیچون ارتکاب ایتدك یعنی نیچون نیشابورده محرم اولدك کلوب میقاتده محرم اولمق کرك ایدك تاسکا آسان اولیدی دیدی (وبوسالده یزدجرد که آخر ملوك عجم وآل دارادندر مقتول اولدی مدت سلطنتی یکرمی یلدر مدت مذکورهنك درت یلنده رفاهیتله عیش وحکومت ایلدی واون التی یلنده محاربهٔ اهل اسلامه کرفتار اولوب چوق غم وتشویش چکدی عاقبة الامر مرو ولایتنده بردکرمنجینك خانه سنده اقبح وجهله مقتول اولدی وآل دارانك آتش سلطنتی که ایکیوزاللی یلدنبرو وبرقولده درتیوز یلدنبرو بسیط خاکده ارتفاع بولمشیدی صحابهٔ کبار ومجاهدین نامدارلرك تیغ آبداری معونتیله بادهوایه منقلب اولدی مورخلر انك سبب موت وکیفیت قتلنده برنیچه اقوال ایراد اتمشلردر اصح اقوال اولدرکه چون یزدجر نهاوندن فرار ایدوب خراسانه کلدی نتکم

سابقا ذکر اولندی وبلدهٔ طیبهٔ مرو که ذکر اولندی انده اقامت ایلدی
عجم ضنقلرندن درت بیك بدبخت انك قاتنده مجتمع اولدیلر وفسق وفجور
وسماع چنك وطنبور وسائر اقسام لهو ولعب بساطنی بسط ایدوب
ورایت عیش وطربی اقصای غایته ایرشدردی چونکه اسراف واتلافی
حددن آشورمشیدی دخلی خرجنه وفا ایتمیوب بالضروره سبب هلاك
ملك اولان ظلم وجوره باشلدی وماهویه که رؤسای کفرهٔ خراساندن
ایدی انی بر قاج یللق حسابه چکوب جور وتضییق ایلدی حال بو که
یزدجردك مرو ولایتنه وصولندن مقدم اوضاع واطوارندن بو امورك
ظهور ایده جکنی ماهویه فراستله بیلمش واکلامشیدی اکا بناء حزم
واحتیاط ایدوب کندوبی خاقان ترکه متعلق قلمشیدی واول اثناده
یزدجردك خراسان رعیتنه ایتدیکی جور وظلمی خفیة خاقانه اعلام ایدوب
عرض ایلمشیدیکه اکر بو جانبده بزه امداد ایدوب لشکر کوندررایسك
بو دیارك رعیتی معاونتی ایله یزدجردك شرنی خلقك اوزرندن دفع
ایدوب بو مملکت سکا مسلم اولور مقرردر خاقان اجابت ایدوب ماهویهك
امدادینه یدی بیك سوار نامدار کوندردی وچون خاقانك لشکری خبری
یزدجردك سمعنه ایرشدی ماهویهدن استفسار ایلدیکه ترك لشکرینك
بو طرفه کلمسنك سببی ندر ماهویه ایتدی غالبا لشکر عربك سنکله محاربه
صددنده اولدیغنی خاقان اشیدوب سکا امداد ایچون لشکر کوندرمشدر
یزدجرد دخی حماقتندن انك مکر وفریبنه مغرور اولوب طرب وعیشی
دخی زیاده ایلدی کیجه وقتنده خاقانك لشکری ماهویهك دلالت
وارشادیله براوغوردن یزدجردك قصری ابوابنی شویله محاصره
ایتدیلرکه بروجهله قصر قپوسندن خروج ممکن دکل ایدی یزدجرد
حقیقت حاله واقف اولدقده خواصندن بعضیلرینه بیوردی تا کندوبی
کمندایله قصر بامندن اشاغی صارقتدیلر وبراوغریندن یوادن کندوبی
کناره چیقاروب کندی وبر دکرمنجینك خانه سنه پناه والتجا ایلدی
دکرمنجی یزدجردك کمر مرصع وتاج ملمعنه طمع ایدوب تملق تمامله اکا
خواب خرکوش ویردی اندنصکره باشنه بر زخم تبر اوردیکه حیاتنا جنی
ترك ایدوب درك اسفل جحیمه شتاب ایلدی ماهویه دیلدیکه آسانلغله
وآسوده لکله خراسان مملکتنك تحت حکومتنده کامران اوله خداوند

منتقم جبار اول كفار غدار و خائن خناردن صادر اولان كفر ناپسنديده سى ايچون خراساندن تمتعه مجال و يرمدى احنف بن قيس لشكر اسلامله اول كافر بدنامى اول مقامدن يعنى خراساندن ازعاج واخراج ايدوب اول بدبخت برمفرو مخلص بولمجق بالضرورة آب جيحوندن كچوب كندوبى خاقان خدمتنه ايرشدردى وانك يانده دخى وقع وحرمت بولمادى (و بو سالده جمهور قولى اوزره يا اوتوز اوچنجى سالده و ياخود اوتوز دردنجى سالده على اختلاف الاقوال ناحيهٔ رومدن صور غزاسى واقع اولدى واول واقعه نك سببى اول ايديكه چون اهل اسلامه افريقيه فتحى ميسر اولوب اول ناحيه دن چوق خلق مقتول واسير اهل اسلام اولدى هرقلك اوغلى قسطنطين لشكر بسيار وجيش بى شمار جمع ايدوب تمام مكنت وشوكت ايله مملكتندن طشره چيقدى و بشيوز و ياخود التيوز سفينه يه سوار اولوب دريايولندن اهل اسلامله محاربه محاربه متوجه اولدى اول داعيه ايله كه ممالك مصر واسكندريه واندلس وافريقيه ولايتلرى يكه تحت تصرفندن چقمش ايدى كيرو اول مملكتلرى قيد تسخيره كتوره (مصراع) زهى تصور باطل زهى خيال محال ❊ واول ملاعين ومخاذيلك دفعيچون شامدن لشكر بسيار ايله معاويه چقمشيدى وعبدالله ابن سعد بن ابى سرح لشكر عظيمله مانند اسكندر مصردن چقمشيدى ومقدمهٔ لشكر اهل اسلام ايدى وسپاه جلادت پناه ايله قرق عدد سفينه يه سوار اولوب روانه اولدى ودريا اورتاسنده ذات الصوارى نام برموضعده ايكى فريق بر برينه ملاقى اولدى عبدالله لشكر عدو بى وشوكت دشمنى ورياحك شدتنى وكندولره عدم موافقتنى مشاهده ايدوب لشكرينه امر ايتدى تا لنكر براغوب سكون رياح زماننه دك آرام طلب ايلديلر چون اخشام اولدى جماعت مسلمين قرآءت قرآن ونماز وتضرع ونيازه مشغول اولديلر وكفار روم عادتلرى اوزره ضرب ناقوس ايتديلر ايرتسى كون على الصباح مؤمنلر (فتوكلوا على الله ان كنتم مؤمنين) آيت كريمه سى مقتضاسيله خداوند ذوالجلال والاكرامه توكل ايدوب كفاره حمله ايلديلر بربرينه غايت قربلرى اولمغين تير ونيزه اعمالى دكل بلكه ضرب سيوف وزخم خنجر ايله بربرينه كيرديلر وارالرنده مقاتلهٔ عظيمه واقع اولدى شويلكه

ایکی طرف مقتوللرینك قانلری ساحل دریایه ایرشدی ومقتوللرك جسدلرندن سواحلده پشته‌لر پیدا اولدی وکفار فجاردن چوق کیمسه‌لر مقام آبدن مقر آتشه ایرشدیلر ومسلمانلردن دخی برجمع لباس شهادت کیوب جنت المأواده بحار رحمت مولایه طالدیلر عاقبة الامر کفارك دولتی سفینه‌سی غرقاب نکبتده شکست ومحمدیلرك شوکتی ظفر ونصرت کشتیسنده مستوی اولوب قسطنطین لعین تأسف وآه وانینله قراری فراره تبدیل ایدوب اکثر کفار مقتول ومأسور ومسلسل اولدیلر قسطنطین چون دار الملکی اولان قسطنطینیه‌یه واصل اولدی جماعت نصارا ایله ارالرنده نفرت وغبار واقع اولوب برحیله ایله انی دخی مقرسقره کوندردیلر ومسلمانلر بهجت وسرور وسبایا وغنایم موفور ایله کندی منزللرینه معاودت قیلدیلر (راویلر روایت ایدرلر که اول غزاده محمد بن ابی حذیفه ومحمد بن ابی بکر وانلره متابع اولانلر مصالح حرب وجهاده متعلق عبد الله بن سعدك مزاجنه موافق اولمیه‌جق برقاچ سوزلر سویلدیلر عبد الله انلره ایتدی بن سردار لشکرم امور مصلحت حرب وجهاد بکا تفویض اولنمشدر سزك اول مصلحتلرده نه علاقه ومدخلکز وار محمد بن ابی بکر دخی اکا عنیف جوابلر وغلیظ سوزلر سویلیوب عاقبتی اکا منجر اولدیکه امیر المؤمنین عثمانك رضی الله تعالی عنه شاننده زبان طعنی دراز ایدوب بی ادبانه سوزلر سویلدیلر وسنت سنیهٔ نبویه‌یه مخالف وشیخینك سیرتنه مخالف ومنافی واقع اولان احوالی بین الناس اشاعه واظهار ایدوب ایتدیلر حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم عبد الله بن سعددن اول مرتبه متأذی اولمشیدیکه حل وحرمده انك قتلنی اباحه ایدوب وانك کفرینه قرآن نازل اولدی عثمان انی وانجلین نیجه پیغمبر مردودلرینی ممالك اسلامیه اوزره مسلط ایدوب هرچندکه انلرك صیت ظلم وفسقلری انك سمعنه ایریشر اصغا اتمز وانلرك طغیان واستیلالرینه دخی تقویت ویرر وانلره مرتبه‌لرندن زیاده اموال غنایمدن انعام وعطیه‌لر ایدوب حضرت پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم کندی قاتندن مطرود ایلدیکی کیمسه‌لری عثمان قبول ایدوب کندی مهماتنده استعمال ومطلق العنان ایلر وبونوعدن نیجه سوزلر سویلدیلر بوکلمات عبد اللهك سمعنه ایرشدکده

پریشان خاطر اولدی وزیاده قهر وغضب ایدوب انلری کندی سفینه سندن اخراج ایتدی

﴿ هجرتدن اوتوز ایکنجی ییلك وقایعی ذکر اولنور ﴾

بوسالده امیرالمؤمنین عثمانك فرمانیله عبدالرحمن بن ربیعه بلنجر غزاسنه کتدی واول بلده‌یی محاصره ایدوب منجنیقلر نصب ایتدردی و برمدت اول حصارك محاصره سنده اشتغال کوستردی آخرالامر اول بلده اهالیسی حزز ترکیله اتفاق ایدوب مسلمانلر اوزره هجوم ایدوب عبدالرحمانی نیجه مسلمانلر ایله شهید ایتدیلر و بقیهٔ مؤمنین (الفرار مما لایطاق من سنن المرسلین) قضیه سنی تمسك ایدینوب فرار ایتدیلر و بعضیسی دربند جانبنه دوشوب اول اراده سعد بن العاصك امیرالمؤمنین عثمان امریله مسلمانلره امداد کوندردیکی سلمان بن ربیعه باهلی‌یه راست کلدیلر و بعضیسی دخی جیلان وجرجان طرفنده باش کوستردیلر (و بوسالده قارنکه فرزانهٔ عجمدن بریسی ایدی چون کوردیکه عبدالله بن عامر زیارت بیت اللهه عازم اولوب فارسان اسلام انك رکابنده بیله کتمکله میدان خراسان خالیدر دیو خیال سلطنت وهوای حکومت انك دماغنده پیدا اولوب طبین وهراة و بادغیس وقهستان ناحیه‌لرندن لشکر جمع ایدوب مسلمانلر اوزره خروج ایتدی وقرق بیك ارایله قیس بن هشیم سلمینك مقر حکومتی اولان بلدهٔ نیشابوره توجه ایلدی قیس قارنك مقصودینه واقف اولدقده رؤسای خراساندن عبدالله بن حازم ایله مشورت ایدوب ایتدی بوخصوصده مصلحت وتدبیر ندر عبدالله ایتدی بزم بوکلن قارن لشکری ایله مقاومته قوت وقدرتمز بوقدر مناسب اولان اولدرکه سن عبدالله بن عامر قاتنه کیده‌سن ودشمن لشکرینك کثرتندن انی خبردار واندن استمداد ایدوب تدارکلو لشکر کتوره‌سن و بنی بونده یریکه نائب قویه‌سن تاسن کلنجه بن نیابتده اولوب مملکتی حفظ ایدم قیس اول سوز ایله عمل ایدوب بصره‌یه متوجه اولدی چون قیسك خراسان حدودندن خروجی عبدالله ابن حازم قاتنده متحقق اولدی درحال عبدالله بن عامر طرفندن برمنشور اظهار ایتدی مضمونی بوکه چون قیس خراسان ولایتندن طشره چیقه ایالات خراسان عبدالله بن حازمه متعلق اوله قیسك رعایاسی بومنشوری کوروب بالضروره عبداللهه اطاعت وانقیاد ایلدیلر چون اول مملکتك

حکومتی انك اوزرنده قرار ایتدی لشکر تجهیز ایدوب درت بیك مرد
بهادر ایله قارنك اشکر کاهنه متوجه اولدی و یوردی وافریاغ کتوردیلر
چون قارنك اشکرینه یقین واردیلر امر ایتدی تانیزه سی اولانلر نیزه لرینك
اوجلرینه برر یاغلو خرقه لر بند ایتدیلر واخشامه یقین قارنك اشکری
جانبنه روان اولدیلر چون کیجه ایرشدی عبدالله التیوز مرد دلاوری
مقدمهٔ اشکر قیلوب او کیجه کوندردی کندی دخی عقبلرنجه سوار اولوب
یوردی تا اول نیزه لر اوجنده درج اولنان یاغلو خرقه لری یاقلندردیلر
چون مقدمهٔ اشکر یعنی اول التیوز ار لشکر قارنه ایریشوب انلری غافل
ولا یعقل بولدیلر هجوم ایدوب ایچلرینه قلیچ قویدیلر وارلك وخون
ریزلك دادینی و یردیلر وعبدالله بن حازم دخی مشاعل رماحله اردلرندن
ایرشدی لشکر قارن چون خواب غفلتدن بیدار وشهوت مستلکدن
هشیار اولوب صاغ وصولدن نفیردار وکیری و کندی وجودلرینه ایریشن
ضرب تیغ وتیری کوردیلر واطراف اربعه دن مشاعل رماحی ملاحظه
ایدوب موجب ازدیاد خوف وحیرتلری اولدی پس فراردن غیری چاره
بولمدیلر قارن برجع کثیر ایله طعمهٔ شمشیر اولوب باقی قلانلرینك اکثری
اسیر و برمقداری دخی منهزم ونابدید اولدیلر واموال کثیر وغنایم احمال
بی نظیر واسلحه وامتعهٔ مرغوبه ودواب ونعم محبوبه اهل اسلام الینه
دوشدی ابن حازم عبدالله بن عامره نامه یازوب فتح خبرلریله خمس غنایمی
اکا ارسال ایلدی وامیرالمؤمنین عثمانك اشارتیله خراسان مملکتی عبدالله
ابن حازمه قرار ایلدی (بعض کتب تواریخده بویله کتورمشلردرکه
چون خراسانده اولان عجم بقایاسی عبدالله بن عامرك زیارت بیت الله
قصدیله خراساندن چیقوب کتدیکندن خبردار اولدیلر نقض عهد
ایدوب بلدهٔ بلخ وتوابعندن وجوزجان وطالقان وجبال غور وغرجستاندن
اوتوز بیك مرد مقاتل جمع اولوب اهل اسلامله محاربه یه نهضت ایلدیلر
چون بو خبر احنف بن قیسه ایرشدی اولدخی تقویت دین محمدی ایچون
اول طائفهٔ باغیه یه قارشو واردی اتفاقی بر بیابانك فضای واسع
الارجاسنده نزول وقرار ایتدی احنف صباحه قریب لشکرینك اطرافنی
دور وتجسس ایدر ایکن استماع ایتدیکه برخیمه ده برغلام سیدی ایله
مصاحبت ومکالمه ایدر احنف ایلرو واروب قولاق طوتدی اشتدیکه اول

غلام ايدر اكر بولشكرك اميرى اولايدم لشكركاهى بونده ايغزايدم بلكه فلان موضعده ايدردمكه برطرفى طاغ و برطرفى صودر تا لشكر اسلام طاغه ارقه ويروب دشمن تعرضندن مصون ومحفوظ اولوردى احنف ايتدى (لاتنظر الى من قال وانظر الى ماقال) بوسوز احنفك طبعنه ملايم كلوب صباح اولدقده امر ايلدى تا لشكر كاهى اول موضعه نقل ايلديلر چون لشكر عجم اوتوز بيك مرد جرار ايله نمايان اولديلر كثرت اعدا وقلت احبا ملاحظه سندن احنفك لشكرينك قدملرى موقف ثباتدن متزلزل اولدى احنف لشكرينه دلداراق ايدوب قدم مصابرتى مقام استقامتده استوار طوتدى وقا در فياضه توكل ايدوب دشمن لشكرينه حمله قيلدى شول وجهله كه انك شدت وصولتندن بيورطاغ اولسه تاب و طاقت كتوره ميه ايدى سابقهٔ الطاف ربانى پيغمبر آخرالزمانك حاميلرى شننده ظهوره كلوب برساعتده اول جماعت اشرارك علملرى سر نكون اولدى واو توز بيك نامر دباطل درت بيك مرد مسلمان كاملدن فرار ايدوب ارقه كوستردى ودلاوران حجازى تازى آتلره سوار اولوب اول بى عاقبتلرك عقبنه دوشديلر واير شدكارينك باشلرينى كسديلر وجبال عامللرى صلحه طالب اولوب بدل صلح مال بسيار ونقودبى شمار تسليم ايتديلر رايت نصرت اسلام احنف بن قيسك اهتماميله اول ديارو بلادده عالى اولدى الحمدلله على ذلك

{ هجرتدن اوتوز اوچنجى يلك وقايعى بيان اولنور }

بعض اهل تاريخ قولنجه بوسالده معاويه روم ولايتنه داخل اولوب ملطيه ناحيه سنده هرانه قلعه سى اهالیسنه غزا ايلدى ومورخيندن برطائفه نك دخى قولى بودركه ابن ابى سرح يديله افريقيه فتحى واحنف ابن قيس يديله ولايت خراسانده مرو فتحى ومسير بن عبد الله بن عامر يديله نيشابور فتحى وقبرس فتحى بوسالده واقع اولمشدر واول وقايعك شرح و بيانى سابقا ذكر وتحرير اولندى (وبوسالده سعيد ابن العاص و بعض اشراف ورؤساى كوفه اميرالمؤمنينه نامه يازديلركه بوديار اهاليسندن برجماعت اشتر نخعى كبى وثابت بن قيس المقنع كبى وصعصعه بن صوحان عبدى وانك قرنداشى زيدوعروة بن الجعد وعمرو بن

الجوع حراشی وعامر بن قیس وابن ذی الحنكه وكمیل بن زیاد وعمیر
ابن صالی كبی وغیرهم سعیدبن العاصك حقنده زبان طعن چكوب
انك عیب وغیبت وسب وشتمنه متعرض اولورلروامیرالمؤمنین حقنده دخی
حدلرندن زیاده سوزلر سویلرلر مناسب اولان بودر كه امیرالمؤمنین
بوجماعتك حقنده برفكركلی و برچاره وتدبیرقیله تاانلرك فتنه لری
آتشی سوینه والا كار بریره ایریشه كه اصلا صلاح پذیراولمیه (بیت)
امروزبكش چومیتوان كشت ✻ كاتش چو بلندشد جهان سوخت
✻ امیرالمؤمنین عثمانك عادتی بوایدیكه چون بركیسه جادهٔ اطاعتدن
اياق چیقاره ایدی آنی بلای جلا ئله مبتلاقیلوب كربت غربته دوشوردی
پس فرمان ایتدیكه اول جماعتی شامده معاویه قاتنه كوندره لر و انلرك
اسامیلرینی جریدهٔ ارزاق كوفه دن دفترعلوفات اهل شامه نقل ایلدی
ومعاویه یه دخی برنامه یازدیكه اهل كوفه دن برجمع فتنه جو بلق وهرزه
كو بلق ایلیوب امام زمان حقنده غبارفتن اثاره سنه وشر ار بغی وطعن
اثاره سنه اشتغال ایتملریله سنك قاتكه كوندر مشمدر اكرسنك نصیحتك
مصقلی ایله انلرك ژنك كینه لری آیینهٔ سینه لرندن جدا اولورسه فبها
ونعمت والابكا اعلام قیله سن تاانلرك حقنده اصلنجه برفكر دخی قلاقیلم
چون اول طائفه دمشقه ایرشدیلر معاویه انلرك مقدمنی عزیزطوتوب
مناسب منزله نزول ایتدیردی وانلره جوائز وانعامات ویروب اكثر
اوقاتده صباح واخشام طعاملرینی انلرایله بیله تناول ایدردی وهر
چند كه اول قومه نصیحت ایدردی انلرك انكارواصرارلری زیاده اولوردی
وخشونت شیوه سنه سالك اولوب معاویه مجلسنده دخی امیرالمؤمنین
عثمان وسعید بن العاص حقلرنده زبان طعن وعیبی درازایدرلردی
معاویه امیرالمؤمنین عثمانه نامه یازدیكه بنم قاتمه برطائفه كوندر مشسز كه
حلیهٔ عقل وحلی دینندن عاریلردر ومتابعت وقبول حدن بریلراولوب
عدل وانصاف جاده سندن عدول وطریقهٔ قبیحه یه میل وانحراف
سالك اولمشلردر هیچ برنوعله قابل قبول حق اولمیوب مقصودلری
تهییج فتنه وفساددن غیری برنسنه دخی دكلدر امیدم بودر كه
حق سبحانه وتعالی انلری بربلایه مبتلاایده وناصیهٔ عاصیه لرینه خذی
وخذلان رقمی چكوب اقبح وجوهله فضیحت قیله چون معاویه نك

نامه‌سی امیر المؤمنین عثمانه رضی الله تعالی عنه ایرشدی اشارت یورد یکه
معاویه انلری حمصه عبدالرحمن بن خالد بن ولید قاتنه کوندره
تا عبدالرحمن بن خالد انلری مقرعهٔ تجبر وتکبر وعدم التفاتله رقبهٔ
امتناعلرینی نرم قیله پس معاویه فرمان موجبیله اول طائفه‌یی حمصه
کوندردی عبدالرحمن بن خالد انلری برمدت کندی‌یه ملاقات ایچون
اذن ویرمیوب انتظارده قودی بعده انلری مجلسنده اوتورتمادی
وایتدی لا مرحبا بکم ولا اهلا حق جل وعلا عبدالرحمانی خائب
وخاسر ایلسون اکرسزی زجر وتأدیب کلخننده وتقریع وتسریب
پوته‌سنده آرتمزسه دیدی واول جماعت هر بارکه انك مجلسنده داخل
اولورلر ایدی عبدالرحمن انلری مجلسنده اوتورتمیوب سوار اولسه
انلری رکابنجه پیاده یورودرایدی عاقبة الامر وسائل وشفعایه
دوشوب کوفه‌یه مراجعته رخصت بولوب کتدیلر (برروایت دخی
اولدرکه کوفه‌نك اکابر واعیانی اتفاق ایدوب شول زمانده که سعید
ابن العاص مدینه‌یه کیتمشیدی مالك بن اشتره نامه یازدیلر بومضمونده که
کوفه‌ده اولان یاران وبرادرلر دیداریکه بغایت مشتاقلردر وقدوم
شریفکه منتظر اواوب بومنظومك مضمونیله مترنملردر (بیت)
کر ترا صبر هست مارا نیست ✲ ور ترا مهر نیست مارا هست ✲ کرکدرکه
بوطرفه کلمکی جمیع مصالح اوزره مقدم طوتوب علی العجله کندوکی بزه
ایرشدیره‌سن تا سعید مدینه‌دن مراجعت ایتمدین بوطرفده حاضر اولاسن
سعیدك ظلم وحرکات شنیعه سندن قریب وبعید خلق جهان فغانه
کلمشلردر بعد الیوم آنی کوفه‌یه قومامق استرلر چون بونامه اشتره
وصول بولدی فی الحال کوفه‌یه رجوع ایتدی واول جماعتله اتفاق
ایدوب سعید کوفه‌یه کلورسه قومیوب منع ایتمك قصدیله بر براقلو لشکر ایله
کوفه‌دن طشره کلدیلر واشترك اشارتی ایله سعیدك کوفه‌ده اولان
اموال وارزاقنی بالجمله تاراج ویغما ایتدیلر وچون سعید امیر المؤمنین
عثماندن مراجعته رخصت بولوب کوفه جانبنه روان اولدی جرعه
نام برموضعه ایرشدکده کندوبی کوفه‌یه دخولدن منع صددنده اولانلردن
برجماعته راست کلدی وچون کیفیت احوالی معلوم ایدندی
(العوداحمد) دیوب مدینه‌یه معاودت وصورت واقعه‌یی امیر المؤمنین

عثمانه عرض ایلدی ذوالنورین تمام تأمل وتدبر ایتدکدنصکره سعیدی
کوفه امارتندن معزول ایدوب ابوموسی الاشعری بی یرینه نصب ایلدی
وابوموسایی کوفه جانبنه روانه ایدوب اول ناحیه نك خلقنه مکتوب
یازدیکه افواه ناسدن استماع ایتدیکمز اوزره کوفه حکومتندن سعید
عزل اولنوب یری ابوموسایه ویرلمك التماس ایدر مشسز التماسکزی
مبذول ومقبول طوتوب منصب مزبوردن سعیدی عزل و یرینه
ابوموسایی نصب ایتدك امدی ابوموسایی امیریکز بیلوب انك متابعت
ومطاعتندن خروج ایتمیه سز وچون ابوموسانك قدومی خبری اول
دیار اهالیسنك مسامعنه ایرشدی ابوموسانك قدومنی عزیز طوتوب
ومراسم استقبالی یرینه کتوروب شرائط تعظیم وتکریمی تقدیم
ایتدیلر ابوموسی دخی کوفه یه واصل اولدقده اولا مسجد جامعه
واروب منبره چیقدی وبر خطبه اقودیکه مضمونی بو ایدی امام
بالحق اولان ذاته اطاعت جملهٔ واجباتدندر هر کیمسه که فتنه غبارلرینی
اثاره فساد شعله لرینی اناره ایدوب وبالجمله تفرق جماعت مسلمینه
سعی ایلیه خیرالانامك علیه الصلوة والسلام (الفتنة نائمة لعن الله
من ایقظها) خبرمعتبری حکمیله مستحق لعن وغضب خداوند ذوالجلال
والاکرام اولور اهالی کوفه ابوموسانك مقالنی کوش هوشله استماع
وجان ودلله قبول ایدوب ایتدیلر بز امیرالمؤمنین عثمانه مطیع ومنقادز
وسنك حکومت وایالتکه راضی وشاکرلرز ابوموسی منبردن اینوب نزول
ایچون مهیا قیلدقلری منزله نازل اولدی وکوفیلرك اطاعت وانقیادلری
خبرینی مشتمل امیرالمؤمنین عثمانه مکتوب کوندردی

﴿ هجرتدن اوتوزدردنجی ییلك وقایعی ﴾
﴿ وابتدای قتل عثمان سببلری بیان اولنور ﴾

بو سالده اصحاب رسول اللهدن بعضیلری مدینه ده جمع اولوب امیرالمؤمنین
عثمانك رضی الله تعالی عنه شاننده طعن وعیبدن پریشان سوزلر سویلدیلر
وسنت سنیهٔ نبویه خلافی افعالنی مذمت ایلدیلر وانك عامللری اعمالندن
اطراف واکنافده واقع اولان وقایعی طبق عرضه قوب اشاعه ایلدیلر
آخرالامر رأیلری انك اوزرینه قرارداده اولدیکه علی مرتضی
کرم الله وجهه قاتنه واردیلر واولان حکایتی اولحضرته عرض ایدوب

التماس ايلديلركه امير المؤمنين عثمان رضى الله تعالى عنه قاتنه واروب عثمانك صفايح افعالى اوزره واقع اولان غبار تغافل وتساهلى هادى عقل كامل ومرشد نفس ناطقه اولان نصايح وافيه ومواعظ شافيه سى آبيله يويه (حضرت ولايت مآب اول جماعتك التماسنه بناء امير المؤمنين عثمانك خانه سنه واروب ايتدى خلق سنك عامللرك الندن سكا استغاثه ايتمكه كلمشلردر ودائما انلرك معايبى نقلنى نقل مجالس ايدوب سنك اوزريكه مؤاخذه لر ومناقشه لر ايراد ايتمك استرلر وايدرلر كه خلق عالم نيجه كره عمالدن شكايتى معروض پايهٔ سرير خلافت قلمشلر ايكن قطعا استماع ايتميوب ظلمهٔ عمالك شرلرينى عجزهٔ رعايا اوزرلرندن دفع ورفع ايتمز پس يا امير المؤمنين حال ايكيدن خالى دكل اشبو سوزلرى سويليان جماعتى يا كندوكه دوست بيلورسن وياخود دشمن بيلورسن اكر انلرك سكا دوست اولدقلرينه اعتقادك وار ايسه كركدر كه انلرك نصيحتلرينى غنيمت بيلوب اول نصيحتلر ايله عامل اولاسن واكر اول طائفه يى كندوكه دشمن بيلور ايسك ملاحظه بيوره سن انلرك سكا سويلدكلرى سوزلر اكر خلاف واقع ايسه هيچ قاير ميوب اول سوزلره اعتبار والتفات ايتميه سن (مصراع) تو پاك باش ومدار اى برادر كس باك ❊ اكر واقعه مطابق ايسه انسب واولى اولان اولدركه انلردن ممنون ومحظوظ اولوب موجب نقص وعيبك اولان امورى تغيير ايده سن (شعر) عداتى لهم فضل على ومنة ❊ فلا سلب الرحمن عنى الاعاديا ❊ وهم بحثوا عن زلتى فاجتنبتها ❊ وهم نافسونى فاكتسبت المعاليا (بيت) زدشمن شنو سيرت خودكه دوست ❊ هرانچه از تو بيند بچشمش نكوست ❊ وبحمد الله سكا حضرت رسولك صلى الله تعالى عليه وسلم صحبتى شرفى ميسر اولمشدر وآيات بينات قرآنيه نك ابكار معانيسى وجوهندن افكار صائبه ايله نقاب ارتيابى آچارسن واول سرورك قرب قرابتى سعادتنه نائل اولوب وانك كلام خجسته فرجامنى ايشيدوب طورورسن وسندن مقدم كلن اول ايكى خليفه لرك يعنى ابوبكر وعمرك بلدكلرينى سن دخى بيلورسن وشرف وفضلدن دنياده نه وار ايسه جمله سى سنده موجود ومقرردر وسنك ايچون اول حضرته رتبهٔ داماداق

وقرابت نسبیه میسر اولمشدرکه سندن اوکدن کلن خلیفه‌لره اول دولت میسر اولمامشدر وتحقیق بودرکه طریق دین بغایت واضح ومبین وبنیان شریعت بغایت محکم ومتیندر وافضل عباد الله اول پادشاه عادلدرکه انك هامهٔ همتی هدایت واهتدا تاجیله مزین وآراسته وقامت باقیمتی احیاء سنت معلومه وافنای بدعت منکره دواجیله مقوم وپیراسته اوله وتحقیق بودرکه سنن وبدعتدن هر بری بر برندن متمیز وجدا دریعنی هر برینك باشقه باشقه علامت ونشانلری اولمغله محل اشتباه وامتراد کلدر حق تعالی قاتنده ناسك شرلوسی پادشاه جائر وظالمدرکه سنت معلومه یی اهلاك وبدعت منکره یی احیا ایدوب ابواب محدثاتی خلایقك وجوهنه آچه وسنی تحذیر ایدرین حق تعالینك سطوت ونقمتندنکه تحقیقا انك عذابی شدید والیم وانك عقابندن که محل خوف وبیمدر وپیغمبردن صلی الله تعالی علیه وسلم اشتمشدرکه بیوردی اهل فتنه وخلاف برخلیفه‌یی سریر خلافت اوزره قتل ایده‌لر واند نصکره فتن وقتال قپولری آچلوب تا قیام قیامته دك اول بابه آتشنك سوینسی ممکن اولمیه یاامیرالمؤمنین صاقنه سنکه اول خلیفه سن اولمیه سن (رباعی) بشنو باارادت سخن پیر کهن * تاکار جهانرا تو بدانی سروبن * خواهی که کسی را نرسد بر تو سخن * تو خود بنکر تاچه نه نیکوست مکن * ایمدی کرکدرکه اول جماعتك خلاف واختلافلرینه باعث وداعی اولان اموری احسن وجهله مسدود الباب بیوره سن تاعاقبة الامر اقدام وخاتمله طریق ندامته سالك اولمیه سن وخلایق دخی مضایق فتنهٔ وحشتدن معاهد انس وراحته مراجعت ایدوب قرار قیله‌لر وامام بالحق اولان خلیفه‌نك اطاعت وانقیادندن یوز چویرمیه‌لر (وبالجمله جناب ولایت مآب کرم الله وجهه عدل واحسانه تحریصده وتقویت ظلم ظالمدن تحذیرده وعجزهٔ رعایا وزیر دستانه ترحم واشفاقه ترغیبده وبونك امثالی معانیده عبارات بدیعه ایله برفصل مشبع بیان بیوروب شرائط نصیحتی ومراسم موعظتی کما ینبغی ادا ایتدکدنصکره کلام خجسته فرجامنی بومقامده تمام ایتدی ذوالنورین تکلمه آغاز ایدوب ابتدی یاعلی مخدرات ابکار افکار وحسان صحاح اخباردن هرنه که

يوردك بالجمله مسموع ومعلوم اولدی الله عظیم الشان حقیچون
اکر سن بنم مقامده اولیدك بن هر کز سنك صلهٔ رحم ایتدیککه
واقربا ومتعلقاتکه وعشایر واجانبدن سائر محتاجلره احسان ایتدیکك
ایچون سکا تعنیف وعتاب ایتمزایدم یاعلی سکا یمین ویررم بیلمزمیسن که
مغیرة بن شعبه سیرتده بنم عامللرمدن یکرك دکلدر وحال بوکه عمر اکا
بصره ولایتنی ویروب اول امر قبیحله وشنیعله متهم اولدقدنصکره
بصره دن معزول ایدوب ینه کوفه ایالتنی اکا تفویض ایتمشیدی
وهیچ برکیمسه بویله ایتدیکیچون عمره ملامت ایتمکه برفرد قادر
دخی دکایدی پس بکانیچون ملامت قیلرسن واکر عبدالله
ابن عامری وغیریلرینی والی قیلدم ایسه صلهٔ رحم واقربایه احسان
وکرم شریعت مطهرهٔ محمدیه ده برامر مندوب الیه در جناب ولایت مآب
ایتدی اکرچه عمر نیچه کیمسه لره ولایت وامارت ویردیکه اصحاب
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اراسنده امارت وولایته
اول کیمسه لردن احق واولی برطائفه موجود ومقرر ایدی لکن
عمر انلرك قولاقلرین توبیخ وتهدید وتأدیب ایله طولدیرردی شویله که
انلر عمردن قورقولرندن کندی مشتهیاتلری اولان امور ایله انس
واستیناسه مجال بولمیزلردی وظلم واعتسافدن اجتناب ایدوب عدل
وانصافه انتساب ایدرلردی اکرانك عماللرندن لایق اولمیان برامر صدوری
انك سمعنه ایریشه ایدی فی الحال انی احضار ایدوب وتحقق وثبوتدنصکره
اول عاملی اقصای عقوباته ایرشدیرردی اما سن انك خلافنه
سلوك ایدرسن وحدود وتعازیر اجراسنده بغایت اهمال وامهالی
جائز کوررسن وهرچند که سنك عامللریکك مساوی ومثالبی سکا
ایرشدیره لر تقید ایتمیوب کندی اقاربکه رفق والطاف وعطایای
بیحد کوسترسن وکبار اصحاب رسول اللهی محروم قیلارسن (بیت)
زشت زشتست در ولایت شاه ❋ کرك برتخت ویوسف اندرچاه ❋
امیر المؤمنین عثمان ایتدی یا علی بنم اقاربم سنك دخی اقاربکدر
علی ایتدی بلی انلرك بکا دخی قرابتلری واردر لکن فضل واستحقاق
انلرك غیریلرنده در وحقاکه (ان اکرمکم عندالله اتقاکم) آیت کریمه سی
(ومن بطأ به عمله لم یسرع به نسبه) حدیث شریفی شهادت ایدر که

حال اومنوال اوزره در عثمان ایتدی یاعلی سن بیلورسن که معاویه یه
عمرفاروق ولایت وایالات وبردی بندخی انك اوزرینه مقرر طوتدم علی
جوابنده ایتدی بن سکا یمین ویررم بیلزمیسنکه عمرك قهر وبأسندن
معاوینك خوف وهراسی یرفانك عمردن خوف وهراسندن زیاده دکلیدی
یرفادیدیکی عمرك غلاملرندن برغلامدر عثمان ایتدی بلی بیلورم اویله ایدی
جناب ولایت مآب ایتدی معاویه عند الجمهور قبایح افعالدن معدود
اولان نیجه عظایم اموری سنك وقوف وشعورکسز ارتکاب ایدوب
بین الناس تنفیذ واجرا ایدر وخلق عالمه بوتنفیذ ایتدیکم امر امیرالمؤمنین
عثمانك امریدر دیروسن حال بومنوال اوزره اولدیغنی بیلورسن
وینه اصلا معاویه دن متغیرورنجیده اولمازسن عثمان جوابنده هیچ نسنه
سویلمدی علی دخی مجلسدن قالقوب کندی خانه سنه کتدی
وامیر المؤمنین عثمان رضی الله تعالی عنه مسجده تشریف ایدوب
برخطبه اوقودی مضمونی بوایدیکه ولاة اسلامی طعن وتعییرده تیغ زبانی
نیام کامه چکمك کرکدر وبوامتك هلاك وآفتی والیلرینك مذمت
وغیبتنده بیلك کرکدر تحقیق بودرکه سزنجه اشیا ایله بنی تعییب
وتشنیع ایدرسز واول مقوله اشیانك امثالی عمردن صادر اولدقچه
تحسین وتقریرایدر دیکز انك اصلی بودرکه اول عالیقدر یعنی عمر مقرعهٔ
تهدید یله سزك باشلریکزی قیرر ایدی ودرهٔ وعیدیله سزی تعزیر
وتأدیب ایدردی وتقریع وتوبیخ کوانکی ایله ساحهٔ سینه کزده ثابت
اولان شجرهٔ فتنه وفسادی وانلرك کوکارینی قازاردی پس طوعا
وکرها انك امرینه مطیع ومنقاد اولوردیکز وحقنده بدکو یلك وبدزبانلقدن
احتراز ایدردیکز اما بن سزه کمال مرتبه رفق واین ایله معامله ایدرین
وسزدن بکا یرشن مشاق ومکارهه تحمل قیلارین ودست وزبانمی
سزدن کشیده طوتوب بروجهله دست وزبانله سزی
ایذا واضرار ایتمزین وبو طریقه اوزره اولدیغمك
ضرری شمدی یاکه عائد اولوب بنم اوزریمه بومرتبه جری وکستاخ
اولدیکز بو بابده شاعرنه خوش دیمشدر (بیت) ووضع الندی فی موضع
السیف بالعلی ❊ مضر کوضع السیف فی موضع الندی ❊ خدا حقیچون
بن نفر جهتندن سزدن اکثرم واعزم ونصرت جهتندن سزدن

اوفرم وعدد جهتـدن زياده‌يم عجبا سزك حقكزى الوب كندى مصارفمه‌مى صرف ايتدم بن بيت المالدن برحبه كندى معيشتم ايچون صرف اتمش دكلم ابو بكر كنديك وجمله اهـل وعيالنك معاشـلرينى بيت المالدن اخذايدردى واكر بيت المالدن كندى اقاربلرينـه عطاياى وافره وانعـامات متكاثره ايدرد يرسكز رأى سـلطانك بيت المالده تمام اعتبارى واردر واول خصوصده رأى بكامفوضدر بومرتبه‌دن زياده اسـانكز ايله بنى رنجيده قيلمالك وحالكزى منغص ومكدر ايتمكه طالب وراغب اولمك بوحالده مروان اياغ اوزره قالقوب خلقـه وافرغلاظت وفظاظت كوسـتردى عثمـان رضى الله عنـه انى زجرومنع ايدوب اسـكات ايلدى (وبوسـالده اميرالمؤمنين عثمـان عادت معهود اوزره حجه كيدوب مراسم مناسكى اقامتدنصكره كيرومدينه‌يه معاودت بيوردى

❊ هجرتدن اوتوز بشنجى ييلك وقايعى وعثمانك رضى الله تعالى ❊
❊ عنه قتلى صددنده اولان جماعت اوباش واراذلك مدينه‌يه ❊
❊ توجه ايدوب ابواب فتنه وفسادى وجوه امت محمده آچدقـلرى وبوكا متعلق اولان امور شرح وبيـان اولنور ❊

روايتده كتورمشـلردركه بوسالده امير المؤمنين عثمانى رضى الله تعالى عنه خـلافتدن خلع قصديله مصروكوفه وبصره دن خلق كلوب مدينه‌يه متوجه اولديلرو بواجـمالك تفصيلى اولدركه عبدالله بن سبا كه صنعاء يمن ولايتندن بريهودى ايدى تورات وانجيـلى اوقيوب وانواع علوم تحصيل ايدوب (مثل الذين حملوا التورية ثم لم يحملوهـا كمثل الحمار يحمل اسفارا) آيت كريمه سنك مصداقى اولمشيدى ذوالنورينك خلافتى زماننده كلمهٔ اسلامله متكلم اولوب مسلمان اولمق صورتنى كوسترمشيدى اول باطل حقنده اميرالمـؤمنين عثمـاندن حق اوزره برحكم شرعى واقع اولمغله ذوالنورينك عداوتنى كوكلنده طوتوب يمندن حجازه وحجاز دن بصره‌يه وبصره دن كوفه‌يه وكوفـه دن شامـه كلوب ديلديكه دين محمديه برفتنـه احداث ايدوب مسلمانلرى طريق حقدن وراه صدق وصوابدن منحرف قيله ووادئ ضلالته وبوادى جهـالته دوشـوره اهالئ شام پرتو صبح هدايت وتوفيق معونتيله اول شقى حاسـدك ظلمت فسـادنه واقف اولوب انى اول مقامدن يعنى شامدن سوروب چيقارديلر

اول شقی مصره کلوب انده مقیم اولدی ومصر سکاننده ن برطائفه یی قابل فساد بولوب غبار فتنه یی تحریك ایتمکه وجهالك کانون قلبلرینه آتش ضلال صالمغه باشلدی واول مصر خرلری نظرلرنده بو معنایه تزیین و یروب ایتدی بکا عجب کلور که برکشی حضرت عیسانك دنیایه رجوعنه تصدیق ایدوب محمدك صلی الله تعالی علیه وسلم رجوعنی تجویز ایتمیه (و یحرفون الکلم عن مواضعه) زمرهسنه داخل اولوب حضرت محمدك صلی الله تعالی علیه وسلم عیسی کبی ینه دنیایه کلسنی ادعا ایلدی و بو مدعای باطلی اوزره بو آیت کریمه ایله استدلال ایتدی (ان الذی فرض علیك القرآن لرادك الی معاد) واهل مصردن برکروه مکروه مناسبت جبلی وملایمت طبیعیلری واسطه سیله اول باطلار ایله مصاحبت ومخالطت ایدوب اول عقیدهٔ خبیثه یی اندن اخذ ایتدیلر (شعر) لاتصحب الکسلان فی حالاته ❊ کم صالح بفساد آخر یفسد ❊ عدوی البلید الی الجلید سریعة ❊ والجمر یوضع فی الرماد فیخمد ❊ ابن سبا بو اعتقادی اول جماعتك خاطر فاترلرنده ثابت وراسخ قیلدقدنصکره ایتدی هر پیغمبرك بر وصیسی یعنی برقائممقامی واردر محمدك وصیسی علیدر عثمان خلافتی بغیر حق علیدن المشدر وعثمانك امر آو عماله طعن وتعییب ایدردی وامر معروف ونهی منکر اظهار ایدوب قلوب خلقی بوطریقله کندی جانبنه میل ایتدرردی وایتدیکه بن اکرچه عثمانك عاملرینی منصبلرندن عزله قادر دکلم اما انلری معروفه امر ومنکردن نهی ایتمکه قادرم (شعر) مثل زننده که کمراه را پرسید ❊ که تو چه نامی وکمراه کفت من رهبر ❊ وخلق عالم چون عثمانك بعض عمال وحکامندن خصوصا اهالی مصر عبدالله بن سعد بن ابی سرحدن دلکیر اولمشلر ایدی بو معناده بربرله متفق اولدیلر پس ابن سبا امیر المؤمنین عثمانك رضی الله تعالی عنه طاعن وعیابلرینه که کوفه ده و بصره ده ایدیلر ساعیلر وداعیلر کوندروب انلر ایله مراسله ومکاتبه قپولرینی آچدی وانك اوزرینه قرار و یردیلر که هرناحیه دن برکروه بروقت معینده مدینه یه واروب عثماندن خلافتی طلب ایده لر واصحاب رسول اللهدن برغیریسنیکه عامهٔ مسلمین انی خلافته لایق وامامته مستحق بیله لر عثمانك یرینه خلیفه نصب ایلیه لر چون اول وقت معهود ایرشدی مصر تبسلرندن برطائفه عبد الرحمن

ابن عـديس بلوى وكنانة بن بشر ليثى وغيريلرى كبى التيوز نفرايله برقولده بيك وبرقولده بشيوزارايله وانلرك اميرى غافق بن حرب عكى ايدى واهل كوفه‌دن بركروه زيد بن صوحان وزياد بن نصر حارثى وعبدالله بن اصم عامرى وزيد بن قيس نخعى كبى ايكيوز ياخود التيوز يابشـيوز نفرايله كه انلرك مقدمى مالك اشتر نخعى ايدى واهل بصره‌دن بربلوك حكيم بن حبلهٔ عبدى وذريح بن عباد وبشر بن شريح قيسى وابن محرش كبى اهل كوفه‌نك عدادنه قريب عـددايله وانلرك مقـدمى حرقوص بن زهير ايدى بومذكورلرك جمله سى هجرتدن اوتوز بشنجى سـنه‌نك شـوالنده فتنه بخارى ايله طولمش دماغلرايله كندى بلادوديارلرندن طشره چيقديلر وبونلرك ظـاهرده سوزلرى بوايديكه مقصد ومقصودمز حج بيت الله‌در مصريلر خلافته على بن ابى طالبى استرلردى وبصريلر طلحة بن عبدالله‌ك خليفـه اولمسنى رجا ايدرلردى وكـوفيلر زبير بن العوام خليفه اولسون ديرلر ايدى پس بصريلر مدينه حواليسـندن ذى خشب نام موضعه نزول ايتديلر وكوفيلر اعوض نام موضعه ومصريلر ذى مروه نام مكانه ايندبلر وهرقومدن برجمع كندى مطلوبلرى اولان كشينك قاتنه كتديلر تاانلردن استمزاج واستخراج مقصود قيـله‌لر مصريلر چون مجلس عالىٔ على بن ابى طالبه داخل اولديلر تقديم سنت سلام والتزام مراسم تعظيم واكرامدنصكره كلاملرينى اكا منجر قيلديلركه بزمسكن مألوفمزدن عثمانى خلافتدن خلع وسـكايـت ايتمك داعيه سـيله چيقوب كلدك اكر بزم مدعامز قبوله مقرون اولوب جنابكدن بزه تقويت اولورسـه اميددركه بوايشى باشه چيقاره وز حضرت اميراول شروفتنه صاحبلرينه حيقروب ايتدى صحابهٔ كرام بيلورلركه جيش ذى خشب وذى مروه واعوض لسان رسـول اللهـده ملعونلر وسزاوارخيبت ومستحق حرمانلردر واهل بصره وكوفه دخى طلحه‌وزبيردن بوسـوزك نظيرينى ايشيدوب خائب وخاسر كندى منزللرينه‌دونوب كتديلر (وبرروايت دخى اولدركه چون اول طائفه‌نك حوالىٔ مدينـه‌يه كلدكارى ومقصودلرى نه ايديكى امير المؤمنين عثمانك رضى الله تعالى عنه مسموع ومعلومى اولدى اول كيجه عـلى مرتضانك قاتنه واوروب جنابندن استعـانت ايدوب بومنظومك مضمونيـله مترنم اولدى (بيت) اى فكرت تومشكل امروزديده‌دى

❊ و ی همت تو حاصل امسال داده یار ❊ وایتدیکه یا اباالحسن بنم ایچون سنکله حق قرابت ثابتدرو بو قوم بنم قصدمه کلمشلردرو بونلرك مقصودلری ایقاظ فتنه درو بنم کارمی تبـاه قیلمقدر سنـك حسن اخـلاق وطیب اعراقکدن التمـاسم اولدرکه اول قومی نه وجهله قادر اولور ایسـك تسکین ایدوب کیرودوندیره سـن علی مرتضی ایتدی نه شرطله کیرو دوندره یم ذوالنورین ایتدی هرنه شرط اولورسـه اولسـون همان سنك رأی ومعقول کوردیکك شرط هرنه ایسه اشارت بیور انکله عمل ایده یم علی مرتضی ایتدی هربار که بنله مشورت ایدرسن وطریق صوابی سکا کوستریرم امانه فائده مخالفت ایدوب مروانك وسعیدك ومعاویه وعبدالله ابن ابی سرحـك قوللریله عمـل ایدوب انلرك رأیینی بنم رأیم اوزرینـه ترجیح ایدرسـن وانلری کندکدن خوشـنود قیلمق واسـطه سـیله کندی اوزریکه مخـاطره وفتنه قپولرینی آچارسن امیرالمؤمنین عثمـان ایتدی مضی مامضی شمدنصکره انلرك رأیلریله عمل ایتمـامکی کندی اوزریمه واجب عدایدوب سنك رأیکدن تجاوز ایتمیم علی مرتضی برقواده عثمـانك بوملتمسنی مقبول وممنوح طوتوب ایتدی انشاءالله تعالی یارین اول قومك قاتنه وارایم واول جمعی منصرف قیلوب کیرو دوندره یم ایرتسی کون اشراف مهاجر وانصاردن برطائفه ایله اول قومك جانبنه کندی وعثمـان ومروان وسعید بن العاصی یله کوتوردی (و برروایت دخی بودرکه امیرالمؤمنین عثمـان محمد بن مسلمه یی انصاردن اللی نفر کشی ایله اول کروهه رسالته کوندردی وهرنه وجهله میسر اولورسه انلرك شرلرینی اوزرمدن مصروف قیل ومدعالری هرنه ایسه قبول ایت دیو سپارش ایلدی علی اختلاف القولین علی مرتضی یاخود محمد بن مسلمه یاخود ایکیسی دخی اول قومك قاتنه واردیلر وامیرالمؤمنین عثمـان لساندن موجب استمالت قلوب اوله جق خوب ومرغوب سوزلر سویلدیلر واولقدر کلمـات رفق آمیز ونصایح صلح انکیز نقل ایتدیلرکه اول سنك دلرك کوکللری بوقدر شدت وقساوتیله بومقدار نرم اولوب امیرالمؤمنین عثمـاندن بعد الیوم موجب تغییر خاطر اهل اسلام اوله جق امور صادر وواقع اولمامق شرطیـله ومدینـه شهری نور حضورلریله مزین اولان کبار صحابه نك رأی وصواب دیدکارندن طشره چیقمامق

شرطیله مراجعت ایدوب هر بریسی وطنلری یولنی طوتوب کتدیلر پس
علی وسائر اصحاب دونوب مدینه یه کلدیلر عثمانه خبر ایرشدیکه علی
مرتضی حسن تدبیر ولطف تقریر ایله اول کروه شریری تسکین ایدوب
کیرو دوندردی وچون اول غائلهٔ هائله مندفع اولوب اول جهتدن خاطرلر
مجموع وآسوده اولدی مروان کیرو حیله قوپاروب عثمان قاتنه واردی
وایتدی مدینه قومنك زعم واعتقادلری انك اوزرینه درکه سن بوقومی
تمام رجاومنت وتضرع وزاری ایله دفع ایتمش اولاسن اکر سکوت
ایدر ایسك خلق قاتنده انلرك زعمی محقق اولوب غیریلرك دخی جسارت
وجرأتلرینه موجب اولور پس مصلحت اولدرکه خلقه بلدیره سنکه
اول قومك جمعیتلری باطل ایدی دیلرلر ایدیکه فتنه ابوابنی فتح ایدوب
جماعت جهالی اضلال ایده لر چون مدعالرینك باطل ایدیکنی بیلوب
کوردیلرکه مقصود ومدعالری صورت بوله جق دکل لاجرم متلاشی
ومتفرق اولوب کلدکاری یولدن کیرو ایزلرینه دونوب کتدیلر وذوالنورینه
اول مرتبه وسوسه والحاح وبوکلمات مموهه یی نظرنده اولقدر تزیین
ایتدیکه امیرالمؤمنین ینه مروانك سوزینه فریفته اولدی واهالیٔ مدینه یی
جمع ایدوب منبر رسول اللهه چیقدی وبرخطبه اوقیوب خلقه اعلام
ایتدیکه اول فرقهٔ مجتمعه اعدا واضدادیمزك کندیلره اعلام ایتدکاری
امورك خلاف واقع ایدیکنی بیلوب ودرونلرنده مضمر طوتدقلری داعیه یی
قوه دن فعله کتورمکه قادر اولامیوب بالضروره ندامت وپشیمانلق ایله
دونوب کتدیلر عمرو بن عاص اول مجلس خاصده حاضر ایدی فریاد
ایتدیکه ای عثمان حق تبارك وتعالیدن قورق وارتکاب ایتدیکك افعال
قبیحه دن توبه وانابت ایله وبنی امیه ظلمه سنك دست طغیانلرینی مظلوملرك
جیب ودامندن کوتاه قیل تا سلامتده اولوب چاره سی بولنمیاجق بلالره
مبتلا اولمیه سن اول فرقهٔ مجتمعه یی تمام منت ورجاو حسن تدبیر ولطف
کلامله دوندرمشلردر امیرالمؤمنین عثمان اکا چاغروب ایتدی ای نابغه
اوغلی سنك نه حد کدرکه کندی سوء حالك وجودیله بنمله مقام توبه دن
مقاوله ایدوب بکا توبه وانابت امر ایدرسن یا ابن العاص سن معاصیدن
تائب اولدیکه بنی توبه یه دلالت ایده سن (بیت) مشکلی دارم زدانشمند
مجلس بازپرس ❊ توبه فرمایان چرا خود توبه کمتر میکنند ❊ سنك

بوزجر ونشو برك انكچوندر كه مصر حكومتندن معزول اولدك قادر
دكيلمكه سنك كبى فرومايه بى منصب پيرايه سيله من بن قيلام عمرو بن
عاص معرض جوابه كلوب ايتدى سنك اوزريكه مراتبله مزيت ورجحانى
اولان رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم زماننده وصديق وفاروق
رضى الله تعالى عنهما زمانلرنده مناصب عاليه ده خوش كچردم ومفتاح
افكار صائبه وتدابير ثاقبه ايله مشكلات ومعضلات قفللرينى آچاردم
سن اللهدن قورق وصفحهٔ روزكاركده پيدا اولان غبار اوزارى توبه
وانابت آبيله غسل وتطهير ايله وبوندن زياده سنت سنيهٔ نبويه يه
مخالفت يولنى طوتمه وبر كوشه دن دخى بر آواز ظاهر اولديكه يا عثمان
نادم وتائب اول عثمان اول جانبه نظر ايتديكه بو صدايى ايدن كيدر
كوره ناكاه اطراف ونواحئ مسجدن بر برفرياد وفغانلر قوپديكه يا عثمان
(اتق الله وتب اليه) واول كون مسجده اولانلردن حضرت عثمانه ندا
ايتمدك بر كيمسه قالمدى عثمان متحير اولوب دعايه ال قالديروب ايتدى
(اللهم انى اتوب اليك فانى تائب) ومنبردن آشغى ايندى عمرو بن عاص
كندى منزلنه مراجعت ايدوب الله حقيچون شمدنصكره هر كيمه ملاقى
اولورسم انى عثمان اوزرينه تحريض واغرا ايدرم ديوب على وطلحه
وزبير قاتلرينه كلوب عثمانك خلافتدن خلعنى ترغيب ايتدكده سلامة
ابن روح ايتدى يا معشر قريش سزك اوزريكزه سائر قبائل عربك فتنه سى
بر باب مسدود ايدى سز شمدى كندى اليكز ايله اول بابى ويران وخراب
ايتمك استرسز عمرو بن عاص ايتدى يوق قضيه سنك ديديكك كبى دكلدر
بلكه باطل پهلوسندن حقى اخراج ايده لم ديرز تا استيفاى حقوقده
مسلمانلر مساوى اوله لر (وبر روايت دخى اولدركه چون على مرتضى
كرم الله وجهه اول كروه مجتمعه قاتندن مراجعت ايتدى امير المؤمنين
عثمان قاتنه كلوب ايتدى مناسب اولان اولدركه مجالسده شول كلامى
متكلم اوله سنكه خلق انك استماعندن اميد وار ومرفه الحال ومطمئن
القلوب اولوب بيله لركه سن افعالكدن نادم وپشيمان اولوب سكا منسوب
اولان امورك انلره ناخوش كلنلرندن فارغ وتائب اولمشسن وكيرو انك
امثالى افعاله اقدام ايتميه سن تا بو آوازه اطراف واكنافه منتشر اولمغله
قلوبلرى سندن متنفر اولان اهالئ بلادك كوكللرى خوش اولوب اوزريكه

کلمکدن متقاعد اوله‌لر والا ظن اولنور که مصر بلرك داعیه‌سیله برجماعت
دخی ظهور ایدوب اوزریکه متوجه اوله‌لر واول وقت باعلی وار انلری
دخی دفع ایله دیه‌سن وار ماز ایسم علی بنم سوزیمی استخفاف ایتدی
دیرسن پس امیرالمؤمنین عثمان مسجده تشریف ایدوب منبره چیقدی
حمد وثنای خدا ودرود محمد مصطفانی اداد نصکره ایتدی یاقوم بیلك که
بنی آدمدن خطا صدوری بعید دکلدر و بن بشر جمله‌سندنم دعوای
عصمت ایتمم (التائب من الذنب کمن لاذنب له) وعدهٔ صادقی مقتضاسیله
هر کیمکه برکناه اتمش اوله‌لر اول کناهدن پشیمان اولوب عتبهٔ اولوهیته
تائب اولمش اوله اول کناه اندن وجوده کلمامش کبی اولور و بیلك وآکاه
اولك که سزدن اول کشیکه جمله دن اول وعظ ونصیحت قبول ایلیه بنم
وشول امور نالایق که بندن صادر اولمشدر توبه وانابت ایلدم بن که پیر
اولمشمدر وعمری آخره ایرشدرمشمدر بکا توبه وانابت انسب واولی واحق
واحرادر وچون کندی منزلمه کیدم کرکدر که سزك اشرافکز بنم قاتمه
کلسونلر وسوانح امورده کندی رأیلرینی بکا عرض ایتسونلر اکر مملوك
قوللردن برقول طریق حقده بکا برحق سوز سویلیوب بنی طریق حقه
دلالت ایدرایسه دخی بن انك سوزینی رد ایتموب انکله عمل ایتسم کرکدر
واول نسنه که سزك رضا وخوشنودلغکزی موجبدر انی اختیار وارتکاب
ایتسم کرکدر ومروان واتباعنك افعال واقوال ناپسندیده‌سی سببیله که
قلوبکز بندن غبار آلود اولمشدر بعدالیوم انلری قاتمدن دور ومهجور
ایتسم کرکدر دیدی حقا که اول صاحب جاه وجلالك حال وکلامنه
لایق وسزاوار اولان دخی اولدر (بیت) صحبت ابلهان چو دیك
تهیست ٭ کز درون خالی و برون سیهیست ٭ وخطبه‌یی بوسوز ایله
تمام ایتدیکه بعد الیوم قپومده دربان اولماسون تاهر کیمك که بمله
برحاجتی اوله سهولتله بکا رفع قیله بندخی انك مقصودینی اسعاف
وانجاحده بذل مجهود ایده‌یم چون امیرالمؤمنین عثمانك بوخطبه‌سنی
استماع ایتدیلر انك کلام رقت آمیزندن اولقدر اغلاشدیلر که کوز
یاشیله لحیه‌لرینی سیراب ایتدیلر وعثمان دخی خیلی رقت کوستروب
وافر اغلدی ومنبردن آشغی اینـدی علی مرتضی بوخطبه‌یی
استحسان ایدوب ایتدی بوکشی تمام جلب قلوبی موجب اولان

اقوالدن اظهاری لازم اولانلری بالجمله اظهار ایتدی خدای تعالی
بو کشی یه سویلدیکی سوزلرده ثابت ومستقیم اولمغی توفیق ایتمش اوله
اشراف مدینه بو سوزلردنصکره امیر المؤمنین عثماندن امید وار اولوب
خانه سنه واروب کلمکه باشلادیلر مروان وسعید و بنی امیه دن برجمع حین
خطبه ده حاضر دکلیدیلر عثمان قاتنه واردیلر مروان جمله دن مقدم
کلامه مبادرت ایتدی یا امیر المؤمنین سوزسو یلیه لمی یوخسه سکوتمی
ایده لم نائله بنت فرافصه که حرم محترم عثمان ایدی واعقل زنان زمان ایدی
پس پرده دن ایتدی ای مروان خاموش اول بن سنك نه دیه جککی بیلورم
دیلرسنکه امیرالمؤمنینه بوکون اوقودیغی خطبه ده ملامت ایده سن یقین
بلمش اولکه امیر المؤمنین بوکون بو خطبه یی اوقومایدی امیر المؤمنینی
مقتول واولاد وعیالنی یتیم وملول ایدرلر ایدی والله امیر المؤمنین اول
خطبهٔ نافعه ده برنوع کلمات جامعه تکلم ایتدیکه اندن تجاوز ایتمك واول
سوزدن دونوب خلافنه کتمك مصلحت دکلدر مراون ایتدی ای نائله
سنك بو سوزلرده نه مدخلك وار سنك باباك وفات ایتدی والله که درست
آبدست المغی بلمز ایدی نائله ایتدی ای مروان آهسته اول وموتی حقنده
بوعبارت کاذبه یی طعن وعیب میدانه سورمه تحقیق بودر که سنك باباك
بنم بابام اوزرینه مزیت ورجحانی یوغیدی اکرسنك باباك امیر المؤمنینك
عمسی اولدیغی جهتدن مرتبه سی اولمیدی سنی صحت وجهی اوزره
حقیقت حالدن خبردار ایدردم سوزك طوغریسی بودر که سن حلیهٔ علم
وعقلدن بغایت بعید سن امیر المؤمنینه واجبدر که سندن ایراغ اولوب
احتراز ایلیه مروان انك جوابندن اعراض واعادهٔ کلام ایدوب ایتدی
یا امیرالمؤمنین سو یلیمی سویله یمی عثمان اکا تکلمه رخصت و یردی
مروان ایتدی بوخطبه که امیرالمؤمنیندن وقوع بولدی مناسب واقع
اولمادی تحقیق بودر که خلق ایچنده کندی یوزك صو یینی دوکدك
واوح اعتباردن حرف وقار یکی حك ایتدك ابوطالب اوغلنك مطلو بی
بوایدیکه سنی خلق ایچنده فضیحت ایدوب جرایمه معترف قیله ابوطالب
اوغلی تمام مرادنه ایروب مقصودی حاصل اولدی شمدیکی حالده صواب
بودرکه خلقه یوز و یرمیوب قپوکه کانلره مجلسکه دخوله اذن و یرمیه سن
تاز برباراد بارده قالوب امیر المؤمنینك یوزینه کوستاخانه سوزسو یلیه لر

تاموجب تهییج فتنه اولیه امیرالمؤمنین عثمان ایتدی وار انلری کیرو دوندر بن خود انلرایله سوز سو یلشمکه شرم وحیا ایدر بن پس مروان طشره چیقدی وخلقه بوخطابی ایتدیکه نه باعث اولدیکه بوسرایک قپوسنده اجتماع ایتدیکز غالبا بوسرایی نهب وغارت ایتمک استرسز یاخود بوملکی بزم یدیمزدن نزع ایتمک استرسز بویوزدن نیجه قانی سوزلر سویلوب خشم ووحشت وتکبر ونخوتله اول قومی سرای قپوسندن منع وطرد ایلدی خلق ملول ومحزون سرای قپوسندن چیقوب ر باوکی علی مرتضانک قاتنه واردیلر ومشاهده ومعلوم ایدندکلری احوالی اوحضرته عرض ایلدیلر علی مرتضی عبدالله بن اسوددن سؤال ایتدیکه سن عثمانک خطبه سی مجلسنده حاضرمیدک عبدالرحمن ایتدی بلی حاضرایدم علی مرتضی ایتدی شمدی مروانک بومقاوله سنده دخی حاضرمیدک وقضیه بوجماعتک تقریر ایتدیکی منوال اوزره میدر عبدالرحمن ایتدی بلی حاضرایدم وحقیقت حال بونلرک تقریر ایتدکلری منوال اوزره در جناب ولایت مآب کرم الله وجهه تعجب ایدوب ایتدی ای کروه مسلمین وای الله قوللری بیلک وآکاه اولک که بو کشیدن بنم باشمه عجب حال واقع اولمشدر اکر کندی خانه مده اوتوروب انک مصالح ومهماتنه مداخله ایتمسم قطع صلهٔ رحم ایتدی وحق قرابتی یرینه کتورمدی و بنی فتنه ایچنده یالکز قودی دیر واکر ایشنه قارشسم بویله ایشلر کوستر صحبت رسول الله شرفیله مشرف اولمشیکن وکندی ذاتنده بوقدر فضل وافضال وکمال جاه وجلال حاصل اولمشیکن مروان انکله ملاعبه ایدر ومهار اختیار بنی مروانک النده و یروب مروان هرزه یه چکرسه کیدر وغایت غضبله خانه سندن چیقوب عثمانک قاتنه واردی وایتدی روامیدر که بودیه جکم معنی سنک خاطر خطیر یکه پوشیده ومخفی اوله که مروان سندن راضی اولماز الا اکا راضی اولور که سنی دین وعقل جاده سندن منحرف قیلوب راحله دوه سی کبی سنی دیلدیکی یره چکه الله حقیچونکه اول یعنی مروان رأی وروبت اربابندن واهل تدبیر وکاردان مقوله سندن دکلدر وتحقیق بودرکه کوریورم انی که سنی صو یه کوتورر وکیرو صوسز کتورر یعنی (من یمشی مع الغراب سیرجع الی الخراب) مقتضاسیله سنی مهالکه براغر واول مهالکدن سنی قورتارمز (شعر) اذا کان الغراب دلیل قوم ❊

سيهديهم سبيل الهالكينا ✻ كندی شرفنكی هيچه و يردك ومروانك خاطری ايچون كنديكی خلق عالمه مطعون ايلدك بن سنك مصالح ومهمكدن كنديمی معاف طوتوب شمدنكرو اول بابده مداخله ايتمسم كركدر ديوب عثمانك مجلسندن قالقدی وطشره كيدوب بومنظومك مضمونيله عمل ايتدی (بيت) انكس كه كوش سوی حديث نميكند ✻ زينهار از نصيحت اودركبی زبان ✻ محرور را چو كفتی خرما مخور نخورد ✻ پرتوجه جرم باشد اكر داردش زبان ✻ چون شاه ولايت مآب كرم الله وجهه امير المؤمنين عثمانك مجلسندن قالقدی زوجه سی نائله بنت فراقصه عثمانك قاتنه واروب ايتدی علينك طوغری سوزلرينی ايشتدم تحقيق بوردكه سنك مجلسكدن بغايت آزرده ومأول كندی شويله كه دكه حالله بردخی سنك سرايكه كلمز ای امير المؤمنين نيچون بويله ايدرسن ومروانك رأينه تا بومرتبه متابعت اولورمی كه مروان هرنه ديلرسه اويله اوله و بونجه اكابر اصحابك تنفر خاطرلرينه موجب اوله عثمان ايتدی شمديكی حالده تدبير نه در نائله ايتدی تدبير الله تعاليدن قورقق و پيغمبرينك سنته اتباع ايتمك وشيخينك سيرتيجه كتمك وظلمۀ عمالی حكومتدن عزل ايتمك ومروانك سوزينه اوعامقدر (القصه نائله باعث اولديكه عثمان علينك سراينه واروب خاطرينی استرضا ايليه عثمان وافر تأملدنصكره بيلديكه رأی وصواب نائله نك ديديكيدر كيجه وقتنده امير المؤمنين علينك خانه سنه واردی وهرچندكه معاونت ومظاهرت التماس ايتدی مفيد اولمادی وعلی من بعد عثمانك سراينه وارمدی وانك مصالحنه مداخله ايتمدی تا اول وقته دك كه خلق عثمانك سراينی محاصره ايدوب آب عذبی انك جنابندن دريغ طوتديلر اول وقت نفس نفيسيله عثمانك خانه سنه تشريف بيوروب باب دارده طوردی وآب شيرينی اول عاليجنابه روان قيلدی (وبرروايت دخی اولدركه علی مرتضی اول ايامده برمصلحت ايچون خيبر جانبنه كتمشيدی جماعت اوباش واهل فتنه وپرخاش طلحة بن عبد اللهه واروب مجتمع اولديلر وانك رأی واستصوابيله مناسب اولميان اموری ارتكاب ايتديلر جناب ولايت مآب علی مرتضی چون ناحيۀ خيبردن مراجعت ايدوب مدينه يه كلدی امير المؤمنين عثمان انك خانه سنه واردی مراسم تحيت وتكريم وتفقدی تقديم

ایتدکدنصکره ایتدی یاعلی بنم سنك اوزرکده دین قرنداشلغی حقی
ومصاحبت وقرابت حقی و پیغمبر آخر الزمانه مصاحبت ومصاهرت
حقی ثابتدر فرض ایده لمکه اوزرکده بوحقوقك بریسی ثابت ومحقق
دکلمیش بنی عبد منافه عیب وعار اولور که بنی تیمدن برشخص یعنی طلحه
انلرك حقنی انلردن انتزاع ایده دیوب طلحه دن وافر شکایت ایلدی علی
مرتضی اکا دلدارلق ایدوب ایتدی غم یمه کورر ایشیدرسن که بنی سکا
امداد واسعادده نلر ایتسم کرکدر وفی الحال علی مرتضی اسامة بن زید
رفاقتیله طلحه نك خانه سنه واردی طلحه نك خانه سنی ارازل واوباش
واهل غوغادن مملو بولوب ایتدی بونه ایشدر که مباشرت ایتمشسن دیوب
ملامت وتقریع ونصیحت وتعبیره باشلدی طلحه ایتدی یاعلی ایش الدن
کیتدی علی بوسوزدن معلوم ایدندیکه طلحه نصیحت قبول ایدیجی
دکلدر انك قاتندن منصرف اولوب بیت الماله کلدی و بیوردی تابیت
المال قپوسنی آچه لر مفتاح حاضر بولنمدی علی مرتضی امر ایتدی
قپویی قیردیلر بیت المالده اولان مالی خلقه قسمته باشلدی چون
زروسیم قسمتی صداسی مدینه ایچنده منتشر اولدی (بیت) این دغل
دوستانکه می بینی * مکساند کرد شیرینی * مقتضاسنجه طلحه نك یاننده
اولان خلق علی الفور شاه عرصۀ جود وکرم خدمتنه متوجه اولوب
طلحه یی فرد ووحید قوردیلر عثمان علیدن ممنون ومنصور وفرحان
ومسرور اولدی وطلحه بالضروره عثمان قاتنه واروب اعتذار ایلدی
وایتدی یاامیر المؤمنین بر ایشه مباشرت ایتمشیدم حق تعالی نك ارادت
قدیمه سی بکا حائل ومانع اولوب بنی اول ایشدن فارغ ونادم قیلدی
عثمان ایتدی حضرت الله حقیچون سن شمدی دخی اول ایشدن تائب
ونادم اولمامشسکدر بلکه چون مغلوب اولدك ندامت و توبه دن غیری
چاره بولمادك (الله حسبك یاطلحه) یعنی سنی اللهه حواله ایتدم مکه
جزاکی و یره دیدی (محمد بن شهاب زهریدن ثبوته ایرشمشدرکه
ایتدی سعید بن مسیبدن سؤال ایتدمکه بکا خبرویر عثمانی نیچون شهید
ایتدیلر و اصحاب رسول الله نه سببله اکا نصرت قلمیوب مغلوب
ایتدیلر وخلقله انك اراسنده قنغی امر باعث اولدیکه انك اوزرینه خروج
ایتدیلر سعید جوابنده ایتدی عثمان مظلوما مقتول اولدی وبلاشك انك

قاتلی ظالم ایدی وصحابه نك اكا نصرت قلمامقدده برواضح عذرلری
وبرلایح تمسكلری وارایدی واول قصه نك شرحی اولدر كه چون
امیرالمؤمنین عثمان رضی الله عنه جلوسیله سریر خلافتی مزین ایلدی
خلافتك اوائلی سنه لرنده بغایت حسن سلوك و پسندیده معاش كوستردیكه
اول مدتلرده كیمسه انك حرفنه انكشت اعتراض قویه مدی اندنصكره
تغیراوضاع ایدوب اقرباسنی كبار اصحاب اوزرینه ترجیح ایلدی بعض
ممالك اسلامك ایالت وحكومتنی كند واعمامی اوغللرینه ویردی اول
جمله دن افریقیه فتحندنصكره زمام تمام ممالك شامی معاویة بن ابی سفیانك
كف كفایتنه تفویض ایتدی و بصره ولایتنی ابوموسی الاشعریدن
انتزاع ایدوب اول ناحیه نك ایالتنی عبدالله بن عامر بن كریضه ویردی
ومغیرة بن شعبه یی كوفه امارتندن تبعید ایدوب اول ولایتی ولید بن
عقبه یه ویردی اندنصكره سعید بن العاصه ویردی وكبار اصحاب
رسول الله موجود ایكن ایالت ولایت اسلامیه ده جوانان بنی امیه یی
اعمال ایتدی و بومعنی خلق قتنده بغایت مستبعد كوروندی وفی الحقیقه
عثمانك امو مملكتنك سبب پریشانلغی همان بو ایدی بزرجمهره سؤال
ایتدیلر كه بنی ساسانك اموری نیچون مختل و بی سامان اولدی وحالبوكه
سنجلین برحكیم انلرك میاننده ایدی جواب ویردیكه انلر عظایم اموری
اصاغره واداني یه تفویض ایتدیلر انكیچون انلرك احوالنك سرانجامی
ایرشدیكی یره ایرشدی (بیت) مفرمای بخردان كار بزرك ❊ كه نایدز رووباه
پیكار كرك ❊ اكر چنك ومنقاررو بین كند ❊ كبوتر كجا صید شاهین
كند (القصه سعید ایدر عثمانك عمال وحكامندن مدینه یه اخبار غیر
مرضیه كلور اولدی وصحابه نك خاطری اول جهتدن ملول اولوب
شفقت ونصیحت طریقیله اكا ایتدیلر سنك حال وكمالكه لایق اولان
اولدر كه بو عامللری متصدی اولدقلری اعمالدن عزل ایدوب صحابه دن
برجمعی كه امانت ودیانت وعدالت ورزانتله موصوف ومعروفلردر
انلرك یرلرینه نصب ایده سن ومروانی نیابتكدن سوروب وخامت
عاقبت كاركی انك مشورت وصواب دیدنده بیلیه سن هرچند كه بو نوعدن
كلماتی امیرالمؤمنین عثمانه عرض ایتدیلر نتیجه ویرمدی واول جمله دن
عبدالله بن ابی سرحی والی مصرایدوب ابن ابی سرح اول ناحیه ده

خلقه جوروعدوان وظلم وطغيان طريقنه سالك اولدی (الملك لايبقی مع الظلم) قاعدهٔ مقرره دربالضروره اول دیار سکاننده برجماعت پایهٔ سریرخلافته ابن ابی سرحدن شکایت ایدوب تظلم کوسترد یلر و بوواقعه دن مقدم امیر المؤمنین عثماندن رضی الله تعالی عنه عبدالله ابن مسعود حقنده وابوذرغفاری وعماربن یاسرحقلرنده رضی الله تعالی عنهم مناسب اولمیه جق بعض اموروقوع اولمشیدی ابن مسعود جهتندن هذیل و بنی زهره قبیله لرینک قلوبی وعماربن یاسرایچون بنی مخزوم قبیله سنک کوکللری وابوذرغفاری اجلیچون بنی غفار قبیله سنک خاطرلری عثماندن صاف دکلیدی چون ذوالنورین ابن ابی سرحک فی الجمله کیفیتنه واقف اولدی ابن ابی سرحه تأکیداکید وتخویف شدیدی مشتمل برمکتوب یازوب مضموننده جماعت مظلومانله تطییب واسترضا وحسن معاشله معامله امر ایدوب آشکاره و پنهان جور وظلم وطغیاندن نهی بیورمشیدی امارات وحب جاه سوداسی ابن ابی سرحک سویدای قلبنی شویله احاطه ایتمشیدیکه فساد وفتنه انکیزلکدن فراغ وقصر یداتمسی محال کورینوردی اکابناء ابن ابی سرح نصایح عثماندن تغافل وتجاهل کوستروب کندوکارینه تمام انهماك واشتغال ایلدی وکندودن عثمانه شکایته کیدن متظلمه دن بعضیسنه دکنك اوروب برینی دخی قتل ایلدی پس اهل مصردن یدی یوزکشی مدینه یه کلوب ابن ابی سرحك خلقه ایتدوکی ظلملری اکابرمهاجرین واشراف انصاره عرض ایتدیلر مقصودلری ابن ابی سرحی عزل ایدوب واول مقتول مظلوم ایچون قصاص ایتدرمك ایدی مصریلرك التماسیله علی بن ابی طالب عثمان قاتنه واروب ایتدی بوقوملك مدعاری عبدالله بن ابی سرحی حکومت مصردن عزل واول مرد مقتول ایچون قصاص ایتدرمکدر مناسب اولان اولدرکه تمام تجسس وتفحص ایدوب برکیمسه نك اوزرینه حق ثابت اولورسه حقنی الیویره سن طلحة بن عبدالله وعایشهٔ صدیقه رضی الله عنهما دخی بومنوال اوزره امیرالمؤمنین عثمانه خبرلر کوندردیلر ذوالنورین ایتدی سزلر آیکز هر کیمده قرار ایدرسه ایالت مصری اکا تفویض ایده یم جمله اصحاب ایتدیلر محمد بن ابی بکرنسب وحسب جهتیدن بوامره لایق وسزاواردر واهل مصردخی انی استرلردی

اکا بناءً مصر حکومتنك منشورینی محمد بن ابی بکر نامنه یازوب انی مصر
جانبنه والی ایلدی و کوندروب مهاجر وانصاردن برجماعتی اکا رفیق
ایلدیکه تا انلرك معرفتیله ابن ابی سرحله اهل مصرك ارالرنده واقع اولان
مصالح و مهمات وخصومات تفتیش وتحقیق اولنوب عدالت
مقتضاسیله فصل وقطع اولنه پس انلر مصر جانبنه توجه ایتدیلر چون اوج
قوناق کتدیلر کوردیلر که برغلام سیاه بردوه یه سوار اولمش سرعت
تمامله کیدر کویا که برکیسه یی اردندن قوارو یاخود اول برکیسه دن
قچار ایدی انك احوالنی تفتیشه مشغول اولدیلر و کیمسن دیو سؤال
ایتدیلر ایتدی بن امیر المؤمنین عثمانك غلامیم بنی برمهم ایچون مصر
عاملنه کوندردی و برکره دخی سؤال ایتدیلر بن مروانك غلامیم دیدی
اکا ایتدیلر اشته عامل مصر بزمله در غلام ایتدی بنم عامل مصر دیمکدن
مرادم عبدالله بن سعددر بویله دیوب دوه سنی شتابله سوروب کتدی
محمد بن ابی بکری بو قضیه دن خبردار ایتدیلر اول غلامك اردندن
برجماعت کوندروب واول غلامی طوتوب کیرو کتوردیلر محمد بن ابی بکر
بالذات کندیسی اول غلامدن استفسار ایلدی غلام ینه اول جماعته
تقریر ایتدیکی جوابی و یردی محمد سؤال ایتدیکه هیچ سنده مکتوب
وارمیدر غلام ایتدی یوقدر تفتیش ایتدیلر انك متاعی اراسنده هیچ
مکتوب بولمادیلر اول غلامله برمطهره وار ایدیکه اول مطهره نك
جوفنده برنسنه تقلقل ایدوب صداسی مسموع اولوردی مطهره یی تحریك
ایتدیلر ایچنده اولان نسنه یی چیقارمق ممکن اولمادی آخر مطهره یی
یاردیلر ایچندن برمهرلو مکتوب چیقدی اول مکتوبك اوزرنده
یازلمش که بو مکتوب عثماندن ابن ابی سرحه واصل اوله و محمد بن ابی بکر
کندی ایله بیله رفیق اولان مهاجر وانصاری جمع ایدوب خواص وعوام
حضورنده اول نامه یی فتح وقراءت ایتدی مضمونی بو که چون محمد بن
ابی بکر وفلان طائفه اول دیاره ایریشه لر کرکدر که انلرك قتلی ایچون
برحیله تدارك ایده سن ومصر ایالتی ایچون کوتوردیکی منشورك ابطالنه
سعی بلیغ قیله سن وقرار سابق اوزره کندی منصبکده مستقر اوله سن
بعده سنك ظلمکدن شکایته کلن طائفه یی محبوس ایده سن بعده انلرك
حقنده نوجهله فرمانم اولورسه مضمونیله عامل اوله سن (و برروایت

دخی اولدرکه مکتوبده یازلمشکه فتنه‌قوپارمغیچون برطائفه مصردن
مدینهٔ رسول اللهه کلدیلر مقصودلری حاصل اولمیوب کیرو منزللرینه
کتدیلر سن انلری بیلورسن لایق ومستحق اولدقلری اوزره قتل
اولنه جقلری قتل والّلری قطع اولنه جقلری قطع ایده سن تا موجب
عبرت اولوب بردخی بومثللو اجتماعه هوس ایتمیه لر (وبرروایت
دخی اولدرکه عبدالرحمن بن عدیسه وعمران بن الجمقه وعمرو بن البیاعه
دکلنک اوروب وصقاللرینی تراش ایدوب محبوس قیله سن وبرجماعتی
دخی تعداد وتسمیه ایتمشکه انلری صلب ایده سن دیمش چون محمد بن ابی
بکر ورفیقلری بونامه‌یی اوقودیلر بغایت فزعناک ومضطرب اولدیلر
محمد اول نامه‌یی اعیان رفقانک مهرلریله مهرلدوب وبر معتمد کیمسه‌یه
تسلیم ایدوب مدینه‌یه مراجعت ایلدی اول کیمسه اکا برصحابه‌دن علی
وزبیر وطلحة وسعد وسعیدی وغیرلرینی جمع ایدوب اول مکتوبی انلرک
حضورنده فتح ایلدی وغلام سیاه قضیه‌سنی وکیفیت اخبار واطوارینی
اعلام ایلدی اول مجمعده اولنلر بغایت بحضور ومغموم ومتعجب اولدیلر
علی وطلحه وزبیر مکتوبی الوب عثمان قاتنه واردیلر وایتدیلر بوغلام
وبودوه سنکمیدر عثمان ایتدی بلی بنمدر وایتدیلر پس بومکتوبی دخی
سن یازمشمیدر عثمان ایتدی حاشاکه بومکتوبی بن یازمش اولم
ومدعاسنی ایمان شداد وغلاظله مؤکد قیلوب بومکتوبی بن یازمدم
وبرکیمسه‌یه امر ایدوب یازدرمدم بومکتوبدن خبرم یوق وبوغلامی
مصره بن کوندرمدم دیدی پس اول جماعته محقق ومعلوم اولدیکه
بو امر عثماندن صادر اولمامشدر وایمانی تصدیق ایدوب یقین
بلدیلرکه بو امر شنیع مروانک صنعیدر پس اکا انشاء دیدیلرکه مروانی
بزه تسلیم ایت تااندن مکتوب قضیه‌سنی تفتیش ایده‌لم وحال بوکه مروان
عثمانک سراینده ایدی عثمان مروانی تسلیمدن امتناع ایدوب ایتدی
مجرد بوسوزایله مروانی سزه قتل ایچون تسلیم ایتمکه قادر دکلم جائزکه
بوخطی بردشمنی یازمش اوله وبنم وقوفسز مهریمی آلوب اول مکتوبه
اورمش اوله وبوغلامی الدایوب دوه‌یه بندیروب کوندرمش اوله ومروانک
سوزی بو ایدیکه اکر بن ابی سرحه مکتوب کوندرمک دیلیدم دریا
یولندن کوندرردمکه تیز واصل اولوردی وعثمانک نشانلو غلامیله

ونشانلو دوه سبله كوندرمز ايدم و غلامى محمد بن ابى بكرك لشكرى ايچنه اوغراتمزايدم بو برامى دركه اعدابر برى ارا سنده دوزوب قوشوب كوندرمشلردر دير ايدى اصحاب عثمانك مجلسندن قالقوب كتديلر واندن صكره عثمانك مهام ومصالحنه قارشمز اولديلرزيرا مروانى تسليمدن امتناع اتمسيله انلرك قلوب سليمه لرنده كلى خدشه و اضطراب پيدا اولمشيدى وايتديلر كه بزم كوكلمز هركز عثمانله صاف اولمق احتمالى بوقدرمكراول وقتده كه مروانى بزه تسليم ايده تامكتوبك كيفيت امرينى اندن تحقيق ايدوب بيله يز اكر فى الحقيقه اول مكتوبى عثمان يازوب ياخود امر ايدوب يازدرمش ايسه آنى خلافتدن عزل ايده بز اصحاب رسول اللهدن بركشينك بلاجهت شرعى قتلنى تجويز ايتديكيچون واكر عثمانك وقوفسز عثمانك لساندن مروان يازمش ايسه اول مقوله شخصى عثمان نيچون كندى امورنده مطلق العنان ايلر بلكه اول مقوله شخص طردومنع وتبعيده مستحقدر واندن اجتناب ايدوب بعيد ومهجور اولمغه لايقدر (القصه اهل اسلام مابيننده بو قضيه شهرت وشيوع بولوب مدينه اهاليسندن برفرد بوغيدى الابو خصوصده عثمانه طعن وتعييب ايدردى وبوخبر چون بصره و كوفه فتنه لرينه ايرشدى همانده مدينه يه معاودت ايلديلر و بنى مخزوم و هذيل قبيله لرى بكه عبدالله بن مسعود وعمار بن ياسر ايچون اميرالمؤمنين عثمانه خاطرلرى قالمشيدى ومحمد بن ابى بكر دخى بنى تميم قبيله سندن نصرت طلب ايتمشيدى انك معاونته برجمع اتفاق ايدوب هرطرفدن كلوب مدينه يه دوكلديلر اهل مدينه دخى انلره امداد و معاونت ايدوب كار اكا منجر اولديكه برجمع اتفاق ايدوب قرق كون وقرق كيجه وياخود ايكى آى سكز كون وياخود التى آى على اختلاف الاقاويل عثمانى سراينده محاصره ايلديلر وقوماديلركه امامت ايچون مسجد رسول اللهه تشريف بيوره وخلقى منع ايتديلر كه انك سراينه آب شيرين ايلتەلر تاصوسزلقدن دلتنك اولوب امر خلافتى كنديدن خلع ايده وياخود مروانى كنديلره تسليم بيوره جناب ذوالنور بن رسول اللهك صلى الله تعالى عليه وسلم وصيتنه بناء امر اولدن ابا ايتدى ومروان حقنده وفور مرحمت وشفقتى اولديغنه بناء امر ثانيدن دخى امتناع كوستردى على مرتضى

اهل فتنه یی اول امر شنیعدن نهی بیورروب ایتدی بوایشکه سز ایتدیکز نه مسلمانلر عادتی ونه کافرلر عملیدر انکیچونکه اکر کفار روم بر کشی یی قید اسره چکوب محبوس ایلسه‌لر انی اطعام واسقا ایتمکی جمله مروتدن عد ایدرلر هرچند که مبالغه والحاح بیوردیکه تا اول طریقهٔ غیر مرضیه یی ترك ایدوب صو ویرمکدن مانع اولمیه‌لر مفید اولمادی علی مرتضی کوردیکه اول کروه رأی فاسدلرنده بغایت مصر ومعاندلردر (ذرهم فی طغیانهم یعمهون) آیت کریمه سی مقتضاسیله عمل بیورروب کندی سعادتخانه‌سنه رجوع ایلدی و شهزاده امیر المؤمنین حسنی خدامدن برجمله کوندردی تاذوالنورینك سرایی قپوسنده طوروب خلقی سرایه دخولدن منع ایده‌لر مدت محاصره‌ده چون مؤذن انك سرایی قپوسنه واروب (الصلوة یاامیرالمؤمنین) دیرایدی امامتی کاه ابوهریره عهده‌سنه وکاه ابن عباسه حواله بیورردی واهل فتنه مؤذنه امیرالمؤمنین دیدیکیچون زجر ایدرلردی شویلکه اواخر حالده مؤذن امیرالمؤمنین دیمکی قصر ایدوب یالکز الصلوة دیمکله اکتفا ایدر اولدی ناقصه اکا منجر اولدیکه غافقی بن حرب که اهل مصر رئیسلرینك بریسی ایدی مسجد رسول اللهده امامت ایدردی (نقلدر که ایام محاصره‌ده برکون امیرالمؤمنین عثمان رضی الله تعالی عنه سطح بامه چیقوب کندی یی اهل فتنه‌یه اظهار ایلدی اهل غوغا بر برینه ایتدیلر هیچ بوندن یکرك اولمزکه بروسیله ایدوب آنی قتل ایده‌لم تابودغدغه‌دن تیزرك خلاص اوله‌لم چون عثمان انلردن بوسوزی اشیدیجك ایتدی والله که حق تعالی عز شانه وانك رسولی صلی الله تعالی علیه وسلم قتلی مباح ایتمامشلردر (وبر روایت دخی اولدر که سطح بامدن اهل فتنه‌یه باش کوستروب ایتدی (السلام علیکم) هیچ برکیمسه انك سلامی جوابنه متعرض اولمادی اندنصکره ایتدی ارا کزده طلحة بن عبدالله وارمیدر طلحه ایتدی بلی واردر عثمان ایتدی (انا لله وانا الیه راجعون) اسلام دعواسنده اولان قومه سلام ویردم وعشرهٔ مبشره‌دن اولان طلحه اوقومك ایچنده اوله وبنم سلامه جواب ویرمیه یعنی بوحال مصیبتلردن برمصیبتدر که اول مقابله‌ده استرجاع ایدوب (انا لله وانا الیه راجعون) دیملیدر طلحه ایتدی بن رد سلام ایلدم عثمان ایتدی ردسلامده سنت بومیدر که سن بنم سلامیمی استماع ایدوب

بن سنك رد سلامكی استماع ایتیم (القصه عثمان ایندی‌ای طلحه یمین
ویررم سکا حق تعالی‌نك اسم پاکنه که حضرت پیغمبردن صلی الله
تعالی علیه وسلم ایشتدکمی که بیوردی هیچ بر مسلمان کشینك قانی
دوکمك حلال دکلدر مکر که بو اوچ خصلتدن بربنی ارتکاب ایتمش اوله
(بریسی اسلامدنصکره کفر (بریسی دخی احصاندنصکره زنا (وبریسی
دخی بغیرحق برمسلم قرنداشنك قانی دوکمش اوله والحمد لله تعالی بن
بو اوچ جنایتدن هیچ برینه اقدام ایتمش دکلم (بعض روایتده وارد
اولمشدر که مقتلر کندی مدعای باطللری ایچون مخاصمه وجدال
کریبانندن باش چیقاروب ایتدیلر حدیث مذکور یا مأول ویامقیداولمق
کرکدر زیرا نص قرآنی ثلثهٔ مذکوره‌نك غیری اباحت قتلده ناطقدر
ساعی بالفسادك قتلی کبی وباغیٔ مصر مقاتلك قتلی کبی دیدیلر عثمان
بو فتوایی ایشیدوب جوابنده هیچ سویلمدی (وبر روایت اولدر که عثمان
ایتدی سزدن برنسنه سؤال ایده‌رم الله حقیچون وحقوق اسلام ایچون
جواب صواب ویروب طریق عدل وانصافدن عدول ایتیه‌سز عجبا
بیلورمیسز که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم مدینه‌یه تشریف
بیوردقده مدینه اطرافنده بئر رومه‌دن غیری طاتلو صو بوغیدی فقراء
مهاجرین وسائر مسلمین صوسزلقدن اول سروره شکایت ایلدیلر
اول سرور ایتدی کیمدر اول کشیکه خالص مالیله رومه قیوسنی اشترا
وتملك ایده واول قیوده کندی قوغاسنی مسلمانلرك قوغاری ایله مساوی
قیلوب رضای حق یولنده اول قیوبی عامهٔ مسلمانلره وقف ایلیه اول مقابله‌ده
انکیچون جنتده بر قیو اوله پس بن روان اولوب اول قیویی خالص
مالمله الدم ومسلمانلره وقف ایتدم شمدیکی حالده سز بنی اول قیونك
صوینی ایچمکدن منع ایدرسز تا بالضروره دریانك آجی
صوینی ایچملو اولدم (نظم) در دست منی دست نیسارم بتو برد
❋ در دا که زآب تشنه می باید مرد ❋ حاضرلردن برجماعت
انکاره قادر اولمیوب اویله دردیدیلر وینه ذوالنورین سؤال ایتدیکه
ایا بیلورمیسز اوحضرتك مسجدینك جماعته وسعتی اولمیوب بیورمشیدیکه
کیمدر که آل فلانك بقعه‌سنی اشترا ایدوب اول بقعه‌یی مسجدك
زمینه منضم قیله اول مقابله‌ده اول بقعه‌دن یکرك بر بقعه اول کشی ایچون

جنده حاضر وآماده قلمش اوله پس بن روان اولوب حلال مالمله اول بقعه یی اشترا ایدوب مسجد نبوی یه ضم واضافه ایلدم تا مسجدك فضاسی فسیح ووسیع اولدی شمدی سز بنی اول مسجدده نماز قیلمقدن منع ایدرسز قوم انی دخی تصدیق ایدوب اویله دردیلر وینه عثمان ایتدی آیا بیلور میسز که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم جبل ثبیره چقمشیدی ابوبکر ایله بن اوحضرتك بیله سنجه ایدك ناکاه اول طاغ متحرك ومتزلزل اولدی شو یلکه اول طاغك تپه سنده اولان طاشلر دامنه اینه‌دی اوحضرت اول طاغده مبارك اپاغنی قیوب ایتدی (اسکن یا ثبیر فانما علیك نبی وصدیق وشهید) اول قوم ایتدیلر بلی اویله در عثمان ایتدی الله حقیچون بنم شهید الکمه کیم شهادت ایتدی وبو کلامی اوج نوبت تکرار ایلدی عثمانك بو کلامنی علی مرتضایه نقل ایتدیلر رقت بسیار ایدوب وافراغلدی وکندی خدمه‌دن جمع کثیر ایله عثمانه اوج قربه طلوسی طاتلو صو کوندردی اهل فتنه وفساد منع صددنده اولوب اول قربه‌لری عثمانك سرایی قپوسندن ایچرو کوندرمکه قومادیلر (بیت) صدشر بت شیرین زابت تشنه دلانرا ❊ نزدیك اب آرند وچشیدن نکذارند ❊ فی الجمله اولکون بنی هاشم وبنی امیه دن برجمعك امداد ومعاونتلریله اول قربه‌لری عثمانه ایرشدردیلر وایدرلر که ذوالنورین ایام محاصره تمام اولدقدنصکره مالك اشتری طلب ایدوب ایتدی بو خلقك بندن مطلوبلری ندر مالك ایتدی اوج امرك برینی اختیار ایت اولکیسی اولدر که کندوکی خلافتدن عزل وخلع ایله تا انلر دیلدکلرینی خلیفه ایتسونلر ایکنجیسی اولدر که قصاصا کند و قتلکه حکم ایله اکر بو ایکی امرك برینی اختیار ایتمیوب اباوامتناع ایدر ایسك بیلکه سنی قتل اینسه‌لر کرکدر امیر المؤمنین عثمان ایتدی بر خلعتی که حق عز شانه بکا کیدروب بنی انکله عزیز ایتمشدر اول خلعتی نیجه خلع ایده‌یم حال بو که سید انبیا صلی الله علیه وسلم بکا اول خلعتی خلع ایتمه دیو تأکید شدید وجهیله وصیت بیورمشدر وخلع ایتدیکم تقدیرجه تهدید ووعید کوسترمشدر والله که بنی سیاست میدانه چوکروب تیغ ظلم وعدوانله رقبهٔ حیاتمی بدنمدن جدا قیلمکز بکا سوکلور کدر امت مرحومهٔ محمدیه امامتندن کندومی خلع ایتمکدن اول امر قصاصکه دیدك والله که بندن قصاصی موجب

ومقضى اوله جق برامر صادراولمادى واما بوايكى امركبرينى قبول ايتمز ايسهك سنى قتل ايدرلرديدك بن يقينا بيلورمكه انلرك داعيه لرى اولدر يعنى مقصودلرى بنى اولدرمكدر اما اى مالك بيلكه اكر بوقوم بوامره اقدام ايدوب بنم قانم دوكمكه مبادرت ايدرلرسه بردخى بربرلريله دوستلق ايده مسه لركركدر وانلرك ارالرنده اختلاف حادث اولوب شمدنصكره اعداء دين محمدى ايله بطريق الاجتماع مقاتله ومحاربه ايده مسه لركركدر ديوب بوآيت كريمه يى اوقودى (ياقوم لايجرمنكم شقاقى ان يصيبكم مثل مااصاب قوم نوح اوقوم هوداوقوم صالح وماقوم لوط منكم ببعيد) وبوندنصكره ايتدى عن قريب خداوندكريمك عرش عظيمى التنده بز بوقومله جمع اولسق كركدر حضرت جلال احديت جل وعلا كندو وارلغى وبرلكى ايله بزم ارامزده حكم ايليه وبرطائفه يى جزاء سزاسنه ايرشديره (بيت) هرچه برمايكنى امروز برمابكذرد ❊ دلبرار حمى بكن مازاغم فرداى تست ❊ تيز اوله كه بندنصكره شول امورى مشاهده ايده لركه كندولره بغايت كوج وقاتى اوله وآرزو ايده لركه بن ارالرنده اولام وايكى عمرم مدتجه صاغ قلام والله كه بن انلرك امارت وسلطنتلرينه رغبت طوتمم اكر وصيت رسول قولاغمده اولميد يكه بيورمشيدى اى عثمان خداى تعالى سكا برخلعت كيدرسه كركدر خلق ديلسه لركه سن اول لباسى خلع ايده سن زنهار صاقنوب انلرك مدعاسنه كيتميه سن واول لباسى اكنكدن چيقارميه سن واول قضيه ده سكا لاحق اوله جق بليه يه صبر وتحمل قيله سن يعنى اولحضرتك بووصيتى اولميدى بن بهرحال كندو خانمده اوتوروب انلرى وانلرك امارت وسلطنتلرينى ترك ايدردم والله بن اكر بواهل بغى واشرارك اللرنده مقتول اولمسم دخى عن قريب سيلاب موت بنيان عمريمى خراب ايده جكى مقرردر زيراسن وسالم نهايته ايرشدى وكوكارم اينجلدى وبشره مك جلدى بغايت ضعيف اولدى واهل بيتمك سنلرندن سنم تجاوز ايلدى پس بهرحال شربت ضربت مماتى طاتمق مقرر اولدقدنصكره اول شربتى اشرار وفجار الندن طاتديغم يكدر وچون ايرو كيج بالضروره وديعت حياتى ردوتسليم ايده جكم محقق اولدقدنصكره اهل بغى وفسادك تيغ بيدريغلرى واسطه سيله ردو تسليم ايتديكم بكا انافع

ومفيددرز يرا انك ضمننده شهادت دولتنه فائزاولمق مضمر وحق تعالی اینك رضاوخوشنودلغی سعادتنه نائل اولمق مقرردر (بیت) چون سرازدست من بی سرو پاخواهدرفت ✽ آن همان به که فدای کف و پای تو بود ✽ باوجود که بنم حال وسالم بو منواله ایرشمشدر بنده بو جماعت بنم قتل وقتلمی قصدایدرلر الهی انلرك حاللرینی پریشان وكلمه‌لرینی متفرق ايله انلردن بنم انتقامیمی آل و بر بلای هائلی اول مفسدلرك اوزرلرینه حواله ایله که تا انلری هلاك ایلیوب اول مفتنلر وباغیلرك بریسنی صاغ قومیه (راوی ایدرالله حقیچون که اول بزركوارك اكثر دعاسی اول كروه بدكردارك حقنده مستجاب اولدی (منقولدر که عبدالله بن عباس بن ربیعه دنكه‌ایتدی امیر المؤمنین عثمان رضی الله تعالی عنه محاصره اولندیغی ایامك بعضیسنده موافقت ایدوب مجلس شریفنده حاضر بولنوردم بركون بنم الهه یاپشوب ایتدی ای عبدالله كل سنكله قپوآردندن اول قوم بدكردارنه سویلشورلر اصغاو استماع ایده لم پس قپوآردینه وارد ق قولاق طوتوب اصغاایتدك برقاچی ایتدیلر بز بوكشی یه نیچون امهاله مجال و یربرز همان قتل ایتسك اولمزمی بركروهی دخی ایتدیلر مهلت و یرملك كركجائزكه بوعناد واصراردن چوب خلافتی كندودن خلع ایده اول حالده طلحه دخی اول ارایه كلدی وایتدیكه ابن عدیس قنده در درحال ابن عدیس انك قاتنه كلوب برساعت مقداری بربرلریله علی طریق الاخفا سویلشوب فسلد شدیلر اندنصكره ابن عدیس كندو اصحابنه ایتدی شمدنصكره هیچ برفردی حضرت عثمانك سرایته كیره‌مكه و برفردی سرایندن طشره چیقمغه قومالك تاتمام مرتبه كاری تنك اولوب طارصغه عثمان ایتدی یاعبدالله بوصنعت و بوتدبیر طلحه‌نك رأیله وانك اشارتیله درطلحه‌نك شرینی بندن كفایت ودفع ایله بوكروهی بنم اوزریمه دلیر وجسور قیلن اولدر وخلافت آرزوسی که انك كوكلنده رسوخ بولمشدر امیدوارم سنك كرمكه كه انی خلیفه اولمغه یتشدرمیه‌سن وبوامرك طلبنده بنم كبی انك دخی قانی دوكه‌سن عبدالله بن عباس ایتدی اول حالده قپودن طشره چیقمق استدم خارجیلر مانع اولدیلر تاعاقبة الامر محمد بن ابی بكر بكا حمایت ایدوب سعی بلیغله بنی طشره چیقاردی (نقلدر که عبدالله بن عمراو باش طائفه سنه ایتدی حضرت رسول

زمان حیاتنده احد غزاسنده عثماندن برکناه عظیم صادر
اولمشیدی حق تعالی کندی کرمیله اول کناهدن آنی عفو بیوردی
نتکه (ولقد عفی الله عنهم) آیت کریمه سی اکا دلالت ایدر شمدی
برکناه صغیر سببیله قتل ایتمک استرسز (نقلدر که اهل مدینه دن
برجماعت خفیه طریقیله عثمانه خبر کوندردیلر که بزه اذن ویر تا سنک
جانبکدن بوقومله قتال ایده لم عثمان رضی الله تعالی عنه اذن ویرمدی
(وبرروایت دخی اولدر که زید بن ثابت انک قاتنه واردی وایتدی انصار
سکا سلام ایدوب ایدرلر که اکر مقاتله یه رخصت بیوررلرسه مقاتله
ایدوب ایکی کره انصار الله اولالم ذوالنورین انلرک حقنده دعاء خیر ایدوب
ایتدی سزک بکا مداد ونصرتکز برمنت عظیم و برنعمت جسیمدر
لکن قتالی تجویز ایتمزین زیرا استرمکه بنم سببمله مسلمانلرک خون ومالری
عرضهٔ تلف وهلاکده واقع اوله وایدرلر که ایام محاصره ده عثمانک سراینده
یدیوز مر دوار ایدی (وحسن بن علی وعبدالله بن زبیر وسائر اعیان
صحابه واشراف مدینه دن برجمع اتفاق ایتدیلر که اکر ذوالنورین اذن ویررسه
اهل ضلال واضلالی مدینه اطرافندن اخراج وازعاج ایده لر هر چند که
مبالغه و الحاح ایدوب مقاتله یه اذن طلب ایتدیلر رخصت ویرمدی
وایتدی بنم اطاعت وفرمانمده اولان جماعته یمین ویریرمکه بنم ایچون
قتل وقتال ایتمیوب بنی کندی حالمه قویالر تا حق تعالی بنم شانمده
تقدیر ایتدیکی نسنه لری امضایه ایرشدیره (بیت) صبری کنیم تا کرم
اوچه می کند * باین دل شکستهٔ غم اوچه میکند * ثبوته ایرشمشدر که
عبد الله بن سلام رضی الله تعالی عنه عثمانک محاصره سی ایامنده
محاصره اهلنه ایتدی ای زمرهٔ اهل اسلام زنهار عثمانک قتلی
صددنده اولماک وفتنه قپولرینی کندی وجودیکزه آچماک الله حقیچون
سزک اوزریکزدن فتنه قلیجنی صاقلین غلاف شریعتدر وامام زمانک
قتلنی قصد ایتمک خلاف طریقتدر وتحقیق بودر که سید انام صلی الله
تعالی علیه وسلمک قونجه ملائکهٔ کرام مدینه نک قپولرنده طوروب
بوبلدهٔ طیبه یی فتن دخولندن حفظ و حراست ایدرلر سز خلیفهٔ وقت
اولان کشی یی قتل اول ملائکه یی رنجیده ایتمکز وافعال غیر مرضیه
ارتکابیله کندی دیاریکزدن اول ملائکه یی اوچورمکز وخلاف واختلاف

واسطه سیله شمشیر فتنه یی غلافندن چقارمکز و مسلمانلرك تفرقی جاننده زهر اختلافی ایچمکز (و بر روایت دخی اولدر که ایتدی امم سالفه ده سنة الله انك اوزرینه جاری اولمشدرکه هر امتکه کندی پیغمبرلرینی قتل ایتدیلر اول مقابلهده انلردن یتمش بیك مرد مقاتل مقتول اولدی وچون بر پیغمبرك خلیفه سنی قتل ایتدیلر اول اراده انلردن اوتوزبش بیك مرد مقاتلك قانلری دوکلدی سز بو کشینك قانی دوکمه ده مبادرت واستعجالی ایتمکز که ابواب فتن سزه مفتوح اولوب قانلریکز تمام خوار لغله مسفوح اولسه کرکدر اول الله حقیچون که بنم نفسم انك یدقدرتنده درسزدن هر کشی که انك قتلنده شریك اوله روزقیامتده الی کسلمش اولدیغی حالده حضرت رب العزته ملاقی اوله و بیلك که بو شیخك بعنی عثمانك سزك اوزریکزده حقوقی باباز یکزك اوزریکزده اولان حقوقی کبیدر سز عقوقله مقابلنه تقویت قیلهکز و شریعت محمدیه یی تقویته محافظه ایدیکز طائفه اوباش چون عبدالله بن سلامدن بو تهدید ووعید تمامی مشتمل اولان کلامی اشتدیلر یلان سویلرسن ویهودیت واسطهسیله نفاق وشقاق ایلرسن دیدیلر عبد الله انلره جوابنده ایتدی سز کذب وعصیان یولنه سالك اولدیکز و امام بالحقك یوزینه هوا وهوس ایله مخالفت قپولرینی آچدیکز بن یهودی ومنافق دکلم بلکه مؤمن ومخلص وموحدم خدا ورسول بوکا شاهددر وجمله مؤمنان کامل بو معنایه عارف و واقفلردر وحق سبحانه وتعالی بنم حقمده نیچه آیات کلام مجید انزالیله شانمی رفیع ومجید قلمشدر وبنم آیت فضیلتمی بین الناس برمرتبه اظهار واعلان ایتمشدر که قریب وبعید ووضیع وشریفه مخفی وپنهان دکلدر که برآیتده بیورمشدر (قل ارأیتم ان کان من عندالله وکفرتم به وشهد شاهد من بنی اسرائیل علی مثله فآمن واستکبرتم) اهل تفسیر وتأویل اولنلر بیلورلر که شهادت بنی اسرائیلدن مراد بنم وبرآیت کریمهده دخی بیورر (قل کفی بالله شهیدا بینی و بینکم ومن عنده علم الکتاب) اجلهٔ اصحابدن سؤال ایدیکز که ومن عنده علم الکتابدن مراد کیمدر (القصه عبد الله بن سلامك بو جمله نصایح شافیه ومواعظ کافیهسی اول ظلمهٔ باغیهیه هیچ تأثیر ایتمیوب عاقبت کندیلرینی عثمانك سعادت خانهسنه آتدیلر ودینلرینی برباد ایتدیلر

(بيت) ونصيح الورى عند المحبين باطل * يرد ونه رد الشهادة بالجرح *
موسى بن عقبه نك جدى ابو حنيفه دن مرويدر كه ايتدى امير المؤمنين
عثمانك محاصره سى ايامنده زبير بن العوام بنى عثمان قاتنه كوندردى
چون انك سعادتخانه سنه داخل اولدم حسن بن على مرتضى وابو هريره
وعبد الله بن عمر رضى الله تعالى عنهم وصحابهٔ كرامدن بر جمع انكله
اوتورمشديلر مجلس شريفلرينه داخل اولوب ايتدم بنى جناب عزتمآبكه
زبير كوندردى وسلام وتحيت ايدوب ايتدى سنك محبت وطاعتكده ثابت
قدمم وسنكله ايتديكم مبايعته تبديل وتغيير يول بولمامشدر اكر بيورر
ايسك خاكپايه واره يم واكر ديلرايسك اولديغم مقامده خدمتكه قيام
ايده يم تحقيق بودر كه بنى عمرو بن عوف بكا وعده ايتمشلردر كه على الصباح
سرايم قپوسنده حاضر اوله لر تا جنابكدن هر نه اشارت بيوريلور ايسه
يرينه كتوره لر (بيت) براى تو دارم تن وجان وبال * ترا خواهم از خالق
ذوالجلال * امير المؤمنين عثمان غايت فرحندن تكبير چكوب ايتدى
شكر وسپاس اول خدايه كيم بنم قرنداشم زبيرى موقف عصمتده ثابت قدم
طوتوب بو قومك كرفتار اولدقلرى اخلاق شقاوتدن مصون
ومحفوظ ايلدى وبنم سلامتى اكا ايرشدر وايتكه بنم قاتمده خوشرك اولان
اولدر كه قرنداشم زبير كندى مقامنده مقيم اولوب دعواى اسلام ايدن
طائفه نك يوزينه بنم ايچون قليچ چكميه اميد وارمكه حق تعالى بو بليه يى
بندن دفع ايليه (بيت) تو با خداى خود انداز كار وخوشدل باش * كه رحم
اكر نكند مدعى خدا بكند * ابو هريره رضى الله تعالى عنه انلرك ايچندن
قيام ايدوب ايتدى اى ياران خبر ويره يم سزه اندنكه بنم قولاغم رسول
الله دن صلى الله تعالى عليه وسلم ايشتدى اهل مجلس ايتديلر سويله ياابا
هريره ابو هريره ايتدى ذات پاك رب البرايايه قسم ايدرمكه اول سرور دن
اشتدم بيورديكه بندنصكره بنم امتم ارالرنده فتنه لر ونيجه امور منكرهٔ
مكروهه لر پيدا اوله صحابهٔ كبار سيدابراره ايتديلر يارسول الله اول بليه لردن
نجات وخلاص نه نسنه ايله ميسر اولور حضرت ايتدى كركدر كه
اووقتده سزلك مرجع ومصير بكز بومرد امين وانك زمرهٔ متابعينى اوله
واول وقتده عثمانه اشارت بيورردى اول مجلسده حاضر اولان طائفهٔ
ايتدى يا امير المؤمنين ابو هريره نك خبر بله سنك حقيقت امرك بزه معاينه

كبی اولدی یعنی شك وشبهه‌مز قالمادی بزه اذن ویر تابو كروه باطله ایله مقاتله ایده‌لم عثمان انلره یمین ویردیكه بو جماعتله مقاتله صددنده اولماكزوبنی اسلام دعواسنده اولانلره قلیج چكن طائفه‌دن قیلمكزبكا بو بلیه‌یه صبر ایتمك وحضرت رسولك صلی الله تعالی علیه وسلم بو قضیه‌ده وصیتنی محافظه قیلمق اولی وانسب كورینور (نقلدر كه محاصرهٔ عثمانده رضی الله تعالی عنه سعید بن العاص انك قاتنه واردی وایتدی یاامیر المؤمنین سنك حقكده بنم رأیم انی اقتضا ایدر كه حج خانهٔ كعبه‌یه احرام باغلنوب تكبیر ایده‌رك سعادت خانه كدن چیقوب كیده‌سن امیدوارمكه چون سنك زیارت بیت الله قصدنده اولدیغكی كوره‌لر سكا رضررایرشدیرمكه قادر اولمیه‌لر وچون مكه‌یه داخل اوله‌سن اول دیارده برمسكن اختیار بیوره‌سنكه (ومن دخله كان آمنا) مقتضاسیله اول حرم امن وامانده هیچ كیمسه سكا تعرضه قادر اولمیه زیرا شمدنصكره بو بلده‌ده سكا اقامت میسردكلدر (بیت) بهر دیار كه دو چشم خلق خوارشدی ❊ سفر كنی توازانجا برو بجای دیكر ❊ ذوالنورین ایتدی والله عقلدن غایت بعیددر كه بو قوم بنم قانمی مباح عد ایتمشلر ایكن بنی حج خانهٔ كعبه‌دن منع ایتمیه‌لر وبوندن ماعدا جوارسید ابرار اولان دار هجرتم اوزره آخر یرده توطن واقامتی نیجه اختیار ایده‌یم (بر روایت دخی اولدر كه اوباش واراذلك سراینه تمام مستولی اولمغله حالی مكدر وكاری تنك اولوب علی مرتضایه یازدیغی (قد بلغ السیل الزبی وجاوز الحزام الطبیین) وآخر مكتوبی بو بیت ایله تمام ایلدی (شعر) فان كنت مأكولا فكن خیر آكلی ❊ والافادركنی قبل ماامزق (بیت) كنونم آب حیاتی بحلق تشنه فروكن ❊ نه آن كهی كه بمیرم باب دیده بشوبی ❊ اندنصكره غلاملری وموالی وتوابعی جانبنه التفات ایتدی وحالبو كه انلر جمله‌سی مسلح اولوب وقلجلرینی قوشانوب اوباشله محاربه وپرخاشه حاضر وآماده اولمشلر ایدی وبیوردیكه سزدن هر قنغكز سلاحنی چیقاروب بو قومله مقاتله داعیه‌سنی ترك ایدر ایسه حق یولنده مالمدن آزاد اولسون وصحابه واهل مدینه‌دن برجماعت سلاحلنوب محاربه‌یه عزیمتی مصمم قیلمشلر ایدی انلره دخی یمین وروب مبالغهٔ تمام ایله التماس ایتدیكه سلاحكزی چیقارك كه اول قومك صلاحی وسائر مسلمانلرك فلاحی سزك ترك مقاتله ایتمكزده‌در اهل غوغادن برجماعت دیوار آردندن طاش

آتمغه مشغول اولدیلر عثمان رفع صوت ایدوب ایتدی بو طاش آتمق ندر انلردن بریسی ایتدی بز اکا طاش آتمازز ولکن حق تعالی اکا رمی احجار ایله غضب ایتمشدر امیر المؤمنین عثمان رضی الله تعالی عنه ایتدی یالان سویلرسن نعوذ بالله که رمی احجار ایله حق تعالینك غضبی بکا متوجه اوله انك رمیی کرهٔ اولیده خطا ایتمز پس اول بی عاقبتلر بر اوغوردن هجوم ایدوب دیوار طرفندن کندیلرینی درون داره آتدیلر عثمان رضی الله تعالی عنه انلرك اقتحام وازدحامنی مشاهده ایدوب ایتدی حق تعالی بنم ایچون برمصرع ومقتل تقدیر بیورمشدر بن البته اکا ملاقی اولسم کرکدر وبن انك قضا وقدرینه راضی وخوشنودم پس (مصراع) ابدال زبیم چنك در مصحف زد ☼ دیدکاری مقتضاسیله مصحفی اخذ ایدوب سینه سی اوزره قودی وقراءته مشغول اولدی امیر المؤمنین عثمانك رضی الله عنه حرم محترمی اولان نائله بنت فرافصه دن مرویدرکه ایتدی چون اوباش عثمانك سراینی محاصره ایتدیلر اول ایامده اکثر اوقاتده صائم اولوردی وطاتلو صویی انك اوزرینه اول نوعله ممنوع ومسدود قیلدیلرکه هیچ برکیمسه قادر دکل ایدیکه اکا برمقدار طاتلوصو کتوره بیله ایدی پنجشنبه کونیکه ایرتسی کون مقتول اولدی عادت معهوده سی اوزره صائم اولدی اول بی مروتلردن افطاری ایچون برمقدار طاتلوصو طلب ایتدم استهزا طریقیله خانه کرده قیو واردر دیدیلر حال بوکه اول قیونك صویی غایت شور اولمغله ایچمك ممکن دکایدی ناچار اول کیجه افطار ایتموب خوابه واردی تا طلوع صبح قریب اولنجه اویودی بن طام یولندن قوکشو اوینه واروب انکیچون بر کوزه طتلو صو پیدا ایدوب کتوردم هنوز انلر اویانمامشیدی اویاردم تا برمقدار صوایچه طلوع صبحه نظر ایدوب ایتدی صباح اولمش وبن صومه نیت ایتمشم بوصودن نیچه ایچه یم بن ایتدم کیجه طعام ییمدك وصو ایچمدك نیجه صائم اولورسن ایتدیکه بو سقفك بالاسندن حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بکا ظاهر اولدی والنده برقوغه طتلو صو وارایدی بکا ایتدی اشرب یا عثمان اول صویی الوب ایچدم اوج نوبت بکا شربیله امر ایلدی بندخی اوج نوبت ایچوب

كمال مرتبه قاندم صوسزلغم بالكليه زائل اولدى اند نصكره ايتدى يا عثمان يارين بوقوم سكا هجوم ايتسه لر كركدر اكر انلر ايله مقاتله ايدر ايسك حق تعالى سكا ظفر ونصرت ويرر واكر ترك مقاتله ايدوب اول بليه يه صبر ايدر ايسك يارين كيجه بزم قاتمزده افطار ايتسك كركدر پس بن شق ثانى يى اختيار ايدوب يارين كيجه اوحضرتك قاتنده افطار ايده جك اولدم پس نائله يه وداع ايدوب بو منظومك مضمونى موقف ادايه ايرشدردى (بيت) ماسيلئ روزكار خورديم وشديم ✲ تاخود بكجا رسد سرانجام شما ✲ شبوته ايرشمشدركه يوم جمعه صباحنده على مرتضانك كرم الله وجهه سمع شريفنه ايرشديكه اوباش عثمانى بوكون قتل ايده جكلردر بوخبرك استماعندن على مرتضى ملول ومحزون اولوب اول جماعتك سب وشتمنه مشغول اولدى ودرحال امر ايلدى تاخواجهٔ عالمك ريحانتينى يعنى حسن وحسينى وغلامى قنبر موافقتى ايله سلاح قوشانوب وشمشيرلرى حمائل ايدوب كنديلرينى امير المؤمنين عثمانك سرايى قپوسنه ايرشديره واول جمعى منع ايدوب عثماندن مروانى ويرمكى التماس ايده لر شايدكه بوفتنه تسكين بوله زبير وطلحه واصحابدن برطائفه دخى چون اشتديلركه على مرتضى كندى جكر كوشه لرينى ذو النورينك امدادينه كوندرمشدر انلر دخى اول جنابه اقتدا ايدوب كندى اوغللرينى شاهزاده لرك ملازمتنه كوندرديلر تا اول امرده انلره موافقت ايليه لر اهل غوغا چون كورديلركه عثمانك مددينه بركروه كلدى مقامى لجاج وعناده اياق باصوب رمى سهام وقذف احجاره مشغول اولوب براوغوردن هجوم ايتديلر اول غوغاده امير المؤمنين حسنك مبارك يوزى قنادى ومحمد بن طلحه دخى مجروح اولدى وقنبرك باشى يارلدى جماعت اوباش چون حسنك مبارك يوزنده قانى كورديلر قورقديلركه مبادا بوخبر بنى هاشمه ايرشه وبو همه اتفاق ايدوب عثمانك امدادينه كله لر وسعى باطللرى بيهوده اوله واضمحلاله ايريشه برساعت مقدارى فراغ ايدوب اول امردن اعراض ايتديلر (وبر روايتده دارى آتشه اورديلر تا خلق اطرافندن كيرو چكلدكده فرصت بولوب طامدن سرايه دوكلديلر ايدرلركه انصاردن برشخصك خانه سى عثمانك سراينه متصل ايدى اول خانه نك

دیوارینه رخنه ایدوب اول رخنه‌دن عثمانك سراینه كیردیلر عثمان
نمازه مشغول ایدی واول نمازده سورهٔ طه اوقوردی وبونجه غوغا
وازدحامله ینه امر نمازدن شاغل وفارغ اولمادی چون نمازی تمام ایتدی
مصحفی النه الدی وآچدی بو آیت كریمه كلدی (الذین قال لهم الناس
ان الناس قد جمعوا لكم فاخشوهم فزادهم ایمانا وقالوا حسبنا الله
ونعم الوكیل) وبو آیت كریمه یه تكرار تكرار نظر ایدردی
(وبر روایت دخی اولدر كه سرای خلقی بالجمله سرای قپوسنه متوجه
اولوب اواطرفك محافظه سنه مشغول اولمشلر ایدی اوباش فرصت
بولوب سرایك آردندن داوب خانه یه دوكلدیلر عثمان زوجه سی
نائله ایله اول خانه‌ده ایدی ومصحف النده قرآن اوقوردی اول مدبرلردن
بریسی اول سرورك باشنه برضرب اوردیكه مبارك باشی شكست اولوب
(فسیكفیكهم الله) آیت كریمه سنك اوزرینه قانلر صاچلدی سودان
ابن حمدان اصبحی قلیج چكوب اوزرینه حواله ایلدی تاكاربنی تمام ایده
نائله كندوبی اول قلیجه حائل ایدوب دست همتله قلیجه صارلدی
واول واسطه ایله پارمقلری مقطوع اولدی (وایدرلر كه محمد بن ابی بكر
انك اوزرینه كلدی والنده براوزون اوق دمرنی وار ایدی یاخود
برقاج دمرنلر وار ایدی اول دمرنلر ایله عثمانك شاه طمرلرینی
قطع ومجروح ایدوب طشره چیقدی وعثمانك شاه طمرلرندن قانلر روان
اولدی وبرشخص دخی انك مبارك یوزینه برمشت اوردیكه اول جنابك
وجه مباركی مجروح اولدی پس سودان برضرب شمشیر ایله ایشنی
تمام ایلدی (وبرقول دخی اولدر كه حضرت عثمانك ابتدا خانه سنه
داخل اولان محمد بن ابی بكر ایدی عثمانك مبارك لحیه سنه یاپشدی
عثمان رفق ونرملكله اكا ایتدی ای بنم قرنداشم اوغلی بنم لحیه مدن
ال چك والله اگر سنك پدر بزركوارك صاغ اولیدی سن بكا
بوامر ناقرجامه اقدام ایده میدك اول جناب بنم لحیه مه اكرام ایدردی
محمد بن ابی بكرك قلبنده بو سوزك استماعندن بررقت ظاهر اولوب
خجل وشرمنده كیرو دوندی اندن صكره بوطور بویلو كوك كوزلو
رومان بن سرحان نام برشخص خنجر چكوب حنجره سنه قصد ایدوب
ایتدی یا نعثل نه دینده سن لغت عربده نعثل اركك اندغه دیرلر

واوزون صقاللویه دیرلر عثمان رضی الله تعالی عنه ایتدی بن نعثل دکلم
بلکه عثمان بن عفانم وابراهیم علیه السلامك ملت حنیفیه سی و پیغمبر
آخرالزمانك صلی الله تعالی علیه وسلم دینی اوزره یم ومشرکلر جمله سندن
دکلم بلکه موحدلر زمره سندنم اول بدبخت ملعون ایتدی بالانسویلرسن
واول خنجر ایله انی درجهٔ شهادته ایرشدردی واول صاحب
کمال اول حاله صبر ایدوب جان عزیزینی پیغمبرك وصیتنه ایثار ایلدی
وهیچ نوعله مقاتله وممانعه صددنده اولمادی وبو معنایه نظر ایله
انك مدحنده دینلدی (شعر) بشنو حیا وسیرت عثمانکه بنکرد ٭
در پیش روی دشمن قاتل سرازحیا ٭ ایدرلر که اول ساعت مصریلردن
برکشی دخی النده سیف مسلول ایله عثمانك خانه سنه کیروب ایتدی
والله بن بونك بورننی کسه رین ودیلدیکه اول جنابی مثله ایده نائله
کند وبی اول شخصك قلیجنه حائل ایتدی وعثمانك غلاملرینه
فریاد ایدوب چاغردیکه بکا معاونت ایدك انك غلمانندن رباح نام برغلام
قلیچ چکوب اول مصری یه متوجه اولدی نائله عنف تمامله انی خانه دن
طشره چیقاردی غلام دخی ایریشوب برضربله باشنی تندن جدا ایلدی
ومورخلردن بعضیلرك قولی اولدر که عثمانك قاتلی کنانة بن بحیی ایدی
وبو واقعه هجرتدن اوتوز بشنجی یلك ماه ذی الحجه سنك اون سکزنجی
کونی جمعه کون ظهوره کلدی (نقلدر که نائله سرایك طامی اوزره
چیقدی وفریاد ایتدیکه یلك وآکاه اولك که امیر المؤمنین عثمان
مقتول اولدی وندبه وزاری یه اغاز ایتدی وزبان حاله بومنظومك
مضمونی نشید چکدی (بیت) پیش کهازدرد تنم سینه چاك ٭ خاك بفرق
افکنم ازدست خاك ٭ حال کرا کویم وهمدرد کو ٭ همنفس یارمن آن
مرد کو ٭ خاك شد آن صورت زیبای او ٭ ای سرمن خاك کف پای او ٭
همنفسی نیست درین بوستان ٭ باکه توان کفت غم دوستان ٭ مروید که
امیر المؤمنین حسن وحسین وابناء صحابه دن برجماعت بوخبری
استماع ایدنجه سرایك درونه استعجال ایدوب امیر المؤمنین عثمانی
مذبوح کوردیلر اول واقعهٔ دهیا وحادثهٔ عمیاده کلمهٔ استرجاعه رجوع
ایدوب (انا لله وانا الیه راجعون) دیدیلر ورقت بسیار ایدوب دیدهٔ
پر آب وجکر کباب ایله طشره چیقدیلر (القصه خبر قتل امیر المؤمنین عثمان

رضی الله عنه مدینه شهرنده فاش اولدی و بوخبر موحش چونکه علی مرتضی وطلحه وزبیر وسعد وسائر مدینه ایچنده اولان اصحابه ایرشدی جمله سی خانه لرندن چقوب تعجیل تماماله کیدوب عثمانك خانه سنه ایرشدیلر وانی اوحالده کوردیلر علی مرتضی بغایت آزرده اولوب حسن وحسینی خطاب عتابه چکدی وایتدی روامیدرکه عثمان کبی برار بوطریقله مقتول اوله سزانك سرایی قپوسنده اوله سز وخلق بوامر شنیعدن منعه قادر اولمیسز وحسنك رویه برلطمه وحسینك سینه سنه برمشت اوردی ومحمد بن طلحه یه وعبدالله بن زبیره شتم وزجروتقریع ایلدی وقهروغضبك غایتنده (انالله وانا الیه راجعون) دیوب منزل شریفنده مراجعت بیوردی واول جنابك کانی اول ایدیکه اول بابده طلحه برمعاونت ایتمش اوله طلحه حضرت امیره ملاقات ایدوب ایتدی یااباالحسن نیچون بونجه غضب بیوررسن حسن وحسینی بی جرم وجنایت آزرده قیلرسن حضرت امیر ایتدی نه کونه قهر وغضب ایتمیم حال بوکه امیرالمؤمنین عثمانکه سید پیغمبرانله سعادت مصاحبت وشرف قرابت ودولت مصاهرته ایرمش اوله برجحت اثبات ایتمدنسز وبربینه اقامتسز مظلوما مقتول اوله طلحه ایتدی اکر مروانی اول جماعته تسلیم ایدیدی بویله اولمازایدی جناب ولایت مآب ایتدی اکر مروانی انلرك الینه تسلیم ایدیدی مروانك اوزرینه برامر ثابت اولمقسزین انك دخی قتلی اصلا جائز اولمازایدی پس امیرالمؤمنین علی بغایت ملول ومحزون اولوب کلمهٔ استرجاعی اعاده ایدوب ایتدی بارخدا عثمانك قاتلندن بیزارم وانك قاتلی سنك قهر وغضبکه مستحق صیارم (ایدرلر که خلق عثمانك سرایینی نهب وغارته کتوردیلر وابوهریره نك خانه سنی وعثمانك سرایی جوارنده اولان برقاچ خانه لری دخی غارات ویغما ایلدیلر وبولدقلری اموال وامتعه یی الدیلر وبیت المالدن دخی برغراره وبرقوالده ایکی غراره درهم غارت ایتدیلر وعثمانك خزینه سنده کایداو برصندوق بولدیلر وایتدیلرکه عثمان بیت المالدن خیانت ایتدیکی مالی بونده قومشدر واول صندوقی قیردیلر ایچندن برحقه چقدی ظن ایتدیلرکه اول حقه درمکنون وجواهر نفیسه ایله مملودر اول حقه یی دخی شکست ایتدیلر ایچندن برکاغد چیقدی اول کاغدده یازلمشکه (عثمان یشهد ان لااله

الاالله وحده لاشريك له وان محمدا عبده و رسوله وان الساعة آتية لاريب فيها وان الله يبعث من فى القبور عليه يحيى و عليه يموت) واول كاغدك ظهرنده بو ايكى بيت يازلمشيدى (شعر) غنى النفس بغنى النفس حتى يكفها * وان مسها حتى يضربها الفقر * فما عسرة فاصبر لها ان لقيتها * بكائنة الاو من بعدها يسر * راويلر ايدرلركه اول كون و برقولده اوچكون عثمانك ميتى اولحال اوزره مطروح ومتروك قالوب كيمسه نك مجالى يوغيديكه قالديره اندنصكره عثمانك قزى عائشه واون ايكى اركيجه وقتنده عثمانك جثه سنى برتخته اوزره قيوب بقيع غرقدە ايلتديلر (و برروايت دخى اولدركه غيبدن برهاتف آوازو يرديكه دفن ايدك وانك اوزرينه نماز قلمالك فان الله تعالى قدصلى عليه (و برروايت دخى اولدركه حكيم بن الحرام يا خو يطب بن عبدالعزى يا جبير بن المطعم ياز بير بن العوام انك اوزرينه نماز قيلديلر (برروايت دخى اولدركه عثمان وصيت بيورمشيديكه جنازه سى نمازينى زبير قيله ودفن ايليه وعلى اختلاف الروايات والاقاويل انى مقبرهٔ بقيعه دفن ايتمك ديلديلر بنى مازن قبيله سندن بركشى كوروب منع ايدوب ايتدى اكرانى بو مقبره يه دفن ايدرسكز بن واروب جماعت اوباشه خبرويردم تاانى قبردن اخراج ايدوب نواع فضيحتلرقيلرلر بالضروره انك جنازه سنى قالديروب حش كوكب ديمكله معروف برموضعه ايلتديلر وعثمانى اول موضعده مدفون قيلديلر ونه خوش ديمشدر بو بيتك قائلى (شعر) * ائن غيبوا جثمانه لم يغيبوا * مكارمه اللاتى الى الحشر تذكر * و ايدرلركه بوواقعه دن چوق زمان مقدم بركون عثمان رضى الله تعالى عنه حش كوكب موضعنده مرور ايتمشيدى اول موضعده بيورديكه چوق زمان كچميه كه بو بوستانده برحسن وجمال صاحبى بركشى يى دفن ايده لر(روايتده كتورمشلردركه چون اول نقاوهٔ صفوت وحيانى واول نقاوهٔ تقوى وسخاىى بوخاكدان سفليدن عالم اعلايه ايلتديلر خانه نك درت طرفندن درت ندا اشتديلركه اولكى ندا(يا ابن عفان ابشر بجنان ذات الاوان) ايكنجى ندا(يا ابن عفان ابشر بروح وريحان (اوچنجى يا ابن عفان ابشر بنعيم غيرفان(دردنجى يا ابن عفان ابشر برب غيرغضبان (ايدرلركه عثمانك زوجه سى نائله مقطوع اولان پارمقلرينى عثمانك قانلو كوكلكنه صاروب معاويه قاتنه

کوندردی معاویه اول کوکلکی منبر اوزرینه چیقاروب اهالیٔ شامه کوستردی ورقت ایدوب وافراغلدقدنصکره اشراف وخواص شامدن برجماعت یمین ویردیکه تا عثمانک قاتللرینه قصاص ایتمدکجه دوشکنه کیرمیه‌لر وعورتلرینه یقین اولمیه‌لر وتمام بر ییل اول قمیصک اطرافنده اغلاشدیلر (صحته ایرشمشدرکه سعید بن زید که جملهٔ عشرهٔ مبشره دندر عثمانک قاتللرینه تقریع وتوبیخ ایدوب ایتدی والله اکر احد طاغی سزک عثمانه ایتدکلریکزدن پاره پاره اولیدی البته پاره پاره اولدیغنه دکرایدی وابوبکردن رضی الله تعالی عنه مرویدرکه ایتدی والله که اکر کوک یره اینه و بنم جسدم طوغرم طوغرم اوله بنم قاتمه محبوبرکدر عثمانک قتلنده شریک اولمقدن وابن عباسدن رضی الله تعالی عنه منقولدرکه ایتدی اکر خلق عثمانک قاننی مطالبه صددنده اولمیه‌لر البته کوکدن طاش یاغمق مقرردر (شعر) اوان علی الافلاک مافی قلوبنا * تهافتت الافلاک من کل جانب * وایدرلرکه هرکیمکه عثمانک قتلنده سعی ایلدی حق تعالی برنازله ظهورایدیروب اقبح وجوهله یاباشی تندن جدا اولدی ویاخود الی قورودی یامحزون یامجنون اولدی ویاخود بربلای عظیمه مبتلا اولدی وعثمانک رضی الله تعالی عنه مرثیه سنده چوق اشعار سویلمشدر اول جمله دندر حسان بن ثابتک رضی الله تعالی عنه بو بیتلری (شعر) وترکتموا غزوالدروب وجئتموا * لقتال قوم عند قبر محمد * فلبئس هوی الطالحین هو یتموا * ولبئس قتل العابد المتهجد *

﴿ امیر المؤمنین علی مرتضانک رضی الله تعالی عنه خلافت ﴾
﴿ وحکومتی امرنده خواص وعوامک اجتماع واتفاقی ﴾
﴿ واعیان انامدن بعضیلرینک تخلفی وانک خلافتی سنه‌لرنده ﴾
﴿ ظهورایدن بعض حوادث ووقایع بیان اولنور بین الاجمال ﴾
﴿ والتفصیل والله یهدی الی الرشد والی سواء السبیل ﴾

ارباب سیر رحمهم الله کتورمشلردرکه چون واقعهٔ قتل عثمان رضی تعالی عنه ظهور ایتدی جناب ولایت مآب وصایت نصاب امیر المؤمنین علی رضی الله تعالی عنه خانه‌سنده اوتوروب من کل الوجوه خلق ایله اختلاط قپوسنی قپادی ورؤسای مصر وعظمای عصر یوزلرینی عتبهٔ علیه‌یه قیوب التماس ایتدیلرکه تا کابیعت مهمنی استحکام ایده‌لر اولکون اجابت

بیوردی و برروایت دخی اولدر که عثمان رضی الله تعالی عنه واقعه سندن بش کون صکره اهالی مدینه ایتدیلر علی قاتنه وارلمق کرکدر اول حضرتدن منصب خلافتی قبول ایتمسیچون التماس اولنمق کرکدر پس اول علی الشانك آستان سعادت آشیانه واروب ایتدیلر البته خلق عالمه بر امام پیشوا و بر خلیفهٔ مقتدا لازم ولابددر و بوکون روزکارده خلافته سندن احق ومقتدالغه سندن مستحق بر کیمسه دخی بلمزز اول جناب جواب ده ایتدی بنم بو کاره میلم یوقدر سز بو امرده هر کیمك اوزرینه اتفاق ایدرسه کز بن دخی موافقت ایدوب مبایعت ایدرم انلر بو منظومك مضمونی موقف عرضه ایرشدیروب ایتدیلر (بیت) مرتضی اندر میان وانکه کسی کوید که عقل ❊ آفتاب اندر سما وآنکه کسی کوید سها ❊ یعنی سن وار ایکن کیمك حدیدر که بو مقامدن دم اوره وخلافت اهل اسلام وحکومت خاص وعام مسندنه قدم قویه وایتدیلر که اکر بو فقیرلرك ملتمسی درجهٔ قبولده واقع اولمز ایسه تبغ خلاف (لولا السلطان لاكل الناس بعضهم بعضا) غلافندن چیقوب امور خلق عالم بغایت مختل و پریشان اولمق مقرردر جناب خلافت مآب اول طالبلره جواب باصواب ویروب بیوردیکه سزك ایچون اول مرتبه یوقدر که نصب امامه متصدی اوله سز بو برایشدرکه بدر غزاسی غازیلرینك رأی ورؤیتلریله صورت بولور که انلر ارباب حل وعقد واصحاب پیغمبر رفیع القدردرلر هر کیمی که انلر خلافته وریاسته قبول ایدرلر خلیفه اول کشی اولور مصریلر چون امیر المؤمنین بو کلام متیننی بو ترتیب لطیفله اصحاب رسول اللهه ایرشدیردیلر مدینه ده بولنسان جمهور کبار اصحاب اول جناب سعادت مآبك سرایی قپوسنه کلوب استدعای مبایعت ایلدیلر امیر المؤمنین مهاجر وانصارك بو مثابه ده هجوم والحاحلرینی کوردی سعادتخانه سندن طشره چیقوب مسجد نبوی یه متوجه اولدی ومنبر رسول اللهه چیقوب بر فصیح و بلیغ خطبه اوقودیکه حمد وثنای خداوند تعالی یی ودرود وتحیت محمد المصطفایی مشتمل ایدی اندنصکره بیوردیکه ای کروه مؤمنین راضی میسز که بن سزك امیریکز اولام جمله ایتدیلر بلی راضییز پس بیعته قیام ایتدیلر وجمله دن مقدم اول حضرته بیعت ایدن طلحة بن عبدالله ایدی وحال بو که احد غزاسنده کفار ایله جنك ایدرلر ایکن کفاردن حضرت رسول خدانك صلی الله تعالی علیه وسلم

اوزرینه حواله اولنسان قلیجه طلحه قولونی قارشو طوتوب اولحضرته
قولنی سپر ایتمشیدی اول زمان طلحه نك النه اول قلیجك زخمی ایرشمكله
اول زخمدن طلحه نك الی اشل یعنی چولاق اولمشیدی اول وقتده
امیرالمؤمنین جناب خلافتمأبك خاطر شریفنه خطور ایتدیكه بومقوله
چولاق ال ایله استفتاح وابتدا اولنان بیعت نقص ونكثه لایق وسزاواردر
وكندی كندی یه ایتدی (ید شلاء وامر لایتم) و بر روایت دخی
اولدركه حبیب بن ذویب ابتدا اولحضرته طلحه نك بیعت ایتدیكنی كوروب
ایتدی بوكشی یه اولا بیعت ایدن صاحب شلدر هركز بو بیعت پایدار
اولماز (ید شلاء و بیعة لاتتم) دیدی اندنصكره زبیر بیعت ایلدی
اندنصكره اعیان مهاجرین وانصار واندنصكره سائر خلق اول جنابه
شرف بیعتله مشرف اولدیلر (بعض كتبده مسطوردركه اول بیعت
ذوالنورینك مقتول اولدیغی جمعه كوننده واقع ومحقق اولدی لكن
صوابه اقرب اولان اول روایتدركه دیمشلردر امیرالمؤمنینك بیعتی عثمانك
رضی الله عنه قتلندن برهفته صكره واقع اولمشدر مستقصی نام كتابده
(برروایت نقل اولنمشدركه انك حاصل معناسی ابن همدانینك روایت ایتدیكیدر
اول روایت اولدركه اهل مدینه سعدبن ابی وقاصه عرض بیعت ایلدی
یعنی سكا بیعت ایده لم امیر بزاول دیدیلر سعد ابا وامتناع كوستروب قبول
ایتمدی علی بن ابی طالب دخی كندی بی بوامردن چكه رك طوتدی زیرا
خلقدن چوق اختلاف مشاهده ایتمشیدی تا عثمان قتل اولندیغی جمعه
كوننده نصكره پنجشنبه كونی اولدی اول جماعتكه خلیفه تعیینی صددنده
ایدیلر اعیان اصحاب رسول اللهدن هر برینك قپولرینی برر برر طواف
ایدوب ایتدیلر علی بن ابی طالبه واروب محرك سلسلهٔ بیعت اولدق ابا
وامتناع ایدوب خلافتی قبول ایتمدی یارنكی كونكه یوم جمعه در خلق
ایچون هیچ برامام یوقدركه بوفرض مؤكده یی قیام ایده یعنی صلات
جمعه یی قیلاو یره بو بابده سزك رأیكز ندر دیدیلر بعضیلر بز بوامره یعنی
خلافته احق واولی دكیلوز اول جماعت ایتدیلر ایمدی بزمله برساعت موافقت
ومرافقت اختیار ایدك تا علی بن ابی طالبه واروب اكا بیعت ایده لم اهل
بدر دخی اول طائفه یه موافقت ایدوب علی عایقدر قاتنه كلدیلر و بیعتی
اكا ایتمكه مجتمع اولدیلر الا طلحه وزبیر حاضر دكللر ایدی امیرالمؤمنین

بیوردیکه طلحه وزبیر قنده درلر ایتدیلرکه انلر شویله شویله دیرلر یعنی
تردد وتعلل صورتنی کوستررلر علی مرتضی ایتدی بوامر امر عظیمده
انلرك ایکیسنك دخی حاضر اولملری لازم ولابددر پس مالك اشتر وحکیم
ابن جلابه هرایکیسی طلحه وزبیر قاتنه واروب ایتدیلر بز منصب خلافتی
هر ایکیکزه عرض ایتدك وسزلردن بر بکزه بیعت ایده لم دیدك امتناع
ایدوب موافقت ایتمدیکز وشمدیکی حالده مسلمانلر امر خلافتـه لایق
بر کیمسه اختیار ایتدیلر سز موافقت ایتمیوب سرکشلك ایدرسز یعنی
(یدالله علی الجماعة) تأکید اکیدندن باش چکوب (ومن شرد شرد
فی النار) وعیدی تهدیدندن اندیشه قیلمادیکز پس اهل اسلامه دوست
ونیکخواه دکلسز تامسلمانلرك بیعتنه اتفاق ایتدکاری کیمسه یه بیعت
ایتمدکجه یعنی (مارأه المسلمون حسنا فهو عندالله حسن) دائره سنه داخل
اولمادقجه واکرسز جماعت مسلمین ربقه سندن باش چکرسه کز (التارك
للجماعة کالتارك لدینه) تهدیدی حکمی ایله سزك قانکزی دوکمك حلال
ومباح اولوب سزك نفسکز خدای ذی الجلال قاتنده مستحق عقاب
ونکال ولایق عذاب وو بال اولور طلحه وزبیر چون کوردیلرکه اکرامتناع
اوزره اصرار ایدرلرایسه عثمان بن عفانه ملحق اولورلر همانذم ایکیسی
دخی امیرالمؤمنین قاتنه کلدیلر اول حضرت انلره ایتدی بنم بوامر خلافته
رغبتم بوقدر سزلردن هرقنغیکزك رغبتی وار ایسه کرکدرکه ال آچسون
تابن اکا بیعت ایدهیم انلر ایتدیلرسن بوامره احق واولی وانسب واحراسن
پس طلحه واندنصکره زبیر بیعت ایلدیلر بوقضیه هجرتدن اوتوز بشنجی
سنه نك ماه ذی الحجه سنك یکرمی بشنجی کونی پنجشنبه کون واقع اولدی
کتاب مستصفاده بوکیفیت اوزره ایراد اولنمشدر و بعض ثقاتدن اویله
مسموع اولمشدرکه بو بیعت برکونده واقع اولمشدرکه آفتاب عالمتاب
برج حمله تحویل ایتمشیدی (القصه چون ایرتسی کون اولدی عامهٔ
خلق بیعت ایلدیلر پس علی بن ابی طالب عادت اوزره برخطبهٔ بلیغه
اوقودی وجماعتله نمازی قیلدی وامور مذکوره دن فراغدنصکره
امیرالمؤمنین کرم الله وجهه بیوردی تامروانی و بنی معیطدن برقاچ نفری
طلب ایدلر تمام تفتیش وتفحص ایدوب اول جماعتدن اثر وخبر بولامدیلر
(ایدرلرکه جناب ولایتمآب عثمانك زوجه سی نائله دن استفسار ایتدیکه

عثمانی قتل ایدن کیمدر نائله جوابنده ایتدی ایکی مرد سرایه کیردیلر
ومحمد بن ابی بکر انلر ایله بیله ایدی اول ایکی مرد عثمانی قتل ایتدیلر بن
انلرك یوزلرینی کوردم اما انلر کیم اولدقلرین بلمزین امیرالمؤمنین علی
رضی الله تعالی عنه محمد بن ابی بکری طلب ایدوب کیفیت واقعه‌یی اندن
سؤال ایلدی اول دخی موقف انهایه ایرشدردیکه والله عثمانك سراینه
کیردم وانی قتل قصدنده ایدم بابام ابو بکری یاد ایلدی بن اندن متأثر
اولوب ال چکوب اول نیتدن رجوع ایلدم وتائب اولدم برآخر کیمسه
اولدوره دیو نظر ایتدم ومحمد بن ابی بکر بن قتل ایتمدم دیو یمین بالله ایتدی
وعثمانك زوجه‌سی نائله دخی بو سوزلرنده محمد بن ابی بکری تصدیق
ایلدی (مؤلف کتاب فقیر وحقیر جمال الدین المحدث الحسینی عفی الله عنه
ایدر بو قضیه مستصفی کتابنده ایراد اولنمش بو عبارتله که (وفی روایة
احمد بن حمدان فاما بو روایتده مذکور اولان نسنه که طلحه وزبیر اولا
امیرالمؤمنینه بیعتدن امتناع ایدوب اوخصوصده سوزلر سویلیوب آخر
الامر مالك اشتر وحکیم بن جبله‌نك انلره واروب قتل ایله تهدید ووعید
ایدوب جبر وکرهله امیرالمؤمنین علی مرتضایه بیعت ایتدردکاری
ظاهرا منافیدر حضرت امیرك حرب جملده طلحه وزبیره سز بکا طوع
ورغبتله بیعت ایتمشیدیکز سزه کیمسه اجبار واکراه ایتمشیدی دیو
بیوردیغنه وحال بوکه بو روایت درجهٔ ثبوته ایریشن روایتلردندر و بعض
مکاتبده که امیرالمؤمنین علی مرتضی معاویه‌یه کوندرمشدر اول
مکتوبلرده بو معنایه منوال محرر اوزره تصریح بیورمشدر نتکیم بو کتابده
اثنای حرب جمل وصفینده ذکر اولنسه کرکدر ان شاء الله تعالی
(و بعض کتب سیر وتواریخده مسطوردرکه مقدما ذکر اولندیغی اوزره
امیرالمؤمنینك مصریلره نصب امیر سزك حدیکز دکلدر عامهٔ مسلمینك
امارت وحکومتی بر کیمسه‌نك اوزرنده اولمق اهل بدرك اختیار
واتفاقلرینه محتاجدر دیو بیوردیغی طلحه وزبیرك سمعلرینه ایرشدکده
محظوظلر اولوب وجوه مهاجر وانصاردن برجماعتله امیرالمؤمنینك قاتنه
کلوب ایتدیلر مسلمانلره البته برخلیفه و برامام لازم ولابدر و بو عصرده
بو کاره سندن انسب والیق بر کیمسه یوقدر حضرت امیر جواب و یردیکه
(لاحاجة لی فی امرکم فمن اخترتم رضیت) یعنی سزك امارتکزه بنم رغبتم

بوقدر امارته هر کیمی اختیار ایدرسه کز بن دخی راضی اولوب بیعت ایدرم انلر ایتـدیلر بزم مختار یمزسن سن بز سنی اسـترز وتکرار مبالغه ایدوب بومعنایی ادا ایلدیلر وایتدیلر خلافت برقبای زیبادرکه سـندن غیری برمردك قدری قدینه راست دکلدر زیراکه سن خلاصهٔ قریش سن ومقدم طائفهٔ هاشمیه وافضل واکمل زمان خلایقسن وهادیٔ سـبل وطرقك یعنی رسول حضرت خالقك اقرب اقرباسی سن امیرایتدی بوکاره میلم یوق قوك بنی کندی حالمه تابندخی سزك بریکز اولایم وهر کیمی والی ایدرسه کز بن انك وزیر ومشیری اولام زیرا بنم وزارتم امارتمدن یکرکدر دیدی انلر ینه زیاده التمـاس ومبالغه ایله ابرام والحاح ایلدیلر چون مبالغه حددن کچدی امیرالمؤمنین ایتدی اکر بکا بیعت ایدرسه کز بیلك که حد شرعدن تجاوز ایتمیم کرك وخاطر صایوب میل ومحابا قیلمق بندن واقع اولماسه کرکدر وهرامره فیصلی مشاورهٔ جمهور ایله ایتمیم کرکدر وکندم ایچون بیت المـالدن بردهم تصرف ایتمسم کرکدر وسزلری بربریکزدن ترجیح ایتمیم بلکه نظرمرحمت وعاطفتله هربریکزی کوروب کوزتسم کرکدر و بین العباد احکامی کتاب وسنت رسول الله ایله امضا واجرا ایتسم کرکدر اندنصکره بیوردیکه مسجدده حاضر اولك زیرا بوکار کیزلو وقپاقلو فیصل وانقطاع بولمـاز پس خلق مسجده کتدیلر ابتدا بیعت ایدن طلحه ایدی اندنصکره زبیر اندنصکره سعد واندنصکره مهاجر وانصار واهل مدینه کروه کروه اولحضرتدن شرف بیعت بولدیلر پس امیرالمؤمنین جمعه کونی منبر رسول اللهه چیقدی غایت فصاحت و بلاغتده برخطبه انشا بیوردی ایدرلرکه اوخطبه نك اولی بوایدی (الحمد لله علی احسانه قدرجع الحق الی مکانه) حضرت امیر رضی الله عنه قدرجع الحق الی مکانه دیدکدنصکره خزیمة بن ثابت انصاریکه حضرت رسالت صلی الله علیه وسلم اکا ذوالشهادتین دیمکله ذوالشهادتین لقبیله ملقب اولمشیدی درحال قالقوب منبرك مقابلنده اایاغ اوزره طوروب بوابیاب بیناتی که انك جملهٔ ابیات حسان وابکار افکارندن ایدی حسان صفت منصبهٔ بیانده جلوه و یردی

(شعر) اذا نحن بایعنا علیا فحسبنا ❊ ابو حسن مما نخـاف من الفتن ❊
وجدناه اولی النـاس بالناس انه ❊ اطب قریش بالکتاب وبالسـنن ❊
وما من قریش من سبق عباده ❊ اذا ماجری یوما من الطعن والابن ❊

واول من صلى من الناس واحدا ❊ سوى خيرة النسوان والله ذوالمنن ❊
وصاحب جيش القوم فى كل واقعة ❊ تكون بها نفس الجبان لذى الدفن ❊
فذاك الذى يثنى الخناجر باسمه ❊ امام لنا حتى نغيب فى الكفن ❊
نقلدركه طلحه وزبير بيعت تمام اولدقدنصكره اصحابدن برجمله على بن
ابى طالبك قاتله وارديلر وايتديلر عثمانك قاتلرينى نه‌وجهله قصاص
ايده‌رز اميرالمؤمنين ايتدى برجمع كثير بوتهمتله متهملردر مجرد تهمت
ونسبتله دوكلسنى قتل ايتمك اولماز اكرسز بوايشى ايدن كيم اولديغنى
يقينا بيلورسه كز بن عثمانك قاتلى قصاصنى طلبده سزكله يكدل و يك
جهتم برمقدار صبر ايدك تاصاحب قصاص كلسون واول شخص معين
اوزره دعوى ايتسون سز شهادت ايدك بن قاتله حكم ايده‌يم (روايتده
كتورمشلردركه اول زمانده اكثر بنى اميه مدينه‌دن فرار ايتمشلر ايدى
بعضيسى مكه طرفنه وبعضيسى نائله نك مقطوع اولان پارمقلريله
وعثمانك قانلو كوكلكى ايله شام جانبنه معاويه قاتنه كتمشلر ايدى
و برمقدارى دخى مدينه‌ده مخفى اولوب خوف وخشيت اوزره ايديلر انلر
دخى فرصت بولدقجه كنديلرينى مكه ده عايشه قاتنه ايرشديررلردى
بنى اميه دن هيچ فرد امير المؤمنين على يه بيعت سعادتنه ادراكه موفق
اولماديلر (مصراع) اين كار دولتست كنون تا كرا رسد ❊ بيعتدن
ايكنجى كون جناب ولايت مآب امر بيوردى تاخزانهٔ بيت المالى آچوب
خزانه ده مضبوط اولان مالى طشره چيقاروب خلقه قسمت ايتديلر
وصاحب كتاب مستصفى كتورمشدركه اميرالمؤمنين على رضى الله تعالى
عنه امر بيوردى تاصدقه دوه‌لرندن سلب اولنان متاع وسلاحيكه عثمانك
سراينده ايدى بيت المال ايچون ضبط ايلديلر وعثمانك اموالنى بيوردى
تاورثه سى بينلرنده قسمت ايلديلر وايدرلركه برجمع معدود اول بيعتدن
تخلف ايتمشلر ايدى سعد بن ابى وقاص وعبدالله بن عمر ومحمد بن مسلمهٔ
انصارى واسامة بن زيد بن الحارثه كبى اميرالمؤمنين انلرى مجلس شريفنه
احضار ايتدروب ايتدى جمهور ناس بكا بيعت ايتديلر و بزلشكر تجهيزنه
مشغولز تا بر دشمن پيدا اولورسه حاضر وآماده اوله يوز سزلردن دخى
متوقع ومأمولدركه حاضر وآماده اولوب تخلف كوسترميه‌سز ومسلمانلره
مرافقت وموافقت قپوسنى كندو وجوهكزه آچه‌سز سعد ايتدى بزسنك

اشکر یکه داخل اولمازز تاشول وقندهلک که قلیجی بنم الیمه ویره سن وکافری مسلماندن سچوب بکا کوستره سن یعنی اهل اسلامه قلیج چکمز بن دیدی عبد الله بن عمر ایتدی سکا اسم پاك خدایه یمین ویریرمکه بکا حقیقتنی بلمدیکم ایشی تکلیف ایتمیه سن محمد بن مسلمه ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم بکا دیمشدر که چون بنم اصحابم بربرلرینه خلاف ایدوب ارالرنده اختلاف واقع اوله اول وقتده سن انلرك ارالرنده بولنمه وقلیجکی احد طاغنك تپه سنه اورشکست اولدقده کل خانه کده اوتور وحدت اختیار قیل تاشول زمانه دك که یابرینك النده مقتول اوله سن ویاخود موت ایرشدکده فراشکده اوله سن واما اسامة بن زید ایتدی اکر کندو خلافتکه بندن بیعت طلب ایدر ایسك حالا سنك بیعتکده یم اما اکر اهل اسلامله مقاتله امر ایدر ایسك احتراز وتوقی ایدیجی یم زیرا حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم ایله عهد ایتمشمدر که برشخصله که وحدانیت خدایه ورسالت محمد مصطفایه اقرار ایده انکله مقاتله ایتمیم چون امیر المؤمنین اول جماعتدن بوسوزلری ایشتدی ایتدیکه بنی بو بیعتدن چیقرك وهر کیمی استرسه کز کندوکزه خلیفه ایدك اول جماعت جوابده هیچ نسنه سویلمدیلر ومجلسدن قالقوب کتدیلر کتاب مستصفاده کتورمشدرکه صهیب وحسان ثابت وکعب بن مالك وزید بن ثابت ورافع بن خدیج وفضالة بن مره وکعب بن عجره وقدامة بن مظعون دخی امیر المؤمنینه بیعتدن تخلف ایتمشلرایدی (تنبیه) پوشیده دکلدر که امیر المؤمنین علی رضی الله عنه اول متخلفلری خصوصا سعد بن ابی وقاص وعبد الله بن عمری (وان طائفتان من المؤمنین اقتتلوا فاصلحوا بینهما) آیت کریمه سیله الزام ایتمکه قادر ایدی لکن بو آیتله احتجاجی ترك ایدوب انلردن اعراض ایلدی حضرت امیر بو احتجاجی ترك ایدوب انلردن اعراض بیورمسی انلرك تخلفندن اعظم واشد رفساده دخی منجر اولماسون ایچون ایدی والله اعلم (ایدرلر که حضرت امیرك خلافتدن ایکنجی کونکه یوم سبت ایدی مغیرة بن شعبه که شرف صحبت رسول الله ایله مشرف اولوب عرب بیننده سلامت عقل ومتانت رأی وتدبیر ایله معروف ومشهور ایدی امیر المؤمنینك خدمت شریفنه کلوب عرض ایتدیکه جناب سعادت نصابکه نسبت اخلاص ودولتخواهلق واختصاص وهوادارلق اوزریمزه

لابد وضروری اولمغله نیکخواهلقدن ناشی سنك سلاح امرك واستقامت
مهمك ایچون خاطریمه اوچ نسنه خطور ایتمشدر اکر رخصت بیورر
ایسك موقف انهایه ایرشدیره یم اول اوچ خاطره‌دن هر قنغیسی مرضیٔ
ضمیر منیرك اولورسه انی اختیار بیوره‌سن جناب ولایت مآب اکا دستور
ویروب سویله دیدی مغیره ایتدی بن بعض کیمسه‌لردن سنك خلافتك
امرنده برنوع تکاسل وتغافل فهم ایده یورم انك علاجی اوچ امرك
بریسیدر اولکی اولدرکه برتیز رفتار دوه پیدا ایدوب واول دوه‌یه سوار
اولوب وبوقومدن اعراض ایدوب فرار اختیار ایده سن چون بوقوم
خلافت ایچون سندن اولی والیق برآخر بنی بوله‌مدقلرنده جمله‌سی اتفاق ایدوب
سنك عقبکجه کیدرلر واروب دیلك ومنت والتماس وابرام تماملهٔ مهم خلافته
سنك اوزرکده قرار ویررلر واکر بوامر مقبول خاطر خطیرك اولمز ایسه
عثمانك عمالنی منصبلرنده ثابت ومقرر طوتارسن تا سندخی امر خلافتده بلا
خلاف متقبل ومتمکن اولورسن زیرا بن انلردن بعضنك سکا خلافندن
ایمن دکیلم (وبر روایت دخی اولدرکه ایتدی صواب اولدرکه معاویة بن
ابی سفیانه مکتوب یازوب سابقا اوله کلدیکی اوزره ایالت وحکومت
مملکت شامی اکا مقرر بیوروب مسلم طوتارسن وانی اول مکتوبله کندیکه
دلکرم ایدوب اکا استمالت واطمینان قلب ویرمکله فارغ البال ایدرسن
وانك واسلافنك شرفلرینی اول مکتوبده مسطور قیلرسن واکا عمر وعثمانك
ایتدکلری سلوکدن احسن سلوکله معامله ایده‌جککی اعلام بیوررسن
وعمرو بن عاصی حکومت مملکت مصر تفویضیله نوازش ورعایت بیوررسن
واکا بر استمالت نامه یازرسنکه انك شرفنی واکفا واقرانی اوزره تقدمی
واشراف واعیاندن امتیازی ذکرینی مشتمل اوله زیرا عمرو بن عاص
برشخصدرکه ناموس ونام قیدنده درو بغایت زیرك وصاحب فراست
وکیاستدر وطالب حکومت وریاست کشیدر یا امیر المؤمنین بن اول
ایکیسنك یعنی معاویه وعمرو بن عاصك سکا بغی وخلافندن بغایت
توهم ایدیم چونکه بو ایکی شخصك سکا اطاعت وانقیادیله سنك
خلافتکده برنوع استحکام وشان پیدا اوله وبو ییل بوطریقه اوزره کچه
بو ییلدن صکره احوال عبادی اختیار واسطه‌سیله حضورشریفکه
احضار وتفتیش بیوردیغکده انلری عزل ایدوب خاطرشریفك هر کیمی

دیلرسه یرلرینه نصب ایله اکر بوذکر اولنان ایکی امرك هیچ بوبنی اختیار بیورمز ایسك مناسب اولان اولدر که بوشهردن ترك علاقه ایدوب برآخر یرده توطن واقامت ایدرسن زیرا بو شهر سلاح وکراع ولشکر کثلاتبری دکلدر امیر المؤمنین جوابنده بیوردیکه سنك بورأیك بکا صواب کورنمز اما خلقدن فراغ ایتمکی نیجه اختیار ایدهیم حال بوکه بنم بیعتمه اجتماع ایتمش اولدیلر امامنا صب واعمالی عثمانك عمالنده قرارداده ایدوب خصوصا معاویه وعمرو بن عاصی بنم زمان خلافتمده انلره رساعت حکومت وایالتی مقرر ومسلم طوتمقدن حق تعالی بکا سؤال ایتمیه بن دائما کیجه وکوندز کیزلو وآشکاره انلری اعمال ایتمامك ایچون عثمانه نصیحت ایدردم بو بابده بنم سوزیمی اصلا وقطعا اصغاو استماع ایتمز ایدی تاباشنه کلجکلر کلدی وکورجکلر بنی کوردی بن نو جهله اول قومی طوتام واول قوم مضلی مسلمانلر اوزره نیجه حواله قیلام (وماکنت متخذ المضلین عضدا) واما بو بلده دن چیقوب کیدوب آخر یرده توطن ایتمك کرکسن دیدك بو بابده برتأمل وتفکر ایده یم نه نسنه یوز کوستررایرتسی کون ینه مغیرة بن شعبه مجلس سامی ومحفل کرامی امیر المؤمنینه کلدی حال بوکه امیر المؤمنین خاطر شریفنده شامه کیتمك عزیمتنی ومعاویه یه ملاقات نیتنی مصمم ومقرر قیلمشیدی لسان مقالدن اصدق اولان زبان حاله فلك بو مصراعك مضمونی اول جنابه اوقوردی (مصراع) ببین که از که بریدی وباکه پیوستی ❊ مغیره پایه سریر اعلایه عرض ایتدیکه دونکی کون عمال عثمان ومعاویه وعمرو بن عاص حقلرنده خاکپایه بعض کلمات عرض ایتمشیدم مرضئ منیرك واقع اولمامشیدی بو کون انك غیریسنی سویلرم یعنی (الانسان الواحد یناقض نفسه فی وقتین) قضیهٔ مشهوره سی مقتضاسیله اول دونکی سوزدن رجوع ایتدم رأی متین وفکر رزین اولدرکه عثمانك امناسنی ایالت وحکومتلرندن ازعاج واخراج ایده سن تا دوست دشمندن سچیله وقدرت ضعف وعجزدن متمیز اوله مغیره بونی دیوب مجلس خلافتدن قالقوب کندی انفاقا اولکون عبدالله بن عباس سفردن کلوب امیر المؤمنینك مجلسنه ملازمته کیدرایکن یولده مغیره یه راست کلدی بعده چون ابن عباس مجلس امیره داخل اولدی رسم خادم ومخدوم اوزره مراسم تحیت وسلام وکلام

تقدیم اولندقدنصکره ابن عباس سؤال ایتدیکه مغیره مجلس شریفکزه نه مصلحت ایچون کلمشیدی جناب وصایت مآب ایتدی دونکی کون بکا بریول کوستر مشیدی بوکون انك مخالف ومناقضنی سویلدی وبوندنصکره مغیرنك دونکی سوزینی و بوکونکی سوزینی علی التفصیل ابن عباسه نقل ایلدی ابن عباس ایتدی (صدق بالاول وخان بالثانی) یعنی انك دونکی کون سویلدوکی سوزعین نصیحت ونیکخواهلق ایدی بوکونکی سوزی خیانت وفساد وتباهلقدر جناب ولایت مآب ایتدی بو بابده سنك رأیك ندر ابن عباس ایتدی رأی وتدبیر وتأمل وتفکر اکر دخی مقدم اولیدی خوب ومرغوب اولوردی و نتیجه‌و برردی اماشمدی محلی فوت اولدی چوقلق مفید اولماز امیرالمؤمنین ایتدی یا ابن عباس هله خاطریکه خطور ایدن رأی وتدبیری سویله کوره لم برملاحظه ایده لم (ابن عباس ایتدی رأی صواب اول ایدیکه خلق سکا بیعته طالب وراغب اولمزدن مقدم سن مدینه دن قالقوب مکه جانبنه روانه اولوب ومکهٔ مبارکه‌ده برخانه‌یه کیروب خلقدن انقطاع ایدیدك قبیلهٔ قریش وسائر خواص وعوام ثواب اخروی تحصیلی ایچون آت بوینونه دوشوب و یوللر مشقتی چکوب آردکدن کاوب سنی بولورلر ایدی زیرا مهم خلافته نصدی وامر حکومت مسلمینه تکفل ایچون سندن انسب واولی والیق واحری برآخر کیمسه دخی بولنمزلردی فاماشمدیکیحالده که بنی امیه عثمانك قانی طلب ایدرلروسنی اولبابده بعض خصوصیچون متهم طوتارلر شمدنصکره کتسك دخی چندان نتیجه‌و برمز واهل توار یخدن بعضیسی کتورمشلردرکه امیرالمؤمنین علی رضی الله عنه ابن عباسه ایتدی سنك ظاهر حالکدن شویله فهم اولنورکه معاویه‌یی عزل ایده جکمه رضا و یرمزسن ابن عباس ایتدی بلی رضاو یرمم زیرامعاویه‌وانك امثال واقرانی اهل دنیادرلر (ومن کان یرید حرث الدنیا نؤته منها وماله فی الاخرة من نصیب) آیت کریمه سی مقتضاسیله چون انلرك سبب لذت وفراغتلری ومطمح نظرلری اولان حکومت وایالتدن انلری عزل ورفع ایده سن انلرك سبب نفاق وعنادوخلافلری اولوب طریق مکروحیله وکذب و بهتانه سلوك ایدرلروسنی قتل عثمانله متهم قلوب علی زور وتغلبه خلافتی اله کتوردی دیرلروشمدیکیحالده عثمانك اقرباواحبابنی بالکلیه

محروم ایتمك استروانلرك بیخ و بنیادلر بنی براوغوردن مقلوع ومقطوع قلمق دیلردیرلر (ومن یسمع یخل) قضیهٔ مشهوره سنه بناءبو اموری استماعله خلقك قلوبی سندن دوزوانلرك جانبنه میل ایدروسنك حقكده اهالیٔ ممالك شام وحجازك عقایدی فاسداولور وحاسدلر نظرنده رونق بازارك كاسد اولوراكر بوزمانده كه بوفسادات متصوردرایالات ولایت شامی معاویه یه مقرر بیورر ایسه‌ك بن متكفل اولورمكه بوندنصكره تأنی وحكمتله خیردن قبل چكركبی ممالك شامی معاویه‌نك دست تصرفندن اخذوانتزاع ایده‌سن امیرالمؤمنین ابن عباسك بونصایحنی استماع ایدوب ابن عباسه دخی همان مغیره یه ویردیكی جوابی ویردیكه سابقا ذكر اولندی ابن عباس ایتدی یاامیرالمؤمنین سن كندی قوت بازوكه اعتماد ایتمش سن امابو امور دنیوی سرانجامیكه ظهور ایده جكدر البته اكا تدبیرتام ومدارای مالاكلام لازم ولابددر (بیت) آسایش دوكیتی تفسیرابن دوحرفست ❊ بادوستان تلطف بادشمنان مدارا ❊ امیرالمؤمنین ایتدیكه بن بیلورم بنم دنیامصلحتم دین مصلحتنده در یعنی اموردین صلاح اوزره اولورسه دنیا دخی صلاح اوزره اولور امادین مصلحتی مراعات اولنمقسزین دنیا مصالحی مراعات اولنورسه نه دین اله كیررنه دنیا (بیت) ❊ دنیامطلب تاهمه دینت باشد ❊ ورمیطلبی نه آن نه اینت باشد ❊ امیرالمؤمنین ایتدی یاابن عباس هركاه كه صلاح مهماتده سنكله مشورت ایدرم وخاطریكه كلنی بكاسو یلرسن اكر بعض امورده سنك قواكه مخالف عمل ایدرسم سن بنه بكاموافقت واطاعت یولندن خروج ایتمه ابن عباس ایتدی بكاسنك فرمانكه مطیع اولمقدن آسان رك یرنسنه دخی یوقدر

❊ عثمانك رضی الله تعالی عنه خبرقتلی عایشهٔ صدیقه یه ❊
❊ ایر یشوب وطلحه وزبیرك امیرالمؤمنین علی یه كرم الله ❊
❊ وجهه مخالفت صورتنی كوستردكاری بیان اولنور ❊

نقلدركه عایشه رضی الله تعالی عنها مكهٔ مكرمه یه كیدوب مراسم مناسك حجی ادادنصكره مكه‌دن مراجعت ایدوب مدینهٔ سكینه جانبنه توجه ایتمشیدی یولده كلور ایكن عثمانك قتلی وعلی بن ابی طالبك مسند خلافته جلوسی خبرلری مسموعی اولدقده درحال یولدن دونوب مكه یه معاودت ایلدی ابن عباس دخی حج شریفدن دونوب عایشه ایله بیله مدینه یه كله

یورایدی عایشه یه ایتدی یا ام المؤمنین نه حال واقع اولدی نیچون مدینه
یولندن دونوب ینه مکه یه کیتدك ایسترسن عایشه ایتدی عثمانك قتلی وعلینك
مسند خلافته جلوسی خبرینی ایشیدم بو یله اولیجق شمدنصکره بنم مدینه ده
سکون وقرارم ممکن دکلدر عایشه نك قلبی علیدن برمقدار مغبرایدی انکیچونکه
افك قضیه سنده علی عایشه حقنده حضرت پیغمبره صلی الله تعالی
علیه وسلم عایشه نك خاطرینه خوش کلمیه جك بعض سوزلر سویلمشیدی
یعنی (والنساء سواها کثیرة) دیمشیدی والله اعلم (روایتده
کتورمشلردرکه امیر المؤمنینك رضی الله تعالی عنه تحت تصرفنده
اولان بلاد اسلامدن طلحه ایالت بصره یی وزبیر ایالت کوفه یی
طلب ایلدیلر امیر جوابلرنده بیوردیکه بن سوانح مهمات کلیه ده
سزکله مشاوره یه محتاجم وسز ایسه هر بریکز ایراق ولایتلره
کیتمك ایسترسز نیجه راست کلور دیمکله طلحه وزبیرك خاطرلری منکسر
اولوب خلاف طوتمغه باشلدیلر وایتدیلرکه علینك بزم اوزریمزده
بیعتی یوقدر زیرا بز اکا اجبار واکراهله بیعت ایتمشیدك چون
طلحه وزبیرك بوسوزی خلق مابینده فاش اولدی وعایشه نك یولدن
دونوب مکه یه کیتمسی خبری دخی مسموع اولوب وسابقا بیان اولندیغی
اوزره اصحابدن بعضیلرینك امیر المؤمنین علی یه بیعتدن تخلفلری
شهرت بولمغله خلق اراسنده برنوع اضطراب واختلاف ظاهر اولوب
هرکس برسوز سویلمکه باشلدی بعضلرینك سوزلری بوایدیکه
امیر المؤمنین علی عثمانك قاتللرینی قصاصده نیچون تأخیر وتسویف
ایدر وبعضیسی دخی ایدرلردیکه مناسب بوایدیکه عثمانك قتلیله متهم
اولان کیمسه لری مجلسنه کتورتمامك کرك ایدی امیر المؤمنین چون بوسوزلره
مطلع اولدی منبره چیقوب برخطبه اوقودی ووعده بیوردیکه عثمانی
قتل ایدنلره حد شرعی اقامت ایدوب قصاص ایتسم کرکدر
اول وقتده که صاحب دم یعنی مدعی حاضر اولوب محکمهٔ شریعته کله
وبینهٔ عادله ایله مدعاسنی اثبات ایده حضرت امیرك رضی الله عنه
بووعده سندن فی الجمله خلقه تسکین حاصل اولوب بومقوله
سوزلری آز سویلر اولدیلر

﴿ حضرت خلیفهٔ انامك تسخیر ممالك شام ﴾
﴿ ایچون تصمیم عزیمتی بیان اولنور ﴾

روایتده کتورمشلردرکه چون هجرتدن اوتوز التنجی سنه داخل اولدی جناب ولایت مآب تهیهٔ اسباب محاربه وترتیب الآت وادوات مقاتله یه مشغول اولوب تسخیر ممالك شامه جزم وعزم ایلدی ابوایوب انصاری انك قاتنه واروب ایتدی یا امیرالمؤمنین اکر بو بلده ده اقامت بیورر ایسك یکرك اولور زیرا بو بلدهٔ طیبه هجرتکاه رسولدر واول حضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم قبرمطهری ومنبر منوری بونده در اکر عرب سکا اطاعت ومتابعت جاده سنده استقامت اوزره ثابت قدم اولورلر ایسه سندخی بونده متمکن اول اکر عرب سکا متابعت ایتمیوب آخر یره کیتمکه ملجأ ومضطر اولور ایسك اول زمان (الضرورات تبیح المحظورات) حکمیله آخر یره نهضت وتوجه بیورر ایسك معذورسن وامیرالمؤمنین رضی الله عنه ابو ایوبك رأینه میل بیوردی

﴿ عثمان رضی الله تعالی عنه قبلندن عامل بصره اولان ﴾
﴿ عبدالله بن عامرك مدینه لرك احوالندن استخبار ایچون ﴾
﴿ بصره دن طشره چیقدیغی وسائر احوالی بیان اولنور ﴾

اهل تواریخ کتورمشلردرکه چون خلقك حضرت امیرالمؤمنین علی یه بیعت ایدوب اول جنابك مسند خلافتده استقراری خبری عثمانك خاله سی اوغلی اولوب بصره حاکمی اولان عبدالله بن عامرك سمعنه ایرشدی یقین بیلدیکه بصره حکومتندن عزل واخراج اولنسه کرکدر دیلدیکه اول مملکت اهالیسی حضرت علی مرتضی ایله اطاعت وعدم اطاعتدن نه مقامده اولدقلرینی معلوم ایدینه پس اول بلده نك خاص وعامنی جمع ایدوب منبره چیقوب بر خطبه اوقودی حمد وثناد نصکره ایتدی ای کروه ناس بیلك که سزك خلیفه کز عثمان ایدی مظلوما مقتول اولدی وانك بیعتی هنوز سزك رقبه لریکزده در وحال حیاتنده نیجه که اعانتی اوزریکزه واجب ایدی حال مماتنده دخی اعانتی اوزریکزه واجب ولازمدر وبن نیجه که دونکی کون سزك امیریکزایدم بو کون دخی سزك امیریکزم وایشیدرمکه خلق علی بن ابی طالبه بیعت ایتمشلر بز عثمانك قاننی طلب ایدیجیلرز وآلات حرب تدارکنی

کورك تا واروب خلیفه‌مزك قاتنی طلب ایده‌یوز حارثة بن قدامهٔ سعدیکه
اکابر واشراف بصره دن ایدی چون انك خطبه‌سنی ایشتدی ایتدیکه
ای عامر اوغلی سن بزم حاکممز اولمادك الا زور واکراه‌ایله و بزکندی
مشورتمز وصفای خاطرمز ایله سنی ولایتمزه والی نصب ایتمدك بلکه
اوزریمزه واجب اولان اطاعت عثمان واسطه سیله سنك امارتکی
قبول ایتدك وحالا عثمان حضور مهاجر وانصارده مقتول اولدی
ومسلمانلرك خلافت وحکومتی امری علی بن ابی طالبده قرار ایتدی
اکر علی سنی طوتدیغك منصبکده مقرر وثابت قیلرسه بزدخی سکا اطاعت
ایدوب سنی امیرمز بیلورز واکر منصبدن عزل ایدرسه سکا عصیان
وعدم انقیاد بزم اوزریمزه واجب ولازم اولور عبد الله بن عامر
چون حارثه‌نك سوزینه جواب بوله‌مادی ساکت اولوب منبردن آشغی
اینه‌دی و بیوردی تا مراکب ودوابنی حاضر ومهیا ایتدیلر احمال
واثقالندن کوتوره بلدیکنی یوکلدوب وحضرموتدن برکشی‌یی که
بصره اعمالندن برعماله عامل قیلمشیدی اکا بیوردیکه کندی مدینه‌یه
واروب احوال مدینه‌دن برخبر الوب کلنجه اول کشی بصره ده
توقف ایدوب ابن عامرك قائمقامی اوله وچون کیجه اولدی ابن عامر
کیجه ایچنده علی العجله مدینه جانبنه روانه اولدی وصباح اولدی
اهل بصره ظن ایدرلر ایدیکه ابن عامر کندی ایچلرنده‌در ابن عامر
چون مدینه‌یه ایرشدی طلحه وزبیر امیرالمؤمنیندن خوف وهراس اوزره
اولملریله ابن عامر ایله مخفیجه ملاقات ایتدیلر وایتدیلرکه نیچون بصره‌ده
توقف ایتمدك تا بزدخی اول جانبه واروب سکا ملحق اولیدق ابن عامر
حارثة ابن قدامه‌نك خطبه مجلسنده جاری اولان مقالاتنی انلره تقریر
ایلدی (وبر روایت دخی ابن عامر طلحه وزبیره رضی الله عنهما
ایتدی چون سز بو مقامدن دم اورورسز یعنی علی بن ابی طالب
کرم الله تعالی وجهه حضرتلرینه اطاعت وانقیاددن باش چکرسز
یوزبیك قلیجله واستدیککز قدر مال ومنال ایله سزه اعانت ایتمك
بنم اوزریمه واجب ولازمدر دیدی

امیرالمؤمنین علینك بعض بقاع ودیار اهل اسلامه عامللر تعیین ایدوب واول جنابك خاص وعامه ملاطفت ونوازشی بیان اولنور

روايتده كتورمشلردركه جناب ولايت مآب هجرتدن اوتوز التنجي ييلك
اوائلنده بعض ممالك وامصاره عامللر وبلاد واقطاره حاكملر تعيين
بيوردي وهر منصبي خواص يارانندن برينه نامزد قيلدي مملكت يمنه
عبد الله بن عباسك يمن مقدميله زيب وزينت ويردي وولايت بحريني
معبد بن عباسه مفوض ايتدي وثمامة بن عباسك هامهٔ همتني تاج
امارت تهامه ايله آراسته ايلدي ويمامه ولايتنك رياست وپيشوالغني
عون بن عباسه تفويض بيوردي وسقايهٔ حرم محترم ومحافظت حطيم
وچاه زمزم منصبني قثم بن عباسك كف كفايتنه ويردي وقيس
ابن سعد بن عباده يه ملك مصر حكومتني مقرر ايلدي وعثمان بن حنيفي
ناحيهٔ بصره يه كوندردي وعمار بن هشامي كوفه امارتيله
مخصوص وممتاز ايلدي وبعض مورخين عمار بن حسان ديمشلردر
ومراد ايلديكه عبدالله بن عباسي ممالك شام امارتنه معين قيله عبد الله
چون اول داعيه يه واقف اولجق استعفا واعتذار ايتديكه معاويه
حضرت عثمانك قريبي واول دياره نصب كرده سيدر ومدت مديد
وعهد بعيددنبرو اول دياره مطلق العنان وفارغ الجنان روزكار يني
عيش وتنعمله كچورمشدر وشوكت وعظمت وثروت ومكنت وخزائن
بسيار ولشكر بيشمار صاحبيدر اندن قورقارمكه چون كندي
عزلي آيتني ايشيده بنم قتلم حديثني اشتديره بني قتل ايتمزسه ده بنم
اهانت واذلالمه وحبس سلاسل واغلالمه متعرض اولجق بكا اهانت
سكا اهانتي مستلزم اولور امير المؤمنين عبد اللهك بو عذربني سمع رضا
وقبولله اصغا ايدوب اني اول تكليفدن معاف بيوردي پس ايالت
ممالك شامي سهيله سپارش بيوردي سهيل دخي شام يولنه سلوك
ايدوب تبوك موضعنه واردقده اول ديارك سوارلرندن بر جماعت
سهيله ايرشديلر واندن سؤال ايتديلركه كيمسن وحال وشانك ندر
وبو مملكته نه مصلحت ايچون كالدك سهيل جواب ويرديكه علي بن
ابي طالبك امراسندن برامیرم حالا خليفهٔ وقت وصاحب زماندر اول
سوارلر ايتديلر ايدى دونوب كلديككك يوله كيت سهيل ايتدي شام
ممالكنك اميري يم انلر ايتديلرنه سنك امارتكي قبول ايدرز ونه انك
خلافتني وعثمان بن عفانك قاتني اندن طلب ايده رز سهيل ايتدي بوديارك

اهالیسی سز کله بو سوزده متفقلر میدر یوخسه بو سوز همان سزك سوزیکز میدر انلر ایتدیلر بو مملکتك اهالیسی باجمعهم بو معناده متفقلردر وعلی یه واتباع واشیاعنه مخالفت سبیلنه سالکلردر وعثمان مقتولك قاتلی انلردن طلب ایدیجیلردر سهیل بالضروره دونوب کلدیکی یوله کندی وکیفیت احوال اهالیٔ شامی امیر المؤمنینه عرض ایتدی اما عثمان بن حنیف چون بصره یه ایرشدی عبدالله بن عامر بصره شهرینی قیوب مدینه جانبنه فرار ایتمشیدی اهالیٔ بصره ابن حنیفك قدومنی غنیمت بیلوب مملکتی اکا تسلیم ایتدیلر اما عبدالله بن عباس چون یمن جانبنه روانه اولدی انك اول جانبنه توجهی خبری سابقا یمن والیسی اولان یعلی بن امیه یه ایرشدکده بیت المالده نقود وسائر اشیادن هرنه بولدیسه الوب تمام ثروت ومکنتله حرم مکه یه روانه اولدی اما عمار بن هشام چون کوفه جانبنه ایرشدی طلیحة بن خویلد اسدی وقعقاع بن عمرو اتفاقی بوادده اکا راست کلوب ایتدیلر انسب واولی اولان اولدرکه کیرودونه سن زیرا اهل کوفه عثمان قبلندن حالا کوفه ده عامل اولان ابو موسی الاشعریدن غیری کیمسهنك انده عامل اولدیغنه رضالری یوقدر اما قیس ابن سعد چون مصر نواحسنه ایرشدی عبد الله بن سعد بن ابی السرحکه عثمانك سود قرنداشی ایدی وعثمان قبلندن سابقا اول مملکتك والیسی ایدی فرار ایدوب شام جانبنه روانه اولدی قیس مصره داخل اولدقده اهالیٔ مصر دن بعضیلری امیر المؤمنین علینك بیعتنه داخل اولدیلر وبعضیلر دخی بیعتدن کندیلرینی چکهرك طوتوب عزلت اختیار ایلدیلر برطائفه دخی ایتدیلرکه اکر علی بن ابی طالب قتلهٔ عثمانی قصاص ایدرسه بز جمله مز اکا بیعت ایده رز والا بوخصوصده توقف ایده رز قیس چون مصر یلرك احوالنی بو منوال اوزره کوردی ملاحظه ایدوب بالضروره انلره امداد یولندن مدارا ومواساته سالك اولوب اول دیار اهالیسنك کیفیت احواللرینی علی التفصیل مکتوب ورسولیله جناب وصایت نصابه عرض ایلدی اولحضرت چون اوضاع مملکی بوخلاف واختلافده کوردی بغایت ملول ومحزون اولدی وکندی خواص اصحابنه ایتدی بنم سزی تحذیر ایتدکم نسنه لر وقوع بولدی تحقیق بودرکه فتنه بر آتش مثالنده در هرچندکه انی یاقلندیره لر کتدکجه یالکی

آرتار وبن عامر كوچم وقوتم مساعده ايتدكجه اول آتشك تسكيننه سعى
ايدوب دعواى اسلامده اولان هيچ بر كيسه نك اوزرينه قلج چكمسم
كركدر چون قلجدن غيرى ايله علاج وچاره بولمازايسم نه چاره
(آخر الدواء الكى) يعنى قلج مقرردر بيوردى

﴿ طلحه وزبيرك عمره بهانه سيله مدينه دن چيقوب ﴾
﴿ مكه يه كتمكه امير المؤمنيندن استيذان ايدوب امير ﴾
﴿ المؤمنين اوزرينه خروجه اتفاق ايتدكلرى بيان اولنور ﴾

روايتده كتورمشلردر كه طلحه وزبير بصره وكوفه ايالتلرندن مأيوس
اولدقلرنده جنات ولايت مآبك مجلسنه واروب عمره اداسيچون مكه يه
كتمكه اذن طلب ايلديلر امير المؤمنين انلره اذن ويردى (وبرروايت دخى
اولدركه امير المؤمنين انلره ايتدى تحقيق بودركه سزلرك مكه يه كتمكدن
مقصوديكز وغرض اصليكز زيارت خانه وتقبيل آستانه دكلدر بن اول
امرده بلدم كه سزدن برامر غريب وپرشان عجيب ظهوره كلسه كركدر
بن سزه بدخواهلق ايتمدم وسز طوع ورغبتكز ايله بنم بيعتمى التزام
ايتديكز شمدى فتنه قوپارمغه كيدكز اسـتر سز سزه دستور ويردم
هرنره يه ديلرسه كزكيدك (بيت) چو عهد كردى وازروى جهل
بشكستى * چه حاصل ازتو وعهد شكسته بستهٔ تو * پس طلحه
وزبير مكه جانبنه كتديلر وعبدالله بن عامر دخى فرار ايدوب اول سفرده
انلرايله مرافقت ايدوب ايتدى بشارت اولسون سزه كه مقصوديكزه نائل
ومطلوبكزه واصل اولسه كز كركدر والله يوز بيك قلجله وقادراولديغم
قدر مال ايله سزه اعانت وامداد ايتسم كركدر پس تعجيل تماميله مكه يه
كلديلر وعايشهٔ صديقه اول زمان مكه ده ايدى زيرا عثمان واقعه سندن
مقدم عثمانى سراينده محاصره ايتمشلر ايدى اول كونلرده عايشهٔ
صديقه اصحابدن برجماعتله حج وعمره اداسى قصديله مكه يه كلمشيدى
(وبرروايت دخى اولدركه خلق عثماندن عائشه قاتنده چوق شكايتلر
ايتمشلر ايدى عثمان سنبويهٔ محمديه يى ترك ايدوب اول سرورك صلى الله
تعالى عليه وسلم زمان حياتنده اولميان امور محدثه يى ايجاد ايتدى ومسلمانلرك
حقوقنى منع وبنى اميه يى سائر اصحاب رسول الله اوزره ترجيح واول قومك
تسلط وتعديلرينه تقويت وانلرك معايب ومظالملندن اغماض واصحاب

رسول اللهدن بعضلرينه ايذا واهانت ايتدى و نيجه حركات شنيعه
وامور قبيحه ظهوره كلوب حكم بن العاص كه عثمانك عمى ومروانك
پدرى ايدى حضرت رسول الله قاتنده ظاهر ومحقق اولان شنايعيچون
حضرت انى مدينه دن سوروب چيقاروب مطرود ومردود ايتمشيدى
تا اول حضرتك وفاتى زماننه دك طائف ناحيه سنده چكنوب مدينه نك
اطرافندن كچمكه زهره سى يوغيدى ابو بكر و عمر رضى الله تعالى عنهما
دخى اول دستور اوزره عمل ايدوب زمان خلافتلرنده اكا مدينه دن
صو ايچورممشلر ايدى عثمان كلوب خليفه اولدقده مدينه يه كلوب دخول
واندها كا اقامته اذن ورخصت ويردى وابوذر غفار يكه لسان معجز بيان
محمدى شاننده (ماظللت ولا اقلت الغبراء من ذى لهجة اصدق ولا اوفى
من ابى ذر) حديث شريفى ايله ناطق اولمشيكن معاويه نك خاطرى
ايچون انى شامدن اخراج ايتديكدنصكره مدينه ده اقامت وتوطن ايتمكه
قوميوب انى كندى قاتنده ابغض مواضع اولان زبده نام موضعه
كوندردى وانكله دخى اكتفا ايتميوب انى مسلمانلرك فتوالرينه جواب
ويرمكدن منع ايلدى وبالجمله بو امور مذكوردن بعضيسى عايشه نك
عثمان حقنده بددعا ايتمسنه باعث وحامل اولدى نتكيم بعض كتب تواريخده
مسطوردركه چون عثمانك مقتول الديغندن وعلينك مسند حكومته
جلوسندن عايشه يه خبر ويرديلر عايشه يمين ايتديكه عثمان مظلوما
مقتول اولدى و بن انك قاتللرينى قصاصا قتل صددنده يم ديدى عبد الله
ابن مسلمه كه ام المؤمنين جنابنك اقرباسندن ايدى عايشه بو سوزى سويلديكى
وقتده عبد الله ايتدى يا ام المؤمنين تعجب ايدرمكه ابتدا عثمان حقنده
زبان طعن وعيبى درازايدن سن ايدك وقتله مستحق كوروب (اقتلوه
نعثلا) دير ايدك چون عبد الله بن مسلمه عايشه يه اشبو اعتراضلرى ايدوب
سويلدى عايشه جوابنده ايتدى اول وقتكه انك قتلنى تجويز ايدوب
خلقى انك قتلنه تحريص ايدردم قتله مستحق ايدى و بو زمانكه انك قاتنى
طلب ايدرم انكيچوندركه عثمان توبه واستغفار ايدوب اول ايشلردن
نادم و پشيمان اولمشيدى خلق انى قتلى لازم اولديغى وقتده قتل ايتميلر
تائب وطاهر اولديغى زمانده قتل ايتديلر بو ايكى سوزك هر ايكيسى دخى
بنم سوزلرمدر لكن هر برينك بر وقتى و بر زمانى واردر بر برينه مناقض

دكلدر ديدى (ايدرلر كه عبدالله بن مسلمه بو بابده عايشه ايله مخاطبه مقامنده بو بيتلرى ديمشدر (بيت) فنك الغداء ومنك الغير ﷺ ومنك الرياح ومنك المطر ﷺ وانت امرت بقتل الامام ﷺ وقاتله عندنا من امر ﷺ كوياكه بو بيتى لسان حال عثمان مادر مؤمنان حقنده ديمشدر (شعر) اى درد مرا ازتو ودرمان ازتو ﷺ دشوار مرا ازتو وآسان ازتو ﷺ روايتده كتور مشلردركه عائشهٔ صديقه مكه ده ايديكه طلحه وزبيرك مكه يه كلدكلرى خبرينى اكا ايرشدرديلر بغايت مسرور وفرحناك اولدى وخاطرنده طوتديغى نسنه يه عزيمته جزم ايتدى پس طلحه وزبيرو مكه ده بولنان بنى اميه عثمانك قانى طلبنه عائشه بى ترغيب ايتديلر وعلى بن ابى طالبه مخالفت وعدم انقياددن ضميرلرنده متمكن اولان اسرارى عائشه حضورنده اظهار ايتديلر وجهت مخالفتى بو نوعله بيان ايلديلر كه على عثمانك قاتلارينه يانندە ير ويردى يعنى انلره لطفله معامله ايلدى وحق تعالينك حديني انلرك اوزرينه اجرا ايتمدى پس على عثمانك قانيله مطلوب ومأخوذدر سن ام المؤمنين سن حرم محترم پيغمبر آخر الزمانسن بزمله يكجهت ومتفق اول تاانكله مقاتله ايدلم عائشه ايتدى بو ايشكه سز بنى اكا دعوت ايدرسز عورتلر ايشى دكلدر سز كندى ايشكزى ايو بيلورسز وايو كورورسز بو ايش بنم مداخله ايده جكم ايش دكلدر انلر ايتديلر اكرسن بزمله بو ايشده موافقت ايدرايسك خلق نظرنده اعظم اولورسن وخلق بوندن براعتبار دخى طوتارلر ديوب بومهمك حصول واستحكامنه انتظارده اولديلر وعبدالله بن زبيركه ام المؤمنين عايشه نك قرقرنداشى اسمانك اوغلى ايدى وعايشهٔ صديقه انى بغايت سورو ميل ومحبت ايدردى عايشه يه بو خصوصده موافقت ايتمه سيجون اولقدر مبالغه والحاح ايتديكه عايشهٔ صديقه يه موافقت ايتمكدن غيرى چاره قالمدى بو اجتماع واتفاقك صيت وصداسى اطراف وآفاقده شهرت بولدى ووليد بن عقبه بو اتفاقه استظهار واعتمادينى اظهار ايدوب بنى هاشم حقنده برقاچ بيت ديوب مدينه يه ارسال ايلدى اول بيتلردندر (بوشعر) بنى هاشم ردوا سلاح ابن اختكم ﷺ ولا تنهبوه لاتحل مناهبه ﷺ فان لاتردوه علينا فانه ﷺ سواء علينا قاتلاه وسالبه ﷺ غدرتم بعثمان بن عفان قتله ﷺ كما غدرت يوما بكسرى مرازبه ﷺ راوى قصه ايدر بو ابيات

مدينه يه واروب واصل اولدقده فضل بن عباس وليدك وابياتنه جواب
بر عتاب ديوب اكا ارسال ايلدى اول ابياتدن بر قاج بيت بودر
(شعر) سلوا اهل مصر عن سلاح ابن اختكم ❊ فهم سلبوه سيفه وخزائنه
❊ ولا تسئلونا سيفه ان سيفه ❊ اضيع والقاه لدى الباب حاجبه ❊ واشبهه
كسرى وقد كان مثله ❊ شبيها بكسرى هديه وطرايبه ❊ راوى قصه ايدر
چون طلحه وزبير عايشه صديقه نك كنديلره موافقت ايده جكنى بيلوب
خاطرلرينى اول جانبدن جمع ايتديلر پس عبد الله بن عمر قاتنه كلديلر
وحال بوكه عبد الله بن عمر او لكون مكه ده ايدى امير المؤمنيندن مكه ده
توطن ايدوب عبادته مشغول اولمغه دستور ايله كلشيدى طلحه اول سوزه
باشليوب ايتدى اى عبد الله عايشه عزيمتنى جزم ايتمشدر كه بصره جانبنه
نهضت وانتقال ايده ومسلمانلر ايچنده پيدا اولان بو فتنه يه تسكين
ويره سندن التماس ايدرم كه بو امرده موافقت ومرافقت بيوروب
مخالفت وممانعت طريقنه سالك اولميه سن وسن بو امرده موافقت
ايتمشيدى سائر ناسدن احقسن بوندنصكره زبير تكلمه آغاز ايدوب
ايتدى اى ابو عبد الرحمن عثمان حقنده بزدن واقع اولان مساهله يه
وعلى يه بيعت ايتديكمزه نظر ايتمامك كركسن لكن نظرى بزم عواقب
امورمزه قيلمق كركسن تحقيق بودر كه بزم ايچون مسلمانلرك صلاحندن
غيرى برآخر مقصود دخى يوقدر وام المؤمنين عايشه بو خطب جليله ال
قيوب بو امر جليلى اظهاره سعى واجتهاد ايتمشدر وام المؤمنينك
بوايشى سنسز صورت بولماز وبو مهمده سنك بربكى طوتاركيمسه
بولنماز عبد الله بن عمر انلره ايتدى سز ايكى كشى كلشسز وديلرسز كه
بنى خدعه ايله الدايه سكز ويواسندن چيقاردقلر طوشان كبى بنى خانه م
بوجاغندن چيقاره سز اندنصكره بنى على بن ابى طالبك اغزينه آته سكز
تحقيق بودر كه بنى آدمى الدايه مزلر الا غلام وكنيزك ودراهم ودنانير
ايله الدارلر بن اول قبيلدن دكلم كه بونلر ايله فريفته اولوب الدانم حق
بودر كه بن بو امرى ترك ايتمشمدر وحال بوكه سز بنى ترك ايتديكم كاره
دعوت ايدرسكز سزدن مأمول ومتوقع اولان اولدر كه بنى كندى حالمه
قويا سكز وبو مقصوديكزك حصولنه برآخر كيمسه ايله كتوره سكز زبير
ايتدى حق تعالى بزى سكا محتاج ايتميوب سندن بى نياز ايليه (راوى

قصه ایدر یعلی بن امیه یمن جانبندن کلوب آنلره ملحق اولدی وبیله سنجه درتیوزدوه وارایدی وخلقه ندا ایلدیکه بودوه‌لره سوار اولك وبوکاریکزی تحمیل ایدك زیرا کافی ایتدی بومقوله‌سوزی لسانکه کتورمه کیسه ده نقدك وارایسه انی چیقارنا تجهیز اشکر وآلات وادوات مقاتله مهمنه صرف ایده‌لم وفتح و نصرت قپولرینی امنیتمز و جوهنه آچه‌لم پس یعلی التیوز بیك قزل التونی انلره قرض ویردی انلر دخی اول مبلغی کندی لشکرلرینه قسمت ایتدیلر واول وجهله مستعد مقاتله ومحاربه اولدیلر (وبعض کتب احادیث وسیر وتواریخده بولنمشدرکه یعلی بن امیه یمندن مکه‌یه التیوز بیك قزل التـون ایله واوچیوز دوه یوکی متـاع ایله کلوب طلحه وزبیر وعایشه‌یه بیعت ایلدی وایدرلرکه یعلی بن امیه یمندن برغریب الهیکل جمل کتورمشیدیکه اول جملی درتیوز درهمه و بر قوارده ایکیوز درهمه و بر قولده‌یوز قزل التونه وبرقولده یمش التونه الشیدی اول دوه‌بی عایشهٔ صدیقه‌یه پیشکش چکدی اول‌د وه نك نامی عنکبرایدی واول کونه یوم الجمل واول حربه حرب الجمل دیدیلر انکیچونکه عایشه اول جنك کوننده برهودجه کیروب اول هودجی اول دوه اوزره بر کتمشلر ایدی واول واقعه‌نك شرح وبیـانی عنقریب مذکور اولسه کرکدر انشاء الله تعالی (القصه عبدالله بن عامر بصره‌دن بیك کره بیك درهم کتورمشیدی طلحه وزبیر اول مالاری دخی الوب اول اشکرك تجهیزینه صرف ایتدیلر وعبدالله بن حضرمیکه امیرمکه ایدی مکه سپـاهنی جمع ایتدی و بنی امیه دن بر جمع کثیر انلره ملحق اولدیلر فی الجمله طوائف مختلفه وفرق متنوعه امیر المؤمنین علینك رضی الله تعـالی عنه مخالفتی اوزره اجمـاع واتفـاق ایلدیلر اول قدوهٔ ارباب کمال زبان حال ایله دیرایدی (بیت) اکر جهـان همه دشمن شود بدولت دوست ※ خبرندارم ازیشـان که در جهان هستند ※ راوی قصه ایدر اندنصکره بربرله مشـاوره ایتدیلر که قنغی ناحیه‌یه وقنغی جانبه کیتمك صوابدر زبیر ایتدی صواب اولدرکه بلاد شـام سمتنه متوجه اوله‌یوز زیرا مروان اندەدر وانکله خزائن ونقود وطالبان خون عثمـان بی شمار در ومعاویه انده‌در ولید بن عقبه ایتدی بورأی بغـایت ضعیف و باطل و جادهٔ استقـامت و صحتدن منحرف ومائلدر قورقارمکه اکر سز شـام یولنه سالك اولورسه کز اول طریق

پرخطردن هیچ خبرالیکزه کیرمیه نه قلیلدن ونه کثیردن زیرا اول زمانکه عثمان دارده محبوس ومحصور ایدی واهل غوغا اللرنده مغلوب ومقهور ایدی ومعاویه نك معاونتنه محتاج ایدی واندن مدد ومعاونت طلب ایدردیکه نصرت ایدوب صفحهٔ قلبندن غبارآزاری کیدره باوجود که عثمانه امداد واعانته قوت وقدرتی وار ایکن اهمال وتساهل کوستردی تاعثمان مظلوماً مقتول اولدی معاویه شمدی اول ملاحظه ده در که هنوز صبح دولتی شامده طلوع ایتدی واول بلاد خالص وبی فتور اکاقالدی معاویه حالا بی مانع ومزاحم ممالك شامه مالك اولدم دیمك دکل بلکه شامدن ماعدا آخر ممالکه طمع ایتسه ده اولور ای زبیرسن معاویه دن اول طمعده اولمه که مفت ومجانا مملکت شامی سزه مسلم طوته وکندویی سزك متابعلریکزدن عدایده (راوی قصه ایدر معاویه یه خبر ایرشدیکه طلحه وزبیر وعایشه علی بن ابی طالبه مخالفت ایدوب دیرمه ودیوشرمه برطائفه جمع اولدیلر واول نیتی ایتدیلر که شامه کله لر واول ناحیه ده برنیجه وقت آسایش ایدلر معاویه بو خبرك استماعندن مغموم ومهموم اولدی وانلری بو داعیه دن صرف وتحویل اسبابی مقدماتنی ترتیب فکرنده اولوب آخراساندن برقاج بیت انشا ایلدیکه بو داعیه نك ذمنی مشتمل ومعاویه نك مذمتنی متضمن ایدی وعثمانك محصور اولدیغی حالده طلب ایدوب فریادنه ایرشمدیکنی وطائفهٔ مذکوره شامه کاورلر ایسه ضرب کرز وشمشیر وطعن نیزه وتیردن غیری برنسنه دخی واقع اولمیه جغنی وبونك امثالی معانی که طلحه وزبیرك طبعلرینی ممالك شام جانبنه توجهدن تغییر وتنفیری موجب ایدی اول ابیاتده درج ایدوب انلره کوندردی اول بیتلردندر بو (شعر)

قل للزبیر على ماكان من عند ❋ وأمر بطلحة قولا غيرذي اود ❋ ان المشورة عندى ليس نافعكم ❋ مثل التراب جرى فى صحصح جرد ❋ خلوامعاتبة المخشوجانبه ❋ والشام لاتدخلوا عرينة الاسد ❋ ان تدخلوا الشام تلقوا دون حوزتها ❋ ضربا يزيل بين الروح والجسد ❋ كم قد طلب هذا الامر من رجل ❋ صعب الضريبة اذ عثمان فى كبد ❋ ایدرلر که چون ابیات مذکوره طلحه وزبیره ایرشدی واکا معان نظرایله ملاحظه ومطالعه قیلدیلر زبیر ایتدی والله بو بیتلر دکلدر الا معاویه نك قولی وعلیدر که بو ابیاتی غیرك اساندن

سویلوب سزدن عذر دیلدی وسزك شامه توجهكزی بوطریقله منع ایلدی

﴾ حضرت عایشه ام سلمه ایله مكالمه ایدوب بصره سفرنده ﴿
﴾ انك موافقتنی التماس ایلدیكی وام سلمه نك انی اول ﴿
﴾ داعیهٔ شنیعه دن منع بیوردیغی بیان اولنور ﴿

ارباب سیر وتواریخ كتورمشلردر كه حضرت عایشه مكه ده ام سلمه نك خانه سنه واردیكه ام سلمه دخی ادای مناسك حج قصدیله مكه یه كلوب هنوز مدینه یه مراجعت بیورمامشیدی مراسم تحیت وتسلیمی اداد نصكره ایتدی ای ابوامیه قزی تحقیق سن جمله دن اول خدا ورسولنك یولنده مهاجرت قیلدك وحضرت رسالتك صلی الله تعالی علیه وسلم شرف فراشیله عظیم الشان ورفیع القدر اولدك وامهات مؤمنین بیننده نیجه خواص ومزایا ایله ممتازسن سكا مخفی دكلدر كه اهل غوغادن برجماعت وهرطرفدن خلق كلوب امیرالمؤمنین عثمان بن عفانك سراینه دوكلدیلر وانی قتل ایلدیلر شمدیكی حالده اول خلیفهٔ مظلومك احباب وبارانندن برجماعت انك قاتللرندن انتقام المق صددنده درلر وانلری قصاص ایتدرمك رجاسنی طوتارلر وبكا اخبار ایتدیلر كه عبدالله بن عامر بصره ده یوز بیك قلیج حاضر ومهیا ایتمشدر جمله سی عثمانك واقعه سیچون غضبناك وانك قانی طلبده بی باكردر وبن قورقارمكه مسلمانلر اراسنده بوقصه اوزرینه محاربه ومقاتله اوله وبعض اهل سلام اهل اسلامی قتل ایلیه نه اولور بزمله بصره جانبنه كتمكه موافقت بیورسك شاید كه حق تعالی سنك مرافقتك سببی ایله بوامورك اصلاحی كونلرینی كوستره وعثمان بن عفانك خونی قصاصندن بوجهتله عقدهٔ تعویق منفتح اوله پس ام سلمه سوزه كلوب ایتدی ای ابو بكر قیزی سن عثمانك قانینی طلب ایدرسن الله حقیچونكه سنك قاتكده عثماندن مغضوب ومقهورك بركیمسه دخی بوغیدی آدینی الكز ایدك الا قتل ایله اكار دك (وبرروایت دخی اولدر كه چون ام سلمه مقدمات مذكوره یی عایشه دن اشتندی تعجب واستبعاد ایله رفع صوت ایلدی شویلكه اول خانه ده اولانلر جمله ام سلمه نك آوازینی اشتدیلر وایتدی سن شمدی عثمانك قانی طلب ایدرسن وحالبوكه دونكی كون عثمانه سب وشتم ایدوب كفره منسوب قیلردك بوكون امیرالمؤمنین وخلیفهٔ مقتول

دیرسن و کندوکی انك خصوصنده اهل تعزیت ومعصیت کوسترسن وعلی بن ابی طالبك اوزرینه خروج ایدن جماعتله موافقت ایدرسن عثمانك قاننی طلب ایله سنك نه مناسبتك وار حال بوکه عثمان بنی عبد منافدن برکشیدر وسن بنی تیمدن برضعیفه سن ویحك ای عایشه اتفاق ایدرسن برطائفه ایله که علی بن ابی طالبك اوزرینه خروج ایتمك استرلر علی بن ابی طالبکه انکله حضرت رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم اراسنده سلسلهٔ اخوت ومصاهرت مستحکمدر ورسولك عمی اوغلیدر وفاطمهٔ زهرانك زوجیدر ومرتبهٔ ریاست وخلافت ودراست خلق عالم ایچنده اکا مسلمدر وحال بوکه مدینه ده حاضر اولان جمهور مهاجرین وانصار اکا بیعت ایدوب خلافت عامهٔ اهل اسلامه قبول ایتمشلردر بوندنصکره ام سلمه طوروب علی بن ابی طالبك فضائل وکمالات وخصائل وحالاتندن عایشه یه برفصل وباب اوقودی عبدالله بن زبیر ام سلمه نك سراینی قپوسنده طورمشیدی عایشه یه شو یلدیکی سوزلری ایشتدی وسرای قپوسندن چاغروب ایتدی ای امیه قزی بزسنك ابن زبیره عداوتکی اکلش وبلمشیدك کاشکی ام المؤمنین عایشه بوخصوصده سنك موافقت ومرافقتکی التماس ایتمامش اولیدی ام سلمه درون خانه دن عبداللهك جوابنه مشغول اولوب ایتدی سن وسنك بابالك انی صوکنارینه کتوروب صوسز کتورمك استرسز ای عبدالله نه اکرسن علی بن ابی طالب حیاتده ایکن سنك بابالك وقربنی طلحه آخرك خلافته مهاجر وانصاری خوشنود ایده بیلورلرمی حال بوکه علی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم قولنجه هر مؤمن ومؤمنه نك ولیسی اوله عبدالله بن زبیر ایتدی بوحدیثی ساعتلردن هیچ برساعتده اول سروردن اشتمدم ام سلمه ایتدی اکر سن اول سروردن اشتمدك ایسه اشته خالهك عایشه دن سؤال ایله که اشتمامشمی کورهله تحقیق بن اشتدم اول سرورد نکه بیوردی (علی خلیفتی علیکم فی حیاتی ومماتی فمن عصاه فقد عصانی) ای عایشه اول سروردن بوحدیثی اشتدیککه شهادت ایدرمیسن عایشه ایتدی بلی ایدرم اول وقت ام سلمه شفقت ونصیحت یوزندن ایتدی ای عایشه کندی نفسکده خدادن قورق واول نسنه که رسول خدا صلی الله علیه وسلم سنی اندن قورقتمشدر ارتکاب قیلمه وحوءب صوینك کلابی صاحبی اولمه (و برروایت دخی اولدر که ام سلمه ایتدی ای عایشه سکا یمین و بریرمکه

خداوند تعالی یه پیغمبردن صلی الله تعالی علیه وسلم اشتمد کیکه بیوردی
کیجـه وکوندزلردن چوق زمان بچمیه که جوءب صو ینك کلبلری بنم
زوجاتمدن برینه صیحه ونباح ایده‌لر واول خاتون که بوواقعه‌انك باشنه
کله اهل بغی وفساد واربا ب فتنه وعناد ارالرنده اوله واول زمانده که
حضرت بومعنادن اخبار بیورمشـیدی بن الده برطاس طوتاردم غایت
اضطراب وخوفدن الم دتره یوب اول طاس الدن یره دوشدی اول سرور
بنم جانبه التفات بیوروب موجب اضطرابمدن واول طاس پرآبك الدن
سقوطنك سببندن سؤال ایتـدی بن ایتدم یارسول الله بنم اضطراب
وخفقانم اول قورقودندرکه اولیه که اول خاتون بن اولم اوحضرت تبسم
ایدوب سنك جانبکه نظر ایتدی وایتدی ظن ایدرمکه اول خاتون سن
اوله سن یاحمیرا پس عایشـه بوحدیثك روایتنده ام سلمه یی تصدیق ایتدی
اندنصکره ام سلمه ایتدی یاعایشه کرکـدرکه طلحه وز بیرك فر یبنـه
الدانمیه سن و بوارتکاب ایتدیکك کار ایچون خدای جباردن سکا اکر
وبال ونکال متوجه اوله طلحه وز بیر سـنی اندن قورتامغه قادر اولورلر
کاننده اولمیه سن عایشـه بغایت ملول و بحضور اولوب اول داعیه دن
پشیمـان اولوب ام سلمه نك مجلسندن قالقوب کندی وکندی کندندن
اول عزیمتی فسخ بابنده عذرلر بولوب بهانه‌لر ارادی عبـدالله بن زبیر
ام المؤمنیندن چون اول فتور وقصوری مشاهده قیلدی فریاد ایتدیکه
یا اماه اکرسن بواشـکرایله بصره جانبنه توجه بیورمزایسك بن کندیمی
قتل ایدر بن واموات زمره سنه ایصال ایدرم و یاخود باشم الوب بیابانه
چیقوب کیدرم وسرکردان وسراسیمه ودیوانه اولوب کندیمی سـباع
و بهایم ایچلرینـه آتارم بوندنصکره خلق ارایه کیروب چوق شفاعت
والتمـاسله عایشـه یی تسـکین ایلدیلر ام المؤمنین عبدالله بن زبیره
افراط اوزره محبتی اولمغله سوزندن چیقامیوب نه حرف اوله کلدی یعنی
اول امر نامقبوله قیام واهتمـامدن فارغ اولیمـادی عایشه حضرت عمرك
قزی حفصه یه که پیغمبرك صلی الله علیه وسـلم زوجهٔ مطهره‌سیدر خبر
کوندردی و بصره سفرنده کندی ایله مرافقتنی استدعا ایلدی حفصه
اولا عایشـه نك التماسنی قبول ایدوب ایتدی بنم رأیم عایشه نك رأینه
تابعدر چونکه انك خاطری بنم مرافقتمی دیلیه انك خاطری ایچـون

مرافقت ایدوب بصره سفرینه کیدرم بو خبر چون قرنداشی عبد الله بن عمرك سمعنه ایرشدکده همشیره سنه ملاقات ایدوب نصایح مشفقانه وایمان غلاظله حفصه یی اول مقامدن چوردی وحفصه یی عایشه قاتنه کوندردیکه سزکله بو سفرده موافقتدن قرنداشم مانع اولدی قرنداشمه مخالفت بکا متعذردر بنی معذور طوت دیدی عایشه ایتدی (یغفر الله لابن عمر) پس بیوردی منادیلر ندا ایتدیکه بصره جانبنه عزیمت مصمم ومقرر اولدی اندنصکره صغیر وکبیر حاضر ومهیا اولوب تمام یات ویراغله بصره جانبنه روانه اولدیلر ایدرلر که انلرك لشکری اوچ بیکه یقین ایدی وبر روایتده اول لشکرده بیك سوار وار ایدی التیوزی دوه یه ودرتیوزی آته سوار اولمشلر ایدی (روایتده کتورمشلردر که اول اثناده مغیرة بن شعبه مکه ده ایدی طلحه وزبیر تکلیف تماماه انی مکه دن چیقاروب چون برمنزل انلر ایله بیله کتدی تنهاده طلحه دن استفسار ایتدیکه بو حرب ومقاتله یی که ایتمك استرسز اکر علی بن ابی طالبه غالب اولورسه کز منصب خلافته کیمی اجلاس ایدرسز طلحه ایتدی مسلمانلر بنمله زبیردن هرقنغی مزی اختیار ایدرلرسه اول خلیفه اولور مغیره ایتدی بو رأی صواب دکلدر زیرا عثمانك ایکی اوغلاری واردر ابان وولید سزکله بیله در مناسب اولان اولدرکه انلردن بریسنی خلیفه ایده سز زیرا سزك مدعاکز اولدرکه اول خلیفه یعنی عثمان ناحق یره مقتول اولمشدر وسز انك قاننی طلب ایدرسز کرکدیکه ملاحظه ایدیدیکز تا خلق قتنده مدخول اولمیه ایدیکز زیرا خلق دیرلر که بونلر خلافت تلاشنه دوشوب اول سودا ایله بو امری مرتکب اولدیلر وعثمانك قانی دعواسنی اراغده بهانه قیلدیلر (وکتاب مستصفاده کتورمشلردرکه سعید بن العاص که مکه اولولرندن ایدی مهاجرین اولیندن ایدی بربختی دوه یه سوار اولوب طلحه وزبیر وعائشه نك لشکرینه کلدی لشکرك اردینی واو کونی سیر وتماشا ایتدکدنصکره عایشه نك یولی اوزرنده برموضعده نزول ایدوب کانه طیانوب طوردی تا عایشه کلوب سلامدنصکره ایتدی یا ام المؤمنین نه ارایه کیدرسن عایشه ایتدی بصره یه سعید ایتدی بصره ده نه اشلمك استرسن عایشه ایتدی مسلمانلرك بینلرینی اصلاح ایدوب عثمانك قاتللرینی قصاصه ایرشدرمك استرم سعید ایتدی

بو جماعت كه سنكله بيله در دوه لره وآتلره بنمشلر در ودوه لرك وآتلرك اردلرينه سوار اولوب رديف اولمشلردر عثمانك قاتللرى انلردر و بو ايكى ار يعنى طلحه وزبير سعى ايدوب عثمانك قتلنه باعث اولمشلردر وكندیلرى امير وخليفه اولمق ارزوسنه دوشمشلردر چون انلرك مقصودلرى حاصل اولمادى يعنى امير وخليفه اوليمادیلر شمدى قانى قانله يومق استرلر مغيرة بن شعبه اشكرك اورتاسنده ندا ايدوب ايتدى اى مسلمانلر اكر اول يكزدن خروجكز مجرد اناكزه يعنى ام المؤمنينه متابعت وبو يولده اكا موافقت ايچون ايسه كرو دونك كه كيرو دونمكز هم سزه وهم اناكزه نافعدر واكر چقمه دن مراديكز عثمانك قاتللرينه قهر وغضب وانلردن انتقام المق ايسه بلك كه انك قاتللرى دكلدر الا سزك رئيسلريكز ومقتدالريكزدر واكر على بن ابى طالبى مكروه طوتوب اكا اطاعت وانقياددن باش چكرسكز وانك خلافتنى استمزسكز بيان ايدك كه اندن ابا وامتناعكزه سبب ندر يمين ويريرم سزه كه بريلده ايكى فتنه قوپارميه سز پس سعيد ومغيره ايكيسى دخى اول اشكردن چيقوب طائف طرفنه كتديلر وحرب جمل وصفينده هيچ بريسى حاضر اولماديلر (روايتده كتورمشلردر كه جناب امير المؤمنين چون طلحه وزبير وعايشه نك بصره طرفنه توجهلرينى اشتدى سهل بن حنيفى مدينه ده يرينه خليفه ايدوب تعجيل ايله مدينه دن طشره چيقدى تا انلره ايرشوب يوللرينى اله چونزبده ديدكلرى موضعه ايرشدى خبر الديكه انلرك اشكرى كتدى زيرا انلردخى امير المؤمنينك اشكرينه بصره دن غيرى يرده ملاقات واقع اولمغى استمزلر ايدى انكيچون استعجال ايدوب كتمشلر ايدى وامير المؤمنينك اول زمان ركابنده موجود اولان لشكر ايله اعدا لشكرى اوزرينه واروب مقاومت ايتمك كرچه متعسر بلكه متعذر ايدى مع هذا امير المؤمنين مدينه يه مراجعت ايتمك ايستمدى انكيچون كه اهالئ مدينه دن مبارك خاطرى رنجيده اولمشيدى سببى اول ايديكه مدينه دن خروج بيوردقلرنده مدنيلر اول سفرده جناب ولايت مآبه موافقتدن تعلل وتساهل ايدوب ارالقده نيجه اراجيف ابراز ايتمشلر ايدى وصورت حاللرنده انقلاب وتزلزل پيدا اولمشيدى وانلردن بر جماعت نيجه پريشان سوزلرى دخى سويلمشلر ايدى اول جهتدن خاطر عاطرلرينه انلردن غبار ملال واقع اولمغله جزم وعزم ايتديكه من بعد رخت توطن

واقامتی مکهٔ مبارکه یاخود کوفه یه چکه پس ز بده‌دن ذی قاردیدکاری موضعه نهضت بیوردی واول ناحیـه ده توقف کوستردی تا لشـکر جمع ایدوب مخالفلری اوزرینه واره

﴿ ام سلمه نك علی بن ابی طالبه مکتوب کوندروب اول جنابه ﴾
﴿ احوال عایشـه وطلحه وزبیری اخبار وانلرك بوسفردن ﴾
﴿ مرادلری مصلحت مسلمین اولمغی اظهار ایتدکلری بیان اولنور ﴾

روایتده کتورمشـلردر که ام سلمه امیرالمؤمنین علی یه رضی الله تعالی عنه مکتوب یازدی بوطریقه اوزره که الله تعالی نك قولی امیرالمؤمنین علی بن ابی طالبه یازلمشـدر بومکتوب ام سلمه بنت ابی امیه جانبندنکه السلام علیك تحقیق بودرکه طلحه وزبیر وانلرك اوغلاری بنی الشر وبرطائفـه دخی مکه دن چیقمشـلردر وعبدالله بن عامر انلر ایله رفیق ویاردر وبحسب الظاهر اول جماعتك سوزلری بودرکه عثمان بن عفان ظلماً قتل اولنمشـدر و بزانك قانی طلبه قالقمشزدر اما حقیقتده طلب خلافت وحکومتـه قالقمشـلردر (والله کافیهم وجاعل دائرة السوء علیهم والله که اکر خدای تعالی وانك رسولی محمد المصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم خاتونلری خانه‌لرندن طشره چقمه‌دن نهی بیورمش اولمیدی وحضرت نبوی حین وفاتنده ملازمت بیوتله وصیت قلمش اولمیدی البته بن سنك لشـکرینکه ملحق اولوب سکا مرافقت وموافقت ایدر ایدم ولکن قرة العین وجکر کوشم اوغلم عمرو یکه پیغمبر صلی الله تعالی علیـه وسلم وداد محبتنده وحیدر صفدرك ودوموالاتنده درجهٔ کمال بولمشـدر واولحضرتك شرف تربیت ونظرعاطفت ورأفتیله مشرف اولمشدر سنك جانبکه کوندردم تا سنك رکاب دولت مآبکده اولوب سنك دوشمنلرکاه جهاده بذل مجهودی تقدیمه ایرشدیره (راوی قصه ایدر عمرو بن سلمه امیرالمؤمنین علی یه وصول بولوب کندی بی اولجنابك دولتی فتراکنـه باغلادی واناسی ام سلمه نك اخبار واقوالنی که امیرالمؤمنین وخلیفهٔ مسلمینه یازمش واغزدن اصمارلمش ایدی بالتمام تبلیغ ایلدی امیرالمؤمنین انك مقدمنی عزیزطوتوب اکا تعظیم واحترام وتکریم وانعام بیوردی وانی بحرین ولایتنه عامل ایلدی وانك علم وفضلی وعبادت وعقلی وسعادت طیب وطینتی وصفای صورت وسیرتی وحسن خصال ویمن مقالی وار ایدی وشعرخصوصنده غایت فصاحت

وكمال ملاحتی وار ایدی والحمد لله علی ذلك راوی ایدر امیر المؤمنینك شعبه سندن برمرد و بنی عبدالمطلب نسوانندن برضعیفه هر بریسی ام سلمه مدحنده وامیرالمؤمنینه نسبت ایتدیکی حسن صنیع ولطف معامله وولد عزیزینی مجالس شریفه کوندردیکنی تحسینده وعایشه نك احوالی وجناب ولایت مآب ووصایت نصابه مخالفت اظهارندن واقع اولان افعال واطواربنی ابیات غرا ایله تحریر و بیانه کتوروب اطراف وجوانبه نشر ایدوب کوندردیلر

﴿ ام الفضل بنت الحارثك امیر المؤمنین علی رضی الله ﴾
﴿ تعالی عنه جانبنه مکتوب کوندروب ﴾
﴿ جماعتك اتفاقنی اعلام ایتدیکی بیان اولنور ﴾

روایتده کتورمشلردر که ام الفضل بنت الحارثکه حضرت رسالتك صلی الله تعالی علیه وسلم زوجه سی میمونه نك قز قرنداشی وعمیسی عباس بن عبد المطلبك زوجه سیدر امیر المؤمنین علی یه رضی الله تعالی عنه برمکتوب یازدیکه مآل معناسی بومضمونده ایدی (بسم الله الرحمن الرحیم بومکتوب بندهٔ خدا علی بن ابی طالبه که امیرالمؤمنین ومقتدا ورهنمای مسلمانلاندر حارث قزی ام الفضل جانبندن یازلمشدر اما بعد تحقیق بودرکه طلحه وزبیر وعایشه بصره ولایتنی تسخیر قصدیله مکه دن چقمشلردر ونفیر عام ایتمشلردر وخلقی سنکله محاربه ومقاتله یه تحریص ایدوب فتنه وفساد قپولرینی مسلمانلرك وجوهنه آچشلردر وانلر ایله کیسه کتمدی الا قلبنده برمقصد ومرضی اولنلر کتدی وحق تعالینك قدرتی انلرك یدلرندن عالیدر والسلام) راوی قصه ایدر ام الفضل بومکتوبی جهینه قبیله سندن برکیمه نك النه ویردیکه عقل ولسانی وار ایدی وقلمنك فصاحت وبلاغتده شانی وبیانی وار ایدی ونوادر اتفاق حسنه دن اول کشینك نامی ظفر ایدی وبغایت جسته پیکر ولطیف منظر ایدی ام الفضل اکا ایتدی یاظفر بومکتوبی ال وتعجیل تام وجهد بانظامله روانه اول منزللر غایت ایراق اولمغله هرنقدر که طوارلرك هلاك اوله بهاسی بنم اوزریمه در وبو یوز قزل آلتونی شمدیلك سکا ارزانی طوتدم بعد الیوم شانمزه لایق اولانی دریغ طوتمزز همان سرعت قبل تاتیز ایریشه سن وبومکتوبی صاحب ذوالفقار یعنی امیرالمؤمنین حیدر کراره ایرشدیره سن وبوطائفه نك مقصود

ومى ادلرندن انى خبردار ايده سن پس اول مرد جهنى مكتوبى الوب
سرعت رفتار ايله امير المؤمنينك اصحابنه ايرشدى وحالبوكه انلر دخى
عايشه اشكرينك بصره يه نهضت وحركتلرين استماع ايدوب اردلرنجه
اول جانبه توجه ايتمشلر ايدى چون اصحاب امير المؤمنين رسول جهنى بى
كورديلر هر طرفدن آواز ايدوب ايها الراكب نه خبرك وارديدلر جهنى
چون اميرك لشكر نصرت پيكرينى كوردى طوروب طلحه ور بيرك بصره
تسخيرى قصديله كيفيت خروجلرينى وغدر ونكث ونقض عهدلرينى
ويعلى بن اميه نك معاون ومتفق اولوى يغنى آواز بلندايله نظم طريقيله
ادا ايلدى وامير المؤمنينك ملازمتنه وصول بولدقده اول جناب ولايت
مآب مكتوبى كوروب اول ابياتى اشتدكده محمد بن ابى بكرى طلب
ايدوب ايتدى كوريا محمد قرقرنداشك نه كاره باشلمشدر حق تعالى اكا امر
ايتمشدركه خانه سنده اوتوروب خانه سندن طشره چقميه وكنديى
خلق عالمه كوسترميه اول ايسه خلاف امر خداورسول اهل شقاق
ونفاق برجماعتله طشره چقمش اول جماعت ايله يكدل ويك كلمه
اولوب عثمانك قانى طلبى بهانه سيله بنمله محاربه ايتمك استر ايمش محمد
ابن ابى بكر رضى تعالى عنهما ايتدى يا امير المؤمنين انلرك اتفاقندن
سكا هيچ ضرر ايرشمه سه كركدر تحقيق بودركه خداوند تعالى سنكله در
اميدم اولدركه انلرك اوزرينه دركه سنى مخذول ومغلوب ايتمزانلركه ايمان واسلامده
عاليشان وسبيل حقده راسخ الاركان وشامخ البنيانلردر جمله سى سكا معاون
وحاضرو ناظرلردر (والحق يعلوولا يعلى عليه) كتاب مستصفاده
كتورمشدركه چون امير المؤمنين على كرم الله وجهه موضع ذى قارده
قرار ايتدى حسن بن على رضى الله تعالى عنهما اغليه رق پدر
بزركوارينك مقابلنده طوروب ايتدى اى پدر عزيزم حقا كه بن اخلاص
ودولتخواهلق ونصيحت ونيكخواهلق يوزندن برقاج سوز يكه سكا نافع
ومفيد بيلوردم دركاهكه عرض ايتدم هيچ اول سوزلردن برينى
قبول بيورمدك واول نصيحتلردن بريسى ايله عمل قلمدك تا شمديكى حالده
كار برتبه يه وارديكه مهلكه يه دوشدك قورقاورم كه آجلق
وصوسزلقدن هلاك اوله وز امير المؤمنين ايتدى يابنى ارلر كبى سويله
عورتلر كبى اغلامه قنغى امره دلالت ايتدك بنى كه بن انى قبول ايتدم

حسن رضی الله تعالی عنه ایتدی اول زمانکه عثمانی محبوس ومحصور
قلدیلر درکاهکه عرض ایتمشیدمکه بزی آلوب بودیاردن طشره کتور
اکر بوفتنه وغوغاده بولنور ایسه‌ك بعض خلق سنی عثمانك قتلی ایله
متهم قیلورلر دیمشیدم بوسوزه اعتبار والتفات بیورمدك اندنصکره
عثمان مقتول اولدی سکادیدمکه خانه کده اوتورتا جمیع خلق سکا بیعته
اتفاق واجماع ایتمدکجه طشره چقمه وکندیکی انلره کوسترمه سوزیمی
دخی قبول ایتمدك وبووقتده بوخلق بصره ناحیه‌سنه متوجه اولدقلرنده
سکادیدمکه بوطائفه‌یه امرایت تا اول ناحیه‌ده عثمانك قاتللرندن
بولدقلرینی قتل ایدسونلر بوسوزیمی دخی قبول بیورمدك امیرالمؤمنین
حسنه جواب وبروب ایتدی اما عثمانك محاصره‌سی زماننده مدینه‌دن
چیقوب کتمدیکم اول جهتدن ایدیکه اول زمانده بن مدینه‌دن چیقوب
کتمك استسم کمانم بوایدیکه خلق بنی چیقوب کتمکه قومازلردی بلکه
مانع اولوب بویله وقتده امت محمدی بویله فترت ومصیبت ایچره قیوب
نره‌یه کیدرسن دیه‌لر ایدی امابکا بیعت خصوصی مدینه‌ده حاضر اولان
جمهور صحابه‌نك اتفاقلری ایله واقع اولدی اکر بوندنصکره برجماعت
غرض فاسدلر بنه بناء اطاعتمدن اعراض ایدوب مقام نقض عهده
کلدیلر ایسه ایتدیکك اعتراض بنم اوزریمه وارد اولمازاما اول سویلدیکك
سوزکه انلری کندی حاللرینه قوتا بولدقلری یرده قتله‌ء عثمانی قتل
ایدسونلر اکا جوابم اولدرکه چون بوکفت وکوی وتك وپوی وجست
وجودن انلرك مقصودلری بنم بندن غیری دکلدر پس کندی حاللرینه
انلری نیجه قویایم وحال بوکه بن بوکاردن بری وبیزارم ای اوغول
کرکدرکه بنی سمع وبصره منزله‌سنده بیله سنکه پیغمبر صلی الله علیه وسلم
چون دارفنادن عالم بقایه رحلت ایتدی هیچ بوامر خلافته کندیدن
احق واحری کیمسه بیلیوب خلافتی کیمسه‌یه وصیت ایتمدی پس خلق
ابوبکره اتفاق ایدوب بیعت ایلدیلر بن دخی انلره موافقت ایدوب
بیعت ایتدم ابوبکر حین وفاتنده خلافتی عمره تفویض ایلدی وکندیدن
صکره انی خلیفه ایلدی اکا دخی راضی اولوب بیعت ایتدم وچون
عمر آخر عمرنده خلافتی شوری ایلدی خلق عثمانه بیعت ایلدیلر بن دخی دفع
فتنه ایچون خلاف وفساد وقوعندن احتراز ایدوب بیعت ایتدم

و چون اول دخی مقتول اولدی کندی سرایمدن طشره چیقمدم تا خلق
طالب اولدیلر و بکا بیعت طلبنده مبالغه و الحاح حددن آشوردیلر
مسلمانلرك امری منعدن اندیشه ایدوب بو خطب خطیری قبول ایتدم
(فمن نکث فانما ینکث علی نفسه ومن اوفی بما عاهد علیه الله فسیؤتیه
اجرا عظیما) راوی قصه ایدر چون امیر المؤمنین علی رضی الله عنه
ام الفضلك مکتوبی مضموننه ورسول جهینه نك اخبارنه مطلع اولدی
منادی یه امر ایتدی تا ندا ایدوب اصحابنی جمع ایتدیلر جمله اصحاب
واحباب مجلس شریفلرینه حاضر اولدقلرنده نصایح وافیه ومواعظ
شافیه تقدیمندنصکره ایتدی حق تعالینك فرماننه اطاعت ایدوب جماعت
مسلمینك تفرقه سنه ساعی اولان اهل فرقه نك قتالنه حاضر وآماده
اولك واگاه اولك که طلحه وزبیر بندن رجوع ایدوب نقض عهد ونکث
بیعت ایتمشلردر وحیرت وجهالت صحراسنده سرکشته اولوب بکله
معادات ومخالفته قیام ایتمشلردر وبن انلرك اوزرینه واروب انلرایله عنایده
قلسم کرکدر تا شول وقته دك که حق تعالی ارامزده حکم ایده پس
دوکلی خلق چاغریشوب سنك امرینکه مطیع ومنقادز جان وباشمزی
یولکه فدا ایده رز دیدیلر وچون عایشه علی بن ابی طالبك مدینه دن
چیقوب کندی یولنی آلمق قصدنده اولدیغندن خبردار اولدی همان دم
یوردی بر دلیل طوتدیلر تا اول دلیل عایشه لشکرینی طریق مستقیمدن
عدول وانحراف ایتدیروب بواسز یوللردن بصره یه ارشد یره وعایشه نك
رضی الله تعالی عنها هودجنی یعلی بن امیه نك کتوروب پیشکش
ایتدیکی عسکر نام دوه یه تحمیل ایتمشلر ایدی لشکرك اوکیجه کیدردی
صباحه یقین برصو کنارینه کلدیلرکه اول صویه حوءب دیرلردی چون
عایشه نك دوه سی اول صویه داخل اولدی اول یرك کلبلری حباب کبی
اول صو کنارینه جمع اولوب نباح وصیاحه باشلدیلر عایشه ایتدی بکه
بر شخص بو صویه نه صویی دیرلر دیو بر شخص آخردن سؤال ایتدکده
بو کا حوءب صویی دیرلر دیو جواب ویردی عایشه ایتدی بنی کیرو دوندرك
عایشه یه ایتدیلر کیرو یه دونمکره سبب ندر سزی بو صودن نجه که مانع
اولان نه نسنه در عایشه ایتدی حضرت رسولدن صلی الله تعالی
علیه وسلم ایشتدم بیوردیکه کویا شویله کورمکه بنم خاتونلرمدن برخاتون

حوءب صوینی کچـه وحوءب صوینك کابلری اکافر یادایدوب نباح
وصیاح قیله‌لر ای حمیراللهدن قورق اندنکه اول خاتونسـن اولمیه‌سن
پس بکا بو یوله کتمکدن مانع اولان بو حدیث مسموع وبو تهدید
وعیددر که مضموننده معلوم اولور (پس عایشـه رضی الله تعالی
عنها اول عزیمتدن فراغ ایدوب اول منزلده نزول ایتدیلر وچون کون
طوغدی عبدالله بن زبیر اول موضع اهالیسندن اللی نفر کیسه کتوروب
عایشـه قاتنده شهادت ایتدردیکه بوصو حوءب صوینی دکلدر
حوءب صوینی کیروده قالدی لشکراندن نصف اللیلده کچمشلرایدی
تواطیٔ واتفاق ایدوب خواه ناخواه عایشـه‌یی تسکین ایتدیلر ایدرلر که
اسلامده ابتدا واقع اولان یالان شاهدلکی بو ایدیکه بو وجه اوزره
واقع اولدی وعایشه‌نك آتش اضطرابی ینه مشتعل اولوب اول قوملك
شهادتلرینه وجود ویرمدی وهمچنان رجوع صددنده اولوب
واضطراب کوستردی تا عبدالله بن زبیر لشکرك اردندن بر صدا پیدا
ایدروب علی بن ابی طالب لشکر کثیرایله آردیمزدن کلوب یتشدی
دیدردی بو صدادن عایشـه‌یه خوف مستولی اولوب کیردو نمکدن
فارغ اولدی وعایشـه اول دلیلی طلب ایلدی تا اندن بعض نسنه استفسار
ایده طلحـه ایتدی دلیل اول صونك اسمنده خطا وغلط ایتدوکندن
شرمنده اولوب خجالتدن فرار ایتمش (ایدرلر که عایشه‌نك دلیلی دونوب
بولده کلورکن اول هادی طریق تحقیق یعنی امیرالمؤمنین علی
رضی الله تعالی عنـه راست کلدی جناب ولایت مآب اول راه تضلیل
دلیلندن سؤال ایتدیکه قنغی جانبدن کلورسـن دلیل ایتدی بصره
یواندن امیرالمؤمنین ایتدی عایشـه واتبـاع واشیاعنی کوردکمی انلرك
احوال واخبارندن بیلورمیسـن دلیل انلرك اخبارینی وحوءب صوینی
کلابنـك حکایتنی مفصل ومشروح بیان ایدوب ایتدی انلر
بصره‌یه اکری یوادن کتدیلر جنـاب خلافت مآب بو خبرك استماعندن
مسرور وشادمان اولدی انکیچونکه مباداکه عایشه وطلحه وزبیر حوءب
صوینی کنارندن کوفه‌یه واروب اول دیارك اهـالیسنی کندی‌یه متابعتدن
مانع اوله دیرایدی راویٔ قصه چونکه عایشه واتبـاعی حوءب صوینی
کنارندن قالقوب کتدیلر تا بصره‌یه ایرشدیلر عثمـان بن حنیف انصاریکه

اميرالمؤمنين على كرم الله وجهه طرفندن عبدالله بن عامر يرنه بصره عاملى اولمشيدى اول جنابك محبلرندن بر جماعتله طشره چيقوب اول امرده انلرايله مقاتله ومحاربه يه طوردى آخركار اول داعيه دن متقاعد ومتوقف اولدى وارالغه مصلحون توسطايدوب بين الفريقين اول وجهله مصالحه ومساهله قيلديلركه على بن ابى طالب رضى الله تعالى عنه كلنجه بيت المال ودار الاماره عثمان بن حنيفك تصرفنده اوله وبربرلرينك استصوابيله بومنوال اوزره صلح نامه يازديلر وعايشه و طلحه و زبير حربه ديدكارى موضعه نزول ايتديلر تاكندى كارلرى مصلحتنده انديشه قيله لر

﴿ اكابرتابعين محضرميندن اولوب بصره ناحيه سنده اعيان واشرافدن ﴾
﴿ اولان احنف بن قيسه طلحه و زبير و عايشه مكتوب كوروب طلب ﴾
﴿ خون عثمانده اندن موافقت استدعا ايتدكارى بيان اولنور ﴾

نقلدركه اهالئ مملكت بصره متعينلرندن اولوب تابع محضرم اولان ابوالبحر احنف بن قيسه عايشه وطلحه وزبير خبر كوندروب لشكركاهلرينه حضورينى استدعا والتماس ايلديلر احنف دخى اجابت ايدوب انلره ملحق اولدقده ايتديلر ياابا البحر سندن توقع ايدرزكه ظلم وعدوانله مقتول اولان عثمانك قانى طلبنده بزه اعانت ونصرت ايده سن احنف عايشه يه متوجه اولوب ايتدى يا ام المؤمنين سكا حق تعالى نك اسم باكنه يمين ويريرمكه اول كونكه عثمان مشرف هلاك ايدى بن سكاديدمميكه عثمان بوغوغاده مقتول اولورسه خلافته كيمى قبول ايدهلم وبو امرده كيمه بيعت ايدهلم سن بيوردككه على بن ابى طالبه بيعت ايله عائشه ايتدى بلى اولكون بن اويله ديدم ايدى امابوكون بوارالقده بعض امور واردركه اول اموردده بن سندن اعلم اكا بناء سندن نصرت طلب ايدرم احنف ايتدى لا والله كه بن هركز على ايله مقاتله ايتمزبن وحال بوكه حق تعالى نك رسولى مواخاة كوننده جمله اهل بيتى واصحابى ايچنده على يى اختيار ايدوب مواخاته قبول واول سعادت ايله انى مخصوص وممتاز قيلدى و انك علم اعزاز واكرام وتعظيم واحترامنى على ملاء الناس بوايثار واختيار ايله مسلم وسرافراز ايلدى اوحضرتك ابن عمى ودختر اخترينك زوجى ودر كوهر مانندى اولان ايكى سبطنك پدريدر وسيد ابرارك مهاجر وانصارى آنى

بو مرتبه یه احق واولی بیلوب بیعت ایتمشلردر یعنی یا ام المؤمنین بو ایش بنم الدن کلمز ایکا برآخر ایش بیوردیدی واول مجلسدن قالقوب بنی تمیمدن کندی قبیله سنه کلدی وقوم وقبیله سی ایچنده صداوندا ایدوب درت بیك ار جمع ایلدی وبصره دن ایکی فرسخ یرده منزل طوتوب امیر المؤمنین علی حضرتلرینه موالات ومتابعت اظهار ایلدی

❋ حضرت خلافت مآب ولایت نصاب علی رضی الله عنه جکر کوشه سی شهزاده حسن مجتبایی اصحابدن برطائفه ایله کوفه جانبنه ارسال بیوردیغی بیان اولنور ❋

کتورمشلردر که چون امیر المؤمنین علی رضی الله تعالی عنه ذی قاردیدکاری موضعده قرار ایتدی حسن مجتبای عمار بن یاسر ایله برجماعت قوشوب کوفه یه کوندردی واول مملکت اهالیسندن لشکر طلب ایلدی (وبروایت دخی اولدر که حسن مجتبا وعمار بن یاسری لشکر ظفر پیکر ایچون کوفه یه ارسال بیوردیغی کندی هنوز مدینه دن طشره چقمازدن مقدم ایدی (و بعض کتب تواریخده مسطوردر که حسن وعمار بن یاسر کوفه یه واصل اولمزدن مقدم امیر المؤمنین علی محمد بن ابی بکری ومحمد بن جعفری او لجانبه کوندروب عثمان قبلندن کوفه ده عامل اولان ابو موسایه مکتوب یازدیکه ابو موسی کرکدر که کوفه سپاهنی جمع ایدوب جانبمزه کوندره و بر مکتوب دخی اهالئ کوفه یه یازدیکه مضمونی بو ایدی بندهٔ خدا امیر المومنین علی جانبندن یازلمشدر بو مکتوب کوفه اهالیسنه که بیلك ای اهل کوفه که بن جملهٔ جهانیاندن سزی اختیار ایتمشمدر وچون بو مباشرت ایتدیکم ایشدن فراغت حاصل قیلمسزك جانبکزه وارسم کرکدر وسزك دیاریکزده توطن واقامت ایتسم کرکدر سزدن هر کیمکه نصرته قدرت طونمش اوله و بزم محبت ووداد ومودت واتحادیمزدن دم اورمش اوله کرکدر که بزم قاتمزه کله وحال بو که امیر المؤمنین اهل مدینه دن اولقدر آزرده خاطر ایدیکه بردخی مدینه یه وارمغی خاطرینه کتورمزایدی وکندی ضمیرنده شویله قرارداده اولمشیدیکه بعد الیوم مکه ده یاخود کوفه ده اقامت ایلیه چون ذی قار موضعنده لشکر جمعی توقف ایچون بیوردی کندیلر هنوز اول موضعده ایکن آدم کوندروب مدینه ده احمال واثقال ومتاع ومالدن هرنه سی

واراسه جمله ذی قار موضعنده کتوردی (القصه چون محمد بن ابی بکر
ومحمد بن جعفر رضی الله تعالی عنهم کوفه یه ایرشدیلر ابو موسایی
واهالیٔ ولایتی جمع ایتدیلر وامیرالمؤمنینك نامه سنی مواجهه لرنده
اوقودیلر اهالیٔ کوفه ابو موسایه ایتدیلر امیر وحاکمز سنسن بو بابده
وبو کارده جواب ده سنك رأی وتدبیرکندر ابوموسی ایتدی اکرولایتکزدن
چیقوب بریره کیتملوایسه کز امیرالمؤمنین عثمان مقتول اولمازدن مقدم
کیتمك کرك ایدیکز که اول زمان عثمان سزدن نصرت طلب ایلدی
واروب اعانت ایتمکه قوت و قدرتکز وارایکن تقصیر ایتدیکز وکیتمدیکز
اکرشمدیکی حالده برایش ایتملوایسه کز اول انك قاتللرینه ایتمك کرکسز
محمد بن ابی بکر ایتدی یا عبدالله اوتانمزمیسنکه امیر المؤمنین علی بن ابی
طالبه خلقی نصرتدن کیروطوتارسن واکا بیعت حقنی برینه کتورمزسن
ابوموسی ایتدی عثمانك بیعتی سنك کردنکده دکلمیدیکه انی قتل ایتدك
محمد بن ابی بکر اعراض ایدوب جوابه متعرض اولمادی وعتبهٔ عالیهٔ
جناب ولایتمآبه مراجعت ایدوب کیفیت حال کوفیانی عرض ایلدی
اندنصکره حضرت امیرالمؤمنین علی رضی الله تعالی عنه کندی فرزند
عزیزی یعنی حسن مجتبایی عماربن یاسرایله کوفه یه کوندردی (روایتده
کتورمشلردر که چون حسن بن علی و عمار بن یاسر کوفه یه کلدیلر
وامیرالمومنینك پیغامنی کوفیلره ایرشدیروب لشکر طلب ایتدیلر ابو موسی
الاشعریکه انلرك امیر وحاکمی ایدی اظهار مخالفت ایدوب ایتدی ای اهل
کوفه صاقنك قورقك حق تعالیدن و کندی نفسکزی قتل عارض
اولهجق محلده قومالك حق تعالی بیورر (ولاتقتلوا انفسکم ان الله کان
بکم رحیما) وبرآیتده بیورر (ومن یقتل مؤمنا متعمدا فجزاؤه جهنم خالدا
فیها وغضب الله علیه ولعنه واعد له عذابا عظیما) عمار بن یاسر چون
ابوموسادن بو حرکتلری ومخالفتلری کوردی وبو آیات وکلماتی ایشتدی
قهر وغضب یوزی کوستروب انی ساکت قیلدی وکلمات عنیفه
سویلیوب انك حدتنی صدی اهالی کوفه دن قبیلهٔ بنی تمیمدن برکشی
عماربن یاسرك تعریضنه تعرض کوستروب ایتدی بوالله قولنی کورك که
دونکی کون مصر اشقیاسیله واقعهٔ عثمانده حاضرایدی ای الله قولی
بوکون سکا یراشورمیکه کاهسن بومجلسده علی ملاء الناس بزم امیرمز

وحاكمز اولان كشى بى كسر واسكات ايدەسن پس زيد بن سرحان اتباع وانصاريله كه ناحيۀ كوفەدە ايديلر و كنديلرينى امير المؤمنين عليك محبلرندن كوستروب جملەسى قلنجلر چكوب ايتديلر هر كيمكه امير المؤمنين عليك اطاعتندن باش چكه بزدن اول كيمسەنك حقندە اوليه جقدر الاقليج ابوموسى چون اول صورتى مشاهدە قيلدى ايتديكه بر لحظه خاموش وساكن اولك تا بنم سوزومى ايشيدە بيلەسز اشتە ام المؤمنين عايشەنك مكتوبى بندە در يازمش وبكا امر ايتمشكه كوفه اهاليسنى كندى منازل ومسكنلرندە ثابت وساكن قيلام تاشول زمانەدك كه عامۀ مسلمين صلاحه كلوب بد انديشلر خيرخواه ودوستدار اولەلر عمار بن ياسر ايتدى عايشه مباشر اولمشدر بر امره كه انك خلافيله مأموردر يعنى الله تعالى قاتندن مأموردر كه رسول اللهك كندويى اسكان ايتديكى خانەدە ثابت وساكن اولوب طشره چيقميه نته كه بيورر (وقرن فى بيوتكن ولاتبرجن تبرج الجاهلية الاولى) و بز مأمورزكه مقاتله ايدەوز تا فتنه تسكين بوله نتكيم بو آيت كريمه (وقاتلوهم حتى لاتكون فتنة) اكا اشارت كوستر ابوموسى ايتدى سن بكا امر ايدرسن انك مأمور اولديغى نسنەيى يعنى سز اهل فتنه سز بز وعايشه اهل فتنه ايله مقاتله يه مأمورلرز ديمك اولور زيد بن سرحان بنه اياغ اوزره قالقوب بو آيتى قراءت ايلدى (بسم الله الرحمن الرحيم الم احسب الناس ان يتركوا ان يقولوا آمنا وهم لايفتنون ولقد فتنا الذين من قبلهم فليعلمن الله الذين صدقوا وليعلمن الكاذبين) وايتدى اى كروه مسلمين قالقك امير المؤمنين على جانبنه كيدك تا حقه ايرشه سز راشدين جمله سندن اولديغكز حالدە (و برروايت دخى اولدركه شهزادە حسن چون عمار بن ياسر ايله كوفه يه روانه اولديلر امير المؤمنين متأمل ومتفكر ايدى اول جهتدنكه اهالئ كوفه لشكر ارسالندە اهمال وامهال ايدرلرمى ديرايدى مالك اشتر ايتدى يا امير المؤمنين تا كوفەنك حاكمى اولان ابوموسى الاشعرينك شدت وصولتى كسر اولنمدقجه كوفەدن لشكر كلمك مهمى صورت بولمز بنى كوفه يه كوندركه واروب ابوموسايى رعيت قيلايم وانك دماغندن اول ناحيەدە امير وحاكم اولمق خيالنى چيقارەيم امير المؤمنين اكا اجازت و يردى و حسن وعمارك اردنجه مالك اشترى كوندردى مالك اشتر كوفه يه واصل اولمازدن

مقدم حسن وعمار کوفه یه داخل اولدیلر وابوموسانك خانه سنه التفات ایتمیوب اولا مسجد جامعه واردیلر پس رعیت وسپاهی وجمله اصحاب حضرت رسالت پناهیکه اول ناحیه ده ایدیلر جمع اولوب واول بلده نك علما وفقها وتابعینی ایله واروب امیرالمؤمنین حسنك ملازمتیله مشرف اولدیلر وانك کلام تامنی اصغا واستماع قیلدیلر اول مجلسده ابتدا سوز سو یلین مسروق بن اجدع ایدیکه عبدالله بن مسعودك شاکردی ایدی وشهرك فقیه وبزرکواری ومجتهد ومدار علیه ومشار الیهی ایدی عماربن یاسره متوجه اولوب اندن سؤال ایتدیکه عثمانك قاتللری اولان جماعت نه سبب ایله انك قانی مباح طوتدیلر ونه علت ایله بوامره اقدام ایتدیلر عمار ایتدی انکیچونکه بعض اصحاب رسول اللهه سردسوز سو یلردی وایذا ایدردی و بیت المال مسلمینی مستحق اولمیلره ویرردی واول مالده بنی امیه یی سائر مسلمانلره ترجیح وانلری غنی وتوانکر طوتردی وسائر مستحق اولان مسلمانلری محروم ومأیوس ایدردی وسنت نبویه نك بعضیسنه وطریقت شیخینك بعضیسنه مخالفت ایدردی وحال بوکه خلافت انك اوزرنده قرار ایتدیکی کون سنت نبویه وطریقت شیخینه مخالفت ایتمامکه التزام ایدوب خلافتی اول شرطله قبول ایتمشیدی وهر بار عمالندن شکایت ایدرلردی تغافل ایدوب مسلمانلرك اوزرلرندن انلرك شرلرینی دفع ایتمازدی وانلره تقویت ویروب کماکان منصبلرده انلری ثابت ومقرر طوتاردی ابوموسی عماره ایتدی عثمانی سنمی قتل ایتدك عمار ایتدی بن قتل ایتمدم ولکن قتل ایتدکلری وقتده تغافل ایتدم مدینه ده اولان اکثر اعیان صحابه دخی تغافل ایتدیلر حسن بن علی ایتدی یا اباموسی بزه نصرت ایتمزسن ونصرت ایتمککدن ماعدا خلقی دخی بزه نصرتدن منع ایدرسن ابوموسی ایتدی بن سزه نصرتدن خلقی منع ایتمدم لکن بنمله مشورت قیلدیلر بن دخی انلره نصیحت دینخواهلغی یرینه کتوردم واول نسنه که حق مشورت ایدی انلره سو یلدم زیرا حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم (المستشار مؤتمن دیو بیورمشدر یعنی اول کیمسه که اندن مشورت طلب ایدرلر اول کیمسه امین طوتلمش اولور پس کرکدر که حق امانتی یرینه کتوره واو بابده کندو یه صواب کورونی سو یلیه و ینه ابوموسی ایتدی (پیغمبر صلی الله

عليه وسلم بيورمشدركه يقينده برفتنه ظهر اوله كه اول فتنه ده قاعد اولان قائم اولندن اولى وقائم اولان ماشى اولندن احسن وماشى اولان راكب اولندن اسلمدر) بو فتنه دن ايراغ اولمق يكركدر عمار ايتدى بو فتنه اول فتنه دكلدر بو فتنه دن ايراغ اولوب حق ستر ايتمكدن دفعنه سعى وقيام ايتمك يكركدر ابو موسى ايتدى بلى اويله در اماسن چونكه حقى باطلدن تميز ايتيوب متحير قالمشسن حق و باطلى تعيين وتميزه قادر اولمجق سنك حقكده فتنه دن ايراغ اولمق يكركدر عمار ايتدى بو فتنه نك حقى و باطلى وظاهر وباطنى بغايت روشندر اما حق و باطلك بربرندن امتيازينه مانع اولان ضعف بصيرتدر (القصه بنى تميمدن بركشى ابو موسانك معاونت وهوادارلغنه قيام ايدوب عماره ايتدى اى بندهٔ سياه نه حدك واردركه بزم والى وامير مزه بويله سوزلر سويلرسن خود سنك كبى اون بندهٔ سياهى واردر امير المؤمنين حسن رضى الله تعالى عنه اول كشى يه حيقروب ايتدى (اسكت قطع الله لسانك) پس برجماعت امير المؤمنين على بن ابى طالبك محبلرندن ايديلر عمار جانبنى طوتوب سويلديلر وعثمانك قبلندن برجماعت دخى ابو موسانك جانبنى طوتوب سويلديلر آز قالدى كه بين الفريقين برمقاتلهٔ عظيمه واقع اوله ابو موسى خلقه اليله اشارت ايدوب اوتورتدى وكنديسى منبره چيقوب خطبه اوقودى وهمان سابقا محمد بن ابى بكره ومحمد بن جعفره سويلديكى سوزلر نوعنه آغاز ايلدى حسن مجتبى اكا حيقروب ايتدى بوكون منصب خلافت امير المؤمنين عليكدر ومنبر انكدر منبردن نزول ايت كه سن معزولسن واكا بيعت ايتمكسزين بو منبرده نه ايشك واردر اندنصكره زيد بن صوحان ابو موسى يه ايتدى ياابا عبد الله بو خلق امير المؤمنين على يه نصرت واعانتى مصمم قيلمشلردر واول جنابدن غيرى يه بالكليه كوكللرندن ميلى رفع ايتمشلردر وانك دركاه دين پناهنه متوجه اولمشلردر سن انلرى بو عزيمتدن منعه قادر اولميازسن و بونيتدن دوندوره مزسن بيهوده زحمت چكمه بوندنصكره رؤساى كوفه دن برقاچ كشيلر دخى بو طريقه اوزره سوزلر سويليوب امير المؤمنين على مرتضى جانبنه نصرت واعانته خلقى تحريص وترغيب ايلديلر پس سبط مصطفى ونقد مرتضى حسن مجتبى منبره چيقوب برخطبهٔ بليغهٔ فصيحه انشا ايدوب امير المؤمنينه اطاعت

جملهٔ مسلمین اوزره واجب اولدیغنی دلائل واضحه وشواهد لائحه ایله
بیان بیوروب ایتدی ای اعیان واشراف کوفه بوناحیه نك اشکر یني
مکمل ومسلح امیر المؤمنین خدمتنه ایرشدرملك کرکسز وکندیکزی
جان ودل ایله اول درکاه عالم پناهه اولاشدرمق کرکسز جمله سی
ایتدیلر سمعا وطاعة کیده رز وباشدن اباق دوزوب اول سرورك قدم
محترمنه یوزسوره رز ویولنده اخلاصله جانمزی فداقیله رز وبودولت
عظمی وسعادت کبری ایله افتخار ایده رز (شعر) چون شهید عشق
دردنیا وعقبی سرخ روست ✽ خوش دمی باشد که مارا کشته زین
میدان برند ✽ ناکاه بواحوال خلالنده مالك اشتر دخی کلوب ایرشدی
وخبر الدیکه خلق مسجد جامعده شهزاده نك ملازمتنه جمع اولمشلردر
مالك همان یولندن طوغرو قصر الاماره یه یعنی ابوموسانك منزلنه
کلدی وابوموسانك غلاملرینك باشلرینی زخم کرزایله شکسته ایدوب
دوکلیسنی اول سرایدن طشره سوروب چیقاردی واوج عزت
حکومتدن حضیض سفالت ومذلته ایندردی انلردخی باشلرینك قانلرینی
آقیدارق مسجد جامعده خواجه لرینه واروب انی اول واقعه نك کیفیتندن
خبر دار قیلدیلر مالك اشتردیلدیکه ابوموسانك اول قصرده اولان
اموالنی طشره آته وحال بوکه انك دواب ومواشی وسلاح وامتعه
واقمشه دن چوق مالی وار ایدی ابوموسی غلاملرینی اول حالده کوردی
ومالنك اولوجهله تلف اوله جغنی اشتدی درحال قصر الاماره جانبنه
استعجال ایدوب کندوبی درون سرایه آتدی وچوق خلق اول سرایده
جمع اولمشلر ایدی مالك ابوموسایی کوردکده ایتدی سن بوسرایده
نه اشلرسن بوسلطان سرایدر امیر المؤمنینه متعلقدر وسن اکا بیعت شرفنی
بولمادك بوسرایده نه کارك ونه مصلحتك وار ابوموسی اولدیغی درجه دن
تنزل کوستروب تواضع ایله رجاومنته کیردی وایتدی بکابوکون مهلت
ویرتاسرایی تخلیه ایدوب آخر یره انتقال ایده یم مالك ایتدی (لا والله ولا کرامة
لك) برساعت سنی قومامکه بوخانه ده اوله سن پس بیوردی جمله اسبابنی
قصردن طشره آتدیلر واهل کوفه چون مالك اشترك قدومی خبرینی
اشتدیلر کلوب قصر الاماره قپوسنده جمع اولدیلر واول هجوم وازدحامده
ابوموسانك اکثر متاعی تاراج وغارته کتدی اهالیٔ کوفه دن بعضیسی

ابوموسانك باقی قلان مال ومتاعی طشره آتلیوب اخشامه دك مهلت ورلکیچون مالکدن چوق التماسلر ایتدیلرو چون قصر الاماره ابوموسانك اموال وامتعه سندن تخلیه اولندی شهزاده حسن وعمار ومالك اشتر قصر الاماره یه سعادتله داخل اولوب قرار ایتدیلر ایرتسی کون شهزاده حسن اهالیٔ کوفه یه بیوردیکه بن علی الصباح بصره جانبنه روانه اولورم مراکب ودواب ارقه سنه سوار اولانلر یولدن کلسونلر دریا یولندن کلنلر دریا یولندن کلسونلر هرقنغیسنی اختیار ایدرلرسه ایتسونلر اجازت ورخصت واردر پس بعضی خلق طریق بردن وبعضیسی طریق بحردن عتبهٔ علیهٔ علی رضی الله عنهه روان اولدیلر طقوز بیك ایکیوز مرد مقاتل مکمل ومسلح ذی قار موضعنده حیدر کرار صاحب ذوالفقارك ملازمتی دولتنه ایرشدیلر وسعادت تقبیل عتبه وشرف ملاقاتنه نائل اولدیلر وجناب امیرالمؤمنین انلره تعظیم تام وتکریم مالاکلام بیوردی واستقبال وترحیب وتحیت وانواع الطاف ومکرمتله سرفراز قیلدی وبین الاکفا والاقران اصناف اشفاق ومرحمتله هر برینی حالنه کوره نوازش بیوردی اندنصکره انلرایله مخاطبه مقامنده اولوب ایتدی ای اهل کوفه تحقیق بودر که حق تعالی سزی مملکت پادشاهان عجمده والی وحاکم ایلدی وفقر واقتلال حضیضندن کمال غنا واستغلال اوجنه ایرشدردی وسزه اول قوتی ویردیکه تا اعاجم شوکتنی واکاسره سورتنی کسر ونقض ایتدیکز وانلرك ممالك وخزائن واموال مدخره لرینی اله کتوروب بربرینه باغلدیکز ومسلمانلره اعداء دین اوزره اعانتی تقدیمه ایرشدروب اعداء دینی تیغ قهر وسیاستدن کچوردیکز بوکون بن سزی دعوت ایتشمدر که بنمله حاضر وبکا معین وناصر اوله سز وبرجماعت که امام برحق اوزره خروج ایدوب عناد ومخالفت طریقنه کتمشلردر انلری قورقودوب طوغرو یوله کتوره سز بزم انلردن مطلوبمز بوندن غیری دکلدر واکر طوغری یوله کلمکدن امتناع ایدرلر ایسه انلره کین وشدتله دوا وعلاج ایتسم کرکدر یعنی (کل برنده کل اول وخار برنده خار اول) مثل مشهوریله عمل ایلسم کرکدر وبوظهور ایدن امر مهمده البته مسلمانلرك صلاح حال وفلاح امورینی اختیار ایدوب خلافندن احتراز واجتناب

ایتسم کر کدر ان شاء الله تعالی

﴿ ذی قارده اویس القرنی کلوب لشکره ملحق اولوب ﴾
﴿ امیر المؤمنین علی یه بیعت ایتدیکی واول حضرتله ﴾
﴿ اول سفرده موافقت ومرافقت ایتدیکی بیان اولنور ﴾

مرویدر عبد الله بن عباسدنکه ایتدی موضع ذی قارده امیر المؤمنین علینك رضی الله تعالی عنه ملازمتنده ایدم و کوفه لشکری و کوفه نك توابع ولواحقی اولان مملکتلرك لشکرلری اول حضرتك درکاهنه یوزقیوب کلمك اوزره ایدیلر اول حضرت ایتدی بو کون بزه یکرمی بلوك لشکر کلوب جمع اوله هر بلوکی بیك مردن مرکب اوله عبد الله بن عباس ایدر جناب خلافت مآبك بو سوزی بکا مستبعد کورندی جناب ولایت مآب بو معنایی بندن فراستله فهم ایدوب امر بیوردیکه اول صحراده ایکی نیزه دکدیلر تا آحاد ناسدن هر احد که کلوب لشکر نصرت پیکره ملحق اوله اول ایکی نیزه لرك میانندن کیچه و بر کشی یه بیوردیکه تانقید واهتمامله اول ایکی نیزه لرك ارالغنده مرور ایدن افرادی عد ایلیه پس بعد الحساب کوردیلر لشکر کاهه ملحق اولان افراد ناس امیر المؤمنینك دیدیکندن بر اکسك کلدی کیت افراد کاتبی اول مظهر عجائب وغرائبه عرض ایتدیلر یعنی تعیین بیورریغکز مقداردن بر نقصان کلدی دیدیلر اول حضرت ایتدی مراد اولدر که شمدنصکره کلور وعدد موعودی اتمام ایدر ناکاه تعداد لشکره مأمور اولان کشی ایراقدن بر شبح کوردیکه کلیورانی تفحص ایتدی کوردیکه بر پیاده در کلور زادراهی آرقه سنده وکوزهٔ آبی کردننده ضعیف ونحیف رنکی زردورویی پر کرد (بیت) زادراه عاشقان دردست وروی زردواه ❊ راه ازین کونه است بسم الله چوداری عزم راه ❊ چون اول مرد پیاده کلوب لشکر کاهه ایرشدی انی حضرت امیر المؤمنینه کتوردیلر سنت سنیهٔ تحیت وسلامی اداایدوب خلیفة الاسلام جانبندن دخی ردسلام وتعظیم واکرام اولندقدنصکره جناب حیدر کرار اول پیاده دن قنغی قبیله دن سن ونه نام ایله مسمی اولدیغنی استخبار بیوردقده ایتدی اویس القرنی یم سکا بیعت ایتمکه کلدم الیکی ویرتا بیعت ایدم امیر المؤمنین ایتدی نه نسنه نك اوزرینه بکا بیعت ایدرسن اویس ایتدی انك اوزرینه که سکا نصرت واعانت ایدم ویاریلق قیلام وباشمی طوب کبی

بوالکده قویام پس حضرت امیر المؤمنین رضی الله تعالی عنه اویسك دولت قدومی مبارکلکی ایله ذی قار موضعندن کوچوب جمیع یاران وخواصله اصحاب خلاف جانبنه متوجه اولدیلر

جناب امیر المؤمنین علینك رضی الله تعالی عنه طلحه وزبیره نامه کوندروب انلری سبیل صوابه سلوکه ارشاد بیوردیغی بیان اولنور

ارباب سیر وتواریخ رحمهم الله تعالی کتورمشلردر که امیر المؤمنین بصره‌یه توجه بیوردیغی وقتده طلحه وزبیره نامه یازوب کوندردی اول نامه‌نك حاصل مضمونی بو معنایه راجع ایدیکه ای طلحه وای زبیر سزك قاتکزده ثابت ومحققدر که بن کیمسه‌یه اکراه واجبار ایتمدم تا خلق عالم کندی طوع ورغبتلری ایله بنی خلافته استمدیکجه بن کیمسه‌یه بیعت ویرمدم وسز دخی طوع ورغبتله بکا بیعت ایتدیکز و بیعت ایتدیککز حینده بکا تابع وراغب ایدیکز شمدیکی حالده بلا حجت نقض عهد ونکث پیمال ایچون ایدرسز مکرسز بو امرك شناعت وبشاعت ووقاحت وقباحتندن غافل وبو جهالتك وخامت عاقبتندن ذاهل میسز ایمدی آکاه اولك بو بر خصلتدر که مذمومه وناپسندیده وبو برصنعتدر بغایت نکوهیده وغیر حمیده‌در پس بو امر قبیح وشنیعدن دونه سز وجناب اللهه رجوع ایده‌سز وبو مباشرت ایتدیککز کاری ترك ایدوب اندن الیکزی چکه‌سز واکر حین بیعتده طایع وراغب اولمیوب کرهاً بیعت ایتدیکز ایسه سزه اعتراض وارد اولورکه سزك ایچون نه ضرورت وار ایدیکه بکا اظهار اطاعت ایتدیکز و کتمان معصیته سالك اولدیکز ای زبیر سن فارس وشجاع قریش سن وای طلحه سن مشایخ مهاجرینندنسن یعنی کرکیدی سزك کبی ایکی صاحب قدر رفیع اولو کشیلردن بونك کبی امر شنیع صادر وواقع اولمیدی (بیت) شنیده‌ام که بخونم نوشته محضر ❊ مکن مکن نکو محضران چنین نکنند ❊ بو امره شروعدن مقدم دفع ایلمکز شروع ایدوب اغراض فاسده مقتضاسیله خروج ایتمکزدن ونقض ونکث عهد وفساده بولنمکزدن سزه اوسع واهوندر اما اول نسنه‌یی که بکا اسناد ایدرسز یعنی عثمانی قتل و یاقتلنه رضا ویردی دیرسز افترای عظیم وبهتان جسیمدر اهل مدینه اکا مطلعلردر واصحاب اول خصوصه واقفلردر واکر بو مباشرت ایتدیککز امر عظیمدن

مقصودیکز عثمانك قاتنی طلب قیلمق ایسه عثمانك اوغللری وارصاحب
حق انلردرکلسونلر التزام بیعت ایتسونلر اندنصکره خصملری مواجهه سنده
دعوی واثبات ایلسونلرتاشرع محمدی موجبیله حکم اولنه سزك عثمانك
قاتنی طلب ایدوب قاتللرینی قصاص ایدملم دیمه کزك چندان مناسبتی
یوقدرسز ایکی کشی سکز بریکز بنی تیم بن مره دن وبریکز دخی قبیلهٔ بنی
هاشمدن عثمان ایسه بنی امیه دندر بومقوله غرض فاسد ایچون بکا
نقض عهد ایتدیکز و بونکله اکتفا ایتیوب ام المؤمنین عایشه که حرم
محترم رسول صلی الله تعالی علیه وسلم وام المؤمنیندر کندی خانه سنده
اوتوروب طشره چیقمامغه مأمور ایکن انی اغوا و تحریص ایدوب
کندیکزه همراه ایتدیکز وهر بلادودیاری کزدردیکز وکندی عورتلریکزی
پردهٔ عفت وعصمتده محفوظ طوتدیکز وبو امور مذکوره یی منکر ومنهی
عد ایتدیکز بو برطریقه در که بغایت شرع وعقلدن دور در وسزك
سالك اولدیغکز سبیلك جزاسنی ویرمکه خدای عز و جل کافیدر

﴿ امیر المؤمنین علینك رضی الله تعالی عنه ام المؤمنین ﴾
﴿ عایشه رضی الله تعالی عنها یه یازدیغی مکتوب صورتیدر ﴾

امیر المؤمنین علی عایشه یه دخی مکتوب یازدیکه حمد وثنای
باری تعالی وتحیت ودرود محمد مصطفادن صکره اعلام اولنان اولدرکه
ای عایشه عصیان ایدوب خدا ورسولنك امرینه اطاعت ایتیوب
طشره چقمش سن ومنزلکدن خروج ایتمش سن و برامره طالب
ومتصدی اولمش سنکه انی سندن رفع ایلشلردر وهیچ بروجهله اول امرك
سکا مناسبتی یوقدر ومع ذلك سنك ظنك بودرکه مسلمانلری اصلاح
ایده سن حال بوکه بوحرکت عین فساد وافساددر بکا خبر و برکه عورتلر
کندی خانه لرنده اوتورمغه الله قبلندن ورسولی قبلندن مأمور ایکن
لشکرکشلك انلرك نه کاریدر و بوامرایله که متضمن حصول عار وشنار
ومنتج حلول غضب خدای جباردرسن نه یوز عمده سنکه بن طالب خون
عثمانم وحال بوکه عثمان بنی امیه دن برادر وسن بنی تیم بن مره دن
برضعیفه خاتونسن اما واقف دکل سنکه سنی بوامره باعث اولوب عرصهٔ
بلا وفتنه یه القا ایدن نسنه نك وبال وجرمی عثمانك قاتلرینك اثم وکناهندن اعظم
واکبردر ای عایشه الله تعالیدن قورق وکندی منزلکه رجوع ایدوب انده

قرار طوت وساكن اولديغك خانه‌نك قپوسنى ستره‌لر و پرده‌لر ايله مسدود ومحفوظ قيل ايدرلركه طلحه وزبير امير المؤمنينه جواب يازمديلر لكن خبر كونديرديلر كه اى ابا الحسن سن برامره متوجه اولمشسن واول توجه ايتديكك امردن دونمك كركدر و بزسنك تحت فرماننكه كيرمدكجه بزدن راضى اولمك كركدر بزايسه سنك تحت فرماننكه كيرمك احتمالز يوقدر (فاقض ما انت قاض) والسلام يعنى بيلديككدن كيرو قالمه وعايشه رضى الله تعالى عنها جواب نامه كونديرديكه (يا ابن ابى طالب قدجل الامر عن القباب والسلام) يعنى ايش ايشدن كچدى وتدبير وتدارك قبولندن آشدى (راوى قصه ايدر عبدالله بن زبير قالقوب مجمع ناسده ندا ايتديكه ايها الناس تحقيق بودركه سزك خليفه كزى قتل ايدن اولدر يعنى عليدر وشمدى بوارايه كلمشدر تاسزك متاع وسلاحكزى الكزدن اله پس حميت ايدوب ثابت قدم اولك تاكه عثمانك قاتللرندن انتقام الهسز واول ناحيه قبائلندن بركشى اياغه قالقوب ايتدى اى جوان حق تعالينك رحمتى سنك اوزرينه اولسون تحقيق بودركه ديديكك سوزلرى ايشتدك و بز اول امرك اوزرنده يز طلحه وزبير اول امرك اوزرنده اولدقلرنجه وتيز اوله كه بوسعى واهتمام تام ايتديكك مراددن كوره‌سن برامريكه سنك كوزلرك روشن اوله

﴿ عبدالله بن زبيرك خطبه‌سى مقابله‌سنده حسن بن ﴾
﴿ عليك رضى الله تعالى عنهما خطبه‌سى بيان اولنور ﴾

روايتده كتورمشلردر كه خليفة الانامك مجلس كرامى سنده سويلنديكه عبد الله بن زبير على ملاء الناس برخطبه اوقيوب سابقا مسطور اولان امورى سويلمش حضرت امير بوسوزى استماع ايتدكده فى الحال برخطبه انشا بيوروب ايتدى زبيرك اوغلى قتل عثمانى بكا اسناد ايدوب بكا سب وشتم ايتمش ودخى نيجه كلمات ناموجه سويلمش اندنصكره كندى وفرزند ارجندى شاهزاده حسنه خطاب ايدوب ايتدى قالق و بوخطبهٔ موجزهٔ مخففه‌يى اوقو وهيچ كيمسه‌يه سب وشتم ايتمه پس حسن مجتبى امر موجبله قالقدى وحمد وثناى خدا وتحيت ودرود محمد المصطفادن صكره عبدالله بن زبيرك كلمات غير موجهه سنى دلائل واضحه وشواهد لايحه ايله رد وتزييف ايلدى

طلحه وزبیر عثمان بن حنیفه شبیخون واسیر ایدوب انك حقنده
شتم وحیف وامور منکره ارتکاب ایتدکاری بیان اولنور

بعض کتب سیر وتواریخده مسطوردر که عثمان بن حنیف که امیرالمؤمنین
علی رضی الله تعالی عنه طرفندن بصره‌ده امیرایدی چون طلحه وزبیر
لشکرینك کلدیکنه واقف اولدی انلرك قاتنه رسول کوندردیکه
بودیاره کلمکزه موجب ندر بوسیر وسلوکدن مرادیکز نه‌در عایشه
رضی الله تعالی عنها جوابنده ایتدیکه اطراف واکنافدن برالای سفها
اجتماع ایدوب عثمان بن عفانك بی کناه قاننی دوکشلردر وبن ام المؤمنین نم
لشکر جمع ایتدم تا اول ظالملردن انتقام الام عثمان بن حنیفك رسولی
بو خبرایله مراجعت ایدوب بوخبری عثمان بن حنیفه ایرشدردی وعایشه
وطلحه وزبیر اول رسولك عقبنجه جنکه آماده لشکر آراسته ایله متوجه
اولوب بصره‌نك طشره‌سنده مربد نام برموضعده صف چکوب طوردیلر
عثمان بن حنیف دخی بصره سپاهندن کندی زیر دستنده اولوب علی
مرتضانك احبابندن اولنلری جمع ایدوب انلرایله محاربه ومقاتله داعیه‌سیله
چیقوب قارشولرنده صف چکدی طلحه ایکی صفك اراسنده برخطبه
انشا ایدوب عثمان بن عفانك خونی طرفنه خلقی تحریص ایلدی زبیر دخی
برخطبه اوقیوب معنای مذکوری ادا ایلدی وعایشه دخی بومعنایی
سلك عبارته ورشته اشارته چکوب تمام معنای مذکوره نظام ویردی
چون اهالیٔ بصره بوخطبه‌یی وبو اشخاص ثلثه‌نك مقالاتنی اشتدیلر
ایکی فرقه اولدیلر برطائفه طلب خون عثمانی صواب کوروب انلره امداد
واسعاد ایتدیلر وبرطائفه دخی بونلرك بوحکایاتدن مرادلری امیرالمؤمنین
علیدر دیدیلر طلحه وزبیره تعریض وتعرض مقامنده کلوب ایتدیلر یاطلحه
ویازبیر چونکه حال بومنوال اوزره ایدی نیچون اول امرده علی‌یه بیعت
ایتدیکز شمدیکی حالده عثمانك قانی بهاسیله منصب خلافت تلاشنه
دوشدیکز وعثمان بن حنیفك لشکرنده اولان بعض صحابه آواز بلند ایله
چاغروب ایتدیلرکه تکری تعالی حقیچون حضرت رسالتك صلی الله تعالی
علیه وسلم حرم محترمنی بویله یرلره کتوروب ولایت ولایت کزدیرنلرك
کناهلرندن حضرت رسالت قاتنده عثمانك قاتلرینك کناهلری اهون
واسهلدر وعایشه‌نك هودجنه اشارت ایدوب ایتدیلر اکرسن کندی

رأيك ايله كلدك ايسه كه اهل اسلامله بلا موجب شرعى مقاتله ومحاربه ايده سن اولاسنكله محاربه ايتمك كركدر تا پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم سنك ايچون مقرر بيورديغى پردهٔ عصمته سنى ايرشدرنجيه دك واكر سنى خدعه وفريبله وباطلى حق صورتنده تزيين ايتمكله كتورديلر ايسه سنكله جنكمز يوقدر بزم جنكمز اول خدعه وفريب ايدنلر ايله در سنكا خدعه وفريب ايتدكارى ايچون وبونك كبى امر شنيع وقبيحى مسلمانلقده جائز عد ايدوب كندى عورتلرينى پردهٔ عصمتده مصون ومحفوظ طوتوب حرم رسول اللهى امام حقله مخالفت ومعاندت صددينه كتوردكارى ايچون ديديلر پس عثمان بن حنيف سپاهندن حكيم بن حيله عايشه لشكرينه حمله ايلدى وجانبيندن ضرب تيغ وطعن رمح وزخم كرز ورمى سهام اخشام قريب اولنجيه دك ممتد اولوب اخشام اولدقده ايكى فريق دونوب كندى لشكرلرينه مراجعت ايتديلر ايرتسى كون دخى وقت ظهره دك منوال سابق اوزره ارالرنده محاربه ومقاتله واقع اولوب هرايكى لشكر يوريلوب جنكدن ال چكديلر عايشه ايتدى بز مسلمانلردن فتنه يى تسكين ايچون كلدك انلرك قانلرينى دوكمك وفتنه لر قوپارمغيچون كلمدك صلاح وفلاح اندهدر كه سزكله صلح ايده يوز عثمان بن حنيف ايتدى بن سنكله صلح اولمازين تا طلحه وزبيرى قانكدن ايراق ايتمدكجه زيرا انلر خليفهٔ حقله ايتدكارى بيعتى نقض ونكث عهد ايتمشلردر چون كيجه اولدى طلحه وزبير عثمان بن حنيف اوزره شبخون ايتديلر وانك اكثر يارانينى قتل ايدوب كندوينى طوتديلر وانى دخى قتل صددنده اولديلر بنه عثمانك مدينه ده اولان اقارب وعشايرينى ملاحظه ايدوب قتلندن اجتناب واحتراز ايتديلر لكن انك صاچ وصقالنى وكرپك وقاشنى جمله تراش ايدوب ولايتدن سوروب چيقارديلر عثمان اولحال ايله مدينه يه متوجه اولدى ويولده امير المؤمنين على خدمتنه ايريشوب اولحضرته سلام ويردى امير المؤمنين عثمانى تشخيص وتمييز ايده ميجك عثمان ايتدى بن عثمان بن حنيفم امير المؤمنين ايتدى سبحان الله حوادث ايام ومرور شهور واعوام اطفالك صورت وهيئتلرينى تبديل وتغيير ايدر سنك ايچون نه حالدر كه پير ايكن طفوليت مقامنه كلمشسن عثمان ايتدى دشمنلر الندن دوا ايكده بكا بو تجلين حيف واقع اولدى امام المسلمين بو واقعه نك هيبت

صورتندن وصولت وشدتندن انلرك كيفيت داعيه‌لرينى معلوم ايدنوب بصره جانبنه توجه ونهضت بيوردى (نقلدركه چون عايشه وطلحه وزبير بصره‌يه ايرشديلر اول مملكت اهاليسنك كه انلره متابعت وموافقتندن دم اوررلر ايدى ايتديلر خلق عالمه البته برمرد لازمدركه امام وخليفه اولوب مشكللرى اولدقچه ارالرنده فصل وحكم ايليه ونمازده اكا اقتدا ايدوب ساير امور شرعيه ده اكا رجوع قيله‌لر بزم امير ومقتدامز كيم اوله جقدر ديديلر محمد بن طلحه ايتدى بنم پدرم اوله جقدر عبدالله ابن زبير ايتدى بنم پدرم اوله جقدر انلرك سوزلرى عايشه نك سمعنه ايرشوب ايتدى عامهٔ مسلمينك خلافتى مهمى حل وعقد صاحبلرينك مشورت ورأيلرى ايله برشخصك اوزرنده قرار داده اولنجيه دك شمديلك بزه برشئ لازمدركه مسلمانلره صلوة خمسه ده امامت ايليه پس عبدالرحمن اسدى وبرروايتده عبدالله بن زبيرى تعيين ايتديلر وبرروايت دخى اولدركه بركون محمد بن طلحه وبركون عبدالله بن زبير مسلمانلره امامته معين اولدى

﴿ شاه دين پناه وخلافت دستگاهك بصره نواحيسنه ﴾
﴿ وصولندن مقدم قعقاع بن عمروى رسالت رسميله ﴾
﴿ قرع باب مصالحه ومساهله ومناصحت وارشاد ﴾
﴿ ايچون بصره‌يه ارسال بيورديغى بيان اولنور ﴾

روايتده كتورمشلردركه امير المؤمنين حضرت على بصره بلده سى نواحيسنه وصولدن مقدم قعقاع بن عمروى رسالتله بصره‌يه ارسال ايلدى تا طلحه وزبيردن بو جموع متفرقه‌يى جمع ايتدكلرينك سببنى استفسار ايليه وصلح آميز كلمه‌لر ونصيحت انگيز مقدمه‌لر ايله انلرك تعصب وعنادلرى بولنى باغليوب انلره صلح طريقنى كوستره قعقاع فرمان موجبى ايله بصره‌يه واروب سبب جمع لشكردن استخبار ايتدكده انلر طلب خون عثمان ايچون جمع ايتدك ديديلر قعقاع ايتدى سزك اول كلامكز آخر كلامكزه مناقض ومنافيدر زيرا عثمانك قانى طلب ايتمكله مسلمانلرك صلاحنى استرز ديرسز سزك بو فعلكز ايله مسلمانلرك صلاحى ارالغنده منافات تمام ومباينت مالا كلام وار در ملاحظه ايدك كه سز بو امره متصدى اولاليدنبرو نقدر مسلمانلرك قانى دوكلدى واول قانى دوكان مسلمانلرك اقربالرندن كنديكزه

فاچ بیك دشمن پیدا ایتدیکز پس ایجاد واظهاری صددنده اولدیغکز امر بالضروره فساد وافساد اهل اسلامی مقتضی اولمش اولور عایشه رضی الله تعالی عنها ایتدی ای قعقاع بونك چارهسی ندر قعقاع ایتدی باب مصالحه قرع اولنمق کرك که تا بو قارعهٔ مهلکه تسکین بوله هرچند که طلب خون عثمان طریقهسنه سالك اولهسن فساد زیاده اوله جقدر صلاح اولدرکه بوحربك آتشنی سویندرمکه سعی اولنه تا عافیت قپوسی مسلمانلرك یوزلرینه آچیله والا اندن قورقارمکه بو آتش انجلین عالم کیر اوله که هیچ براحد اکا علاج قیلغه قادر اولمیه (بیت) ترسم نرسی بکعبه ای اعرابی ❊ کین ره که تو میروی بترکستانست ❊ عایشه ایتدی اکر علی بن ابی طالب بو طرفه توجه بیوررسه بو عقده اسهل وجوهله منحل اوله قعقاع چون بوملایم کلاملری اشتدی علی الفور مراجعت ایدوب بالجمله دیوب اشتدیکی سوزلری امیرالمؤمنینه عرض ایتدی وتسکین فتنهیه مؤدی اولاجق سوزلری واصلاح ذات البینه منجر اولاجق مقدمهلری امیرالمؤمنینك قاتنده الطف وجهله بیان ایلدی وچون انك بو صنیعی (فان فائت فاصلحوا بینهما بالعدل واقسطوا ان الله یحب المقسطین) آیت کریمهسنه موافق ایدی اول جنابك نظرنده بغایت مستحسن کورندی وقعقاعه تحسین بلیغ بیوردی قعقاعك نصیحتنه بناء رؤسا واکابر بصره دن برجماعت کندو مملکتلری اعیانندن بعض کیمسهلری رسالت رسمی اوزره اول مرکز دائرهٔ خلافت خدمتنه کوندردیلر تا امیرك ضمیر منیرنده اولان اسراری استکشاف ایدهلر چون کلوب اوحضرتك تقبیل بساط مجلس عالیشانی ایله مشرف اولوب مقصود ومرادلرینی عرض ایتدیلر اول جناب ولایت مآب طلحه وزبیردن چوق ملال اظهار ایلدی وانلرك نقض عهد ونکث بیعت ایتدکلرندن بیحد شکایتلر ایلدی وبیوردیکه بن انلری نه عهدهٔ بیعته کتورسم کرکدر وانلرك ایتدکلری نقض عهد شناعتی وغدر ومخادعت ووخامتی اوزره انلره توبیخ وتنبیه ایتسم کرکدر وام المؤمنین عایشه یی حضرت رسالتك صلی الله تعالی علیه وسلم بکا ایتدیکی وصیت اوزره هودج احترامه بندیروب مأمن ومسکنی اولان مدینهٔ سکینهیه کوندرسم کرکدر وخاطرمده مضمر ومستکن اولان اولدرکه تا انلر بنم ایله مقاتلهیه مقابل اولمدقجه بن دفع صائلدن

غیری یه مشغول اولمزین وممکن اولدیغی مرتبه انلرك شاننده مرحمت
والطافی دریغ طوتمزم پس بصره اهالیسنك رسوللری امیرالمؤمنینك
حوزهٔ متابعت ومبایعتنه داخل اولوب مسرورا جانب بصره یه مراجعت
قیلدیلر واوحضرتدن اشتدكلرینی كندی اشكرلری قومنه تقریر ایدوب
ایتدیلر بز علی بن ابی طالبدن انبیا ورسل سوزلری مانندی سوزلر اشتدك
(مخفی اولمیه كه امیرالمؤمنینك بن ام المؤمنین عایشه یی حضرت رسالتك
بكا ایتدیكی وصیت اوزره وطن مألوفی اولان مدینه یه كوندررم دیدیكی
اشارتدر بو حدیث شریفك مضمونته كه اول حدیثی بعض مهرهٔ فن اخبار
وسیر نقل ایتمشلردر احمد بن حنبل و بزار مسندلندن برسند ایله كه نقادان
حدیث انی حسن ایله توصیف ایتمشلردر طریقهٔ ابی رافعدن روایت
ایتمشلردر كه رسول الله صلی الله علیه وسلم علی بن ابی طالبه بیوردیكه
از زمانده سنكله عایشه ماییننده برامر عجیب واقع اوله پس علی ایتدی
یارسول الله بو جهتدنكه بیوردك بن اشقی اولسم كركدر حضرت صلی الله
علیه وسلم ایتدی یاعلی یوق یعنی سن عایشه دن اشقی دكلسن ولكن
بوواقعه چون یوز كوستره انی كندی مأمنه كوندر (و برروایت دخی
اولدر كه چون اهل بصره رسوللریكه صاحب ذوالفقار حیدر كرارك
مافی الضمیرینی استفسار ایچون كلمشلرایدی اوحضرتك كلام دربارینی
استماع ایتدكلرنده بو بیوردیغك كلامدن خوب ومرغوب كلام اولماز
دیدیلر امیرالمؤمنین ایتدی چون بنم كلامم سزه صواب كورندی بكا بیعتده
توقف ایتمكزه سبب ندر ایچلرندن عاصم بن كلب ایتدی بز قبول ایتدك
لكن رسوللرز جواب كوتورملم بعده كلوب خدمتكه بیعت ایده لم امیرالمؤمنین
ایتدی چون حق سكا ظاهر اولدی غنیمت بیلوب بیعت ایت بعده غیرلره
تنبیه ایدوب حقه دعوت ایله اكر قبول ایدرلرسه فبها والا سن باری
سالك طریق حق اولمش اولورسن تعلل وتسوفه موجب ندر دیدی
(بیت) آن دمكه دل بعشق دمی خوش دمی بود ❊ در امر خیرحاجت
هیچ استخاره نیست ❊ رسوللر عاصم بن كلبه ایتدیلر اول سن بیعت ایله
تا بز دخی سنك عقبكجه بیعت ایده رز اولا عاصم طریق اهل بطلاندن
كندینی معصوم قیلوب شرف بیعتله مشرف اولدی انك اردنجه رفقا
واتباعی دخی اول دولته فائز اولدیلر امیر المؤمنین علی بغایت مسرور

و پرحضور اولدی وغالبا پیغمبرك صلی الله تعالی علیه وسلم فتح خیبر کونده امیر المؤمنینه خطاب بیوروب (ادعهم الی الاسلام فوالله لان یهدی الله بك رجلا واحدا خیرلك من ان یكون لك حمر النعم) دیدیکی اول مجلسده خاطر شریفلرینه خطور ایدوب مذکور اولدی (روایتده کتورمشلردر که بصره زسوللری چون مراجعت ایتدیلر ایرتسی کون امیرالمؤمنین اول نیك عاقبتلرك عقبنجه لشکر ظفر پیکرایله روان اولوب بصره یه ایرشدی شهرك طشره سنده برمکان وسیع الارجا وفسیح الفضاده نزول بیوروب اوچ کون متصل اول جماعتی مصالحه ومسالمه یه دعوت ایلدی وقعقاعك عایشه یه ترتیب ایتدیکی مقدمات صلحی ترتیب وتقریر بیوردی چندان اثری ظاهر اولمادی دردنجی کون کندی لشکر خجسته منظرندن خروج ومیدانه چیقوب طلحه وزبیری آواز بلند ایله حضورینه دعوت ایلدی انلر دخی لشکرلرندن طشره چیقوب بربرلرینه یقین کلدیلر پس امیرالمؤمنین ایتدی یارین قیامت کونده حضرت عزت عزه شانه نك صفات جلال باکمالندن بریسی بودر که بو آیت کریمه نك مضموننده معلوم اولور (فو ربك لنسئلنهم اجمعین) یعنی جناب رب العالمین روز قیامتده جمیع مخلوقاتك افعال واعمالندن سؤال ایدوب سزدن بو محاربه نك حجتنی طلب ایتسه کرکدر نه جواب ویرسه کز کرکدر بن سزك ایچون اول دمده ویره جك برجواب بولمیادم (بیت) هرچه برمامیکنی امر وز بر مابکذرد ✻ دلبرا فکری بکن مارا غم فردای نست ✻ فرض ایده لم که بنله سزك اراکزده علاقهٔ قرابت وحق بیعت یوغیش آخر اخوت اسلامی وایمانی ومصاحبت پیغمبر آخر الزمانی که سزکله بنم اراتمده محقق ومقرردرنه اولدی سزه که بوحقوقه انواع عقوقی مقابل ایدوب بنمله محاربه ومقاتله ایدرسز انلر ایتدیلر عثمان ابن عفانك قتلی غوغاسی سنك رضاکله ایدی بلکه انك قاتلی دوکلسی سنك تحریص واغراکله ایدی جناب خلافت مآب بوسوزدن متغیر اولوب جدوجهد تمامله ایتدی کاك سزکله قبلهٔ دعا اولان قبهٔ آسمانه دست نیازی قالدیروب مباهله وملاعنه طریقیله بزلردن هرقنغیمز عثمان ابن عفانك قانی دوکمکه رضا ویردی ایسه ویاخود ترغیب واغرابابنی وجوه اهل غوغایه آچدی ایسه غضب الهی وسخط نامتناهی یه مبتلا اولسون

دیه‌لم تا خلق عالمه معلوم اوله که بو داغ قنغیمزك ناصیه سنه اورلسه کرکدر
انلر بو مباهله جوابندن تغافل کوستروب سلب وایجابه متعرض اولمدیلر
(و برروایت دخی اولدر که جناب امیرالمؤمنین کندی لشکریله
ظاهر بصره یه نزول بیوردقده طلحة بن عبدالله کندی اصحابنه ایتدی
ایها الناس بیلك که علی و یارانی سفر زحمتی چکوب یورلمشلردر بز بوندن
ایو فرصت بولمق احتمالمز بوقدر کلك بو کیجه انلرك اوزرینه شبیخون ایدوب
انلره برقلیج قویالم مروان ابن الحکم ایتدی یا ابا محمد والله که بن سندن
بوسوزك ظهورینه مترقب ایدم وچوقدن فکر ایدردم که بو مدعا لسانه
کله و بو خاطر یکسه خطور ایدن معنی بغایت فکر متین ورأی رزیندر
زبیر چون بو کلمات مزخرفه یی مروان‌دن اشتدی بو سوزه کولوب ایتدی
سن علینك نه کیفیتده مرد اولدیغنی بلمش سن علینك مقاتله ومحاربه سنه
هیچ کیمسه کلمامشدر الایولنی یاوی قلمشدر پس طلحه زبیرك بو سوزندن
متأثر اولوب سکوت ایلدی وزبیرك اصحابندن ابو الحر بانام برکشی بوسوزی
زبیره اعاده ایدوب ایتدی یا اباعبدالله خدا حقیچون بنم قاتمده اندن یکرك
رأی وتدبیر بوقدر که شبیخون ایده یز بو کشی یه یعنی علی ابن ابی طالبه که
اهل حرب شبیخون ایتمکی شجاعت ودلاور لکدن عدایتمشلر درزبیر
ابن العوام ایتدی یا ابا الحر بالتحقیق بودر که بز امور حربه متعلق نیجه‌شیلر
اکلامشزدر که خلقك اکثری اول شیلری بلمشلردر واکلامشلردر یعنی
دشمنه چاپق وشبیخون ایتمك وخدعه قیلمق وتیز دستلك کوسترمکی خوب
بیلورزو بوامرده تأمل وتأنی ایتدیکمز انکیچوندر که بزم قارشومزده
اولان طائفه بزم دعوت وملتمز اهلندندر ودائرهٔ اسلامده انلر ایله بیله یز
و بوظهور ایدن واقعه برواقعه‌در که اسلامده هنوز واقع وحادث اولوب
سلفده بونك مثلی کورلمامشدر وحضرت پیغمبر زماننده واقع اولمامشدر
و بو بابده او حضرتدن بزه برقول ایرشمامشدر و بوندن ماعدا بو کشیکه
غنیممز علی ابن ابی طالبدر اکاسنك بو تصور ایتدیکك امور چندان
کارکر اولمازو بزم امیدمز انك اوزرینه‌در که بو امرك عاقبتی صلحه منتهی اوله
اکر انلر صلحه راضی اولورلرایسه والاآخر الدواء الکی (راوی قصه ایدر احنف
ابن قیس بو احوال اثناسنده امیرالمؤمنین خدمتنه کلوب ایتدی یا امیرالمؤمنین
اهل بصره سندن استخبار ایدوب ایدرلر که اکر سن انلرك اوزرینه غالب

اولور ایسك انلره قهر وغضب قلجی ایله سیاست ایدر میسن وانلرك
نساوذریتلرینی اسیر ومحبوس قلور میسن جناب ولایت مآب ایتدی
ای ابوالبحر بن اول قبیلدن دکیلم که بوذکر ایتدیکك امور بنم شانمده
مظنون اوله زیرا بو دیدیکك اموری اجرا ایتمك جائز دکلدر مکر برکیمسه یه
که اول کیمسه دیندن مرتد اولوب کافر اولمش اوله اهل بصره اهل
اسلامدن بر قومدر بو دیدیکك امور انلرك حقنده اجرا اولنمق نیجه ممکندر
اکر انلرك اوزرینه ظفر بولورسم کوره سن انلره نه ایلکلر ایلسم کرکدر
لکن سن بکا کندی حالکدن خبرویر که بزم ایله میسن یوخسه انلرله میسن
احنف ایتدی یا امیر المؤمنین بندن بو ایکی خصلتك بر ینی اختیار بیور
اکر دیلرایسك کندی قومیمدن ایکیوز ار یله کلوب خدمتکده اولایم
و یاخود کندی منزلمده اوتوروب درت بیك قلجی سنك لشکر کدن
کیرو طوتایم امیر المؤمنین شق ثانی یی اختیار ایدوب اکا منزلنده اوتورمغه
رخصت بیوردی (راوی قصه ایدر زبیر وطلحه بصره دن طشره
چیقدیلر ونوقه دید کاری موضعده لشکرکاه دوزدیلر و اشکرلرینی عد ایتدیلر
اوتوز بیك مرد مقاتل ایدی وچون انلرك اشکر کاهلری وعدد وعدهلری
خبری امیر المؤمنینك سمعنه ایرشدی کندی واصحابی اراسنده قیام
ایدوب برخطبه اوقودی حمد وثنا ودرود تحیت مصطفادنصکره ایتدی
تحقیق بودر که بن دشمنلر جانبندن اوج خصلتله مبتلا اولدم اول
خصلتلرك ضرری کیلره راجع اوله جغی کتاب اللهدن معلوم اولور
واول اوج خصلت بغی ونکث ومکردر حق عز شانه بغی بابنده بیورمشدر
(یا ایها الناس انما بغیکم علی انفسکم متاع الحیوة الدنیا) ونقض ونکث
بابنده بیورمشدر (فمن نکث فانما ینکث علی نفسه) ومکر حقنده وانك
صاحبنك وقاحت وقباحتنده بیورمشدر (ولا یحیق المکر السیء الا باهله)
وکذلك مبتلا اولمشم درت شخصله که پیغمبر صلی الله علیه وسلم
مبتلا اولدقدنصکره هیچ برکیمسه دخی مبتلا اولمامشدر انلرکبی برشخصله
اول درت شخصك بریسی اشجع ناسدر کهزبیر بن العوامدر (بریسی دخی
اخدع ناسدر که طلحة بن عبدالله در (و بریسی دخی اطوع ناسدر که
عایشه بنت ابی بکردر رضی الله تعالی عنهما (و بریسی دخی بنم دشمنلریمه
اعانت ایدوب دراهیم ودنانیری بنم عداوتمده خلقه پیمانه ایله بذل

وعطا ایتمشدر که یعلی بن امیه در پس حذیفه بن ثابت انصار ینك اوغلیكه
امیرالمؤمنینك جملهٔ خواصندن ایدی ایاغه قالقوب ایتدی یا امیرالمؤمنین
والله که بو جماعتدن سکا واقع اولان بغی ومکث ومکرك جزاو سزاسی
حضرت عزت عزشانه کتاب مجیدنده بیان بیوردیغی اوزره اول جماعته
عن قریب ایرشسه کرکدر والبته ز بیرك یقیناً معلومیدر که انده اولان
شجاعت ودلاورلك سنك شجاعت ودلاورلکك کبی دکلدر و طلحه
دخی علم ودانشده سکا مانند دکلدر وعایشه نك مطیع وفرمان برادرلری
سنك مطیعان وفرمان برادرلرك مقداری یوقدر وحق تعالینك خزائنی
یعلی بن امیه نك مال وخزائنندن چوقدر ومقرردر که یعلی بن امیه جهل
ونادانلغندن مالی ظلم طریقیله جمع ایدوب محلنك غیری یه صرف ایتمشدر
ظلمك عاقبتی وخیم وظالملر مستحق نار جحیم اولورلر ابن حذیفه کلامنی
بو مقامه ایرشدیردکده بالبداهه برشعر بدیع انشاد ایلدی پس امیرالمؤمنین
کندی عونه ونصاری ولشکر ظفرآثاری عرضنه مشغول اولوب یکرمی
بیکدن زیاده مرد مقاتل عداولندی

﴿ عایشه نك رضی الله تعالی عنها امیرالمؤمنین علی ﴾
﴿ اوزرینه خروج ایچون کعب بن سوارازدی یی ﴾
﴿ منزلندن طشره چیقاردیغی بیان اولنور ﴾

نقلدر که چون ایکی فرقه بر برله مقاتله ومحاربه یه عازم وجازم اولدیلر بصره
ناحیه سنده بر کشی وار ایدیکه عمر زماننده برو بصره ده استقلال اوزره
حکومت ایدردی واول مملکت خلقنك صاحب اختیاری ومعتمد
ومعتقدی وفضل وکمالده برآیت ایدی چون بو فتنه یی مشاهده ایلدی
کندو خانه سنده عزلت وانزوا اختیار ایدوب خانه سی قپوسنی اصلا
برکیمسه یه آچمازدی واول نامنه کعب بن سوارازدی دیرلردی وانك
قبیله سی خلق جمع کثیر وجم غفیر طلحه وز بیروعایشه نك لشکرینه ملحق
اولمشلر ایدی عایشه اکا خبر کوندروب کندو ایله مشاوره ایتمکیچون
قاتنه حضورینی التماس ایلدی ابن سوار عایشه نك التماسنی قبول ایتمیوب
اجابت کوسترمدی عایشه بالذات انك قپوسنه واروب حضورینی التماس
ایتمکی سوق ایلدیلر عایشه دخی ابن سوارك قپوسنه واروب قرع باب ایتدی
ابن سوار بروجهله قپویی آچدی عایشه رفع صوت ایدوب ایتدی ای کعب

آبان سنك اناك دكلميم يعنى انالر اوغللرينى طلب ودعوت ايتدكده
انايه جواب و يرمك اوغللرى اوزره واجب اولور مكركه والده سنه
عقوق وعصيان دائره سنده اوله‌ديدى و بونوعندن نيجه الحاح وابرام
ومقدمات مالاكلام بسط ايدوب كعبى خانه سندن طشره چيقاروب
ايتدى اى كعب بنم بواشكرى جمعدن غرضم اهل اسلام اراسنى
اصلاحدن غيرى برنسنه دخى دكلدر سندن توقع والتماس
ايدرمكه بوامر خيرده بكاامداد ومعاونت قيله سن واولقدر مبالغه
والحاح ايتديكه كعب النه برآچق مصحف شريف آلوب خانه سندن
طشره چيقدى (و برروايتده اول مصحفى باشنه قودى ايكى صف
مقابل اولوب آتش حرب شعله لنديكى وقتده هرايكى صفه واروب
انلرى كتاب اللهه دعوت ايدردى ناكاه لشكر كوفه صفندن اكا براوق
آتوب مقتول ايتديلر (وبعض كتب سير وتواريخده قصهٔ كعب
ابن سوار وجه مذكور اوزره مسطور اولدى لكن ابن اعثم
كوفى فتوح نام كتابنده كتورمشدركه چون ايكى لشكر بربرينه يقين
اولديلر واهل بصره نك صبيانى اهل كوفه نك صبيانيله وانلرك
قوللرى بونلرك قوللرى ايله طشره چيقوب مقابل اولديلر كعب
ابن سوار عايشه قاتنه واروب ايتدى ياام المؤمنين بوطائفه يى
قومه كه قتاله طوغرولنشلردر وخلق ايچنه چيقوب برقاچ سوز سويله
وبونلرك قلوبى صحيفه لرندن كدورت وعداوت پاسنى نصايح
صوبى ايله پاك ايله شايدكه سنك نصايحك سببى ايله مسلمانلرك امورى
صلاح قبول ايدوب وبوآتش فتنه كه مشتعل اولمشدر تسكين بوله
عايشه كعبك بوسوزينى قبول ايدوب هودجنى حامل اولان دوه كه
نامنه عسكر ديرلردى واطرافنده سوار وپياده‌دن چوق خلق وارايدى
امر ايتدى هودجنى سوروب ايكى لشكرك برابرينه كتورديلر چون
ايكى صفه مشرف اولدى وجمله خلائقه نظر صالدى ناكاه نظرى
على بن ابى طالبه دوش اولدى كورديكه خلقى محاربه ومقاتله دن
منع ايدر پس عايشه برسوز سويليوب هودجنى كيرو دوندردى
ارتسى كون جناب امير المؤمنين زيد بن صوحانى برقاچ كشيلر ايله
عايشه قاتنه كوندرديكه واروب عايشه يه ديك كه حق تعالى سكا خانه كده

ساكن اولمغله وخانه كن طشره چيقمامغه امر ايتمديمى خادعلر سوزينه الدانديك وانلرك مكر وحيله سيله خدانك امريني صيوب طشره چيقديغكدن ماعدا لشكر چكديك حق تعاليدن قورقكه سنك مرجع ومعادك انك درگاهنه در وايتديكك ايشلردن توبه وانابت قيل تحقيق بودركه حق تعالى گناهكار قوللرندن توبه قبول ايديجيدر پس ابن صوحان رفقاسيله عايشه قاتنه كلوب اميرالمؤمنينك پيغامنى اكا ايرشدرديلر عايشه ايتدى بنم انك سوزلرينه هيچ جوابم يوقدر على بن ابى طالبك حجتلرينه جوابدن عاجزم وارك بوخبريمى اكا ايرشديرك ديدى (راوى قصه ايدر چون ايكى لشكر ظاهر ونمايان اولديلر جناب خلافت پناهك رأى عالم آراسى انى تقاضا ايتديكه باغيلر جماعتيله قتاله تصميم ايدوكنى كندو قومنه اعلام بيوره پس لشكرينك رؤسا واعيانى جمع ايدوب ايتدى بيلك وآگاه اولك كه بن بوقومله محاربه ومقاتله ده چوق تأمل وتأنى ايلدم واكا منتظر ومترقب ايدمكه بنم نصايح ومواعظمله بو فاسدلر ومعاندلر عناد ومكابره لرندن رجوع ايدوب مسلمانلرك صلاحى اولان طريقه سالك اوله لر چون انلرك صلاح ورشادى حق تعالينك مرادى دكايدى بنم نصايحمى قبول ايتميوب اصرار وعنادلرينى آرتورديلر (شعر) لاينشرح الواعظ صدر امرئ ❊ لم يعزم الله على رشده ❊ وبكا پيغام كوندروب جنك وحربه حاضر وطعن وضربه منتظر اول ديرلر وحالبوكه بيلورلركه بوآنه دك هيچ براحد بنى حربيله تهديده قادر اولمامشلردر وبن كندوطوع ورغبتم ايله ابتغاء لوجه الله نيجه مصارفلر قيلدم روزكارك شجيع وفارسلرندن برفرد بكا حريف اولمدى وبنم بسالت وشجاعتمى وجلادت ومناعتمى وامورحربده وفورمهارتمى بيلورلر وبودمه دك بكا دشمن اولانلرك شدت عداوتلرينى وشوكت وصولتلرينى كسر ايدوب جماعتلرينى متفرق وپريشان ايتمشدر اول دل وجكر ايله بودشمن بى بصيرتلريله دخى ملاقى اولوب اول شربتدن آنلره دخى ساقى اولمق ديلرم وپروردكارمدن قلبم ثابت وراسخدركه بكا فتح وظفر ونصرت واعانت وعدهلرى ويرمشدر شو بلكه مقصود ومرامك حصولنده هيچ شك وشبهه م يوقدر

و بوندنصکره ایتـدی بیلك وآکاه اولك که اولومدن جان قورتارمش کیمسـه یوقدر هر کیمکه حق یولنده شـهید اولمیه عاقبت بر کون آنی موت کلوب بولسـه کرکـدر پس حق یولنـده اولمك یکرکدر وشـول خدا حقیچونکه علینـك جانی انك قبضهٔ قدرتنـده در حضرت بارینك رضاسی یولنده بیك قلیج زخمیله اولمك (و بر روایتده یوز بیك قلیج زخمیله اولمك آسانرك کلور خسته لك دوشکنده اولمکدن اندنصکره مبارك اللرین جانب آسمـانه رفع ایدوب ایتدی ای بارخدا طلحهٔ بن عبدالله که صاغ النی بکا و یرمشیکن یعنی بکا بیعت و بنمله عهدو پیمان ایتمشیکن بندن برعلت و برسبب واقع اولمقسزین بنم اوزریمه خروج ونقض عهد ایلدی الهی تیز کونده وتیز ساعتده انی مؤاخذه ایدوب بروجهله اکامهلت و یرمه وزبیرك که بنمله قرابت ودوستلغی قطع ایدوب بنم حقمده غدر وحیفی جائز کوردی و بنم دشمنـلرمله دوستلق ایدوب انلره معـاونت ومظـاهرتی یرینه کتوردی وحالبو که کنـدونك معلومیدرکه بو امورده ظالم وستمکار در الهی انك شر ینی بنم اوزرمدن صون وکفـایت ایدوب جزا سـنی ویر

﴿ امیرالمؤمنین علینك رضی الله تعالی عنه مصالحه ایچون عبدالله ابن عبـاسی طلحه وزبیر جانبنه ارسال بیوردیغی بیان اولنور ﴾

بعض کتب سیر وتواریخده کورلمشدرکه چون کوفه و بصره لشکرلری بر برینه مقـابل اولدیلر حضرت ولایت پناه عبدالله بن عباسی طلحه وزبیر جانبنـه کوندروب کلمات رفق آمیز ومقـدمات صلح انکیز ایله قرع باب صلح واستمـالت قیلوب واظهـار عفو وصفح ایلدی پس عبـد الله بن عباس ایکی لشـکرك اراسنده طورروب معـانی اخبار امیرالمؤمنینی حسن عبـارت ولطف اشارتله شویله تقریر و بیان وتصویر وعیان ایلدیکه عبـدالله بن عباسـك بونوعله حسن بیـانی حضرت امیر المؤمنینك مقبول طبع سلیمی ومرغوب ذهن مستقیمی واقع اولوب خوش وقت اولدی وابن عباسی عنایت والتفاتیله نوازش بیوروب دوست ودشمن ایچنده بو کلام خجسته فرجامیله توصیف ایتمکله انی سرفراز ایلدی وایتـدی (من کان له ابن عم مثل ابن عباس فقد قرالله عینه) یعـنی هر کیمك که ابن عبـاس کبی عمیسـی اوغلی اوله علی التحقیق

حق تعالی انك کوزینی روشن قلمشدر (وایدرلرکه ابن عباس اول معرکه ده زبیرك قلبنه برخبر القا ایدوب اندی خاطرکده میدر که حضرت رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم برسفردن مراجعت ایدوب مدینه یه کلور ایدی بن و برادرم فضل وسن حضرتی استقباله چقمشیدق وحضرت کندو ناقه سنه بنمشیدی بنی و برادرم فضلی ناقه یه سوار ایدوب حضرتله اوچرمز برناقه یه سوار اولدیغمز حالده مدینه یه داخل اولدق حضرت سنی ترك ایدوب پیاده قودی وبالجمله اولقدر کفت وکوی وکله کتمه اولدیکه طرفین انك اوزرینه قرار و یردیلرکه یارین علی الصباح فریضهٔ صبح ادا اولندقده صکره ایکی لشکرك اکابر واشرافی حضورنده سلسلهٔ مصالحه ومسالمه یه استحکام و یره لر پس ایکی طائفه مصالحه یه کوکل باغلیوب بربرلرینه محبت ومخالطت قپولرینی آچدیلر بوصلح برطائفه نك مزاجنه موافق کلوب بر جماعته موجب ملال و پریشانلق اولدی (وبعض روایاتده وارد اولمشدرکه امیرالمؤمنین رضی الله تعالی عنه مصالحه یه سعی ایدن جماعتك التماسلریله یوردی تا لشکر ظفر پیکرنده منادیلر ندا ایتدیلر که عثمان بن عفانك قتلی کوننده اول غوغانك ایچنده بولنانلر چیقوب طشره چقسونلر که بزاول جماعتی فردا فردا یاورز لکن بالذات انلری کورمك استرز دیدیلر وحالبو که اول غوغاده بولنانلردن لشکر ایچنده بشیوزه قریب کیمسنه وار ایدیکه هر برینك عرب میاننده مرتبهٔ ریاستی وقبیله پیشوالغیله اشتهاری وار ایدی جمله سی امتثالا للامر لشکردن طشره چیقوب بر برده مجتمع اولدیلر ومشاوره طریقیله بر برینه ایتدیلر بونلرك صلح واتفاق وجمعیتلری بزم جمعیتمزك پریشانلق وافتراقنه مؤدی اوله جغنه بکزر کوستریشی بوکه یارین بو صلحك بدلی بزم قانلریمزك دوکلمسی اولسه کرکدر پس تمام تأمل وتدبر ایدوب لشکرکاهدن بغایت ایراق برموضعده منزل طوتدیلر واوچ فرقه اولوب طلحه وزبیر لشکرینه شبخون ایتدیلر طلحه وزبیر بو امره واقف اولدقده مظنه لری اول اولدیکه بو حرکت علی بن ابی طالبك امر واستصوابیله اولمش اوله پس بنه اوایکی حرفك باشنه کلدیلر یعنی عقد صلحی فسخ ایدوب فی الحال لشکرلرینك یراغ وتعبیه سنه

مشغول اولدیلر ومسلح ومکمل اولوب بعضیسی شبخونه کلن جماعتك غنیمی اولوب بعضیسی دخی کوفه لشکرینه هجوم ایتدیلر وانلرك کانلری اول ایدیکه شیر بیشهٔ شجاعت علی رضی الله تعالی عنه فراغت دوشکنده وراحت عالمنده غفلت واستراحتده اوله حالبوکه اوحضرت جهاد اکبر مقامنده طوروب تهجد نمازینه قیام ایتمشدی چون انلرینك سهیلنی وفارسلرك سلاحی صداسنی اشتدی نمازی مخفف قیلوب سلاح قوشاندی وفرمان ایتدیکه تاسپاه نصرت دستکاه دخی سوارو پیاده حرب ومقاتله یه حاضر وآماده اولدیلر وایتدیکه بوحرکت شنیعه دخی طلحه وزبیرك احداثندن اولمق واردر وعایشه امر ایتدی تاهودج عظیمی که متانت ورصانتده دمور دن قلعه کبی ایدی سابقاوصفی مرورایدن عنکبر نام دوه‌سی اوزره بنداایتدیلر وپیاده وسواردن شمشیر کذارلر ونیزه دارلر اطرافنی آلوب طوردیلر

امیر المؤمنینك لشکرندن هرطائفه‌یی برجماعته غنیم قیلوب ومحاربه رسومنی تعلیم بیوردیغی بیان اولنور

روایتده کتور مشلردر که جناب امیرالمؤمنین علی رضی الله تعالی عنه حرب جمل کوننده لشکرینك تعبیه وبراغنی اول وجهله ترتیب ایتدیکه میمنهٔ لشکره عمار بن یاسری ومیسرهٔ لشکره شریح بن هانی‌یی وقلب لشکره سعید بن قیس همدانی‌یی وعدی بن حاتم طائی‌یی وقلب لشکر پیاده لرینه محمد بن ابی بکری امیرایدوب وقبائل عربدن هر برقبیله مهترلرندن برسیدی مقرر ومعین بیوردی تاسوانح مهمات حربده انك مشورت ومعقول کوردوکیله عمل ایدوب امرندن تجاوز ایتمیه‌لر (راوی قصه ایدر چون سوارلر بربرلرینك مقابلنه طوردیلر ولشکرك جوانلری وپهلوانلری بربرلرینه یقین اولدیلر امیرالمؤمنین صف لشکردن طشره میدانه چیقدی اول حالده که اکننده بر پیراهن وبرداوباشنده بردستار وارایدی حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلمك دلدل نام قاطرینه سوار اولوب ایکی صفك اراسنده توقف بیوردی وصوت اعلی ایله ندا ایتدیکه زبیر بن العوام قنده درکرکدر که صف لشکردن چیقوب قاتمه‌کله انکله برسوزم واردر اوحضرتك خواص وندماسی ایتدیلر یاامیر المؤمنین دشمن لشکری جانبنه کیدوب زبیری دعوت

ایدرسن اوستکده نه جوشنك ونه سلاحك واروبانکده نه آلات حربك ونه ادوات قتالك واروحالبوكه زبیر باشدن اباغه دك كوك دموره غرق اولمشدر حضرت امیر ایتدی اندن بکا برخوف وضرر اولمسه گرکدر سزایکزی چکك وزبان تعرض وتعریضله انی انجتمك زبیررضی الله عنه صف لشكردن چیقوب کلمکده تعلل وتوقف کوستردی جناب ولایت مآب ایکنجی کره آواز بلندایله ندا ایتدیکه زبیر کرکدرکه لشكردن چیقوب قاته کله اندن برسؤالم واردرز بیرصف لشكردن خروج ایدوب امیرالمؤمنین جانبنه متوجه اولدی هودجدن عایشه نك کوزی زبیره دوش اولدی کوردیکه علی جانبنه کیدرفریاد ایلدی عایشه یه ایتدیلریاام المؤمنین نیچون فریاد ایدرسن علیدن زبیره هیچ ضررایریشمردکلدر زیرا زبیر مسلحدر علینك هیچ سلاحی یوقدردیدیلرراوی ایدرز بیرروان اولوب تا علینك قاتنه واروب بربرلرینك مقابلنده طوردیلر پس امیرالمؤمنین علی سوزه کلوب ایتدی یااباعبدالله بو بکا ایتدیکك ایشلره نه نسنه باعث اولدی زبیر ایتدی باعث عثمانك قانیدر علی ایتدی عثمانی سن ویارانك قتل ایتدیکز سزلره واجبدرکه عثمانك قان وقصاصنی کندی نفسلریکزدن طلب ایده سز یااباعبدالله قرآنی محمد مصطفایه کوندرن خدای تعالی حضرتنك ذات پاکنه سکا یمین و یررم خاطرکده دکلیدرکه برکون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سکا ایتدی ای زبیر علی یی سن سورمیسن ایتدك یارسول الله نیچون سومیم که علی بنم خالم اوغلیدر اول سرور ایتدی برکون اوله که سن بودوستلغی برطرف ایدوب انکله جنك وقتاله قالقه سن وستم وتشویش قپولربنی انك یوزینه آچه سن زبیرایتدی اویله در یعنی دیدیکك کبیدر ولکن فراموش ایتمشم خاطریمه کتوردك علی رضی الله تعالی عنه برکره دخی یمین طریقیله زبیره ایتدی یازبیر خاطرکده میدرکه رسول خدا صلی الله علیه وسلم بنی هاشم محله لرندن فلان محله ده سکا ایتدی بن نورنبوت ورسالتله بیلورم وکوریرمکه سن حکومت وامارت سببی ایله و بعض ارباب تسلط وخطارتك خاطرلرینه رعایت سببی ایله ستم طریقه سنه سالك اولوب علی ایله خصومت ومنازعت ایتسك گرکدر زبیر برساعت باشنی اشاغه صالوب اندنصکره ایتدی یاعلی عهدقدیمدن خاطریمه برحدیث

کوردك اکر بوندن مقدم بو حدیثی بنم خاطریمه کتورمش اولیدك
هرکز بن بو معرکه ده حاضر اولمازایدم دیدی و یمین ایتدیکه بردخی سنکله
محاربه ایتمیم و کوزلرینك یاشنی آقیدوب معرکه دن یوز دوندردی
وچیقوب کتدی (نهج البلاغه شروحنك بعضنده مسطوردر که
جناب ولایت مآب اول ایامده بصره قپوسنده طلحه وزبیر وعایشه نك
رضی الله تعالی عنهم لشکری مقابله سنده منزل طوتمشیدی برکون انس
ابن مالکی طلحه وزبیر قاتنه کوندردی تا انلره واروب نصیحت ایلیه وحضرت
پیغمبردن انلرك حقنده علی یه ایتدکاری معامله دن منع وردع بابنده
استماع ایتدیکی حدیثی انلره نقل ایلیه انس فرمان موجبیله انلرك قاتنه
واروب لکن امیرالمؤمنینك اکا نقل وافاده سنی امر ایتدیکی حدیث
شریفی انلره نقل وافاده ایتمدی چون انلرك قاتندن دونوب امیرالمؤمنین
قاتنه کلدی امیرالمؤمنین اندن سؤال ایتدیکه یاانس نمله انلرك بیننده
بو قصه یی مشعر اولان حدیثی انلره نقل وافاده ایتدکمی انس جواب
ویروب خاطرمدن کتمش دیدی حضرت ولایت مآب ایتدی (ان کنت
کاذبا فضربك الله ببیضاء لامعة لاتوارها العمامة) یعنی اکر خاطرمدن
کتمش دیککده کاذب ایسك حق تعالی سنی برص مرضنه مبتلا قیلسون
برنوعیله که اول برص مرضی یوزکده ظاهر وهویدا اولوب صاریغك
اول مرضی اورتمیه (راوی قصه ایدر امیرك تیر دعاسی انس حقنده اجابته
قرین اولوب اول مرض امیرك دیدیکی کبی انسك یوزنده پیدا اولدی
بروجهله ظاهر ونمایان اولدیکه اندنصکره انس یوزینی نقابله اورتوب
هیچ کیمسه یه کوسترمدی (ایدرلر که امیرالمؤمنینك انسه نقل وافاده سنی
امر ایتدیکی حدیث که حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
طلحه وزبیره خطاب ایدوب بیورمشیدی بو حدیث ایدیکه (انکما ستقاتلان
علیا وانتما له ظالمان) یعنی ای طلحه وزبیر تحقیق که یقین زمانده سز علی ایله
مقاتله ایدرسز وحال بوکه ایکیکز دخی اول مقاتله ده ستمکار وظالملرسز
راوی ایدر علی زبیری میدانه دعوت ایتدکده زبیر عایشه نك قاتندن
کیدوب علی جانبنه وارمشیدی حضرت عایشه مقامنده طوروب
زبیرك قدومنه منتظر ایدی تا کلوب علی ایله آرالرنده جاری اولان احوالك
کیفیتنی اعلام ایده چون زبیر دونوب لشکره کلدی عایشه انی کوردکده

سؤال ایتدیکه یااباعبدالله نه خبر کتوردك زبرایتدی والله جاهلیت واسلامده اولقدر جنك و معرکه لرده حاضراولدم واولقدر مضایق ومهالکده که بولندم بصیرت و بصارتم یرنده اولوب نه اشلیه جکمی و اباغمی قنغی موضعه بصا جغمی بیلوردم شمدیکیحالده بوکاره که مباشرت قیلدم وانجلین پرشك وشبهه اولدمکه نه اشلیه جکمی و اباغمی قنغی موضعه بصاجغمی بیلمزاولدم دیدی عایشه ایتدی لا والله قضیه دیدیکك کبی دکلدر ولکن ابوطالب اوغلنك قلیجندن قورقدك وحقیقده قورقدیغك قدروارددرزیرا ابوطالب اوغلی و یله سنجه اولان جماعت زیاده دلیرو بهادرلردر سندن مقدم دخی چوق دلیرو بهادرلر انلردن قورقشلردر وانلردن نیجه شربت وضربت ایجمشلردردیدی (راوی قصه ایدرعایشه سوزینی تمام ایتدکدنصکره زبیراوغلی عبدالله اتاسنه یوزطونوب ایتدی والله که ای اتاقضیه سنك دیدیکك کبی دکلدرلکن خوف وجبن سکاغالب اولوب بو بهانه لرایله بومعرکه دن فرارایتمك استرسن زیراابوطالب اوغلنك بیراقلری آلتنده موت احمری کوردك کندی باشك قورقوسنه دوشوب برزدن اوزلدك وکسلدك زبیرایتدی ای عبدالله والله سنی اکلایوب بیلدنبری اوغورسز بولدم عبدالله ایتدی ای اتابن اوغورسزدکیلم لکن بزی قبائل عرب ایچنده فضیحت ورسوای قیلدك شویله که بوروسوایلغك لکه سنی بروجهله یویوب اوزمزدن کیدرمکه قادر دکیلز (راوی ایدرزبیربوسوزلرك استماعندن زیاده غضبه کلوب آتنه حیقروب اوکچه ایدوب شدتله علی بن ابی طالب اشکرینه حمله قیلدی امیرالمؤمنین انی کوروب اصحابنه ایتدی صفوف لشکر یاراسون وزبیره یول ویراسون یعنی کیمسه مقابله سنه قارشو وارمسون غالبا زبیراشکردن طشره چیقمق استردیدی امتثالا للامر العالی زبیرك اوکندن صاولوب اکا یول ویردیلرپس زبیرصفوفی شق ایدوب طشره چیقدی واندنصکره کیرودونوب کندی اشکرینه کتدی و بوکلوب کتمه ده اندن هیچ برکیمسه یه زخم رمح ویاضرب سیف واقع اولمادی واوغلی عبدالله ك قاتنه کلوب ایتدی ای اوغلجغم بوکوردیکك حمله جبان بددل حمله سیدر یوخسه مردان پردل صولت وصدمه سیدر عبدالله ایتدی

اكر بوقولده صادق ايسك معركهٔ قتالده ايكی صف ملاقی اولوب رمح پرانتقام وحسام خون آشام ايله بر برلرينه اجل جامنی صوندقلری وقتده بزدن يوزدوندرميه‌سن و بزی بوحالده بومنوال اوزره تنها قوميه‌سن زبير ايتدی ای اوغلجغم والله بن بومعركه دن چيقار كيدرم زيراكه حضرت رسول الله صلی الله عليه وسلم بكا تنبيه ايتمش ايدی وعلی بن ابی طالبله جنك ايتمه ديو بيورمشيدی لكن بوخبر خاطرمدن كتمش علی خاطريمه كتوردی شمدی بيلدم واكلادم وايتديكم ايشه نادم وتائب وشرمنده اولدم ديوب لشكردن جدا اولدی اوحالده برشعر سويلديكه كندی وصف حالنده وكنديه لايق اولميان اموری ارتكابندن توبه وانابت وپشيمانلق وندامتنی شامل ايدی وحضرت علينك مدحنی مشتمل ايدی ودخی انی بيان ايتديكه بنی آدمك بنيه‌سی آب وكلدن مركب اولوب مخلد وپايدار اولان نار جحيمه طاقت كتورمز ايكن بن نادانلق ايدوب عاری شرار دار البوار اوزرينه اختيار ايتدم يعنی برقوری عار وغيرت ايچون جانمی آتشلره ياقدم (وبرروايت دخی اولدركه زبير علی بن ابی طالبه ملاقی اولوب بعده عايشه‌نك مقالاتنی استماع ايتدكدنصكره لشكردن جدا اولوب كتدی پس اوغلی عبدالله برجماعتله زبيرك عقبنجه كتديلر وزبيره چوق رجا والتماس ايتديلر وايتديلركه عايشه‌يی بومعركه‌ده قيوب كتمك وبوفالق براغنی دكك مروت ومردانه‌لك طريقندن دور وخاطر اصحاب بوجهتدن بغايت ملول ومحزوندر والحاح وابرام وتضرع ونيازی برحده ايرشدرديلركه زبيرك كوكلی برمقدار نرم اولدی وايتديكه ای اوغول نيجه دونوب علی لشكری ايله مصاف ومقاتله ايده‌يمكه علينك حضورنده يمين ايتمشمدركه هركز انكله جنك ايتميم عبدالله ايتدی بوامرك علاجی كفارت يمين ايله حاصل اولور وعايشه وياراننك كاری سنك كفارت يمينك ايله صلاح پذير اولور ظرفا كفارت يمين سلهدر ودوستلرك خاطرلرينی آزرده قيلمق جهلدر ديمشلردر وزبيره بونوعدن اولقدر سوزلر ومبالغه‌لر وحكايتلر ايتديلركه زبير قوللرندن مكحول نام برقولنی اول ايتديكی يمينك كفارتيچون آزاد ايدوب دونوب عايشه لشكرگاهنه كلدی وشعرای زمان چون بوقصه‌يه واقف اولديلر هر بريسی اولبابده

شعرلر سویلدیلر انلردن برسی بو جزئی سویلدی (شعر)
لم ارکالیوم اخا اخوانی ۞ اعجب ممن یکفر بالایمان ۞ بالعنق
فی معصیة الرحمن ۞ وبرشاعر دخی دیدی (شعر) یعنق مکحولا
اصون دینه ۞ کفارة لله عن یمینه ۞ وانکث قدلاح عن جبینه ۞
لکن بو روایت ضعیف کورینور زیرا زبیری لشکردن چیقوب
وادی السباع نام بر موضعده واروب اویقویه مشغول اولدیغی وقتده
عمرو بن جرموز کلوب قتل ایتدیکی روایات صحیحه ایله کتب معتبره‌ده
ثابت اولمشدر شکه عن قریب ذکر اولنسه کرکدر انجق احتمالی
واردر که زبیراوغلنک ویارانک مبالغه وابرامنه بناءً انلرک خاطرلرینی
تسکین ایچون حانث اولوب کفارت یمین ایتمش اوله ولشکر عائشه‌یه
رجوع ایدوب لکن جنک ایتمامش ویاخود جنک ایدوب بعده پشیمان
اولوب لشکردن چیقوب وادی السباعه کتمش اوله (راوی قصه ایدر
حرب جمل کوننده امیر المؤمنین لشکرینی تعبیه وترتیب ایلدکده اصحابنه
وصایا ونصایح ایلدی وبیوردیکه کوزلر یکزی یوموکز وازی دیشلریکزی
صقکز وحق تعالینک اسمندن غیری سوزی لسانکزه کتورمکز زیرا
جنک وقتالده چوق سویلمکی ارتکاب ایتمک قورقمغه وکوکل ضعیفلکنه
دلالت ایدر وعائشه رضی الله تعالی عنها کندی هودجنده امیرک
بو احوال واقوالنی کورر واشیدردی کندی یقینلرینه ایتدی
کورک علی بی که بو کون انک فعلنک مشابهت نامه‌سی واردر بوم بدرده
رسول الله‌ک فعلنه بیلک وآکاه اولک علی سیزه فرصت وانتظار و برمسه
کرکدر الا کونش زواله ایریشوب اوله نمازینک وقتی اولنجیه دک
زیرا اول ساعت رحمت الهینک نزولی وقتیدر دیدی (ایدرلر که
حضرت ولایت مآب اولکون صوت اعلی ایله عائشه‌یه خطاب ایدوب
ایتدی (عما قلیل لیصبحن نادمین) واول کون اصحابنه ایتدیکی
نصایح ووصایا جمله سندن ایدیکه بیوردی بو حربک مثلی حضرت
رسول الله زماننده واقع اولمادی خلق بو حربک احکام وآدابنه
مطالع دکلمردر کرکدر که بو حربده تمام احتیاطی یرینه کتوره سز
وقلیج صالوب نیزه اوردیغکزده انلرک قتل وتلفنه نیت ایتمیوب
بلکه شر وفسادی دفعه نیت ایده‌سز وانلر حرب وقتاله باشلمد قجه

سز باشلیه‌سز ومعرکهٔ محاربه‌ده مقابلکز یعنی خصمکز فرار اختیار ایدرسه آردینه دوشمیه‌سز ومجروح ومریضه دخل وتعرض ایتمه‌سز ومقتولك سلب وسلاحنی صویمیه‌سز وانلردن هر کیم سلاحنی براغه انك سلاحنه التفات ایتمیه‌سز وانی قتل ایتمیه‌سز دیدی دلاوران ظفر قرین ومبارزان نصرت آیین دخی مقام اظهار اخلاص وانقیادده کلوب ایتدیلر نفس نفیسلر بزی سنك خدمتك ومحبتك یولنده واولاد واتباع واشیاعکك محبت وخدمتلری یولنده تا که تنمزده بررمق باقی قالنجیه دك صرف ایتمك کرکدر (راوی قصه ایدر اهل بصره دوردیلر واصحاب علی به اوق آتغه باشلدیلر امیر المؤمنینك اصحابی فریاد وفغان ایتدیلر که یاامیر المؤمنین بوقومك سهامی بزی سراپا مجروح ومستهام ایده‌یور نیجه برمانع اولورسن وقومازسنکه بزدخی برایش دوزه‌وز پس اول جناب بیوردیکه (اللهم انی احذرت وانذرت فکن لی شاهدا علیهم) واندنصکره کندی سلاحی جامه داننی طلب ایدوب جوشن کیدی وقلیجنی قوشاندی وسرمبارکنه عمامه اوردی وپیغمبرك صلی الله علیه وسلم قاطر بنه سوار اولوب یارانه محاربه‌یه اذن ویردی وسابقا بیوردیغی مقدمات تعلیمیه‌یی علی سبیل التأکید تکرار بنه سویلدی

﴾ امیر المؤمنینك مبارك الندن مصحف شریفی الوب جد واجتهاد ایله اصحاب جملی طریق اصرار وعناددن راه صلاح ورشاده ارشاد ایدن جوانك خبری بیان اولنور ﴿

شاه ولایت پناه حرب جمل کوننده قتال ومحاربه‌یه عزیمت ایتدکده صاغ النه بر مصحف شریف الوب ایتدی کیمدر که بو مصحف شریفی بنم المدن الوب بو فاسد وطاغی جماعتی مصحف شریفك مضمونه دعوت ایتمکله ارشاد ونصیحت قپوسنی انلرك وجوهنه فتح ایلیه قبیلهٔ بنی مشاجعه‌دن مسلم نام برجوانکه اقران وامثالی اراسنده متانت ومناعتله معروف ایدی ال اوزاتدیکه اول مصحفی امیرك الندن اله امیر المؤمنین ایتدی بکا بارکاه غیبدن شویله معلوم اولدیکه مرداندن هر کیمکه بو امری التزام وارتکاب ایده انك مصحف طوتان صاغ النی تیغ ظلمله قطع ایدرلر اول کشی دخی صاغ الی مقطوع اولدقده بی خوف ودهشت اول مصحفی صول الیله طوته پس صول النی دخی قطع ایدرلر

اندنصکره بو بولده انك باشنی دخی کسه‌لر اول جوان چون امیردن
بو امر خطیری اشتدی جان قورقوسندن اخذ فرقانی ترك ایدوب
اول عزیمتدن فراغ کوستردی امیرالمؤمنین بو کلام خجسته انجامی
ینه اعاده ایدوب تکرار سویلدی اول جوان ینه قیامه کلوب حضرت
امیردن اول مصحفی نیاز ایلدی حضرت ولایت پناه دخی مقدما
جوانی قورقیدوب اول عزیمتی ترك ایدرن کلامی ینه اعاده ایلدی
جوان بونوبت صدق واخلاصله توجه ایدوب بو عزیمتدن دونمدی
و بیك جانم اولورسه‌ده یولکه فدا ایلدم هرنه اولورسه اولسون دیدی
(القصه چون اول جوان صادق همت حضرت امامك مبارك النذن
اول مصحف شریفی صاغ الیله الوب دشمن لشکری جانبنه توجه ایلدی
چون انلره یقین واردی ایتدی ای اصحاب جمل سزی دعوت ایدرم
بومائدهٔ رحمت الهی یه وبو مأدبهٔ نعم نامتناهی یه دعوتمی قبول
ایدوب صلاح وسداد بولنه کیدیکز تا اهل نجاتدن
اولوب مرحمت حضرت باری یه لایق اوله سز طلحه
اول جوانه جوابه متصدی اولوب ایتدی یلان سویلرسن بو دخی ابوطالب
اوغلنك مکر وغدری آثارندندر که دونکی کون بزمله صلح اولمشیکن
اوزریمزه لشکر کوندروب شبخون ایتدردی و طلحه لشکرینك برینه امر
ایتدی تا اول جوانك حامل مصحف اولان صاغ النی تیغ بیدریغله قطع
ایدوب یره دوشوردی جوان صاحب همت تیز دستلك ایدوب مصحفی
صول الیله طوتدی صول النی دخی قطع ایدوب دوشوردیلر جوان
بازولرینك همتی ایله وامداد ومعاونتی ایله حافظ کلام الله کبی اول مصحفی
سینه سنده طوتوب مضبوط قیلدی آخرالامر درجهٔ شهادته ایرشدی
برقوجه قاری اناسی وارایدی بو احوالدن زیاده خسته خاطر و شکسته
دل اولوب یوزینی جانب آسمانه طوتوب فریاد وفغانله بورجزی اوقومغه
باشلدی (شعر) یارب ان مسلما اتاهم ❊ بحکم التنزیل اذ دعاهم ❊ یتلو
کتاب الله لایخشاهم ❊ فخضبوا من دمه لحاهم ❊ وامه واقفة تراهم ❊
یأمرهم بالغی لاینهاهم ❊ فی کفه المصحف اذ ناداهم ❊ لمصحف ارسله
مولاهم ❊ یدعو الی الله الذی ذراهم ❊ فغادروه قطعا اتواهم ❊
نقلدرکه اول حامل مصحف اولان جوان شهید اولدقده جناب امیر

المؤمنين لواء ظفرسيمايى سروجو بهار نجدت وشجاعت و كل بى خارشوكت ومناعت اولان قرة العينى محمد حنيفه الله ويروب ايلرى يورى ديدى محمد حنيفه دخى پدربزركوارينك امرى موجبيله لواء اسلامى النه الوب برمقدار ايلرى يوريدى اندنصكره آت باشنى چكرك طوتوب حركتده تأنى وتعلل كوستردى ويرروايتده (هذه والله للفتنة المظلمة العمياء) ديدى امير المؤمنين انى كوروب چيقروب ايتدى (اقحم لاام لك تكون فتنة وابوك قائدها وسائقها (شعر) اطعن طعن بها ابيك محمد ❊ لاخير فى الحرب اذالم توقد ❊ پس محمد حنيفه لواء ظفرسيمايى النده طوتوب دشمن جانبنه حمله ايلدى وطعن نيزه ايله اهل خسارك خرمننه آتش صالدى شويلكه دوست ودشمن اكا تحسين قيلوب آفرين اوقوديلر وجناب ولايت مآب اكا نظر ايدوب ناصيهٔ همتنده آثار جلادت وبسالت كوروب (الشبل فى الحجر مثل الاسد) مضمونى انك سيماء انورنده مشاهده ايلدى (راوى ايدر محمد حنيفه برساعت طعن سنان و نيزهٔ جان ستانله جولان كوستردى اندنصكره قليجنى غلافندن چيقاروب ميدان محاربه ده ارلك دادينى وردى واصحاب جمل مبارزلرندن چوغنى ضرب تيغ خون آشاميله صحراى عدمه كوندردى اندنصكره جناب امير المؤمنين غلافندن شمشيرين چيقاروب كندى نفس نفيسيله شيرغران كبى شيردلان اصحاب جمله قيولوب يمين و يساردن طغاة وبغاتى فناى امواته ايرشدردى اندنصكره كندى لشكرى صفنه كيرودوندى و حال بوكه كثرت وشدت ضربدن اول جنابك قليجى اكلشيدى قليجى صاغ اويلوغى النه قيوب طوغرولتدى اصحاب خدمت مبارك اياغنه باش قيوب ايتديلر ياامير المؤمنين نه احتياجكه سن قلب شريفكى بو امره مشغول قيله سن بزسنك ايچون بوكاره كفايت ايدرز ديديلر حضرت امير يارانندن هيچ بركيسه دن اول مهمده اعانت طلب ايتميوب يمين ايتديكه بن بوطعن وحربله وبوكروفرايله سراى آخرت ورضاى حضرت احديتك غيرى نسنه يى طلب ايتمزم وبونجلين ايشلرده غيريلرى مداخله ايتدرمك اولماز ديدى

❊ طلحة بن عبدالله رضى الله تعالى عنه مقتول اولوب جمل

بى حاصل وجدل لاطائلك وخامت حالى بيان اولنور ❊

روايتده كتورمشلردركه احوال مذكوره اثناسنده ناكاه عايشه لشكرندن
مروان بن الحكم لشكر ايچنده طلحه يه راست كلدي و كندي غلامنه
ايتدي كوردكمي شوني يعني طلحه يي كه عثمان بن عفان مقتول اولديغي
كون اهل فتنه يي عثمانك قتلنه نه مرتبه تحريص ايتشيدي شمدي
اوطانمدين اهل تعزيت صورتنه كيرمش عثمانك قانني طلب ايدر (مصراع)
خود كشته يارا نرا خود تعزيه ميداري ❊ وعلماء اسماء رجالدن
برجماعت ايتديلر بعض اهل علمك زعمي بودركه على بن ابي طالب زبيره
مواعظ ونصايح ايدوب فراموش ايتديكي حديث شريفلري خاطرينه
كتورديكي كبي طلحه يه دخي صف اشكردن خبر كوندروب مواعظ
ونصايح ايدوب پيغمبردن بوخصوص ايچون وارد اولان آثار واخباري
خاطرينه اخطار ايتمكله طلحه نك قلبنه تأثير وبو ايشلردن پشيمان اولوب
صفلردن طشره بر برده غمناك و متفكر و ملول ومتعذر طور مشيدي
مروان كندي غلامنه ايتدي باشمه برلباس اورت تاكه طلحه بني بيليه
واروب اكا بر تدبير قيلام وسن مالمدن آزاد اول ديدي غلام مولاسنك
امرينه ممتثل اولوب لباسيله مروانك باشني ستر ايلدي مروان كمان كينندن
برزهر آلود تيره كشاد ويردي تير طلحه نك اياغنه راست كلدي طلحه
اوقي چكوب چيقاردقده زخمندن قان روان اولدي (وبر روايتده
اول اوق طلحه نك سينه سنه اصابت ايتدي (شعر) وتجلدي للشامتين
اراهم ❊ اني لريب الدهر لاانضعضع ❊ مقتضاسنجه طلحه اولقدر كه
مصابرت وتجلد كوستردي منبد اوليوب آخر الامر قتي مست وزبون
اولدي غلامنه امر ايتدي تاكندويي ياتوردي اول يتاقدن قالقمدين
روحي بدنندن مفارقت ايلدي (وبعض سير وتواريخده مسطوردر كه
طلحه نك روحي مفارقت ايتزدن مقدم برسوار يجردي طلحه نك كوزي
اول سواره دوش اولوب اني قاتنه دعوت ايتدردي وسؤال ايتديكه قنغي
لشكردن سن سوار ايتدي على بن ابي طالبك احبابي زمره سندنم طلحه
ايتدي اليكي بكا ويرتا سنك الكله اميرالمؤمنينه بيعتي تازه ليوب كنديمي لايق
رحمت بي اندازه قيلم وبو محله مناسبدر شاعرك بو قولي (شعر) اي حسن
توبه آن زمان كردي ❊ كه تراقوت كناه نماند ❊ سوار طلحه نك سؤالني
مبذول طوتوب اندنصكره طلحه نك روحي بدندن روان اولدي پس

اول سوار جناب ولایت پناهك ملازمتنه واروب بوما جرابی درکاهنه عرض ایتدکده اول حضرت ایتدی حق تعالی طلحه یی بنم بیعتمی نقضده مصر اولدیغی حالده جنته فائز اولمسنی دیلدی یعنی جنته دخولی اول اصراردن توبه و استغفار ندنصکره دیلدی

زبیر بن العوامك سرانجامی وانك کفیت قتلی بیان اولنور

خفی دکلدرکه کتب سیر وتوارنحده زبیرك کیفیت قتلی روایات مختلفه اوزره مروی اولمشدر بر روایت اولدرکه چون زبیر حرب جملده معرکهٔ قتالدن چیقوب مدینه جانبنه متوجه اولدقده وادی السباع نام موضعه نزول ایتمشیدی ابن جرموز که انك نامی عبد الله یاعمر وایدی اصحاب سیر وتواریخ قاتنده مشهور اولان نامی عمرو اولمقدر مذکور ابن جرموزاك عقبنه دوشوب اول موضعده اکا ایرشدی حال بوکه زبیرك فرصتنی ارایوب قتلی کمیننده ایدی زبیر انك اوضاع واطوار و هنجار ورفتارندن بومعنایه واقف اولوب عمرو بن جرموزی قتل ایتمك استدی ابن جرموز بنی اولدرمه دیو زار بلق ایدوب یالواردی (واذکرالله) دیدی یعنی الله تعالی یی سکا اکدریرم وخاطریکه کتوریرم بنی آزاد ایت دیدی زبیر دخی انك قتلندن ال چکدی بعده عمرو بن جرموزینه فرصت کمیننه کیردی زبیر انی ینه قتل ایتمك استدی عمرو بن جرموزینه یالواردی وبو صورت ارالرنده برقاچ نوبت مکرر واقع اولدی زبیرایتدی ای عمرو حق تعالی سنی قتل ایلسون حق تعالی یی بنم خاطریمه کتوررسن کندی خاطریکه کتورمزسك تاعاقبة الامر ابن جرموز زبیری غافل قیلوب قتل ایلدی ومبارك باشنی بدنندن جدا قیلوب حرب جمل تمام اولدقدنصکره زبیرك باشنی کتوروب شرح واقعه یی حضرت امیرك خواصندن برینك وساطتیله اوحضرته اعلام ایلدی او حضرت ایتدی (بشره بالنار) یعنی اکا جهنم آتشیله مژده قیل ابن جرموز چون بوسوزی اشتدی آشفته اولوب کندی و صف حالنده بو ابیاتی سویلدی (شعر) اتیت علیا برأس الزبیر ❊ وارجو لدیه الزلفة ❊ فبشر بالنار اذ جئته ❊ و بئس البشارة والتحفة ❊ فسیان عندی قتل الزبیر ❊ وضرطة عنز بذی الجحفة * وقصهٔ قتل زبیرده بر روایت دخی اولدرکه چون زبیر معرکهٔ حرب جملدن چیقوب مدینه جانبنه توجه ایلدی یولده صفوان دیمکله معروف

اولان بر موضعده بنی مشاجعه‌دن نصر نام بر کشی‌یه مصادف
اولدیکه ارالرنده آشنالق ودوستلق مقرر ایدی نصر ایتدی ای
رسولك حواریسی یعنی دوستی ومعتمد ومعاونی نره‌یه کیدرسن وانك کیفیت
حالنی معلوم ایدینوب ایتدی یاز بیرسن بندن امانده سن کل سنی
مخاطره ورطه‌سندن چوره‌یم وسنی بر یره کتوره‌یمکه سکا اصلا انده آسیب
وزیان ایرشمیه زبیر دخی اکا متابعت ایدوب کیدرلردی پس بر کشی احنف
ابن قیس قاتنه واروب ایتدی موضع صفعانده زبیری کوردم یاننده
بر کشی وار تعجیل ایله کیدرلر احنف ایتدی (ماشاء الله کان) زبیر
لشکری چکوب کتوردی تا مسلمانلری بر برینه قلیچ چکدیروب بر بر یله
مقاتله ایتدردی شمدی دیلرکه سلامتله واروب اهل اولادینه ملحق اوله
پس عمرو بن جرموز وفضالة بن حابس ونقیع وبنی تمیم آزغونلرندن
بر جماعت دخی احنفدن بوسوزی ایشیدوب زبیرك قصدیله مسلح اولوب
روان اولدیلر زبیر نصر ایله کیدرکن اکا ایرشدیلر عمرو رفیقلرندن مقدم
کندوبی زبیره ایرشدیروب نیزه ایله اوزرینه هجوم ایلدی زبیر اکا قلیچ
حواله ایدوب عمروی دوشوروب مقتول اولدی ظن ایلدی عمرو فریاد
ایدوب نقیع وفضاله وسائر رفیقلرینی چاغردی انلر دخی بردن حمله ایدوب
زبیری قتل ایتدیلر فن اسماء رجال ماهرلرندن بعض علما بوروایتی اصح در
دیدیلر (و برروایت دخی اولدرکه زبیر معرکهٔ محاربه‌دن انصراف
ایدوب یولده کیدر ایکن وادی السباع دیدکاری موضعه ایرشوب بنی
تمیمدن برقوم اوزرینه نزول ایلدی عمرو بن جرموز انك قاتنه واروب ایتدی
یا اباعبدالله اول ایکی لشکری نه کونه ترك ایتدکه نه کیفیت اوزره قودك زبیر
جواب ویردیکه بن چقدیغمده مقاتله ومحاربه‌یه عازم وجازم اولمشلر ایدی البته
شمدی‌یه دك آتش محاربه اشتعال بولوب مضاربه ومطاعنه‌یه مشغول
اولمشلردر دیدی ابن جرموز خاموش اولدی زبیر بیوردی انکیچون طعام
مهیا ایدوب برمقدار سود ترتیب ایتدیلر زبیر اول طعامی بیوب سودی
ایچدکدنصکره قالقوب نماز قیلدی ور ساعت پهلوی استراحتی زمینه
قیوب اویقویه واردی ابن جرموز اولقدر صبر ایتدیکه تمام زبیرك دماغنه
خواب مستولی اولدی همان دم قالقوب قلیچ چکوب زبیرك کاسهٔ سرینه
برضرب اوردیکه ینیسی ایکی پاره اولدی (برروایت دخی اولدرکه زبیر نمازه

مشغول ایدی عمرو بن جرموز انی حین سجودده برضرب شمشیر ایله قتل
ایلدی اندنصکره انك آت وسلاح وخاتم وقلیجنی الوب باشیله امیر المؤمنینك
نظرینه کتوروب یره قودی واول ایشلردنکه زبیره ایتمشیدی خبر ویردی
امیر المؤمنینك چون نظر مبارکی زبیرك قلیجنه دوش اولدی اول قلیجی
الوب غلافندن طشره چیقاردی ودوندروب ایکی یوزینه باقدی وایتدی
بو قلیجدرکه حضرت رسولدن صلی الله تعالی علیه وسلم زبیر بونکله چوق
کرب و بلایی صاوه‌شدرو اعدای دیندن چوق قانلری خاك مذلته دوکمشدر
ولکن حکم قضا بویله جاری اولدیکه بو طریقله یار ورفیقندن جدا اوله
اندنصکره مبارك یوزینی عمرو بن جرموز طرفنه دوندروب ایتدیکه نیچون
انی قتل ایلدك ابن جرموز ایتدی سنك رضا وخوشنودلغك تمام انك
قتلنده در صاندم یعنی آنی قتلدن غیری برنسنه ایله دخی سنك رضا
وخوشنودلغك تحصیل اولنماز ظن ایتدم اکر بنم ایچون بو ملاحظه
اولمیدی هرکز بو امره اقدام ایتمز ایدم دیدی امیر المؤمنین ایتدی ویحك
تحقیق اشتمشم حضرت رسول خدادن صلی الله تعالی علیه وسلم که
بیوردیکه بشارت ویر صفیه اوغلنك یعنی زبیرك قاتلنه جهنم آتشیله عمرو
ابن جرموز اول جنابدن چون بو رموزی ایشتدی ایاغه قالقوب قارشوسنده
طوروب ایتدی لا والله بز بیلیورزکه سنکله نه معامله ایده وز سنکله یار
اولوب دشمنلرکله مقاتله می ایدەلم یوخسه دشمنلرکله یار اولوب سنکله می
مقاتله ایدەلم وبو بابده برشعر سویلدی (و برروایت دخی اولدرکه چون
ابن جرموز امیر المؤمنیندن نار جهنم بشارتنی اشتدی اول حضرته ایتدی
بزم باشمزه عجب وقعه کلدی سکا مخالفت ایتمك دخول نار جهنمه سبب
اولدیغی کبی سکا موافقت ایتمك دخی موجب نار جهنم اولدی (و برروایتده
بزمنك دشمنلریکی قتل ایدەرز سن بزه جهنم آتشیله بشارت ویررسن
دیوب اول غم وغصه‌دن زبیری اوروب قتل ایتدیکی قلیجیله کندیینی
دخی اوروب قتل ایلدی (روایتده کتورمشلردرکه چون عایشهٔ صدیقه
رضی الله تعالی عنهایه معلوم اولدیکه زبیر وطلحه اول طریقله لشکردن
چیقوب کتدیلر امر ایتدی تا کندی سوار اولدیغی دوه‌یی صفك اوکنه
ایلتدیلر وسوار وپیاده‌دن اون ایکی بیك مرد جکردار حسدلرینه بناء
جهد تمام وصدق واخلاص مالا کلامله جمله وقایه ومحمله حمایه اولوب

عايشه نك هودجنك صاغ وصولنه طوردیلر و بز اصحاب جمل صافیلری بوز
ترك جان و باش ایدوب اولومزی ارارز دیو ندا ایتدیلر واهل بصره
جانبندن بصریلر دخی جانلرندن ال یویوب سربازلقلر وسراندازلقلر
ایلدیلر شیر خدا شاه سرپراهل آتی امیرالمؤمنین طرفندن کوفه بهادرلری
دخی بر بر میدانه چیقوب لطیف رجزلر وغرا قطعه‌لر وفصیح وملیح
وآبدار شعرلر بصریلرك ابیات واشعارلری مقابله سنده انشا وانشاد ایلدیلر
تامحاربه ومقاتله برحده ایرشدیکه جانبیندن دلیر وشجیعلرك تیغ بی دریغیله
کسیلن باشلرندن دشت وصحرایه قان ایرمقلری روان اولدی وصحن میدانده
بدنلر پایمال وکله‌لر غلطان اولدی وکثرت مواقع سهامدن عایشه نك
هودجی نیستانه و یاخود خارپشت بیابانه دوندی حضرت عایشه یه
اول جنكك هولندن واول واقعه نك دهشتندن تحیر عظیم وخوف جسیم
مستولی اولدی اوحالده انك دوه سی یعنی مهاری کعب بن سوار النده
ایتدیکه شرح حالی سابقا مذکور اولدی ام المؤمنین اکا ایتدی یا کعب
دوه نك مهارنی قوالکه برمصحف مجید الوب علی بن ابی طالب لشکرینه
وارانلری کتاب اللهه دعوت ایله کعب چون اول نیتله یرندن طوروب
امیرالمؤمنینك لشکری جانبنه متوجه اولدی مالك اشتره خبر ایرشدیکه کعب
کوفه لشکرینی کتاب اللهه دعوت ایتمکه کلدی مالك بووهمه دوشدیکه
مبادا بوخبر امیرالمؤمنینك قولاغنه کیدوب اول جناب کمال لطف ومرحمتی
اولدیغنه بناء دعوتی قبول بیوروب فتح دوستان وقهر دشمنان بونجه
مشقتلر ایله قریب الوقوع اولمشیکن عقدهٔ تعویق وتأخیره دوشه دیو
همان دم یرندن طوروب هنوز کعب کلوب صف لشکره واصل اولمازدن
مقدم کعبك یولن الدی و برضرب شمشیر ایله انی دخی اهل بصره مقتوللری
یولندن دار عقبایه روان ایلدی (ایدرلر که چون امیرالمؤمنین عایشهٔ
صدیقه نك هودجی جانبنه یارانك اول مثابه ده تیر بارانلرینی کوردی اول
خوفه دوشدیکه مبادا سید عالمك حرم محترمنه برایذا والم ایریشه مالك
اشتره اشارت بیوردی تاواروب هودجك مهارینی اهل بصره الندن اله
مالك قلیج چکوب هودجك مهارینی طوتانلرك اوزرینه یورودی
اوحالده کعب بن سوار مقتول اولدقدنصکره دوه نك مهاری کعبك
قرنداشی النده ایدی مالك قلیج اوروب کعبك قرنداشنك النی دیرسکندن

کسوب یره دوشوردی بصره یلردن بری دخی کلوب دوه نك مهارینی طوتدی مالك اکا دخی بو معامله یی ایتدی تا یتمش نفر کشی بر بری ارد نجه دستور مذکور اوزره اللرینی قطع ایتدیروب دوه نك اباغنه دوکولدیلر اندنصکره بصره خلقی قورقوب دوه نك مهارندن ال چکدیلر پس مالك کوفه لشکر یلرندن برینه بیوردی تا دوه نك مهاجرینی طوتوب چکه اول کشی مهاری طوتوب اولقدر که جهد وجد کوستردی چکدی دوه یرندن اصلا حرکت ایتمدی امیرالمؤمنین بیوردی تا دوه نك اللرینی واباقلرینی طوغرایه لر عبدالرحمن بن ابی سرد فرمان موجبیله دوه نك راباغنی قلیجله قلم قیلدی دوه اوچ اباغ اوزره طوردی رایاغنی دخی قطع ایتدیلر دوه سینه سنی یره قیوب ایکی اباغ اوزره طوردی عمار بن یاسر تعجیل ایله ایر یشوب هودجك اورغالرینی کسوب یره دوشوردی سپاه بصره چون دوه نك اللرینی واباقلرینی اولحالده کوروب طریق فراری اختیار ایدوب معرکه دن طشره چیقدیلر (وحضرت ولایت پناه بالذات کندیسی طوروب هیچ برفردی قومادیکه قچانلرك عقبنه دوشه محمد بن ابی بکر که ام المؤمنینك قرنداشی ایدی اکا بیوروب ایتدی کرکدر که سندن غیری برفرد هودجك دائره سنه اوغرامیه محمد هودجك یقینه واروب النی هودج ایچنه اوزاتدیکه تا همشیره سنه برضرر ایرشمشمیدر کوره عایشه ایتدی کیمدر اول کشی که حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمدن غیری کیمسه نك الی اوزانمدیغی یره ال اوزاده محمد ایتدی ای قرنداشم بنم وای ام المؤمنین نه ایشدر بو که ایتدك وحرم نبوت حرمتنی شکسته قیلدك نیچون سائر مخدره لرکبی کندی پردهٔ عصمتکده اوتورمدك اولحالده امیرالمؤمنین هودج جانبنه آت سوروب کلدی ونیزه سنی هودجه طوتوب ایتدی (عایشة اهکذا امرك رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ان تفعلی) یعنی حضرت پیغمبر سکا بویله می امر ایتدیکه بویله ایتدك عایشه رضی الله تعالی عنها هودج ایچندن ایتدی (یاعلی اذا ملکت فاسمح) یعنی چونکه مالك اولدك عفوقیل وعتبهٔ نبوی دوستلرینی آزرده قیلمه وانلرك جانبنه نظرعنایتی دریغ ایتمه (و برروایت دخی اولدرکه ایتدی (قدظفرت فاحسن) یعنی چون ظفرونصرت بولدك ایلك واحسان ایله اندنصکره جناب ولایت مآب اشارت یودی تا محمد بن ابی بکر

قز قرنداشنی یعنی عایشه یی بصره اشرافی رئیسلرندن عبدالله بن خلف
خزاعینك سراینه کوتوروب نزول ایتدیردی پس عایشه محمد بن ابی
بکره ایتدی قزقرنداشك اوغلنی یعنی عبدالله بن زبیری معرکهٔ قتالده
ارایوب بولوب قاتمه کتور محمد ایتدی یاام المؤمنین اندن نه استرسن
هر بی ناموسلق ومصیبتکه سکا ایرشدی انك اوجندن ایرشدی دیدی
و ینه بونکله بیله عایشه نك امرینه امتثال ایدوب معرکهٔ قتاله واردی
وچوق جستجوی ایدوب انی ارادقدنصکره کوردیکه عبد الله
مجروحلر ومقتوللر اراسنده دشمن کام اولوب یاتورانی اول حالده کوردکده
ایتدی ای شوم و بدبخت حق تعالی سنی خوروذلیل ایلسون اوتورکه
سنی اهل بیتکه کوتورمك استرم عبدالله اوتوردی محمد انی دابه یه بندیروب
کندی دخی آردندن سوار اولدی عبداللهك ضعف وجراحتی برمثابه ده
ایدیکه حیوانك اوزرنده طورمغه قادردکل ایدی محمد انی آردندن طوته‌رق
عایشه حضورینه ایرشدردی چون عایشه انی اول حالده کوردی
وافراغلیوب چوق رقت کوستردی وقرنداشنه ایتدی یا محمد علی بن ابی
طالبدن (بنم ایچون عبداللهه امان دیله محمد ایتدی لابارك الله لك
فیه) پس محمد مجلس شریف امیرالمؤمنینه واردی وعایشه اغزندن عبدالله
ابن زبیره امان طلب ایلدی امیرالمؤمنین ایتدی یالکز اکا دکل جمیع اشکر
خلقنه امان و بردم (بیت) انانکه رای من بدیها کردند ✲ کردست
رسد بجز نکویی نکنم (ابدرلرکه اول کیجه فارس میدان لافتی جناب
علی مرتضی صباحه دك آت ارقه سندن یره اینیوب عباد اللهی حفظ
وحراسته مشغول اولدی تا افراد اشکردن برفرد حرکت ناپسندیده ایتمکه
قادر اولمادی و بی باکلك سبیلی اوزره قرع باب فساد ایتمك استینلره دخی
تأدیب وزجر بلیغ کوستروب بروجهله رخصت ویرمدی وچون صباح
اولوب روز روشن اولدی عنان مرکبی بصره جانبنه معطوف قیلوب
اول بلده نك دار السلطنته نزول بیوردی وسائر اکابر واشراف جوانب
واطرافدن کلوب ملازمت عتبهٔ علیه یه استعجال ایتدیلر و شرف دست
بوسیله مشرف اولوب سعادت بیعته ایرشدیلر وجمله قبائل عرب کلوب
شرائط تهنیت ومبارکبادی یرینه کتوردیلر و بومنظومك مضمونی
اسانلرنده جاری قیلدیلر (شعر) نورالهدی فی صبح وجهك بادی

❊ و بذاك عدلك لا يزال ينادى ❊ والدين مسرور ببيعتك التى ❊ ايامها بمثابة الاعيادى ❊ اندنصكره حضرت ولايت پناه بيوردى نامقتوللرى دفن ايدوب سلب وسلاح وسائر اموالل رينى بصره جامعنده جمع ايتديلر وامر ايتدى تا منادى ندا ايتديكه هر كس كه كندى مالنى بيله و ثابت ايليه الوب حوزهٔ تصرفنه وحيطهٔ تملكنه كتوره ولشكر ظفر پيكرك دلاوران وشجعاننك سوزلرى بوايديكه چون جان وباش او يناندق وسر اندازلق ايتدك اول اموال غنيمت بزم اولوب ارامزده قسمت اولمق كرك ايدى اميرالمؤمنين رضى الله تعالى عنه انلرك بومدعالرينه واقف اولدقده ايتدى اول اموال سزه يرامز مبارزان لشكر ايتديلر يا اميرالمؤمنين اول اموال بزه نيچون يرامز كه انلرك قانلرى مباح اولدقدنصكره مالرى نوجهله بزه حرام اولور شاه دين پناه ايتدى بزم انلر ايله قتالمز (فان بغت احديهما على الاخرى فقاتلوا التى تبغى حتى تفئ الى امر الله) آيت پرهدايتى حكميله بزم انلر ايله قتالمز اوزريمزه واجب اولمشدر وچون مقاتله بزم اوزريمزه واجب اوله اباحت دم لازم كلور زيرا حرب ومقاتله صفوفندن نان وحلوا اولشدرمزلر بهرحال باشلر كسيلوب قانلر دوكمكه محتاجدر امادملرى مباح اولمغله مالرى دخى مباح اولمق لازم كلمز اكر انلرك مالرى مقاتلره حلال اوليدى انلرك عورت واوغلانلرينى دخى اسير ايتمك ممكن اولوردى پس قنغى مؤمن رضا ويرركه مؤمنلرك اناسى رسول خدانك حرم محترميدر اكا اسيرنامى اطلاق اولنه وجناب ولايت مآب مبارزان لشكر ظفر پيكره نيجه دلائل واضحه و براهين لائحه بسط و بيان بيورديكه جمله سى رقبه لرينى ربقهٔ اطاعت وانقياده كتوروب عن صميم القلب استغفار ايتديلر

❊ حضرت اميرالمؤمنينك عايشهٔ صديقه يه ❊
❊ رضى الله تعالى عنها خبر كوندروب وعتاب ❊
❊ وخطابدن واقع اولان امور بيان اولنور ❊

نقلدركه حرب جمل تمام ومنقضى اولدقدنصكره اميرالمؤمنين على مرتضى عبدالله بن عباسى عايشهٔ صديقه قاتنه كوندروب ايتدى وار عايشه يه سويله كه مدينه دن بصره يه نيجه كلدى ايسه ينه مدينه جانبنه ارتحال ايدوب من بعد بوديارده آرام وقرار ايتمسون ومقدماذكر اولنمشيديكه حضرت

عايشه بى بصره ده عبدالله بن خلف خزاعينك سرايته قوندرمشلرايدى
عبدالله بن عباس اول سرايك قپوسنه واروب دخوله اذن طلب ايلدى
عايشه اذن و يرمدى عبدالله امير المؤمنينك رسالتى حكميله بالضروره بلا اذن
سرايه دخول ايدوب عايشه نك قاتنه واردى صاغه وصوله نظر ايدوب
برراحله يوكى كورديكه اول يوكك اوزرنده برياصدق وارايدى ابن عباس
اول ياصديغى الوب اوزرينه اوتوردى عايشه ايتدى اى ابن عباس
سنته مخالف ايش ايدوب بلا اذن بنم منزلمه داخل اولدك و بندن دستورسز
بنم ياصديغم اوزرينه اوتوردك ابن عباس ايتدى اكرسن حضرت
رسولك سنى اسكان ايدوب بومنزلدن طشره چقمه ديو امر ايدوب
قيوب كتديكى منزلكده اوليدك بن هركز سندن اذن واجازتسز اول
منزله داخل اولمازايدم اول منزل اول منزلدركه حق تعالى سكا امر
ايتمشدركه اول منزلده ساكن اولوب انده قراروآرام ايده سن تتكيم على
سبيل العموم زوجات مطهرات سيد رسل خطابنده بيورر (وقرن فى بيوتكن
ولاتبرجن تبرج الجاهلية الاولى) چونكه سن خلاف امر خداو خلاف
فرمان محمد المصطفى منزلكدن خروج ايتدك بن دخى سكا خلاف سنتله
معامله ايتسم بنم اوزريمه اعتراض وارد اولمازاند نصكره ابن عباس
رضى الله تعالى عنهما امير المؤمنينك پيغامنى تبليغه مشغول اولوب ايتدى
امير المؤمنين رضى الله تعالى عنه بورركه مدينه جانبنه توجه ايدوب كيده سن
و بروجهله بصره ده توقف وآرامى تجويز ايتميه سن عايشه رضى الله تعالى
عنهاجواب ايندى ايتدى حق تعالى امير المؤمنينه رحمت ايتسون امير المؤمنين
عمر بن الخطاب ايدى ابن عباس ايتدى عمر بن الخطاب كندوزماننده
امير المؤمنين ايدى حالاوقتك امير المؤمنينى وخليفة المسلمينى على بن ابى طالبدر
اكرچه بعض كيمسه لره انك خلافتى خوش كلمزايسه ده (و بالجمله عايشه ايله
ابن عباس اراسنده بونك كبى نيجه كلمات وحشت آميز واقع اولدى آخر الامر
كارا كا منجر اولديكه عايشه اغلمغه باشلدى وايتديكه بلى الله حقيچون
بن بونده طورمسم كركدرو بردياره رحلت ايتسم كركدركه اول دياره
سزلردن يعنى بنى هاشمدن بركمسه بولنميه ابن عباس ايتدى بونجه نعمت
وعزتكه سكا حاصل اولدى بنى هاشم سببيله حاصل اولدى سكا لايق
اولان اولدركه بومثلاو كلامى اسانكه كتورميه سن عايشه ايتدى سزك

سببکزایله بکا قنغی نعمت وعرب حاصل اولدی ابن عباس ایتدی بزسنی ام المؤمنین ایلدك وحالبوکه سید المرسلینك صلی الله تعالی علیه وسلم شرف فراشیله مشرف اولمزدن مقدم سکا بنت رومان دیرلردی شمدی مادر مؤمنات اولدك وسنك باباك حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمی تصدیق ایتمك واسطه سیله صدیق اولدی اندن مقدم اکا ابن ابی قحافه دیرلر ایدی وسن بزم سببمزایله ام المؤمنین اولدك بنی تیم وعدی سببیله دکل عایشه ایتدی حق تعالینك رسولیله بکا امتنان ایدرسن ابن عباس رضی الله عنهما ایتدی حق تعالینك رسولیله بزسکا نیچون امتنان ایتمیه لم که اکر رسول خدادن سنده برقیل اوجی ویاخود بطرنق اوجی اولیدی سن بزه بلکه جمله خلق عالمه امتنان ایدیدك حالا شمدی سنك ایچون محقق ومقرر اولان عز وشرف اولحضرتك زوجات مطهراتندن بریسی اولدیغنك واسطه سیله در یوخسه سن جمال وحسب ونسب جهتیله بنی هاشمدن احسن واکرم وارسخ دکلسن ودیلرسنکه کیمسه سنك عصیانکده سوز سویلمیه وسنك امرکك مخالفی برکیمسه ایش ایتمیه امابز جناب رسول اللهك دم ولحمی مثابه سنده یوز وانك علومی وارثلری بز عایشهٔ صدیقه رضی الله عنها ایتدی علی بن ابی طالب وارایکن سکا لایق دکلدرکه بومرتبه دن سوز سویلیه سن وبومرتبه ده علو جناب کوستره سن ابن عباس ایتدی اشبو سوزیکه مقر ومعترفم واصلا بوکلامکه عناد ومخالفتم یوقدرکه علی بن ابی طالب اولحضرتدن احق واولی واقرب واحرادر زیراکه اول حضرتك مواخاة جهتندن برادری وابن عمی ودختر پاکیزه کوهر بنك زوجی وحسن وحسین نامیله مسمی اولان ایکی سبطنك پدری ومدینهٔ علمك بابیدر کذا وکذا خصایص ومزایاسنه حد وحصر یوقدر ابن عباس بوسوزلری سویلیوب عایشه قاتندن قالقدی وامیرالمؤمنین قاتنه کلوب ارالرنده جاری اولان حکایاتی مفصل اول جنابه عرض ایتدی

﴿ امیرالمؤمنینك عایشهٔ صدیقه ایله ملاقات ایدوب نص ﴾
﴿ کتاب مبین ووصیت خاتم المرسلین موجبیله مدینهٔ ﴾
﴿ سکینه یه توجه وعزیمته تحریص بیوردقلری بیان اولنور ﴾

روایتده کتورمشلردرکه جمل حربدنصکره جناب خلافت مآب علی بن ابی طالب عایشه نك منزلنه تشریف بیوردی اذن طلب ایدوب مأذون

اولدقدنصكره عايشهٔ صديقه قاننه كلدى عايشه بصره خاتونلرندن
بعض خاتونلرايله اوتوروب اغلرايدى اميرالمؤمنين رفق ونرملكه كتاب
عتاب آميزى اوقومغه باشليوب ايتدى پيغمبر آخرالزمان لساننىدن خطاب
ربانيدر بوآيت كريمه كه بيوردى (وقرن فى بيوتكن) سن اول آيته متمسك
اولميوب حالكه مناسب اولميان امره مرتكب اولدك باوجودكه بنم اول
حضرته قرب وقرابتمى بيلوردك واول سروردن تكرار بتكرار اشتمشيدككه
بيوردى (من كنت مولاه فعلى مولاه اللهم وال من والاه وعاد من عاداه) پس
بكا نيچون دشمنلك يولنى طوتدك بنم معاندلرمله موافقت سنجاغنى قالدردك
وچون دينده مؤمنلرك اناسى اولدك پس نيچون (فامسكوهن من وراء
حجاب) پردهٔ عصمتنى دوردك محصل كلام اولدركه نيليم كچن كچدى
شمديكى حالده صواب اولدركه ايتديككك ايشده مصر اولميوب همان
مدينه جانبنه روان اوله سن وحضرت مقدسهٔ نبويه نك سنى قيوب كتديكى
منزله واره سن تا اجلك ايرشنجيه دك اول منزلدن خروج ايتميه سن
حضرت مرتضى بوسوزلرى سويليوب عايشه نك قاتندن قالقوب كتدى
(ابن اعثم كوفى فتوح نام كتابنده كتورمشدركه اميرالمؤمنين بوسوزلرى
عايشهٔ صديقه يه سويلمزدن مقدم صفيه بنت الحارث كه عبد الله بن
خلف خزاعينك زوجه سى ايدى فرياد قوپاروب نوحه يه آغاز ايتدى
وسائر مصيبت كورن خاتونلر دخى جمله سى يكدل ويك زبان اولوب
(ياقاتل الاحبة و يامفرق الجمع) ديديلر يعنى اى بزم دوستلرمزى قتل
ايدن واى بزم ارنلرمزك جمعيتنى پريشان قيلن ديوب باوه سـو يلمكه
باشلديلر عبدالله بن خلفك زوجه سى ايتدى عبدالله بن خلفك اوغلاريني
يتيم قيلدك حق تعالى سنك اوغلاريكى دخى يتيم قيلسون اميرالمؤمنين انك
جانبنه نظر صالوب كوردى وانك كيم اولديغنى بيلدى وايتديكه بيل وآكاه
اول اى ضعيفه كه سن بنى دشمن اتخاذ ايدوب بكا سويلديكك سوزلرده
سنى تعييب وملامت قيلمزين زيرا بدر غزاسنده بن سنك جديكى واحد
غزاسنده عمكى وجمل غزاسنده زوجكى قتل ايتمشم اكر بن سنك زعم
ايتديكك كبى دوستلريكزى قتل ايديجى اولايدم البته بوخانه نك ايچنده
سزك بريكزى صاغ قومیوب قتل ايدردم پس اول سرور عايشه نك
جانبنه توجه ايدوب ايتدى ياعايشه بن اول قصدى ايتمشيدمكه بوخانه نك

قپوسنی آچوب ایچنده اولنلری تیغ سیاستدن کچورم و بوخانه دیمکله برخانه یه اشارت بیوردیکه عبد الله بن زبیر وحرب جملده بقیة السیف اولان برجماعت اول خانه ده مختفی اولمشلرایدی اندنصکره ایتدی لکن بن انلری قتل ایتمدم زیرا بن مسلمانلرك سلامت وعافیتلرینی دیلرم عایشه واول مجلسده اولان سائر زنان مصیبت زده بو خطابك هیبتندن اغلامغی ترك ایدوب خاموش اولدیلر اندنصکره امیرالمؤمنین ذکری مرور ایدن نصایح وحکایاتی تمام ایدوب عایشه نك مجلسندن قالقدی وروان اولدی نقلدرکه ایرتسی کون غنچهٔ گلزار نبوت یعنی شهزاده حسنی رسالت رسمیله عایشه نك خانه سنه کوندردی حضرت حسن عایشه نك قاتنه کلوب ایتدی امیر المؤمنین بیوردیکه اول الله حقیچونکه آدم وعالمی خلق ایلدی اکر همان بووقتده مدینه سفری تدارکنی کورمز ایسك سکا برخبر کوندریرم وسکا برنسنه یی تنبیه ایدرمکه انك کیفیتنی سن خوب بیلورسن عایشه اول وقتده باشنی طرامغه مشغول اولوب باشنك صاغ جانبنك صاچلرینی اوروب صول جانبنی هنوز اورمامشیدی چون شهزاده حسن بوخبری ایرشدردی عایشه رضی الله تعالی عنها صاچنك صول جانبنی اورمکه قاتلمیوب هماندم یرندن قالقدی وکندی خواص وخدمنه ایتدی بوکاری بوکلدیکز ومدینه سفری تدارکنه اشتغال ایدیکز بوندنصکره مدینه یه کیتمکدن غیری چارهم قالمدی اول وقتده عایشه نك بشره سنده کال اضطراب ظاهر اولدی اول مجلسده بصره رئیسلری خاتونلرندن بنی مهلبدن برخاتون عایشه یه ایتدی یا ام المؤمنین کچن کون عبدالله بن عباس سنك قاتکه کلدی سکا بوخبرلری کلوب ایرشدردی اصلا مضطرب ومتغیر اولمادك وآواز بلند ایله اکا سوزلر سویلدك که بزم جمله مز طشره دن هر نه دیدك ایسه اشتدك شویله که عبدالله غضبه کلوب حضورشر یفکدن غضبله چیقوب کتدی و بوجوانك باباسی یعنی امیرالمؤمنین بالذات کندو کلوب سکا بومقوله سوزلر سویلدی هیچ اقبال کوسترمدك شمدی سکا نه واقع اولدیکه بوجوانك سوزیله بونجه اضطرابه دوشدك عایشه جوابنده ایتدی بوجوان سبط رسول ونور دیدهٔ اهل قبولدر وحضرت رسولك مبارك کوزلرینی کورمك دیلین بوجوانك کوزلرینه باقسون بغایت مشابهتی واردر و بن نیجه کره کورمیشمکه رسول خدا صلی الله تعالی

علیه وسلم انی باغرینه باصوب او یردی وقوقولردی و باباسی انکله بکا برخبر کوندرمشدر و بنی برنسنه یه مطالع قلمشدرکه مدینه یه کیتمکدن غیری چارهم یوقدر اول خاتون ایتدی نه مقوله نسنه در اولکه اکا مطلع اولمقدن سکا بو مرتبه اضطراب ال و یردی عایشه ایتدی برکون حضرت پیغمبره صلی الله تعالی علیه وسلم غنایمدن برمقدار مال کلمشیدی اول حضرت اول مالی اقربا و یارانه قسمت ایدردی بزدخی یعنی اول حضرتك زوجات مطهراتی اول مالدن نصیب وحصه طلب ایلدك واول طلبده اول حضرته الحاح ومبالغه قیلدق علی بن ابی طالب بزه ملامت ایتمکه باشلدی وایتدی یتر مبالغه وابرام ایتدیکز والحاحی حددن آشوردیکز وحضرتی ملول و بیحضور ایتدیکز یتریتر دیو بزه چوق توبیخ وتقریع ایلدی بزدخی علی یه اکثی یوز کوستروب خشونتله سوزلر سویلدك اول دخی بو آیت کریمه یی اوقودی (عسی ربه ان طلقکن ان یبدله ازواجا خیرا منکن) یعنی شاید که اکر اول سزی تطلیق ایلیه انك پروردکاری سزدن یکرکنی اکا عوض و بدل و یره بزدخی علی مرتضایه خشونت وزبان درازلغی آرتوردق رسول خدا صلی الله تعالی علیه وسلم علی بن ابی طالبه ایتدیکز خشونت وزبان درازلقدن غضبه کلوب علینك جانبنه نظر ایلدی وایتدی یاعلی بن بونلرك طلاقنی سنك قبضهٔ اقتدارکده قودم وسنك رأیکه مفوض قیلدم وسنی کندومه وکیل ایلدمکه بونلردن هرقنغیسنی بنم قیلمدن تطلیق ایدر ایسك انك اسمی نساء النبی دفترندن یعنی پیغمبر خاتونلغی دفترندن محو اوله واول حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم علی یی توکیل ایدوب طلاقه امر ایلدی وحال حیات ومماتی تعیین وتفریق ایتمدی علی ابن ابی طالب بکا شبو معنایی تنبیه ایدرشمدی بن فراق کلیدن اندیشه ایدرم مباداکه انك اسانندن برلفظ چقه انك تدارکی ممکن اولمیه یعنی قورقارمکه حضرت رسولدن صلی الله تعالی علیه وسلم باین اولم واول جهانده انك ملاقاتی دولتندن وخدمتی سعادتندن محروم قالام (شعر)

لکل شیء عدمته خلف ❊ وما لفقد الحبیب من خلف ❊

﴿ عایشهٔ صدیقه‌نك بصره‌دن عز واحترام ﴾
﴿ وامن وامانله مدینه‌یه کتدیکی بیان او لنور ﴾

نقلدر که چون امیر المؤمنین علی عایشه یه مدینه سفرینه رخصت

﴿ ویردی ﴾

ویردی بیودیکه یاراندن هر کس قادر اولدیغی مرتبه امداد واسعاد ایلیه عبدالله بن جعفر رضی الله تعالی عنه کندی مالندن اللی بیك درهم الوب عایشه نك قاتنه ایلتدی مالك اشتر یدی بیکه بردوه اشترا ایدوب عایشه نك قطارینه چکدی وامیر المؤمنین بصره خاتونلرندن یتمش خاتونی دعوت ایدوب انلره امر ایتدیکه تامدینه سفرنده عایشه ایله رفیق وملازم اولهلر وکندولره ارلر لباسی ایله زینت ویره لر اول خاتونلر باشلرینه عمامه لر صار ندیلر و بللرینه قلجلر قوشاندیلر والللرینه نیزه لر الوب تمام مکمل ومسلح اولدیلر ومحمد بن ابی بکره بیوردی تا اول سفرده قرنداشنه یعنی عایشه یه ملازم ومقارن اولوب خدمتندن ایرلمیه اولکونکه عایشه بصره دن چیقدی امیر المؤمنین نفس نفیسیله مشایعت رسمنی برینه کتوروب حرم رسول اللهی صلی الله تعالی علیه وسلم حرمت واهتمامله بصره دن چیقاروب مدینه جانبنه روانه ایلدی چون بصره نك اکابر واشرافی امیر المؤمنینك عایشه یه بومرتبه تعظیم وتکریمنی مشاهده ایلدیلر کندو خاتونلرینی بیله سنجه قوشوب اول خاتونلر مشایعت رسمی ایله اوج منزل عایشه ایله بیله کتدیلر وامیر المؤمنینك جکر کوشه لری وسائر خواصی برقاج منزل بیله سنجه کیدوب عایشه یه رفاقت ایلدیلر (روایتده کتورمشلردر که چون عایشهٔ صدیقه رضی الله عنها مدینه یه بولنه روان اولدی کوردیکه رجالدن برطائفه یی کندویه رفیق ایلمشلر تعجب ایدوب ایتدی علی بن ابی طالب بکا هرنه دیلدی ایسه ایلدی شمدی یکجالده کورکه ارلری بکا رفیق ایتمش مدینه یه کوندرر اول خاتونلردن بریسی عایشه نك اشبوسوزینی ایشدیجك کندودوه سنی عایشه نك هودجی جانبنه سوردی وکیز لوجه عایشه یه ایتدی ویحك یا عایشه علی یه مخالفتلردن ومعاندتلردن ایتدیکك ایشلر یتمزمیکه شمدی انك حقنده بوسوزی دخی سویلرسن اندنصکره رفیق اولان سائر خاتونلر دخی روی کالرندن پردهٔ قالدیروب کیفیت حالی یعنی کندولرك نسواندن ایدکلرینی عایشه یه اعلام ایتدیلر عایشه اول سویلدیکی سوزه نادم اولوب کلمهٔ استرجاعله متکلم اولدی یعنی انا لله وانا الیه راجعون دیدی اول ایتدیکی سوء ظندن استغفار ایلدی (بعض کتب تواریخده مسطوردر که امیر المؤمنین یوز التمش جاریه اختیار ایدوب انلره بیوردی تا مردانه لباسلر کیوب

سلاحلرقوشاندیلر وعائشه‌یه همراه اولوب هودجی اطرافنی احاطه
ایلدیلر عایشه کوچ‌وقتنه‌دك انلرك عورتلر اولدیغنی بلمزایدی اولحالدن
ملول وغمناك اولدی تاعماربن یاسر عایشه‌نك قاتنه واردیکه سلام ووداع
ایلیه ایتدیکه (السلام علیك یاام المؤمنین) عایشه ایتدی سن بنم قنغی
اوغلم سن عمار ایتدی عمار بن یاسرم عایشه ایتدی علی بن ابی طالبدن
سکا شکایت ایتمك استرمکه حرمت رسول خدایی بنم حقمده محافظت
ورعایت ایتمدی عمار ایتدی یاام المؤمنین نیچون بویله بیورر سنکه علی بن ابی
طالبك بزه بصره اهالیسندن تاراج وغنیمت آلدر میوب منع ایتدیکی
سکا حرمت واحترام ایچون ایدی عایشه ایتدی اکا برنصیحت ونیك
خواهلق ایتمك استرم انی بکا کوندر بالمشافهه کندویه سویلیم دیدی
عمار امیرالمؤمنین قاتنه کلوب عرض ایتدیکه عایشه سکا برنیك خواهلق
ونصیحت ایتمك استر وبالمشافهه حضرتکه سویلمك ایچون قاتنه
تشریفکی استدعا ایدر دیدی جناب ولایت مآب ایتدی بکانه نصیحت
ونیك خواهلق ایتمك استرحال بوکه بنم قتلمه واولادمك قتللرینه سعی
ایتدی امیرالمؤمنین بوسوزی سویلدکدنصکره کمال لطف وحلم وعفو
وصفحنه بناء عایشه نك قاتنه واروب ایتدی السلام علیك یابنت ابی
بکر عایشه ایتدی (ماحفظت فی رسول الله) یعنی رسول اللهك حرمتنی
محافظه قیلمدك امیرالمؤمنین ایتدی نیچون بندن سنك حقکده واقع
اولان حرمتسزلك قنغی نسنه در عایشه ایتدی کورمزمیسن بوارلرکه
هودجمك اطرافنده نه مرتبه هجوم واجتماع ایتمشلردر امیرالمؤمنین
ایتدی بونلر ارلر دکللردر بلکه سنجلین عورتلردر بن انلره بیوردمکه
مردانه لباسلر کیوب سلاحلر قوشاندیلر تاباديه عربلری انلری کوروب
جنك ارلری ظن ایدوب سنك بولکه ایتمیه‌لر وسکا زحمت ویرمیه‌لر ای
عایشه بکا ایده جکك نصیحت نه کونه نصیحتدر سویله کوره لم دیدی
عایشه ایتدی شك بوقدرکه معاویة بن ابی سفیان شامدن سنك اوزریکه
خروج ایتسه کرکدر وشام ممالکنك اراذل واوباشندن وافر جماعت
انك قاتنه مجتمع اولوب قصد فساد وعناد ایتسه‌لر کرکدر سن دخی
بالضروره انلرك اوزرلرینه وارملوا اولور سن ایمدی بنی اول مملکته بیله
کوتور اول ممالکك اهالیسی بنی سنك یانکده کوروب ام المؤمنین علی

ابن ابی طالبله بیله در معاویه نك جنكنه كیدرلر دبوب بوسبیله اول
جماعت انك یانندن آیریلوب سكامتین اولمغله دشمنك معاویه مغلوب
ومنهزم اولوردیدی امیرالمؤمنین ایتدی بن بو امری نیجه ارتكاب ایده یكه
طلحه وزبیر بو امری ارتكاب ایتدكلری ایچون بن انلره عتاب وخطاب
ایدردم وكندی خاتونلریكزی پردهٔ عفت وعصمتده محافظه ایدوب
حرم محترم رسول اللهی عسكرایله ولایت ولایت كزدرر پرسزد بردم
پس شمدی كندیمه اول سوزی سو یلدوب واوزریمه اول اعتراضی وارد
قیلاجق ایشی نیجه ایدیم و بو ایشی ایدوب خلقه نیچون كولنج اولایم ایمدی
هیچ سكاندن یكرك ایش بوقدر كه همان طوغری مدینه یه وار ه سن
ورسول اللهك روضه سی جوارنده اوتوروب طاعت وعبادته مشغول
اوله سن تا شول زمانه دك كه حق تعالینك معاویه ایله بنم حقمده مقدر اولان
حكمی نه ایسه ظاهر اوله (القصه چون عایشه بلدهٔ طیبه یه یعنی مدینهٔ
سكینه یه ایرشدی كندی منزلنه داخل اولوب انده قرار ایلدی ودائما
كندی حالنه مناسب اولمیوب كندیدن ظهور ایدن افعال واقواله ندامت
و پشیمانلق كوستروب تو به واستغفار ایدردی (راویلر ایدرلر كیم كاهی
حرب جمل وقعه سی خاطرینه كاوردی اولقدر اغلرایدیكه كوزلری
یاشندن مقرمه لری اصلنوری وایدردیكه نولیدی حرب جملدن یكرمی
یل مقدم عالم آخرته انتقال ایتمش اولیدم تا اول تبعات ومتفرعاتدن
دارعقباده آسوده اولیدم وكاهی ایدردیكه فرضا بنم اون اوغلم اولیدی
هر بریسی فارس میدان شجاعت اولیدی وهر بریسی حق تعالینك رضاسی
یولنده جهاد وغزا ایده لردی بكاندن یكرك ایدی اگر حرب جملده حاضر اولمسم

﴿ اهل حرب جملدن ولشكر امیرالمؤمنیندن ﴾
﴿ مقتول اولانلرك عددی بیان اولنور ﴾

ابن اعثم كوفی فتوح نام كتابنده ابو یعقوب اسحاق بن یوسف فزاریدن
نقل ایدركه ایتدی سؤال ایتدم ابو المنذر بن هشام بن محمد بن سائبدنكه
وقعهٔ حرب جملده عایشه وعلی لشكرلرندن مقتول اولانلرنه مقدار ایدی
ابو المنذر ایتدی اما لشكر علی یكرمی بیك ار ایدی انلردن بیك بش كشی
درجهٔ شهادت بولدیلر اما لشكر عایشه اوتوز بیكدن زیاده ایدی انلردن
درت بیك مرد قبیلهٔ ازدو قبیلهٔ بنی ضبه دن مقتول اولدی و ایكی

بیك مرد بنی ناجیه دن ودرت یوز مرد بنی بکر بن وائلدن وسکز یوز مرد بنی حنظله دن وطقوز یوز مرد بنی عدیدن وانلرك موالیسندن مقتول اولدیکه بوذکر اولنانلر جماسکز بیك یوز اولور وبونلردن ماعدا سائر خلایقدن واقبال ناسدن طقوز بیك کشی مقتول اولدی (واپدرلرکه وقعهٔ جلدن صکره بنی تمیم بن مره دن برکشی عبدالرحمن بن صرد تنوخی یه ایرشدی واندن سؤال ایتدیکه جمل عایشه یی اولکون سنمی سکرلدك عبد الرحمن ایتدی بلی بن سکرلدم اکراولکون عایشه نك دوه سنی بن سکرلمیه ایدم عایشه نك لشکرندن برفرد صاغ قالمازلردی استرایسك بکا غضب قیل استرایسك خوشنود اول واقع حال بودردیدی

﴿ امیر المؤمنینك حرب جمل انقضاسندن صکره بصره ده خطبه یه ﴾
﴿ چیقوب اول خطبه ده فتن وحوادث ومغیباتدن الی یوم القیمه ﴾
﴿ بعض کوائن غریبه وعجیبه دن خبرو یردیکی بیان اولنور ﴾

ابن اعثم کوفینك فتوحنده کتور مشکه راوی قصه ایدر علی ابن ابی طالب رضی الله عنه حرب جمل وقعه سندن صکره برایکی کون بصره ده اقامت بیوروب چون بصره دن کوچك امر ایلدی بیوردی تا لشکر کاهك اورته یرینه برمنبر کتوروب نصب ایلدیلر حضرت شاه ولایت پناه اول منبره چیقدی حمد وثنای خدای تعالی ودرود وتحیت محمد المصطفا یی صلی الله تعالی علیه وسلم ادا ایتدکدن صکره حرب جمل وقایعندن وکندی معاندلری احوالندن ذکر ایتدیکی نسنه لری تقریر وبیان ایدر ایکن اول مجمعده منذر بن جاوید عبدی ایاغه قالقوب اندن برقاچ نسنه سؤال ایلدی فتن احوالندن وغیریدن امیر المؤمنین قیام ایدوب اکا خبرلر ویردی واقع اوله جق امور دن وانشاء خطبه کوندن یوم قیامته دك ظهور رایده جك حوادث عجایب وغرائبدن خبر ویردی وهر شهر وولایتده نه فتنه لر ظهور ایتسه کرکدر واول شهر وولایت نه وجهله خراب اولسه کرکدر وتخریبنه کیم متصدی اولسه کرك ومشرق ومغربده نه کونه وقایع واقع اولسه کرك بالجمله خبر ویردی مصنف کتاب فتوح ابو محمد احمد بن اعثم کوفی ایدر اما اول خطبهٔ طویله یی ترك ایتدم تامستمع اولنلره ومطالعه قیلنلره موجب ملال اولمیه اندن صکره

جناب ولایت مآب منذر بن جاوید عبدی به ایتدی یا منذر
بل واکاه اولکه قیامت قوپمز الاشرار خلایق اوزره قوپر واول کون
یوم جمعه اوله ماه محرمدن اندنصکره اول خطبهٔ مبارکی بو صلوات
منبر که ایله ختم بیوردی (اللهم صل علی محمد المکرم الحسب
الرفیع النسب النقی المنتخب الزکی المقرب سلیل عبد المطلب سید العرب والعجم
صلی الله تعالی علیه وسلم کثیرا) پس منبردن اینوب امر ایلدی
تا کوچ ایدوب کوفه جانبنه کتدیلر مؤیدا منصورا قریر العین مظفرا
مسرورا (نقلدر که چون بصره مفتوح اولوب وقعهٔ حرب جمل
منقضی اولدی حضرت امیر المؤمنین علی مرتضانك کرم الله وجهه
بعض اصحابی اوحضرتدن سؤال ایتدیلرکه عایشه نك رضی الله تعالی
عنها جنابکزدن خاطر مانده اولوب طرف خلافکزده اولدیغنه سبب
وموجب نه نسنه ایدی حضرت امیر ایتدی عایشه نك بزه اسباب
عداوت وکدورتنك بریسی اولدرکه آیت حجاب نزولندن مقدم
بر کون عایشه نك منزلنده حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم قاتنه
واردم اوحضرت بنی پهلوسنه اوتوردوب مبارك مرفقنی بنم فخذم
اوزره قیوب بکا اتکا ایلدی وبنمله محادثه ومصاحبته مشغول اولدی
عایشه رضی الله تعالی عنها بو صورتدن غضبه کلوب دیلدیکه
حضرت رسول ایله ماینمزه حائل وحاجز اوله وایتدیکه ای ابو طالب
اوغلی سن کیجه وکوندز کلوب حضرت رسول اللهی کندی حالنه
قومازسن وانك مخالطت ومصاحبتندن فارغ اولمازسن حضرت رسول
صلی الله تعالی علیه وسلم عایشه نك بونوع معامله سنی مشاهده ایدوب
ایتدی یا عایشه علی ایله هیچ بر کیمسه برابرلك دعواسنده اولمغه قادر
دکلدر زیرا علی بر کشیدر که جمله دن مقدم بکا ایمان کتورمشدر
وروز قیامتده آب کوثر کنارنده جمله دن مقدم وارد وحاضر اولسه
کرکدر وروز قیامتده جمله دن مقدم بنمله مصافحه ایتسه کرکدر
(واسباب عداوتك بریسی دخی اولدر که حضرت رسول صلی الله تعالی
علیه وسلم ابو بکری حجه کوندروب براءة سوره سنی مجامع حجاجده
قرآءت واعلانی امر ایتدکدنصکره بو امرده وحی نازل اولمغله
حضرت اول عزیمتی فسخ ایدوب اول خدمته بنی تعیین بیورمشیدی

بن ابو بكرك عقبندن ايريشوب سورهٔ مزبوره يى ابو بكردن استرداد
ايدوب اول سوره يى مجامع ناسده مسامع حجاجه ايرشدر مشيدم
(واسباب مزبوره نك بريسى دخى اولدر كه حضرت صلى الله
عليه وسلم بونجه اصحابك ايچنده بنى اختيار ايدوب كندى يه وصى
ايلدى بونلرك سبب اولمغه صلاحيتى يوق (واسباب مزبوره نك
بريسى دخى اولدر كه عايشه يه افك وافترا قضيه سى ايامنده حضرت
نمله مشاوره ايلدى بن ديمشيدمكه يارسول الله اكر عايشه طرفندن بردغدغه
وتشويشك وار ايسه برقاج كون صبر قيل البته كيفيت حال سكا
وحى ايله معلوم اولور ياخود دنياده نسوان چوقدر عايشه يرينه
برغيريسنى كتور پس بوامور بزدن عايشه نك موجب انحرافى اولدى
(ابن عمردن رضى الله تعالى عنه روايتدر كه عايشه دن سؤال ايتديلر كه
عليك شاننده نه ديرسن عايشه ايتدى نه سؤال ايدرسكز برشخصك
حالندنكه رسول خدانك حالت نزعنده مبارك اغزندن صو طاملدقده
على اول صو يى ايكى اللرى ايله الوب يوزينه وكوزينه سورردى
ونه سؤال ايدرسكز بركشينك حالندنكه صحابه اولحضرتك صلى الله
عليه وسلم مدفننده اختلاف ايتدكلرنده على ايتدى اولحضرتك
جان پاكى جوار رحمت حقه ايرشديكى مكاندن اشرف وافضل
برمحل اولماز همان اولحضرتى جان نازنينى تسليم بيورديغى محله دفن
ايديكز ديمكله خلاف واختلاف مرتفع اولوب بوكلام اصحاب كرامه
راجح كورنمكله مفهوميله عمل ايتديلر لكن بو روايت
حضرت رسالت پناهك مدفننده دفتر اولده ذكر اولنان روايته مخالفدر
وعايشه رضى الله عنها كندودن بوسؤالى استخبار ايدنلره اميرالمؤمنين عليك
رضى الله تعالى عنه دخى بونك كبى نيجه اخلاق حسنه واوصاف
مستحسنه لرين تعداد وتفضيل ايلدى پس عايشه دن سؤال ايتديلر كه
چونكه حال بيورديغك منوال اوزره در پانيچون اولحضرتله حرب وقتاله
اشتغال ايتدك عايشه رضى الله تعالى عنها اغلايوب ايتدى بنى آدم
خطا وصوابك مصدر يدر بن اول فعل ناصوابدن توبه ايتدم واول ايتديكم
خطاى فاحشدن دركاه جناب خداى تعالى وتقدسه انابت ورجوع
قيلدم (ابن حمدان كندى تاريخنده كتورمشدر كه عايشه

رضی الله تعالی عنها بصره دن نهضت یوروب مدینهٔ منوره جانبنه روانه اولدی اول بلده نك اشراف واکابرینك نسوانی اوج منزل مشایعت ایتمشلرایدی حین وداعده عایشه اول خاتونلره علی مرتضادن شکران وخوشنودلق عرض ایدوب ایتدی خویش وخویشاوند واقربا ومتعلقات مابیننده جاری اوله کلن رعایت جانب وخیرخواهلغی بالجمله علی بنم حقمده وجوده کتوروب حرمت ورعایتمده تقصیر وتهاون ایتمامشدر علی بو مقوله حقوقه رعایت ایدنلرك افضل واکملیدر (محمد بن سیرین روایت ایدر که خالد بن راشد که عظماء اصحاب جملدن ایدی وزهد وصلاح وکمال فصاحت وبلاغت وعقل وفراستی واسطه سیله حضرت عایشه نك قاتنده تمام قرب ومنزلتی وارایدی اولکونکه اول وقعهٔ عظیمه یوز کوستروب اصحاب جملدن چوق کیمسه مقتول اولمشیدی عایشه رضی الله عنها اندن سؤال ایتدیکه طلحه قانده در خالد جواب ویروب ایتدی سز صاغ اولك طلحه مقتول اولدی عایشه ینه اصحابندن برینك اسمنی ذکر ایدوب سؤال ایتدیکه فلان نیجه اولدی خالد جواب ویردیکه اول دخی یاران امواته ملحق اولدی عایشه ایتدی الله تعالی انلره رحمت ایلیه عایشه ایتدی ای خالد علینك اصحابندن کیم قتل اولندی خالد ایتدی صومعهٔ بن صوحان عایشه رضی الله عنها ایتدی اول دخی مغفورلر جمله سندندر خالد ایتدی بو ایکی طائفه که بربرلرینه مخالفت سنجاغنی قالدیروب وزمین سینه لرینه عداوت تخمنی اکمشلردر وشمشیر خلافی غلافندن چیقاروب بربرلرینك عرق حیاتنی قطع ایتمشلردر عجبا حق تعالی بونلری رحمتنده جمع ایده می وبونلره مغفرت صورتنی کوستره می عایشه رضی الله تعالی عنها ایتدی ای خالد حق تعالینك رحمتی سنك تصور ایتدیککدن اوسعدر وانك افعالنده هیچ کیمسه یه چون وچرا مجالی یوقدر خالد چون عایشه دن بو کلماتی استماع ایتدی کندی جرأت وجسارتندن پشیمان اولوب دامن اعتذاره ال اوردی وحضرت امیرك ملازمتنه متوجه اولدی وحرب صفینده حاضر اولوب کندیدن صدور ایدن تقصیراتك تلافی وتدارکنه قیام کوستردی (ابو ثابت غفاریدن رضی الله عنه منقولدرکه ایتدی حرب جملدنصکره

ام المؤمنین ام سلمه رضی الله عنها قاتنه واردم حال وخاطرم سؤال ایدوب انواع نوازش بیوردقد نصکره ایتدی بواوقاتده که خلق عالم بربرلرینه دوشدی سن قنده ایدك بن ایتدم حضرت امیرالمؤمنین علینك کرم الله وجهه ملازمتی خدمتنده ایدمکه مخالفلریله مقاتله ایدردی وچون اول مهمدن فراغ خاطر تحصیل ایتدم اشته سنك تقبیلی آستان سعادت آشیانکه کلدم ام سلمه رضی الله عنها ایتدی ایو ایتمشسن بن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن اشتدمکه بیوردی علی حق ایله در وحق علی ایله در وقرآن علی ایله در وعلی قرآن ایله در بربرلرندن آیرلمازلر تا حوض کوثر کنارنده بکا ملاقی اولنجه نقلدن بریسی ایتدی حرب جمل کوننده امام المتقین علی رضی الله تعالی عنه عایشه نك لشکرندن بعض اصوات استماع ایدوب سؤال ایتدیکه بو اصوات ندر ونه دیرلر جواب ویردیلرکه عثمانك قاتللرینه لعنت اوقیوب بد دعا ایدرلر بیوردیکه حق تعالی انلرك دعالرینی قبول ایلیه زیرا حضرت عثمانك قاتللری انلردر (روایتدرکه حرب جمل وقعه سندنصکره امیرالمؤمنین علی کرم الله وجهه ورضی الله عنه عبدالله ابن عباسی بصره والیسی ایلدی وزیاد بن سمیه که معاویه نك حکومتی ایامنده فرط کیاستی وهنر کاتبی واسطه سیله تمام اشتهار واعتبار بولمشیدی حضرت امیرانی بصره ایالتنده عبدالله بن عباسك قائم مقامی ایلدی وحضرت امیر اوائل خلافتنده یمن ولایتنی دخی عبدالله بن عباسه ارزانی بیورمش ایدی چون مالك اشتر عبدالله بن عباسك بو دفعه دخی مجددا بصره والیسی اولدیغنه مطلع اولدی حضرت امیره خاطر مانده اولوب ایتدی عجب حالتدرکه دشمنه قلیچی بزاورورز مناصب ایالاره ویریلور یعنی اولاد عباس حکومت ایدرلر خدمتده اولنلر محروم قالورلر مالك اشترك کمال غضبندن تملك وتملکی الدن کیدوب حضرت امیردن استیذان ایتمکسزین کوفه یولنی طوتوب روان اولدی حضرت امیر کرم الله وجهه بومعنادن اندیشه ناك اولوب بصره دن کوچوب جناح استعجال ایله مالك اشتره ایرشدی بعد الملاقاة مالك اشتری صنوف الطافه مخصوص بیوروب ایتدی بزسندن حکومت وایالات دریغ ایتمزلر لکن سن بزه لازمسن بزسنسز اولمیز خصوصا بو ایامده که دوکلی همتز شام جانبنده اولان

مخالفلرك قلع وقمعنه مصروف اولمشدر شمديكى حالده لشكر امارتنى وسپاه سردارلغنى سكا ارزانى قيلدم واميدم بودر كه سنك معاونت ومظاهرتكله مهمات خلافت احسن وجوهله فيصل بوله ان شاء الله تعالى پس مالك اشتر امير المؤمنينك بو التفاتندن مقام اعتذار واستعفايه كلوب مشاوره واستخاره دنصكره جمله نك اتفاقيله برقاچ كون كوفه ده اقامت واستراحت ايتمك اوزره قرار ويرلدى

﴿ شاه ولايت پناه امير المؤمنين علينك كرم الله وجهه ﴾
﴿ خلافتى ايامنده مصر يلرك احوالى ذكر وبيان اولنور ﴾

روايتدر كه محمد بن ابى حذيفة بن عتبة بن ابى ربيعه هميشه اوقاتنى زهد وعبادتله كچوررديى چونكه باباسى ابى حذيفه يمامه حربنده شهيد اولدى كندوسى عثمان رضى الله تعالى عنه خدمتنه استعجال ايدوب منظور نظر عنايتى اولدى وموقف خلافتده تمام منزلت واعتبار بولدى ونيجه ايامدنصكره عثماندن منصب التماس ايتمكله حضرت عثمان انى برمنصبله مصره كوندردى واول ايامده عثمان رضى الله تعالى عنه محمد بن ابى بكرى دخى برعمله مصره كوندرمشيدى اول وقتده عثمان قبلندن مصر واليسى عبدالله بن ابى سرح ايدى مذكور محمدلر هرچندكه عبدالله بن ابى سرحه اظهار موافقت ايدرلر ايدى اما ضمنا ميل ومحبتلرى وولاد ونسبتلرى حضرت امير المؤمنين على كرم الله تعالى وجهه جانبنده ايدى وچون مصر اهالىسى محمد بن حذيفه نك وفور طاعت وكمال شجاعت وسخاوتنه مطلع اولديلر اكا مريد ومعتقد اولوب برنوعله تعظيم وتبجيلنده مبالغه واهتمام ايتديلركه مافوقى متصور دكل ايدى بو اثناده عبد الله ابن ابى سرحك افعال ناپسنديده سى كوندن كونه متزايد اولمغله محمد بن حذيفه ومحمد بن ابى بكر مجالس ومحافلده انك تعييب وتوبيخنه دل اوزادر اولديلر بلكه بومرتبه دن دخى تجاوز ايدوب حضرت عثمانه دخى اطالهٔ لسان ايتديلر وديديلركه بز بومعنانك سرينه واقف اوله مدقكه عثمان نيچون بومرتبه ده اولان ظالملرى مسلمانلرك اوزرينه حاكم ووالى ايدر عبدالله بن ابى سرح كورديكه محمد بن حذيفه نك بومقوله كلماتيله امر خلافتده اختلال طارى اوليور درحال محمد بن ابى حذيفه دن شكايتى متضمن برنامه يازوب مدينه يه كوندردى وصول نامه ده عثمان

رضی الله تعالی عنه محمد بن ابی حذیفه نك خاطرینی تطییب واستمالت ایچون برخلعت فاخره کوندردی وعبدالله بن ابی سرحه امر ایتدیکه نامه وصولنده محمده اوچ بیك درهم وبیك درهم قیمتلی بر کسوه ویره محمد بن حذیفه بو معنادن متوهم اولوب عثمان بکا عبدالله بن ابی سرحك ظلمنه مسامحه ومداهنه اولنمق ایچون رشوت کوندرمش دیدی مصریلر بو معنایه واقف اولیجق عثمان حقنده زبان طعن وتشنیعی دراز ایدوب اول حضرتنه اطاعتدن ال چکدیلر ومحمد بن حذیفه نك ریاستنه اتفاق ایدوب عثمان حقنده کلهٔ مخالفتی اظهار واعلانه باشلدیلر وچون عثمان رضی الله تعالی عنه بو احواله مطلع اولدی محمد بن حذیفه یه برعتاب آمیز نامه کوندردی مضمونی بوکه بن بوقدر زمان سنی تربیه ایدوب رعایت جانبکی کرکیجه مرعی ومنظور طوتدم وسنك محبتك تخمنی زمین دل بی غلمده اکدم شمدیکی حالده اول سکا ایتدیکم احسان وعنایتلر مقابلهسنده سندن کفران وعصیان کوریرم وبلزین که بنم اوزریمه خروجكك سببی ندر وخلقی بکا متابعتدن منع ودفع ایتدیککك باعثی ندر بو مکتوب مصره ایرشدی اما هیچ تأثیر وفائدهسی اولمادی وچون عبد الله بن ابی سرح ایام فتنه ومحاصرهٔ عثمانده مدینهیه متوجه اولدی مانع ومزاحم قالمیوب مصر دیارینك حکومتی بالاستقلال محمد ابن ابی حذیفهیه متعلق اولدی وعثمان رضی الله تعالی عنه شربت شهادت نوش ایتدکدنصکره حضرت امیرالمؤمنین علی کرم الله وجهه سریر خلافته جلوس ایدوب جملهٔ زهاد عرب وعقلاء روزکاردن اولان قیس بن سعد بن عبادهیی مصر حکومتنه نامزد بیوردی نته کیم سابقا بو حکایتدن برشمه بیان اولنمشیدی قیس فرمان عالی موجبنجه مصره واردقده اهالیٔ مصر انك کلمات دلپذیرینی قبول وطریق مستقیمی اختیار ایدوب حضرت امیر المؤمنینه اطاعت وانقیاد کوستردیلر لکن مصر مضافاتندن بعض جماعت که انلرك فضای سینهٔ پرکینه لری عثمانك هوادارلغی ایله مشحون ایدی انلر بو معنادن باش چکوب ایتدیلر بز باج وخراجمزی علی بن ابی طالبه ویررز لکن اطاعت وانقیادده توقف ایدهرز تا اول زمانه دك که علی بن ابی طالب عثمانك قاتللرینی قتل ایلیه چون اول جماعت قدرت وشوکت صاحبی کشیلر ایدی قیس انلرك

بومرتبه اطاعتلرینه قانع اولوب انلری کندی حاللرینه قومغی معقول ومصلحت کوروب انلره تعرض ایتمدی (نقلدرکه قیس بن سعد مصره کلوب داخل اولمزدن مقدم معاویة بن ابی سفیان عمرو بن العاصی مصره کوندردی تااوروب محمد بن حذیفه یی برمکر وحیله ایله اله کتوره عمرو ابن العاص مصره یقین کلدکده محمده برقاصد ایله خبر کوندردیکه بن معاویه یه متابعتدن پشیمانم وامیرالمؤمنین علی رضی الله تعالی عنه هرحال ایله معاویه دن اولی واحسندر وانك اعلاء اعلام اسلام وافناء اهل کفر وظلامده خلق جهان اوزره مساعئ جمیله سی واضح وروشندر شمدیکی حالده بن معاویه دن روکردان اولوب اشبو صوب باصوابه کلدم تا سنکله عهد وپیمانی مستحکم قیلم که تاجان تنده برمق بدنده اولدقجه قادر اولدیغم مرتبه امیرالمؤمنینك خدمتنده ومعاونتنده اولوب اداء حقوق خلافتده سنکله شریك اولم بوتمهید مقدمه دن غرض بودرکه مصردن خارج برمناسب محلده سنکله ملاقات ایدوب سویلشجك سوزلری سویلشه یز محمد بن حذیفه بوافسون وفسانه لره مغرور اولوب شهر مصردن خارج برمحلده سایبان قوردیروب عمرو ابن عاصك قدومنه منتظر ایکن عمرو بن عاصك تعبیه ایتدیکی برجماعت پوصودن چیقوب سایبانك اطرافنی الدیلر ومحمد بن ابی حذیفه یی طوتوب باغلدیلر وعمرو بن عاصك اتفاقی ایله شامده معاویه قاتنه کوندردیلر معاویه امر ایلدی تا انی درزنجیر ایدوب زندانه ایلتدیلر برقاچ کون زندانده محبوس اولدقدنصکره انك عمی قزی معاویه نك خانه سنده ایدی محمده طعام کوندرمك بهانه سی ایله طعام ایچنده برتورپو پنهان ایدوب محمده کوندردی محمد دخی برکیجه اول تورپو معاونتی ایله اباغندن بند وزنجیری قطع ایدوب فرار ایلدی وکیدرایکن برمغاره یه ایریشوب انده پنهان اولدی پس معاویه عبدالله بن عمر نخعی یی انی جست وجو ایتمکه کوندردی عبدالله نخعی انی اول مغاره ده بولوب تصور ایتدیکه انی معاویه قاتنه کوتوردیکی تقدیرجه محتملدرکه انکله معاویه قاتنده اولان حق قرابت واسطه سیله حضرت معاویه انك قتلنه رخصت ویرمیه لاجرم همان اول مغاره ده اول مسلمانك

قانی دوکوب باشنی معاویه یه کوتوردی ﴿ چونکه امیرالمؤمنین علی حرب جلده منصور و مظفر اولوب قیس بن سعد دخی مصره کلوب متمکن اولدی معاویه بو احوالدن ملول و محزون اولوب اندیشه ایتدیکه حضرت امیر رضی الله عنه عراق لشکری ایله عراقدن کلوب وقیس بن سعد که حضرت سید کائنات علیه افضل الصلوات زماننده صاحب رأی انصاری ایدی وکمال شجاعت واصابت رأی ایله اشتهار بولمشیدی اول دخی مصردن کلوب شامی محاصره ایدرلر ایسه حال مشکل اولوردر ایدی بو معنایه بناء حیله وتدبیره سالك اولوب دیلدیکه قیس ابن سعدی حیله وتدبیر وکلمات دلپذیر ایله عثمانك قانی طلبنده کندو ایله متفق وهمداستان ایلیه پس بر مکتوب یازوب بر رسول ایله مصره قیس قاتنه کوندردی مضمونی بوکه جمله خلق قاتنده ظاهرور وشندرکه عثمان رضی الله عنه تیغ ظلم وستمله مقتول اولدی و بو خصوصده علی بن ابی طالبك دخل تامی وارایدی ظن اولنورکه سن دخی اول کناهده مشترك سن ایمدی توبه وانابت ایدوب خدای تعالی یه رجوع ایده سن و بو خصوصده وسع وطاقتك مقداری بکا معین وظهیر اوله سن پس حصول مطلو بدنصکره عراق عرب وعجم مملکتلرینك حکومتی سکا مقرر ومسلم اوله و بوندنصکره مطالب ومآربدن هرنکه التماس ایده سن اجابته مقرون اوله قیس رضی الله عنه چون مضمون نامه یه مطلع اولدی جواب یازوب معاویه یه کوندردیکه عالم الغیب والشهاده یه معلومدرکه بروجهله عثمانك رضی الله تعالی عنه مخالفلری ایله اتفاق ایتمامشمدر واوجنابك اعدام وافناسندن راضی اولمامشمدر وامیرالمؤمنین علینك دخی خلقی عثمانك قتلنه تحریص ایتدیکی معلومم دکلدر اما سکا متابعت ایتمکه دخی میل ورغبتم یوقدر و یقین بلمش اولکه بندن سنك خاطریکه خوش کلیه جك برامر صادر اولمق احتمالی یوقدر وچون معاویه بیلدیکه قیس عذر مقامنده درجواب کوندردیکه بکا بومقوله مخادعه وفریب کارکر دکلدر بکا یا دوست اول یا دشمن بو دفعه قیس رضی الله عنه اظهار مافی الضمیر ایدوب معاویه یه خبر کوندردیکه سندن عجب کورورمکه بنی بر کیمسه نك مخالفتنه دعوت ایدرسنکه اول کیمسه خلافت وریاسته غیر یلردن اولی واحقدر و حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سیرت وقرابت

جهتیله غیری بلردن اقربدر وبکا امر ایدرسن بر کشی یه اطاعت ایده که اول کشی اوصاف مذکوره نك عکسی ایله متصف در حاشا وکلا که بن انجلاین بر کیسه یه عصیان ایدوب بونجلاین بر کشی یی اختیار قیلم معاویه قیسك کندویه اطاعتندن مأیوس اولدقده بر آخر تدبیره سلوك ایتمکله عاقبت اول تدبیری کارکر اولوب حضرت امیر المؤمنین علی قیسی مصر امارتندن معزول ایتدی (اول قصه نك تفصیلی اولدر که معاویه قیس بن سعدك کندویه اطاعت وانقیادندن مأیوس اولدقدنصکره مجالس ومحافلده دیر ایدیکه هرچند که قیس بن سعد ظاهرده علی بن ابی طالبك محبت وولاسندن دم اورر اما باطنی بزمله موافقتده در وبزه مخفیجه محبتنامه لری کلوب شرائط نصیحت وخیرخواهلغی برینه کتورر بومعنایه دلیل صدقدر که مصر اهالیسندن یزید بن الحارث وشامة بن مخلد وبشر بن ارطاة وبونلردن غیری نیجه کیسه لر علینك بیعتنده توقف ایدوب اطاعت وانقیاد ایتمدیلر قیس انلره دائما احسان واکرامدن خالی اولمیوب انلر ایله مدارا ومواسات طریقندن دور دکلدر وبو یقینلرده بکا بونامه یی کوندرمشدر مضمونی بوکه مخالفلر ایله محاربه ده سکا مخالفت ایدنلرك بیوك دشمنی بنم معاویه مجالسده بومثللو سوزلری اولقدر وردزبان ایتدیکه بوسوزلر خلیفه زمانك سمع شریفنه ایریشوب خاطر شریفی قیس حقنده بدکمان اولدی حضرت امیر بومعنایی محمد بن ابی بکر ایله عبد الله بن جعفر طیاره کشف واظهار ایدوب مشورت بیوردی انلر ایتدیلر اکر حضرت امیر المؤمنینك قیس بن سعده اعتماد وانقیادی قالمدی ایسه بأس یوقدر انك صحیفهٔ حالنه رقم عزل چکوب انك برینه بر آخری نصب بیورمق امر سهلدر امارأی صواب اولدر که قیسی امتحان یوروب مصر اهالیسندن عثمانك محبت وولاسندن دم اوروب جناب خلافت مآبك شرف بیعت واطاعتندن اباوامتناع ایدنلری احسن وجوهله حوزهٔ اطاعت انقیاده کتورمکی فرمان بیوره سن اکر فرمان واجب الاذعانی برینه کتوررسه فبها ونعمت والا انی عزل وبرینه آخری نصب ایدوب اول دغدغه دن فارغ البال اوله سن حضرت امیر المؤمنین بورأیی مستحسن کوروب بو بابده قیسه برنامه یازدی مضمونی بوکه شویله مسموعمز اولدیکه مصر نواحیسندن برجماعت بوآنه دکین دست مبایعتلرین درازایتمیوب قدم اطاعتلرین دائرهٔ مبایعته

وضع ایتمامشدر ایمدی انلری بزم مبایعت ومتابعتمزه دعوت ایده سن
اکر قبول ایدرلر ایسه نه کوزل والا اول جماعتله محاربه ومقاتله ایده سن
چون بو مکتوب قیسه ایریشوب مضموننه مطلع اولدی جوابنده یازدیکه
حضرت امیرك مقاتله لرینی فرمان بیوردیغی طائفه ارباب شوکت
وقدرتدر و بوولایتده انلرك معین وظهیرلری چوقدر اکر همتمزی
اول طائفه نك قلع وقمعنه مصروف ایدرایسك اولقدر دل مشغوللغی
حاصل اولور که آخر مهمه اشتغاله محل قالمز حالا مصلحت وقت اولدر که
اول مخالفلری کندو حاللرینه قیوب سائر مهماتمزه مشغول اوله یوز چون
حضرت امیر قیسك نامه سی مضموننه مطلع اولدی قیس حقنده مظنه سی
زیاده اولوب عبد الله بن جعفرك مشورتیله قیسی ایالت مصردن معزول
ایدوب محمد بن ابی بکری امارتله اول دیارك ضبطنه کوندردی قیس
ملول ومحزون مدینه یه کلدی واول زمانده حسان بن ثابتله حضرت
امیر ارالرنده نوع غبار و نفار وارایدی قیس مدینه یه کلدکده حسان اکا
ایتدی عثمانك قتلنده سعی بلیغ ایتمشیدك شمدیکیحالده علی سنی مصر
امارتندن معزول ایدوب اول جرم عظیم سنك کردنکده قالدی قیس
اکا خطاب ایدوب ایتدی یا اعمی القلب و البصر بنم مجلسمدن چق
کیت که خدا حقیچون اکر بنم قوم وقبیلم ایله سنك قوم وقبیلك ارالرنده
خصومت وقتال اولمق ملاحظه سی اولمیدی شمدی سنك بوینك اوررد م
ومروان بن الحکم دخی بو مقوله تقریع وشماتتدن خالی اولمامغله قیسك
مدینه ده راحت وحضوری قالمیوب علی رغم الاعداء شاه مردانك
تقبیل قدم مبارکی قصدیله صفین جانبنه متوجه اولدی معاویه بن ابی
سفیان بو احواله مطلع اولوب مروانه خبر کوندردیکه قیسی علی جانبنه
کوندردیککدن علینك امدادنه یوز بیك مردشمشیرزن کوندره ایدك
بکابکرك وآسانرك اولوردی (چون محمد بن ابی بکر مصره ایرشدی
منشور ایالتی مصرك اعیان واشرافنه اوقیوب و یروب مسند حکومتده
متمکن اولدی وحضرت امیرك متابعت ومبایعتنده تقصیر وتکاسل ایدن
طائفه یه برقاصدایله خبر کوندردیکه بو ایکی امرك برینی اختیار ایدیکز
یعنی یا حضرت امیره مبایعت ایدیکز یا خود بو ولایتدن چیقوب کیدیکز
اول طائفه ایتدیلر بزه برقاچ کون مهلت ویرتا کوره لم احوال عالم نه منوال

اوزره قرار ایدر (و بر روایت دخی اولدر که محمد بن ابی بکر کندی امر اسندن بر بنی لشکر ایله اول طائفه‌نك اوزرلرینه کوندردی واروب جنك ایتدیلر اوطائفه غالب اولوب محمد بن ابی بکرك لشکرینی صدیلر و محمد بن ابی بکر بو واقعه‌نك حدوثندنصکره حضرت امیر المؤمنینه مکتوب کوندروب بو واقع اولان انکساری اعلام ایلدی حضرت امیر المؤمنین چون اول طائفه‌یه مدارا ومواسادن غیری چاره اولمادیغنی بیلدی مکتوب کوندروب اول طائفه‌یی کندی حالنه قوتا اول زمانه دك که فرصت اله یره دیدی وچون حضرت امیر کرم الله وجهه قیسك عزلی خصوصنده مصر بلرك احوالنه ومعاویه‌نك مکر وکیدینه واقف اولدی قیسك تعظیم وتکریمی بابنده مبالغه کوستروب محمد بن ابی بکری مصره کوندردیکنه پشیمان اولدی وچون عاقبت کار تحکیمه منجر اولدی واهل شام معاویه‌نك امارتنه قرار ویردیلر معاویه مصر جانبنه لشکر کوندروب محمد بن ابی بکری رضی الله تعالی عنه قتل ایتدردی نتکه بو قصه‌نك تفصیلی محلی کلدکده ذکر وبیان اولنسه کرکدر

﴿ اهل طغیان معاویه قاتنده اجتماع ایدوب ﴾
﴿ خون عثمانی طلب ایتدکلری بیان اولنور ﴾

نقله اخبار رحمهم الله تعالی مصنفاتلرنده ذکر وایراد ایتمشلر که چون حضرت عثمان رضی الله عنه شربت شهادتی نوش ایلدی وامر خلافت وریاست شاه ولایت پناهه متعلق اولدی بر طائفه کمال بغی وعنادلرندن حضرت علی مرتضایی عثمانك قاتلیله متهم طوتوب شامده معاویه طرفنه متوجه اولدیلر وخلیفه اسلامدن وبالجمله اول بلادده اولان خاص وعامدن عثمانك قاتلنك قصاصی طلبنه معاویه‌یی تحریص وترغیب ایتدیلر مخالفلردن بریسی عثمانك زوجه‌سی نائله بنت فرافصه ایله عثمانك قانلو کوکلکنی شامده معاویه‌یه ایلتدی وچون معاویه بیلدیکه هیچ بر وجهله کندی ایله امیر المؤمنین علی مابیننده صورت التیام واتفاق متحقق اولمیه‌جقدر حضرت امیردن مفارقته کوکل باغلیوب همتنی اکا مصروف قیلدیکه حضرت امیر حقنده شام خلقنك عقایدینی فاسد قیله اکا بناء امر ایتدی تا عثمانك قانلو کوکلکنی وزوجه‌سی نائله‌نك نصف کف مقطوعنی مسجد جامعه کتوردیلر وخلقه شویله کوستردیکه دوکلی بو ایشلر که اولمشدر

علی بن ابی طالب واسطه سیله خبر قوتدن فعله کتوردیلر وبو خصوص
برمرتبه یه ایرشدیکه جمله سی یمین ایتدیلر که تا عثمانك قانینی طلب ایدوب
دشمنلرندن انتقام المدقجه صوغوق صو ایچمیه لر واسیجاق دوشکده
یاتمیه لر وبو اثناده عمرو بن عاص فلسطیندن شامه کلوب صورت حالی
مشاهده ایتدکده معاویه یه ایتدی هرچندکه بو فعله اقدام کوسترمه سن
بو کاربی وقع وبی حرمت اولور مصلحت اولدرکه پیراهن عثمانی ونائله نك
اصابع مقطوعه سنی بو کوندن غیری کیمسه یه کوسترمیه سن الا حرب
کونلرنده کوسترمه سن تا خلق جنك ومحاربه یه حریص اوله لر بو معنی
معاویه نك طبعنه موافق کلوب بیوردی تا انلری برموضعده پنهان ایتدیلر
وعمرو بن عاصك اشارتی وفقنجه اول کوملکی واصابع مقطوعه یی
مقاتله ایامنده کوستردیلر (نقلدرکه اول زمانده که عثمان رضی الله
تعالی عنه محصور ایدی عمرو بن عاص اوغللری ایله مدینه دن چیقوب
فلسطینه متوجه اولدی واول بلده یه واروب رخت اقامتی اول بلده یه
القا ایلدی واول شهرده برشخص وار ایدیکه زمان مستقبلده اولاجق
حوادث کلیه دن خبر ویردی برکون عمرو بن عاص اندن سؤال ایتدیکه
عثمانك انجام کارینی نیجه کورورسن اول شخص ایتدی شهید اولور
وینه سؤال ایتدیکه انك قتلندنصکره امر خلافت قنغی صاحب دولتده
قرار ایدر اول شخص ایتدی چون عثمان دارفنادن رحلت ایلیه سریر
خلافته برکشی جلوس ایده که الی انقراض الدوران چشم اهل زمان انك
عدیل ونظیرینی کورمیه اما اجماع بیعت تمامندنصکره برکیجه اول کشی
تیغ ستم ایله مقتول اوله وامر سلطنت برکشیده قرار ایده که شمدی اول
کشی ولایت شامده در یعنی معاویه در بو خبر عمرو بن عاصك خاطرنده
قالوب عثمانك رضی الله تعالی عنه قتلی وقعه سندنصکره معاویه قاتنه
واروب امیر المؤمنین علی ایله جنك ومحاربه سنده تدبیرلر کوستردی (وبعض
کتبده مسطوردرکه عثمانك شهادتندنصکره عمرو بن عاص اوغللری
محمد وعبدالله ایله که عبدالله صلحای روزکار وعلمای صحابه دن ایدی
ومحمد شجعان وفارسان ایامدن معدود ایدی انلر ایله مشورت ایدوب
ایتدی علی بن ابی طالب خدمتنه می واره لم یوخسه شامده معاویه
قاتنه می واره لم بزم ایچون صلاح کارندر اوغللری جواب ویردیلرکه شرف

وفضل وحسب ونسب علی‌یه مخصوصدر واول سرورك سكا وسائر
مسلمینه حمایت ورعایتی ظاهر وروشندر اکر دائما اولحضرتك ذیل
حمایتنه تشبث ایدر ایسك بعید دکلدر اندنصکره عمرو بن عاص کندی
اوغللرینه ایتدی امیرالمؤمنین علی بزم کبیلردن مستغنیدر زیرا حسن تدبیر
واصابت رأی وحلیهٔ شجاعت وزیور شهامتله ابنای زماندن تمام
امتیازی واردر وبزم ایچون معلوم ومتعیندر که هرچند که بزانك خدمتنده
سعی ایده‌یوز وشرایط معاونتی یرینه کتوره‌یوز وعلم اتفاقی یوجلدوب
علینك دشمنلرینه کیریشه‌یوز مطلوبمزه فائز اولمازز وهیچ بر وسیله ایله
اکا متابعتدن مقصودمز حصوله موصول اولماز اوغلی عبدالله ایتدی
امیرالمؤمنین علی‌یه متابعت مستلزم وصول جنتدر ومعاویه‌یه متابعت
مستتبع ورود جهنمدر شمدیکیحالده اختیار سنکدر جنت و جهنمدن
هرقنغیسنی دیلر ایسك اختیار ایله عمرو بن عاص اوغلنك نصیحتندن
احترازا تجیوب شام جانبنه عزیمتی تصمیم ایدوب روان اولدی چون عراق
وشامك یوللری آیرلدیغی محله ایرشدی وردان نام غلامنه سؤال ایتدیکه
بو یوللرنه ارایه وارر چیقاروردان عراق یولنه اشارت ایدوب ایتدی
بو بر طریقدر که بوکا سالك اولنلر نعیم مقیمه ایرشورلر وشام یولنی
کوستروب ایتدی بو بر طریقدر که بونك سالكلری نار جحیم وعذاب الیمه
مستحق اولورلر عمرو بن عاص وردانك جوابنی استحسان ایدوب بو بابده
برقاج بیت انشا ایلدی اول بیتلرك مفهومی مشعر ایدی امیر المؤمنین علی
مرتضانك فضیلتنی ورسول خدایه قرب قرابتی و اسطه سیله خلافته
اولویت واهلیتنی وایتدی بو معنی بنم قاتمده کالشمس فی وسط النهاردر
واما زخارف دنیایه شره وطمعم طریق مستقیمه سلوکمه مانع اولوب جادهٔ
قویمدن انحرافمه سبب اولمشدر بو اثناده اوغلی عبدالله ایتدی ای پدر
الله تعالینك سخط وغضبندن قورق و کندیکی سزاوار عذاب الیم
ونار سعیر ایلمه و یقین بلکه اکرسن معاویه جانبنه کیدرسن بن سکا
موافقت ایدیجی دکلم عمرو بن عاص ایتدی والده اطاعت ایتمك اولاد
اوزرلرینه جملهٔ مفروضاتندر عبدالله جواب ویردیکه بوردیغك کلام
حقدر اکر پدرك امری فرمان ملك منانه مطابق اولورسه اما عصیان
وطغیانه دعوت ایدرسه مخالفتی واجبدر حضرت علی بن ابی طالبله

محاربه خود محض نفاق وكمال شقاقدر عمرو بن عاص ايتدى اى عبد الله سن بنمله بو شام سفرنده موافقت ايله لكن درونكده على مرتضى ايله محاربه قصدى ونيتى اولمامسون عبد الله خواه ناخواه پدرى ايله شام يولنى طوتوب كتديلر چون عمرو بن عاص شامه ايرشدى معاويه انك قدوميله مسرور اولوب هديه رسمـله بش بيك درهم ورآت وبردوه كوندردى واولمقدار هديه دخى عمرو بن عاصك اوغلارى عبد الله ومحمده كوندردى عبد الله كندى يه كلن حصه يى قبول ايتميوب رد ايلدى ومعاويه يه خبر كوندرديكه فقراى اهل اسلامك مالى سنك حقك دكلدركه اندن انعام ايده بيله سن مستمعان اخبار ومستخبران آثاره پوشيده دكلدركه ارباب تواريخك بعضيسى عمرو بن عاصك معاويه يه كيفيت اطاعتنى برآخروجه اوزره ايراد وذكر ايتمشلردر تتمۂ كلامى آتى البيانك سياقندن معلوم ومفهوم اولسه كركدر ان شاء الله تعالى

﴿ مالك اشترك ضحاك بن قيسله محاربه سى وحضرت امير المؤمنينك معاويه ايله آرالرنده واقع اولان بعض مكاتبات بيان اولنور ﴾

عثمان رضى الله عنه شهيد اولدقدنصكره جزيرهٔ عرب اهاليسيكه برقاج نامشهور شهرلردن عبارتدر و بعض كتب تواريخده اول شهرلرك اساميسى على التفصيل مسطوردر اهالئ مذكوره معاويه يه بيعت ايدوب انك خراج كذارلغى مقامنه كلمشلرايدى حضرت امير المؤمنين على كرم الله وجهه بو معنادن خبردار اولدقده كندى قبلندن جزيره واليسى اولان مالك اشترى برمقدار لشكر ايله اوجانبه كوندرمشيدى وچون معاويه بكلرندن ضحاك بن قيس مالك اشترك جزيره طرفنه توجهندن خبر دار اولدى انك دفعى ايچون رقه اهاليسندن مدد طلب ايلدى انلر دخى ابطال رجالدن برجماعتى اكا مدد كوندرديلر ومالك اشتر جزيره ولايتندن حران شهرينه واردقده ضحاك بر طائفهٔ انبوه ايله حران حصارندن طشره چيقوب مالكك برابرينه كلدى هرايكى طرفدن صفلر آراسته اولوب جنك وقتال صباحدن قوشلق وقتنه دك ممتد اولدى عاقبت ضحاك منهزم اولوب حران حصارينه متحصن اولدى وكوفه لشكرى حصارك اطرافنى الوب محاصره يه مشغول اولديلر چون معاويه اهل حرانك محاصره اولديغندن خبردار اولدى همانده

عبدالرحمن بن خالد بن وليدی براشکر آرسته ایله مالك اشترك دفعنه کوندردی مالك بومعنادن خبردار اولدقده حصاری قیوب عبدالرحمن لشکرینه قارشووارد ی بولده ایکی لشکر بربرینه قاویشوب جنك ایتدیلر ارالرنده قتال فاحش واقع اولدی عاقبة الامر مالك ظفر بولوب عبدالرحمن منهزم اولدی لشکر مالك چپانلرك عقبنه دوشوب انلردن جمع کثیری قتل ایتدیلر وچون مالکك خاطر عاطری اول مهمدن فراغ بولدی عنان عزیمتی رقه جانبنه منعطف قیلدی اول دیارك اطاعت ایتمین خلقی رقه حصارینه متحصن اولدیلر معاویه بومعنادن خبردار اولوب ایمن بن حزیم الاسدی یی براشکر کرانله ضحاکك امدادینه کوندردی تاکه اتفاقله واروب مالکك دست تغلبنی جزیره ولایتندن کوتاه ایدوب رقه والیسنی محاصره شدتندن خلاص ایدهلر پس ایمن بن حزیم ضحاکه ملحق اولوب اطراف وجوانبدن دخی چوق خلق معاونت ونصرتلری ایچون انلره منضم اولمغله مستظهر اولوب قوت قلب بولدیلر پس فتح وظفری مقرر بیلوب هیئت اجتماعی ایله رقه یولنه کیردیلر ومالك عنایت ربانی یه توکل ایدوب رقه محاصره سندن ال چکوب دشمن لشکری طرفنه روانه اولدی چون ایکی لشکر بر برینه قریب اولدیلر ایکی لشکرك بهادرلری قبضهٔ تیغ وخنجره ال صونوب چوق کشش وکوشش کوستردیلر عاقبة الامر (ان جندنا لهم الغالبون) آیت کریمه سی مقتضاسیله لشکر نصرت انجام تیره دلان شام خون آشام اوزرلرینه غالب اولوب اهل شام اقبح وجوه ایله هزیمته یوز طوتدیلر افتان وخیزان کندی سایه‌لرندن کریزا اولدقلری حالده واروب معاویه یه ملحق اولدیلر مالك اشتر دشمنلرینه غالب اولدقدنصکره یغما وتاراجه ال قیوب غنایم کثیره اله کتوردیلر واول حوالیده مالکك فرماننه اطاعت ایتمین سرکشلر (ماشیا علی الرأس) هر بری برطرفدن کلوب مالکه اطاعت واعتذار ایتدیلر مالك ضرب تیغ آبدار یله ولایت جزیره یی تسخیر ایدوب نظام ویرکدنصکره ماجرایی تفصیل اوزره قلمه کتوروب فتح نامه ایله کوفه ده حضرت امیر المؤمنین حضورینه کوندردی (وچون حضرت امیره بودفعه دخی معاویه نك مخالفت ومنازعتی تکرار معلوم اولدی اعیان واشراف مملکتك احضارینه فرمان ایدوب جمله مجلس شریفنه جمع اولدیلر پس زبان کوهر افشانندن بوکلمات جاری

اولديكه حق سبحانه وتعالى خالق جميع مخلوقاتدر كندو قوللرندن طريق مستقيمه سلوك ايدنلردن غيرى يه راضى اولماز مادامكه قوللرى اراسنده دوستلق اساسى مؤكد ومحبت قاعدهسى مؤبد اولوب زبان طعن ودشنامى بربرلرينه دراز ايتميهلر زمام تمالك وتماسك انلرك قبضهٔ اقتدارلرندن طشره كتمز ومهمات امورلرى منتظم وملتئم اولور واكر افعال واقوال خلق عالم بوديدیكمزك خلافنه جارى اولوب بربرلرينى اعمال ناپسنديده وكمالات ناشايستهيه منسوب قيلورلرسه نظم حاللرنده خلل كليه پيدا اولوب عاقبت هلاكلرينه مؤدى اولور بومقدمهدن مقصودم اولدركه معاويه شام قومنى ريب وشكه دوشوروب انلرك خاطرلرينى بكا متابعتدن تغيير وتنفير ايتمشدر وخلق عالمه بوآوازهيى صالمشدركه عثمان بن عفانى على بن ابى طالب قتل ايتمشدر وبنى بونجلين برامر قبيحله متهم قلمشدر وبواثناده بزم جانبمزدن جزيره واليسى اولان مالك اشتر اوزرينه لشكر كوندروب قتال فاحش ايتدرمشدر وانكله قناعت ايتميوب تهيهٔ اسباب جنك وپيكار واستحضار لشكره مشغول اولمشدر تا بنم اوزريمه كلوب مقابله ومقاتله ومنازعه ومناقشه ايليه شمديكى حالده بنم فكرم بودركه اكا برمكتوب يازمكه اكا ملامتى مشتمل اوله شايدكه متنبه اولوب باطننه مستولى اولان عزم مخالفتى فسخ قيله بوخصوصده سزك رأيكز نيجهدر چون حضرت اميرالمؤمنين كلامنى بومقامه ايرشدردى حضار مجلس على الاتفاق استحسان ايدوب ايتديلر اميرالمؤمنينك رأى وصوابديدى اولان تدبير دلپذيرك اوزرينه تدبير مزيد متصور دكلدر بزجمله سكا مطيع ومنقادز نتكه رسول خدايه مطيع ومنقاد ايدك ديديلر پس بومشاورهدن صكره حضرت امير معاويه بن ابى سفيانه نامه يازوب كوندردى بومضمونده كه (بسم الله الرحمن الرحيم من عبدالله اميرالمؤمنين على بن ابى طالب الى معاوية بن ابى سفيان اما بعد معلوم اوله كه طبقات مهاجر وانصار رضى الله تعالى عنهم مدينهده بكا بيعتله سرفراز اولديلر اول وقتده مدينهده حاضر اولميانلره دخى بكا اطاعت وانقياد لازم اولور زيرا اول جماعت كه ابوبكره وعمره وعثمان ذى النورينه رضى الله تعالى عنهم بيعت ايدوب انلرك خلافتنه راضى اولمشلر ايدى بنم امامتمه دخى متفق وهمداستان اولوب طوع ورغبت ايله بكا مطاوعت ايتديلر وبكا بيعتى

ذمتلرینه لازم بیلدیلر وچون مهاجر وانصاردن مدینه ده حاضر اولنلردن
بر کیمسه بروجهله تخلف ایتمدی پس غائب اولنلره نه اعتراض محلی اولور
اما عثمانك قاتللری خصوصی امر مشکل اولمشدر انك کیفیت قتلندن خبر
ویرنلر اعمی مثللو در واشیدنلر اصم ماننديدر وحقیقتده انك قاتللری سنی
عثمانك قاتی طلبنه ترغیب ایدنلردر وهر کیمکه بکا بیعتدن تخلف کوستره
مکان حق ومقصد صدقدن قدمنی طشره قومش اولور ونقض عهده
رضا ویرمش اولور مأمول اولان بودرکه عافیت طلبنده اولوب مناقشه
ومخالفتدن احترازی واجب بیله سن وکرکدرکه بکا مافی الضمیر یکی
اعلام ایده سن والسلام چون بونامه اتمامه ایرشدی حجاج ابن عرافهٔ
انصاری یی رسالته تعیین بیوروب بونامه یی انکله کوندردی حجاج طیٔ
منازل ومراحلدن صکره مجلس معاویه یه ایرشدی اثناء مکالمه ده معاویه
ایتدی سن اول جماعتدن سنکه عثمان رضی الله عنهه ظهور ایدن فتنهٔ
معهوده نك دفعنده انلردن نصرت طلب ایتمشیدی وانلر شرط معاونتی
یرینه کتورمیوب عثمانی ضایع قیلدیلر معاویه بوسوزدن غضبه کلوب
ایتدی قارشومده طورمه بنم مجلسمدن چیق کیت واول طمعده اولمه که
بن جواب نامه یی سنکله کوندرم بن سنك عقبکجه کوفه یه برآدم کوندرسم
کرك جواب نامه یی انکله کوندریرم دیدی حجاج بالضروره اول
مجلسدن قالقوب حضرت امیرك مجلسنه استعجال ایدوب معاویه دن
کوروب واشتدکلرینی اول حضرته عرض ایلدی برقاچ کوندنصکره
بنی عبس قبیله سندن برشخص که فصاحتله موصوف ایدی کوفه یه داخل
اولوب معاویه طرفندن برممهور مکتوب کتوردی بوخبر شایع اولوب
اکابر وعظمای کوفه اول شخصی حضرت امیرك مجلسنه حاضر ایدوب
معاویه نك مفهوم مکتوبنه منتظر اولدیلر حضرت امیر اول شخصدن
سؤال ایتدیکه سن کیمسن ونه طرفدن کلورسن ونه خبر کتوردك اول
شخص جواب ویردیکه بن بنی عبس قبیله سندن برکشی یم وشامدن
کلورم ومعاویه نك رسولی یم وحضرتکه برممهور مکتوب کتوردم مرد
عبسی نك بوسوزندن حضار مجلس اویله فهم ایتدیلرکه شام رومیلری
حضرت امیره بیعت ایتمش اوله لر وانلرك اسامیسنی اول طوماره تحریر
اولنمش اوله چون اول مکتوبی آچدیلر کوردیلر ایچنده کیمسه نك نام ونشانی

یوق بر بیاض کاغد انجق سرنامه ده من معاویة بن ابی سفیان الی علی ابن ابی طالب یازلمش بوندن ماعدا ایچنده صلح وجنکه دلالت ایدر بر کلمه یوق (بیت) دفتر آزاد کان می جستم زابناء دهر ❊ کاغدی دردست من دادند سرتاسر سفید ❊ بو صورتدن دوکلی مجلسده اولنلر متعجب وحیران اولدیلر اندنصکره اول رسولدن سؤال ایتدیلر که اهالیٔ شام بزمله عداوت ومحبتدن نه مقامده در جواب ویردیکه اللی بیك مقداری پیر صالح متقی حضرت عثمانك غم حسرتندن قانلو کوکلکنی اورتایه الوب کوز یاشلری دوکرلر وقلیجلربنی چیقاروب عهد ایتمشلردر که تا عثمانك قاتللرینی قتل ایتمدکجه اللربنی قبضه دن آیرمیه لر وبو خصوصده اولقدر جد وجهدلری واردر که بابالری اوغللرینه طلب خون عثمانله وصیت ایدرلر وانالری صبیلرینه طلب خون عثمانی تلقین قیلرلر اطفال دخی بو شیوه ده نشوونما بولورلر وبوندن مقدم شیطانه لعنت ایدرلردی شمدیکی حالده عثمانك قاتللرینه لعنت ایدرلر حضرت امیر المؤمنین کرم الله وجهه سؤال ایتدیکه عثمانك قتلنی کیملردن بیلورلر رسول جواب ویردیکه عثمانك قتلی ایله اتهام ایتدکلری کیمسه لرك بریسی سن سن اول حضرت ایتدی اغزك طپراغله طواسون انك قتلنده بنم نه جرمم واردر بو اثناده بنی عبسدن بر آخر کیمسه که جبین اخلاصنده شاه ولایت پناهه داغ عبودیت طوتار ایدی معاویه جانبندن کلن رسول عبسی یه خطاب ایدوب ایتدی سن بر شخص نامقبولسنکه معاویه سنی بو طرفه کوندرمشدر سن بر شخص شومسن ولسانکدن صادر اولان کلمات بغایت مشؤمدر که حضرت امیر المؤمنین وعتبهٔ علیه سنده اولان مهاجر وانصاری شام جاهللرینك عثمانك پیراهنی اوزره اغلملریله تخویف ایدرسن نه اول پیراهن حضرت یوسف پیغمبرك پیراهنیدر ونه اول اغلینلر حضرت یعقوبدر علیهما السلام چونکه شام جاهللری عثمانك قتلنه اغلیه جقلر ایدی مدینه ده محصور اولوب عاجز ومضطر اولدقده انلردن استغاثه واستمداد ایتمشیدی نیچون اول زمانده اکا امداد ومعاونت ایتمدیلر ومعاویه نك حضرت امیر ایله جنکی محاربه دن هیچ بزم اندیشه مز یوقدر زیرا جمع احوالده حضرت امیر المؤمنین مشمول حفظ وعنایت الهیدر البته نصرت حق قرین حالی اولوب اهل عدوان وطغیان اوزره منصور ومظفر

اوله جقدر و بوقیل وقال اثناسنده ملازمان عتبهٔ علیهٔ خلافتدن برطائفه قلیجلر عریان ایدوب اول رسول عبسی بی قتل ایتمك استدیلر حضرت امیرانلری اول کاردن منع ایدوب ایتدی بو رسول عبسی دن ال چکیکز که عقلا مذهبنده رسوله قتل یوقدر چون اول رسول عبسی حال بومنوال اوزره اولدیغنی مشاهده ایلدی اایاغه قالقوب ایتدی یاامیر المؤمنین شامیلرك کلمات موحشلرینی استماع ایدلیدنبری بنم سندن اکبر وابغض دشمنم یوغیدی شمدیکی حالده که کلوب سنك تقبیل بساطك سعادتنه ایرشدم وسنك دلاویز کلماتیکی اشتدم وکمال حلم ومروتیکی کوردم شمدی سندن ایلرو دوستم یوقدر ویقینا معلومم اولدیکه اهل شام غریق بحر ضلالت ایشلر وطریق مستقیم حضرت امیرك واصحابنك سالك اولدقلری طریق ایمش وخدا حقیچون شمدنکرو سندن مفارقت ایتمزین وسائرلری سنکله برابر طوتمزین وبو اثناده معاویه نك طریق مستقیمدن انحرافنی وامیر المؤمنین واصحابنك سالك اولدقلری طریق شارع قویم اولدیغنی مشعر برقاج ابیات انشا ایدوب اول ابیاتی شامه کوندردی وچون اول ابیات معاویه نك سمعنه ایرشدی ملول ومحزون اولوب تعجب ایتدی واول مرد عبسی بی رسالته کوندردیکنه پشیمان اولوب ایتدی کاشکی اول مرد فصیح وبلیغی کوندرمیدم علی بن ابی طالبه بو طرفك دقایق احوالنی بیلدیرر وانی بزمله منازعه ومحاربه یه تحریص ایدر ومعاویه بوندنصکره بلادیمن زاهدلرندن برینی که شام ولایتنده توطن ایتمشیدی رسالته تعیین ایدوب مکتوبله موقف خلافته کوندردی مکتوبنك مضمونی بو ایدیکه حضرت باری تعالی رسولی مصطفایی صلی الله تعالی علیه وسلم عبادینه رسالته کوندردی واعیان واشراف عربی اولحضرتك معاونت ومظاهرتنه مخصوص قیلدی واول اعوانك اقوی وانصحی خلفاء ثلاث ایدیلر وسن انلرك جمله سنه حسد ایدوب انلرك بیعتلرنده توقف ونأخیرك عاقبة الامر جبر واکراهله انلرك بیعتلرینه داخل اولدك وسنك عثمانه اولان حسدك انلره اولان حسدکدن زیاده ایدی وسنك عثمانله اولان قرابتك غیریلرایله اولان قرابتکدن زیاده در انك محاسن اعمالنی قبایح افعال صورتنده کوستردك قطع صله رحمی

تجویز ایتدك وبر جماعتی انك قتلنه اغرا واقامت ایتدك تا انی سنك محله کده قتل ایتدیلر اکا نصرت واعانتدن کندیکی معزول قیلدك وبو مدعایه دلیل صدق وشاهد عدل اولدرکه حالا عثمانك قاتللری سنك اعوان وانصارك سلکنده انتظام بولمشلر در سندن مطموع ومقصودم اولدرکه عثمانك قاتللرینی بنم قاتمه کوندره سن تا اول جماعتك جزای اعماللرینی کندیلره کوسترم والا ارالغمزده شمشیر وخنجر وسنان وتیردن غیری نسنه اولماسه کرکدر (ودخی معلومك اولسونکه بن عثمانك قاتللرینی بر وبحر وجبل وسهلده طلب ایتسم کرکدر وبو طلبده تقصیر وتقاعد ایتمسم کرکدر تا جمله سنی یا قتل ایدم ویاخود اشبو طلبده مقتول اولم چون معاویه نك رسولی قطع منازل وطی مراحل ایدرك امیرالمؤمنینك کرم الله وجهه ملاقاتی سعادتیله استسعاد بولدی وکندیدن اولان زهد وصلاح واسطه سیله سده ٔ امامتده صنوف نوازش وعاطفتله سرفراز اولدی اثنای تکلمده ایتدیکه بن شهادت ایدرمکه قلادهٔ خلافت تقلیدینه وسریر خلافت تمکننه سندن احق والیق کیمسه یوقدر ومناقب ومفاخر ظاهر وباطنده هیچ راحدی سکا شریك بیلمزبن اما بیاورمکه عثمان رضی الله تعالی عنه تیغ ظلم وبیدادایله شهید اولمشدر ومعاویه که سکا مخالفته اوزنمشدر بو بهانه یی تمسك اتمشدر که عثمانك قاتللری حالیا عتبهٔ خلافت وقصر امامتده مقیملر در اکر حضرت امیرك رأی عقده کشاسی معقول ومصلحت کوروب انلری معاویه یه تسلیم بیوررسه ارالقده غبار فتنه مرتفع ورشتهٔ منازعت منقطع اولمق مأمول ومتوقعدر شاه ولایت پناه ایتدی بن سنی حلیهٔ عقلاله محلی وزیور فهمله مزین تصور ایدردم معاویه نه کشیدر که بن عثمانك قتلنه سعی ایدنلری اکا تسلیم ایدم تا انلرك خصوصنده حکم ایلیه بلکه معاویه یه واجب اولان اولدرکه سائر مهاجر وانصار ایله موافقت ایدوب بکا بیعت ایلیه اندنصکره بن دخی اولاد واولیاء عثمانی جمع ایدم تا عثمانك قتلی ایله متهم اولان کیمسه لردن دعوی ایده لر وخلیفه اولان کشی دخی شرع شریف موجبیله ارالقلرنده حکم وفصل بیوره وبرقاچ کون نصکره چون حضرت امیر دیلدیکه معاویه نك رسولنه رخصت انصراف ویره جواب مکتوبی قلمه کتوروب

اول رسول ایله معاویه یه ارسال بیوردی اول مکتوبك مضمونی
بوایدیکه مکتوبك کلوب واصل ومضموننه اطلاع حاصل اولدی
عثمان رضی الله عنه حقنده محاسن اعمال ومکارم اخلاقدن وافر حکایات
بسط وبیان ایتمشسن حق سبحانه وتعالی هر کسك کیفیت حالنی اعلمدر
اکر عثمانده فی نفس الامر دیدیکك کبی محاسن اعمال ومکارم اخلاق
مقرر ایسه شمدیکی حالده عثمان جوار رحمت حقه واصل اولدی
حق تعالی انك جزای اعمالنی احسن وجوه وایمن طرق ایله اکا ایرشدیرر
اکر عثمان سنك ذکر ایتدیکك اخلاقك خلافیله متصف ایسه
جناب حقك موهبت واحسان ومرحمت وامتنانی بی پایاندر حضرت
ارحم الراحمین اکا رحمت ایلیه بوند نصکره مرتبهٔ بقیه ایرشمشدر که
ابتدای بعثتده که معاندلر حضرت رسولك صلی الله تعالی علیه وسلم
قتلنی قصد ایتمشلر ایدی بزجان وباشدن کچوب اول بابده رضای
رب العالمین وصیانت سید المرسلینی دیله دك واول وقتده که قریش
عهد وپیمان ایدوب اوحضرتك عداوتی بابنده صحیفه یازمشلر ایدی
اول حضرت شعب جبله کیدوب بزدخی اکا موافقت ایتمشیدك وچون
حق جل وعلا بزی اول محنت وبلیه دن خلاص ایتدی شکر نعمتی یرینه
کتوروب آستانهٔ نبوت ملازمتندن منفك اولمادق تااول زمانه دك که
هجرته مأمور اولدی وچون مدینه یه تشریف بیوردی بزدخی
وطن مألوفی ترك ایدوب اوحضرته متصل اولدق وچون کفار ایله
قتاله مأمور اولدی جان وجهانی یولنه فدا ایتدکنتکم عمم اوغلی عبیدة بن
حارث بن عبد المطلب بدر غزاسنده کفارك ضرب شمشیری ایله رخت
حیاتی بوجهان فانیدن سرای جاودانی یه ایلتدی وعمم حمزه
ابن عبد المطلب احد جنکنده شربت شهادت ایچدی وبرادرم
جعفر مؤته حربنده عز شهادته ایرشدی بندخی حضرت رسول ایله
صلی الله تعالی علیه وسلم بونجه معارك ومغازیده شرف حضور بولوب
امر جهادده غایت سعی واجتهادی یرینه کتوردم وهمیشه
بنم مقصودم شهادته ایرشمك ایدی کاشکی اول معارکك برنده شهید اولمش
اولیدم تاکه سنك مثلاویه بومقوله مکاتبات ومراسلات یازمقدن
قورتله ایدم وشول اذیتکه سندن بکا ایرشمشدر خلاص اولیدم واعجب

عجبا بدر که بکا نامه یازرسن واول نامه ده خلفاء ثلاثه یه بغض وعداوتله بنی تعییب واتهام ایدرسن حاشا وکلا که بن طریق باطله سلوك ایدوب بادیهٔ غوایته قدم قومش اولم وانلره بیعت خصوصنده ایتدیکم تأمل وتأخیرده متحقق اولان عذرم خلق عالم قتنده روشن وآشکاره در وحضرت محمد المصطفانك صلی الله تعالی علیه وسلم روح اقدسی مقبوض قبضهٔ قدرت اولدقده خلافت بابنده اعیان اسلام واصحاب کرام خلاف واختلاف ایتدیلر انصار مهاجرینك خلافتنه راضی اولمیوب (منا امیر ومنکم امیر) دیدیلر پس مهاجرین خلافت وامارته کندیلرك احق واولی اولد قلرینه دلائل واضحه وبراهین لایحه ایراد ایتدکارنده انصار حقی قبول ایدوب ومهاجرینك خلافتنه اطاعت وانقیاد ایتدیلر وعناد ومخالفت سوداسندن کچدیلر اکرا ثبات مداده قریشك دلیللری نقض معارضه دن مبرا ایسه بندخی همان اول دلیلی ایراد ایتمکله سنی ملزم قیلارم بن اوحضرته صلی الله تعالی علیه وسلم جملهٔ اصحابدن اقربم وانك خلافتنه سائرلردن اولی واحقم ای معاویه اکردیدهٔ انصافله نظر ایدوب عناد ومکابره دن اجتناب ایدرایسك (بیت) پس همچو آفتاب شودبر تو منکشف ✽ کین مرتضاست نفس محمد براجتبا ✽ کرزانکه نص نفسك نفسی شنیدهٔ ✽ ثانیٔ مصطفاست همان نفس مرتضا ✽ اکر مصطفانك صلی الله تعالی علیه وسلم مسندنه جلوسمه بنم احقیت واولویتمده سنك شك وشبهه لك وارایسه سؤال ایت که حضرت رسول رب العالمین جوار رحمت ارحم الراحمینه واصل اولدقده سنك پدرك ابوسفیان و بنم عمم عباس بکا بیعته اتفاق ایتمشلر ایدی بوروزکارده که امواج فتنه متلاطم اولمشدرکرکدر که بوورطهٔ هائله دن کشتیٔ توفیقله جانکی ساحل نجاته ایرشدیره سن و بزه بومدعایه باعث که کمال حسب وعلونسبمزدر سلوك طریق خصومتدن احترازایده سن وتاج تکبر ونخوتی واکلیل ترفع ومفاخرتی باشکدن قویه سن هرکشی که بال توکل وتسلیمله پروازه کلسه وحکم الهی یه راضی اوله انك مرغ روحی آزرده لك قیدندن خلاص اولور ودنیا نعمتندنکه لون وطعمی متغیر اولور صو کبیدر وياخود اکل ایده نك بوغاز ینه طورن لقمه کبیدر اندن ال چکر اکربن

خلافته طالب اولمز ياسته حربصدد ديرلر واكر خلافت طلبندن ال چكوب كنج عافيتده اوتورم موندن قورقار ديرلر هيهات هيهات اطفال اتارينك ممه لرينه مشتاق اولدقلرندن زياده ابوطالب اوغلى موته مشتاقدر زيرا ابوطالب اوغلى مخفيات علوم ومخزونات سر مكنونه مطلع اولمشدر اكراول علومدن سكا بر رمز آشكاره ايلسه چاه عميقك ريسمان دقيق كبى ديترسن اما خلقى عثمانك قتلنه ترغيب ايتدك ديديكك كذب صريح وافتراى محضدر بن عثمانك محاصره سى كوننده ايكى فرزندارجمند ميكه هر بريسى قرة العين نبوت وثمرهٔ بستان رسالتدر عثمانك سرايى قپوسنه خصومتى دفع ايچون كوندرمشيدم اما انلرك قوتلرى قدرت الهى يه مقاومت ايده ميوب مفيد اولمادى وسن اى معاويه عثمانى ترك ايدوب شامه حكومت ايتمكه كتندك شمدى طوروب انك قاتللرى طلبنى وسيلهٔ حصول مملكت وسلطنت قيلرسن اكر حقيقت حالده عثمانك قاتلنى طلب ايدر ايسك بكا بيعت ايت تا بنم شريعت غرايه مطابق اولان فرمانم موجبنجه اول جماعتك حقنده عمل ايده سن والسلام حضرت امير المؤمنين بونامه يى طرباح بن مهدى ايله معاويه يه كوندردى ومعاويه نك مجلسنده طرباحدن عجيب وبديع سوزلر صادر اولدى اول حكايتلرك بعضيسى تواريخده مسطوردر

حضرت اميرك رضى الله تعالى عنه جرير بن عبدالله
بجلى يى معاويه قاتنه ارسال بيورديغى بيان اولنور

علماء سيردن بعضيلرى رحمهم الله كتورمشلردر كه عثمانك رضى الله تعالى عنه حكمى ايله ارض جبال وهمدان واليسى اولان جرير بن عبدالله بجلى يى حضرت امير كندى يه بيعت ايتمك ايچون طلب ايلدى وكذلك عثمانك فرمانيله ولايت آذربايجان واليسى اولان اشعث بن قيسى دخى بيعت ايچون مجلس شريفنه دعوت ايتمشيدى چون انلر حرب جملدن صكره كلوب تقبيل آستان خلافت نشانيله سرافراز اولديلر وطرباح دخى معاويه يه رسالتى خدمتندن كيروكلوب معاويه ايله ارالرنده جارى اولان كلمات وصورت حالاتى معروض قيلدى اول وقتده حضرت امير خواصنه خطاب ايدوب خاطريمه خطور ايدر كه معاويه قساوت قلبى وكسالت رأيى مقتضاسيله بزه بيعت ايدنلر سلكنه انتظام بولمامه كركدر اماشويله

مراد ایدر مکه حضرت رسولك صلی الله تعالی علیه وسلم اصحابندن
برینی سفارت ایله شامه کوندرم تا انکله مقام مباحثه‌ده کلوب حجت
اقامتی ایله انی ملزم قیله اول مجلسده رسالت هوسی جریرك ضمیرینه مستولی
اولوب ایتدی یا امیرالمؤمنین اول خدمته بو داعیکزی تعیین بیورسه‌کز
معقول ومناسبدر زیرا شامده بنم عقار وعشایرم چوقدر ومعاویه بنم
سوزمدن چیقمز وصواب دیدم اولان مصلحتدن تجاوز ایتمز اول مجلس
حضارندن مالك اشتر ایتدی یا امیرالمؤمنین معاویه رسالته جریری
کوندرمك کرك زیرا جریرك مشربی مداهنه ومساهله‌دن خالی دکلدر
جریر بو سوزدن متغیر اولوب ایتدی ای مالك اوائل حالده امیرالمؤمنین
سنی خدمته دعوت ایتمشیدی سن مساهله کوستروب همدان حکومتندن
ال چکمدیك شمدیکی حالده حضرت امیرالمؤمنین طلحه وزبیر وعایشه
اوزرلرینه غالب ومظفر اولدی مخالفته قدرتك قالمدیغی اجلدن حضرت
امیرك ظل حمایتنه داخل اولدك امیرالمؤمنین کرم الله وجهه مالكك
کلامنه ملتفت اولمیوب وجریرك قولاغنی جواهر دلائل ونصایح
ومواعظله کرانبار ایدوب ایتدی ای جریر معاویه جانبنه واروب انی بزم
مبایعت ومتابعتمزه دعوت ایت اکر شرف اجابتله مشرف اولورسه فبها
ونعمت والا انك اوزرینه ایرادی لازم اولان حجتلری باری ایراد ایله جریر
چون شام رسالتنه معین اولدی برق خاطفدن سرعت سیر استعاره
ایدوب شام طرفنه شتابان اولدی وقطع منازل وطی مراحل ایدوب
معاویه مجلسنه داخل اولدی معاویه انکا اکرام واحترامده اهتمام ایدوب
بیوردی تا انی برقصر رفیعه قوندردیلر چون جریر رنج راه ومشقت
سفردن اول مقامده آسوده اولدی معاویه مجلسنه دخولدن جریردن
مهلت طلب ایلدی واول طلب مهلتدن مقصودی اول ایدیکه اعیان
واشراف ممالك شامك موافقت ومخالفتدن نه مقامده اولدقلرینی
معلوم ایدینه وحال بوکه اول زمانده معاویه شرجیل بن سمطی اطراف
بلاده کوندرمشیدیکه تا خلایقی عثمانك قانی طلبنه اغوا ایلیه وچون
معاویه‌یه معلوم اولدیکه شام خلقی اول امرده کندی ایله متفقلردر
شام خلقنی حضورینه جمع ایدوب ایتدی هیچ شك یوقدرکه عثمان مظلوما
مقتول اولمشدر شمدیکی حالده سزه روامیدرکه انك قانی هدر ایده سز

انلر دخی معاویه نك مدعاسنه مطابق جواب ویروب طلب خون عثمانده انكله همدستان اولدیلر ابوحنیفهٔ دینوری وسائر مورخلردن بعضیلری دیمشلردر كه چون جریر بن عبدالله بجلی شامه واروب صلح جنك ووعد ووعیددن امیرالمؤمنینك پیغامنی معاویه یه ایرشدیردی معاویه كندی اشراف واتباعنی جمع ایدوب بو بابده انلر ایله مشورت ایلدی واول مجلسده معاویه نك قرنداشی عتبة بن ابی سفیان ایتدی بنم رأیم اولدر كه بو خصوصده عمرو بن عاصدن استمداد واستغاثه ایده سن معاویه بورأیی مستحسن كوروب عمرو بن عاصه مكتوب یازدی مضمونی بو كه علی بن ابی طالب بیعت اولنمغیچون طلحه وزبیر وعایشه یه نلر ایتدیكی مسموعكز اولمشدر حالیا جریر بن عبدالله بجلی انك فرمانیله بو دیارلره كلمشدر چون بو بابده بزم رأی وكاریمز سنك رأی عقده كشا كه مقصوردر مأمولدر كه تشریف قدوم شریف ارزانی بیوره سز تا كه سزك رأی صواب نماكز مقتضاسیله عمل ایده یز عمرو بن عاص چون بیلدیكه معاویه كندی یه محتاجدر بی توقف اوغللری محمد وعبدالله ایله فلسطیندن چیقوب بال استعجال ایله شامه ایرشدیلر معاویه ایله ملاقات ایتدكده بر خلوتده معاویه اكا ایتدی بو ایامده طبعمزه مكروه اولان اموردن بر قاج قضیه لر ظهور ایتدی بریسی بو كه محمد بن حذیفه زنداندن بندینی قیروب بصره جانبنه قاچدی بریسی دخی بودر كه قیصر روم لشكر جمع ایدوب اوزریمزه كلمك اوزره ایمش دیرلر وبریسی دخی بودر كه علی بن ابی طالب جریر بن عبداللهی كوندروب اكر معاویه وشام خلقی بكا بیعت ایتمزلرسه جنكه حاضر اولسونلر دیمش عمرو بن عاص ایتدی حذیفه اوغلنك فراری امر سهلدر طلب ایچون بر جماعت كوندر اكر اله كیررسه فبها ونعمت والا انك فرار ایتدیكندن غمكین اولمه كه اندن سكا ضرر ایرشمك احتمالی یوقدر وقیصر روم قضیه سندن دخی زیاده اندیشه او اولنمه لو دكلدر زیرا ولاینكده مجتمع اولان روم اسیرلرینی اكا تسلیم ایدوب قرع باب مصالحه ایتسك قیصر سندن بیك جانله ممنون اولور اما هر اشكال كه واردر علی بن ابی طالب خصوصنده در زیرا اهل ملت اسلام علی بن ابی طالبی كرم الله وجهه امور نسبی وحسبی وموروثی ومكتسبده سنك اوزریكه غالب بیلورلر وسنك امثالك اوزرینه انك تفضیل وترجیحنه اعتراف ایدرلر پس معاویه ایتدی عثمانك

قتلنده علینك اتفاقی بيله ایدی وظهور فتنه یه ساعی اولدی وتفریق جماعته جتل آنله استعجال ایدوب مشرب عذب موافقتی خس وخاشاك مخالفتله مکدر قیلدی عمرو بن عاص ایتدی مع ذلك علی ده سابقیت اسلام وقرابت قریبهٔ حضرت سید الانام وار در اول فضیلتلر سنده بو قدر معاویه ایتدی بوردیغك معنالر حق وصدق وواقعه مطابقدر امابن مکر وحیله ایله خلق نظرنده امر باطلی حق لباسنده جلوه و روب کوسترمکه قادرم اکر دیلرسم سنك کبی کیمسه که فرط کیاسنده نظیرك بو قدر فریب و روب الدادیرم ولطائف الحیل وحسن تدبیری خوب بیلورم وچونکه سنك یوزیکه نظر ایدم سنك ما فی الضمیرکه واقف اولورم عمرو بن عاص ایتدی سن بنی بروجهله الدامغه قادر دکلسن معاویه بو سوزك جوابندن اعراض ایدوب هر نوعدن انکله محادثه ایتدکدنصکره قولاغکی بکا طوت تا سوزسو بلیم عمرو بن عاص دخی قولاغنی انك جانبنه طوتدی پس معاویه دندانیله انك قولاغنی طوتوت ایتدی اشته سنی الدادمکه بو خانه‌دن بندن وسندن غیری کیمسه یوغیدی نیچون قولاغکی بنم اغزیمه ویردك همان عذر وبهانه‌یی قو و بنله بو بابده یکدل ویك جهت اول تا اتفاقله علی بن ابی طالبی اورته‌دن قالدیرەلم وملك جهانی تحت تصرفه کتوره لم عمرو بن عاص ایتدی دینی دخی صاتمق صعب کاردر وخلق عالمك معلومیدرکه بو خصوصده سنکله یار اولوب امیرالمؤمنین علی ایله جنك وکارزارك عاقبتی وخیمدر وخاتمتی ذمیمدر اکر ناچار سنکله موافقت ایتملو اولورسم سن دخی بنم رضای خاطرم اوزره ثابت اولمق کرکسن ومطلوبم اولان نسنه‌لری حقمده مبذول طوتمق کرکسن معاویه ایتدی سنك مطلوبك اولان شیلرده هیچ مناقشه یوقدر همان مقصودك اولان مطالبی بیان ایله عمرو ایتدی مطلوبم اولدرکه چون مصر ولایتنه مالك اوله‌سن اول ولایتی مضافات ومنسوباتیله بکا مسلم قیله‌سن معاویه ایتدی اول وقتده که مصر بنم تحت تصرفه کله اندن چوب اتی سکا ارزانی طوتمق اولماز مصر ولایتی عراق عجم برابرنده برمملکتدر عمرو جواب ویردیکه چون دوکلی عالم سنك اوله لایق اولان اولدرکه مصر بکا مخصوص اوله بو سوز معاویه‌یه کران کلوب اکا جواب ویرمدی (بعضیلر ایتدی عمرو بن عاص معاویه‌نك جوابنده دیدیکه مصر ایالتی بنم تحت

تصرفده اولمق سلطنت عالم سنك تحت تصرفكنده اولدنصكره اولور
سلطنت سنك تصرفكنده اولمق على بن ابى طالبه غالب اولدقدنصكره
منصور اولورچون معاويه عمرو بن عاصك مسؤلنى قبولده توقف وتردد
كوستردى عمرو بن عاص قالقوب كندى منزلنه كتدى بوندنصكره چون
عتبة بن ابى سفيان منوال محرر اوزره عمرو بن عاصك التماسنى ومعاويه نك
قبولدن امتناعنى استماع ايتدى معاويه قاتنه واروب اول خصوصيچون
معاويه يه توبيخ وملامت ايدوب ايتدى ممنون اولمازميسنكه سنك ايچون
حصول وعدم حصولى نامعلوم اولان سلطنتدن عمرو ابن عاص كبى كمال
عقل وحسن تدبير واصابت رأى ايله ابناء زماندن ممتاز اولان بركشى يى
مصر اياتى وعده سيله كنديكه مطيع وفرمانبر ايده سن پس معاويه
قرنداشى عتبه نك كلام صوابديدى موجبله ايرتسى كون عمرو بن عاصى
مجلسنه دعوت ايدوب شرائط تعظيم واحترامى يرينه كتوردى وانك
خاطرينى مملكت مصر وعده سيله مسرور قيلدى و بووعده يى تأكيد
ايچون برعهدنامه يازوب عمرو بن عاصك الينه و يردى چون بوطريقله معاويه
وعمرو بن عاص ارالرنده مبانئ محبت ووداد مشيد ومستحكم اولدى معاويه
اندن استخبار ايتديكه شمديكى حالده على بن ابى طالبك مكائدينى دفعده
خاطريكه خطور ايدن نه نسنه در وبو بابده تدبير صائب ندر عمرو بن عاص
ايتدى بووقتده كه خلق جهانك بهترى اولان على بن ابى طالب جانبندن
اهل قرأنك بهترى اولان جرير بن عبد الله بوديارە بيعت المغه وخلايقى
على بن ابى طالبك مبايعتنه دعوت ايتمكه كلمشدر انك امرينه مخالفت
بغايت مشكلدر مكر شامك اصاغر واكابرى قرار واتفاق ايدوب ديه لركه
عثمان عليك اغوا وتحريصيله مقتول اولمشدر شمديكى حالده مصلحت
وقت آنده دركه شرجيل بن سمط كه قبائل شامك رياستى اكا متعلقدر
انى مجلسكه دعوت ايده سن واعيان واشرافدن معينك وطرف دارك
اولانلره بيوره سنكه شرجيل سنك مجلسكه كلور ايكن يوللرده وزقاق
باشلرنده اكا ملاقات ايده لرو برنوعله كه شائبهٔ غرضدن بعيد اوله وشرجيله
ديه لركه على بن ابى طالب عثمانك قاتللرى ايله بيله ايدى و بوامر شنيع
وفعل قبيحى ارتكاب ايدنلرك بريسيدر پس معاويه على التعجيل شرجيلى
دعوته آدم كوندردى واعيان شامدن زيردستنده اولانلردن زيد بن انسى

و بشر بن ارطاتی وصائب بن عمروی ومخارق بن الحارثی وحزة بن مالکی وحابس بن سعدی و بونلردن ماعدا اشراف شامدن دخی نیجه کیمسه‌لری شرجیلك کله‌جکی یولره کوندردی وامر ایتدی نامذکورلر شرجیلك یولنی الوب منوال محرر اوزره مأمور اولدقلری سوزلری بر بر شرجیله سویلدیلر چون رئیس شام یعنی شرجیل السنهٔ مختلفه‌دن بوسوزلری اشتدی صدقنه اعتماد واعتقاد ایلدی وملول ومحزون اولوب غضبناك معاویه‌نك مجلسه داخل اولدی وایتدی صدق قوللرینه اعتماد ایتدیکم جمع کثیردن استماع ایتدمکه ابوطالب اوغلی عثمانك قاتللری ایله یکدل ویکجهت ایمش ای معاویه اکرا کا بیعت ایدرایسك سنی ملك شامدن سورر چیقاریرم معاویه ایتدی بن سزه نیجه مخالفت ایدمکه سزك بریکزم وسزدن غیری بنم ملجأ و پناهم یوقدر شرجیل التماس ایتدیکه جریر بن عبداللهی کیرو کونده‌ره واهل شامك بربرله موافقت واتفاق ایدوب علی بن ابی طالبه عدم اطاعتلرینی اعلام ایده معاویه بوخصوصده توقف کوستروب ایتدی بومقصود که انك طلبنده یز اول وقتده اتمامه ایرشرکه بود یارك خلقی بو بابده بزمله متفق اوله‌لر شمدی مصلحت اولدرکه بلاد شامك مجموعنی دور ایدوب جمله خلق عثمان قانی طلب ایتمك اوزره بنم بیعتمه دعوت ایده سن پس شرجیل معاویه‌نك اشارتیله نواحی ومضافات دمشقی دور ایدوب جمله خلایقك خاطرلرینی صوب مقصوده اماله ایلدی وایتدی علی بن ابی طالب عثمانی ظلمله شهید ایدوب تمامت ممالك اسلامی تحت تصرفنه کتوردی انجق بوولایت قالدی وحالا لشکر بیکرانیله بوجانبه توجه ایتمك اوزره در تاشامیلری بالجمله قلع واستیصال ایده وعلینك تسلط واستیلاسی دفعنه هیچ معاویه‌دن قوی رك کیمسه یوقدر ایمدی سزك صلاح حالکز اکا منحصردرکه خلیفهٔ مظلومك قانی طلبی ایچون معاویه خدمتنه واروب اکا بیعت ایده‌سز تاعزت وثواب آخرت بوله‌سز شرجیل بونوع کلماتدن اولقدر سویلدیکه خلایق شام انك کلمات پرفریب وزور اندودینه اجابت ایدوب تهیهٔ اسباب قتاله اشتغال ایتدیلر واستحضارلری ایچون معاویه‌نك فرماننه منتظر اولدیلر چون خبر متابعت سکان شام دشمن فئة الاسلامه ایرشدی جریر بن عبدالله بجلی‌یه ایتدی شمدنصکره کیرو کوفه‌یه کیت

وعلی بن ابی طالبه ایتکه شاملرك متابعتدن قطع امید ایتسون وعلی التحقیق بلسونکه عامهٔ خلق شام طلب خون خلیفهٔ مظلومده یکدل اولوب کندی‌یه مخالفتده یك جهت اولمشلردر همان حرب وقتاله آماده اولسونکه ایش الدن و بوندن کچمشدر پس جریر بن عبدالله بجلی درت آی شامده توقف ایتدکدنصکره دونوب کوفه جانبنه توجه ایدوب امیرالمؤمنینك کرم الله وجهه خدمتنه واردی وکیفیت حالاتی علی التفصیل عرض ایتدکده مالك اشتر ایتدی ای امیرالمؤمنین خدا حقیچون اکر معاویه طرفنه جریرك یرینه بنی کوندر یدك بومقصود دلخواهك اوزره حاصل اولوردی وبن انك بوغازینی شویله صقه ایدمکه نفسی منقطع اولوب مواد نزاع بالکلیه برطرف اولیدی وهرحیله که اظهار ایده ایدی بن انی الغا وابطال ایدردم واوآکلة الاکباد اوغلنك حقیقت حالنی اهل شامه اعلام ایدرم وانی درجهٔ اعتباردن دوشوررردم یاامیر المؤمنین ابتداء حالده بن خاکپایه عرض ایتمشیدم که معاویه‌رسالتنه جریری کوندرمه که اول برسهل الانقیاد وضعیف القیاد برکشیدر بوکار عظیمی سهل عد ایدوب معاویه قاتنده درت آی کچوردی وهیچ برایش بشارمیوب معاویه‌نك صحبتی ایله اکلنوب قالدی وانك بورسالتندن امور ملك وملته خللر دوشدی ومیان دین ودولته تزلزلر ایرشدی جریر ایتدی ای مالك بالله اکر امیرالمؤمنین شامه‌سنی کوندره ایدی دلیران خون آشام شامك زخم شمشیرلری ایله عمرك کونی کیجه‌یه ایرشردی زیرا انلر سنی عثمانك قاتللری جمله سندن عد ایدرلر مالك ایتدی بوزنانه سوزلردن وکودکانه افسانه‌لردن ال چك خدا حقیچون اکر سنك یرینکه بن اولیدم بومهمه احسن وجه اوزره فیصل ویررردم ومعاویه ایله بروجهله زندکانی ایدردمکه طوعا وکرها بنم صوابدیدم ایله عامل اولوردی وبو کفت وکوی خیروخوبلغله اختتام بولوردی سن ایسه واردك برمدت شامده اکلندك ومعاویه‌نك کلمات پرزرق ونیرنکنه فریفته اولدك ومقصوده نائل اولمقسزین دونوب کلدك اول وآخر معاویه‌نك محبتی سنك ضمیرکه مستولی اولمشدر وبومدعایه دلیل بودرکه دائما حضرت امیرك خلافنه انلرك اتفاقنی تقریر ایدرسن جریر ایتدی معاویه‌یه سن نیچون کتمزسنکه تاحسن کفایتك ظاهر اوله مالك ایتدی سن بومهمی

بوشكاه قبوب منتقض ایتدکدنصکره بنم کتمم نه فائده ایدر پس جریر ایتدیکی ایشدن منفعل اولدی وبنه مالك ایتدی خدا حقیچون امیرالمؤمنین بکا رخصت ویره ایدی سنی وسن مثللو برجماعتی که انلره وثوق واعتماد جائز دکلدر جمله سنی برخانه ایچنه قیوب حبس ایدردم تا معاویه ایله اولان نزعمز نهایت بولنجه انلری اول خانه دن طشره چیقارمز ایدم جریر بوسوزلردن خشمناك اولوب همان اولکیجه کندو اتباعندن برجماعتله موقف خلافتدن رخصت طلب ایتمکسزن کوفه دن چیقوب افریقیه جانبه روان اولدی

﴿ عبدالله بن عمرك شامه روان اولوب معاویه نك امریله منبره چیقوب ومعاویه طرفندن اصحاب کرامدن اوچ نفر کیمسه لره دعوت مکتوبلری ارسال اولندیغی بیان اولنور ﴾

سابقا ذکر اولنمشیدیکه حضرت عمر رضی الله تعالی عنه مجروحا مقتول اولدقده اوغلی عبدالله رضی الله عنه باباسنك قتلنده ابولؤلؤنك شریکی اولمق ظنی ایله هرمزانی قتل ایدوب بعده عثمان خلیفه اولدقده هرمزانك دیتنی بیت المالدن ویرمشیدی ومزبور هرمزان بنی هاشمك ظل حمایه لرنده روزکار کچورردی الحالة هذه عثمان شهید اولوب مسند خلافته علی رضی الله تعالی عنه جلوس ایتدکده عبد الله بن عمر رضی الله تعالی عنهما هرمزانك قصاصیچون مؤاخذه اولنمق احتمالیله شامه وارمشیدی معاویه انك قدومیله مسرور ومستبشر وقوی القلب اولمشیدی برکون معاویه عبد الله ایله خلوت ایدوب تلطف ومدارا وحضرت عثمانك فوتنه اظهار ملال ایتدکدنصکره عبد الله بن عمردن التماس ایتدیکه برمجلس خاص وعامده امیرالمؤمنین علی بنی معایبه منسوب قیلوب عثمانك قتلنی اوحضرته اسناد ایلیه عبد الله جواب ویردیکه علی بن ابی طالب که زیور حسب ونسب و کمالات نفسانی وتأییدات ربانی ایله منفرد وممتازدر بن اکا نوجهله عیب بولمق وقنغی رخصت عقلی ونقلی ایله انك طعن تشنیعنه آغز آچم اماسنك رضای خاطریکی تحصیل ایچون انی قتل عثمانله متهم قیله یم دیدی عمروبن عاص ایتدی ای عبد الله معاویه نك سندن بو التماسندن مقصود اصلی ومطلوب کلی همان اولدر که سنك موعودك اولان کمالات اقاصی

واداننك خاطرلرنده قرار طوتوب عليك محبتى خلقك خاطرلرندن محو
اوله ومعاويه نك ولاسى قلوب ناسه مستولى اوله پس سوز بو مقامه ايرشوب
عبدالله بن عمر مجلسدن قالقوب كتدكدنصكره معاويه عمرو بن عاصه
ايتدى يمين ايدرمكه اكر قلج قورقوسى اولميدى بو كشى بى يعنى عبدالله
ابن عمرى هيچ كيمسه شامده كورمز ايدى مشاهده ايدرميسنكه ابو
طالب اوغلنك تعريف وتوصيفنده نه مبالغه لر ايدروانك مناقب ومفاخرينى
حضوربمزده نيجه ايدر عمرو بن عاص ايتدى خدا حقيچون ابوطالب اوغلنك
مكارم اوصاف ومحاسن اخلاقى وكمال حسب ونسبى قوۀ متخيلۀ نوع بشر
آنى محيط اولمق مرتبه سندن زياده در والله على بى شائبه شك وبلا
غدغۀ ريب عبداللهك وصف ايتديكى كبيدر بلكه دخى زياده در لكن
بز حارف دنيايه فريفته اولوب طريق مستقيمدن منحرف اولمشزدر
وانجلين برسعادتمندك خدمتنى كه متضمن دولت ابدى وسعادت سرمديدر
ترك ايتمشزدر وبز بو ايتديكمز اعمال ناشايسته دن عاقبت پشيمان اولسق
كرك اما روقتنده كه ندامت فائده ويرميه وبو كلمات كه معاويه وعمرو بن عاص
ارالرنده جارى اولمشيدى عبدالله بن عمرك سمعنه ايرشدى چون خلايق
مسجد جامعده جمع اولديلر عبدالله بن عمر ايتديكى وعده يه بناء منبره
چيقدى وخلقه نصيحت وموعظتلر ايلدى لكن حضرت امير المؤمنين
كرم الله وجهه حقنده ومعاويه خصوصنده فتح كلام ايتمكسزين
منبردن اشاغه ايندى معاويه اندن سؤال ايتديكه كلمات موعوده دن
موجب سكوتك تكلمدن عجز وعدم اقتدار مى ايدى يوخسه مقصودك
خلف وعده وخيانتميدى عبدالله جواب ويرديكه حضرت خدادن جل
جلاله قورقدم وروح پيغمبردن شرم وحيا ايتدمكه منبر اوزرنده يلان
سويليم وعلى ابن ابى طالبك اندن بعيد ورى اولديغى قبايحى اكا اسناد
ايليم وجمع ناسده بوتجلين غير واقع شهادته اقدام ايدم اكر بن بو سوزى
منبرده تكلم ايتمش اوليدم بن وسن ايكمز دخى دنياده ملزم ومكذب
وآخرتده معذب ومعاتب اولوردق عبداللهك بو سوزى معاويه يه
كران كلوب عبداللهه نظر انعام والتفات ايتمز اولدى بو قضيه نك اوزرينه
برقاچ كون كچدكدنصكره عبدالله برقصيده انشاد ايليوب مضموننده
عثمانك رضى الله تعالى عنه مظلوما مقتول اولديغى وانك قتلنه سبب

اولنلردن برقاچ کشینك اسامیسنی تصریح وتعیین ایلدی اول قصیده
معاویه نك مسموعی اولدقده عبداللهدن خاطری خوش اولوب انی
مجلسنه دعوت ایدوب عذرلر دیلدی وتا حرب صفینده مقتول اولنجه
معاویه نك منظور نظر عاطفتی ایدی وبو احوال خلالنده معاویه مدینه
خلقنه مکتوب کوندروب انلرك کندییه اطاعت وبیعت ایتملرینی طلب
واستدعا خصوصنده عمروبن عاصله مشورت ایلدی عمرو بو معنایی تجویز
ایتمیوب ایتدی اویله ایتدیکك تقدیرجه برفائده یی مفید اولماز زیرا اوجماعت
اوچ فرقه در بعضیسی علی بن ابی طالبك ظل رایت فتح آیتنه دخول ایله مفتخر
وسرافراز اولمشلردر وانلر مجرد سنك مکتوب وپیغامکله علی ابن ابی
طالبك خدمتنی ترك ایتمزلر بلکه سکا مخالفت ومعاندتلری دخی زیاده اولور
وبرطائفه دخی عثمانك دوستلریدر لکن انلر عاجز وبی سامان اولمغله
انلرك دنیاده محبت وعداوتلرینه اعتبار یوقدر (اوچنجی فرقه خلقدن
انقطاع وانزوا اختیار ایدوب سلامت نفس وراحت روحی کندیلره
وجهه صحت قیلمشلردرنه علی حاجتلریدرنه عثمان وبو طبقه یی نامهٔ محبت
وخبر مودت تحریك ایدهمز اکر البته مکتوب یازمغه میل ورغبتك وار
ایسه برمکتوب یازکه فائده سی اولمازسه ده ضرری اولماسون
پس معاویه تقدیم مشورتدنصکره مدینه اهالیسنه برمکتوب کوندردی
ملخص مفهومی بوکه ایام فتنه ده وخلافت عثمان اوزرینه هجوملری
هنکامنده اکرچه بن مدینه ده دکلیدم واول بابده حقیقت حاله اطلاعم
یوقدر اما سزلره ظاهر وروشندر که علی بن ابی طالب اهل شقاق ونفاقله
اتفاق ایدوب قصر خلافتك هدم مبانیسنده سعی واجتهاد ایتمشدر
واشبو کون اول مظلوم مقتولك قاتللری علینك خواص مجلسی اولمشلردر
وبن عثمانك ولیسی یم وعزیمتم اولدر که انك قانینی طلب ایدم وعثمانك قاتللرینی
علیدن استیم اکر علی اول قاتللری بکا ویررسه شرائط قصاصی
یرینه کتورم وعلی ابن ابی طالبه تعرض ایتیم وامر خلافتی مشورته
حواله قیلم نتکیم عمر رضی الله تعالی عنه مشورته حواله قیلمشیدی واکر
علی اول جماعتی بنم قاتمه کوندرمزسه انکله حرب وقتال ایدم چون
بومکتوب اهل مدینه یه ایرشدی بلدیلر که بو مکتوب عمرو بن عاصك
مشورتیله یازلمشدر پس بونهج اوزره جواب یازدیلر که معاویه وعمرو بن عاص

خطای عظیم وسهو قوی یه دوشمشلر زیرا اولمیه جق یردن معاونت
ومظاهرت طلب ایدرلر وانلرك بونك امثالی کلماتله نه مناسبتی وارای معاویه
سن طلیق سن وطلیق آزاد اولمش قولهدیرلر زیرا حضرت رسالتپناه
صلی الله تعالی علیه وسلم مکه مشرکلرینك جرم وکناهلرندن کچدکده
انلره طلیق اطلاق بیوردی یعنی (وانتم الطلقاء) دیدی وچون معاویه
اول کروهدن ایدی انکیچون اکا لفظ طلیق اطلاق ایتدیلروای عمرو بن
عاص سن دینی وملنده ضایعسن بوندنصکره بزی تصدیع ایتمیهسز بونك
امثالی کلمانهبزی مخاطب قیلمیهسز چون بوجواب نامه معاویهیه ارشدی
یازدیغی مکتوبه پشیمان وکندی نفسنه توبیخ ایدوب ایتدی عبدالله
ابن عمرالخطاب وسعد بن ابی وقاص ومحمد بن مسلمهٔ انصاری کبی عظماء
اصحاب رسولدن صلی الله تعالی علیه وسلم کشیلروارایکن نه لازمدیکه
مدینهنك اوباش واراذلنه مکتوب کوندرم مصلحت وقت اولدرکه انلردن
هر برینه مکتوب کوندرم تااول سعادتمندلری علیدن مفارقت ایدوب
کندی موافقتمه دعوت ایلیم ؛ و بعض روایاتده کلمشدرکه عبدالله بن عمر
معاویهیی تحریك ایتدی تاقرنداشی دیکر عبدالله بن عمره واول ایکی
بزرکواره یعنی سعده ومحمد بن مسلمهیه مکتوبلر یازوب کندی متابعتنه
دعوت ایلیه عمرو بن عاص بومعنایه مطلع اولوب نصیحت یوزندن معاویه
یه ایتدی سن بوکاردن یعنی اول اولوره دعوت مکتوبی کوندرمکدن
ال چك زیرا طلحه وزبیر وعایشه رضی الله تعالی عنهم که سندن افضل
واشرف ایدیلر انلردن موافقت استدعا ایتدیلر اول جماعت انلرك ملتمسلرینی
قبول ایتمیوب عزلت دامننه ایاق چکدیلروانلره موافقتدن احترازواجتناب
بیوردیلر امامعاویه یه دیلردیکه اصحاب کرامدن برجماعت کندی
ایله موافق ومقارن اوله نتکه اول طائفهٔ سعادتمند امیرالمؤمنین علی بن ابی
طالبك مجالست ومصاحبتنی اختیار ایتمشلرایدی ومعاویهنك مجلسنده
اصحاب کرامدن ابوهریرهٔ دوسی وابودرداء وابوناقهٔ باهلی و نعمان
ابن بشیر انصاری بودرت کشیلردن غیری هیچ کیمسه یوغیدی بومعنایه بناء
معاویه عمرو بن عاصك اوسوزینه التفات ایتمیوب برمکتوب عبدالله بن عمره
و برمکتوب سعد بن ابی وقاصه و برمکتوب محمد بن مسلمهٔ انصاری یه
کوندردی بومکتوبلرك محصل مفهومی بوایدیکه جناب سعادتمآبلرندن

مطبوع ومأمولدر كه عثمان شهيد مظلومك قانى طلبده معاونت بيوروب اشكر كاهده ملحق اوله لر تا ثواب آخرته مستحق اوله لر چون بو مكتوب عبدالله بن عمره ايرشدى بو منوال اوزره جواب يازديكه اى معاويه مكتوبك كاوب واصل ومفهوم منده اطلاع حاصل اولدى عجبدر كه بنى كندى متابعت ومعاونتكه ومهاجر وانصارك قتالنه دعوت ايدرسن ومرتبهٔ يقينه ايرشمشدر كه خون عثمانى طلبدن سنك مقصودك جاه ومنصب تحصيلندن غيرى برنسنه دكلدر اكر سنك ظنك اول ايسه كه بن امير المؤمنين على بى ترك ايدوب سنك محكومك اولم اول ظن بغايت خطادر واكر بنم خانهم بوجاغنده منزولى اولديغمى اول حضرته مخالفت اوزره اولديغمدن بيلور ايسك بو خطادخى اولدر معاذ الله كه بن اول حضرته مخالفت اوزره اولوب انكله مقام عناده اولم ومعلومك اولسون اى معاويه بن هر چند كه ميدان جدال وقتالدن اياق چيقارمشمدر اما بحسب الباطن امير المؤمنين على ايله متفقم اكر بن بركيسه يه اعانت ونصرت ايتملو اولسم اعانت ونصرتى اول سندن اليق واحرادر زيرا اسلامده انك قدرى عظيمدر وانك منزلتى دنياده رفيع وعندالله آخرتده منيعدر وامر خلافته تصدى يه انك اولو يتى ظاهردر واعلاى اعلام اسلامده انك اجتهادى قاهردر وحضرت رسالتپناهه صلى الله تعالى عليه وسلم قرب قرابتى جمله دن زياده در ومغازى ومعاركده انك قدمى جمله دن ايلرودر وفضائل ومفاخر جهتندن دوكلى اصحابدن جامعركدر وخصائل ومآثر جهتندن دوكلى اصحابك اسبقيدر برادر رسول وزوج بتولدر واهل جنت شبانى سيدلرينك پدريدر وخلايقك الطف واظهر پدر خبرو سعادت بو لماز شول كيسه كه انكله مبارزت ايليه ونجات وفلاح يوزى كورمز اول كشيكه انكله مجادله قيله اى معاويه سن بنى كندى يننكه دعوت ايدرسن بن سكا نيجه بيعت ايده يم كه بن سندن افضلم و پدرومادرم سنك پدر ومادركدن اشرفدر و بن شمديكيحالده خانه مى صومعه قيلوب حق جله وعلانك عبادتنه مشغول اولمشمدر تاانك جوار رحمتنه واصل اولم كاشكى بر موضعده ساكن اوليدمكه ابناء روزكارك جفا بيوفالغنى مشاهده ايتميدم (بيت) مردم چه بيوفاست خوشا آهوان دشت ❋ كارامكاه خويش بيخانه ساختند ❋ و بعض نسخه ده منظوردراولمشدر كه عبدالله بن عمر

رضی الله تعالی عنه آخر عمرنده دیمشدر که مدت عمرمده بندن اوچ نسنه نك فوات وفقدانی اوزره یدوکم تأسف و چکدوکم تحسر مقداری هیچ نسنه نك اوزرینه تأسف وندامت چکمدم اول اوچ نسنه نك بریسی علی ابن ابی طالبه بیعت ایتمدم و بریسی دخی اولحضرتك مخالفلری ایله مقاتله قلمدم و بریسی دخی شول زمانلرده که حرارت هوا غالب ومشتد ایدی اوروج طوتمدم (کتاب مستفاده مذکوردر که ابوذر غفاری رضی الله تعالی عنه رسول خدادن روایت ایتمشدر که بیوردی (من قاتل علیا علی الخلافة فاقتلوه کائنا من کان اما سعد بن ابی وقاص رضی الله تعالی عنه معاویه نك مکتوبنه جوابی بو منوال اوزره یازدیکه سنك مکتوبك اوقوندی ومفهوم باطلنه اطلاع حاصل اولدی دیمشسنکه عثمان رضی الله تعالی عنه مظلوما مقتول اولدی ای معاویه بیلمش اولکه حضرت رب العالمین احکم الحاکمین دروغو بی زشتدن وحقی باطلدن تفریق ایدیجیلرك بهتریدر خدا حقیچون بن هرکز علی بن ابی طالبله محاربه قلمزین وانك خلافنه سکا نصرت ومعاونت ایتمزین بن اهل اسلام اراسنده حادث اولان فتنه خوفندن انقطاع وانزوا اختیار ایتمشمدر بوسنك ایتدوکك دعوانك نظیری اسلامده عایشه نك دعواسی ظهور ایتمشیدی عایشه نك مختاری اولان نسنه کرکدر که سنك دخی مختارك اوله وطلحه وزبیر رضی الله تعالی عنهما اکر علینك نقض پیمانه اقدام ایتمه لردی حاللرینه لایقرك اولوردی واکر انکله محاربه ایتمیه لردی انلرك حاللرینه موافقرك اولوردی حق تعالی انلرك ایکیسنك دخی عواضلرینی ویره واول خطا که عایشه دن صادر اولمشیدی خدای تعالی اندن عفوو تجاوز ایده (محمد بن مسلمه رضی الله تعالی عنه معاویه نك مکتوبنده اولان مفهومه مقابل بو اسلوب اوزره جواب کوندردیکه ای معاویه جمله خلق عالم قاتنده ظاهر ومحققدرکه سنك سلوك ایتدیککك دعوادن غرضك انجق وصول سلطنت وحصول مملکتدر عثمانك قتلنه سعی ایدنلردن اخذ انتقام دکلدر ومعلومسك اولسونکه هرکز سنك جانبکی حضرت امیر المؤمنین علی جانبندن ترجیح ایتمزین وسنك خاطرك ایچون اولحضرته مخالفت یولنه کیتمزین وچون معاویه مقدما محمد بن مسلمه یه یازدیغی مکتوبده اشعار ایتمشیدیکه ای محمد سن عثمانك رضی الله تعالی عنه مخالفلرینی دفعده اهمالی تجویز ایدوب

ایام فتنه ده کندی احوالك محافظه سنه مشغول اولدك لاجرم محمد بن
مسلمه اول اعتراض رفعیچون مکتوب بنده تحریر ایتدیکی ای معاویه عثمانك
رضی الله تعالی عنه خلافتی ایامنده کوردمکه فتنه ظاهر اولدی واول
فتنه نك دفعی بنم مقدورم دکلیدی وبنم امثالمك اول خصوصده
امر ونهیی مفیداولمادیغی ظاهر ونمایان ایدی پس قلیجمی شکست
ایدوب بر کوشه ده اوتوردم وجمیع یاران محمد المصطفی صلی الله تعالی
علیه وسلم اول انقطاع وانزواده بنم شریکم ایدیلر زیرا اول جماعت
دخی بیلدیلر که انلرك سعی واهتماملری ایله اول فتنه مندفع اولمیه جقدر
وحال بوکه حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اول فتنه نك ظهورندن
بکا وساتر یارانه خبر ویرمشیدی وسنك بو بابده کندیکه ملامت ایتدیکك
عجبدر که عثمان اول زمانده که مخالفلرانی محاصره ایتدکده کندی احوالنك
مأاندن متحیر قالمشیدی وسرعتله شامه تکرار مکتوبلر کوندروب سندن
امداد واعانت توقع ایتمشیدی سن بو قدر مکنت وقوتك وار ایکن
تغافل وتکاسل ایدوب حکومت وایالات طمعنه دوشدك وانك
سکا ایتدیکی احسان واصطناعلری کأن لم یکن فراموش ایدوب
دشمنلری اکا ظفر بولماری ایله کندی مراد ومقصودیکه
ایرشمك ملاحظه سنده اولدك شمدیکیحالده عثمانك طلب خونی
بهانه سیله دیلرسنکه تاج حکومتی باشکه قویه سن وخاتم
مملکتی کندی پارمغکه طاقته سن چون صحابهٔ عظامك مکتوبلری
معاویه یه واصل اولدی ویازدقلری جوابلری اشتدی عمرو بن عاص
اکا توبیخلر وملامتلر ایتدی معاویه تسلیم صورتی کوستروب ایتدی
حق سنك جانبکده ایمشکه بنی انلره مکتوب یازمقدن منع ایتمشیدك
شمدیکی حالده اسباب حرب وقتاله اشتغال اولنمق کرك که بز اول جماعتك
امدادندن مأیوس اولدق بو حاله مقارن معاویه ایتدی خلق
مسجد جامعه حاضر اولسونلر چون خلایق مسجده مجتمع اولدیلر
منبره چیقوب تحمید باری تعالی وتحیت ودرود حضرت محمد
المصطفا دنصکره ایتدی خلق جهانه ظاهر وروشندر که عثمانی
ظالله شهید ایتدیلر وحق تعالی اکا نصرت ویرنتکه نص تنزیلده بیورر
(قوله تعالی ومن قتل مظلوما فقد جعلنا لولیه سلطانا فلا یسرف

فی القتل انه کان منصورا) وعثمانك ولیسی بنم حضرت عثمان عمره متابعت ایدوب ولایت شامی بکا ارزانی قیلدی وتاکندی خلافتی ایامنك انقراضنه دك بنی بو منصب خطیردن عزل بیورمدی سزلردن هرکیمکه بکا متابع وموافقلر در سالك طریق رشاد وسدادلردر وهرکیمکه بکا مخالف ومعاندلردر عاصی وطاغیلردر واهل فتنه اول جماعتدر که خلیفهٔ وقتی قتل ایدلر ویاانك امدادینه ایرشمکده تغافل وتقصیر کوستره لر شمدیکیحالده اعدای عدوم اولان علی بن ابی طالب سریر خلافته اوتوروب عثمانك قاتلاربنی مجلسنده کندو خواص ومقربلرندن قلمشدر واشکر جمع ایدوب فتنه قوپارمغه ومحاربه وقتاله عزم ایتمشدر وبن ولایت شامی سزك معاونتکز ایله محافظه ایتمکه قادرم اکرچه عراق لشکری جنك ومحاربه ده شاملردن دلیرکدر امانه قوت قلبم وارددر که شامیلرك جنك ومحاربه ده صبر وثباتلری انلردن زیاده در شمدیکیحالده صبر وثبات عروهٔ وثقاسنه ال اوریکزکه (ان الله مع الصابرین) بو اثناده ابوالاعور اسلمی ایتدی ای معاویه خدا حقیچون هرکز علی بن ابی طالبك سنك حقکده وجوده کتورمکه قادر اولدیغی نسنه لری سن انك حقنده وجوده کتورمکه قادر دکلسن وممکن دکلدرکه جنك ومحاربه ده اکا میسر اولان نسنه لر سکا میسر اوله ومع ذلك اکرسن انکله جنك ومحاربه دن ال چکمزایسك بزاول کارده سکا همدستان اولوب سنی انك جنك ومحاربه سنه تحریص ایدرز زیرا هنوز عثمانك بیعتنده یوز وعثمان تیغ ظلم وستمله شهیداولمشدر وسن عثمانك ولیسی سن وعلی عثمانه دشمنلك ایتمشدر ودشمنلربنی دفعده اکا نصرت ومعاونت ایتمامشدر هرکاه که رخصت بیوره سن جنك وجدال وحرب وقتال امرنده مسارعت واجتهادایده رز چون ابوالاعور سوزبنی تمام ایتدی ذوالکلاع حمیری ایتدی ای معاویه سوزك طوغریسنی بندن اشت که عثمان رضی الله عنه سکا شام ایالتنی وامارتنی ارزانی طوتوب سنی عزیز ومکرم قلمشیدی سن دخی انك سوزلربنی سمع رضا ایله اصغا ایتمشیدك واول زمانده که عثمان مضطرب اولوب سندن نصرت طلب ایتمشیدی انك ملتمسی مبذول بیورمدیغکك وجهی بو ایدیکه خلق عالم سکا محتاج

اوله لر وكفايت مهمانده سكا رجوع ايده لر وكشف مشكلات ورفع معضلاتده سنك قصر رفيع الشانك قپوسنه مراجعت ايده لر شمديكي حالده مقصودكه ارشدك ومطلوبكي بولدك عثمان مظلومك قاتني طلبده تأخيرايتمك ناصوابدر حالا انديشهٔ طلب خون عثمانده اولمق كركسن اكرفي المثل بو بابده جميع قبائل عرب ملازمتكدن تخلف ايدرلرسه ابن اقارب وعشائرله خدمتك كمربنى درميان ايدرم واول نسنه لركه غايت جد وجهد دربرينه كتوربرم ذو الكلاع بو كلامى تمام ايتدكدنصكره حمير قبيله سندن برشخص دخى قيامه كلوب ايتدى اى اهل شام سزك ايچيكزده هيچ بركيمسه يوقكه رضاى خالق رضاى مخلوق اوزره مرجح طوته وخالصا لمرضات الله تعالى بو بابده حق سوزى سويليه شك يوقدركه على بن ابى طالبك حضرت رسالت پناهه اولان قرب قرابتى موجبيله وسيرت ومودت وشرف حضور وسائر مناقب ومفاخرى سببيله امامت ورياسته خلقك احق واليقيدر اكر بودياره مستولى اولورسه دوكليلرك مقصود ومطلوبنى اسعاف وانجاحه مقرون قيلسه كركدر وبو كلماتكه محض صدق وعين صوابدر بن انى سويلمكدن شرم وحيا ايتمزين (قال الله تعالى ان الله لايستحيى من الحق) چون معاويه بوسوزلرى اشتدى بيوردى تااول شخصك بوينته ايپ طاقديلر وحكم ايتديكه انى بوغازندن آصه لر مجلسنده اولانلردن برجماعت شفاعت ايدوب انك قانندن كچورديلر واول مسلمان فرصت بولوب كوفه يه قاچدى وعلى التفصيل كيفيت حالى حضرت امير المؤمنينك مجلس عاليسنه عرض واعلام ايلدى وبنه معاويه اول مجلس خاص وعامده خلقه توجه ايدوب ايتدى بن ديلرم معلوم ايدينم كه على بن ابى طالب امر خلافتده بندن نه سببله احق واوليدر وقنغى فضيلت ومنقبتله بنم اوزريمه رجحانى واردر حال بوكه حضرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بنى صدقات كتابتنه تعيين بيورمشيدى وبنم قرقرنداشم اول حضرتك ازواجى سلكنده انتظام بولمشيدى وشام ولايتنده حضرت ابى بكر وعمر وعثمانك نائبى وعاملى ايدم وپدرم ابوسفيان بن حرب ومادرم هند بنت عتبة ابن ربيعه درا كرحجاز وعراق خلقى على بن ابى طالبه بيعت ايتديلرايسه

شام قومی دخی بکا بیعت ایتمشلردر بمله انك مابیننده چندان تفاوت
یوقدر وایکی کشی برنسنه یه طالب اولسه‌لر اول نسنه اول کشیلردن
هر قنغیسی غالب ایسه اکا نصیب اولور چون معاویه بو کلماتی تمام ایتدی
کوفه‌یه برنامه یازوب کوندردی بومنوال اوزره که اما بعد ای علی
اکرسنك سلوکك خلفاء سابقه سلوکلری کبی اولیدی وسنك معاشك
انلرك معاشلرینه مطابق وموافق بوانه ایدی بن سکا مطاوعت ایدوب
مخالفتی جائز کورمزدم برخطا که عثمان خصوصنده سندن صدوربولدی
بنی سکا بیعتدن مانع اولدی چون بوندن مقدم حکام حجاز امضای
امور خلافت وسلطنتده جانب حق وصدقی مرعی طوتارلردی
لاجرم مفالیدرتق وفتق مهام عالمیان انلرك کف کفایتلرنده پایدار
واستوار ایدی شمدیکی حالده ملوك حجاز سلوك طریق مستقیمدن
انحراف کوستردیلر بوامرخطیر یعنی خلافت ارباب شامه منتقل اولوب
تنفیذ احکام دین وتشیید مبانئ شریعت سید المرسلین انلره متعلق
اولمشدر وطلحه وزبیره اقامت ایدوب انلری ملزم ایتدیکك حجت ایله
بنی ملزم ایده مزسن زیرا طلحه وزبیر سکا بیعت ایتمشلرایدی بن سکا بیعت
ایتمدم وسنك حضرت رسوله صلی الله تعالی علیه وسلم اولان قرابتکی
اهل علم وفضلدن هیچ برکیمسه یوقدر که انکار ایده بیله طوغری سوز
وحق کلام بودرکه قلمه کلدی والسلام (چون امیرالمؤمنین علی
رضی الله تعالی عنه معاویه‌نك بومکتوبنك مضموننه مطلع اولدی
بوطریق اوزره اکا جواب یازدیکه اما بعد معلوم اوله که بنم قاتمده
برشخصك مکتوبی کلدیکه اول شخص تیه ضلالت وبادیهٔ غوایتده
سرکرداندر وبحر شهوته طالمشدر نه انك ایچون برهادی اوله که
انی ضلالتدن خلاص ایلیه ونه انك ایچون برقائد بوانه که دریای شهوتدن
اکا دستکیرلك ایده واول شخص هوای نفسك دعوتنه ابیك دیه رك
اجابت ایتمشدر ودست غوایت انك چشم هدایتنی دیکمشدر بوشقاوتك
وجودی ایله بزی الزام طریقیله یازمشسنکه عثمان حقنده سندن
وجوده کلن خطابنی سکا بیعتدن مانع اولدی دیمشسن بوسوزخود
عین خطادر اول واقعه‌ده یعنی غوغای عثمانده بنم نه علمم وارایدی
واول حادثه‌ده بنم نه ناقه‌م ونه جملم وارایدی بلکه مهاجرلردن برکشی ایدم

وجمیع احوالده انلره موافق ومواسی ایدم ودوکلی اهل اسلامه ظاهر وروشندرکه ارباب علم ومعرفت اولنلر مستلزم ضلالت وغوایت اولان امره اقدام ایتمزلر ومکتوبکده یازمشسنکه حکام شامك ولاة حجازاوزره تفوق ورجحانلری واردر بو برکلام بین البطلاندرکه محتاج دلیل وبرهان دکلدر ومکتوبکده کندکاه طلحه وزبیر میاننده فرق بولوب انلر سکا بیعت ایتشلرایدی بن سکا بیعت ایتدم دیدیکك کلام نامعقولدر زیرا هرکاه که اهل بدر ومهاجر وانصار برشخصه بیعت ایدهلر عامهٔ عباد اوزره واجب اولور که انلره متابعت ایلیهلر وافراد آفریده دن برفرد بو حکمدن معاف ومستثنی دکلدر وبنم منقبتم ورسول خدایه اولان نسبت وقرابتم سنك معلوممکدر اکر قادر اولیدك اول شرف وفضیلتی بندن سلب ایدردك واول خصوصده تأخیر وتقصیری جائز کورمز ایدك وبو مکتوبدنصکره حضرت امیر المؤمنین ومعاویه بربرلرینه متعاقبا مکتوبلر کوندردیلر چونکه اول مکتوبلرك ایرادی موجب ملال ایدی بوذکر اولنهجق ایکی نامه ایله بومحلده اقتصار اولندی

﴿ معاویهنك شاه مردان وشیر یزدان امیر المؤمنین جانبنه ﴾
﴿ کوندردیکی مکتوب واول مکتوبك جوابی ذکر اولنور ﴾

امابعد ممکن اولان مرتبهده ضلالت مرکبنه سوار اولمشسن وغوایت میداننده اشر یورتارسن ومحاربه مضمارندن چارسن تهدید ووعید ایتدیکده شیر غران کبیسن اما جدال وقتالدن کریزانسن نامه یازدیغکده بودکلی لاف وکذافی اوررسن اماوقت جنك وتحصیل نام ونکده نیجه نیجه تأخیر ودرنك کوسترزسن اکر بوجمله بهانهلری قویوب صف نبرد جنکه متوجه اولورسن برجماعت کورهسنکه صدق نیت وصفای طویتله متصف اولهلر ونیجه مرد شیر افکن کورهسنکه میانلرینه شیر ژیانله مقاومت کرینی باغلنورلر ونیجه نیزه دارلر کورهسنکه نوك رمحله رخسار ماهدن کلف قپارلر یعنی اکر سکا خدای تعالینك عنایتی ایرشیوب بومنوال اوزره میان ظلماتده قالور ایسك وتمادی ایام غوایتسنی میدان محاربهیه کتوررسه اول ارباب مبارزتی که انلرك بعض اوصافی مذکور اولدی مشاهده ایدرسن وعاقبت کاربکی بیلور واکلارسن وخلق جهان

سنك تجبر وتكبر كدن خلاص اولورلر (چون امير المؤمنين رضى الله تعالى عنه معاويه نك مكتوب نامرغوبنه مطالعه بيوروب جوابنى بو اسلوب اوزره تحرير وارسال ايتديكه من عبدالله امير المؤمنين على الى معاوية بن صخر اما بعد متمنيات باطل ومدعيات بلا طائل ومقدمات بى حاصليكه ديمش و يازمشسن اندن تجبلر ايلدم و بن سنك اندازهٔ فهم وادراككى بيلورم وسوء افعال وعاقبت كاريكى اكلارم (الامور مرهونة باوقاتها) مقتضاسنجه بنم سنكله محاربم بر وقته مرهوندر كه اول وقتك حلولنه منتظرم اول وقت حلولنده كوره سن وعين اليقين مشاهده ايده سنكه مبارزان روزكار ميدان كارزاره كيره لر و بنم ذوالفقارم سرفشانلغه باشليه وسن يوكى اغردوه كبى باغروب فرياد ايده يا ابن آكلة الاكباد حالا حقكده تصور اولنان بودركه جنك صفنده طوره سن وسنك آوازك بنم قولاغمه ايريشه كه تضرع وزارى وكريه و بيقرارلق ايده سن وديه سنكه بو طوغرى نيزه لر واكرى قليجلر نجه يه دك و بو اوچان اوقلر و بو كسن قليجلر ومتواتر زخملر و بو منكاثر جراحتلر نجه يه دك ديه سن واهوال حملات رجالدن دامن ابتهاله ال اوروب كاه بو طرفه وكاه او طرفه كيده سن لامحاله بو بر حكمدركه نازل اولسه كركدر و بو بر قضادركه صادر اولسه كركدر و بو قضيه لوح محفوظ ونسخ الهيده مثبت ومعيندر وسز اكا منكرلرسز وانك ثبوتنه ايمانكز يوقدر والسلام على من اتبع الهدى وچون بو مكتوب شامه ايريشوب معاويه وعمرو بن عاص انك مفهومنه مطلع اولديلر عمرو بن عاص ايتدى شمدن صكره على بن ابى طالبه مكاتبه ومراسله ايشى تمام اولدى سن على بن ابى طالبه قتى كلمه لر وآجى سوزلر يازوب كوندررسن اول سكا جوابى مراتبله ويرر خدا حقيچون اكر تمامت كاتبلر ومنشيلر اتفاق ايده لر فصاحت و بلاغتده على ايله مقاومت ايده ميه لر اى معاويه اكر محاويه يه ميلك وار ايسه قدمكى ايلرو قو واكر عليدن خوفك وار ايسه عليك خود مطاوبى سنك اطاعت وانقياد كدن غيرى برنسه دخى دكلدر وعلى التحقيق بنم معلوممدركه بو مقوله كلمات ومراسلات ارسالندن حاشيهٔ ضميره غبار ملال وقوعندن غيرى نسنه بى مفيد دكلدر عمروك بو سوزى معاويه نك قلبنده تأثير ايدوب مكاتبه ومراسله دن ال چكوب لشكر احضارينه فرمان بيوردى

﴿ امير المؤمنين علی كرم الله وجهه معاويه طرفنه توجه بيوروب ﴾
﴿ اول اثناده نازل اولان حوادث آسمانيدن برشمه بيان اولنور ﴾

چون خليفهٔ زمان وامام عاليانك عليه رضوان الملك المنان رأی عالم آراسی انك اوزينه قرار ايتديكه تيره دلان شامك تسكين شوكتلری تحريك شمشير دلاوران نصرت فرجامندن غيری ايله صورت بولماز وعمرو بن عاص معاويه نك قطع مادهٔ خصومت ونزاعلری سيف وسنان استعمالنسز ممكن اولماز پس اطراف ممالكه اولاقلر كوندوب فرمان بيوردیكه ارباب جلادت وجرأت واصحاب نجدت وشجاعت آستان خلافت وسدهٔ امامته استعجال ايدهلر واز زمانده كوفه شهرنده اولقدر سپاه مجتمع اولديكه ازمنهٔ سابقه وقرون ماضيهده اولقدر اشكر جمع اولديغی كورلمش دكيل ايدی چون بو نجلين اجتماع يوز كوستردی حضرت امير المؤمنين علی كرم الله وجهه جمعه كونی منبره چيقوب تحميد خدا وتصليه وتسليم محمد المصطفايی ادادنصكره زلال موعظت ونصيحتله مجددا چمن آمال مخلصان صاحب العقيدهيه خضرت ونضارت ويردی چون تقرير خطبهٔ غرادن فارغ اولدی مسجدده اجتماع ايدن جماعته خطاب ايدوب ايتدی ايها الناس همتكزی اصحاب طغيان وعدوانك قلع وقمعنه مصروف قيلكز وبرجماعتك محاربهسنه استعجال ايدككه اول جماعت قرأن وحديثك دشمنلريدر ومهاجر وانصار واخيار وابرارك قاتلاريدر انلر برطائفهدركه انلرك اسلامی جبر واكراه ايله متحقق اولمشدر وانلر بر كروهدركه انلرك قلوبنك ايمانه نائلقلری زخارف دنيا واسطهسيله صورت بولمشدر وانلر برفرقهدركه عرفاندن خبرلری يوقدر وانلر بر كروهدركه نور ايقاندن برلمعه مشاهده ايتمامشلردر بو اثناده فزاره قبيلهسندن برشخص كه نامنه اربد ديرلردی حضرت اميره توجه ايدوب ايتدی ياعلی سنك مقصودك اولدركه بزم دين اسلامده قرنداشلريمز اولان اهل شامله مقاتله ايدهسن نتكه بصرهده عايشه ايله مقاتله ايتمشيدك خدا حقيچون بوفعل بزدن صادر اولماز وبو مقصود بزدن وجوده كلمز اول وقتده مالك اشتر بی طاعت اولوب ايتدی طوتيكز شو شخصی كه هرنه تكلم ايلدی ايسه قبيحدر اول شخص مجلسدن طشره چيقوب فرار ايتدكده برجماعت عقبندن ايريشوب زخم تيغ آبدار ايله اياقدن دوشوردیلر لكن كوب حوادث

اولوب نفس پلیدی منقطع اولدی چون ار بدك قاتلی معلوم دکلیدی
امیرالمؤمنین انك دیتنی بیت المالدن حکم بیوردی وارثلرینه ویردیلر ار بد
قتل اولندقدنصکره نه اول مجلسده مالك اشتر عرض ایتدیکه یا امیرالمؤمنین
بونوع هذیاندنکه بوجاهلدن سمع شریفکه ایرشدی کمان اتمه که سنك
متابعتکدن ال چکه وز و بوجماعتکه منظور نظر عاطفتکز اولمشلر در
جمله سی سنك هواخواهلر کدر سنك رکاب دولت مآبکدن تخلفی جائز کورمزلر
وسنك فناکدنصکره برلحظه کندی بقالرینی استمزلر همان نیت صاف
وعقیدۀ پاکله مخالفلرك استیصالنه متوجه اولمق کرك وانلرك دفعنده
بقدرالوسع والامکان سعی اولنمق کرك دیدی اعیان دولت وارکان ملتدن
برجماعت دخی عمار بن یاسر کبی وسهر بن حنیف وقیس بن سعید وعدی
بن حاتم طائی کبی ودخی نیجه کیمسه لر که انلرك اسامیسی کتب سیر ومغازیده
مسطوردر مالکك کلامنی تصدیق وتقویت ایدوب اعدای دولت قاهره
اولان مخالفلرك محاربه سنه شوق ورغبت اظهار ایتدیلر ومجموع طوائف
قبائل که اول محفلده حاضر ایدیلر حضرت امیرك اشارتنی بالطوع والرغبة
قبول ایلدیلر الا عبد الله بن مسعودك اصحابندن برجماعتکه انلر قارئان
کلام ملك علام ورواة حدیث رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایدیلر
انلر سدۀ سعادته عرض ایتدیلرکه یا امیر المؤمنین سنك کلمات زاکیات
مرضیة الصفاتکه حقیقتنه اعترافز وجودیله سندن نیاز والتماس ایدرزکه
بزی ثغور اسلامدن برثغرك محافظه سنه تعیین بیوروب کفار ایله جهاده بزه
رخصت ویره سن وبووجه ایله بزی اهل قبله ایله قتال وجدالدن عفو بیوررسك
بغایت عنایت وموجب ازدیاد عاطفت اولمش اولور حضرت امیر انلرك
ملتمسلرینی مبذول بیوروب ربیعة بن هشیمی انلره سردار تعیین بیوردی وانلری
قزوین وری جانبنه کوندردی وبواثناده سرداران سپاهدن برجماعتك
حجر بن عدی کبی وعمرو بن الحمق کبی معاویه واهل شامه لعن وطعن ایله
اوزاتدقلری حضرت امیرك سمع شریفنه ایرشدکده بوخبر مزاج همایونه
موافق دوشمیوب انلری اولمقوله سوزلردن منع ایلدی عمرو ایتدی یا امیر
المؤمنین چون حق بزم جانبزده در ومعاویه واهل شام ارباب بطلاندر
انلره لعن وطعندن منعه سبب نه در حضرت امیرالمؤمنین ایتدی کعبه
تکریسی حقیچون اویله در یعنی حق بزمله در وانلر ارباب بطلاندندر

امان دیلرمکه سزشتام ولعان اولهسز معقول ومناسب اولدرکه
انلر یکزی دعایه آچهسزکه باری تعالی بزی وانلری طریق مستقیمه دلالت
ایده وانلرك جهل وغفلتلرینی علم ومعرفته مبدل قیله وتشنکان بادیهٔ
غوایتی سرچشمهٔ عنایت وهدایتنه ایرشدیره علمای اخبار مصنفاتلرنده
کتورمشلردرکه چون عظمای ملتك رأی وتدبیرلری شام جانبنه توجه
ایتمك اوزره قرار ویردی حضرت امیر المؤمنین بیوردی تا کوفه ده منادی
ندا ایدوب عساکر منصوره حرکته کلدیلر وفرمان موجبنجه نخیله موضعنده
مجتمع اولدیلر وحکم واجب الاذعان موجبنجه مالك بن حبیب امور لشکره
ترتیب ویروب سپاه رئیسلرندن هر برینی بر مناسب محله نزول ایتدردی
وحضرت امیر المؤمنین ابو مسعود انصاری یی کوفه ده یرینه خلیفه
قویوب اعاظم اصحاب عالیجناب ایله نهضت بیوروب نخیله دیدکلری
موضعده برقاچ کون القاء رحل اقامت ایتدیلر تا عبد الله بن عباس بصره
لشکری ایله کلوب اول حضرته ملحق اولدی برروایتده التمش بیك مرد
بهادر حضرت امیرك ظل رایت فتح آیتنده مجتمع اولدیلر (نقلدرکه
اهل بدردن سکسان نفر کیمسه‌لر وحدیبیه سفرنده حضرت رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم ملازم اولان سعادتمندلردن سکز یوز نفر کشیلر اول مجاهده
کلوب حضرت امیرك بیعت شریفیله سرافراز اولوب مصاحبلری
سلکنده انتظام بولدیلر واول حضرتله صفین جانبنه توجه ایتدیلر
واویس قرنی که کمال مرتبه اشتهارندن انی تعریفه حاجت یوقدر
حضرت امیره تقرب ایدوب اول تقربی مایهٔ حیات ابدی ایلدی وحضرت
امیر دخی انك قدومیله استبشار کوستروب اول بزرکوارك تعظیم
واحترامنی کندی ذمتنه واجب عد ایلدی وحضرت امیر اول سفرده
اویس قرنینك کلمات متبرکه سنی سمع رضا ایله استماع بیوروب اویس
دخی حضرت امیردن قواعد علوم تحصلنه اختصاص بولدی تا صفین
حربنده اهل طغیان وعدوانك زخم تیغیله ریاض روضهٔ رضوانه خرامان
اولدی رحمة الله علیه وبالجمله امیر المؤمنین لشکر آراسته ایله نخیله
منزلندن نهضت بیوروب اویله نمازی وقتنه دك قطع راه ایتدکدنصکره
یول اوزرنده برمسجده ایرشدی نزول بیوروب قصر ایله اول مسجدده
صلوة ظهری قیلدی واول موضعدن جناح استعجال ایله حرکت بیوروب

تادیر ابوموسایه نازل اولدی واول موضعده صلوة عصری ادا ایدوب آهنك رحیله ساز و یردی وآب فرات کنارینه ایریشوب کیجه وقتنده اول ارادن دخی قالقوب دار الملك سرای نوشروانه کلدی وهمچنان قطع منازل ایدوب تاحدود جزیرهٔ عربه ایرشدی اول اراده برراهبك دیری وارایدی حضرت امیر اول ارایه کلدکده آت باشی چکوب راهبه آواز ایلدی چون حضرت امیرك صوت مهیبی راهبك سمعنه ایرشدی جسم ضعیف ولون اصفر ولباس اسود ایله صومعه نك بامنه چیقدی حضرت امیر اکا ایتدی هیچ صویك وارمیدر که بزم خلقمز تشنه دررلر راهب ایتدی بر لحظه توقف ییور که بکرمی کشی یه کفایت ایده جك صویم واردر امیر ایتدی بنم همراهلرم جمع کثیردر راهب ایتدی اوچ ظرف صویم واردر جمله سنی سنك ملازملرینکه ایثار ایدیم امیر ایتدی ای راهب بودیره قریب برچشمه واردر که انبیاء ومرسلیندن التی نفر کشیلر اول چشمه دن صو ایچمشلردر راهب ایتدی اول چشمه شمدی آب حیوان کبی چشم انساندن پنهاندر راهب بوسوزی استماع ایتدکده صومعه بامندن اشغی ایندی وعرض ایتدیکه بنم پدرم کندی پدرندن روایت ایلدیکه بوموضعده برمسدود چشمه واردر که هیچ کیمسه انی فتح ایده مز مکر بر پیغمبرك وصیسی اوله که انی فتح ایده حضرت امیرالمؤمنین کرم الله وجهه ایتدی ان شاء الله تعالی اول چشمه یی ظاهر قیلرم راهب ایتدی سن کیمسن اول حضرت ایتدی علی بن ابی طالبم راهب ایتدی بکا پدرمدن برکتاب ایرشمشدر اول کتابده پیغمبرك صفتی و بوچشمه یی اظهار ایده جك کیمسه نك نامی مسطوردر اکر بو ایش سنك الکدن کلورسه بن سنك الکده ایمانه کلورم ودین اسلامی قبول ایدرم پس شاه مردان اول صومعه نك جانب شرقیسنده یکرمی ارشون طولی و یکرمی ارشون عرضی برمدور خط چکدی و بیوردی تا اول خطه موازی اولان زمینی قازدیلر چون برمقدار قازدیلر بر بیوك طاش پیدا اولدی قوت ار بابدن برطائفه هیئت اجتماعی ایله هرچند که زور ایتدیلر اول طاش یرندن قالقمادی حضرت امیر ایتدی الله اذن ویررسه بن طاشی چشمه دن ایراق یره اتارم راهب ایتدی سن یالکز بوکاره نیجه قیام ایده بیلورسنکه بونجه پهلوانلر اول طاشی قالدرمقدن عاجز اولدیلر حضرت امیر ایتدی ای راهب بر کون حضرت

رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ايله مكه خارجنده سير وتماشا ايده يور
ايدك ناكاه اول حضرت كورديكه صناديد قريش بر بيوك طاشي جد وجهد
ايله يرندن قالدرديلر حضرت انلره خطاب ايدوب ايتدي سز ظن
ايدرسز كه قوت بو طاشي قالدره قدر قوت اولدركه چون خشم وغضبله
ممتلي اوله سز اول خشم وغضبي كظم وهضم ايده سز اندنصكره اول
حضرت قلعهٔ جبله چيقوب بوقارودن اشغي برعظيم طاشي بوارلدي
اول طاش دامن جبله اينوب قرار ايتدكده صناديد قريشه خطاب ايدوب
ايتدي سز جمله كز جد وجهد اينسه كز بو طاشي يرندن قالديره مز سكز
مكر بنم عمم حمزه وعباس وعمم اوغلي علي قالديره ديدي ابو جهل عليه
ما يستحقه بو سوزدن خنده ايدوب ايتدي بو علي بر كوچك اوغلاندر اني
ساٴر اعمامكله برابر طوتارسن ديدي چون حضرت رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم ابو جهلك بو وجهله استهزاسني مشاهده قيلدي ايتديكه
بن برنسنه بيلورمكه سز اني بيلمزسز اندنصكره بكا خطاب ايدوب ايتدي
(يا علي لا حول ولا قوة الا بالله) دي و بو طاشي يرندن قالدر بن دخي اول
كلمه يي ديوب اسهل وجهله اول طاشي يرندن قالدردم اي راهب بز كنج
الهي خازنلري يز و بزوحي سماوي وارثلري يز لاجرم جذبات الهيدن
برجذبه بزه مدد ايلر تا بو مقصود ومهم ظهوره كلور چون حضرت امير
كلامني بو مقامه ايرشدردي سينهٔ بي كينه سني اول طاشه قيوب قوت ايلدي
واول سنك عظيمي قوت ولايتله اول چشمه نك اوزرندن قالديروب يابانه
آتدي پس اول چشمهٔ خوشكوار اول طاشك التندن ظاهر ونمايان اولدي
لشكريان وانلرك دوابي اول صودن ايچوب قانديلر واول حضرتك ولايت
وكرامتنه خلقك اعتقادي زياده اولدي واول راهب بو حالي مشاهده دن
صكره اول حضرتدن رخصت الوب اب وجدندن كندويه ارثله انتقال
ايدن كتابي كتوروب اول حضرته كوستردي واول بركتاب ايديكه لغت
سريانى اوزره تحرير اولنمش ايدي ترجمهٔ ملخصي بو ايديكه شمعون مسيح
عليه السلامدن روايت ايدركه بيوردي بندن برمدت صكره حضرت باري
سبحانه وتعالى بر پيغمبر مبعوث قيله كه خاتم انبيا ورسل اوله وخوش
خوي وخوش بوي وراست كوي اوله واسواقده رفع صوت ايتميه واساءت
مقابله سنده اساءت ايتميه بلكه عفو بيوره وانك امتي سرا وجهرا حمد

وثنای خدای تعالی یه اشتغال ایدهلر وچون بو جهاندن نقل بیوره انك متابعلری اتفاقدنصکره اختلاف ایدهلر وانك امتندن برکشی اهل مشرقله مغرب اراسنه توجه ایدوب بحر کنارندن مرور ایده واول کشی صورت ومعنی جهتندن اول پیغمبره غیریلردن اقرب اوله واول کشینك حکمی موجب انصاف وراستلغله اوله ومداهنه ایتمیه ورشوت المیه ودنیا متاعی انك یاننـده خاکستردن بی قیمترك اوله وانك طبیعتنـه نسبتله موت صوصامش کشی بوغازندن صوایچمکدن آسانرك اوله وکیزاوو آشکاره ده خدادن قورقجی اوله وراستلق وعدالتدن منفك اولمیه وهر کیمکه انك زمانه ایریشه اکا اطاعت وانقیادایده که انك رضـاسی حق تعالینك رضـاسـنه مقرون در خوشدر او ل کشینك حال که انك زمانـنـه ایریشوب اکـا اطاعت وانقیاد ایده چون امیر المؤمنین بونامه نك مضمونـنـه مطلع اولدی زبان نجسـنه بیانی حمد وثنـای واجب الوجود ده درکار ایدوب بونعمتك شـکرینی نیجـه ادا ایده ءکه حضرت مسبحك قاتـنـده مذکورلر جمله سندنم مهجورلر جمله سـندن دکیلم راهب ایتدی یاامیر المؤمنین بن هرکز سـندن مفارقت ایتمزبن نعمت ونقمتده سـنك ملازم رکابك اولورم وسـنك خدمتکده هرزحمت که بکا یریشرجان ودلیله قبول ایدربن پس اول راهب امیرالمؤمنیندن مفارقت ایتمیوب حرب صفینده شـهید اولدی رحمة الله علیه (وحضرت امیرالمؤمنین مداینـدن ارتحالی وقتـنده مختار بن ابوعبیدهٔ ثقفینك عمی اولان سعدبن مسعودی مداینده خلیفه قودی ومعقل بن قیسی اوچ بیك سوارایله موصل یولنه کوندردی و بیوردیکه رقـه دیارنده کلوب عسکرمنصوره ملحق اوله وحضرت امیرکندیسی جمهور سپاهیله طبل رحلت چالدیروب رقه جانبنه روانه اولدی واول دیارك خلقی عثمـان ومعاویه دوستلرندن اولوب عثمانك قاننی طلب ایدنلردن ایدیلر هرچند که فرات نهرینه کوپرو باغلیوب لشـکرك علفنی مهیـا ایتمکه مأمور اولدیلر اطـاعت ایتمدیلر امیرالمؤمنین نهرفراتی برآخر معبردن کچدی ومالك اشـتراول قومه تهدید ویروب ایتدی اکرخلیفهٔ دورانك فرمان واجب الاذعانـنه اطاعت وانقیـاد ایتمزسـه کز سزی تیغ تیز وشمشیر خونریزه حواله ایدوب اموال واولادواطفالکزی سـبی وغارت ایدرم پس رقه خلقی اول وعیددن

خوفه دوشوب فراته بر جسر باغلدیلر پس مالك اشتر سپاه ظفر پناه ایله
اول جسردن کچوب کندی (وارباب تواریخدن بر طائفه دیمشلردر که
چون حضرت امیرك نهر فراتدن عبوری خبری معاویه یه ایرشدی سپاهنك
سوارلرینی استحضار وانلره خطاب ایدوب ایتدی بیلکز وآگاه اولکز که
شیر سپاه ودلیر بی اشتباه علی بن ابی طالب عراق مبارزلریله وحجاز دلاورلریله
وکوفه سوارلریله وانصار ومهاجر نیزه دارلریله سزك قلع وقمعکزه بو طرفه
توجه ایتمشدر واطراف واکنافدن کندنده شجاعت وجلادت کمان ایدنلر
وسائر اوباش قبائل عرب دخی ولایت شامی غارت وتاراج ایتمك طمعی
ایله انك لشکرینه ملحق اولمشلردر اگر انلرایله محاربه ومقاتله یه میل ورغبتکز
وار ایسه عروهٔ وثقای صبر وثباته ال اوریکز تا نصرت وظفر بوله سز
چونکه معاویه بو مقوله کلماتی لسانه کتوردی مروان بن الحکم وذو الکلاع
حمیری وحوشب ذی ظلم وابو الاعور وسائر خدم وحواشی طوع ورغبتله
ایتدیلرکه بزسنك رکابکده مراسم کارزاره قیام ایدوب جانمزی سکا فدا
ایده رز وظائف جد وجهدی یرینه کتوربزو سنك دشمنلرکدن انتقام
آلورز یالکز بزدکل شام ولایتنك بالجمله شریف ووضیعی فرمان واجب
الاذعانکه مترقبلردر بو اثناده ینه خبر کلدیکه حضرت امیر المؤمنین
رقه شهرنده فرات صوینك کنارنده دوتوب لشکر اقامت صالمش بو خبردن
معاویه حرکته کلوب فرمان ایتدیکه ابو الاعور سپاه کرانله او اطرفه
متوجه اوله شایدکه فرصت بولوب بر مصلحت بتوره (بو طرفدن امیر
المؤمنین ابو الاعورك توجهندن خبردار اولوب زیاد بن نصری وشریح
بن هانی یی بربولك لشکر ایله ابو الاعوره قارشو کوندردی زیاد وشریح فرمان
عالی موجبنجه یوله کیردیلر وابو الاعورك لشکرینه قریب بر محله ایرشدیلر
کثرت لشکردن خبردار اولوب ملاقاته جرأت ایده مدیلر واول محلده
توقف ایدوب موقف خلافتدن استمداد ایتدیلر بو خبر امیر المؤمنین
حیدره ایرشدکده بیلدیکه امراسنده اول جماعتك امدادینه ایرشور
مالك اشتردن غیری کیمسه یوقدر اکا بناء مالك اشتره نوازش وعاطفت
بیوروب ایتدی ای مالك زبعض ملاحظهٔ معقوله یه بناء حرب وقتالی
موقوف طوتمشز در شمدیکی حالده زیاد وشریحك امدادی خصوصی
سنك رأی دوربینکه مربوط ومنوطدر پس بر سبیل تعجیل انلرك امدادینه

ایریشوب جد واهتمام ایده سن وکرکدرکه امر محاربه ده بادی اولمیه سن اکر انلر جنك ومحاربه یه آهنك ایدرلر ایسه سن شرائط نصیحتی یرینه کتوروب انلرك حال وشانلرینه لایق موعظتی تقدیم ایده سن وانلره شفقت نویدی ویروب التماس ایده سنکه دائرهٔ بیعته داخل اوله لر اکر سوزیکی قبول ایدرلر ایسه فهو المراد والا اهل شقاقك جنك وپیکارینه بارکاه احدیتدن یاردم طلب ایده سن وحق تعالینك عون وفضلنه توکل قیلوب انلرك استیصالنه همت قیله سن وظهور ایدن وقایع وحوادثی طرفمزه اعلام ایلمه دن خالی اولمیه سن واکر امداده محتاج اولور ایسه ك طلب امداده توقفی جائز کورمیه سن بزسنك مطالبکی انجاحده وماربکی اسعافده تقصیر وتقاعدی جائز کورمز زمالك اشتر وصایای حضرت امیری سمع قبولله تلقی ایدوب شجعاندن برطائفه ایله روبراه اولدی تا دشمن عسکرینه قریب برمحله واروب طوردی (علماء اخباردن بعضیلری بوسفر همایونده امیر المؤمنینك نزول بیوردقلری قوناقلری وجه مذکور اوزره بیان ایتمیوب ترتیب آخر اوزره ذکر ایتمشلردر والعلم عندالله (ودخی دیمشلردرکه حضرت امیر مداینه نزول بیوردقده سکسان بیك نفر خدم وخشم اول حضرتك رکاب نصرت مآبنده مجتمع اولمشلر ایدی واول منزلده فرمان بیوردیکه معقل بن قیس بیك نفر سوار ایله موصل ونصیبین طرفنه متوجه اولوب رقه ده کلوب اول حضرته ملحق اوله لر پس معقل فرمان موجبنجه موصل طرفنه توجه ایدوب حدیثه نام موضعه ایرشدکده کوردیکه اول صحراده ایکی قوچ بر بریله رسم مألوف اوزره جنك ایدرلر هنوز اول قوچلرك بریسی غالب و بریسی مغلوب وروکردان اولمدین برشخص کلوب انلری بر برندن آیردی بنی خثعم قبیله سندن برکشی که اول سفرده معقلك رفقاسندن ایدی بوحالی مشاهده وملاحظه ایدوب ایتدی بز بوسفرده نه غالب اولورز ونه مغلوب اولورز معقل اول کشیدن بو کلامی استماع ایتدکده خیر اوله ان شاء الله تعالی دیدی بو خبر حضرت امیرك سمع شریفنه ایرشدکده فال بد ایتدیکیچون اول کشی یی تأدیب ایلدی وچون رایت نصرت آیت نهر فراتدن عبور ایتدی فرمان قضا جریان شرف نفاذ بولدیکه زیاد بن نصر مقدمهٔ لشکر اولوب روان اوله اول دخی فرمان موجبنجه استعجال ایدوب رسوم نام موضعده ابو الاعور اشکرینه

ملاقی اولدی وحرب وقتالده توقف وتأنی کوستروب لشکر اعدانك کثرتنی
پایۀ سریر اعلایه عرض واعلام ایلدی پس حضرت امیرالمؤمنین مالك
اشتری سرادر لشکر ایدوب اوچ بیك ارایله ابو الاعورك محاربه سنه
کوندردی وهاشم بن عتبه یی دخی برمقدار لشکر ایله مالکك اردنجه
کوندردی علی روایة القولین چون مالك زیاد وهانی یه ملاقی اولدی
ابو الاعوره پنهانیجه برمکتوب یازوب حضرت امیرك بیعتنه دعوت
ایلدی حامل ورقه ابو نجد الاندرانی ایدیکه زهد وتقوی واسطه سیله حضرت
امیر قاتنده معزز ومحترم برکشی ایدی بر کیسه حکایت ایدوب ایتدی
بن ابو الاعورك لشکری مقدمه سنده ایدم ناکاه ابو نجد قارشودن ظهور
ایلدی بنانی اجلاف عربدن بر آخر شخص اولمق اوزره تصور ایدوب انك
یولنی آلدم ودیلدمکه انی هزل ایدم ابو نجد چون بو مقدماته واقف
اولدی رنجیده خاطر اولوب ایتدی ای اخوان شیاطین سزه لایقمیدر که
طریق عامی سایر مسلمینه مسدود قیله سز نتکیم راه دینی ارباب یقین اوزره
مسدود قیلدیکز اکا ایتدك یول واسعدر بکندیکك یردن کچ اول ایتدی
باسزی یولك اوتاسنده محبوسمی ایتدیلر نیچون یول اوزرندن صاولمزسکز
بز دخی اندن سؤال ایتدك که سن کیمسین ونره یه کتمك استرسن اول ایتدی
بن امیر المؤمنینك صاحب جیشنك رسولیم چون انك کیم اولدیغنی بیلدك
یول ویردك تا لشکرکاهه ایرشدی (نقلدر که ابو نجد ایتدی چون
ابو الاعورك خیمه سنه ایرشدم ایکی نفر مست خراب کشی کوردم ابو الاعورك
مجلسندن طشره چقیدیلر وانك خیمه سی اوکنده بر بساط یازلمشیدی
بن مرکبی اول بساط اوزرینه سوردم اوراده برجماعت بکا ایتدیلر
ای بی ادب مرکبکدن نزول ایت بو بساطی آتك ایاقلری ایله ملوث ایتمه
بن ایتدم اهل فسقه تواضع وبالدر چون ابو الاعورك مجلسنه داخل اولدم
سلام ویرمیوب ایتدم ای ابو الاعور سن وسنك ندیملرك محرمات ارتکابنه
اقدام ایدرلر زیرا بن برقاچ شخص کوردم سنك مجلسکدن مست خراب
طشره چیقدیلر ابو الاعور ایتدی سن رسول سن رسالت امورینی کور
پس نامه یی انك النه ویردم واکا نصیحت ایلدم مفید اولمادی جوابنده برقاچ
سطر یازدی مضمونده معاویه نك تعریفنی وبنی امیه نك توصیفنی
بیان ایلدی واول صحیفه یی بکا ویروب بنی کیرو دندردی

چون مالك اشتر قاتنه واردم ومکتوبی اکا ویردم مالك اول مکتوبی
اوقیوب ویروب بو مکتوبی صاقله تا امیرالمؤمنینه حجت اوله دیدی اندنصکره
تعبیهٔ لشکره مشغول اولوب میمنه‌یی زیاد بن نصره تعیین ایلدی ومیسره‌یی
شریح بن هانی‌یه مقرر قیلدی و بیوردی طبل جنکه دره اوردیلر
وبی تحاشی لشکر دشمنه متوجه اولدیلر ابو الاعور دخی قتاله مستعد اولوب
نامداران میدان شجاعتدن اولان عبدالله بن منذر رومی‌یی میدانه
کوندردی واکا ایتدی معاویه قاتنده مالکی قتلدن زیاده برمهم دخی یوقدر
کوره‌یم سنی دیدی عبدالله ایتدی ابن مالك اشتر کبیلردن جنکنه وارمغه
عار ایدرین انك کبیلردن بیك کشی مجتمع اولسه بنمله مقاومت ایده‌مزلر چون
ابو الاعورك اول خصوصده ابرام واقدامی حدی تجاوز ایتدی عبدالله
خواه وناخواه نازواهتزازیله میدانه کیردی زیاد بن نصر دیلدیکه عبداللهه
مقابل اوله مالك انی منع ایدوب کندیسی قارشو واردی سؤال ایتدیکه
نامك ندر عبدالله ایتدی شمدی بنم طعن وضربم سکا کیم اولدیغنی
بیلدیرر مالك ایتدی غالباسن سفهای شامدن برسفیه‌سن کبر ودونکه
بنم کفوم دکلسن پس عبدالله کندی نام وشاننی بیان ایلدی مالك ایتدی
سن معارف روزکار مردانکا زاردن برکشیسن حیفدر که بیدای ضلالتده
سرکردان اولوب امام حق اوزرینه خروج ایده‌سن عبدالله ایتدی
معاویه سید کائنات زماننده کاتب وحی ایدی مالك ایتدی طوغری
سویلدك دیدیکلك کبی ایدی اما حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم
برکون انی طلب ایلدی معاویه کلمات کوستروب ایتدی شمدی طعام
یمکه مشغولم چون معاویه‌نك بو جوابی مسامع علیهٔ حضرت خیرالبریه‌یه
ایرشدکده بیوردیکه (اللهم لاتشبع بطنه) اندنصکره معاویه هیچ
بروجهله طعامدن قارنی طویمز اولدیغنه اقرار واعتراف ایلدی
وبوحدیثدن صکره مالك امیرالمؤمنینك کرم الله وجهه مناقب
ومفاخرینی بسط وبیان ایتدکده عبدالله ایتدی ای مالك سنك کلامك
حق ومطابق صدقدر اما بنم شامده ایکی یوز بیك نقد درهمم وضیاع وعقارم
واهل واولادم واردر شمدنصکره نه سزك ایچون جنك ایدرین ونه
معاویه ایچون دیوب دوندی ولشکرشامه متوجه اولدی ابو الاعور چون
بوحالی مشاهده قیلدی ایتدی ظنم بودرکه مالك انی الدایوب

كيرو دوندردى پس عبدالله قاتنده برسوار كوندردى تاانى افسانه وافسو ايله كيرو دوندره عبدالله اول سوارك كلماتنده مغروراولوب عنان عزيمتى مالكك جنكنه منعطف قيلدى ومالكه ايتدى بزمله دشمنلر بزاراسنده خصوماتى قليجدن غيرى قطع وفصل ايدر نسنه يوقدر پس ايكى دلاورلر بنى سنان جانستانه اوروب برمدت جنك ايتديلر تاايكيسى دخى يوريلوب نيزه‌لرينى زمينه نصب ايتديلر و برساعت مقدارى آسوده اولوب ينه مقام محاربه ومقاتله يه كلديلر عاقبة الامر مالك عبداللهك سينه‌سنه بر كينه سنه برنيزه اويله اورديكه يلمانى آرقه سندن طشره چيقدى ومالك ميدانه متوجه اولوب مبارز طلب ايلدى ابوالاعور عبداللهك قرنداشى حاتم بن منذرى ميدانده كوندردى حاتم دخى على الفور قرنداشنك اردنجه عالم آخرته روان اولدى اندنصكره مالكك ميدانه مطرف بن عبدالله الفزارى كلدى مالك انى بيلوب ايتدى اى مطرف بنمله سنك ارالغمزده حق مخالطه واردر نيچون اول حق رعايت ايتميوب بنم ميدانمه كلدك مطرف ايتدى طوغرى سويلدك كه رعايت حقنان ونعمك جمله‌ٔ واجبا تندندر اشته بن قتالدن ال چكوب كيرو دوندم ديدى چون مطرف كيرو دوندى مالك اكا برقليج اوروب قتل ايلدى (بيت) چوبد كردى مشواين زآفات * كه واجب شد طبيعت رامكافات * مالكدن بواحوالك وجهنى سؤال ايتدكلرنده ايتدى مطرف حرب جمل كوننده ميدانه كيروب مبارزطلب ايلدى قرقرنداشم اوغلى قاسم ميدانه كيرمشيدى مطرف اكا ايتدى كيرودونكه سنك پدركله ميانمزده حقوق ثابت اولمشدر اول جهتدن سنكله جنك ايتمك استمزبن قاسم كيرو دوندكده اول نامرد قليجله قفاسندن اوروب قتل ايتمشيدى بن دخى شمدى اكا انك بنم همشيره زاده‌مه ايتديكى معامله‌يى ايتدم ديدى پس مطرف قتل اولاندقدنصكره قرنداشى حمزه ميدان انتقامه كيردى برلحظه جنك ايتدكدنصكره مالك انك باشنه برقليج اوروب مركبندن زمينه دوشوردى حمزه‌نك قتلندنصكره ابوالاعور مالكه خبر كوندرديكه بنم لشكرمده نيجه بيك مردبهادر واردر بربر جنك ايتدكلرى تقديرجه تطويله مؤدى اولور مناسب اولان اولدركه ايكى جانبدن لشكر برهيئت اجتماع اوزره مقاتله ايده‌لر چون مالك بوخبرى استماع ايتدى

یوردی تاقلب ومیمنه ومیسره حرکته کلدیلر وطرفیندن چوق قتال وجدال اولدی مالك اثناء جنکده یارانه ایتدی دیلر مکه ابوالاعور نه کونه شخص اولدیغنی کورمکه معاویه‌نك وجودی ایله کمال افتخار واستظهار ایدر اکا ایتدیلر که اشبوز بوزآته سوار اولوب قارشوده طوران کشیدر مالك سنان نام برکشی‌یه ایتدی ابوالاعور قاتنه واروب اینکه مالك سنی میدانه اوقورایلری کلسون میدانده برمقدار چولان ایدوب سیف وسنان استعمال ایده‌لم دیرسنان ایتدی سنك مبارزتکه احتیاج بوقدر بن انی کندی محاربه‌مه دعوت ایدرم مالك ایتدی یاسنده اولقدر جسارت وارمیدر که انکله همعنان اوله سن سنان ایتدی خدا حقیچون امرك اولورسه بتون لشکره باش اوروب بالك طوتمزم مالك سنانی استحسان ایدوب ایتدی راست سویلرسن اماشایدکه ابوالاعور سکا سن بنم کفوم دکلسن دیه همان وارسنی مالك میدانه اوقوردی دیدی سنان دخی امر موجبیله مالکك پیغامنی ابوالاعوره ایرشدردی ابوالاعور کمال جهل وغوایتندن مالکه دشنام ویروب ایتدی خلیفهٔ محق عثمان مظلوم انك سعی واهتمامیله مقتول اولدی انجلین برخلیفهٔ مظلومی نقد حیاتدن محروم ایدن کشی بنم کفوم دکلدر و بنم کفوم وعدیلم اولمیان کشی ایله محاربه ایتمزین دیدی سنان ایتدی سنك بوسوزلك انك سؤالنه جواب اولماز ابوالاعور ایتدی سن بیلرسن همان وار بندن اشتدکلریکی مالکه خبر ویرسنان دونوب بوحکایتلری مالکه عرض ایتدکده مالك تبسم ایدوب ایتدی جان قورقوسی ابوالاعوری قومادیکه بنم میدانمه کله اکر بنم میدانه کلیدی پنجهٔ اجلدن خلاص اولمیدی وچون مالك اشتر انك مبارزتندن مأیوس اولدی لشکرینه امرایلدی براغوردن حمله ایتدیلرار باب خلاف دخی قبضهٔ تیغ وخنجره ال اوروب مقام مقابله ومقاتله‌یه کلدیلر اول کون اخشامه‌دك ساقی اجـل جام مماتی هرایکی فریقه مبذول قیلدی چونکه ظلام لیل ایرشوب وجه ارض تیره وتاریك اولدی ابوالاعور جمله سپاهیله انهزامه یوزطوتوب معاویه‌یه ملحق اولدی وایتدیکه لشکره انهزام کلی متطرق اولدین کیرو دونوب سکاملحق اولمغی معقول مصلحت کوردم معاویه بوندنصکره تعجیل ایله کوج ایدوب روان اولـدی وسفیان بن عمروه وابوالاعوره یوردی تارؤسای لشکردن اوج بیك نفرایله واروب نزول

سپاهه مناسب برمحل پیدا ایدرلرانلر دخی واروب جست وجوی
ونك و پویدنصکره صحرای صفینی اختیار ایتدیلرکه اول اراده
قیاصره زماننده‌ن عالی بنالر وعمارتلر قاشیدی واول موضعدن
نهرفراته بریولدن غیری یول یوغیدی معاویه لشکری اول ارایه
نزول ایدوب اول یولی عسکر امیرالمؤمنیندن منع ومحافظه ایتدیلر

❋ مالك اشترك دفعهٔ ثانیه ده ابوالاعور
ایله جنك ومحاربه سی بیان اولنور ❋

چون معاویه حضرت امیرالمؤمنینك تشریف قدوم مبارکنی استماع
ایلدی ابوالاعوره فرمان بیوردیکه اون بیك ارایله واروب صفینده
نهرفراته کیدن یولی ضبط ومحافظه ایدوب اشکرعراق واصحاب خلیفهٔ
بالاستحقاقدن هیچ رفرده فراتدن صوالمغه یول ویرمیه بوحاله مقارن
حضرت امیرعظمای مهاجر وانصار ایله معاویه نك لشکرکاهنه قریب
برمحله ایرشدکده اجلال نزول ارزانی بیوردی چون سپاه نصرت
پناهدن برطائفه قصد ایتدیلرکه نهرفراتدن لشکرکاهه صوکتوره‌لر
ابوالاعور اول جماعتله نهرفرات بیننده حائل اولوب قوما دیکه
برکیمسه آب‌فراتدن برکاسه صوآله بوصورت حال حضرت امیرالمؤمنینه
عرض اولندقده صعصعهٔ بن صوحانی معاویه قاتنه کوندردی و بیغام
ویردیکه برجماعت کثیره ایله اراق یوللردن کلمشزدر اول نیت ایله که
معظمات امورملتدن اولان امرخلافته نظام وقرار و یره‌یزوعزیمتمزك
اوزرینه‌درکه ناسزه نصیحت ایدوب صوب صوابه دلالت ایتدکده جنك
وجداله مباشرت وشروع ایتمیه‌وز شمدیکی حالده سزك اشکریکزدن
برطائفه فیاض مطلقك جمیع عبادینه مباح ایتدیکی آب‌فراته تصرفدن
بزم آدملریمزی منع ایدیورلر مناسب اولان اولدرکه اول طائفه بوامر
ناصوابه اقدامدن منع اولنه اکرسن بو بابده مناقشه ایدوب بانکده
اولان بحرضلالت متوعلری بوفعل قبیحده اصرار ایدرلرسه البته
مقاتله لازم کلوب استعمال ذوالفقار وتحریك شمشیر آبدار ایله قان
ایرمقلرینی آقتمق اقتضا ایدر وآی معاویه یقین بلکه بوموضعه بزندن
مقدم نازل اولدق وصو خصوصنده منافق ومرافقدن هیچ برکیمسه‌یه
ممانعت ومزاحمت ایتمیوب هرکس بورشحهٔ فیض الهیدن صوایچدیلر

وقاندیلر تاز و سیراب اولدیلر ایمدی سندخی بو مقوله فعل ناصوابدن ال
چکه سن چون صعصعه معاویه یه بو پیغامی ایرشدردی معاویه
بو مطلوبك استماع و عدم استماعندن قنغیسی خیرلو اولدیغنده متردد
اولوب کندی اصحابیله بو خصوصده مشورت ایلدی ولید بن عتبة بن ابی
عتبة بن ابی معیط و عبدالله بن ابی سرح ایتدیلر بو بزم مقابلهمزده طوران
جماعتك اکثری امیر المؤمنین عثمانی قتل ایدنلردندر و اول جماعت نتکه
عامه نك مسموعیدر عثمانی محاصره ایتدکلرنده نیجه کونلر عثمانه
صو ویرمیوب جمیع مخلوقاته حق تعالینك مباح ایتدیکی صودن انی ممنوع
و محروم ایتدیلر شمدیکی حالده بزم قوت و شوکتمز واردر بزدخی انلره
صوسزلغیله عقوبت ایدوب قومازز که نهر فراتدن صو ایچهلر اکر علی
ابن ابی طالب بو موضعدن ارتحال ایدوب آخر یره نزول ایدرسه معنیده
قرار ایتمش اولور عمرو بن عاص ایتدی ای معاویه سن ظن ایتمه که علی
ابن ابی طالب صوسز قاله و دیدهٔ نمناکله آب فراته تحسر نظری قیله
مع هذا شهریاران عراق و حجازك رکابنده اولهلر و بوندن ماعدا بزم
اشبو چکدیکمز لشکر سلطنت سوداسی ایچون و عثمانك قانی طلبی
تمناسی ایچوندر بو معنایه ایسه صو نزاعنك هیچ مناسبتی یوقدر باقی
سن بلورسن دیدی عمرو بن العاص هرچند که بو حرکتك موجب مزید وحشت
اولدیغنه دلائل معقوله ایله دلائل اقامت ایلدی مفید اولمادی معاویه
بو خصوصده اباء و امتناعی شعار و دثار ایدوب ایتدی بو بر مقدمهٔ ظفردرکه
بزه میسر اولمشدر و ایتدیکه فیض علی الاطلاق روز جزاده معاویه یی
حوض کوثردن ریان ایتمسون اکر بو قومی فراتدن صو ایچمکه قورسه
مکر قهر و غلبه ایله ایچهلر (نقلدر که بو شدده معارفدن بر کیمسه که
اول مجلسده حاضر ایدی ایتدی ای معاویه مروت و مردلك یوزینك
صوینی دوکدك و شرائط انصافی یرینه کتورمدك اکر سنك منازعك
ترك و روم قومندر اولایدی انصاف و مروت انی اقتضا ایدردیکه سن ابتدا
انلری آب و نافله ضیافت ایدهسن اندنصکره جنك و محاربهیه کی ایدهسن
فکیف که بو نهر فراتدن منع ایتدیککك جماعت اهل بدردن و ارباب بیعة
الرضواندن و اشرف مهاجر و انصار و تابعین اخیاردن اولهلر و بو قومك
ایچنده پیغمبر آخر الزمانك ابنای اعمامی واردر ای معاویه بو معنالری

ملاحظه ایت منتقم حقیقی جبارك غضبندن قورق ودخی انسانیت
چهره سنی ناخن خطا ایله خراش ایتمه ولید بن عتبه یته آغاز کلام
ایدوب الحاح وابرام ایتدیکه اشکر علی بی وانك اشیاع واتباعنی نهر
فراتدن انتفاع ایتدرمك واجبدر وامیدم بودرکه باری تعالی روزجزاده
انلری حوض کوثردن ممنوع ومحروم ایلیه صعصعه اکا جواب ویروب
ایتدی خداوند تعالی جهانده کافرلر و فقلردن وسنك مثللو بدبختلردن
صوبی ممنوع ومحجوب طوتمدیکه سن عصیانی مرتکب اولوب شراب
ایچرك وسست لایعقل مسجده کلدك ومسلمانلره امامت ایدوب کمال
مستکلدن ایکی رکعت فجرنمازینی درت رکعت قیلدك وسلام ویردکدن
صکره اقتدا ایدن مسلمانلره دونوب ایتدك ای یاران بوکون عظیم فرح
وسرورم واردر دیلرسه کز سزك ایچون برقاچ رکعت دخی قیلایم دیدك
وعثمان رضی الله تعالی عنه سنك فضاحتکه مطلع اولوب سنی معزول
ایلدی وسنی مدینه یه احضار ایدوب اوزریکه حد شرب خمر اقامت
ایتدی وسنك بوکلماتی سویلمك نه حدکدر حق سبحانه وتعالی قرآن
مجید وفرقان حمیدده سکا فاسق دیدی صعصعه نك کلامی بومقامه
ایرشدکده معاویه نك ملازملرندن برطائفه قلیجلر چکوب صعصعه نك
قتلنی قصد ایتدیلر معاویه انلری منع ایدوب ایتدی رسول قتل
اولنمق هیچ برمذهبده جائزدکلدر و بو برطرفه حالدرکه معاویه
حضرت امیرالمؤمنینك رسولنی قتل ایتمکی جمله محظوراتدن عد ایلدی
اوحضرتك قاتنی دوکمکه بل باغلیوب آب فراتی اوحضرتدن ممنوع
ومحجوب قیلدی ورسول خدانك آزارندن هیچ خوف وخشیت ایتمدی
(وبالجمله صعصعه جنك اجلدن خلاص اولوب ملول ومأیوس مراجعته
مأذون اولدی وامیرالمؤمنینك خدمتنه استعجال ایدوب صورت حالی
معرض قیلدی واوحضرت بوخبرك استماعندن ملول ومحزون اولدی
و بو احوال خلالنده امیرالمؤمنینك ضعفای لشکری برحاله واردیلرکه
معسکر همایونه برفرسخ بعدی اولوب آب فراته وصول ممکن اولمادیغی ایراق
یرلردن صو کتوروب تعب ومشقتلر چکدیلر چون مالك اشتر کندی
اشکر کاهنده صوقلغندن فزاع اکبری مشاهده ایلدی حضرت
امیرالمؤمنینه واروب عرض ایلدیکه اشکرکاهده برمنك صونك بهاسی اوچ

درهمه چیقمشدر وخلائق صوسزلقدن بی تاب وتوان اولمشدر اگر رخصت بیورر ایسه‌ك زخم تیغ آبدار ایله دشمن خاکسارك دماغندن غرور وپنداری طشره چیقاره‌یم وصحرای صفینی انلرك قانندن نهر جیحون ایده‌یم اشعث بن قیس دخی مالکك کلامنی تأیید ایدوب ایتدی یا امیرالمؤمنین روامیدر که مسلمانلرك تشنه لکدن جانلری چیقمغه قریب اوله وحال بوکه هنوز قلیجلر بزی غلافندن چیقارمیوب اشبو حالده بز ویزم رئیسمز سن سن خدا حقیچون بز کیرو دونمز تا فراته غالب اولمدقچه وسعی واجتهاد ایدرز تا اول زمانه دك که یا آب فراتی طاطارز ویاخود شربت شهادتی ایچه‌رز حضرت امیرالمؤمنین ایتدی مقتضای وقت هرنه ایسه انی ایدیکز چون اول ایکی پهلوانلر حرب وقتاله مرخص اولدیلر مجلس رفیع امیرالمؤمنیندن طشره چیقوب لشکر ایچنده منادی ندا ایتدردیلر که امام مسلمین دستور ویرمشدر که اهل عراق ارباب نفاق وشقاقله محاربه ومقاتله ایده‌لر تا انلری نهر فراتدن آیره‌لر منادی بوندایی ایدیجك برساعت کچمدین بیك نفر مرد دلاور مالك واشعثك ظل رایتنده جمع اولدیلر تا اول ایکی سردارلر عون ملك غفار ایله جانب مقصده روان اولدیلر مالك پیاده‌لره استمالت ویروب ایتدی کرکدر که سز برمقدار سوارلردن ایلرو یوریه‌سز پیاده‌لر ایلرو یوریوب سوارلری آهسته آهسته انلرك عقبنجه یوردیلر تا شط فراتده معاویه‌نك لشکرینه قریب اولدیلر مالك واشعث باشلرینی آچوب آواز ویردیلر که ای اهل طغیان آب فرات کنارندن ایراغ اولك وجانکزی ساحل نجاته ایریشدرك والا کندی قانکزه شریك اولورسز ابو الاعور فرات کنارندن آواز ایتدیکه بزی بورادن قالدیرمق آسان کاردکلدر صبر ایدك تا زخم شمشیر دلاورانی وقوت بازوی مردانی کوره‌سز پس مالك سوارلری واشعث پیاده‌لری حرب وقتاله تحریص وترغیب ایدوب ایکی لشکر بر برینه کیردیلر ابوهانی بن معمر ایتدی بن اول زمانده مالکك رکابی ملازمی ایدم مالکك بغایت صوسزلغنی بیلوب بر مطهره صو پیدا ایدوب مالکه عرض ایلدم مالك اول صویی تناول دن ابا وامتناع ایدوب ایتدی خدا حقیچون تا مسلمانلر فراتدن ایچوب سیراب اولمادقجه بن راحت نفسمی اختیار ایدوب اول صودن ایچمزین واول

اثناده ابو الاعورك سپاهی تیروکمانه ال اوردیلر مالك دخی مخالفلره حمله
ایدوب انلردن یدی نفری خاك هلاكه دوشوردی چون صوسزلق
مالكه واصحابنه غلبه ایتمشیدی مالك اصحابنه ایتدی بن ابو الاعورك
سپاهنه هجوم ایتدیكمده سز دخی بندن جدا اولمیكز وپیاده لر دخی
طرفلرینی فراتدن طوندرسونلر پس مالك بودفعه دخی حمله ایدوب دشمن
صفوفنی شكاف ایتدی ونهر فرات كنارینه واروب طوردی تاپیاده لر
مشكلرینی طولدیروب پرآب ایتدیلر وكنار آبده آتش حرب مشتعل
اولوب فرقهٔ ابو الاعورك سیمالرنده اثر ضعف وانكسار ظاهر
اولدی ابو الاعور كندی مكانندن زائل اولوب معاویه یه رسول كوندردی
وكماهی واقع اولان حالاتی اكا عرض ایلدی حاكم شام غلبهٔ سپاه ظفر انجام
اهل اسلامدن غمكین اولوب اوچ بیك مرد دلاور ایله عمرو بن العاصی
ابو الاعورك امدادینه كوندردی عمرو بن عاص چون معركه میدانینه ایرشدی
مالكك كوزی آنی كوردكده یارانینه ایتدی بشارت اولسون سزه كه
بز اهل حقز ومخالفلریمز اهل بطلاندر البته باطل همیشه مغلوب ومقهور
اولور اندنصكره سپر بنی یوزینه طوتوب عمرو بن عاصك اوزرینه
حمله ایلدی عمرو بن عاص فی الحال فرار ایدیجك مالك عقبنه دوشوب
تا شام لشكریننك میاننه كلدی ونائرهٔ قتال اشتعال بولوب اهل بغی
وعناددن بر طائفه ضرب تیغ آتش بارایله حریق اولدیلر واهل فتنه
وفساددن بر كروه دخی نهر فراتده غریق اولوب مرآبدن آتش
دوزخه اولاشدیلر وبقیهٔ مخاذیل راه انهزامی طوتوب معاویه قاتنه
كندیلر ومخالفلرك هزیمتلرندنصكره لشكر ظفر قرین نهر فراتك كنارینه
قلب فارغ وخاطر آسوده ایله نازل اولدیلر روایتده كلمشدر كه چون
عمرو بن عاص وانك اتباعی فرات كنارنده منهزم اولوب معاویه نك
لشكر كاهنه كلدیلر معاویه یه زبان ملامت وتشنیع دراز ایدوب ایتدیلر
اكر علی بن ابی طالب صوقضیه سنده دونكی كون سزك اكا ایتدیككز
معامله یی بو كون اول دخی سزه ایدرسه لشكریكزك حالی نیجه اولور
معاویه ایتدی یا عمرو بن عاص نه دن كیج اماسو بله كه بو خصوصده
علی حقنده ظن غالبك ندر عمرو بن عاص ایتدی علیدن اول نسنه وجودده
كلمز كه مكافاة طریقنه سالك اولوب سزدن آب فراتی دریغ طوته معاویه

ایتدیکی ایشدن پشیمان اولوب کندی رؤسای لشکرندن واعیان دولتندن
ضحاك بن قیس و بشر بن ارطاة ومقاتل بن زید وخوشب ذی ظلم
مثللو اون ایکی نفر کشیلر یکه هر بریسی مرد صاحب جود ایدیلر
حضرت امیر المؤمنین قاتنه کوندردی تا حضرت امیردن التماس ایدهلر که
صو خصوصنده مضایقه وممانعت بیورمیه چون انلر حضرت امیرك
لشکرکاهنه کلوب مجلس رفیعنه رخصت دخول بولدیلر حضرت امیر
انلردن سؤال ایدوب ایتدی نه مصلحته کلدیکز ضحاك ایتدی یا ابا الحسن
شمدیکی حالده که تسلط وتملك سنکدر بزه مرحمت ایدوب صو خصوصنده
بزه سخاوکرم کوستر معاویه نك جریمه سنی عفو بیور اندنصکره مقاتل
ابن زید فتح کلام ایدوب ایتدی یا امام المتقین خدا حقیچون معاویه
طالب خون عثمانی علت مقصود ایدنوب بو بهانه لردن غرضی
احراز ملك دنیا وتحمل دار فنادر بن اکرچه دیارشامدنم عالم الغیب
والشهاده یه معلومدر که دائما سنك محبتك وظائفی وردخانمدر وخدا
حقیچون بعد الیوم معاویه نك خدمتنی ترك ایدوب عزم اولدقجه سنك
دامن حشمتکدن ال چکمزین وعلی التحقیق معلومم اولدیکه سنك طاعتکده
مقتول اولان شهید اولور چون حضرت امیره عظمای شامك معسکر
شاه ظفر انجامه نه مصلحت ایچون کلدکلری معلوم اولدی برخطبهٔ
بلیغه اوقیوب حمد خدا وصلوة وسلام حضرت محمد مصطفادنصکره
صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی وار یکز معاویه یه دیکز که آب فراتدن
ایچون ودواب ومواشیسنی سیراب ایتسونکه سزکله آب فرات ارالغنده
هیچ حائل ومانع یوقدر وابو الاعورك خواصندن بریسی دخی چون
حضرت امیرك کمال شفقت ومرحمتنی ملاحظه ایتدی توبه وانابت
دامننه ال اوروب اوحضرتك مخالفت وعصیانندن پشیمان اولدی
اوحضرتك زمرهٔ ارباب اخلاصنده انتظام بولوب بوندن مقدم کندودن
صادر اولان افعال ناپسندیده دن توبه واستغفار ایلدی پس هر ایکی
لشکر بقدر الاحتیاج آب فراتدن انتفاع ایدوب بربرلریله اختلاطه باشلدیلر
وبربرلرینك حقنده مکر وغدر اندیشه سنی برطرف ایدوب بربرلرینه
محب وخیرخواه اولدیلر (بعض کتب تواریخده مسطور درکه چون
آب فرات نزاعندنصکره برهفته مرور ایلدی معاویه کندوخواص

اصحابنه ایتدی خاطریمه بومعنی خطور ایدر که برجماعتله عراق یولنی
محافظه ایتدیروب فرمان بیورمکه علینك لشکرکاهنه عراق طرفندن
کلن ذخایر ومأکولاتی سوروب بزم لشکرکاهمزه کتوره لر عمرو بن عاص
معاویه نك بو کلماتنی ایشتدکده ایتدی بو ترتیب ایتدیککك تدبیر رأی منحوس
وفکر معکوسدر و بو فکر ناشایسته دن سکا ایرشمز الا منع آب فراتدن ایرشن
ندامت و پشیمانلق ایریشور معاویه ایتدی یا نیچه ایده لم علی ایله مقاتله ده
خطر عظیم واردر زیرا اکثرمهاجرین وانصار وجمهور تابعین اخیار
انکله بیله در وغالب ظن اودر که علی بزه غالب اولور باری اول طائفه نك
قوت وذخیره لرینی انلردن ممنوع ایده لم تا قوتلری ساقط اولوب جمعیتلری
پریشان اوله عمرو بن عاص ایتدی بو سوزدن کچکه چون بو خبر علی ابن ابی
طالبك سمعنه ایریشه سنك کوندره جکك طائفه اوزرینه شجعاندن بر طائفه
کوندررو انلری تارمار ایتدیروب خاك هلاکه دوشورر بو نصیحت معاویه نك
قلبنده جایکیر اولیوب عبدالرحمن بن خالد بن ولیده بیوردی واروب
عراق یولنی بکلیوب علی بن ابی طالبك لشکرکاهنه کلن ذخیره ومأکولات
کاربانی سوروب کندو لشکرکاهنه کتوره عبدالرحمن بو امردن امتناع
ایدوب ایتدی ای معاویه جمیع امصار و بلدان شامی کندی مخصوصلرینکه
توجیه ایدوب بنی اول مناصبدن محروم و بی نصیب قیلدك شمدیکی
حالده بنی پلنك دنداننه ونهنك کامنه آتمق استرسن وحال بو که مال ومنالدن
بر فلس احمره مالك دکلم وقیامت کوننده حضرت عزت شانه بکا عثمانك
قانی نیچون طلب ایتمدك دیو خطاب وعتاب ایتمسه کرك ولکن علی بن
ابی طالبدن سنی ترجیح ایدوب خدمتکی اختیار ایتدیکم ایچون معاتب
ومعذب اولمسم کرك معاویه عبدالرحمانك بو جوابندن غضبناك اولوب
اول خدمته بیك نفر سوار ایله ضحاك بن قیسی کوندردی ضحاك عراق
یولنه توجه ایتدکده کوردیکه بر کاربان کلور یوکلری زبیب وخرما
اول کاربانك یولنی آلوب بو ذخیره بی معاویه لشکرکاهنه کوتوروب
تمام بهاسیله انلره بیع ایدلك دیدی کاربان خلقی ایتدیلر بز امیر المؤمنین
علینك دشمنلرینه بر نسنه صاتمزز بر درهمی اوچ درهمه دخی فائده ایدرسه
دخی دیدیلر اهل عدوان چون کاربانیلرك بو جوابی مسکتی ایشتدیلر
انلری جبر واکراه ایله سوروب معاویه لشکرکاهنه کوندردیلر کاربان

خلقندن برشخص فرصت بولوب قاچوب حضرت امیر حضورینه کلوب صورت حالی عرض ایتدی حضرت امیر بو خبرك استماعندن ملول ومتکدر اولوب مبارك کوزلری یاشردی و بیوردی بو ابن آکلة الاکباددن یعنی معاویه دن بکا ایرشن بلالری کورر میسز و بندنصکره انك اولادندن بنم اولادیمه نه واقعه لر ایرشه جکلر دید واندی نصکره امیرالمؤمنین اول شخصدن سؤال ایتدیکه کاربانه تعرض ایدنلرك سردارلری اولان کشی نه قیافتده در اول شخص ایتدی اوزون بویلو وچاتق قاشلی و یصی بورنلو وصول بکاغنده یاره سی واردر حضرت امیر بیوردیکه اول کشی ضحاك بن قیسدر اندنصکره بیوردیکه سزلردن کیم اولا که ضرب تیغ آبدار یله اول خاکسارلره جواب ویره زهیر بن قیس اول خدمتی جانته منت بیلوب بشیوز مرد دلیر ایله ضحاکك جنکنه روان اولدی چون واروب ضحاکه مقابل اولدیلر جنك ایدوب ضحاکی زخمدار واصحابندن اون ایکی نفر منافقی خاك هلاکه دوشوردیلر ماعداسی منهزم اولوب معاویه قاتنه کلدیلر عمرو بن عاص بو واقعه دن مسرت اظهار ایدوب معاویه یی سؤ تدبیره منسوب قیلدی و بو قضیه نك وقوعندنصکره حضرت امیرالمؤمنین حضرت معاویه قاتنه کندو خواصندن آدملر کوندردی تا حجت اقامتیله آنی مقام بیعته کتوره لر مفید اولمادی زیرا اول وقتده معاویه نك لشکرکاهنده یوز التمش بیك مرد محارب جمع اولمشیدی کثرت لشکرینه مستظهر ومستوثق اولوب کلام حقی قبول ایتمدی ارباب فطنت واصحاب خبرتك رأی صواب نمالرینه مخفی دکلدرکه ارباب تواریخ رحمهم الله حرب صفینك تبیننده وامیرالمؤمنین ایله معاویه نك مقاتله سی تفصیلنده نیچه کتب ورسائل یازمشلر در وانلرك روایات واقاویلنده اختلافات کثیره واقع اولمشدر اکر بو بابده جمیع حکایات مختلفه رقم زده کلك بیان اولور ایسه محتملدرکه مقصوددن کیرو قاله یوز مقصودیمز ایسه تکمیل دفاتر کتاب روضة الاحبابدر وچون ابوحنیفهٔ دینوری نك کلامی ادای معناده مختصر ومورخین بینلرنده انك روایاتی مقبول ومعتبردر شمدنصکره کمیت خوش خرام قلمك عنان عزیمتی انك ترجمه وتاریخنده معطوف اولوب انك نسخه سی حکایتلری نقل اولنسه کرکدر ان شاء الله تعالی

﴿ فريقينك مصالحه دن مأيوس اولوب عاقبتى محاربه و مقاتله يه منجر اولديغى بيان اولنور ﴾

وقايع صفين بابنده ابو حنيفهٔ دينورينك روايتى اولدر كه حضرت امير المؤمنين ايله معاويه بن ابى سفيان ارالرنده تمام اوچ آى كه ربيع الاول و ربيع الآخر وجمادى الاولى در رسل و رسائل متواتر و متعاقب اولوب امابر وجهله صلح صورتى يوز كوسترمدى واول كونلرده هر ايكى اشكرك طبقاتى و هر ايكى سپاهك مردلرى حرب و مقاتله قصديله سكسان بش نوبت صفلر چكوب بر برينه مقابل اولديلر و هر نوبتده زهاد انام و عباد اهل اسلام و حفاظ كلام الله مصالحه ميداننده قدم قويوب زلال نصيحتله هر ايكى طرفك حرارتلرينى تسكين ايتديلر و قومديلر كه هيچ بر كيسه تير و كمان و سيف و سنانه ال اوره چون شهر جمادى اولىنك نصفى منقضى اولدى حضرت امير اشكر ظفر قرينى تعبيه سنه اهتمام والتفات بيوروب معاويه يه خبر كوندرديكه يارين جنك كونيدر كركدر كه حاضر و مهيا اوله سز معاويه دخى اهل شامه فرمان ايتديكه مستعد كار و آمادهٔ پيكار اوله لر و جمادى الاولى نك منتصفندن رجب غره سنه دك طرفيندن بهادرلر بولوك بولوك چيقوب تيغ جلادتله بر برينه شراب ناخوشكوار موتى ايچيررلر ايدى چون هلال رجب يوز كوستردى هر ايكى كروه محاربه دن ال چكديلر انكيچونكه ماه رجب اشهر حرمدندر اول ماهده جنك و مقاتله جاهليت و اسلامده حرامدر و بواحوال خلالنده ابو درداء و ابو امامه رضى الله عنهما كه شام ديارنده مسكن طوتمغله معاويه يه ايتديلر بزم قاتمزده محقق و علممزه محيطدر كه سرير خلافته جلوس ايتمكه على سندن احق و اولى در سن بيان بيوركه انكله نه حجت و دليل ايله قتال ايدرسين معاويه جواب ويرديكه عثمانك قاتنى طلب ايدرم انلر سؤال ايتديلر كه عثمانى على مى قتل ايتدى يوخسه آخر كيسه مى قتل ايتدى معاويه ايتدى عثمانك قاتللرينك ملاذو مأواسى عليدر اكرسز عليدن التماس ايدوب عثمانك قاتللرينى بكا تسليم ايتديررسه كز شام خلقندن على يه جمله دن مقدم بيعت ايدن بنم ديدى پس اول عزيزلر حضرت اميرك مجالس عاليسنه واروب معاويه دن اشتدكلرينى اوحضرته عرض ايتديلر چون سپاه نصرت انتما ابو درداء ايله ابو امامه نك كلوب حضرت امير

المؤمنینه معاویه‌دن بو مقوله خبر کوتردکلرینه واقف اولدیلر مشاهیر
سپاهدن ایکی بیکه قریب کیمسه‌لر اول ایکی عزیزلرك مقابله‌لرینه کلوب
آواز بلند ایله بز جمله‌مز عثمانك قاتللری یوز دیدیلر اول رسوللر که جملهٔ اصحاب
رسولدن ایدیلر چون بو صورتی مشاهده ایتدیلر حضرت امیرك لشکر
کاهندن چیقوب کتدیلر و معاویه‌دن دخی دامن اختلاطی چکوب
عزلت اختیار ایتدیلر (السلامة فی الوحدة) مضمونیله عامل اولوب
اول جنکده حاضر اولمدیلر اندنصکره معاویه‌یه بی طاقتلکه آغاز ایدوب
شرجیل بن سمطی و حبیب بن مسلمه‌یی و معز بن اخنسی امیر المؤمنین قاتنه
ارسال ایدوب خبر کوندردیکه عثمانك قاتللرینی بکا تسلیم ایدر ایسه امر
خلافتی شورایه قویالم مسلمانلر هر کیمك خلافتنه راضی اولورلر ایسه اول
کیمسه امر خلافته قیام ایتسون اول رسوللر موقف خلافته کلوب جمله‌دن
مقدم معاویه‌نك پیغامنی اخبار ایدن حبیب بن مسلمه ایدی حضرت امیر بو
پیغامی استماع ایتدکده معاویه‌یه لعنت اوقودی پس حبیب خشمناك
اولوب مجلس خلافتدن قالقوب کتدی و کیدر ایکن ایتدی ای علی خدا
حقیچون طبیعتکه مکروه و مغضوب اولان نسنه‌لری عن قریب کوررسن
اندنصکره شرجیل ایتدی بن بیله‌مدمکه عثمانك قاتللرینی معاویه‌یه
تسلیم ایتمکده حکمت ندر اول حضرت جواب ویروب ایتدی بن یکرمی
بیك مرد شمشیرزنی دشمن الله ویرمکه قادر دکیلم انلر چون صورت حالی
بو منوال اوزره مشاهده ایتدیلر لشکرکاه ظفر پناهدن طشره چیقوب
معاویه قاتنه واردیلر و حضرت امیردن ایشتدکلرینی خبر ویردیلر
بو حنیفهٔ دینوری ایدر غرهٔ رجبدن محرم الحرامك سلخنه دك ایکی لشکر بربرلری
مقابله‌سنده طوروب هیچ حرب و قتال ایتمدیلر ماه محرمك آخرنجی کونی
غروب شمس وقتنده حضرت امیر معاویه لشکرکاهنه بر منادی کوندروب
ندا ایتدردیکه بز اشهر حرم تمام اولنجه جنك و محاربه‌دن ال چکوب سلوك
راه راست و طریق صوابه دعوت ایتمشیدك ارادهٔ الهیه‌یه موافق اولمامغله
نصایحمز مفید و کارکر اولمادی ایمدی یارین علی الصباح حرب و قتال
کونیدر آکاه اوله‌سز پس ماه صفرك لیلهٔ اولیسنده ایکی جانبدن تجهیز
و ترتیب لشکره قیام ایتدیلر و علی الصباح میمنه و میسره‌یی آراسته قلوب
سپاهدن هر فرقه‌یه بر سردار تعیین ایتدیلر پس امیر المؤمنین رضی الله تعالی

عند جمله سوارلره عمار بن یاسری و جمله پیادهلره عبد الله بن بدیل خزاعی یی
و میمنه یه اشعث بن قیسی و میسره یه عبد الله بن عباس رضی الله عنهم
سردار تعیین بیوردی و مقرر قیلدیکه هر قبیله امرادن کندولره نصب
و تعیین اولنان امیرک تحت حکومتنده اوله لر و لواء اعظمی هاشم بن عتبه یه
تسلیم بیوردی حضرت امیر المؤمنینک باقی امراسی بونلر ایدیکه کتب
تواریخده بو فقیرک نظرینه ایرشمشدر سلیمان الخزاعی وحارث بن مره
وعمرو بن الحمق وحضین بن المنذر واحنف بن قیس وهشیم بن هبیره وحارثه
ابن قدامه وقاعة بن شداد وابو ایوب الانصاری وابو الهیثم التیهان که
حضرت رسولک صلی الله تعالی علیه وسلم نقیبی ایدی وعدی بن الحاتم
الطائی وعمرو بن القطان وحبیب بن زهیر وخالد بن المغیره وشیث ابن ربعی
وسعید بن قیس وعبد الله بن الطفیل وعمرو بن الحنظله وقیس بن سعد انصاری
وشداد بن الهلال وقاسم بن الحنظله وعمرو بن یزید ومالک بن الحارث النخعی
وسعد بن مسعود الثقفی وزیاد بن نضر وشریح بن هانی ومعقل بن قیس ورفقد
ابن شداد وعامر بن واثله وحارث بن نوفل واسد بن صعصعه وصعصعة بن
صوحان وعمرو بن جبله واعین بن حنیفه وحصین بن نمیر وحجر بن عدی
وحزیمه بن جابر رضی الله عنهم ومعاویه دخی کندی لشکرینی ترتیب وتعبیه
ایدوب مجموع سوارلره عبد الله بن عمرو العاصی ومجموع پیادهلره مسلمة بن
عتبه یی ومیمنه یه عبد الله بن عمر الخطابی ومیسره یه حبیب بن مسلمه یی تعیین
بیوردی ورایت اعظمی عبد الرحمن بن خالد بن الولیده تفویض ایلدی
وهر قبیله یه فرمان ایتدیکه ظل رایتلرنده اولدقلری سردارلره اطاعت
وانقیاد ایدهلر ومعاویهنک سائر امرا وسرهنکرینک اسامیسی بونلردر
ضحاک بن قیس وذو الکلاع الحمیری ورفقة بن حارث وهمام بن قبیصه
ومسلم بن خالد وبشر بن ارطاة وحارث بن خالد وحوشب ذی ظلم
وحسان بن بحذل وجابر بن ربیعه وعباد بن زید واسد بن طریف
وحابس بن حمیر ومخاوق بن حارث وقابل بن قیس وحمزة بن مالک وعمرو
ابن عاص پس هر ایکی لشکر صفلر باغلیوب بر برلرینک برابرنده طوردیلر
فرقهٔ ناجیه وفئهٔ باغیه کندی علم وسنجاقلری تحتنده توقف ایدوب
زبانلرینی گفتاردن ودستلرینی کرداردن کیرو چکدیلر اول وقتده سپاه ظفر
پناهدن جعل بن اثال نام برکیمسه میدانه قدم قویوب مبارز طلب ایلدیلر
شامیلر صفندن مزبور جعلک پدری اثال مقابله یه کلدی پس محاربه

آستیندن ال چیقاروب جنك وجداله باشلدیلر چون ایکیسی دخی تیمور
جبه وجوشنه غرق اولمشلرایدی بربرلرینی بیلمدیلر وچون طرفیندن سیف
استعمالی مفید وکارکر اولمادی اثال اوغلی جحلك کمرندن طوتوب مرکبندن
زمینه دشوردی بعده مرکبندن اینوب جحل ایله مصارعه ایدرلرایکن
ایکیسنك دخی باشلرندن مغفرلری زمینه دوشوب وجهلری نمایان
اولمغله بربرینی بیلدیلر پس محاربه دن فراغ ایدوب اثال معاویه لشکرینه
کتدی وجحل دخی دونوب امیرالمؤمنینك لشکرینه کلدی وصفلر
بوزیلوب هرکس کندی خیمه وخرکاهلرینه رجوع ایتدیلر واولکون
بو واقعه دن غیری برصورت دخی یوز کوسترمدی ایکنجی کونکه
خورشید خنجرکذار سپاه لیلی منهزم قیلدی هرایکی لشکر تسویهٔ
صفوفه قیام ایدوب بربرلرینه مقابل اولدیلر معاویه لشکرندن معاویه نك
قرنداشی عتبة بن ابی سفیان میدانه کیروب لاف وکذافه
باشلدی جعدة بن هبیرة بن وهب قریشی یی میدانه اوقودی
جعده دخی صفدن طشره چیقوب عتبه یه مقابل اولدی
اول ایکی مرد دلاور هرچندکه آتش جنك وقتالی اشتعال ایتدیلر مفید
اولیوب بربرلرینه ظفر بولمدیلر عاقبت عتبه جعده نك تیغ زباننـدن آزرده
اولوب سفاهتلر کوستردی وایکیسی دخی غضبناك اولدقلری حالده
دونوب کتدیلر وهربریسی شجعاندن برکروهله همان اول ساعت
کیرو میدانه کیروب جنکه باشلدیلر وایکی لشکردن تماشا ایدنلرکه منتظر
ایدیلرکه بونلرك عاقبتی نیه منجراولور آمرالاخر جعده عتبه یه غالب
اولدی وعتبه یی میداندن قاچروب شجاعت ودلاورلك لواسنی قبهٔ
جوزایه یوجلتدی واول وقتده حضرت امیرك ملازملرندن نجاشی نام
برشاعر وار ایدی سر افتخار ومباهاتی اوج آسمانه ایرشدیروب
اول جنکك وصفنده وجعده نك ستایشنده خوب ابیات انشا ایلدی
بعض تواریخده ابیات مذکوره مسطوردر (وچون وعدهٔ محاربه وهنکام
مقاتله ایرشدی حضرت امیرالمؤمنین برمجمع خاصده برخطبهٔ بلیغه
ایدوب حمد وستایش پروردکار ودرود وسپاس احمد مختاری اداندنصکره
ایتدی یامعشر الاخوان بز عترت رسول امین واهل بیت طاهرین
ایز طریق مستقیما وزره سلوکده رسوخ بولوب عنایت ملك قدیم بزم

اوززیره پرتو صالمشدر قواعد ملت بیضاء ومبانی دین اسلام بزم اهتمامز
ایله استوار وعماد شریعت غرا واساس رکن ومقام بزم تقویمز ایله
پایدار اولمشدر بز سفینهٔ نوح علیه السلام کبی یز وهر کیمکه بزه داخل اوله
جمیع مخاطراتدن نجات بولور وهر کیمکه بزدن اعراض ایده مهلکهٔ
ضلالات وغوایتده هلاك اولور دینه بیورد یکه یامعشر المسلمین محزون
واندوهناك اولمکز که یارین قیامت کوننده رحمت پروردکار وشفاعت
رسول مختار وصحبت ابرار واخیار ایله محظوظ وبهرمند اولور سز
کرکدرکه کثرت تلاوت کلام ربانیده مبالغه کوستره سز وظفر ونصرتی
بارکاه صمدیتدن دیلیه سز وحزم واحتیاطله دشمن جانبنه قدم قویه سز
وعار فرار وعیب هزیمتدن اجتناب وتحاشی ایده سز واول حضرت ینه
بیوردیکه مادامکه خصم سزکله مقاتله یه ابتدا قیلیه سز محاربه یه بادی
اولمکز ومادامکه انلره تکرار تکرار حجت اقامت ایتمیه سکز مقاتله یه اشتغال
ایتمیه سز واکر ارادهٔ سبحانی ایله اول جماعت منهزم اولوب پریشان اولورلرسه
انلری تعقیب وقتل ایتمیه سز ومعرکه ده خصمك نظر یکزه ایریشن عضو برهنه سنی
اتلافده مبالغه قیلیه سز ونسوانی ایذا ورنجیده ایتمکی روا کورمیه سز
واکرسزك امراکزه سب وشتم ایدرلرسه ده زیرا عورتلر ضعیف النفس
وسخیف الرأی اولورلر وبرکه زمان رسولده صلی الله تعالی علیه وسلم
جهادده اجتهاد ایدردك عورتلری ایذا واضراره مأمور اولمازدق
وینه حضرت امیرك زبان شیر بیانی بووجه اوزره کوهرفشان اولدیکه
ای مسلمانلر باری سبحانه وتعالیدن خوف وخشیتی کندیکزه شعار
وتقوی ورهبر کارلغی دثار ایدیکز وجلباب صبروتحملی در پیش ایدوب
جلباب قلق واضطرابی بوزلریکزدن کیدریکز وضرب تیغ وطعن سنان
وقتنده دیشلریکزی صقکز که تیغ آبداره اندن یکرك دفع واصابت
سنان جانستانه اندن یکرك مانع اولمز وآکاه اولکزکه سز حدای سابق
الانعامك عین عنایتیله ملحوظ سز وموافقت ومصاحبت ابن عم
خیرالانامله محظوظ اولمشسز بومقدماتدن مقصود اصلی اولدرکه
هزیمت وفرای عین عیب ومحض عار بیله سز زیرا انهزام موجب ننك
وعتاب ومستلزم عذاب روز حسابدر وبووصیت طویل الذیلی که نهج
البلاغه ده مسطوردر اتمام واختتام بیوردقدنصکره اولاد کرامی ایله

وابن عباس وعبدالله بن جعفر بن ابی طالبله و سائر اعیان مهاجر وانصار
ایله معرکه جانبنه روان اولدی واویس القرنی افاض الله علیه شآبیب
الغفران دخی دست ارادتی رکاب سعادت انتسابنه اوروب سایه مثال
اول آفتاب سپهر فضل وکمالك ملازمتنی اختیار ایلدی (منقولدرکه
چون اشکرلر بربرلرینك مقابلنده صف چکوب طوردیلر معاویه نك
سپاهندن برشخص ندا ایدوب ایتدی ای اهل عرفان عراق اویس قرنی
سزلك میانکزده میدر جواب ویردیلر بلی بزمله در لکن سنك
بوتفتیشکدن مقصودك ندر اول شخص ایتدی حضرت رسولدن
صلی الله تعالی علیه وسلم اشتمشمکه بیوردی اویس قرنی احسان بوننده
تابعینك بکرکیدر اندنصکره اول شخص شامی مخالفلردن طشره چیقوب
حضرت امیرك اصحابنه ملحق اولدی (منقولدرکه جنك کوننده
حریث نام برکیمسه که معاویه نك مولاسی ودلیر بی باك ومشهورسهمنك
برکشی ایدی خواجه سی معاویه نك مرکبنه سوار اولوب وجبه وجوشنی
کیوب عزم ایلدیکه میدان معرکه ده بلاغبار بنی تهییج ایده معاویه به
خطاب ایدوب ایتدی اکرابوطالب اوغلی اولدررسم طبریه ولایتنی
بکا ویرمیسن معاویه ایتدی سز بنم ایکی نفر پهلوانمسز بریسی سن وبریسی
عبدالرحمن بن خالد بن ولیددر اکرسزدن بریکزه برمصیبت ایریشه
بن ضایع وهلاك اولورم اکرمحاربه هوسی سکا غالب اولورسه مالك اشترایله
محاربه قیل که انك قتلی ایله بنم خاطرم غمدن خلاص اولور اماچون
عمرو بن عاص مشاهده ایتدیکه حریثك اشتیاقی امیرالمؤمنینله محاربه
ایتمکه در حریثی تنهایه چکوب ایتدی معاویه البته علینك مقتول
اولدیغنی استر اماظاهرده دیلرکه انك مولاسی ابن عمنی قتل ایده همان
سن بی تحاشی علینك جنکنه واروانك افنا واعدامنده تهاون وتقصیری
جائز کورمه حریث معاویه نك نصیحتنی فراموش ایدوب عمرو بن عاصك
دمدمه وافسوننه مغرور اولدی ومیدانه کیروب حضرت امیرالمؤمنینی
میدانه اوقودی حضرت امیرمیدانه کیروب برتیغ بیدریغله حریثك
کله سنی میدانده غلطان ایلدی حریثك مقتول اولدیغندن معاویه
اضطراب کستروب عمروبن عاصه ایتدی یاعمروشرائط انصافی یرینه
کتوردك که بنم مکروه طبعم اولان حرب علی بن ابی طالبه حریثی تحریص

ایتدك عمرو بن عاص ایتدی مضی مامضی شمدیکیحالده علینك جنکنه عبدالله
ابن مسعدة الفزار یدن غیریسه بی لایق کورمزین شمدن بی
توقف لباس ومرکبنی اکاویروب انی ابوطالب اوغلنك شربندن دفعه کوندر
معاویه ایتدی بیلمزین ابن مسعده سکا نه کملك ایتدیکه انك افنای
وجودینه سعی ایدرسن نتکه حریفك افنای وجودینه سعی ایتمشیدك
عمرو بن عاص ایتدی هیچ انلرك بکا کملك ایتدکاری یوقدر لکن
برجماعتکه متقلد قلادهٔ حکومت وایالت اولمشلردر سنك دشمنلرکله
جنکده اهتمام تمام ایتمك کرکدر ابن مسعده دهاننه مهر سکوت
اوردی بومهمی قبول صورتنی کوسترمدی معاویه بالآخره وعدلر ایله
انك کوکلنی علینك حربنه اماله ایدوب کندی لباسنی وفرسنی اکا ارزانی
طوتدی واستمالت ایدوب اوله که ابوطالب اوغلنك قتلیله بنم خاطریمی
فارغ قیله سن دیدی پس ابن مسعده میدانه کیروب حضرت امیره قریب
اولدقده حضرت امیرالمؤمنین اکا بر قلیج حواله ایلدی ابن مسعده کوردیکه
ضرب تیغ ذوالفقاردن جان قورتارمیه جقدر جزع وفزع کوستروب
فریاد ایتدیکه یاعلی بن معاویه دکیلم والکن معاویه مکروه تلبیس ایله
بکا جامه لرین کیدیروب تکلیفله بنی سنك قاتکه کوندرمشدر حضرت
امیرالمؤمنین چون ابن مسعده نك جزع وفزعنی مشاهده قیلدی وار مقامکه
کیت دیو انی کیرو کوندردی عبدالله بن مسعده چون کیرودونوب معاویه
قاتنه واردی معاویه انی انواع عتاب ایله معاتب قیلدی ابن مسعده
ایتدی ای معاویه سن کندی جانکی سورمیسن معاویه ایتدی بلی ابن
مسعده ایتدی بن دخی جانمی سورین بر منصب وایالتکه انك تصرفی علینك
محاربه سنه موقوف ایله اولمقوله منصب بکا لازم دکلدر دیدی بواثناده
عمرو بن عاص معاویه یه ایتدی علینك جنکنه بشیر بن اسکاری کوندر
معاویه بو رأیی مستحسن کوروب فرمان ایتدیکه بشیر میدانه کیروب
شیر یزدان ایله مقاتله ایده اول مدبر معاویه نك سوزینه مغرور اولوب میدانه
کیرمك دیلدی بشیرك عمی اوغلی اکا ایتدی هیچ بیلورمیسنکه کیمك
میدانه کیرمك استرسن بشیر ایتدی یامعاویه نك فرماننی نوجهله
رد ایده یم ابن عم بشیر بشیرك بسیار غمنی یوب اکا بر شعر اوقودی بوایدیکه
اکر علینك مقابله سنه طاقتك ومقابله سنه قوتك وار ایسه میدانه کیرپس
بشیر میدانه کیروب حضرت امیرالمؤمنینه یقین واردقده حضرت

امیرالمؤمنین اکا بر قلیج اوردی اما کارکر اولمادی بو معنی موجب غضب شاه ولایت پناه اولوب مبارك النی اوزاتدی و بشیری ایرخانه سندن قاپوب زمینه صالدی امابوندن زیاده تعرض ایتمادی عیاش بن ربیعه ایتدی یا امیرالمؤمنین نیچون اول ناتمامك اشنی تمام ایتمدك بیوردی ای عیاش انك اجلنده تأخیر وار ایمش وای عیاش اکر صاغ قالورایسك کوره سن بنم اهل بیتمه نلر ایریشه پس بشیر میداندن دونوب کلدکده شام مبارزلری حضرت امیرالمؤمنینك جنکندن احتراز واجتنابی واجب بیلوب یرلرندن حرکت ایتمازاولدیلر حضرت امیرالمؤمنین کوردیکه میدانه کیمسه کلمز میداندن چیقوب مقامنده قرار بیوردی وحضرت امیرالمؤمنین میداندن چیقدقدنصکره زبرقان بن البدر که شجاعت وشهامتله اشتهار بولشیدی وحضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم انی عامل صدقات ایتمشیدی ابو بکر رضی الله تعالی عنه دخی زمان خلافتنده انی ضبط غنائمه عامل تعیین بیورمشیدی وعمرك خلافتی زماننده دخی برمصلحته مأمور اولوب شامه کلمشیدی وشامده توطن ایدوب قالمشیدی مزبور زبرقان میدانه آهنك ایدوب مبارز طلب ایلدی حضرت امام حسین والد ماجدندن رخصت ایتدیکه میدانه کیره حضرت امیرالمؤمنین قرة العینینك ملتمسنی مبذول طوتوب اذن ویردی امام حسینك قرنداشلری شفقت ایدوب اغلاشدیلر حضرت امیرالمؤمنین انلری تسکین ایلدی چون امام حسین رضی الله عنه زبرقانه یقین واردی زبرقان اندن سؤال ایتدیکه سن کیمسك ونامك ندر اول نور دیدهٔ رسول کندی نام وکنیتنی بیان ایلدی زبرقان یمین ایتدیکه یا ابن الرسول خدا حقیچون اکر بنم باغرساقلرم سنك رمح وسنانکله پراولورسه دخی بن کستاخانه سنك جانبکه نظر ایتمزبن بن سنکله نیچه محاربه ایده بیلکه نیچه کره رسول خدایی سنك مبارك اب ودندانکی تقبیل ایدر ایکن کورمشمدر امام حسین رضی الله تعالی عنه ایتدی چون حال بو منوال اوزره اولدیغنی بیلورسن نیچون بزم اوزریمزه معاویه یی ترجیح واختیار ایدرسن زبرقان ایتدی حضرت امیرالمؤمنیندن دیله که تا بنم جرم وکناهم جرائدینی زلال مرحمت واحسان وعفو وامتنانیله تطهیر بیوره امام حسین رضی الله تعالی

عنه زبرقانك مسؤلنی اول حضرته عرض ایندکده مبذول بیوروب
کنتاهندن کچدی واولکون قوم اخشامه دك حرب وقتال ایتدیلر
(ابوحنیفهٔ دینوری ایدر عمار بن یاسر عراق دلاورلرندن برکروه
ایله میدانه کیرمشیدی عمرو بن عاص دخی شامیلردن رجاعتله عمارك
مقابله سنه کلدیلر عمرو بن عاصك برعلمی وارایدیکه عباسیلرك شعارندن
نشان ویرردی خلق دیرلردیکه (حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه
وسلم بوعلمی مبارك الیله باغلیوب عمرو بن عاصه ویرمشیدی اکا بنـاء
اول علم خلق میاننده اعتبار واشتهار بولمشیدی حضرت امیر المؤمنین
بیوردیکه بن اول علمك کیفیت حالنـدن سزه خبر ویره یم حضرت
رسول خدا صلی الله تعـالی علیه وسلم اول لوایی عقد ایدوب اصحابنه
بیوردیکه سزدن کیم اوله که بولوانك حقنی یرینه کتوره عمرو بن
عاص ایتدی یارسول الله بولوانك حقی ندر اول حضرت ایتدی بولوانك
حقی کافرلردن قاچمیوب مسلمانلرایله جنك ایتمکدر حال بوکه عمرو بن
عاص حضرت رسول زماننده بولوا ایله کفار جنکنه کیدوب فرار
ایتمشیدی شمدیکی حالده اول لوا ایله مسلمانلره مقابل اولوب جنك
ایدر اولکون عمار بن یاسر وعمرو بن عاص اخشامه دك بر بریله جنك
ایتدیلرو بربرلرینه غالب اولمادیلر (روایتده کتورمشلردر که ایرتسی
کون احمر بن ابی سفیانکه اشجع آفاق ونامدار با استحقاق ایدی
میدانه کیروب حضرت امیری میدانه اوقودی زید بن صعصعة بن
صوحان صوت بلند ایله اکا جواب ویردیکه ای باغی ملعون سنجاین
برکلبك مبارزتنه امجلین برخیر العبـاد واردمی احمر ایتدی بومقوله سوز
سویلمك بغایت وهاملقدن و بددل اولمدن ناشیدر اول اثناده حضرت
امیر المؤمنینـك مولاسی شـقران انك میدانه کیروب مقتول اولدی
شقران شهید اولدقدنصکره احمر میدانده فریاد ایلدیکه علیدن غیری
کیمسه نك میدانه کلدیکنی استمزین علی کلسون تاعلینك باشنی بدنندن
جدا ایتدیکجه دونوب کتمزین ویاخود بومیدانده باش و بریرین چون
حضرت امیر المؤمنین اول بدبختك جهالتنه واقف اولوب عنان عزیمتی
اول مدبرك میدانه معطوف قلیوب انی ایر خانه سندن قاپوب زمینه
اوله چارپدیکه مردار کموکاری خرد اولوب جان خبیثنی نار سقره

اصمرلدی اندنصکره آل زویدادن کریب نام بر پهلوانکه بغایت مهیب وقوی هیکل ایدی میدانه کلدی واول شخص اولقدر صاحب قوت ایدیکه ایکی پارمقلری اراسنده دراهم ودنانیرك نقرشنی محو ومضمحل ایدردی حضرت امیرالمؤمنین اشکرندن مرتفع بن وضاع نام بر پهلوان اکا مقابل اولدی ونام ونسبنی اکا بیان ایتدکده کریب سن بنم کفو کریمم سن دیو بربرلرینه کردیلر مرتفع شهادت شربتنی نوش ایلدی اندنصکره صائم الدهر وقائم اللیل اولان حارث شیبانی اول طاغی یه مقابل اولدی اول دخی شهید اولدی چون امیر المؤمنین بیلدیکه اول بد کردارك شری تحریك ذوالفقارك غیریله منقطع ومرتفع اولمیه جقدر بالذات کندیسی میدانه کیرمك استدی بو حاله مقارن عبد الله بن عدی الحارثی اولحضرته عرض ایلدیکه رسول خدا ایله اولان قرابتك حقیچون بو نامردك جنکنه بکا دستور ویر اکر غالب اولورسم فهوالمراد والاسنك رکاب عالی انده ایکده شربت شهادت ایچمش اوله یم دیدی حضرت امیرالمؤمنین اکا دستور ویروب میدانه کیردی وامیرالمؤمنینك کمالات وفضائلنی متضمن برنظم اوقیوب برساعت مقداری بربرلیله جنك ایتدیلر آخرالامر عبد اللهه بر زخم کاری ایریشوب ریاض روضهٔ رضوانه استعجال ایلدی حضرت امیر المؤمنین یارانك مصیبتی غمندن اندوهناك اولوب میدانه آت صالدی وحق تعالینك عذاب وسخطی ایله کریبی تخویف ایدوب نصیحت ویردی تا طوغری یوله کله کریب ایتدی شو المده اولان شمشیرایله چوق سنجلین کیسه لری ایاقدن دوشور مشمدر اول مرد بد کار بوکفتاردنصکره حضرت امیر المؤمنینه قلیج حواله ایلدی اولحضرت انك قلیجنی سپرایله دفع ایدوب انك سرپی دولتنه برقلیج او یله ایندردیکه ایرقاشنه دك اول پلیدی ایکی پاره ایلدی حضرت شاه ولایت پناهك ضرب ذوالفقارندن لشکره غلغله دوشوب تحسین وآفرین آوازی اوج علیینه ایرشدی کریب مقتول اولدقدنصکره حضرت امیر المؤمنین دونوب محمد کلدکده اوغلو محمد حنیفه یه بیوردیکه برلحظه وارسن میدانده قرارقیل که البته کریبك خونی طالبی کلسه کرکدر اول ولد رشید دخی والد مجیدنك فرمانی اوزره

میدان معرکه‌ده ثبات قدم کوستردی پس کرییك اعمامی اوغللرندن
بریسی محمد حنیفه یه قارشو کلوب ایتدی بنم ابن عمی قتل ایدن
سوار قنده در محمد حنیفه ایتدی بن اول سوارك قائمقامی یم هنرك
وار ایسه کوره لم پس بر برینه کیروب جنك ایتدیلر آخر الامر محمد
حنیفه انی جهنمه کوندردی بریسی دخی میدانه کیری محمد حنیفه
فی الحال انی دخی یارانه ملحق ایلدی اندنصکره بر بری اردنجه یدی
نفر دلاورلر میدانه کیردیلر محمد حنیفه انلری دخی راه سقره روان
ایلدی انلر دنصکره برجوان صفندن چیقوب محمد حنیفه یه مقابل
اولدی وایتدی عمم اوغللرینی قتل ایتدك کلدمکه سندن انتقام
الام محمد حنیفه انکله دخی برساعت مقداری محاربه دنصکره انی
دخی جهنمه کوندردی (روایت اولنورکه محمد حنیفه دن سؤال
ایتدیلرکه حضرت امیر المؤمنین سنی محاربه‌لره وخطری متضمن اولان
اموره ترغیب وتحریص ایدر امام حسن وحسینی اولمقوله خطرلو
ایشلرده استعجال ایتمز بلکه انلرك محافظه ومراقبه‌لرنده زیاده احتیاط
واهتمام ایدر بونك حکمتی ندر محمد حنیفه ایتدی امام حسن وامام حسینك
ایکی کوزلری مثابه‌سنده در و بن ایکی اللری منزله‌سنده یم بومقرردرکه
هرکس ایکی اللری ایله کوزلرینی محافظه ایدر (نقلدرکه حضرت
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم برکون حضرت امیر المؤمنینه ایتدی
حق سبحانه وتعالی سکا برفرزند ویرسه کرکدر بن اسمی اول
فرزنده باغشلادم سن اول فرزندی بنم اسمم ایله مسمی قیل چون محمد حنیفه
متولد اولدی امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه اول حضرتك امریله عمل ایدوب
محمد حنیفه ایله تسمیه ایلدی وعلم شجاعتیکه افضل صفاتدر حق سبحانه
وتعالی محمد حنیفه یه ارزانی بیوردی (ایدرلرکه ابو هاشمکه محمد حنیفه نك
والدیدر علم اصولی پدری محمد حنیفه دن اخذ ایلدی وواصل بن عطاکه
رئیس معتزله ایدی بو علمی ابو هاشمدن اخذ ایلدی اندنصکره واصل بن
عطا طریق مستقیمدن انحراف ایدوب معتزله دن اولدی (نقلدرکه
عبدالرحمن بن خالد بن الولید که کندی صفندن چیقوب میدانه کیردی
ومبارز طلب ایلدی مالك اشترانك حربنه متصدی اولدی اثناء محاربه‌ده
عبدالرحمانه برجزئی زخم ایرشدکده عبدالرحمانك قلیجی الندن دوشوب

مالكك ميداندن فرار ايلدى پس معاويه قاتنه واردقده معاويه‌يه ايتدى بزده قوت وطاقت قالمديكه عثمانك قاننى طلب ايده‌يوز غالبا بزجمله‌مز هلاك اولمادقجه عثمانك قانى قابنقدن ساكن اولماز معاويه ايتدى جنكدن بغايت تيز ملول اولدك و بوقدر جراحتدنكه صبيانه اصابت ايتسه تنكدل اولمازلردى سن تنكدل اولوب ميداندن كيرو كلدك سن اوقدر نادان سنكه ظلم وخوراغله شهيد اولان خليفهٔ عظيم الشانك قانى طلبى ايچون محاربه ايدرسن وينه صبر وثبات كوسترمزسن بومقوله اموره صبر وثبات كركدر (والله مع الصابرين) عبدالرحمن ايتدى اى معاويه سن مسند حكومتده راحت وفراغله اوتورمش نظاره ايدرسن وبزدوشمشير رزم نصيبمزدر اكر بوسوبلديكك سوزلر صدق واخلاص يوزندن ايسه سن دخى سلاح قوشانوب ميدانه اياق باص (بيت) تاچندز آسايش پوشيدن اطلس * يكچند چراجوشن فولاد نپوشى * معاويه عبدالرحمنك بومقاله‌سندن خنده ايدوب وجوشن ومغفر كيوب ميدانه يوريدى ورجزلر اوقيوب كنايه وتعريضله همدان قبيله‌سندن مبارز طلب ايلدى سعد بن قيس همدانى لشكر منصوره‌دن طشره چيقوب على الفور معاويه‌نك اوزرينه آت قوپردى معاويه كورديكه سعدك نبردى مردى دكلدر همانده عنان عزيمتى كندى لشكرى جانبنه منعطف قيلوب تعجيل تماميله خيمه‌سنه ايرشدى ومركبندن اينوب غايت خوفندن هيچ سوز سويلمدى ومعاويه‌نك فرارندنصكره مالك اشتر ميدانه كيروب مبارز طلب ايلدى عبدالله بن عمر بن الخطاب انك مناظره‌سنه بل باغليوب اكا يقين واردى سؤال ايتديكه سنك نامك ندر بكابيان ايتديكه بن كفوم اولميان كشيله جنك ايتمزبن مالك ايتدى بكامالك ابن حارث ديرلر عبدالله ايتدى اى عمم اكر سنك مالك اشتر اولديغكى بيله‌يدم سنك ميدانكه كلمزدم بكااذن وير كيرودونه‌يم مالك ايتدى ياخلقك طعن وتشنيعندن انديشه ايلمزميسن عبدالله ايتدى بكاجانم كركدر خلقك سوزلرينك بوقضيه‌لرده چندان مدخلى يوقدر وخلقك معركه‌دن قاچدى ديمه‌لرى بنم قتلمدنصكره رحمه الله ديمه‌لرندن يكركدر مالك ايتدى چونكه بويله‌درسن سلامتله كيرودون وبوندنصكره كيم اولديغنى بيلديكك شخصله محاربه‌يه اقدام ايتمه عبدالله حياتى غنيمت بيلوب كيرودوندى پس معاويه‌يه اكا ايتدى اى اوغول بومرتبه خوف

وهراس ندن واقع اولدیکه رجولیت ومردانه‌لکده سنك مالکله هیچ فرقك
یوقدر عبدالله ایتدی سن نیچون مالکك جنکنه وارمزسن معاویه ایتدی
بن شجاعتده مالکدن ادنی اولمیان کیمسه نك جنکنه واردم یعنی سعد
همدانی‌یی میدانه اوقودم عبدالله ایتدی طوغری سویلرسنکه سعدی
کوردکده تلکینك ارسلاندن قاچدیغی کبی قاچدك معاویه ایتدی خدا
حقیچون علی بن ابی طالبك میداننده اولسم دخی قاچمزین و بو اثناده
معاویه و عبداللهك سمعلرینه ایرشدیکه حضرت امیرالمؤمنین معاویه‌یی
میدانه اوقور وایدرکه ای هند اوغلی مسلمانلرك قانلرندن الیکی چك
وانلرك قانی دوکلمکه باعث و بادی اولمه برلحظه بنم قاتمه کل بومعرکه‌ده
سنکله سنیج اوله‌لم اکرسن غالب اولورایسك عالم سنك تحت تصرفکده اوله
واکر حضرت عزت جل شانه بکا نصرت و یررسه خلق عالم بورنج
ومشقتدن خلاص اوله چون معاویه بیلدیکه حضرت امیرالمؤمنین
کندویی میدانه دعوت ایدر همانده دم بسته اولوب دهانته مهر سکوت
اوردی عبدالله بن عمر ایتدی ای معاویه قول فعله موافق اولمق کرکدر
بوندنصکره تغافل ایتمه وایشتکه علی بن ابی طالب نه سویلر اکرعلی ایله
مقاومته اقتدارك وارایسه دعوتنه اجابت قیل تاسنك هنریکی کوره‌لم
وآثار شجاعت ومبارزتکی مشاهده قیله‌لم عبدالله بن عمر هرچندکه
بونوعدن سوزلر سویلدی معاویه اغزینی اچوب جواب و یرمدی
حضرت امیرالمؤمنین نیچه نوبت که بوکلماتی تکرار ایدوب میدانده جولان
کوستردی و بیلدیکه معاویه اول امری ارتکاب ایدیجی دکلدر همانده
معاویه لشکرینه هجوم ایدوب صفلرینی بربرینه قاتدی ومبارزلردن
برقاچنی خاکهلاکه دوشوردکدنصکره دونوب مقامنده قرار ایلدی
وچون عبدالله بن عمر کوردیکه معاویه شاه مرادانك شجاعت
وجلادتندن زیاده خوف اوزره‌در پس معاویه‌یه خطاب ایدوب ایتدی
بزسنی اولدیغك مرتبه‌دن زیاده قوی القلب وشجیع ظن ایدردك سن ایسه
سعد همدانینك میداننده قاچدك واندنصکره لاف اوردك که علی بن ابی
طالب بنم مقابلمه کلورسه کرندن طوتوب خاکه صالاریم دیدك چون
علی میدانه کیروب سنی جنکه دعوت ایلدی اندامکه لرزه دوشوب رنك
رویك متغیر اولدی بیلمزین بومهمك عاقبتی نیجه منجر اولور معاویه

عبداللهك بو سوزلرندن غضبه كلوب عمرو بن عاصه ايتدى اى عمرو ايشيدرميسنكه خطاب اوغلنك اوغلى بنم يوزيمه نلر سويلر وبكا نه نوعله معامله ايلر عمرو بن عاص ايتدى طوغرى سويلر معقول ومناسبيدركه ابوطالب اوغلى ميدانه كيروب سنى مبارزته دعوت ايده سن تغافل كستروب اول تكليفدن كندبكى معاف ومعذور طوته سن معاويه ايتدى اى عمرو بن عاص سنك خلافته طمعك وار انجق كه بوطرزدن كلماتى اسانكه كتوررسن وعلى بن ابى طالبله بكا محاربه تكليف ايدرسن على بن ابى طالبك مقابلنه كانلردن جان قورتارمش هيچ بركيمسه بولورميسن عمرو بن عاص ايتدى خدا حقيچون بنم خلافته طمع وهوسم يوقدر وخلافته طمع اولسه هيچ كيمسه نك استغراب واستبعاد ايده جك حالى يوقدر لكن خلق ديرلركه سنى ابن عمك محاربه ميدانه دعوت ايدر وسن تغافل وتجاهل كوستروب كندى مقابلندن اياغكى برقدم ايلرو قويه سن بو بركاردركه مستلزم عيب وعار عظيمدر معاويه عمرو بن عاصك بو سوزلرندن خنده ايدوب كندوبى امر آخره مشغول قيلدى و بوحاله مقارن حضرت امير رضى الله عنه تغيير هيئت وتبديل لباس ايدوب ميدانه كيردى ومبارز طلب ايلدى عمرو بن عاص بازاكاه اولحضرته قارشو واردى اكر حريفى كيم اولديغنى بليدى قوت رجوليتى ساقط اولوب وهمندن هلاك اولوردى وحضرت امير عمرو بن عاصه ومقدار يان و يردى وديلرديكه عمرو بن عاصى صف اشكردن بعيد محله كتوره عمرو ظن ايتديكه غنيمى كنديدن خوف اوزره اولديغيچون حربده توقف كوستررلاجرم جرأت ايدر برقاج قدم دخى ايلرو واردى وشجيعانه بررجز اوقودى مضمونى بودركه اى كوفه اشكرى سردارلرى واى عثمان مظلومك قاتللرى سزك ايله جنك ايدرين وسزك اعضاوجوارحكرى تيغ تيز وشمشير خونريز ايله خاكه دوكه رين اكر ابوالحسن يعنى على بن ابى طالب سزك ايچكزده دخى اولورسه حضرت اميرالمؤمنين چون عمرو بن عاصك رجزينى اشتدى همان اول اوسلوب اوزره بررجز فصيح و بليغ انشا ايدوب اوقودى پس عمرو بن عاص غنيمى كيم اولديغنى معلوم ايدندكده مركبنه تازيانه اوروب عنانى معاويه لشكرى طرفنه منعطف قيلدى حضرت اميرالمؤمنين تعجيل تماملة عقبندن ايريشوب اكا برنيزه حواله ايتدى نيزه نك يالمانى عمروك

جوشنی دامنی طوتوب مرکبندن جدا ایلدی وعمروزمینه دوشوب ایکی ایاقلری یوقاروکلدی وچون اباغنده طونی یوغیدی عورتی منکشف اولدی شاه ولایت پناه بوحالی مشاهده بیوردقده اکا نعرضدن الچکوب اعراض ایلدی (وبرروایت دخی بودرکه کشف عوتدنصکره حضرت امیرالمؤمنین اکا ایتدی یابن النابغه بوری وارکه کندی عورتکك معتقی سن یعنی سنی عورتك موتدن خلاص ایلدی چون عمرو بن عاص پنجهٔ اجلدن خلاص اولوب معاویه قاتنه کلدی معاویه آکه قهقهه ایله خنده ایدوب ایتدی ابوایتدك وطرفه حیله ومکرقوللاندك که کشف عورتله قتلدن خلاص اولدك ای عمرو بن عاص همان حمد وشکرخدایه قائم اولهکه قتلدن قورتلدك و بوفضیحتی سن کندی نفسکه ایلدك عمرو بن عاص ایتدی ای معاویه اکر بنم یرمه سن اولیدك علی سنی صاغ قومیوب عورتلر یکی طول واوغلانلریکی یتیم واسیر ایدردی علی سنی میدانه دعوت ایتکده کوردم سنی رنك رویك متغیره اولوب خزان یپراغی کبی لرزه یه کلدك وهنوز دخی اول قورقودن جانك یرینه کلمامشدر وسن اوقدر شجیع ومقدم دکل سنکه بکا بونوله استهزا ایده سن عمرو بن عاص بوجهتدن بی طاقت اولوب اضطراب ایدردی وخلایق انك اوحالنه خنده ایدرلردی معاویه ینه استهزا مقامنه کلوب خنده ایده رك ایتدی ای عمرو بن عاص اوحالتده ایکی ایاقلرك هوایه قالدرمغه عجب ملهم اولدك وحربه عزیمت ایتدیکك زمانده زمینه آرقك اورزینه دوشجککی ندن بلدك که اولکون ادغکه طون کیمدك عمرو بن عاص ایتدی بنم حال وشانمدن زیاده دکلدرکه خصمی غالب وزبردست کوروب اوکندن قاچدم معاویه ایتدی اوحضرت کبی شخصدن سنك فرارك عیب وعار دکلدر لکن ایکی اباقلریکی هوایه قالدروب علی بن ابی طالبه عورتکی کوستردیکك بیوك فضیحت وعظیم رسوالقدر عمرو بن عاص ایتدی غم دکلدر علی بنم عمم اوغلیدر بنی بیلدکده عفوایدوب اجلدن آزاد ایلدی معاویه ایتدی بوسوزلر بغایت بی شرم وحیالقدن ناشیدر بن رسول خدادن صلی الله تعالی علیه وسلم اشتمشمدرکه بیوردی یاعلی بن وسن ایکمز برطینتدن ایز تاآدم علیه السلام مده چقنجه حضرت علینك علوحال ورفعت درجه سی

اشته بودر که اشتدك وانك پدری بنی هاشمدن بوسرور درسنك پدرك قریشدن برقصابدر عمرو بن عاص ایتدی خدا حقیچون سنك بو سوزلرك بکا زخم تیروشمشیردن اصعبدر اکر بن کندی منزلمده اوتوروب سنك قاتکه کلمش اولمیدم ودیمی دنیایه صاتمش اولمیدم سندن بومثللو سوزلر اشتمزایدم وبونجه محنت ومشقتی چکمزایدم چونکه علینك علوشان ورفعت درجه‌سی دیدیکك منوال اوزره‌در بیلورسن وکورسن انکله بونجلین قیل وقال وحرب وقتال ایتدیکك نیه‌یارر وچشمهٔ آفتابی بالجغله صواقمنه فائده‌ایدر هیچ اندن یکرك اولمزکه بوطمعی ترك ایدوب طریق مستقیمه سالك اوله‌سن ونزاع وجدال بساطنی دوروب علیه بیعت ایده‌سن والا بنی آزرده ایتمیه‌سن (ابو حنیفهٔ دینوری تاریخنده مسطوردرکه حضرت امیرالمؤمنین برنوبت دخی معاویه‌یه خبرکوندیکه مبارزت میدانته قدم قویه‌سن تابر بریمزك کریبانه ال اوره‌یز وایکمزدن بریمز مقتول اولدقده قاتل سریر خلافت وحکومتده متمکن اوله وسائر عباد الله رنج وعناو مشقت وبلادن خلاص اوله‌لر معاویه بوحکایتی استماعدن صکره بوبابده عمرو بن عاص ایله مشورت ایلدی عمرو بن عاص ایتدی بوسوزی عین انصاف وکمال صدقدن سویلمش معاویه ایتدی سن بکافریب وغرور ویرمك استرسن وتصور ایدرسنکه سنك بورأیکی قبول ایدوب مقتضاسیله عمل ایدم حاشا وکلاکه بن علینك مقابله سنه کلوب انکله مقاتله ایتمزین حال بوکه عظمای عرب ورؤسای قبائل بنم خدمتمده اوله‌لر ملوکك بالذات کندی نفسلریله جنك وکارزارده نه ایشلری وار عمرو بن عاصك بوسوزندن معاویه رنجیده خاطر اولوب برقاچکون عمرو بن عاصی مجلسندن دور ومهجور قیلدی اول اثناده عمرو بن عاص معاویه‌نك استمالت خاطری ایچون ایتدیکه بن یارین مرتضی علینك جنکنه وارسم کرکدر معاویه آکه رخصت ویردی ایرتسی کون عمرو بن عاص مسلح وآراسته اولوب ایکی صفك میانده طوروب ندا ایتدیکه (یا ابا الحسن اخرج الی وانا عمرو بن العاص) حضرت امیرالمؤمنین انك میدانته متوجه اولوب هرایکیسی نیزه‌لر بنه ال اوردیلر وچون نیزه استعمالی برفائده‌یی منتج اولمادی حضرت امیرالمؤمنین ذوالفقاره ال صونوب غلافندن اخراج ایلدی عمرو بن عاص

ذوالفقاری کوردکده فرار ایدوب معاویه قاتنه واردی معاویه اکا استهزا ایدوب ایتدی ای پهلوان پردل وای رزم آزمای جوشن کسل مراسم شکر حقه قیام کوستر صاغ وسالم عودتکدن ممنون اول وعلینك رعایتندن مساغی جمیله سنی مبذول طوتکه سنی قتل ایتمدی وسبب خلاصك اولدی ﴿ ذکر غرار بن الادهم ﴾ نقله اخبار کنورمشلردر که حرب صفین کونلرنده غرار بن الادهم که شام معروفلرینك وخون آشام بهادرلرینك بریسی ایدی صفندن خروج ایدوب بین الصفین طوردی ومبارز طلب ایلدی ورجز اوقومغه باشلیوب کندی جلادت وشجاعتی ایله افتخار ایلدی وچون ارباب سپاه ظفر پناه غرارك فرط شهامت وکمال جرأتنی بیلوردی هیچ بر کیمسه انك محاربه سنه رغبت کوسترمدی ناکاه بو کروفر اثناسنده غرارك کوزی عباس بن ربیعة بن هاشمه راست کلدی سؤال ایتدیکه سن کیمسن عباس دخی اکا کندی نام ونسبنی بیان ایلدی غرار ایتدی بنمله بو میدانده برساعت مطارده ومحاربه یه میلك وارمیدر عباس ایتدی بلی واردر اما بشرط آنکه آتلرمزدن اینوب پیاده اوله وز زیرا پیاده اولیجق ضرب تیغدن قاچوب قورتلق اولماز غرار ایتدی سهل کاردر نوله پیاده اولهلم دیدی اندنصکره ایکیسی دخی آتلرندن اینوب پیاده اولدیلر وبربرلرینه قلیج اورمغه باشلادیلر ایکی اشکر جنککدن ال چکوب آنلرك تماشالرینه مشغول اولدیلر واول ایکی پهلوانلرك جبه وجوشنلرینك متانتندن ضرب شمشیر برفائده یی مفید اولمادی اثنای مضاربه ده عباسك کوزی غرارك جوشنندن برمحله اصابت ایتدیکه اول محلك متانت واستحکامی سائر مواضعنك متانت واستحکامی کبی دکلیدی عباس فرصت دوشوروب ایکی الیله غرارك جوشنندن اول محله برقلیج ایندردی پس غراری زار وبزار ایدوب خاك هلاکه دوشوردی وانك اول ضربندن حضرت امیرالمؤمنین دولت خواهلرینك تحسینلری آوازی اوج علیینه ایرشدی تکبیر چکدیلر معاویه نك سپاهی خجل ومنفعل اولدیلر حضرت امیرالمؤمنین کندی مخصوصلرندن سؤال بیوردیکه غراری کیم قتل ایلدی عباس بن ربیعه قتل ایلدی دیدیلر حضرت امیرالمؤمنین انی احضار ایتدیروب عتاب بیوردی وایتدیکه سکا وعبدالله بن عباسه وصیت ایتمشیدم که کندی مقاملریکزدن حرکت ایتمیوب مکانکزی خالی قومیه سز نیچون

بنم فرمانمه اطاعت ایتیوب مساهله ایتدیکز عیاش ایتدی اول خصمك
کوزی بکادوش اولدقده بنی میـدانه اوقودی اجابت ایتمسم جبن
وخوفه محمول اولور حضرت امیرالمؤمنین ایتدی سن کندی اماملک
وصیتنی طوتوب مرکزکده ثابت قدم اولمق دشمنك قولی ایله عمل ایتمکدن
ونفسکی محل خطره القا ایتمکدن یکرکدر اندنصکره حضرت امیرالمؤمنین
ایتدی الهی عیاش بن ربیعه یی کندی رحمتکدن محظوظ ایدوب انك
اعمالنی ضایع قیلمه چون غرار مقتول اولدی معاویه مغموم اولوب ایتدی
هرکیم غرارك قاتلی اولان عیاشی قتل ایدرسه انی مال ومنال الله اغنا ایده یم
پس بنی لخمدن ایکی شخص معاویه یه عرض ایتدیلر که اکرام ایدر
ایسك بز بو خدمته قیام ایدهلم معاویه ایتدی اکرسزك سعیکز ایله عیاشك
ایشی تمام اولورسه سزه یکرمیشر بیك درهم ویره یم اول ایکی شخص
زخارف دنیایه فریفته اولوب عیاش قاتنه کلوب انی میدان محاربه یه
دعوت ایتدیلر عیاش ایتدی امیرالمؤمنیندن رخصت اولمادقجه بن سزکله
محاربه یه قادر دکیلم پس حضرت امیرالمؤمنین قاتنه واروب بو قضیه یی
عرض ایلدی اوالحضرت ایتـدی خدا حقیچون معاویه نك اقصای
مقصودی بودرکه وجه ارضده بنی هاشمدن هیچ بر کیمسه صاغ قالمیه
اندنصکره بیوردیکه ای عیاش کندی جوشنکی ومرکبکی بکاویروبنم
جوشنمله تلبس ومرکبمه سوار اولوب بنم مکانمده طور عیاش دخی امر
موجبله عمل ایتدکده حضرت امیرالمؤمنین عیاشك جوشنی تلبس ومرکبنه
سوار اولوب اول ایکی شخص لخمیلرك قاتنـه کلدی اول ایکی شخص
حضرت امیرالمؤمنینی عیاش تصور ایدوب سؤال ایتـدیلرکه علیدن
بزمله مقاتله یه اذن الدیکزمی حضرت امیرالمؤمنین ایتدی حق تعالیدن
اذن آلدم قوله تعالی (اذن للذین یقاتلون بانهم ظلموا وان الله علی نصرهم
لقدیر) اندنصکره اول لخمیلرك بریسی حضرت امیرالمؤمنینه حمله
ایلدی اول شاه ولایت پناه انك بلینه بر قلیج اوروب ایکی پاره ایلدی
(العهدة علی الراوی شویله روایت اولنديکه اوالحضرتك ضرب تیغندن
اول شخص ایکی پاره اولوب لکن مرکبندن یره دشمدی ایکی لشکردن
اول حالی تماشا ایدنلر اویله ظن ایتدیلرکه اول ضربده خطا واقع اولدی
چون اول شخصك مرکبی حرکته کلدی اول شخصك ایکی نصفی جدا

اولوب زمینه دوشدی دوست دشمن اول ضربک صاحبنه تحسین وآفرین دیدیلر پس قرینی اولان مدبردخی اولحضرتدن مقتول اولدی اول دخی پایمال حوادث اولوب قرینک عقبنجه جهنمه کتدی معاویه چون بیلدیکه اول نجه‌لرک قاتلی حضرت امیرالمؤمنیندر عمرو بن عاصه ایتدی لعنت لجلاجه که طاوله دیدکاری لعبک موجدیدر هرکاه که او بنغه اوتورم مغلوب ومقهور اولورم عمرو بن عاص ایتدی بو واقعه‌ده منکوب ومخذول اولان نجه‌لردرسن دکلسن معاویه ایتدی خاموش اولکه سوز وقتی دکلدر عمرو بن عاص ایتدی سوزوقتی دکل ایسه‌ده بوقدر دیرمکه خدای تعالی اول نجه‌لره رحمت ایلیه اماعلی التحقیق بلورمکه انلره رحمت ایتمسه کرکدر معاویه ایتدی اکر انلر مغفور اولمازلر ایسه وای سکا عمرو بن عاص ایتدی بلی دیدیکک کبیدر اکر بنده مصر مملکتی طمعی اولمیدی طریق جنته سالک اولوردم معاویه ایتدی اویله‌در ولایت مصر حرصی سنک چشم بصیرتکی باغلیوب سنی بادیهٔ ضلالته دوشورمشدر عجب رنک آمیز وحریص وطماع کشیسن راقم الحروف یعنی مصنف کتاب روضة الاحباب ایدر معاویه‌نک چشم بصیرتنی اورتمشیدی وطمع مال وحرص دنیانک قلبنه مستولی اولمشدیکه مکر وحیله‌یه قیام ایتمکله بونجه قتال وجدال ظهوره کلدی پس بوقیل وقالدنصکره ایکی سپاه جدوجهدایله قتل وجداله اشتغال ایدوب طرفیندن خلق نامحدود وجمع نامعدود قتل اولندی چون اخشام اولوب کون غروبه ارشدی ایکی فرقه بریسی اهل هدایت وسعادت وبریسی اهل غوایت وشقاوت دونوب لشکرکاهلرینه کلوب قرار ایتدیلر

﴿ صحرای صفینده حضرت امیردن ﴾
﴿ ظاهر اولان بعض شجاعتلر بیان اولنور ﴾

علماء مغازی وسیر کتورمشلردرکه شام مبارزلرندن عثمان بن وائل الحمیری نام برپهلوان واریدی ومز بورک حمزه نام برقرنداشی واریدیکه ایکیسی دخی اول عصر مبارزلرینک مسلم وممتازی ایدی برکون عثمان میدانه کیروب اردیلدی عیاش بن ربیعه انک میدانه کیروب برضرب تیغله باشنی بدنندن جدا ایلدی قرنداشی حمزه عیاشله محاربه‌یه قصد ایتدکده حضرت امیرالمؤمنین عیاشک لباسنی کیوب تبدیل جامه ایله حمزه‌نک مقابلنه کلدی وضرب ذوالفقار ایله

انك باشنك نصفنى قطع ايدوب اوموزينه متصل قيلدى خلق تصور ايتديلركه
حمزه نك قاتلى عياشدر اندنصكره عمرو بن عبس اللحميكه دلير ان دوراندن
ايدى حضرت امير المؤمنينه مقابل اولوب نيزه بازغه وشمشير بازلغه مشغول
اولدى حضرت امير المؤمنين اكا ايتدى بوكون مضاربه كونيدر ملاعبه
كونى دكلدر بوسوزدن عمروك عرق حميتى حركته كلوب حضرت امير
المؤمنينه حمله ايلدى امير المؤمنين انك بلنه بر ذوالفقار ضرب ايتديكه عمروك
نصف اعلاسى زمينه دشوب نصف اسفلى ابر خانه سنده قالدى عمرو بن
عاص بوصورتى مشاهده ايديجك ايتدى خدا حقيچون بو زخم حيدر
كرارك زخميدن غيرى دكلدر معاويه بوسوزه اينانميوب اعتراض ايلدى
عمرو بن عاص ايتدى اكر بنم سوزيمه اعتماد ايلمز ايسك لشكره امر ايت
بردن حمله ايلسونلر اكر لشكرك حملاتندن بوزدوندر مزسه عليدر
والا على دكلدر پس معاويه بيوردى لشكر براغوردن حمله ايتديلر
حضرت امير المؤمنين برقاج قدم ايلرو كلدى تا لشكر اكا ايرشديلر پس
بازوى جلادته كشاد ويروب مخالفلردن اوتوز اوچ نفر دلاورى خاك
هلاكه دوشوردى مالك اشتر اكا ايتدى يا امير المؤمنين بو كمراهلرك قتالندن
ال چك ونفس نفيسكه بوندن زياده زحمت ويرمه حضرت امير المؤمنين
ايتدى سرور عالم صلى الله تعالى عليه وسلم يوم احد ويوم حنينده
نفس نفيسيله جنك ايتمشيدى مالك ينه التماس وابرام والحاح ايتمكين
حضرت امير المؤمنين عنانني كيرو چكوب مقامنده قرار بيوردى پس
مالك اشتر معاويه يى ميدانه اوقودى معاويه سن بنم كفوم دكلسن
ديو مدافعه ايلدى اندنصكره مالك اشتر معاويه نك قرينى ديلين
جندب بن ربيعه يى طلب ايلدى جندب تأمل وتردد صورتى كوستريجك
عمرو بن عاص ايتدى اى جندب اكر مالك اشتره غالب اولور ايسك معاويه
كندى قزينى سكا ويرر پس جندب دامادلق هوسى ايله مالك اشتره
مقابل اولدى مالك اكا ايتدى معاويه سكا نه نسنه وعده ايتديكه بنم جنك
وقتالمه كلدك جندب جواب ويرديكه قزينى سنك قتلكه عوض ويره جكدر
مالك خنده ايدوب جندب اكا نيزه حواله قيلدى مالك انك نيزه سنى
قولتغى التنه الوب شويله صقديكه جندب هرچندكه زور ايدوب نيزه سنى
مالكك قولتغى التندن چكوب المغه سعى واهتمام ايلدى مفيد اولمدى

اندنصكره مالك جند بك نيزه سيله شاميلره هجوم ايتدى شاميلر الك اوكندن اوركوب قاچديلر اندنصكره مالك معاويه اوزرينه هجوم ايدوب ديلديكه خاطر خطيرينى انك كارندن فارغ قيلوب مسلمانلرى اندن خلاص ايده ناكاه بنى مذحجدن برشخص نفسنى فدا ايدوب ارالغه حائل اولدى مالك انك كارينه مشغول ايكن معاويه فرصتى غنيمت بيلوب مالكك اوكندن قاچدى (روايتدركه بركون مخارق بن عبدالرحمن نام برشخص ميدانه كيروب مبارز طلب ايتدى حضرت اميرك سپاهندن مؤمن بن عبدالله المرادى اكا مقابل اولدى بربرلرينه كيرديلر عاقبت مؤمن شهيد اولدى اول قره كوكللو شامى مؤمنك باشنى كسوب يوزينى يره قودى ومؤمنك عورتنى كشف ايدوب تكرار مبارز طلب ايلدى مسلم بن عبدالله الازدى صف لشكر عراقدن طشره چيقوب مخارقله مطاعنه يه باشلادى آخر الامر اول دخى شربت شهادت نوش ايلدى واول فاسق اكادخى مؤمنه ايلديكى معامله يى ايلدى يعنى انك دخى باشنى كسوب عورينى مكشوف قيلدى اندنصكره برپهلوان دخى انك ميدانه كيردى اول دخى فوز شهادته ايرشدى واول مدبر لاف وكذافه باشلايوب مبارز ديلدى سپاه نصرت پناهه كشف عورتدن دغدغه زياده اولوب حميت دامننى طوتديلر وهيچ ركيمسه اول مدبرك جنكنه رغبت كوسترمدى چون حضرت شاه ولايت پناه بو حاله مطلع اولدى تغيير لباس ايدوب مخارقك ميدانه كيردى واول فاسق كمال تهور وجهالتدن حضرت اميره حمله قيلدى اول حضرت برضربله انى جهنمه روانه ايلدى وشاميلردن يدى نفر مبارزى دخى بر برى اردنجه اكا الحق ايلدى مخالفلر بو صورتى مشاهده ايدوب بيم جاندن برقدم ايلرو كلمكه قادر اولماديلر معاويه چون كوزديكه دليران سپاه ومعارف لشكرينك ضمائرى صحايفنه آثار وهم لايح اولدى همان دم حارث نام كندو غلامنه كه جرأت وجلادتده عديم المثل ايدى خطاب ايدوب ايتدى اى حارث وارشول سوارك حقندن كل وشرينى اوزريمزدن دفع ايت حارث ايتدى ايها الامير بن انى شويله كوريرمكه اكردوكلى اهل شام اكا هجوم ايتسه لر بوزدونديره جكه بكزمز بلكه جمله سنى قتل ايدوب بالذطو تمز اكرسنك بندن ملال خاطرك وارايسه جان شيريندن ال يو يوب سنك فرمانكله انك جنكنه عزم ايدهيم كه

بنم مقتول اولمسنك طبع شريفك ملول اولمقدن بكركدر معاويه ايتدي
معاذالله كه بن سنك هلاككه راضي اولم وديلمزين كه سكا برآفت ايريشه
صلاح اولدركه توقف ايليه سن تاكه انك جنكنه برآخري كوندرم حارث
بومعنايي فوزعظيم بيلوب معاويه اولقدر مبالغه ايتديكه سپاه شامدن
بردلاوري اول قدوهٔ اهل اسلامك ميدانه مقصدي قيلوب جنك ايتديره
هيچ بركيسه اول امر خطيره رغبت كوسترمدي چون حضرت امير يلديكه
حال نه منوال اوزره در همدان باشندن ميغفر يني چيقاروب آواز بلند ايله
ايتديكه بنم ابوالحسن بوسوزدن شام سپاهيسي ميانه غلغله دوشوب
حضرت اميردخي دنوب مقامنه كتدي حارث معاويه يه ايتدي پدر
ومادرم سكا فدا اولسون شمدي سكا معلوم اولديكه بنم جرأتم نه
مرتبه ده در بن بيچاره اكرانك جنكنه استعجال ايده ايدم كندومي مقتول
ومخذوللر زمره سنده بولوردم بيلمزين كه بونعمتك شكريني نيجه ادا
ايده يمكه بنم جاني ابقا ايوروب بكا ورطهٔ هلاكه آلمغي تكليف بيورمدك

﴿ عبدالله بن عمر الخطابك مآل حالي بيان اولنور ﴾

نقلدركه عبد الله بن عمر رضي الله تعالى عنهما كه ابطال رجال زمره
سندن ايدي دلبران تندخويدن وسواران پرخاش جويدن برجه عنله
شهرهٔ آفاق اولان عراق نامدارلرينك جنكنه آهنك ايدوب ميدانه قدم
قودي مالك اشتركه غايت اشتهاردن تعريفه حاجت يوقدر برطنفه
ايله كه ميدان رزمي مجلس بزم اوزره ترجيح وتفضيل ايدرلردي عبدالله
ابن عمر كروهنه مقابل اولديلر نائرهٔ قتال اشتعال بولوب عبدالله
مالكه حمله ايلدي مالك ديلديكي تيغ تيز ايله انك ايشني بتوره اما چون
ارادهٔ ازلي اكا متعلق اولمامشيدي عبدالله اول مهلكه دن جاني سلامته
چيقاروب مالك اشترك سعي مفيد اولمادي مالك اشترك بوحمله سي
خطا ايتدكدنصكره امر ايلدي تاصف نبرد ميدانك شيرلري مخالفلر
اوزرينه هجوم ايتديلر فريقين اولقدر حرب وقتال كوستورديلركه
بهرام خون آشام بي رحملكي ايله انلره رحم ايلدي آخرالامر مالك غالب
اولوب برفوج مسرور برجمع مغموم اولدقلري حالده لشكركاهلرينه
دونوب كتديلر اندنصكره ذوالكلاع حميري درت بيك سوار شمشيرزن
ونيزه كذار ايله معركه دن فرار ايتمك اوزره بريله بيعت ايتمشلرايدي متوجه

نزاع وجدال اولوب عبدالله بن عباسك رضی الله عنهما ظل رايتنده اولان ربيعه قبيله سی اوزرينه حمله ايتديلر ربيعه قومی دخی نفسلرينی موته توطين ايدوب قدم جد واهتمامله ايلرو كلديلر وزخم تيغ وخنجر ايله بربرلرينك سرلرينی تنلرندن جدا ايتديلر وخلق كثير وجم غفير جنت وسعيره كتديلر عبدالله بن عمر بن الخطاب مبارزلردن بر كروه ايله اول معركه ده تمام مردلك ومردانه لك دادينی ويردی وندا ايدوب ايتدی (انا الطيب بن الطيب) پس عمار بن ياسر عبداللهك آوازينی اشتدكده فرياد ايدوب ايتدی (بل انت الخبيث بن الطيب) وعبدالله رجز لر اوقويوب نيامدن تيغ انتقام چكدی وشمر بن زياديكه جمله رؤسای ربيعه دن ايدی اوروب قتل ايلدی پس اخشام اولوب طبل آسايش اورلدی ايكی فريق قتالدن ال چكوب مقاملرينه دونوب كتديلر ارتسی كون صباح اولدقده عبدالله ابن عمر ياران قديمك فراقندن آهنك حرب وقتال ايدوب تيغ عريانله سپاه نصرت پناهدن برقومك اوزرلرينه حمله ايلدی وطعن وضرب اثناسنده برمبارز عبداللهه برنيزه اوروب قتل ايلدی وانك قاتلنده لشكر ظفر قرين اختلاف ايتديلر همدان قومی ايتديلر آنی هانی بن خطاب قتل ايلدی وحضرموت قبيله سی ايتديلر انك قاتلی حريث بن جابر حنفيدر ابو حنيفهٔ دينوری كندو تاريخنده قول اخيری تصحيح ايتمشدر وعمر بن خطابك عبدالله نام ايكی اوغلی واردر بو محلده مقتول اولان عبدالله زيد اصغر ابن عمرك قرنداشی اولان عبدالله دركه اناسی ام كلثوم بنت جرولدر عبادله دن معدود اولان عبدالله بونك غيريدر

عمار بن ياسرك شهيد اولديغی بيان اولنور

بعض تواريخده مسطوردركه حرب صفينك يكرمی اوچنجی كونی ايكی فريق طلوع آفتابدن قتال وجداله اشتغال ايدوب نائرهٔ حرب اشتعال بولدقده عمار بن ياسر ديلديكه جنكه كيره حضرت شاه ولايت پناه انی اول عزيمتدن منع بيوردقده عمار ايتدی يا امير المؤمنين عاصی اولديغم حالده مقتول اولمقدن خدايه صغنورم پس عنان عزيمتی مخالفلر جانبنه منعطف قيلوب متواتر ومتعاقب حمله لر ايلدی بو اثناده ذوالكلاعك قرنداشی ابن حارث حميری اكا مقابل اولوب مقاتله يه آغاز ايتديلر عمار بر ضرب تيغله انك ايشنی تمامه ايرشدردی چون حرارت حرب وعطش عماره غالب اولدی صو ايستدی صو يرينه

برقدح صباح كتوردیلر مصباح لغت عربده شول غلیظ سوده دیرلر كه
انك غلاظتنی دفع ایچون اكا برمقدار صو قاتمش اوله‌لر عمار اول قدحی
كوروب تكبیر ایلدی وصباحدن برمقدار ایچوب ایتدی حضرت رسول
الله صلی الله تعالی علیه وسلم بكا خبرویروب بیورمشدر كه یاعمار سنی
فئهٔ باغیه قتل ایتسه‌لر كركدر وسنك مقتلك جبرائیل ایله میكائیل
اوله كركدر وعلامت قتلك اولدر كه صو استه سك كركدر
سكا برقدح صباح ویرسه‌لر كركدر پس بن یقین بیلورمكه آخر
عمرم بوكوندر (ومورخلردن بعضیلری بویله دیمشلردر كه عمار
رضی الله تعالی عنه بركون اثنای حرب وقتالده یوزینی آسمان طرفنه
طوتوب ایتدی بارخدایا اكرسنك رضاك بنم فرات صوینده غریق
اولمقلغمده اولدیغنی بیلیدم كندیمی آب فراته آتوب غرق ایدردم
وبرنوبت دخی ایتدی بارخدایا اكرسنك رضاك قارنمه قلیجی صوقوب
ارقامدن چیقارمقده اولدیغنی بیلیدم سنك وحدانیتك حقیچون
قلیجی قارنمه صوقوب زور ایدوب ارقامدن چیقاررردم وبروقتده دخی
ایتدی بارخدایا بن سنك رضاكه قریبترك برفعل بیلمزین الا بوكروه‌له
محاربه‌یی سنك رضای شریفكه اقرب بیلورین چون عمار
رضی الله تعالی عنه بونوعله دعاومناجاتدن فارغ اولدی كندی
یارانه ایتدی حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم زماننده
بز بولشكر معاویه‌ده اولان علملر ایله اوچ نوبت كفار اوزرینه واروب
حرب وقتال ایلدك شمدیكی حالده بو علملرك اصحابیله جنك وقتال
ایتملو اولدق وسزلره مخفی وپوشیده اولمیه كه بن بوكون مقتول اولسم
كركدر چون عالم فانیدن اول جهان جاودانی‌یه توجه ایدم بنم كارمی
لطف ربانی‌یه حواله ایدیكز ودخی خاطرلریكزی مجموع طوتكز كه
حضرت امیرالمؤمنین علی كه بزم مقتدامزدر یارین قیامت كوننده اخیار
ایچون اشرار ایله خصومت ایتسه كركدر چون بوكلماتدن فراغت
ایلدی مركبنه تازیانه اوروب میدانه كیردی وقتال شدیده باشلیوب
علی التعاقب والتوالی مردانه حمله‌لر ایلدی وفصیحانه رجزلر اوقودی
تاشام تیره‌دللری انك اطرافنی الوب هجوم ایتدیلر وابوالعادیه
كنیتلو برشخص انك بوش بوكرینه برنیزه اوردی عمار اول زخمدن بی تاب

اولوب صف لشكردن مراجعت ايتـدى وصوا ستـدى غلامى
برقدح سود كتوروب النه ويردى عمار رضى الله تعالى عنه اول قدحه
نظر ايدب تكبير ايلدى و بيورديكه صدق رسول الله وصدق حبيب
الله چون حقيقت حالدن سؤال ايتديلر جواب ويرديكه حضرت رسول
الله صلى الله تعالى عليه وسلم بكا اخبـار ايدوب بيورمشديكه اى عمـار
سنك دنيادن آخر نصيبك سـود اولسه كركـدر اندنصكره اول
قدحى النـه الوب ايچدى وجان شيرينى تسليم ايدوب عالم بقـايه
خرامان اولدى حضرت اميرالمؤمنين رضى الله تعالى عنه بوحاله
مطلع اولوب عمارك باشى اوجنـه كلدى استرجاع ايدنصكره ايتدى
هر كيمكه عمـارك فوتندن داتنك اولميـه انك مسلمانلقده نصيبى
يوقدر خداى تعالى عمـاره رحمت ايليه اولكونكه خاكدن محشور
اوله خداى تعـالى عمـاره رحمت ايليه اولكونكه خير وشردن مسؤل
اوله هرقچانكه حضرت پيغمبرك خدمتنـده اوچ كشى كورسم عمـار
انلرك دردنجيسى اولوردى وهركاه كه اوحضرتك حضورنده درت
كشى كورسم عمـار انلرك بشنجيسى اولوردى عمـاره جنت بركره
واجب اولمادى بلكه عمار دفعاتله جنته مستحق اولمشدر جنت عـدن
انك ايچون مهيـا اولسـونكه انى قتل ايتديلر وحال بوكه حق انكله
ايدى واول حق ايله ايدى نتكه رسول خدا عمـارك قاتلى حقنـده
بيورمشـدر (بشروا بالنار) و بنه بيورمشـدر (يدور الحق مع عمار
حيث ما دار الفلك الدوار) اندنصكره نزول بيوروب عمار اوزرينه نماز
قيلدى ومبارك اليله انى دفن ايلدى رضوان الله عليـه اندنصكره
امير المؤمنين ايتدى عمارى قتل ايدن وسلاحنى الان واكادشنام
ويرن جهنم آتشنـه كرفتار اولسه كركـدر (بعض كتب تواريخده
مسطوردركه اولكونكه عمـار مقتول اولدى برشخص معاويه يه
ايتدى شـول جنك ايدن كشى عمار بن ياسردر معاويه ايتدى هر كيمكه
بكا عمـارك باشنى كتوره اكا بر جراب يعنى برطغارجق درهم ويرم اول
وقتده وليد بلبد بن عتبه وابن خور السلاوى معاويه قاتنه كلوب عمـارك
باشنى كتورديلر واول ملعونلرك هر بريسى عمـارى بن اولدردم ديو
ادعا ايلديلر معاويه ايتدى عبدالله بن عمرو بن عاص قاتنه وار يكزه هرقنقكزه

حکم ایدرسه مبلغ معهودی اکاویره یم پس انلر عبدالله قاتنه واردیلر عبدالله ولیـددن سؤال ایتدیکه عماری سنمی اولدردك ولیـد ایتدی بلی بن اولدردم عبدالله ایتدی یوقسن انك قاتلی دکلسن پس سلوی یه سؤال ایتدی عماری سنمی اولدردك سلوی ایتدی بلی بن اولدردم عبدالله ایتدی نه کیفیت ایله اولدردك سلوی ایتدی انکله مقاتله ایتـدیکمده اکانیزه اوردم مجروح اولـوب مرکبندن زمینه دوشدی وایتـدی نجات بولماز اول کشیکه انك جنابت وخصومتی جبرائیـل ومیکائیل حضورلرنده اوله اولش اوله بوسوزی سـویلیوب زمینه باقدی بنـدخی انك باشن کسدم دیدی عبدالله ایتدی طوغروسـو یلدك (ابشر بالعذاب) یعنی ال معـاویه دن برطغارجق درهمی وحاضر اول عذاب جهنمه سلوی ایتدی (اکراولورسم وای بکا واکراولدیررسم وای بکا) پس اول جراب موعودی الندن زمینه آتوب (انا لله وانا الیه راجعون) دیدی بعض روایاتده کلمشدرکه چون عماربن یاسر شهیداولدی عبدالله بن عمرو بن عاص ایتـدی ای معاویه عماری اولدردیلر معاویه ایتدی انك مقتول اولدیغندن نه غم عبدالله ایتـدی اشتمدکمی حضرت رسول الله صلی تعالی علیه وسـلم انك حقنده دیمشدرکه (تقتلك الفئة الباغیة) معاویه ایتدی حقیقتنده انك قاتلی بزم طائفه مزدکلدر بلکه انك قاتلی انی بوجنکه کتورن کشیدر یعنی علی بن ابی طالبدر عبدالله ایتـدی اول تقدیر اوزره حمزه نك قاتلی وحشی اولمیـوب حضرت محمد المصطفی اولمش اولورکه حمزه یی احد جنکنه کوتورن اولحضرت ایدی تاریخ طبریده کتورمشدرکه عبدالله بوجواب مسکتی ویردکده معاویه ملول اولوب اوچ کون عبدالله ایله سـویلشمدی اما اکثر کتب معتبره ده مذکوردرکه حضرت امیرالمؤمنین معاویه نك بوسـوزینی اشتدکده بوجواب مسکت اولحضرتك لسانندن جاری اولدی یعنی بوجواب مسکتی ویرن عبدالله دکلیدی بلکه حضرت امیرایدی

❊ حرب صفینـده ذکری لازم ❊
❊ اولان بعض وقایع بیـان اولنور ❊

علماء اخبـاردن برطائفه رحمهم الله کتورمشلردرکه صحرای صفینده اون ایکی آی ایکی فریق بربرینه مقـابل اولوب رحـل اقامت صالدیلر

واشهر حرمدن ماعدا اكثرايامده طرفينك سردارلری ابطال رجالدن بركروهله چيقوب قتال وجداله اشتغال ايدرلردی لكن جنك سلطانی‌يه اقدام ايتمزلردی كتاب مستصفاده مذكوردركه اول مصافلرده حضرت اميرالمؤمنين طرفندن يكرمی بيكه قريب ومعاويه طرفندن اوتوزبش بيكه قريب كيمسه‌لر مقتول اولدی واهل حق شهداسی مشاهيرندن بريسی عمار بن ياسرايدی و بريسی دخی اويس القرنی ايدی وخزيمة بن ثابت ذوالشهادتين ايديكه حضرت رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم برقضيه‌ده انك شهادتنی ايكی شاهد يرينه طوتمشيدی وعبدالله بن بديل خزاعی و ابن عتبة بن ابی وقاص وابوالهيثم التيهانكه رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتنك نقيبی ايدی ودخی نيجه كيمسه‌لركه تفصيل اساميلری موجب تطويلدر رضوان الله تعالی عليهم اجمعين (صاحب مستصفی ايدر اهل بدردن يتمش نفر كيمسه‌لر حضرت اميرالمؤمنينك معاونتنده حاضر اولمشلر ايدی جمله سی شربت شهادت ايچديلر ومخالفان وارباب بطلان وعدوان طرفندن ذوالكلاع حميری وحوشب ابن ذی ظلم و برطائفه كه انلرك اساميسی كتب سير ومغازيده مذكوردر مقتول اولديلر (وبعض كتبده روايت اولنمشدركه حرب صفينك اواخرايامندن بركون حضرت اميرالمؤمنين حضرت رسولك صلی الله تعالی عليه وسلم رضيح نام فرسنه سوار اولوب واوحضرتك عمامه سنی باشنه ودرعنی اكنه كيوب ومشق ناميله مسمی اولان تازيانه سنی اله‌الوب مالك اشتره خطاب ايتديكه يامالك شول سنجاقكه حضرت رسول ابتدای ظهورنده انكله قتال ايدردی حالا اول علم مباركيمله در وبوكونه كلنجه اول علمی طشره چيقارمامش ايدم بوكون ديلرمكه اول لوالك تحتنده مقاتله ايدم و بروقتده اول سرور صلی الله تعالی عليه وسلم بيورمش ايديكه ياعلی سن بندنصكره ناكثين وقاسطين ومارقين ايله جنك ايدنك كركدر و نه زحمتلرونه مشقتلركه سكا شاميلردن ايرشه كركدر وظاهر و نماياندر كه ناكثيندن مراد طلحه وزبيردركه انلرنكث بيعت ايتمشلرايدی وقاسطين لفظندن مقصود اهل بغی وعناددركه شاميلردر ومارقين كلمه‌سی خوارجدن وانلرك اصحابندن عبارتدركه انلرك احوالندن برشمه بو اوراقده بيان اولنسه كركدر ان شاء الله تعالی (وچون

امیرالمؤمنین بوکلماتدن فارغ اولدی بیوردی اشکرگاهده ندا ایتدیلرکه هرکیمده که کندی نفسنی خدای تعالینك یولنده بذل وایثار ایتمك داعیه‌سی اوله کرکدرکه مستعد حرب وقتال اوله چون سپاه نصرت پناهك قولاقلرینه بوندا ایرشدی قاتی چوق خلق جمع اولوب مستعد حرب وپیکار اولدیلر وحضرت امیرالمؤمنین رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك اول لواسنی طشره چیقاردی واول لوا کهنه‌مش وتار وپودینه تفرقه یول بولمشیدی چون صحابهٔ کرامك کوزلری اول لوای کوردی اغلمقدن کندیلرینی ضبط وامساکه قادر اولمادیلر واول لوانك دامننه الی ایرشنلر یوزلرینه وکوزلرینه سوردیلر اندنصکره اولحضرت امر ایلدیکه هرقبیله حمله ایدوب جنك سلطانی اوله اول وقتده معاویه منبره چیقوب خلقی حرب وقتاله تحریض ایلدی واون ایکی بیکه قریب کیسه‌لر انك مجلسنده حاضر ایدیلر وحضرت علی کرم الله وجهه ذوالفقاری نیامندن چیقاروب شجاعان آفاق دخی اول خلیفهٔ باستحقاقك آردنجه روان اولدیلر واولحضرته موافقت ایدوب تکبیر ایتدیلر شویلکه زمین وآسمانه غلغله دوشدی واهل شامك صفلری بربرینه کیردی ودولتلری رایتی سرنکون اولدی معاویه برآته سوار اولوب اوجانبه وبوجانبه کیدردی وایدردیکه ای اهل شام زهی قبحار سکز قاچرزکه حربك حالی بودرکه کاه هزیمت وکاهی ظفر واقع اولور معاویه‌نك بوسوزیله شامیلر کیرودونوب اهالی عراقه حمله ایتدیلر ومعاویه ایتدی قبیلهٔ عك واشعریانی ایلروسوریکزکه انلرفرار ایدوب هزیمته باعث اولمشلر ایدی معاویه امری موجبنجه اول ایکی قبیله محافظه اولندقده اولقدر جنك وجدال اولدیکه ایکی سپاهك دلاورلری معروفلرندن چوق کشیلر مقتول اولدی باشلر طوب کبی غلطان اولدی وقانلر آب روان کبی جریان ایتدی آخر الامر ارباب شام بالتمام انهزام یولنی طوتوب قاچدیلر وحضرت امیرالمؤمنین ضرب تیغدن ال چکوب غیریلری دخی جنك وتعقیبدن منع ایلدی بعض خواص ایتدیلر یا امیرالمؤمنین نه کونه صورت ظفر آیینهٔ مراده جلوه‌کر اوله که مخالفلرك هزیمتی وقتنده انلری قتل وتعقیبدن بزی منع بیوررسن اکر معاویه بزه ظفر بولیدی لامحاله بزی تعقیب ایدوب بریمزی صاغ قومازدی اولحضرت جواب ویردیکه معاویه کتاب خدا وسنت رسول

صلى الله تعالى عليه وسلم ايله عمل ايتزوبن هركز برايش ايتزنكه مخالف
قول خدا وسنت رسول الله صلى الله عليه وسلم اوله اكرمعاويه علم وعمل صاحبي
اولیدی بنمله نزاع وجدال ايتزايدی و بالجمله چون زمان محاربه
ممتد اولدی ومدت مقاتله دور ودرازه چكدی واكثر نامداران شام راه
عدمه كتدی معاويه غايت اضطرار واضطرابندن حضرت اميرالمؤمنينه
برمكتوب كوندردی مضمونی بوكه بن وسن اكرمهم محاربه ومقاتله نك
بومرتبه يه منجر اوله جغنی بيلبدك ايكيمز دخی قطعا بوامره شروع
ايتزدك شمديكيحالده مصلحت اولدركه چكمشه هيچ باقميه وز وسنكله
مصالحه ايده يز وبن نيجه كه كندی بقا وحياتمی استرين سن دخی كندی
بقا وحياتكی استرسن وبن نيجه كه موتدن قورقارم سن دخی قورقارسن
و بلاشك معلومدركه نيجه صالحلر وخيراو كشيلر بوجنكده شهيد اولشلردر
وبن بوندن مقدم التماس ايتمشيدمكه شام حكومتنی بكا ارزانی طوته سن
اول شرطله كه كنديكه متابعت وبيعت خصوصنده بنی معذور طوته
سن حالا دخی سندن اول التماسی ايدرين واكر بومحاربه ارامزده
باقی قالورسه بقية السيف اولانلردن كيمسه قالمز كركدركه جنك ونزاعی
ارالقدن قالديره وز جمله مز عبد مناف اوغلاريز وبراصلدن متفرق
اولمشز هيچ بريمزدن برحالمز يوقدرچون معاويه نك بونامه سی اميرالمؤمنينه
واصل اولدی بومنوال اوزره جواب يازديكه (امابعد ای معاويه مكتوبك
كلوب بكا واصل اولدی مضمونندن سنك ظلم وعناد وبغی وفسادك بكا معلوم
اولمشدر و ظاهر وروشندر يازمشسنكه اكرجنك ومقاتله بومرتبه يه
واراجغنی بيلبدك اول كاره شروع ايتزدك اولا بوسوزك برنده دكلدر
زيرا بن سنكله جنكه دونكی كون حريص اولديغمدن بوكونكی كرن
حريص اولديغم دخی زياده در و يومافيوما سنكله محاربه يه حرصم
ازدياد بولقده در ودميشسنكه موت وحيات خصوصيچون خوف
ورجاده ايكيمز دخی يكسانز حاشا اول قضيه ديديكك كبی دكلدر
زيرا سز اهل شك وريبسز و بزاولر ثبات ويقينز و دخی اهل
عراقك حراز مثوبات اخرويه يه حرصلری اهل شامك مزخرفات
دنيويه يه حرصلرندن زياده در اما طاعت وبيعتسز شام حكومتيچون
ايتديكك التماس بروجهله مسموع ومقبولم دكلدرسن اول التماسی
بوندن مقدم دخی ايتمشيدك قبوله قرين اولمامشيدی شمدی بزم اوزريمزه

نه حق ثابت قيلدك كه بو التماسك قبولنه مستحق اوله سن ودخى
ديمشسنكه بزم ايكيمز دخى عبد مناف اوغللريز بو سوزك حقدر اما
هيچ بر بريمزدن ترجيح ور جحانمز يوقدر ديديكك باطلدر زيرا هركز
بنى اميه بنى هاشم كبى دكللردر واول طائفه حربده بنى هاشمله
برابر اوليمزلر وپدرك صخر كه ابو سفياندر ابو طالبله مساوات دعواسنى
ايده مز وسنك بنمله نه مناسبتك واردر سن طليق اوغلى طليقسن
وسالكان طريق تحقيق وواصلان صراط توفيق اولان مهاجرين
ايله كروه طليق مساواتدن دم اورمز سن نه اسلامده بكا سابقسن
ونه مهاجرتده بنم ايله موافقسن بن حضرت رسولك صلى الله تعالى
عليه وسلم برادرى ووصيسى يم واول حضرتك وارث علم وخليفه سيم
سن امت ميانده بنمله قنغى فضيلت ومنقبت ايله معارضه ايدرسن
وبنم اولحضرته نسبتم هارونك موسايه اولان نسبتيدر اكر نبوت بابى
اولحضرتك مهر نبوتيله مختوم اولميدى ولايت حاصله مخصوص
اولديغم كبى نبوت عامه يه مهيا اولوردم وحضرت واهب العطايا
بنى تشريف آيات متواليات ايله مشرف قلمشدر وزايات عناياتى
باشم اوزره يوجلتمشدر بنم اولاد كرامم سنك اولاد لئامكه نيجه قياس
اولنور سنك خاطر فاتر بكه خطور ايتمونكه سنكله قتال وجدالدن
بكا ملال وكلال كله حاصل كلام بودركه اكر بنمه موافقت ومتابعت
سعادتنه فائز اولمازايسك برمحنته ممتحن اوله سنكه عالمده اندن
مشكلك واقعه اوليه وجهانده اندن نازل رك حادثه بولنميه كه قال الله
تعالى (وسيعلم الذين ظلموا اى منقلب ينقلبون)

﴿ صفينك جنك آخرى وليلة الهرير واقعه سى بيان اولنور ﴾

چون بعض مورخين بعض كتب معتبره ده قصهٔ هائلهٔ ليلة الهريرى
تحرير قصه سندن صكره ايراد ايتمشلردر بو فقير كمينهٔ بى بضاعت وعديم
الاستطاعه دخى انلره اقتدا ايدوب ايدركه چون حضرت امير المؤمنين
كرم الله وجهه معاويه نك مكتوبى جوابنى منوال محرر اوزره
تحرير وارسال بيوردى معاويه مصالحه دن مأيوس اولوب ايرتسى
كون ايكى طرفدن ارباب نجدت وبطالت واصحاب شهامت وصرامت
صفلر چكوب جنك وكارزاره حاضر وآماده اولديلر حضرت امير المؤمنين

رضی الله تعالی عنه حضرت صاحب رسالت و نبوتك دینار فرخنده سی
باشنه باغلیوب واول حضرتك مركبنه سوار اولوب ایکی صفك مابیننده
طوردی وآواز بلند ایله غایت فصاحت ونهایت بلاغتده برخطبه
اوقودی مضمونی بوکه (ایها الناس هركیمكه بوكون ان الله اشتری
انفسكم آیتی لحوانجه خدای تعالی یه نفسنی بیع ایده خدا حقیچون
چوق فائده بوله كركدر واول خدا حقیچونكه عالمك حیاتی نك
قبضهٔ قدرتنده‌در اكراهل عنادك طغیانندن حدود دین وحقوق
مسلمین ضایع اولمیه جغنی بیلدم كندی خانه‌مده اوتوروب جنك وجدالی
آسایش وفراغ بالی اوزره ترجیح واختیار ایتزدم شمدیكیجك لده
بالضروره لازم كلدیكه بوجماعت كراهی طوغرو یوله كتورم وانلری
سیدالمرسلینك دیننه دعوت ایدم واومعاویه نك سینهٔ پركینه سنده
متمکن اولان حقد وحسد كه ایام جاهلیتده ابا واجدادینك سینه لرنده
مقرر اولان حقد وحسدلرك بقا یاسندندر شمدی دیلركه اول حقدد
وحسددن تشفیهٔ صدور حاصل قیله اما انك مدعاسی میسر اولمز
وجمال مطلوبنی آیینهٔ مراد ده كورمز) حضرت امام المتقینك
رضی الله تعالی عنه كلامی بومقامه ارشدكده اعیان مهاجر وانصار
واشراف امصار بو كلام درر باری سمع قبول ایله اصغا ایتدكلرندن
صکره ایتدیلر یا امیرالمؤمنین چون عماربن یاسر شهید اولدی بزم
خاطرلریمزده اولان شك وشبهه بالكلیه مرتفع اولدی وعلی التحقیق
بیلدك كه معاویه وانك اتباعی اهل بغی وعناد لردر وشمدیكیحالده بزه
سكا متابعتز اولكیدن زیاده ركدر وهرنه بیورر ایسك خدمت كرین
میان جانه باغلیوب سكا متابعت ومطاوعتده ثابت قدمز حضرت امیرالمؤمنین
انلره تحسین وآفرین ایدوب حجاز وعراق دلاورلرندن اون بیك مركار
دیده باللك قلیجلر ایله اول حضرتك اردنجه روان اولدیلر چون مخالفلره
یقین واردیلر حضرت امیرالمؤمنین ایتدی اول جمعنده حمله ایدهم
كركدركه بكا موافقت ایدوب بربریكزدن جدا اولمیه‌مز وجمله كزك
حمله سی برشخصك حمله سی كبی اوله حضرت امیر بویوزی سوبلیوب
لشكر اعدا اوزرلرینه هجوم ایتدی واول اون بیك ار براوغوردن
حمله ایدوب اهل شقاق وعنادك صفلرینی بربرینه قاتدیلر اولقدر
خلق مقتول اولدیكه مسلمانلرك اللری واياقلری حنا یاقلمش دوندی

و بو هجوم واستیلادن شام لشکرینک دست وبازولرنده قوت وحرکت قالدی معاویه عمرو بن عاصه ایتدی بوکون عروهٔ وثقایه ال اوروب صبر ایتمك کرکز عمرو بن عاص ایتدی طوغری سویلدك ولکن بوکون ظهور حق وزهوق باطل کونیدر اکر بو اسلوب اوزره برحمله دخی ایدرلرسه بزدن بقیة السیف بریمز دخی قالمز واولکون مالك اشتر دلیران صف نبردك چوغنی بی سر قودی واعیان نصرت پناهدن دخی رطنفه درجهٔ شهادته ایرشدی مالك اشتر اولحالی مشاهده ایدوب آواز بلند ایله اغلادقده حضرت امیرالمؤمنین انی شرف خطابیله مشرف ایدوب ایتدی ای مالك حق تعالی سنك کوزلریکی اغلتمسون بو اغلامکه سبب ندر دیو نوازش بیوردی و اکا بشارتلر و یروب محمدتلر ارزانی قیلدی واول کون هر ایکی لشکر مانند بحر اخضر توجه کلدیلر وایکی دموردن طاغ کبی عسکر بر برینه طوقشدیلر وآواز کوس وکرنای وطبل ونفیر (ان زلزلة الساعة لشیء عظیم) فحواسنی ظهوره کتوروب قیامت کوننذن نشان ویردی واولکون ایکی لشکر جوش وخروشه کلوب آتش حرب بالا کیراولوب اشتعال بولدی واول حرب وقتال ممتد اولدی تا سوارلر پیاده اولوب زانولرینی زمینه قودیلر و بربرلرینه شمشیر وخنجر اوردیلر علملر دوشدی وقلیجلر ایکی پاره اولدی ونیزه‌لر صندی وغبار برمرتبه‌یه ایرشدیکه بربرلرینی کورمز اولدیلر واولکون هیچ برکیمسه‌یه میسر اولمدیکه شرائط وارکانیله نماز قیله انجق قرا وزهادن برقاچ کشیلر ایما واشارتله اداء صلوته قیام ایتدیلر باوجودکه خورشید خنجر کذار پرتو التفاتی دیار مغربه صالمشیدی ونور آفتاب نظرلردن نهان اولمشیدی ینه ایکی لشکرك دلیرلری وایکی کشورك بهادرلری بربرلرندن ال چکمدیلر تا کار برمحله ایرشدیکه بربرلرینک بقاللرینی برتدیلر و بربرلرینك بوکردلرینی دادیلر واول کیجه حضرت امیرالمؤمنین برقاچ نوبت یوزینی آسمانه طوتوب ایتدی خدایا کوکللری سکا توجیه ایدرلر والّلری سنك درکاه احدیتکه قالدیررلر وحاجتلری سنك ساحهٔ واجب الاحترامکدن دیلرلر ای پروردکار عالمیان بزمله قوممزك میاننده حکم ایت حکم ایدیجیلرك یکرکی سن سن ایدرلرکه چونکه حضرت امیرالمؤمنین بو دعایی تمام ایدردی مخالفلر اوزره حمله ایدردی

ومتابعان و یاران دخی اول امرده اولحضرته موافقت ایدرلردی ثقاتدن روایت اولنمشدرکه امیرالمؤمنین هرکیمه که ذوالفقارایله زخم اورردی تکبیر ایدردی ملازملرندن بریسیکه اول کیجه اولحضرتك ملازم رکاب فلك فرسامی ایدی حضرت امیرالمؤمنینك تکبیراتنی حسابه الدی صباح اولنجه عدد تکبیراتی بشیوز یکرمی یه ایرشدی

(معاویه‌نك رأیی ایله عمرو بن عاصك حیله‌سی بیان اولنور)

بو بابده برروایت دخی اولدرکه لیلة الهریرك ایرتسی کون که هنوز جنك وجدال اهل صدق وتزویر میاننده انقطاع بولمامش ایدی چونکه معاویه لشکر شامك وجننده ظاهر ولایح اولان اثار ضعف وانکسار وعجز وافتقاری مشاهده قیلدی عمرو بن عاصه ایتدی یااباعبدالله قنده کندی اولادخار ایتدیکك حیله‌لرکه اکراحوالمزده رتدبیرفکرایتمزایسك بزم حالمز هلاکه منجر اولور (برروایت دخی اولدرکه چون لیلة الهریر منقضی اولدی معاویه تضرع وزاری وابتهالی مشتمل برمکتوب یازوب امیرالمؤمنینه کوندردی وصلحه طالب اولدی اولحضرت انك جوابنده خشونت آمیز سوزلر یازدی نتکه سابقا مرقوم کلك بیان اولمشیدی پس اولکون معاویه مقتوللرك دفننه مشغول اولدی وحضرت امیرالمؤمنین علی الصباح معارف سپاه وسرداران لشکره ایتدی سزدشمنلر یکزایله برمرتبه یه ایرشدیکزکه کوررسزوانلرده انجق بررمق قالمشلدر پس یارین تهیهٔ اسباب حرب وقتاله مشغول اولیکزکه حق سبحانه وتعالی انلرایله بزم میانمزی فصل ایلیه (وهواحکم الحاکمین) چون بوخبر معاویه‌یه ایرشدی عمرو بن عاصه ایتدی بو بابده سنك رأیك نه‌در عمرو ابن عاص ایتدی بوکون ایچون تدبیرایتدیکم واندیشه ایدوب ضمیرمده قرارویردیکم بودرکه اهل حجاز وعراقدن برنسنه التماس ایده‌یزکه اکر اول التماسمزی قبول ایدرلرسه ارالرنده خلاف واختلاف پیدا اولوروا کر قبول ایتمزلرسه متفرق وپریشان اولورلر معاویه سؤال ایتدیکه اول ایتدیکك تدبیرنه نسنه‌در عمرو بن عاص ایتدی بوجماعتی کتاب اللهه دعوت ایده‌سنکه تادسنك کردن مقصوده حمائل اوله ومطلوبکه فائز اوله‌سن وهم اولکون اشعث بن قیس ایتمدی اکر یارنکی کوزدخی دونکی کون کبی واونه‌کی کون کبی جنك اولورسه کرك اهل شام وکرك اهل حجاز وعراق

عرب مشاهیرینك ایشلری تمام اولوب عیال واطفاللری ضایع وذلیل اولمق مقرردر معاویه بو سوزی ایشتدکده اشعث طوغری سویلر اکر یارین دخی جنك اولورسه اهالیٔ روم شامه مستولی اولوب قوم اعاجم اهل عراقی تاراج ویغما ایده جکلری بی اشتباهدر دیدی اندنصکره ایرتسی کون طلوع آفتابدن مقدم پوردی عمرو بن عاصك تدبیری مقتضاسنجه نیزه‌لر بینه مصحفلر باغلدیلر وصف چکوب طوردیلر وهنوز الاجه قراکولق ایدی عراقیلر تصور ایتدیلر که اول کورینن مصحفلر نیزه‌لر علملر وسنجاقلردر برلحظه دنصکره امعان نظر ایدوب صورت حالك نه منوال اوزره اولدیغنی بیلدیلر وبو آثناده فضل بن ادهم سپاه شامك قلب لشکرندن وشریح همدانی میمنه سندن وورقاء بن عازب میسره سندن میدانه چیقوب ندا ایتدیلر یامعشر العرب الله ایچون اولسون کندی اولادونسو انکزه مرحمت ایدوب جنکدن ال چکیکز اکر اسلوب سابق اوزره بو کون دخی جنك ایدرسه کز مقتول اولورز وعورت واوغلانلریمز دشمنلر النده یعنی اهل روم و ارباب فرس اللرنده اسیر اولوب ولایتلر ینه کوتوررلر اشته کتاب الله سنز کله بزم ارامزده در اندنصکره ابو الاعور بر بوزآته سوار اولوب و باشنه مغفرینی چکوب بین الصفین طوردی وفریاد ایتدیکه ای اهل عراق سنزی ارامزده حاکم اولان کتاب اللهه دعوت ایدرز که انکله عمل ایده‌سز پس عراقیلر مخالفلرك مقاله‌سنه واقف اولدقلرنده کردوس بن هانی ایتدی ای اهل عراق ارباب شقاقك رفع مصاحف ایتدکارینه مغرور اولمکز که بو صورت عین مکر ونفاقدر سفیان بن ثور ایتدی بز بوندن مقدم شام قومنی کتاب اللهه دعوت ایتمشیدك اجابت ایتدکاری ایچون انلرك قانی بزه مباح اولمشیدی خالد بن معمر وحصین بن منذر ایتدیلر بو بابده اصوب اولان امیر المؤمنینك رأیدر اوحضرتك رأیی هر نه ده قرار ایدرسه عین صواب اولدر پس حضرت امیر المؤمنین حضورینه واروب بو صورتی عرض ایتدیلر حضرت امیر المؤمنین ایتدی بن کتاب اللهه اجابته جمله دن احق واسرعم وسنز دخی اول امرده بنم رفیقم وشریککرمسز لکن بو برحیله در که انی فکر ایتمشلردر و برمکردر که اظهار ایتمشلردر ومخالفلرك رفع مصاحفدن مقصودلری انکله عمل ایتمك دکلدر بلکه

حرب ومقاتله‌دن مضطر ونصرت وظفردن مأيوس اولمشلردر ودیدیلر که
بومکر وکید ایله تسکین فتنه ایدروب بومهلکه‌دن جانلر بنی قورتاره‌لر
وبز انلر ایله جنك ایتملو بز تا حکم خدایه راضی اوله‌لر وچون امیر المؤمنینك
اکثر سپاه وامرا واعیانی معاویه‌دن رشوتلر آلمشلر ایدی ومحاربه‌دن ملول
اولوب زخملر وجراحتلر یمشلر ایدی ومشقتدن دلتنك اولوب فراغت
واستراحته میل ایتمشلر ایدی ایتدیلر که یا علی معاویه سنی اجابت ایتکه
سنی کتاب اللهه دعوت ایدر وبز عثمانه رضی الله تعالی عنه بوجهتدن
مخالفت ایتمشیدك چونکه امیر المؤمنین انلردن بو سوزلری اشتدی
(انا لله وانا الیه راجعون) دیدی واحوال اثناسنده معاویه‌نك رسوللری
کلوب مصحفلر کتوردیلر وایتدیلر یا ابا الحسن شامیلر دیرلر که سز کله بزم
میانمزده بو کتابدن غیری بر حکم یوقدر اشعث بن قیس که اکثر قبائل عرب
انك حکمنده ایدی ومعاویه اکا مبالغ کثیره رشوت ویرمشیدی اول مجلسده
ایتدی یا امیر المؤمنین تحکیم بزدونکی کون سکا مطیع ومنقاد ایدك بو کون
دخی سکا مطیع ومنقادلرز اما معاویه بو سوزی انصافله سویلر وحق تعالینك
کلامنه انقیاد ایلر وسنی مضمون کتاب باری‌یه دعوت ایدر امیر المؤمنین
کرم الله وجهه بیوردیکه والله بن کتاب اللهه معاویه وعمرو بن عاصدن
عالمرکم وبو مکر عمرو بن عاصك مکریدر پس بو خبر خلق میاننده شیوع
بولدقده شامیلر مقابله سنده اولان لشکر کیرو دونوب مخالفلرك مقابلنده
مالك اشتردن غیری کیمسه قالمدی مالك اشتر اول وقتده کندی اتباعیله
کما کان جد واجتهاد ایدردی جناب ولایت مآب چون کوردی لشکر
بوللك بوللك کیرو دونرلر الی النه اوروب ایتدی جکرلریجی هندك اوغلی بزه
غالب اولدی (بو اثناده ابن الکوا وامیر المؤمنینك سپاهنك قراء وزهادندن
بر جماعتکه بوندن صکره انلر خوارج لفظیله مذکور اوله‌جقلردر حضرت
امیر المؤمنینك مجلسنه کلوب مبالغه والحاح ایتدیلر ایتدیلر که البته معاویه‌نك
دعوتنه اجابت ایتمك کرکسن والا بزی معذور طوتکه بز سکا مخالفت
ایتملو بز حضرت امیر المؤمنین رضی الله تعالی عنه طوعا وکرها انلره موافقت
ایدوب بو معناده انلر ایله همداستان اولدی اول وقتده بر قوم حضرت امیر
المؤمنینه ایتدیلر مالك اشتره نوز جنك ومحاربه‌دن ال چکمدی اکا خبر کوندر که
محاربه‌دن ال چکوب کیرو دونسون پس امیر المؤمنین بر بدنام بر کیمسه

ایله خبر کوندروب جنکدن ال چکسون دیدی بوحاله مقارن مالك اتباعیله کیرو دونوب حضرت امیر خدمتنه کلور ایکن اتلری ایاقلرندن بر عظیم غبار پیدا اولدی خوارج علی مرتضی یه ایتدیلر مالك اشترك امر و اشارتیله هنوز حرب وقتاله جد واجتهاد ایتمکده در اول حضرت ایتدی جمله کزك محضرنده یزیدی مالك اشتره کوندروب کیرو دونسون وجنکدن فراغت ایدوب النی چکسون دیدم و بن بو خبری مالکه کیرو وقپاقلو کوندرمدم پس حضرت امیر تکرار یزیدی مالکه کوندروب مراجعتده مسارعت ایتسون وتیز کلسونکه فتنهٔ عظیمه حادث اولمشدر دیدی چون یزید حضرت امیرك جوابنی مالکه ایرشدردی مالك ایتدی بو فتنه رفع مصاحفدن ظهور ایتدی یزید ایتدی بلی اول جهتدن ظهور ایتدی مالك ایتدی خدا حقیچون مخالفلرك رفع مصاحف ایتدکلرینی کوردکده همان بیلدمکه بزم لشکرمز اراسنده اختلاف وافتراق واقع اولسه کرکدر پس مالك اشتر حرب ومقاتله دن ال چکوب حضرت امیر المؤمنین قاتنه کلدکده کوفه و بصره سپاهنك معروفلرینه خطاب ایدوب ایتدی ای اهل عراق وای کروه ذل ونفاق خدا حقیچون که دشمنکزه غالب اولمشدیکز شمدیکی حالده قویکز بنی که بن یالکز انلرك ایشنی بتوریرم انلر ایتدیلر بزنکله کاهده شریك اولمزز مالك انلره ملزم ومسکت سوزلر سویلدکده کار اکا منجر اولدیکه خوارج مالکه سب و شتم ایدوب آنك باشنه تازیانه لر اوردیلر مالك دخی ابواب طعنی مفتوح قیلوب مکافاته قیام کوستردی چون امیر المؤمنین معاویه نك دعوتنه اجابت خصوصنده خوارجك اهتمامنی ملاحظه ایتدی اشعث بن قیسه ایتدی وارسویله سنجاقدارلره که علامت حرب اولان سنجاقلری میداندن کرتورسونلر اشعث فرمان موجبنجه عمل ایدوب ربیعه قومنه واردقده اول قومك رئیسی اولان عمرو بن ابیه ایتدی ای اشعث اهل شامك حجت ودعوتنه اجابت ایتمك استرسز وحال بوکه بز اول قومك قانی دریاسنده غوطه یدك اندن نصکره اشعثه قلیج حواله ایدوب ایتدی لا حکم الا لله اشعث ایتدی قلیجکی غلافنه قو شامیلر بزی برنسنه یه دعوت ایتدیلر که تخلفه امکان یوقدر عمرو ایتدی بز انلری مقدما اول نسنه یه دعوت ایتمشیدك اجابت ایتمامشلر ایدی بو حال اثناسنده معاویه شامك اشراف واعیاننه خطاب ایدوب ایتدی معلومکزدر که بزمله اهل عراق وحجاز اراسنده زمان

محاربه ممتد اولدی و بو ایکی لشکردن هر برینك اعتقادلری انك اوزرینه در که حق کندی جانبنده اوله پس انلری کتاب الله و حکم الهی یه دعوت ایتدك اکر اجابت ایدرسه فهو المطلوب والاباری بز کندی عذریمزی دیلمش اوله لم اند نصکره امیر المؤمنین علی خدمتنه برنامه یازوب کوندردی مضمونی بوکه یاعلی روزقیا متده بو قتالدن ابتدا مسؤل اوله جق سنسن و بنم شمدیکی حالده بن سنی خیر الفته و سینه دن اخراج کینه یه دعوت ایدرین بر حکم سنك طرفکدن بر حکم دخی بنم جانبمدن منصوب اولوب قرآن مجید و فرقان حمید مقتضاسیله حکم ایدوب مابینمزی فصل ایده لر و کرکدر که قرآنك حکمنه راضی اوله سن اهل قرآندن ایسك پس امیر المؤمنین معاویه نك جوابنی بو منوال اوزره تحریر ایتدیکه ای معاویه سن بنی حکم قرآنه دعوت ایدرسك و بن بیلورمکه سن قرآنله عمل ایتمسك کرکدر و بز کتاب الله اجابت ایتمشزدر اما سن اجابت ایتمزسن (ومن لم یرض بحکم القرآن فقد ضل ضلالا بعیدا) بعض روایاتده کلمشدر که معاویه حبیب بن مناری حضرت امیر المؤمنین خدمتنه ارسال ایدوب خبر کوندردیکه بو بزم نزاعمزدکه حال ایله منقطع اولماز همان حکومتنه سن برشخصی اختیار ایت بن برشخصی اختیار ایده یم پس اول کشیلر قرعهٔ خلافتی کیمك نامنه اورورلرسه بن راضی اوله یم اکر امر خلافته تصدی یه بنی ومقر رمعین ایدرلرایسه سن دخی انلرك صوابدیدلرن تجاوز ایتمه اکر بزلردن غیری برآخر کیمسه نك خلافتنه اجتماع واتفاق ایدرلرسه خلافتی اول کمسه یه فراغ ایده لم چون حبیب حضرت امیر المؤمنین خدمتنده بو رسالتی ادا ایلدی اشعث بن قیس ایتدی معاویه نك بوسوزی انصافدن خارج دکلدر انکله عمل اولنمق کرك واول مجلسده موجود اولنلردن ایکی کشی دخی بورأیی استصواب ایدوب ایتدیلر یاامیر المؤمنین بزم اکثر شجعان وفرسانمز مقتول اولمشلردر بقیة السیف اولانلر بزه ترحم بیور وامیر المؤمنینك لشکرنده معاویه نك لشکرینه غلبه ایده جك بهادرلر موجود اولدیغنی معاویه بیلوردی اکا بناء امیر المؤمنینك مهتر سپاهی اولان اشعث بن قیسه استمالت نامه یازدی ومهم مصالحه قرار داده اولورسه اشعثه یوز بیك درهم ویره جك اولدی اشعث معاویه نك مضمون

مکتوبنه مطلع اولدقده زخارف دنیایه فریفته اولوب ازدور یره واشعریه قبیله لرینی جمع ایلدی وقرار ویردیکه بوندنصکره محاربه‌دن اجتناب کوسترهلر اکرمالك بوخصوصده بزه مخالفت ایدرسه انك اجزاء جسدینی بربرندن قطع ایده لم دیدیلر لاجرم اول مجلسده ایتدیلر که اکرمن بعد محاربه اولنورسه بزدن بر یمزصاغ قالماز وبنی بکر ووائل دخی اتفاقله ایتدیلر که بوندنصکره بزم دخی قتال وجداله هرکز مجالمز قالمامشدر وبوکفت وکو اثناسنده عبدالله بن حارث الطلائی که انك زهدوعبادتی بر مرتبه یه ایرشمشیدیکه یکرمی اوج ییل صباح نمازینك ابدستی ایله یتسو نمازینی قلمشیدی ولیلة الهریرده اعضاسنده اون التی یرده زخم قوی یمشیدی حضرت امیر المؤمنینك خیمه سنه کلدی اوحضرت اکام‌اسم اکرام واحترامی یرینه کتوروب ایتدی ای عبدالله نه حالده سن عبدالله ایتدی یاامیر المؤمنین بنم تصورم اولدرکه بوفقیر غریبك عمری برکوندن زیاده قالمامشدر شاه ولایت پناهك مبارك کوزلری یشاروب ایتدی کوکلکی خوش طوتکه پروردکار غفورك رحمتنه واصل اولورسن اندنصکره عبدالله ایتدی یاامیر المؤمنین مسموعم اولدیکه سنك اصحابك مخالفت مقامنه کلوب دیلر که معاویه ایله صلح اولهسن زنهار انلرك قولیله عمل ایتمیه سن ومحاربه‌دن ال چکمیه‌سن امیرالمؤمنین ایتدی ای عبدالله قنغی اشکرایله مقاتله ایده یم وقنغی ناصرومعینله مغالبه ایده‌یم ومجادله قیله یم بلمز میسنکه رسول اللهك صلی الله تعالی علیه وسلم قرق ارمقداری قوتی وارایکن اون اوج ییل دعوتی آشکاره واظهار ایتمیوب کیمسه یی هیچ علی سبیل الشهره قبول ایمان واسلامه دعوت بیورمدی وهجرتدنصکره ایکی ییل دعوای نبوت ایدوب قتاله مباشرت ایتدی وچون اعوان وانصار چوق اولدی قتاله مأمور اولدی بکادخی اکر یاران مددکار پیدا اولورسه قتال ایدرین والا عروه وثقای صبره ال اوره‌رین نتکه انبیا واولیا اول طریقه سالك اولمشلردر ای عبدالله رسول خدا بوواقع اولان قضایادن وشمدنصکره واقع اولاجقلردن بکا خبر ویرمشدر وبن بوقومدن شکایتی درکاه احدیته عرض ایتسم کرکدر وبکا اطاعت وانقیاد دائره سندن ایاق چیقارانلر شقیلردر وانلره چوق خسارت ایرشسه کرکدر (علماء اخبار کتورمشلردر که

چون عمرو بن عاصك حيله سى صورت بولدى شام وعراق خلقندن
حافظ كلام الله اولنلر اجتماع ايدوب ايكى صفك اراسنده طوروب قرآن
اوقومقده مشغول اولدیلر وانك اوزرينه قرار ويرديلر كه بو امر خطير
خلافتى ايكى حكملر حكم ايده لر پس شاميلر ايتديلر بزم جانبمزدن عمرو بن
عاص حكم اولسون ورئيس خوارج اولان اشعث بن قيس وانك متابعلرى
ايتديلر بزم جانبمزدن دخى ابوموسى الاشعرى حكم اولسون حضرت
امير المؤمنين ايتدى بن ابوموسانك رأينه راضى دكلم زيرا انك بو بابده
وقوفى يوقدر عبدالله بن عباس كركدر كه بنم جانبمدن حكم ايده خارجيلر
ايتديلر خدا حقيچون سنكله عبدالله بن عباس بيننده فرق يوقدر سن
ديلرسنكه كندى خصوصكده كندك حكم ايده سن بز بيلرز كه بو خصوصده
حكم اولان كشينك سنكله معاويه يه نسبتى برابر اوله طرفيندن برينه ميل ايتميه
حضرت امير المؤمنين ايتدى يا نيچون شاميلر عمرو بن عاصكه بكا دشمندر بنم
اوزريمه انك حكوميله معاويه نك حكومتى بيننده فرق ندر جواب ويرديلركه
هر كس كندى مصلحتنى غيريلردن يكرك بيلور امير المؤمنين ايتدى
مالك اشتر دخى بو كاره اريدر بن انى حكم ايدرين رئيس الخوارج
اولان اشعث ايتدى سن مالك اشترى نوجهله حكم قيلورسنكه بوفتنه
آتشنى مالك يالكندر مشتدر امير المؤمنين ايتدى انى حكم قيلمقده بأس
يوقدر انك ايده جكى حكم كتاب اللهه موافق اولملودر كندى رأيله
حكم ايتمكه مأذون دكلدر اول شقى ايتدى مالك اشترك حكمى اولدر كه
انى كندى حالنه قويه سن تا مسلمانلره قليج اوره وخلقى بربرينه قتله تحريص
ايده تا مقصودينه ايريشه حاصل كلام امير المؤمنين رضى الله تعالى عنه
وسائر عقلاء احنف بن قيس وشبر يلرى كبى هرچند كه ابوموسى
بو كاره لايق دكلدر ديديلر خوارج مطلقا راضى اولميوب ابوموسى
الاشعريدن غيريى اختيار ايتمديلر وانك احضارينه برشخص كوندرديلر
وابوموسى اول زمانده كوشه نشينلك اختيار ايتمشيدى اول شخص
ابوموسايه واروب طرفين صلح ايلديلر ديدكده الحمد لله ديدى وسنى
حكم نصب ايتديلر ديدكده انا لله وانا اليه راجعون ديدى پس ابوموسى
حضرت اميرك لشكركاهنه كلوب دست بوسيله مشرف اولدى چون
ابوموسانك فيصل مهمنده رشدى يوغدى اصحاب كرامدن هر كس

انك مجلسنه وارد بلرا كا نصيحت و پند و يرديلر كه اول حكمده حزم وثبات اوزره اوله عاقبت غضبه كلوب ايتدي اكر بكا اعتقاد واعتماد يكز اولميوب بني بو خصوصده متهم طوتارسه كز بو مهمي ادايه برآخر كيمسه يي اختيار ايديكز مالك اشتر ايتدي يا ابو موسى سن اول كشي دكلميسنكه امام حسن كوفه يه واروب حرب جمله كوفه لشكريني دعوت ايتدكده سن منبره چيقوب خطبه ده كوفه خلقنه ملازمت بيوتي امر ايدوب علينك اوغلي ايله كتمهكزكه موجب فتنه دردي ديمدكمي ابو موسى ايتدي بلي اويله ديدم بوسوزك صحيحدر ايشته بو كون اول كونك آتشنه يانه بورم وسزكله بو واقعه ده يار اولوب بو بحرده سزكله غوطه يه بورم ديدي چون امر خلافت ومصالحه ايكي حكمك حكمي اوزره قرار ايتدي اميرالمؤمنين علي كرم الله وجهه واعيان عراق ومعاويه ومعارف شام ايكي لشكر كاهك اراسنده مجلس قوروب مجتمع اولديلر تا عهدنامه يازه لر عبدالله بن ابورافع امير المؤمنين علينك كاتبي ايدي حضرت امير طرفندن مأمور اولديكه بو بابده برقاج سطر يازه پس عبدالله يازديكه (هذا ما صلح عليه اميرالمؤمنين علي بن ابي طالب) معاويه عبداللهه خطاب ايدوب ايتدي نه بد كيسنهكه علينك كندي اسميله و پدرينك اسميله اكتفا ايتميوب اميرالمؤمنين يازارسن بزانك اميرالمؤمنين ايديكني بلسيدك اونكله قتال وجدال ايتمزايدك ايدي اميرالمؤمنين لفظني محو ايدوب يرينه علي بن ابي طالب يازق كرك ديدي احنف بن قيس بو سوزي اشتدكده منألم اولوب ايتدي يا اميرالمؤمنين منطوقي امارت مسلمين اولان لفظك محو اولنمسنه رضا ويرمه زيرا قورقارزكه اول لفظ محو اولنجق بردخي سكا كلميه حضرت اميرالمؤمنين رضي الله عنه ايتدي صدق رسول الله بونك نظيري بنم يدمده جاري اولمشيديكه حديبيه كوننده صلح نامه يازديغمده يازمش ايدمكه (هذا ما صلح عليه محمد رسول الله) واهل مكه دن سهل بن عمرو ايتدي رسول الله لفظني محو ايدوب يرينه محمد بن عبدالله يازز برا بزانك رسول خدا اولديغني بيله ايدك بزانك عمره اداسندن منع ايتمزدك حضرت صلى الله عليه وسلم ايتدي يا علي رسول لفظي محو ايت كه بونك كبي بر كونه سن دخي ايرشه لك كركدر پس اي عبدالله معاويه نك خاطري نجه ديلرسه اويله ياز پس عبدالله صلح نامه يي بو منوال اوزره تحرير ايتدي (هذا ما صلح عليه

علی بن ابی طالب ومعاویه بن ابی سفیان) وارباب شامکه معاویه نك حق کذارلری بو مذکور الاسامی اولنلردر قبول ایتدیلر وایتدیلرکه فاتحه‌دن خاتمه‌یه دکین قرآنك حکمیله عمل ایدوب انك مضموننددن تجاوز ایتمیه‌لر وقرآنك احیا ایتدیکنی احیا ایدوب اماته ایتدیکنك اماته‌سنه سعی واقدام ایده‌لر وعلی کرم الله وجهه وانك توابع ولواحقی راضی اولدیلرکه عمرو بن عاص وابوموسی الاشعری بوبابده حکم اوله‌لر وانلردخی عهد ومیثاق ایتدیلرکه قرآنی کندیلره مقتدا ایدوب کلام ربانیه‌دن تجاوز ایتمیه‌لر وقرآن مجیدده مسطور اولانك موجبیله حکم ایده‌لر ومطلوبلرینی کلام ربانیده بوله‌لر وسنت نبوی‌یه رجوع ایدوب مقتضای سنت سنیهٔ خیرالبریه ایله عمل ایده‌لر ابوموسی الاشعری علی جانبندن حکم اولوب عمرو بن عاص معاویه طرفندن حکم اوله ومعاویه وتوابعی دخی اخذ عهد وپیمان ایتدیلرکه انلرك قرآنه مطابق وسنت سنیه‌یه موافق اولان حکملرندن عدول واعراض ایتمیه‌لر چون اول ایکی حکملر کندی حکملرنده شرائط امانت ودیانتی یرینه کتوره‌لر هر فریقك اموال واهالی واولادی فریق آخرك تعرضندن ایمن اوله واکر حکمین زمان حکمك نهایتی اولان شهر رمضانه‌دك حکمده اهمال ایدوب مهم خلافته قرار ویرمزلرسه فریقین امر مختاربه‌ده مختار اوله‌لر وهر کیم بو امره مخالفت ایدرسه جمیع امتنك شرینی دفعه‌ده اتفاق ایده‌لر چون صلح نامه اتمامه ایرشدی ذیلنده یازدیلرکه (شهد علی مافی هذا الکتاب الحسن والحسین ابنا علی وعلی بن عبد الله بن عباس وعبدالله بن جعفر بن ابی طالب) وآخر صحیفه‌ده اشعث بن قیسك ومشاهیردن برجماعتك دخی اسملری تحریر اولندی (وکتب یوم الاربعاء لثلثة عشر من صفر المظفر لسنة خمس وثلاثین) هکذا فی تاریخ ابی حنیفهٔ دینوری رحمة الله علیه (روایتدرکه اشعث بن قیس مالك اشتردن التماس ایتدیکه کندی اسمنی اول صحیفه‌ده ثبت ایلیه مالك بو معنادن اباوامتناع ایدوب ایتدی حارث اوغلنك صاغ الی وصول الی کسلسون اکر اسمنی بو صحیفه‌یه یازرسه اشعث دخی مالکك بو وجهله اباوامتناعندن رنجیده خاطر اولوب ایتدی سن کیمسن وسنك رضاك ندر کرك راضی اول وکرك راضی اولمه چون اول مجلسده حضرت امیرالمؤمنینك امراسندن عدی بن حاتم طائی کبی

برجاعت خاطر ایدیلر اسعثك بو مقوله كلماتندن رنجیده خاطر اولوب ایتدیلر
یا اشعث امرای عربك حرمتنه رعایت ایدرز یوخسه بزسكا لایق اولان
جوابی ویردك بوندنصكره مالك ایتدی ای اشعث بنم تیغ زبانم سنك تیغ
زبانكدن كسكینركدر وبنم سنانم سنك سنانكدن نافذركدر و بنم عشیرتم
سنك عشیرتكدن زیاده در بن امیر المؤمنین علینك دوستیم سن اول حضرتك
دشمانیسن وسن دابغ جلد وناسج بردسن مالك بو سوزی ایله اشعثك
دباغلغنه وجولاهلغنه تعریض ایلدی اكیچونكه اشعث یمن دیارندن
ایدی اول دیارك خلقی اكثریا دباغلق وجولاهلق صنعتنه مشغولر ایدی
اشعث بو كلماتدن متغیر اولوب قلیج قائمه سنه ال اوردی مالك اشتر دخی
قبضهٔ شمشیره یاپشدی مالك اشترك اوغلی ابراهیم دخی قلیجنی عریان ایتدی
مالك ابراهیمی منع ایدوب اشعثه خطاب ایدوب ایتدی اگر سنده برخیر
اولیدی مرتد اولماز دك مرتد اولدیغكدنصكره جبر واكراه ایله اسلام
قبول ایتدك اندنصكره ینه كندی اختیارك ایله كافرلكه و بوت پرستلكه
رجوع ایتدك اندنصكره جان قورقوسندن ینه مسلمان اولدك چون بو خبر
امیر المؤمنینك سمع شریفنه ایرشدی مالكه ایتدی ای مالك سن بو قومه
مدارا ایت نتكه بن مدرا ایدرین اشعثدن واولادندن بكا واولادیمه
نلر ایرشه جككدر پیغمبر علیه الصلاة والسلام بكا خبرویرمشدر حضرت
امیر المؤمنینك بو سوزی انی مشعردر كه اشعثك اوغلی محمد كربلاده
امیر المؤمنین حسینله رضی الله تعالی عنه مقاتله ایلدی واشعثك آخر اوغلی
اسحاق اول كرب و بلاده اول حضرتدن آب حلالی منع ایلدی (ابو حنیفهٔ
دینورینك فتوح نا كتابنده مسطوردر كه چون امیر المؤمنین علی مرتضایه
مالكك صلح مذكوره رضاسی اولمادیغنی عرض ایتدیلر حضرت امیر ایتدی
الله حقیچون اول صلحه بنم دخی رضام یوغیدی قومیمك دخی
رضا ویرجكلرینی دیلمزدم لكن قومیمك رضایه اتفاقلریله بن دخی راضی اولدم
وراضی اولدیغمدنصكره رجوعی حال وشانمه لایق كورمزین كاشكی
بزم ایچمزده مالك كبی بر اردخی اولیدیكه اعدانك كفایتنه قیام ایدوب
بزم خاطریمزی بو نجه موئنتدن فارغ قلیدی (ایدرلر كه چون صلح نامه
یازلدی اشعث بن قیس اول صلح نامه یی الوب لشكرگاهده اولان قبائل
عرب قاتلرینه ایلتدی وانلره اوقیوو یردی چون قبیلهٔ عربانك مضمونته

مطلع اولدیلر اول قومك ایچندن ایکی قرنداشلر غیرته کلوب فریاد وفغان ایتدیلر (ولا حکم الا لله) دیه‌رك کندولر بنی تیغ عریانله شام لشکرینه اوروب قتال ایلدیلر تا ایکیسی دخی مقتول اولدیلر چون اشعث صلح نامه‌یی مراد قبیله‌سی قومنه اوقیوویردی اول قومك افاضلندن صالح بن شقیق اعتراض ایدوب (لا حکم الا لله) دیدی واکثر قبائل بو صلحه رضا کوسترمیوب اشعث بن قیسه لوم وتوبیخ وسرزنش ایتدیلر (بعض تواریخده کلمشدر که حضرت امیرك کاتبی عبدالله بن ابی رافع اول حضرت طرفندن صلح نامه‌یی یازوب شاملره ویردی ومعاویه‌نك کاتبی عمرو بن عباده کلبی دخی معاویه طرفندن اول مضمونده صلح نامه‌یی یازوب عراقیلره ویردی ارباب نفاق واصحاب عناد وشقاق اول صلح نامه‌لرده کندو اسامیلرینی ثبت وتحریر ایتمدیلر چون صلح نامه تکمیل بولدی امیرالمؤمنینك سپاهندن برکشی که ربیعه قبیله‌سندن ایدی سرعت تمامله آته سوار اولوب کمال حرارتندن وغیرتندن صو طلب ایتدی اکا صو ویردیلر ایچدی ومعاویه لشکرینه حمله ایدوب مبارزلکلر کوستروب شاملردن برقاچنی مجروح ایلدی ودونوب حضرت امیر لشکرینه حمله ایتدی کاه اول لشکره وکاه بو لشکره حمله ایدوب آواز بلند ایله ایتدی که یا ایها الناس بیلك وآکاه اولك که بن علیدن ومعاویه‌دن وانلرك حکملرندن بیزارم اللهك حکمندن غیری حکم یوقدر ولو کره المشرکون دیو فریاد ایلدی آخر الامر حضرت امیرك لشکرینه حمله ایتدکده مقتول اولدی وخارجیلرندن ابتدا مقتول اولان اول کشی ایدی وبو مصالحه امرینك اتمامندنصکره امیرالمؤمنین علی کرم الله وجهه کوفه‌یه مراجعت بیوردی ومعاویه شامه کتدی وانك اوزرینه قرار ایتدیلر که ابو موسی الاشعری اهل معارفدن واعیان حجاز وعراقدن برطاقم ایله وعمرو بن عاص شاملر ایله کیده‌لر وبرلرینك اتفاقلری ایله امر خلافتده حکم ایده‌لر وامیرالمؤمنین رضی الله تعالی عنه شریح بن هانینك یدیله کندو خواصندن بش بیك ارقوشوب موعدینه کوندردی وامر ایتدیکه عبدالله بن عباس انلر ایله بیله اولوب اول جماعته امامت ایلیه ومعاویه دخی ابوالاعوری وشرحبیل بن سمطی برکروه انبوه ایله موعد یرینه کوندردی (بعض روایتده کلمشدر که ایکی نفر حکملر ایله سکزیوز کشی دومة الجندله کتدیلر عدد مزبورك

درتیوزی بو جانبدن و درتیوزی اول برجانبدن ایدی اثناء طریقده عبدالله بن قیس واحنف بن قیس ابوموسایه کرات ومراتیله نصیحتلر ایتدیلر وایتدیلر که زنهار عمرو بن عاصك کلماتنه مغرور اولیوب بر وجهله حکم باینده اکا سبقت ایتمیه سن ابوموسی اول نصیحتلری قبول ایدوب انلرك قلبلرینه اطمئنان ویردی اماچون ابوموسی ساده دل ایدی عاقبت عمرو بن عاص اکا فریب ویردی نتکه عن قریب سیاق کلامدن وضوحله ایرشه جکدر ان شاء الله تعالی

فریقینك دومة الجندلده اجتماع ایدوب ابوموسی ایله عمرو بن عاص ارالرنده واقع اولان احوال بیان اولنور

چون اهل بطلان زوار باب تحقیقدن هرایکی فریق دومة الجندله ایرشدیلر عمرو بن عاص ابوموسایه ملاقات ایدوب انی کندو اوزرینه تقدیم ایلدی وایتدی ای برادر چوق زماندرکه سزکله ملاقات ایتمدك حق تعالی ملاقاتمزی مبارك ایلیه وهرکون عمرو بن عاص ابوموسانك خدمتنه کلوردی وانك تعظیمنده شرائط مبالغه یی یرینه کتورردی وقارشوسنده دیزچوکوب ادبیله اوتورردی واندن مسائل صوررایدی ومرکبنه سوار اولدقده اوزنکیسنی باصردی وانك خدمتنده وظائف جد واجتهادی یرینه کتورردی وایدردیکه سنك سبق اسلامده وعلم وعملده فضیلتك اثناء زماندن هیچ برینه میسر دکلدر و بونوعدن اوقدر کلمات ترتیب ایتدیکه انی مفتون ومغرور ایلدی چون مدت متمادی اولوب حکمیندن هیچ برحکم صادر اولمادی خلق ملول ودلتنك اولوب ابوموسی وعمروه ایتدیلر مدت مدیدرکه سزلردن خلافت باینده برحکم صدور ایتمدی اندن قورقارزکه میعاد تمام اولوب بالضروره یکی باشدن منازعت ومخاصمت میدانینه قدم قویه وز اول ایکی حکملر خلقه تسکین ویروب عمرو بن عاص تدبیره باشلدی وابوموسایی خلوته چکوب ایتدی سن رسول خدانك صحبتیله بندن زیاده مشرف اولمشسندر وروزکارك کرم وسردینی بندن زیاده کورمشسندر ویقین بلکه بن سنك معقول کوردیکك نسنه دن تجاوز ایتمزبن صوابدید کده هرنه ایسه سویله انکله عمل ایدلم ابوموسی ایتدی ای عمرو خاطریمه برنسنه خطور ایدرکه صلاح فلاح ورضاء خدا اندهدر اکرسن دخی اول خاطره ده بکاموافقت ایدرایسك صورت

بولور عمرو ايتـدى اول بيورديغك فنغى خاطره در ابوموسى ايتـدى عبدالله بن عمر رضى الله تعالى عنه بركشيدركه صلاح وعفافله آراسته در وعزلت اختيار ايتمشدر و بو كونلرده منازعه ومحاربه دن اجتناب بيوروب بر كيمسه نك قانيله دست ودامنى آلوده قلمامشدرا كرزمام حل وعقد امور عالمى ورتق وفتق ومهمات طبقات امى انك قبضهٔ اقتدارينه ويرسك نيجه اولور عمرو بن عاص ايتدى سن بيلورسنكه عثمان مظلوما مقتول اولدى ابوموسى ايتدى اويله در عمرو بن عاص ايتدى معاويه عثمانك قانك وليسيدر وهركاه كه سن انك خلافتنه رضا ويرميه سـن شروشور ظهور ايدوب خلق سـكاطعن ايدرلر و بر دخى بودر كه بن معاويه يى عثمانك وليسى بولدم وخداى تعالى قرأن مجيد ده بيورمشـدر (ومن قتل مظلوما فقد جعلنا لوليه سـلطانا) و بوندن ماعدا معاويه نك شرف ونسبى واردر ابوموسى ايتدى اى عمرو بن عاص خدادن قورق و بيلكه اكر شرف ونسبى اولان كيمسه مستحق رياست وخلافت اوليدى خلق عالم ابرهة ابن صالح الحميرينك اولادندن برينك رياست وسلطنتنه اتفاق واجتماع ايدرلردى زيرا ابرهه تبابعه نك اولادندندر كه شرق وغرب عالمانلرك تحت فرماننده ايدى ودخى علينك نسبيله معاويه نك نسبنك نه مناسبتى واردر كه على ابوطالبك اوغليدر معاويه ابوسفيانك اوغليدر ولفظ ولى عثمانك اوغلى عمروه اطلاق اولنور يوخسه معاويه نك ولاى عثماندنه مدخلى واردر اكر بكاموافقت ايدر ايسك حضرت عمرك اوغلى عبداللهى مسند خلافته اجلاس ايدوب عمرك سنتينى احيا ايده لم عمرو بن عاص ايتدى بنم اوغلوم عبدالله كه فضل وصلاحى وقدم هجرتى واردر انك خلافتنه رضاو يرسك نه اولور ابوموسى ايتدى راستسو يلرسن اما عبداللهك ذيل عفتى بو حروب لوثيله آلوده اولمشدر لايق اولان اولدر كه طيب ابن الطيبى يعنى عبدالله ابن عمرى سرير خلافته اجلاس ايده يوز وخلايقى بو محنت ومشـقتدن خلاص ايده يوز عمرو بن عاص ايتدى عبد الله بن عمر بو امره لايق دكلدر زيرا خلافتـه اول كيمسـه لايقدر كه براليله اله و براليله ويره ابوموسى ايتدى اى عمرو بن عاص اهل اسـلام محاربه ومقاتله دن ملول وبيزار اولوبسنى وبنى حكم نصب ايتدكلرندن صكره سن ديلرسنكه انلرى ورطهٔ هلاكه آته سن برتدبير ايتكه متضمن صلاح رعيت اوله عمرو بن

عاص ایتدی مصلحت اولدر که علی بی ومعاویه یی امر خلافتدن عزل ایدوب
امر خلافتی شورایه حواله ایده یوزتا که مسلمانلر بو کاره لایق بر شخص اختیار
ایده لر ابوموسایه بو رأیی معقول و پسندیده کورینوب سوز بونده قرار ایتدی
چون ابوموسی کندی منزلنه کلدی ابن عباس رضی الله تعالی عنه انکله خلوت
ایدوب ایتدی ای ابوموسی بنم کمانم اولدر که عمرو بن عاص سنی الدامشدر
شمدیکی حالده بنم سکا نصیحتیم بو زندن سوزم بودر که اتفاق ایتدیککز امری
تکلمده انی تقدیم ایده سن یعنی سن اندنصکره سویلیه سن زیرا عمرو بن
عاص بر غدار کشیدر قورقارنکه اوزرینه اتفاق ایتدیککز حدیثی
تکلمده سن تقدم ایدر ایسک اول مخالفتی اظهار ایلیه واندن بر فساد
متولد اوله که بر کیمسه انک تدارکنه قادر اولمیه ابوموسی ایتدی
بز برامرده اتفاق ایلدککه بریمزدن آخره مخالفت واقع اولمسه کرکدر
ایرتسی کون ابوموسی وعمرو بن عاص وسائر خلایق مسجده حاضر
اولدیلر ابوموسی عمرو بن عاصه خطاب ایدوب ایتدی منبره چیق
ومتفق علیه اولان حدیثی مسامع خلقه ایرشدر عمرو بن عاص ایتدی
معاذالله که سکا تقدم ایدهم سن احسن وافضل سن تقدم بیور ابوموسی
اول بارنامه وافقك ابرام والحاحیله منبره چیقوب حمد وثنای باری تعالی
ودرود وتحیت محمد المصطفایی اداد نصکره ترفیهٔ حال رعایا وتنظیم
وتسویهٔ امور برایا کا منوط ومربوطدر که علی ومعاویه یی امور خلافتدن
معاف طوتوب اول امر خطیر وخطب کبیری شورایه قویه یوز تا که
مسلمانلر کندی صلاح حاللری ایچون هر کیمی بو امر خلافته لایق
کوررلر سه انی اختیار ایده اندنصکره خاتمی پارمغندن چیقاروب ایتدی
بو خاتمی پارمغمدن چیقردیغم کبی بن علی یی خلافتدن چیقاردم اندنصکره
منبردن آشغی ایندی پس عمرو بن عاص منبره چیقوب ایتدی بو شخص نتکه
جمله کز مشاهده ومعاینه ایتدیکز کندی صاحبنی خلافتدن عزل ایتدی
بن کندی صاحبم اولان معاویه یی خلیفه قیلدم زیرا معاویه عثمانك ولیسیدر
وانك قانی طالبیدر واول خلیفهٔ مظلومك یرینه خلیفه اولمغه خلقك الیق
واحراسیدر بو سوزدن خلق اراسنه غلغله دوشوب ابوموسی وعمرو بن
عاصه سب ودشنام ایتدیلر ابوموسی عمروه ایتدی حق تعالی سکا توفیق
ویرمسون غدر وبهتان ایتدك بنم سنکله اتفاق وقرارداده اولدیغم

بودكلدر (وانمـامثلك مثل الحمـاران تحمل عليه يلهث اوتتركه يلهث) عمرو بن عاص ايتدى خلاف سويلرسـن عبدالرحمن بن ابى بكر رضى الله تعـالى عنه ايتدى كاشـكى ابوموسى اوله ايدى تااندن بونك كبى حكم صادر اولميدى عبدالله بن عبـاس ايتدى جرم ابوموسانك دكلدر بلكه جرم انى بوكاره تعيين ايدنلر كدر شريح بن هـانى عمرو بن عاصك باشـنه تازيانه اوردى خلق ارايه كيروب انى تسكين ايتديلر شريح دائما تأسف چكر ديكه نيچون بر قليچ اوروب انك كارينى تمـام ايتدم واول مجلسـده حاضر اولانلرك بعضيسى فرياد ايدوب (لاحكم الا لله) ابوموسى ايله عمرو بن عاصك حكم خدايه نه اختصـاصلرى واردر ديديلر اهـل عراقدن بر طائفه ديلديلركه تيغ انتقـامى نيامندن چيقاروب منبراوكنده قتـاله آغاز ايده لر اما عدى بن حاتم طائى مخالفت كوسـتروب ايتـدى امام وقتك اذنندن مقـاتله جائز دكلدر و بوصورت اهل حجاز و عراقه خصوصـا بنى هاشمه زياده كوج كلوب عبـاس بن عبدالمطلبك ابى بكر بيعتنده انشـاد ايتديكى ابياتله مترنم اولديلر واول ابياتك مضمونى بوقطعه نك ترجمه سيدر (بيت) ندانم خلافت چرا منصرف ✽ شد از هاشم انكاه از بوالحسن ✽ نه او اول مقبل قبله بود ✽ نه او اعلم وحى وشرع وسنن ✽ نه اقرب بعهد نبى بود او ✽ معين جبرئيل بغسل وكفن ✽ پس اول مجمعده اولانلر ابوموسانك شتمنه دل اوزادوب ايتديلر اميرالمؤمنين سنك جهالت وحماقتك بياوردى انكيچون سنك حكومتكى مكروه طوتمشيدى وعلى مرتضانك توابع واوا حقندن بركروه ابوموسانك قتلنى قصد ايلديلر ابوموسى قورقو ايله قاچوب مكه يه كتدى وعمرو بن عاص كندو اتباعيـله دمشقه كيدوب معاويه يه سلام و يرديلر وعبدالله بن عبا س وشريح بن هانى موافقلرى ايله اميرالمؤمنين علينك خدمتنده بولنغـه استعجال ايتديلر واو حضرته كماهى احوالدن خبرو يرديلر كتاب مستصفاده مذكوردركه چون خلق محاكمه دن دونوب اميرالمؤمنين على رضى الله تعالى عنه خدمتنه وارديلر منبرلر اوزره معاويه يه وعمرو بن عاصـه وابو الاعوره وحبيب بن مسلمه يه وضحاك بن قيسه ووليد بن عتبـه يه وابو موسى الاشعرى يه سب وشتمه باشلديلر چون بوخبر معـاويه نك مسموعى اولدى فرمان ايتدى تا رؤس منابرده شاميلردخى اميرالمؤمنين على يه وامام حسن وحسينه وابن عباسه

ومالك اشتره رضي الله تعالى عنهم شتم ايلديلر

مالك اشترك وفاتى ومحمد بن ابى بكرك شهيد اولديغى بيان اولنور

سابقا مرقوم قلم بيان اولنمشيدى كه امير المؤمنين قيس بن سعدى مصر حكومتندن عزل ايدوب وانك يرينه محمد بن ابى بكرى كوندرمشيدى محمد مصره واردقده سعد ولايت مصرى اكا تسليم ايدوب ديمشيدى كه حضرت اميره هنوز بيعت ايتمين طائفه يه مدارا قيله سن فلان وفلانك تطييب خواطرنده سعى كوستركه بو مملكتك ابقاء رياستى انلرك معاونت ومظاهرتلرينه موقوفدر چون سعد موقف خلافنه استعجال ايتدى محمد بن ابى بكر اول ناصحك نصيحتنى فراموش ايدوب برقاچ نوبت اول طبقهٔ عثمانيه اوزرلرينه لشكر كوندردى انلردخى مقام مقاتله يه كلوب محمد لشكرينى هزيمت ايلديلر اوعصرده مصرده معاويه بن حديج نام برشخص وارايديكه دائما امير المؤمنين عليك نفاقنى كوكلنده طوتاردى چونكه حرب صفين احوالى نهايت بولوب حكمين قضيه سى آخره ايرشدى مذكور معاويه اظهار طلب خون عثمان ايدوب اراذل واوباشدن برطائفه انك قاتنه جمع اولديلر پس شر وشغب پيدا اولدى محمد بن ابى بكر صورت حالى امير المؤمنينه عرض ايلدى اولحضرت صفين سفرندن دونشده مالك اشترى جزيره ولايتى حكومتنه كوندرمشيدى اولبابده انكله مشورت ايتمكيچون مالكى طلب ايلدى مالك شاه ولايت پناهك امرينه امتثالا اول ولايتده مقامنه برنائب نصب ايدوب كوفه يه كلدى وشرف پابوسيله مستسعد اولدقده حضرت امير المؤمنين اكا ايتديكه محمد بن ابى بكر هنوز تازه جوان اولمغله امور تدبير ممالكده وقوفى يوقدر انى مصر مملكتندن معاف طوتمق استرين بو بابده سنك رأيك ندر وانك يرينه كيمى كوندرملو يز ديدى مالك ايتدى مصر حكومتنه قيس بن سعددن اليق واحق كيمسنه يوقدر پس بو بابده امير المؤمنيندن حكم صادر اولدى لكن قيس مقدما مصردن بلاموجب عزل اولنديغنه بناء قبولدن ابا وامتناع ايتمكله اولحضرت قيسى آذربايجان ممالكنك ضبطنه نامزد بيوروب مالكه ايتدى مصر حكومتنه سندن اليق كيمسه اولمز هر كيمه كيم منصب ويرسم شرائط نصيحتى يرينه كتورملويم اماسن نصيحته محتاج دكلسن زيرا رأى صائب وفكر ثاقبكله هر ايشى يرلو يرنده ايدرسن ديدى مالك انكشت قبولى باشى اوزره

قودقده حضرت امیرالمؤمنین مصر ایالتی منشورینی مالکك آدینه تحریر ایدوب اول منشورده انك چوق مدحت وستایشنی قلمه کتوردی بیوردیکه تعجیل تماملە اول دیاره عزیمت ایتملوسن تاسنك اهتمامك واسطه سیله اول ظهور ایدن فتنه تسکین بوله پس مالك امر موجبیله کوفه دن چیقوب مصر طرفنه روان اولدی معاویه بو معنادن خبردار اولدقده دود حیرت کاخ دماغنه صعود ایتدی و یقین بیلدیکه اکر امیرالمؤمنین کوفه طرفندن و مالك مصر طرفندن متوجه اولورلرسه کندینك دیار شامده محل اقامتی قالماز اول زمانده معاویه نك دوستلرندن بر دهقان وار ایدیکی مصر یولی اوزره برقصبه ده ساکن ایدی معاویه اکا بر مکتوب یازدی مضمونی بوکه مالك اشتر مصر ولایتنه متوجه اولمشدر لابد انك ممری سنك منزلك اولمودر کرکدر که انی استقبال ایدوب ضیافتنه اشتغال کوستره سن وطعامنه سم قاتل قاتوب انك شرینی بزدن کفایت ایده سن دهقان معاویه نك ملتمسنی سمع قبول ایله تلقی ایدوب مالك اول حوالیه کلدکده استقبال ایلدی و خدمتکارلق صورتی کوستروب ایتدی بن اهل خراجدن برکشی یم و سنك امثالك معاونتنه محتاجم پس مالك فریفته اولوب اول دهقانك منزلنه نزول بیوردی اول ملعون عسله برمقدار زهر قاتوب سو دایله اول پهلوان صف شکنك قاتنه کتوردی مالك اندن تناول ایتدیکی کبی عالم قدسه قدم باصدیغی بر اولدی رضی الله عنه ورحمة علیه رحمة واسعة (معاویه مالکك فوتندن مقدم دیر ایدیکه علی حکومت مصری مالکه ویرمش بنم مالکدن توهم واحترازم علیدن توهم واحترازمدن زیاده در قاضی الحاجاتدن سؤال ونیاز وتضرع اولنمق کرکدر که مالکك مضرتنی اوزریمزدن دفع ایلیه پس اهل شام دخی منوال محرر اوزره دعایه قیام ایتمشلر ایدی بو اثناده مالکك وفاتی خبری ایرشدکده معاویه ایتدی علینك ایکی الی وار ایدی بریسی عمار بن یاسر و بریسی مالك اشتر اول الارك بریسی حرب صفینده شهید اولدی بریسی دخی اهل شامك دعاسی برکتیله مقطوع اولدی چون مالکك موتی خبری امیرالمؤمنینك سمعنه ایرشدی اول حضرتك خاطر انورینه حزن واندوه مستولی اولدی و چوق اغلدی (بعض تواریخده مسطوردر که چون مالکك فوتی

خبری موقف خلافتشاه ولایت پناهه ایرشدی محمد بن ابی بکره
بر مکتوب یازدی مضمونی بو که مصر مملکتی حکومتنه مالکی کوندردیکمدن
ناشی ملالت وسئامتك معلومم اولدی سنی اول مملکت حکومتندن عزل ایتدیکم
انکیچون دکلدیکه اول مملکتك تدبیر امورینك سعی واجتهادنده سندن
بر تقصیر وقوعی کلمنده اولمیه بلکه سنی عزل و مالکی نصبدن مقصودم اول
ایدیکه سنی بر مملکته امیر ایدمکه اول مملکت وسعت مساحت وکثرت نعمت
وطیب هوا وعذوبت ماجهتندن مصر مملکتنه غالب اوله نافراغ
بالله انده تمتع وزندکانی ایده سن واول شخصکه یعنی مالك اشتریکه والیٔ
ولایت مصرا تعیین ایتمشیدم مردناصح وصائب تدبیر واعدادن انتقام المغه
قادر بر کشی ایدی شمدیکی حالده مسموعم اولدیکه اول کشی تکمیل حیات
ایدوب جوار رحمت حقه واصل اولمش رحمة الله علیه ایمدی مقصود
بودر که بو مکتوب وصولنده کما کان حکومت ممالك مصرده ثابت قدم اولوب
بصیرت اوزره اوله سن ودشمن مقاومتندن کیرو قالمیه سن وخلقی طریق
مستقیمه دعوت ایدوب جناب باریدن سبحانه وتعالی استعانتده اهمالی جائز
کورمیه سنکه الطاف بی غایت واعطاف بی نهایت کافیٔ مراداتك وکافل
مهماتك اوله چون مالك اشترك وفاتندنصکره حضرت امیر المؤمنین
خوارجك دفع وتدبیری امورینه مشغول اولوب وجههٔ همتنی اولجانبه
مصروف قیلمشیدی بو معنادن معاویه مبتهج ومسرور اولوب فرصتی غنیمت
بیلدی ووعدهٔ سابقه یه بناءً مصر مملکتی حکومتنی عمرو بن عاصه ارزانی
طوتوب التی بیك ار ایله انی مصر ممالکنك تسخیرینه کوندردی ومعاویه
ابن مدیجه بر نامه کوندروب عمرو بن عاصه معاونت واستظهارینی التماس ایلدی
چون عمرو بن عاص مصر حوالیسنه ایرشدی معاویة بن مدیج توابعیله
کلوب اکا ملحق اولدی عمرو بن عاص محمد بن ابی بکره خبر کوندروب ایتدیکه
سلامتله دیار مصردن چیقوب کیده سن زیرا جمیع امتك معلومیدر که عثمانك
خونی سنك کردنکده در محمد بن ابی بکر دخی عمرو بن عاصه بو منوال اوزره
جواب کوندردیکه عثمانك قتلنده سندن عذر دیلیه جك مرتبه سعی واهتمام
بولنمدی اول خصوصده سنك سعی واهتمامك بندن اضعاف مضاعف
ایدی وسنی دخی انجلین قتل ایدمکه عثمان کبی مقتول اوله سن چون عمرو بن
عاص بیلدیکه جنکدن غیری چاره بوقدر تهیئهٔ اسباب حرب تعبیهٔ لشکره قیام

كوندردی محمد بن ابی بكر دخی ابتدا عثمان رضی الله عنه بچاغله اوروب مجروح ایدن كنانه نام شخصی بر طائفه ایله شام سپاهك جنكنه مقدمه كوندردی عمرو بن عاص دخی عبد الرحمن بن خالد بن الولیدی بر كروهله كنانه نك دفعنه كوندردی ایكی فریق ملاقاتدنصكره تیغ وخنجره ال اوردیلر لشكر شام منهزم اولوب عبد الرحمن عمرو بن عاصه ملحق اولدی عمرو بن عاص معاویة بن مدیجه ایتدی یوری كندی اوغلاك كنانه ایله محاربه قیل ابن حمدان ومحمد بن جریر طبری دیمشلردر كه كنانه دیدكلری كیمسه معاویة بن مدیجك اوغلی ایدی بعض مورخین ایتدیلر اول كیمسه كنانة بن بشیر ایدی معاویه نك اوغلی دكل ایدی و بالجمله معاویة بن مدیج كنانه یه متوجه اولوب كنانه لشكرینی منهزم قیلدی وكنانه اول جنكده مقتول اولدی ابن حمدان ایتدی كنانه بی پدری معاویه قتل ایلدی وحین قتلده اكا دیدیكه اكر سن عثمانك قاتلرندن اولمسك بن سنی اولدرمزدم چون كنانه مقتول اولدی محمد بن ابی بكر خدمتنده اولان كیمسه لر متفرق و پریشان اولوب محمدی تنها قودیلر محمد دخی فرار ایدوب برخرابه ده پنهان اولدی پس معاویه بن مدیج انی الهکتوروب شهید ایلدی وانك جسدینی برآت قرننه و یاخود برحمار قارننه قیوب آتشه یاقدی پس عمرو بن عاص مصره كلوب بی منازع حكومته مشغول اولدی (ایدرلر كه ابتدای حالده عمرو بن عاص مصره متوجه اولدقده محمد بن ابی بكر خبردار اولوب امیر المؤمنین علیدن رضی الله عنه مدد طلب ایلدی اوحضرت هرچند كه كوفه خلقنی انك اعانته تحریص ایلدی اجابت ایتمدیلر لاجرم قبلهٔ دعایه متوجه اولوب ایتدی خدایا بو جماعتك اوزرلرینه بر كیمسه یی مسلط ایتكه هركز انلره ترحم ایتمیه والهی ثقیف قبیله سندن برغلامی بوطائفه یه حواله ایله شاه ولایت پناهك دعای اجابته مقرون اولوب جمهور قولنجه همان اول كیجه حجاج بن یوسف ثقفیكه حجاج ظالم دیمكله اشتهار بولمشدر متولد اولدی واندن كوفیلره ایریشن ایرشدی بعضیلر ایتدیلر حجاج هجرتدن قرق ایكنجی سنه ده متولد اولدی ومحمد بن ابی بكرك واقعه سی قرقنجی سنه ده واقع اولدی وچون محمد بن ابی بكرك قتلی خبری حضرت امیر المؤمنینك سمع همایونته ایرشدی بغایت ملول ومحزون اولدی واول

زمانده بصره حاكمی اولان عبدالله بن عباسه نامه يازوب ملالت وتنكدل لك اظهار ايلدی پس عبدالله بن عباس رضی الله عنهما زياد بن سميه يی بصره ده يرينه قائممقام قيوب كوفه طرفنه متوجه اولدی وكندو كندی ايله قرار وعزيمت ايتديكه بعد اليوم حضرت امير المؤمنينك مفارقتنی اختيار ايليه

﴿ اهل بغی وعناد وطغيان استيلا ايدوب ولايت جزيره يه معاويه نك لشكر كوندرديكی بيان اولنور ﴾

محمد بن ابی بكر مقتول اولوب عمرو بن عاص مملكت مصره مستولی اولدقدن صكره قصر خلافته برمقدار خلل متطرق اولمغله معاويه بصره ولايتنی تسخير ايچون عبدالله بن حضرمی يی اوجانبه كوندرمشيدی عبدالله ابن عباس قبلندن بصره حاكمی اولان زياد بن سميه بو خبری استماع ايتدكده اختفا ايلدی امير المؤمنين بو حاله مطلع اولدقده حارثة بن مجاشعی ابن حضرمينك جنكنه كوندردی حارثه بصره يه وارد قده بين الفريقين قتال شديد اولوب ابن حضرمی منهزم و برقصرده متحصن اولدی حارثه بيوردی اول قصری آتشه ياقديلر ابن حضرمی اتباعيله اول قصرده محروق اولدی وهجرتدن اوتوز طقوزنجی سنه ده معاوية ابن ابی سفيان نعمان بن بشير انصاری يی اون ايكيبيك ار ايله عين التمر ولايتنی تسخيره كوندردی اول زمانده حضرت امير المؤمنين طرفندن اول ديارك ضابطی مالك بن كعبك اتباعی سپاه شامی كوروب قاچديلر مالك برقاچ معدود كيمسه لر ايله برحصاره متحصن اولدی وحضرت امير المؤمنين قاتنه قصد كوندروب مدد طلب ايتدكده اول حضرت اهل كوفه يی اول قدر كه انك امدادينه تحريص ايلدی هيچ بريسی اجابت ايتمدی مالك چون كوردی مدد ايرشمز بالضروره ملازمتنده اولان برقاچ كشيلر ايله حصاردن چيقوب نعمان ايله جنك ايلدی انلرك جنكی اخشام نمازينه دك ممتد اولمشيدی اول اثناده عبد الرحمن بن احنف پدرينك امريله مالكك مددينه ايرشدی نعمان اول امداده كلنلری خلق كثير ظن ايدوب عنان عزيمتی شام جانبنه منعطف قيلدی پس مالك محاصره مضايقه سندن خلاص اولدی (و بوسالده معاوية بن ابی سفيان سفيان ابن عوف الغامديك ار ايله هيته كوندردی هيت ديدكلری موصل جانبنده برشهردر پس سفيان هيته واروب اول ارادن انبار جانبنه كتدی ابن

حسان البكريكه امير المؤمنين على قبلندن اول اطرافك حاكمى ايدى سفيانله مقاتله ايدوب مقتول اولدى پس شاميلر اول ولايتى تسخير وغارت ايتديلر چون بو خبر حضرت امير المؤمنينه ايرشدى خشمندن كوفيلره سوزسويليوب بالذات نفس نفيسيله سفيانى دفع ايتمك عزيمتى ايله كوفه دن تنها چيقوب لشكر كاهنه واردى ايرتسى كون كوفه اعيانى خدمت شريفنه واروب كوفه يه رجوعنى ديلك ايتديلر يا امير المؤمنين بو مصلحت بالذات نفس نفيسكله حركت ايتملو مصلحت دكلدر پس حضرت امير المؤمنين ملتمسلرينى قبول ايدوب ار باب شجاعتدن برطائفه ايله قيس بن سعدى سفيانك دفعنه كوندردى پس سعد تعجيل تمامله تا شام حدينه دك كتدى شاميلردن كيمسه يى بوليمادى شاميلر مال فروان الوب بى توقف دونوب كندى ديارلرينه كتمشلر ايدى (و بو سالده معاويه مسعدة الفزارى يى بيك يديوز ار ايله تيما طرفنه كوندردى اول اطرافده ساكن اولان اعراب باديه دن صدقات ايسته يه صدقات و يرميلر ايله مقاتله ايده ومكه ومدينه طرفلرينه واروب همان بو اسلوب اوزره عمل ايليه تيما ديدكلرى برشهردر كه باديه كنارنده در وحدود شامه متصلدر ابن مسعده فرمان موجبيله عمل ايدوب تيمايه كلدى و بعض اعرابدن صدقات الدى چون بو خبر حضرت امير المؤمنينك سمعنه ايرشدى مسيب فزارى يى ايكيبيك ار ايله ابن مسعدهنك حربنه كوندردى پس مسيب فرمان عالى موجبنجه تيمايه واروب انده شاميلردن جمع كثير قتل ايلدى ابن مسعده كندى اقرباسندن اولمغله دوستانه اكا اوچ ضرب اوردى وهر بر ضربده اكا ايتدى طورمه قاچ و بيهوده قانكى دوكدرمه لاجرم ابن مسعده اصحابندن بقية السيف اولان جماعتله تيما حصارينه متحصن اولدى مسيب اوحالى كوردكده اول حصار اطرافنه وافر اوطون جمع ايتدروب اول حصارى آتشه اورديلر حصارده اولان محصورلر كندى هلاكلرينه متيقن اولوب فريادوزارى يه باشلديلر شويله كه مسيبك قلبنه رقت كلدى پس بيوردى اول آتشى چكديلر كيجه وقتى ايرشدكده ابن مسعده ويارانى حصاردن چيقوب شام طرفنه فرار ايلديلر (و بو سالده معاويه ضحاك بن قيسى لشكر فراوانله كوندروب فرمان ايتديكه باديه يه واروب اماكن ومساكنى

خراب ايليه وقيولرى طپراغله طولدوره ومنازلده بولدقلرينى قتل
ايدوب حجاجى مكه زيارتندن منع ايليه وانلره ديه كه سزلك مكه ده
اماكن اولمجق كيمه كيدرسز وكيمكله حج ايدرسز پس ضحاك امر
موجبنجه اول طرفلره واروب چوق خرابلق ايلدى واعرابدن هر كيمى
بولديسه صاغ قومادى وانلرك اموالنى يغما وتاراجه و يردى (اميرالمؤمنين
علينك باديه منزلندن برمنزلده حجاجه دليل اولمغيچون تعيين واسكان
بيورديغى بر طائفه يى قليجدن كچوردى چون حضرت شاه ولايت
پناه بوخبرى اشتدى حجر بن عدى الكندى يى درت بيك ار ايله
ضحاكك مقاتله سنه كوندردى حجردخى جناح استعجال ايله ضحاكه
ارشوب قتاله باشلديلر ضحاكك سپاهندن جمع كثيرى شهرستان عدمه
كوندرديلر ضحاك منهزم اولوب فرار ايلدى (و بوسالده معاويه
شام معتبرلرندن برينى امير حاج ايلدى تا مصر خلقنى وحدود مغرب
اهاليسنى حج ايتديره اول وقتده قثم بن عباس حضرت اميرالمؤمنين
قبلندن مكه حاكمى ايدى اول امير حجى مكه زيارتندن منع ايلدى پس
ايكى فريق ديلديلركه محاربه ايدهلر اما مكه خلقى ايتديلركه اول فسادى دفع
ايدهلر وايتديلركه بز حج موسمنده سزى بر بريكزك قاننى دوكمكه قومارز پس
شيبة بن عثمانى امير حج تعيين ايلديلر تا خلايقه پيشوا اولوب مناسك حجه قيام
ايدهلر (وبوسالده معاويه بالذات كنديسى شام خلقندن بر طائفه ايله
موصل بولندن عراق طرفنه توجه ايلدى خلق معاويه دن سؤال ايتديلركه
بو حركتدن مقصودك ندر نره يه كيتمسك كرك معاويه ايتدى دجله يى
بوآنه دك كورمامشم كورمك استرين ديدى ودجله كنارنده برقاچ كون
اوتوروب كيرو شامه كتدى و بو حركتدن غرضى بوايديكه اميرالمؤمنين
على رضى الله تعالى عنه مملكت عراقه معاويه نك دخولنى ايشيدوب ملول
و پريشان خاطر اوله (وهجرتدن قرقنجى سنه ده معاويه بشر بن ارطاتى
اوج بيك ار ايله مدينه يه كوندردى تا حرمينى ضبط وتصرفنه كتوروب
بلاد وامصارى كندى بيعتنه دعوت ايليه بشر فرمان موجبنجه عمل
ايدوب ابتدا مدينه يه كلدى واول وقتده ابو ايوب انصارى رضى الله تعالى
عنه حضرت اميرالمؤمنين قبلندن مدينه حاكمى ايدى مختفى اولدى
و بشر مسجده كلوب منبره چيقدى واثناى خطبه ده عثمانك احوالنى

اكدى مدينه خلقى اغلا شديلر بشر ايتدى اى مدينه خلقى چون عثمانى سز قتل ايتديكز يا بو قدر اغلمكزه سبب ندر خدا حقیچون اكر معاويه بنى سزى قتلدن نهى ايتمامش اولسيدى سزدن بريكزى صاغ قومازدم ولكن سزدن هر كيم اكا بيعت ايتمزسه كندى قاننه شريك اولور پس منبردن اينوب خلقى معاويه نك بيعتنه دعوت ايلدى اكثرى خلايق بيعت ايتديلر ابو ايوب انصارى اختفا ايلدى واختفاسى كونلرنده بشر ابو ايوبك طلبنده اهتمام ايدوب فلان خانه ده مختفيدر ديدكلرى خانه لرى باصوب يغما وتاراجه ويردى آخر الامر خلافتك معاويه ده قرار ايده جكنه يقين حاصل ايدوب بركون كيج اختفادن چيقدى ومعاويه نك بيعتنه مبادرت ايلدى پس بشر ابو هريره دوسى يى مدينه ده خليفه قيوب مكه يه كتدى اول زمانده حضرت امير المؤمنين قبلندن مكه حاكمى اولان قثم بن عباس فرار ايدوب ابو موسى الاشعرى دخى كندويى بردۂ اختفايه چكدى عاقبت بشرك توابعى انى بولوب بشر حضورينه كتورديلر بشر اندن سؤال ايتديكه يا ابا موسى نيچون قاچدك ابو موسى ايتدى جان قورقوسندن قاچدم بشر ايتدى معاويه نك حكمى انك اوزرينه دركه ياران رسول اللهى قتل ايتميم ولكن انلردن بيعت آلورم پس ابو موسى بيعت ايدوب كندى منزلنه كتدى بشر مكه ضبطندن فراغدن صكره يمن طرفنه متوجه اولدى اول عصرده يمن حاكمى اولان عبد الله بن عباس يرينه حارثى قائم مقام قيوب فرار ايتدى بشر اول ولايته كلدكده حارثى واوغلونى قتل ايتدى وعبد الله بن عباسك ايكى اوغللرينى كه برينك نامى عبد الرحمن وبرينك نامى قثم ايدى اول ظالم بى رحم اول ايكى صغير معصوملرى دخى قتل ايتدى بشرك مكه ومدينه جانبنه ايتديكى حضرت امير المؤمنينك معلومى اولدقده حارثة بن قدامه يى ووهب بن مسعود ثقفى يى درت بيك ارايله انك مدافعه سنه كوندردى انلر دخى فرمان عالى موجبنجه عمل ايدوب خزانه وارديلر واول موضعده بشرك توابعندن برجماعتى قلیجدن كچوروب يمن طرفنه روان اولديلر بشر قاچوب اول ورطه دن جان قورتاردى چون امير المؤمنين عبد الله بن عباسك ايكى معصوم پاك صغير اوغللرينك مقتول اولدقلرينى استماع ايتدى جزع وفزع ايدوب بشره بددعا ايلدى وايتدى (اللهم اسلوب عقله

ودينه) اوحضرتك دعاسى اجابته مقرون اولوب بشره خرافت وجنون مستولى اولدى هذيانان سويلمكه باشلايوب قلبجى افندى ملازملرى اكا اغاچدن برقليج ويردبلر بشراول قليجى كندويه اوروب تاسفره كتدى (و بوسالده عبدالله بن عباسله حضرت اميرالمؤمنين ميانده برنوع رنجش خاطر پيدا اولدى سببى بوايديكه عبدالله بن عباس بصره حكومتنده مأمور ايكن ابوالاسود سلمى كوفه يه خبركوندروب بيت المال بصره نامضبوطدر ديدى جناب ولايت مآب بو خبرك استماعيله ابن عباسه مكتوب كوندردى مضمونى بوكه اى عبدالله اكرخلاف شرع بيت الماله دست درازلق ايتمش ايسك سنى مؤاخذه ايدرم وفرمان ويردبكه تاعبداللهك محاسبه سنى كوره لر بومعنى عبداللهه كوج كلوب بصره حكومتندن ال چكدى و بكا بومقوله منصب لازم دكلدر ديدى ومكه يه كيدوب مقيم اولدى (بعض روايانده كلمشدر كه بيت المال خصوصنده ابن عباسدن شكايت ايلدكلرنده اكا عتاب نامه كوندروب بيت المالك تفصيل دخل وخرجنى طلب ايلدى عبداللهك بومعنادن آرزده خاطر اولوب انقطاع وكنج خانه ده انزوا ايتديكى حضرت اميرالمؤمنينه معلوم اولدقده استمالت نامه يازدبكه واروب منصبنده قرارايدوب شغلنه مشغول اوله (و بوسالده عقيل بن ابى طالب حضرت اميرالمؤمنين قاتنه واروب قلت مال وكثرت عيالدن شكايت ايلدى والتماس ايتديكه بيت المالدن برجزئى نسنه انك وظيفه سنه اضافه اولنه اميرالمؤمنين جواب ويرديكه بيت المالده سنك حقك اولان مقدارى سكا ارشدبردم آخرك حقنى سكا ويرمكه قادر دكلم عقيل ايتدى افتقار غايته واضطرار نهايته ايرشدى حضرت اميرالمؤمنين ايتدى اكرسكا برنسنه ويرمه دن غيرى چاره بولغبسه بو كيجه بنم قاتمه كل تاواروب فلان متمولك سرايى ديوارينى نقب ايدوب امتعه سنى الوب سكا ويرم عقيل ايتدى اوغرولق مالنى بكا ويرمك استرسن اميرالمؤمنين جواب ويردبكه روز حسابده مالنى سرقه ايلديكم بركيسه يه جواب ويرمك مسلمانلرك خصومتنه جواب ويرمكدن آسانكدر زيرا مجموع مسلمانلرك بيت المالده حقى واردر (بعضيلرديمشلركه عقيل اميرالمؤمنيندن توسعهٔ معيشت التماس ايتدكده اوحضرت عقيله برمقدار توقف ايت ديوب خانه سنه كتدى برلحظه دن صكره طشره

چوق برقیزغن دمور پاره سنی عقیلك النه آندی عقیل ایتدی ای برادر اکر بنم چهرهٔ احوالمی عطا و بخشش ایله افروخته قیلمز ایسك باری مناسب اولان اولدرکه قیزغون دمور ایله بنی یاقیه سن حضرت امیرالمؤمنین ایتدی ای عقیل سنك که انسانك یاقدیغی آتشه طاقت وتحملك اولمیه روا کوررمیسنکه بن روز حسابده ایکی جهان صاحبی رحیم ورحمانك یاقدیغی آتشه یانم عقیل بیلدیکه انك ملتمسی بروجهله شرف قبول بولمادی فرصت بولوب کوفه دن شامه کتدی معاویه انك تعظیم وتبجیلده غایت اهتمامی یرینه کتوروب جوائز وصلاتله انی بی نیاز قیلدی ومجلس خاصنده دیدیکه عقیل برکشیدرکه ابو طالب انی علینك اوزرینه ترجیح ایدردی عقیل ایدردیکه هیهات هیهات ذره نك خورشید تابانه وقطره نك دریای بی پایانه نه مناسبتی واردر ای معاویه سن کندك انصاف ایتکه علی حضرت رسول خدا ایله صلوة وجهاده قیام ایدر ایکن بزسنکله بوت پرستلکه اهتمام ایدردك انجق تنك دستلکه وطمع زخارف دنیایه بناء اول زبدهٔ اولیا واصفیانك خدمتنی ترك ایدوب سنك قاتکه کلدم معاویه ایله عقیل ارارنده بونوعدن چوق مکالمه ومقاوله جاری اولشدر اما بومقامده همان بومقدار ایله اکتفا اولندی (وبوسالده یعنی هجرتدن قرقنجی سنه ده حضرت امیرالمؤمنین ریاض رضوانه خرامان اولدی چون قصهٔ خوارج وانلرك غایت احوالی مرقوم کلك بیان اولمامشیدی مناسب اولان اولدرکه خامهٔ مشکین شمامه اول جماعتك قصه لرینی ایراد دنصکره اول مرکز دائرهٔ سعادتك شهادتی ذکرینه اشتغال اولنه انشاء الله تعالی

﴿ خوارج احوالدن برشمه وانلرك ﴾
﴿ بعض قضایاسی بیان اولنور ﴾

علماء اخباردن برطائفه رحمهم الله دیمشلردرکه اول زمانده که حضرت امیرالمؤمنین ابوموسی الاشعری یی تحکیم ایچون دومة الجندله کوندرمك مراد ایتمشیدی حرقوص بن زهیر وزرعة بن مالك اوحضرته دیدیلرکه زمام حکم کتاب اللهی ابوموسینك کف کفایتنه ویرمه ومخالفلرجانبنه هیچ کیمسه کوندرمه شاه ولایت پناه ایتدی نه کونه نقض عهد ایده یم

ونه كونه نكث پيمانى جائز كوره يم حالبوكه حق جل وعلا بيورمشدر (اوفوا بعهدالله اذا عاهدتم) و بو معنا نيجه تصور اولنور كه عهد نامه يازلمشدر ومعارف ومشاهيرك اسملرى اول عهدنامه ده تحرير اولنمشدر پس ابن الكوا وسائر خوارج اطرافدن رفع صوتله (لاحكم الالله) ديوب بوكلمه يى تكرار تكرار اعاده ايتديلر وايتديلركه بوصورتكه تجويز ايدرسن يعنى ابوموسايى حكم قلمق استرسن عين كناه ومحض وبالدر بوفعلدن توبه قيل وحالا سپاه آسوده اولمشدر انلرك اجتماعنه فرمان بيور تاواروب دشمنلر ايله يكى باشدن محاربه ايدهلم حضرت امير ايتدى ابوموسايى كوندرديكيم كناه دكلدر بلكه ابوموسايى كوندرديكيك مبدأ ومنشائى سزك ضعف رأى وسوء تدبيريكزدر زيرا اهل عدوان رؤس رماحده رفع مصاحف ايتدكارنده بن سزه ديمشيدمكه بوحيله در وبرساعت دخى جنك ايده لمكه ظفر بوله يوز سز بنم سوزيمى دكلمديكز وبكا شفقت ومرحمت ايتمديكز ابوزرعه ايتدى محصل كلام اكر ابوموسايى بوكاردن منع ايتمز و بو تحكيمدن ال چكمز ايسك سنكله مقاتله ايدهرز حضرت امير ايتدى (امرنا الى الله) حرقوص ايتدى كناه سنده ميدر بنده ميدر سويله اكر كناه بنده ايسه توبه ايدهيم امير المؤمنين ايتدى بوبابده بندن بركناه صادر اولمادى بلكه سز كناهكارلرسز اول اثناده خوارجدن برشخص حضرت اميره ايتدى بوطائفه چوغالديلر وسنى تحكيم واسطهسيله كافر اولدى ديه يورلر اكر توبه ورجوع وانابت واستغفار ايتمز ايسك سنكله مقاتله ايدهجكلردر اوحضرت ايتدى بن دخى انلر ايله محاربه ايدرين و بو كفت وكوى منقطع اولمادى تا ابوموسى دومة الجندله واروب منوال مذكور اوزره حكم خبرى كوفه يه كلدكده خوارج شادمان اولوب ايتديلر على كندويى خلافتدن خلع ايتديكيچون انك قانى مباحدر اول ايامده بركون امير المؤمنين خطبه اوقور دى خوارجدن بركشى اياغه قالقوب ايتدى (لاحكم الالله) اول شخصك يارانى اكا تقويت ويروب هرجانبدن (لاحكم الالله) ديديلر چون حضرت امير خوارجك بوكلاملرينى استماع بيوردى انلره ايتدى بو كلامكز حقدر يعنى اللهدن غيرينك حكمى يوقدر اما سزك بوكلامدن مراديكز باطلدر سز ديلرسزكه بو كلامك ظاهرى ايله عمل ايدوب

نفی امارت وحکومت ایدیسز حالبوکه البته خلق عالم ایچون بر حاکمدن لابددر کرکسه اول حاکم عادل ونیکوکار اولسون وکرکسه ظالم بدکار اولسون تا اول حاکمك یمن اعتنا وحسن اهتمامیله اعدانك قهر واستیصالی میسر اوله وغنایم مجموع اولوب امن طریق حاصل اوله وقویدن ضعیفك حقی الیویره وظالمدن مظلومك دادینی الیویرو نظام عالمی حیز قوتدن فعله کتوره شمدیکیحالده سزه کرکدر که بندن اوچ نسنه‌یی توقع ایده‌سز بریسی بودر که سزی مسجده دخولدن منع ایدمو بریسی اولدر که بکا موافقت ایدوب بنمله غزا ایدرسه کز سزی حصهٔ غنیمتدن ممنوع ومحروم ایتمیم و بریسی دخی بودر که سز بنمله مقاتله‌یه ابتدا ایتمدکچه سزکله مقاتله‌یه شروع ایتمیم ابو حنیفهٔ دینورینك تاریخنده مسطوردر که چون ابو موسی الاشعری وعمرو بن عاصك دومة الجندلده نه وجه اوزره حکم ایدوب حکومتلری نه نسنه‌ده قرار ایتدیکی خبرلری اهل کوفه‌نك سمعلرینه ایرشدی عظمای خوارج وانلرك اعیانی اولان عبد الله بن وهبك منزلنده جمع اولدیلر وعبدالله بن وهب خطبه اوقیوب تحمید باری سبحانه وتعالی ودرود صلوات محمد المصطفایی صلی الله تعالی علیه وسلم ادادنصکره ایتدی برجماعت که روز جزایه ایمان کتوره‌لر کرکدر که کندیلرینی امر معروف ونهی منکردن معزول ومعاف طوتمیه‌لر وشریف ووضیعدن کلمهٔ حقی دریغ ایتمیه‌لر شمدیکیحالده که بزم قرنداشلریمز ایکی شخصك حکومتنه اتفاق ایدوب اول ایکی شخص قرآن مجیدك خلافنه حکم ایتدیلر هرکیمکه بو بلیه و بدعتدن خلاص اولمق دیلیه کرکدر که بو شهردن چیقوب کیده حرقوص بن زهیر دخی بو نوعدن کلمات سویلیوب خلقی کوفه‌دن خروجه ترغیب ایلدی وحمزة بن سیار که عظمای خوارجك بریسی ایدی ایتدی بو ایکی ناصحلرك کلاملری عین صدق ومحض صوابدر وزمام اختیار برکشینك قبضهٔ اقتداره ویرلمك کرکدر که اول کشینك قامت قابلیتی شایستهٔ حکومت وریاست اوله تا که خلق مشکلات حوادثده ومعضلات وقایعده انك رأی صائبنه رجوع ایده‌لر پس خوارج بو سوزی معقول کوروب امر امارتی ایچلرندن یزید بن حصینه عرض ایتدیلر قبول ایتمدی اندنصکره ابن وقی عبسی‌یه عرض ایتدیلر اول دخی تلقی بالقبول کوسترمدی اندنصکره

عبدالله بن وهبدن التماس ایتدیلر که متقلد قلادهٔ خلافت اوله عبدالله اول قومك مسؤلنی مبذول طوتوب ایتدی بنم بوسزك امارتکزی قبول ایتدیکیم دنیاومافیهایه رغبتم اولدیغیچون دکلدر بلکه مقصودم احرازمثوبات اخروی ونیل درجات معنویدر اندنصکره وقاحت آستیننده ن ال چیقاروب اول جماعت اندن بیعت ایتدیلر ومهم ریاست انده قرار داده اولدقده یارانه ایتدی خدای عز وجل بزه عهد ومیثاق ویرمشدر که امر معروف ونهی منکره قیام ایده وز وهیچ کیمسه دن طوغری سوزی صاقنمیه وز وسبیل جهاده سالك اوله وز نته که خدای تعالی بیورمشدر (ومن لم یحکم بما انزل الله فاؤلئك هم الکافرون) و بریرده دخی بیورمشدر (فاولئك هم الفاسقون) وجمله مزه ظاهر وروشندر که اهل ملتدن برطائفه هوای نفسنه اتباع ایدوب کتاب الله مقتضاسیله عمل ایتمدیلر وایکی شخصی حاکم ایدوب خلاف حق حکم ایتدیلر واول خدا حقیچونکه اندن غیری خدا یوقدر اکر بکا اعانت ایدر هیچ بر کیمسه بولنمز ایسه ده بن یالکز اول جماعت کمراهله قتال ایتسم کرکدر تا مرتبهٔ شهادته ایرنجه وعظمای خوارجدن بعضیلر دخی اول قومی عبداللهك کلامنی اصغا واستماعه وامیرالمؤمنین علی ایله جدال ونزاعه تحریص ایدوب متفرق اولدیلر ایرتسی کون عبدالله بن وهب خوارجدن برطائفه ایله انلرك عظماسندن اولان شریح بن اوفی قاتنه واروب ایتدی ابوموسی الاشعرینك وعمرو بن عاصك کتاب اللهه مخالفت ایتکاری حکمنه قرنداشلریمز رضا ویرمکله کافر اولدیلر شمدیکیحالده بزم مرادیمز اولدر که کوفه شهرندن چیقوب کیده یز تا ارباب بطلاندن اولان قرنداشلریمزك یوزلرینی کورمیه یز شریح ایتدی اتباعمزه خبر ویره لمکه تا اتفاقله مداینه عزم ایدهلم وبصره یه قاصد کوندره لم تابصره ده اولان قرنداشلریمز دخی بزمله موافقت قیله لر یزید بن حصین ایتدی اکر جمله مز جمعیت ایله بوملکتدن چیقوب کیدر ایسك اهل بطلان قرنداشلریمز عقبمزدن ایریشوب بزمله جنك ایدرلر پس یامقتول اولورز یاخود انلرك حکمنه راضی اوللو اولورز صواب اولدر که کوفه دن برر برر ایکیشر ایکیشر چیوب کیده یز و بزم موعدمز جسر نهروان اولسون جمله مز اول اراده واروب اجتماع ایده یز وبصره یه برمکتوب کوندره لو بز که بصری قرنداشلریمز کلوب بزه جسر

نهروانده ملحق اولەلر پس خوارج قومی بو رأیی مستحسن کوروب بصره خوارجنه نامه یازدیلر مضمونی بوکه بزم اهل ملتمز ایکی شخصی حکم نصب ایدوب انلرك حکمنه راضی اولدیلر چون انلرك حکمی مخالف حکم الهی وامر سماوی ایدی انلرك مجموعی کافر اولوب طریق مستقیمدن منحرف اولدیلر شمدیکی حالده عزیمتمز شو یله قرار ایتدیکه جسر نهروانده مجتمع اولوب امر معروف ونهی منکره قیام ایده یز وسزلردن متوقع وملتمسیمز اولدرکه موضع معهوده کلوب یارانه ملحق اولوب ثواب وفضیلتدن نصیبکز محظوظ و بهرمند اوله سز شمدیکی حالده برادرلریمزك بربی که امانتله موصوف وخیانتدن متحاشیدر اولجانبه کوندرمشزدر حقیقت حالی و باقی احوالی اندن استعلام ایدەسز چون نامه اتمامه ایرشدی عبد الله بن سعده تسلیم ایتدیلر پس مکتوب خوارج بصره یه واصل اولوب مضموننه مطلع اولدقلرنده جواب یازدیلر که عن قریب موضع موعوده سزلره ملاقی اولمامز مقرردر اندنصکره اهل ضلالات بر بر ایکیشر ایکیشر کوفه دن چیقوب نهروانه متوجه اولدیلر یزید بن حصین کوفه دن خروجی وقتنده بو آیتی اوقورایدی قوله تعالى (فخرج منها خائفا يترقب قال رب نجني من القوم الظالمين ولما توجه تلقاء مدين قال عسى ربي ان يهديني سواء السبيل) و یولده کیدرایکن اول طائفه دن جمع کثیر اکا ملحق اولدیلر و یزید بن عدی بن طائی انلر ایله بیله ایدی چون یزیدك پدری حاتم اوغلی یزیدك اول طائفهء باغیه ایله کتدیکندن اکاه اولدی بلاتوقف عقبلرینه دوشوب مداینه دك کتدی کیسه یه ملاقی اولمیوب یزیددن اثر بولمادی مختارك عمی اولوب حضرت امیر المؤمنین قبلندن مداین حکومتنه مأمور اولان سعد بن مسعوده صورت واقعه یی اعلام ایدوب خوارج اولطرفه کلدکلرنده انلرك اخذ وحبسنه ترغیب ایلدی وهماندم دونوب کوفه جانبنه متوجه اولدی یولده کیدر ایکن عبد الله بن وهبه ملاقی اولدی کوردیکه اتباعندن برکروه ایله نهروانه کیدر عبدالله دیلدیکه عدی بن حاتمی اخذ وحبس ایده امارؤسای خوارجدن ایکی کشی مانع اولوب تعرض ایتدرمدیلر وعدی بن حاتمك کوفه یه توجهندنصکره اول زمانده مداین حاکمی اولان سعد بن مسعود بشیوز ار ایله مداینندن چیقوب خوارج

طلبنه مشغول اولدی جست وجو ایدر ایکن اخشام نمازی وقتنده
کرخ نام موضعده عبد الله بن وهبه ملاقی اولدی عبد اللهك یاننده
اوتوز نفردن زیاده کیمسه یوغیدی بر لحظه خوارجله جدال ایتدیلر
بعده سعدك اصحابندن بریسی ایتدی موقف خلافتدن بوطائفه نك
قتلنه حکم صادر اولمقسزین بوسر کشته لری قتل ایتمك معقول دکلدر
بواحوال حضرت امیرالمؤمنینه عرض اولنمق کرك دید کده سعد بورأیی
استصواب ایدوب خوارجك قتلندن الچکدی دونوب مداینه کتدی
پس عبد الله قطع منازل ایدوب نهروانه ایرشدی کوردیکه خوارجدن
برجمع کثیر اول موضعه کلوب نزول ایتمشلر و بواحوال خلالنده بصره
خوارجندن دخی بشیوز نفر کشی بصره دن چقوب نهروانه متوجه
اولدیلر بصره حاکمی اولان عبدالله بن عباس بوحاله واقف اولوب
اول جماعتی کیرو یه دوندرمکیچون اردلرنجه ابوالاسودی ابطال
رجالدن بر جماعتله کوندردی ابو الاسود خوارجك عقبنجه استعجال
ایدوب جرسوده اول طائفه یه ایرشدی لکن اول حوالیده شجاعت
وشهامتله نامدار اولان شبیب نام بهادر ارالرینه حائل اولمغله خوارج
ابو الاسودك تعرضندن امین اولدیلر بصره خوارجی یولده کیدرلرایکن
هر کیمه ملاقی اولسه لر کندی مذهبلرینی اکا عرض ایدرلردی اکر اول
کیمسه حکمینك حکمندن ابا وامتناع ایدرسه جاننی خلاص ایدردی
والا خوارجك ضرب تیغیله راه عدمه کیدردی چون بصریلر کوفیلره
ملحق اولدیلر انلرك خبر اجتماعی سمع اشرف امیرالمؤمنینه ایرشدکده
انلره نامه کوندردی بومنوال اوزره که (بسم الله الرحمن الرحیم من عبدالله
امیرالمؤمنین علی الی عبدالله بن وهب الاوسی ویزید بن حصین ومن
تبعهما السلام علیکم اما بعد اول ایکی کشیلری بز تحکیم ایتمشیدك بزم
تحکیمز انلرك حکملری کتاب وسنته موافق اولمقلغله مشروط ایدی
چون انلر کتاب وسنته مخالف حکم ایتدیلر بز انلرك حکملرندن تبری
ایدوب اولکی خلافت وامامتزده یوز ایمدی دونوب کلهسز حق تعالی
سزه رحمت ایلیه و بعد الیوم اوبخالفلر ایله دست وکریبان اولملویز
(حتی یحکم الله بیننا وهو خیر الحاکمین) چون شاه ولایت پناهك
مکتوبی خوارجه ایرشدی بومنوال اوزره جواب یازدیلرکه امابعد یاعلی

سن غضب پروردكاره مستحق اولدك وكندى نفسكه ظلم ايتدك واول
زمانده كه تحكيمه راضى اولدك كافر اولدك اكر توبه وايمانه كلور ايسك
سنك مسؤلكى قبول قلارز واكر معصيته اصرار كوستررايسك سنى
طريق مستقيمه دعوت ايدرز وشك يوقدركه بارى سبحانه وتعالى
ارباب خيانتى سومز چونكه خوارجك مكتوبى كوفه يه كلوب واصل
اولدى اميرالمؤمنين رضى الله تعالى عنه انلرك اطاعتندن مأيوس اولوب
ديلديكه اولجماعتى كندى حاللرينه قويه وشام طرفنه عزيمت ايدوب
معاويه يه لايق بركوشمال ويره لاجرم كوفه دن چيقوب نخيله ديدكارى
موضعده لشكركاه ياصادى واصحابنه امرايتديكه تهيهٔ سفر شامه
مشغول اوله لر ايرتسى كون عمال ولايته آدملر كوندروب اجتماع
عساكردنصكره توجه اعلام نصرت انجام ديار شامه ودفع اهل ظلامه
اولسه كركدر ديو اعلام بيوردى كوفيلر فرمانى موجبجه سفر يراغنه
مشغول اولديلر اميرالمؤمنين اطراف ممالكه اولاقلر كوندردى تاجلادت
وجرائت اصحابى مسارعتله متوجه لشكر ظفر قرين اوله لر و برنامه دخى
عبدالله بن عباسه ارسال بيوردى پس عبد الله بن عباس فرمان
موجبنجه بصره بلردن يدى بيك ارايله احرام بندملازمت دركاه عالى اولوب
كلدى وشرف دستبوس حاصل قيلدى پس اشكركاهده سكسان
بيكدن زياده ارجع اولدى و بواثناده خبركلديكه خوارج سواد عراقده
قتل وفساده ال اوزاتديلر وكتاب خدا وسنت مصطفايى اونوتديلر
وخوارجك طغيان خبرينى كتورن شخص شويله تقرير ايتديكه اول
جماعت شقاوت يولده كيدرلر ايكن اصحاب رسولدن ايكى بزركواره
راست كلديلر انلردن بريسى حاجب رسول خدا ايدى انلردن سؤال
ايتديلر كه سزابو موسى وعمرو بن عاصك تحكيمنه رضا ويرديكزمى
ويرمديكزمى انلر ايتديلر بلى رضا ويردك اول ظالملر مجرد بوسوز ايله
انلرك ايكيسنى دخى قتل ايتديلر وام سنان صدار يه يى دخى بو بهانه
ايله اولدرديلر واول ظالملر هنوز قان دوكوب وغارت ايتمكه مشغوللردر
حضرت اميرالمؤمنين بوخبرلرى استماعندنصكره حارث بن مره يى نهروانه
كوندردى تاواروب خبر صحيح كتوره اول بى كناه نواحئ نهروانه ايرشديكده
خوارجك تيغ ظلميله مقتول اولدى بوحكايت مسموع امراى عاليقدر

اولدقده اميرالمؤمنينه عرض ايتديلر كه بوكراهلرى كندى حاللرينه قيوب شامه كيتمك مصلحت دكلدر زيرا بونلرك سفك دما وغارت اموال ايتملرى يومافيوما ازدياد بولمقده‌در وممكندركه بوطائفه‌نك فسادلرى كوفه‌يه دخى ايرشه حالاصوابه اقرب اولان اولدركه لشكرايله اوطائفه جانبنه توجه ايده‌وز وانلرى اطاعت فرمانه دعوت ايده‌وز اكرقبول ايدرلرسه فهو المطلوب والاتيغ آبدار ايله اول قوم خاكسارى بادفنايه ويره‌وز پس خاطريمز خوارج انديشه‌سندن فارغ اولدقدنصكره عنان عزيمتى جانب شامه منعطف قيله‌وز بورأيى اميرالمؤمنينك طبع شريفنده مقبول ومستحسن واقع اولوب فرمان صادر اولديكه كوچ ايدوب خوارجك عقبنه دوشه‌لر پس امر موجبنجه قطع مراحل ايدوب خوارجك لشكر كاهلرينه برفرسخ مسافه‌سى اولان موضعه نزول ايتديلر واول منزلده شاه ولايت پناه تدبير وتأملدنصكره ابو ايوب انصارى ايله عبدالله بن عباسى خوارجك لشكركاهنه كوندردى تاواروب زلال نصيحتله انلرك حرارتلرينى تسكينه سعى واجتهاد ايده‌لر واروب اداى نصيحتده اهتمام ايتديلر كاركر اولمادى دونوب حضرت اميرالمؤمنينه كيفيت احوالى عرض ايتديلراندنصكره اميرالمؤمنين نفس نفيسيله خوارجك لشكركاهنه توجه ايدوب انلرك اسماعنه صدا ايريشه جك برموضعدن ندا ايتديكه (ايها العصابة التى خرجت للمحاجة) بن تحكيم اولنان ابوموسى وعمرو بن عاصه كتاب الله مقتضاسنجه حكم ايديكز ديديكمى سز بلزميسز واول زمانده كه مخالفلر رؤس رماحه مصاحف باغلمشلر ايدى بن سزه ديمش ايدمكه بوصورت عين حيله ومكردر برساعت مقدارى دخى حرب ومقاتله‌ده ثبات قدم كوستره‌لم فتح وظفر بزمدر ديدم چون سز حكمين حكمندن غيرى برامر آخره راضى اولمديكز بن دخى ايتدم بوقضيه ده بنم رضام انك اوزرينه دركه حكمين قرآنك احيا ايتديكنى احيا ايده‌لر واماته ايتديكنى اماته ايده‌لر چون اول ايكى شخص يعنى ابوموسى وعمرو بن عاص كلام الهى يه مخالفت ايدوب نفس اماره‌يه متابعت ايتديلر بن دخى انلرك حكمنى ابطال والغا ايدوب حرف اوله كلدم شمديكى حالده بلزين كه سزك بكا مخالفتكزك سببى ندر خوارج ايتديلر اول زمانده كه بز اول تحكيمه رضا ويرمشيدك كافر اولمشيدك

شمدی توبه ایدوب اول حرکتدن پشیمان ومسلمان اولدق اکر سن
دخی توبه واستغفار ایدوب مسلمان اولور ایسك بزینه سكا اطاعت
وانقیاد ایدەرز امیر المؤمنین ایتدی بن اسلامده قدیم ایکن ورسول خدا
ایله هجرت ایتمش ایکن وطالبا لمرضات الله بونجه غزواتی ارتکاب
ایتمشیکن بی موجب کندی نفسمه کفر ایله شهادت ایدرسم فی نفس
الامر زمرهٔ ارباب هدایتدن ایکن جملهٔ اصحاب ضلالتدن اولمش
اولورم بوندنصکره جناب ولایت مآب بیوردیکه سزدن التماس ایدرین که
کندی قومکزدن قول وفعلنه تمام وثوقکز اولدیغی برشخصی بکا
کوندرەسزکه بنله معارضه ایده اکر اول شخص بنی الزام ایدرسه بن
سزك قولکز ایله عمل ایدرم واکر بن اکا غالب اولورسم اللهدن قورقوب
عروهٔ وثقای مطاوعته ال اوره سز خوارج عبدالرحمن بن الکوابی
بوخصوصده امین اختیار ایدوب اول حضرتله معارضه یه
کوندردیلر حضرت امیرالمؤمنین ایتدی ای ابن الکوا سز بنم خلافتمه
راضی اواوب بنم ملازمتمده بوقدر جهاد وغزا ایتمشیکن نه حالدرکه شمدی
خلافتی طوتوب بکا عصیان ومخالفتی جائز کوررسز حرب جمل ایامنده
سزدن بونك امثالی مخالفت وعصیان صادر اولمامشیدی بونك اصلی
ندر ابن الکوا ایتدی حرب جمل ایامنده هیچ تحکیم یوغیدی جناب ولایت
پناه ایتدی ویحك یا ابن الکوا هدایت وارشاد ایله بنم اتصالمی زیادەدر
یوخسه رسول خدانك اتصالمی زیادەدر ابن الکوا ایتدی رسول خدانك
اتصالی زیادەدر جناب ولایت پناه ایتدی عجبا اشتمدکمی که حضرت رسول
خدا صلی الله علیه وسلم نجران رهبانلرینه معارضه ایتدکده بو آیت نازل
اولدی که (قل تعالوا ندع ابناءنا وابناءکم ونساءنا ونساءکم وانفسنا وانفسکم)
وحالبوکه اهل نجرانك ارباب کذبدن اولدقلرینه حق تعالانك شکی
یوغیدی ابن الکوا ایتدی اول آیتده مقصود اهل نجران اوزرلرینه احتجاج
اولمق ایدی اماسن کندی نفسکده وکندی خلافتکده شك ایتدك اول
زمانده که حکمینك حکومتلرینه راضی اولدك وچونسن کندی
نفسکده وخلافتکده ورطه یه دوشدك بزم سنك حقکده شکه دوشممز
بطریق اولی در امیر المؤمنین رضی الله تعالی عنه بر آیت دخی اوقیوب
کندی مدعاسنه استشهاد ایلدی ابن الکوا دخی برنا موجه جواب

سو يلدى حضرت امير المؤمنين مناظره‌دن ال چكميوب تا ابن الكوا يى ملزم قيلدى ابن الكوا ايتدى هرنه سو يلدك ايسه راست سو يلدك سنده هيچ عيب يوقدر اندن غير يكه ابوموسى و عمرو بن عاصك حكومتلر ينه راضى اولمغله كافر اولدك شاه ولايت پناه جواب و يرديكه بن ابو موسايى حاكم ايتدم معاويه دخى عمرو بن عاصى حاكم ايلدى ابن الكوا ايتدى ابو موسى كافردر اولحضرت ايتدى ابو موسى دومة الجندله كتديكى وقتده مى كافر اولدى يوخسه حكم ايتديكى وقتده مى كافر اولدى ابن الكوا ايتدى حكم ايتديكى وقتده كافر اولدى اولحضرت ايتدى ابوموسى حين ارسالده مسلمان اولوب حين حكمده كافر اولديسه بنم اندنه گناهم وار فرضا رسول خدا مشركارى دين اسلامه دعوت ايتمك ايچون برشخص كوندرمش اولسه اول شخص واروب مشركارى برآخر دينه دعوت ايلسه اولحضرته اندن نه اعتراض وارد اولور پس مجرد ابوموسانك ضلالتيله بنم اوزريمه اعتراض وارد اولورمى واهل اسلامك خونى سزه نوجهله مباح اولور چون عظماى خوارج حضرت امير المؤمنينك ابن الكوايه بو نوعدن سو يلديكى كلماتى اشتديلر ابن كوايه ديديلركه بو كشينك مناظره سندن قصر يدوقطع زبان ايت ودونوب مقامكه كل پس ابن الكوادونوب مقامنه كتدكده خوارج مستعد حرب وقتال اولديلر وحضرت اميرك خوارجله مناظره سى بابنده برروايت دخى واردركه اعثم كوفى اول روايتى كندى تاريخنده ايراد ايلمشدر اول روايته مطلع اولمغه ميلى اولنلر اعثم كوفينك تاريخنه نظر ايده‌لر (چون جناب ولايت پناه بلديكه اول كمراهلرك قضيه سى قليجك غيرى ايله فيصل بولميه جقدر تعبيهٔ لشكره مشغول اولوب ميمنه يه حجر بن عدينك وجوديله زيب وزينت و يردى وميسره يى شيث بن ربيعه يه حواله بيوردى وابوايوب انصارى يى سواريلره امير ايلدى ومجموع پياده‌لرى ابو قتادهٔ انصار يتك ظل رايتنده اولمغى فرمان بيوردى اول جانبدن خوارج دخى تسويهٔ صوفوفه قيام كوستروب ميمنه‌لرينى محمد بن حصينك وجودى ايله ملوث ايتديلر وميسره يى شريح بن ابى اوفانك اهتمامنه مفوض قيلديلر وخرقوص بن زهير سوارلرد ياستنى قبول ايلدى وعبد الرحمن بن الكوا پياده لر حكومتى وجهنه همت قيلدى اولكون ايكى لشكر بر برينه مقابل اولديلر امير المؤمنين علمك محافظه سنه ايكى بيك

ارتعیین یوروب ندا ایتدردیکه هر کیمکه علم سایه سنه کله امان بوله وهر کیم
کوفه جانبنه کیده کنف رحمت رحمانده اوله بو اثناده مرة بن نوفل
اشجعیکه رؤسای خوارجك بریسی ایدی کندی متابعلرینه ایتدی بن
بیلمزین که علی داماد و برادر ووصی وولی رسول خدا صلی الله تعالی علیه
وسلم ایکن بن انکله نه جهتله جنك ایدم پس بشیوز لشکر ایله خوارج صفندن
چیقوب کوفه طرفنه کتدی واول طائفه دن بر کروه دخی ظل علم مذکوره
التجا ایدوب مال وجانلری ایله نجات بولدیلر ابو حنیفهٔ دینوری تاریخنده
مسطوردر که حضرت شاه ولایت پناه فرمان بیوردیکه مخالفلر حربه مباشرت
ایتدکجه لشکر مظفردن برفرد محاربه یه میل کوسترمیه چون اهل خلاف
کوردیلرکه سپاه منظور قدملرینی ایلروقومازلر براغوردن (لا حکم الا الله
ولو کره المشرکون دیوب هیئت اجتماعی اوزره لشکر ظفر اثره حمله ایلدیلر
خوارجدن بر کروه میمنه یه و برطائفه میسره یه هجوم ایتدیلر پس حامیان حوزهٔ
دیندن قیس بن معاویه خوارجدن شریح بن ابی اوفی یه مقابل اولوب زخم
تیغ آبدار ایله اباغنی ساقندن جدا ایلدی وشریح اول زخمله ینه معرکه ده ثبات
قدم کوستردی تاقیس بن سعد کلوب اول ناتمامك مهمنی اتمامه ارشد ردی
(بعض نسخه ده مذکوردر که خوارجدن اخنس طائی نام بر مرد که حرب
صفینده حضرت امیر المؤمنینك رکاب همایونی ملازملرندن اولوب اول
معرکه ده اندن مردانه لك آثاری ظهوره کلمشیدی ومخالفلردن جماعت
کثیره انك تیغ آبداریله خاك مذلته دوشمشیدی بو حرب نهروانده مذکور
اخنس صفندن چیقوب ایکی قومك میاننده طوردی وکندی مفاخرینی
مشعر ومآثرنی متضمن برقاچ بیتلر اوقیوب صفوف ظفر قرینه شیر عرین
کبی حمله ایتدی وصفوفی یاروب برطرفدن دخی باش کوستردی پس
حضرت امیر المؤمنین انك آردندن آت قوپاردقده اخنس توقف ایدوب
او حضرته حمله ایلدی حیدر کرار انی زخم ذوالفقار ایله خانهٔ زیندن روی
زمینه دوشوردی بو اثناده خرقوص بن زهیر فرصت بولوب حضرت
امیر المؤمنین اوزرینه آت سوروب قلیج حواله ایتمك دیلدی شهسوار مشرق
ومغرب یعنی علی بن ابی طالب پیش دستلك کوستروب باشنه برتیغ اوردی
شویلکه مغفری یاریلوب اول زخم باشنه کار ایلدی وعنان فرسی قبضهٔ
اقتداردن چیقوب معرکه آخرنده جیقه سی نهروان صوینك کنارنده

بولندی اندنصکره خرقوصك ابن عمی اوحضرته قصد ایدوب میدانه کلدی واوحضرتك برزخمیله جان شیرینی مالك دوزخه تسلیم ایلدی چون عبدالله بن وهب که بو فتنه نك سرمایه سی وقوم خوارجك رأس رئیسی ایدی بو صورت حالی مشاهده ایدوب ایلرو کلدی وآواز بلند ایله ندا ایدوب ایتدی ای ابو طالب اوغلی سنك بو تطاول وتغلبك نیچه یه دك بنم مقابلمه کل تا ارلرك زخمنی ودلاورلرك حمله سنی مشاهده ایده سن بن یمین ایتمشمدرکه بو موضعدن رفع قدم قلمیم تا سنی قتل ایده م ویاخود مقتول اولم امیر المؤمنین بو سوزدن تبسم بیوروب ایتدی ابن وهبه نه عجب احمق وبی حیادرکه بنم نیچه یلمی کماینبغی اکلمش وبیلمش ایکن بنم قارشومه کلوب بو نجلین جرأتلر کوستررایکیدن خالی دکل یا کندو حیاتندن مأیوس اولمشدر ویاخود جان شیریندن ال یومشدر ابن وهب برقاچ قدم حرکت ایدوب حضرت امیر المؤمنینه قریب اولدقده اوحضرت ضرب شمشیر آبدار ایله ابن وهبی خاکسار ایدوب دارالبواره کوندردی پس ابن وهب مقتول اولدقدنصکره ظفر پناه مهم بقیهٔ خوارجی تمامه ایرشدردیلر شویلمکه دورت بیکه قریب مرد جنکیدن طقوز کشیدن غیری کیمسه جان قورتارمدی (نقلدرکه قتاله شروع اولنمزدن مقدم اوحضرتك زبان معجز بیانی بو کلمه ایله متکلم اولمشیدیکه بو معرکه ده بزم مقتوللریمز مرتبهٔ آحاددن درجهٔ عشراته ایرشمه کرکدر ومخالفلردن اون کشی خلاص اولماسه کرکدر (روایتدرکه خوارجدن خلاص اولان طقوز کشیلرك ایکیسی فرار ایدب خراسان ولایتنه نیچه یللر اول مملکتده طوروب بعده فیروزشهرینه عزیمت ایتدیلر وآخر عمرلرینه وارنجه اول دیارده اکلنوب آخر دیاره کتمدیلر سجستان ولایتنك خوارجی انلرك نسللرندندر ایکی نفر دخی ولایت جزیره ده ساکن اولدیلر اعثم کوفی ایدرهنوز اول ایکی شخصك اولادندن ساحل فراتده باقی قالمشلردر وانلردن ایکی شخص دخی یمن ولایتنه دوشدیلر اول مملکتده متوطن اولوب انلردن اولاد متولد اولدی وخوارج یمن انلرك نسللرندندر وانلردن ایکی خارجی عمانه واروب انده ساکن اولدیلر وخوارج عمان انلره منسوبدر واول بی دولت وبی سعادتلردن برشخص دخی فرار ایدوب تل هوازنه دشمشدر وبعض روایاتده کلمشدرکه ابوایوب انصاری حضرت امیره عرض ایدوب ایتدی اثناء حربده یزید بن حصینه نیزه لر اوردیلر

شو يلكه ارقه سندن چيقدى واكا ايتديلر ياعدو الله سكا بشارت اولسون نار جهنمله حضرت اميرالمؤمنين ايتدى شك يوقدر كه يزيد نار جهنمه اوليدر وهمچنان روايتدن برطائفه ديمشلردركه حضرت اميرك ملازم دركاهندن هانى بن خطاب وزياده بن حفصه عبد الله بن وهبك قتلنده نزاع ايدوب هر بريسى انى بن قتل ايتدم ديو ادعا ايتديلر وحال بوكه ايكيسى دخى نيزه اورمشلرايدى حضرت اميرانلره ايتدى ايكيكز دخى دون همتسزكه برمبطلى قتل ايله تفاخر ايدرسز (منقولدركه حضرت اميرالمؤمنين نهروان حربندن مقدم ديمشيديكه انلر يعنى خوارج برطائفه دركه ديندن چيقارلرنتكه تيركماندن چيقاراول طائفه قرأن اوقورلر اما قرأن انلرك بوغازلرندن اشاغى ايغزوانلرك قلبلرنده قرأندن برنشان بولمز اول خدا حقيچونكه دانه يى طپراقده بتورر وآدميلره خزانهٔ جودندن لباس وجود كيدير حضرت رسول صلى الله تعالى عليه وسلم بكا خبر ويرمشدر اول طائفه ايله جنك ايتسك كركدر واول طائفه باديهٔ ضلالدن منهج هدايته كلمزلر وانلرك علامتلرى اولدركه اول جماعت ايچنده بركشى واردركه انك اموزى باشنده عورتلرممه سى كبى برلحم پارهسى واردر وانلرك قيللرى كدى بيغى كبيدر عبدالله سلمانى ايدر بن اول سفرده حضرت اميرالمؤمنينك رفيقى ايدم چون نهروان قربنه ايرشدك برشخص كلوب حضرت اميرالمؤمنينه خبر ويرديكه خوارج نهروان كوپروسندن اوته يقايه كچديلراولحضرت نماز قيلردى نمازدن فارغ اولدقده بيورديكه بوخبر غير واقعدر انلر دخى نهروان صويني كچمديلر بن هركز يلان سويلمزين وبكا يلان سو يلمديلر انلرك محل قتلى نهروان صوينك بوجانبى اولسه كركدر وانلر سزدن طقوزكشى قتل ايتسلر كركدر وانلردن اون كشى خلاص اولماسه كركدر مزبورعبدالله دن مرويدركه چون اميرالمؤمنين بوذكراولنان حديث ذوالثديه يى بيان ايلدى اولحضرته اوچ نوبت يمين ويردمكه بوحديثى رسول خدادن اشتدكمى اول حضرت اوچ نوبت يمين ايدوب اشتدم ديدى چون خوارج حضرت اميرك تعيين واشارت بيورديغى موضعده مقتول اولديلر اولحضرت بيورديكه مقتوللر ايچنده ارايوب ذوالثديه يى بوليكز متابعلردن برقاچ كشى انى جست وجو ايدوب بوليمديلر حضرت اميره خبر ويرديلرمقتوللرايچنده اول صفتله

موصوف كيسه يوقدر حضرت اميرك فرمانيله تكرار جست وجو ايدوب انى فرق نفر مقتوللرك التنده بولوب چيقارديلر وانى حضرت اميرك حضورينه كتورديلر او حضرت سجدهٔ شكر ايلدى چون اول ملعونك اوموزى باشنى آچديلر كورديلر عورت ممه سى كبى برات پاره سى بتمش وكدى بيغى كبى غليظ قيللر انى قاپلمش اول ات پاره سنى چكسه لر اوزار ايدى قيوو برسه لر عورتلر ممه سى كبى مجتمع اولوردى (روايتدر كه حضرت امير المؤمنين خوارج جنكندن فارغ اولدقدنصكرا انلرك مقتوللرى اوزرينه عبور بيوردقده ايتدى زهى خسارت سزه كه الدانمق واسطه سيله عاقبت مقتول اولديكز او حضرتدن سؤال ايتديلر كه بو جماعتى كيم الدادى او حضرت جواب ويرديكه بونلرى شيطان ونفس بافرمان الدادى وبو آيتى اوقودى (وغرتهم الامانى وزين لهم الشيطان اعمالهم) اندنصكره ايتدى اكر سزك اغترار يكزه سبب اوليه جغنى بيلسيدم رسول خدانك صلى الله تعالى عليه وسلم بو جماعتك قاتللرينه ويرديكى وعده لرى سزه خبر ويرردم راوى ايدر اول مقتوللرك ايچنده درتيوز نفر كيسه ده هنوز حياتدن رمق باقى قالمشيدى حضرت امير بيوردى اول كيسه لرى اقربالرينه تسليم ايتديلر وخوارجك دواب واسلحه سنى سپاه ظفر پناهه قسمت ايدوب سائر اموال وامتعه لرينى انلرك وارثلرينه ويرديلر چون امير المؤمنينك خاطر خطيرى خوارج مهمندن فراغ بولدى زبان خجسته بيانى حمد وثناى خداى تعالى ودرود محمد مصطفى ايله صلى الله تعالى عليه وسلم دركار ايدوب لشكرينى توجه جانب شامه ترغيب ايلدى وبيورديكه ملك منان سزك حقكزده عواطف واحسانى مبذول طوتوب دشمنلريكزى منكوب ومخذول قيلدى شمديكى حالده كه نصرت وظفر وجنات احوالكزده لايحدر متوجه اوليكز ووعدهٔ سابقه مقتضاسيله عنان عزيمتى جانب ديار شامه معطوف قيلكز چون حضرت حق سزى مارقين اوزرلرينه غالب ايلدى قاسطينك دخى دفع واستيصاللرينه همت ايديكز معارف سپاهدن برجماعت كه اشعث بن قيس انلرك رئيسى ايدى متفق اللفظ والمعنى ديديلر كه يا امير المؤمنين بزم سهاممز تمام اولوب قليجلريمز كندو رماحمز شكسته اولمشدر بزى كوفه يه ايلت تا برقاچ كون تجديد سلاحه مشغول اولوب استراحتدنصكره اهبت واستظهار ايله واروب اهل طغيانك قلع وقمعنه

اهتمام ایدهلم اولحضرت انلرك ملتمسلرینی مبذول طوتدی پس طبل رحیل
اوریلوب کوفه یه متوجه اولدیلر طی منازل وقطع مراحل ایدرلك مقصده
ایرشدیلر و کوفه نك طشره سنه نزول ایدوب نخیله موضعنده لشکرکاه
ایدندیلر امیر المؤمنین فرمان بیوردیکه شهرده برمهم و مصلحتی اولانلر
شهره کیدوب بر کوندن زیاده شهرده آرام ایتمسونلر که شام سفری
تأخیر وتوقف کوتورمسنه دکلدر سپاه نصرت پناه امره امتثالده نوعا
تکاسل کوستروب برقاج کوندنصکره لشکرکاهده جماعت قلیله قالدی
واکثر سپاه شهره کیرمکله لشکرکاهی خالی قیوب راحت نفسی مشقت
سفر اوزره تقدیم ایتدیلر حضرت امیرالمؤمنینك هر خطبه اوقودقجه
زبان فصاحت بیانك اهل کوفه یه توبیخ وسرزنشلری مرتبهٔ عد
واحصایی تجاوز ایتمشیدی پس کوفه ونواحیسی خلقی اولحضرتك
خدمتنه کلوب ایتدیلر یا امیر المؤمنین هر قنغی جانبه توجه بیورر ایسهك
بزسنك رکاب همایونكك ملازملری یز اول حضرتك طبع انورینه خوش
کلوب امر ایتدی تا حارث همدانی ندا ایتدیکه صدق نیتی وصفای
طویتی اولان مسلمانلر کرکدر که یارین فلان موضعده حاضر اولسونلر که
اول محل لشکرکاه اولمغه لایق برمحلدر چون حضرت امیرالمؤمنین ایرتسی
کون اول لشکرکاه تعیین بیوردیغی محله واردی اول اراده اوچیوزدن زیاده
کیمسه کورمدی ملول ومحزون اولوب اول محلده ایرتسی کون دخی
توقف بیوردی پس حجر بن عدی وقیس بن عدی اولحضرتك حضورینه
کلوب ایتدیلر که یا امیرالمؤمنین مصلحت اولدر که خلقه شام سفرینی
تکلیف بیورهسن اکر اطاعت ایتمزلرسه عاصیلرك عقوبتنه فرمان بیورهسن
حضرت امیرالمؤمنین بو رأیی استحسان ایدوب موقف خلافتدن فرمان
واجب الاذعان صادر اولدیکه کوفه شهرنده لشکردن کیمسه قالمیوب لشکر
کاهده مجتمع اولهلر بو منوال اوزره منادیلر ندا ایتدکده جمله لشکر بی توقف
شهردن چیقوب لشکرکاهه کلدیلر ومقرر بیورلدیکه معقل بن قیس لشکر
سورمك ایچون رساتیق وقرایی دور ایدوب وقت موعودده لشکری
احضار ایده هنوز معقل مأمور اولدیغی مصالحی کوروب کوفه یه کلمدین
اولحضرت فوز شهادته فائز اولدی (بعض روایاتده کلمشدر که هجرتدن

قرقنجی سنه‌نك اوائلنده شام جانبندن کوفه‌یه بعض موحش خبرلر کلمکله قرق بیك ار حضرت امیر المؤمنینه بیعت ایتدیلر که مخالفلرك دفعنی وجهه همت واقصای مقاصد ایده‌لر چونکه انلرك تدبیری تقدیر الهی‌یه موافق دکلیدی حضرت امیر المؤمنین اول زمانده ریاض رضوانه خرام ایتدی (مخفی دکلدر که روایات واخبارده لفظ مارقین خوارجدن عبارتدر بعض مورخین انلرك احوالنی ناکثین وقاسطین حکایاتندن تقدیم ایدوب بعضیلری تأخیر ایتمشلردر مسود الاوراق یعنی مصنف کتاب روضة الاحباب اول طائفهٔ اهل خلافك متأخرلری اولمغله ناکثین وقاسطین فرقه‌لرینك احوالندنصکره سلك بیانه انتظام ویردی

﴿ هجرتدن قرقنجی سنه‌ده امیر المؤمنین علینك ﴾
﴿ واقعهٔ شهادت هائله‌سی بیان اولنور ﴾

تواریخده مثبت اولان بودر که انس بن مالکدن رضی الله تعالی عنه روایتدر که مرتضی علی کرم الله وجهه برنوبت خسته اولدی حضرت رسول خدا صلی الله تعالی علیه وسلم ابو بکر وعمر ایله او حضرتك عیادتنه کتدی چون حضرت رسالت پناه اول شاه ولایت مآبك یوزینه نظر ایدوب خاطرینی سؤال ایلدی شیخین اول وقتده برسوز سویلدیلر اول کلام انی مشعر ایدیکه اول حضرت بوخسته لکدن عجبا افاقت بوله‌می حضرت رسول خدا صلی الله تعالی علیه وسلم انلرك کلاملرینك مضموننه واقف اولدقده ایتدی علی اولمزنا غیظ طولدقجه وعلی فوت اولمازمکر مقتول وشهید اوله کاهی امیر المؤمنین کندینك مقتول اولمسی بابنده برکلمه بیوررردی اول کلمه‌نك ملخصی بوایدیکه عجبا اقبح خلق اللهه یعنی معاویه‌یه بنم محاسنم قانله مخضوب اولمسی خبرندن ناغعرکنه خبراوله (نقلدر که معاویه‌یه ایام حکومتنده برتردد پیدا اولدیکه کندیسی حضرت امیر المؤمنیندن مقدممی فوت اوله‌یوخسه مؤخرمی فوت اوله بوبابده اندیشه ایدوب خاطرینه کلدیکه بومشکلی بنه علیدن غیری حل ایدر کیمسه بولنماز پس اعرابدن اوچ نفر کیمسه‌یه امر ایتدیکه بربری ارد نجه کوفه‌یه واره‌لر وحضرت امیر المؤمنین حضورنده معاویه فوت اولدی دیه‌لر بوخبر عقبنده او حضرتدن صدور ایدن کلمه‌یه مترصد اولوب کله‌لر

ومعاويه‌یه خبر و یره‌لر واول زمانده که‌شاه ولایت پناه کوفه مسجدنده منبره چیوب خطبه اوقوردی وخلقه وعظ و نصیحتده مشغول ایدی اول اوچ نفراعرابیلرك بریسی کوفه‌یه کلدی و بیلدیکه حضرت مرتضی علی مسجدده در تعجیل تماءله اول ارایه کلوب آواز بلند ایله ایتدی ای اهل کوفه سمزه بشارت اولسونکه معاویه وفات ایلدی بوسوزدن یاران اشتبشار واهتزاز کوستردیلر اماامیر المؤمنین سوق کلام وعظ ونصحه مشغول ایدی اندنصکره اول اعرابینك بریسی دخی مسجده کلوب معاویه‌نك فوتنی اعلام ایلدی بوندنصکره اصحابك تاب وتحملی قالمیوب جوش وخروشه کلدیلر وامیر المؤمنین قرار سابق اوزره وعظ ایدوب بوخبره التفات ایتمدی اول اعرابینك بریسی دخی کلوب اولکی خبرلری تصدیق ایتدکده یاران ایتدیلر یاامیر المؤمنین معاویه‌نك موتی خبری محقق اولدی بلرزکه بویله بردشمنك موتی خبرینی استماعدن سنك بشرهٔ مبارککده نیچون بهجت وسرور اثرلری ظاهر اولماز اوحضرت کندی مبارك رأس ومحاسننه اشارت ایدوب ایتدی معاویه بونلری بنم قانمله مخضوب کورمدکجه فوت اولماز (مستفاده مذکوردرکه محمدبن اسحق همدانیدن روایت ایدرکه خوارج قتلندنصکره امیرالمؤمنین محمدبن ابی بکره خبر کوندردیکه مصر فارسلرندن برقاچ کیسه‌لری کندی قاتنه کوندره محمد دخی مصر فارسلرینك ارباب نجدت وبسالتندن یکرمی نفر کیسه‌لری اوحضرت قاتنه ارسال ایلدی اول کیسه‌لرك بریسی عبد الرحمن بن ملجم ملعون ایدی چون شاه ولایت پناهك نظری اول ملعونه دوش اولدی ایتدیکه (اشدد حیازیمك للموت فان الموت لاقیك) و بعض نسخه‌ده مذکوردرکه اسفاردن برسفرده ابن ملجمك فرسی مفقود اولوب حضرت امیرالمؤمنین قاتنه کلدی وبرفرس طلب ایلدی چون حضرتك مبارك کوزی اکادوش اولدی بیوردیکه (ارید احسانه و یرید قتلی) یعنی بن اکاعطا ایتمك استرین اول بنم قتلمی دیلر (نقلدرکه برکون حضرت امیرالمؤمنین رضی الله عنه ابن ملجمدن سؤال ایتدیکه هیچ سنی بریهودی عورتی امزردیمی ابن ملجم ایتدی بلی اول حضرت ایتدی هیچ اول عورت سکا خطاب ایدوب ای حضرت صالحك دوه سنی سکرلیاندن شقیرك دیدیمی ابن ملجم ایتدی بلی اویله

دیدی شاه ولایت پناه ابن ملجمدن بو سوزی ایشیدوب کندو یه سکوتی شعار ایدوب هیچ طنمدی (متون کتب تواریخ بوخبری ناطقدر که حضرت امیرالمؤمنین وامام المتقینك جوار رحمت رب العالمینه واصل اوله جغی زمانه قریب اولحضرت گاه امیرالمؤمنین حسنك خانه سنه وگاه امیرالمؤمنین حسینك خانه سنه وگاه عبد الله بن جعفرك رضی الله تعالی عنهم خانه سنه تشریف بیوروب افطار ایدردی واوچ لقمه دن زیاده یمزدی وایدردیکه بعد الیوم بنم سزلرده مهمان اوله جغم برقاچ کونلردرزیاده دکلدر (مسوداوراق یعنی جامع کتاب روضة الاحباب ایدر حضرت شاه ولایت پناهه ابن ملجم ملعونك قصدی بابنده روایات مختلفه کورلمشدر و بومقامده مورخان معتمدك صحتنه اتفاق ایتدکاری روایت ایرادیله اختصار اولنمشدر من الله العصمة ومنه التوفیق (علماء اخباردن برطائفه کندی مصنفاتلرنده کتورمشلردرکه نهروان واقعه سندنصکره عبدالرحمن بن ملجم مرادی وبرك بن عبدالله المسعود وعمرو بن بکرالسعدیکه بونلر غلاة خوارجدن ایدیلر مکه ده جمع اولوب بربریله ملاقات ایتدیلر وحضرت امیرالمؤمنینك عاملرینك تعییبنه دیل اوزادوب برساعت دخی نهروان مقتوللرینك تعریف وتوصیفلرینه اشتغال ایدوب اغلاشدیلر ومجلس آخرنده ایتدیلرکه بزم شفای صدورو راحت نفوسمز اوچ کشیلرك قتلنه منحصردرکه انلرسالك طریق غوایت وضلالتدر یعنی امیرالمؤمنین علی رضی الله عنه ومعاویة بن ابی سفیان وعمرو بن عاص پس ابن ملجم ایتدی علی مهمنه بن کفایت ایدرین برك بن عبدالله ایتدی بن معاویه نك کاربنی اتمامه ایرشدیررم عمرو بن بکرایتدی بن عمرو بن عاصك دفع شرینی قبول ایدرین پس سیفلرینی مسموم ایدوب انك اوزرینه قرار ویردیلرکه رمضانك فلان کیجه سنده اول اوچ کشیلرك رشتهٔ حیاتلری بزم اهتمامزایله منقطع اوله اندنصکره بربرندن جدا اولوب ابن ملجم کوفه جانبنه کتدی برك دمشقه استعجال ایتدی عمرومصرطرفنه روان اولدی چون ابن ملجم کوفه یه کلدی اتفاقی برعورتله ملاقات ایتدیکه ملاحت وصباحتده عدیل ونظیری یوغیدی کویا بو بیتی انك شاننده سویلمشلردر (بیت) روی چون حاصل نکوکاران ❋ زلف چون نامهٔ کنهکاران ❋ اول ملعونه دخی خوارج جمله سندن ایدیکه انك پدری و برادری واری حرب نهرواده سپاه

ظفر پناهك تيغيله مقتول اولمشلر ايدی اول عورتك نامی قطامه ايدی ابن
ملجم انك حركات موزونه شيفته اولوب انی عورتلغه آلمق ديلدی اول ملعونه
ايتدی اكر بنم مهرم عهده سندن كلمكه قادر اوله بيلور ايسك مضايقه
يوق ديدی ابن ملجم عليه اللعنة واللعنة عليه احق ايتدی سنك مهرك
ندر قطامه لعنة الله عليها ايتدی بنم مهرم اوچ بيك درهم و برغلام
و بر كنيزك وعلی بن ابی طالبی قتل ايتمكدر ابن ملجم مهر مزبوری قبول
ايلدی وايتدی بن خود كوفه يه بو مهم ايچون كلمشيدم قطامه ملعونه
ايتدی سكا بو بابده رفيق ومددكار اولمغيچون بر آخر كشی دخی كركدر
پس كندی اقرباسندن وردان نام برشخصی اول ملعونه رفيق ايتدی
وشبيب بن بجره دخی قطامه نك اغواسيله ياخود ابن ملجمك اضلالی ايله انلره
ثالث اولوب ليله معهوده يه منتظر اولديلر (برروايتده ليله معهوده رمضانك
اون يدنجی كيجه سی ايدی پس برك دمشقه ايرشوب اول كيجه مسجدده
معاويه نك مقعدينه برقليچ اوروب مجروح ايلدی انی طوتوب كرفتار ايتديلر
چون برك مأخوذ اولدی معاويه يه ايتدی سنی مسرور ايده جك برخبرم
واردر معاويه سؤال ايتديكه اول قنغی خبردر برك ايتدی قرنداشم ابن ملجم
بو كيجه علی بن ابی طالبی قتل ايتسه كركدر معاويه ايتدی بو خبرك صدق
وكذبی معلوم دكلدر پس امر ايتدی برككك اللرينی واياقلرينی قطع ايتديلر
وديلنی چكوب وچيقاروب كسديلر تا اقبح وجهله مرد اولدی ومعاويه
طبيب حاذق احضار ايدوب برككك تيغ زهرناكنك زخمنه علاج طلب ايلدی
طبيب ايتدی بو زخمك دواسی ايكی علاجك برينه منحصردر يا داغ يقارسن
وياخود شربت ايچرسن لكن شربتی اختيار ايتدككده قوت مولده
ساقط اولوب سندن غيری اولاد وجوده كلمز معاويه ايتدی بنم داغه تحمل
يوقدر واولادم چوقدر بعد اليوم اولاد كتورمكه محتاج دكلم پس معاويه
طبيبك شربتنی ايچوب يارهسی ملتئم اولدی اندنصكره معاويه بيوردی
مسجدده انكيچون بر مقصوره پيدا ايتديلر هر بار مسجده واردقده اول
مقصوره ده تحفظ ايدردی و برجماعت يالك قليچلر ايله طوروب انی حفظ
وحراست ايدرلردی (وچون عمرو بن بكر مصره ايرشدی فرصت كوزلردی
واول معهود كيجه ده اتفاقا عمرو بن عاص قارن آغريسنه مبتلا اولوب
مسجده كلمكه اقتداری اولمامغله بنی عامردن برشخصی امامت ايچون

مسجده کوندردی پس عمرو بن بکر کاوب امامه سجود ایدر کن بر قلیج
او بله اوردیکه امام بردخی باش قالدر مدی مسجدك اطرافندن فریاد
قوپاروب ایتدیلر ای ظالم سنك قتل ایتدیکك کشی عمرو بن عاص دکلدر
عمرو بن بکر فرار ایتدی وایدردیکه بنم نه کناهم وار بن عمرو بن عاصك
غیر بنك ضرب تیغمله مقتول اولسنی دیلدم (اردت عمروا وارادالله خارجة)
ومقتول اولان شخصه خارجة عامری دیرلردی وبعض نسخه ده معاویه نك
قتله مقبل اولان برك بن عامر اولمق اوزره تقریر ایدوب دیمشلردر که
عمرو بن عاصك قتلنی قصد ایدن عبدالله بن مالك صداوی ایدی (روایتدر که
حضرت امیرالمؤمنین علی رضی الله عنه اسحارده مسجده کاوب تا طلوع
صبح وقتنه دك عبادته مشغول اولوردی اوحضرتك دوستلری بو حاله
مطلع اولوب بر برلرینه ایتدیلر شاه ولایت پناهك دشمنلری چوقدر
واوحضرتك وجود شریفنه بر آسیب ومضرت ایرشمکدن اندیشه
وباکی یوقدر ایمدی بزم اوزریمزه واجبدر که اوحضرتك احوالنی
قاروب هر سحر بزدن بر جماعت مسجدك اطرافنده حاضر اوله لر
واوحضرتی مکر دشمندن حفظ وحراست ایده لر پس اصحاب واحباب
بو منوال اوزره مسجدك اطرافنده حاضر اولورلردی بر کیجه امیرالمؤمنین
دستور معهود اوزره مسجده کیدر ایکن اول جماعتی کوروب
سؤال بیوردیکه سز کیملرسز انلر دخی جواب ویروب اسم وکنیتلرینی
بیان ایلدیلر اوحضرت ایتدی بونده نه ایشلرسز ونه مصلحت
ایچون طوررسز انلر ایتدیلر یاامیرالمؤمنین بز سنك دشمنلرکدن
دکلوز سنك دوستلرك جمله سندنز که هر سحر بورایه کلوب سنی
کید حساد واضداددن صیانت ایدرز اوحضرت ایتدی آفات
سماویه دنمی حفظ ایدرسز یوخسه آسیب اراضیدنمی حفظ ایدرسز
انلر ایتدیلر یاامیرالمؤمنین بزم الیمز آسمانك کریبانه ایرشمز سنی آفات
آسماییدن نیجه حفظ ایده لم انجق اکا قادرزکه اهل زمیندن سکا ضرر
ایرشمیه اوحضرت ایتدی آسماندن حکم اولمادقجه روی زمینده
هیچ بر امر سانح وظاهر اولمز چون اصحاب بو کلام تامی اشتدیلر
من بعد اول حفظ وحراستی ترك ایتدیلر (نقلدر که اول کونلرده که
حضرت امیرالمؤمنین فوز شهادته ایرشدی کندی فرزندار جمندی

امام حسنه رضی الله تعالی عنه ایتدی یا حسن بو کیجه رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم بکا سانح وظاهر اولدی بن ایتدم یا رسول الله
بکا امتدن نه محنتلر وکر انبارلقلر ایرشمشدر اولحضرت بیوردیکه
یا علی انلره بد دعا ایت بن ایتدم الهی بن انلرك صحبتلرندن یکرك
بر صحبت ایله مشرف ایله و برندن بدتری انلرك اوزرینه مسلط قیل
اول حضرتك اثر دعاسی ظاهر اولوب دیدیکی کبی اولدی (بعض نسخه ده
کورلمشدر که حضرت امیر المؤمنین شهادتندن بش کون مقدم امام حسن
وامام حسیندن سؤال بیوردیکه بو آیدن قاچ کون کچدی انلر ایتدیلر اون ایکی
کون کچدی اول حضرت ایتدی بش کون دخی صبر ایتمهلازم حضرت
امیر المؤمنینك جاریه لرندن بریسی ایتدی دوشنبه کیجه سکه امیر المؤمنینك
مبارك النه صودوکردم اول وقتده محاسن شریفنه ال ایدوب ایتدی
بو کیجه بنم محاسنمی قانله خضاب ایتسه لر کرکدر القصه اول کونلرده
اول حضرتدن بونك امثالی چوق کلمات صدور ایتدی نتکه کتب
مبسوطه ده علی التفصیل مذکور اولمشدر (ملخص کلام) اولدر که
اول صبح وقتنده که بو قضیه ظهور ایلدی اول عالی حضرت ولایت
منقبتك حرکت وسکوننده برنوع تردد پیدا اولدی آخر الامر بیوردیکه
موتدن چاره یوقدر وقضادن قاچمق اولماز پس دوستلرك مفارقتنه
قرار و یروب عزم مسجد ایلدی سعادت خانه سندن طشره چیقمق
اوزره ایکن منزل همایوننده اولان قازلر اولحضرتك یولی اوزرنده
طوروب فریاد وفغان ایلدیلر خدمتکارلردن بریسی النه برچوب
الوب اول قازلری اوردی حضرت امیر المؤمنین ایتدی انلردن ال چکیکز
انلر بنم نوحه کرلرمدر بنم ماتممی طوتوب فریاد ایدرلر وچون حجره دن
قدمنی طشره قودی اول اوچ ملعونکه انتهاز فرصت ایدرلردی حرکته
کلوب ورادن اولحضرته برقلیج آتدی عصاسنه طوقاندی ابن ملجم
ملعون دخی مبارك باشنه برقلیج اوردی اول زخمه مقارن اولحضرت
ایتدی (فزت برب الکعبه) اندنصکره اول ملعون قاچدی اقربادن
بریسی اولحاله مطلع اولوب انی قتل ایدوب مالك جهنمه کوندردی
(و برروایت دخی اولدرکه اول ملعون کیجه قرا کولغنده
فرار ایتدی صباح اولوب الندہ قانلو قلیجله کیدر ایکن بنی عبدالقیسدن

برشخص اکا راست کلوب سؤال ایتدیکه سن کیمسن اول ملعون ایتدی عبدالرحمن بن ملجم اول شخص ایتدی غالبا امیرالمؤمنینه زخم اوران سنسن اول ملعون انکار ایتمك استدی لکن لسانندن نعم کلمسی جاری اولدی پس اول شخص انی کریاندن طوتوب کشان کشان مسجده کتوردی حضرت امیرالمؤمنین ایتدی ای دشمن خدا سن بنم مشمول عاطفت واحسانم دکلیدك اول ملعون ایتدی بلی چوق لطف وکرمك کوردم اولحضرت ایتدی یا سکا کیم باعث اولدیکه بو حرکتی ایتدك اول ملعون ماجرایی بالتمام سویلدی پس اول ملعونی لعنة الله تسلیم ایلدی و بیوردی اکرفوت اولورسم انی قتل ایدیکز وبرضربدن زیاده اورمکزکه اول بکا برضرب اورمشدر وبالجمله اولحضرتك انتقالندنصکره اول ملعونی قتل ایتدیلر وآتشه یاقدیلر (نقلدرکه حضرت شاه پناه اولاد کرامنه چوق وصیتلر ایلدی اول جمله دن امام حسنه ایتدی چون رحلت ایدم بنی غسل وتکفیندنصکره برتابوت حاضر اولسه کرکدر بنی اول تابوته قویکز اول تابوتك اوك جانبی طوتولمشدر سز آردی طرفنی طوتیکز واول تابوت قنغی مکانده قرار ایدرسه اول زمینی قازیکز اولمحلده برطاش ظاهر اولسه کرکدر بنی اول اراده دفن ایدیکز وقبریمی زمینله برابر ایدیکز چون امیرالمؤمنین بووصایادن فارغ اولدی زبان فرخنده سیکه ترجمان اسرار آلهی ایدی کلمهٔ طیبهٔ شهادت ایله متکلم اولوب بوعالم فانیدن جهان جاودانی یه خرامان اولدی (انا لله وانا الیه راجعون) برطائفه ایتدیلرکه رمضانك یکرمنجی کونی جوار رحمت حقه واصل اولدی و برفرقه دخی یکرمی اوچنجی کونی دیدیلر اصح اولان قول بودر واولحضرتك مدت عمر کرامیسی آلتمش اوچ یل ایدی وحقیقة الحال اولحضرتك کمالات نفسانیسی شرح وبیاندن مستغنیدر

م

قد كمل الجلد الثالث من ترجمة روضة الاحباب فى سيرة الخلفاء
الراشدين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين ويليه الجلد الرابع
منها فى بيان احوال الائمة الاثنى عشر
والملوك الاسلامية

م

فهرست الجلد الرابع من ترجمة روضة الاحباب

٣ مقالهٔ حكمت آمير على المرتضى رضى الله تعالى عنه
٦ حسن بن على المرتضانك خلافتى وبعض حالاتى
١٧ حضرت امام حسنك وفاتى ومناقبندن برشمه
٢٢ امام حسينك احوالندن بر نبذه نك بيانى
٢٦ دردنجى امام زين العابدين بن حسينك مناقبى
٣٠ بشنجى امام محمد بن زين العابدينك مناقبى
٣٢ التنجى امام جعفر صادقك مناقبى
٣٨ يدنجى امام موسى بن جعفر صادقك مناقبى
٤٣ سكزنجى امام على بن موسى الرضانك مناقبى
٥٠ موسى الرضا ايله مأمون خليفه ارالرنده وقوع بولان احوال
٥٥ طقوزنجى امام محمد بن على بن موسى الرضاء
٥٧ اونجى امام على بن محمد بن على بن موسى
٦٠ اون برنجى امام حسن بن على بن محمد
٦٢ اون ايكنجى امام محمد حسن المهدى
٦٦ ذكر حكومت معاوية بن ابى سفيان
٨٣ امام عليانك شيعه سندن حجر بن عدينك قتلى
٧٥ زياد بن سعيه نك وفاتى
٧٧ معاويه نك اوغلى يزيدى ولى عهد ايلديكى
٩٥ معاويه نك دار بقايه انتقالى
١٠٣ معاويه نك بعض سيرواحوالى
١٠٥ يزيدك تغلب و تسلطى
١١٣ امام حسين حضرت رسالتك مرقد منورينه واروب
٠٠٠ امتدن شكايت ايلديكى
١١٦ كوفيلردن امام حسين جانبنه مكاتيب كلديكى ومسلم بن عقيلى
٠٠٠ كوفه يه كوندروب مسلمك كوفه ده شهيد اولديغى
١٤٠ امام حسينك مكه دن عراق طرفنه توجه بيورديغى
١٤٦ امام حسينك محاربه سنه اشكر كوفه نك توجهى وامامك وقعهٔ
٠٠٠ هائله شهادتى

١٧٨ عمر بن سعدك أهل بيت آل رسولی کوفه یه ایلتوب ابن زیاد تلری
٠٠٠ کوفه دن شامه کوندر دیکی
١٨٥ ابن زبیرك خلافتی و مدینه نك غارات اولندیغی
١٩٣ کوچك معاویه نك حکومتی
١٩٣ حکومت مروان بن الحکم
١٩٥ مختارك خروجی زماننده وقوع بولان احوال
١٩٨ مختارك ارباب بغی وطغیاندن اخذانتقامه عزیمت وتصمیمنك سببی
٢٠٣ ذکر خروج ازارقه من الخوارج
٢٠٦ ابن مطیعك کوفه یه کلوب اول دیارلرده مختارك خروجی
٢١٩ یزید بن انسك سپاه ظفر انجامله ایلدیکی محاربه
٢٢٢ کوفیلرك مختاراوزره خروجی وابراهیم بن مالك اشترك موصلده
٠٠٠ ضرار بن زیاده ظفر بولدیغی
٢٢٧ امام حسینك قاتلرینك قتل اولندقلری
٢٣٢ عبدالله بن زبیرایله محمد حنیفه ارالرنده واقع اولان احوال
٠٠٠ ومآل حاللری
٢٣٤ مصعب بن زبیرك کوفه جانبنه توجه ایدوب مختارایله محاربه سی
٠٠٠ ومختارك قتل اولندیغی
٢٣٨ عمرو بن سعد اشدقك عبدالملکه مخالفتی وانك قتل اولندیغی
٢٤٠ عبدالملك بن مروانك کوفه یه کیدوب انده مصعبله محاربه سی
٢٤٥ عبدالملکك حصار قرقیساده زفری محاصره ایدوب بعده
٠٠٠ مصالحه ایتدکاری
٢٤٨ مهلب ایله ازارقه ارالرنده وقوع بولان احوال
٢٥٠ حجاج ظالمك حرم مکه جانبنه ابن زبیراوزرینه کیدوب وابن زبیرك
٠٠٠ شهید اولدیغی
٢٥٤ حجاجك ولایت عراقه امیر اولوب کوفه و بصره یه کتدیکی
٢٥٧ صالح بن فرخك خروجی بیان اولنور
٢٦٣ شبیبك کوفه یه کلوب منهزم اولدیغی
٢٦٥ شبیبك غرق اولوب هلاك اولدیغی
٢٦٦ ازارقه نك اتفاقلری اختلافه مبدل اولدیغی ورئیسلرینك مقتول
٠٠٠ اولدیغی

٢٦٧ مهلبك خراسان ولايتنه تصرف ايدوب اندەوالى اولديغى
٢٧٠ عبدالرحمن بن اشعثك حجاجه مخالفت ايتديكى
٢٧٤ ديرالجماجمده مقتول اولانلرك واقعەسى
٢٧٦ مهلب وفات ايدوب بلاد خراسان اوغلى يزيده تفويض اولنديغى
٢٧٧ حجاجك بصرەيه واروب عبدالرحمانله محاربەسى وعبدالرحمانك
... منهزم اولديغى
٢٧٨ ابن اشعثك سجستانه واروب اندە وقوع بولان سرگذشتەسى
٢٨٣ واسط شهرينك بنا اولنديغى
٢٨٤ عبدالرحمن بن اشعثك سرانجام احوالى
٢٨٥ عبدالملكك اوغلى وليدى ولىعهد ايتديكى وفوت اولديغى
٢٨٧ وليد بن عبدالملكك مسند حكومتە جلوس وعمر بن عبدالعزيزى
... مدينه واليسى نصب ايلديكى
٢٨٩ حجاجك سعد بن جبيرى شهيد ايلديكى وعقلنه خفت گلوب
... نافوت اولنجه كنديكى
٢٩٢ وليد بن عبدالملكك وحجاجك ومشاهير ظلمەنك عمر بن عبدالعزيزك
... دعاسى بركاتيله فوت اولدقلرى
٢٩٥ قتيبه يديله سمرقندك كيفيت تسخيرى
٢٩٦ وليد بن عبدالملكك مدت سلطنتى وعمرى وآثار خيرى ذكر اولنور
٢٩٧ سليمان بن عبدالملكك مسند سلطنتە جلوسى وقرنداشى مسلمه يى
... استانبول غزاسنه گوندرديكى
٣٠٠ يزيد بن مهلبك عراق وخراسان واليسى اولديغى
٣٠٤ سليمان بن عبدالملكك وفاتى وعمر بن عبدالعزيزى كندى يرينه
... ولى عهد ايلديكى
٣٠٧ عمر بن عبدالعزيزك مسند خلافتە جلوسى
٣٠٩ عمر بن عبدالعزيزك خطبه آخرنده على المرتضايه سب وطعندن
... خلقى احسن وجهله منع ايلديكى
٣١٠ عمر بن عبدالعزيزك يزيد بن مهلبى حبس ايلديكى
٣١٢ عمر بن عبدالعزيز ايله خوارجدن شوذب ميانندە جارى اولان
... احوالك بيانى

٣١٥ عمر بن عبد العزيزك وفاتى وآكا متعلق اولان بعض احوالك بيانى
٣١٨ يزيد بن عبد الملكك مسند حكومته جلوسى وانك بعض احوالى
٣١٧ يزيد بن عبد الملكك يزيد بن مهلب ايله محاربه‌سى وابن مهلبك مقتول
٠٠٠ اولديغى
٣٢٤ يزيد بن عبد الملكك قرنداشى هشامى يرينه ولى عهد
٠٠٠ ايلديكى ووفاتى
٣٢٥ هشام بن عبد الملكك مسند حكومته جلوسى
٣٢٧ جراح بن عبد اللهك ترك محاربه سنده شهيد اولوب سعيد بن
٠٠٠ عمرو الجرشى لشكر اتراكى پريشان ايلديكى
٣٣١ هشامك نصر بن سيارى والئ خراسان نصب ايلديكى
٣٣٢ امام على نسلندن زيد بن على هشامه مخالفت ايدوب
٠٠٠ خلقى كندويه بيعته دعوت ايلديكى
٣٣٧ هشامك شكارگاهده بر ظريفه ملاقى اولوب انكله مكالمه
٠٠٠ ومحاوره سى
٣٤٠ هشام بن عبد الملكك وفاتى وبعض سيرتى
٣٤١ وليد بن عبد الملكك سلطنتى بيانى
٣٤٣ يحيى بن زيد بن على بن حسينك مقتول اولديغى
٣٤٥ نصر بن سيارك مآل حالى بيان اولنور
٣٤٥ وليدك مقتول اولديغى وسبب قتلى بيان اولنور
٣٤٨ وليدك بعض سيرتلرى بيانى
٣٤٩ يزيد بن وليدك سلطنتى بيانى
٣٥٠ ابراهيم بن وليدك خلافتى بيانى
٣٥١ مروان بن محمد بن مروانك سلطنتى كه اكا مروان الحمار دخى
٠٠٠ ديرلر آخر ملوك بنى اميه در
٣٥٢ على المرتضى نسلندن عبد الله بن معاويه‌نك ظهورى
٣٥٣ حضرت عباسك نسلندن ابراهيم بن محمدك ابو مسلمه مكتوب يازوب
٠٠٠ خراسانى اكا توجيه بيورديغى
٣٥٣ ابو مسلمك نسبى ودعوت ايچون خراسانه كتديكى
٣٥٦ ضحاكك قتلى وسليمان بن هشامك سر انجام حالى

٣٥٧ خراسانده عباسیلرك دعوتنی اظهار ایتدكاری
٣٦٠ نصر بن سیارك خدیع كرمانی بی قتل ایلدیكی
٣٦٢ علی المرتضی نسلندن عبد الله بن معاویه نك فارس ولایتلرینه
... استیلاسی وبعده مآل حالی
٣٦٣ ابو حمزه وعبد الله بن یحیانك بلاد یمنده خروجلری
٣٦٥ ابو مسلم مروشهرینه كلوب نصر بن سیارك فراری
٣٦٧ ابو مسلم قحطبه یی امیرالجیش ایدوب طوس وجرجان ولایتلرینه
... كوندردیكی
٣٦٩ قحطبه ایله یزید بن داودك ماجراسی و قحطبه نك صویه
... غرق اولدیغی
٣٧٢ امام هیم عباسینك شهادتی وقرنداشی ابو العباس سفاحك
... خلافتی ودولت مروانیانك انقراض وانقضاسی
٣٧٦ عبد الله بن علی عباسینك مروان حمار ایله محاربه سی
... ومروانك انهزامی ولشكرینك غرق اولدقلری
٣٧٩ مروان حمارك مقتول اولدیغی
٣٨٢ بنی امیه نك مقتول اولوب اقربا ومتعلقاتنك محبس اولندیغی
٣٨٤ ابو العباس سفاحك ابو مسلمه یی قتل ایلدیكی
٣٨٦ ابو مسلم خراساندن حجه كتدیكی وسفاحك فوت اولدیغی
٣٨٨ ابو جعفر منصورك خلافتی بیانی
٣٨٨ عبد الله بن علینك برادر زاده سی ابو جعفره مخالفت ایتدیكی
٣٩٠ ابو مسلمك منصوردانتی یدند مقتول اولدیغی بیانی
٣٩٧ سنباد مجوسینك خروجی وانجام حالی
٤٠٠ ابو جعفر اوزرینه طائفهٔ روندیه نك خروجی
٤٠٢ دار السلام بغداك بنا اولندیغی
٤٠٥ منصورك وفاتی و بعض كلمات وحالاتی
٤٠٨ مهدی بن منصورك خلافتی بیانی
٤١٠ یعقوب بن داودك رفعت حالی وانتهاء كاری
٤١٤ مهدینك وفاتی وانك بعض آثارو سیرتی
٤١٦ موسی الهادی بن مهدینك خلافتی بیان اولنور
٤١٨ هادینك وفاتی ذكر اولنور

٤٢٣ هارون رشیدك تخت خلافته جلوسی
٤٢٥ هارونك مكه یه كیتدوب ممالكنی اوغوللری امین ومأمون وقاسمه
٠٠٠ تقسیم ایلدیكی
٤٢٦ احوال برامكه‌دن برشمه وانلره ایرشن مصائبك بیانی
٤٣٦ هارونك خراسان وطوسه عزیمتی وطوسده وفاتی ورافع
٠٠٠ بن لیثك خروجی
٤٤٠ هارونك فوتندنصكره اوغللری امین ایله مأمون بینلرنده جاری
٠٠٠ اولان احول
٤٤٥ عبدالرحمن انبارینك طاهره غدر ایدوب وینه عبدالرحمانك
٠٠٠ مقتول اولدیغی وطاهرك بغداد اوزرینه لشكرله توجهی وامینك
٠٠٠ مقتول اولدیغی
٤٤٧ مأمون بن رشیدك خلافتده استقلالی
٤٤٨ مأمون خلیفه نك سادات‌دن علی بن موسایی ولی عهد ایلدیكی
٤٥٣ مأمون خلیفه نك وفاتی وبعض حكایات متفرقه‌سی
٤٥٨ معتصم بالله محمد بن هارونك خلافتی
٤٥٨ بابك ملحدك جزای اعمال سیئه سنه كرفتار اولدیغی
٤٦١ معتصمك وفاتی وبعض آثاری
٤٦١ واثق بالله بن هارون بن معتصمك خلافتی
٤٦٤ واثقك وفاتی وانك بعض سماتی
٤٦٥ متوكل علی اللهك خلافتی بیانی
٤٦٧ متوكلك مقتول اولدیغی وبعض قضایای متفرقك بیانی
٤٦٩ مستنصر بالله بن متوكلك خلافتی
٤٧١ مستنصرك وفاتی وبعض اوصافنك بیانی
٤٧٤ مستعین بالله احمد بن محمد بن معتصمك خلافتی
٤٧٥ معتز بالله محمد بن جعفر بن متوكلك خلافتی
٤٧٦ وصیفك وبوغاء صغیرك قتل اولندقلری
٤٧٨ المهتدی بالله محمد بن واثقك خلافتی
٤٧٩ مهتدینك بعض سیرتلری بیانی
٤٨٠ معتمد علی الله احمد بن جعفر بن متوكلك خلافتی

٤٨١ معتمدك وفاتى و بعض صفات وسيرتى
٤٨٢ معتضد بالله احمد بن موفقك خلافتى
٤٨٣ قرامطه نك مدار مذهبلرى و معتضده كوندردكلرى خبرلك بيانى
٤٨٥ معتضدك وفاتى و بعض سيرتى
٤٨٧ مكتفى بالله على بن احمد بن المعتضدك خلافتى
٤٨٨ مقتدر بالله احمد بن معتضدك خلافتى
٤٨٩ حسين بن منصور حلاجك شهادتى
٤٩٢ مقتدرك خلع اولنوب قاهر باللهه بيعت اولندیغى و مقتدرك بنه
٠٠٠ غالب اولدیغى
٤٩٣ مقتدرك مقتول اولدیغى وانك بعض اوصاف وسيرتى
٤٩٥ قاهر بالله محمد بن معتضدك خلافتى
٤٩٩ راضى بالله محمد بن مقتدرك خلافتى
٥٠١ متقى بالله ابراهيم بن مقتدرك خلافتى
٥١٣ مستكفى بالله عبد الله بن على متقينك خلافتى
٥٠٥ المطيع بالله فضل بن جعفرك خلافتى
٥٠٦ طايع بالله عبد الكريم بن مطيعك خلافتى
٥٠٦ قادر بالله احمد بن اسحق بن مقتدرك خلافتى
٥٠٨ قائم بامر الله ابو جعفر بن محمد القادرك خلافتى
٥١٠ مقتدى بالله عبد الله بن قائم بامر اللهك خلافتى
٥١٢ المستظهر بالله احمد بن المقتدى باللهك خلافتى
٥١٣ المسترشد بالله فضل بن مستظهرك خلافتى
٥١٣ مسترشدك سلطان محمود سلجوقى ايله محاربه سى
٥١٥ الراشد بالله منصور بن مسترشدك خلافتى
٥١٦ المتقى لامر الله بن المستظهرك خلافتى
٥١٧ المستنجد بالله يوسف بن محمد متقينك خلافتى
٥١٨ المستضى بالله حسن بن يوسفك خلافتى
٥٢٠ الناصر لدين الله احمد بن الحسنك خلافتى
٥٢٣ الظاهر بالله محمد بن ناصرك خلافتى
٥٢٤ المستنصر بالله منصور بن ظاهرك خلافتى
٥٢٥ المعتصم بالله عبد الله بن مستنصرك خلافتى

مغنیساوی
بکلی زاده مرحومک
ترجمه‌سنه موفق اولد قلری
روضة الاحباب نام تاریخ
لطیفنک جلد
رابعیدر

BP
75
.26
J35T8
1291
v.4

روضة الاحباب

جلد رابع

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين ❊ والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله وصحبه الطيبين الطاهرين (اما بعد) بوعبد ساهى و بندهٔ تباهى محمود المغنيساوى المشتهر بيكلى زاده سترت عيوبه وغفرت ذنوبه عون ربانى ايله كتاب روضة الاحبابك مقصد اول وثانيسنك لسان فارسيدن زبان تركى يه ترجمه سنه موفق اولوب باقى قلان مقاصدينك دخى ترجمه سنى تكميل قصدينه مظان وجودى اولان بلداندن تجسس وتفحصده سعى واهتمام ايدوب لكن وجودندن اثر وحصولندن خبر پيدا اولمامغله اول مأمولدن مأيوس اولمشيكن اشبو سنه اثنتى عشرة ومائة والف شهر ربيع الآخرينك اواخرنده صدر عاليقدر اناطولى ذات فرخنده صفاتنه اختصاصله كسب افتخار وتحصيل اعتبار ايدن عاليحضرت وسامى منقبت افندى حضرتلرينك حسن اقدام والطف اهتماملرى ايله كتاب مذكوردن مقصد ثالثه ظفر بولوب بحمدالله تعالى ترجمه سنه موفق اولنمشدر اول صاحب سعادتك اسم ساميلرينى كمال تبجيل واكرام وتعظيم واحترام ايچون لسان قلمله تصريحدن احتراز اولنوب

میرحسینك بو معماسیله نام نامیلرینه ایما واشارت اولنشدر (معما بنام عبد الله) آن نی که زخاك درد مندان نالان ❋ شد سبز و بکارعشق بر بست میان ❋ شد زرد چو بیچاره افتاده زپا ❋ ناچارد کرناله همانست همان ❋ اللهم متع المسلمین بطول بقائه واحفظ عن الآفات جمیع اولاده واقربائه ❋ پس بو اثر محقره توجیه نظر بیوران اخوان دین وخلان فتوت قرینك مکارم اخلاقلرندن متوقع ومأمولدرکه واقع اولان سقطات وهفواتندن صرف نظر بیوروب محمل صحیحنه حمل بیورمغله عند الله مثاب ومأجور اوله لر ومن الله التوفیق

﴿ المقصد الثالث من ترجمة کتاب روضة الاحباب ﴾

چون مقدمهٔ کتابده اشارت اولنمشیدیکه دفتر ثالثك صدری ائمهٔ اثنی عشرك ذکریله زیب وآرایش بولسه کرکدر وامیرالمؤمنین علی المرتضانك کرم الله وجهه حالاتندن برنبذه مقتضای وقت وزمان وفق اوزره کمال مناسبت وشدت ارتباط واسطه سیله دفتر ثانینك ذیلنده بسط و بیان اولنمشیدی شمدیکی حالده وعده یه وفا اولنمق ایچون اوحضرتك کفتار کوهر بارندنکه رشك درشاهواردر بومقامده برقاچ کلمه ذکر وایراد اولنسه ارباب حیرت نظرنده چندان بعید دکلدر اول جمله دن بودرکه اوحضرت بیورمشدر (الدنیا اولها عناء وآخرها فناء حلالها حساب وحرامها عذاب من صح فیها امن ومن مرض فیها ندم ومن استغنی فیها فتن ومن افتقر فیها حزن ومن سعاها فاتته ومن نظر فیها اعمته) بو کلام کوهر انتظامك معنای لازمی ومطابقیسی اولدرکه مرد عاقل کرکدرکه دنیانك اقبالنه فریفته ومغبون اولمیوب ادبارندن مغموم ومحزون اولمیه که انك ابتداسی مشقت وعنا وانتهاسی زوال وفنادر وانك حلالنك روز جزاده حسابی وحرامنك عذابی واردر هرکیمکه بوجهانده تن درست اوله ایمن ومغرور اولور وهرکیمکه مریض اوله غمناك ومحزون اولور وهرکیمکه غنی اوله فتنه یه دوشر وهرکیمکه فقیر اوله حزن وملال چکر وهرکیمکه بوجهان متاعندن برنسنه جمع ایدر عاقبت اندن جدا ومهجور اولور وهرکیمکه دنیایه نظر ایدر دیدهٔ بصیرتی عواقب امور ادراکندن کور اولور (واول جمله دندرکه بیورمشدر (فرض الله تعالی الایمان تطهیرا من الشرك والصلوة تنزیها عن الکبر والزکوة تسبیبا للرزق والصیام ابتلاء لاخلاص الخلق

والحج تقوية للدين والجهاد عزا للاسلام وامر المعروف مصلحة للعوام والنهى عن المنكر ردعا للسفهاء والقصاص حفظا للدماء وترك شرب الخمر تحصينا للعقل وترك الزنا تحصينا للنسب وترك اللواطة تكثيرا للنسل) بوكلمات حكمت اياتك نقاوه معناسى بودركه حكيم على الاطلاق عبادته ايمانى انكيچون تكليف بيوردىكه تاانلرك حجرهٔ قلوبى نور توحيد ايله منوراولوب ظلمت كفروشركدن خلاص اوله (بيت) تاخانهٔ دل خالى ازاغيار نيابى ❋ بام ودراين خانه پراز يارنيابى ❋ وايجاب صلوة انكيچوندركه عبد مؤمنك طبيعتنده مركوز اولان عيب كبركه بغايت مذمومدر اول عيبدن خلاص اوله وزكاتك فرضيتنده حكمت اولدركه تافقراء عباده رزق قپولرى مفتوح اوله وصوم تكليفنده حكمت اولدركه تامخلص قوللر ممتاز اوله لر والزام حج تقويت دين مبين جهتندندر وايجاب جهادده فائده اولدركه تااعلام اسلام عالى ومرتفع اولوب رايات كفر سرنكون ومنخفض اوله وامر معروف مستلزم انتظام ملك وملتدر ونهى منكر موجب منع وردع اهل سفاهتدر وقصاصك اثباتى قانلرك مصون ومحفوظ اولمسيچوندر وخمرك حرمتى عقلك كندى قرارنده قالمسيچوندر تاايكى بددن وخيرى شردن تمييز ايليه وترك زنانسب صيانتى ايچوندر وترك لواطه تكثير نسل جهتندندر واول جمله دندركه بيورمشدر (الناس من خوف الذل فى الذل) يعنى خلق عالم مذلت وخوارلق خوفندن كندولرينى مذلت وخوارلغه دوشوررلر واول جمله دندركه بيوردى (طوبى لمن ذكر المعاد وعمل الحسنات وقنع بالكفاف ورضى باراده الله تعالى) يعنى خوشدر اول كشينك حالى كه يوم معادى ذكر ايدوب اعمالى احراز مثوبات اخروى ايچون اوله ومعاشدن كندويه كفايت مقدارى ايله قناعت ايدوب حق جل وعلانك اراده وحكمنه راضى اوله واول جمله دندركه بيوردى (اغنى الغناء العقل واكبر الفقر الحمق واوحش الوحشة العجب واكرم الحسب حسن الخلق) بوكلماتدن مقصود اولدركه كيمكه زيور عقل ايله آراسته وحليهٔ رشد ايله پيراسته اوله خلقك غنى رك اولور وخلقك مفلس رك اول كشيدركه صفات حماقتله متصف اوله وهركيمك كه عجب وخودپسندلكى زياده اوله انك وحشتى دخى زياده رك اولور وملكات نفس ناطقه نك يكركى حسن

خلقدر ❊ واول جمله دندر كه بيوردى (الغنى فى الغربة وطن والفقر فى الوطن غربة) بوكلمه دن مراد اولدركه هر كيمكه ديار غربتده غنى ومتمول اوله خلق عالم انك مجالست ومصاحبتنه ميل وانجذاب كوسترلر واول كشى كه كند و وطننده بلاى فقر وقلته مبتلا اوله انك اقرباء وتعلقاتى بيله اندن تنفر واجتناب ايدرلر ❊ واول جمله دندركه بيورمشدر (عيبك مستور ماساعدك جدك) يعنى دوست ودشمن نظرنده سنك معايبك مستور در مادامكه بختك مساعد اوله (بيت) بخت اكر يارى كند خشخاش سندان بشكند ❊ وارنه آيد جان من پالوده دندان بشكند ❊ واول جمله دندركه بيورمشدر (فوت الحاجة اهون من طلبها الى غير اهلها) يعنى طبع سليم اصحابى قتنده كشى مطلوبنه ايرشمامك آسانركدر اول مطلوبى تحصيل ايچون لئملر ابوابنه التجا ايدوب انلره اظهار عجز وافتقار ايتمكدن راقم حروف يعنى مصنف كتاب روضة الاحباب ايدر بومد عازك دليلارى نهج البلاغة شرحنده مذكوردر مراد ايدنلر اول كتابه مراجعت ايلسونلر واول جمله دندركه بيورمشدر (اضاعة الفرصة غصة) يعنى هر كيمكه برعملى وجوده كتورمكه فرصت بوله واول مهمه لايق وقت اله كتوروب اول مطلوبى تحصيلده اهمال وتكاسل كوستره اول كشى غم وغصه چكر وسزاوار محنت ونقمت اولور (بيت) وقت هركارنكه داركه نافع نبود ❊ نوش داروكه پس ازمرك بسهراب دهند ❊ واول جمله دندركه بيورمشدر (من اعطى اربعا لم يحرم اربعا من اعطى الدعاء لم يحرم الاجابة ومن اعطى التوبة لم يحرم القبول ومن اعطى الاستغفار لم يحرم المغفرة ومن اعطى الشكر لم يحرم الزيادة) يعنى هر كيمسه كه درت نسنه نك توفيقنى و يره لر درت نسنه يى اكا ارزانى طوتارلر هر كيمكه دعايه موفق اوله اجابتدن محروم اولماز وهر كيمكه توبه يه موفق اوله قبولدن بى نصيب قالماز وهر كيمه كه استغفار نعمتى باغشليه لر انى مغفرتدن محروم قومازلر وهر كيمك كه لسانى شكر نعمتله شاكر اوله مزيد نعماء ايله اختصاص بولور بو كلامك مصداقى قرآن مجيددركه دعاده بيورلمشدر ❊ ادعونى استجب لكم ❊ واستغفارده بيورلمشدر ❊ ومن يعمل سوء او يظلم نفسه ثم يستغفر الله يجد الله غفورا رحيما ❊ وشكرده بيورلمشدر ❊ لئن شكرتم لازيدنكم ولئن كفرتم ان عذابى

اشديد ❊ وتوبه‌ده بيورلمشدر ❊ انما التوبة على الله للذين يعملون السوء بجهالة ثم يتوبون من قريب فاولئك يتوب الله عليهم وكان الله عليما حكيما ❊ واول جمله دندركه بيورمشدر (اصدقاؤك ثلثة واعداؤك ثلثة فاصدقاؤك صديقك وصديق صديقك وعدو عدوك واعداؤك عدوك وعدو صديقك وصديق عدوك) يعنى سنك دوستلرك اوج نفر كشيلردر ودشمنك دخى اوج نفردر امادوستلر بكك بريسى كندو دوستكدر و بريسى دخى دوستكك دوستيدر و بريسى دخى دشمنكك دشمنيدر امادشمنلر بكك بريسى كندو دشمنكدر بريسى دخى دوستكك دشمنيدر بريسى دخى دشمنك دوستيدر (وقيل له لوسد على رجل باب بيت وترك فيه من اين يأتيه رزقه قال كرم الله وجهه من حيث يأتيه اجله (يعنى اوحضرتدن سؤال ايتديلركه برشخصى برخانه‌يه محبوس ايدوب اول خانه‌نك قپوسنى مسدود قيلسه‌لر اوشخصك رزقى كندويه نره‌دن كلور وقنغى يردن ايريشر اوحضرت كرم الله وجهه جواب ويرديكه اول شخصك رزقى اكا اجلنك كلديكى يردن كلور ❊ واول جمله دندركه بيورمشدر (ما احسن تواضع الاغنياء للفقراء طلبا لما عندالله تعالى واحسن منه تكبر الفقراء على الاغنياء اتكالا على الله سبحانه وتعالى) بوكلماتك خلاصه‌سى اولدركه نه‌خوب خصلتدر اغنيانك فقراودروبشانه تواضع قيلمرى واندن خوبركدرملك منالك عنايتنه توكل واعتمادلرندن ناشى فقرانك اغنيايه باش اكمه‌ملرى ارباب علومه مخفى دكلدركه محمد المصطفادنصكره افصح فصحا على مرتضادر وانك حكم وخطب ونصايح ورسائلى مرتبهٔ عد واحصادن اكثردر انجق بومقامده برقاچ كلمه على التبرك والتيمن سمط تحرير ورقم تسطير بولمشدر

﴿ حضرت اميرالمؤمنين حسنك رضى الله تعالى عنه ﴾
﴿ خلافتى و بعض حالانى ذكر و بيان اولنور ﴾

حضرت امام حسن رضى الله تعالى عنه سينه‌سندن مبارك دپه‌سنه چيقنجه اولان اعضاسنده حضرت رسول اللهه خلقك زياده مشابه‌ركى ايدى علماء سير رحمهم الله كتورمشلردركه بركون ابو بكر صديق رضى الله تعالى عنه ابتداى خلافتنده على مرتضى واصحابدن بعض كيمسه‌لر بريره كيدرلر ايدى ابو بكرك نظرى صبيان

اراسنده حسنه دوش اولدی کوردیکه صبیانله او یون اوینار ابو بکر
انی طوتوب اوموزی اوزرینه قویوب ایتدی یا حسن سن خاتم الانبیایه زیاده
مشابه سن علی یه بکزمزسن علی کرالله وجهه بو سوزدن متبسم اولوب
ابو بکری تصدیق ایلدی انك کنیتی ابو محمد در ولقبی تقیدر وسید و وارثدر
وانك موتی هجرتدن اللی اوچنجی سنه سنك رمضانی منتصفنده واقع اولمشدر
(حافظ ابو العلاء همدانی روایت ایدرکه چون امیرالمؤمنین علی جوار
رحمت حقه ایرشدی امیرالمؤمنین حسن منبره چیقوب ایتدی ایها الناس
بو کیجه سزك اراکزدن بر کشی چیقوب کتدیکه سزدن مقدم کانلر
انك مثلنی کورمامشلر ایدی وسزدن صکره کانلر دخی انك مثلنی
کورمسه لر کرکدر اول کشی بر کشی ایدیکه رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم انی اهل طغیان وعدوانك قلع وقمعنه فرمان بیورسه انك
جبرائیل صاغ جانبندن ومیکائیل صول جانبندن اکا مرافقت ومعاونت
ایدرلردی تا فتح وظفر یوزکوسترمدکجه کیرو دونمزدی اول کشی
بر کیجه ده وفات ایتدیکه موسی بن عمران اول کیجه ده وفات ایتمشیدی
وعیسی ابن مریم اول کیجه ده آسمانه عروج ایتمشیدی واول کیجه ده
یعنی علی مرتضانك وفات ایتدیکی کیجه ده واقع اولان قضایانی بر بر
اول خطبه ده خلقه ذکر وبیان ایلدی (بعض نسخه ده مسطوردرکه
خلقك اول حضرته بیعتلری اول خطبه ده بو کلماتی ادادن صکره واقع
اولدی و بعض کتبده بو مقدماتی اول خطبه ده تقریردن مقدم خلق
اول جنابه بیعت ایتمشلر ایدی وابتدا بر دولتمندکه اول جنابك متابعت
ومبایعتی دامننه دست قویوب اول دولت وسعادته فائز اولدی قیس بن
سعد بن عبادهٔ انصاری ایدی رضی الله عنهما واول وقتده قیس
دیدیکه بیعت ایده رین سکا کتاب خدا عز وعلا وسنت حضرت خیر
البرایا ایله وجهاد علی الاعدا ایله امیرالمؤمنین حسن ایتدی مخالفلره وانلرك
امثالنه جهاد کتاب خدا وسنت محمد المصطفا ده داخلدر تصریحه
احتیاج یوقدر حضرت امامك بو سوزندن خلق استدلال ایتدیلرکه
اول نور دیدهٔ بتول واول چراغ انجمن اهل قبولك مخالفلر ایله نزاع
وجداله وحرب وقتاله میلی یوقدر چون معاویة بن ابی سفیان حضرت
علینك فوتی واقعه سندن وخلایقك وادرشیدی امام حسنه بیعت

ایتدکلرندن خبر دار اولدی ضحاك بن قیس فهری یی شامده یرینه قائم مقام قویوب کندیسی آلتمش بیك ارایله تسخیر ممالك عراق ایچون کوفه طرفنه روان اولدی امیر المؤمنین حسن بو احواله مطلع اولوب قرق بیك ارایله کوفه دن طشره چیقدی وطی مسافه ایدرك دیر عبد الرحمن نام برمحله نزول بیوردی واول موضعده فرمان بیوردی تاقیس بن سعد اون ایکی بیك سوار نامدار ایله مقدمهٔ لشکر اوله ابن اعثم کوفینك تاریخنده مذکور درکه چون امیر المؤمنین حسن مداینه ایرشدی اول موضعده برکون توقف بیوردی تامراکب ومواشیلری استراحت ایلیه واول موضعدن ارتحال بیوردقده مجلس شریفنده (جناب باری یه سپاس وستایش لساننی کشاده ایدوب ایتدی ایها الناس سز بکا اول شرطله بیعت ایدیکز که صلح وجنکده بکا متابعت کوستره سز اول خدا حقیچون که انك قدرتی درجهٔ کمالده در بو عالمده بنم هیچ کیمسه ایله بغض وعداوتم یوقدر وعالمك شر قندن غربنه دك برفرد بولنمق ممکن دکلدر که اندن برکراهت وبرآزردهلك بنم خاطریمه یول بولمش اوله بنم قاتمده جمعیت والفت وامن وسلامت سوکلو کدر بغض وعداوتدن والسلام) خلق بو کلماتك مضموننـدن بیلدیلر که اوحضرت معاویه ایله صلح ایدوب ترك خلافت ایتسه کرکدر خوارجدن برطائفه بربرلرینه ایتدیلرکه بو کشی کافر اولدی وبالجمله خلقك غیظ وغضبی برمرتبه یه ایرشدیکه امیر المؤمنین حسنه قصد ایتدیلر واکننده اولان جامه سنی پاره لیوب اوستنده اوتوردیغی بساطی چکوب الدیلر واکثر لشکر ایتدکلری بیعته پشیمان اولدیلر (ابو حنیفهٔ دینوری تاریخنده مسطور درکه چون امیر المؤمنین علینك شهادتی خبری معاویه نك سمعنه ایرشدی عزم عراق عرب ایدوب عبد الله بن عامری کندیدن مقدم ارسال ایلدی چون امام حسن رضی الله تعالی عنه بو معنادن وقوف بولدی کوفه دن طشره چیقوب عبد الله بن عامر ایله محاربه یی وجههٔ همتی قیلدی لکن مداین اطرافنه ایرشدکده کندی لشکری خلقنك صفحات احوالنده جنك ومحاربه دن کراهت وامتناع اثرلری مشاهده ایلدی اکا بناء برخطبهٔ بلیغه انشا ایدوب اثناء خطبه ده ایتدی ایها الناس بیلك واکاه اولك که بنم درونمده هیچ برمسلمانه کین طوتمق یوقدر وهمان

سزلردن دخی اعتقادم بودر و بن ملاحظه ایده یورمکه جنك وحرب
ارتكابنده اكثر اصحابك درونلرنده تردد پیدا اولدی و بن اول شخص
دكلمكه خلقه خلاف طبیعتلری اولان نسنه یی تكلیف ایدم اول جنابدن
بو سوزلری بعض خوارج استماع ایلدكلرنده (كفر الحسن كما كفر ابوه
قبله) دیدیلر و بونكله دخی اكتفا ایتمیوب انلردن بر طائفه اول جنابك
اوتوردیغی سجادهٔ مصلا یی چكوب واكننده كیدیكی لباسی پاره ایوب
حرمتسزلكلر ایلدیلر اول جناب آتنه سوار اولوب ندا ایلدیكه قوم
ربیعه وهمدان قنده درلر ربیعه وهمدان قبیله لری كلوب امیر المؤمنین
حسنی حفظ وحمایت ایدوب اول قومك شرینی انك اوزرندن دفع
ایتدیلر و امام حسن مداین جانبنه روان اولدی واول اثناده یولده
كیدر ایكن خوارجدن بر شخصكه نامنه جراح بن قبیصهٔ اسودی
دیرلردی فرصت بولوب امیر المؤمنین حسنك اویلوغنه بر زخم اوردی
عبد الله بن حنظل وعبد الله بن طبیان ایریشوب اول ملعونی اولدردیلر
اول جناب مجروح و نالان اولوب مداین شهرنده اولان قصر
ابیضه نزول بیوردی وجراحلر معالجسنه اشتغال ایدوب اول زخمدن
شفا بولدی اول اثناده معاویه اول نواحیده واقع انبارد یدكلری
ولایته ایریشوب اوطرفده امیر المؤمنین حسن طرفندن سرعسكر
اولان قیس بن سعدی محاصره ایلدی وعبد الله بن عامر بر جماعتله
امام حسن لشكرینه كلوب فریاد ایلدی ای اهل عراق بن معاویه
لشكرینك مقدمه سیم بنم بوارایه كلمكدن مقصودم سزكله محاربه
دكلدر بلكه حالا جمع كثیر ایله محاربه انبارده دریعنی معاویه قیس
ابن سعدی محاصره ایتمشدر بنم سلاممی امام حسنه ایرشدیروب دیه
سزكه عبد الله سكا خدانك ذات پاكنه یمین ویرر كه محاربه دن
فراغ ایدوب كندی نفسكك و یانكده اولانلرك قانلری دوكلمسنه سعی ایتمیه سن
چون امام حسنك ركابنده اولان سپاه عبد اللهك بو سوزینی ایشتدیلر
كوكللرینه وهم وهراس مستولی اولوب حرب وقتاله دست
وبازولرنده قوت قالمادی وامیر المؤمنین حسن دونوب مداینه كلدی
پس عبد الله بن عامر عقبنجه كلوب مداین شهرینی محاصره ایلدی
چونكه امیر المؤمنین حسن اصحابنك خوف وضعفنی مشاهده ایلدی

عبد الله بن عامره خبر كوندرديكه بن خلافتی برقاچ شرطلر اوزرينه
ترك ايدوب زمام اختياری معاويه نك يدينه تسليم ايلدم (ابوحنيفهٔ
دينوری ايدر امام حسنك ترك خلافته مشروط بيور ديغی شروط
بونلر دركه معاويه اهل عراقدن اول حضرته تابع اولانلره انتقام
ومؤاخذه ايتميوب كرك عجم وكرك عرب معاويه‌دن امان وسلامتده
اوله‌لر واهواز ولايتنك هرسنه خراجی كندويه مخصوص ومسلم اولوب
معاويه طرفندن دخل وتعرض اولنميه وهرسنه كندويه بيت المالدن
ايكی يوز بيك درهم معين اوله وبنی هاشمه تعيين اولنان عطيات
وصلانده حضرت امامی اهل بيتی اوزرينه تفضيل وترجيح ايليه‌لر
(بعض تواريخده شروط مذكوره بومنوال اوزره اولمق مسطور
اولمشدركه كوفه بيت المالندن بش بيك درهم ويره‌لرتاكه انكله ديوننی قضا ايليه
وفسا وداراب جرد ولايتلرينك خراجنی هرسنه مدينه‌ده اوحضرتك
خاكپايينه ارسال ايده‌لرتا اوجناب اول مبلغی كندی مصارفنه صرف
ايليه ودخی بعدالیوم اميرالمؤمنين علی‌يه سب وشتم ايتميه‌لر ايدرلركه معاويه
تمام بوشروط مذكوره‌يی قبول ايلدی الاعلی‌يه سب اولنمامغی قبول
ايتميوب انجق حسنك موجود اولديغی مجلسده علی‌يه سب اولنمسون
ديدی (ابو حنيفهٔ دينوری ايدر چون ابن عامر بومصالحه خبرينی
معاويه‌يه كوندردی معاويه حضرت امام حسنك بوملتمسلرينی
بالجمله قبول ايدوب كندی خطی ايله برعهدنامه يازوب كندی ختمی
ايله مهرلدی اول عهدنامه‌ده ايمان مغلظه ياد ايتدی يكه شروط
مذكوره‌يه خلاف ايتميه وبيوردی تاشام رئيسلری اول عهدنامه‌ده كندی
اسملرينی يازديلر وكندی خاتملری ايله مهرلديلر واول عهدنامه‌يی عبدالله
ابن عامره كوندردی عبدالله دخی امام حسنه كوندردی وامام حسن بومصالحه
رضا ويروب قيس بن سعده برمكتوب كوندردی مضمونی بوكه بنمله معاويه
بينده مصالحه واقع اولمشدر كركدر كه انكله منازعت فكرندن چكوب
امر حكومتی اكا ترك ايده‌سن چون اوحضرتك نامه سی قيسه واصل اولدی
صورت واقعه‌يی لشكرك اعيانه تقرير ايدوب ايتدی بوايكی كارك برينی
اختيار ايتمك كركسز يا اولدركه بلا امام معاويه نك حرب وقتالنه

مباشرت ایدرسز یاخود معاویه یه اطاعته باش ایندیرسز اعیان
لشکرشق ثانی یی قبول ایدوب معاویه یه اطاعت ایده جك اولدیلر
وقیس لشکردن ایریلوب همدان طرفنه مراجعت ایلدی (بعض
روایاتده کلشدرکه چون امیرالمؤمنین حسن محاربه بساطنی دورمکه
عزم ایدوب مصالحه جانبنه میل کوستردی معاویه نك قرقرنداشی
اوغلی عبدالله بن حارثله معاویه یه بوخبری کوندردیکه اکر حق تعالینك
کتابی ورسولنك سنتی مقتضاسیله عمل ایدوب تحت حکومتکده اولان
عامهٔ خلق جان ومال‌لری ایله کندکدن امین ومطمئن قیلر ایسك
مقالید امر ونهی عالمیانی یعنی امور خلافتی بالجمله سکا تسلیم وفراغ
ایدرین والا قادر اولدیغم مقداری سنك دفعکده سعی وکوشش
کوسترین تا حق تعالی ارالغمزی فصل وحکم ایده معاویه بوخبردن
مسرور ومتبشر اولوب ایتدی امام حسنك بالجمله بیوردقلری شروطی
قبول ایلدم وبوندن ماعدا ملتمس ومراداری وارایسه بیان بیورسون
قبول ایده‌یم عبدالله بن حارث ایتدی امام حسنك تسلیم حکومت
اکا موقوف اولدیغی برقاچ شرطلری دخی وار در معاویه سؤال
ایتدی اول شرطلرنه‌در عبدالله ایتدی اکرسن اندن مقدم فوت
اولور ایسك امر خلافت اکا رجوع ایدوب سلطنت وریاست
انك اوله وبرشرطی دخی اولدرکه کندی حکومتك ایامنده هرسنه بیت
المالدن اکا بشیك درهم ویره‌سن وبری دخی اولدرکه فساود اراب
جرد ولایتلرینك خراجی مال‌لرینی سنه بسنه اکا کوندره‌سن معاویه
ایتدی دوکلیسنی قبول ایلدم وجمله ملتمسلرینی اجابته قرین قیلدم
اندنصکره عبداللهك یدینه بر بیاض ممهور صحیفه ویروب ایتدی
وار بوصحیفه یی امام حسنه ایلت وبنم اسامدن ایتکه سنك بالجمله مقاصد
وملتمساتکه اسعاف ومساعده ایتدیکمك نشانی اشبو مهر مدرکه
بوصحیفه اوزره ثبت ایتشمدر ولکن سندن مقصودم اولدرکه سندخی
بوصحیفه اوزرینه برقاچ سطر یازه سنکه اول سطور سنك بکا موافقت
ومبایعتکی مخبر ومشعر اوله واصحابکدن برجماعتك شهادتلری اول
صحیفه‌ده ثبت اولنمغله مضمونی ثبوته ایرشمش اوله عبدالله اول کاغدی
الوب کیرو دوندی ومعاویه اعیان قریشدن برطائفه یی اکا رفیق

قوشمش ایدی کلوب امام حسن خدمتنه ایرشدکلرنده صورت
واقعه یی اول عالیجنابه عرض ایتدیلر اولحضرت ایتدی معاویه
فوتندنصکره خلافت بکا متعلق اولسون دیدکلری یرنده واقع اولمامش
زیرا بنم اول مصلحته یعنی خلافته میلم اولیدی خلافت دعواسندن
فارغ اولمازایدم ودارابجرد ولایتک خراجی مالنی دخی استمزین
ومعاویه نک التماسنی دخی مبذول طوتاریز پس کندی کاتبنه امر ایدوب
ایتدی صلح نامه یی بومنوال اوزره یازکه بو برمصالحه درکه حسن بن
علی بن ابی طالبله معاویة بن ابی سفیان ارالرنده واقع وجاری اولمشدر
وبوصلحی انک اوزرینه قرار ویرمشدرکه معاویه نک فوتی قریب
اولدقده حکومتنه کیمسه یی نصب ایتمیوب بلکه مهم ریاست وحکومتی
شورایه حواله قیله تا مسلمانلر بعد المشاوره کندیلره خلافته لایق وصالح
بیلدکلری برشخصی خلیفه ایده لر برشرط دخی اولدرکه اهل اسلام
انک النده ن ودلندن ایمن وآسوده اوله وکافهٔ انام ایله وجه احسن
اوزره معاش ومعامله ایلیه واوچنجی شرط اولدرکه بالخصوص علی
ابن ابی طالبک شیعه ومتعلقاتی اهل وعیاللری ایله معاویه دن امانده
اوله لر وهیچ برنوع ایله اول طائفه یه تعرض ومضرت ایرشدرمیه وبوجمله
شروط اوزره معاویه عهد باغلیوب حق تعالینک میثاق ویمیننی قبول
ایتدیکه بوشروطه وفا ایدوب مکروکید چوره سنه طولاشمیه وحسن بن علی
وقرنداشی حسینک حقلرنده سراوعلانیة بنفسه یرامزلق صانمیه
وغیریلره امرایتمکله دخی انلره وانلرک متعلقاتنه یرامزلق ومضرت
ایرشدرمیه لر واول طبقهٔ عالیه یعنی علی ابن ابی طالبک اولاد واشیاعی
هرقنغی دیارده ساکن اولورلر ایسه کائنا من کان ایذا واساءتدن
مصون ومحفوظ اوله لر بوشروط مذکوره اوزره عبدالله بن حارث
وعمرو بن ابی سلمه یی وفلان وفلانی اشهاد ایلدی چون بووجه اوزره
مصالحه قواعدی استحکام بولدی بوخبر امامک سرعسکری اولان
قیس بن سعده ایرشدکده سعد لشکره ایتدی امام مقتدا سز معاویه
ایله جنک ایدرمیسز یوخسه مع الکراهه معاویه یه بیعته اقدام کوسترر
میسز انلر ایتدیلر اهون شرینی اختیار ایدرز قانلرمز دوکلوب ومالرمز
غارت اولنوب اهل وعیالمز ضایع اولمقدن اهل عناده بیعت ایتمز اهون

واسهلدر بو روایت اوزره قیس اولد بغی یردن کوچ ایدوب امام حسن جانبنه توجه ایدوب اوحضرتك شرف صحبتی ایله مستسعد اولدی وهم اولكون معاویه شام لشكری ایله كوفه یه ایرشدی وامام حسنی كندی یه بیعت ایچون حضورینه دعوت ایلدی، امام خبر كوندردیكه بن سكا اول وقتده بیعت ایدرمكه عامهٔ خلایق سندن امانده اوله معاویه جواب ویردیكه كافهٔ رعایادن امن وامان اوزره لردر الاقیس بن سعد كه انك بروجهله بنم قاتمده امانی یوقدر امام حسن خبر كوندردیكه اكر بنم بیعتمه طالب ایسك اكا دخی امان ویرسن چون بو خبر معاویه یه ایرشدی اكا دخی امان ویردی پس حضرت امام حسن معاویه نك مجلسنه واروب بیعت ایلدی و برقول دخی بودركه معاویه ایتدی حسینی مجلسمه كتورك تابكا بیعت ایلسون معاویه مجلسنه وارمدی امام حسن ایتدی ای معاویه حسینی كندو بیعتكه جبر واكراه ایتمكه انك قاتنده قتل اولنمق سكا بیعتدن مرجحدر وسن انی قتل ایتمكه قادر اولمیزسن تاكه اهل بیتنی قتل ایتدكجه وانك اهل بیتنی قتل ایتمكه قادر اولمیازسن تاانك جمله اتباع واشیاعی مقتول اولمادقجه بومجادله وكشاكش ایكی كون بومنوال اوزره ممتد اولدی معاویه كوردیكه اول مهم صورت بولماز فراغ ایدوب حسینی مظلومك كندویه بیعتی هوسندن نكچدی) برروایت دخی اولدركه چون امیرالمؤمنین حسین معاویه یه بیعتدن امتناع ایلدی امام حسن اكا جبر واكراه ایدوب بیعت ایتدردی لكن طائفهٔ شیعه بوروایتی مسلم طوتمزلر ودیمشلردركه چون معاویه قیس بن سعدی كندویه بیعته دعوت ایلدی قیس امتناع ایتدكده امام حسن نصیحت ایدوب ایتدی قانق وار معاویه یه بیعت ایتكه صلاح حال اندهدر قیس اعتذار واستعفا ایتدكجه امام حسن مبالغه والحاح كوسترمكین قیس طوعا وكرها معاویه قاتنه واروب بیعت ایلدی معاویه ایتدی ای قیس بن استمز ایدمكه بوكار یعنی امر سلطنت بكا یرشه وسن صاغ قاله سن قیس ایتدی بن دخی استمز ایدمكه بن صاغ اولم وسن حكومت ایدهسن مجلسده بولنانلر تسكین فتنه یه سعی ایتدیلرتاكه طرفینك حرارتی زائل اولدی چون زمام حل وعقد مهام اهل اسلام معاویه نك قبضهٔ اقتدارینه ایرشدی عمرو بن العاص معاویه یه ایتدی

حسنه ایتکه منبره چیقسون و کندو عزلنی وسنك امر حکومتده استقلالکی اعلام ایتسون واوبله کوریتور که حسن اداء خطبدن عاجز اوله بو تقدیرجه بو مهم خطیر خلافته عدم لیاقت وصلاحیتی خلق عالمك معلومی اوله معاویه ایتدی بوایش محتاج الیه دکلدر عمرو بن عاص ایتدی بوایشك وجوده کلمسنه زیاده احتیاج واردر پس حضرت امام حسن معاویه نك التماسیله منبر اوزره چیقوب حمد وثنای باری تعالی بی ودرود وتحیت محمد مصطفایی اداد نصکره ایتدی ای قوم حق سبحانه وتعالی بزم اولیمزی هدایت وآخرمزی قان دوککدن حفظ وحمایت ایلدی شك یوقدرکه امر خلافتی اهلنك غیری یه ویروب اول حتی موضعنه وضع ایتدیکم ایچون سز بکا ملامت وتوبیخ ایدرسز اما بو خصوصده بنم مقصودم امت محمدك صلاح حاللری ایدی وتحقیقا حق تعالی کندو رسولنه بیورمشدرکه (وان ادری لعله فتنة لکم ومتاع الی حین) چون حضرت امام کلامی بو مقامه ایرشدردی معاویه بی طاقت اولوب یا ابا محمد کفایت ایدر منبردن اشاغه این دیدی چون امام حسنك بو مرتبه طلاقت لسان وفصاحت بیانی خلقه ظاهر ونمایان اولدی ابن عاص اول سویلدیکی سوزدن خجیل اولوب معاویه دخی امیرالمؤمنینه اول ایتدیکی التماسدن پشیمان اولوب بوخجالته سبب اولدیغیچون عمرو بن عاصه کوکلندن کینه طوتدی پس بو مصالحه وقوعندن نصکره امیرالمؤمنین حسن کندو اتباع واشیاعیله مدینه طرفنه توجه بیوروب معاویه شام جانبنه عزیمت ایتدی (بر روایتده امیر المؤمنین حسنك خلافتی التی آی ایدی وبو اثناده (الخلافة بعدی ثلاثون سنة) حدیث شریفنك مفهومی دوکلی ناسه واضح ولایح اولدیکه خلفاء اربعه نك زمان خلافتلری یکرمی طقوز بچق ییل ایدی وحضرت مقدس نبوتنك صلی الله تعالی علیه وسلم بوکلامنك سری جمله خلقه ظاهر ونمایان اولدیکه امام حسنه اشارت ایدوب بیورمشیدی بنم بو اوغلم سیددر وعن قریب حضرت باری سبحانه وتعالی مسلمانلردن ایکی کروه عظیمك ارالغنی انك واسطه سیله اصلاح ایده جکدر (نقلدرکه حضرت امامك معاویه ایله مصالحه سیچون اوجنابه توبیخ وملامت ایدوب حرب وقتاله تحریص ایدنلرك اقدمی

حجر بن عدی بو مجالك مفصلی اولدر که حجر چون اوجنابله ملاقات ایلدی ایتدیکه ای رسول خدانك جکر کوشه سی نولایدم بن بوندن مقدم اوله ایدمکه بو کونلری کورمیدم شمدیکی حالده بزی اهل عدل زمره سندن چیقاروب ارباب جور فرقه سنه ادخال ایتدك بزسنك بو حرکتك واسطه سیله نیجه بیلاردن بروسالك اولدیغمز طریقهٔ هدایتی ترك ایدوب نیجه مدتلردنبرو اجتناب واتقا ایتدیکمز بادیهٔ ضلالته توجه ایتملو اولدق ودنائت وخست صفتلرینه که بزم حالمزه لایق وطوریمزه مناسب دکلدر کرفتار اولملو اولدق شمدیکی حالده اکرمعقول ومصلحت کورر ایسك حرف اوله کله سن یعنی تکرار دعوای خلافت قیله سن حجرك بوسوزی امیرالمؤمنین حسنك طبع اشرفنه کران کلوب ایتدی ای حجر بن انك ایچون مسند خلافتی معاویه یه مسلم طوتدمکه اکثر خلقك طباعنی صلحه مائل کوردم چونکه اول قومك بشره سنده حرب وقتالدن اثر کراهت مشاهده قیلدم وایتدمکه انلری اجتناب وامتناع ایتدکاری امر حرب وقتاله نیجه ترغیب ایده یم و بری دخی اولدر که اتباع واشیاعمك قتلی خوفندن کندی رقبه می ربقهٔ حکومت وسلطنتدن اخراج ایتدم وحرب وقتال امرینی برکونه دخی قودم (فان الله کل یوم هو فی شأن) چون حجر بن عدی یه امیرالمؤمنیندن یأس حاصل اولدی وحرب وقتاله تحریص وتحریکی مقصودینی منتج اولمادی عبیدة بن عمروك مرافقتیله امام حسین جانبنه کیتدیلر وهر ایکیسی اتفاقله اوجنابه ایتدیلر که یا اباعبد الله بو صلحیکه ایتدیکز عزت اوزره مذلتی وکثرت اوزره قلتی اختیار ایتمش اولدیکز وسزك بواحوالکزدن بزکه بوآنه دك مقام اطاعت وانقیادده آسوده حال ایدك عصیان ابدی یه مبتلا اولدق ابدی جنابکزدن رجا والتماسمز اولدرکه قرنداشك امام حسنك ایتدیکی صلح وابرایی ردوفسخ ایدوب اهل کوفه دن کندی شیعه کی درکاهکه جمع ایده سن و بز ایکی مردکه سنك فرمانکه مطیع ومنقادلرز بزی مقدمهٔ لشکر ایدوب دشمنك اوزرینه حواله قیله سن تا ابن هنددن یعنی معاویه دن واتباعندن انتقام الەیوز امام حسین رضی الله تعالی عنه انلره جواب ویردیکه بزمعاویه یه بیعت ایلدك وعهد وپیمانی برینه کتوردك پس مذهب مروتده نقض عهد ومیثاقه

توجهله اقدام اولنورانلر اول جنابدن بو سوزی اشتدكلرنده ایكیسی دخی ملول ومحزون اولوب ناچار صبر وتحملی كندیلره شعار ایتدیلر (علی بن بشر همدانی ایدر بو صلح وقعه سنده نصكره بن وسفیان بن لیلی امیر المؤمنین حسنك مبارك اياغنه يوز سورمك عزيله مدینه یه واردق چون اوحضرتك مجلسنه داخل اولدق مسیب بن لخبه یی وعبد الله بن دوالك تیمی یی وسراج بن مالك خثعمی یی اوحضرتك قاتنده بولدق بن امیر المؤمنین حسنه توجه ایدوب ایتدم السلام علیك یامذل المؤمنین یعنی ای مؤمنلری خوار وذلیل ایدیجی اوحضرت رد سلامدن صكره ایتدی یاعلی بن مؤمنلری خوار وذلیل ایدیجی دكلم بلكه انلری عزیز ومحترم ایدیجیم زیرا بنم معاویه ایله ایتدیكم مصالحه دن غرضم بوایدیكه سزك قانلریكز دوكولمیه چون اصحابك حرب وقتلده اهمال وتكاسوللرینی كوردم یقین بیلدمكه بو صلحی ارتكاب ایتمسم تمام اتباع واشیاعم عرضهٔ تلف اولا جقدر وخدا حقیچون قاتمده ظاهر ومحقق اولدیكه مدینهنك جبال واشجاری ایله دخی معاویه نك جنكنه كیده ایدم عاقبت بوامری انه معاویه یه تسلیم ایتملواولوردم علی بن بشر ایدر چون بو سوزی امام حسندن اشتدك انك مجلسندن قالوب امام حسینك منزلنه واردق وامام حسندن اشتدیكمز سوزلری اكا نقل ایلدك امام حسین ایتدی ابو محمدك یعنی امام حسنك سوزلری حقه موافق وصدقه مطابقدر مادامكه بو كشی یعنی معاویه قید حیاتده اولدقجه هر كشی كندی منزلنده اولوب باش خرقه یه چكمكدن غیری چاره یوقدر (نقلدر كه چون امام حسن بعد المصالحه مدینه یه كلدی برشخص اكا خطاب ایدوب یامسود وجوه المؤمنین یعنی ای مؤمنلرك یوزلرینی قاره ایدیجی دیدی حضرت امام اول شخصه جواب ویروب ایتدی بكا توبیخ وسرزنش قیلمه كه بنی امیه نك بریری آردنجه حضرت رسولك منبرینه چیقه جقلری اوحضرته كشف اولوب وبوصورت اوحضرتك صلی الله تعالی علیه وسلم طبع لطیفنه كران كلمكله (انا اعطیناك الكوثر) سوره سی نازل اولدی یعنی قضا وقدر بودر تبدیل وتغییره مجال یوقدر (وبو سالده یعنی هجرتدن قرق برنجی سنه ده خوارجدن برطائفه بربرینه ایتدیلر هله علی بن ابی طالبك

جنك ومحاربه سنه جواز وعدم جوازده شك وشبهه من وار ایدی شمدیکیحالده معاویه ایله حرب وقتالك جوازنده بلکه وجوبنده تردد واشتباه یوقدر پس مشورتدنصکره التیوزکشی فروة بن نوفل اشجعی یی کندیلره سردارا ایدوب خروج ایتدیلر ونخله دیدکاری موضعه کلدیلر معاویه بو قضیه دن خبردار اولوب امام حسنه خبر کوندردیکه همتنی اوطائفه نك حرب وقتالنه مصروف بیوروب انلری استیصال ایلیه امیرالمؤمنین حسن جواب کوندردیکه بزم ایچون حرب وقتاله قیام وسفك دمایه اقدام ایتمك اولماز جمله نك معلومیدر بن خلافتدن ال چکدم اکر بنم محاربه یه میلم اولایدی ابتدا معاویه ایله جنك ایدردم لکن اهل قبله ایله جنك ایتمامك ایچون وکندی اتباع واشیاعمی مهلکه یه القا ایتمامك ایچون عزلت کوشه سنی اختیار ایدوب مخاصمت بساطنی دوردم

﴿ حضرت امام حسنك رضی الله تعالی عنه وفاتی ومناقبندن برشمه بیان اولنور ﴾

بعض روایتده کلمشدرکه صلح شروطنك بریسی بوایدیکه معاویه نك وفاتندنصکره خلیفه تعیینی امام حسنك مشورتنسز اولمیه چون صلح قضیه سندن نیجه زمان کچدی ومعاویه نك خاطری انده قرار ایتدیکه اوغلی یزیدی ولی عهد ایده وعامهٔ خلقی انك بیعتنه دعوت قیله ویقینا بیلوردیکه امام حسن موجود ایکن بو مقصود حاصل اولماز لاجرم اوحضرتك دفعی خصوصنده کیجه لری کوندوزه ایرشدیروب برتدبیر طلب ایدردی پس رسول خدانك مطرودی اولان مروان ابن الحکمی مدینه یه کوندردی واکا برزهرناك مندیل ویروب ایتدیکه بو مندیلی امام حسنك زوجه سی اولان جعدهٔ بنت اشعثه ویروا کا ایتکه امام حسن سنکله مجامعتدنصکره اکرسن انك وجودینی بو مندیل ایله سلوب حسن عالم آخرته کیدرسه معاویه سکاالی بیك درهم ویره وسنی یزیدك سلك ازدواجنه چکوب یزیدك منکوحه سی اولمغله قدرك عالی اوله مروان معاویه نك امریله مدینه یه واروب جعده یی اغوا ایلدی جعده قول مذکوره موجبیله عمل ایدیجك اول مندیل زهرآلود امامك اندام واعضاسنه سرایت ایدوب روح پرفتوحی فردوس جنانه

خرام ایلدی چون بو واقعهٔ هائله ظهور بولدی معاویه وعده موجبله جعده یه اللی بیک درهم ویردی اوغلی یزیده ایتدی یکمز وعده بناء کرکدر که جعده‌یی قیدنکاحه کتورەسن یزید ایتدی جعده پیغمبرك فرزندنه وفا ایتمدی بکانه خیروایلك ایلسه کرك وانك مواصلت ومصاحبتنه کیم طالب وراغب اولسه کرك (بیت) صحبت کیتی که تمنا کند * باکه وفا کرد که باما کند * واول جنابك سبب موتنده برطائفه دخی ایتدیلر که اولحضرته شربت مسموم ویردیلر وبرکروه دخی وجود شریفنه مرض عارض اولوب قرق کون خسته اولد قد نصکره وفات ایتدی دیدیلر حافظ ابرو تاریخنده ذکور درکه امیر المؤمنین حسندن روایت ایدرلر که مرضی ایامنده بیوردیکه (سقیت السم مرتین وهذه الثالثة) یعنی بکا بوندن مقدم ایکی نوبت زهر ایچردیلر بواوچنجیدر جناب ولایت مآب خواجه محمد پارسا قدس سره فصل الخطاب نام کتابنده امام حسن بن علینك معاملاتندن برجزئی نسنه بیان ایده لم دیدکد نصکره ایتدی اولحضرته التی دفعه زهر یدردیلر بش دفعه ده اکا زهر کار ایتیوب آلتنجی دفعه ده کار ایتدی قرنداشی حسین بن علی رضی الله تعالی عنهم انك خسته لکنی کورمکه کلدکده ایتدی ای برادر سکا زهری کیم یدردی بکا بیلدرکه فوت اولور ایسك سکا زهری یدیرنه خصومت ایدوب حقندن کله یم امام حسن بیوردیکه ای برادر بزم پدریمز علی غمازلق ایتمدی وانامز فاطمه غماز دکلیدی وجدیمز محمد المصطفی وجده مز خدیجهٔ الکبری دخی غمازلق ایتمدیلر پس بزدن واهل بیتمزدن غمازلق کلمسه کرکدر اکر حق تعالی روز قیامتده بکا مغفرت ایدرسه بکا اول زهر ویرن کشینك کناهنی بکا باغشلیوب انی دخی مغفرت ایتمدیکجه جنته کرمزین (برکون امام حسن طعام برایدی برکیسه انك قارشوسنه کلوب یا امیر المؤمنین اون بیك درهم بورجم واردیدی امام حسن بیوردی تا اول کیسه‌یه اون بیك درهم ویردیلر الوب طشره کتدی وامام حسن اکا کل طعام یه لم دیمدی اولحضرتك ندماسندن بریسی ایتدی یا ابن رسول الله اول شخصه اون بیك درهم ویردك و برکره

دیمدك كه كل طعام یه لم اما حسن ایتدی اول خدا حقیچونكه بنم
جدیمی راستلغله خلقه كوندردی بن بوآنه كلنجه طعام اوزرینه كلان
كشی یه تكلیف اولنوب كل طعام یه لم دیمك كرك ایدیكنی بیلمزایدم
انتهی كلامه قدس سره (ایدرلركه امیرالمؤمنین حسن صحتی ایامنده
واقعه سنده كوردیكه انك الننده (قل هوالله احد) یازلمش چون
بو روٴیا خبری سعید بن المسیبك سمعنه ایرشدی ایتدیكه (قددنی اجله)
یعنی امامك اجلی یاقلاشدی عمیر بن اسحاقدن روایت ایتدیلر كه ایتدی
امام حسنك خسته لكی كونلرنده بن ورفیقم فلان اوجنابك عیادتنه
واروب مجلس شریفنده اوتوردق اول وقتده اشتدك كه اول جناب
مجلسنده اولنلردن برینه دیرایدیكه بنم حالمدن صوراول شخص ایتدی
تا حق تعالی سكا عافیت ویرمدیجه سؤال ایتمزین اول جناب تكرار اول
شخصه خطاب ایدوب ایتدی بنم حالمدن صوراندن اوكدینكه صورمغه
مجال قالمیه اول شخص همان مقدمكی جوابی سویلدی اندنصكره
اوجناب ایتدی بنم جكرمك پاره سی دشمشدرنیجه نوبت بكا زهر
یدردیلر لكن بودفعه یدردكاری زهر غیریلره بكزه مزباشقه برنوعدر
عمیر بن اسحاق ایدر ایرتسی كون ینه اوحضرتك خدمتنه واردم امام
حسین انك یاننده اوطورمشیدی ایتدی ای برادر سكا بوایش یعنی زهر
یدرمك كیمدن صادر اولدی وظن وكمانك كیمدرامام حسن ایتدی
اكرانی سویلرایسم انك قتلنه اقدام ایدرسن امام حسین ایتدی بلی
اویله ایدرین امیرالمؤمنین حسن ایتدی اكر اول كیمسه نك حقنده
بنم كمانم واقعه مطابق ایسه انك شدت نكال وكمال ضلالی حددن
یچمشدر واكر واقعه مطابق دكلسه حیفدر كه بربی كناه مقتول اوله
نقلدركه امیرالمؤمنین حسن مرض موتنده امام حسینه ایتدی ای
برادر فوتمدنصكره بنی پدریمك یعنی حضرت رسول اللهك جوارینه
دفن ایله اما اول شرطله كه قان دوكلك خوفی اولمیه اكر قان دوكلك
احتمالی اولورسه بنی بقیع غرقده دفن ایت چون حسن وفات ایلدی
امیرالمومنین وموالیسی سلاح قوشاندیلر انكیچونكه امام حسنی حضرت
رسول جوارینه دفندن مانع اولورلرایسه انلرایله مقاتله ایده لرابوهریره انلرایله
بیله ایدی وقومی بوعزیمتدن مانع اولوب فساده مؤدی اوله جغنی وقان

دوكوله جكنى بيلوردى امام حسينه يمين ويرديكه امام حسنك وصيتنى يرينه كتوره يعنى انى بقيع غرقده دفن ايده وبونك اوزرينه تمام الحاح وابرام ايلدى تا امير المؤمنين حسين اوجنابك جنازه سنى بقيعه كوتوروب امير المؤمنين عليك اناسى فاطمه بنت اسدك قبرى قربنده برموضعده دفن ايلدى (بعض روايتده كلمشدر كه امام حسن ايچون رسول اللهك صلى الله عليه وسلم قبرى جوارنده برقبر قازوب امام حسنك جنازه سنى اول قبره قومشلر ايدى هنوز ودفن التمدين عايشه بو معنادن خبردار اولدى وبرقاطره سوار اولوب اول محله كلدى ومنعه مشغول اولدى امير المؤمنين عليك اتباعى واشياعى عايشه يه خطاب ايدوب ايتديلر ياعايشه مقدم دوه يه بنوب باباسى على ايله محاربه قيلشيدك بوكون قاطره سوار اولوب حضرت رسولك نبيره سنى جوارينه دفن اولنمغه قومازسن اولقدر كه سعى ايتديلر وبونك امثالى سوزلر سويلديلر مفيد اولمادى زيرا خلق ايكى فرقه اولمشلر ايدى وبربرلرينه اوق آتارلردى شويلكه اول اوقلرك برقاچى امام حسنك جنازه سنه اصابت ايلدى پس امام حسين دفع فتنه ايچون حسنك وصيتى موجبيله عمل ايدوب جنازه يى بقيع مزارستانه ايلتوب دفن ايلدى وبرقول دخى اولدركه عايشه امام حسنك وصيتنه رضاويروب قرب رسوله دفن اولنمغه اذن ويردى لكن سعيد بن العاص كه مدينه واليسى ايدى عثمانك اتباعندن برفرقه ايله ظهور ايدوب انلر اول جنابك جنازه سنى قرب رسولده دفن اولنمقدن مانع اولديلر (صاحب كتاب مستقصى ايدر كه اول زمان مدينه واليسى مروان بن الحكم ايدى قومادى كه حسنى رسول الله جوارنده دفن ايده لر ابو حنيفهٔ دينورى تاريخنده دخى بوحركت ناپسنديده مروانك اولمق اوزره تحرير اولنمشدر (ايدرلر كه چون امام حسنك موتى خبرى معاويه يه ايرشدى اول اوقتده ابن عباس رضى الله تعالى عنه شامده ايدى چون معاويه نك مجلسنه كلوب اوتوردى معاويه ايتدى يا ابن عباس اشتمدكمى كه حسن بن على وفات وفناى سلطنت وبقا اوزره ترجيح واختيار ايدوب نقد حياتى قابض الارواحه تسليم ايتمش ابن عباس ايتدى (انا لله وانا اليه راجعون) ومعاويه نك بوسوزدن غرضى شماتت اولديغنى بيلوب ايتدى اى معاويه برقبر چقور بيكه سنك ايچون مقرر ومقدر اولمش اوله حسنك موتيله معدوم

ومسدود اولماسه كركدر وسن قيامته دك مسند كامرانلقده دائم وباقى قالمك كركدر وبزكه اهل بيت محمدز صلى الله تعالى عليه وسلم بوندن عظيمك نيجه مصيبتلره كرفتار اولمشز درحق تعالى بزه بو مصيبتلردن فرج وخلاصلق احسان ايده ابن عباس بو سوزى سويليوب مجلسدن قالقوب كتدى معاويه مجلسده حاضر اولنلره ايتدى ابن عباس عجب عاقل وحاضر جواب كشيدر بن عمرمده اندن عاقلرك وحاضرجوابرك بر كشى كورمدم ديدى (نقلدركه حضرت امام حسنك وخاتون المق خاتون بوشامق عادتى ايدى انكيچون امير المؤمنين على مرتضى كرم الله وجهه خلقه دير ايديكه قزلى بكرى بنم اوغلوم حسنه تزويج ايتمكز زيرا بنم اوغلوم حسن مذاوق ومطلا قدر يعنى تزوج ايتديكى خاتونك برقاج كون ذوقنى استيفا ايتدكدنصكره تطليق ايديجيدر اماىنه قزلر وخاتونلر اوجنابه نفسلرينى تزويجه رغبت كوسترلردى اوجنابه نفسلرينى تزويجه طالب وراغب اولدقلرينك سببى وعلتى بو ايديكه اشتمشلر ايديكه حضرت پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم اول چشم چراغ دودمان عبد منافك طفوليتى ايامنده نافنى يعنى كوبكنى چوق اوپرايدى اوبله اولديغى اجلدن قزلر وخاتونلر استرلر ديكه جان وكوكلدن طلب ايدرلرديكه انلرك تنلرى رسول خدانك مبارك طوداغى مس ايتديكى موضعه ايرشمكله جهنم آتشى انلرك اندامنه ايرشميه ديرلر ايدى (مسند موصليده جابردن رضى الله تعالى عنه روايتده كلمشدركه رسول خدا صلى الله تعالى عليه وسلم سجده ده ايدى امام حسن طفوليتى هنكامنده كلوب اوحضرتك مبارك ارقه سنه بندى اوجناب كندى اختيار يله حضرتك آرقه سندن نزول ايدنجيه دك حضرت انى ارقه سندن اينديرميوب كندى حالنه قودى اخبارده كلمشدركه حضرت مقدس نبوى صلى الله تعالى عليه وسلم امام حسنك شاننده بيورمشدر (اللهم انى احبه واحب من يحبه) يعنى اى معبود بالحق بن حسنى سورين واكا ميل ومحبت ايدنى دخى سورين وامير المؤمنين حسنك فضائل ومناقبى اندن زياده دركه صحايف واوراقه تحرير وتسطير ايله بسط وبيانى ميسر اوله لاجرم ترجمهٔ مستصفى صاحبك برقاج بيتيله بو مقامده اختصار اولنمشدر اول ابيات بونلردر (مثنوى) اكر عمرى يار آيم سخن را ٭ نشايد نظم من نعت حسن را ٭ سخن كربكذرد از چرخ اخضر ٭ هنوز از قدر او باشد فروتر ٭

❊ سخن را کر بعلیین رسانم ❊ رسانید ن بقدرش کی توانم ❊ کمالش کرچه نزد ماست ظاهر ❊ زبان مازوصف اوست قاصر ❊ دوکیتی راوجورش زیب و زین است ❊ نظیر اواکرجویی حسین است ❊ ربیع الابرارده مسطوردرکه امیر المؤمنین حسنك مدت حیاتی قرق بدی یل و بوقاج آی ایدی

❊ شهید مظلوم امام حسینك احوالندن برنبذه بیان اولنور ❊

انك کنیتی ابوعبدالله ولقبی شهید وسید در اول جنابك ولادتی مدینه ده هجرتدن دردنجی ییلك شعبانك دردنجی کونی صالی کون واقع اولمشدر و بعضلر ماه مذکورك بشنجی کونی واقع اولدی دیمشلر وانك مدت حملی التی آی ایدی وهیچ حسین و یحیی بن زکریادن غیری بر ولد التی آیده طوغمامشدر واول جنابك کوکسندن اباقلرینه دك اولان اعضاسنك رسول خدانك صلی الله تعالی علیه وسلم مبارك کوکسندن اباقلرینه دك اولان اعضاسنه مشابهتی وار ایدی وایدرلرکه حسنك ولادتی ایله فاطمهٔ زهرانك حسینه حامله اولدیغنك ماببنی اللی کون ایدی چون حسین تولد ایتدی فاطمه انی رسول الله قاتنه ایلتدی رسول خدا انك نامنی حسین قیوب انکیچون عقیقه ایلدی (ام الحارثدن روایتدرکه ایتدی برکون رسول الله خدمتنه واروب ایتدم یارسول الله برهولناك واقعه کوردم وانك مهابتندن قورقدم حضرت بیوردیکه نه کوردك بن ایتدم کوردمکه سنك مبارك جسدکدن برپاره ایریلوب بنم کوکسمه کلدی حضرت ایتدی خوب دوش کورمشسن انك تعبیری اولدرکه فاطمه براوغلن طوغوروب سن انی قوجاغکه السك کرکدر ام الحارث ایدر برکون حسینی اوحضرتك قوجاغنه و یردم ناکاه کوردمکه اول حضرتك مبارك کوزلرندن یاش روان اولدی بن ایتدم انام بابام سکا فدا اولسون یارسول الله اغلامغه سبب ندر اوحضرت ایتدی جبرائیل کلوب بکا خبر ویردیکه تیز اول که امتك بواوغلوکی قتل ایدهلر وانك تربتندن قزل طپراق کتوردی وروایاتك بعضسنده کلمشدرکه اسما بنت عمیس ایتدی چون حسنك ولادتندن بریل کچدی حسین متولد اولدی ورسول خدا بکا بیوردیکه ای اسما

بنم اوغلومی کتوردی بن دخی حسینی بر بیاض خرقه یه صاروب اول سرورک قاتنه ایلتدم اولحضرت انک صاغ قولاغنه اذان وصول قولاغنه اقامت بیوردی یعنی اوقودی اندنصکره انی باغرینه باصوب اغلادی بن ایتدم انام بابام سکا فدا اولسون یارسول الله اغلامغه سبب ندر اولحضرت ایتدی بواغلومک حالنه اغلرین ایتدم هنوز اغلامغی موجب اولاجق برامر عارض اولمادیکه اغلیه‌سن حضرت ایتدی ای اسما (قتلته الفئة الباغیة من بعدی لاینالهم شفاعتی) اندنصکره ایتدی ای اسما بوحالدن فاطمه یه خبر ویرمه که بو وقتده هنوز طوغورمشدر انک درونته داغ غم اورمیه‌سن وام سلمه‌دن روایتدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم برکیجه بنم حجره مدن غائب اولدی چوق زماندنصکره کیروکلدی اما پریشان حالی وغمناک ایدی والنده برنسنه طوتار ایدی بن ایتدم یارسول الله بونه حالتدر بیوردیکه بوکیجه بنی مملکت عراقدن بریره ایلتدیلرکه اکا کربلا دیرلر حسینک مقتلنی واهل بیتمدن برجماعتک مقتلارینی بکا کوستردیلر و بن انلرک قانلرینی دیوشروب الدم اشته المده در دیو مبارک اوجنی آچدی وایتدی بوقزل طپراغی الوب صاقله وهرچنکه بوقزل طپراق تازه قانه مبدل اوله بیلکه حسینی شهید ایتمشلردر ام سلمه ایدر حضرتک بیوردیغی موجبله اول قزل طپراغی برشیشه ایچنه قیوب واغزینی محکم برکیدوب صاقلدم وچون امام حسین کوفه یه روانه اولمشیدی کیجه کوندز اول شیشه یه نظر ایدردم محرمک اونجی کونیکه حسینی شهید ایتمشلر ایدی اولکونک صباحی وقتنده اول شیشه یه نظر ایتدم کوردم اول قزل طپراق حالی اوزره طورر ایدی وچون اولکونک آخرنده اول شیشه یه نظر صالدم کوردمکه تازه قانه مبدل اولمش برمقدار ناله وزاری قیلدم ینه اهل بیت دشمنلری ایشیدوب شماتت قیلمسونلر دیو خاموش اولدم اندنصکره آز زمانده امام حسین اهل بیتیله عز شهادته ایرشدیلر دیو خبر کلدی (روایتده کتورمشلردر که برکون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حسینی صاغ اویلوغی اوزره وکندی صلبی اوغلی ابراهیمی صول اویلوغی اوزره اوطورتمشیدی اولوقتده جبرائیل کلوب ایتدی حق تعالی بوایکی فرزندک برینی سندن الماق دیلرشمدیکیحالده

سن بوایکینك بر بنی اختیار قیل یعنی قنغیسنی السون بیان بیور اول حضرت ایتدی اکر حسین وفات اید رسه هم بنم جانم یانروهم علی وفاطمه نك واکر ابراهیم فوت اولورسه یالکز بنم جانم زیاده یانر ایمدی ابراهیمك فوتنی اختیار ایتدم دیدی پس اوچکوندن صکره ابراهیم وفات ایلدی بوندنصکره هرکاه که حسین اولحضرتك قاتنه واررایدی حضرت دیرایدیکه (اهلاومرحبابامن فدیته ابنی ابراهیم) یعنی خوش کلدك ای اوغلوم ابراهیمی یولنه فدا ایلدیکم کشی عبدالله بن عباسدن رضی الله تعالی عنه روایتدرکه ایتدی بن کوردمکه جبرائیل کلدی وملائکه‌دن برکروه ایله‌دوکایسی قنادلرین آچوب وکمال غم وغصه‌لرندن حسینك وفاتنه اغلدیلر وجبرائیلك الندە حسینك تربتندن برقبضه طپراق وارایدیکه اندن مسك رائحه کلور ایدی حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه خطاب ایدوب یاحبیب الله بوطپراق سنك فرزندك حسین بن فاطمه نکدرملاعیندن برجماعت کربلادیدکلری موضعده اکا شهادت شربتنی ایچورسەلرکرکدر دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدی ای جبرائیل برقومکه بنم فرزندیمی وبنم قزیمك فرزندینی قتل ایدەلر فلاح بولورلرمی جبرائیل ایتدی فلاح ونجات بولمازلر وحق تعالی انلرك کوکللری ایله اسانلری اراسنده براختلاف پیدا ایدوب شمدنصکره وفاق واتحاد بولماسەلرکرکدر شرجیل بن عون ایدر درباره موکل اولان ملك که دریای اعظمده ایدی برشدید صوت ایله حایقروب ایتدی ای اهل دنیا ماتم وغم لباسنی کیەکزکه محمدمصطفانك فرزندی ایچونکه انی قتل ایتسەلرکرکدر ودریای اعظمدن پیغمبر قاتنه کلوب ایتدی ای حبیب خدا بریوزنده سنك امتکدن ایکی قوم بربریله جنك ایتسەلرکرکدر واول کروهدن برفاسق وظالم سنك فرزندك حسینی زمین کربلاده قتل ایتسه کرکدر واول وقتده زمین کربلادن اولحضرته برقبضه خاك ویروب اشبو خاك سنك فرزندیکك تربتی خاکیدر دیدی حضرت اول طپراغی الوب وقوقلیوب اغلادی وامام حسینك قاتلنه لعنت اوقودی واول طپراغی ام سلمه‌یه تسلیم ایدوب امام حسینك کیفیت قتلندن خبرویردی وبیوردیکه بوطپراغی صاقله وهروقتده اکا نظرایله چون کوره سنکه بوطپراق تازه قان اولمشدر

بیلکه بنم اوغلوم حسینک وقعه‌سی باقلاشمشدر روایتدرکه چون امام حسینک تولدندنصکره بر ییل کچدی اون ایکی نفر ملائکه صور مختلفه ایله حضرت رسالت پناهک قاتنه کلوب ایتدیلر یا محمد سنک اوغلکه همان اول نسنه ایریشه‌که هابیله ایرشمشیدی وسکا اول ثوابی و یره‌لرکه هابیله و یرمشلر ایدی واﻧﻚ قاتلنک همان اول مقدار کناهی اوله‌که هابیلک قاتلنه اولمشیدی مصنف کتاب روضة الاحباب ایدر امام حسینک قتلنده بی نهایت خبرلر کورلمشدر انلرک مجموعنی ذکر موجب تطویل اولور اکابناء سبطین بابنده وارد اولان برقاچ خبرلرک ذکریله اکتفا اولنمشدر (عتبه بن غزوان روایت ایدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم نماز قیلردی حسن وحسین رضی الله تعالی عنهما کلوب اول حضرتک ارقه سنه بندیلر واول سرور انلری باغرینه باصوب کاه حسنی وکاه حسینی اوپر ایدی واصحاب اوحضرته یارسول الله انلری سورمیسن دیدکارنده حضرت بیورردی (ریحانتی من الدنیا) یعنی دنیادن ایکی ریحانه لریمی نیجه سومیم دیر ایدی سلمان فارسی ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه (الحسن والحسین ابنی ومن احبهما احبنی ومن احبنی احبه الله ومن احبه الله ادخله الجنة ومن ابغضهما ابغضنی ومن ابغضنی ابغضه الله ومن ابغضه الله ادخله النار) یعنی حسن وحسین بنم ایکی اوغلارمدر هر کیمکه انلره میل ومحبت ایدر بکا میل ومحبت ایتمش اولور وهر کیمکه بکا محبت ایدر خدایه محبت ایتمش اولور وهر کیمکه خدایه محبت ایدر خدای تعالی انی جنته ادخال ایدر وهر کیمکه حسن وحسینه دشمنلک ایدر بکا دوشمنلک ایتمش اولور وهر کیمکه بکا دوشمنلک ایدر خدای تعالی یه دشمنلک ایتمش اولور وهر کیمکه خدای تعالی یه دشمنلک ایدر حق تعالی انی جهنمه قویار (جابر بن عبد الله روایت ایدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی (اهتدوا بالشمس فاذا غابت الشمس فاهتدوا بالقمر فاذا غاب القمر فاهتدوا بالزهرة فاذا غابت الزهرة فاهتدوا بالفرقدین فقیل یارسول الله ما الشمس وما القمر وما الزهرة وما الفرقدان فقال الشمس انا والقمر علی والزهرة فاطمة والفرقدان الحسن والحسین) یعنی طوغری یولی نور آفتابیله طلب ایدیکز اکر آفتاب غائب اوله قمرک ضیاسیله طلب ایدیکز اکر قمر مستور و محجوب اوله زهره‌نک

نور يله طلب ايديكز اكر زهره دخی مستور اولورسه فرقدانك نور يله تمسك اولكز سؤال ايتديلر كه يارسول الله آفتاب ديديكك ندن عبارتدر وماه ديديكك نه نسنه‌در وزهره وفرقدان كيملردر اول حضرت ايتدی آفتاب بنم قمر عليدر زهره فاطمه فرقدان حسن وحسيندر (فصل الخطاب نام كتابده بوعبارتله مذكور اولمشدركه امير المؤمنين حسنی ذكر دنصكره امام حسينك اخلاقندن برنسنه ذكر ايده يم امام حسين رضی الله تعالی عنه بركون طعام يرايدی و برجاريه النده بركاسه طعامله انك باشی اوجنده خدمتنه قيام ايتمشيدی قضا ايله اول كاسه جاريه‌نك الندن دشوب امامك اوزرينه دوكلمكله امام غضبه كلدی جاريه ايتدی (والكاظمين الغيظ) امام ايتدی كظمت جاريه ايتدی (والعافين عن الناس) امام ايتدی عفوت جاريه ايتدی (والله يحب المحسنين) امام ايتدی انت حرة لوجه الله اول كشی كه پيغمبرك صلی الله عليه وسلم جزئی اوله وحق عزوجل انلرك حقنده (انما يريد الله ليذهب عنكم الرجس اهل البيت و يطهركم تطهيرا) ديمش اوله انك مناقبنی كما هو حقه كيم ادا ايده بيلور انتهی كلام فصل الخطاب امام حسينك قرنداشلری ايله ودستلری ايله كربلاده شهيد اولدقلرينك تفصيلی يزيدك حكومتی شرحنده عيان و بيان اولنسه كركدر ان شاء الله تعالی

﴿ دردنجی امام زين العابدين علی بن حسينك مناقبی بيان اولنور ﴾

انك كنيتی ابو محمد وابو الحسين‌در وابو القاسم دخی ديرلر ولقبی سيد العابدين وزين العابدين وسجاددر اناسنك اسمی شهربانودر شهربانو دخی ديرلر يزدجرد بن شهريارك قزيدركه نوشروان عادل انك جديدر اول حضرت انادن جمعه كونی ياخود خميس كونی طوغدی جمادی الآخری‌نك نصفنده و بعضيلر شعبانك طقوزنجی كونی طوغدی ديرلر هجرتدن اوتوزسكزنجی سنه‌ده و بعضيلر اوتوز التنجی سنه‌ده و بعضيلر اوتوز يدنجی سنه‌ده ديديلر كتاب ربيع الابرارده مسطوردركه امير المؤمنين علی خلافتی ايامنده حريث بن جابری بلاد شرقه كوندردی حريث اول ولايتده يزدجردك ايكی قزلرينی اله كتوروب حضرت امامی عليه كوندردی اول قزلرك برينك آدی شهربانو ايدی و برينك آدی كيهان بانو ايدی

حضرت امام علی شهر بانویی کندی قرة العینی حسینه و یردی و کیهان بانویی محمد بن ابی بکره ارزانی بیوردی نا بر قرنداشدن امام زین العابدین متولد اولدی و بر قز قرنداشدن قاسم بن محمد متولد اولدی امام زین العابدینه ذوالثفنات دیرلر ایدی انك ایچونکه کثرت عباتدن اوجنابك مواضع سجودی دوه دیزی کبی درشت اولمشیدی یعنی نکره لنمشیدی (ایدرلرکه امام حسینك وفاتی زماننده امام زین العابدین هر کیجه و کوندزده بیك رکعت نماز قیلاردی وجدبزرکواری امام شهید اولدقده ایکی یاشنده ایدی اوجناب اعیان سادات اهل بیت وعظمای تابعیندن ایدی ابن المسیب وغیریسی روایت ایدرلرکه انك آیات وعلامات شرف و بزرکوارلغی حد وحصردن بیرون ایدی وجمله دن بدیعرك وعجیبرکی حجرالاسودك اکا تکلمی ایدی نتکم روایت اولنمشدرکه محمد حنیفه ایله قرنداشی اوغلی امام زین العابدین مکهٔ مکرمه ده جمع اولوب امامت بابندن سوز آچدیلر محمد حنیفه ایتدی امامته بن لایق وسزاوارم زیرا علی بن ابی طالبك صلبی اوغلویم سلاح رسول بکا و یرلمك کرکدر امام زین العابدین ایتدی ای عمی حضرت قادر مختاردن دیله تا حجر الاسودی نطقه کتوروب سنك امامتکه شهادت ایتدیره چون محمد حنیفه دعا ایدوب حجرالاسوددن مدعاسنه شهادت طلب ایلدی جواب کلمدی اندنصکره محمد حنیفه زین العابدینه ایتدی سندخی بو اسلوب اوزره دعا ایدوب حجرالاسوددن شهادت طلب قیل پس زین العابدین درکاه حقه مناجاتدنصکره حجرالاسوده خطاب ایدوب ایتدی ای حجر الاسود اول خدا حقیچونکه مواثیق انبیا واصفیایی سنده امانت قیوب بو کرامتله مشرف قیلمشدر دیلرم سندنکه لسان عربی فصیح ایله جواب و یره سنکه امام حسین بن علیدنصکره امامت ووصایته بنمی لایق وسزاوارم یوخسه محمد حنیفه می لایق وسزاواردر چون امام زین العابدین بوسوزی سویلدی حجرالاسود حرکته کلدی شو یلکه یقین اولدیکه مکانندن زائل اوله وحضرت قادر مختار انی نطقه کتوروب ایتدی خدای معبود بالحق حقیچون علی التحقیق وصایت وامامت حسین ابن علیدنصکره علی بن حسینه یعنی امام زین العابدینه ایرشمشدر والیوم امام اولدر محمد حنیفه بوصورت غریبی مشاهده ایلدکده زین العابدینك

امامته قائل اولدی (زهری روایت ایتدیکه مدینه ده ایشتدمکه عبدالملك بن مروانك امریله امام زین العابدینك بوغازینه زنجیر واباغنه آغر بند اوروب برخیمه ده محبوس ایتدیلرکه انك موکللری انی مدینه دن طشره چیقاروب آخر طرفه کتورسه‌لرکرکدر فی الحال موکللری قاتنه واروب دستور دیلدمکه اول جنابله ملاقات ایدوب مراسم وداعی برینه کتورم اول جماعت بکا رخصت وبردیلر خیمه دن ایچرو کیردم وانی اول حالده کوروب اغلادم وایتدم ای کاشکه بن سنك یریکه محبوس ومقید اولیدم وسن سلامت اولیدك امام ایتدی ای زهری سن اول تصورده میسنکه بن بوقید وزنجیردن زحمت ومشقتده اولم هرنه وقت دیلسم بوقید وزنجیری کندمدن جدا ایدرم اکر سکا وسنك امثالکه بومقوله زحمت که ایریشه حق تعالی بی خاطر بکه کتورتا اول زحمت ومشقت سکا آسان اوله واول وقتده زنجیری اباغندن چیقاروب ایتدی ای زهری مغلول ومحبوس اولدیغم حالده بوجماعتله ایکی منزلدن زیاده کیدیجی دکلم چون موکللر امامی مدینه دن چیقاروب کتوردیلر بوقضیه دن درت کون مرورندنصکره کرو مدینه یه کلدیلر وهرچند که امامی ارادیلر بولمدیلر واول موکللردن برجماعت ایتدیلر زفلان منزله نزول ایدوب وکیجه صباحه دك او بومیوب امام زین العابدینی محافظه ایتمشیدك چون صباح اولدی انی مکاننده بولمیدق وبند وزنجیرلری یرنده دوکلمش قالمش کوردك زهری رحمه الله ایدر اندنصکره عبدالملك بن مروان قاتنه واردم اول بکا خطاب ایدوب زین العابدینك حالندن سؤال ایتدی بن دخی انك حالاتندن بیلدیکمی سویلدم عبدالملك ایتدی موکللر انی یاووقلدقلری کون اول بنم قاتمه کلدی وایتدی بندن سکا نه واقع اولدیکه بنم احضاریمه فرمان کوندردك بن ایتدم بنمله اول وبنم قاتمده اقامت بیور اول جناب قبول ایتمیوب طشره چیقوب کتدی وخدا حقیچون انك خوف وهیبتندن انداممه لرزه دوشدی دیدی زهری هرکاه امام زین العابدینی اکاردی اغلردی وایدردیکه امام جعفر صادقك مجلسنده حاضر ایدم که امام جعفر اول جنابك اهل ومحل اولدیغی مدایحنی سویلردی وایدردیکه امتدن حضرت رسول اللهك عملنه طاقت کتورمش وبعد الیوم طاقت کتوررهیچ برکیمسه یوقدر مکر امام

زين العابدين اوله امير المؤمنين على كرم الله وجهه كندى خالص مالندن بيك قول آزاد ايلدى وانك لباسى بركرباسدن غيرى دكل ايدى واكرانك لباسنك آستينى مبارك پارمقلرى اوچندن تجاوز ايديدى اول زياده يى قطع ايدردى واول حضرتك اولاد واهل بيتندن لباس علم وتقوى دخى اول حضرته امام زين العابديندن اشبه بركيمسه يوغيدى ايدرلركه امام زين العابدين چون آبدست الوردى انك رنك روى مباركى صرارر ايدى اندن سؤال ايتديلركه توضى حالنده نيچون رنك روى مبارككز متغير اولور جواب ويرردى كه اوحالده كيمك عزت وعظمت وكبرياسى جانبنه توجه ايدرم بيلور ميسز وكيمك خدمتنه شروع عزيمت قيلورم بيلور ميسز سفيان ابن عيينه دن منقولدر كه ايتدى امام زين العابدين حجه عزيمت ايلدى وچون احرام وقتنده تلبيه ايتمك مراد ايتدى انك رنك روبى متغير اولوب اعضاسنه لرزه دوشدى ولبيك ديمكه قادر اولمادى اندن سؤال ايتديلركه نيچون لبيك ديمزسن بيور ديكه قورقارمكه بن لبيك ديم ولا لبيك صداسى ايشدم بوسوزى سويلدى واغمغه باشلدى اكا ايتديلر كه لبيكدن چاره يوقدر يعنى البته لبيك ديمه‌لوسن چون اسانه لبيك لفظنى كتوردى بيخود اولوب دوشدى وجميع اركان حج وطوافى ادا ايدنجيه دك اول حالت اندن زائل اولمادى امام ابو حسن محمد بن على روايت ايتمشدر كه اهل بيتدن برشخص امام زين العابدين قاتنه كلوب وافر سفاهت ايدوب اول جنابى معايبه منسوب ايلدى اول جناب اول شخصه هيچ برنوعدن سوز سويلمدى واكا جوابه قيام كوسترمدى اول شخص دونوب كتدكدنصكره خدمتنده اولان جماعته ايتدى ديلرمكه بنمله بيله اوله سز تا واروب اول شخصه جواب ويرم ياران قبول ايدوب اول جنابله بيله كتديلر حضرت امام نعلينى كيوب پياده بوله كيردى وايتدى (والكاظمين الغيظ والعافين عن الناس والله يحب المحسنين) ياران بوسوزدن بيلديلر كه اول جنابدن اول شخص حقنده انتقامه متعلق برنسنه ظاهر اولماسه كركدر چون اول شخصك سرايى قپوسنه ايرشديلر امام اول شخصه اسميله ندا ايدوب دعوت ايلدى اول شخص امام كنديدن انتقام المق تصورى ايله خاطر پريشانله قپوسندن

طشره چيقدی حضرت امام بيوردیکه ای برادر بنم حقمده سو یلدیکك سوزلر اکر بنده موجود ایسه انلردن استغفار ایدرم ودستمی توبه وانابت دامننه اورورم واکر اول دیدیکك نسنه لر بنده موجود دکل ایسه حق تعالی سنی یارلغیوب کناهکی عفو ایده اول شخص موذی چون بو سوزی ایشتدی امامك ایکی کوزلری اراسنی او پوب وثناسنه باشلیوب ایتدی (بل قلت فيك وانا احق به) یعنی سنك حقکده هرنه که سو یلدم غیر واقعدر دیو اعتذار واستغفاره بن سندن لایق ترم دیدی راوی ایدر اول شخص امام حسن بن علینك اولادندن ایدی امام زين العابدينك كرامات ومقاماتی عدو احصا اولنمق مرتبه سندن اکثردر وانلردن برشمه کشف الغمه وشواهد النبوه نام کتابلرده بیان اولنمشدر واول جنابك وفاتی هجرتدن طقسان بشنجی سنه سی محرمنك اون سکزنجی کونی واقع اولدی و بعضیلر طقسان دردنجی سنه ده واقع اولدی دیدیلر ولید بن عبد الملك بن مروانك زمان حکومتنده عزم جنان ایدوب بقیع مزار ستاننده امیر المؤمنين امام حسنك جوارنده مدفون اولدی

﴿ بشنجی امام محمد بن علی بن حسینك
مناقبی ذکر و بیانن اولنور ﴾

انك ولادتی هجرتدن اللی یدنجی سنه سی رجبك غره سنده جمعه کونی واقع اولمشدر و بعضیلر ماه صفرده واقع اولدی دیمشلر درو الده سی ام عبد الله بنت امیر المؤمنين حسندر واول حضرت هاشمیدر ایکی هاشمیدن تولد ایتمشدر کنیتی ابو جعفر لقبی باقردر علم وفضائلده تبقیری یعنی توسعی واسطه سیله اکا باقر دیمشلردر وانك مناقب ومآثری اول درجه ده دکلدر که زبان قلم و بنان بیان انك تقریر و تحریرینه وافی اوله میمون بن قداح روایت ایدر جعفر صادقدن واول دخی پدری محمد باقردن نقل ایدوب ایتدیکه برکون جابر بن عبد الله انصارینك قاتنه واردم جابر مکفوف البصر یعنی اعمی اولمشیدی واکا سلام و یردم ردسلام ایلدی وسؤال ایتدیکه سن کیمسن بن ایتدم محمد بن علی بن حسینم اول ایتدی ایلرو کل ایلرو واردم طوتوب الیمی او پدی و ایاغمی ا... اوپدی امتناع ایدوب کیرو چکلدم ایتدیکه

رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم سكا سلام كوندردی بن ایتدم علیه السلام وعليك ورحمة الله و بركاته وایتدم ای جابر اول دیدیکك صورت نه کونه ایدی واوحضرت نه کیفیله بکا سلام کوندردی جابر ایتدی بر کون رسول الله خدمتنده ایدم بیوردیکه (یاجابر لعلك تبقى حتى تلقى رجلا من ولدی يقال له محمد بن علی بن الحسين يهب الله له النور والحكمة فاقرأ منى السلام) یعنی ای جابر شاید که سن باقی قالاسن تااول زمانه دك كه ملاقات ایده سن بنم اولادمدن برینه که انك نامنه محمد بن علی بن الحسن دیرلر خدای تعالى اكا حكمت نوری ويره بندن اكا سلام ابرشدر (نقلهٔ اخبار دن بعضیسی روایت ایتمشلردر که جابر بن عبدالله ایتدی رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بیوردیکه (يوشك ان تبقى حتى تلقى ولدالى من الحسين يقال له محمد يبقر العلم بقرا فاذا لقيته فاقرأه منى السلام یاجابر) احمد بن محمد بن عيسى روایت ایدر که جابر بن عبد الله انصاری مسجد رسول اللهده اوتورردی، وباشنده سیاه عمامه صارینوردی وكاهی ندا ایدوب یاباقر دیر ایدی مدینه خلقی انی ایشدوب دیرلر ایدیکه جابر بیهوده سویلر ومعناسی اولمادق اسمه ندا ایلرجابر بونی استماع ایدوب ایتدی خدا حقیچونکه بنم بوسوزم بیهوده دکلدر زیرارسول خدادن اشتدم بکا ایتدیکه (انك ستدرك رجلا اسمه اسمی وشمائله شمائلی يبقر العلم بقرا) ابو بصیر که مكفوف العين يعنى اعمى ايدى ایتدی بر کون بن باقره ایتدم سز رسول اللهك ذريتیسز اول جناب ایتدی بلی بن ایتدم اول رسول خدا انبيانك علومنه وارث میدی اول ایتدی بلی بن ایتدم سز رسول خدانك علومنه وارث اولدیکزمی اول ایتدی حقك عنایتی ایله پدریمك علومنه وارث اولدم بن ایتدم پس دعا ایله مرده یی احیا واكمه وابرصی اول مرضلردن ابرا ایتمکه قادرسز اول ایتدی بلی حق تعالینك اذنیله قادرزاندنصکر بکا خطاب ایتدی یااباصیر بروكل ايلرو واردم پس مبارك الني بنم کوزم اوزره قیوب یاشافی دیدی والنی چکدی همان دم کوزم یرینه کلدی شویلکه طاغ وصحرا وارض وسمایی کوردم اندنصکره ینه النی کوزم اوزره قیوب مس ایلدی بونوبت کوزم اولکی حالنه عودت ایدوب کورمز اولدی اندنصکره

ایتدی ای ابو بصیر اگر دیلر ایسك اذن آلهی ایله سنك کوزیکی یرینه
کتوره یم نتکه کتوردم گوردك وروز قیامتده اعمالکك حسابی کوریله
واگر دیلر ایسك کوزك حالی اوزره اعمی قاله روز جزاده بلا حساب
جنته گیره سن بن ایتدم دیلرمکه برقاچ گونلك عمرمی اعماغله کچورم
وبلا حساب وسؤال جنته گیرم (اول جنابك سوزلرندر که بیوردی
خلق بزه انکیچون بغض وعداوتده اصرار ایدرلرکه بزاهل بیت رحمتز
وشجرهٔ نبوتز ومعدن حکمتز ومنبع علم وعرفان وحلم وایقانز (وانك
کلماتندندرکه بیوردی بزم اوزریمزه خلقك بلاسی عظیمدر انلردن بغایت
بلیت ومحنتده یوز اول جهتدنکه انلری دعوت ایدرز اجابت ایتمزلر واگر
کندی حاللرینه قویه رز بزسز سرمنزل فلاح ونجاحه ایرشمزلر
وبیوردیکه بزعلم خدانك خازنلریوز وحق تعالی اسلامی بزمله فتح
ایلدی وبزمله ختم ایلسه گرکدر بس علوم ومعارفی بزدن تعلم ایدیکز
اول خدا حقیچونکه محمدن نباتی بتورر وبنی آدمی طپراقدن یارادر
معدن معارف ومنبع حقائق بزده در (واول جنابك الفاظ گهر
باراندندرکه بیوردی بزم کلاممز دشواردر خلق انی آسانلغله فهم ایده مزلر
الا شول کیمسه لر فهم ایدر که باری تعالی طرفندن قلبلری ایمان
واخلاص اوزره امتحان اولنمش کیمسه لر اوله که بزم سوزیمزی اکلیه لر
محمد باقرك شرح کلمات ومناقبی علی حده برمجلد کتابه محتاجدر
بومختصر اکا متحمل دکلدر اوحضرتك وفاتی یوز درت سنه سنده
واقع اولدی ومدت حیاتی اللی یدی یلدر ومرقد منوری بقیع مزار
ستاننده امیر المؤمنین حسنك قبری قربنده در

﴿ التنجی امام جعفر بن محمد بن علی بن الحسیندر ﴾

انك کنیتی ابوعبدالله ولقب مشهوری صادقدر وانك اناسی فروة بنت
محمد بن ابی بکردر امام جعفرك ولادتی مدینه ده واقع اولمشدر وهجرتدن
سکسانجی سنه ده اول جناب اهل بیتك سادتندن واول طائفه نك
عظماسندن ایدی مشاهیر علمای ملت احمدیه دن برطائفه اندن روایت
ایتمشلردر یحیی بن سعید انصاری وسفیان بن عیینه وشعبی ویحیی بن سعید
القطان وغیرهم کبی وانك نباهت ذکر وفخامت قدرنده ائمهٔ اسلامك

اتفاقلری واردر بخاری رحمه الله تعالی تألیف ایتدیکی تاریخده
کتور مشدر اول حضرتدن علم توحید وتحقیقده کلمات نفیسه صادر اولمشدر
واول جنابك شاکردی حیان صوفی بیك ورقلی بر کتاب تألیف ایتمشدر که
اول بزرکوار عالیمقدارك رسائلنی مشتملدر تمام بشیوز رساله در (کتاب
کشف المحجوبده مسطوردر که امام جعفر صادق عالیقدر و بلند مرتبه
ونیکو سیرت وصافی سریرت ایدی وانك جمیع علومده اشارات
دقیقه‌سی مشهور اولوب زمرهٔ مشایخ بیننده دقت کلام ومتانت
معنی ایله موصوفدر ارباب طریقت واصحاب حقیقت اراسنده انك کتب
مؤلفه‌سی معروفدر (سفیان ثوری ایدر ابو عبدالله جعفر صادق بن
محمد باقردن التماس ایتدمکه بکا بر وصیت قیله تا اول وصیتك محافظه‌سنه
قیام واهتمام ایدوب اول واسطه ایله عنایت الهیه‌دن منتفع اولم او حضرت
ایتدی ای سفیان کذاب اولان کشیده مروت اولماز وحسودده
راحت اولماز وبدخوی اولان کشیده اولواق وسیادت اولمازو سلاطینده
دوسلق واخوت اولمازبن ایتدم ای اوغول وصیت ونصیحتی دخی زیاده
سویله بیوردیکه نفسکی محارم حضرت الهیه‌دن کیرو طوت تا عابد اوله‌سن
وخدای عزوعلانك نصیب ایتدیکنه راضی اول تا صفت غنا ایله
اتصاف بوله‌سن وخلقه حسن معامله‌یه اقدام واهتمام قیل تا مقبول
قلوب اهل اسلام اوله‌سن وفاجرلر ایله مصاحبت اختیار ایتمه تا ارتکاب
کناهه مبتلا اولمیه‌سن بن ایتدم ای نور دیدهٔ رسول خدا وای رهنمای
مقتدا دخی سویله بیوردیکه ای سفیان هر کشی که عشیرتسز عزت
وهیبتسز سلطنت دیلیه کرکدرکه معصیت مذلتندن کندویی ایراق طوته
بن ایتدم جواهر نصیحتی وفرائد موعظتی دخی زیاده ایله بیور دیدکه
یرامز ایله همنشین اولمق ترك جادهٔ سلامتدر و بی باکلر ایله مجالست
قیلمق مستلزم تهمت وملامتدر واسانی محافظه قیلمامق موجب شآمت
وندامتدر (روایتدرکه بر کون امام جعفر صادق بر محلده اوطوروب صاغ
وصولنده ایکی فقیر بر و بر مرشدی بوانثاده اکابردن بریسی مجلسنه
کلدکده اول شخصی قارشوسنه اوطورتدی پس توانکرلك وعلوشان
رعونتی اول شخصی تحریك ایدوب اول ایکی فقیرك صدر مجلسده اولوب
کندونك پیشکاهده اجلاس اولندیغندن شکایت آمیز بر قاچ کلمه سویلدی

حضرت امام ایتدی ای فلان بو فقیرلر حضرت پادشاه علی الاطلاقك سردارلری و لشکر کشلریدروسن اول پادشاهك رعایاسندن بر رعیت سن پس هیچ عیب اولماز که رعایا مقام خدمتده اوله‌لر وکندو امیرلرینك مقابلنده زانوی ادب اوزره اوطوره‌لر (نوادر بخده مستوردر که خلفاء عباسیه‌دن ابو جعفر منصور ربیع نام حاجبنه بیوردیکه امام جعفر صادقی مجلس خلافته احضار ایده ربیع امر موجبیله عمل ایدوب امامی مجلسه احضار ایلدی پس ابو جعفر منصور امامه خطاب ایدوب ایتدی اکرسنی صاغ قورسم خدا بنی صاغ قومسون سن اول کشی سنکه بنم سلطنتمه طعن ایدرسن و بنم هلاکمی دیلرسن امام ایتدی بن قطعا بو مثلو سوزسویلامشمدر و بونك کبی نسنه‌یی دیلامشمدر واکر بونك امثالی سوزلر سنك سمعکه ایریشه فرضا که اول سوزلر واقع اوله یوسفه که ظلم ایتدیلر عفو ایلدی وایوبی که بلایه مبتلا قیلدیلر عروه وثقای صبروتحمله ال اوردی سلیمانه که سلطنت و یردیلر شکر گذارلق مراسمنه قیام کوستردی وانلر پیغمبرلردر سنك دخی نسبتك پیغمبرلره متصلدر یعنی سکادخی لایق اولان عفو ایتمکدر ابو جعفر منصور ایتدی طوغری سویلدك وامامی قاتنه دعوت ایدوب یاننه اوتردی وایتدیکه یا امام اول سوزلری بکا سویلیان فلان کیمسه ایدی اما ایتمدی یا امیر بیور اول کشی‌یی مجلسه احضار ایتسونلر اول سوزلری بنم مواجهه‌مده سویلسون منصور بیوردی تا اول شخصی حاضر قیلدیلر منصور ایتدی امام جعفر صادقدن بکا نقل ایتدیکك سوزلری انك کندولساندنمی اشتدك اول شخص ایتدی بلی امامك کندو لساندن اشتدم منصور ایتدی بونك اوزرینه یمین ایده‌بیلور میسن اول شخص بلی ایده‌رم دیو یمینه آغاز ایدوب ایتدی (بالله الذی لااله الاهو عالم الغیب والشهادة) امام جعفر ایتدی یا امیر یمینی اکابن و یره‌یم منصور ایتدی خوش سن و یر امام ایتدی ای فلان ایتکه (برئت من حول الله وقوته والتجأت الی حولی وقوتی قدفعل کذو کذا) اول شخص غمازامامك تکلیف ایتدیکی اوزره یمیندن ابتدا امتناع ایدوب بالاخره اول منوال اوزره یمین ایتدیکی ساعت دوشوب هلاك اولدی مصور بیوردی تا اول شخص غمازك میتنی ایاغندن سورویوب طشره چیقاردیلر ربیع حاجب ایدر امامدن سؤال ایتدمکه نیچون اول غمازی عادت اوزره اسم اللهه یمین ایتمکه قومیوب طرز آخر اوزره یمین و یردك امام ایتدی دیلدمکه اول غماز اسم اللهی

صفت كبريا ايله ذكر ايدوب يمين ايتدكده حق تعالى اكا حمله معامله
يوروب عن قريب جزاسنى ويرميوب تأخير بيوره انكيچون اشتديكك
منوال اوزره يمين و يردمكه تا كامان ومهلت ويرلميوب هلاك اوله و بنه
ربيع حاجبدن (منقولدركه ايتدى امام جعفر صادقدن سؤال ايتدمكه
منصورك مجلسنه تشريف بيورديغكده مبارك دوداقلرك حركت
ايدردى وحركت ايتدكجه منصورك غضبى ساكن اولوردى بيورديكه
جدم امام حسين بن عليك دعاسنى اوقوردمكه اول دعا بودر (ياعدتى
عند شدتى و ياغوثى عند كربتى اجرنى بعينك التى لاتنام واكفنى
بركنك الذى لايرام) ربيع ايتدى بودعايى حفظ ايتدم وجميع شدائد
ومكائد ظهور ايتدكچه بودعايى اوقوردم اول دعا بركتيله اول ملك
منان بكا اول مكارهدن فرج وخلاصلق ويردى (محمد بن اسكندر كه
منصورك مقربلرندن ايدى ايتديكه بركون منصورك خدمتنه واردم
وانى متفكر وملول بولدم انك سبب ملالندن سؤال ايتدم بيورديكه
اى محمد بيلور سنكه اولاد عليدن جماعت كثيرى قتل ايتدم انلرك مقتدا
و پيشوالرينى قتلده تأخير واهمال ايتدم بن ايتدم يا اميرالمؤمنين اول
بيور ديغك كيمدر منصور ايتدى امام جعفر صادق بن ايتدم
يااميرالمؤمنين اول ديديكك بر كشيدر كه حق تعالينك عبادتنه مشغول ودنيا
وما فيهادن هارب ومتولدر منصور ايتدى اى محمد بن بيلور مكه
سنك اكا ارادت واعتقادك تامك واردر بن يمين ايتمشمدركه بوكون
اخشام اولمدن انك قيدين كوروب خاطريمى انك ندبشه سندن
فارغ قيلم زيرا بو غوغا سلطنت غوغاسيدر سائر اموره قياس اولنمز پس
درحال جلاده امر ايتديكه چون امام جعفر كلوب حاضر اوله و بن
اليمى باشم اوزره قويام سن همان بلا تأخير اول وقت انى قتل ايله
اندنصكره امر ايتدى تا امام جعفرى كتورديلر واول حضرت كلديكى
وقتده انك يانته واردم كوردم مبارك طوداقلرى حركت ايدر امانه
اوقوديغنى ونه ديديكنى بلمدم اما كوردمكه منصورك كوشكى تلاطم
امواجدن سفينه لر حركت ايتديكى كبى حركته كلدى ومنصورى
كوردم يالن اياق و باشى آچق لرزه ناك اولديغى حالده امامك استقبالنه
استعجال ايدوب امامك قولتوغنه كيردى وتخت اوزرينه اوتوردوب

ایتدی ای فرزند رسول وای نورد یدهٔ بتول تشریفکزه باعث و بادی نه اولدی امام ایتدی طرفکردن بزم احضار مز ایچون بر آدم کلدی انکیچون کلدم منصور ایتدی برحاجتکز وار ایسه بیان بیورك قضا ایدهلم امام ایتدی حاجتم اولدر که بردخی بنی حضوریکه دعوت ایتمیه سن تا بن حضوریکه ایستدیکم زمان کندی اختیارمله کلم چون امام کندی مقامنه مراجعت بیوردی منصور جامه خواب طلب ایدوب تانصف اللیلهدك اویودی شویلهکه نمازلراندن فوت اولدی چون اویقودن اویاندی بنی یانندهده کوروب ایتدی ای محمد آخر یره کتمه تافوت اولان نمازلری قضادنصکره کندی سرکذشتمی سکا حکایت ایدهیم پس فوت اولان نمازلرینی قضادنصکره ایتدی یا محمد اول وقتکه امام جعفر صادق مجلسمه حاضر اولدی کوردم براژدر که قویروغی قصریمی احاطه ایلمش واغزینی آچمش برطوداغی قصرك زمیننده و برطوداغی قصرك سقفنده ولسان فصیحله ایتدی (ان الله قدبعثنی وامرنی ان ابتلعك ودارك ان احدثت فی ابی عبد الله حدثا) یعنی حق تعالی بنی کوندردی وامر ایتدیکه سنی وسرایکی یوطام اکر جعفر صادقه برضرر وارشدبرر ایسك محمد بن اسکندر ایدر منصوره ایتدم بوسحردر منصور ایتدی ای محمد اویله دیمه سحر دکلدر بلکه خاصیت اسم اعظمدر که رسول خدایه صلی الله تعالی علیه وسلم نازل اولمشدر امام جعفر صادق اکر دیلسه کوندوزی کیجه و کیجهیی کوندز ایدردی وهرنه که مراد ایلسه اویله اولوردی بعض اهل تحقیقك مصنفاتنده مذکوردرکه (ان کتاب الجفر الذی بالمغرب یتوارثه بنوعبد المؤمن هومن کلامه) کتاب جفر مشهوردر وانلرك علوم و اسرارینی مشتملدر وامام علی بن موسی الرضا اول کتابك ذکرینی تصریح ایتمشدر مأمون خلیفه‌انی کندویه ولیعهد ایتدکده (ان الجفر والجامعة یدلان علی خلاف ذلك) دیدیکی محلده راقم الحروف یعنی مصنف کتب روضة الاحباب ایدر روایت صحیحه اولدرکه بوایکی جفر وجامعه کتابلری علی مرتضانك مصنفاتندندر وجناب عالم ربانی ومنظور نظر سبحانی اعنی سید شریف جرجانینك قدس سره شرح مواقفده ایراد ایتدیکی کلام بومعنایی مؤیددرکه بیورمشدر چون مأمون خلیفه علی بن

موسى الرضايه خبر كوندرديكه سنى ولى عهد ايتمك استرين اول جناب جواب ويرديكه اكرچه سن بنى ولى عهد ايتمك استرسن واول داعيه يى درونكده محكم طوتارسن اما جفر وجامعه بو معنانك خلافنه دلالت ايدر سيد شريف جرجانى رحمه الله شرح مواقفده بو مذكور اولان معنابى تحقيق ايتدكدنصكره بيورمشدركه جفر وجامعه امام على مرتضانك رضى الله تعالى عنه مصنفاتندن ايكى كتابدركه قيامته دك واقع اولاجق وقايع عالمى اول ايكى كتابدن استخراج ايتمك ممكندر بن مصر دياريده اول كتابلردن ايكى ورق كوردمكه اول ديارك احوال ملوكنى اول ايكى ورقدن استخراج ايتمشلردر (صحنه ار شمشدر كه امام جعفر صادق ديمشدر كه (علمنا غابر ومزبور ونكت فى القلوب ونقر فى الاسماع وان عندنا الجفر الاحمر والجفر الابيض ومصحف فاطمة رضى الله تعالى عنها وان عندنا الجامعة فيها جميع ما يحتاج الناس اليه) برجماعت اول جنابدن بو كلمانك تفسيرينى سؤال ايتدكلرنده بيورديكه غابر شمدنصكره واقع اولاجق حوادثى بيلديرن علمدر ومزبور قضاياى سابقه يى بيلدرن علمدر ونكت فى القلوب علمدن مراد الهام الهيدر ونقر فى الاسماع دن مراد كلام ملائكه در كه انلرك كلاملرينى ايشيديرز وذاتلرينى كورمزز اما جفر احمر برظرفدركه سلاح رسول الله انده درواول جفر احمر طشره چيقارلمز تابزم ميانمزدن يعنى اهل بيتدن قائم نام بركشى ظهور وقيام ايتمدكجه اما جفر ابيض برظرفدركه تورات موسى وانجيل عيسى وزبور داود وسائر كتب الهى انده در اما مصحف فاطمه هر نسنه كه قوتدن فعله كله وهر ملك وحاكم كه قيامته دك پيدا اوله انده مسطور ومرقومدر اما جفر جامعه بر كتابدر كه انك طولى يتمش كوزدر حضرت پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم اول كتابك مشتمل اولديغى علومى على مرتضايه املا ايدوب يعنى اغزدن سويليوب على مرتضى انى تحرير وتسطير ايتمشدر روز قيامته دك خلقك اكا محتاج اولديغى نسنه لر بالجمله اول كتابده مسطوردر (روايتدر جعفر صادقدنكه بيوردى (سلونى قبل ان تفقدونى فانه لا يحدثكم احد بعدى) يعنى بندن سؤال ايديكز سؤال ايدجك نسنه لريكزى اندن اوكدين كه بنى الدن چيقاره سكز يعنى ضايع ايده سز كه بندنصكره هيچ بر كيمسه بنم مثلمه سويليه جكم سوزلر مثللو سوز سويلمسه كركدر اما جعفر صادقك حقايق وكرامات ودقايق ودخى

خوارق عاداتی حیز عد واحصادن متجاوز درانجق بومقامده علی سبیل الاختصار برقاچ کلمه‌سی ایراد اولنمشدر وامام جعفر صادق برقوالده هجرتدن یوزقرق سکز سنه سنده ابو جعفر منصور عباسینك خلافتی ایامنده دار دنیادن عالم بقایه انتقال ایتمشدر وانی بقیع مزارستانده باباسی باقر وجدی زین العابدین وعمی امام حسنك قبوری قربنده دفن ایتمشلر در ایدرلرکه اول جنابك مدت حیاتی التمش بش یل ایدی

﴿ یدنجی امام کاظم موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن الحسین‌در رضوان الله تعالی علیهم اجمعین مناقبی ذکرنده‌در ﴾

انك ولادتی ابواد یدکاری موضعده واقع اولدیکه مکه ومدینه ارالغنده بر موضعدر یوز یکرمی سکز سنه سی صفرنده تولد ایتمشدر انك کنیتی ابو الحسن وابو ابراهیم وابو عبد الله‌در اول جناب وفور حلم وکظم غیظی واسطه سیله کاظم دیمکله ملقب اولمشدرانك اناسی حمیده نام ام الولد ایدی ایدرلرکه اول حضرت امام جعفر صادقك اکبر اولادی ایدی اوصاف حمیده ایله آراسته واخلاق پسندیده ایله پیراسته ایدی وجود احساننله مشهور وروایتله مذکور ایدی برکون مبارك قولاغنه ایرشدر دیلرکه فلان کشی دائما سنك ذم وغیبتکه مشغولدر فی الحال انعام رسمیله اول کشیه بیك دینار کوندردی ابو محمد حسن علوی روایت ایدرکه عمر بن خطابك اولادندن برشخص امام موسایی رنجیده ایدوب امیر المؤمنین علی مرتضایه شتم ایلدی امامك منتسبلرندن بعض کیمسه‌لر دیدیلرکه بزه رخصت ویرتاکه اول شخصی اولدروب اهل بیتك انتقامنی آلهلم جناب امام مبالغه وابرام والحاح تمامله انلری اول حرکتدن منع ایلدی وسؤال ایتدیکه اول کشی قنده‌در ایتدیلر چفتلکه کتدی امام انك چفتلکی جانبنه روان اولدی چون اول ارایه ایرشدی مرکبنی اول شخصك اکینی اوزرینه سوردی اول شخص ایراقدن اول حالی کوروب فریاد ایدوب مرکبکی خلقك مزروعاتنه صالمه دیو تقریع وتشنیعه باشلادی امام انك کلماتنه التفات ایتمیوب مرکبنی سوردی تا اول شخصك قاتنه ارشدی

ومر كبندن اينوب اول شخصك يانته اوطوردى و يوزينه كولوب ايتدى سنك بومزروعه نه قدر خرجك اولمشدر اول شخص ايتدى ايكيوز دينارينه امام استفسار بيورديكه نه مقدار محصول حاصل اوله جغنه اميد طونارسن اول شخص ايتدى درتيوز دينار امام فى الحال بشيوز دينار ايله مملو برصره چيقاروب اوشخصك اوكنده قودى وايتدى بومبلغى الوب بومزروعك محصولى اميدنده اوله اول شخص مسرور اولوب قالقدى واماملك مبارك باشنى اوپدى امام حقنده ايتديكى كناهلردن عفو طلب ايلدى وايتدى فضيلت وكرمده اولاديني وولى يى بكيمكه كيمسه قادر اولمازوامام موسى الكاظم چون اول ارادن دونوب كندى منزلنه كلدى اول شخصك قتلنى قصدايدن احبابنه صورت حالى حكايت ايدوب ايتدى كورك ايدى بنم بوفعلمى يكركدريوخسه سزك اول تصور ايتديككز فعلمى يكركدر (ايدرلر كه موسى الكاظم بغايت كوزل قرأن تلاوت ايدردى واوقودقچه اغلاردى استماع ايدنلر دخى اغلرلردى واول زمانده انك تجويد وترتيلنده هيچ بركيمسه كلام اللهى اوقومغه قادر دكليدى واكازين المجتهدين ديرلر ايدى (ايدرلر كه خلفاءبنى عباسدن محمد مهدى امام موسى الكاظمى مدينه دن تختكاهى اولان بغداده كتوردوب حبس ايتمشيدى بركيجه امير المؤمنين على مرتضايى واقعه سنده كوردى شويلكه على مرتضا كندويه خطاب ايدوب ديرايديكه يامحمد (فهل عسيتم ان توليتم ان تفسدوا فى الارض وتقطعوا ارحامكم)محمد مهدينك مصاحبى اولان ربيع حاجب ايدراول واقعه يى كورديكى كيجه مهدى بنى استدى چون انك قاتنه واردم و كوردم بوآيتى خوب آواز ايله اوقيوب اغلردى اندنصكره بكا ايتدى يورى وار امام موسى الكاظمى بنم حضوريمه كتور امر موجبنجه عمل ايدوب امامى حضورينه كتوردم مهدى چون امام موسايى كوردى اياغه قالقوب انى قوجاقلدى ويانته اوتورتدى وايتدى ياامام هيچ قادرميسنكه بنم اوزريمه واولادم اوزرينه خروج ايتمكدن بنى ايمن ومطمئن قيله سن امام يمين ايتدى هركز بنده بوطلب وداعيه يوقدر و بعد اليوم بوامره اقدام ايتمك خاطريمه وفكريمه كلمز و بوقضيه بنم حال وشانمدن دكلدر مهدى ايتدى تا امامه اون بيك دينار ويرم ويول تداركنى

كوروب انى مدينه يه يوللايم همان اول كيجه مستعجلا امامك سفر تداركنى مهيا ايدوب امامى مدينه يوللادم اون خوفدنكه برمانع ظهور ايدوب امر برعكس اوله (ايوب بن حسين الهاشمى روايت ايدركه نفيع انصاريكه بر بدنفس وهرزه كوى و بدزبان كشى ايدى بركون عبد العزيز بن عمر بن عبد العزيز ايله واركان دولتدن برجماعتله هارون رشيدك قصر خلافتنده اوتورمشلر ايدى ناكاه امام موسى الكاظم مركبنه سوار اولديغى حالده ظاهر اولدى هارون رشيدك حاجبى قدم اعزاز واجلال ايله اكا استقبال وسائر سراى خلقى دخى شرائط تعظيمى يرينه كتورديلر وحاجب بى توقف رخصت ملاقاتى تحصيل ايدوب امام موسى هارونك مجلسنه داخل اولدى نفيع عبد العزيزه ايتدى بن بنى العباسده هارون مثللو بددل بركشى كورمدمكه كندى دشمنى اولوب انك جهتندن زوال ملكى خوفنده اولديغى برشخصه يعنى موسايه تملق وتواضع كوستر همان بوساعتكه موسى هارونك مجلسندن طشره چيقه بن انى لايق اولميان خطابله مخاطب ايدوب خاطرينى غمكين و پريشان ايتسم كركدر عبد العزيز نفيعه نصيحت ايدوب ايتدى اويله ايتمه واكا متعرض اولمه وادبه رعايت قيل انلر پيغمبرك صلى الله تعالى عليه وسلم اهل بيتلريدر وكاه اولوركه انلر كنديلره تعرض ايدنلرك جوابنده برسوز سويلرلركه قيامته دك انك عارى صفحات روزكارده باقى قالور چون امام موسى الكاظم هارونك مجلسندن طشره چيقوب مركبنه سوار اولدى نفيع يرندن صچرايوب امامك مركبى لجامنى طوتدى وغلظت وبى ادبلك يوزندن ايتدى سن كيمسن وقنغى دياردن سن امام كاظم ايتدى اكر مقصودك بنم نسبم ايسه بن محمد حبيب الله بن اسمعيل ذبيح الله بن ابرهيم خليل اللهك اوغلويم اكر بنم شهر وولايتمدن سؤال ايدر ايسك بن برشهردنكه حق سبحانه وتعالى كافهٔ اهل اسلام اوزره اهل اسلامدن ايسك سنك اوزريكه دخى اول شهرى زيارت وطواف ايتمكى واجب قيلمشدر برشرطله كه اول شرط سنك معلومك اولديغى معلومم دكلدر تا اول شهرى زيارت وطواف ايتمكله احراز مثوبات آخرته اختصاص بولورلر واكر بو سؤالدن سنك غرضك بكا اهانت وكندى نفسكى

مفاخرت ایتمك ایسه خدا حقیچونكه بزم دیار بزك مشركلری اول رتبه ده عالیجناب ایدیلر كه غزوهٔ بدرده جنك ایچون قارشولرینه كلن انصاری مسلمانلرك جنكنه راضی اولمیوب یا محمد مقاتله ایتمكه بزم كفولریمزی كوندردیمشلر ایدی واكر بزم شرف منقبتمزدن استفسار ایدر ایسك بز اول كسیلرزكه اهل ایمان وایقان حق تعالینك امری موجبیله بزه صلوات كوندروب (اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد) دیرلر امام كاظم بوفصول پر اصولی ادا ایتدكدنصكره نفیعه خطاب ایتدیكه مركبنك لجامندن الجك تایوانه كتسون پس نفیع انصار بنك اعضاسنه لرزه دوشوب مركبك لجامندن ال چكدی وفضیحت وندامتله كیرو دونوب كتدی (جعفر صادقدن منقولدركه كندی اولادینه اشارت ایدوب ایتدی بونلر بنم اوغللرمدر وامام موسی بونلرك سیدیدر وینه امام جعفر صادق امام موسی حقنده بیورمشدركه موسی حق تعالینك قپولرندن برقپودركه اول قپودن هیچ بركیمسه طشره چیقمیه كركدر زیرا موسی بو امتك غوثی و بوملتك نوری وجمیع مولودك یكركی ودوكلی مؤمنلرك فاضللری اولسه كركدر مأمون خلیفه كندی پدرندن روایت ایتدیكه موسی الكاظمك حقنده اولادینه نصیحت ایدوب دیرایدیكه ای بنم اوغللرم بیلك وآكاه اولك كه بوكشی یعنی موسی الكاظم حقك خلقی اوزرینه امامیدر وكافهٔ عباد اوزرلرینه خلیفه سیدر اما بن بحسب الظاهر جماعت امامیم وبنم امامتم قهر وغلبه طریقیله در وخدا حقیچون موسی بو امره یعنی خلافته بندن وسائر خلقدن الیق واحقدر و بنم سكا بوسوزیم و بلدیكم مهم سلطنتی وكار خلافتی سهل طونوب آسان صاندیغمدن دكلدر والله كه بنم اعز اولادمدن بریسی ملك وسلطنتده بكا منازعت قیلسه بن انك كوزینی چیقارمغله قناعت ایتمزین زیرا سلطنت وریاست امر عظیمدر سائر نسنه لره قیاس اولنماز لكن ای مأمون بو موسی انبیانك علومنه وارثدر اكر علم صحیح دیلر ایسك اندن دیلمك كركدر مأمون ایدرچون بوسوزی پدرمدن اشتدم اهل بیتك نهال محبتنی روضهٔ جانه دیكدم وتخم جان شیرینی انلرك طلب رضالری زمیننه اكدم ارباب تحقیقدن بعضنك مصنفاتنده بو عبارتله مذكوردركه بركشی ایتدی دفعهٔ اولیده

امام موسى الكاظمك مدينه دن بغداده احضاری ایچون خلیفه طرفندن
آدملر کلدی امام کاظم بعض حوائج ومهمات اشترا ایدیورمش ایچون
بنی حضورینه دعوت ایتمشیدی حضور شریفنه واردیغمده بنم
بشره مده اثر حزن وملال مشاهده ایدوب سببندن سؤال بیوردی
بن ایتدم ای نوردیدهٔ رسول نیچه ملول ومحزون اولمیم که بغداده
حضورینه واره جغك برظالم و بی رحم کشیدر وعواقب امور دخی
معلوم دکلدر سرانجام کار نیجه اوله جقدر انك ایچون ملول ومحزونم
امام بیوردیکه ای فلان غم والم چکمه خوف یوقدر بن فلان آیك فلانجی
کونی غروب وقتنده صحت وسلامتله کیرو دونوب مدینه یه کلسم کرکدر
چون امام بغداده کتدی دائما آی وکون صایوب امامك وعده
و یردیکی کونه انتظار چکردم واول کونکه وعده کونی ایدی غروب
محلنه دك یول اوزرنده طوروب انتظارده ایدم برنسنه ظهور ایتمدی
شیطان قلبمه وسوسه صالوب قورقدمکه قلبمه برشك یول بوله بو جهتدن
عظیم اضطرابده ایدم ناکاه عراق طرفندن برسیاه عظیم پیدا اولدی
اول سیاهك اوکنجه امامی کوردم برقاطره سوار اولوب کلور بکا ندا
ایتدیکه یافلان بن ایتدم لبیك یاابن رسول الله اول حضرت ایتدی
قریب اولدیکه قلبکه برشك یول بوله بن ایتدم اویله اولدی افندم
اندنصکره ایتدمکه الحمد لله اول ظالمك الندن سلامتله خلاص
اولدك اول حضرت ایتدی بنی بردفعه دخی بغداده ایلتورلر اول وقتده
خلاص اولمسم کرکدر جامع اوراق یعنی مصنف کتاب روضة الاحباب
ایدر اولزمانده که نوبت خلافت هارون الرشیده ایرشمشیدی
امر ایتدی ینه امامی مدینه دن بغداده ایلتدیلر وبرمدت حسن
معامله ایتدکدنصکره یحیى بن خالد برمکی هارونك اغواسیله اول جنابه
زهرویروب شهید ایتدیلر اول حضرتك وفاتی هجرتدن یوزسکسان
اوچنجی سنه ده واقع اولوب بغداد قربنده قریش مزارستانی دیمکله
مشهور اولان حظیره ده مدفون اولدی نقلدرکه چون امام موسى
مسموم اولدی بیوردیکه بکا زهر یدردیلر یارین بدنم صارارسه کرکدر
اندنصکره بنم بدنمك نصفی قزارسه کرکدر ویارندنصکره بدنم تمام
قراروب وفات ایتسم کرکدر وهرنه که بیوردی اویله اولدی مدت

حياتی ربیع الابرار قولنجه قرق بش یل ایدی

سکزنجی امام که علی بن موسی الرضادر رضی الله تعالی عنهما

مشهد مقدس ومرقد منوری مرجع زایران ومقدس سالکاندر طوایف امم وطبقات بنی آدم اقصای هند وروم دن بلکه جمیع مرزبوم دن هرسنه مهاجرت اوطان ومفارقت خلان اختیار ایدوب اول آستان فرخنده نشانه یوز سوررلر ومراسم زیارتی یرینه کتوررلر وبو موهبت عظمایی سرمایهٔ سعادت دنیا وعقبی عد ایدرلر انك کنیتی ابوالحسن ولقبی رضادر مرتضی دخی دیمشلردر ولادت همایونی مدینه ده هجرتدن یوز قرق سکز سنه سنده واقع اولمشدر وبعضیلر ایتدیلر ذی القعده نك یکرمی برنجی جمعه کیجه سی تولد ایتدی اناسنك اسمی نجمه ولقبی ام البنین در بعض روایتده کلمشدرکه امام موسی الکاظمك اناسی حمید بعض اشراف عجمدن برجاریه المشدیکه غایت ملاحت ونهایت صلاح وعفت صاحبی ایدی انك کمال عقل ودیانتیله بنات عظمای عجم افتخار ایدرلر ایدی برکیجه حمید جناب رسول اللهی صلی الله تعالی علیه وسلم واقعه سنده کوردی کندیه خطاب ایدوب بیوردیکه (یا حمید هبی نجمة لابنك موسی فانه سیلد منها خیر اهل الارض) یعنی ای حمید مملوکك اولان نجمه یی اوغلك موسایه باغشله تیز اوله که اندن بر ولد حاصل اوله که اهل زمینك یکرکی اوله پس اول پسندیده صفات یعنی حمید حضرت رسالتك اشارتی موجبیله نجمه یی اوغلی موسی الکاظمه باغشلدی چون سکزنجی امام نجمه دن تولد ایلدی حمید نجمه نك اسمنی تبدیل ایدوب آدینی طاهره قودی طاهره دن منقولدرکه ایتدی چون علی بن موسی الرضایه حامله اولدم اصلا کندی وجودمده حمل آغرلیغی احساس ایتمدم وخوابه واردیغم وقتلرده قارنمدن تسبیح وتهلیل وتقدیس آوازی ایشیدردم وبنم اوزریمه هول وهیبت مستولی اولوب اویانورایدم اویاندیغمدنصکره قولاغمه تسبیح وتهلیل آوازی کلمزدی چون علی بن موسی الرضا متولد اولدی کوردمکه اللرین زمینه قیوب وباشنی آسمان طرفنه یوجلتمشیدی وکوردمکه سوزسویلرکبی ومناجات ایدرکبی حرکت ایدردی

و بو بابده بر روايت دخی اولدر كه امام موسی الكاظمك خواصندن
بريسی ايتدی بركون امام موسی كاظم بكا ايتدی هيچ بو يقينلرده
مغرب طرفندن كلمش تاجر بيلورميسن بن ايتدم بيلزم بيورديكه بلی
كلدی كل سنكله اوتاجرك زيارتنه كيدهلم پس سوار اولوب اول تاجر
مغربی قاتنه واردق واول تاجردن التماس ايدنكه بيع ايچون مغربدن
كتوردیكی جاريه لرك جمله سنی بزه عرض ايله اول تاجر بزه يدی
جاريه كوستردی انلرك هيچ بريسی امامك مقبول طبعی اولمادی امام
ايتدی اكر بونلردن غيری جاريه لك واريسه بزه كوستر تاجر ايتدی
بونلردن غيری جاريه م بو قدر الاصاحب فراش خسته بزجاريه م
واردر امام ايتدی انی دخی بزه كوسترسك نه اولور تاجر اول
جاريه يی بزه كوسترمكدن اباوامتناع ايتكله دونوب كيتدك ايرتسی
كون امام بنی اول تاجره كوندروب اول خسته جاريه نك بهاسی
نه مقدار در صور وهر نجه يه ويررسه آل ديدی چون اول تاجر
مغربی قاتنه واردم واول خسته جاريه نك ثمنندن سؤال ايلدم ومبلغ
تعيين ايدوب شو بهادن نقصانه ويرمزبن ديدی بن ايتدم ديديكك
بهايه الدم تاجر ايتدی اول بهايه سكا صاتدم اما بكا سويلكه دونكی
كون سنكله بكا كلان كشی كيم ايدی بن ايتدم بنی هاشمدن بر كشيدر
اول ايتدی قنغی بطندن وقنغی قبيله دندر بن دخی سؤالنه جواب
ويردكدنصكره بكا ايتدی بوجاريه نك حالندن سكا برسوزسويلهيم كركدر
بن ايتدم سويله تاجرمغربی ايتدی بوجاريه يی اقصای ديارمغربده اشترا
ايتديكمده اهل كتابدن برخاتون بكاملاقات ايدوب ايتدی سنك اهلی
دكلسنكه بوجاريه سكا مخصوص اولهوسنك مملوكك اوله خدا حقيچون
بوجاريه اهل زمينك بكركنك مملوكی اولسه كركدروآززمانده بوجاريه دن
برفرزند تولد ايدكه عالمك شرقندن غربنه دك هيچ برفرداكاعديل
ونظيراولميهراوی ايدرچون نجهيی يعنی اول جاريه يی امام موسی قاتنه
ايلتدم برمدت مرورنده اندن امام رضا تولد اولدی (نقلدركه مأمونك
خلافتی زماننده اولولايتلرك اطراف واكنافندن علويلرخروج ايدوب
دعوای خلافت ايلديلربوجهتدن مأمون خليفه دائما ملول وداتنك
ايدی آخرالامربو بابده عقلا واصحاب رأی ايله مشاوره ايدوب رأی

وتدبیرلری انك اوزرینه قرار ایتدیکه امیر المؤمنین علی مرتضانك
اولادندن بریسی که حلیهٔ علم وزیور عقل ایله محلی ومزین ونباهت ذکر
وفخامت قدر ایله موصوف ومعین اوله انی ولی عهد ایتمك کرك که
تا علویلرك قلوبی مطمئن اولوب تهییج فتنه ایتمیه لر اوصاف مذکوره
ایله موصوف بر دولتمندك تعیننده استشاره واستخاره ایدوب قرعه لری
علی بن موسی الرضا نامنه دشدی و بو قصه دن برشمه مأمونك ایام
دولتی وقایعنده مرقوم قلم بیان اولسه کرکدر ان شاء الله تعالی
(ایدرلر که چون امام رضانك ولی عهد اولدیغی بو نهج اوزره
منعقد اولدیکه مأموند نصکره امر خلافته قیام ایده واول اثناده
هلال عید جمال کوسترمشیدی مأمون امامه التماس ایتدیکه یارین
علی السحر سوار اولوب مصلا یه تشریف بیوره لر وخطبه اوقیوب
نماز عید قیلویره لر حضرت امام عذرلر بیان ایدوب بو تکلیفدن استعفا
کوستردی مأمون ینه التماس سابقی مکرر ایدوب ایتدی اشبو تکلیفدن
غرضم اولدر که خلقك خواطری اطمینان بولوب سنك فضائل
وکمالاتك انلره ظاهر ونمایان اوله چونکه مأمونك بو بابده مبالغه والحاحی
حد اعتدالدن تجاوز ایلدی امام اکا خبر کوندردیکه بنی بو کاردن
معاف طوتمکز بکا بو کاری ارتکابدن خوشتر کدر اکر امره امتثالدن
غیری چاره یوغیسه سوار اولمق لازم دکل حضرت رسول اللهك
صلی الله تعالی علیه وسلم مصلا یه کتدیکی کبی بندخی پیاده کیدرین
دیدی مأمون کوردیکه امام رضا کندی امرنده مختار در خاطری
هرنه دیلرسه انکله عمل ایدر پس اعیان حضرت وارکان دولت
واشراف ولایته بلکه عامهٔ رعایا وکافهٔ برایا یه فرمان بیوردیکه علی
السحر امامك دولت سرایی قپوسنده مجتمع اوله لر پس امراء درکاه
ووکلاء قدرت دستکاهدن جم غفیر وجمع کثیر فرمان موجبیله طلوع
آفتابدن مقدم اول محلده جمع اولدیلر وعورتلر واوغلانلر وسائر خلق
رواق وپنجره لردن وطام اوزرلرنده قرار طوتوب حضرت امامك مقدمنه
انتظام چکرلردی چون آفتاب طلوع ایتدی حضرت امام اکننه مطیب
جامه لر کیوب ومبارك باشنه دستار صار ینوب علاقه لرك برینی او کنه و برینی
مبارك اوموزینه صالوب کیجوب کندی والنده دمورلی عصا طوتوب بیوردی

تا جمع موالیسی بو منوال اوزره عمل ایدوب حضرت امامك او کیجه روان اولدیلر امام یالن ایاق وازاری نصف ساقنه دك کشیده اولدیغی حالده کندوبی جست ایدوب برمقدار کندی ومبارك یوزینی طرف آسمانه طوتوب تکبیراتدی وموالی تکبیرده اکا موافقت ایلدیلر بو هیئت اوزره کندی سرایی قپوسنه کلوب طوردی ومأمونك امراء درکاهی وسرداران سپاهی چون امامی اوحالده مشاهده قیلدیلر همانده جمله سی آتلرندن اینوب ایاقلرندن مستلرینی وچزمه لرینی چیقاروب یالن ایاق اولدیلر وامام سرایی قپوسنده تکبیر ایدوب خلق اکا موافقت ایدرلردی راوی ایدر اول زمانده شویله ظن ایتدمکه حضرت امام تکبیر ایتدکجه کویا آسمان وزمین حضرت امامه جواب ویروب تکبیر ایدرلردی وجمله درودیواردن وشجر ومدردن تکبیر آوازی استماع اولنوردی خلق عالم چون حضرت امامی اول وجهله کوردیلر وتکبیر آوازینی اشتدیلر فریاد وفغانی اوج آسمانه ایرشدروب مرو شهرینه زلزله وغلغله دوشدی ومأمونه بوحالدن خبر ویردیلر فضل بن سهلکه مأمونك وزیری وحل وعقد امور ورتق وفتق مصالح جمهور انك ید اهتمامنده ایدی مأمونه عرض ایتدیکه اکر بو ساعت بو ایله امام رضا مصلایه واره خلق انك مفتون وآشفته سی اولورلر واحتمالدر که خون ومال تلفنه مؤدی اوله مصلحت اولدر که انی مصلادن کیرو دوندره سن مأمون بوسوزدن متوهم اولوب امام قاتنه خبر کوندردیکه بز سزه بو ایشی تکلیف ایدوب سزی زحمته قودق وبز سزك زحمت ومشقتده اولدیغکزدن راضی دکلوز شمدیکی حالده سزدن رجا والتماسمز اولدر که کیرو دونه سز تا خطبه وصلوة عیدی سنین سابقه ده ادا ایده کلن کشی مصلایه واروب اول خدمتی یرینه کتوره امام چون بو خبری اشتدی موزه سنی یعنی ادیکنی طلب ایدوب ایاغنه کیدی وآتی آرقه سنه سوار اولوب کندی منزلنه مراجعت بیوردی خلق بو صورت واقعه دن مکدر ومنقبض اولوب بو حالك حلاوتندن محروم اولدیلر واول کون صلات عید نظام اوزره قلنمدی (اول زمانده که مأمون مرو شهرندن بغداده عزیمت ایتمشیدی فضل بن سهله قرنداشی حسن بن سهلدن برنامه کلدی مضمونی بوکه سنك سالك تحویلنه نظر ایدوب بیلدمکه ماهك چهارشنبه کونی

آتش حدتندن سکا بر آسیب و مضرت ایرشه شمدیکیحالده صلاح حال اولدر که اول کون یعنی فلان آیك چهارشنبه کونی امیر المؤمنین وامام رضا ایله معا حمامه کیروب حجامت ایدیره سن تا اوضاع فلکدن سکا متوجه اولان شر مندفع اوله راوی ایدر حسن بن سهلدن منوال محرر اوزره قرنداشی فضل بن سهله مکتوب کلدکده فضل بوقضیه یی مأمونه عرض ایلدی مأمون دخی امامه خبر کوندردیکه یارین بزمله حمامه کیرملوسن امام حمامه کیرمکدن ابا وامتناع ایتدکده مأمون تکرار امامه محبت نامه کوندروب کندی ایله معا حمامه تشریفنی التماس ایلدی امام جواب ویردیکه دون کیجه رسول خدایی صلی الله تعالی علیه وسلم واقعه مده کوردم بنی حمامه دخولدن منع ونهی ایلدی وحال بوکه سن وفضل دخی حمامه کیرمامك کرکسز بوخبر مأمونه ایرشدکده (صدق رسول الله) دیوب حمامه کیرمکدن فراغ کوستردی فضل مخیردر استرسه کیرسون استرسه کیرمسون دیدی راوی ایدر اول کیجه امام رضانك قاتنده حاضر ایدم بیورردیکه (نعوذ بالله من شر ما ینزل فی هذه اللیلة) دیکز وکندیلری برقاچ نوبت بوکلمه یی تکرار ایتدیلر وچونکه صباح نمازینی قیلدی بکا ایتدی طام اوزرینه چیق وصاغ وصوله قولاق طوت نه وار ونه یوق کوربندخی امر موجبنجه طام اوزرینه چیقدم ناکاه قولاغمه اغلایش آوازی ایرشدی ودمبدم اول آواز زیاده اندی اول اثناده مأمون کندی سراینده ن امامك سراینه آچیلان اورته قپودن چیقه کلدی وامامه خطاب ایدوب ایتدی یاسیدی یا اباالحسن خبرك وارمیدر که برطائفه فضلی حمامده اولدردیلر وانك قاتلرندن اوچ نفر کشی طوتدیلر بریسی فضلك طایه سی اوغلیدر (روایتدر که برکون مأمون حضرت امامدن صوردیکه پدربکك اوغللری بنم جدم عباس حقنده نه سویلرلر امام ایتدی نه دیسه لر کرکدر که برکشینك حقنده حق تعالی جمیع خلایقه رسولنه اطاعتی فرض قیلوب اول رسولنه عباسی عم بزرکوار قلمشدر مأمونکه بوسوزی ایشتدی تمام مرتبه محظوظ اولوب امامه بیك کره بیك درهم کوندردی واولاد علیدن کندویه خروج وعصیان ایدنلریکه حبس اولمشلر یدی اول عاو یلری حبسدن اطلاق ایدوب ایتدی امامه دیکز که اول محبوسلری سنك مبارك خاطرك ایچون

حبسدن اطلاق اولندی (نقلدر که برکشی امامه ایتدی سن خلقك یکرککی سن امام ایتدی خلاف واقع سو یلدك هر کیمکه تقوی و پرهیزکارلقده بندن زیاده اوله اول کشی بندن یکرکدر حضرت امامه بریسی دخی ایتدی آباو اجداد جهتندن سن خلقك یکرکی سن امام ایتدی کشینك شرفی تقوی جهتندندر ومناقب وفضائل ومآثر واسطه سیله در محصل کلام امام ابوالحسن رضانك کمالات وفضائلی اول مرتبه دن زیاده درکه بشرك علمی انی احاطه ایده بیله انجق بو مقامده اول قدوهٔ ارباب سیادتك خوارق عاداتندن برقاچ سطر تحریری ایله اقتصار اولنمشدر (احمد کرفیدن نقل ایتمشلردر که ایتدی بر نوبت خراسان سفری قصدیله کوفه دن طشره چیقدم خروج وقتنده قرم بکا برحله و یروب بوحله یی خراسانده بیع ایدوب بهاسیله بکا فیروزه الیو یردیدی اول حله یی الوب صندیغمه قیوب قطع منازل وطی مراحل ایدرك مروشهرینه ایریشوب شهرك طشره سنه نزول ایتدم ناکاه کوردمکه امام رضانك غلاملری بنم منزلمه کلدیلر وایتدیلرکه امامك خادملرندن بری فوت اولمشدر اکا کفن اولمق ایچون بزه برحله صات بن ایتدم بنده حله یوقدر پس دونوب کتدیلر بر زماندنصکره ینه کلوب ایتدیلر مولامز سکا سلام ایدر وایدرکه سنده برحله واردر فلان صندقده قومش سندر وقرنك سکا انی صاتوب بهاسیله فیروزه الیو یرمك ایچون و یرمشیدی اشته حله نك بهاسنی الوب حله یی و یردیلر احمد کوفی ایدر اول مبلغی غلاملرك الندن الوب حله یی انلره و یردم وکندی کندیمه ایتدم امامه واروب برقاچ مسئله صورایم اکر جواب و یرسه بی شك وشبهه صاحب ولایت وولی عهد اولدر اول مسئله لریکه سؤال ایچون قرارداده ایتمشیدم برکاغده یازدم وامامك دردواتنه واردم واوحضرتك عتبهٔ علیه سنده اول مرتبه کثرت وازدحام وارایدیکه مجال ملاقات محال کورینور ایدی انك قبلهٔ داستان اولان آستاننده برساعت توقف ایتدم ناکاه ایچرودن برخادم چیقوب الیمه برکاغد و یردی وایتدی ای احمد بونك مسئله لریکك جوابیدر واول جوابلری سؤاللریمه موافق بولدم و بیلدمکه امام رضا اکا راصفیا واوصیادندر امام رضانك خواصندن بریسی روایت ایدرکه حسین واسطی که واسط ولایتنك رؤساسندن ایدی بزدن التماس ایتدیکه انکیچون

امامدن ملاقاتنه دستور اليويريز چون امامدن اذن اليويردك مجلس
شريفنه دخول ودستبوسيله مستعد اولدقدنصكره ايتدي اي ابو الحسن
سن امام ميسن او لحضرت ايتدي بلى امام حسين واسطى ايتدي بكا معلوم
اولديكه سن امام دكلسن حضرت امام باشنى برمقدار زمان اوكنه
صالوب ايتدي بنم امام دكل ايديكمى ندن بيلدك اول ايتدي ابو عبدالله
جعفر صادقدن امام عقيم اولماز ديو بكا بر حديث ايرشدى سن خود
بو سن وساله ايرشمش سن هيچ اولادك يوقدر يعنى عقيم سن امام ينه باشنى
اشاغه صالوب بر لحظه تفكردنصكره ايتدي بوسنه آخر اولمادين حق تعالى
بكا بر اوغول ويره كر كدر عبد الرحمن كه بو سوزك راويلرندندر ايتدي
هنوز اول سنه تمام اولمدين حضرت امامك ابو جعفر تقى نام براوغلى
طوغدى (مرويدر كه چون مأمون امام رضايى ولى عهد ايلدى امام
برقاچ كونده بر مأمونك حضورينه واروب ملاقات بيورردى وهركاه مأمونك
مجلسنه قريب اولدقجه مأمونك حاجبلرى وقاپوجيلرى اعزاز واكرام
ايله استقبال ايدوب امامك اوكنجه كيدوب قپو پرده لرينى آچوب امام
ايچرو كيرنجيه دك پرده لرى يوقارو طوتارلردى عاقبت اصحاب هدايت
ايله ارباب غوايت ارالرنده منافرت وعدم موافقت امر مقرر اولديغى
اجلدن برخصوص ايچون حضرت امامه خاطرلرى قالوب اتفاق ايتديلر كه
امام كلدكده توقير واحترام ايتمبوب قپو پرده لرينى يوقارو طوتميه لرچون امام
رضا بو اتفاقدنصكره كير ومأمونك سراينه كلدى او جماعت بى اختيار
قالقوب كالاولينه استقبال وتعظيم واحترام ايتديلر اندنصكره بربرلرينه
ايتديلر بونه ايشدر كه بز ايتدك يعنى ترك تعظيم بونجه قول وقرار واتفاق
ايتديكمزدنصكره اول عزيمت اوزره ثابت قدم اوليمدق امابو دفعه كليشنده
البته تعظيم واحترام ايتميه لم ديديلر چون امام ينه مأمون سراينه تشريف
بيوردى اوجماعت بى اختيار اولوب تعظيم واحترام ايتمامكه قادر
اوليمديلر انجق قپو پرده لرينى آچمقده تأخير وتوقف كوستروب پرده لرى
آچمديلر اول وقتده جناب مرسل الرياح بريل كوندردى اول يل
شدتله اسوب حاجبلردن مقدم قپو پرده لرينى آچوب قالدردى امام
قپودن ايچرو داخل اولدقده يل ساكن اولدى چون او لحضرت قپودن
طشره چيقمه لو اولدى يل ينه ظهور ايدوب كركنجه پرده لرى

بوقارو قالدروب طوتدی اول جماعت بوحالی مشاهده ایتدکلرنده
ایتدیلر حق تعالی ایناک عزیز ومحترم ایتدیکی کشی یی کیمسه خوار
وذلیل ایتمکه قادر دکلدر روا مامک دست ودامننه دوشوب انابت
ودستور معهود وعادت سابقه اوزره خدمت وحرمت ایتدیلر

﴿ امام رضا ومأمون ارالرنده واقع اولان احوال بیان اولنور ﴾

بعض مورخین دیمشلردرکه مأمونك امام رضادن روکردان اولوب امام
مسموم اولماسنك سببی اول ایدیکه چون مأمون امامی ولیعهد ایدوب
مقرر قیلدیکه کندو دندنصکره امام خلیفه اوله عباسیلر بومعنادن
پریشان خاطروغمناك اولوب ایتدیلر بلاموجب مجرد کندوتوهمی ایله
اولاد عباسی وکندو اهل بیتنی حکومت وسلطنت نعمتندن محروم
قیلدی بو براولمیه جق ایشدر دیدیلر بوحال برمرتبه یه واردیکه
خاندان آل عباسك هواخواهی اولان برطائفه بغی وعناد طریقنه
سالك اولوب مأمونك عمی اولان ابراهیم بن مهدی یه بیعت ایتدیلر
ومأمونك نامنی سکه دن وخطبه دن چیقاردیلر وفضل بن سهلك حمامده
مقتول اولماسنه دخی باعث بوغوغا ایدی اندنصکره مأمونك امری ایله
ازمدتده امام مسموما فوت اولدی (مورخلردن بعضیسی بویله
روایت ایدرلرکه امام رضا (قل الحق وان کان مرا) مقتضاسیله
مأمونه نصیحتده مبالغه ایدوب مداهنه یی جائز کورمزدی شویلکه
برکون امام مأمونك خانه سنه واروب کوردیکه مأمون آبدست الور
وبرغلام انك النه واباغنه آبدست صوینی دوکر امام اول فعلی انکار
ایدوب ایتدی ای مأمون حق تعالی یه عبادتده برآخر کیمسه یی کندوکه
شریك ایتمه مأمون امامك سوزیله عامل اولوب اول ابدستی غلام
صودوکمکسزین تمام ایدوب نمازی قیلدی وهرچندکه مأمون بحسب
الظاهر امامه متابعت ومطاوعت کوستردی اماخاطری غبار ملال
وقوعندن خالی اولمازدی تااول غبار مجتمع ومتراکم اولدقدنصکره امام
حقنده بوحرکت شنیعه اندن صادر اولدی (واول حرکت شنیعه
ظهورینك اسبابندن بریسی دخی اول ایدیکه چون فضل بن سهلك

تحریکی ایله مأمون امام رضایی ولی عهد ایتدی امام کمال دیانت ونیك خواهلغندن فضل بن سهلك وقرنداشی حسن بن سهلك فضایح اعمال وقبایح احوالنی مأمونه سویلیوب اول ایکی برادرلرك سوزلری مدار امور ملك وملت اولمقدن مأمونی منع ایدردی اول ایکی برادرلر امام کندولرك طرف خلافلرنده اولدیغندن ناشی گاه بالواسطه وگاه بلا واسطه دائما امامی مأمونه غمز ایدرلردی اول بدکیشلرك واسطه سیله مأمونك خاطرینه اندیشهٔ بد یول بولوب عاقبتی امامك فوتنه مؤدی اولدی (راوی ایدر برکون مأمون امامله طعام یدیلر اتفاقی امام خسته اولدی مأمون دخی خستهلك صورتنی کوستردی وخدامندن عبد الله بن بشیره امر ایتدیکه برقاچکون طرناقلرن قطع ایتمیوب حالی اوزره قویه عبدالله بن بشیر ایدر امر موجبیله برقاچکون طرناقلریمی کسمدم تاکه طرناقلرم اوزادی اول حالده مأمون بکا خیار شنبه یه بکزر برنسنه ویروب بونی طرنغکله سحق ایت دیدی بن دخی دیدیکی کبی ایتدم اندنصکره مکاننکده طور دیو بکا تنبیه ایدوب کندوسی امام قاتنه کیدوب حالنی صوردی امام ایتدی امید وارمکه یوجه اولم مأمون ایتدی الحمد لله که بن بوکون ایوجه یم وشمدی ساکه معالجه ایچون برکیسه کوندرسم کرکدر امام ایتدی بکا معالجه لازم دکل مأمون غضبه کلوب ایتدی بوکون سن البته انار صوینی ایچملوسن واندنصکره بنی یاننه چاغروب ایتدی برمقدار انار کتور بن دخی انار کتوردم بیوردیکه بو انارك دانهلرینی چیقاروب ایکی الکله صو یونی صیق بن دخی امر موجبیله عمل ایدوب انارك صویونی بر کاسه یه صیقدم مأمون کندو الیله اول انار صویونی الوب امامه ویردی امام اول انار صویونی ایچدی وایکی کوندنصکره وفات ایتدی (ابو الصلت هرویدن منقولدرکه ایتدی برکون امام رضانك خدمتنده طورمشیدم بکا ایتدم هارونك دفن اولندیغی قبه یه وار اول قبه نك جوانب اربعه سندن بکا طپراق کتور پس بیوردیغی کبی ایتدم اول طپراغی الوب قوقلادی ویره صالدی وایتدی تیز اولاکه بنم ایچون بو موضعده برقبر قازهلر واول قبرك ایچنده برطاش پیدا اوله اکر خراسان ولایتنده اولان کولنکلری جمع ایدوب کتورهلر اول طاشی قلع وقمع ایده میهلر اندنصکره ایتدی وار فلان موضعندن

طپراق کتور بیوردیغی کبی ایتدم طپراغی الوب قوقولایوب ایتدی
بوطپراغك برنده بنم ایچون برقبرقازه‌لر اول وقتده سن ایت که یدی درجه
اشاغی ایده‌لر وقبرك اورتاسنی شق ایده‌لر اکرشقدن برمانع ظهور
ایدرسه ایت که لحد ایده‌لر کرکدر که بنم قبریمه ایده‌جکاری لحد ایکی
ذراع برقارش اوله که واسع ذوالرحمة دیلدیکی قدر انی توسیع ایدر
واول قبری قازارلر ایکن اول قبرك باشی طرفندن بررطوبت پیدا
اولسه کرکدر برکلامه که انی سکا تعلیم ایدرین اول رطوبتدن
صوچیقوب اول صودن لحد طوله اول صوده کوچك بالقلر کوره سن
بوسکا ویردیکم اتمکی خرده اول صویه صال تااول بالقلر اول اتمك
پاره‌لرینی تناول ایده‌لراندنصکره بریبوك بالق پیدا اولوب اول خرده بالقلری
بربر دیوشیروب یه هیچ برینی قومیه اندنصکره بیوك بالق غائب
اوله برکلامه که سکا تعلیم ایدرین اول صو منعدم اوله وبوسکاسپارش
ایتدیکم نسنه‌لری ایتمیه سن الا مأمونك حضورنده ایده سن حضرت
امام چون کلامی بومقامه ایرشدردی ایتدی یااباالصلت یارین اول
جفاکارك یعنی مأمونك حضورینه وارسم کرکدرانك حضورندن
طشره چیقدقده اکر بنی باشمه برنسنه اورتمش کوره‌ز ایسك
بکاسوز سویلیه سن واکر باشمه برنسنه اورتمش کورر ایسك بکاهیچ
سوز سویلیه‌سن ابوالصلت ایدر چون ایرتسی کون اولدی امام صباح
نمازینی اداادنصکره لباسلرین کیوب منتظر اوطوردی ناکاه مأمون
طرفندن برغلام کلوب امامی دعوت ایلدی امام مأمون سرایته روانه
اولدی بن دخی آردنجه کتدم کوردم مأمونك اوکنده میوه طبقلری
قونمش والنده برصلقم اوزم وارانی یمکه مشغول اولمش چون امامی
کوردی اباغه قالقوب معانقه شرطنی یرینه کتوردی وامامك جبهه‌سنی
اوپدی والنده اولان اوزم صالقمنی امامه ویروب ایتدی یاابن
رسول الله بواوزمدن یکرك اوزوم کوردکمی امام ایتدی جنت
اوزملری بوندن یکرکدر اول وقتده اوزمی امامك النه ویروب
بواوزمدن تناول بیوردیدی امام امتناع ایدوب بنی معاف طوت
یمزین دیدی مأمون مبالغه کوستروب ایتدی ای امام بزی متهم طوتوب
الیمزدن برنسنه یمزسن دیدی واول اوزومی امامك الندن الوب برقاچ

دانه سنی یدی کیرو اول اوزمی امامك النه و یردی امام دخی اول صالقمدن
ایکی اوج دانه اوزم یبوب باقیسنی الندن یره قیوب قالقدی مأمون
ایتدی قنده کیدرسن امام ایتدی کوندردیکك یره کیدرین یعنی عالم
آخرته کیدرین ومبارك باشنه برنسنه اورتوب مأمونك مجلسندن طشره
چیقدی اکا برسوز سویلمدم تا منزل مقدسنه واردی و بیوردی تا سراینك
قپوسنی قپادیلر وفراشنه کیروب یاتدی و بن سرایك ایچنده غمکین ومتحیر
طورر ایدم ناکاه برجوان کوردمکه سرایك ایچنده ظاهر اولدیکه
کوزل یوزلو وخوش قوقولو و امام رضایه بغایت مشابهتی وار ایدی
تعجیلاه انك یاننه واردم وصوردمکه سن کیمسن ایتدی بن امام رضانك
اوغلی محمدم (و بر روایتده ایتدی یا اباصلت بن سنك اوزریکه اللهك
حجتی یم بو سوزی سو یلیوب عزم ایتدیکه باباسنك یاننه واره و بکا دخی
اشارت بیوردی تا انکله بیله اولم چون امام رضا کندی قرة العینی یعنی
اوغلونی کوردی فراشندن قالقوب انکله رسم معانقه یی یرینه کتوردی
وانی سینه سنه چکوب قوجدی و کوزلرینی بوس ایتدی واول ثمرهٔ نبوتی
فراشنه الدی کوهر درج نبوت دخی یوزینی باباسنك یوزی اوزره قیوب اخفا
ایله نیچه سوزلر سو یلدیکه بن بیلمدم اندنصکره امام رضانك مبارك طوداقلری
اوزره قاردن آق بر بیاض کو پوك کوردمکه اوغلی محمد انی یالادی و بو اثناده
الینی پدر بزرکوارینك سینه سنه صوقوب قیزیندن سرچه قوشی مثللو
برنسنه چیقاروب یوتدی واول محلده امام رضا جوار رحمت حقه
یتدی امام محمد (انا لله وانا الیه راجعون) دیدکدن صکره بکا خطاب
ایدوب ایتدی یا اباالصلت وار خزینه اوطه سندن صو وتخته کتورین
ایتدم خزینه اوطه سنده نه صو واردر ونه تخته اول جناب ایتدی
بکا مخالفت ایتمه هرنه دیرسم او یله ایله پس خزینه اوطه سنه واردم
صو وتخته بولوب حضوره کتوردم پس غسل میته اشتغال بیوردی
اول مهمده اکا امداد ایتمك استدم اول جناب منع ایدوب بکا امداد ایدر
کیمسه واردر دیدی چون غسلدن فارغ اولدی بکا ایتدی خزینه ده
جامه دان ایچنده اولان کفن وحنوطی الوب طشره چقردم واول حضرت
انی تکفین ایدوب نمازینی قیلدی اندنصکره ایتدی تابوتنی حاضر قیل بن
ایتدم نجاره سو یلیم تابوت یاپسون اول جناب ایتدی یوری وار خزینه دن

تابوت چیقار پس خزینه‌یه واردم بر طابوت بولدم وحضوره یه کتوردم
اولحضرت والد ماجدینی تابوته قیوب ایکی رکعت نماز قیلغه باشلادی
هنوز نمازی تمام ایتمدین تابوت یردن قالقوب طرف آسمانه میل ایتدی
وخانه‌نك سقفی یاریلوب بالای سقفدن طشره اولدی بن ایتدم
(یا ابن رسول الله) مأمون شمدی بورایه کلوب امامی طلب ایدر اکانه
جواب وره‌لم ونیجه ایده‌لم بیوردیکه سن خاموش اولکه تابوت
تیز کیرو کلور اندنصکره ایتدی یا ابا الصلت هیچ بر پیغمبر یوقدر که
مشرقده وفات ایدوب انك وصیسی مغربده وفات ایتمش اوله اولماز
الا اول اولور که حق تعالی انلرك ارواح واجسادلرینی جمع ایدر اوجناب
بوسوزی سویلیوب هنوز تمام ایتمدین خانه‌نك سقفی یاریلوب تابوت
کلوب مکاننده بولندی واوجناب والد ماجدینی تابوتدن چیقاروب فراشنه
یاتورتدی انك کبی که کویا هنوز غسل وتکفین اولنمامشیدی اندنصکره
بیوردیکه قاپویی آچ پس واروب قاپویی آچدم مأمونی وغلاملرینی
قپوده کوردم ایچرو کیردیلر یوزلرینی اوروب یاقه‌لرینی یرتوب محزون
وکریان اولدیلر مأمون ایتدی (یاسیداه فجعت بك یاسیداه فجعت بك)
اندنصکره تجهیز وتکفینه قیام ایتدیلر وقبره ایلتدیلر مأمون چون امامك
قبرندن چیقان صویی وظهور ایدن بالقلری مشاهده قیلدی تعجب
ایدوب ایتدی امام رضا حیاتنده بیزه عجایب وغرایب کوستردیکی کبی
وفاتندنصکره دخی کوستردی مأمونك مقربلرندن بریسی ایتدی هیچ
بیلورمیسز که بو کوردیکنز عجیبه‌لر نه‌یه اشارتدر مأمون ایتدی بیلمز سویله
نه‌یه اشارتدر اول کشی ایتدی اکا اشارتدر که ای بنی العباس سزك
ملك ودولتکز بو کثرت وشوکتله همان بو بالقلره بکزر که برکون اولوب
وقتی کلدکده سزك اجللریکزك وقتی ایریشه وانقطاع دولت واقبالکز
هنکامی قریب اوله وبر کشی اوزریکزه مسلط اولوب سزی سربسر حد عدمه
ایرشدیره مأمون ایتدی کرچك سویلرسن اویله‌در ابوالصلت ایدر چون
مأمون امام رضانك تدفین وتعزیتندن فارغ اولدی بکا ایتدی
یا ابا الصلت امام رضانك سکا تعلیم ایتدیکی کلماتی بکا سویله بن
ایتدم الله حقیچون همان اول زمانکه امام وفات ایلدی
اول تعلیم ایلدیکی سوزلر خاطرمدن کتدی اول اجلدن

بریسی حفظمده قالمادی مأمون غضبه کلوب بنی حبس ایتـدردی بر ییل محبوس قالدم وعیشم تنك اولدی بر کون ایتدم باری خدا محمدك وآل محمدك حقیچون بکا بو شدتدن فرج وخلا صاق روزی قیل وهنوز بودعانی تمام ایتمامشیدمکه محمدبن علی بن موسی الرضایی کوردم کلدی وایتدیکه یاابا لصلت تنـك دلمی اولدك بنا یتـدم بلی یاابن رسول الله غایت تنکدل اولدم اوالحضرت ایتدی قالق وطشره کیت اول وقتده دست وکردنمده اولان قید وزنجیر دوکلوب قالدی وامام الیمی طوتوب بنی محبسـدن طشره چیقـاردی مأمونك غلاملری وحارسـلری بنی کوردیلر وبکا برسـوز سویلمکه قادر اولمـدیلر اول جنـاب بیور دیکه یاابو الصلت حق تعالینك حفظ وامانده اول شمدنصکره نه سن مأمونی کوررسن ونه اول سنی کورر ابو الصلت ایتدی فی الواقع امامك دیدیکی کبی اولـوب بوزمانه دك مأمونی کورمدم امام رضـادن چـوق حکایتلر روایت اولنمشـدر لایقـدرکه انلردن بعضیسی مأمونك ایام حکومتی وقایعی ذکر اولنـدقده سلك تحریره کله امام رضانك وفاتی طوس ولایتنده واقع اولمشدر سنا باد قریه سنده (فی رمضان سـنه ثلث ومأتین) وبعضیلر سنهٔ مذکورهنك صفری آخرنده واقع اولمشدردیدیلر وبرطائفه دخی هجرتدن ایکیوزسنه سی رمضاننده واقع اولوب هارون رشیدك دفن اولندیغی حمیدابن قحطبهٔ طائینك سراینده مدفون اولدی دیدیلر اوجنابك ایام حیاتی بروایتده اللی بش ییل ایدی

﴿ طقوزنجی امامکه محمدبن علی بن موسی الرضادر ﴾

اوجناب اسم وکنیتده امام باقره موافقدر اول جهتدن اکا ابوجعفر ثانی دیرلر ولقبی تقی وجواد دروانك ولادتی برروایتده یوزطقسان بش سنه سی رمضـاننك اون سکزنجی کوننده مدینهٔ منوره ده واقع اولدی وبعضیلر ایتدیلر سنهٔ مزبوره رجبنك اون بشنجی کونی دنیایه کلدی وانك اناسی جوان نام ام ولد ایدی بعضیلر ایتدیلر ریحانه ایدی اوحضرت کمال علم وادب وفضل وحکمتده برمرتبه ده ایدیکه عظمای ساداتدن هیچ برکیمسه اول مرتبه یه ایرشمشیدی لاجرم مأمون انك مشغوفی اولوب کنـدی قزی ام الفضلی اکا تزویج ایتدی (روایت ایدرلرکه ام الفضل مدینـه دن پدری مأمـونه مکتوب کوندروب حضرت امام محمددن

شكايت ايلدى يعنى بنم اوزريمه جاريه طوتار وتأهل ايدر ديدى مأمون نامه نك جوابنده يازديكه بن سنى اكا انكيچون و يردمكه حق تعالينك حلال ايتديكنى انك اوزرينه حرام ايده م زنهار بونوعدن سوزسويليوب بكا بومقوله نامه كوندرميه سن (نقلدركه اكابر سلفدن بريسى ايتدى عراقده ايشتدمكه برشخص نبوت دعواسى ايدر ديوانى طوتوب آغربندلر ايله شامه كوتوروب فلان موضعده حبس ايتديلر ديديلر بن دخى اول اثناده شامه وارمشيدم اول محبوسك حارسلرينه ديلك ايتدم و برنسنه ويردم تابكا رخصت ويرديلر اول محبوسك قاتنه واردم انك اطوار واقواله نظر ايتدم اول شخصى عقل وفراست وذهن وكياست صاحبى بركشى بولدم وانك كيفيت احوالندن سؤال ايتدم ايتدى بن شام ولايتندن بركشى ايدم نيجه مدتلر اول دياره ملك غفارك عبادتنه مشغول ايدم اتفاق بركيجه اول مسجدده كه امير المؤمنين حسينك رضى الله تعالى عنه مبارك باشنى انده نصب ايتمشلر ايدى اوتوروب قبله يه متوجه اولوب عبادت وذكر ايدر دم ناكاه او كومده برشخص ظاهر اولوب ايتدى قالق بن دخى قالقدم چون برمقدار مسافه قطع ايتدك كنديمى كوفه مسجدنده بولدم اول شخص ايتدى بوموضعنه موضعدر بيلورميسن بن ايتدم بيلورم كوفه مسجديدر اول شخص نمازه مشغول اولدى بن دخى موافقت ايدوب نماز قيلدم چون نمازدن فارغ اولدى مسجددن طشره چيقدى بن اكا موافقت ايدوب طشره چيقدم برمقدار يول يوريدك كنديمزى مسجد رسول اللهده بولدق اول كشى حضرتك روضه سنه سلام ويروب نمازه طوردى بن دخى نمازه مشغول اولدم نمازى اداد نصكره طشره چيقوب يوله كيردى بن دخى آردنجه كتدم برقاچ قدم كتدك كنديمزى مكه ده بولدق وطوافدن فارغ اولدقدنصكره مكه دن چيقوب يوله كيردك واول وقتده بنم نظرمدن غائب اولدى و بن كنديمى شامده اول مسجده بولدمكه انده عبادته مشغول ايدم و بوحالتدن متعجب اولدم و بيلدمكه اول شخص كيمدر پس ايرتسى ييل همان بنه اول وقتده اول شخص ظاهر اولدى و بنى رفيق ايدنوب كچن سنه هرنه كه اندن صادر اولدى ينه صدور بولدى چون مفارقت وقتى ايرشدى اكايمين و يردمكه سن كيمسن

بیوردیکه بن محمد بن علی بن موسی بن جعفرم ایرتسی کون بوصورت
واقعه یی یارانه نقل ایتدم و بوخبر افشا اولنوب شام والیسنك سمعنه
ایرشدی و بنی نبوت دعواسی ایله متهم قیلوب محبوس ایلدی نتکه
کوررسن راوی ایدرچون حقیقت حاله واقف اولدم شام والیسنه
بر رقعه یازوب کیفیت واقعه یی اکا بیلدردم وحبسدن اطلاق اولنمسنی
التماس ایتدم شام والیسی رقعه نك ظهر ینه یازمشکه بومحبوسك
اطلاقنه سعی ایدن کشی یه دیکزکه اول شخصی برکیجه ده شامدن
کوفه یه و کوفه دن مدینه یه ومدینه دن مکه یه ومکه دن شامه
کوتورن کشی کیم ایسه کلوب انی بزم قیدحبسمزدن خلاص ایلسون
بن بوجوابدن ملول ومحزون اولوب ایرتسی کون محبوسك مجلسنه
روان اولدم تااول بیچاره یی صورت قضیه دن آکاه ایدم انك موکللری
وحارسلری اولان کیمسه لری بغایت الم واضطرابده کوردم موجبندن
سؤال ایتدم ایتدیلرکه اول شخصکه دعوای نبوت تهمتیله حبس
اولنمشیدی دون کیجه غائب اولدی بیلمزکه یره کچدی یاخود قوش
اولوب هوایه اوچدی اول جنابك انفاس نفیسه سندندرکه بیورمشدر
(العامل بالظلم والمعین له والراضی به الشرکاء فیه) وهم اول حضرتك
کلمات طیبه سندندرکه (العون علی الظالم اشد من الجور علی المظلوم)
وهم اولحضرت بیورمشدر (العلماء غرباء لکثرة الجهال بینهم اولحضرت
بیورمشدر (الصبر علی المصیبة مصیبة علی الشامت بها) وقال رضی الله
عنه (اثنان علیلان ابدا صحیح حاسد وعلیل مختلط واول حضرت
ایکیوز یکرمنجی سنه نك ذی القعده سی آخرنده بغداده وفات ایتدی
وفاتی کوننده یکرمی بش یاشنده ایدی مقابر قریشده جدی موسانك
قبری قربنده مدفون اولدی

اوننجی امامکه علی بن محمد ابن علی بن موسی الرضادر

انك کنیتی ابوالحسندر ولقبی هادیدر واول اکابر اهل بیتدندر وعسکری
دیمکله معروفدر واکا زکی ونقی دخی دیرلر اناسی سمانه نام ام ولددر بعضیلر
ایتدیلر اول حضرت مأمون خلیفه نك قزی اوغلیدر انك ولادتی مدینهٔ

معظمه ده واقع اولمشدر ایکیوز اون ایکی سنه سنك ذی الحجه سنده
وبعضیلر ایتدیلر که متوکل خلیفه هادی یی یحیی بن هرثمه ایله سامره
دیدکاری ولایته کوتوردی ومدت عمرنده مقیم ایدی (نقلدر که چون
متوکل خلیفه اولدی هادی یی مدینه دن عراقه دعوت ایلدی بواده
کلور ایکن سامره شهرینه ایرشدکارنده اوجنابی خان الصعالیك
نام کثیف وناخوش هوالی برموضعه ایندردیلر مخلصلردن بریسی که
صالح بن سعید دیمکله موسوم ایدی امامه ایتدی یا ابن رسول الله
جعلت فداك بوجماعت دوکلی سنك قدریکك اخفاسنه ونور بکك
اطفاسنه سعی ایدرلر که سنی بویله برمقسی و پروحشت منزله قوندردیلر
حضرت امام ایتدی هیهات هیهات ای صالح سن هنوز بومقامده
میسن اندنصکره مبارك الیله برطرفه اشارت ایلدی بن چونکه اول جانبه
باقدم خرم وتازه باغلر وآب روان ایرمقلر ورفیع قصرلر وبلند عمارتلر
کوروب حیرت ودهشت بکا غالب اولدی امام ایتدی ای صالح بزهرقنده
اولسق اول جمله یی که کوردك بزمله در وبزحالا خان الصعالیکده دکلوز
بلکه باغ وبستان ایچنده یوز روایتدر که برنوبت متوکل خسته اولوب
برجراحت چیقاردیکه اطباانك مداواسندن عاجز اولدیلر وموته یاقلشدی
انك اناسی نذرایتدیکه اکرمتوکل بومرضدن شفا بولورسه کندی
خاصهٔ اموالدن وتحفهٔ کوناکوندن هادی یه شومقدار نسنه کوندره
بواثناده فتح بن خاقانکه متوکلك محرمان ومخصوصلرینك بریسی ایدی
ایتدی بومرضك علاجی هادیدن استفسار اولنمق کرکدر پس هادی
قاتنه برکیمسه کوندروب استفسار ایتدیلر هادی ایتدی اول مرضك
اوزرینه فلان نسنه وضع اولنمق کرکدر تانفعی کوریله چون بوخبر
متوکلك مجلسنه ایرشدی حضار مجلسدن بعضیلری استهزا ایدوب
کولشدیلر فتح بن خاقان تجربه اولنمق کرك دیدی امامك بیوردیغی
نسنه یی اول مرضك اوزرینه اوردیلر اول مرض دشیلوب جراحتی
روان اولدی ومتوکل شفابولدی اناسی ایتدیکی نذره بناء ایکی بیك
دیناری صرهیه قیوب ومهرلیوب هادی یه کوندردی ومتوکل خلیفه نك
صحتندنصکره برقاچکون کچدی غمازلر متوکلك قولاغنه ایرشدردیلر که
هادینك منزلنده اسلحه واموال فراوان واردر متوکل حاجبنه ایتدی

کرکدرکه نصف الليلده هادينك منزلنه واره سن واندن مال ومنالدن
هرنه بولور ایسه‌ك الوب حضوریمه کتوره سن حاجب ایدرچون
نصف الليلده برنردبانله هادينك منزلنه واردم وانك طامی اوزرینه
چیقدم وطام یولندن منزلنه داخل اولدم وظلمت لیل واسطه سیله
کیره جکم قنغی خانه در بلمدم ناکاه خانه ایچندن هادينك آوازی قولاغمه
ایرشدیکه ای سعید یرکده طور شمع چیقارسونلر وفی الحال برچراغ
کتوردیلر چراغ شوقیله ایچرو کیردم هادی‌یی کوردم بریوکدن لباس
اکننده و برکلاه باشنده حصیردن برسجاده اوزره قبله‌یه قارشو
اوتورمش وانك منزلنده نمازلك دیدکارندن هیچ برنسنه کورنمزدی
الا برمهرلو کیسه واراید یکه متوکلك اناسی کوندرمشیدی واول کیسه
یاننده برمهرلو کیسه دخی وارایدی هادی بیوردیکه بومصلایی دخی
تفحص ایت اول مصلایی دخی قالدردم التنده برغلافلو قیلچ بولدم
وجمله سنی الدم متوکل قاتنه کتوردم چون متوکل خلیفه اناسنك
مهر یله اول صره‌یی کوردی اصلندن سؤال ایتدی صورت واقعه‌یی
کندویه عرض ایتدیلر پس بیوردی تااول صره‌نك یاننه برصره دخی
ضم ایتدیلر پس بکا ایتدی ای سعید وار بوصره‌لری وهادینك منزلندن
کتوردیکك نسنه‌لری بالجمله کیرو اکا ایلت بن خجیل وشرمسار اولدیغم
حالده هادينك قاتنه واروب ایتدم یاسیدی بکا بغایت کوچ کلدیکه
بلارخصت سنك منزلکه کلدم چون مأمور ایدم بنی معذور طوته سن
واول اشیایی اوحضرتك خاکپاینه ایلتدم ایتدی (وسیعلم الذين
ظلموا ای منقلب ینقلبون) وانك جملهٔ غرایبندن بری دخی بودر نقل
اولنمشکه برکون براعرابی سامره قریه‌لرندن برقریه‌ده امامك منزلنه
داخل اولوب پابوسیله مشرف اولدی امام هادی سؤال
بیوردیکه نه حاجتك واراعرابی ایتدی سنك جدك علی مرتضانك
حب ولاسنه تمسك ایدن جماعتدنم و برعظیم دینم واردرانك اداسندن
عاجزم وسنك آستانکدن غیری ملجأ وملاذم یوقدر امام هادی ایتدی
خاطرك خوش طوت ویارین بنه کل که سکا برنسنه تعلیم ایدم چون
ایرتسی کون اولدی اعرابی هادينك خدمتنه کلدی امام هادی کندی
خطیله بردین تمسکی یازوب دروننده اعرابی‌یه شوقدر دینی اولدیغنی

تصریح بیوردی واول تمسکده تصریح بیوردیغی مبلغ اعرابینك
تسمیه ایتدیکی دین مقدارندن زیاده ایدی واعرابی یه بیوردیکه
چون بن سامره شهرینه مراجعت قیلسن اولارایه کلوب
مجلسمده جماعت بولندیغی بروقتده بوتمسکی کتوروب بکا ابرازایدەسن
وشدت وخشونتله البته بورجکی وبردیه سن وبوامورە صاقین مخالفت
ایتمیوب دیدیکم کبی معامله ایت دیدی اعرابی امامك وصیتنی قبول
ایتدی چون هادی سامره شهرینه کلدی بروقتده که خلیفەنك اصحابی
وغیری طائفه هادینك مجلسنده جمع اولمشلرایدی اعرابی کلوب
اول جنابك دین تمسکنی ابراز ایدوب امامك وصیتی موجبله غلظت
وتشدید یوزندن دینی مطالبه قیلدی امام هادی آهسته آهسته
اعرابی یه سوزسویلردی وتمهید معذرت بیورردی واداء دینه وعده
ویرردی وبوخبرخلق ایچنده فاش اولوب متوکلك سمعنه ایرشدکده
امرایتدی نااوتوزبیك درهم امام هادینك خاکپاینه ایلتدیلر امام اول
مبلغی حفظ ایتدی تااعرابی کلدکده جمله سنی اکاویروب ایتدی
بومبلغدن دینك مقداربی الیقیوب فضلەسنی اطفال وعیالك مصارفنه
صرف ایله اعرابی ایتدی ای فرزند رسول الله بوعطا بیوردیغك
مبلغك ثلثی بنم مأمولم دکلیدی مأمولك اضعافیله بنی مسرور بیوردك
(بعضیلر ایتدیلر امام هادینك وفاتی متوکل اوغلی مستنصرك خلافتی
زماننده هجرتدن ایکیوز اللی دردنجی سنەنك ماه جمادی الآخرآنك
اواخرندن دوشنبه کونی واقع اولدی انی سامره قربنده برسرایه دفن
ایتدیلر مدت عمرعزیزی قرق بریبل ایدی

﴿ اون برنجی امامکه حسن بن علی
ابن محمد بن علی بن موسی الرضادر ﴾

کنیتی ابومحمد ولقبی زکی وخالص وسراجدر اول دخی پدر بزرکواری کبی
عسکری دیمکله مشهور اولدی وانك اناسی سوسن نام ام ولد ایدی انك
ولادتی مدینەده ایکیوز اوتوز ایکنجی سنەنك شهر ربیع الآخرنده واقع
اولدی امام مزبور اجلهٔ اهل بیت رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلمدن ایدی مناقب ومآثری بی نهایت وکرامات وخوارق

عاداتی بی شماردر واول جمله دن بریسی بودرکه علی بن ابراهیم بن موسی ابن جعفر دیمشدرکه بونو بت فقر وفاقه نهایتنی بولوب احوالمز اضطراره ایرشدی پدرم بکا ایتدی کل سنکله امام ابو محمد زکی قاتنه واره لمکه انك جود وسخاسی السنهٔ ناسده مشهور ومتواتر اولمشدر بن ایتدم ای پدر انکله ماببنمزده هیچ بر آشنالق وارمیدر پدرم ایتدی یوقدر پس ارالقده سابقهٔ معارفه اولمقسزین کمال اضطراره بناء یوله کیروب اوجنابك صوبنه روان اولدق یولده پدرم بکا ایتدی مأمولم اولدرکه امام بزه بشیوز درهم و یره ایکیوزینی اثوابه خرج ایده یوز وایکیوزینی دقیقه و یره یوز و باقیسنی سائر اخراجات ضروریه مزه صرف ایده یوز چون امام زکینك عتبهٔ علیه سنه واردق بزم کلدیکمزی اول حضرتَه کیمسه اعلام ایتمکسزین انك غلامی طشره چقیدی و یا علی بن ابراهیم و یا محمد بن علی ایچرو کیریکز دیدی چون ایچرو کیردك وشرط تحیت وسلامی یرینه کتوردك امام بیوردیکه ای علی نه نسنه مانع اولدیکه بوزمانه دك بزم قاتمزه کلمدك پدرم ایتدی ای سید بوحال ایله سنك قاتکه کلمکدن بکا حیا مانع اولدی وچون برلحظه دنصکره طشره چیقدق امامك غلامی عقبمزجه چیقوب پدریمه برصره و یروب ایتدی بوصره بشیوز درهمدر ایکیوزینی اثوابه وایکیوزینی دقیقه یعنی اونه وباقیسنی سائر مهماتکه صرف ایت دیدی و برصره دخی بکا و یروب ایتدی بوصره اوچیوز درهمدر یوزینی کسوه یه و یوزینی سائر اخراجات خانه یه صرف ایت و یوزینی دخی برحمار ال اما کوهستانه یولندن کتمکز فلان بولدن کیدیکز دیدی پس امامك تعیین بیوردیغی بولدن کتدك و برخاتون تزوج ایتدم وهمان اولکون برمحلدن بکا ایکی بیك درهم فتوح ایرشدی (و بریسی دخی اولدرکه ثقاتدن بریسی ایتدی امام زکی حضورینه بر رقعه یازوب کوندردم اول رقعه ده مشکوة لفظنك معناسندن سؤال ایتدم والتماس ایتدم دعاء خیر بیوره تاحامله خاتونم آسانلقله طوغوره وطوغاجق اوغلانه براسم قویه امام جوابنده یازمشکه مشکوة محمد رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمك قلب شریفندن عبارتدر وخاتون ومولودك حاللرندن هیچ برنسنه بیورمامش اما مکتوبنك آخرنده (عظم الله اجرك واخلف علیك) دیمش پس

بوندنصكره برقاچ كون مرورنده خاتونم برميت اوغلان طوغوردی
واندنصكره ينه حامله اولوب اندن برفرزند وجوده كلدی ربيع الابرارده
مسطوردركه حضرت امام زكی مدينه ده هجرتدن ايكيوز اتمشنجی
سنه نك شهر ربيع الآخرينك سكزنجی كونی دنيايه كلدی ولادتی
يوم جمعه ده واقع اولدی وبر روايتده سرمن رأی ديدكلری ولايتده
طوغدی ومدت عمری يكرمی سكز ييل ايدی واوحضرتك قبری پدرينك
قبری قربنده در رضی الله تعالی عنهما

اون ايكنجی امام محمد بن حسن بن عليدر رضی الله عنهم احوالی بيان اولنور

كنيتی ابوالقاسمدر وطائفهٔ اماميه اكا حجت وقائم ومهدیٔ منتظر
وصاحب الزمان ديرلر ترجمهٔ مستصفاده مذكوردركه مهدیٔ امت
وكاشف غمت صاحب الزمان رسولك اسميله مسمی وكنيتی ايله مكنی
يعنی امام محمد ابوالقاسمك ولادتی سرمن رأی ديدكلری ولايتده
هجرتدن ايكيوز اللی بشنجی سنه سی ماه شعبانك اون بشنجی كيجه سی
واقع اولمشدر وپدرينك وفاتی وقتنده بش ياشنده ايدی وحق تعالی
صغر سننده يعنی كوچكلكی هنكامنده اكا حكمت وبردی نتكه يحيی
پيغمبره ويرمشيدی وانی طفوليتی حالنده امام ايلدی نتكه عيسايی
طفوليتی ايامنده نبی مرسل قيلدی (وينه ترجمهٔ مستصفاده ايدركه
انك شاننده احاديث شريفه چوقدر نتكه ابن مسعود رضی الله
عنه روايت ايدركه رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم بيوردی
(اولم يبق فی الدنيا الا يوم واحد اطول الله تعالی ذلك اليوم حتی
يبعث الله رجلا فيه منی اومن اهل بيتی يواطیٔ اسمه اسمی يملاء الارض
قسطا وعدلا كما ملئت ظلما وجورا) وبعض روايات اماميه ده وارد
اولمشدركه صاحب الزمان سرمن رأی ديدكلری ولايتده برسرداب
ايچنه كيرمشدر وهرچندكه اناسی اول سردابدن طشره چقماسنه
انتظار چكر چيقمز وبو واقعه هجرتدن ايكيوز التمش بش سنه سنده
وياخود التمش التی سنه سنده واقع اولمشدر وعلی اختلاف الروايتين
انلرك يعنی اماميه طائفه سنك زعمی اولدركه تابو آنه دك مختفيدر امام محمدك
اناسی نرجس نام ام ولد ايدی امام محمد زكينك عمه سی حكيمه ديمشدركه

بر كون قرنداشم اوغلى محمد زكى قاتنه واردم بيورديكه اى عمه بو كيجه بزمله اول كه حق تعالى بو كيجه ده بزه بر خلف ارزانى بيورسه كركدر بن ايتدم اى قرنداشم اوغلوسنك خلفك كيمدن تولد ايتسه كرك جاريه لك نرجسده اثر حمل كورمزين اول ايتدى اى عمه نرجسكه حملى عيسانك اناسنك حملى كبيدر انك حملى طوغورديغى وقتدن غيرى وقتده ظهور ايتماسه كركدر حكيمه ايدر بن اول كيجه امام زكينك منزلنده قالدم چون نصف الليل اولدى تهجده قالقدم نرجس دخى بنمله تهجد نمازى قيلار ايدى پس سحر وقتى اولدى كندى كنديمه ايتدم ايشته كركنجه صباح اغردى وامام زكينك ديديكى ظهوره كلمدى اول اثناده امام زكينك اوازينى ايشتدمكه اى عمه تيز كل دير ايدى پس نرجسك اولديغى خانه يه واروب نرجس ايله ملاقات ايتدم كوردمكه نرجسك اعضاسنه لرزه دوشمش انى سينه مه ضم ايدوب سورهٔ اخلاص وانا انزلنا وآية الكرسى اوقيوب اوزرينه اوفوردم چون بر لحظه كچدى خانه روشن اولدى كوردمكه امام محمد طوغمش وسجده يه ايتمش انى قالديروب باغريمه باصدم اشتدمكه امام زكى كندى حجره سندن آواز ويروب ايتدى اى عمه بنم اوغلومى بنم قاتمه كتور دير ايدى پس طفلى بى انك قاتنه ايلتدم انى الوب سينه سنه چكدى واسانى طفلك اغزينه صوقوب ايتدى اى اوغلوم حق تعالينك اذنيله سوز سويله پس طفل لسانه كلوب ايتدى (بسم الله الرحمن الرحيم نريد ان نمن على الذين استضعفوا فى الارض ونجعلهم الوارثين) اندنصكره مشاهده ايتدمكه يشل قوشلر بزم جوانب واطرافزه طولديلر امام زكى اول قوشلرك برينى قاتنه دعوت ايدوب ايتدى (خذه فاحفظه حتى يأذن الله فيه فان الله بالغ امره) حكيمه ايدر امام زكيدن صوردمكه بو دعوت بيورديغك قوش كيمدر و يانده اولان قوشلر كيملردر امام ايتدى اول بر ملكدر وغيريلرى ملائكهٔ رحمتدرلر اندنصكره بيورديكه اى عمه وارانى اناسنه ايلتكه (كى تقر عينها ولا تحزن ولتعلم ان وعد الله حق ولكن اكثرهم لا يعلمون) پس بيورديغى كبى ايتدم روايتدركه چون محمد بن حسن متولد اولدى كوبكى كسلمشيدى وسنت اولنمشدى وانك صاغ بازى سنده يازلمشديكه (جاء الحق وزهق الباطل ان الباطل كان زهوقا) ثقاتدن بريسى

روایت ایتدیکه برکون امام هادینك قاتنه واردم انك صاغ طرفنده
برخانه‌نك قپوسنده پرده آصلمش کوردم وسؤال ایتدمکه سزدنصکره
امامت کیمه انتقال ایدر امام ایتدی شو پرده‌یی قالدر پس پرده‌یی
قالدردم اول خانه‌دن برطفل طشره چیقدی واول طفل کال طهارت
ونزاهتده ایدی وانك صاغ یکاغنده بربکی وار ایدی وکلوب باباسی
هادینك یاننه اوتوردی باباسی ایتدی (یابنی ادخل الی الوقت المعلوم)
واول طفل ینه اول خانه‌یه کیردی و بن اول طفلك جانبنه امعان
نظر ایتدم امام هادی بکا ایتدی قالق و بوخانه‌ده کیم وار کور پس
بن قالقوب اول خانه‌یه واردم باقدم انده هیچ کیمسه کورمدم برشخص
حکایت ایدرکه معتضد خلیفه بنی و بتمله ایکی کشی‌یی دخی طلب ایلدی
حضورینه واردق بیوردیکه ایشتدم سرمن رأی ولایتنده حسن بن
علی یعنی امام هادی فوت اولمش پس تعجیل تمامله واروب انك خانه‌سنی
احاطه ایدیکز واول خانه‌ده هر کیمی بولورسه‌کز باشنی کسوب بکا کتوره‌سز
پس سرمن رأی دیدکاری شهره واردق امام هادینك سراینی کوردك
غایت لطافت ونزاهتده کویا هنوز یاپلمشیدی اول اراده برپرده آصلمش
کوردك اول پرده‌یی قالدروب ایچرو کیردك انده برسرداب کورندی
اول سردابه کیردك انده بردریا کوردك اول دریانك فضاسنده
برحصیر یازلمش اول حصیرك اوزرنده برخوب صورت کشی نمازه
طورمش اصلا بزم جانبزه التفات ایتمدی بنم ایکی رفیقلرمدن
بریسی جرأت ایدوب دیلدیکه ایلرو واره همانده ایاغی صویه باطوب
چوق مشقت واضطراب کوستردیکه کندویی هلاکه قریب اولمش
بوادی بن انك الن طوتوب اول غرق آبدن طشره چیقاردم یانمده
اولانلرك بریسی دخی قصد ایتدیکه امامك اوزرینه واره اکا دخی
اول حال واقع اولدی یعنی دریایه دوشوب هلاکه قریب اولدی انی
دخی الندن طوتوب غرق آبدن خلاص ایتدم ای بو بیتك صاحبی
حق تعالیدن وسندن عذر دیلرم خدا حقیچون بن بو حالنه حالدر
و بوکلدیکم مکان نه مکاندر بیلمزین و بوایتدیکم کستاخلقدن انابت
ایدوب حق تعالی یه رجوع ایدرین وهرچندکه بونوعدن تخضع
وتخشع کوستردم قطعا التفات ایتمدی بالضروره دونوب معتضدك قاتنه

كلدم وصورت واقعه‌یی اکا عرض ایتدم مقصد ایدی بو سر مخفیدن اصلا وقطعا کیمسه‌یه اغز آچیه‌سن والاسنك تنك مركنی باشك بو كندن یكنلدرین یعنی باشكی كسرین (معلوم اوله كه فرقهٔ امامیه محمد بن حسن عسكری ایچون ایكی غیبت اثبات ایدرلر بریسی غیبت اقصر وبریسی غیبت اطول اولكی غیبتی زمان ولادتندن انقطاع سفارتنه دكدر ایكنجی غیبتی انقطاع سفارتندن ظهورینه ارادهٔ ازلی متعلق اولنجیه دكدر وایدرلر كه غیبت اقصرده انك سفیرلری یعنی واسطه‌لری واردی ربرندنصكره خلقك حاجات وسؤالاتنی اول حضرته ایلتورلر ایدی واول حضرتدن خلقه سؤاللرینك وحاجتلرینك جوابلرینی كتوررلر ایدی واول خبر كتوروب كوتورن كیمسه‌یه سفیر دیرلردی امام محمد بن حسن عسكرینك تا صكره‌كی سفیری علی بن محمد نام برشخص ایدیكه سفارت انده تمام اولدی ومذكور علی هجرتدن اوچیوز التمشجی سنه سنده وفات ایدوب اندنصكره امامك خبری منقطع اولدی (نقلدركه مذكور علی وفاتندن التی كون مقدم برتوقیع یعنی برنشانلو مكتوب ابراز ایدوب ایتدی بو توقیعی امام محمد بن حسن العسكری یازمشدر واول توقیعك ایچنده مكتوب اولان كلمات جمله‌سندن ایدی بو كلماتكه (یاعلی بن محمد اعظم الله اجر اخوانك فیك فانك میت ماینك وبین ستة ایام فاجمع امرك ولاتوص احدا یقوم مقامك بعد وفاتك) وچون بو قضیه‌نك اوزرینه برقاچ كون كچدی علی وفات ایدوب اخبار منقطع اولدی ملخص كلام اولدركه طائفهٔ امامیه امام محمد بن حسن العسكرینك غیبت اقصری ایامنده اوحضرتدن چوق كرامات وخوارق عادات نقل ایتمشلردر نتكه كتب متقدمین ومتأخرینده مسطوردر وانلرك اعتقادلری اولدركه مهدیٔ آخر الزمان اول اوله‌جقدر وعیسی انك زماننده كوكدن اینوب ظهور ایتسه كركدر واهل سنت وجماعتدن وطائفهٔ شیعه‌دن هر ایكی فریق مهدی حقنده احادیث واخبار روایت ایتمشلردر (قالت ام سلمة رضی الله عنها سمعت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم قال المهدی من عترتی من فاطمة رضی الله تعالی عنها) دیمشلردركه بر كون امیرالمؤمنین علی كرم الله وجهه كندی قرة العینی حسین جانبنه نظر ایدوب ایتدیكه (ابنی هذا سید كما سماه

رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ویخرج من صلبه رجل یسمی باسم نبیکم یشبهه فی الخلق) وحضرت عیسانك كوكدن نزولنده دخی روایات متعدده وارد اولمشدر

ذکر حکومت معاویه بن ابی سفیان

هجرتدن قرق برنجی سنه ده عراق عرب مملکتی معاویه نك حیطهٔ تصرفنه داخل اولدی وامیرالمؤمنین حسن کوفه دن مدینه یه انتقال بیوردی ومعاویه کوفه حکومتنی عبدالله بن عمرو بن العاصه تفویض ایتمشیدی مغیرة بن شعبه که انیٔ عقلاء عربدن عداید رلردی معاویه یه ایتدیکه عبدالله بن عمروه کوفه ولایتنی ویروب وباباسی عمروی مصر حاکمی ایلدك پس بوایکی ارسلانك دندانلری اراسنده نیجه معاش ایده بیلورسن معاویه مغیره دن بوسوزی ایشتدکده ایتدیکی ایشه پشیمان اولوب کوفه حکومتنی عبداللهدن الوب مغیره یه و یردی عمرو بن عاص دخی بواحوالدن خبردار اولوب معاویه یه خبر کوندردیکه مغیره برمفتن ودلیر کشیدر تمام ملکنك اموالنه تصرف ایتسه کرکدر ومحالدرکه بر کیمسه انك النادن بر اقچه الی بیله شمدیکی حالده صلاح اولدرکه انی انجق زکوة مالنه امیر ایدوب خراج مالی جمعنه برآخر کیمسه یی تعیین ایدهسن معاویه یه بوسوز معقول کورینوب عمرو بن عاصك دیدیکی کبی ایتدی ومعاویه ابتداء حکومتنده زیاد بن سمیه نك کندی یه عدم اطاعت وعصیاننده ن اندیشناك اولمغله مغیره یی ارالرنده وسیله قیلوب مغیره واسطه سیله زیاد کلوب معاویه یه اطاعت وانقیاد ایتدکده معاویه انی کندی نسبنه الحاق ایدوب لاب قرنداشی قیلدی بواجمالك تفصیلی اولدرکه زیادك اناسی سمیه ابتداء حالنده بردهقانك جاریه سی ایدی اول دهقان برمرضه مبتلا اولوب اطبادن حارث بن کلدهٔ سقفی انك علاجنه اشتغال ایتمشیدی دهقان اول مرضدن صحت بولنجق سمیه یی حارثه باغشلدی سمیه حارثك خانه سنده ابو بکره نام براوغلان طوغوردی بعده سمیه براوغلان دخی طوغوروب حارث انك آدینی نافع قودی اما بو اوغلانلرك هیچ بریسنه بندندر بنم اوغلومدر دیمدی بلکه ابلع وجهله انلرك نسبلرینی نفی ایدردی عاقبت نافعه سن بنم اوغلومسن دیدی وابو بکره یه عبد نام برغلامك اوغلیدر دیدی

چونکه حارث سمیه یی ترك ایدوب اکا یقین اولماز اولدی عبید دیدیکی غلامه انی تزویج ایتمشیدی ابوسفیان قبول ایمان یعنی مسلمان اولمازدن مقدم ابومریم نام میخانه جینك خانه سنه نازل اولدی وشراب ایچوب سرخوش اولدی وابومریمدن برشاهد طلب ایتدی یعنی قاصق مانجه سی ایتدی ابومریم دخی سمیه یی کتوردی پس ابوسفیان فضله سنی دفع ایدیجك سمیه زیاده حامله اولدی چون زیاد متولد اولدی وسن طفولیتدن تجاوز ایدوب مرتبهٔ صباوته ایرشدی آثار رشد ونجابت انك صفحات احوالنده ظاهر اولوب علامات فهم وفطانت انك ناصیهٔ اطوارنده نمایان اولدی کتابت هنرینی اوکرنوب آخر فضائل دخی کسب ایتدی وعمر بن خطاب اکا بعض ایش بیوردی عهده سندن کلوب حضرت عمر اکا تحسین بیورمشیدی واول عصرده زیاد مهاجر وانصار مجمعنده فصیح و بلیغ خطبه لر اوقودقده عمرو بن عاص ایتدی اکر بوجوانك بونجه معارف وفضائلی ایله نسبی دخی اولیدی یعنی قبیلهٔ قریشدن اولیدی مجموع عربی برعصا ایله سوروردی یعنی جمله دن مسلم وممتاز اواوردی اول مجلسده ابوسفیان ایتدی خدا حقیچون بن انك پدرینی بیلورم واکلارمکه انی اناسنك بطننه کیم وضع ایتمشدر یعنی بنم مزنیه‌م اوغلیدر نسبی بکا مستنددر دیمك مراد ایلدی اول مجلسده علی مرتضی ایتدی (یا اباسفیان اسکت فان امیر المؤمنین عمر اوسمع هذا القول لکان علیك سریعا) وچون مسند خلافت علی مرتضانك وجود مسعودی ایله مزین اولدی بصره حکومتنی عبد الله بن عباسه ویردی وانی یعنی زیادی اول جنابك کتابتی خدمتنده واول دیارك افراغ محاسباتی عملنده تعیین بیوردی وانك کوندن کونه ترقیسی زیاده اولوب تاامیر المؤمنین علی مرتضی انی فارس ولایتنك حکومتنه کوندردی وزیاد امور مملکت فارسی متسق ومنتظم قیلوب قلاعی مستحکم ومضبوط قیلدی معاویه بوحالدن اندیشناك اولوب شامدن فارسده زیاده برمکتوب کوندردیکه تهدید شدیدی مشتمل ایدی وابوسفیانك زیاد ایچون اوغلومدر دیدیکی حکایتی متضمن ایدی چون زیاد معاویه نك مکتوبنی اوقودی غضبه کلدی وخلق ایچنده اباغه قالقوب عجبدر بوآکلة الاکبادك یعنی هندك اوغلندن و بورأس

رئیس اهل نفاقدنکه بعله ابن عم رسول الله میاننده بر برودت وشقاق
پیدا ایتمك استرا کرامیر المؤمنین بکا رخصت ویروب کوریدیکه بن اکا زخم
شمشیرایله نه‌لرایده ایدم علی رضی الله تعالی عنه بو سوزلری اشتدکده زیاده
بر نامه یازدی مضمونی بو که بن سنی حکومت ور باسته لایق بیلوب اول دیاره
والی قیلدم صقناسن ابو سفیانك سوزینه اعتماد ومغرور اولمیه سن
ابو سفیانك اول سوزیله نه سنك اندن نسبك ثابت اولور ونه اندن سکا
میراث دکر ومعاویه بر شخصدرکه شیطان کبی آدمك اوکندن
وآردندن وصاغندن وصولندن کلورانك شر ومکرندن صاقنه سن
والسلام وحسن بن علی مرتضی خلافتدن قصریدیوردقده معاویه
اول اندیشه‌یه دوشدیکه زیاد اهل بیت نبوتدن برینه بیعت ایدوب
امر برعکس اوله بو خصوصی مغیرة بن شعبه ایله مشاوره ایلدی مغیره
ایتدی اکرسن زیادك مقبوضاتی محاسبه سندن کچر ایسك بن زیاده
شویله ایدمکه سکا مطاوعت ومتابعت کرینی میانه باغلیه معاویه
بو سوزی قبول ایدوب زیاد ایله ارالرنده مصالحه واقع اولدی وزیاد
معاویه‌نك خواص ومعتمدلرندن اولان مصقلة بن هبیره یکرمی بیك درهم
ویرجك اولدی تا مصقله معاویه مجلسنده زیادی وصف وتعریف
ایدوب دیه که زیاد مجموع بلاد فارسی مضبوط ومسخر ایتمشدر واول
دیارك حکومتی کندیده ابقا ومقرر بیورلمغیچون بهر سنه ایکی نوبت
بیك کره بیك درهم ویرمکه التزام ودرعهده ایتمشدر فی الواقع اول دیارده
مبلغ مزبور مقداری انجق حاصل اولور اندن زیاده اولماز وزیاده
اولدیغی تقدیرجه دخی زیاده سی زیادك اخراجات ضروریه سنه
انجق کفایت ایدر اما مبلغ مزبوری اول شرطله ادایه التزام ایدرکه
خلقك انك حقنده دیدکلری قضیه‌یه سن دخی رضا ویره سن معاویه
سؤال ایتدیکه خلق نه دیرلر مصقله ایتدی انی ابو سفیان اولادی
جمله سندن صایارلر بو سوز معاویه‌نك مزاجنه موافق کلوب بو قضیه‌نك
شاهدلرینی طلب ایلدی واول جمله‌دن بریسی میخانه‌جی ابو مریم ایدی کلوب
معاویه حضورنده ایتدی بن شهادت ایدرنکه بر کیجه طائفده ابو سفیان
بنم میخانه‌مه نازل اولوب بندن شاهد طلب ایلدی بن ایتدم سمیه‌دن
غیریسنی بیلمزین اول ایتدی باوجود که سمیه چرکیندر انی کتور چون

سمیه‌یی کتوردم انکله خلوت اولدی وزیادك ابوسفیاندن علوقی بابنده نه دیدی ایسه دیدی ومعاویه ابومریم بونجلین شهادتی ادا ایتدکدنصکره زیاد ابی سفیانك اوغلیدر و بنم لاب قرنداشمدر دیدی معاویه‌نك زیادی بووجهله کندی نسبنه الحق ایتدیکی عامهٔ مسلمینه خصوصا بنی امیه‌یه کوج کلدی زیرا بوحرکت طوغرویولدن رد حکم شریعت ایدی زیرا ملت پاك محمدیده ولد صاحب فراشه منتسب اولور زانی‌یه متعلق اولماز و بوقضیه‌نك وقوعندن صکره زیاد عایشه‌یه مکتوب کوندردی ومکتوبنك عنواننده بویله یازدیکه (الی عایشه ام المؤمنین من زیاد بن ابی سفیان) و بویله یازمقدن مقصودی بوایدیکه عایشه دخی جوابنده (من عایشة الی زیاد بن ابی سفیان) یازه تا عایشه‌نك اویله یازمسی زیادك بومدعاسنه برحجت دخی اوله عایشه رضی الله عنها جوابنده یازدیکه (من عایشة الی زیاد بن سمیه) ایدرلرکه زیادك نسبی بومنوال اوزره ابوسفیانه ملحق اولدقدنصکره زیاده امر ایتدیکه امیرحج اولوب مکه‌یه کیده پس مهمات سفری تدارك ایتدکدنصکره زیادك قرنداشی ابوبکره بوداعیه‌یه واقف اولدقده زیادك اوغلارینك برینه ایتدی شویله ایشتدم مکه پدرك حجه عزیمت ایتمش سن اکا دیکه اکرمکه‌یه واررایسك لابد والبته مدینه‌یه دخی وارملو اولورسن واول بلدهٔ طیبه‌یه واردقده بالضروره پیغمبرك خاتونی ابوسفیانك قزی اولان ام حبیبه‌یه واروب ملاقات ایتملو اولورسن پس ایکیدن خالی دکلدر اکرسکا مجلسنه دخوله اذن ویروب زیاد بنم قرنداشمدر دیرسه بومعنادن کندی غمکین اولمق مقرردر واکرسنك اخوتکه راضی اولمیوب ملاقاته اذن ویرمزسه فضیحت اولوب عالمده کذب دعوی ایله مشهور اولورچون بوخبر زیاده ایرشدی حج داعیه‌سنی ترك ایدوب ابوبکره‌یه دعاء خیرایلدی ورزیادك ابوسفیانه نسبتی بابنده دخی روایتلر وارد اولمشدرکه انلرك تفصیلی موجب تطویلدر (ایدرلرکه معاویه‌نك بونسب الحاقی هجرتدن قرق دردنجی سنه‌ده واقع اولمشدر وقرق بشنجی سنه‌ده معاویه حارث ابن عبدالله ازدی‌یی بصره حکومتندن عزل ایدوب اول ولایتلرك حکومتنی زیاده و یردی وخراسان وسجستان و بحرین وعمان ولایتلری

وحدود هنددن تحت تصرف اهل اسلامده اولان ولایتلرك حكومتی
معاویه نك فرمانیله زیادده قرار ایلدی واكا وعده وبردیكه مغیرة
ابن شعبه یی كوفه حكومتندن عزل ایدوب اول ولایتلرك حكومتنی دخی
زیاد ضبط ایلیه (چون زیاد هجرتدن قرق بشنجی سنه نك جمادی
اولی سنده بصره یه داخل اولوب مسند حكومتده متمكن اولدی
اهل فتنه دن بولدیغنی قتل ایتدی وهر كیمه حد واجب اولمشیدی
جزاسنه ایرشدردی واهل جرائمدن اصلا بر كیمسه یی محبوس ایتمزایدی
وحكم ایتدیكه یتسو نمازی ادا اولنوب بصره نك طشره سنده
اولنلر كلوب منزللرینه داخل اوله جق مقداری زمان مروروندنصكره
منزلندن كیمسه طشره چیقمیه اگر چیقارسه دمی هدر اوله پس
تعیین ایتدیكی وقت مزبور مروروندنصكره شهرك اسواقنه عسكر
كوندردی سوق و بازارده هر كیمی بولدیلرسه قتل ایتدیلر واول كیجه ده
یدی اوچیوز آدم قتل ایتدیلر وایرتسی كیجه ده طشره ده هیچ كیمسه
بولمدیلر (روایتده كلمشدركه بر كیجه عسكر بصره بازارنده براعرابی
كوردیلر برقاچ قیونلری وار ایدی انی طوتوب زیاد حضورینه
ایلتدیلر زیاد ایتدی بنم فرمانمك خلافنه بو وقتده نیچون منزلكدن
طشره چیقدك اعرابی جواب وبردیكه بن مرد غریبم و بو شهره
وقتسز ایرشدم وسنك بو منوال اوزره یساغكدن خبرم یوغیدی
باقی فرمان سنكدر زیاد ایتدی بنم ظنم اولدركه سن طوغرو سویلرسن
اما صلاح حال سنی قتلده در اگر شمدی بن سنی اولدرمزسم جائزكه
یارین كیجه نیجه كیمسه لر بو بهانه یی تمسك ایدینوب فساده منجر
اوله اندنصكره بیوردی تا اول بیچاره اعرابینك بوینی اوردیلر
واندنصكره فرمان ایتدیكه كیجه لرده هیچ كیمسه دكاننی قپامیه برنسنه لری
ضایع اولورایسه بن ضامنم پس خلق دكانلرینی قپامیوب اخشام اولرینه
كیدرلرایدی و بر كیمسه نك زهره سی یوغیدیكه بر كیمسه نك مال ومتاعنه
خیانت كوزیله نظر ایده بیله واول كیجه لرده شهرك حوالیسندن سباع
و كلاب شهره كیروب دكانلرده اولان مال ومتاعه خراب لقلر ایدرلردی
وزیاد بن سمیه ازاجق نهی ایله چوق آدم قتل ایتدی وانك هیبتی
خاطرلرده متمكن اولوب هیچ برآفریده یه سوزسویلمكه مجال یوغیدی

و بصره ده اولان اصحاب رسولك هر بريسنه حاللرينه لايق منصبلر
ويردی وعبدالرحمن بن خالد بن الوليد كه قرق التنجی سنه ده معاويه نك
فرمانيله روم نواحيسنده قيشلامشيدی دونوب حمصه كلدكده
وفات ايلدی وعبدالرحمن مرد شجيع ورأی وتدبير صاحبی كشی ايدی
اكا بناء وباباسی خالد اول ولايتلرك فاتحی اولمغله خلق عبدالرحمانه
چشم اعزاز واحترامله نظر ايدوب انك شرائط تعظيم واحترامنی
اقصی الغايه يرينه كتوردكلری اجلدن معاويه اندن متوهم اولوب
كوفه ده ابن اثال نام برنصرانی يه ديديكه اكر عبدالرحمن بن خالد بن
الوليدی اولديره بيلور ايسك عمرك اولدقچه سندن خراج المديم وسنی
حمص ولايتنه والی قيله يم چون عبدالرحمن حمصه كلدی ابن اثال اكا
زهرناك شربت ايچروب فوت اولدی واول جمله مظالم كه حرب
صفين ده اندن وجوده كلمشيدی كردننده قالدی ومعاويه ابن اثاله
ايتدوكی وعده يه وفا ايتمدی ايدرلركه عروه بن زبير مدينه ده مذكور
عبدالرحمانك اوغلی خالده ابن اثالك باباسی عبدالرحمانه زهر ويرديكنی
تقرير واعلام ايتدكده خالد حمصه واروب ابن اثالی قتل ايلدی وانی
قتل ايتديكيچون معاويه خالدی برمدت محبوس قيلدی حبسدن
خلاص اولدقدنصكره مدينه يه واردقده عروه اندن سؤال ايتديكه
ابن اثالی نيجه ايتدك خالد ايتدی بن ابن اثالدن انتقامی آلدم امابلمك
استرين كه سن باباك زبيرك قاتلی ابن جرموزی نيجه ايتسك كرك عروه
خاموش اولدی (بروايتده هجرتدن قرق طقوزنجی سنه ده معاويه
اوغلی يزيدی برآغر لشكر ايله ديار رومه كوندردی بعضيلر ايتديلر
عبدالله بن عباس وعبدالله بن الزبير وابوايوب انصاری وعبدالله بن
عمرو بن العاص اول لشكر ايله بيله ايديلر چون روم ولايتنه وارديلر
قتال فاحش اولدی وروميلردن چوق خلق قيريلوب اهل اسلام النه
چوق غنيمتلر كيردی وابوايوب انصاريكه مشاهير اصحاب رسولدن
ايدی وفات ايدوب استانبوله يقين برده انی دفن ايتديلر اندنصكره انك
مرقدی نصارانك استسقا دعاسی ايده جك موضعلری اولدی وابوايوب
بدر واحد غزالرنده وساير معركه لرده ملازم ركاب فلك فرسای
حضرت مقدس نبوی ايدی وحرب جمل وصفينده امير المؤمنين

علی مرتضانك خدمتنده ایدی وسنهٔ مزبوره ده معاویه مروان ابن الحکمی مدینه امارتندن عزل ایدوب یرینی سعید بن العاصه ویردی ﴿ و بو سالده امیرالمؤمنین حسن رضی الله تعالی عنه وفات ایتدی وهجرتدن اللنجی سنه ده مغیرة بن شعبه کوفه ده وفات ایلدی مغیره بر طویل القامه و بك چشم کیسه ایدی برکوزینه حرب یرموکده دست قضادن برتیر ایرشمشیدی کوفه ده حاکم اولدیغی ایامده خلقه عدل وداد ایدردی اما که امیرالمؤمنین علی مرتضایه حاشا سب ایدردی چون مغیره فوت اولدی معاویه کوفه حکومتنی دخی زیاده ویردی و بوایکی ولایتك حکومتنی ابتدا جمع ایدن اول ایدی چون کوفه ایالتنك منشوری زیاده واصل اولدی سمرة بن جندبی بصره ده یرینه خلیفه قیوب کندی کوفه دیارینه کتدی چونکه کوفه شهرینه داخل اولدی اولامسجده واروب خطبه اوقودی اوقورایکن مسجدك برکوشه سندن برطاش کلوب زیادك کوکسنه طوقندی آخرجانبدن برطاش دخی آتدیلر برجانبدن دخی برقاج طاشلر کلدی بعضیسی زیادك سینه سنه اصابت ایلدی وزیاد بلدیکه بوطاشلری اتانلر کیملردر وخطبه دن فارغ اولوب بیوردی تا کندی اتباعندن برجماعت مسجدك قاپولرینی الوب کیسه بی طشره چیقماغه قومادیلر کندیسی مسجد قپولرینك برنده برکرسی اوزرینه اوتوروب فرمان ایلدیکه مسجد خلقنی دردردر حضورینه کتودیلر هر برینه طاش آتمادقلرینه وآتانلر کیملر ایدیکنی بلمدکلرینه یمین تکلیف ایلدی یمین ایدنلر خلاص اولدیلر و یمین ایتمیلر که سکسان کشی ایدی همان مسجد قپوسنده اللرینی کسمکه فرمان بیوردی وزیادك ابتدا کوفه ده صدور ایدن سیاستی بوایدی اندنصکره کوفیلر موجب سیاست عام اولان اموره اقدام ایتدیلر (و بو سالده معاویه ایتدی بن منبر رسول الهی عثمانك قاتلاری ایچنده قومزین شامه نقل ایدر بن دیدی اول منوال اوزره امر ایلدی چون منبری برندن قوپاردیلر کونش طوتولدی روز روشن اویله قرانکولق اولدیکه یلدزلر کورندی وخلق متوهم اولوب اول ایشدن ال چکدیلر جابر وابوهریره رضی الله تعالی عنهما معاویه یه ایتدیلر نقل منبر معقول ومصلحت دکلدر معاویه دخی منبره التی

پابه اضافه ايدوب اعتذاره مشغول اولدى

﴿ اميرالمؤمنين عليك شيعه سندن حجر بن عدى كندينك قتل اولندبغى بيان اولنور ﴾

هجرتدن اللى برنجى سنه ده حجر مقتول اولدى سببى اول ايديكه مغيرة بن شعبه كوفه واليسى ايكن منبره چيقوب اميرالمؤمنين على مرتضايه رضى الله تعالى عنه و بنى هاشمه حاشاسب وشتم ايدردى وعثمانه رحمت واستغفار اوقور ايدى حجر بن عدى اكا خطاب ايدوب ديرايديكه حق تعالى سزك امثالكز اولان كيمسه لره لعنت اوقومشدر و بن شهادت ايدرمكه سزك مردودبكز اولان مقبول حق جل وعلادر وسزك مقتول وممدوحكز اولنلر مذمت وتوبيخه لايق وسزادرديوب و بونك امثالى اعتراضدن خالى اولمازدى عاقبت بوقضيه اكا منجر اولديكه برجمعه كونى مغيره منبره چيقديكه خطبه اوقويه حجر بن عدى كندى اصحابندن برجماعتله مغيره يى طاشلديلر مغيره تعجيل تماماله منبردن اينوب دارالاماره يه كتدى وبش بيك درهمى دركيسه ايدوب حجره كوندردى مغيره نك مجلسنده اولانلر مغيره يى تعييب وتوبيخ ايدوب ايتديلربونه تنزل ونه تذللدركه سندن ظهوره كلدى برشخصكه سكا منبرده سنك باران اولمشيكن سن اكا عطا واحسان ايدرسن بومقوله ايش سنك حكومت وامارتكك وهنى موجبدر ديديلر مغيره جواب ويروب ايتدى بنم اكا ايتديكم احسان عاقبت انى قتل ايتدرر يعنى بواحسانله جرى وجسور اولوب بندنصكره كلن حكامه دخى بومعامله يى ايدر عاقبت باشنى كسرلر وشمديكى حالده كه بن پيراولدم اجلم يقين كلمشدر استرمكه بونى و بونك امثالنى قتل ايتمكله دنياده معاويه نك سبب عزتى وآخرتده بنم موجب شقا وتم اوله چون مغيره عالم آخرته كتدى معاويه حكومت كوفه يى دخى زياد بن سميه يه ويردى نتكم سابقا ذكراولندى زياد دخى اميرالمؤمنين على يه حاشاسب ايدردى وحجرانى منع صددنده ايدى وزياد التى آى بصره ده والى آى كوفه ده ساكن اولوردى كوفه ده مدت اقامتى تمام اولوب بصره يه توجه ايتدكده عمرو بن حريثى كوفه ده يرينه نائب نصب ايلدى پس

عمرو دیلدیکه جمعه کونی خطبه اوقویه حجر کندی اصحابیله انی طاشه
طوتدیلر عمرومنبردن اینوب علی التعجیل دار الاماره یه واردی وحجرك
جرأتنی مکتوبله زیاده اعلام ایلدی زیاد یولدن دونوب کوفه یه
کلدی و یوردی تاسر یرینی مسجده ایلتدیلر واروب سریره جلوس
ایلدی وکوفه اهالیسندن ابتدا انك مجلسنه کلان محمد بن اشعث بن
قیس کندی ایدی چون محمد اکا سلام و یردی زیاد لاسلام علیك
دیوب ایتدی همان بوساعت عمك اوغلی حجر بن عدی یی بنم مجلسمه
احضار ایت محمد ایتدی یا امیر بنم حجرایله اختلاط ومجالستم یوقدر
وسن بیلورسنکه بنمله انك میاننده بغض وعداوت نه مرتبه یه ایرشمشدر
جریر بن عبد الله اول مجلسده حاضر ایدی ایتدی حجری مجلسکه بن
احضار ایدم اما بشرط که انی معاویه قاتنه کوندره سن معاویه
انك حقنده هرنه دیلرسه ظهوره کتوره زیاده جریرك ملتمسنی قبول
ایتدکده جریر حجری زیادك مجلسنه احضار ایلدی وزیاد انك حبس
اولنمسنه فرمان ایلدی حجرك اصحابنی دخی مجلسنه احضار ایتدردی چون
جمله سنی اله کتوردی کندی معتمدلرندن یوز کشیلر ایله انلری شامه
معاویه قاتنه کوندردی (بعض روایتلرده کلمشدرکه چون حجر واصحابی
شامه برفرسخ قلان یره ایرشدیلر معاویه انلره برسرهنك کوندروب
ایتدی اولا اول جماعتی علی بن ابی طالبك محبتندن رجوع وانابت
وتوبه یه دعوت قیل قبول ایدنلری کندی حالیله قواتمیه لرك
باشلرینی کس چون اول شخص امیرالمؤمنین علینك شیعه سی اولان
اول جماعته یقین ایرشدی اول جماعتدن برکشی ایتدی بزم جماعتمزك
نصفی هلاك اواوب نصفی خلاص اوله جقدرا کاایتدیلراو یله اوله جغنی ندن
بیلدك جواب ویردیکه معاویه طرفندن بوکلان شخصك برکوزی کور
وبرکوزی صاغدر بوحالتی مشاهده دن بنم خاطریمه بودیدیکم معنی لایح
اولدی دیدی چون اول سرهنك ایلروکلوب انلرك علی مرتضانك محبت
ولاسندن رجوعه دعوت ایلدی اول جماعتك برنصفی شاه ولایت
پناهك دوستلغندن تبری ایدوب برنصفی اول جنابك محبتنده اصرار
کوستردیلر اول مدبر معاویه نك فرمانیله محبنی قتل ایدوب غیرینی ترك
ایلدی (ابو حنیفهٔ دینورینك تاریخنده مسطوردرکه زیاد اول وقتده

ابو برده یی وشریك بن هانی یی وابوعبیده قیسی یی معاویه قاتنه کوندردی تاواروب حجر واصحابندن صادر اولان افعال اوزره شهادت ایتدیلر اندنصکره معاویه اول قومك قتلنه فرمان ایلدی چون اهل کوفه حجرك و یارانـنك قتل اولندقلرینی استماع ایتدیلر زیاده فزع واضطراب کوستردیلر اول ولایتك اعیانندن برجماعت قالقوب مدینه ده امام حسینك خـدمتنه کلوب اول جنابك شرف ملازمت ومجالستی ایله مشرف اولدیلر مدینـه والیسی بو احوالی کوروب معاویه یه مکتوب کوندردی مضمونی بوکه کوفه دن برجماعت کلوب حسین بن علینـك حدمتنه ایرشدیلر و بن انلرك فتنه سندن اندیشناکم بوخصوصده هرنه اشارت بیوریلور ایسـه موجبیله عمل اولنور معاویه جواب کوندردیکه هیچ بروجهله حسینه تعرض ایتمه که اول بزه بیعت ایتمشدر و بنم ظن غالبم اولدرکه حسیندن نقض عهد وجوده کلماسـه کرکدر و برمکتوب دخی حسینه یازوب ارسال ایلدی بومفهومده که سنك حالکه لایق وطوریکه مناسب اولمیان بعض خبرلر استماع اولندی هرکیمکه برکشیدن بیعت ایده لایق اولان اولدرکه اکا وفا ایده سندن مأمول اولان دخی عهده وفا ایتمکدر عهدیمز بودرکه مادامکه بنم جانبمدن سکا برمکروه ایرشمیه سندن دخی موجب تنفیر خاطرم اوله جق برامر صادر اولمیه مقصود اولدرکه طالب فتنه اولان سفهانك قوللری ایله عمل ایتمیه سن والسلام امام حسین رضی الله عنه جواب یازدیکه هیچ برنوعله سـکا مخالفتـه میلم یوقدر کرکدرکه اول جهتدن خاطریکی فارغ طوته سن

زیاد بن سمیه نك وفاتی بیان اولنور

حافظ ابرو تاریخده مسطوردرکه هجرتدن اللی اوچنجی سنه ده زیاد بن سمیه کوفه ده ماه رمضانده وفات ایلدی ایدرلرکه چون زیاد ممالکت عراقی ضبط ایلدی معاویه یه خبر کوندردیکه بنم صول الم امور مملکت عراقك ضبط وربطنه مشغول اولوب صاغ الم عملدن فارغ وخالیدر ایمدی ولایت حجازی دخی صاغ الیمه ویره سـن تا اول ولایتی دخی ضبط وربط ایدم معاویه اول دیارك دخی منشـوربنی اکا کوندردی پس حجازك اکابر واعیانی عبد الله بن عمر بن الخطاب خدمتنه کلوب عرض ایتـدیلرکه شـویله برخبر استماع اولندیکه زیاد بوطرفه کلور

فی الواقع زیاد بوطرفه کاورسه اندن فسادلر صادر اولسه کرکدر ابن عمر صلحادن برجماعتله بیت کعبه یه کلوب اللرینی دعایه قالدروب ایتدیلر (اللهم اکفنا من زیاد) پس تیر دعالری هدف اجابته قرین اولوب اول اثناده زیادک برماغنده برطاعون پیدا اولدی زیاد قاضی شریحه ایتدی برماغمده شویله بر زحمت ظهور ایتدی و بکا دیرلر که بوعلتک معالجه سی الیکی کسمکدر شریح ایتدی قوقارمکه الیکی کسمک قضای مبرمی دفع ایتمیوب خدای تعالی حضورینه الک کسلمش اولدیغی حالده وارملو اوله سن وشفا بولدیغک تقدیرجه ید مقطوعله تعیشدن نه راحت ونه خوشلق بوله سن چون شریح زیادک مجلسندن طشره چیقدی خلق اکا ملامت ایتدیلر که نیچون الینی کسمکی معقول کورمدک شریح ایتدی (المستشار مؤتمن) بن کندو قاتنده بکرک اولانی اکا سویلدم (نقلدرکه شریح زیادک مجلسندن قالقدقدنصکره دیلدیکه الینی قطع ایتدیره چون جلاد حاضر اولدی وآتش یاقدیلر زیاد جزع وفزع ایدوب الینی کسدرمکدن فراغت ایتدی واول علتدن وفات ایلدی وانک خبر موتی ابن عمرک سمعنه ایرشدکده زیاد کتدی نه آخرت اله کتوردی ونه دنیا اکا باقی قالدی زیادک فوتندنصکره اوغلی عبدالله یرینه امیر اولدی ایدرلر که سمرة ابن جندب زیاد طرفندن کوفه حکومتنه مشغول ایدی زیادک فوتندن التی آی مرورنده معاویه سمره یی عزل ایتدکده سمره ایتدی (لعن الله معاویة والله لواطعت الله کما اطعته ماعزلنی) و برروایتده عبدالرحمن بن ابی بکر بوسنه ده وفات ایلدی وهجرتدن اللی دردنجی سنه ده معاویه عبد الله بن زیادی خراسان ولایتی حکومتنه کوندردی ومزبور عبدالله ماوراء النهره چکوب چوق ولایتلر فتح ایلدی وترکلر منهزم اولوب انک صولت ومهابتی ترکلرک قلوبنده متمکن اولدی ❊ وبوسالده محمد بن مالک روم غزاسنه کتدی واهل اسلام ارواد جزیره سنی که قسطنطنیه یه قریبدر فتح ایلدیلر ❊ وبوسالده معاویه سعید بن العاصی مدینه حکومتندن عزل ایدوب مدینه یی مروان بن الحکمه ویردی وانک سببی اول ایدیکه معاویه سعیده خطابا برمکتوب یازوب بیوردیکه مروانک خانه سنی ییقه سن واکا اقطاع ایتدیکم فدک ولایتنی اکا دخل وعلاقه

ایتدرمیه سن چون بونامه سعیده ایرشدی ارالرنده اولان حقوقه وقرابته رعایت ایدوب مفهومیله عمل ایتدی ومعاویه بردفعه دخی سعیده بومضمونده مکتوب یازدی سعید اصلا مروانه متعرض اولمادی پس معاویه سعیده خشم ایدوب مروانه نامه یازدیکه سعیدك خانه سنی تخریب ایلیه انده مال ومتاعدن هرنه وارایسه قبض ایلیه چون بومکتوب مروانه ایرشدی فی الحال مروان برجمع کثیر ایله وآلات وادوات تخریب بنا ایله سعیدك خانه سنه واردی سعید بوحالدن متحیر اولوب سؤال ایتدیکه بوهجومك سببی نه در مروان ایتدی معاویه نك امری ایله سنك خانه کی تخریب ایتمك استرین وبوانناده سعیده ایتدی اکرسن خانه می تخریبه مأمور اولیدك تأخیری جائز کورمزایدك سعید ایتدی اول ظالم سنك خانه کی تخریب ومالکی مصادره ایچون بکا ایکی دفعه امر ایدوب مکتوب کوندردی بن سنك جانبکی رعایت ایدوب تعرض ایتمدم اشته مکتوبلری بنده دردیوب اول مکتوبلری مروانه کوستردی پس سعید ومروان اتفاق ایدوب معاویه یه لعنت ایتدیلر واکا مکتوب کوندردیلر مضمونی بوکه سن کندی اقربالرك اراسنده عداوت پیدا ایلدك وحق امیر المؤمنین علی جانبنده ایدیکه سکا ظالم وضال دیر ایدی وسنی طاغی وباغی بیلور ایدی (وهجرتدن اللی بشنجی سنه ده عبدالله بن زیاد ماوراءالنهردن دونوب معاویه قاتنه کلدی معاویه ریاست دیار ماوراءالنهره حکومت بصره یی منضم ایدوب اکا ارزانی طوتدی وکندو قاتنده اولان عبدالله بن زرعة کلابی یی خراسان حکومتنه کوندردی

﴿ معاویه اوغلو یزیدی ولی عهد ایتدیکی بیان اولنور ﴾

هجرتدن اللی التنجی سنه ده معاویه اعیان آفاقی انك اوزرینه الجاء ایتدیکه یزیده بیعت ایتدیلر واندنصکره رضا ویردیلر که پدری معاویه دنصکره متقلد امر سلطنت وحکومت اوله وبو قصه نك اصلی وباعثی بوایدیکه اول ایامده که مغیرة بن شعبه معاویه طرفندن کوفه ولایتنك والیسی ایدی شامه کلوب برتنها خلوتده معاویه یه ایتدی اعیان اصحاب رسول الله وصنادید قریش آخرته انتقال ایدوب انلرك اوغلاری قالدی وسن

اصابت رأی وحسن تدبیر واجرای احکام شرعی وملکی جهتندن
جمله نك اوزرینه مقدم ومسلم سن پس کندی اوغلك یزیدی ولی عهد
ایدوب حق ابوتی یرینه کتورسەك اولماز میدی معاویه ایتدی بوکار
باشه چیقوب صورت بولورمی مغیره ایتدی اهل کوفه یی بوامره
راضی قیلمغه بن متعهد اولورم وزیاد بن ابی سفیان دخی قادردرکه
بومعناده ارباب بصره یی همدستان ایده وهرکاه که بوایکی شهرك
خلقی بوقضیه نك اوزرینه اتفاق ایده لر آخر کیمسه سکا مخالفته قادر
اولمیاز (برروایت دخی اولدرکه اول وقتده که مغیرة بن شعبه کوفه
والیسی ایدی معاویه دیلدیکه انی عزل ایدوب یرینی سعید بن العاصه
ویره پس مغیره بومعنایه واقف اولوب سعید شامه وارمزدن مقدم
کندوسی کوفه دن شامه واردی وابتدا معاویه یه بن پیر اولدم امر
امارته اقتدارم قالمدی بنی عفو بیوردیغك بولاندن استعفا صورتنی
کوستردی اندنصکره یزید قاتنه واروب ایتدی اکثر اکابر صحابه وفات
ایتدیلر باقی قلانلری دخی پیر اولوب هلاکه مشرفلردر وانلرك
اوغللرندن بعضیسی سن رشده ایرشمشلردر وبعضیلری دخی
ایرشمامشلردر وسن جمله دن عاقلرك سن وسیاست امور مملکتده
جمله سندن اعلم واقوی سن پس پدرك معاویه سنی نیچون ولی عهد
قیلمز ونیچون خلقی سکا بیعته تکلیف ایتمز تاسنك مهابتك کوکلرده
قرارداده اولوب انك وفاتندنصکره بوبابده سنکله منازعته کیمسه نك
مجالی قالمیه یزید ایتدی بوایش صورت بولورمی مغیره ایتدی ای والله
نیچون صورت بولمز پس یزید باباسن معاویه قاتنه واروب مغیره نك
سوزلرینی درمیان ایلدی معاویه مغیره یی خلوته چاغروب اندن
سؤال ایتدیکه یزید نه دیر مغیره ایتدی مناسب اولان اولدرکه زمان
حیاتکده یرینی ولی عهد ایده سن تاسندنصکره خلاف ومنازعت
وقان دوکلمك اولمیه عمر فاروق بوخلافت امرینی شورایه قودیغندن
کلی مخالفت ظاهر اولدی وعثمانه خود مجال ویرمدیلر که تاکندی
مقامنه برکیمسه یی تعیین ایده بیله معاویه ایتدی بوبرامر عظیم وکار
مشکلدر بیلمزکه نه وجهله صورت بوله مغیره ایتدی بوکارك مشکل
اولمسی کوفه وبصره شهرلرنده درکه اکثر سپاه بوایکی شهرلرده در

چون

چون بن كوفده اولم وزياد بصره ده اوله ايكيمز دخى سنك دولت جوى وخيرخواهكرز پس بومهم نيچون اتمامه ايرشميه معاويه ايتدى شمدنصكره كوفه سنكدر وار صفاى خاطروفراغ قلبله كاريكه مشغول اول مغيره كوفه يه كيدوب بومعنى معاويه نك قلبنده استحكام بولدى اماالظهار ايتمدى چون مغيره كوفه يه واصل اولدى بنى اميه يه ميلى اولان طائفه يه رعايتلر ايدوب يزيدك ولى عهدلرى قضيه سنى درميان ايلدى واول جماعتك اعيان واشرافنه اوتوز بيك درهم ويروب كندى اوغلى موسى ايله اول جماعتى يزيده بيعت ايتمكيچون شامده معاويه يه كوندردى پس اوغلى موسى وسائر رفيقلرى معاويه يه ملاقات ايدوب ايتديلر بز يزيده بيعت اتمكه كلدك معاويه انلره ايتدى بوعزيمتده ثابت قدم اوليكز لكن تعجيل اتمكز اندنصكره مغيره نك اوغلى موسايى خلوته چكوب ايتدى باباك مغيره بوكوفه دن كتوردكك جماعتك دينلر بنى نيجه يه صاتون آلدى موسى ايتدى اوتوز بيك درهمه آلدى معاويه ايتدى معلوم اولديكه بوقومك قاتنده دين وملتك چندان قدر وقيمتى يوغيمش پس معاويه بومقصودك حصولنه اهتمام ايدوب زياد بن سميه يه آدم كوندروب بو بابده اندن مشورت ومعاونت طلب ايلدى زياد بن عبيد بن كعب النمرى يه ايتدى معاويه شويله برمعنى مراد ايدوب اول خصوصده بندن مشورت طلب اتمش بومصلحت ايچون سنى شامه كوندرملويم شامه وارديغكده معاويه يه ديكه بوبر كار عظيمدر جائز كه خلق يزيدك حركات ناپسنديده سنه بناء انك سلطنته راضى اولميه لر عبيد ايتدى معاويه يه ملاقات ايتديكمده بومعنايى سنك ديديكك كبى تعبير ايتيوب معاويه نك خلافنى واوغلى يزيدك تعيينى مستلزم اولميه جق برآخر عبارتله تعبير اينسم اولمزمى زياد ايتدى اول ديديكك نه مقوله تعبيردر عبيد ايتدى معاويه يه برمكتوب يازارسن ومضموننده بوكارك حصولنه تعجيل ايتمه ديرسن وبن يزيده ديرينكه پدرك خلقى سكا بيعت ايتدرمكيچون زياده مكتوب كوندروب مشورت طلب ايلدى زياد دخى جواب ويرديكه يزيدك بعض افعالى واسطه سيله بن قورقرينكه اهل اسلام انك سلطنته راضى اولميه لر شمديكى حالده سندن متوقع ومأمول اولان

اولدر كه اعمال ناپسنديده دن فراغ وقصر يد ايده سن تا حكومت
وریاست مهمی سنده قرار طوته زياد عبيدك بو اختراعنى استحسان
ايدوب انى شامه كوندردى واروب ملاقات ايتدكده بو ترتيب ايتديكى
مقدماتى بسط ايلدى يزيد دخى عبيدك اشارتيله مشروع اولميان
بعض افعالنى ترك ايلدى چون زياد وفات ايدوب هجرتدن اللى التجى
سنه داخل اولدى معاويه اول وقتده مدينه واليسى اولان مروان
ابن حكمه قاصد ومكتوب كوندروب اعلام ايتديكه يزيدك حكومتى
خبرينى اول بلدهٔ طيبه اهاليسنك قولاقلرينه قيوب بو خصوصه
رضا ويرمكه انلرك قلوبنى نرم ايده وعبد الله بن عمره يوز بيك درهم
كوندردى چون قاصد مدينه يه كلوب مبلغ مزبورى عبد اللهك
اوكنده قودى عبد الله اولا اول مالى قبول ايدوب بعده يزيدك بيعتى
خبرينى اشتدكده اول مالى كيرورد ايدوب بن دينمى يوز بيك درهمه
صاتمزين ديدى پس مروان معاويه يه خبر كوندرديكه مدينه خلقى
عبد الله بن عمره معتقدلردر وديرلر كه بزم مقتدامز اولان عبد الله بن
عمر يزيده بيعت ايتدكجه بز بيعت ايتمزز وبوندن ماعدا عائشهٔ صديقه
دخى بو بيعت خصوصنى تجويز ايتميوب ايدر كه بو بر بدعتدر كه معاويه انى
احداث ايتمك ايستر زيرا ابو بكر وعمر كه خليفه لر ايديلر خلافتى كندى
اولادرشيدلرينه ويرمديلر وبو رسم اكاسره وقياصره رسميدر
وجبار ان وظالمان عادتيدر اند نصكره معاويه مروانه ينه خبر
كوندرديكه بن پير اولدم بدنمده اولان قواده ضعف وفتور بوالدم
قورقوم اولدر كه بوندنصكره مسلمانلرك مهماتى اولان امورك رتق
وفتقنه قيام ايده ميم كركدر كه بو بابده مدينه نك ارباب واهاليسيله
سوزسويلشه سن وانلره حقيقت حالى اعلام ايده سن بو خبر مدينه يه
كلدكده مروان امر موجبيله بو خبرى افاده ايتدكده مدينه خلقى
ايتديلر معاويه بو معنايه ملهم وموفق اولمشدر بزم مطلوبمز اولدر كه
بر كيسه يى ولى عهد ايده تا كندندنصكره انتظام امور ملك عهده
سندن كله كه قادر اوله مروان بو صورت احوالى معاويه يه عرض ايتدى
معاويه تكرار مروانه خبر كوندرديكه بن اوغلوم يزيدى ولى عهد
ايدرين مروان بو معنايى خلقه اعلام ايتدكده عبد الرحمن بن ابى بكر

ایتدی ای مروان سن و معاویه ایکیکز دخی کذابلرجمله سندنسز سزك
مقصودیکز اولدر که رسم اکاسره یی تجدید ایده سز وامام
حسین رضی الله تعالی عنه وعبد الله بن زبیر دخی بواحداثی
انکار ایدوب یزیدك ولی عهد اولمسنه رضا ویرمدیلر مروان
علی التفصیل بوخبرلری معاویه یه اعلام ایلدی واول وقتده که
بوخبرشامه ایرشمشیدی ممالك اسلامك اعیان واشرافی شامده مجتمع
اولمشلرایدی معاویه ضحاك بن قیسه ایتدی یارنکی کون بن مجمع ناسده
خطبه یی تمام ایتدیکمده سن یزیدك بیعتی بابنده سوز آچوب هرکیم
یزیده بیعتدن امتناع ایدرسه انك قتلی واجبدر دیو خلقی بیعته تحریض
ایله چون ایرتسی کون اعیان ملت وارکان سلطنت معاویه نك مجلسنه
حاضر اولدیلر معاویه منبره چیقوب تحمید وتمجید حضرت باری
تعالی یی ادادنصکره ایتدی تعظیم اهل اسلام واطاعة فرمان ولاة
وحکام جمله نك اوزرینه فرض اولنلردندر دیوب وبونك امثالی برقاچ
سوزلر سویلیوب خاموش اولدی اندنصکره ضحاك بن قیس اولمجلسده
ایاغه قالقوب ایتدی یاامیرالمؤمنین پادشاهلره بر ولی عهد لازمدر اوغلك
یزید علم وحلم وشجاعت وکرم جهتندن ابناء زمانك اصلح وارجحیدر
ومسلمانلرك مظنه لری اولدرکه سندنصکره یزیدك حسن اهتمامی
سببیله اهل بیتك وسائر مسلمانلركماللری وقانلری محفوظ ومصون اوله
حضرتکدن مأمول ومتوقع اولان اولدرکه یزیدی ولی عهد ایده سن
تاعباد الله انك ظل حمایه سنده آسوده ومرفه البال اوله لر اندنصکره
سعید بن عمرو ایاغه قالقوب معاویه و یزیدی مدح ایلدی اندنصکره
یزید بن المقنع الندہ یالك قلیج ایله ایاغه قالقوب ایتدی هرکیم که یزیده
بیعت ایتمزایسه لایق بودر الندہ کی قلیجه اشارت ایلدی معاویه یزید بن
مقنعه خطاب ایدوب ایتدی انت سید الخطباء و بواثناده معاویه
یزید بن احنف بن قیسه ایتدی سن نیچون سویلمزسن اول ایتدی
طوغری سویلرسم سندن قورقارم یالان سویلرسم سنك تکرکدن قورقارم
یزیدك سر وعلانیه سنه ومدخل ومخرجنه سن جمله دن اعلم سن
اکر حقك رضاسی یزیده بیعتده اولدیغنی بیلور ایسك هیچ کیمسه ایله
مشورت ایتمکسزین یزیدی ولی عهد ایده سن واکر رضای حق انك

خلافنده اولدیغنی بیلورایسك غرض دنیوی ایچون بو دیدکاری کلماته اعتبار ایتمیوب سندنصکره دنیایی واهل دنیایی خالقنه اصمرلیه سنکه سن دخی آخرت جانبنه کیتملو سن بزم حالمز دن سؤال ایدر ایسك بزم سمعنا واطعنا دیمکدن غیری برسوز یمز دخی بوقدر چون اول مجلسده سوز بومقامه ایرشدی خلق طاغلوب کتدیلر واحنفك سوز ینی تحسین ایدوب وردزبان ایتدیلر اول مجلسدنصکره معاویه بیعتدن ابا وامتناع ایدنلری وعدووعید ایله شویله ایتدیکه جله سی یزیده مبایعت صددینه کلدیلر چون معاویه نك خاطری بوامری تنفیذده شام و بصره وکوفه خلقندن مطمئن وفارغ اولدی مکه ومدینه دیاری اهالیسنك تسخیرینه عزیمت ایتدی بعض کتبده بوقضیه بوسیاق اوزره مذکوراولمشدرکه چونکه یزیدی ولی عهد قیلمق داعیه سی معاویه نك ضمیرنده رسوخ بولدی اطرافده اولان نواب وعمالنه مکتوبلر کوندردی وایتدیکه عزیمت انك اوزرینه درکه بندنصکره فرزند رشیدم یزید عالمده خلیفه اوله و بوخبر اطراف بلاد وامصارده اشتهار بولدی پس مروان ابن الحکم وسعید بن العاص وعبدالله بن عامر معاویه نك مکتوبنه جواب یازدیلرکه بوکارده تعجیل اولنمیوب تأنی اولنمق کرکدر تااهل مدینه ایله بوبابده مشورت اولنه و یزید اول سنه ده نیك نام تحصیلی ایچون حجه کیدوب مکه ومدینه ده اموال فراوان صرف ایلدی وخلقك کوکللرین الهاوب مروت وسماحتله دللرده مذکور اولدی چون بومعنی خلق ایچنده منتشر اولدی معاویه یزیدی ولی عهد قیلمق مراد ایتدکده خلق بوبابده سوزلر سویلدیلر بعض شعرا انی هجو ایلدی و بعضیسی مدح وثناسنه مشغول اولدیلر ومعاویه طبقات خلق مرتبه لرینه کوره وهر برینه رعایتلر واستمالتلر ایلدی تااشراف ومعارفك اکثری یزیدك حکومتنه رضا وریدیلر وبوائناده معاویه عبدالله بن زبیری طلب ایدوب کندو مافی الضمیرینی اکا سویلدی عبدالله ایتدی سنك دوستك و برادرك اول کشیدرکه سکا بی ریا کلۀ حق سویلیه بوکاری امضا وعزیمتدن مقدم برتدبیر دخی ایتمك کرکسن که تا یزیدی ولی عهد ایتدنصکره پشیمان اولمیه سن بنم بوسوزده غرضم بوقدر و بوسری دخی افشا ایتمزین بوبابده خاطریمه خطور ایدنی سکا سراسو یلیم دیدی معاویه چون

بو سوزلری اشتدی خنده ایدوب ایتدی عجب دلیرلك ایدرسن كه بو كلماتی سو یلرسن اندنصكره احنف بن قیسی كتوردوب انكله دخی مشورت ایلدی احنف نه مقدما سو یلدیكی سوزلری سو یلدی ومعاویه نیجه زمان بو اندیشه ده ایدی تا هجرتدن اللی بشنجی سنه سنده اطراف واكنافه مكتو بلر كوندروب بلاد وامصارك معارف ومشاهیرینی احضار ایتدردی هر طرفدن خلق كلوب شامده مجتمع اولدیلر معاویه یزیده بیعت ایتدرمك ایچون بر مجلس ترتیب ایدوب مشورت صورتی كوستردی اول مجلسده اهل كوفه دن محمد بن عمرو بن حزم نام بر كیمسه ایتدی ای امیر المؤمنین یزیدك كرم ومروت ونسبنه سوزیوق اما تدقیق نظر ایتكه محمد المصطفانك صلی الله تعالی علیه وسلم امتی اوزرینه نه كشی بی والی ایدرسنكه حق تعالی روز قیامتده احوال رعیتدن صورسه كركدر معاویه چون بو سوزی اشتدی جكرندن بر آه سرد چكوب ایتدی ای ابن عمرو سن مرد نیكخواه دكلسن كندو عقل قاصر كجه سوز سو یلرسن وسنك عقلك بوندن زیاده یه ایرمز بو عصرده كرچه امت محمدك حكومتنه لایق اصحاب رسول اللهدن برقاچ كیمسه لر قالمشلردر لكن كبرسن جهتندن بو كاره اقتدارلری قالمامشدر واكرچه اولاد صحابه موجودلر و بو امرك عهدهسندن كلمكه قادرلردر اما بن كندو اوغلمی انلردن زیاده سورین حضار مجلس چون معاویه دن بو سیاقده بو سوزی اشتدیلر خاموش اولوب دم چكدیلر ایرتسی كون معاویه شام شحنه سی اولان ضحاك بن قیسه ایتدی یارین بن اشراف شام واكابر اطرافی مجلسمده جمع ایتسم كركدر سن اول وقتده كركدر كه فرصت كوزلیوب بنی یزیدك بیعت اخذینه تحریض واغرا ایده سن ملخص حكایت اولدر كه چون مجلس منعقد اولدی معاویه حمد وثنای باری یه اغاز ایدوب محمد مصطفایه صلوة وسلام ایتدكدنصكره ملت بیضانك اوامرینی تعظیمده مبالغه لا یعد ولا یحصی كوستردی (واطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منكم) آیت كریمه سنك معناسنه خوض بابنی كما هو حقه یرینه كتوردی اندنصكره برتقریبله یزیدك ذكرینه كیروب انی شجاعت وحلم وسما حتله مدح ایلدی و بو محلده ضحاك ابن قیس ایتدی یا امیر المؤمنین سركوی مقصوده ایرشدك بوندن

کیرو دونمه که جهان وجهانیانك حالی انقضا وانتقال و بنی آدمك حال
وسرانجامی تناوزوالدر لامحاله سندنصکره بروالی کرکدرکه انلرك
مهملرینه وودایع خالق البرایا اولان رعایانك حوائجنه انتظام ویره وحسن
سیرت و یمن سریرت ووفور علم وکمال حلمده یزیدك حالی اندن ظاهر
درکدرکه شرح و بیانه محتاج اوله وانی ولی عهدلك قیل تاسندن صکره
عالمیانه ملاذ وملجأ اولوب انك سایهٔ دولتنده مصلحلر آسوده اوله چون
ضحاك بونك امثالی هذیانی اسانه کتوردی پس خاموش اولدی سعید بن
العاص ایتدی امیرالمؤمنینك اوغلی بردولتلیدر که انك دولتنده امیدوار اولمق
ممکندر و برمهتردر که اندن ایمن اولمق میسردر و برمردر که سخاوتله
مذکور وشجاعتله معروف وعدل وسیاستله مشهوردر وامیرالمؤمنینك
والد خلفیدر ومهم خلافتی تمشیتده عدیل ونظیری یوقدر معاویه
ایتدی (احسنت یا بامیه) کلمات حق سویلدك و باقی سویلجك نسنه
قومادك اندنصکره حسین بن نمیر ایتدی یا امیرالمؤمنین خدا حقیچون
اکرسن دنیادن کیدوب یزیدی ولی عهد قیلیه سن (محمد رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم امتنك تضییعنه سعی ایتمش اولورسن اندنصکره
معاویه احنف بن قیس جانبنه توجه ایدوب ایتدی سن نیچون بو مقامده
سوز سویلمزسن احنف ایتدی سن یزیدك احوالنی بزدن زیاده
بیلورسن اکرانك حق تعالانك رضاسنه مقرون وامت محمدك فراغتنی مستلزم
اولاجقلاین وامر خلافت عهده سندن کلمکه قادر اولاجغنی بیلور ایسك هیچ
کیمسه ایله مشاوره ایتمکسزین انی ولی عهد ایله واکرانك حقنده سنك کمانك
انك خلافی ایسه زمام مهمات عباد اللهی انك النه ویرمه وکندی نفس
نفیسکی آخرت عذابنه مستحق ومبتلا قیلمه معاویه ایتدی یا ابا الحر
ایو دیدك حق تعالی سنك خیرخواهلغکك ونیك اندیشلکك جزاسنی
ویره پس اول مجلسده حاضر اولانلر یزیده بیعت ایتدیلر وهرکس
منزلنه کتدیلر ومعاویه مدینه والیسنه یعنی مروانه مکتوب کوندردی
مضمونی بوکه مشایخ مصر واکابر عراق واعیان بلاد جزیرهٔ شامه
کلوب اوغلوم یزیده بیعت ایلدیلر وشامك اشرافی دخی بو قضیه ده انلره
موافقت ایلدیلر کرکدرکه سن دخی اهل مدینه دن یزید ایچون بیعت
الهسن والسلام چون بونامه مروانه ایرشدی صنادید اصحاب وتابعینی

جمع ایتدی ومنبره چیقوب ایتدی بیلك وآكاه اولككه امیرالمؤمنینده ضعف وشیخوخت ایریشوب پیرلك انك بدننده تمام اثر ایتمشدر (بیت) ازوی این روزكار هزل ومجاز ❊ عاریتها همی ستاندباز ❊ وامر خلافت ایچون رضای خدای تعالی یی متضمن وفراغ خاطر مسلمینی مشتمل بر تدبیر مستحسن ایتمشدر مراد ایدر كه سزك رضاكز دخی اول خصوصده انلره مقرون اوله پس بو خصوصده سزنه دیرسز مسجدك جوانبندن آواز كلدیكه برایشكه حق تعالینك رضاسنه مقرون اوله وخلق عالمك خوشنودلغنی مستلزم اوله بر اول خصوصده هیچ سوزمز یوقدر (الا سمعنا واطعنا) دیرز مروان ایتدی بر كیمسه یی ولی عهد ایتدیكه اول كشی خوب سیرتلودر ومروت وعدل وسیاست صاحبیدر وخلفاء راشدینك مسلكنه سالك اولمشدر واول دیدیكم كشی انك اوغلی یزیددر خلق چون یزید نامنی ایشتدیلر هیچ جواب ویرمدیلر اما عبد الرحمن بن ابی بكر خشمه كلوب ایتدی ای مروان یلان سویلدك وبو سوزی سكا امر ایدوب سویلدن كیمسه دخی یلان سویلر زیرا بو اخلاق كزیده واوصاف پسندیده ایله متصف دكلدر وبز انك خلافتنه راضی دكلوز مروان غضبه كلوب ایتدی بو سوزی سویلین شخص شویله بر بزركوار ونیكوكار كشیدر كه خداوند تعالی عز وعلا انك حقنده بو آیت كریمه یی كوندرمشدر (والذی قال لوالدیه اف لكما) عبدالرحمانك غضبی زیاده اولوب ایتدی سنك كارك بو مرتبه یه ایریشدیكی بنم حقمده قرآنی تأویل ایدرسن وسن اول كشی سنكه محمد المصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم سنی وپدریكی شهردن طشره ایتمشیدی ومروانك ایاغنه یاپشوب ایتدی ای خدانك دشمنی منبر رسول اللهدن آشغی این كه سن انك اهلی دكلسن مسجدده حاضر اولان بنی امیه دن بر جماعت دیدیلر كه عبد الرحمانه قصد ایده لر عایشه بو احواله مطلع اولوب حرآدن برجمله مسجده كلدی چون مروان عایشه یی كوردی قورقوب انك طرفنه سكردوب ایتدی ای ام المؤمنین حق تعالینك اسمی یاننه سكایین و یررمكه حق سویلیه سن عایشه ایتدی بن خود كلام حق وراستك غیری نسنه سویلمزین و بن شهادت ایدرمكه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم سكا وسنك پدریكه لعنت ایتمشدر وسن شهردن سورلمش

برشخص ایکن نه کونه بنم قرنداشمه بونوعدن سوزلرسویلرسنکه انی
بکا نقل ایتمشلردر مروان خاموش اولوب عایشهدن طوروب خانه سنه
کتدی واول فتنه تسکین بولدی اندنصکره مروان معاویه به مکتوب
کوندروب کیفیت حالاتی اعلام ایلدی ومعاویه کندی خواص وندمانه
ایتدی مروان بزه مکتوب یازوب عبدالرحماندن شکایت ایلمش
عبدالرحمن برقوجامش و بونامش کیمسهدرشك یوقدرکه بونوع سوزلر
انك کندی قریحه سندن دکلدر بلکه انی تحریك واغوا ایدر کیمسهلر
واردر معقول اولان اولدرکه انك بواوصاعنه تحمل ایدوب انی
اینجتمیه بزبرپیر واولوزاده کشیدر پس عبدالرحمانك حرکتندن
اغماض ایدوب مروانك مکتوبنه جواب یازمدی وکندی بالذات
حجاز جانبنه کتمکی مصمم قیلدی پس برقاچ بیك ار ایله اول سمته روان
اولوب مدینه به یقین واردقده مدینه خلقی اکا استقباله چیقدیلر وابتدا
اکا ملاقات ایدن امام حسین بن علی مرتضی ایدی معاویه انی کوردکده
لامرحبا ولااهلا دیدی و بنه ایتدی سنك قانك قایناشه بکرز حق جل
وعلا دیلرکه سنك قانك دوکه وچون عبدالرحمان بن ابی بکری کوردی
اکا ایتدی سن پیراولمشسن وعقلك زائل اولوب بونامشسن عبدالله بن
عمره دخی سر دسوزلر سویلدی وعبد الله بن زبیره دخی عنیف
خطابلر ایلدی انلره سویلدیکی کلماتك بریسی بوایدیکه ایتدی بن سزك
حسدوعداوت وسفهکزی خوب بیلورم امام حسین ایتدیکه ای معاویه
تأنی قیلکه بز بوسویلدیکك سوزلرك اهلی دکیلوز معاویه ایتدی
سز بوسوزلرك اهلیسز وبلکه دخی زیادهیه محل مستحقسز برکاری
دیلرسز که حق تعالی انك غیری بی دیلر واول کارکه حق تعالینك
مرادی ایدی ظاهر اولدی وچون کلوب مدینهیه داخل اولدی
خلق انك زیارتنه واردیلر امام حسین وعبد الرحمن بن ابی بکر
وعبدالله بن زبیر انك زیارتنه وارمق استدیلر ملاقاته اذن ویرمدی
وانلر رنجیده خاطر اولدقلری حالده کیرو دونوب فرصت وقتنده
مدینهدن چیقوب مکه جانبنه استعجال ایتدیلر وهم اول اثناده معاویه
برکون منبره چیقوب حمد وثنای خدا وصلوة وسلام محمد المصطفادنصکره
ایتدی بوکون وجه ارضده مسند خلافته وسریر ریاسته بنم اوغلومدن

لایقلرك بر كیمسه موجود اولدیغی بلمزین زیراكه انده اولان فضائل
كیمده وارد رو برجماعت بومعنایه كارهلر اولوب انده موجود اولمیان
عیوبی اكا اسناد ایدرلر انلربندن بر بلایه مبتلا اولمادقچه بوسوزلری
ترك ایتمسه‌لر كركدر اما كندولره نافع اولان اولدركه فضوللغی ترك
ایدوب مصلحت روزكارلر بنی حفظ ایده‌لر والا كندیلرك جزا وسزاسنی
كوررلر اندنصكره ایتدی اكر حسین وعبدالرحمن وعبدالله بن عمرو بن
زبیر بونلره توفیق رفیق اولوب یزیده بیعت ایدرلرسه فبها والا انلره
ایتمسی لایق اولان نسنه‌یی ایده‌رین و بونوعدن چوق كلمات سویلیوب
تهدید بی‌اندازه كوستردی ومنبردن اینوب منزلنده كتدی چون
بوخبر عایشهٔ صدیقه‌نك سمعنه ایرشدی خشمناك اولوب معاویه قاتنه
كتدی واكا ایتدی بوسندن صادر اولان فعل مقبول و پسندیده
دكلدركه قرنداشم محمدی مصرده قتل ایدوب آتشه یاقدك بوكون
مدینه‌یه كلوب برقرنداشمی دخی رنجیده ایدوب انك حقنده ایری
سوزلر سویلرسن ورسولك فرزندینی وعمر وزبیرك اوغللرینی رنجیده
ایدوب حبس وقتلله انلری قورقودرسن وسن بلمزمیسنكه سن طلقادن
سن وطلقایه حلال دكلدركه متصدی امر خلافت اوله وسنك بابك
لشكر احزابدن ایدی وحضرت رسول اللهه مخالفتده بردقیقه نامرعی
قومدی و بلمزسنكه قرنداشمك قصاصیله سنی طوتوب اولدرسم سنی
اولدرمكدن بكا كیم مانع اولسه كركدر معاویه ایتدی ای ام المؤمنین
آهسته اول و بیلكه سنك قرنداشكی بن قتل ایتمدم وسنك قرنداشك
اول زمانده كه علی بن ابی طالب طرفندن والی مصر ایدی بن عمرو بن
العاصی اول جانبه كوندردم سنك قرنداشك انكله ومعاویة بن
خدیجله جنك ایدوب انلر انی طوتوب قتل ایتدیلر و بن انك قتلنه
امر ایتمدم وانلر ایله همدستان اولمادم اماسنی اولدورم دیو بیوردیغك
بن شمدیكی حالده مدینهٔ رسول اللهده یم صلی الله تعالی علیه وسلم و بومكان
دار الامانه‌در عایشه ایتدی اویله‌در اما بنم سمعمه ایرشدیكه سن بنم
قرنداشمی وحسینی وعبدالله بن عمری و بنم قرقرنداشم اوغلی ابن
زبیری تهدید وتخویف ایتمشسن سك وسنك امثالكك نه حدیدركه
بودرت عظیم الشان كشیلره كلام ناصواب سویلیه معاویه ایتدی

معاذالله که سنك رضا کسز انلر حقنده بندن بر امر صادر اوله اول
بیوردیغك درت کشیلر بنم جانمدن وکوزمدن عزیزلرمدر وانلرك بریسنه
بر کیمسه تعرض ایلسه بن اول کیمسه یی جهانده صاغ قومزم لکن
کندی اوغلوم یزیدی ولی عهد قیلدم واکثر اکابر ومعارف وعامهٔ
مسلمین اکا بیعت ایتدیلر وانك خلافتنه راضی اولدیلر لکن بودرت
نفر کشیلر مخالفت ایدوب رضا ویرمدیلر سن جائز کوررمیسنکه بو معنی
بومرتبه استحکام بولوب قرار داده اولدقدنصکره بن نقض ایدوب
ترکنی دیم عایشه ایتدی بن سکا یزیدك بیعتنی نقض ایت دیمزین وانك
پیماننك شکست اولمسنی مهم ایدنمزین انجق بن دیرینکه بو درت کشیلره
رفقله معامله قیل وانلره سوزی لین واطفله سویله که عاقبت انلر سنك
رضای خاطرك تحصیلنه سعی ایتسه‌لر کرکدر وبو مبایعتده شرط
موافقتی یرینه کتورسه‌لر کرکدر زنهار انلرك حقنده بر مکروهی متضمن
اولان حکمی بیورمه والا بن اول زمان سنك مکافاة ومجازاتکه قیام ایتسم
کرکدر ای معاویه حق تعالی یی حاضر وناظر بیل وضیق لحد قبردن
ودنیای غدارك مفارقتندن اندیشه قیل وبرایش ایتمه که اندن پشیمان
اوله سن معاویه ایتدی هرنه بیوردك ایسه قبول ایتدم وبوندنصکره
سنك متضمن صلاح وفلاح اولان قولکله عمل ایتسم کرکدر عایشه
معاویه‌دن شاکر وراضی اولوب کندی حجره سنه کتدی اندنصکره
معاویه اول رفقاء اربعه یی طلب ایلدی اکا ایتدیلر انلرمکه جانبنه
کتدیلر معاویه برلحظه متفکر اولوب اندنصکره عبدالله بن عباسی
طلب ایلدی چون ابن عباس حاضر اولدی معاویه اکا تعظیم وتبجیل
ایدوب ایتدی بزکه عبد مناف اوغللری یوز وبرمه‌دن امشزدر
وبرچمنده نشو ونما بولمشزدر وجمیع اوقاتده بربریمز ایله اولمشزدر
محبت ومودت طریقنه سالك اولوب شمدیکی حالده حواشئ خواطریمزه
واقع اولان غبار نفار انجق ملك وسلطنت واسطه سیله واقع اولمشدر
وبوندن مقدمکه امر حکومت تیم قبیله سنه وعدی قبیله سنه متعلق
اولمشدی سز اکا رضا ویروب هیچ برنوعله اول خصوصده سزدن
مخالفت صادر اولمدی وچون عثمانی اولدردیلر انك مقتول اولدیغندن
سزك حالکزه تغیر یول بولمادی واول فعل منکر اوزرینه انکار ایتمدیکز

اندنصکره بونجه منازعت ومحاربه دنصکره بن سزبر مملکته مالك اولدم وسزلك حقکزده برنوعله تقصیر ایتمیوب سزلك رفعت منزلتکزه مساعیٔ جمیله یی مبذول قیلدم وابواب منح وعطایایی سزلك وجوهکزه مفتوح ایتدم وسزی اموال وافره ایله محظوظ و بهره مند ایلدم وهرچند که ملاحظه ایدرین سزدن دوستلق وموافقت کورمزین بلکه هر کون سزدن برنوع عداوت مشاهده ایدرین خصوصا امام حسیندن حکایتلر روایت ایدرلر که حسین اول مقوله سوزلری سویلمسه یکرك اولوردی علی بن ابی طالب بنمله نیجه مجادله ایتدی ومقاتله لر ایتدی بکا غالب اولمادی پس بومعنایی ملاحظه ایدوب عواقب اموری فکر ایدیکز و بنم خلافمده بونوع کلماتی ترك ایدیکز وحق تعالینك بنم شانمده اولان اصناف نعمای وآلاسنی کوریکز واکر سزلك ایچیکزده علی وحسن مثللو برکشی اولدیغنی مظنه ایدرسه کز اول ظنی فاسد و باطل بیلکز چون معاویه سوزی بومقامه ایرشدردی ابن عباس ایتدی سنك عبد مناف اوغلاری یوزدیدیکك کلام حق ومقال صدقدر و بزدن دوستلق امید ندر اولدیغکده اولدخی بدیع وبعید دکلدر بوکونکه مقصودیکه ایرشدك وعروس ملکی کناره چکدك خاطرلره استمالت ویر ودوستلر ایدین (بیت) اکر خاك پایی همه دوست کار ❊ که میرو بدازسنك نادوستار ❊ اما اول احسان وعاطفتکه بزم حقمزده مبذول بیوردك اول فعل سندن بدیع و بعید دکلدرز یرا سنك طبیعتك جود وکرم اوزره مجبولدر وهرچندکه مال وافر بخش ایده سن انکله امتنان ایتمه واول دیدیکك سوزکه سزلك ایچیکزده امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب واوغلی حسن ماننده آدم یوقدر اول سوز بنم طبعمه مطبوع وملایم دکلدرز یراکه امام حسین حیاتده در واول کندی پدرینك اوغلیدر وسنك صلاح حالك اولدرکه انی بروجهله انجتمیه سنکه خلق عالم سکا اولیاینده ملامت ایتسه لرکرکدر و بوعرصهٔ ربع مسکونده اندن غیری برکیمسه یوقدر و پیغمبریمزك صلی الله تعالی علیه وسلم قرینك اوغلیدر معاویه ایتدی ای عبدالله شرط نصیحتی یرینه کتوردك ونصایحدن هرنکه بیوردك قبول ایتدم وشمدنصکره حسینله خاطرخواهلغی اوزره معامله ایتسم کرکدر چون بوقضیه اوزرینه برقاچکون کچدی معاویه

عنان عزیمتی مکه جانبنه منعطف قیلدی عبد الله بن عباسی بیله کوتوردی چون مراحل ومنازل طی ایدوب حوالی حرمه ایرشدی مکه نك معارف واکابری اکا استقباله چیقدیلر وامام حسین وعبد الرحمن بن ابی بکر وابن عمر وابن زبیر دخی استقبال ایتدیلر معاویه چون اول درت کشیلری کوردی استبشار کوستروب هر برینه برنوع نوازش ایلدی و بیوردی هر برینه بر ریدك آت چکدیلر وانلرایله مباسطت مقامنه کاوب روان اولدی وچون مکه یه نزول ایتدی اول درت کشیلرك حال وشانلرینه مناسب هدیه لر وجائزه لر کوندردی امام حسین رضی الله تعالی عنه معاویه نك جائزه سنی قبول ایتمیوب کیرو دوندردی معاویه برقاج کونلر صبر ایدوب یزیدك بیعتندن سوز آچدی عاقبت برکون امام حسینی دعوت ایدوب زیاده تعظیم وتکریم کوستردی اندنصکره ایتدی سنك رأی شریفکه برقاج کلمه عرض ایتمك استرین امارضا ایله استماع بیوروب خوب جواب ویرمك کرکسن امام حسین ایتدی اول عرض ایده جکك سوزلرنه مقوله سوزلردر معاویه ایتدی بوندن مقدم اطراف واکنافه مکتوبلر کوندروب هرطرفك مشاهیر ومعارفنی کتورتدم تا یزیده بیعت ایده لر انلر یزیدك بیعتنه رضا ویردیلر وبو بیعت تکلیفی خصوصنده مدینه خلقنی تأخیر ایتدم انکیچونکه مدینه اهلنك اکثری یزیدك قوم وعشیرتی اولمغله انلری بوخصوصده هیچ تکلف ومضایقه ایتمزلر بیلور ایدم شمدیکی حالده که انلردن یزیده بیعت ایتملرینی التماس ایتدم تخلف وامتناعلری متصور ومأمول اولمیانلردن برجماعت اول امردن امتناع ایتدیلر وبن مسند خلافته یزیددن غیری برکیمسه یی لایق وسزا وار بلیدم ولی عهد قیلمغه انی اختیار ایدردم امام حسین ایتدی ای معاویه آهسته اولکه بونده آدملر واردر که هم انا جهتندن وهم بابا جهتندن امر خلافته لیاقتده سنك اوغلوكك اوزرینه فضیلت ورجحانلری واردر معاویه ایتدی مکر بویله دیمکدن مرادك کندی نفس نفسکدر امام حسین ایتدی اکر کندی نفسمی مراد ایتسم دخی بعید دکلدر معاویه ایتدی شبهه یوقدر که سنك پدر ومادرك یزیدك پدر ومادرندن یکر کدر اما حدا حقیچونکه لوازم مراسم خلافت واقامت قواعد سلطنت خصوصنده یزید سندن یکر کدر امام حسین ایتدی طرفه حالتدرکه برسرخوش فاسق کشی سندن یکرك اوله معاویه ایتدی

آهسته اولکه اکر یزیدك مجلسنده سنك نامك آکلسه اول سنی ایولکك غیری
ایله یاد ایتمز امام حسین ایتدی اول بندن بیلدیککی سویلر بندخی اندن
بیلدیکمی سویلرین معاویه ایتدی قالق یا اباعبدالله وسعادتله مکانکه
تشریف بیور کندی جانك اوزره قورق واهل شامدن حذر اوزره اول
وکرکدرکه یزید حقنده سندن اشتدیکم سوزلری اهل شام ایشتمیه لر
زیراکه انلر سنکله و پدرکله عداوت وکدورت مقامنده درلر چون امام
حسین معاویه نك مجلسندن قالقوب کتدی معاویه عبدالرحمن بن ابی بکری
کتورتدی عبدالرحمن کلوب معاویه هنوز تکلمه آغاز ایتمزدن مقدم ایتدی
یا معاویه بز سنی خدای عزوعلایه حواله ایلدك و بز سنك اغواکله یزیده
بیعت ایتمسك کرکدر امر خلافت شورایه قونیلمقدر معاویه ایتدی سنك
سفاهتکی بیلورم وسنك حقکده تصمیم و ترتیب ایتدیکم نسنه لری عن قریب
کوررسن عبدالرحمن ایتدی رب العالمین دنیا وآخرتده بنم حقمده تصمیم
وترتیب ایتدیکك عقوبتلر ایله سنی مبتلا قیلوب مؤاخذه ایلیه معاویه
ال قالدیروب ایتدی آلهی بو شخصك مهمنی بندن کفایت ایله و بنه ایتدی
قالق ای فلان کندی جانکه مرحمت ایله وشامیلردن قورق عبدالرحمن
ایتدی بن خدای تعالی دن غیری کیمسه دن قورقمزین بردن الیکی چك
و بزی کندی خانه مزده کندی حالمزه قو و بزی یزید پلیدك بیعتنه دعوت
وتکلیف ایتمه عبدالرحمن بوسوزی سویلیوب خشمله معاویه نك مجلسندن
قالقوب کتدی اندنصکره معاویه عبدالله بن عمری مجلسنه احضار ایدوب
ایتدی بن بیلورمکه سن فرقت ومخالفتی سومزسن ودائما سلامت وعافیت
طالبیسن ودیلرسنکه صباحی اخشامه واخشامی صباحه ایرشدیره سن
وکیمسه نك امر ونهیی وحکومتی تحتنده اولیه سن مقصود اولدرکه همان
بو شیوه یی مرعی طوتوب مخالفت دائره سنده اولمیه سن وافساد ذات البینه
سعی کوسترمیه سن خلق یزیده بیعت ایتمشلردر وانك مهم خلافتی انسیاق
وانتظام بولمشدر عبدالله ایتدی سندن مقدم کان خلفانك سنك اوغلو کبی
فاضل و پرهیزکار ارکك اوغللری وار ایدی انلردن بریسی رقم خلافتی اوغلنه
چکمدی ومع ذلك بن دیلرمکه مسلمانلرك سنك اوغلکه بیعتلرینی هدم
ونقض ایدم اکر کافهٔ برایاسنك اوغلوکك حکومتنه اتفاق ایدرلر ایسه
بندخی انلرك بریسیم معاویه ایتدی خوب وموزون سویلدك یوری

وار سعادت وسلامتله خانه كه مراجعت ايدوب وشاميلردن حذر اوزره اول
عبدالله بن عمر مجلسندن قالقدنصكره معاويه عبد الله بن زبيرى طلب
ايلدى عبدالله حاضر اولوب معاويه نك كوزى عبداللهى كوردكده ايتدى
بو يعنى عبدالله بر تلكيدركه هركاه كه سوراخنك بولنى مسدود قيلسه‌لر
بر آخر يولدن طشره چيقوب باش كوستررانده نصكر ايتدى اى زبير اوغلى
كندوجانك ايچون قورق وخلاف وشقاق اطرافنى طولانمه وبيلكه خلافت
يزيد اوزره قرار ايتمشدر وكارى منتظم ومستقيم اولمشدر عبدالله بن زبير
ايتدى بنم ضميرمده اهل اسلامه مخالفت داعيه‌سى بو قدر اما اكر كدركه سن
مؤسس مبانىء فتنه اولميه‌سن وامر خلافتى شورايه قويه‌سن اكر كندك
حكومتدن ملول اولوب اوصاندك ايسه اول كاردن قصر يدايدوب اوغلكه
ويرميه سن رسول خدانك صلى الله عليه وسلم خلافتى امر خطيردر
روز قيامتده سندن سؤال ايدرلركه چون سن عهده‌ء خلافتدن خروجه
قادر اولمادك كنسدكدنصكره اول امر عظيمى كيمه ويردك هله يا معاويه
شميركده طوتديغك نسنه نك فاتحه وخاتمه سنى فكر ايت ديدى معاويه ايتدى
اى زبير اوغلى بو مقوله سوزلرى قوو حذر اوزره اولكه شاميلر بو كلماتى سندن
اشتميه‌لركه انلرك بو خبرى استماعه طاقتلرى يوقدر عبد الله معاويه دن
بو سوزلرى اشتدكده متفكر وخائف اولديغى حالده قالقوب منزلنه كتدى
معاويه اول برقاج كونلرده كه مكه ده ايدى همتنى قريشه بخشش ويرمكه
وانلرك ترفيهء حاللرينه صرف ايلدى اما بنى هاشمه برنسنه ويرميوب انلرى
محروم قيلدى پس عبدالله بن عباس معاويه حضورينه واروب ايتدى
بو نجه صلات وجوائزكه قريشه ويروب بنى هاشمى محروم قودك بو معنانك
كمال كرمكدن ومحاسن شيمكدن بعيد وبديع كورينور معاويه ايتدى
حسين بن عليدن رنجيده اولمشمكه بنم اوغلومه بيعت ايتمدى بو معنى انلره
عطادن بكا مانع اولدى ابن عباس ايتدى برجماعت دخى واردركه انلر
يزيده بيعت ايتاملرى ايله بيله انلرك عطاياى حواهشلرى سنك عطاياكدن
كرانبار اولدى معاويه ايتدى هله حسينك حالى نوع ديكردر انلركه يزيده
بيعت ايتمكسزين بنم احسانمدن بهره مند اولمشلردر انلر بيعت ايتامك
بابنده حسين مرتبه‌سنده دكللردر (ابن عباس مطايبه ولطيفه طريقيله
اكر سن مواهب ومنابحكدن بنى هاشمى محروم ايدر ايسك بن دخى سنك

شانکده سو یلیه جکلر یمی سو یلرین وخلقك قلو بنی سکادوسلق ومحبتدن
بغض وعداوته میل ایتدیررین معاویه ایتدی سنك خاطرك ایچون
بنی هاشمی دخی خوشنود ایدوب انلره انعام واحساندن کندیمی معاف
ومعذور طوتمیه یم پس وعده سنه وفا ایدوب بنی هاشمه دخی جوائز
وصلات شاهانه لر ویردی (وامام حسینه غیریلردن زیاده کوندردی
اما اول جناب انك صله سنی قبول بیورمیوب کیرو رد ایلدی
معاویه شامه کیده جکنده قریب بیوردی تابیت کعبه یه برمنبر نصب
ایتدیلر وامام حسینی وعبدالرحمن بن ابی بکری وعبدالله بن عمری
وعبدالله بن زبیری مجلسنه احضار ایلدی وانلره خطاب ایدوب ایتدی
سزك حقکزده بنم شفقت ومرحتم اکثرمیسرکه بو اوقاتده سزك
ایچون خدمات لایقه یی یرینه کتوردم وصلهٔ رحمی منظور نظر طوتدم
وامیدوارمکه عنایت واحسانی سزك حقکزده دخی زیاده ایدم وبو مقدماتی
تشبیبدن غرضم کندی قرنداشکز وعمکز اوغلی یزیدی خاطرم دیلرکه
بحسب الظاهر خلیفه عدایده سز ومعنیده اختیار امور مملکت ینه
سزك قبضهٔ اقتداریکزده اولسه کرکدر عبدالله بن زبیر ایتدی ای
معاویه اوچ نسنه نك برینی اختیار ایت معاویه سؤال ایتدیکه اول
نسنه لر نه در ابن زبیر ایتدی اولکیسی اولدرکه خلافته هیچ برکیمسه یی
تعین ایتمه نتکم حضرت رسالت پناه صلی الله تعالی علیه وسلم تعیین
ایتمیوب جوار حضرت حقه انتقال ایتدکدنصکره مسلمانلر استشاره
ایتدکلرندن صکره اول مقامه اهل ومحل بیلدکلری برکیمسه یی تعیین
ایتدیلر یعنی ابو بکری معاویه ایتدی بن اول دیدیکك نسنه یی ایتمکه
قادر دکیلم زیرا سزك ایچیکزده ابو بکر مثلاو برکیمسه کورمزین
وقورقارمکه بندنصکره امت محمد اراسنده برمخالفت پیدا اوله ابن زبیر
ایتدی اکر بو صورت مطبوع طبعك اولماز ایسه ابو بکر صنادید قریشدن
برشخصی یعنی عمری اختیار ایدوب خلافتی اکا ویردی سن برکیمسه یی
اختیار ایت اما بشرط آنکه اول مختارك اولان کیمسه بنی هاشمدن و بنی
امیه دن اولمیه واکر بو معنی دخی طبعکه موافق اولماز ایسه عمر بن
الخطابك سنتی ایله عمل ایدوب تعیین خلیفه یی شورایه قو عمرك باوجود که
اقرباسی واوغللری وار ایدی ودوکلیسی خلافته محل ومستحق ایدیلر

خلافتی انلرك برینه و یرمدی معاویه ایتدی بو اوج وجهلردن غیری
بر وجه دخی بیلز میسن ابن زبیر ایتدی یوق همان سوز بودر پس
معاویه یوز بنی اول رفقاء ثلثه یعنی حسین وعبدالله بن عمرو عبدالرحمنه
طوتوب ایتدی سز نه دیرسز انلر ایتدیلر بزم سوزمز دخی همان بودر
یعنی عبد الله بن زبیرك سوزیدر معاویه ایتدی دیلرمکه شام طرفنه
مراجعتدن مقدم منبره چیقوب انی خلقه فضیحت ایتسم کرك و بو پند
ووعظمی یارینه قودم و بن سزك اوزریکزه اهل شامدن قورقارین
همان صوکی خیر اوله ان شاء الله تعالی دیوب انلره رخصت انصراف
و یردی چون اول جماعت طاغیلوب منزللرینه کتدیلر ارتسی کون
معاویه اکابر واشرافك وغیریلرك استحضارینه فرمان ایتدی جمله
خلق کلوب حرم کعبه ده حاضر اولدیلر امام حسین وابن عمر وابن ابی بکر
وابن زبیر دخی فرمان موجبیله کلوب جمع اولدیلر معاویه منبره چیقوب
خطبه اوقودی وتدریجله کلامنی سمت مقصوده چکوب ایتدی بن
خلقدن بعض بی اعتبار سوزلر ایشتدم یورم دونکی کون شویله مسموعم
اولدیکه برقاچ کیمسه لر بر بریله سویلشمشلر که حسین بن علی وعبدالرحمن
ابن ابی بکر وعبد الله بن عمر وابن زبیر یزیدك خلافتنه راضی
دکللردر واکا بیعت ایتمیه جکلردر بو سوزدن متعجب اولدم بو دیدکاری
درت نفر کشیلر صنادید قریش واکابر قبیله درلر بن انلری حضوریمه
کتوردوب بو خصوصده انلردن شرائط استخبار ولوازم استیذانی
یرینه کتوردم عمر اولسونلر هر بریسی لطف ایدوب یزیدك بیعتنی
قبول ورضا کوستردیلر بو سوزی انلرك مواجهه لرنده انکیچون سویلرمکه
بو خصوصده هر کسك شك وشبهه سی برطرف اوله و بو اثناده اهل شام
قلیجلرین غلافلرندن چیقاروب ایتدیلر اکر بو درت کشیلر آشکاره
یزیده بیعت ایدرلرسه فبها والا دردینی دخی قتل ایده رز زیرا راضی
دکلوزکه بو بیعت کیزلو وقپاقلو اوله یزیدك بو عظمت واستقلالی ایله
بو درت کشیلرك متابعتنه احتیاجی وارد رای معاویه بزه دستور و بر
تا دردینك دخی بوینلرینی اورالم معاویه انلره ایتدی ساکن اولکز و قلیجلریکزی
غلافنه قویکز وشر وفتنه وقان دوکمکه طالب اولمکز ای اهل شام حق
تعالیدن قورقکز وفتنه قوپارمکز حق تعالینك بنیانی هدم ایتمك ایو دکلدر

پس امراء شام قلیچلرینی غلافلرینه قودیلر امام حسین وعبدالرحمن ابن ابی بکر وهرایکی عبدالله متحیر اولدیلر وکندی کندیلریله اندیشه وملاحظه ایتدیلر که اگر یزیده بیعت ایتمزدیرایسك البته بیرینی صاغ قومازلر لاجرم اول مجلسده دیلرینی چکوب سکوت ایتدیلر وغیریلر یزیده بیعت ایدوب معاویه دخی منبردن اشاغی اینـدی اندنصکره اهل مکه انلره ملامتی واجب بیلوب ایتدیلر که دونکی کون معاویه سرزدن یزیده بیعت التماس ایلدی اباء وامتناع ایتدیکز اندنصکره واروب خفیه بیعت ایتدیکز انلر یمین ایتدیلر که بزم بو معنادن خبریمز یو قدر انجق معاویه یزیدك مصلحتی ایچون غیری واقع بو کلماتی سو یلدی وبز قلیچ قورقوسندن هیچ برسوز سو یلمکه قادر اولمیادق دیدیلر

معاویه نك خاکدان دنیادن دار بقایه ارتحالی بیان اولنور

هجرتدن التمشنجی سنه ده معاویه ابن ابی سفیان عالم آخرته عزیمت ایلدی بعضیلر قولنجه معاویه مرض موته مبتلا اولمزدن مقدم برقاچ کونلر خطبه لر اوقوردی واثنای خطبه ده ایتدی بنم مثلم اول مزروعك مثلیدر که انك بچمی زمانی ایرشمش اوله ای قوم شام سرزك اوزریکزه بنم مدت حکومتم دور ودراز اولدی بن سرزدن اوصانوب ملول اولدم سر بندن اوصانوب متنفر اولدیکز وبن زمان مستقبلده سرزه حاکم اولاجق کیمسه لردن یکرکم نتکه زمان ماضیده بندن مقدم خلافت ایدنلر بندن یکرك ایدیلر بعده ال دعایه قالدیروب ایتدی (اللهم قد قرب اجلی ولقائی وبارك فیه) اندنصکره منبردن اینوب قصر اماره یه کتدی وهمان اول کون مرضه مبتلا اولدی بعض تواریخده مثبتدر که چون معاویه مناسك حج واخذ بیعت یزیددن فراغ حاصل ایتدی عنان عزیمتی دیار شامه منعطف قیلوب ابوا دیدکلری منزله نازل اولدی واول موضعده اول کیجه قضای حاجت ایچون قالقوب برقیویه واردی واول قیویه باقدی هماندم اعضاسنه لرزه دوشوب آغرزی اکلدی چون صباح اولدی خلق مجلسنه کلوب ملاقات ایتدیلر وحق تعالیدن انك صحت وسلامتنی دیلدیلر خلق مجلسدن قالقوب کتدکدنصکره معاویه اغلمغه باشلدی مروان حضورینه واروب انی او حالده کوردکده ایتدی ای امیر مرض

عروضندنمی جزع وفزع ایدرسن معاویه ایتدی اکا اغلرمکه چوق
خیرلر ایتمکه قادر ایدم ایتمدم وآغلدیغمك برسببی دخی اولدرکه مرض
برعضویه طاری اولدیکه اول عضوی ستر ایتمك یعنی خلقه کوسترمك
ممکن دکلدر وقورقارمکه بو بلا بکا علی بن ابی طالبك حقی اولان
خلافتی ظلم وستمله انك الندن الوب تصرف ایتدیکم ایچون نازل اولمش
اوله وحجر بن عدی بی واصحابنی قتل ایتدو یزیدی محمد المصطفانك
صلی الله تعالی علیه وسلم امتی اوزرلرینه والی ومسلط قلیدم بودوکلی
معصیتلری یزیدی سودیکم ایچون ارتکاب ایتدم اکر اول محبت اولمیدی
طریق مستقیمه سلوکه موفق اولوردم وکندو رشدیمی اکار بیلوردم
ارالقده اولان ابوت و بنوت علاقه‌سی بو حرکات نامقبوله و بونجه مقاتلات
نامشروعه یه باعث اولدی و بونوعدن نیجه کلمات مهملات سویلوب
امر ایتدی تا اول منزلدن کوچدیلر وطی مراحل ایده رك شامه کلدیلر
بومافیوما معاویه نك علتی ترقی وازدیاد بولمق اوزره ایدی واول حالده
پریشان دوشلر کورر ایدی وصوبی چوق ایچوب حرارتی تسکین
بولمزدی وکاه کاه کندودن کچوب بیهوش اولوردی چون کندویه
کلور ایدی ایدردیکه ای حجر بن عدی وای عمرو بن الحقیق وای ابی
طالب اوغلی سزدن بکانه عجب کار عظیم واقع اولدی الهی وسیدی
اکر بکا عقوبت ایدر ایسك بن عقوبته لایق ومستحقم واکر عفو بیورر
ایسك سنك کرم والطافکدن بدیع و بعید دکلدر ودمبدم معاویه نك
اضطرابی زیاده اولدی و یزید اول حالاتده انك باشی اوجندن قالقمز
ایدی و بو اثناده معاویه یه شدت مرضدن بربیهوشلق طاری اولوب
خیلی زمان ممتد اولدی وقریشدن برعورت اول وقتده کلوب برفریاد
قوپاروب بعض رقیه وافسون اوقودی معاویه کندویه کلوب
کوزین آچدی و یوزندن اورتوبی کیدروب بوشعری اوقودی (بیت)
واذا المنیة انشبت اظفارها * الفیت کل تمیمة لاتنفع * و بو احوال
اثناسنده یزید ایتدی ای پدر بزرکوارم مصلحت اولدرکه بنم
مصلحتمك تجدیدینه همت بیوره سن والاعیاذا بالله مهم خلافت برنوع
دخی اولور وخلق بکا تجدید بیعت ایتمزلر ایسه سندنصکره ابو تراب
اوغلاندن بکا زحمتلر ومشقتلر ایریشر معاویه یزیدك بو سوزینی

ایشیدوب سلب وایجاب دن اصلا جواب ویرمدی چون ایرتسی کون
اولدی قپوجیلرینه تنبیه ایتدیکه هیچ کیمسه یی حضوریمه دخول
وخروجدن منع ایتمیه‌لر پس خلق کروه کروه کلوب معاویه‌یی ضعف
وناتوانلقده کوردیلر وچون استماع ایتدیلرکه یزیدك ولی عهد لکنی
تجدیدده معاویه‌یه برنوع تردد وتکاسل پیدا اولدی هماندن ضحاك
ابن قیس ومسلم بن عقبه که معاویه‌نك مقرب ومخصوصلرندن ایدیلر
خلق انلرك مجلسنه واروب ایتدیلر غالب حال اولدرکه امیر بومرضدن
جان قورتارمز سزدن التماس اولنور که امیر قاتنه واروب خلافتی
اوغلی یزیده ارزانی قیلدیره سز که بزحکومتك ابوسفیان دودماننده ن
ابوتراب خاندانته منتقل اولدیغنی استمزز اند نصکره ضحاك ومسلم
معاویه‌نك سروقتنه کلوب انك حال وخاطرندن تفتیش واستخبار ایتدیلر
معاویه ایتدی کناهلرم چوقلوغندن کرانبارم وباری سبحانه وتعالینك
عفو ورحمتنه امید وارم ضحاك ایتدی خلق امیرالمؤمنینی ناتوان ودلتنك
کورمکله قریب اولدیکه هنوز امیروفات ایتمدین خلق میاننده براختلاف
پیدا اوله پس امیرك فوتندنصکره احوال عالم نه یه منجر اوله مسلم ایتدی
طبقات خدم وحشم یزیدك سلطنتی اوزره کوکل باغلمشلردر صلاح
اولدرکه تجدید بیعت اوله معاویه‌بوسوزلری فهم ایدوب ایتدی بن خلقك
خاطرلرندن چکرین اما بوکونکه چارشنبه در تجدید بیعت کونی دکلدر زیرا
چارشنبه کوننده اولان کارك عاقبتی محمود اولمز اول ایکی ضال ومضل یعنی
ضحاك ومسلم ایتدیلرکه جمع کثیر سرای قپوسنده مجتمع اولمشلردر داعیه‌لری
اولدرکه یزیده بیعت اولنمدقجه کیرو دونمزلر معاویه ایتدی انلره دستور ویرك
ایچرو کلسونلر ضحاك ومسلم شامك معارف ومشاهیرندن یتمش کشی کتوروب
معاویه مجلسنه ادخال ایلدیلر اول جماعت کلوب سلام ویردیلر معاویه
صوت ضعیفله انلرك سلامنی الدی معاویه اول جماعتدن صوردیکه
بندن راضی میسز یوخسه راضی دکل میسز انلر اظهار تشکر وسپاس
ایدوب امیرالمؤمنین علی کرم الله وجهه جنابنه حاشا سب ایتدیلر وایتدیلر
علی بن ابی طالب مملکت عراقدن شامه کلوب نیجه بیك آدملریمزی قتل
وولایتلریمزی خراب ایلدی یزیدك خلافتنه راضی یوز اولادعلینك خلافتنه
راضی دکلوز تاحیاتدن بدنمزده بررمق باقی اولدقجه یزیدك غیری یه خلافت

ایتدی رمز معاویه بو کلماتدن خوشدل اولوب فراش اوزره اوتوردی
وحاجبه بیوردی تا سائر خلقه رخصت دخول ویردیلر چون معاویه نك
قصرنده اجتماع عظیم حاصل اولدی معاویه دوکلی خلقه
مخفی ومستور دکلدر که کار دنیانك عاقبتی زوال واهلنك سرانجامی
فناو ارتحالدر بو کون بندن بر قاچ نفسدن زیاده قالمامشدر وبنم
نکرانم سزه در خلافت خصوصنده هر کیمکه سزك مختاریکز اوله بن
دخی انی اختیار ایدرین شامیلر اتفاقله ایتدیلر بزه یزیدك غیری کرکمز
معاویه ایتدی بن سزدن انی دیلرمکه بو خصوصده سوزی بنم رضای
خاطرم ایچون سویلیه سز همان نفس الامرده هر کیمك خلافتی معقول
ومصلحت کوررسه کز انی ایدیکز که بو وقت بنم رحلتم وقتیدر بن دیلرمکه
خلافت تعیینی خصوصنده حق تعالی قاتنده بنم ایچون برحجت اوله
خلق آوازبلند ایله ایتدیلر که بزه یزیدن یکرك اولماز واندن غیریسنی
استمزز چون معاویه کوردیکه سپاه ورعیت یزیدك خلافتنده یکدل
ویکجهت اولدیلر ضحاکه ایتدی یزیده بیعت ایله ضحاك دخی امر
موجبیله عمل ایلدی اندنصکره مسلم بن عقبه بیعت ایلدی اندنصکره
قصر امارتده اولان خلق بربری آردنجه متابعت ومبایعت ایلدیلر
چون اهل شام قصر الامارهدن طشره چیقدیلر معاویه بیوردی
تا یزیده خلعت کیدردیلر و معاویه نك خاتمنی یزیدك پارمغنه طاقدیلر
وعمامه سنی یزیدك باشنه وضع ایلدیلر وعثمان بن عفانك رضی الله عنه
قانلو کوملکنی خلعتك اوزرینه کیوب ومعاویه نك شمشیرینی بلنه قوشانوب
قصر الامارهدن چیقدی ومسجد جامعه کلوب ومنبره چیقوب
قوشاق وقتندن زوال وقتنهدك خطبه اوقودی وهر نوع کلاتی اسانه
کتوردی وباقی قلان شام خلقی که مسجدده حاضر ایدیلر بیعت
ایتدیلر چون یزیدك خاطری بو مهمدن فارغ اولدی باباسی قاتنه کلدی
وانی بیهوش کوردی وسکرات موته کرفتار اولمش بولدی اولقدر
توقف ایتدیکه معاویه کندویه کلوب کوزینی آچدی ویزیددن سؤال
ایتدیکه نه ایشلدك یزید صورت قضیه یی تقریر ایلدی معاویه
ضحاکی طلب ایدوب یزیدك ولی عهدلکی باینده یازدیغی خلافتنامه یی
ضحاکه ویردیکه یارین مجمع خاصده اول عهدنامه یی اوقیوویره
اندنصکره یزیده ایتدی ای اوغلم بکا خبرویرکه امت محمد اراسنده نه

طريقه ونه سيرت اوزره زندكانى ايتسك كرك عجبا ابو بكر سيرتنه مى
كيدرسنكه حق بوانده اهل ردتله محاربه لر ايتمشيدى وسلطنتنده طريق
رشادى مسلوك طوتوب تادنيادن آخرته كيدنجيه دك خلق عالم اندن
خوشنود اولمشلر ايدى يزيد ايتدى بن ابو بكر طريقه سنه سالك
اولمغه اقتدارم يوقدر لكن طاقتم مقدارى كتاب خدا وسنت محمد
مصطفى وفق اوزره عمل ايدرين اندنصكره معاويه عمر وعثمانى مدح
ايدوب انلرك مآثر ومفاخرينى لسانه كتوردى ويزيددن سؤال ايتديكه
بو ايكى بزركوارك يعنى عمر وعثمانك طريقهٔ مستحسنه لرينه متابعته
قادرميسن يزيدنه اولكى جوابى ويردى معاويه چون انك بوسوزنى
اشتدى جكرندن برآه سرد چكوب ايتدى اى اوغل سنك
محبتك سببى ايله دنيا وآخرتمى باده ويردم وعلى ابن ابى طالبك
حقى اولان خلافته تصرف قيلدم وكناه يوكنى آرقه يوكلنوب جهان
بقايه توجه ايتدم اندن قورقارمكه بنم وصيتمه عمل ايتميوب كندى قومكك
خيارينى قتل ايده سن وحرم محترم كعبه يه قصد ايدوب اهاليسنه بغير حق
قليج اوره سن معاويه بونوع كلمات وصيت آميزى ادادنصكره ايتدى
انديشه م اولدركه عظماى قريشدن درت كشى سكا بيعت ايتميلر انلرك
بريسي امام حسين بن على وبريسى عبدالرحمن بن ابى بكر وبريسى
عبدالله بن عمر وبريسى دخى عبدالله ابن زبيردر اما عبدالرحماندن زياده
خوفم يوقدر زيرا انك غالب همتى خاتونلر ايله معاشرت وصحبته مقصوردر
وانك نظرى دوستلرينه در دوسلرى هرنه ديرلرسه انى ايدر هيچ نسنه
ديمزلرسه كندى ذوق وصحبتنه مشغول اولور ايدى اى يزيد اندن
اليكى چك وهرنه ايشلر ايسه مسامحه ايدوب انى فعليله مؤاخذه ايتمه
زيرا انك باباسنك بو امت اوزره فضل ورجحانى بيلورسن وبابالرك علو
شانلرى اعتبارى ايله اوغللرينك حاللرى ملاحظه اولنمق جملهٔ واجباتدندر
اما ابن عمر براخلاق حسنه صاحبى كيمسه در خلقدن متوحش وطاعت
وعبادت حقه مشغول ومستأنسدر دنيايى ترك وعزلتى مخالفت اوزره
ترجيح ايتمشدر هر بار اكا ملاقى اولديغنده بندن اكا سلام تبليغ ايله واكا عطا
وبخشده تقصير وتأخيرى جائز كورمه اما ابن زبيردن سنك ايچون
زياده انديشه اوزره يمكه بر محتال وجرى كشيدر كاه آج قورد كبى آدمك

يوزينه آيناوروكاه حيله كارتلكو كبي قارشونده قويرق بولاركه سن انك
مكر ودستانندن متعجب وحيران اولورسن پس اول سنكا نيجه معامله
ايدرايسه سن دخي اولوجهله معامله ايله اكرسنك جانبكه ميل ايدوب
سكا متابعت ايدرايسه سن دخي انك جانبنه ميل ورعايت ايدوب
اني عطاياي وافره ايله ممنون ايت چون معاويه نك كلامي امام حسين ذكرينه
منجر اولدي متواليا ايكي كره آه چكوب ايتدي اي اوغول زينهار
حسين بن علي يي رنجيده ايتميه سن واني عطاياي ارجمند ايله مخصوص
وممتاز قيله سن زيرا انلر خاندان نبوت منتسبلريدر رفعت وعزتك غيري ايله
زندكاني ايده مزلر وزينهار اول جماعتك ايچنده بولنمه كه انلر حضور حقه
واردقده حسينك قاني انلرك كردنلرنده اوله عبدالله بن عباس رضي الله
تعالى عنه ديمشدر كه حضرت رسولك صلى الله تعالى عليه وسلم
نزع روحي وقتنده حضرتك سر بالينده يعني مبارك باشي اوجنده حاضر
ايدم كوردم حسيني سينه سنه ضم ايتمشيدي وايدرايديكه بو بنم فرزندم
بنم عترتم ابراريدر وبنم ذريتم اخياريدر الهي شول كيمسه نك اوزرندن
بركاتي قالدر كه بنم وفاتمدنصكره حسينك حرمتني يرينه كتورميه
بو كلماتي اول حضرتك لسان معجز بياننده جاري اولدقده اكابي خوداك
طاري اولدي چون كنديه كلدي ايتدي اي حسين بنم له سنك قاتلك
بيننده روزقيامتده بر معاداة وخصومت اولسه كركدر وبنم كوكلم
خوشدر كه حق تعالى روزقيامتده بني خصم ايتسه كركدر اول كيمسه يه
سنكله جنك ايدوب سني قتل ايده اندنصكره معاويه يزيده ايتدي بن دخي
حضرت مصطفادن صلى الله تعالى عليه وسلم اشتدم سعادت ايله
بيورديكه جبرائيل بنم قاتمه كلوب ايتدي سنك پسر يكي امتك قتل
ايتسه لر كركدر وانك قاتلي لعين اولسه كركدر اول حضرت دخي
حسينك قاتلنه لعنت ايلدي معاويه بونك امثالي سوزلر سويليوب يزيد
پليدي امام حسينك تعظيم وتكريمنه تحريص واغرا ايلدي وضحاك
بن قيسه ومسلم بن عقبه يه ايتدي يزيده بوديديكم سوزلره وبو ايلديكم
نصيحتلره سز شاهد اولك اندنصكره ايتدي اي يزيد اهل مكه ومدينه يي
كوزت وانلره عنايت واحساندن خالي اولمه كه انلرسنك اصل وفرعكدر
وآكاه اولكه اهل عراق هر كز سنكا دوست اولمازلر ونيكخو اهلاق ايتمزلر

اماسن انلره مدارا قيل وانلرك استمدكارى حاكمى معزول ايله زيراپالك قلبجلى يوز بيك كيمسه‌يى كنديكه دشمن ايدوب اوزريكه هجوم ايتدرمكدن انلرك استمدكارى حكامى اوزرلرندن قالدرمق آسانركدر واى اوغل اهل شامك رعايتندن تقصير ومسامحه كوسترمه كه انلر سرا وعلناسنك دوستلركدر زيرا بن انلرى دفعاتله تجربه قيلمشمدر وانلرك نيات وضمائرينه اطلاع حاصل ايتمشمدر چون معاويه يزيده وسائر قوم وقبيله وعشيرتنه بو وصيت طويل الذيلى اتمامه ايرشدردى اندنصكره ايتدى بر كون حضرت مصطفانك صلى الله عليه وسلم خدمت شريفنده ايدمكه اوحضرت طرناقلرينى قطع ايدردى وبن انك مبارك طرنقلرينى الوب برشيشه‌يه قيوب حفظ ايتدم واوحضرتك مبارك صاچندن برقاچ قيل دخى بنم خانه‌مده‌در چون بنم غسلمدن فراغكزدنصكره اول سرورك مبارك طرناقلرينى ريزه ريزه ايدوب بنم كوزلريمه وقولاقلريمه قويوكز واوحضرتك مبارك قللرينى دخى بورنمه ودهانمه تعبيه ايديكز وبنم نمازيمى قيلوب قبريمه دفن ايدوب بنم حال وكاريمى جناب خالقه حواله ايده‌سز بومقدماتى تقريردن صكره معاويه‌نك آوازى منقطع اولدى ويزيد انك سر بالينندن قالقوب صيد شكاره روانه اولدى وضحاكه ايتدى بن فلان موضعه كيدرين كركدركه هر كون بكا معاويه‌نك احوالندن خبر كوندره سر وايرتسى كون معاويه مركز اصلى سنه يعنى عالم آخرته استعجال ايلدى (بعض تواريخده مسطور وبوسياق وعبارتله مذكوردركه معاويه مرض موتنده يزيدى حضورينه كتوروب ايتدى ملك وسلطنتى سكا مسلم قيلدم وكردن كشلرى مطيع ومنقاد ايتدم وخزائن اموال بسيار بركدردم پس بونعمتلرك شكرى مقابله‌سنده اهل حجازى خوش طوت وانلرك تفقد وتعهدلرى مراسمنى يرينه كتور واهل عراقه نوازش ودلدارلق ايله واكرحاكملرندن هر كون برينى عزل التماس ايدرلرسه پس ملتمسلرينى مقبول ومبذول طوتوب اندن اباوامتناع صورتى كوسترمه زيرا عاملك عزلى بيك قلبج قالقمقدن آسانركدر خوارج واهل شقاقك ظهورى شكايت اولنان حاكمك عزل اولنديغندن ناشيدر اهل شام خود سنك بطانت ورعيتكدر هرقچن اوزريكه بر دشمن خروج ايتسه نصرتى اهل شامدن استه وچون مطلوب حاصل اوله انلرى ينه شامه

کوندرکه اکر برآخر برده قالورلرسه تبدیل اخلاق ایدرلر وسکا
بو امر خلافنده هیچ کیمسه مخالفت ایده مز مکر قریشدن اول درت کشیلرکه
انلر امام حسین وعبدالرحمن وعبدالله وابن زبیردر عبدالله بن عمر طاعت
عبادته مشغول وفضولدن مجرد بر کشیدر وامام حسین بر یوزی یومشق
وخفیف کشیدر واهل عراق انی کندی حالنده قومایوب البته خروج
ایتدیررلر وسن اکا ظفر بولملو اولور ایسک انی عفو ایله زیرا پیغمبرک
صلی الله علیه وسلم نبیره سیدر یعنی قزی اوغلیدر و بز بومقامی پیغمبر
برکتیله بولمشزدر اما ابن ابی بکرک همتی یوقدر الا ازنانله صحبته والهو
واکل وشربه در یعنی انلردن قورقلو دکلدر (و برروایتده عبدالرحمن
ذکر اولنمامشدر انکیچونکه معاویه نك قاتنده انك وفاتی خبری سویلنمشیدی
امام ابن زبیر تلکو کبی سکا حیله ایله دخول ایدر واکر فرصت بولورسه
سکا ارسلان کبی حمله ایدر ابن زبیر اکر سکا مطیع اوله واکر اولمیه هرکاه که
اکا ظفر بوله سن انی پاره پاره ایله مورخلردن بعضیلری دیمشلردر که معاویه
بوسوزلری سویلدیکی مجلسده یزید حاضر دکلیدی لکن ضحاك ومسلم
بوسوزلرینه اشهاد ایلدی ومعاویه هجرتدن التمشنجی ییلك ماه
رجبنده وفات ایلدی ومدت عمری برقولده سکسان درت ییل و برروایتده
یتمش سکز ییل ایدی و برطائفه دخی مدت عمرینی سکسان بر ییلدر دیدیلر
وانك سلطنتی امیرالمؤمنین حسن بن علی ایله مصالحه دنصکره ایدی
مدت سلطنتی برقولده اون طقوز ییل واوچ آی و برروایتده یکرمی ییل
ایدی (جامع الحکایاتده مذکوردر که چون معاویه وفات ایتدی یزید
عمرو بن العاصی دعوت ایدوب ایتدی بابان معاویه شویله
وصیت ایدوب ایتدیکه ایام حیات وموسم کامرانلقده عمرو بن عاصله
بینمزده صداقت ومودت مستحکم ایدی لطف ایلسون بکا آخرت
سفری معاونتنی ایدوب کندی الیله بنی لحده قوسون تا اوله که
انك مبارك الی برکتیله بومنزل اولکه محلهٔ خاموشان ومقام کفن
پوشاندر بکا آسان اوله عمرو بن عاص یزیددن بوسوزلری
ایشیدوب اغلادی ومعاویه نك میتنی قبرکنارینه کتوروب
پس ابن عاص وصیت مزبوره مقتضاسیله قبرچوقورینه اینوب
کندی الیله معاویه یی لحده قودقدنصکره دیلدیکه قبردن

طشره چیقه یزید عمرو بن عاصك اوزرینه قلیج چكوب ایندی اول بكا بیعت ایت اندنصكره طشره چیق عمرو بن عاص چون حال بومنوال اوزره اولدیغنی كوروب معاویه نك جسدینه توجه ایدوب ایتدی (انكر فی هذه الحالة) بوقول ضعیفدر زیرا علماء سیر ومغازی ومعتمد الاقوال اولان تواریخ معتبره اربابی تصنیف ایتدكلری كتابلرنده كتورمشلردر كه عمرو بن عاص هجرتدن قرق اوچنجی سنه‌ده فوت اولدی ومعاویه نك وفاتی التمشنجی سنه‌ده ایدی نتكه ذكری مرور ایلدی

﴿ معاویه نك بعض سیر واحوالی بیان اولنور ﴾

حافظ ابرو تاریخندن منقولدر كه معاویه نك وزیری سرجون رومی ایدی ایدرلر كه اسلام پادشاهلرندن اول كیمسه كه زندان بنا ایلدی وتعیین فتوح قیلدی واوغلی نامنه بیعت الدی وخوش قوقولری غالیه دوزدی ومسجدلرده مقصوره پیدا ایلدی واهل اسلامدن خواجه سرای تعیین ایدن یعنی طواشی استخدام ایدن واوطوردیغی یردن خطبه اوقویان معاویه ایدی اول سببدنكه آخر عمرنده زیاده اول سمروب قارنی بویوب اباغ اوزره طورمغه قادر دكلیدی وابتداده دفاتر دیوانی به مهر اوران معاویه ایدی سببی اول ایدیكه عمرو بن زبیره بصره مالندن یوز بیك درهم انعام اولنماغیچون زیاد بن سمیه یه خطابا برات یازوب عمرو بن زبیره ویردی عمرو اول براته تقلید وتغیر ایدوب ایكیوز بیك درهم ویرلمك مضموننده بر برات پیدا ایدوب زیاده ایلندی وایكیوز بیك درهمی قبض ایلدی بعده بصره مالنك محاسبه‌سی كورلدكده معاویه ایتدی بن عمرو بن زبیره یوز بیكدن زیاده ویردیگم زیاده‌نی عمروك براتنی ابرازایتدكده معاویه غضبه كلوب عمروی حبس ایلدی برمدت حبس اولدقدنصكره قرنداشی عبدالله بن زبیر معاویه یه یوز بیك درهم كوندروب اطلاق ایتدردی ایدرلر كه معاویه سیاست صاحبی بر پادشاه عظیم ایدی وعمرینی تجمل وتكلفله كچوردی عمرو بن عاص اكا كسرای عرب دیرایدی برنوبت مصر قومندن برجماعت معاویه ایله ملاقات عزمنی ایتدیلر عمرو بن عاص كه حاكم مصر ایدی انلره تلقین ایتدیكه شامه واروب معاویه ایله ملاقات ایدوب سلام ویردیككزده (السلام علیك یاخلیفة رسول الله) دیكز تاانك قاتنده معزز ومحترم اوله‌سز معاویه بومعنادن خبردار اولوب مصر بلرك كلوب كلندوبه ملاقات ایده جكلری كون زیاده تجمل وتزین اظهار

ایتمكله حاجبلرینه و یسوللرینه تنبیه ایلدی زیاده تزین واحتشام كوستروب برمجلس مهیب آرسته قلیدیلر واهل مصره اجازت دخول ویردیلر چون اول جماعت بو ترتیب وتزیینی و بو طرز وآیینی كوردیلر سراسمه اولوب (السلام علیك یارسول الله) دیدیلر چون عمرو بن العاص بو سوزی اشتدی اول جماعته ملامت ایلدی ایدرلر كه معاویه حلیم وسخی كشی ایدی بر كون بنی هاشمی شجاعتله وآل زبیری سخاوتله و كندو بی حلم وتحمله وصف ومدح ایلدی امیرالمؤمنین وامام المتقین علی بن ابی طالب بو سوزی اشتدكده بیوردیكه معاویه نك بنی هاشمی شجاعتله وصف ومدح ایتدیكندن مرادی اولدر كه بنی هاشم بو سوزه مغرور اولوب كندیلرینی معارك ومهالكه القا ایدوب هلاك اولهلر وآل زبیر دخی مالك اولدقلری مالی خلقه باغشلیوب فقر واحتیاجده قالهلر و كندیسی حلمله اشتهار بولوب محبتی خلقك قلوبنده استقرار بوله (معاویه نك سوزلرندندر كه ایتدی اهل كناه عفو كناهدن بكانه مرتبه لذت حاصل اولدیغنی بلمیوب مرتكب جرایم اولمزلر اكر بیلسهلردی اول سببله قاتمده قدر ومنزلت بولورلردی (ودیمشدر كه جمله خلق عالمك ارالغنده بر قیل اولسه وانلر اول قیلی شكست ایتمك دیلسهلر قادر اولمیازلر زیرا انلر اول قیلی چكرلرسه بن ایلرو وایرم واكر انلر كیرو كاورلر ایسه بن كیرو كیدرم (روایتدر كه اهل شامدن برشخص كوفه اهالیسندن بركیمسهدن بردوه دعوی ایلدی بو صورت قضیه یی معاویه یه عرض ایتدیلر معاویه انلری مجلسنه احضار ایلدی دعواجی اولان شخص مدعاسنی اثبات ایچون معاویه نك مجلسنده اللی نفر كشی یی شهادته كتوردی وشهادت ایتدیلر كه بو ناقه یعنی بو دیشی دوه بو شخص شامینكدر كوفی انی بغیرحق تصرف ایلدی دیدیلر معاویه حكم ایتدی تا اول دوه یی اول شخص شامی یه تسلیم ایتدیلراندنصكره اول كوفی كشی ایتدی یاامیر بنم دوهم جملدر یعنی اركك دوهدر بو شاهدلر ناقهدر یعنی دیشی دوه دریو شهادت ایتدیلر پس بو ایتدیكك حكم نیجه راست كلور معاویه ایتدی (هذا حكم قدمضی) یعنی براولمیهجق ایش ایدی اولدی شمدنصكره تبدیل وتغییر قبول ایتمز خلق اول مجلسدن طاغلوب كتدكلرندنصكره امر ایتدی تا اول كوفی كشی یی

بواوب دوه نك بهاسنى اكاو برديلر اندنصكره امير المؤمنين على يه
خبر كوندرديكه سنك جنككه ناقه يى جملدن وجملى ناقه دن فرق ايتمز
بوز بيك كشى ايله وارسم كركدر فى الحقيقه اكر شاميلر ناقه يى جملدن
وخيرى شردن وارككى ديشيدن فرق ايده لر ايدى امير المؤمنين على بن
ابى طالبله جنك ومقاتله ايتمزلر ايدى (وحافظ ابرونك تاريخنده مسطوردركه
معاويه نك بودكلو فضائل كثيره سى وارايكن ينه اندن رذائل شنيعه
صدور ايدردى اول جمله دن بريسى بودركه خليفهٔ برحق وامام
مطلق اسد الله الغالب على بن ابى طالب اوزرينه خروج ايدوب بوسببله
طرفيندن نيجه بيك آدم مقتول اولدى و بريسى دخى اولدركه امام
حسنك زوجه سى جعده بنت اشعثى الدايوب زهر و برديروب نوردیدهٔ
رسولى بوعالمدن كوچوردى و بريسى دخى اولدركه عبد الرحمن بن
خالد بن الوليد انك امريله مسموما فوت اولدى بريسى دخى اولدركه
انك رضاسيله محمد بن ابى بكرى برحيوانك قارننه قيوب آتشه ياقوب هلاك
ايتديلر حال بوكه محمد بن ابى بكر حبيبهٔ رسول خدانك قرنداشى و برقاچ
كون دخى كاتب وحى اولمشيدى راقم الحروف يعنى مصنف كتاب
روضة الاحبابك اعتقادى اوزره كاتب صدقات ايدى سياهى
غزنوى معاويه نك حقنده ديمشدر (بيت) پسر هند اكرچه خال منست *
دوستئ ويم بكارى نيست * ورنوشت او خطى زبهر رسول * بخطش
نيز افتخارى نيست * درمقاميكه شيرمردانند * بخط وخال اعتبارى
نيست * و بوقطعه يى انورى سويلدى ديرلر (بيت) دوستدار پسر هند
مكر آنكه نيست * كه ازوو پدراو بپيمبرچه رسيد * پدراو لب ودندان
پيمبر بشكست * مادراوجكر عم پيمبر بمكيد * پرچنين شخص كسى لعنت
ونفرين نكند * لعن الله يزيد او على آل يزيد * ودخى حافظ ابرو
ديمشدركه جمله دن عجبرك اولدركه مسلمانلردن بعضيسى معاويه يى امير
المؤمنين على يه ايتديكى مخالفت ومحاربه ده مجتهد ومتأول طوتارلر
بومعنى انلردن بغايت بعيددر وعجبركدر

﴿ يزيدك تغلب وتسلطى بيان اولنور ﴾

چون معاويه وفات ايتدى ضحاك بن قيس قصر الاماره دن طشره چيقوب
النده معاويه نك كفنى طوتوب وهيچ كيمسه يه سوز سويليوب مسجد

اعظمه کلدی وطبقات خلقی استحضار وجمع ایدوب منبره چیقدی وایتدی
ایها الناس بیلك وآکاه اولك که یزیدك قضاسی معاویه‌یه ابریشوب
شربت مماتی طاتدی بو کفنلرکه المده در انك کفنلریدر عن قریب انی
غسل وتکفین ایلسم کرکدر ایمدی وقت عصرده حاضر اولوب انك
نمازینی قیله سز اندنصکره منبردن اینوب یزید پلیدك معزلنه کلدی
یزید صید شکاره کیتمشیدی نامه یازوب یزیدك سرعتله کلوب وصولنی
طلب ایلدی چون ضحاکك نامه‌سی یزیده ایرشدی صید باقی یی
قیوب ملك وسلطنتی شکار اتمکه روان اولدی وپدرینك فوتندن
اوچکون نصکره شهر شامی قدومیله مکدر قیلدی وکافۀ خلایق کروه
کروه قصر سلطنته کلوب مراسم تعزیت وتهنیت خلافتی یرینه
کتوردیلر یزید اهل شامه خطاب ایدوب ایتدی بشارت اولسون سزه
که بز اهل حق وانصار دنز وسزك میانکزده خیر وسعادت اولسق
کرك ومعلوم کز اولسونکه عن قریب بزمله اعدامز بیننده مقاتله ظهور
ایتسه کرکدر زیرا کچن کیجه رؤیاده بردوش کوردمکه اهل عراق ارا سنده
بر تازه قان ایرماغی اقار ایدی بن هرچند که سعی ایتدم اول ایرماغی کچه
مدم عاقبت عبد الله بن زیاد کلوب بنی اول قان ایرمغندن اوته یاقه‌یه
کچوردی شامك اکابر ومعارفی ایتدیلر بز جمله مز خدمت کرینی
میان جانه باغلمشزدر وخدمت مقامنده فرمانه منتظر اولوب طورمشزدر
اهل حجاز وعراق بزی تجربه ایتمشلردر واول قلیجلرکه صفین محاربه سنده
انلره اورمشزدر هنوز الیمزده در یزید ایتدی بنم باشم وجانم ایچون حقیقت
حال دیدیکز کبیدر وبن کندی امور بمك انتظامنی همان سزلك موافقکزده
منحصر بیلورم وبنم پدرم سزلك پدریکز منابه‌سنده ایدی وعرب قومی
ایچنده سخاوت وسماحت وفتوتده انك نظیری یوغدی وفصاحت
وبلاغتده بی عدیل ایدی ناروح ریحانه ورحمت ملك منانه واصل
اولنجیه دك هرکز ادای کلامده انك لسانه برلکنت یول بولمامشیدی
یزید پلید چون بونك امثالی سوزلر سویلدی اقصای مسجد وابعد
صفوفدن برشخص آواز ویردیکه ای دشمن خدا بیلان سویلدك هرکز
معاویه بودیدیکك صفتلر ایله متصف دکلیدی بوصفتلرکه سن دیدك
محمد مصطفانك صلی الله تعالی علیه وسلم صفتلریدر سن وپدرك

معاویه بو صفتلردن عاری بربلر سز مسجد خلقی اول شخصك جرأت
وجسارتندن متعجب اولدیلر یزیده و یزیدك اعوانی بو سوزدن غضبه
کلوب اول شخصی هرچند که اراده ایلدیلر بوله‌مادیلر یزیدك دوستلرندن عطانام
برشخص ایتدی ای یزید بو سوزدن خاطریکی مشوش طوتمه خوشدل
اولکه حق تبارك وتعالی پدرکدنصکره امر خطیر خلافتی سکا ارزانی
طوتدی وسن بوکون بزم خلیفه مزسن و بز سندن غیری بی اختیار
ایتمزز یزیده عطانك بو سوزی موافق طبع اولوب اکا عطای جزیل
و یردی یزید بنه ایاغه قالقوب ایتدی ایها الناس معاویه حق تعالانك
قوللرندن برقول ایدیکه حق تعالی اول قولنی معزز ومکرم ایلدی وانك
مرتبه سنی اسلافندن ادنی واخلافندن اعلادر و بن انی حق تعالی قاتنده
ستایش قیلمزین زیرا که جناب حق اسرار ونهان وآشکاره به بندن اعلمدر
اکرانك جرائمنه قلم عفو چکرسه انك کمال کرم ومرحمتندن بعید دکلدر
و بو امر سلطنت که بکا متعلق اولمشدر بن طالب حقده تقصیر ایتمسم کرکدر
وتمشیت امور خلافتده که البته مطابق انصاف ومعدلتده سعی واجتهاد
قیلمسم کرکدر و یزید بو کلماتی ادادنصکره اوطوردی واطرف
وجوانبدن صدا الرقوپدیکه (سمعنا واطعنا) پس تجدید بیعت ایلدیلر
اندنصکره یزید فرمان ایلدی تا خزائن قپولرینی آچوب امرا واعیانه
وسائر طبقات ناسه علی اختلاف مراتبهم فراوان ماللر و یردی
وچون یزیدك همتی اکا مقصور ایدیکه اول درت نفر اولولرکه امام حسین
وعبد الرحمن بن ابی بکر وعبد الله بن زبیر در کندیدن بیعت ایده پس مدینه
والیسی اولان ولید بن عقبه یه نامه یازدی مضمونی بودرکه روی زمینك
خلیفه سی معاویه عالم فانی یه وداع ایدوب سرای جاودانی یه انتقال
ایتدی حال حیاتنده بنی خلیفه قیلدی و بکا وصیت ایدوب اولاد ابو ترابك
قانلرینی دوکمکدن حذر اوزره اول دیدی وسنك معلومکدرکه
جناب منتقم اول شهید مظلومك یعنی عثمان بن عفانك قانی ابو ترابدن
طلب ایتسه کرکدر واولاد ابو سفیانکه انلر انصار حق وطالبان عدلدرلر
انلری بو بابده واسطه قیلمشدر پس بو مکتوب سکا واصل اولدقده
اهل مدینه دن بنم ایچون بیعت آلیوره سك والسلام وایجاز اوزه
بر مکتوب دخی یازوب وکوندروب انی اشعار ایتدیکه حسین بن علیدن

وعبدالله بن عمردن وعبـدالرحمن بن ابی بکردن وعبـدالله بن زبیردن
بکا بیعت الیـوره سن وبو بابده اهمال ومسامحه ایتمـیه سن اکر بیعتدن
امتناع ایدرلرسه انلرك باشلرینی کسوب بنم قاتمه کوندره سن ولید بن عقبه
بومکتوبك مضموننه واقف اولدقده مضطرب اولوب (انا لله وانا الیه
راجعون) دیدی وفتنه خوفندن علی التعجیل مروان بن الحکمی دعوت
ایدوب بو بابده انکله مشـورت ایلدی مروان ایتـدی اول کیمسه لری
فی الحـال مجلسکه احضار ایله وانلره بیعت تکلیف ایله اکر متابعت
کوسـتررلر ایسه فهو المطلوب والا انلرك سرانجاملرینی کسکین قلیجه
حواله قیـل (وبر روایت دخی اولدرکه مروان ایتدی عبدالله بن عمر
وعبـدالرحمن بن ابی بکردن اندیشه لنمه امام حسین بن علی وعبـدالله
ابن زبیرحقنده تأخیر واهمال کوسترمه ومعاویه نك خبر موتی افشا اولمدین
اول ایکی کیمسه لری قیـد بیعتـه چکه کور اکر تمرد وعنـاد ایدرلر ایسه
انلرك مهملرینی شمشیر تیز ایله مقطعه ایرشدر ولیـد بن عقبه عبـدالله
ابن عمری امام حسینله ابن زبیرك دعوتنه کوندردی عبـدالله واروب
انلری مسجد مدینـه ده بولدی بر بر یله مصاحبت ایدرلردی عبـدالله
انلره ایتـدی سرزی امیر مدینـه طلب ایدر اجابت ایدیکز انلر ایتـدیلر
سـن وارکیت بزنك عقوبتندن قورقارز عبـدالله بن عمر کیرودونوب
کیتدی ابن زبیر امام حسینه سـؤال ایتـدیکه عجبا هیچ بیلورمیسن که
ولید بزی نه مصلحت ایچون دعوت ایدر اوله شمدی خود دعوت زمانی
دکلدر بودعوتدن بنم خاطرم مشوش اولدی امام حسـین ایتـدی بنم
خاطریمـه شویله کلورکه معـاویه وفات ایتمشـدر ولیـد بزی یزیده
بیعت ایچون طلب ایدر زیرا دون کیجه واقعه مده کوردمکه معاویه نك
منبری سرنکون اولوب سرایـنـه آتش اصابت ایتمش ابن زبیر ایتـدی
یاامام اکر حال بومنوال اوزره اولورسه نیجه ایتملو بز امام حسین ایتدی
یزید بر فاجر کشیدر معـاشرتی کلاب وطیـور صیـدیله در بزکه بقیـهٔ
آل رسـول صلی الله تعـالی علیه وسـلم نه وجهله جائز اولورکه انجلاین
بر شخصه متـابعت ایده یوز انلرهنـوز بوسـوزده ایکن ولیـدك تکرار
آدمیسی کلوب امیر سرزی استر دیدی امام حسـین کلان آدمه رفع صوت
ایدوب ایتدی بومرتبه تعجیلك وجهی نه در ولیـده هیچ کیمسه وارمسه

بن واررين اول كلان شخص كيرو وليـده واروب امام حسين شمدى كلور
ديدى مروان ايتدى كلمز همان مرادى غدردر وليد ايتدى حسين غدار
دكلدر البته وعده يه وفا ايتمسى مقرردر چون وليدك آدميسى كيرودوندى
امام حسين ايتدى بن مقدم منزلمه واروب اندنصكره وليدك خانه سنه
وارهيم ابن زبير ايتدى جانم سكافدا اولسون اولميـه كه وليدك مجلسنه
واردقده وليـد سنى محبـوس ايده امام حسين كندى منزلنـه واروب
موالى وغلاملرندن مرتب ومسلح اوتوز نفر كيشى بى معا كوتوروب قصر
الاماره قپوسنده اسكان ايلدى و بيوردىكه اكر بنم آوازمى ايشيدرسه كز
بى تحاشى ايچرو كيريكز اما بنم قتلمى قصـد ايتدكلرينى تمـام معلوم
ايدنمدجه حركت ايتمكز ديدى اندنصكره حضرت مقـدس نبوينك
قضيبنى يعنى عصاسنى النه الوب روان اولدى چون وليدك سرايى قپوسنه
واردى وصيت سابق موالى وخدمنـه تكرار سويلدى و كندى وليدك
مجلسنه كيردى مروانى انده اوتورمش كوردى چونكه معاويه نك موتندن
مقدم وليـد ايله مروان ارالرنده غبـار منـافرت واردى امام انلرى
برپرده كوريجك ايتدى سرزك موافقتكزدن خـوشـدل واختـلاط
واتحـادكزدن مسرور اولدم انلر هيچ جواب و يرمـديلر امام ايتدى
معـاويه دن خبريكز وارميـدر چـوق زماندركه انك خستـه لكى
آوازه سى بزم سمعمزه ايرشمشدر وليد برآه سرد چكوب ايتدى سن صاغ
اول معاويه وفات ايلدى و يزيد بو بابده بكا مكتوب كوندرمشـدر
اندنصكره ايتدى ياابا عبد الله معاويه سنك مشفق عمك دكلميدى امام
ايتدى (انا لله وانا اليه راجعون) حق تعالى بومصيبت مقابله سنده
سزه صبر جزيل وثواب جزيل كرامت بيوره شمدى مجالده سويليكز كه
بنى طلبدن مراديكز نه در وليد ايتدى مراديمز اولدركه جمله مسلمانلر يزيده
بيعت ايدوب انك خلافتنه راضى اولديلر سندخى بيعت ايده سن امام
حسين جواب و يرديكه بنجلين بركيشى مناسب دكلدركزلو قپو قلو بيعت
ايدهيارنكى كونكه بو خبر فاش اولوب كافهٔ اهل اسلام مجتمع اوله لر بو بابده
معقول ومصلحت اولان هرنه ايسه ظهوره كلور وليد ايتدى ياابا عبد الله
كوزل سويلدك سعادتله وار بوكون منزلكه كيت يارين ينه بو مجلسه
تشريف حضور ارزانى بيور مروان ايتدى اى وليدا ايكى حسينك

دامندن کیرو طوتمه که اکرسن انی صالی و یرر ایسک بردخی اکا ال
ایرشدیره مزسك انی حبس ایتمك کرکدر اکر امتناع ایدرسه بوینی
اورلمق کرکدر امام حسین مروانه خشمله نظر ایدوب ایتدی
یا ابن الزرقا کیمك زهره سی واردر که بکا بونك امثالی حرکت
خاطرینه کله سن بنم بوینم اورلمغی امر ایدرسك بکا قصد ایدنك خونیله
زمینی سیراب ایتمسی کرکدر اندنصکره ولیده خطاب ایتدیکه
سن بلمزمیسنکه بز اهل بیت نبوت ومعدن رسالت ومحل نزول
وعروج ملائکه یوز یزید فاسقدر که شراب ایچرو علانیة فسق ایدر
بز کانه کونه بیعت ایدهلم یارین که عقد مجلس اولنور اول سویلنه جك
سوزلری سویلرز و کوره لمکه خلافته احق واولی اولان کیمدر
بو محاوره اثناسنده امام حسین شدتله رفع صوت ایلدکده سرای
قپوسنده قودیغی کیمسه لر انك آواز بنی اشیدوب امر و جبیله برلرندن
قالقدیلر و دیلدیلر که قصر الاماره دن ایچرو ایاق قیوب رال ایشی کوستره لر
امام حسین بو معنایی تفرس ایدوب علی التعجیل خانه دن طشره چیقوب
خدامنی ایچرو دخولدن منع ایلدی وسعادت خانه سنه رجوع بیوردی
امام کتدکدنصکره مروان ولیده ایتدی بنم سوزیمی طوتمیوب حسینی
الدن چیقاردك خدا حقیچون سنك حکمك بردخی انك اوزرینه اجرا
اولنمق احتمالی یوقدر ولید ایتدی ویحك ای مروان بکا امام حسینك
قتلنی اشارت ایدرسن والله العظیم اکر عالمك شرق وغربنی بکا
ویرسه لر انك قاننه تعرض ایتمزین ای مروان یارین قیامت کوننده
انك قاتلنك میزان اعمالی حسناتدن خالی اولسه کرکدر وجناب حق
اول مقوله خفیف المیزان اولان شخصك یوم حسابده حسابنی کوروب
عذب الیمه فرمان بیورسه کرکدر مروان خاموش اولوب ولید عبدالله
ابن زبیرك احضارینه دخی بر آدم کوندردی ابن زبیر اول کان شخصی
شمدی واریرم دیو وعده ایله کیرو دوندردی و وعده وفاده اهمال ایتدی
وانك طلبی ایچون برکره دخی مدینه والیسی ولیددن آدم کلدی
ینه شمدی واریرم دیو دفع ایدوب وارمادی چون ولیدك کوندردیکی
رسوللرك تواتر وتعاقبی حد اعتدالدن متجاوز اولوب ابن زبیرك
ابا وامتناعی مشاهده اولندی ولیدك خادملری ابن زبیرك سرایی

قپوسنه واروب انی حبس بلكه قتلله تخويف ايتديلر بو اثناده جعفر بن زبير قصر الاماره قپوسنه واروب وليده ايتدی بنم قرنداشمی طلبده مبالغه بيورمه كه سندن انك اوزرينه خوف عظيم ودهشت قوی مستولی اولمشدر بوكون تأخيرايت يارين على السحر خدمتكه كلور وليد ايتدی بو امرسهلدر بنم مثلم وسنك قرنداشك مثلی انك كبيدركه حق تعالی بيورمشدر (ان موعدهم الصبح اليس الصبح بقريب) وليد جعفرك بو سوزيله تسكين بولوب طلبدن فراغ كوستردی چون كيجه ايرشدی عبدالله بن زبير طريق عام اولميان بر يولدن مكه طرفنه توجه ايتدی ايرتسی كون وليد انی طلب ايدوب بولمايجق معلوم ايدنديكه فرار ايتدی دلتنك اولوب و يرديكی مهلتده پشيمان اولدی مروان ايتدی چون اهل تجربه نك نصيحتی سمع قبولله استماع اولنمده بونك امثالی صورتلر يوز كوسترر انك وراجنی حرم مكه در عقبنجه بر جماعت كوندر وليد بورأيی صواب كوروب آردنجه اوتوز نفرجمازه سوار كوندردی استعجاله كتديلر ابن زبيرك ايزينی وتوزينی كورمديلر خائب وخاسر كيروندبلر وليد بن عبدالله زبيرك مدينه ده بولنسان اقرباوتعلقاتنی محبوس ايلدی وعمر بن الخطابك اقرباسندن عبدالله بن مطيع عدوی نام كيمسه يی دخی كه ابن زبيرايله فی الجمله دوستلق واختلاطی وارايدی بو تهمتله طوتوب حبس ايتديلرمز بور عبداللهك اقرباسندن بر كيمسه ابن عمر حضورينه واروب صورت حالی اعلام ايلدی وايتديكه اكرسن عبدالله عدوينك تخليصنه التفات بيورمز ايسك بز واروب وليدك زندانی باصوب زور وتغلبله خلاص ايده رز اولوب اولدرمكدن احتراز ايتمزز ابن عمر آتش فتنه نك اطفاسنه سعی ايدوب مروانی چاغردی واكا انواع نصيحت وموعظت ووعدووعيدايله تمهيدندنصكره ايتدی بوحكايتدن مقصود اولدركه عبدالله عدوی يی حبسدن اطلاق ايده سز وانك حقنده جور وحيفی روا كورميه سزكه ظلمك عاقبتی وخيمدر مروان ايتدی بزانی يزيدك امريله محبوس ايتدك بو بابده معقول ومصلحت اولدركه بو احوالی يزيده عرض ايده يوز ونه وجهله جواب كلورسه انكله عمل قيله يور ابوجهم بن حذيفة العدو يكه اول مجلسده خاطر ايدی ايتدی لا والله بز هركز اكاراضی دكلوزكه شامه آدم واروب

کانجه عبد الله زندانده محبوس اوله اندنصکره عبـدالله‌ك اقرباسی
اتفاقله واروب وزندان قپوسنی قیروب عبدالله عدوی یی واین زبیرك
اقربا ومتعلقاتنی بالجمله حبسدن خلاص ایتدیلر ولید بوجرأت
وحرمتسزلکدن ملول وغمکین اولدی ایرتسی کون امام حسین تفتیش
اخبار ایچون سعادتخانه سندن طشره چیقدی و یولده کیدرایکن
مروان اوحضرته ملاقات ایدوب ایتدی یا اباعبدالله سنك حالکه لایق
وصالح اولان اولدرکه یزیده بیعت ایده سن تاسکا برضرر ایرشمیوب
آتش فتنه تسکین بوله وچون یزید سنك بیعتکدن خبردار اوله سنك
حقکده انعام واحسانی مبذول طوته واکر بنم سوزمله عمل ایدرایسك
انك اثاری صفحات احوالکده ظاهر ولایح اوله امام حسین بیوردیکه
ویلك یامروان بنی برکیمسه نك متابعتنه دعوت ایدرسنکه انك فسق
وفساد وظلم و بیدادینی بیلورسن وسندن نه خیرمأمولدرکه
رسول صلی الله تعالی علیه وسلم سن طوغمزدن مقدم سکا لعنت ایتمشدر
ومعاویه و یزید حقلرنده دخی نیجه خشونت آمیز نیجه سوزلر سویلمشدر
مروان ایتدی تاسن یزیده بیعت ایتمدکجه بن الیمی سندن کیروطوتمزین
امام حسین ایتدی بندن ایراغ اول ای پلید که بز اهل بیت طهارتدن
ایزو بزم شانمزده بوآیت نازل اولمشدر (ایذهب عنکم الرجز اهل البیت
و یطهرکم تطهیرا) مروان سکوت ایدوب درحال قصرالاماره یه واردی
وامام حسیندن ایشتدیکی سوزلری ولیده عرض ایتدی ولید دخی
امام حسینك امتناعندن برشمه واین زبیرك مکه طرفنه فراریی
وزندان قپوسنك قیرلدیغنی مفصلا مکتوب ایدوب یزید پلیده کوندردی
یزید بوخبرلرك استماعندن غضبه کلوب ولیده نامه یازدی مضمونی بوکه
اول طرفلرده اولان متمردلری برکره دخی بیعته دعوت ایده سن واین
زبیرك طلبنده اولماسنکه ابن زبیر هرقنده اولورسه بزم اکا المز ایرشر
وحسین بن علینك باشنی کسوب مکتوبکله بنم قاتمه کونده ره سن و بنم
عنایت والطافمه امیدوار اوله سنکه سکا مناصب عالیه ارزانی قیلسم
کرکدر چون یزیدك نامه سی ولیده ایرشدی (لاحول ولاقوة الابالله)
دیوب متحیر قالدی وایتدی ربع مسکونی یزید بکا ویرسه بن ابن
رسول اللهك قاتنه سعی ایتمزین و بو مخالفتم ایچون یزیددن بکاهرنه

ضرر ایر بشرسه غم چکمز بن

❊ امام حسین حضرت رسالتك صلى الله تعالى ❊
❊ علیه وسلم سرمرقد منورینه واروب امتدن ❊
❊ شكایت ایتدیکی واول جنابك حرم كعبه جانبنه ❊
❊ توجه وعزیمت بیوردیغی بیان اولنور ❊

کتنورمشلردرکه برکیجه امام حسین رضی الله تعالى عنه محمد المصطفانك صلى الله تعالى علیه وسلم روضهٔ مطهرینه واروب ایتدی یارسول الله بن سنك قزك فاطمه‌نك اوغلویم بن اول کشی یمکه دنیادن رحلتك وقتنده بکارعایت وحمایت اولنمغی امتکه وصیت بیورمشدك انلر سنك وصیتکی طوتمیوب فرمانکی اونوتدیلر و بنی ضایع وخراب ایتدیلر امتکك بی وفالقلرندن سکا بو اجالی ایتدم عن قریب سنکله ملاقاة ایتدیکمده صورت وقایعی على التفصیل عرض ایتسم کرکدر چون بوسوزلردن فارغ اولدی نمازه اشتغال کوستردی طلوع صبحه دکین نصکره سعادتخانه سنه مراجعت بیوردی ایرتسی کیجه دخی اولحضرتك تربهٔ مقدس ومشهد مطهرنده حاضر اولوب قاضی الحاجاته مناجات وعرض حاجات ایتدکدنصکره وافراغلدی ومبارك باشنی اول سرورك قبری اوزرینه قیوب اویقویه واردی واقعه سنده کوردیکه رسول الله صلى الله تعالى علیه وسلم ملائکه دن برکروه عظیمله ظاهر اولوب اول جنابی باغرینه باصدی وسینه سنه چکدی وایکی کوزلرینی اوپوب ایتدی ای حسین کویا کوررمکه امتم عنقریب کربلاده سنی قتل ایدرلر وسن اول حالده تشنه اوله سن وسکا صوویرمیه لر و بوحرکتك وجودی ایله بنم شفاعتمدن امید واراوله لر وانلر روز قیامتده بنم شفاعتمدن محروم قاله لر واوجماعته رحمت حقده نصیب اولمیه ای حسین سنك پدرومادرك وقرنداشك بنم قاتمده درلر وسکا اشتیاق اوزره‌لردر وسنك جنتده برمقامك واردرکه اول مقامه شهدتك غیری ایله واصل اولنماز پس امام حسین اویقودن اویانوب اندیشه وحزن وملاله خانه سنه کندی واهل بیتنی حضورینه جمع ایدوب صورت واقعه یی انلره تقریر بیوردی اقربا واشیاع وموالیسی اول مرتبه حزین وغمناك اولدیلرکه عالمك شرقندن غربنه وارنجه انلردن غمناك کرك برکیمسه بولنمزایدی واولجنابك درونده مکه طرفنه عزیمت نیتی راسخ اولدی

نصف الليلده حضرت مقدس نبوينك مشهد منورينه واروب شرط
وداعی برینه کتوردی اندنصکره قرنداشی امام حسنك قبرینه واروب
انی دخی زیارت ایدوب صبح وقتنده خانه سنه مراجعت بیوردی واول
وقتده محمد حنیفه انك خدمتنه کلمشیدی اظهار شفقت واتیان لوازم اخوت
ایدوب ایتدی سنك حقکده خاطریمه برنصیحت کلور اکر رخصت
بیوررایسك حضوریکه عرض ایده یم امام حسین ایتدی اول دیدیکك نه
مقوله نصیحتدر محمد حنیفه ایتدی سن کندیکی یزیدن ابراغ ایده سن
و یزیدك بلادینه قریب اولان ولایتلردن بعید بر بلده ده قرار ایدوب
اول بلده خلقنی بیعته دعوت ایده سن اکر متابعت ایدرلر ایسه جدك
محمد المصطفانك صلی الله تعالی علیه وسلم سنتنی وخلفاء راشدینك سیرتنی
درمیان ایدوب انلر ایله زندکانی قیله سن واکر متابعت ایتمیوب تمرد
وعصیان کوستررلرسه برخانه بوجاغنده اوتوروب هیچ کیمسه ایله اختلاط
ایتمیه سن بن اندن قورقارمکه برشهره واره سن اول شهرك خلقنك بعضیسی
موافقت ایدوب و بعضیسی مخالفت ایدهلر اول ایکی طائفه نك ارالرنده
جدال ونزاع واقع اولوب سن اراقده ضایع اوله سن امام حسین ایتدی
ای برادر ایودیدك وشرط مناصحتی برینه کتوردك شمدیکیحالده بنم
حقمده نه صلاح کوررسن ونه جانبه کتمه می معقول بیلورسن محمد حنیفه
ایتدی حالا مکه یه تشریف بیوررسن اکر اهل حرم سکا بیعت ایدرلرسه
فهو المطلوب والا یمن جانبنه عزیمت بیوررسنکه اول دیارك خلقی سنك
پدرکك وجدیکك انصارلریدر اکر اول اراده سنك مقصودك تمشیت
پذیر اولورسه فهو المطلوب والاطاغ قوللرینه وجبال شعابنه میل
کوسترسن وهر کون برمنزل پیدا ایدوب منتظر فرج اولورسن
امام حسین ایتدی ای برادر خدا حقیچون دنیاده هیچ برملاذ وملجأ
بولمسم دخی یزیده بیعت ایتمزین وانك امر ونهیی التنه کیرمزینکه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم انك حقنده بودعایی ایتمشدرکه (اللهم
لاتبارك فی یزید) پس بوسوزلردن صکره ایکیسی باش باشه ویروب
برساعت مقداری اغلاشدیلر پس امام حسین ایتدی ای برادر سنك رأی
صوابك اوزره مکه یه عزیمت ایدرین و بنم اهل بیت وشیعتم بوسفرده
بکا موافقلردر اکرسن مدینه ده اقامت دیلرایسك مقیم اول که سکا کیمسه

ضرر ایرشدرمکه قادر دکلدرعلی التعاقب والتوالی بو طرفده یزیددن
وسائر خلقدن واقع اولان احوالی بکا اعلامدن خالی اولمیه سن و بنی خیر
دعادن فراموش ایتمیه سن و بروصیت نامه یازوب محمد حنفیه یه و یروب
وانی وداع ایدوب عشایرو اصحابیله مدینه دن درت شعب طشره چیقوب
راه راست وشارع اعظمدن مکه یه روان اولدی و بو آیتی اوقودی (فخرج
منها خائفا یترقب قال رب نجنی من القوم الظالمین) و یوالده کیدر ایکن
عبدالله بن مطیع انك قاتنه کلوب ایتدی ای فرزند رسول خدا حق تعالی
سنك یار و معینك اوله قنده کیدرسن ونه جانبه عزیمت ایدرسن امام حسین
ایتدی شمدیکیحالده عزیمتم مکه یه در اول بلده یه وصول دنصکره
مقتضای وقت وصلاح حال قنغی جانب ایسه اوطرفی وجهۀ همت
قیلورم عبدالله ایتدی سلامت وعافیت سنك نصیبك وملازمك اولسون
بنم خاطریمه برنسنه کلور اکر دستور و یرر ایسك خدمتکه عرض ایدهیم
امام ایتدی سویله عبدالله ایتدی سن قوم عربك سرور ومهتری
وسید و بهتری سن پس حرم مکه ده سلامت وعافیتله اوطور اهل مکه
سنك قدر وقیمتك بیلورلر وسندن غیری یی اختیار ایتمزلر اما اهل کوفه نك
سوزلرینه مغرور اولماکه سنك پدریکی اول دیارده قتل ایتدیلر وقرنداشك
امام حسنه وفا قلمدیلر زیرا انلرك طبیعتلرنده مروت بو قدر اکر عیاذا بالله
سکا بر واقعه یوز کوسترر سه جمیع اهل بیتك ضایع اولورلر امام حسین
عبداللهه وداع ایدوب وخیر دعا ایدوب روان اولدی قطع مراحل ایده رك
مکه یه قریب اولوب مکه نك طاغلرینی کورد کده بو آیتی اوقودی (فلما توجه
تلقاء مدین قال عسی ربی ان یهدینی سواء السبیل) وچون مقصده
ایرشدی اهل مکه انك قدومیله استبشار ایدوب مسرور اولدیلر
واول جناب شعب علی یه نزول بیوردی خلایق عبدالله بن زبیرك صحبتنی
ترك ایدوب کروه کروه اول سرورك مجلسنه کلوب کتمکه مشغول اولدیلر
ابن زبیر بلدیکه اکر حسین مکه ده مقیم اولورسه مکه قومی البته اکا اطاعت
وانقیاد ایده جکلری مقرر در پس اول دخی هر صباح وهر اخشام
اول سید شبان اهل جنتك ملازمتی خدمتنه قیام کوستردی وهجرتدن
التمشنجی سنه ده یزید مکه حکومتندن یحیی بن حکیمی معزول ایدوب
یر ینی عمرو بن العاصه و یردی کذلك ولید بن عقبه یی مدینه حکومتندن عزل

ایدوب یرینه عمرو بن سعید بن الاشدقی نصب ایلدی زیرا امام حسینك وابن زبیرك مکه یه کتملرینی ولیدك تقصیراتندن بلمشیدی

﴾ کوفیلردن امام حسین جانبنه رسل ورسائل کلوب ﴿
﴾ اول حضرتك دخی مسلم بن عقیلی کوفه یه ﴿
﴾ کوندروب مسلمك انده شهید اولدیغی ذکر اولنور ﴿

چون امام حسینك کوفه ده اولان شیعه سی اشتدیلرکه معاویه دار جزایه انتقال ایتدی پس مجتمع اولوب مکتوبلر یازدیلر وخاندان نبوت دوستلرندن ایکی شخص ایله اول مکتوبلری مکه ده امام حسینه کوندردیلر مضمونی بوکه سلیمان بن صرد ورفاعة بن شداد ومسیب بن نجبه وفلان وفلان سکا سلام ایدرلر ومراسم ادای شکر حضرت باری یه قیام کوسترلرکه سنك وپدریکك دشمنی اولان معاویه که تدبیر حیله ومکر وخدیعه ایله مملکت وسلطنته متصرف اولوب امتك بهترینی قتل وبدترینی زنده قومشیدی حالیا فوت اولوب اوغلی یزید پلید اهل ملت مشور تنسز وارباب معرفت اتفاقسز امر حکومت وریاسته متصدی اولمش بز سنك دستلرك وپدریکك شیعه سیز انك امامت وخلافته راضی دکیلوز وداعیه مز اولدرکه رکابکده دشمنلرکله مقاتله ایده یز ونفس وماللریمزی سنك ذات بی بدیلکه وقایه قیله یز (فاقبل الینا فرحا مسرورا مبارکا سیدا رسیدا امیرا مطاعا اماما خلیفة مهدیا) ملخص کلام مأمولمز اولدرکه جناب تعجیل اوزره کوفه یه متوجه اولوب پرتو التفاتکی بومشتاقلر اوزره صاله سن زیراکه شمدیکی حالده کوفه ده امیر اولان نعمان بن بشیردن غیری کیمسه یوقدر اول دخی قصر الاماره ده تك وتنها اوتورر وبزدن هیچ برکیمسه انکله اختلاط وامتزاج ایتمامشدر جمعه واعیاددن غیری اوقاتده قصر الاماره دن طشره چیقماز پس اکر بوطرفه تشریف قدوم ارزانی بیوررایسك اهل کوفه یی احیا بیورمش اولورسن وبز نعمانی کوفه دن سوروب چیقارریز ولشکرلر جمعیت واستحضارینه سعی ایدوب شام طرفنه توجه ایده رز وسنك دشمنلریکك دفعنه اقدام واهتمام ایده رز وبالجمله سنك اشیاع واحبابکك امیدلری اولدرکه بوطرفی تشریفك واسطه سیله ملك وملت اوموردنه برنظام

وسپاه ورعیت احوالنده بر انتظام حاصل اوله چون بو مکتوب امام حسینه
واصل اولدی رسوللره سلب وایجابدن برجواب و یرمدی واول مکتوبه
جواب یازمدی اول مکتوبی کتورن رسوللر مکه‌ده توقف ایدوب هنوز
کوفه‌یه مراجعت ایتمامشلر ایدی ناکاه رؤسای کوفدن بشر بن مسهر
الصیدانی وعبدالرحمن الارحبی دخی بورجا ایله کلوب امامك دامننه یوز
سوردیلر و بو التماسی متضمن کوفه اشرافندن اللی قطعه مکتوب کتوردیلر
اندنصکره کوفیلرك التماسلری ایله هانی ابن هانی السبعی وسعید بن عبدالله
الخثعمی دخی مکه طرفنه روان اولدیلر وقیس بن عمرو ومحمد بن عمیر که
کوفه‌ده تمام اختیار واعتبارلری وارایدی مکتوبلر یازوب عبدالله خثعمله
کوندردیلر وبوطائفه بر بری اردنجه کلوب تقبیل بساط امامیله سرفراز
اولوب مکتوبلری تسلیم ایتدیلر وبومکتوبلرك مضامینی مقدمکی مکتوبلرك
مضموننه قریب ایدی چونکه کوفیلرك ارسال رسل ورسائلی سرحد
افراطه ایرشدی امام حسین بونامه‌لرك جوابنده بیوردی یازدیلر که
مکتوبلریکز بزم جانبمزه واصل ومضمونلری بنه که سزك بزه اولان مودت
ومحبتکزایله مشحوندر اطلاع حاصل اولدی و بنم اوطرفه قدوممه طول
انتظاریکز معلوم اولدی پس بیلك واکاه اولك که بن سزك مطلوبکزی
انجاحده ومقصودیکزی اسعافده اهمال وتأخیری جائز کورمسم کرکدر وحالا
قرنداشم وعمم اوغلی مسلم بن عقیلی اوطرفه کوندردم تا سزك کیفیت حال
وصدق مقالکزی معلوم ایدینه اکر حرف سابق اوزره ایسه‌کز
اکا بیعت ایدیکز اول سزك بیعتکزی بکا اعلام ایتدکده بندخی اوجانبه
متوجه اولورم وآخر مکتوب بده‌یازمشکه واقع اولان اموردە مسلمه نصرت
ومعاونت ایدوب انك جانبنی فراموش ایتمیه سز بر امام که حق تعالینك
کتابیله عمل ایدوب عادل وعامل اوله مصدر ظلم وفسق اولان حاکمله
برابر دکلدر روا یتده کتورمشلردر که مسلم کوفه جانبنه روانه
اولدقدنصکره عبدالله بن عباس وعبدالله بن عمر مکه‌ده اول جنابه
ملاقات ایتدکلرنده ابن عمر اول جنابه ایتدی یااباعبدالله سن کوفه
خلقنك کندی خاندانکه نسبت عداوت ومحبتلرینی بیلورسن کرکدر که
شرط احتیاطی یرینه کتوروب اول جماعتدن کندوکی صاقنه سن
وانلرك سوزلرینه مغرور اولمیه سن شمدیکیحالده خلق یزیده بیعت ایتدیلر

بن قورقارمكه كوفه خلقی یزیده و یزیدك زر وسیمنه میل واكا منابعت ایدوب سكا نصرت ومعاونت ایتمیه‌لر وسنك قتلك سببیله اهل بیتك بی گناه هلاك اوله لر و بن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدن اشتمشمكه بیوردیكه حسینی قتل ایدنلر كركدر هر كیمكه اكا نصرت ایتمیه حق تعالی روز قیامتده انی مخذول ایده بو بابده معقول ومصلحت كوردیكم اولدركه یزیده بیعت ایدوب صبر وتحملی كند وكه شعار قیله سن نتكه معاویه كوننده عروهٔ وثقای صبر وتحمله ال اورمشیدك جائز كه بو اثناده برلطیفه ظهور ایده كه سنك مقصودیكی متضمن اوله امام حسین ایتدی یاابا عبد الله بن یزیده نیجه بیعت ایده یم ونه وجهله متابعت قیله یم حالبوكه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم انك حقنده وانك پدری حقنده دیمشدر

ابن عباس ایتدی طوغرو سویلدك یاابا عبد الله كه بندخی اشتدم حضرت بیوردیكه (مالی لیزید ولا بارك الله فی یزید) كه انك اوغلو بنم قزم اوغلی حسینی قتل ایدسه كركدر واول خدا حقیچونكه محمدك جانی قبضهٔ قدرتنده در بنم فرزندیمی برقوم اراسنده قتل ایده لر كه اول قوم اكا نصرت ایتمكه قادرلر ایكن نصرت ایتمیه‌لر حق تعالی اول قومك قلبلری ولسانلری بیننه خلاف دوشوره پس حسین بن علی وعبد الله بن عباس اغلمغه باشدیلر حسین ایتدی ای ابن عباس سن بیلورسنكه بن رسول خدانك اوغلویم ابن عباس ایتدی نعم بن عرصهٔ عالمده هیچ سندن غیری بی پیغمبرك قزی اوغلی بلمزین وسكا نصرت ومعاونت امت اوزرینه فریضه‌در صوم وصلوة فرض اولدیغی كبی حسین ایتدی یاابن عباس سن نه دیرسن برجماعتك حقنده كه انلر بنی خانمان وقوم وقبیله ومنشأ وموالدمدن سوروب چیقاردیلر وجدم زیارتندن محروم قیلدیلر وبنی قتل ایتمك استرلر تاشویله كه بر یرده قرار ایدججك حالم یوق وحال بو كه ظلم ایتمامش و شرك كتورمامش وخلفایه مخالفت ایتمامش اولام ابن عباس ایتدی اقول (و لا یأتون الصلوة الا وهم كسالی یراؤن الناس ولایذكرون الله الا قلیلا) وای ابن رسول خدا سن زمرهٔ ابراردن وفرقهٔ اخیاردنسن وبن شهادت ایدرین كه هر كیمكه سنك مجاورتكدن وجدیكك مجاورتندن اعراض

ایلیه انکیچون اول بر جهانده هیچ حظ و نصیب اولمیه حسین ایتدی (اللهم اشهد) ابن عباس ایتدی جانم سکا فدا اولسون سنک سوزک اکا بکزرکه بکا کندو وفاتندن خبر ویررسن وکندو واقعه کدن بنی آکاه قیلرسن و بندن نصرت طلب ایدرسن خدا حقیچون اکر سنک اوککده قلیچ اورام و بنم هر ایکی اللرم مقطوع اولوب یره دوشرسه دخی حقو قدن برحقی ادا ایتمش اولمزین عبد الله بن عمر ابن عباسی بو سوزلردن اسکات ایدوب امام حسینه ایتدی یا اباعبدالله بز مدینه یه کتمکه عزیمت ایتمشزدر توقع ور جامز اولدر که سن دخی بزمله موافقت ایدوب یزیده بیعت ایدسن وکندومز لکده وکندی جدیکک حرمنده فارغ ومطمئن اوطوره سن واول سرورک روضهٔ منوری مشاهده سندن غائب ومهجور اولمیه سن فرضا که بزمله مدینه یه کتمیوب بو ولایتده قالسک بنه البته سکا یزیدک بیعتنی تکلیف ایتسه لر کرکدر امام حسین ایتدی بن یزیده بیعتدن ابا وامتناع ایده اکر خطا ایدیجی ایسم بکا تعریف ایرکک که تا اندن توبه واستغفار ایدم عبدالله بن عمر ایتدی حاشا وکلا که سنک مثلک سالک طریق غوایت وخطا اوله سنک طهارت ذیلک وکمال مکرمتک وشرف نسبک ووفور حسبک وجودیله یزیده بیعت ایتمکک امر غریب وبعید در اما مقتضای زمانه کوره زندکانی اولمق کرک (مصراع) زمانه باتو نساز د وتو بازمانه بساز* ترجمهٔ مصراع* کوردک زمانه اویمادی سن اوی زمانه یه* و بن اندن قورقارمکه مخالفلرسنک یوزیکه قلیچ چکه لر و باشکه بر حال کله که اکا تحمل ایده میه سن صلاح حال اولدر که بزمله مدینه یه توجه بیوره سن اکر یزیده بیعت مطبوع طبعک اولمازسه کندومزلکده اوطوره سن تا جمله بلالردن قورتلمش اولاسن امام حسین ایتدی هیهات یا ابن عمر که دشمنلر بنی خانه م بوجاغنده کندو حالمه قوماز لر واکر مختفی اولسم بنی ارارلر ویزیدک بیعتنه جبر واکراه ایدرلر اکر بیعتدن امتناع ایدرسم قتلمی مباح کوررلر و بنم حسب ونسبمی منظور نظر اعتبار قلمزلر وسن بیلورسنکه یحیی بن ذکریانک باشنی بنی اسرائیلک ملکی قاننه کتورد یلر وحال بو که اول رأس مقطوعک مبارک لسانی تکلم ایدوب اول قومه نصیحت سویلردی اول قره کوکلولر بویله بر معجزه یی کوروب

ایشیدرلر ایکن ینه امر ربانینك مخالفتنده اصرار ایدوب یحیانك سر مقطوعنك موعظه سنی قبول ایتیوب تاجهنمه کتدیلر یاابا عبدالرحمن مکر اشتمدینکمی بنی اسرائیل ظهور فجردن طلوع آفتابه دك یتمش پیغمبر اولدردیلر وینه کما کان دستور معهودلری اوزره دکانلرنده اوتوروب بیع وشرا ایله مشغول اولدیلر وحق تعالی انلرك اول جمله جرایم وماثملری ایله عقوبتلرنده مهلت ویروب اول قومك تعذیبنده تعجیل بیورمدی یاابا عبدالرحمن بنی اوقات دعوات وآخر صلواتده دعاء خیر ایله یادایده سن اول خدا حقیچونکه محمدی صلی الله تعالی علیه وسلم راستلغله خلقه کوندردی واکا بشیر ونذیر تسمیه ایلدی بنم اعتقادم انك اوزرینه درکه اکرسنك پدرك عمر بن الخطاب صاغ اولوب بنم حالمه وپریشان روزکارمه واقف اولایدی جدبزرکوارمه نصرت واعانت ایتدیکی کبی نصرت واعانتی الی بندن دخی کیرو طوتمزدی اکر بکا مساعده ایتمامکده برعذرك وارایسه عذرك مقبولدر سکا وصیتم وسندن رجا وتوقعم اولدرکه تابو کارك عاقبتی ظاهر اولمدقجه یزیده بیعتده تعجیل کوسترمیه سن ابن عمر ایتدی حق تعالی وتقدس سنك جدیکی دنیا ایله آخرت مابیننده مخیر قیلدی وسنك جدك آخرتی اختیار ایلدی خدا حقیچون سن وسنك اهل بیتکدن هیچ بریسی دنیادن بهرمند اولماسه کرکدر زیرا دنیایی سزدن محجوب ایتمشلردر اما آخرت درجاتنی سزك ایچون ذخیره قومشلردر عبدالله ابن عمر چونکوردیکه امام حسینك مدینه یه کتمکه میلی یوقدر اول مدعانك حصولندن مأیوس اولوب فراغ کوستردی اندنصکره ابن عمر وابن عباس هرایکیسی امام حسینه ایتدیلر چونکه مدینه یه توجه بابنده بزم التماسمزی قبول بیورمیوب رد ایتدك باری کوفیلرك رسل ورسائلنه مغرور اولمه وانلرك مواعدینه اعتماد ایدوب حرم مکه دن طشره کتمه اما امام حسین کندی رأیله عمل ایدوب اول سنه ده مسلم بن عقیلی کوفیلردن کلن مکتوبلرك جواب نامه لریله کوفه یه کوندردی وایتدی ای بنم عمم اوغلی کرکدرکه کوفه یه وارەسن وبکا متابعتده راسخ دم وثابت قدم اولانلردن برینك منزلنه نزول ایده سن وخلقی بنم بیعتمه دعوت ایدوب آل سفیانه متابعتدن نفرت ایتدیره سن واکر انلرك

افعالی اقواللرینه مطابق اولدیغنی بیلورایسك بلاتأخیر بکا اعلام ایده سن
وامید وارمکه حق تعالی بنی وسنی درجهٔ شهادته ایرشدیره اندنصکره
مسلمه قوجوشوب اغلمغه باشلدیلر و بری بربنی وداع ایدوب آیرلدیلر مسلم
حضرت امامك فرمان واجب الاذعانی مقتضاسیله مکه شهرندن
چیقوب طی مسافه ایده رك مدینه یه ایرشدی ومسجد رسول اللهده ایکی
رکعت نماز قیلوب نصف اللیلده قوم وعشیرتیله وداعلشدی و بنی
قیس قبیله سندن اجرتله ایکی قولاغوز طوتوب براوغرون یولدن
کوفه طرفنه روان اولدی واول کیجه اول ایکی قولاغوزلر یول
یاکیلوب بر بیابانه دوشدیلرکه اول موضعده آب چشم حسرتدن غیری
نسنه بولنمزایدی آفتاب مرتفع اولوب حرارتی مشتد اولدقده اول دلیللر
صوسزلقدن بی تاب اولوب حرکتدن قالدیلرو برطرفه اشارت ایدوب
مسلمه سن اول سمته کیت دیدیلرو همانده صو سزلقدن هلاك اولدیلر
مسلم و یانیله بنجه اولان جماعت هزار زحمت ومشقتله نیم جانلرینی
اول بیاباندن طشره چیقروب برسرایه ایرشدیلر مسلم اول اراده توقف
ایدوب اول طرف اهالیسندن برشخصی مکه یه کوندردی وامام حسینه
ظهورایدن حالات ووقعاتی علی التفصیل اعلام ایلدی واول شخصله
کوندردیکی نامه ده درج ایتدیکه چونکه دلیللر آخرت یولنه کتدیلر وبکا
بونجه محنت ومشقت ایرشدی خاطریمه شویله خطورایدرکه بوسفر
مبارك دکلدر پس حضرتکزدن التماس اولنورکه بنی بوایشدن معاف
بیوروب بومصلحته برآخر کیمسه یی کوندره سز امام حسین جوابنده
یازدیکه سنك تردد وتوقفکه باعث اولان خوف وجبنك وضعف قلبکدر
قلبکی قوی طوت وقورقه وامر یمك موجبیله عمل ایت بن سنی بوامر
ایتدیکم کاردن معاف طوتمزین چون بومکتوب مسلمه واصل اولدی مسلم
مفهومنه مطلع اولدقده ایتدی حسین بنی برصفتله توصیف ایتمشکه
هرکز اول صفتله اتصافم یوقدر بن قنده خوف وجبن قنده بوسوزی
سویلیوب کوفه طرفنه توجه ایتدی طئ منازل وقطع مراحلدنصکره
کوفه دیارینه ایریشوب مختار بن ابی عبیده نك خانه سنه نازل اولدی
وامام حسین شیعه سی خبر الوب انك قاتنه جمع اولدیلر مسلم دخی
امام حسینك نامه سنی انلره اوقیو و یردی اول جماعت آواز بلند ایله

اغلاشوب وآشوقاء صداسنی چکدیلر و یومافیوما کوفه خلقی مسلمك خدمتنه کلوب کیدوب اطاعت وانقیاد اظهار ایتدیلر وجمع کثیر متقلد قلادهٔ بیعت اولدیلر نعمان بن بشیر انصاری که یزید جانبندن کوفه ده حاکم ایدی بو معنادن خبردار اولوب مسجد جامعه کلدی و کوفیلری جمع ایدوب منبره چیقدی وایتدی ای اهل کوفه نیچه برفتنه تحریك ایدوب نفاق وشقاقه اشتغال ایدرسز حق جل وعلادن قورقازمیسز وبیلزمیسز که تهییج فتنه موجب محنت و بلا وسفك دماد رکندی جانلریکزه رحم ایدوب خلاف یوله کیمکز و بیلك وآکاه اولك که بن محاربه یه ابتدا ایتمزین وفتنهٔ خفته یی بیدار قیلمزین و بیداری قورقوتمزین ومجرد تهمتله برآفریده یی مؤاخذه قیلمزین اماسز کندی باطنکزی اظهار ایدوب نقض عهده اقدام ایتدیکز اکرجرائمکزدن توبه وانابت ایدرسه کز بن سزه عفوایله معامله ایدرین والاباالله الذی لااله الاهو سزه قلیج چکوب یااولدیررم ویااولورم مسلم بن عبد الله ایتدی ای امیر سنك بو سوزلرك ضعفا سوزیدروسن دیدیکك نسنه یی وجوده کتوره مزسن ووجوده کتورمکه دخی قادر دکلسن نعمان اکا جیقروب ایتدی حق تعالینك طاعتنده ضعفادن اولمق معصیت وکراهلقده اوقو یادن اولمقدن یکر کدر اکر بیلم که سزدن بریکز یزیدك بیعتنی نقض ایده وخروج ایدوب مقابله ومقاتله مقامنه کله قلیجله انك بوینی اوررم چون نعمان یالکز تهدید ایله اکتفا ایدوب منبردن ایندی وقصرالاماره یه کتدی مسلم بن سعیدالحضرمی وعاضرة بن عقبه که یزیدك جاسوسلرندن ایدیلر یزیده نامه یازوب انی مسلم بن عقیلك کوفه یه کلدیکندن وخلقك امام حسین بیعتنه میللرندن اکاه ایلدیلر اول مکتوبده درج ایتدیلرکه اکر کوفه سکا لازم ایسه مهابت وسیاستله متصف برصاحب وجودیکه کوفه امارتنه تعیین بیوروب کوندره سن تا سنك امریکك تنفیذنده مبالغه یی واجب بیله ودشمنلرك دفعنده کراجتهادی میان جانه باغلایه زیرا نعمان ابن بشیر برضعیف کشیدر بو مهمك عهده سندن خروجه قادر دکلدر چون یزید حقیقت احوال کوفه یه مطلع اولدی مدبر مملکت اولان سرجون رومی ایله بو بابده مشورت ایتدی سرجون ایتدی بو کارك عهده سندن عبدالله بن زیادك غیری برکیمسه کلمز تدبیر اولدرکه

ايالت كوفه نك منشورينى عبدالله بن زيادك آدينه يازوب كوندررسن وفرمان بيوررسن كه ابن زياد بصره ده يرينه برقائم مقام قيوب كنديسى كوفه يه استعجال كوستره و بو آتش فتنه نك اطفاسنه بيلديكى كبى تدارك كوره يزيد بورأيى مستحسن كوروب عبدالله بن زياده نامه يازدى بومنوال اوزره كه بعض دوستلر يمزدن بزه مكتوب كلدى اعلام ايتمشلر كه مسلم بن عقيل كوفه يه كلمش وانك ترغيبى ايله اهل كوفه دن بعض كيسه لر امام حسينه بيعت ايتمشلر چون بومكتوبك مضمونته واقف اوله سن كوفه يه متوجه اوله سنكه اول ديارك ايالتنى سكا ارزانى طوتدم ومسلم بن عقيلى التون كيسه سى ضايع ايتمش بخيل كبى ارايوب بولوب وبلاتأخير باشنى كسوب بكا كوندره سن ويقين بلكه بو بابده سندن هيچ برعذر مقبول اولمز كركدركه بوامرك اطاعتنده تعجيل كوستروب تأخير وتوقفى جائز كورميه سن يزيدك مكتوبى عبداللهه واصل اولدقده اول ملعون كوفه سفرى تداركنه مشغول اولدى واول اثناده امام حسين بصره اهاليسنك مشاهير ومعارفندن اولان مالك بن سمعه واحنف بن قيسه ومنذر بن جاروده ومسعود بن عمروه وقيس بن الهيثمه مكتوبلر يازوب سلمان نام غلاميله كوندرمشيدى اول مكتوبلر بومضمونده ايديكه سزى حق امامت معالمى احياسنه قات قات دعوت ايدرين اكر اجابت ايدرسه كز طوغرو يول بولورسز وبعضيلر ايتديلر اول مكتوبلرك مضمونى بوايديكه بن كوفه جانبنه كتدم كركدركه بنم شيعه م اولنلر اولطرفه توجه ايده لر زيرا سپاه عراق كوفه ده مجتمع اوله جقلردر چون امام حسينك مكتوبلرى بصره اهاليسنه ايرشدى هر بريسى اول مكتوبلرك كتم واخفاسنده سعى بليغ ايتديلر الا منذر بن جارود كه عبدالله بن زيادك دامادى اولمغله اخفا ايتميوب افشاسنه سعى ايلدى وعبدالله بن زياد حسينك بصره يه رسولى كلدكنه واقف اولدقده بيوردى تا سلمانى بولوب مجلسنه احضار ايتديلر عبدالله وعد ووعيد ايله مكتوب كتورديكى اشرافك اسملرينى بر بر سو يلتدى ايرتسى كون عبدالله بصره اشرافنك استحضارينه فرمان ايدوب جمله سنى مجلسنه جمع ايلدكده انلره خطاب ايدوب ايتدى حسين طرفندن رسول كلوب كندويه بيعت دعوتنى متضمن بصره اهاليسنه مكتوبلر كتورمش وسز بيلورسزكه بن زيادك اوغلويم سياست وخونريزلكده

پدريمه متابعت ايدرم (بيت) پسر كوندار دنشان پدر * تو بيگانه خوانش مخوانش پسر * وشمديكى حالده كوفه ايالتنك منشورى بكا كلمشدر و يزيد بيورمشدركه كوفه يه واروب مسلم بن عقيلى وسائر شيعهٔ حسينى قتل ايدم و بن يزيدك امرينه امتثال ايدوب يارين كوفه طرفنه ارتحال وقرنداشم عثمانى يريمه خليفه قوسم كرك كركدر مراسم حرمت واطاعتى يرينه كتورهسز والك فرماننــدن تجاوز كوسترميه سزاكر سزدن بريكرك جادهٔ متابعتــدن اياق چيقارديغنى ومخالفت طريقه‌سنه سالك اولديغنى ايشيديرسم بالكز كندوينى سياست ايتمكله قوماز بن بلكه جميع متعلقاتنى سياستنه چكرين چون ابن زياد وعيد وتهديدينى تمام ايتدى بيوردى تاسلمانى مجلسنده ميانندن قليچ بوربدوب ايكى پاره ايتديلر وايرتسى كون كوفه طرفنه روان اولدى و بصره اعيانندن منذر بن جارودى وشريك همدانى يى ومسلم باهلى يى كندى ايله بيله كوتوردى وچون قصر مسافه ايدهرك كوفه يه قريب برموضعه ايرشدكده كون غروب ايدنجيه دك توقف ايلدى كون غروب ايتدكدنصكره سپاهندن مقدم برغلامله دوه‌يه سوار اولوب و باشنه طيلسان صالوب شهر كوفه يه داخل اولدى چون اول اثناده امام حسينك كوفه طرفنه توجهى خبرى خلق ايچنده شيوع بولمشيدى كوفه خلقى عبدالله بن زيادى اول هيئتده كوروب امام حسينْدر ظن ايدوب مرحبابك يا ابن رسول الله قدمت خير مقدم ديديلر ابن زياد سكوت ايدوب كيمسه يه سوز سويلمدى وتعجيل ايله سوروب قصر الاماره قپوسنه كلدى واول وقت باتسو نمازندن مقدمجه ايدى سراى قپوسنى باغلو كوردى زيرا نعمان ابن بشير سراى قپوسنى قپايوب كندى طام اوستنه چيقمشيدى چون اول شوكتى كوردى ظن ايتديكه كلن امام حسينْدر طام اوزرندن چاغروب ايتدى يا ابن رسول الله كيرودون وفتنه قوپارمه كه يزيد بوشهرى سكا ويرمجى دكلدر برآخر منزله نزول بيوره‌سز تا ايرين كوره لم احوال نيه منجر اولور كوفه خلقى نعمانه شتم ايدوب ديرلر ايديكه فرزند رسول اللهه نيچون قپويى آچمازسن مسلم بن عمرو نعره لر اوروب ايتدى بو كلن حسين دكلدر عبدالله بن زياددر پس اول منافق باشندن طيلسانى چيقاروب خلقه برقاچ سوزلر سويلدى خلق انك ابن زياد

اولدیغنی بیلوب خوفلرندن قصر الاماره قپوسندن طاغیلوب کتدیلر ونعمان بیوردی تاقصرك قپوسنی آچدیلر وابن زیاد قصره نازل اولدی ایرتسی کون مسجد جامعه واروب اشراف قومی جمع ایلدی ومواجهه لرندن کوفه ایالتی منشورنی اوقودی وخلقه خوب وعده لر ویروب کندیدن امیدوار ایلدی ایرتسی کون بر جمعیت دخی ایدوب قاعدهٔ تهدیده تمهید کوستردی واهل کوفه یی تمام قورقوتدی امامسلم بن عقیل ابن زیادك کوفه یه کلدکندن خبردار اولدقده کوکلنه خوف عظیم مستولی اولدی کیجه اولدقده مختارك سرایندن چیقوب هانی بن عروه نك سراینه کلدی وایتدی ای هانی بن بوشهرده مردغریبم وسن کوفه نك خلقنی بیلورسن صغندم تابکا حمایت ایدوب دشمن شرندن بنی صاقلیه سن هانی قبول ایدوب مسلم ایچون کندی حرمنده برخانه ترتیب ایلدی و بوخانه ده سعادت وسلامتله اوطوردیدی (بیت) رواق منظر چشم من آشیانهٔ تست * کرم نما وقدم نه که خانه خانهٔ تست * چونکه امام حسینك شیعه سی مسلمك قنده اولدیغنی بیلدیلر که کروه کاوب مسلمی زیارت ایلدیلر مسلم انلره عهد وپیمان و یردیکه ایتدکاری بیعتده ثابت قدم اولوب غدردن احترازایده لر واول جماعت بیلر ایدوب بعضیسی عهد و پیمانلر بنی ایمان غلاظله مؤکد قیلدیلر تابکرمی بیکدن زیاده ارا مام حسینك بیعتیله سرفراز اولدیلر وانلرك اسامیسی بیعت دفترنده مقیدومر قوم اولدی اماابن زیاد مسلم ابن عقیلك طلبنده ایدی واوقدر که سعی ایلدی مسلمك قنده اولدیغی معلوم ایدینه مدی آخر برحیله تدبیر ایدوب کندی قوللرندن معقل نام و برروایتده روز به نام برغلامنك النه بیك درهم و یردی وایتدیکه ابوتراب اوغلی حسینك شیعه سیله اختلاط ایدوب کندیکی اول طائفه دن کوستر اینکه حسین بن علینك دوستلری وقوللری زمره سندنم ومسلم ایچون برمقدار التون کتوردم بنی انك خاکپاینه کوتوریکز تاعبارك دیدارینی کوروب بومبلغی کندی الله تسلیم ایدم تابومبلغی آلات جهاده صرف ایدوب اهل بیت دشمنلری ایله جنك ایلیه دیه سن وچون بوعملی درکار ایدوب مسلمك مکانی معلوم مسك اوله اندن بکا خبر کتورتاسنی آزاد ایدم وسنك کوکلکی انواع رعایتلر ایله شاد قیلارم دیدی معقل مبلغ مزبوری قبض ایدوب مسجد جامعه کلدی و تفکر ایتدیکه بو ایشه نه یوزدن شروع ایده ناکاه بامر الله نظری برشخصه دوش

اولدیکه بیاض و پاکیزه جامه‌لر کیمش طورمیوب نمازقیلارونمازده خضوع وخشوع مراسمنـه زیاده رعایت ایدر معقل اندیشـه قیلدیکه شیعیلر بیاض جامه‌لر کیرلرونمازده زیاده خضوع وخشوع ایدرلر غالبابو شخص اول طـائفه دن اوله دیوب وافر زمان توقف ایتـدی تااول شخص نمازدن فارغ اولدی پس معقل انك قاتنه واروب سلام ویردی وسوزه آغاز ایدوب ایتدی جانم سکا نثار اولسون بن شام ولایتندن بر کشی یم (حق تعالی بکا وضع منت ایدوب اهل بیتك وانلرك دوستلرینك محبت ومودتلرینی بنم قلبمه القا ایلدی و بن بیك درهم نذر ایتمشـمدرکاوب بوشهرده نوردیدهٔ رسـول رب العالمین وامام حـسین جانبندن خلقی دعوته اشتغال ایدن دولتمنده تسلیم ایتمك ایچون بوشهره کلدم لطف ایدوب اول صاحب سـعادتك مکانته بکا دلیل اوله‌سن واروب کندی الله بومالی اکاتسلیم ایدم اول شخص ایتدی بو معنا یی تکلیفه بوقدر خلقك ایچنده بنی نه‌دن تعیین واختیار وکشـف اسرار ایتدك معقل ایتدی سـنك بشره کده آثار خیر وصلاح کوردم وخاطریمه خطور ایتدیکه اهل بیت رسـول محبلرندن اوله‌سن پس اول مردساده دل پاك طینت ایتدی ظنك خطادکلدر بن اهل بیت دوستلرندنم و بنم نامم مسلم بن عوسجه درکل خدای متعاله عهدو پیمان ایتکه بنم بوسرمی هیچ کیمسه‌یه فاش ایتمیه‌سن تاسنی مقصودیکه دلالت ایده معقل ایمان مغلظه ایتدیکه بوسری کیمسه‌یه فاش ایتم مسلم بن عوسجه ایتدی بوکون سن وارکیت یارین بنم خانه‌مه کل تاسـنی صاحب دعوته ایلتم وخانه سـنی معقله کوسـتردی ایرتسی کون معقل بن عوسجه‌نك خانه‌سـنه واروب معیتله مسلم بن عقیلك مجلسنه واردیلر ابن عوسجه صورت حالی مسلمه تقریر ایلدی ومعقل مسلمك اياغنه دوشوب اولدرهملری مسلمك اوکنده قودی مسلم ایتدی مصحف کتورك تا اکا یمین ویرم پس مصحف شریف کتوردیلر معقل بوسری فاش ایتمکـه مصحفه یمین ایتـدی و بیعت ایتدی واول کون اخشامه دك هانیك خانه سـنده اکلندی واصحاب شیعه‌نك احوالنه کمال مرتبه اطلاع ووقوف تحصیل ایتدی واول ارادن طشره اولوب طوغری ابن زیادك خدمتنه کلدی وابن زیادی جمیع اطوار وحالات شیعه‌دن خبردار قیلدی ایرتسی کون اسما بنت خارجه ومحمد بن اشعث ابن زیادك مجلسـنه واردیلر ابن زیاد انلردن صوردیکه

هانی قنده در برقاج کوندر که انی کورمزین انلر ایتدیلر برقاج کوندنبرو خسته در ابن زیاد ایتدی بن اشتدم ایوجه اولمش وقپوسی او کنده اوطورر ایمش عجبا اکانه نسنه مانع اولور که بزم مجلسمزه کلمز و بز انك دیدارینه مشتاقز مجلسده اولنلر ایتدیلر بزواره لم انی سوار ایدوب مجلسکزه کوندره لم انلر هانی قاتنه واروب مبالغه والحاحله انی آته سوار ایدوب ابن زیادك مجلسنه کتوردیلر هانی چون سرایه یقین ایرشدی ایتدی ای یاران بو منافقدن بنم قلبمه بر خوف طاری اولدی محمد بن اشعث واسما انی تسکینه سعی ایدوب بو مقوله واهمه لر و سواس نفسانیدندر دیدیلر هانی تقدیر ربانی یه رضا ویروب اول ایکی کیمسه لر ایله ابن زیادك مجلسنه واردی ابن زیاد اکا برقاج کنایه آمیز سوزلر سویلدی هانی ایتدی ایها الامیر نه واقع اولدیکه بونك کبی سوزلر سویلرسن ابن زیاد ایتدی بوندن بیوك واقعه نیجه متصور اولور که سن مسلم بن عقیلی کندی حرمك ایچنه قیوب خلایق کثیره یی حسین بن علی یه بیعته کتوره سن وسن اول تصورده میسنکه بن سنك کید و مکرکدن غافل اولام هانی والله دیو مقام انکاره کلدی ابن زیاد معقلی حضورینه کتوروب ایتدی بو شخصی بیلورمیسن هانی بیلدیکه معقل جاسوس ایمش اول جهتدن انفعال اثری انك وجهنده ظاهر اولوب ایتدی ای امیر خدا حقیچونکه بن مسلمی منزلمه دعوت ایتمدم و فتنه احداثنه طالب وساعی اولمدم انجق مسلم برکیجه بنم خانه مه کلوب التجا واستغاثه ایلدی وامان طلب ایلدی بکا دخی حیا مانع اولوب انی رد وناامید ایده مدم شمدیکی حالده یمین ایدرینکه همان بو ساعت خانه مه واردقده اعتذار ایدوب انی منزلمدن اخراج ایده یم ابن زیاد ایتدی هیهات سن بنم قاتمدن طشره کیده مزسن تاکه مسلم بن عقیلی بکا تسلیم ایتمیه سن هانی ایتدی اول دیدیکك نسنه یی هرکز ایدیجی دکلم آیین شریعت و طریقتده نیجه جائز اولور که امان دیلین کشی یی خصمنك النه ویرم ووفاداراق وعهد وپیمان قاعده سنی برطرف قیلم (بیت) صفت عاشق صادق بحقیقت اینست * که کرش سر برود از سر پیمان نرود * هرچند که ابن زیاد و اول مجلسده اولان ندیملری بو بابده سوز سویلشدیلر نتیجه

بو لمادی پس هانی‌یی محبوس قیلدیلر اما اسما بنت خارجه ابن زیاده
خطاب ایدوب ایتدی ای غدار ناکس بز بونی یعنی هانی بی سنك سوزکله
کتورمشیدك مقدما خوب سوزلر سویلمش ایدك حضوریکه کلدکده
تحقیر تذلیل وانی محبوس قیلوب قتلاه تهدید ایتدك بونه عمل ناصوابدر که
سندن صادر اولدی ابن زیاد غضبه کلوب بیوردی تا اسمایی اولقدر
اوردیلر ودوکدیلر که حیاتدن مأیوس اولدی پس هانی‌یی طلب
ایدوب ایتدی ای هانی خبر موتکی سکا ایرشدیره یم هانی ایتدی
(انا لله وانا الیه راجعون) ابن زیاد ایتدی کندی جانکمی زیاده
سورسن یوخسه مسلمی می هانی ایتدی بیك جانم دخی اولوروسه
مسلمه فدا اولسون لکن ای امیر مسلمك مکانینی معلوم ایدندك بندن نه
استرسن کندی آدملرینی کوندر قنده ایسه مسلمی بولوب حضوریکه
کتورسونلر ابن زیاد ایتدی بن مسلمی سنك خانه کده بولدم شمدی بکی
حالده خدا حقیچون بن مسلمی سنك پهلوکدن چکرچیقاریرم یا کندی
نفسکی مسلمه فدا ایدرسن ویا مسلمی حضوریمه کتوررسن پس بیوردی
تازیانه وعصا بین کتوردیلر و اول مؤمن دیندارك اکندن لباسنی
صویدیلر واول حالده انك عمرندن یتمش طقوز ییل کچمشیدی و محمد
المصطفا صلی الله تعالی علیه وسلم خدمتنه ایرشمش ایدی ونیجه
مدتلر علی مرتضانك خدمتنده اولمشیدی اول پیر بیچاره‌یی عقابینه
چکدیلر اندنصکره ابن زیاد ایتدی ای هانی مسلمی کتور تا بو عذابدن
خلاص اوله سن هانی جواب ویروب ایتدی خدا حقیچون اکر بکا جمیع
عقوبتلرك اشدینی ایده سن وحال بوکه مسلم بنم تحت قدممده اوله
قدمی یرندن قالدیروب مسلمی سکا ویرمك احتمالم یوقدر ای خدانك
دشمنی سن بیلزمیسنکه بز ابتدا اولکونکه محمدك صلی الله تعالی علیه وسلم
اهل بیتنك محبتی طریقنه قدم قومشزدر بلا ومحنت سهامنه سینه
آچمشزدر وجانلریمزی انلرك خاکپایلرینه نثار ایتمك ایچون طبق اخلاصه
قومشزدر (بیت) ما بر سوابی علم روزی که می افراشتیم * بر سر کوی
غم اول محنت خودد اشتیم * ابن زیاد بیوردی تا اول پیر نورانی‌یه بشیوز
تازیانه اوردیلر کندودن کچوب بیهوش اولدی اول مجلسده اولانلر انی
رجا ایدوب قورتاردیلر اما هماندم اول پیر فانی رحمت حقه واصل اولدی

(و بر روایت دخی اولدر که اول مؤمنی بازار یرینه ایلتوب بوینی اوردیلر وجسدینی بردارا ایتدیلر واڭ باشنی اول غدار ظلمڭ قاتنه کتوردیلر اما چون بو خبر مسلمه ایرشدی عرق غضب حرکته کلدی وفی الحال ایکی اوغلار بنی قاضی شریح قاتنه کوندروب احبابنه امر ایتدیکه جمع اوله لر بکرمی بیکه قریب مرد مکمل ومسلح پیدا اولدی مسلم سوار اولوب اول جماعت انڭ رکابنجه کتدیلر وقصر الاماره جانبنه متوجه اولدیلر ابن زیاد اشراف کوفه دن مجلسنده اولان رجاله وکندو ملازملرندن ولشکرندن اولان برطائفه ایله قصر الاماره ده متحصن اولدیلر مسلم کندو لشکری ایله قصری احاطه ایدوب بین الفریقین جنڭ واقع اولدی از قالدیکه قصری یقوب خراب ایده لر ابن زیاد قورقوب امر ایتدیکه کوفه اشرافی قصرڭ طامی اوزرینه چیقوب مسلمڭ لشکرینی قورقوده لر پس ابن کثیر بن شهاب ومحمد بن اشعث وشمر ذی الجوشن قصرڭ طامی اوزرینه چیقدیلر ابن کثیر آواز بلند ایله ایتدی ای کوفیلر وای سزه شمدی اشته شام لشکری کله یور وامیر ابن زیاد یمین ایتدیکه اکر بونڭ کبی بو محاربه ده ثابت قدم اولورسه کز لشکر شام ایرشوب کندو اقتدار تحصیل ایتدکده سزڭ بی کناهلریکزی کناهکارلریکز یرینه وغائبلریکزی حاضرلریکز یرینه عقوبت ایلیه ای اهل کوفه کندو نفسلریکزه واولاد وعیالکزه مرحمت ایدیکز کوفیلر بو سوزلری استماع ایتدکلرنده کوکللرینه خوف عظیم وهیبت قوی مستولی اولدی پس عادت قدیملری بناء بی وفالق رسمنی طوتوب خدا ورسولندن شرم وحیا ایتمدیلر وعهد وپیمان ایتمامش وانواع یمینلر ایله مسلمی ایناندرمش کبی کندی منزللرینه توجه ایدوب مسلم بن عقیلی تنها قودیلر هنوز آفتاب غروب ایتمامشدیکه جمله سی طاغیلوب مسلمڭ خدمتنده اوتوز نفردن زیاده وبر روایتده اون نفردن زیاده کیمسه قالمادی پس مسلم کیرو دوندی ونمازی ادا ایتمکیچون مسجده کیردی مسلم نمازی قیلوب مسجددن چیقنجه اول جماعت دخی نابود وناپیدا اولوب مسلم حیران قالدی وایتدی بونه صورتدر که مشاهده ایدرم وبونه حالتدر که معاینه کورورم عجبا احبابه نه اولدیکه بزدن یوزچویردیلر وبیوفالق قدمیله طریق غدر وجفایه کیردیلر ای دریغ کوفیلر طوغرولق روشندن

بوز مرحله دور ایتملر وطریق مهر ووفایه سلوك دن باجمله ملول ونفور
ایتملر (بیت) اندر اول خودنمایی میکنند ✲ واندر آخر بی وفایی میکنند ✲
چون چنین کردند در بی خانه کی ✲ پس چرا این آشنایی میکنند ✲
پس مسلم سوار اولوب شهردن طشره چقمق عزیمتنده اولدی
ناکاه سعیددن احنف اکا ملاقی اولوب ایتدی ایها السید نه جانبه توجه
بیورمق استرسن مسلم ایتدی شهردن طشره چیقمق استرین تا بر یرده اقامت
ایدم اوله که اهل بیت احبابندن برجماعت پیدا قیلم سعید ایتدی زنهار
کتمه که جمله حصار قپولرینی باغلتملردر ابن زیادك آدملری یول اوزرنده
اوتوروب سنی ارارلر مسلم ایتدی یا نیجه ایده یم سعید ایتدی یانمه کل تا سنی
بر یره کوتوره یم که سنی حفظ ایده لر پس مسلمی مرکبندن ایندروب
پیاده محمد بن کثیرك خانه سنه ایلتدی وایتدی بو کشی مسلم بن عقیلدر
محمد بن کثیر طشره چیقوب مسلمك ایاغنه دوشدی وقدمنی بوس ایدوب
ایتدی بونه دولتدرکه بکا ال ویرمشدر وبونه سعادتدرکه بکا یوز
کوسترمشدر تا نجلاین برعزیز بزرکواری بنم حرممه کتورمشدر
(بیت) کذر فتاد بسر وقت کشتکان غمت ✲ هزار جان کرامی فدای
هر قدمت ✲ فکند سرو قدت بر من از کرم سایه ✲ مباد از سر من دور سایهٔ
کرمت ✲ پس محمد بن کثیر مسلمی خانه سنه قیوب برخوب منزلده اسکان
ایلدی اصح روایات اولدرکه انی بر زیر زمینده قیوب پنهان ایتدی
وغمازلر بوسوزی ابن زیاده ایرشدردیلر ابن زیاد کندو اوغلی خالدی
برجماعتله کوندردی تا محمد بن کثیری طوتوب کتوره لر منزلنی ارایوب
مسلمی بولورلر ایسه حضورینه احضار ایده لر خالد برجماعتله
اکسوزین کلوب ابن کثیرك خانه سی اطرافنی احاطه ایتدیلر
ومحمد بن کثیری واوغلنی اله کتوروب باباسی ابن زیاد قاتنه
کوندردی وکندیسی مسلم بن عقیلك تجسس وتفحصنه مشغول
اولدی اما هرچند که مسلمی ارادی بوله مادی اماچون ابن زیادك نظری
محمد بن کثیره دوش اولدی سفاهت بنیادینه باشدی محمد بن کثیر اکا
حیقروب ایتدی ای ابن زیاد بن بیله میورمکه سن بکانه زهره ایله
سفاهت ایدرسن انلر بوسوزده ایکن ناکاه کوفه شهرینك برکوشه سندن
آواز کوس حربی وصدای سورنای ضرب ظهور ایلدی وانك اصلی

اول ایدیکه محمد بن کثیرك قوم وقبیله سی قتی چوق ایدی چون ابن زیادك
محمد بن کثیری واوغلنی اخذ ایتدیکنی طویدیلر جمله سی سلاحلنوب اون بیکه
قریب خلائق زیادك قصرینه توجه ایتدیلر وغوغای عام قپولری اچلدی
ابن زیادك کاری تنك اولیجق بیوردی تا محمد بن کثیری واوغلنی قصرك
طامنه چیقاروب خلقه کوستردیلر واول جماعتك خیالی اول ایدیکه ابن
زیاد انلری قتل ایتمش اوله چون انلری حیاتده کوردیلر جنکدن ال چکدیلر
ومحمد بن کثیره اجازت اولدیکه اوغلنی ابن زیاد یاننده قیوب کندی طشره
چیقه وخلقه تسکین ویره محمد بن کثیر طشره چیقوب خلقی کیرودوندردی
ومنزلنه کیدوب مسلمك حالندن خبرالدی پس اول کیجه سلیمان خزعی
ومختار بن ابی عبیده وورقاو کوفه رئیسلرندن دخی نیجه کیسه لر محمد بن
کثیرك قاتنه کلوب ایتدیلر ای دین اولوسی یارین اوغلکی قصرالامارہ دن
چیقاروب اتفاق ایده لم وکوفه دن طشره عرب قبیله لرینی دور ایدوب
براشکر عظیم پیدا ایده لم وامام حسینك خدمتنه واروب اول حضرتك
اتفاقیله کرجد واجتهادی میان جانه باغلیوب دشمنلرك دفعنه سعی ایده لم
جمله سی بوسوز اوزرینه اتفاق ایتدیلر قضای الهی یی کورکه اول
کیجه نك صباحی وقتنده عامر بن طفیل اون بیك لشکر ایله شامدن چیقه
کلوب ابن زیاده ملحق اولدی ابن زیاد اول لشکرك کلمه سیله قوت واستظهار
بولوب محمد بن کثیری طلب ایتدی ابن کثیر کندی ملازملرینه تنبیه ایدوب
جمله سنی سلاحلندردی وقصر اماره قپوسنه توجه ایلدی وانك قومی
غوغای عام ایله قرق بیك ار ایدیلر واروب قصرك اطرافنی احاطه ایتدیلر
ومحمد بن کثیر ابن زیادك مجلسنه واروب ابن زیاد ایتدی ای محمد بن کثیر
کندو جانکی می زیاده سورسن یوخسه مسلم بن عقیلك جاننی محمد بن کثیر
ایتدی ای ابن زیاد سن نه حرف اوله کلدك حق تعالی مسلمك جاننی
حفظ ایلیه بنم جانم انك جاننه فدا اولسون اشته اوتوز بیك ارسرایکك
اطرافنی قوشاتمشلر در ابن زیاد یزیدك جاننه یمین ایتدیکه اکر مسلمی بکا
تسلیم ایتمز ایسك سنك باشکی تنکدن جدا ایدرلر محمد بن کثیر ایتدی
یا ابن المرجانه سنك نه حد کدر که بنم باشمدن برقیل قوپره سن ابن زیاد
بو سوزدن منفعل اولوب یاننده بردوات طورردی اول دواتی محمد بن کثیرك
باشنه اوروب شکست ایلدی ابن کثیر دخی قلیج چکوب ابن زیاده قصد

ایلدی مجلسده بولنان کوفه اکابری اکا صاریلوب اورمغه قومدیلر
وانی طشره چیقاردیلر ابن کثیر کوردیکه باشندن قان اقار ومقدما مسلمی
ابن زیاده غمز ایدن معقل جاسوسی کوردیکه اول اراده طورر همان
ال اوزادوب معقلك بلنده اولان قلیجی چکوب الوب اول غدارك بلنه
بر قلیج اوردیکه خیار کبی ایکی پاره ایلدی ابن زیاد چون بو حالی مشاهده
قیلدی تختی اوزرندن ایاغه قالقوب غلاملرینه ایتدی بو شخصك
بوینی اورك غلاملر ابن کثیر اوزرینه هجوم ایتدیلر وال قلیج چکوب
غلاملردن اون کشی دپه‌لدی آخر ایاغی شادروانه بجوب دوشدی
غلاملر انك اوزرینه دوشوب اول بزرکواری شهید ایتدیلر ابن
کثیرك اوغلی که بو حالی کوردی قلیج چکوب قصر قپوسنه سکرتدی
واوکنه کیم کلدی ایسه اوروب عرصهٔ عدمه کوندردی القصه تمام
شجاعت ومناعت دادینی ویروب دوست ودشمندن انك اول دلاورلکنی
کورنلر آفرین اوقودیلر (بیت) تاجهان رسم دست برد نهاد * دست
بردی چنین ندارد یاد * تا قصر قپوسنه ایرشنجه یکرمی نفر کشی یی
بی‌سر قیلدی ناکاه اردندن بر غلام بر نیزه اوردیکه نیزه‌نك یملانی
سینه‌سندن طشره چیقوب اول جوان ودیعت جان شیرینی قابض
الارواحه تسلیم ایلدی بو واقعه‌دن مرد وزن خروش وفغانه کلوب
سرای ایچنده اولان خلق طشره دوکلدیلر ومحمد بن کثیرك طشره‌ده
اولان لشکری ایله جنك ومقاتله‌یه باشلدیلر (بیت) زخون دلیران
وکرد سپاه * زمین کشته سرخ وهوا شد سیاه * کوفه خلقی دلیرانه
بر مرتبه‌ده سعی ایتدیلر که لشکر شام انلرك جنبشندن حیران قالدیلر
ابن زیاد کوردیکه انلرك جنکاری ابن کثیر واوغلی ایچون درام ایتدی که
تا انلرك باشلرینی تنلرندن جدا ایدوب جنك میدانه اتدیلر کوفیلر اول
ایکی سرورك سرلرینی کوریجك جنکدن ال چکوب هر بریسی پریشان
ونابود وناپیدا اولدیلر مختار کوردیکه ایش ایشدن کچدی عیسی اوغلی
ایله سوار اولوب بنی سعد قبیله‌سنه کتدی وسلیمان خزاعی دخی بنی یزید
محله‌سنه التجا ایلدی وورقاء بن معاف قاضی شریح محله‌سنه صغندی
زیرا اول محله‌ده شیعهٔ اهل بیت چوغیدی اما چون مسلم بن عقیل ابن
کثیرك واوغلنك شهید اولدقلرین اشتدی زیاده ملول ومحزون اولوب

کیجه و قتنده سوار اولوب وانك خانه سندن طشره چیقوب حصار
قپوسی طرفنه روان اولدی واول ارالقده ابن زیادك لشکرینه راست
کلدیکه انلر ایکی بیك ارایدیلر ومسلمی طلب ایدرلردی ناکاه مسلمی کوردیلر
انلردن بریسی سؤال ایتدیکه سن کیمسن مسلم ایتدی بنی فزاره قبیله سندن
بر کشییم دیلرمکه بو شهردن چیقوب کندی قبیله مه کیدم اول کیمسه ایتدی
کیرودون بوسنك یولك دکلدر مسلم کیرودوندی چونکه ربیعك خانه سنه
ایرشدی کوردیکه ابن زیادك اوغلی خالد یاننده ایکی یوز آتلو ایله
اندهطورر لر واول طرفدن کیرودونوب بر کناسه یه اوغرادی حازم
شامی ایکی بیك نفر مرد خونخوار ایله اول اراده طورر لردی مسلم
دلیرانه اول ارادن کچوب دولکر لر بازاری طرفنه توجه ایتدی واول
محلده فجر طلوع ایدوب عالم روشن اولمشیدی کنیسه پاسبانی مسلمی
کوردیکه برعربی آته سوار اولمش نیزه الندهومرصع قلیج بلنده ورداعه
اکننده سطوت وشوکت آثاری انده ظاهر وامارت وحشمت علاماتی
انك قیافتندن لایح وباهر پاسبانك خاطرینه خطور ایتدیکه بو کشی
دکلدر الا مسلم بن عقیلدر فی الحال ابن زیادك اوغلی قاتنه کلوب نعمان
حاجبه ایتدی ای امیر بن مسلمی کوردم دولکرلر بازارینه کتدی وتوجهی
بصره قپوسنه ایدی پس نعمان اللی نفر سوار ایله اول جانبه سکرتدی مسلم
اردینه باقوب اول سوارلری کوریجك آتندن اینوب آتنه حایقردی
آت اول بازارك شارع اعظمنه طوغری روان اولدی مسلم دخی پیاده
اولوب بر محله یه طوغری کتدی وظن ایدردیکه اول محله دن طشره یه
یول چیقار حالبوکه اول محله دن طشره یول چیقماز ایدی همان دم
مسلم بر خراب مسجد بولوب اول مسجدك ایچنه کیروب برکوشه سنده
اوتوردی اماچون نعمان مسلمك آتنك عقبنه دوشوب حلاجلر
محله سنه دك کتدی اول اراده آتی بولوب مسلمدن برخبر بیلدی عاقبت عاجز
قالوب آتی الدی وابن زیادك حضورینه کتوروب صورت حالی اعلام ایلدی
ابن زیاد امر ایتدی تا حصار قپولرینی محافظه ایتدیلر ومنادیلر ندا ایتدیکه
هر کیمکه مسلمك خبرینی کتوره اکا اولقدر مال ویریله که غنی اوله بی دینلردن
برجماعت جیفهٔ دنیا طمعیله کلبلر کبی تك وپو ایدوب مسلمی کوشه بکوشه
ارامغه مشغول اولدیلر ومسلم اول مسجدده آج وصوسز اختفا ایدوب اخشام

اولدقده طشره چیقدی وقنده کیده جکنی بلمزایدی وکندی کندویه ایتدی ای دریغکه دشمنلر الینده کرفتارم وحضرت امام حسینك افتراقیله سرکشته وزارم نه برمحرمم وارکه بردم اکادرددرونمی سویلیم ونه برهمدمم وارکه انکله برلحظه قلب محزونمی اکلیم ونه برپیکم وارکه غمنامهٔ سوزناکمی انکله امام حسینه کوندرم ونه بریار ورفیقم وارکه پیغام محنت انجاممی انکله بارکاه ولایت پناه امام حسینه بلدیرم (بیت) نه قاصدیکه پیامی بنزدیار برد * نه محرمیکه سلامی بدان دیار برد * فتاده ایم بشهری غریب یاری نیست * که قصهٔ زغر بی بشهری یار برد * مسلم سرکشته وحیران اول محلده بریوله روان اولوب ناکاه برقپویه ایرشوب اول قپو اوکنده برقوجه عورت کوردیکه اوطورمش تسبیح چکروکلمهٔ ذکرالله سویلر اول عورتك آدی طوعه ایدی مسلم اکا سلام ویروب بوکیجه بنی مسافرته قبول ایدرمیسن دیدی طوعه ایتدی نیچون قبول ایتمزین پس فی الحال کتدی وبرکاسه صوغوق صو کتوردی اول عالیجناب اوتوروب ایچدی واندیشه ایدردیکه نیجه بیك کشیلر کندویی طلب ایدرلر مباداکه انلرك اللرنده کرفتار اوله اما چون مسلم اوتوردی طوعه ایتدی ای نوجوان شهرك ایچی شمدی بوکیجه بالدده آشوب وغوغا ایله طولشدر بن باشمدن قورقارین ایمدی قالق نه جانبدن کلدك ایسه اول ارایه کیت مسلم ایتدی ای مادر بن عزو شرف خاندانندنم وغریبم یار ودیارمدن ایراق دوشمشم نه منزلم وارنه مکانم نه سرایم وارنه مقامم (بیت) درکوی بلاساخته ام من وطنی * درمنزل دردخسته جانی وتنی * هرچند بکار خویش درمی نکرم * محنت زدهٔ نیست بعالم چومنی * اکر بنی رد ایتمیوب خانه کده یر ویررایسك امیددرکه الله تعالی سکاجنتده یرویره طوعه ایتدی سنك نامك ندر وقنغی قبیله دنسن مسلم ایتدی سنم کورمش محنت زده لردن جفا چکمش غریبلردن نه صوررسن طوعه استخبارده مبالغه یی حددن آشرنجق مسلم بالضروره کشف راز ایدوب ایتدی بن امام حسینك ابن عمی مسلم بن عقیلم کوفیلر بیوفالق ایدوب بنی ورطهٔ بلایه آتدیلر وکندی جانلرینی سمت سلامته ایلتدیلر حالا بومحله یه دوشوب بلایه بیون ویرمیشم وبونکله بیله برلحظه امام حسینك حالندن غافل دکلم وبلمزینکه بوخلقله انك حالی نه یه واره طوعه انك مسلم بن عقیل

اولدیغنی بلدکده اباغنه دوشوب اعتذار ایلدی وانی خانه سنه کوتوروب
بر پاك موضعده اوتورتدی وبولدوغی مطعومات ومشروباتی انك قاتنه
کتوردی مسلم اول طعام وشرابدن یبوب ایچوب حمد وشکر حقی یرینه
کتوردکدنصکره فوت اولان نمازلرینی قضا ایدوب باشنی راحت یاصدیغنه
قودی اما کیجه‌دن برمقداری کچدکده اول عورتك اوغلی خانه‌یه کلوب
اناسی مسلمك اولدیغی خانه‌یه واررکاور وکلاغلروکاه کولر کوردی اناسنه
ایتدی ای مادر سنك بو کیجه عجب حالك وار اول خانه‌یه چوق واردك
کلدك اناسی ایتدی خبر درسن کند حالکه مشغول اول اوغلی ابرام
ایتدیکه البته بوقصه‌یه بنی مطلع قیلملوسن اناسی ایتدی امااول شرطله که
بورازی کیمسه‌یه افشا ایتمیه‌سن اوغلی یمین ایدوب بورازی کیمسه‌یه
اظهار ایتمیه‌جك اولدی اناسی ایتدی ای اوغل دولت زه یوز طوتمشدر
مسلم بن عقیل بزم خانه مزه کلمشدر انك ملازمتنده مراسم خدمت
وعبودیتی یرینه کتورهلم و بووسیله ایله حق تعالیدن ثواب جمیل اومالم
اوغلی خاموش اولوب اویقویه کتدی ومسلم دخی اویومشیدی
ونا کاه بر آشفته واقعه کوروب اویاندی امام حسینك وکندی
اولاد واقرباسنك فراقنی خاطرینه کتوروب دیدهٔ غمدیده سندن قانلر
صاچدی (بیت) * بیا ای اشك که تا بر روزکار خویشتن کریم *
* چو شمع از محنت شبهای تارخویشتن کریم * ندارم مهربانی
تا کند برحال من کریه * همان بهتر که خود برحال زار خویشتن
کریم * اما چون صباح اولدی وعالم روشن اولدی طوعه نك اوغلی
طوغرو ابن زیاد قپوسنه واردی اول وقتده که منادی ندا ایده یورردی
هرکیمکه مسلمی و یاقنده اولدیغی خبرینی کتوره اکا ایکی بیك درهم
عطا ویریلور واول کیمسه‌نك حاجاتی اجابته مقرون اولور واکر
برکیمسه که انی منزلنده صاقلیه عقوبته مستحق اولوب منزلی یغما وخانه
صاحبی قتل اولنور طوعه نك اوغلی چون درهم صداسنی اشتدی همان
دینی دنیایه صاتوب صورت حالی محمد بن اشعثه تقریر ایلدی اول دخی
ابن زیاده بوخبری ایرشدردی ابن زیاد خوشدل وخرم اولوب عمر
مخزومی‌یه بیوردی تاسراهنکلرندن محمد بن اشعثك بیله سنجه اوچیوز
نفر آدم قوشوب بوجمله واروب مسلم بن عقیلی طوتوب کتوره لر پس

محمد بن اشعث اول جماعتله طوعه‌نك منزلنه واروب اطراف اربعه‌سنی قوشاتدیلر اما اول وقتده مسلم سجاده اوزرنده اوتوروب اوراد وتفکره مشغول ایدی ناکاه قولاغنه آتلرك ایاقلری صداسی ایرشدی بلدیکه کندوبی طوتمغه کلدیلر ایاغ اوزره قالقوب سلاحنی کیدی وقلیج چکوب خانه‌دن طشره چیقدی اول جماعت اکا برنوبت حمله قیلدیلر مسلم بن عقیل خشمناك ارسلان کبی اول قومك اوزرینه هجوم ایلدی وانلردن برقاچنی دپه لدی بوخبر ابن زیاده ایرشدی ابن زیاد محمد بن اشعثه خبر کوندردیکه سنی اوچیوز ارایله برشخص طوتوب کتورمکه کوندردم بونه عجزونه ضعفدر که برشخصك حقندن کلمیه سن طوتالمکه مسلم مرد بهادر اوله یالکز برکشیدر زیاده دکلدر ابن اشعث جواب کوندردیکه سن بنی برحلاج ویابر کفشکر طوتمغه کوندرمدك بنم غنیم بردلاوردرکه حسام انتقامله مبارزلرك قانی بی باك خاکه دوکر وبرصف شکندر که ضرب خنجر آبدار ایله معرکه طپراغنی دلیرلرك مغز سرینه صاچر (بیت) چو برچو شداز خشم جوشنده میغ * درآب آتش انکیزداز برق تیغ * ابن زیاد خبر کوندردیکه اکا امان ویروب بنم قاتمه کتورکه امارنك غیری ایله مسلمه ال ایرشدرمك ممکن دکلدر چون بوخبر محمد بن اشعثه ایرشدی مسلمه خطاب ایدوب ایتدی ای مسلم کندی نفسکی مهلکه یه صالمه سکا امان ویردم بنم قاتمه کل مسلم ایتدی بنم امانه احتیاج واطاعتم یوقدر ابن اشعث ایتدی ای مسلم کندی جانکه رحم وبنم قولمه اعتماد ایدوب امانله قاتمه کل مسلم ایتدی سزك کبی فسقهٔ فجره‌نك امانته اعتماد یوقدر کافرلرك یوزینه طاش آتدقلری کبی نیچون بنم یوزیمه طاش اتدیکز بنم اهل بیت محمد المصطفادن اولدیغمی بیلمزمیدك دیوب تکرار مخالفلره حمله ایلدی وانلری طاغیدوب لکن کندویه زیاده زخملر ایرشمکله کیرو دونوب ارقه‌سنی دیواره ویردی ابن اشعث ایله سنجه اولان جماعتله برلحظه جنکدن ال چکیکز بن مسلمه برسوز سویلیم دیوب مسلمك قارشوسنه واردی وایتدی ای مسلم کندیکی قتل ایتدرمه بن سنی شر اعدادن محافظه‌یه تعهد ایتدم مسلم ایتدی ای ابن اشعث دیلرسنکه بنی حیله ایله اله کتوره سن وتکرار حمله ایدوب ابن اشعثی

کیرود وندردی و کندی دخی اول دیواردینه کلوب دیواره ارقه ویردی وایندیکه لله ایچون اولسونکه بکا برایچم صوویریکز که صوسزلقدن هلاك اولیورم وهیچ برکیمسه نك زهره سی یوغیدیکه اکا صوویره یله ابن اشعث یله سنجه اولان جماعته ایتدی بو برعار عظیمدر که سز اوچیوز کشی اوله سز و برشخصك حقندن کلیه سز انك اوزرینه براوغوردن حمله اید یکزکه ندن غیری چاره یوقدر پس ابن اشعثك امریله عمل ایدوب جمله سی دفعهٔ واحده ده مسلمك اوزرینه حمله ایلدیلر وکوفه اهلندن برشخصکه اکا بکیر ابن حمران دیرلردی مسلمك اوزرینه قلج آتوب اوست دوداغنی قطع ایلدی مسلم دخی اول کرمتیله بکیره برقلج اوروب جهنمه کوندردی اندنصکره بریسی انك آردندن نیزه یله اوروب دوشوردی خلق اوزرینه یومولوب مسلمی طوتدیلر بعضیلر ایتدیلر ابن اشعث انی امانله طوتدی پس مسلمك قیلجنی الندن آلوب بردوه یه بندردیلر مسلمك کوزلرندن کوز یاشی روان اولوب (هذا اول الغدر) دیرایدی عمرو بن عبدالله اسلمی ایتدی چون برمصیبتکه باشه کله اغلمق نه فائده ایدر مسلم ایتدی بن کندی حالمه آغلمز بن بلکه امام حسینه وانك آل واولادینه آغلرم اندنصکره محمد بن اشعثه ایتدی تصورم اولدرکه بنم امانمدن عاجزسن امانندن طمع والتماسم اولدرکه امیر امام حسینه برنامه یازوب بنم واقعه می اکا اعلام ایده سن واول مکتوبده بیلدیره سنکه اهل کوفه نك سوزلرینه مغرور اولمیه که بوقوم عهده وفا ایدیجی دکللردر چون مسلم اخذ اولندی برایچم صو ایستدی مسلم بن عمرو باهلی ایتدی سن قطره صو طاتمزسن الانار جحیمده حمیم ایچرسن مسلم ایتدی ناخوش سوزسویلدك ای خدانك دشمنی سن کیمسن بن اول کیمسه یمکه بن حقی اکلوب بیلدیکم وقتده سن حقی اکلیوب بیلامش ایدك و بن امام وقته طاعت ایتدیکم هنکامده سن اکا عصیان ایتمشیدك بن مسلم بن عقیلم ای ابن باهله سن جهنمه لایقرك سنکه اطاعت آل ابو سفیانی متابعت اولاد محمد المصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم اوزره ترجیح واختیار ایتمشسن مسلم بردفعه دخی اضطراب والتهاب ایدوب صوایستدی انك قاتنه برقدح ایله صو کتوردیلر مسلم اول قدحی النه الوب ایچمك دیلدکده ایکی دیشی اول قدحه دوشوب قدح پرخون

اولدی وچون ابن زیادك قاتنه ایلتدیلر ایتدیلر كه امیره سلام ویر مسلم
ایتدی البته ابن زیاد بنی قتل ایتسه كركدر سلامك نه فائده سی اولور
اكر بنی اولدرمز ایسه اكا چوق سلام ویرسم كركدر ابن زیاد ایتدی
ای مسلم سن هنوز حیات و بقا امیدنده میسن مسلم ایتدی لابد بنی اولدرملو
ایسك رخصت ویر تا وصیت ایدم ابن زیاد دستور ویردكده مسلمك
كوزی عمر بن سعده دوش اولدی مسلم انكله قصرك بر كوشه سنه
واروب ایتدی ای عمر سنكله بنم ارالغمده اولان قرابته بناء سكا اوچ
وصیتم واردر سندن التماس ایدرمكه بنم وصیتلریمی یرینه كتوره سن
عمر تعهد وقبول ایتدكده مسلم ایتدی اول وصیت اولدر كه بو شهرده
جهت قرضدن یدییوز درهم دینم واردر قتل اولندیغمدنصكره بنم آتمی
وسلاحمی صاتوب بهاسندن اول بورجی ادا ایدهسن ایكنجی وصیتم
اولدر كه بنم جسدیمی ابن زیاددن الوب معقول ومناسب كوردیكك
برمحله دفن ایدهسن اوچنجی وصیتم اولدر كه امام حسینه بر نامه یازوب
كوندرهسنكه زنهار كوفیلرك سوزلرینه اعتماد اتمیه واصلا مملكت
عراق طرفنه توجه بیورمیه تابنم باشمه كلن بلالرانك دخی باشنه كلمیه
چون مسلم وصیتلرینی تمام ایتدی ایكیسی بیله انفاقله ابن زیادك قاتنه
واردیلر عمر بن سعد مسلمك وصیتلرینی وحكایتلرینی ابن زیاده تقریر
ایلدی ابن زیاد ایتدی ای مسلم هیچ كیمسنه مانع اولمزكه سنك مالكله سنك دینكی
ادا ایدهلر اما سنك جسدكده مختارز اولبابده كوكلمز نیجه دیلرسه اویله
ایدهرز اما قصهٔ حسین بن علی اولدر كه اكر اول بزه قصد اتمز ایسه
بز دخی اكا قصد اتمزز اكر امر خلافته متعرض اولورایسه
بز دخی تك طورمزز و بر روایت دخی اولدر كه ابن زیاد ایتدی (واما
الحسین فلا ولا كرامة) روایتده كتورمشلردر كه ابن زیاد مسلمك كوفهیه
كلمسی بابنده سؤاللر ایلدی مسلم دخی خشونتله جوابلر ویردی پس ابن
زیاد غضبه كلوب امیرالمؤمنین علی كرم الله وجهه وایكی اوغللری امام
حسن وامام حسینك رضی الله تعالی عنهما سب وشتملرینه اغز آچدی
مسلم انك جوابنده ایتدی شتم وسبه سزاوارك اولان سنسن وسنك پدركدر
ودخی نیجه ناخوش كلامار سویلیوب بیلدیككدن كیرو قالمه عدوالله دیدی
ابن زیاد ایتدی مسلمی قصر بامنه چیقاروب بوینی اورك مسلم ایتدی
اكر بنم قرابتم اولسه بنی اولدرمزدك دیمك بنم ایله اراكده حق قرابت یوقدر فعل

اقدامدن سکا مانع اولوردی لکن سن برکیسه‌نك اوغلوسنکه انك باباسی
بوغدی بوسوزدن ابن زیادك غضبی ازدیاد بولوب اهل شامدن برشخصبکه
اثناء جنکده مسلم انك باشنه برزخم عظیم اورمشیدی احضار ایدوب اکا
بیوردیکه مسلمی قصر باشنه چیقاروب کندی الیله بوینی اوره ومسلمدن
یدوکی زخمك انتقامنی آلمش اوله پس شخص شامی مسلمی قصر باشنه
چیقاردی مسلم قصر باشنه چیقار ایکن تسبیح واستغفاره مشغول اولدی
و (اللهم احکم اللهم احکم) دیدی چون مسلم مقتول اولدی انك قاتلی
مدهوش وسراسیمه شکلنه کیروب ابن زیادك مجلسنه کلدی ابن زیاد اندن
سؤال ایتدیکم سکا نه حال اولدی اول شخص ایتدی اول زمانکه
مسلمی قتل ایتدم بنم قارشومده برشخص ظاهر اولدی بغایت سیاه
وکریه المنظرایدی برماغنی اغزینه آلمش و برروایتده طوداغنی دیشیله
اصرمش ایدی و بن اول شخصدن اولقدر قورقدمکه عمرمده هیچ
برنسنه‌دن آنجلین قوردیغم بوغدی ابن زیاد تبسم ایدوب عادتك حلافی
برایش ایتمکله دهشت سکا مستولی اولمش نسنه یوقدر کوکلکی قوی
طوت دیدی (برقول دخی بودرکه مسلم شهید اولدقده ابن زیاد بیوردی
تاهانی بن دخی زنداندن چیقاروب بوینی اوره‌لر محمد بن
اشعث ایتدی اصلح الله الامیر هانی بوشهرك مشاهیرندندر
بوشهرده اقربا وعشیرتی چوقدر مأمول ومسؤل اولان اولدرکه امیر بکا
انی باغشلیه ابن زیاد انك ملتمسنی قبول ایتیوب هانی بن زنداندن
چیقاردوب قیون بازارنده بوینی اوردردی ومسلمه انك جثه‌لرینی باشی
اشاغه ایاقلرندن آصدردی وعبدالرحمن بن زبیر اسدی انلرك
مرثیه سنده برقاچ بیت سویلدی مطلعی بودر (بیت) فان کنت لاتدری
ماالموت فانظری * الی هانیٔ فی السوق وابن عقیل * نقلدرکه ابن زیاد
مسلمك وهانینك باشلرینی شامه یزید قاتنه کوندردی وظهور ایدن
تفصیل احواللرینی اکا اعلام ایلدی یزید اکا بو منوال اوزره مکتوب
یازدیکه سن بنم قاتمده اولقدر مقبول وپسندیده سنکه نظیر وعوضك
بولنمق متصور دکلدر وسندن صدور ایدن جمیع افعال واطوار
بنم قاتمده مرضی ومستحسن اولمشدر انکیچون دشمنلرك مؤنتنی بنم
اوزرمدن دفع ایتدك وایتدیکك وعده‌یه وفاقیلدك وسنك کمال حزم

واصابت رأی و وفور عقلکدن دخی مأمولز همان بوایدی وطرفزه ارسال ایتدیککك ایکی رسوللرك حقنده علم وفهم وورعدن مکتوبکده یازدیغك نسنه‌لری واقعه مطابق بولدق وانلرك هر برینه اون بیك درهم عطا ایدوب سنك قاتکده انلری خوشنود کوندردك وشویله مسموع اولدیکه حسین بن علی عراق طرفنه عزیمت ایتمش اولبابده دقت واهتمام ایدوب یوللری مضبوط قیله‌سن ومنشأ فساد بیلدکلر یکی قتل ایده‌سن وحسین بن علیدن هرنه صادر اولورسه ساعت بساعت بکا عرض واعلامدن خالی اولمیه‌سن

امام حسینك مکه‌دن عراق طرفنه توجه بیوروب اول قبله آفاقك غدر ونفرق وشقاقه مطلع اولدیغی بیان اولنور

اول زمانکه مسلم بن عقیل هانینك منزلنه نازل اولوب اهل کوفه‌دن جمع کثیر امام حسینك بیعتی ایله مشرف ومفتخر اولمشلرایدی ومسلم امام حسینه برمکتوب کوندروب ایچنده یازمشیدیکه (ان الرائد لایکذب اهله وقد تابعنی من اهل کوفة ثمانية عشر الف رجل فاقدم فان الناس معك ولا رأی لهم من آل سفیان) یعنی تحقیق بودرکه برقومك قوناق یری کورمکه کوندردکاری کیمسه اول قومه یلان سویلمز یعنی قوناق یری بولمقسزین قوناق یری بولدم کلمکز دیمز وحال بوکه اهل کوفه‌دن اون سکز بیك نفر بکا بیعت ایتمشلردرکرکدرکه بوجانبه توجه بیوره‌سنکه انلرك خاطرلری سنك محبتکله مشحوندر وآل سفیان طرفنه اصلا میللری یوقدر چون بومکتوب امامه ایرشدی عراق سفری قصدینی ایدوب اسباب سفر تدارکنه مشغول اولندی وانك احباب واصدقاسنه بوحرکت موافق صواب کورنمیوب مدافعت وممانعت صددنده اولدیلر اول جمله‌دن عمرو بن عبد الرحمن ابن هشام المخزومی اولقدرکه اول حضرتی کوفه‌یه کتمکدن منع ایلدی ومدعاسنی ادله وبراهین اقامتی ایله مؤکد قیلدی مفید اولمادی بعضیلر ایتدیلر چون امامك عراق طرفنه توجهی خبری عبدالله بن عباسك سمعنه ایرشدی علی التعجیل اوجنابك خدمتنه کلوب ایتدی ای بنم ابن عمم اشتدمکه کوفه طرفنه عزیمت ایتمشسن امام ایتدی بلی ابن عباس ایتدی یاابن رسول الله مکه‌دن طشره چیقمه وحرم خدانك مرافقتی اختیار ایتکه پدرك علی المرتضی مکه ومدینه‌یی ترك ایدوب اول مملکتده کتمکله

باشنه نه لر کلدیکه کوردك اول دیارك قومی برادرك امام حسنه قصد ایدوب اثواب واثقالنی غارت ویغما ایلدیلر وانك مبارك بدننه زخم اوردیلر سن انلردن ایمن اولمه واول جماعتك مکتوبلرینه اعتماد قیلمه وکوفیلرك اقوالنه اعتماد بیورمه امام حسین ایتدی بوقضیه انلرك دکل بوبقنلرده مسلم بن عقیلك بکا مکتوبی کلدیکه اون سکز بیك کشی بکا بیعت ایتدیلر وکوفه خلقندن اون نفردن زیاده رسوللر ایله بکا ایکیوز مکتوب کلوب اوجانبه وصولمی التماس ایتمشلردر ابن عباس ایتدی اکر کوفه خلقی والیلرینی سوروب شهردن طشره چیقاروب مملکته متصرف اولدیلر ایسه اوطرفه توجه بیورر واکر مملکته متصرف اولمادیلر ایسه قورقارمکه برجنك واقع اولوب اول جنکده سکا نصرت ایتمیه لر اندنصکره ابن زبیر ایتدی صلاح اولدرکه توقف بیوره سز واطراف واکنافه رسوللر پراکنده ایدوب عراقده اولان اشیاع واتباعکه اشارت بیوره سنکه سنك خدمتکه کلوب مبادرت کوستره لر وچون کارك قوت بوله یزیدك عاملنی شهردن طشره ایده سن وبن سنك معاونتکه مقبل ومتکفل اولورم وچون حرم مکه ده که مجمع اهل وفاق ومورد ارباب اتفاقدر اقامت بیوره سن مطلوبکه ایریشوب مقصودیکه فائز اوله سن وارباب زکایه پوشیده دکلدرکه بوروایت اول قولی مبیندرکه دیمشلردر تاامام حسین مکه ده اولدقجه عبدالله بن زبیر اول حضرتك مقام متابعت وملازمتنده ایدی وکیجه کوندز اول حضرتك مجلسندن دور اولمازدی اما بعضیلر دیمشلردرکه ابن زبیر اوجنابی عراق جانبنه کتمکه تمام ترغیب وتحریض ایدردی واوچکوندنصکره ینه ابن عباس اوجنابك مجلسنه شتاب ایدوب ایتدی ای ابن عم کوفه طرفنه کتمه که اول دیارك خلقی بی وفا وغداrlardır وبومکانده که حرم خدادر ساکن اولکه سن اول موضع اهلنك سیدی سن واکر البته سفره میل ومحبتك وارایسه یمن ولایتنه کیت که پرواسع وعریض مملکتدر وشعاب وحصونی یعنی صغناجق یرلری چوقدر وپدریکك اتباعی اوطرفلرده وافردر وچون اول مملکته واره سن اول مملکتك اعیانی ممالك اطراف واکنافه کوندر تاخلایقی سکا بیعته دعوت ایده لر وچون بوطریقه اوزره زندکانی ایده سن دشمنلرك سکا ظفر بولمقدن خائب وخاسر اولورلر امام ایتدی بن کندی

حقمده سنك كمال اشفاقكى بيلورم و بنم شانمده عنايت و نصيحتكى اكارم لكن اولقدر وار كه بنم كوفه طرفنه عزيمتم مصمم اولمشدر هيچ بروجهله اوله عزيمتى فسخ ونقضه قادر دكيلم ابن عباس برلحظه تفكره واردقدنصكره باش قالدروب ايتدى اكر بوعزيمتدن فراغه امكان يوغيسه بارى نسا وصبيانكى يانكجه بيله كوتورمه قورقارمكه اهل وعيالكك كوزلرى قارشوسنده سنك باشكه برواقعه كلوب سنى اوحالده كورهلر نتكيم عثمان بن عفانك قتلى اولاد وعيالنك كوزلرى قارشوسنده واقع اولدى واول واقعهده بريسى آغز آچوب سوز سويلمكه قادر اولمادیلر امام ايتدى بنم رأيم اولدركه اهل وعيالمى بيله كوتورم ابن عباس ايتدى سنك بوسفركدن عبدالله بن زبيرك كوزلرى روشن اولوب مراد ومطلوبنه ايروشور زيرا اليوم مكهده اوطورمشدر كيمسه انك جانبنه التفات ايتمزوشواردن قالق شوارايه اوطوردیز وسن آخردیاره كتدكده دعواى خلافت ايدوب خلقى كندى بيعتنه دعوت ايدر امام حسين ايتدى بوبابده برتأمل ايدهيم حق تعاليدن ديلرمكه خيرلو ايشلره توفيق ايده چون ابن عباسك اولحضرته ديلكى چمدى امام حسينك مجلسندن قالقوب ايتدى حيف ودريغ حسينه هزار بارحيف ودريغ حسينه اندن اميدى كسدمكه عراقده انك حالى نه يه منجر اوله جغنى بيلورم ابن عباس يولده كيدر ايكن ابن زبيره ملاقات ايدوب وانك مافى الضميرينى معلوم ايدينوب ايتدى اى ابن زبيرخوشدل وخرم اولكه امام حسين البته عنان عزيمتى عراق جانبنه منعطف قيلوب حجاز مملكتنى سكا قومشدر وتهامه ايللرينى منازعدن خالى بولسك كركدر ابن زبير هيچ جواب ويرمدى ابن عباس متألم وملول كندى منزلنه كندى اندن صكره امام حسين كندى شيعه واخواننى جمع ايدوب هربرينه لايق عطالر ويردى واطفالى ايچون محملر دوز دردى وذى الحجهنك اوچنجى كوننده كه مسلمك قتل اولنديغى كون ايدى مكهدن طشره چيقدى بعضيلر ايتديلرماه مزبورك اون سكزنجى كونى چيقدى واول وقتده مكه واليسى اولان عمروبن سعيد ابن العاص سرهنكلرندن برينى حضرت امامى كيرو دوندرمكه كوندردى اوسرهنك امامك عقبندن ايريشوب ايتدى اميرك حكمى انك اوزرينه دركه كيرودونه سن واكر

اجابت ایتمزایسهك بن سنی البته کیرو دوندیرم اول جناب کیرو دونمکدن
اباواستناع ایدیجك آزقالدیکه ارالقده محاربه ظهور ایده یته والیٔ مکه
عمرو بن سعید فتنه دن قورقوب اول سرهنکك آردنجه آدم کوندروب
اول سرهنکی کیرو دوندردی چون امام حسین ذات العرق دیدکلری
موضعه ایرشدی بشر بن غالب اسدیکه کوفه دن مکه جانبنه کیدردی
امامك قاتنه کلدی امام اندن سؤال ایتدیکه عراقك حالی نیه
منجر اولدی ونه منوال اوزره در اول مملکتك خلقی موافقت
ومخالفتدن نه مقامده در بشر جواب ویردیکه اول جماعتك قلبلری سنکله در
وقلیجلری بنی امیه ایله در و بیورق اللهکدر امام ایتدی یا اخا بنی اسد
طوغرو سویله بشر ایتدی (یفعل الله مایشاء ویحکم مایرید) روایتدر که
چون امام حسین صفاح منزلنه ایرشدی فرزدق شاعری کوردیکه
عراق جانبندن کلوب مکه یه کیدر حضرت امام حسین اندن صوردیکه
اهل عراقی نه حالده قودك فرزدق جواب ویروب ایتدی (خلفتهم وقلوبهم
معك وسیوفهم علیك) یعنی انلری اول حالده قودمکه کوکللری سنکله در
وقلیجلری سنك اوزریکه حواله اولنمشدر فرزدق امامی وداع ایدوب
حرم مکه جانبنه کتدی وچون اول حضرت بطن الرمه دیدکلری مکانه
کلدی بر مکتوب یازوب قیس بن سهر یدیله کوفه یه کوندردی مضمونی
بو که ای اهل کوفه مسلم بن عقیلك بکا مکتوبی کلدیکه بنم خلافتمه سزك
اتفاقکزدن مخبر و بنم اول طرفه قدومه تشوق وآرزومندلککزی مشعر
ایدی و حالبو که سز بنم نصرت ومعاونتمده تأخیر وتسویفی جائز
کورمامشسز حق تعالی سزه افضل جزا ویروب بنم حقمی احرازده
وجوده کلان سعی فرخنده آثاریکزی ضایع قیلمیه بو مکتوب بطن الرمه دن
کوندرلمشدر عن قریب یزدخی مکتوب عقبنجه اول طرفه ایرشمرز
ان شاء الله تعالی چون قیس مکتوبی الوب قادسیه یه ایرشدی حصین بن
نمیر که ابن زیاد طرفندن بر جماعتله اول موضعك محافظه سنه مأمور
اولمشیدی انی طوتوب کوفه ده ابن زیاده کوندردی ابن زیاد اکا غلظت
کوستروب معاقبت بیوردی تا انی حصار برجندن خندقه آتدیلر و درجهٔ
شهادته ایرشدی وچون امام حسین بطن الرمه دن قالقدی عبد الله
ابن مطیع امامك قاتنه کلوب ایتدی انام بابام سکا فدا اولسون یا ابن رسول الله

بیلمزینکه خدانك حرمندن وجدیمك حرمندن خروجکه نه نسنه سبب
اولمشدر امام ایتدی کوفیلرك مکاتبی وانلرك طابی ابن مطیع ایتدی سکا
اسم خدا ایله یمین ویررمکه بو سفر و بو عزیمتدن کیرو دونه سن اکر
بو عزیمتدن دونمز ایسك دوستلریمك فراقدن کوزلری کریان اولور
امام ایتدی (قل ان یصیبنا الا ما کتب الله لنا) وچون امام حسین
روز دیدکلری موضعه ایرشدی مبارك کوزی برقورلمش چادره دوش
اولدی صوردیکه بو چادرك صاحبی کیمدر ایتدیلرکه زهیر بن القیندر
زهیر اول وقتده ادای مناسك حجدنصکره کیرو دونوب کوفه یه کیدردی
امام حسین انی حضورینه دعوت بیوردی زهیر اجابت ایتمدی زهیرك
زوجه سی ایتدی (سبحان الله) رسول اللهك اوغلی سنی دعوت ایدر
وسن تغافل ایدوب اجابت کوسترمیه سن عورتك بو سوزی زهیره تأثیر
ایدوب سید شبان اهل جنتك یعنی امامك خدمتنه واروب و برلحظه دنصکره
امامك مجلسندن رنك افروخته ایله طشره چیقوب امر ایتدی چادرینی
بوزوب امامك چادرینه قریب یره قوردیلر اندنصکره عورتنه طلاق
ویروب قرنداشنك چادرینه کوندردی وکندی اصحابنه ندا ایدوب
ایتدی زهیر شهادت آرزو ایدر اصحابندن هر کیم اکا موافقت ایده
انکله بیله اوله وهر کیمك که وطنه آرزوسی اوله وشهید اولمغی مکروه طوته
زهیردن مفارقت ایتسون زهیر بو سوزی سویلیجك مجموع یارانی
اعراض ایدوب کوفه یه کتدیلر وچون امام حسین اول مقامدن
قالقدی برشخصی کوردیکه کوفه دن کلور امام اندن کوفه احوالنی
سؤال ایلدی اول شخص ایتدی بن کوفه ده ایدم مسلم بن عقیلی وهانی یی
قتل ایتدیلر کوردم صبیان انلرك ایاقلرندن طوتوب چکرلردی امام
حسین ایتدی (انا لله وانا الیه راجعون ۞ عندالله یحتسب انفسنا) چون
امام حسینك اصحابی بو احواله مطلع اولدیلر اکا ایتدیلر خدانك اسم
پاکنه سکا یمین ویررزکه کندوکه واهل بیتکه رحم ایدوب کوفه عزیمتدن
کچه سن ودونوب کیرو وطنه کیده سنکه بز کوفه خلقنك سکا معین وظهیر
اولا جقلرینی بیلمزز مسلمك اوغللریکه حضرت امامله همراه ایدیلر انلر ایتدیلرکه
بز مسلمدنصکره حیات استمززو بو یولدن اولنجه کیرو دونمزز امام حسین
دخی (لا خیر فی العیش بعد هؤلاء) دیدی وچون کربلایه ایرشدیلر عمر بن

سعدك رسولى كلوب مكتوبنى اوله جنبه ارشدردى مكتوبك مضمونى بوايديكه اهل كوفه مقتضاى طبيعتلرى اوزره غدر و بى وفالق كوستروب مسلمى تنها قوديلر و مسلمك باشنه كلهجكلر كلدى و هانى بن عروه دخى تيغ ستمله مقتول اولدى پس بو مكتوبك وصولندنصكره مسلمك درجهٔ شهادته ايرشديكى حضرت امامك تمام معلومى اولدى وچون ابن سعدك رسولى خبرى لشكر ميانده شايع اولدى اول جماعتكه اطرافدن كلوب امامك لشكرينه ملحق اولمشلرايدى بالجمله پريشان اولوب كنديلر اول جنابله كندى خواص واصحابندن غيرى كيمسه قالمادى (ايدرلركه چون امام حسين مقاتلك قصرينه ايرشدى بسرايردهسى قپوسنده بر دها تكمش بر نيزه كوردىكه اوزرينه بر قليج آصلمشيدى وآخورنده باغلو بر آت كوردى سؤال بيوردىكه بونلرك صاحبى كيمدر اول ارادە اولان اولملر ايتديلركه كوفهنك اعيان وشجعانندن اولان عبدالله جعفىنكدر حضرت امام حجاب ابن مسروق جعفى يى انى دعوته كوندردى حجاب واروب حضرت امامك خبرينى ارشديروب ايتدى اكرچه اعداده حسينله موافقت ايدر ايسك ثواب عظيمه نائل اولورسن واكر اول كشيلر كنده مقتول اولور ايسك شهادت ثوابنى الثوابه علاوه ايتمش اولورسن عبدالله ايتدى بن اهل كوفهنك ايچندن انكيچون چيقوب كتدمكه حسين اول دیارده واروب مقتول اولورسه بن اول دیارده بولنميم ديدم زيرا كوكلرده نيهانجيتى ايچون تغير اعتقاد ايديب كوكللرينى خاندان نبوتدن آيروب عبدالله بن زياده باغلمشلردر ومال فانى يى نعم باقى اوزره ترجيح واختيار ايتمشلردر حجاب عبداللهك رسالتندن كيرو دونوب صورت حالى امام حسينه عرض ايتدكده اول جناب قدم رنجه بيوروب عبداللهك مجلسنه وارد ى شرائط تعظيم وتكريم مرعى ومؤدى اولندقدنصكره عبد اللهه ايتدى سنك شهريكك اكابر واعيانى باكه نامهلر ورسوللر كوندروب ديديلر كه زجملهمز سنك اعوان وانصارك مأمول ومترقع اولان اولدركه تعجيل اوزره بو جانبه توجه بيوره سن تا شرائط جان سپارلغه قيام كوسترلر شمديكيحاله ايشيدرمكه طريق ضلالت وغوايتده سالك اولوب ابن زياده توسل ايتمشلر ونيوهٔ تمرد وعصيانده انكله يكدل ويكجهت اولمشلر وسن اى عبد الله بيامش اولكه خير وشردن هرنه اشلر ايسك انكله

مثاب ومعاقب اولسك كركدر وبن بوساعتده سنى توبه وانابه دعوت
ايدرم تا كناهلرك مغفور اوله وسنك نصرتكى طلب ايدرم تا بقدر الطاقه سلوك
ايتديكم بومهمده بكا موافقت ايدوب دشمنلرك دفعنده سعى بليغ كوستره سن
عبدالله جواب ويروب ايتدى بكا على التحقيق معلومدركه هر كيم كه سنكله
موافقت ايليه آخرتده حظ وافى بوله اما چونكه اهل كوفه سنكله مقام
عداوتده در وسنك اول دياره معين ونصيرك يوقدر وخدمت شريفكده
اولنلر معدود برقاج كيسه لردر زياده دكلدر بنم غالب ظنم اولدر كه سن
مغلوب اولسك كركدر واول خدا حقيچونكه سنك ديداركله بنى مشرف
ايلدى بو مجادله اولمغه نفسم بكا مساعده ايتمز لكن سندن توقع ونيازم
اولدر كه بنم بوقصراغمى كه نامى ملحقدر قبول بيوره سن وخدا
حقيچون بو برآتدر كه برجانورك عقبنجه كه چاپدم ايرشدى وهر كيمك كه
اوكنجه قاچدم ايزيمى وتوزيمى كورمدى و بنم بوقليجمكه سيف
صارمدر ميانكه باغليه سن و بنم بو مغفرمى قبوله بنم جانم اوزره منت
قويه سن امام حسين ايتدى بن سنك آتكه آت وقليج طمعنه كلمدم
بلكه بنم مقصودم اولدر كه بنم معاونتمه بل باغليه سن ودشمنلرك قلع
وقمعنده مساعى جميله بى مبذول طوته سن بنم بندن جانى دريغ طوتن
كشينك مالنه احتياجم يوقدر واى عبدالله بيلمش اول كه بن جدم محمد
مصطفادن صلى الله تعالى عليه وسلم اشتمشمدر كه بيوردى هر كيمكه
طلب نصرت ومعاونتده بنم اهل بيتمك فريادينى ايشدوب انلرك فريادينه
ايرشميه حق تعالى انى جهنم آتشنه صاله چون حضرت امامك كلامى
بومقامه ايرشدى قالقوب كندى منزلنه كتدى واول جنابك واقعه
سندن نصكره عبدالله تأسفلر ييوب اولابده دردآميز شعرلر
سويلدى نتكه ابو المؤيد مكى تاريخنده مسطوردر ارباب
عقوله پوشيده دكلدر كه امام حسينك ابتداء توجهندن
كربلايه وصولنه دك نيجه واقعات وقضايای كثيره كورلمشدر كه بو دفتر
اول جمله يه وسعت ايتمز اكر خدای عزوجل مراد بيورورسه اولبابده
على حدة بر كتاب ترتيب اولنه

﴿ فرة العين خير الانام عليه التحية والاكرام امام حسينك ﴾
﴿ محاربه سنه لشكر كوفه نك توجهى بياننده در ﴾

اول زمانده که کوفیلر امام حسینه رسل ورسائل کوندروب واول
جنابك کوفه طرفنه میلی خبری یزیدك مسموعی اولدقده عبدالله بن زیاده
نامه کوندردی بو مضمونده که بو اوقاتده بزم مسامعمزه ایرشدیکه حسین
ابن علی کوفه طرفنه عزیمت ایتمش ایمدی اوزریکه لازمدرکه یوللره
لشکرلر کوندروب طرق ومسالکی باغلیه سن واکر حسین الله کچرسه
اخذو ضبط ایده سن اکا بناء ابن زیاد حصین بن نمیری بر لشکر ایله قادسیه
طرفنه کوندردی تا اول طرفك مسالك ومشارعی ضبطنه قیام ایدوب
امام حسینك احوالنی یوما فیوما کندویه اعلام ایده وحر بن یزیدی
بیك نفر سوار و پیاده ایله کوندردیکه اکر قادر اولورسه امام حسینی
اخذ ایدوب کوفه یه کتوره چون امام حسین عقیق دیدکاری منزله
ایرشدی بنی عکرمه دن بر شخص انك قاتنه کلوب ایتدی ای امام ابن
زیاد سنی طلب ایچون لشکر کوندرمشدر وانلر قادسیه ده و یاخود
عذیبده قونمشلردر وسکا منتظر اولمشلردر مصلحت اولدرکه کیرودونه سن
خدا حقیچون وارمزسن الا اسنه وسیوفك یوزینه واررسن و یقین
بیلکه کوفیلرك اقوال وافعالنه اعتماد یوقدر بلکه سنکله محاربه ده یزیدك
لشکری ایله اتفاق ایدوب سنك اوزریکه کلورلر امام حسین بیوردیکه
حق تعالی سکا جزای خیر ویره که شرط نصیحتی یرینه کتوردك وچون
ارادهٔ ازلیه اهل بیت رسول اللهك صلی الله تعالی علیه وسلم هلاکنه
متعلق ایدی اوجناب بو سوزلری ایشیدوب التفات بیورمدی ویواندن
کیرو قالمیوب کندی تا بر منزله ایرشدی واول اراده کیجه لدی صباح
اولدقده اول منزلدن کوچ ایدوب کونش نصف النهاره ایرشدکده
حر بن یزید بیك نفر سوار ایله اول صحراده ظاهر اولدیلر پس حضرت امام
اول منزله نازل اولوب آنلرك کولکدلرینه التجا ایدوب اوطوردیلر وقت
نماز وادای فریضه اولدقده حضرت امام حره ایتدی ادای فریضهٔ
صلوتده بزه اقتدا ایدرمیسن یوخسه لشکرکله باشقه می قیلرسن حر بو بیتك
مضمونی ادا ایلدی (بیت) من وقتدا با توهر نمازی * همینست نازنده
ام نیت من * امام حسین ایلرو کچوب حر لشکری ایله اوحضرته اقتدا
ایتدیلر چون نمازدن فارغ اولدیلر امام حسین اایاغ اوزره قالقوب وقلیجنه
طیانوب تحمید باری یه سبحانه وتعالی اغز آچدی چون سپاس وستایش

تمام اولدی ایها الناس بن هر طرفه توجه ایتدم و بو جانبه عزیمت قیلدم
نامه‌لریکزك متعاقب رسوللریکز و متواتر نامه‌لریکز بکا ایرشدکجه نامه‌لریکزده
علی التعجیل سرعت تمامیله بزم دیاریمزه کلمك کرکدرکه نمازلرده اقتدا
ایده‌جك بزم امامیمز یوقدر و مصالح مهمات عهده‌سندن کلمکه قادر بر همامیز
یوقدر اکر سن بزم یانمزده اولور ایسك شاید که بزم احوال پریشانمز
انتظام بوله و مواقع امور و مصالح جمهوریمز نظام قبول قیله دیدیکز
شمدیکی حالده سزك دیاریکزه کلمم اکر عهد و مواثیقکزده ثابت و راسخ
ایسه‌کز اول عهود و مواثیقی تجدید ایدك تا بن دخی اطمینان ایله سزك
شهریکزه قدم قویام و اکر اول بیعت و متابعتدن پشیمان اولدیکز ایسه
بن دخی عزیمتی حرم کعبه جانبنه منعطف قیلام مخالفلر بو سوزی
ایشیدوب باشلرینی آشاغی صالوب هیچ جواب ویرمدیلر چون ایکندی
نمازینك وقتی ایرشدی حضرت امام اقامت صلات عصره قیام ایدوب
تکرار اول سوزلری درمیان ایلدی حر بن یزید یمین ایتدیکه بنم بونلردن
خبرم یوقدر امام غلامنه بیوردی تا کوفیانك مکاتیبی هکبه‌سنی کتوروب
کوفیلرك اوکلرینه دوکدی حر اول مکتوبلره مطالعه ایدوب ایتدی
بز بو مکتوبلری یازوب سکا کوندرن طائفه‌دن دکلوز که سکا نصرت
مقامنده اوله‌یز بلکه بزه امورز که سندن ایرلمیه‌یز تا سزی کوفه‌یه واروب
ابن زیاده ملاقات ایتدیرنجه امام حسین ایتدی ابن زیاده واروب ملاقات
ایتمکدن موت بنم یانمده آساندر اندنصکره بیوردی تا دوه‌لری یوکلدوب
اتباعیله حجاز جانبنه توجه ایتدیلر حر و عسکری امامك یولی اوزره حائل
اولوب قومدیلر که حجاز طرفنه کیده‌لر امام ایتدی ای حر بو حرکتدن
غرضك ندر حر ایتدی مقصود اولدر که سنی ابن زیاد قاتنه کتورمکه
مأمورم امام بیوردیکه شمدیکی حالده جنکدن غیری چاره یوقدر و مبارك
الی قبضهٔ شمشیره اوروب دیلدیکه غلافندن چیقاره حر ایتدی بز سنکله
جنکه مأمور دکلوز بلکه بزه بر آخر نسنه امر ایتدیلر که مرة بعد اخری
نی سکا تقریر ایتدك و طرفیندن کلمات خشونت آمیز سویلنوب عاقبت
حر ایتدی صواب اولدر که منازعتی ترك ایدوب سنکله بر طریقه
کیده‌یوزکه اول طریق نه حجاز طریقی اوله و نه کوفه طریقی اوله کوره‌لم
ابن زیاددن نه خبر کلور اندنصکره هر ایکی طائفه بر یوله روان اولدیلر

طی منازل وقطع مراحل ایدوب برموضعه ایرشدیلر که کربلا دیمکله
موسوم ایدی واول موضعدن تجاوز ایتمیوب انده کیجه لمك دیلدیلر واول
اثناده دوه یه سوار اولمش برکشی کوردیلر که تعجیل ایله کاور ایکی طائفه
متوقف اولدیلر تا اول شخص ایرشدی وحر بن یزیده سلام ویروب ابن
زیادك مکتوبنی النه ویردی اول یازلمشکه حسینی هر قنده بولور ایسك بر منزله
نزول ایتدره سنکه اول منزل صودن واوتدن ایراغ اوله وحامل مکتوبه
اصمارلمشمدر که بو بابده سندن هرنه صادر اولورسه بکا بیلدیره حر مکتوبی
مطالعه ایدوب امام حسینه ویروب ایتدی امر امتثالدن غیری چاره یوقدر
همان بو مرحله یه نزول ایتمك کرکسن تا بن تقصیر ایله متهم اولمیه یم وهرچند که
امام حسین کربلایه قریب اولان کویلرك برینه قونمغی التماس ایلدی حر
راضی اولمادی وچون امامك اشیاعندن زهیر بن قین حرك اول منوال
اوزره الحاح ومبالغه سنی مشاهده ایلدی اول جنابه ایتدی بزه اذن ویر تا بو
جماعتله محاربه ایدهلم که بونلر ایله محاربه ایتمك بونلردن صکره کلجك اشکر ایله
محاربه ایتمکدن آساندر امام ایتدی ای زهیر ایو دیدك اما بن ابتدا حرب
بندن صادر اولمغی استمزین زهیر ایتدی فرات کنارنده بزه قریب بر قریه واردر که
بولادن غیری یولی یوقدر اکر رخصت ویر ایسك اول ارایه وارهلم
امام ایتدی اول قریه نك آدی نه در زهیر ایتدی عقرادر امام ایتدی (نعوذ
الله من العقر) اندنصکره امام حسین ایتدی برقاچ قدم دخی کیدوب
نزول ایدهلم چون برمقدار مسافه قطع ایتدیلر کربلایه ایرشدیلر مخالفلر
امامك یولنی الوب ایتدیلر بوندن ایلرو گتمه بومقامه نازل اول که فرات
ساکه یقیندر امام بیوردیکه بومنزلك نامی نه در ایتدیلر کربلادر امام
ایتدی بومکان کرب وبلا مکانیدر اندنصکره ایتدی اول زمانکه والدم
علی کرم الله وجهه صفینه متوجه اولمشیدی وبن انك خدمتنده ایدم
بومحله ایرشدکده سؤال بیوردیکه بوموضعك نامی ندر ایتدیلر که
کربلادر والدم امیرالمؤمنین علی ایتدی حق تعالینك ارادهٔ علیه سی
انك اوزرینه درکه آل محمددن برطائفه بومقامه نزول ایدهلر وانلرك
باشلرینه کلجکلرکله امام حسین بو سوزی سویلیوب وقضایه رضا ویروب
بیوردی تا یوکلری یقدیلر وچادرلری قوردیلر ایرتسی کون عمر بن سعد
درت بیك نفر ایله کوفه دن امام حسینك جنکنه کلوب کربلایه نازل

اولدیلر وبو قصه نك كیفیتی اول ایدیكه ابن زیاد عمر بن سعده ایتدی اكر
حسینك جنكنه واروب انك كارینی تمام ایدر ایسك اول مقابلده عراق
عجم دیری مملكتنك ایالتی منشورینی سكا ویررم عمر ایتدی ایها الامیر بنی
حسینك حربندن معاف بیور ابن زیاد ایتدی حسینك جنكندن سنی
معاف طوتار ایسم ری حكومتنی سكا ویرمزین عمر ایتدی بكا مهلت ویر تا
تأمل و ملاحظه ایدوب سكا جواب ویره یم ابن زیاد اكا مهلت
ویروب عمر اصحابیله بو بابده مشورت اثناسنده عمرك قز قرنداشی
اوغلی حمزة بن مغیره ایتدی ای خال یعنی ای دایی خدا
حقیچون حسین طرفنه توجه ایتمك ما تملرك بریسیدر ومستلزم قطع
صلهٔ رحمدر دنیا سلطنتنی ترك ایتمك بلكه دنیادن چیقوب
كیتمك اندن یكركدر كه حق جل وعلا در كاهنه وارهسن وحالبو كه
حسینك قانی سنك كردنكده اوله عمر اول كیجه صباحه دك فكر واندیشه
ایلدی عاقبت حب جاهك دیدهٔ بصیرتنی اورتوب چاهه دشدی ودرت
بیك پیاده وسوار ایله اول سرور ستوده خصالك قتالی نیتیله روان
اولوب دنیاده وآخرتده وخامت عاقبت وسوء خاتمتدن اندیشه ایتمدی
وقطع منازل وطی مراحل ایدهرك كربلایه واروب امام حسینك مقابلنده
نازل اولدی وهمان لحظه باقرة بن سفیانی امام حضورینه كوندردیكه
بوولایته كلمكه سبب ندر و بو شورش وغوغایه باعث كیمدر استخبار
ایلیه باقره امر موجبنجه اول جنابه واروب استخبار ایتدكده اول جناب
ایتدی كوفه خلقندن بكا مكاتب كلدی یازمشلر كه بزم اماممز بوقدر كه
دنیا وآخرتمز عهدهٔ مهماتندن كله و بنم اول طرفه قدومی التماس
ایتمشلر بندخی انلرك كلمات واهیه لرینه مغرور اولوب یوله كیردم واثناء
طریقده اول جماعتك عذری معلوم اولدی زیرا اون سكز بیك
مقداری ارمسلم بن عقیلك یدندن بنم بیعتمه داخل اولدقلرندنصكره نقض
عهد و پیمان ایدوب مسلمی تنها قودیلر تا تیغ ستمله مقتول اولدی چونكه
انلرك بیوفالقلری صورتنی مشاهده ایتدم دیلدمكه كیرو دونوب وطن
مألوفه مراجعت ایدم حر بن یزید مانع اولوب بندن ایرلمادی تا كلوب
بو موضعه نازل اولدم ای باقره عمر بن سعده ایتكه كندی ایله بزم ارامزده
اولان قرابت قریبه یی ملاحظه ایدوب بنی قیوویرسون تا وطن مألوفمه

مراجعت ایدم باقره امامك بو سوزلرینی کلوب عمر بن سعده نقل ایتدکده عمر جواب ویردیکه بو احوالی ابن زیاده عرض ایدیم امید وارمکه بنم ایله حسین ماییننده مقاتله واقع اولمیه پس عمر بن سعد ابن زیاده مکتوب کوندروب امامك التماسنی اکا عرض ایلدی ابن زیاد جواب نامه یازوب ایتدیکه اما بعد ای عمر یزیدك بیعتنی حسینه عرض ایده سن اکر حسین و بیله سنجه اولنلر یزیده بیعت ایدرلرسه بکا اعلام ایدوب فرمانمه منتظر اوله سن ابن زیادك بو نامه سی عمره واصل اولدقده ایتدی بنم اعتقادم اولدرکه ابن زیاد طالب عافیت دکلدر و بو کلن مکتوبی برکشیله امام حسینه کوندردی واو حضرت اوله جواب ویردیکه هرکز ابن زیادك سوزیله عمل ایتمزین وانك فرماننه اطاعت قیلمزین حضرت امامك ابا وامتناعی انك نامبارك قولاغنه ایرشدکده غضبه کلوب تخیله دیدکاری موضعی اشکرکاه دوزدی واول اثناده حجار ابن الحر وشبث بن ربعی وشمر ذی الجوشن دخی عمرك امدادینه کلدیلر ایدرلرکه ابن زیاد جمع کثیری امام حسینك جنکنه کوندردی لکن انلرك اکثری اول حربی مکروه طوتوب کیرو دوندلر بو معنی ابن زیادك معلومی اولدقده فرمان ایتدیکه شامدن سعدك اشکرکاهنه کلوب بعده برآخر یرده میراث آلمق بهانه سیله عمرك اشکرکاهندن کیرو رجوع ایدن برشخصی بولوب حضورینه کتوردیلر اول ظالم خون کرفته امر ایدوب اول شخصك بوینی اوردردی چون خلق بو سیاستی کوردیلر اول اشکردن تخلف ایدنلر دونوب کربلاده اشکره کلدیلر و بو اثناده ابن زیاد عمر بن سعده خبر کوندردیکه حسینی واتباعنی فراتدن صو المغه مانع اوله واول بهانه یه تمسك اولدیلرکه بنی هاشم عثمان بن عفانی صودن منع ایتمشلر ایدی وعمر بن سعد عمر بن الحجاجی بشیوز سوار ایله فرات صوینی ضبطه تعیین بیوردی و بو واقعه امام مظلومك شهادتندن اوچکون مقدم ایدی چونکه صوسزلق امامه واتباعنه مستولی اولدی کندی قرنداشی عباس ابن علی یی اوتوز سوار ویکرمی پیاده ایله صو کتورمکه کوندردی عباس ایله ابن قره ارالرنده محاربه واقع اولدی عباس غالب اولوب پیادهلر مشکلری صو ایله طولدردیلر وعباس بیله سنجه اولان سوارلر ایله انلرك حمایتنه قیام ایدوب اول مشکلری چادرلرینه کتوردیلر و بو حاله مقارن ابن زیاد عمره خبر

کوندردیکه بن سنی او طرفه حسینله صحبت ایتمکه کوندرمدم مکه انکله صحبت ایده سن و یاخود بکا انکیچون شفاعت قیله سن سکا لازم اولان اولدرکه استمزاج ایده سنکه حکممه راضی اولورمی اولمازمی اکر بنم فرمانمه راضی اولورسه انی اصحابیله بنم جانبمه کوندره سن والا مقاتله یه حاضر وآماده اوله سن چون بوخبر عمر بن سعده ایرشدی تهیهٔ اسباب حربه اشتغال کوستردی دیلدیکه التمش سنه سی محرمنك طقوزنجی کونی حرب ومقاتله مهمنه فیصل ویره لکن امام حسین عمر بن سعددن التماس ایتدیکه کارجنکی یارنکی کونه تأخیر ایدهلر ابن سعد اول جنابك ملتمسنی قبول ایدوب جنکی یارینه قودی پس مقرر اولدیکه شهرمزبورك اونجی جمعه کونیکه یوم عاشورادر هرایکی فریق محاربه ایدهلر ابرض کتبده مسطوردرکه امام حسین جنکدن برقاچکون مقدم عمر بن سعده خبر کوندردیکه بنم ایچون اوچ نسنه نك برینی اختیار ایده سن بریسی بوکه بنی کندی حالمه قویه سن بورادن قالقوب برموضعه کیدم اکر بونی اختیار ایتمزسه کز باری مانع اولمه کز شامه واروب یزیدك النه یاپشم تابنم شانمده برحکم ایده اکر بونی دخی اختیار ایتمزسه کز بکا رخصت ویریکزکه روم مملکتنده اولان سرحد اسلامدن برسرحدده ساکن اولوب اول سرحد اهالیسنك بریسی بن اولام عتبة بن سمعان ایدر امام حسینك خدمتنده اولوب تاشهید اولنجه رکابندن منفك اولمادم وهرنه دیدی ایسه اشتدم خدا حقیچون هرکز بنی حالمه قوك تاوه دن کادم ایسه اول ارایه کیدم ویاخود یزیدن الی چکك غربته دوشوب مهاجرت اوطان ومفارقت خلان ایله اوقات کذار اولایم لفظنی لسانه کتورمدی وعمر بن سعد حضرت امامك التماسنی ابن زیاده عرض ایدوب خبر کوندردیکه (فان لکم فیه رضی وللامة صلاح) ابن زیاد ایتدی (هذا رجل نصیح امیره) اما شمر ذی الجوشن ایتدی اکر حسین متقلد قلادهٔ بیعت اولمقسزین سزك قلمرو حکومتکزده ساکن اولورسه خلق اکا برآخر کوز ایله نظر ایدوب انك قوة ومکنتنك موجب ازدیادی اولور مصلحت اولدرکه سنك حکمکه راضی اولوب کوفه یه کله عفو ایدر ایسك سنك ممنون منتك اوله ابن زیاد شمرك رأینی مستحسن کوروب ابن سعده برمکتوب یازوب شمر یدیله ارسال ایلدی مضمونی بوکه سنی اوطرفه انکیچون

كوندرمدمكه حسينه مداراومواساة ايده سن اكر بزم حكممزه راضى اولورسه انى اتباعيله كوفه يه كوندره سن والا قتل ايده سن و بورننى قولاغنى كسه سن وظهر و بطننى آتلر اياغى التنده محو ومضمحل ايده سن واى عمر اكر سن بزم فرمانمزايله عمل ايدرايسك بزم عواطف ومراسممزه اختصاص بولورسن واكر اباوامتناع ايدوب حسينك محاربه سنى مكروه طوتارايسك منصب امارتى شمر ذى الجوشنه تسليم ايده سن چون شمر ذى الجوشن ابن زيادك بومكتوبنى عمر بن سعده كتوردى عمر ايتدى (قبح الله ما جئت به) خدا حقيچون ظنم اولدر كه بن بو امرك صلاحنه سعى ايتدكجه سن فسادينه چالشدك تا ابن زياد حسين خصوصنده بومكتوبنى بو يله غلاظت اوزره يازدى و بو نجلين برامرلك ارتكابنى كه دنيا وآخرت خذلاننى مستلزمدر بكاتكليف ايتدى چون امير المؤمنين على مرتضانك والده سى بنى كلابدن ايدى وشمر ذى الجوشنله انا طرفندن قرابتى وار ايدى شمر امام حسينك خيمه سى كنارينه كلوب آوازايتديكه اى بنم قرقرنداشم اوغللرى حسيندن ال چكوب انك متابعتندن اياق چيقارك تا كه غضب وسخطدن امين اولەسز خيمه ايچنده اونلر ايتديلر كه سنك متابعلر يكه لعنت اولسون بزى بلا وسخطدن امين ايدوب رسول خدانك فرزندينه امان و يرمزسز شمر بوسوزدن خجيل ومنفعل اولوب لشكرگاهنه دونوب كتدى (روايتده كتورمشلردر كه اول كون ايكندى نمازى وقتند نصكره امام حسين رضى الله عنه مبارك باشنى مراقبه زانوسنه قيوب خوابه واردى اول وقتده مخالفلر غوغاوغلبه ايتمكله امامك قزقرنداشى زينب امامى اويادردى امام بيورديكه حضرت رسولاللهى صلى الله عليه وسلم واقعه مده كوردم ايتديكه ياحسين سن بزم جانبمزه كلسك كركدر زينب امامدن بوخبرى اشتدكده دوكونمكه و ياقه سن يرتمغه باشليوب امام انى تسكين ايلدى وعباسى يكرمى نفر سوارايله كوندردى تاواروب اول جماعتك كلدكلرينك سببندن سؤال ايلدى انلر ايتديلر امير امر ايتديكه جنك ايده يوز عباس ايتدى بو كيجه بزه مهلت و يرك تا جنكه حاضر وآماده اوله يوز عمر بن سعد بو خصوصده اصحابيله مشورت ايتدكده اصحابندن عمرو بن حجاج ايتدى والله انلر بو التماسى ايتدكلرندنصكره صواب اولدر كه التماسلرى مقبول اوله پس كيرو دونوب جنكى يارينه قوديلر امام حسين رضى الله

تعالی عنه کندی اخوان ویارانی جمع ایدوب بیوردیکه (الحمد لله علی السراء والضراء امابعد بیلك وآکاه اولك که بن کندی اصحابمدن وفادارك وکندی اهل بیتمدن رحیم رك ونیکورك دنیاده هیچ برکیمسه بولمدم فجزاکم الله عنی جمیعا خیرا) اندنصکره ایتدی بن سزك رقبه لربکزی کندی بیعتم ربقه سندن چیقاردم بنم اصحابمدن هرکیم دیلرسه بوکیجه اهل وعیالنی الوب استدیکی یره کتسون وبو محنت وشدتدن فرج وخلاص بولسونکه بن بونده حاضر اولدقجه دشمنلرم آخرك عقبنه دوشمزلر وبندن غیری کیمسه نك جست وجوینده تحریك عضلات ایتمزلر اول جنابك قرنداشلری واوغللری وجعفر طیارك اوغللری وسائر اصحابی ایتدیلر بز هرکز سندن مفارقت ایتمزز زیرا سنك مماتکدنصکره حیات استمزز ومسلم بن عوسجه ایتدی تاجان تنمده وبورمق بدنمده وشمشیر ونیزه دستمده اولدقجه اعداء دین وقرة العین رسول رب العالمینك دشمنلری ایله مقاتله ایتسم کرکدر وتا اجلم حاول ایتدکجه الیمی جنکدن کیرو چکمسم کرکدر (بیت)

بقیامت برم آن عهد که بستم باتو ❊ تانیکوبی که درآن روز وفابت نبود ❊

چون امام حسین مشاهده بیوردیکه انك اهل واصحابی وفادارانه بل باغلشلردر پس خیمه لرینی بربرینه یقین قوروب خندق قازدیلر وانك اطرافنی خار وخاشاکله محکم قیلدیلر تا نائرهٔ قتال التهابی وقتنده چادرلرك آردندن هجومه دشمنك مجالی قالمیه (بعض تواریخده مسطوردرکه اول واقعهٔ عظیمه یه قریب برکون امام حسین عمر بن سعده خبرکوندردیکه سنکله سویلشه جك سوزم واردر التماس ایدرین که بوکیجه کلوب بنله ملاقات ایده سن عمر اوجنابك ملتمسنی قبول ایدوب کیجه اولدقده یوزیکرمی نفر ایله لشکرکاهندن چیقوب امامك خیمه سنه قریب برموضعه کلدی وامام کندی برادری عباس واوغلی علی اکبر ایله سوار اولوب عمرك قارشوسنه کلوب طوردی عمر چونکوردیکه امامك یاننده ایکی کشیدن غیری کیمسه یوقدر یاننه براوغلنی وبر غلامنی الوب یاننده اولان لشکری ایراق یرده طورغوروب امامك قاتنه کلدی امام فتح کلام ایدوب ایتدی ویحك یا عمر قورق حق سبحانه وتعالیدنکه دوکلی خلایقك مرجع ومصیری اولدر

قورقرميسنكه بنمله مقابله ومقاتله مقامنده اولورسن وسن بيلورسنكه
بن كيمك اوغلويم بواندیشهٔ ناصوابدن كچوب طوغرو يوله سالك اولكه
متضمن صلاح دنيا وآخرت اوله اهل ضلالدن منقطع و بكا متصل اول
وزخارف دنيای غداره مغرور اولمه (بيت) كه اوچون من وچون
تو بسياردید ❊ نخواهد همی با كسی آرمید ❊ ای عمر سنك حسن
عاقبت وخاتمدك اوغلاريكك حسن عاقبت وخاتملری سنی التزامنده
ارشاد ايتديكم امره منحصر در عمر بن سعد ايتدی يا اباعبد الله
كوزل سوزلر سويلدك اماقورقرمكه سنك خدمتكه مبادرت ايدرسم
بنم كوفه ده اولان اولريمی خراب ايدرلر امام ايتدی دنيااول محبوب دكلدر كه
بونجه تعلقه لايق اوله اكر كوفه ده سنك قصر رفيع البنيانكی يقارلرسه
جنتده سنك ايچون كوشكلر يابه لر ومع ذلك اكر بنمله اولور ايسك
بن سكا سرايكدن يكرك برسرای ويريم عمر ايتدی بصره ولايتنده
كثيرالانتفاع نيجه چفتلكلرم واردر اندن خوف ايدرمكه ابن زياد انلره
تصرف ايده امام بيوردیكه اكر سنك چفتلكك ضايع اولورسه بن سكا حجازده
برچفتلك ويرهيمكه سنك چفتلككدن بيك قات يكرك اوله عمرباشنی آشغه صالوب
بوسوزه جواب ويرمدی امام حسين ايتدی فضل خدايه وثوق
واعتمادم واردر كه عراق مملكتنك بغدايندن يميه سن الاازيه سين
عمر ايتدی اكر بغدای يمز ايسم آرپه يمك ممكندر چون كلام
بومقامه ايرشدی امام وعمر آيريلوب كندی مقاملرينه كتديلر
(ايدرلركه چون امام حسين اتباعنی جمع ايدوب جنك بابنده انلر ايله
مشورت ايلدی برير بن الحضير الهمدانيكه عباد وزهاد جمله سندن
ايدی ايتدی يا ابن رسول الله بز بغايت مشكل واقعه يه مصادف اولدق
و بن بوكا برچاره بيلازين مكروارم عمر بن سعده برنصيحت ايدم شايدكه
بنسهٔ غفلتی قولاغندن چيقاروب وبنم موعظه می سمع رضا ايله
استماع ايده امام بيوردیكه يك معقولدر پس بربر رخصت الوب
عمر بن سعدك لشكر كاهنه واردی وعمر بن سعدك خيمه سنه داخل اولوب
سلام ويرمدين اوطوردی عمر بن سعد خشمه كلوب ايتدی مكر بن
مسلمان دكليم وخدايی ورسولی بيلازميكه بكا سلام ويرمدك بربر ايتدی
رسول اللهك اوغلی ايله مقاتله ايتمك واولحضرتك اهل بيتنی صودن

منع ایتمك ایمانی سلب ایدیجیدر سنك اشکرك کابلرینی وسائر حیوانلرینی
فرات کنارنده ایلتوب صویه قاندیررلر وحسینی واناك اولادینی که
برایچیم صویه آرزو چکه‌دیررلر و برایچیم صویی انلردن دریغ طوتارلر
وسن بو معنایی تجویز ایدرسن اگر سنك اسلامدن بر بهره‌ك اولیدی
بو مقوله افعالك یوره‌سنه اوغرامزایدك بن سنك طاش کوکال اولدیککده
وسنك بی رحملککده هیچ بر کیمه کورمدم عمر چون بوسوزلری
اشتدی بر لحظه باش آشغی صالاوب فکر ایتدکدنصکره باش قالدروب
ایتدی ای بریر اول سنك سویلدیکك سوزلر حق وصدقدر بن علی الحقیق
بیلورم هر کیمکه حسین بن علی ایله جنك ایده ورسولك اوغللری ایله
انلرك حقی اراسنده حائل اوله انك مکانی جهنم آتشی اولور لکن
ری مملکتی برعظیم مملکتدر وپر نعمتدرانی ترك ایده‌مزین واول مملکتك
امارتندن کوکلمی آیره‌مزین بکا شقاوت مستولی اولوب شیطان
بنم کوزمده حب جاهه وعجوز دنیای دنیه‌یه جلوه ویرمشدر کشینك
اوامر ونواهیسی نافذ اولمغك ورعیت اوزره حکم وسیاستی یوریمکك
بر حلاوتی واردرکه‌دکمه‌حالالله مذاقدن چیقوب کتمز بریر عمرك کمال
ضلالتندن وفرط جهالتندن تعجبلر ایدوب قاقدی کتدی
وامام حضورینه کلوب عمرك تیه ضلالتده سرکردان اولوب ری مملکتی
وعدینه مغرور اولدیغنی وهیچ بروجهله اندن خیر مأمول دکل ایدیکنی
امامه خبر ویردی چون عاقبت کار محاربه‌ده قرار ویردی امام حسین
واهل بیتی وسائر شیعه وموالیسی اول کیجه که ارتسی شربت شهادت
ایچه‌جکلرایدی نماز وطاعته وتوبه وانابته مشغول اولدیلر صباحه یقین
امام حسین برمقدار جك اویودی بعده اویانوب اصحابنه ایتدی
بوساعت دوشمده شویله کوردم کابلر بکا هجوم ایدوب اوردیلر
ودیلدیلرکه بنی ایصره‌لر واول کلابك ایچنده برقوجه کلب وارایدیکه
زیاده جرأت ایدوب بکا یقین رك کلوردی وبنم ظن غالبم اولدرکه
اول کیمسه بنی اولدرمك دیلدی ابرص اولسه کرکدر بو اثناده جدم
رسول اللهی صلی الله تعالی علیه وسلم کوردم بکا دیرایدیکه
ای اوغول آل محمدك شهیدی سنسن ملائکهٔ آسمان واعلاء علیین سنك
روحکه استقباله کلورلر کرکدرکه کیجه صونکی بزم قاتمزده افطار ایده‌سن

تعجیل ایت وغمکین اولمه که حق تعالی آسماندن برفرشته کوندرمشدر تاسنك دوکلن قانکی بریشل شیشه ده حفظ ایتسه کرکدر بنه امام ایتدی ای قرنداشلر ودوستلر بنم فوتم وقتی یقین ایرشمشدر وبنم شمد نصکره دیرلکه هیچ امیدم قالمامشدر وبوکلمانك استماعندن یاران ودوستان ماییننده غلغله دوشوب پریشان دل ومشوش خاطر اولدیلر وچون خورشید خنجر کذار بوواقعهٔ عظمانك نهیبندن بونیلی حصارك بامنه چیقدی یعنی صباح اولدی عمر بن سعد تعبیهٔ اسباب وترتیب لشکره مشغول اولدی میمنه یه عمر بن الحجاجی ومیسره یه شمر ذی الجوشنی تعیین ایلدی وبیوردیکه آتلولر عروة بن قیسك وپیاده لر شیث بن ربعینك امر ینی طوتوب سوزندن تجاوز ایتمیه لر وعلی کندی مولاسی زیده و یردی وامام حسین بیوردی تا زهیر بن القین صاغ جانبنده طوره وحبیب صول طرفده توقف ایده وعلی کندی قرنداشی عباس ابن علی طوته وچون صفلر طوغرولدی ابن زیاد لشکرندن حر بن یزید ایلروکلوب ایتدی ای عمر اصلحك الله حسین بن علی ایله مقاتله می ایتمك استرسن عمر ایتدی بلی بوقتالده چوق تنلرباش سز قالسه کرکدر حر سؤال ایتدیکه نیچون انك ملتمسلرینك برینی قبول ایتمدك تافتنه ساکن اولیدی عمر ایتدی بنم جانبمدن مخالفت یوقدر اما ابن زیاد راضی اولماز اندنصکره حر بن یزید عمردن اعراض ایدوب امام قاتنه کلدی واول زمانده انك اعضاسنه لرزه دوشمشیدی حرك قومندن مهاجر بن اوس حره ایتدی بن هیچ برمعرکه ده سنی بویله خوفناك کورمش دکل ایدم سن خود اهل قبضه وشمشیره شهورلرینك بریسین زیرا هرکاه که کوفه شجعان وفرسانی عدایدرلر ابتداسنی صیارلر حر ایتدی خدا حقیچون بن نفسمی جنت وجهنم اراسنده مخیر قیلدم نفسم جنتی اختیار ایلدی بوسوزی سویلیوب آتنه قامچی اوروب امام حسینك لشکرینه کلدی واول حضرته عرض ایتدیکه یاابن رسول الله ویاقرة عین حبیب الله بن بوقومك سنك سینه که دست ردداوراجقلرین بیلیدم هرکز ابن زیادك امرینه اطاعت ایتیوب خانهم بوجاغندن طشره چیقمزایدم بنم ظنم بونك خلافنه ایدی اکابناء بعض امورده ابن زیاده انقیادم اولورده کناه ومؤاخذت مترتب اولمازدیرایدم شمدیکی حالده که بوقومك تمرد وعصیانی ظاهر اولدی

بن تائب ومستغفر اولوب سنك خدمتكه كلدم نه بيوررسن عجبا بنم توبه م
قبول اوله مى جناب امام حسين ايتدى سنك انابتك درجهٔ قبولدر وسن
دنياو آخرتده حرسن پس امامدن بو سوزى ايشيدجك ميدانه كيروب
ندا ايلديكه اى اهل كوفه ابن رسول اللهى دعوت ايدوب اولبابده
چوق مبالغه كوستر ديكز شمدى يكيحالده اول حضرتك ولايتكزه كلدى
انك دشمنلرى ايله موافقت ايدوب قتلنه عهدو پيمان باغلديكز تابر مرتبه يه
ايرشديكه اسيرلر كبى النده اختيارى قالمادى و بوندن ماعدا فرات صو يندكه
يهودو نصارى وخنازير و كلاب ايچرلر انلرى منع ايتميوب ابن رسول اللهى
اول صودن ممنوع ومحروم قيلديكز خدا حقيچون سزدن قبيح رك
برطائفه كورمش واشتمش دكيلم حق تعالى روز قيامتده سزه صوو يرميه
چون حربن يزيد بو سوزى سويلدى اكاهر طرفدن اوق ياغدرديلر
(روايتده كتورمشلردر كه جنك ابتداسنده امام حسين امر ايلدى
تاقازدقلرى خندق كنارنده جمع ايتدكلرى اوطونلره وخاروخاشا كه آتش
اوروب ياقديلر شمرذوالجوشن اول آتشى كوروب فريادقو پارديكه
اى حسين قيامتقو پمزدن مقدم آتشه تعجيل ايتدك اول جناب جواب
و يرديكه آتشه سز لايقر كسز اول وقتده مسلم بن عوسجه امامدن التماس
ايتديكه ناشمرك آغز ينى اوقله اوره اول سرورانى منع ايدوب ابتداء حرب
بزدن اولماسون ديدى و بو اثناده آتندن اينوب بردوه يه سوار اولدى
وايكى صفك اورتاسنده واروب توقف ايتدكدن صكره بيورديكه
اى كوفيلر سزه برقاج كلمه سويليم كركدر هرچند بيلورمكه اول سوزلرى
سويلمكدن نفع متصور دكلدر لكن مقصودم اولدركه سزك اوزريكزه
اللهك حجتنى كتورم وسزك بكا ايتديككز غدرى اعلان واظهار ايدم
چون اهل بيتك نسوان واطفالى بو سوزى اشتديلر نوحه وزارى يه باشلديلر
شويلكه انلرك آوازى امام مظلومك سمع همايوننه ايرشدى انلرك فرياد
وفغانلرندن مزاج شريفى متأثر اولوب بيوردى (لاحول ولاقوة الابالله العلى
العظيم) ابن عباس بكا ديمشيديكه نساو صبيانى بيله كتورمه بن انك
نصيحتيله عامل اولمادىغمه پشيمان اولدم اندن صكره يانندە اولان قرنداشنه
واوغلنه ايتديكه وارك انلره سويلك يارين سز چوق اغلسه كزكركدر
شمدى يكيحالده بارى اغلمغى ترك ايدك چون اول جماعت يعنى امامك

نساء وصبیانی بوخبری اشتدیلر اغلمقدن فراغت ایدوب خاموش اولدیلر اندنصکره امام صددنده اولدیغی سوزه آغاز ایدوب ایتدی ایها الناس معلومکزدر که بن رسول اللهك صلی الله تعالی علیه وسلم قزی اوغلویم وانك وصیسی علی مرتضانك اوغلو یمکه ابتدا قبول ایمان شرفیله مشرف اولان بنم بابام ایدی وایشتمشسز درکه اوحضرت بنم حقمده وبرادرم حسنك حقنده نه بیورمشدر یعنی اهل جنت جوانلرینك سیدی بز بوکون اول فخر ونسب کیمك ایچوندر و بن حق جل وعلانك یلانی حرام ایتدیکنی بیلدنبرو هرکز یلان سویلما مشمدر ووعده یه خلاف ایتمامشمدر وهیچ برمسلمانی آزرده قیلمامشمدر و بنم اوزریمه تکلیف قلمی جاری اولالی هیچ برنماز بندن فوت اولمامشدر خدا حقیچون اکر حضرت عیسی وموسا دن برحمار قالمش اولیدی یهود ونصاری اول حمارك تعهد وپرینی برینه کتوررلر ایدی پس مسلمانلق اسمی سزك اوزریکزه نیجه اطلاق اولنورکه سز کندی پیغمبریکزك اولاد وعترتنك قصد وقتلنه سعی ایدرسز سزنه خدادن قورقارسز ونه پیغمبردن اوتانورسز بلاحجت بنم قتلمه اقدام ایدرسز قنغی دلیل ایله بنم قانمی مباح صایارسز بن دنیادن اعراض ایتمش برکشی ایدم وجدمك قبری ملازمی ایدم بنی انده کندی حالمه قومادیکز بالضروره مدینه یی ترك ایدوب حرم خدایه صغندم وانده عبادت وطاعته مشغول اولمشیدم تاسزك بربری اردنجه بکا رسوللریکز متواتر ومتعاقب اولدی بزسنی امارت وامامته احق واولی بیلورز دیدیکز و بنی ولایتکزه رسل ورسائل ایله دعوت قیلدیکز و بواومه جان و باشکزی فدا ایتمکه وعده لر ویردیکز شمدیکه سزك مکر فریبکز ایله کلدم بکا باری یلق ایتمزسکز باری یوزیمه قلیچ چکمکز و بنی کندی حالمه قویه سز حرم خدایه دونوب کیده یم یاخود مدینه یه واروب جد بزرکوارمك قبرنده معتکف اولایم بو دنیانك دوام وثباتی یوقدر بنم اوزریمه کاورکچر عالم آخرنده حق کیمك النده اولدیغی وظلم وستم قنغی طرفدن صادر اولدیغی ظاهر ونمایان اولور مخالفلر بوسوزی ایشیدوب هیچ جواب ویرمدیلر امام حسین بیوردیکه الحمد لله والمنة که بن سزك اوزریکزه حجتمی تمام ایتدم وسزك بنم اوزریمه برحجتکز یوقدر اندنصکره کوفه رئیسلرینك هر برینك اسملرینی ذکر ایدوب ایتدی یافلان و یافلان سز

بكا مكتوبلر يازديكز و بنم بودياره تشريفمى رجا ايتديكز وحالا بنم قارشومه كلوب بنم قتلمى قصد ايدرسز كوفيلر ايتديلر بزم سنك سويلدكك سوزدن خبريمز يوقدر سكا هيچ مكتوب كوندرمامشزدر وسنك مكاتب ويمتكدن بيزارز امام حسين بيوردي تا اول مكتوبلري حفظ ايدن غلام كتوروب انلره كوستردي اول معركه‌ده حاضر اولنلر انكار بليغ ايدوب دوكليسي ايتديلر بزم اشبو مكتوبلرك يازلديغندن وقوفمز يوقدر امام حسين رضى الله تعالى عنه چون اهل غدردن بونلري مشاهده ايتدي آته سوار اولوب كندي صفنه ملحق اولدي وكوكلني موته توطين ايدوب مخالفلردن حربك ابتدا اولنمسنه منتظر ايدي بو احوال اثناسنده عمرك لشكرندن برشخص چيقدي وفرياد قوپاروب ايتدي ياحسين ابشر فى النار اول جناب ايتدي خدا بكا رحيمدر و پيغمبر بكا شفيعدر (اللهم جره الى النار) وچون اول ملعون كيرو دوندي آتنك اياغى برچقوره چكوب آتندن دوشدي وانك نامبارك اياغى اوزنكيده قالوب آت انى هر طرفه سوروري عاقبت آت انى امامك امريله قازيلوب وخارخاشاك واوطونله طولوب آتش ويريلان خندقه صالدي (دعوة المظلوم مجاب) معناسي وضوحه ايرشدي و بو اثناده عمر بن سعد صفوفدن طشره چيقوب امام حسينك سپاهى طرفنه براوق آتدي وايتدي شاهد اولك كه ابتدا امام حسين جانبنه اوق آتان بنم اول جنابك شيعه‌سندن برشخص اكا جواب ويروب ايتدي بو خلقك جمله‌سندن مقدم جهنمه سن كيرسك كركدر (نقلدركه اولكون حر بن يزيد امام حسينك حضورينه كلوب ايتدي اى قرهٔ عين بتون ابتدا سنك اوزريكه خروج ايدن كيمسه بن ايدم شمديكى حالده بكا رخصت ويركه جمله‌دن مقدم سنك يولكده جان فدا ايدن كيمسه بن اولايم پس التماسى اجابته مقرون اولوب دشمن لشكرينه كيرشدي (ابو المؤيد خوارزمي روايتنده دشمن لشكرندن قرق نفر سوار و پياده‌يي خاك هلاكه دوشوردي عاقبت مخالفلر انك آتنى سكرليوب روزكار انك حياتى صحيفه‌سنى طى ايتدي وهنوز حركت بدننده بررمق باقى ايديكه انى امام حسينك قاتنه كتورديلر اول جناب مبارك الني انك يوزى اوزرينه قيوب ايتدي (انت الحر كما سمتك امك حرا وانت الحر فى الدنيا والاخرة) وچون حر عالم فانيدن كچدي حاكم ختمى قولنجه امام حسين بواوچ

بيتی انك مرثيه سنده انشا بيوردی (شعر) لنعم الحر فی رباح ❋ وحر عند مخالف الرياح ❋ ونعم الحر اذ يأوی حسين ❋ فجاد بنفسه عند الصباح ❋ فيارب اضعه فی جنان ❋ وروحه من بعد الفلاح ❋ وحردن صكره برير بن الحضير الهمدانی كه انك ذكری مرور ايتمشيدی ميدان محاربه يه اياق قيوب مبارزلكر كوستردی واثناء كروفرده ايتدی ای آخر الزمان پيغمبرينك اوغلی قاتلری ايلرو كليكز عمر بن سعد سپاهندن يزيد بن معقل قارشو كلوب اكا مقابل اولدی وايتدی سنك حقكده بنم ظنم اولدركه سن كراهلر جمله سندنسن برير ايتدی ايلرو كل حق تعاليدن دعايه لمكه هر كيم مبطل ايسه محقق النده مقتول اولسون يزيد بوسوزه راضی اولوب ايكيسی دعايه ال قالدرديلر اندنصكره بريرينه كيرشديلر يزيد بريره قليج حواله ايلدی كاركر اولمادی نوبت بريره كلنجك ابن معقلك ديه سنه برقليج اويله اورديكه نامباركك باشنی ايكی شق ايلدی وعمرك سپاهندن بجير بن اوس ميدانه كيروب بريری مرتبهٔ شهادته ايرشدردی بر مقتول اولدقدنصكره وهب بن عبد الله كلبينك اناسيكه اكا اف دير لرايدی اوغلی وهبه ايتدی قالق ای اوغل فرزند رسول خدانك نصرتنده تقصير كوسترمه وهب ايتدی (اقبل يا اماه ولا اقصر ان شاء الله) پس اهل نفاقه توجه ايدوب بررجز اوقومغه باشلدی اولی بو بيت ايدی (شعر) اذ شكرونی فانا ابن الكاب ❋ سوف ترونی وترون ضر بی ❋ و برقاچ كشيلری ديه ليوب اناسنك قاتنه كلدی وايتدی ای انا بندن راضی ميسن دكل ميسن اناسی ايتدی تاحسينك اوكنده مقتول اولمادقچه سندن خوشنود اولمازين وهبك منكوحه سی وهبك مقاتله سنه راضی اوليوب ايتدی ای وهب سكا خدانك اسم پاكنه يمين ويرينكه جنكه كيرميه سن وبنی فراقك آتشنه ياقيه سن اناسی ايتدی ای اوغول عورت سوزينه اويمه اعداء اهل بيت ايله مقاتله ايله تاروز قيامتده محمد مصطفی بزم شفيعمز اوله وهب اناسنك سوزی ايله ميدان مقاتله يه مراجعت ايدوب جنكه باشلدی مخالفلر انك صاغ النی وصول النی دوشورمكله روضهٔ جنانه اياق باصدی وهب شهيد اولدقدنصكره عمرو بن خالد ميدانه كيردی وجنك ايدوب شهيد اولدی خالد دنصكره اوغلی ميدانه كيروب قتال شديد ايلدی واول خنساز بردن برقاچنی خاك هلاكه دوشوروب عاقبت شهيد اولدی

ند نصکره مسلم ابن عوسجة الاسدی میدانه کیروب مبارزلکار کوستردی و برقاچنك باشنی خاکه هلاکه غلطان ایدوب عاقبت شهید اولدی اندن صکره نافع بن هلال میدانه کیروب ایتدی (انا علی دین علی ودینه دین انبی) مخالفلردن برشخص اکا مقابل اولوب ایتدی (انا علی دین عثمان) نافع ایتدی (بل انت علی دین الشیطان) نافع اکا حمله ایدوب جهنمه کوندردی (ابو المؤید خوارزمی ایدر چون نافع بن هلال خصمنی قتل ایتدی ابن زیاد لشکرینك میسرهسندن عمرو بن الحجاج عمر بن سعد قاتنده واروب فریاد قوپاردی که بو جماعت حیاتدن مأیوس اولوب جانلرندن کچمشلردر بزدن نیجه کیمسهلر مقتول اولمادقجه انلردن برشخص مقتول اولمز والله که اکر بز بو جماعتله بکابك جنك ایدرایسك جملهمز مقتول اولورز شمدیکی حالده صواب اولدر که انلرك اوزرینه جملهمز براوغوردن هجوم ایدهیز عمر بن سعد بو رأیی مستحسن کوروب عمرو ابن الحجاج کیرو دونوب مکانه کتدی بو اثناده امام حسین وحبیب بن مظهر مسلمك مقتلنه کلدیلر وهنوز مسلمده حیاتدن بر رمق باقی ایدی امام ایتدی یا مسلم حق تعالی سنی بارلغیه یارانمزك بر بلوکنه اجل ایریشوب صاغ قلانلرمز دخی اجلك حلولنه منتظرلردر بعده حبیب خطاب ایدوب ایتدی یا مسلم (بشرك الله بالجنة) مسلم آواز ضعیفله جواب ویروب ایتدی (بشرك الله بالخیر) حبیب ایتدی اکر سندن صکره صاغ قالاجغمی بلیدم سکا بر وصیت ایت دیرایدم ولکن یقین بیلورمکه همان بو لحظه شهید اولوب سکا واصل اولسم کرکدر مسلم ایتدی سکا وصیتم اولدر که جنکدن ال چکمیه سن تا حسینك اوکنده اولهسن حبیب ایتدی خدا حقیچون او یله ایتسم کرکدر اول زمانده که مسلم خاکه هلاکه دوشدی عمر بن سعدك اصحابی نعرهلر اوروب مسلمی قتل ایتدك دیو بشارت کوستردیلر شیث بن ربعی اول طائفهیه دوشنام ولعنت ایدوب ایتدی برکشی یی اولدرمکه شادمانلق اظهار ایتمکز که ازر بایجان غزاسنده هنوز صفلر مقابل اولمادین اول کشی مشرکلردن التی نفر ناکس قتل ایتمشیدی اول اثناده شمر ذوالجوشن میسره جانبندن حمله ایدوب اصحاب امام حسین انلرك مدافعهسنه مشغول اولدیلر هر حمله که کوفیلره ایتدیلر اول طائفه منهزم اولدیلر چون عمر بن سعد خاندان نبوت مجاهدلرینك شدت

قتاللريني مشاهده ايلدى حصين بن نميره يوردى تا بشيوز نفر تيرانداز
امامك اصحابى اوزره اوق ياغدرديلر نائرهٔ قتال التهاب بولوب امام
شهيدك واصحابنك آتلرى زخم سهامله هلاك اولدى اول پيشهٔ هيجا
ارسلانلرى پياده قالوب مردانك ومردانه لك داديني ويرديلر تا اويله
نمازى وقتى ايرشدى (امام حسينك شيعه سنك ضعف وقلتى ظاهر اولدى
چون ابوثمامهٔ صائدى امام حسينك لشكر هدايت پناهى احوالنده اثر
ضعف وانكسار كوردى امام حسينه ايتدى دشمنلر يقين كلديلر ديلرمكه
وقتى حلول ايدن نمازه اشتغال ايده يوز اول جناب يوزيني آسمانه طوتوب
ايتدى (جعلك الله من المصلين نعم هذا اول الوقت) اندنصكره يارانه
ايتدى دشمنلردن التماس ايدك كه ظهر نمازيني قيلنجه بزه امان ويرهلر
ياران امامك بو التماسني دشمنلره ايرشدردكلرنده حصين بن نمير ايتديكه
حسينك نمازى مقبول دكلدر حبيب بن مطهر ايتديكه سن ظن ايدرميسنكه
پيغمبر اوغلانك نمازى مقبول اولميوب سنك كبى حمارك نمازى درجهٔ قبولده
واقع اوله حصين بو سوزدن غضبه كلوب قليج چكنجه حبيب حصينك سوار
اولديغى آتك باشنه برقليج اوردى آت بوضربدن اوركوب حصينى زمينه
دوشوردى وحصينك اصحابى سعى ايدوب حصينى معركه دن طشره
چيقارديلر اندنصكره اماحسين يوردى تازهير بن القين وسعيد بن عبدالله
الحنفى كنديلريني تير بلايه هدف ايدوب امام حسين هرقنغى جانبه كيدرسه
انلر اوكنجه كيدوب اوق آتديلر تا اول زمانه دك كه اجللرى ايرشدى اندنصكره
عبدالرحمن بن عبدالله المزنى ميدانه كيروب رجزلر اوقيوب اولقدر قتال ايتديكه
شهيد اولدى اندنصكره يحيى بن سليم مازنى چيقوب رجزلر اوقيوب جنك
ايلدى تا شهيد اولدى اندنصكره قرة بن ابى قرة الغفارى معركه ميدانه
كيروب يارانه ملحق اولدى اندنصكره مالك بن انس مالكى دشمن طرفنه
هجوم ايدوب اولقدر جنك ايتديكه سراى آخرته رحلت ايتدى اندنصكره
عمر بن مناع الجعفى چيقوب محاربه كوستردى تا عزشهادته ايرشدى
اندنصكره حبيب بن مطهر اسدى سمت اعدايه متوجه اولوب قاتى جنك
ايلدى بنى تميمدن برشخص انك يوزينه برقليج اوروب انى يره دوشوردى
حبيب ديلديكه اياغه قالقه حصين بن نمير ايريشوب انك باشنه برقليج
اوردى حبيب شويله ياتديكه بردخى قالقمدى واول شخص تميمى آتندن
اينوب انك باشنى بدنندن جدا ايلدى بعضيلر ايتديلر حبيبى بديل بن صريم

قتل ایدوب انك باشنی آتنك بو بنه اصوب لشكركاهه كتدی وچون
حبیبك اوغلی كه هنوز مرتبهٔ بلوغه ایرمامشیدی باباسنك باشنی اوحالده
كوردی یرندن صچرایوب اول شخصی جهنمه كوندردی و باباسنك
باشنی الوب كتوردی چون حبیب بن مطهر مقتول اولدی خولی كه ابو ذر
غفار ینك موالیسندن ایدی دشمنه حمله ایلدی وزهیر بن القین البجلی دخی
جنكه كیردی وامام حسینك اموز ینه یاپشوب رجز اوقومغه باشلدی
اول رجزك اولی بوایدی (شعر) اقدم حسیناهادیا مهدیا ❊ الیوم تلقی
جدك النقیا ❊ ومیدان معركه یه خرام ایدوب چوق سعی واجتهاددن
صكره جانب ریاض رضوانه میل كوستردی اندنصكره زهیر و برروایتده
نافع بن هلال معركه كاهه یوزطوتوب اولقدر تیراندازلق ایتدیكه سهامی
تمام ایتدی اندنصكره قلیجه ال اوروب اون اوچ نفر كیمسه‌لر انك تیر
وتیغندن خاك هلاكه دوشدی دشمنلر انك اوزر ینه غلبه ایدوب ضرب
كرز ایله انك بازولر ینی قیردیلر والندن قلیجنی الوب باشنی بدنندن جدا
ایتدیلر اندنصكره خیاوة بن حارث انصاری قتاله قیام كوستردی وفردوس
اعلایه استعجال ایلدی چون عمرو بن خیاوه باباسنك مقتول اولدیغنی كوردی
حربه مبارزت ایدوب آخرته كتدی واول اثناده خولی بن یزیدك باباسی
معركه‌ده مقتول اولمشیدی اناسنك ترغیبی ایله میدانه كیروب درجهٔ شهادته
ایرشدی انك باشنی بدنندن جدا ایدوب امام حسینك لشكر ینه اتدیلر اناسی
اوغلنك باشنی الوب (احسنت یابنی و یاسرور قلبی و یاقرة عینی) دیدی اندن
صكره اوغلنك باشی ایله مخالفلرك بر ینی اوروب جهنمه كوندردی اندنصكره
چادرك دیركنی النه الوب اول جماعته حمله ایلدی وچادر دركیله ایكی دشمن
دپلیوب امام حسینك امر یله كیرودوندی اندنصكره عمرو بن قرظ انصاری
وعبدالرحمن بن عروه بر بری اردنجه جنكه كیروب جانلر ینی فدا ایتدیلر
اندنصكره عابس بن شبیب الشاكری عازم قتال اولدی وغلامی شودبدن
سؤال ایتدیكه بو كون بمنه نه مقامده سن شودب ایتدی سنك ركابكده
تا مقتول اولنجه قلیج اوریرم عابس ایتدی سندن اومدیغم دخی بودرایمدی
او كومه دوش چون عابس محاربه عزیمتنی تصمیم ایتدی امام حسینك
قاتنه كلوب سلام ویردی وایتدی یااباعبدالله خدا حقیچون روی زمینده
بكا سندن محبوبرك وعزیزرك بر كیمسه یوقدر اكرجانمدن اعزوانفس برمتاعم

اولیدی انی سنك ذات مقدسكه ونفس مكرمكه سپرایدردم یابا عبدالله شهادت ایدرینكه سن پدرك كبی طریق مستقیمه سالكسن و چون بو سوزلری تمام ایتدی یالك قلیج ایله دشمنلر صفنه یورودی ربیع بن تمیم ایدربن عابشی نیچه جنك ومحاربه لرده كورمیشم وانك هنرلرینی مشاهده ایتمیشم چونكه انی ایراقدن كوردم لشكرسپاهنه ایتدم كیمسه اكا مقابل اولمسونكه جنك و فتنده بوشیر ژیانه وپیل دمانه غالبدر وبو قال وقیل اثناسنده عابش كلوب باقاشدی ورجل رجل دیو فریاد ایلدی عمر بن سعد سپاهنه امر ایتدی تاعابشی طاشه طوتدیلر عابش چون بوحالی مشاهده ایلدی زره وتوغاغه كیوب لشكره هجوم ایلدی والله كوردمكه ایكیوزدن زیاده نفری اوكونه قاتمش قوار ایدی اول زمانه دك كه انك جوانب اربعه سندن هجوم وغلوایدوب انی راه عدمه كوندردیلر اندنصكره عبدالرحمن وبركشی دخی كه بنی غفاردن ایدیلر امام حسین قاتنه واروب اول جنابه سلام ویردیلر وایتدیلر كه بزدیلرز كه سنك یولكده مقتول اوله یز امام ایتدی مرحبا بكما همان جنكه اشتغال كوستردیلر وهر ایكیسی مقتول اولنجه محاربه یه مشغول اولدیلر اندنصكره سیف بن حارث امامك باشنی ومبارك ایاغنی اوپوب اغلمه باشلدی اول جناب سؤال ایتدیكه اغلمغه سبب ندر سیف ایتدی بن سنكیچون اغلرمكه كوریورم دشمنلرسنی احاطه ایتدیلر وانلرك دفعنه بزده قدرت یوق امام اكا خیر دعا ایلدی پس ابن حارث جنكه كیروب تامرتبهٔ شهادته ایرشنجه جنك ایلدی اندنصكره امامك غلام تركی كه قاریٔ قرآن وحافظ كتاب رحمان ایدی جنكه كیروب دشمنلردن چوق كیمسه لر قتل ایتدكدنصكره اكا زخم قوی ایریشوب دوشدی امام انك باشی اوجنه كلوب یوزینی یوزینه سوردی غلام كوزینی آچوب امامی كوردكده تبسم ایدوب رحمت حقه واصل اولدی اندنصكره حنظلة بن سعد العجلی ایكی صفك اورتاسنه كلوب ندا ایتدیكه ای قوم سزك اوزریكزه عذاب قوم عاد وثموددن قورقارم اكر مستحق عقوبت اولمیه لم دیرسه كز حسینك قتلندن ال چكیكز امام ایتدی ای ابن سعد بوقوم عذاب خدایه استحقاق پیدا ایتمشلردر سنك دعوتكی قبول ایتمزلر انلردن نه خیر ونه فلاح اومولور كه انلر بزم صالح قرنداشلریمزی اولدرمشلردر وحالا بزم جانمزه قصد ایتمشلردر ابن سعد ایتدی صدق ابن

رسول الله شهدی مقصودم اولدرکه بن دخی اول قرنداشمره ملحق اولام امام ایتدی یوری شول منزلکه دنیادن ودنیاده اولان نسنه‌دن بکرکدر ابن سعد ایتدی سکا واهل بیتکه سلام اولسون امید وارمکه حق تعالی جنتده بزی وسنی بربریمزه قاوشدیره امام ایتدی یوری وار پس ابن سعد مخالفلره حمله ایدوب مردانه جنکلر کوستردی تا شهید اولدی اندنصکره یزید زیاد بن الشعثا اهل غدر ونفاق طرفنه سکز اوق آتوب اول جماعتدن بش کشی یی طپراغه دوشوردی اول جناب ایتدی (اللهم سدد رمیته واجعل ثواب الجنة وآخر الامر له) عاقبت مخالفلر غلبه ایدوب ابن سعدی دپه لدیلر اندنصکره امام حسینک اصحابی بر بر امامه سلام ویروب میدانه کیروب مقتول اولدیلر تا اهل بیتدن غیری کیمسه‌سی قالمادی وانلر انک اولادی وقرنداشلری وجعفر طیارک وعقیل بن ابی طالبک اولادی ایدیلر چون دودمان نبوت منتسبلری کوردیلرکه انلر کاه‌ده کندولردن غیری کیمسه قالمادی بربرلرینه وداع ایدوب جان شیرینلرندن ال یودیلر واهل بیتدن ابتدا میدانه مبارزته قدم قویان عبد الله بن مسلم بن عقیل بن ابی طالب ایدی میدانه کیروب جنک ایلدی ومقتول اولدی اندنصکره جعفر بن عقیل اندنصکره عبد الرحمن بن عقیل میدانه کیروب شهید اولدقلرندنصکره محمد بن عبد الله جعفر بن ابی طالب میدانه کیردی جنک ایتدی ومقتول اولدی اندنصکره عون بن عبد الله ابن جعفر جنکه چیقوب شربت شهادتی ایچدی (اکثر روایاتده واقع اولمشدرکه عوندنصکره قاسم بن حسن بن علی مرتضی قتاله حاضر وآماده اولدی چونکه امام حسینک نظری اکا دوش اولدی اغلمغه باشلدی قاسم دخی اغلدی ایکیسی بربرله قوجوشوب بیهوش اولدیلر چون کندولره کلدیلر قاسم اذن طلب ایتدیکه میدانه کیره امام رضا ورمیجک قاسم عم بزرکوارینک مبارک اللرینی واباغنی اوپوب اغلدی واذن الدی وقاسمک رخسار همایوننه کوزیاشلری روان اوله‌رق میدانه کیردی وبو رجزی اوقودیکه اولی بودر (شعر) ان تنکرونی فرع الحسین سبط النبی المصطفی والمؤمن ٭ کوچک یاشیله جنک عظیم ایلدی نتکه ابو المؤید خوارزمی روایت ایتمشدرکه اول معرکه‌ده اوتوز بش ناکسی زخم تیر وتیغله خاک هلاکه دوشوردی حمید نام برشخصدن منقولدرکه ایتدی

ان عمر بن سعدك اشكرنده ايدم وقاسم بن حسنك جنكنى تماشا ايلدم اول
اثناده عمر بن سعد بكا ايتدى شو اوغلانه يعنى قاسمه حمله ايتك استرين بن
ايتدم (سبحان الله) بونه انديشه باطلدر خدا حقيچون اكر قاسم بنى
قليجله اورسه دخى انك جانبنه ال اوزاتمزين انك كاربنى اول جماعته حواله
ايت كه انى اورتايه المشلردر عمر بن سعد والله غيرى طاقتم قالمدى ديوب
قاسمك اوزرينه متوجه اولوب قاسمه برقليج اوردى قاسم ياعماه ديوب
يوزى اوزرينه دوشدى امام حسين چون برادر زاده سنك اولحالنى
كوردى شكاره استعجال ايدن ارسلان كبى عمرك اوزرينه هجوم ايتدى
عمر بن سعد نعره اوردى تا اهل كوفه امامه متوجه اولوب عمرى خلاص
ايتديلر چون غبار فتنه ساكن اولدى امام حسينى كورديلر كه قاسمك
باشى اوجنده اوتوروب انك قاتلنه لعنت ايدردى اندنصكره قاسمك جثه سنى
اول ارادن قالدروب اهل بيت شهداسى يانته كتوردى (احمد بن اعثم
كوفينك تاريخنده مسطوردر كه اندنصكره عبدالله بن حسن بن على سلاح
قوشانوب اوتوردى واول برجوان ايديكه حسن و ملاحتده عديل
ونظيرى يوغيدى چون ميدانه كيردى كندى نامنى سويلوب بررجز
اوقودى ومخالفلره حمله قيلدى و جنكه مشغول اولدى اول ظالملر
الليهدن قورقيوب اول جوانى هلاك ايتديلر امام حسين اول حالك
مشاهده سندن عظيم غمناك و پريشان خاطر اولوب تأسفلر ايتدى
وكندى اصحاب واهل بيته ندا ايدوب ايتدى اى بنم عزيز اوغلارم
واهل بيتم بو واقعه كه بكا ال ويرمشدر وبو محنت ومصيبتكه يوز كوسترمشدر
اكا صبر ايدوب كوكللريكزى ناخوش ومكدر طوتميه سزكه بوربخدنصكره
دوكلى راحت وبو مذلتدنصكره دوكلى عزت اولسه كركدر ان شاء
الله تعالى (وبعض روايتلرده كتورمشلردر كه قاسم بن حسنك
قتلندنصكره ابو بكر بن على بن ابى طالب ميدانه كيردى بررجز اوقودى
وبرلحظه اهل تمرد وعصيانله مقاتله ومطارحه دنصكره فراديس
جنانه خرام ايلدى بعضيلر ايتديلر انك قاتلى زخر بن بدر الجعفى ايدى
وبعضيلر ايتديلر عبدالله بن عقبه نك تيرى ايله اياقدن دوشدكده قرنداشى
عمر بن على اوزرينه واروب قاتلنه بر قليج ايرشدردى ودشمنلر هر جانبدن
انك اوزرينه غلو ايتديلر عمر انلر ايله اولقدر جنك ايتديكه عاقبت شهيد

اولدی اندنصکره عثمان بن علی میدانه کیروب شربت شهادت ایچدی اندنصکره جعفر بن علی بن ابی طالب عزم میدان ایدوب قرنداشلرینك عقبنجه ریاض جنانه خرام ایلدی اندنصکره عباس ابن علی آمادهٔ قتال اولدی اهل بغی وطغیانه حمله ایدوب مراسم جد واجتهادی یرینه کتوردی عباس بن علی مقتول اولدقدنصکره علی ابن حسین بن علی که اون سکز یاشنده برجوان ایدی اهل طغیانه حمله ایلدی چون امام شهید مظلوم کوردیکه قرة العینی وثمرهٔ فؤادی دشمنلر ایله مقاتله ایتمك استر مضطرب الحال اولوب چشم مبارکندن یاشلر اقتدی ویوزینی قبلهٔ دعایه توجیه ایدوب ایتدی الهی شاهد اولکه خلق ونطق جهتندن حضرت پیغمبره صلی الله تعالی علیه وسلم اندن مشابهرك کیمسه اولمیان برکوچك معصوم شمدیکیحالده بوجماعته مقاومت ایتمك استر بوحدتده هرکاه که اول حضرتك اشتیاق دیداری بکا غالب اولدقجه انك یوزینه باقوب دفع اشتیاق ایدردم ای بارخدا آسماندن بارانی وزمیندن برکاتی اول ملاعیندن کیروطوت وانلری بسیط ارضده متفرق ایله وانلره عورت واوغلانلرندن برخورد ارلق و یرمه ورضاء حکام وولاتی انلرك حالرینه مقرون قلمه که بوطائفه بنی دعوت ایتدیلرکه بکا نصرتده مساعیٔ جمیله یی مبذول طوتهلر شمدیکیحالده دعوتلرینه اجابت ایدوب کلدم بنی واولادواشیاعمی قتل ایدرلر اندنصکره ایتدی ای عمر بن سعد قطع الله رحمك ولابارك لك فی امرك وسلط علیك من یذبحك علی فراشك کما قطعت ولم تحفظ قرابتی من رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم) اندنصکره وآز بلند ایله بوآیتی اوقودی (ان الله اصطفی آدم ونوحا وآل ابراهیم وآل عمران علی العالمین ذریة بعضها من بعض والله سمیع علیم) ابوالمؤید خوارزمی ایدرکه علی بن حسین مخالفلر ایله اولقدر مقاتله ایتدیکه کروه انبوه عاجز قالدیلر شویله روایت ایتمشلردرکه اول قوم ضال ومضلدن یوز یکرمی نفری خاك هلاکه دوشوردی چون آغر زخملر یدی پدر بزرکوارینك قاتنه کلوب ایتدی (یاابتاه العطش قد قتلنی) یعنی صوسزلق بنی هلاك ایلدی براینچم صوبك وارمیدرکه بکا طاقت ویره سن تاانکله برقوت بولوب اعدایه برکره دخی کیرم امام حسین بیوردیکه عجب حالتدرکه سن جدلرك مصطفایی وعلی مرتضایی وپدریکی

دعوت ایدرسن سکا اجابت ایتمزلر وانلردن استغاثه ایدرسن انلر سنك فریادیکه ایرشمزلر ای بنم اوغلجغم لسانکی بنم اغزیمه صوق علی اسانی اغزندن طشره چیقاردی اول جناب انك دیلنی امدی وخاتمنی علینك النه ویروب بونی اغزینه قو ودشمنلره حمله قیل دیدی وبن امید وارمکه عن قریب سنك جدك سکا برطولو کاسه صو ویره دیدی پس علی بن حسین صواندیشه سندن کچوب کندوبی صف اعدایه اوردی اول قوم بی باك ناپاك انی پاره پاره ایتدیلر پس امام حسینك خیمه سنده اوغلی زین العابدین دن غیری وانك برطفلندن وعمر نام برسود امر معصومندن وامام حسنك اوغلنك اوغلی برمه دن کسلمك اوغلاندن غیری کیمسه قالمدی بو اثناده امام حسین خیمۀ نسوان قپوسنه آت سوروب ایتدی قرنداشم اوغلنی بکاویریکزتا یوزین کوروب وداع ایدم اول طفل رضیعی امامك النه ویردیلر قوجاغنه الوب او پوب قوچارایکن ناکاه دشمن طرفندن براوق کلوب معصومك مقتلنه اوروب شهید ایلدی امام حسین ایتدی جدم محمد رسول اللهك خصومتندن وای بوقومه پس آتندن اینوب قلیجله زمینی برمقدار قازوب اول معصومی دفن ایتدی (حافظ ابرونك تاریخنده مسطوردر که اولکونده چون اویله نمازی وقتی ایرشدی امام حسین بیوردیکه مقاتله یی ترك ایدیکزتا اویله نمازینی قیله لم اول اللهدن قورقمازلر جنکدن ال چکمدیلر امام صلوة خوف قیلدی نتکه حضرت رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم بعض غزوانده قلمشیدی چون ادای صلوة دن فارغ اولدی کیرو محاربه یه متوجه اولوب دیلدیکه بالذات کندو میدانه کیره زهیر بن عمیرایتدی والله که سن حرب ایتمزسن تا اول زمانه دك که بز م جانمز بدنمزده اوله اکرسن مقتول اولوب بن صاغ قالورسم یارین قیامت کوننده سنك جدکه نه جواب ویره یم اول جنابك مبارك کوزلرندن یاش روان اولوب (جزاکم الله خیرا) دیدی واو جناب هر باریارانندن بری مقتول اولدقجه سن کندك بن دخی عقبکجه کیده رین دیرایدی وتنور حرب کرم اولوب تا اهل بیتندن غیری کیمسه قالمادی وچون صورت حال بومنواله ایرشدی امام ایتدی نوبت بکا کلدی اوغلاری ایتدیلر تا بزدن بریمز باقی اولدقچه سکانوبت کلمز پس ابتدا اهل بیتندن علی اکبر میدانه کیروب هر حمله ده درت کشی یی خاك هلاکه دوشوردی

اون ایکی حمله ایدوب دشمندن چوق کیمسه‌لره شربت ممات
ایچردکدنصکره صوسزلق اکا مستولی اولوب (یاابت العطش)
دیه‌رك پدر بنك قاتنه کلدی امام ایتدی فداك یابنی نیجه ایده‌یم ونیه قادرم
اندنصکره علی اکبرك دیلنی اغزینه الوب امدی علی ینه محاربه میدانینه
کیروب برحمله دخی ایتدی عمر بن سعدك سپاهندن سعد بن منقد عبدی
انك آرقه‌سنه برقلیج اوردی آتندن یره دوشوردی اطرافندن برخلق
کلوب هجوم ایدوب انی پاره پاره ایلدیلر امام حسین انی کوروب آواز بلند ایله
اغلدی واول زمانه کلنجه اوجنابك آواز بلند ایله اغلدیغنی کیمسه
اشتمامشیدی قزقرنداشی زینب خیمه‌دن طشره چیقوب کندوینی علی
اکبره ایرشدردی فریاد وفغان قوپاردی امام حسین بیوردی تا علی
اکبرك میتنی خیمه‌یه کتوردیلر وعبدالله بن مسلم بن عقیل ایلروواره‌شیدی
قضا ایله النه براوق اصابت ایدوب النی آلننه میخلدی عبدالله کیرودوندکده
اول اوقی آتان شخص براوق دخی آتدی اول اوق کلوب عبداللهك
آرقه‌سندن کیروب قارنندن چیقدی واول جنابك خدمتده بش
قرنداشندن غیری کیمسه قالمادی اساميسی بونلردر عباس وعبدالله
ومحمد وجعفر وعثمان وامام حسینك برادرلرندن محمد حنیفه وعمر بن علی
اول سفرده اوجنابه موافقت ایتمامشلر ایدی وامام حسینك ایکی اوغللری
قاسم وعلی اصغر خیمه‌ده ایدیلر قاسم خسته بولنوب علی اصغر طفل
صغیر اولمغله انلر جنکه کیرمدیلر قاسم کوردیکه عمیلری دوکلی مقتول
اولدیلرهماندم عریان قلیجله خیمه‌دن طشره چیقوب دیلدیکه حمله ایده
امام حسین انی منع ایدوب ایتدی سن کوچکسن کیرودون قاسم ایتدی
بکا دخی جدوجده‌مك آرزوسی غلبه ایتمشدر محمد مصطفی صلی الله
تعالی علیه وسلم حرمتنه بکا انلره ملاقاته مانع اولمیه‌سن بواثناده مخالفلردن
برآتلو کلوب قاسمك اوموزینه برقلیج اوروب انی طپراغه دوشوردی امام
حسین آتندن اینديوقاسمی الوب قرنداشی علی اکبر مقتولك یاننه کتوردی
اندنصکره اول جنابك آتی اوقله اوریلوب آیاقدن دشدی وامام حسین
پیاده قالدی واوجنابك مهابتندن کیمسه قادراولمیزدیکه اوزینه واره
بواثناده امامك قولاغنه برپاشنده صغیراوغلانك آوازی کلدی اول طفل
صغیری کتوردوب قوجاغنه الدی بنی اسددن برملعون براوق آتدی

اول اوق کلوب اول طفلك بوغازینه اصابت ایتدکده اول طفل جان شیرینی قابض ارواحه تسلیم ایلدی امام حسین اوحالی کوردکده (انا لله وانا الیه راجعون) دیدکدنصکره آلهی بویله برمصیبته بکا صبر کرامت بیوردیدی واول حضرته صوسزلق غلبه ایدوب زیاده ضعیف اولمشیدی اول اثناده شمر ذی الجوشن امام حسین خیمه سنه قصد ایتدکده اوجناب آواز بلند ایله عمر بن سعده ندا ایدوب ایتدی اکردین واسلامك یوغیسه حیت عرب نیجه اولدی عمر بن سعد دخی شمره ایتدی حسینك کاری تمام اولنجه برمقدار صبر ایله وچون امام حسین فرات کنارینه وارمغه قصد ایتدی تا صوسزلق حرارتنی تسکین ایده شمر کندی اتباعنه ایتدی قومایکز حسینکه صو ایچه زیرا شمدی مرده اولمشدر اکر صو ایچرسه دیریلور امام حسین فرات کنارینه واروب ال اوزاتدیکه صو ایچه اول ملاعیندن برنامرد اوحضرتك جانبنه براوق آتدی اوق کلوب مبارك اغزینه اصابت ایتدی اوجناب اول اوقی اغزندن چکوب طشره چیقاردی وایتدی یارب سندن غیری کیمه نالش وافغان ایده یم وسندن غیری بنم فریادیمه کیم ایریشور فی الحال اغزی قانیله طولدی واول قانی طشره توکدی واول اثناده عمر بن سعدك قلبنه آهك ایلدی امام ایتدی ای ابن سعد بنی قتل ایتمکله سن کندکی کلدك امامك بوسوزینی اشتدکده ابن سعد کیرودوندی شمر کندی اتباعنك پیاده لرینه امر ایتدیکه حسینی طوتوکز پیاده لر اوجنابك اطرافنی احاطه ایتدیلر امام انلره قلیج حواله ایدوب دوکلیسی منهزم اولدیلر ابن سعد شمره ایتدی سن هرکز حسیندن اشجع وپردلك بر ارکوردکمی اهل بیت واصحابی کزی قارشوسنده مقتول اولمشلر ایکن وبومرتبه صوسزلق کندویه مستولی اولمشیکن وبوقدر زخم یمشیکن کندویه هجوم وقصد ایدن برجماعتك نکایت ومضرتنی کندیدن دفع ایدر (ابوحنیفهٔ دینوری ایدر علی ابن حسینك قتلندن صکره عمر بن مسیح الصیداوینك اوقیله عبدالله ابن مسلم بن عقیل بن ابی طالب مقتول اولدی اندنصکره عمرو بن نهشل التیمی عدی بن عبدالله بن جعفر طیاری قتل ایلدی اندنصکره عبدالله بن عمرو بن الخثعمی اوق آتوب عبدالله بن عقیلك مقتلنه راست کلدی اندنصکره محمد بن عقیل لقیط بن یاسر الجهنی نك ضربیله عالم فانی یی

وداع ایتدکدنصکره قاسم بن الحسین ابن سعد الاسد بنك ضربیله
مقتول اولدی اندنصکره ابوبکر بن حسین عبدالله بن عقبة الغنوینك
زخم تیری ایله فردوس جنانه خرام ایتدی چون عباس بن علی صورت
حالی مشاهده ایلدی کندی برادرلرینه که عبدالله وجعفر وعثمان
وانلرك انالری ام البنین عامریه ایدی انلره ایتدی ایلرو کیدیکز
وکندی سیدیکزك نظرنده جنك ایدوب شهید اولکز بو اوجی اتفاق
ایدوب دشمن طرفنه حمله ایتدیلر هانی بن ایوب الحضرمی حمله ایدوب
عبدالله بن علی یی قتل ایلدی اندنصکره جعفر بن علی اوزرینه کلوب
انی دخی هلاك ایلدی ویزید الابطحی دخی زخم تیر ایله عثمان بن علی یی
دوشوروب باشنی بدنندن جدا ایدوب باشنی ابن سعد قاتنه ایلتدی
واندن انعام واحسان رجاسنده اولدی ابن سعد ایتدی سن بونی
ابن زیاده کوتورب مدعاکی اندن التماس ایله وعباس بن علی برادرلری
مقتول اولدقدنصکره امام حسینك اوکنده طوروب اول جناب
قنغی طرفه میل بیوررسه اول دخی اول جانبه کیدر ایدی تا شهید اولدی
پس امام حسین تنها قالدی مالك بن بشیر کندی اوجنابك مبارك باشنه
بر قلیج اوردی اوجناب برآخر طاقیه طلب ایتدی واباغ اوزره صاربق
صاراندی وکوچك اوغلنی طلب ایدوب قوجاغنه الدی وبر ملعون
براوق آتوب اول طفل صغیرك مقتلنه راست کلدی واول اثناده اوجناب
برقدح صو ایستدی النه اول قدحی الوب هنوز برقطره سنی ایچمدین
بوغازینه براوق اصابت ایدوب اول صو اکا نصیب اولمادی وچون
امام شهید مظلوم کوردیکه مخالفلر هر طرفدن کندویه متوجه
اولدیلر برندن قالقوب فرات طرفنه روان اولدی اول ملاعین حائل اولوب
فرات کنارینه وارمغه قومادیلر پس امام دونوب اولکی مکاننه کلدی
وشصت قضادن براوق کشاد بولوب کلدی ومبارك اوموزینه
صانجلدی اول جناب اوموزندن اول اوقی چکوب الدقده زرعة
ابن شریك ملعون بر قلیج صالوب مبارك اللرینك بربنی یره دوشوردی
وسنان بن اوس ارقه سنه بر نیزه اوردیکه اول نیزه نك اوجی
مبارك سینه سندن طشره چیقدی چون نیزه یی ارقه سندن چکوب
الدی روح اقدسی اعلاء علیینه ایرشدی وخولی بن یزید الاصبحی

آندن اینوب دیلدیکه مبارك باشـنی بدنندن جدا ایده انك قوتسزاللری
لرزه یه کلدی پس اول ملعونك قرنداشی شبل بن یزید اول امر شنیعه
متصدی اولوب اول سرورك باشـنی خولی یه تسلیم ایلدی ومبارك بدنی
اول موضعده قالدی (ابو المؤید تاریخنده مذکور درکه امام حسـین
بالکلیه حیاتدن مأیوس وزندهلکدن نومید اولنلر کبی مخـالفلر اوزره
حمله ایدوب مبـارز طلب ایلدی اعـیان ابطال ومشـاهیر رجالدن
نیجه کیمسه لر یر برمیدانده کردیلر اول جناب انلری زخم نیزه وشمشیر ایله
جهنمه کوندردی شمر لعین بر کروه انبوهله اوجنابك اوزرینه یورودی
بی نهایه جنك ومطـارحه دن صکره اوجنابله خیمه لری اراسـنه
حائل اولدیلر وبعضـیلری دخی دیلدیلر که خیمه لره کیروب غارت
ایده لر امام حسـین بوصورتی مشـاهده ایتدکده آواز بلنـد ایله
ندا ایتدیکه ای آل سفیان اکـر دینکز یوغیسـه عار وغیرتکز دخی
یوقمیـدرکه بنم حرممه تعرض ایدرسز شمر لعـین سؤال ایتـدیکه
ای حسین سـنك مقصودك نه در امام بیوردیکه اکرسزك مقصودیکز
بنی قتل ایتمك ایسه اشـته بن بونده یم وسزکله جنك ایده یورم لکن التماس
ایدرینکه بن صاغ ایکن بنم حرممه قصد ایتدرمیه سز شمر ملعون ایتدی
ای ابن فاطمه سنك بو التماسك اجابته مقروندر پس اول حرمه قصد ایدن
ملاعینی کیرودوندروب ایتـدی همان حسـین اوزرینه غلو وهجوم
ایدیکز که بزم مقصودیمز همان انك وجودینی قالدرمقدر غیری دکلدر
واول قوم نابکار اول قدوهٔ اخیار اوزره هجوم ایدوب بر بری آردنجـه
عظیم حمله لر ایتدیلر واوحضرت انلرك حمله لرینی دفعه سعی ایدردی
وچون اول عالیجنابه صوسزلق غلبه ایتمشیدی مرکبنی فرات جانبنه
سـوردی اول مخـاذیل نهر فراته حائل اولوب قومدیلرکه صو
کنارینـه واره واول اثناده رحمت حقـدن بی نصیب وعالم آخرتدن
بی وقوف برملعون امام حسینك جبهه سنه براوق اوردی امام اول اوقی
چکوب چیقـاروب مبارك یوزینه ومحاسـنه قان روان اولـدی
امام مبـارك یوزینی آسمان طرفنه طوتوب ایتـدی (قد تری مانانا
فیه من عبـادك اللهم اجعلهم عـددا واقتلهم بددا ولاتذر علی وجه
الارض منهم احدا ولاتغفرلهم ابدا) اندنصکره خشمناك ارسلان کبی

اول قوم بی پاك ناپاكه جمله ایدوب برجمی خاك هلاکه صالدی مخالفلر نیز وکانه ال اوردیلر اندنصکره امام بیوردی خدانك وحدانیتی حقیچون بو خوارلقده عزت امیدینی طوتارم ویقین بیلورمکه حق تعالی سزی خوار وذلیل ایدوب بنم انتقامی سزدن بر نوعله الور که هیچ خاطر یکزه وفکریکزه کلمامش اوله حصین بن نمیر ایتدیکه ای فاطمه اوغلی حق تعالی سنك انتقامکی بزدن نه کیفیتله الور امام ایتدی سزك اراکزده عداوت القا ایدر خوار وذلیل اولورسز اندنصکره عذابنی سزه حواله ایدر چون امام حسینه یتمش ایکی یره قلیج واوق ونیزه زخملری ایرشدی اوجنابه ضعف طاری اولوب حرب وقتالدن ال چکدی وشویله طوردی واول وقتده اتك التنه بر طاش کلوب مجروح ایلدی وچون دیلدیکه التدن آقان قانی مبارك الی ایله سیله مبارك یوزینه براوق دخی ایریشوب صانجلدی اول اوقی چکوب چیقاروب جراحت موضعلرندن صو اولوقدن آقرکبی قان روان اولدی مبارك پارمقلرینی اول زخم اوزره قودی اللری پرخون اولوب اول قانی باشنه ویوزینه سوردی وایتدی بو هیئت ایله جدم محمد المصطفایه صلی الله تعالی علیه وسلم ملاقی اولسم کرکدر وقانه بویانمش اولدیغم حالده دیسم کرکدرکه فلان وفلان بنی بو حاله قودیلر واول وقتده که ضعف اوجنابه مستولی اولوب حرکته مجالی قالمامشیدی مخالفلر اوجنابك قاتنده بر ایکیشر وارمغه باشلیوب ینه کیرو دونرلردی وقتلنه جسارتی مکروه طوتوب روز قیامتده اتك قانیله مؤاخذه اولنمیه لم دیرلر ایدی تا اول وقته دك که بنی کنده قبیله سندن مالك بن بشیر نام برشخص اوحضرتك باشنه برقلیج اوردی اوحضرت ایتدی (لا اكلت بها ولا شربت) نقلدر که اول شخص کندی بغایت فقیر وفلاکتله عمر کچوردی تا اقبح حالاتله بوفانی دنیادن کچدی وچون شمر لعین کوردیکه لشکر خلقی امام مظلومی قتلده تعلل وتوقف کوستررلر انلره حیقردیکه نیچه تأخیر وتعلل ایدرسز اول ملاعین بوسوزیله رسول رب العالمینك فرزندینك قتلنه اقدام ایدوب زرعة بن شریك التیمی اوجناب ولایت مآبك صول التنه برقلیج اوروب بدنندن جدا ایلدی وسنان بن انس نخعی اتك مبارك کوکسنه براوق اوردی وصالح بن وهب بوش

بوكرينه برنيزه صانجدی پس امام حسينك آت اوزرندن يره دوشدی
ابن سعد اول سرورك قاتنه آت سوردكده اوجنابك همشيره‌سی زينب
خيمه قپوسندن طشره چيقوب فرياد ايديكه ای ابن سعد اوتانمزميسن
بوحالده كه‌سن اباعبد اللهك يوزينه باقه‌سن ابن سعدك كوزلری ياشيله
طولوب بر آخر جانبنه متوجه اولدی وشمر لعينك ترغيبی ايله زرعة
ابن شريك وسنان بن انس اول سرورك ايشنی تمام ايتديلر بعضلر
ايتديلرنضر بن خرشه برص مرضنه مبتلا ايدی امامك قاتنه كلدی
وامامی آتندن دوشوروب مبارك محاسننه ال طولادی اول سرور
ايتدی سن اول ابرص سنكه واقعه‌مده كورمشيدمكه بنی قتل ايتمك
استرسن وبعضلر ايتديلر شمرملعونكه ابرص ايدی امامی ارقه‌سی
اوزرينه ياتوروب مبارك صقالنه ال طولادی اوجناب ايتدی سن
اول كلب سنكه واقعه‌مده كورمشيديكه بكا قصد ايدر ايدك شمر ايتدی
ای فاطمه اوغلی سن بنی كلابه تشبيه ايدرسن پس قليجنی چيقاروب
امامی ذبح ايلدی محبان خاندان نبوی ودودمان منتسبان مصطفوی
اولنلره پوشيده دكلدر امام حسينك شهادتی كيفيتنده دخی نيجه روايتلر
كورلمشدر كه ناطقه‌نك انی نطقه مجالی وسامعه‌نك انی سماعه
احتمالی يوقدر لاجرم بومختصرده بومقدار ايله اختصار اولندی
امام حسينك جسد مباركنده اوتوز اوچ قليج پاره‌سی بولمشلردر
وابن سعد امر ايلدی تا اون نفر آتلو اوجنابك بدن اقدسی
اوزره آت سوروب جسد مطهرينی آتلر اياقلری آلتنده پايمال ايتديلر
واول آتلولرك بريسی اسحق حضرمی ايديكه اول حضرتك كوكلكنی
صويوب المشيدی وبرص زحمتنه مبتلا اولمشيدی نقلدركه امام حسينك
متعلقاتندن كربلاده يتمش ايكی كشی شهيد اولديلر اول جماعتدن انجق
ايكی كشی خلاص بولدی اول ايكی كشينك بريسيكه مرقع بن ثمامة
اسديكه ابن سعد انی ابن زياد قاتنه كوندرمشيدی وبريسی دخی ابن
سكينه‌نك مولاسی ايدی اول جناب مقتول اولدقدنصكره بونك دخی بوينی
اورلمق مراد اولندقده بن عبد مملوكم ديمكله خلاص اولدی وامام شهيد
مظلومك اولادندن ايكی كشی بی اولدرميوب ابقا ايتديلر بريسی
زين العابدين علی بن حسين كه اول وقتده مريض ايدی وبريسی عمر

بن الحسین که مراحل عمرندن ایکی یل قطع ایتمشیدی ابن سعد کوفه طرفنه دونوب کتدکدنصکره اهل قریه کلوب اجساد شهدای کربلایی اول موضعده دفن ایتدیلر رضی الله تعالی عنهم (روایتده کتورمشلردرکه امام حسینك سراو یلنی یعنی طونی حرب بن کعب صو یوب چیقارمشیدی اول سیبدن انك اللرنده قیش کونلرنده قان وایرك اقار ایدی و یاز کونلرنده انك هر ایکی اللری قورو اغاج کبی اولوردی وقیس بن اشعثکه اول جنابك قطیفهٔ خزنه تصرف ایتمشیدی اندنصکره خلق اکا لقب قو یوب قیس قطیفه دیر اولدیلر (احمد بن اعثم کوفی تاریخنده مسطوردرکه اول کیمسه که امام حسینك جسدندن کوملکنی الوب کیمشیدی برعلت عظیمه مبتلا اولوب یوزینك قیللری دوکلدی اول کیمسه که انك طوننی کیمشیدی فی الحال مریض اولوب آخرعمرینه دك یرندن قالقمغه قادر اولمادی واول کیمسه که امام حسینك دستاربنی صاردی جذام زحمتنه مبتلا اولدی واول کیمسه که انك زرهنی آرقه سنه کیدی مجنون ومغلوب العقل اولوب نه دیوب ونه اشلیه جکنی بیلمز اولدی (وینه احمد بن اعثم کوفی ایدرکه امام حسینك قتلی کونلرنده برقزل توز پیدا اولوب جهانی مظلم ایتدی شو یلکه خلق بر برینی کورمز اولدیلر ظن ایدرلردیکه بوغبار مقدمهٔ عذاب خدادر و برساعتدنصکره غبار مرتفع اولوب عالم منجلی اولدی وحسینك قتلندنصکره آنی بر پرده قرار ایتمیوب هرطرفه روان اولوردی و برلحظه دنصکره کلوب یوزینك موی و پرچمی اول جنابك قاننه سوروب رنکین ایدردی ابو المؤید خوارزمی ایدر اول آت اوقدر باشنی یره اوردیکه نفسی منقطع اولدی (ایدرلرکه چون حسینك اهل بیتی حسینك آتنی صاحبسز کوردیلر حال نه اولدیغنی بیلوب نوحه وفریاده باشلدیلر زینب بنت علی جمله دن مقدم ناله وزاری قیلوب یوزینه لطمه لر اوردی وایتدیکه (وامحمداه علیك تنزل ملائکة السماء بکرز که حسینك باشنه نلر کلدیکندن خبرك یوقدر وانی نه صورتله اولدوروب صحرایه آتدیلر وامحمداه انك اولاد وعیالی اسیر اولوب دستکیر ومحبوس اولمشلردر ودشمن ودوست انلرك حاللرینه اغلامشلردر واول جماعته ترحم ایتمشلردر (روایتدر چون امام شهید مظلوم جوار رحمت حقه ایرشدی پس شمر ذی الجوشن لعین برجماعتله انلرك خیمه لرینه متوجه اولوب یغما وتاراجه ال اوزاتدیلر

وقليل وكثيرونقيروقطميربوالدقلربنى الديلرو برخيمه يه كه امام زين العابدين
انده خسته ياتور ايدى ايچرو كيرديلر شمر قليج چيقاروب ديلديكه
زين العابدينك ايشنى تمام ايده حميد بن مسلم ايتدى سبحان الله برخسته
معصومدن نه استرسن وحق تعاليدن قورقوب اوتانمزميسنكه برطفل
معصومك باخصوصكه مريض اوله قتلنه اقدام ايدرسن شمر ايتدى ابن
زيادك فرمانى انك اوزرينه دركه حسينك مجموع اوغللربنى اولدورم
وعمر بن سعد اوبابده زياده منع مبالغه ايتمكله شمر لعين اول امر قبيح وفعل
شنيعدن ال چكوب امر ايتدى تا اهل بيت محمد المصطفانك صلى الله
تعالى عليه وسلم خيمه لرينه آتش صالوب ياقديلر (بيت) باچنين سنكد
ايها كه ازان قوم آمد ❊ ازسما سنك نبايد زهى مستنكر ❊ اينچنين
واقعهٔ حادث وانكاه هنوز ❊ چرخ كردان وفلك روشن وخورشيد انور ❊
ديمشلر دركه چون سنان بن اوس لعين امامى قتل ايلدى اكا ديديلركه
رسول خدانك قزى فاطمه نك رضى الله تعالى عنها اوغلى امام حسين كه
جلالت حسب وطهارت نسبده ديار عربده نظيرى يوغيدى انى قتل
ايتدك مناسب اولان اولدركه اول مقابله ده عمر بن سعددن برعظيم نعمت
طلب ايده سن زيرا ابن سعد سكا خانه لر طلوسنجهماللر ويرسه ينه سنك
ايتديكك خدمتك حقنى ادا ايتمامش اولور اول بى عاقبت يعنى سنان بن
اوس دخى ابن سعدك قاتنه واروب بو بيتلرى اوقودى (شعر) اوقى
ركابى ذهبا وفضة ❊ انى قتلت سيد المحجا ❊ وقتلت خير الناس اما وابا ❊
ابن سعد سنانى تعزير ايدوب ايتدى اكر ابن زياد سندن بو سوزى ايشيدرسه
سنك بوينكى اورر (وبر روايت دخى اولدركه ابن سعد اول جنابك مبارك
باشنى بشير بن مالك وخولى بن يزيد نام كيمسه لر ايله زياده كوندردى
بشير واروب امامك رأس مقطوعنى ابن زيادك حضورنده زمينه قودقده
بو بيتلرى اوقودى (شعر) املاء ركابى ذهبا وفضة ❊ انى قتلت ملك
المحجا ❊ ومن يصلى القبلتين فى الصبا ❊ قتلت خير الناس اما وابا ❊
وخيرهم ان يذكرون النسا ❊ فى ارض نجد وحرا ويثربا ❊ ابن زياد
بو سوزدن غضبه كلوب ايتدى امام حسينك بو صفتلر ايله متصف اولديغنى
بيلديكدنصكره انى نيچون اولدردك والله كه بندن سكا هيچ برخير ايرشمسه
كركدر بلكه سنى انك قاتنه كوندريرم ديوب امر ايتدى بوينى اورديلر

﴿ عمر بن سعدك اهل بيت آل رسولی كوفه یه ایلتوب ﴾
﴿ ابن زیاد انلری كوفه دن شامه كوندردیكی بیان اولنور ﴾

ابو حنیفهٔ دینوری ایدر كه همان اول ساعتده كه امام حسین قتل اولندی عمر بن سعد بلا تأخیر انك باشنی ابن زیاده كوندردی وایرتسی كون بلا توقف كندی دخی كوفه طرفنه عزم ایتدكده رؤس شهدایی قبائل عربه تقسیم ایدوب یوردی اول باشلری نیزه یه دیكوب ابن زیاده آلای كوسترهلر رؤس شهدادن یكرمی ایكیسنی هوازن قبیله سنه ویردی واون دردینی بنی تمیمه ویردیكه انلرك رئیسلری حصین بن نمیر ایدی كنده قبیله سیكه انلرك ریاستلری قیس بن اشعثه متعلق ایدی اون اوچ كله دخی انلره ویردی والتی كله دخی بنی اسد قبیله سنه ویردیكه انلرك مهترلری هلال بن اعور ایدی وبش كله قبیلهٔ اردشیره واون ایكی كله دخی قبیلهٔ ثقیفه تسلیم ایلدی وامام حسینك نساواولاد وجاریه لرینی محملره بندیروب كوفه طرفنه توجه ایلدی مخالفلردن بعضیسی بوحالی كوروب ایتدكاری ایشلره پشیمان اولوب كریه وزاری ایدرلردی امام علی زین العابدین ار باب شقاقك اغلدقلرینی ملاحظه ایدوب ایتدی بوجماعتكه بنم پدر وبرادرلریمك وابناء اعمامك مقتول اولدقلرینه اغلرلر پس انلری قتل ایدن بوجماعت دكلمی ایدی یعنی هم قتل ایدرلر وهم قتل ایتدكارینه اغلرلر (ایدرلر كه چون خولی بن یزید امام حسینك مبارك باشنی كوفه یه ایلتوب ابن زیادك اوكنده قودی ابن زیاد النده طوتدیغی چوماغیله امام حسینك مبارك اوك دیشلرینی اوردی اول مجلسده حاضر اولانلردن ابن ارقم اكا ایتدی بوالكده كی چوماغله حسینك دیشلرینی اوروب بی ادبلك ایتمه كه بن نیجه كره كورمشمدر كه رسول خدا صلی الله تعالی علیه وسلم اوپر ودندانی اوپر ایدی اندنصكره آواز بلند ایله آغلادی وبرطائفه دخی اكا موافقت ایدوب آغلشدیلر ابن زیاد غضبه كلوب ایتدی (لولا انت شیخ هرم زخرفت عنقك) یعنی اكرسن قوجامش وبونامش اولمیدك شمدی سنك بوینكی اوررایدم زید بن ارقم ایتدی ای معشر عرب خدای تعالی سزدن خوشنود اولماسون فاطمه نك اوغلنی قتل ایتدیكز ومرجانه نك اوغلنی یعنی ابن زیادی كندیكزه امیر وحاكم ایتدیكز نقلدر كه چون ابن سعد كوفه یه ایرشدی دودمان نبوت منتسبلرینی وانلرایله

بيله امام حسينك قز قرنداشى زينبى ابن زيادك مجلسنه كتوردى ابن زياد عليه اللعنه صورديكه من الجالسة يعنى بواوطورن خاتون كيمدر برشخص ايتدى بو ضعيفه على ابن ابى طالبك قزى وامام حسينك قزقرنداشيدر ابن زياد خطاب ايدوب ايتدى (الحمد لله الذى فضحكم وكذب حديثكم) يعنى شكر خدايه كه سزى رسواى ايدوب سزك سوزيكزى يلان چيقاردى زينب جواب ويرديكه شكر وسپاس اول خدايه كه بزى كندى پيغمبر كراميسنه منتسب قيلوب بزم حقمزده (ويطهركم تطهيرا) ديدى وحق سبحانه وتعالى فاسقلرى رسواى قيله و بدكردانلرك سوزلرينى يلان ايليه ابن زياد ايتدى قرنداشك حقنده واهل بيتى حقلرنده صنع خدايى نيجه كوردك زينب ايتدى ايو اكلك غيرى برنسنه كورمدم بنم اهل بيتم برجماعت ايديكه ارادهٔ ازلى انلرك قتلنه متعلق اولمشيدى واول جماعت كندى حقلرنده تقدير ربانى حكمنى مشاهده ايدوب اكا راضى اولديلر وكندى مضجع و مقاملرينه استعجال ايتديلر واى ابن زياد عنقريب خداى تعالى سنى وانلرى برموضعده جمع ايتسه كركدر تا سنكله مخاصمت ايدهلر اى والدهمى جانه فكر ايت اولكون ظفر ونصرت سنكمى اولور يوخسه انلركمى اولور ابن زياد غضبه كلوب زينبه ايذا ايتمك ايستدى عمرو بن حرب المخزومى ايتدى ايها الامير عورتدره وعورتلرك سوزلرينه مؤاخذه اولنميه كلمشدر ابن زياد غضبندن ايتدى اى زينب خداى تعالى حسين بن علينك طغيانى دفعله بكا راحت وآسايش ويردى وانك ومتابعلرينك قتل اولنملرندن بنم قلبمك دردورنجنى كيدردى زينب ايتدى ايو ايش ايتدك كه انك سببيله راحت روح توقع ايدرسن ودودمان نبوتك مهتربنى و بستان رسالت شجرهسنك اصل وفرعنى قيردك كچردك واكر بوده سنك موجب شفاى قلبك ايسه عنقريب سكا برمشقت عظيم اصابت ايتسه كركدر واولكون ايتديكك عمل نامرضينك جزاسنى كورسك كركدر ابن زياد ايتدى بو خاتون اظهار جزع وفزع ايتمز بلكه شجاعتنى كوسترر وفصاحتنى اظهار ايدر وبو خاتونده بوايكى صفت غريب وبديع دكلدر زيرا باباسى هم شجيع وهم شاعر ايدى اندنصكره ابن زياد امام زين العابدين جانبنه متوجه اولوب ايتدى حق تعالى على بن الحسينى يعنى زين العابدينى اولدرمشكه انى حياتده كوره يورم و بر روايتده

صوردیکه سن کیمسن اول ایتدی علی بن الحسینم ابن زیاد ایتدی ندندر که
حق تعالی سنی اولدرمامشدر امام زین العابدین جواب ویرمدی ابن
زیاد ایتدی نیچون جواب ویرمزسن امام ایتدی کندمدن بیوك بر برادرم
وار ایدی سزك الیکزده مقتول اولدی قیامت کوننده انك قانی سزدن
طلب ایتسم کرکدر ابن زیاد ایتدی انی حق تعالی اولدردی بز اولدرمدك
امام ایتدی (الله یتوفی الانفس حین موتها وما کان لنفس ان تموت الا
باذن الله) ابن زیاد ایتدی (انت والله منهم) یعنی سنی دخی اولدررز وینه
ابن زیاد ایتدی کوریکز واحتیاط ایدیکز بو اوغلان بلوغه ایرشمشیدر
یوخسه ایرشمامشیدر اول مجلسده حاضر اولانلردن مروان بن معاذ
الاحمری تفحص ایدوب عرض ایتدیکه بلوغه ایرشمشدر ابن زیاد ایتدی
بو اوغلانی اولدر زینب بنت امیر المؤمنین امامه صاریلوب ایتدی ای ابن
زیاد پیغمبرك اهل بیتنی اولدرمکدن طویمدکمی ای ابن زیاد باوجود که
دعوای قرابت ایدرسن انی اولدرمه واکر بویله محظوره اقدام ایدوب
اولدرملو اولور ایسك اول بنی اولدر امام زین العابدین ایتدی ای عمه سن
خاموش اول اکا جواب بن ویره یم اندنصکره ابن زیاده متوجه اولوب ای
ابن زیاد بنی قتلله تهدید ایدرسن وبلمزمیسنکه قتل وقتال بزم جمله
عادتمزدندر وبز شهید اولمغی حضرت بارینك عنایت و کرامتلرندن
بیلورز ابن زیاد بر لحظه متفکر اولوب کندی ملازملرینه ایتدی بنی
بو جماعتك کفت و کوی وابرامندن خلاص ایدیکز و بونلری بو قصردن
قالدیروب فلان سرایه قوندریکز فرمانی موجبله عمل ایدوب دیدیکی
کبی ایتدیلر (نقلدر که چون امام حسینك باشنی ابن زیادك قاتنه کتوردیلر
ابو برزه یی حضورینه کتوردوب ایتدی روز قیامتده بنم حالم وحسینك
حالی نیجه اولسه کرکدر ابو برزه جواب ویردیکه خدای تعالی اعلمدر ابن
زیاد ایتدی سن بو بابده بیلدیککی سویله ابو برزه ایتدی بنم ظنم بودر که
حسینك شفیعی محمد رسول الله اولسه کرکدر صلی الله تعالی علیه
وسلم وسنی پدرك زیاد شفاعت ایتسه کرکدر ابن زیاد ایتدی مجلسدن
چیق کیت اکر سن بنم ظل حمایتمده اولمیدك سنك بوینکی اورر ایدم (روایتده
کتورمشلردر که عمر بن سعد کوفه یه واصل اولدقدنصکره ابن زیاد
بیوردی تا خلق مسجد جامعه جمع اولدیلر وکندی منبره چیقوب ایتدی

سپاس وستایش اول خدایه که حقه مرکزنده قرار و یروب یزیده
ودوستلرینه نصرت احسان ایلدی وکذاب بن کذابی یعنی حسین بن
علی یی وانك اتباع واشیاعنی هلاك ایلدی وچون ابن زیادك کلامی بومقامه
ایرشدی کبار شیعه دن برپیرکه اکا عبدالله بن عفیف الازدی دیرلردی
وانك بر کوزی حرب جملده وبر کوزی برغیری حربده شهید اولمشیدی
ایتدیکه ای ابن مرجانه کذاب سنسن وسنك پدرکدرکه سکا امارت
ویرمشدر ومسلمانلرك اوزرینه مسلط قیلمشدر ای خدانك دشمنی اولاد
انبیایی اولدررسن وانلرك حقنده مسلمانلرك منبرلری اوزرنده بونوعدن
کلمات سویلرسن ابن زیاد غضبه کلوب ایتدی من المتکلم یعنی بوسوزلری
سویلین کیمدر عبد الله ایتدی (انا اتقتل الذریة الطاهرة وتزعم انك علی
دین الاسلام این اولاد المهاجرین والانصار من طاعتك علی لسان
محمد رسول رب العالمین) بوسوزدن ابن زیادك غضبی زیاده اولوب انك
اخذ وحبسنه فرمان ایتدی پس ابن زیادك اعوانی عبدالله بن عفیفی
طوتدیلر وازد قبیله سندن برجماعت وعبداللهك اوغلاری هجوم وغلبه
ایدوب عبداللهی اول ظالملرك اللرندن خلاص ایدوب منزلنه اولاشدردیلر
وابن زیاد منبردن اینوب کوفه اعیانیله قصر الاماره یه کتدی
وعبدالله بن عفیفدن وانك جرأت وجسارتندن انلره شکایت ایلدی
اهل کوفه حق امیرك الندهدر عبدالله بن عفیفی عنقله امیرك سرهنکارینك
اللرندن الدقلرندن بزم غصه مز امیرك غصه سندن زیاده در دیدیلر
بوسوزدن ابن زیادك خشمی آتشی اشتعال بولوب بیوردی تا عبداللهك
قبیله سی رئیسلرینی طوتوب محبوس ایتدیلر اندنصکره محمد بن اشعثه
وعمرو بن حجاجه وشیث بن ربیعه یه امر ایتدیکه واریکز اول ظاهری
وباطنی کور اولان عبدالله بن عفیفی بنم قاتمه کتوریکز انلردخی عبداللهك
منزلنه متوجه اولدیلر ازد قبیله سنك خلقی ممانعت ایدوب عبداللهی
انلره ویرمدیلر ابن زیاد بومعنایه مطلع اولوب مضر قبیله سنی انلره
امداد کوندردی وهر ایکی فریق اراسنده قتال فاحش ظهوره کلوب
چوق کیمسه مقتول اولدیلر عاقبت ابن زیادك سپاهی غالب اولوب وابن
عفیفك سرایی قپوسنی قیروب ایچرو کیردیلر وعبداللهك قزی فریاد ایتدیکه
ای پدر دشمنلریالك قلیجلر ایله ایچرو کیردیلر عبدالله ایتدی سهلدر یعنی
الم چکمه نسنه یوقدر وقلیجی بکا ایرشدر قزی قلیجی باباسنك النه ویردی

ابن عفيف بر ساعت اعدا ايله جنك ايدوب عاقبت كرفتار اولدى چون
انى قصر الاماره يه ايلتديلر ابن زياد انى كوروب ايتدى الحمد لله اى كوركه
اسير ودستكير وفضيحت ورسواى اولدك عبد الله ايتدى خدا حقيچون
اكر بنم نور چشمم نقصان بولميدى بن روشن جهانى سنك باشكه تنك
وتاريك ايدردم ابن زياد ايتدى اى كندو جاننك دشمنى عثمان حقنده
نه ديرسن ابن عفيف ايتدى اى بنى علجك قولى ومرجانه اوغلى بو سؤال
سنك خاطريكه ندن كلدى عثماندن ايولكدن غيرى نسنه وجوده كلمدى
لكن خلايق انى مقبول طوتميوب اوله جق ايشلر اولدى حق تعالى
انكله واكا ظلم ايدن جماعتك مابينلرينى حكم وفصل ايده اندن سؤال ايتمه سن
كندى حالكدن وپدريكك حالندن و يزيدك حالندن سؤال ايت ابن زياد
ايتدى تاسن موت شربتنى طاتمدقجه بن سندن هيچ برنسنه سؤال ايتمزين
ابن عفيف ايتدى بنم خداى تعاليدن دائما مسئلت ونيازم بودركه
بركيمسه نك قليجيله مقتول اولم كه اول كيمسه حق تعالينك رحمتندن
ايراقرق واعنته يقينرك اوله بنم كوزلريمه آفت ايريشه لى حصول شهادت
دولتندن مأيوس اولمشيدم شمديكى حالده بيلدمكه بنم دعام عز اجابته
قرين اولديكه العن خلق الله واشد فساق النده مقتول اوليورم بوكلماتدن
ابن زيادك غضبى ازدياد بولوب بيوردى تا بيرعززك بوينى اوروب جسدنى
بردار ايتديلر اندنصكره ابن زياد جندب بن عبد الازدى يى مجلسنه احضار
ايتديروب ايتدى اى خدانك دشمنى سن حرب صفينده على بن ابى طالبله
بيله ميدك جندب ايتدى بلى بن هميشه انك محبلرى زمره سندن اولسم
كرك وتحقيق بودركه بن اولحضرتك خدمتكارلغى ايله مباهى
ومفتخرم ومتصل سنك و پدريكك دشمنىيم على الخصوص شمديكه
محمد المصطفانك فرزندينى وانك قرنداشلرينى واشياع واتباعنى اولدردك
وغضب جبار منتقمدن قورقمدك ابن زياد ايتدى سن خود اول كوردن
يوز مرتبه بى شرم وبى حيارك ايمشسن و بن سزك امثالكزك قانلرينى
دوكمكى مستلزم تقرب خدا بيلورم جندب ايتدى بنى قتل ايتمك موجب
سخط حضرت عزت وسبب بعد رحمتدر وسنك سياستكدن هيچ انديشه
ايتمزين زيرا هر چندكه سن بزى مذلتله قتل ايده سن سنك اول فعلك
بزم مستلزم رفعت درجه مز و موجب علو رتبه مز اوله كركدر

وظاهردر كه بنم عمرمدن نه باقى قالمشدر وسنك تهديد ووعيدكدن خدمت خاندان مصطفانى ومرتضايى قيوب اندن ابراوتبرا ايتمسم كركدر هرنيجه ديلرايسه‌ك اويله ايت ديلديككدن كيرو قالمه ابن زياد ايتدى بوقوجه‌يى بنم مجلسمدن طشره ايديكز كه خرافت يعنى بونامشلق اكابول بولمشدر اندنصكره جندبى مجلسدن طشره چيقاردیلر ديوانه للك بهانه سيله اول مهلكه‌دن خلاص بولدى اندنصكره ابن زياد امام زين العابدينك وامام حسينك حرم محترمنك اسباب سفرلرينى تداركه مشغول اولوب امر ايتديكه تارجزبن قيس ومحصن بن ثعلب وشمر ذى الجوشن اول جماعتى دمشقه ايلتوب يزيدايله ملاقات ايتديلر وامام شهيدك سرمباركنى يزيدك اوكنه قوديلر برروايتده رجز وبرروايتده شمرتكلمه كلوب ايتدى بوكشى يعنى امام حسين اهل بيتندن اون ايكى كشيلرايله وشيعه‌سندن التمش نفر كيمسه‌لرايله كربلايه كلديلرو بزاشكرفراوانله انلره متوجه اولدق وملاقات ايتديكمزده اكا ايتدك ياابن زيادك حكمنه رضا ويروياخود جنكه حاضراول امااول يعنى حسين قتال اختيار ايلدى بزدخى طلوع آفتابدن قوشلق وقتنه دك بازچرخى صيداوزرينه ايتدكبى انلرك اوزرينه هجوم ايتدك وفرصت قليلده انلرك روزكارلرندن دمارو هلاك كتوردك شمدى اول قومك اجسادى صحراده ياتورو انلرك ثوابى خون آلوده وغبر طاهرو حرارت آفتاب انلرى اريدوب نابود ايدرو باداول فرقه‌نك لاشه‌لرى اوزرينه طپراق صاچرانلرك بدنلرى غداى كركس وعقابدر ومرجع مصيرلرى عذاب وعقابدر يزيدپليد كه بوسوزلرى ايشتدى برساعت باشنى آشفغى ايدوب تفكره واردى اندنصكره باش يوقارى قالديروب ايتدى والله كه حسينك قتلنك غيرى طاعت وخدمتكزدن راضى ايدم خدا حقيچونكه اكرانى بنم قاتمه كتور يديكزاندن عفوايدردم مرجانه‌نك اوغلنه لعنت اولسونكه بوقبيح اولان امر شنيعه اقدام كوستردى واول زمانده مروانك قرنداشى عبدالرحمن بن الحكم اول مجلسده ايدى ايكى بيت انشاايتدى انك مضمونى بوايديكه اول كربلا طپراغنه صالديغكز مقتوللر قرابت جهتيله ابن زيادبداصلدن بزه اقرب ايديلر كورجهانك حالى نه منوال اوزره دركه سميه اوغلنك ذنوبى ريك بيابان عددينى تجاوزايتدى ورسول خدانك دخترندن نسل قالمادى يزيدايتدى اويله در

لعنت اولسون مرجانه اوغلنه كه اندن بويله بر ايش ظهوره كلدی وفاطمه
اوغلی حسين كبی بركشی يی قتل ايلدی حق اكبرك وحدانيتی حقيچون
كه اكر بن اول لشكرك سرداری اولايدم حسينك ملتمسنی اجابته مقرون
ايدردم اكر كندی فرزندمی اكا فدا ايتمكه كركلو اولايدم حسيندن
دريغ ايتمز ايدم (بعض كتبده كورلمشدر كه يزيد بونك امثالی سوزلری
انك ايچون اسانه كتورديكه خلق عالم امام حسين واصحابنك قاتللرينه
سب ولعنت ايتديلر وكندويه دخی چوق توبيخ وسرزنش كوستردیلر
اندنصكره يزيد براتون سنی كتوردوب امامك رأس مباركنی اول سنی يه
قودی واهل مجلسه توجه ايدوب ايتدی بو باش اول كشينك باشيدركه
عله مفاخرت ايدرد يكه بنم پدرومادروجدم سنك پدرومادروجدكدن
يكركدر امابنم پدرم يزيدك پدرندن يكركدر ديديكی مسلمدكلدرزيرا انك
پدری بنم پدرمله ايكيسی خلافت طلب ايدوب بربريله محاربه ايتديلر
وخدای تعالی خلافتی بنم پدرمه ارزانی طوتدی بس بوجهتدن
بنم پدرم انك پدری اوزره فضيلتی وضوحه ايريشور امابنم انام يزيدك
اناسندن يكركدر ديديكی مسلمدرزيرا كه فاطمه بنت رسول الله در جميع
نسوان عالمدن فاضلركدر وامابنم جدم يزيدك جددندن يكركدرد يديكی
انده هيچ كيمسه نك اشتباهی يوقدر عالمده كيمك حديدركه انك جدیله
دعوای مساوات ايليه اما حسينك بن يزيددن يكركم ديديكی مكر قرأنده
بوآيتی اوقومامشدر (اللهم مالك الملك تؤتی الملك من تشاء وتنزع الملك
ممن تشاء وتعز من تشاء وتذل من تشاء بيدك الخير انك علی كل شیء قدير)
اندنصكره النه برچوماق الوب امام حسينك اوك دیشلرينه اوردی
ايتديكه حسينك نه كوزل لب ودندانی وار ايمش اول مجلسده حاضر
اولنلرك بريسی ايتدی ای يزيد سن حسينك اوك ديشلرينه چوماق اوررسن
حال بوكه بن كورمیشم حضرت رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم انك
اوك ديشلرينی اوپوب بو اهل جنت جوانلرينك سيدلريدرديدی (ابو المؤيد
خوارزمی ايدر اول زمانده كه يزيد پليد النده كی عصا ايله امام حسينك
مبارك لب ودندانني اوردی اول مجلسده بولنانلردن سمرة بن جندب ايتدی
(قطع الله يدك يا يزيد عصايی بريره اوردك كه اول سنك عصا ايله اورديغك
يری رسول اللهك صلی الله تعالی عليه وسلم اوپديكنی بن چوق كورمشمدر
يزيد ايتدی اكر اصحاب رسولدن اولديغك مانع اولايدی سنك بوينكی

اورردم سمره ایتدی عجب حالندر که رسول خدانك خاطری ایچون بنی
ملاحظه ایدرسن واو حضرتك خاطری ایچون انك اولادینه رعایت
ایتمزسن بو سوزدن خلق اغلامغه باشلیوب قریب اولدیکه رفتنه حادث اوله
(ابو حنیفهٔ دینوری ایدر چون امام حسینك اهل بیتنی دمشقده ایلندیلر
یزید بیوردی تا انلری سرایك حرمنه ایندردیلر وقوشلق طعامی وقتلرنده
یزید امام زین العابدینی وقرنداشی عمری دعوت ایدوب طعامی بیله
یرلرایدی و یزیدك درت یاشنده براوغلی وارایدی عمر بن الحسین دخی
درت یاشنده کیرمشیدی برکون یزید عمره ایتدی بنم اوغلوم له کورش طونه
بیلورمیسن عمر ایتدی برقلیج انك الندهو برو بر قلیج بنم الدهو برنا انکله قتال
ایده بز یزید خوش وقت اولوب عمری سینه سنه چکدی وارسلان اوغلی
ارسلان اولور دیدی وچوق زمان کچمیوب امام حسینك اهل بیتنی
اعزاز واکرام ایله یانلرینه اوتوز نفر آدم قوشوب مکه یه کوندردی زینب
بنت علیدن منقولدرکه ایدردی یزیددن مروتلورك برفاسق کورمدم

﴿ ابن زبیرك خلافتی ومخالفتی ومدینه نك غارات اولندیغی بیان اولنور ﴾

چون امام حسینك قتلی خبری حجازه ایرشدی عبد الله بن زبیر مسناد یده
عرب ورؤسای مکه یی احضار ایدوب منبره چیقدی وخطبانك رسم
وعادتلری اوزره حمد خدا وتصلیهٔ محمد المصطفایی ایراد ایتدکدنصکره
ایتدی قطان ولایت عراق وسکان اقطار وآفاقك اکثری فاجرلر وغدارلردر
وکوفه اهالیسی لؤم ودنائت وغدر وخدیعتده اهل عراقك اشد واشنعیدر
بو سوزلردن مقصودم اولدرکه کوفیلر حسین بن علی یی که خلقك مهتر
وبهتری ایدی وسائل ورسائل ایله ولایتلرینه دعوت ایتمشلرایدی اوجناب
دخی حرمدن طشره چیقوب هنوز کوفه یه داخل اولمادن بنعمان اول
خلق که انك یمنته داخل اولوب مقدم شریفنه منتظرلر ایدی قارشولیوب
یوزینه قلیج چکدیلر تا اول رسالت دودماننك سروری واکثر اهل بیتی
اول جماعتك تیغ ظلم وستملریله مقتول اولدیلر اندنصکره امام حسینه
دعاوثنا و یزیدك معایبی تعدادینه کیردی وانی شرب خمر وسائر محرمات
ارتکابنه منسوب ایتدی وخلقی کندو یه متابعت ومبایعته دعوت قیلدی
(بعض روایتده وارد اولمشدرکه چون عبد الله بن زبیر مکه یه کلدی
وامام حسین مکه دن چیقوب کوفه یه کتدی ابن زبیر ایتدی اکرچه

بنم خاطرمده يزيده مخالفت داعيه سى يوقدر امايزيدك بيعتى قلادهسيله متقلد اولمزين وحق تعاليك حرمنه صغندم تاخلقك امر ونهيندن امين وآزاده اولم وچون يزيد ابن زبيرك كندويه بيعتدن اباوامتناعنى اشتدى كندى سرهنكلرندن برينى مكهيه كوندروب ايتدى مكهيه وارد بلغكده اكر ابن زبيرى مطلع ايتدهبولور ايسك اندن بكا بيعت اليويروالا بوغازينه زنجير طاقوب بنم حضورمه ايرشدر اول سرهنك فرمان موجبيله طى منازل ايدوب مكهيه كلدى ويزيدك سوزلرينى ابن زبيره عرض ايلدى ابن زبير اول سرهنكه ايتدى وار كلديككك جانبه كيت نه بن يزيده بيعت ايدرين ونه او بله خوارلغله كردنمه زنجير طاقديريرين سرهنك ايتدى مكر يزيده خلاف وعدم اطاعت داعيهسى طوتارسن ابن زبير ايتدى يوق بن يزيده مطيع ومنقادم لكن نفسم اكا راضى اولمزكه بن يزيده بيعت ايدم وياخود ذلت وخوارلغله كردنمه زنجير طاقديرم سرهنك كيرو دمشقه كلوب ابن زبيردن اشتدكارينى يزيده عرض ايلدى يزيد بونوبت نعمان بن بشير الانصارى يى وعبدالله ابن عصار الاشعرى يى ومسلم بن عقبة المزنى يى اشراف كبار شامدن يدى نفر كيمسهلره رفيق ايدوب مكهيه كوندردى تا عبدالله بن زبيرى يزيدك بيعتنه دعوت ايدهلر اول جماعت قطع مسافه ايدوب حرم مكهيه ايرشديلر ابن زبيرى برمجلسده بولوب انى يزيدك بيعتنه دعوت ايتديلر واولبابده زياده ابرام ومبالغه كوستر ديلر ابن زبير مجلسى خلوت ايدوب نعمان بن بشيردن صورديكه بنى يكركم يوخسه يزيدمى وبنم پدر ومادر وعمه وخالتمى يكركدر يوخسه يزيدك پدر ومادر وعمه وخالتهسيمى يكركدر نعمان ايتدى سنك قوم وقبيله كك اصلا يزيدك قوم وقبيلهسنه مناسبتى يوقدر زيرا سنك پدرك زبيردر واناك اسما بنت ابى بكردر وخالهك عايشهٔ صديقه در وسنك پدر يككك عمهسى خديجه در عبدالله ايتدى يزيده بنم بيعتم حقنده نه ديرسن نعمان ايتدى بكا خوش كلمزكه سن يزيده بيعت ايدهسن اندنصكره عبدالله بن زبير مخالفت اظهار ايدوب شامدن كلنلر انك اطاعتندن مأيوس اولدقلرى حالده دونوب شامه كلوب يزيده كيفيت احوالدن خبر ويرديلر انلر شامه دونوب كتدكارنصكره ابن زبير تهامه وحجاز خلقنى كندويه بيعته دعوت ايتدى دوكليسى

مبایعت ایدوب انجق ابن عباس و محمد بن ابی بکر بیعت ایتدیلر ابن زبیر یزیدك والیلرینی مکه ومدینه دن سوروب چیقاردی و برقولده مروان ابن حکم اولاد وعیالیله شامه کتدی چون یزید بوقضیه دن خبردار اولدی مسلم عقبة المزنی یی امرا واشکریلر دن برطائفه ایله مکه ومدینه اوزره تعیین ایلدی و بیوردیکه ابتدا مدینه یه واریکز ومدینه خلقنی مخالفت وعدم اطاعتدن چکریکز واکر انلردن ابا وامتناع صورتی مشاهده ایدرسه کز اوچکون مدینه ده قتل عام وغارت ایدیکز و بومهم تمام اولدقصکره مکه یه واریکز وابن زبیری اله کتوریکز (ومدینه خلقنك یزیده مخالفتلرینك سببی اول ایدیکه اعیان مدینه دن واولاد صحابه دن برطائفه عبدالله بن حنظله وعبدالله بن عمرو المخزومی ومنذر ابن زبیر وانلردن غیری نیچه کشیلر دمشقه واروب یزید ایله ملاقات ایتدیلر یزید انلره صله لر وجائزه لر و یوز بیك درهم بخش ایدوب کیرو مدینه یه کوندردی انلر مدینه یه کلدکلرنده یزیدك سب وشتمنه باشلدیلر وایتدیلرکه بز برکشینك قاتندن کلورزکه شراب ایچر وطازی کلبلر ایله شکاره کیدر ومجلسنده دف وطنبور چالینور وخدمتنده اولنلر اهل فسق وفساددن عد اولنور ابن حنظله ایتدی بن برشخصك قاتندن کلورمکه انك اوزرینه واروب جهاد ایتمکه بکا نصرت وموافقت ایدر اوغللرمدن غیری کیمسه بولیمسازم مدینه خلقی چون بوسوزی ایشتدیلر یزیدی خلافتدن خلع ایتدیلر وعبد الله بن حنظله یه بیعت ایتدیلر سپاه شام ایله مسلم بن عقبه مدینه یه ایرشمزدن مقدم یزیدك امریله نعمان بن بشیر مدینه یه کلوب اول بلده اهالیسنی یزیده ایتدکلری مخالفتدن منع وتحذیر ایلدی وایتدیکه شام لشکری ایله مقاومته طاقتکز یوقدر همان سزه لازم اولان اولدرکه مخالفت مقامندن رجوع ایدوب معرض هلاکده بولنمیه سز عبد الله بن مطیع عدوی ایتدی ای نعمان سندن متوقع ومأمول اولان اولدرکه حق سبحانه وتعالینك اصلاح بیوردیغی امرك فسادینه وتفریق جماعته سعی ایتمیه سن نعمان ایتدی خدا حقیچون خاطریمه شویله کلورکه لشکر شام مدینه یه کلوب نائرهٔ قتال اشتعال بولدقده سن منهزم اولوب مکه یه قاچرسن و بومسکینلر یعنی قاچمغه قادر اولمیوب مدینه ده قلان ضعفا واولاد وعیال انصار ومهاجرین

چارشو و بازارلرده وزقاق باشلرنده ومسجد کوشه‌لرنده مقتولا یاتوب قالسه‌لر کدر وعاقبت نعمانك دیدیکی کبی اولدی چونکه هجرتدن التمش اوچنجی سنه‌نك ماه محرمی هلالی یوز کوستردی مدینه خلقی اول وقتده والیلری اولان عثمان بن محمد بن ابی سفیانی مدینه‌دن سوروب چیقاردیلر ومدینه‌ده اولان بنی امیه‌یی که جمع کثیرایدیلر مروان بن الحکمك سراینه طولدیلر انلر یزیده عرضحال کوندروب استغاثه قیلدیلر پس یزید عمرو ابن سعید الاشدقه امر ایتدیکه ابطال رجالدن بر کروهله مدینه‌یه متوجه اوله عمرو تمهید معذرته اشتغال ایدوب استعفا ایلدی پس یزید عبدالله ابن زیاده خبر کوندردیکه یثربه کیده ومدینه‌یی فتح ایده کد نصکره ابن زبیرك محاربه‌سنده استعجال کوستره ابن زیاد ایتدی خدا حقیچون بن بوفاسقدن اوتوری مکه غزوه‌سنی رسول خدانك فرزندینی قتله جمع ایتمزین پس مریض وناتوان اولدم دیو بهانه ایدوب کتمدی یزید اول خدمته مسلم بن عقبه‌یی تعیین ایدوب وداع محلنده ایتدی ای مسلم مدینه خلقنی اوچ نوبت بنم اطاعتمه دعوت ایت اکر اجابت ایدرلر ایسه فهو المطلوب والا قتل وغارتده تقصیر کوسترمه واول وقتده مسلمك مزاجی علیل اولمغله یزید اکا وصیت ایلدیکه اکرسن مریض اولدیغك واسطه‌سیله حربه قادر اولمیز ایسك حصین بن نمیری خلافته تعیین ایله و بر وصیتی بو ایدیکه بنی هاشمدن علی بن حسینك تعظیم وتبجیلنده دقیقه فوت ایتمیه‌سن زیرا علی التحقیق معلوم اولمشدر مدینه خلقی ابتداء مخالفتلرنده اکا واروب خلافتی اکا عرض ایتمشلر قبول ایتمیوب ابا وامتناع ایتمش ومدینه‌دن چیقوب چفتلکلرینك برنده ساکن اولوب کنج سلامت وعافیتی مسند خلافت وحکومت اوزره اختیار وترجیح ایتمش چون لشکر شامك قدومی آوازه‌سی مدینه اشرافنك مسامعنه ایرشدی ابن حنظله‌یه ایتدیلر که مروانك سراینده جمع ایتدیکمز بنی امیه‌یی اولدرمك کرکز تا انلردن امین اوله یوز زیرا محتملدرکه دشمن لشکری اوزریمزه کلدکده اول طائفه دخی انلره ملحق ومتصل اولوب بزم اوزریمزه قلیچ چکه‌لر وشهرك نه جانبندن کیرملك ممکن اولدیغنی و بزمله جنك ایتمه‌نك قولاینی انلره بیلدیره‌لر عبدالله بن حنظله ایتدی بورأی صوب صوابدن بغایت بعیددر زیرا اکثر رؤسای بنی امیه بونده درا کر انلر مقتول اوله‌لر یزید

تمام لشکر شامله وابن زیاد دوکلی لشکر عراقله اوزریمزه کلوب اول طائفه‌نك بزدن قاننی طلب ایدرلر پس خصومت ممتد اولوب تعب ومشقت زیاده اولور اما مصلحت اولدرکه بوطائفه‌یه ایمان مغلظه ایله یمین ویره‌یزکه بزمله جنك ایتمیه‌لر ومخالفلره آلات حرب ویرمکله معاونت ایتمیه‌لر اندنصکره اول طائفه‌نك دوکلیسنی شهر مدینه‌دن سوروب چیقاره‌یز مشاهیر مدینه بو رأیی استصواب ایدوب بویله ایتمك کرکدر دیدیلر اندنصکره ابن حنظله بنی امیه‌یه منوال مذکور اوزره یمین ویروب شهردن اخراج ایلدی الابر روایتده مروانی واوغلی عبدالملکی وبرقاچ کشیلری دخی شهردن اخراج ایتمدیلر چون بنی امیه مدینه‌دن طشره چیقدیلر شام طرفنه ایکی مرحله قطع ایتدکلرنده شام لشکرینی کوردیلرکه مدینه‌یه کیدرلر مسلم بن عقبه اول طائفه‌دن اهل مدینه ایله محاربه‌نك اسهل طریقنی سؤال ایتدکده ایتدیلر بزه یمین ویردیلرکه هیچ بو بابده سوز سویلیه‌یز اما عبدالملك بن مروانه یمین ویرمدیلر وعبدالملك حالا شهر مدینه‌ده در مصلحت اولدرکه اکا برجاسوس کوندروب حضوریکه کتوردسن ومشورت ایده‌جك اموری انکله مشورت ایده‌سن مسلم ایتدی عبدالملك برجواندر تجربهٔ روزکار ایله مهذب اولمامشدر بکا بر پیرکاردیده وجنك آزموده کرکدر بو بابده انکله مشورت قیلم اکا ایتدیلر عبد الملك اکرچه جواندر اما تدبیر وتدارك خصوصنده مسلمدر پس مسلم عبدالملکی کتوردوب انکله مشاوره ایلدی عبد الملك ایتدی مدینه حوالیسنه واردیغنده براوتلو وصولو یره نازل اولوب بیورکه اول موضعدن حیوانات ایچون علف جمع ایده‌لر ولشکر تمام آسوده اولدقدنصکره قتاله مدینه‌نك جانب شرقیسندن کیروب وقت صبحدن تا وقت زوال آفتابه دك جنك ایده‌سن وقت زوالدنصکره جنکدن فراغ کوستره‌سن زیرا بو منوال اوزره اولیجق جنك وقتنده کونش شام لشکرینك قفالرینه مدینه خلقنك کوزلری مقابله‌سنه کلور شام لشکرینه محاربه آسان اولور وعبدالملك محاربه بابنده مسلمه اولقدر دقایق حیل تعلیم ایتدیکه مسلم تعجبده قالدی وعبدالملك قوایله عمل ایدوب محاصره‌یی مدینه‌نك طرف شرقیسندن ایتدیلر واول بلدهٔ طیبه‌نك اهالیسی ایسه خندقی جانب غربیدن قازوب اوطرفی استحکام وجدال وقتاله اوطرفدن آماده اولمق اوزره قیام

واهتمام ايتمشلر ايدی چون قضيه بو منوال اوزره اولدی اهل مدينه نك
مقدمات مرتبه لری عكس مقصودی نتيجه ويروب تدبيرلری باطل
اولدی پس جانب شرقيسندن طوروب محاربه يه اشتغال كوستردیلر
هرچندكه مسلم بن عقبه مصالحه يه سعی ايلدی مفيد اولمادی لاجرم
تعبيهٔ سپاه وتسويهٔ صفوفه مشغول اولوب مزاجنده علت اولمغله
خيمه سنده بر تخت قوروب اول تخت اوزرنده قرار ايلدی ورومی
غلاملرندن برينه امر ايتدی علم اعظمی خيمه سی اوكنده ديكوب
محافظه ايده وعبد الله بن حنظله فضل بن عباس بن ربيعه يی كه
جلادت وجرأتده عديل ونظيری يوغيدی مقدمهٔ لشكر تعيين ايدوب
سائرلرينی اكا ملازم وتابع قيلدی وانلر كندیلرينی شام سپاهنه اوروب
انلردن جمع كثيری خاك هلاكه دوشوردیلر وفرار ايدنلر مسلمك خيمه سنه
ايرشديلر فضل اول فرار ايدن جماعتك عقبنه دوشوب خيمه قپوسنه
واردقده كوزی اول علم محافظه سنه مأمور اولان غلام رومی يه
دوش اولوب مسلم اولمق ظنيله باشنه بر قليج اوردی قليج توغلغه سنی
قطع ايدوب باشنه باشندن ديشنده قرار ايلدی فضل كيرو دونوب
بن مسلمی قتل ايلدم ديو فرياد ايلدی چون مسلم فضلك بو فريادينی ايشتدی
خسته ايكن حاليله يرندن قالقوب نعره اوردیكه ايشته بن صاغم
فضلی اولدرسم كركدر ديدی اول ضعفله زره كيوب آته سوار اولدی
وايتدی ای اهل شام سز بويله می جنك ايدرسه كز كركدر خدا حقيچون
هركيمه جنكدن قاچه يزيد انی قتل ايدر اكر جنك ايتمزسه كز باری بندن
تخلف ايتمكز اندنصكره فضله حمله ايدوب بوش بوكرينه برنيزه اوردقده
فضل رحمت حقه واصل اولدی عبد الرحمن بن عوفك اوغلی مسلمه
حمله ايدوب مسلم انی دخی ضرب نيزه ايله يقدی بو جهتدن اهالی مدينه
قلوبنه ضعف وانكسار يول بولوب شام لشكری دلير اولدیلر وآتش
حرب يالكلندی مدينه مسلمانلرندن چوق خلق مقتول اولوب بقية السيف
اولانلرينی دخی شاميلر حصاردر وازه سنه دك كيرو سوردیلر وعبد الله
ابن حنظله يه تير باران ايدوب عبد الله بن غسيل الملائكه نك اوچ نفر
اوغلانلرينی كوزی قارشوسنده اولدردیلر عبد الله بن غسيل بكا
اوغلانلردنصكره ديرلك حرام اولسون ديوانا بر قرنداشی محمد بن ثابت

انصاری ایله جنکه کیروب مقتلرینه بر اوق اصابت ایدوب ایکیسی دخی
شهید اولدیلر مدینه لشکری فراره یوز طوتوب لشکر شام شهره کیردیلر
مسلم منادیلر ندا ایتدردیکه مدینه لرك خون وماللری اوج کونه دك
شامیلره مباحدر واوج کون اوج کیجه اول ملاعین مدینه ده
قتل نفوس ونهب اموال ایتدیلر دردنجی کون مسلم نامنده اولان کافر
مسجده کلوب حکم ایتدی تا شامیلر مدینه لرك خون وماللرندن
ال چکدیلر وینه منادی ندا ایتدردیکه خلق ظاهر اولوب یزیده بیعت
ایدەلر وهر کیم بیعتدن تخلف ایده انك خون ومالی مباح اوله واهل مدینه دن
ابتدا مسلم حضورینه کلن زوجهٔ رسول الله ام سلمه نك اوغلی عبد الله
ایدی مسلم اکا ایتدی یزیده بیعت ایت عبد الله ایتدی کتاب الله
وسنت رسول الله مقتضاسیله اکا بیعت ایدرین مسلم ایتدی شویله بیعت
ایتکه هر قچان یزید سزك اموال واولادیکزه تصرف ایده سزك ایچون
مجال منع اولمیه عبد الله بو تکلیفدن ابا وامتناع ایدیجك مسلم بیوردی
تا عبد اللهك بوینی اوردیلر اندنصکره ابو جهم بن خذیفة العدوی
انك مجلسنه داخل اولدی مسلم اکا ایتدی سن اول کشی سنکه
شامه کلوب امیر المؤمنین سنك حقکده انعام واحسانی مبذول
طوتمشیدی چون شامدن دونوب مدینه یه کلدك یزیدك معایبنی
اظهاره باشلیوب یزید شراب ایچر وارتکاب محرمات ایدر دیدك
اندنصکره بیوردی تا انك دخی باشنی کسدیلر اندنصکره سنان بن معقل
الاشجعی یی که خلیفهٔ بنی هاشم ایدی مجلسه کتوردیلر مسلم اکا ایتدی
خاطر کده میدر طبریه ولایتنده دیمشیدککه مدینه یه واردیغمده
یزید فاسق خلع ایدوب اولاد مهاجریندن برینه بیعت ایدەیم وبنم
اول زمانده سنی قتله قدرتم یوغیدی شمدیکحالده سنی قتله قادرم
تقصیر ایتمسم کرکدر دیو امر ایلدی تا ابن معقلی دخی قتل ایتدیلر
اندنصکره عمرو بن عثمانی مسلمك قاتنه ایلتدیلر مسلم اکا ایتدی سن
اول کیمسه سنکه اهل شامه ملاقات ایتدیککده بن عمرو بن عثمان
ابن عفانم واهل حجازی کوردیککده بن سزك بریکزم دیرسن اندنصکره
امر ایتدی تا انك صقالنی بر بر قوپاردیلر ووقاحت وفضاحتدن
انك حقنده برقیل اوجی مقداری نسنه قومادیلر عبد الملك بن مروان

شفیع اولوب مسلم عمروی اكا باغشلدی چون مسلم قتل ونهب اهل مدینه دن
فارغ اولدی امام زین العابدینی طلب ایلدی امامك مجلسنه حاضر
اولدقده تعظیم وتبجیل کوستردی وانی فراشی اوزره اوتورتدی
ویزید سكا سلام ایدر دیوب اهل فتنه دن احتراز واجتنابی مقابله سنده
یزید حسن مجازات والطف مكافات خصوصنده ایتدیكی وعده لری
سویلدی امام ایتدی (انی كنت ماقول اهل هذه المدینة كارها)
اولحضرت مجلسدن قالقدی مسلم انك ركابنی طوتوب مركبنه سوار
ایلدی مسلم مدینه اهالیسندن التی بیك نفر كیمسه لری قتل ایلدی
وبومرتبه قان دوككده اسراف ایتدیكیچون اكا مسرف دیو اقب قوردیلر
وهجرتدن التمش درت سنه سنده مسرف هنوز مدینه ده ایدیكه
اكا یزیددن نامه كلدیكه مدینه مهماتندن فارغ اولدقد نصكره
كركدركه مكه یه واره سن وعبدالله بن زبیرك ایشنی بتوره سین پس مسرف
امر موجبنجه مكه جانبنه رحلت ایدوب اوجنجی منزلده مرضی
مشتد اولوب حیاتدن مأیوس اولدقده لشكری یزیدك وصیتی اوزره
حصین بن نمیره سپارش ایلدی ووصیت ایتدیكه چون مكه یه وارهسن
كركدركه جد واجتهاد بولندن ابن زبیر ایله حرب قتاله
قیام كوستره سن ودیمه سنكه بو بیت الله در بیت الله اهلی ایله
نیجه محاربه ایده یم اوزریكه لازم اولان اولدركه منجنیقلر نصب ایدوب
بیت كعبه یی ویران ایتمكدن قاچیه سن حصین مذكور سنه اربع وستین
صفری ایدی جبل ابی قبیس اوزرینه منجنیق نصب ایتمكله
حرم محترمه چوق مسلمی تضییق وهلاك ایتدی امام سیوطی تاریخ
خلفاده ذكر ایدركه ظالملرك القا ایتدكاری نارك شررندن استار
وسقف كعبهٔ مكرمه وقرن كبش حضرت اسمعیل علیه السلام كه
كعبه طامنده موضوع ایدی جمله سی محترق اولدی وضرب سنك
منجنیقدن حیطان جدار كعبه دخی منشق اولدی بو اثناده طرف
شامدن یزید مردودك هلاك اولدیغی خبری ایرشمكله حصین ظالم
خائبا وخاسرا دونوب جانب شامه عزیمت ایتدی اهل مكه وعبدالله
ابن زبیر شر وشورلرندن خلاص اولدیلر یزیدك مدت تغلبی انجق
اوچ ییل واوچ آی اولمشدر سنه اربع وستین ربیع الاولندن

واوتوز سکز و بر روایتده اوتوز اوچ یاشنده ایکن اعمال حصدن
حوارین نام محلده مرد اولمشدر

معاویة بن یزید پدری یزید بلیدمرداولدقدنصکره جانشینی اولمشدر

مرادة الاد وارده مسطور در که جلوسندن قرق کون مرورنده
بر کون جامع دمشقده منبره صعود ایدوب برخطبهٔ بلیغه اوقیوب ایتدیکه
بوامر خلافتده اب وجدم حق اوزره دکللر ایدیکی جمله عالم خلقنك
معلومیدر اویله اولسه بنده نه بوکار خلافته لیاقت ونه تاب ناچیمه
طاقت واردر پس ایمدی بن کندیمی خلافتدن خلع ایتدم هر کیمی
لایق کوررسه کز نصب ایدك دیوب ومنبردن اینوب خانه سنه کیروب
عبادته مشغول اولدی وقرقنجی کون رحمت رحمانه واصل اولدی
مفهوم (یخرج الحی من المیت) بونده ظهور بولدی
رحمة الله تعالی رحمة واسعة

حکومت مروان بن الحکم

مروان بن الحکم ابن ابی العاص بن امیه زمان معاویه ده برقاچ دفعه
والی مدینهٔ منوره اولمشدی معاویة بن یزید کندویی خلافتدن خلع
ایتدیکی ایامده اهل شام ایکی فرقه اولوب بر بلوکی خالد ابن یزید وبر بلوکی
عبد الله بن الزبیر جانبنده ن ایدی بو اثناده مز بور مروان
مدینه دن دمشقه کلمشیدی خلقه خالد بن یزید طفلدر زیرا طوقوز اون التی
یاشنده اولوب کار خلافته لایق دکلدر عبدالله بن زبیره بیعت واکا بیعت
واطاعت ایلك حضرت رسالت صلی الله تعالی علیه وسلمك اقرب
اقرباسندندر وعامل وفاضل وشجیع وصالح وعابد وکامل واختیار
ودیندار کیمسه در خصوصا حجاز ویمن ومصر وعراق وخراسان وفارس
تحت حکمنده دراصلا کندویه خلیفه اولمق احتمالی ویرمزدی عبدالله
ابن زیاد ظالمکه حضرت حسینك قاتلیدر اولحلده کوفه دن شامه کلوب
بنی امیه دن غیری خلیفه اولنجه حال مشکل اولوب قتل وتخریب حرمین
مقابله سنده جمله مز مخذول ومقتول اولمق لازم کلور وسن شمدی بکحالده
جمله نك اختیاری واولو سیسین خصوصا ابن عم حضرت عثمان
سن مسندامارته کچوب خالدی ولی عهد ایله دیواغر اوخلافته اطماع

ایتدی رؤسای ناسك اكثری بنی امیه وتوابعی بنی امیه اولمغله مقبول
ومناسب ردیلر یله دمشقده سنه خمس وستین محرمنك اوائلنده مسند امارته
جلوس ایتدی وضحاك ابن قیس که امیر دمشق ونعمان بن بشیر انصاری که
رضی الله تعالی عنه والی حمص ایدی بونلر طرف ابن زبیردن اولوب
خلقی بیعتنه دعوت ایدرلردی عبدالله ابن زیاد سعیله مروان طرفنده
خلق وفرت وکثرت اوزره بولندیغنده ضحاك توابعیله برقاچ بیك آدمله
چیقوب مرج راهط نام مکانده قرار ایتدی پس مروان وعبدالله وحصین
جمع کثیر ایله اوزرینه واروب یکرمی کون علی الاتصال جنك وجدال
قیلدقدنصکره عاقبت الامر ضحاك مقتول وعسکری پریشان اولدی
حسان بن مالك اکابینی مروانه بیعت ایلدی اول شرطله که مرواندنصکره
اهل شامه خالد بن یزید والی اوله وچون مروان سریر حکومته جلوس
ایتدی خاطرنامبارکی اکا میل ایتدیکه اوغلی عبدالملکی ولیعهد قیله
اما بوامری امضاده حسان ابن مالکدن خوف وخشیتدن خالی دکل
ایدی آخر الامر حسانك خاطرینی مال کثیر ایله تطییب ایدوب حسانك
رضاسیله عبدالملکی ولیعهد قیلدی ایدرلر که خالد بن یزیدك اناسی
مروانك تحت نکاحنده ایدی برکون خالد مروانك مکروه طوتدیغی
برطریقه سلوك ایتدکده مروان اکا وانك اناسنه سب وشتم ایتدی خالد اغلیه
رق اناسی قاتنه واروب ایتدی بوکشی بنی خلافتدن محروم ایدوب اوغلنی
ولیعهد ایتدکده قناعت ایتمیوب شدیکی حالده بکا وبکا دشنام ایتمکه
باشلدی خالدك اناسی انی تسکین ایدوب مروانك طعامنه زهر قاتل قاتوب
یدردکده مروان وفات ایلدی (وبر روایتده مروان خوابه واردقده
خالدك اناسی انك باشی اوزرینه بر یصدق قویوب اوطوردی تا مروانك
نفسی منقطع اولوب هلاك اولدی بوقول راقم الحروف یعنی مصنف
کتاب قاتنده مردوددر الله تعالی اعلم (وبعضیلر ایتدیلر بوقول صحتدن بعیددکه در
زیرا مروان خوابه واردقده خالدك اناسی انك باشی اوزرینه بر ثقیل
یصدق قویوب کندیسی یصدیغك وسطنه وایکی جاریه لری دخی ایکی
طرفنه اوتوروب وسائر جواری اطرافنی محیط اولیجق نفسی منقطع
اولوب هلاکه مؤدی اولمسی امر مقرردر (وعبدالملك دیلدیکه خالدی
قتل ایده اما ینه کفت وکوی خلق ملاحظه ایدوب عبدالملك باباسی

مروان بر عاجز كشى ايدى عورتى انى قتل ايتمشدر ديدر ما ميچكون ام خالدك قاندن كچدى مروانك اون آى زمان حكومتى واردر ومدة عمرى التمش بر يلدر مروانك باباسى حكمدن ادبه مخالف بر فعل قبيح صدور ايتمكله حضرت رسالت پناه صلى الله تعالى عليه وسلم مدينه‌دن اخراج ايدوب طائفه سورمشيدى اول زمانده مروان كوچك اوغلان اولمغله پدرى ايله بيله ايدى ومن بعد حكم ابو بكرك وعمرك خلافتلرى زماننده مدينه‌يه كلمكه قادر اولمادى ابن حجرزينك مختصر منتظمنده مسطوردر كه (وقد رويت روايات فى لعنه ولعن فى صلبه) رواه الحفاظ فى اسانيدها (هر قچن معاويه‌ اوغلى يزيد مروانى ولايته والى ايتدكلر مروان على مرتضانك سب وشتمنه دل اوزادر وقچن معزول اولسه سكوت ايدوب سب ايتمزاولوردى وحكمك اولادينه بنى الزرقا ديرلر ايدى انكيچونكه هركاه كه انك منزلنه بر فاحشه عورت كلسه زوجه سى زرقاهوايه بر بيراق قالدررديدى تا عورتك ميلى اولانلر او بيراغى كوروب زرقانك منزلنه كلورلر ايدى وحكمك والدى اولان ابو العاص ابن اميه زرقايى تزوج ايدوب انى اول كاردن منع ايتدى ومروانك فوتندن صكره اوغلى عبد الملك علم دولتى بومافيومار تفاع بولوب تا جميع بلاد اسلام اوزره مسلط اولدى

مختارك على سبيل الاختصار خروجى زماننده دك واقع اولان احوال بيان اولنور

مختار ابو عبيد الثقفينك اوغليدر من بعد ابو عبيده حضرت عمر زماننده سپهسالار لشكر عراق اولوب جسر واقعه سنده فيلك اياغى التنده شهيد اولمشدر نتكه بو كتابدن دفتر ثانيده ذكرى مرور ايلدى چون مداين شهرى تحت تسخير اهل اسلامه داخل اولدى عمر اول ديارك امارتنى مختارك عمى اولان سعد ابن مسعوده ويردى وسعد وعثمان وعلى خلافتلرى زماننده دستور سابق اوزره مداينده حاكم ايدى وچون امام حسن مداين نواحيسنده زخمدار اولوب مداينده قصر ابيضه نزول ايتمشيدى اول زمانده مختار عمى سعدك خدمتنده ايدى سعده ايتدى معقول ومناسب اولان اولدر كه امام حسنى طوتوب معاويه‌يه تسليم ايده سن سعد ايتدى لعنت سكا كه بنى فرزند رسول رب العالمينى طوتوب دشمنى النه تسليم ايتمكه ترغيب ايدرسن وچون امام حسنك شيعه سى

امامك زخمدار اولمسنی مختارك تحریكندن بیلدیلر مختاری اولدرمك
استدیلر مختار جان قورقوسندن قاچوب كوفه‌یه كلمشیدی وقوم شیعه
هر بر نماز عقبنده اكا لعنت ایدرلردی وچون مسلم بن عقیل امام حسین
ایچون كوفه‌یه بیعت المغه كلدی طوغرو مختارك منزلنه كلوب نازل اولدقده
مختارانك خدمتی وظایفنه قیام ایتمشیدی تا مقدمكی بدناملغی محو ومضمحل
اولوب شیعه‌یه مختار حقنده ایتدیكمز ظن خطا ایمش دیدرمشیدی واول
زمانده كه مسلم بن عقیل مختارك خانه‌سندن چیقوب هانینك سراینه كلوب
خروج ایدوب مقتول اولمشیدی مختار كوفه قریه‌لرندن برقریه‌یه
كتمشیدی ومسلم قتل اولندقدنصكره بركون ابن زیاد عمرو بن حریثه ایتدی
بنم یزید اوزره خوفم ابن زبیردن دكلدر بلكه بنم قورقوم ترابیه دندر
یعنی اولاد علیدندر سن كوفه‌ده علی وحسین محبلرندن كیمی بیلورسن
عمرو بن حریث ایتدی هیچ كیمسه‌یی بیلمزین واول مجلسده بولنانلردن
عمارة بن ولید ایتدی مختار بوندن مقدم محب عثمان كچنوردی شمدیكی حالده
كندوبی شیعهٔ ابوتراب زمره‌سنه منتظم قیلدی ومسلم بن عقیلك نصرت
ومظاهرتنده سعیلر كوستردی پس ابن زیاد مختاری مجلسنه احضار
ایدوب ایتدی سن كچن كون مسلم جنكنده بزمله اتفاق كوسترمشیدك
بوكون محب علیدن واولاد علیدن دم اورورسن مختار ایتدی بن محمد
رسول الله صلی الله علیه وسلم واسطه‌سیله انك اهل بیتنه محبت ایدرین
اما مسلم بن عقیلك قصه‌سنده بن بی كناهم اشته كوفه شهری شیخی
ابن حریث بیلور كه بن اول وقتلرده كندی خانم بوجاغندن طشره چیقمدم
ابن حریث دخی شهادت ایدوب ایتدیكه مختارك سیاستنده تعجیل
ایتمه مختار بو تهمتدن مبرادر وانك باباسی ابوعبید اوتوز مقداری
شام وعراق غزالرنده خالد بن ولید ایله همعنان ایدی ابن حریث
بو سوز یله ابن زیاد مختارك قانندن ال چكوب امر ایتدی انی زندانه
كوندردیلر امام حسین رضی الله عنه قتل اولندقدنصكره مختار كندی
قزقرنداشی صفیه‌نك زوجی اولان عبدالله بن عمر بن خطابه مكتوب كوندروب
كندی احوالنی اعلام والتماس ایتدیكه كندینك استخلاصنه اقدام بیوره
ابن عمر زوجه‌سی صفیه‌نك التماسنه واضطرابنه بناء یزیده مكتوب كوندردی
مضمونی بوكه ابن زیادنزه قرابت سببه‌سی اولدیغندن ماعدا قرابت

نسبه‌سی اولان مختاری زندانه قومش ملتمس اولان اولدرکه امر ایده‌سن ثانی حبسدن اطلاق ایده‌چون یزید مقتضای عصر حسبیله ابن عمرك سوزندن تجاوز ایتمزایدی ابن زیاده خبر کوندردیکه تا مختاری حبسدن اطلاق ایده ابن زیاد یزیدك فرمانه انقیاد ایدوب مختاری زنداندن چیقاردی وحضورینه کتوروب ایتدی (انی اجلت ثلثا فان اصبتك بعد ذلك ضربت عنقك) یعنی سکا اوچ کون مهلت ویردم اوچ کوندنصکره سنی بوشهرده بولور ایسم بوینکی اوورم وچون ابن زیاد ابن عفیفك قتلنه اقدام ایتدی برجمعه‌ده دخی منبره چیقوب خطبه اوقودی وایتدی (الحمدلله الذی اعز یزید وحبشه بالنصر واذل الحسین وحبشه بالقتل) بوحاله مقارن مختار قومنك اراسنده اياغه قالقوب ایتدی کذبت یاعدوالله وعدو رسوله بل الحمد لله الذی اعز الحسین وحبشه بالجنة والمغفرة واذل یزید وحبشه بالنار الحریق) ابن زیاد بوسوزی ایشتدکده النده طوتدیغی دمردن عصایی مختارك اوزرینه پرتاب ایدوب مختارك باشنی مجروح ایلدی واعوانه امر ایتدی تا انی طوتدیلر اشراف کوفه اکا ایتدیلر ایها الامیر مختار حسب ونسب صاحبی کشیدر انك برداماد عبدالله بن عمر و برداماد سعد ابن ابی وقاصدر ابن زیاد بوسوزی استماع ایتمکله خوفه دوشوب مختارك سیاستندن فراغ وانی زندانه کوندردی پس عبدالله بن عمر بوقضیه‌دن خبردار اولدقده یزیده برمکتوب کوندردی مضمونی بوکه ای یزید اهل بیتی قتل ایله اکتفا ایتمیوب برشخصی مسلمانلرك اوزرینه والی قیلدك که عترت طاهره‌نك سب وشتمنه دیل اوزادر وحرکات ناشایسته اندن وجوده کلور وانك افعال ذمیمه‌سی جمله سندندرکه عبدالله ابن عفیفی قتل ایدوب مختاری محبوس و بی اختیار قیلمشدر مکتوبم سکا واصل اولدقده ابن زیاده خبر کوندره‌سن تا مختاری حبسدن اطلاق ایده اکر اطلاق ایتمزسه خدا حقیچون انك اوزرینه برلشکر کوندریرمکه انلرایله مقاومته طاقتی اولمیه یزید چون ابن عمرك مکتوبنه مطلع اولدی ابن زیاده خشم ایدوب اکا برمکتوب کوندردی ملخص مفهومی بوکه چونکه بنم نامم سکا ایریشه مختاردن الیکی کیرو چکه‌سن وکفتار بیهوده‌یه اغز آچیه‌سن والا سکا بر کیمسه کوندریرمکه سنك روزکارکدن انتقام الوب سنك حدقه‌کدن کوزلریکی

طشره چیقارر پس یزیدك فرمانه بناء ابن زیاد مشایخ کوفه‌یی مجلسنه جمع ایدوب مختاری زنداندن چیقاردی وسالما انلره تسلیم ایلدی پس مختار کوفه‌دن حجاز طرفنه توجه ایتدی و یولده مصعب بن زبیره راست کلوب اکا ایتدی یا ابا اسحق نه حالندرکه سنك صحیفهٔ احوالکده غبار ملال کوردم مختار ایتدی بو برآفتدرکه بنی علوج ولدسمیهٔ فاحشه‌دن یعنی ابن زیاددن بکا ایرشمشدر حق تعالی بنی اولدرسون اکر بن انی اولدرمز ایسم وانك اعضاسنی بربرندن جدا قیلمز ایسم شمدیکی حالده بکا خبرویرکه قرنداشك ابن زبیر نه حالده قودك مصعب جواب ویردیکه عبدالله ابن زبیر مکه‌ده یزیده اظهار عداوت ایلدی و بنم کانم اولدرکه کزاوجه خلقی کندویه بیعته دعوت ایدر مختار ایتدی (بشرك الله بخیر یا مصعب) برکون ایشیدرسنکه مختار مسلمانلردن برجماعتله خروج ایدوب سید اوصیانك اوغلی وسرور اصفیا وانبیانك قرنی اوغلی امام حسینك قانی اعداء دیندن وذریات شیطیندن دعوای ایدوب انتقامنی اله و خدا حقیچون ای مصعب یزید ومعاویهٔ بن ابی سفیانك دوستلرندن اولقدر قتل ایدمکه انلرك عددلری یحیی بن زکریانك قانی مقتولری عددینه ایریشه

❊ مختارك اخذ انتقامه عزیمت ایدوب اهل ظلم ❊
❊ وضلالك محاربه وقتالنه تصمیمنك سببی بیان اولنور ❊

مختار ایدر برکون اوتوروب کندی حالمده مشغول ایدم ناکاه مسافرلر هیئتنده برشخص کلوب بکا ایتدی (السلام علیك یا محب اهل بیت رسول الله) وسر ومهور برمکتوب چیقاروب ایتدی بومکتوب علی مرتضادن مختاره ایصال ایچون امانت ویرلشدر دیو مکتوبی المه ویردی مختار ایتدی سکا یمین ویررم خدایه که بو دیدیکك خبر واقعه مطابقمیدر اول شخص صدق قوانه یمین ایتدکدنصکره مکتوبك مهرینی آچوب کوردمکه یازلمش (بسم الله الرحمن الرحیم امابعد) ای مختار بیل وآکاه اولکه اوتوز ییلدنصکره بادیهٔ ضلالت وغوایتده سیراتمش اولهسن حق تعالی بزم واهل بیتمزك محبتلرینی سنك قلبکه القا ایدوب بزم قانمزی اهل بغی وطغیاندن وارباب غدر وعصیاندن طلب ایدرسن کرکدر که خاطرینی جمع ایدوب هیچ برو جهله بریشانلق خاطره‌سنی ضمیرکه یول

ویرمه‌سن مختار بو مکتوبك مضموننه اطلاعله سرور وقوت قلب بولوب
خاندان نبوت دشمنلرینك قتلنه مساعیٔ جمیله یی مبذول قیلدی نته‌که
ابو المؤید خوارزمی ایدر که مختار مقتوللرینك عددی قرق سکز بیك
بشیوز التمش درده ارشمشدر و بالجمله چون مختار کوفه‌دن مکه‌یه کلدی
عبدالله بن زبیره ملاقی اولدی ابن زبیر تعظیم و تبجیل شرائطنی یرینه
کتوروب اندن کوفه‌نك احوالنی سؤال ایلدی مختار جواب ویردیکه (هم
فی السراء اعداء وفی العلانیة اولیاء) ابن زبیر کوفیلرك مذمتنه باشلدقده
مختار ایتدی البکی بکا و برناسکا بیعت ایدمکه سن ارباب کیاست نظرنده
خلافته احقسن یعنی یزیددن وچونکه سکا بیعت صددنده‌یم مملکت
مهماتنك رتق وفتق ونقض وابرامنی بکا تفویض ایت تا ضرب تیغ آبدار
ایله مجموع ولایت عراق ودیار شامی مضبوط ومسخر قیلم ابن زبیر ایتدی
بو بابده برخوب تأمل ایتملودر مختار کوردیکه ابن زبیر کندی امرینی
اخفایه سعی ایدر رنجیده خاطر اولوب ابن زبیرك مجلسندن قالقوب مکه‌یی
وداع ایدوب طائفه کتدی واول دیارده بر ییل مقداری کندی اعمالنه
مشغول اولوب اکلندی وابن زبیر دائما انك حالندن استخبار ایدوب
کیمسه‌دن انك خبرینی الیمدی تا رسنه‌دنصکره مختار مکه‌یه کلدی مناسك
حجی یرینه کتوروب بعده مسجد الحرامده اوطوردی ابن زبیرانی کوردکده
یارانه ایتدی مختار بکا بیعت ایتسه حظ ایدرم اما کانم بوقدر که بنمله
موافقت ایتمیه‌جکدر عباس بن سهل ایتدی اکر اذن ویرایسك واروب
مختاری استمزاج ایده‌یم موافقت ومخالفتدن نه مقامده در بیله‌یم ابن زبیر
رخصت ویروب عباس مختار قاتنه واردی وتشبیب مقدماتدنصکره
ایتدی ارباب شرف وصنادید قریش ابن زبیره بیعت ایتدیلر عجبدرکه
سن انلرایله موافقت ایتمدك مختار ایتدی بن رنوبت انك خدمتنه واروب
التماس ایتدمکه اکا بیعت ایدم وانك مخالفلرینه اولقدر قلیج اورمکه
انلردن برکیمسه قالمیه ابن زبیر کندی امرینی بندن اخفا ایلدی بندخی
بردخی انك مجلسنه وارمدم تا معلوم ایدینه که بنم اکا احتیاجمدن انك بکا
احتیاجی زیاده‌در عباس ایتدی راست سویلدك یا ابا اسحق لکن سن
بیعت حدیثنی خلق ایچنده سویلدك انلرایسه بوسرك فاش اولدیغنی استمزاز
اول جهتدن سکا جواب ویرمدی زیرا بومثللو کلمات خلوتده سویلمك

کرکدرکه تا اغیاردن مصون ومحفوظ اوله شمدیکی حالده مناسب اولان اولدرکه بو کیجه ابن زبیره واروب ملاقات ایده سن و بر بریکزك مافی الضمیرینی بیله سز مختار بو سوزی قبول ایدوب کیجه وقتنده عباس مع ابن زبیرك قاتنه واردیلر ابن زبیر چون مختاری کوردی مراسم تعظیم وتکریمی یرینه کتوروب عذرخواهلق ایلدی وایتدی سن بوندن مقدم بیعت سوزینی بکا سویلمشیدك ومقتضای وقت سکوت اولمغله بن جواب شافی ویرمامشیدم حالا مأمول اولان اولدرکه قلبکده اولانی لسانیکه کتوره سنکه بن سنی محب ومخلص وناصح ومشفق بیلورم مختار ایتدی کلامی اوزاتمق موجب ملالتدر همان سوزك خلاصه سی بودرکه سن سید وسرور قومسن و بن کلدمکه دست مبایعتی دامنکه اوروب سکا بیعت ایدم اما اول شرطله که مجلسکه جمله دن اول کلوب وجمله دنصکره کیدن بن اولم وچون یزیده غالب ومستولی اوله سن بنم مشورتمسز هیچ برمهمه فیصل ویرمیه سن ابن زبیر ایتدی یا اباسحق (ابایعك علی کتاب الله وسنة رسوله) مختار ایتدی (لوجاءك عبد اسود لبایعت علی کتاب الله وسنة رسوله) ابن زبیر مختارك بوشرطندن اولکی دفعه ده ایتدیکی کبی امتناع کوستردی عباس بن سهل ابن زبیری اول مقامدن چکوردی تا مختارك مقتضای رأیی اوزره عهد وپیمانی درمیان ایدوب مختار دخی اکا بیعت ایلدی وانك ملازمی اولدی وچون عمرو بن زبیر مکه یه کلوب قرنداشی عبدالله بن زبیر ایله جنك ایلدی مختار کرجد واجتهادی باغلنوب جنکده چوق سعی کوستردی تا عمروی طوتوب اولدردیلر وچون یزید طرفندن حصین بن نمیر مکه یی محاصره ایلدی مختار شام اشکرینك دفعنده وظائف جراءت وجلادتی یرینه کتوروب مردلك دادینی ویردی و یزید فوت اولوب لشکر شام حرم کعبه دن کیرو دوندکدنصکره ابن زبیرك رایت دولتی عالی اولوب مملکت حجاز وبصره یی تحت تسخیر وتصرفه کتوردکدنصکره مختاره عدم التفات باشلدی وایتدیکی عهد وپیمانی اونوتدی ومختارك کوکلی متغیر اولوب قرار ویردیکه ابن زیاد اوزرینه خروج ایده وبو اثناده هانئ همدانی کوفه دن مکه یه عمره ادا ایتمکه کلدی مختاراندن سؤال ایتدیکه سلیمان بن صرد وسائر شیعهٔ حسین خروج ایتدیلرمی یوخسه ایتمدیلرمی هانی جواب و یردیکه لشکر جمع

اولادقده خروج ايدوب امام مظلومك قاتنی طلبه قيام ايتمك داعيه سنی
طونارلر مختار چون بوخبری ايشتدی نصف الليلده مكه دن چيقوب
رو براه اولدی يولده اهل كوفه دن برشخصه راست كلدی مختار اول
شخصدن سؤال ايتديكه اهل كوفه بی نه حالده قودك اول شخص ايتدی
انلری چوبانسز برقيون سوروسی كبی كوردم مختار تبسم ايدوب ايتدی
بن انلرك چوبانيم شويله كه انلرك حقنده حسن رعايتی يرينه كتورسم كركدر
پس مختار اول شخصی وداع ايدوب كيجه وكوندوز يولندن كيرو
قالميوب تا كوفه يه ايرشدی وشهرك طشره سنه نازل اولدی غسل ايدوب
پاكيزه لباسلر كيدی و قليجنی ميانه حمائل ايدوب قوشلق وقتنده
شهره كيردی وهر مجلسه كه اوغرادی ايتدی فرحله مژده اولسون سزه كه
بن مأمور اولدم بركاره كه اول كارسزك طبعلريكزك مطبوع ومرغوبيدر
وبن مسلط اولدم شول فاسقلرك اوزرينه كه انلردن انتقام المق سزك
قلوبكزك مطلوبيدر بيلك وآكاه اولوككه بن رسول اللهك اهل بيتنك
قاتلرينی طلب ايدبجيم خلق برورنه ايتديلر بوكشی مختار ابن ابی عبيده در
برمهم عظيم ايچون بواراپه كلمشدر اميدر كه بوكشی سببيله دشمنان
واعداء خاندان طيبين وطاهرين اوزره مظفر ومنصور اوله يز ومختار
اياغی توزيله مسجده واروب توقف ايتدی تا ظهر وعصر نمازلرينی
قيلدی ومسجددن طشره چيقوب مسلم بن مسيبك منزلنه نزول ايتدی
و بعض روايتده كلمشدر كه مختار مكه دن چيقدقده محمد حنيفه نك
وقوفنسز محمد حنيفه جانبندن رؤسای كوفه دن قرق كشی يه خطابا
قرق مكتوب يازوب بيله سنجه كتورمشيدی مضمون مكاتيب بوكه مختار
بنم خليفه مدر كركدر كه قرنداشم حسينك قاتنی طلبده اكا يعت ايده سز
وانك متابعت فرماندن باش چكميه سز واول مكتوبلرك برسی ابراهيم
ابن مالك اشتره خطابا يازلمشيدی واسلامده ابتدا ساخته مكتوب پيدا
ايدن مختار ايدی و بوروايت اوزره مختار قادسيه يه كلدكده بولدن
عدول ايدوب كربلايه اوغرادی وامام حسينك قبر منوريني زيارت ايدوب
قبری قوجاقلدی واغلیوب ايتدی تا سنك دشمنلركدن انتقامكی المدقجه
طعام طيب يميه يم و آب خوشكوار ايچميه يم وبومشق دوشكده ياتميه يم
وياخود بو يولده مقتول اولوب جان و باشی فدا ايده يم اندنصكره قبری

وداع ایدوب آتنه بندی وطی مراحل ایدوب کیجه قراکوسنده
کوفه یه کلدی واول مکتوبلری خفیة اصحابنه اولاشدردی واول زمانده
سلیمان بن صرد اسباب خروج تدارکنه مشغول ایدی نتکه سابقا
بوقصه دن برشمه بیان اولنمشیدی چون مختار کوفه ده اخذبیعته
مشغول اولدی عمر بن سعد بن ابی وقاص نصیحت وشفقت یوزندن اول
وقتده کوفه والیسی اولان عبدالله بن زیاده ایتدی مختار بوشهره کلوب
تحریك فتنه یه مشغولدر وشیعه دن چوق خلق اکا تبعیت کوسترمشدر بن
انلرك فتنه سندن ایمن دکلم صلاح اولدر که انی زندانه قویه سنکه بردخی
حبسدن چیقدجق حالی اولمیه ابن زیاد بورأیی معقول کوروب مختاری
زندانه کوندردی پس اهل کوفه دن برطائفه ابن زیاده واروب عرض
ایتدیلر که مختار شیعهٔ آل محمددندر و بز ضامن اولورز که اندن سزك
مزاج شریفکزه مخالف برفعل صادر اولمیه والتماس ایدرز که انی
حبسدن اطلاق ایده سز ابن زیاد انلرك التماسلرینی قبول ایتمامکله اول
جماعت ابن زیادك مجلسندن آزرده خاطر چیقدیلر ومختار بونوبت دخی
عبدالله بن عمره التجا ایدوب کندو استخلاصی ایچون زیاده خطابا
مکتوبنی رجا ایلدی ابن عمر دخی ابن زیاده وابراهیم بن محمده خطابا رقعه
یازوب کوندردی مضمونی بو که امابعد مختارك بنمله قرابتی اولدیغنی وبنم
اقربامه میل ومحبتم اولدیغنی بیلورسز وسزکله دخی مابینمزده اولان میل
ومحبت مقرردر امدی التماس او انور که مکتوبم وصول بولدقده بلا
تأخیر وتسویف مختاردن ال چکه سز هرقنده دیلرسه کیده ونه برده
مراد ایدرسه اوطوره چون اول جنابك نامه سی ابن زیاده و ابراهیمه
ایرشدی مختاری زنداندن چیقاردیلر وایتدیلر بزه کفیل ویر ومرادیمز جه
یمین ایتمکله بزی ایناندر که تا بز کوفه ده حاکم اولدجه بزم اوزریمزه خروج
ایتمیه سن پس مختار اعیان شیعه دن برینی کفیل ویردی ویمین ایتدیکه
اکر سزك حکومتکز ایامنده بندن برفتنه ظهور ایدرسه مکه محرنده بیك
دوه قربان ایتمکه وجمله مملوك ومملوکه لرم آزاد اولمغه نذرم اولسون دیدی
مختار بومنوال اوزره کفیل و یروب یمین ایتدکدنصکره منزلنه واردی
وکندو اتباع واحبابنه ایتدی بوطائفه ظن ایدرلرکه بن بو قولیمه
وفا ایدوب یمینمده بار اولم والله که بن انلرك اوزرینه خروج ایدوب کفارت

بین ایتسم کركدر بن دیلرم که بنم بو مهم ومقصودم صورت بوله
و بنم مملکتمده بر مملوك اولمیه خدا حقیچو ن خون حسین طابندن فارغ
اولمقدن مکه قربانکاهنده بیك دوه قربان ایتمك بکا آسانرکدر ولکن شو قدر
توقف ایدرین که تاکورم سلیما ن بن صردك احوالی نه یه منجر اولسه
کرکدر اندنصکره مختار اباغنی وفادامنه چکوب تا سلیمان بن صرد
شهید اولوب عبدالله بن مطیع العدوی کوفه حاکمی اولنجیه دك صبر
وقرار ایلدی ومختارك خروجی ازارقه واقعه سندنصکره ذکر و بیان
اولنور ان شاء الله تعالی

ذکر خروج قوم ازارقه

بو واقعه برقولده یزید بن معاویه نك حکومتی زماننده و برقولده انك
فوتندنصکره واقع اولدی بو اجمالك تفصیلی بودر که بصره اعیانندن برطائفه
خروج ایتدیلر وانلره ازارقه انکیچون دیدیلر که نافع ابن الازرق انلرك رأس
رئیسی ایدی وبصره اعیانندن عطیة بن اسود وعبدالله بن طبیان وعبدالله
ابن اباض وحنظلة بن بیهس ودخی نیجه کیمسه لر نافعله اتفاق ایتدیلر
وبو کروه علی بن ابی طالبی ومعاویه یی ایکیسنی دخی منکر ایدیلر عبد الله
ابن زیاد ایشتدیکه نافع بن الازرق بصریلردن بر کروهله مخالفت طریقنی
طوتوب اهواز مملکتنه کتدی اسلم بن ربیعه یی اون ایکی بیك بهادر ایله
انلرك حربنه تعیین ایتدی اسلم موجبنجه انلرك اردلرینه دوشوب اهواز
قریه لرندن برقریه ده اول طائفه یه ایرشدیلر آهنك جنکه ساز ایتدیلر
درجنك اول اسلم منهزم اولوب بصره یه مراجعت ایتدیلر بو وقعه نك
ظهورندن ابن زیادك آتش غضبی مشتعل اولوب خوارج مذهبنده
اولنلر یی اتهام ایتدیکی کیمسه لردن طقوز یوز کشی قتل ایلدی وچون
یزید وفات ایدوب ابن زیاد بصره دن شامه قاچدی نافعك دواتی علمی
مرتفع اولوب قبهٔ جوزایه سرچکدی و جمع کثیر انك ظل دولتنده
مجتمع اولدیلر وچونکه اول زمانده بصریلرك حاکمی بوغیدی خوارجدن
متوهم اولدقلری ایچون بربرله اتفاق ایدوب مسلم بن عبیس القرشی یی
بش بیك سوار نامدار ایله انلرك جنکنه کوندردیلر عبیس واروب دولاب
دیدکلری موضعده خوارج لشکرینه ملاقی اولدقده اسباب حرب دورانه
کلوب ایکی طرف اولقدر سعی و کوشش ایتدیلر که مجموع نیزه لر وقلیجلر

منكسر اولوب آخر الامر عبيس مقتول ولشكرى منهزم اولدى بو جهتدن
اهل بصره نك قلوبنه خوف عظيم مستولى اولوب استشاره واستخاره
دنصكره عثمان قريشى يى اون بيك سوار جرار ايله خوارجك دفعنه
كوندرديلر عثمان واروب ولايت فارسده انلر ايله ملاقات ايدوب بربرلرينه
قليج قوديلر عاقبت نصرت نسيمى نافعك علملرى اوزرينه هبوب ايدوب عثمان
مقتول اولدى و بقية السيف لشكرى فرار ايدوب بصره يه كلديلر پس
بصريلر ابن زبيره عرضحال كوندروب ولايتمزده وآليز بوقدر بزه بر والى
كوندرديلر ابن زبير دخى اول طائفه يى سروسامانك ملتمسلرينى قبول
ايدوب حارث بن عبدالله مخزومى يى اول ديارك ايالتنه كوندردى
حارث واروب بصره نك اكابر واشرافيله مشورت ايدوب ايتدى ازارقه
محاربه سنه لايق كيم واردر بصره نك اكابرى اتفاقله ديديلر كه بو امر
خطيرك عهده سندن مهلب بن ابى صفره دن غيرى كيمسه كلمكه قادر
دكلدر ومهلب حالا خراسان واليسيدر ديديلر پس حارث جمله نك
رأيله بو احوالى ابن زبيره عرض واعلام ايلدى ابن زبير دخى مهلبه فرمان
كوندرديكه مهلب بصره يه كلوب اسباب سفرى تدارك و تكميلدنصكره
خوارج اوزرينه واروب انلرك قلع وقمعنه اهتمام ايدر پس مهلب امر
موجبنجه بصره يه كلوب ابطال رجالدن منتخب يكرمى بيك ار ايله فارس
جانبنه روانه اولدى ونهر سيرديد كلرى موضعده برقاج كون توقف ايلدى
تا لشكر استراحت ايدوب رنج راهدن آسوده اولديلر اندنصكره ازارقه
قومنك اردلرينه دوشدى ونافع اهواز ديارنده ايدى مهلبك كندى
طرفنه توجهى خبرينى ايشيدوب مهلب كلنجه اول اراده توقف ايلدى
پس مهلب كلوب جنكه باشلديلر ايكى لشكر بيننده قتال فاحش اولدى
ومهلبك يوزينه برزخم اورديلر كه اول زخمدن بيهوش اولدى لشكر
خلقى انى مقتول اولدى ظن ايله جنكدن ال چكوب انهزامه يوز طوتمشلر
ايدى بامر الله تعالى نافع مقتول اولوب لشكرى منهزم اولدى بو اثناده
مهلب مقتول اولدى ديو بصره ده خبر شايع اولمغله بصره خلقى متحير
وسراسيمه اولديلر و بصره واليسى اولان حارث بن عبدالله فراره عزم
ايتمشيكن اهواز جانبندن بصره يه مژده جيلر كلوب نافعك قتلى ولشكرينك
منهزم اولديغى ومهلبك صحتى خبرينى ايرشدرديلر وابن زبيرك اصلاحقيقتى

اولیوب مجرد آوازه برخبر کاذبله حارثك فراره عزیمت ایتدیکنی ایشدکده حارثی عزل ایدوب بصره ایالتنی قرنداشی مصعبه ویردی وانی بصره یه کوندروب عراقین واهوازوفارس ولایتلرینك صلاح وفسادینی انك رأی وتدبیرینه منوط ومربوط قیلدی وچونکه نافع بن الازرق مقتول اولوب خوارج منهزم اولدی عبدالله بن ماخور نام برشخصکه انلرك فوللرندن ایدی انی لشکرلرینه امیر نصب ایتدیلر مهلب اول طائفه نك اجتماعلرینی استماع ایتدکده انلرك اوزرلرینه واروب مدینهٔ شابورده تلاقی فریقین واقع اولدی اول کون تااخشامه دك انلرك اراسنده نزاع وجدال ممتد اولوب اول کونك آخرنده خوارج منهزم اولدیلر واول ارادن فرار ایدوب کرکان نام برموضعه ایرشدیلر مهلب انلری تعقیب ایدوب اوزرلرینه واردی بربرلرینه خنجر اورشدیلر آخر الامر خوارج مغلوب اولوب کرمان طرفنه متوجه اولدیلر مهلب ینه عقبلرینه دوشوب تاابن زبیرك وعبدالملك بن مروانك خلافتلری مدتلرنده قدمنی خوارجك قدمندن کیرو طوتمدی آخرالامر اول قومك رئیسلری مقتول اولوب ضعفاسی مهلبك لشکرکاهنه کلوب قوم وعشیرتیله ملحق اولدیلر وبو احوال خلالنده ابن زبیر کوفه امارتندن عبد الله بن زیادی عزل ایدوب اول دیارك حکومتنی عبدالله بن مطیعه ویردی ایدرلرکه عبدالله بن زیاد غرا خطبه‌لر انشا ایدوب خلقه اوقورایدی برکون اثناء خطبه‌ده ایتدی ایها الناس بیلورمیسز که حق تعالی قوم صالحی قنغی جرم وتقصیر سببیله هلاك ایلدی قوم ایتدیلر بیان بیورك ابن زیاد ایتدی اهل فسادن طقوز کشی بربرلیله اتفاق ایدوب حضرت صالحك ناقه سنی قتل ایتدیلر کما قال الله تعالی (وکان فی المدینة تسعة رهط یفسدون فی الارض ولا یصلحون) چون اول قومك اهل صلاحی بو طقوز کشیلرك فسادلرینی بیلوب انلری فسادن منع ایتمدیلر حق تعالی انلردن بو مداهنه یه راضی اولمیوب اول قومك مفسد ومصلحلرینی بالجمله هلاك ایلدی وبرناقه دن اوتوز بکه انك قیمتی بشیوزدن زیاده دکلدی بونجه جمع کثیر وجم غفیری قهرو سخطنه مبتلا قیلدی کوفه خلقی بوسوزی ایشیدوب کولشدیلر واکا (مقوم الناقه) دیو لقب قودیلر وابن زبیر کوفه ده انك بی قدرو قیمت اولدیغنی بیلوب انی کوفه حکومتندن عزل و بو ینی عبدالله بن مطیعه و یردی

﴿ ابن مطيعك كوفه يه كلوب اول ﴾
﴿ دياردە مختارك خروجى بيان اولنور ﴾

عبد الله بن مطيع چون كوفه يه كلدى خلقى مسجد جامعه جمع ومنبره چيقوب ايتدى امير عبد الله بن زبير بنى سزك شهر يكزى ضبط وخراجكزى اخذه كوندردى و بن سزدن مال المزين الاسزك رضاكز ايله آلور ين و بن سزك اراكزده عمر بن الخطاب وعثمان بن عفان كبى زندكانى قيلسم كركدر سزه دخى لايق اولان بودركه اتحاد واتفاقى شعار ايدوب مخالفتدن بعيد اوله سز وايچكزده اولان سفهانك اعمال ناپسنديده دن منع ايدوب اكر اول جماعتدن بر عمل قبيح صدور ايدر ايسه جزاسنى كوررز واول مجلسده اولنلردن سائب بن مالك اشعرى مختارك اشارتيله ايتدى ايها الامير بيورديغك سوزلرى ايشتدك عمر وعثمانك سيرتلرنده هيچ بركيسهنك سوزى يوقدر اما مطلوب اولدركه بزم ميانمزده امير المؤمنين علينك سيرتى اوزره زندكانى ايتمك كركسن اكر بويله ايتمز ايسك سن بزم ميانمزده اميرلك ايده مزسن و بزنك رعيتك اولمازز وعامهٔ خلق سائبك بوسوزينى تحسين ايدوب بونك اوزرينه سوز اولماز ديديلر ابن مطيع ايتدى ايها الناس خاموش اولك وخاطر يكزى خوش طوتك كه بن سزك دلخواهكز اوزره معاش ومعامله ايتسم كركدر اندنصكره مسجددن طشره چيقوب قصر الاماره يه كلدى و بوحاله مقارن اياس ابن مضارب البجلى كه ابن مطيع طرفندن كوفه شهرينك شحنه سى ايدى ابن مطيعه ديديكه مسجدده سنك سوزيكى ردايدن شخص مختارك اصحابى رئيسلرندندر و بوشهر خلقندن جمع كثير مختاره بيعت ايتمشلردر واشيد بر مكه عن قريب خروج ايده جكلر در مصلحت اولدركه همان بوساعت مختارى كتوروب زندانه كوندره سن تا سنك اماره تك استقامت بولنجيه دك زندانده محبوس اوله ابن مطيع مشفق امينك نصيحتنى سمع رضا ايله اصغا ايدوب زائدة بن قدامه ايله حسين بن همدانى يى مختارك احضارينه كوندردى انلر مختارك منزلنه كلوب ايتديلر امير برمشورت ايچون سنى ايستر مختار ايتدى بالسمع والطاعة وجامه سنى كيوب روان اولدى اول اثناده زائده بو آيت كريمه يى اوقودى (واذ يمكر بك الذين كفروا ليثبتوك او يقتلوك) مختار فهم ايتديكه صلاح توقفده در پس

غلاملرینك برینه ایتدی یاغلام (الق علی ثوبا فانی اجد فی بدنی رعدا شدیدا) اندنصکره فراشنه یاتوب اول کلن محضرلره ایتدی بنم بدنمه حمای محرقه عارض اولدی سزوار بکز بنم عذرمی امیره اعلام ایدیکز زائده به ایتدی بن سنك عذرکی بسط و بیانده تقصیر ایتمزین اما حسین همدانی بکا بو بابده موافقت ایتمك کرکدر مختار ایتدی ای حسین بنم کتمدیکمك سببنی بیلدیکك کبی امیره عرض ایدوب انك خاطرینی بندن ایمن و مطمئن قیله سن و یقین بیله سنکه بو معنادن سکا برکون نفع ایرشسه کرکدر وچون هرایکی رسول مختارك خانه سندن چیقوب کیدرلر ایکن حسین زائده یه ایتدی بن مختارك سبب امتناعی نه اولدیغنی بیلدم اما صورت حالی امیره معروض ایتمزین زیرا امیدوارمکه برکون بوامرك اخفا سنك فائده سنی مشاهده ایده یز پس زائده و حسین ابن مطیع قاتنه واروب ایتدیلر مختار برمرض عروضنه بناء خدمتکه مبادرت ایده مدی ابن مطیع انلری تصدیق ایدوب ساکن اولدی وچون مختار بیلدیکه ابن مطیع کندوبی اله کتورمك استر اهل بیت شیعه سنی جمع ایدوب ایتدی ظهور ایتمك وقتی ایرشدی محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلمك اهل بیتی قاننی دشمنلردن طلب ایده لم حاضر و آماده اولمق کرك سز انلر ایتدیلر اطاعت وانقیاد مقامنده یز واسباب خروج تدارکنه مشغول اولدیلر و برروایتده سعید الجعفی ایتدی بزه برقاج کون مهلت و یرتا تبعمزی جمع ایده یز وسلاحمزی مرتب قیله یز وعلی کلا التقدیرین برکون شیعه عبدالرحمن بن الشریح الهمدانیك سراینده جمع اولدیلر و بر برلرینه ایتدیلر بزم مختاره بیعتمز اول سببله ایدیکه مختار ادعا ایتمشیدیکه بنی محمد حنیفه کوندردی وامر ایتدیکه حسین بن علینك قاننی طلب ایدم و انك قاتللرندن انتقام المم و بیلمزز که مختار بو سوزنده صادقمیدر کاذبمیدر صواب اولدر که بزدن بر طائفه محمد حنیفه خدمتنه واروب استفسار ایده پس اکر مختارك اول خبری صادق ایسه اکا متابعت ایده یز واکر کاذب ایسه اکا متابعتدن احترازو اجتناب قیله یز بو مصلحت انك اوزرنده قرار ایتدیکه کوفیلردن برجماعت محمد حنیفه نك واروب ایشکنی اوپمکه استعجال ایدوب حقیقت حالی بیله لر مختار بو صورته واقف اولدقده محمد حنیفه نك تکذیبندن اندیشناك اولدی زیرا بو امر خطیره

اوجنابك اذنسز مرتكب اولمشيدى استخبار ايچون مكه يه كيدن
كوفيلر واروب وامام محمد حنيفه ايله ملاقات ايتديلر حضرت امام انلردن
سؤال ايلديكه حج وعمره موسملرينك غيرى وقتده مكه يه كلمكزه
سبب ندر كوفيلردن شريح الهمدانى ايتدى خداوند عز وجل سزى
اهل بيت نبوت ايدوب كندى فضل وكرامته مخصوص قيلمشدر
وهر كشيكه سزك حقيكزى اكليه دنيا وآخرتده زيانكار اولسه كركدر
شمديكيحاله كه خاندان نبوت بالكه جميع اهل عرفان ومحبت
ابى عبدالله الحسينك مصيبته كرفتار اولدقلرنده مختار بزم شهريمزه
كلوب ايتديكه امام زمان محمد حنيفه بنى كوندرديكه اهل كوفه دن
بيعت الوب حسين مظلومك قانى طلب ايدم وآستان خلافت آشيانى
تصديعدن غرضمز اولدركه رأيكدن استطلاع ايدوب مبارك دهانكدن
خبراله يز اكرامر ايدرايسك انك واسطه سيله سكا ايتديكمز بيعتى اتمامه
ايرشديره يز واكر نهى بيورر ايسك كندى منزللريمزه كيدوب
اكا متابعتدن ال چكه يز محمد حنيفه ايتدى حق تعالى سزى كندى
عنايته مخصوص ايتمشدر ديديككز سوزك جوابنده ديرمكه (ذلك
فضل الله يؤتيه من يشاء والله ذوالفضل العظيم) اما اول نسنه كه
وقعهٔ حسين شهيددن بيان بيورديكز بيلك وآكاه اوليكز كه
اوجنابك شهادتى لوح محفوظده مثبت وارادهٔ ازلى اكا متعلق ايدى
وبز اول معنايى انك سبب رفعت درجاتى وموجب ازدياد حسناتى بيلورز
وقصهٔ مختارك جوابنده سوزم بودركه (بالله الذى لااله الاهو) بن ديلرمكه
حضرت ذوالجلال والاكرام قوللرندن هر كسك سعى واقداميله
بزه دشمنلريمز اوزره ظفر ونصرت ويره وتابزم قبيله وعشيرتمزه انلردن
ايريشن ظلمك انتقامى النمش اوله شيعه چون بو كلماتى ايشتديلر محمد حنيفه يه
وداع ايدوب مجلسندن طشره چيقديلر و بر برلرينه ايتديلر خدا حقيچون
محمد حنيفه مختارك خروجنه راضيدر اكر راضى اولميدى بزه بويله
بيورمزدى بلكه اكا اتباعدن نهى ايدردى چون اول جماعت كوفه يه
ايرشديلر مختار انلردن سؤال ايتديكه بنم حقمده واقع اولان شبهه كز بابنده
امام نه بيوردى انلر ايتديلر سكا متابعته امر بيوردى مختار ايتدى
الله اكبر بن ابو اسحاقم كه بنم تيغ آبدارمله ظالملر خاكسار و پايمال اولوب

جهنمه كتسه كركدر چونكه بو خبر كوفه ده شايع اولدى
اهل بيت نبوت محبتندن نصيبى اولان هر كس مختارك خدمتنه مبادرت
ايدوب اكا بيعت ايتديلر الا كه ابراهيم بن مالك اشتر اكا بيعت ايتمدى
مختارك انك متابعتنه عدم رغبتنى بيلوب بر كون كندى يارانه ايتدى
ابن اشترك حقنده ندر سزانلر ايتديلر ابن اشتر قومنك مهتر و بهتريدر
كثرت عدد ايله منفرد وشهامت وشجاعتله مسلم وممتاز در قوم
وعشيرتى اراسنده نفوذ كلامله موصوف ومذكور ومكارم
اخلاق وطيب اعراقله معروف ومشهوردر اكر بزمله موافقت ايدرسه
البته بزم كاريمز تمشيت بولوب مهمز ايلرو وارر مختار ايتدى سوز بيلوب
طاتلى ديللى اولنلريكزدن بر جماعت اكا ملاقات ايدوب انى قدم
قبول ايله قاتيمزه كتوره بيلورلر ايسه فهو المطلوب والا بن بالذات
انك منزلنه واروب سويليه جكلرى اكا سويلرم چونكه شبهه بو سوزدن
مختارك ما فى الضميرينى بيلديلر ارباب علم وعقولدن بر جماعت
ابو عثمان النهدى وعامر بن السبعى كبى برقاچ كشيلر ابراهيم بن اشترك
خانه سنه varديلر ابن اشتر مراسم تكريم وتعظيمى تقديمدن نصكره
لطف ومروت يوزندن انلره ايتدى هر نه كه حاجتكز وار ايسه سويلك
تا حسب المقدور انك انجاحنده مساعئ جميله يى مبذول طوتهلم
يزيد بن انس النخعى كه فصاحت وبيان واستعمال سيف وسنانده
سرآمد روزكار ايدى ايتدى يا ابا النعمان بز اول مصلحت ايچون كلمشزدر كه
بر قضيه ظهور ايتمشدر سكا عرض ايدهرز اكر قبول بيوررايسك
دنيا وعقباده حظ وافى يه مخصوص اولورسن واكر رد ايدرايسك
بز حق نصيحتى ادا ايتمش اولورز ابراهيم بن اشتر ايتدى بيان
بيوريكز يزيد ايتدى اما اول شرطله كه بو سر مكتومه هيچ كيمسه
مطلع اولميه ابراهيم ايتدى افشاى راز مردون همت وبى وقارك كاريدر
همان مقصود نه ايسه سويله يزيد ابن انس ايتدى بز سنى خداى
عز وعلانك كتابنه ورسولى محمد المصطفانك سنتنه واول حضرتك
صلى الله تعالى عليه وسلم اهل بيتى قاننى طلبه دعوت ايدرز وحال بو كه
سنك اخوانكدن بر طائفه انك اوزرينه اتفاق ايتمشلردر واجد بن
سعط البجلى بو كلمات مثللو سوزلر سويلدى ابراهيم جواب ويرديكده

سزك مسؤلكزى اجابته مقرون ايدر ين اول شرطله كه امر ونهيكز زمامنى
بنم قبضهٔ اقتدارمه و يره سز يزيد بن انس ايتدى خدا حقيچون
سن حكومت ورياسته لايق بركشيسن لكن مختار بن ابى عبيد ابى القاسم
محمد حنيفة بن على مرتضادن ايالت ورسالته مأمور اولمشدر و بزاكا بيعت
ايتمشز در ارباب وفا قاتنده نقض بيعت جملهٔ محالاتدندر ابراهيم بن اشتر
خاموش اولوب اول جماعت انك خانه سندن چيقوب كتديلر و مختاره
كيفيت مجلسى اعلام ايتديلر مختار اوچ كوندنصكره شيعه دن برطائفه ايله
ابراهيمك سرايى قپوسنه واردیلر و حاجبلردن رخصت دخول بولدقدنصكره
ايچرو كيرديلر طرفيندن سنت سلام ومراسم اكرام واحترام مراعات
اولندقدنصكره مختار ابراهيمه خطاب ايدوب يا باالنعمان سن بيلورسنكه
بن بوشهره كله لى هيچ بركيسه نك خانه سنه وارمدم انجق سن كندو قوم
عشيرتكك سيدى اولوب ومهدى محمد بن علينك سكا مكتوبى اولمغله
سكا كلوب تصديع ايلدم امامك قوليله عمل ايده سن تا حسينك
واولاد وبنى اعمامنك قانلرينى ظالملردن وفاسقلردن طلب ايده يز
اكر امام مهدينك قولى ايله عمل ايدر ايسك ناجيلر جمله سندن اولورسن
واكر امتناع ايدر ايسك روز قيامتده جوابنى سن ويررسن ابراهيم ايتدى
كتور مكتوبى كورهلم مختار مكتوبى چيقاروب النه ويردى ابراهيم
چون اول مكتوبى فتح ايدوب يازلمش كه من محمد المهدى
ابن على المرتضى الى ابراهيم بن مالك اشتر سلام عليك امابعد بر وزير
وامين شخصيكه بنم مختارمدر يعنى مختار بن ابى عبيده يى سكا كوندردم
وانى امير قيلدم تا بزم دشمنلرمز ايله قتال ايده وقرنداشم حسينك
وانك اهل بيتنك قانلرينى انلردن طلب ايليه كركدركه سن كندو قوم
وعشيرتكله اتفاق ايدوب معاونت ومظاهرتى اندن دريغ ايتميه سن
اكر سن بوسعادته فائز اولور ايسك كوفه سنورندن شام دياری
نهايتنه وارنجه فتح اولنسان شهرلر سكا متعلق اولوب سن اول ديارك
اميرى اوله سن ومعاونك اوله كه بوسبله بكامنت عظيم تحميل ايتمش
اولورسن واكر امتناع ايدر ايسك خسران دنيا وآخرت سنك نصيبك
اولمش اولور ابراهيم چون مكتوبى مطالعه قيلدى دونوب مختاره ايتدى
يا ابا اسحق ندندركه بوندن مقدم محمد حنيفه نك بكانجه مكتوبى كلمشيدى
سر نامه زنده كندو اسميله باباسنك اسمندن غيرى برنسنه يازلمامشيدى

بومکتوب رسم معهوده موافق اولمادی مختار ایتدی (صدقت یاابانعمان ذلك زمان وذاك زمان) یعنی اول بر وقت ایدی بو بر وقت آخردر ابراهیم ایتدی بومکتوب محمد بن علینك اولدیغی ندن بیله لم مختار بله سنجه کونوردیکی شاهدلره اشارت ایلدی اول مجلسده بولنان شیعه جمله سی مدعاسنه شهادت ایتدیلر الا انلردن بریسی وانك باباسی شهادت ایتمدیلر پس بو منوال اوزره اداى شهادتدن صکره ابراهیم مختارك مدعاسنی مسلم طوتوب بیوردی تااول شهادت ایدنلرك اسامیسنی قید وتحریر ایتدیلر چون ابراهیم مختاره بیعت ایتدی مختار یارانیله خرم وخوشدل ابراهیمك سراینددن کندوخانه سنه کلدکدنصکره ایرتسی کون اول شهادت ایتمین شیعیدن سؤال ایتدیکه دونکی کون ابراهیمك مجلسنده واقع اولان شهادتده سنك وپدریكك یارانه مخالفتکزك سببی نه ایدی اول شیعی جواب ویرمیوب سکوت ایلدی مختار ایتدی یوخسه اول جماعتك ایتدکاری شهادتك صدقنده سنك شککمی وارایدی شیعی ایتدی یا امیر سنك شاهدلرك رؤسای عراق ومشایخ کوفه ایدی انلرك حقنده بو مقوله ظن اولنمق نیجه متصور اوا ور مختار تبسم ایدیجك اول شیعی معلوم ایدندیکه اول مکتوب ساخته وپرداخته در ایدرلرکه ابن اشتر منا بعد ومابعد نصکره هر کیجه مختارك خانه سنه وار وب خروج بابنده انکله مشورت ایدردی تارأیلری انده قرار ایتدیکه هجرتدن التمش التنجی سنه نك ربیع الاولنك اون دردنجی پنجشنبه کیجه سی خروج ایدوب کوفه یه متصرف اوله لر ابن مطیع طرفندن کوفه شحنه سی اولان مضارب البجلی ابن مطیعه عرض واعلام ایتدیکه ابراهیم ابن مالك اشتر وبوشهرك اکثر خلقی مختاره بیعت ایدوب عن قریب بر کیجه برفتنهٔ عظیم ظاهر اولسه کرکدر واجب اولان اولدرکه امیر بوحادثه نك دفعنده فکرصواب بیوره ابن مطیع امراسنی وسرهنکلرینی جمع ایدوب هر بر بنی کوفه محلاتندن برمحله نك حفظنه تعیین بیوردی وانلره ایتدیکه هرکون وهرکیجه صباحه دك شهری حفظ ایدوب اهل فتنه دن هرکیمی کوررسه کز باشنی تندن جدا قیلکز وایاس بن مضاربی یوز نفر مسلح کشیلر ایله چارشو و بازار حفظنه معین قیلدی (ابوالمؤید

خوار زمینك روایتی اوزره ابراهیم بن اشتر بر کیجه کندو اقربا واعمامندن یوز نفر کشیلر ایله مختارك خانه سنه کیدردی ناکاه ایاس بن مضاوب انك یوانی الوب سؤال ایتدیکه سن کیمسن و بوجماعت کیملردر ابراهیم ایتدی بن ابراهیم بن مالکم و بوجماعت بنم اتباعمدر که بنمله بیله کیدرلر ایاس ایتدی نه مقتضی اولدیکه کیجه نصفنده بوقدر مسلح قومله منزلکدن طشره چیقه سن وحالبوکه هر کیجه بومنوال اوزره اهل سلاحدن بر طائفه ایله بو یولدن کلور کیدر ایشسن شمدیکی حالده چاره یوقدر اندن غیریکه یابز قریلوب مقتول اولورز یاسزی امیر حضورینه ایلتورز ابراهیم ایتدی و یحك الکی بزدن چك وسلامتله یولنه کیت ایاس ایتدی لاوالله البته امیرك حضورینه وارملوسن ابراهیم اکا حایقردی ای خدا دشمنلری سن امام حسینك قاتللری جمله سندنسن اندنصکره اتباعنك برینك النه دن نیزه سنی الوب ایاسك سینه سنه اوردی شویله که ارقه سندن طشره چیقدی وایاسك اتباعی منهزم و پریشان اولدیلر وابراهیم ایاسی بیله سنجه مختارك خانه سنه کوتوردی ومختاره ایتدیکه کرچه فلان کیجه خروجی مقرر قلمشیدق اما بوصورت یوز کوستردی توقفه مجال یوقدر مختار حقیقت حالدن استفسار ایدوب ابراهیم کیفیت واقعه یی تقریر ایلدی مختار ایتدی (بشرك الله بالخیر) بو بشارتلرك اولیدر که آیینهٔ مراد ده جلوه کر اولمشدر اندنصکره کندی سپاهی سردارلرینه امر ایلدی اول سردارلردن رفاعه بن شداد وقدامة بن مالك وسعید بن منقد و بونلرك امثالی نیجه کیمسه لر کوفه محلاتنده فریاد ایدوب (یامنصورامت و یا آل ثارات الحسین بن علی) دیو ندا ایتدیلر تاخلق مختارك سرایی قپوسنده جمع اولدیلر ومختار جوشن کیوب آته سوار اولدی ابراهیم دخی اکا موافقت کوستردی ایکیسی بیله سرایدن طشره چیقدیلر وعبدالله بن الحر کندی قبیله وعشیرتیله انلره ملحق اولوب بر موضعه متوجه اولدیلر که مخالفلردن جمع کثیر اول اراده مجتمع اولمشیدی اول ظلمت لیلده اول جماعتی منهزم ومخذول ایتدیلر اول حالده مختار ایتدی (اللهم انا عصینا لاهل بیت نبیك محمد صلی الله تعالی علیه وسلم فانصرنا علی من قتلهم وتمم انا دعوتنا انك علی کل شیء قدیر) و بو اثناده سوید بن عبدالرحمن بر کروه انبوهله مختارك جنکنه کلدیلر ابراهیم مختاردن التماس ایتدیکه مختار کندی مقامنده ثابت

قدم اولوب مخالفلرك جنكنی كندويه حواله ايده مختار انك ملتمسنی قبول
ايتدكده ابراهيم كندی اعمامنه ايتدی آتلريكزدن اينكز نصرت
وظفره سز بوفاسقلردن اولی سزكه بوفاسقلر دست ودامنلرينی پيغمبرك
اولاد واهل بيتی قانلريله آلوده ايتمشلردر پس جمله سی آتلرندن اينوب پياده
جنك ايتديلر وسويدك اصحابی منهزم اولوب كناسه ديدكاری موضعه
قاچديلر وابراهيم ومختار بريره كلديلر مخالفلرندن شبث بن قيس وحجاز
ابن الحر بركروه انبوهله انلرك اوزرينه يورويدیلر ابراهيم واصحابی تكبير
ايدوب اول جماعته حمله قيلديلر ارباب شقاق مغلوب اولوب حياتی غنيمت
بيلوب محلات اراسنده پراكنده اولديلر وبواحوال خلالنده ابوعثمان
النهدی كندی قوم وقبيله سيله خروج ايدوب فرياد ايتديكه (يا آل
ثارات الحسين الی اننا الحی المهتدون) پس اطراف وجوانبدن خلق
شيعه نك رايتی سايه سنه مجتمع اولوب ابن مطيع اشكرندن بركروهله حربه
اشتغال ايتديلر واول كيجه صباحه دك هرايكی كروهك افواجی ميانده
فتنه لر امواجی متلاطم اولشيدی وچون صباح اغارمغه باشلدی مختار
كندی شيعه سی واهل بيتی ايله كوفه دن طشره چيقوب ديرهند ديدكاری
برموضعه قريب يره نازل اولدی وبعض تواريخده مسطوردركه چون
ابراهيم بن مالك اشتر اياس بن مضارب شحنه يی مختار قاتنه كتوردی همانده
مختار جوشن كيوب آتنه سوار اولدی وكندی سرايی قاپوسنده طوردی
وسائر اهل بيعته امر ايتديكه سلاحلرين كيوب وآتلرينی مهيا ايدوب
حاضر وآماده اوله لر (ويا آل ثارات الحسين) نداسنی ايشتدكلرنده
طشره چيقوب قصر الاماره يه متوجه اوله لر تاسرايی ضبط ايدوب انده
بولدقلرينی قتل ايده لر واول كيجه مختار خروج عزميله سرايننك قپوسنده
طورمشيدی ومحله لره آدملر كوندروب علامت معهوده ايله ندا
ايتدرمشيدی وخلق برر برر وايكيشر ايكيشر خانه لرندن طشره چيقوب
وعده يرينه متوجه اولمشلرايدی بواثناده ابراهيم مختار قاتنه كلوب ايتدی
بورأی صواب دكلدر مختار ايتدی نيچون ابراهيم ايتدی ابن مطيع هرمحله يه
آدملر تعيين ايتمشدر بزم شيعه مز متفرق خانه لرندن چيقدقلرنده انلرك
اللرينه كرفتار اولورلر شمديكی حالده مصلحت اولدركه كندی اتباعمله
محله لره واروب خلقی خروجه ترغيب ايدم وبكا ملحق اولانلر اعدا

مضرتندن امین اوله‌لر وسن همان مقامکده ثابت اول بن کیرو کلدیکمده سنی بو اراده بولم مختار بو رأیی معقول کوروب ابراهیمه رخصت و یردی وایتدی نا ضرورت اقتضا ایتدکجه محار به ایته ابراهیم روانه اولوب کوفه اسواقنی دور ایلدی وخلقی نصرتنه دعوت ایلدی تارجز بن قیسك محله سنه ایرشدی رجز یوز نفر مکمل سوار ایله ابراهیمك جنکنه کلدی محاربه ایدوب ایکی طرفدن برجمع مقتول اولدیلر عاقبت رجز عاجز قالوب هزیمته یوز طوتدی ابراهیم کندی یارانخه ایتدی فرار ایدنلری تعقیب ایتمکزکه کیجه‌در وابراهیم اول ارادن سوید بن عبد الرحمنك محله سنه واردی سوید اکا قارشو واردقده مقتول اولدی وابراهیم کوفه محلاتنی دور ایدوب شیعه قومنه ندا ایلدی خلق خانه‌لرندن چیقوب ابراهیمك ظل رایت فتح آیتنده مجتمع اولدیلر وچون ابن مطیعك مطاوعلری شعار شیعه‌یی ایشیدوب بیلدیلرکه مختار خروج ایتمشدر همانده قصر الاماره‌یه واروب ابن مطیعه عرض ایتدیلرکه مختار فتنه ایقاظ ایدوب برجمع کثیر ایله سرایی قپوسنده طورمشدر وابراهیمی لشکر جمع ایتمکه محله‌لره کوندرمشدر حالا صلاح اولدرکه محلاتك ضبطنه آدملر تعیین ایده‌سن وارباب جرأت وجلادتدن برطائفه‌یی مختارك جنکنه ودفعنه کوندره‌سن وسن قصر الاماره قپوسنده تا صباح اولنجه توقف ایده‌سن ابن مطیع بو رأیی استصواب ایدوب اول کیجه یکرمی بیکه قریب کیمسه‌لر انك خدمتنه مبادرت ایتدیلر ولیلهٔ زفافله یوم مصاف قاتلرندن مساوی اولان کراران صف شکن ودلیران شیر افکن مقوله‌سندن برطائفه‌یی مختارك حربنه کوندردی و بو اثناده اصحاب ابراهیم ابراهیمه ایتدیلر اکر رخصت بیورر ایسك قصر الاماره‌یه واروب کوکار یمزی ابن مطیع کارندن فارغ قیلالم ابراهیم ایتدی اولا مختار قاتنه واروب مختار نیجه‌در ونه کارده‌در کورملك کرکز چون ابراهیم مختارك سرایخه یقین واردی کوردیکه مخالفلر انی محاصره ایتمشلر مقاتله‌یه مشغوللردر ابراهیمك نائرهٔ حمیتی متلهب اولوب قلیج چکدی وانلرك عقبندن حمله قیلدی اول جماعتی متفرق ومنهزم ایلدی واول کیجه غایت مهابتده بر کیجه ایدیکه تا صباح اولنجه برقاج مواضعده محاربات قوبه‌قوه‌دن فعله کلدی چون صباح اولدی مختارك معلومی اولدیکه چوق خلق کندیله محاربه‌یه ابن مطیعله

اتفاق ایتمشلردر کندو بی شهر دن طشره آتوب دیرهند نواحیسنده اشکرکاه قوردی ابومخنف ایدرکه حنیف بن مسلمدن ونعمان بن ابی الجعددن مرویدر که مختار اول کون صباح نمازنده قومنه امامت ایلدی رکعت اولیده سورهٔ والنازعات ورکعت ثانیه ده عبس وتولی سوره سنی برلهجه ایله قراءت ایلدیکه امیرقوم اولان برامامدن انک مثلنی ایشتمامشیدک فریضهٔ فجری اداد نصکره عرض اشکر ایلدی کندی یه بیعت وعهد و پیمان ایدن اون ایکی بیک کشیدن لشکرکاهنده اوچ بیک اوچیوز کشیدن زیاده کیمسه کورمدی مختار اهل کوفه نک بی وفالغندن تعجب ایدوب الی ارقه سنی ایصردی و اندیشناک اولدی و چون عبد الله بن مطیع مختارک اولدیغی مکاندن خبرالدی افواج حشمنی مرتب ایدوب هر فوجه برامیر تعیین ایلدی واول افواجی بری بری اردنجه مختارک جنکنه کوندردی وبو جملک مفصلی بودرکه شیث بن ربعی بی درت بیک ارایله وارشد بن ایاسی اوچ بیک نفرایله وحجاز بن الحری اوچ بیک دلاورایله وعضاب بن قبعثرایی اوچ بیک ارایله وشمر ذی الجوشنی اوچ بیک کشیلرایله وعکرمة بن ربعی یی وشداد بن منظری وعبدالرحمن بن سویدی اوچ بیک ارایله مختارک جنکنه کوندردی واول وقتده بنی حنیفه دن برشخص مختاره ایتدی بوکان حشم طبقاتی سنکله محاربه دن عاجزاولوب مونه توطین ایتمشلردر مختار ایتدی ای برادر خدای تعالی نیجه شوکتلی لشکری منهزم قیلمشدر چون ایکی لشکر بربرینه ملاقی اولدیلر نائرهٔ قتال اشتعال بولوب ابن اشتر وعبیدالله بن حر ومختار ابن ابی عبیده مردلک ومردانه لک دادینی ویروب متواتر ومتوالی حمله لر ایدوب وقوشلق وقتنده ابن مطیعک لشکری معرکه دن یوز دوندروب افیح وجوهله شهره متوجه اولدیلر ومختارانلرک عقبلرینه دوشدی مخالفلر شهره کیروب شهرک سرکوچه لرینی مضبوط قیلدیلر ویکی باشدن اللرینه تیغ وخنجر الدیلر وابراهیم قرنداشی سائب بن مالک تحریکی ایله اشکر نصرت اثری ایله پیاده اولوب غبارفتنه یی باشدن آشوردیلر و مقتوللر کثرتندن کوفه شهرینک محلات واسواقنده ایاق بصه جق یر قالمادی وشهرک پیرلری وعورتلری طام باشلرنده فریاد ایدوب امان دیلدیلر مختار انلره ایتدی سز خانه لریکزدن طشره چیقمه کز وبزدن امین اولیکز که

حق تعالی بزی فاسقلر وفاسقلرك اولادی اوزرلرینه مسلط ایتمشدر سزه بزدن ضرر وزیان ایرشمسه کرکدر وبو اثناده ابراهیم صوت اعلا ایله ندا ایدوب ایتدی انا ابراهیم بن اشتر انا ابراهیم بن اشتر واشکره قوت ویروب دشمن کثرتندن اندیشه ایتمکز ثبات قدم ومصابرتی الدن قومکز که صبر وظفر بربرینك قرینیدر دیدی (القصه مختار وابراهیمك صدمات و حملاتندن عبدالله بن مطیع مقابله‌دن عاجز قالوب کوفه رئیسلرندن وخواص وعلمادن برطائفه ایله قصر الاماره‌یه کیروب متحصن اولدیلر ومختارك لشکری اطراف و جوانبدن قصری محاصره ایتدیلر وبعض تواریخده بویله مسطوردر که عبدالله بن مطیع مختارك دیرهند دیدکاری موضعده اشکرکاه قوردیغندن خبردار اولوب راشد بن ایاسی درت بیك سوار ایله وشیث بن ربعی یی اوچ بیك مرد جکردار ایله مختارك جنکنه کوندردی وبیوردیکه هر بری مختارك برجانبندن هجوم ایدوب مختارك لشکرینی اورطه‌یه الالر مختار بو قصه‌دن خبردار اولوب ابراهیم بن مالك اشتری بیك ایکیوز نفر ایله راشد بن ایاسك دفعنه کوندردی ونعیم بن هبیره‌یی بیك یدیوز ار ایله شیث بن ربعینك جنکنه نامزد قیلدی وکندیسی باقی قلان لشکر ایله لشکر کاهنده توقف ایلدی پس اول ایکی سردارلر امر موجبنجه عمل ایدوب روان اولدیلر ودشمن لشکرینه ایرشوب صکره جنکه قریو ادیلر نعیم شیثك تیغی ایله مقتول اولوب لشکری منهزم اولدی وشیث اول فرار ایدنلرك عقبنه دوشوب تا مختارك لشکر کاهنه ایرشدی مختار کندی لشکرینه ایتدی جنکده اهمال و مسامحه ایتمکز که اکر بو غلام ظفر بولورسه سزك بریکزی صاغ قومز وبو محاربه وقتال اثناسنده مختاره خبر کلدیکه ابراهیم غالب اولوب خصمی راشدی اولدردی مختار بو خبردن مستظهر و قوی القلب اولوب آواز بلند ایله تکبیر کتوردی ونشاط تمام ایله اعدایه قلیچ قودی وابراهیمه خبر کوندردیکه فرار ایدنلرك عقبلرینه دوشمیوب لشکر کاهه کله وچون ابراهیم راشدی قتل ایتدی راشدك اشکری منهزم اولوب فرار ایتدیلر ابراهیم دونوب شیثك لشکری جانبنه توجه ایتدی برساعت محاربه دنصکره شیث مقاومتدن عاجز قالوب عنان عزیمتی کوفه جانبنه دوندردی چون عبدالله بن مطیع راشدك مقتول اولوب شیثك انهزامندن خبردار اولدی دود حیرت کاخ دماغنه

صعود ایدوب کندی کارنده متحیر وسر اسمه اولدی عمرو بن الحجاج ایتدی ایها الامیر خاطریکه پریشان اولمغه یول ویرمه سنک لشکرک عدد وعدتده مختارک لشکرندن زیاده در وانک لشکری اراذل واهل غوغا مقوله سندندر کندی سرهنکلرکدن بریسنی انک جنکنه کوندر تاانی واشکرنی تارمار ایده لر ابن مطیع عمروک بوسوزیله عبدالله ابن زیادی تیر اندازلردن برکروه انبوه ایله که هر بری حکم انداز ایدی مختارک حربنه تعیین ایلدی اول وقتده مختار شهره قصد ایتمش ایدی ابن زیاد واروب دروازه لرینی ضبط ایدوب ممانعت ایلدی جانبیندن تیره وشمشیره ال اوردیلر تاهواقیز اروب مختارک لشکری صوصادیلر وشهرک طشره سنده اولان رعایادن برطائفه صوابرشدردیلر لشکر خلقی ایچون سیراب اولدیلر ومختار کندیسی صویه میل کوسترمدی برشخص ایتدی ایها الامیر بوکون صائم میسنکه صوایچمدک مختار جواب ویردیکه بلی صائم اول شخص ایتدی اکربو شدت هواده افطار ایتسک معقول اولوردی برآخر کشی دخی رفع صوتله ایتدی بوشدت حرارتده افطار ایتمدیکک یکرکدر برآخر کیمسه اول کشی یه آزار ایدوب ایتدی سن مهدینک خلیفه سی اولان کشی یه اعتراض ایدرسن وبلمزسنکه اول معصومدر هرنه ایدرسه امامک فرمانی ایله ایدر پس اول کیمسه دونوب مختاردن التماس ایتدیکه تفضل بیوروب اول اعتراض ایدن کشینک جریمه سندن کچه مختار (اللهم اغفرله) دیدی پس خلقک کندی حقنده بواعتقادده اولوب بونوع مقالاتلرندن مسرور ومستبشر اولدی چون مختار کوردیکه تیراندازلر واسطه سیله حصار قپوسندن ایچرو کیرلمک متعذردر پس کندی لشکرندن برطائفه یی اول حصار قپوسی مقابله سنده قویوب کندیسی ابراهیم ایله وابطال رجالدن برجماعتله برآخر قپودن شهره داخل اولدیلر ابن مطیع بوقصه یه مطلع اولدقده سرهنکلرندن برینی بش بیک اراایله مختارک محاربه سنه کوندردی وهر ایکی طائفه شهرک اورتاسنده کناسه دیمکله معروف برفضاده بربرلرینه ملاقی اولدیلر ومبارز بربرلرینک تیر وخنجر ایله سینه وبوکرلرین دلدیلر عاقبت ابن مطیعک سپاهی منهزم اولوب فرار ایتدیلر وبواثناده ابن مطیع برکروه انبوه ایله کناسه دیدکاری موضعه ایرشدی ومختارک لشکری مقابلنده

صف چکوب طوردی وجانبیندن وضیع وشریف وخادم ومخدوم آتلرندن اینوب پیاده اولدیلر وبرلرینك صباح وصقاللرینی طوتوب حرب شدید ایتدیلروابن مطیعك اشکرندن چوق کیشیلر مقتول اولدیلر وکندیسی قراری فراره تبدیل ایدوب قصرالامارده اشراف وعظمای کوفه وسائر خواص وندماسیله تحصن ومحصور اولدیلر مختارك لشکری اول قصری مرکزکبی اورتایه الدیلر یوما فیوما مختارك لشکری زیاده اولوب تااون ایکی بیك ارانك ظل رایت نصرت شعارنده مجتمع اولدیلر وچون بونك اوزرینه برقاج کون کجدی اهل قصر قلت طعامدن مضایقه یه ایرشدیلر ومشاوره دنصکره ابن مطیع برکیجه قصرایچنده اولان عظمای شهری قصر باشندن آشغی صارقندی تامحاصره شدتندن خلاص اولوب باشلری تدارکنی کوره لر ایرتسی کون اول جماعت مختاردن امان دیلدیلر انلره امان ویردی سرایی بوشلتدیلر مختار قصر الاماریه نزول ایدوب خزینهٔ بیت المالده بولدیغی اون ایکی بیك درهمی یاران وهوادارلرینه قسمت ایلدی وابن مطیع ابوموسی الاشعرینك خانه سنده مختفی اولوب کوفیلرك جمله سی مختارك خدمتنه مبادرت ایتدیلر وکتاب الله وسنت رسول الله وطاعت مهدی یعنی محمد حنفیه وطلب خون حسین اوزره مختاره بیعت ایلدیلر ومختار کوفه شهرینك ضبطنه اشتغال کوستروب عبدالله بن کاملی شحنهٔ شهر نصب ایلدی وچون عبدالله ابن کامل عبدالله بن مطیعك مختفی اولدیغی یری معلوم ایدنجی مختاره بیلدردی مختار ابن مطیعه کزلوجه خبر کوندردیکه خلق سنك قنده اولدیغکی بیلدیلرون دیلرمکه سکاسن وسائردن برآفت ایرشه همان طورمه بودیاردن طشره اول بوخبر ابن مطیعه ایرشدکده تأخیر ایتمیوب کیجه قرا کولغنده کوفه دن چیقوب کتدی برروایتده مکه یولنی طوتدی چون حرم مکه یه ایرشدی عبدالله بن زبیره ملاقات ایدکده ابن زبیر اکا توبیخ وسرزنش ایتمکله دونوب بصره یه کتدی وچون کوفه مختارك تحت تصرفنه کیردی عبدالرحمن بن قیس همدانی یی موصل ضبطنه کوندردی وعبدالله بن حارثی ارمنیه ولایتنه نامزد قلدی ومحمد بن عمیری آذربیجان امارتی ایله موسوم ایلدی وسعد بن حذیفه یی حلوان ولایتنه مسلط بیوردی وکذلك سائر شهورده

ضبط وتسخیر اولنجقلرین یادیکی ممالکك حل وعقد وامارتلرینی عاقل وکاردان کشیلرك قبضهٔ اقتدارینه ویروب امر موجبنجه انلر دخی عامل اولوب مأمور اولدقلری ولایتلره کیدیلر واوردقده بلادوامصارك خلقندن مختاره بیعت آلوب عدل وانصافله عملارینه مشغول اولدیلر مختار دخی کوفه شهرنده تأسیس قواعد عدل وداد ایدوب رسوم ظلم وبیدادی برطرف ایلدی وشریحی اول ولایته حاکم نصب ایتمشیدی شریح محبت عثمانله متهم اولمغله تمارض ایدوب اول کاردن کندوبی معاف طوندی پس مختار دخی اول منصب خطیری فقهادن برآخره تفویض ایوردی وبالذات هرکون دیوان ایدوب اهل جور وظلمه لایق اولدیغی جزا ایله کوشمال ویردی جزاه الله خیرا

﴿ زید بن انسك سپاه ظفر انجام ایله ایتدیکی محاربه بیان اولنور ﴾

مروان بن الحکم کندی حکومتی ایامنده عبد الله بن زیادی جانب عراقه کوندرمشیدی تا اول ولایتی حیطهٔ ضبط وتسخیره کتوروب کیمکله محاربه ایتملو ایسه ایده پس ابن زیاد اول طرفه متوجه اولوب سلیمان بن صردی وجمهور سپاهنی قتل ایتدی نتکه سابقا ذکری مرور ایلدی وچون مروان دار الجزایه انتقال ایتدی اوغلی عبد الملك سریر سلطنته جلوس ایتدکده ابن زیاده ایتدی جمله خلقك معلوملریدر که پدرم سکا امر ایتمشیدیکه مملکت عراقی مخالفلر الدور تندن مصفی قیلدیغندنصکره پر تواهتمامی احوال رعیتنه صاله سین وپدریمك ایام حیاتی منقضی اولدیغنه بنا اول مصلحتلر ومهملر حیز تأخیرده قالدی وشمدیکی حالده شویله مسموعم اولدیکه مختار خروج ایدوب جمع کثیر انك متابعتی مقامنه کلمشلر اکر انك دفعی بابنده اهمال اولنورسه ممکن که بر فتنه ظهور ایدوب آسانلقله انك دفعی تدارکی اله کرمیه شمدی سنك اوزریکه لازمدر که سکسان بیك ارایله جزیره وعراق جانبنه متوجه اولوب مختارك استیصالنده سعی مشکور کوستره سن چون انك کارندن فراغ حاصل اوله مصعب بن زبیرك مهمی کفایتی ایچون بصره یه واره سن مصعب جانبندن خاطرك جمع اولدقدنصکره حجاز طرفنده توجه ایدوب وجههٔ همتکی عبد الله بن زبیرك استیصالنه صرف ایتدیککدنصکره هر شهر یکه کندی اهتمامکله فتح ایده سن اول شهرلرك امارت وحکومتنده هیچ برکیسه نك سکا مضایقه سی

اولیسه ابن زیاد فرمان موجبله اول سپاه جرارایله قطع منازل ایده رك نصیبینه ایرشدی واول موضعدن بیك نفر سپاه انتخاب ایدوب مقدمه رسمیله موصله کوندردی عبدالله بن سعد که مختار طرفندن موصل والیسی ایدی بوصورت حادثه‌دن آکاه اولوب تکریت شهرینه کلدی وماجرایی برمکتوب ایله مختاره عرض ایلدی مختار ابن سعدك موصلدن تکریته کلدیکنی معقول کوروب اکا مکتوب کوندردیکه شمدیکی حالده تکریتده ساکن اولوب بعده سکا مکتوبم نه منوال اوزره وارداولور ایسه موجبله عمل ایده سن دیدی اندنصکره مختار یزید بن انس اسدیی که نباهت ذکر وفخامت قدر وکمال شجاعت ووفور شهامتله عظمای کوفه‌دن امتیازی وارایدی شام محاربه‌سنه تعیین بیوردی یزید ایتدی ایها الامیر بو بیوردیغک امر خطیری اول شرطله ارتکاب ایدرین که بنم اختیار وانتخاب ایده جکم اوچ بیك ار بکاموافقت شرطنی یرینه کتوره لر مختار انك ملتمسنی قبولله مسرورایدوب نادیرابوموسی دیدکاری موضعه دك مشایعت طریقیله انکله بیله کیتدی وداع محلنده اکا ایتدی ای یزید سکا وصیت ایدرین که اکر دشمنه کوندوزین قاوشور ایسك کیجه‌یه مهلت ویرمیوب بلاتأخیر جنك ایده سن واکر دخی لشکره محتاج اولور ایسك بکا اعلام ایده سن کرکدرکه بکاهر بارقاصدك اکسك ایتمیه سن یزید ایتدی ای امیرهمان بنی دعاء خیردن فراموش ایتمیه سن خیردعاك بکاکافیدر مختار عبدالرحمانه برمکتوب یازدی مضمونی بو که ظاهر یزیدك نه مرتبه مردمردانه اولوب مکاید حروبه نه درجه ده وقوف وشعوری اولدیغی معلومکدر ایدی انی اول طرفه ارسال ایتمشمدر وصولنده کرکدر که اکا اطاعتی کندیکه واجب ولازم بیلوب هرنه امر ایدر ایسه کر انقیاد وذعانی میان جانه بندایده سن وانك معقول ومصلحت کوردیکی اموردن تجاوز ایتمیه سنکه دارینده خیروسعادتك اکا اطاعتده در پس یزید بن انس مختاره وداعدنصکره سرعت حرکتله قطع منازل ایدوب تکریته نزول بیوردی عبدالرحمن بن سعد دخی بیك نفر لشکرایله اکا ملحق اولدی اول موضعدن انتقاله روان اولوب موصله بش فرسخ بعدی اولان برمقامه نزول ایتدیلر وبوخبر ابن زیادك مسموعی اولوب ربیعة بن مخارق الغنوی یی اوچ بیك سوار شمشیرزن ونیزه کذارایله یزیدك جنکنه

کوندردی و بونکله اکتفا ایتمیوب ربیعه عقبنجه برسرهنکی امداده کوندردی شامیلر دخی مسارعت ایدوب یزیدك اشکرکاهنه یقین کلوب مقابلنه نزول ایتدیلر اول کیجه یزیده برمرض صعب طاری اولدی صباح اولدقده یزید برحمار مصری یه سوار اولوب حماردن دوشمك ایچون خدمتکارلری اللریله اطرافندن طوتدیلر و بو هیئتله اشکرینك حالنی کوروب تسویهٔ صفوف ایتدکدنصکره ایتدی اکر بن وفات ایدرسم عمم اوغلی ورقاء بن غارب سزك امیرکز اولسون واکر اکا دخی برآفت ایریشورسه عبدالله بن ضمرة الغنوی بی کندی امارتکزه معین بیلیکز واکر اکا دخی برآسیب طاری اولورایسه مسعر بن ابی مسعر الحنفی بی ریاسته لایق کوریکز اندنصکره مرکبندن اینوب برآته سوار اولوب سپاهینی جنك وحربه ترغیب وتحریص ایلدی پس بوایکی لشکر بر برینه ایریشوب وکیر بشوب آتش حرب فلك اثیره زبانه چکدی و چون اورش طوتوش حداعتدالدن کچدی ورقاء بن غارب برمبارزه حمله ایدوب ضرب تیغله انی پشت زیندن زیرزمینه صالدی اندنصکره امداده اشارت ایتدکده اهل عراق براوغوردن شامیلره حمله ایتدیلر مخالملرك پای ثباتلری متزلزل اولوب معرکه‌دن طشره کتدیلر اهل عراق انلرك عقبنه دوشوب اوردیلر وقیردیلر بقیة السیف اولنلری ابن زیادك اشکرکاهنه قاچدیلر وشامك اکابرومشاهیرندن اوچیوز کیمسه اسیراولدیلر واول کون ایکندی نمازی وقتنده اول اسیرلری یزیدك پای تختنه کتوردیلر واول وقتده شدت مرضدن یزیدك سویلمکه مجالی یوغیدی الیله اشارت ایدوب مجموع اسیرلك بوینلرینی اوردردی وایرتسی کون یزید دخی رحمت حقه واصل اولدی اهل عراق انك فوتندن ملول ومحزون اولدیلر ورقاء بن غارب انلره تسکین وپروب ایتدی (مصراع) هرکه آمد بجهان اهل فنا خواهد بود ❊ اندنصکره کندی امورلری تدبیرنده مشورت ایدوب رأیلری انده قرار ایتدیکه دونوب کوفه‌یه کیده‌لر زیرا انلرك لشکری درت بیکدن زیاده دکلدی وابن زیادعسکرسان اوچ یك شام وجزیره لشکری ایله موصلده اوتورر ایدی وچون ورقاء بن غارب کندی لشکری ایله کیرودوندی کوفه‌ده برخبر کاذب شایع اولدیکه شام لشکری یزیدی قتل ایدوب لشکری منهزم اولدی بوخبرك استماعندن اعداز بان طعنی درازایدوب مختار محزون

ومغموم اولمشیکن درعقب ژنده جیلر کلوب صورت واقعه‌یی مختاره
عرض ایتدیلر مختار بو خبر فتحدن مستبشر وشادمان اولوب
بعد الاستحضار ابراهیم بن مالك الاشتری ارباب جلادتدن بر کروه ایله
عبدالله بن زیادك جنکنه کوندردی

کوفیلرك مختار اوزره خروجی وابراهیمك بو صلده ضرار بن زاد اوزرینه ظفر بولدیغی بیان اولنور

کوفیلرك سبب مخالفلری اول ایدیکه ابن مطیع منهزم اولمازدن مقدم
مختارك احتیاجی کوننده کندیدن بیعت ایدن ضعفا وفقرایی ابن مطیع
منهزم اولوب مختار قوت واقتدار تحصیل ایتدکدن صکره کندویه
بیعت ایدن اقربا واغنیا اوزرلرینه هر خصوصده تقدیم وترجیح
ایدردی زیرا طائفهٔ ثانیه‌نك بیعتلری ایمان یأس حکمنده ایدی بو معنی
کوفه رئیسلرینك طبعلرینه کوچ کلوب بر برلرینه اتفاق ایدوب
قرار ویردیلرکه فرصت وقتی کلدکده بر ایش کوستره‌لر وچون
ابراهیم بن مالك اشتر ابن زیادك محاربه‌سی عزمیله کوفه‌دن چیقوب کندی
شبث بن ربعی وسائر اول مملکت عظماسندن برقاچ کیمسه‌لر مختاره خبر
کوندردیلرکه اکر ارباب نام وناموسله بو ایتدیکك معامله‌دن بکرك معامله
ایدر ایسك نه کوزل والا انلر سنی اورتادن قالدیررلر مختار چونکه انلردن
مأمول ومتوقع اولمیان بو واقعه‌یه مطلع اولدی تمهید معذرته اشتغال
ایدوب بو مشفق کلاملر ایله انلری تسکین ایدوب فی الحال ابراهیمك اردنجه
بر جازه سوار قاصد کوندروب شویله بر حادثه ظهور ایتمشدر علی العجله
کیرو دونوب کوفه‌یه کله‌سن دیو امر بیوردی واول قاصد ابراهیمه مداین
ساباطنده ایریشوب ابراهیمی کیرو دوندردی و بو اثناده اشراف کوفه
مختارك قتلنه اتفاق ایدوب جوشنلر کیدیلر وشبث بن ربعینك سراینه
جمع اولوب انلك مرافقتیله مختارك اوزرینه وارمغی مراد ایتدیلر مختار
بو حوالدن خبردار اولوب یاننده باقی قلان جماعتیله حرب وقتاله
حاضرلنوب قصر الاماره‌دن طشره چیقدیلر واول موضعه قریب
بر میدانه واروب طوردیلر وچون شمر ذی الجوشن ومحمد بن اشعث وعمر
ابن سعد ابن ابی وقاص وسائر اهل فتنه شبثك قاتنه واروب انی مختارك جنکنه
تحریص ایتدیلر شبث ایتدی معقول ومصلحت اولدرکه مقدم مختاره

بر رسول کوندروب بزمله نه مقامده اولدیغنی بیله لم اندنصکره مقتضای
وقت حسبیله عمل ایدهلم بو رأی مختارك طبعنه موافق کلوب شیث کندی
اوغلنی مختاره کوندروب خبر و یردیکه کوفه اعیانندن فلان وفلان
وسائرلری جوشنلر کیوب وقلیجلر قوشانوب بنم قاتمه جمع و سنکله جنك
ومحاربه یه یکدل و یك جهت اولدیلر اکر بوندن مقدم واقع اولان
تقصیراتکك تلافی وتدارکنه مشغول اولور ایسك جائزکه بو فتنه تسکین
اوله والا غبار وحشت برنوعله مرتفع اولهکه روزکار انی تسکینه قادر
اولیه مختار انلره معقول جوابلر کوندروب مأمول وملتمسکز اولان امورى
بر کاغده یازوب بکا کوندرك تا اول کاغدی دستور العمل ایدوب بعد الیوم
سزکله اول کاغد مقتضاسیله معامله ایدم ومختارك انلره مداراسی انکیچون
ایدیکه ابراهیم کیج کلور ایریشور ملاحظه سنده ایدی بونلر بو کفت
وکرده ایکن ناکاه ابراهیمك طبل ونفیری آوازی کلوب ایرشدی ابراهیم
شهری پرآشوب کوروب مختارك خدمتنه استعجال ایتدی مختار کیفیت
واقعه یی علی التفصیل اکا تقریر و بیان ایتدکده ابراهیم ایتدی کلابك
نه زهره سی ونه قدرتی واردرکه سکا مخالفت اظهار ایده بیلهلر وعلی الفور
انلرك طرفنه توجه ایدوب حمله اولدقده انلرك سردارلرندن ربنی اللی کشیله
قتل ایدوب انلردن سکز یوز کشی اسیر ایلدی صنادید کوفه قتل ومنهزم
اولوب نامراداق بوجقنده مختفی اولدیلر مختار اول اسیرلری تفتیش
وتفحص ایدوب ایچلرنده عمر بن سعد ایله امام حسینك جنکنه وارنلردن
ایکیوز اللی کشی بولدی انلری قتل ایدوب ماعداسنی آزاد ایلدی چونکه
مختارك خاطری مزبورلرك فتنه و بشندن آسوده اولدی امر ایتدی ینه
ابراهیم بن اشتر زیادك دفعنه مشغول اوله پس ابراهیم امر موجبجه قطع
منازل وطی مراحل ایدرك برسپاهه که رستم واسفندیاری خدمتکارلغه
بکمزلر ایدی موصله بش فرسخ بعدی اولان بر موضعه نزول ایتدی (ابو مؤید
خوارزمی ایدر ابن زیادك اشکرنده بنی سلیم قبیله سی اشرافندن عمیر بن
الحباب نام بر کشی وار ایدی اول کشی ابراهیمه بر قاصد کوندروب
کندویه امان شرطیله واروب ابراهیمك لشکرینه ملحق اولمغی التماس
ایلدی ابراهیم اکا امان و یروب دخی نیجه مواعد ایله امید وار ایتدکدن
صکره بر کیجه عمیر کندی اقربا وموالی عمالکندن بیك نفر ایله ابن زیادك

اشکر کاهندن جیقوب ابراهیمك خدمتنه کلدی ابراهیم انك مقدمنی عزیز
طوتوب انواع تلطف واحسان ایتدکدنصکره کندویه واصحابنه اموال
فراوان بخش ایلدی ومشورت طریقیله عمیره ایتدی اشکریمزك اطرافنه
خندق قازوب شامیلرایله تدریجله جنك ایتسك معقولمیدر بوخصوصده
سنك رأیك نجه‌در عمیر ایتدی ای امیر سنك اشکرك ابن زیاد اشکرندن
جوق قلیلدر وهرچند که جنکده تأخیر ایده سن انلر دلیر رك اولورلر
مصلحت اولدرکه شمدیکی حالده انلرك قلوبنده خوف عظیم مستولی
اولمشیکن محاربه‌مهمنه فیصل ویره‌سن ابراهیم ایتدی شرط نصیحتی یرینه
کتوردك وسنك قول وفعلکه بکاوثوق تمام حاصل اولدی وامیرمختار
دخی وقت وداعده بکابونصیحتی ایتمشیدی پس ایرتسی کون ابراهیم تعبیهٔ
سپاهه مشغول اولوب میمنه‌یه سفیان بن زیدی حواله قیلدی ومیسره‌نك
صلاح وفسادینی علی بن مالك سکونینك رأینه اصمرلادی وطبقات حشمنك
اسماعنی درر نصایحله مالامال ایدوب بیوردیکه تا شام اشکرینك
اوزرینه مشرف اولان بردیه‌نك اوزرینه کروه کروه بربری اردنجه
چیقدیلر شامیلر چون اهل عراقك جلادتنی مشاهده قیلدیلر تعجب
ایتدیلر زیرا انلرك تصورلری اول ایدیکه اهل عراقك ابتدا جنکه مسارعته
قدرتلری اولمیه چون ابن زیاد بیلدیکه جنکدن غیری چاره یوق درتسویهٔ
صفوفه اقدام ایدوب میمنه‌یی بشر بن ذی الکلاعه تفویض ایتدی
ومیسره‌نك زمام اختیار بنی ربیعهٔ بن مخارقك قبضهٔ اقتدارنده قردی
وحصین بن نمیره قلب لشکرده یر ویردی وجناح میمنه‌یی ابن مسعود
فزاری‌یه اصمرلادی ونفسنی موته توطین ایدوب دعایه ال قالدردیلر
وتضرع زاری ایله حضرت عزتدن نصرت باری‌یی طلب ایتدیلر چون
ایکی اشکر بربرینه یقین کلوب طوردیلر شام کلانندن برکلبکه اکا عون
ابن صفعان کلابی دیرلر ایدی ایکی صفك اورتاسنه کلوب آواز ایتدیکه ای شیعهٔ
ابوتراب وای اشکر مختار کذاب سزدن هرکیم که بأس شجاعتله متصف
اوله کرکدر که بنم میدانمه کله اشکر عراقدن احوص بن شداد همدانی
اکا مقابل اولوب اراولرنده مقالات واقع اولدی عاقبة الامر عوندن سؤال
ایتدیکه سنك نامك ندر عون ایتدی بکا منازل الابطال دیرلر احوص
ایتدی ناملریمزك بربرینه زیاده قرب ومناسبتی وار بکادخی مقرب الآجال

دیرلر اندنصکره بر برلرینه حمله ایتدیلر اعوص عوفه بر قلیج اوردیکه خاك مذلتده دوشوب جانی مالك جهنمه اصمرلدی پس احوص ندا ایتدیکه (یاقتلة الحسین هل من مبارز) بوندادن داود بن عروة الدمشقینك عرق حمیتی حرکته کلوب میدانه کلدی احوص برضرب تیغله انی دخی عونه ملحق قیلدی واحوص دونوب مقامنده قرار ایلدی اندنصکره شام لشکرندن حصین بن نمیر السکونی تمام غرور واهتزاز ایله میدانه چیقوب مبارز طلب ایتدی بو طرفدن شریك بن حزیم انك قتالنه کلوب انی ضرب تیغله حقنه ایرشدردی حصینك مقتول اولدیغی اهل شامك موجب خوف وهراسلری اولدی بو اثناده ابراهیم بن مالك ایکی لشکرك میانه کلوب طوردی وآواز بلند ایله ندا ایتدیکه بو بنم لشکرم شیعهٔ آل وحواریٔ انصاردیندر و سزك لشکر بکز اولاد فلسطین واخوان ظالمین وجنود ابن مرجانهٔ لعیندرکه آب فراتدن امام حسینی محروم ایتمشدر واول ملعون امام حسینه خبر کوندروب سکا امان و یرمزبن تا بنم حکمیمه راضی اولمادقجه دیمشدر واول خبیث برظالمدرکه امام حسینك قتلنه امر ایتمشدر وانك اهل بیتنی ترك وروم اسیرلری کبی کوفه دن دمشقه کوندرمشدر واول ملعونك اهل بیت نبوتنه که انلری حق سبحانه وتعالی رجسدن پاك وطاهر ایتمشدر ایتدیکی جور وظلمی فرعون بنی اسرائیله روا کورمامشدر و بنم امیدم اولدرکه حق سبحانه وتعالی بومعرکه ده بزم تیغ سرتیز وخنجر خونریزمز ایله انلری هلاك ایده اندنصکره ابراهیم واهل عراق اول ارباب ذل ونفاق اوزره حمله ایتدیلر وایکی لشکر طلوع صبحدن غروب آفتابه دك جد واجتهاد ایله سعی وکوشش قیلدیلر وسپاه شام کون غروبه قریب اولدقده چاره لرینی انهزامه منحصر بیلوب قراری فراره تبدیل ایتدیلر وعراقیلرك تیغ یمانیلری سرافشانلغه باشلدی ابو المؤید خوارزمی روایتنده شامیلردن یدی بیك کیمسه لر مقتول اولوب بیك سکز یوزی زخمدار اولدیلر واخشام نمازنی ادا دنصکره ابراهیم فرات کنارنده برشخص کوردیکه ملوکانه طونلر کیوب باشنده دستار باغلامش و بروسیع جوشن کیمش النده بر صفحه سی وار ابراهیم واروب انك النده کی صفحه یی الوب اکا برضرب اوروب کیرو دوندی ابراهیم ارتسی کون خدمتنده اولانلره ایتدی اخشام اندنصکره مخالفلردن بر کیمسه کوردم اندن

بنم مشامه مسك رایحه‌سی کلور ایدی و برخوب آته سوار اولمشیدی اکا برزخم اوردم شمدی اول شخص فرات کنارنده فلان موضعده مقتول یاتور ظن غالبم اولدر که اول شخص ابن زیاد اوله پس برقاچ کمسه‌لر اول محله واردیلر ابن زیادی اول اراده مقتول بولدیلر باشنی بدنندن جدا ایدوب ابراهیم حضورینه کتوردیلر ابراهیم خضوع جبهه‌سن زمینه قویوب سجدهٔ شکر ایلدی وبخشندهٔ شکر بی منت نعمت توفیق ارزانی بیوروب بونجلاینی برامینی قتل ایتدم دیدی و بعض روایتلرده کلمشدر که چون ابن زیاد کیجه قرا کوسنده ابراهیمك ضرب تیغیله آت ارقه سندن خاك مذلته دوشدی ابراهیم کندی غلامنه ایتدی آتکدن اینوب ابن زیادك باشنی کس غلام ایتدی ایها الامیر بو قرا کوقده انك ابن زیاد اولدیغنی ندن بیلدك ابراهیم ایتدی اول ملعون مسکسز اولمزایدی شمدیکی حالده مشامه مسك رایحه‌سی کلور اندن بیلدم دیدی چون ابراهیم اعدایه ظفر بولدی ابن زیادك باشنی وحصین بن نمیرك وشرحبیل بن ذی الکلاعك وربیعة ابن مخارقك وسائر رؤسای شامك باشلرینی ومعدودلردن برطائفه‌نك باشلریله کوفه‌یه کوندردی شیعه بو صورتدن مستبشر ومسرور اولوب مراسم شکر باری‌یه قیام کوستردیلر ومستحقلره نذرلر وصدقه‌لر ویردیلر (نقلدر که بو خبر فتح مختاره ایرشمزدن مقدم مختار مجلسنده اولانلره ایتدی عن قریب ابراهیم مخالفلره غالب اولوب ابن زیادك وحصین وفلان وفلانك باشلرینی کوفه‌یه کوندررر کوفه اهالیسندن برجماعت مختارك بو قولنك صدقنی مشاهده ایتدکلرنده ظن ایتدیلر که مختاره وحی نازل اولور طائفهٔ شیعه انلره نصیحت ایدوب ایتدیلر بو ظن فاسددن رجوع ایدیکز که پیغمبردن صکره وحی نازل اولماز انجق بو مقوله نسنه مؤمنك فراستندن ناشیدر دیدیلر نتکه پیغمبر صلی الله علیه وسلم بیورمشدر (فراسة المؤمن لا یخطئ) ابو المؤید خوارزمی ایدر مختار امرای شامك باشلرینی اوتوز بیك دینار ایله مکه‌ده محمد حنیفه‌یه کوندردی محمد حنیفه شکرانه ایکی رکعت نماز قیلوب امر ایتدی تا شامیلرك باشلرینی کتوردیلر ابن زبیرانی اول حرکتدن منع ایدوب بیوردی تا اول باشلری دفن ایتدیلر ومختارك غلبه وتسلطی ابن زبیرك

خاطرینه کوچ کلوب دنیا بودکلو وسعتیله انك باشنه تنك اولدی
وچون ابراهیم بن مالك بونجلاین بر فتح عظیمله اختصاص بولدی
جزیره مملکتك خراجنی الوب بعضیسنی اصحابنه بخش ایلدی و برمقدارینی
مختاره کوندردی وتمام ولایت کوفه تا مداینه وارنجه دیار ربیعه مختارك
واحراسنك تحت تصرفلرینه داخل اولدی وعبد الملك بن مروان
ممالك مصردن مغرب زمینه دك اولان ولایتلره مستولی اولدی وولایت
حجاز ویمن عبدالله بن زبیرده قرار ایتدی

﴿ قرة العین حیدر کرارك قاتلرینك مقتللری بیان اولنور ﴾

چون مختار بن عبیدهنك ذکراولنان ولایتلرده احکامی جاری اولدی
امام حسینك قاتلرینك قتللرینه اهتمام کوسترمدی محمدحنیفه وشیعهدن
برطائفه اکا اسان طعنی دراز ایدوب ایتدیلر بو کشی خاندان طیبین
وطاهرینك محبتی دعواسنده صادق دکل ایمش زیرا امام حسینك
قاتلرینك اکثری کوفه ده آسوده حالدرلر ومختار انلری کوروب
وبیلوب تغافل وتساهل ایدر بو خبر مختارك سمعنه ایرشدکده
مختار کندو تقصیرینه اعتراف ایتدکدنصکره عبدالله بن کامله
اول ملاعینك اسامیسنی بالجمله دفتریازدیروب هربرینی برنوعله
قتل ایلدی (مصراع) که خبره ماندداودیدهٔ اولی الابصار ٭
اول مقتوللرك ریسی شمرذی الجوشن کلب کلابیدر که کوفیلر مختارك
اوزرینه خروج ایدوب مغلوب ومقهور اولدقلرنده اول ملعون
کوفهقریهلرندن برقریهیه قاچشیدی واول وقتده بخت بدی انی
اول کاره سوق ایتدیکه ابن زبیرك قرنداشی مصعب بن زبیره مکتوب
یازوب برشخصله کوندرمشیدی واول شخص برطریقله مختارك
سرهنکلرندن ابو عمره نام برسرهنکك النه کیروب شمرك مکانی
اول شخصده سویلدوب معلوم ایدنمشیدی پس مختارك فرمانیله اعوان
وانصارندن برطائفهیی بیله سنجه الوب اول معلونك اولدیغی مکانه
توجه ایلدی وادنی فرصتله موضع معهودهواول مکان نامحمودهواروب
اطراف وجوانبی احاطهایتدیلر وشمرعریان اولوب بدننده بربرده دن
غیری ستر عورت ایده جك نسنه یوغیدی جامه وجوشنی کیمکه مجال
بولمیوب عریانلغی حالنده نیزهسنی النه الوب ابو عمره طرفنهمتوجه

اولدقده انك اوزرينه هجوم ایدوب منحوس باشنی كسديلر جثه خبيثنی کلابه ویردیلر (اول جمله دن بری دخی عمرو بن الحاج زبیدی ایدی کندینك طلب اولندیغنی بلوب کوفه دن فرار ایتمشیدی کیدر ایكن اكا صوسزلق غالب اولوب مرکبینی سورمکه قادر اولمادی اول وقتده شیعه دن برجماعت اکابر یتشوب باشنی تندن تخفیف ایتدیلر (واول جمله دن بریسی عمر بن سعد ایدیکه مختار اکا عبدالله بن جعده نك شفاعتیله امان ویرمشیدی ومزبور عبدالله امیر المؤمنین علی مرتضانك دامادی واقرباسندن اولمغله مختار انی معزز ومکرم طوتوب انك فرماندن تجاوزی جائز کورمزدی محمد بن اسحق ایدر مختارك قزی عمر بن سعدك حبالهٔ نکاحنده ایدی وجمهور مورخین انك اوزرینه درلرکه ابن سعدك زوجه سی مختارك همشیره سی ایدی قزی دکلدی وبالجمله چون ابن سعده امان ویرلدیکی خبری محمد حنیفه نك سمعنه ایرشدی مختاره نامه یازوب کوندردی مضمونی بوکه ای مختار سن اولاد واهل بیت رسول الله محبتی واسطه سیله خروج ایتدك ودائما بومعنایی اظهار ایدردك که حسینك قاتللرندن الیه کیرنك هیچ برینی صاغ قومزین دیر ایدك شمدیکی حالده انلرك رأس رئیسلری اولان عمر بن سعد فارغ البال هر صبح وشامسنك مجلسکه کلور کیدر وسن اکا مدارا ومواساتله معامله ایدرسن بومعنانك بویله اولدیغی سکا لایق نسنه دکلدر سندن بغایت بدیع وبعیددر مختار محمد حنیفه نك نامه سنی مطالعه ایدوب ایتدی محمد مهدی طوغرو سویلر وبن اول واقع اولان تقصیرانك تدارك وتلافیسنه قیام ایتسم کرکدر اندنصکره مختار برکون مجلسنده ایتدی بن شوصفتلرایله موصوف برشخصی قتل ایتسم کرکدرکه اول شخصی قتلله طوائف مسلمین وملائکهٔ مقربین مسرور اولسه لر کرکدر ومختارك تعداد ایتدیکی صفتله موصوف کوفه شهرنده ابن سعد دن غیری برکیمسه دخی یوغیدی اول مجلسده اولانلردن هیثم بن اسود بوسوزی اشیدوب بیلدیکه مختارك مرادی عمر بن سعددر پس ابن سعد ایله ارالرنده میل ومحبت اولمغله کندواوغلنی ابن سعده کوندروب امیر مختار شویله شویله دیدی ومقصودی سندن غیری کیمسه دکلدر اعدی باشك تدارکنی کورهسن دیو خبر کوندردی

ابن سعد جواب ویردیکه بنم‌له مختار بیننده قواعد عهد ومیثاق اول مرتبه استحکام بولمشدرکه کردون کردانی متزلزل وویران اتمکه قادر دکلدر سن ای اوغول وار پدریکه ایتکه بو بابده خاطرینی جمع طوتوب الم چکمسون بو احوال اثناسنده حفص بن عمرکه محمد بن اسحق قولنجه مختارک قزی اوغلی ایدی وجمهور مورخین قوللری اوزره مختارک همشیره سی اوغلی ایدی مختارک قاتنه کلدی مختار اکا اکرام ایدوب یاننه اوطورتدی وعسس باشیسی اولان ابوعمره‌یی احضار ایدوب مخفی جه اکا ایتدیکه عمر بن سعدک خانه سنه وار واکا ایتکه امیر سنی استر اکر اجابت ایدرسه بیله کتور واکر غلامندن ردا وطیلسانی طلب ایدرسه بوینی اوروب بکا باشنی کتور زیرا انک ردا وطیلسان دیدیکی قلیجدر ابو عمره امر موجبیله ابن سعدک خانه سنه واروب بیله سنجه اولان جماعتله دخوله استیذان ایتمکسزین منزلنه داخل اولدی وچون ابن سعدک نظری اول طائفه‌یه دوش اولدی خاطرینه دغدغهٔ تشویش یول بولوب سؤال ایتدیکه کلمکزه سبب ندر انلر ایتدیلر امیر سنی طلب ایدر بوسوزدن انک خاطرینه وهم وهراس مستولی اولوب ایتدی امیر بندن نه استرحان بوکه ابن جعده بکاندن امان نامه ایویرمشدر اندنصکره امان نامه‌یی ابوعمره‌یه ویردی ابوعمره اول صحیفه‌ده کوردی یازلمش که عمر بن سعد واموال واولادی مختارک امان وضمانده‌در مادامکه برحدث احداث ایتمیه ابوعمره ایتدی یاباحفص راست سویلرسن امان سنک سندن برحدث ظاهر اولماغله مشروطدر وبوعهد نامه یازیلالی سن هرکون اونی مرتبه ایکی کره مستراحه واروب حدث ایتمشکدر وسن کندک انصاف ایتکه سندن محمد مصطفانک صلی الله تعالی علیه وسلم وفاطمهٔ زهرانک اوغلنک قاننی نیجه طلب ایتمیه‌لر وسندن صادر اولان بومقوله جرم عظیمدن نیجه کچه‌لر ومع ذلک خاطرک نیچون پریشان طوتارسن بلکه سنی برآخر مصلحت ایچون طلب ایتمش اوله‌لر عمر حالی چون نه منوال اوزره اولدیغنی بیلدی غلامنه ندا ایدوب ایتدی یاغلام بنم ردا وطیلسانمی کتور تاقصر الاماره‌یه کیدم ابوعمره مختارک وصیتنی خاطرینه کتوروب ایتدی ای دشمن خدا سنک مکر وفریبک بکا اثر

ایتمز دیوب انك باشنه برقلیج ایندیروب یارانه امر ایتدی تا باشنی كسوب مختاره ایلتدیلر مختار ابن سعدك اوغلی حفصدن سؤال ایتدیكه بونی بیلورمیسن حفص ایتدی بلی بنم پدریمك باشیدر شمدنصكره بكا صاغلق خوش اولماسه كركدر مختار ایتدی طوغرو سویلدك سنی دخی پدریكه ایرشدرەلم پس امر ایتدی انك دخی بوینی اوردیلر (برروایت دخی بودركه چون ابو عمره عمری قتل ایتدی اوغلی حفصی طوتوب مختار قاتنه ایلتدی مختار جلاده انك قتلنی امر ایتدی حفص ایتدی ایها الامیر بن كربلاده پدرمله بیله دكل ایدم مختار ایتدی بلی پدركله كربلاده بیله دكل ایدك اما بنم بابام قاتل حسیندر دیو مفاخرت ایدرایدك خدا حقیچون پدركدنصكره سن زندكانی ایتمك كركدر وهمان لحظه امر ایتدی تا انی دخی اورتادن قالدیروب ایكیسنك باشلرینی برمقدار التونله مكه یه محمد حنیفه قاتنه كوندردی (واول جمله دن بری دخی قیس ابن اشعث ایدیكه انك استنادی شهرصو باشیسی عبدالله بن كامل ایدی ومختاره ابن كاملك تقربی كبی هیچ بركیمسه نك تقربی یوغیدی وابن كامل اكا امان ویرمشیدی ابن كامل مختارك خدمتنه استعجال ایدوب قیسه امان ویردیكنی عرض ایتدی وانك قاتندن كچوب عفو اولنمسنی رجا ایتدی مختار برساعت سكوت ایتدكدنصكره ایتدی خاتمی بكاویر تا نیجه در كورم ابن كامل پارمغندن خاتمی چیقاروب مختارك النه ویردی پس مختار ابن كاملی وافر زمان مصاحبته طوتوب شحنهٔ شهر اولان ابو عمره یی طلب ایتدی وابن كاملك وقوفنسز اول خاتمی نهانی ابو عمره یه ویروب ایتدی وار بو خاتمی ابن كامل طرفندن زوجه سنه نشان ایلت وایتكه قیس بن اشعثی بكا كوستر تا زوجك ابن كاملك برسوزی وار اكا نقل ایتمك استرین پس چون قیسی كورەسن باشنی كسوب حضوریمه كتورەسن ابو عمره اول خاتمی مختارك الندن الوب امر موجبیله ابن كاملك خانه سنه واروب خاتمی زوجه سنه نشان ویردكده ابن كاملك زوجه سی ابو عمره یی ابن قیسك مختفی اولدیغی حجره یه ایلتدی پس ابو عمره قیسك فی الحال باشنی كسوب مختارك قاتنه كتوردی مختار قیسك باشنی كوردكده (هذ قطیفة الحسین) دیدی زیرا قیس كربلاده حسینك قطیفه سنی اخذ ایتمكله خلق اكا قطیفة الحسین دیو لقب قومشلردی نتكه ذكری مرور ایلدی (ابو المؤید خوارزمی ایدركه

مختارك اعوانندن برطائفه كربلاده امام حسينك باشنی كسوب مبارك
بدنندن جدا ايدن خولی بن يزيد اصبحينك قتلی قصديله خولينك
خانه‌سنه متوجه اولديلر اول خانه‌يه داخل اولدقلرنده خولی كندوبی
طلبه كلدكارينی فهم ايدوب كندوبی اول خانه‌نك اوجاغی باجه‌سنده
پنهان ايتمشيدی وخولينك عيوف نام برزوجه‌سی وار ايديكه اول امر
قبيحی ارتكاب ايتديكيچون دائما خولی‌يه لعنت اوقوردی عيوفدن
صورديلركه زوجك قنده در عيوف ايندی بلمزين اما بر باغيله اوجاغك
باجه‌سنه اشارت ايلدی پس خولی‌يی باجه‌دن طشره چيقاروب مختارك
قاتنه ايلتديلر مختار امر ايتدی تا انی مجلسنده صغر بوغزلر كبی بوغزلديلر
وجسد ناپاكنی آتشه ياقديلر اندنصكره مختارك قاتنه برشخص كتورديلركه
اكا فحل بن سليم ديرلر ايدی وايتديلركه بوشخص امام حسينك خاتمنه
طمع ايدوب مبارك پارمغنی قطع ايدن كشيدر مختار بيوردی تا انك اللرينی
واياقلرينی كسوب شويله قوديلر قان ايچنده بوالاندی تاجاننی مالك جهنمه
تسليم ايلدی (وينه اول كون مختارك قاتنه التی كشی دخی ايلتوب ايتديلر
بوملعونلر امام حسين قتل اولندقدنصكره انك مالنی نهب وغارت ايتديلر
مختار امر ايتدی تا انلرك حال حياتلرنده قيون پوستی كبی دريلرين يوزديلر
چيقارديلر ابومخنف ايدركه مختار امر ايندی تا حكيم بن الطفيل الطائی‌يی
مجلسنه احضار ايتديلر انك كناهی اول ايديكه عباس بن علينك سلاح وسلبنی
اخذ ايدوب وامام حسينه اوق اتمشيدی اول اوق امامك لباسنه اصابت
ايتمشيدی مبارك تننه ضرر ايتمامشدی مختار بيوردی تا اصحاب قبضه انی
اوقه طوتديلر (ابوحنيفهٔ دينوری ايدركه سعد حنفی بر كون مختاره ايتدی امام
حسينك قاتللرندن يزيد بن مالك وعمران بن خالد وعبدالله البجلی وعبدالله
ابن قيس الخولانی فلان موضعده درلر مختار برجماعته امر ايتدی تا انلری
طوتوب كتورديلر چونكه مختارك نظری انلره دوش اولدی انلره ايتدی
ای صالحلر قاتللری وای سيد جوانان اهل بهشتك وانصار دين واهل
بيت سيد اولين وآخرين دشمنلری پنجهٔ تقديرده كندبكزی نيجه كوررسز
ونه‌كونه اسير بولورسز انلر ايتديلركه عبدالله بن زياد بزی امام
حسينك جنكنه جبر واكراهله كوندرمشدر بز بيچاره‌لرك قاننده‌ن كچوب
بزه مرحمت قيل مختار جواب ويرديكه ياسز اول كون امام حسينه نيچون

مرحمت قیلمدیکز ومصطفی ومرتضادن نیچون اوتانمدیکز اندنصکره جلاده اشارت ایتـدی انلری بازار یرینه کوتوروب بو بوللرینی اوردیلر القصه مختار اول ظالملردن بوالدیغنی قتل ایدوب انلردن برطائفه که ترك دیار ایدوب بصره یه فرار ایتمشلردی انلرك خان مانلرینی آتشه یاقدی واکرقلم مشکین رقم اول مخذیلك اخذ وقتللری تفصیلنده اشغال ایدرسه مقصوددن کیرو قالق لازم کلور بومقدار ایله اقتصار اولندی

﴿ ابن زبیر ایله محمد حنفیه ارالرنده واقع اولان ﴾
﴿ احوال ومآل حاللری بیـان اولنـور ﴾

بعض تواریخده مسطوردر که مجرندن التمش التنجی سنه ده مختارك اموری تمشیت بولمشیدی ومحمد حنفیه هرچند عبادت وطاعته مشغول اولوب انك حکومت وریاست سوداسنده اولمدیغی عبدالله بن زبیرك معلومی ایکن ینه محمد حنفیه یه کندیدن بیعت تکلیف ایلدی وبوتکلیفدن غایت غرضی اول ایدیکه محمد حنفیه کندیدن بیعت ایتمکله انك وزیری اولان مختار دخی بالضروره کندیدن بیعت اقتضا ایتمش اولوب مختارك فتح ایتدیکی بلاد وامصار تحت تصرفنه داخل اوله اما محمد حنفیه اکا بیعتدن امتناع ایدیجك ابن زبیر ایتدی اکر بکا بیعت ایتمز ایسك جانکدن امیدی قطع ایت سنی قتـل ایدرین دیدی چون محمد حنفیه مضطر اولدی ابن زبیردن مهلت دیلدی ابن زبیر ایتـدی نخالدرکه سکا برساعت مهلت ویرم محمد حنفیه ایتدی سبحان الله محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم صفوان بن امیه یه حال شرکنده درت آی مهلت ویردی سن بکا برساعت مهلت ویرمزسن بونك اوزرینه چوق کفتکو اولدقدنصکره عاقبت انده قرار ایتدیکه قضیهٔ بیعت ایکی آیدنصکره اوله ومحمد حنفیه ایکی آی تمامنه دك بربوجاقده ایدی یعنی ابن زبیر اول حضرتی زمزم قیوسنك اوزرنده بنا اولنان رخاهده محبوس ایدوب انك حفظ وحراستنه قرق کشی تعیین ایتمشیدی ومحمد حنفیه ویاران واهل بیتی مختاره مکتوب کوندروب بوحالدن انی خبردار ایتمشلردی مختار اول جنابك کندویه التفاتی ایله مفتخر ومباهی اولوب خلائقك جمع اولمهسنی فرمان ایتـدی وچون خلق جمع اولدیلر مختار امامك نامه سنی انلره قرائت ایدوب ایتدی ابن زبیر امامی حبس ایتمکله امام بنم مددیمه محتاج اولمش و خدا حقیچون

بن انك معاونت ومظاهرتنه برنوعله قیام کوستر برمکه خلق جهان
انك مشاهده سندن حیران قالهلر اندنصکره ترتیب وتجهیز اشکره اهتمام
کوستروب طبیان بن عماره ایله اعیان کوفه‌دن برآخر شخصه قرق بیك
درهم و یروب بشیوز ارایله انلری مقدمهٔ اشکر قیلدی وابوعمروی وهانی
ابن قیسی وعمیر بن ابی طارق وفلان وفلانی طبقات حشمله بربری اردنجه
روان ایلدی و بواثناده ابن زبیرك فرمانیله متابعلری چاه زمزم اطرافنه
اوطون یغدیلر که اکر محمد حنیفه بیعتدن تخلف ایدرسه انی آتشه یاقه‌لر
وچون مدت مهلتدن اللی سکز کون کچدی طبیان بن عماره بشیوزارایله حریم
حرمده باش کوستردی وابن زبیرك اعوانی مختارك لشکری همان بودر
غیری یوقدر ملاحظه سیله دیلدیلرکه دست تعرضی انلره دراز ایده‌لر
چون مختارك سرهنکاری واحد بعد واحد هر بریسی برکروه انبوهله
ظاهر اولدیلر ابن زبیر متحیر وخائف اولدی ومختارك امراسی محمد
حنیفه یی حبسدن چیقاروب قصد ایتدیلرکه مخالفلر ایله جنك ایده‌لر
محمد حنیفه اول فکردن انلری منع ایدوب ایتدی حرمده قتال جائز دکلدر
ومختارك کوفه‌دن کندویه کوندردیکی مالی کلن اشکره قسمت ایلدی
وابن زبیر ایله محمد حنیفه ارازنده صلح صورتی یوزکوستردی محمد
حنیفه کوفه‌دن کلن لشکره وطنلرینه کتمکه اذن ویردی وچون لشکر
دونوب کتدیلر ابن زبیر کندی قرنداشی عروه ایله محمد حنیفه‌یه خبر
کوندردیکه یا بکا بیعت ایدرسن ویاخود بنمله قتاله حاضر اولورسن
واوجنابه بالمواجهه خشونت آمیز سوزلر سویلدیلر امامك شیعه‌سی
جمع اولوب جنك ایدرزدیدیلر اول جناب رضا کوسترمیوب شیعه‌یی محاربه
دن منع ایلدی وبن حرمدن طشره چیقمزین تا حکیم علی الاطلاق بنمله
ابن زبیر اراسنی فصل وحکم ایتمیجه دیدی و بوحاله مقارن عبدالملك
ابن مروان شامدن مکه‌یه اولاقلر کوندروب محمد حنیفه‌یی طلب ایلدی
اوجناب دخی کندی شیعه وموالیسندن جمع کثیر ایله دمشق طرفنه
عزیمت ایلدی چون مدینه‌یه ایرشدی انده اشتدیکه عبدالملك عمرو بن
الاشدقه غدر ایدوب اولدرمش امام بوصورتدن خوف ایدوب حدود
شامدن برمحلده توقف ایلدی و بواثناده عبدالملك خلقدن امامك
ذکرخیر ونام جمیلنی استماع ایتدکده امامی طلبدن پشیمان اولوب

خدمتنه مكتوب كوندرديكه بنم بيعتم قلاده سيله متقلد اولميان كشى بنم ولايتمده طورمسون ديدى اوجناب اندنصكره دونوب مكه يه واروب شعب ابى طالبه نزول بيوردى وابن زبيرا كا خبر كوندرديكه قالق بنم ديارمده طورمه چيقوب آخر طرفه كيت ديدى امامك شيعه سى ابن زبيرك ايتديكى بى ادبلكه بناء رخصت ايستديلر كه ابن زبيرايله جنك ايده لر اذن ويرميوب دعاء عليه ايتديكه الهى ابن زبيره ذل وخوف لباسنى الباس بيوروانك اوزرينه واتباعنك اوزرينه برشخصى مسلط ايتكه شدت بأس وقساوت قلبله متصف اوله اندنصكره شعب ابى طالبدن چيقوب طائفه كتدى وحجاج ثقفى ابن زبيرك محاربه سنه مشغول اولديغى زمانده طائفدن كيرو مكه يه كلوب شعب ابى طالبى نور حضوريله مشرف قيلدى وحجاجك مكه يه كلديكندن اكاه اولوب اكا خبر كوندرديكه سندن مطلوب ومتوقع اولنان اولدركه عبدالملكك بيعتندن اباوامتناع بيورمامقدر محمد حنيفه جواب كوندرديكه بن عبدالملكه وقت حاجتنده بيعت ايدرين شمدى بجالده انك برمخالفى يوقدر بيعتك محلى دكلدر ديدى وچون عبدالله بن زبير شهيد اولدى محمد حنيفه شامه مكتوب كوندروب عبدالملكدن كندى نفسيچون ومنابعلرى ايچون امان طلب ايتدى عبد الملك دخى حجاجه مكتوب كوندروب اوجنابه تعظيم وتوقير ايتمكى تنبيه و وصيت ايلدى ومحمد حنيفه اندنصكره دمشقه تشريف بيوروب عبد الملكه بيعت قيلدى وشامدن مراجعت بيوروب بركره دخى طائفه واردى وبر قولده اول دیارده جوار رحمت رب العالمينه اولاشدى

﴿ مصعب بن زبيرك كوفه جانبنه توجه ايدوب مختارايله ﴾
﴿ محاربه سى ومختارك مقتول اولديغى بيان اولنور ﴾

چون شبث بن ربعى ومحمد بن اشعث كندى مختاردن قاچوب بصره يه وارديلر مصعبى مختارك حربنه ترغيب وتحريض ايتدكارنده مصعب ايتدى تامهلب بن ابى صفره بزمله بيله اولمادقچه بن كوفه طرفنه متوجه اولمزين وچون انلرك ابرام والحاحلرى حد اعتدالدن تجاوز ايتدى مصعب مهلبك حكومتكاهى اولان اهواز ولايتنه مكتوب كوندروب مهلبى طلب ايلدى وچون مختارايله حرب وقتال مهلبك خلاف مرضيسى ايدى عذرلر تمهيد ايدوب اهوازدن طشره چيقمادى عاقبت الامر مصعب محمد

ابن اشعثك ابرام والتماسيله مزبور محمدی مهلبی دعوته اهوازه كوندردی
محمد اهوازه واروب مهلبه ملاقی اولدقده مهلب ایتدی مصعب بكا رسول
كوندرمكه سندن غیری بركیمسه بولمادیمی محمد ایتدی بن رسوللغه كلمدم
انجق خدمتكه انكیچون كلدمكه كوفه ده بنم اولاد وعیالم موالی
وخدمتكارلر انده اسیرلردر بن انلرك حیف وتهدیلرندن سرگردان اولوب
سكا التجا ایچون كلمیشمدر باقی فرمان سنكدر دیدی چون مهلب عبدالله
ابن زبیر طرفندن مصعبك امرینه اطاعته مأمور ایدی لشكر تدارككنه
مشغول اولوب بصره یه متوجه اولدی وعبدالرحمن بن مخنف الازدی یی
كوفه یه كوندردی تا كوفه خلقنی مختارك نصرتندن مانع اولوب انلرك
باشلرینی ابن زبیرك بیعتنه باغلیه ومهلب مصعب ایله علی الاتفاق كوفه یه
متوجه اولدی ومختار اوتوز بیك لشكر ایله ابن سعطی انلرك جنكنه كوندردی
وچون ایكی لشكر بر برینه مقابل اولدیلر مهلب بیوردی تا انلری ابن زبیرك
بیعتنه دعوت ایتدیلر خلق بیعتدن امتناع ایتدكدنصكره صفلر آراسته
قیلوب جنكه مباشرت ایتدیلر عاقبت ابن سعط مقتول اولوب سپاه كوفه
منهزم اولدی ومصعبك لشكری انلره قلیچ قویوب نامحدود خلق
اولدردیلر وانلردن برقاچ معدود كیمسه لر جهد وجد ایله كندیلرینی كناره
چكوب مختارك قاتنه واردیلر مختار چون اشتدیكه اعیان وامراء لشكری
عرضهٔ تیغ اولمشلر برآه سرد چكوب ایتدی اولومدن چاره یوقدر
اندنصكره كوفه ده موجود اولان لشكری ایله عزم جنكه روان اولدی
وچون ایكی فریق بر برینه ایرشدیلر بر برلرینه كسكین قلیج قودیلر وایكی
طرفدن مجادله ومقاتله یوز كوستردی اخشام نمازی وقتنده امرای
مختاردن بریسی كه نامنه ملك بن عمر والنهدی دیرلر ایدی ابن اشعثك
اصحابنه حمله ایلدی محمد بن اشعث عامهٔ اصحابی ایله اعمال قبیحه سنه
كرفتار اولوب قلیجدن كچدیلر ومختار اول كیجه صباحه دك جنك
وجداله مشغول اولوب عمر بن علی بن ابی طالب اول معركه ده مقتول
اولدی واندن مقدم عمر حجازدن بوجنك ایچون چقمشیدی لكن محمد
ابن حنیفه دن مختاره خطابا انده مكتوبی اولمامغله مختارا كا زیاده التفات
كوسترمیوب بلكه كوفه دن سوروب انی چیقاروب هرنه جانبه كیدر ایسك
كیت سكا بندن برخیر ایرشمز دیمشیدی عمر محروم ومأیوس اولوب بصره

جانبنه توجه ایتدکده مصعبله ملاقات ایتدی مصعب اکا اوتوز بیك درهم عطا ایتمکله عمرانك ملازمتنی اختیار ایدوب اول جنکده عالم بقایه خرام ایلدی وچون خورشید عالم افروز تسخیر ملك نیروز عزمیله دولت واقبال علمنی یوجلتدی نسیم نصرت وظفر مصعبك پرچم توغی اوزره اسوب مختار منهزم اولدی والتی بیك کشیلر ایله کوفه یه کلوب قصر الاماره ده متحصن اولدی مصعب محاربه یه اشتغال ایدوب مختارك خلقی قلت زاد وطعامدن فریاد وفغانه کلدیلر و بر بر یله مشورت ایدوب ایتدیلر که بزه اندن غیری چاره یوقدر که استیمان دامننه ال اوروب مصعبدن امان دیلیه یز مختار ایتدی سز مصعبك خدمتنده اولان جماعتك انالرینی و باباللرینی وقوم وعشیرتلرینی اولدرمشسز وانلرك خانه لرینی خراب ایتمشسز در واکر مصعب سزه امان و یرسه دخی اولماز بلکه جمله کزی خوارلق وزارلغله اولدررلر همان مصلحت اولدر که جمله مز اتفاقله بو محل مضایقه دن جنك ایده رك طشره چیقه یز بهر حال نام نیکله اولمك ذل وعجز ایله مقتول اولمقدن یکرکدر مختارك اتباعی حربه جرأت ایده مدیلر پس مختار یارانندن اون طقوز کشیلر ایله کفن ز برجوشن ایدوب کندو یی قصر الاماره قپوسندن طشره اتدی وفدایی واراعدا ایله مقتول اولنجه یه دك جنك ایتدی ومختاردن تخلف ایدوب قصر ایچنده اولان التی بیك کشیلر مصعبدن امان دیلدیلر مسؤللری اجابته مقرون اولوب سرای قپوسندن طشره چیقدقلرنده کوفه رئیسلری مصعبه دیدیلر مختارك قومی اوزرلرنده بزم چوق قانلر مزواردر واکر بونلر دن بریسنی صاغ قور ایسك بزدن ملازمت وقوللق اومه مصعب ایتدی سز بیلورسز پس بالجمله اول التی بیك کشیلرك بوبونلرینی اوردیلر (ابو حنیفه دینوری کتور مشدر که چون مختار مصعبك جنکندن یوز دوندروب کوفه یه متوجه اولدی مصعب انك عقبنه دوشوب تا قصر الاماره ده متحصن اولدی ومدت محاصره قرق کون ممتد اولدی محاصره کونلرینك برنده مختار سائب بن اشعری یه ایتدی نه له موافقت قیلتادین ایچون دکل بلکه عصبیت عرب ایچون اعدا ایله جنك ایده لم سائب اشعری (انا لله وانا الیه راجعون) دیوب یا ابا اسحق سکا خلقك ظننه بی اولدر که سنك خروجك اغراض دنیوی ایچون اولمیه یعنی احراز مثوبات اخروی

ایچون اوله مختار ایتدی بلی اویله در زیرا بن چونکه عبدالملکی کوردم حاکم
شام اولدی وابن زبیری کوردم دیار حجازه اوزره والی اولدی وعبدالله بن حازمی
کوردم دیار خراسان اوزره مستولی اولدیلر وبن انلردن ادنی کیمسه دکل
ایدم وهیچ حسین بن علینك طلب خونی بهانه سندن یکرك خروجه
وسیله بولمادم لاجرم اول وسیله ایله خروج ایدوب ملك و سلطنت
آرزوسنده اولدم وایشی بو یره ایرشدردمکه محسود اماثل واقران اولدم
اندنصکره بیوردی تا انك آت و جوشنی کتوردیلر جوشنی کیوب آته
سوار اولدی وطشره چیقدی واول قصرده انکله متحصن اولان التی
بیك کشیلر بالجمله موافقت ایدوب سرای قپوسندن طشره چیقدیلر وایکی
فریق بربرینه قاریشوب مقاتلهٔ عظیمه ایتدیلر آخر الامر جمهور اصحاب
مختار منهزم اولوب ینه قصر الاماره یه متحصن اولدیلر مختار ایله
طشره ده اوچیوز کشیدن زیاده کیمسه قالمادی ومخالفلر سرای قپوسی
طرفنی ضبط ایتمشلر ایدیکه کیمسه دونوب سرایه متحصن اولمغه امکان
بولمیه پس مختار وانك خواصی جنك ایتدیلر تا اول زمانه دکه مختارك
یارانندن کیمسه قالمادی اندنصکره ایکی قرنداشلر کلوب مختاره حمله
ایتدیلر وانی اباقدن دوشوروب باشنی بدنندن جدا ایتدیلر پس مختارك
باشنی مصعب قاتنه ایلتدیلر مصعب انلره اوتوز بیك درهم عطا ایلدی
ومختارك باشیله فتحنامه یی عبدالله بن عبدالرحمن یدیله مکه ده قرنداشی
عبدالله بن زبیره کوندردی عبدالله ایدر حرم مکه یه ایرشدیکم یاتسو
نمازندنصکره ایدی عبدالله بن زبیری مسجد الحرامده بولدم نماز قیلاردی
وچون سحر وقتی ایرشوب نمازدن فارغ اولدی ایلروواروب فتحنامه یی
النه ویردم اوقودی بن ایتدم یا امیر المؤمنین مختارك باشی بنده در اول ایتدی
بو سوزدن مقصودك ندر بن ایتدم جائزه استرم اول ایتدی جائزه یرینه
انك باشی سنك اولسون بندخی باشی اول اراده قویوب مسجددن طشره
چیقدم ابو حنیفهٔ دینوری ایدر مختارك باقی فلان لشکرندن التی بیك
کشیلر بیوفالق ایدوب مختاری دشمن الجنده قودیلر وروکردان اولوب
قصر الاماره یه تحصن ایلدیلر وایکی آی اول قصرده محصور اولوب
عاقبت قلت طعامدن مضطر اولمغله مصعبدن امان دیلدیلر مصعب انلره
کندو حکمنه راضی اولملری شرطیله امان ویردی انلردخی غیری چاره لری

ارلماملغله اول شرطی قبول ایدوب قصردن طشره چیقدیلر مصعب
بیوردی تاجمله سنك باشلرینی كسدیلر وانلرك درت بیكی عربدن وایكی بیكی
عجمدن ایدی و چون مصعب كوفه حكومتنده مستقل اولدی مختار
طرفندن جزیره والیسی اولان ابراهیم بن مالك اشتراكا قاعد كوندروب
امان طلب ایتدی مصعب ابراهیمك مسؤلنی مبذول طوتوب خبر كوندردیكه
علی العجله كوفه یه كلهسن سنك سار مقصدلرك دخی انجاحه قرین اولسه
كركدر پس ابراهیم مصعبك خدمتنه استعجال ایدوب اكا بیعت ایلدی
مصعب دخی انك تعظیم وتكریمنده مبالغه كوستروب فیصل مهماتی انك
رأی وروینه تفویض ایلدی

﴿ عمرو بن سعد اشدقك عبد الملك بن مروانه مخالفت ایدوب مقتول اولدیغی ﴾

عمرو بن سعد اشدق بنی امیه ارالرنده عظم قدر وكمال شجاعت ووفور بر
وكمال استعداد ایله معروف وموصوف اولدیغندن كندوینی امارته احق
واليق بیلور دی ومروان ابتدا خلیفه اولدقده چون انك بشره سنده
منازعت ومخالفت اثرلری مشاهده قیلدی انی مواعید عن قریب ایله
الداوب كندیدنصكره سلطنتی اكا وصیت ایدهجك اولدی عمرو بن سعد
اشدق دخی بو كلمات واهیه ایله الدانوب مروانه هواداراق شرائطنی
یرینه كتوروب تمام الك شام حكومتی مروانده قرارایتمكله انك طرفندن
دمشق حكومتی عمروه اختصاص بولوب امیدی اول ایدیكه مروانك ولی
عهدی اولمغله سر فراز اوله چون مروان اوغلو عبد الملكی ولی عهد
قیلوب جانبی مالكه تسلیم ایتدی عمرو بن سعد فرصت كوزلردیكه اعلان
كلمهٔ عصیان ایله عروس ملكی آغوشه كتوره واول وقتده عبد الملك تسخیر
عراق عرب قصدیله اشكر جمع ایدوب وعمرو بن سعدی شامده یرینه خلیفه
قوبوب طشره چیقدقده عمرو اظهار مخالفت ایدوب اخذ بیعت ودعوای
خلافته اشتغال كوستردی وعبد الملك بو قضیه دن خبردار اولدقده
اول عزیمتی ترك ایدوب شویله معقول كوردیكه مقدم دشمن خانگی یی دفع
ایلیه پس كیرودونوب دمشقه كلدكده عمرو بن سعد دمشقده متحصن
اولدی عبد الملك دمشقك طشره سنه نزول ایلدی بر قاچ كوندنصكره
اعیان واشراف تسكین فتنه یه سعی ایدوب شویله قرار ویردیلر كه امر
سلطنت و حكومت انكله عبد الملك بیننده مشترك اوله عمروساده دل

بیلدیکه ایکی پادشاهك بر مقامده وایکی قلیجك بر نیامده اولمسی جملهٔ محالاتدندر پس کمال حماقتدن موافقت ابوابنی فتح ایدوب امور سلطنته شروع وعبدالملکه میل ومحبت یوزلری کوستروب عبدالملك دخی بحسب الظاهر انك حرمت واحترامنده تقصیر ایمزدی ناشول مرتبه که عمرو عبدالملك قاتنه واردقده انی تخت اوزرینه اجلاس ایدوب انواع تلطف ودلجویلغی برینه کتورردی بر کون عبدالملك عمروی دعوت ایدوب عمرو دخی اجابت صددنده اولدقده قرنداشی یحیی بن سعد اکا ایتدی ای برادر بوکون عبدالملکه کتمکه بنم قلبم بو خصوصده بر قورقودوشمشدر عمرو ایتدی ای برادر خاطریکی خوش طوتکه عبدالملك بنی اویور کورسه اویارمغه قیامز یحیی ایتدی باری لباسکك التنه جوشن کیوب احتیاطی الدن قومه عمرو دخی قرنداشنك دیدیکی کبی ایدوب عبد الملك مجلسنه واردی عبدالملك اثنای مصاحبتده حدیث عصیان ومحاصرهٔ دمشقی درمیان ایلدی عمرو دخی (الماضی لایذکر) کلمه‌سیله عمل ایدوب بوسوزلردن فارغ اول دیدی عبد الملك ایتدی بن سنك جرایمك جریده‌سنه رقم عفوی چکمشمدر لکن محاصره کونلرنده یمین ایتمشیدمکه برساعت سنك کردنیکه زنجیر طاقمشمدیکی حالده یمینده بار اولمغیچون برلحظه‌سنی زنجیره چکسم نه زیان ایدر عمرو ایتدی بو کاری برآخر وقته تأخیر ایده‌لم اول مجلسده بولنان ندیملر ایتدیلر سبحان الله امیرك یمینی برین بواسه اندن نه ضرر تولد ایدر القصه عمرو طوعا او کرها اول معنایه راضی اولوب ایتدی بنم بوینمه زنجیر طاقدیکز باری بنی طشره چیقرمیه سز که خلق ایچنده شرمسار اولیم وبو سوزدن غرضی اول ایدیکه خلاف مقصودی اوزره کندوبی طشره چیقردقلرنده طشره ده اولان اتباع وهواخواهلری انك استخلاصنه سعی ایده‌لر عبدالملك انك مافی الضمیرینی طویوب ایتدی بوحالتده دخی دیلرسنکه مکر وحیله ایله بنم الدن خلاص اوله‌سن زنجیر عمروك کردننده برساعت طوردقده عمرو ایتدی سن یمینکده باراولمغیچون بن صبر ایتدم اماسن بکا غدر ایدرسن عبدالملك غدری سن ایدرسن دیوب انك یاقه‌سنی طوتدی ودهاننه برمشت اوردیکه دشلری آغزینه طولدی وبو حاله مقارن مؤذن اذان اوقیوب عبدالملك تجدید وضویه قالقدی وقرنداشی

عبدالعزيزه ایتدی عمرولك حقندن كل چون عبدالعزيز دیلدیكه عمروی قتل ایده عمرو تضرع وزاری ایدوب صله رحمی شفیع كتورمكله عبدالعزيز اكا رحم ایدوب تعرض ایتمدی وچون عبدالملك مسجده كلدی وعمرولك ملازملری انی عبدالملك یاننده كورمیجك قرنداشی یحیایه خبر ویردیلر پس یحیی اتباعندن بركروهله كلوب مسجده دوكلدیلر عبدالملك سؤال ایتدیكه بو غوغانك سببی ندر یحیی ایتدی قرنداشم قنده‌در عبدالملك ایتدی سرایده عبدالعزيزله بركاره مشغوللردر یحیی ایتدی بیورتاطشره كلسون عبدالملك مسجددن قالقوب قصره طوغرو كتدی یحیی دیلدیكه عبدالملك ایله معا كیده حاجبلر منع ایدوب قومادیلر پس عبدالملك قصرینه داخل اولدی عبدالعزيزدن صوردیكه عمروی قتل ایتدكمی عبدالعزيز ایتدی یوق قتل ایتمدم عبدالملك اكا وانك اناسنه دشنام ایدوب عمرولك اولدیغی محله واروب عمرولك قارننه برحربه صانجدی كاركر اولمادی الینی عمرولك اوموزی اوزرینه قویوب بیلدیكه جامه التنده زره كیمشدر وایتدی سن خود بواراده تداركله كلمشسن اندنصكره باشنی بدندن جدا ایلدی اوقنده قصر قپوسنده برفریاد ظاهر اولدی عبدالملك صوردیكه بوغوغا وفریاد ندر ایتدیلر كه عمرولك قرنداشی یحیی اتباعندن بركروهله قصر قپوسنده طوروب عمروی طلب ایدرلر عبدالملك بیوردی تا عبدالعزيز قصر طامندن عمرولك باشنی زمینه آته واون بیك درهم دخی اهل غوغانك باشلرینه صاچه عبدالعزيز قصر بامندن سری آتوب زری صاچدقده اهل غوغا زری كوروب سرغوغاسنی فراموش ایتدیلر اندنصكره زری دیو شروب سری الوب كتدیلر (وبو سنده یعنی هجرتدن التمش طقوز تاریخنده بصره‌ده طاعون مرضی پیدا اولوب اوچكونده یوز بیكدن زیاده آدم هلاك اولوب اوچكوندنصكره اول طاعون تسكین بولدی

﴿ عبدالملك بن مروانك كوفه طرفنه نهضت ایدوب مصعبله محاربه‌سنی ومصعبك مقتول اولدیغی بیان اولنور ﴾

چون مختار مقتول اولوب مصعبك كوفه مملكتنه استیلاسی خبری عبدالملك بن مروانه ایرشدی عبدالملك كندو قرنداشلرینی وعظمای اهل بیتنی جمع ایدوب انلره ایتدی خنی دكلدر كه مختار مقتول اولوب

ابراهیم بن مالك اشتر مصعبه مطاوعت ایدوب بالتمام ولایت عراق
وجزیره یی تحت تصرفنه الدی بنم خوفم اولدر که انلر بوجانبه توجه
ایدوب خرابلق ایده لر شمدیکی حالده بو بابده سزك تدبیركز ندر بشیر
ابن مالك كه اصابت رأی وحسن تدبیر ایله مشار بالبنان ایدی ایتدیكه
چاره سی اولدر كه ولایت شامك عساكر منتخبه سنی جمع ایدرسن
وقلب قوی وامل فسیحله اول جانبه توجه ایدرسن وظفر نصرتی
حق جل وعلادن طلب ایدرسن ومجموع ارباب مشورت بورأیی مستحسن
كوردیلر (وروایت دخی اولدر كه اصحاب مشورتك بعضیسی ایتدیلر سنك
بالذات جانب عراقه توجهكدن امراء عظامدن برینی برلشكر عظیمله
كوندر دیكك دخی معقول ومناسبدر عبد الملك ایتدی مصعبك
جنكنه بركشی كوندرمك كركدر كه هم تدبیر صاحبی وهم شمشیر صاحبی
اوله شام امراسنده ایسه بوایكی صفتی جمع ایتمش كیمسه یوقدر البته
مصعبك جنكنه بالذات بن كتملو اولدم دیدی وبو احوال اثناسنده
مختارك اقربا وخواصندن اطراف وجوانبده پریشان اولانلردن
برطائفه شامه كلوب عبد الملكك نظرنده تسخیر عراقی آسان كوستردیلر
وبی حیا وبیوفا كوفیلرك بعضیلرندن عبد الملكه مكتوب كلدكده دخی
محرك عزیمت اولوب عبد الملك عساكر جمعنه فرمان بیوردی ومدت
قلیلده انك دركاهنده اوقدر عساكر وسپاه جمع اولدیكه محاسب
وهم انك تعدادندن عجز وقصورینه اعتراف ایدردی مصعب شامیلرك
قصدینه مطلع اولوب مهلبه ایتدی معلوم اولدیكه كوفیلر عبد الملكه
مكتوب كوندروب انی بوطرفه عزیمته باعث اولمشلر مصلحت اولدر كه
بو واقعه ده بن سندن جدا اولمیم امانه فائده كه دفع خوارج سنك حسن
تدبیر وضرب شمشیریكه منوطدر بوطدر پس مهلب بحسب الضروره
مصعبدن جدا اولوب اهواز طرفنه متوجه اولدی مصعب اولزمانده
ابراهیم بن مالكی ولایت موصل ونصیبین وسائر ممالك جزیره اوزرلرینه
والی نصب ایتمشیدی ابراهیمی طلب واحضار ایدوب براغر لشكر ایله
انی مقدمهٔ سپاه قیلوب عبد الملكه قارشو كوندردی كندی
دخی كوفه دن چیقوب قرقیسا دیدكاری موضعه ایرشدی واول اراده
برفضای فسیح وعریض محل نزول اختیار ایدوب نازل اولدی

واول جانبدن عبد الملك بن مروان جناح استعجال ايله طي مراحل
ايده رك كلوب مصعبك لشكرگاهنه ايكي اوچ فرسخ مقداری بوعده
نازل اولدی واول منزلده عبد الملك مصعبك امرای لشكرينه
وابراهيم بن مالكه مكتوبلر يازوب مال فراوان ومناصب عاليه وعده لری
ويردی وكوفه نك مجموع اعيان واشرافنه مكتوبلر يازوب كوندردی
مضمونلری بو ايديكه ابراهيم بن مالك بزه مطاوعت ايتمشدر
پس عراق عرب مطاوعت ومملكت جزيره ده انك سهمی وشريكی
اولماسه گرکدر سزدن دخی مأمولدر كه بزمله اولوب عواطف
واحسانمزه مظهر اوله سز پس اول مكتوبلرك برسی وابراهيمه يازدیغی
مكتوب بر طريقله مصعبك النه كيروب مطالعه ايدكده ابراهيمه آدم
كوندروب مجلسنه احضار ايلدی وايتدی يا ابا النعمان عبد الملكه
اطاعتدن خبرك وارميدر ابراهيم ايتدی خدا حقيچون جهانی شرقدن
غربه بكا ويرسه لر بنی اميه یی وال مصعبه اوزرينه تقديم وترجيح ايتمزين
مصعب ايتدی حق تعالی سكا جزای خير ويره اندنصكره ابراهيم
ايتدی ايها الامير هيچ شك يوقدر كه عبد الملك بكا يازدیغی كبی سنك
عظمای اصحابكه دخی نيجه مكتوبلر يازوب انلرك قلوبنی سندن
تنفير ايتمشدر گرکدر كه محل تهمت اولنلردن بر جماعتك بيونلرينی
اوره سن مصعب ايتدی اول جماعتك بيونلرينی اوردردیغم تقديرجه
انلرك قبيله وعشيرتلری بزمله مقام منازعت وخصومتده اولورلر
ابراهيم ايتدی بيونلرينی اوردرمز ايسك باری انلری مقيد ومحبوس
قيل واگر دشمنه ظفر بولورايسك انلری عفو واطلاقله قوم وقبيله لرينه
احسان ايتمش اول تا خلق سكا مخالفت رأی وعدم رعايت جرمله
طعن ايتميه لر مصعب ايتدی انلری محبوس ايدرسم يارين امير المؤمنينه
بندن شكايت ايدرلر ابراهيم ايتدی خدا حقيچون بوندنصكره نه سن
صاغ قالورسين ونه بن ونه امير المؤمنين صاغ قالور مصعب ايتدی
موته حاضر اولملكه بو ايش بز باشمزه كلمشدر وچون كيجه اولدی
كوفه نك رئيسلری قاچوب عبد الملكه كلديلر مصعب انلرك گيتملری ايله
جانبندن اميدی قطع ايدوب قتال وجداله حاضر وآماده اولدی
چون ايكی لشكر بر برينه مقابل اولديلر عبد الملك بنی كلابدن

بر شخصی که مصعبك اقرباسندن ایدی مصعبه خبر کوندردیکه سنکله میانمزده عقد محبت ووداد استحکام بولمشدر شمدیکی حالده لایق اولان اولدرکه جنکدن ال چکوب جنك مهمنی برادرك عبد الله‌ه حواله ایده سن مصعب امتناع ایتدکده عبد الملك بیوردی تا قرنداشی محمد بن مروان شجعاندن برطائفه ایله میدان معرکه‌ده جولان ایلدی مصعب دخی دلیراندن برجماعتی ابراهیمله انلرك حرب وقتالنه کوندردی واول ایکی کروه بجوش وخروشه کلوب اسباب حربی حرکته کتوردیلر مصعب بهادرلرندن برطائفه‌یی ابراهیمك مددینه کوندردی محمد بن مروانی یرندن قوپاردیلر عبد الملك دخی عبد الله بن یزیدی قرنداشنك امدادینه کوندردی قتال عظیم اولوب ارالقده صاحب علم محمد بن مروانله مصعب جانبندن مسلم بن عمرو باهلی مقتول اولدیلر مصعب مسلمك یرینه عتاب بن ورقایی کوندردی ابراهیم بن مالك ایتدی ای امیر عتابی جنکه کوندرمه که عتابه اعتماد اوله جق کشی دکلدر چون جنك بازاری قیزشدی عتاب بیوفاردن برجماعتله انهزامه یوز طوتدی وابراهیم بن مالك معرکه‌ده ثابت قدم اولوب عاقبت مرتبهٔ شهادت بولدی ابراهیمك مقتول اولدیغندن مصعب متأثر ومتغیر اولوب قبائل عربدن هر برینه ایلرو واروب جنك ایتمکی تکلیف ایلدی انلر معقول عذرلر بیان ایدوب محل معرکه‌دن اباقارینی کیرو چکدیلر مصعب کندی کندویه ایتدی قنی ابراهیم بن مالك که بونجلاین کونده انجلین بر بهادر ار کرکدر بو اثناده مصعبك نظری عروة بن مغیره‌یه دوش اولوب ایتدی بیلورمیسنکه حسین بن علی‌یه دشمنلری ابن زیادك حکمنه راضی اول دیدکلرنده امتناع ایدوب تا شهید اولنجیه دك جنك ایلدی ومصعب بو سوزدنصکره امام حسینك شهادتی قصه‌سنی علی التفصیل حکایت ایدیوردی عروه بیلدیکه مصعب موته کوکل باغلیوب تا اولنجه ثابت قدم اوله جقدر بو اثناده محارب ابن مروان مصعبه یقین کلوب بن سنك عمك اوغلویم دیو فریاد ایدوب کل امیر المؤمنین عبد الملك امانی قبول ایت تا بو ورطه‌دن خلاصلق بوله سن مصعب ایتدی امیر المؤمنین مکه‌ده‌در محارب ایتدی سنك اشکرك قوم مخذولدر همان سکا چاره اولدرکه استیمان دامنی

طوته سن مصعب بوسوزلری دکلیوب کندی اوغلی عیسایه ایتدی
بن بومرکه‌دن صاغ چیقمزین باری سن عمك عبد الله بن زبیرك قاتنه
واره‌سن واکادیه‌سنکه اهل عراق کندی جبلتلرینك مقتضاسی
اوزره غدر و بیوفالقده تقصیر ایتمدیلر تا قرنداشلك مصعب اموات
زمره‌سنه ملحق اولدی (و بر روایت دخی اولدرکه محارب ابن مروان
مصعبك اوغلی عیسانی طلب ایلدی عیسی اجابتده تعلل ایدیجك مصعب
ایتدی ای اوغل وار محارب نه سویلر کوره‌لم عیسی چون محاربك
قاتنه واردی محارب ایتدی سکا و پدریکه ناصح مشفقم بی تشویش
و بلادغدغه امیر المؤمنین عبد الملك ملازمتنه استعجال ایدیکزکه اول
سزه امان ویرمشدر پس عیسی باباسی مصعبه کلوب ایتدی عبد الملك
بزه امان ویرمش لابد وعده‌یه وفا ایتمسی امر مقرردر اکر معقول
ومناسب کورر ایسك جنکدن ال چکوب انك قاتنه واره‌لم مصعب
بو سوزدن غضبه کلوب ایتدی وارسن کندی اتباعکله مکه‌یه کیت
واهل عراقك غدر و بیوفالقلرندن عمکه خبر ویر عیسی ایتدی
لا والله هرکز بن اول ایشی ایتمزین که بکا موجب توبیخ
وسرزنش اوله و یارین خلق بکا دیه‌لرکه نه طمعله پدریکی دشمنلر ایچنده
قودك کتدك بو عار بکا اولومدن بتردر مصعب ایتدی اکر معرکه‌دن
طشره چیقوب کتمز ایسك ایلرو صفه وار تا سنك غمکدن باری خلاص بولم
پس عیسی کندی کروهیله حربه اقدام ایدوب قتال شدیده باشلدی
اتباع وانصاری بالجمله مقتول اولوب عاقبت کندی زخمدار اولوب
دوشدی وشامیلردن برشخص کلوب باشنی تندن جدا قیلدی و بو اثناده
مصعب ایریشوب اول شامی‌یی قتل ایلدی و کندی اتباعنه دلداراق
ایدوب حربه تحریص ایلدی واوغلی فرقتندن کریان اولوب کندی
اوزرینه حنوط باغلدی ومردانه حمله‌لر کوستردی و بو اثناده عبد الملك
مصعبه کمال میل و محبتی اولدیغیچون برشخصله خبر کوندردیکه جنکدن
ال چکوب ایاغکی عافیت دامننه چکه سن بنم مال و مملکتمده سنك
حکمك جاریدر سن بکا اولادمدن عزیزرکسن مصعب بو سوزلره ملتفت
اولمیوب کماکان جنك ایلدی تا عبد الملك خیمه‌سنه ایریشوب طنابلری کسدی
اندنصکره حرب مشتد اولدی مصعبك جمعیت خانه‌سنه سنك تفرقه

دوشدی وسپاهی پراکنده اولوب یانده اون بدی نفر کشیدن غیری کیمسه قالمادی ومختارك ابن عمی اولان زائدة بن قدامه مصعبه بر قلیج اوروب ایاقدن دوشوردی وعبدالله بن ظبیان انك باشنی بدننده جدا ایدوب عبدالملکك قاتنه ایلتدی و برقولده عبدالملك مصعبك قتلندن ملول ومحزون اولوب ایتدی بنم مطلوبم اول ایدیکه مصعب باب مصالحه دن کله ایدی و بن اکا نصف مالمی و یره ایدم بن یقینا بیلورمکه قریشدن انك کبی بر کشی دخی پیدا اولماز و برروایت دخی اولدر که عبد الملك شادوخرم اولوب مصعب کبی بردشمن قوی بی قهر ایتدیکیچون سجدهٔ شکر ایلدی مزبور عبد اللهدن مرویدر که ایتدی مصعبك باشنی کسدیکمده خاطریمه کلدیکه عبدالملکك باشنی دخی بدنندن جدا ایدوب برساعتده ایکی پادشاه اولدرمش اولم تا خلق عالم انلرك اللرندن خلاص اولوب راحت اولهلر چون انك اجلنده تأخیر وار ایدی موفق اولمیدم و چون مصعب مقتول اولدی عبدالملك بیوردی تا انك واوغلنك جسدلرینی تکفین ایدوب دفن ایتدیلر وعبد الملك ایتدی هر چند که بزمله مصعب میاننده خصماق وقدیمی دوستلق وار ایدی اما سلطنت امر عظیمدر شرکت قبول ایتمز ومصعبك لشکری امان دیلیوب عبدالملکه ملازم اولدیلر وعبدالملك کوفهیه کلوب عراق خلقی اکا بیعت ایتدیلر وعبدالملك کوفهده سلطان سراینه نازل اولدقده مصعبك باشنی انك قاتنه کتوردیلر واولمجلسده حاضر اولنلرك بریسی ایتدی مصعبك باشنی طورن بوموضعده امام حسینك باشنی کوردمکه ابن زیاده کتورمشلر ایدی اندنصکره چوق زمان کچمدین ابن زیادك باشنی بوخانهده مختاره کتورد یلر کوردم اندنصکره بومقامده مختارك باشنی دخی مصعبه کتورده کوردم وشمدیکی حالده کوررمکه مصعبك باشنی امیرالمؤمنین قاتنه کتوردیلر عبدالملك بوسوزدن وهمه دوشوب بیوردی تا اول قصری ویران ایتدیلر

﴿ عبدالملك بن مروانك حصار قرقیساده زفری ﴾
﴿ محاصره و بعده مصالحه ایتدکاری بیان اولنور ﴾

چون مروان دار جزایه انتقال ایتدی عبدالملك سریر سلطنته جلوس ایدوب حمص حاکمی اولان ابان بن عقبهیه امر ایتدیکه قرقیسا طرفنه لشکر چکوب اول ولایتلری مسخر ایلیه ابان فرمان موجبله عمل ایدوب

اول جانبه متوجه اولدی وعبدالله طائی بنی اصحاب شمشیردن بر طائفه ایله
مقدمهٔ لشکر ایدوب کوندردی چونکه قرقیسا ولایتنك والیسی اولوب
عبدالله بن زبیرك بیعت کرده لرندن اولان زفر بو معنادن خبردار اولدی
دلاورلردن برجماعتله دفع اعدایه متوجه اولوب عبدالله طائی ایله
محاربه ایلدی وعبداللهك لشکرندن اوچیوز نفر کشی بی خاك هلاکه
دوشوردی بقیة السیف اولنلری منهزم اولدیلر وچون ابان بن عقبه یه
اول امرده شکست واقع اولدی عبدالملك بیلدیکه عبدالله بن ابان زفرك
حربنی دکلدر عبداللهه نیچون حربده تعجیل ایتدك دیو عتابدن صکره
کندیسی دونوب حصه کتدی واول زمانده که عبد الملك بن مروان
مصعبك دفعیچون کوفه طرفنه توجه ایتمشیدی قرقیسا کوفه نك یولی
اوزرنده اولمغله انك فتحنه همت قیلدی وزفر حصاره متحصن اولوب
عبدالملك یوردی تا منجنیقلر نصب ایدوب محاصره یه مشغول اولدیلر
روایتده کتورمشلردر که اول محاصره ده خالد بن یزید بن معاویه حربده
زیاده مبالغه واقدام کوستردی زفرك اصحابندن بریسی ایتدی بن برحیله
فکر ایتدمکه خالد بردخی جنکه کلیه وچون ایرتسی کون اولوب خالدینه
جد وجهد تماملە محاربه یه مشغول اولدیلر اول شخص باروی حصاردن
آواز بلند ایله بو بیتی اوقودی شویله که هرکس اشتدیلر (بیت)
عارا ابقاه خالد همه * اذا سلب الملك دیته امه * خالد بو سوزدن تمام انفعال
ایربشوب بردخی حصارك اطرافنده کورنمدی ومحاصره هنکامنده
عبدالملك لشکرندن چوق کشیلر هلاك اولوب ایش ایلرو کلدی (نقلدرکه
بنی کلاب دن برشخص هرکون خندق کنارینه کلوب زفره سب ودشنام
ایدردی زفر بو معنادن متأثر اولوب اصحابنه ایتدی سزدن کیم اولەکه
بو ملعونك باشنی کسوب لسانی بندن کوتاه ایلیه زفرك اوغلی هزیلك
ملازملرندن بریسی ایتدی بن بو ایشك صاحبی یم بو ایش بنم المدن کلور
زفرانی مواعید ایله امیدوار ایدوب کوره یم سنی دیدی پس اول شخص
حصاردن طشره چیقوب عبدالملك لشکرینه قارشدی ومنادیلر کبی
ندا ایتمکه باشلدیکه شوهیئتده بر دوه ضایع ایتدم قنغی مسلمان بنم دوه می
بولدیسه خالصا لله تعالی دوه‌می بکا ویره وبو وجهله لشکر ایچنده ندا
ایدرك زفره سب ودشنام ایدن کیمسه نك خیمه سنی بولوب نشانلدی

چون کیجه وقتی اولدی اول خیمه‌یه واروب ایتدی ای بندهٔ خدا
تا اخشامه دك ضایع اولان دوهمی ایچون لشکرکاهك اطرافنی دور ایدوب
یورولدم وسراسیمه اولوب بو اراده ایرشدم اکر رخصت ویرر ایسك بر لحظه
سنك جوارکده یاتوب استراحت ایدم خیمه چون تنها ایدی خیمه صاحبی
ایتدی ایچرو کیر و دلخواهك اوزره آسایش واستراحت ایله اول شخص
دخی بر خیمه‌یه داخل اولوب بر کوشه سنده یاتدی چون خلق اویقویه واردیلر
خنجر چکوب خیمه صاحبنك سینه سی اوستنه چیقدی وایتدی اکر فریاد
ایدر ایسك سنی اولدورورم وسن اولدکدنصکره بنی قتل ایتسه‌لر
نه فائده واکر خاموش اولور ایسك سنی حصاره کتورورم وعهدم
اولسونکه سنی کیرو سلامتله لشکرکاهه کتوررم خیمه صاحبی بالضروره
سکوته راضی اولوب اول عیار انك النی طوتدی ودوه دلاللغی ایدرك کتدی
چون قلعه قپوسنه ایرشدی قپویی آچدیلر حاجبلر ایکیسنی دخی زفرك
قاتنه ایلتدیلر اول شخص عیار صورت واقعه‌یی عرض ایتدکده زفر
امر ایتدی تا اول کیمسه‌یه عورتلر لباسی کیدروب کوزلرینه سورمه
وقاشلرینه وسمه‌لر چکوب تمام عورت قیافتنه قودیلر وانی عبدالملك
لشکرکاهنه ایرشدیروب ندا ایتدیلرکه بو برجاریه‌در که بونی زفر عبدالملکه
هدیه کوندرمشدر شام لشکری چون اول شخصی کوروب اول ندایی
ایشتدیلر انی اول هیئتله عبدالملك قاتنه ایلتدیلر عبدالملك انی کوروب
وافر کولدی واول شخصه لعنت ایدوب اول شخص خجالتندن قاچوب
بر دخی کیمسه زفرك دشنامنه اغز آچدی وچون مدت محاصره ممتد
اولدی عبدالملك محمد بن مروانی زفره کوندردی تا مصالحه‌یه سعی ایده
محمد زفر قاتنه واروب ایتدی عبدالملك بن مروان ابن زبیردن یکرکدر
پس لایقدر که انکله مصالحه ایده سن زفر جواب ویردیکه ابن زبیرك
بیعتی بنم کردنمده در وتا ابن زبیر قید حیاتده اوله بن هیچ بر کیمسه‌یه بیعت
ایتمزن پس عبدالملك امان ویروب حصاردن طشره چیقدی عبدالملك
زفرك لشکرینك ازلغنه واقف اولدقده ایتدی اکر بن زفرك
سپاهی همان بو قدر اولوب بوندن زیاده اولماادیغی معلوم اولیدی
زفر ایله مصالحه‌یه راضی اولمازایدم زفر بو سوزی ایشیدوب ایتدی
استر ایسك بو صلحی بوزوب حرف اوله کله لم عبدالملك ایتدی معنی

مامضى شمدنصكره جور وجفا صدق و صفايه مبدل اولدى تغيير اولنمازاندنصكره عبدالملك اوغلى مسلمه يه زفرك اوغلى هذيلك قزينى عقد نكاح ايتديلر پس زفرك اوغللرى هذيل وكوش عبد الملك فرمانى ايله مقدمهٔ لشكر شام اولوب كوفه طرفنده كتديلر وكوفه يه واريلوب ايكى لشكر بربرينه مقابل اولدقلرنده هذيل عبد الملك اشكرندن قاچوب مصعبك لشكرينه ملحق اولدى ومصعب قتل اولندقدنصكره هذيل كوفه شهرنده مختفى اولدى عبد الملك كوفه شهرينه داخل اولدقده هذيل وسائل وشفعايه توسل ايتمكين عبد الملك ينه اكا امان ويردى

﴿ مهلب وازارقه ارالرنده واقع اولان احوال ذكراولنور ﴾

مهلب عبدالله بن زبيرك حكومتى زماننده مصعبك امريله اهواز طرفنه متوجه اولوب ازارقه نك جنكنه اشتغالده ايكن بوطرفده مصعبك مقتول اولديغى خبرى جملهدن مقدم ازارقه طائفهسنك اميرى اولان قطرى يه ايرشمشدى قطرى مهلبك لشكركاهى كنارينه واروب مهلبه خبركوندردى واشكر كنارنه بنم مقابلهمه كلسون اكا برسوبليهجك سوزم واردر ديدى پس مهلب قطرينك مقابلنه واروب ندر سوزك ديدى قطرى ايتدى عبد الملك حقنده نه ديرسن مهلب جواب ويرديكه امام ضال واميرظالمدر قطرى ايتدى عبدالملك سنك امامك دكميدر مهلب ايتدى بن انك امامتندن ايكى جهانده بيزارم قطرى ايتدى بنم اعتقادم انك اوزرينهدركه انك امامتنه راضى اولسك كركدر مهلب ايتدى معاذالله اول كونى كورميكه عبد الملك بنم امامم اوله چون مصعب قتل اولندقدنصكره عبدالملك خالد بن عبد اللهى بصره حكومتنه كوندردى خالد دخى بصره يه واروب مهلبه امان نامه كوندروب انى عبد الملك بيعتنه دعوت ايلدى واول نامه ده يازديكه اى مهلب بيعتى قبول ايتدكدنصكره اهوازك اخذ خراجى عملنه مشغول اولهسن مهلب عبد الملك بيعتنى قبول ايدوب اخذ خراج منصبنه متصرف اولديغى قطرى ايله ذكراولنان سؤال وجواب جارى اولديغى كونك ايرتسى كون واقع اولمشيدى قطرى على التفصيل بومعنالردن خبردار اولدقدنصكره تكرار مهلبى اشكركاه كنارينه دعوت ايتدى مهلب دخى كلوب مقابلنده ايرشدكده

مهلبدن سؤال ایتدیکه عبد الملك حقنده نه دیرسن واعتقادك نیجه در مهلب ایتدی عبد الملك مسلمانلرك امیریدر قطری ایتدی ای ناکس وای سکا وسنك مذهبکه که دونکی کون عبد الملکه شتم ایدردك بوکون امام مسلمیندر دیرسین مهلب تخجیل اولوب جوابدن عاجز قالدی چون فرمان موجبنجه مهلب خوارجك حربندن ال چکوب اهوازك خراجی مالنی جمعه مشغول اولدی بوطرفدن خالد بن عبد الله قرنداشی عبد العزیز ایله مقاتل بن مسمعی ازارقه حربنه تعیین ایلدی بو ایکی سردارلر لشکر جرار ایله ازارقه استیصالی قصدینه اهواز طرفنه متوجه اولدیلر قطری بنه کندی اوزرینه لشکر تعیین اولندیغندن خبردار اولوب صالح بن مهرانی طقوز بوز ار ایله انلره قارشو کوندردی کیجه قرا کوسنده ایکی لشکر بر برینه ملاقی اولوب قتال فاحش ایتدیلر عبد العزیز منهزم اولوب فرار ایتدی مقاتل ثباته قدم کوستروب مقتول اولدی خوارج طائفه سنك اللرینه غنائم کثیره کیروب عبد العزیزك منکوحه سیکه ملاحت وصباحتده عدیل ونظیری یوغیدی اسیر ایتدیلر واول جمیله یی بازاره چیقاروب بیع من یزید ایتدکلرنده قیمتی یوز بیك درهمه چیقدی اول اثناده خوارجك رئیسلرندن برکشی اول ضعیفه نك اقرباسندن ایدی حمیته بناء اول بیچاره یی قتل ایدوب بصره یه فرار ایتدی وچون عبد العزیزك انهزامی ومقاتلك قتلی خبرلری خالد بن عبد اللهه ایرشدی خالد دخی صورت واقعه یی عبد الملکه عرض واعلام ایلدی عبد الملك خالده مکتوب کوندروب واول مکتوبده ایتدی عبد العزیزك انهزامی ومقاتلك مقتول اولدیغی سنك هب سوء تدبیر ورأی ناصوابکدن ناشیدر زیرا مهلب که برفیروز جنگ مرد ایدی وامور حربده بصارت تامه صاحبی ایدی انی اخذ خراج وجمع ماله تعیین ایتمشسن وعبد العزیزکه شایسته عیش وعشرت ولایق بزم صحبت برکشیدر انی حرب ورزمه کوندرمشسن شمدیکی حالده اهوازه برقاصد کوندر تا مهلب خوارجك حربنه حاضر اولسون وسن دخی بصره لشکری ایله اول جانبه متوجه اول ومهلبك معقول ومناسب کوردیکی امورده اکا مخالفت ایتمه اوله که خوارجدن انتقام الهسن پس خالد بن عبد الله بصره ده لشکرینی جمع ایدوب وبش بیك کوفه لشکری دخی فرمانله کلوب بونلره ملحق اولدقده

فی الاتفاق اهواز طرفنه توجه ومهلبه وصول وازارقه لشکرکاهنك مقابلنه نزول ایتدیلر واول ایکی لشکر میاننده یکرمی کون حرب ومقاتله ممتد اولدی آخرالامر خوارج منهزم اولوب فارس وکرمان طرفنه توجه ایتدیلر وبر موضع منیعه پناه ایتدیلرکه دست حوادث ایام آسمان وجهله انلرك عرضی دامننه ایرشمزدی

﴿ حجاجك حرم جانبنه متوجه اولوب عبدالله ﴾
﴿ ابن زبیرك مقتول اولدیغی ذکر وبیان اولنور ﴾

چونکه مصعب مقتول اولدی عبدالملك بن مروان دونوب شامه کلوب همتنی عبدالله بن زبیرك قلع وقمعنه مصروف طوتدی برکون اثناء خطبه‌ده خلقه توجه ایدوب ایتدی سزدن کیم اوله که ابن زبیرك محاربه‌سنه کیده شامك اکابر وامراسنك برملاحظه ایچون اول طرفه میللری اولمامغله جواب ویرمدیلر واول اثناده حجاج بن یوسف ثقفی التماس ایتدیکه بو مهمه کندی مأمور اوله عبدالملك بو سوزه التفات ایتمدکده حجاج ایتدی بن برواقعه کوردمکه ابن زبیری طوتوب دریسنی یوزمشم ندنصکره عبدالملك حجاجی اوچ بیك سوار ایله ابن زبیرك دفعنه تعیین ایتدی وابن زبیرك استمالتنی مشعر برقاچ سطر یازوب حجاجك النه ویردی اکر ابن زبیر بیعت ایدرسه جمله اتباعیله امانده اوله‌لر پس حجاج شامدن چیقوب مدینه‌یه اوغرایوب اول بلدهٔ طیبه‌یه تعرض ایتمدی واول آرادن عنان عزیمتی طائف طرفنه منعطف قیلدی واول اراده اقامت ایلدی ابن زبیر حجاجك اول طرفه توجهندن خبردار اولدقده دلیران روزکاردن برطائفه‌یی انك اوزرینه کوندردی اول ایکی فریق میاننده مقاتله واقع اولوب زبیرك اصحابی فرار ایتدی واول اثناده حجاج طائفده اقامت ایتمشیدی ابن زبیرك سپاهی ایله حجاج اراسنده محاربات واقع اولوب اول محاربانك جمله‌سنده حجاج غالب اولدی اندنصکره حجاج ابن زبیرك صورت عجز وانکسار وضعف وفقرینی عبدالملکه عرض ایدوب خبر کوندردیکه اکر جانبکزدن فی الجمله امداد اولور ایسه سهولتله مکه‌یی مسخر ایدوب ابن زبیری ورتادر قالدیررم پس بو خبر وصولنده عبدالملك برمقدار لشکر ایله طارقی حجاجك مددینه کوندردی اندنصکره حجاج مکه طرفنه توجه ایدوب ابن زبیرك دفعنده اقدام کوستردی یعنی عبدالله

ابن زبیر قتل اولنجیه دك ایام محاصره ده سلاحنی چوزمدی وعورتلره یقین اولمادی وطیب استعمال ایتمدی وروغن سورنمدی وبالجمله حجاج جبل ابی قبیسه منجنیق نصب ایدوب محاصره یه مشغول اولدی واول سنه عبدالله بن عمر بیت الله زیارتنه کلمشیدی حجاجه خبر کوندردیکه اکر حق تعالینك غضب وسخطندن قورقار ایسه‌ك حرمه طاش آتمقدن ال چکه‌سن موسم حج وماه محرمدر وعباد صالحین ادای فریضه ایتمك ایچون اطراف واکنافدن کلوب یوز قومشلردر ومنجنیق طاشلری انلری طوافدن منع ایدر پس حجاج بیوردی تاخلق تمامك حجی تمام ایدنجیه دك طاش آتمدیلر اندنصکره منادی ندا ایدردیکه مسافراولانلروطنلرینه کیده‌لر زیرا جنك ومحاربه ایتملویز وابتدا حرم جانبنه سنك منجنیق آتدقلری کون کوك یوزنده برقاره بولوت پیدا اولوب هوا قرا کولق اولدی ورعد وصاعقه آوازلری ایشیدلدی شام خلقی انی کوروب قورقدیلر طاش آتمغی ترك ایتدیلر وحجاج کندی الیله منجنیقه طاش قویوب آتار ایدی وایدردیکه ایها الناس قورقمه کزکه بن تهامه ولایتنده نشو ونما بولدم بیلورمکه بوموسمده بودیارك رعد وبرقی اکسك اولماز ایدرلرکه محاصره اثناسنده شامیلردن اون ایکی کیمسه‌لر صاعقه دن هلاك اولمغله خلق قورقوب جنکی ترك ایتدیلر حجاج انلره ایتدی هیچ قورقمکز وجنکدن ال چکمکزکه بوصورت ارض حجازك خواصندندر وبوانده بر یالدیرم اینوب ابن زبیرك خلقندن دخی برقاچ آدم هلاك ایلدی حجاج ایتدی اشتدی بنم سوزیمك صدقی سزه ظاهر اولدی شمدنصکره محاربه ومحاصره ده اهمال ایتمکزکه سز اهل حقسز وانلر باطلدر واول علامات کلوب کچدکدنصکره ایکی لشکر اراسنده کیجه وکوندز متصل محاربه منقطع اولمادی ومکه‌ده قحط وغلا برمرتبه‌یه ایرشدیکه نامدن نشان قالمادی وات بوقلوغندن اهل حرمك بچاغی استخوانه ایرشدی ومکه‌نك انبارلری ارپه وبغدای وخرمادن طولو ایدی اما ابن زبیر خلقه غدای سدرمقدن زیاده ویرمز ایدی وایدردیکه انبارلر طولو اولدقجه خلقك قوت قلبی زیاده اولور والره سدرمق مقداری کفایت ایدر پس مکه خلقنه آچلق محنتی اوزرینه محاصره مضایقه سی علاوه اولوب ابن زبیردن یوز دوندیلر وبعضیسی حجاجك لشکر کاهنه واروب

امان دیلدیلر و بومقداری مدینه یه قاچدیلر وکار بومرتبه یه ایرشدیکه
ابن زبیرك اولادندن حمزه وحبیب امان طلبنی حجاجدن ایتدیلر عبدالله
ابن زبیر اوغلی زبیره ایتدی سن دخی حجاجدن واروب امان طلب ایت
زبیر ایتدی معاذالله که بن سنك مفارقتکی رواکورم و پدری خدمتنده
جنك ایدوب تاشهید اولدی وچون ابن زبیرك خدمتنده کیمسه قالمدیغی
حجاجك معلومی اولدقده اکاخبر کوندردیکه بیهوده کندیکی قتل
ایتدیرمه وطشره چیقوب امان طلب ایت سنك ملتمسکی قبول ایدهلم
ابن زبیر ایتدی سن کیمسن و منك قدر و منزلتك نه اوله که بن سنك امانکه
داخل اولم بکا حق تعالینك امانی کفایت ایدر حجاج چون بوسوزی
اشتدی معلوم ایدندیکه ابن زبیر نفسنی موته توطین ایتمشدر وسپاهنه
امر ایتدی تاجنککی ارتوردیلر و ابن زبیر یاننده ایکی اوچ کیمسه دن زیاده
کیمسه قالمادی پس ابن زبیر اناسی اسما قاتنه واردیکه اکاذات النطاقین
دیرلر ایدی بررأی وتدبیر صاحبه سی خاتون ایدی اکا ایتدی ای انادوکلی
یاران بندن یوزدوندردیلر کوفیلرك حسینه ایتدکاری بی وفالقلری هب بکا
ایتدیلر الا شوقدر وارکه حسینك اوغللری حیاتده اولدقلرنجه دشمنه
قلیج اوردیلر بنم اوغللرم بنی تنها قویوب حجاج دیدکاری فاسقك یاننه
کتدیلر و حجاج دخی بکا خبر کوندردیکه مخالفتی ترك ایدوب متابعت
بوانه کیرهر نه مقصودك وار ایسه حاصل ایدهلم دیدی شمدیکی حالده
ای انا بوبابده سنك رأی وتدبیرك ندر و بکا نه نصیحت ایدرسین اسما بنت
ابی بکر ایتدی ای اوغول بوقدر محاربدن صکره عنان اختیارکی بنی
امیه نك قبضهٔ اقتدارنده قومه و شمدیکی حالده پیر اولدك بعدالیوم
نه مقدار حیاتده اولسك کرك و عاقلر قتنده بومعنا ظاهر وروشندرکه
نیك نامله اولمك مذلت وخوارلقله صاغ اولمقدن یکرکدر عبدالله بن زبیر
ایتدی ای انا حق سکا جزای خیر ویره که نصیحتده برنوکته ترك ایتمدك بنم دخی
خاطرمده اولان سنك اشارت بیوردیغك نسنه در وسنك خدمتکه
کلدیکم انك ایچون ایدیکه سنك رأی وتدبیرکه مطلع اولوب شروط
وداعی یرینه کتوردم اندنصکره اناسنی وداع ایدوب اول کیجه صباحه دك
بیت کعبه ده طاعت و عبادتله کچوردی صباح نمازینی ادادنصکره
جوشن کیوب برقاج اجللری یتمش کیمسه لر ایله آهنك جنکه سازو یردی

مخالفلره حمله ایدوب و هر حمله ده بر مبارزی خاك هلاكه دوشوردی
دشمنلرانك اول پیرانكی ایله انك و فور جرأتندن تعجبلر ایدرلردی عاقبة الامر
شامیلر انی مسجد الحرامه سوروب عقبجه مسجد الحرامه قپولدیلر
وابن زبیر آج ارسلان شکاره حمله ایدر کبی صاغه صوله حمله ایدردی تا اول
تیره دللری حرمدن سوروب چیقروب کندیسی باب صفادن طشره
اولوب جبل ابوقبیس طرفنه متوجه اولدی و بو اثناده بر شخص سنکین
دل عبد الله بن زبیرك باشنه برقاتی کرپیج اوروب اول جنابی ایاقدن
دوشوردی و بنی مرادن ریسی انك باشنی کسوب حجاج ظالمه قاتنه ایلتدی
حجاج انی کوردکده شکرانهٔ فتح و سجدهٔ شکر ایلدی اندنصکره باش
قالدیروب ابن زبیرك باشنی اعیان مکه دن بر جماعتك باشلریله مدینه یه
کوندردی و امر ایتدی مدینه دن دمشقه ایلتدیلر و بیوردی تا عبد الله
ابن زبیرك جثه سنی بر دار ایتدیلر و چون انك قتلی خبری اناسی اسمایه
ایرشدی اسمانك سنی سکسان سنه یی تجاوز ایتمش ایدی استرجاع ایتدی
و بو وقعهٔ عظیمه هجرتدن یتمش اوچنجی سنه ده واقع اولدی (نقلدر که
ابن زبیرك قتلی وقتنده مخالفلر آواز بلند ایله تکبیر ایتدیلر و انلرك آوازی
عبد الله بن زبیرك اناسی اسمانك سمعنه ایرشدکده اول تکبیرك سببندن
سؤال ایلدی صورت حالی اكا حكایت ایلدیلر اسما ایتدی سبحان الله
عجب حالندر که عبد الله ك ولادتی وقتنده اهل اسلام تکبیر ایتمشلردی
شمدی شهادتی وقتنده اهل شام تکبیر ایتدیلر انك ولادتی وقتنده اصحاب
رسولك تکبیر ایتدکلرینك سببی اول ایدیکه مدینه یهودلری دیمشلردیکه
بز مسلمانلرك نسللرینك انقطاعنه سحر ایتدك شمدنصکره ملت احمدیه یه
متابعت ایدنلرك اولادی اولمیوب انلرك کوزلری قرة العین ایله یعنی
ولد دیداری ایله روشن اولماسه کرکدر یهودك بو خبرینی استماعدن
صحابه ملول و دلتنك اولمشلر ایدی بونك اوزرینه بر سنه یه قریب زمان
کچوب عبد الله بن زبیر تولد ایتدکده اصحاب شادمان اولوب تکبیر ایدرك
بر یره جمع اولدیلر و بیلدیلر که یهودلر قوللرنده کاذبلر ایمش (ایدرلر که
حجاج شرط ایتمشدیکه اسماء ذات النطاقین کندودن دیلك ایتمدکجه ابن زبیرك
جثه سنی داراغاجندن ایندرمیه اسما دخی کندویه مقرر قیلمشیدیکه
اولبابده سوز سویلیه بر کون اسما عبد الله ك صلب اولندیغی دار طرفندن

کچوب کندی عبدالملك جثه سنی مصلوب کوردکده ایندی بورا کب
مرکبدن اینرمی اسماءنك وسوزی حجاجه نقل اولندقده ایتدی بوسوز
همان دیلکك عیندر پس شرط بر بر بولدی دیو بامر ایتدی تا نك
جثه سنی ایندیردیلر وچون ابن زبیر مقتول اولدی اوغلی عروه جنازه سوار
اولوب شامه واردی وعبدالملك مجلسنه داخل اولوب خلافتله سلام
ویردی عبدالملك بشاشت وهشاشتله سلامنی الوب انك حقنده عنایت
وعاطفتنی نهایتی مبذول قیلدی وحجاج مکه ده عروه یی طلب ایدوب
بولمیجه استدیکه شامه کتمش عبدالملکه برقاصد ایله خبر کوندردیکه
عبدالله بن زبیرك اموالنی عروه قبض ایتمشدر اکرامیر معقول کوررسه
انی بو طرفه کوندره تا مقبوضنی استرداد ایده یز عبدالملك بر سر هنکامه
انی مکه یه کوندردی بو صورت عروه یه کوچ کلوب ایتدی (ای بنی مروان
ماذل من قتلتموه ولکن ذل من ملکتموه) یعنی ای مروان اوغللری سزك
مقتوللریکز خوار وذلیل اولمادی لکن اول کشی خوار وذلیل اولدیکه
زمام اختیارینی سزك الیکزه ویروب سزلر فرلیکز اولدی عبدالملك واینندن
پشیمان اولوب حجاجه بر کاغد یازدیکه عروه دن الچکه سن وانی
ومتعلقاتنی عزیز طوته سن چون حجاج ابن زبیر مهمندن فارغ اولدی
بیوردی تا مسجدالحرامی اوث وخون وسائر ناپاك نسنه لردن تطهیر ایتدیلر
ومکه دن قالقوب مدینه یه واردی ومدینه ده اولان بقیه اصحاب کباری
تخفیف ایدوب سرزنش عثمانك قاتللری سزدیدی

﴿ حجاجك ولایت عراقه امیر اولوب ﴾
﴿ کوفه و بصره یه کندیکی بیان اولنور ﴾

هجرتدن ثمش بشنجی سنه ده عبدالملك بن مروان زمام حکومت عراق عربی
حجاج بن یوسفك قبضه اقتدارنه ویروب حجاج اون ایکی بیك سوار ایله
کوفه یه واروب مسجده کیردی وامر ایتدی تا خلایق مسجدده جمع
اولدیلر وحجاج یوزینه نقاب اورتنوب منبره چیقوب خاموش اوتوردی
تا جمله خلق جمع اولدیلر وبو اثناده محمد بن عوس کندو اتباعیله مسجده
کلوب منبر اوزرنده یوزی اورتولی برشخص کوردیکه خاموش منبر اوزرنده
اوتورمش محمد ایتدی لعنت بنی امیه یه که امارت عراقی بونجلاین برشخصه
ویرمشلر خدا حقیچون اکر بوندن احق وابله وآخرشخص بولهلر ایدی

حكومت عراقدانی کوندررلردی انده برقاج خرده طاشلر الوب دیدیکه حجاجه رمی ایده انك اصحابندن بریسی ایندی صبر ایله کوره لم نه سویلر بر دی دخی ایندی اکر بکلمه قدرتی اولیدی بوله خاموش اوتورمزدی چون مسجد کوفه نك مشاهیر واکابری ایله طولدی حجاج یوزندن نقابی رفع ایدوب و باشندن دستاری چیقاروب حمدله وتصلیه یه باشلدی وابتدا بو بیتی اوقودی (شعر) انا ابن جلا وطلاع الثنایا ٭ متی اضع العمامة تعرفونی ٭ اندنصکره غایت فصاحت و بلاغتده برخطبه اوقودی شویله که کوفه نك بلغاسی حیرتده قالدیلر واننره زیاده تهدید کوسترددی، خطبه آخرنده ایتدی مسموعم اولدیکه سزدن برطائفه مهلبه امداد ومعاونت ایتیوب شهدیکی حالده سزلرده فراغ بال ایله اوتورر ایمش خدا حقیچون اکر اوچ کوندن صکره انلردن بریسنی کوفه ده کورر سم تیغ تیز ایله زیر و زبر ایدرم اندنصکره بیوردی تا کندی ایالتی منشورنی اوقودیلر وچون اول منشوری اوقویان کیمسه منشورك ابتداسنده (اما بعد السلام علیکم) کلمه لرینك قرائتنه کلدکده منشوراوقیان کیمسه دی امساك ایدوب کرفه خلقنه خطاب ایلدی وایتدی ای بندکان عاصی امیر المؤمنین عبد الملك سزه سلام ایدر وسزانك سلامی آلمازسز خدا حقیچون بوایتدیککز ترك ادب ایچون بن سزی بروجهله تأدیب ایده رمکه غیر یلره موجب عبرت اولور پس قاری منشوره خطاب ایدوب باشدن بردخی اوقی دیدی چون قاری منشوری دفعهٔ ثانیه ده (اما بعد السلام علیکم) دیدکده کوفه خلقی آواز بلند ایله (وعلی امیر المؤمنین السلام ورحمة الله وبرکاته) دیدیلر وچون منشور قرأتی تمام اولدی حجاج منبردن اینوب کندی قوناغنه کندی وشهرك معروف ومشهورلرینی مجلسنه احضار ایدوب ایتدی اسباب سفر تدارکنده اولوکز تا مهلب امدادینه کیده یز بونك اوزرینه اوچ کون کچدکدنصکره حجاج برکون آواز بلند ایله برتکبیر صداسی ایشتدی امر ایتدی تا خلقی مسجده جمع ایتدیروب منبره چیقدی وکوفه خلقنه خطاب ایتدی ای اهل عراق واهل نفاق وشقاق بن بوکون برتکبیر آوازی ایشتدمکه اول تکبیر ذکر الله ایچون دکلدی بلکه برآخر مقصود ایچون ایدی سزلك دماغریکز هنوز فتنه دن خالی دکل سز اثیم اوغلو اثیملرسز وسفله پرور اوغلو سفله پرورلرسز تا سزلك پهلولریکز شکست

اولماديغه سزه قاملر يكزي بيلزسز والله سزه برايش ايدرمكه كچمشلر بكزه مستلزم نكال اوله و باقيلر بكزه متضمن ادب اوله واول اثناده عمير بن صابى ايتدى اصلح الله الامير مهلب امدادينه مأمور اولانلرك بريسى بنم اما بن پير اولدم جوان اوغلانم واردر اكر رخصت بيورر سه كز بنم يرينه اوغلانم سفر ايده ونلر حجاج ايتدى سفرلرده جوانلر پيرلردن مرجحلردر اما سويله كه سن كيمسن عمير ايتدى بن عمير بن صابى يم حجاج ايتدى سن اول شخص ميسنكه عثمان اوزرينه جنكه كتمشيدك عمير ايتدى بلى اول غوغاده بيله ايدم حجاج ايتدى اول سفره كتمكه باعث نه ايدى عمير ايتدى بنم پدريمى كبر سنله زمانه خلقندن امتياز بولمشيكن عثمان انى حبس ايتمشيدى حجاج ايتدى اى دشمن خدا عثمانك جنكنه كندك كيدرسن ومهلبك امدادينه بدل كوندررسن بن بصره وكوفه شهرلرينك صلاحنى سنك قتلكده كورورم ديوب امر ايتدى اول پير فقيرك بوينني اوردبلر وخانه سنى يغما ايتديلر اهل كوفه بوحالى كوروب قورقديلر مهلبك امدادينه كتمكه مسارعت ايتديلر اندنصكره حجاج كوفه دن قالقوب بصره يه كلدى و بصره خلقنى مهلب امدادينه وخوارج حربنه تحريص وترغيب ايتدى و بصره اكابرندن برى سفر تكليفندن تعلل ايتمكله حجاج انك قتلنه فرمان ايتديكيچون بصره اكابرندن عبدالله بن جارود سائر ولايت اشرافيله مخالفت ايدوب حججله محاربه صددنده اولديلر حجاج ابتداء حالده عاجز وسراسيمه اولوب عاقبت برطائفه ابن جارود دن روكردان اولوب حجاج قاتنه كلديلر وكوندن كونه ايكى فريق آراسنده عداوت مشتد اولوب لشكر جمع ايتديلر وصفوف تسويه ايدوب بربرلرينه قارشو طوروب ازقالديكه حجاج منهزم اوله ناكاه شصت قضادن ابن جارودك مقتلنه برتير اريشوب لشكرى پريشان اولدى اول وقتده قتيبة ابن مسلم حجاجك لشكرنده قربولوب مبارزتكار كوستروب مردانه لكلر ايتمشيدى ابن جارودك قتلندنصكره انك جمله رفيقلرندن ارالاً انس بن مالك رضى الله تعالى عنه قتيبه يى شفاعت ايچون حجاج مجلسنه واروب سلام ويردى حجاج ايتدى لا مرحبا ولا اهلا يا ابن مالك سن اول كيمسه دكلميسنكه روزكاريكى ضلالتده كچوردك كاه ابوترابه موافقت كوستردك كاه ابن زبيرك ملازمتنده اولدك چونكه انلردن ارده قالدك ابن جارود ايله

فتنه‌لر قوپاردیغی دیوب بونوعدن نیجه مهملات سویلیوب انسه دشنام‌لر ویردی انس بن مالك جمله‌ٔ اکابر صحابه‌دن ایدی ووضیع و شریف اکا تمام حرمت واحترام ایدرلردی بوسوزلری ایشیدوب ایتدی ایها الامیر سن کیمه دیرسین حجاج ایتدی ای کمراه نیچون تغافل ایدرسین مخاطب سنسن انس تمام رنجیده لکله اول ظالم عاتینك مجلسندن قالقوب کندی عبدالملکه شکایت آمیز برمکتوب کوندردی عبدالملك حجاجه اظهار غلظت ایدوب اکا شتوم کثیره‌یی مشتمل برمکتوب یازوب ایتدی ای حجاج سنك آباء واجدادك طائفه‌ده نه کاره مشغول ایدیلر انس بن مالك که شیخ دیندر و بوقدر زمان خدمت رسول الله ده اولمشدر سن انك سوزلرینی رد ایدوب نالایم سوزلر سویلیه سن حق تعالینك لعنتی سنك اوزرینه اولسون بومکتوب وصولنده انك خاطر شریفنی استرضایه سعی ایده‌سن والا بندن قورقدیغکه اوغرارسن وعبدالله مخزومی عبد الملکك مکتوبنی حجاجه اولاشدردقده حجاج ایتدیکی ایشلره پشیمان اولوب انس بن مالکی مجلسنه دعوت وعذرخواهلغه مشغول اولوب انواع تلطف ودلجویلق کوستردی

﴿ صالح بن فرخك خروجی بیان اولنور ﴾

صالح بن فرخ صلاح ودیانتله آراسته برکشی وشدت عبادت وریاضتدن بکزی صرارمشیدی وانك چوق مریدلری وشاکردلری وار ایدی اندن قرآن وحدیث وفقه تعلم ایدرلردی چون عبد الملك عامللرینك متصل تعدیلری خصوصا حجاجك حیف وظلمی انك قولاغنه ایرشدی خروج صددینه کلوب کندی مریدلرینه وشاکردلرینه ایتدی ظالملر چوغالوب ظلم شیوع بولمشدر مقصودم اولدرکه اتفاق ایده‌سز تا اهل جور واعتسافك دفعنه قیام کوستره‌یز مریدلری دخی بومدعایی قبول ایدوب صالح اطرافه آدملر کوندروب خلقی بیعته دعوت ایلدی وبواثناده شبیب بن یزید بن نعیم الشیبانی اکا خبر کوندردیکه مقتدای اهل اسلام سنسن اکر ظلمه‌نك دفعنه تقید بیورر ایسك فبها ونعمت والا برآخر مقتدا پیدا ایده‌رز صالح جواب ویردیکه بنم خروجم سنك حضوریکه موقوفدر اندنصکره شبیب کندی قرنداشی واصحابی ایله کلوب صالحه ملحق اولدی واول نواحیده محمد بن مروانك آتلری وارایدی اول آتلری ضبط ایدوب

پیاده‌لرینی اتلره بندردیلر ومزبور محمد که جزیره ولایتنك عبد الملك
طرفندن والیسی ایدی بو خبری ایشیدوب عدی بن عبد الله الکندی یی
صالحك جنکنه کوندردی وچون عدی بر منصف کشی ایدی دیلز ایدیکه
صالح ایله جنك ایده چون صالحه بر رسولله خبر کوندردیکه بو دیاردن
چیق کیت که بن سنکله حربی مکروه طوتارم صالح انك رسولنی محبوس
ایدوب میمنهٔ سپاهنه شبیبی ومیسره‌یه سوید بن سلیمی تعیین ایدوب تعجیل
تمامله عدی طرفنه متوجه اولدی واکسوز بن عدی‌یه ایریشوب جنك
ایتدیلر عدینك سپاهندن بر مقداری قریلوب باقیسی منهزم و پراکنده
اولدیلر محمد بن مروان بو قضیه‌دن خشمناك اولوب صالحك جنکنه
اوچ بیك ارایله ایکی سرهنك کوندردی انلر صالحك اشکرینه ایریشوب
طلوع آفتابدن وقت غروبه دك جنك ایتدیلر چون کیجه اولدی صالح
ارض جزیره‌دن طشره چیقوب کتدی واستعجالله قطع منازل ایدوب
دسکره ولایتنه واروب نزول ایتدی حجاج حارث بن عمیری اوچ بیك
ار ایله اول جماعتك دفعنه کوندردی حارث قطع مراحل ایدوب
دسکره‌یه ایرشدکده ایکی فریق محاربه‌یه آغاز ایتدیلر وسوید بن سلیم که
صالح اشکرینك میسره‌سنده معین ایدی منهزم اولدی صالح ثبات قدم
کوستروب شهید اولدی وشبیب جنکدن امان بولان بر طائفه ایله اول
نواحیده اولان بر مختصر قلعه‌یه متحصن اولدی وحارثك لشکری امر
موجبجه اول قلعه قپوسنده اودن جمع ایدوب آتشه اوردیلر تا اول
قلعه‌ده محصور اولانلر قلعه قپوسنی آچوب شبیخون ایتمیه‌لر چون کیجه
اولدی شبیب ایتدی البته صباح اولدقده مخالفلر بزی طوتوب قتل
ایدرلر همان بکرکی اولدرکه اولوم اری اولوب طشره چیقه‌یز پس اتفاقله
حصار قپوسنه کلدیلر وآتلرینك ایاقلرینه یاش کچه‌لر صاروب برق
و باد کبی آتشی کچدیلر وحارثك اشکرینه شبیخون ایدوب اول اشکری
صیوب مالارینی غارت ایتدیلر ومداین شهرینه متوجه اولدیلر بو طرفدن
حجاج سفیان بن ابی العالیه‌یی انلرك دفعنه تعیین ایلدی سفیان دخی
اهل جلادندن بر طائفه ایله شبیبك عقبنه دوشدی ایکی لشکر برینه ملاقی
اولدقده شبیب حیله ایدوب ابتدا فرار کوستردی سفیانك لشکری انلرك
فرارینی غنیمت بیلوب تاراج ویغمایه قویولدیلر وشبیبك بو صویه قودیغی

طائفه طشره چیقوب سفیانك لشكرینه هجوم ایتدیلر شبیب دخی كیرو دونوب سفیانی اورتایه الدیلر پس سفیانك صفوف لشكری بر برینه قاریشوب بالضروره معركه‌دن چیقوب قاچدیلر حجاج بو خبری استماع ایتدكده كندی طرفندن مداین حاكمی اولان سورة بن حره مكتوب یازوب فرمان ایلدیكه اول نواحینك لشكرلرینی جمع ایدوب سفیان ایله معا شبیبك اوزرینه واره‌سن پس سفیان ابطال رجالدن بر جمله عقبنه دوشوب نهروانده اكا ایرشدی و ایكی لشكر اراسنده محاربهٔ عظیمه واقع اولوب لكن بر برلرینه غالب اولمادیلر چون سفیان كوردیكه ایش ایلرو وارمدی مداین طرفنه متوجه اولوب كندی شبیب دخی كریته كندی و حجاجك مداین طرفنده اولان دواب و مواشیسن اخذ و قبض ایلدی اندنصكره حجاج سعد بن خالدی و عثمان بن سعیدی بر بری اردنجه شبیبك جنكنه كوندردی شبیب بو حالدن آگاه اولوب عنان عزیمتی ابن سعیدك جنكنه منعطف قیلدی وانلرك ارالرنده قتال فاحش اولوب ابن سعید شبیبك النده مقتول اولدی ولشكری پریشان اولوب عثمانك لشكرینه ملحق اولدی اندنصكره حجاج سوید بن عبداللهی ایكی بیك سواریله شبیبك مقاتله‌سنه تعیین ایلدی وبین الفریقین محاربات واقع اولوب شبیب جزیره طرفنه روان اولوب بادیه اهلی ایله مردانه جنكلر ایلدی وخانمانلرینه نهب وغارت آتشلری صالوب كوفه طرفنه عزیمت كوستردی كیجه وقتنده كوفه‌یه كیروب حجاجك قصری قپوسنی مسدود بولمغله قصرك قپوسنه برعمود داوروب عمودك اثری باقی قالدی اندنصكره مسجده واروب مسجدده عبادته مشغول اولان طائفه‌یی قتل ایتدیلر اندنصكره شهردن طشره چیقمغه عزم ایتدیلر اول كیجه حجاج قصرك طامی اوزره مشعله‌لر یاقدیروب فریاد ایدردیكه ای اشكر الهی آتلر یكره سوار اولورك چون كوفه‌نك اكابری قصر قپوسنده مجتمع اولدیلر رجز بن قیسی دلیرلردن بر طائفه ایله شبیبك اردنجه كوندردی وعلی التعاقب ابطال رجالدن دورت نامداری دخی بر بولك اشكر ایله رجز بن قیسك امدادینه كوندردی جمله‌سی شبیبك مقابله‌سنه واروب مغلوب اولدیلر واول سردارلرك بعضیسی مقتول و بعضیسی منهزم اولوب فرار ایتدیلر شبیب كندی سپاهنه ایتدی شمدنصكره بو مقلاكاری قتلدن ال چكوب

بیعته دعوت ایدیکز پس سپاه شبیب لشکر حجاجی بیعته دعوت ایتدیلر
انلک اکثری متابعت ایدوب شبیبه بیعت ایتدیلر واول کیجه صباح نمازی
وقتنده شبیبک قولاغنه بر اذان صداسی کلدی شبیب سؤال ایتدیکه
بو مؤذن کیمدر جواب وردیلر که حجاجک کوندردیکی طوائف متفرقه دن
محمد بن موسی در بو یقینده بر یره نزول ایتمشدر شبیب ایتدی یا حجاجک
لشکری منهزم اولمادیمی ایتدیلر که بلی منهزم اولدی اما محمد یرندن هنوز
حرکت ایتمدی شبیب تعجب ایتدی وایتدی ظنم بودر که بو کشی بی حماقت
ویاخود ماخلیا اخذ ایتمشدر شبیب صلوة فجری قیلدقدنصکره من بور
محمدک اوزرینه واردی محمدک اکثر یارانی معرکه دن فرار ایدوب کندیسی
بر قاچ معدود کیمسه لر ایله ثبات قدم کوستروب عاقبت مقتول اولدیلر
چون حجاجک سپاهنک انهزامی وامرا ومقربان درکاهنک مقتول
اولدقلری خبری حجاجک مسموعی اولدی بیوردیکه تا عبدالرحمن بن محمد
ابن اشعث لشکردن التی بیک ار انتخاب ایدوب شبیبک محاربه سنه مسارعت
کوستره عبدالرحمن فرمان موجبیله عمل ایدوب شبیبک عقبنه دوشدی
تا موصل ولایتنک حوالیسنده اکا ایرشدی پس شبیب عبدالرحمانه مکتوب
کوندروب اعلام ایتدیکه بو کونلر ایام عید در اکر معقول کورر ایسک ایام
عید تمام اولنجه حربی تأخیر ایدلم عبدالرحمن بو معنایی معقول
کوروب منازعتدن ال چکدیلر پس عثمان بن قطنکه حجاجک
امراسندن ایدی حجاجه مکتوب کوندروب اعلام ایتدیکه عبدالرحمن
لشکرینک اطرافنه خندق قازدیروب اوتورمشدر و شبیب اول ولایتده
دیلدیکی اموری تنفیذ و اجرا ایتمکده در بو مکتوب حجاجه وصول
بولدقده عبدالرحمانی امارتدن عزل ایدوب یرینی مزبور عثمانه وردی
عثمان همان اول کون صفلری آراسته ایدوب قتاله آماده اولدی مخالفلر
دخی مقابله یه کلوب شبیبک میمنه سی عثمانک میسره سنه حمله ایتدی
خالد بن نهیک شبیبک میمنه سی ایدی مقتول اولوب غبار فتنه بالاکبر
اولدی حجاجک سرعسکری اولان عثمان بن قطنکه زمرهٔ امواتده
انتظام بولدی وبو واقعه هجرتدن التمش طقوزنجی سنه ده واقع اولدی
(وبو سنه ده مروانکه اکا مراون الحمار دیرلر ایدی متولد اولدی (وچون
شبیبک استیلاسی وعثمان مقتول ولشکری منهزم اولدیغی خبرلری

حجاجك سمعنه ایرشدکده بو احوالی عبد الملکه عرض ایتدکده
عبد الملك امر ایتدی تا سفیان بن ابرد کلبی درت بیك ار ایله وحبیب بن
عبد الرحمن حکمی اون بیك ار ایله واروب حجاجه ملحق اولدیلر وبو احوال
اثناسنده حجاج اهالی کوفه یی احضار ایدوب ایتدی ایها الناس بن
سزی شبیبك حربنه دعوت ایده‌رم وسزی خلقك مطیع رکی وحربه
صبورکی اولان کیمسه ایله کوندریرم اول کیمسه سزی محل مخاطره‌ده
کورر کوزه در شمدیکی حالده شبیبك محاربه‌سنده اهمال و مسامحه‌یی
روا کورمکز احتمالدر که بلاد عراقه مستولی اولوب سزك اولاد وعیالکز
اسیرلك ذلته مبتلا اوله‌لر پس خلق اطراف وجوانبدن ایاغه قالقوب ایتدیلر
جمله‌مز سکا مطیع و فرمان بردارز وهرنه جانبه کوندرر ایسك کیده‌رز
واول قومك ایچنده زهرة بن جویه که کبرسنله متصف برکشی ایدی ایتدی
اصلح الله الامیر دشمن جنکنه کوفه نك اعیان واشرافنی کوندرمك
کرکدر که انلر جنك محلنده قاچمقدن عار ایدوب ثبات قدم کوستره‌که
مقصود اولان فتح وظفر صورت بولور حجاج ایتدی شبیبك جنکنه
سرعسکر اولمقلغه لایق اولانلردن بریسی سنسن همان حاضر وآماده
اول زهره ایتدی بن پیر ناتوانم و حکومت وریاست عهده‌سندن کلیرم
برآخری سرعسکر تعیین ایدوب بنی انکله رفیق ایت تا شرط نصیحتی برینه
کتورم وصواب بیلدیکمی اکا سویلیم پس کوفه خلقی اسباب سفر تدارکنه
اشتغالده اولوب لکن سرعسکر کیم اوله‌جغنی بیلمزلر ایدی واول اثناده
ازارقه جنکنه مشغول اولان مهلبك امدادینه تعیین اولنان عتاب بن
ورقاء حجاجك فرمانیله اهوازدن کوفه‌یه کلمشیدی امارت سپاهانده
قرار ایلدی پس عتاب اللی بیك ار ایله شبیبك جنکنه متوجه اولدی
شبیب کوفه‌دن بویله سنکین لشکر چیقدیغنی و شامدن اوزرینه بونجه
سپاه تعیین اولندیغنی ایشتدی کندی تباعنی جمع ایدوب ایتدی
اوزریمزه تعیین اولنان سپاه شاعین القمره ایرشمشلر وعتاب بن ورقاء
کوفه سپاهیله بزه یقین بر موضعه نازل اولمش مصلحت ومعقول اولان
اولدر که مقدم عتابله واروب جنك ایده‌یز وانی قتل ایده‌یز واندنصکره
کوفه‌یه واروب شام لشکرینك حقندن کله‌یز وشبیبك مجموع سپاهیسی
التیوز ایدیلر جمله‌سی اطاعت وانقیاد ایدوب شبیبك رکابنجه ورقاء

جنكنه كتديلر و بين العشائين وقتنده ايكي لشكر بربرينه ملاقي اولوب
آي آيدنكنده جنكه كيرديلر و بربرلرينك سينه و بوكرلريني تير و خنجر ايله
دلديلر شبيبك ميمنه سي سرداري اولان سويد عتابك ميسره سي سرداري
اولان محمد بن عبد الرحمانه هجوم ايدوب منهزم ايلدي اندنصكره شبيب سؤال
ايتديكه بنم قارشومده كورينن سنجاق كيمدر جواب ويرديلركه ربيعه قبيله سنك
رئيسي اولان قبيصه نكدر شبيب ايتدي انلر برمدت ناصر حق اولمشلر ايدي
شمديكي حالده معين باطل اولمشلردر وآواز بلند ايله ندا ايتديكه اي ربيعه قومي
بنم سزكله جنك ايتديكم تحصيل رضاي خدا ايچوندر (من شبيب لاحكم
الالله) ديوب سيل منحدر كبي اوزرلرينه هجوم ايدوب ربيعه قومني يرلرندن
قوپاردي واول جماعت اقبح وجوهله انهزامه يوز طوتديلر اندنصكره
عتابك ميسره سي سردارلري اولان نعيم وقبيصه اوزرلرينه يوريدي
انلرك ميسره سي صفلري بربرلرينه كيروب منهزم اولديلر
و برشخص قبيصه مقتول اولدي ديو فرياد ايدنجك شبيب بو آيت
كريمه يي اوقودي (واتل عليهم نبأ الذي آتيناه آياتنا فانسلخ منها فاتبعه
الشيطان فكان من الغاوين) پس قبيصه نك ميتي اوزرينه كلوب
ايتدي ويحك اكر اولكي اسلامك اوزره ثابت قدم اولايدك نيكبخت
اولوردك اندنصكره شبيب عتاب وزهره اوزرلرينه حمله ايدوب
من بور سويد محمد وعبد الرحمانه صارلدي محمد منهزم اولوب
شبيب زهره يي مقتول كوريجك بيلدي ويمين ايتديكه زهره ظالملر
نصرتندن مقتول اولدي اكرچه مآل حالي بويله اولدي اما مسلمانلره
چوق ايلكلر ايتمشيدي وچوق مشركلر قتل ايدوب انلرك دار وديارلرينه
متصرف اولمشيدي شبيبه اصحابندن بريسي ايتدي زهره نك مقتول
اولديغنه غم والم چكرسن اول بركافر ايديكه قتله مستحق ايدي جزاسني
بولدي شبيب ايتدي سن انلرك شمديكي حاللريني بيلورسين اما بن انلرك
اولكي حاللرندن خبردارم اكر انلر مقدمكي طريقه لري اوزره ثابت
قدم اولهلر ايدي بزم برادرلريمزك دينلري اوزره مقتول اولورلردي شبيب
بو فتح وظفردنصكره شمشير انتقامي درنيام ايدوب بقية السيف اولنلره
كنديدن بيعت ايتمكه تكليف ايلدي جمله سي متابعت ايدوب
اول ارادن كوفه طرفنه توجه ايتديلر واول زمانده سفيان بن

ایرد شامی شام لشکری ایله کوفه یه کلوب داخل اولمشلر ایدی وحجاج انلرك قدومیله مستظهر اولوب کوفیلرك امدادندن مستغنی اولمشیدی چون کوفه لشکرینك انهزامنی ایشتدی منبره چیقوب ایتدی ای اهل کوفه حق تعالی سزلك عزتکز استین کیمسه یی عزیز ایتمسون وحق تعالی نصرت ویرمسون اول کیمسه یه که سزدن نصرت وامداد استه یه بندن جدا اولوب قانمدن کیدیکز ودشمن قتالنده بکا یاردم ایتمکز سزه کرکدر که حیره ولایتنه واروب اول دیارده یهود ونصاری ایله ساکن اوله سز

﴿ شبیبك کوفه یه کلوب منهزم اولوب کیرودوندیکی بیان اولنور ﴾

شبیب چون کوفه نواحیسنده اعین دیدکلری موضعه ایرشدی حجاج حارث بن معاویهٔ ثقفی یی بیك نفر سوار ایله انك جنکنه تعیین ایلدی حارث واروب شبیبله مقاتله ایدوب مقتول ولشکری منهزم اولدی شبیب سنجه دیدکلری قریه یی لشکرکاه ایدندی وغلاملرینه بیوردیکه زقاق باشلرینی مضبوط قیلدیلر اوچنجی کون حجاج کندی آزادلوسی ابو الورد ایله مملوکلرندن برجماعتی شبیبك جنکنه کوندردی ابو الورد شبیبك لشکرکاهنه یقین کلدکده شبیبه حجاج کلدی دیدیلر شبیب اکا حمله ایدوب انی طوتدی واکر بوشخص حجاج ایسه بن سزی انك شرندن امین ایدهیم دیدی چون قوشلق وقتی اولدی حجاج سپاه شامله شبیبك لشکرکاهنه متوجه اولدی وشبیب کندی خواصندن اوچیوز ار ایله حجاجك لشکرینه قوبولدی حجاج آتندن اینوب برکرسی اوزرینه اوتوروب ندا ایتدیکه ای اهل شام سز ار باب سمع وطاعتسز یقین بیلیکز که بطلان اصحابی حق اوزره غالب اولمازلر کرکدر که بی تردد مخالفلرك استیصالنه سعی ایدهسز پس مخالفلر برینه قارشوب شمشیر ونیزهلر رشدیلر ولشکر شام سپاه شبیبك اضعافی اولمغله سپاه شبیبی یرلرندن قوپاروب برقاچ قدم کیرو سوردیلر وشبیب بر وافر زمان ثبات قدم کوستردی چون دشمنك حربده متانتنی کوردی سویده ایتدی سن فلان یولدن واروب حجاجك قفاسندن هجوم ایت بندخی اوکندن واروب هجوم ایدهیم اوله که برایش کورله دیدی

سوید بر دبور اردندن واروب حجاجك قفاسندن هجوم ایده یم دید کده
کوردیکه عروة بن مغیره مبارزلردن بر کروه ایله ساقهٔ لشکرك محافظه سنه
مأمور اولمش چون سویدك اشی ایلرو وارمدی کیرو دونوب شبیب
قاتنه کلدی اندنصکره شبیب جماعتنی جمع ایدوب مانند کوه آهن
شامیلر طرفنه روان اولدیلر حجاج شام دلاورلرینه صبر وثبات ایله
وصیت ایدوب نائرهٔ قتال اشتعال وشبیبك یارانندن قرق کشی شامیلردن
یتمش نفر آدم مقتول اولدی بو اثناده عتاب بن ورقاء برکروه له کلوب
شبیبك اردندن هجوم ایتدیلر وشبیبك منکوحه سی غزاله یی وخواصندن
مضار بن ارشی یی قتل ایدوب شبیبك لشکر کاهنه آتش صالدیلر
بو خبر حجاجك سمعنه ایرشدکده آواز بلند ایله تکبیر ایلدی ومخالفلر
دلیر اولوب شبیب ویارانی منهزم اولدیلر سپاه شامدن بعضیسی شبیبی
تعقیب ایتمك استدیلر حجاج منع ایدوب اندن ال چکك دیلدیکی
یره کتسون حالا بزه بو قدر فتح کافیدر دیدی اندنصکره حجاج
کوفه یه کلوب حبیب بن عبدالرحمانی اوچ بیك ار ایله شبیبك قلع
واستیصالنه تعیین ایلدی واکا احتیاط تمام اوزره اولوب خوارجك
شبیخونندن انتباه اوزره اولمغی وصیت قیلدی حبیب امر موجبنجه
عمل ایدوب قطع منازل ایدرك ولایت انبارده شبیبه یافلاشدی
ولشکرینی درت قسم ایدوب وهر قسمه امر ایتدیکه اکر فی المثل
اقسام ثلثه بالجمله مقتول اولورلر ایسه دخی سز یرلریکزدن آیرلیه سز
وبو کیجه جنکه قرار ویره سز که خوارج لشکری یقین یرده درلر دیدی
وچون شبیب شبیخون طریقی اوزره حبیبك لشکری اوزرینه واردی
انلری بیدار وجنکه آماده وحاضر بولوب اول درت قسملرك برینه
هجوم ایتدی وبر زمان انلر ایله هجوم مکاوحت ومطاردت کوستردی
انلری یرلرندن آیره مدی اقسام اربعه نك برینه دخی توجه ایتدی
انلر دخی مدافعه یه مشغول اولوب یرلرندن بر قدم آیرلمادیلر بر قسمه
دخی هجوم ایدوب ربع لیله دك انلره قلیچ اوردی وطرفیندن نیجه
مبارزلر مقتول اولدیلر بقیة السیف اولانلرك یورغونلقلری
وبی طاقتلکلری بر مرتبه یه ایرشدیکه کوه دماوندی تیغله ایکی پاره
ایدن دلاورلر جوشنسز کشی یه قلیچ اوردلر دی کارکر اولمزدی

و بعض پهلوانك اياغ اوزره طورمغه قوت وقدرتلری اولمادیغندن اوطور دقلری یردن جنك ایدرلردی شبیب چون ظفردن مأيوس اولدی جنك كاهدن چيقوب دجله یی کیچوب اهواز ولایتنه واول ارادن فارسه وفارسدن کرمانه کتدی تا برقاچ کون تعبدن آسوده اولوب دیكلنه

شبیب ابن یزید شیبانینك تقدیر وارادهٔ حضرت سبحانی ایله هلاك اولدیغی بیان اولنور

شبیب منهزم اولوب فارس وكرمان جانبلرینه توجه ایتدكدنصكره حجاج سفیان بن ابرد كلبی یه اموال كثيره ویروب شبيبك تعقيب واستيصالنه كوندردی اول اثناده شبیب یارانی ایله كرماندن دونوب عراق عربه توجه ایدوب هنوز اهواز صوینی كچمدین سفیان استعجال ایدوب ایرشدی واول كون اخشامه دك ارالرنده محاربات عظیمه واقع اولدی وغروب آفتابدنصكره شبیب برآیغر آته سوار اولوب دیلدیكه جسری كیچوب فرار ایده اول جسردن مرور ایدر ایكن شبيبك اتی اوكجه كیدن برق مراغك اوزرینه اشمغیله شبیب آتندن آیریلوب صویه دوشدی وجسردن دوشوب صویه ایرشنجیه دك آواز بلند ایله (ليقضى الله امرا كان مفعولا) دیدی وچون صویه طالوب ینه صودن باش چیقاردی (ذلك تقدير العزيز العليم) دیدی شبیب صویه غرق وهلاك اولدقدنصكره انك جثه سنی صودن چیقاروب سفیان قاتنه ایلتدیلر سفیان امر ایتدی انك قارننی یاروب یوركنی چیقاردیلر انك یوركی طاشدن قتی بولدیلر ایدرلركه شبيبك اناسنه ایتدیلر اوغلوكی اولدردیلر اول عورت بو خبری تكذيب ایدوب انانمدی اندنصكره ایتدیلركه اوغلوك صوده غرق اولدی بو نوبت تصدیق ایدوب ایتدی انك طوغدیغی وقتده كوردمكه بندن بر آتش شعله سی منفصل اولدی پس بیلدمكه انی هیچ نسنه سوندرمز الا صو سوندرر وینه اناسندن منقولدركه ایتدی شبيبك طوغاجغنه قریب واقعه ده كوردم برآتش شعله سی بندن ظاهر اولمغله باشلیوب آسمان طرفنه چیقوب كتدی وانك روشنلغی تمام آفاقی طوتدی اندنصكره نزول

ایتدی برصویه دوشوب ناپدید اولدی شبیبك واقعه سی هجرتدن
یتمش یدنجی سنه ده واقع اولدی وغرق اولمسنك كیفیتنده
بر آخر روایت دخی نقل اولنمشدر اصح وارجحی بو ذكر اولنساندر
والله اعلم بالصواب

﴿ ازارقه نك اتفاقلری اختلافه مبدل اولوب رئیسلری اولان
عبد ربه الكبیرك وقطرینك مقتول اولدقلری ذكر وبیان اولنور ﴾

مهلب بن ابی صفره تمام بر ییل ازارقه جنكنده مشغول اولوب انلری
بلاد فارسدن سوروب چیقاردی وانلر واروب كرمان ولایتنده توطن
ایدوب قابلغله روزكار كچورر لرایدی انكچونكه فارس ولایتندن انلره
برنسنه كلمزایدی وكرمان ولایتنك مالی انلرك اخراجاتنه وفا ایتمز ایدی
بو اثناده حجاج مهلبه براءبن قبیصه یدیله بر مكتوب كوندردی مضمونی
بوكه سن فارس ولایتنه داخل اولندن برو ازارقه جنكنده تقصیر وتهاون
ایتدیكك معلوم مزدر اما كركدر كه اول طائفه نك قهر واستیصالنده ده كر
اجتهادی میانجانه بندایده سن البته بو مطلوب حصوله قرین اولمودر
خلافنده عذرك مقبول اولماسه كركدر چون مهلب بو مكتوبك مضمونه
واقف اولدی ازارقه حربنه متوجه اولوب براءبن قبیصه یی بیله سنجه
كوتوردی تاكیفیت احواله مطلع اولوب حجاجه كوردیكی كبی خبرو یره
چون ایكی لشكر مقابل اولدیلر براءبن قبیصه بر یوكسك موضعه چیقوب
اوتوردیكه جنكی مشاهده ایده پس صفوف تسویه سندنصكره ایكی
كروه بر برینه كیروب اولقدر صعب وشدید جنك ایتدیلركه براءنك
مشاهده سندن حیران اولوب ظهر نمازی وقتنده مهلبه قاتنه واروب
بن عمرمده بویله مردانه جنك كورمدم دیدی اول كون اخشامه دك
ایكی لشكر بر برندن ایرلمادیلر ایرتسی كون مهلب براءبن قبیصه یه وافر انعام
واحسان ایدوب انصرافه اذن ویردی براء اول ارادن دونوب كوفه یه
كلدكده ازارقه حربنده مهلبك صورت اهتمامنی حجاجه عرض ایلدكده
حجاج دخی مهلبدن راضی وخشنود اولدی ومهلب كما كان اول طائفه نك
حربنه مشغول ایدی بو احوال اثناسنده ازارقه قومی ارالرنده خلاف
واختلاف پیدا اولدی واول اختلاف سببلرندن بریسی اول ایدیكه
اول قومك مقتدالرندن اولان قطرینك عاملرندن بریسی سپاهندن

بر بنی قتل ایتدی مقتولك وارثلری قصاص دعواسنی ایتدیلر قطری انلرك دعواسنی استماع ایتمیوب قاتلی ظن حمایتنه الدی و بوندن ماعدا قطر یدن ایکی فعل ناپسندیده دخی صدور ایتمکله بو قضیه موجب تنفر قلوب اولوب اکثرازارقه قطر یدن اعراض ایدوب ینه اول طائفه نك رئیسلرندن اولان عبدربه الکبیره مراجعت ایتدیلر بو احوال اثناسنده مهلب انلرایله منازعتدن ال چکوب صورت قضیه یی حجاجه عرض ایلدی حجاجدن خبر کلدیکه انلرك میاننده اختلاف ظهوری فرصت و غنیمتدر همان کندو حاللرینه قومیوب اوزرلرینه حواله اوله سن مهلب جواب کوندردیکه دشمنك میاننده اختلاف واقع اولدقده توقف اولیدر (بیت)

چو در لشکر دشمن افتد خلاف ❋ تو شمشیر خود را بمان در غلاف ❋

عاقبة الامر قطری طبرستان طرفنه کیدوب عبدربه الکبیر خوارجدن برجمله کرمانده قالدی و مهلب فرصت کوزه دوب انلرك اوزرینه واردی مهلبله عبدربه ارالرنده جنك واقع اولوب خوارج قومی آتلرینی اولدیروب پیاده اولدیلر و میدان معرکه یه کیروب اولوم اری اولدیلر جنك بر مرتبه یه ایرشدیکه مهلب چوق معارکه ده حاضر اولدم اما بو نجلاین اشد و اصعب جنك کورمدم دیدی پس بونجه سعی و اجتهاددنصکره مهلب منصور و مظفر اولوب عبدربه خوارجدن بش بیك مقداری ارایله جانلرینی قابض الارواحه تسلیم ایتدیلر و اول جماعت ضلال اهل اسلامك اولاد و عیالنی اسیر ایتمرایله انلرك دخی اولاد و عیالنی اسیر ایتدیلر مهلب فتح نامه ایله حجاجه بر قاصد کوندروب حجاج بو فتحدن مستبشر و شادمان اولدی و مهلبه خبر کوندردیکه کرمان ولایتنی بر معتمد کیسه یه اصمرلیوب کندك بو طرفه کله سن زیرا مدت مفارقت متمادی اولوب سنی کوره جکمز کلمشدر مهلب اوغلی یزیدی کرمان ولایتنه والی ایدوب کندوسی حجاجك ملاقاتنه استعجال ایتدی چون کوفه یه ایرشدی حجاج شرائط توقیر و احترامی یرینه کتوروب انی کندو یاننه اوتورتدی و مجلسنده اولان عراق اکابرینه خطاب ایدوب ایتدی سز جمله کز مهلبك قوللریسز یعنی سبب بقای خانمانکز مهلبدر و چون حجاج قطر ینك طبرستان سمتنه کیتدیکنی ایشتدی سفیان بن ابردکلبی یی و اسحق بن محمد اشعثی وافر لشکر ایله انك دفعنه تعیین ایلدی انلر دخی فرمان موجبنجه اول دیار طرفنه توجه

ایتدکلرنده بقیهٔ ازارقه بر مختصر حصارده توطن ایتدیلر وقلت طعامدن
آنلری بوغازلیوب یدیلر اندنصکره حصاردن طشره چیقوب سفیانک
سپاهیله اولی قدر مقاتله ایتدیلرکه انلردن نام ونشان قالمادی

﴿ مهلبک خراسان ولایتنه تصرف ایدوب عبدالله بن عبدالرحمن ﴾
﴿ ابن ابی بکرک سجستان جانبنه توجه ایتدیکی بیان اولنور ﴾

هجرتدن یتمش سکزنجی سنه‌ده عبدالملك بن مروان ولایت خراسان
وسجستان امارتنی حجاجه تفویض ایدوب حجاج دخی کندو قبلندن
سجستان ولایتنی مهلبه وخراسان مملکتنی عبدالله بن ابی بکره ویردی
و بوقضیه مهلبه کران کلوب حجاجك خواصندن اولان عبدالرحمن
ابن طارقه کشف راز ایدوب ایتدی حجاج سجستان مملکتنی بکا وخراسان
ایالتنی عبدالله بن ابی بکره‌ویردی وحالبوکه خراسان مملکتنك خیروشرینه
نیك وبدینه بنم وقوفم سائرلردن زیاده در پس حجاجدن دیلك ایدوب
خراسان ایالتنی بکا مقرر بیوردر ایسك بوایلکك حقنی ادا ایدوب التنده
قالمزعبدالرحمن دخی بومصلحتی تعهد ایدوب حجاجه عرض ایلدی حجاج
انك مطلوبنی اجابته قرین ایدوب لکن دیدیکه مهلب بوقدر زمان مملکت
فارس واهوازی تصرف ایدوب خوارجدن چوق مال الدی بکا بیك کره
بیك درهم و یرسون دیدی ومهلبك اولقدر مال و یرمکه قدرتی یوغیدی
زیرا الینه کیرن اموالی برایدی ولشکرینه یدیررایدی واکثرایامده قرض
المغله کچنوردی (بیت) زر رابرای خرج کند سکه‌دار به * لعنت
بران کسی که وراکرد میکند * وچون حجاج مال مزبورك طلبنده الحاح
وابرام کوستردی مهلب کندو منکوحه سنك حلی وجواهرین صاتوب انك
اوزرینه بش بیك دخی قاتوب مبلغ مزبوری حجاجه ویردی ودیار
خراسانه کندیدن مقدم اوغلی حبیبی کوندروب یتمش طقوزنجی سنه‌ده
کندی دخی بالذات خراسانه روانه اولدی پس عبدالله بن ابی بکر سجستان
والیسی اولوب اول دیاره واردقده حجاج اکا خبر کوندردیکه سجستانده
توقف ایتمیوب جناح استعجال‌له کابل طرفنه توجه ایده‌سن که اول مملکتك
وملکنك صفحات احوالنده تمرد وعصیان آثاری مشاهده ایده یورم
زیرا ملك کابل بوندن مقدم مسلمانلرایله مقام مصالحه‌ده اولوب جزیه
قبول ایتمشلردیکه هر ییل اول جزیه‌یی بیت المال‌ه تسلیم ایدهلر وهرکاه اهل

اسلامده قوت وشوكت كورديلر جزيه‌لرينى تمام ويرديلر وچون اهل
اسلامده جزئيجه اشتغال وضعف مشاهده ايتديلر جزيه‌يى ويرمز اولديلر
وبالجمله عبدالله بن ابى بكر جنود كوفه وبصره ايله كابل طرفنه يوريدى
ومزبور عبدالله بصره لشكرينه امير ايدى وشريح بن هانى كوفه سپاهنه
امير ايدى واول مسلمانلر كابله يقين واردقده كابلك اميرى مملكتنى ترك
ايدوب هندستانه قريب برموضعه كتدى وعبدالله وشريح دخى
انك عقبنه دوشوب اول موضعه اون سكز فرسخ بعدى اولان محله واروب
نزول ايتديلر بو اثناده ملك كابل هواخواهلرينه خبر كوندردى تا مسلمانلرك
كلديكى يوللرى وعقبه‌لرى باغليوب غازيلره كيرودونمك يوللرينى مسدود
ومضبوط قيلديلر مسلمانلر حياتدن مأيوس اولوب بو اثناده عبدالله
ابن ابى بكر شريحه ايتدى معقول ومصلحت اولان اولدر كه كافرلره
يديوز بيك درهم ويروب صلح اوله يزكه بن انلر ايله خبرلشدم مبلغ مزبور
مقابله‌سنده بزه يول ويره‌جك اولديلر شمديكى حالده سلامتله خلاص
بولوب بعداليوم تداركنى كوروب كفاردن انتقام الهيز ديدى شريح
بوكا راضى اوليوب كفاره ويره‌جك مالى سلطان بزم علوفه‌مزه محسوب
ايدرديدى عبدالله ايتدى مبلغ مزبور بزم علوفه‌مزه محسوب اولديغى
تقديرجه علوفه‌دن محروم اولديغمز بومضايق ومهالكده اجلقدن
هلاك اولمامزدن يكركدر شريح ايتدى بنم سنين عمرم يوزى تجاوز
ايتمشدر وبن هركز بوقدر عمر سوره‌جكمه كمان ايتمزايدم وچوق زماندر كه
دركاه حضرت احديتدن شرف شهادت طلب ايدردم وشمدى
انك وقتيدر كه مطلوبمه فائز اولم ديدى وبوسوزلرى سويليوب آتنه
سوار اولدى وفرياد ايدوب ايتدى اى مسلمانلر سزدن هر كيمك
شهادته آرزوسى وار ايسه بكا موافقت ايتسون برقاج معدود كشيلر اكا
موافقت ايدوب روان اولديلر وشريح ميدان مقاتله‌يه اياق قويوب كفار
ايله جنك ايلدى تا شهيد اولدى وعبدالله بن عبدالرحمن بن ابى بكر
كافرلره يدى يوز بيك درهمى ويردى تا اتباعيله يول بولوب سلامت
بقاسنه چيقدى چون انلر ديار اسلامه ايرشديلر هر طرفدن انلره اطعمه
كتورديلر واول اطعمه‌دن طوينجه اكل ايدنلر فى الحال وفات ايتديلر
چون بومعنايى بيلديلر طعامى تدريجله يمكه باشلديلر وتدريجله اكل ايدنلر
هلاك اوليوب صحت وسلامت بولديلر

عبد الرحمن بن محمد بن اشعث حجاجه مخالفت ایدوب ارالرنده واقع اولان محاربات بیان اولنور

عبد الرحمانك حجاجه منشأ مخالفتی بوایدیکه برکون حجاج اکا ایتدی سنك برظاهرك واردرکه امور محسنه ایله آراسته‌در عبد الرحمن ایتدی بنم برباطنم واردرکه ملکات ردیه ایله پیراسته‌در پس عبد الرحمن اول مجلسدن قالقوب کیتدی اول مجلسدن کیتدکدنصکره قالقوب کیدن شعبیدن سؤال ایتدیکه حجاج بن قالقدقدنصکره بنم حقمده نه سویلدی شعبی ایتدی حجاجك نه دیدیکنی حکایه ایدرم امااول شرطله که بورازی مخفی طوتوب کیمسه یه اظهار ایتمیه‌سن عبد الرحمن دخی اول رازی فاش ایتمامکه یمین ایتدکده شعبی ایتدی امیر یعنی حجاج شویله بیوردیکه (مانظرت الی هذا قط الا اشتهیت ان اضرب عنقه) یعنی عبد الرحمانی هربار کوردیکمده انك بویننی اورمقدن غیری برنسنه آرزو ایتمزدن عبدالرحمن ایتدی خدا حقیچون بن دخی عهد ایدرم تا انك عنقی مقطوع اوله واول کوندنبرو عبد الرحمن حجاجك خلافی نهالنی خاطری زمیننه دیکوب آب عداوتله اکا پرورش ویررایدی وچون شریح بن هانینك کابل وقعه‌سنده شهید اولوب عبد الله بن عبد الرحمن بن ابی بکرك مراجعتی خبری حجاجك سمعنه ایرشدی صورت واقعه‌یی عبد الملکه عرض ایدوب اول حادثه دفعنده انك ضمیرندن استنبا ایلدی عبد الملك جواب یازدیکه صلاح وفساد وقضایای خراسان وتوابعی حجاجك رأی ورؤیتنه مفوض قلنمشدر هرنه که مقتضای وقت اوله انکله عمل ایده پس حجاج انك اوزرینه قرار ویردیکه عبدالرحمن قرق بیك مرد کار دیده وجنك آزموده ایله سجستانه کیدوب اندن کابل طرفنه متوجه اوله چونکه عبد الرحمانك کابل طرفنه توجهی وعبدالله ابن ابی بکرك عزلی خبرلری عبدالرحمانك عمی محمدبن اشعثك مسموعی اولدی حجاجه ایتدی بنم برادر زاده‌م عبدالرحمانی اول طرفه کوندردیککی معقول ایتمامشسن زیرا بنم تصورم اولدرکه عبدالرحمن فرات صویونی کچدکدنصکره تمرد وعصیان ایدر حجاج ایتدی عبدالرحمانده اول قدرت وقوت یوقدرکه بکا طاعت ومتابعت دائره‌سندن طشره چیقه بیله وچون عبدالرحمن اول لشکر کرانله قطع منازل ایدرك سجستانه ایرشدی اول ولایتك اعیان

واشرافنی جمع ایدوب وایالتی منثور بنی اوقودی وایتدی حاضر وآماده اولولکه کابل دیارینه کیتسك کرکدر وعالی کابل کفره سنك اوث وجودلرندن پاك ایتسك کرکدر وچون عبدالرحمانك اول طرفه توجهی کابل ملکنك سمعنه ایرشدی عبد الرحمانه برمکتوب کوندردی مضمونی بوکه کچن سنه شریح بن هانی ایله مسلمانلرك هلاکی اولدقلرینه بنم رضام یوغیدی واوزریمه مقطوع اولان خراجی بالتمام ویررم التماسم بودرکه اول بکا اسناد اولنان جرم وجنایتدن کچه سز واوزریمه سفر ایتمیه سز عبدالرحمان اول مکتوبه اعتبار ایتمیوب سجستان لشکرینی جمع ایتدکدنصکره کابل طرفنه روانه اولدی وکابل ولایتنك ملکی اسلوب سابق اوزره اول نواحینك مملکتنی خالی قویوب تدریجله هندستانه قریب برموضعده قرار ایلدی دیله دیکه عبدالرحمانه دخی سابقا شریحه ایتدیکی معامله بی ایده عبدالرحمن انك کیدومکرینه واقف اولوب هر تسخیر وقبض ایتدیکی شهر وقصبه ده برمقدار لشکر ایله بر والی نصب ایدوب هرعقبه ده چابك وچالاك بکلر تعیین بیوردی واول مملکتك اکثرینی تحت تصرفه کتوروب اللرینه چوق مال غنیمت کیردی اندنصکره سپاهنه ایتدی ایلرو کتمکز وبوسنه بومقدار فتح وفتوحله قناعت ایدیکز تاکه جلك سنه تمام بصیرت کامل ایله ملك کابلی قلع واستیصال ایده یوز وبومعنی اعیان لشکرك رأینه موافق کلوب کیرو دونوب قرار ایتدیلر اندنصکره عبدالرحمن حجاجه مکتوب کوندروب کیفیت احوالی اعلام ایلدی حجاج دخی اکا جواب نامه کوندردی مضمونی بوکه ای عبدالرحمن سنك خبرك اول کشینك سوزینه بکزرکه هدیه یه میل ایدوب دشمنله مصالحه ده قرار ویره وکندی راحت وفراغنی اختیار ایده واهل اسلامدن بونجه عساکری بوقدر آلات وادواتله کفار ولایتنه انکیچون کوندرمدیلرکه انلر ایله مداهنه ومهادنه ایده لر ایمدی واجب اولان اولدرکه بومکتوبم واصل اولدقده مملکت کفاره هجوم ایده سن واول بلادی تمام تسخیر ایتمینجه کیرو دونمیه سن وبومکتوبدنصکره حجاج برمکتوب دخی کوندردیکه ای عبدالرحمن کرکدرکه لشکرك خلقنه بیوره سن تا فتح وتسخیر اولنان کابل قصبه لرنده زراعت وحراست ایده لر واول دیارده توقف ایدوب تا اول ولایتلری بالتمام تسخیر ایتمدکجه کیرو

دونمیه‌لر وایکنجی مکتوبدنصکره برمکتوبی دخی کلدی بومضمونده که
عبدالرحمن بن اشعث کرکدر که بیوردیغم اوزره عمل ایدوب بلا تأخیر
لشکری کابل طرفنه چکه واکر بو بابده برنوع عجز وفتور کوسترسه
معزول اولوب قرنداشی اسحق بن محمد امیر لشکر اوله و کندیسی بومهمه
مداخله ایتمیه چون بومکتوب عبدالرحمانه ایرشدی لشکرك سردارلرینی
جمع ایدوب ایتدی حجاج بکا شویله برمکتوب کوندرمش و بنی جبن
وسوء تدبیره منسوب ایتمش وسز حالا ولایت کابلده سز ولکن سنه
بومهمده استعجال ایتدکار یچون باشلرینه کلن احوالی بیلورسز و بن
حرب وسلم وحرکت وسکونده هرنه ایتدم ایسه سزك رأیکزله ایتدم
شمدیکی حالده بوحجاجله نه معامله ایتملویز انلر ایتدیلر حجاج اللهك
دشمنیدر بز انك اطاعتندن تبری ایتدك بعد الیوم انك امرینه اطاعت
ایتمزز اول مجلسده جمله‌دن مقدم حجاجه مخالفت اظهار ایدن ابوالفضل
عامر واثلة الکنانی ایدی اصحاب رسول الله زمره‌سندن ایدی
وفصاحت بیان وطلاقت لسانله موصوف کشی ایدی اندنصکره عبدالمؤمن
ابن شبیب ربعی حجاجك معایبنه اطاله لسان ایدوب خلق حجاجك خلعنه
وعبدالرحمانك بیعتنه تحریص وترغیب کوستردی وسائر امرا ورؤسا
حجاجك مکتوبنی کوروب اول ایکی ناصحك قوللرینی استماع ایدوب
حجاجی خلع وعبدالرحمانه بیعت ایتدکدنصکره عبدالرحمن کابل ملکی ایله
عقد مصالحه ایلدی اول شرطله که اکر حجاجه غالب اولورسه اول قومدن
خراجی رفع ایده واکر مغلوب اولورسه انلره التجا ایده پس عبدالرحمن
تصرفنده اولان ولایتلره والیلر کوندروب کندی سنجاغی آلتنده اولان
لشکرایله کرمانه وکرماندن فارس مملکتنه واردی تاتمام تدارکنی کوروب
حجاجك دفعنه اشتغال ایده‌لر وقتا که چون عبدالرحمن حجاجه اظهار
مخالفت ایلدی اول وقتده والی خراسان اولان مهلب بن ابی صفره‌یه
مکتوب یازوب انی کندی معاونتنه دعوت ایلدی مهلب اول دعوته اجابت
ایتمیوب عبدالرحمانك مکتوبنی حجاجه کوندردی وخبر ویردیکه اهالی
عراق عبدالرحمانله اول طرفه توجه ایتمشلردر وعراق لشکری بو کسکدن
الجغه اقر برسیل کیبدر که مادامکه قرارکاهنه وارمیه ساکن اولمز شمدیکی
حالده مصلحت اولدر که انلره متعرض اولمیه‌سن تاوطنلرینه واردلر واولاد

ونسوانلرینی کورەلر اندنصکرە اول جماعتك حربنه اقدام ایدەسنکه
حق تعالی سکا انلرك اوزرینه ظفر و یرە حجاج چون مهلبك مکتوبنه
مطلع اولدی ایتدیکه مهلب بو کلامنده بزە خیانت قصد ایتمش و کندی
عمی اوغلنك یعنی عبدالرحمانك جانبنه رعایت کوسترمش وچون حجاج
عبدالرحمانك مخالفتی خبرینی عبدالملکه اعلام ایتدی عبدالملك متوهم
اولوب بوخصوصی خالد بن یزید ایله مشورت ایلدی خالد ایتدی اکر
خراسان خلقی بوامرده سجستان قومی ایله متحد ومتفق دکلرایسه بو ایش
امر سهلدر اندنصکره عبد الملك جنود شام ودلیران خون آشامی
حجاجك امدادینه کوندردی پس حجاج ملح وموردن زیاده لشکر ایله
عبد الرحمن جانبنه متوجه اولوب ایکی لشکرك مقدمه لرینك بر بریله
ملاقاتلری اتفاق عید اضحی کوننده واقع اولدی حرب صعب قتال شدید
ایتدیلر عاقبت نسیم فتح ونصرت عبدالرحمانك لشکرینه وزان اولوب
حجاج فرار یولنی توطوب کندی وانهزامی حالنده کندی کندویه
ایتدی سوز مهلبك ایمش وامورحربده انك تجربه سی بزدن زیاده ایمش
انك نصحیله عامل اولمق کرك ایمش بزانك نصیحتنی خیانته حمل ایدوب
عاقبت عار فراره مبتلا اولدق دیو ایتدیکی ایشدن ندامت صورتلری
کوستردی عبد الرحمن انك عقبنه دوشوب لشکرندن بولدیغنی هر کون
قتل ایدردی وحجاج بصره یه ایرشدکده عساکرینه بیك درهم قسمت
ایدوب بصره دن قالقدقده رابه دیدکلری موضعی لشکرکاه ایلدی چون
عبدالرحمن منصور ومظفر بصره یه ایرشدی اول دیارك وضیع وشریفی
تعجیل تمامله عبد الملکی خلع وعبدالرحمانه بیعت ایتدیلر و بوخلع
و بیعتده تعجیللرینك وجهی بوایدیکه اول دیارك قومی حجاجك ظلمندن
فغانه کلمشلردی و بوواقعه هجرتدن سکسان برنجی سنه ده ذی الحجه
آخرنده واقع اولدی وسکسان ایکی سنه سنك محرمنده عبد الرحمن
بصره دن چیقوب حجاجك طرفنه متوجه اولدی وماه محرم مزبور
ایچنده اول ایکی لشکر ارالرنده محاربات عظیم واقع اولوب ایکی جانبدن
چوق آدم مقتول اولدی وماه مزبورك آخرنده عبدالرحمانك لشکری
حجاجك سپاهنی منهزم قیلوب یرندن قوپاردیلر وقازدقلری خندق
کنارنه دك معرکه کاهدن سوروب چیقاردیلر ونیجه لرینی خندقه

دوشوردیلر بو اثناده سفیان بن ابرد کلبی عبد الرحمانک میسره سنه حمله ایدوب انلری یرندن قوپاردی انلر کوفه طرفنه کتدیلر و بصره نک اکابری اهل میسره یه موافقت ایدوب بش کیجه حجاج ایله مقاتله ایتدیلر ایدرلر که اول اثناده خلقک بر مقداری دخی عبد الرحمن بن عباسه بیعت ایدوب عبد الرحمن بن عباس حجاجک جنکندن یوز دوندروب اولدخی کوفه یه کلدکده حجاج منادی یه ندا ایتدردیکه مخالفلردن فلان وفلان ایچون امان یوقدر منادی بر جماعتک اسامیسنی تعیین ایدوب ندا ایلدی اسمی تعیین اولمیانلر تصور ایتدیلرکه کندیلر ایچون امان واردر بو تصور ایله عبد الرحمن بن عباسه بیعت ایدنلردن وسائرلردن نیجه خلق فراغ بالله کندیلره امان اولمق زعمیله حجاجک اشکرکاهنه داخل اولدیلر اول ظالم بی باک بو مکر وفریبله انلردن اون ایکی بیک مسلمانی قتل ایلدی

دیر الجماجده اصاغر واعاظمدن مقتول اولانلرک واقعه سی ذکر وبیان اولنور

چون عبد الرحمن بن محمد بن اشعث کوفه یه کلدی اطراف وجوانبدن جمع کثیر وجم غفیر انک اشکرکاهنه ملحق اولدیلر واکابر تابعین وسالکین راه یقیندن بر کروه انک ظل رایتنده مجتمع اولمشلردی وطبقهٔ علیه دن سعید بن جبیر وکمیل بن زیاد که امیر المؤمنین علی مرتضانک جملهٔ یارانندن وخواصندن ایدیلر وشعبی وعبد الرحمن بن ابی لیلی وابو البختری طائی اول ابرار کرام سلکنده انتظام بولمشلردی عبد الرحمن احوال سپاهه پرتو التفات صالوب انلردن بیک کشی یی عطا واحسانله خوشدل ومسرور ایلدی چون تجهیز جیوش مهامنی تکمیل ایتدی حجاجک جنکی عزمیله کوفه دن چیقوب دیر جماجم دیدکلری موضعک حوالیسنده اشکرکاه قوردی وبو احوال اثناسنده جنود شامکه انلرک چندان مرحمت وانصافدن بهره لری یوغیدی حجاجه ملحق اولدیلر حجاج دخی مور وملخدن افزون وزیاده اشکر جرار ایله جنک وپیکار نیتیله کلوب عبد الرحمانک مقابلنده نزول ایتدی ایکی اشکر دخی کندی اطرافنه خندقلر قازوب مراسم احتیاطی یرینه کتوردیلر وهر کون ایکی طرفدن افواج حشم میدانه چیقوب بر برلریله جنک ایدرلردی وبو حاله مقارن صنادید قریش که شامده توطن ایتمشلردی عبد الملکه ایتدیلر اهل عراقک

تمرد وعصيانلری انجق حجاجك ظلمندن ناشيدر معقول ومناسب اولان
اولدركه عراق امارتنی حجاجدن رفع ايدوب برآخر كشی يه توجيه
ايده‌سن تاغبارفتنه ساكن اوله بوتدبير عبدالملكك مزاجنه موافق كلوب
شويله معقول كورديكه كندی معتمدلرندن عبدالله ومحمد نام ايكی آدم
كونده‌ره اول آدملر كوفه‌يه واروب مخالفلرك ضمائرنی بوقليوب استمزاج
ايده‌لر اكر فی الواقع مادهٔ مخالفت حجاجك ظلمی ايسه حجاجی معزول
ايدوب محمد بن مروانی سرير امارته اجلاس ايده وعبدالرحمانه دخی
عراق مملكتندن ايستديكی شهرك حكومتی ويريله ومخالفتدن دم اورن
ارباب سيفه دخی حاللرينه كوره رعايت اولنوب اسملری جنود دفترنده
مسطوراوله اكر بومصلحته راضی اوليوب دفع فتنه ابتزلر ايسه حجاج
قرار سابق اوزره امير عراق اولوب مخالفلری قلع واستيصاله مشغول اوله
حجاج بوسوزی ايشيدوب انديشناك اولدی ومباداكه عبدالرحمن وانك
اتباعی بنم عزليمه راضی اولوب ترك مخالفت ايده‌لر ديدی چون عبدالملك
تفتيش احوال ايچون كونردیكی عبدالله ومحمد كلوب حجاجه واصل
اولديلر عراقك سردارلرينی لشكركاه كارينه دعوت ايدوب ايتديلر
اميرالمؤمنين عبدالملك شويله ديدی سزنه‌درسز عراق سردارلری ايتديلر
بوكيجه بوخصوصده تأمل ايدوب يارين سزه جواب ويره‌لم واول كيجه
جميع اعيان بصره وكوفه عبدالرحمانك مجلسنه حاضر اولوب صلح
وجنك حكايه‌سنی درميان ايدوب عاقبت مروانيلرك معايبنه اطالهٔ لسان
ايدوب عبدالملكی خلع ايدوب شاميلرايله جنك ايتمك اوزره اتفاق ايتديلر
وچون اهل عراقك طغيان وعصيان اوزره اصرارلری خبری عبدالملك
طرفندن كلان عبدالله ومحمدك سمعلرينه ايرشدی حجاجه ايتديلر بوكون
والیٔ ولايت وسردار لشكر سنسن وبزجمله مز سنك فرمانك طوتوجيلرز
هرنه بيورر ايسك عمل ايده‌رز حجاج حربه ميل ايدوب لشكر ترتيبنه
مشغول اولدی وعبدالرحمن بن سليم كلبی يی ميمنه اميری ايتدی وميسره
امارتنه تميم بن الجعمی يی تعيين بيوردی وجميع سوارلره سفيان بن ابردی
حاكم قيلدی وپياده‌لره حبيب بن حكمينك محكوملری اولمق اوزره حكم
ايتدی وبوجانبدن عبدالرحمن بن محمد ميمنه يی عبدالرحمن بن حجاج
خشعمی يه تفويض ايلدی وميسره يه ابرد ابن قره يی اختيار بيوردی

وسوارلرك قبضهٔ اختیارینی عبدالرحمن بن عباس هاشمی یه تسلیم ایلدی و پیاده‌لرك صلاح وفسادینی محمد بن سعد بن ابی وقاصك رأینه مفوض قیلوب امر ایتدی تا جبلة بن زحر علما وزهاد وحفاظ وقراء عبادك محافظتنه قیام کوستره ونیجه کونلر صباحدن اخشامه دك میدان جنك واطراف معرکه‌یه مبارزلرك تیغی میغفردن قان یاغرایدی برکون ابو البختری طائی وشعبی که جملهٔ علما وفضلادن ایدیلر کندی ابنای جنسلرندن برطائفه ایله صفوف اوکنه کلوب کندی سپاهلرینی محاربه‌یه تحریص ایتدیلر وعراقیلرانی کوروب استظهار تماماله شامیلره حمله قیلوب انلری یرلرندن قوپاردیلر وآتش حرب اشتعال بولوب ایکی طرفدن چوق کشیلر مقتول اولدیلر و بوهای وهوی اثناسنده سردار علما وزهاد اهل عراق اولان جبلة بن زحرك روز عمرینی شامیلر شامه ایرشدردیلر جنك دونوشنده علما وارباب عمائم کندی سردارلرینی مقتول کوریجك محزون ومغموم اولدیلر وچون جبله‌نك باشنی حجاجك قاتنه ایلتدیلر مسرور اولوب بومعنی فتح وظفر علامتیدر دیدی و بوحاله مقارن بسطام شیبانی که شجاع صاحب وجود وفنون فضائل ایله آراسته برکشی ایدی ری ولایتندن عبدالرحمانك لشکرکاهنه کلوب وکبار تابعین انك وصولندن مبتهج ومفتخر اولوب ایتدیلر الحمد لله جبله‌نك قائم مقامی اولمغه میانمزده برکشی پیدا اولدی (القصه اوچ آی واوچ کون اهل عراق‌له ارباب شام سعی وکوشش کوستردیلر آخر بحی کونکه عبدالرحمن بن محمدك آفتاب اقبالی زواله ایرشمشدی شامیلر طرفندن آتلولر سرداری اولان سفیان کلبی عبدالرحمن طرفندن میسره امیری اولان ابرد ابن قره‌یه حمله ایتدی ومزبور ابرد انکله قتال ایتمکسزن یوز دوندروب هزیمت کوستردی انی کوریجك صفوف قلب ومیمنه بربرینه کیردیلر وعراقیلر معرکه‌کاهدن دونوب متفرق اولدیلر وعبدالرحمن کوفه‌یه کلوب حجاج انی تعقیب ایلدی وعبدالرحمن انك تعقیبی آوازه‌سنی اشتدکده بصره‌یه قاچدی

مهلب وفات ایتدکده امارت بلاد خراسان اوغلی
یزیده تفویض اولندیغی ذکر وبیان اولنور

مهلب بن ابی صفره که حجاج قبلندن والی خراسان ایدی حجاجك عبدالرحمن ایله منازعت ومقاتله‌لری ایامنده کوجك اوغلی خراسانده

یرینه خلیفه قویوب کندیسی ماوراءالنهر ولایتلری اوزره لشکر چکمشیدی
واول ولایتدن بعض نواحی یی فتح ایتمشیدی ناکاه مغیره نك موتی خبری
مسموعی اولدقده ماوراءالنهر خلقیله صلح اولوب انلردن چوق مال الدی
واول دیارك رئیسلرندن بر قاچ کشیلری بیله الوب جیحوندن برو جانبه
کچدی وچون مرغاب دیمکله معروف اولان مروالرود شهرینه نزول
ایتدی مرض موتله ممتحن اولدی حالت نزعده اون نفر اوغللرینه وصیت
ایدوب ایتدی صلهٔ رحمی حفظ ایدیکز و بربریکز ایله مخالفت ایتمکز
و بلکز که حروبده خدعه ومکیدت شجاعتدن انفعدر لکن جمیع افعالکز
خدعه ومکیدت اولماق کرکدر اندنصکره ایتدی (علیکم بقراءة القرأن
وتعلیم السنن وادب الصالحین وایاکم کثرة الکلام فی مجالسکم) اندنصکره
وفات ایدوب اوغلی حبیب انك نمازنی قیلدی وچون انك وفاتی خبری
حجاجه ایرشدی بلاد خراسانك امارتنی اوغلی یزیده تفویض ایلدی

﴿ حجاجك بصره یه واروب عبدالرحمانله مقاتله ایدوب ﴾
﴿ عبدالرحمانك منهزم اولدیغی وکبار تابعیندن ﴾
﴿ نیجه کیمسه لرك مقتول اولدیغی ذکر و بیان اولنور ﴾

حجاج کوفه یه داخل اولدقده فرمان ایلدی تا خلق عبدالملکه بیعتی
تجدید ایتدیلر وعبدالرحمن ایله موافقت ایدن طائفه دن هر کیمی
کوردیلرسه حجاجك قاتنه ایلتدیلر اکر اول کیمسه کندی کفرینه اعتراف
ایدرسه انی اطلاق ایتدیلر والا بوینی اوردیلر بو اثناده عبدالرحمن
یارانندن بریسنی طوتوب حجاجك قاتنه ایلتدیلر حجاج اکا ایتدی
ای فلان کندی کفریکه اعتراف قیل تا سنك بیعتك مقبول اوله اول
شخص ایتدی بن زمانه خلقنك اکفری یم حجاج بو سوزدن خنده ایدوب
اکا انعام واحسان ایلدی اندنصکره حجاج کمیل بن زیادی طلب ایلدی
وچوق قال وقیلدنصکره اول پیرعزیز متصوفی قتل ایلدی واول اوقاتده
حجاج کوفه ده ایدی لشکر بنی رعایا اوزرینه قوندردی و بو بدعت
سیئه بو عالمده اندن یادکار قالدی اندن مقدم لشکر رعایا اوزرینه قوناق
و یرلك رسم قبیحی کورلمامشدی و چون حجاج بر قاچ کون کوفه ده
اقامت ایتدی بعده بصره یه عازم اولدی وحجاجك اول طرفه عزیمتنك
سببی اول ایدیکه عبدالرحمن کوفه دن فرار ایدوب بصره یه واردقده

مقدمكی لشكردن هزيمت ايدنلر واروب اكا ملحق اولديلر وخالد بن جرير
دخی بر كروه نبوهله خراساندن كلوب اكا ملحق اولدی وعبدالله بن سمره
ومحمد بن سعد بن ابی وقاص و بسطام بن مصقله مع اتباعهم كلوب
عبدالرحمانك ركابنده مجتمع اولديلرو بر برلرينه موت اوزره بيعت ايتديلر يعنی
تابدنلرنده بر رمق باقی اولدقجه حجاجك جنكندن يوز دوندرميه‌لر
وعبدالرحمن مسكن ديدكلری موضعه نزول ايتمشيدی امر ايتدی تالشكر
كاهنك اطرافنه خندق قازديلر و بوخبر حجاجك مسموعی اولدقده
شام لشكريله ومهلبك اوغلی عبدالرحمن ايله بصره جانبنه روان اولدی
چون ايكی لشكر بر برينه مقابل اولديلر قارشديلر ونيزه وشمشير ايله بر برينه
اورشديلر واون بش كون حرب ومقاتله ايتديلر عاقبت عبد الرحمن جمهور
سپاهيله منهزم اولوب عبدالرحمن بن ابی ليلی فقيه وابوالبختری طائی
و بشر بن جارود ودخی انلردن غيری مشاهير ومعارفدن نيجه كيمسه‌لر
عزشهادته فائز اولديلر و بسطام بن مصقله درت بيك كشيلر ايله بر طرفه
كيدوب شمشيرلرينك غلافنی شكست ايتمشلر ايدی بسطام انلره ايتدی
موتدن قورتولش يوقدر هرقنده وارسق بزه ايرشسه كركدر همان اولی
اولان اولدر كه ارباب بطلانك حربنه يونلوب نيك نامله دنيادن چيقوب
كيده‌يز انصكره هيئت اجتماعی ايله ميدانه كلوب هر كروهله حمله ايتديلر
يرلرندن قوپاروب پريشان ايتديلر پس حجاج تيراندازلره بيوردی تااول
جماعته تيرباران ايدوب جمله سنی مرتبهٔ شهادته ايرشدرديلر

﴿ عبدالرحمن بن محمد بن اشعثك سجستانه واروب وعبدالرحمن ﴾
﴿ ابن عباس هاشمينك اندن تخلف ايتديكی وانلر ايله ﴾
﴿ موافقت ايدن كارنابعينك باقی سرگذشته‌لری بيان اولنور ﴾

چون عبدالرحمن معركهٔ حجاجدن يوزدوندروب هزيمتلردن برطائفه ايله
اهواز طرفنه روانه اولدی تااول ارادن سجستانه كيده بوطرفدن حجاج
اوغلی محمدی وعمارة بن تميمی يرار لشكر ايله عبدالرحمانك عقبنجه كوندردی
عبد الرحمانه يولده قاوشوب جنك ايتديلر عبد الرحمن منهزم اولوب
عنان عزيمتی كرمان جانبنه دوندردی ومزبور عماره بنه انی تعقيب ايدوب
جنك ايتديلر بونوبت عبدالرحمن غالب اولوب كرمانه كيتدكده اول اراده
زرنج نام برقلعه‌نك طشره سنه نازل اولدی اول قلعه‌نك كوتوالی

عبدالرحمانك نصب كرده سى ايكن عصيان ايدوب قلعه قپوسنى قپايوب
دخول وخروجدن مانع اولدى عبدالرحمن اول ارادن بست نام برقلعه يه
واردقده اول قلعه نك واليسى عياض شيبانى عبدالرحمانك نصب كرده
سى ايدى بشاشت تماميله عبدالرحمانى قارشوليوب انواع تعظيم وتكريمله
ايچرو الدى عاقبت فرصتنى دوشورب عبدالرحمانى زنجيره چكدى
وديلديكه حجاجه كوندره ملك كابل بوحالدن خبردار اولوب بست
قلعه سى كونوالى اوزرينه لشكر چكدى عياض مقام اعتذاره كلوب
عبدالرحمانى اكا تسليم ايلدى ملك كابل انك جرمندن كچوب عبدالرحمانى
كندى مملكتنه ايلتدى وانك احوالنده تقيد وتفقده تقصير ايتميوب شرائط
عهدووفايى يرينه كتوردى و بو اثناده حجاجك سياستندن امين اولميان
خلق عراقدن قاچوب التمش بيك مقدارى ارنيروز مملكتنده مجتمع اولديلر
وانلرك سردارلرى عبدالملك بن هاشمك احفادندن عبدالرحمن بن عباس
ايدى انلر كلوب زرنج قلعه سنى محاصره ايتديلر ومحاربه دنصكره زرنج
حاكمنى اله كتوروب زياده عقوبت وتعذيب كوستريلر اندنصكره
عبدالرحمن بن محمد بن اشعثى دعوت ايدوب امير ومقتدامز سنسن ديديلر
عبدالرحمن دخى ملك كابلك معقول كورمسيله سجستان طرفنه واروب
انلره ملحق اولدى و بو احواله مقارن عمارة بن تميم برلشكر آراسته ايله
حجاجك امرى موجبيله حدود سجستانه نزول ايتدى عبد الرحمانك
اصحابى اكا ايتديلر صلاح اولدر كه بوولايتى عماره قويوب خراسانه متوجه
اوله يز عبدالرحمن بورأيى صواب كورميوب ايتدى يزيد بن مهلب
كه حسن تدبير وضرب شمشير ايله ابناء زماندن امتياز بولمش بركشيدر
وركابنده بونجه سپاه جرار واردر وحالا خراسان ولايتنده در برانكله
جنك ايدركن شاميلر كلوب انك امدادينه ايرشورلر بو تقديرجه بزم احوالمز
مشكل اولور ياراني ايتديلر اميدمز اولدر كه بز خراسانه واردقده بزم قاتمزده
اولقدر عسكر مجتمع اوله كه هيچ بركيمسه قاتنده اولقدر لشكر اولميه وفرضا
بزه ضعف وفتور عارض اولسه دخى خراسان عريض وفسيح ولايتدر
هرنه جانبه ديلرايسه ك كيدرز پس عبدالرحمن انلره موافقت ايدوب
التمش بيك ارايله هراته متوجه اولدى و يولده كيدرايكن عبدالرحمن
ابن عباس الهاشمى اون ايكى بيك ارايله اندن تخلف ايدوب ايرلدى

عبد الرحمن بن محمد اصحابنه ایتدی بنم ساکن اولدیغم سجستان ولایتی
امن وامان یری ایدی بن سزك خاطریکز ایچون انجلین ملجأ ومأمنی ترك
ایتدم وسزه خراسانه کتمك مصلحت دکلدر دیمشیدم سز بنم کلامی
اصغا واستماع ایتمدیکز شمدیکی حالده بنم رأیم اولدر که کابله کیده بوزدیوب یارانی
وداع ایلدی وعنان عزیمتی کابل طرفنه معطوف قیلدی ولشکر بنك
بعضیلری عبد الرحمن بن عباسه بیعت ایتدیلر و بعضیلری متفرق
وپریشان اولدیلر پس عبد الرحمن بن عباس هراته واروب انده اقامت
ایلدی اولوقتده یزید بن مهلب مروشهرنده ایدی اکا خبر کوندردیکه
جهان واسع وخلق بسیاردر و بن سکا مالله امداد ایدرین
ایدی سلامتله قالق و بودیاردن چیق کیت (بیت) بهیچ یارمده
خاطرو بهیچ دیار * که بر و بحر فراخست وآدمی بسیار * عبد الرحمن
ابن عباس اکا خبر کوندردیکه بزم مرادیمز نه بوشهرده اقامت در
ونه محاربه در بلکه مقصودیمز اولدر که برقاچ کون بونده ساکن اوله یز
سپاهیمز دیکلنوب آسوده اولدقدنصکره قالقوب برطرفه کیده یز
پس یزید بن مهلبك رسولی بوخبرایله دونوب مروه کلدکدنصکره
عبد الرحمن هراتده اخذ خراج واستخراج امواله مشغول اولدی و بوخبر
یزیدك مسموعی اولدقده مفضل نام قرنداشنی درت بیك ارایله کندیدن
مقدم کوندروب کندی دخی درت بیك ارایله انك عقبندن روان
اولدی ویزید اولقدر جسیم ایدیکه انك جثه سنی آتلرندن انجق
برآت چکردی ماعداسی انك بارکراننه تحمل ایده مزدی ایدرلر که
انك وزنی درتیوز رطل ایدی یزید هراته وصولدن مقدم بر رسول
دخی کوندردیکه اکر سنك مقصودك آسایش سپاه ایسه سپاه تمام
آسوده اولوب دیکلندیلر وهر برینك اللرینه بر مقدار اقچه دخی کیردی
سکا لایق اولان اولدر که فراقکله اوزریمزه وضع منت ایدوب
قالقه کیده سن که سنکله جنك ایتمکی مکروه طوتارم وعبد الرحمان
مخالفت اوزره اصرار کوستروب مخفیجه آدملر کوندردیکه تا لشکر
خراسانی کندویه بیعته دعوت ایدەلر یزید بوقضیه دن خبردار اولدقده
ایتدی مدارا حداعتدالدن کچدی اندنصکره رخصت ویردی
مفضل عبد الرحمانله جنك ایتدیلر برساعت کچمدین عراقیلر منهزم

اولوب انلرك اشرافندن جم كثيری محمد بن سعد بن ابی وقاص كبی
وعمرو بن موسی وعباس بن عوف وهلقان بن نعیم بن قعقاع وفیروز بن
حصین وعبدالرحمن بن طلحهٔ خزاعی وعبدالله بن فضاله كبی و بونلرك
امثالی نیجه كیمسه لر پنجهٔ تقدیرده اسیر اولدیلر و یزید عبد الرحمن
ابن طلحه یی وعبد الله بن فضاله یی بر خدمت سابقه لرینه بناء آزاد
ایلدی وباقی اسیرلری حجاج قاتنه كوندردی چون اول جماعتی حجاجك
لشكر كاهنه كتوردیلر حجاج بیوردی تا مجلسنه ابتدا فیروز بن حصینی
احضار ایتدیلر حجاج اكا خطاب ایدوب ایتدی یا ابا عثمان سنك
اول طائفهٔ باغیه ایله هیچ مناسبتك یوغیدی نه باعث اولدیكه انلر ایله
موافقت ایتدك فیروز ایتدی بو برفتنهٔ عام ایدی بندخی اول فتنه نك
ایچنده بولندم حجاج ایتدی مالكی دفترایت فیروز ایتدی مال بنم
كندی مالمدر حجاج ایتدی بزه تسلیم ایتمایسن فیروز ایتدی بنم قاتمده
مالم جمع اولمازیعنی قتل ایتدكدنصكره مالمده علاقه ومدخلك یوقدر
انك اوزرینه یمین ایلدی حجاج انی محصلارالنه و یردی تا اشكنجه ایدوب
مالنی چیقاردهلر اندنصكره محمد بن سعد بن ابی وقاصی احضار ایدوب
ایتدی (یا ظل الشیطان) ومزبور محمد طول قامتی سببیله اول لقبله
ملقب ایدی محمد ایتدی بو برقاتدر كه حق تعالی یرتمشدر حجاج
ایتدی نه یزید بن معاویه یه بیعت ایتدك ونه حسین بن علی یه موافقت
ایتدك ونه عبدالله بن عمره تشبث قیلدك والنده كی عصا ایله انك باشنه
اوروب شكست ایتدی و بیوردی تا انی اولدردیلر واندنصكره بیوردی
تا عمرو بن موسایی قاتنه كتوردیلر اكا ایتدی (یا عبد المرأة) الیكه
برچوماغی الوب برجولاهك یعنی عبدالرحمن بن محمد اشعثك اردینه
دوشدك عمرو ایتدی (اصلح الله الامیر خلقك نیك وبدی بوفتنه یه
شروع ایتدیلر وتقدیر ربانی اول ایدیكه بن دخی انلر ایله بیله اولم اكر كندی
فضلكله عفو ایدر ایسك خوبدر واكر عقوبت ایدر ایسك جزا
ویریجی خدادر حجاج ایتدی نیك و بد قولكده یلان سویلدك كه
عبد الرحمانه متابعت ایدنلر دوكلی فاسق ایدیلر وسنك كاهه اعترافك
جائزدر كه سكا برنفعی اوله عمرو بن موسایی بو مقوله سوزلر ایله
امید وار ایدوب اندنصكره امر ایتدی بوینی اوردیلر اندنصكره

هلقانی حضورینه کتوردیلر ایتدی نه طمع ایدردك كه عبد الرحمن بن
اشعثك اردینه دوشوب ملازمتنی ایدردك هلقان ایتدی امیدوار ایدمكه
عراقی بكا ویره تكیم عبد الملك عراق حكومتیله سنی سرفراز ایلدی
انی دخی حجاجك فرمانیله قتل ایتدیلر وكذلك سائر اشرافی دخی
امریله قتل ایتدیلر اندنصكره حجاج بیوردی قامشی یاروب فیروزك
طرنقلرینه یوروندیلر وبوقدر اشكنجه دنصكره مجموع اعضاسنی
مجروح ایتدیلر واول جراحتلر اوزره سركه دوكدیلر چون فیروز موتنه
متیقن اولدی موكلنه ایتدی بنم مال امانت قودیغم كیسهلری مقتول
اولدی تصور ایدرلر اول سببدن بنم مالمی سزه ووارثلریمه ویرمزلر
اكر اول كیسهلری صاغ كورسهلر جائزكه مالمی سزه ویروب مطلوبكز
حاصل اوله موكل فیروزك بوسوزینی معقول كوروب حجاجه عرض
ایلدی حجاج دخی رخصت ویروب انی خلقه كوستردیلر پس فیروز
خلقك مواجههسنده صوت بلند ایله ایتدی بن فیروز بن حصینم
و بنم مالمك بعضیسی خلق ذمتنده دیندر و بعضیسی اللرنده امانتدر
و بن جمیع مالمی اللرنده وذمتلرنده اولان كیسهلره باغشلادم وانلرك
ذمتلرینی ابرا ایتدم كركدر كه اول كیسهلر بنم مالمدن هیچ
بر كیسهیه برلمس و یرمیهلر وبو خبر حجاجه ایرشدكده بیوردی
تا انی قتل ایتدیلر ایدرلر كه ایكی امیر كه عبد الرحمن بن اشعث
محاربهسنده اسیر ایتدیلر ایدی حجاجك قاتنه ایلتدیلر حجاج انلرك
قتللرینه امر ایتدی انلرك بریسی ایتدی بنم امیراوزرنده حقم واردر
حجاج ایتدی اول دیدیكك حق نه مقوله حقدر اول كشی ایتدی
فلان كون عبد الرحمن بن اشعث سنك حقكده ناسزا سوز سویلدی
بن انی منع ایتدم حجاج ایتدی بودعوی اوزرینه شاهدك وارمیدر
اول كیسه ایتدی بو بنمله اسیر اولان رفیقم اول مجلسده حاضر ایدی
حجاج اول اسیردن سؤال ایتدكده تصدیق ایدوب طوغری
سویلر دیدی حجاج اول شهادت ایدن اسیردن سؤال ایتدیكه
عداوت ومحبتدن سن بكانه مقامدهسن اول اسیر ایتدی طوغری سویلر ایسم
بكا فائدهسی اولورمی حجاج ایتدی بلی اولور اول اسیر ایتدی
تكلف برطرف بن سنی وقومكی دشمن طوتاردم حجاج ایتدی انی فعلی

ایچون وبونی قولی ایچون اولدرمکز پس ایکیسنی دخی اطلاق ایتدیلر

واسط شهرینک بنا اولندیغی بیان اولنور

واسط شهرینک بنا اولنمسنه سبب بو ایدیکه شامیلر حجاجک حکومتی زماننده عراقه کلدکلرنده اهل عراقک خانه لرینه قونارلر ایدی برکیجه شامیلردن بریسی مستلکی حالنده صاحب خانه نک قزینه طمع ایتمکله محسار به ظهور ایدوب ایچلرندن بریسی مقتول اولدیغی حجاجک مسموعی اولدقده نیت وعزیمت ایتدیکه سپاه نازل اوله جق برشهر بنا ایلیه وقرعهٔ اختیار برمحله دوشدیکه اکثر اوقاتده حجاجک اوردوسی اول موضعه نزول ایدردی برکون حجاج اول ارایه واردیکه اول اراضیدن شهر بنا اولمغله قنغی قطعه مناسبدر کوره ناکاه کوزی برراهبه دوش اولدیکه برحماره سوار اولمش کیدر چون اول شهر بنا اوله جق موضعه ایرشدی اول راهبک حماری تبول ایلدی راهب حماردن اینوب اول بول ایله زمینده ملوث اولمش برمقدار طپراغی الوب دجله نهرینه دوکدی حجاج اول حرکتک سببنی راهبدن سؤال ایتدکده راهب ایتدی کتب قدیمده شویله کوردمکه بو موضعده برمسجد بنا اولنوب روز قیامته دک اول مسجدده عبادت خدا اولنسه کرکدر حجاج راهبدن بوسوزی ایشتدکده امر ایتدی همان اول کون اول شهرک اساسنی طرح ایتدیلر وراهبک بول مرکبدن تطهیر ایتدیکی موضعه برمسجد جامع بنا ایتدیلر واول شهر بصره وکوفه ارالیغنده واقع اولمغله اکا شهر واسط دیدیلر وچون اول شهرک عمارتی اتمامه ایرشدی حجاج امر ایتدیکه خلق کلندویه کلوب مراسم تهنیتی اداایدهلر وبوتکلیفدن مرادی اول ایدیکه بصریلر ایله حسن بصری دخی حضورینه کلوب کندویی زیارت ایلیه چون فرمان موجبنجه بصره خلقی دخی قاتنه کلوب شرائط تهنیتی یرینه کتوردیلر حسن بصری حجاجک مجلسندن طشره چیقدقده ایتدی پلیدلرک ایلدیکی وفاسقلرک افسقنی کوردک آسمان خلقی اکا عداوت ایدرلر بوسوز حجاجک سمعنه ایرشدکده شام خلقنه ایتدی کورر میسز که بصره عبادی بنم شانمده نه سویلرلر اندنصکره امر ایتدی تا جلاد

حاضر اولوب حسن بصری بی کتورد یلر چون حسن بصری
حجاجك مجلسنه داخل اولدی حجاج بی اختیار اكا تعظیم فراوان
ایدوب یاننده اوتورتدی واندن سؤال ایتدیکه علی مرتضی
وعثمان بن عفان حقلرنده نه دیرسن حسن ایتدی فرعون
امم سالفه حقنده نه دیرسین دیو حضرت موسادن سؤال ایتدکده
موسانك فرعونه ویردیكی جوابی ویررین یعنی انك علمی ذات باری یه
مخصودر اول بابده آرتق واكسك سوزسویلمکه کیمسه نك مجالی
یوقدر شمدیکی حالده بنم دخی جوابم بودرکه عثمان وعلینك حاللرینی
خدا بیلور اندنصکره حجاج ایتدی ای حسن علم وعملده سن زمانك
علماسندن افضل واعلمسن وانی تعظیم تمام له مقامنه کوندردی
حسن بصری حجاجك مجلسندن طشره چیقدقده حجاجك خدامی
اكا ایتدیلر یاابا سعید خدا حقیچون حجاج سنی بوسؤال ایچون احضار
اتمدی بلکه مرادی سكا عقوبت وسیاست اتمك ایدی سن انك حضورینه
کلدیككده طوداغیکی تحریك ایدوب بردعا اوقودك اول دعانه مقوله دعا
ایدی حسن ایتدی اشبودعادر (یاعدتی عند کربتی ویاصاحبی عندشدتی
ویاولی نعمتی ویاالهی واله آبائی ابراهیم واسمعیل واسحق ویعقوب ارزقنی
مودة واصرف عنی رداءة) اندنصکره اول خادملر ایتدیلر قوم شیعه نك
اعتقادی انك اوزرینه درکه سن علی مرتضایه عداوت اوزره اوله سن
حسن بوسوزی استماع ایتدکده اغلیوب ایتدی علی حق تعالینك
کاملرندن حق دشمنلرینه آتلمش براوق ایدی وعلی عالم ربانی ایدی واشراف
امت وابن عم حضرت رسالت ایدی صلی الله علیه وسلم وهرکز حق
تعالینك عبادتنده تقصیر وبر کیمسه نك مالنه تصرف اتمامشیدی
واحکام قرآنك دادینی ویرمشیدی پس برکشی انجلین بربزرکواره نیجه
عداوت ایده بیلور

﴿ عبدالرحمن بن محمد بن اشعثك سرانجام احوالی بیان اولنور ﴾

اول زمانده که عبدالرحمن بن اشعث نواحی خراساندن عنان عزیمتی کابل
جانبنه منعطف قیلمشیدی انك اصحابندن علقمة بن عمرونام برشخص اكا
ایتدی بنم خاطرم انی دیلرکه حاکم سجستان اولان رسل جانبندن آخر
طرفه کیدم عبدالرحمن ایتدی نیچون علقمه ایتدی انکیچونکه حجاجدن

امین اولمغیچون قورقارمکه رسل بزه غدر ایدر عبدالرحمن بو سوزه ملتفت اولمادی علقمه کندو اتباعندن بشیوز نفر کشیله عبد الرحماندن تخلف ایدوب بر حصاره پناه ایلدی وچون حجاج عبدالرحمانك قنده اولدیغنی بیلدی رسله وعد ووعیدی مشتمل مکتوبلر کوندروب تا عبدالرحمانی طوتوب کوندره ایدرلرکه عبدالرحمن بن اشعث مصاحبلرندن برشخص وارایدی آدینه عبیدبن سبیع التمیمی دیرلرایدی عبد الرحمانك قرنداشی قاسم اکا ایتدی ای برادر بن بو شخصدن یعنی عبیددن قورقارم اکراذن ویرر ایسك بن انی قتل ایدهمکه انی قتل ایتمك متضمن صلاحدر عبدالرحمن راضی اولمیوب انی اول عزیمتدن منع ایلدی و چون مزبور عبیدرسلك مجلسنه یول بولدی وحجاجدن کلن مکتوبلرك مضمونه واقف اولدی رسلی تخویف ایدوب ایتدی حجاجك اشکری قتی یی نهایتدر قادر درکه سنك اوزریکه بیك کره بیك اشکر کوندروب بو ولایتلری خاکه برابر ایلیه وبونوع موحش کلماتدن اولقدر سویلدیکه رسل خوفه دوشدی وچون رسلك بشره سنده خوف وهراس اثرینی مشاهده ایلدی ایتدی دیلر ایسك حجاجدن سکا امان الیویره یم اکر عبد الرحمانی ویارانی حجاجه کوندرر ایسك رسل ایتدی اکرسن بو خدمتی بکا ایدر ایسك بندن چوق احسان وایلك کوررسون پس عبید بر بهانه ایله کابلدن طشره چیقوب حجاج امراسندن عماره بن تمیم قاتنه واروب صورت احوالی اکا بیلدردی و عماره دخی کیفیت قضیه یی حجاجه عرض ایتدکده حجاج رسله استمالت نامه کوندروب کابل مملکتنك بش ییللق خراجنی اکا باغشلدی پس رسل عبد الرحمانی اصحابندن اوتوز کشیلر ایله باغلیوب عماره قاتنه کوندردکده عبدالرحمن یولده کیدرایکن کندویی بر یوکسك یردن آتوب هلاك اولدی عبد الرحمانك میتنی عماره قاتنه ایلتدیلر عماره انك و اصحابنك باشلرینی کسوب حجاجه کوندردی وبو حادثه هجرتدن سکسان دردنجی سنه ده واقع اولدی وسکسان بشنجی سنه ده حجاج خراسان و الیسی یزید بن مهلبی خراساندن کتوردوب حبس ایلدی وانك منصبنی ابن مسلم باهلی یه ویردی

﴿ عبد الملك بن مروان اوغلی و لیدی ولی عهد ایتدکدنصکره جهان فانیدن انتقالی بیان اولنور ﴾

عبدالملك دیلدیکه مقدما ولی عهد ایتدیکی قرنداشی عبد العزیزی ولی
عهدلکدن عزل ایدوب اوغلی ولیدی ولی عهدقیله اتفاقی عبد الملکدن
مقدم عبدالعزیز مصرده فوت اولمغله مقرر بیوردیکه اوغلی ولید ولی
عهد اولوب اندنصکره اوغلی سلیمان ولی عهد اوله وچونکه هجرتدن
سکسان التی سنه‌سنك هلال رمضانی کوروندی عبدالملك اصحابنه ایتدی
بن بو آی ایچنده موت حلواندن قورقارم زیرا بن رمضانده طوغدم و بنی
رمضانده سوددن کسدیلر و بکا رمضانده بیعت ایتدیلر وچون ماه شوال
کوروندی عبدالملك خاطرندن بودغدغه واندیشه مرتفع اولمشیدی لکن
سنهٔ مزبوره شوالنك اوسطنده بوفانی جهسانی و داع ایلدی مدت
عمری التمش ییل ومدت سلطنتی یکرمی بحق ییل ایدی لکن سنین مزبوره‌نك
یدی ییلنده عبدالله بن زبیر بعض ممالکه استیلا ایدوب عبدالملکه سلطنتده
استقلال حاصل اولمادی (ایدرلر که چون عبدالملك مرضی مشتد
اولوب اطبا ایدیلرکه اکر صو ایچمز ایسه مرکب حیاتدن دوشمز پس
اکا صو ویرمدکلرندن صوسزلق غلبه ایدوب اوغلی ولیددن
صو ایستدی ولید ایتدی اطبا قولی ایله سکا صو ویرلمامك کرکدر پس
دونوب صوبی قزندن ایستدی وطلبده مبالغه کوسترمکله قزی مراد
ایتدیکه اکا صو ویره اوغلی ولید مانع اولوب صو ویردرمدی پس عبد
الملك ایتدی مانع اوله بکا صو ویرسونلر والا سنی ولی العهدلکدن خلع
ایدرم ولید ایچون غیری مجال قالمیوب بیوردی تا اکا صو ویردیلر اول
صوبی ایچدیکی لحظه‌ده وفات ایتدی غریبدرکه انك سبب حیاتی اولان
نسنه انك موجب مماتی اولدی (یفعل الله مایشاء ویحکم مایرید) نقلدرکه
برکون مرض موتنده عبدالملك برکازری کوردیکه جامه یویوب قصارت
ایدر ایتدیکه نه اولیدی بن بوکازر اولوب جامه غسل ایدیدم وصاغ
اولیدم مسعود بن خلف ایدر عبدالملك خسته‌لکی ایامنده ایتدی بنی فلان
غرفه‌یه ایلتکز چون انی اول غرفه‌یه یعنی پنجره‌یه ایلتدیلر انك اوزرینه
برلطیف ییل اسدی اول وقتده عبدالملك ایتدی ای دنیا نه خوش یرسن
اماسنك طوبلك قصیردر وکثیرك قلیلدر وحالبوکه بز سندن غروره
دوشمشزدر بعض کتبده مسطوردرکه عبد الملك عاقل و حازم وادیب
ولبیب کشی ایدی ابوزناد ایدرکه فقهاء مدینه درت کشی ایدیلر سعید

ابن المسيب وعروة بن الزبير وقبيصة بن ذؤيب وعبد الملك بن مروان شعبيدن نقل ايدرلر كه ايتدی بن هر كيمكله كه مباحثه ايتدم كنديمی اندن راجح وغالب بولدم الا عبد الملك اوزرينه غالب وراجح بولمادم روايتدركه عبد الملك سعيد بن مسيبه ايتدی بندن برخير عمل صادر اولسه خرم ومسرور اولورم اما برشر صادر اولسه ملول ومحزون اولمازم سعيد ايتدی بو حال موت قلبك نشانيدر سلاطيندن ابتدا غدر ايدن عبد الملك بن مروان ايدی نتكه عمرو بن سعيدی قتلی قصه سی سابقا مرور ايلدی وابتدا مهمات ديوانی فارسيدن عربی يه نقل ايدن اول ايدی وابتدا خلفا حضورنده خلقی مكالمه دن نهی ايدن اول ايدی زيرا اندن مقدم هر كشی ديلديكی سوزی خلفا مجلسنده سويلرلر ايدی سلاطين اسلامدن ابتدا بخله ميل ايدن اول ايدی وامساك اوزره اولديغيچون اكارشح الحجار ديرلر ايدی وكندويه امر معروفدن ابتدا خلقی منع ايدن اول ايدی زيرا ابن زبيری قتل ايتدكدنصكره مدينه يه كلدكده منبره چيقوب ايتدی (لا يأمرنی احد بتقوی الله بعد مقامی هذا الاضربت عنقه

✻ وليد بن عبد الملك مسند حكومته جلوس ايدوب عمر بن عبد العزيزی مدينه حاكمی نصب ايتديكی ذكر وبيان اولنور ✻

عبد الملكی دفن ايتديلر اوغلی وليد قبردن دونوب مسجده كلدی وچوق خلق جمع اولمشلر ايدی اول جمعيتده منبره چيقوب ايتدی (انا لله وانا اليه راجعون والله المستعان علی مصيبتنا لموت امير المؤمنين) وشكر اول خدايه كه خلافت نعمتنی بزه ارزانی طوتدی قالقيكز بكا بيعت ايديكز پس خلق قالقوب اكا بيعت ايلديلر اندنصكره وليد برخطبه اوقودی مضمونی بوكه حق تعالينك تأخير ايتديكی امری هيچ بر كيمسه تعجيل ايتمكه قادر اولميازو كذلك تعجيل ايتديكی امری هيچ بر كيمسه تأخير ايتمكه قادر دكلدر وحق تعالينك جمله انبيا وحملۀ عرش ملكلرينك اوزرينه يازديغی وتقدير ايتديكی مونتدر ای قوم حق تعالينك فرمانه مطيع ومنقاد اولوك وجماعتدن جدا اولمكزكه شيطان تنها اولان كشينك قرينيدر (ايدرلركه وليد جبار عنيد بركشی ايدی روايتدركه بركشينك براوغلی طوغوب ادينی وليد قوسه لر رسول اكرم صلی الله تعالی عليه وسلم انی مستنكر طوتار ايدی

روایتدر که برکون اول حضرت بیوردیکه امتمدن بعضیلرینك فرعون
وولید مثللو اسملری اولسه کرکدر واکا فرعون ثانی دیسه لر کرکدر وولید بن
عبد الملك شاننده بو حدیثك مضمونی واضح وظاهر اولمشدر وولید
هجرتدن سکسان دردنجی سنه ده مسند حکومته جلوس ایتمشدر همان
سنهٔ مزبوره ده هشام بن اسمعیل مخزومی یی مدینه حکومتندن عزل
ایدوب اول بلدهٔ طیبه نك ریاستنه عمر بن عبد العزیزی نصب ایلدی
عمر بن عبد العزیز سنهٔ مزبوره نك ربیع الاولنده مدینه یه کلوب مروان
ابن الحکمك سراینه نازل اولدی وفریضهٔ ظهری ادادنصکره مدینه
فقهاسندن اون کشی یی مجلسنه احضار ایدوب ایتدی سزی بر مصلحت ایچون
دعوت ایتمشم که اول امرده سزك جمله کز بر اجر وثواب واردر یعنی
مقصودم اولدر که بر دعوایی سزك حضوریکزسز وسزك استصوابکزسز
قطع ایتمیم وفیصل مهماتده مجلسمه اکر جمله کز حاضر اولمیزسه کزبارى سزلردن
بریکز تشریف حضورارزانی بیوره سز واکر بیله سز که برکشی اوزرینه
ظلم واقع اوله وسز انی بکا بیلدرمیه سز الله وبالی سزك بوینوکزه اولسه
کرکدر پس اول حاضر اولان فقهاعمره دعاء خیر ایدوب مجلسدن قالقوب
کتدیلر (روایتده کتورمشلردر که عمر بن عبد العزیزك سلفی اولان هشام
ابن اسماعیلدر علی بن حسین خصوصنده بر حرکت ناپسندیده صادر
اولمشیدی بو قضیه ولیدك مسموعی اولدقده عمر بن عبد العزیزه خبر
کوندردیکه اول واقع اولان حرکت ناپسندیده ایچون هشامه تأدیب
بلیغ بیوره عمر علی بن الحسیندن بو خصوصی استمزاج ایتدکده اول حضرت
بیوردیکه استمزین بنم طرفمدن برکیمسه یه ایذا واضرار ایریشه هشام
بوسوزی ایشتدکده ایتدی (الله اعلم حیث یجعل رسالته) ایدرلر که
ولیدك زمان سلطنتنده قتیبه بن مسلم ماوراء النهره برقاج نوبت لشکر
چکوب بلاد ترکستاندن چوق ولایتلر فتح ایلدی ونصر بن سیار اکا موافقت
ایدوب دفع اعدا وتسخیر ممالکده شرائط جد واجتهادی برینه کتوردی
وکذلك موسی بن نصیر که ولیدك امراسی جمله سندن ایدی ولایت مغربده
اندن دخی آثار غریبه ظهوره کلوب انك سعی وکوششیله اول مما لکك
اکثری تصرف اهل اسلامه داخل اولدی نتکه بو حکایاتك تفصیلی کتب
مفصله ده مسطوردر وهجرتدن طقسان سنه سنده یزید بن مهلب
قرنداشلری ایله حجاجك زندانندن قاچوب فلسطینه کتدیلر ایدرلر که

حجاج انلردن التی بیك كره بیك درهم ایستیوب انلری كوناكون عذابلر ایله معذب قیلدی و یزید اول بلیه ده صبر وتحمل دامنه ال اوروب مصابرت كوستردی و یزید صبر وتحمل ایتدكجه حجاجك كوندن كونه خشمی زیاده اولوردی عاقبت حجاجه دیدیلر كه یزیدك بالدرینه بعض معركه لرده براوق اصابت ایدوب اول اوقك دمرنی بالدرندن چیقوب قالمشیدی حالا یزیدك طاقتی بوقدر كه بالدرینه برنسنه دكیه لر حجاج یزیدك قوجوندیغی بردن خبردار اولدقده امر ایتدیكه یزیدك بالدرینه اوق اصابت ایدن موضعه دكنك اورمغه باشلدیلر یزید زاری و بیقرارلغه آغازایلدی انك فریادی حجاجك منكوحه سی اولوب یزید بن مهلبك قرقرنداشی اولان هندك قولاغنه ایرشدكده هند فغانلر قوپاروب فریادایتدیكیچون حجاج انی تطلیق ایلدی چون یزید فرارایدوب فلسطینه ایرشدی ولیدك قرنداشی سلیمان بن عبدالملكه توسل ایلدی سلیمان قرنداشی ولیددن یزیدی وقرداشلرینی شفاعت ایتمكله ولیدانلره امان ویروب اول ظالم مدخورك پنجه سندن خلاص اولدیلرو یزیدك سبب حبس وعزلی اول ایدیكه براهب حجاجه سنك منصبك یزید نام بركیمسه یه منتقل اولور دیمشیدی

﴿ حجاجك سعید بن جبیری قتل ایتدیكندنصكره عقلنه خفت ﴾
﴿ كلوب تامرداو انجیه دك اول حالت اوزره قالدیغی بیان اولنور ﴾

هجرتدن طقسان درت سنه سنده حجاج سعید بن جبیری قتل ایلدی بواجمالك تفصیلی اولدركه چون عبدالرحمن بن محمد بن اشعث حجاجك امری ایله سجستان طرفنه متوجه اولدقده علوفات مجندہ منصبی سعید بن جبیره و یریلوب انكله معاكوندر لمشیدی عبدالرحمن حجاجه مخالفت اظهارایتدكده سعید دخی اكاموافقت ایدوب مخالفت خصوصنده عبدالرحمن ایله یكدل ویكجهت اولمشیدی اول زمانده كه عبدالرحمن كابله قاچشیدی سعید اندن جدا اولوب اصفهانه واروب مختفی اولمشیدی سعیدك اصفهانده مختفی اولدیغی خبری حجاجك سمعنه ایرشدكده اصفهان حاكمنه مكتوب كوندردیكه سعیدی طوتوب بنم قاتمه كوندره سن حاكم اصفهان دیلدی دیكه اول جنابه برضررایریشه اكاخبر كوندردیكه حجاج سنی طلب ایدركركدر كه بودیاردن قالقوب برآخریره كیده سن

پس اصفهاندن قالقوب آذربایجانه کتدی برمدت اول شهرده منزوی ومختفی اولدقدنصکره مدت مدیدا ختفا مشقتی جاننه کار ایتمکله نفسنی قتله توطین ایتمکله مکهٔ مکرمه یه کلوب انده ساکن اولدی اول زمانه دك که ولید مکه حکومتنه خالدبن عبداللهی تعیین بیوردی اهل مکه سعیده ایتدیلر خالدشرارتدن خالی دکلدر شاید که مکه یه کلدکده سکا ضرر ایرشدره صوابه اقرب اولان اولدرکه نقل مکان ایده سن سعیدایتدی اولقدر قاچدمکه بردخی قاچمغه حق تعالیدن شرم ایدر اولدم باشمه هرنه یازلدیسه بکا ایرشسه کرکدر هرچه باداباد دیدی بو اثناده سعید ابن جبیرك وعطاءبن مجاهدك وطالق بن حبیبك وعمروبن دینارك مکه ده ساکن اولدقلری حجاجك سمع منحوسنه ایرشدکده ولیده عرض ایتدیکه عبدالرحمن بن اشعثه تابع اولوب بنم اوزریمه خروج ایدنلردن برطائفه حالا فراغ بال ایله مکه شهرنده ساکنلردر مأمول اولدرکه امیرالمؤمنین بکا رخصت ویره تا اول درت کشیلرك حقلرندن کلم ولید مکه والیسی اولان خالدبن عبداللهه فرمان کوندردی تا اول درت نفر کیمسه لری طوتوب حجاج قاتنه کوندره محمدبن حرب ایدرکه خالدایکی سرهنکی سعیدك اوزرینه موکل ایدوب حجاجه کوندردی پس اول موکللر واسطه یقین واردقلرنده انلرك بریسی برمهم مصلحت ایچون آخر یره کیدوب سعید برموکل ایله قالدی اول موکل برمقدار خوابه واروب اویاندقدنصکره ایتدی ای سعید بکا واقعه مده ایتدیلر سعید بن جبیرك قانی ذمتکدن بری قیل شمدی بکحالده هرنره یه دیلر ایسك کیت بندن سکا منع یوقدر دیدی سعیدایتدی اومرمکه بو احوالك سرانجامی خیر وخو بلقدن غیری نسنه اولمیه پس سعیداول موکللردن ایرلیوب ثانی واسط شهرنده حجاجك حضورینه ایلتدیلر حجاج غضب یوزندن اکاخطاب ایدوب ایتدی ای سعید نیچون بنم اوزریمه خروج ایتدك سعیدایتدی اصلح الله الامیر مسلمانلردن کاه صواب صادر اولور کاه خطا بو سوزدن حجاجك غضبی شدتی تسکین بولوب مجلسده حاضر اولانلر ظن ایتدیلرکه برمضرت ایرشدرمیه اندنصکره سعید برتقریبله اثناء محاوره ده ایتدی عبدالرحمن ابن اشعثك بنم اوزرمده حق بیعتی واردر بو سوزك استماعندن حجاجك آتش غضبی مشتعل اولوب ایتدی ای شقی بن کثیر اول زمانده کدبن مکه یه

واروب ابن زبیری اولدیروب عبد الملك ایچون خلقدن بیعت الدیغمده حضوره کلوب بیعت الانلرك بریسی سن دکلمیدك سعید ایتدی بلی بن ایدم دفعهٔ ثانیه ده اهل عراق تجدید بیعت ایتدکلرنده مجلسمه کلوب تجدید بیعت ایدن سن دکلمیدك سعید ایتدی بلی بن ایدم حجاج ایتدی ارباب استحقاقه صرف ایت دیوسکا یوز بیك درهم و یردم سنك محللرینه تسلیم ایتدم دیدیکك قول مجرده اعتماد ایدوب اول مبلغك حسابنی سندن طلب ایتمدم وسنی کندی اسرارمه مطلع قیلوب امین زعم ایتدم سعید ایتدی بو جمله بلی بیوردیغك کبیدر حجاج ایتدی بو جمله ایلکاری سنك حقکده ایتدم ومع ذلك سن امیر المؤمنین عبد الملك بن مروانك نقض بیعتنه قدام ایدوب برجلاه اوغلنك بیعتندن تبری ایتمدك وشمدیکی حالده بنم حضورمده اکا وفادارلق دعواسی ایدرسن وحجاجك عبد الرحمن و پدرینی جولاهلق حرفتنه منسوب ایتدیکی اول جهتدن ایدیکه اکثریا یمن خلقی اول صنعته اشتغال ایدوب بردیمانی طقورلردی وعبد الرحمانك جدی اشعث یمن ولایتندن ایدی وحجاج سعید بن جبیری شقی بن کثیر لفظی ایله مخاطب ایدوب ایتدی سنك بوینکی اورورم سعید ایتدی بنم نامم سعید ابن جبیردر شقی بن کثیر دکلدر و بکا اولقدر مهلت و یرکه ایکی رکعت نماز قیلم حجاج امر ایتدیکه سعید یوزینی نصاری قبله سنه طوته سعید ایتدی (فاینما تولوا فثم وجه الله) اندنصکره حجاج ایتدی بوینی اوریکز وانی طپراغه چکیکز سعید ایتدی (منها خلقناکم وفیها نعیدکم) حجاج ایتدی بوینی اوریکز سعید ایتدی (اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا رسول الله) پس جلاده بوینی بوجلندی وچون جلاد قلیج اوروب مبارك باشی تندن جدا اولدقده اوچ نوبت (لا اله الا الله) دیدی اولکی نوبتده اول مجلسده اولانلرك جمله سی درست ایشتدیلر وصکره کی نوبتلرده ضعیف ایشتدیلر وچون سعیدك باشنی حجاجك اوکنده قودیلر حجاج ایتدی لعنت اول نصرانی اوغلنه یعنی خالد بن عبد اللهه که آنی قاتمه کوندردی خدا حقیچون اکر سعیدك برکوشه ده اوتوروب ترك فضول ایتدیکنی بیلش اولیدم انی عفو ایدردم (تاریخ کاملده بویله مسطوردر که حجاج سعیدی قتل ایتدکدنصکره انك عقلنه اختلال فاحش ونقصان عظیم پیدا اولوب تا اولنجه اول حالت اندن

زائل اولمسادی وبعض مورخلرانك اوزرینه درلرکه حجاج سعید بن جبیری قتل ایتدکدنصکره فرق کوندن زیاده حیاتده اولمادی وهرکاه که خوابه وارر ایدی سعیدی کورر ایدیکه حجاجك دامننی طوتمش وایدردیکه (یاعدوالله لم قتلتنی) روایتدرکه علمادن بریسی حجاجی فوتندنصکره رؤیاسنده کوروب ایتدی حق تعالی سکا نه معامله ایلدی حجاج جواب ویروب ایتدی بنم فرمانمله مقتول اولان اشخاصك هر بری مقابله سنده بر کره بنی قتل ایتدیلر الا سعید بن جبیر ایچون یتمش کره قتل ایتدیلر وهنوز انك عذابندن خلاص اولمامشمدر نعوذ بالله من غضب الله (و بو ساله یعنی هجرتدن طقسان درت سنه سنه عام موت الفقها دیدیلر انکیچونکه مدینه نك عامهٔ فقهاسی بو سنه ده وفات ایتدیلر امام علی ابن الحسین کبی وعروة بن الزبیر کبی وسعید بن المسیب وابو بکر بن عبد الرحمن کبی و بو فرق کون ایچنده ممالك شامده متعاقب زلزله لر واقع اولدی عماراتدن چوق عمارتلر خراب اولدی و بو حال نوا در اوزره وقایعدندر

* ولید بن عبد الملكك وحجاجك ومشاهیر ظلمه دن *
* برقاچ فاسقلرك عمر بن عبد العزیزك دعاسی برکتیله *
* عالم دنیادن دار جزایه انتقاللری ذکر و بیان اولنور *

نقلدرکه عمر بن عبد العزیز رحمة الله علیه مدینه امارتندن معزول اولوب برجماعت اول جنابك مجلسنه کلوب ایتدیلر جهانی ظلم قاپلادی عالم ظلم وجور ایله طولوب مالامال اولدی ولید بلید شامده وحجاج سفاك عراقده وعثمان مدینه ده وخالد مکه ده ودیندن بی بهره اولان قره مصرده بوجمله جور وستمه مشغوللردر عمر بن عبد العزیز ایتدی ای بارخدایا عالم جور وظلمدن مملو اولدی سن کندو عنایت بی نهایتکله خلق جهانه ظالملرك جور ومحنتندن خلاصلق باغشله اول حضرتك تیر دعاسی هدف اجابته ایریشوب حجاج بن یوسف عراقده وقرة بن شریك مصرده هرایکیسی اوتوز کون ایچنده فوت اولوب خلق جهان تعدیلرندن خلاص اولدیلر ولید دخی اول سنه ده هلاك اولدی وخالد وعثمان دخی مکهٔ معظمه ومدینهٔ منوره امارتلرندن معزول اولدیلر (ایدرلرکه حجاج بن یوسف مرض موتنده بر منجمی مجلسنه احضار ایدوب سؤال ایتدیکه بو یقینلرده

پادشاهلردن برینك فوتنه دلالت ایدر دلائل نجومیه دن بر دلیل وارمیدر منجم ایتدی بلی عن قریب کلیب لقبیله ملقب بر ملك فوت اوله جقدر حجاج ایتدی بنم لقبم کلیبدر منجم ایتدی (والله انت تموت) اول ظالم ایتدی خدا حقیچون بن سنی کندمدن مقدم عالم عدمه روان ایدرم پس امر ایتدی اول بیچاره نك بوینی اوردیلر و بوقول حجاج ظالم سعید بن جبیری اولدردکدنصکره هیچ کیمسه یی اولدرمدی دیدکلرینه منافیدر (مروج الذهب)ده مسطوردرکه حجاجك اناسی فارغه مقدما حارث بن کلده نك حبالهٔ نکاحنده ایدی حارث بر سحر وقتنده فارغه نك قاتنه کلوب کوردیکه فارغه خلال ایله دیشلرینی قورجه لر همان اول ساعت فارغه یی تطلیق ایلدی فارغه اندن سؤال ایلدیکه بندن مکر خاطریکه بر کراهتمی واقع اولدیکه بنی تطلیقه سبب اولدی حارث ایتدی بلی اخشام یدیکك طعامدن دیشلریکی اخشام پاك ایتیوب صباح وقتنه دك تأخیر ایتدیکك ناپاکلغه دلیلدر سنی انکیچون تطلیق ایتدم دیدی اندنصکره فارغه یی حجاجك پدری یوسف تزوج ایلدی وچون حجاج متولد اولدی مخرج اسفلی بسته ایدی یعنی مقعدینك داوکی یوغیدی انك دبرنی مثقبله دالدیلر وحجاج اناسنك وغیریسنك ممه سنی المادی ایدرلر که شیطان بر طبیب صورتنده مصور اولوب تعلیم ایلدی تا بر اوغلاغی بوغازلیوب قاننی حجاجك یوزینه سوردیلر وارتسی کون امر ایتدی تا بر قیونی بوغازلیوب قانی بدننه طلا ایتدیلر نافع اولوب دردنجی کون اناسنك ممه سنی امدی وحجاجك کوچکلکنده دخی ظلمه میل وآرزو ایدردی ومتصل بنم قانمده قان دوککدن لذیذرك برنسنه یوقدر دیر ایدی عبدالله بن سهل اوائل نام کتابنده کتورمشدرکه ابتدا محمل پیدا ایدوب محمله سوار اولان حجاج ایدی وابتدا سفینه لره زفت طلا ایدن حجاج ایدی وابتدا خلقك الینه طوغدیغی موضعك نامنی نقش ایدن حجاج ایدی وابتدا یوزمائده یی دفعهٔ واحده ده مجلسنه احضار ایدن حجاج ایدی و برسفره یه ایکی کشی اوتوردر ایدی واول سفره لر اطعمهٔ کونا کون ایله مشحون ایدی وخلقه ایدردیکه بنم طعامك وقتی طلوع آفتابدر همان کون طوغدقدنصکره حاضر اولوك دیر ایدی وابتدا بر کشی یه بیك کره بیك درهم جائزه ویرن حجاج ایدی وجنك ومعرکه ده ابتدا سر براوزرینه اوطورن اول ایدی وابتدا ارلر وعورتلری زنجیره

چقوب محبوس ایدن اول ایدی (مصنف کتاب ایدر بر نسخه‌ده کوردمکه
برکون حجاج شهردن چیقوب سیر ایده‌رك برچفتلکه واردی اول اطرافی
مشاهده وامعان ایدرکن کوردیکه برشخص ذراعت ایدر واتفاقی اول
شخص حجاجی کورمامشیدی وبلمزدی بواثناده حجاج اول شخصدن
سؤال ایتدیکه حجاج نه کیفیتلو کشیدر اول شخص ایتدی برفاسق
وفاجر وغدار بدکردار نابکار کشیدر حجاج ایتدی سن بنم کیم اولدیغمی
بیلورمیسن اول شخص ایتدی بلمزین حجاج ایتدی حجاج بنم اول شخص
ایتدی یاسن بنی بیلورمیسن حجاج ایتدی بلمزین اول شخص ایتدی
بن ابن زبیرك موالیسندنم هرسنه‌ده اوچ کون دیوانه اولورم اشته
بوکون اول اوچ کونلرك بریسیدر حجاج بوسوزدن خنده ایدوب غیری
نسنه دیمدی (عمر بن عبد العزیزدن منقولدرکه یوردی روز قیامتده
هرامت برشخصی که افعال ذمیمه واعمال قبیحه ایله موصوف اوله میدانه
کتوره‌لر بز اول ارایه حجاجی کتورملو یز وجمله نك اورزینه غالب اولورز
امام شافعی ایدر بکا ثقه‌دن ایرشدیکه عبد الملك بن مروان حجاجه
ایتدی سنك عیبکه مطلع اولمادق هیچ کیمسه یوقدر شمدیکی حالده
سن کندو عیبلریکی سویله کوره لم دیدی حجاج ایتدی بن حسودم
عبد الملك سؤال ایتدیکه سن شیطانه نسبت نه درجه‌ده سن حجاج ایتدی
شیطان بنی کوردکده باب مصالحه‌دن کلور روایتده کتورمشلردرکه برکون
حجاج خالد بن یزید بن معاویه مجلسنه واردی اول مجلسده اونلرك بریسی
خالده ایتدی یوخ یوخ عمرو بن عاص کلدی حجاج بوسوزی ایشتدکده
خالدك قاتنه واروب ایتدی خدا حقیچون بنا کا راضی دکیلم که بن عمرو
ابن عاص اولم بن ثقیف مشایخنك اوغلو یم وصنادید قریشدنم وبن اول
کشی یمکه سنك بدریکه شرب خمر ونفاق اسناد ونسبت ایدنلردن یوز
بیك کشی قتل ایتمشمدر (ونثر الدرر نام کتابده مسطوردرکه حجاج
برکون منبره چیقوب ایتدی (یقول سلیمان رب هب لی ملکا لاینبغی لاحد
من بعدی انه کان حسودا) واول شقی انه کان حسودا کلمه‌سنی بوآیت کریمه‌یه
ضم ایدوب سلیمانی حسده نسبت ایتمکله کافر اولدی وکذلك منقولدرکه
حجاج عبد الملکه برمکتوب کوندروب اعلام ایتدیکه قران اوقودم وبو
آیته ایرشدیکمده (اولئك الذین انعم الله علیهم من النبیین والصدیقین

والشهداء) دیلدمکه والخلفاء لفظی زیاده ایلیم عبدالملك اول مکتوبی اوقودقده قاتله الله دیدی (وبنه نثرالدررده کتورمشدرکه برکون حجاج کندو مصاحبلرندن سؤال ایتدیکه بورغونلغی نه نسنه دفع ایدر بعضیسی ایتدیلر دولت و بعضیسی ایتدیلر حمام دفع ایدر حجاج ایتدی اول نسنه یی طلب ایتمیه که انك آرزوسنده بوروله سن وانی بولدقده انکله بورغونلغی دفع ایده سن (نقلدرکه برنوبت حجاج کندی وکیلنه ایتدی بنم مالمی اول کیمسه نك النه دوشورمه بن اول مالی اندن المغه قادراولمیم وکیل ایتدی دنیاده کیم اوله که سن اندن مالکی المغه قادر اولمیه سن حجاج ایتدی مفلس یعنی مفلسدن مالیمی المغه قادر دکیلم (ایدرلر که حجاجك علی التعیین کندی امریله مقتول اولانلرك عددی یوز یکرمی بیکه ایرشمشدر وانك ایله مقاتله اثناسنده مقتول اولانلرك عددینی علام الغیوبدن غیری کیمسه بیلز حجاجك مدت امارتی یکرمی بش یلدر یکرمی یلی عبدالملك بن مروانك سلطنتنده ایدی وبش یلی ولید بن عبدالملك ایامنده ایدی ومدت عمری اللی درت یل ایدی (روایتده کلمشدرکه چون حجاج فوت اولدی انك زندانده اولان محبوسلرینی عدا ایتدیلر انلرك عددی اللی بیکه ایرشدی اول جمله نك اوتوز بیکی رجالدن ویکرمی بیکی نسادن ایدی وانك زندانك سقفی یوغیدی قار ویغمور محبوسلرك باشلرینه یاغر ایدی وکونش انلرك اوزرینه طوغر ایدی

قتیبه بدیله سمرقندك کیفیت تسخیر وفتحی بیان اولنور

سابقا علی طریق الاجمال مرقوم اولمشیدیکه قتیبة بن مسلم ماوراء النهرده فتوحات کثیره میسر اولوب اول جمله دن سمرقند فتحی نوعا غرابتدن خالی دکلدر تخصیص بالذکر اولنوب تفصیل اولنمشدر ابو حنیفهٔ دینوری کندی تاریخنده کتورمشدر که چون ماوراء النهر حاکمی اولان وصول نام کافر قتیبه ایله مقام محاربه یه کاوب منهزم اولدقدنصکره قتیبه بخارایی فتح وضبط ایدوب بعده سمرقند تسخیرینه پرتو التفات صالوب اول جانبه توجه ایتدکده سمرقندك یعنی اول شهر جنت مانندك تسخیری آسان وجهله میسر اولیوب مدت محاصره ممتد اولمشیدی اول اثناده وصول طرفندن سمرقند حاکمی اولان دهقان قتیبه یه خبر کوندردیکه اکر مدت العمرسن بوشهری محاصره ایدر ایسك دخی

مقصودك اله كبرمسه كركدر زيرا بزكتب سابقه‌ده كورمشزدركه بوشهر برشخصك النده فتح اولوركه انك نامى پالان اوله قتيبه الله اكبر ديوب دهقانه خبر كوندرديكه بنم اسمم پالاندر زيرا بكا قتيبه ديرلر وقتب لغت عربده پالان معناسنه‌در دهقان ايتدى بن يقينا بيلورمكه سنك نامك پالان دكلدر پس قتيبه كورديكه تسخير سمرقند سهولتله اولمادى برحيله فكرايدوب صندوقلر پيدا ايلدى واول صندوقلرك ايكيشر قپاقلرى وارايدى برر قپاقلرى فوقانى وبر رقپاقلرى تحتانى واول صندوقلرك ايچلرنده ايكيشر مسلح ار پنهان ايلدى واول صندوقلرك فوقانى قپاقلرى مقفل ايدى پس كوچ نداسى ايتدروب دهقانه برقاصد كوندروب بنم ايچون برمصلحت ظهور ايدوب جغتانيان طرفنه كتملو اولدم وبنم قاتمده اسلحهٔ وافره ومال فراوان واردر انلردن برمقدارينى سكا امانت قومق استرين اول شرطله كه دونوب بو طرفه كلديكمده اماتنى بكا تسليم ايده‌سن دهقان انك ملتمسنى قبول ايدوب قتيبه اول صندوقلرى كيجه قرا كوسنده شهره كوندردى چون شهر خلقى غفلته واردیلر اول مردان مسلح صندوقلردن طشره چيقوب لشكر سمرقنديلرى قتل ايتمكه باشلديلر وحصار قپولرينى آچديلر پس قتيبه شهر ايچنه كيروب دهقان قاچدى سمرقند بلكه جميع ماوراء النهر مسخر اهل اسلام اولدى

﴿ وليد بن عبد الملك بن مروانك مدت سلطنت ﴾
﴿ وعمرى وآثار خيرى ذكر وبيان اولنور ﴾

هجرتدن طقسان التى سنه‌سنك جمادى الاولى‌سنده وليد فوت اولوب زمان حكومتى طقوز ييل التى آى ومدت عمرى قرق طقوز ييل ايدى واندن اون طقوز اولاد قالدى واهل شامك اعتقادى اول ايديكه افضل خلفاء بنى اميه وليد ايدى زيراشامده مسجد جامع بنى اميه ديدكلرى معبد قديمى اول بنا ايتمشيدى ومسجد رسول اللهى صلى الله تعالى عليه وسلم اول توسيع ايتمشيدى وبيت المقدسده مسجد اقصايى اول تعمير ايتمشيدى وهر برده خادملر قويوب اعمالرى ييدرلر ايدى و مجذوملرى خلقدن جدا ايدوب مخصوص مكان تعيين ايتمشيدى وانلرك وجه معاشلرينى بيت المالدن مهيا قلمشدى وانك ايام دولتنده بلاد ماوراء النهر تافرغانه‌يه و ارنجه و ديار كابل تامولتانه‌دك مفتوح اولدى وانك ابنيه

وعمارته زیاده میلی وارایدی و انك ایام حكومتنده خلقك تمام همتی ابنیه وطرح بنایه مقصور ایدی وانلرك مصاحبت ومذاكرهلری همان بنا وعمارته متعلق ایدی وسلیمان بن عبدالملك زماننده خلقك مصاحبت ومكالمهلری طعام ونكاح ذكرینه منحصر ایدی زیرا سلیمانك بو ایكی نسنهیه تمام رغبتی وارایدی وعمر بن عبدالعزیز خلافتنده هر كس ملاقی اولدیغی كیمسهلره دون كیجه فلان قدر ركعت نماز قیلدم وقرآندن شو قدر جزء اوقودم دیر ایدی چون اول جناب عبادت و طاعاته حریص ایدی خلقك دخی اكثر كلاملری فرائض و طاعات ونوافلدن ایدی (الناس علی دین ملوكهم) كلمهسنك مضمونی بو اوج پادشاهلرك سلطنتلری زماننده ظاهر اولدی (ایدرلر كه ولید اول داعیهیه دوشدیكه پدرینك كندیدنصكره ولی عهد ایتدیكی قرنداشی سلیمانی معزول ایدوب اول امر خطیری كندی اوغلی عبدالعزیزه مفوض قیله سلیمان اكا راضی اولمیوب هر چند كه رمله دن سلیمانك شامه كلسنی طلب ایلدی سلیمان كلدی پس ولید ولایاتی اطرافنه آدملر كوندروب خلقی سلیمانك خلعنه وعبدالعزیزك بیعتنه دعوت ایلدی ارباب بصیرت وغیریدن هیچ كیمسه اول دعوته اجابت ایتمدی وحجاج وقتیبه دفعاتله سلیمانی طلب ودعوت ایتدیلر سلیمان امتناع ایدوب اجابت كوسترمدی عاقبت ولید بالذات سلیمان طرفنه متوجه اولوب یولده كیدر ایكن دعوت حقه اجابت ایلدی همان بو خبر شامیلرك مسموعی اولدقده اول كون سلیمانه تجدید بیعت ایلدیلر

﴿ سلیمان بن عبدالملكك مسند سلطنته جلوس ایدوب قرنداشی ﴾
﴿ مسلمهیی استانبول غزاسنه كوندردیكی بیان اولنور ﴾

چون امر سلطنت سلیمانده قرار ایلدی منبره چیقوب غایت فصاحتده برخطبه اوقودی وسلیمان براديب وفاضل كشی ایدی كویا برادری ولیدك ضدی ایدی اندنصكره مملكت مهماتنه مشغول اولوب یزید بن مهلبی ممالك عراقه والی نصب ایلدی وحجاجك جمله مخصوصلرندن اولان آل ابی عقیلك تعذیبنه فرمان ویروب انك مجموع منتسبلرینی انواع شدت عذابله معذب قیلدی وسلیمانك ابتدای حكومتنده قتیبة بن مسلم سلیمانك ولی عهدلكدن خلعنی قبول ایتدیكیچون واول بابده و لیدك

استدعاسنی استماع ایتدیکچون سلیماندن خوف وخشیت اوزره اولوب خراسانده اولان امراء قبائل عربك سلیمانه مخالفت وعصیانده کندویه موافقت ایتملرینی دیلدی انلر بو معنایی قبول ایتیوب بز سلیمان بن عبد الملکه عصیان ایتمزز دیدیلر وقتیبه بدمزاجلغه آغاز ایدوب کوندن کونه اعیان مملکت خراسانله بوزشدی وارالرنده نزاع ووحشت برمرتبه یه واردیکه امرا جمله سی اتفاق واتحاد ایدوب قتیبه یی خراسان امارتندن خلع ویرینه وکیع بن اسود تمیمی یی نصب ایتدیلر بو خبر قتیبه یه ایرشدکده تصدیق ایتیوب وکیعك احضارنه آدم کوندردی وکیع بر بهانه ایدوب خانه سندن طشره چیقمدی قتیبه بردفعه دخی اکا آدم کوندروب آته سوار اولمغه قادر دکل ایسه محفه یه بنوب کلسون دیدی وکیع ایتدی زحتم اول قدر زیاده در که محفه یه بنوب وارمغه قدرتم یوقدر دیدی قتیبه تکرار وکیعه آدملر کوندروب اکر بودفعه دخی امتناعنده اصرار وعناد ایدرسه باشنی کتورك دیو حکم ایتدی وچون بو خبر وکیعه ایرشدی سلاحلنوب آته سوار اولدی وکندینك امارتندن وسلیمان بن عبد الملك سلطنته خشنود وراضی اولان برطائفه ایله قتیبه نك سراینه وارد یلر وچون قتیبه نك درجه طالعی حدود نحوسته ایرشمشیدی انك خواص وملازملری اندن یوز دوندروب وکیع طرفنه کتدیلر وغبار فتنه مرتفع اولوب قتیبه نك اوغللرندن وقرنداشلرندن اون برکشی یی قتل ایتدیلر عاقبت قتیبه دخی انلرك عقبنجه راه عدمه روانه اولدی پس وکیع قتیبه نك واتباعنك باشلرینی کسوب سلیمان بن عبد الملك قاتنه کوندروب بو بیتك مضموننی معروض قیلدی (بیت)

پای ملخی پیش سلیمان بردن ❊ عیبست ولیکن هنراست ازموران ❊ سلیمان قتیبه نك باشنی کوردکده بوقدر عصیان اندن ظهوره کلمشیکن تأسف ایدوب ایتدی خراسان وماوراء النهرده قتیبه نك الندن صادر اولان فتوحاتك عشری هیچ برکیمسه دن صادر اولماسه کرکدر (کتب تواریخده مسطوردر که عراقده غسانیاندن برجماعت یول اوزرنده اوتورمشلرایدی ناکاه کوردیلر تعجیل تمامله یولدن برشخص کاور عصاسی النده واتباعی ظهورنده اندن سؤال ایتدیلر که قنده دن کاورسن جواب ویردیکه خراساندن کاورم خراساندن نه خبرك واردیدیلر اول شخص ایتدی دونکی کون قتیبه یی اولدردیلر

اول جماعت بو سوزدن متغیر و متعجب اولدیلر واول شخص اول جماعتك
بشره لرنده آثار تغیری مشاهده ایتدکده انلره ایتدی سز نره کیده جککزی
بیلور میسز انلر ایتدیلر بیلمزز اول شخص ایتدی سز افریقیه دیارینه کیتسه کز
کرکدر اول شخص بو سوزی سویلیوب روان اولدی اول جماعت
اول شخصك عقبنه دوشدیلر اندن نام ونشان بولمادیلر وآخر الامر اول جماعتی
افریقیه ولایتنه کوندردیلر العهدة علی الراوی (وهجرتدن طقسان سکز سنه
سنده سلیمان بن عبد الملك مداینه واروب واول ارادن قرنداشی مسلمة بن عبد
الملکی برسنکین لشکر ایله روم طرفنه کوندردی ونصاری امراسندن الیون
نام کیمسه اول وقتده آذربایجاندن کلوب سلیمان حضورنده متعهد وضامن
اولدیکه روم غزاسنه مسلمه ایله بیله روان اولوب قسطنطینیه یی اهل اسلامه
استخلاص ایدیویره وحالبوکه اول وقتده پادشاه روم فوت اولمشیدی پس مسلمه
قسطنطینیه طرفنه روان اولوب اول دیاره یقین واردقده مسلمه لشکره امر
ایلدی پس غلات وذخائر کثیره جمع ایدوب در انبار ایتدیلر وشهرك طشره
سنده عمارت وابنیه ومنازل پیدا ایدوب مسجد ومنبر یاپدیلر وقسطنطینیه
شهرینی محاصره یه مشغول اولدیلر چون رومیلر مدت محاصره ممتد
اولدیغندن بغایت صیقلدیلر مصالحه بابنی فتح ایدوب هر نفر باشنه برر
دینار ویره جك اولدیلر مسلمه قبول ایتمیوب کفرهٔ روم مصالحه دن مأیوس
اولدقلرنده الیونه خبر کوندردیلر که بزم سلطنتده سنکله منازعتمز یوقدر
وشمدیکی حالده بر حیله تدبیر ایدوب بو لشکری اوزریمزدن دفع ایده بیلور
ایسك ولایت سنکدر پس الیون حیله طریقیله مسلمه یه ایتدی رومیلر بوزعمه
دوشمشلرکه شام پادشاهنك قرنداشی اوزریمزه لشکر چکوب کلدی و بوقدر
غلات وذخائر جمع ایدوب مدت مدید محاصره دنصکره بزه ظفر بولمیادی
ایمدی مصلحت ومعقول اولان اولدرکه بونلرکله محاربه یی اوزاده سن
تاسنك شوکتك انلره معلوم اولوب یقینا بیله لر پس علی العجله جد واهتمام
ایدوب انلر ایله محاربه یه قیام ایده جکسن مسلمه الیونك حیله سنه الدانوب محاربه
ایامی اوزامغله قش موسمی کلدی و بوامرك وقوعندن اهل اسلامك
قوتی ضعفه مبدل اولوب مسلمه متحیر وسراسمه اولدی نه اول مقامده
اقامت اید بیلدی ونه شامه دونوب کیده بیلدی زیرا سلیمان بن عبد الملك
حکم ایتمشدیکه قسطنطینیه یی فتح ایتمدکجه کیرو مسلمانلر دونمیه و بواثناده

سلیمانك فوتی خبری ایله عمر بن عبد العزیزك کبرو دونوب کلهسن دیو مکتوبی مسلمه یه کلدی پس مسلمه وسائر مسلمانلر سلامتله دونوب وطنلرینه کلوب اول مهلکه دن خلاص اولدیلر

﴿ سلیمان بن عبد الملكك یزید بن المهلبه عراق وخراسان ﴾
﴿ ولایتلرینك زمام حل وعقد وقبض وبسطنی تفویض ﴾
﴿ ایدوب یزیددن ظهوره کلن فتوحات بیان اولنور ﴾

حضرت عثمانك خلافتی زماننده برنوبت سعید بن العاص جرجان ولایتنه لشکر چکوب اول ولایتك نواحیسنه قریب واردقلرنده اول ولایتك اهالیسی ایکی یوز بیك دینار بدل صلح کوندروب سعیدی کیرو دوندرمشلر ایدی واندنصکره تا سلیمانك سلطنتی زماننده دك اهل اسلامدن هیچ برکیمسه اول دیارك فتح وتسخیری صددنده اولمامشیدی واوازمانده که قتیبه خراسان ولایتنه متوجه اولوب جرجان وطبرستان ولایتلرینك فتحنه حجاجدن اذن استمشیدی حجاج اذن ویرمیوب مازندران برصرب یردرمبادا که فتح میسر اولمیوب لشکر تلف اوله دیمشیدی اکا بناء قتیبه خراسانه قومس یولندن کلوب جرجانه تعرض ایتمامشیدی وهرکاه که قتیبه نك فتوحاتندن سلیمانك خلافتدن مقدم سمعنه برخبر ایرشسه سلیمان یزید بن مهلبه خطاب ایدوب قتیبه نك تعریف وتوصیفنی سویلردی چون سلیمان سریر سلطنته جلوس ایتدی یزید بن مهلبه عراق مملکتی ایالتنی ارزانی طوتدقدنصکره خراسان مملکتنك دخی زمام حل وعقد امورینی اکا تفویض ایلدی پس یزید مملکت عربدن دیار عجمه واروب تعمیر ممالك وترفیهٔ رعایاده برنوع اله سعی کوستردیکه اندن زیادهسی متصور دکلیدی چون خراسانك ترفیه وتسویهٔ امورندن اکا فراغ حاصل اولدی لشکر جمعنه فرمان ایدوب جمع عساکر دنصکره اوغلی مخلدی یرینه نائب قیوب کندیسی سپاه رزم خواهله جرجان جانبنه عزیمت ایلدی چون اول دیار حوالیسنه ایریشوب جرجان حاکمی انلره قارشو کلوب ارالرنده حرب شدید واقع اولدی عاقبة الامر یزید غالب ومخالفلری منهزم اولوب فرار یولنی طوتدیلر و یزید انلری تعقیب ایدوب جرجانی محاصره ایتدی عاقبت فتح وتسخیر ایدوب مسلمانلرك النه مال بی قیاس کیردی و یزید فتح نامه ایله خمس غنائمی سلیمان قاتنه کوندردی وجرجان خلقی طبرستانه

واروب طبرستان حاکمی اولان اسپهبد انلرك قدومیله قوت واستظهار تحصیل ایدوب یزیدك مقاتله سنه ومدافعه سنه قیام کوستردی و یوللری ودربندلری ضبط ایدوب یوردی تایزیدك اشکرندن اول دیارده بولدقلرینی قتل ایتدیلر ومروزیلر دخی چوق لشکر جمع ایدوب یزیدك بعض طرفلره کوندردیکی بلوکاره قصد ایتدیلر مسلمانلردن بعضیلرینی قتل ایدوب بقیة السیف اولانلری برموضع حصینه التجا ایتدیلر اندنصکره یزید طبرستاندن چیقوب جرجانیلرك مخالفلری مسموعی اولدقده ملول ومحزون اولدی واول مملکت رئیسلرندن مصادره ایدوب مسلمان ایتدیکی برکیمسه یی خلوتنه دعوت ایدوب ایتدی اکرچه بندن سکا برضرر ایرشدی اماچون سنك دیانت واسلامکه اعتمادم واردر امیدم بودرکه اهل اسلام جانبنی الدن قومزسن محصل کلام اهل جرجان باغی اولدیلر وبزم قهستانده توقف وسکونمز معقول ومصلحت دکلدر پس قادر اولدیغك مرتبه سعی ایدوب اسپهبد ایله بزم ارالغمزی صلح ایله پس اول کیمسه اسپهبد قاتنه واروب نصیحت طریقیله ایتدی بن اکرچه نومسلمانم اما بنم منشأ ومولدم بو ولایتدر و بن سنك صلاح حالکی و بودیارك ترکاری بنی یزید ایله مصالحه یه توکیل ایتدیلر سکا دخی لایق ونافع اولان اولدرکه بنم نصیحتمی سمع رضا ایله استماع ایده سن بومقدماتك تمهیدندن غرضم اولدرکه بو وقتده سپاه اهل اسلامك ضعفنه مغرور اولمیه سنکه یزید سلیمان بن عبدالملك پایهٔ سریر اعلاسنه عرض ایدوب استمداد ایتمشدرعن قریب انك امدادینه برلشکر کله که هیچ برپادشاهك انلرایله قوت مقاومتی اولمیه شمدیکی حالده معقول ومناسب اولدرکه صلح کلامنی درمیان ایده یزکه یزیدك امدادی کلدکدنصکره مصالحه دن ابا وامتناع ایتمسی مقرردر اسپهبد ایتدی و بحث شویله ایشیدرمکه یزید سکا جفالر ایدوب ایکی یوز بیك درهمکی المشدر وشمدیکی حالده سن کلوب مشتعل اولان فتنه آتشنی سویندرمك استرسن اول کیمسه ایتدی نفس الامر بویوردیغك کبیدر لکن بنم بوتصدیعدن غرضم انجق سکا خیرخواهلقدر خیرخواهلقدن غیری نسنه دکلدر دیو بونوع کلماتدن اوقدر سویلدیکه اسپهبد فریفته اولوب قبول ایتدیکه یدی یوز بیك درهم ودرت یوز غلام

وهر غلامك باشنده کومشدن بر طبق اول طبقلرك ایچنده بر طیلسان
و بر رشقه یزیده هدیه و یریلوب یزید اسپهبدك ولایتندن چیقوب
کیده اول مرد ناصح قواعد صلحه منوال مشروح اوزره استحکام
ویردکدنصکره دونوب یزید قاتنه کلدی و کیفیت قضیه یی تقریر ایدوب
ایتدی بر جماعت کوندرکه تا مال مصالحه یی الوب کتوره لر یزید
مسرور ومستبشر اولوب مال مصالحه یی الدقدنصکره جرجان
طرفنه دونوب کتدی وکندو ایله مصالحه دنصکره جرجانیلرك
عصیانه اقدام ایتدکلری ایچون یزید یمین ایتمشدیکه انلره ظفر بولورسه
انلردن اولقدر خلق قتل ایده که انلرك قانیله دکرمن یوریدوب
اول دکرمندن اون اوکودوب اول اونك اتمکنی یییه چون یزیدك رجوعی
خبری مرزبانلرك سمعلرینه ایرشدی اول نواحیده واقع بر قلعه یه
پناه ایتدیلر یزید انلرك عقبندن محاصره یه مشغول اولدی واول قلعه
بر پشته نك اوزرنده واقع اولمغله بغایت بلند ایدی شویله که دست حوادث
انك دامننه ایرشمزدی وشویله محکم ایدیکه سنك طوارق روزکار
انك بر طاشنی قوپاریمزدی ویربولدن غیری یولی یوغیدی
یدی آی مقداری یزید اول حصارك قپوسنی بکلیوب هر چند که
منجنیقلر نصب ایتدی وسعی وکوششلر کوستردی صورت فتح وظفری
آیینهٔ مرادده جلوه کر کورمدی تا بر کون یزیدك یارانندن هیچا نام
بر کشی اول حصارك اطرافنی دورایلدی وهیچانك یاننده بر کلبی وار ایدی
اول کلب قارشوسنده اولان طاغ کر کاهنده بر شکاری کیدر
کوردیکه اول قلعه اول طاغك دپه سنده ایدی اول کلب اول شکارك
آردینه دوشوب هیچا دخی کلبك آردینه دوشدی شکار وکلب وهیچا
بر اینجه یوله کیردیلر واول یول بغایت اغاجلق واورمانلقده ایدی
هیچا کیرو دونشده یولی یتورمك خوفندن کتدیکی یوله اغاچلره
دستارینك وجامه سنك پاره لرندن بر پاره آصوب نشان ایدرك
کیدردی تا بر موضعه ایرشدیکه اول موضعك قلعه یه اشرافی وار ایدی
پس هیچا کیرو دونوب لشکرکاهه کلدکده یزیده ایتدی اکر قلعه یه
مشرف سکا بر یول کوسترسم بکا نه ویررسن یزید ایتدی هر نه دیلر ایسك
ویررم هیچا ایتدی درت بیك درهم استرم یزید اون بیك درهم ویرهیم

دیدی هیجا ایتدی حالا درت بیك درهم نقد کرك اکر صکره دخی
احسان ایدرایسك الطاف سابقه‌یه لاحق اولور یزید هیجانك مسؤلنی
مبذول طوتدی ومقرر بیوردیکه درتیوز ار هیجا ایله کیدوب اول موضعی
کوره‌لر هیجا ایتدی اول یولك درت یوز کشی‌یه وسعتی یوقدر
یزیدانی اول امرك صاحب اختیاری ایدوب نقدر نفر لازم ایسه کوتوردیدی
پس هیجا سپاه میانندن اوچیوز نفر کشیلر اختیار ایدوب کتدیلر
یزید بیوردی تا اول کیجه لشکر کاهده چوق آتشلر یاقدیلر حصار قومی
بو معنادن بغایت متوهم اولدیلر ایرتسی کون علی الصباح یزیدك لشکری
اول طاغه توجه ایتدیلر واهل قلعه نك جمله سی حصاردن چیقوب
مدافعه ایدرلردی و هیجا اسلام دلاورلری ایله اول کیجه صباحه دك
کیدوب ایرتسی کون دخی کتمکدن خالی اولمیوب تا ظهر نمازی وقتنده
اول موضعه ایریشوب تکبیر ایتدیلر آواز تکبیر مخالفلرك مسموعی
اولدقده امان چاغرشدیلر یزید اول جماعتك اولاد وعورتلرینی
اسیر ایدوب بیوردی مروزیلری ارباب عناد ایله قتل ایتدیلر واول قلعه نك
دیوارلرینی یقوب خاکه برابر ایتدکدنصکره جرجان طرفنه توجه ایدوب
شهرك کنارینه قوندیلر ومنجنیقلر نصب ایدوب قهرا وقسرا فتح
ایتدیلر ویزید بیوردی اسیرلری بردکرمنك خرقی کنارینه کتوروب
قیون کبی بوغزلدیلر واول دکرمنك دقیقندن اتمك بشیروب یزیده
ییدردیلر تا یمینی عهده سندن خروج ایلدی ویزید بیوردی
تابش فرسخ مسافه‌یه دك دار اغاجلری دیکدیلر اسیرلردن درتیوزبنی
اول دارلره صلب ایتدیلر واول مملکتدن اموال فراوان وغنایم بی پایان
ونفایس امتعه ولطایف اقشه یزیدك وانکله بیله اول غزاده بولنان
رؤسای عجم وامراء عربك اللرینه کیردی وچون ممالك جرجان قبضهٔ
تصرف اهل ایمانه داخل اولدی یزید کاتب دیوانی اولان مغیرة بن ابی
قره‌یه بیوردی تا فتحنامه یازوب اول نامه‌ده نقد وجنس اموال غنیمتدن
نه مقدار نسنه اله کیردیکنی علی التفصیل تحریر ایلیه کاتب مکتوب
حین تحریرده عاجلا وآجلا بوقدر اموال کثیره تحریر اولندیغی
سلیمان بن عبد الملکه مکتوبده اعلام اولنمق یزیده نافع اولمیوب بلکه
مظنهٔ ترتیب انواع مضرات اولدیغنی براهین عقلیه ایله اثبات ایده کوردی

مفید اولیوب یزیدکیت اموالی علی التفصیل مکتوبده تحریر و بیان ایتدردی چون مکتوب سلیمانه واصل اولدی محظوظ ومسرور اولوب مجالسده ومحافلده یزیدی مدح وثنا ایتمکه باشلدی وبواثناده خراسان اکابرینك برندن سلیمانه برمکتوب کلدیکه یزید مقام طغیانده درجازکه عن قریب طغیانی اظهار ایده سلیمان بومکتوبدن متأثر اولوب بوبابده کندی نوابی ایله مشورت ایلدی انلر ایتدیلر برکشیکه بوقدر مالك تصرفنه قادر اولدی بی شك استقلالدن دم اورمسی مقرردر و بوغائله نك تدبیری اولدرکه یزید کلمهٔ عصیانی اعلان ایتمزدن مقدم علی العجله اهل بیتکدن برآدم کوندررسن واروب النده اولان مالی قبض ایدوب النده مالدن برنسنه قالمیجق سکا مخالفتده کیمسه اکاموافقت ایتمز پس غائلهٔ خطر برطرف اولور سلیمان بورأیی استحسان ایدوب یزیده آدم کوندرمك فکرنده ایکن ناکاه قضای اجل نازل اولوب نقد حیاتی قابض الارواحه تسلیم ایلدی

﴿ سلیمان بن عبدالملك وفاتی وعمر بن عبدالعزیزك ﴾
﴿ مسند خلافتده جلوسی بیان اولنور ﴾

هجرتدن طقسان طقوزنجی سنه ده سلیمان وفات ایلدی وانك وفاتی قنسرین اعمالندن دابق نام برموضعده واقع اولوب مدت سلطنتی ایکی ییل وسکز آی ایدی واکا مفتاح الخیر دیرلر ایدی انکیچونکه سریر سلطنته جلوس ایتدکده جمله زندانده اولان محبوسلری آزاد ایلدی وعامهٔ خلقله وجه احسن اوزره زندکانی ایدردی وعمر بن عبدالعزیزی کندی یرینه خلیفه نصب ایلدی وجملهٔ اتفاقات غریبه دندرکه برکون سلیمان شام اکابرندن برینك جنازه سنه حاضر اولدی واول جنازه نك قبری لحدندن چیقان طپراقدن برقبضه آلوب قوقدی وایتدی بونه پاکیزه طپراقدر ونه خوش قوقو در وایرتسی هفته سلیمانی دخی اول قبرك پهلوسنده دفن ایتدیلر (نقلهٔ اخبار ایدرلر که چون سلیمان خسته اولدی بیلدیکه مرض موتیدر پس کندی اوغللرندن برینی ولی عهد قیلمق دیلدی حالبوکه جمله اولادی صغرسنده ایدیلر دوستلرندن بعضیلری اکا ایتدیلر اکر سلطنتی

برطفل صغیره تفویض ایدر ایسـك احتمال غالب اولدر که بو مهم خطیرك عهده‌سندن کلیوب اهل اسلامك تفرقه وتشویش خاطرلرینه مؤدی اوله سلیمان ایتدی سوز یکز یرنده‌در بو اندیشه بنم دخی خاطریمه کلور ینه سلیمان ایتدی بیوك اوغلوم داود نیجه در انلر ایتدیلر داود ممالك رومده در وانك حیات ومماتی معلوم دکلدر سلیمان ایتدی عمر بن عبد العزیز حقنده نه دیرسز جمله اتفاقله ایتدیلر اخیار مسلمیندن برکشیدر وزیور ورع وفضلله آراسته‌در سلیمان ایتدی عمری ولی عهد ایتدم اندنصکره قرنداشم یزیدی ولی قیلدم تا دوکلیسی راضی وخشنود اوله‌لر وتسکین بوله‌لر زیرا عمری بالکز ولی عهد قیلسم شاید که قرنداشلرم اکا انقیاد ایتمیه‌لر واول زمانده مسلمة بن عبدالملك غائب ایدی ونواب دولت بورأیی مستحسن کورمکله سلیمان بیوردی تا بر وثیقه یازدیلر وبنی امیه‌یی بر موضعده جمع ایتدیلر اندنصکره سلیمان اول وثیقه یه مهر اوردی ورجاء بن الحیان نام بر شخصك النه ویروب بو کاغدی ال و بنم آل بیتمه ایلت وانلره ایت که اسمی بو صحیفه‌ده مسطور اولان کیمسه‌یه بیعت ایدیکز وچون رجا کیفیت حالی بنی امیه یه وسائر اکابرشامه عرض ایلدی انلر ایتدیلر دیلرز که امیرالمؤمنینی کوره یز وامری موجبنجه عمل ایده یز رجا ایتدی معقولدر چون اشراف شام سلیمانك مجلسنه حاضر اولدیلر سلیمان انلره خطاب ایدوب ایتدی یازدیغم صحیفه ده اسمی مسطور اولان کیمسه یه بیعت ایدیکز مجلسده حاضر اولانلر امره امتثال ایدوب مبایعته مبادرت کوستردیلر رجاء بن الحیان ایدرچون سلیمانك مجلسندن خلق قالقوب کتدیلر عمر بن عبد العزیز بنم قاتمه کلوب ایتدی اکر امیر المؤمنین بومهم سلطنتی بکا حواله بیوردیسه اکا ایتکه بنی بوتکلیفدن عفو بیورسون بنم حکومته رغبتم یوقدر بن ایتدم بنی معذور طوت امیر المؤمنینك سرینی افشایه اغز آچمغه قادر دکیلم واول جناب بندن بوسوزی استماع ایتدکده بنم مجلسمدن غضبناك قالقوب کتدی اندنصکره هشام بن عبدالملك بکاملاقی اولوب حقیقت حالدن استفسار ایتدی بن ایتدم خدا حقیچون امیرالمؤمنینه خیانت ایتمزین وانك سرینه هیچ بر کیمسه‌یی مطلع قیلمزین

هشام الننى الینه اوروب ایندى اكر عبد الملكك اوغللرى بو نعمت خلافتدن مأیوس اولورلرایسه چوق فتنه‌لر حادث اولسه كركدر رجاء بن الحیان ایدركه چون سلیمان عالم بقایه خرام ایتدى انك یوزینى اورتوب طشره چقیدم و خادملره ایتدم شویله ایتمكزكه بن كیرو كلنجه امیرالمؤمنینك وفاتى واقعه‌سى هیچ كیمسه‌نك معلومى اوله پس امرادن كعب بن عیسانك قاتنه واروب ایتدم امیرالمؤمنینك فرمانى انك اوزرینه‌دركه خلایقى مسجد جامعده جمع ایده‌سن چون خلق انك سعى و اهتمامیله مسجدده مجتمع اولدیلر اندنصكره ایتدم امیرالمؤمنین بیورمشدركه وضیع وشریف صغیر وكبیر صحیفه‌ده نامى مسطور اولان كیمسه ایچون بربنه بیعت ایده‌لر پس جمله مسجدده اولانلر بومنوال اوزره بیعته اقدام ایتدكلرندنصكره ایتدمكه امیرالمؤمنین جوار رحمت رب العالمینه واصل اولدى وعهدنامه‌یى آچوب اوقودم وچون عمر بن عبدالعزیزك نامنه كلدم هشام صوت اعلا ایله ایتدى بن بو بیعتدن بیزارم بن ایتدم اكر عناد وتمرد ایدر ایسك باشكى بدنكدن جدا ایدرم پس هشام بالضروره عمرك خلافتنه رضا ویروب اندنصكره سلیمانك تجهیز تكفینده اشتغال كوستردیلر (نقلدر كه سلیمان ابن عبدالملك ملون وملكف جامه‌لر كیردى اكرملازملرى خوب جامه‌لر كیوب مجلسنه كلسه‌لر غضبناك اولوردى ولذیذ وخوشكوار طعاملر برایدى ولایت عربده بعض اطعمه انك مخترعاتندندر واكل وشربه تمام رغبتى وارایدىنكم ایدرلركه بركون اوتوزقوزینك احشاسنى بریان ایدوب انك قاتنه كتوردیلر اوتوزاتمكله انلرك جمله‌سنى اكل ایتدى اندنصكره خوان كلوب حضار مجلس امرى ایله سفره‌سنه اوتوردیلر انلرایله طعام ییوب سلیمان جمله‌سندن زیاده یدى (وبعض تواریخده مسطوردركه العهدة على الراوى سلیمان بن عبدالملك عراق رطلى ایله كونده یوز رطل طعام برایدى چوق واقع اولوردیكه انك اوكنه بغایت اسى طاوق كبابى كتوررلر ایدى اول كبابك حرارتنه الى تحمل ایتمزایدى وصوقیوب معندل اولنجه صبرایده‌میوب آستینیله یعنى یكى ایله‌انى طوتوب برایدى اصمعى ایدر بركون هارون الرشیدك مجلسنده بنى امیه حكایاتى درمیان اولوب سوز سلیمان بن عبد الملكه ارشدى بن ایتدم بغایت اسى طاوق كبابنى یكى ایله طوتوب یرایدى هارون الرشید ایتدى اصمعى بنى امیه نك

حکایاتلرینی خوب بیلوراصمعی ایدراندنصکره هارون الرشید بنی امیه نك جبه لرینی یعنی لباسلرینی خزینه دن کتوردوب بکا کوستردی وسلیمان ابن عبدالملك جبه سنك بکلرنده اثر دسومت یعنی یاغلولق وارایدی هارون بکا خطاب ایدوب ایتدی ای اصمعی بو یکلرده اولان دسومتك سببی نه اولمق کرکدر دیو اشتباه اوزره ایدك سن اول حکایتی تقریر ایلمکله شبهه مز زائل اولدی اصمعی ایدراندنصکره اول جبه لردن برینی کتوروب بکا ویردیلر (روایتده کتورمشلردرکه سلیمان کیجه لرده خوابه واردقده حلوا ایله طولو طبقلری (اللهم ارزقنا) انك باشی اوجنـه قورلرایدی چون نصف اللیده او یقودن اویانوردی اول حلوالردن تناول ایدرایدی وسلیمان برصاحب خیر وفاضل پادشاه ایدی وتجمل وزینده برادرلرینه وپدرینه غالب ایدی سلیمان برکون عمر بن عبدالعزیزه ایتدی بنم سلطنتم حقنده نه دیرسین اول جناب ایتدی (هذاملك اولانه هلك وحیاة اولانه موت ونعیم اولانه عذاب) بو کلماتدن سلیمانه رقت کلوب متنبه اولدی

❁ عمر بن عبدالعزیزك مسند حکومته جلوسی ذکر و بیان اولنور ❁

چون سلیمانك دفندن فارغ اولدیلر عمر بن عبدالعزیزك اوکنه عربی اتلر چکوب امیر المؤمنین بو آتلردن هر قنغیسنی بکنورسه اکا سوار اولسون دیدیلر عمر ایتدی بنم طوارم انلردن یکرکدر پس کندی آتنه سوار اولوب کندی منزلنه متوجه اولدی اکا ایتدیلر دارالخلافه یه تشریف بیورمق کرکسز اول ایتدی ابو ایوبك یعنی سلیمانك اهل وعیالی دارالخلافه ده درلر بنم کنج کاشانم بکا کفایت ایدر دیو تا سلیمانك اهل وعیالی واتباع واشیاسی کندی طوع ورغبتلریله برآخر موضعه چیقما دقجه دارخلافته نزول بیورمدی وچون سریر خلافتده متمکن اولدی استانبول محاصره سنه مشغول اولان مسلمة بن عبدالملکه برمکتوب یازدی مضمونی بوکه شام خلقی طوع ورغبتله بکا بیعت ایتدیلر اول شرطله که عدل ودادایدم وغنایمی علی السویه تقسیم قیلم و بن خدای عز وجلدن توفیق رجا ایدرمکه بنم افعالم انك رضاسنه مقرون اوله چونکه بو نامه سکا واصل اوله شرط اطاعت وانقیادی یرینه کتورهسن تا طوغری بول بوله سن وحق عزاسمه سندن خشنود اوله و مخالفت وعصیاندن اجتناب ایده سن بو آنه دك سندن صادر اولان اعمال پسندیده باطل اولمیه

وشمدیکی حالده اولدیغـك مکاندن قالقوب رکابکده اولان مجموع
مسلمانلرایله بو طرفه کله‌سن و چون بو مکتوب مسلمه‌یه ایرشدی اعیان
سپاهینی مجلسـنه جمع ایدوب بو مکتوبی اوقیو و یردی جمله سی قبول
واستحسان ایدوب کوچ نداسی ایتدیلر وچون طبریه‌یه ایرشدیلر
مسلمه سپاهنـه اذن ویردی تا هر بری کندی وطنلرینه کتدیلر ومسلمه
کندی خواصیله شام طرفنه متوجه اولوب اول بلده‌یه داخل اولدی
وداخل اولدیغی کون تجمل تمام وازدحام واحتشامله موقف خلافته
واردی امادخوله مأذون اولمادی ایرتسی کون ینه منوال سابق اوزره
عتبهٔ سلطنته یوزسوردی ینه شرف دستبوسیله مشرف اولمادی
اوچنجی کون اول غلبه واحتشامی ترك ایدوب یالکز برغلامله دردولته
متوجه اولدی تا سعادت ملاقاته ایرشدی اثناء مصاحبتده امیر المؤمنین
عمر بن عبدالعزیز اکا ایتدی ای مسلمه بو عریض وعمیق سفر زحمتلری
وغربت مشقتلرینکه ارتکاب ایتمشیدك اکر سندن بو حرکتلر تقویت
دین ورضای رب العالمین تحصیلی ایچون صادر اولدیسه سکا مبارك
اولسون والا حق تعالی سنی و بنی یارلغه‌یه نقلدرکه منهیات دولت عمر بن
عبدالعزیزك سمعنه ایرشدیردیلر مسلمه‌نك روزمره یعنی یومی بیك درهم
مطبخ خرجی واردر بو معنی اول جنابك مزاج شریفنـه کران کلوب
اکا خبر کوندردیکه یارین حضوریمه کله سن تا قوشلق طعامنی سنکله
بیله تناول ایده‌یز بیوردیکه اول کون الوان اطعمه ترتیب ایده لر ومرجمك
وصوغاندن ترتیب ایتدکاری طعاملری جمله‌دن مقدم ویروب اطعمهٔ
نفیسه‌لری صکره ویره‌لر چون ایرتسی کون اولوب مسلمه خدمته کلدی
عمر بن عبدالعزیز انی اولقدر مصاحبته چکدیکه قارنی اجیقوب تمام
اشتهاسی کرم اولدی پس مجلسه سفره یازیلوب امر موجبنجه جمله‌دن
مقدم مرجمك وصوغان اشـلرینی کتوردیلر مسلمه شدت اشتها ایله
اول مرجمك وصوغاندن اشـلرندن اولقدر تنـاول ایتدیکه غیری
طعام ییجك حالی قالمادی اندنصکره اطعمهٔ متنوعه‌یی درمیان ایتدیلر
مسلمه انلره ال اوزاتمدی عمر بن عبدالعزیز ایتدی یاابا سعید بو اطعمهٔ لذیذه‌دن
نیچون تنـاول ایتمزسن مسلمه جواب ویروب قارنم طویوب تمام شبع
حاصل اولدی دیدی عمر ایتدی (سبحان الله) سن بر اقچه لغی اون نفر

آدمه كفايت ايدن بومقوله طعامدن تا بومرتبه طويارسن پس نيچون مطبخكه هركون بيك درهم صرف ايدرسن اي مسلمه اللهدن قورق وكنديكي مسرفلر زمره سنه داخل قيلمه بوباده صرف ايده جكك مالي فقرايه وار باب احتياجه وير كه رضاي حقه اقرب اولان اولدر مسلمه ايتدي اميرالمؤمنينك فرماني بنم جانمه و باشمه كيجرشمد نصكره بيوزد يغك كبي ايده يم ديدي وعمراندن راضي اولوب مسلمه يه مجلسندن قالقمغه اذن ويردي وعمر بن عبدالعزيز ابتداء خلافتنده يزيد بن مهلبي خراسان ايالتندن عزل ايتدي نته كه عن قريب رقم زده كلك بيان اولسه گركدر ان شاء الله تعالى

﴿ عمر بن عبد العزيزك آخر خطبه ده ﴾
﴿ اميرالمؤمنين علي المرتضايه سب وطعندن ﴾
﴿ احسن وجوهله خلايقي منع ايتديكي بيان اولنور

ملوك بني اميه دن معاويه نك حكومتي زمانندن عمر بن عبدالعزيزك خلافتي وقتنه كلنجه يه دك جمعه كونلرنده منبرلر اوزرنده علي بن ابي طالب رضي الله تعالى عنه يه سب وطعن ايدرلردي وامر ايدرلرديكه بلاد اسلامده اولان خطبا دخي اول جناب ولايت مآبه ناسزا سوزلر سويليه لر نقلدر كه بركون معاويه برخطيبه بيورديكه منبره چيقوب علي بن ابي طالبه سب ايده خطيب منبره چيقوب ايتدي (امرني معاويه ان العن علي علي بن ابي طالب فلعنة الله عليه) معاويه بوسوزي اشيدوب خشمناك اولدي واول خطيبي عزل ايتدي برنسخه ده راقم الحروف يعني مصنف كتابك نظرينه ايرشديكه يهود اطباسندن بريسي كه اكابر اعيان بني اميه يه تردد ايدوب مجالس مشاهير اهل شامه كلور كيدردي اول طبيب يهودي عمر ابن عبدالعزيزك تعليم وتلقيني ايله بركون اعيان دولت واركان سلطنت عمرك مجلسنده جمع اولمشلر ايدي اول طبيب كلوب عمر بن عبدالعزيزك قزيني كندو نفسيچون استدي عمر ايتدي بومواصلت ومصاهرت بروجهله ممكن دكلدر كه بز مسلمانز وسن ديندن بيكانه بر يهوديسن طبيب ايتدي پايغمبر ايكز قزيني علي بن ابي طالبه نيچون ويردي عمر ايتدي علي ابن ابي طالب عظماي ملت محمديدن ايدي طبيب ايتدي چونكه اويله در نيچون اكا سب ايتدرسز عمر بن عبدالعزيز انك جوابنده مجلسنده حاضر اولانلره خطاب ايدوب ايتدي بويهودي يه جواب ويريكز جمله سي

ساکت اولوب باش اشاغی صالدیلر پس اول جناب حکم ایتدیکه غیری هیچ برکیسه امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب حقنده لایق اولمیان سوزه آغز آچمیه عمر بن عبد العزیزدن منقولدرکه ایتدی مدینه ده عبد الله بن عتبة بن مسعودك قاتنده تحصیل علومه مشغول ایدم وانك سمعنه ایرشدرمشلرکه بن علی یه سب ایدر اولمم برکون انك قاتنه واردم اول نماز قیلغه مشغول ایدی چون نمازدن فارغ اولدی بندن سؤال ایتدیکه حق سبحانه وتعالی اهل بدر و بیعة الرضواندن راضی اولدقدنصکره دونوب انلره غضب ایلدیکی سکا نه دن معلوم اولدی بن ایتدم بو خبر بکا ایرشمدی یعنی حق تعالینك انلره غضب ایتدیکی معلومم دکلدر اول ایتدی پس نیچوندرکه علی بن ابی طالبك شاننده سندن بعض نامناسب سوزلر نقل ایدرلر بن عذر خواهلق ایدوب عروهٔ وثقاء توبه وانابته ال اوردم وحق تعالایه رجوع ایتدم وهم اول جنابدن مرویدرکه ایتدی پدرم عبد العزیز اثناء خطبه ده امیرالمؤمنین علی مرتضایه رضی الله تعالی عنه لعنت ایدردی اما سب ایدرکن دلی دولاشوب اضطراب کوستردی برکون پدرمدن سؤال ایتدمکه علی یه سب ایتدیکك وقتلرده لسانکده نیچون لکنت ظاهر اولور پدرم ایتدی ای اوغول اکر علی بن ابی طالبك مآثر ومناقبندن بو خلقه برشمه سویلسم جمله سی بزم ملازمتمزی ترك ایدوب اولاد علینك خدمتنه بل بغلرلر ایدی بو بزم ایتدیکمز ایشلر وسویلدیکمز سوزلر مصلحت وقت ومحافظت دنیا ایچوندر وبالجمله چون نوبت خلافت عمر بن عبدالعزیزه ایرشدی بیوردی تا خطبه دن اول قول قبیحی ترك ایدوب اول کلمه نك یرینه (ربنا اغفرلنا ولاخواننا الذین سبقونا بالایمان) دعاسنی وبر روایتده (ان الله یأمر بالعدل والاحسان وایتاء ذی القربی وینهی عن الفحشاء والمنکر) آیت کریمه سنی اول قول منکرك یرینه وضع وقراءت ایتدیلر وچون بو خبر عالمده شایع اولدی موجب مزید محبت واعتقاد اهل اسلام اولوب اول جنابك مدح وثنا وتحسیننده منطلق اللسان اولدیلر

﴿ عمر بن عبدالعزیزك یزید بن مهلبی خراساندن ﴾
﴿ احضار ایتدیروب حبس ایتدیکی بیان اولنور ﴾

عمر بن عبدالعزیز دائما آل مهلبی طعن ایدوب انلر جبارلردر دیر ایدی چون سریر خلافت انك وجود مسعودیله مزین اولدی یزید بن مهلب اول

اولزمانده خراسان والیسی ایدی اکا برنامه یازدیکه اول مملکتده مقامکه بروالی نائب نصب ایدوب بوطرفه کله سن پس یزید کندو اوغلی مخلدی یرینه قویوب کندوسی دیار عرب وشامه متوجه اولدی چون نهر معقله ایرشدی بصره والیسی فرمان موجبنجه انی بند ایدوب عمر بن عبد العزیز قاتنه کوندردی عمر انی جرجان وطبرستان مالاری ایچون اخذ ایلدی و بوقضیه نك تفصیلی سلیمان بن عبد الملکه مکتوب بنده ذکر اولنمشیدی یزید جوابنده ایتدی امیر المؤمنینه معلومدرکه بومالار خصوصنده سلیمانك بکا مضایقه سی یوغیدی وانك بکا میل ومحبتنه کمال وثوق واعتمادم اولمغله اکا مغرور اولوب اول مالاری صرف ایتدم عمر بیوردی تا یزیدی حلب زندانده حبس ایتدیلر و بیوردیکه جرجان ولایتندن النان مال چوق مالدر و مسلمانلرك حقیدر وشمدیکی حالده بن مسلمانلرك اموری عهده سنك صاحبی یم پس اول مالارك مطالبه سنی ترك ایتمکه قادر دکیلم چون یزید خراسان امارتندن معزول اولدی عمر اول دیارك حکومتنه جراح بن عبد اللهی کوندردی جراح خراسانه واردقده مخلد شام طرفنه متوجه اولدی وتقبیل بساط خلافتله سرافراز اولوب ایتدی یا امیر المؤمنین سنك اثر عاطفت واحسانك عالمیانه یوما فیوما ترقی وتزایدده ایکن سبب ندرکه بنم پدرم زندانده محبوسدر عمر جواب وبردیکه یزیدی اول جهتدن زندانده محبوس ایتدمکه بیت المالدن تصرف ایتدیکی مالی تسلیم ایتمز مخلد معقول جوابلر سویلیوب مجلس خلافتدن طشره اولدی عمر بن عبد العزیز انك غیبتنده ایتدی بو اوغلان سلوك طریق صوابه باباسندن یقین رکدر و بامر الله تعالی همان اول کون مخلد وفات ایلدی عمر بن عبد العزیز مخلدك جنازه سنه حاضر اولوب انك اوزرینه نماز قیلدی واذن بیوردیکه یزید زنداندن اخراج اولنه واوغلی مخلدك تعزیه سی مراسمنه قیام ایده اندنصکره محبوس اوله پس یزید اول امر موجبنجه زنداندن چیقوب برنوبت دخی زندانده محبوس اولدی وچون عمر بن عبد العزیز خسته اولدی یزید زنداندن فرار ایلدی وانك فرارینك سببی اول ایدیکه برطویل الذیل خصوص ایچون یزید ایله یزید بن عبد الملك اراسنده بروحشت ظهور ایتمشیدی و یزید بن عبد الملك دائما دیر ایدیکه اکر برکون والی اولورسم آل مهلبدن انتقام المغیچون اولورم

وچون عمر بن عبد العزیز مرض موته کرفتار اولدی یزید بن مهلب قورقدیکه اکر عمر فوت اولورسه لابد یزید انك مقامنه جلوس ایتملودر و بی شك اندن بکا بر حکم صدور بوله که انك تدارکی ممکن اولمیه ایدرلر که یزید زنداندن فرار ندنصکره عمر بن عبد العزیزه بر مکتوب یازدی مضمونی بوکه اکر امیرالمؤمنینك حیاتنده اوله جغنه بر اعتماد اولیدی انك زنداندن روضهٔ بستانه کتمز ایدم اما قورقدمکه چون یزید بن عبدالملك والی اوله بنی اصعب وجوه اوزره هلاك ایده بو مکتوب چون مسلمانلره ارشدی انلر ایتدیلر خدایا اکر یزید مسلمانلره بد خواه ایسه نقد حیاتی اندن استرداد بیور

﴿ محمد بن علینك رسوللری عراق وخراسانده خلقی ﴾
﴿ انك اولادینه بیعته دعوت ایتدکلری بیان اولنور ﴾

هجرتدن یوز سنه سنده ابوهاشم عبدالله بن محمد حنیفة بن علی بن ابی طالب دمشقده سلیمان بن عبدالملك انیس وجلیسی اولوب فراغ بال ایله روزکار کیچورورلر ایکن سلیمان ابوهاشمك علم وفصاحت وتدبیر وکیاستندن اندیشه ایدوب اکا زهر ویرمشیدی ابوهاشم کندویه زهر ویرلدیکنی احساس ایدوب بو معنایی محمد بن علی بن عبدالله بن عباسه تقریر ایدوب ایتدیکه اهل بیت قاتنده صحته ایرشمشدر که منصب سلطنت بنی امیه دن زائل اولوب سنك ولدیکه ایرشسه کرکدر ومن بور ابوهاشم کندی شیعه سنه محمدی مطلع قیلوب اندنصکره جوار رب العالمینه کتمشیدی پس بو معنی محمد بن علینك باطننده رسوخ بولوب وابوهاشمك شیعه سندن بعضیلری انك خدمتنه واروب اکا بیعت ایتدلر ایله محمد بن علی عراق وخراسانه آدملر ورسوللر کوندروب خلقی کندویه واولادینه بیعته علی وجه الاخفا دعوته مشغول اولدی و بو سالده عمر ابن عبدالعزیز مسلمه یی هندستان غزاسنه کوندروب هندستان حدودندن بعض ولایتلر فتح وتسخیر اولندی وملوك هندستان اسلامه کلوب اندنصکره هشام بن عبد الملك ایام سلطنتنده ینه اولکی دینلرینه رجوع ایتدیلر

﴿ عمر بن عبد العزیز ایله خوارجدن شوذب ﴾
﴿ میاننده جاری اولان احوال بیان اولنور ﴾

﴿ شوزب ﴾

شوذب دیدکاری کیمسه بنی یشکردن برکیشی ایدیکه عمر بن عبدالعزیز زماننده سکسان نفر ایله خروج ایلدی وچون اول جناب بو قضیه دن خبردار اولدی کندی طرفندن کوفه والیسی اولان عبدالرحمانه بر مکتوب کوندردی مضمونی بوکه عاقل ودانا واموردیده بر کشی بی ظهور ایدن خوارجك دفعنه تعیین ایدهسن اما اول شرطله که مسلمانلر ارالقده تلف اولمیه وانلرك احوالنه بر مضرت وخرابلق بول بولمیه پس عبدالرحمن جریر بن عبدالله بجلی بی ایکی بیك ارایله خوارج اوزرینه کوندردی ووصیت ایتدیکه عمر بن عبدالعزیزك مکتوبنك مضمونی شوذبه بیلدره که اکرسنك خروجك تعصب دین مبین واحیاء سنن سید المرسلین ایچون ایسه سن بوکاره بندن احق واولی دکلسن شمدیکیحالده کل سنکله مناظره ومباحثه ایدهلم اکر حق بزم جانبمزده ایسه سندخی سائر اهل اسلامله موافقت ایدوب بزه متابعت کوستر والا سنك حقکده شرط تأملی بربنه کتورهلم چون شوذب خلیفهٔ اسلامك مکتوبنك مضمونه واقف اولدی ایتدیکه عمر سوزی انصافله سویلر پس بنی شیبان موالیسندن عاصمی بنی یشکردن عمر بن عبدالعزیزك حضورینه برقاچ کیمسهلر ایله کوندردی تا انکله مباحثه ومناظره ایلیهلر چون شوذبك رسوللری آستان خلافته ایرشوب شرف دستبوس حاصل قیلدیلر عمر عتاب یوزندن انلره ایتدی بوتمرده باعث ندر وسزك شکایتکز کیمدندر رسوللر ایتدیلر بزم سندن شکایتمز یوقدر زیراکه رعایایه عدل وداد ایدرسن وعاملرك ووالیلرك دخی اول طریقی مسلوك ایدوب کیمسهیه جور وبیداد ایتمزلر اما بزمله سنك ارالغمزده برسوز قالدی اکرانی قبول بیورر ایسك ارالقده هیچ خلاف قالمز عمر بن عبد العزیز ایتدی اوسوزنه مقوله سوزدر انلر ایتدیلر کوره یورزکه سن ملوك بنی امیهنك اکثر عمالنه مخالفت ایدوب اول عاملری ظلم وفساده حمل ایتدك پس اکرسن سالك راه هدایت ایسك واسلافك اولان ملوك بنی امیه ارباب ضلالت وغوایتدن ایسه انلره لعنت ایدوب انلردن تبرا قیل عمر ایتدی هر چند که سزك مطلوبکز آخرتدر دنیادکلدر لکن بوخصوصده خطا ایتمشسزدر زیرا حق سبحانه وتعالی رسوللرینی لعنله مأمور ایتمدی زیرا قرآن مجیدده ابراهیم علیه السلامدن وارد اولمشدرکه (فمن تبعنی فانه منی ومن عصانی فانك غفور رحیم) واهل جرائمه لعنت فرائضدندر دیرسه کز بیان ایدلك که

قنغی آیتله وقنغی روایتله فرض اولمشدر فرعونکه خلایقك بدترییدر وانك حقنده بیله لعنت ثابت اولمامشدر پس بن کندی اهل بیتمه که انلر اوروج طوتارلر ونماز قیلرایدی نیجه لعنت ایده یم خوارج ایتدیلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم عبادی توحیده دعوت ایلدی وحق تعالی جانبندن کتوردیکی نسنه‌لره اقراره امر ایلدی عمر بن عبد العزیز ایتدی بنم قومم بز رسول اللهك قولیله عمل ایتمزز دیمدیلر بلکه مرتکب محرمات اولوب کندی نفسلرینه ظلم ایتدیلر عاصم ایتدی یاامیر المؤمنین بنی امیه‌دن بیزار اول واول جماعتك احکامنی مردود قیل عمر بن عبد العزیز خارجیلردن سؤال ایتدیکه ابو بکر وعمر حق اوزره می ایدیلر یوخسه دکلمیدیلر خوارج ایتدیلر انلر ایکی خلیفه ایدیلر وانلرك عملاری کتاب وسنته مطابق ایدی عمر ایتدی سز بیلور میسز که ابو بکر فلان قبیله ایله محاربه ایدوب انلرك رجالنی قتل واولاد وعیالنی اسیر ایلدی وچون عمر بن خطاب خلیفه اولدی فدیه‌یه راضی اولوب انلرك اسیرلرینی وطنلرینه ومسکنلرینه کوندردی خوارج ایتدیلر بلی اویله‌در بیوردیغك کبی عمر ابو بکرك حکمنك خلافنه حکم ایتمشدر دیدیلر عمر بن عبد العزیز انلردن سؤال ایتدیکه اول ایکی خلیفه‌نك ذکر اولنان مخالفتلری ایچون سز انلرك برندن تبری ایدوب بیزار اولدیکزمی انلر ایتدیلر یوق اولمادق عمر ایتدی پس نیچون کندی روشکرك خلافی ومذهب حقك مخالفی اولان نسنه‌یی بکا تکلیف ایدرسز خوارج ملزم اولوب سکوت ایتدیلر واول جناب انلری برآخر وجهله دخی الزام ایلدی اما خوارجك ایچلرنده یشکر نام برکیمسه ایتدی یاامیر المؤمنین نه بیوررسین برکشیکه مسلمانلره ومسلمانلرك اموالنه والی وحاکم اوله وانلرك ارالرنده عدل وداد ایلیه وکندیدنصکره امر ایالت وامارتنی برکیمسه‌یه حواله ایده که اول کیمسه‌نك مسلمانلره ظلم وجور ایده‌جکنی بیله عمر بن عبد العزیز ایتدی اویله ایدن کشی دوکلی خلق قاتنده خطا ایتمش اولور یشکر ایتدی پس نیچون مسلمانلرك اموری تولیتنی کندکدنصکره یزید بن عبد الملکه حواله ایدرسین باوجود آنکه یقینا بیلورسنکه یزیدك مسلمانلره معامله‌سی قانون صواب اوزره اولماسه کرکدر عمر بن عبد العزیز بو سوزی ایشتدکده اغلامغه باشلیوب ایتدی بکا اوچ کون مهلت ویرتا بو بابده تأمل ایده یم دیدی اول رسوللر ایتدیلر

شمدی بزه یقینا معلوم اولدیکه سن امام عادل سن وسنك اقوال وافعالك
موافق ومطابق صدق وصوابدر وعمر اول رسوللری کندی انعامیله
بهره مند ایدوب اوج کونه دك توقف ایدیکرز دیدی بنی امیه بوقضیه یی
استماع ایدوب وهمه دوشدیلر که عمر شاید کندیلر دن اولمیان برآخر
شخصی ولی عهد ایده لاجرم جاریه سنه امر ایتدیلر تا اول جنابه زهر و یردی
بوطرفده محمد بن جریر بجلی وشوذب شامه کیدن رسوللرك قدوملرینه
منتظر ایکن ناکاه خلیفه نك زمانك فوتی خبری کوفه والیسی اولان
عبدالرحمانك سمعنه ایرشدی پس عبدالرحمن دخی محمد بن جریره
مکتوب یازوب خوارجله جنك ایت دیدی

عمر بن عبدالعزیزك وفاتی واکا متعلق اولان احوال بیان اولنور

چون عمر بن عبدالعزیز خسته اولدی اکا ایتدیلر بو مرضك معالجه سنه
تقید اولنمق کرکدر عمر ایتدی والله اکر مرضمك شفاسی قولاغمی مسح
ایتمکده اولد یغنی بیلسم قولاغمی مسح ایتمزدم و یوزیرمنه سی رجبنده
جوار رحمت ملك غفوره ایرشدی انك مدت خلافتی ابو حنیفه دینوری
قولنجه ایکی ییل وایکی آی ایدی ومدت عمری اوتوز طقوز ییل ایدی
وقرق دخی دیمشلردر انك اناسی ام عاصم بنت عاصم بن عمر بن خطاب ایدی
واول جنابه اشج دیرلر ایدی انکیچونکه برکون طفولیتی هنکامنده
انك یوزنی آت دپوب مبارك یوزی مجروح اولدی واناسی یوزندن اقان قانی
پاك ایدردی اول اثناده باباسی عبدالعزیز انلرك قاتنه کلمشیدی ام عاصم
عبدالعزیزه ملامت قصدیله ایتدی بو معصومی کوروب کوزتمکه برخدمتكار
تعیین ایتمزسین تابونك امثالی وقایعدن انی حفظ ایده عبدالعزیز ایتدی
خاموش اولوك بوفرزند برکشیدر که اکا اشج دیسه لر کرکدر شرف
بنی امیه در وچون سریر خلافت عمرك وجود شریفیله مزین اولدی
بیوردیکه تابنی امیه نك خلقدن ظلمله الدقلرینی کیرو ویردردی انك
خواصی ایتدیلر یا امیرالمؤمنین کندی قومكك بلاحق الدقلرینی استرداد
ایده یورسن انلرك خاطرلری رنجیده اولدیغندن قورقمازمیسن عمر ایتدی
بنروز قیامتدن قورقارم بنی خبر او ایشلرده تخویف ایتمکز دیر ایدی
ودائما دیوان کونلرنده رد مظالم ایدردی وزمین اوزرینه اوطوروردی
اکا بساط اوزره اوطورمسیچون چوق ابرام والتماس ایتدیلر و بساط اوزره

اوطورمق هیبت صورتیدر سلاطین پرهیبت کرکدر دیه کوردیلر مفید اولمادی عمر بن عبد العزیز خلیفه اولمازدن مقدم هر شیئده تکلف ایدردی چون خلیفه اولدی کندی اموال و تجملاتنی و منکوحه سی بنت عبد الملکک اموالنی بیت الماله کوندردی وعیالنه ایتدی اکر بنمله فقر وفاقه اوزره معیشت ایدرسه کز فبها والا سزه دستور ویریرم هرقنده دیلرسه کز کیدیکز عمرک اهل وعیالی بوسوزی ایشتدکده آغلماغه باشلادیلر و بزسنک مفارقتکی اختیار ایتمزز دیدیلر بر کون مسلمة بن عبد الملک عمر بن عبد العزیزک قاتنه واروب اول جنابک اکننده کیدیکی کوکلکی کیرلی کوردی مسلمه حرمه واروب همشیره سی فاطمه که عمر بن عبد العزیزک منکوحه سی ایدی اکا ایتدی امیر المؤمنینک کوملکی کیرلنمش نیچون اول جنابه یونمش کوملک کیدرمزسین فاطمه ایتدی یارین کوملکنی یویالم و یونمش کوملک کیدیرهلم مسلمه ایرتسی کون اول جنابک کوملکنی حال سابق اوزره کوریجک همشیره سی فاطمه یه ایتدی خلیفه نک کوملکنی نیچون یومادک فاطمه یمین ایدوب ایتدی انک بر کوملکدن غیری کوملکی یوقدر اثواب واثقالدن کندینک واهل عیالنک محتاج اولدیغی نسنه لری بیت المالدن المازواکندن اول کوملکی چیقاروب بدن مبارکنی عریان قومغه اوتانیرم دیدی وایدرلر که بنی امیه ملوکنک هر بری ایچون بیت المالدن عدد معین فلان قدر آت و یررلر ایدی چون نوبت خلافت عمر بن عبد العزیزه ایرشدی میرآخور کلوب اول جنابدن خاصه آتلر ینک علفنی ایستدی اول جناب ایتدی بنم اولکی قاطرم بکا کفایت ایدر اول خاصه آتلری صاتوب بهالرینی امین بیت الماله تسلیم ایت دیدی (کتب تواریخده مسطوردر که فدک نخلستانیکه حضرت مقدس نبوی یه مخصوص ایدی لکن عمر بن عبد العزیز زماننده دک ملوک بنی امیه انک محصولاتنه تصرف ایدرلردی نوبت خلافت اول جنابه ایرشدی اول نخلستانی اولاد فاطمهٔ زهرایه رضی الله تعالی عنها مخصوص ومسلم قیلدی سفیان ثوریدن منقولدرکه خلفا بش نفر کشی ایدیلر ابو بکر وعمر وعثمان وعلی وعمر بن عبد العزیز ایدی (روایتده کتورمشلردر که فاطمه بنت حسین بن علی دائما عمر بن عبد العزیزی مدح وستایش ایدوب دیر ایدیکه اکر اول جناب حیاتده اولایدی بزم ایچون بر کیمسه یه احتیاج واقع اولمازدی امام باقردن روایت

ایدرلر که ایتدی هر قومك اراسنده برمرد صالح دیندار بولنورو بنی امیه قومنك یکرکی عمر بن عبد العزیزدر فاطمه بنت عبد الملك بن مروان ایدر بر کیجه زوجم عمر بن عبد العزیزك قاتنه واردم کوردمکه نمازقیلر ومبارك کوزلرینك یاشی مبارك یوزینه وصقالنه روان اولوب اقرنمازدن فراغندنصکره اندن سؤال ایتدم بونه حالتدر و بونجه رقت وحرقته سبب ندر جواب ویروب ایتدی بن امت محمدك مهماتنه متعهد اولشمدر وفکر ایده رمکه اطراف عالمده آج وصوسز وخسته ومظلوم وغریب وکثیر العیال فقیر کشیلر چوقدر ویقین بیلورمکه قیامت کوننده حضرت عزت انلرك احوالنی بندن سؤال ایتسه کرکدر اندن قورقارمکه جوابدن عاجز اولوب عذرم مقبول اولمیه انکیچون کندی نفسمه رحم ایدوب آغلرم (روایتده کتورمشلردرکه عمر بن عبد العزیز کندی عاملرینه مکتوب یازوب دیرایدیکه حق سبحانه وتعالی اهل اسلامی معزز ومکرم قیلوب اهل ذمتی جزیه مذلتی ایله خوار وحقیر ایتشدر شمدیکی حالده کرکدرکه اهل ذمتی مسلمانلرك امورنده والی قیلیوب انلری مصالح مسلمینده استعمال واستخدام ایتمیه سزکه اللرندن ودیللرندن ملت بیضانك اهانتنی مشعر برنسنه صدور ایتمیه عمر بن عبد العزیزك اخلاق زکیه واوصاف مرضیه سی برمرتبه ده درکه قلم شکسته زبان ودوات بسته دهان انك تحریر وتقریرندن عاجزدر ولاجرم بومقامده بومقدار ایله اقتصار اولندی

﴿ یزید بن عبد الملکك مسند حکومتده ﴾
﴿ ممکن اولدیغی وسائر احوالی بیان اولنور ﴾

چون یزید مسند حکومتده متمکن اولدی عمر بن عبد العزیزك اکثر عمالنی عزل ایدوب رسوم مستحسنه سنك چوغنی الغا وابطال ایلدی ویزیدك ابتداء حکومتنده ظهور ایدن شوذب خارجینك قتلی ایدی بوجملك مفصلی اولدرکه عمرك فوتی خبری کوفه والیسی اولان عبد الحمیدك سمعنه ایرشدکده دیلدیکه خوارجك ایشنی بتروب یزید خدمتنه کیده لاجرم محمد بن جریر البجلی یه خبر کوندردیکه شوذبك جنکنده مسارعت کوستره محمد دخی جنکه حاضرلندی پس شوذب اکا برکیسه ایله خبر کوندردیکه جنك ومحاربه ده بوتعجیله سبب ندر وعمر بن عبد العزیزك خدمتنه

كوندر بلن رسوللریمز كلنجه توقفه وعد اولنمشیدی بوخلف وعده باعث
ندر محمد جواب ویردیكه بزی سنك دفعكه تعیین ایدن كشیدن بزه حكم
ایریشدیكه سنكله جنك ایدهیز بوخبر خوارجك مسموعی اولدقده
ایتدیلركه غالبا اول مرد صالح یعنی عمر بن عبد العزیز اول مقامدن
قالقمشدر وانلر دخی محاربه تداركی كوروب جنك ایتدیلر آتش حرب
مشتعل اولوب محمده زخم عظیم ایریشدی لشكری منهزم اولوب فرار
ایتدیلر خوارج انلری تعقیب ایدوب كوفهیه دك قوغدیلر وچون محمد بن
جریرك انهزامی خبری یزیده ایرشدی تمیم بن حبانی اون ایكی بیك سوار ایله
خارجیلرك مقاتله سنه كوندردی تمیم كلوب خوارج لشكرینه ملاقی
اولدقدنصكره معركهدن یوز دوندردی اندنصكره یزید نجدة بن حكمی
برجماعت كثیره ایله انلرك مقاتله سنه روان ایلدی اولدخی كروفر بسیاردن
صكره مقتول اولدی اندنصكره هرلشكر كه خوارج حربنه كوندردی
مغلوب ومنهزم اولوب كیرو دوندیلر عاقبة الامر مسلمة بن عبد الملك كوفهیه
كلوب سعید وحوشی یی اون بیك نفر سوار نامدار ایله اول شرذمهٔ قلیلك
قتلنه ارسال ایلدی چون شوذب سعیدك كله جكندن آكاه اولدی كندی
یارانینه ایتدی بولشكر اكرچه سزك انلرایله مقاومت امكان مرتبه سندن
زیاده در اما كركدر كه سعی وكوششدن ال چكمیهسز زیرا هر بریمزك
مطلوبی عز شهادتدر وذخر آخرتدر وشوذبك اصحابی انكله اتفاق
ایدوب قلیچلرینك غلافنی قیردیلر وسعیدك لشكرینه حمله ایتدیلر واول
لشكردن چوق كیمسه لری مقتول ایدوب آز قالدیكه سعیدك لشكری منهزم
اوله سعید یزیدك توبیخندن اندیشه ایدوب كندی سپاهنه ایتدی بوعار
وناموسه نیجه تحمل ایده لم كه بونجلین طائفهٔ قلیله نك اوكلرندن فرار
ایدهیز لاجرم سعیدك لشكری هیئت اجتماعی اوزره برنوبت دخی حمله
ایتدیلر طرفیندن نیجه كیمسهلر مقتول اولوب عاقبت خوارج اوزره ظفر
بولدیلر وشوذب اتباعیله مقتول اولوب نائرهٔ قتال منطفی اولدی

﴿ یزید بن عبد الملك مسند حكومته جلوس ﴾
﴿ ایدوب یزید بن مهلب ایله واقع اولان ماجراسی ﴾
﴿ وآل مهلبك مقتول اولدقلری بیان اولنور ﴾

چون یزید بن عبد الملك مسند حكومتده متمكن اولدی بصره والیسی

اولان عدی بن ارطاته مکتوب کوندردی مضمونی بو که یزید بن مهلب
حلب زنداندن قاچشدر کر کدر که انك قرنداشلرینی واتباعنی حبس
ایدوب شرائط احتیاطی یرینه کتوره سن وانلرك مضرتندن حذر اوزره
اوله سن پس عدی امر موجبنجه یزیدك قرنداشلری مفضل وحبیب
ومهلبك سائر اوغللرینی طوتوب زندانده حبس ایلدی وکوفه حاکمی
اولان عبد الحمید یزیدك امریله یوللری محافظه اتمکیچون ایکی سردار ایله
ایکی بولوك لشکر کوندردیکه اکر یزید بن مهلب بصره یه متوجه اولورسه
منع ایده لر وانی طوتوب مضبوط قیله لر وهمان بومقصود ایچون عدی
ابن ارطات دخی مأمور اولدیکه بصره دن طشره چیقه وبوانناده محمد
ابن مهلب قرنداشی یزیده قاوشوب بصره طرفنه توجه ایتدیلر وانلرك
اوزرینه تعیین اولنان لشکر بی کرانی کچوب بی تحاشی بصره یه ایرشدیلر
یزید بن مهلب بصره ده کندی خانه سنه نزول ایدوب بخشش وعطالرینی
کشاده ایتمکله چوق خلق اکا اتباع ایتدیلر وعدی بن ارطات لشکرلرندن
هر نفره ایکیشر درهم عطا ایدوب ایتدی بن بوایکی درهمدن زیاده بیت
المالده تصرف ایتمکه قادر دکلم وشعرا بوبابده قطعه لر سویلدیلر چون
یزید بن مهلب کثرت جود وکرمله مستظهر اولوب عدی بن ارطاته خبر
کوندردیکه بنم قرنداشلریمی حبسدن اطلاق ایت تا بن بوشهردن چیقوب
کیده یم عدی یزیدك ملتمسنی قبول ایتمدکده ایکی طرف آماده جنك وقتال
اولدیلر ومحاربه دنصکره عدینك لشکری منهزم اولوب قصر الاماره یه
متحصن اولدی ویزیدك سپاهی نردبانلرقویوب قصرك طامنه چیقدیلر
وعدی بن ارطاتی اله کتوردیلر ابن مهلب انك حبسنه فرمان ایدوب
ایتدی اکر بنم برادرلریمی اطلاق ایتمش اولیدك شمدی بن سنی حبس ایتمز
ایدم وچون یزید بصره ولایتنه مستولی اولدی اول دیارك اکثر اکابری
فرار ایدوب بعضیسی شامه وبعضیسی کوفه یه کتدیلر وبو احوال اثناسنده
بر کون ابن مهلب بصره خلقنك استحضارینه فرمان ایلدی خلق جمله کلوب
مجتمع اولدیلر انلره ایتدی سزی کتاب اللهه وسنت رسول الله دعوت
ایدرم بیورمکه بنله اهل شام اوزرینه جهاد ایده سز که شامیلر ایله
محاربه کفار ترك ودیلم ایله محاربه ایتمکدن افضل وراجحدر زیرا انلر اول
قومدرلرکه امام حسینی خوارلغله وزار باغله قتل ایتدیلر وامیر المؤمنین

علی‌یه سب ایتدیلر وحالا دخی سب ایدرلر واولاد رسول انلرك حیف
وتعدیلرندن ترکستانه وهندستانه قاچدیلر وچون ابن مهلب بونك امثالی
کلماتی تمام ایدوب خانه‌سنه کتدی نصر بن انس بن مالك وحسن
بصری مسجدده طوروب ایشدیلر بو یزید همان اول یزیددر که دونکی
کون مسلمانلرك باشلرینی کسوب بنی مروانه کوندررایدی و بو کون
انلره مخالفت ایدوب برپاره کرباسی براغاجك اوجنده باغلیوب یعنی
بیراق قالدیروب ایدر که بن سزی کتاب خدا وسنت رسوله دعوت ایدرم
اکرسز قرآن وحدیثله عمل ایدرسه کز انی طوتوب بند ایدیکز نتکه عمر
ابن عبد العزیز انی طوتوب بند ایتدیکی کبی تاغبار فتنه ساکن اوله
بوسوزی یزید بن مهلبه ایرشدردیلر اما ملتفت اولمیوب همان برقاچ کون
ایچنده قرنداشی مروانی بصره ده یرینه خلیفه قویوب کندیسی
برآراسته لشکر ایله شهردن چیقوب روان اولدی وآخر قرنداشی
عبد الملکی اسلحه و بیت المال ایله کندیدن مقدم برمقدار لشکر ایله
واسط جانبنه کوندردی وچون بوخبرلر یزید بن عبد الملك مسموعی
اولدی ترتیب وتجهیز لشکره اشتغال ایدوب قرنداشی مسلمة
ابن عبد الملکی ریك بیاباندن ازید لشکر ایله ابن مهلبك دفعنه تعیین
بیوردی وچون ابن مهلب انلرك توجهلرندن خبردار اولدی اخوان
واتباعیله مشورت ایلدی انلر ایتدیلر بومقدار لشکر ایله فارس جانبنه
توجه ایدوب خراسانه یقین اولدیغك معقول ومناسبدر که اول دیارك
اهالیسی سکا اتباع ایدوب اول نواحینك قلاع وحصونی سنك
تصرفکده اولور ابن مهلب ایتدی ای یاران بن اکا قادر دکیلکه
قوش کبی کندی یوامی قلعهٔ جبلده یاپم حبیب بن مهلب ایتدی
بصره‌یی تسخیر ایتدیککده بن سکا دیمشدم که کوفه‌یه لشکر کوندرکه
عبد الحمیدی اول بلده‌دن سوروب چیقاره‌لر عبد الحمید اول عبد الحمیددر که
اون بیك لشکر ایله بزم مقابله مزه کلمکه قادر اولمادی حالبوکه بز تمش نفر
کشی ایدك اکر اول زمانده کوفه‌یه لشکر کوندروب تسخیر ایتمش اولیدك
شامیلر بزم اوزریمزه بویله جرأت وجسارت ایده مزلردی شمدیکی حالده
برتدبیر دخی اولدر که سپاه کوندروب جزیره ولایتنی ضبط وتسخیر
ایده سن و بز باقی لشکر ایله شامیلر اوزرینه واره‌یز اکر غالب اولورسق

فهو المطلوب والاجزيره ولايتنه التجـا ايدهيز ولامحاله موصـل خلق
واهواز اهاليسى سنك خير خواهلرك جمله سـندندر انلر سكا امداددن
خالى اولمازلر يزيد بن مهلب ايتدى معقول دكلدر كه بولشـكرى تفريق
ايدوب بعضيسنى آخرديارە كوندروب بعضيسنى كندى يانمزده اليقويه يز
شمديكى حالده بزه مناسب اولان اولدركه عنايت كردكاره توكل ايدوب
شاميلرك جنكنه بل بغليه يز وهرچندكه اصحـاب مشورت انى بوعزيمتدن
منع ايلديلر مفيد اولمادى وعبدالله بن مهلبى مقدمهٔ لشكر ايدوب كندى
دخى انك عقبنجه روان اولدى وشـام طرفنـدن مسلمه كلوب فرات
اوزره جسر قوروب صويى كچوب يزيد بن مهلب مقابلنه نزول ايتدى
وابن مهلب شاميلره وجود ويرميوب ايتدى مسلمة بن عبدالملك برصارى
چكركه در اندن زياده دكلدروبوسوزى انكيچون سويلديكه مسلمه بغايت
صارى ولاغراولمغله اكا جراداصفرديرلرايدى ويزيد بن عبـاس بن وليده
كوزلرى بغـايت كوك اولديغى اجلدن اكا عاقرناقهٔ صـالح ديرلرايدى
وبواثنـاده يزيد بن مهلب سپـاهى رئيسلرينى جمع ايدوب ايتدى ديلرمكه
قرنداشم اون ايكى بيك سپـاه كزيده ايله سپـاه شام اوزره شبخون ايده لر
بزدخى صبـاح اولدقده باقى دلاورلر ايله يوريوب انلرك اوزرلرنه قادر
اولديغمز قدرسعى وكوشش ايدهيز سميدع ايتدى سن بوخلقى كتاب خدا
وسنت مصطفايه دعوت ايدوب انلر دخى اول شرطله سكا بيعت ايتديلر
شمدى خلق ديرلركه مكر وحيله ايله جنك ايتمك جائز دكلدر رؤسـاى
سپـاهدن برى دخى انى تصديق ايدوب سميدع طوغر وسويلر ديدكده
يزيد بن مهلب ايتدى سز تصديق ايدرميسز كه بنى اميه كتاب خداوسنت
مصطفى ايله عمل ايدرلر وانلر مكر وفريبدن وتخفيف دين اسلامدن وتخريب
بيت كعبه دن ورسول اللهك اولادنى قتلدن بردقيقه فوت ايتمـامشلردر
وبوملخ اصفر مكر وخدعه ده جمله قومك اوزرنه فائقدر همـان سز
تيز دستلك ايديكز وجدوجهد قدمنى ايلرو قويكز يزيد بن مهلبك اعيـان
سپـاهى انى بوحركتدن منع ايتديلر ولكن ابن مهلب مقـاتله يه كوكل
بغليوب ميمنه وميسره يى قرنداشلرى حبيب ومفضله سپارش ايلدى مسلمه
دخى سپـاهنك صـاغ طرفنى جبلهٔ كنديه وصول جانبنى هذيل بن
زفره حواله ايدوب ايكى لشكر بحر اخضر كبى جوش وخروشه كلديلروبو

اثناده شاميلر قوردقلری جسرك سفينه‌لرينی احراق ايدوب جسری تخريب ايلديلر بصريلر بو حالی كوروب انلرك موته توطين نفس ايتدكلرينی بيلوب معركه‌دن فرار ايتديلر يزيد بن مهلب ثبات قدم كوستروب ايتدی اميدوارمكه بردخی انلرك يوزلرينی كورميم واول كون بالذات كندی جنكه كيروب شاميلردن چوق خلق اولدردی وصفدن طشره چيقوب مسلمه ابن عبد الملكی ميدانه اوقودی مسلمه كندی مقربلری ايله بو بابده مشورت ايدوب ايتدی يزيد بن مهلب بنی ميدانه اوقودی نه معقول كورر سز اصحابندن بريسی ايتدی موته استعجال ايتمك موجب عار وعيب دكلدر مسلمه چون بو سوزی ايشتدی اولده بهانه آرر ايدی حركت ايتمادی وبو اثناده برشخص كلوب يزيده ايتدی قرنداشك حبيبی اولدرديلر يزيدك غضبی مشتد اولدی اول وقتده كندی خواصندن ابو رديه اكا ايتدی ايها الامير تدبير اولدركه كيرو دونوب واسطه كيده‌يز تا اهل بصره بزی كوروب جمع اولوب ينه بزم لشكريمزه ملحق اوله‌لر وسائر اطرافدن دخی لشكر جمع ايدوب حربه مستعد اوله‌يز ديدی جواب ويرديكه بكا بونلردن نه خوف بن حسين بن عليدن افضل دكيلم وبو امرده دخی اكا اقتدا ايدرم اكر جرأتك وار ايسه سن دخی ايلرو يوری اندنصكره نائرهٔ حرب اشتعال بولوب غبار فتنه غايت ارتفاع بولدی شويله كه خطوط شعاعينك خاكه نفوذی قالمادی وقوت باصره‌يه دركار اولمق ممكن اولمادی چون هوا صافی اولدی يزيد قرنداشلری محمد وسعيدی مقتول كوردی محمد بن جرير طبری ايدر چون فحل بن عباس الكلبی يزيدك محاربه‌سنی مشاهده ايلدی شاميلره ايتدی سزدن بكا كيم موافقت ايدركه تا بو خلقی يزيدك جنكندن قورتاره‌يز اهل جلادتدن برطائفه اكا موافقت ايدوب يزيدی اورتايه الديلر وانلرك تصادمندن برمرتبه غبار قالقديكه بربرلرينی كورمديلر وچون غبار ساكن اولدی يزيد ايله فحلی ميدان معركه‌ده ياتور كورديلر يزيد مقتول اولمش فحلك حياتندن بدننده بررمق باقی ايدی اندن سؤال ايتديلركه سنی كيم زخمدار ايلدی تكلمه قادر اولمامغله يزيده اشارت ايلديكه بنی اول مجروح ايتدی وكندويه اشارت ايتديكه انی بن اولدردم ويزيدك اعيان لشكرندن اوچيوز نفر كشيلر پنجهٔ تقديرده اسير ودستكير اولديلر ومسلمه انلری كوفه‌يه

کوندردی کوفه والیسی یزید بن عبدالملک فرمانی ایله انلرک بیونلرینی اوردیلر و اول جماعتک قتلارندنصکره اول اسیرلرک اطلاقی ایچون فرمان کلدی کوفه والیسنه خطا ابامسلمه دن مکتوب کلدی چون شام سپاهنک بصره لشکرینه مستولی اولوب یزیدک مقتول اولدیغی خبری بصره ده یزیدک اوغلی معاویه یه ایرشدی امر ایتدی تاپدری یزیدک کندویه تسلیم ایتدیکی اسیرلری قتل ایتدیلر واول مقتوللرک بریسی مقدما بصره والیسی اولان عدی بن ارطات ایدی وبریسی دخی عدینک اوغلی محمد ایدی هرچند که اول اسیرلرک قتللرینه امر اولندقده ایتدیلر ای معاویه پدرک مقتول اولمش وبزی قتلدن سکا نفع حاصل اولمزدیه کوردیلر مفید اولمادی ومعاویه اول اسیرلری قتلدنصکره بصره یه توجه ایتدی ومجموع آل مهلب اول ولایتده جمع اولوب یزیدک قرنداشی مفضل بن مهلبک امارتنه اتفاق ایتدیلر وسفینه لر ترتیب ایدوب اکا عازم اولدیلر که دریایولندن کرمانه کیده لر واندنصکره وداع بن حمید الازدینک قلعه سنه واروب ومزبور وداع یزیدک اتباع واشیاعندن ایدی واول قلعه یی اکا ویرمشیدی واکا یمین ویرمشیدیکه اقتضا حسبیله بنم اوغللرم مدن ومتعلقاتمدن بریسی سکا التجا ایدرسه قلعه یه یول ویروب انلرک حمایت ومحافظه سنده تقصیر کوسترمیه وچون بصره ده آل مهلبک خبری مسلمه نک سمعنه ایرشدی هلال بن تمور تمیمی بی براغر لشکر ایله انلرک اوزرینه تعیین ایلدی انلربو خبری اشیدوب سفینه لره کیروب کرمانه کتدیلر واول ارادن قلعهٔ وداعه واردیلر وداع حصار قپوسنی محکم قپایوب آل مهلبه یول ویرمدی واول بیچاره لر قلعه نک طشره سنه نزول ایتدکلرنده ناکاه شامیلر انلرک اوزرینه کلوب آتش حرب مشتعل اولدی یزیدک ومهلبک اوغللری مفضل وزیادی وعبد الملک ومروانی ومعاویة بن یزیدی و مهال بن ابی عتبة بن مهلبی وقبیصة بن مهلبک اولادنی وعمر و بن مغیره یی بالجمله قتل ایتدیلر وعثمان بن ابراهیم بن مالک اشتری و محمد بن اشعثی و هندستان ملکنک اوغلی اسیر ایتدیلر و مقتوللرک باشلرینی کسوب مجموع اسیرلر ایله جزیره ده مسلمه قاتنه کوندردیلر ومهلبک خانه دانندن یوز نفر عورت اول اسیرلر ایله بیله ایدی چون مسلمه اول اسیرلری کوردی ایتدیکه بن یمین ایتمشمدر که آل مهلبک زنان

واطفالنی بیع ایدم جراح بن عبدالله حکمی ایتدی بن انلری یوز بیك
درهمه آلورم تا امیرك یمینی یرین بوله اول زنان واطفالی یوز بیك درهمه
جراحه صاتدی اما مبلغ مزبوری اندن طلب ایتمدی

﴿ یزیدك هشام بن عبدالملکی ولی ﴾
﴿ عهد ایتدکدنصکره وفاتی بیان اولنور ﴾

اول زمانده که یزید بن عبدالملك کندو قرنداشی مسلمه یی وقرنداشی
اوغلی عباس بن ولیدی یزید بن مهلبك جنکنه کوندرمشیدی
انلر هنوز اول سفرده ایکن عباس یزیده عرض ایتدیکه اهالی عراق
غدار و مکارلردر امیرالمؤمنین وفات ایتدی دیو برآوازه ظهور ایدرسه
ولیعهد کیم اولدیغنی بیلمزدیو ارالرنده خلاف واختلاف واقع اولورسه
برفتنه حادث اوله که انك تدارکی ممکن اولمیه وعباسك بوسوزدن غرضی
کندو قرنداشی عبدالعزیزك ولیعهد اولمسی ایدی مسلمه بوقضیه یه
مطلع اولوب برخلوتده یزیددن سؤال ایتدیکه ای امیرالمؤمنین سندنصکره
ولایت عهد قرنداشکك میدر یوخسه قرنداشك اوغلینك میدر یزید
جواب ویردیکه قرنداشمکدر مسلمه ایتدی پس نیچون هشامی ولیعهد
ایتمزسن یزید ایتدی اکر اوغللرم اولمیدی اویله ایدردم مسلمه ایتدی سنك
اوغلك هنوز طفل صغیردر صواب اولدرکه مقدم هشامه خلق بیعت
ایده لر اندنصکره اوغلك ولیده بیعت ایده لر بو مصلحت بومنوال اوزره
قرار ایدوب یزید کماکان عیش وعشرته مشغول اولدی تاهجرتدن یوز
بش سنه سنده وفات ایلدی وانك سبب موتی اول ایدیکه اردن ولایتنده
بر محبوبه جاریه سی وار ایدی برکون یزید بربستانه کیدوب اوزوم
دانه لرینی اول جاریه نك جانبنه آتار ایدی جاریه دخی اول آتدیغی دانه لری
اغزی ایله طوتار ایدی ناکاه اول دانه لرك بریسی اول جاریه نك بوغازینه
طوروب وافر اوکسوروب هلاك اولدی و یزید برهفته اول میتی دفن
ایتدرمیوب هرکونده برقاچ نوبت نوحه لر ایدردی ملازملری
اکا ملامت ایدوب میته بو نیجه اذی لایق دکلدر دیدیلر پس برهفته دنصکره
رخصت ویروب جاریه یی دفن ایتدیلر یزید اول جاریه نك قبرندن
متأسف وغمناك اولدیغی حالده قالقوب سرایته کلدی و برهفته مقداری هیچ
کیمسه یه سوز سویلمدی واول کونلرده غایت الم وغمدن خسته اولوب

وفات ایتدی مدت عمری قرق بیل وزمان حکومتی ایکی بیل و برقاچ کون ایدی

﴿ هشامك سر یر سلطنته جلوسی بیان اولنور ﴾

هشام قرق اوج یاشنده ایکن سر یر سلطنته جلوس ایتدی ومزبور هشام طوغدقدنصکره پدری انك اسمنی منصور قومشیدی اماناسی اکا هشام دیرایدی بالآخره عبدالملك دخی منکوحه سنه متابعت ایدوب اول اسمه راضی اولدی نقلدرکه هشام برادرینك فوتی وقتنده طشره ده ایدی برادرینك فوتی خبرینی ایشندی اوج کوندنصکره دمشقه کلوب سنه خمس ومائه شعبانینك سلخنده تخت سلطنته جلوس ایتدی وعمرو ابن هبیره یی عراقین وخراساندن عزل ایدوب انك منصبنی خالدبن عبدالله القشیری یه و یردی و یوزالتی سنه سنده ولایت خراسانده عربدن ایکی کروه عظیم اراسنده نزاع واقع اولوب عاقبتی حرب وقتاله منجر اولدی وایکی طرفدن نیجه کیمسه لر مقتول اولدی ومسلم بن سعید که عمرو بن هبیره طرفندن اول دیارده والی ایدی وهنوز خالدانی عزل ایتمامشیدی مذکور مسلم نصر بن سیاری بلخ جانبنه اول فتنه یی دفع ایچون کوندردی نصر واروب سعی واجتهاد ایله اول حادثه یی دفع ایلدی و چوق کیمسه یه دکنك اوروب ونیجه سنك صقاللرینی تراش ایدوب مسلمه قاتنه کوندردی (وبوسالده مسلم بن سعید ترکستان غزاسنه کیدوب ترکستان خاقانیله یکرمی کون جنك ایدوب نصر بن سیار اول جنکده مردانه لکلر کوستردی وچون اول ایکی طائفه بر برینه ظفر بولمدیلر دونوب کندو مملکتلرینه کتدیلر واول سنه ده هشام بن عبد الملك بیت اللهه زیارته کیدوب حجة الاسلامی ادا ایتدی ابو زیاد ایدر بن اول سفرده هشامله همراه ایدمکه سعید بن عبدالله بن ولید بن عثمان بن عفان انی استقباله کلدی واثناء کلامده هشامه خیر دعا ایدوب ایتدی ای امیرالمؤمنین بو خلق همیشه ابو ترابه سب ایدرلر اکر سندخی بومعنایی تجویز ایدرایسك بعید دکلدر هشامه بوسوز کران کلوب ایتدی بز بیت اللهه حج ایتمکه کلدك سب ایتمکه کلمدك واندن اعراض ایدوب یوزینی بنم طرفمه دوندردی ومناسك حجدن سؤال ایتمکه باشلدی بندخی اولبابده بیلدیکمی سویلدم واندنصکره سعیده هر کاه که بنی کورر ایدی بشره سنده اثر انفعال ظاهر اولوردی وهجرتدن یوزطقوزسنه سنده هشام بن عبدالملك بن خالدبن

عبداللهی وقرنداشی اسدی خراسان وعراقین حکومتندن عزل ایتدی
وسبب عزلی اول ایدیکه اسد امراء عربه ترك جنکنده تقصیروتکاسل
ایتدیکز دیوتأدیب ایچون انلره دکنك اورمشیدی وصقال و بیقلرینی
تراش ایتمشیدی وانلری حبس ایتمشیدی ونصربن سیار اول جمله دن ایدی
وانلری عزلدنصکره حکومت خراسانی اشرس بن عبداللهه ویردی
واشرس برخیروفاضل کشی ایدی کمال فضلی جهتندن اکا کامل دیرلر ایدی
و یوزاون سنه سنده مقتدای اهل زمان اولان حسن بصری رحمة الله
علیه وفات ایتدی انك مدت حیاتی سکسان ییل ایدی ومحمدبن سیرین که
علم تعبیر رؤیاده نظیری یوغیدی اول دخی اول سنه ده وفات ایلدی
ومدت عمری سکسانه ایرشمشیدی وهم بوسنه ده فرزدق شاعر طقسان
بریاشنه کیروب عالم فانی یه وداع ایتدی (روایتده کتورمشلردر که
اول ایامده برشخص محمدبن سیرین قاتنه واروب ایتدی خوابده شویله
کوردمکه کوکدن برقوش اینوب براغاجه قوندی واول اغاجك چیچکلرینی
بالتمام ییدی محمدبن سیرین معبراولوب ایتدی بورؤیا علمانك موتی
نشانه سیدر (وایدرلرکه برشخص ابن سیرین قاتنه واروب ایتدی برکشی یی
رؤیاده کوردمکه هر ایکی بالدرلرنده چوق قیللر بتمش اول ایتدی تعبیری
اول کشی یی قروض ودیون سببیله محبوس ایدرلر وزندانده فوت اولور
اندنصکره ابن سیرینك سمعنه ایرشدر دیلرکه اول شخصك واقعه سنده
بالدرلرنده چوق قیل بتمش کوردیکی سن ایدك ابن سیرین ایتدی (انا لله
وانا الیه راجعون) پس ابن سیرینك ذمتنده اوتوزبیك درهم دین وقرض
جمع اولمشیدی داینلری حکم قاضی ایله ابن سیرینی حبس ایتدردیلر وزندانده
فوت اولدی محمدبن سیرین زندانده فوت اولدقدنصکره صلحاء اغنیادن
برکشی انك دینلرینی ادا ایلدی و یوزاون برسنه سنده هشام بن عبدالملك
اشرسی خراسان وعراق امارتندن عزل ایدوب یرینه جنید بن عبدالرحمانی
نصب ایلدی وانك سبب عزلی اول ایدیکه شداد بن خالد الباهلی که
بارکاه سلطنت مقربلرینك بریسی ایدی هشام بن عبدالملك قاتنده اندن
شکایت ایلدی وانك یرینه جنید منصب اولدیغنك موجبی اول ایدیکه
جنید هشامك منکوحه سی ام حکیمه برذی قیمت کردن بندهدیه
ویرمشیدیکه برمملکت خراجنه دکر ایدی بوهدیه هشامك مزاجنه

موافق اولمغين جنيدراندن بكركى دخى پشكش و يردى

جراح بن عبدالله‌ك ترك محاربه‌سنده شهيداولدقدن صكره هشام بن عبدالملك فرمانى ايله سعيد بن عمرو الجرشى كاوب اتراكى منهزم و پريشان ايتديكى بيان اولنور

چون جراح بن عبدالله خرز و لاينه واروب اول ديارك اهاليسندن چوق كيمسه‌لرى قتل وغارت واسيرايدوب آذربايجانه كيرو دوندكده ملك غورخاقانه واصناف اتراكه خبر كوندروب جراحله محاربه‌ده انلردن استغاثه واستمداد ايلدى خاقان وسائر تركان انك ملتمسنى قبول ايدوب يوزبيكدن زياده ارمجتمع اولديلر وخاقانك اوغلى انلر ايله بيله ايدى دربنددن بوطرفه چيقوب جوانب واطراف وديار اسلامه اشكرلر كوندروب نهب وغارتلر ايتدرديلر اول زمانده جراحك اشكرى پراكنده ايدى ركابنده موجود اولان لشكر ايله اردبيلدن كاوب سولان ديدكلرى طاغك دامنه نزول ايتدى اول اثناده آذربايجان عظماسندن مردانشاه نام بركيمسه كه هنوز متقلد قلادهٔ اسلام اولمامشيدى جراحه ايتدى دشمنك اشكرى چوق سنك سپاهك قليلدر صلاح اندهدركه سولان طاغنه ارقه ويروب يريكى محكم قيله‌سن وهشام بن عبدالملكدن امداد ايسته‌سن جراح ايتدى اى مردانشاه بو تدبير بنم قاتمده صوب صوابدن بغايت بعيددر بن سنك ديديكك كبى ايتديكم تقديرجه سزك عورتلر بكز جراح جبان و بددل ايمش خدا دشمنلرندن احتراز ايتدى ديرلر بن اول مقوله سوزلرى كندى حقمده سويلتمزين ديوب دشمن طرفنه توجه ايتدى چون صفلر آراسته اولوب ايكى فريق بربرينه كيرديلر مردانشاه جراحدن سؤال ايتديكه سزك دينكزده اعداء ملت محاربه سنده مقتول اولان كيمسه‌نك مكانى جنت اولمازمى جراح ايتدى بلى مرتبهٔ شهادت بولانلر طوغرى جنته كيدرلر پس مردانشاه مسلمان اولوب غسل ايدوب سلاح كيندى ومعركه ميدانه كيروب اولقدر جنك ايتديكه شهيد اولدى وچون لشكر اسلامك جمعيتنه افتراق دوشوب انهزامه قريب اولديلر جراحك مملوكلرندن بريسى آواز بلند ايله حايقرديكه اى مسلمانلر جنته كيربكز جهنمه كيرمكز ورضاى رحمانى طلب ايديكز شيطانه اويمكز بوسوزدن اشكراسلامك

عرق عصبیتی حرکته کلوب کیرو دوندیلر واشکر کفاره هجوم ایدوب
قتال فاحش ایتدیلر آخر الامر سعادت یاری اسوب جراح
عز شهادته ایرشدی وانك اهل واولادینی اسیر ایدوب مسلمانلر
منهزم اولوب چوق کیمسه‌لر مقتول اولدی وترك اشکری آذربایجانه
کلدیلر بو خبر هشامك سمعنه ایرشدکده اضطراب عظیم کوستروب
مخالفلرك دفعی بابنده مقربلری ایله مشورت ایلدی وخاقان اوغلی
حربنه کیمی تعیین ایتمك مقولادر دیو هر برندن استفسار بیوردی
قرعهٔ اختیار سعیده دوشدکده هشام اکا یوز بیك درهم ویروب
اشکر کشلك امورنده هرنه مراد ایتدی ایسه مساعده بیوردی
وسعید اشکر تمامله شامدن طشره چیقوب آذربایجانه توجه ایلدی
چون ارضرومه ایرشدیلر جراحك منهزم اولان سپاهندن برجماعت
کلوب سعیده ملاقی اولوب انی تفصیل ماجرادن خبردار ایتدیلر سعید
وسائر مسلمانلر رقت بسیار ایدوب اغلادیلر وسعید انلره مال وسلاح
ویروب کیرو دوندردی چون ارضروم شهرندن طشره چیقدیلر
قطع مراحل ایده‌رك اخلاطه واروب اول اراده اشکرکاه قوردیلر
وانده اخلاط شهری فتح اولنجیه دك توقف ایتدی وکفاری قیروب
چوق غنیمت الدی ومال غنیمتی اشکرینه قسمت ایلدی واول اورادن
بردعه واروب بردعه‌دن بلقایه متوجه اولدی واول موضعده ایشتدیکه
خاقانك اوغلی اهل اسلام قلاعندن برقلعه‌یی محاصره ایدوب
مسلمانلرك حاللری اکا منجر اولمش که قلعه‌یی تسلیم ایده‌لر سعید
خاص ملازملرندن برینه که اکا ملکزاده دیرلر ایدی وصاحب
الفرس الابلق لقبیله ملقب اولمشیدی اکا ایتدی سن برمسلمان
کشیسن قادرمیسنکه حق یولنده نفسکی فدا ایدوب اول قلعه پاینه
واره‌سن ودیه‌سنکه ای قلعه‌ده ساکن اولان مسلمانلر مردانه
اولیکز وقلعه‌یی کفاره ویرمکز که ایشته سزك امدادیکز ایرشدی
ملکزاده بو مهمی تعهد وقبول ایدوب روان اولدی وایرتسی کون
ترکلردن برجماعت انی طوتوب صوردیلرکه سن نه کشیسن ونره
کیدرسین ملکزاده ایتدی بنی لشکر عربك سرداری کوندردی
تا واروب اهل حصاره انك وصول مقدمندن خبر ویرم کفار ایتدیلر

اکر خلاصلق دیلر ایسـك قلعه نك پاته واروب اهالیسـنه دیرسنکه
بیهـوده زحمت چکمکز وحصاری تسلیم ایدیکز سزك امدادیکز
بعید در ملکزاده انلرك سوزینی قبول ایدوب اویله دیجك اولـدی
چون قلعه دروازه سنه یقین ایرشدی آواز بلندایله ایتـدی ای بوقلعه ده
محصور اولان مسلمانلر بنی بیلور میسز انلر ایتدیلر بلی بیلورز صاحب
الفرس الابلق سن ملکزاده ایتـدی مژده اولسـون سزه که سـعید
ابن عمرو الجرشی لایعد ولایحصی لشکر ایله بلقـایه کلوب ایرشمشـدر
وایکی اوچ کونه دك بواراته کلور ایریشور کرکدر که مردانه اوله سز
فرج قریبدر اهل حصار چون بوخبر فرح فزایی ایشتدیلر غلغلهٔ تکبیری
فلك اثیره ایرشدردیلر ترکلر قلعه قپوسـنده ملکزاده یی پاره پاره ایتدیلر
وچون سعیدك اول طرفه توجهی خبرینی کافرلر ایشـتدیلر شهرك
طشره سـندن کوچ ایدوب اردیله کتدیلر واول مسلمانلر محاصره
شدتندن خلاص اولوب انلردن ایکی بیك نفر سـعیده ملحق اولدیلر
وبواثناده بیاض جامه کیمش وبوزآته سوار اولمش برکشی سعید قاتنه
کلوب سـلام ویردی ردسلامدنصکره ایتدی سن کیمسن اول ایتدی
بن حق تعـالینك قوللرندن برقولم ای سـعید اکر غزا وغنیمت
اسـترایسك فالقکه اون بیك کفار خرزی بش بیك مسلمان اسـیرلر یله
فلان موضعه نازل اولمشـلردر اول شخص چون بوسوزی سویلدی
هماندم سـعید بیوردی تاندا ایتـدیلرکه سـلاحی تمام اولانلر امیرایله
کیده لر باقی قلانلری لشـکر کاهده اوله لر پس درت بیك مرد مستعد
امـیرایله روان اولدیلر وسـعید جاسوس کوندروب معلوم ایدندیکه
اول سوارك سوزی واقعه مطـابقدر پس لشـکرینی درت قسم ایدوب
کیجه آخرنده دشمن اردوسنه ایرشـدیلر وهجوم ایدوب انلره قلیج
قودیلرانلردن برقاچی قاچوب خاقانه ایرشدیلر وصورت حالی اکاعرض
ایتدیلر وجمله اهل اسـلام اسیرلری خـلاص اولوب غازیلر غنیمت
فراوانله دونوب لشـکر کاهه کلدیلر وهنوز منزللرنده قرار ایتمامشـلر
ایدیکه اول بوزآتلو ینه سعید قاتنه کلدی سعیدانی کورد کده بشاشت
کوستروب ایتدی ای مرد صالح سن قنده سـنکه بن سنکیچون خوب
بخششلر حاضر لمشمدر اول ایتـدی بنم ایچون احضار اولنـان صله لر

امیرك قاتندن ضایع اولمز لکن شمدیکی حالده سنك خدمتکه کلدیکم انکیچوندر که سنی برغنیمته دخی دلالت ایدم سعید سؤال ایتدیکه اول غنیمت دیدیکك نه مقوله در اول ایتدی شمدی کفار خرز مال فراوانله وجراح ابن عبد اللهك حرمیله دونوب ولایتلرینه کیده یورلر وفلان موضعه ایرشدیلر شمدی اکر انلره آهنك ایدر ایسك وقتیدر سعید کندی سپاهنی جمع ایدوب مخالفلر طرفنه متوجه اولدی چونکه انلره یقین ایرشدی کوردیکه یکرمی بیکه قریب آتلودر واهل اسلام اسیرلردن چوق اسیرلری وار پس سعید وسائر غازیلر تکبیر چکوب کافرلره حمله ایتدیلر واکثرمغولی قتل ایدوب اهل اسلام اسیرلرینی خلاص ایتدیلر وسعید اول اسیرلردن جراحه منتسب ومتعلق اولانلری نوازش ایدوب انلره مال فراوان بغشلدی وخاقانك اوغلی بو قضیه یه مطلع اولدقده جهان باشنه تنك اولوب سعیدك اوزرینه لشکر چکدی سعید دخی بلقان و بردع وسائر تحت تصرفنده اولان ولایتلره اولاقلر کوندروب لشکر استحضارینه فرمانلر کوندردی و بواثناده معهود بوزآتلو ینه چیقه کلوب سعیده سلام و یردی سعید انك سلامنی الوب وافر بشاشتلر کوستردی وسن برمبارك آدم ومیمون قدم برکشیسن سنك قدمك برکتیله اعداء دینه ایکی نوبت ظفر بولدق وسنك ایچون صله لر وجائزه لرنذر واحضار ایتدك نیچون کلوب المادك دیدی اول بوزآتلو کشی ایتدی بن اول صله وجائزه لری ایستدیکم وقت الورم شمدیکی حالده اکر جهاده میلك وغنیمت المغه رغبتك وار ایسه حاضر وآماده اول که خاقانك اوغلی قرق بیك ار ایله سنك اوزریکه توجه ایتمشدر سعید کندی سپاهنه دلدارلق کوستروب جنك عزمیله سوار اولدی وهر ایکی لشکر بر برینه عصر وقتنده ملاقی اولوب جنکه کیردیلر واخشامه دك جنك ایتدیلر مغول طائفه سندن چوق کیمسه لر مقتول وباقیسی منهزم اولوب پریشان اولدقدنصکره سعید دونوب بارکاهنه کلدی علی الصباح مزبور بوزآتلو کشی سعیدك حضورینه کلوب ایتدی ایها الامیر جنکه حاضر وآماده اولکه خاقانك اوغلی پراکنده اولان لشکرینی جمع ایدوب سنك اوزریکه کلوب برایش کورمك قصدنده در ولکن قورقمه که حق تعالینك عون وعنایتی سنکله در چون

ایکی لشکر بربرینه مقابل اولدیلر سعید ایتدی خاقانك اوغلی بواشکردن قنغی برده اولدیغنی ایچکزدن بیلور کیمسه وارمیدر اکا ایتدیلر فلان موضعده که برنیزه اوزره برکله دیکمشلردر خاقانك اوغلی اندەدر سعید سؤال ایتدیکه اول کله کیمك کله سیدر جواب و یردیلرکه جراح ابن عبدالله‌ك کله سیدر سعید (انا لله وانا الیه راجعون) دیوب برقاج دلیرایله اول جانبه متوجه اولدی خاقانك اوغلنه ایریشوب تاجنه برضرب اوردی خاقان اوغلی سراسمه اولوب زمینه دوشدی اتباعندن جمع کثیر کلوب اکا ایرشدیلر آته بندردیلر وآتش محاربه اشتعال بولوب چوق کیمسه لر قلیجدن کچدیلر آخر الامر نسیم نصرت وظفر اهل اسلامك پرچم توغی اوزره اسوب کافرلر معرکه‌دن یوز دوندردیلر وغنیمت تمام اهل اسلام الینه کیروب خمس غنائمی هشام بن عبدالملك ایچون افراز ایتدکدنصکره باقی قلان غنائمی قرق بیك لشکره تقسیم ایدوب هر نفره بیك دینار اصابت ایلدی وچون ابن خاقانك انهزامی خبری شامه ایرشدی سعیدبن عمروی کندی قاتنه دعوت ایدوب آذربایجان وشروان حکومتنی قرنداشی مسلمه یه و یردی مسلمه اول دیاره کیدوب دربنددن کچدی و دشت قپچاق خلقی ایله اول نواحیده محاربه‌لرایدوب کیرودوندی اول ایامده هشامك امراسی مغرب ومشرق ولایتلرنده چوق غزالر ایتدیلر نتکه انلرك تفصیلی کتب مغازیده مسطوردر

﴿ هشام بن عبدالملك نصر بن سیاری ﴾
﴿ والئ خراسان ایتدیکی ذکرو بیان اولنور ﴾

هجرتدن یوز یکرمی بش سنه سنده هشام بن عبد الملك والی خراسان اولان جنیدی منصبندن عزل ایدوب یرینی عاصم بن عبداللهه و یردی وانك سبب عزلی اول ایدیکه یزید بن مهلبك قزی فاضله یی هشامك اذنسز حبالهٔ نکاحه کتوردی وعاصم خراسانه داخل اولدیغی کون جنید وفات ایلدی و برسنه دنصکره عزل رقمی عاصمك ناصیه سنه چکلدی ایالت خراسان اسدبن عبد اللهه ارزانی بیورلدی اسد اول سنه‌ده وفات ایدوب خبر فوتی هشامك مسموعی اولدقده دیار خراسانك احوالنه وقوف تامی اولان عبدالکریم بن سایط ایله مشورت ایدوب ایالت خراسانی

کیمه تفویض ایده‌لمکه اول دیارك مهماتی عهده سندن کله کما ینبغی خروجه قادر اوله دیدی عبدالکریم ایتدی خدیع بن علی الازدیکه برحازم وصاحب رأی کشیدر وکرمانی دیمکله مشهوردر واول کارکار پدردیدی هشام سؤال ایتدیکه اکا نیچون کرمانی دیرلر عبد الکریم ایتدی مهلب بن ابی صفره کرمانی والیسی ایکن متولد اولدیغیچون اکا کرمانی دیرلر هشام ایتدی اول کشی بو کارك لایق دکلدر عبدالکریم خراسانده اولان امراء عرب دن برینك نامنی ذکر ایتدی هشام انی دخی قبول ایتمدی اندنصکره عبدالکریم نصر بن سیاری ذکر ایلدی هشام ایتدی ایشته اول کشی بو کارك لایقیدر عبدالکریم ایتدی اویله‌در لکن نصر بن سیارك خراسانده قوم وقبیله سی قلیلدر هشام ایتدی بوسوز نه سوزدر انك قوم وعشیرتی بنم سایهٔ دولتمدر اندنصکره هشام اول مملکتك ایالتی منشور ینی نصر بن سیارك نامنه یازوب عبد الکریمك الینه و یردی عبد الکریم دخی نصر بن سیاره کوندردی نصر بن سیار عبدالکریمه مژدکانی بیك درهم و یردی ومجموع امرای عرب نصر بن سیاره انقیاد ایدوب دیار خوارزم و بلاد خراسانه مدبر آدملردن برر ضابط کوندردی ونصر بن سیارك تصرفنده اولان ولایتلر معمور وآبادان اولوب تا ابومسلم خروجنه دك نصر اول دیارك والیسی ایدی

﴿ علی مرتضانك نسلندن زید بن علی هشامه مخالفت ایدوب ﴾
﴿ خلقی کندویه بیعته دعوت ایلدیکی ذکر و بیان او لنور ﴾

هجرتدن یوزیکرمی برنجی سنه ده زید بن علی هشامه مخالفت ایدوب خلقی کندی بیعتنه دعوت ایلدی بعض روایاتده کتورمشلردرکه زیدك سبب مخالفتی اول ایدیکه زید مز بورو داود بن عباس ومحمد بن عمر بن علی بن ابی طالب وخالد بن عبدالله القسری بنك زیارتنه کتدیلر خالد انلره توقیر واحترام ایدوب وافر جائزه لر ودلپذیر صله لر و یردی وچون خالد عراق امارتندن معزول اولوب یوسف بن عمرانك مقامنه کلدی هشام بن عبدالملکه نامه یازدیکه خالد زیدن اون بیك درهمه ضیعه‌لر صاتون الوب مبلغ مزبوری زیده تسلیم ایدنصکره ینه اول ضیعه‌لری زیده باغشلمشدر هشام زید ایله داودی دارالخلافته احضار و بوقضیه دن استفسار ایتدکده زید ویانجه اولان رفیقلری یمین ایتدیلرکه خالد بزه شو مقدار جائزه و یرد یکندن

غیری ارامز ده بیع وشراوهبه وقبوله متعلق برصورت واقع اولمادی پس هشام انلرك یمینلرینی تصدیق ایدوب اندی سزشمدیکیحالده عراقه کیدوب یوسف وخالدك حضورنده بوسوزلری سویلمك کرکسز که تا حقیقت حال ظاهر ومنکشف اوله انلر مخالفت ایده میوب مع الکراهه عراقه کتدیلر زیدك اوزرینه برنسنه ثابت اولمیوب یوسفدن انصرافه اذن الدقلرنده نصکره قادسیه یه کلدیلر انلر قادسیه ده ایکن کوفه دن زیده مکتوبلر کلدی مضمونی بوکه کوفه یه کله سن تا زمام خلافت قبضهٔ اقتداریکه ویریله پس زید کوفه یه کتمکه عزیمت ایلدی یارانی کتمه دیو اولقدر که نصیحت ایتدیلر واهل کوفه نك کندی آبا واجدادینه نه نوع معامله لری کچدیکی زیدك معلومی ایکن مفید اولمیوب ینه اهل مکر وغدرك اقوال کاذبه لرینه الدانوب کوفه یه کتمکی مقرر قیلدی بومقامه مناسب خاطره برحکایت کلدی اول حکایت بودر که پادشاه میرزا ابوسعید میرزا سلطانك ایام سلطنتنده خلق عالمده حصبه مرضی پیدا اولوب اول مرضك دفعیچون اطبا شربت ترتیب ایتدیلر اول شربتی ایچن بیچاره لردن بریسی صاغ قالمیوب بوعالمدن کوچدیلر وینه طبیبلر اول ترتیب ایتدکاری شربتك نافع ومفید اولماسنده اصرار اوزره ایدیلر اول عصر علماسندن جناب درایت مآب مولانا محمد شمس الدین که بین الموالی لطف طبعله اشتهار بولمشیدی دائما دیرایدیکه بن اطبانك بونجه خلقی هلاك ایتدکارینه تعجب ایتمزین بنم تعجبم اول کیمسه لره در که حصبه مرضنه مبتلا اولانلردن هیچ برفرد انلرك شربتلرندن جان قورتاره مدیغنی بیلورلر ایکن ینه انلردن علاج طلب ایدوب شربتلرینی ایچرلر وبالجمله چون زید کوفه یه کلدی کوفیلر انك خدمتنه کلوب کتمکه باشلدیلر وخلافت ارث واستحقاقله سنکدر توقف بیورمه بزجمله مز سکا اطاعت مقامنده یزدیدیلر وزید دعوته مشغول اولوب اکثر مورخین قوانجه قرق بیك کشی اکا بیعت ایتدیلر وبوقضیه کوفه والیسی اولان یوسفك سمعنه ایرشدکده زیده خبر کوندردیکه بوشهردن چیقوب کتمك کرکسن زید برنیجه عذر وبهانه یه تمسك ایدوب توقف ایتدکده یوسف اول بابده ابرام والحاح ایدوب زید قادسیه یه کندی کوفه معروفلرندن برطائفه انك آردنجه کتدیلر واکا ملحق اولوب ایتدیلر قرق بیك نفرزکه

سنك يولكده جان و يرمكه هوس ايدهرز و بوديارده اولان شام خلقندن
هيچ باكمز يوقدر (بيت) كسى كه بهر توجان باختن هوس دارد ✻
چه غم زشحنه واندیشه از عسس دارد ✻ شمدیکیحالده سندن التماسمز
اولدر كه قلب قوى وامل فسيحله كوفه يه مراجعت بيورهسن تا دشمنلردن
انتقام الهيز زيد اولقدر كه تعلل ايدوب قورقرمكه عهده وفا ايتيوب
بنى دشمن آغزينه آته سز ديه كوردى انلر ايمان غلاظله عهد ويمانلر بنى
محكم واستوار ايتديلر داود بن على زيده ايتدى اى بنم عمم اوغلى
اهل كوفهنك سوزلرينه مغرور اولمه وانلرك عهدويمانلرينه اعتمادقيلمه
بوجماعت اول قومك اولادلريدر كه على بن ابى طالبه بيوفالقلر ايلديلر
واوغلى امام حسنه بيعت ايتدكلرندنصكره دونوب ارقهسندن رداسنى
چكديلر الديلر وامام حسينك يوزينه قليچ چكديلر كوفيلر ايتديلر داود
سكا حسد ايدر و كندى اهل بيتنى خلافته سندن احق واولى بيلور و بونك
امثالى دخى نيجه كلمات سويلديلر تا زيد انلر ايله همراه اولوب كوفه يه
كتدى داود بن على دخى كوفه يه كتدى چون كوفه شهرينه داخل
اولديلر مسلمة بن كهيل زيده ايتدى سكا يمين و يررمكه سكا بيعت ايدنلر
قاچ كشيدر بكا خبر ويرهسن زيد ايتدى قرق بيك كشى بكا بيعت
ايتمشدر مسلمه ايتدى سنك جد يكه قاچ بيك كشيلر بيعت ايتديلر زيد
ايتدى سكسان بيك كشى مسلمه سؤال ايتديكه انلردن قاچ كشى عهدلرينه
وفا ايتديلر زيد ايتدى اوچيوز كشى مسلمه ينه سؤال ايتديكه جدك
سندن افضلميدر زيد ايتدى بلى افضلدر مسلمه ايتدى جديكك قرنى
يكرك ايدى يوخسه سنك قرنكمى يكر كدر زيد ايتدى جدمك قرنى
يكرك ايدى مسلمه ايتدى پس اول قرن يكرك اولوب جديكه وفا ايتمدكلرندنصكره
سن بونلردن نه اومرسين شمديكيحالده بكا دستور ويرتا بودياردن چيقوب
كيدوب سنك آسيب ومصيبتكى كورميهيم پس زيد اكا دستور ويروب
يمامهيه كتدى و بو اثناده عبد الله بن حسن دخى اكا نصيحت آميز
بر مكتوب كوندردى چون ارادت ازلى انك شهادتنه متعلق اولمشيدى
اول نصيحتلر هيچ فائده ويرمدى و زيد كوفهده خلقى دعوته مشغول
اولوب كاه بكاه قبيله ايچنه واروب دعوت ايدردى تا هجرتدن يوز يكرمى
ايكى سنه سنك هلال محرمى يوز كوستردى زيد كندى خلقنه ايتدى

خروجه حاضر اتیکز وعهدیکزه وفا ایدیکز وبو اثناده سلیمان ابن سراقهٔ باهلی کوفه شهرندن چیقوب حیره ولایتنده یوسف بن عمر قاتنه واروب زیدك احوالندن واهل کوفه‌نك اکا اطاعتله بیعت ایتدکلرندن انی خبردار ایتدی یوسف اول فتنه دفعنه همتنی مقصور ایدوب کوفه‌یه کلدی وسرهنکلردن برجماعته بیوردی تا شهر ایچنده زیدی ارامغه مشغول اولدیلر وبو احوال اثناسنده کوفه معروفلرندن برطائفه زیده بیعت ایدوب ایتدیلر رحمك الله ابو بکر وعمر حقنده نه دیرسین ونه بیوررسین زید ایتدی اول کشیلرك حقنده ایلکدن غیری نسنه سویلمزین وبزدن مقدم کان قوم وقبیله مز دخی دیمدیلر که بز خلافته انلردن احق واولی یز واول ایکی خلیفه بو امر خلافته متصدی اولدقلرنده کتاب خدا وسنت محمد مصطفی ایله عمل ایدوب هیچ کیمسه‌یه ظلم ایتمدیلر شیعیلر دخی ایتدیلر بنی امیه دخی بز کتاب خدا وسنت محمد مصطفی ایله عمل ایده‌رز دیرلر پس بو تقدیرجه انلر دخی سزه ظلم ایتمامش اولورلر زید ایتدی بنی امیه‌نك ابو بکر وعمر رضی الله تعالی عنهمایه هیچ مناسبت ومشابهتلری یوقدر زیرا اول قوم یعنی بنی امیه هم کندی نفسلرینه وهم بزه ظلم ایدرلر بز سزی قرآن حمید وسنت رسول ذی العرش المجیده دعوت ایده‌رز که سنت رسول اللهی احیا ایدوب بدعتلری قالدیره‌یز اکر اجابت ایدرسه‌کز اهل سعادتدن اولورسز والا فلست علیکم بوکیل اول جماعت زیدك بیعتنی نقض ایدوب ایتدیلر بزم امامز جعفر صادقدر سن دکلسن دیدیلر زید انلره خطاب ایدوب ایتدیکه یا قوم رفضتمونی وبو کلامه بناء رافضی اسمی شیعه‌یه اطلاق اولندی وزید کندی اصحابنه امر ایتدیکه یوز یکرمی ایکی سنه‌سنك ماه صفرینك ابتدا کیجه‌سی خروج ایدك وبو خبر یوسفك مسموعی اولدقده کوفه شهرینك صوباشیسی اولان حکم بن صلته بیوردیکه خلقی مسجد اعظمه جمع ایدوب محافظه ایده که تا زیده ملحق اولمیه‌لر حکم امر موجبیله عمل ایدوب سائر سرهنکلر دخی زیدی ارامغه مشغول اولدیلر وزید اول لیلهٔ معهوده‌ده معاویة بن اسحق انصارینك سرایندن برجماعتله چیقوب آتشلر یاقدیلر وکندی شعارلرینی لسانلرینه کتوروب یا منصور امت دیدیلر لکن اهل بیعتك اکثری مسجدده محبوس ایدیلر وچون صباح اولوب زید کندی اتباعنك مقدارنده

احتیاط ایلدی برقوالده اهل بیعتدن بشیوز وبرقوالده ایکیوز اون یدی کشی حاضر بولدی بو معنادن ملول اولوب ایتدی سبحان الله بن دونکی کون نیجه بیك کشی عداتمشیدم انلرك باقیلری قنده کتدی اکا ایتدیلر یاابن رسول الله یوسف لشکری مسجدده حبس وانلری اوزرینه کاوب کتمك طریقنی مسدود اتمشدر زید ایتدی (لاحول ولاقوة الابالله) ظاهردر که اول جمع کثیر یعنی قرق بیك اهل بیعتدن نه مقداری مسجدده اواسه کرکدر یوسف شهرك طشره سنده طوروب کروه کروه سپاهی بربری اردنجه کوندردی تازیدایله قتال ایده لر وهرایکی لشکر بربرینه قاریشوب وافر زمان جنك ایلدیلر یوسفك سپاهندن بریسی دیلدیکه زیدك باشنه برقلیج اوره امانصر بن خزیمه تیز دستلك کوستروب برضربه اول شخصی اياقدن دوشوردی زید صیادلر اواسنه کلوب اول اراده تام السلاح راشکر کوردی وانلرك اوزرینه حمله ایدوب انلردن برجمعی دپه لدی وغیریلری منهزم اولوب قاچدیلر زید صیادلر اواسندن کناسه یه کتدی برکروه انبوه دخی اول موضعده بولدی مبارك باشنی عریان ایدوب برحمله ایله انلرك میانه سنك تفرقه صالدی ویوسف برکوپرو باشنده طوروب برر برر سرهنکارینی زیدك حربنه کوندرر ایدی زید انلری پراکنده وپریشان ایدوب نعره اوروب دیرایدیکه ای کوفه خلقی وعده وفاایدیکز که مددوقیدر بعض بیوفالرانك آوازینی اشیدوب یرلرندن حرکت ایتمزلر ایدی ویوسف وعده ویردیکه هر کیم که زیدك باشنی بکا کتوره بیك درهم ویرم وشامیلر قتله حریص اولوب زیدك اصحابنی اولدیروب واسیر ایدوب یوسفك قاتنه ایلتورلر ایدی وزیدك یارانی قلیل اولمغله اول جناب نصربن خزیمه یه ایتدی کوفه خلقی بکا همان اول معامله یی ایتدیلر که جدم علی ابن ابی طالبه ایتمشلردی نصر ایتدی یاابن رسول الله جانم تنمده اولدجه قلیج اورورم شمدیکی حالده جهد ایتمك کرك که تامسجد قپوسنه واره یز ویارانمزی نصرته دعوت ایده یز زیرا مأمولدر که اول موضعده اولان اصحاب بزم معاونتمزه چیقه لر پس زید نفس نفیسیله حمله ایدوب مسجد قپوسنه کلدی وشامیلردن برجماعت اول موضعده طورمشلرایدی زید یوادن آوازویردیکه اهل کوفه مذلتدن عزته وفقردن غنایه ویولسزلقدن طریق صوابه کلیکز ومیل ایدیکز پس اول کروهدن برجمع قصد ایتدیلر که

مسجدك قپوسنی قیروب طشره چیقه‌لر امامخالفلردن بر کروه مسجدك طامی اوزرینه چیقوب طاش ایله واوق ایله مانع اولوب کیمسه‌یی طشره چیقمغه قومادیلر ومسجد قپوسنده جنك ومحاربه شدت و صعوبت مرتبه‌سنه ایرشدی وزیدك خواص ویاراندن نصربن خزیمه‌یی ومعاویة ابن اسحاق وزیدبن حارثی وانلردن ماعدا اوچیوز یدی کشی‌یی قتل ایتدیلروباشلرینی یوسف قاتنه ایلتدیلروسائر اصحاب واتباعی ضعیف ومجروح اولدیلر وزید ثبات‌قدم کوستروب کاکان جنك ایلدی مخالفلر تیرباران ایدوب اول اوقلرك بریسی زیدك مبارك الننه ایرشوب آتندن زمینه دوشودی انی معرکه دن چیقارو ب شیعه‌دن بریسنك سراینه ایلتدیلر وجراح کتوروب مبارك النندن اوقی چیقاردیلر و معالجه ایتدیلر اماچون قضا وقدر وکیلاری ایده‌جکلرینی ایتمشلر ایدی مفید اولمیوب کوی کنده دیدکاری موضعده جسد همایونی دفن ایتدیلر ویوسف هرچندکه جهدایتدی انك قبرندن نام ونشان بولمیادی عاقبت زیدك مملوکلرینك برینی قتل ایله تهدید وتخویف ایتمکله اول غلام جان خوفی ایله زیدك دفن اولندیغی موضعدن خبر و یردی پس یوسف انك جثه‌سنی قبردن چیقاروب باشنی کسوب هشامه کوندردی وجسدینی کناسه قپوسنده بردار ایتدیردی و زیدك اوغلی یحیی پدرینك واقعه سندنصکره قاچوب خراسانه کتدی وانك بقیهٔ احوالی ذکری محلنده کلسه‌کرکدر ان‌شاءالله واول ایامده نصربن سیاربرقاچ نوبت ماوراءالنهره واروب شرائط غزایه قیام کوستردی

❊ هشام بن عبد الملك شکارکاهده دقایق وحقایق جواب وسؤالدن آکاه اولان بر پیرایله ملاقاتی ذکروبیان اولنور ❊

روایتده کتورمشلردرکه برکون هشام صحاری وبوادیده سیروشکاره مشغول ایکن ناکاه کوردیکه برغبار ظاهر اولدی ملازملرینه سزبونده توقف ایدك دیوب کندیسی برغلامیله اول غبار جانبنه روان اولدی توز یارلدقده بر کاربان کوردیکه روغن زیت و سائر ذخایردن یوکلرینی طونوب کیدرلردی اول جماعته حقارت کوزیله نظرایدوب بومعنادن اندیشه لنمدی (بیت) خاکساران جهانرا بحقارت منکر ❊ توچه دانی که درین کردسواری باشد ❊ اول کاروان خلقنه احتیاط ایدوب ایچلرندن

بر پیر کوردیکه حسن منظر ایله سائرلردن امتیازی وار ایدی او پیردن
سؤال ایتدیکه قنغی یردنسن وموالد ومسقط رأسك قنغی دیاردر پیر مولد
ومنشائی کوفه شهری اولدیغنی خبر ویردکدنصکره ایتدی بو سؤال سنك
نه مصلحتکه یارار که اکر بن اعز قبائل عربدن اولسم سکا نه نفع عائد
اولور واکر اول قومك اخس واذلندن اولسم سکا نه ضرر ایریشور وبر
نسنه که سکا منفعتی ومضرتی اولمیه اندن نیچون سؤال ایدرسین هشام
ایتدی سنك بو سوزکدن معلوم اولدیکه کندو حقیقت حالکدن بکا خبر
ویرمکه حیا وحجاب ایده یورسین چون هشام احول وکریه المنظر
بر کشی ایدی پیرخنده ایدوب ایتدی سنك هیئاتکك کراهت وقباحتندن
استدلال ایله دنائت نسبکه بکا علم حاصل اولدی اما البته بنم کیفیت احوال
ونسبمی بیلك مراد ایدر ایسك بیل وآکاه اولکه بن فلان بن فلانك اقرباسندنم
هشام ایتدی والله المستعان نا مقبول وناپسندیده نسبك وار
ایمش سنك قبیله وعشیرتکدن اولمیان کیمسه لر اول قبیله وعشیرتدن
اولمدقلرینه شکرلر ایتسونلر پیر ایتدی سکا بو طلعت زیبا وبو چشم شهلا
ایله لایق اولان اولدر که خلقك عیوبنه نظر ایتمیه سن باری سویله بیله لم که
سن قنغی قومدن سن حسب ونسبك ندر هشام ایتدی بن قریشدن بر کشی یم
پیر ایتدی خوب قبیله دن ایمشسن لکن اول قبیله نك اکابر واصاغری واعالی
وادانیسی واردرسن اول قبیله نك قنغی بطنندنسن ونه هنر طوتارسین
هشام ایتدی بنی امیه اعیان واشرافنك بریسی یم که شرف وبزرکوارلقده
هیچ کیمسه انلره مساوی ومدانی اولمغه قادر دکلدر پیر چون
بو سوزی ایشتدی بونوبت قهقهه ایله کولوب ایتدی مرحبا یا اخا بنی
امیه نسبکك غایتنی اخفا ایدوب بنی غلطه دوشورمشیدك ایو ایتدك که
بو سوزی سویلدك الحق خوب نسبك وکزیده وممدوح قوم وقبیله لك وعالی
خاندانك وار ایمش حیفا ودریغا یوزلر قره سی مکر ایشتمدکمیکه بنی امیه
ایام جاهلیتده ربابلر ایدی وچون مسلمان اولدیلر حقوق خاندان نبوته
الاوزاتدیلر واول زماند . که سزك رأس رؤساکز اولان بر خمار ایدی
وحالا بر جباردر وسزك قبیله کز فرق معرکه دن ارقه کوستروب هزیمته
یونلمشلردر وکندی مبارزلر بنی بادقنایه ویرمشلردر ویوزلری صو بنی یرلره
دوکمشلردر وآتش انتقامی یالکلندرمقدن عاجز اولمشلردر وذلیلدر

اول جماعت که انلرك سيرت ومذهبنده اوله مردانه لك وشجاعتلری
بوقيلقده دروع ذلك سيد المرسلين صلى الله تعالى عليه وسلم شهادتيله
سزاهل جهنم سز سزك ارلر يكز نسب عارندن يوزه كليرلر وعورتلريكز
خبث طينت وغلبهٔ شهوتدن ايل مواجهه سنه چيقه مز لرعقبه كه يوم
بدرده كفارك صاحب علمی ايدی سزه منتسبدر وهند كه جميع عيوبله
متصف ايدی سزه متعلقدر وصخر بن حرب يعنی ابی سفيا نكه
ايام جاهليتده هم خاروهم بيطارايدی بعده فی الجمله احوالندن اكا ترقی
الويردی نيجه نوبت محمد مصطفی صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك
جنكنه لشكرچكدی اندنصكره كه بنی اميه حوزهٔ اسلامده انتظام بولوب
حسن اعتقاده موفق اولديلر حضرت رسالت پناه صلى الله تعالى عليه
وسلم يدی کره معاويه يه علی سرنك رأس ورئيسكز ومقتدا و پيشوا كزدر
ديمشيكن معاويه انك ابن عمی و وصيسی علی مرتضی ايله جنك ايتدی
وزيادكبی مجهول النسبی كندی نسبنه الحاق ايدوب قرنداشمدر ديدی
وذات القائد كه انك منكوحه سی ايدی طلاق و يروب ينه حبالهٔ نكاحه
كتوردی و چون دولتی آخره ايرشدی اوغلی يزيدی ولی عهد ايدوب
سنن سنيهٔ محمد المصطفاىی صلى الله تعالى عليه وسلم ابطال والغا ايتديردی
وهرسنتك يرينه بر بدعت قوردردی وامام حسين بن علينك قاتلنی دوكه
مرخص ومسلط قيلدی وعقبة بن ابی معيط كه محمد رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم انك نسبنی قريشدن نفی ايتمشيدی انی كندی نسبنه
ادخال ايدوب كندی اقرباسندن اكا عورت و يردی ايشته بونجلين
برشخص سرنك ممدوح ومقبولكزدر وانك اوغلی كه وليددر كوفه ده
خرابجوب مست ولايعقل اولوب صلوة صبح امامته قيام ايتدكده ايكی
ركعت نماز يرينه درت ركعت نماز قيلوب بوكون نشاطم واردر ديلرسه كز
برقاج ركعت دخی قيلويريم ديدی وحق جل وعلا قرآن مجيدده اكا
فاسق ديدی تكلم بيورر (افمن كان مؤمنا كمن كان فاسقا لايستوون)
ايشته اول مقوله شخص سرنك مرضی وممدوحكز درو بنی اميه دن
عبدالملك كه انك ندماسنك افضلی وامراسنك اعدلی حجاج ايدی
سرنك اولوكز وسيدكز ايدی واول جماعت خائنين وغدار ينكه پيغمبرك
عمه سی اولادنی قتل ايدوب بيت كعبه يی منجنيق طاشلری ايله تخريب

ایتمشلردرسرنك اعوان وانصار یکزایدی سرنك اولیکز بد کرداروا و سطکز طراروا خر کز غدارردر چون پیرمرد بورنار یخ ابن اعثم کوفیده تفصیلی مذکوراولدیغی اوزره بونك امثالی کلمات تقریرندن فارغ اولدی هشام ابن عبدالملك حیران قالوب نه دیجکنی بیلمـی مغموم ومهموم اولدیغی حالده عنانی سپاهی جانبنه دونده روب غلامنه ایتدی بو پیرېزه نه ایش ایتدی کو ردکمی وانك کلماتنی حفظ ایدوب تقریرایده بیلورمیسك غلام ایتدی یاامیرالمؤمنین خداحقیچون بن بو سوزلردن برنو عله متحیر ومدهوش اولمشمدرکه کندی و جودیمی فراموش ایدوب اول سویلدیکی مهملاتدن خاطرمده برحرف طوته مدم و برقاج دفعه قصد ایتدمکه قلیج چکوب بویننی اورهم چون امیراشارت بیورمدی بندخی مسامحه ایتدم زهی جاسر قوجه جق وشحیح وقبیح کیمسه جك ایمش دیدی هشام ایتدی اکر بونك خلافنی دیدك بو ینکی اورر ایدم اکرخاطرکده اول سوزلردن برنسنه قالدیسه زنهـار بر کیمسه یه افشـاایتمیه سن والاعرضهٔ تلف اولورسون چون هشام ملازملری قاتنه کلدکـده ایتدیکه شوشکلده وشوهیئتده فلان موضعده برقوجه واردر واریکز انی حضوریمه کتوریکز اول جماعت اول صحرا و بیابانده اول پیری جست وجو ایتـدیلر بو لیمادیلر غالبا هشام بن عبد الملك اول پیرك قاتنـدن دونوب کتدکده پیرانك پادشاه اولدیغنی فهم ایدوب بنم طابمه آدملر کوندروب بکابرمضرت ایرشدیرور ملاحظه سیله علی التعجیل براوغورن بوله صاپوب ناپدید اولدی وهشام دائمـا اول اندیشه ده ایدیکه اول شخصی اله کتوره واول پیری اولوقتده طوتمیوب تأخیر وتسـویف ایتدیکنه تحسر وتأسـف چکردی هشامك غلامی ایدر بن اول پیرك کلماتنی من اولها الی آخرها خاطرمده طوتدم ولکن مصلحت وقت اقتضاسیله انکارایتمشیدم تاهشـام قیدحیاتده اولدقجه بو اسراری اظهار ایتمدم

﴿ هشام بن عبـد الملك وفاتی وانك ﴾
﴿ بعض سـیرتلری ذکرو بیان اولنور ﴾

هجرتدن یوز یکرمی بش سنه سـنده هشام بن عبد الملك جانی قابض الارواحه تسلیم ایلدی مروج الذهب صاحبی قولنجه انك مدت سلطنتی اون طقوز یل طقوز آی واون کون ایدی و بخل بی نهایت انك اوزرینه

مستولی اولمشیدی عفان بن شبه دن روایت ایدرلر که ایتدی هشام بنی خراسانه کوندرد یکی وقتده ارقه سنده بر کورکی وارایدی واول بکاوصیته و بعض امورنی بکا تنبیهه مشغول ایدی و بن انك اول کیدیکی کورکه کوزد یکمشیدم بندن سؤال ایتدیکه بنم کورکه نیچون چوق باقدك بن ایتدم اکا باقدمکه بوجامه عجبا امیر المؤمنینك لباس خلافتله تلبس ایتمزدن مقدم کیدیکی لباسمیدر یوخسه غیری لباسمیدر اول ایتدی مقدم کیدیکم اباسلردندر (ایدرلر که برکون هشام کندی بستانلرندن بر بستانه کلدی وانك ملازمتنده اولان ندیملرندن برجماعت اول بستانك میوه لرندن یمکه باشلدیلرو برلحظه دنصکره دیدیلرکه حق تعالی بو بستانك میوه سنه برکت و یرسون هشام ایتدی میوه قالمدقدنصکرا ئر برکت نره دن کلور اندنصکره باغبانی طلب ایدوب ایتدی اشجار مثمره یی قلع ایدوب یرلرینه زیتون اغاجلری غرس ایتدیردیکه انك میوه سنی کیمسه یمکه قادراولمیه عبدالله بن علی بن عبدالله بن عباس ایدر بنی امیه نك دفاتر ودواینی جمع ایدوب احتیاط ایتدم هشام بن عبد الملك دفترندن غیری سلطان ورعیته اصلح وانفع بردفتر بولمادم وابو جعفر منصور عباسی امور مملکتده هشامه متابعت ایدوب انك سلوکنی مستحسن عد ایدر ایدی وایدرلرکه درت بیك آت هشامك طوبله سنده یرایدی ومدت حیاتی اللی بش ییل اولمش ایدی

﴿ برقاج کلمه دنصکره ولید بن عبد الملك سلطنتی ذکرو بیان اولنور ﴾

ولیدك هشام بن عبد الملك قاتنده تمام عز واحترامی وارایدی اول زمانه دك که ولید شرب خمر وارتکاب تلذذات جسمانی بنیادینی اوردی وهجرتدن یوز یکرمی التی سنه سنده هشام انی امیرالحاج نصب ایتدی وولید اول سفرده کلاب صیدی صندوقلره قویوب دوه لره یوکلدوب کندیله بیله کوتوردی وقطار قطار شراب طواولری و بر بیوك خیمه سی وارایدی وعزیمتی انك اوزرینه ایدی که اول خیمه یی حرم طامی اوزره قوروب اول خیمه ایچنده مغنیه جاریه لر ایله شراب ایچه نواب اکا مانع اولوب بومعنی رسوالق و بدناملقدر دیدیلر وانك دین بابنده تهاونی واسطه سیله هشام دیلدیکه ولی عهدلکدن انی خلع ایدوب کندی اوغلی مسلمه یی ولی عهد قیله ولید بوسوزی ایشیدوب اباوامتناع ایلدی

لاجرم چون شرب خمر وطلب لذاته مبالغه کوستردی هشام ایتدی
خدا حقیچون بنم معلومم دکلدر که ولید مسلمانمیدر کافر میدر زیرا
منکراتدن برمنکر یوقدر که ولیداندن اجتناب ایده ولید اول اثناده
هشامه مکتوب یازوب ایتدی (شعر) ایها السائل عن دیننا * نحن علی
دین ابی شاکر * وهشامک اوغلی مسلمه نک کنیتی ابی شاکر ایدی هشام
بو سوزدن اوغلی مسلمه یه غضب ایدوب ایتدی اکرسن شراب ایچمیدک
ولید بزه بو کنایه یی ایتمزایدی و بالجمله هشامک ولیددن رنجش خاطری
برمرتبه یه ایردیکه انی دمشقدن سوروب چیقاردی ولید کندو کاتبی
عیاضی دمشقده مصالح ومهماتی اوزرینه قویوب کندوسی اردن
ناحیه سنده اقامت ایلدی وهشامک ولیددن خاطر مانده لکی کوندن کونه
زیاده اولوب بیت المالدن ولیدک مصارف واخراجاتنه تعیین ایتدیکی
مبلغی قطع ایدوب عیاضی زندانه قودی وانک متعلقاتنه انواع ایذا
واضرار ایرشدیردی ایدرلرکه برکونک صباحی وقتنده که اول کون ولیده
هشامک خبر موتی کله جک ایدی ولید کندو ندیملرندن زبیر بن منذره
ایتدی هرکز دونکی کیجه کبی بنم اوزریمه برکیجه کچمدی زیرا اویانقلغم
حالنده هشام جهتندن بکا خیالات غریبه یوز کوستررایدی چون خوابه
واردم واقعه مده برصورت غریبه کوردم شمدیکی حالده قالق سنکله بو صحرا
وبیابانی سیر ایده لم چون ولید وزبیر خانه دن چیقوب برمقدار مسافه قطع
ایتدیلر ایراقدن برجماعت پیدا اولدی ولید زبیره ایتدی بو جماعت هشامک
رسوللری بدر انلردن بکا بر خبر کتورر اول قوم چون یقین ایرشدیلر آتلرندن
زمینه ایندیلر انلرک میانندن ایکی کشی ایلرو کلوب ولیده خلافتله سلام
ویردیلر ولید ایتدی صانورم هشام وفات ایتدی انلر ایتدیلر بلی وفات
ایتدی ولید کاتبی عیاضک احوالندن سؤال ایتدی انلر ایتدیلر عیاض
هشامک وقت نزعنه دک زندانده محبوس ایدی هشامک حالت نزعنده زنداندن
چیقوب خزینه لری مهرلدی اندن نصکره هشامه برمقدار افاقت
ال ویردی برنسنه طلب ایلدی اجابت ایتمدیلر هشام ایتدی انا لله بز شمدی
بیلدک که ولیدک خزینه داری ایمشز وهمان اول ساعت وفات ایلدی خزانه دن
کفن اخراج ایده لم دیدیلر میسر اولمادی تا هشامک غالب نام برغلامی
برکفن تدارک ایدوب انکله تکفین ایتدیلر (فاعتبروا یا اولی الابصار) چون

ولید سریر حکومته جلوس ایتدی عباس بن عبدالملکه بیوردی تا رصافه یه واروب هشامك متروکاتنی ضبط ایده هشامك اوغللرینك مالللرندن بولدیغی الهامامسلمة بن هشامك مالنه تعرض ایتمیه ولید انکیچون مسلمه نك جانبنه رعایت ایتدیکه مسلمه پدری هشامك ایام سلطنتنده ولیدك متعلقات ومنسوباتنه رعایتدن خالی اولمازدی پس عباس رصافه یه واروب فرمان موجبیله عمل ایلدی (روایتده کتورمشلردرکه ولید هشامك اصحابنی رنجیده ایدردی وانلرك تضییق معاش وتکدیر احواللرینه سعی ایدردی برکون هشامك خدامندن بریسی انك قبری اوزرینه کلوب ایتدی یاامیرالمؤمنین اکر ولیدك بزه ایتدیکی بدمعاشلغی کوریدك بزه مرحمت ایدردك اول اراده برشخص حاضر ایدی اکا ایتدی ای فلان اکر هشامه نه معامله ایدرلر کوریدك سن هشامه مرحمت ایدوب بیلور ایدك که سنك ایچون برنعمت واردرکه انك شکری کیمسه نك مقدوری دکلدر ایدرلر که ولید ایام حکومتنده امر ایتدی تا شامك ولایتنك اعمالرینی وعریانلرینی دفتر ایدوب انلر ایچون وظیفه تعیین ایلدی واول جماعتدن هر برینه برخادم ویردیلر وعریانلره جامه کیدردیلر ومسحقلره کسوه‌لر ویروب مریضلره طبیب کوندردیلر ولشکرینك وظایفنه ترفیلر ویردی وارباب حاجاتك مسؤلاتنی مبذول طوتدیلر

یحیی بن زید بن علی بن الحسینك رضی الله عنه مقتول اولدیغی ذکر و بیان اولنور

یحیی بن زید پدری مقتول اولدقده خراسانه کیدوب بلخ ولایتنده شیعه‌دن بری که انك نامنه جریش دیرلر ایدی انی خانه سنده پنهان ایلدی وچون هشام وفات ایدوب ولید حاکم اولدی عراق حاکمی اولان یوسف ابن عمر نصر بن سیاره مکتوب یازدیکه یحیایی اخذ ایدوب عراقه کوندره نصر تفتیش وتحقیقدنصکره جریشی طوتوب تکلیف ایتدیکه یحیایی اکا تسلیم ایده جریش انکار ایلدی نصر بیوردی تا اکا التیوز تازیانه اوردیلر جریش یمین ایتدیکه اکر بکا یك قلیج اورسه‌لر یحیی بنم زیر قدممده اولسه برقدم آدمیی آنممام جریشك قریش نامنده براوغلی وار ایدی چون بیلدیکه پدری اشکنجه التنده اولسه کرکدر ایلرو واروب ایتدی بو پیر وناتوان اندن ال چکیکز بن سزه یحیایی تسلیم ایده‌یم پس قریش یحیانك مکاننه دلالت ایتمکله نصر یحیایی طوتوب حبس ایدوب

ولیده عرض ایتدی ولیددن دخی نصر بن سیاره خبر کلدیکه یحیانک جسدن اطلاق ایدوب رنجیده ایتمیه سن پس نصر بن سیار یحیایه ایکی بیک دینار ویروب ایتدی کرکدرکه خراسان مملکتندن طشره چیقوب کیده سن یحیی مرودن سرخسه وسرخسدن نیسابوره واروب اول حدودده بازرکانلردن برکروهه راست کلوب انلره ایتدی بزم دوابه احتیاجمز واردر وقتی کلدکده بهاسنی تسلیم ایده رز دیوانلرک حیوانلرینی اخذ ایلدی والی نیسابور اولان عمر بن فهر نصر بن سیاره خبر کوندردیکه یحیی بو ولایته کلوب بو نجلین امره اقدام ایلدی نصر اکا خبر کوندردیکه بن یحیایه دیمشیدمکه خراسان مملکتنده طورمیه اکر چیقار کیدر ایسه فبها والا انکله محاربه ایت پس عمر سوار و پیاده دن بر لشکر جمع ایدوب یحیانک اوزرینه کتدی چون بر برلرینه یقین کلدیلر یحیی عمره ایتدی بز بو مملکتده سزکله جنک ایتمکه کلمدک یولمزه کیده یورز عمر مغرورلق ایدوب انی طوتمغه فرمان ایلدی یحیانک یارانی یتمش کشی ایدیلر تیروکمانه ال اوروب عمری قتل ایتدیلر یحیی بو واقعه نک حدوثندنصکره کندو اصحابنه خطاب ایتدی بزم نیتمز عراقه کتمک ایدی وچون بویله بر وقعه ظهور ایتدی بزم اول طرفه کتمز مشکل کورینور سزنه معقول کورورسز قنغی طرفه کیده لم دیدی پس استشاره واستخاره دنصکره جرجان جانبنه متوجه اولدیلر وانک ملازملرینک عددی سکز یوزه ارشمشیدی نصر بن سیار بو صورتدن خبردار اولوب عنان عزیمتی جرجان جانبنه منعطف قیلدی مسلم بن اجر بی ایکی بیک ارایله مقدمهٔ لشکر ایدوب ارسال ایلدی واول ایکی فریقک ملاقاتی جرجان حوالیسنده واقع اولدی قوشلق وقتندن ظهر وقتنه دک کشش وکوشش کوستردیلر یحیی ویارانی مسلمدن ظهر نمازی قیلماغه رخصت طلب ایدوب نمازدنصکره بنه صف چکوب مسلمک سپاهندن برخلقی قتل ایتدیلر مسلم اصحاب قبضه یه بوردی تاانلرک اوزرینه تیرباران ایتدیلر یحیانک اکثر لشکری مقتول اولوب عاقبت براوق دخی اول جنابک مقتلنه اصابت ایدوب مسلم انک مبارک باشنی بدندن جدا ایدوب نصر بن سیار قاتنه کوندردی ومسلم یحیانک جسدینی ویاراندن ابو الفضل وابراهیم نام ایکی کشیلری دخی نصر بن سیارک امری ایله جرجانده بردار ایلدی بعده ابو مسلم ظهور ایدوب خراسان

ولايتلرينه تسلط ايتدكده انلرى داردن ايندروب اول اراده دفن ايتديلر

﴿ ايام دولت وليدده نصر بن سيارك مآل حالى بيان اولنور ﴾

چون وليد بن يزيد حاكم اولدى حكومت مملكت خراسانى وعراقى نصردن خلع ايدوب عراق حاكمى اولان يوسف بن عمره ويردى زيرا من بعد يوسف چوق زمان ايديكه حكومت مملكت خراسان ارزوسنده ايدى ومقدما وليده عرض ايتمشيديكه امير المؤمنين نصر بن سيارك منصبنى بكا تسليم بيوررسه خزينهٔ عامره يه شوقدره مبلغ كوندريرم ديمشيدى وليد يوسفك ملتمسنى قبول ايدوب ممالك عراق وخراسانى اكا توجيه ايلدى پس يوسف نصر بن سياره مكتوب كوندرديكه عراقه متوجه اولوب بو يقينلرده النه كيرن اموال ونفايس وتنسوقاتى كندويه تسليم ايده وليد دخى نصر بن سياره فرمان كوندرديكى نصر بن سيار خراسانده بولنان برابط وطنابير وانواع سازلردن والتون ابريقلردن وآلات مجالس عيش وطربدن وقيمتلى قاطرلردن وبو كرك آتلردن ممكن اولانى الوب شامه كتوره وخراسان ولايتنك بعض اكابرى دخى بيله كلهلر وچون نصر بن سيار عن قريب ولايت شامده برفتنهٔ عظيم ظهوره كلهجكنى منجملردن ايشتمشدى اكابناء شامه كتمكى مكروه طوتوب تعلل كوستردى ويوسفك رسوللرى نصر بن سياره امره امتثال ايدوب شام جانبنه استعجالى ايچون ابرام والحاح ايدرلردى نصر انلره ذى قيمت هديهلر وجائزهلر ويروب تسكين ايدردى وچون تعلل وتوقفى حداعتدالدن كچدى بالضروره مرو شهرندن طشره چيقوب شامه كيدر صورتنده اياق سور ييوب كونده برفرسنك يول يورر ايدى تابيهقه ارشدى واول موضعده وليدك مقتول اولوب يوسفك عراقدن فرارى خبرلرى كلدى پس بيله سنجه اولان مباشرلرك عطيه واحسانله خاطرلرينى خوش ايدوب كنديسى دونوب مروه كتدى

﴿ وليدك مقتول اولديغى وسبب قتلى اولان امور ذكر وبيان اولنور ﴾

هجرتدن يوز يكرمى التى سنه سنده وليدى قتل ايتديلر وانك اسباب قتلندن بريسى بو ايديكه عيش وطربه زياده حريص اولوب شرابى چوق ايچردى وانهدام قواعد شرع شريفه سعى ايدردى وبومعنى اهل اسلامه كران كلوب انك عداوتنه بيل باغلديلر (وبريسى دخى

اول ایدیکه کندی عمی اوغلی سلیمان بن هشامه یوز تازیانه اوروب
وصاچ وصقالنی تراش ایدوب انی زندانه کوندرمشیدی تا ولیدك قتلی
زماننه دك زندانده محبوس ایدی وانك ایام دولتنده هشامك اولادی
وولید بن عبد الملك اولادی منکوب ومغلوك اولمشلر ایدی پس انی کفر
وزندقه یه منسوب ایتدیلر وخالد بن عبد الله القشیری بی یوسف بن
عمره تسلیم ایدوب اقبح وجوهله انی قتل ایتدردیکی ایچون اکثر امراء
شام ولیددن آزرده خاطر اولمشلردی (القصه اسباب نکبت بر برینه
منضم اولمغله بعض اعیان واشراف اظهار زهد وعبادت ایدن
یزید بن ولید بن عبد الملك قاتنه کاوب ولیدی خلع وسکا بیعت ایدرز
دیدیلر یزید قرنداشی عباسله بوبابده مشورت ایتدکده عباس
انی منع ایلدی یزید ممنوع اولمیوب کندی سراینده خلقدن بیعت المغه
مشغول اولدی وبو خبر اول زمانده ارمنیه حاکمی اولان مروانه
ایرشدکده سعید بن عبدالملکه مکتوب کوندروب ایتدی یزید شویله
شویله ایدر ایمش لایق اولان اولدر که انی وانك اهل بیتنی واتباعنی
بوکارك وخامتندن تحذیر ایده سن سعید اول مکتوبی عباسه کوندردی
پس عباس برادری یزید قاتنه واروب ایتدی بوفتنه‌دن ال چك
زیرا قورقرمکه بنی امیه بوواقعه ده متفق اولوب سنك هلاککی
قصد ایدرلر وچون هوس سلطنت یزیدك ضمیرینه مستولی اولمشیدی
برادری عباسك سوزینه التفات ایتمیوب بر کیجه دمشق شهرینه کلدی
واول وقتلرده ولید واکثر اعیان طاعون کثرتندن طشره کتمشلر ایدی
ولیدی وولید جانبندن خلافتله دمشق حاکمی اولان عبد الملك بن محمد
ابن حجاج طاعون قورقوسندن شهرك طشره سنده اقامت ایتمشیدی
وبالجمله چون یزید دمشقه داخل اولدی همان اول کیجه خلق
مجتمع اولوب ولیده مخالفت سنجاغنی قالدیروب بیت الماله تصرف
ایتدیلر وعبد الملکی طوتمغه برقاج آدملر کوندردیلر عبد الملك برساعت
مقداری مخالفت ومنازعت وادیسنده اولوب آخر الامر امانله سراینده‌ن
طشره چیقدی ایرتسی کون یزید لشکرینی جمع ایدوب ولید اوزرینه
متوجه اولدی چون بو خبر ولیده ایرشدی مخبر اولوب مشورت
ایتدکده خالد بن یزید بن معاویه ایتدی حمصه کیدلمك کرکدر که

قلعه‌سی مستحکمدر وذخیره‌سی بولدر عبد الله بن سعید بن العاص
ایتدی خلیفه‌یه لایق دکلدرکه لشکرینی واهل بیتنی قویوب آخر
یره کیده شمدیکیحالده مصلحت اولدرکه جنك ایده‌یز وامید وارزکه
اعدایه ظفر بولایز و بورأی اوزرینه اتفاق ایدوب اسباب قتال تدارکنه
مشغول اولدیلر و یزید بن عمر بن عبد العزیزی مقدمهٔ لشکر ایتدی
ملخص کلام اولدرکه هرایکی فریق اراسنده محاربات واقع اولدی
عاقبت ولید قاچوب کندی سراینده تحصن ایدوب سرای قپولرینی
قپادی وابن عبد العزیز محاصره‌یه مشغول اولدی ولید دیوار اردنه
کلوب بر نعره اوردیکه سزك ایچیکزده هیچ برحسیب ونسیب کشی
وارمیدرکه انکله سوز سویلشه‌یز یزید بن عنبة السکسکی ایلرو کلوب
ایتدی سویلیه جککی سویله ولید ایتدی یا اخا السکاسك بن سزك
مرسوماتکزی زیاده قیلدم وسزك فقراکزك مطایاسنی اصناف
عطایا ایله کرانبار ایتدم وسزك اعمالریکزه وعریانلریکزه خادملر
باغشلدم شمدیکیحالده بیلمزین بودکلو مخاصمته سبب ندر ابن عتبه
ایتدی بزم سنکله جنکمز نفسانیت جهتندن دکلدر بلکه انکیچوندرکه
محرماتی حلال ایتدك وخدای تعالینك اوامرینی سهل طوتدك
وشربعتك استخفافنه همت حواله قیلدك ولید ایتدی بوسوزلر خلاف
واقعدر زیرا کارخانهٔ الهی اندن محکمدرکه بن اکا دخل ایتمکه قادراولم
وچون ولیدك معلومی اولدیکه بو ایش صعوبتدن خالی دکلدر
کیرودونوب خانه سنه کلدی ومصحفی اوکنه قویوب اوقودی وایتدی
بنم بوکونم بعینه عثمانك قتلی کونیدر و بواثناده لشکریلر
قصرك طامی اوزرینه چیقوب ولیدی طوتدیلر وباشنی بدنندن
جدا ایدوب یزید قاتنه کتوردیلر یزید سجدهٔ شکرایدوب حمد الهی‌یی
تقدیمه ایرشدیری وامر ایتدی تا انك باشنی نیزه‌یه دیکوب دمشقك
اطرافنده کزدردیلر یزیدك خواصندن بریسی اکا ایتدی بوسنك
عمك اوغلیدر اکرسن اکا بویله استخفاف ایدرایسك بنی امیه سکا عداوت
ایدرلر یزید بوسوزدن اعراض ایدوب کندی رأیی اوزره عمل ایلدی

وولیدك زمان سلطنتی بر یل واوچ آی ایدی ومدت حیاتی اوتوز سکز یل ایدی

ولیدك بعض سیرتلری بیان اولنور

ولید ظرافت وسخاوت وشجاعتله سائر جوانان بنی امیه دن امتیاز بولمشیدی ولهو وشرب خمر واستماع اغانی یه مولع وحریص ایدی وشیوهٔ هزل وشرب خمرده ید بیضا کوسترمشدر وشعراء عربك اکثری انك شعرینه تبعیت ایتمشلردر خصوصا ابو نواسکه تمام معانی رجزیاتی اندن المشدر وانك سوزلرندندر که ایتدی غنا وسروده میل ومحبت شهوتی آرتورر اما مروتی نقصان ایدر وشراب نیجه مسکرایسه غنا دخی انجلاین مسکردر اکراکا حرص وولعدن چاره بولمزسه باری عورتلری اندن منع ایدیکز وبونجه عبوبله بیله سرود وتغنی بنم قائمده الذالذائذ دروبن اکا مشتاقم تشنه نك صویه محتاج اولدیغی کبی سوزك طوغروسی بودر طوغرودن تجاوز ایتمك اولماز ایدرلرکه شعرادن بریسی خلافت تهنیه سنده وایده برقصیده سویلدی ولید بیوردی تا ابیاتنی صایوب هر بیته بیکردرهم ویردی واول قصیده اللی بیت ایدی وایددن صوردیلرکه اشیاء لذیذه دن قنغی شیئه مائلسن اول ایتدی ماهتاب کیجه ده یارانه حکایت سویلمکه مائلم ویغمورلی کونده احبابله شراب ایچمکه مائلم دیدی برکون ولید مصحف آچوب صحیفهٔ یمنانك اول سطورنده بوآیتی کوردی (وخاب کل جبار عنید) پس مصحفی اندن آتوب اللرینی اوبلوقلری اوزره قویوب ایتدی (شعر) اتوعد کل جبار عنید ❋ فهذا ذاك جبار عنید ❋ اذا ماجئت ربك یوم حشر ❋ فقل یارب حرقنی الولید ❋ وبعضیلر ایتدیلر بوایکی بیتی دخی ولید رسوله نسبت سویلدی (شعر) ویلعب بالخلافة هاشمی ❋ بلاحق اباولا کتاب ❋ فقل لله یمنعنی طعامی وقل لله یمنعنی شرابی ❋ بوبیتلری سویلدکدنصکره همان برقاچ کون ایچنده مقتول اولدی وبعضیلر دیدیلرکه بوسوزلر ولیده مفتریات جمله سندن اوله وبو دعوایی مؤیددر بو حکایتکه برکون مهدی مجلسنده ولید ذکر اولندی مهدی ایتدی ولید زندیق ایدی واول مجلسده بولنان فقیه ابو العلاء ایتدی یا امیر المؤمنین

حق تعالی اندن عادل کدر که محمد رسول اللهك مقامنه یزیدی اوطوردوب امت محمدك زمام حل وعقد اموری انك کف کفایت واختیارینه ویره ولیدك مجلسنده اولان کیمسه‌لردن بکا خبر ایرشدیکه وقت نماز ایرشدکده ولید مجلس لهو وشربدن قالقرایدی وپاك وبیاض اثوابلر کیوب نمازی قیلردی اندنصکره ینه مقدمکی جامه‌لری کیوب مجلس عشرتنه اوتورر ایدی وبونجلین کیمسه حقنده خدایه ایمانی یوغیدی دیمك اولماز مهدی انی تحسین ایدوب بارك الله علیك یا اباالعلاء دیدی

یزید بن ولیدك سلطنتی ذکر و بیان اولنور

هجرتدن یوز یکرمی التی سنه سنده یزید بن ولیده بیعت ایتدیلر واکا انکیچون یزید ناقص دیدیلرکه ولیدك ارزاق سپاهده زیاده ایتدیکنی نقص ایلدی چون یزید ولیدی قتل ایتدی اثناء خطبه‌ده انی الحاد وسوء اعتقاده منسوب ایدوب ایتدی بن سزك بیت المالکزده زیاده ونقصانله تصرف وبورادن اخریره نقل انسم کرکدر قپومی کیمسه‌نك یوزینه مسدود قیلمسم کرکدر وماه بماه سزك علوفه وارزاقکزی ویرسم کرکدر اکر بودیدیکم سوزلرده وفا ایدرسم (فعلیکم بالسمع والطاعة والافعلیکم بخلعی) وانك حکومتی زماننده امور ملك مختل اولوب مملکتك جوانب واطرافنده فتنه‌لر پیدا اولدی اول جمله‌دن بریسی بودرکه دیار عمانده ولیدك فرمانیله سلیمان بن هشام بن عبد الملك محبوس ایدی حبسدن خلاص اولوب خروج ایتدی وبریسی دخی اولدرکه اهل حمص ولیدك مقتول اولدیغنی استماع ایدوب حصار قپولرینی قپایوب تعزیه‌یه مشغول اولدیلر وانك قتلنه عباس بن علینك سعی ایتمك اوزره استماع ایتملریله عباسك اول دیارده اولان سراینی یقدیلر وانك متعلقاتنی اخذ ایدوب فلسطین خلقی دخی عامللری اوزره خروج ایتدیلر واهل یمنله والی شام ارالرنده برنزاع واقع اولوب عاقبتی محاربه‌یه منجر اولدی ویزید امارت خراسان وعراقی منصور بن جمهوره ویردی منصور خراسانك ضبطنه عامللر کوندردکده نصر بن سیار مقام مخالفتده اولوب منصورك عامللرینه مداخله ایتدرمدی وبواثناده یزید عراقدن منصوری عزل وشامه کتوروب اول مملکتك امارتنی عبد الله بن عمر بن عبد العزیزه تفویض بیوردی

﴿ بكير بن ماهانك خراسانده خلقی خفية عباسيلرك بيعتنه دعوت ايتديكی ويزيدك وفاتی بيـان اولنور ﴾

هجرتدن يوز يكرمی التی سنه سنده بكير بن ماهان كه عبـاسيانك داعيلرينك ريسی ابراهيم كه خراسـانه كلوب چوق خلق اكا بيعت ايتديلر واهل بيعت اكا وافر مال ويروب امام ابراهيم بن محمد قاتنه كوندرديلر وبو سـالده يزيد بن وليد خسته اولوب قرنداشی ابراهيمی واندنصكره عبد العزيز ابن حجـاج بن عبدالملكی ولی عهد قيلدی ويزيد سنهٔ مذكوره ذی الحجه سنك يكرمنجی كونی وفات ايتدی زمان سلطنتی التی آيه قريب ومدت عمری اوتوز يدی ييل ايدی آخر نفسنده لساننده جاری اولان كلمه بو ايدی (واحسرتاه واسفاه) وانك اناسی ماه آفريد بنت فيروز بن يزدجرد بن شهريار ايدی ويزيد كاهی ديرايديكه انا ابن كسری وابن مروان وجدی قيصر وجدی الآخر خاقان زيرا فيروز بن يزد جردك اناسی شيرويه ايدی وشيرويه نك اناسی قصيرك قزی ايدی و خسرو پرويزك اناسی خاقانك قزی ايدی

﴿ ابراهيم بن وليد بن عبدالملكك خلافتی ذكر اولنور ﴾

يزيدك وفاتندنصكره اهل دمشق قرنداشی ابراهيمه بيعت ايتـديلر اما خلافتی تمكين واستقـامت بولـادی اهل شـام اكا كاه خلافتله سلام ويررلردی و كاه امارتله وكاه ايكيسنی دخی ذكر ايتمزلردی هجرتدن يوز يكرمی يدی سنه سنده مروان شـامه كلوب ابراهيمی خلافتدن خلع ايلدی بواجـمالك تفصيلی بودر كه مروان وليدك قتلنه راضی دكل ايدی واول مقتول اولدقدنصكره يزيد مروانه مكتوب يازديكه قرار سـابق اوزره مروان ارمنيه حاكمی اوله وچون يزيدك خسته لغی خبری مروانك سمعنه ايرشدی مروان جزيره ولايتنی تصرف ايلدی و يزيدك فوتندنصكره ارمنيه وجزيره ولايتلرينك لشكرينی جمع ايدوب شـامه متوجه اولدی وچون قنسرين شهرينه ايرشدی عظمـاء امراء بنی اميه دن يزيد بن عمرو بن هبيره اكا متـابعت ايدوب اول اورادن حمص جانبنه كتدی وحمص خلقی دخی مروانه متـابعت مقامنده اولديلر وچون مروانك توجهی خبری ابراهيمك سمعنه ايرشدی عسـاكر جمعنه مشغول اولوب امريله دمشقدن يوز يكرمی بيك نفر چيقوب ماءالحار چشمه سنـه نزول ايتديلر مروان ابراهيمه خبر كوندرديكه وليدك اوغلاری حكم وعثمـانكه سنك

حبسکده درلر انلری حبسدن چیقارتاسنکله مصالحه ایده لم ابراهیم
بو سوزه راضی اولیوب ایش محاربه ده قرار ایتدی چون ایکی لشکر بربرینه
مقابل اولوب جنکه باشلدیلر مروان بیوردی تااوج بیك سوار جرار
ابراهیمك لشکری قفاسنده اولان نهر عظیمی کچوب ابراهیمك باروبنکاهنی
یغما وتاراجه ال اوزاتدیلر وانلرك تکبیرلری آوازنی ابراهیم ایشیدوب
منهزم اولدی وحمص سپاهیسی قلیجلر چکوب شامیلردن اون سکز بیك
مقداری کشیلری قتل ایتدیلر ویکرمی بیکه قریبنی دخی جزیره وقنسرین
خلقی طوتوب اسیر قیلدیلر واسیرلردن مروان قاتنه کتوردکاری کیمسه لردن
مروان حکم وعثمان نامنه بیعت الوب انلری آزاد ایلدی وچون ابراهیم
وعبد العزیز ویزید بن خالد القشیری جنك یرندن فرار ایدوب دمشقه
واردیلر وبربرلریله مشورت ایدوب ایتدیلر اکر ولیدك اوغللری حکم وعثمان
حبسدن خلاص اولورسه حکومت وسلطنت انلره منتقل اولوب باباسنك
قاتللرندن بر فردی صاغ قومزلر شمدیکی حالده اول ایکی شخصك
مقتول اولمسی بزم حیاتمزی متضمندر دیوب یزید بن خالد غلاملرندن
برینه امر ایتدی تا حکم وعثمانك ایکسنی دخی قتل ایلدی ویوسف بن
عمری دخی زنداندن چیقاردیلر وسلیمان بن هشام که اول اثناده
ابراهیمه بیعت ایتمشیدی انك ملازمی ایدی وابراهیم دمشق بیت المالنده
اولان مالی چیقاروب اتباعنه تقسیم ایدوب شهردن چیقوب کتدیلر

مروان بن محمد بن مروانك سلطنتی ذکر اولنور اکا مروان الحمار دخی دیرلر

هجرتدن یوز یکرمی یدی سنه سنده مروان الحمار دمشقه کلوب خلق
اکا بیعت ایلدیلر وابراهیم بن ولید بن عبد الملك وعبد العزیزك فرارلرندنصکره
ولیدك عمالك وموالیسی زوایای اختفادن طشره چیقوب عبد العزیزك
سراینه دوکلدیلر واول سراده هر کیمی بولدیلر ایسه قتل ایتدیلر ویزید
ابن ولید بن عبد الملکی قبرندن چیقاروب صلب ایتدیلر وحکم وعثمانك
جسدلرینی بولوب تکفین ودفن ایتدیلر ومهم سلطنت مروانده قرار
ایلدی وچون مروانك شامده منازعی قالمادی دمشقدن قالقوب
نجران ولایتنه کتدی واول اثناده فراریدن ابراهیم مخلوع وسلیمان بن
هشام مرواندن امان طلب ایتدیلر مروان انلره امان ویروب انلره التفات

ودلجویلق کوستردی و بوسـ الده اهل حمص باغی اولوب ومروانده
متوهم اولان خلق دخی انلره ملحق اولدیلر مروان انلرک اوزرلرینه واروب
حمصی محاصره ایلدی ایکی طرفدن چوق کروه مقتول اولوب عاقبت
قهرا وجبرا قلعه یی الوب ایچنده اولان اشکری اسیر ایتدیلر مروان اسیرلرک
قتلنه فرمان ایدوب اول مقتوللردن بشیوزینی حمصک حوالیسنده بردار
ایتدیلر ومروانک امریله شهرک درودیوارنی یقدیلر وبو اثناده غوطه
قومی یزید بن عبدالله القشیری ایله اتفاق ایدوب اظهار تمرد وعصیان
ایتدیلر مروان انلرک دفعنه اشکر کوندروب واروب باشنی کسوب مروانک
قاتنه کتوردیلر اندنصکره مروان امر سلطنتده مستقل اولوب ایکی
اوغلاری عبدالله وفلانی بربری اردنجه ولی عهد ایلدی

﴿امیر المؤمنین علی مرتضانک نسلندن عبد
الله بن معاویه نک ظهوری بیان اولنور﴾

هجرتدن یوزیکرمی یدی سنه سنده کوفه والیسی اولان عبدالله بن عمر بن
عبد العزیز علی مرتضانک نسلندن عبدالله بن معاویه یی طوتوب کوفه
زندانانده حبس ایتمشیدی ومزبور ابن عمر اول زمانده حیره ولایتنده مقیم
ایدی بعض خصومی ظهور ایدوب بوطریقله احوالنه ضعف طاری
اولمغله شیعه قوت بولوب عبداللهی زنداندن چیقاردیلر واول اثناده
اطراف واکنافدن نیجه کروه کوفه یه کلوب شیعه سلکنه منتظم اولدیلر
پس عبدالله بن معاویه برلشکر عظیمله کوفه دن چیقوب مداینه متوجه
اولدی ابن عمر بو خبری ایشتدکده ملول ومتفکر اولوب یدنده اولان مالی
رکابنده اولان طائفهٔ متجنده یه تفریق ایلدی و جمع ایتدیکی لشکر ایله
کوفیلرک مدافعه سنه متوجه اولوب ایکی لشکر بربرینه مقابل اولدقده
ابن عمر بیوردی منادیلر ندا ایتدیلر که هر کیم مخالفلردن باش کسوب
کتوره اکا بشیوز درهم ویریله پس متصل حروب ومقاتلات واقع اولوب
ابن عمرک لشکری چوق باش کتوردیلر وابن عمر دخی وعده یه وفا ایدوب
هرباش کتورنه بشر یوز درهم ویردی وایکی طرفدن دفعاتله مطارده
ومحاربه دنصکره عبدالله بن معاویه منهزم اولوب کوفه یه کتدی
ومقدما تفصیل احوالی مرور ایدوب شهید اولان زیدک شیعه سی عبد
اللهک قاتنه مجتمع اولوب کوفه دن مداینه کتدیلر وکوفه اهالیسندن جمع

كثيرانلره رفيق اولوب مدايندن حلوانه واردیلر وجبال وصفاهان وهمدان وری ولايتلرینی مسخر ومستخلص قيلديلر واوجنابك تتمهٔ قصه سی محلنده ذكر وبيان اولنور

محمد مصطفانك عمی اولان حضرت عباسك نسلندن ابراهيم بن محمد ابومسلمه مكتوب يازوب امارت خراسانی اكا توجيه بيورديغی بيان اولنور

سنهٔ مزبوره ده ابراهيم بن محمد خراسانده خلقی كندويه بيعته مشغول اولان اصحابنه مكتوب كوندروب ايتديكه ابومسلمی خراسانه امير قيلدم كركدر كه هيچ بركيسه انك رأی وصوابكورديكی امردن تجاوز كوسترميه بلكه مقرر ايتمشدر كه تسخير وتصرفه كتورديكی ولايتلرك دخی حكومت وفرمان روالغی اكا مفوض اوله عباسيه داعيلرينك بعضيسی ابومسلمك امارتنه راضی اولميوب مكه يه ابراهيم خدمتنه كتديلر ابومسلم دخی انلرايله بيله كيدوب مجددا ابراهيم زمام حل وعقد امور خراسانی ابومسلمك قبضهٔ اقتدارنده قيلدی وابومسلمه ايتدی كركدر كه خراسانده لسان عربی بيلنلردن برفردی صاغ قوميه سين اما سليمان بن كثيرك مخالفتندن اجتناب واحترازايده سن واول ايامده نقبای عباسيه وانلرك داعيلری خراسانده چوق ايديلر امابودعوتی اختفا اوزره ايدرلردی

ابومسلمك نسبی ودعوت ايچون خراسانه كتديكی بيان اولنور

مورخلر ابومسلمك نسبنده اختلاف ايتمشلردر حمزهٔ اصفهانی ايدر ابومسلم حمزه بن عماره نسلندندر وانك ولادتی هجرتدن يوز سنه سنده عمر بن عبدالعزيزك خلافتی زماننده اصفهان كويلرندن برقريه ده واقع اولمشدر وينه حمزه ايدرانك نسبی كودرزه منتهی اولور وغرائب اتفاقاتندركه كودرز سياوشك غزاسنده سپاه ابناسلركيوب معركه وقتندن غيری وقتده كولمزايدی ومورخيندن بعضيلری دخی ديمشلردر كه ابومسلم بزرجمهر حكيم نسلندن ايدی وباباسنك نامی مسلم ايدی وبرطائفه دخی انك اوزرينه ديرلركه ابومسلمك اسمی عثمان ايدی وبعضيلری ايتديلر انك نامی ابراهيم وكنيتی ابواسحاق ايدی وصفاهانده متولد اولوب كوفه ده نشو ونما بولدی واون طقوز یاشنده امام ابراهيمك

خدمتنه ایرشدی ابراهیم اکا ایندی اسمکی و کنیتکی تغییر ایتکل پس
ابومسلم دخی اسمنی عبدالرحمن و کنیتنی ابو مسلم قیلدی وابراهیم امام
اکا ابوالنجم ایله مشهور اولان عمر بن اسمعیلك قزینی الیویروب انی کندی
شیعه سنك امیری قیلدی وانی خراسانه کوندردی وچون ابو مسلمك
علم دولتی ارتفاع بولدی دعوی ایتدیکه بن سلیط بن عبدالله بن عباس
ابن عبدالمطلبك اوغلویم وسلیطك حدیثی بو منوال اوزره درکه عبدالله
ابن عباسك برجاریه سی واریدی اکا خدمت ایدردی وعبدالله برنوبت
اول جاریه یه یقین اولدقدنصکره انی ترك ایلدی اندنصکره عبدالله
اول جاریه یی مدینه غلاملرندن برغلامه تزویج ایدوب اول غلامدن
حامله اولدی و براوغلان طغوردی وعبدالله اول اوغلانی الوب
نامنی سلیط قویوب استخدام ایلدی وچون عبدالله بن عباس وفات
ایلدی سلیط بیویوب ولید بن عبدالملك خدمتنه کر باغلدی وچون
بنی العباس ایله بنی امیه ارالرنده ماده نزاع مقرر ایدی ولید سلیطه
امر ایتدیکه بن عبدالله ابن عباسك صلبی اوغلویم دیو دعوی ایده
و برقاچ کیمسه لری سلیطك بنونیته ابن عباسك اقراری اوزره شهادت
ایتدیردی ودمشق محکمه سنده قاضی اولان کشی ولیدك امرینه مخالف
حکومته قادر اولمامغله سلیطك مدعاسنه حکم ایلدی اندنصکره ولید سلیطه
امر ایتدی تا عبدالله بن عباسك اوغلی علیدن لاب قرنداشیم دیو میراث
طلب ایدوب بوجهتدن علی بن عباسه چوق ایذا و اضرار ایرشدیردی
وابو جعفر منصور ابو مسلمی قتل ایتدیکی زمانده ابو مسلمه جمله
اعتراضلرندن بری بو ایدیکه سن کندیکی شاهد زور ایله بزم نسبمزه
ملحق ایتدك دیدی وابو مسلمك نسبی خصوصنده بونلردن ماعدا نیجه
اقوال کورلمشدر و بالجمله چون ابو مسلم ابراهیم بن محمد بن علی بن عبدالله
ابن عباس بن عبد المطلب خدمتنه واردی ابراهیم انك بشره سنده
آثار نجابت واقبال مشاهده ایدوب سن خراسانه کیدوب انده دعوته
اشتغال ایتمك کرکسن ابو مسلم بیوروق موجبنجه عمل ایدوب یوله کیردی
وابو مسلم برواقعه کورمشدی معبر اول واقعه یی تعبیر ایدوب خراسان
حکومتی سکا انتقال ایدسه کرك دیدی ابو مسلم چون نیشابوره
واردی برکاروان سرایه نزول ایدوب برمصلحت ایچون اول کاروان

سرایدن طشره کتدکده انك بعض اموالنی اوغور لدیلر چون کیرو منزلنه کلدی اول بقعه نك اوطه باشیسی اولان کیمسه دن سؤال ایتدیکه بو محله نك نامی ندر اول ایتدی تونابادر ابومسلم ایتدی اکر بن بو محله یی کتد آبادیعنی خراب آباد ایتمزایسم ابومسلم اولمیم دیدی وفی الواقع حکومتی زماننده اول محله یی ویران ایلدی (روایتده کتورمشلردرکه ابومسلم برکون اول دیارك دهاقین واعیانندن فاروستان نامنده برعظیمك منزلنه واردی وانك خدمتکارلرندن برینه ایتدیکه افندیکه سویله که بر پیاده کشی کلدی سندن برقلیج و بیك دینارالتماس ایدر اول خدمتکار فاروستانه بو خبری ایرشدیردکده بو ملتمسی قبول وعدم قبول باننده اتباعیله مشورت ایلدی انك منکوحه سی ایتدی اول پیاده برقوی خاطر ومستظهر کشیدن کلمش اولمیدی بو مجلین جرأنه اقدام ایده مزدی وحال بو که بن بو کیجه لرده واقعه کوردمکه آسماندن بتون کرپجلر یره دوشدی وقلعه دیوارلری کوکه اوچدی و بو رؤیانك تعبیری بو درکه اشراف تنزله دوشه واراذل ترفعه ایریشه شمدیکی حالده (بیت) کاردرویش مستمند برآر ٭ که ترانیز کارهاه باشد ٭ مفهومی اوزره اول پیاده نك مسؤلی اجابته موصول اولمق کرك دیدی فاروستان ابومسلمك مسؤلنی ویردی چون ابومسلم حاکم خراسان اولدی فاروستانی انواع عاطفت واصناف تربیتله مخصوص قیلدی روایتده کتورمشلردرکه هجرتدن یوز یکرمی درت سنه سنده ابراهیم ابومسلمی نقبا واعیان ایله خراسانه کوندردی وابومسلم براورته بویلو وبغدای رنکلو وخوش منظر وطتلو سوزلو و کیك کوزلو و بصی اللو برکشی ایدی ولغت فارسی وعربی ایله سوز سویلردی وانك کلامی فصاحت و بلاغتله متصف ایدی و برکیمسه ایله مزاح ولطیفه ایتمزدی ودائما النی پرچین و پرکره طوتاردی واکشی یوزلو کشی ایدی نتکم حافظ ابروتار یخنده مسطوردرکه کثرت اموالدن خرم اولمازدی وظهورایدن قضایای صعبدن ملول اولمازدی ومجرملری قلیجدن غیری نسنه ایله تأدیب ایتمزدی وانك کوکلی اطرافنه مرحمت وشفقت یاقلاشمزدی وندیملرینی ومقربلرینی جزئی جرم سببیله قتل ایدردی و بو اسلوب اوزره زندکانی ایدردی بویله اولدیغیچون جوانلغی هنکامنده مقتول اولدی وانك سائر حالاتی وقتلی عن قریب ذکر اولنور ان شاء الله تعالی

﴿ضحاكك قتلى وسليمان بن هشام بن عبد الملك﴾
﴿ابن مروانك سرانجام حالى بيان اولنور﴾

ضحاك وسليمان كوفه دن موصله واروب يوز بيكه قريب اشكر ايله جنك
ومحاربه يه مستعد اولمشلر دى و چون اول زمانده اهل حمص مروانه
تمرد وعصيان ايتدكلرى ايچون مروان انلرك مقاتله ومدافعه سنه
مشغول ايدى پس مروان جزيره واليسى اولان اوغلنه خبر كوندردى بكه
ضحاكك مقاتله سى تداركنى كوروب انكله محاربه ايده طوره سين بنده خى
اهل حمصى قهر واستيصالدن صكره اول طرفه واروب سكا ملحق اولورم
ديدى پس مروان اهل حمصى مسخر ايتدكدنصكره عنان عزيمتى
موصل طرفنه منعطف قيلدى وماردين نواحيسنده ايكى اشكر مقابل اولوب
ايكى لشكر دلير نيغ وخنجره ال اوردیلر طلوع صبحدن غروب شفقه دك
آسياب حرب دائر اولدى چون كيجه وقتى ايريشوب عالم ظلمانى اولدى
ضحاك جام شهادتى نوش ايدوب اولقدر خوابه واردیكه روز قيامته دك
اويانمدى پس ضحاكك تحت فرماننده اولان خوارج ابن جبيرى يه
بيعت ايدوب كارجنكى باشدن طوتديلر محاربه كونلرينك برنده ابن جبيرى
درت يوز مرد تيغ زن نيزه كذار ايله مروانك قلب لشكرينه حمله ايدوب
مروانى يرندن قوپارديلر وسراپرده سنك طنابلرينى كسديلر پس عبيد الله
ابن مروان واسحق بن مسلم كه لف ونشر مرتب طريقى اوزره ميمنه وميسره نك
سردارلرى ايديلر قدم ثباتى محكم طوتوب كورديلر كه ابن جبيرينك ييله
سنجه اولانلر طائفهٔ قليلدر هر بريسى كندى كروهلريله يرلرندن حركت
ايدوب ابن جبيرى يى اورتادن قالدرديلر پس مروان ينه معاودت ايلدى
وچون ابن جبيرى مقتول اولدى خوارج بن شيبانه بيعت ايدوب برقاچ كون
دخى جنك و پيكاره مشغول اولديلر تا ابن شيبانك اصحابى متفرق اولوب يانده
قرق بيكدن زياده لشكر قالمادى اول اثناده سليمان بن عبد الملك موصل
طرفنه مراجعتى صواب كورمكله ابن شيبان دخى اكا قرابت سببيه سى
اولمغله موافقت ايدوب رفاقتله يرلرندن كوچ ايدوب موصل نواحيسنه
ايرشديلر و برموضعى نزول واقامته مناسب كوروب اول اراده نزول ايتديلر
مروان دخى انلرك عقبنجه حركت ايدوب كلوب مقابله لرنده نازل اولدى
وطقوز آى مقدارى بربرليله مقاتله ايتديلر بركون ايكى صف آراسته

اولوب جنك ايدرلر ايكن مروانك لشكرندن بركروه منبه بن معاويه
ابن هشامى طوتوب مروان قاتنه ايلتديلر مروان چون قرنداشى اوغلى
منبهى كوردى امر ايتدى تا منبهك اللر بنى قطع ايدوب بو ينى اورديلر
عاقبت سليمان وشيبان منهزم اولوب خراسانه كتديلر وشيبان اول
دياره هلاك اولوب سليمان سند ديارنه كتدى وابى العباس سفاحك
دولتى ايامنده انك قاتنه كلوب سفاحك صنوف احسان وعاطفتيله مخصوص
اولدى برنوبت خليفه مجلسنده اوطورمشدى سديف شاعر بو بيتى
انشاد ايلدى (بيت) مايغرنك ماترى من رجال * ان تحت الضلوع
داء و بيا * فضع السيف وارفع السوط * حتى لاترى فوق ظهرها
امويا * پس سليمان بن هشام سديفه ايتدى ايها الشيخ بنى اولدرتمكمى
استرسن اولوقتده سفاح مجلسدن قالقوب حرمه كتدى وآستان خلافت
ملازملرى سليمانى طوتوب قتل ايتديلر

﴿ خراسان ولايتنده عباسيلرك دعوتى ﴾
﴿ اظهار ايتدكلرى بيان اولنور ﴾

هجرتدن يوز يكرمى سكز سنه سنده ابراهيم عباسى ابو مسلمى خراساندن
قاتنه دعوت ايتدى تا احوال خراسانى و بيعت ايدنلرى اندن استخبار
ايدوب معلوم ايدينه ابو مسلم دخى يتمش نفر نقيبلرايله مكه طرفنه متوجه
اولوب قدس خليله ايرشدكده ابراهيم اكا مكتوب كوندروب ايتدى سكا
برايت ظل كوندردم اول رايت سكا هر قنغى موضعده واصل اولورسه
على الفور اول ارادن كيرو دونوب اظهار دعوته قيام ايده سن وخطبة
ابن شبيبى بنم قاتمه كوندره سن ابو مسلم امر موجبنجه عمل ايدوب خطبه بى
هدايا واموال ايله مكه يه كوندروب كنديسى مرو جانبنه مراجعت ايلدى
وامامك سليمان بن كثيره خطابا يازوب كوندرديكى مكتوبى سليمانه
ايصال ايلدى وانك رايت ظل ديديكى برنيزه ايديكه طولى اون درت
ارشون ايدى واول نيزه نك اوجنه برقاچ ارشون بز باغلمشيدى چون
داعيلر اظهار دعوت ايتديلر نقيبلر ابو مسلمك اشارتيله خراسان وخوارزمك
جوانب واطرافنه پراكنده اولديلر تا خاتى امامك فرماننـدن آكاه ايدهلر
وانك اوززينه مقرر قيلديلركه سنهٔ مزبوره نك رمضانى آخرنده خروج
ايدهلر واول زمانده خديع كرمانى ايله شيبان خارجى اتفاق ايدوب

خروج ایتمکله نصر بن سیار انلرك جنکنه مشغول ایدی (ایدرلر که
ابومسلم خروجی وقتی قریب اولدقده ملازملرینه بیوردی تا جمله سی
رنکنده لباسلر کیوب قارشوسنه کله لر انلر دخی جمله سی سیاه جامه لر کیوب
و باشلرینه سیاه دستار صاریوب ابومسلمك قارشوسنه کلدیلر ابومسلم
انلری کوروب وسیاه لباسلرده هیئت مشاهده ایتمکله اول رنکی اختیار
ایلدی ورمضانك یکرمی بشنجی کیجه سنده که وعده کیجه سی ایدی ابومسلم
وسلیمان بن کثیر ومجموع متابعلر مرو قریه لرندن برقریه ده سلیمانك
منزلنده سیاهلر کیوب چوق آتشلر یاقدیلر وچون اول نواحیده متوطن
اولان شیعهٔ عباسیه اول آتشلری کوروب علامت خروج اولدیغنی بیلوب
ابومسلم وسلیمانك خدمتنه متوجه اولدیلر تا عید کوننده جمع کثیر مجتمع
اولوب خطبه دن مقدم اذان واقامتك صداسنی تغییر ایدوب بنی امیه نك
خلافنه خلقه صلات عیده امامت ایلدی وچون نمازدن فارغ اولدیلر
ابومسلم کرم خوانی آچوب جمیع خلقی اطعام ایتدی واول وقتده نصر
ابن سیاره مکتوب یازوب عبادك توبیخی بابنده نازل اولان بعض آیات
قرآن مجیدی اول مکتوبده درج ایدوب نصر بن سیاره کوندردی اول
مکتوب نصر بن سیارك کوزینه عظیم کورینوب ایتدی بو خود
بر حادثهٔ آخردر ونصر بن سیار ابومسلمك خروجندن اون سکز آی
صکره وبر روایتده سکز آیدنصکره کندی غلامی ابونصر یزیدی نیجه
بیك ار ایله ابومسلمك محاربه سنه کوندردی ابومسلم دخی مالك بن هیثمی
انك مقابله سنه کوندردی اول ایکی کروه بر برینه قریب ایرشوب
صفلر چکدیلر و بر برلرینه اوق ایلچیلری ایله اجل پیغاملری کوندردیلر
تنور حرب کرم اولوب عاقبت ابومسلم یارانندن عبد الله طائی یزیده
حمله ایدوب مجروح قیلدی وانی طوتوب ابومسلم قاتنه ایلتدیلر واشکری
منهزم و پراکنده اولدی ابومسلم یزید حقنده وسائر اسیر اولان نصر بن
سیارك غلاملری حقنده عاطفت واحسانی مبذول طوتوب جراحلره امر
ایتدی انلرك زخملرینه تیمار ایتدیلر چون یاره لری اوکولدی ابومسلم
انلره ایتدی سزی آزاد ایدوب رخصت و یردمکه واروب نصر بن سیار
خدمتنه کیده سز اول شرطله که بعد الیوم بزمله محاربه ایتمیه سز وخیر
وشردن بزدن کوردیککزی کندی یارانکزه دیه سز یزید بو شرطلری

قبول ایتدکده ابومسلم اکا عطیه‌لر وانعاملر ایدوب ا نصرافنه اذن
و یردی واصحابنه ایتدی یزیده آنکیچون انعام واحسان ایدوب مقامنه
کوندردمکه نصر بن سیارك اشکرنده بولنان عباد وزهاد بزم طریق
مسلوکمزنه اولدیغنی بیله‌لر زیرا اول طائفه‌نك سعلرینه ایرشمشدر که بز
عبدهٔ اوثان اوله‌یز ومسلمانلرك قاننی مباح بیله‌یز وچون یزید نصر بن
سیارك مجلسنه ایرشدی نصر ایتدی لامرحبابك بزسنی انکیچون
کوندرمشیدك که انلرك اوزرینه بزم حجتمز اوله یزید ایتدی ابومسلم بکا
یلان سو یلمامك اوزره قرار و یرمشدر والله العظیم ابو مسلم واصحابی
حقنده سزك اعتقادیکز فاسد وغلط فاحشدر زیرا اول جماعت قرآن
اوقورلر ونماز قیلرلر وخلقی رسول اللهك واهل اسلامك طریقه‌سنه
دعوت ایدرلر و بنم ظنم اولدر که انلرك کاری یوماً فیوماً قوی ورفیع اولسه
کرکدر اکر بن سنك مملوکك اولمیدم انك خدمتنی اختیار ایدردم
(وراویلرك بعضیسی ابومسلم خراسانینك ابتداء امرنده روایت ایتمشلردر که
اول روایت اولدر که چون امام ابراهیم کوردیکه ابومسلم برعاقل وایش
اری آدمدر انك خراسانده امیر اولمسیچون برمنشور یازوب انی خراسانه
کوندردی ابومسلم قطع منازل ایدوب مروه ایرشدی واول منشوری
سلیمان بن کثیره کوستردی ابومسلم هنوز تازه یکیت اولمغله ابن کثیر بو معنایه
موافقت کوسترمدی پس ابومسلم اول منشوری ابن کثیر قاننده قو یوب
کیرو امام طرفنه مراجعت قیلدی اول اثناده عظمای نقبای عباسیه‌دن
خالد بن ابراهیم ماوراء النهردن کیرودونوب مروه کلدکده کیفیت
قضیه‌یه مطلع اولوب سائر نقبا ودعاتی جمع ایدوب انلره تو بیخ وتقریع
ایلدی وانلری دلائل قاطعه و براهین ساطعه ایله الزام ایلدی وایتدیکه
متابعت امام جملهٔ واجباتندر و برامامکه اهل بیت نبوتدن اوله و پیغمبرك
صلی الله تعالی علیه وسلم وارثلرندن اوله وسزی برامر ایله مأمور قیله
پس اول امردن نیچون باش چکرسز اکر حضرت امام ابومسلمك بوامر
ایتدیکی مهمك عهده‌سندن کله‌جکنی بلمیدی اول ایشی اکا سپارش
بیورمزدی اندنصکره نقبا اول ایشه نادم اولوب اتفاقله ابومسلمك آردنجه
اولاق کوندروب ابومسلمی هرقنده بولور ایسك کیرو دوندر دیدیلر اول
اولاق اکا دامغانده ایریشوب کیرو دوندردی تا ابومسلم مروه کلوب شیعهٔ

عباسيه بالجمله انك امارتنه راضى اولوب اول خصوصده اتفاق ايتدكلرندن صكره ظهور وخروج ايتديلر

﴿ نصر بن سيارك خدعه سيله خديع ﴾
﴿ كرمانينك مقتول اولديغى ذكر اولنور ﴾

سابقا ذكر و بيان اولنمشديكه نصر بن سيار مرو ولايتنى بحسب الاضطرار خديعه قويوب كندى فرار ايتمشيدى واكرچه نصر بن سياره بويله برضعف قوى وانكسار كلى ال و يرمشيدى اما بلاد خراسانك باقيسى انك تحت تصرفنده ايدى مرو ولايتنك الدن چيقديغنه انكشت تحيرى دندانــه قومشيدى وخديعه دن نه وجهله انتقام الهجغنى بيلازدى تاهجرتدن يوز يكرمى طقوز سنه سنده ابومسلمك ظهورندن مقدم مسلم ابن احردى بر جماعتله مرو جانبنه كوندردى وخديعك امراسندن محمد بن مثنى مسلم ايله جنك ايدوب مسلم انى منهزم قيلدى ومنهزم اولان طائفه نصر ابن سياره ملحق اولديلر عصمة بن عبد الله ازرى نصره ايتدى خديع كرمانينك دفعنده بوندن يكرك برسعى واجتهاد اولمق كركدر پس نصر عصمتى برلشكر سنكين ايله خديع اوزرينه كوندردى عصمت مقدما مسلمك اوزرينه واروب جنك ايدوب منهزم اولديغى موضعده دشمن لشكرينى حاضر وآماده بولوب جنكه كيرشديلر تا نصر بن سيارك لشكرندن درت يوز كشى مقتول اولدى و بو اثناده نصر بن سيار جانبندن مالك بن عمر عصمتك امدادينه كلوب محمد بن مثنايى ميدانه اوقودى پس محمد مالكه مقابل اولوب بر برينه حمله ايتديلر مالك محمده برقليچ اوردى كاركر اولمادى محمد مالكك باشنه برعمود اوردقده باشنى شكست ايتدى پس جنك عظيم اولوب عصمتك سپاهندن يديوز ار مقتول اولدى وعصمت منهزم اولدقدن صكره ينه غيرته كلوب جنكه كيرديلر اول اثناده ابومسلم ظهور ايتمشيدى عاقبة الامر نصر ابن سيار بالذات كرمانينك اوزرينه كلدكده كرمانى دخى حركته كلوب ايكى لشكر بربرينه قارشو نزول ايتديلر ولشكركاهلرينك اطرافنه خندق قازديلر ونيجه مدت بربرينه مقابل طورديلر واول وقتده ابومسلم خديع كرمانى ونصر بن سيارك هر برينه مكتوبلر يازوب انلرى امامه بيعته ونصرت آل محمده صلى الله تعالى عليه وسلم دعوت ايتمشيدى لكن نصر خوارج ايله ارالرنده واقع اولان نزاعه كمال مرتبه مشغول اولدقلرندن

ابومسلم پر واسنده اولمادیلر وابومسلم بوفرصتی غنیمت بیلوب اطراف وجوانبه اولاقلر کوندردیکه نقبادعوتلرینی اظهارده تقصیر ایتمیه لر (وایدرلر که نقبادن جمله دن مقدم سیاهلر کیوب دعوتی اظهار ایدن اسد ابن عبدالله خزاعی ایدی پس نساده ومروالروده ومروقریه لرینك مجموعنده عباسیلرك شعاری ظاهر اولدی و بوحاله مقارن ابومسلم کندی سپاهی ایله حرکت ایدوب خوارجله نصرك خندقلری میاننده نزول ایلدی ایکی لشکر دخی ابومسلمك بوجرأتندن متعجب اولدیلر ابومسلم خدیع کرمانی یه خبر کوندردیکه بن سنکله موافقت ایده رین نصر بو معنادن متوهم اولدی زیرا بیلوردیکه انلر موافقت ایدرلر ایسه نصرك وجودی منعدم اولور لاجرم نصر بن سیار خدیع کرمانی یه خبر کوندردیکه زنهار ابومسلمك سوزینه مغرور اولمیه سن زیرا سکا واصحابیکه ابومسلمدن خیر مأمول دکلدر همان بکرك اولدر که قالقوب مروجانبنه کیده یوز واول اراده سنکله صلح ایده یز کوکلك دیلدیکی شروطی صلحنامه ده یازه یز کرمانی بورأیه راضی اولوب مروجانبنه متوجه اولدی نصر بن سیار دخی انك اردنجه قالقوب کندی برکون مصالحه ایچون ایکیسی دخی یوز آتلو ایله لشکر کاهلرندن طشره چیقدیلر وایکیسنك دخی فکری اول ایدیکه بربرلرینی قتل ایده لر نصرك اصحابندن بریسی تیز دستلك ایدوب کرمانینك بوش بوکرینه برنیزه اوروب قتل ایلدی بومحلده برقاچ روایات متعدده کورلمشدر ولکن ایرادی موجب تطویل اولمغین ترك اولندی وبالجمله کرمانی مقتول اولدقدنصکره انك اوغلی علی برجمع کثیر ایله واروب ابومسلمه ملحق اولدی ایدرلر که اول زمانده ابومسلم واروب ایکی خندقك اراسنده لشکرکاه قوردی نصر بن سیار شامده مروانه برمکتوب کوندردی مضمونی بوکه خدیع کرمانی ظهوری بربلای ناکهانی ایکن ابومسلمك خروجی دخی اکا منضم اولوب بلا بر ایکن ایکی اولدی ونصر اول مکتوبده ابن مریم فحلینك ابیاتنی درج ایتدی اول بیتلرك بریسی بوایدی (شعر) فقلت من التعجب لیت شعری * ایقاظ امیة ام نیام * مروان چون نصرك نامه سنی مطالعه ایتدی جوابنده یازدیکه * ان الشاهد یری مالا یری الغائب * زیرا اول وقتده مروان ولایت شامده واقع اولان حوادث ونوائب واسطه سیله کندی باشی قیغوسنه دوشوب

ولايت خراسان ضبطی پرواسنده دکل ایدی وچون مروانك جواب نامه‌سی نصره ایرشدی معلوم اولدیکه مرواندن کندویه امداد حصولی ممکن دکلدر ونصر بن سیار عراق والیسی اولان یزید بن عمرو بن هبیره‌یه دخی مکتوب کوندروب امداد ایستمشدی عبد الله بن معاویه علوی اول وقتده فارس وعراق عجم مملکتلرینه مستولی اولمغله یزیدك دخی قدرتی یوغیدیکه خراسانه اشکر کوندره

﴿علی مرتضی نسلندن عبدالله بن معاویه‌نك فارس وعراق عجم ولایتلرینه مستولی اولوب بعده‌انك مآل حالی بیان اولنور﴾

هجرتدن یوز یکرمی طقوز سنه‌سنده فارس خلقی تاقومس حدودینه‌دك عراق عجم اهالیسی عبدالله بن معاویه‌یه بیعت ایتدیلر بواجمالك تفصیلی اولدرکه محارب بن موسی که ولایت فارسده مرجع الیه ومدار علیه برکشی ایدی عراق والیسی اولان یزید بن عمرك اصطخر ولایتنده عاملی اولان شخصی قصر الاماره‌دن سوروب چیقاروب عبد الله بن معاویه ایچون خلقدن بیعت الدی واندنصکره کرمانه کیدوب اول ولایتلری تاراج وغاراته مشغول اولدی واول نواحیده شام اشکرندن برجماعت اکاتابع وملحق اولدیلر وچون محارب فارس وکرمان ولایتلرینی تسخیر ایتدی عبدالله بن معاویه خدمتنه واردی عبد الله بن معاویه دخی اصفهاندن اصطخره واروب انده اقامت ایلدی وبنی هشامدن وغیریلردن چوق کیمسه‌لر واروب عبدالله‌ه اطاعت وانقیاد ایتدیلر وعبدالله جبال امارتنی قرنداشی حسین بن معاویه‌یه تفویض ایلدی وکندیدن بیعت ایدن ولایتلرك هر برینه برحاکم نصب بیوردی (صحته ایرشمشدر که ابو جعفر منصور وعبدالله وعیسی که علی بن عبدالله بن عباسك اوغللری ایدیلر مذکور عبدالله بن معاویه‌نك اشکرکاهنده ایدیلر یوما فیوما عبدالله بن معاویه‌نك دولتی ترقیده ایدی تااول زمانه‌دك که عامر بن صابره ومعن ابن زائده عراق والیسی اولان یزید بن عمرك فرمانیله ایکی طرفدن عبدالله ابن معاویه‌اوزره متوجه اولدیلر وابن معاویه‌نك اشکری محاربه‌ده منهزم اولوب امر اسندن هر بری بر جانبه کتدیلر وکندیسی ایکی قرنداشلری حسین ویزید ایله ابو مسلم خلقی آل محمد بیعتنه دعوت ایدر امیدیله خراسان جانبنه متوجه اولوب هراته کلدیلر اول وقتده حاکم هرات اولان

مالك بن هشيم خزاعی انلری اول اراده اسکان ایدوب ابو مسلمه خبر کوندردیکه معاویه نك اوغللری عبدالله وحسین ویزید بودیاره کلمشلردر انلرك حقنده فرمان نه وجهله در ومالكك ابو مسلمه کوندردیکی رسول هنوز مالکه خبر کتورمدین مالك عبدالله بن معاویه دن سؤال ایتدیکه عبدالله وجعفر اسملری اسماء اهل بيت رسولدندر لكن ابراهیم ومعاویه اسملری اسماء اهل بیت رسولدن دکلدر پس نیچون سنك پدرك معاویه اسمیله مسمادر عبدالله بن معاویه جواب ویروب ایتدیکه جدم جعفر معاویة ابن ابی سفیانك مجلسنده ایکن براوغولك طوغدی دیو اول مجلسده جدم جعفره بشارت کتوردیلر معاویة بن ابی سفیان بوخبری ایشیدوب جدم جعفره ایتدی سکا یوز بیك درهم ویره یم بو تولدایدن اوغلوکی بنم اسمله مسمی قیل پس جدم جعفر معاویه نك التماسنی قبول ایدوب بابامك اسمنی معاویه قومش دیدی مالك ایتدی رشوتی آزالوب بر چرکین نامی کندیکزه قومشسز سزك دعوی ایتدیککز نسنه ده حقکز بوقدر اندنصکره مالكك ابو مسلمه کوندردیکی رسول کلوب ابو مسلمدن فرمان کتوردیکه عبدالله ابن معاویه یی قتل ایدوب قرنداشلری حسین ویزیده تعرض ایتمیه سن پس عبداللهك آغزینه برسنکین مفرش قودوروب نفسی منقطع اولدی وبرادرلرینی صالیویردی وعبداللهی مقبرهٔ هراتده دفن ایتدیلر واول جنابك مقبره سی مزار سادات دیمکله مشهوردر

﴿ ابو حمزه وعبد الله بن یحیانك ﴾
﴿ ولایت یمنده خروجی ذکر وبیان اولنور ﴾

هجرتدن یوز یکرمی طقوزنسنه سنده ابو حمزه وعبدالله بن یحیا که اکا طالب الحق دیرلر ایدی ابو مسلمك اطوار واحوالندن خبردار اولدقده سیاه جامه لر کیوب وسیاه عمامه لر صاریوب وسیاه علملر قالدیروب خروج ایتدیلر طالب الحق صنعاء یمنده توقف ایدوب ابو حمزه حرم کعبه یه متوجه اولدی اهل حرم وسائر حجاج که حج ایتمکه کلمشلر ایدی وانلرك احوالندن خبردار دکللر ایدی ناکاه عرفاتده سیاه علملرایله سیاه پوش برکروه آتلولر کوردکلرنده خوف ایدوب انلردن سؤال ایتدیلر که سز کیملرسز انلر ایتدیلر برطائفه یز که بنی امیه ومروانك مخالفته چیقمشز در اول زمانده

مروان طرفندن مكه ومدينه حاكمى اولان عبد الواحد حمزه يه خبر كوندرديكه حالا حج موسميدر لايق اولان اولدركه خلق مناسك حجى تمام ادا ايدنجيه دك طرفيندن بر تعرض واقع اولميه ابو حمزه انك ملتمسنى قبول ايدوب حركت ايتمدى پس خلق مناسكى ادا ايتدكلرندنصكره عبد الواحد مدينه طرفنه توجه ايدوب حمزه جنك وجدال ارتكاب ايتمسز مكه يه داخل اولدى وعبد الواحد مدينه يه واروب لشكر تدارك ايدوب وعبد العزيز بن عثمانى اول بلدهٔ طيبه ده برينه خليفه قويوب بر لشكر آراسته ايله ابو حمزه طرفنه متوجه اولدى وچون عقيق منزلنه ايرشدى ابو حمزه كيفيت واقعه يه مطلع اولوب اول دخى مكه دن طشره چيقدى وعبد الواحد بر رسول كوندروب ايتديكه بز جنك ايچون كلمدك بزه مانع اولمكز و بزه يول و يريكز بچه اوم كيده اوم عبد الواحد مقاتله يه مصر اولوب انك اوزرينه واردى چون قديد منزلنه نازل اولديلر ابو حمزه بر عظيم لشكر ايله انلرك اوزرينه واردى ايكى طرفدن مبارزلر جولانه كلوب غبار فتنه بالا كير اولوب عبد الواحدك لشكرندن يديوز كشى مقتول اولدى وكنديسى قاچوب شامه كتدى ابو حمزه اوچ آى مدينه ده طوروب بساط عدل وانصافى بسط ايتدى وچون عبد الواحد مروانه ملاقى اولوب ابو حمزه نك حديثنى على التفصيل عرض ايتدكده مروان كندى لشكرندن درت بيك ار انتخاب ايدوب محمد بن عطيه بى انلره سردار ايدوب ابو حمزه جنكنه كوندردى وابن عطيه يه ايتدى ابو حمزه اوزره مظفر اولديغكدنصكره يمن جانبنه واروب طالب الحقك دخى حقندن كلهسن ابن عطيه امر موجبنجه مدينه طرفنه متوجه اولدى ابو حمزه دخى لشكر شامك كلدويه توجهندن خبردار اولدقده مدينه خلقنه وداع ايدوب مدينه دن طشره چيقدى و يارانه ايتدى سز ابتدا حرب ايتمكز تا بن بو جماعتدن بر نسنه سؤال ايتمسيم كركدر پس آواز بلند ايله برندا ايتديكه يا ابن عطيه قرآن مجيد حقنده نه ديرسز ابن عطيه جواب و يرديكه بز قرآنى بر تور به يه قومشزدر ومال يتيمى اكل ايدەرز وانلرك انالرينه زنا ايده رز ابو حمزه هرنه دن سؤال ايتدى ابن عطيه بونك امثالى جوابلر و يردى عاقبة الامر ايش قال وقيلدن كچوب حرب وقتاله واردى اهل شام خوارجدن چوق كيمسه لر قتل ايدوب اخشام اولدقده خوارجك بقية السيف اولانلرى آواز

چکدیلر که حق تعالی کیجه یی استراحت وآرام ایچون یاراتمشدر بو کیجه ساکن اولیکز تاپار ین ینه جنك ایده لم ابن عطیه بو سوزه ملتفت اولمیوب جنکدن ال چکمدی تا ابو حمزه واصحابنی قتل ایتدیلر وانلردن برقاچ معدود کیمسه لر قاچوب مدینه یه واردیلر شهر خلقی انلرك حقنده تقصیر ایتدیلر وابو حمزه نك مذهبی اول ایدیکه کشی عبد زنا وسرقه ایتسه کافر اولور وزانی وسارقی کافر اعتقاد ایتمین کیمسه کافردر دیر ایدی وابن عطیه خصمنی مقهور ومنهزم قیلدقدنصکره مدینه یه کلوب برآی انده اقامت ایلدی وخوارج طائفه سندن وانلر ایله اتفاق ایدنلردن بولدیغنی اولدردی واندنصکره مدینه دن یمن طرفنه متوجه اولدی وطالب الحق انك توجهندن خبردار اولدقده صنعادن طشره چیقوب ابن عطیه اشکری مقابله سنده صف چکوب طوردی وعاقبت معرکه ده مقتول اولدی ابن عطیه انك باشنی شامه مروان قاتنه کوندردی وچون سنهٔ مزبوره آخر اولدی مروان ابن عطیه یه مکتوب یازوب امر ایتدیکه مکه یه واروب حجاجله مناسك حجی بر ینه کتوره سن دیدی ابن عطیه قرق بیك دینار واون ایکی نفر کیمسه لر ایله صنعا شهرندن چیقوب مکه طرفنه روان اولدیلر چون خرف دیدکلری موضعه ایرشدیلر حرامیلردن برطائفه انلرك یولنی الوب ایتدیلر سز حرامیلرسز ابن عطیه اولقدر که بز مروانك امر یله حج ایتمکه کیده رز دیه کوردی ومروانك مکتوبنی انلره کوستردی مفید اولمیوب ابن عطیه یی واون ایکی نفر نوکرلرینی قلیجدن کچوردیلر

﴿ ابو مسلمك مروه کلوب نصر بن سیارك فراری بیان اولنور ﴾

اول بابده برروایت بودر که خدیع کرمانی قتل اولدقدنصکره اوغلی ابو مسلم قاتنه کلمشیدی صکره ابو مسلمدن روکردان اولوب نصر سیار ایله صلح واکا امداد ایلدی بو اثناده سلیمان بن کثیر ابن کرمانی یه خبر کوندروب ایتدی سنك عار وحمیتك یوقدر که دونکی کون نصر سنك پدریکی قتل ایتمشیکن بو کون سن کلمشسن اکا مددکار اولمشسن وظن ایدرسنکه اول سکا دوست اوله بو سوز ابن کرمانینك ضمیرنده تأثیر ایدوب نصر بن سیاردن مفارقت ایتدی وابو مسلمه خبر کوندردیکه بز نصر بن سیاری اورته دن قالدرمغیچون مروه کتمك استرز سن بزه بو بابده موافقت

ایدرمیسن دیدی ابومسلم دخی اکا خبر کوندردیکه بزم سنك اتفاقکه
هنوز اعتمادیمز بوقدر ایمدی سن بزدن مقدم وار نصر بن سیار ایله محاربه
قیل تا کورهلم قضیه نیه منجر اولور بعده موافقت ایتملو ایسه ایدهلم دیدی
ابن کرمانی مرو شهرینه عزم ایدوب شهره کیردی وشهرك نصفنی تحت
تصرفنه کتوردی ونصف آخری نصرك تحت تصرفنده ایدی وبربریله
محاربهیه مشغول اولدیلر ونقبای عباسیهدن شبل بن طهمان ابومسلمك
اشارتی ایله کرمانی‌یه موافقت وامداد ایدوب صورت حالی ابومسلمه عرض
ایلدی ابومسلم دخی غلبهٔ تمامله ماهان دیدکاری ولایتدن کوچ ایدوب
مروه کلدی وچون شهره داخل اولدی فرمان ایتدی تا بکی کروه جنکدن
ال چکدیلر وابومسلم اخذ بیعته مشغول اولمشیدی چون ابن کرمانی
ور بیعه ویمانیه قبیله‌لری نصر بن سیاردن مفارقت ایتدکارندن نصر
ابن سیارك احوالنه تمام فتور وضعف طاری اولدی ابومسلم نقباسندن
لاهیز بن قریط نام کیمسه‌یی شیعه‌دن برجماعتله نصر بن سیار قاتنه
کوندردی تا انی کتاب اللهه ورضای آل محمده دعوت ایلیه لاهیز امر
موجبنجه عمل ایتدکده نصر بن سیار وعده ویردیکه یارین ابومسلمك
حضورینه واره وچون لاهیز کیرو کتدی نصر بن سیار اصحابنه ایتدی
بوقومك النه‌دن بودیارده بزه حضور وراحت قالمادی بز برآخر دیاره
کتملو یز که بو جماعتدن امین اولهیز دیدی ایرتسی ابومسلم لاهیزی کوندردی،
ینه تا نصر بن سیاری الوب کتوره نصر دیلدیکه مطاوعت کوستروب
لاهیز ایله بیله ابومسلم قاتنه واره لاهیز بوآیتی اوقودی (ان الملاء یأتمرون
بك لیقتلوك فاخرج انی لك من الناصحین) نصر بوآیتی ایشتدکده تغیرینت
ایدوب آبدست المق بهانه‌سیله مجلسدن قالقوب حرمنه کیردی اولاد
واتباعندن بعض کیمسه‌لر ایله اوغرین قپودن چیقوب کتدی ابومسلمك
سرهنکاری انك خروجنه منتظرلر ایدی چون انتظارلری حد اعتدالی
تجاوز ایتدی واخشام دخی اولمشیدی نصر بن سیارك حرمنه کیروب تفتیش
وتفحص ایتدیلر نصر بن سیاردن نام ونشان بولمادیلر چون نصرك
فراری خبری ابومسلمه ایرشدی آته سوار اولوب کرمانینك اوغلی ایله انی
جست وجو ایلدی چون نصری بولمیادی لاهیز ایله نصره کوندردیکی
جماعتدن صوردیکه سزدن بریکز نصره برسوز سویلدیمی انلر ایتدیلر

لاهيز فلان آيتى اوقودى ابومسلم ايتدى نصرك نه سببدن فرار ايتديكى
معلوم اولدى اندنصكره لاهيزى طلب ايدوب ايتديكه بزه غل ايدرسين
ديوب همانندم بيوردى لاهيزك بوينى اورديلراندنصكره نقبادن روزكارك
كرم وسردن كورمشلرك بريسيله نصرك اصحابى خصوصنده مشورت
ايلدكده اول بد نفس ايتدى (اجعل سوطك السيف وسجنك القبر)
ابومسلم اول يار ناصحك سوز يله بيوردى جمله سنى قتل ايتديلر ونصر بن
سيار فرار ايتدكدنصكره سرخسه واردى واندن طوسه كتدى وانك
قاتنده جمع كثير مجتمع اولوب طوسدن جرجانه وجرجاندن رى شهرينه
متوجه اولدى اول موضعده مريض اولوب انى ساوه ديدكلرى موضعه
ايلتديلرساوه ده برقاچ كون طوروب بعده وفات ايتدى نصرك مدت عمرى
سكسان بش ييل ايدى وچون نصرك وفاتندنصكره خراسان مملكتى
بلامنازع ابومسلمك اولدى كرمانينك اوغللرى على وعيسى اكا ملازم
اولديلرابومسلم على يى خدمتنده اليقيوب عيسايى بلخ حكومتنه كوندردى
وچوق زمان كچميوب انلردن بدكمان اولدقده عظماى نقبادن خالد بن
ابراهيمى بلخ حكومتيله كوندروب بلخه واردقده فلان كون عيسايى قتل
ايت ديدى وكندى دخى على يى قالدردى

﴿ ابومسلم قحطبه يى امير الجيوش ايدوب لشكرايله طوس ﴾ ﴿ وجرجان ولايتلرينه كوندرديكى بيان اولنور ﴾

هجرتدن اوتوز سنه سنده قحطبة بن شبيب امام قاتندن خراسانه كلوب
ابومسلمك اواسنى كتورمش ايدى ابومسلم انى امير الجيوش ايدوب لشكر
تمام وامراء عظام ايله طوس جانبنه كوندرديكه اول طرفه واروب نصر بن
سيار وخديع كرمانينك اتباعيله كه اول ديارده جمع اولمشلر ايدى
انلر ايله محاربه ايده وانلرك ايشنى تمام ايتدكدنصكره مروانيلر الندە
اولان جرجانى وسائر ولايتلرى فتح وتسخيره سعى واهتمام كوستره قحطبه
امر موجبيله طوس طرفنه توجه ايدوب چون طوسه ياقلشدى مخالفلر
لشكرينه اير يشوب انلرى كتاب خدا وسنت رسوله دعوت ايتدى
اول جماعت اطاعت ايتميوب شهردن طشره چقديلر وقحطبه ايله
جنك ايدوب منهزم اولديلر انلرك اكثرى معرض هلاكه دوشوب بقية
السيوف اولانلرى قلعه يه كيروب متحصن اولديلر قحطبه محاصره ايدوب

قهرا و جبرا قلعهٔ طوسی‌یی فتح وتسخیر ایلدی واول ارادن جرجان طرفنه توجه ایتدی وجرجان اهالیسنه فضیحت آمیز سوزلر کوندردی مفید اولمیوب جرجانیلر طرفندن بنانة بن حنظله بر دوزکون لشکر ایله قحطبه نك مقابله سنده نزول ایتدی چون قحطبه نك لشکری انلری اول هیئاتده واول آرایشده کوردیلر خوف وخشیته دوشدیلر قحطبه انلرك بشره لرنده اثر خوف وهراسی مشاهده ایدوب استمالت و یروب ایتدی امام بزه وعدهٔ فتح وظفر و یرمشدر مردانه اولیکز وسنهٔ مزبورك ذی الحجه سی غره سنده جنك ایتدیلر وطرفیندن چوق کوشش وکشش واقع اولوب اهل جرجان منهزم اولوب سردارلری اولان بنانه مقتول اولدی واشکرندن اون بیك مقداری آدم هلاك اولدیلر وقحطبه بنانه نك باشنی ابومسلم قاتنه کوندردی واول واقعه‌ده لشکر خراسان اللرینه مال بیحساب کیردی قحطبه جرجان شهرینك طشره سنه نازل اولدی جرجان خلقی دیلدیلرکه قحطبه‌یی اغفال ایدوب برایش کوره لر قحطبه انلرك کیدو مکرلرینه واقف اولوب یوردی تاخلقی شهردن طشره چیقاروب اوزرلرینه تیغ تیز حواله ایدوب انلردن اوتوز بیك آدم اولدردیلر اندنصکره قحطبه اوغلنی ری جانبنه کوندردی شامیلردن ری شهرنده اولان جماعت انك اول طرفه توجهندن خبردار اولدقلرنده شهری خالی قویوب قاچدیلر وچون جرجانك فتح اولندیغی خبری مروان بکارندن یزید بن عمره ایرشدی کندی اوغلی داوده وعامر بن صباره یه که اول وقتده انلر کرمان ولایتنده ایدیلر انلره مکتوب کوندروب ایتدی عراق جانبنه توجه ایدوب قحطبه نك دفعنه مشغول اوله سز پس ابن صباره یه که یوز بیك اشکری وارایدی وکمال مرتبه دوزکونلو اولدیغندن اول اشکره عسکر العساکر دیو آدقومشلردی کرماندن قحطبه جانبنه متوجه اولدی پس ایکی لشکر بر برینه ملاقی اولدقده قحطبه یوردی تانیزه‌لر اوجنه مصحفلر باغلدیلر وایتدیلرکه ای اهل شام بز سزی بوکتابك احکامنه دعوت ایدرز مخالفلر قحطبه‌یه وابومسلمه قبیح شتملر ایدوب جنکه باشلدیلر ایکی فریق اراسنده حرب صعب وشدید واقع اولدی برلحظه‌دنصکره شامیلر فراره یوز طوتدیلر عامر بن صباره هرچند ندا ایتدیکه بن عامره مفید اولمیوب

لشكر خلقی اكا التفات ایتیوب قاچدیلر عار دخی مقتول اولدی واو اقدر اسلحه واستعـه وخیول ونقد وجنس آلات ملاهی ومناهی ومزامیر وطنابیر وغیر ذلك خراسانیلرك اللرینه كیردیكه محاسب فهیم انك تعدادندن عجز وقصوره معترف اولوردی قحطبه ابن ضباره نك باشنی تنسو فات بیشمار ایله ابو مسلمه كوندردی و چون بو خبر حسن بن قحطبه یه ایرشدی نهاوند محاصره سنه اشتغال ایدوب آواز بلند ایله تكبیرات دیلر نهاوند اهالیسی بو واقعه یی استماع ایتدكلرنده بعضیسی صلحه مائل و بعضیسی عنادلری اوزره مصر اولدیلر قحطبه اصفهانده یكرمی كون نهاوندك فتحنه منتظر اولوب حصول بولمایجق كندی دخی نهاونده واروب اوغلی حسنه ملحق اولدی ومنجنیقلر قوروب جنكه مشغول اولدیلر قحطبه شهر ایچنده اولان خراسانیلره رسول كوندروب انلره امان خبرینی ویردی تاطشره چیقه لر انلر استبعاد ایدوب امانی قبول ایتمدیلر اندنصكره قحطبه شامیلره دخی بو خبر امانی كوندردی انلر قبول ایدوب قحطبه یه خبر كوندردیلر كه سز شهر خلقنی جنكه مشغول قلیكز بز فرصت بولوب عهده مزده اولان قلعه قپوسنی آچه لم دیدیلر قحطبه شهر خلقیله جنك سلطانی ایدر ایكن شامیلر وعدهلری موجبجه كندی عهده لرنده اولان حصار قپوسنی آچدیلر اول وقتده شهر ایچنده اولان خراسانیلر انلردن سؤال ایتدیلر كه سز زه یه كیدر سز انلر ایتدیلر قحطبه جمله یه امان ویرمشدر پس شهر ایچنده اولان خرسانیلر انلر ایله طشره چیقوب قحطبه نك لشكرینه ملحق اولدیلر قحطبه شامیلردن غیر بسنی بالجمله قلیجدن كچوردی ونهاوند فتحندنصكره قحطبه ابوعونی بش بیك سوار ایله شهرزوره كوندردی تا واروب اول شهرك والیسی اولان عثمان بن سفیانله مقاتله ایده ابو عون واروب عثمانله جنك ایتدكده عثمان منهزم اولوب عثمانی تاموصله دك تعقیب ایلدی وقحطبه انك امدادینه عسكر سنكین كوندردی چون قحطبه نك بو فتح وفتوحی خبرلری مروانك سمعنه ایرشدی شام وجزیره وسائر تحت حكومتنده اولان ولایتلرك عساكری استحضارینه اطراف وآفاقه مشهور كیسه لر ایله منشورلر كوندردی

﴿ قحطبه ایله داود بن یزیدك ماجراسی ﴾
﴿ وقحطبه نك صویه غرق اولدیغی بیان اولنور ﴾

چون داود بن یزید قحطبه نك جنكندن قاچوب باباسی یزید قاتنه وارمشیدی یزید لشكر عراقی جمع ایدوب مروان دخی انك امدادینه وافر لشكر كوندرمشیدی پس داود لشكر فراوانله جلولا دیدكاری موضعه نزول ایدوب واقعهٔ جلولاده قوم عجمك قازدیغی خندقی تعمیر ایتدردی وقحطبه دخی عراق عربه متوجه اولوب چون طائفین دیدكاری موضعه ایرشدی داوداندن وهم ایدوب كیرودونوب كوفه جانبنه متوجه اولدی قحطبه دخی انك عقبنه دوشوب سفینه‌لر پیدا ایدوب فرات صوینك جانب غربیسنه كچدی اول ارادن كوفه‌یه یكرمی اوج فرسخ ایدی داودك اصحابی اكا ایتدیلر چونكه قحطبه كوفه جانبنه میل ایتدی سن خراسان طرفنه عزم قیل قحطبه نك ایشنی مروانه قو مروان انك حقندن كلور ویاخود سنك خراسانه كتدیككی قحطبه نك لشكری استماع ایتدكده غالب احتمال اولدر كه متفرق و پریشان اولورلر داود ناصحلرك بوسوزینه التفات ایتمیوب ایتدی صواب اولدر كه بز قحطبه‌دن مقدم كوفه‌یه واره‌یز اندنصكره داود تعجیل تمامله كوفه طرفنه روان اولدی قحطبه دخی داوده یاقلشدقده داود جنكه طوردی ایكی لشكر اراسنده بر نهر وار ایدی وقحطبه نك اشكرینك برمقداری اول صویی كچوب داودك لشكری ایله جنك ایده‌یورلر ایدی پس قحطبه دیلدیكه اول صویی كچه آتی صویه طالوب قحطبه صویه غرق اولدی وهیچ بركیمسه انك حالندن آكاه د كیلدی دشمن منهزم اولدقدنصكره اوقدر كه انی ارادیلر بوله‌مادیلر ناكاه انك آتنی بولدیلر كه انك اكر واوبنی صویه باتمشیدی پس یقین بیلدیلر كه غرق اولمشدر و چون قحطبه دن مأیوس اولدیلر اوغلی حسنه بیعت ایتدیلر پس حسن ركابنده اولان لشكر ایله كوفه‌یه واروب داود بو حالدن خبردار اولدقده واسط جانبنه توجه ایتدی وچون عبدالرحمن بجلی كه داود طرفندن كوفه والیسی ایدی حسنك كلدیكندن خبردار اولدقده كوفه‌یی خالی قیوب كندو یه امیری اولان داوده دستبوس ایچون واسط طرفنه استعجال كوستردی وحسن بن قحطبه اوتوز بیك سوار ایله كوفه‌یه داخل اولدی وابو مسلمة جعفر بن سلیمان الخلالی كه اكاوزیر آل محمد دیرلردی حسنك زیارتنه واردی حسن قدم تعظیمله انی استقبال ایدوب النی اوپدی و یرینه اوطوردوب ایتدی ایها الوزیر امیر ابو مسلم بنی سنك

طاعتکه مأمور قیلمش در وسکا بر مکتوب دخی یازمشدر شمدیکیه قالدی بره هر نه خدمت بیورر ایسك خدمت کر بنی باغلمشمز در وقولاغمزی سنك فرماننکه قومشمز در اندنصکره ابو مسلمه وحسن آنلره سوار اولوب بیوردیلر خلق مسجد جامعده حاضر اولدیلر پس ابو مسلمه امیر ابو مسلمك کندو یه کوندردیکی مکتوبی چیقاروب خلقه اوقیو ویردی وکندو عمالنی اطراف ممالکه کوندردی وچون مروان امام ابراهیمی طوتوب حبس ایتمشیدی ابو مسلمه دیلدیکه اولاد علی مرتضادن بر بنی سریر خلافته کچوره واکا بناء اوچ کشی یه اوچ مکتوب یازوب انلردن برینك خلافتی قبولنی رجا ایلدی مکتوبك بریسی جعفر بن محمد بن علی بن الحسینه رضی الله تعالی عنهم و بریسی دخی عبدالله بن حسن بن حسین بن علی یه و بریسی دخی عمر بن علی بن حسین بن علی یه اول مخدوم مکرملر اول زمانده مدینه ده ساکن ایدیلر و مکتوبی کتورن قاصده ایتدیلر که ابتدا مکتوبی جعفر بن محمده ایلت اکر خلافتی قبول ایدر ایسه باقی قلان بو ایکی مکتوبی آتشه یاق واکر اول جناب خلافتدن ابا وامتناع بیورر ایسه عبدالله بن حسنك حضورینه واروب مکتوبنی ایصال ایت قبول بیورر ایسه باقی قلان مکتوبی پاره له والا عمرك مکتوبنی عمره ایصال ایت چون قاصد مدینه یه ایرشدی کیجه وقتی ایدی همان اول کیجه امام جعفر صادق خدمتنه واروب نامه سنی ایصال ایتدی جعفر مکتوبك مضمونی نه اولدیغنی بیلوب آچدی واوقومادی بلکه اوکنده برچراغ نشار ایدی اول چراغه طوتو ویردی مکتوب یانوب نابدید اولدی وقاصده ایتدی ایشته بو مکتوبك جوابی بودر که کوردك چون قاصد جعفردن مأیوس اولدی عبداللهه واروب مکتوبنی عبداللهه ویردی عبدالله اول بابده جعفر ایله مشورت ایتدی جعفر ایتدی اهل خراسان بزم شیعه مز دکللردر وانلرك ایچنده بزم کوروب بیلدیکمز کیمسه یوقدر وبالیکز ابو مسلمه نك قولنه اعتماد ایتمك اولماز (و برروایت دخی اولدر که ابو مسلمه نك مکتوبی عبدالله بن حسنه واصل اولدقده عبدالله مکتوب انجق بالکز کندو یه مخصوص اولمق ملاحظه سیله امام جعفر حضورینه واروب تفاخر وجهی اوزره ایتدی ابو مسلمه دن بکا بر مکتوب کلدی بکا خلافت تکلیف ایتمش دیدی امام جعفر ایتدی اول مکتوبك بریسی

دخی بکاکلدی بن انی آچقمسز بن واوقو مقمسز بن آتشه یاقدم ز بنهار
وز بنهار بو مهمی قبولده انلره مساعده ایتسه که خلافت بزم اولماسه
کرکدر و چون ابو مسلمه نك مكتوبی عمره ایرشدی عمر ایتدی بو مکتوبك
صاحبی ایله زیاده معارفم یوقدر اکانه جواب ویره یم دیدی واول زمانده که
ابو مسلمه مدینه یه قاصد کوندردی ابوالعباس سفاح وابوجعفر منصور
و بونلردن ماعدا اولادعباسدن برجماعت قریهٔ حمیه دن قاچوب
کوفه یه کلمشلر ایدی وابو مسلمه آنلری پنهان ایتشیدی وابو العباس
سفاحه بیعنده تعویق ایدردی انکیچونکه اولاد علی مرتضادن برینك
اول امری قبولنه امیدوار ایدی ومدینه یه کوندریلن قاصد هنوز دونوب
کوفه یه کلدین ابو مسلمك امراسی وشیعهٔ عباسیه ابو مسلمه ایله مشورت ایتمکسزین
سفاحه بیعت ایتدیلر نتکه عن قریب رقم زدهٔ کلك بیان اولسه کرکدر

﴿ امام ابراهیم بن محمد بن علی بن عباسك رضی الله ﴾
﴿ تعالی عنهم شهادتی وقرنداشی ابوالعباس سفاحك ﴾
﴿ خلافتی ومروانیانك دولتلرینك اختتام وانقضاسی بیان اولنور ﴾

کتب معتبره ده ابراهیم امامك کیفیت اخذ وقتلنده شویله ایراد ایتمشلردر که
نصر بن سیار مروده منهزم اولوب فرار ایدوب کوفه طرفلرینه یقین
کلدکده خراسانك احوالندن علی التفصیل مروانه مکتوب یازوب
دیمشیدیکه بنم خوفم اولدرکه عن قریب بوفتنه شامه دخی سرایت
ایلیه مروان نصر بن سیارك مكتوبنی اوقیوب هنوز تمام ایتمامشیدیکه
ابو مسلمك ابرهیم امامه یازوب کوندردیکی مکتوبك رسولنی طوتوب
یدنده اولان مکتوبیله مروان حضورینه کتوردیلر مضمون مکتوب
اول ایدیکه نصر بن سیار محاربات کثیره دنصکره فرار ایدوب ولایت خراسان
بو بندهٔ دولتخواهده قرار ایتشدر مروان ابو مسلمك نامه سنی مطالعه دنصکره
اول رسوله ایتدی بو مکتوبی ابرهیم امامه ایصالك مقابله سنده ابو مسلم سکانه
نه مقدار نسنه ویردی رسول ایتدی فلان قدر مبلغ ویردی مروان ایتدی
بن سکا اون او قدر مبلغ ویره یم اول شرطله که بو مکتوبی ابراهیمه ایلتهسن
وجواب نامه سنی الوب بکا کتوره سن اما شویله که ابراهیم بو مکتوبك
کندودن مقدم بکا وصولندن خبردار اولمیه دیدی رسول طمع خامه
دوشوب مروانك دیدیکی کبی ایده جك اولدی پس رسول اول مکتوبی

مروانك الندن الوب ابراهيم امام قاتنه ايلتوب وابراهيمدن جواب
نامه يى الوب مروانه ايرشدردى وابراهيم امامك مكتوبنك مضمونى
بوايديكه ابومسلم كركدر كه بزم دولتمزى اعلام واظهارده جد واجتهاد
كوستره وشرائط عزم واحتياطدن غافل اولميه واهل طغيان وعدوانك
دفعنده قادر اولديغى حيله يى برينه كتوره پس مروان ابومسلمك رسولنى
اليقويوب كندو طرفندن دمشق حاكمى اولان وليد بن معاويه يه مكتوب
كوندروب امر ايتديكه حيمه قريه سنده امام ابراهيمى طوتوب بنده چكوب
معتمد عليه آدملر ايله خراره يد كلرى موضعده بنم قاتمه كوندره سن وليد
فرمان موجبيله عمل ايدوب ابرهيم امامى خراره ايلتديلر مروان اكا غليظ
خطابلر ايدوب اول دخى مروانه عنيف جوابلر ويروب ايتدى بنم ابومسلم
قضيه سندن خبرم يوقدر وانكله بنم ميانمده هيچ مكاتبه ومراسله واقع
اولمامشدر مروان ايتدى اى منافق ايشته سنك مكتوبك وايشته ابومسلمك
رسولى امام اول نامه ورسولى كورد كده ساكت وملزم اولدى ومروان
بيوردى تا انى زندانه ايلتديلر وزندانده بنى هاشم و بنى اميه دن برطاقم
دخى محبوسلر ايدى وخروج خوفندن بند وزنجير ايله مقيد ايديلر (ابوعبدالله
ثعلبى ايدر بر كيجه مروانك مواليسندن برقاچ كيمسه لر ابرهيم وعبدالله
وعباسك محبوس اولدقلرى جانبه كلوب بر لحظه توقف ايدوب بينه چيقوب
كتديلر چون صباح اولدى بن اول جانبه واردم انلرك اوچنى دخى مقتول
كوردم وانلرك ايكى غلام صغيرلرى وار ايدى انلرك خدمتنه مشغول ايديلر
اول جماعتك كيفيت قتلندن سؤال ايتدم انلر ايتديلر بو كيجه برجماعت
كلديلر وعبدالله وعباسك آغزلرى اوزره برر ياصدق قوديلر واوزرلرينه
اوطورديلر انلر برساعت اضطراب ايدوب صكره ساكن اولديلر وابراهيمك
باشنى بر انبانه قويوب صقديلر تا نفسى منقطع اولدى وابراهيمك كيفيت
قتلنده برراويت دخى واردر نتكه نسخ مشهوره ده مسطوردر وبالجمله
چون ابراهيم امامى طوتديلر انك قرنداشلرى ابوعباس سفاح وابوجعفر
منصور وعبدالله واسمعيل وعيسى وداود وصالح وعبد الصمد واولاد
عباسدن غيريلرى قريهٔ حميمه دن كوفه يه كتديلر وابومسلمه كه داعى
محمد بن على بن عبدالله بن عباس ايدى انلرى برسرايده پنهان ايلدى مروج
الذهبده مذكوردر كه چون اولاد عباس حميمه دن كوفه يه كلديلر كونلردن

بر كون سفاح وابو جعفر منصور وانلرك عمى عبدالله بن على اقربالرندن
برينك زيارتنه كتديلر برسرايه وارديلر ناكاه عرب عور تلرندن بريسى
انلرى كوروب ايلرو كلوب ايتدى خدا حقيچون بن بواوچ كشيلرك وجهلرى
مثللو وجه كورمدم بونلرك ايكيسى خليفه اولور و بريسى خارجى اولور
ديدى ابوجعفر بن منصور عورتدن بومجمل سوزك تفصيلنى سؤال ايتدكده
اول عورت ابوالعباس سفاحه اشارت ايدوب ايتدى اول بو خليفه اولسه
كركدر واول عورتك لسانندن جارى اولان معنى عاقبت ظهور بولدى
وعباسيه قرق كون كوفه ده مختفى اولدقلرندنصكره ابوجهم خليفه زمانك
تعين وظهورى بابنده الحاح وابرام كوستردى ابومسلمه ايتدى امامك
ظهورى زمانى دكلدر زيرا واسط شهرى فتح اولنمدقچه امنيت حاصل
اولماز واول زمانده خراسانيلر امام طلبنده ايديلر وابو حميد طوسيكه
ابومسلمك عظماى سپاهندن ايدى لشكر ايله كلوب كوفه نك طشره سنده
نزول ايتمشيدى كوفه يه كلوب ابراهيم امامك خواصندن اولان سابق
خوارزمى يى كوروب بيلدى وانلدن ابرهيم امامك احوالنى سؤال ايتدى
سابق ايتدى مقتول اولدى ابو حميد التماس ايتديكه بنى خليفهٔ زمان
اولان صاحب دولتك حضور ينه ايلت تا اكا بيعت ايدم سابق امامك
اذنسز انى امام حضورينه ايلتمككى مناسب كورميوب ايتدى يارين
فلان وقت وعده كاهمز اولسون بكا ملاقى اولديغكده سنى امام حضورينه
ايلتهيم ابوحميد خرم وخندان اولوب لشكر كاهنه كتدى واشكر كاهنده
اولان بكاره بواحوالى اعلام ايلدى سابق دخى ابوالعباس خدمتنه
استعجال ايدوب صورت واقعه يى ابوالعباسه تقرير ايتدكده ابوالعباس
سابقى ملامت ايدوب ايتدى نيچون ابوحميدى بنم قاتمه كتورمدك وچون
ايرتسى كون اولدى ابوحميد وعده يرينه كلوب سابق دخى اول موضعده
حاضر ايدى انى عباسيلرك مجلسنه ايلتدى ابوحميد چون انلرك مجلسنه
ايرشدى صورديكه امام قنغيسيدر داود بن على ابوالعباسه اشارت ايلدى
ابوحميد ايلرو واروب اكا خلافتله سلام ويردى والنى اوپدى وابراهيم امامك
تعزيه سى مراسمنى يرينه كتوردى اندنصكره ابو حميد اول خانه دن طشره
چيقوب امرا واعيان و سپاه خراسانه امامك موضع و مكانندن خبر
ويردى انلرك جمله سى خدمتنه استعجال ايدوب ابوالعباسه بيعت ايتديلر

ابوالجهم وموسى بن كعب سرايدن طشره چيقوب سائر امرايه امامى
ملازمت ومحافظت ايديكز ديديلر و چون ابومسلمه صورت قضيه يه
مطلع اولدى غلبهٔ تماميله ابو العباسك منزلنه متوجه اولدى ابو جهيم
ابومسلمه نك بو حركتندن آگاه اولوب اندن برسوء قصد ظهوره كلمك خوفى
ايله ابو حميد طوسى يه خبر كوندرديكه ابو مسلمه امامى زيارته كندى انى
امامك مجلسنه تنها قويمكز ديدى وچون ابومسلمه سرايه كلدى حاجبلر
انك اتباعنى دخولدن منع ايتديلر ابومسلمه يالكز كيروب شرف دستبوسيله
مشرف اولدى وابوالعباسه خلافتله سلام ويردى ابو حميد ايتدى على
رغم انفك ياابا مسلمه ابوالعباس ابو حميدى بو سوزدن منع ايدوب اويله
ديمه ابو مسلمه نك بزم ذمتمزده حقى چوقدر ديدى اندنصكره مسلمه يه ايتدى
منزلكه كيدوب قومكه تنبيه ايتكه يارين مسجد جمعه ده حاضر اولهلر
ومسعودى قولنجه ابوالعباسك بيعتى سنهٔ مذكوره شهر ربيع الاخرينك
اون دردنجى جمعه كيجه سى واقع اولدى (وبرروايت دخى اولدركه عقد
بيعت سنهٔ مذكوره جمادى الآخرهسنك منتصفنده اولدى ديديلر وبالجمله
جمعه صباحنده ابوالعباس اتباعيله سوار اولوب دارالامارهيه نزول
بيوردى وقصر الاماره دن مسجد جامعه واروب منبره چيقدى واياغ
اوزرنده برخطبه اوقودى بنى اميه خطبه يى اوطوروب اوقورلردى
وچون جمعه امامتندن فارغ اولدقده برنوبت دخى منبره چيقوب برفصيح
وبليغ خطبه اوقودى ومزاجنده برنوع ضعف اولوب اول كون ضعفى زياده
اولمغله كندى منبر اوزرنده اوطوروب عمى داود بن على منبرك بر درجه
اشاغى پايه سنده طوروب اول خطبه يى تمام ايتدى و خطبه ده آخر
كلامى بو اولديكه حضرت پيغمبردن بو دمه كلنجه هيچ برخليفه منبره
اياق باصمدى الا على بن ابى طالب وبو امام يعنى ابوالعباس وايتدى بيلكز
وآكاه اوليكز كه بو امر خلافت بزه متعلق اولدى بزم ميانمزدن طشره
كتمسه كركدر تا عيسانك آسماندن نزولى وقتنه دك اندنصكره سفاح
وداود منبردن اينوب قصر الاماره يه كتديلر وابوجعفر منصور تا ايكندى
نمازى وقتنه دك اخذ بيعته مشغول ايدى ايرتسى كون حمام اعين ديدكلرى
موضعه نزول ايدوب لشكركاه قوردى و كوفه حكومتنى عمى داوده
ويردى وآخر عمى عبدالله بن على يى شهر زور ايالتنه كوندردى تامروانله

جنك ايده وقرنداشی اوغلی عیسی بن موسی ابی حسن ابن قحطبه ایله مداینه کوندردی وابوالقیطان عثمان بن عروة بن محمد بن یاسری ابراهیم ابن یسارك اوغللری ایله اهواز وخوزستان ولایتلرینه نامزد قیلدی

﴿ عبد الله بن علینك مروانله محاربه سی و مروانك انهزامی و مروانیانك بعضیسی مقتول و بعضیسی مفروق اولدیغی ذکر و بیان اولنور ﴾

سابقا مذکور اولمشیدیکه ابوعون سفیان بن مروانله جنك وانی منهزم قیلوب موصله دك انی تعقیب ایتمشیدی ومروان اول زمانده حیره ولایتنده ایدی سفیانك منهزم اولدیغی مسموعی اولدقده لشکر جمع ایدوب زاب دیدکلری موضعه کلدی واول اثناده ابوالعباس سفاح ظهور ایدوب عونك امدادینه بر جماعت کوندرمشیدی اندنصکره سفاحك معلومی اولدیکه مروان یوزبیك لشکر ایله زابده ابوعونه مقابل اولوب طورمش پس سفاح اهل بیتنه خطاب ایدوب ایتدی سزدن کیم اوله که لشکر چکوب واروب مروانی دفع ایده واول مقابلهده بنم ولی عهدم اوله عبدالله ابن علی ایلرو کلوب بو مهمه متعهد اولدی سفاح انی خراسان لشکری ایله شهر زوره کوندردیکه اول ارایه و اروب عونله اتفاق ایدوب مروانی اورتهدن قالدیرهلر عبدالله موصله ایرشدی اول ارادهعونله ملاقات ایتدکده عون کندی خیمه و خرکاه واسباب تجمل و آلات احتشامی عبداللهه پیشکش چکدی پس عبدالله بیوردی تا عتبة بن موسی بش بیك ارایله صودن کیچوب مروانله جنك ایده عتبه امر موجبله صودن کیچوب مروانله محاربهیه قیام کوستردی کیجه اولدقده دونوب عبداللهك اشکرینه کلدی ایرتسی کون مروان دیلدیکه صو اوزرینه کوپرو قوروب احمال واثقالیله صونك اوته یاقهسنه کیچوب عبدالله اشکرینه مقابل اوله هرچند که اصحابی انی بو تدبیردن منع ایتدیلر مفید اولیوب عاقبت جمله یه مخالفت ایدوب جسر قوردیروب صونك اوته یاقهسنه کچدی واوغلی عبداللهی اهل نجدت وبسالتدن برطائفه ایله عبدالله بن علینك حربنه نامزد قیلدی عبدالله بن علی دخی مخارق نام بر بهادری درت بیك سوار ایله انك استقبالنه کوندردی بر برینه قاوشوب حرب شدید ایتدیلر مخارقك اصحابی منهزم اولوب کندی

اسیر اولنجیه دك ثابت قدم اولدی مخارق بر نحیف کشی ایدی انی اسیر ایدوب مروان حضورینه ایلتدیلر مروانك لشکرنده انی بیلور کیمسه بولنمدی لکن بو سپاهك سرداری مخارق نام بر کیمسه اولدیغنی بیلورلردی مروان اکا خطاب ایدوب ایتدی مخارق سنمیسن اول ایتدی بن مخارق دکیلم بلکه مخارق لشکرندن بر سپاهینك قولییم مروان ایتدی مخارقی بیلورمیسن اول ایتدی بلی بیلورم مروان ایتدی مقتوللری تجسس واحتیاط قیل اوله که مخارقك میتنی بوله سن مخارق مقتوللردن برباش آلوب مروان قاتنه کتوردی وایشته مخارقك باشی بودردیدی پس مروان مخارقی صالیوردی مروانك سپاهندن بریسی مخارقه چشم حقارتله نظر ایدوب ایتدی لعنت ابومسلمه که شونك امثالی کیمسه‌لری بزمله جنکه کوندررو چون عبدالله لشکر مخارقك انهزامندن خبردار اولدی یول اوزرلرینه آدملر کوندردی تا فرار ایدنلری لشکرکاهه قومدیلر که بقیهٔ لشکر انلری کوروب ملول اولمیه‌لر دیو اندنصکره ابوعون مخارقك انهزامی خبری لشکرکاهده فاش اولمزدن مقدم لشکرینه امر ایتدی تا جمله‌سی مکمل ومسلح اولوب دشمن طرفنه توجه ایتدیلر (نقلدرکه مروان اول کون عبدالعزیزه ایتدی اکر جنك اویله نمازی وقتندنصکره واقع اولورسه ظفر ونصرت بزمدر ومدت مدید بو دولت بزم خاندانمزده باقی قالسه کرکدر واکر جنك اویله نمازندن مقدم واقع اولورسه (انا لله وانا الیه راجعون) ظفر ونصرت انلرك اولسه کرکدر دیدی و تقدیر آلهی مقتضاسیله آفتاب سمت رأسه وصولدن مقدم تیغ یمانی بیون اورمغه بیل باغلیوب سرافشانلغه باشلدی وبرساعت نجومیده دوکلی مروان لشکری مقتول ومتفرق اولدیلر وغریق اولنلری مقتول اولنلرك اضعافی ایدی وابراهیم مخلوع بن ولید بن عبدالملك غریقلر جمله‌سندن ایدی واول حالده خلق کندیلرینی صویه اتوب غریق اولدیلر عبدالله بن علی بو آیتی اوقودی (واذ فرقنا بکم البحر فانجیناکم واغرقنا آل فرعون وانتم تنظرون) واول معرکه‌ده سعید بن هشام بن عبدالملك مقتول اولدی ومروانك لشکرینك سبب انهزامنده اختلاف ایتدیلر بو بابده اولان روایتلرك بریسی بودرکه جنك اویله نمازی وقتندنصکره اولسون دیو مروان لشکرینی مشغول قیلوب خزینه صندوقلرینی آچدی زروسیم کیسه‌لرینی

لشکرینك سپاهنه صاچدی ومروانده هرکیم بخشش الدی فرار طریقنه روانه اولدی (وبرروایت دخی اولدرکه چون صفلر چکلدی مروان تبول ایتمکیچون برکوشه ده آتندن زمینه ایندی وانك آتی الندن بوشانوب معرکه میدانندر بولندی سپاه مروانك مرکبی مطلق العنان کوردکارنده ظن ایتدیلرکه مروان برواقعه یه اوغرادی پس جمله لشکر هزیمته یوز طوتدیلر طرفادن بعضیسی دیدیلرکه (ذهب الدولة بالبولة) ومورخلردن بعضیسی دیمشلردرکه اهل شامدن لشکرك اوکنده اولانلر علی الاتفاق جنکده تأخیر ایدوب آتلرینه سوار اولمادیلر انکیچونکه مروان انلره اوبله نمازینك وقتی دخول ایدنجه دك جنکه تعجیل ایتمکز دیمشیدی اکا بناء شام سپاهی لشکرك اوکنده پیاده بولندی پس عبدالله بن علینك لشکری بونلرك اوزرینه هجوم ایدیجك مروان کوردیکه لشکرینك ایلروسی پیاده در کیروده اولان سوارلرك آتلری ایشلمز پس بنی عامر قومنه ایتدی سزدخی پیاده اولوب دشمن اوزرینه حمله ایدیکز انلر ایتدیلر بنی غطفان قومنه بیورتا انلر دخی پیاده اولسونلر مروان بنی غطفانه دخی پیاده اولوك دیدی انلر دخی بو مهمی بر آخر قبیله یه حواله ایتدیلر مروان خلقله بوکفت وکوده ایکن کوردیکه جمله سپاهی هزیمته یوز طوتدیلر وارباب اخباردن برکروه دخی بویله روایت ایتدیلرکه چون مروان سپاهنی کوردیکه حربده تکاسل وتساهل ایدرلر همانده بیوردی تا خزینه صندوقلرینی آچوب اوکنه دوکدیلر وایتدی هرکیم جنك ایدرسه اکا بومالدن نصیب وافر ویریلور واول اثناده مروانك سپاهندن اولوب مخارق لشکرینی شکست ایدنلردن برجماعت کاوب مروانه کورندیلر وامیدلری اول ایدیکه مروان انلره اول مالدن برنسنه ویره لکن مروان اول قومه برنسنه ویرمدی اول طائفه ایتدی چون بزه احسان ایتمزسن یا بزسنك یولکده نیچون جانمزی فدا ایده رز پس معرکه دن روکردان اولدیلر غیریلری دخی انلری کوروب منهزم وپریشان اولدیلر وبالجمله اهل خراسانك اللرینه چوق اموال واسلحه کیردی وچون خبر فتح سفاحك سمعنه ایرشدی (فهزموهم باذن الله وقتل داود جالوت وآتاه الله الملك والحکمة وعلمه مما یشاء) آیتنی اوقودی اهل مجلس سفاحدن صوردیلرکه مروانی اولدردیلرمی سفاح ایتدی اولدردیلر

ان شاء الله تعالى اندنصكره ايكى ركعت نماز قيلوب بيوردى تا اول معركه ده بولنانلرك هر برينه بشر يوز درهم ويروب واشكر ميجنده دن هر برينك علوفلرينه بتشر درهم ترقى ويرديلر

﴿ مروان حمار مقتول اولوب مروانيانك سرانجاملرى بيان اولنور ﴾

چون مروان زاب ديدكلرى موضعده منهزم اولوب موصل جانبنه كتدى واول ديارك صاحب اختيارى اولان هشام بن عمروانى شهره قومدى مروانك اتباعى ندا ايتديلر كه شهرقپولرينى آچيكز بو كلن اميرالمؤمنين مرواندر موصل خلقى ايتديلر اكر اميرالمؤمنين اوليدى جنكدن قاچمزدى واهل موصل مروانه دشناملر ويروب ايتديلر حق سبحانه وتعالى يه شكرلر اولسونكه سنك حكومت وظلمكدن بزه خلاصلق ويردى واهل بيت پيغمبردن صلى الله تعالى عليه وسلم بزه برطائفه يى حاكم قيلدى مروان چون اول مملكتك خلقندن بو سوزلرى ايشتدى سلطنت حكومتندن قطع اميد ايدوب حران جانبنه متوجه اولدى اسمعيل بن عبدالله قشيرى ايدر چون مروان حرانه ايرشدى كندى خصوصنده بنمله مشورت ايلدى بن ايتدم بو خصوصده سنك رأيك نه نسنه ده قرار ايتدى سويله كورهلم اول ايتدى بكا صواب كورينن اولدركه اهل واولاد وخواص اصحابمله روم ديارينه كيدم وقيصردن امان ديليوب انك ظل حمايه سنده آسوده اولهم تا اول زمانه دك كه اطرافدن اتباع واحبابم كلوب بكا ملحق اولهلر اندنصكره اقتدار تحصيل ايدوب انتقام الام اسمعيل ايتدى بنم قاتمده دخى رأى صواب اول ايدى اما مروان بنم قوم وعشيرتمه معادات ايدوب ضررلر ايرشدرديكيچون اكا خيانت قصد ايدوب ايتدم اى اميرالمؤمنين حق تعالى يه صغين واهل شركى كندى نفسكه واهل وعيالكه حاكم قيلمه ويقين بيلكه روميلرك وفاسى يوقدر مروان ايتدى اى اسمعيل بو بابده سنك رأيك ندر بن ايتدم صلاح اولدركه شام طرفنه كيده سن واول طرفده اولان احبابكى جمع ايدوب عنان عزيمتى جانب مصره معطوف قيله سن اندنصكره اكر مقتضى اولور ايسه شام طرفنه مراجعت ايده سن واكر عياذا بالله تعالى ايش نوع آخر اولوب دشمنلر بو طرفدن هجوم ايدرلر ايسه وسنك انلر ايله مقاومته طاقتك اولمازايسه افريقيه ولايتنه كيده سن اول ولايتلر فسيح وعريض مملكتلردر مروان اسمعيلك رأيني صواب كوروب

اول رأيله عامل و بلاد شام طرفلرينه مائل اولدی شام خلقندن اكا طائفهٔ
قليله متابعت ايدوب انلر ايله برله مصر جانبنه متوجه اولديلر (ابو حنيفهٔ
دينوری ايدر چون مروان منهزم اولوب شامه توجه ايتدی عبد الله
ابن علی ابو عونی انك اردنجه روان ايتدی ابو عون قطع منازل ايدوب دمشقه
وارد قده اول شهرك اهاليسندن برجماعتی قتل ايلدی و مروان بن حكمك
اولادندن سكسان كشی اول مقتول اولان جماعتده داخل ايديلر اندن
صكره دمشقدن چيقوب مروانك اردنجه مصره كتدی و چون ابو عونك
مصره توجهی مروانك مسموعی اولدی يانده حاضر اولان يكرمی بيك
ار ايله قتاله آماده اولدی پس ايكی لشكر بر برينه ملاقی اولوب محاربه ايتديلر
مروان لشكرينك اكثری اول محاربه ده مقتول اولوب بقية السيف اولانلری
قاچديلر و مروان افر يقيه طرفنه توجه ايدوب ابو عون سپاهندن
برجماعت انك عقبنه دوشديلر ظلمت ليل ارالرينه حائل اولوب مرواندن
نشان بولمديلر مروان برسفينه يه كيروب نيلی عبور ايتدی و غلامنه ايتدی
اگر بو كيجه بكا بر آفت ارشمز ايسه شويله ايدمكه دشمنلرم تا خراسانه دك
بر يرده قرار ايده ميه لر اندن صكره ارقه سندن زرهنی چيقاروب زمينه
دوشه دی وانك اوزرينه ياتوب خوابه واردی ابو عونك سپاهندن عامر بن
اسمعيل نام بر شخص مروانك طلبنه استعجال ايدوب نيلك كنارينه كلدی
همان مروانك بنديكی سفينه يه بنوب نيلك اوته ياقه سنه كچدی واول
موضعی جست وجو ايدركن مروانك ياتديغی يره كلوب وضرب شمشير ايله
اول مهمه فيصل ويردی (ومورخلردن بر طائفه دخی ديمشلردركه
چون مروان زاب ديدكلری موضعده منهزم اولدی حرانه كتدی بر آی
مقداری انده اكلندی اندن صكره اول ارادن متعلقاتيله كوچ ايدوب حمصه
كلدی اهل حمص ابتدا قدم اطاعتله ايلرو كلديلر چون انك يانده چوق
كيمسه اولماديغنی بيلديلر انك اموالنه طمع ايدوب عقبنه دوشديلر و مروان
ثبات قدم كوستروب انلری منهزم قيلدی و دمشق طرفنه كتدی و وليد
ابن معاويه كه مروان طرفندن دمشق حاكمی ايدی انی شهره دخولدن
منع ايتدی پس مروان مصر جانبنه كتدی و چون مروانك انهزامی
خبری سفاحه ايرشدی عمی عبد اللهه مكتوب كوندرديكه مروانی طلبدن
ال چكوب انی اله كتوره عبد الله اكثر ولايات شامی تحت تصرفه

کتورمشیدی دمشق جانبنه توجه ایتدی مروان طرفندن دمشق حاکمی
اولان ولید بن معاویه ومروان حمارد مشقك حصار قپولرینی قپایوب سر کشلك
ایتدیلر عبد الله شهری محاصره ایله الوب اراقده واید مقتول اولدی
عبدالله دمشقدن قنسر ینه کتدی واول موضعده سفاح طرفندن یحیی
ابن جعفر هاشمی کلوب فرمان کتوردیکه قرنداشك صالح مروانك طلب
واخذینه مشغول اوله پس صالح امر موجبنجه عمل ایدوب روان اولدی
وقطع منازل ایدرك ذات السلاسل دیدکاری موضعه ایریشوب اول ارایه
نازل اولدی وابوعون وعامر بن اسمعیل ایلرو کیدوب خبر الدیلر که مروان
فلان کنیسه یه نازل اولمش اسمعیل ایتدی بزسعی واهتمام ایتمك کرکزکه
مروانی بو کیجه اله کتوره یز زیرا اکر یار ینه قالورسه بزم قلت عددیمزه
واقف اولوب کار مشکل اولور پس اسمعیل برقاج کشیلر ایله اول کنیسه
جانبنه متوجه اولدقده مروان خبردار اولوب کنیسه دن طشره چیقدی
جنك ایتدیلر اثناء جنکده برشخص مروانك بوش بوکرینه برنیزه اوروب
آتندن زمینه دوشوردی وانك مروان اولدیغنی بیلمدی ناکاه مروانك
اصحابندن بریسی فریاد ایدوب مروان دوشدی دیجك ابوعونك
اتباعندن برجماعت انك اوزرینه واروب باشنی کسدیلر وصالحك قاتنه
ایلتدیلر صالح برینه امر ایتدی تا اول باشی تحریك ایدوب یواردیلر
اول دمده مروانك دلی اغزندن طشره چیقدی همان دم بر کدی کلوب
انك دیلنی قاپوب اکل ایلدی صالح ایتدی ای یاران روزکارك عجایبندن
عبرت الیکز و برقاج کونلك دولته اعتماد ایتمکز اندنصکره صالح مروانك
باشنی سفاحه کوندردی سفاح انی کوریجك باشنی سجده یه قویوب
مراسم شکر الهی یی یرینه کتوردی وعدل وداد بساطنی تمهیده قیام
ایلدی وچون مروان مقتول اولدی اوغللری عبدالله وعبیدالله حبش
ولایتنه قاچدیلر عبیدالله اول اراده مقتول اولوب عبدالله خلاص اولدی
ومهدینك خلافتی زماننده فلسطین عاملی انی طوتوب مهدی یه
کوندردی ومروانك قتلی یوز اوتوز ایکی سنه سنده واقع اولدی ومدت
عمری برقولده التمش طقوز ییل ایدی ومدت سلطنتی ابن جوزی قولنجه
بش ییل و برآی ممتد اولدی واکا حمار وجعدی دیرلر ایدی حمار ایله ملقب
اولمسی اول جهتدن ایدیکه عرب هر یوز ییلك باشنه حمار دیرلر ایدی

ومعاویة بن ابی سفیانك سلطنتی زماننده‌ن مروانك سلطنتی زماننه كلنجه تقریبا یوزییل مرور ایتمكله اكا مروان حمار دیرلر ایدی واكا جعدی دیدكلری انكیچون ایدیكه جعد بن درهمك شاكردی ایدی وانك مذهبنی طوتاردی وجعد قرآنی مخلوقدر دیر ایدی ودینده لایق اولمیان بعض اقوالی جعددن نقل ایدرلر ومروانی مذمت ایتمك ایستین كشی اكا جعدی دیرایدی ومروان برحازم وشجیع كشی ایدی وچون بخت واقبال مساعده ایتمدی نه حزم مفید اولدی ونه شجاعت ومروانك سوزلرندندر بوكلام (اذا انتهت المدة لم تنفع العدة)

﴿ بنی امیه‌نك مقتول اولوب اقربا ومتعلقاتی ﴾
﴿ تفتیش وتجسس اولندیغی بیان اولنور ﴾

بنی هاشم موالیسندن شبل بن عبدالله دمشقده عبدالله بن علی بن عباسك مجلسنه كلدی اول وقتده كه بنی امیه‌دن یتمش كشی انك مجلسنده اوتورمشلر ایدی شبل برشعر انشاد ایلدیكه اول شعرك مضمونی سلطنتك مروانیاندن عباسیانه منتقل اولدیغنی مشتمل ایدی و بنی امیه‌نك اولاد علی مرتضایه ایتدكلری ظلمی محتوی ایدی واولاد عبد شمسدن انتقام الموق الزم اولمق لازم اولدیغنی مستلزم ایدی عبدالله بن علی بو ابیاتك استماعندن خشمه كلوب بیوردی تا اول یتمش كشیلرك اوزرلرینه كلیلر و بساطلر یایوب اوستنه اوطوردیلر ودیمه التنده انلری پایمال ایتدیلر واوستلرینه سفره‌لر یایوب عبدالله بن علی و یارانی طعام یدیلر و بساط وسفره التنده اولان مجروحلر و یامالرك ناله‌لرینی ایشیدرلر ایدی برلحظه دنصكره اول یتمش كشیدن بریسی صاغ قالمدی اندنصكره عبدالله بن علی بیوردی تا معاویه‌نك وسائر ملوك بنی امیه‌نك مقابرینی آچدیلر الا عمر بن عبدالعزیزك مرقدینه تعرض ایتمدیلر ومعاویه‌نك قبرنده طپراقدن غیری برنسنه بولمادیلر و یزیدك قبرنده برمقدار كوك بولدیلر وهشام بن عبد الملكك جثه‌سی هنوز باقی ایدی قبردن چیقاروب اكا تازیانه‌لر اوردیلر اندنصكره انك جثه‌سنی آصوب وآتشه یاقوب كولنی باده ویردیلر وبصره والیسی سلیمان ابن علی بن عباس بصره‌ده بیوردی تا عظمای بنی امیه‌نك بونلرینی اوروب جثه‌لرینی یول اوستلرینه آتدیلر تا اول دیارك كلابی انلرك لحم وشحمندن بهره‌مند اولدیلر اول واقعه‌ده محمد بن عبدالملك بن مروان

وعمر بن یزید بن عبد الملك وعبد الواحد بن سلیمان بن عبد الملك كه ارباب
ثروت واصحاب دولتدن ایدیلر مقتول اولوب انلرك ماللرینی علی بن عبد الله
حیطهٔ تصرفه چكدی واول قومدن اجلی ایرشمیانلرك هر بریسی
بر كوشه ده اختفا ایدوب نامرادلغله كون كچوردیلر واول جمله دن بریسی
عمرو بن ابی سفیان ایدی عمرو مذكور كندی سر كذشتنی حكایت ایدوب
ایدركه سلطنت عباسیلره انتقال ایتدكدنصكره ولایت شام وعراق عربده
بریر بولمادیكه انده راحتله برنفس الوب و یرم عاقبت جان شیرینمدن ال
یودم بصره والیسی سلیمان بن عباسك حضورینه واردم واكا عرض حال
ایدوب ایتدم بوجهانده برلحظه فراغ باللهكچنهجك بریر بولمادیغمدن
سنك لطفكه اعتماد ایدوب خاكپایكه كلدم اكر بنی اولدیر ایسك دنیا
زحمتندن قورتلورم واكر صاغ قور ایسك امین اولورم سلیمان سؤال
ایتدیكه سن كیمسن ونامك ندر عمرو ایدر اسم ونسبمی اكا تقریر ایتدم
سلیمان ایتدی مرحبا خوش كلدك نه حاجتك وار ایسه سویله روا طوته لم
بن ایتدم بزم اهل وعیالمز غایت خوف وخشیتدن هر كون نام ونشانلری
بیلنمز بریره كیدرلر بن دخی انلرك اردلرنجه حیران وسر كردانم سلیمان بنم
حالمه مرحمت ایدوب وافر تلطف كوستردی وسفاحه مكتوب كوندردی
بومضمونده كه بنی امیه نك عقوق وعصیانلری ایچون اول طائفه دن چوق
كشیلر قتل ایتدك اما ارامزده صلهٔ رحم باقیدر زیرا انلر ایله بزم نسبلرمز
عبد منافه منتهی در اكر امیر المؤمنین غایت ترحمندن اول طائفه نك
بقیه سنه امان و یرسه فرمان كندینكدر وچون سلیمانك عرضی پایهٔ سریر
خلافت مصیره ایرشدی سفاح اول طائفه دن باقی قلانلره امان و یردی
واول زمانده ابو جعفر منصور واسط قلعه سنده حسن بن قحطبه یی
محاصره ایلدی وچون زمان محاصره دن اون برآی مرور ایتدی مروانك
قتلی خبری مسموعلری اولدقده انلر امان دیلدیلر انلره امان و یریلوب قلعه دن
طشره چیقدیلر ابو جعفر منصور ابن هبیره یی وسائر امراء واعیان
مرواندن برطائفه یی كندی ملازملرندن قیلدقدنصكره سفاح طرفندن
منصوره نامه كلدیكه ابن هبیره یی وسائر مروان سرهنكلرینی قتل ایده سن
ابو جعفر فرمان موجبنجه طوعا وكرها جمله سنی قتل ایدوب الامعن ابن
زائده یی وعبد الله بن بشر عجلی كه انلر مقتول اولمیوب خلاص اولدیلر

واول اثناده موصل اهالیسی عبد الله بن علینك نصب كردهسی اولان
والیلری محمدی بر بهانه ایله شهردن سوروب چیقاردیلر پس سفاح
كندی قرنداشی یحیابی اون بیك ار ایله محمدك برینه كوندردی یحیی
موصله واروب دارالاماره یه نازل اولدقده اول مملكت رئیسلرندن اون
ایكی نفر كیمسه لری قتل ایتدی غیریلری سلاحلنوب یحیی ایله جنك ایتمك
ایستدیلر یحیی منادی قیوب ندا ایتدردیكه مسجد جامعه كیرنلر بكز
غضبدن مأموندر پس خلق جامعه كیروب اللهده صغندیلر اندنصكره
یحیی حكم ایتدی تا لشكر خلقی مسجد قپولرینی الوب مسجده التجا
ایدنلری قتل ایتدیلر واهالی موصلك مقتول اولدقلری بنی امیه محبلری
اولدقلری ایچون ایدی

﴿ ابو العباس سفاحك ابو مسلمه یی قتل ایتدیكی ذكر و بیان اولنور ﴾

سابقا اشارت اولنمشیدیكه ابو مسلمه اولاد عباسه بیعتی تأخیر وتعویقه
قویوب دیلردیكه علی بن ابی طالبك احفادندن بربنی خلافته اجلاس
ایده و بوجهتدن سفاح قلبنده اكا كین طوتمشیدی چون سفاح سریر
خلافتده متمكن اولدی دیلدیكه ابو مسلمه یی اورتادن قالدیره اما بو مهمی
ابو مسلم مشورتنسز تنفیذه جرأت ایده مزدی و بو خصوصی ابو مسلمدن
استمزاج ایچون واسطه اولمغه هیچ بر كیمسه یه اعتمادی یوغیدی ودیلردیكه
خراسان خلقنك كندی حقنده محبت وعداوتدن نه مقامده اولدقلرینی
معلوم ایدینه وكذلك دیلردیكه ابو مسلم واول دیارك خلقی مجددا
كندیدن بیعت آلهلر بو ذكر اولنان اموره بناء سفاح كندی قرنداشی
ابو جعفر منصوری دیار شرقه كوندردی ابو جعفر عراق عربدن روان
اولوب چون مرو حوالیسنه ایرشدی ابو مسلم استقباله چیقوب ابو جعفری
كوردكده آتندن اینوب پیاده اولدی وابو جعفرك ركابنی اوپدی وآتنك
یانجه روان اولدی ابو جعفر ابو مسلمی سوار ایدوب كندویه همعنان
ایلدی شهره داخل اولدقلرنده ابو مسلم انی كندی سراینه قوندردی
ابو جعفر خراسان خلقنی خلیفه یه مطیع ومنقاد بولمغله مسرور اولدی
وابو مسلمدن واول مملكتك اعیانندن مجددا ابو العباس ایچون بیعت
الدی وچون كیرو دونمكه عزیمت ایتدی ابو مسلم اكا بی نهایه پیشكشلر
ویردی وخلیفه یه دخی سنكین هدیه لر كوندردی ووداع وقتنده

ابوجعفر ابومسلمه ایتدی بودوانك قصری مبانیسنك بانیسی سنسن وسنك رتبه کلك مرتبه ومکانی اندن زیاده درکه تعریف وتوصیفه کلمه شمدیکیحالده سکا اعلام ایده جکم بودرکه ابومسلمه کندو یی امور مملکتده صاحب اختیار بیلوب خلیفه نك احکامنه اعتراض ایدر وانك تکبری حد اعتدالدن تجاوز ایتمشدر خلیفه انك اوضاعنه سنك خاطرك ایچون تحمل ایدوب عفو واغماز طریقه سنه سالك اولمشدر زیرا امیرالمؤمنینك وزارتی منصبنی اکامن تفویض ایتمشیدك ابومسلم چون بوسوزی ایشتدی رنك رویی متغیر اولوب ایتدی بن وابومسلمه امیرالمؤمنینك قوللرندن ایکی قوللرز چونکه ابومسلمه کندی حدندن طشره ایاق چیقاره انك حقنده هرنه دیلرکه ممکن اوله یرینه کورملك کرکدر وابومسلم احسن وجوهله ابوجعفر منصوری مشایعت ایدوب روانه قیلدی چون ابوجعفر قرنداشی سفاح قاتنه کلدی اهالی خراسانك اطاعت وانقیادندن اکا خبر وردی وایتدی ابومسلمه حقنده خاطرك هرنه دیلرسه اجرا ایتمکه ابومسلم بزه رخصت وردی (ایدرلر که ابوجعفر بوسوزلری کلوب سفاحه سویلدیکی کیجه صباحه تأخیر اولنیوب اول کیجه ابومسلمه قتل اولندی و بعضیلر ایتدیلر ابوجعفر سفاح قاتنه کلوب بوسوزی سویلمزدن مقدم ابومسلمه قتل اولنمشیدی وخلق ایچنده بویله آوازه چیقاردیلر که ابومسلمه یی خوارج قتل ایلدی روایتدرکه ابوجعفر سفاحه ایتدی مادامکه ابومسلم حیاتده اوله سنك ایچون امر خلافتده بررونق و رواج پیدا اولمق احتمالی یوقدر سفاح ابوجعفری بوسوزدن منع ایلدی و بعض تواریخده کورلمشدرکه ابوجعفر منصور برنوبت دخی خراسانه کلدی تا ابومسلم انك ولیعهد لکنه بیعت ایلیه ابومسلم سفاحك کندی ایله مشورت ایتمکسزین ابوجعفری ولیعهد قیلدیغندن رنجیده خاطر اولمشیدی اکا بناء بو کلیشنده ابوجعفره استخفاف صورتی کوستروب اکا تعظیمی قاعده اوزره ایتمدی وهدیه یی لایق اولدیغی اوزره ویرمدی و برخصوصیچون ابومسلم ابن کثیردن رنجیده اولوب ابوجعفر حضورنده انی قتل ایتدیردی ابوجعفر دونوب سفاح قاتنه کلدکده ابومسلمی سفاحه مذمت وسعایته مشغول اولدی اما سفاح ابومسلمه تعرض ایتمکی معقول ومناسب کورمدی

ابو مسلمك حجه كتدیكی وابو العباس سفاحك وفاتی ذكر و بیان اولنور

هجرتدن یوز وتوز التی سنه سنده ابو مسلم سفاحدن حجه گتمكه اذن الوب
سكز بیك وار ایله دیار عربه توجه ایتدی وچون ری شهرینه ایرشدی
انده برقاچ كون توقف ایدوب اول ولایتك اموالنی ومازندران وجبال
ولایتلرینك اموالنی جمع وتحصیل ایتدی خلق ارا سنده بر كفت وكو پیدا
اولدی ایدرلر دیكه ابو مسلم بو لشكر ایله مكه یه گیده جك ایمش بلكه
دونوب ولایتنه كیده جك ایمش زیرا بوقدر لشكر ایله مكه یه كیدلمز
وكیدلدیكی تقدیرجه كعبه یوللرنده صوسزلقدن چوق زحمت چكرلر
خلقك بونك امثالی كفت وكولری ابو مسلمك سمعنه ایرشدكده ابو مسلم
لشكری وخزینه سنی ری شهرنده قویوب كندیسی بیك آدم ایله
دارالخلافه طرفنه متوجه اولدی تا خلیفه یی كوروب اندنصكره حجه
كیده چون ابو مسلم قطع منازل ایدوب آستان دولت آشیانه ایرشدی
وشرف دستبوسیله مشرف اولدی ابو العباس دخی انی مأمولندن
زیاده مراسم وعواطف شاهانه ایله مخصوص ومكرم قیلدی ابو مسلم
بركون خلیفه نك مجلسنده اوطورمشیدی ناكاه ابو جعفر منصور اول مجلسه
كلدی ابو مسلم اول كلدكده ایاغه قالقمدی سفاح ایتدی مجلسه كلن
قرنداشم ابو جعفردر یعنی تعظیم بالقیام ایتمك كركدر ایدك ابو مسلم ایتدی بو مجلس
امیرالمؤمنینك مجلسدر امیرالمؤمنین مجلسنده انجق امیرالمؤمنین مجلسنك حقی
رعایت اولنور یعنی غیری حقوق رعایت اولنمز وابو مسلمك عبارتی بوایدیكه
(هذا المجلس مجلس امیرالمؤمنین لا یقضی فیه الاحقه) واول ایامده كه
ابو مسلم خلیفه مجلسنده ملازمت ایدردی اولقدر كه ابو جعفر قرنداشی
سفاحه ابو مسلمی دارالقراره كوندرمدكجه بو حكومت وسلطنت قرارداده
اولماز دیرایدی اما سفاح بو سوزی اصغا ایتمیوب دیرایدیكه بو مسلمی
اولدردیكمز تقدیرجه خلق عالم بزی توبیخ وسرزنش ایدرلر وانلرك
غیری بزه اعتمادلری قالمز دیو ابو جعفری اول حالدن منع ایدردی وچون
حج موسمی یقین اولدی سفاح ابو مسلمه ایتدی امیرالحاجلیغی قرنداشم
ابو جعفر التماس ایتمكله اكا ویردم اكر انك التماسی اولمیدی سكا
ویرر ایدم ابو مسلمه كران كلوب یارانندن شكایت ایلدیكه

انلر همیشه بیت کعبه نك ملازملریدر لایق اولان اول ایدیکه بو بیلاق امارت قافله‌یی بکاویرمك کرك ایدی و بالجمله منصور وابومسلم مکه جانبنه متوجه اولدیلر وابومسلمك مطبخی و بارخانه‌سنی ایکیوز قطاردوه چکردی وابومسلم منصوردن برمنزل مقدم کیدرایدی ومنادی‌یه ندا ایتدردیکه هیچ کیمسه کندی چادرنده طعام پشورمیوب کرك قافله خلقی کرك جمله حجاج وکرك مسافرین وغربا هرکون ایکی نوبت کلوب بنم مطبخمده طعام یسونلر ومائده مده مستوفی قارنلرینی طویورسونلردیدی برکون برشخصی کوردیکه خیمه‌سنده طعام پیشورر اول شخصك قتلنه فرمان ایتدی اول شخص ایتدی بوخیمه‌نك صاحبی خسته‌در اول خسته ایچون پرهیز شور باسی پشوردم ابومسلم امر ایتدی تابعد الیوم مطبخنده پرهیز شور باسی دخی پیشوردیلر چون مناسك حجی ادا ایدوب کیرودوندیلر ابوجعفره وابومسلمه سفاحك موتی خبری ایرشدی راویلر ایدرلرکه ابوالعباسك موتی انبارشهرنده ذی الحجه‌نك اون اوچنجی کونی واقع اولدی مدت خلافتی درت ییل سکزآی ومدت عمری اوتوزاوچ ییل ایدی وسفاح عصری خلقنك خوبرکی ایدی (روایتده کتورمشلردرکه سفاح برکون آینه‌یه باقوب ایتدی (اللهم لااقول کماقال سلیمان بن عبدالملك اناالملك الشاب ولکنی اقول اللهم عمرنی طویلا فی طاعتك ممتعا بالعافیة) وچون بوسوزی تمام ایتدی برغلامك آوازینی ایشتدیکه برآخر غلامه سنکله بزم آرامزده ایکی کون دخی قالدی دیر ایدی سفاح بوسوزدن فال بد طوتوب (حسبی الله ولاقوة الابالله توکلت علیه وبه نستعین) دیدی و برقاج کوندنصکره ایسته طوتوب اوجوقلدی وچون اول غلامك قالندن آتمش بش کون کچدی وفات ایلدی مروج الذهبده مسطوردرکه چونکه آنك اوکنه طعام کتورلرایدی بغایت منبسط اولوردی وانك اول وقتده منبسط اولدیغیچون خواصندن بعضیلری خلائقك حاجتلرینی اکا اول وقتده عرض ایدرلردی وندیملرینی ومطربلرینی صله وخلعت ویرمدکجه کیرو دوندرمزدی وایدردیکه اول جماعت بزه سرور معجل ویره یورلر پس انلرك بزدن مکافاتلری موجل اولق لایق دکلدر (وانك کلماتندندرکه ایتدی چون قوت عقل کمال بوله شهوت نقصان بولور وانك کلماتندندرکه

ایتدی خلقك اراذلی اول کیمسه درکه تجملی کفایت عد ایدر وتحملی مذلت وخوارلق زعم ایدر (روایتده کتورمشلردرکه برشخص بر بیکناهك سعایتنی متضمن بر مفصل مسوده یازوب سفاحك خواصندن برینك یدیله سفاحه کوندردی سفاح اول مسوده یی مطالعه دنصکره انك ظهرینه یازدیکه حق تعالینك ابرافلغنی ایجاب ایدن نسنه واسطه سیله بزه تقرب طلب ایتمه حق تعالینك امرینه مخالفت ایدن کشی ایلك بولماسه کرکدر سفاحك افعال پسندیده واقوال کزیده سی چوقدر بو مقامده بومقدار ایله اکتفا اولنمشدر

ابو جعفر منصورك خلافتی بیانندهدرکه اکا دوانیقی دخی درلر

ابوحنیفهٔ دینوری ایدر چون منصور مکهدن دونوب ذات عرق دیدکاری موضعه ایرشدی ایشتدیکه قرنداشی سفاح جوار رحمت رب العالمینه انتقال ایتمش اول منزلده ابومسلم کیرودن کانجه توقف ایتدی ابومسلم کلدکده صورت واقعه یی اکا بیلدیروب ایتدی مصلحت اولدرکه احمال واثقالکی بونده قویوب اون نفر آدمله الغار ایدوب شهر انباره وارهسن واول ولایتك ضبطنه مشغول اولوب خلقی تسکین ایدهسن پس ابومسلم تعجیل تمامله روان اولدی چون شهر انباره واردی کوردیکه عیسی بن علی بن عبد الله ابوجعفری ولی عهد لکدن خلع ایدوب خلقی کندو یه بیعته دعوت ایدر خلق ابومسلمی کوردکده عیسایه بیعت خصوصنده تعویق کوستروب ابومسلم جانبنه میل ایتدیلر وچون ابوجعفر منصور شهر انباره کلدی عیسی اعتذار ایدوب بنم خلقی بیعته دعوت ایتدیکم ضبط لشکر وحفظ بیت المال ایچون ایدی پس منصور عیسانك عذرینی قبول ایدوب جرمندن کچدی

عبدالله بن علی بن عباس برادرزادهسی ابوجعفره مخالفت ایتدیکی بیان اولنور

چون ابوالعباس سفاحك فوتی خبری شامده عبدالله بن علی یه ایرشدی طبقات ناسی حضورینه جمع ایدوب ایتدی اول زمانده که سفاح مروانك آردنجه لشکر کوندردی اولاد عباسه خطاب ایدوب ایتدی

سزدن هر قنغیکز بو اشکره سردار اولوب مروانی اورته دن قالدیررایسه ولیعهدم اولسون دیمشیدی بن ایلرو کلوب اول امر خطیری تقبل ایتمشیدم وتوفیق الهی ایله مروانی دپه لدیکجه بر آن و بر لحظه قرار ایتمدم شمدی یکجا الده . سفاحك اول کلامی موجبنجه خلافت بکا دردیدی و بومده عایده اعیاندن ایکی کشی شهادت ایتدیلر اهل شام و کندی ملازمتنده . اولان اهل خراسان بیعت ایتدیلر و مذکور عبدالله خراسان ولایتنه مستولی اولوب اول ولایتده . ابوجعفر منصورك نصب کرده سی اولان مقاتل بن علی قلعه یه متحصن اولدی وابوجعفر عمنك مخالفتندن خبردار اولدقده . صاحب الدعوه ابومسلمی انك محاربه سنه تعیین ایتدی چون ابومسلمك توجهی آوازه سی عبد اللهه ایرشدی خراسان والیسیله مصالحه ایدوب ابومسلم طرفنه متوجه اولدی وابومسلم کلدکده اکا تابع اولملری توهمی ایله خراسان خلقندن کندو اشکرنده موجود اولانلردن یدیوز کیمسه لری قتل ایتدی پس ایکی اشکر بر برینه ملاقی اولوب انده نزول ایتدیلر و بش سنه بر برینك مقابله سنده . اوتوروب جنك و پیکار ایتدیلر عاقبت ابومسلم شام اشکرینی الدایوب غالب اولدی و بو قضیه نك کیفیتی اول ایدیکه ابومسلم کندو اشکری میمنه سنك سرداری اولان حسن بن قحطبه یه ایتدی چون یارین دشمن لشکری سنك اوزریکه حمله ایده کرکدرکه هزیمت صورتی کوستروب فرار ایده سن حسن امر موجبیله عمل ایدوب ایرتسی جنك محلندن یوز دوندروب فرار ایلدی شام لشکری بو حالی کوروب اکثری حسن لشکرینك عقبنه دوشدیلر وابومسلم فرصت کوزلیوب شام اشکرینك باقیلرینه هجوم ایلدی انلر مقاومت ایده میوب منهزم و پریشان اولدیلر عبدالله بن علینك لشکری منهزم و پریشان اولد قلرنده . عبد الله متحیر اولوب ابن سراقه دن سؤال ایتدیکه شمدی یکجا الده . نیجه ایتملو یز و مصلحت ندر ابن سراقه ایتدی صلاح اولدرکه اولنجه جنك ایده سن زیرا سنك کبیلره فرار موجب عیب و عاردر وحال بوکه سن هر بار مروانه فرار ایتدیکیچون توبیخ و تعییب ایدردك عبد الله ایتدی اشکر اولمادقجه نیجه جنك اولور پس معرکه دن چیقوب بر طرفه روانه اولدی و خراسان لشکرینك اللرینه غنیمه دن مال فراوان کیردی ابوجعفر منصور

یقطین بن ابی الحصینی اموال غنایمی ضبط وعد ایچون ابومسلمك لشکرکاهنه کوندردی ابومسلم بووضعدن غضبه کلوب ایتدی بن بوقدر بیك رجالك قانلرینه کفیل ایدم پس ندن لازم کلدیکه انلرك مالارینه خیانت ایدم (کزیده نام تاریخده مسطوردرکه چون ابوجعفر منصور کندو مولاسی یقطینی اول مالك ضبط وحسابیچون کوندردی ابومسلم ایتدی سلامت اوغلنك نه حدیدرکه بندن مال محاسبه‌سی طلب ایلیه سلامت اوغلی دیدیکه دلالت ایدرکه ابوجعفر منصورك اناسنك اسمی سلامت اوله (وبعضیلر ایتدیلرکه اول معرکه‌ده عباس بن عبدالمطلبك قلیجی ابومسلمك الینه کیردی ابوجعفر منصور اول قلیجی ابومسلمدن آلوب کندویه کتورمك ایچون آدم کوندرمشیدی اول آدم کلوب ابومسلمدن اول قلیجی طلب ایتدکده ابومسلم قاطع محبت ومودت اوله‌جق برقاچ سوزلرسویلدی وابومسلمك قتلی اسبابندن بریسی دخی اول سوزلر ایدی نتکیم عن قریب انك قتلی قصه‌سی مرقوم قلم بیان اولسه کرکدر ان شاءالله تعالی (ارباب اخبار دیمشلردرکه عبدالله بن علی معرکه‌دن یوز دوندردکده بصره جانبنه کیدوب قرنداشی سلیمان بن علی‌یه التجا ایلدی ونیجه کونلر اول ولایتده مختفی اولدی چون منصور اول حاله مطلع اولدی آدملر کوندروب آنی پایهٔ سریر خلافت مصیره کتورتدی وحکم ایلدی تا اول شوربختی برخانه‌ده حبس ایتدیلرکه اول خانه‌نك دیوارلری بنك اساسی یعنی تملی طوزاوزرینه وضع اولنمشیدی وبرقاچ کوندنصکره برکیجه اول خانه‌نك تحتنه صو دوکدیلر طوزلر ییوب خانه‌نك سقفی عبداللهك باشنه ییقیلوب هلاك اولدی وبعضیلر ایتدیلرانی کوفه زندانده حبس ایلدیلر اول زندانده وفات ایلدی

﴿ ابومسلم مروزینك منصوردوانقی تیغی ﴾
﴿ ایله مقتول اولدیغی بیان اولور ﴾

ابومسلم که اکاوزیر آل محمد دیرلرایدی انك ولادتی مرو ولایتدن غیری یرده واقع اولمشیکن ظهوری اول دیاردن اولمغله اکا ابومسلم مروزی دیدیلر انك جهه کیتمسنده سابقا اجمال اولنمشیدی اماتفصیلی بودرکه ابومسلمده زیارت بیت الله داعیه‌سی پیدا اولوب خراساندن مکه

طرفنه روانه اولدی چون انبار ولایتنه ایریشوب انده سفاحله ملاقات
ایلدی کندو موافق الضمیر یکه امیر حاج اولمغیدی سفاحه عرض ایلدکده
رامورملکه متعلق مصلحته بناء سفاحك امیر الحاج اولمسنی مراد ایتیوب
اول وقتده جزیره والیسی اولان قرنداشی ابو جعفره مکتوب یازدیکه
بو سنهٔ مبارکه ده امیر القافله اولوب حجه کیدهسن ابو جعفر دخی امر موجبنجه
عمل ایدوب حجه کیتدیکی ابو مسلمه کران کلوب ابو جعفره کوکلنده کینه
باغلدی وایکیسی دخی حرم کعبهیه متوجه اولوب بر یردن بر منزل
بعید کیدرلردی نتکیم سابقا ذکر اولندی واکرچه صورتا امیر الحاجلق
منصبی ابو جعفر منصورك ایدی اما اعراب بادیهیه خلعتلر کیدیروب
و یوللرده اولان قیولری معمور ایدن ابو مسلم ایدی واندن اولقدر مکرمت
واحسان ظهوره کلدیکه عربان اکا امیر حقیقی وابو جعفره امیر مجازی
دیرلر ایدی مکهیه واردقلرنده ابو مسلم کرم خواننی آچوب مقیم ومسافره
اطعمهٔ نفیسهیی مبذول قیلدی واکثر معارف ومشاهیره خلعتلر کیدیروب
خلقك قلوبنده ابو مسلمك محبتی قرار طوتدی کرك اعلی وکرك ادنی
(الانسان عبید الاحسان) مقتضاسنجه انك مرید ومعتقدی اولدیلر
وچون مناسك حج تمام اولوب مکهدن مراجعت ایتدیلر ابو مسلم بر قوالده
منصورك اردنجه و بر قوالده اوکنجه کیتمشیدی سفاحك موتی خبری
مقدم ابو مسلمه ایرشدی پس ابو جعفره تعزیه نامه کوندروب لکن
اول نامهده تهنیهٔ خلافتی مشعر برنسنه یازمدی و یوللرده ابو جعفردن
بر ایکی منزل ایلرو کیتمشیدی ابو جعفر کلوب کندو یه ایریشنجیه دك
توقف ایتدی نتکه سابقا ذکری مرور ایلدی ومنصور ابو مسلمك
بو مثللو اوضاعندن آزرده خاطر اولمشیدی (و بر روایتده ابو مسلم
کوفهیه منصوردن مقدم واروب دیلدیکه عیسی بن موسایه بیعت ایلیه
لکن عیسی امتناع ایدوب مجموع خلق منصوره متابعت مقامنده اولدیلر
وچون منصور کوفهیه کلوب نازل اولدی عبد الله بن علینك مخالفتندن
خبردار اولدقده ابو مسلمی انك دفعنه تعیین بیوردی ابو مسلم عبد اللهی منهزم
ایلدکده منصورك مال غنائم قبضنه ابو الخصیبی کوندردیکندن ابو مسلم
رنجیده اولدی نتکه سابقا ذکری مرور ایتدی و بو اثناده حسن بن قحطبه
خلیفهنك وزیری اولان ابو ایوبه بر مکتوب یازوب ایتدی ابو مسلمك

امیرالمؤمنینه اطاعت وانقیادی خصوصنده بکا بر اشتباه وتردد عارض اولدی انکیچونکه هرکاه که امیرالمؤمنینك اکا مکتوبی کلسه مطالعه ایدوب اول مکتوبی ند ماسندن مالك بن هیثمك اوکنه اتار مالك دخی مطالعه ایتدکدنصکره ابومسلم ومالك ایکیسی دخی استهزا یوزندن امیرالمؤمنینك مکتوبنه کولرشمکه باشلرلر ابوتراب حسنك بومکتوبنی اوقودقده خنده ایدوب ایتدی حسنك بوبابده تردد واشتباهی وارایسه بزه ابومسلمك امیرالمؤمنینه عدم اطاعت وانقیادی یقیناً معلوم اولمشدر وبعضیلر ایتدیلر حمید بن قحطبه ابوجعفر منصوره پیغام کوندروب ایتدیکه چوقدنبرو عمك عبد الله بن علینك دماغنده متمکن اولان سودای سلطنت شمدی ابومسلمك دماغنده در وبالجمله منصور ایله ابومسلم ماینده مواد وحشت استحکام بولوب ابومسلم منصورك اذنسز خراسان طرفنه عزیمت ایلدی منصور بوخبردن مضطرب اولوب ابومسلمه برمکتوب کوندردی مضمونی بوایدیکه مصروشام امارتنی سکا ارزانی قلیدم وبوممالك خراسان ممالکندن چوق یکرکدر که کندك شامده اوطوروب مصرك ضبطنه طرفکدن برآدم کوندره سن ابومسلم ایتدی مصر وشام امارتنه نه منتکه بن اول ولایتلری قوت بازو وضرب شمشیر ایله الشمدر اندنصکره جزیره دن روان اولوب زاب دیدکلری موضعه ایرشدی ومنصور مقر سلطنتی اولان انبار شهرندن ابومسلمه آدم کوندروب کندی حضورینه دعوت ایلدی ابومسلم خبر کوندردیکه الحمد لله تعالی امیرالمؤمنینك دولتنه مرکز بر برده بردشمن قالمادی وحالا امیرالمؤمنینك بزه احتیاجی یوقدر وحالا بوبنده کینه امیرالمؤمنینك اطاعتنده راسخ دم وثابت قدمدر لکن اول حضرتك مزاجندن خوف وخشیت اوزره یم انکیچون بوحرکته جسارت قیلدم وبوندن بویله دوکلی همتم انك اوزرینه مقصوردرکه امیرالمؤمنینك غیبتنده وفادارلق وجان سپارلق طریقنه سالك اولم وچون ابومسلمك بوکلماتی منصورك مسموعی اولدی اکا برمکتوب کوندردی مواعید خوب وکلمات مرغوبی مشتمل وعمی عیسی بن موسایه دخی بیوردی تا اکا بر استمالت نامه یازدی وبومکتوبلرك هیچ فائده سی اولمیوب ابومسلم عنان عزیمتی خراسان جانبنه منعطف قیلدی

حلوان يولنه روانه اولدى پس منصور ابوحميد مروزى يه ايتدى سن ابومسلم قاتنه كتمك كركسن وهر نيجه حيله ايله ممكن اولورسه انى بنم قاتمه كتورمك كركسن اكر انك بوطرفه كلمسندن هر وجهله مأيوس اولوب بر وجهله بوطرفه مراجعت ايتميه جكى معلوم اولورسه اكا بنم لسانمدن ديه سنكه اكر ابومسلم بنم اذنمسز خراسانه كيدوب انى كيرو دوندرمزايسه م وكيرو دونمديكى تقديرجه انى اولدرمدين وياخود كندم اولمدين كيرو دونرسم اولادعباسدن اولميه يم وحضرت رسول اللهك صلى الله تعالى عليه وسلم خاندانندن اولميه يم ابوحميد امر موجبنجه عمل ايدوب قطع منازل ايدرك ابومسلمه ايرشدى وانك قولاغنى درر نصايحله كرانبار ايلدى ابومسلم انك هر سوزينه برجواب ويردى اما ابوحميدك مبالغه وابرامى حداعتدالى تجاوز ايدنجك ابومسلم بوخصوصده مالك بن هشيمله مشورت ايلدى مالك ايتدى انك سوزينى اصغا ايتميوب خراسان جانبنه كيت واكر خليفه قاتنه كيدر ايسك جانكى النده ن قورتاره مزسن ابومسلم بوخصوصى ندماسندن پيرك نام بركيمسه ايله دخى مشورت ايلدى پيرك ايتدى مصلحت اولدركه رى شهرينه واروب انده اقامت ايده سنكه رى خراسانه يقيندر اكر لشكر وماله احتياج واقع اولورسه اول ولايتدن از زمانده سكا كلوب ايرشور ابومسلم بومشاوره لردنصكره ابوحميده ايتدى سن كيرو دونكه رى طرفنه كيدرم ابوحميد چون ابومسلمك مطاوعت وموافقتدن مأيوس اولدى خليفه دن اشتديكى سوزلرى درميان ايتدى اول اثناده ابومسلم طرفندن خراسان واليسى اولان داوددن ابومسلمه مكتوب كلدى مضمونى بودركه بز مروان ومروانيلر اوزره خروج ايتمدك الا اهل بيت رسول اللهك صلى الله عليه وسلم عصبيتى ايله خروج ايتدك شمديكيحاله دكين كه هيچ بر وجهله امامه مخالفتى جائز كورميوب انك اذنمسز خراسانه عزيمت ايتميه سن وداودك نامه سنك مفهومندن شويله معلوم اولوردىكه منصوردن دستور اولمادقجه داود ابومسلمى خراسانه ادخال ايده جك دكل وابوداود بومكتوبى ابومسلمه ابوجعفرك تحريكى ايله يازمشيدى بومكتوبك وصولندنصكره ابومسلم خراسان عزيمتنى فسخ ايدوب خليفه يه ملاقات داعيه سى خاطرنده ظهور كوستردى وابوحميده ايتدى بن خراسانه كتمكدن فارغ اولوب ديلرمكه ابواسحاقى خليفه قاتنه كوندرم وانك رأيندن استطلاع واستمزاج ايدوب بعده انك آستان

خلافتپناهنه یوزسورم ابوحیننك بورآیی استحسان ایتدکدنصکره ابو مسلم ابواسحاقی مداینده منصورقاتنه کوندردی منصورابو اسحاقه ملاطفتلر ایدوب انی کیرودوندردی ابواسحق ابومسلم قاتنه کلوب ایتدی بن امیرالمؤمنینك سنك جانبکه بی عنایتلکه دلالت ایدر برنسنه فهم ایتدم وسنك جانبکه اولقدر تعظیم ایدرکه انك اوزرینه زیاده متصور دکلدر ابواسحق اولقدر افسوس وافسون اوقودیکه اول بیچاره فریفته ومغبون اولدی ابومسلم خلیفه جانبنه عزیمتی مصمم قیلدقده پیرك اکا ایتدی مداین طرفنه توجهك رسوخ بولدیمی ابومسلم ایتدی بلی بولدی پیرك ایتدی بنم سکا وصیتم اولدرکه چون منصورك مجلسنه داخل اوله سن همان بلاتأخیر انك بوینی اوروب برآخرینه بیعت قیله سن بوخصوصده اصلا سکا کیمسه مخالفت ایتمسه کرکدر (مروج الذهبده مسطوردرکه چون ابومسلم شامدن عراقه متوجه اولدی ابوجعفر جریر بن عبدالعلایی که صنعت کتابت وکاردانلقده عصرینك وحیدی وابومسلمله معارفهٔ قدیمی وارایدی انی ابومسلم قاتنه کوندردی تامکر وفسونله انی پایهٔ سریر خلافت مصیره کتوره چون جریر روانه اولوب ابومسلمك اردوسنه ایرشدی انك مجلسنه داخل اولوب ایتدی ای امیرسن بووجهله که دارالخلافه دن یوزدوندوره سن هرکس سنی تعییب ایدوب ایدرلرکه صاحب الدوله ابومسلم بوقدر قانلردوکوب بونجه مقاسات وزحمت چکدکدنصکره ولی نعمتنه مخالفت ایدوب نقض عهده اقدام ایتدی دیرلرو بن ضامن اولورمکه هیچ کیمسه دن سکا مکروه ایرشمیه وچون ابومسلم اتدی اوصافنی کتب سالفه ده شریله بولمشیدیکه شوصفتلرله موصوف فلان وقتده برشخص ظهور ایدوب برخاندانی احیا و بر دودمانی اماته واهلاك ایلیه وعاقبت مقتول اوله ابومسلمك خاطرینه بودغدغه کلدیکه مداین شهرینه واردقده مقتول اولسه کرکدر اکا بناء دار الخلافه طرفنه توجهدن امتناع کوستردی (وبعض تواریخده مسطوردرکه چون ابومسلم شامدن دونوب ری شهرنده اقامت ایلدی منصورعمی عیسایی که انکله ابومسلم ارانده جان وکوکلدن محبت ومودت وارایدی انی ابومسلم قاتنه رسالته کوندردی عیسی ابومسلم قاتنه واروب عهدوپیمان وتأکید قواعد ایماندنصکره ابومسلمی دارالخلافه کتوردی اوج کون منصور ابومسلمه اعزاز واکرامدنصکره

دردنجی کون ابومسلمی خلوته دعوت ایلدی ابومسلم بو دعوته اجابتده
تعلل ایدوب وزیری ایله مشورت ایتدکده وزیری ایتدی (ترکت الرأی
بالری) وبو سوز مثل مشهور اولدی و بعض تواریخ معتبره ده مذکوردرکه
چون ابومسلم ابوجعفر ایله ملاقاته عزم ایتدی مخلفاتنی مالك بن هشیمه
تسلیم ایدوب ایتدی کرکدرکه سن ری شهرنده اقامت ایده سن اکر سکا
مکتوبم کلورسه کوره سن اکر مهریمك نصفی باصلمش ایسه مکتوب بندن
اعتماد ایده سن واکر مهرم تمام باصلمش ایسه مکتوب بنم دکلدر اول مکتوبی
غیری کیمسه یازمشدر وروایات اصح اوزره چون ابومسلم مداین شهرینه
ایرشدی منصور مجموع بنی هاشمی وسائر امرا وارکان دولتنی انك استقبالنه
کوندردی ابومسلم آستان خلافت آشیانه کلوب منصورانی کوردکده
تعظیم بالقیام ایدوب رسم معانقه یی برینه کتوردی ومسرت صورتلری
اظهار ایتدی وایتدی قریب اولمشدیکه بزی کورمدین و بزم مهمات
و مصالحمزی معلوم ایدنمدین بزدن مباعدت و مفارقت ایدیدك
شمدیکی حالده قالقوب منزلکه واروب سفری اکنکدن چیقاروب رنج راه
وکلال سفردن راحت وآسوده اول ابومسلم منصورك حضورندن
قالقوب کندی ایچون مهیا اولنان قصره واروب نزول ایتدی وکندیله
کلان سرهنکلر اول قصرك حوالیسنه نازل اولدیلر و ابومسلم هر کون
منصورك مجلسنه حاضر اولوردی و بربریله امور ملکده مشورت
ایدرلردی ایدرلرکه ابومسلم اوج کونه دك ابوجعفرك مجلسنه کلنجیه دك
آتندن اینیوب اول مجلسه آتیله کلوردی اندنصکره پیاده کلوب مجلسده
فراغ بال ایله اوطورر اولدی دردنجی کون ابوجعفر منصور بیوردی
تا عثمان بن نهیك اوج نفر سرهنکلر ایله مجلسك صول طرفنده واقع
اولان خانه ده مکمل و مسلح طوردیلر و انلره ایتدیکه چون ابومسلم بنم قاتمه کله
بن اوج نوبت الیمی اله اورسم کرك یعنی ال قاقسم کرکدر سز همان اول
خانه دن چیقوب ایلرو کله سز وابومسلمه برال ایرشدیره سز که قیامته دك
دیللرده دستان اوله وحاجبه دخی امر ایتدیکه چون ابومسلم بنم قاتمه
کیردك دیلیه انی مجلسمه قلیجله قومه پس ابومسلم کلوب حاجب امر
موجبنجه انك بلندن قلیجنی الدقده ابومسلم غضبناك اولوب منصورك
قاتنه کلدی وایتدی بوکون بو حاجب بکا برایش ایتدیکه مدت العمر بو ایشی

بكا هيچ كيمسه اینامشيدی منصور استفسار ایتدكده ابو مسلم ایتدی
میانمدن قلیچی قاپدی منصور ایتدی سنك قلیجك الان كتی به لعنت
اولسون ایلرو كل سنك ایچون هیچ بأس یوقدر ابو مسلم كلوب اوتوردی
واول خانه ده ایكیسندن غیری كیمسه یوغیدی اندنصكره منصوراندن سؤال
ایتدیكه نیچون بنمله ملاقات ایتمكسزین خراسان جانبنه میل ایتدك
ابو مسلم ایتدی جنابكه برمقدار رنجیده خاطر اولمشیدم انكیچونكه بكا اعتماد
ایتمیوب اموال غنیمت قبضنه برآخر امین كوندرمشیدك منصور بونو بت تغیر
اسلوب ایدوب ابو مسلمه ایری جوابلر سویلدی ابو مسلم ایتدی ای امیر بنم
مساعیٔ جمیله می وسوابق اجتهاد واقتحامی فراموش ایتمه كه سزك خاندانكزه
دولت وسلطنتك حلولی بنم ضرب تیغم بركتیدر منصور ایتدی یا ابن
الحبشه والله كه سنك یریكه بر سیاه عرب جاریه سی اولیدی سندن صادر
اولان نسنه لراندن دخی صدور ایدردی و بودكلو دولت واقبال سنك الكدن
انك ایچون ظهوره كلدیكه حق تعالینك علم ازلیسنده بزم علم خلافتمز
تسلط وارتفاع بولوب حقی مركزنده قرارایده جك ایدی واكر
بومعنی سنك حول وقوتكه منوط ومربوط اولیدی ایدی سنك
قلیجكله برمكس مقتول اولمازدی یا ابن الفاعله سن اول كیمسه
سنكه بنم عمم آمنه بنت علی بن ایستبوب بن سلیط بن عبد الله
ابن عباسك اولادندنم دیدك وایاغكی اندازه دن طشره چیقاروب
درلو درلو حلوالر یدك ابو مسلم ایتدی ای امیر بنم قدرم اول مرتبه دن
ادنی در كه كندیكه بونجه خشم وغضبه یول ویره سن وچون سوز
بومقامه ایرشدی ابو جعفر منصور اوچ كره النی النه اوردی همانده
اول پنهان اولان كیمسه لر عریان قلیجله ظاهر اولدیلر ابو مسلم
حالنه اولدیغنی بیلوب اویمك ایچون منصورك اياغنه صارلدی منصور
اكا ردیمه اوروب پهلوسی اوزرینه دوشوردی وسرهنكلر كلوب قلیج
اوشوروب ابو مسلمك ایشنی اتمامه ایرشدردیلر اندنصكره منصور ظالم
بیوردی ابو مسلمی اوزرنده قتل اولندیغی بساطه صاروب همان
اول خانه نك بركوشه سنه آته قودیلر وابو مسلم منصورك مجلسنه
دخولدن مقدم عیسایه دیمشدیكه خلیفه ایله ملاقاتم وقتنده بیله اولكه سنك
حضوركده خلیفه یه برقاچ عتاب آمیز سوزلر سویلمسم كركدر

عیسی دخی اول منوال اوزره اکا وعده ویرمشیدی وبو حاله مقارن عیسی منصور مجلسنه کلوب ابومسلم قنده در دیدی منصور ایتدی (هاهو ملفوف فی ذلك البساط) یعنی اول شول کلیمك ایچنه دورلمشدر دیدی عیسی ایتدی ابومسلمی اوادردك اما قصر قپوسنده انك خروجنه منتظر اولان بیك نفر سرهنکه نه جواب ویررسن منصور بیوردی تابیك صره‌یه اوچر بیك درهم بغلیوب قصر بامندن اول صره‌لری ابومسلمك باشیله زمینه آتدیلر ابومسلمك حلقه بکوشلری اول کیسه‌لردن حصه‌منداولوب ابومسلمی فراموش ایتدیلراندنصکره منصورعطادستنی کشاده ایدوب ابومسلمك مجموع اتباعنه عطیه‌لر واحسانلر ایلدی هر بریسی خشنود اولوب منصورك مطاوعتنه کیردیلر بلی دنیانك اساسی بومنوال اوزره قورلمشدر وبونك امثالی صورتلر آینهٔ دهرده چوق کورلمشدر (ایدرلرکه برکون ابومسلم منبره چیقوب خطبه اوقودی اول وقتده برشخص نیچون سیاه لباس کیرسن دیو اندن سؤال ایتدی ابومسلم جواب ویروب ایتدی بن فلاندن روایت ایدرم وفلان دخی جابر بن عبد الله انصاریدن روایت ایدرکه حضرت رسالت پناه محمد صلی الله تعالی وسلم فتح مکه کونی مبارك رأس شریفلرینه سیاه عمامه صاریمشلر ایدی وبوسیاه لباس جامهٔ دولت وهیبتدر انکیچون سیاه لباس کیمکی اختیار ایتدم دیدی اندنصکره جلادلرینه بیوردی اول سؤال ایدن شخصی مسجددن طشره چیقاروب بوینی اوردیلر مختصر بن جوزیده وتاریخ حافظ ابروده مسطوردرکه ابومسلم التمش بیك معین کیسه‌لری قتل ایتدی برکون سفاح ابومسلمدن سؤال ایتدیکه سن بومرتبهٔ بلندی نه نسنه‌ایله بولدك ابومسلم ایتدی صبری شعارایندم ورازیمی کیمسه‌یه سویلمدم وقضاء یزدانی وتوفیق سبحانی روزکاریمه قرین اولدی برشخص ابومسلمك عاملندن شکایت ایدوب اکا عرضحال ویردی ابومسلم اول عرضحالك ظهرینه یازدیکه بوعرضحال صاحبنك ایشنی بتوروالابن سنك ایشیکی بتوررم

﴿ سنباد مجوسینك خروجی وسرانجام حالی ذکر وبیان اولنور ﴾

سنباد نیشابور آتش پرستلری جمله‌سندن فی الجمله مکنت وقدرت صاحبی رکافر ایدی اول وقتده که ابومسلم ابراهیم امام قبلندن خروج

وخلقی دعوته مأذون اولوب مروشهرینه کلشیدی سنباد ابومسلمی کوروب ناصیه سنده آثار دولت واقبال مشاهده ایتمکله خانه سنه دعوت ونیجه ضیافتلر ایدوب انك احوالندن استفسار ایتمشیدی ابومسلم کندو اسرارینی کتم واخفا ایتدکده سنباد اکا دیمشیدیکه اسراریکی بندن صاقلمه که بن رازدار وامین کشی یم پس ابومسلم کندو مافی الضمیرندن برشمه اظهار ایتدکده سنباد دیمشیدیکه فراست طریقندن بنم خاطریمه شویله خطور ایدرکه سن عالمی زیر وزبر ایدنسك کرکدر واشراف عرب واکابر عجمدن چوق کیمسه لری قتله کتورسك کرکدر ابومسلم بوسوزدن مستبشر ومسرور اولوب سنبادی وداع ایدوب نیشابوردن چیقوب کتمشیدی اول زمانده که ابومسلم حاکم دیار خراسان اولمشیدی سنباد ایله اعرابدن برقوم ارالرنده قوی خصومت واقع اولوب وحق سنباد طرفنده اولمغله ابومسلمه التجا ایلدی ابومسلم دخی اکا ایکی بیك ار ویروب اول عربانك جمله سنی قتل ایتدیلر وسنباد وقرنداشلری سیاه جامه لر کیوب ابومسلمك ملازمتنی اختیار ایتدیلر وابومسلم مقتول اولدقده سنباد مجوسی ری وطبرستان مجوسیلرینی دعوت ایدوب جمله سی اکا اطاعت وانقیاد ایتدیلر وقزوین ولایتلرینی تحت تصرفلرینه کتورمك قصدی ایله اول طرفه توجه ایتدیلر وقزوین خلقی آتش پرستلره شبخون ایدوب جمله سنی اخذ ودرزنجیر ایدوب ری والیسی اولان ابوعبیده یه کوندردیلر ابوعبیده نك سنباد ایله معارفهٔ سابقه سی اولمغله ابراء ذمت ایدوب ایتدی سنباد بردمی کشیدر طغیان وعصیان امثالی نسنه ایله انك مناسبتی یوقدر دیو اکا تعرض ایتمدی واول جماعته بیوردی تاما خوار دیدکاری ولایته واروب اول یرده اقامت وتوطن ایتدیلر وچون سنباد اول ولایتده قرار ایتدی اول ناحیه نك خلقی اعلان کلمهٔ عصیانده اکا یار ورفیق اولوب ابوعبیده نك اوزرینه واردیلر ابوعبیده بعض ملاحظه سبیله فرار ایدوب ری شهرنده متحصن اولدی سنباد اول شهری فتح وتسخیر ایدوب ابوعبیده یی قتل ایتدی ابوعبیده نك متروکاتندن سنباد النه اول قدر مال بیقیاس کیردیکه حسابه کلزدی وانك لشکری یوز بیکه ایریشوب ریدن نیشابوره دك اول ولایتلری تحت تصرفه کتوردی

ومسلمانلردن اولان يارانـنه ديرايديكه ابوجعفر ابومسلمك قتلنى
قصد ايتدكده ابومسلم برآق قوش اولوب اوچدى شمديكى حالده
فلان قلعه ده مهدينك مصاحبيدر وبنى كوندردى تا امام آخر الزمان
ايچون جهانى منافقلرك وجودندن پاك ايدم وسنبادك بونك امثالى
كلمات مزخرفه سى شيعه نك سمعلرينه ايريشوب انلردن دخى برجمع
كثير سنبادك ظل رايتنده مجتمع اولديلر ومجوسدن اولان يارانـنه ايدرديكه
فلان كتابده كوردمكه مدت دولت اهل اسلام همان بومقداردر
زياده دكلدر انلرك مدت دولتلرى تمام اولدى اندنصكره بنى ساساندن
بريسى ظهور ايدوب عالمه سلطان اوله جقدر وبوزمان ساسانيانك
ظهورى وقتيدر قصدم بودركه اشكرچكوب مكه يه وارمكه عبدينى
خراب ايدم وچون سنبادك خروجى خبرى ابوجعفر منصوره ايرشدى
جهور بن مراد عجلى يى برسنكين اشكر ايله انك دفعنه تعيين ايتدى
جهور منازل ومراحل قطع ايدوب ساوه ناحيه سنى اشكركاه
ايلدى سنباد بواحواله مطلع اولوب اول دخى اول جانبه متوجه
اولدى وسنباد مسلمانلرك عورتلرينى اسير ايدوب دوه لره سوار ايتمشيدى
چون جهور لشكرينه يقين كلديلر اول اسير اولان ضعيفه لر اهل اسلام
لشكرينى كوروب فرياد وفغان ايدوب ايتديلر وامحمداه فتنه سنكه
مسلمانلرك ايشى تمام اولمشدر ومسلمانلق بالكليه زائل اولمشدر جهورك
اشكرى دوه لرى اوركوتديلر ودوه لر اوركوب سنبادك اشكرينه
بوزطوتديلر سنباد اشكرينك آتلرى اوركوب صفلرى بربرينه
قارشدى سنباد حالنه منوال اوزره اولديغنى بيلوب متوهم اولدى
وقاچمغه يوزطوتدى واشكرندن جمع كثير معركه ده مقتول اولديلر
وانلردن اكثرى دخى بيابانه دوشوب صوسزلقدن هلاك اولديلر
(نقلدركه اول معركه ده يتمش بيك كيسه معرض هلاكه دوشدى
وسنباد ايام دولت واقبالنده طبرستان حاكمنه وقت حاجتده المق اوزره
التى يوز بيك درهم وديعت قومشيدى مبلغ مزبورى المق داعيه سيله
طبرستانه واردقده طبرستان حاكمى سنبادى ومجموع متعلقاتنى
اخذ وقتل ايدوب آتش دولت مجوس فلك اثيره زبانه چكمشيكن
دفعهٔ واحده ده منطفى اولدى

﴿ ابو جعفر منصور اوزره طائفهٔ رونديه نك خروجى بيان اولنور ﴾

عبيد الله بن روند كه نقباى عباسيه نك ريسى ايدى وخراسانده خلق دعوته مشغول ايدى ومزبور عبيد الله ارتكاب جرايم واراقهٔ دمده ابو مسلمك ضدى ايدى يعنى دعوت ايتديكى كيمسه لردن مخالفت ظهور ايتسه انلر ايله محاربه يى ارتكاب ايتمزدى وچون ابو مسلم سفك دمايه اقدام ايدردى عبيد اللهك اصحابى ايتديلر بوكشى يعنى ابو مسلم هر كيمى كورر ايسه اولدورر انك حقنده بر فكر اولنمق كركدر پس عبيد الله بر خلوتده ابو مسلمه ايتدى اميرك سلوك ايتديكى طريقه خوب ومرغوب دكلدر زيرا اميرك سفك دماء مسلمينده اصلا تحاشيسى يوقدر ابو مسلم ايتدى بومهم سلطنت كه بزم همتمز انك اتمامه ايرشمسنه مقصور در قتل عام ايتمدكجه صورت بولماز عبيد الله ايتدى اكر نفس الامر بيور ديغك كبى ايسه بنده خى اتباعمه امر ايده يم امر كه عمل ايتسونلر ابو مسلم ايتدى اتباعك اولان جماعتك اسملرينى دفتر ايدوب بكا كتور عبيد الله اول تصور ايله كه اتباعنك اساميسى دفترينى ابو مسلمه ويرمك كندويه واتباعنه نافع اوله كندو يارانندن بر كروه انبوهك اسملر ينى دفتر ايدوب ابو مسلمه ويردى ابو مسلم عبيد اللهه بيوردى اسملرى دفترده مسطور اولان جماعتك احضار ايده سن پس عبيد الله صاحب الدعوه نك حكمى مقتضاسيله كندى مخلصلرينى ومريدلرينى جمع ايلدى ابو مسلم عبيد اللهى غدر وقتل ايتدكدنصكره بيوردى تا اول طائفه يى بوزر بوزر كتوروب ساكن اولديغى قصرك اردنده اولان باغچه نك ايچنده قتل ايتديلر وبقيهٔ قوم روند ابو مسلمه طاپوب ايتديلر ابو مسلم خدادر كه عالمك پرورد كاريدر ابو مسلم بومعنايه واقف اولوب بر نوبت دخى اول كمراهلردن جمع كثيرى قتل ايلدى واول قومك ريسى ابو مسلمك ملازملرندن برينى الداوب ابو مسلمه زهر ويردردى اول زهرك تأثيرندن ابو مسلمك صاج وصقالى بالتمام دوكلوب نيجه زمانلر خانه سندن طشره چيقمادى وكندويه زهر ويرن كيم اولديغى معلومى اولدقده انى حضورينه احضار ايدوب قتل ايتدى ومورخلر ديمشلردر كه ابو مسلم هيچ بر مقتوله نظر ايتمدى الا عليسان بن كثيره وكندويه زهر ويرن كيمسه يه نظر ايتدى (وچون

ابوجعفر منصور ابومسلمی قتل ایدوب اول مهمدن خاطرینی آسوده قیلدی
برمدتدنصکره روندیه طائفه سی انك اوزرینه خروج ایتدیلر بو مجملك
مفصلی اولدرکه روندیه قومیکه تناسخه قائل ایدیلر ابوجعفر منصورك
قصری اطرافنده جمع اولوب ایتدیلر ابو جعفر منصور بزم خدامزدر
وانك روحی عثمان بن نهیكك جسدینه متعلق اولمشدر وبوقضیه اشتهار
بولوب منصورك سمعنه ایرشدی منصور انلرك رئیسلرندن یوز کشی طوتوب
زندانه کوندردی وحکم ایتدیکه اول جماعتك اتباعی بربرلری ایله اختلاط
ایتمیوب بر یره کلمیه لر واول ابله لر بومعنادن غضبه کلوب ایتدیلر اکر منصور
بزم خدالیغمزه قائل اولمزسه بزانی اولدوروب انك یرینه برآخرینی اتخاذ
ایده رز دیدیلر وانلرك عصیانه عزیمتلری قرارداده اولدی پس بر بوش
تابوت الوب جمله سی اول تابوتك اردنه دوشدیلر وزندان قپوسنه واروب
محبوسلرینی خلاص ایتدیلر وطشره دن شهر ایچنه عسکر کیرمامکیچون
قلعه قپولرینی محکم سدایدوب منصورك قتلی قصدی ایله قصری اوزرینه
یوریدیلر منصور بومعنادن خبردار اولوب پیاده قصرندن طشره
چیقدی وآت حاضر بولنمامغله برقاطره سوار اولدی واول طائفه نك
دفعندنصکره حکم ایتدیکه کیجه وکوندز سرای قپوسنده برآت حاضر
ومهیا طوره واول آته نوبت آتی دیه لر وبورسم سلاطین جهانده اندن
یادکار قالمشدر وبالجمله منصور برقاچ کشیلرله طائفهٔ روندیه نك دفعنه مشغول
اولدی واول وقتده معن بن زائده که مروان دولتنك اعیان وارکانندن
شهامت وشجاعت ایله اشتهار بولمش برکشی ایدی وواسط محاصره سنده
منصور ایله محاربات عدیده ایتدکدنصکره زاویهٔ اختفاده روزکار
کچورردی اول وقتده سرای قپوسنده بولنوب منصورك سوار اولدیغی
قاطرك لجامنی طوتدی و منصوره اسم خدا ایله یمین ویردیکه دونوب
قصره کیده وبو مهمی کندویه حواله ایده منصور معنك التماسنی قبول
واول طائفه نك دفعنی معنه سپارش بیوروب کندیسی دونوب سراینه
کیتدی معن قصر قپوسنده بولنان کیمسنه لر ایله روندیه نك دفعنه
مشغول اولدیلر انلری سوروب قلعه قپوسنه کلدکلرنده قلعه قپوسی
آچیلوب طشره ده اولان سپاه شهره کیریجك روندیه دن هیچ
بریسی زنده قومدیلر اندنصکره منصور نظر عنایت واحسانیله معنه

نظر ایدوب بیك درهمله بن حکومتنی اکا ارزانی بیوردی منصورك
ایام دولتنده چوق وقایع ظهور ایتمشدر لکن بو محلده ذکر بناء بغداد
ایله اکتفا اولندی

﴿ دار السلام بغدادك بنا اولندیغی ذکر و بیان اولنور ﴾

اول شهرك اسم مذکور ایله تسمیه اولندیغنك وجهنده دیمشلردرکه اول
حوالیده قدیم الایامده برباغ وارایدیکه اکا باغ داد دیرلرایدی ووجه تسمیه ده
برطائفه دخی دیمشلردرکه باغ برصنمك اسمیدرکه اول ولایتك اهالیسی
اکا طپارلر دی وداد بخشش دیمکدر بوتقدیرجه لفظ بغدادك معناسی
عطیة الصنم دیمك اولور برکون بوبندهٔ کمینه بو کلماتی برمناسبتله اعیاندن
برینك مجلسنده سویلشیدم اول مجلسده اولنلردن برفاضلکه خلق آنی
قائمقام شیخ ابوعلی سینا وثانی خواجه نصیر طوسی بیلورلرایدی بوفقیره
اعتراض ایدوب ایتدی ذکرایتدیکك وجهلرك ایکنجی وجهی غلطدر
بوفقیرایتدم نوجهله غلطدر اول ایتدی لغت فارسیده غین اولمازبوفقیر
علی الفور ایتدم ایمدی معلوم اولدیکه اعتقادیکزه انك اوزرینه اوله که
باغ والاغ وچراغ مثللولر عربی فصیح اوله اول فاضل بوسوزدن رنجیده
اولوب هنوز بوکمینه نك کینهٔ دیرینه سنی سینه سنده طوتارامیدیمزاولدرکه
جناب باری سبحانه انصافی اولمیانلره انصاف ویره وانی بومخلص
صافی طینتك جریمه سندن کچوره بنه وکرمه (علماء اخبار بیورمشلردرکه
ابوالعباس سفاح خلافتی ایامنده کوفه نواحیسنده برشهر یاپوب اکا
مدینهٔ هاشمیه دیو آد قومشیدی وچون طائفهٔ رونديه بعض کتبده
کتورلدیکی اوزره منصوره آله تعبیر ایتمشلردی وبوندن ماعدا اول شهرده
منصور اوزرینه خروج ایتمشلردی منصور اول شهرده اقامتی کندویه
کریه کوروب فرمان ایتدیکه برمحل مناسب بولوب انده برشهر بنا
ایلیه لر پس تفتیش و تفحصدنصکره عرض ایتدیلرکه فلان موضع ممر
قافله در یازوقشی معتدلدر اول اراده بنا اولنمق مناسبدر دیدیلر منصور
بوخبردن مسرور ومستبشراولوب اول طرفه متوجه اولدی علی بن یقطین
ایدر بن اول سفرده امیرالمؤمنین منصورك ملازمی ایدم منصور اول
موضعه واردقده برقاج نوبت بروطرفدن اوته طرفه واوته طرفدن
بروطرفه واروب کلوب احتیاط ایدردی واول حوالیده برراهب

مقام طوتمشیدی بن اول راهبك قاتنه واردم راهب بندن سؤال ایتدیکه
امیرك بو تقید واهتمامنك سببی ندر بن ایتدم دیلرکه بو آرایه برشهر بنا
ایده راهب ایتدی بو امیرك نامی ندر بن ایتدم عبد الله اول ایتدی لقبی
ندر بن ایتدم منصور بالله در اول ایتدی کنیتی ندر بن ایتدم ابو جعفردر
راهب ایتدی اول کشی بو شهری بنا ایده من بن ایتدم نیچون راهب
ایتدی بز کتب قدیمه ده کورمشزدرکه بو موضعده بر شهر عظیم بنا
اولنور اما انك بانیسنك نامی مقلاص در راهبك بو سوزلرینی منصوره نقل
ایتدم منصور مستبشر اولوب آتندن زمینه ایندی وسجدهٔ شکر ایلدی
اندنصکره اول شهرك بناسنه انك رغبتی زیاده اولوب معمارلرك
ومهندسلرك احضارینه فرمان بیوردی بن ایتدم یا امیرالمؤمنین ایتدیکك
سجدهٔ شکرك سببنی بیلمدم لکن خاطریمه خطور ایتدیکه راهبك بو سوزلرینی
استماعدنصکره بو کاره جد ورغبتك زیاده اولدیغی اکا دلالت ایدرکه
راهب یلان سویلمش اوله منصور ایتدی لا والله بلکه رغبتم انکیچون زیاده
اولدی کوچکلکم ایامنده بکا مقلاص دیرلر ایدی وبنم ظنم اول ایدیکه
هیچ بندن غیری بو قضیه یه کیمسه واقف دکلدر وکیفیت واقعه اول
وجهله ایدیکه بز بنی امیه نك حکومتی ایامنده بغایت مفلس ومفلوك ایدك
نتکه بیلورسین اول اوقاتده اقرانمدن برقاچ اطفالله حریفانه کزلك صحبتی
پیدا ایتدك سائر اطفال نوبتلرنده طعام ترتیب ایتدیلر واروب اول
طعاملری ییدك وچون نوبت بکا کلدی طعام تدارك ایده جك برنسنه
بوغیدی دایه مك ایپلکنی اوغرلیوب صاتدم وانك بهاسیله طعام
ترتیب ایدوب یارانی دعوت ایتدم دایه م بندن سؤال ایتدیکه خرج طعامی
قنده بولدك بن ایتدم قرض الدم چون دایه ایپلك قودیغی موضعه
واروب ایپلکنی یرنده بولمیجق حقیقت حال نیدیکنی بیلدی بن دخی سر
رشتهٔ حکایتی انك النه ویروب صورت قضیه یی واقعه مطابق سویلدم
واول زمانده مقلاص نام برمشهور اوغرو وار ایدی ودایه بنم اوغرولغمی
پدریمه سویلدی واعمامه سویلدکده انلر بو نامی بکا اطلاق ایدوب مطایبه
طریقیله بکا مقلاص دیرلر ایدی وبالجمله چون اسباب واردات حاضر
وآماده اولدی منصور نوبخت نام منجمه امر ایتدی تا بنا ایچون
برساعت اختیار ایده نوبخت خالد بن برمك وحجاج بن ارطاتك اتفاقلری

ایله که انلرك دخی علم نجومه اشتغاللری واراید ی برزایچه چکوب قرعهٔ اختیار قوسه دوشدی ونوبخت منصوره عرض ایتدیکه بوطالع کثرت عمارته وطول بقسایه واجتماع خلایقه وخلایقك بوشهرده تعرضدن امین اولملرینه دلیلدر ونوبخت بومدعالری عرض ایدوب منصور مبتهج ومسرور اولدقدنصکره نوبخت ایتدی بوشهرك برخاصیتی دخی واردرکه انی عرضحضوره عرض ایتمامشمدر منصور ایتدی اول قنغی خاصیتدر نوبخت ایتدی بوشهرده خلفادن هیچ کیمسه نك فوتی واقع اولمیه منصور تبسم بیوروب (الحمدلله علی ذلك) دیدی ونوبختك بوحکمی واقعه مطابق اولدی زیرادارالسلام بغداد بشیوز ییل مرجع خلایق آفاق اولدی هیچ برخلیفه اول شهرده وفات ایتدی یعنی منصور حج یولنده وفات ایتدی ومهدی برآخر برده وفات ایتدی وهادی عین اباد دیدکاری موضعده ورشیدطوسده فوت اولدی ومعتصم وواثق ومتوکل ومستنصر سامره ده فوت اولدیلر وقس علی هذا وابتداء اساسنه طاشی منصور وضع ایدوب ایتدی (بسم الله والحمد لله والارض یرثها لمن یشاء والعاقبة للمتقین) وهجرتدن یوز قرق بش سنه سنده عمارتنه باشلدیلر دیوار ینك تملنك عرضی التی ذراع وسردیوارینك عرضی یکرمی ذراع ایدی ومحمدبن عبدالله بن حسینك وبرادری ابراهیم بن عبداللهك خروجی سببیله نیجه اوقات اول بنانا تمام قالدی وچون منصور اول غائله یی برطرف قیلدی ینه تعمیره مشغول اولوب هجرتدن یوزقرق طقوز سنه سنده اتمامه ایرشدی ایدرلرکه بغدادك عمارتنه اون ییك کره ییك دینار صرف اولندی وشهرك ابتداء وضعنده منصور دیلدیکه مداینده ایوان کسرایی خراب ایدوب انك احجار وادواتنی بغدادك عمارتنه صرف ایده لر واول بابده خالد برمکی ایله مشورت قیلدی خالد انی اول عزیمتدن منع ایدوب ایتدی بوبرنشانه درکه ملوك عجمدن یادکار قالمشدر وانك وجودی ایله قوت دین محمدی اوزره استدلال اولنور یعنی انك ملتی متابعلرینك قوتلری تا نه غایتده ایدیکه بونك امثالی عمارانك اصحابی اوزره غالب اولدیلر دیرلر و بری دخی اولدرکه امیرالمؤمنین علی کرم الله وجهه اول موضعده نماز قیلمشدر منصور خالده ایتدی سن اعیان عجمدنسن انکیچون ملوك فرس ومجوسك تعصبنی ایدرسن ودیلرسنکه انلرك بناسی خراب اولهاندنصکره ایوان

کسرانك تخریبنه امر ایتدی وچون کوردیکه تخریب ایدن عمله نك ونقل ایدن مکاریلرك اجرتلری زیاده اولوب حاصلی خرجنی قورومدی اول کاردن فراغ ایدوب خالده ایتدی بن اول ایشدن فراغت ایتدم خالد ایتدی یاامیرالمؤمنین شمدنصکره اول عزیمتدن فراغ ایتمه زیراخلق دیرلرکه ملوك عجمك سعی ایدوب اتمام ایتدیکی بنانك منصور تخریبنه قادر اولمادی منصور کلامسا کندن اول سوزه التفات ایتمدی

﴿ منصورك وفاتی وانك بعض کلمات وحالاتی بیان اولنور ﴾

بعض کتبده مسطوردرکه منصور مرض موتندن مقدم بوایکی بیتی دیوارده یازلمش کوردی (شعر) اباجعفر جاءت وفاتك وانقضت ٭ سنوك وامرالله لابدواقع ٭ اباجعفر هل هن کاهن اومنجم ٭ لك الیوم من ضرب المنیة مانع ٭ ابوجعفر بوقضیه دن متأثر ومحزون اولوب بیلدیکه اجلی قریب اولمشدر عبدالعزیز بن مسلم ایدر برکون منصورك حضورینه واردم انی متحیر ومهموم کوردم سلام ویردم جواب ویرمدی برساعت قارشوسنده طوروب کیرو دونمك ایستدم ایتدی یاعبدالعزیزدون کیجه خوابده کوردمکه برشخص بکا رقاج بیت اوقودیکه او بیتلر اجلم حلولنه دلالت ایدر اول بیتلردن خاطرنده قالان ابیاتی اوقیو ویردی بن ایتدم یاامیرالمؤمنین خیراوله واول ایامده حجه عزیمت ایدوب بغداددن چیقوب قصرعبدویهه نزول ایتمشیدی صباحه قریب بریلدزدوشدیکه انك آیدنلیغی آفتاب ایدنلیغی قدروارایدی واول کون صباح اولدقده اوغلیکه کندی یی مشایعت ایچون بیله چیقمشیدی مجلسنه احضار ایدوب ملك وماله متعلق اموردہ وصیتلر ایلدی (نقلدرکه منصور عالم فنادن دار بقایه کندیکی ییل ایتدیکه بن ذی الحجه ده طوغدم وذی الحجه ده بکا بیعت ایتدیلر وظنم اولدرکه ذی الحجه ده وفات ایدرسم کرکدر وچون کوفه دن چیقوب برمنزل کندی خسته اولوب کندی مولاسی ربیعه ایتدی جهد ایدك تابنی مکه یه ایرشدیره سز وانك خدم ومتعلقاتی سرعتله کتدیلر وچون مکه حوالیسنه ایرشدیلرذی الحجه نك التنجی کونی وفات ایتدی واول کیجه انك موتنی اخفا ایتدیلر چون صباح اولدی اکابر واشراف وامرا عادت مألوف اوزره انی کورمکه کلدیلر ربیع مهدی ایچون انلردن بیعت الدی ومنصوری باشی وبوزی آچق دفن ایتدیلر زیراکه احرام حج باغلمشیدی

انك مدت عمری التمش اوج ییل واوج آی ایدی ومدت سلطنتی برقولده یکرمی ییلدن یکرمی کون اکسك ایدی (روایتده کتورمشلردرکه بر کون منصور قصرینك بامنده اوطور مشیدی ناکاه کوزی بر پیر فراشه دوش اولدیکه اول قصرك حوالیسنی صولر ایدی اول پیری حضورینه کتوروب ایتدی ندندرکه ارباب حکم وسلطنت چوق یاشه مزلر واماسزك کبی مفلوکلر چوق یشارلر پیر ایتدی یا امیرالمؤمنین انلر رزقلرینی خزانهٔ الهیدن ومطبخ پادشاهیدن بی لجام یرلر اما بز رزقلریمزی تدریجله یرز منصور پیری استحسان ایدوب اوچیوز درهم عطا بیوردی ایرتسی هفتده منصور اول پیرك مکاننده بر کوچك اوغلان کوردی واول اوغلاندن اول پیرك احوالنی صوردی اوغلان ایتدی بن اول پیرك اوغلویم اول پیر جوار رحمت حقه ایرشدی منصور ایتدی بابالك اول سوزی طوغروسو یلدی یعنی برفعهده نصیبنی الدی عالم آخرته استعجال ایتدی (نقلدرکه بر شخص منصورك اوزرینه خروج ایتشیدی انی طوتوب منصورك حضورینه کتوردیلر منصور ایتدی ای خارجی اول شخص ایتدی سنکله بنم میانمده سوز همان قلیچ کرکدی وبوکونکه بن جانمدن ال یوب حیاتمدن مأیوس اولمشم نیچون بکا بویله شنیع خطاب ایدرسین اکر بن سکا جواب ویرسم همان سنك انفعالك غیری نسنه انك اوزرینه مترتب اولماز منصور خجیل اولوب انك قانندن کچدی (علی ابن عباس ایدر برکون منصور قصرینك خانهٔ بالاسنه اوتوروب ندماسیله صحبت ایدردی ناکاه باب دولت عباسیه دیدکلری قپودنکه خراسان طرفنه واقع اولمشیدی براوق کلوب منصورك اوکنه دوشدی منصور منفعل اولوب اول اوقی النه الوب کوردیکه اول اوقك یلکارینك اراسنه برقاچ عربی بیتلر یازلمش موعظت ونصیحتی متضمن واول اوقك بر طرفنه دخی یازلمش که همدان ولایتندن بر بیکناه زندانده محبوسدر انك کیفیت حالنی بیل منصور علی العجله زندانه آدملر کوندردی تا محبوسلری تفحص ایدهلر واول آدملر زندانه واروب زندانی خانه بخانه ارادیلر بر پیر کوردیلرکه مقیدو محبوس یوزینی قبله جانبنه طونمش بو آیتی اوقور (وسیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون) اول آدملر اکا صوردیلرکه ای پیر قنغی دیاردنسن پیر ایتدی همداندنم انی منصور قاتنه ایلتدیلر منصور احوالندن سؤال ایتدکده ایتدی خاندان کرامدن

واشراف همداندن بر كشى بم چون سنك طرفكدن ولايتمزه والى اولان كشى بنم ضيعه مى غصب ايتدى و بنم عتبهٔ دولته كلوب شكايت ايده جكيمى بيلدى بنى بند زنجيره چكوب بو كشى طغيان وعصيان ايتدى ديو بنى دردولته كوندروب خلاف انهاايتدى انك خلاف انهاسيله درت ييلدر زنداندە محبوسم منصور بيوردى تاانى بند زنجيردن خلاص ايتديلر اندنصكره اكاايتدى اى شيخ بن سنك ضيعه كى خراجيله سكا كيرورد ايتدم وسنى همدان ولايتنه والى قيلدم تاواروب سكاظلم ايدن حاكم سابقدن انتقام الەسن پيرهمدانى منصوره دعاايدوب ايتدى ياامير المؤمنين ضيعه مى قبول ايتدم اما حكومته ايقتم يوقدر انى ارتكاب ايتمزين و بكا ظلم ايدن واليڭ جريمەسندن دخى كچدم منصور اول والى ظالمى احضار ايدوب معاتب قيلدقدنصكره پيرمظلومى انواع عواطف وعوارف خسروانيسنه مخصوص قيلوب معزز ومكرم انصرافنه اذن ويردى (ومنصورك كلماتندندر كه بيورمشدر پادشاهلره كندو اتباعلرندن صادر اولان زلات وجرايمه تحمل وعفو بيورمق مقبول ومستحسندر الابواوج خصلتده كه ملكنده شركت واسرارنى افشاوعرضه خيانتدر بو نلردن عفوايتمك جائزدكلدر (ودخى بيورمشدر كه هر كيمكه مروتى زياده اوله مؤنتى زياده اولور بيوك باشك بيوك آغريسى اولور ديدكلرى دخى بو بابدندر وايدلر كه بصره قاضيسى اولان سيد حميد عميرى جلب مال بابنده منصوره برعرض كوندردى منصور اول عرضى اوقيوب مفهومنه مطلع اولدقدنصكره اول عرضك ظهرينه ياز ديكه (اناجعلناك قاضيالاساعيا) يعنى بز سنى قضاء حكومته كوندردك عمزوسعايته كوندرمدك (بركون منصور عامللرندن بربنى حضورينه طلب ايتدى اول عامل بغايت عظيم الجثه اولمغله اجابته عدم قدرتيله اعتذار ايلدى منصور اكا برمنشور يازدى مضمونى بوكه اكر اول عاملك تمام جثه سى ايله دركاهمزه كلمك متعسر ايسه انك جسدندن بعضيسى ايله قناعت ايده رز اكا زياده زحمت اولمسون همان بالكز باشنى كسوب كتوره سز (بركون منصوره ايتديلر فلان منعم فوت اولدى چوق مالى قالدى وانك اوغللرى سن بلوغه ايرشمامشلردر اكر فرمان همايون اولورسه اول مالك برمقدار بنى قبض ايدوب خزينهٔ بيت الماله توفير ايده لم منصور جواب ويرديكه برخليفه نى كه

روی زمینده حق تعالینك خلافتی طو یورمیه انی اموال یتامی ومساکین دخی طیورمز (روایتده کلمشدر که برکون منصور ایتدی بن امور مملکتی تنفیذ وتمشیتنده درت کیمسه یه بغایت محتاجم تتکه سر برقیامده درت پایه یه محتاج اولدیغی کبی سؤال ایتدیلر کهیا امیر المؤمنین اول بیوردیغك درت کیمسه لر کیملردر منصور ایتدی اولکیسی برقاضیدر که مقتضای شرعله حکم ایدوب میل ومداهنه یی جائز کورمیه ایکنجیسی بروزیر عاقلدر که اقویادن ضعفانك دادینی الویره اوچنجیسی بردفتردار درکه رعیتدن مالی موجب عدالتله اخذ ایلیه دردنجیسه کلدکده سبابه سنی دندانیله طوتدی ایکی نوبت آه چکوب مجلسنده اولانلر ایتدیلر یا امیر المؤمنین دردنجیسی کیمدر منصور ایتدی برصادق القول مخبردر که بو دیدیکم کیمسه لرك احوال واخبارینی وقوعی اوزره بکا بلدیره (یافعی کتاب مرآت الجنانده کتورمشدر که اول وقتده که منصور ابومسلمك قتلنه جازم اولدی عیسی بن موسی اکا دیدیکه (شعر) اذا کنت ذا رأی فکن ذا رویة ❊ فان فساد الرأی ان تتعجلا ❊ منصور دخی جوابنده بو بیتی یازدی ❊ اذا کنت ذا رأی فکن ذا عزیمة ❊ فان فساد الرأی ان تترددا (نقلدرکه منصور سلام بن عتبه دن سؤال ایتدیکه ابومسلمك شاننده نه دیرسن سلام ایتدی (لوکان فیهما آلهة الا الله لفسدتا) منصور ایتدی بو دیدیکك سوز حق سوزدر بن کلام حقی کوش هوشمده امانت طوتارم

﴿ مهدی بن منصورك خلافتی بیان اولنور ﴾

چون منصورك وفاتی خبری یوزاللی سکز سنه سی ذی الحجه سنده بغداده ایرشدی همان اول کون طبقات خلایق مهدی یه بیعت ایتدیلر ومهدی مراسم عدل ودادی یرینه کتوروب امر ایتدی تا پدرینك زندانه قودیغی محبوسلرك جمله سنی اطلاق ایتدیلر الاقان ایدنلری واوزرنده حق عبد اولانلری اطلاق ایتدیلر وچون ضبط ممالکدن فراغت بولدی اداء حجة الاسلامه وزیارت سید الانامه عزیمت ایلدی و بیوردی تا شبوزدوه قار یوکلندیلر و بوقدر بیك پیاده یه زاد وراحله و یردیلر (روایتده کتورمشلردر که خلفاء مروانیه وعباسیه دن هر حجه کیدنلر خانهٔ کعبه یه برجامه کیدیررلردی چون مهدی مکه یه واردی اکا عرض ایتدیلر که کثرت اثوابدن کعبه دیوارلرینك یوکی آغرلشدی پس مهدی بیوردی تا اول

جامه‌لری چیقاروب فقرا ومساکینه بذل ایتدیلر وبیت کعبه‌یه ایکی قات زربفت لباس کیدردیلر ویوردی تا کعبه‌نك طوان وديوارلرینی مسکله وزعفران‌له صواردیلر ومدینهٔ رسولده عطایا الیٔ آچوب اول بقعهٔ شریفه‌نك ارلرینی وعورتلرینی واطفالنی خشنود ایتدیلر واول سفر مبارکده اوچ بیك کره ایکیوز بیك درهم مهدینك خرج ذهاب وایابی اولدی وخلفادن هیچ برکیمسه حسن خلق وصفای مشربده اکا برابر اولمادی (وانك زماننده مقنع ظهور ایلدی وبو مقنع بربد شکل وکریه المنظر کشی ایدی خلقه کندی صورت قبیحنی کوسترمك ایچون خالص التوندن برچهره یاپوب یوزینه چکرایدی واول ملعون دعوای الوهیت ایدردی وکندی مخصوص یارانه ایدردیکه حق تعالی آدم صورتیله مصور اولدی انکیچون ملائکه اکا سجده ایتدیلر اندنصکره نوحك صورتیله مصور اولدی کذلك انبیا وحکمانك صورتلری ایله مصور اولوب تا ابومسلم مروزی‌یه ایرشدی اندنصکره بکا حلول ایتدی دیرایدی (تعالی الله عما یقول الظالمون علوا کبیرا) ومقنعك علم شعبده ونیرنجاتده تمام مهارتی وار ایدی نتکم طلسمله چاه نخشبدن چیقوب مدور وروشن برشکل دوزدی واول شکل مطلسم آی کبی هرکیجه اول قیودن چیقوب انك ضیاسی ایکی فرسخ مسافه‌یه ایریشور ایدی واول ملعون مرو شهرندن ظهور ایتدی عاقبت کش قلعه‌سنه واروب متحصن اولدی وآق جامه‌لو دیدکاری طائفه اکا مدد ومعاونت ایتدیلر وکافرلر اکا یار اولدیلر ومقنعك اعتقادی اول ایدیکه ابومسلم محمد المصطفادن صلی الله تعالی علیه وسلم افضل اوله حافظ ابرو کندی تاریخنده کتورمشدر که مقنع کش قلعه‌سنده صنعتله برآی پیدا ایدوب التمش کونه‌دك اول آی هرکیجه هواده پیدا اولوردی واوچ کونلك یولدن کورینوردی وچون مهدی انك فتنه‌سندن خبردار اولدی انك جنکنه لشکر کوندردی واول لشکر واروب مقنعك اتباعی اولان آق جامه‌لو قومیله جنك ایدوب انلری منهزم قیلدقدنصکره مقنعی کش قلعه‌سنده محاصره ایتدیلر مقنع اول قلعه‌نك مسخر اهل اسلام اوله‌جغنی یقینا بیلدکده کندی اتباع واصحابنك صغیر وکبیرینه شرابله زهر ویردی تا جمله‌سی هلاك اولدیلر الا برجاریه که بوحاله واقفه اولوب برکوشه‌ده مخفی اولمشیدی وچون اهل قلعه شهرستان عدمه انتقال ایتدیلر

انلرك جسدلرینی بالجمله آتشه یاقدی کندی دخی تیز آبله طواو بر کوپه کیردی جسدی اریوب محو ونابدید اولدی الا ساچنك قیللری که تیز آبله ساچ اریمز ایدی اول قیللر تیز آبك اوزرنده قالدی واول جاریه قلعه خلقی هلاك اولدقدنصکره برج اوزرینه چیقوب فریاد ایتدیکه اکر بکا امان ویروب امواليمه متعرض اولمازسه کز سزه قلعه قپوسنی آچیویره یم اهل اسلام بوشرطی قبول ایدوب اول جاریه قلعه قپوسنی آچدی چون لشکر حصاره کیردیلر حصار ایچنده هیچ کیمسه بولمادیلر وچون تیز آب کوپنه کلدیلر انده دخی برقاچ قیلدن غیری برنسنه بولمادیلر وکیفیت احوالی اول جاریه دن خبر الدیلر وماوراء النهرده نیچه زمان آق جامه او طائفه سی ایدرلردیکه مقنع آسمانه کتدی آخرینه زمینه اینسه کرکدر (روایتده کتور مشلردرکه مهدی ایام خلافتده مقرر قیلمشیدیکه کندیدنصکره خلافت عیسی بن موساده قرار ایده صکره برجماعتك تحریکی ایله مهدی تکلیف ایتدیکه عیسی ولیعهدلکدن کندوبی خلع ایلدی تاخلق مهدینك اوغلی هادی یه واندنصکره آخر اوغلی هارونه بیعت ایتدیلر

﴿ یعقوب بن داودك رفعت حالی وانتهاء کاری بیان اولنور ﴾

یعقوب بن داود که ارباب فضلادن اولوب دولت عباسیاندن بهره مند اولمامغله اولاد امیر المؤمنین امام حسینك فترا ك اقبالرینه بسته اولدیغیچون اول شهردن بوشهره بوشهردن اول شهره واروب خلقدن محمد بن عبد الله حسینی ایچون بیعت آلوردی عاقبت ابو جعفر منصور یعقوبی وقرنداشی علی یی طوتوب زندانه قودی ومنصور فوت اولوب خلافت مهدیه قرار ایتدکده مهدی یعقوبی وقرنداشی علی یی زنداندن چیقاردی یعقوب مهدینك ملازمی اولوب کوندن کونه تقربی زیاده اولدی تا رمرتبه یه ایرشدیکه وزارتدن تجاوز ایدوب کلیات وجزئیات امور مملکتانك رأی ورویته مفوض اولدی وچون یعقوب امام زید مذهبنده ایدی زیدیلره مکتوب یازوب اطراف وآفاقدن کتوردی وانلرك ترفیهٔ حاللرینه سعی ایدوب زیدیلرك هر برینی برمنصب بلندایله سرفراز ایدوب چون علم اقبال یعقوب قبهٔ جوزایه استعلا ایلدی انك دوستلری ونظر کرده لری یوسمك اخوانی کبی اکا حسد ایتمکه باشلدیلر ومهدی یه عرض

ایتدیلرکه بو کون مقالیدرتق وفتق امورمملکت زیدبلرك النده در یعقوبله
حکمی انلرك جان ومالارنده رواندر پس (من یسمع یخل) مقتضاسیله
مهدینك خاطرنده برخلجان پیدا اولدیکه مبادا اول طائفه مملکده برفتنه
پیدا ایده لر که انك تدارکی ممکن اولمیه وچون یعقوب مهدینك موانستی نسوانله
اولوب انلرایله اختلاط وامتزاجه تمام رغبتی اولدیغنی بیلوردی برجمیله
جاریه پیدا ایدوب واول جاریه یه اول بابده برشیرین حکایت تلقین
ایدوب مهدی یه کوندردی وحاسدلر هر کیجه اول تصورده ایدیلرکه
صباح اولنجق مهدی یعقوبی زندانه کونده رر چون صباح اولدی
یعقوب مهدینك دیوانه وارد قده مهدی انك یوزینه کولوب
ایدردیکه بو کون هیچ برلطیفه لك وبذله لك وارمیدر یعقوب دخی بلی واردر
دیر ایدی پس مهدی اکا کندی باشنه یمین ویروب اوطورسویله دیر ایدی
یعقوب دخی دون کیجه فلان جاریه ایله شویله صحبت ایتدم واول
دخی شویله دیدی دیو مهدینك استماعندن محفوظ ومنبسط اوله جق
حکایتلردن سویلرایدی وحاسدلر اول حاله مطلع اولوب مغموم ومهموم
اولورلردی اتفاقی بر کیجه یعقوب مهدینك مجلسندن قالقوب منزلنه
کتمك قصدی ایله طشره چیقوب آتنه سوار اولمق اوزره ایکن آتی اورکوب
یعقوبك ایاغنه بردپمه اوردیکه ایاغی شکست اولوب کندی بیهوش
اولدی مهدی یه خبر اولوب اضطرابله خانه دن طشره چیقدی
یعقوبی اول حالده کوروب مغموم اولدی و بیوردی تا انی محفه یه
تحمیل ایدوب منزلنه کوتوردیلر ایرتسی کون مهدی انك عیادتنه
واردی وجمله اعیان واشراف واروب خاطرین صورمق مراسمنی
یرینه کتوردیلر وچون حاسدلر مهدینك مجلسنی یعقوبدن خالی بولدیلر
فرصت غنیمتدر دیو مهدینك مزاجنی اول بیچاره حقنده منکسر
ومتغیر قیلدیلر یعقوبك اوغلی علی پدرندن حکایت ایدرکه پدرم
یعقوب ایتدی چون ایاغم ایو اولدی قوت رفتار یرینه کلدی مهدی
بنی طلب ایتدی واروب سعادت پابوسنه فائز اولدم بربساط مجلس
کوردمکه باغ ارمدن دم اوردی کوزیمه برفرش کلکون کورندیکه
هر شکوفه و برك کل که متصور ایدی اول بساطده مصور ایدی
ومهدینك یاننده برجاریه کوردمکه مصور ازل هر کزکلك تقدیرایله

صفحهٔ روزکارده انك شكل وشمائلی مثالی چهره کشالق ایتامشیدی
ونسیم زلف مشکینی بادبهشتدن حکایت واطافت رخسار نازینی
اردبهشتدن روایت ایدردی مهدی ایتدی ای یعقوب بنم بومجلسمی
نیجه کوررسن بن ایتدم یاامیرالمؤمنین حضرت عزت عمت آلاؤه وتمت
نعماؤه خلیفهٔ دورانه عمر طویل ویره بومجلسی غایت زیب القده کوردم
مهدی ایتدی بومجلسی فرش وانیسیله وبوجاریه ایله سکا باغشلادم
بن بر نوبت دخی مقتضای وقت وحاله مناسب بردعا ایله رطب اللسان
اولدم مهدی ایتدی بنم سندن برحاجتم واردر بن اباغ اوزره قالقوب
ایتدمکه بنم نه حدمدرکه امیرالمؤمنین مقصودینی بواداایله بکا بیوره
بنم قاضی الحاجاتدن دیلکم بودرکه امیرالمؤمنینك رضاسنی تحصیله
موفق اولم همان دلخواهك هرنه ایسه بیور مهدی خدا حقیچون
بنم دیدیکمی ایدرمیسن بن ایتدم خدا حقیچون دیدیککی ایدرم
مهدی ایتدی الکی باشمه قیوب بریمین دخی بنم باشمه ایت بن دخی الیمی
انك باشنه قیوب خلیفهٔ دورانك باشیچون هرنه بیوررسه ایدرم دیدم
چون بنم دراو دراو یمینلرمدن مهدی یه وثوق تمام واعتماد مالاکلام
حاصل اولدی بکا یوزبیك درهم دخی ویروب ایتدی دیلرمکه
فلان علوی یی اورتادن قالدیره سن وبنی انك مخالفت وخروجی
دغدغه سندن قورتاره سن وبومهمده تعجیل ایده سن وامر ایتدی
تا اول علوی یی فی الحال طوتوب بنم منزلیمه کتوردیلر بن دخی بکا
باغشلادیغی اشیایی وجاریه یی الوب کلدم اول علوی یی حضوریمه
کتوروب انکله تکلمه باشلادم والحق اول علوی یه برحسن صورت
واطف کلامله کوردمکه اندن عاقلرك وشیرین کلامرك بر کیمسه
کورممشیدم اثناء کلامده بکا ایتدی ای یعقوب بن حضرت پیغمبرك
صلی الله تعالی علیه وسلم قزی اوغللرندنم سن روا کورر میسنکه
قیامت کوننده بنم قانمله مأخوذ اوله سن بن ایتدم لاوالله امانیجه ایدهیم
اول ایتدی بکا ایولك وآدملك ایدرایسك بنی فلان بره کوندرکه خوف
جاندن امین اولم بن ایتدم قنغی بولدن کیدرسن اول ایتدی فلان بولدن
کیدرم بن ایتدم هیچ رفیقك وارمیدر اول ایتدی ایکی اعتماد اوله جق
رفیقلرم واردر بن ایتدم همان طورمه رفیقلریکی کتور وبومالی

آل وحفظ ملك متانله بو ساعت روان اولكه محل نزولك فلان موضع
اولمق كركدر مكر اول جاريه بزم مكالمه مزى ايشيدوب مهدى يه
خبر كوندرمش وصورت حالى اعلام ايتمش مهدى همان اول كيجه
اول ديديكى يوللره آدم كوندروب اول علوى بى ايكى رفيقلرى ايله طوتوب
مهدينك حضورينه كتورمشلر يعقوب ايدر چون ايرتسى كون اولدى
مهدى بكا آدم كوندروب طلب ايلدى بن دخى فارغ البال انك
حضورينه واردم بنى كوردكده علوينك حالندن سؤال ايتدى
بن ايتدم عنايت آلهى ايله اميرك خاطرى اول تشويشدن فارغدر
مهدى ايتدى اول علوى قتل اولندمى بن ايتدم بلى اول ايتدى
خدا حقيچون اويله ميدر بن ايتدم اويله در اول ايتدى بنم باشم ايچون
اويله ميدر بن ايتدم اويله در پس غلامه امر ايدوب شوخانه ايچنده
اولان كيمسه يى كتور ديدى غلام اول خانه نك قپوسنى آچوب
اول علوى ايله ايكى رفيقلرينى قارشومزه كتوردى بن متحير اولوب اياقدن
دوشدم مهدى ايتدى اكر مروت مذهبنده سنك قانكى دوكمك جائز
اولايدى تقصير ايتمز ايدم زيرا شريعت مذهبنده سنك قانك بكا حلالدر
اندنصكره بيوردى بنى زندانه ايلتديلر نيجه مدت زندان قيوسنده
محبوس قالدم زندانده طول مكثله قوت باصره مه ضعف طارى اولوب
بتون اعضامى حيوانات كبى قيل بورودى عاقبت بر شخص محبوس
اولديغم قيونك اغزينه كلوب بنى طشره چيقاردى وبنى بر يره ايلتديكه
بيلديكم يردكلدى بكا ايتديلر اميرالمؤمنينه سلام وير پس (السلام عليكم
يا امير المؤمنين) ديدم ايتديلركه قنغى اميره سلام ويردك بن ايتدم
مهدى يه انلر ايتديلر مهدى جوار رحمت حقه ارشدى بن ايتدم
هادى يه انلر ايتديلر اولدخى انتقال ايلدى بن ايتدم رشيده انلر ايتديلر
نعم اندنصكره بكا ايتديلر برحاجتك وارايسه ديله بن ايتدم مطلوبم
اولادركه مكه ده ساكن اولم انلر ايتديلر حاجتك روا اولدى دخى نه ديلر ايسك
ديله دريغ اولنمز بن ايتدم بنم حالم اول مرتبه يى تجاوز ايتمشدركه برشيدن
متمتع اولم انلر ايتديلر بسم الله وار سلامتله خوش كلدك صفا كلدك
و بن رشيدك مجلسندن چيقوب مكه يه متوجه اولدم (ايدرلر كه

یعقوب مکه‌یه وارد قدنصکره چوق طورمیوب فوت اولدی
وبر روایتده اون سکز ییل زندانده محبوس اولدی

مهدینك وفاتی وانك شرح سیروآثاری ذکر وبیان اولنور

هجرتدن یوز التمش طوقوزسنه‌سنده مهدی خلیفه وفات ایتدی خلافتی
برقواده اون بر ییل و برقاچ کوندر ومدت حیاتی قرق ییلدر وانك سبب
موتنده اختلاف اولندی بعضیلر ایتدیلر کیجه وقتنده برصیدك آردینه
دوشدی اول صید بر خرابه‌یه واردی مهدی دخی چاپدروب اول
خرابه‌یه وارمق دیلدکده بر در بنده یعنی اغاجه راست کلوب
ارقه‌سنك کوکاری قیرلدی اول لحظه‌ده وفات ایتدی وبعض مورخلر
ایدرلر که جاریه‌لردن بریسی اکا بر طبق امرود کوندردی واول امرودن
بر کزیده امروده زهر تعبیه ایلدی اول امرودی یدی همان ساعت
ترك عالم فانی ایلدی (صحته ایرشمشدر که مهدی‌یه وضیع وشریف
محبت ایدرلردی زیرا ایام خلافتنده رد مظالم ایدردی وبی‌کناه کیمسه‌یی
قتل ایتمزدی وخائفلری امن قیلردی ومظلوملرك دادینی الیویردی
وبذل امواله صرف همت ایدردی (مروج الذهب‌ده مذکوردر که
التیوز کره بیك واون درت بیك دینار که پدرندن قالوب خزینه‌ده
موجود ایدی اول مبلغك جمله‌سنی بذل ایلدی برکون خزینه‌دار
بیت المال مفتاحلرینی کتوروب مهدینك اوکنده قیوب عرض ایتدیکه
خزینه‌لر مالدن خالی قالدی بو مفتاحلر نه ایشه یرار مهدی کندی
موالیسندن یکرمی کیمسه‌یی خراج مالی تحصیلی ایچون اطراف ممالکه
کوندردی اززمانده نقد وجنس نامعدودی پایهٔ تخت کیوان رفعته
کتوردیلر خزینه‌دار اوچ کون اوچ کیجه خزینه خانه‌لره مال طولدرمغه
مشغول اولوب مهدینك قاتنه کلمدی اندنصکره مهدینك حضورینه
کلدکده سؤال ایتدیکه اوچ کوندر کورنمدك سببی نه ایدی خزینه‌دار
ایتدی خزینه خانه‌لره مال طولدرمغه مشغول ایدم مهدی
خزینه‌داره خطاب ایدوب ای اعرابی سنك کمانك اول میدیکه هرکاه بز ماله
محتاج اوله یزسنك اول کمانك بزم حقمزده متصوردکلدر (ایدرلر که مهدی
شریح قاضی‌یه ایتدی بزدن اوچ کارك برینی اختیار قیل شریح ایتدی
اول بیوردیغك اوچ نسنه نه در مهدی ایتدی یا منصب قضایی اختیار

ایدرسن و یاخود اوغللرینك خواجه لغنی اختیار ایدرسن و یاخود بزمله طعام یرسین شریح ایتدی سنكله طعام یمك بكا اول ایكی كاردن آسانركدر مهدی اشجی یه امر ایتدی تا الوان اطعمه ترتیب ایدوب حاضر قیلدیلر اول جمله دن ایلك طعامیكه شكر وعسل ایله ممزوج ایدی چون طعامی یدی سفره قالقدقده خوانسالار ایتدی بو شیخ یعنی شریح ابدی فلاح بولماز ودیمشلر دركه شریح اول طعامی یدكدنصكره منصب قضایی دخی اختیار ایتدی ومهدینك اوغللرینك معلمی دخی اولدی (ایدرلر كه بر كون مهدی شكار كاهده برصیدك اردنجه چاپوب لشكر ندن جدا دوشدی وقارنی آجقوب صوصادی براعرابینك منزلنه نازل اولدی اعرابی یه ایتدی سنك مهمانكم هرنیه قادر ایسك كتور یه لم قارنم زیاده اجقمشدر اعرابی ایتدی بن سنی بغایت سمین و جسیم عظیم الشان كوردم سكا لایق برنسنه مز یوقدر مهدی ایتدی هرنه وارایسه اعرابی برمقدار اتمك قریقی كتوردی مهدی تمام رغبتله انی یدی وایتدی برنسنه دخی یوقیدر كتور اعرابی برمقدار سود كتوردی مهدی انی دخی ایچدی مهدی برنسنه دخی وار ایسه كتوردیدی اعرابی برابریق شراب كتوروب برقدحنی كندی ایچدی و برقدح دخی مهدی یه ویردی مهدی اول قدحی نوش ایدوب ایتدی بنی بیلور میسن اعرابی ایتدی لا والله مهدی ایتدی بن امیرالمؤمنینك خاص خادملرندنم اعرابی ایتدی بارك الله علیك چون مهدی ایكنجی قدحی نوش ایتدی دماغی كرم اولوب ایتدی ای اعرابی بنی بیلور میسن اعرابی ایتدی حالكدن برشمه تقریر بیورمشیدك مهدی ایتدی یوق بلكه بن اركان دولت وامراء خلافتك بریسیم اعرابی بنه اكا خیر دعا ایدوب برقدح دخی ویردی وچون مهدی اوچنجی قدحی چكدی اعرابی یه خطاب ایدوب ایتدی بنی بیلور میسن اعرابی ایتدی بیلور مكه كندیكی تعریف بیور مشیدك مهدی یوق سكا تعریف ایتدیكم كبی دكل بلكه امیرالمؤمنین بنم اعرابی بو سوزی ایشتدكده شراب برداغنی اورتادن قالدردی مهدی ایتدی بكا بر كاسه دخی ویر اعرابی ایتدی ویرمزین مهدی ایتدی نیچون ویرمزسین اعرابی ایتدی اولكی كاسه یی كه ایچدك بن امیرالمؤمنینك خاص ملازملرندنم دیدك ایكنجی قدحی نوش ایتدك بنانك امر اسندنم دیدك اوچنجی كاسه یی

چونکه که نصکره بن امیر المؤمنینم دیو دعوی ایتدك پس اکر دردنجی قدحی ایچر ایسه‌ك بن رب العالمینك رسولیم دیسه‌ك کرکدر سکا اوچ قدحدن زیاده ایچمه‌مك معقول ومصلحت دکلدر مهدی خنده ایتدی وانلر بو کفت وکوده ایکن اصحاب واعیان لشکریان کلوب قارشویه قوندیلر اعرابی انلری کوروب متوهم اولدقده مهدی ایتدی (لابأس علیك) یعنی قورقمه وانی انعام واحسانله سرفراز ایدوب التون ونفقه وکسوه ویردی اعرابی ایتدی شمدنصکره بنم خاندانم بوره سنه فقر وفاقه آسیبندن هیچ برضرر تطرق ایدوب بزه برزبان ایده مسه‌کرکدر

﴿ موسی بن مهدینك خلافتی بیاننده در که اکا هادی دخی دیرلر ﴾

مهدینك وفاتی وقتنده اوغلی موسی الهادی جرجان ولایتنده ایدی اکا هارون الرشید اولاقلر کوندروب پدرلرینك فوتی واقعه سنی اعلام ایتدی هادی دخی مستعجلا بغداده کلوب سریر خلافتده متمکن اولدی وانك ایام دولتنده مدینه والیسی اولان عمر بن عبد العزیز بن عبد الله ابن عمر خطاب ایله حسین بن علی الحسینی ارالرنده نزاع وقتال واقع اولدی مذکور حسین هادی‌یه مخالفت اظهار ایدوب خلقی کندی بیعتنه دعوت ایلدی مذکور عمر بو معنادن خبردار اولدقده شیعهٔ اولاد عباسی جمع ایدوب حسین ایله صباحدن زوال وقتنه دك محاربه ایتدیلر عاقبت عمر منهزم اولوب اصحاب حسین بیت المالی غارت ایتدیلر وییتمش بیك دینار الوب اقتسام ایتدیلر وحسین بو فتح وظفردنصکره اون بر کون مدینه ده اقامت ایتدی اندنصکره مکه‌یه کیتدی ومکه‌یه واردقده بیوردی هر بنده که بنم خدمتمه بل باغلامش اوله بزه ملحق اولوب اعانت ایدرسه آزاد اوله بو سببدن جمع عبید وممالیك انك ظل رأیتنده مجتمع اولدیلر بو خبر هادینك سمعنه ایرشدکده محمد بن سلیمانی اقرباسندن رجع کثیر ایله حسینك دفعنه کوندردی محمد بن سلیمان قطع منازل ایدرك کلوب ذی طوی دیدکلری موضعده لشکرکاه قوردی وبوم ترویه‌ده ایکی فریق ربرینه مقابل اولوب طلوع شمسدن زوال وقتنه دك جنك ایتدیلر اثناء جنكده وجدالده برقوی غبار پیدا اولوب لشکر بربرینی کوره مز اولدیلر اول وقتده شیعهٔ آل ابو طالب قراری فراره تبدیل ایتدیلر واول غبار ساکن اولدی خراسان خلقندن برشخص کوردیکه

حسين بن على الحسينى معركه ده مقتول اولمش ياتور همان دم باشنى كسوب
محمد قاتنه كتوردى محمد دخى حسينك باشنى اول شخص ايله هادى يه
كوندردى اول شخص حسينك باشنى هادينك قاتنه كتوروب اظهار
مسرت ايتدكده هادى غضبه كلوب ايتدى بو باش پادشاهان ترك وديلم باشى
دكلدر بلكه اولاد رسول اللهدن برينك باشيدر واول باشى كتورن شخصه
برنسنه ويرمدى (وبرخصوص ايچون هادى ايله والده سى خيزران
ارالرنده بر شقاق وبرودت واقع اولوب حالت نزعه دك بر بريله كورشمديلر
وبرخصوص ايچون هادى هارون الرشيدى حبس ايلدى (روايتده
كتورمشلردر كه هادينك خلافتى زماننده زنادقه طائفه سى زياده قوت
بولديلر واول جملهدن بريسى عبدالله بن مقفع ايديكه فصاحت وبلاغتده
عديل ونظيرى يوغيدى ومذكور عبدالله اول شخصدر كه نسخهٔ كليله
ودمنه يى زبان فارسيدن لغت عربى يه نقل ايتمشدر واول جملهدن بريسى
دخى سفاحك عمى زاده سى صالح بن عبدالله بن داود ايدى وعبدالله
هاشمى واعياندن برجماعت دخى زنادقه مذهبنده ايديلر ومسلمانلره نماز
وصوم وحج مثللو اركان شرع ارتكابنده استهزا ايدرلردى بر نوبت
بر بريله مشورت ايتديلر كه امت محمدك مدار كارلرى قرآندر اكر بز قرآن
مقابله سنده بر كتاب تأليف ايدر ايسك قرآنك خلق ارا سنده واقع ووقرى
قالميوب بزم مذهبمز رونق ورواج بولور پس زنادقه نك رأيلرى انده قرار
ايتديكه اولا (قيل ياارض ابلعى ماءك وياسماء اقلعى وغيض الماء وقضى
الامر واستوت على الجودى) آيت كريمه سنك مقابله سنده غايت فصاحتله
برقاج كلمه انشا ايده لر اكر انك عهده سندن كله بيلورلر سه باقى آياته معارضه
ومقابله انلره آسان اوله لاجرم ابن مقفعك جميع لوازم واسباب فراغتنى
مهيا ايدوب انى برخلوته قوديلر ودوات وقلم وكاغدى آنده احضار
ايتديلر وايتديلر كه هيچ كيمسه انك قاتنه واروب اشغال ايتميه تا فراغ خاطر يله
بو كارك اتمامنه مشغول اوله ابن مقفع التى آى مقدارى رنج بيهوده چكوب
ساكن اولديغى خانه يى مسوده كاغدلرى ايله طولدردى فى الجمله قرآنه
مشابهتلو ايكى لفظى بربره كتورمكه قادر اولمادى ياران انك قاتنه كلوب
بو حاله واقف اولدقلرنده بو ايش باشه چيقمز بو هوسدن ال چك ديديلر
وايتديلر كه سن مدت مديد بر آيتك عهده سندن كلمكه قادر اولمادك

سائر آیاتك كه امر ونهی واخباری مشتملدر نیجه عهده سندن كلسك كركدر وچون هادی زنادقه‌نك احوالندن خبردار اولدی جمله سنی جهنمه كوندروب اول طائفه‌یی عاقبتدن براثر قومادی

﴿ هادینك وفاتی ذكرو بیان اولنور ﴾

هادی جوانلغی هنكامنده مراحل زندكانی‌یی طی ایدوب عالم فانی‌یه وداع ایلدی مدت خلافتی بر ییل اوچ آی وزمان حیاتی یكرمی‌التی ییل و برقاچ كون ایدی وانك موتی قنغی كیجه‌ده واقع اولدیغنده اختلاف ایتدیلر حمدالله قزوینی بیورمشدر كه هادی عیسی آباد نام شهرده قصرینك ایوانده اوطورمشیدی والنده تیر وكمان طوناردی كوزی برفراشه دوش اولوب یانده اولان ندیملرینه ایتدی قادر مكه شوقارشوده طوران فراشك سینه‌سنه براوق اورمكه پیكانی ارقه سندن طشره چیقه ندیملری ایتدیلر خلیفهٔ زمان اول بیوردیغی نسنه‌یه قادردر واندن زیاده‌یه دخی قادردر لكن انجلاین برمسكینك قاننه كیرمك معقول ومناسب دكلدر هادی ممنوع اولمیوب اول طرفه براوق آتدی وفراشی دخی اولدردی وهماندم اول حركتدن پشیمان اولوب اول بیچاره‌نك وارثلرینی احضار ایدوب برمقدار مال ویرمكله انلری خشنود ایلدی اما حق تعالینك غضبی دركار اولوب انك اایاغنك اوستنده برقبارجق پیدا اولدی واولقدر قاشدی اضطرابی تسكین بولمادی عاقبت ورم وجراحت اولوب قوقدی وسبب هلاكی اولدی (هرثمة بن اعین ایدر كه هادینك خواصی جمله سندن ایدم ومتصل انك غضب وسخطندن احتراز واجتناب اوزره ایدم زیرا كوررایدمكه قان دوكمكده حد اعتدالی تجاوز ایتمشیدی بركیجه اتفاقی بروقت غیر معهودده هادیدن برآدم كلوب بنی طلب ایلدی كوكلمه خوف وهراس مستولی اولوب روان اولدم و بنی ایچرودن ایچرو برخانه‌یه ایلتدیلر كه اول خانه حرم سراینه متصل ایدی هادی‌یی كوردكده تاخلوت اولوب مجلسنده بندن غیری كیمسه قالمادی اندن صكره بكا امر ایتدی خانه قپوسنی قپادم وقاتنه واردم بكا امر ایتدی كورورمیسن اول كلب ملحدی یعنی وزیرم اولان یحیی بن خالدیكه بكه نه نوع‌له معامله ایدر و بنی دائما انجیدر وخلقك قلوبنی قرنداشم هارون جانبنه میل ایتدیروب دیلر كه بن مقتول اولم رشید تخت سلطنته جلوس

ایده ایمدی کر کدر که بو کیجه واروب هرنه طریقله میسر اولورسه
کهارونك باشنی کسوب قائمه کتوره سن هرثمه ایتدی بو سوزی ایشیدوب
کندی کندیمه ایتدم عجب امر عظیمه صتاشدم وهادی یه عرض ایتدم که
اکر امیر المؤمنین رخصت ارزانی بیوررسه بو خصوصده خاطریمه لایح
اولانی سویلیه یم هادی ایتدی سویله بن ایتدم یا امیر المؤمنین هارون سنك
لاب قرنداشکدر وولی عهدکدر اکرانی بجرم و جنایت اولدوره یز دنیاده
خلق قاتنده وآخرتده حق قاتنده نه عذر ایله اعتذار ایده رز هادی ایتدی
سکا لازم اولان امریمه اطاعتدر سنك انك دنیاسنده وآخرتنده نه ایشك
وار اکر امریمله عمل ایتمز ایسك بوینکی اورورم بن ایتدم امریکه مطیع
ومنقادم هادی ایتدی هارونی قتلدنصکره کرکدر که زندانه واره سن
وزندانده محبوس اولان آل ابو طالبی طشره چیقاروب بوینلرینی اوره سن
اکر اول طائفه چوق ایسه انلرك بعضیلرینی دجله یه آته سن وچون
بو مهمی اتمام ایده سن کندی شیعه‌ك ایله وقپو خلقندن برآدمله کوفه یه
واره سن عباسیلردن اول شهرده بولدیغکی قتل ایده سن وانلرك اتباعنی
شهردن طشره ایدوب شهر کوفه‌یی آتشه یاقه سن واول ولایتی خاکه
برابر قیله سن بن ایتدم ای بنم افندم بو ایش بیوك ایشدر هادی برساعت
تفکر ایدوب ایتدی بنم امر ایتدیکم نسنه‌لر نفوذ بولق کرکدر زیرا
هرآفت که بزم ملکمزه ایریشور انلردن ایریشور اندنصکره ایتدی سن
بواراده توقف قیل بن سکا اشارت ایتدیکمده علی الترتیب بیوردیغم ایشلره
قیام ایت هادی بو سوزلری سویلیوب عورتلری سراینه کتدی و بن اول
مقامده توقف ایدوب اندیشه ایدردمکه هادینك بنی بو مقامده توقف
ایتدیردیکی انکیچوندر که بنی اولدوروب اول سپارش ایتدیکی اموره آخر
کیمسه کوندرمك ایستر زیرا بن ایکی نوبت انك سوزینی قارشولدم وکندی
کندمله اکا قرار ویردمکه اکر بو کیجه بکا برآفت ایرشمکسزین
بو سرایدن طشره چیقه بیلورسم دیار غربته یوز طوب اقطار عالمدن
بریره واروب اقامت ایدمکه انده هیچ بنی بیلور واکلر کیمسه اولمیه (القصه
هادی حرمه کیدوب بن اول مقامده جان شیریندن مأیوس اولدیغم حالده
توقف ایتدم (بیت) تنی لرزلرزان بکردار بید ❊ دل ازجان شیرین شده
ناامید ❊ وچون نصف اللیل اولدی حرمدن عورتلر صداسنی ایشتدم

وتصور ایتدمکه هادینك بنی بویله حرمه قریب یرده طورغورمسی
انکیچوندر که نیچون بندن دستورسز بومقامه کلدك دیو تمسك ایدوب
بنی اولدرمك استر پس همان اول مقامده طوروب ایلرو وارمدم پس
برخادم بکا قارشو کلوب ایتدی ایلرو کل بن ایتدم لا والله واول خادم ایلرو
کل دیو ابرام ایدیجك رفع صوتله ایتدم تا امیرالمؤمنینك بالذات بکا کل
دیو آوازینی ایشتمدیکجه ایلرو وارمزین اول اثناده برآواز ایشتدمکه ویلك
یاهرثمة بن حیزرانم سنی انکیچون طلب ایدرمکه بوظهور ایدن واقعهٔ
عجیبه یی مشاهده ایدهسن دیرایدی بن متحیر ومدهوش اولوب اول دعوت
اولندیغم خانه یه واردم حیزران ایتدی هادی یه باق بن ایلرو واروب
هادینك یوزندن لباسی قالدردم وانك نفس ونبضنه احتیاط ایتدم
کوردمکه بك یلاق میته دونمش حیزران ایتدی ای هرثمه هادی چون
عورتلر قاتنه کلدی و بن انك هارونه وغیریلره قصدندن آکاه اولمشیدم
انك قاتنه واروب دیلك ایتدم تا اول عزیمت قبیحه دن فراغ ایده وهادی
بنم رجا ایتدیکمدن غضبه کلوب باشنی آچدی بن اغلیوب ایتدم اللهدن
قورق اول ایتدی بو التماسدن ال چك والا کندی هلاککی یقین بیلورم
بن انك بو سوزندن متوهم اولوب نمازه طوردم تضرع وزاری یه باشلدم
ناکاه هادی اوکسوردی وانك اوکسورمسی ممتد اولدی انك قاتنه برکوزه
صو ایلتدم مفید اولمیوب جاننی قابض الارواحه تسلیم ایلدی شمدیکی
حالده ای هرثمه وار یحیی بن خالدی بو حالدن آکاه ایت تا هادینك موتی
خبری منتشر اولمدین هارونك تجدید بیعتنه مشغول اولسون و بن تعجیل
ایله چیقوب یحیایه واردم وانی بو صورتدن خبردار ایتدم وهمان اول
ساعت واول کیجه خلافت رشیده مقرر اولدی و بر کیجه ده خلیفه نك
بری فوت اولدی و بری تخت سلطنته جلوس ایتدی و بری دخی انادن
طوغدی زیرا مأمون اول کیجه طوغمشدی صحت ایرشمشدر که هادی قلت
رحم وقساوت قلب وخشونت طبع وشرارت نفسیله متصف ایدی اما
بغایت دلیر ومردانه عالی همت ایدی (روایتده کلمشدر که برکون برحمار
اوزرینه سوار اولوب بعض بستانلرینی طواف ایدر ایکن آکا ایتدیلر
فلان خارجی یی طوتوب باب سعادتمآبیکه کتوردك هادی ایتدی
حضوریمه کتوریکز چون خارجی بستانه داخل اولدی انی کتورن

كيسه نك بيلندن قليجنى چكوب الوب هادى يه متوجه اولدى واول بستانده هادى ايله بيله بولنسان برقاج معدود كيسه لر قاچغه يوز طوتديلر وهادى اصلا تغيير وضع ايتميوب مركبندن زمينه ايندى چون اول خارجى هادى يه يقين كلدى هادى ايتدى اور شونك بوينى خارجى اردندن بر كيسه كاور توهمى ايله دونوب اردينه باقدقده هادى اوزرينه آتاوب الندن قليجى الوب خارجينك بوينى اوردى وچون هادى جزئى بهانه ايله خلقك بوينى اوردورر ايدى اول فرار ايدنلر اول وهمه دوشديلر كه فى الحال كنديلرى دخى خارجى يه ملحق اولورلر بوخصوصده اول جماعتك اعتقادلرينك خلافى ظهورايدوب قطعا بومعنايى اظهار ايتمدى اما بردخى حاره سوار اولمادى وكنديدن سلاحى جدا ايتمدى (عبدالله ابن مالكدن منقولدر كه ايتدى بن مهدينك وزيرى ايدم ومهدى بكا دائما اوغلى هادينك نديملرينى ومطربلرينى تأديب ايتمكه امرايدردى وبن امر موجبنجه عمل وحركت ايدردم وهرچند كه هادى اول ايشدن بنى منع ايدوب مسامحه ايت دير ايدى مسامحه ايتمز ايدم چون هادى خليفه اولدى يقين بلدمكه انك سخطندن جان قورتارمزم بركون هادى آدم كوندروب بنى طلب ايتدى بن دخى كفن كيوب ووصيت ايدوب انك حضورينه واردم بركرسى اوزرينه اوطورمش ونطع وشمشيرى اوكنده قومش سلام ويردم سلامى الدقدنصكره ايتدى خاطركده ميدركه پدرم سكا ابراهيم حرانى تأديب ايت ديدكده بن سكا هربار كه اول خصوصده شفاعت ايدردم اصلا بنم سوزمه التفات ايتمز ايدك ودخى فلان وفلان نديملريمه شويله جفالر ايدردك واول نديملرك اساميسنى برر برر عد ايدوب آثار غضب بشره سنده لحظه بلحظه زياده اولمغه باشلدى بن ايتدم يا امير المؤمنين اكر دستور اولورسه بن دخى حجتى اظهار ايده يم هادى ايتدى سويله بن ايتدم سكا خدا يه يمين ويرمكه فرضا سن باباكك يرنده اولوب بكا بيورديغى عملى سن بيورمش اولسك اولادكدن برى امر بكك خلافنى ايتمكله بن سنك فرمانكى اجراده تقصير وتكاسل ايتسم بندن راضى اولورميسن هادى ايتدى لا والله بن ايتدم بنم همان شوقدر تقصيرم واركه پدر بكك فرمانى سنك فرمانك اوزره تقديم وترجيح ايتدم هادى بوسوزدن منبسط اولوب بنى قاتنه دعوت ايتدى بن دخى ايلرو واروب اياغنى اوپدم بيوردى تا بكا خلعت

کیدردیلر وایتدیکه پدرم زماننده مشغول اولدیغك منصبی سکا ویردم
وار سلامتله ایشیکه مشغول اول بن مزلیمه و اروب بو اندیشه ده ایدمکه
هادی داوقانلو یکندر وباده نوشدروانك ندماسی بندن رنجیده خاطرلردر
مبادا که انك مزاجنی تحریفه سعی ایدوب اول جهتدن بکا بر ضرر
ایرشدیره لر بو فکرده بر کوجك قزمله اوطوروب قزیمه طعامدن برنسنه
ییدیرر ایکن ناکاه بر طنطنه ودبدبه پیدا اولوب اتلرك اياقلری صداسی
قولاغمه ایرشدی و کندیمه ایتدم ایشته قورقدیغك بلالر باشکه کلدی
انی کوردمکه سرایمك قپوسی آچیلوب هادی خدم وحشمله بنم قاتمه
کلدی فی الحال یرمدن قالقوب آتنك اياغنه یوز سوردم هادی ایتدی
سکا دونوب کتمکه اذن ویردکده خاطریمه بومعنی کلدی دیو باتمامبنم
اندیشه وفکرمده اولان سوزلری تقریر ایلدی وشمدیکی حالده سنی مستأنس
قیلوب اندیشه کی دفع ونفسکی توطین ایچون کلدم دیدی اندنصکره ایتدی
کوکلمده اصلا سندن بر کراهت یوقدر واولان دخی بالکلیه مندفع اولمشدر
ایمدی طعامدن نك وار ایسه کتور بیهلم حق مصالحتی اوزریمزه
لازم قیلالم تا سنك وحشتك بالکلیه زائل اوله پس قالقوب برمقدار اتمك وبر
کاسه صو کتوردم هادی اول نان وآبدن برمقدار ییوب باقیسنی
خدمتکارلر ینه و یردی اندنصکره خدامندن برینه ایتدی عبد اللهه
کتوردیکمز صله نمقدار در اول خادم ایتدی اقمشه ودنانیردن یوز دوه
یوکی متاعدر هادی ایتدی ای عبد الله اول امتعه یی کندو مصارفکه
صرف ایله دوه لری بزم ایچون حفظ ایت

هارون الرشیدك تخت خلافته جلوسی ذکر وبیان اولنور

هجرتدن یوزتمش سنه سنده هارون الرشیده بیعت ایتدیلر واول وقتده
هارون یکرمی ایکی یاشنده ایدی وانك ولادتی ری شهرنده ایدی وفضل
ابن یحیای برمکینك تولدی اندن یدی کون مقدم ایدی وفضلك اناسی
رشیدی امزردی ایدرلرکه هادینك فوتی وقتنده یحیی زندانده محبوس
ایدی هرثمة بن اعین انی حبسدن چیقاروب ایکیسی اتفاقله رشیدك
بیعتنی تجدیده اقدام ایتدیلر ورشید وزارتی یحیایه و یردی وبو قضیه لر
عیسی آباد شهرنده واقع اولدی چون ایرتسی کون هادینك نمازو دفنندن
فارغ اولدی مهدینك امر اسندن اولان ابو عصمتی قتل ایتدی سبب قتلی

اول ایدیکه برکون رشید وجعفر بن هادی برکوپروباشنه ایرشدیلراول محلده ابوعصمت رشیده ایتدی کیروطور ولی عهد یعنی جعفر کوپرودن کچسون سن اندنصکره کچدیمشدی فی الواقع حیاتنده هادی ولی عهد اولمق اوزره برطائفه‌یی جعفره بیعت ایتدرمشیدی ایدرلرکه همان اول کیجه که هادی فوت اولدی رشید جعفر بن هادینک سر اینه بربلرك سرهنك کوندردی تا واروب جعفری اویقودن اویاندیروب کندو یی خلافتدن خلع ایتمکی تکلیف ایتدیلر وانکله اکتفا ایتمیوب علی الصباح جعفری بر یوکسك یره چقروب علی ملاء الناس بن نفسمی خلافتدن خلع ایتدم هرکیم خلیفه اولورسه بندن بکا حلال اولسون دیدرتدیلر نقلدرکه عبدالله بن مالك خزاعی رشیده بیعت ایتمشیدی واول بابده یمین ایتمشیدیکه پیاده حج ایده‌چون صورت حال اولوجه اوزره اولوب رشید خلیفه اولدی عبدالله پیاده حج ایتمك رقبه‌سندن ساقط اولمغیچون رحله شرعیه ارادی فقهاء ایتدیلر بومقوله یمینك کفارتی اولماز پس عبدالله یوللره بساطلر دوشادوب اول بساطلر اوزرنده پیاده یوریوب حرم مکه‌یه ایرشدی ومناسك حجی ماشاءالله ایلدی اکابر خلق ایچنده انك مرتبه‌سی بلند اولدی ایدرلرکه رشید هادینك تجهیز ودفنندنصکره عیسی آباددن بغداده کلدی وخاتمی یحیی بن خالد برمکی‌یه ویروب امور جزئی وکلی یی انك دست کفایتنه تفویض ایتدی یحیی دخی حیز امکان استصوابیله امور ومهماته فیصل ویردی وهجرتدن یوزیتمش بش سنه سنده رشید اوغلی محمد امینی ولی عهد ایلدی و محمد امین اول وقتده یدی یاشنده ایدی عباسیلرکه رشیدك فوتنده کندیلرك خلیفه اولملرینه منتظر ایدیلر بو امری انکار ایدوب ایتدیلر رشیدك اوغلی محمد امین برصبی اولوب صاغنی صولندن تمییز ایتمز ایکن انی خلیفهٔ اهل اسلام ایتدیلر پس فضل بن یحیی رشیدك امری ایله خراسانه عازم اولوب واشکره عطالر ویروب محمد امینك بیعتنی اظهار ایلدی چون رشید ایشتدیکه تمام مشرق ولایتی محمد امینك بیعتنی قبول ایتدیلر سائر ولایتلره دخی آدملر کوندروب تا محمد امینك بیعتنه داخل اولدیلر وهجرتدن یوز یتمش التی سنه سنده یحیی بن عبدالله بن حسین بن علی بن ابی طالب رضی الله تعالی عنهم دیلمه قومی ارالرنده ظهور ایدوب خلق نامحصورانك ظل رایتنده مجتمع اولدیلر رشید

بو خبردن ملول اولوب فضل بن یحیـایی اللی بیك ارایله انك دفعنه کوندردی
وفضله هرمنزلده رشیددن نامه‌لر وصله‌لر کلوردی وفضل دخی هربار
یحییـایه نامه‌لر کوندروب انی هارونك بأس وسطوتندن تحذیر والطف
وعاطفته امیدوار ایدردی پس یحیی صلحه راغب اولوب فضله خبر
کوندردیکه بن هارونه مخالفت ومعادات هوسندن کچوردم اول
شرطله که بنم مرادم اوزره هاروندن بکا برتمسك الیویره‌سن فضل بو معنایی
قبول ایدوب یحیی دخی مراد ایتدیکی شروطی تعیین ایدوب بر صحیفه‌یه
یازوب فضل قاتنه کوندردی فضل دخی اول صورت تمسکی هارونه
کوندروب کیفیت احوالدن انی آگاه ایلدی هارون الرشید بو خبردن
مستبشر ومسرور اولوب اول مصلحتی غنیمت بیلدی ویوردی تا یحیانك
مسوده ایتدیکی اوزره برتمسك یازدیروب علما وفقهـا واکابر بنی هاشمی
اول وثیقه‌نك مضمونه اشهـاد ایلدی واول نامه‌یی تحف وتنسوقاتله
فضله کوندردی فضل دخی یحیی قاتنه کوندردی ویحیی فضلك اشکر
کاهنه کلوب فضل انی کندی ایله معا بغداده کوتوردی یحیی رشید ایله
ملاقات ایدوب کرانمـایه صله‌لر وبی نهـایه انعاملر ایله مخصوص ومکرم
اولدی وفضل دخی کندیدن صدور ایدن خدمت مشکوره سببیله
منصب بلند ومرتبهٔ ارجمنده ایرشدی وشعراء فضلك وصفنده قصیده‌لر
سویلدیلر وصله‌لر وعطیه‌لر الدیلر ویوز یتمش سکز سنه‌سنده رشید برنوبت
دخی فضلی خراسانه کوندردی فضل اول دیاره واردقده مساجد ورباطلر
وبقاع خیرلر بنا ایدوب اول ارادن ماوراء النهره واردی سرومش نام
کیمسه که بوندن مقدم هیچ کیمسه‌یه باش اکمه مشیدی فضلك قاتنه
کلوب اطاعت وانقیاد صورتی کوستردی وفضل اول ارادن کیرو خراسانه
عودت ایدوب وکرم خوانی کشاده ایدوب خلقه اول قدر مال
بذل ایتدیکه سخاوت حدنی تجاوز ایدوب مرتبهٔ اسرافه ایرشدی
اندنصکره دار الخلافه طرفنه توجه ایتدی وچون بغداده یقین ایرشدی
طبقات حشم وافواج امم انك استقبـالنه چیقدیلر وفضل احسـان
وکرمه ال اچوب خلق عالمه معن بن زائده ایله حاتم طائی یی فراموش
ایتدیردی وشعرا انك تهنیهٔ قدومنده قصیده‌لر سویلدیلر انعام واحسان
ایله جمله‌سنی خشنود وشاکر ایلدی مروان ابن ابی حفصه که مشاهیر

﴿ شعر ﴾

شعرادن وخلفای عباسیه نك مورخلرندن ایدی ایتدیکه فضلك زیارتنه واردم اززمانده بکا یوز بیك درهم عطا بیوردی والعهدة علی الراوی و یوزسکسان ایکی سنه‌سنده هارون الرشیدیه رغبتی تاخلایق امیند نصکره مأمونه بیعت ایتدیلر

هارون الرشیدك مکه‌یه کیدوب ممالکنی اوغللری محمد امین و قاسم و مأمونه تقسیم ایتدیکی بیان اولنور

بیك یوز سکسان التی سنه‌سنده هارون حجه کیدوب ایکی اوغللری امین ومأمونی بیله کوتوردی مدینه‌یه واردقده اول دیارك خلقنه اوج نوبت عطالر ویردی و برنوبتده کندی نامنه وایکی نوبتده اوغللری نامنه ویردی اندن مکه‌یه واروب مکه خلقنه دخی اول معامله‌یی ایتدی ایدرلر که بوعطالر وصله‌لرکه هارون اول سفرده ایتدی بیك کره بیك درهم وایکیوز بیك دینار ایدی و مقدما ذکر اولندیغی اوزره اوغللری امین ومأمونی ولی عهد ایتمشیدی واول تاریخده بیوردی تاهر بری ایچون بر مجلل یازدیلر واول مجلده علما وفقها وقضات وجمیع بنی هاشمی شاهد یازدیلر وحلوان عقبه سنك شرق طرفنی که کرمان شاه ونهاوند وقم وکاشان واصفهان وکرمان وطوس وطبرستان وخراسان وکابل وزابل وحدود هند وماوراءالنهر وترکستاندن عبارتدر مأمونه ویردی و بغداد وواسط و بصره و کوفه وشامات وسواد عراق وموصل وجزیره ومصری تااقصای مغربه وارنجه امینه ارزانی بیوردی ووصیت ایتدیکه امین بغدادده اقامت ایلیه ومأمون مروی تختگاه ایدینه وهرکس کندی ولایتنی حفظ وحمایت ایدوب بربریله موافقت ایده‌لر وجنك وجدال وقان دوکمکدن احتراز کوستره‌لر وهرقنغیسی مقدم وفات ایدرایسه ملکی اول بریسنه انتقال ایده ورشیدك قاسم نامنده براوغلی دخی وارایدی اعیان دودمان عباسیدن اولوب نباهت ذکر وفخامت شانله ممتاز اولان عبد الملك هاشمینك حجر تربیه‌سنده و پرمشیدی چون عبد الملك ایشتدیکه هارون اوغللری امین ومأمونی ولی عهد ایدوب انلره ولایت ویردی هارونه برمکتوب کوندردی بومضمونده که قاسمی موائد احسانکدن بی نصیب قلمه که اولدخی سنك اوغلوکدر

عبدالملك مكتوبي هارونه ارشد كده قروم ولايتي كه روم ثغور ينه متصل ايدي قسمه ويردي واني مؤتمن نامیله تسمیه ایلدی نقادر که هارون اوغللری امین ومأمونه بيت كعبه ده يمين ويرديكه بربرلريله مخالفت ايتميه لر وجمله كلان اكابر واعيان واشرافي كعبه فناسنده حاضر ايدوب بر كيسه يه يوردي تا اوغللرينه تقسيم ملك ايتديكي سجلي بيت كعبه نك آستانه سی اوزرينه چيقوب آواز بلندايله اوقويه اول سجلي بيت كعبه يه آصه قويه اول كيسه اول سجلي على ملاء الناس اوقيوب بعده جدار ينه آصمق مراد ايتدكده اول سجل الندن دوشدي خلق اني كوروب فال بد در ديديلر يعني مطلوب اولان موافقتك عدم بقاسنه حمل ايتديلر وفي الواقع عاقبت محبتلري عداوته مبدل اولدي نتكه محلنده ذكر اولنور انشاءالله تعالى وهارون چون مناسك حجدن فارغ اولدي طبل رحيل دوكدوروب مكه دن رقه يه كلدي ايدرلركه هارون اكثر اوقاتده مأموني كندودن جدا ايتمزدي ووصيت ايتديكه كندو وفاتنده نصكره يانجه اولان خزينه سي وجبه خانه وآلات مطبخ وفراش خانه وسائر سفر مهماتي مأمونك اوله

❊ برامكه نك احوالندن برشمه ورشيدك رقه دن ❊
❊ مراجعتندنصكره انلره ايريشن آسيب ذكر اولنور ❊

ابو الحسن مسعودي ايدر كه يحيى بن خالد برمكي اصابت رأى وحسن تدبير وكمال عقل وعبادالله ه خير خواهلقده ابناء زماندن ممتاز بولشيدي وفضل ابن يحيى جود وسخاوت وطهارت ذيل ونزاهت ظهرده اقرانندن متفرد ايدي جعفر بن يحيانك كتابتده وفصاحتده عديل ونظيري يوغيدي ومحمد بن يحيى طلب سرور ولذت وعلو همتده زمانك وحيدي ايدي وموسى بن يحيى شجاعت وجلادتده عديم المثل ايدي بوبابده دمشلردر (شعر) اولاد يحيى ابن خالد وهم ❊ اربعة سيد ومتبوع ❊ وبونلر كمال شوكت وحشمتري ايله نه مطلقا پدرلرينك اشارتنه مخالفت ايده يجو يزايتمزلردي خصوصا فضل نتكه كنورمشلردر كه اول زمانده كه فضل بن يحيى خراسانده ايدي رشيدك اول ولايتده صاحب انهاء اخباري اولان كشي رشيده برمكتوب كوندردي مضموني بوكه فضل دائما شراب ايچمكله وصيد ولهو ولعبه مشغول واحوال رعيتدن غافلدر رشيد

اول نامه‌یی مطالعه ایدوب یحیانك اوزرینه آتوب ایتدی ای پدر بو مکتوبه تأمل ایدوب اوغلوکه برقاج سطر یاز تا مناهی و ملاهیدن ال چکوب ودایع الهی اولان رعایانك احوالنه تقید ایده یحیی النه قلم آلوب اول نامه‌نك ظهرینه یازدیکه ای اوغول حق تعالی سنی کندی پناهنده حفظ ایده و بنی سندن متمتع قیله امابعد اعلام اولنور که خراساندن امیر المؤمنینه شویله بر مکتوب کلدی وسنك شکار و سائر لذائذه اشتغال ایدوب تنظیم امور مملکتندن تغافل واعراضك اول حضرتك مزاجنه موافق کلمدی کرکدر که اول قرة العین عمر عزیزی متضمن صلاح دنیا و آخرت اوله‌جق نسنه‌لره صرف ایلیه و اول نامه‌ده برقاج بیت درج ایلدی مضمونی بو ایدی (بیت) روز در کسب هنر کوش که می خوردن روز ٭ درچه آینه ودرچنك ظلام آندازد ٭ آن زمان وقت می صبح فروغست شکیب ٭ کرد خرکاه افق پرده شام اندازد ٭ چون پدرینك رقعهٔ نصیحتی فضلك نظرینه ایرشدی مشتهیاتدن ال چکوب تا خراسانده اولدقجه صلوات جمعه وجماعت اندن فوت اولمادی وتنسیق احوال سپاه ورعیته مشغول اولوب قریب و بعیدك صفحات روزکارینه پرتو التفات صالر اولدی مروج الذهبده مذکوردر که برکون جعفر بن یحیی اصمعی یه ملاقات قصدیله سوار اولدی و بیك دینار صره سنی خدامندن برینه ویردی وایتدیکه چون بن اصمعینك مجلسنده خنده ایدم سن بو مبلغ اصمعینك اوکنده قو واکر خنده ایتمزایسم قومه پس جعفر اصمعینك خانه‌سنه کلدکده اصمعی اولقدر مضحکات حکایات سویلیه کوردی جعفر کولمدی وخدمتکاری دخی دیناری اصمعی یه ویرمدی چون اصمعینك مجلسندن قالقوب کتدی ندیملرندن بریسی اکا ایتدیکه بوکون عجب حالت مشاهده ایتدمکه امیر خدمتکاره بیك دینار ویروب اصمعی بنی کولدورر ایسه بو دیناری اکا ویره‌شیدی اول بیچاره بونجه بذله‌لر ولطیفه‌لر که ایتدی امیر کولمدی شمدی یکیجالده خلاف عاده اول مبلغ خزینه‌دن چیقمشیدی ینه خزینه‌یه کیده‌یور بونده حکمت ندر جعفر جواب ویردیکه بو یقینلرده بزدن اصمعی یه یوز بیك درهم واصل اولمشدر بوکونکی جامه ودستارینه وسائر کوزه کورینن اشیاسنه نظر ایتدم جمله‌سی کهنه ایدی و هیچ شك یوقدر که لسان نعمت لسان منعم علیه‌دن انطقدر ومنعم علیهك لسان مقاله شکر وهجرندن کثرت نعمتك لسان حالیله مدحی وقلت نعمتك لسان حالیله

ذمی مؤثرلك وظاهر كدروهركاه كه اصمعی لسان حالیله یعنی اظهار نعمتله بزم سپاس وستایشمزی برینه كتورمیدنه لازمدركه بزانك حقنده انعام واحسان ایدیوزمورخلر هارون الرشیدك قوم برامكه دن مزاجنك منحرف ومتغیر اولمسنده برقاج سببلر سویلمشلردر وچون انلر برجماعت ایدیلركه كفایت وكاردانلغله مشهور وكرم وسخاوتله افواه والسنهٔ خاص وعامده مذكور ایدیلر قلم مشكین رقم دیلدیكه اول خاندانه متعلق اولان احوالك ذكرنده فی الجمله تفصیل ایلیه ومنه الاعانة والتوفیق نقلدركه رشیدك برامكه دن مزاجنك متغیر اولمسی اسبابندن بریسی اول ایدیكه چون رشید سریر خلافتده متمكن اولدی حل وعقد امور مملكتی بالجمله یحیی بن خالد برمكینك قبضهٔ اقتدارینه ویردی واولادینی دخی مراتب بلند ومراقب ارجمندایله ممتاز قیلدی و برامكه نك ملك وماله استیلاسی برمرتبه یه ایرشدیكه اكر رشیدك برادنی محقر نسنه یه احتیاجی اولسه اول مطلوبه جد وجهدایله ایریشوردی وكاهی شویله واقع اولوردیكه برمحقر مطلوبه جد وسعی ایتسه دخی الینه كیرمزدی واول جمله دن بریسی دخی اول ایدیكه چون یحیی بن عبدالله الحسینی رشیدك عهد ومیثاقیله رشیده كلوب مطیع ومنقاد اولدی نتكه سابقا ذكری مروراولدی رشید انی جعفره سپارش ایلدی تا كمال مرتبه انی محافظه ایده بر كیجه جعفر یحیایی خلوتنه دعوت ایدوب انك احوالندن استفسار ایلدی یحیی چون بیلدیكه رشید انك جانی قصد ایده در اثناء كلامده جعفره ایتدی خدای تعالیدن قورق ومحمد رسول اللهك روز قیامتده خصومتندن احتراز قیل والله كه بن مستوجب قتل اولهجق بركناه ایتمدم وهیچ بر مجرمك اعانتنه دخی سعی قیلمدم بوسوزلردن جعفره رقت مستولی اولوب ایتدیكه هر قنده دیلر ایسك كیت كه سكا رخصتدر یحیی ایتدی اندن قورقارمكه بنی طوتوب كتوره لر پس جعفر یحیانك یانینه معتمدلر قوشوب دیلدیكی یره كوندردی وغمزلر صورت واقعه یی علی التفصیل فضل بن ربیعه بیلدردیلر فضل دخی بو قضیه یی رشیده عرض ایلدی بركون رشید جعفردن سؤال ایتدیكه یحیای حسینی نه حالده در جواب ویردیكه آغر بندلرایله زندان قپوسنده در رشید ایتدی بنم باشم وجانم ایچون اویله میدر جعفر فراستله بیلدیكه یحیانك خلاص اولدیغی خلیفه نك سمعنه ایرشدرمشلردر جواب ویروب

ايتدی سنك باشكيچون اويله دكلدر اماچون بيلد مكه يحيی پير وضعيف
اولمشدر واندن برحركت ناپسنديده صادر اولمق احتمالی يوقدر وسزك
اقرباكزدندر وپيغمبرك صلی الله تعالی عليه وسلم اولادندرانی صاليو يردم
وهرچند كه بومعنی رشيده كران كلدی اماظاهرده ايتدی ايو ايتمشسن
بندخی اويله ايتسم كركدر ديدی وچون جعفر مجلسندن قالقوب روان
اولدی تانظردن غائب اولوب كيدنجه رشيد آردندن غضب يوزندن
نظر ايتدی وايتديكه الله تعالی بنی اولدرسون اكر بن سنی اولدرمز ايسم
واول جمله دن بری دخی اولدركه رشيدك قاتنه برجاريه كتورديلر بغايت
فاضلتر وعاقلتر نامی بارعه ايدی بغايت ايوشعر سو يلردی وايوخط يازر
ايدی وعلم سيا قنده مهارتی وارايدی وخوب روی ورقاص وخوش
نغمه ايدی رشيد اول جاريه نك صاحبندن انك بهاسنی صوردی صاحبی
ايتديكه يمين ايتمشمدر كه بوجاريه يی يوز بيك در همه صاتم نقصانه
ويرميم رشيد بيوردی تامبلغ مزبوری اكا ويره لر جعفر بوسوزی ايشيدوب
پدرينه و برادرينه ايتدی اكر رشيد بواسلوب اوزره كيدر ايسه چوق
زمان كچميه كه خزينه خالی وتهی قاله صواب اولدر كه مبلغ مزبوری
رشيده كوسترەلر جائزكه كوزينه چوق كورينوب بو بازاری فسخ ايده
جعفرك معقول كورديكی اوزره عمل ايدوب مبلغ مزبوری رشيده
كوستر ديلر رشيد اومبلغ فراوانی كوردكده بونه در ديدی خزينه دار
ايتدی جاريه نك بهاسيچون خزينه دن چيقاردق جاريه صاحبنه ويراسه
كركدر رشيد اومالی چوق كوروب فسخ عقد ايتدی و بيوردی اول
مالی خزينه اوطه لرندن بر بشقه اوطه يه قويوب بيت المال عروس ديو
نام قوديلر اندنصكره رشيد تفحص احوال مملكت وخزينه يه اشتغال
ايدوب معلوم ايدنديكه برمكيلرك بيت الماله چوق ضررلری واردر زيرا
انلر دست عطايی كشاده وخوان كرمی نهاده ايدوب صلای عام ايتمشلردر
نتكه شعرادن بريسی ديمشدر (شعر) ولو كنت من بغداد فی الف
فرسخ ٭ شممت نسيم الجود من آل برمك ٭ ابراهيم بن مهديكه جعفر
ابن يحيانك دوستی ايدی ايتدی بركون جعفرك قاتنه واردم جعفر بكا
خطاب ايدوب ايتدی ياابراهيم منصور بن زيادك سو يلديكی سوزندن
تعجب ايتمزميسكه ديمشدر بن ايتدم منصور موجب تعجب اوله جق

نه سویلدی جعفر ایتدی بو بنم قصرمده برعیب کورر میسن دیواندن سؤال ایتدم بلی بو قصرده خرما اغاجی یوقدر دیدی ابراهیم ایدر بن ایتدم یاجعفر قصر کده خرما اغاجنك اولدیغی موجب عیب دکلدر امامنك قصر کك بناسنه بیك تومان مال خرج اولندیغی بیوك عیبدر بن اندن قورقارمکه امیرالمؤمنین بونسنه لره تحمل ایتیوب دیه که جعفرك قصری امارتنه صرف ایتدیکی مال نهقدر بو تقدیرجه حال مشکل اولور جعفر ایتدی اول مال امیر المؤمنینك بکا کندو الیله احسان ایتدیکی صله وانعامدر ابراهیم ایدر بن ایتدم حساد واضداد بو قضیه یی امیرالمؤمنینه برآخر وجهله کوستروب ایدرلر که برشخصك که یالیکز قصری بناسنه بیك تومان مال صرف اولنمش اوله سائر مصارف واخراجاتی نهمقدار اولنسه کرکدر قیاس اولنسون دیرلر بوسوز برسوزدر که خاطرده تیز اثر ایدر جعفر ایتدی اکر رشید بکا بو نوع اعتراض ایدر ایسه جواب ویروب دیرمکه امیر المؤمنینك ویردیکی نعمتلری پنهان طوتسم کفران نعمه صفتیله اتصاف ایتمش اولورم بن بر کشیم که کفران نعمه ایتمزین بلکه امیر المؤمنینك بکا انعام واحسانی رؤس جبال اوزره قویوب خلق عالمه کوسترم وصوت اعلا ایله کایکز امیر المؤمنینك بکا ایتدیکی انعام واحسانی کوریکز دیرم ابراهیم ایدر بن ایتدم یاجعفر سن امیر المؤمنینك قارشوسنده سوز سویلمکه اول وقتده قادر اولور سنکه سنکله مناظره ایدوب اداى کلامه رخصت ویره چون سوز بو مقامه ایرشدی جعفر سکوت ایدوب غیری جوابه متصدی اولمادی (و بری دخی امیرالمؤمنینك قرقرنداشی عباسه ایله جعفرك قضیهسی دخی رشیدك انحرافی اسبابندندر اول قضیهنك تفصیلی اولدر که علماء اخباردن بری ایدر چون آل برمکنك دولت وحشمتلری مرتبهٔ کماله ایرشدی ❊ اذاجاوز الشیٔ حده انعکس ضده ❊ فحواسیله انلرك آفتاب دولتلری زواله یاقلشوب ❊ واذا اراد الله شیئاهیأ اسبابه ❊ کلامنك مضمونی سمت وضوح بولدی بو مقالك بیانی و بو اجمالك تفصیلی اولدر که هارون الرشیدك نتکه جوانلق هنکامنك مقتضاسیدر مجالس بزم طرب ومطایبهیه واستیفاء لذائذ جسمانیهیه تمام مرتبه حرص ومیلی وارایدی وجعفر برمکینك صحبتندن صبر وقراری وهمشیرهسی عباسیه که غایت لطافت وطراوتده ایدی انك

اختلاطندن دخی افتراقنه قدرت واصطباری یوغیدی وانلرك ایکیسنك
بر مجلسده اجتماعی شرعا ممنوع ومحظور اولدیغندن ماعدا عقلا وعادة
مدخول اولمغله رشید بو بابده برکون بر تأمل ایدوب جعفره ایتدی
ای جعفر بنم سنك طلعتکله تمام انسم وعباسه نك ملاقاتنه دخی کمال
رغبتم اولدیغی مقرر سزلری کورمسم سزلرك غیرینك صحبتی ایله آرام
ایده مزین وسزلردن اوزکه نك اختلاطندن ذوق تام وسرور مالاکلام
بولمزین وسزك بو مجلسده اجتماعکز دخی شرعا ممنوع وعقلا محظوردر
بن بو بابده تکمیل لذت وجمعیت خاطر ایچون بر معنی فکر ایتدم جعفر
ایتدی توفیق آلهی روزکار بکه قرین وعنایت نامتناهی کار یکه رهین
اولسون یا امیر المؤمنین بو بابده نه رأی ایتدك ونه معقول کوردك بیوردیدی
رشید ایتدی دیلرمکه عباسه یی سکا ویرم وعقد نکاح ایدم اول
شرطله که مجلسده بر بریکزی کورمکدن غیری اصلا القده برامر دخی اولمیه
جعفر بوخصوصده امتناع ایتدکده رشید ابرام والحاح ایدوب عاقبت
عباسه یی جعفره عقد نکاح ایتدی واکابین ویردیکه عباسه ایله خلوت
ایتمیه وانلرك ایکیسی برسقف التنده اولمیه لر مادامکه رشید انلرك اوچنجیسی
اولمیه اندنصکره جعفر وعباسه بی تحاشی هارونك مجلسنده حاضر اولدیلر
جعفر رشیدك عهدینه وفاده ثابت قدم ایدی اما عباسه دیلدیکه جعفر
ایله خلوت اوله وانك بستان وصلندن میوهٔ مراد بوله زیرا جعفر بغایت
جوان زیبا طلعت ایدی وچون عباسه بی طاقت اولدی جعفره بررسول
ایله نامه کوندردی جعفر انك مسؤلنی رد ایدوب رسولنه زجر وتهدید
ایلدی عباسه جعفره برکشی دخی کوندروب اظهار اشتیاق ایتدی جعفر
اولکیدن زیاده غلظت کوستروب چون عباسه جعفردن مأیوس اولدی
جعفرك اناسنه زیاده محبت کوستروب اکا هدایا وجواهر نفیسه کوندردی
جعفرك اناسنك کندویه مطاوعت وموافقت مقامنده اولدیغنی بیلدکده
اکا خبر کوندردیکه امیر المؤمنینه داماد اولمق سنك اوغلوکك سبب
افتخار ومباهاتیدر وهر چندکه رابطه قوی اولوب شدت اتصال
متحقق اوله جعفر زوال نعمت وسقوط رتبتدن امین اولسه کرکدر
شمدی بجالدسندن ملتمس ومتوقع اولان اولدرکه بزم مواصلتمزه سعی
ایدهسن وبو بابده کندیکی معاف ومعذور طوتمیه سن ام جعفر عباسه نك

مسؤلنی متقبل اولوب وعده ویردیکه لطایف حیل ایله شویله ایده‌که سرلک ارکزده برجمعیت وملاصلت حاصل اوله که دست حوادث ایام انی تفریقدن عاجز اوله اندنصکره برکون ام جعفر اوغلنه ایتدیکه اشتمکه خاندان کرامده نشوونما بولمش برجاریه که صباحت وملاحت ولطف طبع وکمال هنر وخصال حمیده‌ده عدیل ونظیری یوغیمش حالا بیعه عرض اولنمش دیلرمکه اول جاریه‌یی سکا آلیویرم وام جعفر بونوعدن اولقدر دمدمه وافسون اوقودیکه جعفر اول جاریه‌یه مشغوف ومفتون اولوب صبرسزلغه باشلدی ام جعفر اول جاریه‌یی جعفره کتوروب ویرمکده مماطله وتسویف صورتنی کوستردی تا جعفر زیاده مشتاق اولوب عنان صبر وقراری النددن کیدنجه اندنصکره عباسه‌یی اول حالدن آگاه ایدوب جعفره ایتدی فلان کیجه اول جاریه‌یی جامه خوابکده حاضر قلیسم کرکدر چون اول وعده کیجه‌سی ایرشدی عباسه تمام زیب وزیور ایله ام جعفرک منزلنه کلدی وجعفر اول کیجه خلیفه‌نک مجلسندن مست قالقوب خانه‌سنه کلدی واناسندن جاریه قنده دردیو سؤال ایتدی اناسی ایتدی شمدی کلور همان‌دم عباسه جعفرک خانه‌سنه قدم قودقده اول اسیر شهوت غایت مستلکدن حزم واحتیاطی یرینه کتوره میوب اول مطلوبدن کام دل حاصل ایتدی چونکه مباشرت ایشی تمام اولدی عباسه جعفره ایتدی بنات ملوک صحبتنی نیجه بولدک جعفر ایتدی نیجه بنات ملوک بو سوز نه سوزدرکه سویلرسن عباسه ایتدی بن عباسه بنت مهدی‌یم جعفر چون بو سوزی ایشتدی مستلکی آیلدی فی الحال یرندن قالقوب اناسی قاتنه واردی واکا عتاب ایتدیکه بنی الدادک و بر سرکش مرکبه بندردک بو کارک عاقبتنه منتظر اول وچون قضا ایشنی ایشلدی جعفر بو کلماتک فائده‌سنی کورمدی وعباسه جعفرک قصری طامندن کندی سراینه کتدی ومدت حملی تمام اولنده براوغلن طغوردیکه طلعت زیباسی رشک شمس وقمر ایدی اول اوغلانی تربیه ایچون ایاس نام برخادمه ویردیلر وچون بو راز نهان فاش اولمغه یاقلشدی اول اوغلانی ایکی خادمه مکه‌یه کوندردی تا حرم کعبه‌ده انک تربیتنه قیام ایده‌لر وبو اثناده رشیدک زوجه‌سی زبیده خاتونله رشیدک وزیری یحیی بن خالد میانه‌ده برودت ونقار پیدا اولدی زبیده رشیده یحیادن شکایت ایدوب ایتدیکه

یحیی خادملری وخواجه سرایلری حرمه دخولدن منع ایدر ورشید
بو حکایتی یحیی ایله سویلشدی یحیی ایتدی یا امیر المؤمنین مکرسنه
حرمکده برتقصیر ایله متهم اولمشمدر رشید ایتدی لاوالله یحیی التماس
ایتدیکه بردخی کندی حقنده زبیده نك کلامنی اصغا بیورمیه رشید
یحیانك التماسنی قبول ایتمکله یحیی زبیده نك مخالفتنده اصرار ایدوب
همان کون باتدقده حرم قپوسنی کلیدلیوب مفتاحنی منزلنه کوتورر
ایدی وچون زبیده بو بابده رشیده سوز سویلدی رشید ایتدی بن
یحیایی بو خصوصده متهم طوتمزین زبیده ایتدی چونکه یحیی بو خصوصده
متهم دکلدر پس نیچون اوغلنی بو مقوله خیانتك ارتکابندن منع ایتمدی
وهنوز ایتمز رشید حقیقت حالدن استفسار ایتدکده زبیده عباسه وجعفرك
صورت واقعه سنی تقریر ایتدی رشید بو امری استعظام ایدوب ایتدی
بو قضیه یه هیچ دلیلك وارمیدر زبیده ایتدی قنغی دلیل وحجتی
صوررسن شمدیلك اوغلان طغورمقدن زیاده دلیل وحجت اولورمی
رشید سؤال ایتدیکه شمدی اوغلان قنده در زبیده ایتدی مدت
مدیده سنك حرمکده ایدی چون عباسه کوردیکه بو سر فاش اوله جق
انی حرم خدایه کوندردی رشید ایتدی سندن غیری بو امره واقف
اولمش کیمسه وارمیدر زبیده ایتدی سنك قصرکده برخادمه
بو قدر که بو قضیه یی استماع ایتمامش اوله چون سوز بو مقامه ایرشدی
رشید قطع کلام ایدوب برقاچ کون نصکره بیوردی تا خواص وخدم
مکه سفری مهماتنه مشغول اولهلر وعباسه علی التعجیل مکه یه آدم کوندروب
اول طفلی مکه دن یمنه ایلتدیلر وچون رشید مکه یه نزول ایتدی واول
طفلك خصوصندن استفسار بیوروب شرائط تفتیشی یرینه کتوردی
وزبیده نك کلامنی واقعه مطابق بولدقده خاطرنده برامکه نك استیصالنه
قرار ویردی ومناسك حجی ادادن صکره بغداده عزیمت کوستروب رقه یه
ایرشدی و برقاچ کون انده اقامتدن صکره انباره متوجه اولدی وجعفر
ابن یحیی بو سفرلرده رشیدك ملازم ومصاحبی ایدی رشید کندی
معتمدلرندن شاهك نام کیمسه یی انباردن بغداده کوندردی واکا امر ایتدیکه
بغداده واردقده فلان کون برمکیلرك سرایلرینی وکاتبلرینی وسائر متعلقات
واقربالرینی سرهنکلر کوندروب جمله سنی محفوظ ومضبوط ایده

و بیوردیکه بو امره مباشرت ایتمدیکجه هیچ برفرده بوسری فاش ایتمیه‌سز ورشید انبار شهرنده توقف ایدوب بساط نشاطی بسط ایتدی کونلرده برکون مجلس آراسته قیلدیکه مبدأ ایجاد عالمدن اول دمه کلنجه چشم عساکر اویله مجلسی کورمشیدی واول مجلسده جعفر برمکی حقنده اصناف اعطاف ارزانی بیوروب اولقدر نوازش قیلدیکه حاضر اولانلر اندن تعجب ایتدیلر واول کون ایکندی نمازی وقتنده جعفر دیلدیکه کندی منزلنه کیده رشید مشایعت رسمنی یرینه کتوروب نردبان باشنه دك انکله بیله چقمشیدی وچون جعفر خانه‌سنه کلدی ابوذکاء طنبوری بی و کندی کاتبی ابن ابی الشیخی احضار ایدوب شراب ایچمکه مشغول اولدیلر وابوذکاء بو کلماتی آهنك طنبوره سازایدوب اوقودی (شعر) مایرید الناس منا ماینام الناس عنا ❊ وانما همهم ان یظهروا ماقدد فنا ❊ وچون رشید جعفرك مشایعتندن کیرو کلدی کرسیسی اوزرینه اوتوروب امر ایتدی تاملاهی آلاتنی مجلسدن قالدردیلر و یاسر نام خادمی طلب ایدوب بن سنی بر مصلحت ایچون کتوردمکه اوغلارم امین ومأمونی ومؤتمنی او مصلحته لایق بیلمزین الاسنی اول مصلحتك اری بیلورم کرکدرکه بنی ظنمده تکذیب ایتمیوب عمل ایده‌سن و بنم امریمه مخالفت ایدر ایسك کندیکه ضرر ایتمش اولورسن یاسر ایتدی یا امیرالمؤمنین اکر قلیجی کوکسکدن صوقوب ارقکدن چیقار دیو امر ایدر ایسك او یله ایده‌یم رشید ایتدی جعفر بن یحیای برمکی‌یی بیلورمیسن یاسر ایتدی بنجلاین برشخص انجلاین راولو کشی‌یی نیچون بیلمز رشید ایتدی انی نردبان باشنه دك مشایعت ایتدیکمی کوردکمی یاسر ایتدی بلی کوردم رشید ایتدی وار انك باشنی کتور بو سوزك استماعندن یاسرك اعضاسنه لرزه دوشوب خاموش اولدی رشید ایتدی حالا سکا بیوردمکه امریمه مخالفت ایتمیه‌سن یاسر ایتدی بومهم تصوره کلمك مرتبه‌سندن اعظمدر و بن دیلرمکه بو ایش بندن وجوده کلمیه رشید ایتدی بومقوله عذر و بهانه‌یی قو وامرم موجبجه عمل ایت والا بزم غضبمزه حاضر اول پس یاسر طوغاوکرها جعفرك سراینه واروب بلا اذن مجلسنه کیردی جعفر بو حالدن خوفه دوشوب ایتدی بو حال نه حالدر یاسر دخی کیفیت احوالی جعفره بیلدردی جعفر ایتدی لطیفه ایتمشدر زیرا امیرالمؤمنین بومثللو مطایباتی کاهیجه بکا ایدر یاسر

ایتدی یوق لطیفه ایتدی کرچکدن باشکی استدی جعفر ایتدی شاید که
سرخوشلغیله بنم قتلیمه فرمان ایتمش اوله شمدیکی حالده وارایت که فرمانی
یرینه کتوردم اکر صباح اول امردن پشیمان کوررسك بنم بقای حیاتمه
سبب اولدیغك واسطه سیله حدوحصره صغمز انعام واحسان کوررسون
اکر اول سوزك اوزرنده ثابت قدم اولورسه کلوب بنم بوینمی اورهسن
یاسر کیرو دونمکدن امتناع ایتدکده جعفر التماس ایتدیکه کندی یاسر ایله
بیله بارکاه قپوسنه واروب رشیدك بوامرینی کندی قولاغیله ایشیده
یاسرانك ملتمسنی قبول ایدوب بارکاه قپوسنه جعفر ایله بیله واردیلر جعفر
قپوده طوروب یاسر ایچرو کیردی رشید صوردیکه نیجه ایتدك یاسر
ایتدی باشنی کتوروب طشره قودم رشید ایتدی جعفرك باشنی بنم
حضوریمه کتور والایوررم بوینکی اوررلر یاسر طشره چیقوب جعفره
ایتدی شمدی بنم سوزیمه اینانددکمی جعفر ایتدی بلی اینانددم همان ایشکی
کور اندنصکره قویندن مندیلنی چیقاروب یاسر اول مندل ایله جعفرك
کوزلرینی باغلیوب باشنی بدندن جدا ایدوب رشیدك حضورینه ایلتدی
رشید جعفرك جرائمنی تعداد ایدوب یاسره ایتدی وار فلان وفلانی
مجلسمه احضار ایت یاسر چون اول کیمسه لری بارکاهه احضار ایلدی
رشید ایتدیکه یاسرك بوینی اوریکزکه بن اکا تحمل ایده مزینکه جعفرك
قاتلنی قارشومده کورم انلردخی امر موجبنجه یاسرك بوینی اوردیلر ایدرلر که
جعفر قتل اولندیغی کیجه نك صباحی وقتنده خراسان حاکمی اولان علی
ابن موسانك خراسانده قصری دیوارنده بوابیاتی جلی خطله یازلمش
بولدیلر (عربیه) ان مساکین بنی برمك ❊ سبقت علیهم غیرة الدهر ❊
ان لنا من امرهم عبرة ❊ فلیتعظ ساکنی ذا القصر ❊ مسعودی ایدر
برامکه نك ایام حکومت هاورن الرشیدده ابتداء تسلط وحکومتلرندن
تاجعفرك قتلی زماننه دك اون یدی ییل و یدی ای واون برکون ایدی
وچون جعفر قتل اولندی یحیی وفضل وسائرلری دخی محبوس اولوب
اول قومك اوزرلرینه بلا ومحنت متوالی ومترادف اولدی (محمد بن
عبدالرحمن هاشمیدن مرویدرکه ایتدی عید اضحی کوننده والدهم قاتنه
واروب اوتوردم وانك مجلسنده برفصیحة اللسان عورت کوردم کهنه
جامه لر کیمش والدهم بکا ایتدی بو عورتی بیلورمیسن بن ایتدم بیلمزین والدهم

ایدی بو عورت جعفر بن یحیای برمکینك اناسیدر بن اكا تعظیم وتكریم
ایدوب انكله مصاحبته باشلدم وایتدم ای انا امور عجیبه‌دن نه كوردك
اول ایتدی ای اوغول بن عید كوردمكه اول عیدده بنم درت
یوز آغر بهالو مقنعه‌لرم وارایدی بوكونكه بوم عیددر ایكی قیون
در یسنه مالكم كه بری اورتوم و بری دوشكمدر محمد ایتدی خدامه
امر ایتدم اول لحظه ده انك قاتنه درت یوز درهم كتوردیلر
اول عورت غایت فرح وسرور زندن قریب اولدیكه روحی بدنندن
مفارقت ایده اندنصكره اول عورت بنم منزلیمه هر بار كاوز كیدردی
تامفرق الاحباب بزی اندن جدا قیلدی یعنی وفات ایتدی وایدرلر كه
فرمان موجبنجه جعفرك جسدینی بغداده كتوروب كوپرو باشنده
بردار ایتدیلر هارون الرشید خراسانه كتدكده امر ایتدی انی آتشده
یاقدیلر وغرائب حالاتندر كه مورخلر دیمشلردر والعهدة علیهم اول
غرائبك بریسی بودركه كاتبلردن بری ایتدی بركون هارونك اخراجاتی
دفترینه مطالعه ایتدم واول دفترده بورقه‌یه ایرشدمكه انده یازلمشیدیكه
بوكون امیر المؤمنینك امری ایله بوقدر رسم وكسوه وفرش وعطر
ابوالفضل جعفر بن یحیایه ادام الله كرامته ویرلمشدر وانی حساب ایتدم
نیچه كره یوز بیك درهم ایدی اندنصكره بورقه‌ده دخی كوردمكه جعفرك
جسدینی آتشه یققیجون درت درهم وبنم دانق حصیر ونفط مصری
یازمشلر شعرادن بریسی ایتدی (شعر) ای طفل دهر كز توز بستان
حرص واز ❊ روزی دوشیر دولت واقبال برمكی ❊ در مهد عمر غره مشواز
كال خویش ❊ یاداور از زمان بزركان برمكی

❊ رشیدك وفاتی وخراسان وطوسه عزیمتی ❊
❊ ورافع ابن لیثك خروجی بیان اولنور ❊

جبرائیل بن بختشوع طبیب ایدر بن رقه شهرنده هارونك خدمتنده ایدم
وهر صباح سائر ملازملردن مقدم حضورینه واروب انك مزاجنی استفسار
ایدردم وكاهی كه برنوع انبساطی اولوردی دونكی كون نه یدیكنی
ونه ایشادیكنی و كیجه نه مقدار اوطوردیغنی سوریلردی بركون عادت
معهوده اوزره انك قاتنه واروب برمدت طوردم هیچ سویلمدی وجهب
تفكردن باشنی بوقاری طوتمدی پس ایلرو واروب ایتدم یا امیر المؤمنین

جانم سکا فدا اولسون بو کون سنی بغایت ملول ومحزون بولدم اکر بدنه
متعلق برعارضه لر وار ایسه بیان بیور توفیق الهی ایله مداواة ایده یم
واکر مملکته متعلق برحادثه ایسه خاطریکی پریشان طوتمه که بو جهان
هرکز حوادثدن خالی اولمشدر واولمسه کرکدر واول بابده مشورت
اولنمق کرکدر تا برصاحب تدبیرک برکتیله البته برفرج حاصل اولور هارون
الرشید ایتدی ویحک یا جبرائیل بنم موجب ملالم اول دیدیکک نسنه لرک
هیچ بریسی دکلدر بلکه دون کیجه برمهیب دوش کوردم واول دوشدن
بغایت قورقدم واول کوردیکی واقعه یی بکا سویلیوب معلومم اولدقدنصکره
ایلرو واروب الک ایاغنی اوپدم وایتدم برخیال کاسد ویا بر بخار فاسد سببیله
کوربنن واقعه دن بومرتبه مغموم اولمق اولماز رشید ایتدی دون کیجه
خوابده کوردمکه تخت اوزرنده اوطورمشم ناکاه تختک التندن برال
چیقوب ظاهر اولدی واول الک کفنده برمقدار قزل طپراق وار ایدی
واول اثناده برشخصک آوازینی ایشتدم واول شخصی کورمدم ایدردیکه
بو طپراق اول طپراقدر که سن انده دفن اولسک کرکدر پس سؤال ایتدمکه
بنم مدفنم نه موضعده اوله جقدر و بو خاک قنغی دیارک خاکیدر اول
آواز صاحبی ایتدی طوسدر اندنصکره اول ظاهر اولان ال ناپدید اولوب
آواز منقطع اولدی واویاندم بن ایتدم یا سیدی بو برخواب شوریده درکه
انک تعبیری اولماز غالبا امیر المؤمنین نوم وقتنده خراسانه کیتمکی فکر
ایتمشدر وسمرقندده ظهور ایدن حادثه یی اندیشه لنمشدر رشید ایتدی
بلی اول خیالده ایدم جبرائیل ایدر بن ایتدمکه یا امیرالمؤمنین بو کونی طرب
وخرملکله کچور واول خوابک ملالنی که انک منشأی خلط سودائی
ویا ترکیب قوت متخیله در عیش وعشرتله محو قیل و بو نوع کلماتدن
اولقدر تقریر ایتدمکه طبعنده برمقدار انبساط پیدا اولدی واول کونی
لهو وطربله کچوروب مرور ایام وشهور ایله اول خوابی فراموش ایتدی
ورشید رقه دن بغداده کلوب اول اراده خراسانه متوجه اولدی
تا خروج ایدن رافعی رفع ایده ورافعک سبب خروجی اول ایدیکه یحیی
ابن اشعث برجمیله ومستوره عورتی وار ایدی اول عورتی سمرقندده قیوب
کندی بغداده کتدی و بغداده مکثی متمادی اولمغله اول عورت
دیلدیکه قید نکاحی رفع ایدوب برآخر اره واره ورافع بو معنادن

خبردار اولوب اول عورتك مالی وجهات وجمالی آكه دامن كیر اولدی
واول عورته خبر كوندردیكه سن مادامكه یحیانك قیدنكاحنده سن
نفسكی آخره تزویج ایدەمزسن امابو دردك دواسی اولدركه ملت احمدیدن
مرتد اولورسن تا انكله زوجك میانندە تفریق واقع اوله پس اول عورت
ترسادینه كیروب بعده مسلمان اولدی اندنصكره نفسنی رافعه تزویج ایتدی
بو خبر یحیی بن اشعثه ایرشدكده صورت واقعه‌یی رشیده عرض ایتدی
رشید دخی كندو طرفندن حاكم خراسان وسمرقند اولان علی بن موسایه
مكتوب كوندردیكه اول عورتی رافعدن تفریق ایده ورافعه حدزنا
اقامت ایده و برخره سوار ایدوب سمرقند شهرنده انی تشهیر ایده وعلی
ابن موسی دخی عامل سمرقنده بومنوال اوزره امر ایلدی عامل سمرقند
رشیدك فرمانیله عمل ایتدكدنصكره انكله اكتفا ایتمیوب رافعی زندانده
محبوس قیلدی رافع زنداندن قاچوب بلخه كلدكده علی بن موسی
انی قتل ایتمك ایستدی علینك اوغلی عیسی شفاعت ایدوب انك قاندن
كچوردی ورافع علینك اذنیله سمرقنده مراجعت ایدوب برجمعی كندو ایله
متفق ایلدی اندنصكره خروج ایدوب والی سمرقند اولان محمد بن سلیمانی
اولدردی وعلی بن موسی بو حالدن آكاه اولوب اوغلی عیسایی انك جنكنه
كوندردی رافع انكله مقاتله ایدوب انی قتل ایتدی ورشید برنیجه قضیه‌یه
بناء كه انك ذكری موجب تطویلدر هرثمة بن اعینی خراسان جانبنه
كوندرمشیدی تا علی بن موسایی طوتوب رافعك قتالی اسبابنك تداركنه
مشغول اوله هرثمه فرمان موجبیله عمل ایدوب رشید دخی برقاچ ایامدنصكره
هرثمه‌نك عقبنجه روان اولدی و یولده خسته اولوب جرجانه واردقده
كوندن كونه مرضی زیاده اولدی جرجان هواسنك ناخوشلغنه بناء تعجیل
تمامیله جرجاندن چیقوب قطع مراحل ایده رك ولایت طوسه ایرشدی
وانده اقامت ایتدیكی اثناده رشیده خبر ایرشدیكه هرثمه رافعله مقاتله ایدوب
رافع منهزم ورافعك قرنداشی بشر مأخوذ اولمشدر رشید امر ایدوب
بشری طوسه كتورتدی وامر ایتدی انی میدانده پاره پاره ایتدیلر جبرائیل
ابن بختیشوع ایدر رشید رافعك قرنداشی بشری قتلدنصكره بیهوش
اولدی برلحظه دنصكره كندو حالنه كلوب اضطرابه باشلدی ویرندن
قالقوب ینه دوشدی مجلسده حاضر اولانلر متعجب اولوب ایتدیلر یا امیرالمؤمنین

بو اضطراب وانقلابه سبب ندر رشید انلرك ایچلرندن بكا خطاب ایدوب
ایتدی یا جبرائیل بنم رقه ده كوردیكم واقعه خاطركده میدر اشته طوس
وایشته اول طپراق كه واقعه ده كورمشیدم اندنصكره مسرور خادمه
ایتدی وارشو بستاندن برمقدار طپراق كتور مسرور واروب رشیدك قاشنه
برقبضه طپراق كتوردی واول اثناده مسرور بكنی صیغیوب قوللری
آچلمش ایدی چون رشیدك نظری مسرورك قوللرینه دوش اولدی
ایتدیكه خدا حقیچون بنم رقه ده خوابده كوردیكم قول همان بو قول
ایدی وقزل طپراق همان بو طپراق ایدی قیل قدر فرقی یوقدر دیدی
اندنصكره ایكی اللرینی دیزلرینه اوروب ناله وبیقرارلغه باشلدی واوج
كوندنصكره جاننی قابض الارواحه تسلیم ایلدی مدت خلافتی یكرمی
اوج ییل ومدت حیاتی برقواده قرق یدی ییل ایدی ایدرلر كه رشید كونده
یوز ركعت نماز قیلردی وزكاتدن ماعدا هر كون بیك درهم تصدق
ایدردی ابو حنیفهٔ دینوری ایدر كه هارون الرشید بر ییل غزایه و بر ییل حجه
كیدردی ودیمشلردر كه رشید هر بار حجه كتدكده علما وفقهادن یوز
كشینك نفقه‌لرینی وروب كندوایله بیله كوتوردی وحجه كتمدیكی
سنه‌لرده اوچیوز نفر كیسه‌لرك زاد وراحله‌لرینی وروب حجه كوندردی
وشعرایی سورایدی (نقلدر كه مروان بن ابی حفصه رشیدك مدحنده
برقصیده سویلدی رشید اكا بیك درهم انعام ایتدكدنصكره برخلعت
وایكی غلام رومی وبرآغر بهالو آت ویردی هارون الرشیدك دركاهنده
مجتمع اولان علما وامرا وشعرا وفضلا برخلیفه‌نك دركاهنده مجتمع اولمامشدر
وانك اهل علم وفضلاك صحبتنه تمام رغبتی وار ایدی رشیدك ملازملرندن بریسی
دیمشدر كه بر كون رشید رقه نواحیسنده شكاره كیدردی زاهدلردن بریسی
انك اوكنه كلوب ایتدی ای رشید الله دن قورق رشید جلادی مقامنده
اولان ابراهیم بن عثمانه ایتدی شو شخصی كوزدوشهره واردیغمزده
انی بنم حضوریمه احضار ایت چون رشید شكاری تمام ایدوب دونوب
رقه‌یه كلدكده ابراهیم بن عثمان اول زاهدی انك قاشنه التدی رشید بیوردی
تا سفره حاضر اولوب طعام خاصه دن زاهده ویردیلر زاهد چون
طعام یمكدن فارغ اولدی رشید زاهده ایتدیكه ای فلان سندن برمسئله
سؤال ایدرین كركدر كه انك جوابنده طریق صوابی كوزایه سن

زاهد ایتدی بنم اوزریمه واجب اولانلرك اك ادناسی اول بیوردیغکدر
رشید ایتدی بنی اخبث واشرم یوخسه فرعونی زاهد ایتدی
فرعون اخبث واشردر زیرا الوهیت دعواسنی ایدوب انا ربکم الاعلی
دیدی رشید ایتدی سنی بکا کیم کسن یاخود موسی وهارونی زاهد ایتدی
بنم اول کیمسه لرله نه مناسبتم وارکه انلر مهبط وحی وخدانك پیغمبرلریدرلر
رشید ایتدی بیلمزمیسنکه حق تعالی انلری یعنی موسی وهارونی رسالتله
فرعون قاتنه کوندردکده فقولا له قولا لینا دیدی مفسرلر دیمشلردرکه
قول لین ایله مراد فرعونه کنیتی ایله خطاب ایتمکدر پس فرعونك
ضلالت و بطالتنده حالی اولدرکه ایشیدرسن و بنم معاشم بودرکه
کوررسن فرایض الهیه نك اکثرینی ادا ایدرم واوامرینی بقدرالامکان
یرینه کتوریرم ونواهیسندن بحسب المقدور اجتناب ایدرم وسن
بکا تمام غلاظت و بی مزه عبارتله خطاب ایتدك ونصیحتده شرائط
آدابی کوزلمدك وکندیکی بلا موجب معرض محنته کتوروب
بنم عفو یمدن قورقمدك زاهد ایتدی خطا ایتدم واول زلتدن استغفار
ایدرم رشید ایتدی حق تعالی سنی باغلیه و بیوردی تا اکا اون بیك
درهم و یره لر زاهد ایتدی بن بر سیاح کشی یم ماله احتیاجم یوقدر
هرثمة بن اعین ایتدی ای جاهل امیرالمؤمنینك احسانندن اعراض ایتمه
رشید ایتدی ای هرثمه انی کندی حالنه قوکه انك معامله سی بنمه در
سنکله دکلدر اندنصکره زاهده ایتدی بز سکا احسان وانعام
ایتدیکمز سنی محتاج بیلدیکمزدن دکلدر بلکه خلفانك عادتی اولدرکه
هر کیمکله که مخاطبه ایدرلر البته اول مخاطبه ایتدکاری کیمسه یه صله
وعطا و یررلر شمدیکی حالده بومالدن استدیککی قدر ال و بکندیککی
یره صرف ایله زاهد اول مبلغی قبول ایدوب لکن اول اراده
حاضر اولان حاجتلره قسمت ایلدی

﴿ هارون رشیدك وفاتندنصکره خلافت امرنده ازغلاری ﴾
﴿ امین ومأمون میاننده جاری اولان احوال بیان اولنور ﴾

چون هجرتدن یوز طقسان اوج سنه سنده رشیدك طوسده جوار
رحمت حقه ایرشدیکی خبرموتی جمادی الاخره نك اون بشنجی کونی
بغدادده محمد امینه ایرشدکده امین بیوردی تا ایرتسی کون ایسان

واشراف تجديد بيعته مشغول اولديلر ومأمون مروده پدرينك موتی واقعه سنی ایشتدكده خلايقك مسجد جمعه يه احضارينه فرمان ايتدى چون مجلس منعقد اولدى منبره چيقوب اثناء خطبه ده قطرات عبراتی رخسارينه روان ايدوب ايتدی ای اهل خراسان بر كره دخی امامكزه بيعتی تجديد ايديكز خلق طوع ورغبتله بيعتی تازه لديلر برقاچ كونلر امين ومأمون ميانلرنده طريق موافقت مسلوك اولدی تا اول وقته دك كه امين جانبندن غدر وخيانت واثر نقض قواعد محبت ظاهر اولدی ابو حنيفهٔ دينوری امين ومأمونك مخالفتلرينی اختصار طريقيله تاريخنده كتورمشدركه چون مهم خلافت محمدده امينده قرار ايتدی كندی كاتب السری اولان اسمعيل صبيحدن نهاده سؤال ايتديكه بزه حواله اولنان امرك مآل حالنی نيجه كورر سن ابن صبيح ايتدی سكا حواله اولنان دولت پرمبارك ومستقيم دولتدر وسكا ارزانی اولان منزلت بغايت رفيع وقويم منزلتدر حق تعالی سكا فضل جزيلی ايله انی اتمامه ايرشديره امين ايتدی بنم سندن مطلبم قصه خوانلق دكلدر بلكه بنم غرضم اولدركه بنی طريق صواب وراه راسته دلالت ايده سن اسمعيل ايلدی هر خصوصده كه امير المؤمنين بنم ايله مشورت ايده دلخواهلق يوزندن خاطريمه كلنی عرض ايده رم امين ايتدی ديلرمكه مأمونی خلافت وحكومت خراساندن عزل ايدم واول دياری كندی اوغلوم موسايه ويرم ابن صبيح ايتدی ای امير المؤمنين نقض عهددن ورشيدك تقرير بيورديغی رسم ووضعی تغيير دن خدايه صغين امين ايتدی رشيدك مأمون حقنده ايتديكی وصيت مموه ايدی يعنی صوری ايدی عبدالملك بن مروانكه امور ملكده سندن اعلمدر (لايجتمع سيفان فی غمد واحد) ديمشدر ابن صبيح ايتدی اكر امير المؤمنين مأمونی خلافتدن عزل مراد بيوررايسه انسب اولان اولدركه بورازی مستور طوتوب مأمونه بر استمالت نامه يازه وانی موقف خلافته دعوت ايده واول نامه ده ديه سنكه تمشيت مهام خلافت وتنظيم امور مملكت وترفه حال عباد وتعمير امصار وبلاد ودفع مكائد حساد وتسكين نائرهٔ حقد اضداد اجليچون سنك بوجانبه تشريف قدومكه محتاجم پس شان شريفكه لايق اولان اولدركه

طريقهٔ اخوتی مسلوك طوتوب بوجانبه توجه بیوره سز تا بر برمزك معاونتیله مهمات ملكی فیصله ایرشدیره یز پس مأمون بو طرفه كلور ایسه اشكرندن جدا اولش اولور اند نصكره امیرانك حقنده هرنه دیلرسه ظهوره كتورر امین ایتدی ای اسمعیل بارك الله فیك حق نصیحتی یرینه كتوردك ووظائف خیر خواهلقده هیچ تقصیر ایتمدك اندن صكره امین منوال محرر اوزره مأمونه برنامه یازدی واغزدن دخی نیجه محله مناسب خبرلر ایله عباس بن موسایی ومحمد بن عیسایی وصالح بن صاحب مصلی یی مأمون قاتنه رسالته كوندردی انلر منازل ومراحل طی ایدوب مرو دیارینه كلدیلر وامینك مكتوبنی مأمونه ویردیلر وایتدیلر ای امیرالمؤمنین قرنداشك امین سنكله یكدل ویكجهت اولمغه محتاجدر تا سز همنشین وموافق اوله سز دشمنلریكز ضعیف وغمكین اولور مأمون بیوردی تا اول رسوللری برمناسب منزله نزول ایتدردیلر وانلرك علوفه ومهماتنی مرتب قیلدیلر ومأمون سفرواقامت خصوصنده متردد اولدی فضل بن سهل كه زیور عقل وحلیهٔ رأی وكمال حزم ودور بینلكله آراسته ایدی مأمون انكله بو بابده مشورت ایتدكده فضل ایتدی سكا امیندن خیر كلمسه كركدر وانك وجهی دخی بوقدر كه فی الحال اكا مخالفت كوسترهسن مأمون ایتدی نیجه ایتمك كركدر كه كتمكدن امتناع ممكن اوله زیرا امینك مال فراوانی ولشكر بی پایانی واردر فضل ایتدی بكا مهلت ویر تا بو كیجه برتأمل ایدم وفضل چون علم نجومده ماهر ایدی اول كیجه ایكیسنك دخی طالعلرینك زایچهلرینی نظر امعانه كتوروب وعلی الصباح مأمونه عرض ایتدیكه اوضاع فلكی دلائل نجومیدن شویله معلوم اولور كه سن امینه غالب اولوب انك ملك ومالنی الندن السك كركدر پس مأمون امین طرفنه كتمكی صواب كورمیوب برادرینه برنامه یازدی اول مضموننده كه پدریمز رحمه الله تعالی انكیچون بنی بوولایته والی قیلدیكه ناكاه دشمنلر بو مملكته مستولی اولمیهلر واكر بوایامده بن خراسانی خالی قیوب بغداده متوجه اولور ایسم احتمالدر برفتنه حادث اوله كه ضرری قرنداشمز امیرالمؤمنینه ایریشه مأمول وملتمس اولان اولدر كه امام رشیدك استحكامنه همت بیوردیغی امرك نقضنی اختیار بیورمیوب بو كینهنك عذرینی

قبول ایده‌لر بومکتوبك اتمامندنصکره امین طرفندن کلن رسوللری
عواطف وعوارف ملوکانه ایله نوازش بیوروب انصرافلرینه اذن
ویردی وچون رسوللر بغداده کلوب مأمونك مکتوبنی امینه ایرشدردیلر
امین اول نامه‌یی اعیان دولته اوقیوب ویروب ایتدی قرنداشم مأمونك
مصاحبت ومعاونتنه احتیاجم واردر سز بوبابده نه دیرسز ارکان دولت
بالجمله باش زمینه صالوب سکوت ایتدیلر مکر حازمة بن هرثمه ایلرو کلوب
ایتدی یا امیرالمؤمنین ارکان دولتکی بویله غدرك ارتکابنه ترغیب
ایدرسین اما ناکاه سکا دخی بیوفالق ایدرلر وانلری نقض عهده تحریص
بیوررسن اما قورقرمکه سنك پیمانك دخی نقضه منجر اوله امین ایتدی
بزم دولتمزك شیخی اولان علی بن موسی بن هارونك رأیی سزك رأیکزك
خلافیدر علی بن موسی دیلرکه قرنداشم مأمون بزم ظل حمایت ورعایتمزده
آفاتدن محروس ومصون اوله وسوانح مهمانده انك مدد ومعاونتی بزه
مقرون اوله القصه امین مشورت تقدیمندنصکره کندی لشکرندن
التمش بیك سوار جراری انتخاب وافراز ایدوب علی بن موسایی انلرك
اوزرینه امیرایلدی ومذکور علی فرمان موجبجه عازم خراسان اولدی
وامین وداع وقتنده اکا دیدیکه چون خراسانه وارەسن اول دیارك
امراسنه استمالت ونوازش کوستروب انلرك خاطرلرینی
مطمئن قیل ومأمونه اوچ کون مهلت ویرتا مهماتنی تکمیل ایده
وامینك اناسی زبیده خاتون علی بن موسایه ایتدیکه
مأمون قرنداشنك امرینه اطاعت ودعوتنه اجابت ایتمدی بو زنجیری
انك ایاغنه طاقوب بوجانبه کوندرەسن علی ایتدی سمعا وطاعة هرنه
بیوردك ایسه یرینه کتوریرم وفحوای اشارتکدن تجاوز ایتمم مشایخ
بغداددن نقل ایدرلرکه ایتدیلر جمیع عمریمزده علی بن موسانك لشکرندن
دوزکونلی براشکر کورمدك ایدرلر اول زمانکه علی بن موسی دیلدیکه
بغداددن طشره چیقه برمنجم اکا ایتدی برمقدار توقف ایتکه قمر مسعود
اوله که بووقتده منحوسه ناظردر علی ایتدی بن صلاح وفساد وسعادت
ونحوستی قمردن بیلمزن انجق شوقدر وارکه هرکیم که بزمله جنك ایلیه
بزانکله جنك ایدەرز ومقاتله وقتنده قلیجلریمزی دشمنك قانندن صوارر ز
وعلی بن موسانك خراسان جانبنه توجهندن مقدم طاهر بن حسین که

اكاذوالشهادتين ديرلرايدي مأمونك امرى ايله رى شهرينه كلوب اطرافه
جاسوسلر كوندروب چرخه جيلر تعيين ايتدى وكمال تحفظ وتيقظى يرينه
كتوردى وعلى بن موسى تمام غرور ايله بغداددن طشره چيقوب يوله
روان اولدى واول يولده خراسان جانبندن كلنلرك جمله سنه طاهرك
خبرينى صورر ايدى طاهر اسباب مقاتله تدارك ايدنده دردينلره كولر
ايدى وكندى اصحابنه دير ايديكه طاهر كيم اوله كه بنم قارشومه كله انلرك
اجتماعى بزهمدان عقبه سنى آشنجه در اندنصكره پوردى تا سپاه سرعتله
كيده لر وچون لشكر بغداد همدان عقبه سنى كچه ديلر على بن موسانك
سعنه ايرشدرديلركه طاهر لشكرينه عطالر ويرايش وجبه واسلحه بخشش
ايدرمش عليك اوغلى حسن ايتدى اى پدر اكر طاهر قاچه جق اولايدى
شمدى يه دك طورمز قچر ايدى شمديكى حالده بز دشمنه ياقلشدق حزم
واحتياط اوزره كركز مباداكه بر زخم چشم ايرشوب حال بردر اولدخى
اوله على ايتدى اى اوغلان سن خاموش اول كه طاهر سنك تصور
ايتديككدرجه دكلدر هركس كندى اقران وامثالندن تحفظ وتيقظ
اوزره اولور بنم مرتبه م اندن عالى وهم شانم اندن رفيعدركه طاهر كبيلر
بنم قارشومه كله بيله لر وچون على بن موسى رى ولايتنه ايرشدى طاهر
كندى اصحابى رئيسلرى ايله انك امرنده مشورت ايتدى اصحابى
ايتديلر صواب اولدركه مأموندن بزه امداد كلنجه شهرده متحصن اوله يز
وبروج حصاردن نوك پيكانله دشمنك شرينى اوزريمزدن دفع ايده يز طاهر
ايتدى بو رأى ضعيف واندیشه ء سخيفدر زيرا بز حصاره متحصن اولديغمز
تقديرجه شهر خلقى على بن موسادن خوف ايدوب بزه مخالفت ايدرلر
وبعيد دكلدركه بزم لشكريمزدن بعضيسى دخى اوطرفه ميل كوستره لر
مصلحت اولدركه طشره چيقه يز وفضل آلهى يه توكل ايدوب على ايله
محاربه ايده وز اكر صورت ظفر آينه ء مراده جلوه كر اولورسه فهو
المطلوب والا اقتضاسنه كوره حركت ايده يز ومجموع خراسانيلر واعيان
سپاه بونك اوزرينه اتفاق ايدوب طاهر شهردن طشره چيقدى وقلوص
ديدكلرى موضعده لشكركاه قوردى وعلى بن موسى بو صورتدن خبردار
اولوب انلرك اوزرينه كلدى چون تسويه ء صفوف اولندى طاهر
بهادرلرندن بر طائفه ايله عليك لشكرينه بر حمله ء صعب ايدوب بر برينه

قاتدی و علی یرنده ثابت قدم اولوب فریاد ایلدی وایتدیکه ای دلاورلر بنم قاتمه کلیکز تا اتفاقله دشمنه حمله قیله لم و بو اثناده طاهر لشکرندن بر کیمسه علی بن موسی طرفنه براوق آتدی تقدیر ربانی ایله اول اوق علینک مقتلنه راست کلوب خاك هلاکه دوشدی و بغدادیلر منهزم اولوب طاهر لشکری انلرك عقبنه دوشدیلر غروب آفتابه دك انلردن چوق خلق قیردیلر واسلحه واموال فراوان اللرینه کیردی و چون خبر فتح مأمونه ایرشدی اعیان واشراف انك قاتنه واروب خلافت سلامی ویردیلر (روایتده کتورمشلردر که بر کون امین کوثر خادمله دجله کنارنده بالق اولامغه مشغول ایدیکه قاچقونلردن بر شخص کلوب علینك قتلی ولشکرك انهزامی خبرینی کتوردی امین صید ماهی یه کمال اشتغالندن اول شخصی سویلتمیوب صید ایتدیکی ایکی بالغك قولاقلرندن طوتوب طشره چیقاردی چون صیدماهی ایشنی تمام ایتدی اول شخصی سویلدوب لشکرینك انهزامی کندی قاتنده محقق اولدقده عبد الرحمن انباری بی اوتوز بیك ار ایله طاهرك جنکنه تعیین بیوردی وو صیت ایتدیکه حزم واحتیاط اوزره اوله وعلی بن موسی کبی دشمندن غافل وذاهل اولمیه عبد الرحمن اوتوز بیك سپاهله قطع مسالك ایدوب همدانه ایرشدی طاهر دخی محاربه عزمیله روان اولدی شهر طشره سنده ایکی لشکر بربرینه ملاقات ایدوب بغدادیلر برزمان معتد به مضاربه ومحاربه یه اشتغال ایتمکسزین قاچوب شهره کیردیلر وطاهر انلری محاصره یه مشغول اولدی وچون برآی کچوب محصورلرك ذخیره لری تمام اولدقده عبدالرحمن طاهردن امان دیلدی تا شهردن طشره چیقوب شهری تسلیم ایده طاهر انك التماسنی قبول ایدوب بینلری مصالحه یه منتهی اولدی

عبدالرحمن انبارینك طاهره غدر ایدوب وعبدالرحمانك مقتول اولوب و طاهرك بغداد طرفنه توجه ایتدیکی وامینك شهر بغداده متحصن و مقتول اولدیغی بیان اولنور

عبدالرحمن انباری همدان قلعه سندن طشره چیقدقده طاهر انکله ایتدیکی عهد ومیثاقه وفا ایدوب اکا واصحابنه امان ویردی عبدالرحمن اول سفرده یارانله طاهرك لشکر کاهی کنارینه کلوب ایکی لشکر میاننده اختلاط وانبساط واقع اولوب بربرینه قصد واضراردن ایمن اولمشلر ایدی

عبدالرحمن غدرطريقه‌سنه سالك اولوب بر سحر وقتنده طاهرك لشكرينه
هجوم ايلدى ايكى لشكرميانده قتال فاحش اولوب عاقبت عبدالرحمن
مقتول واشكرى منهزم اولدى وبو خبرلر امينك سمعنه ايرشدكده اكا
خوف عظيم مستولى اولوب امر ايتديكه تاعبدالرحمن جرشى وحسن بن
على بن عيسى ابطال رجالدن جمع كثير ايله طاهرك دفعنه قيام ايده‌لر
امر موجبجه بغداددن چيقوب همدان حدودينه‌دك كتديلر و طاهر
خبرالوب اوزرلرينه متوجه اولدى وبغداديلر طاهرك مجرد آوازهٔ توجهى
ايله فرار ايدوب حلوانه كتديلر وطاهر طاهر حلوانده اوقدر توقف
ايتديكه هرثمة بن اعين اوتوز بيك ار ايله مأمون طرفندن انك امدادينه
كلدى اندنصكره حلواندن اهواز وبصره طرفنه كتدى هرقنغى دياره كه
اوغرادى امينك عامللر ينى دبرى قوميوب ولايتلره مأمون طرفندن عامللر
نصب ايلدى وبو احوال اثناسنده بغدادده محمد امينى خلافتدن خلع
ايتديلر برقاچ كوندنصكره ينه سرير خلافته كچدى وطاهر اهوازوبصره
ولايتلرينى تسخيردنصكره بغداد تسخيرى عزمنه روان اولدى وبو اثناده
طاهر و بغداديلر ميانده محاربات واقع اولوب وهر برمحاربه‌ده نسيم
نصرت طاهر جانبنه‌اسدى ويوزطقسان يدى سنه‌سنده طاهر وهرثمة
ابن اعين وزهيربن مسيب بغدادك طشره‌سنه نزول ايدوب محمد امينى محاصره
ايتديلر وعراوه ومنجنيقلر نصب ايدوب شهر خلقنى تضييق ايتديلرومدت
محاصره متمادى اولوب كار بر مقامه ايرشديكه امينك اكثر خواصى
طاهردن امان ديليوب انك اوردوسنه كتديلر و امين بيوردى تاخزينه
قپولرينى آچديلر والتون وكمشدن مصنوع اولان آلات وادواتى اريدوب
سكه اوردبلر واقمشه وامتعه‌يى نصف بهاسنه صاتوب اوباش واهل
غوغايه ويرديلر امينك يانده طائفهٔ مذكوره‌دن غيرى كيمسه قالمادى
و زيرى فضل بن ربيع پنهان اولوب امين اموربنى محمد بن نهيكك رأينه
تفويض ايتدى وعيارلر وساٸر اهل شر وفساد بغدادده مستولى اولوب
نهب وتاراجه ال آچديلر ومتموللرى مصادره ايتديلر واهالى شهردن
فرصت بولانلر كنديلرينى طاهرك لشكرگاهنه ايرشدرديلر وعاقبت محمد
ابن عثمان دخى اميندن يوز دوندروب طاهره التجا ايلدى و محمد بن
عثمانك كتمه سندن آتش فتنه بالاكير اولوب اراذل وادانى اهل صلاح

اوززه مستولی اولدیلر وشر وفساد بر مرتبه یه واردیکه هیچ کیمسه هیچ
بر عصرده انک مثلندن نشان ویرمدی وکوندن کونه امینک
کاری ضعیف اولوب ناموننک قیدندن کچدی وقضیه بر مقامه
ایرشدیکه هرثمة بن اعین قاتنه رسول کوندردی زیرا هرثمه‌ده آثار
شفقت واخلاص مشاهده ایدردی وهرثمه‌یه خبر کوندردیکه بن خلافت
سوداسندن کچدم مأمونه بیعت ایدرم سندن توقعم اولدرکه اصلاح
ذات البینده شرط تفقدی یرینه کتوره‌سن هرثمه جواب ویردیکه
قضیه اول مرتبه‌لردن کچمشدرکه بونک امثالی نسنه‌لر ایله تدارکی ممکن
اوله وطاهره تسکین ویریله انجق بومطلوبک طریقی اولدرکه کیجه
وقتنده بنم چادریمه کله‌سن بندخی امیرالمؤمنین مأمونه اولاق کوندروب
سنک حالکی اکا معروض قیلم وسنک ایچون امان دیلیوب استدعا ایدم
تاقواعد پیمانی ایمانله مؤکد قیله پس امین کیجه وقتنده کندی ثقات
وکثیرکلرندن برطائفه ایله سفینه‌یه کیروب هرثمه‌نک قاتنه کیدر ایکن
ناکاه سفینهٔ حیاتی غرق آب فنا اولوب زورق بقاسی ساحل نجاته ایرشدی
بومقالک بیانی اولدرکه طاهر امینک هرثمه ایله موافقت ومراسله‌سندن
خبردار اولوب برجماعتله مکر وغدر کمین کاهنده طورمش ایدی چون
امین دیلدیکه صودن کچه طاهر اطراف وجوانبدن هجوم ایدوب امینی
طوتدیلر وهمان اول ساعت باشنی تندن جدا ایدوب مرو ولایتنده مأمونه
کوندردیلر وبو واقعه یوز طقسان سکز سنه سنک غرهٔ محرمنده واقع
اولدی امینک مدت خلافتی درت ییل سکز آی ومدت عمری یکرمی سکز
ییل ایدی امین بلند وبالا وخوب روی وتنی بیاض برکشی ایدی لهو
وطربه مائل ومصاحبت نسوانه راغب ایدی واوقاتنی عیش وعشرتله
کچورردی انک اناسی زبیده بنت ابی جعفر منصور ایدی وامینک ایکی
اوغللری قالدی موسی وعبدالله وبوجمله فتنه وآشوب موسی جهتندن
پیدا اولدی زیرا امین دیلدیکه موسایی ولی عهد قیله مأمونی خلافتدن
خلع ایده وموسادنصکره ولی عهد قیله

﴿ عبدالله مأمون بن هارون رشیدک خلافتی بیان اولنور ﴾

هجرتدن طقسان سکز سنه‌سنده بغدادده امینک قتلی خبری خراسانه
ایرشدکده اول دیارک ارباب ناموس وعظماسی تجدید بیعت مراسمنی

برینه کتوردیلر مأمون خلیفه شهامت وعلو همتده وعلوم عقلی ونقلی وشرعی وحکمینک غورینه وصوالده اولاد بنی عباسک ممتازی ومتفردی ایدی کتاب اقلیدیسی رومدن کتوردوب لسان عربی یه ترجمه ایتدرمشدر ومجالس علم ترتیب ایدوب علماء دین ومذهبنده مباحثه ومناظره یه مشغول اولملرینه فرمان بیورمشدر ومأمون طاهر بن الحسینی کندی ضرب تیغی ایله فتح ایتدیکی بلادک حکومتندن عزل ایدوب یرینی حسن بن سهله ویردیکندن ووزیری فضل بن سهلک مأمونه مستولی اولوب مأمونی برکوشکده اوتوردوب اقربا وامرا وعلمادن برکیمسه یی مأمونه ملاقات ایتدرمیوب وبرکیمسه ایله مشورت ایتمکسزین کندو رأیی مقتضاسیله امور خلافته دخل وتعرض ایتدیکندن بنی هاشم ورؤسای عراق واکثر ممالکک اعیان واشرافی فضلدن آزرده خاطر وخشمناک اولملریله علویلر بربر خروج ایدوب وامرا واصحاب اقتداردن چوق کیمسه لر اطاعت وانقیاددن باش چکملری ایله برزمان احوال عالم مختل ومضطرب اولمشیدی بواجمالک تفصیلی کتب مبسوطه ده مسطوردر

﴿ مأمون خلیفه نک ائمهٔ اثناعشردن علی بن موسایی ﴾
﴿ ولی عهد ایتدکده عباسیلرک وبغدادیلرک ﴾
﴿ مخالفتی وفضل بن سهلک مقتول اولدیغی بیان اولنور ﴾

چون مأمونک وزراسندن حسن بن سهلک کلیات وجزئیات امور مملکته مستولی اولدیغندن اطراف بلاد عرب ویمن وحجازپراشوب اولوب هرکوشه دن برعلوی خروج ایدوب خلائق انلره اطاعت کوستردیلر فضل بن سهل بوفتنه لرک منشائی قرنداشی حسن بن سهل اولدیغنی مأمونه بیلدرمیوب انجق شوقدر اعلام ایتدیکه هرشهرده اولاد علیدن برشخص دعوای خلافت ایدوب خلق انلره متابعت ایتمکله دیار عرب هرج ومرج اولمشدر علاجی ممکن ایکن بوفتنه نک برتدبیر اولنمق کرکدر دیدی پس بوبابده مشاوره اولدقدنصکره رأیلری انده قرار ایتدیکه مأمون اجلهٔ ساداتدن برشخصی که علم ودانش وزهد وورعله ممتاز اوله ولی عهد ایده تاعلویلر اطاعت وانقیاد ایدوب بردخی فتنه تحریک ایتمیه لر ودفعاتله تأمل وتدبیردنصکره امام عالی مقدار علی بن موسی الرضایی اختیار ایتدیلرکه صغیر وکبیر انک فضیلت وتقدمنه اعتراف ایدرلردی

پس هجرتدن ایکیوز سنه سنده مأمون مدینه یه آدملر کوندروب اعزاز
واکرام وتوقیر احترامله امامی مرو شهرینه کتوردیلر واول وقتده اولاد
عباس بن عبدالمطلبدن اوتوز بیك کشیلر اطراف وآفاقدن کلوب مرو
شهرنده مجتمع اولمشلرایدی مأمون دیوان ایدوب جمله ارباب دولت
وارکان سلطنتك محضرلرنده ایتدیکه اولاد عباس بن عبدالمطلبه واولاد
علی بن ابی طالبه امعان نظر ایتدم هیچ خلافته اولی والیق علی بن
موسادن غیری بولمدم خلائق تلقی بالقبول ایدوب مسرور ومحظوظ
اولدیلر ومأمون کندی قزی ام الفضلی امامك اوغلی محمده ویردی
و بیوردیکه تا موقف خلافتده حاضر اولانلر سیاه ثوبلرینی وسیاه علملرینی
یشله تبدیل ایتدیلر و بالجمله دیار اسلامه احکام وامرلر کوندروب حکم
ایتدی تا تغییر لباس ایدوب سیاه علملر یرینه یشل سنجاقلر قالدیره لر ودست
مبایعتی دامن علی بن موسایه اوره لر تا روز محشرده خیرالبشرك صلی الله
تعالی علیه وسلم علمی سایه سنده حشر اوله لر (بیت) هر که درسایهٔ آن
سرو سهی قد باشد ❊ جاش زیر علم سبز محمد باشد ❊ ومجموع اقطار
وامصار وسکان بلدان مأمونك فرماننه قدم رضا ایله ایلرو کلوب اطاعت
ایتدیلر مکر بنی عباسدن برجماعت وانلرك علات شیعه سندن بعضیلر یکه
بغداده مستولی اولمشلرایدی انلر انقیاد واطاعت ایتمدیلر چون اول جماعت
امام رضانك ولی عهد اولدیغنی ایشتدیلر مأمونه شتم ایدوب ایتدیلر
مأمون هارون الرشیدك اوغلی اولیدی خلافتی کندی خاندانندن طشره
چیقارمزدی واول جماعت استشاره واستخاره دنصکره ابراهیم بن
مهدی یه بیعت ایتدیلر بوخبرلر مأمونك مسموعی اولدقده ابراهیم بن
مهدینك دفعنه لشکر کوندردی اولشکر بغداده واروب ابراهیم ایله جنك
ایدوب منهزم اولدیلر وابراهیم بعض خوارج اوزرلرینه سرهنکلر
کوندروب اول خارجی یی قتل ایتدیروب باشنی کتورتمکله قوت وشوکت
بولوب خلائق انك بیعتنه کوکل باغلدیلر بوخبرلر خراسانه واردی اما
فضل بن سهل بوخبرلرك کتم واخفاسنه سعی ایتمکله بواخباری مأمونه
عرض ایتمکه کیمسه قادر دکیلدی اما برکون علی بن موسی الرضا بواخباری
خلوتده علی التفصیل مأمونه عرض ایتدی مأمون بواجماله مطلع اولیجق
بالذات کندیسی ابراهیمی دفع ایچون بغداده متوجه اولدی مأمون طوسه

وارد قده امام علی بن موسی الرضا دار فنادن دار بقایه انتقال ایتدی
وچون مأمون دار السلام بغداده واروب ابراهیم عید اضحی نمازینی خلقه
قیلو یروب ایرتسی کون مختفی اولدی مأمون هجرتدن ایکیوز درت سنه سنده
بغداده داخل اولدی ابراهیمی اله کتورمك قصدی ایله جاسوسلر
کوندردی ابراهیم بر کیجه عورتلره لباسی کیوب بر سرایدن بر سرایه کیدر
ایکن انی بیلوب طوتدیلر ومأمونك حضورینه کتوردیلر ابراهیم کندی
جرمندن عفو واغماض بابنده مأمونه بر فصل مشبع اوقودی مأمون دخی
مرحمت ایدوب انك قانندن کچدی اما جمله امرا وسرهنکارینی جمع
ایدوب ابراهیمی عورتلر صورتنده انلره کوستردی وامیر عسسه امر ایتدی
تا انی بر قاچ کون کوز حبسنه الدی تا خلق کاوب انی چار ومعجر یله یعنی
عورتلر لباسی ایله کوردیلر اندنصکره مأمون اکا تربیت صددنده اولوب
انی کندویه مصاحب ایدندی ابراهیم بر مدتدنصکره ینه اختفا ایدوب
هر کون بر منزلده وهر کیجه بر منزلده روزکار کچورر ایدی ومأمون
ابراهیمی طوتوب کتورنه یوز بیك درهم وعد ایتدی وابراهیمه مختفی
اولدیغی اوقاتده نیجه حاللر وواقعه‌لر ال ویردی واول جمله‌دن بریسی
بودر که ایتدی اقتضا حسبیله براسی کونده مختفی اولدیغم منزلدن
طشره چیقوب دیلدمکه بر غیری پنهان اوله جق یر بولم وحال بو که
هیئتمی تغییر ایتمشیدم تا بادیٔ نظرده بنی کیمسه بیلمیه ونره‌یه کیده جکمی
دخی بیلمز ایدم ناکاه بر زقاقده بر قپویه ایرشدم واول قپو اوکنده
بر سیاه چرده کشی طورر ایدی ایلرو واروب سلام ویردم وایتدم
ممکنمیدر که بر ساعت بنی منزلکه السن اول کشی ایتدی ایچرو بیور
وچون ایچرو کیردم اول کشی خانه‌نك قپوسنی اوزریمه باغلیوب ناپدید
اولدی کندی کندیمه ایتدم قورقدیغمه اوغرادمکه اول شخص عوانلر
وعسسلر کتوروب بنی اله ویروب مأمونك قاتنه ایلتسه کرکدر
بن بو اندیشه‌ده ایدم ناکاه اول شخص چیقه کلدی وبر مقدار ات وانك
وسائر لازم اولان نسنه‌لری کتوردی وعذر خواهلق ایدوب ایتدی
بن بر حجام کشی یم اکلنوب کچ کلدیکم بر مهم ضروری مقتضاسیله در
معذور طوت دیدی ابراهیم ایدر قالقدم اول شخصك الندن انی وتکی
وسائر اوازمی الدم وکندی نفسم ایچون بر لذیذ طعام پیشردم حجام

ایتدی طعام یدکدنصکره سنکله اخشامه دك عیش و حضور ه ولهو
وسروره مشغول اوله‌لم بن ایتدم اختیار سنکدر پس حجام بوصراخی
کتوروب اندن هر بریمز اوجر جام چکدیکمزده برعود چیقاروب ایتدی
کرچه کستاخلق ایتدم امّا امیدوارمکه کستاخلغی عفوایدوب بو بنده‌کی
غناونغماتکی دیکلمکله محظوظ بیوره‌سن بن ایتدم سن بنم مطربلك فننده
مدخلم اولدیغنی ندن بیلورسن حجام ایتدی سن اول مرتبه دن اعلا
سنکه سنی تعریفه حاجت اوله مأمونی هر کیم بولوب حضوریمه کتوررسه
یوزبیك درهم ویره‌یم دیدیکی ابراهیم بن مهدی سن دکلمیسن ابراهیم ایتدی
چون حجامدن بوسوزی ایشتدم عودی الیمه الوب دیلدمکه برسر آغاز ایدم
حجام ایتدی سندن دیلکیم اولدرکه مقدم بن برفصل ایدم پس حجام
عودی النه الوب نفس وصوت وکارلری عمله کتوردی بن انك استماعندن
متعجب اولوب ایتدم سن بواصواتی کیمدن اوکرندك حجام ایتدی برمدت
اسحق بن ابراهیم موصلینك ملازمی اولمشیدم بوهنری اندن کسب ایتدم
دیدی چون اخشام اولدی عزم ایتدم که حجامك منزلندن برآخر یره کیدم
ودینارایله مملو برخریطه‌یی انك اوکنده قودم وایتدم بونقودلری
مصارفکه صرف ایت حجام ایندی عجب حالندرکه مشاهده ایدرم
بن دیلرمکه نم وارایسه سکا پیشکش ویرم تاانك قبولی ایله بنی ممنون قیله سن
وسن دیلرسنکه صله وانعامکله بنی ممنون قیله سن کلا وحاشا اول دیدیکك
نسنه هرکز اوله جق دکلدر واولقدرکه مبالغه وابرام ایتدم نتیجه ویرمدی
وبنی برموضعه ایلتدی اول اراده مختفی اولدم تا خدای تعالی بکا فرج
احسان ایلدی (روایتده کتورمشلردرکه مأمونك خلافتی ایامنده
اذربایجان وطالقانده بابك خروج ایدوب جمع کثیرا کا متابعت ایتدیلر
وانکله بیله برملحد واراید یکه مزدك مذهبنی طوتاردی وانلرك زعمی
اول ایدیکه اکثر محرمات زنا کبی وغیریسی کبی مباح اوله انلر مندفع اولنجیه‌دك
چوق لشکر منهزم اولدی وحددن افزون مقاتلات ومحاربات واقع
اولدی (روایتده کلمشدرکه سنه تسع ومائتین شعبانده مأمون حسن
بن سهلك مقامی اولان فم الصلح دیدکاری موضعه کلدکده مذکور حسنك
قزی پورانی عقدنکاحه کتوردی وپورانك حسن وجمالی برمرتبه ایدیکه
زمان جاهلیت واسلامده کیمسه انك مثلنك نشانی ویرمش دکلدی

اول اراده حسن دوکون ترتیب ایدوب اول دوکونده چوق تکلفلر ایلدی
اول جمله دن بری مسکدن فندقلر دوزدوروب اول فندقلرك ایچنه
کاغد پاره لری قویوب اول کاغد پاره لرینه انواع اموال اسملرینی یازدیلر
یعنی کاغدلرك بعضیسنده ضیعه وعقارو بعضیسنده غلام وجاریه وبعضیسنده
آت ودوه وقاطرو بعضیسنده دراهم ودنانیر یازوب اول فندقلری بنی هاشم
وسائر امراء واعیان اوزرینه صاچدیلر وهر فندق بحسب الطالع
برشخصك نصیبی اوله اول شخص حسنك وکیلنه واررایدی واول
کاغدده تحریر اولنان مال هرنه ایسه وکیلدن الور ایدی وکذلك سائر
خلقه دخی مسك نافه لری وعنبر بیضه لری نثار ایتدیلر وزفاف کیجه سی
عصفور بور طه سی مقداری بیك دانه التون بوارلق دوزدوروب
برزرین بارکش اوزرینه قویوب پورانك باشنه صاچدیلر واول زمانده
مأمون له پورانك ایاقلری التنه برزر بفت فرش دوشدیلر مأمونانك اوزرینه
وضع قدم ایتدکده ایتدی اوزرنده بورود کده صانورسنکه حصباء
علی ارض من الذهب ومأمون اول ولایتده اولدقجه حسن طعامدن وعلف
دوابدن مجموع اشکرك محتاج اولدیغی لوازمی ویردی حتی اول ایامده
کراجیلر وملاحلر طعام صاتون المقدن وصمان وارپه فکرینی ایتمکدن
فارغ ایدیلر ومأمون بیوردی تافارس واهواز مملکتلرینك خراجنی
تحصیل ایدوب حسنك خزینه دارینه تسلیم ایتدیلر (ایدورلرکه زفاف
کیجه سنده قرق بطمان برشمع عنبری برالتون شمعدانه دیکوب مأمونك
مجلسنه کتور دیلر مأمون اول حرکتی معقول کورمیوب بو اسراف در
دیدی وشعرا اول دوکون حقنده شعرلر سویلدیلر وصله لر وجائزه لر الدیلر
اول جمله دن ابوحازم باهلی دیدی (شعر) بارك الله لپوران فی الختنین
❊ یابن هارن قد ظفر ❊ ولکن مأمون بو شعری استماع ایتدکده ایتدی
بیلمزین ابوحازم بو بیتله بنی مدحمی ایتدی یوخسه ذممی ایتدی

﴿ مأمونك فوتی وانك سیرتلری وبعض ﴾
﴿ حکایات متفرقه سی بیان اولنور ﴾

مأمون اواخر ایام خلافتنده اطاعت وانقیادن باش چکوب طغیان ایدن
عبدوسی قتل ایتدردکدنصکره روم جانبنه توجه ایتدی قیصر روم
اکا مکتوب کوندروب صلح التماس ایتدی حین قبولده واقع اولمادی

(ایدرلرکه مأمون قیصر رومك صلح رجاسنی انکیچون قبول ایتمدیکه قیصر مکتوبنده کندی نامنی مأمونك نامی اوزرینه تقدیم ایتمشیدی وبالجمله مأمون ممالك رومك فتح وتسخیرینه صرف همت ایدوب اول مرز بومك قلاعندن اون درت قلعه فتح ایلدی واول غزادن کیرودوندکده طرسوس نواحیسنده واقع ندیدون نام برچشمه کنارنده نزول بیوردی وقدیم الایامده اول چشمه نك نامنه قشیره دیرلر ایدی ومصالح مملکت مقتضاسیله نیت ایتدیکه اول چشمه نك کنارنده برقاچ کون توقف بیوره مروج الذهبده مسطوردرکه ندیدون چشمه سنك صویی اول مرتبه صغوق ایدیکه کیمسه اول صویك ایچنده برلحظه طورمغه قادردکل ایدی واوقدر صافی ایدیکه دبنده اولان سکه نك نقشی کورینورایدی برکون مأمون اول چشمه نك کنارنده اوطورمشیدی ناکاه اول صویك اوزرنده برکومشدن ابیض بالق که طولی برذراع وارایدی ظهور ایتدی مأمون بیوردیکه اول بالیغی طوتوب کتوره لرفراش صویه کیروب اول بالیغی طوتدی واول بالق فراشك اللندن شویله خلاص اولوب صویه دوشدیکه صویك رشحاتی مأمونك یوزینه وکوزینه واوستنه وباشنه صاچلدی فراش ینه صویه کیروب اول بالیغی طوندی وطشره چیقردی مأمون بیوردیکه اول بالیغی پیشوره لر بالق پشمزدن مقدم مأمونك اعضاسنه برلرزه دوشدی مجال ویرمدیکه یرندن قالقه وانك بدننه اوقدر لباسلر اورتدیلر ایکن ینه البرد البرد دیوفریادایدردی القصه سراپرده ده چوق آتشلر یاقوب سوزان ایتدیلر مفید اولمادی ینه صوغوقدن شکایت ایدردی وچون بالیغی پشیروب انك حضورینه کتوردیلراندن طاتمغه قادراولمادی ومرضی مشتداولوب سکراته ارشدی مأمونك رئیس الاطباسی اولان بختیشوعدن وابن ماسویه دن سؤال ایتدیلرکه هیچ امیدوارمیدرکه خلیفه بومرضدن شفابوله انلر اتفاقله مأمونك قاتنه واروب انك نبضنه احتیاط ایتدیلر حرکت نبضی اعتدالدن خارج بولدیلر واول وقتده مأمونك عقلی باشندن کتمشیدی ولعاب کبی عرق اعضاسندن روان اولمشیدی طبیبلردن سؤال ایتدیلر بونه عرقدر انلر ایتدیلر بوعرق بزم بیلدیکمز عرق دکلدر ومأمونك باشنه کلوب روم اسیرلرینی حضورینه کتوردی وانلردن سؤال ایتدیکه بوچشمه نك مقدمکی اسمی اولان قشیره لفظنك

معنای لغویسی ندرانلرایتدیلر مدرجاینك یمنی ایاقلر بکی اوزات دیکدر
ومأمونه بوسوز فال بدکلدی اندنصکره مأمون اول اسیرلردن بنه سؤال
ایتدیکه بوموضعك عربی اسمی ندرانلرایتدیلررقه دروحال بوکه مأمونك
زایجهٔ طالعنده انك وفاتی رقه ده واقع اولسه کرکدر دیو یازمشلردی
اول جهتدن مأمون عراق عربده واقع اولان رقه شهرنده هرکز اقامت
ایتمامشیدی چون رومیلردن بوسوزی ایشتدی بیلدیکه تقدیردن احترازا یتمك
اولمازوبعضیلرایتدیلرندیدون لفظی ومدرجاینك لفظی مترادفلردریمنی ایکیسنك
دخی معناسی ایاقلر بکی اوزات دیمکدرومأمونك آخر کلامی بوایدیکه ایتدی
(یامن لایموت ارحم لمن یموت) وچون وفات ایتدی انی طوسه ایلتوب دفن
ایتدیلرانك ایام خلافتی یکرمی ییل بش آی اوچ کون ایدی ومدت عمری
قرق سکز ییل ایدی مأمون سخاوتله وسماحتله موصوف وعلم وحیا ووقار
ومروتله معروف ایدی اسحق ابن ابراهیم موصلینك مصاحبی اولان عیسادن
نقل ایدرلرکه ایتدی اول هنکامده که مأمون دمشقده ایدی بن انکله بیله
ایدم اول اوقاتده کثرت عطادن خزینه ده برنسنه قالمادی ومأمونك
تنکدستلکی حد اعتدالی کچدی ناکاه خبر ایرشدیکه فلان ولایتك
خراجندن اوتوز بیك درهم کتوردیلر وفلان دروازه یه قریب اولان
فلان موضعه ایرشدی مأمون بو خبرك استماعندن مسرور ومبتهج
اولدی یحیی بن اکثمه ایتدی یوری کیدهلم واول ماله نظرایدهلم
چون اول مالك اوزرینه واروب کوردك کیرودونمك وقتنده مأمون
ایتدی ای یحیی ملازمترزده اولان یارانمز اکر بومالدن حصه منداولمادین
دونوب منزللرینه کیدرلر ایسه بزلئیملر جمله سندن اولمش اولورز
پس بیوردی همانندم اول مالدن یکرمی بیك درهم افراز ایدوب یانینده
اولان خواص وندماسنه حاللرینه کوره قسمت ایتدیلر وباقی قلانی
مقربلرندن برینه تسلیم ایتدیلرتا لشکره قسمت ایلیه عیسی ایتدی
بن اول زمان مأمونله بیله کیدوب انك قارشوسنده طورمشیدم کوزمی اکا
دیکمشیدم هربار که باشنی یوقاری قالدیردی بنی اول حالده کوردی
چون بوصورت مکرر اولدی باقی قلان مالی تسلیم ایتدیکی شخصه
ایتدی ای فلان بودراهمدن بش بیکنی عیسایه ویرکه بزی کوزحبسنه
الشدردی بن کمال سرور ونشاطله اول مبلغی الوب منزلمه کوتوردم

(صاحب سیر ومغازی اولان واقدیدن نقل ایدرلر که ایتدی
بز اوچ نفر دوست ایدك بریمز هاشمی ایدی اما بربریمزه بنای محبتمز
اول مرتبه استحکام بولمشیدیکه کندیمزی کنفس واحدة تصور ایدردك
بر نوبت بنم اوزریمه لازم اولدیکه برجماعتی تکلفله ضیافت ایدم
یوم عید دخی یقین کلمشیدی واول وقتده تنکدستلکم نهایته ایرشمشدی
واوغللریمك والدهسی بکا ایتدی بز فقیر وفاقه محنت وشدتنه صبر
وشکر ایدهرز لکن نیجه ایدهیم که جکرم اولاد جهتندن پاره پارهدر
زیرا ایام عید یاقلاشدی ومسلمانك اولاد وعیالی اثواب ملونیله
مزین اولسه کرکدر وبومسکنلر کهنه جامهلر ایچنده ملول ومحزون
قالورلر اکر قادر ایسهك برتدبیر ایت که برقچ اقچه اله کتوروب
جکرکوشهلریمك کسوهلرینه صرف ایده سن واقدی ایدرعورتك
بوسوزلری جانمه تأثیر ایدوب اول هاشمی دوستمه بررقعه کوندردم که
اکرقدرتك وارایسه بکا برقاج اقچه کوندرکه بوایامده بکاقوی مدد ایتمش
اولورسن اول دوست هاشمی بورقعهمی مطالعه ایدوب بکا برصره
ایچنده مهوربیك درهم کوندرمش وایتمش که تمام بیك درهمدر بندخی
اول صرهیی قبض ایدوب هنوز مهرینی آچمدین برشخص اول
بردوستمدن کندی افلاس وتنکدسلکنی مشعر بکا بررقعه کتوردی
بن دخی اول کیسهٔ مهوری رقعه کتورن شخصه تسلیم ایدوب
وار بوصرهیی اول دوستمه ایلت دفع ضرورت ایتسون دیدم
ایرتسی کون اول دوست هشمی اول کیسهیی مهری ایله بنم قتمه
کتوروب ایتدی طوغرو سویله که سکا کوندردیکم صرهیی نیجه ایتدك
بندخی صورت واقعهیی وقوعی اوزره اکا سویلدم واول صرهیی
دوست هاشمیدن الوب اول بردوسته کوندردیکمدن اهلمدن حیا ایدوب
اول کیجه مسجدده قالوب خانهمه کلمدکده منکوحهم اول ایتدیکم
ایثار ایچون بکا راجی سوزسویلیوب عنیف کلامله بکا خطاب
ایتمدی اول دوست هاشمی ایتدی چون سندن بکا رقعه کلدی مبلغ
معهودی سندن دریغ ایتمکی مروت کورمیوب سکا کوندردم بندخی
ضرورتمی دفع ایچون غیری چاره بولمیوب اول دوستمزه امداد التماسیله
رقعه کوندردم اول دوستمز دخی مبلغ معهودی بندن دریغ ایتمکی

مروت کورمیوب اول صره بی مهری ایله بکا کوندرمش بندخی
کمال تعجبمدن سکا کلدم تا بو واقعهٔ غریبه نك کیفیتنه مطلع اولام واقدی
ایدراندنصکره مبلغ مزبورك یوز درهمنی اوچیزك اتفاقیله اولادیمزك
انالری ایچون افراز ایدوب باقی فلان طقوز یوز درهمنی اوج دوست
علی السویه قسمت ایتدك و بو خبر فاش اولوب مأمونه ایرشدی
ومأمون بنی طلب ایدوب حقیقت حالدن استخبار بیوردی بندخی
صورت واقعه یی علی التفصیل معروض قیلدم مأمون بیوردی
تابکا ایدی بیك درهم و یردیلر اول جمله نك بیك درهمنی منکوحه مه
و یروب باقیسنی اول طقوزیوز درهمی قسمت ایتدیکمز کبی اوج دوست
مابینمزده قسمت ایده یز (مأموندن منقولدر که بیوردی مدت عمرمده
اوج کیسه دن ملزم اولدمکه انلرك جوابنده هیچ بر سوز سویلمکه
قادر اولمدم بریسی فضل بن سهلك اناسی که فضل مقتول اولدقده
بن تعزیت ایچون انك قاتنه واردم وایتدم الم چکمه واوغلوك فوتندن
غم یمه که اول اوغلك فوت اولدی ایسه یرینه بنجلاین برقائمقام قودی
یعنی طوت که براوغلك دخی بنم اول خاتون ایتدی ای امیرالمؤمنین
بن اول اوغلك مفارقتندن نیجه متأثر و غمکین اولمیه یمکه اول اوغلك
سنجلاین برمربیسی و پناهی وار ایدی سن بنم اوغلومك یرینی طوتدیغك
تقدیرجه سنك یریکی کیم طوته جقدر یعنی سکا کیم مربی اوله جقدر
(بریسی دخی اول شخص ایدیکه دعوای نبوت ایلدی انی بنم قاتمه
کتوردیلر بن اندن صوردمکه سن نه کشیسن اول ایتدی بن موسی
ابن عمرانم بن ایتدم موسانك علامات وآیاتی واردر عصا کبی و ید بیضا کبی
اکرسن اول مثللو معجزاتك بربنی بکا کوستر ایسك بن سکا ایمان کتوررم
والا بوینکی اوررم اول ایتدی سن ابو کشیسن امافرعون الوهیت
دعواسنی ایدوب (انا ربکم الاعلی) دیدی موسی دخی اکا اول معجزاتی
کوستردی اکرسن دخی فرعونك دیدیکنی دیرایسك بندخی موسانك
معجزاتنی سکا کوسترم (و بریسی دخی اول ایدیکه کوفیلردن برطائفه
کلوب عامللرندن تظلم وشکایت ایتدیلر وحال بوکه اول عامل حقنده
بن صلاح ودیانت وعفاف وامانت اعتقاد ایدر ایدم بن ایتدم اول عاملدن
شکایتکز نه وجهله در انلردن برشخص ایتدی اول عامل وجه ارضده

اولان عاملارك اظلميدر زيرا ولايتمزه ابتدا كلديكى سنه‌لرده خانه‌لريمزده اولان اثاث بيتمزى وقبقجاغمزى واورتو ودوشكيمزى صاتوب اكا ويردك وايكنجى سنه‌لرده خانمزده اولان ذخاير يمزى وعقاروضياعمزى بيع من يزيد ايدوب انى دفع ايتدك وبوسنه كه صاتوب ويره‌جك برنسنه‌مز قالمدى پايه‌ٔ تخت خلافت مصيره‌كلوب حالمزى عرض ايتدك باقى فرمان امير المؤمنينكدر بن انلره دشنام ويروب ايتدم سز يلان سويلرسز اول عامل حقنده بنم اعتقادم اولدركه اول كشى اللهدن قورقار وعدل وانصاف ايدر پس اول مقوله كشيدن صادر اولماز الاتيتك نفسلك وخيرانديشلك وعباداللهه حسن معاش والطف انتعاش صادر اولور اول شخص ايتدى بزيلان سويلرز وامير المؤمنين طوغرو سويلركه اول عامل نصفت وعداتله موصوفدر اما حق تعالى امير المؤمنينى بوتخت خلافته انكيچون اجلاس ايتديكه جمله خلق عالم امير المؤمنينك انعام واحسان ونعم امتناننده على السويه بهرمند اوله‌لر وامير المؤمنينك عدل وانصافندن بعيد دكلدر بوعاملك اثر عدلى برولايته مخصوص اولميوب غيرى ولايتلرك خلقى دخى بو نعمتدن محروم اولميه‌لر بن ايتدم قم فى غير حفظ الله بن اول عاملى كوفه امارتندن عزل ايتدم هركيمى اختيار ايدر ايسه‌كز يرينه انى نصب ايده‌يم ديدم (ومأمونك كلماتندندركه كشينك اقرباسى بدننده اولان قيللرى كبيدركه قيللرك بعضيسى تزيين اولنوب عزيزطوتيلور وبعضيسى اخفا اولنوب اورتيلور وانك كلماتندندركه بيوردى (الحرف اربعة امارة وتجارة وزراعة وصناعة فن لم يكن من اهلها كان وبالا على الناس) بركون مأمونك مجلسنده امير المؤمنين على بن ابى طالبك اولادى وتدبير مملكتده انلردن واقع اولان خطالر ذكراولندى مأمون ايتدى انلرك اخروى تدبيرلرى قوى ودنيوى تدبيرلرى ضعيف ايدى تااول سعادتمندلرك رشتهٔ حياتلرى مزخرفات دنيادن منقطع اولدى وبومعنا انلرك آخرتده سبب رفعت درجاتى اولوب علومرتبه‌لرى اولسه كركدر ومأمونك آثار واخبارى حدواحصا اولنمق مرتبه‌سندن زياده‌در تفصيلى كتب تواريخده مسطوردر

معتصم بالله ابو محمد اسحق بن هارون رشیدك خلافتی بیان اولنور

مأمون معتصمی ولی عهد ایتمشکن وفاتندن صکره خلق ایکی فرقه اولوب برفرقه سی معتصمه بیعت ایتدیلر و برفرقه سی عباس ابن مأمونك خلافتنی دیلدیلر پس معتصم آدملر کوندروب عباسی حضورینه احضار ایتدی پس عباس معتصمه بیعت ایدوب کندو اتباعنه بن خلافتی عمه فارغ اولدم شمدنصکره اول بحث بی مزه یی ترك ایدیکز دیمکله فتنه تسکین بولدی ومعتصمك ابتدای حکومتده همدان واصفهان خلقنك اکثری بابکه بیعت ایتدیلر پس معتصم اسحق بن ابراهیم بن مصعبی عراق ولایتنه کوندردی تاانلره کرکنجه برتأدیب ویره اسحق اول نواحی یه واروب التمش بیك آدم قتل ایلدی وبقیة السیف اولانلری پراکنده اولدیلر صحته ایرشمشدرکه معتصمك ترك غلاملرینه غایت میل مفرطی وار ایدی اول طائفه دن جمع کثیر انك خدمتنده جمع اولدیلر وبغداد خلقی انلرك حرکات ناپسندیده لرندن زحمت ومشقتده ایدیلر برکون عوام ناسدن برکشی معتصمه ایتدی یاابااسحق بزم شهریمزدن چیق کیت والاسنکله جنك ایده رز معتصم ایتدی نه ایله محاربه یه قنغی لشکر ایله ونه قوتله ایدرسز اول شخص جواب ویردیکه ایکی اللریمزك پارمقلریله جنك ایده رز یعنی نصف اللیلده دعا یه ال قالدیررز بوسببله معتصم قاطول دیدکلری موضعه قریب سامره نامنده برشهر بنا ایدوب بغداددن اول شهره کندی

بابکك جزای عملنه کرفتار اولدیغی بیان اولنور

ماوراء النهر بکزاده لرندن افشین نام بربهادری معتصم سنکین لشکرایله بابکك محاربه سنه کوندردی مدت مدیده ایکی فریق میاننده نزاع ومکافحه واقع اولوب اول جنکلرده بی اندازه خلق تلف اولدیلر آخرالامر (الحق یعلو ولا یعلی) افشین غالب اولوب بابکك قلعه لرینی تسخیر ایتدی بابك قاچوب ارمنیه ولایتنه کتدی وانك اولاد واتباعی وقرنداشلری وبعضی خواصی انکله یله ایدیلر واول وقتده بابك تاجرلر شکلنه کیرمشیدی چون سهل بن سنباط نام بربطریقك قلعه سی نواحیسنه کلوب برصو کنارنه نازل اولدی وبرچوباندن برقیون صاتون الدی چوبان فی الحال

بطریق قاتنه واروب شویله بر جماعت فلان موضعه نازل اولدیلر دیدی
بطریق ایتدی هیچ شك یوقدر که اول جماعت بابك وانك اتباعیدر پس
سوار اولوب بابك جانبنه روان اولدی ایراقدن کوزی بابکی کوردکده
آتندن زمینه اینوب ایلرو واروب ایتدی ایها الملك خوش کلدك صفا
کلدك همان کندو خانه که نازل اولدك شمدیکیحالده مأمول اولدر که
قلعه یه تشریف بیوره سن وخاطر مجموع وفراغ بال ایله اوطوره سن بابك
اتباعیله قلعه یه کتدیلرو بطریق انك اعزاز واکرامنده مبالغه کوستردی
بابکك اتباعنی مناسب منزللره قوندروب انی تخته کچوردی وکندوسی
مقام خدمتده طوردی چون طعام کتوردیلر بطریق انکله طعام یمکه
باشلمدی بابك کمال تجبر وجهلندن بطریقه خطاب وعتاب ایدوب ایتدی
سنك حدك میدر که بنمله سفره یه اوطوروب طعام یه سن بطریق سفره دن
قالقوب ایتدی ایها الملك خطا ایتدم فی الواقع بنم مرتبم اندن نازل
رکدر که ملوکله طعام یه یم چون بابك طعامدن فارغ اولدی بطریق
انلرك جمله سنی اخذ ایتدی وردمرجی کتوروب ایتدی ایها الملك ایاغیکی
قالدر تانی زنجیره اوره لر پس دمرجی بابك ایاغنه بر آغر زنجیر طاقدی
بابك بطریقه ایتدی بکا غدر ایتدك بطریق اکا سب وشتم ایتدی سن صغر
وقیون چوبانی ایدك چوبانله تدبیر جیوش واجرای حکومتك هیچ مناسبتی
یو قدر اندنصکره انك متعلقاتنی دخی بنده چکوب اقسینه کوندردی
اقسین دخی اول مقابله ده انك مملکتندن خراجی رفع ایتدی وبر کوکرجین
قنادینه برنامه باغلیوب روان ایتدی چون کوکرجین سامره یه ایرشدی
معتصم اول نامه یی اوقیوب بابکك واتباعنك اخذ بندندن آکاه اولدیلر
تکبیرلر چکوب اظهار سرور وشادی قیلدیلر برقاچ کوندنصکره افسین
بابکك واتباعی ایله سامره طرفنه توجه ایتدی ارکان دولت اکا استقباله
چیقدیلر بابك سامره یه یقین کلدکده اقسینك لشکرینه باقوب تأسف
ایتدی وایتدیکه دریغا بو نجه لشکر بنم قالچمدن مفت ومجاناجان قورتاردیلر
(بر شخصدن منقولدر که ایتدی بابکك اون جلادی وار ایدی وبن
انلرك بریسی ایدم اندن صوردیلر که قاچ آدم هلاك ایتدك ایتدی بنم مقتوللرم
یکرمی بیکدن زیاده در وبعض روایتده وارد اولمشدر والعهدة علی الراوی
بابکك جنکلرده وغیری یرلرده مقتوللرینك عددی بیك کره بیکه ایرشمشدر

وبالجمله چون بابکی معتصم قاتنه کتوردیلر معتصم ایتدی بابك سمیسن اول ایتدی امیر المؤمنینك قولی یم وقاندن کچمك ایچون درکاهیکه مال عظیم عرض ایدرم معتصم قبول ایتمیوب امر ایتدی تاانی عریان ایتدیلر واتك اللرینی وایاقلرینی مفصللرندن جدا قیلدیلر اندنصکره جلاده امر ایلدی تاانك بو کرته بر قلیج صوقوب باشنی تندن جدا قیلدی وبابکك باشنی قرنداشی عبدالله ایله بغداده کوندردیلر بغداد والیسی اولان اسحق بن ابراهیم فرمان موجبجه بابکی نیجه قتل ایتدیلر ایسه عبداللهی دخی اول منوال اوزره قتل ایتدیلر بابکك باشنی عراق عجمه ایلتوب شهردن شهره کوندردیلر و معتصم افسینی عواطف پادشاهانه و عوارف خسروانه سنه اختصاص ویردی واول جمله دن اکا بر تاج باغشلدیکه یواقیت احمر وزمرد اخضر ایله مرصع بر تاج ایدیکه مقوملر اکا قیمت تعییندن عاجز ایدیلر افسینك مرتبه سی عالی اولوب ملك ومالده انك اعتباری بر درجه یه ایرشدیکه محسود ارکان دولت اولدی وبابکك قلع وقمعی هجرتدن ایکیوز یکرمی اوچ سنه سنده واقع اولدی (وبو سالده پادشاه روم اشکرینی عددایله مقر سلطنتندن حرکت ایدوب عماریه یی محاصره وتسخیر ایلدی واول ولایتك صغیر و کبیر غنی وفقیرینی بالجمله قلیجدن کیچوردی و ملطه یی غارت ایدوب چوق اسیر الدیلر وبعض مسلمانلرك بورنینی وقولاغنی کسدیلر وبعضیلرینك کوزلرینی چیقاردیلر بو خبر شام وجزیره ولایتلرینه ایرشدکده قدرتی اولانلر اول ولایتلردن فرار ایدوب معتصم قاتنه واردیلر واول وقتده ابراهیم بن مهدی بر قصیده دیوب معتصمی جهاد و غزا و کفاردن اخذ انتقامه تحریص ایلدی پس معتصم سامره دن طشره چیقوب دجله نك جانب غربیسنی اشکرکاه ایدندی واطراف واکناف بلاده اولاقلر کوندروب لشکر طلب ایلدی بر روایتده ایکیوز بیك مقداری سوار جرار انك ظل رایتنده مجتمع اولدیلر ومعتصم قیصر روم جانبنه روان اولدی وفرمان ایلدی تا افسین دخی بر آخر یولدن اول مرزبومه متوجه اولدی قیصر افسینك یولنی الوب محاربه ایتدیلر قیصر منهزم اولدی و اکثر بطارقه واعیان سپاه روم مقتول اولدیلر ومعتصم عماریه یی محاصره وفتح ایلدی واول مملکتده اوتوز بیك نفر کافری و ناطس نامنده اولان بطریق کبیریکه عماریه نك

حاكمی ایدی اسیر ایتدیلر ودرت کون اول شهرك هدم واحراقنه مشغول اولدیلر وعماریه‌یی فتحدنصکره معتصم دیلدیکه استانبوله کیده اما عباس ابن مأمون امرا ایله اتفاق ایدوب عصیان مراد ایتدکاری سبیله اول عزیمتی فسخ ایتدی وعباسی طوتوب امرایی قتل ایدوب سامره‌یه دونوب کتدی وهجرتدن ایکیوزیکرمی بش سنه‌سنده افسین عصیانیله متهم اولوب حبس اولندی آخر زندانده فوت اولدی عصیان اظهار ایدن مازیان بن طارقی تازیانه ضربی ایله اولدردیلر وعماریه بطریقی اولان ناطسی بوغازندن آصدیلر وعباس بن مأمونه برکون چوق طعام ییدیروب صو ویرمدیلر تاصوسزلقدن هلاك اولدی

معتصمك وفاتی وانك بعض آثار واخباری بیان اولنور

معتصم هجرتدن ایکیوزیکرمی یدی سنه‌سنده وفات ایتدی وحاج ولایتنده صو قلیل اولمغله اهالیسی بغایت صویه محتاج ایدیلر معتصم کندی مالندن برخلیج حفر ایتدیروب اول دیاره صو کتوردی مورخلرك اعتقادی انك اوزرینه‌درکه اول ولایتك معمورلغی اول نهردندر ومعتصم معتدل القامه برکشی ایدی واقی آق وقزیلی قزل برکشی وکوزلری ککش ایدی وبلند همت وصاحب شجاعت ومهابت ایدی سامره‌ده مرض موته مبتلا اولوب قبری دخی انده‌در

واثق بالله هارون بن معتصمك خلافتی بیان اولنور

معتصمك فوتی کوننده واثقه تجدید بیعت ایتدیلر اولدخی پدری وعمی کبی معتزله مذهبنده ایدی اما سادات وعلمایه رغبت ایدردی شویله که انك زمان خلافتنده بوایکی طائفه‌دن هیچ کیمسه فقیر ومحتاج اولمادی وابتداء خلافتنده عامللری مصادره ایدوب انلردن مال فراوان الدی وانلرك مالرینه تعرضنك سببی اول ایدیکه برکیجه ندیملرندن سؤال ایتدیکه هارون رشید نه سببله آل برمکه غضب ایدوب مالرینی الدی انلردخی سابقاذکر اولندیغی اوزره برقاج سببلر بیان ایتدیلر واثق ایتدی چون رشید اول طائفه‌نك اسراف واتلافلرینه واقف اولوب انلرك خون ومالرینه ال اوزاتدی بزدخی عامللری مؤاخذه ایده‌رز شویله که اربه اتمکنه محتاج اوله‌لر اندنصکره عامللره ال قویوب مالرینی مصادره ایلدی واکر انلردن

بريسى فرار اتسه ايدى انك اقرباء ومتعلقاتنى طوتوب تكليف مالا يطاق
ايدردى و بومقالى مؤيددر كه عامللردن بريسيكه شرارت نفس وصفات
رذيله ايله متصف ايدى انى بند ايدوب امام رضانك مشهدندن هراته
كوندردى روايتده كتورمشلردر كه اول شخصك منصبلرنده الديغى مالك
دفترنى اكا عرض ايتديلر ومحصللر النه ويرديلر وانك آخر دياررده برصالح
ومتدين وفقير مزارع قرنداشى وار ايدى اول شخصك شأمتيله آخر
مملكتدن اول قرنداشنى دخى احضار ايتديلر چون اول عاملك كارجانه يتدى
فرار قصدينى ايتدى اما محصللرك نوكرلرى انى قاچغه قومزلر دى انلرى
برمقدار ماللهالديوب فرار ايتدى پس قرنداشى اول بيچارهيى مطالبهيه
چكديلر واول قدر كه اول مسكين بنم جرمم يوقدر دير ايدى محصللر
دخى ايدرلر ديكه سن اول شخصك قرنداشى اولديغكدن بيوك جرم
اولورمى اول مسكين زبان مقالله ايدرديكه اخوتده بنم اختيارم يوقدر
حق تعالى بنى اول شخصك قرنداشى اولمق بلاسنه مبتلا ايتمش بن نجه
ايدهيم ومحصللر دخى زبان حالله درلرديكه اكر قادر مختار سكا بو بلا
ومحنتك اصابتنى ديلمييدى سنى انك قرنداشى يراتمز ايدى (علماء اخبار
كتورمشلردر كه احمد بن نصر خزاعينك اصحاب حديث اراسنده درجهٔ
عاليهسى وار ايدى واصحاب حديثك قاتنده كاورلر كيدر ايدى ومذكور
احمد معتزلهدينك دشمنى ايدى وقرآنى مخلوق ديننره معادات ايدردى
واصحاب حديث واهل سنت وجماعت انى غلات معتزلهدن واثقك
مخالفتنه تحريص ايدرلردى وچون احمد اول زمانلرده بغدادده نيجه
مدت امر معروف ونهى منكر ايتمكله خلق اكا تعظيم واحترام ايدرلردى
واكا بناء خروج ذوقى احمدك ضميرينه مستولى اولمشيدى خلق كندى
متابعتنه دعوته باشلدى و بغداد واليسى اولان اسحق بن ابراهيمك
اتباعندن وغيريلردن چوق كيمسهلر اكا بيعت ايتديلر وچون احمد بن نصر
چوق آلت حرب پيدا ايدوب انك اوزرينه قرار ويرديلر كه فلان كيجه
طبل اوروب خروج ايدهلر اتفاقى بيعت ايدنلردن برقاچ كشيلر معهود
كيجهدن مقدم بركيجه شراب ايچوب سرخوش اولديلر وكيفيت قوامله
طبلى بى هنكام چالديلر وسائر اتفاقده بولنانلر طبل وقتسز چالنمغله اعتبار
ايتميوب خانهلرندن طشره چيقمديلر بغدادك شحنهسى اولان محمد بن ابراهيم

بوچالنان طبلاك اصلی ندر دیو قوکشولرندن تجسس وتفحص ایتدکده
قوکشیلر حامجی عیسی اول طبلاك سببنی بیلور دیدیلر پس حامجی عیسایی
طوتوب شحنهٔ بغدادك حضورینه کتوردیلر تخویف وتهدید اولندقده
حامجی عیسی علی التفصیل صورت قضیه یی بیان ایدوب خوارجك
اسامیسنی بر بر تقریر ایلدی همان اول کیجه شحنه دجله صوینك شرق
وغرب طرفلرینه آدملر تعیین ایدوب احمد بن نصری ومتابعلرینی
طوتوب شحنهٔ بغدادك حضورینه کتوردیلر ایرتسی کون شحنه جمله سنی
درزنجیر ایدوب سامره ده واثق قاتنه کوندردی واثق بیوردی تا احمدی
حضورینه احضار ایتدیلر واثق اکا خروجی بابندن خطاب ایتمدی
اما سؤال ایتدیکه قرآن حقنده نه دیرسن مخلوقمیدر دکلمیدر احمد ایتدی دکلدر
واثق ایتدی کلام الله مخلوقمیدر دکلمیدر احمدینه اول جوابی و یردی
واثق ایتدی روزقیامتده حق تعالی یی کورمك ممکنمیدر دکلمیدر احمد
ایتدی رسول اللهدن صلی الله تعالی علیه وسلم مرویدرکه بیوردی
(ترون ربکم یوم القیامة لاتضامون فی روضة) وسفیان بن عیینه دن
اشتدمکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی دیدی (ان قلب
ابن بنی آدم بین اصبعین من اصابع الرحمن) واثقك وزراسندن اولان
اسحق ایتدی و یلك یا احمد سن بو یله می دیرسن احمد ایتدی سن بکا
نیجه نوبت دیمشیدککه امیر المؤمنینه نصیحتدن کیروقالمه و بن هیچ
اندن بکرك نصیحت بیلازینکه انی قول رسوله مخالفت ایتمدن منع ایدهیم
واثق ارباب درس وفتوادن سؤال ایتدیکه بو شخصك حقنده نه دیرسز
دجله نك جانب غربیسی قاضیسی اولان عبد الرحمن بن اسحق ایتدی انك
دمی هدردر واثقك رئیس الوزراسی اولان احمد بن ابی داود ایتدی مقدم
اکا توبه عرض اولنمق کرکدر اکر توبه ایدرسه قتلی واجب اولماز واثق
بیوردی تا خزینه خانه دن عمرو بن معدی کربك قلیجنی چیقاردیلر واثق
قلیجنی النه الوب علما وقضاته ایتدی قالقوب بو شخصك بوینی اورمق
ایسترینکرکدر هیچ کیمسه یرندن قالقمیه اندنصکره احمد بن نصرك
اوزرینه یوریدی واکا بر قلیج اوروب کار ایتدیرهمدی پس امر ایتدی
سرهنکلرندن بریسی احمدك باشنی تندن جدا قیلدی واثق بیوردی
بر کاغد پاره یه یازدیلر که (هذا رأس الضال) احمد بن نصر قتله الله علی

يدي عبدالله بن هارون امام الواثق بالله بعد ان قام الحجة عليه فى خلق القرأن ونفى التشبيه وعرض عليه التوبة فابى لعناده فعجله الله الى ناره واليم عقابه) وامر ايتدي تا اول كاغدى احدك قولاغنه بند ايدوب بغداده كوندرديلر راقم الحروف يعنى مصنف كتاب ايدر واثق نه خلقدن شرم ايتدي ونه خالقدن حيا ايتديكه بو نجه دروغنى قلمه كتوردي

﴿ واثقك وفاتى وانك بعض سمـاتى بيان اولنور ﴾

ايدرلركه واثق طعام يمكه بغايت حريص ايدي اكثر اوقاتده بى اشتها رنسنه يديكنـدن استقـا مرضنه مبتلا اولدي برطبيب انى اسى تنوره قويوب موافق اغديه وادويه ويرمكله اول زحمت اندن زائل اولدي وطبيب ايتدى اى امير المؤمنين سنك اكل وشربك اكر اسلوب سابق اوزره اولورسه بو مرض ينه عودت ايدر واثق اسان حالله ايتدى يوز جان قاريمه فدا پس طبيبك سوزينى طوتمامغله اول مرض كيرو كلدى پس ينه تنوره كيردى تنورك حرارتنه طاقت كتورميوب يوردى انى طشره چيقارديلر كنديدن كيدوب بيهوش اولدى وزرا وخواصنه خبر ويرديلر الر كلنجه واثق بيخبرلر عالمنه كتدى انك مدت خلافتى مسعودى قولنجه بش يـل طقوز آى واوچ كون ايدى ومدت عمرى اوتوز يدى يل ايدى واثق برمرد كريم ونيك اخلاق ايدى على الدوام انك مجلسنده علمـا وحكمـا واطبا مباحثات علوم عقلى ونقلى ايدرلردى وانك عهدنده رعايا بلكه جميع برايامهد راحتده ايدى وايام خلافتنده هر كسه ايلك ايتدى وعلويلرك تعظيمنده اقصى الغايه اهتمـام ايدردى وحرمينه قتى چوق مال كوندردى تا اول ايكى بقعهٔ شريفك فقرا ومساكينه تقسيم ايدرلردى وانك زمان دولتنده مكه ومدينه ده سائل قالمادى وچون انك موتى خبرى مدينه يه ايرشدى مدينه نك ار وعورتلرى نيجه كونلر بقيع مزارستانه چيقوب انك غزاسنى طوتديلر واثقك برحاجبى نقل ايتديكه بر درويش واثقك سرايى قپوسنه كلوب بكا ايتدى وار خليفه يه سويله بكا يوز بيك درهم ويرسون بن بوسوزك استمـاعندن كولدم اول درويش ايتدى نيچون كولرسون بن ايتدم التمـاسك قبولنى عقل تجويز ايتمز اكا كولرم درويش ايتدى (على الطلب وعليك البلاغ وعلى امير المؤمنين السمـاع وعلى الله ان تيسر) بن اول درويشك سوزينى خليفه يه ايرشدردم تفكر دنصكره ايتديكى انك

مطلبنی اکا و یریکز که اول طلب ایتدی سن رسالتنی تبلیغ ایتدك و بن ایشتدم پس لایق دکلدر که حضرت احدیت انك مسؤلنی انجاح ایتمیه فرمان موجبنجه مبلغ مزبوری درویشه و یردیلر قبول ایتمدی اکا ایتدیلر مبلغ مزبوری نیچون ایستدك وچون و یردیلر نیچون قبول ایتمزسن درویش ایتدی دون کیجه مناجات ایتمشیدمکه الهی برجماعتی حاکم بلاد ایدرسن وانلری سردار عباد قیلرسن که انلر اول معنایه لایق دکلردر واول جمله‌دن بریسی واثقدر ناکاه هاتفدن برآواز ایشتدمکه وار واثقی امتحان ایت تا سنك شبهه‌ك برطرف اوله پس بوسؤالدن بنم غرضم امتحان ایدی دیدی، بوسوزی واثقه ایرشدردیلر واثق اغلیوب ایتدی اول مالك ایکی قاتنی فقرایه تصدق ایدیکز اول شکرانه ایچونکه حق تعالی بنی اول درویشك یاننده تجیل ایتمدی

متوکل علی الله ابوالفضل جعفر بن معتصمك خلافتی بیان اولنور

واثقك وفاتی کوننده بعضی اعیان دولت دیلدیلر که محمد بن واثقه بیعت ایده‌لر وزرادن وصیف بن ترك ایتدی اوتانمزمیسز که آردنده نماز قیلمق جائز اولمق مرتبه‌سنه بالغ اولمیان برطفلی خلیفه ایده‌سز بوسوز جمله‌یه معقول کورینوب مشورتدنصکره خلافته جعفر بن معتصمی اختیار ایتدیلر جعفر خلعت خلافتی کیدکدنصکره واثقك تجهیز وتکفیننه مشغول اولدیلر ومتوکل مبداء خلافتنده وزیری محمد بن عبدالملکی پدری زماننده کندویه براهانت ایتدیکیچون اورتادن قالدردی وهجرتدن ایکیوز اوتوز بش سنه سنده متوکل فرمان ایلدی تا اهل کتاب وسائر ارباب ذمت زنار باغلنوب عبا کیدیلر و بورسم اندن مقدم یوغیدی وانلرك عورتلری دخی برعلامت احداث ایتدیلر هیچ ترساو جهودی اعمال دیوانیه دن برعملده استخدام ایتمدیلر ودخی بیوردی تا انلرك مقابرینی زمینه برابر ایتدیلر واول سنه‌ده متوکل بیوردی تا اوچ اوغلاری مستنصره ومعتزه ومؤیده علی الترتیب خلق بیعت ایتدیلر وایکی اوغلاری دخی وار ایدیکه برینه معتمد وبرینه موفق دیرلر ایدی انلری هیچ حسابه کتورمدی اما ارادت الهی انك اوزرینه ایدیکه مستنصر ومعتزك زمان خلافتلری چوق سورمدی ومؤید اول منصبه ایرشمدی ومعتمد نیچه ییللر سریر خلافتده متمکن اولوب حکومت وسلطنت موفقك نسلنده قرار ایتدی

(بيت) فرزند بندایست خدارا غمش مخور ❊ تو كيستى كه به زخدا بنده پرورى ❊ بفضل الله مايشاء و يحكم مايريد ❊ روايتده كتورمشلردركه متوكلك سلطنتى ايامنده قيروان قريه‌لرندن اون اوچ قريه يره بتچدى واول قريه‌لرك اهاليسندن قرق ايكى آدمدن غيرى هيچ كيمسه خلاص اولمدى واول جماعت قيروان شهرينه كلديلر اول ديارك قومى انلرى شهره قوميوب ايتديلر سز مغضوب الهى سز شهريمزه كيرمكز ديديلر اول ديارك حاكمى اول قرق كشيلره مسكن اولمغيچون شهرك طشره‌سنده برقاچ منزل بنا ايديوردى واول بيچاره‌لر اول خانه‌لرده ساكن اولديلر وانك زماننده واقع اولان حوادثدن بريسى دخى اولدركه ايكيوز قرق ايكى سنه‌سنده دامغانده برزلزله اولوب اول مملكت عمارتلرينك نصفى خراب اولدى، وبسطام ولايتنك دخى ثلثى خراب اولدى وری واصفهان ونيشابور ويمن ولايتلرنده دخى بوحادثه يوز كوستردى بوزلزله ابتدا قومس نام برقريه‌دن ظهور ايدوب اول قريه‌نك خلقى طشره چيقديلر وآسماندن طرفندن برآواز بلند ايشتديلركه (الله اجل واوفر بالرحمة لعباده) دير ايدى اول حوادثك بريسى دخى بودركه بعضى ولايتده قرغددن بيوك برقوش برخرما اغاجنه قونوب فرياد ايتديكه (ايها الناس اتقوا الله الله الله) وقرق نوبت بوكلماتى لسان فصيحله سويليوب اوچدى ايرتسى كون ينه كلوب قرق كره بوكلماتى ادا ايتدى واول ولايتك ناظرى بوقضيه‌يى بش يوز كيمسه‌لرك شهادتيله محضر ايدوب دار الخلافه‌يه كوندردى واول حوادثك بريسى دخى ابن ابى الخلال روايت ايتمشدركه اهواز وحوزستان قريه‌لرينك برنده برشخص وفات ايدوب چون انك جنازه‌سنى قالدرديلر برقوش اول ارايه نازل اولوب حوزى لسانيجه ايتدى خداى تعالى بوميتى وانك جنازه‌سنه حاضر اولانلرى بارلغدى و بوغرائبى كتاب تلقيحده محمد بن حبيب هاشميدن نقل ايتمشدر و بوعبارتله ديمشدركه (ذكر جميع ذلك محمد بن حبيب الهاشمى فى تاريخه) وهجرتدن ايكيوز اوتوز التى سنه‌سنده متوكل قاتنده فتح بن خاقانك مرتبه‌سى عالى اولوب منصب جليله اكا مفوض اولدى كه خلق انك خيرندن اميد وار وشرندن هراسان دكللرايدى و بوسالده متوكل بيوردى تا امام حسينك واننده‌كى شهدانك قبرلرينى خراب ايتديلر واول موضعده اولان منازلى خاكيله يكسان قيلديلر

واميرالمؤمنين عليك واوغللرینك قبرلر ینی خلق زیارتدن منع ایتدیلر بلکه حسینك و برادرلرینك و یارانلرینك قبرلری اوزرنده زراعت ایتدردیلر وعلویلر انك خلافتی ایامنده غایت ملول ومقلوك کچندیلر وایکیوز اوتوز یدی سنه سنده متوکل اهل ذمته تکلیف ایلدیکه تاملاحده جامه‌لری کیه‌لر حمار وقاطردن غیری یه سوار اولمیه‌لر

متوکلك مقتول اولدیغی وبعض قضایای متفرقه نك نقلی ذکر اولنور

مورخلر متوکلك قتلنده برقاج سببلر بیان ایتمشلردر اول جمله دن بری بودرکه متوکل کندو مقربلرندن وصیف بن ترکك الندن ضیاع وعقاراتنی الوب فتح بن خاقانه ویردی و بری دخی بودرکه ولی عهد ایتدیکی اوغلی منتصره زیاده ایذا ایدوب دیرایدیکه سن مستنصر دکل سن بلکه منتظرسن یعنی بنم موتمه انتظار چکرسن وچون بومعنی حداندازه‌یی تجاوز ایتدی منتصر امراء اتراکدن برجماعتله آزرده خاطر اولوب عاقبت انك قتلنه سعی ایتدیلر متوکلك ندماسندن اولان ابوالبحتری ایدر برکون سائر ندیملرایله متوکلك مجلسنده ایدك اثناء کلامده قلیچ مذاکره‌سی اولندی حاضرلردن بریسی ایتدی ای امیرالمؤمنین بصره‌ده فلان کیمسه نك برهندی قلیچی واردرکه مبالغه‌سز عالمده عدیل ونظیری یوقدر متوکل فی‌الحال بصره عاملنه نامه یازوب اول قلیچی صاحبندن صاتون‌الوب بکاکوندره‌سز دیدی بصره والیسندن نامه کلدیکه قلیچی یمن خلقندن برکیمسه صاتون‌الوب یمن دیارینه کوتورمش متوکل اول قلیچی تحصیل ایچون یمنه اولاق کوندردی ابوالبحتری ایدر برقاج کوندنصکره وزراسندن یحیی بن عبدالله الندە برقلیجله مجلسه کلوب ایتدی یاامیرالمؤمنین مطلوبك اولان هندی قلیچی صاحبندن اوچ بیك درهمه الوب کوندرمشلر ایشته بودر دیوب اول قلیچی اوکنده قودی متوکل مسرور ومبتهج اولوب قلیچی غلافندن چکوب نظر ایتدی ینه غلافنه ادخال ایدوب اوطوردیغی بساطك التنه قودی وچون ایرتسی کون اولدی فتح بن خاقان ال اوپکه واردقده اکا ایتدی برنجدت و بسالت صاحبی ترك اولسه که بوقلیچی اکا ویرسم بنی محافظت ایدوب مادامکه بن مجلسده اولدجه بندن مفارقت ایتمسه بوسوز اثناسنده ترك غلاملرندن باغر نام

برغلام مجلسه داخل اولدی فتح بن خاقان ایتدی ای امیرالمؤمنین ایتدیکك غلام اشبودر و بوغلامده اول قابلیت واردرکه امیرك دلخواهی اوزره حرکت ایده متوکل اول قلیجی باغره و یروب اکا مجلس خاصنده شرف اختصاص ارزانی بیوردی وانك علوفه سنی ارتوروب مرتبه سنی اقران وامثالندن زیاده ایلدی و باغر اول قلیجی غلافندن چیقرمدی الا متوکلی اول قلیجله قتل ایتدیکی وقت چیقردی ابوالبحتری ایدر اول کیجه که متوکلی قتل ایتدیلر ندماسیله مجلسده اوطورمشیدی وسیاق کلام ملوك ماضیه دن تکبر وتجبر ایله معروف اولانلرده ایدی متوکل اول صفت ناپسندیده دن ابراء ذمت ایدوب یوزینی قبله جانبنه طوتدی وجبهۀ مسکنتی زمینه قیوب اندنصکره برقبضه خاك الوب باشنه و یوزینه سوردی وایتدی بن خدای تعالینك قوللرندن برقولم هرکیمی که خداوندم طپراقدن یراتدی انك مرجع ومصیری طپراق اولسه کرکدر ایمدی قوله لایق اولان اولدرکه تواضع ایدوب تکبر کوسترمیه ابوالبحتری ایدر اول وقتده متوکلك خیالی خاطرمده ظهور ایتدی وانك حرکاتی بکا فال بد کلدی وچونکه شراب ایچمکه مشغول اولدق ومغنی نغمساته باشلدی متوکله رقت کلوب اغلدی و بن بومعنادن دخی تطیر ایتدم اول اثناده متوکلك خدمتنده اولان جواریدن برجاریه که کمال حسن وجمال صاحبی اولمغله عکسنی مراد ایدوب انك نامنه قبیحه دیرلر ایدی نتکم دیمشلردر (مصراع) برعکس نهند نام زنگی کافور ٭ اول جاریه کلوب متوکله برمتکلف جامه و برزیبا چارشب کتوردی متوکل اول جامه یی کیوب چارشبی او بلوغی التنه قودقده اول چارشب ییرتلدی متوکل اول چارشبی دوروب بوکوب اول جاریه نك الینه و یردی وایتدی اکا ایت که بوچارشبی صاقله سون اولدیکم وقت انی بکا کفن ایتسون ابوالبحتری ایدر کندو کندیمه ایتدم (انا لله وانا الیه راجعون) بوکشینك دولتنك ایشی نهایته ایرشمشدر چون کیجه دن اوچ ساعته قریب زمان کچدی متوکل شکر خوابه واردی ناکاه انی کوردم باغر اتراکدن اون نفر کشیلر ایله مسلح ومکمل ایچرو کیردیلر ومجلسده اولانلر پراکنده اولدیلر پس باغر و برشخص دخی سر یراوزرینه چیقدیلر باغر متوکلك صاغ اوموزینه برقلیج اوروب بوش بوکرینه دك قلیجی ایندردی واول برشخص دخی صول

اوموزینه برقلیج اوروب متوکلک ایشی تمام اولدی واول حالده فتح
ابن خاقان سندنصکره بکاصاغلق کرکمز دیوکاوب متوکلک اوزرینه
دوشوب ممانعت صددنده اولدی ترکلر فتحی دخی اولدردیلر وایکیسنی
دخی بربساطه صاروب برکوشه ده قودیلر برکون وبرکیجه ایکیسنک
دخی میتلری اول حال اوزره قالدی تامر خلافت اوغلی مستنصرده
قرارایتدی (روایتده کتورمشلردرکه متوکل شراب مجلسنده باردلطیفه لر
ایدردی کاه اولوردی بیوردیکه ارسلانی کتوروب برشخصی ارسلانک
اوکینه آتارلردی وکاه بیوررردی بریلانی برشخصک قوینه قورلردی
یلانانی صوقوب تریاکله معالجه ایدرلردی واکثراوقاتده عقربله طولو
بردستی کتوردوب مجلسده قیررلردی اول جانورلر اول مجلسده پراکنده
اولوب اهل مجلس متوحش اولورلردی وکیمسه بواحواله چون وچرا
دیه مزلردی ومتوکلک بومقوله لطایف بارده عادتی اولمغله باغرو یله سنجه
اولان ترکان یالک قلیجلر ایله مجلسه داخل اولدقلرنده ندیملر بووضعی
دخی متوکلک امریله اولیکلن لطایف بارده نوعندندر ظن ایدوب برقاچی
فریاد ایدوب ایتدیلرکه ای امیرالمؤمنین ارسلانله ویلانله ایتدیکک
لطیفه لر یتمزمیکه شمدیکی حالده شمشیر لطیفه سنه باشلدک متوکل ایتدی
بوسوزنه سوزدردیوب وهنوزبوسوزی تمام ایتمدین متوکلک ایشنی تمام ایتدیلر
انک زمان خلافتی مسعودی قولنجه اون درت ییل وطقوزآی وطقوز
کون ایدی ومدت عمری قرق ییل ایدی وانک زمان خلافتنده رعایا اسایش
وخواب راحتده ایدیلر ابتدا خلیفه اولدقده امرایلدیکه علما مذهبدن
مباحثه ایتمیوب خلق تقلید صرف اوزره اوله لر واکثریا انک مجلسنده
هزل آمیز سوزلر سویلنوردی وخرج وصرفده اعتدال اوزره ایدی

﴿ مستنصر بالله متوکلک خلافتی ذکروبیان اولنور ﴾

متوکلک اوغلی مستنصرک اذنیله ترکلر برموضعده قتل ایتدیلرکه شیرویه
پدربنی اول موضعده قتل ایتمشیدی واول محله ماجور دیرلردی ومتوکل
اول موضعده برقصر بنا ایدوب اول قصره جعفریه دیرلرایدی ومستنصر
پدری مقتول اولدقدن نصکره یدی کون اول قصرده اقامت ایلدی
اندنصکره آخر یره کوچوب امر ایتدی اول قصری ییقوب خراب ایتدیلر
محمد بن سهل ایدر مستنصرک قصرنده بر بساط کوردم که انده برقاچ

صورتلرو برقاج فارسی سطرلر یازلمش ایدی واول صورتلرك صاغ جانبنده
برپادشاه صورتی کوردمکه کویا سوز سویلردی واول خطوط فارسیدن
معلوم اولدیکه اول صورت باباسی پرویزی قتل ایدن شیرویه نك صورتیدرکه
بش آیدن زیاده پادشاهلق ایده مدی واول صورتلرك صول جانبنده
اولان صورت عمنی قتل ایدن یزید بن عبدالملك بن مروانك صورتی ایدیکه
اولدخی عمی ولیدی قتلندنصکره التی آیدن زیاده سلطنت سورمدی
بوقضیه دن متعجب اولوب ایتدمکه مستنصرك دخی سلطنتی ممتد اولمیه
کرکدر و بو بساط حدیثنی وصیف بن بوقای ترکه تقریر ایتدم وصیف
ایتدی دیدیکك بساط اول بساطدرکه متوکلی انك اوزرنده قتل ایتدیلر
اندنصکره بوقای ووصیف بیوردیلر تا اول بساطی آتشه یاقدیلر
ومستنصرك خلافتی استحکام بولدی وزرادن احمد بن الخصیب بوقایه
وسائر ترکاره ایتدی مستنصر فوت اولوب یرینه معتز و یاخود مؤید خلیفه
اولورسه بزدن بریمزی صاغ قومزلر ایمدی مصلحت اولدرکه اول ایکی
صبیلرك ولی عهدلکدن عزل اولملرینه سعی ایده یز پس مستنصر حضورینه
کلوب برادرلرینی خلافتدن خلع ایدوب کندی اوغلو عبدالوهابی
ولیعهد قیل دیو ابرام والحاح ایتدیلر وهرچند که بومعنی مستنصرك
خلاف رضاسی ایدی اما فائده ایتمدی برجماعت کوندردی تا معتز ایله
مؤیدی حضورینه کتوردیلر چون انلره خلع تکلیف ایلدی مؤید خلعه
راضی اولوب معتز اباوامتناع کوستردی مؤید قرنداشنه نصیحت ایتمکله
اول دخی خلعه رضا کوستردی واول بابده بر وثیقه یازوب مضموننه جمع
کثیری شاهد یازدیلر مؤید ایدر ایرتسی کون مستنصر دیوان ایدوب
بزی دخی مجلسنه احضار ایدوب ایتدی بو وثیقه سزك دکلمیدر بز ایتدك
بلی بزمدر بز بو وثیقه یی طوع ورغبتله یازمشزدر و کندیمزی خلافتدن
خلع ایتمشزدر ومعتزه ایتدك سن دخی اعتراف ایت اولدخی منوال محرر
اوزره کندی خلعنه اعتراف ایلدی اندنصکره مستنصر ایتدی
ای قرنداشلرم اول کمانده اولمکز که بنم اوغللرم بیوینجه صاغ اولمق طمعنده
اولوب بندنصکره اوغللرم خلیفه اولسون دیم والله که بندنصکره بنم
قرنداشلرم خلیفه اولمق بنی اعمام خلیفه اولمقدن یکرکدر اندنصکره
ترکانه اشارت ایدوب ایتدی اشبو جماعت بکا سزك خلعکزی تکلیف

ایتدیلر مخالفت ایتسم احتمالدر که سزه بر ضرر ایریشه که تدارکی
ممکن اولمیه و برطاپو قپاوب وانك باشنی اوپوب کیرو دوندك

مستنصرك وفاتی و بعض اوصافی بیاننده در

مستنصرك سبب موتنده برقاج روایتلر کورلمشدر بعضیلر ایتدیلر قولنج
مرضندن و بعضیلر سرسام علتندن فوت اولدی دیدیلر و بو بابده برقاج قول
دخی واردر احمد بن محمد بن موسادن نقلدر که ایتدی پدرم احمد بن الخصیب
وزیرك عاملی ایدی ارالرنده بر برودت حادث اولدی بر کون خلیفه نك خدام
خاصلرندن بریسی ایتدی وزیر یعنی احمد بن الخصیب سنك باباكك منصبنی
فلان کیمسه یه و یردی وامر ایتدی تا پدر یکی مال عظیمله مصادره ایده لر
بن بو سوزی ایشیدوب پدرم قاتنه واردم و بو صورت واقعه یی اکا تقریر ایتدم
پدرم بو خبری استماع ایدوب بر لحظه کوزلرینی یوموب مراقبه یه واردی
اندنصکره فرحناك اولوب او یقودن اویاندی و ایتدی او یقوده شویله
کوردمکه ابن الخصیب وزیر شو موضعده طوروب ایتدی خلیفهٔ بغداد
اوچ کوندنصکره فوت اولسه کرکدر بن ایتدم ای پدر بن برساعت مقدم
مستنصرك قاتنده ایدم کوی و چوکان اویناغه مشغول ایدی یعنی انده
هیچ موت نشانه سی یوق غالبا بو کوردیکك واقعه نك منشائی غلبهٔ
صفرا و بلغمدر اندنصکره طعام یمکه مشغول اولدق هنوز طعامدن
ال چکمه مشیدك که اعیاندن برکشی کلوب ایتدی وزیری دار الخلافه ده
متغیر کوردم و سببنی سؤال ایتدیکمده جواب و یردیکه امیر المؤمنین
طوب و چوکان او یناد قدنصکره حمامه کندی چیقدقده خانه نك
بادکیرنده او یومشدی شمدی صغوق کچمش اسمه طوته یور اول کشیدن
بن بو سوزی ایشتدم خلیفه نك قاتنه واروب ایتدم یا امیر المؤمنین طوب
و چوکان تعبندنصکره حمام اختیار بیورمشسن و حمامدن حرارتله چیقوب
بادکیرده یاتمشسز هوادن بدن همایونکزه تأثیر برودت واقع اولمش غم دکلدر
الم چکمامك کرك مستنصر ایتدی یا احمد موتدن قورقرمز یرادون کیجه
بردوش کوردمکه برشخص بکا ایتدی سن یکرمی بش ییل زندکانی
ایتسك کرکدر اصحاب تواریخدن برطائفه ایتدیلر مستنصر پدری مقتول
اولدقدنصکره انراکدن روکردان و متغیر اولمشدی انلر دخی خوفه دوشوب
برحجامی مال ایله فریفته ایتدیلر حجام دخی زهرلو نیشترایله مستنصری

فصد ایلدی واول سببله دنیادن کوچدی والعلم عندالله (ایدرلرکه مستنصر برصبور وعاقل کشی ایدی وکثیر الخیرات ایدی حضرت علی المرتضی وامام حسینك مرقدلری زیارتنه خلقه اذن ویردی وعلویلرکه باباسی متوکلدن اندیشه ناك ایدیلر انلری ایمن قیلدی وچون طریقهٔ انصاف واتصافه سالك اولدی طبعنده هر کوز اولان شدت وغلظتله بیله رعایانك مقبول القلوبی اولدی وخاص وعام اکا معتقد ایدیلر ابوعلی بن یحیی البجلیدن نقل ایدرلر که ایتدی مزار عمك قربنده برشخصك صاتلق برمزرعه‌سی وارایدی وبنم اول مزرعه‌یی صاتون المغه بغایت میلم وارایدی لکن انك ثمنی ادایه قدرتم یوغیدی واول مزرعه‌یی قبضهٔ تملکه الیمدیغمدن محزون اولدیغم حالده مستنصرك قاتنه واردم مستنصر بنم بشره مده اثر ملال مشاهده ایدوب سبب ملالمدن سؤال ایتدی بن صورت واقعه‌یی اندن پنهان ایدوب بربهانه‌یه توسل ایتدم مستنصر بکا یمین ویروب عاقبت کیفیت حالی اکا اعلام ایتدم سؤال بیوردیکه اول مزرعه‌نك بهاسی نه‌مقداردر بن ایتدم اوچ بیك درهمدر اول ایتدی سنك نه قدر درهمك واربن ایتدم ایکی بیك درهمم وار مستنصر بو بابدن غیری سوز سویلیوب بنی برآخر نسنه‌یه مشغول قیلدی وداوت وقلم ایستیوب برقاج سطر یازدی وبرخادمه ویردی واکا برقاج کلمه سویلدی اما نه سویلدیکنی بیلمدم اول خادم چیقوب کندی مستنصر بنمله مصاحبته مشغول ایدی خادم کیرو کلدکده مستنصر ایاغه قالقوب ایتدی یا اباعلی دیلرسك سکا ذن وار منزلکه کیت بن دخی قالقوب ملول ومحزون منزلمه کلدم کندی کندیمه ایتدم مستنصر قادر اولمادیکه بکا برعنایت قیله چون سرایمك قپوسنه ایرشدم کتخدام قارشو چیقوب ایتدی امیر المؤمنینك خادمی کلوب یکرمی بیك درهم کتوردی ابوعلی ایدر اولقدر فرح وسرور بکا غالب اولدیکه کندیمی امساك ایده مدم وهمان اول مزرعه صاحبنی احضار ایدوب مزرعه‌نك بهاسنی تسلیم ایتدم وچون ایرتسی کون مستنصر خدمتنه واردم اصلا اول مزرعه‌نك آدینی آکمدی واول بابده هیچ سوز سویلمدی تا اونجه اول احسان جهتندن بکا امتنان ایتمدی مسعودی ایدر مستنصرك خلافتی ایامنده مکه شهرندن برشخص ارلری وعورتلری خانه سنده

جمع ایدوب شراب ایچرلردی بو قضیه مکه والیسنك سمعنه ایرشدکده
اول شخصی شهر مکه دن سوروب چیقاردقده اول شخص واروب
منه ده توطن ایدوب انده مسکن پیدا ایلدی و ینه منوال سابق اوزره
خانه سنه نامحرم ارلری وعورتلری جمع ایدوب شراب ایچمکه مشغول
اولدی مکه اهالیسندن برجماعت مکه والیسنه بو شخصك بو مقوله
شناعتنی اعلام ایتدکلرنده والی اول شخصی مجلسنه احضار ایدوب
ایتدی بن سنی بو مقوله حرکات ناپسندیده‌ك ایچون جوار بیت مکرمدن
سوروب چیقاردم شمدیکی حالده سن مشعر حرامده ینه اول فسق وفساده
مشغول ایمشسن اول شخص جواب ویردیکه بو جماعت یلان سویلرلر
زیرا بکا حسد وعداوت ایدرلر اول جماعت ایتدیلر ای امیر برایش
ایدملکه تا بزم صدق وکذبمز سکا ظاهر وروشن اوله والی ایتدی
نه ایش ایتسه کز کرکدر انلر ایتدیلر کراجی اشکلرین جمع ایدوب
صالیویرز اکر اول اشکلر طوغرو بو شخصك منزلنه واررلر ایسه
امیر بزی تصدیق ایدوب انی تأدیب ایلسون واکر اول خرلر طوغرو
بونك منزلنه وارمیوب آخر یره کیدرلر ایسه بز کذاب اولمش اوله لم
امیر مکه بو سوزی معقول کوروب بیوردی تا دیدکلری کبی ایتدیلر
یعنی کراجی مرکبلرینی صالیویردیلر اول مرکبلر طوغرو اول شخصك
منزلنه واردیلر بو قوم بو قضیه‌یی والی‌یه عرض ایتدکلرنده والی ایتدی
شمدی شك وشبهه‌مز مرتفع اولدی وبو اثباتدنصکره بیوردی
تا اول شخصی عریان ایدوب تازیانه اوره‌لر اول شخص ایتدی
اصلح الله الامیر البته ضرب تازیانه ایله تأدیب ایدرمیسین والی ایتدی
البته ایدرم اول شخص ایتدی بنی ضرب تازیانه ایله تأدیب ایتمك
امر سهلدر اما امیر خلق ایچنده بدنام اولور والی بو سوزدن متعجب اولوب
ایتدی نیچون اول شخص ایتدی بلاد عربك خلقی دیرلر که مکه قومی
برشخصك اوزرینه جرم دعوی ایدوب اول جرمی اثباتدن عاجز
اولدقلرنده مدعا علیه یمین ایدر ایکن مکه حاکمی مرکبلرك شهادتلرینی
قبول ایتدی دیرلر والی مکه کولوب ایتدی بو شخصدن ال چکیکز که
بوکا تعرضدن سرنه فائده یوقدر مستنصرك مدت عمری
یکرمی بشییل ومدت خلافتی التی آی ایدی

مستعين بالله ابو العباس احمد بن محمد بن معتصمك خلافتی بيان اولنور

چون منتصر وفات ايتدی امراء ترك متوكلك اوغلی مبشردن خوفلری اولديغيچون مستعينه بيعت ايتديلر وهجرتدن ايكيوز اللی سنه سنده يحيی بن عمر علوی كوفه‌ده خروج ايدوب محاربات كثيره دنصكره مقتول اولدی ويحيانك قتلندنصكره علويلردن بريسی دخی كه لقبی داعی الی الحق واسمی حسن بن زيد ايدی طبرستانده خلافت طلبيله ظهور ايدوب اول ولايتلره مستولی اولدی وايكی سنه حكومت ايتدكدنصكره وفات ايدوب قرنداشی محمد انك قائمقامی اولدی واون سكز يل اول ولايتلرده پادشاهلق ايدوب عاقبت اسمعيل سامانينك تقويتيله محمد بن هارونك النده مقتول اولدی وهجرتدن ايكيوز اللی برسنه سنده مستعين امراء اتراكدن متوكلك قاتلی اولان باغری قتل ايتمكله سائر امراء اتراك مستعيندن رنجيده خاطر اولوب اظهار عصيان ايتديلر مستعين مقتضای وقت ضرورتيله سامره شهرندن قالقوب بغداده كتدی امراء ترك سامره شهرينه كلوب معتزی ومؤيدی حبسدن چيقاروب معتزه بيعت ايتديلر مستعين بوخبری استماع ايتدكده بغدادده متحصن اولوب لشكر جمعنه مشغول اولدی بو طرفدن معتز دخی ابو محمد موفقی برمقدار لشكر ايله بغدادك محاصره سنه كوندردی ابو محمد كلوب بغدادك طشره سنه نزول ايتدكده ايكی فريق مابيننده محاربات واقع اولمغله مستعينك صفحات روزكارنده آثار ضعف وانكسار عجز وفقر ظاهر ولايح اولدی وعظمای اركان دولتدن بوقاء صغير ووصيف ومحمد بن عبد اللهدن هر بريسی برتقريبله مستعيندن رنجيده خاطر اولدقلری ايچون مستعينك خلعنده يكدل ويكجهت اولوب معتزه رسوللر كوندرديلر وايتديلر كه اكر دلخواهمز اولان مناصبی بزدن دريغ ايتمز ايسك مستعينه ترك خلافت ايتديروب سكا بيعت ايدهلم بو خبر معتزه ايرشدكده انلرك مسؤللری قبوله قرين اولمغله عهدنامه يازوب انلره كوندردی مذكورلر دخی مستعينی خلافتدن خلع ايدوب انی حسن بن سهلك سراينه نقل ايتديلر واوزرينه موكللر قوديلر برقاچ كوندنصكره معتز مستعينی سامره‌يه دعوت ايلدی امراء بغداد فرمان موجبنجه سامره‌يه

كوندرديلر شاهك خادم ايدر بن اول سفرده مستعينك محفه سنده ايدم چون قاطول ديدكلرى موضعه ايرشدك قارشومزدن آتلولر كوروندى مستعين ايتدى اى شاهك نظر قيل كه بو جماعتك رئيس و پيشوالرى كيمدر اكر سعيد حاجب ايسه بنى قتل ايتمكه كلور شاهك ايدر چون اول جماعته نظر ايتدم سعيد حاجبى انلرك ميانده كوردم وايتدم والله بو كلن سعيددر مستعين ايتدى (انا لله وانا اليه راجعون) بنم روزكارم نهايته ايرشدى وچون يقين كلدى مستعينى محفه دن زمينه ايندردى وتازيانه ايله باشنى اوردى اندنصكره قفاسى اوزره ياتروب باشنى بدندن جدا ايلدى مستعينك زمان سلطنتى اوچ ييل وطقوز آى ايدى ومدت حياتى بر روايتده اوتوز بش ييل ايدى ومستعين بر پادشاه ايديكه امم سالفه وقرون ماضيه نك اخبار وانسابلرى علمنه عالم ايدى

﴿ معتز بالله محمد بن جعفر بن متوكلك خلافتى ذكر وبيان اولنور ﴾

چون مستعين خلافتدن معزول اولدى خلق معتزك خلافتنه اجتماع واتفاق ايتديلر پس معتز مسند خلافتده متمكن اولدقده مستعينك خلعنده سعى بليغ ايدن احمد بن اسرائيلى بغداددن سامره شهرينه كتوروب وزير ايتدى و بغداد امارتنى وعده سى موجبله محمد بن عبدالله ابن طاهره ويردى وكنديك خلافتنده سعى بليغ ايدنلردن وصيف وبوقا دخى بغدادده ساكنلر اولوب سعيلرى مقابله سنده كنديلره موعود اولان مناصبك ظهورينه منتظرلر ايكن دار الخلافه دن انلرك علوفه لرينك قطعى بابنده والى بغداد اولان محمد بن عبد اللهه فرمان كلدى محمد اول فرمانك تنفيذينى صواب كورميوب تأخير ايتمشيدى وبرقاچ كوندنصكره مزبورلرك باشنى كسوب قائمه كوندره سن ديو بر فرمان دخى كلدى محمد وزير اعظم اولان احمد بن اسرائيله مكتوب كوندروب ايتدى بونلرك قتل اولنملرى معقول ومصلحت دكلدر زيرا سائر امراء ترك مأيوس ومتوهم اولوب انلرك عناد وعصيانلرينه مؤدى اولور صلاح اولدركه امير المؤمنين بو سودادن بگوره سن عاقبة الامر محمد بن عبداللهك سعيله معتز انلرك قانلرندن كچدى وتركلر ابرام والحاح ايدوب معتزه ايتديلر وصيف وبوقا بو دولتك امكدارلريدر ونيجه زمان بزم سردارمز اولمشلردر بز ديلرزكه

انلر بغدادده ملول ومحزون اوطوره‌لر التماسمز اولدرکه انلری خدمتکه کتوروب مناصب عاليه ده استخدام ايده سز معتز اول بابده اولقدر تعلل ايتدی مفيد اولميوب عاقبت اول ايکی کيمسه‌لرك آستانهٔ دولته کلملرينه فرمان کوندردی وبغداد واليسی محمده مکتوب وخفية خبر کوندردیکه انلری سامره يه کلمکه قوميوب بغدادده اليقويه سن محمد برقاچ نوبت انلره سزك بونده متوقف اولمکزسزه نافعدر ديه کوردی استماع ايتميوب روانه اولديلر وچون موقف خلافته ايريشوب شرف دستبوسيله مشرف اولديلر اركان دولتك وسائر امراء اتراكك اهتماملری ايله مستعين زماننده طوتدقلری منصبلری ينه کنديلره ابقا ومقرر قيلدی ومعتزك حرکات ناپسنديده سندن بريسی دخی اولدرکه مستعينه قصد ايتمکه بوقدر عهود ومواثيق وايمان مغلظه ايتدکدنصکره مستعينی قتل ايتدی وبريسی دخی اول ايديکه خلق عالم مؤيده ولی عهد اولديغيچون تحفه‌لر وهديه‌لر کوندررلردی اول اموالی مؤيددن الوب خزينه‌يه قوديغندنصکره مؤيدی وقرنداشی موفقی طوتوب زندانه کوندردی وبواثناده برکون مؤيدی زنداندن چيقاروب علما وفقها محضرلرنده کندوبی ولی عهدلکدن خلع ايتدردکدنصکره ينه زندانه کوندردی وترکانك بواحواله عدم رضالرندن ناشی کندوبی خلافتدن خلع ومؤيده بيعته اتفاقلری معتزك مسموعی اولدقده امر ايتدی تا اول بيچاره‌نك يعنی مؤيدك اللرينی واياقلرينی بغليوب قاره کومديلر واوزرينه صو دوکديلر تا اول شهزاده جان شيرينندن ال يودی يعنی طوکوب هلاك اولدی اندنصکره اکا لباس وسمور کورك کيدروب ائمه وقضاته کوستردی وقرنداشم اجل طبيعی ايرشوب وفات ايتدی ديدی وموفق بصره‌يه کوندروب محبوس ايلدی وموفق نيجه زمانلر زندانده قالدی تا معتمد خليفه اولوب انك اطلاقنه فرمان کوندردی وبواحوال معتزك موجب هلاکی اولدی

وصيفك وشرابی ناميله معروف اولان بوقاء صغيرك مقتول اولدقلری بيان اولنور

بعض کتبده مسطور درکه برکون ممالکه مستولی اولان اهل غوغا

دار الخلافه قپوسنه کلوب شور و شغب کوستردیلر بوقا و وصیف وسیما طشره چیقوب بو غوغانك سببندن سؤال ایتدیلر انلر ایتدیلر درت آیلق کذشته وظیفه مزی ایسترز وصیف ایتدی طپراق یکز شمدی خزینه ده مال یوقدر اول قوم وصیفی طوتوب غوغایی آرتوردیلر بوقا انلره خطاب ایتدیکه آهسته اولکز امیر المؤمنین ایله بو بابده مشورت ایدوب سزه خبر کتورەلم پس بوقا وسیما خلیفه قاتنه کتدیلر انلر کیرو کانجه اول قوم وصیفه ایکی زخم اوردیلر وصیفك دوستلرندن بریسی وصیفی انلرك اللرندن الوب وصیفی کندی خانه سنه کوتوردی چون بوقا کیرو کلدی ترکان واهل غوغا ظن ایتدیلر که بوقا کندیلر ایله محاربه صددنده در بو یله قرار ویردیلر که مقدما وصیفی اورتادن قالدیروب بعده غیریلرینك تدارکنی کوره لر پس وصیفی کوتوروب کیدن کیمسه نك خانه سنه واروب وصیفی طشره چیقاردیلر و ابتدا تبرایله انك بازولرینی قیروب اندنصکره باشنی تندن جدا ایتدیلر ودیلدیلرکه وصیفك سراینی یغما ایده لر وصیفك اوغلی صالح وسائر اتباعی قارشو طوروب ممانعت ایتکله اول ارزولرینك حصولی ایرته یه قالدی ومعتز وصیفك فوتندنصکره انك منصبنی بوقایه ویردی مروج الذهبده مسطوردرکه هجرتدن ایکیوز اللی درت سنه سنده بوقا شهر سامرەدن قالقوب موصل طرفنه کتدکده معتزك غلاملری بوقانك سراینی یغما ایتدیلر بو خبر بوقانك اردوسنده فاش اولدقده یاننده اولان خلق متفرق و پریشان اولدیلر بوقا دیلدیکه سفینه یه کیروب صو یی کچوب کیرو سامرەیه کله ولید مغربی نام کیمسه بوقایی تنها بولوب اخذ وحبس ایتدی وتعجیل ایله موقف خلافته واروب بوقایی طوتدیغنی معتزه خبر ویردی معتز ایتدی و یحك همان انك باشنی کتور ولید کیرو دونوب بوقانك باشنی کسوب کتوردی معتز اکا اون بیك درهم عطا ایتدکدنصکره خلعت کیدردی و بیوردی انك باشنی شهر سامرەده بردار ایتدیلر اندنصکره فرمان موجبله بغداده ایلتدیلر وعوام ناس جثه سنی آتشه یاقوب کولینی یله الدردیلر وچون ترکلر کوردیلر که معتز انلرك رئیسلرینك افنا واعدامی صددنده در صالح بن وصیفه التجا ایدوب اکا تقویت و یردیلر ابتدا معتزك وزیری احمد بن اسرائیلی ودیوان کاتبلرینی طوتوب بند ایتدیلر چون انلری مؤاخذه ومطالبه دن مال تحصیل اولمادی

معتزك خلعنده بكدل و يكجهت اولديلر و بغداده آدم كوندروب محمد
ابن واثقى سامره يه كتورتديلر (ايدرلر كه تركلر معتزه مخالفت اظهار اتمزدن
مقدم معتزدن اللى بيك دينار طلب ايتديلر تا صالح بن وصيفى قتل ايدوب
معتزى انك اخلالندن قورتاره لر معتزك نقدى اولمامغله اول خصوصده
والده سى قبيحه يه مراجعت ايلدى قبيحه ايتدى بن اولقدر مال و يرمكه
قادر دكيلم چون معتزى قتل ايدوب اناسى قبيحه نك اموالنى قلعه
كتورديلر نقد وجواهر اوچيوز بيك كره بيك ديناره مساوى مالى چيقدى
و بالجمله چون محمد بن واثقى سامره يه كتورديلر اتراك ديلديلر كه اكا بيعت
ايده لر محمد بن واثق ايتدى تا بن معتزى كورمدكجه خلافتى قبول ايتمزين
پس معتزى بر كيرلى پيراهن و بر كهنه منديل ايله محمدك حضورينه
كتورديلر محمد بن واثق كه اكا مهتدى ديرلر معتزى كوردكده تعظيم
بالقيام ايتدى وانى اوپدى وقوچدى وصورت حالدن استفسار ايتدى معتز
ايتدى بن امر خلافتك عهده سندن كلمكه قادر اوله مدم و بو كارك لايق
دكيلم مهتدى ايتدى اكر ديلر ايسك بو قوله سنك مابينكى توفيق واصلاح
ايده يم معتز ايتدى بنم مصالحه يه احتياجم يوقدر واول قوم صلحه راضى
اولمازلر مهتدى ايتدى بنى اوزرمده اولان بيعتكدن معاف طوتارميسين
معتز ايتدى بو امرده بن سنك ذمتكى ابرا ايتدم پس مهتدى بو امره
متصدى اولوب موكللر معتزى ينه زندانه ايلتوب اكا آب وطعام و يرمديلر
تا اجلقدن وصوسزلقدن كوشهٔ فراموشانه رخت چكدى يعنى هلاك
اولدى (بيت) آزان انديشه كن كين جان كم بخت ❊ بزندان فراموشان
كشيد رخت ❊ كسى كز توفراوان آورد ياد ❊ همى كويد كه مسكين
او كه مى زاد ❊ مستعينك خلعندنصكره معتزك مدت خلافتى اوچ ييل
والتى آى و يكرمى اوچ كون ايدى ومدت حياتى يكرمى درت ييل ايدى
ايدرلر كه ابتدا التونلى اكره بنن معتز ايدى

❊ المهتدى بالله ابو عبدالله محمد بن الواثق ❊
❊ خلافتى ذكر و بيان اولنور ❊

چون مهتدى يه بيعت ايتديلر ورع وفلاح وزهد وصلاح اظهار ايدوب
عمر بن عبدالعزيزك طريقنه سالك اولدى وامر معروف ونهى منكر ايدوب
خلقى غنا وشرابدن منع ايلدى وقبة المظالم نامنده درت قپولى بر كنبد

بنا ایدوب بالذات کندیسی اول مقامده فصل دعوی ودفع مظالم
ایدردی وهرجمعه مسجد وجامعه حاضراولورایدی وصالح بن وصیف
انتظام امور ومملکته اقامت ایلدی واول اثناده طبرستان ولایتنده خروج
ایدن حسن بن زید علوینك دفعیچون موسی بن بوقاء الکبیری ری ولایتنه
کوندردی موسی واروب مأمور اولدیغی مهماتی کورد کدنصکره دونوب
سامره طرفنه توجه ایلدی چون انك سامره طرفنده توجهی خبری
مهتدی یه ایرشدی اکا مکتوبلر کوندروب کیرو ری طرفنه دونوب اول
سرحدی محافظه ایت دیو امر ایتدی موسی اسلیوب بن البته خلیفه یی
کورمك استرین دیو سامره یه کلدی واول اوقاتده بعضی امور سببیله
موسی ایله صالح بن وصیف ارالرنده عداوت کلیه پیدا اولمشیدی اکا بناء
موسی سامره یه یاقلشدقده صالح اختفا ایلدی موسی جاسوسلر کوندروب
صالحی اله کتوردیلر وموسانك سراینده ایلتدیلر و برجماعت کلوب صالحك
باشنی بدنندن جدا ایتدیلر وسر نیزه یه دیکوب شهر ایچنده کزدردیلر
ومنادیلرندا ایدوب ولی نعمتنه قصد ایدهنك جزاسی بودر دیدیلر وهجرتدن
ایکیوز اللی التی سنه سنده ترکلر مهتدی ایله جنك ایدوب رئیسلرینك
اکثری مقتول اولدقدنصکره غالب اولوب مهتدی یی خلافتدن خلع ایدوب
قتل ایتدیلر مدت خلافتی اون برآی واون یدی کون ایدی ومدت عمری
اتوز طقوز ییل ایدی وانك خلافتی ایامنده صاحب الزنج علوی اهل
بصره نك مملوکلری اولان زنکیلری کندویه تابع قیلوب اول مملکتنك
کویلرینه مستولی اولدیلر وانلرك نائرۀ فتنه سی برمدت مشتعل اولوب
بصره وابله وسائر ولایتلره مستولی اولدقدنصکره معتمدك زمان
دولتنده منطفی اولدی

﴿ مهتدینك بعض سیرتلری بیان اولنور ﴾

ایدرلر که چون مهتدی خلیفه اولدی تغییر لباس وطعام ایدوب
بیوردی تا خزینه ده موجود اولان التون وکومش اوانیلرینی
چیقروب جمله سنی اریدوب دنانیر ودراهیم کسدیلر و بیوردی
تا بساط وفرش اوزره اولان صورتلری محو ایتدیلر وهر بساط مقوله سی که
انك اوزرینه اوطورمغه رخصت شرعی یوغیدی انلری اورتادن قالدردیلر
وخلفاء سابقك حبس ودرز نجیرایتدیکی ارسلان وقپلان کبی برنجی

جانورلری اولدر دیلر واندن مقدم کلن خلفانك رسملری بو ایدیکه
مطبخلرینه هرکون اون بیك درهم صرف اولنور ایدی مهتدی مسند
خلافته کجدکده مطبخك یومیه سنی یوزدرهمه ایندردی ومهتدی
قتل اولندقدنصکره حجره لرینك برنده برمقفل صندوق بولدیلر جواهر
نفیسه در صاندیلر چون اول صندوقی اچدیلر ایچنده برزنجیر وبرجامهٔ
پشمین بولدیلر مهتدینك خدمتنه مخصوص اولانلرك بریسندن سؤال
ایتدیلرکه بونه حالدر اول خادم ایتدیکه کیجه اولدقده مهتدی برساعت
خوابه وردقدنصکره او یاتوب بوجامهٔ پشمینی کیوب وبوزنجیری بوغازینه
طاقوب صباح اولنجه عبادت ایدردی نقلدرکه مهتدی قتل اولنمزدن
اوج کون مقدم صومندن افطار ایتدیکی وقتده ایتدیکه بارخدایا شویله
ایشتدمکه امام عادلك ومظلومك وصائمك دعاری سنك قاتکده مقبولدر
ایمدی بکا مخالفت مقامنده اولان جماعتك شرینی بندن کیروطوت وچون
ارادت ازلی اکا متعلق ایدیکه مهتدی مقتول اولوب زمام حکومت وخلافت
معتمدك کف کفایتنه وقبضهٔ درایتنه کیره اول دعانك فائده سی آخرته قالدی

﴿ معتمد علی الله احمد بن جعفر بن المتوكلك خلافتی بیان اولنور ﴾

معتمد چون خلیفه اولدی ملك وملتك رونقی کلدی باباسنك وزیری اولان
عبیدالله بن خاقانی وزیر ایتدی وقرنداشی موفقی ومفلح ترکی انواع عوارف
واصطناعاته مخصوص قیلوب صاحب الزنجك دفعنه کوندردی وانلر
صاحب الزنجله محاربه ایدوب مفلح مقتول اولدی وموفق جنك کاهدن
یوزدوندیروب واسطه کلدی واندنصکره نهر بولادیدکاری موضعه
متوجه اولوب اول اراده لشکری امراضه مبتلا اولدی بعضیسی
فوت اولوب بعضیسی صحت بولدقدنصکره اسباب حرب تدارکنه
اشتغال ایدوب سفینه لر ترتیب ایدوب زنکیلرایله جنك ایتدی ینه منهزم
اولوب رقه ده لشکرکاه قوردی وینه تجهیز لشکر وترتیب آلات حربه
مشغول ایکن ناکاه لشکرکاهنه برآتش دوشدی وبرشدید یل پیدا اولوب
تمام لشکرکاهی یاندی ولشکری متفرق اولمغله واسطه کتدی واول
ارادن عنان عزیمتی سامره جانبنه منعطف قیلدی وبواحوال اثناسنده
یعقوب بن لیث عراق عجمه مستولی اولوب بغداده متوجه اولدی
ودیرعاقول دیدکاری موضعه نزول ایتدی بوقضیه صغاریه حکومتنده

مسطور اولسه کرکدر انشاءالله تعالی واول زمانده موفق سامره یه ایرشدی و یعقوب بن لیثك فتنه سی ظهور ایدوب صاحب الزنجك کاری قوت بولدی پس زنکیلر کندیلره یقین اولان ولایتلرده یغما وتاراجه واسر وقتله مشغول اولوب انواع خرابلقلر ایتدیلر و چون موفق یعقوبك مهمندن فارغ اولوب صاحب الزنجك محاربه سنه مشغول اولوب یاپی اون درت ییل ارالرنده مقاتله ومحاربه ممتد اولدی اکر صاحب الزنج وموفقك عدد مقتوللری سلك تحریره کلسه ارباب خبرت قلم مشکین رقمی کذافه حمل ایدرلر عاقبة الامر صاحب الزنجك معتمدلری اندن روکردان وثقاتی اکا خیانت ایدوب لشکری پریشان اولدی پس تنها قالدقده باشنی تندن جدا ایدوب موفق قاتنه ایلتدیلر اندنصکره صاحب الزنجك باشنی بغداده کوندروب شهرك اطرافنده کزدردیلر وایکیوز یتمش یدی سنه سنده موفق بغدادده فوت اولوب انی رصافه ده دفن ایتدیلر و معتمد کندیدنصکره برادر زاده سی معتضدی ولی عهد ایتدی و بوساالده مدینهٔ بغدادده منادی ندا ایتدیکه هیچ کیمسه مسجد و جامعده وغیریده وعظ سویلمیه ومنجمین وفال زنلردن برکیمسه بازارلرده اوتوروب فال آچمیه وصحافلره یمین وبردیلر وانلردن وثیقه الدیلر که علم کلام وجدل وفلسفه یه متعلق کتابلری المیه لر وصاتمیه لر

❊ معتمدك وفاتی و بعض صفاتی بیان اولنور ❊

برکون معتمد شط کنارنده اوتورمشیدی برضیافت ترتیب ایلدی واول ضیافتده طعام وشرابی چوق ییوب اکا خناق مرضی اصابت ایلیوب اول مرضدن کچندی وابن جوزی ایتدی معتمد فجأة وفات ایتدی زمان خلافتی یکرمی اوج ییل ومدت حیاتی برقولده قرق سکز ییل ایدی ومعتمد خلیفه عیاش وخوب معاش ایدی اوقاتنی لعب وطربله کچورردی وهمان کندونك نامی خلیفه ایدی کلیات وجزئیات امور مملکت موفقك رأی وروینه مفوض ایدی وانك اکثر مجالستی ارباب موسیقی ایله ایدی وترتیب ندما ومجلس آرالغه وترتیب اصناف خمره اهتمام کوسترردی ومطبخنده انواع لذیذ نعمتلر پشردوب اول کیفیتله کوندوزینی کیجه یه ایرشدرر ایدی تا ایام دولتی پایانه ایرشدی

معتضد بالله ابو العباس احمد بن موفقك خلافتی ذکر و بیان اولنور

چون معتضد امر خلافته والی اولدی فتنه‌لر ساکن اولوب ولایتلر معمور و نرخلر ارزان اولدی وقریب و بعید خلق عالم اکا مطیع و منقاد اولدیلر وشرق و غربدن دار الخلافته نیسازوار مغانلر کتوردیلر ایدرلر که معتضد خلیفه اولمازدن مقدم بر کیجه واقعه سنده کوردیکه برشخص النی دجله یه اوزادوب دجله صوینك مجموعنی آو یجی ایچنه آلوردی والنی کیرو چکدکده صو اولکی حالنه واردی اول شخص معتضددن سؤال ایتدیکه بنی بیلور میسن معتضد اکا ایتدی بیلمزین اول ایتدی بن علی بن ابی طالبم چون خلافت سکا ایریشه بکا و اولادیمه ایلك ایله و بعض نسخه‌ده مسطوردر که طبرستان حاکملرندن بریسی که اکا محمد بن زید العلوی دیرلردی هر سنه علویلره تقسیم اولنمغیچون بغدادده برتاجره اوتوز بیك دینار کونده رر ایدی برنوبت شحنهٔ بغداد اشتدیکه فلان بازرکانه طبرستاندن ساداته قسمت اولنمق ایچون شوقدر بیك التون کلدی شحنه اول مالی غصب ایدوب معتضده عرض ایتدی معتضد استردادینه فرمان ایدوب ایتدی بر کیجه رؤیاده کوردمکه بر یره کتمشم ناکاه بر کوپرویه ایرشدم کوردمکه برشخص کوپرو باشنده نماز قیلر خاطریمه کلدیکه غالبا بو شخص کوپرودن کچمکه مانع اولور چون نمازدن فارغ اولدی ایلروار وب اکا سلام ویردم سلامم الوب بکا بر بیل ویردی و بو بل ایله زمینی بیله دیدی بن دخی اول بیلی الوب زمینه برقاج بیل اوردم بکا ایتدی بن کیم بیلور میسن بن ایتدم بیلمزین اول ایتدی بن علی بن ابی طالبم وزمینه اورد یغك بیل عدد نجه اولاد کدن اولقدر کیمسه‌لر خلیفه اولورلر کرکدر که بنم اولادیمی رنجیده ایتمیوب اولادیکه دخی وصیت ایده سنکه اولادیمه ایذا و اضرار ایتمیه‌لر اندنصکره بکا یول و یردی تا اول کوپرودن کچدم روایتده کتورمشلردر که معتضد ایام خلافتنده برقاج نوبت مخالفلر اوزره لشکر چکدی جمله سنده مظفر و منصور اولدی و هجرتدن ایکیوز سکسان درت سنه سنده معتضد دیلدیکه خطبایه امر ایدوب آخر خطبه‌ده معاویه بن ابی سفیانه لعنت ایده‌لر وزیری مانع اولوب انی تخویف ایتدیکه عوام ناس بو معنادن مضطرب اولورلر معتضد انك سوزینه التفات ایتمیوب مأمونك معاویه‌نك معایب ومثالبنده یازدیغی صحیفه‌یی احضار ایتدی دیلدیکه اول صحیفه‌یی خلقه

اوقیو و برهوزیری ابو یوسف بن یعقوب القاضی یه ایتدی خلیفه یی بوسودادن کچورقورقارمکه برفتنه حادث اوله ابو یوسف قاضی خلیفه یه عرض ایتدیکه اکرعوام ناس بوصحیفه نك مضموننه واقف اوله وامیرالمؤمنینك معاویه حقنده اولان اندیشه سنی بیله لر حرکته کلورلر معتضد ایتدی حرکته کلنلری بن قلیجله تسکین ایده رم ابو یوسف ایتدی آل ابی طالبه نه ایتمك دیلرسنکه اول صحیفه ده انلرك مناقب ومأثرلری دخی مسطوردر ودائما خروج ایدوب خلقی کندو بیعتلرینه دعوت ایدرلر وچون خلایق انلرك مدایح واوصافنی ایشیده لر البته اول جماعته اطاعته طالب وراغب اولورلر علویلر دخی دلیر اولوب خروجه باشلرلر بوتقدیرجه ملك وسلطنته خللر پیدا اولور معتضد چون بوسوزلری ایشتدی اول عزیمتی نیتدن چیقاروب کتورمدی

﴿ قرامطه نك مدار مذهبلری ومعتضده ﴾
﴿ کوندردکلری خبرلر ذکرو بیان اولنور ﴾

طائفهٔ قرامطه مجموع محرماتی حلال بیلورلر ایدی وانلرك دعوالری اول ایدیکه ملائکه مقتدالر در ودیولر وشیاطین انلرك خلافنه در نماز امام معصومك بیوردیغی طوتمقدن عبارتدر وزکوة خمس غنایمی وعشری امامه ویروب صومده اصرار ایتمکدر زنادن مراد رازنهانی افشا ایتمامکدر دیرلر دی وعلی هذا القیاس سائر ظواهر شرعی تأویل ایدرلردی وچون انلرك رئیسلرندن بریسی مبدأ ظهورلرنده برخطه قرمط یازدی پس قرامطه لفظنی انلره اطلاق ایدوب قرامطه دیدیلر وانلرك کیفیت ظهوری توار یخده مشروح ومسطوردرو بالجمله اول طبقه نك رئیسلرندن ابوسعید جبائی برطائفه یی جمع ایدوب اهل اسلامك غارت وتاراجنه ال اوزاتدیلر وبحریندن چیقوب قطیف اوزرینه لشکر چکدیلر والیٔ بصره اول جماعت طاغیه نك تغلبلرینی معتضده عرض ایلدی معتضد دخی عباس بن عمری انلرك دفعنه تعیین بیوردی چون ایکی فریق بربرینه ملاقی اولوب محاربه ومقاتله دنصکره عباس اون یدی نفر کیسه لر ایله بنجهٔ تقدیرده اسیرودستکیر اولدیلر ابوسعید اول اسیرلرك عباسدن غیریسنی قتل ایدوب برقاچ ایامدنصکره عباسی آزاد ایلدی عبدالواحد هاشمی ایدر عباس بن عمردن ایشتدم ایتدیکه چون ابوسعید جبائی

بنی اسیر ایتدی کندو حیاتمدن امیدی قطع ایدوب اقبح وجوهله کوندوزی
کیجه‌یه ایرشدردم اول ناامیدلك اثناسنده ابوسعیددن آدم کلوب بنم
بندیمی چیقاردی و بکا پاکیزه جامه‌لر کیدردی و بنی ابوسعید قاتنه ایلتدی
پس ابوسعید بکا ایتدی هرچند که سنك قتلکده اندیشه ایتدم اما سنك
قتلکه مرتب برفائده بولمدم و معتضده برقاچ خبرلر کوندرمك مراد ایدر
اول خبرلری معتضده ایرشدرمکده سندن یکرك کیمسه بولمازم شمدیکی حالده
بنم خبرلریمی تبدیل و تغییر ایتمکسزین معتضده ایرشدرر ایسك سنی
صالیویره‌یم عباس ایتدی خدا حقیچون امیر هرنه بیورر ایسه همان
اول عبارتله معتضده عرض ایده‌رم ابوسعید ایتدی معتضده ایت که نیچون
کندو هیبت و حرمتك نقضنه سعی ایدرسن و خلافتك یوزی صوینی
یرله دوکرسن و کندی دشمنلریکی طمعه دوشوررسن بن برکشیم که
بیابانده طورورم نه کسب و کارم و نه شتربارم و نه شهر و بازارم وار و جان
قورقوسندن ناخوش معیشته راضی اولمشمدر و سرنیزهٔ مذلتدن کندیمی
کیرو طوتمامشمدر سندن برقصبه و برکوی و برشهر المادم و سنك سلطنتکه
برنقصان ایرشدرمدم خدا حقیچون اکر مجموع لشکریکی بنم اوزریمه
کوندررسك بکا ظفر بولمیازسن زیرا بن اتباعمله شدت و محنته الشمشم
سنك سپاهك کوللره و ریحانلره سنك امرکله مفارقت ایدرلر و صرب
طاغلر و مشقتلو یوللر قطع ایتمکله یوریلورلر و جانلرندن بیزار اولوب بکا
مضرت ایرشدرمکه قادر اولمیازلر و بنم قارشومه کلدکلرنده هزیمتی
غنیمت عد ایدرلر و انلرك اکثری قاچرلر و ینه بنم المدن جان قورتاریمزلر
اکر اوزریمه کوندره‌جکك لشکر از ایسه حال دیدیکم کبیدر و اکر چوغ ایسه
ابتدا انلرك اوکندن فرار ایده‌رم انلر بنی یکرمی فرسنك قوغماغه قادر
اولمیزلر بن بیابانلرده هرکون برمنزلده و هرکیجه برمرحله‌ده قرار ایده‌رم
و فرصت بولدقجه سنك لشکریکی شبیخون ایدوب انتقام الورم و فرضا
تحفظ و احتیاطلری جهتندن انلره ظفر بولمیز ایسم انلر دخی بنم ایزیمی
طوزیمی کوره‌مزلر غایت غرض اولادر که بو دوکلی ارتکاب ایتدیکك
دردسردن نقصانڭ و ناموسکدن غیری برنسنه حاصل اولمسه کرکدر اکر
بنم اوزریمه لشکر کوندرمکدن برفائده بولدك ایسه نقدر کوندره بیلورسك
کوندره‌سن و اکر صواب بکا عدم تعرضده اولدیغنی بیلورسك بندن ال چکه‌سن

عباس ایدر چون ابو سعید سوزینی تمام ایتدی کندی اصحابندن یانمه
اون نفر کشی قوشوب بنی کوفه یه کتوردیلر بن کوفه دن بغداده کیدوب
معتضد قاتنه وارم معتضد چون بنی کوردی بنم صاغلیغمدن متعجب اولوب
ایتدی نه خبر بن ایتدم خبرلری خلوتده عرض ایتملو یم پس خلوت ایلدی
بندخی ابو سعیدك سوزلرینی تقریر ایتدم معتضد اولقدر خشمناك اولدیکه
بن ظن ایتدمکه معتضد بالذات انك اوزرینه سفر ایدر اندنصکره معتضد
ابو سعیدك نامنی اسانه کتورمدی وقرامطه مذاکره سنی ایتمدی مکر
اول زمانده که ایشتدیکه انلردن برطائفه کوفه سوادینه کلوب خلقی
اغوا ایده یورلر پس اول جماعتك جنکنه برسرهنك کوندردی اول
سرهنك واروب مقاتله دنصکره انلرك معتبرلرندن برینی طوتوب معتضد
قاتنه کتوردی چون معتضد اندن قرامطه نك اصول مذاهبندن سؤال
ایلدی اول شخص ایتدی سکا بو سؤالدن نه فائده وارسن اول نسنه دن
سؤال ایتکه سکا متعلق اوله معتضد ایتدی بکا متعلق اولان نسنه ندر
اول شخص ایتدی محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم عالم بقایه خرام
ایتدکده عباس نیچون اول کون دعوای خلافت ایتمدی وخلق ابو بکره
متابعت ایدوب اندنصکره عمر خلیفه اولوب آخر عمرنده امر خلافتی
التی نفر کشیلره شورایه حواله ایلدی واول وقتده عمر عباسك ادینی
اکمدی شمدیکی حالده بزم اعتقادمز اولدرکه چون عمر عباسك واولادینك
آدلرینی اکمدی امر خلافتده انلرك هیچ حقی یوقدر معتضد بیوردی
تا اول قرمطی نك دیشلرینی قیروب انی برقولندن آصدیلر ایرتسی کون
انك اللرینی قیروب وآیاقلرینی کسوب بوینینی اوردیلر ومورخلر اول
قرمطی شخصك قتلی وقتنده اندن برکرامت نقل ایتدیلرکه عقل
انی هیچ تصدیق ایتمز

معتضد باللهك وفاتی وانك بعض سماتی ذکر اولنور

هجرتدن ایکیوز سکسان طقوزسنه سنك ربیع الاخرنده معتضد فوت اولدی
ومدت خلافتی مسعودی قولنجه طقوز ییل وطقوز ای طقوز کون ومدت
حیاتی قرق طقوز ییل ایدی معتضد برشجاعت وشهامت صاحبی کشی ایدی
اما بخل مفرطی وامساکی بی نهایتی وار ایدی مقربلری ومخصوصلری
دائما اندن خوف وهراس اوزره ایدیلر زیرا قلت رحم ایله موصوف

ایدی وقان دوکمکه حریص ایدی اکر سردارلرندن وخاصه غلاملرندن بریسندن برجزئی کناه صادر اولسه آدم بوبجه برچوقور قازدیروب اول مجرمی باشی اشاغه اول چوقوره قویوب انی طبرغه کومدرر ایدی تا اول بیچاره جان ویردی و بعض مجرملری کونا کون عذابلر ایله اولدرر ایدیکه انك مجرد استماعی موجب وحشت اولوردی وانك نسوانه تمام میلی وارایدی و بنا برین حریص ایدی ایدرلر که قصر معروفه درت یوز بیك دینار صرف ایلدی غالبا دفتر اولده ذکری مرور ایتمشیدیکه لفظ دینار ایله مراد ذهب احمر ودرهمله مقصود نقرهٔ ابیضدر (نقلدر که معتضد برجیله عورتی تحت نکاحه کتوردی واکا ویردیکی طرایف هند وچیندن ماعدا بیك کره بیك دینار ویردی بزم زمان حیاتمزده علمادن برکیسه وارایدیکه بی نهایت دینی وارایدی اول عالم اعیاندن برکیسه نك قزینی بیك یوك قرمزی ابریشم کابین اولق اوزره که تخمینا قیمتی یوزکره یوز بیك درهم ایدی کندی اوغلنه الیویردی ومعتضد ایله اول عالمك میاننده فرق همان بوقدر ایدی زیاده دکل ایدیکه معتضد اول عروسك کابینی بالتمام والکمال تسلیم ایلدی و بو عالمك برتل ابریشمی یوغیدی واول عروسه برتل ابریشم ویرمدی وارباب بصیرته مخفی ومستور دکلدر که عمارته دراهم صرف ایتمك وازالهٔ بکارت ایچون دنانیر صرف ایتمك بخل وامساك بی نهایته منافی بوقدر مروج الذهبده مذکوردر که قصر خلافتده معتضده صور مختلفه ایله برشخص ظاهر اولوردی شویله که کاهی آق صقاللی بررهبان صورتنده وکاهی خوب صورت برجوان شکلنده کورنوردی وکاهی بربازرکان قیافتنده وکاهی النده یالن قلج وکاهی کند قلیجیله کوستردی و بعض اوقاتده ابواب قصر مسدود ایکن معتضد انی قصرك بامنده وخانه نك ایچنده وصحن سرایده کوردی و بوقصهٔ عجیبه خاص وعام اراسنده مشهور اولوب بعضیلر ایتدیلر اول کورینن شخص شیطاندر که معتضده ایذا قصد ایدر وبعضیلر ایتدیلر جنیٔ مؤمندر که کندو یی بوصورتله کوستررتا معتضد افعال ذمیمه سندن تائب اوله و بعضیلر اکا ذاهب اولدیلر که خدامدن بریسی برجاریه یه مائل اولوب نیرنجات وطلسماتله کندو یی بوصورتلر ایله کوستروب بوصورتلری معشوقه سنه وصوله وسیله

ایتمش اوله و معتضد بو قصه دن مضطرب اولوب اهل عزایمه مراجعت ایلدی

مکتفی بالله علی بن احمد المعتضدك خلافتی بیان اولنور

معتضد وفات ایتدیکی زمان مکتفی رقه ده ایدی قاسم بن عبد الله الوزیر برمکتوب یازوب اکا کوندردی واول مکتوبده تعزیت وفات پدر وتهنیت خلافت مراسمنی برینه کتوردی مکتفی چون پدرینك وفاتی خبرینی ایشندی رقه دن بغداده کلوب خلقه تکرار بیعت ویردی وامر ایتدی معتضدك خلقی تعذیب ایچون پیدا ایتدیکی مطامیری خراب ایتدیلر وبر روایتده اول مطامیرك یرینه مسجد وجامع بنا ایتدیلر ومکتفینك ایام خلافتنده قرامطه دیار عربه مستولی اولمشیدی واول زمانده انلرك سردارلری یحیی ابن زکریا ایدی مزبور یحیی ایله خلیفه لشکری ارالرنده محاربه لر واقع اولوب اول محاربه لرك برنده یحیی مقتول اولدی یحیی مقتول اولدقده حسین بن زرش نام برشخصی دعوت ایدوب کندیلره سردار ایتدیلر مزبور حسین بن اولاد جعفر صادقدنم دیو دعوی ایدردی ویوزنده بر بیوکبکی وارایدی اول بك بنم علامت سلطنتمدر دیرایدی وانك عیسی نامنده برابن عمی وارایدی انك ادینی مدبر قویوب مدبر قرأنده واردر واول لفظ عیسی دن عبارتدر دیرایدی وغلاملرندن برینه مطوق نام قویوب مسلمانلر اسیرلرینك قتلنی اکا تفویض ایتمشیدی واکثر ولایت شامی تسخیر ایدوب منابرده امیر المؤمنین دیو خطبه یی انك نامنه اوقورلردی وتواریخده صاحب الشامه دیدکلری اولدر ومزبور حسین امراسندن صاحب الخال نام برشخصی بعلبکه کوندردی صاحب الخال بعلبکی فتح ایدوب اهالیسنی قتل عام ایتدی اندنصکره شام اطرافنده برقلعه یی دخی مستولی اولدی اهل قلعه امان دیلیوب مصالحه ایله قلعه قپوسنی آچدقلرنده اول قلعه خلقنی بالجمله قتل ایدوب انلردن برکیمسه قومادی شویله که عورتلرینی وسودامی معصوملرینی بیله قتل ایتدی اندنصکره طبرستانه واول طرفلرده اولان بلاد وقرا اوزره مستولی اولوب انلری دخی تسخیر ایدوب ارلرینی قتل وعورت واوغلانلرینی اسیر ایتدی وطرق مسالك شام مسدود اولوب نفرعام اولدی وبو اخبار موحش مکتفی یه ایرشدکده قرامطه نك دفعنه بذل همت قیلدی واشکرلر کوندروب دفعاتله محاربه لر اولندی واول جنکلرده مکتفی نك خواص وخدامندن چوق

کیسه‌لر تلف اولدیلر آخرالامر مکتفی بالذات یوز بیك لشکر ایله شام طرفنه توجه ایتدی رقه‌یه کلدکده اول اراده توقف ایدوب محمد بن سلیمانی برسنکین لشکر ایله اوکنجه کوندردی محمد واروب سپاه صاحب الشامه ایله جنك ایدوب غالب اولدی قرامطه لشکری فرار ایتدیلر واول معرکده صاحب الشامه و مدبر ومطوق وقرامطه دن التیوز نفر کیسه‌لر اسیر ودستکیر اولدیلر وچون بو فتح میسر اولدی مکتفی بغداده دونوب کیتدی وقرامطه اسیرلرینی بالجمله بغداده ایلتدیلر وجمله سنك اللرینی واياقلرینی کسوب بیونلرینی اوردیلر وقرامطه نك تفصیل بقیهٔ احواللری وحجرالاسودی کتوروب کتدکلری تواریخ مشهوره‌ده مسطور در میلی اولان انلره مراجعت ایلیه مکتفی سنه خمس وثلاثمائه‌ده وفات ایتدی انك زمان خلافتی مسعودی قولنجه اون التی یل والتی آی واون التی کوندر ومدت عمری اوتوز اوج یل والتی آی ایدی

﴿ مقتدر بالله ابو الفضل احمد بن معتضدك خلافتی ذکروبیان اولنور ﴾

چون مکتفی وفات ایتدی اوچیوز بش سنه‌سی ذی القعده‌سنك غره‌سنده وزای عالیمقداردن عباس بن حسنك سعی واهتمامیله خلافت مقتدرده قرار ایتدی وانك مبدأ سلطنتنده حسن بن حمدان عباس بن حسنی قتل ایدوب بعض امرانك اتفاقیله عبدالله بن معتزی خلیفه اتخاذ ایتدیلر پس ایکی خلیفه‌نك اتباعی ارالرنده مقابله ومقاتله واقع اولدی آخرالامر مونس خادم غالب اولوب عبدالله بن معتزی منهزم قیلدیکه اکا مرتضی بالله دیو لقب قومشلردی مرتضی بالله فرار ایدوب برخانه‌ده مختفی اولدی وبغداد شهرنده قتل ونهبدن چوق فتنه‌لر پیدا اولدی مقتدرك خواصی معتزامراسنك چوغنی بولوب قتل ایتدیلر وهمان اول کونلرده مرتضی باللهی دخی طوتوب دارالخلافته ایلتدیلر وانك موتی مقتدرك سراینده واقع اولدی انك میتنی بربساطه صاروب اهل وعیالنه کوندردیلر وچون مقتدر سریر خلافتده متمکن اولدی ملك ومالك زمانی وزیری ابن الفراتك کف کفایتنه تسلیم ایدوب کندی لهو وطربه وعورتلر ایله معاشرته مشغول اولدی ابن الفرات برکریم النفس برسخی کشی ایدی ایدرلر که سلیمان بن حسنك باباسنك ابن الفراتك باباسیله سابقهٔ معارفه‌سی اولمغله مزبور سلیمان دخی ابن فراته تقرب ایتشیدی واول

زمانده سلیمانك محمد بن داوده مقتدرك خلعی ومرتضی نك بیعتی بابنده یازوب كوندردیكی مكتوبلر ابن الفراتك النه كیرمشیدی اول مكتوبلری مقتدردن پنهان ایدوب مقتدرك مجلسنده هربار سلیمانی مدح وستایش ایدردی تاانك حسن اهتمامی سببیله سلیمان عالی منصبلره نائل اولدی سلیمان بن الفراتك بوقدر احسان وانعامنی كورمشكن ابن الفراتك ضیاع وعقارینی واقرباء ومتعلقاتنك اموالنی علی التفصیل بر كاغده یازوب دیلدیكه خلیفه یه عرض ایده تامقتدر ابن الفراتی وزارتدن عزل ایدوب منصبنی احمد بن عبد الحمیده ویره سلیمان بوكاغدی قوینده قویوب ابن الفراتك مجلسنه واردی و نماز قیلرایكن اول كاغد انك قوینندن دوشوب كاتبدن برینك النه كیردی اول كاغدی آلوب مطالعه ایدوب فی الحال ابن فراته ویردی ابن فرات انی مصادره ایدوب جمیع مالنی الدقدنصكره واسط شهرینه سوردی واول واقعه ده سلیمانه چوق زحمتلر ایرشدی اندنصكره ابن الفرات سلیمانه ترحم ایدوب اكا بر مكتوب یازدی مضمونی بوكه بن سنك احوالكده تأمل ایتدم ولی نعمتكی سعایت ایتمك سكا مبارك كلدی شمدیكیحالده سنك جرمكدن كچدم زیرا یاران قدیمك حقوقنه رعایت ایتمك ارباب مروت قاتنده اوازمه‌دندر كركدركه بوطرفه توجه ایده‌سن تاواقع اولان تقصیراتك تداركنه مشغول اولهلم چون سلیمان ابن الفراتك خدمتنه كلدی اكا بیك درهم باغشلیوب منصب سابقنی ینه اكا انعام بیوردی ومقتدرك زمان خلافتنده عبد الله بن محمد بن اسماعیل بن جعفر الصادق الملقب بالمهدی مغرب زميننده خروج ایدوب قدیم خاندانلری زیر وزبر ایتدی وانك اوغللرندن معزلدین الله مصره مستولی اولوب نیجه مدتلر اول ولایت دولت دودمان علویهٔ اسمعیلیه ده باقی قالدی

﴿ حسین بن منصور حلاجك قتلی بیان اولنور ﴾

اول زمانده كه مقتدر ابن الفراتی عزل ایدوب منصب وزارتی حامد بن عباسه ویردی حسین بن منصور قتل اولندی بواجمالك تفصیلی اولدركه حسین مشایخدن سهل بن عبد الله التستری وابو القاسم جنید بغدادی وابو الحسن نوری ایله صحبت ایتمشیدی واظهار اسرار وجود ایدوب بیوك دعوالر ایتمشیدی حامد بن عباسك وزارتی هنكامنده

اكا دیدیلرکه برکشی پیدا اولمشدرکه دعوای کرامت ایدوب یاز کونلرنده قیش میوه لرینی وقیش کونلرنده یاز میوه لرینی اظهار ایدر وایدرکه مرده لری احیا ایدرم وجنلر بنم مسخرمدر ودار الخلافه دن چوق کیمسه لری فریفته ایتمشدر وکتابدن بعضیلری دخی وزیر قاتنده سعایت ایدوب ایتدیلرکه بنی هاشمدن بریسی ایتدی حلاج خدادر وبن انك پیغمبریم پس حامدانك مریدلرندن برجماعتی تهدید وتخویفله بز حلاجك داعیلری یوز دیو اعتراف ایتدردی ودخی دیدیلرکه بزه یقین حاصل اولمشدر که حسین خدادر ومرده لری احیا ایدر چون حسین بن منصوردن بو حاللری سؤال ایتدیلر انکار ایدوب ایتدی اعوذ بالله حاشا که بن الوهیت دعواسن ایدم بن برکشم متصل نماز قیلرم واورج طوتارم واعمال خیردن غیریسنی بیلمزبن حامدانك قتلی خصوصنده علما وفقهادن رخصت دیلدی انلر ایتدیلر انك قتله موجب برجریمه سی ثابت اولمدقجه بز انك قتلنه فتوی ویرمزز ومقتدر بوخبرلری ایشتدکده ارباب معارفدن اولان علی بن عیسایه امر ایتدی تا انکله مناظره ایده علی بن عیسی منصوری محبوس اولدیغی نصر حاجبك خانه سندن حضورینه کتوردی واکا غلیظ خطابلر ایتدی حلاج ایتدی بو نوعدن سوزی اوزاتمه والاسنی یره بوتدورم عیسی بو سوزدن قورقوب استغفار ایلدی وحسین حلاجی حامده تسلیم ایتدیلر وبو احوال اثناسنده برعورتی که حلاجك صاحب سری ایدی وخوش لهجه وخوش کفتار کیمسه ایدی حامد بن عبد اللهك مجلسنه کتوردیلر حامد اول عورتدن حلاجك حالنی استفسار ایلدی واول ضعیفه ایتدی حسین بن منصور بنم حقمده اصناف الطاف ارزانی قیلمشدر ووعده ویرمشدر که بنی اعزواشد اولادی اولان سلیمانی عقد نکاح ایده ودیمشدر که احتمالدر که ارلك وعورتلك مقتضاسیله سلیماندن سکا برمکروه ایر یشور ایسه برکون صومه نیت ایله وافطار وقتی کلدکده بردیه نك اوستینه چیق وخاکستر وملحله افطار ایت وسلیماندن مزاجکه موافق اولمیان نسنه یی کوکلدن کیجورکه بن عالم وبصیرم یعنی سنك اول قیغوکی دفع ایدرم وینه اول ضعیفه ایتدی برکون حلاجك قزی بکا دیدیکه پدریمه سجده قیل بن ایتدم سجود حضرت معبوده مخصوصدر حلاج بو سوزی ایشتدکده ایتدی اویله در اما یرده برخدا واردر وکوکده

برخدا واردر وبنه اول ضعیفه ایتدی حلاج برکون بنی طلب ایتدی
حضورینه واردم وطوردیغی خانه‌ده حصیردن غیری برنسنه یوغیدی
بکا ایتدی شو حصیرك آلتندن نه قدر آلتون دیلرایسه‌ك ال وخانه‌نك
بر کوشه‌سنه اشارت ایتدی بندخی اول موضعه واردم واول اشارت
ایتدیکی حصیری قالدردم واول حصیرك آلتنده اولقدر چوق آلتون
کوردمکه هر کزانك مثلنی کورمش دکلدم اول عورت بونك امثالی
سوزلر سویلیوب هیچ بر کیمسه انك قول مجردی ایله حلاجك قتلنه
حکم ایتمدی وانك سبب قتلی اول ایدیکه حلاجك خطیله برقاچ سطر یازی
بولدیلر مضمونی بو ایدیکه هر کیمك که کوکلنده حج آرزوسی اولوب
زاد وراحله‌یه قادر اولمیه همان بر درت کوشه‌لی خانه‌نك ایچنده
مناسك حجی ادا ایلیه واول خانه‌یه هیچ کیمسه قومیوب ایام حج ایرشدکده
اول خانه‌یی طواف ایده ومناسك زیارت بیت‌اللهی وجه معهود اوزره
برینه کتوره اندنصکره برقاچ یتیملری اول خانه‌یه کتوروب وقادر
اولدیغی طعامك بکزینی انلرك اوکنه قویه وبالذات کندیسی
اول یتیملره خدمت ایده وانلرك اللرینی اویه واول یتیملرك هر برینه
بر کوملك کیدیروب یدی درهم باغشلیه بو عمل حجك قائم‌مقامی اولور
بو سطور حامدك النه کیردی بیوردی تا علما وقضاتی احضار ایتدیلر
وکلمات مذکوره‌یی انلره اوقیو ویردی ابو عمرو قاضی حلاجدن
سؤال ایتدیکه بو پریشان سوزلری نره‌دن یازدك حلاج جواب
ویردیکه ابو عمرو عثمان مکینك تألیف ایتدیکی کتاب اخلاصدن یازدم
قاضی ایتدی ای کشتنی یعنی ای واجب‌القتل اول کتابی بز کورمشز در
اول سنك دیدیکك سوزلرنده یوقدر چون قاضی ابو عمرو بو سوزی
سویلدی حامد وزیر قاضی‌یه خطاب ایتدیکه چون اکا کشتنی دیدك
انك اباحت دمنه فتوی ویر قاضی ابو عمرو اولقدر که اول خصوصده
تعلل ایتدی حامد وزیر اول سوزدن دونمدی وچون قاضی حامده
مخالفته قادر اولمادی حسین حلاجك اباحت دمنه فتوی ویردی
وسائر علما دخی قاضی‌یه متابعت ایتدیلر بعض نسخه‌ده مسطور
اولدیغی اوزره شیخ جنید قدس سره انك قتلنه فتوی ویروب حلاج
بحسب الشرع کشتنیدر دیدی دیدکاری خلاف واقعدر زیرا

خواجه محمد پارسا وسائر علماء اخيار طيب الله مراقدهم كندى مصنفاتلرنده ديمشلردركه جنيد بغدادى حسين حلاجك قتلندن اون طقوز ييل مقدم رحمت حقه واصل اولمشدر القصه چون فتوى تحرير اولندى صورت واقعه يى مقتدره عرض ايتديلر فرمان ايتديكه بر مقتضاى شريعت غرا حلاجى قتل ايده لر حامد شحنه يه ايتدى يارين حلاجى جسر باشنه ايلتوب بيك تازيانه اور اكر تازيانه زخمله اولمزسه باشنى بدندن جدا ايدوب جسر باشنه آص وجسدنى آتشه ياقوب كولونى دجله يه دوك وكركدر كه انك سوزينى ديكلميه سن وتازيانه ده تخفيف ايتميه سن شحنه ايرتسى كون فرمان موجبجه عمل ايتدى كوپرو باشنه چوق خلق كلديلر چون شحنه حلاجه يوز تازيانه اوردى حلاج اكا ايتدى بر نصيحت ديه يم اول نصيحتى خليفه يه ايرشدرر ايسك قسطنطنيه فتحيله برابردر شحنه انك سوزندن اعراض ايدوب حلاج خاموش اولدى تا بيك تازيانه تمام اولدى حلاج اول ارالقده بر كره آه ايتمدى جلاد حلاجك ايشنى بتروب انك خاكسترنى دجله يه دوكدى واتفاقى حسين بن منصورك قتلندنصكره دجله نك صويى زياده اولدى حلاجك مريدلرى ايتديلر دجله نك طغيانك سببى حلاجك خاكستريدر ارباب صدق وصفايه پوشيده دكلدر كه مشايخ كبار حلاجك رد وقبولى بابنده سوزلر سويلمشدر و بو طائفهٔ عاليقدار دن برجمع انك علو مرتبه سنه قائل اولوب بحسب الظاهر شرع شريفه موافق اوليان كلماتنى تأويل ايتمشلر وانك تفصيلى بو مقامه مناسب دكلدر

﴿ مقتدر خلع اولنوب قاهره بيعت اولنديغى ﴾
﴿ ومقتدرك ينه غالب اولديغى بيان اولنور ﴾

هجرتدن اوچيوز يكرمى يدى سنه سنده امرادن مونس خادم وابو الهيجا وغيريلرى تمرد وعصيان ايدوب مقتدره تكاليف شاقه تكليف ايتديلر مقتدر انلرك خاطرلرينى تطييبه سعى ايدوب حقوق يمنى وشمول نعمتنى انلرك خاطرلرينه كتوروب ايتدى بغى وطغيانك عاقبتى وخيم وخاتمتى ذميمدر ارباب طغيان بو نصيحتى استماع ايتميوب

دار الخلافه یه ورود ایلر و مشورتدنصکره مقتدرك قرنداشی محمده بیعت
ایتدیلر واکا قاهر بالله دیو لقب قودیلر وقاضی ابو عمروی مقتدر قاتنه
کوندردیلر تا خلافتدن کندو بی عزل ایده اندنصکره عاصیلر
ابو عمروك عقبنجه مقتدر قاتنه واروب ایچلرندن مونس خادم مقتدره
بیك درلو حکایتلر سویلیوب عاقبت مقتدر کندو بی خلافتدن عزل
ایتدی و بو حاله مقارن بازوك دیدکاری شخص که امرای معتبرلردن
بریسی ایدی مقتدرك سرایی خلقنه ایتدی سز دار الخلافه دن
چیقوب چادرلر یکزی فلان موضعه قوریکز بو سوز سرای خلقنه
کوچ کلوب ایکی کوندنصکره مسلح ومکمل اولوب قاهرك سرایی قپوسنه
واردیلر وغلو ایدوب علوفه ایستدیلر ومذکور بازوك ابتداء حالده
اول طائفه دن وحشت ظهوری استقباح ایدوب اتباعنه امر ایتدیکه
اول طائفه یی منع ایده لر وسرای قپوسندن سوروب چیقاره لر اول
طائفه ممنوع اولیوب قاهرك صحن سراینه چیقوب شور وشغب بنیادینی
اوردیلر قاهر بازوکه ایتدی اول طائفه یه خشونت کوسترمه بلکه
انلری استمالت ویروب خاطرلرینی مطیب قیل بازوك اول طائفه یه
قارشو چیقوب کوردیکه انلر مکمل سلاحله کلمشلردر بو حالدن
قورقوب قاچمق دیلدی اما فرصت ویرمیوب انی دپه لدیلر ومقتدرك
اتباعی ابن حمدانی دخی اولدردیلر واول طائفه ایله موافقت ایدوب
مونس خادمك سراینه واردیلر ومقتدری مونسك سرایندن اموزلرینه
بندیروب دار الخلافه ایلتدیلر وتجدید بیعت ایتدیلر ومقتدر قاهره
امان ویروب انی ظل حمایتنه الدی (وایدرلرکه مونس خادم مقتدرك
خلعنه راضی دکیلدی لکن ضرورت حسبیله مخالفلرینه موافقت
ایتمشیدی ومقتدر مسند خلافتده متمکن اولدقدنصکره قرنداشی قاهری
حبس ایدوب محتاج اولدیغی نسنه لری مهیا قیلدی

﴿ مقتدرك مقتول اولدیغی وانك بعض اوصافی بیان اولنور ﴾

راویان دیمشلردرکه مقتدر مخالفلرینی مقهور قیلدقدنصکره مونس
خادمك شرائط اعزازینی یرینه کتوروب انك مرتبه سنی بلند قیلدی
ونیجه مدتلر انلرك ارالرنده طریقهٔ وفاق وداد مبسوط ایدی

تا هجرتدن اوچیوز یکرمی سنه سنده مونسه ایرشدردیلر که مقتدر
وزیری حسین بن قاسمله انك اوزرینه قرار ویردیلر که سنی اخذ ایدهلر
مونس بوخبرك استماعندن بدکمان اولوب متوحش اولدی و بو اثناده
مونس بوخبری تصدیق وتأکید ایدر برنسنه یه دخی واقف اولدی
پس کوندن کونه مونسك وحشتی زیاده اولوب مقتدرك اذنسز
موصل طرفنه روان اولدی وانك توابع وخواصندن برطائفه
بوسفرده اکا مخالفت کوستردیلر اول جهتدن مونس خواصندن برینی
مقتدر قاتنه کوندروب یوللرده تأنی اوزره کیدردی واکا منتظر
ایدیکه مقتدردن کندویه بر استمالت نامه کلوب کیرو مقتدر
قاتنه کیده چون کوندردیکی رسول کیرو کلوب مونسه
مقصودینك خلافی ظهور ایدوب بغدادده مونسك سرایی غارت اولندیغی
خبرلرینی مونسه ایرشدردکده مونس تعجیل ایله موصله دك کتدی
و بو احوال اثناسنده حسین وزیر موصل والیسی اولان ابن حمدانه
مکتوب کوندردیکه مونسله جنك ایدوب انی اخذ ایده واکر اخذی
میسر اولمازایسه باری اول دیارلرده آرام اتمیهکه قومیه پس حمدانك
اوغللری مونسك حربنه اتفاق ایتدیلر الا داود مخالفت ایدوب ایتدی
مونسله مقاتله اتمك مصلحت دکلدر زیرا که داود بن حمدانك ذمتنده
مونسك قاتی چوق حقوقی ثابت اولمشیدی عاقبت قرنداشلری داودی
الداوب بو بابده کندیلره یار ایتدیلر ومحاربه دن مقدم داود ایتدی ایام
طفولیتدن بودمه کلنجه مونسك بنم حقمده احسان واصطناعی متعاقب
ومتوالی اولمشدر اندن قورقارمکه جنك کوننده مقتله براوق اصابت ایدوب
کفران نعمت شأمتی بکا ایریشه وچون ایکی فریق بر برینه ملاقی اولوب
جنکه باشلدیلر شصت قضادن برخدنك جانستان اول مسلمانك مقتلنه
ایریشوب فالی راست کلدی حمدان اوغللرینك اوتوز بیك مقداری لشکری
وارایکن مونسك سکزیوز نفردن ارتق کیمسهسی یوغیکن حمدان اوغللری
منهزم اولدیلر وحمدان اوغللرندن داوددن غیری کیمسه مقتول اولمادی
مونس اون یدی آی مقداری موصلده متمکن اولوب اندنصکره برآراسته
لشکرایله بغداده متوجه اولدی ومقتدر وزرا وخواصنك ابرام والحاحلری
ایله مونسك محاربه سی قصدینه شهر بغداددن طشره چیقوب صفلر

چكديلر خليفه نك لشكرى خليفه دن يوز دوندروب اكا هجوم ايتديلر ومغاربه دن برجماعت اكا ظفر بولوب اولدرمك ايستديلر اولقدر كه بن خليفه يم ديو فرياد ايلدى مفيد اولميوب باشنى كسديلر ومونس قاتنه ايلتديلر مونس اغلادى وانى قتل ايدنلره توبيخ وسرزنش ايلدى مقتدرك مدت خلافتى يكرمى درت يل واون برآى واون بش كون ايدى ومدت عمرى اوتوز يدى يل وبش آى ايدى ومقتدر بركريم النفس كشى ايدى وچوق صدقه لر ويررايدى وصائم اولورايدى وخلقه رفق ومدارا ايله كچنور ايدى وانك ايام دولتنده وزرا وجوارى ونساء امور مملكتده مداخله ايدرلر ايدى تا اول حدده دك كه اناسنك جاريه لرندن بريسى ديوان مظالمده فقها وعلما ايله زانو بزانو اوطورر ايدى وخلفاء سابقه دن هيچ بركيمسه انك سننده تخت سلطنته جلوس ايتمدى آبا واجدادينك جمع ايتدكارى خزينه لرى بخش وعطا ايلدى وانك نقش خاتمى برروايتده (الحمد لله الذى ليس كمثله شىء) ايدى وبعض تواريخده كورلمشدر كه مقتدرك ايام خلافتى قضاياسنى بيك ورقه يازمشلر

﴿ قاهر بالله ابو منصور محمد بن معتضدك خلافتى ذكر اولنور ﴾

چون مقتدر مقتول اولدى مونس خادم انك فوتنه تأسف چكوب ديلديكه مقتدرك اوغلى ابو العباسه بيعت ايده وابو يعقوب اسحق كه عظماى دولتك بريسى ايدى ايتدى خداى عزوجل شمديكى حالده بزى برخليفه دن قورتارديكه انك اناسى ودايه سى وجاريه لرى امور ملكده دخل تمام طوتمشلر ايدى بيعتى ايدلم انك اوغلنه كه همان اولدخى اول نوع اوزره معاش ايتسه كركدر بن بيعت ايتمزين وخدا حقيچون بز رضا ويرمزز الا اول كيمسه نك خلافتنه رضا ويررز كه مرد عاقل كامل اوله وبالذات كندوسى تدبير اموره قادر اوله وبزم دخى انك مزاجنده تصرفمز اوله پس تقديم مشورتدنصكره مقتدرك قرنداشى قاهره بيعت ايتديلر ومونس اول امرى مكروه طوتاردى اما خلاف اجماعه قادر اولميادى ومونس قاهره يمين ويرديكه تاكندو حقنده ويليق حاجب وانك اوغلى على ابن يليق حقلرنده بداندیش اولميوب انلره مضرت ايرشدرميه واول بابده قاهردن عهدنامه الوب اول عهدنامه يى اعيان واشرافك اساميسيله مشرف قيلدى وچون خلافت قاهرده قرار طوتدى فارس مملكتندن

ابن مقله يى كتوردوب وزير ايتدى ومحسابت منصبى كه تركلر اكا ايشك
اغاسى ديرلر على بن يليقه ارزانى بيوردى وقاهرك سطوتى خوفندن
مقتدرك اولادى مختفى اولديلر قاهر ومقتدرك اناسى كه استسقا مرضنه
مبتلا ايدى مباشرلر النه ويروب مال مطالبه ايلدى وانى اياغندن باشى
اشاغى آصوب النده اولان مالى الديلر وسائر اسباب وضياعنى كه مكه
ومدينه فقراسنه وقف ايتمشيدى انلرى صات و بهاسنى وير ديو تكليف
ايتديلر مقتدرك اناسى اول وقف ايتديكى اشيايى بيعه عرض ايلدى كيمسه
طالب اولمغله اول ضياعى اشكريانه علوفه يرينه و يرديلر اندنصكره قاهر
مقتدرك اولادينى پيدا ايدوب انلره تحميلات وتكليفات ايلدى و بوحركتلر
اكا مبارك اولمادى بومقالك مصداقى اولدركه برقاج كوندنصكره قاهر ايله
امراسى بينلرنده برودت پيدا اولوب بر برلرينه اعتمادلرى قالمادى قاهر
فرصت كوزليوب امراء مذكوره دن مونسى ويليق واوغلى على يى اورتادن
قالدردى وابن مقله دخى امرا ايله اتفاقده بيله ايدى قاهرك قهرندن
قورقوب مختفى اولدى وايام اختفاده كاه اعمى لر شكلنه كيروب وكاه عورتلر
لباسيله كندويه ميل ومحبت ايدن امرانك خانه لرينه واررلكوروايدى وقاهر
غدر ومكر ايدوب ايمان مغلظه يه عدم مبالاتندن خلقك انك قبايح احوالنى
مذاكره ايدرلردى واول اثناده سليمان نام برمنجم حكم ايدوب بوسنه
قاهر منكوب ومقتول اولسه كركدر ديمشيدى القصه قاهر اسباب نكبت
و بليت ال ويروب سيما دخى امراء مذكوره ايله اتفاقه داخل اولدى
وقاهر طرفندن اراكه خشونت آميز ووحشت انكيز سوزلر نقل ايتديلر
پس تركان اتفاق ايدوب قاهرك كوزلرينه ميل چكديلر واندنصكره قاهر
نيجه ييللر حياتده اولدى مدت عمرى اللى ايكى ييل ايدى و بر بچق ييل
خلافت سوردى وقاهر ظالم وسفاك بى باك ايدى محمد بن على المصرى كه
قاهرك مقربلرندن ايدى ايدركه بركون قاهر برخلوتده النه برحربه
الوب ايتدى سندن هرنه سؤال ايدرسم طوغرو سويله والا سكا سياست
ايدرم بن جاندن مأيوس اولوب ايتدم بيلديكمى صدق وصواب اوزره
سويلرم اول ايتدى خلفاء عباسيه نك اخلاق واوصافنى ترتيب اوزره بلا
زياده ونقصان بكا بيان ايديوير بن ايتدم اول شرطله بيان ايدرم كه بكا
غضب وقهر كدن امان و يره سن اول ايتدى اكر طوغرو سويلر ايسك

امانده سن بن ایتدم ابوالعباس قان دوکمکه حریص برکشی ایدی اول
مرتبه ده حریص ایدیکه اکر برکونده بیك آدمك قتلنه امر ایتسه چوق
ایتدم دیمزدی وانك جانبندن ممالکه مستولی اولان امراسی دخی اول
مشربده ایدیلر بوجهتدن مذموم ایدی وجود وسخاسی وار ایدی
امراسی دخی جود وسخا ایله موصوف ایدیلر قاهر ایتدی منصورك حالی
نیجه ایدی بن ایتدم اولاد عباسله اولاد علی ارالرنده ابتدا وحشت
وفرقت پیدا ایدن اول ایدی اندن مقدم اولاد عباسله آل علی بن ابی طالب
ارالرنده قیل صغیر ایدی ومنصور منجملره اعتبار ایدوب نجومله عمل
ایدن خلفانك اولی ایدی اول جمله دن نوبخت نامنده اولان منجم مجوسی
ایمانه کلوب وایمانه کلمه سی انك سعییله ایدی دار الخلافه نك ملازمی
اولدی وانك زماننده لسان سریانی وفارسیدن وغیری اسانلردن کلیله
ودمنه کبی وکتاب مجسطی وغیریلری کبی نیجه کتابلر انك فرمانی ایله لغت
عربی یه نقل اولندی وانك ایام دولتنده محمد بن اسحق کتب سیر
ومغازی یی تصنیف ایلدی اندن مقدم اول رسم یوغیدی وکندی خدم
وموالیسنه مناصب جلیله ویرن خلفانك اولی منصور ایدی و بوجهتله
رؤسای عربك مراتب ومناصبنه نقصان ویردی قاهر ایتدی مهدینك
اخبارینی سویله بن ایتدم مهدینك بی نهایت کرمی وار ایدی سائر خلق
دخی (الناس علی دین ملوکهم) مقتضاسیله لطف وکرم بابنده اکا
اقتدا ایتمشلردی وهروقت که سوار اولوردی دراهم ودنانیر بدره لر بنی
انکله بیله کوتوررلردی وهرکس یولده کیدر ایکن اندن برنسنه طلب ایتسه
انك عطاسیله مسرور اولوردی وانك زماننده زنادقه ظهور ایتمشیدی اول
جماعتك قلع وقمعنده تقصیر وتهاون کوسترمدی وانك زماننده انك امری ایله
اهل بحث ومتکلمین کتب کلامی تصنیف ایدوب براهین وحجج اقامتی ایله
ملحدلره ومعاندلره غالب اولدیلر قاهر ایتدی هادینك صفاتندن دخی
برشمه بیان ایله بن ایتدم هادی بر پادشاه متکبر ومتجبر ایدی و بریره
کتدکجه اوکونجه پیاده لری عریان قلیجلر ایله وکرز وعمودلر ایله
یوریدردی اندنصکره سؤال ایتدیکه رشیدك سلوکی نیجه ایدی بن ایتدم
حج وغزایه مواظبت ایدردی و یوللرده صولر و برکه لر وقصرلر احداث
ایلدی وانك بر واحسانی خلق عالمه ایریشور ایدی ومداین وامصار بنا

ایتدی ورعایا افعال جمیله ده اکا اقتدا ایدرلردی وام جعفر زبیده که انك حرم محترمی ایدی انواع اعمال خیراته اقدام ایتمشیدی بیت الحرم یوللرنده صولر کتورمشیدی واوستی اورتلی برکه لر یاپمشیدی ومحتاج اولان مواضعده رباطلر ومنزللر بنا ایتمشیدی ورشید خلفادن کوی وچوکان وشطرنج او ینیانلرك اولیدر وشطر نجباز لره علوفه لر ومرسوملر تعیین بیورمشیدی وانك ایام خلافتنده کثرت راحت ورفاهیت ونعمتلرك اوجوزلغی واسطه سیله ایام عروس دیرلر ایدی قاهر ایتدی ام جعفرك افعالی تعریفنده تقصیر وتکاسل ایتدك بن ایتدم اول بابده ایجاز واختصار طریقه سنه سالك اولدم محمد بن علی ایدر چون بو اعتذار لسانمدن جاری اولدی قاهر الندەکی حربه یی طوتوب حرکته کتوردی بن اول وقتده موت صورتنی اول حربه نك اوجنده عیان کوردم وکندیمه ایتدم بو شخص ملك الموتدر بنم روحمی قبضه مأمور اولمشدر اندنصکره بکا قصد ایدوب ایتدی مکر کندی حیاتکدن اوصانمش سکدر بن ایتدم نیچون یا امیرالمؤمنین اول ایتدی ام جعفر زبیده نك آثارنده تبیین وتفصیل ایتمدك بن ایتدم زبیده نك حسنات ومبراتنه نهایت یوقدر وزبیده بر کیسه درکه طریق مکه ده بنا واحداث ایتدیکی بقاع ومنازلك وسائر وجوه خیراتنك مصارفنه بیك کره بیك ویدیوز بیك دینار صرف اولنمشدر محمد بن علی ایدر زبیده نك تفاصیل خیراتنی ایتدیکمدنصکره ایتدم چون نوبت خلافت اوغلی امینه ایرشدی زبیده چون کوردیکه اوغلنك امرد غلاملره زیاده میلی واردر بیوردی تامحبوبه جاریه لره طرفه تربیتلر ویروب باشلرینه عمامه لر وبیللرینه مردانه قوشاقلر قوشاندیلر وذی قیمت غلمان اثوابلری کیدردیلر وانلردن بعضیلرینك باشلری بی در وجواهر ایله مکلل تاجلر کیدیروب امینك نظرنده جلوه کر قیلدیلر واول جماعت امینك مقبول نظری اولوب اسملرینی غلامات قودیلر چون قاهر بوسوزی ایشتدی اظهار فرح وسرور ایدوب غلام صورتنده اولان جاریه سنه بیوروب ایتدی ای غلام برقدح شراب کتور تاغلامات شوقنه چکەلم پس فی الحال جواری حسان الوجوه غلاملر صورتنده ایدیلر حاضر ومهیا اولوب برجام شراب کتوردیلرکه یاقوت مذاب مانندی ایدی قاهر اول جامی نوش

ایدوب بکا ایتدی سن حکایتکدن کیرو قالدہ بن ایتدم یا امیر المؤمنین
چون مأمون مسند خلافته کچدی علم نجومه اشتغال ایدوب منجملری
عواطف شاهانه سنه مخصوص قیلوب حضیض خمولدن اوج قبوله
ایرشدردی و تمشیت امور ملك و مملکتده اردشیر بابکانه تقلید ایدردی
چون تنظیم مصالح مملکتدن فارغ اولدی کتب قدیم مطالعه سنه اشتغال
کوستردی و عراق عربه وصول وانده توطندن صکره اکثر اوقات بغدادده
انك مجالسی فقها و علما و متکلمین و ارباب بحث و جدل ایله ایدی و اول
طائفه یی مرفه و مکرم طوتاردی و معتصم ایام دولتنده چوق ایشلرده
پرویزه تقلید ایدردی و لباسنده ملوك عجمه تشبه کوستردی و دست
عطا و بخششی کشاده ایتدی و انك زمان دولتنده فتنه ساکن و یوللر
لصوص و حرامیدن ایمن ایدی محمد بن علی ایدر چون متوکلك ذکرینه
ایرشدم انك دخی بعض حالاتنی اکا معروض قیلدم قاهر سوزلرمی
ایشیدوب بکندی و کویا خلفای سلفی مشاهده و معاینه قیلدم دیدی
اندن صکره بکا عظیم بخشش و عطا بیوردی و بکا اذن ویروب دیلرایسك
منزلکه کیت دیدی و چون قالقوب روان اولدم کوردمکه قاهر معهود
حربه یی النه الوب بنم اردمجه کلور وخدا حقیچون ظن ایتدمکه
اول حربه ایله بنی اوروب ایاقدن دوشورمك دیلر چون برقاچ قدم کتدی
دونوب حرم سراینه توجه ایتدی پس کندی حیاتمه امید وار اولوب
سالما دار الخلافه دن طشره چیقدم و مراسم شکر الهی یی یرینه کتوردم
و همان اول کونلرده انك دولتی پایانه ایرشدی (نقلدر که قاهرك کوزینه
میل چکدکدن صکره بغدادك مسجد جامعده سائر اعمی لرکبی دیلنجیلك
ایدردی و صدقه دیلر ایدی (مشایخدن بریسی بر پیری خلقدن صدقه
جرایدر کوردکده ایتدی کورك شو شخصی که جوانلغی ایامنده
حق تعالینك فرمانی تضییعه چالشمغله حق تعالی انی پیرلکی
اوقاتنده ضایع قیلوب ترك ایتمشدر

﴿ راضی بالله ابو العباس محمد بن مقتدرك خلافتی بیان اولنور ﴾

اول زمانده که قاهری خلافتدن خلع ایتدیلر راضی بالله زندانده ایدی
اعیاندن بر جماعت زندانه واروب اکا خلافتله سلام ویردیلر و چون

سریر خلافته جلوس ایتدی ابن مقله یی کنج اختفادن چیقاروب وزیر ایلدی ابن مقله کندویه بدلك ایدن دشمنلرینه ایلك واحسان ایدوب دائما ایدردیکه بن اول چکدیکم محنت ومشقت کونلرنده خدا عز وجل ایله عهد ایتمشمدرکه کیمسه یه ایذا واضرار ایتمیم وچون وزارتندن برمدت کچدی خلیفه نك رأینك خلافته امرادن برینك بغداده احضاری ایچون برخط کوندردی دشمنلر بوصورتی خلیفه یه عرض ایتدیلر خلیفه بومعنادن استفسار ایتدکده ابن مقله انکار ایتدی خطك ظهورندنصکره راضی امر ایتدی تا ابن مقله نك النی کسدیلر (بیت) هرکرا خط مشکلی بینی ❊ جهد کن تا برون خط باشی ❊ ابن مقله الی قطع اولنده قده هرچند فریاد ایتدیکه بنم الیمی قطع ایتمکزکه بو نجه مصحف یازمشدر مفید اولمادی واتفاقات غریبه دندر که ابن مقله اوچ نوبت وزیر اولدی واوچ خلیفه خدمتنده قیام ایتدی واوچ نوبت سفر ایتدی وموتندنصکره اوچ کره دفن اولندی وانك اتباعندن اوچ کیمسه انفاقله اشتهار بولدیلر راضینك خلافتی ایامنده برشخص چغانیان نواحیسنده دعوای نبوت ایدوب خلقه چوق شعبذه لر کوستردی وچوقلق خلق اکا تابع اولدیلر وهرکیمکه مدافعه ایچون انك اوزرینه واردی مقتول اولدی عاقبت حاکم چغانیان اکا ظفر بولوب انی واکثر اتباعنی قتل ایتدی وصحنه ایرشمشدرکه راضی بالله برمرد ادیب وعالم وفاضل ایدی خوب تقریری مرغوب شکلی وار ایدی واهل دانش وارباب فضلی مجلسنه احضار ایدوب اعزاز واحترام بیورر ایدی وفن تاریخ وعلم انسابی خوب بیلوردی سخاوت وجود وسماحتده عدیل ونظیری یوغیدی برکون تنك چشملردن برشخص جود وسخاده اکا ملامت ایتدی راضی بالله ایتدی بن امر سخاده امیرسفاحه تقلید ایتمشمدر زیرا هیچ واقع اولمامشدرکه برمطرب انك مجلسندن صله وکسوتسز بی بهره چیقه ایدردیکه ندما حقیقتده بزم برادرلریمزدرکه خاطریمزی لطایفله مسرور ایدرلر بزدخی انلری بخشش بزم وانعامله شادمان ایده رز (روایتده کتورمشلردرکه چون راضی بالله خلیفه اولدی اکا ایتدیلر قاهر مخلوع مونسی ویلبقی قتل ایتدکده انلرك مالل ربنی اخذ ایدوب

صاقلامشدر بوسببله راضی بیوردی تاقاهره کوناکون تعذیبلر ایتدیلر
چون مال بولنمیوب غمز وسعایت ایدنلرك کذبلری ظاهر اولدی
راضی قاهره رحم ایدوب انی کندویه جلیس ومصاحب ایدندی
وراضینك تلطف وتفقدی کوندن کونه قاهر حقنده زیاده اولدی
تا اولزمانه دك که راضینك چشم عنایتندن ساقط اولدی وراضینك
سبب انحرافی اول ایدیکه قاهرك غایت نزاهتده بربوستانی وار ایدی
انواع اشجار وکل ورياحين ايله مشحون واول بستانك صحنی غرائب
طیور ایله مملو ایدی قاهر خلافتی ایامنده اول موضع دلکشاده
اوطوروب عیش ونوش ایدردی وچون منصب خلافت راضی یه
انتقال ایتدی راضی اول مکانده که فرادیس جناندن نشان ویرردی
روز وشب لهو وسرور وعیش وحضوره مشغول ایدی واول زمانده
راضی قاهره میل ومحبت ایدوب جلیس ومصاحب ایدندی قاهر راضی یه
ایتدی بنم بو بوستانده بردفینه‌م واردر امامکاننی تعیین ایدمزین چون
امیرالمؤمنین بکا بونجه اعطاف والطافی مبذول بیوردی نم وارایسه
اکا فدا اولسون راضی بو سوزی اشتدکده دفینه طلبی ایله
اول بستانك عرصه سنی تا حامل کرهٔ زمین اولان کاو وماهینك
پشتنه دك قازدردی دفینه دن اثر بولمادی وصورت حالی قاهره
سویلیوب ایتدی نه باعث اولدیکه بویله بریلان سویلیوب
بونجلین بوستانی بکا تخریب ایتدردك قاهر ایتدی سنك
اول حدیقه نك تفرجی ایله کثرت سرورك واول محله سنك
حسرت جلوسك بکا بو مکر وحیله یی ایتدرمکه باعث اولدی
یعنی دیله مدمکه بن اعمی اولم وغیر یلرك چشمی اول حدیقه نك
مشاهده سیله روشن اوله شمدیکیحالده هر نیجه بیلورسك اویله ایتکه
بن مقصوده ایرشدم دیدی بو قضیه یه بناء قاهر راضینك مقهور
ومردودی اولوب انك انجام حالی مسجد جامع قپوسنده خلقدن
جر وسؤالده قرار ایتدی وهجرتدن اوچ یوز یکرمی طقوزسنه سنده راضی
علت استسقادن وفات ایلدی انك مدت خلافتی التی ییل واون کون
ومدت حیاتی اوتوز ایکی ییل ایدی

﴿متقی بالله ابو اسحق ابراهیم بن مقتدرك خلافتی بیان اولنور﴾

چون راضی بالله وفات ایتدی امیرالامراسی اولان تحکم واسطدن بغداده
خبر کوندردی بنی هاشمدن وآل عباس وقضات واعیان واشراف مهم
خطیر خلافته لایق کوردکاری اولاد عباسدن برینه بیعت ایده لر
اکابر بغداد مشورت تقدمند نصکره شویله معقول وصلاح کوردیلر که
زمام مهام سلطنتی متقی بالله ابراهیم بن مقتدرك قبضهٔ اقتدارینه و یره لر
وچون دیلدیلر که متقی یه بیعت ایده لر متقی ایتدی بن عمم قاهرك رضاسنسز
بوکاری قبول ایتمزین زیرا تا بوزمانه دك قاهر مکحول ایدی وخلافتدن
کندو بی عزل ایتمامشدی بو سوز قاهره ایرشدکده متقی یه دعاء خیر ایدوب
ایتدی قرنداشك راضیدن بکا چوق حیف وتعدی ایرشدی اماسنك
خاطرك ایچون اکا اول ایتدیکی جور وتعدی بی حلال ایدوب کندیمی
خلافتدن خلع ایتدم اندنصکره ابراهیم متقی امر حکومته متصدی
اولدی و بو اثناده تحکمدن بعض بی ادبلك ظهور ایدوب برطریقله
مقتول اولدی متقینك امیرالامراسی توران متقی یه مخالفت وعصیان
ایدوب عاقبت ارالرنده جنك و پیکار پیدا اولدی متقی منهزم اولوب
معرکه‌دن فرار وکاوب رقه‌ده قرار ایتدکده مصر والیسی اخشیده
رسول کوندروب کندی حال پر ملالنی اکا اعلام ایتدی اخشید ایتدی
اکر خلیفه مصره تشریف ارزانی بیورر سه اکا قوللق مراسمنی کما ینبغی
برینه کتورم واکر فرمان بیورر سه عتبهٔ علیه سنه واروب خدمتنده
قیام ایدم و چون اخشیدك رسولی بو خبری متقی یه ایرشدردی متقی اول
رسولی اعزاز واکرامله سرفراز ایدوب اخشیده خبر کوندردیکه سن
بو جانبه کله سن تا تقدیم مشورتدنصکره مقتضای وقت اوزره عمل ایده بز
پس اخشید آغر هدیه‌لر ولایق پیشکشلر ایله رقه یه کلوب متقی ایله
ملاقات ایتدی وابرام والحاح ایتدیکه امیرالمؤمنین مصر جانبنه توجه بیوره
متقینك وزیری دخی بورأیی معقول کوروب ایتدی صواب اولدر که
امیرالمؤمنین مصر جانبنه کیدوب عزم شامل وبصیرت کامل ایله پرتو التفاتی
ضبط ممالك ودفع متمردان اوزره حواله قیله متقی بو سوزلری دیکلیوب
تورانه رسل ورسائل کوندروب انکله عهد و پیمانی بازلدی وتوران دخی
رسوللر ونامه‌لر کوندروب عهد و پیمان ایتدیکه امیرالمؤمنینه مخالفت ایتمیه
و بوعهد و پیمانك اوزرینه ایتدیکی ایمان مغلظه یی قضات وعلما واعیان

واشرافه محضرلر یازدیروب متقی یه کوندردی ومتقیدن التماس ایتدیکه بغداده مراجعت بیوره وزیرلری ناصرالدوله وسیف الدوله اولقدرکه متقی یی تورانله ملاقاتدن منع وتحذیر ایتدیلر مفید اولمادی آخرالامر متقی بغداده متوجه اولوب اخشید مصره کتدی و بنی حمدان دخی بوسفرده متقیدن تخلف ایتدیلر وچون متقی نهرعیسایه ایرشدی توران اکا استقباله چیقدی وکوزی متقی یی کورد کده آتندن اینوب پیاده اولدی وبرقاچ قدم متقی نك رکابنده یوریدی متقی اکا اینوب آتنه سواراولدی پس متقی لشکرکاهنه کلوب نزول ایتدکده توران متقی نك اردوسنی بادتاراج ویغمایه ویروب متقی یی طوتدی وکوزلرینه میل چکدی وزیرلری اولان علی ابن مقله یی وعبدالله ابن اسحاقی محبوس ایتدی متقی نك مدت خلافتی اوچ ییل واون برآی ایدی ومدت حیاتی التمش ییل ایدی (ایدرلر که متقی اعمی اولدقدنصکره یکرمی بش ییل حیاتده اولدی ومتقی زهد وتقوی صاحبی خلیفه ایدی اماحقیقتده کندی خلیفه دکل نامی خلیفه ایدی

﴿ مستکفی بالله ابو القاسم عبد الله ﴾
﴿ ابن علی متقینك خلافتی ذکراولنور ﴾

چون توران متقینك کوزلرینه میل چکدی مستکفی یه بیعت ایتدیلر متقینك لشکرکاهنده اولان امراء بنی هاشم دخی مبایعت کوستردیلر ومستکفی مسندخلافته جلوس ایتدکده قرق برباشنده ایدی واکا امام الحق دیمکله تلقیب ایتدیلر اکا بناءً که خلافتدن مقدم مستکفی ایله مطیع بن مقتدر میاننده برلرینه قوکشی اولدقلری واسطه سیله وکبوتربازلق وانك امثالی نسنه لر واسطه سیله عداوتلری وارایدی مستکفی نهرعیساده خلیفه اولوب بغداده کلدکده اولقدرکه مطیعی طلب ایلدی بولمادی وبو قضیه ده من طلب شیئا وجد وجد مضمونی تخلف ایتدی ومستکفینك اوائل حکومتنده توران وفات ایدوب کفران نعمتك ونقض پیمان وعهدك شآمتی یولنه کلوب وانك وفاتندنصکره مستکفی اکابرواشرافك اتفاقلری ایله ابن شیرزادی امیرالامراء قیلدی وابن شیرزاد امیرالامرا اولدقده ظلم وتعدی یه باشلیوب تجاروآهل بازار ورعایانك ظلمندن جانه کلدیلر وبغداد نامضبوط اولدی وبوحاله مقارن احمدبن بویه که واسط حاکمی ایدی اول عصرده تمام اشتهارواعتباری وارایدی بغداددن ابن بویه نك

هواخواهلرندن بريسى اكا مكتوب يازوب بغداد احوالنك پريشانلغنى
بيلدردى وانى بغداد تسخيرينه تحريص واطماع ايلدى واحمد بن بويه
بغداد عزميله واسطدن طشره چيقدقده بغداديلر اضطراب واختلاله
دوشوب ابن شيرزاد فرار ايتدى وتركان متفرق اولديلر ومستكفى دخى
شهردن طشره چيقدى چون احمد بن بويه بغداده كلدى مستكفى بغداده
معاودت ايدوب اظهار مسرت وشادى كوستردى وايتدى بنم اتراكدن
زياده خوفم وارايدى ولله الحمد كه بو كون احمدك قدوميله اول خوف
بندن زائل اولدى واحمد بن بويه بغداده كلدكده مستكفى اكا خلعت
كيدردى وقرنداشلرى على وحسنى دخى نوازش والتفاتنه مخصوص
قيلدى واحمده معز الدوله وعلى يه عماد الدوله وحسنه ركن الدوله لقبلرينى
قودى وامر ايتدى تا انلرك القابنى دراهم ودنانيره نقش ايتديلر واحمد
معز الدوله خليفه نك خرج ومصرفى ايچون كونده بش بيك دينار تعيين
ايتدى باقى ولايتلرك اموالنه اوچ قرنداش متصرف اولديلر و برقاچ كونلر
خليفه ايله معز الدوله ارالرنده طريق ميل ومحبت مسلوك ايدى عاقبت
ميل ومحبتلرى وحشت وعداوته مبدل اولوب معز الدوله خليفه نك كوزينه
ميل چكدى ومعز الدوله ايله خليفه نك ميانده حادث اولان وحشتك
سببنده برقاچ روايتلر كورلمشدر بريسى بودر كه حافظ ابرو تاريخنده ايراد
ايتمشدر كه مستكفينك حرمنده قهرمانه نام برعورت وارايديكه تمام
اعتبار واشتهار صاحبى ايدى اول عورت بر جشن يعنى بر ضيافت ترتيب
ايدوب امراء ترك وديلمدن برجماعت كثيره يى دعوت ايلدى ومعز الدوله
اول كمانه دوشديكه بونلر كندويه برمكر قصد ايتمك ايسترلر پس معز الدوله نك
رأييله سرهنكلردن برجماعت خليفه قاتنه واروب ياقلاشديلر خليفه
ظن ايتديكه ال اوپمك ايسترلر چون پايۀ سريراعلايه يقين ايرشديلر
خليفه يى مسند دولتدن چكوب آشغى اينديرديلر ودستارينى كردننه
كچورديلر ومعز الدوله اول مجلسدن قالقوب كيديجك خلق بربرينه كيروب
سراى خلافتى غارت ايتديلر ومستكفى يى معز الدوله نك سراينه كتوروب
اياغنه بند اورديلر وقهرمانه يى طوتوب ديلنى كسديلر ومستكفينك چشم
جهان بيننه ميل چكديلر ومطيع بن مقتدره بيعت ايتديلر و بو واقعه
هجرتدن اوچ يوز طقسان سنه سنده واقع اولدى

المطيع بالله ابوالقاسم بن فضل
ابن جعفر المقتدرك خلافتى بيان اولنور

سابقا ذكرى مرور ايتمشيد يكه مطيع مستكفيدن خوف وتوهمنه بناء مختفى اولمشيدى معزالدوله بيوردى تانى بولوب كتوردیلر واكا خلافته سلام ويرديلر مطيع مجلسنده بولنان خلق شاهد طوتوب ايدى بن كنديمى سلطنتدن عزل ايتدم ومعزالدوله نك دولتى اياتنده خلفاى عباسيه نك اختيار واعتبارلرى قالمامشيدى اكا بناء معزالدوله مطيعك ايراد وصرفنى محافظه ايچون بركاتب تعيين ايلدى وديالمه نك اعتقادلرى انك اوزرينه ايديكه خلافت علويلرك حقى اولوب عباسيلر اول منصبى غصبله المش اوله لر اكا بناء معزالدوله ديلديكه ابوالحسن محمد بن يحياى زيدى يى كه اجلهٔ ساداتدن ايدى وفضل وادب وفراست وشجاعت وكروفر وتقوادە عديلى يوغيدى انى سرير خلافته اجلاس ايدوب دست عباسيانى دامن رياستدن كوتاه قيله چون وزيرى ابوجعفر محمد صيمرى بو معنايه واقف اولدى معزالدوله عرض ايتديكه امامته لايق برسيديكه مسند خلافته اجلاس ايدەسن اكا مطاوعت مى ايدرسن يوخسه مخالفت مى ايدرسن معزالدوله ايتدى ممكن اولديغى مرتبه انك رضاى خاطرينى تحصيله سعى ايدرم وزير ايتدى اكر اول سيد سكا حكومتدن ال چك واميرلك اسميله قناعت ايت ديسه قبول ايدر ميسن ايتزميسن معزالدوله ايتدى اول بكا ديديكك نسنه يه تكليف ايتمز وزير ايتدى اول تكليفى ايتديكى تقديرجه نيجه ايدرسن معزالدوله ايتدى اكر نفسم مسامحه ايدرسه پادشاهلقدن چكرم والاعصيان ايدوب باش چكرم وزير ايتدى چونكه او يله در خليفه يه عصيان واسطه سيله خلافه كتمك غالبه سنسز مجرد خلافت اسمنه قانع اولوب سندن اطاعت وانقياد توقعنده اولميان عباسيلرك برينه بيعت وعباسيلرده خلافت قرارداده اولمق سكا اولى وانفعدر زيرا انلردن بريسى سكا مخالفت ايتديكى تقديرجه انى خلافتدن خلع ويرينه برآخرينى نصب ايتمك ممكندر وبوندن ماعدا علويلردن برينى خليفه ايتديكك تقديرجه مخاطره لردن امين اوليمازسن زيرا احتمالدركه هرطرفدن عباسيلر خروج ايدوب نيجه فتنه لر پيدا اوله كه آسان وجهله دفعى ممكن

اولیه بوسوز معزالدوله یه مقبول کورینوب عباسیه یی عزل و علویه یی
نصب سوداسندن کچدی و هجرتدن اوچیوز التمش اوچ سنه سنده
مطیع خلافتدن کندو یی عزل ایلدی و بوصورتك سببی اول ایدیکه
فلج مرضنه مبتلا اولوب لسانی اغرلشدی و معزالدوله نك حاجبی
سبکتکین اکا ایندی سنك حالکه مناسب اولان کندیکی خلافتدن
عزل ادر سبکتکینك بوسوزیله کندو یی خلافتدن عزل ایدوب
خلافت اوغلی طایعه قرار ایتدی مطیعك مدت سلطنتی یکرمی
طقوز ییل و بش آی ایدی

﴿ طایع بالله عبد الکریم بن مطیعك ﴾
﴿ خلافتی ذکر و بیان اولنور ﴾

سنه ثلث وستین وثلثمائه ذی القعده سنك اون اوچنجی کونی طایعه بیعت
ایتدیلر وانك خلافتندن ایکی آی مرور ایتدکده پدری مطیع دار بقایه
انتقال ایتدی وطایعك خلافتی ایامنده معزالدوله دیلمی ایله ترکلر ارالرنده
محاربه واقع اولدی عاقبتی اکا منجر اولدیکه بهاءالدوله طایعك خلافتدن
خلعنده جازم اولوب مجلس خلافته دخوله اذن طلب ایلدی مأذون
اولوب طایعك مجلسنه واردقده دستور معهود اوزره کرسی اوزرینه
اوطوردی وامراء دیلمدن ایکی اوچ کیمسه لر ایلرو واردیلر طایع
دستبوسه کلورظنیله انلره ال اوزاتدی اول جماعت طایعك النی طوتوب
تختدن زمینه اینديردیلر طایع ایتدی (انا لله وانا الیه راجعون)
وانی قصر الامارەدن طشره چیقروب قصر الامارەده بولدقلری مال
ومتاعی اخذ وقبض ایتدیلر طایعك مدت خلافتی اون یدی ییل
وطقوز آی واتی کون ایدی

﴿ قادر بالله ابو العباس احمد بن اسحق ﴾
﴿ ابن مقتدرك خلافتی ذکر اولنور ﴾

چون بهاء الدوله طایعی طوتدی اعیان دولتله مشورت ایتدیکه
منصب خطیر خلافته لایق اولان کیمدر انلر ایتدیلر احمد بن اسحاقك
بوکاره لیاقتی واردر واحمد بن اسحاق یعنی قادر بالله اول زمانده
طایع قورقوسندن قاچوب بطیحه واروب انده مهذب الدوله یه التجا

ایتمش ایدی بهاء الدوله اولاقلر کوندروب انی بطیحه دن بغداده
کتوردیلر مهذب الدوله نك کاتبی اولان هبة الله بن یحیی ایدر که بر کون
بطیحه ده قادرك مجلسنه واردم وانی متمایل کوردم وجرأت ایدوب انك
سببندن سؤال ایتدم جواب ویروب ایتدی دون کیجه واقعه ده شویله
کوردمکه بطیحه نك اطرافی حددن افزون بردر یااولمش واول دریانك
اوزرینه برکوپرو قورمشلر اول شاده اول کوپروك اوته جانبندن برشخص
آواز ایتدی وایتدی دیلرمیسنکه بو دریادن بکچه سنك بن ایتدم بلی
اول شخص دریانك اوته جانبندن النی اوزاتدی تاکلوب بنم الیمه
ایرشدی وبنی اول ارادن بکچوردی و بن اول شخصك هیبت وعظمتندن
قورقشیدم سؤال ایتدمکه سن کیمسن اول ایتدی بن علی بن ابی
طالبم وخلافت سکا ایرشوب عمر طویل ایله معمر اولورسن کرکدر که
بنم اولاد وشیعه مه مرحمت ایده سنك راوئ قصه هبة الله ایدر چون
قادر باللهك سوزی بو مقامه ایرشدی انی کوردککه خلافت مژده جیلری
کلوب انی بغداده کوتوردیلر چون قادر بغداد نواحیسنه ایرشدی
بهاء الدوله اکابر واشرافله انی استقباله چیقدیلر ورمضانك اون اوچنجی
کوننده خطبه یی انك نامنه اوقودیلر وحق تعالینك فضل ومکرمتیله
انك ایام دولتنده چمن خلافتك طراوت ونضارتی یرینه کلدی وانك
هیبت سیاستی خاص وعامك کوکلرنده یر ایلدی واندنصکره دیالمه نك
تسلط وتغلب ایتمکه مجاللری قالمادی وطایع خلافتدن خلع
اولندقدنصکره نیجه زمانلر اسلوب سابق اوزره خطبه یی بلاد
خراسانده طایعك نامنه اوقیوب امام بلاموجب خلافتدن خلع اولنماز
دیدیلر چون سلطان محمود سبکتکین اول دیاره مستولی اولدی قادر
باللهه اخلاص اوزره محبتی اولدیغندن رؤس منابر ووجوه دنانیری
انك اسمیله مزین قیلدی وقادرك ایام دولتنده معمورهٔ عالمده وقایع
لایعد ولایحصی ظهوره کلدی معظمات قضایا جمله سنك بریسی
بو ایدیکه اسلام پادشاهلرندن بر پادشاه ترکانك فوتندن صکره قرنداشی
طقبان خان انك یرینه پادشاه اولدی وطقبان خان بر پاك مذاهب
ورعیت پرور سلطان ایدی ناکاه برعارضه یه مبتلا اولیجق خطا وختن
کافرلری انك ملکنه طمع ایدوب اول دیاردن اولقدر لشکر چیقدیکه
انك کمیت ومقداری بنی حضرت عالم الغیبدن غیری کیمسه بیلمزدی

حافظ ابرونار بخند ، اول سپاهده اوچیوز بیك خیمه وخرکاه وارایدی
اول لشکر کلوب طقبان شاهك دارالملکنه یقین ایرشدکارنده اول قضیه
هائلهدن آکاه اولوب خدای عزوعلادن شفای عاجل نیاز ایلدی
طقبان شاهك دعاسی اجابته مقرون اولوب صحت بولدقدنصکره ظل
رأیت فتح آیتند ، مجتمع اولان لشکر ایله دشمن طرفنه توجه ایتدی
و بوخبر کفار خطا وختنه ایرشدکده ، انلرك قلوبنه او لقدر خوف
وخشیت مستولی اولدیکه آلات حرب وادوات طعن وضرب استعمال
ایتمکسزین دونوب ولایتلرینه کتدیلر طقبان خان اوچ آی مقداری انلرك
عقبنه دوشوب عاقبت انلره ایرشدی ولشکر اسلام اول کافرلری
غافل بولوب ال تیغ وخنجره اوردیلر اول مشرکان عبدهٔ اوثاندن
ایکیوز بیك کافری قتله ایرشدردیلر و یوز بیك مقدار نی دخی
اسیر دستکیر ایتدیلر ومسلمانلر بو نجلین فتح میسر اولوب سالما وغانما
وطنلرینه مراجعت ایتدیلر ایدرلر که قادر صائم الدهر وقائم اللیل ایدی
وعدل وداد ایدر ایدی انك محاسن شیمندن بری اولدر که طایع
مخلوعی کندویه قرین وهمنشین ایدوب انك حقنده عواطف واحسانی
تقدیمه ایرشدردی وافعال جمیلهسی برکاتیله عمرو سلطنتندن برخوردار
اولدی وکام اناملهٔ عمرسوروب تاهجرتدن درتیوز یکرمی ایکی سنهسنده
جوار رحمت رب العالمینه واصل اولدی انك مدت خلافتی برقولده
قرق بریل ایدی و برروایتده ، قرق اوچ ییلدر ومدت عمرنده دخی
اختلاف اولندی بعضیلر سکسان التی ییل یشادی دیدیلر و بعضیلری
طقسان اوچه واردی دیدیلر

﴿ القائم بامر الله ابو جعفر بن محمد ﴾
﴿ القادرك خلافتی بیان اولنور ﴾

قادرك وفاتی کوننده ، قائم بامر اللهه بیعت ایتدیلر قائم صلحاء خلفادن
ایدی انك ایام خلافتنده آل بویهنك دولتلری منقرض اولوب مملکتلری
سلطان طوغرول بك سلجوقی یه انتقال ایلدی وانك زمان دولتنده ،
بساسیری نام بر کیمسه ایله که امراء بغداددن ایدی و بغایت
شجاع ودلیر ومردانه کشی ایدی قائمك و زیر اعظمی ایله ارالرنده
بر نزاع واقع اولمغله بساسیری عصیان ایدوب شهر بغداددن

طشره چیقوب کندی ویغما وتاراجه ال اوزادوب چوق خرابلقلر ایتدی
ومصر سلطانی اولان مستنصر علوی یه نامه ورسول کوندروب اندن
استمداد طلب ایلدی مستنصر دخی اکا اعانت صددنده اولدیغی قائمك
معلومی اولدقده بساسیرینك دفعی التماسیله طغرلبك سلجوقی یه خبر
کوندردی طغرل دخی بساسیرینك اوزرینه کلوب جنك ایتدیلر طغرلبك
غالب اولوب بساسیری جنك کاهدن قاچوب سنجاره واردی واول
ولایتده طغرلبك لشکرندن ومتعلقاتندن اتنه کیرنلری سیاست ایدوب
چوق آدم قتل ایتدی وبو اثناده طغرل بکك لام قرنداشی ابراهیم
برخصوص ایچون سلطان طرغرله عصیان ومخالفت ایدوب همدان
ولایتلرینه مستولی اولدی وسلطان طغرل بساسیری مهمنی ترك ایدوب
ابراهیمك مضرتنی دفع ایچون همدان طرفنه متوجه اولدی سلطان
همدان طرفنه کتمکله بساسیرینك کاری قوت بولوب خلیفه قصدیله
بغداده متوجه اولدی هجرتدن درتیوزیکرمی بش سنه سی ذی القعده سنده
بساسیری بغداده کلوب قائمی وامراو خواصندن جمع کثیری طوتدی
وانلری دوه لره بندروب شهر وبازار ایچنده کزدیروب تشهیر ایلدی
اندنصکره جمله سنی قتل ایدوب خلیفه یی مهاره چکوب باغچه ده محبوس
قیلدی واندنصکره بغدادده خطبه یی مستنصر علوی نامنه اوقوتدی
وقائم محبوس اولدیغی یرده طغرلبکه مکتوب یازوب کوندردی مضمونی
بو که قرامطه نك رسمی آشکار اولوب مسلمانلق ضعیف اولدی اکر
قادر ایسك بلا تأخیر عنان عزیمتی بو جانبه منعطف قیله سن ایش
ایشدن کچمشدر و مصیبت دریاسی باشدن آشمشدر سلطان طغرل
خلیفه نك نامه سی جوابنده بر قاچ مناسب سوزلر یازوب التماسی قبول
اولدیغنی بیلدردی ومکتوبنك ظهرینه یازدیکه (ارجع الیهم فلنأتینهم
بجنود لاقبل لهم بها و لنخرجنهم منها اذلة وهم صاغرون) خلیفه
سلطانك جوابنی استحسان ایدوب ایتدی امیدرکه بو آیت کریمه نك
مضمونی ظهوره کله وچون طغرلبك قرنداشی ابراهیمی اورتادن قالدردی
بغداد طرفنه متوجه اولدی چون اول ناحیه یه ایرشدی قائمی بوغازینه
طاقیلان مهار ایله سلطانك قاتنه کتوردیلر سلطان طغرل مراسم
اعزاز واکرامی یرینه کتوروب قائمك رکابنی اوپدی وانك رکابنده پیاده

بوریدی قائم سلطانه خطاب ایدوب بیوردی (ارکب یارکن الدین) یعنی آتکه سوار اول ای دینك رکنی دیدی اندنصکره منشورلرده انك اسمنی بو عنوانله یازوب سلطان رکن الدین طغرل بك دیدیلر چون سلطان بغداده ایرشدی خمارتکینی بر جماعتله شام یولی اوزرینه کوندردی تا بساسیری اول طرفه کتمیه وبالذات کندوسی بساسیرینك اوزرینه متوجه اولدی وسلطانك مقدمهٔ لشکری کوفه حوالیسنده بساسیری یه ایریشوب باشنی تندن جدا ایتدیلر وانك فتنه سی بر ییل درت آی ممتد اولدی و بساسیری بهاء الدوله دیلمینك غلاملرندن بر غلام ایدیکه نامی ارسلان ایدی و کنیتی ابو الحارث ایدی واکا انکیچون بساسیری دیرلر ایدیکه اول قریه دن ایدی ابن جوزی تلقیح نام کتابنده کتورمشدر که قائمك ایام خلافتنده یغمور چوق یاغوب ودجله نك صویی تصور مرتبه سندن زیاده اولدی واول صونك یوزنده خشب وحیات وسباع ظاهر اولدی ناکاه خلیفه نك سریری التندن صو چیقوب قائم قصره متوجه اولدی واو صودن کچمکه قادر اولمیوب بر خادم انی قوجاقلیوب غرقاب فنادن ساحل نجاته چیقاردی وصومز ارسنانه اوغرایوب اکثر تابوتلری یر التندن طشره چیقاردی ایدرلر که بر شخص ایکی کوجك اوغللرینی اموزینه الوب انلری اول مهلکه دن خلاصه سعی ایتدی چون کوردیکه ممکن دکل اول صبیلری صویه آتوب کندو نفسنی سلامته ایلتدی وهجرتدن درتیوز التمش یدی تاریخنده قائم بالله وفات ایتدی مدت خلافتی قرق درت ییل وسکز آی ایدی ومدت حیاتی یتمش التی ییل واوچ آی ایدی وقائم بر مرد عالم عاقل وفاضل شاعر ایدی وخوب صورت وپاکیزه سیرت ایدی وچون موتنی یقین بیلدی ولی عهد ایتدیکی اوغلی مقتدی یی قاتنه کتوردوب خوب وصیتلر بیوردی

﴿مقتدی بالله ابو القاسم عبد الله بن قائم بامر اللهك خلافتی بیان اولنور﴾

چون قائم فوت اولدی امرا واعیان اوغلی مقتدی یه بیعت ایتدیلر وچون انك سلطنتندن بر قاچ ییل مرور ایتدی سلطان ملکشاه سلجوقینك قزینی دیلدی ودرتیوز سکسان سنه سنده پدرینك امری ایله اول قزی تجمل تماملە بغداده کتوردیلر وملکشاه اول قز ایله یوز اوتوز قطار دوه کوندردیکه اول دوه لرك اوستلرنه دیبای رومی اورتمشلر ایدی و یتمش

درت قاطری وارایدی واول دوه‌لرك یوكلری كومش والتون واجناس قیمتی حلی وامتعهٔ نفیسه ایدی واول دخترك اوج محفه‌سی و یتمش درت قاطری وارایدی جمله جرسلری وقلاده‌لری التوندن ایدی واول قاطرلردن التی قاطرك یوكلری التون صندوقلری واون ایكیسنك یوكلری كومش صندوقلری ایدی وسائر صندوقلر جواهر كرانمایه ایله مملو ایدی واوتوز اوج باش آتلری وارایدیكه ایكرلری درروجواهر ایله مرصع التوندن دوزلمش ایدی اول دخترك محفه‌سنك او كیجه كیدرلردی وسائر تكلفاتی بوندن قیاس اوله وچون اول دختر كلدی بالجمله امرا واعیان وغنی وفقیر صغیر وكبیر شهردن طشره چیقوب استقبال ایتدیلر وخلیفه كندی وزیرینی اوچیوزیدك واوچیوز مشعله ایله سلطانك زوجه‌سی تركان خاتونه قرشو كوندردیكه تركان خاتون قزی ایله بیله كلمشیدی پس وزیرلری كلوب تركان خاتونه عرض ایتدیكه بزم سیدمز ومولامز امیر المؤمنین ایدركه (ان الله یأمركم ان تؤدوا الامانات الی اهلها) خاتون ایتدی بالسمع والطاعة واول كیجه كه قزی بغداده كتوردیلر نظام الملك وملكشاهك اعیان دولتی اولقدر شمع ومشعله‌لر یاقدیلر كه اول كیجه كوندوزدن روشنرك اولدی اندنصكره ایكی بیك سوار اراسته كوچه وبازاردن كچیروب دختر سلطانی التیوز نفر حورسرشت جاریه‌لر ایله كه انلرك مثللری جنتده بولنور كتوردیلر ونیجه خادملر كه محفه‌نك او كیجه واردنجه كیدرلردی انلر حسابه كلمزدی وبغدادده انجلاین بر كیجه‌یی هیچ كیمسه كورممشدی وایرتسی كون مقتدی بر طوی یعنی بر ضیافت ترتیب ایدوب اول طویده قرق بیك بطمان شكر صرف اولندی سائر حوایج اكا كوره قیاس اوله واول كون خلیفه سلطان ملكشاهك اعیان دولتندن هر برینی لایق انعاملر ایله سرافراز ایلدی اخر الامر مقتدی ایله اول دختر ارالرنده بر نفرت پیدا اولوب دختر پدرینك یاننه كیدوب اصفهانده وفات ایتدی ومقتدینك ایام خلافتنده بغدادده بر نوبت بر فتنه وحرب عظیم ظهور ایتدی انك تفصیلی كتب مبسوطه‌ده مسطوردر ودرتیوز سكسان یدی سنه‌سنده مقتدی وفات ایتدی وانك سبب موتی اول كیفیتله اولدیكه بر كون مقتدی طعام بر ایكن شمس النهار نام جاریه‌سنه ایتدی بو جماعت كیملردركه بنم اذنمسز بنم حرممه داخل اولدیلر

شمس النهار باقوب هیچ کیمسه کورمدی وهمان اول لحظه مقتدینك
اللری و اياقلری عملدن قالوب عمری آخره ايرشدی و مدت خلافتی اون
طقوز ييل و بش آی وزمان حياتی اوتوز التی ييل وسکز آی ویدی کون
ایدی ومقتدی محافل ومجالسدن مغنیه جاریه‌لری منع ایتدی وحکم
بیوردیکه جاملره کائنا من کان فوطه‌سز کیمسه کیرمیه وکبوترخانه‌لری
ییقوب بعد الیوم کیمسه قوشبازلق ایتمیه وحکم بیوردیکه ملاحلر اجنبی
اروعورتی برسفینه‌یه قومیه‌لروشرع شریفه مخالف اولان اکثر امورانك
زماننده ممنوع اولدی

﴿ المستظهر بالله ابو العباس احمد بن مقتدی باللهك خلافتی ذکر اولنور ﴾

بعضیلر ایتدیلرکه پدری فوت اولدیغی کون برکیارق بن ملکشاه سلجوقی
بغداده بولنوب مستظهره بیعت ایلدی وبعضیلر ایتدیلر مقتدرك وفاتنی
اخفا ایتدیلر تا مستظهر برکیارقه خلعت وهدیه‌لر کوندروب مقصودینی
حاصل ایتدی ومستظهرك خلافتی ایامنده حسین بن صباح بن اسمعیلك
کاری قوی اولوب عراق وشام ورودبار ولایتلرنده حصین قلعه‌لرومتین
حصارلری اله کتوردی ومستظهرك زماننده منجملر حکم ایتدیلرکه بو ییل
طوفان نوح مثللو برطوفان ظهوره کله مستظهر ابن عیسای منجمدن
بوقضیه‌یی استخبار ایتدکده ابن عیسی ایتدی نوح طوفاننده سبعهٔ
سیاره برج حوتده مجتمع اولمشلر ایدی اما بوسنه التی کوکب حوتده
مجتمع اولوب زحل انلر ایله دکلدر اکر زحل انلر ایله اولیدی طوفان نوح
کبی برطوفان اولوردی اما بنم اعتقادم اولدر که اقطار عالمدن بریره
هرطرفدن جمع کثیر کلوب مجتمع اولدقده برسیل کلوب انلری غرق
ایدوب اول قومدن عدد قلیل خلاص بوله وخلیفه دجله‌نك طغیانندن
بغداده برضرر ایرشمك توهمندن بیوردی تا دجله‌دن صو طاشمق احتمالی
اولان محللری استحکامده سعی بلیغ ایتدیلر وایکی ییکدن زیاده قافلهٔ
حجاز مکه‌دن دونوب وطنلرینه کیدرلر ایکن جمیع زماننده سیل کمری
اولمیان بردره‌یه نازل اولدقلرنده ناکاه برسیل عظیم کلوب حاجیلری احاطه
ایلدی انلردن برقاچ کیمسه‌لر استعجال الله طاغ باشنه قاچوب واغاج اوزرینه
چیقوب خلاص اولدیلر واول فرقهٔ ناجیه‌نك ماعداسی اول طوفان
بلادن نجات بولمدیلر چون بوصورت واقعه‌یی مستظهره عرض ایتدیلر ابن

عیسایی نشر صفات فاخره ایله مفتخر ایلدی ارباب بصیرته خفی دکلدر که ارباب اخباردن بر طائفه دخی دیمشلردر که نوح طوفاننده سبعهٔ سیاره برج سرطانده مجتمع اولمشلردیکه منجملر اکا طالع عالم دیرلر و هجرتدن بشیوز اون ایکی تاریخنده مستظهر خسته اولوب وفات ایتدی انك مدت خلافتی یکرمی بش ییل و ایام حیاتی قرق بر ییل والتی آی والتی کون ایدی وخلق انك زماننده رفاهیتله کون کچردیلر مستظهر اخلاق کریمه ایله موصوف بر کشی ایدی وندماسنك سوزلرینی دیکلمز ایدی و بدکویلرك سوزلری ایله عمل ایتمزدی وخط خوب یازردی وشعر سو یلردی

المسترشد بالله ابومنصور فضل بن مستظهرك خلافتی ذکر و بیان اولنور

باباسنك وفاتی کوننده مسترشده بیعت ایتدیلر ومسترشد خلیفهٔ صاحب جود و پرهیبت بر کشی ایدی وسلاطین سلجوقیه یه غالب ایدی وعاقبت اول کارك اوجندن جان و یردی ومسترشدك قرنداشی ابوالحسن مخالفت وعصیان ایتمکله انی اله کتوروب التفات واکرامله انی ایمن قیلدی و برقولده انی دوه یه بندروب دره ایله قفاسنی اورارق شهر وبازارلرده تشهیر ایتدردی وابوالحسنی بومرتبه تفضیح ورسوای عام ایتدکدنصکره عذر خواهلق ایدوب اول ایشدن پشیمان اولدی

مسترشدك سلطان محمود سلجوقی ایله حربه قیام ایدوب مجددان شومك اول خلیفهٔ مظلومی قتل ایتدکلری ذکر و بیان اولنور

هجرتدن بشیوز یکرمی طقوز سنه سنده سلطان محمود سلجوقی یه بعض امراسی مخالفت ایدوب اندن متوهم اولوب بغداده کلدیلر ومسترشد انلره اعزاز واکرام ایدوب انلره آغر وظیفه لر تعیین بیوردی واول جماعتك اغوا واضلاللری ایله محمودك نامنی خلافت دفترندن چیقاروب انك محاربه سی قصدیله بغداددن طشره چیقدی ویولده کیدرکن بصره والیسی صاحب تخلف ایتدی بصره والیسی تخلف ایتمکله مسترشد محمودك جنکنده متردد اولوب اول عزیمتدن پشیمان اولدی اما امرا اول بابده مبالغه والحاح ایدوب خلیفه یی حرف اوله کتوردیلر چون سلطان محمود مسترشدك توجهندن خبردار اولدی لشکرینی جمع ایدوب انك حربنه استعجال

ایتدی ایکی لشکر تقارب وتلاقی ایتدکده خلیفه نك لشکری منهزم واکثری مقتول واسیر اولمشیکن کندیسی حرکت ایتمدی براننده مصحف و براننده قلیج طوتوب طوره یوب منهزملری کندی جانبنه دعوت ایدردی وانك وزیری علیکه کیاست وکتابتده عدیل ونظیری یوغیدی کتابدن وخدم خاص دار الخلافه دن برطائفه ایله ثبات قدم کوستروب مطلقا حرکت ایتمدیلر وسلطان محمود خلیفه نك وقار وتمکنندن متعجب اولوب الملك اوزرینه برجماعت کوندردی تاوزیری علی بی وقاضی القضاتی وصاحب مخزنی طوتدیلر وخلیفه یی چادرنده قویوب اوزرینه موکللر تعیین ایتدیلر وسلطان محمود مراغه شهرینه نزول ایتدکده مصالحه کلامی درمیان اولدی اول وجهله که خلیفه هرسنه خزانهٔ سلطانیه شومقدار مبلغ کوندروب غیری خزینه دن چقمیه واشکر کشلك ایتمیه سلطان بو صلحه راضی اولوب دیلدیکه مسترشدی بغداده کوندره بواثناده سلطانه ایتدیلرکه سلطان سنجر طرفندن سکا بر رسول کلیور سلطان اول رسوله ملاقات عزمیله سوار اولدقده موکللر مسترشدك حالندن غافل اولمغله ملاحده فدائیلری فرصت بولوب خلیفه نك خیمه سنه دوکلدیلر فی الحال خلیفه یی شهادته ایرشدردیلر و بو بابده برروایت دخی اولدرکه چون سلطان محمود سلجوقی مراغه نك طشره سنده لشکرکاه قوردی سلطان سنجرك رسولی کلوب او بله خبرکتوردیکه محمود کرکدرکه تدارك مافات ایدوب خلیفه دن الدیغنی کیرو و یره وعذر خواهلق ایده سلطان محمود چون سنجرك مقتضای رأیندن تجاوزه قادر دکلدی بحسب الظاهر اول صورتی کوستردیکه خلیفه یی تجمل تمامله بغداده کوندره امانهانی رباطیه دن برجماعتی اغرا وتحریص ایتمکله اول جماعت اکسوزین خلیفه یی قتل ایتدیلر سلطان سوار اولوب جزع وفزع صورتی کوستردی وقاتللرینی بولوب قصاص ایتدی اندنصکره بیوردی خلیفه نك غزاسنی طوتدیلر وخواص وعوام صوربجه باش آچوب فریاد وفغان ایتدیلر وائمه وقضاة انك تابوتنی طوتوب مراغه یه ایلتدیلر وانده اکابردن برینك مدرسه سنده دفن ایتدیلر مسترشدك مدت خلافتی یدی ییل ومدت عمری قرق ییل والتی آی واوچ کون ایدی

الرشد بالله ابو جعفر منصور بن المسترشدك خلافتی ذکر و بیان اوانور

مسترشد وفاتندن برسنه مقدم اوغلی راشدی ولیعهد ایتمشیدی چون مسترشدك قتلی خبری بغداده ایرشدی اول ولایتك اعیان واشرافی راشده بیعت ایلدیلر وسلطان محمود کندی طرفندن بغداد والیسی اولان شحنه یه مکتوب یازدیکه اول دخی بغدادیلره موافقت ایدوب راشده بیعت ایلیه واند نصکره سلطان محمود بغداده برامیر کوندروب حین مصالحه ده مسترشدك مقرر ایتدیکی مالی راشددن طلب ایلدی راشد مساعده ایتمیوب سلطانك وراشدك منتسبلری ارالرنده جنك عظیم ظهور ایدوب بغدادیلر عموم اوزره خلیفه نك جانبنی طوتوب محمودیلری منهزم قیلدیلر وسلطان محمودك اوغلی داود باباسندن رنجیده اولمغله اول زمانده آذربایجاندن بغداده کلدی واتابك زنکی دخی بغداده کلوب راشده موافقت ایتدیلر راشد انلرك موافقتلری ایله قوت بولوب سلطان محمودك اسمنی خطبه دن اسقاط واوغلی داودك نامنی کندویه ردیف ایلدی محمود بو معنایی استماع ایتدکده بغداده متوجه اولدی چون سلطانك خبر توجهی بغداد ده متواتر اولدی راشد وداود واتابك زنکی حرب وقتال عزمیله بغداددن طشره چیقدیلر چونکه ایکی اشکرك ماببنی چوق مسافه قالمادی بغدادیلر عدم مقاومتلرینی یقین بیلوب کیرو دوندیلر وسلطان محمود کلوب شهر بغدادی محاصره ایتدی اللی کوندنصکره اتابك زنکی وخلیفه موصل جانبنه وداود آذربایجان طرفنه کتدیلر وسلطان محمود بغداده داخل اولدی وراشد موصلده اتابکدن آیریلوب مراغه یه کتدی واول اراده داود بن محمود وامرادن برطائفه که سلطان محموده اعتمادلری یوغیدی کلوب راشده ملحق اولدیلر وانلرك داعیه لری اول ایدیکه اتفاق ایدوب ینه سلطان محمود ایله جنك ایده لر اول جماعتك خبر اتفاقی محموده ایرشدکده بغداددن مراغه یه اشکر چکدی راشد قاچوب حوزستانه دوشدی سلطان محمود دونوب بغداده کلدی وچوق زمان کچمیوب راشد بربولك اشکر ایله حوزستاندن اصفهانه کلدی اول دیارده ملاحده دن برشخصکه اول بیچارهٔ سرکردانك ملازمی ایدی اکا برپچاق اوروب اولدردی

اول يرده انك قاتلنى قتل ايتديلر راشدك ميتنى ظاهر اصفهانده دفن ايتديلر مدت خلافتى ابن جوزى قولنجه بر ييله قريب

﴿ المتقى لامر الله ابوعبد الله محمد بن المستظهرك خلافتى ذكر و بيان اولنور ﴾

چون راشد بغداددن چيقوب مركز خلافتى خالى قودى واول مملكت سلطان محمودك تحت تصرفنده قالدى پس اهالئ بغداد سلطان محمودى انواع معايب ومثالبله متهم طوتوب علما فتوى يازديلر كه بر شخصكه بو صفاتله متصف اوله امامت وخلافته لايق اولماز بو خصوصده مشورتدنصكره قرعهٔ اختيارلرى متقى لامر اللهه دوشدى وچون متقى سرير خلافتده متمكن اولدى سلطان محمود اكابر كيسه كوندروب كنديتك واتباعنك مصارف لازمه سنى تفصيل وتعيين اتسونلر نه مقدار اولورسه اكا كوره بو طرفدن تعيين ايدهلم ديدى متقى اكا خبر كوندرديكه دار الخلافه يه كوندره قرق مشك صو لازمدر باقى لوازمى اكا كوره قياس اتسون ديدى سلطان محمود ايتدى بز بر شخص عظيم القدرى خليفه ايتمشز خداى تعالى انك شر بنى بزم اوزرمزدن دفع ايليه وتا سلطان محمود حياتده اولدقجه خلافتك رونق ورواجى يوغيدى وانك فوتندنصكره فيض الهيدن متقينك اقبالى چنى طروات ونضارت بولدى اندنصكره سلاطين سلجوقيه بغداده يول بولمديلر بو مقالك مؤيدى اولدركه محمد بن سلطان محمود ابن ملكشاه سلطان محمودك فوتندنصكره عراق عجمدن بر رسول كوندروب متقى دن التماس ايتديكه سلاطين سلجوقى ايله خلفا ماينده جارى اوليكلين اسلوب اوزره انك نامنى دخى خطبه ده كندى نامنه رديف قيله متقى انك ملتمسنى قبول ايتمجك محمد لشكر چكوب بغدادى محاصره ايلدى پس متقى كرجد واجتهادى درميان ايدوب شهرك حفظ وحراستنده مساعئ جميله يى مبذول طوتدى و بغدادك عامهٔ خلقى متقى يه معاونت ايدوب محمدى مدافعه ده تقصير وتكاسل كوسترمديلر و بو اثناده ناكاه محمدك مخالفلرى عراقده تهييج غبار فتنه ايتدكارى خبرى محمدك سمعنه ايرشوب بالضروره سلطان محمد محاصره دن ال چكدى ودونوب عراق طرفنه كتدى وسلطان محمدك رجوعندنصكره بروباى عظيم ظاهر اولوب چوق خلق هلاك اولدى وصحتهاى رشمشدركه متقى خلافتى

ايامنده بيوردی تابيت كعبه يه بر مكلل قپو ترتيب ايتديلر و كعبه نك اسكی قپوسنی بغداده كتوردوب انك الوا حندن متقی ايچون بر تابوت ياپديلر ومتقی فوت اولدقده اول تابوته قو يوب آخرت منزللرندن انی اولكی منزله يعنی قبره كتورديلر و هجرتدن بشيوز بش سنه سنده متقی بوخاكدان دنيادن سرای عقبايه خرام ايتدی انك زمان خلافتی يكرمی درت ييل واوج آی و يكرمی بر كون ايدی وزمان حياتی التمش التی ييل ايدی ومتقی برمرد حكيم وكريم وعادل وخوب سيرت ايدی وپاكيزه طبيعت ايدی واخيار وابراره چوق ماللر صرف ايتدی ومملكتك كليات وجزئياتندن خبردار ايدی ديالمه نك دولتی ظهورندن انك زمان خلافتنه كلنجه متقيدن غيری هيچ برخليفه حكومت ايده مز ايدی وانك زماننده واقع اولان وقايعدندر كه بلاد شامده زلازل عظيمه پيدا اولوب امت محمددن يكرمی بيك مقداری كيمسه هلاك اولدی وآب دجله طاشوب طغيان ايتدی برمرتبه ده كه بغداد محلاتندن چوق محله لر غرق اولوب انلرك عمارتلرندن اثر قالمادی

المستنجد بالله ابو المظفر يوسف ابن محمد متقينك خلافتی بيان اولنور

متقينك مستنجددن غيری ابوعلی نام براوغلی دخی وار ايدی مزبور ابوعلينك اناسی امرا وار كان دولته رشوتلر ويروب التماس ايتديكه كندی اوغلی ابو علی يه بيعت ايده لر امرا ايتديلر متقی حال حياتنده مستنجدی ولی عهد ايتمشدر بوكاره تدبير ندر ابو علينك اناسی ايتدی مستنجد حرمه كلدكده بن انك قيدينی كورورم وجاريه لرينه امر ايتدی بچاقلر ايله پوصوده طوروب مستنجد كلدكده اوزرينه هجوم وقتل ايده لر خادملردن بريسی بوحالدن خبردار اولوب صورت قضيه يی سرای اوسته سی عضد الدينه عرض ايتدی اولدخی مستنجدی صورت احوالدن آگاه قيلدی مستنجد دخی اكا كوره حركت ايدوب چون خلافت مستنجده قرار ايتدی ابوعلی يی واناسنی محبوس ايدوب اول جاريه لرك جمله سنی دجله ده غرق ايتدردی وانك زماننده شام وعراقده برقاچ كونلر متعاقب زلزله لر اولدی شويله كه دمشقك اكثر عماراتی منهدم اولدی و بعلبك خلقی دوكلی طشره خيمه لره چيقوب شهری خالی قوديلر

(ومورخلر انك ذكرينه جرأت ايتدكلرى غرائب حكايادن بريسى
اولدركه بوزلزله آفتندن فرار ايدن كيسه‌لر هرقنغى موضعه‌واردیلر
ايسه انده دخى زلزله پيدا اولوردى وابن جوزى تلقيحنده بوواقعه‌يى
متقينك زماننده اولمق اوزره تحرير ايتمشدر والله تعالى اعلم ومستنجدك
فراست وكياستندن مرويدركه بركيجه مستنجد كندى ايله اولان خواصندن
برشخصه ايتدى قولاغمه سقف التندن زركرجكيجى آوازى كلور
بومحلده سقف التنده بى ضرورت بوعمل ايشلنمز غالبا بواورن قلابدركه
التون ضرب ايدر وبرمقدارتأملدنصكره اول شخصه ايتدى وارفلان
قپوده طورقپو اچلدقده ايچرو كيرواول خانه‌ده هركيمى بولورايسك
دراهم ودنانير ايله بيله بنم قاتمه كتور اول شخص امرموجبنجه عمل
ايدوب ديديكى زركرى مستنجد حضورينه كتوردى مستنجد احتياط
ايدوب كورديكه اول كشينك ضرب ايتديكى زرتمام عياردر پس بوامر
خطيره سبب جرأتندن سؤال ايتدى اول كشى ايتدى فقر وافلاس بكا
بوعمله باعث اولدى وبوعملده بنم برمنفوردنزياده رنجم يوقدر مستنجد
خليفه اكا ترحم ايدوب بيوردى اول عملى دار الضربده ايشله‌يه
وكيسه اندن برفلس الميه و بونك امثالى چوق حكايه‌لر مستنجددن
نقل اولنمشدر تفصيلى موجب تطويلدر و هجرتدن بشيوزالتمش التى سنه‌سنده
مستنجد وفات ايتدى انك مدت خلافتى اون بش ييل و برآى ايدى
مستنجد خلفاى عباسيه‌نك اعدلى ايدى ورعايانك رفيه حالنه تمام نظرى
وارايدى مجموع بدعتلرى رفع ايتدى وساعى وتمام اولنلره كركنجه
كوشمال و يردى

﴿ المستضيء بنور الله ابو محمد الحسن بن ﴾
﴿ يوسف المستنجدك خلافتى ذكراولنور ﴾

پدرينك وفاتى كونده اكا بيعت ايتدلر وانكله امير المؤمنين حسن
ابن على دن غيرى خلفاده حسن نامنه كيسه يوقدر و كنيتده دخى
اول جنابه موافقدر وتخت سلطنته جلوس ايتديكى كون بيكه قريب
قيمتلى جامه‌لر بخشش و يردى وعالى همت وكثير العطا كشى ايدى وچون
امر خلافت انده قرار ايتدى اطراف واكنافه رسوللر كوندروب خلافتنى
اعلام ايتدى خلق انك حسن معاش ومكارم اخلاقنه مطلع اولمغله

بو خبردن مبتهج ومسرور اولدیلر وهجرتدن بشیوز یتمش یدی سنه سنده
امیر الامرا قطب الدین قیماز بغداددن فرار ایلدی بو اجمالك تفصیلی
بودر که مزبور قیماز مملکتده اول مرتبه مستولی اولمشیدیکه مطلقا
خلیفه نك امر ونهیینه التفات ایتمیوب دیلدیکنی طوتار ودیلدیکنی قتل
ایدرایدی خلیفه یه شکایت ایدنلر منع ودفعنه قادر اولمازدی تغلب
وتسلطی بر مرتبه یه ایرشدیکه برکون خلیفه نك خزینه داری وخاص
مصاحبی اولان ظهیر الدین عطابی طوتمغه آدم کوندروب عطا قاچوب
دارالخلافه ده التجا ایلدی قیماز دیلدیکده زور وعنفله عطابی خلیفه نك
سراینه دن چکوب چیقاره پس خلیفه نك سراینه هجوم ایتدی بغدادك
عوامی تفرج وتماشا ایتمك ایچون انکله بیله ایدیلر چون خلیفه قصر قپوسنده
مجتمع اولان غلبه آوازینی ایشیدوب حال نه اولدیغنی بیلدی وقصر طامنه
چیقوب خلقه کورندی وعوام واوباشه قیماردن استغاثه ایدوب قیمازك
باشی بنم ومالی سزك اولسون دیدی خلیفه دن بو سوزی ایشتدکلرنده
همان قیمازك سراینه هجوم وغلوا ایتدیلر قیماز بو حالی کوروب سراینه
سکرتدی اولقدر که سعی ایتدی خلقی غارت ویغمادن منعه قادر اولمادی
عوام ناس سراینده بولنان مال ومتاعی یغما ایتدیلر واول اسرایده
خالص التوندن دوزلمش بر بیوك حقه که مسك وعنبر ایله مملو ایدی
صعالیکدن بریسی انی قوقوسندن بولوب در بغل ایلدی ومعالیکدن
بریسی دخی کیسه لر ایچنده بش بدره فلوری بولدی لکن اول فلوری یی
الوب طشره چیقارسه عوام ناس الندن الوب یغما ایدرلر اول مبلغك
تخلیصی بابنده تفکر ایدرکن مطبخه کیردی کوردیکه وافر طنجره لر طورر همان
اول طنجره نك برینی باشنه ناقیه کبی کیدی واول فلوری کیسه لرینی بو طنجره نك
ایچنه قویوب قپاغنی قپادی طنجره یغماسنه کیرمش صورتنده بو الدیغم
نسنه لر اهل وعیالمك عجب مطلوبلری ایدی دیه رك طشره چیقدی
خلق انی اول هیئتده کوروب کولشدیلر وبو حیله ایله اول مبلغی استخلاص
ایدوب اغنیادن برکشی اولدی وقیماز فرار ایدوب موصل یولنه روان
اولدی وآجلق وصو سزلقدن رختی سرای آخرته چکوب
کفران النعمه اولدیغندن شآمتی انك بولنه کلدی وبشیوز
یتمش بش سنه سنده مستنضی رحمت حقه واصل اولدی

اول خليفه شجاعت و عدالت وسخاوتله موصوف بركشى ايدى عفو بيورمغى سوردى وجرائمك عفو بتنده مبالغه بيورمز دى وحياتى حميد ومماتى سعيدايدى طقوزييل وسكزآى خلافت ايتدى

﴿ الناصرلدين الله ابو العباس احمد بن الحسن ﴾
﴿ المستضيئك خلافتى ذكر وبيان اولنور ﴾

چون ناصر تخت خلافته جلوس ايتدى بيوردى تابغداد شهرنده هرقنده شراب بولديلرايسه دوكديلر ومزامير وآلات لهووطربى قيرديلر وشريعت غرانك رواجنه سعى ايلدى واطراف وجوانب دياراسلامدن خلق دارالسلام بغداده متوجه اولديلر ولايتلر معمور وآبادان اولدى صحنه ايرشمشدر كه ناصر خليفه شجاع و حاضر جواب وتيز فهم وپرفطنت كشى ايدى جدل و بحثده علمادن اشغى دكلدى ومما لك دقايق احوالنه واقف اولوب بالجمله همتى اكا مصروف ايديكه صغير وكبير وضيع وشريف جميع عباد اللهك احوالى خيرايله انتظام بوله تاشول حدده كه بغدادك اسواق ودروننى كشت ايدوب استفسار احوال ايدردى اكر بركيسه كيجه ايله جامه خوابنده زوجه سيله برسوز سويلشماو اولسه عجبا ناصر ديوار اردندن قولق اوروب سوزلريزى استماع ايدرمى اوله ديو خوف واحتراز ايدرلردى ومتصل انك جاسوسلرى ربع مسكونى دور ايدوب سلاطين وملوكك احوالندن اكا خبر ويررلردى وانك كندويه خبر كتورن خبرجيلرينى هيچ كيمسه بيلمز ايدى وچوق مساجد وخانقاه يابدى وبغداد شهرنده نيجه دار الضيافه لرى وارايدى على مورخ بغدادى كندى تاريخنده كتورمشدر كه ناصر بغدادك جانب غربيسنده خلاطبه نام عمارتى بنا ايتدكده برضيافت عظيم ترتيب ايلدى شويله كه اول ضيافتده اون بش بيك قيون بوغزلندى واوچ بيك صغرذبح اولندى وحلاوه وفواكه واشربه سى اكا كوره قياس اولنه (جمال الدين ابو القاسم كاشى روايت ايدر كه بركون جاسوسلر ناصرك سمعنه ايرشديرديلركه نظاميه مدرسه سنده ساكن اولان طلبهٔ علمك اكثرى شرب خمره وزنايه مشغوللر درپس ناصر اول مدرسه دن طلبهٔ علومى سوروب چيقروب

اول مدرسه یه آت وقاطر باغلدی برقاج کوند نصکره بر کیجه حضرت
رسول اللهی صلی الله تعالی علیه وسلم واقعه سنده کوردیکه اول مدرسه یی
بنا ایدن نظـام الملك اول حضرتك ملازمتنده ایدی چون ناصر دیلدیکه
ایلرو واروب حضرت رسوله سلام ویره اول حضرت اندن اعراض
ایلدی ناصر اول حضرتك مبارك اياغنه دوشوب ایتـدی یارسول الله
بندن نه کناه صادر اولدیکه مبارك یوزیکی دوندردك اول سرور نظـام
الملکه اشارت ایدوب ایتدی تابو کشی سندن خشنود اولمیه بن سندن راضی
اولمزین وسـنك سلامکی المزین پس ناصر نظـام الملکدن صوردیکه
بندن سبب رنجشك نه نسنه در نظام الملك ایتدی طلبهٔ علوم واهل تحصیل
ایچون بر مدرسـه یاپدم تا اول مدر سـه ده مذاکره ومبـاحثه وافاده
واستفاده اوله وسن ادنی جرم سببیله انلری تفضیح ایتدك ومدرسه دن
سوروب چیقاروب یرلرینـه دواب وحیوانات باغلدك ناصر نظـام
الملکك اياغنه باش قودی ومراسم اعتذاره قیام کوستروب ایتدی سنك
مدرسـه کی اولکی حالنه اعاده ایتـدیکمدن صکره اول موضعـده
بر کتب خانه بنا ایده یم دیدی پس نظـام الملکی استرضادن صـکره
حضرت رسـالت پناه محمـدینك شرف دستبوسنی تحصـیل ایدوب
فرح وشـادی ایله اویقودن اویاندی وهمان اول ساعت آدملر کوندردی
تا اول مدرسـه دن دواب وحیواناتی چیقاردیلر وایرتسی کـون
یوردی تا کتب خانه نك عمارتنه مشـغول اولدیلر وناصرك یمن اعتنا
وحسن اهتمـامی ایله طلبهٔ علوم ینـه منازلنه مراجعت قیلدیلر وینه
کما کان مدرسهٔ نظـامیه نك نظام وانتظامی یرینـه کلدی (والتیوز
اون درت سنه سـنده سلطان محمـد خوارزمشـاه اوچیوز بیك ارایله
اجلهٔ اهل بیت نبوتدن عـلاء الملك ترمذی یه بیعت ایدوب اشـکرینی
بغداد جانبنه چکدی ومورخلر سلطان محمد خوارزمشـاهك ناصره
مخـالفت وعداوتنك سببنده برقاج وجهلر یازمشـلردر محلی کلدکده
بیان اولنور ان شـاء الله وچون بو خبر بغداده ایرشـدی ناصر خلیفه
قدوهٔ ارباب کشف وعیان شیخ شهاب الدین سهروردی یی رسالتله
کوندردی تا واروب سلطان محمـدی بو عزیمتدن دوندره اول جنـاب
حدود همدانده سلطانك اردوسنه ایرشدی با وجودکه شیخ صاحب

وحدت ابدی بر کثرت مشاهده ایتدیکه هر کرانك متخیله سنه صغمزایدی
زیرا اول سفرده اوچیوز بیك سوار جرارانك ملازم رکابی ایدی
واکثر ملوك واکابر عراق وخراسان وماوراء النهر اول عصرده سلطانك
مرافقت وملازمتی ایله افتخار واستظهار ایدرلردی وجناب ارشاد
مآب حضرتلری خوارزمشاهك مجلسنه دخوله مرخص اولنجه
چوق سعی وتردد ایلدی چون مجلسنه دخوله مأذون اولدی
خوارزمشاهك خرکاهنه داخل اولوب خوارزمشاهی متکلف
جامه لر کیمش و بر متکلف نهالی اوزره اوطورمش کوردی اکا سلام
و یردی سلطان غایت تکبر وتجبرندن انك سلامنی المادی ومجلسنده
اوطورمغه اشارت ایتمدی حضرت شیخ اایاغ اوزره طوردیغی یرده
لغت عربی ایله برخطبه اوقودی وهائل سوزلری اسانه کتوروب
اول خطبه نك ذیلنده اولاد عباسی ذکر ایلدی وانلرك فضائلنی
بیان بیوروب ناصری خصال حمیده ایله تخصیص بالذکر ایتدی
وبرحدیث نقل ایتدیکه بنی العباسی اضرار وایذادن منع وزجری انبا
واخبار ایدردی ترجمان شیخك کلماتنك مضموننی سلطانه عرض ایتدکده
خوارزمشاه جواب ویروب ایتدی نفس الامر بو شخصك بیان
ایتدیکی کبی دکلدر بن بغداده واردیغمده سریر خلافته بر دولتمند
اجلاس ایدمکه اول شخصك ذکر ایتدیکی اوصاف جمیله ایله متصف
اوله و پیغمبر انلری ایذادن منع بیوردی دیدیکی مسلمدر لکن اول قومی
رنجیده ایدن بنده اول قومدندر کورمزمیسنکه آل عباسك اکثر اولادی
زندانده طوغمشلردر واول زمانده آل بنی عباسدن چوق کیسه لر
مسجون ومحبوس ایدیلر وچون شیخ شهاب الدین بو جوابلری
ایشتدی دونوب بغداده کلدی وخوارزمشاهدن ایشتدیکی کلماتی
خلیفه یه سویلدی ناصر واهل بغداد بو معنادن خائف اولوب حصار
محافظه سی تدارکنه مشغول اولدیلر وچون خوارزمشاه حلوان
عقبه سنه ایرشدیلر فصل خریفك اوائلی ایکن انك اردوسنه بر ییلدیرم
دوشوب اردو خلقندن نیجه کیسه لری ودواب ومواشینك نیجه لرینی
هلاك ایتدی و برشدید صغوق چیقوب اشکردن نیجه لرك اللری
وایاقلری دوکلدی بالضروره سلطان تمام یراغله بغداده کیروکلوب

خليفهٔ اسلامدن انتقام الحق نيتيله كبرو دونوب كندى امّا روزكاردن مهلت بولميوب لشكر تاتار هجومى محنتنه كرفتار اولدى و بو قصه‌نك تفصيلى مساعدهٔ وقتدن مأمولدر ان شاء الله تعالى والتيوز يكرمى ايكى سنه سنده ناصر بوفانى دنيادن عالم بقايه كوچدى مدت خلافتى قرق التى ييل و يكرمى بركون ايدى والتمش طقوز ييل عمر سوردى و مالنى ضيافت و عمارته صرف ايدن كشى يه ميل و محبت ايدردى وانك ايام خلافتنده بغداده فوت اولان تجارك ماللرينى بيت المال ايچون قبض ايدوب وارثلرينى محروم ايدرلردى و اكثر متمولان بغدادى بلا وجه مصادره اتمشدر

الظاهر بالله ابو نصر محمد بن ناصرك خلافتى ذكر و بيان اولنور

ظاهر باباسنك ولى عهدى ايكن اكثر عمرى حبسده كچدى مسند خلافته كلدكده اللى ايكى ياشنه كيرمشيدى واول اوقاتده خلق ديديلر كه دكانى ايكنديدنصكره اچان عطارنه معامله ايتسه كركدر وظاهر بر مرد دیندار و عاقل هشيار ايدى رعايايه تمام شفقتى وار ايدى بقدر الوسع والامكان پدرينك مظالمنى دفع و احداث ايتديكى بدعتلرى رفع ايلدى و عمر بن عبد العزيز دنصكره هيچ برخليفه انك ايتديكى عدالتى ايتمدى و ناصر خلافتى ايامنده هر محله يه بركوزجى قويوب اخشام وصباحده اول كوزجيلر كلوب اول محله ده واقع اولان حوادثى كندويه اخبار ايدرلردى چون نوبت سلطنت ظاهره ايرشدى اول رسمى ابطال والغا ايدوب ديرايديكه رعايانك احوالنى كشفده وانلرك سرلرينى هتكده چندان فائده يوقدر اكا ايتديلر بو عادتى ترك ايتمك رعايانك فسادلرينى موجبدر جواب ويرديكه بن اللهدن ديلرمكه صلاح روزى قيله وحكم بيوردى تا مال ديوان ايچون زندانده محبوس اولان جماعتى اطلاق ايتديلر و قاضى يه اون بيك دينار كوندروب بيورديكه قاضى زندانه واروب زندانده ديون واسطه سيله محبوس اولان جماعتك داينلرينى احضار و بر مقدار مال و يرمكله ارضا ايتدكدنصكره اول جماعتى قيد غمدن قورتاره

خلقك دون همت اولانلری ظاهرك اول فعلنی اسرافه حمل ایتدكاری مسموعی اولدقده ایتدی بن دكانی ایكنندیدنصكره آچدم بنی كندی حالیمه قویكزكه تا عمل خیر وخوب معامله ایدم وظاهر باللهالتیوزیكرمی اوچ سنه سنده رحمت حقه واصل اولدی مدت خلافتی طقوز ییل اون درت كون ایدی ایدرلركه نیجه نوبت انك سریرینه مهور رقعه‌لر آتدیلر وظاهر بیلوردیكه اول رقعه‌لر وسعایتی متضمن ایدی اكا بناء اول رقعه‌لری الوب قرائت ایتمزدی وایدردیكه انكیچون انلری فتح وقرائت ایتمزنكه بر كیمسه‌نك عیب ونقصانی ظاهراولماسون دیرم زیرا عیب ونقصنك پوشیده و پنهان اولدیغی یكر كدر

﴿ المستنصر بالله ابو جعفر منصور بن ظاهرك خلافتی بیان اولنور ﴾

چون خطبه‌یی انك نامنه اوقودیلر خلقك باشلرینه بی نهایت درهم ودینار صاچدی وانك مدحنی مشتمل قصیده‌لر سویلین شعرا وافرصله الوب قیمتی خلعتلر كیدیلر ومستنصر ضیافت خانه‌لری اراروب عید كونلرنده علما ومشایخه و مساجدامام‌لرینه وارباب احتیاجه انعامات جزیل وصدقات كثیر ویرر ایدی و كندی ایام دولتنده بر مدرسه بنا ایدوب انده كتب خانه دوزدیكه اول كتب خانه انواع علومدن كتب بی نهایه‌یی مشتمل ایدی واول مدرسه‌ده درت مدرس نصب ایلدیكه هربریسی مذاهب اربعه‌دن برمذهبده ایدی ویروردی اول مدرسه‌ده ساكن اولان طلبهٔ علومك هربرینه هركون مقدار كفایت ات واتمك واصناف فواكه وانواع حلاوات وسائر اشیادن معین قیلدیلر وهمچنان دار الفقرا ودار الشفا احداث ایتدیلر وبو بقاعه مستغلات مرغوبه وقرای معموره وقف ایلدی بو ابواب برك مفتاح تولیتنی مستعصم زماننده وزیر اولان مؤید الدین ابو طالب محمد علقمینك كف كفایتنه ویردی وبغداد محلاتندن هر محله‌ده دار الضیافه‌لر ترتیب ایدوب اول مواضعده الوان اطعمه احضار اولنوردی خصوصا لیالیٔ رمضانده وانك زمان دولتنده عراق عجم محسود دار النعیم جنان اولمشیدی (ایدرلركه بركون خلیفهٔ بنام عید كوننده بركون مقدم بام قصره چیقدی كوردیكه خانه‌لرك اكثرنده اثواب یویوب سرمشلر وزیرندن صوردیكه بونه‌در وزیر ایتدی یارین یوم عیداولمغله خلق اثوابلرینی یومشلر وسرمشلركه یارین پاك لباس كیه‌لر

خليفه ایتدی اهل بغداد تا اولقدر فقیرلر ایدرکه یوم عیدده جدید جامه لر ایدنمکه قادر اولمیه لر اندنصکره قوبجی باشی به بیوردی تا التوندن فندقلر دوزوب خادملره ویردی تاکرش کمانه قویوب اهل بغدادك خانه لرینه اول زرین فندقلری آتدیلر (روایتده کتورمشلردر که بر کون مستنصر مقربلرندن بریسیله خزینه خانه لره واروب تفحص اموال ایلدی ناکاه بر حوضك اوزرینه دراهم و دنانیر ایله مملو ایدی مستنصرانی کوردکده ایتدی عجبا شو مال فراوانی بیوب وبخشش وعطا ایله افنا ایدنجه دك عمرم مساعده ایده می بانده اولان مقرب بوسوزدن کولدی خلیفه سبب خنده سندن سؤال ایتدکده ایتدی بر کون مرحوم امیر المؤمنین ناصر ایله بومقامه کلوب بوحوضی کورمشیدك اول وقتده بوحوض طولمغه اوج وجب مقداری قالمشیدی امیر المؤمنین اول حوضی دراهم ودنانیر ایله مالامال کوریجك عجبا شوحوضی طولدرنجیه دکین عمرم مساعده ایده می دیدی و مستنصرك خادملرندن قبای شرابی نام بر کیسه وار ایدیکه کرم وسخاده حاتم ومعن وبرامکه اکا نسبتله بخلادن عد اولنورلردی اکرانك خلقه بذل ایتدیکی نوال اموال تفصیل اولنسه جائز که لاف و کذافه حمل اولنه مستنصر التیوز قرق سنه سنده وفات ایتدی زمان خلافتی اون التیییل وایکی آی ویدی کون ایدی وایام حیاتی اللی بر ییل ودرت آی ویدی کون ایدی

المستعصم بالله ابو الواحد عبدالله بن مستنصرك خلافتی بیان اولنور

مستعصم اولاد عباسدن اوتوز یدنجی خلیفه در ومذکور مستعصم تجبر وتکبرده و کثرت اموال ونفایسده خلفاء عباسیه نك ممتاز ومنفردی ایدی وشوکت وعظمتله السنه ناسده مذکور ایدی واقطار بلاد وامصاردن اشراف اکا بیعت ایدوب بلاد شرقی وغربیده خطبهٔ خلافت وامامت انك نامنه اوقوندی وانك زمان دولتنده عراق عربده بروبا حادث اولوب مستعصم اول مرضك دفعیچون اشیاء لایعد ولایحصی تصدق بیوردی والتیوز قرق ایکی سنه سنده وزارتی ابن علقمی یه ارزانی بیوردی والتیوز قرق یدی سنده دجله نهری اولقدر طغیان ایتدیکه بغدادك اکثر محلاتی خراب اولدی اول بلدهٔ عظیمه ده اوج مسجددن زیاده مسجد قالمیوب خلق نمازی اول مسجدلرده ادا ایتدیلر والتیوز اللی بر سنه سنده هلاکوخان

ممالك شرقيدن ممالك غربي‌يه متوجه اولوب التي‌يوز اللي ايكنجي سنه‌سنده
ركن الدين خوارزمشاه اسماعيليك تحت تصرفنده اولان رودبار مملكتنك
مجموع قلاعني قبضهٔ تسخيره كتوردي اندنصكره خواجه نصير طوسينك
مشورتيله بغداده متوجه اولوب اوني مملكتنه مستولي اولدي وخليفه‌يي
اوغللريله وآل عباسدن مستعصمك محبوس قيلديغي برقاچ كيمسه‌لر ايله
جمله‌سني قتل ايلدي بو قضايانك تفصيلي بشنجي دفترده محلي كلدكده
بيان اولنسه كركدر ان شاء الله مستعصمك مدت خلافتي اون التي ييل
وسكز آي ايدي وزمان حياتي حمدالله مستوفئ قزويني قوليجه قرق التي
ييل واوج آيدر ومستعصم خليفه‌ده خلافت عباسيه ختم اولمشدر تكه
املح الشعرا شيخ سعدي شيرازي ديمشدر (بيت) آسمانرا حق
بود كرخون بكريد برزمين ❊ برزوال ملك مستعصم امير المؤمنين ❊
ابناء عباسدن اوتوز يدي نفر كيمسه‌لر سرير خلافته جلوس ايتديلر
مدت سلطنتلري بشيوز يكرمي ييل وبرقاچ كون ممتد اولدي شعرادن
بريسي ديمشدر (قطعه) ازبني عباس سي وهفت بودندي امام ❊ كزسنان
وتيغ شان شدسينهٔ اعداشكار ❊ ابو سفاح وانكهي منصور ومهدي
ازعقب ❊ هادي وهارون ومأمون آن امام كامكار ❊ معتصم آنكاه
واثق بعد از ومتوكلست ❊ منتصر پس مستعين بود ست مير پيشكار ❊
مهتدي ومعتمد بس معتضد پس مكتفي ❊ معتضد پس قاهر وراضي
امام روزكار ❊ متقي مستكفي انكاهي مطيع وواثقست ❊ قادر وقائم
پس ازوي مقتدر شد آشكار ❊ بعد ازو مسترشد
ومستظهرست وراشدست ❊ متقي مستنجد انكش شير
كردون شد شكار ❊ مستضئ وناصر وظاهر
دكر مستنصر ست ❊ آخرين قوم
مستعصم بحكم كردكار ❊

تم الدفتر الثالث من ترجمة روضة الاحباب والحمد
لله على التمام والصلوة على سيدنا محمد خير الانام

حمد وسپاس وثناء بي حد وشكر بي قياس وضع الكتابة والقلم ومنزل بيان
احوال القرون والامم جل وعلا يه اليق واحرادر كه(وكلا نقص عليك
من انباء الرسل مانثبت به فؤادك) نص جليلي ايله اخبار قرون سالفه

وآثار بطون ماضیه‌یی کتائب لاحقهٔ ذوی الاستبصاره عبرتنما اولسون
ایچون تحریر وتسطیره ترغیب واعراض وتغافلدن ترهیب بیورمغله
فن سیر فنون معتنی بهادن برفن معتبر اولوب وقتنك فریدی وعصرنك
وحیدی جمال الدین عطاء الله الحسینی فاضل خطیر وحبر بی نظیرك
فن سیردن تألیف کرده‌سی اولان روضة الاحباب نام تاریخ عبرمشحونیکه
اول اثر جلیلك هر ورقی ریاض لطائف اخبار وهر مقصدی ازهار معارف
ایله پر انوار اولوب فنده نوادر دهر مقوله سندن معدود برکتاب فصل
الخطاب اولمغله اول تحفه‌یی مشیلك بکلی زاده دیمکله بنام اولان مجمود
المغنیساوینك همت بلندی وکیت قلمی زبان ترکی‌یه ترجمه سنه موفقیتله
حقا که سهولت مرام وسلاست الفاظده تاریخ لانظیر اولوب بو دفعه
ایکنجی اوله‌رق مطبعهٔ عامره‌ده طبع اولندی

❊ اشبو کتاب روضة الاحبابك ختام طبع وتمثیلنه ❊
❊ حالا اوقاف همایون ناظری عطوفتلو زیور افندی ❊
❊ حضرتلرینك انشا ایلدکاری تاریخدر ❊

افضل شاهان دین عبد المجید خانك زهی
همتیله اولدی مانند کتب دنیا اصح
دیدیلر انسان کامل اولان اصحاب سیر
ذاتنه بحث هزده نسخهٔ کبری اصح
❊ ایده‌لی تدوین جلد نسخهٔ اجلالی ❊
❊ اولدی تألیف معارفده نجه املا اصح ❊
❊ ایده‌لی تصحیح کلك عدلی متن شوکتی ❊
❊ فصل عهدی اولدی برمجموعهٔ زیبا اصح ❊
❊ حکمة الاشراقه دائر چوق عباره نقل ایدر ❊
❊ ایدوب افلاطون مهر رأینه ایما اصح ❊

* طبع اولندی سایهٔ شاهانه‌ده غایت نفیس *
* نسخهٔ پاکیزه‌سی باقی اولدی پك اعلی اصح *

بو کتابك طبعنی باصمه قالب ظن ایله
اوله مز بکلش عباراتی انك الا اصح
ایکی تاریخ ایلدم انشاد زیور طبعنه
سلك نظمنه چکدم ایکی اولو، لالا اصح
روضة الاحباب باصلدی بوسعد اولنده
طبع اولندی روضة الاحباب بك والا اصح

تقویم وقایع وطبع‌خانهٔ عامره نظارتیله
مباهی رجائی کتبه‌نك تاریخیدر

علی شیر نوایی کم اولمش | میشه زار کمالده قباب
بیقرایه وزیرایکن اول ذات | ایلمش اهل علمی استصحاب
نصب نفس ایلیوب اولاشدرمش | علمازمره سینه حد نصاب
موروش ازدحام ایدرلر ایمش | نزدینه جمع اولوب اولوا الالباب
ینه بر کون معارف اهلی تمام | مجلس شیردن اولوب سیراب
صوچکوب هر بری بر دره‌دن | جمله سی فضلن ایلمش اشراب
فاضل عصر هم عطاء الله | او جمال الحسینی القاب
اتفاق انجمنکه علمه | داخل اولمش ایمش اولوب رهیاب
اوده مضمار بحثه آت سورمش | پارلادوب فاضلانه خیلی رکاب
علی شیرا کلایوب کمالن انك | ایلمش اقتناص سنب خطاب
دیمش ای منشیٔ خجسته ادا | وی نسقساز لؤلؤنا یاب
بیلورم کم حیاض عرفانه | قلمکدر مذهب المثراب
ایسترم بر مجله یازکیم اول | اوله تافارق سقیم وصواب
امتثال ایلیوب عطاء الله | روی معنادن ایتدی کشف نقاب
باشلادی بو کتابی تألیفه | ایلدی وصل فصل وهم ابواب
فارسی لهجه کوستروب لکن | ایتمامشد رعمومه رفع حجاب
بکلی زاده اولهجه یه صکره | ترجمه خال ایله ویردی رونق وتاب
پك کوزل همت ایتمش الحاصل | ایده حق روحنه بهشتی مآب
نفعی تعمیم اولنمش اماکیم | نسخه سی الده نادر وکمیاب
حمد لله که عصر شاه جهان | عهد شیب علومی قیلدی شباب
یعنی عبد المجید خانکیم اودر | کنج علمه مفتح الابواب

مستدام اوله ذات ذیشانی — تخت شوکتده تا به روز حساب
قیلدی دار المعارفی تأسیس — یکی باشدن ز باب الی المحراب
مجلس دانش ایلدی ایجاد — اوردی حقا که چرخه طناب
بوقدر مکتب ومدارس هم — قیلدی احیا ایله علومی رقاب
سایهٔ رأفتنده اول شاهك — انتفاع ایلمك ایچون طلاب
نیجه فن ومعارفه دائر — طبع وتکثیر اولندی بونجه کتاب
اشته بو نسخهٔ نفیسه دخی — طبع اولندی برای استتباب
بعد ازین طالبی الوب اوقوسون — ساحهٔ فهمن ایلسون ارحاب
سیر حضرت رسول الله — حال آل پیمبر واصحاب
واقعات جمل ایله صفین — کربت کربلای سبط مصاب
نه ایمش هم نه اولدیغن بیلسون — اعتبار ایلسون ذوی الارباب
نیجه کچمش حوادث ملوان — اکلاسون همده نیدر اسباب
دخی چوق حادثات اسلافی — ایلمش بو کتاب استیعاب
ای رجائی ختام تمثیلی — اولیجق خیر ایله رسیدهٔ چاب
اولدی تاریخ جوهر افزاسی — طبع اولندی بو روضة الاحباب

وله تاریخ دیگر

شه اقلیم دانش حضرت عبد المجید خانك
عبارات معارف متن ذاتنده مصرحدر
صوان حکمت وعرفانه دست لطفیدر مفتاح
زمان دولتنده معرفت کنجی مفتحدر
باصلدی سایهٔ شاهانه سنده بونجه تألیفات
ازان جمله سیر فننده بو نسخه مرجحدر
مترجمدر زبان فارسیدن لفظ ترکی یه
افاداتی سلیس الفاظ وتعبیری منقحدر
خدا توفیقن احسان ایلیوب تمثیل ایله شمدی
چوغالدی نسخهٔ کیابی مبذول وموجدر
ایکی تاریخ زیبا چکدی نظمه خامه کیم انك
رجائی هر بری لؤلؤ وجوهرله موشحدر

پك احسن اولدی طبع روضة الاحباب والحاصل
باصلدی روضة الاحباب پك رعنا مصحح در

﴿ طبعخانهٔ عامره ده باش مصحح السيد ﴾
﴿ الحاج علی افندينك انشا ايلدكاری تاريخدر ﴾

مرادك عبرت المقيسه سيردن اشته بوتاريخ
ويرر احوال ماضيدن سكا درلو خبر بربر
نظر قيل چشم امعانيله كيفيت اولور معلوم
دل وجانيله كوش ايت طوطی وش سوزلر عبر بربر
كيچن اسلاف حالندن نه لر سويلر تأمل قيل
وقوعات زمانی بقسادن بحث ايدر بربر
بولوب نشو ونما كلك زندن اهل عرفانك
ويرر باغ معارف ايچره اعلا برك وبر بربر
بو برتاريخ جامعدر نه در لر بونده جمع ايتمش
بونك اربابی ناقدر نصيبن اخذ ايدر بربر
نظر ايت حال اسلافه قياس ايت حال اخلافی
كيمی خندان كيمی كريان كيمی حيران ايدر بربر
كلنلر هيچ خبر ويرمز كيدنلردن جواب كلمز
بوحالت اوزكه حالتدر كلور بربر كيدر بربر
بو برمشكل معمادر بشر فهمندن عاجزدر
نه كيمسه بونی كشف ايدر نه كيمسه حل ايدر بربر
لسانك حفظ ايدوب علوی امورك حقه تفويض ايت
كوز بر اعقل ايچون يول يوق سكا ويرسه خبر بربر
ديدم (يارب اجب واختم) بونك تاريخ اتمامن

﴿ باصلدی روضة الاحباب جهانه نشر اوله بربر ﴾

﴿ مطبعهٔ عامره ده دفعهٔ ثانيه ده طبع وتمثيل اولنمشدر ﴾
﴿ ١٢٨٨ فی جا ٢١ ﴾

3 1761 07291929 3